

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittaja
PEKKA ERVAST

Seitsemäskolmatta vuosikerta 1931

113.

Hyvinkäällä 1932
Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö

SISÄLLYSLUETTELO:

	Siv.
<i>Aava Meri</i> , Kun kukkasat puhuvat	140
<i>A.-I., K.</i> , Rytmistä	268
<i>Blavatsky, H. P.</i> , Henkinen edistys	142
— " — , Keskustelua kuolemanjälkeisestä elämästä 8,	43
— " — , Maailman sielu — kosmillinen Kristus	77
— " — , Onko eläimillä sielua?.....	195, 218
— " — , Tuleva uusi rotu	114
— " — , Varoitus pyrkijöille	7
<i>E., A.</i> , Ruusu-Risti-Temppeleä rakentamaan	214
<i>Ervast, Pekka</i> , Helena Petrovna Blavatsky	106
— " — , H. P. Blavatskyn itämaalaisuus	120
— " — , Jouluyö	335
— " — , Kesäkurssit 1931	170, 204
— " — , Kysymyksiä ja vastauksia	67, 165, 329
— " — , P. E:n rahasto	175
— " — , Ruusu-Ristin Talorahasto	175
— " — , Tien varrelta 36, 70, 104, 178, 205, 247, 287, 332,	366
— " — , Toimittajalta.....	1, 37, 73, 181, 209, 249, 289, 333
<i>Hannula, J. R.</i> , H. P. B:tä ajatellen	129
— " — , Muoto ja henki, sovinnaisuus ja totuus.....	228
— " — , Pyhän Hengen temppeli	51, 92
— " — , Ruusu-Ristin kustannustoiminta	189
— " — , Samarialainen.....	12
— " — , Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu..	258, 313, 348
<i>Huttunen, Alex</i> , Kuinka rauha saavutetaan	84
Ilta- ja puheilla.....	39, 64, 241
<i>J., L.</i> , Niille, jotka olivat ennen meitä	26
<i>Kalm, Nellie</i> , Enkeli	292
— " — , Onnen päivä	339
— " — , Siivet.....	183
<i>Karadja, Mary</i> , Esirukous Luciferin puolesta	48
<i>Kaste, Ammi</i> , Maa	312
— " — , Milloin?	105

<i>Kaukoma, J., E.</i> , „H. P. B.“ ihmisenä ihmisten parissa	135
<i>Keightley, Bertram</i> , Muistelmia H. P. B:stä	293
<i>K(ettunen), H(ilja)</i> , H. P. B.	359
<i>Krohn, Eino</i> , Golgatan mystério.....	233
— „ — , <i>Leo</i> , Suomen ja Ruusu-Ristin horoskooppi 1931	176
— „ — , <i>Sven</i> , Jyväskylän kesäkurssit	211
— „ — , Kulmakoulusäätiö	186
<i>Kuisma, Toivo</i> , Kostava kohtalo.....	89
— „ — , Muistatko	57
— „ — , Olen rakastanut.....	317
<i>Kurvinen, Naima</i> , Yhteiskunnallisen työn harrastajille	258
<i>L., E. B.</i> , Uusi herääminen	274
<i>Lewis, H. Spencer</i> , Jeesuksen lapsuus	259
— „ — , Jeesuksen syntymäpaikka ja tietäjät.....	148
— „ — , Jeesus astuu salaiseen veljeskuntaan	353
<i>Mielonen, A. R.</i> , „Maailmanparantajan“ ajatuksia	24
<i>Pallas, Harri</i> , Pyramiidiuni	138
<i>Palomaa, Veikko</i> , Veikko Palomaan kiitos	174
<i>Partanen, Jorma</i> , Mitä muualla tiedetään	28
60, 98, 157, 200, 237, 279, 323,	362
— „ — , Tuoksut ja muisti.....	15
<i>Petit</i> , „Tulkoon valkeus“	50
<i>Reijonen, Annikki</i> , Ruusu-Ristin XI:s vuosikokous	107
— „ — , Suuntaviivoja R.-R. toiminnassa.....	184
<i>Ronimus, Rafael</i> , Suomen kansan „pakanuuden“ korkea taso	346
<i>Ruusu-Ristin Hallitus</i> , Ruusu-Ristin yhdestoista vuosikokous..	103
<i>Röst, J.</i> , Pyrkijän päiväkirja.... 27, 59, 155, 198, 235, 278, 321,	361
<i>Snellman, Jussi</i> , M nä olen sinä.....	119
— „ — , Satuseikkailija	42
<i>Sundquist, J. K.</i> , Rukous.....	12
<i>Thesleff, Katri</i> , Valkohuntuisten sisarten koti	275
Uusia kirjoja	66, 163, 286, 326
Vapaa sana	31, 68, 100, 165, 202, 242, 281, 329
<i>Vektor</i> , H. P. Blavatskyn kasvatuserformin suuntaviivat	134
<i>Wen, I To</i> , Kiinan kansallislaulu	83
<i>Virmajoki, Veikko</i> , Kuolemaa ei ole	225
— „ — , Muuan Suomenlahden salaisuus	341
— „ — , Rintamalla	194

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	1
Varoitus pyrkijöille	7
Keskustelua kuolemanjälkeisestä elämästä	8
Rukous	12
Samarialainen	12
Tuoksut ja muisti	15
„Maailmanparantajan“ ajatuksia	24
Niille, jotka olivat ennen meitä	26
Pyrkijän päiväkirja	27
Mitä muualla tiedetään	28
Iltapuhteella	30
Vapaa sana	31
Tien varrelta	36

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijäin aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

TEMPELIRAHASTOA.

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisältö tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Tempelirahaston hoitajilta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F ja Woldemar Thesleff, H:ki, Maanesink. 2 a C.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Alennuksella:

Pistis Sophia ennen 100:—, nyt 75:—.

Garver: Kolmannen asteen veli ennen 35:—, nyt 25:—.

Tukekaa henkistä valistustyötä ostamalla kirjanne ja paperitavaranne meiltä.

MYSTICA

Helsinki, Kaisaniemenk. 7. Puh. 23125

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Vuosi 1931 on H. P. Blavatskyn muistovuosi. Sata vuotta on kulunut hänen syntymästään. H. P. B. syntyi elokuun 12 p:nä (vanhaa lukua heinäkuun 31 p:nä) vuonna 1831.

Tänä vuonna tulee Ruusu-Risti kunnioittamaan hänen muistoaan erikoisella Blavatsky-numerolla, arvatenkin toukokuussa, joka on H. P. B:n kuolinvuosi. Toukokuun 8 p:nä vietetään aina „valkoisen lootuskukan“ päivää H. P. B:n muistoksi, sillä silloin H. P. Blavatsky siirtyi näkyväisestä maailmasta v. 1891.

Mutta tänä vuonna kunnioittaa tietysti Ruusu-Risti teosofisen liikkeen alkuunpanijan muistoa samalla tavalla kuin ennenkin julkaisemalla hänen kirjoituksiaan mikäli mahdollista joka numerossa.

*

H. P. Blavatskylle oli sanoma julistettavana ihmiskunnalle. Hän valitsi tälle sanomalle nimen teosofia.

Oliko nimi hyvin valittu? Siitä saattaa olla kahta mieltä, mutta vanha, sisältörikas nimi se oli, älykäs ja syvälinen. Paavalikin jo oli sitä käyttänyt puhuessaan „siitä salatusta teosofiasta (Jumalan viisaudesta), joka maailman alusta oli ollut . . .“

Maailma kuunteli hämmästyneenä H. P. Blavatskyn sanomaa, ja oppineet tarrautuivat nimeen.

„Teosofia!“ he huudahtivat. „Teosofia on vanha arvokas nimi, mutta ei Blavatsky näy tietävän, mitä teosofia on. Me yksin osaamme sen asian selittää, — käsite teosofia on puhdistettava H. P. Blavatskyn humbugista“.

„En pidä Blavatskyn n.s. teosofiasta“, lausui minulle nuoruudessani eräs oppinut professori. „Jos tahdotte tietää mitä teosofia on, tutkikaa Böhmeä.“

Olin jo tutkinut Böhmeä — en sentähden että saisin

tietää, mitä teosofia on, sillä nimet eivät minua huvittaneet, vaan sentähden, että olin totuudenetsijä.

Sentakia minä Blavatskyakin tutkin. Hän sanoi tietävänsä totuuden, ja minä etsin totuutta.

*

H. P. Blavatskyn oma asema oli tämä.

Hän oli käynyt opissa viisaiden luona, semmoisten ihmisten luona, jotka tiesivät.

Hänen piti kertoa ihmiskunnalle mitä hän oli oppinut.

Ei hänen tietonsa koskenut jokapäiväisiä asioita, ei se tähdännyt rahan hankkimiseen eikä se auttanut kunnian tavoittelussa. Maailma ei juuri ymmärrä muuta kuin rahaa ja kunniaa — valtaa ja lemмен onnea, — ja H. P. B:n tieto koski yksinomaan elämän ja kuoleman kysymyksiä.

Mutta olihan ihmisiä, jotka olivat niistäkin kysymyksistä huvitetut! Spiritistit uskoivat yhtämittaa seurustelewansa vainajien kanssa ja saavansa näiltä tietää, miten oli laita kuoleman kesämaassa.

H. P. B. kääntyi heidän puoleensa. Mutta hänellä oli itsellään tietoa ihmisten ja henkimaailman salaisista voimista, ja hän osoitti, että todellisia vainajia sangen harvoin esiintyi n.s. istunnoissa. Tämä oli silloisille spiritisteille karvas pala, ja he eivät välittäneet H. P. B:n sanomasta.

H. P. Blavatsky kirjoitti ensimmäisen suurteoksensa „Isis Unveiled“ ja toivoi ehkä, että vapaamuurarit, jotka sanoivat uskovansa kaikkeen jaloon ja inhimilliseen, kallistaisivat korvansa hänen sanoilleen. Hän pettyi, sillä vapaamuurarit eivät voineet kuunnella, mitä naisella oli sanottavana.

H. P. Blavatsky jäi siten suuren yleisön varaan — ja niiden ennakkoluulottomien totuudenetsijäin, jotka tulivat hänen ystävikseen. Onneksi näitä rohkeita sieluja sentään oli, — ja niin syntyi teosofinen liike.

*

Mikä sitten H. P. B:n sanoma oli?

Ennen kaikkea se tietysti koski inhimillisen tiedon mahdollisuutta. Kirkot tämän kielsivät, samoin materialistiset tiedemiehet. Elämän korkeimmissa kysymyksissä piti sokeasti uskoa raamattuun, joka oli Jumalan oma pyhä sana — sen ristiriitaisista opetuksista huolimatta. Näin sanoi uskonto, ja materialismiin kallistuva tiede lisäsi: me tie-

dämme jo mitä tietää voi; metafyyillisistä asioista ei koskaan voida mitään tietää.

Asia on päinvastoin, sanoi H. P. Blavatsky. Järjellisenä olentona ihminen kohoaa eläinten yli ja sisäisen henkioluemuksensa puolesta hän nousee jumalten tasalle. Totuuden tieto on hänen elämänkehityksensä hedelmä. Mutta totuus on etsittävä.

Tiedon taival on pitkä ja vaivaloinen. Harvat sille astuvat. Mutta ihmiskunnan historian kuluessa on aina ollut niitä harvoja, jotka ovat kolkuttaneet totuuden valtakunnan ovelle. Heille on ovi avattu ja he ovat astuneet tiedon autuuteen.

Niinkuin tietämättömyys vie kuolemaan, niin jumalallisen totuuden tieto vie elämään. Jotka totuuden ovat saavuttaneet, he eivät kuole, vaan elävät iankaikkisesti.

Niin on meidän maapallollamme olemassa ihmisiä, jotka tuntevat Jumalan ja tietävät, mikä totuus on. He elävät osaksi näkyväisessä, osaksi näkymättömässä maailmassa, muodostaen salaisen veljeskunnan, joka ohjaa ihmiskuntamme henkistä kasvua ja kehitystä.

Tämä veljeskunta on silloin tällöin aikojen kuluessa lähettänyt jonkun edustajansa muistuttamaan ihmisille tiedon tiestä ja valon valtakunnasta. Niin ovat suuret uskonnot syntyneet, ja vaikka uskonnoissa on myöhemmin unohdettu alkuperäinen sanoma ja peitetty se kaikenlaisiin opinkappaleihin ja palvontamuotoihin, on se kuitenkin etsijän löydettävissä.

Ken totuutta vilpittömästi etsii, hän kyllä uskontojen monenlaatuisten ja kirjaviiden teologisten oppien takaa löytää sen alkuperäisen teosofisen sanoman, joka oli salaisen veljeskunnan oma sanoma. Teosofia on kaikkien teologioiden yhteinen ydin.

H. P. Blavatsky oli saman salaisen veljeskunnan lähetti, ja hänen tehtävänsä oli viitata siihen yhteiseen teosofiseen ytimeen, joka kalliina helmenä oli kätkeytyneenä teologisten oppien karuun peltomaahan.

*

Mitä H. P. B. siis teosofiassaan opetti?

Tiedämme sen.

Ihmisen sisin itse on jumalsyntyinen, hänen persoonallinen sielunelämänsä on vain se maailma, jonka päivätajuisen minä luulee omaksi itsekseen. Mutta vaikka ihminen

sisimmältä olemukseltaan on jumalallinen, on hän heikko, kokematon ja kykenemätön toimimaan niinkuin pieni lapsi.

Mitä olemassaolo on muuta kuin koulu, jossa ihminen oppii käyttämään ja kehittämään synnynnäisiä, jumalallisia kykyjään — toisin sanoen: oppii tuntemaan itsensä?

Sillä ihmisen olemisella on päämäärä: hänen on tultava hyväksi voimaksi maailmankaikkeudessa.

Hän on jumalalliselta luonnoltaan hyvä, mutta se hyvyys nukkuu tietämättömyyden unta. Mitä hyötyä on kynttilästä, joka ei ole sytytetty? Niin täytyy hyvän nähdä paha, ennenkuin se erottaa oikean väärästä.

Ja voimaksi kasvaa hyvyys vasta viisauden koulussa, jossa kiusaukset ja koettelemukset vapaasti voitetaan. Hyvä on itsensä tähden rakastettava.

Onko ihmisen siis opittava rakastamaan itseään? Ei itseään, vaan Itseään. Alussa ihminen rakasti itseään, koska hän etsii hyvää ulkopuolelta Itseään. Hyvässä on onni, harmonia ja Jumala. Ja missä on ihminen, joka ei etsisi onnea, s. o. Jumalaa? Mutta vähitellen ihminen oppii etsimään Itseä eikä enää itseä, sillä hän ymmärtää, että tie onneen ja hyvään käy Itsen kautta.

Miksikä Itsen kautta? Siksi että Itse yhdistää kaikki ihmiset ja kaikki elävät olennot toisiinsa. Itse on kaikissa yhtä. Itse on Logos, Sana, Jumalan Poika, ja Itsen takana on Jumala.

Kuinka lyhyt on taival Jumalan luo, jonka henki asuu meissä — ja kuinka pitkä! Me ihmiset elämme minämme harhoissa emmekä näe, että yksi Minä on meidän kaikkien takanamme.

Kiiruhdamme kohti kuolemaa sen sijaan, että etsisimme elämää. Kuinka meidän kävisikään, ellei elämä meitä armahtaisi? Mutta viisaus suurempi kuin meidän johtaa maailmaa. Sentähden kuolemakin on meille voitoksi.

Me kuolemme — ja synnymme jälleen. Henkiminämme ponnistaa lakkaamatta ja vaikka personallinen minämme tuottaa hänelle tuskaa kasvaa hän vuosituhansien vierieissä yhä tietoisemmaksi tehtävästään eikä hellitä otettaan.

Lopulta hän meissä voittaa ja nostaa meidät kirkastuksen vuorelle. Ja silloin hänestä — ja meistä — on tullut hyvä voima maailmankaikkeudessa, hyvä voima, palveleva voima, sen lain mukaan, joka sanoo: Ken teistä suurin on, hän olkoon kaikkien palvelija.

Semmoinen on H. P. B:n teosofinen elämänoppi pää-

piirteissään. Lukemattomat ovat ne detaljitiedot, jotka tätä pääväitöstä selventävät.

Niitä on tutkittava H. P. Blavatskyn monista teoksista, joista heti suositan suomeksi ilmestynyttä kirjaa „Teosofian Avain“.

*

Kirjoja ajatellessa muistuu mieleeni, mitä äsken kuulin kerrottavan meikäläisen kirjallisuuden menekistä.

— Teosofit ja ruusuristolaiset ostavat hyvin vähän omia kirjojaan. Voipa sattua, että kun esim. P. E:ltä on ilmestynyt uusi kirja, myötätuntoinen ostaja sitä selailee ja sanoo: „oh, minähän olenkin kuullut nämä luennot“, — jonka sanottuaan hän laskee kirjan takaisin tiskille tarpeettomana.

Ylevässä välinpitämättömyydessään hän unohtaa, mikä työ ja uhraus on semmoisenkin kirjan takana. Ensin on luennot pikakirjoitettu ja vaivalla puhtaaksi kirjoitettu, sitten on tekijä vielä suuremmalla vaivalla korjannut ne luettavaan kuntoon ja lopuksi joku harras ystävä on uhrannut säästönsä, jotta kirja saataisiin kustannetuksi ja painetuksi.

Kun tuosta kuulin, olisin tahtonut vajota maan alle häpeästä. Häpesin sanomattomasti, että olin ollut mukana aiheuttamassa jotakin, josta ei ollut mitään hyötyä maailmalle. Sillä kuinka suuri yleisö olisi voinut panna arvoa semmoiselle, jota ei edes asiantuntija ja ystävä pitänyt minkään arvoisena?

Sinä hetkenä olisin tahtonut kuolla surusta.

Mutta sitten oikaisin itseni suoraksi sielussani ja sainoin itselleni: se ei ole totta. Olenhan itse saavuttanut onnen tämän elämänymärryksen kautta, kuinka ei se siis toisillekin etsijöille toisi onnea? Tietysti se tuo, ja tietysti etsijät ovat kiitollisia.

Me ihmiset emme vain aina huomaa, missä ja millä tavalla meidän on osoitettava onnellinen ja iloinen kiitollisuutemme. Ei meillä aina rahoja ole, mutta hyvä sana on aina ylettyvillämme. Mutta kun sana on niin lähellä ja niin luonnollinen, emme aina huomaa sitä lausua!

*

Kirjoitettuani edelläolevan, huomasin toimitukselle saapuneen seuraavat rivit, jotka suuresti lohduttivat sydäntäni ja joista lähettäjäni lämpimästi kiitän:

„Rakas veli, kuka lienetkin, missä olletkin, tahtoisin luoksesi tulla ja puhua Sinulle siitä, mikä niin lakkaamatta ajatuksissani pyörii. Ruusuristolaisina olemme onnellisessa asemassa, koska olemme johdetut valon lähteille, elämän lähteille. Mutta tämä ei-ole tapahtunut vain meitä varten, vaan että veisimme sitä lähimmäisillemme. On aivankuin kuulisin sanat: Mitä minä voin, enhän osaa enkä tiedä, mitä tekisin. Mutta jos pyrimme elämän osallisuuteen, niin se luonnostaan ilmenee työnä ja hedelmällisyytenä, rikkautena.

Ajattelen erikoisesti kylvyötä. Meidän keskuudessamme on ainutlaatuinen kylväjä. Mutta hänen kädestään ei siemen kantaudu kaukaisiin ja syrjäisiin paikkoihin. Siellä mahdollisesti on maa, joka odottaa siementään. Kunnioitettu johtajamme on vuosikymmeniä opettanut; on onnellista, että ne opetukset myös on osalta painettu kirjoiksi, joten niitä voi mukavasti tutkistella missä tahansa ja milloin tahansa. Mutta meidän tehtävämme on toimia levittäjinä, siemenen kantajina. Osoittakaamme kiitollisuuttamme ei vain juhlapuheissa mutta myös teossa.

Kun nyt Ruusu-Risti seurana on viettänyt 10-vuotisjuhlaansa ja lähdemme uudelle taipaleelle ja alamme uutta vuotta, niin toivoisin kunnioitetulle kylväjällemme niin monta auttajaa kuin on jäsentäkin. Samoin Ruusu-Risti-lehdellemme yhtä monta asiamiestä. Sitten vielä toivoisin kaikille rauhallista ja siunausrikasta työvuotta. O . . . s.“

*

Vanha vuosi on kiitänyt ohitsemme, vaipuen vähitellen unhon virtaan, ja uuden alkaessa tekee Ruusu-Risti-lehden mieli kauttani kysyä: olenko ollut hyödyksi ja iloksi ihmisille, kannattaako minun yhä ponnistaa eteenpäin? Olen jo 27:nnessä ikävuodellani, ja katsellessani taaksepäin, huomaan uskoneeni menestykseen, silloin kun minulla oli nimenäni Tietäjä. Tietäjä saavutti siksi suuren lukijakunnan ja herätti siksi paljon huomiota, että hyvällä syyllä sen toimitus saattoi uskoa lehden tarpeellisuuteen. Mutta kun Tietäjä synnytti kaksi tytärtä, Teosofin ja Ruusu-Ristin, silloin kummankin tyttären viehätysvoima väheni puolella. Tästä minä Ruusu Risti olen vuosien varrella vain hymyillyt, sillä tunsin nuortuvani saadessani uuden nimen ja synnyessäni ikäänkuin jälleen omassa tyttäressäni. Mutta nyt kun ikää yhä karttuu, soisin kovin mielelläni, että niiden-

kin luku lisääntyisi, jotka suosioistani kilpailevat, etten tässä yhtäkkiä joutuisi hylättyjen joukkoon. En osaa kursailla enkä kiemailla, mutta kyllä silti tahtoisin miellyttää — joll'en kauneudella ja ulkonaisilla eduilla, niin ainakin suoralla puheella ja välistä viisaillakin ajatuksilla. Olen itsekseni kuvitellut, etteivät nykyajan ihmiset katso nuoren tytön ulkoasuun yksinomaan, vaan että he vaativat sielua, vieläpä älyäkin siltä naiselta, joka astuu elämän näyttämölle toisten katseltavaksi. Tietysti elämän sirkuspuolella kiinnitetään enemmän huomiota kauniiseen vartaloon ja siroihin jalkoihin. Mutta onhan elämällä toinenkin puoli. Onhan suuria saleja, joissa kuunnellaan laulua ja musiikkia ja ihmispuhetta. Siinä tulee ensimmäiselle sijalle se, jolla on sielussaan voimaa ja kauneutta ja totuutta.

Minä kyllä ihailen ulkonaista kauneutta, voimistelijoita, urheilijoita ja sirkustaiteilijoita. Mutta minä jumaloin niitä ihmisiä, jotka rakastavat näkymättömiä, saavuttavat voittoja sisäisissä maailmoissa ja palvelevat epäitsekästi ihmisveljiään kuinka yksinkertaisella tavalla tahansa. Niiden kanssa tunnen suku- ja heimolaisuutta ja sentähden huu-dahdan:

Tulkaa te minun luokseni ja avatkaa minulle ovenne, että minä vuorostani pääsen teillä käymään, sillä loppujen lopuksi me sittenkin ymmärrämme toisiamme.

*

Parhainta uuden vuoden jatkoa. Millainen lieneekään maailman horoskooppi vuodelle 1931? Olkoon millainen vain, eräs seikka on varma: kuta useampi yksilö löytää onnensa palvellen, sitä suuremmaksi kasvaa maailman onni.

Varoitus pyrkijöille.

Salatieteessä vallitsee kummallinen laki, jota on todettu ja todistettu tuhansien vuosien kokemuksella; eikä se — tuskin ainoassakaan tapauksessa — ole jäänyt todistustavalle niinä vuosina kuin Teosofinen Seura on ollut olemassa. Niin pian kuin joku lupautuu „pyrkijäksi“, esiintyy määrättyjä okkultisia seurauksia. Näistä ensimmäinen

on se, että kaikki, mikä on piilossa ihmisen luonnossa, *v i s k a u t u u p i n n a l l e*: hänen virheensä, tapansa, ominaisuutensa tai tukahdetut halunsa, olkoot ne hyviä, huonoja tai siltä väliltä.

Esimerkiksi, jos ihminen on turhamainen tai aistillinen tai kunnianhimoinen — joko perimiltään taipumuksilta tai karmallisista syistä, — purkautuvat nämä paheet varmasti näkyviin, vaikka hänen olisikin onnistunut tähän saakka niitä salata tai tukahduttaa. Ne nousevat vastustamattomasti pinnalle, ja hänen täytyy taistella sata kertaa kovemmin kuin ennen, kunnes hän tappaa kaikki semmoiset taipumukset itsessään.

Jos hän toiselta puolen on hyvä, antelias, siveä ja pidättyväinen tai jos hän omaa minkä tahansa tähän saakka uinailleen ja salatun hyveen, pyrkii sekin päivänvaloon yhtä vastustamattomasti kuin kaikki muukin. Siten sivistynyt ihminen, joka kammoen pyhimyksen mainetta pukeutuu naamioon, ei enää kykene salaamaan oikeata luontoaan, oli se alhainen tai jalo.

Tämä on muuttumaton laki okkultismin alueella.

Sen vaikutus on sitä huomattavampi, kuta vakavampi ja vilpittömämpi pyrkijän halu on ja kuta syvemmin hän on tuntenut lupauksensa todelliseksi ja tärkeäksi.

H. P. Blavatsky.

Engl. suom. P. E.

Keskustelua kuolemanjälkeisestä elämästä.

Haamut (astraaliruumiit).

M. C. On paljon sekaannuttu erilaatuisten haamukummitusilmiöiden selittämistavoissa. Te sanoitte, että on monenlaisia haamuja — mitkä ne ovat?

H. P. B. Salatieteellinen filosofiamme opettaa meille, että on kolmenlaisia kummituksia, kun sana otetaan huomioon sen laajimmassa merkityksessä.

1) Ihmisellä on haamunsa tai oikeastaan niin sanottu varjonsa, jonka ympärille sikiön — tulevan ihmisen —

fyysillinen ruumis muodostuu. Äidin mielikuvitusvoima tai jokin onnettomuus, joka kohtaa lasta, vaikuttaa myös astraaliruumiiseen. Sekä astraalinen että fyysillinen ruumis ovat olemassa, ennenkuin ajattelukyky kehittyy ja tahto herää. Se tapahtuu, kun lapsi on seitsenvuotias, ja samalla syntyy se vastuunalaisuus, joka on kytketty elävän olenon tajuntaan. Haamu syntyy ihmisen keralla, kuolee hänen kanssaan eikä voi koskaan irtaantua ruumiista. Se häviää samanaikaisesti kuin ruumiskin. Joskus, määrättyjen ilmastollisten olosuhteiden vallitessa, loistaa haudan yllä kuolleen ihmisen kaltainen kuva. Se on juuri tämä haamu, joka aiheuttaa näyn. Fyysillisesti katsottuna se on elinaikana ihmisen elollisruumis, ja kuoleman jälkeen purkautuu se kaasuihin, jotka poistuvat maativasta ruumiista. Mutta alkuperältään ja olemukseltaan se on paljon enemmän. Tämä haamu on se, jota olemme tottuneet nimitämään lingashariiraksi, mutta minä haluaisin, että sitä sopivammin nimitettäisiin proteusluontoiseksi eli plastilliseksi.

M. C. Miksi proteusluontoiseksi eli plastilliseksi?

H. P. B. Proteusluontoiseksi, koska se voi omata kaikki muodot, kuten esimerkiksi on laita paimen-noitiin nähden.

M. C. Mutta miten luodaan tämä astraaliruumis?

H. P. B. Sitä ei luoda, se kasvaa samanaikaisesti ihmisen keralla ja on surkastuneessa tilassa jo ennen lapsen syntymää.

M. C. Ja mitä sanotte muista haamulajeista?

H. P. B. Toinen laji on „ajatus“-ruumis, tai mieluummin uni-ruumis, okkultistien kesken nimitetty majaaviruupa eli harha-ruumis. Elinaikana on tämä haamu yhtä hyvin ajatusten kuin eläimellisten intohimojen ja halujen käyttöväline, ja se vetää puoleensa samanaikaisesti haluelementin alhaisesta maallisesta manaksesta ja kamasta. Se on kaksinkertainen mahdollisuuksiltaan ja muodostaa kuoleman jälkeen sen, mitä itämailla kutsutaan bhuutiksi eli kaama-ruupaksi, mutta joka on teosofien keskuudessa tunnetumpi „kummituksena.“

M. C. Entä kolmas laji?

H. P. B. Kolmas haamulaji on varsinainen minuus. Itämailla nimitetään sitä kausaali- eli syyruumiiksi, mutta jota Himalajan takaisissa kouluissa nimitetään aina karma-ruumiiksi. Se merkitsee aivan samaa. Karma eli vaikutus on se syy, joka aiheuttaa alituisia jälleensyntymisiä eli „reinkarnationeja“. Se ei ole samaa kuin monaadi, eikä

myöskään manas varsinaisessa mielessä. Se on määrättyllä tavalla eroittamattomasti yhdistetty monaadiin ja manakseen deevakhanissa.

M. C. On siis kolmenlaisia haamuja?

H. P. B. Jos nimitätte kristinuskon ja muiden oppien kolminaisuutta „kolmeksi jumalaksi“, on silloin olemassa myös kolme haamulajia. Mutta todellisuudessa on vain yksi kolmessa aspektissa. Aineellinen osa haipuu ruumiin maatuessa. Aineellisen ja aineettoman välinen osa elää ikäänkuin itsetietoisena, mutta hetkellisenä olentona varjojen maassa. Aineettomin haamu on kuolematon koko manvantarassa, jollei se sitä ennen haihdunirvaanaan.

M. C. Eikö ole syytä kysyä, mikä on ero majaavi- ja kaama-ruupan välillä tai, kuten te niitä nimitätte, uniruumiin ja kummituksen kesken?

H. P. B. Aivan varmasti. Vastauksemme on, mikä jo on sanottu, että majaavi-ruupan eli illusioniruumiin „ajattelukyky“, kuolemanjälkeinen aspekti on täydellisenä syyruumiissa, itsetietoisessa, ajattelukykyisessä minuudessa. Uniruumiin eläimelliset olemuspuolet eli himot imevät itseensä kuoleman jälkeen kaiken, mitä uniruumis on kerännyt elämän varrelta (ehtymättömän elämishalunsa välityksellä). Siihen sisältyy: koko astraalinen elinvoima, sen maiset teot ja ajatukset ollessaan ruumiin kahleissa – ja muodostaa siten „kummituksen“ eli kaama-ruupan. Teosofimme tietävät varsin hyvin, että kuoleman jälkeen ylempi manas yhdistyy monaadiin ja haipuu deevakhaniin, samalla kun alemman manaksen eli eläimellisen ymmärryksen hylkyaines muodostaa kummituksen. Se on maahan sidottu, mutta on tuskin itsetietoinen paitsi, että voi lähettää sanoman joutuessaan magneettisten virtausten alaiseksi, jotka virtaavat meediumista.

M. C. Onko tässä kaikki, mitä voidaan sanoa haamuista?

H. P. B. Tällä kertaa otaksun tämän metafysiikan riittävän. Tahdomme rajoittaa haamun maiseen hahmoon. Mitä haluatte tietää?

M. C. Kaikkialla maailmassa uskotaan enemmän tai vähemmän haamuihin ja kummituksiin. Yksinkertaisin sellainen tapaus on ihmishaamun näyttäytyminen rakkaimmalle ystävälleen kuolinhetkellä tai kohta kuoleman jälkeen. Onko tämä haamu majaavi-ruupa?

H. P. B. Kyllä, koska kuolevan henkilön ajatus aiheuttaa sen.

M. C. Onho se itsetietoinen?

H. P. B. Se on itsetiedoton siinä määrin, ettei kuoleva ihminen ylipääntänsä tiedä aiheuttaneensa sellaista ilmiötä. Ei edes, että siten näyttäytyy. Seuraavanlainen seikka aiheuttaa mainitun ilmiön. Jos ihminen kuolinhetkellä ajattelee hyvin keskitetysti jotakuta henkilöä, jota hän joko suuresti rakastaa tai joka hänen olisi ehdottomasti tavattava, saattaa hän näyttäytyä sellaiselle henkilölle. Ajatus muuttuu objektiiviseksi, ja koska henkilön haamu eli varjo ei ole muuta kuin tarkka kuva hänestä itsestään, ilmaisee se peilikuvamaisesti, mitä henkilö puuhaa ajatuksissaankin. Sentähden näyttäytyvät haamut samanlaisissa tilanteissa, usein niissä vaatteissa, jotka henkilöllä on sillä hetkellä. Kummituksen kasvonilmeetkin ovat samat kuin kuolevan ihmisen. Jos kylpevän ihmisen haamu ilmestyisi, olisi se painuneena veteen ikäänkuin henkilö, joka on hukunut. Jos se ilmestyisi ystävälle, olisi haamu likomärkä. Syy tähän näyttäytymiseen voi olla päinvastainenkin. Kuoleva ihminen voi olla ajattelemaan sitä henkilöä, jolle hänen haamunsa näyttäytyy. Siinä tapauksessa on asianomainen henkilö hyvin herkkä, vastaanottavainen. Hän voi ehkä tuntea voimakasta rakkauden tai vihan tunnetta joko fyysisillisessä tai psyykkisessä suhteessa yksilöä kohtaan, jonka haamu siten näyttäytyy. Silloin ei ole kysymys haamuilmiöstä, vaan ajatuksen mahdista. Silloin tapahtuu seuraavaa. Nimittäkäämme kuolevaa ihmistä A:ksi ja häntä B:ksi, joka näkee haamun. Jälkimäisellä on vihan, pelon tai rakkauden vuoksi A:n kuva niin syvästi juurtunut hänen psyykkiseen muistiinsa, että näiden henkilöiden kesken on todellinen magneettinen vetovoima tai vastenmielisyys, vaikka toinen ei tiedä eikä tunne sitä. A:n kuollessa on B:n henkiminän seitsemäs aisti eli psyykinen käsityskyky tietoinen A:n suhteen tapahtuneesta suuresta muutoksesta. Se tiedoittaa heti B:n fyysisille aisteille tapahtuman. Se tapahtuu siten, että B. havaitsee edessään A:n hahmon. A. näyttäytyy samanlaisena kuin hän oli silloin, kun suuri muutos tapahtui. Sama asia, kun kuoleva haluaa nähdä jonkun henkilön — hänen ajatuksensa muistuttaa silloin ystävää, tietoisesti tai itsetiedottomasti, sympatian teitä ja muuttuu objektiiviseksi. Tälle ilmiölle olisi psyykkisen tutkimusseuran annettava uhkea, mutta ei suinkaan vaikeatajuinen nimi: telepaattinen vaikutus. (Jatk.)

H. P. B l a v a t s k y.

Suom. J. K. S.

Rukous.

*Herra, valtiias taivaitten,
suo meidän kerran
saapua saareen autuaitten.
On ratas kohtalon
monille, monille
niin synkän toivoton.
Onnesta osaton
kuin lastu
aavalla merellä on.
On eloni unta vain
kuin lahjana onnen, surun,
sen Luojatta sain.
Kaikki häviää, haippuu.
Vain yksi jää:
ikuinen kaipuu.*

J. K. S.

Samarialainen.

Ruus-Ristin Johtajan syntymäpäivänä.

On Tapaninpäivä ja P. E:n syntymäpäivä. Samalla on joulukuun Betlehemissä tapahtuneen Jeesuksen syntymän juhla. Ja myöskin ihmissielussa tapahtuvan Kristuksen syntymän juhla.

On siis kylliksi aihetta mielemme kääntymiseksi kohti korkeampaa minää, jumalallista viisautta. Niinpä muistuu mieleeni Jeesuksen kertomus lainoppineelle: „Eräs mies vaelsi Jerusalemissa alas Jerikkoon ja joutui rosvojen käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois, jättäen hänet puolikuolleeksi. Niin vaelsi satumalta eräs pappi sitä tietä ja näki hänet ja meni ohitse. Samoin eräs leviittäkin: kun hän tuli sille paikalle ja näki hänet, meni hän ohitse. Mutta kun eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, tuli hänen kohdalleen ja näki hä-

net, niin hän armahti häntä. Ja hän meni hänen luok-
sensa ja satoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja
viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majata-
loon ja hoiteli häntä“ j.n.e.

Olen ennemmin kuullut saarnamiesten selittävän: „Tuo
ryöstetty mies kuvaa syntiskurjaa, ja samarialainen on Jee-
sus itse, joka sovintoverellään hänet pelastaa“. — Miksi
ei? Mutta asia voi olla toisinkin. Toisessa asteessa — ei
ensimmäisessä — tuo ryöstetty ihminen on koko tämä ih-
m i s k u n t a. Sekä kansat että yksilöt elävät omassa kes-
kuudessaan kuin rosvojen ahdistamina. He yrittävät va-
rustautua kaikilla mahdollisilla keinoilla, mutta siitä huoli-
matta heidät silloin tällöin vuorotellen rosvotaan. Koko-
naisten kansojenkin elämäntieltä kuuluu voihke ja valitus
ja kostonhuuto. Sitten ryske ja temmelys; katkeruus ja
syytökset. Sillävälin mielipuolisuutta lähentelevä iva ja
pilkkanauru; pelko, kauhu ja viha.

Ja mikä on alkusyynä kaikkeen tähän?

Ytimeltään syy on pieni, pienen pieni, niin että vai-
keasti sitä huomataan. Syy on tämä: toiminnan alkaessa,
tielle lähdetessä, mietiskelyn ja valinnan hetkellä — ei
ole välitetty korkeamman minän äänestä, ei jumalallisesta
viisaudesta, ei viisaampien, kaikkein viisaimpien ihmisten
neuvosta, puheesta ja opetuksesta. Nim. Mestarin neu-
vosta. Siitä ei ole välitetty. On harkittu käytännöllisem-
mäksi ja nimenomaan turvallisemmaksi menetellä edes
hiukan toisin. Se on tuntunut niin itsenäiseltä ja inaosta-
valta, itseluottamusta herättävältä. Mutta kun sitten on
lähdetty taipaleelle ja kun alkavat pettymykset ja vaikeu-
det, — niin tuo uljas itsenäisyys puhkeaakin syytöksiksi
ja katkeruudeksi. Tai vain kurjuudeksi.

Mutta kaikki tämä on, niinkuin sanottu, toisessa as-
teessa. Ensimmäisessä tuo ryöstetty ja puolikuolleeksi haa-
voitettu olento on Viisaus itse. Aivan kirjaimellisesti sitä
on Jeesus: hänet riisuttiin ja hänen vaatteensa jätettiin ja
niistä heitettiin arpaa. Ja puolikuolleeksi haavoitettuna
hänet jätettiin samaritaanien käsiin. Sitten Stefaanus. Ja
nykyaikaisemmalla tavalla H. P. Blavatsky. Sanalla sanoen:
alastomaksi ryöstettynä ja puolikuolleeksi haavoitettuna ja
tiepuoleen työnnettynä on Mestari, ja Hänen kaikkein lä-
himmät oppilaansa. Nim. ihmisten toiminnan kannalta
katsoen.

Entä missä on samarialainen? Häntäkin voimme katsoa

kahdessa asteessa, mutta päinvastaisessa järjestyksessä. Ensimmäisessä asteessa ovat samaritaaneja ne ihmiset, jotka, niinkuin Jeesus sanoo, *a r m a h t a v a t*. He eivät tunne innostusta olemassaolon taisteluun tavallisella tavalla. He täyttävät omat velvollisuutensa, mutta sen ohella he tuntevat sääliä, ajattelevat myötätunnolla ja koettavat auttaa kärsiviä, kolhiintuneita ihmisiä, köyhiä ja vaivaisia. He ovat sellaisia luonnostaan, edellisten elämiensä perusteella. He eivät tarvitse erikoisesti tietää Mestarista, mutta ymmärrettävää on, että Mestari puolestaan katselee heitä — ja koettaa auttaa heitä vähitellen siirtymään samaritaanien toiselle luokalle.

Samarialainen toisessa asteessa on sellainen ihminen, joka armahtavaisuutensa ohella läpikäy sellaisen siveellisen heräämyksen, että hän ymmärryksellisesti kiintyy Mestarin viisauteen, oppiin ja neuvoon. Hän älyää, että epäkäytännölliseksi leimattuna Mestari on yhä tiepuolella. Pappien ja leviittojen katsellessa päältä tai mietiskellessä omia tai ammattikuntansa aineellisia etuja, kulkevat ihmisjoukot jumalallisen viisauden sivutse älyämättä tai aavistamatta, että siten menetellen Mestari ryöstetään alastomaksi, hänen vaatteitaan, s.o. aineellisuuttaan, yhä jaetaan, ja puolikuolleeksi näännytettyinä ja haavoitettuna hänet tiepuoleen sysätään. He yhä vain pyytävät ja rukoilevat Mestariltaan aineellista, personallista hyvää, älyämättä vastaanottaa henkistä hyvää, viisauden johtavaa sanaa.

Samarialainen *t o i s e s s a* asteessa kiinnittää huomionsa ensisijassa juuri tähän seikkaan. Sillä hänessä tulee järjestelysti eläväksi ensimmäinen ja suurin käsky: „Rakasta Herraa Jumalaasi koko sydämestäsi ja koko sielustasi ja koko mielestäsi.“ Häneen on sattunut ja hänessä on eläväksi tullut Jeesuksen sanat: „Ainahan teillä on keskuudessanne köyhät, ja milloin tahdotte, saatatte heille hyvää tehdä, mutta minua teillä ei ole aina.“ Sentähden samaritaani käyttää sekä aineellisen että siveellisen voimansa ja taitonsa ensisijassa nimenomaan alastomaksi ryöstetyn, puolikuolleeksi näännytetyn ja haavoitetun viisauden, Mestarin, auttamiseksi. Hän vuodattaa öljyä ja viiniä, s.o. apua ja rakkautta, hänen haavoihinsa.

Mutta tässä työssä samarialainen kokee niin ihmeellisiä asioita, että hän kerrassaan — *u n o h t a a i t s e n s ä*. Hän on täynnä ihmettelyä, ihailua, kunnioitusta ja elämää. Hän ei koskaan syytä ketään, ei ole tyytymätön eikä kat-

kerä. Hän ei tee numeroa omasta itsestään, ei pidä melua omasta asemastaan. Joutuessaan vaikeuksiin tai huomattessaan tehneensä virheen, erehdyksen, hän yrittää kantaa seuraukset iloisena, tai hammasta purren, ottaen opikseen kaiken.

Ja niin Samarialaisen sielussa alkaa pysyväinen joulu, ilo ja rauha, vaikkakin hän jatkuvasti toimii keskellä vaikeuksia. Hänessä nousee Mestari ylös. Ja samalla tavalla nousee Mestari vähitellen ylös koko ihmiskunnassa.

Mutta kaikki tämä alkoi siitä, näennäisesti niin perin vähäpätöisestä seikasta, että ihminen mietiskelyn ja valinnan hetkellä ja toiminnan kestäessä kuunteli Viisauden ääntä, seurasi Mestarin elävää esimerkkiä, tehden siten oman persoonallisuutensa, laiskuutensa, turhamaisuutensa, kunnian- ja vallanhimonsa Viisauden astinlaudaksi.

Nämä mietelmät pyydän laskea Johtajamme syntymäpäiväpäydälle, siinä olevien monien kukkien joukkoon.

J. R. H.

Tuoksut ja muisti.

„Pidän sangen järkevänä kelttiläisten uskomusta, että niiden sielut, jotka olemme menettäneet, tulevat kahlehdituiksi joihinkin alempiin olioihin, eläimeen, kasviin tai elottomaan esineeseen“, sanoo Marcel Proust suurteoksensa „A la recherche du temps perdu“ alussa. „Olemme ne menettäneet siihen päivään asti — joka useille ei tule milloinkaan — jolloin havaitsimme kulkevamme puun ohitse ja saavamme haltuumme esineen, jcka nyt on heidän vankilansa. Silloin he säpsähtävät, kutsuvat meitä, ja lumous on murrettu heti kun olemme heidät tunteneet. Me olemme heidät vapahtaneet, he ovat voittaneet kuolemansa ja palaavat kerallamme elämään.“

Näin on menneisyytemme laita. On turhaan hukattua vaivaa, jos koetamme sitä etsiä. Kaikki järkemme ponnistukset ovat hyödyttömät. Se on kätkeytynyt vaikutusalueensa taakse johonkin aineelliseen esineeseen (aistimukseen, jonka saamme tästä esineestä), josta meillä ei ole aavistustakaan. Sattumasta riippuu tapaammeko sen ennen kuolemaamme vai tapaammeko sitä laisinkaan“.

Proust kertoo edelleen tulleen eräänä päivänä kotiinsa vilustuneena, jolloin hänen äitinsä tarjosi hänelle kupillisen teetä madeleineleivoksien keralla. Tuskin oli ensimmäinen siemaus leivosmuruineen ehtinyt koskettaa hänen kitalakeaan, kun hän vavahti ja jäi tarkkaavaisena seuraamaan, mitä hänen sisimmässään oli alkanut liikehtiä. Hänet oli vallannut mieluinen ilontunne, joka tuli äkkiä ja syytään ilmoittamatta. Kaikki elämän huolien ja vastakäymisten tuottama masentumus oli hävinnyt, ja sijaan oli tullut iloinen varmuus ja itseluottamus. Hän tunsi vaistomaisesti, että tämä uusi sieluntila palautui teehen ja leivokseen, mutta siinä olikin kaikki.

Hän maistaa teetään toisen kerran, kolmannen kerran, mutta tunne alkaakin hälvetä. On ilmeistä, ettei se johdu juomasta, vaan hänestä itsestään. Tarkasteleva katse on siis käännettävä sisäänpäin. Hän palauttaa ajatuksensa hetkeen, jolloin hän nautti ensimmäisen siemauksen ja tapaa entisen tilan ilman sen suurempaa selvyyttä. Hän koettaa poistaa kaikki mahdolliset esteet ja pitää maku-aistimuksen eloisana mielessään, ja vähitellen alkaakin tajunnan sokkeloista nousta jotakin esiin. Se on, hän tietää nyt sen, näköaistimus, joka alkuaan on ollut liittyneenä samaan maku-aistimukseen, mutta se tapaa monia esteitä matkallaan tajunnan polttopisteeseen.

Äkkiä etsitty kuva pulpahtaa pinnalle. Hän muistaa pikkupoikana saaneensa tädiltään sunnuntai-aamuisin teen kera samanlaisia leivoksia. — Nyt on koko tämä lapsuuden huoleton aika, jonka kuvaukselle hän sitten omistaa teoksessaan huomattavan osan, pikkupiirteitään myöten tullut elävänä hänen tajuntaansa teen ja leivoksen ansiosta. — „Kun kaikesta siitä, mikä kuuluu menneisyyteen, ei ole enää mitään jälellä olioitten kuoleman, esineitten häviämisen jälkeen, vain maku ja tuoksu jäävät vielä pitkäksi aikaa eloon, hauraampina, mutta elävämpinä, aineettomampina, mutta pysyvämpinä; ne ovat kuin sieluja, joita muistellaan, kaivataan, toivotaan, ja niiden miltei näkymättömälle pisaralle voidaan perustaa muistojen suunnaton rakennus.“

Tätä Proustin kokemusta, jonka jokainen mahdollisuuksiensa mukaan voi tuntea oman elämänsä kuluessa, täydentää vaikutelma, minkä hänen maalaisensa Maurice Magre kertoo saavansa rosmariinin tuoksusta. „Joka kerta, kun olen taittanut rosmariinin oksan ja hengittänyt sisääni

sen tuoksua, minusta on tuntunut siltä kuin olisin ollut pääsemäisilläni sisään portista, joka erottaa aineellisen maailman äärimmäisen rajan tuonpuoleisesta maailmasta.“ Tästä portista hän ei kuitenkaan ole päässyt vain mie-luisan tuoksun voimasta. Se on saanut hänet näkemään tämän mystillisen kynnyksen ja jättänyt hänet taas oman onnensa nojaan.

Useat säveltäjät ja kirjailijat ovat tieteen tahtoen käyttäneet tuoksuja elvyttämään taiteellista luomistyötään (Schiller, Wagner, Baudelaire, Huysmans), ja varmaa on, että monet heidän alitajunnassaan piilleet muistot ovat assosia-tioyhteyden uudelleen palautuessa nousseet mieleen ja rikastuttaneet sitä uusilla ajatuksilla ja voimistuneilla tunteilla.

Allekirjoittaneella on ollut pariin otteeseen tilaisuus todeta tuoksujen, ja etenkin erään erikoisen tuoksun vaikutus ihmisen sielunelämään. Tulokset ovat tällöin olleet jossakin määrin tavallisuudesta poikkeavia, mutta niiden tulkitsemista, jonka itsekukin saattaa tehdä omalla taval-laan, helpottanee hieman niiden liittäminen edellä kerto-miimme esimerkkeihin.

Kesällä 1929 sattui muuan tuttavani K. R. S. tulemaan luokseni. Keskustelujemme lomassa näytin hänelle n. s. suitsutuspuikkoa, jonka pääasiallisimpana aineksena tietämäni mukaan on santelipuu. Hän tunnusteli sen tuok-sua, mutta sen sijaan, että hän, kuten tavallisesti ihmiset tekevät, olisi ilmaissut mielihyväänsä tai -pahaansa sen johdosta, hän reagoikin siihen harvinaisen voimakkaasti. Hän lausui joitakin ihmetyksen sanoja, piteli päätään kuin huimausta tuntien ja otti yhä uudelleen uteliaisuutta he-rättävän puikon käteensä. Vanhoja, epäselviä muistoja näytti tulevan hänen mieleensä: „Tuntuu siltä kuin ihmisiä kulkisi peräkkäin.“

Tapaus herätti harvinaisuudellaan mielenkiintoani ja valmistauduin merkitsemään muistiin sen, mitä hän tulisi puhumaan. Näiden muistiinpanojen mukaan onkin alla-oleva selostus koottu. Se on vaillinainen, koska kaikkia sanoja en ehtinyt kirjoittamaan, koska K. R. S. usein turvautui eleisiin kuvatessaan näkemiään, ja koska kertomuk-sen yhtenäisyys vaatii supistamaan katkonaisin ja mur-teellisella kielellä esitettyjä lauseita. Itse tapahtuman uskottavuus ei toivottavasti vähene juonen yhtenäisyyden kustannuksella. — Sulku- ja lainausmerkeissä olevat kysy-mykset ovat allekirjoittaneen tekemiä.

„Näen nelipyöräiset, kapeat, korkeat vankkurit. Niitä vetää neljä pikimustaa, kiiltäväkarvaista hevosta, jotka kulkevat peräkkäin. Vasemmalla puolen kulkee miehiä —, heitä on kolme. — On iltapäivä. Oikealla puolella käy neljä, viisi naista. He ovat mustiin puettuja kiireestä kanta-päähän. Tasanko. Takana metsää. On kuin tultaisiin rannasta. — Mutta missä minä itse olen? Näen selvästi kaiken, mutta en tiedä, missä itse olen. Mutta mistä tuo t u o k s u tulee? — En tiedä. — Naiset ovat mustiin puetut —, en näe muuta. — Vaunuissa on koppa. Kuule! Siinä on k o p p a! (Saikähtyy). Vaunuissa on taitakatto, siitä riippuu ripsut —, sekin on mustalla verhottu. Pyörät ovat kapeat ja korkeat. — („Oletko itse mukana?“) — En, jossakin kauempana. — („Mitä vaunuissa on?“) — En näe, — olen kuin lapsi, niin etten käsitä, en käsitä, mitä siinä on. On kuin pikkulapsena olisin nähnyt tällaisen —, mutta tuo haju! Mistä se tulee? On kuin lapsena olisin nähnyt tällaista — ehkä Karjalassa. — Tarkoitan Karjalan kappelissä. — („Onko maisema suomalainen?“) — Ei, se on kummallinen, outo . . . (Tunnustele tuoksua). — Takana näkyy kuin kuusimetsää, kuin tuo kuusimetsä tuolla — (viittaa ikkunasta näkyvään metsään päin) — tie häviää sinne tehden tällaisen kaarroksen. — Tässä on pensas, minua hieman suurempi. Pensaasta lähtee tuoksua —; pieniä kanervapensaita tai jotakin sen kaltaista. — Naiset ovat verhotut huntun ylhäältä alas saakka — näen sen takaapäin. Kuule! Oikeastaan ei ole mitään tietä — ei ole tietä — ne kulkevat muuten vain. L u u l e n olevani pansaan takana. — En tiedä mitään rannasta — t u n t u u kuin siellä olisi ranta. — Vaunun pyörät ovat korkeat. — („Onko vaunuissa ruumisarkku?“) — Niin —, se näyttää vain oudolta, kummallisen kauhistuttavalta, pelottaa —, siksi ehkä olenkin piilossa pansaan takana. Olen kuin pikkuinen poika —. („Ehkä olet itsekin siinä?“) — Olisiko niin? En tiedä. Ensin tuntui kuin olisin kulkenut perässä, mutta en osaa sanoa. — Minun on paha olla. —

(„Kysy itseltäsi eri kohtien merkitystä, vaadi vastausta!“) — Kuule! Hevosia on vain kolme. Ne kulkevat nopeasti, ajajaa ei näy missään, ne ovat pienehköjä, komeita hevosia, mustia, vaikka ei suorastaan pieniä. — („Kysy syytä!“) — Ajattelin, ahaa! . . . Kuule, en viitsi! Rupesi kovasti kammottamaan. — On kuin hukunut, siitä se ranta. Ne tuovat sen rannasta. Siitä se tunne.

(K. R. S. hätäkähtää akkia). Nyt päästiin mäen päälle. Sieltä näkyi kylä — mentiin alemmaksi — (esitys vilkastuu) —. En muista sitä, mikä oli äskeisten kuvien, tasan-gon, ja nykyisten kuvien välillä. — Linnamainen talo — valkoinen talo kuin oljista — seinissä näkyy olkia — valkoinen talo kuin rapattu. Hevoset menevät eteen, ensimmäinen pysähtyy päädyn kohdalle — vaunut tulevat oven eteen. Kansaa on odottamassa sisällä (s.o. pihalla, jonka muodostavat neliöön rakennetut talot —, siitä ilmeisesti nimitys „linnamainen“). Piha täynnä ihmisiä — pukuja en vieläkään näe — kaikilla samanlainen puku, en tiedä, onko se arki- vai juhlapuku. — Talo on umpinainen, rakennuksia joka puolella.

Taaksepäin — —. Laiva rannassa. Ranta oli lähellä kuten ensin luulinkin — kaksi, kolme mastoa, iso venhe kyljessä. Joku kumma puuhökötys rannassa, joku laitos, joku laituri —, ei, se on liian kaukana maalla —. Olisiko jokin lava —, paksu, korkea hirsi — —. Ei se voi olla laituri. — — Iltahetki. Aurinko on pian laskenut, ruskottaa vain tuollapäin —, ranta kulkee tätä suuntaa, metsää on tuolla, tie tuolla. — Olen aina jonkun matkaa jäljessä — on kuin kulkisin ilmassa — en tiedä — mutta siltä tosiaankin tuntuu. Olen aina vasemmalla puolen tietä. Tiedän, että siellä kulkee kolme miestä — en nyt näe niitä. Tuntuu kuin heillä pitäisi olla harmaa puku — lyhyt harmaa takki ja harmaat housut — kuin he olisivat muunlaisia ihmisiä kuin nämä naiset, koska heidän pukunsa on toisenlaatuinen.

(„Millaista on oma tulosi?“) — Minä vain katselen. — („Mihin huomiosi enimmäin kiintyy?“) — Kummallista, en tiedä mitä vaunuissa on. („Pelottaako juuri se sinua?“) — Luultavasti se. — Nyt alkaa heti kauhistuttaa. („Et haluaisi katsoa, ja kuitenkin mielesi tekee?“) — Ei halua, ei ei niin, pelko vaunuja. — — Mutta pihalla tulee muutakin uteliaisuutta — — että ihmiset ovat odottamassa. („Mitä puhetta?“) — Kaikki on ihan hiljaa — merikin on ollut ihan peilisileä. — Mikä siinä pihalla on, kaivoko? — pieni rakennus se on, mutta en tunne sitä, vaikka sen näenkin.

(Säpsähtää). Nyt oltiin sisällä — mutta minä en uskalla, en! Olin juuri ovella — en uskalla — en voi — t u l e n h u l l u k s i — — keskellä lattiaa ihminen — tietysti kuollut. Tiedän — —. Kun vaunut pysähtyivät,

olin edelleen vasemmalla puolella —, kun ne tulivat portaitten eteen, olin lähellä ja livahdin sivulle. Naiset oikealla puolella, miehet vasemmalla — kävelin vasemmalla — en tiedä, en näe selvästi. Olin niin paljon takana, ehkä noin 50 metrin päässä. Pihalle kääntyttäessä vain pari metriä — livahdin naisten puolelle —, aioin mennä saliin — en uskalla. (K. R. S. pitelee päätään).

Maisema ei ole suomalainen. Puut ovat korkeita, hyvin kapeita, kuin sypressit — kiiltävän vihreitä — kuumalla rannalla — kuin Arabiassa. — Onko siellä sellaisia olkitaloja? — Vaunujen kori on alhaalta suppeampi kuin ylhäältä, taitekatto, jonka ripset ovat n. 20 - 30 cm. Ne pyörät ovat kummalliset — ei ole puolia — umpinaiset — en nyt tiedä. („Lähteekö tuoksu vaunuista?“) — Lähtisikö niistä vaiko kasveista — kuin pensaasta, tuntui ensin. Mitään ääniä ei kuulu. Kaamea tunnelma, kun kaikki on niin hiljaista. — („Mitä sitten tapahtui, kun talossakäynti loppui? Miksi käytit sanaa sali?) — Se oli iso huone. — („Jos näky sinua painostaa, niin koeta vapautua siitä siten, että katselet kaikkea kuin ylhäältäkäsin“).

(Seuraa verraten pitkä vaitiolo. Tunnustelen K. R. S:n valtimoa. Se lyö nyt epätasaisesti. 54—60 kertaa minuutissa; tavallisesti 70. Odottaessani lähennän puikon hänen sieraintensa ulottuville ja pidän sitä siinä noin 10 sekuntia. K. R. S. ponnahtaa kaameasti parkaisten seisomaan, tahtuu minuun, kutsuu minua nimeltä vavisten pelosta. Rauhoituttuaan hän kertoo:)

Oli, kuin olisin katsellut kaikkea ylhäältäkäsin. Se pantiin valkoista kiveä olevaan luolaan, minne ulkoilma pääsee vapaasti. — Sitten tuntui kuin tuulispää olisi tarttunut minuun ja kietonut minut pyörittäen minua alaspäin — kaikki hävisi samalla silmistäni —, sitten tuntui kuin suuri lintu — kotka — olisi iskenyt minuun tarttuen vyötäisiini. Olin kuin sammakonpoikanen —. Ja sieltä oli niin hauska katsella. — Kumman valkoista se kivi — epätasaisista. („Pantiinko kivi suulle?“) — En tiedä — en oikein nähnyt. Tiesin vain, että se pantiin sinne — näin sinne mentävän, ja minusta tuntui helpottavalta, kun sain lähteä pois. —“

Tähän päättyi ensimmäinen istuntoni K. R. S:n kanssa. Hän oli vielä hyvän aikaa tämän jälkeen kiihtyneessä tilassa säikähtyen pienimmästäkin narahduksesta. Keskustellessamme kuvasarjan johdosta, joka oli hänelle itselleen

ilmeisesti uutta ja käsittämätöntä, sain seuraavia täydentäviä tietoja:

„Kuvat olivat selviä, välillä pimeitä paikkoja. Laivan näin vain vilahdukselta. Tasangolta tultiin metsänreunaan; seuraavassa kuvassa oltiin päästy pois metsästä kallioille, kallioiden korkeimmalle kohdalle. Kun lähdettiin, oli iltarusko, kun laskeuduttiin kallioilta, oli kirkas päivä. Olisikoohan yö kuljettu? — Se, kun vilahdin vaunujen toiselta puolelta toiselle, oli selvää, sitten taas hämärtyi. (Peljästy misestä puhuttaessa): Suutuin silloin, mieleni teki rynnistää — kun huomasin sinut, tulin järkiini. Ensiksi ajattelin, että olin pieni poika —, ihmettelin, missä itse olin. — Kun kehoitit minua katselemaan kaikkea ylhäältäpäin, tuntui heti hyvältä, tuntui kuin olisin ollut ilmassa, oikein korkealla. Siihen asti minulla oli paha olo. Alhaalla oli paljasta vuorta —, ne menivät rinnettä ylös —, tiesin, että se vietiin sinne. — Kolme hevosta peräkkäin valjastettuna: Käytetäänköhän sellaista tapaa? — Rannastä lähdettäessä hevoset olivat virkeät. Kaikilla muilla kerroilla niiden pää oli riipuksissa.“

Toinen istunto pidettiin seuraavan päivän iltana. Ensin koetimme samaisen suitsutuspuikon savua, mutta sillä ei ollut minkäänlaista vaikutusta. Vasta, kun K. R. S. oli haistellut edellisen illan puikkoa sellaisenaan, alkoi joitakin kuvia tulla hänen mieleensä, joskin aluksi hitaassa tempossa. Vähitellen niiden vauhti ja lukuisuus kiihtyi siinä määrin, että sivullisen oli vaikea seurata mukana niiden ilmeisestä eloisuudesta huolimatta.

„Nyt tulee kumminkin jotakin! — Tuntuu kuin olisin laivassa — sitten ratsastamassa — kameeleita — siitä se keinumisen tunne. (Vaitioloa, jonka aikana K. R. S:n ilmeet tuontuostakin vaihtuvat). Ollaan ankarassa tappelunrytäkässä — vihollisia — en tiedä, ketä —. Sotajuoni: kierrettiin, — olin joukossa muuan mies etunenässä johtamassa. Viholliset ovat erilaisia — eivät samanlaisia. Aah, nyt se on nähtävä! Mennään kahden vuoren välisen solan kautta kapeassa jonossa. Äsken ei ollut kasvullisuutta, nyt näkyy pensaita. Minä olen jälkijoukossa — yhtämittaista menoa — kaikki kameeleilla — kaikilla valkoiset, liehuvat puvut. — — Nyt ne kävelevät edellä. Maa nousee —. Tämä on minulle aivan outoa tietä. — Ahah! Nyt, kuule, kävi niin — — vuoren syrjässä yhtyivät — sileä rinne, meren ranta tuolla — aurinko pais-

taa kirkkaasti vasten silmiä — vesi kimaltelee kirkkaasti. Aurinko on jokseenkin alhaalla, kun se heijastuu silmiin sinne ylös —. Mitä? Nyt mennään pitkin rинnettä — kaikki ihmettelevät — tämä on kaikille outoa seutua — en ole koskaan täällä ollut. — Sen takia kai maakin oli äsken niin outoa —. — Aika vilkas mies tuo johtaja —. Kuule, kameelit laskeutuvat maahan — ensin etujalat — sitten takajalat — nopeasti, niinkuin ne eivät varoisi —. Minusta se on outoa —. Menevätköhän ne aina niin? — Luulisi, että siinä voisi loukkaantua. — Nyt tulee etumaisen jonon päästä pieni mies, kovin vilkas, pienenkokoinen, mutta vihaisen näköinen! — — Nyt kävi taas kummasti: minä olen vielä tässä, mutta jonon pää on melkein rannassa — menevät taas jonossa ihan rauhallisesti. Ei siellä rannassa mitään ollutkaan. Tuntuu kuin olisi joku viekkaus mielessä. (Vaitioloa). Nyt ne kaikki tepastelevat sekaisin rannalla — oho oho — —. Mikä niitä nyt pelästytti? Siellä tapahtui jotakin — niinkuin salmen syrjästä olisi tullut jotakin — ammuttiinko siellä? — Nyt ollaan taas taistelurintamassa niinkuin äskenkin — kuusi kameelia rinnakkain. Olen melkein etumaisia, äsken olin jälkijoukossa. Ei ole mitään aseita — en käsitä — oliko johtajalla äsken pieni miekka vaiko iso pistooli — en tiedä. Kuivanaamainen mies — mutta isovatsainen (nauhaa) — kovin vikkeläkäänteinen — ja kiukkuinen. — Eihän siellä mitään ollutkaan. Mutta niitähan onkin paljon — nyt vasta sen huomaa. Joukon etupää on salmen rannalla, ja toisia tulee vielä pitkin rantaa — ohhoh! — Tälläväläin on kulunut aikaa ainakin neljä, viisi tuntia. Iltapäivä on tulossa —, äsken oli varmaan aamupäivä — niin, iltapäivä on alullaan, vaikka aurinko onkin vielä ylhäällä. Nyt tuntuu kummalliselta —, en näe, mitä vuorten takana on — takana on valkopukuisia paljon ja lisää tulee. — Kaikki ovat jotenkin neuvottomia. — (hätkähtää äkkiä). Tuntui kuin kameeli olisi nykäissyt kädestä. — — Kummallista, että ne pelästyivät ja menivät sinne, eikä siellä kuitenkaan ollut mitään. — — Nyt ne ovat leiriytyneet — useita nuotioita — yksi oikein suuri, neljä, viisi pienempää —, kameelit ovat tällä tavalla ympärillä, niiden ulkopuolella vartiot — olen itse mukana — rannasta rantaan. Siellä minä katselen — kaksi yhdessä — ratsastelevat aika vauhtia — niitä on useita. Hirvittävän paljon väkeä nuotiolla. Ja kuule — aurinkoa ei ole mis-

sään — mutta kuitenkin näen, kuinka valkeat puvut liehuvat pimennossa. Olisikohan kuutamoa — — —. Nyt kuuluu rannasta meteliä. Johtaja pitää puhetta — helisee — luultavasti aseita — aivan kuin peltiastioiden helinää — niitä ei kylläkään ole — mutta mitä helinää tämä on? — — No, nyt taas mennään. Aurinko paistaa — kaikki hyvässä järjestyksessä — minä taas eturivissä — — eihän tästä tule koskaan loppua — kuusi kameelia rinnakkain, minä kolmannessa rivissä kolmas tästä lukien — siinä paikassa koko ajan. — — — hämärä kuva, en saanut selvää aseista, vaikka tappelua olikin. Niinkuin minullakaan ei olisi yhtään mitään —, ei mitään. Mutta niitä on hirveän paljon! — — — Ei, nyt minä harhailen yksin. Olen jäänyt vasemmalle puolelle —, vaikea kulkea, kuoppia, kova hätä — kuinka minä sinne olen joutunut! — Kameelini vasen takajalka laahaa — ei pääse kulkemaan — —. Hyi kuinka se korskuu kamalasti! (Puistatusta). — Nyt me menemme lahden rantaa myöten — jossain kauempana —. Nyt kaatui kameeli, kuule! — — nyt minulla on miekka, miekka kädessä — ja — satulalaukusta minä mättään jotakin mukaani — kuljen rantaa — olen rannassa — hirveän väsynyt — ei näy ketään. — — — Ja nyt olen jossakin aivan vieraassa paikassa — ja ihan epätoivoinen — —. No, nyt ei tule enää mitään, — ei näy mitään — — (huokaa, havahtuu). — En viitsi enää. — („Miksi et?“) — Rupesi tuntumaan niin pahalta — en uskalla. Tulee niin paha olla kuin eilenkin, en uskalla. (K. R. S. painaa päänsä pöytää vasten uupuneena ja silmäterät laajentuneina). — En saa sitä pois mielestäni —, siitä tuli niin omituinen olo. — — On kuin olisin merikipeä, tuntuu siltä kuin vielä olisin kameelin selässä. Koko huone tuntuu keinuvan“.

Tällaisia kuvasarjoja siis loihti suitsutuspuikko K.R.S:n sisäisen silmän eteen. Vilppi ei voinut tulla kysymykseen; tästä on takeena se täydellinen myötäeläminen, jota hän osoitti joutuessaan toinen toistaan seuraavien yllättävien tapahtumien eteen, ja ennestään tiedän hänet rehelliseksi ihmiseksi, jolle kaikenlainen näyttelemine on vierasta. Näkyjen sisäinen johdonmukaisuus, josta ulkopuolinenkin voi vakuuttautua, taas erottaa ne psykopaattisten tilojen subjektiivisista harhanäyistä. Lienee tuskin väärin pitää tapausta psykometriian alaan kuuluvana, siitäkin huolimatta, että suitsutuspuikolla, jota kokeissa käytettiin, ilmeisesti ei ole mitään aineellista yhteyttä ainakaan itse koehenkilöön,

joka kuitenkin kumpaisessakin istunnossa esiintyi koko ajan toimivana henkilönä. — Huomattavaa on myöskin tapahtumien järjestys: jälkimmäisellä kerralla K. R. S. näkee tapahtumat, jotka johtavat hänen omaan kuolemaansa, edellisellä kerralla hän arkana ja miltei kunnioittavana seuraa hautajaissaattoa, missä kuljetetaan ruumista, kenties hänen omaa ruumistaan. Joka tapauksessa on teosofilla lähellä — liiankin lähellä, voisimme sanoa — otaksuma, että kyseessä on jälleensyntymismuistin pilkahdus.

K. R. S:n psykometristilähjat tulivat myöhemmin toisessa tavallisemmassa muodossaan ilmi. Hän tuli sattumalta kertoneeksi, kuinka hän on joskus huvitellut katselemalla kanssaihmistensä „sielun värejä“. Annoin hänelle kirjeitä ja nurinpäin käännettyjä valokuvia, ja asetettuaan kätensä niille hän kuvaili vaikutelmia, joita ne hänessä herättivät. Tuloksena oli yleensä jokin vertauskuvallinen näky, minkä symbolit useinkin olivat omintakeisia, mutta samalla saattoivat olla hämmästyttävän sattuvia. — „Sielun värejä“ l. auroja kuvaillessaan hän teki saman erehdyksen kuin yleensä kokemattomat psykometrisoijat, nimittäin sekoitti toisiinsa komplementtivärit. Tällä tavalla syntyneet lausunnot, joista mielenkiintoisimpia on hänelle tuntemattoman P. E:n kuvan aiheuttama, jäävät kuitenkin tämän selostuksen ulkopuolelle.

Jorma Partanen

„Maailmanparantajan” ajatuksia.

Maailmanparantajan tehtävä on aina ollut epäkiitollinen. Hänen työnsä jäljissä on — harvoja todella ymmärtäviä yksilöitä lukuunottamatta — pyritty kaikkina aikoina näkemään todellisesta elämästä ja sen asettamista vaatimuksista välittämättömyyttä, tässä maailmassa toteutettavaksi mahdotonta, fantastista j.n.e. On voitu lisäksi osoittaa ajatusvirheitä, loogillisia erehdyksiä, ristiriitaisuuksia, tarpeettomia toistoja, selkeyden puutetta ja sen sellaista. Itse suurimman maailmanparantajan, Jeesus-Kristuksen, opetukseen on paljossa suhtauduttu ja yhä suhtaudutaan tähän tapaan. Mitä sitten pienempien ja pienimpien. Ja näin menetellen „on heitetty lapsi ulos pesuveiden mukana“. Mutta

siitä on ollut seurauksena, että maailman tila on pysynyt suurin piirtein ennallaan, sillä noiden maailmanparantajien ajatuksiin ovat sittenkin kätkeytyneet totuuden jyvät.

Tästä vakuutettuna jokainen maailmanparantaja toivoisi, ettei takerruttaisi hänen lausumainsa yksityiskohtiin, ei esittäisi niiden kielteisiä puolia eikä arvosteltaisi niitä yhtenä ehyenä taidetuotteena, jollaisena ne eivät pyri esiintymään, vaan että koetettaisiin todella ymmärtää, mihin hän tähtää, ja onko hänen ajatuksissaan, mielipiteissään, käsityksissään, maailmankuvassaan sellaista ja miten paljon, joka, jos se olisi mahdollista tai kävisi siksi, olisi omansa luomaan maailmaan onnellisemman tilan. Hän toivoisi, että jokainen, joka hänen lausumissaan huomaa mielestään liian paljon kielteisiä puolia, ottaisi lukuun sen mahdollisuuden, että se, joka ei ole kotiutunut maailmanparantajan ajatus-, tunne- ja miellemaailmaan, voi nähdä sellaistaakin kallellaan ja ylösalaisin olevana, ilmassa riippuvana tai utukuvana j.n.e., mikä todellisuudessa, jota sellainen tarkastelija ei ehken näe sellaisena kuin pitäisi nähdä, onkin niinkuin olla pitää tai niinkuin tulee olemaan. Ja maailmanparantaja toivoisi vielä, että ruvettaisiin vihdoinkin pitämään käytännölliseen elämään soveltuvina heikäläisten esittämiä keinoja maailman ja siinä elävien yksilöiden tilan onnellistuttamiseksi, kun kerran kaikki muut käytännöllisten ihmisten keksinnöt ja suosittelat keinot lukemattomia kertoja ovat koetut ja enemmän tai vähemmän hyödyttömiksi havaitut.

Maailmanparantaja lähtee täydellistyvän ihmisen kannalta, joka on hänelle selviö ja vie varmasti päätepisteesensä, ja täydellistyvien ihmisten asumassa maailmassa muuttuvat olot jatkuvasti suurin piirtein oikeaan suuntaan, eivätkä kulloinkin eletävän ajan tulevaisuudessa enää samat tekijät kuin tuona aikana, aseta samoja täällä eletävän käytännöllisen elämän aina kiertämättömiksi katsottuja vaatimuksia, sillä tuo elämä on muuttunut toisenlaiseksi. Ihmisten luomat nurinkuriset olot, joita he hyvin hitaasti nurinkuriseksi huomaavat ja joiden he uskoivat välttämättömyyden pakosta jatkuvan samaan suuntaan, ovat yhä täydellistyvien ihmisten toimesta muovautuneet toisiksi. Niinpä on vain saatava ihmiset käsittämään täydellistymisen tie ja saatava heidät sille paljon paljon yleisemmin kuin tähän saakka.

A. R. Mielonen.

Niille, jotka olivat ennen meitä.

27. 12. — 30.

Me olimme hiljentyneet, valmistaksemme juhlan niille, jotka ennen meitä olivat astuneet Suureen Hiljaisuuteen. Olimme riisuneet huolista raskaat arkivaatteemme, ristineet kätemme rukoukseen, pyhittäneet huulemme lausuaksemme teidät tervetulleiksi.

Olimme kohottaneet katseemme, antaneet ajatustemme astua luoksenne sinne, jota sadut kutsuvat Kultakaupun-
giksi, Rauhan maahan.

Viestikö oli sinne kutsuna kulkenut? Satunako, niinkuin äidin kuiskaus nukkuvalle lapselleen. Tai oliko jossain joulukynttilän elävä liekki saanut siivet, soihtuna säteilläkseen. Tai oliko joku lähettänyt rukouksen, joka kantoi läpi avaruuden tuhansien odottavien luo.

Olimme hiljentyneet valmistaksemme juhlaa niille, jotka olivat olleet ennen meitä. Olimme avanneet ovet ja ko-
roittaneet ukset. — Sävelten oven, joka oli herkin, jonka pihimpielien pilarit pitenevät pilvien tasalle. Sanojen oven, jonka kynnyksen yli sanat teille piirtyivät kuin linnunrata suureen tuntemattomaan. Sydänten monet ovet, joiden kynnykset olivat erilaiset; anteeksiannon kynnyks, jonka yli ehkä astuisivat ne, joiden viitta oli syiden syvien tahrina, — kaipauksen kynnyksen yli, muistojen siltapalkkia ehkä astuisivat ne, joita kohti rakastavat kädet ojentuisivat.

Tulitteko? Astuitteko ovienne sisäpuolelle? Kokoon-
tuiko päämme päälle kansa, josta sanotaan, että se on vaeltanut kuoleman varjon maassa ja nähnyt suuren val-
keuden?

Te tulitte, sillä Rakkaus valaisi varjojen maan, tasoitti
tienne, siivitti askeleenne. Rakkaus seisoi kynnystemme ovenvartijana, puhkesi kukkaan sydämissämme, helisi lau-
lussamme: Ne, jotka kyynelin kylvävät, ne ilolla niittää
saavat. Rakkaus, joka on sama meillä kuin teillä ian-
kaikkisesta iankaikkiseen.

L. J.

Pyrkijän päiväkirja.

I.

Rakas veli! Tarkoitukseni oli alkaa niistä kokemuksista, joiden kautta henkimaailma, noin neljä vuotta takasinpäin, rupesi ensin lähestymään minua. Ennenkuin kuitenkaan olin ennättänyt toimenpiteisiin ryhtyä, sain kehoituksen kertoa viimeisemmistä näyistäni. Koska tehtäväni on totella näkymätöntä ystäväni ja opastani, alan siis näin:

Oli marraskuun 13:nen päivän ilta 1930. Istuin mietiskelyasennossa, muistellen päivän tapahtumia. Tekemiäni erehdyksiä tarkkailin erikoisella huolella, etsien niiden alkusyytä. En kuitenkaan ollut epätoivoinen kompastusteni takia. Tiesinhan, että ennemmin taikka myöhemmin tulee aika, jolloin ruumis täydellisesti ilmentää henkeä. Vielä vuoteeseen mentyänikin jatkoin alkamaani työtä. Olin täysin hereillä, vaikkakin hiukan tavallisesta päivätajunnasta poikkeavassa tilassa, jota on vaikea kuvata. Silmäni olivat kiinni.

Yhtäkkiä näin ylhäältä luokseni laskeutuvan, riippuvalla liinalla peitetyn, koria taikka syvää lautasta muistuttavan astian, joka sisälsi eläimen luita ja sisälmyksiä. Tiesin niiden symbolisoivan halujani, himojani ja tunteitani, jotka aikaisemmin, tuskillisien taistelujen jälkeen olin uhrannut. Nyt oli hetki tullut seuraavien akseleiden ottoon ja minulta kysyttiin: „Etkö jo kykene antamaan enempää?“ Silmänräpäyksessä vastasin: „Annan koko fyysisen olemukseni.“ Astia kohosi vähän, sitten pysähtyen kuin voimanpuutteessa. Tiesin sen odottavan minulta niin paljon energiaa, että voisi palata takaisin lähettäjänsä luo. Siksi jatkoin: „Annan jokaisen ajatukseni ja toiveeni.“ Astia nousi edellistä kertaa nopeammin jonkun matkaa, mutta pysähtyi vielä lievästi heiluen edestakaisin. Suuri tuska valtasi mieleni sen nähdessäni. Vaikeroitsin: „ei minulla ole enää mitään uhrattavaa. Olen jo antanut kaikki.“ Sydämässäni kuiskasi kuitenkin hyvin hiljainen ääni: „Mieti tarkoin, josko todella niin on.“ Silloin huomasin, että olin antanut vain osia, enkä kokonaisuutta. Hyvin nöyränä, tuntein olevani vain tomuhiukkanen, polvistuin hengessäni ja sanoin erittelemättä uhraavani itseni ja kaikki mitä minulla on. Se tehoi. Nuolena kohosi astia kohtisuoraan ylös.

Sen häivyttyä näkymättömiin kysyin itseltäni: „Kykenetkö todella siihen, mitä lupasit? Eikö toistaiseksi olisi ollut viisaampaa, vetäytyä vaatimattomana syrjään ja tunnustaa olevansa heikko ja saamaton.“ Epäily hiipi sydämeeni, tarttui siihen jätävään sormin ja tahtoi kuristaa siinä asuneen uskon ja uskalluksen.

Silloin muistui mieleeni, miten kesällä, mietiskellessäni huomasin äkkiä seisovani kapealla tiellä, käsi turvallisesti Suuren Olennon kädessä. Tie oli vaikeakulkuinen ja täynnä esteitä, mutta eteneminen sillä ei ollut ylivoimaista, sillä oppaani siirsi minuun energiaa, joka teki jalan keveäksi ja ruumiini joustavaksi. Pitkän aikaa näin kuljetuani saavuin temppelin ovelle, jonka eteen rukoillen polvistuin, oppaani kohottaessa kätensä kolkuttaakseen. —

Havahduin muistelmistani. Näin valkean valon, aaltomaisiin, vyöryvin liikkein, lähestyvän minua ja kulkevan ylitseni. Epäilykseni ja epärointiini vei se mennessään, jättäen tilalle vuoren varman vakauksen siitä, että ei yksikään veli, joka luottamuksella antautuu Suuren Olennon johdattavaksi, koskaan sorru epäilyksen uhriksi!

I. Röst

Mitä muualla tiedetään.

Astrologia ja avioliitto. Nykyajan kysymyksissä on kaikkein polttavimpia se, joka koskee avioliittoa. Tämä kysymys on aina kiinnittänyt sosiologien ja suuren yleisen mieltä, mutta viime aikoina se on tullut esille entistään kärjistyneempänä. On helppoa syyttää maailmansotaa hämmennyksen aiheuttajaksi, mutta yhtä helppoa ei ole löytää tehokkaita keinoja yleisen neuvottomuuden poistamiseksi. Probleemi esiintyy monissa muodoissa, ja keinot ovat vastaavasti monenlaiset: Yhden ratkaisumahdollisuuden, joka ei suinkaan ole ollut tuntematon asiaa narrastaneille, tarjoaa astrologia, mutta siinä saavutetut tulokset olisivat epäilemättä vieläkin hedelmällisemmät, jos niitä olisi suuremmassa mittakaavassa yritetty sovellettaa jokapäiväiseen elämään. Astrologia valaisee, onko joku y'leensä sopiva tai sopimaton avioliittoon, millaiseksi hänen aviolliset suhteensa suurin piirtein muodostuvat, ja millaisen on oltava henkilön, jonka kanssa hänellä on suurimmat mahdollisuudet harmooniseen yhdyselämään. Jos syntymähoroskoopista näemme, että Aurinko ja Kuu ovat suotuisassa asemassa suhteessaan toisiinsa, s.o. kolmio- tai kuutioaspektissa, on tämä hyvä avio-onnen merkki horoskoopin omistajalle, ja tämä pitää paikkansa, olipa asianomainen mies tai nainen.

Auringon ja Kuun suotuisat aspektit eivät kuitenkaan yksinään määrää onnellista avioliittoa; tämä on erittäin suuressa määrässä riippuvainen myöskin n.s. avioliiton huoneesta horoskoopissa.

Avioliiton huone tai huone, johon kuuluvat yleensä sopimusluontoiset ykseydet, on seitsemäs. Jos siinä on sellainen onnea tuottava planeetta kuin Jupiter tai Venus, on avioliitto kaiken todennäköisyyden mukaan onnellinen. ja vaikkapa siinä olisi joku muukin planeetta, esim. Saturnus tai Mars, Uranus tai Merkurius, on avioliitto suotuisa, jos planeetan aspekti Kuuhun on suotuisa miehen horoskoopissa ja Aurinkoon naisen horoskoopissa.

Avioliiton huoneessa olevasta planeetasta voi päätellä tulevan puolison luonteenlaadun ja ominaisuudet sekä aviollista elämää rajoittavat olosuhteet.

Jos tässä huoneessa on Jupiter, on puoliso oikeudenmukainen, hilpeä, hyvä, voimakas ja antelias; jos siinä on Venus, on asianomainen kaunis, rakastettava, sivistynyt; jos se on Merkurius, on hän käytännöllinen, vastaanottavainen kaikelle, toimelias, puhelias. Jos tapaamme tässä huoneessa Marsin, viittaa se puolisoon, jolla on kunnianhimoa, energiaa, itsetuntoa ja yritteliäisyyttä, mutta joka samalla on kiivasluontoinen. Seitsemännessä huoneessa oleva Saturnus merkitsee, että tuleva puoliso on vakava, velvollisuudentuntoinen ja säästäväinen, henkilö, jolla on periaatteita ja säännölliset tavat. Jos Aurinko tai Kuu on avioliiton huoneessa ja ovat muuten hyvissä aspekteissa, on tämä merkinä sopusointuisesta ja onnellisesta avioliitosta, jolle on tunnusmerkillistä menestys ja suotuisat olosuhteet.

Jos horoskoopissa ne tekijät, jotka määräävät aviolliset olosuhteet, ovat suotuisat, vahvistaa yhdyselämän harmonisuutta Auringon ja Kuun keskinäinen hyvä aspekti. Jos sitävastoin sattuu, että Auringon ja Kuun keskinäinen aspekti on huono, joko nelio- tai vastakkaisuusaspektissa, on tästä tavallisena seurauksena asianomaisten temperamenttien erilaisuus. Syynä tähän on se, että näin syntyneelle ei ole mukautumiskykyä mikä on tärkeimpiä edellytyksiä.

Neptunus avioliiton huoneessa ja huonoissa aspekteissa Aurinkoon ja Kuuhun on merkki aviottomuudesta, pettymyksistä, juonista ja usein myös kylmästä mielenlaadusta. Uranus merkitsee riidanhaluista ja itsevaltaista luonnetta, vaateliaisuutta ja usein eksentristä, epäluotettavaa ja yleensä avioliittoon sopimatonta henkilöä. Saturnus seitsemännessä huoneessa voi merkitä kylmää, itseensä sulkeutunutta ja ahneluontoista ihmistä, joka on kostonhaluinen ja leppymätön, jopa suorastaan julma.

Jupiter merkitsee näissä olosuhteissa henkilöä, jolla on monella tavalla taipumusta liotteluun ja liiallisuuteen. Mars avioliittihuoneen hallitsijana osoittaa, että asianomainen on luonteeltaan väkivaltainen ja hävittävä, kiivas ja hyökkäilevä, aina enemmän tai vähemmän käymistilassa. Venus merkitsee henkilöä, joka on huoleton, välinpitämätön ja omavaltainen, usein säännötön ja pintapuolinen, heikko ja väritön luonteeltaan ja taipumuksiltaan.

Kun on ratkaistava, tuleeko joku elämään avioliitossa vaiko naimattomana, ei riitä se, että tarkastelee Auringon ja Kuun keskinäisiä aspekteja, taikka avioliittihuoneessa olevia planeettoja. Tätä varten on lisäksi otettava selvää Venuksen asemasta ja aspekteista miehen horoskoopissa ja Marsin naisen horoskoopissa. Jos nämä planeetat ovat asemaltaan heikkoja, yhtyvät tai ovat huonoissa aspekteissa keskenään tahi Saturnukseen, Uranukseen ja Neptunukseen, on tämä merkinä siitä, että avioliitto tulee olemaan täynnä probleemoja, ellei se suorastaan ole avioliitolle esteenä, etenkin jos Saturnus on vahingoittunut.

Lordi Byronin horoskoopissa on Venus yhtymäaspektissa Saturnukseen ja Kuu samoin Uranukseen, vastakkaisuusaspektissa Marsiin ja neliaspektissa Neptunukseen, mikä riittävästi selittää tämän kuu-luisan runoilijan seikkailut aviollisessa elämässä.

Rouva Blavatskylalla on horoskoopissaan Mars yhtyneenä Saturnukseen, Kuu neliaspektissa Neptunukseen ja Aurinko vastakkaisuusaspektissa Uranukseen. Hän meni naimisiin 17-vuotiaana vanhan kenraalin kanssa, mutta jätti tämän häpäivänä viettääkseen sitten elinvuotensa pääasiallisesti matkoillaan.

Vahvin side aviopuolisoiden välillä on Kuu toisen horoskoopissa samalla paikalla kuin Aurinko toisen horoskoopissa. Aurinko, joka naisen horoskoopissa on samalla paikalla kuin Mars miehen, merkitsee asianomaisten kesken voimakasta vetäytymistä toisiinsa; samoin on asianlaita, jos toisen horoskoopin Venus on yhtymässä toisen Marsin kanssa. Selvänä esimerkkinä tästä ovat Englannin kuningatar Viktoria ja prinssipuoliso Albert sekä Tanskan kuningas Fredrik VII ja kreivitär Donner. Kuningas eli ensimmäisen puolisonsa kanssa onnettomassa avioliitossa, otti eron ja rakastui erääseen ompelijattareen, jonka hän oli tullut tuntemaan kerran Kööpenhaminassa puhjenneessa tutupalossa, korotti hänet aatelissäättyyn, otti hänet vaimokseen ja eli hänen kanssaan kuolemaansa saakka morgannaattisessa avioliitossa. Molempia horoskooppeja tarkastellen huomaa, että toisen Aurinko on samassa paikassa kuin toisen Kuu. Samalla tavalla voi verrata Goetheä rouva von Steiniin, jonka hän hylkäsi ensi ihastuksensa jälkeen ja Christiane Vulpiukseen, johon hän rakastui ja jonka hän otti vaimokseen. Huomataan, että rouva v. Steinin horoskoopin Aurinko oli yhtymäaspektissa Goethen Marsin kanssa ja päinvastoin. Tämä aiheuttaa suhteen purkautumisen siitä huolimatta, että Aurinko ja Kuu olivat kolmioaspektissa keskenään.

Christianella sen sijaan oli Kuu konjunktiossa Goethen Auringon kanssa, ja tästä oli tuloksena heidän onnellinen avioliittonsa. Samoin on laita runoilija Novaliksen ja Sophie von Kühnin heidän huomattavasta ikäerostaan huolimatta. Sophiella oli Kuu yhtymäaspektissa Novaliksen Aurinkoon, Mars samaten jälkimmäiseen ja Venus samassa paikassa kuin Novaliksen Mars — kaikki siis voimakkaan intohimon ja rakkauden merkkejä. — („Mysteria“.)

Nuori parantaja. Paviassa pohjois-Italiassa elää kuuleman mukaan neljän vuoden vanha poikalapsi, jolla on ikäisekseen harvinaisen kyky parantaa sairaita. Hän koskettaa näitä sormenpäällään, ja sanotaan useimpien heti terveytyvän. Taloa, missä hän asuu vanhempieneen, piirittävät aamusta iltaan ihmiset, jotka etsivät huojoennusta vaimoilleen.

Ihmelapsi, jonka nimi on Oreste Bianci, näki kerran unen ja kertoi sen aamulla äidilleen. Hän oli nähnyt Jeesuslapsen, ja tämä oli sanonut, „jos kosketat sairaita ihmisiä sormenpäälläsi, parantuvat he heti taudeistaan“. Oresten äiti ei luonnollisesti voinut vaieta, vaan kertoi poikansa unen naapurin naisille, eikä aikaakaan kun se oli koko kaupungin puheenaiheena. Eräänä päivänä tuli muuan sokea mies Oresten luokse. Poika kosketti häntä sormillaan, ja mies sai näkönsä. Huhu levitti tiedon tapahtumasta laajalti, ja jo seuraavana päivänä vaelsi suuri joukko sairaita Biancien taloon parantamista etsimään. Poliisi puuttui asiaan epäillen, että on kyseessä petos, ja Oreste oli vietävä toiseen kaupunkiin isovanhempiensa luokse. Kun sinnekin alkoi virrata sairaita, ja poliisilla oli omat epäilynsä, sai Oreste palata kotiinsa. Tuskin hän oli tänne saapunut, kun sairaita taas tulivat, mutta kun poliisiviranomaiset olivat asiaa tutkittuaan todenneet, että minkäänlaista petosta ei ollut tapahtunut, sai Oreste nyt jäädä rauhaan.

J. E. P.

Iltapuheella.

Ennustuksia. Pöytälaatikostani sattui käteeni seuraava paperi: „Ennustuksia. 26 p. syysk. ennusteli eräs naistietäjä P. E:lle — P. E. itse kertoi —, että 6 päivän sisällä tulee kirje ystävältä ulkomailta, pienestä maasta (tämä ennustus toteutui); että noin 6 kuukauden kuluttua P. E. tekee ulkomaanmatkan kahden herran ja yhden naisen kanssa; että noin 6 vuoden kuluttua P. E. ei enää tee työtä vain Suomessa, vaan hän kulkee ulkomailla (16 maassa, jotka maat voivat olla pieniä); että P. E. elää hyvin vanhaksi (90 vuoden elinviiva vasta on oikein voimakas); että P. E. ei voi välttää tohtorin titteliä; että hän tulee tavattoman rikkaaksi. Kirjoitettu muistiin 2. X. 1925. J. R. H.“

Tämä muistiinpano herätti nyt mielenkiintoani. Sillä ensimmäinen ennustus toteutui. Myös toinen piti paikkansa, vaikkakin ennustettu ulkomaanmatka toteutui vasta kevätkesällä 1927. Kolmannen toteutumisaika lähestyy, sillä edellytetyt 6 vuotta päättyvät syyskuussa tänä vuonna.

Saammehan nähdä, miten profetissan lausumien ennustusten käy.

J. R. H.

Viime talvena astuissani taas kerran Kulmakoululle rakkaaseen Johtajan luentotilaisuuteen ja istuutuessani siellä tavalliselle paikalleni viimeisen edelliselle tuoliriville, mietin kovasti erästä kohtaa henkimaailmassa olevan „Minän“ ja tämän fyysillisen olemuksen suhteesta, että mahtaneekohan yhtä henkimaailman „Minä“-yksilöä kohti olla täällä „alhaalla“ useampiakin fyysillisiä ruumistuksia. Katsahtaessani siinä viereiseen sivupenkkiin, huomaan eräät silmät, miehenkö vai naisen? Sitä en aluksi tarkannut, mutta huomaan niistä silmistä kuvastuvan jotakin puhtautta ja hyvyttä. Mutta kenen onkaan se sielu, joka noista silmistä kuvastuu! Nuo silmähän ovat minulle tutut. Ja samassa muistan nähneeni ne silmät erällä äskettäin tuntemallani nuorella, ylhäisen näköisellä, lempeällä rouvalla. — Niin, tuohan on juuri sen äskettäin tuntemani teosofisen rouvan sielu, ajattelen. Mutta tarkatessani sitten tätä nyt näkemääni henkilöä, huomaankin hänet — mieheksi, yleväksi, jaloksi. — Kysyessäni sitten vierustoveriltani tätä mainitsemaani henkilöä saan kuulla hänen olevan juuri tuon edellämainitun rouvan puolison. — Mahtoikohan näillä siis olla ehkä yhteinen, yksi sielu jossakin yläilmoissa? — Sitä ajattelen vieläkin.

N. S.

Näin unta yöllä lokakuun 16 p. vasten — taikka ei se ollut aivan kuin unta —: oli yö, pimeän hämärä. Ihmisiä oli kokoutunut määrättyyn paikkaan erään kylän liepeelle, minkätähden en tiedä. L—a sisikoni kanssa olin minäkin siellä ja tiesin että toisiakin omaisiani oli läsnä, vaikkon ollut heidän seurassaan. Olin kuin olisimme jotakin odottaneet . . . Yht'äkkiä ilmestyi valo erään korkeamman rakennuksen harjalle johon kaikki ihmeissämme tuijotimme. Valo tiivistyi ja vähitellen peittyi kuin sumuun, josta muodostui ihmisen piirteet, joka oli puettu itämaalaiseen, valkoiseen viittaan. Hän kannatti käsillään hyvin suurta kirjaa, näytti lukevan siitä väliin hitaasti kääntäen lehteä. Äkkiä kuulimme kaikki hänen lukevan ääneen sanat: tulee vaikea aika.

Oli kuin lause olisi viipynyt ilmassa pitkän, äänettömän hetken, sitten hitaasti painui kirja kiinni. Sen vakava lukija viipyi hetken, peittyi sitten taas ikään kuin sumuun, ja jäljellä oli pian vain valo, joka koko ajan oli kirkkaana sädehtinyt hänestä. Sekin katosi. Käännyin katsomaan ympärilleni. Kaikkialla ihmiset olivat tuskan ja pelon vallassa. Kauhulla he ajattelivat tulevaisuutta ja kyselivät pelastajaa.

Sisareni ja minä seisoiimme vain rauhallisina ja meillä oli tuntu, että eräs Mestari Veljeskunnasta oli varoittanut meitä. Puhuimme keskenämme heidän rakkaudestaan ja huolenpidostaan ja sydän valoisana me läksimme vaikeata aikaa kohti.

Heräsin.

Ajattelin kauvan näkemääni ja vaikka nukuin vielä, muistin herättyäni kaiken selvästi enkä voi unhoittaa lausetta: tulee vaikea aika.

E. A—o.

Vapaa sana.

Oberonin haaksirikko. Onnettomuuksien sattuessa kiintyy mielemme karmaan. Kysymme: mikähän muinainen teko tässä meni täyttymykseensä? Omasta puolestani olen kiinnostuneena lukenut ne

muutamat esitykset, joita aikauskirjamme tässä suhteessa on sisältänyt. Kuin vastalahjaksi yrittäisin puolestani sanoa jotakin Oberonin tuhosta.

Luonnollisesti minun on rajoituttava joihinkin yleisiin seikkoihin. — Tärkeänä kohtana on se, että onnettomuudessa törmäsivät yhteen saman yhtiön vastakkaisiin suuntiin kulkevat laivat, joista suurempi kulki kotimaasta pois päin ja joutui poikkiteloin tielle ja kokonaan tuhoutui, pienemmän, kotimaahan päin kulkevan, kärsiessä vaurioita. Tästä laivojen asenteesta voisi puhua paljon. Sanomme nyt vain, että menneisyyden kannalta tässä kuvastuu kansamme sisäinen riitaisuus. Kansamme historiassa on joskus, kenties useamminkin ja useammassa merkityksessä, ehkä „isompi“ puoli, jonkun ulkoisen, ulkomaalaisen asian tai aatteen kannustamana, joutunut poikkiteloin kansamme kohtalon tielle, ja on omalla tavallaan tuhoutunut, toisen puolen, seuraten sisäistä inspiratiota ja pyrkiessä sen johdolla sisäiseen nousuun, myös kärsiessä vaurioita (kellä on korvat kuulla hän kuulkoon, että tämä avain nimenomaan sopii useampaan lukkoon), mutta että kummankin puolen onnettomuus on kuitenkin koittanut yhdeksi suureksi onnettomuudeksi; niinkuin kummankin laivan vauriot (joiden kapteenit vielä olivat veljeksiä) koskivat samaa yhtiötä.

Tämä riittääköön menneisyyden suhteen. On vieläkin tärkeämpää oivaltaa, että kohtalo puhuu „mykkää“ kieltään myöskin nykyisyydelle, viitaten tulevaisuuteen päin, ja odottaa, että me osaisimme sitäkin kieltä lukea. — Tässä suhteessa heijastuu mieleeni seuraava seikka: sanomalehtien sisältäessä suurilla otsikoilla uutisia Oberonin tuhosta, sisälsivät ne myös suurilla otsikoilla uutisia ensimmäisen suuremman sotalaivamme, „Väinämöiseksi“ nimitetyn, vesille laskemisesta. Kohtalo kysyy: „Mitä Suomi tarkoittaa sillä, että se rakentaa ja laskee vesille sotalaivoja, antaen ensimmäiselle suuremmalle laivalle Väinämöisen, s. o. viisaimman ja jumalaisimman sankarinsa ja tietäjänsä nimen?“ Teko, s. o. laivan vesille laskeminen ja sille Väinämöisen nimen antaminen sisältää itsessään seuraavan vastauksen: „Olemme vihollisten uhkaamina, oi isämme jumalat, ja siksi käännyimme teidän, ja etenkin sinun, oi sinä laulajista suurin, puoleenne ja rukoilemme: antakaa apuanne, tukekaa ja suojelkaa meitä ja sotajoukkojamme maalla ja merellä nimenne tähden, sen kaikkein uljaimman Väinämöis-nimen tähden, jonka teitä kunnioittaaksemme olemme tämän nyt vesille laskettavan laivamme kylkeen maalannut!“

Vastaus tuli tälläkertaa heti, ja se oli jyrkästi kielteinen. Mutta se tuli kuin näytelmä, muodostuen murhenäytelmäksi. Jos osaisimme lukea tuon näytelmän mykkää kieltä, niin kuuluisi se näin: „Katsokaa: niinkuin te näette edustavimman laivayhtiönne omien laivojen tuhoavan toisensa, eikä vaara tule ulkoapäin, samoin tekin myrkytätte kansanne eheyden ja onnen sisäisillä riidoillanne, ja kylvätte sen kohtaloon uusien murhenäytelmien ja onnettomuuksien siementä kaikilla näillä järjenvastaisilla sotavarustuksillanne.“

Mutta olemmeko me se viisas kansa, joka totuuteen luottaen kykenisi kuuntelemaan kohtalon ääntä?

J. R. H.

Audiatu et altera pars. Kieltolain puolesta. Tämän kirjoittaja on Omatunto-Tietäjä-Ruusu-Ristin lukija jo 26 vuoden ajan, aina lehden ensi ilmestymisestä saakka vuodesta 1905. Olen sen sisältöön ollut tyytyväinen ja olen saanut lehden kautta vuosien kuluessa ja elämäni monien vaiheiden aikana todellista hengen virvoitusta ja sel-

vityksen moniin elämän kysymyksiin. Eipä kumma, että olenkin kiintynyt lehteen ja seuraan tarkkaan sen sisältöä.

Eräs kohta nimimerkki J. R. H:n lokakuun 1930 Ruusu-Ristin numerossa on minuun vaikuttanut niin masentavasti, etten voi olla siitä kirjoittamatta ja vastalauseuttani panematta, vaikka tunnenkin, etten kykene asiaa kiihkottomasti ja tasapuolisesti esittämään.

Kirjoituksessaan „Mietelmiä kesäkurssien jälkeen“ nimimerkki „J. R. H.“ sanoo m.m.: „Mutta siitä huolimatta Suomi nyt yrittää pakolla kollektivisoida kansalaisiaan eräissä hyveen asteissa, esim. raittiudessa, eikä haluaisi ottaa kokemuksestaan ymmärtääkseen, että sellainen on epäviisasta. Kieltolaki, paitsi, että se on väkivaltakeinona vastoin Mestarin kuningaskunnan perustuslakia, on myös vastoin kansamme sielullista luonnetta. Suomalainen on luonteeltaan ajatteleva ja sisukas. Häntä ei voi orjan lailla pakottaa. Hänen kanssaan täytyy neuvotella.“

Mikä jäätävä kylmyys ja ymmärtämättömyys kärsiviä kanssaih-misiä kohtaan huokuukaan noista sanoista! Lievityksenä kirjoittajalle on vain se, ettei hän silminnähtävästi ole koskaan omakohtaisesti todella kärsinyt väkijuomain tuottamista tuhoista, eikä toiseksi ole koskaan perin pohjaisesti tutustunut alkoholismiin yhteiskunnallisiin seurauksiin.

Vain siten, sydämen ja aivojen, tunteen ja järjen yhteisvaikutuksella olisi hänelle selvinnyt kieltolain merkitys.

Ei tiedä kirjoittaja millä hartaudella monien maaseudun töllien ja esikaupunkien mökkien ikkunoille kärsimysten ja puutteiden kalvastuttamat juomarien lapsukaiset sytyttelivät kynttilöitä, kun eduskunta ensi kerran oli säättänyt kieltolain vuonna 1907 lokakuun 31 päivänä. Ei niillä ikkunoilla koskaan ennen ollut kynttilöitä näkynyt, mutta nyt oli suuri ilosanoma saapunut. Nyt, he uskoivat, koittaa onnellisempi aika heidän elämäänsä. Mutta kauan he saivat odottaa turhaan. Mutta kuitenkin kieltolaki viimein tuli hyväksytyksi.

Ja sanokootpa puoluejohtajat ja erinäisten suurlehtien kirjoittajat mitä tahansa ja olkootpa he kuinka oppineita ja arvovaltaisia tahansa, niin kieltolaki on saanut paljon hyvää aikaan.

Kieltolain vastustajat ovat pääasiallisimmin n.s. säätyläisiä. Oman nautinnonhimonsa tyydyttämiseksi he ovat valmiit uhraamaan kansansa ja lähimmäistensä onnen. Ja siinä tarkoituksessa he ottavat joitakin yksityisiä ilmiöitä ja niitä paisutellen he kiven kovaan väittävä, ettei kieltolaki ole saanut muuta kuin pahaa aikaan. Kymmenen, sadan ja sanokaamme vaikka tuhannen, lainrikkokojan vuoksi unohtetaan kymmenet, sadattuhannet ja miljoonat lain noudattajat ja sen tiukat puolustajat.

Mutta joka on, kuten m.m. tämän kirjoittaja, lähemmin tutustunut kaupungin työväestön elämään ennen ja jälkeen kieltolain voimaantumista, hän on vakuutettu kieltolain siunauksellisista tuloksista. Elämä on ehdottomasti raittiimpaa ja juodaan vähemmän kuin aikaisemmin.

Sama kokemus on tehty myöskin maalaisväestön keskuudessa. Tämän kirjoittaja on kysynyt asiaa useilta eri paikkakunnilta kotoisin olevilta iäkkäämmiltä maaseudun asukkailta, ja kaikki he yhdestä suusta vakuuttavat, että väkijuomia viljellään nyt vähemmän kuin ennen ja elämä on raittiimpaa.

Ja tässä on syy, miksi kaupungin työväestön ja maaseutuväestön edustajat eduskunnassa ovat niin tiukasti kieltolain kannalla. He tie-

tävät mitä väkijuomaliikkeen avaaminen merkitsisi. Salakuljetus ei suinkaan lakkaisi, mutta sen lisäksi olisi vielä laillinenkin väkijuomain kauppa vallitseva, joten saisimme oikein väkijuomain tuhotulvan ja yhä uusia ja uusia kärsimyksiä, etenkin yhteiskunnan heikoimmille — vaimoille ja lapsille.

Myönnettävä on, etteivät olot suinkaan ole niin hyvät kuin olisi suotava, ja ettei kieltolaki ole toteuttanut sitä, mitä sen kautta on toivottu, mutta sentään sen vaikutukset ovat olleet myönteiset.

Kuka toisin väittää, ei tunne oloja aikaisemmilta ajoilta. Kuka on lukenut raittiushistoriaa, tietää, että väkijuomia on ennenkin salakuljetettu maahamme ja juoppous on ollut hirvittävä, lapsia ja naisiaakin on nähty usein juopuneina.

Edelleen yleistä historiaa lukeneet tietävät, että suurien sotien ja levottomien aikojen jälkeen on aina seurannut yleinen raaistuminen ja tapainturmelus. Maailman tähän asti hirveimmän ja petomaisimman sodan seuraukset lasketaan Suomessa — kieltolain syyski. Ovat nekin olevinaan „sivistyneitä“ ja oppineita. Tosiasia päinvastoin on, että juuri kieltolain ansiosta olot eivät maassamme ole niin paljon raaistuneet kuin olisi voinut odottaa.

Kieltolaki ei ole mikään päämäärä, vaan keino yleisen kansanraittiuuden saamisessa. Ja ainoa, oikea keino. Yhtä vääärä ja turmiollinen kuin on puhe kohtuullisesta väkijuomain käyttämisestä, on myöskin puhe erilaisista tarkkailujärjestelmistä. Niinkuin kohtuuden saarnaajat ovat raittiuden vaarallisimpia vihollisia, samoin Brattin-y. m. järjestelmät synnyttävät suurempaa väkijuomain käyttöä kuin vapaakauppa.

Kieltolaki on heikon ihmistahdon turvakeino. Samoin kaikki hyvät ulkonaiset tavat, lait ja asetukset ovat sellaisia. Niiden avulla heikkotahtoinen ihminen varjeltuu — olkoonpa vain keinotekoisesti — lankeamasta ja monista kärsimyksistä. Siis ne ovat samanlaiset välineet kuin kainalosauvat ovat raajarikkoiselle. Ja yhtä julmaa kuin olisi sellaiselta riistää näitä, muka keinotekoisia välineitä, kun muka ihmisen luonnostaan pitää kyetä kävelemään ilman mitään tukea, yhtä julmaa on kieltää väkijuomain tuhoista kärsiviltä sitä tukea ja turvaa, jonka kieltolaki heille tarjoaa.

Mutta eihän se tarjoakaan heille mitään tukea, huudahtaa joku. Väkijuomain salakauppiailtahan hän kyllä saa, jos haluaa. Kyllä saa, mutta ei sittenkään niin monet kuin väkijuomain kaupan ollessa julkisen. Ja toisekseen suurta tietämättömyyttä osottavat myöskin kieltolain vastustajat kun he luulevat, ettei väkijuomain salakauppaa, kuljetusta ja -polttoa olisi muka ollutkaan ennen kieltolakia! Aina ja kaikkia lakeja rikotaan. Senkö vuoksi pitäisi kaikki kiellot kumota; siis morfiini, kokaaiini ja muut myrkytkö myöskin sen vuoksi vapaiksi. Ihmisyyden ja vapauden nimessäkö?

Edelläoleva on ehkä kirjoitettu liian kiihkeässä äänensävyssä. Mutta sehän onkin kuin kärsivän tuskan parاهدus, kun hän on saanut ruoskan iskun taholta, josta hän odotti myötätuntoa ja ymmärtämystä.

Hyvä herra J. R. H.! Lukekaa Emile Zolan „Ansa“ ja Minna Canthin „Työmiehen vaimo“, niin ehkäpä käsitätte silloin paremmin tämänkin kirjoittajaa.

Mutta muistakaa lukiessanne, etteivät kirjassa esitetyt asiat suinkaan ole pelkkiä mielikuvituksen tuotteita, vaan tuskantäyteisiä otteita todellisesta elämästä, tapauksia, jonka kaltaisia me, „kieltolaki-

kiihkoilijat“, olemme useat itse kärsineet ja kokeneet. Ja tietäkää, että sama henki, joka huokuu tästä kirjoituksesta elähdyttää kymmeniä ja satoja tuhansia ihmisiä, vaikka he siitä harvoin puhuvat ja vielä harvemmin kirjoittavat.

Jos niinkin hullusti kävisi, että kieltolaki joskus Suomessa kumottaisiin, se pian säädettäisiin taas uudestaan, sillä tuhansille ihmisille se ei ole hetken filosofoimisen viileä kohde, vaan koko elämäntäyteisen kokemuksen ja vakaumuksen synnyttämä sydämen asia.

Eräs Ruusu-Ristin lukija.

Kunnioituksen tunne on varmasti sellaista, joka ei kuulu aivan alkuperäiselle luonteelle, koska voi nähdä esim. lapsissa, kuinka toiselle on aivan luonnollista kunnioittaa vanhempiaan, jotka eivät ole sen arvoisia, kun taas toinen lapsi ei osaa sitä tehdä hyvillenkään vanhemmille. Mooseksen käsky „kunnioita isääsi ja äitiäsi“ olettaa lapsissa löytyvän taivaallisia ominaisuuksia, sillä ehdottomasti tulevat ylistyksen ja kunnioituksen kyky „ylhäältä“. Emme vanhemmaksi tultuammekaan ole aina „ylistystuulella“, emme hyväikään olentoja kohtaan. Harvinaisuuksiin ne hetket useimmilla kuuluvat. Pikemmin teemme toisia kunniaatomiksi, parhaamishalullamme otamme toisille kuuluvan kunnian, niin, meillä on oikein kunnianhimo. Olemme niissäkin asioissa „riistäjiä“ niin kauan, kunnes opimme sen läksyn. Se tunne ei tule vaatimalla, eikä sitä voi lapsissaan kasvattaa, se olisi teennäistä, sillä se on taistelujen ja saavutusten takana, eikä ihminen osaa kunnioittaa oikeita arvoja täällä maan päällä, ennenkuin hänellä on tietoa. Silloin vasta se on hänellä luonnollista elämää.

Kunniallinen ihminen on taas aivan toista ja sitä kait Mooseksen käskyjen täyttäjän onkin. Jeesuksen sanat „joka ei pidä yhtä näistä pienimmistä käskyistä“ j.n.e. olettavat, että kaikki Mooseksen käskyt ovat voitettut.

A. S.

Arvoisat Ruusu-Ristin lukijat! Marras—joulukuun numerossa sivulla 380 kirjoituksesta „Kesäkiertueella“ näemme, että Veli J. R. Hannula on yhä vielä veloitettu jaloin pumpaamaan polkupyörää — kuormitettuna — Suomen mäkisillä teillä. Kun hän edustaa kuleksivan „kerjäläismunkin“ osaa Suomessa — levittäen totuuden valoa — niin, veljet Amerikassa ja veljet Suomessa, vieläkö me annamme veli Hannulan ratsastella kuormitetun polkupyörän päällä tulevanakin kesänä Suomessa?

Eikö jo olisi aika nostaa hänet kirjoineen autoon yhteisen keräyksen avulla, ettei hänen enää tarvitseisi uhrata fyysillisiä voimiaan raskaan pyörän polkemiseen?

Pyytäisin esittää, että jokaisella paikkakunnalla Amerikassa ja samoin Suomessa, mihin tulee useampia Ruusu-Risti-julkaisuja, pitävät tilaajat yhteisen kokouksen ja keskuudestaan valitsivat yhden, joka keräisi tuttaviltaan raha-avustuksia, merkiten nimet keräyslistaan ja lähettäisi terätyt rahat (Amerikasta pankkikassilla dollareissa merkittynä*) Pekka Ervastille Suomeen Hannulalle annettavaksi auton ostoa varten.

Ruusu-Ristin ystävät! Ajatelkaapas ylläolevaa esitystäni ja mainitkaa ensitilassa Ruusu-Ristissä, onko esityksessäni asiallista pätevyyttä.

Amer. J. B.

*) Suomen pankeissa otetaan vastaan Amerikan rahaksi merkitty pankkikassetti — ei ole tarve lähetystä Suomen rahaksi muuttaa.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Johtajan ollessa ulkomailla esitelmöi maisteri Sven Krohn marraskuun 23 ja 30 p:nä sekä joulukuun 7 ja 14 p:nä uusimman tieteellisen psykologisen tutkimuksen saavutuksista teosofian valossa. Joulukuun 26 ja 28 p:nä puhui P. E. Kristuksen toisesta tulemisesta. Tammikuun 4 ja 11 p:nä esitelmöi taas Sven Krohn teosofian alkeista ja 18 p:nä alkoi P. E:n säännöllinen luennoiminen esitelmällä aiheesta: *Uskonpuhdistus on tulossa.*

Ruusu-Ristin 10-vuotismuistoa vietettiin Helsingissä marraskuun 15 ja 16 p:nä juhlallisilla ryhmä- ja looshikokouksilla, joihin paljon jäseniä oli saapunut maaseudulta.

Johtajan syntymäpäivää joulukuun 26 p:nä vietettiin tavanmukaisilla kahvikutsuilla soittoineen, lauluineen, lausuntoineen, lahjoitukseen ja puheineen, josta kaikesta Johtaja tunsu itsensä sanomattoman kiitolliseksi ja onnelliseksi.

Ruusu-Ristin tämä numero ilmestyy kuten tavallisesti myöhään tammikuun puolella, ja vaikka tilaajamäärä vielä on verrattain pieni — kiireen ajan takia, — olemme varmat siitä, että se piankin kasvaa entiselleen ja ehkä entistä suuremmaksi, sillä olemme ilolla todenneet, että lehtemme ystävät tekevät voitavansa sen puolesta. Ruusu-Ristin vapaaehtoiset asiamiehet ottakoot siis kiitoksemme vastaan. Ja sydämellisen kiitoksemme ansaitsevat nekin ystävät, jotka ovat maksaneet tai maksavat sata markkaa tilauksestaan. Onpa joku ystävämmme kyennyt lahjoittamaan Ruusu-Ristille useampia satoja tilauksensa ohella. Ruusu-Risti puolestaan tahtoo koettaa parastaan palvelukseensa totuuden asiaa.

Point-Loma T. S:n Johtaja, tohtori G. de Purucker, on lähettänyt seuraavat teosofiset ydinlauseet kiertämään ympäri maailmaa uuden teosofisen ajan tunnuksina: Rakkaus on maailmankaikkeuden sementti. Opi antamaan anteeksi. Opi rakastamaan. Jokainen teistä on ruumistunut jumala. Ole sitä!

Prinsessa Mary Karadja, johtajamme vanha ystävä, on lähettänyt terveisensä Ruusu-Ristille ja kirjoituksen, jonka julkaisemme ensi numerossa.

Point-Loma T. S:n looshi Helsingissä piti kokouksen tammikuun 11 p:nä, johon oli kutsuttu Ruusu-Ristin edustajia. Johtaja ikäväkseen ei voinut saapua kaukaisesta kodistaan.

P. E:n uusi kirja „Tähtikoulut“ ilmestyi joulukuun puolella ja on saatavissa Ruusu-Ristin toimitukselta, Mysticasta, kirjakaupoista ja J. R. Hannulalta. Hinta Smk. 15: —, sid. 25: —.

Mandi Höglund, harras ja innokas hämeenlinnalainen R. R:n jäsen, joka kauan poti vaikeata tautia, vapautui tammikuun 11 p:nä ja sai siirtyä ihanaan elämään, jossa ruumis on muuttumattoman terve ja kevyt. Rauha hänen muistolleen.

Ruusu-Ristin jäseniä pyydetään huomaamaan, että kansilehdessä olevan ilmoituksen mukaisesti maaliskuun avustukset on tällä kertaa suoritettava jo helmikuussa.

Tien varrelta-osastosta jää tällä kertaa paljon hyvää helmikuun numeroon.

Tämä tammikuun numero jaetaan kaikille viime vuoden tilaajille — niillekin, jotka eivät vielä ole uudistaneet tilaustaan, jotta saisivat lehden heti sen ilmestyttyä.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asiantuntemuksemme kelloseppänä.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon!

Koska vuosikokous on pääsiäisenä aikana huhtikuun alkupäivinä, jolloin kannetaan tavanmukainen jäsenavustus n:o 2, on Hallitus päättänyt, että tämän vuoden ensimmäinen jäsenmaksujen keräys on tapahtuva **helmikuun** aikana, jolloin avustukset on lähetettävä rahastonhoitajalle, herra Esko Koivistolle, os. Helsinki, Alppikatu 13 F.

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maistert Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Temppeleirahaston hoitajat: Herrat Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorik. 18 F, ja Woldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä. Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	37
Satuseikkailija	42
Keskustelua kuolemanjälkeisestä elämästä	43
Esirukous Luciferin puolesta	48
„Tulkoon valkeus“	50
Pyhän Hengen temppeli	51
Muistatko	57
Pyrkijän päiväkirja	59
Mitä muualla tiedetään	60
Iltapuhteella	64
Uusia kirjoja	66
Kysymyksiä ja vastauksia	67
Vapaa sana	68
Tien varrelta	70

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

TEMPPELIRAHASTOA.

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisältö tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Temppelelirahaston hoitajilta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F ja Woldemar Thesleff, H:ki, Maanesink. 2 a C.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasaapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

„Jos Ruusu-Risti on H. P. Blavatskyn teosofisen työn uskollinen jatkaja, kuten joskus olen kuullut väitettävän, mitä siis Ruusu-Risti on tehnyt ja tekee? Onko se esim. julkaissut suomen kielellä Blavatskyn teoksia?“

Näin kysyi eräs myötätuntoinen asianharrastaja, joka ei vielä ollut selvillä asioista. Mitä siihen vastasin?

Vanhimmat Ruusu-Risti-järjestön jäsenet ovat entisiä Teosofisen Seuran jäseniä, ja minun ollessani T.S:n ja teosofisen kustannusliikkeen johdossa julkaisimme suomeksi sekä „Hiljaisuuden ääni“ ja „Teosofian avain“ että osaksi myös „Salainen oppi“ nimiset H. P. B:n teokset. Ruusu-Ristin aikana olemme saattaneet julkisuuteen uuden, alkuperäisen laitoksen mukaisen „Teosofian avaimen“ painoksen, samaten „Hiljaisuuden äänen“ uuden painoksen, lisäksi ennen julkaisemattoman kirjasen „Kirkon ja vapaa-muurariuden perusta“ sekä aikakauslehdessämme painetun novellikokoelman „Painajaistarinoita“, artikkelisarjan „Evan-geliumein esoteerinen sisältö“ y.m. lyhyempiä kirjoituksia. Mutta valitettavasti emme ole kyenneet saattamaan loppuun „Salaisen opin“ suomentamista ja painattamista, sillä siihen ei ole riittänyt varoja.

Kuitenkin saisitte meistä väärän ja vaillinaisen kuvan, jos nyt ajattelisitte Ruusu-Ristin olevan olemassa sitä varten, että H. P. Blavatskyn kirjat saataisiin suomenkielelle. Me emme ole kustannusliike, vaikka toimestamme kirjojakin koko verran on julkaistu. Olemme joukko eläviä ihmisiä, jotka emme vain muodollisesti, vaan hengessä ja totuudessa jatkamme H. P. B:n työtä.

„Mutta sitä kai Teosofinen Seurakin tekee, ja mikäli ymmärrän, lukuisat teosofiset seuravat?“

Epäilemättä, eikä suinkaan siinä ole mitään pahaa. On olemassa maailmassa kolmattakymmentä erinimistä teosofista seuraa, jotka kaikki parhaimman taitonsa mukaan jat-

kavat H. P. Blavatskyn työtä. Meidän tehtävämme on vain tunnustaa ja kunnioittaa toisiamme, sillä jokainen seura on suhteessa tai toisessa omaperäinen ja toisista poikkeava.

„Niin olen asian käsittänyt, mutta olen samalla ollut huomaavinani, että eri seurat katsovat toisiaan hieman epäillen, ja ainakin kolme niistä väittävät olevansa ainoa oikea ja alkuperäinen seura.“

Tuo kuulunee jo menneisyyteen. Uusi aika on tulossa, ja teosofiset seurat muuttavat menettelytapojaan. Vaikkei meidän Ruusu-Ristimme veljeysehdotus saanut paljoakaan kannatusta kymmenen vuotta sitten, on Point Loma T.S:n johtajan, tohtori G. de Puruckerin viime vuonna tekemä samansuuntainen ehdotus herättänyt sitä laajempaa huomiota. Nyt saattaa varmasti toivoa ja uskoa, että teosofinen liike vielä tulee yhtenäiseksi, s.o. että eri seurat omine ohjelmineen ja omine työmuotoineen tunnustavat seisovansa samassa rintamassa H. P. Blavatskyn taistelun jatkajina maailman sekä teoreettista että käytännöllistä materialismia vastaan.

„Se olisi ilahduttava ilmiö, sillä yhteistyössä on enemmän voimaa ja se herättää suurempaa luottamusta. Mutta minua haluttaisi kuulla, mikä Ruusu-Ristin erikoinen teosofinen tehtävä teidän mielestänne on?“

Ruusu-Risti tahtoi ennen kaikkea jatkaa H. P. Blavatskyn työtä länsimailla, ja ellen erehdy, luulen, että Antroposofisen Seuran työ tähtää samaan päämäärään. Tämähän ei estä työn tunkeutumista itämaillekin, jos niin on sallittu. Mutta täällä länsimailla kaipaamme suuresti teosofian tuomaa valoa. Meidän kristillinen teologiamme tuntee liian vähän oppia Kristuksesta — todellista kristologiaa eli kristosofiaa, — ja meidän kristilliset kirkkomme tuntevat niinkään liian vähän oman vapahtajansa, Jeesus Kristuksen, personaa ja oppia. Teosofia näyttää meille, mikä Jumalan Poika, maailmansielu, Logos eli niinkuin sanomme kosmillinen Kristus oikeastaan on, ja Ruusu-Risti saatuaan tämän valon tahtoo jakaa sitä toisillekin. Teosofinen totuudenetsimiseni vei myöskin minut, jolla on kunnia olla Ruusu-Ristin johtajana, jo nuoruudessani lähelle Jeesuksen persoonallisuutta ja oppia — ja siinä etsimisessäni minulla oli sanomattoman paljon apua H. P. Blavatskyn suurelta maamieheltä Leo Tolstoilta, — ja siten löytämäni Jeesuksen siveellinen elämänoppi on tullut kulmakiveksi Ruusu-Ristin teosofiassa. H. P. Blavatsky puhuu „Teosofian Avai-

messä" Jeesuksen siveyskäskyistä ja vuorisaarnasta ja sanoo, että jos „kristityt“ todella olisivat kristityitä, he noudattaisivat vuorisaarnan käskyjä, mutta H. P. B., jonka tehtävänä oli osoittaa kaikkien uskontojen yhteinen alkuperä ja näyttää, että niiden siveysopitkin pitivät yhtä, ei kiinnittänyt niin paljon huomiota vuorisaarnaan, kuin me nyt soisimme, että länsimailla tehtäisiin. Sentähden voimme sanoa, että Ruusu-Ristissä tällä omalla tavallamme jatkamme ja viemme eteenpäin H. P. B:n työtä. Me puhumme kosmillisesta Kristuksesta — s.o. todellisesta kristillisestä teologiasta — ja Jeesuksen elämänopista — s.o. todellisesta kristillisestä etiikasta. Niin vähäpätöistä kuin työemme onkin, tiedämme, että siinä piilee suuren tulevan uskonpuhdistuksen siemen, uskonpuhdistuksen, joka nimenomaan tulee koskemaan kristikuntaa ja kristillisiä kirkkoja. Voisimme sanoa olevamme kristikunnan ja kirkkojen parhaimpia ystäviä, vaikka kirkko sitä tuskin vielä edes osaa aavistaa. Kaikessa hiljaisuudessa olemme panneet tämän töisen työn alulle Suomessa.

„Onhan teillä ohjelma, ja minusta se näyttää miltei laajemmalta kuin H. P. Blavatskyn teosofinen ohjelma!“

Älkää sanoko niin. Päinvastoin H. P. B:n ohjelma ja ainakin unelma oli vielä laajempi. Hän haaveili uskonpuhdistusta kaikissa maailman kirkoissa ja uskonnoissa. Mutta meidän, jotka askel askelelta tahdomme yrittää toteuttaa hänen unelmaansa, on aloitettava kotikynnykseltä. Emme unohda toisia uskontoja, vaikka teemme työtä sen puolesta, että oma kristinuskomme ensin puhdistuisi. Emme liioin unohda toisia kansoja ja maita, vaikka aloitamme työemme omassa maassa ja oman kansan keskuudessa. Tämä ei ole mitään erikoista, se on vanha yleinen sääntö. Kaikki palvelu alkaa kodissa. Joka mestariksi tahtoo tulla, sanoj eräs teosofisen liikkeen adepteista, hän alkaa palvelijana lähimmässä ympäristössään, kodin piirissä. Minusta tuntuukin, että kun seuraava Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs saapuu maailmaan, mikä H. P. Blavatskyn ennustuksen mukaan tapahtuu v. 1975, hän saa ymmärtämystä osakseen siinä määrin kuin eri teosofiset seurat osoittavat toisilleen ymmärtämystä ja kunnioitusta. Kukaan ei voi edeltäkäsintä tietää, mitä erikoista puolta totuuden sanomasta hän tulee painostamaan — sen yleismaailmallisuutta ja kansainvälisyyttä vaiko sen syventämistä erikoisiin älyllisiin ja eettisiin suuntiin, — ja sentähden on hyvä val-

mistus, jos teosofiset seurat eri maanosissa kaivavat päivänvaloon uskontojen kalliit helmet, samalla yhtä mittaa vahvistaen ja elävöittäen sitä suvaitsevaisuutta, joka on niin tärkeä meille ihmisille, kun meidän järkemme vielä on niin ahdas ja meidän tietopiirimme vielä niin rajoitettu! Suvaitsevaisuus lähtee sydäimestä, ja inhimillinen sydämemme on useissa tapauksissa parempi ja kehittyneempi kuin järkemme. Suvaitsevaisuus oli sentähden teosofisen liikkeen tunnussana alusta lähtien, ja H. P. Blavatsky te roitti aina, että totuus oli korkeampi kaikkia uskontoja, s.o. kaikkia joukkouskomuksia ja persoonallisia näkökantoja, joskin totuus sinään piili maailman suurten uskontojen alkuperäisissä opeissa, jotka aina myöhemmin olivat n.s. tunnustajilta unohtuneet.

*

Olen saanut ystävällisiä tervehdyksiä kahdelta taholta. Ensin sain sydämellisen kirjeen Point Lomasta (California, U.S.A.). Sen oli kirjoittanut insinööri Oscar Ljungström, vanhan ystäväni-vainajan Georg Ljungströmin nuorempi veli, joka 90-luvulla seurasi W. Q. Judgeä ja pysyi uskollisesti Mrs. Tingleyn „Yleisessä Veljeydessä“, kunnes nykyinen johtaja, tohtori G. de Purucker taas otti takaisin seuralleen vanhan nimen „Teosofinen Seura“.

Oscar Ljungström lähetti minulle pari omaa kirjaansa ja pyysi, että vastalahjaksi lähettäisin jonkun kantaani edustavan kirjan ruotsin kielellä. Kun, lukuunottamatta nuorena kirjoittamani „Framtidens religion“ y.m., kaikki kirjani ovat suomenkielisiä, en voi O. L:lle, joka on tohtori Puruckerin ruotsalainen sihteeri, lähettää mitään „edustavaa“ kirjaa — ikävä kyllä. Toiselta puolen on ilahduttavaa, että meidänkin kantaamme edustavaa kirjallisuutta ruvetaan kysymään. Saa nähdä, mikä kohtalo tulee ennen joulua kirjoittamani englanninkielisen kirjan osaksi. Se on parhaillaan kielen puolesta tutkittavana, jonka jälkeen sille saadaan hakea kustantaja, jos se osoittautuu painokuntoiseksi.

Toisen sydämellisen tervehdyksen sain vanhalta ystävältäni, prinsessa Mary Karadjalta. Hän lähetti minulle muutamia kirjasia ja lehtisiä, jotka koskevat hänen pari vuosikymmentä sitten perustamaansa yhdistystä White Cross Union, joka yhä on toiminnassa ja jonka nykyinen osoite on Villa Lux, Monti Trinità, Locarno, Sveit-

sissä. Entinen osoite oli Lontoossa, jossa rouva Karadja vietti pitkät ajat. Tämä „Valkoinen Risti“ on samoinkuin „Punainen Risti“ täysin filantrooppinen yhdistys. Niinkuin Punainen Risti huolehtii haavoitetuista ruumiista, niin Valkoinen Risti tahtoo auttaa ja lohduttaa haavoittuneita sieluja sekä kirjallisuudella ja luennoilla että persoonallisilla keskusteluilla ja rukouksilla. Se kokoaa varoja yksinomaan tällaisista henkistä hyväntekeväisyyttä varten. Maailmansodan aikana ja jälkeen se varmaankin teki paljon hyvää, lohduttaen leskiä ja äitejä, jotka olivat rakkaimpansa kadottaneet.

Prinsessa Karadja on vanha spiritualisti, on työskennellyt ainakin koko tämän vuosisadan aikana aatteensa puolesta, julkaissut useita kirjoja ja kehittänyt okkultiseen suuntaan synnynnäisiä mediumistisia lahjojaan. Hänen elämänskatsomuksensa on kaikesta päättäen sangen lähellä Ruusu-Ristin kristosofiaa. Toivotan hänen elämäntyölleen kaikkea menestystä.

*

Vanha ystäväni ja teosofinen työtoverini, Veikko Palomaa täyttää t.k. viimeisenä päivänä 66 vuotta. Kun viime kesänä kävin häntä tervehtimässä Jurvalla, saatoin todeta, että hänen heikko terveytensä oli tehnyt lopun hänen ansiomahdollisuuksistaan. Hänen uskollinen puolisonsa Sofia häntä hoiti, ja vanhukset elivät parhaasta päästä Tampereella sairaanhoitajattarena toimivan tyttärensä turvissa. Tämä tytär on äsken vanhempiensa sanomattomaksi suruksi kuollut, ja nyt heidän on entistä vaikeampi tulla toimeen. Rohkenen ehdottaa, että ne ystävät kaikista teosofisista piireistä, jotka vielä muistavat Palomaata hänen terveytensä ja voimiensa päiviltä, lähettäisivät hänelle nyt rahallisen avustuksen hänen syntymäpäivälleen. Avustukset sopii lähettää rouva Sofia Palomalle, os. Jurva, Peltola, taikka minulle, joka ne sitten toimitan perille. Toivotan tälle hankkeelle siunausta.

*

Taas valitamme kaikki yhdellä suulla, että on vaikea ja kireä aika — ja sitä se kyllä onkin taloudellisesti. Sitä enemmän syytä on meillä olla ja toimia, niinkuin aika ei olisikaan vaikea. Täyttäkäämme velvollisuutemme ilomielin ja tehkäämme niin paljon hyvää kuin mahdollista. Siten annamme hengen viedä voiton aineesta.

Olen varma siitä, että ne jotka tyhjänpuoleisesta pusesta huolimatta tilaavat Ruusu-Ristin tai uudistavat tilauksensa, eivät tule sitä katumaan. Jollain salaperäisellä tavalla heille itselleen koituu siitä siunausta — ei sentähden, että R.-R. olisi mikään taikakalu, vaan sentähden, että heidän oma hyvä tekonsa on sopusoinnussa olemassa-olomme sisäisen elämänlain kanssa.

Ja Ruusu-Risti, joka palvelee sisäisen elämän asiaa, tarvitsee pystyssä pysyäksään, kaikkien entisten ystäviensä tukevan kädenotteen!

Satuseikkailija.

*Jo päättää suuri hiljaisuus
tään päivän rauhattoman.
Yön tähtikirjas kuulakkuus
hymisee laulun soman.
Se kertoo taruvuoresta
ja taika-tapulista,
ja kuinka sinne notkosta
on nousu pulmallista.*

*Tuon taru-kummun valtias
on kaunis nuorukainen.
Niin linnansa on loistokas,
tuo talo taivahainen.
Isäntä itse kylläkin
voi muistuttaa viel' lasta.
Vaan tietäisit jos tarkemmin
— häll' onkin ikää vasta!*

*On hartain hällä huolensa
sun mainen taivallukses.
Ei pysy hältä piilossa
sun voittos, kompastukses.*

*Oot luotaan tullut lähetti
— maan satuseikkailija.
Hän on sun iki-itsesi,
tuo kaunis hallitsija.*

*Ja seikkailus on tottakin
kuin satu jännittävin.
— Ryöväty rosvoluolihin,
et irti pääse hevin:
Sun täytyy löytää ihana
se polo prinsessasi,
vapauttaa hänet — vakava
on sankar-tarinasi.*

*Sa sitten vasta kuningas
voit taru-vuoren olla.
Ja kimmellys on kruunullas
kuin itse auringolla.
On ryövärit nuo entiset
nyt nöyrät palvelijas.
Ja alamaisten sydämet
sun seuraa viittausias.*

J. Sn—.

Keskustelua kuolemanjälkeisestä elämästä.

(Jatk.)

M. C. Telepaattinen vaikutus on haamun yksinkertaisin esiintymismuoto. Miten on asianlaita sellaisessa tapauksessa, kun aave toimii aivan vastoin henkilön toiveita ja tunteita?

H. P. B. Se on mahdotonta. Haamu ei voi itsenäisesti toimia eikä vaikuttaa sen henkilön aivoihin, jonka kum-

mitus on. Henkilö saattaa olla äskettäin kuollut, tai elää vielä, tuoda hyviä tai huonoja tervehdyksiä. Jos hän vain viivähti ajatuksissaan sekunninkin, ennenkuin hän siirtyi toisiin ajatuskuviin, on tämä yksi sekunti yhtä riittävä hänen personallisuutensa objektisoimiseksi astraaliaalloilla kuin teidän kasvojenne piirtyminen valokuvaukseen valmiiseen levyyn. Ei mikään estä silloin teitä ympäröiviä voimia ottamasta haltuunsa hahmoanne — aivan kuin maahan pudonneen kuivan lehden sipaisee tuulenpyörre ja vie mukanaan — jolloin muotonne voi muuttua ivakuvaksi, joka muuntaa ajatuksenne.

M. C. Olettakaamme, että aave lausuu henkilölle vieraan ajatuksensa selvin sanoin ja haastaa ystävälle, joka on hyvin etäällä — sanoikaamme toisessa maanosassa. Tiedän sellaisen tapauksen.

H. P. B. Silloin on tapahtunut siten, että ajatuksen muodostaman kuvan on siepannut ja käyttänyt hyväkseen joku luonnonhenki, aivan kuten on asianlaita spiritistisessä istunnossa, kun kuolleitten ihmisten haamut — joiden ulkonäkö ehkä itsetiedottomasti on läsnäolevien muistossa tai auroissakin — joutuvat elementaalien tai liekkiövarjojen valtoihin ja muuttuvat objektiivisiksi istunnossa läsnäoleville ynnä voivat toimia sen henkilön käskyn mukaisesti, jolla on lujin tahto istunnossa olevista. Teidän mainitsemassanne tapauksessa täytyy lisäksi olla yhdysside — sähkölanka — näiden molempien henkilöiden välillä, jonkinlainen sielujen sympatia. Tätä lankaa myöten kiittää ajatus silmänräpäyksessä. Luonnollisesti täytyy joka tapauksessa olla jokin tärkeä syy, minkätähden tämä erikoisajatus kohdistuu siten. Se on jollain tavoin riippuvainen siitä toisesta henkilöstä. Muussa tapauksessa merkitsisivät sellaiset ilmestykset tavallisia, jokapäiväisiä tapahtumia.

M. C. Tämä näyttää perin yksinkertaiselta. Miksi ne sitten saapuvat vain määrättyjen ihmisten keralla?

H. P. B. Siksi, että mielikuvituksen muotoja muodostava (plastillinen) kyky on paljon voimakkaampi toisilla ihmisillä. Ajattelukyky (manas) on kaksivoimainen: fyysillinen ja metafyyssillinen. Ylempi on sidottu henkisiin luun eli buddhiin, alempi eläimelliseen sieluun, kaamaprintsiippiin. On henkilöitä, jotka eivät koskaan työskentele korkeammilla sielunkyvyyllään edes vähääkään. Henkilöt, jotka siten tekevät, kuuluvat vähemmistöön ja ovat määrättyllä tavalla ulkopuolella, joskaan eivät ole tavallista in-

himillisyyttä korkeammalla. He ajattelevat tavallisiakin asioita tällä ylempällä tasolla. Henkilön mieltymykset määräävät, minkä periaatteen mukaisesti ajattelu tapahtuu, samoin kuin myös sielun kyvyt edellisestä elämästä ja toisinaan fyysillinen perinnöllisyys. Sen vuoksi on niin vaikeata materialistin, jolta aivojen metafyyssillinen osa on melkein kuihtunut, kohottautua yläpuolelle tai luonnon henkisiä lahjoja saaneen vajota proosalliselle, jokapäiväiselle ajatustasolle. Tästä riippuu myös suureksi osaksi optimistinen tai pessimistinen katsantotapa.

M. C. Mutta tottumus ajatella ylempällä ajatuskyvyllä voi kehittyä — muuten ei olisi mitään toivoa henkilöillä, jotka haluavat parantaa elämäänsä ja kohottautua. Ja sen, että tämä on mahdollista, täytyy olla totta, muutenhan ei maailmassa olisi mitään toivoa.

H. P. B. Varmasti voi tämä tottumus kehittyä lujan päättäväisyyden ja suuren itsekieltäymisen avulla, mutta vain suurin vaikeuksin. Mutta se on verraten helppoa niille, jotka ovat syntyneet tällä lahjalla varustettuina. Kuinka käy päinsä, että joku henkilö voi huomata runoutta kaalinkerässä tai emäsiassa porsaineen, samalla kun joku toinen näkee mitä ylevimmätkin asiat vain niiden matalimmalta ja aineellisimmalta puolelta, nauraa „sfäärien musiikille“, ja tekee naurunalaisiksi mitä ylevimmät ajatukset ja filosofiset järjestelmät? Ero riippuu aivan yksinkertaisesti mielen kyvystä ajatella korkeammalla tai matalammalla tasolla, astraalisilla (siinä merkityksessä, jonka St. Martin antaa tälle sanalle) tai fyysillisillä aivoilla. Suuret ymmärryslahjat eivät useinkaan ole todisteena, vaan pikemminkin esteenä henkisille ja tosi käsityksille — siitä todistavat mitä useimmat suuret tiedemiehet. Meidän tulee pikemminkin surkutella kuin moittia heitä.

M. C. Mutta kuinka on mahdollista, että henkilö, joka ajattelee korkeammalla tasolla, synnyttää ajatuksensa avulla täydellisempiä ja voimakkaampia kuvia ja objektiivisiä muotoja?

H. P. B. Ei ehdottomasti vain sellainen henkilö, vaan kaikki ne, jotka yleensä ovat *sensitiivejä*. Se, jolla on kyky ajatella ylempään ajatustason kannalta vähäpätöisimpiäkin asioita, omaa tämän kyvyn avulla niinsanotun plastillisen muodostamiskyvyn omassa mielikuvituksessaan. Mitä vain sellainen henkilö ajattelee, hänen ajatuksensa on niin paljon voimakkaampi kuin jonkun toisen, tavalli-

sen henkilön ajatus, että se juuri tämän voiman avulla saa luovan mahdin. Tiede on todennut todellisen asianlaidan, ajatus on voimaa. Tämä voima toimintaan siirrettynä muuttaa atoomien aseman meitä ympäröivässä astraali-ilmakehässä. Niinkuin olen jo teille sanonut, omaavat ajatuksen säteet saman potentiaalisen kyvyn synnyttää muotoja astraali-ilmakehässä kuin auringonsäteet linssissä. Jokainen ajatus, joka siis lähtee voimaperäisenä aivoista luo *n o l e n s v o l e n s* (vasten tahtoaan) hahmon.

M. C. Onko tämä hahmo kokonaan tiedoton?

H. P. B. Täydellisesti itsetiedoton, jollei se ole adeptin luomus, adeptin, jolla on määrätty tarkoitus antaessaan sille tajuntaa tai oikeammin sanoen lähettäessään sen niin suurella oman tahtonsa ja älynsä määrällä varustettuna, mikä on tarpeen, jotta se voi ilmestyä tajuisena. Tästä tietoisina pitäisi meidän kehittyä suurempaan varovaisuuteen ajatustemme suhteen.

Pitäisi muistaa se suuri ero, joka vallitsee adeptin ja tavallisen ihmisen välillä. Adepti voi mielensä mukaan käyttää majaavi-ruupaansa, tavallinen ihminen ei, paitsi äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa. Sitä nimitetään majaavi-ruupaksi sentakia, että se on eräänlainen illusionimuoto, luotu erikoistilanteessa sitä varten ja varustettuna juuri niin suurella osalla adeptin sielua, että se voi toimittaa asiansa. Tavallinen ihminen luo vain ajatuskuvan, jonka ominaisuudet ja voimat ovat hänelle tuiki tuntemattomia.

M. C. Voinee siis sanoa, että adeptin hahmo, joka näyttäytyy eroittuneena hänen ruumiistaan, niinkuin esim. Ram Lal kertomuksessa *M r I s a a c s*, on yksinkertaisesti kuva?

H. P. B. Aivan. Se on vaeltava ajatus.

M. C. Adepti voi siis näyttäytyä useissa paikoissa samanaikaisesti?

H. P. B. Kyllä. Aivan kuten Apollonius Tyanalainen, joka nähtiin kahdessa paikassa samalla kertaa, kun taas hän itse oli Roomassa. Mutta on selvää, ettei edes astraalisesti ilmestyvä adepti ole täydellisenä jokaisessa näytetyymisessään.

M. C. On siis aivan välttämätöntä, että ihminen omaa jonkin verran mielikuvitusta ja psyykkistä kykyä kyetäkseen keskittämään ajatuksiaan?

H. P. B. Tietysti, sillä jokainen ajatus saa muodon,

jolla on sen henkilön ulkonäkö, joka on keskittynyt teon toteuttamiseen, jota edellinen pohtii. Miten saattaisivat muussa tapauksessa selvänäköiset havaita aurassanne menneen ja nykyisen elämänne? Se, mitä he näkevät, on vaihtuva panoraama teistä itsestänne, edustaen ajatuksienne säännöllisesti toistuvaa toimintaa. Kysäisitte minulta, olemeko vastuussa ajatuksistamme. Ei kaikista, sillä muutama ovat „kuolleenä syntyneitä“, mutta toisista, joita sanomme „hiljaisiksi“, mutta vaikutusvoimaisiksi ajatuksiksi, — kylläkin. Sillä ajatelkaamme äärimmäistä tapausta, että joku henkilö on niin perin paha, että toivoo toisen kuolemaa. Jollei pahansuova ihminen ole d u g p a, mustan magian korkea adepti, jolloin karma viivähtää, kimmoaa senlaatuinen toivomus vain takaisin lähtökohtaansa.

M. C. Mutta olettaakamme, että henkilö, jolla on katalia toivomuksia, on hyvin voimakastahtoinen olematta d u g p a. Voiko hän silloin edistää toisen kuolemaa?

H. P. B. Vain silloin, jos pahansuovalla ihmisellä on p a h a s i l m ä, mikä aivan yksinkertaisesti merkitsee, että hän omaa erinomaisen voimakkaan, plastillisen mielikuvitusvoiman, joka toimii vastoin hänen tahtoaan ja siten tiedottomasti aiheuttaa tuhoa. Sillä mikä on pahan silmän mahti? Yksinkertaisesti suuri ajatuksien muodostamiskyky, niin voimakas, että se loihii kaikenlaisin onnettomuustapauksin evästetyn vaikutuksen, joka tarttuu jokaiseen pahan silmän vaikutuspiiriin joutuvaan. Henkilöllä, joka omaa pahan silmän, ei ole tarpeen olla suuresti mielikuvitusta, pahoja aikeita tai toivomuksia. Hän voi yksinkertaisesti olla henkilö, joka rakastaa ottaa selkoa tai lukee järkyttävistä tapauksista, kuten murhista, teloituksista, tapaturmista. Hänen ei tarvitse edes ajatella mitään senlaatuista sillä hetkellä, kun hänen silmänsä kohtaa tulevan uhrinsa. Mutta virtaukset ovat alkaneet ja ovat hänen aurassaan. Ne ovat valmiit toimintaan heti, kun suotuisa maaperä löytyy, viljajyvän kaltaisina, joka tipahtaa tien oheen ja on valmis työntämään orasta ensi tilassa.

M. C. Mutta miten on niiden ajatusten laita, joita nimitämme „hiljaisiksi“? Kimmoavatko sellaiset toivomukset eli ajatukset takaisin alkuunpanijaansa?

H. P. B. Kyllä, samalla tavalla, niinkuin pallo, joka ei tunkeudu esineeseen, ponnahtaa takaisin sen luo, joka sen on heittänyt. Tämähän tapahtuu määrätuille, mustille magikoille eli noidille, jotka eivät ole kyllin vahvoja, jai jotka

eivät mukaannu sääntöihin, sillä myös he ovat sääntöjen alaisia, joita heidän tulisi totella, mutta tämä ei tapahdu niille, jotka ovat oikeita, täysin kehittyneitä, mustia magikkoja, sillä nämä omaavat kyvyn tehdä mitä haluavat.

M. C. Kun puhutte säännöistä, haluan lopettaa tämän puhelun kysymällä teiltä jotakin, joka jokaisen, joka tuntee mielenkiintoa okkultismiin, tulee tietää. Mitä tulee niiden henkilöiden pääasiallisesti ja ennenkaikkea tarkata, jotka omaavat nämä kyvyt ja halun oikein hallita niitä — ja jotka oikeastaan haluavat astua okkultismin piiriin?

H. P. B. Ensimmäinen ja tärkein askel okkultismiin on opetella sovittamaan ajatuksiansa ja mielteitään kuvamuodostavan kykynsä mukaan.

M. C. Miksi tämä on niin tärkeätä?

H. P. B. Koska toisessa tapauksessa luodaan asioita, joiden takia saa osakseen huonon karman. Ei kenenkään pidä astua okkultismin alueelle tai edes lähestyäkään sitä, ennenkuin tuntee täydellisesti omat kykynsä ja ymmärtää sovittaa niitä tekojensa mukaan. Ja tämän voi oppia ainoastaan siten, että opiskelee perusteellisesti okkultista filosofiaa, ennenkuin ryhtyy käytännölliseen harjoitteluun. Muussa tapauksessa, aivan varmaan eksyy mustaan magiaan.

H. P. Blavatsky.
Suoment. J. K. S.

Esirukous Luciferin puolesta.

Maan kansat, yhtykää esirukoukseen yhteisen vihollisen puolesta!

Kootkaamme kaikki käsilläolevat henkiset voimat lähettääksemme mahtavan langattoman sanoman, joka kykenee saavuttamaan sen suuren näkymättömän olennon, joka tähän saakka niin tuhokkaasti on vaikuttanut planeettamme kohtaloon!

Vastaukseksi siihen „vihän hymniin“, joka syvyydestä nousee, virittäkäämme „armahduksen hymni“, joka taivaan korkeuksista laskeutuu!

Lähettkäämme kaiku taivaallisten joukkojen laulusta helvetin syvyyteen!

Tämä esirukouksemme on rukous tuhatvuotisen valtakunnan puolesta:

O Lucifer, aamutähden poika, me maan lapset sinua säälimme!

Me emme sinua vihaa, sillä kurjuutesi on suuri.

Me emme sinua pelkää, sillä lepäämme Jumalassa.

Me vältämme kaikkea liittoa kanssasi, mutta emme sinua hylkää.

Emme mitään sinulta tahdo, mutta tahdomme kaiken sinulle antaa, mikä meille luvallista on.

Sinulla ei ole käytettävänäsi mitään lahjaa, jota me haluaisimme.

Sillä meillä on osamme Hänessä, joka on kaikki.

Sinä olet sangen köyhä, sillä sinulta puuttuu rauha.

Me olemme rikkaat, sillä meidän velkamme ovat maksetut; meille on anteeksi annettu, niinkuin mekin anteeksi annamme.

Sinä olet tuottanut meille paljon tuskaa, me tahdomme tehdä sinulle vain hyvää.

Me rukoilemme sinulle anteeksiantoa Jumalalta ja ihmisiltä; yritä sinä olla heidän anteeksiantonsa arvoinen!

Putoilkoot meidän rukouksemme sinun pääsi päälle niinkuin valkoisten ruusujen sade ja saakoon näiden paine sinut polvistumaan!

Madon säälin täytyy murtaa enkelin ylpeys:

Lucifer, me maan lapset säälimme sinua.

Sinulla ei ole vihollista muuta kuin itsesi.

Mahtava hävittäjä, sinä turmelet meidän maamme varella ja tulella!

Mutta katso, raunioista on nouseva maailma uusi, jossa armo ja oikeus hallitsevat lakkaamatta.

Lucifer, sinä olet voitettu! Hyvä on paljon voimakkaampi kuin paha.

Rakkaus voimakkaampi kuin viha. Loppunut on yö, jo koittaa ikuinen päivä.

Voittoon on nielaistu kuolema.

Eläköön Hän, joka on kaikki kaikessa.

Kunnia olkoon Jumalalle taivaissa, rauha maassa ja helvetissä toivo!

Mary Karadja.
Suom. P. E.

„Tulkoon valkeus!”

„Alussa loi Jumala taivaan ja maan. Ja maa oli autio ja tyhjä . . .”

Juhlallinen lausunta, joka kaikuu keskeltä mahtavaa vaikenevaa orkesteria, jota ei näe, mutta jonka kuitenkin selvästi on havaitsevinaan olevan. Vakava ääni, joka yksinkertaisin sanoin kertoo ihmeellistä satua. „Alussa“, tämä on raamatun „oli kerran“.

„Oli kerran“ — niin alkavat kaikki oikeat sadut.

„Alussa“ on lapsellisen yksinkertainen lausetapa, minkä käytännön tarve on luonut inhimilliselle järkipuheelle, kiinnekohta inhimilliselle käsityskyvyille, joka rajoituksensa pakottamana antaa alun itse ikuisuudelle. Alussa heräsi luova ajatus. Alussa loi Jumala taivaan ja maan. Alussa — koska? Oikea vastaus kuuluu: ei koskaan. Mutta ihmisajatus ei sitä vastausta hyväksy, sillä se ei kykene täysin ymmärtämään ikuisuuskäsitettä. Ajan lapset eivät saata käsittää ajattomuutta, ja ihmisessä piilevä ikuisuus on parhaasta päästä vielä vain nukkuva lapsi, jonka tosiunia harvoin otetaan vakavalta kannalta.

„Ja Jumala sanoi: tulkoon valkeus; ja valkeus tuli“.

Tuntemattoman pohjalla liikkuu ikuinen „tulkoon“, kaiken alkuperä ja maailman kehityksen toimiva voima. „Aikojen aamusta“ on tämä „tulkoon“ salamoinut halki maailmanavaruuden, mutta ken on osannut tutkia sen väriloistoa? Se on sisin ja ulkoisin maailman kaikkeudessa, mutta se ei tiedä rajoja. Se on paradokseista omituisin, lausuttuna ensi kerran hetkenä, jona „alku“ tuntui viimeiseltä näköranalta . . .

Tartu ihmiskielen hataraan ilmaisuainekseen ja rakenna siitä Baabelin torni, jonka huippu mittaa äärettömyyttä! Houkkio! Ikuisuudessa ei ole mitään „ajan“ kaltaista, siinä ei ole alkua eikä loppua. On vain olemassa kaikkea hallitseva NYKYHETKI, joka sulkee itseensä ajan kaikki muodot. On vain olemassa herkeämättä luova voima, jolla on lähteensä itsessään. On vain olemassa elämä!

Ja hetkinä, jolloin ajatuksitta, mutta ihmetellen kysymme elämän olemusta, virtaa elämä itse vapautuneena kristallinkirkkaana nesteenä esille meidän omassa sisäisessä maailmassamme, saapuen vastustamattomalla voimalla meidän tajuntaamme ja läpätunkien olemuksemme kokonaan.

Olemme „inspiroituneet“, sanomme, mutta itse asiassa on tapahtunut „ekspiratsioni“, uloshenkäys. Jumala on lausunut nuo sanansa „tulkoon valkeus“, ja valo on purkautunut näkyviin ja saanut kaiken meitä ympäröivän kasvaamaan, kukkimaan, kuihtumaan ja haihtumaan samassa silmänräpäyksessä. Jumala on meissa monistunut: olemme itse tulleet jumaliksi, ja Jumalan kaltaisina luomme kiihkoisesti, sokeina ja kuuroina kaikelle, mille ihmiset jokapäiväisyydessään panevat arvoa. Uusia maailmoita kasvaa käsistämme esille. Saamme aurinkoja loistamaan, maapalloja kiertämään, tähtitaivaita kaareutumaan päittemme ylle. Uupumatta työskentelemme — jos sitä siksi voidaan nimittää, — kunnes kynä, sivellin, jousi putoaa kädestämme ja kaikki taasen on ohi.

Mutta olemmehan ehtineet saada välähdyksen katoamattomasta. Olemme solmineet uuden liiton taivaan ja maan välille ja vieneet ihmisiä pienen askelen lähemmä suuren Hengen valtakuntaa . . .

P e t i t.

Pyhän Hengen temppeli.

II.

Tempelissä.

Kun nyt ihminen on itse tullut temppeliksi ja temppelin osaksi, ja samalla tullut temppeliin sisälle, niin luonnollisesti alkaa uusi elämä, opetus ja koulu. On kuin ihminen sisäisesti keskustelisi, oppisi ja opettaisi. Ylempi minä — joka itse olemuksensa puolesta kuuluu temppeliin, siihen ainoaan oikeaan uskontoon, jossa totuuden Pyhä Henki opettaa — ylempi minä neuvoo ja puhuu alemmalle minälle: „Ihminen on pohjimmaltaan henkiolento, ainosyntyinen Jumalan poika; luomiskausien alkaessa Jumalasta lähtenyt ja taas luomiskausien päättyessä Jumalaan palaava.“

Tähän alempi minä epäillen virkkaa: „Suottapa on matka moinen! Paljon on tuskaa ja vaivaa elämien kieriessä — palataksemme lähtokohtaamme takaisin. Eikö olisi ollut järkevämpää pysytellä jumaluuden rauhallisuudessa sellaisenaan, lähtemättä ollenkaan tälle vaivalloiselle kiertueelle?“

Rehelliseen epäilykseen vastaa ylempi minä: „Jumalalla on kuitenkin eroavaisuutta ilmennyksessään. Lähtökohdamme on ollut koettelemattoman neitseellinen, jotavastoin palautumisemme tapahtuu kaikkien koettelemusten voittamisessa.“

„Mitenkä sen toteaisimme? Kun emme luomiskausien ikuisuuksissa ole voittajiksi päässeet, niin kuinka me milloinkaan sellaisiksi tulisimme? Voimmeko voittamisen oletamista mitenkään todentaa?“

„Todennuksia on. Esiintyyhän historiainkin näyttämöllä voittavia, hyviä sanoisinko täydellisiä ihmisiä. Esimerkiksi Buddha, tavallisella nimellään Siddhārtha Gautama, Kapilavastun perintöruhtinas. Hänessä esiintyy hengen voittoisuus niin kaikkinelevänä, että perinnöllisesti tarjoutuva hallitsijan asemakin oli hänelle vain kuin tuhkaa ja tomua sen rinnalla, että hän tajusi olevansa henkiolento, hengen kuningas, aineen voittaja. Ja Jeesus Kristus, täydellisin hyvyydessä. Eivät vaikeimmatkaan tilanteet saaneet hänestä voittoa. Hän ei menettänyt tasapainoaan, ei muuttunut pahaksi. Hänet petettiin, häntä räkättiin, kohdeltiin arvottomasti ja julmasti, mutta hän oli ja jäi aina vain voittajaksi hyvässä, oli täynnä siunausta ja rakkautta. Ja entä Fransiskus Assisilainen? Hänkin syntyään rikas, luopui kaikesta, eli vapaaehtoisessa köyhyydessä, opetti, auttoi ja palveli. Siis jatkuvasti hyvässä voittaja hänkin. Niin että itse elämä tarjoaa todisteita sen ajatuksen puolesta, että ihmiskunta todella on kutsuttu hyvässä voittamaan.“

„Eikö kuitenkin voisi olla — niinkuin kirkko lienee joskus opettanut —, että erikoisesti hyvät ihmiset ovat vain Jumalan armon ja mielisuosion osoituksia; ehkä jotakin erikoista tarkoitusta varten? Tai niinkuin materialistinen tiede on joskus selittänyt, että luonto vain hyppelee, sokeassa vaistossaan oikkuilee?“

„Tällaiset otaksumat johtuvat tietämättömyydestä. Joku ilmiö voi näyttää oikulta sentähden, ettei tunneta ilmiön entisyyttä, sen laillisia syitä. Luonto itsessään on lakisiteinen. Pieni esimerkki. Puutarhuri voi erehdyksessä sekoittaa siemenet, mutta luonto tietää siemenien entisyyden, ja osaa siis toimia lakisiteisesti. Ja entä Jumalan mielivaltainen mielisuosio? Suurin Jumalassa eläjä, siis suurin Jumalan tuntija, Jeesus Kristus, sanoo: „Millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan, ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan. Ja sitäpaitsi: elävä kokemus

tänä päivänä opettaa samaa. On siis sekä kokemusperäistä että johdonmukaista ajatella, että muutamien ihmisten erikoinen voittoaika hyvässä perustuu edellisissä ruumistuksissa tapahtuneeseen ja nykyisyydessä jatkuvaan työhön ja ponnistukseen, etsimiseen ja kolkuttamiseen“.

„Myönnän tuollaisen todistelun asiallisuuden. Mutta henkilökohtainen varmuus? Mitenkä voi ihminen päästä henkilökohtaiseen varmuuteen?“

„Tämä pulma, niin vaikealta kuin se ensin näyttääkin, on kuitenkin, ainakin periaatteessa, päivänselvä. Sillä tieto ja varmuus on työn takana, työn palkka. Niinhän puhuvat kaikki edellä mainitsemaamme historian suuret voittajat: Buddha, Jeesus, ynnä monet muut. He sanovat kuin yhdestä suusta: „Tehkää niinkuin näette minun tekevän, tehkää niinkuin minä neuvon ja opetan, niin te tulette tietämään totuuden, tietämään miten asiat ovat“. Näin ovat viisaat puhuneet. Ja se on sangen selvää ja asiallista puhetta“.

„Niinpä niin. Enpä voi minäkään muuta sanoa. — Mutta nyt uusi kysymys: mikä pani ihmiset liikkeelle alkuperäisestä olotilastaan? Onko se ihmisten omaa ansiota, vai onko Jumala sen aiheuttanut?“

„Mikäli Jumala on sen aiheuttanut, sikäli Jumala samalla on ihmisen oma, sisin olemus. Mutta katsokaamme asiaa erikoisesti ihmistenkin kannalta. Ihmiskunta — niinkuin kaikki muukin — oli ennen luomiskauden alkua, tai paremminkin luomiskausien väliajalla, täydellisessä sopu-
soinnussa, onnessa. Mutta se sopusointu oli ainakin yhtä paljon ympäristön ja olosuhteitten kuin ihmiskunnankin ansiota. Niinkuin lapset elävät vanhempiansa kodissa — ainakin näennäisesti ilman omaa ansiotaan — turvattuina, niin myöskin ihmiskunta aikojen aamuna oli jonkun vanhemman ihmis- tai enkelikunnan luomassa ympäristössä vaikeuksilta turvattuina. Mutta niinkuin lapset aikuisiksi tullessaan heräävät ajattelemaan: „Minun on jätettävä vanhempieni turvallinen koti ja lähdettävä ulos maailmaan, järjestämään omaa kotia, jossa, jos mahdollista, voin taas tarjota turvaa nuoremmilleni“, niin samoin ihmiskuntakin aikojen aamuna tunsu ja ajatteli: „Meidän elämämme tässä enkelien ja jumalien luomassa kodissa, ympäristössä, on yhtämittaista onnea, rauhaa, hyvyttä. Mutta osaisimmeko me kaikissa olosuhteissa, toisenlaisessa ympäristössä, olla yhtä rauhallisia, hyviä, veljellisiä ja onnellisia?“

Vai emmekö osaisi?“ Ja niin vähitellen heräsi välttämättömän tarve päästä koetukselle. Neitseelliset ihmissielut tavallaan pyysivät: „Elämä, aseta meidät koetukselle! Me tahtoisimme päästä kokemuseräiseen varmuuteen siitä, josko me osaamme aina ja kaikissa olosuhteissa olla rauhallisia, hyviä, keskenämme onnellisia, vai emmekö, että me sen tietäisimme“. Ja niin sitten kävi: uusi luomiskausi alkoi, ja neitseellisen kokemattomat ihmissielut joutuivat ulos maailmalle, uusiin ympäristöihin, vaikeuksien ja kiusauksien keskelle. Ja niin alkoi tämä tuskallisten ponnistusten vaikea koulu“.

„Näinollen ihmiskunta on siis itsekkin sekä syyllinen että ansiollinen nykyiseen kiertokulkuunsa?“

„Aivan varmasti“.

„Silloinhan nuo puheenaolleet Buddha, Jeesus, Fransiskus, ja koko Mestareiden Valkoinen Veljeskunta, olisivat ensimmäisiä halutun päämäärän saavuttaneita, kykeneviä olemaan hyviä kaikissa olosuhteissa?“

„Aivan oikein. Niinhän Jeesusta onkin sanottu erikoiseksi veljien joukossa“.

„Kenties voitaisi jotenkin havainnollistaa tuota ihmiskunnan kulkua „ulos“ ja „sisälle“?“

„Voidaanpa tietenkkin. Onhan ensiksikin selvää, että „ulospäin“ ajautuessaan ihmiset henkiolentoina joutuivat aineellisimpiin tiloihin. Mutta koska aine itsessään on elämää, alkoi aineen erikoinen elämä kiinnostaa ihmisiä. He ihastuivat aineen eläviin muotoihin, jokseenkin niinkuin lapset ihastuvat leluihinsa. Pian nämä neitseelliset henget älysivät itsekkin olevansa luovia voimia: he kykenivät itsekkin aikaansaamaan muutoksia aineessa. Heitä alkoi kannustaa varsinainen aikaansaamisen ilo. Ja kasvavan aikaansaamisen ilo. He älysivät ruveta keskenään kilpailemaan siitä, kuka heistä aikaansaisi enemmän ja ihmeellisempää.

Mutta tässä he jo alkoivat joutua hiukan tappiolle hyvyyden koetuksessaan. He eivät osanneetkaan yhteisesti iloita parhaimmasta aikaansaannoksesta. Alettiin tuntea voittajan ylpeyttä ja hävinneen masennusta. Se oli ensimmäisiä rakoiluja veljeyden onnessa. Siinä sai aineellisen elämän mahti kylvetyksi oman vieraan siemenensä ihmisyiden peltoon. Tämä muodostui siksi orjantappuraksi, joka tuotti omalaatuistaan satoa: oveluuden, kateuden, monenlaisen synnin. Röyhkeys ja anastus versosivat siitä

myöskin. Ja kun aineellisuus pääsi siinä sivussa jakamaan ihmiset kahteen sukupuoleen, lisäsi se eripuraisuuden mahdollisuutta: kehittyi vallanhimo, taistelu, sota.

Kaikki tämä huumasi ihmisiä siinä määrin, että he unohtivat elämänsä alkuperäisen tarkoituksen, s.o. pysymisen hyvinä ja veljellisinä kaikissa olosuhteissa, ja he hullaantuivat ajattelemaan aivan päinvastoin: „Elämä on taistelua, sota! Taistelu ja sota on elämää!“ Ja niin oli jouduttu suurenmoisesti tappiolle“.

„Kerrassaan suurenmoisesti! Nyt on enää vain kysymys: mitenkä ihmiskunta ollenkaan selviytyy tästä huumauksestaan?“

„Lohdutuksenamme olkoon kuitenkin, että ylöspäinen nousu on jo alkanut. Käännepaikka ja ylöspäinen kulku on luonnollisesti vaikeampaa kuin luisuminen alaspäin, mutta siitä huolimatta ovat monet jo suuntansa kääntäneet, ja jotkut, ensimmäisenä Jeesus Kristus, ovat jo saavuttaneet täydellisen tasapainon hyvässä“.

„Kuitenkin on kummaa, että niin harvat edes yrittävät. Ja monet heistäkin niin pahasti kompuroivat“.

„Vaikeutta lisää karma. Toisin sanoen: kaikki se epäsointu, jota olemme itsellemme ja toisillemme aiheuttaneet, se kaikki on tasoitettava, sovitettava, korvattava.“

„Olisi kiintoisaa kuulla juuri näissä suhteissa jotain valaisevaa!“

„Tämä asia on esim. seuraavalla tavalla: Ne ihmiset, jotka ovat lähteneet ylöspäistä tietä, jotka ovat puhdistautuneet ja kokoutuneet, ja jotka eivät siis enää tahtoisi olla pahoja, he saavat kuitenkin moninaisia karmallisia kolauksia, aluksi omasta karmastaan, sittemmin myös ihmiskunnan kokonaiskarmasta. Se kaikki sitoo ja painaa. Ja myöskin heitä sitoo se alkuperäinen yhteenkuuluvaisuus, veljeys, joka meillä oli, kun me läksimme tähän kokeuksien kouluun. Sentähden heidän, jotka ovat hiukan korkeammalle kohoutuneet, on autettava toisia. Se on kyllä heille eduksi, sillä sitä nopeammin he oppivat palvelemaan, rakastamaan, olemaan hyviä. Mutta heillä on myös omat kiusauksensa, lankeamisen mahdollisuutensa. Sillä he näkevät — vertauskuvallisesti puhuen — kuinka aineen moninainen hypnoosi on lumonnut ihmiset siten, että he ovat keränneet hartioillensa mahdottoman suuria taakkoja. Heidän asemansa näyttää sääliä hullunkuriselta: he voivattelevat elämän raskasta taakkaa, mutta samalla he

yrittävät ahnehtia ja sälyttää hartioilleen vieläkin suurempia taakkoja! Sentähden auttajat yrittävät ikäänkuin ylhäältäpäin huutaa heille: „Veljet, heittäkää nuo himojenne ja itsekkyytenne taakat pois! Sen tehdessänne te kohoudutte.“ Mutta auttajat saavat huomata huutavansa kuuroille olennoille. Ihmiset kulkevat kumarassa, katse alaspäin, mahdottomien taakkojen painamina. Ja yhä he vain mättäävät uutta sälyä hartioilleen. Auttajat ihmettelevät ja kalpenevat hämmästyksestä. Silloin tulee kiusaaja ja kuiskaa heille: „Miksi ette mene ja ota vaikka väkisin noita taakkoja heiltä pois? Jos sen teette, silloinhan heidän on pakko luopua ja nousta!“ Ja monet auttajat lankeavat. He panevat alulle hyvää tarkoittavat väkivaltakeinot. Ja tekevät yleensä viimeisen villityksen edellistä pahemmaksi. Sillä ensiksikin, kun ihmisiltä väkisin riisutaan heidän lempitaakkansa, niin he eivät saa tuntea voittajan iloa. Eivätkä he ymmärrä vapautumisensa arvoa. He ovat allapäin ja pahoilla mielin. Ja he ovat valmiit sopivassa tilaisuudessa sälyttämään taakkansa jälleen hartioilleen, puolustaen taakkaansa ja sen kantamista kuin jotain aarretta ja etuoikeuttaan. Ja toiseksi: nuo auttajat itse käyvät kalseiksi ja koviksi. Sentähden viisaimmat auttajat, Jeesus Kristus perusteellisimmin, ovat hyljänneet väkivaltaiset auttamiskeinot. Auttaminen täytyy tapahtua autettavan suostumuksella ja myötävaikutuksella. Ellei näin tapahdu, vaan edelleen yritämme auttaa ihmisiä väkivaltaisain keinoin, niin voi käydä, että se personallisuutemme kivi, jonka oli tultava temppelin rakennuskiveksi, se vierähtääkin meidän sydämessämme mystillisen Kristuksen hautakiveksi.“

„Miten tämä on ymmärrettävä? Ja entä seuraukset?“

„Kun henkinen aurinko ei kovuutemme tähden pääse sydämessämme valaisemaan ja lämmittämään, muodostuu siellä vähitellen himoja, kiintoajatuksia, hätää ja ahdistusta; niinkuin ainakin raskaan kiven painaessa omaatuntoamme“.

„Se kyllä on tuttua ihmiselämässä. Mutta entä kiven pois vierittäminen?“

„Ensimmäinen aste on mietiskeleminen. Ihminen neuvottelee itsekseen ja kysyy: „Miten pääsen tästä ahdistuksesta?“ Yhdellä tavalla tämä muistuttaa niitä naisia, jotka Kristuksen haudalle kävellessään neuvottelivat: „Kuka meille vierittää kiven pois hautakammion ovelta?“ Mutta haudalle tultuaan huomaavat he kiven jo vieritetyksi pois.

Kivi poistuu juuri sentähden, että kun ihminen alkaa olla huolissaan omantuntonsa tähden, niin samalla hän koettaa välttää pahaa, koettaa olla sävyisä ja nöyrä ja hyvä“.

„Entä ne kaksi enkeliä siellä haudassa? jos sallitaan tämä poikkeus“.

„Pysyäksemme kohtuuden rajoissa sanomme vain, että nämä enkelit sielunomaisesti ovat ne oikeat ja hyvät ajatukset ja teot, joita ihminen omantunnontarkkuudessaan ajattelee ja tekee, ja että juuri niiden vaikutuksesta kivi vierähtääkin pois“.

„Tosiaan. Ainakin tämän seikan on moni ihminen käytännöllisesti kokenut. Sillä tehdessään epäveljellisen teon, tuntee ihminen hetimiten kiven painavan sydämessään, ja pimeys uhkaa häntä. Mutta tehdessään veljellisen teon, rakkauden työn, tuntee ihminen sisäistä iloa, eli siis kuin sisäisen Kristuksen ylösnousemista“.

„Niin juuri on asia. Ja siksipä ihmisen on otettava kokemuksestaan oppia, oppiakseen toimimaan niin, että „hautaa“ hänen sydämessään pysyisi avoinna, että Kristus olisi aina läsnä hänen tajunnassaan. Sillä silloin ihmisen on mahdollista saavuttaa elämän kuninkaallinen kruunu, voittoseppele: h y v y y s. Nim. sellainen hyvyys, joka on noilla puheenaolleilla historian henkilöillä: Buddhalla, Jeesuksella, Fransiskuksella ja joillakuilla muilla“.

Arvoisa lukija: olemme hetken seuranneet keskustelua elämän sisäisessä koulussa. Onkohan se tehnyt meille mitään seikkaa todennetuksi? Jos jokukin seikka on käynyt selväksi, niin juuri siitä seikasta voisimme itseksemme jatkaa.

J. R. H.

Muistatko . . .

*Sa muistatko kuutamon hopeisen sateen
ia tähtien tuikkeen, kylmän ja kateen?*

*Sa muistatko nietsän, tynnen ja lauhan,
ja sammalvuoteen pehmeän rauhan?*

*Sa muistatko, kuiskasit värisevin huulin:
„Kulkija, syliss’, jota kylmäksi luulin,*

*on lämpöisempi kuin isäni taljat,
ja rikkaampi mulle kuin kultaiset maljat . . .“*

*Sa muistatko, armas, auringon tulta,
mi aamulla hehkui kuin punainen kulta,*

*ja muistatko lintujen heräävän kuoron
ja tuulen, mi tyyneltä anasti vuoron?*

*Ja muistatko, muistatko armas vielä,
kuinka me kilvan metsätiellä*

*juoksimme, nauroimme, ilakoimme
ja pelotta onnemme ilmoille toimme? . . .*

*Sa muistatko, armas, lempemme rataa —
Niin puhdas ja kaunis — ja vapaa ja vapaa!*

*Oi, muistatko, muistatko armas vielä,
vaikk' olet Kuoleman kihlattu Siellä,*

*että me kerran vannottiin:
„Kuolemaan saakka kumpikin!“ . . .*

*Sa muistatko, rakas, muistatko hetken sen:
autio kirkko — muistatko? — Edessä alttari-Jeesuksen*

*me polvistuneina vannoinme sen:
„Kuolemaan saakka sulle uskollinen!“*

Sa muistatko —?

*Oi, muistot! Oi, muistot! — Jo uupuu rinta;
lyhyt oli onneni — kallis sen hinta.*

*Oi, armas, siunattu, uupunut lapsi,
rukoile mun elämäni kauniimmaksi!*

*Ja rukoile, ano ja rukoile, armas lapsi,
minun päivieni luku jo loppuvaksi!*

Toivo Kuisma.

Pyrkijän päiväkirja.

2.

Odotin juhlaa ja valmistauduin sitä ottamaan vastaan. Tiesin sen tulosta, sillä näkymättömät ystäväni henkimaailmasta olivat sen lähestymisen ilmoittaneet, paljon aikaisemmin, kuin fyysillisiä kanavia pitkin sain tiedon asiasta.

Valkeni määrätty päivä. Se oli 12. 11. -29. Olin pyytänyt ja saanut muutaman tunnin loman. Ei siis ollut kiirettä eikä hoppua. Kaikessa rauhassa ennätin karistaa mielestäni arkiset mietteet.

Tunnit kuluivat. Ilta hämärtyi. Varjot liikkuvat ympärilläni. Ne vaikuttivat mieleen masentavasti. Tunsin olevani yksin ja orpo, kuten niin monet, monet kerrat aikaisemminkin. Hetken kuluttua joutuisin veljien pariin, joiden kasvot olivat vieraat ja ääni outo. Pelko yritti pujahtaa siihen pyhäkköön, jonka vasta olin puhdistanut.

Silloin välähti mieleeni pelastava ajatus: Voisinhan kutsua näkymättömät ystäväni juhlaan. He olivat pyynnöstäni tulleet kerran ennenkin, miksi he eivät nytkin tulisi! He eivät kyllä koskaan aikaisemmin olleet näyttäneet vieraiden läsnäollessa. Ehkä kuitenkin tämä kerta olisi poikkeus!

Kutsuin siis heidät. Enkä kotoani lähtenyt yksinäni. Näkymättömät olennot, joiden todellista nimeä en tiedä, tulivat mukaani.

Matkalla määräraikkaan kadotin heidät näkyvistäni. Vähään aikaan en heidän olemassaoloaan edes muistanut.

Odottaessani varsinaisen juhlan alkua, katselin ikkunasta, miten tuuli leikkitteli pilvien kanssa. Kutsuvieraani muistivat mieleeni. Tulisivatkohan he?

Äkkiä näin kaukana taivaalla toisia valoisamman pilven. Se lähestyi. Terästin katsettani. Käyttäisivätköhän vieraani tällä kertaa kulkuvälinettä? Mikä riemu täyttikään sydämeni, nähdessäni, että en ollut erehtynyt. Pilvellä ratsastaen ystäväni saapuivat, kauniissa, erivärisissä puvuissaan. He tulivat huoneeseen, valaisten sen omalla erikoisloistollaan.

Eivätkä he enää jättäneet minua, vaan olivat mukana koko illan!

Olen myöhemminkin juhliessamme nähnyt heidät. He eivät aina ole samanmuotoisia, eikä heidän pukunsa aina ole samanvärinen. He ilmestyvät ja häviävät. Liikkuvat hiljaisina, milloin ilmassa, milloin veljien kasvoilla ja puvuilla. Ja — ihmeellistä! Heidän pukunsa väri vuoroin himmenee ja vuoroin syvenee. Se sattaa sinisestä muuttua melkein mustaksi. Ruusunpunaisesta likaisen ruskeaksi. Ihmeellisiä olentoja he ovat ja ihmeellinen herkässä vaihtelevaisuudessaan on heidän pukunsa!

I. Röst.

Mielikirjojani ovat aina olleet sadut ja Kalevala ja muu runous. Niistä löysin enemmän elämänviisautta kuin kaunokirjallisuudesta. Myöskin pidin enemmän filosofisesta, kuin uskonnollisesta kirjallisuudesta.

Tutustuttuani teosofiseen kirjallisuuteen, tuli siitä mielikirjallisuuteni, se tyydytti järkeäni ja oikeustajuntaani; mutta elämäni se ei kajonnut, ei saanut aikaan muutosta minussa, enempää kuin elämässäni. Teosofinen kirjallisuus avasi näköalojani, lisäsi tietojani, mutta ei vaikuttanut tunteeseeni ja tahtooni. — Vasta kun

tutustuin Ruusu-Ristiin esitelmän ja Ruusu-Risti-kirjallisuuden kautta, heräsi minussa, kuten aikaisessa nuoruudessa, palava halu pyrkiä täydellisyyteen. Kysymykseeni: mitä pitää minun tehdä saavuttaakseni sen, vastasi Ruusu-Risti: seurata Jeesus Kristusta ja hänen opetustaan. Ruusu-Risti-kirjallisuus vaikutti sekä tunteeseeni että tahtooni. Kalleimmaksi kirjaksi tuli minulle Jeesuksen salakoulu, siksi että se kaikkein selvimmin minulle opetti, että Jeesus Kristus oli antanut käskynsä noudatettaviksi ja että niitä noudattaen tulemme saavuttamaan Kristuksen täydellisyyden.

Omaksuessani Jeesus Kristuksen käskyt elämäni, vaati se alussa niin paljon voimiani ja huomiota, että minusta muu teosofinen kirjallisuus, jossa ei suoranaisesti kosketeltu sitä kysymystä, tuntui toisarvoiselta. Mutta kun viime syksynä sain käsiini Salaisen opin, on se Jeesuksen salakoulun rinnalla tullut minulle rakkaimmaksi kirjaksi.

Aikaisemmin lukemani teosofinen kirjallisuus oli mielestäni toisarvoista juuri siksi, ettei se kyennyt vaikuttamaan tahtooni ja tunteisiini, vaikkakin se rikastutti tietojani.

Nyt, kun Ruusu-Risti-kirjallisuus on herättänyt tunteeni ja tahtoni toimimaan, nyt voin sitä suuremmalla ilolla ja tyydytyksellä tutkia tietoa, salattua Jumal'viisautta, jonka kaiken huomaan nyt olevan Jumalan salakoulua.

E. G

Mitä muualla tiedetään.

Ennustuksia ville 1931. Tunnusmerkillistä ennustuksille, joita vuoden vaihteessa on laadittu Ranskassa, Saksassa ja Englannissa alkaneelle vuodelle, on niiden epämääräisyys. Joitakin yksityistapauksia ovat astrologit todenneet joltisellakin varmuudella, mutta tämän vuoden henkinen ilmapiiri on kaikille pysynyt sumuisena ja antanut vain aavisteluin tunkeutua vuoden kestävään tulevaisuuden jaksoon.

Niinkuin tavallista on, ei ulkomaisissa ennustuksissa sanottavasti kosketella pohjoismaitten kohtaloita. Viime vuonna tosin tanskalainen J. I. Kronström peitetyin sanoin puhui asioista ja tapahtumista, jotka jotenkin saattaa yhdistää viime vuoden tapahtumien henkiseen taustaan, ja astrologi itsekin, jonka sanat toistimme viime vuoden Ruusu-Ristissä, toteaa vuoden vaihteessa: „Niinkuin kirjoitin: 1930 oli sadonkorjuun aika. Sadon arvo on laskettu, suunnaton vajaus...“ Tulevaisuuteen katsoessaan hän lohduttautuu sillä, että uusi ja entistään ylevämpi draama näyteltäväksi.

Kronström ei näe Euroopan vaiheita ruusunhohteisessa valossa: „Minne kuljemme? Utta sotaa kohti. Punainen planeetta — Maan läheisin naapuri — näyttää tietä tulenvärisellä loimullaan.

Vuosi 1931 alkaa taivaallisten konstellaatioiden kohtalokkaalla yhteishyökkäyksellä. Saturnus, Uranus, Juppiter, Pluto . . . nämä neljä ovat päämerkeissä, jotka vaikuttavat koko maapalloon.

Politiisesti katsoen Ranska on voimakas, Englanti heikko. Saksa on voimakas politiikassaan, mutta raha-asioissa heikko. Italia on kohtalaisen voimakas, mutta on varjoja, jotka ilmoittavat sensationluontoista kuolemantapausta ja kauhistuttavaa katastrofia. Yhdys-

valloissa on poliittisia ja taloudellisia taisteluita, mutta se selviytyy niistä voimistuneena. Egypti on matkalla itsehallintoa kohti. Sfinksit tulee paljastamaan salattuja asioita.

Vuosi 1931 on puolihämärän vuosi. Kaikkialla näemme kaksinaisuuden vaikutusta: uutta ja vanhaa, sairautta ja terveyttä, elämää ja kuolemaa. Valo sekoittautuu varjoon.

Tämän vuoden hallitsija on Merkurius. Astraalinen väri ruskea ja jalokivi akvamarini pronssisella tai ruskeahkolla metallilla.

Diktatuuri leviää useissa maissa. Maailman melu lisääntyy.

Yhtäkaikki näyttää eräs ilmiöiden sarja — määrätty aikakausi — päättyvän“.

Eräs ranskalainen ennustaa Englannille yleensä huonoa tilannetta, mihin muun muassa liittyy ministeristön vaihdos ja Ranskalle parlamentaaraisia riitoja. Venäjällä hän näkee yleisen mielipiteen kiihtymystä, antibolshevististen liikkeitten järjestäytymistä, ja Moskovassa ja Pietarissa älymystön johtamia salanhankkeita, joihin ottaa osaa sähkötyöntekijät, kuljetustyöläiset ja naiset — paljon naisia tullaan tuomitsemaan. Italiassa murhayritys Mussolinia vastaan syyskesällä. Hän ei saa surmaansa. Salaliitto Milanossa häntä vastaan. Espanjassa kukistuu monarkia heinä—lokakuun välisellä ajalla. Kuningas säilyttää tässä henkensä. Yhdysvalloissa on San Franciscossa taloudellinen kriisi; samoilla seuduilla tapahtuu maaliskuun 28 pnä klo 5 aamulla maanjäristys ja maanvieremä. Englannin ja Intian väliset vaikeudet lisääntyvät.

Saksalaiset ennustajat omistavat luonnollisesti paljon huomiota maan poliittisen tilanteen kehittymiseen. Eräs väittää, että kansa on vielä alttiimpi tänä vuonna kuin v. 1930 väkivaltaisia toimenpiteitä vaativien puolueitten, bolshevikien ja kansallissosialistien kiihoitukseksi. Tähän on ennen kaikkea syynä taloudellisen aseman heikkous. Kansallissosialistit ja teollisuuspiirit koettavat saada keskustan hallitukseen, joka koettaa tehdä voitavansa ilman sanottavia tuloksia. Sen toimintaa haittaa lisäksi yhtä sen huomattavinta jäsentä kohtaava kuolema. Äärimmäisyysaineokset tekevät parhaansa hyötyäkseen yleisestä tyytymättömyydestä ja yllyttävät epäjärjestyksiin ja vallankumoukseen. Tästä johtuvat levottomuudet huonontavat ulkomaista luottoa, mikä taas merkitsee tilanteen vaikeutumista. Keskusta pysyy kuitenkin vastustamaan painostusta tekemällä epämieluisia myönnytyksiä kansallissosialisteille. Näin syntyvä enemmän tai vähemmän diktatuuriluontoinen hallitus ei kuitenkaan voi vastustuksen takia pysyä kauan. Syyspuoleen olosuhteet helpottuvat joksikin ajaksi, hallitus, missä suurteollisuudella ja sotilaspiireillä on huomattavasti vaikutusvaltaa, saavuttaa kansanomaisuutta ja saa useita suunnitelmia toteutetuksi parlamentin ja myötämielisten kansakuntien tukemana. Talvella taloudellinen asema osoittaa edelleen parantumista, mutta siinä ja ulkopoliittiset vaikeudet lisääntyvät.

Keväällä on lasten kuolevaisuus entistä suurempi. Kesällä esiintyy vaarallisia tarttuvia tauteja. Syksy on eräitä onnettomuuksia lukuunottamatta hyvä, mutta talvella vaivaavat Saksaa kroonilliset sairaudet. Taloudellisista vaikeuksista huolimatta tiedemiehet ja keksijät ovat tänä vuonna toimeliaita, varsinkin tekniikan alalla. Toukokuja lokakuussa nämä herättävät huomiota. Useita liikenneonnettomuuksia. V 1931 on yleensä Saksalle koettelemusten vuosi, jolloin tapahtumat sattuvat odottamattomina ja äkkinäisinä.

Samana ennustajan mukaan on tämä vuosi vaikea myöskin Yhdys-

valloille. Työläisluokassa on huomattavissa lisääntyvää kommunistista propagandaa ja tästä johtuneita levottomuuksia, samalla kuin rikollisuus yleensä kasvaa. Yleisissä raha-asioissa ja pörssissä sensatioita, joskin dollarin kurssi pysyy entisellään. Heinä- ja loka-kuussa kaivosonnettomuuksia, rajumyrskyjä ja haaksirikkoja. Etelä- ja keski-Amerikassa on jatkuvasti murhayrityksiä, vallankaappauksia ja rajumyrskyjä.

Englannin kauppa hyötyy muiden maiden vaikeuksista, mutta ekonominen tila pysyy ennallaan. Työttömyys ei vähene, pikemmin päinvastoin. Siitä aiheutuu sisäisiä selkkauksia, jotka eivät kuitenkaan ole luonteeltaan vallankumouksellisia. Kiihkeitä uskonnollisia ja tieteellisiä kiistoja, jotka ulottuvat parlamenttiin. Suhteet Venäjään epävakaa, sensijaan on huomattavista lähenemistä Saksaan. Siirtomaissa levottomuuksia, jotka kuitenkin tukahdutetaan. Intian kansallismieliset tunnustavat joutuneensa häviölle. Suur-Britanniassa tekee itsemurhaepidemia tuhojaan, samoin räjähdykset ja lukuisat liikenneonnettomuudet. Hallituksen on jälleen puututtava kaivosten omistajien ja kaivostyöläisten selkkauksiin. Hallitsijanvaihdos on odotettavissa, samoin hallituksen muutos.

Kiinan olot ovat kauhistuttavat: kansalaissotaa, kommunistien toimeenpanemia joukkoteloituksia, nälkää ja tarttuvia tauteja. Jaapanissa kauppa- ja finanssivaikeuksia, vienti on vähenemässä. Hallituskriisejä, vakavia maanjäristyksiä, kristinuskonvastaista liikettä. Hallitsijaperheessä sairautta ja mahdollisesti myöskin kuolemantapaus.

Espanjan sisä- ja ulkopoliittinen tilanne on jatkuvasti vaikea. Sosialismi lisääntyy, kuninkaan ja kuningasmielisen puolueen asema uhattu.

Italian taloudellinen tila on hyvä. Työttömyyttä tuskin on havaittavissa. Äkillinen onnettomuus vaatii paljon uhreja. Vihamielisyys Ranskaa kohtaan saa aikaan sen, että hallitus koettaa saada liittoa aikaan muiden valtioiden kanssa. Hallitus heittäytyy vaarallisiin uhkayrityksiin, mutta kansa tulee levottomaksi ja oppositio lisääntyy. Diktaattoria uhkaavat suuret vaarat (terveyttä, perhettä ja julkista toimintaa). Helmikuu on Italialle yllätyksistä ja vaikeuksista rikkain.

Venäjällä jatkuu kurjuutta: sato on huono, ja talonpojat, jotka tästä saavat enimmän kärsiä, kapinoivat tuloksetta. Kommunismiin vastustus käy yhä voimakkaammaksi, uskonto on tässä tärkeänä tekijänä. Työläisten keskuudessa tyytymättömyyttä. Yleistä nälänhätää. Vuoden jälkipuoli on edellistä kriittisempi. Sotilaallisia toimenpiteitä rajaseuduilla. Talvella onnettomuuksia rautateillä ja kaivoksissa.

Ranskalle asettavat ulkomaiset suhteet arkoja asioita ratkaistaviksi. Englanti suhtautuu pidättyväisesti. Mahdollisesti vaikeuksia Yhdysvaltojen kanssa. Saksa ei pysty sille suorittamaan Youngin suunnitelman mukaisia eriä, ja sen on pakko pyytää moratoriota. Tästä seuraa tärkeitä neuvotteluja ja laajakantoisia suunnitelmia ja uudistuksia, joilla Ranskan etuja koetetaan huolellisesti suojella. Italian fascistisen hallituksen asenne pakottaa Ranskan ryhtymään sotavarustusten lisäämiseen. Sisäpoliittisessa elämässä huomataan kahden suuren puolueen, isänmaallisen työläispuolueen ja sotilaspuolueen lähenevän toisiaan. Uusia lakeja, jotka koskevat uskontoa ja tieteitä. Onnettomuudet sellaiset kuin viime vuoden toukokuussa sattuneet tulvat voivat uudistua. Rautateillä ja merellä onnettomuuksia. Rä-

jähdyksiä. Naiset etenkin ovat rikosten uhreina. Salaisia poliittisia juonitteluja ja vaaroja yleiselle moraalille.

Englantilainen Raphael ilmoittaa, että v. 1931 on yllätysten vuosi, koska „kaikki ahtaat ja itsekkäät kansalliset käsitykset tulevat häviämään lähestyvän rakkauden tieltä“. Tarkemmin hän kuvailee vuoden tapahtumia:

Helmikuussa jatkuu vielä Saturnuksen huono vaikutus, joka tuntui tammikuun 20 p:stä alkaen. Sisäisiä ja ulkopoliittisia häiriöitä useissa Euroopan maissa. Saksassa kommunistien voimakasta toimintaa. Huomattavan eurooppalaisen henkilön kuolema. Häiriöitä ja vaikeuksia työläisluokassa. Lainsäädännöllä aiheutetut toimenpiteet Englannin kaupassa vaikuttavat haitallisesti Ranskan, Belgian ja Saksan markkinoihin.

Maaliskuussa on Englannilla vaikeuksia siirtomaissa enemmän kuin ennen. Brasiliasta ja Argentiinasta saapuu ikäviä uutisia myrskyjen, tulvien y.m.s. tuhotöistä. Jaapanissa ja Kiinassa sotaisten merkien vaikutusta. Venäjällä uskonnollisten asioiden tuottamia häiriöitä.

Huhtikuussa on Uranuksen vaikutus huomattava. Välimeren-maita uhkaavat sotaiset selkkaukset. Marsin asema on huono Turkille, Persialle ja Venäjälle.

Toukokuu merkitsee Ranskan ja Italian välisen kiristymistä. Aiheena Italian siirtomaapolitiikka. Kiihkeää aseistumista useissa Euroopan kansoissa.

Kesäkuu on erittäin tärkeä sen vuoksi, että Jupiter saapuu vastakkaisuusaspektiin Saturnuksen ja yhtymään Neptunuksen kanssa. Edellinen aspekti vaikuttaa etenkin Kiinaan, Venäjään, Arabiaan, Persiaan, Brasiliaan ja Argentiinaan. Näitä seutuja uhkaavat suuret maanjäristyksistä, tulvista ja sodista aiheutuvat mullistukset. Marsin yhtymä Neptunukseen ilmaisee suoranaista pelon kautta, joka valtaa Pariisin samoin kuin useiden Ranskan ja Saksan suurkaupunkien asukkaat ja joka johtuu myrkyllisten kaasujen ja tuhoatuottavien mikroobien levittämiskysymyksestä.

Heinäkuu tuo Saksan ja Ranskan kuolevaisuuden lisääntymistä ja omituisia rikoksia sekä diplomaattisia ja poliittisia selkkauksia. Kansainliitto joutuu ratkaisemaan mitä vaikeimpia kysymyksiä.

Elokuussa huonot sääsuhteet, lukuisia myrskyjä, paljon sisäisiä häiriöitä eri maissa.

Syyskuussa nousee Ranskassa ja Saksassa suuri häväistysjuttu, jonka aiheena on näiden maiden vankeinhoitolait. Pariisissa kokountuu konferenssi, missä keskustellaan Ranskan ja Yhdysvaltain ekonomisista suhteista.

Lokakuussa tuottaa Jupiterin asema Leijonassa suotuisamman kauden kaikille maille yleensä ja erittäinkin niille, jotka ovat tämän merkin alaisia.

Marraskuussa osoittaa Marsin asema sangen tuhoisaa tulipaloa, joka kohtaa joko tehdaslaitosta tai joen lähellä olevaa sairaalaa. Useita julmia rikoksia. Maailman huomio kääntyy uskonnollisiin kysymyksiin, jotka tulevat erittäin tärkeiksi ja aiheuttavat erimielisyyksiä.

Joulukuussa jännitystä Yhdysvaltojen ja Jaapanin välillä Kiinan johdosta. Ranska ja Saksa neuvottelevat keskenään finansseja ja maa-alueita koskevista kysymyksistä.

Saturnuksen vaikutus on tänäkin vuonna tuntuva ja tuottaa suu-

ria muutoksia sen alaisuudessa olevissa maissa, erittäinkin Venäjällä ja Kiinassa. Edellinen luopuu kommunistisista aatteistaan tullakseen kapitalistiseksi kansakunnaksi, jälkimmäisessä päätyvät sisäiset sodat todennäköisesti Etelän voittoon.

Tämän vuoden auringonpimennykset tapahtuvat Oinaan ja Vaa'an merkeissä ja ovat aspekteissa Uranukseen, mikä tuottaa suuria reformeja, lukuisia keksintöjä ja erään sangen suuren edistysaskeleen tieteessä.

Italia laajentaa siirtomaitaan. Egypti julistautuu täydellisesti itsenäiseksi.

Vallanpyrkimykset ovat vaarantamassa Balkanin rauhaa, ja sota-tapahtumat ovat siellä mahdollisia. Turkki ja Italia huomaavat ihmeekseen, että näillä mailla on odottamattoman voimakas ilma-laivasto.

Italiassa saavuttaa fascistipuolue voittoja, mutta Mussolinin terveys, jopa suorastaan henki on vaarassa. Mahdollista on, että hänet koetetaan myrkyttää. Hallitsijaperhettä uhkaa vaara samalla kuin on olemassa poliittista jännitystä.

Espanjassa on hallituksen pakko tehdä myönnytyksiä sosialistisille puolueille säilyttääkseen valtansa. Useita uudistuksia. Valtastuin on uhattu, ja vain kuninkaan kansanomaisuus voi sen säilyttää.

Niinkuin ylläolevista otteista näkyy, ovat ennustukset yleensä epävarmoja, mutta epävarmuudessaankin suuresti yhtäpitäviä. Tulevaisuus näyttää sille, joka ottaa vaivakseen vertailla ennusteluja menneisiin tapahtumiin, missä määrin ne ovat osuneet oikeaan.

J. E. P.

Iltapuhteella.

Indiaani haltiana. Noin 20 vuotta sitten Minnesotan eräällä rauta-kaivos-alueella muuan kaivostyömies osti palan maata ja varsinaisen työnsä välitöinä alkoi rakentaa asuntohuonetta maalleen että ei enää hänen tarvitsisi vuokrahuoneessa asua. Eräänä päivänä sai hän huoneelle paikan tasoitetuksi, istui irroitettun puunrungonpäälle levähtämään ja miettimään, mihin kohtaan tässä kellarin kaivamisen. Tuota ajattellessa tulee hänelle voimakas tunne ulkoapäin; „älä tähän tee huonetta; älä tee —“. Mies lähti kotiin valmistumaan varsinaiseen „ammattiinsa“.

Kun hän jonkun päivän päästä tulee aiotun huonerakennuksen paikalle aloittaakseen kellarin kaivamisen, hän saa taas voimakkaan tunteen „älä tähän rakenna“. Mutta siltikin hän alkoi kaivaa kellaria samalla ajatellen: „En tahdo olla taikauskoinen. Minä rakennan nyt huoneeni, mihin olen sille tilan puhdistanut.“ Eikä talon isännällekään tullut sen enempi tunnehuomautuksia, onko talonsa sallitussa paikassa vaiko ei. Mutta 20 vuotta myöhemmin tuli taloon vieraisille hyviä tuttavuuksia, jotka tiesivät kuinka „Ouija-boardin“ kanssa toimitaan ja joku joukosta esitti, että „jos pelattaisiin Ouija-boardia“, koska näyttää että läsnäolijat ovat vakavamielisiä joukkoa. (Ouija-board ei toimi oikein pilkan ja ivan ympäröimänä.) Ouija-board laitettiin vaatimusten mukaan kuntoon ja peli alettiin neljän hengen kera. Joh-

taja kysyi ennen muuta. „Mitä kieltä on tämän talon ensimmäiset asukkaat puhuneet?“ Suomea, oli vastaus; johon talon isäntä lisäsi: „Talossa ei ole muut asuneet kuin me.“

Johtaja jatkoi: „Sitten suomenkieliset kysymykset ovat etualalla, talon haltia on suomalainen“. Tehtiin kysymys: kahden minuutin kulluttua alkoi lasi liikkua paperinpäällä voimakkaasti; menen kirjaimenpäälle, kotia, kirjaimenpäälle ja taas kotia. Kun tuollaista edestakaisin kulkua kirjainten ja keskimerkkin välillä oli piisannut pari minuuttia, niin eräs läsnäolija lausui: „Tämän talon haltia on hullu.“ Johtaja seisautti pelin ja huomatti: „Emme saa lähettää minkäänlaista alentavaa ajatusta haltiasta, mikään haltia ei ole hullu. Kaikki hyvät haltiat ovat rehellisiä, jos me vain olemme vilpittömiä ja kohtuullisia kysymyksissämme joskus voi tapahtua niin että haltian toimen on saanut sellainen sieluolento, jolla ei ole ollut tilaisuus oppia lukemaan, silloin kun hän eli ihmisenä fyysisessä maailmassa ja niin voipi tämän talon haltia olla yksi sellaisia.“

Johtajan asiaa selostaissa tuli taloon lisää vieraita, jotka puhuvat ja ajattelivat keveällä tavalla tuonpuolisista kysymyksistä, ja niin jätettiin peli sikseen.

Johtajalla jonkun päivän kuluttua oli tilaisuus päästä selville syystä miksi ei saatu toivottua tulosta Ouijboard-pelissä. — Paikka mihin talo oli rakennettu oli entisen pyhän tulisijan paikka, missä indiaanit olivat pitäneet hartaushetkiään suurelle hengelle, ja talo oli rakennettu tuon entisen tulisijan päälle. Ja edesmennyt indiaani oli vartioimassa tuota tulisijaa eikä olisi valkoisen miehen suvaissut taloan siihen rakentamaan. Mutta kun valkoinen mies kuitenkin rakensi, niin on luonnollista että indiaani piti hänelle uskotun toimensa ja-hän on nyt tulisijanpäälle rakennetun talonkin vartija, jossa pelattiin Ouijboardia ja siitä syystä haltia ei voinut vastata kysymyksiin, kun oli indiaani eikä osannut lukea eikä osanut käyttää A. B. C. kirjaimia tavaamiseen. Indiaanit (Chippawa) pitäessään hartaushetkiä istuvat ja yhteen ääneen mumisevat, ja joku joukosta nousee tanssimaan. Mainitut palvelukset ovat pienempain joukkojen ja perhekuntien palvontamenoja Suurelle hengelle. Koko heimokunnalliset palvontamemat on vielä erittäin.

Amerik. J. B.

Uni. Luettuani Ruusu-Rivistä Iltapuhteella osastosta unen, joka oli nähty viime lokakuun 16 päivän tienoissa, ajattelin myös kertoa uneni, jonka näin aivan lähellä samoja aikoja. Merkitsin uneni paperille, mutta paperi on minulta jollain tavalla hävinnyt, enkä löydä sitä nyt. Mutta uni oli lokakuun loppupuolella tai marraskuun alussa. Tulin nimittäin lokakuun puolivälissä kotiin vesiparantolasta, jossa olin ollut kuukauden päivät ja pian senjälkeen näin uneni.

Olin valveilla kello 6 aamulla, mutta nukahdin vielä senjälkeen syvään uneen. En jäänyt tietoiseksi, luinko seuraavat lauseet jostain kirjoituksesta, vai tuliko ääni itsestäni, mutta voimakas tunnelma siinä oli ja herättyäni huuleni tuntuivat vielä liikkuvan: „Vasta syntyneiden voimien vaikutuksesta alkaa maassamme 2 vuotta kestävä tuskan aika. Kaksi kuukautta ovat järkähtämättömiä“. Samalla tunsin jännittyneen ja pelonalaisen tunnelman, että seinän takanakin kuunnellaan.

Neljä ensimmäistä sanaa eivät jääneet mieleeni niin selvinä kuin muut, mutta tällaisina ne jäivät mieleeni.

H. S. S.

Uusia kirjoja.

Pekka Ervast: „Kristuksen tutkimaton rikkaus“. Hinta 15: —, kans. 25: —.

P. E. n kirjat yleensäkin, mutta aivan erikoisesti tämä kirja vie meidät elämän keskeisimpään ytimeen kosmillisen Kristuksen esiintymiseen meidän maailmassamme ja ihmiskunnassa. — Lukiessamme tai kuullessamme puhuttavan Kristuksesta ovat esitykset yleensä enemmän tai vähemmän joko hysteerisia tai poliittisia. Tässä suhteessa P. E. on erikoinen poikkeus eli uutuus. Samalla kun hänen esityksensä pohjautuu kokemukseen, on se filosofisesti älykästä, nerokasta, ja ennen kaikkea on se henkeä ja elämää. Sanalla sanoen: se on esitystä katsottuna elämän keskuksesta. Ensimmäinen esitelmä, puheen Kristuksen vaikutuksesta ihmisessä neljän ikäkauden, s.o. lapsuuden, nuoruuden, aikuisuuden ja vanhuuden alkaessa, sopii kuin valmistuksena toisiin esitelmiin. Niissä puhutaan kosmillisen Kristuksen lähentymisestä kaukaisista tähtisikermistä meidän aurinkokuntaamme, planeettoihin ja meidän maapalloomme, kunnes kosmillinen Kristus Jeesus Kristuksessa ensikerran saavutti maapalloomme fyysisillisen tason. Esitelmissä puhutaan niistä vaikutuksista, joita tällä kosmillisen Kristuksen jatkuvalla lähenemisellä oli maapalloon ja ihmiskuntaan. Kun kirja itse esittää pienen yhteenvedon viimeisen esitelmän lopussa, niin otan sen tähän sellaisenaan: „Luokaamme lopuksi yleissilmäys kosmillisen Kristuksen työhön. Mitä Kristus on saanut aikaan? Laskeutuessaan auringon tasolle, minuuden maailmaan, kosmillinen Kristus vapauttaa ihmisminän totuuden kautta valheen ja ylpeyden harhoista. Minuuden on kuljettava nöyryyden koulua, sillä sen voittama vapaus ei ole yltiöpäistä vallattomuutta, vaan iloista antautumista jumalalliselle välttämättömyydelle, joka on totuus. Vapaus on vain totuudessa. Se on elämän laki.

„Kosmillinen Kristus laskeutuessaan astraalimaailmaan ja ruvetessaan vaikuttamaan alitajuntaamme, luo elämän helvetit ja kiirastulet, koko sen puhdistustulen, joka pesee pois meidän syntimme ja itsekkyytemme. Jos emme elämässä maan päällä tahdo itseämme kasvattaa, joudumme helvettiin ja manaloihin kuoleman jälkeen — ja ne puhdistavat sydämemme saastasta ja häijyydestä. Puhtaassa sydämessä elää vain hyvyys.

„Kosmillinen Kristus laskeutuessaan eetterimaailmaan nostaa pinnalle taivaallisen elämänlain, jota emme enää voi paeta ja jonka kanssa emme enää voi olla piilosilla. Tämä taivaallisen elämän laki, joka nyt koskee maallisiakin oloja, on rauha ja rakkaus: ei väkivalta, ei sota, ei pakko, vaan vapaaehtoinen kärsimys ja kestäminen ja horjumaton usko siihen, että totuus ja rakkaus lopulta voittaa. Positiivinen rakkaus ja auttamishalu kaikessa. Rauha ja rakkaus.

„Ihmisten elämässä vallitsevat nämä lait. Lemurian ajoista lähtien totuus, Atlantiksen ajoilta puhtaus ja hyvyys ja Jeesus Kristuksen ajasta lähtien rauha ja rakkaus. Suurin synti on nyt viha ja väkivalta, sillä elämä näkyväisessäkin maailmassa on muuttunut Kristuksen jälkeen, — rakkaus on nyt tässäkin korkein ja mahtavin voima.“

Jokainen totuudenetsijä hankkikoon kirjan omaan kirjastoonsa ja lukekoon sen moneen kertaan. Yhdellä lukemisella tai kuulemisella se ei tyhjenny.

J. R. H.

Kysymyksiä ja vastauksia.

451 Kys. P. S. Jeesus sanoi ryövärille: „tänäpäivänä olet minun kanssani paratiisissa.“ Eikö ryövärillä ollut mitään helvettiä tai kiirastulta kuoleman takana? Ainakin hänen ryöväyksensä seurauksena kai oli, että hän itse seuraavissa ruumistuksissa tuli ryöväytyksi?

Vast. Viimeinen olettamus saattaa pitää paikkansa siinä määrin kuin „ryöväri“ oli tehnyt väkivaltaisia tekoja. Kyseessä oleva „ryöväri“ ei kuitenkaan ollut mikään maantierosvo, kuten toinen ryöväri oli, vaan poliittinen vanki, joka kapinallisista hankkeista oli tuomittu kuolemaan. Hän oli kyllä kuullut Jeesuksen puhuvan Jumalan valtakunnasta, joka oli lähellä, mutta joka kammoi kaikkea väkivaltaa. Nuori kiihkoilija ei ottanut uskoakseen rauhan evankeliumiin, vaan uskoi itsepintaisesti, että maailma oli parannettavissa vallankumouksella ja väkivallan toilla. Hänen vaikuttimensa oli puhdas ja epäitsekkäs, ja kun kapina, johon hän osallistui, ei onnistunut, hän huomasi vihdoin, kuinka erehtynyt hän oli ja katui omaa kiihkoaan. Jeesusta nähdessään hänessä tapahtui täydellinen mielenmuutos. Nyt hän lopulta omaksui Jeesuksen rauhan opin. Jeesus tämän ymmärsi ja lupasi ottaa hänet mukaansa taivaaseen, koska hänen sielussaan ei ollut semmoista itsekkyyttä, joka olisi pidättänyt häntä manaloissa.

452 Kys. P. S. Jeesus sanoi halvatulle: „sinun syntisi annetaan anteeksi.“ Näihin lauseihin vetoo ja nojaa kirkot ja lahkot. Kuinka ne selitetään?

Vast. „Synniksi“ käännetty alkutekstin sana merkitsee oikeastaan „erehdys, rikkomus“. Kaikki sairautemme johtuvat erehdyksistä, siitä että olemme tietten tai tietämättä rikkoneet luonnon ja elämän lakeja vastaan joko tässä tai edellisissä ruumistuksissamme. Karman — oikeuden, syyn ja seurauksen — laki tulee sairauksissammekin ilmi. Kun jostain sairaudesta paranemme, olemme saaneet sitä aiheuttaneen rikkomuksemme eli syntimme anteeksi, joutukoon parantumisemme lääkkeitä, lääkärin hoidosta, esirukouksesta tai Mestarin avusta. Mutta Jeesus lisäsiikin parantaessaan: „älä enää tee syntiä“ Emme aina tiedä tautimme syytä; tauti „parannetaan“ ilman että sen syytä poistetaan; sentähden voimme saada saman taudin uudestaan. Jos jokainen lääkäri olisi yhtä viisas kuin Mestari, voisi hänkin aina sanoa: „älä enää aiheuta samaa tautia“ ja hänen katseensa ilmaisisi, mikä taudin aiheuttaa, jollei hän sanoillaan sitä selittäisi.

453 Kys. P. S. Mitä merkitsevät apostolin sanat: „ette ole hopealla ja kullalla lunastetut, vaan Kristuksen kalliilla verellä“?

Vast. Eihän hopea ja kulta voisikaan lunastaa eli vapauttaa sieluumme pahan vallasta! Kulta mammonan edustajana pikemmin kahlehtii sielumme, jos ei se ole vapautunut vallan ja rikkauten lumoista. Meidän sielumme pelastus on vain „Kristuksen veressä“, s.o. kosmillisen Kristuksen elämässä, joka suurena voimana ja autuutena täyttää oman minuutemme. Ja ken meidät siihen pelastukseen ohjaa? Jeesus Kristus.

Vapaa sana.

Ruusu-Ristin lukijoille. Luettuani arv. Ruusu-Ristin lukijan kirjoitukseen „Kieltolain puolesta“, tuntui minusta todella, että ette ole voinut asiasta kiihottomasti kirjoittaa. Tekisi mieleni kysyä, ettekö ole mitään oppinut mainitseminanne 26 vuotena?

Sanon heti alussa, että en ole kieltolain puolesta, enkä vastaan, en „säädöllinen“, enkä „säädytön“. Olen vain ihminen, joka olen käynyt elämän koulua, milloin minkälaista, ja ottanut siitä opikseni minkä olen kyennyt. Olen myöskin vaimo ja äiti.

Olen elänyt maalla ja kaupungissa ja uskallan sanoa, että olen elänyt lähellä niitä piirejä, jotka todella ovat kärsineet kieltolain siunaukset ja kiroukset.

En halua puhua itse kieltolaista, joskin voisin mainita siitäkkin aivan „omakohtaisia“ kokemuksiani, mutta minulla on hieman kokemusta millä tavalla voidaan tehdä tehokasta raittiustyötä, jos todella tahdotaan auttaa juoppouteen sortuneita veljiämme. Uskallan väittää, että mikään laki ei tee ihmistä raittiiksi, eikä mikään pakotus saa ihmistä hyväksi. Hyvän alku ja loppu on rakkauts.

Jokainen Valon saanut, sanoisinko teosofi, ja yhä suurempaan Valoon pyrkijä, ponnistakoon kykynsä ja voimansa heikoille avuksi, ei vihalla, eikä pahalla, eikä edes niin, että tuo sortunut sitä huomaisikaan, vaan suurella rakkaudella, olemalla aina näkymättömien hyvien auttajiemme käytettävänä.

Kun olen sattunut lähikosketukseen, ja valitettavasti juuri kielto-lakiajan „juopon“ kanssa, ei tullut mieleenikään etsiä apua kielto-laista, mieluummin sulkeuduin „kammiooni“ ja rukoilin apua ylhäältä. Mitä raskaammin minuun koski, sitä hartaammin rukoilin, kunnes vihdoin sain avun.

Tämän olen tahtonut tuoda julki, en politikoidakseni, vaan jos mahdollista, viitteeksi niille, jotka hiljaisuudessa kärsivät. M.P.

J. K. Juuri edellä olevaa kyhäystä kirjoittaessani sattui tapaus, ei kuitenkaan harvinaisen: kuulen ulkoa valitusta — riennän katsomaan. Ulkona „kompuroi“ mies surkeasti valittaen. Tuon hänet sisälle — ja näen, että hänkin on yksi noita „sortuneita“. Valähtää mielessäni, missä on kieltolaki?! Miksi se ei suojaakaan onnettomia?! mutta muistan — lakihan ei kykene ihmistä auttamaan, vaan tuomitsemaan.

Onneton valittaja oli yksi rajantakaisia pakolaisia, nuori, noin 25-vuotias tummatukkainen poika, vailla kotia, isänmaata, asuen kurjassa „metsäkämpässä“, päivin työskennellen metsätöissä, mikäli sinne kylminä pakkaspäivinä kykeni.

Hän valitti: „Toiset tarjosivat minulle pirtua, sitten löivät minua kun olen ryssä. Aina ovat minua uhanneet, — kyllä teidät ryssät s—nat vielä viemme korpeen, josta ette takaisin tule“.

Tarkastettuani hänen retkahtanutta kättänsä huomasin, että häntä todella oli lyöty, sillä käsivarsiluu oli poikki. Annoin hänelle ensi-apua, sekä toimitimme hänet lääkärin luo.

On myöhäinen yö, en saa unta, tapaus on järkyttänyt mieleni tasapainoa. Väkisinkin tulen verranneeksi mennyttä ja nykyistä aikaa. Kymmenen vuotta elin lähellä metsätyömaita ennen kieltolakia, ja vaikka kuinka pinnistän muistiani, en muista kuin yhden tapauksen, jolloin näin humalaisen miehen, ja hänkin häpesi, että oli tullut

näkyviini, tappeluista ei puhuttakaan. Kehitän ajatusjuoksuani — mistä johtuu, että nyt on toisin? Muuhun tulokseen en pääse kuin siihen, että ennen oli ihmisillä vapaa tahto, nyt meitä „suoja“ kieltolaki, heikoimmat eivät jaksa itse ponnistaa hyveisiin, koska laki heitä holhoo. Ennen ei, ainakaan yleisesti, juotu lipeällä höystettyjä myrkyjä, ei illodiinia eikä puuspriitä, joita nyt kuulen täällä ja joka tölissä juotavan.

Pyytäisin vielä kysyä Teiltä arv. Ruusu-Ristin lukija, uskotteko todella, että maassamme nyt juodaan vähemmän kieltolain siunauksesta kuin ennen kieltolakia?

Vakinaiset myrkyt kauppiat kiertävät syrjäisimmätkin sopukat, jotta nekin, joille muuten olisi mahdollon sitä kauempaa hakea, (jos olisi haluakaan), saisivat osansa tuosta kansamme kirouksesta. Käsitäkseni onkin, että juuri „trokarit“ siunaavat kieltolain olemassaoloa, onhan se heidän „ammattiturvansa“.

Kirjoitukseni alussa ei ollut aikomukseni kosketella kieltolakia, mutta lieneekö edellä kertamani surullinen tapaus ollut kohtalon viittaus, että minun täytyi sanoa koko totuus, jota olen niin kauan mielessäni pohtinut.

Lopuksi pyydän siteerata nim. J. R. H:n viime R.-R:n Vapaasanaosastossa kirjoittaman loppulauseen: „Mutta olemmeko me se viisas kansa, joka totuuteen luottaen kykenisi kuuntelemaan kohtalon ääntä?“

S a m a.

Pyydän täten uudistaa Ruusu-Risti-tilaukseni ensi vuodeksi. Sitten pyydän kiittää kaikesta hyvästä ja kaikesta mieltä nostavasta, jota R.-R. on kuluneena vuotena tuonut tullessaan! Sen ilmestyminen on aina juhlahetki. Tulin aivan haltioihini, kun sen joulukuun numero kertoi odotettavasta uskonpuhdistuksesta. Olen uutta uskonpuhdistusta mielessäni arvellut kaiken pahan aukaisijana ja pulmien ratkaisijana, ja nyt se on odotettavissa. Oli niinkuin olisi tullut suuri lahja. En osaa sanoa miten olin iloinen! Onko todella totta, että Suomen kansan keskellä elää Tietäjä, Näkijä, Uuden suunnan viitoittaja, jolle Korkein ilmaisee salaisuuksiaan! Ja me saamme kuunnella ihmeellisiä asioita, ja olla ehkä mukana uuden luomistyössä... Tomuun se painaa — ja kuitenkin on suloista...

Uusi vuosi olkoon siunauksista rikas Tietäjällemme ja kaikelle Ruusu-Risti-työlle!

Kunnioittaen Elli K.

Ruusu-Ristille! Voi Sinua, Ruusu-Ristini, kun Sinä kumminkin taas tulit, vaikka vähän viivyit. Kun viivyit pitemmälle tavallista tuloaikaasi, en saanut Sinua mielestäni. Pistäydyin jo erään tuttavan luona kysymässä. oliko hän saanut Ruusu-Ristin ja sainkin surukseni kuulla, ettei hän nyt ollut tilannutkaan. Jäin vielä odottamaan, ja minusta tuntui siltä, kuin päivä olisi „mennyt maille“, jollei Ruusu-Ristia tulisi — tuntui, ikäänkuin en olisi enää olemassa.

Kun Sinun nimesi oli Tietäjä, tulit Sinä silloinkin. Painoin Sinua kiihkeästi rintaani vasten, kun saavuit.

Keskellä raskaita koettelemuksiani, kärsimyksiäni ja huonoa taloudellista tilannettani en ole voinut hyväkseni tehdä mitä olisin tahtonut. Mutta sittenkään en ole lakannut toivomasta. Toivon ja luotan, että karma kääntää valoisamman lehden elämäni tielle, jotta taas voisin aineellisestikin kantaa korteni hyväkseni.

Tervehdin Sinua, armahin Ruusu-Risti!

H. S. S.

Amer. J. B:n R.-R:n tammik. n:ssa olleeseen Veli J. R. H:n kulkuneuvokysymystä koskevaan ehdotukseen R.-R:läisistä moni varmaan ilolla yhtyy. Polkupyörä on kyllä mainio kulkuväline — — — mutta ainoastaan lyhyillä matkoilla. Mutta joutuapa sillä vain parinkin viikon matkalle, muuttuu asia vallan toiseksi. Ensinnäkin vaatetus jo aiheuttaa tällöin lisäkuormitusta ja kun tähän vielä lisätään Veli J. R. H:n „välttämätön paha“ kirjat, on kuormitus niin suuri, että allekirj., jolla on omakohtaista kokemusta tällaisista matkoista, suuresti ihmettelee miten sellainen „homma“ ollenkaan voi menestyä. Ei siinä totisesti voi mieliala varsin korkealla olla, edellä esitetyillä edellytyksillä tehdyn matkan jälkeen. Lyhyesti siis: tässä on kysymyksessä epäkohta, joka suoranaisesti koskee Veli J. R. H:aa, mutta välillisesti meitä kaikkia hänen ystäviään, koska fyysillisesti väsynyt ihminen on myöskin henkisesti väsynyt ja me siis emme häneltä saa niin paljon kuin päinvastaisessa tapauksessa olisi mahdollista. Tästä epäkohdasta meidän olisi ehdottomasti päästävä. Amer. J. B:n ehdotus antaa meille ratkaisun, jonka toteuttaminen varmaankaan siihen saakka, nostaa Veli J. R. H. autoon, ei olisi kovin vaikea juttu, mutta, sitten tulee mutta — — — —. Asia ei ole vielä ratkaistu sillä, että Veli J. R. H. istuu autossa. Auto täytyy saada myöskin liikkeelle ja siihen tarvitaan jatkuvasti — — — — rahaa. Meidän mäkisillä ja osaksi huonoilla teillämme on polttoaineen, kumiin ja vaunun kuluminen niin suuri, että matkakilometrin hinta nousee varmaan huomattavasti yli linja-autotaksojen, lisäksi tulee vielä m. m. autovero. Jos ajateltaisiin esim. moottoripyörää, joka ei suinkaan ole mikään ihanteellinen kulkuväline, mutta toki paljon parempi kuin polkupyörä, päästäisiin kulutuksessa 1/3:aan auton kulutuksesta.

Minun vaatimaton ehdotukseni olisi seuraava: Kerätään rahasumma joka vastaa auton hintaa ja annetaan se J. R. H:lle kesämatkojen järjestämistä varten, jolloin hän itse ratkaiskoon miten matkat on edullisin järjestää. Jos saamme kokoon esim. 30,000:— (mikä on alin hinta auton ostoon) voisi tuon summan koroilla ajaa linja-autolla — jollaisia nykyisin kulkee jo kaikkialla — n. 5,000 km. kesässä, jota enempää en usko Veli J. R. H:n maanteitse suorittain, pyörällä ainakaan, jaksavan kulkeakaan.

Joka tapauksessa toivon, että asia kesään mennessä jotenkin ratkaistaan.

J. S.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: tammikuun 25 p:nä *Minkälainen uskonpuhdistus on oleva?*, helmikuun 1 p:nä *Kirkonoppi ja kuolema* ja 8 p:nä *Oppi Jumalan armosta*.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä piti julkisen ruotsinkielisen illaman tammikuun 25 p:nä. Oli laulua, soittoa ja useampia puheita. Länä oli m. m. jäseniä Point Loman Teosofisesta Seurasta.

Ruusu-Ristin vuosikokous vietetään pääsiäisenä Helsingissä. Installatsioni-tilaisuuteen täytyy kaikkien jäsenten, sekä vanhojen että uusien tuoda mukanaan jäsenkorttinsa.

Ruus-Ristin jäsenmaksuja suorittavat muutamat jäsenemme sekä Suomessa että Amerikassa yhä edelleen Johtajalle. Tämä käy kyllä päinsä poikkeustapauksissa, koska Johtaja pitää omaa tilikirjaa ja kerran vuodessa selvittää asiat Rahastonhoitajan kanssa Toivotavasti Rahastonhoitajan viime vuonna Hallituksen nimessä lähettämä kiertokirje, joka meni kaikille jäsenille, ei säikäyttänyt ketään, joka säännöllisesti on suorittanut määrältään vapaaehtoisia maksujaan joko Rahastonhoitajalle tai Johtajalle.

Ruus-Ristin toukokuun numero omistetaan H. P. Blavatskyn muistolle. Toimitus pyytää, että kaikki, jotka haluavat jotain lausua H. P. B:stä tai hänen työstään, tai jotka voivat kääntää jonkun H. P. B:n ennen suomeksi julkaisemattoman kirjoituksen, lähettäisivät avustuksensa Ruusu-Ristin toimitukselle viimeistään huhtikuun puolivälissä.

Konsertin Kulmakoulun hyväksi antoivat helmikuun 10 p:nä laulajat Inkeri Turunen ja laulaja R. R. Ryyänen pianisti Else Knüpfferin säestäminä. Ohjelma oli arvokas ja yleisö kiitollinen.

Esikaupungin raittiustyötä. Kolikkoimäen Raittiusyhdistyksen 40-vuotisjuhla-julkaisu 1890—1930 on lähetetty toimitukselle, joka ilomielin on sitä selaillut. Ihailemme raittiustyötä, sillä se on tärkeä tekijä kansan sivistämisessä, ja inhoamme juopottelua ja väkeviä juomia, mutta seisomme kysymysmerkinä kieltolain edessä.

Herää Suomi, J. E. Kaukomaan kirjasarjan toinen osa on ilmestynyt nimellä „Yhteisymmärrykseen“. Sen hinta on Smk. 5:—. Jatkaen Kalevala-opetuksiaan tekijä tässä puhuu Kalevalan yhdistävästä voimasta seuraavan otsikkoluettelon mukaan: Aatteellinen toiminta ja käytännöllinen elämä, Kalevalan päivänä, Veljesliitto yhteishengen elvyttämiseksi, Uusi sankari-ihanne, Kalevalan merkitys nykyajalla, Kalevala kirjallis-taiteellisena innoittajana, Käytännöllisiä ohjeita Kalevala-Veljien kerhotoöhön. Tekijän kirjoitustapa on sujuva ja mielihyvin lukee kirjasen 64 sivua.

Rokotuspakko poistettava on Samps Luonnonmaan kirjan nimi, jossa asiallisesti ja tilastollisesti osoitetaan rokotuksen hyödyttömyys ja vahingollisuus. Kiintoisana seikkana mainittakoon, että Englannissa, jossa rokotus ensin alkoi, on rokotuspakko jo poistettu.

Vaasassa toimii pieni ruusuristiläinen lukupiiri, jossa on mukana 6 à 8 henkeä. Useimmat käyvät myös antroposofisissa kokouksissa.

Tampereen Ruusu-Risti piti syksyllä paitsi tavallisia ryhmäkokouksia kaksi julkista tilaisuutta kuukaudessa. Yleisölle luettiin P. E:n esitelmää ja vastattiin kysymyksiin.

Jyväskylästä kirjoitetaan: „Työmme on mennyt hiljakseen kaikissa muodoissaan. Esitelmää on luettu, joka sunnuntai, kuulijakunta niissä tilaisuuksissa on ollut pieni, mutta uskon, että työ ei ole hukkaan tehty, vaikka se olisi tapahtunut yhdelle kuulijalle. Opiskelutyöhön ovat jäsenet ottaneet osaa ahkerasti kaikilla jaostoilla. Ryhmäkokouksia on ollut, joka kuukausi, ohjelmanä oli ennen joulua vain keskustelu, mutta nyt kevätpuolella muutimme niin, että alussa on jotain ohjelmaa, soittoa, laulua, joku pieni puhe, tai alustus keskusteluun, lausuntaa, liikkuen teosofisten käsitteiden selventämisen ja tunnetuksi tekemisen merkeissä. Ja loppuosa on sitten ollut keskustelua. Muutamia on ollut ohjelmallisia iltoja ja matineita.“

O. L.

Keski-Californiasta kirjoittaa meille ystävämme amer. J. B. Tanne saavuin kuukausi sitten Ylä-Michiganista. Löysin täällä kau-

niin ikuisen kesämaan — Villin lännen nimen takaa. Kukat tuolla ulkona kukkivat ja aurinkomme lämpö on päivisin 50 % F. Täällä ympäri vuoden aina jotain lajia voidaan kasvattaa ravintoaineeksi. Heinää katkaistaan 6 kertaa vuodessa. Rypälehedelmiä — sato vuodessa: Malco'a 10 tonnia acre'ltä. Mascot 9—10 tonnia, Thompson seedless 12 tonnia acre'ltä ja alfalta saadaan heinää 12 tonnia acre'ltä. 5:si ja 6:i kertaa saa vuodessa heinän katkaista samoilta kedoilta. Puunhedelmiä täällä kasvatetaan myös suuret määrät, appelsiineja, persikoita ja omenia. Täällä näissä Californian laaksoissa maat kantaa satumaisen tuotteen viljelijälleen.

Tällä paikkakunnalla — Reedley, Calif. — on 60 suomalaista hedelmäin kasvattajaa. Jotkut ovat olleet täällä 20 vuotta, ja he näyttävät hyvinvoivilta. Noin 6 mailia itäänpäin Reedleystä alkaa mahtava vuoristo, joka näyttää olevan lumen peitossa. Korkeimmat vuoret kantavat ikuista lumivaippaa päällään. Countymme pääkaupunki on Fresno nimeltään ja Fresnoksi nimitetään Countymmekin. Countyssamme on puisto, jossa on maailman vanhin punapuu nimeltään „General Grant Redwood“, 5,000 vuotta vanha. Vieläkin vaikka latvansa on poikkikatkennut, on puu 264 jalkaa pitkä; läpimitta 36 jalkaa, ympärimitta 106 jalkaa, 10 jalkaa korkealta maasta mitattuna.

Täältä voisi paljonkin ihmeellisyyksiä mainita; vaan säästetään tilaa tärkeämmille kirjoituksille.

Aug. L. (Gutten) Soldan, ystävämme ja veljemme, vanha teosofi ja innokas ruusuristiläinen, täytti joulukuun 8 p:nä 60 vuotta.

Turun Ruusu-Ristissä on julkiset esitelmät nykyään pidetty perjantai-iltaisina.

Oulun Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Monet rakkaat terveiset kaikilta veljiltä täältä Oulusta. Toimimme aina vaan täällä hyvin ahtaissa oloissa. Huonetta ei ole saatavissa kokouksia varten, mutta puheenjohtajamme Veli Hissa on aina tarjonnut kotiaan ja niinpä monet vuodet olemmekin kokoontuneet heidän kodissaan. Ruusu-Risti ryhmissämme on toiminut nyt tammikuussa 10 vuotta. Siitä huolimatta olemme näennäisesti saaneet hyvin vähän aikaan. Mutta se työ joka on tehty hengessä ja totuudessa ei ole häviävä. Me ihmiset olemme taipuvaiset katsomaan sitä mikä on silmään edessä, mutta Jumala katsoo sydämeen. Älkäämme siis olko toivottomia vähistä saavutuksistamme, vaan jokainen yksilönä pyrkiköön yhä suuremmalla hartaudella ja antaumuksella etsimään ja löytämään totuuden, Jumalan. Nöyrinä alistuen Isän tahtoon päätämme ensimmäisen 10 v. työemme, pyytäen Häneltä siunausta työllemme seuraavinkin vuosina. Hän yksin johtakoon ja auttakoon meitä Itsensä tuntemisessa ja antakoon voimia työskennellä myös niiden veljien hyväksi, jotka eivät vielä ole pysähtyneet ajattelemaan elämän tarkoitusta ja sen päämäärää. Veli Hannula on käynyt pari kertaa vuodessa esitelmää pitämässä, hyvin pienelle, mutta hartaalle kuulijakunnalle, ja olemme saaneet aina uutta virikettä näistekin esitelmistä, taistellessamme täällä kylmässä karussa pohjolassa.

A. M., sihteeri“.

Maarianpäivän aikaan vieraillee R. R:n Johtaja Turussa.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentely nme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asiantuntemuksemme kelloseppänä.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon!

Koska vuosikokous on pääsiäisenä aikana huhtikuun alkupäivinä, jolloin kannetaan tavanmukainen jäsenavustus n:o 2, on Hallitus päättänyt, että tämän vuoden ensimmäinen jäsenmaksujen keräys on tapahtuva **helmikuun** aikana, jolloin avustukset on lähetettävä rahastonhoitajalle, herra Esko Koivistolle, os. Helsinki, Alppikatu 13 F.

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maistert Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Temppelirahaston hoitajat: Herrat Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorik. 18 F, ja Woldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalvalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irta-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtajäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	73
Maaailman sielu — kosmillinen Kristus	77
Kiinan kansallislaulu	83
Kuinka rauha saavutetaan	84
Kostava kohtalo	89
Pyhän Hengen temppeli	92
Mitä muualla tiedetään	98
Vapaa sana	100
Ruusuu-Ristin yhdestoista vuosikokous	103
Tien varrelta	104

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a E r v a s t i l l e, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

TEMPELIRAHASTOA.

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisältö tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Tempelirahaston hoitajilta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F ja Woldemar Thesleff, H:ki, Maanesink. 2 a C.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Onko oikein haaveilla? Onko lupa joskus unelmoida, uskoa ja toivoa? Onko luvallista piirtää pilvilinnoja tulevaisuuden taivaanrannalle? Ehkä kylläkin, mutta onko oikein siitä puhua?

Aurinko on tällä hetkellä Kalojen merkissä, ja kalat varmaan näkevät paljon unta uudessaan ja katsellessaan mykkää maailmaansa. Heidän elämänsä on hiljaista, eivätkä he kellekään kerro, mitä ajattelevat. Kalat pelkäävät ääntä, niin että pakenevat, elleivät mene tainnoksiin. Kalat uneksivat, mutta eivät siitä puhu.

Olisiko meidän ihmistenkin oltava mykkiä? Vaikene-
misenläksy on hyvä. Kielemme on luonnostaan liukas. Se saisi oppia itsehillintää. Jos on asioita, joista täytyy vaieta, on enemmän vielä asioita, joista ei kannata puhua. Missä on siis kultainen keskitie?

Kultainen keskitie on vaikuttimessa.

Ei ihmiselle ole puhekyky annettu vain sitä varten, että hän vaikenisi. Mutta ei myöskään sitä varten, että hän vain turhia lörpöttelisi. Turhia hän saa puhua. Välistä on hyvä puhua „turhia“, kun sillä ilahduttaa, lohduttaa tai rohkaisee. Toisinaan taas myötätunto tulee parhaiten ilmi vaikenemisessä. Totuus kallistuu vaikenemisen puolelle, rakkaus puhumisen. Kultainen keskitie löytyy, kun rakkaus ojentaa kätensä totuudelle.

*

Taisi tulla ylen juhlallinen alkusana. Tarkoitukseni oli kuitenkin vain kertoa eräästä unelmastani, joka kauan on kytenyt mielessäni ja josta epäilemättä monta kertaa on ollut puhetta ennenkin.

Unelmani koskee tätä meidän aikakauskirjaamme. Ja samalla minua itseäni, joka nyt olen umpeen 26 vuotta sitä toimittanut. Eikö jo olisi aika päästä väljemmille ve-

sille, saada enemmän tuulta purjeisiin ja kulkea suuremmalla vauhdilla auringonnousun maata kohti? Mielessäni kangastaa tällöinen tulevaisuuden kuva. Itse en enää olisi peräsimestä, vaan istuisin kannella ja katselisin onnellisena kaunista maailmaa.

Olen mielestäni siksi kauan tehnyt tätä toimitustyötä, etten ollenkaan ihmettelisi, jos yleisö — lukijakunta — jonkun verran väsyisi minun tapaani toimittaa lehteä. Nuoret, voimakkaat kädet voisivat epäilemättä hoitaa sekä purjeita että peräsintä suuremmalla taidolla ja menestyksellä. Sehän ei estäisi minua kirjoittamasta lehteen — säännöllisesti, — mikäli lukijat eivät kyllästyisi kyhäykseeni.

Mutta toimituskunta olisi saatava, joka ottaisi huolen ja vastuun päällensä, toimitussihteeri, joka suorittaisi käytännöllisen toimitustyön, ja taloudenhoitaja, joka huolehtisi tilauksista, ilmoituksista, kirjanpidosta ja rahoista. Kyllä lehti sitten saataisiin sisällöltään ja ulkoasultaan ensiluokkaisena leviämään kuinka paljon tahansa! Siinä olisi kirjoituksia ja siinä olisi kuvia!

Ohjelma on selvä ja hyvä, mutta onko se toteutettavissa? Ei ilman suuria rahoja. Niitä ei ole minulla — ja onko niitä kenelläkään? Mutta ehkä monella yhdessä: *concordia res parvae crescunt*.

Vuosikokouksessa pääsiäisenä voin joka tapauksessa tehdä kysymyksen. Ja jos kysymys herättää myötätuntoa ja kannatusta, voidaan asettaa valiokunta tuumaa pohtimaan.

Onhan tämän yhteydessä toinenkin kysymys, joka aina on vireillä: kysymys voimakkaasta, pirteästä, tuotteliaasta kustannusliikkeestä!

*

On hyvä, että kieltolakia pohditaan eri näkökannoilta, ja vielä parempi, jos se tapahtuu kiihkottomasti ja ilman ennakkoluuloja. Emme etsi nautintoja, emmekä tahdo kenellekään tehdä väkivaltaa. Olemme totuudenetsijöitä.

Eräs vanha Ruusu-Ristin ystävä ja tilaaja ilmoittaa, ettei hän enää halua lehteä, ja vaikutintaan hän perustelee seuraavin sanoin:

„Olen ollut kauvan siinä käsityksessä, että Ruusu-Ristin johtava henki on laittomuuden kannalla; varsinkin kieltolaista on tehty paljon pilkkaa, eikä ole kunnioitettu lakia. Ja meidän, alkohoolista raittiiden henkilöiden kimppuun on hyökätty kuin raatelevaiset sudet lammasten vaatteissa.

Jeesus sanoi: „Ken itsensä tuomitsee, se on laista vapaa“, ja niin ei Jumalan lasten, joiden tulee olla puhtaat ja raitiit, pitäisi kieltolakiin loukkaantua, vaan ymmärtää, että niille, jotka juovat tuota myrkyllistä alkohoolia, heille pitää olla laki. Ja kun meillä on esivalta, „joka ei miekkaa hukkaan kannaa“, niin kehoittakaamme esivaltaa toimimaan lain täyttymykseen. Kolme päivää sitten olin Savonlinnassa Ruusu-Risti-luennolla, jossa luennoi Veli J. R. H. Tämä oli hajottava ilta, sillä kaikki kuulijat olivat kieltolain puolella, ja opettajamme oli kieltolakia vastaan“.

Sitten ystävämme jatkaa, kääntyen toiseen asiaan:

„Kaikki kuulijat olivat myöskin rauhan aatteen läpikulkemat, sen rauhan, minkä Kristus toi sorretuillekin, ja opettajamme J. R. H. oli perään antamatta väkivaltaisen Lapuan liikkeen kannattaja. Olempa kuullut, että rakas johtajamme P. E:kin on ollut Lapuan liikkeen tunnustaja sen korkeampaan henkeen nähden. „Mistä me tunnemme oikean profeetan? Heidän töistään.“ Onko Lapuan liikkeen työt oikeita meidän armahtavien ja totuudenetsijain silmissä? Minä pidän Lapuan liikkeen harhaantuneena, ja jos Ruusu-Ristin johto on tämän liikkeen puolella, niin minä olen valmis eroamaan ja tunnustan johtajakseni vain Kristuksen. O. E. K.“

Kristus on minusta ainoa, joka kelpaa johtajaksi, ja sitä olen koko elämäntyölläni koettanut teroittaa. Jos siis joku oltuaan Ruusu-Ristissä on tullut siihen loppupäätökseen, on hän juuri saavuttanut sen, mihin työni tähtää, ja olen puolestani yhtä kiitollinen kuin iloinen.

Mitä nyt kieltolakiin tulee, muistan, kuinka syksyllä 1898 (vai oliko se keväällä 1899?) suuri äänestys pantiin toimeen ympäri maata. Ylioppilaat olivat erittäin innokkaita, ja suuri joukko allekirjoituksia kerättiin kieltolaki-hankkeen puolesta. Jouduin puolestani melkein haltioihin. Olin tullut ylioppilaaksi vuonna 1893 keväällä, ja kun syksyllä oli ensimmäinen osakuntakokous, menin uteliaiin odotuksin Ylioppilastalolle, sillä uskoin, että ylioppilaat koulupakosta vapaina koko sielullaan ja mielellään nyt etsivät elämän suuria totuuksia. Virallinen kokous oli koko lailla kuiva, vaikka inspehtori puhui kauniita sanoja keltanokille, mutta ajattelin, että seuraavissa kokouksissa pohditaan todellisempia kysymyksiä. Kun poistuin päällysvaatteitani etsimään, tuli luokseni eräs vanhempi ylioppilas, joka tunsikin minut, ja huudahti: „Minne nyt on matka?“

„Kotiin tietysti“, vastasin.

„Mitä joutavia! Nythän vasta lysti alkaa“.

„Mikä lysti?“ kysyin hämmästyneenä.

„No, nythän tahdomme tutustua teihin nuoriin, ja sitä varten sinunkin on maksettava verosi: kaksi markkaa, että saadaan syntymään pussisibooli, joka kielet kirvoittaa“.

Inhosin väkijuomia ja loukkaannuin hengessäni sanomattomasti. Siinäkö se olikin toverillinen ja tieteellinen elämä! Maksoin ison hopearahan — olisihan sillä voinut ostaa kirjan! — ja poistuin ystävällisistä estelyistä huolimatta enkä enää avannut osakunnan ovia.

Lukija voi siis ymmärtää, kuinka riemastuin kieltolakiadressista. Allekirjoitin tietenkin.

Vähän myöhemmin sanoi minulle ystäväni ja suosijani tohtori Axel Lille:

„No, mitä Himalajan mestarit sanovat tästä kieltolaki-hankkeesta? Eikö se ole hullutusta? Eikö ihmisten pidä elää kiusausten keskellä, jotta voisivat voittaa omat himonsa?“

„En tiedä, mitä mestarit ajattelevat“, vastasin, „mutta eikö olisi väärin estää kansaa toteuttamasta täydellistä raittiutta, jos kansa itse sitä haluaa?“

„Olkoon“, sanoi vanha ystäväni, „mutta oletko varma, että kansa sitä todella haluaa?“

Olin silloin iloisesti varma. Uskoin, että Suomen kansa halusi elää täysin raittiina. Uskoin, että nekin, jotka tunsivat heikkoutensa, tahtoivat vapautua kiusausten mahdollisuudesta. Uskoin, että henkinen ilmapiiri kokonaan puhdistuisi, kun ylioppilasnuoriso astui toteuttamaan korkeata siveellistä periaatetta.

Kului vuosia, pitkiä vuosia. Kieltolakia ei tullut, mutta raittiustyötä tehtiin innokkaasti, ja Suomen kansa oli omasta voimastaan tulemaisillaan raittiiksi, siveellisesti voimakkaaksi kansaksi.

Seurasi sitten maailmansota, pakollinen raittius, vallankumous Venäjällä, kapina ja vapaussota täällä sekä lopulta — kieltolaki.

Nyt olen kymmenen vuotta katsellut kieltolakielämää ja tunnen itseni vuosi vuodelta yhä suuremmaksi kysymysmerkiksi. En ole päässyt muuhun johtopäätökseen kuin seuraavaan:

Suomen kansa ei ole tahtonut kieltolakia. Se ei ole kypsä sitä noudattamaan. Kuinka muuten vapaaehtoinen

päätös olisi muuttunut vastakohtakseen: lailliseksi väkipakoksi? Pakon alaisena ei vapaa kansa voi elää. Sen yksilöt muuttuvat joko orjiksi tai lainrikkojiksi. Raittiit ihmiset voivat elää raittiina missä olosuhteissa tahansa, väkijuomien harrastajat taas hankkivat itselleen väkeviä missä oloissa tahansa ja millä keinoin tahansa. Ja kalliiksi koko asia tulee valtiolle. Hyveen loistava viitta on sitä kalliimpi kantaa, kuta enemmän paheita sen alla piilee.

Pelastus on raittiustyössä, tarmokkaassa raittiustyössä, sillä vakaumus voittaa ihmisen, ei pakko. On vain muistettava, että mikään hyvä asia ei mene kiihkolla eteenpäin, ei fanatismilla, ei äärimmäisyysuskolla, vaan järjellä ja kohtuudella.

Mitä taas Lapuan liikkeeseen tulee, oli siinä mielestäni herättävä ja oikeamielinen inspiratsioni alussa. Se inspiratsioni on vieläkin olemassa, vaikka liike antoi aiheita väkivaltaisiin tekoihin, joita ei kukaan saata hyväksyä. Mutta muistakaamme, että mitään täydellistä ei ole tämän maan päällä. Kaikissa liikkeissä on jotain hyvää. Mutta kaikilla on myös heikot puolensa.

Totuus kulkee kultaista keskitietä. Totuus kulkee käsi kädessä rakkauden kanssa. Ja ainoastaan ne yksilöt, jotka uskaltavat kulkea totuuden ja rakkauden kaidalla tiellä, joka on terävä ja vaarallinen kuin partaveitsen terä — niinkuin Buddha sanoi, — ainoastaan he kulkevat kohti täydellisyyttä, mutta eivät hekään ole vielä pitkiin, pitkiin aikajaksoihin täydellisiä.

*

Vuosikokouksemme pääsiäisenä kulkee H. P. Blavatskyn merkeissä, ja toivon, että jäsenemme saapuvat siihen niin runsaslukuisina maaseudultakin, kuin suinkin on mahdollista.

Maailman sielu — kosmillinen Kristus.

Poimintoja the Theosophical Glossary'sta.

A a k a a s h a. Hieno, yliaistillinen henkinen essensi eli elonaines, joka läpäisee kaiken avaruuden; alkuperäinen substansi eli aineolemus, jota erehdyksessä on luultu

eetteriksi. Mutta se on eetteriin verraten samaa mitä henki on aineeseen tai aatmaa kaamaruupaan nähden. Se on itse asiassa yleismaailmallinen avaruus, johon sisältyy maailmankaikkeuden ideatsioni eli aateskelu sen alati muuttuvissa aspekteissa aineen ja ulkokohtaisuuden tasoilla ja josta säteilee ensimmäinen Logos eli ilmaistu ajatus. Sentähden sanotaan Puraanoissa, että aakaashalla on vain yksi ominaisuus, nimittäin ääni, sillä ääni on vain Logoksen — „puheen“ sanan mystillisessä merkityksessä — käännetty vertauskuva. Samassa uhritoimituksessa (Dshjootish tooma Agnishtooma) sitä nimitetään „Aakaasha-Jumalaksi“. Näissä uhri-mysterioissa Aakaasha on kaikki ohjaavana ja kaikkivaltaana deevana (jumalana), joka näyttelee Sadasjan eli uskonnollisten toimitusten maagillisten vaikutusten ylivalvojan osaa, ja sillä oli muinoin määrätty hootrinsa (pappinsa), joka otti itselleen jumalansa nimen. Aakaasha on välttämättömänä tekijänä jokaisessa Kritjaassa eli maagillisessa (loitsu-)toimituksessa, oli tämä uskonnollinen tai maallinen. Lausetapa „saattaa Brahmaa liikkeelle“ („nostaa Jumala lovesta“) merkitsee herättää toimintaan sitä voimaa, joka piilee jokaisen maagillisen toimituksen pohjalla, sillä vedalaiset uhritoimitukset eivät itse asiassa olleet muuta kuin seremoniallista (juhlamenollista) magiaa. Tämä voima on aakaasha, — toiselta olemuspuoleltaan kundalini, — salatieteellinen sähkö, eräässä merkityksessä alkemistien alkahest eli yleinen liuotin, sama anima mundi (maailman sielu) korkeammalla tasolla kuin astraalivalo on alemmalla. „Uhritoimituksen aikana pappi täyttyy Brahmaan hengellä, on sen kestäessä itse Brahmaa“. (Isis Unveiled).

Aalaja. Yleismaailmallinen, kaikkiallinen sielu. (Kts. Salainen Oppi, I osa, s. ja seur.) Nimi kuuluu tibetiläisen mahajaan a mietiskely-koulun järjestelmään. Mystillisessä merkityksessään se on yhtä Aakaashan kanssa ja olemukseltaan se on yhtä Muulaprakritin („aiheen juuren,“) kanssa, koska se on kaikkien kappalten perusta eli juuri.

Agathon. Platon korkein jumaluus. Sanallisesti „Hyvä“ (hyve, hyvyys), meidän Aalaja eli kaikkiallinen sielu.

Akta. Voideltu: nimitys, joka annetaan Tvashtille eli Vishvakarmanille, joka on Rig-Veedan korkein

„luoja“ ja Logos. Häntä nimitetään „Jumalain Isäksi“ ja „pyhän tullen Isäksi“. (Kts. Sal. Oppi, II, s, muist.).

A n i m a M u n d i. „Maailman sielu“, sama kuin pohjoisbuddhalaisten **A l a j a**; jumalallinen essensi eli elonaines, joka läpäisee, elävöittää ja muodostaa kaiken, aineen pienimmästä atoomista ihmiseen ja jumalaan saakka. Se on tavallaan **S a l a i s e n O p i n** runojen „seitsemän-nahkainen äiti“, seitsemän — sekä moraalisten että fyysillisen — aistimuksen, tajunnan ja erilaistumisen tason elonaines. Korkeimmalta puoleltaan se on **N i r v a a n a**, alimmaltaan **A s t r a a l i v a l o**. Se oli naissukuinen gnostikoilla, alkukristityillä ja nazareeneilla; kaksisukuinen toisissa lahkoissa, jotka ottivat lukuun ainoastaan sen neljä alemmaa tasoa. Se on tulista, eteeristä luontoa muodon (ja sitten eetterin) ulkokohtaisessa maailmassa, ja jumalallinen ja henkinen kolmessa korkeammassa tasossaan. Kun sanottiin, että jokainen ihmissielu syntyi siten, että se erkani **A n i m a M u n d i s t a**, merkitsee tämä esoteerisesti, että korkeamat minämme ovat olemukseltaan yhtä **S e n** kanssa, joka säteilee suoraan alati tuntemattomasta universaalisesta **A b s o l u u t i s t a**.

A v a l o o k i t e e s h v a r a. „Katselva Herra“. Eksooteerisessa tulkinnassa hän on Padmapaani (lootus-syntytäjä ja lootus-syntynyt) Tibetissä, tibetiläisten ensimmäinen jumalallinen esi-isä, Avalookiteeshvaran täydellinen ruumistuma eli avataara; mutta esoteerisessa filosofiassa **A v a l o o k i**, „katselija“, on korkeampi Itse Padmapaanin ollessa korkeampana minänä eli manaksena. Mystillistä tunnuslausetta „Oong mani padmee hum“ käytetään erikoisesti niiden yhteistä apua anotessa. Yleinen mielikuvitus väittää, että avalookiteeshvaralla on ollut monta ruumistusta maan päällä, ja näkee hänessä — jotakuinkin asiallisesti — jokaisen uskovaisen henkisen johtajan, mutta esoteerisen tulkinnan mukaan hän on **L o g o s**, sekä taivaallinen että inhimillinen. Kun Joogatshaarja Koulu on selittänyt, että Avalookiteeshvara Padmapaanina „on Ami-taabha Buddhan Dhiaani Boodhisattva“, on tämä oikein, sentähden, että edellinen on jälkimäisen **h e n k i n e n h e i j a s t u s m u o t o j e n m a a i l m a s s a**, molempien ollessa yhtä — toinen taivaassa, toinen maan päällä.

A v a t a a r a. Jumalallinen ruumistuma. Jumalan tai jonkun, jälleensyntymisen välttämättömyydestä vapautuneen, korkean olennon astuminen tavallisen kuolevaisen

ruumiiseen. Krishna oli Vishnun avataara. Dalai Lamaa pidetään Avalookiteeshvaran avataarana, ja Teshu Lamaa Tson-kha-pa'n eli Amitaabhan ruumistumana. On olemassa kahta lajia avataaroja: vaimosta syntyneet ja ne, jotka ovat ilman vanhempia, *anupapada*ka.

Gabriel. Gnostikkojen mukaan „Henki“ eli Kristus, „elämän lähetti“, ja Gabriel ovat yhtä. Edellistä nimitetään välistä enkeli Gabrieliksi, — hebreaksi „Jumalan valtava“, ja gnostikot asettivat hänet Logoksen tilalle, kun taas „Pyhä Henki“ oli heidän mielestään sama kuin aiooni *Elämä* (kts. *Irenæus*, I, XII). Sentähden näemme Theodoretoksen sanovan (*Hæret. Fab.*, II, XII): „Kerettilläiset ovat yhtä mieltä meidän (kristittyjen) kanssa mitä tulee kaikkien kappalten alkuperään . . . mutta he sanovat, ettei ole yksi Kristus (Jumala), vaan yksi ylhäällä ja toinen alhaalla. Ja tämä jälkimäinen asui ennen monessa; mutta Jeesuksesta sanovat, milloin, että hän on Jumalasta, milloin, että hän on Henki“. Avain tähän on annettu esoteerisessa filosofiassa. Gnostikkojen „henki“ oli eksoteerisesti naissukuinen voima, korkeammasta manaksesta eli minuudesta valuva säde, — sama, jota esoteristit nimittävät *kama-manakseksi* eli alemmaksi persoonalliseksi minäksi, joka säteenä tulee jokaiseen ihmisyksilöön Korkeammasta Minästä eli *Kristoksesta*, jumalasta meissä. Sentähden he olivat oikeassa sanoessaan: „ei ole vain yksi Kristus, vaan yksi ylhäällä ja toinen alhaalla“. Jokainen salatieteen tutkija käsittää tämän, ja myöskin, että Gabriel — eli „Jumalan väkevä“ — on yhtä Korkeamman Minän kanssa. (Kts. *Isis Unveiled*.)

Ishvara. „Herra“ eli personallinen jumala — jumalallinen henki ihmisessä. Sanallisesti, valtiaallinen (riippumaton) olemassaolo. Nimitys, joka annetaan Shivalle y.m. jumalille Indiassa. Shivaa nimitetään myös *ishvaradeevaksi* eli hallitsija-deevaksi.

Ikthys. Kala, jonka vertauskuva on usein sovitettu Jeesukseen, Uuden Testamentin Kristukseen, osaksi koska ne viisi kirjainta, joista sana on muodostettu, ovat alkukirjaimina kreikkalaisessa lauseessa: *Jesus Kristus Theou Hyios Sooter*, Jeesus Kristus, Jumalan Poika, vapahtaja. Tästä johtuu, että hänen seuraajiaan ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina usein nimitettiin *kaloiksi*, ja katakombeissa tavataan usein kala piirrettyä. Vertaa myös kertomusta, jonka mukaan muutamat

hänen varhaisemmista opetuslapsistaan olivat kalastajia, ja Jeesuksen väitettä — „minä tahdon tehdä teistä ihmisten kalastajia“. Huomaa myös, että Vesica Piscis, joka on tavallinen kalan kuva yleensä, usein nähdään ympäröivän Kristuksen, pyhän neitsyen tai pyhimyksen kuvaa; se on pitkä suippopäinen ovaali, jonka alassa kaksi yhtä suurta ympyrää leikkaa toisiaan, sen ollessa pienempi kuin puoli toisen alaa. Vertaa kristittyä naiserakkoa, nunnaa, — joka sana on kaldealainen kalan nimi (nun), ja kala liittyy Venus-jumalattaren palvontaan, ja roomalais-katolilaiset vielä syövät kalaa perjantaina, joka on Venuksen päivä (Dies Veneris). (W. W. W.)

K h r e e s t o s Sanat Kristus ja kristityt, jotka alussa kirjoitettiin **K r e s t u s** ja **k r e s t i t y t**, olivat lainatut pakanain temppelisanastosta. Siinä sanastossa **k h r e e s t o s** merkitsi kokeella oleva opetuslapsi, hierofanttisuuden kandidaatti. Kun hän oli saavuttanut tämän vihkimyksen, pitkien koettelemusten ja kärsimyksen kautta ja tullut „voidelluksi“ (s.o. „öljyllä hierotuksi“, niinkuin tehtiin vihityille ja jumalankuvillekin rituaalimenojen viimeisenä käsittelynä), muutettiin hänen nimensä **k h r i s t o k s e k s i**, „puhdistuneeksi“ esoteerisellä eli mystillisellä kielellä. Mystillisessä vertauskuvastossa **K h r i s t e e s** eli **Khristos** merkitsi, että „tie“ oli jo astuttu ja päämäärä saavutettu, jolloin vaivaloisen työn hedelmänä haihtuvan tomun persoonallisuus yhtyi häviämättömään yksilöllisyyteen, muuttuen siten kuolemattomaksi **m i n ä k s i**. „Tien päässä seisoo **K h r e e s t e e s**“, **p u h d i s t a j a**, ja kun yhteys oli saatu aikaan, tuli **Khreestos**, „surujen mies“, itse **Khristokseksi**. Vihitty Paavali tiesi tämän, ja tarkoitti juuri sitä, kun huono käännös panee hänen suuhunsa sanat: „Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivuin synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä“ (Gal. IV, 19), jotka sanat oikein käännettyinä kuuluvat: „kunnes annatte itsessänne muodon **Khristokselle**“. Mutta profaaninen kansa, joka vain tiesi, että **k h r e e s t e e s**-sana jollain tavalla liittyi pappiin ja profeettaan, eikä tiennyt mitään **Khristoksen** salaisesta merkityksestä, vaati itsepintaisesti — niinkuin tekivät **Lactantius** ja **Justinus Marttyyri**, — että heitä nimitettäisiin **k r e e s t i t y i k s i** eikä kristityiksi. Jokainen hyvä ihminen voi sentähden löytää Kristuksen „sisällisessä ihmisessään“, kuten Paavali sanoo (Efes. III, 16, 17), oli hän sitten juutalainen, muhametti-

lainen, hindulainen tai kristitty. Kenneth Mackenzie näkyi ajattelevan, että *K h r e e s t o s* merkitsee samaa kuin *S o o t e r*, „nimitys, joka omistettiin jumalille, suurille kuninkaille ja sankareille“ ja joka merkitsi „vapahtaja“, — ja hän oli oikeassa. Sillä, kuten hän lisää, „sitä on pleonastisesti käytetty Jeesus Kristuksesta, jonka nimi Jeesus eli Jooshua merkitsee aivan samaa. Nimi Jeesus on itse asiassa pikemmin kunnianimitys kuin ominaisnimi, — koska kristikunnan Sooterin (vapahtajan) todellinen nimi oli Emmanuel eli Jumala kanssamme (Matt. I, 23) . . . Kaikkien kansojen kesken on suuria jumaluuksia nimitetty samalla arvonimellä, kun heitä on esitetty sovittajina tai itsensä uhraavina.“ (R. M. Cyclop). Kreikkalaisten Asklepios kanto arvonimeä *S o o t e r*.

L o g o s. Ilmennyt jumala kaikilla kansoilla; ainoa peitossa pysyvän syyn ulospäinen ilmaisu eli vaikutus. Siten puhe on ajatuksen *Logos*; ja näin ollen se on sopivasti käännetty sanalla „*Verbum*“ eli „*Sana*“ sen metafysiillisessä merkityksessä.

T v a s h t r i. Sama kuin *Vishvakarman*, „jumalallinen taiteilija“, jumalain puuseppä ja aseiden tekijä. (Kts. „*Vishvakarman*“).

V a a t s h. Ei ole kyllin selvää sanoa *Vaatshia* vain „puheeksi“. *Vaatsh* on puheen mystillinen personoituma ja naissukuinen *L o g o s*, yhtä *Brahmaan* kanssa, joka loi hänet toisesta ruumiinpuoliskostaan jaettuaan ruumiinsa kahteen osaan; *Vaatsh* on myös yhtä („naissukaiseksi“ nimitetyn) *Viraadshin* kanssa, jonka *Brahmaa* loi häneen. Yhdessä merkityksessään *Vaatsh* on „puhe“, jonka avulla tietoa opetettiin ihmiselle; toisessa merkityksessä hän on „mystillinen, salainen puhe“, joka laskeutuu ja astuu alkuperäisiin risheihin, niinkuin „tulen kielten“ sanotaan laskeutuneen apostolein päälle. Sillä häntä nimitetään „naissukaiseksi luojaksi“, „*V e e d a i n ä d i k s i*“ j. n. e. Esoteerisesti hän on subjektiivinen luova voima, joka valuen luovasta jumaluudesta (subjektiivisesta maailmankaikkeudesta, joka on jumaluuden „tyhjentyminen“ eli *i d e a t s i o n i*, aateskelu) tulee ilmenneeksi „puheen maailmaksi“, s. o. aateskelun konkreettiseksi ilmaisuksi, — siis „*Sana*“ eli *Logos*. *Vaatsh* on *I Mooseksen* kirjan *I luvun* „mies- ja naissukuinen“ *Adam*, ja viisaat nimittävät häntä sentähden „*Vaatsh-Viraadshiksi*“. (Kts. *A t h a r v a V e e d a*.) Hän on niinkään „taivaallinen *Sarasvati*, tai-

väistä tuotettu“, „ääni syntynyt p u h e e t t o m a s t a Brahmaasta“ (M a h a a b h a a r a t a); viisauden ja kaunopuheisuuden jumalatar, Häntä sanotaan nimellä s h a t a r u u p a, „satamuotoinen“ jumalatar.

V i s h v a k a r m a n. „Kaikkitekoinen“. Veedalainen jumala, luovan voiman personoituma, jota kuvataan Ainoaksi kaikkinäkeväksi jumalaksi . . . synnyttäjäksi, hallitsijaksi, jota (vihkimättömät) kuolevaiset eivät saata käsittää. „Erikoisesti hänelle omistetuissa kahdessa R i g - V e e d a n hymnissä sanotaan hänen „uhraavan i t s e n s ä i t s e l l e e n“. Hänen mystillinen luonteensa käy selväksi nimistä, jotka on annettu hänen äidilleen: „rakastettava ja siveä J o o g a - S i d d h a a“ (Puraanat), ja hänen tyttärelleen: S a n d s h n a a (henkinen tajunta). (Kts. S a l a i n e n O p p i). Jumalien taitoseppänä ja heidän aseittensa tekijänä häntä nimitetään K a a r u ' k s i, „työmieheksi“, T a k s h a k a ' k s i, „puusepäksi“ eli „puunhakkaajaksi“, j.n.e.

H. P. B l a v a t s k y.

Suom. P. E.

Kiinan kansallislaulu.

En nuku, en, — mun povessani palaa pyhä tuli, se korkealle maani eestä loimuaa.

Ma olen maani historia jo vierineen viidentuhannen vuoden ja viidentuhannen vielä tulevan. Käyn jälleasettamaan muinaishistoriamme näyttämön ja valmistelen esitystä tulevaisuuden näytelmälle.

Tulevaisuutemme historia on oleva ikuisen maailmanrauhan riemulaulu.

Tulevaisuutemme historia on oleva jalo viini, mi tavahalle kultapikareista tarjoillaan.

Tulevaisuutemme historia on oleva katumuksen kyynel sade, mi puhdistaa synnistä ihmiskunnan.

Tulevaisuutemme historia on oleva hymyilevä päivänpaiste, mi haihduttaa luomakunnan haikeuden.

Sillä me olemme valtava vuoksi, olemme — linnunrata, soihtujen säteilevä juhlakulkue!

Katsokaa, katsokaa: 400 miljoonaa tähteä tuikkii yhä meidän taivahalla, — ikimuuttumattomalla!

I T o W e n.

Nykyaikainen „Taivaan Valtakunnan“ runoilija.
Saksal. käännöksestä suom. Gutten.

Kuinka rauha saavutetaan.

Aktiivinen rauhanliike kansalliseksi ja yksilölliseksi valistusliikkeeksi kasvattamaan kansaa ja etenkin sen nuorisoa rauhaa rakastavaksi kansaksi, ei ainoastaan ulkonaisia vihollisia vastaan, vaan myöskin sisäisiä vihamielisiä voimia vastaan: se on mielestäni aktiivisen rauhanliikkeen tärkein tehtävä tässä maassa.

Minulla ei mieskohtaisesti ole vähintäkään kokemusta ulkopuolella tapahtuvasta sodasta maailman valtoja ja herauksia vastaan, mutta sitä runsaammin omaa olemustani ja siinä asustavia henkivaltoja vastaan, jotka usein hyökkäävät kimppuuni tehden tyhjäksi kaikkein ihanimmatkin rauhan suunnitelmat ja onnen tavoittelu-unelmat, joita niin kovin mielelläni hautoisin mielessäni vaikka vuosikaupalla ja tekisin ihania, tulevaa elämääni koskevia ja rakentavia päätöksiä.

Nuo katalat, sotaiset hengen hyökkäävät kimppuuni silloin, kun juuri olen saamaisillani jonkun päätöksen aikaan. Milloin ne hyökkäävät omina ristiriitaisina tunteina ja mielipiteinä, milloin taas toisten ihmisten muodossa, jotka tahtomattani riistävät rauhalliset unelmani ja tempaavat minut sotaisiin ja ristiriitaisiin ajatusten vaihtoihin. Ellen hyvällä heidän vaatimuksiansa huomaa, niin he työtäisevät kylkeeni ja sanovat: Mitä töllistelet senkin haaveilija! Etkö ota kuullaksesi, että vaadimme Sinua sotaan kanssamme?

Sodalla he tarkoittavat milloin mitäkin elämän seikkaa, sillä sotaisille hengille on elämä yleensä sotaa ja taistelua olemassaolon puolesta; tulevaisuuden rakentaminenkin käy heillä sotaisissa merkeissä. Sotainen henki ottaa siis kaikki elämän muodot sotaiselta kannalta, rauhan henki taas pitää sellaista kantaa leikkimisenä tulen ja kuoleman kanssa. Siis sota, mikäli minä sitä ymmärrän, on enemmän hengen kuin aineen vika, josta syystä sitä mieluummin katselisin hengen kuin aineen näkökannalta. Siksipä olisi rauhanliikkeellä suurenmoinen työmaa ei ainoastaan aineen vaan myös hengen maailmoissa, jos se mielisi rakentaa pysyvällisen rauhan ihmiskunnan keskuuteen.

Mielestäni on turhaa työskennellä ihmiskunnan ulkoisen rauhan puolesta, ennenkuin oppii työskentelemään sisäisen rauhan puolesta, niin että saa herätetyksi kaikissa kansalaisissa sisäisen rauhanhengen toimivaksi voimaksi.

Silloin henki itse rakentaa rauhan, joka varmasti kestää kaikissa koettelemuksissa, eikä sitä tarvitse pakkokeinoilla alistaa rauhaan tai panna rautaiseen rauhanhäkkiin, kuten petoja, saadaksesen ne kesytetyksi.

Oikea rauhanhenki on mielestäni paras rauhan rakentaja. Se muovaa aineen ulkonaisen puolen kyllä rauhalliseksi muutta mutkitta, siksi olisi työskenneltävä rauhallisemman hengen saamiseksi ihmiskuntaan tulevaisuutta varten.

Onhan nykyään niin sotainen henki vallitsevana, että joka päivä kerrotaan sanomalehti- ja radiouutisissa ryöstöistä, murhista ja muista väkivallan teoista. Tätä ei voi lukea muuksi kuin sotaisen hengen ansioksi. Se teettää ihmisillä omia päivätöitään kysymättä lainkaan, tahtovatko he niitä tehdä vai eivätkö.

Näissä olosuhteissa on turhaa puhua mistään yleisestä maailmanrauhasta, kun jokaisen yksityisen sielussa pauhaa sota, aiheuttaen sotaa myöskin kaikkialle ulospäin. Muutosta parempaan on kyllä kovin vaikea saada, mutta siitä juuri voisikin seurata yleismaailmallinen rauha.

Yhtä vaikea on kesyttää leijonaa tai jotain muuta villipetoa kuin ihmisen henkeä, joka on petomainen, ja jonka hän on saanut lahjaksi vanhempiensa tietämättömyyden perintönä jo sikiämisensä hetkellä, josta asti se on ollut ikäänkuin häntä itseään. Siitä syystä sen voittamista on sanottu itsensä voittamiseksi. Todellinen aktiivinen rauhan työ olisi siis kohdistettava jokaisen ihmisen alemman itsensä voittamiseen.

Ihmisessä sisäisenä oleva peto, yhtä vähän kuin varsinainen ulkonainenkaan peto, ei alistu vapaaehtoisesti palvelemaan korkeampia voimia, vaan se on siihen pakolla alistettava. Se on pantava häkkiin ja kytkettävä rautaisilla kahleilla ja annettava ruoskaa kuritukseksi ja opiksi.

Mutta sellainen menettelytapahan sotii nykyistä vapauden käsitystä vastaan! Vapaus on kuitenkin osoittautunut pyrkivänsä tuhoamaan vaivalla ja työllä hankitun rauhalisen ja hyvin järjestetyn yhteiskuntaelämän. Tässä siis joudumme monien ristiriitojen pyörteisiin, joista on hyvin vaikea selviytyä.

Petoa on vaikea ottaa kesytettäväkseen ja hoidettavakseen. Sen seikan voi parhaiten järjestää tiedon avulla, oppimalla ymmärtämään henkivaltojen salaisuuden.

Meidän aurinkovuoteemme sisältyy kaksitoista kuukautta

joita hallitsee kaksitoista merkkiä. Näitä nimitetään eläinradan merkeiksi niissä kussakin asustavan hengen vuoksi, sillä kutakin merkkiä hallitsee erikoinen eläimellinen henki.

Näistä kahdestatoista merkistä on kahdeksan jo nimellisestikin eläimellisen hengen asustamia, nimittäin Kauris, Kalat, Oinas, Härkä, Krapu, Leijona, Vaaka, Skorpioni, ja ainoastaan neljä merkkiä, jotka nimeltään muistuttavat jossakin määrin ihmistä, nimittäin Vesimies, Kaksoiset, Neitsyt ja Joutsimies. Siis kaksi kolmasosaa vuodesta on eläimellisen hengen hallitsemaa aikaa, jonka perusteella kaksikolmannesta koko maan väestöstäkin on eläimellisen hengen hallitsemia, sotaisia ja petomaisia luonteita, joita on yhtä vaikea saada asettumaan rauhallisiin oloihin kuin petoeläimiäkin. Ainoastaan yksi kolmannes on inhimillisen hengen hallitsemia olennoita, jotka taipuvat omasta luonnostaan inhimillisiin ja rauhallisiin tapoihin ja olosuhteisiin. Tästä jo käy selville, miten vaikeaa on päästä kehityksen kautta täysin turvallisiin ja rauhallisiin oloihin. Noidenkin kahdeksan eläimellisen hengen hallitseman ihmisluokan on kyllä pakko olla rauhassa rauhallisen yhteiskunnan keskellä, mutta sopivan tilaisuuden sattuessa ne voivat heti ilmaista sotaisen henkensä vaatimukset sotaisena toimintana.

Edellä kerrotuista syistä on meidän aivan välttämättä opittava tuntemaan henkivallat ja niiden salaiset sekä julkiset voimat voidaksemme tarkoin ja määrätietoisesti käydä aktiiviseen rauhantyöhön. On valistettava kansaa ja selvitettävä heille, mistä syistä ihmiset ovat riitaisia ja sotaisia luonteeltaan; miksi he pelkäävät sotaa ja kuitenkin ovat valmiit aina uudelleen ja uudelleen sekaantumaan sotaisiin toimiin.

Jo aivan ensiksi on opittava muistamaan se tosiasia, että karhu on karhu, vaikka sille pantaisiinkin ihmisen nahka päälle. Sillä karhu ei ole ainoastaan sen vuoksi karhu, että sillä on karhun muoto ja nahka, vaan sen hengen vuoksi, joka sitä hallitsee. Samaa voi sanoa kaikista muistakin eläimistä.

Tammikuun 21 päivästä helmikuun 18 päivään hallitsee Vesimies, inhimillinen henki, joka on taipuisa inhimilliseen elämään. Sen taipumukset viittaavat papputeen ja matemaattisiin sekä tieteellisiin asioihin. Tässä merkissä siinneet on erikoisen helppo voittaa rauhalliseen ja sopusointuiseen yhteiskuntaelämään.

Helmikuun 19 päivästä maaliskuun 20 päivään hallitsee Kalojen merkki, jota myöskin eläimellinen henki hallitsee tai oikeammin vedessä elävän eläinten henki. Se on rauhaton ja melkein sopimaton tavalliseen inhimilliseen elämään kummallisten tunteidensa vuoksi. Siltä puuttuu melkein kokonaan taipumusta käytännölliseen toimintaan, itsetuottamusta ja päättäväisyyttä, ja se on myöskin tyytymättömän tavalliseen ja rauhalliseen yhteiskunnalliseen elämään.

Maaliskuun 21 päivästä huhtikuun 19 päivään hallitsee Oinas, joka jo nimestäänkin päättäen on eläimellinen. Se on kovin huimapäinen ja sotaisiin seikkailuihin taipuisa. Sitä on kovin vaikea totuttaa rauhallisiin ja tavallisiin oloihin, sillä se uneksii valtaa, päällikkyyttä ja kuninkuutta ja odottaa aina sopivaa tilaisuutta päästäkseen sotimaan valtaa tavoittelevien pyrkimystensä puolesta.

Huhtikuun 20 päivästä toukokuun 20 päivään on Härkä hallitsevana. Se myöskin jo nimellään osoittaa olevansa eläimellisen hengen asuinpaikka ajassa, sillä ainoastaan aika on hengen ruumis tässä merkityksessä. Tämän ajankohdan hallitsija on kovin itsepäinen ja sotaisa, jonka vuoksi sitä on kovin vaikea kesyttää rauhallisiin ja säännöllisiin yhteiskuntaoloihin ja siitä syystä on parasta olla ottamatta sitä mukaan, jos mieli todellista rauhaa rakentaa.

Toukokuun 21 päivästä kesäkuun 21 päivään hallitsee Kaksoisten merkki, joka nimellään muistuttaa meitä inhimillisestä ajanhengestä. Vaikka se saattaa toisinaan olla kovin kaksimielinen ja kykenemätön tekemään vakavaa päätöstä, niin se on kuitenkin taipuvainen ja mukaantuvainen sekä rauhaa rakastava, joten se menestyy hyvin rauhallisissakin oloissa, järjestyneessä valtio- ja yhteiskuntaelämässä.

Kesäkuun 22 päivästä heinäkuun 21 päivään hallitsee Krapu, joka nimellisestikin viittaa eläimelliseen henkeen ja erikoisesti vedessä ilmeneviin voimiin. Tälläkin ajalla siinä tulee tavallisesti kummallisilla tunteilla ja rauhattomalla mielellä varustettuja yksilöitä, joita ei ole niinkään helppo saada alistumaan rauhallisiin oloihin. Sen vuoksi niitäkin olisi kartettava kutsumasta aineen maailmaan, jos pitäisi täydellisen rauhan saavuttamista ainoana ja korkeimpana ihanteenaan.

Heinäkuun 23 päivästä elokuun 21 päivään hallitsee Leijona, joka on pedoista suurin, rohkein ja saaliinhimoisin sekä kaikkein tulisin ja mahdottomin rauhallisiin oloi-

hin. Sen henki ei ole muun kuin ulkonaisen nahkansa puolesta erilainen kuin sen metsässä asuva kaksoissisar ja -veli, ja siitä syystä se on kelvoton rauhallisen yhteiskunnan jäseneksi.

Elokuun 22 päivästä syyskuun 22 päivään hallitsee Neitsyt, jonka henki on inhimillinen ja joka voi olla rauhallisissa yhteiskuntaoloissa ilman erikoista kesyttämistä. Tänä aikana siitetyille olennoille on ominaista olla rauhassa ilman mitään erikoista pakkoa.

Syyskuun 23 päivästä lokakuun 22 päivään hallitsee Vaaka, jolla on myöskin eläimellinen henki. Vaikkakin sitä usein sanotaan tasapainon merkiksi, niin siitä huolimatta se aiheuttaa kovin sotaisen mielen niille yksilöille, jotka on siitetty tässä merkissä. Ne ovat luonteeltaan taipuvaisia sotaisiin harjoituksiin ja ovat erittäin kuningasmielisiä alistuen ainoastaan pakolla tavallisiin rauhallisiin oloihin. Siitä syystä niitä ei pitäisi kenenkään tilata jäseniksi siihen yhteiskuntaan, joka haluaa rauhaa.

Lokakuun 23 päivästä marraskuun 23 päivään hallitsee Skorpioni, joka jo nimestäänkin päättäen on hirveimpiä petoja, mitä maa päällensä kantaa. Se tulinen kiukku, joka siinä ilmenee, kohdistuu tavallaan lain ja oikeuden loukkausta vastaan, sillä se ei koskaan taistele vääryyden, vaan aina oikeuden puolesta. Se onkin kaikkein pahinta, sillä kukapa uskaltaisi sitä vastustaa, kun sen tarkoituksena on rangaista paha. Mutta sekin on taistelua ja so-
taa, sillä suurimmat ja verisimmät sodat on juuri taisteltu vääryyttä vastaan. Siitäkin olisi vähitellen lakattava ja julistettava sekin sota sodaksi, samoin kuin kaikki muutkin sodat.

Marraskuun 24 päivästä joulukuun 21 päivään hallitsee Joutsimies, joka on inhimillinen, vaikkakin tulinen laadultaan, mutta siitä huolimatta rauhaa rakastava ja ahkera jokapäiväisessä inhimillisessä toiminnassa, joten sitä ei tarvitse pakolla pitää rauhassa.

Joulukuun 22 päivästä tammikuun 19 päivään hallitsee Kauris, joka on eläimellinen nimeltään ja sitäkin enemmän hengeltään. Se haaveilee rikkauksia ja valtaa, jota haavettaan se ajaa takaa niin kauan kunnes tulee sopiva tilaisuus sen saavuttamiseen, vaikkapa sodan kautta. Sen vuoksi on se pakolla pidettävä rauhassa.

Ylläkerrotuista seikoista luulisin ainakin jo osittain käyvän selville ne syyt, joista sota syntyy. Sodan syyt olisi

poistettava siten, että Kauriin, Kalojen, Oinaan, Härän, Kravun, Leijonan, Vaa'an ja Skorpionin merkkien hallitessa ei yhdenkään ihmisen pitäisi viettää häitään jatkaakseen sukuaan, vaan kaikki häät olisi vietettävä Vesimiehen, Kaksoisten, Neitsyen ja Joutsimiehen merkeissä. Silloin pääsisimme sotapainajaisesta vapaaksi jo muutamien vuosikymmenien kuluttua, jolloin ei enää kenenkään tekisi mieli sotaan, eipä edes sotaisiin harjoituksiin. Silloin sota jäisi pois kaikkien mielestä ja lakkaisi kuin itsestään.

Mutta nykyään, kun kaksi kolmannelta koko maapallon asukkaista kaipaa sotaa, niin vaikka yksi kolmannes toivookin rauhaa, on sotaisten aatteiden joukko niin paljon suurempi, ettei koskaan tilanteen näin ollen tule kysymykseenkään todellisen rauhan saanti, kun joka kolmannella henkilöllä on isiltä peritty sotainen henki ja mieli.

Jumala suokoon meille kuitenkin älyä, että ymmärtäisimme sodan syyt. Se olisi jo takeena yleisen maailmanrauhan tulosta.

Alex. Hu ttunen

Kostava kohtalo.

Ali, kreikkalainen vuoristorosvo makasi majassaan kasvot lattialle levitettyihin huopiin kätkeytyinä.

Ali, vuoristorosvo oli rakastunut, ja hän kärsi siitä; kärsi siksi kun tiesi rakkautensa toivottomuuden. Olihan hän pelätty vuoristorosvo.

Tuuli uikutti ulkona. Väliin se huohotti kuin kuolemankielissä oleva sairas, väliin sen ääni taas liukui matalaksi ja pehmeäksi. Silloin se soi ikäänkuin kaivaten mennyttä aikaa . . .

Ali, vuoristorosvo ei enää eroittanut tuulen eri äännähdyksiä, mutta kyllä hän sen kuuli. Se tuntui kummalliselta helinalta, ikäänkuin joltakin korkeuden ääneltä. Sitten se lakkasi, mutta jokin toinen ääni jatkui. Kas, kuinka se äänteli selvästi:

— He-rää, he-rää, he-rää . . .

— Kuka puhuu —?

Ali, unen ja todellisuuden rajoilla, henkisen ja fyysisen masennuksen ahdistamana koetti katsella ympärilleen. Mitä tämä oli —?

Majan etäisimmässä nurkassa oli jotakin mustaa ja peiloittavaa. Äänettömästi se tuntui hiipivän ja hapuilevan siellä; ja sitten — se alkoi hiljaa vyöryä kohti vuodetta, jossa Ali kaamean, ahdistavan tunnun vallassa makasi!

— He-rää, he-rää, he-rää . . .

— Kuka puhuu? kysyi Ali uudelleen ja äänessä ilmeni kauhua.

— Ne-me-sis, Ne-me-sis, Ne-me-sis . . .

Omituinen ääni kaikui Alin luona . . . Ei, se kaikui hänen sielussaan, hänen omassa minässään, kummallisessa ja tuntemattomassa; jokaisella sydämen sykkähdyksellä se oli hänen oma äänensä, mutta niin perin kummallinen. Hänen heikko fyysillisyytensä keskusteli oman henkensä kanssa. Hän tunsu sen, mutta ei voinut tajuta sitä, ei voinut käsittää sitä tukahduttavaa tilaa, jossa hän horrok-sissa ollessaan oli. Silloin kuului ääni taas:

— Pian!

Tämän oli Ali tajuavinaan selvästi, ja kysyi senvuoksi:

— Mihin?

— Mukaani, tuli vastaus.

— Kuka sinä olet?

— Nemesis.

— Ja mitä sinä minusta tahdot?

— Tahdon pelastaa sinut . . .

— Millä tavoin?

Lyhyen äänettömyyden jälkeen jatkoi omituinen ääni:

— Se on vyössäsi . . . ota se nopeasti käteesi ja — niin, sitten lähdemme yhdessä.

Alia puistatti. Hän tiesi kyllä, että hänen vyössään oli pistooli ja että Nemesis, tuo leppymätön Nemesis tahtoi häntä tekemään itsemurhan.

— En voi, rakastan elämää . . . tällaisenaankin. Tahdon uhmata ja taistella — ja elää!

— Hahaha . . .

Nauru kaikui ivallisenä ja voitonvarmana.

— Millä aseilla?

— Samoilla kuin ennenkin . . .

— Siis tikarilla, pistoolilla ja uhmalla.

— Niin.

— Mutta ne aseet on sinulta riistetty.

— Kuka ne olisi riistänyt —?

— RAKKAUS!

Ali vavahti, mutta koettaen teeskennellä levollisuutta sanoi:

— Se on totta, äitini on osoittanut minulle rakkautta, mutta hän on haudassa.

— Hahaha . . .

Se kaikui sydämellisenä ja vilpittömän iloisenä, ja sitten kuului ääni kuiskaavan hiljaa:

— Tarkoitin omaasi . . .

Ali tuntui lyyhistyvän kokoon, mutta kooten kaiken voimansa virkkoi huohottaen:

— Omani on haudassa . . . Tyttö, jota kerran rakastin, hylkäsi minut ja otti toisen. Nyt hän on kuollut. Siis se ei ole esteenä enää.

— Niin, tarkoittit ensimmäistä, mutta toinen . . .

— Vaikene!

— Tunnustat siis, puhui ääni ja jatkoi pehmeällä, rauhoittavalla sävyllä:

— Sinä rakastat linnaherran tytärtä, mutta sinä et voi koskaan saavuttaa häntä, sillä todellinen rakkaus kieltää uhman ja häikäilemättömyyden. Sinä et voi häntä ryöstää vuoristoon . . . silloin se ei olisi rakkautta. Sinulla ei ole mitään mahdollisuuksia elää. Sinä olet yksin. Sinä olet henkipatto . . . Etkö sinä huomaa, että sinä olet jo vainaja . . .

Ali voihkaisi hiljaa, ja myöntäen Nemesiksen johdonmukaisuuden, puhui alistuneella äänellä:

— Sinä olet jo kauan seurannut minua, ja oikeastaan olenkin odottanut käyntiäsi, mutta . . . eräs abotti sanoi kerran, että sinä myöskin palkitset ja pelastat, etkä ainoastaan kosta . . . Onko se totta?

— Kyllä, se on totta. Minä myöskin palkitsen ja pelastan, mutta . . .

— Mutta —?

— . . . sinulle ei ole enää pelastusta!

Valittava vaikerrus pääsi Alin huulilta, koettaen sitten puolustautua, sopersi hän hiljaa:

— Mutta . . . minähän rakastan . . . koko sydämestäni . . .

Tuskin oli Ali saanut viimeiset sanat sanotuksi, kun hän tunsu Nemesiksen käden laskeutuvan rinnalleen, tunkevan kovat, kylmät sormensa hänen rintaansa ja ottavan sieltä hänen sydämensä.

— Katso!

Ali mielipuolena tuskasta kohotti katseensa ja näki oman sydämensä — mutta millainen se oli —!

Hirveästi parahtaen ryntäsi Ali pystyyn, hoippui hetkisen kuin juopunut, ennenkuin täysin käsitti kaiken painajaiseksi.

Ulkoa kuului yötuulen käheä huuto, se tuntui ikäänkuin sanovan:

— Tulen ensi yönä jälleen . . .

Toivo Kuisma.

Pyhän Hengen temppeli.

III.

Uskonnon, tieteen ja filosofian yhtymä ja ydin: teosofia, Ruusu-Risti.

Olemme ennen puhuneet, kuinka kuningas Salomon vertauskuvalliseen temppeliin asetettiin kaksi kerubia. Tätä vertauskuvaa voitaneen ymmärtää useammalla tavalla. Ihmisruumiin temppelissä ne voivat kuvata henkevöityneitä, siivilleen nousseita tunnetta ja älyä. Toisella tavalla ne edustavat — niinkuin jo ennen olemme sanoneet — uskontoa ja tiedettä. Uskonnon ja tieteen pitäisi olla kuin kaksi siivilleen kohoutunutta kerubia. Ja niinhän ne ovatkin salaisen veljeskunnan sivistyksessä. Mutta tavallisessa sivistyksessä ei toistaiseksi niin ole. Kummankin kerubin siivet ovat vielä lamassa. Sillä uskonto on omaksuttujen oppien umpimähkäistä totenapitämistä. Tiede puolestaan on vajonnut materialismiin. Tämän näemme selvästi tarkkaillessamme kumpaakin erikseen. Kirkkojen oppi on lyhyesti seuraava: Ihmisiä syntyy ja kuolee, niitä kasaantuu suunnaton joukko kuolemantakaiseen olotilaan. Sieltä ne „viimeisenä päivänä“ herätetään ylös. Toisinaan puhutaan kahdestakin ruumiillisesta ylösnousemuksesta. Ensimmäisessä nousevat pyhät, joissa Kristus hallitsee enkeleineen. Toisessa herätetään pahat, jotka tuomitaan kadotukseen.

Tämän ohella puhutaan myös henkisestä uudestisyntymisestä; tieteen kannalta paremminkin jatkuvasti järjen eli hengen ylösnousemuksesta. Tiede arvelee, että elämä etenee kehityksen kautta. Ihminen esim. olisi ilmentynyt

eläinkunnasta jonkun välimuodon eli „puuttuvan renkaan“ kautta. Samoin eläinkunta kasvikunnasta, kasvikunta kivikunnasta.

Oikeastaan tähän tieteeseen otaksumaan sisältyy järjen ja hengen ylösnousemus. Alimmassa eli kivikunnassa järki, järjen toiminta, uinuu peräti syvällä, jokseenkin huomaamattomissa. Kasvikunnassa on järjellisyys paremmin näkössä. Epäilemättä siinä on tapahtunut pieni hengen ylösnousemus. Eläinkunnassa näkyy järjellisyyden vaikutus jälleen uudessa asteessa. Kaikkein huomattavimmassa määrässä näkyy tämä ihmiskunnassa. Järjen auringon ylösnousemus näkyy enimmin ihmisessä.

Mutta „puuttuva rengas“? Sitä tapahtumaa ei ole nähty elävässä luonnossa, eikä sen jälkiä ole löydetty luonnon jätteissä. Eikä tätä rengasta löydy siihen asti, kunnes uskonto ja tiede ovat rinnan henkevoittyneet ja siivilleen kohoutuneet. Siksipä olisi ensin löydettävä se puuttuva rengas, joka henkevoittäisi ja yhdistäisi uskonnon ja tieteen. Tosin tämä rengas, tämä yhdysside, on olemassa jonkunlaisena varjona. Se on filosofia. Filosofia yrittää olla jonkunlaisena renkaana uskonnon ja tieteen välillä. Niinpä voidaan puhua uskonto-filosofiasta ja tieto-filosofiasta. Mutta tämänkin renkaan laita on toistaiseksi niin ja näin. Tuskin se kykenee antamaan eloa uskonnon ja tieteen lamassaoleville kerubeille.

Ennenkuin filosofia kykenisi puhaltamaan henkeä tieteeseen ja uskontoon, täytyisi sen itsensä ensin uudestisyntyä. Mistä taas filosofia saisi elävän hengen? Sen se saisi etiikasta, siveysopista. Ilman moraalia filosofia on korkeintaan sofismia, viisastelua. Missä taas on etiikan pohja ja perustus? Pinnallisemmin eli ulkonaisemmin katsottuna se perustus on luonnossa vaikuttava syyn ja seurauksen lakisiteisyys, karma. Syvemmin eli henkisemmin sarottuna etiikan perustus on Jumalan tahto, kosminen Kristus, Logos, maailman järki. Käytännöllisen elämän kannalta moraalin perustus on Valkoisen Veljeskunnan elämä, Mestareiden käytännöllisen elämän elävä esimerkki ja Heidän antamansa siveysoppi: Buddhan kahdeksankermainen tie ja ennen kaikkea Jeesus Kristuksen antama Vuorisaarna. Ilman Jeesuksen antamaa siveysoppia kehittyvät uskonto, tiede ja filosofia takaperin, s. o. yhä kuolleemmiksi, hengettömämmiksi. Tämä hengettömyys taas kostaa itsensä politiikassa. Poliitikka muodostuu yhä hir-

muisemmaksi, sillä seurauksilta ei eduilla, ei ilvehditä, ei leikitellä.

Maaailman-viisaat kohauttavat olkapäitään Vuorisaarnasta puhuttaessa. Ikaänkuin se olisi heidän pahin vihollisensa. Ja kuitenkin totuus on se, että vain Vuorisaarnan osoittamaan suuntaan kulkee elämän tie, ihmiskunnan pelastus.

Salomon päivinä Vuorisaarnaa ei vielä ollut. Sensijaan oli varhaisempien Mestareiden antamia siveysoppeja. Esim. Mooseksen kymmenen käskyä. Ne olivat siveellisen voiman pattereina totuudenetsijäin ja profeettain keskuudessa. Niinpä Salomokin asettaa n. s. liiton arkin, jossa on Mooseksen kaksi kivistä taulua, temppelin keskukseen, kerubien siipien suojaan.

Tällä toimenpiteellä osoitetaan, että Mestarin antama siveysoppi on temppelin keskeisin asia, kaiken pyrkimyksen kannustin ja voimanlähde. Ja kun kerubit suojelevat liiton arkkiä siivillään, saaden samalla voimansa siitä, on sillä vertauskuvallisesti osoitettu, että tieteen ja uskonnon tehtävä on jatkuvasti suojella ja etsiä totuutta; Mestarin antaman esimerkin ja neuvon mukaan.

On samalla huomattava, että Jeesuksen jälkeen laki liiton arkissa on muuttunut. Niinkuin apostoli sanoo: „Sillä pappeuden muuttuessa tapahtuu välttämättä lainkin muutos“. Hebr. 7: 12. Liiton arkissa, temppelin keskukseen, Kerubien siipien suojassa on nyt Jeesuksen Kristuksen antama Vuorisaarna.

Näin on toistaiseksi kuitenkin vain Veljeskunnan tempelissä. Julkiset kirkot eivät ole asettaneet Vuorisaarnaa toimintansa keskeiseksi tukikohdaksi. Eivät liioin tiede ja filosofia sitä tee. Sentähden täytyy Valkoisen Veljeskunnan tempelistä lähteä uusia vuodatuksia. Sellainen on teosofis-ruusuristiläinen sanoma. Teosofia on uskonnon, tieteen ja filosofian ydin. Toisin sanoen: kun syvennymme uskonnon, tieteen ja filosofian ytimeen, yhdistämme kaiken mikä niissä on oleellista, niin tulemme tätäkin tietä, vaikka hitaasti, teosofiaan. Ruusu-Risti asettaa teosofian eli jumalallisen viisauden kulmakiveksi Jeesuksen Kristuksen ja Hänen esittämänsä siveysopin. Tämä Jeesuksen siveysoppi on se ilmoitettu Jumalan sana, josta kirkot niin paljon puhuvat, mutta jonka ne käytännöllisesti hylkäävät silmää räpäyttämättä. Tämä on samalla vapaamuurarien „kadonnut sana“, jonka ne ovat hukanneet, jota ne sanovat etsivänsä, mutta jota ne, kirkkojen tavalla, ovat kiel-

täytyneet löytämästä ja vastaanottamasta. Teosofis-ruusu-ristiläisen elämänymmärryksen tehtävänä on tuoda esille ja pitää tarjolla tätä sanaa. Sillä ilman tätä Mestarin asettamaa kulmakiveä on kaikki hiekalle rakennettua. Mutta tälle siveellisyyden kulmakivelle rakentaessa rakennus on kalliolla ja se seisoo, niinkuin Mestari itse sanoo. Tämä rakennus on samalla temppele, jossa ihminen on turvassa, jossa hän itse rakentuu ja rakentaa, oppii ja opettaa. Niinpä lähdemme nyt tutkimaan ruumiin ja hengen ylösousemusta.

Ruumiin ylösousemus on tosiasia luonnossa. Kirkot, jotka kolmannen vuosisadan jälkeen hylkäsivät ilmoitetun Jumalan sanan, ne ovat vaan menettäneet kaiken tiedon näistäkin asioista. He eivät enää ymmärrä alkuseurakunnan tavalla tätäkään asiaa. He eivät enää ymmärrä, että ruumiillinen ylösousemus tapahtuu aina lapsen syntyessä tänne ruumiilliseen maailmaan. Mitään muuta, mitään luonnontonta ruumiin ylösousemusta ei ole.

Mitenkähän tähän liittyy kaksi ylösousemusta, ensimmäinen hyvien ja toinen pahojen ylösousemus? Hyvien eli hyvän ylösousemus tapahtuu siten, että lapsessa ensin herää sen luonnollinen hyvyys, enkelimäisyys. Lapsen korkeampi minä on luonnollisessa asenteessa. Niinkuin Jeesus sanoo: „Heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa“. Sitten tapahtuu toinen eli pahan ylösousemus. Nuori ihminen, tai vanhempikin, voi joutua itse ihmettelemään, kun paha hänessä alkaa nostaa päätään. Hänessä herää kuin taistelu enkelin ja peikon välillä. Sillä ihmisessä tulee esille menneitten elämien hyvät ja huonot ominaisuudet. Silloin kysytään ihmiseltä: osaatko asettua hyvän puolelle ja kieltäytyä pahanasta? Ellei hän sitä osaa, vaan on välinpitämätön, vieläpä asettuu pahan puolelle, silloin hän kulkee kuoleman ja kadotuksen tietä. Jos hän sitävastoin asettuu hyvän puolelle ja kieltäytyy pahasta, silloin hän kulkee elämän ja henkisen ylösousemuksen tietä.

Tästä voimmekin siirtyä järjen eli hengen ylösousemukseen. Tieteen etsimä puuttuva rengas ei ole ensinkään näkyväisessä maailmassa. Missä sitten? Se on sisäisessä tajunnassa. Eivät eläinruumiit siirry minkään väli-
muodon kautta ihmisruumiiksi, enempiä kuin kasvitkaan muuttuvat eläinruumiiksi. Siirtyminen tapahtuu ruumiittomana ollessa. Pääasiassa vain maailman luomiskausien

väliajoilla. Siten olemme me ihmiset tajuntoina eläneet entisissä maailmanajoissa syvemmillä ja syvemmillä aineissa. Kolmannessa tämän edellisessä luomiskaudessa elimme tajuntoina nykyisen kivikunnan tajuntaa vastaavassa unitilassa. Toisessa tämän edellisessä elimme kasvikuntaa vastaavassa unessa, ja lähinnä edellisessä eläinkuntaa vastaavassa unitilassa. Täten on meissä nykyään, paitsi tätä inhimillistä päivätajuntaamme, ainakin kolme n.s. alitajuntaa, yksi toistaan syvemmillä. Tähän seikkaan perustuu myös se mahdollisuus, että täydellisesti epäonnistunut ihmisielu voi joutua n.s. mustana maagikkona karkoitetuksi takaisin kivikuntaan.

Kaikkien näiden tajuntojen takana eli sisällä on meissä mystillinen Kristus. Sisäiseen Kristustajuntaan täytyy meidän ihmisinä pyrkiä yhtymään. Tempelinrakentajaa, Salomoa, edustaa meissä inhimillinen minä — nim. sillä ehdolla, että ihminen kuuntelee Mestarin neuvoa. Tällä edellytyksellä alitajunta, kaikki alitajunnat, yhtyvät rakennusaineiksi hengen temppeeliin. Yhdellä avaimella availen voisimme sanoa, että meissä oleva kivikunnan aikuinen tajunta antaa kaiken kiviaineen Herran huoneeseen; kasvikkunnanaikuinen tajunta on se metsä, josta saadaan sedripuut ja muut tarvittavat puuaineet. Ihmisen tehtävä on vain jalostaa ne kaikki ensin Kristukselta saamiensa mittojen eli neuvojen mukaan. Kenties eläinkunta aikuinen tajuntamme on tavallaan edustettuna niissä kahdessa valtavassa kerubissa, jotka avoimin siivin täyttävät koko huoneen, seinästä seinään. Eläimellinen tarmo yhtyneenä inhimilliseen kuntoon suojelee liiton arkkia ja saa siitä siveellisen voiman.

Kaiken tarkoituksena on, että Kristus saisi olla jokaisen ihmisen ruumiillisessa tempelissä — ja vähitellen ihmiskunnan kokonaistempelissä — ylimmäisenä pappina. Toistaiseksi ihmiskunnan julkisessa sivistyksessä vallitsee niin suuri itsekkyyden voima, että se haluaisi karkoittaa Kristuksen takaisin kaikkien tajuntojen taakse. On kiintoisaa ajatella Kristuksen kärsimyshistoriaa tältä kannalta. Pitäkäämme ensin mielessämme, että yleismaailmallinen Kristus on kaikkien alitajuntojemme: eläin-, kasvi- ja kivikuntaa vastaavien tajuntojemme sisällä eli takana. Sieltä Kristus on vähitellen laskeutunut kohti päivätajuntaamme. Ja Jeesuksen kautta tämä sitten tapahtui. Mutta maailman pimeät voimat, pimeät ja harmaat, ne eivät siitä osanneet

iloita. Eivätkä osaa vieläkaan. Ne pelkäävät valtansa luhistuvan. Sentähden ne mielellänsä karkoittaisivat Kristuksen takaisin. Seuraamme nyt tätä karkoittamista — vertauskuvallisesti — Kristuksen ristiinnaulitsemisessa. Ensin Jeesus joutui eläimellis-petomaisen häväisyn ja rääkkäyksen alaiseksi. Täten joutuivat ihmiset omasta puolestaan karkoittamaan Kristus-valon takaisin mykän eläimen asemaan: Kristus ei saanut puhua ja opettaa. Tämän tapahduttua pimeät voimat saattoivat tuntea olonsa jo hiukan turvallisemmaksi. Mutta he jatkoivat työtään, naulitsivat Kristuksen puuhun, siis yrittivät karkoittaa Kristuksen takaisin kasvikutatatajunnan tasolle. Jälleen tunsivat pimeät voimat voiton riemua. He jatkoivat työtään, ajoivat Kristuksen kalliohautaan, vierittivät kiven haudan ovelle, sinetöivät sen sineteillään ja asettivat vartijat haudalle.

Näin pimeät voimat luulivat päässeensä Kristuksesta, karkoittaneensa hänet takaisin kivikunnan taakse.

Siitä huolimatta Kristus on ja elää taällä fyysillisellä tasolla. Sillä Jeesus Kristus itse on keskellämme, ja taällä on aina ihmisiä, jotka elävät Kristus-elämää. Mutta myöskin tietämättömyyden tilassa olevat ihmiset omalla tavallaan yhä harjoittavat Kristuksen karkoittamista, hautakiven vartioimista ja sinetöimistä. Tätä sinetöimistä ja vartioimista harjoitetaan aina silloin, kun ihmiset koettavat oikein tieteellisen oppineesti ja asiallisen sitovasti todistella, kuinka Jeesuksen siveysoppi, Vuorisaarna, on mahdoton käytännöllisessä elämässä.

Tämä seikka se juuri on, joka tekee ihmiskunnan elämän murhenäytelmäksi. Ja koska kristillinen kirkko, jonka tehtävä olisi opettaa ihmisiä Kristusta seuraamaan, on johtajineen myös asettunut Kristuksen hautakiven sinetöijäksi ja vartijaksi, niin on itsestään selvää, että kirkon täytyy uudistua, täytyy muuttua sellaiseksi kirkoksi, jonka johdossa on Kristus-ihminen. Täytyy syntyä sellainen kirkko, sellainen uskonto, joka sekä tahtoo, että kykenee tämän uudistuksen toimeenpanemaan. Tällaisen uskonnon kulmakivi, Jeesuksen Kristuksen siveysoppi, on Ruusu-Ristin työssä jo laskettu. Nyt on vaan osattava tälle kulmakivelle jatkuvasti rakentaa.

Tässä työssä tarvitaan työvoimaa ja yhteisymmärrystä. Valaistakseni tätä asiaa, jäljennän tähän asianomaisen kohdan Salomon temppelin rakennuskertomuksesta. Näin siinä

sanotaan: „Ja kuningas Salomo antoi valita työmiehiä koko Israelista, ja valittujen luku oli 30,000 miestä. Ja hän lähetti heidät Libanoniin, 10,000 kuukaudeksi vuorotellen, niin että he olivat kuukauden Libanonissa ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli sen miesluvun päämies. Ja Salomolla oli 70,000, jotka kantoivat kuormia, ja 80,000 jotka hakkasivat vuorella; sen lisäksi ylimäisiä Salomon käskyläisiä, jotka olivat asetetut teettäjiksi, 3,300, jotka johtivat kansaa, joka teki työtä. Ja kuningas käski heidän louhia suuria kiviä, kalliita kiviä, hakatuista kiviä huoneen perustukseksi. Ja Salomon rakentajat ja Hiiramin rakentajat ja Gibliimiläiset vuolivat ja valmistivat puita ja kiviä huoneen rakennukseksi“. Olkoon tämä työväen paljous esittämässä voiman runsautta, ja sen määrälukuisuus järjestystä ja rytmiä. Yhteisymmärrystä, luottamusta ja veljeshenkeä edustakoon seuraava määritelmä: „Ja kun huone rakennettiin, rakennettiin se louhikoissa valmistetuista kivistä, niin ettei yhtään vasaran eikä kirveen eikä minkään rauta-aseen kalsketta kuulunut siinä rakennuksessa“. Tai niinkuin Jeesus sanoo: „Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teissä on keskinäinen rakkaus“.

J. R. H.

Mitä muualla tiedetään.

Milloin Atlantis hävisi? Viime vuoden syyskuun 1 p:nä esitti algerialainen astronomi L. Filipoff Ranskan taideakatemialle kirjoituksen, jonka nimenä oli „Atlantiksen häviämisaajan astronomisesta määräämisestä“.

Tekijä nojaa tutkimuksensa tosiasiaan, jonka muinaisen Egyptin traditio ja esihistoriallisen Amerikan vedenpaisumuslegendat esittävät samassa muodossa, että nimittäin Atlantis-manner hävisi aikana, jolloin kevätpäiväntasaus tapahtui Kravun eläinratamerkissä ja tarkemmin määritellen hetkellä jolloin se kulki tämän tähtisikermän Epsilontähden läheltä. Astronomiset laskut osoittavat, että kevätpäivän tasaus tosiaankin oli lähellä Praesesse Cancri'a vuonna 7256 e. Kr. Tämä osoittaa todeksi ajanmäärän, jonka Platon on antanut, ja jonka mukaan Atlantiksen häviäminen aaltoihin tapahtui v. 9186.

„Mestari Therion“ kuollut? Todentamaton uutinen tietää kertoa, että „okkultisti Aleister Crowley on Portugaliassa oleskellessaan hukuttautunut viime syyskuun 24 p:nä. Crowley, joka varsinkin Saksassa on ollut tunnettu yllämainitulla nimellä, on esiintynyt Yhdysvaltain, Englannin, Ranskan ja Saksan okkultismia ja mystiikkaa harrastavissa piireissä herättäen toisinaan epämieluisaakin huomiota rohkeilla maagillisilla kokeiluillaan. Hänen harrastuksensa kohdistuivat

etupäässä juuri magiaan ja kabbalaan, joskin hän myös pyrki esiintymään H. P. B:n kirjoitusten tulkitsijana ja korjailijana. Saksassa Crowley on saavuttanut verraten paljon kannattajia; hänen aatteitaan siellä ovat esittäneet aikakauskirjat „Hain der Isis“ ja „Saturn Gnosis“, jalkimmaisen samalla edustaessa „Fraternitas Saturni“-järjestöä, josta aikaisemmin on tehty tässä lehdessä selkoa.

Meedio Marsin tutkijana. Viime aikoina on ulkomaisissa lehdissä kiertänyt selostus spiritistisistä kokeista, jotka kolmekymmentä vuotta sitten herättivät suurta huomiota tiedemies- ja maallikkopiireissä. Kyseessä on sveitsiläinen meedio Helene Smith ja hänen kuvauksensa Marsin asukkaitten kielestä.

Tunnettu asia on, että mediumistiset henkilöt ovat transsitilassaan käyttäneet kieltä, jota he tavallisessa tajunnassaan eivät hallitse. Viimeiksi tätä on kerrottu kuuluisasta stigmatoidusta Therese Neumannista. Suurinta huomiota lienee kuitenkin herättänyt meedio, josta hänen tutkijansa Flournoy käyttää salanimeä Helene Smith teoksessaan „Des Indes à la planète Mars“.

Helene Smith oli kauppa-apulainen Genève:ssä. Hänessä ei ollut ilmaantunut minkäänlaisia mediumistisia taipumuksia ennen kahdeksattatoista ikävuotta. Hänen isänsä oli unkarilainen ja puhui sujuvasti noin kymmentä eri kieltä, mutta Helene itse puhui ranskaa ja hiegan murteellista englantia.

Ensimmäisissä istunnoissa Helenen kanssa, jota ei tarvinnut hypnotisoida, vaan joka aina itsestään vaipui transsiin, puhui hänen suullaan syvä miehenääni, joka ilmoitti olevansa Victor Hugo ja lausui joitakin runoja, jotka meedio kirjoitti paperille. Seuraavien istuntojen aikana Hugo joutui syrjään toisen hengen tieltä, joka esittäytyi Cagliostroksi. Tämä ei ainoastaan puhunut ranskaa, vaan kummallista kyllä myöskin muuatta 1700 luvulla käytettyä italialaista murretta. Kirjallisissa tiedoituksissaan hän käytti ontograafisia merkkejä, joita todella käytettiin tuona aikana.

Helenen aikaansaamat ilmiöt muuttivat luonnettaan, kun hänen luokseen tuli eräs naishenkilö, joka Helenen avulla toivoi saavansa tietoja velivainajaltaan. Helene pääsikin yhteyteen oletetun vainajan kanssa, mutta sanomat, joita hän nyt välitti, eivät olleetkaan enää ranskaa, vaan jotakin tuntematonta ja käsittämätöntä kieltä. Selitys tähän tuli aikoinaan.

Kerran Helene tiesi kertoa, että nuorukaisen henki oli saanut itselleen uuden ruumiin Mars-planeetalta ja että lauseet, joilla kenki koettiin tehdä itsensä ymmärrettäväksi, olivat Marsin asukkaitten kieltä. Heleneä pyydettiin nyt katselemaan ympärilleen uudessa ympäristössään, ja hän antoiakin siitä kaikenlaisia kuvauksia.

Ensimmäisessä näyssään hän kuvaili kahta marsilaista, jotka ajoivat pyörättömissä, luultavasti jonkun tuntemattoman voiman kuljettamissa vaunuissa. Hän näki myöskin pienen lapsen lepäävän kehossaan. Lapsi itki kuten maankin lapset, ja sen kehoita koristi kaksi suurikokoista enkeliä, jotka automaattisesti liekuttivat sitä.

Istuntojen jatkuessa Helene alkoi kirjoittaa automaattista marskieltä, mutta käytti samalla eurooppalaisille tuntemattomia kirjaimia. Kirjoittamansa lauseet meedio itse käänsi transsissa ranskaksi. Herättyään hän ei ymmärtänyt sanaakaan oudosta kielestä. Professori Flournoy koetti kysymenettelmiä käyttäen koota sanastoa sanakirjaa varten, mutta tehtävä ei ollut helppo, sillä Helene Smith äänsi sanat nopeasti kuin olisi puhunut äidinkieltään. Tyttö ilmoitti toistavansa

Marsin asujainten sanat, jotka lausuttiin nopeassa tempossa. Kään-
nöksen hän sanoi saavansa Astane nimiseltä marsilaiselta, joka entisenä
maan asukkaana osasi ranskaa.

Marskielen salaisuus askarrutti Flournoyta, mutta väitetään, ettei
hän terävistä havainnoistaan ja asiallisista tulkinnoistaan huolimatta
ole pystynyt lopullisesti ratkaisemaan arvoitusta. Hän lähti edelly-
tyksestä, että tuntemattomat kirjainmerkit ja outo kieli olivat kotoi-
sin meedion alitajunnasta, mistä myöskin näyt olivat lähteneet. Hän
uskoi voivansa väittää, että Marsin kielen kieliopilla oli eräitä, joskin
etäisiä yhtäläisyyksiä ranskan kanssa, ja että useat sanat olivat muun-
neltua ranskaa. Kirjaimissa Flournoy oli erottavinaan eri kirjainmerk-
kien yhdistelmiä.

Useat spiritistit ovat täysin varmat näin välitetyn kielen oikea-
peräisyydestä. Heihin kuuluu myöskin englantilainen professori Ro-
binson, joka v. 1924, punaisen planeetan ollessa lähellä maata, jätti
Lontoon pääpostikonttoriin radiosanoman, missä oli vain kolme sanaa
„Opido nivida seconda“. Se oli Maan tervehdys Marsille, ja siinä oli
käytetty Helene Smithin kummallista kieltä. Postilaitos otti sähkö-
sanoman lähetettäväksi, mutta professorin oli allekirjoitettava kirjal-
linen selitys, missä hän vapautti postilaitoksen velvollisuudesta taata
sanoman kohtalosta. Sitten sähkösanoma lähetettiin avaruuteen eet-
teriaaltaina.

Vastausta ei tähän mennessä vielä ole tullut . . . J. E. P.

Vapaa sana.

Raittiustyö, kieltolaki ja Kristus. Nimim. „Eräs Ruusu-Ristin
lukija“ kirjoittaa Ruusu-Ristin tammik. numerossa kieltolain puolesta.
Hän näkee ja esittää nykyisen kieltolakitilanteen jokseenkin ruusun-
hohteisessa valossa.

Kaikesta huolimatta täytyy minun heti aluksi esiintyä jonkunlai-
sena kulissien kaatajana ja sanoa: innokas kieltolain puolustaja on
kerta kaikkiaan samassa asemassa kuin Katariina II Potemkinin kul-
jettaessa häntä halki valtakunnan: etenkin ilminantajaa, rettelöimistä
ja käräjöimistä peljäten hänelle aina näytellään Potemkinin kulisseeja,
näytellään ulkokullattua muotoa, valkeaksi siveltyä hautaa, jonka sisällä
on kaikkea saastaa, mutta jota aina yritetään peittää hänen silmiltään.

Tästä osaltaan johtuu, että kieltolain puolustajain ja -komiteain
lausunnot ovat yleensä enemmän tai vähemmän ulkokiiltoisia, asioi-
den sisäistä eli todellista olotilaa vastaamattomia. Arvoisa vastusta-
jani myöntää pariinkin kertaan, ettei hän kykene „kiihkottomasti“
asiaa esittämään, joten hänen lausuntonsa „säätyläisistä“, jotka „oman
nautinnonhimonsa tyydyttämiseksi ovat valmiit uhraamaan kansansa
ja lähimmäistensä onnen“, voitaisiin laskea hänen erikoisen kiihkoi-
suutensa tiliin, mutta itse asian vuoksi on kuitenkin huomautettava,
että Te ette tässä suhteessa muodosta mitään poikkeusta kieltolain
puolustajain joukossa. Päinvastoin näkyy sama umpimähkinäinen syy-
tös säätyläisiä vastaan olevan erittäin suosittu kieltolain puolustajain
keskuudessa.

Sensijaan kirjoittajan toinen väite: kieltolaki on yleisen kansan-
raittiuden aikaansaamisessa „ainoa oikea keino“, on jo sellainen, et-

teivät edes kaikki kieltolain puolustajat menisi sitä allekirjoittamaan. Sillä useat, kenties useammat heistäkin antavat sentään jotain arvoa vapaachtoiselle valistustyöllekin.

Sitten kirjoittaja työntää allekirjoittaneen — tapahtuneeko se kiihkossa? — suoraa päätä sekä „sydämen että aivojen, tunteen ja järjen“ puolesta ulkopuolelle kokemuseräisen elämän; ainakin mikäli on kyseessä kokemukset väkijuomaliikkeen yhteydessä.

Kuulkaa: jos minä nyt haluaisin hiukan filosofoida, niin saisinpa Teidät kiinni kohtalokkaasta ajatusvirheestä. Sillä voisin kysyä: missä muualla olisitte ollut tilaisuudessa saavuttamaan sen innoituksen palavan hehkun, minkä väkijuomakokemukset nyt ovat Teille antaneet? Ellette olisi ollut tilaisuudessa joutumaan väkijuomakokemusten keskelle, niin mahdollisesti Teidänkin kirjoituksistanne huokuisi nyt sama „jäätävä kylmyys ja ymmärtämättömyys kärsiviä kanssaihmissiä kohtaan“, kuin minkä väitätte minun kirjoituksestani huokuvan. Sillä panettehan kylmyyteni syyksi nimenomaan sen seikan, että olen outo ja muukalainen väkijuomien ja niiden yhden, tai toisenlaisten harrastajien parissa.

Mutta vaikkakin filosofoinnin ja logiikan virheet särähtävät minussa jokseenkin samoin kuin kielivirheet kielimiehen korvissa tai epäsoinnut musiikkerin sielussa, niin riittääköön tämä tästä. Tyydyn olettamaan puhuvani niinkuin se, joka puhuu asian ulkopuolella.

Kuitenkin herää heti uusi kysymys: mitkähän seikat ovat vaikuttaneet sen, että esim. allekirjoittanut olisi joutunut noin vain väkijuomaliikkeen ja sen aiheuttamien kokemusten ulkopuolelle? Voi olla, että tämänkin asian ymmärrettäväksi tekeminen tarjoaisi tilaisuuden melkoisen syvällisiin tutkimuksiin. Jätän senkin sikseen arvelen, että Ruusu-Ristin koko ohjelma ja työ sellaisenaan on varattu hyvän ja pahan välisen pulman jatkuvaan selvittelyyn.

Mutta nytpä huomaa — kokemuseräisyyden ulkopuolelle työnnettynä —, että voidakseni ollenkaan jatkaa tätä kirjoitustani, täytyy minun turvautua suoraa päätä historian viisaimman ja uskaltanensa sanoa, samalla myös kokeneimman ihmisen elämäntutkimukseen. Sanonpa siis, että kun aikoinani aloin pyrkiä ulos tästä kuolevaisen elämän sokkeloisesta labyrintista, niin tulini kääntyneeksi kysymään neuvoa Jeesus Kristukselta. Ja silloin tein sen merkillisen huomion, että Jeesus — vastoin kristillisen kirkon oppeja ja väitteitä — hylkää n.s. vanhan liiton näkökannan, sen, että Jumalaa voitaisi palvella tai Hänen valtakuntansa asiaa täällä maan päällä edistää vastustamalla pahaa väkivaltaisoin keinoin. Pyydän: älkää liian hätäisesti ja vanhasta tottumuksesta kohauttako olkapäitänne! Sillä riennän myöntämään, että allekirjoittaneella, jonka itse luonto tavallaan jo synnynnäisesti oli asettanut ikäänkuin vanhurskauden puolelle vääryyttä vastaan, että minulla on ollut melkoista vaivannäköä opetellessani sekä periaatteessa että käytännössä asettamaan Jeesuksen esittämän uuden liiton opetuksen kannalle.

Nyt voisitte joko Te tai joku toinen huomauttaa: „Hm, onkohan sittenkään mahdollista, tai ylimalkaan välttämätöntä, tai edes viisastakaan, asettua n.s. vuorisaarnan kannalle?“

Myönnän, että tuo on nyt se kysymys, jossa tiemme eroavat, tai voivat erota — toistaiseksi. Sanon „toistaiseksi“ sentähden, että vuorisaarna ei ole joku sääntökokoelma, joka olisi jossain kokouksessa pykälä pykälältä äänestetty ja hyväksytty, vaan vuorisaarna pukee sanoiksi itse elämän järkkymättömän lain, sen, josta Jeesus itse vuori-

saarnassa sanoo: „Ämään, minäpä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei yhtään jotaa eikä yhtään piirtoa katoa Laista, ennenkuin kaikki muodot on läpikäyty“. Maapallomme on jo korkeammassa johdossaan siirtynyt vanhan liiton lakiväyhykkeestä Jeesuksen avaamaan ja alkuunpanemaan uuden liiton lakiväyhykkeeseen. Sentähden vanhan liiton väkivaltaiset auttamis- ja parantamiskeinot ja se viisaus, joka työskentelee ilman vuorisaarnan viisautta, on jo tuomittu; joten niiden käyttäminen nyt enää johtaa vain suurempaan hämmennykseen: toinen villiintyminen tulee edellistä suuremmaksi. Sillä vaikkakin juopottelu, alkoholijuomien väärinkäyttö, on syntiä ja johtaa turmelukseen, niin kaikkein suurin synti on kuitenkin — väkivalta ja viha.

Ennenkuin nyt etenen, annan Teidän, tai jonkun toisen ihanteellisen ihmisen, asettaa seuraavan kysymyksen: „Kun näemme kansamme ja ihmisten yleensä ympärillämme kärsivän m.m. juopottelun kirouksessa, niin sopiiko meidän asettua niin vain päältäkatsojiksi, vai eikö meidän ole ryhdyttävä joihinkin toimiin kanssaihmistemme ja yleisen hyvän vuoksi?“ Minä puolestani ilmaisen Teille kiittolisuuteni tuon kysymyksen johdosta, ja annan kaikkien aatteen ihmisten huudahtaa yhdestä suusta: „On välttämättä tehtävä jotakin kanssaihmistensä ja yleisen hyvän vuoksi!“ Ja minä puolestani yhdyin siihen täydellisesti. Mutta sitten — malttakaahan, ennenkuin lähdette! Sillä allekirjoittanut puolestaan pyytää niinikään asettaa erään kysymyksen. Tai oikeastaan sen asettaa elämä itse, ja se kuuluisi näin: „Äiotteko palvella kansaanne ja kanssaihmissiänne ilman Jeesus Kristusta, ilman vuorisaarnaa, vaiko yhdessä Mestarin kanssa Hänen neuvooan ja esimerkkiään seuraten?“

Oikeastaan minun sopisi lopettaa tähän kysymykseen. Se olisi arvokkainta. Ja minä teenkin sen. Mutta ikäänkuin tuon kysymyksen oikeutta ja sen ratkaisevaa merkitystä alleviivatakseni sanon vielä seuraavaa: Näen kyllä, että ihmiskunnan parhaimmisto, ei tosin korkein parhaimmisto, sillä se on saanut näytellä marttyyriin osaa, vaan julkisesti johtava ja hallitseva parhaimmisto, se on aina näihin asti joko vaihtololla sivuuttanut tai jyrkästi kieltänyt vuorisaarnan, Mestarin neuvot ja opetukset. Ja teologit ovat kulkeneet kieltäjien eturivissä. Mutta niinpä näyttääkin kuin etenkin n.s. kristikunta kulkisi hyvää vauhtia kohti omaa haaksirikkoaan. Eikä sen suurin vaara ole juopoissa tai muissa pikkusyntisissä, vaan on se ensi sijassa siinä, että johtava parhaimmisto asettaa oman viisautensa korkeammalle Mestarin viisautta. Se hämmentää kaiken. Paljon pahaa on johtunut siitä, että me olemme tulleet asettaneeksi Kristukselta saamamme kynttilän vakan alle, ja olemme sensijaan heiluttaneet kelvottomaksi menneen vanhan liiton väkivaltaista vanhurskautta edustavaa tappuraa ja miekkaa — silloinkin kun olemme luulleet kanssaihmissiämme auttavamme ja valon asiaa edistävämme.

Koko käännös täytyy tapahtua. Lähtiessämme maailmaa parantamaan ja ihmisiä auttamaan, on meidän itsemme välttämättä ensin eläydyttävä suurimman auttajan ja parantajan työohjelmaan. Sillä muutoinhan on kaikki puheemme Mestarista ja Jumalasta turhaa.

J. R. H.

Ruusu-Ristin yhdestoista vuosikokous.

Kokous pidetään Helsingissä Ruusu-Risti-Temppelissä Kulmakoulussa, Meritullink. 33, pääsiäisenä huhtikuun 2—6 p:nä 1931 seuraavan ohjelman mukaan:

Torstaina huhtikuun 2 p:nä:

Klo 8 ip. Tervetuliais- ja tutustumiskokous (R.-R.-jäsenille).

Perjantaina huhtikuun 3 p:nä:

Klo 10 ap. Vuosikokous. Avaus, tervehdykset, keskustelua erinäisistä kysymyksistä (R.-R.-jäsenille).

Klo 1 ip. Kahvit.

Klo 2 ip. Uusien jäsenten vastaanotto (installatsioni; ehdottomasti ainoastaan R.-R.-jäsenille).

Klo 7 ip. Väinämölooshi (kaikki vpm:t).

Lauantaina huhtikuun 4 p:nä:

Klo 11 ap. Suurlooshi.

Klo 6 ip. Vuosikokouksen jatkoa. (Temppelirahasto) ja päättäjäiset.

Sunnuntaina huhtikuun 5 p:nä:

Klo 12 p. Vuosijuhla Kansallisteatterissa (laulua soittoa, puhe, näytelmä: „H. P. B.“, neljä kuvaelmaa XIX:nnen vuosisadan sfinksinelämästä, kirj. Pekka Ervast).

Klo 6 ip. Kansalliskongressi (kaikki vpm:t).

Maanantaina huhtikuun 6 p:nä:

Klo 9,30 a.p. Esoteristien kokous.

Klo 12 p. P. E:n julkinen esitelmä.

Klo 4 ip. Kysymyskokous.

Klo 7 ip. Väinämö-looshi 30.

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta vuosijuhlaa Kansallisteatterissa ja P. E:n julkista esitelmää, ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä, kuten ennenkin, vapaaehtoinen jäsenmaksu.

Jäsenet, uudet ja vanhat, jotka eivät ennen ole tulleet installoiduksi, ovat velvolliset — jos saapuvat vuosikokoukseen — olemaan mukana vastaanottojuhlassa perjantaina klo 2 päivällä.

Koska tämä vuosijuhla on omistettu H. P. Blavatskyn 100-vuotismuistolle ja koska sitä varten Ruusu-Ristin Johtaja on kirjoittanut näytelmän, lausumme hartaana toivomuksena, että maaseutu-jäsenetkin mieslukuisasti saapuisivat.

Ruusu-Ristin Hallitus.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: helmikuun 15 p:nä *Armon järjestys eli pyhityksen tie*, 22 p:nä *Pyhityksen tie*, maaliskuun 1 p:nä *Vanhurskauttaminen ja uudestasntyminen* ja 8 p:nä *Kristus ja Melkisedek*.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän helmikuun kokouksessa oli musikaalisen ohjelman ohella keskustelua eri teosofisten seurojen mahdollisesta yhteistyöstä. Kysymys pantiin pöydälle maaliskuun kokoukseen, jolloin keskustelua jatketaan.

Ruusu-Ristin ensi numero on omistettu H. P. Blavatskyn muistolle. Se ilmestyy toukokuussa ja on huhti-toukokuun kaksoisnumero. Pyydetään vielä, että ne, jotka haluavat jotain julkaista, lähettävät kirjoituksensa toimitukselle niin pian kuin mahdollista, mutta viimeistään huhtikuun puolivälissä.

Kusti Ikkala, ennen nimeltään G. Wilber, kuoli adventtina kodissaan Sydänmaalla. Hän oli vanha teosofi ja ruusuristiläinen — monikymmenvuotinen asianharrastaja, joka nyt siirrettyään toiselle puolelle saavutti kaipaamansa valon.

Huominen päivä parempi, Väinö Kolkkalan uusi romaani, joka sinänsä on kaunis kertomus nykyaikaisesta rakkaudesta, ansaitsee meikäläisten piirissä erikoista huomiota sen tähden, että siinä nimeltäänkin mainitaan Ruusu-Risti ja Johtajan työ. Tämä on jo kolmas kaunokirjallinen teos, jossa nimenomaan puhutaan teosofisista aatteista ja asioista, joille jokapäiväiset sanomalehtemme omistavat sangen vähän huomiota.

Pianokantele on nimeltään säveltäjä Jussi Pohjanmiehen uusi keksintö, pianeton ehompi jälleensyntymä. Se on pystyssä seisovan kanteleen ja pianoklaviatuurin yhdistelmä ja tulee epäilemättä uudenaikaisena Väinämöis-kanteleena saavuttamaan paljon ihailua ja suosiota kotimaassamme sekä kauniin ja sointuvan äänensä että halvan hintansa vuoksi.

Ruusu-Ristin Hallitus keskittää nykyään ajatuksensa tulevaan vuosijuhlaan, jota koetetaan saada niin kohottavaksi ja kiinnostavaksi kuin mahdollista.

The O. E. Library Critic on nimeltään pieni Amerikassa ilmestyvä teosofinen lehti, jota toimittaa tohtori H. N. Stokes. Tämä lehti on täysin puolueeton eri teosofisten seurojen ja työtapojen arvostelussa, koettaen itse puolestaan olla ehdottomasti uskollinen Mestarein ja H. P. Blavatskyn teosofialle. Se on pirteästi ja nasevasti toimitettu ja on kauan ollut *Adyar-seuran enfant terrible*. Toimittaja on vanha T S:n jäsen. Suosittelemme sitä englanninkielitä taitaville. Sen hinta on vuodessa 50 centtiä. Toimituksen osoite on: The O. E. Library Critic, 1207 Q. Street, N. W., Washington, D. C., U. S. A. Ruusu-Risti välittää tilauksia á Smk. 25:—.

Veikko Palomaalle lähettivät ruusuristiläiset ystävät syntymäpäivälahjaksi Johtajan välityksellä yhteensä Smk. 800:—.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:ön** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asiantuntemuksemme kelloseppänä.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon!

Koska vuosikokous on pääsiäisenä aikana huhtikuun alkupäivinä, jolloin kannetaan tavanmukainen jäsenavustus n:o 2, on Hallitus päättänyt, että tämän vuoden ensimmäinen jäsenmaksujen keräys on tapahtuva **helmikuun** aikana, jolloin avustukset on lähetettävä rahastonhoitajalle, herra Esko Koivistolle, os. Helsinki, Alppikatu 13 F.

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maistert Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Temppeleirahaston hoitajat: Herrat Yrjö Rimppi, os. Helsinki Vuorik. 18 F, ja Woldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennä ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, sinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Milloin	105
Helena Petrovna Blavatsky	106
Ruus-Ristin XI:s vuosikokous	107
Tuleva uusi rotu	114
Minä olen sinä	119
H. P. Blavatskyn itämaalaisuus	120
H. P. B:tä ajatellen	129
H. P. Blavatskyn kasvatusreformin suuntav.	134
„H. P. B.“ ihmisenä ihmisten parissa	135
Pyramiidiini	138
Kun kukkaset puhuvat	140
Henkinen edistys	142
Jeesuksen syntymäpaikka ja tietäjät	148
Pyrkijän päiväkirja	155
Mitä muualla tiedetään	157
Uusia kirjoja	163
Kysymyksiä ja vastauksia	165
Vapaa sana	165
Veikko Palomaan kiitos	174
Ruus-Ristin Talorahasto	175
P. E:n Rahasto	175
Kesäkurssit 1931	176
Suomen ja Ruusu-Ristin horoskooppi 1931	176
Tien varrelta	178

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1931** IRTONUMERO
 4½ vk. Smk. 50;—, doll. 2;— postivap. Smk. 10;—, 50 cent.

Tämän vihkon hinta on Smk. 20:—.

Kannattakaa ruusuristihenkistä kasvatustyötä
ostamalla

Kulmakoulun pika-arpoja

Yhdellä arvalla voi voittaa 2 voittoa, joiden yhteinen arvo on 125,000 mk. Jokainen numeroitu arpa voittaa jonkun pikavoiton, jonka arvo on 25 mk:sta 25,000 mk:aan. Näiden kesken arvotaan sitten vielä n.k. päävoitot arvoltaan 12,000—100,000 mk.

Voittojen jako joka arkipäivä, paitsi ei lauant. kello 14—17. Asiamiehiä otetaan palkkiota vastaan.

KULMAKOULUN ARPAJAISTOIMISTO

Helsinki

Meritullinkatu 33

Puh. 29 906

Yksinkertaisin ja helpoin tapa tehdä Ruusu-Risti-työtä on avustaa

R.-R:n

TALORAHASTOA

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisällys tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Talorahaston hoitajalta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Milloin — ?

*Mestarit suuret, Valkeat Veljet,
milloinkapaistatte tietojen teljet,*

*milloinkapa lyhän totuuden tuotte —
mysterioihin katsoa suotte?*

*Milloin on ihmisen edessä päivä
jolloin jo haippuu harhojen häivä,*

*ratkeaa arvoitus elon harmaan,
katkeaa side kostavaan karmaan?*

*Kasvua hengen, oi hoivatkaatte,
alati, lyhät, kunnekkapa saatte*

*joukotkin vietyä sinne asti,
mistä käy kulku nopeammasti*

*valoa kohti, ikuista, suurta —
läheemmäs, läheemmäs henkemme juurta!*

Anni Kaste.

Helena Petrovna Blavatsky.

Muutamia vuosilukuja hänen elämänsähistoriastaan.

1831. Elokuun 12 p:nä (31. VII vanhaa lukua) syntyi Helena Hahn Jekaterinoslavin kaupungissa Venäjällä. Hänen isänsä oli eversti kreivi Peter Hahn von Rotenstern Hahn (Mecklenburgilaista aatelissukua) ja hänen äitinsä oli syntyään Fadejeff. Äidinisä oli salaneuvos Andrej Fadejeff ja äidinäiti ruhtinatar Helena Dolgoruki.
1842. Pieni Helena joutui isoäitinsä luo Saratoviin kasvatettavaksi.
1845. Helena matkusti isänsä kanssa Lontooseen saadakseen opetusta pianon soitossa.
1848. Heinäkuun 7 p:nä Helena naitiin kenraali Blavatskylle.
1848. Lokakuussa hän pakeni miehensä luota ja rupesi kiertämään maailmaa etsien tietoa ja totuutta.
1851. Elokuun 12 p:nä hän tapasi Mestari M:n Lontoossa.
- 1851-1870. Matkoja ristiin rastiin Amerikassa, Aasiassa ja Europassa. M. m. hän ainakin v. 1856 pääsi Tibettiin. Samoin vv. 1867-1870.
1870. Vuoden lopulla hän palasi Indiasta Europaan ja kärsi haaksirikon Alexandrian ulkopuolella.
1871. Oleskelua Kairossa. Perusti „spiritistisen seurana“.
1873. Matkusti Pariisiin ja sai Mestariltaan käskyn mennä New Yorkiin, johon saapui heinäkuun 7 p:nä.
1874. Tapasi eversti H. S. Olcottin Chittendenissä.
1875. Marraskuun 17 p:nä Teosofinen Seura perustettiin New Yorkissa.
1877. Isis Unveiled julkaistiin painosta.
1878. Matkusti Amerikasta H. S. Olcottin seurassa joulukuun 17 p:nä ja saapui Lontooseen.
1879. Matkusti Lontoosta tammikuun 17 p:nä ja saapui Bombayhin Indiaan helmikuun 16 p:nä.
1879. Lokakuussa julkaistiin The Theosophist aikakauskirjan ensimmäinen numero. Joulukuussa H. P. B. ja H. S. O. kävivät ensimmäisen kerran Sinnettien luona Allahabadissa.
1880. H. P. B. ja H. S. O. matkustivat Ceyloniin ja ottivat „pansiiin“ toukokuun 25 p:nä. Syyskuussa uusi vierailu Sinnettien luona, tällä kertaa Simlassa. Joulukuussa muutto päämajaan Bombayssa.

1881. Uusi käynti Sinnettien luona Allahabadissa ja A. O. Humen vieraina Simlassa.
1882. Matkoja Indiassa Olcottin kanssa. Vakava sairaus lokakuussa. Matkusti Sikkimiin ja Tibetiin, jossa Mestari hänet paransi. Joulukuun 17 p:nä Teosofisen Seuran päämaja muutettiin Bombaysta Adyariin Madrasin ulkopuolella.
1884. Matkusti helmikuussa Olcottin y. m. seurassa Marseillesiin, Pariisiin, Lontooseen ja Elberfeldiin ja palasi joulukuussa Adyariin.
1885. Maaliskuun 31 p:nä H. P. B. jätti Indian eikä enää palannut. Huhtikuussa hän asettui Torre del Grecoon Italiassa ja elokuussa hän muutti Würzburgiin. Lokakuussa kreivitär Wachtmeister liittyi häneen Würzburgissa. „Salainen Oppi“ työn alla.
1886. Toukokuun 15 p:nä H. P. B. matkusti Elberfeldin kautta Ostendeen, jonne saapui elokuussa.
1887. Keväällä H. P. B. sairastui ja oli kuoleman partaalla, mutta Mestari jälleen paransi hänet. Touku- kuussa hän muutti Lontooseen.
1888. „Salaisen Opin“ I ja II osa julkaistiin painosta. Lokakuussa perustettiin Esoteerinen Koulu ja aika- kauskirja „Lucifer.“
1889. „Teosofian avain“ ja „Hiljaisuuden ääni“ ilmestyi- vät painosta.
1891. Toukokuun 8 p:nä H. P. B. jätti maallisen ruu- miinsa. Päivää on sittemmin vietetty hänen y. m. teosofisten vainajain muistoksi „Valkoisen Lootus- kukan päivän“ nimellä.

Ruusu-Ristin XI:s vuosikokous.

H. P. B:n 100-vuotismuistojuhla.

Leijonaote!

Niinkuin H. P. B:llä uhrautumisrohkeudessaan oli leijonansydän, niin kulki tämä R.R.:n 11:s vuosikokouskin, joka samalla oli H. P. B:n muistolle pyhitetty, valtavan voiman merkeissä. Aina näissä juhlissa joutuu hengen tivistettyyn ilmapiiriin, mutta erikoisesti tällä kertaa tunsu kumartu- vansa mahtavain hengenjättiläisten edessä, niiden suurem-

pain, jotka ovat koko ihmiskunnan kehityksen takana, sen yhden, joka naisen hahmossa astui heidän sanomaansa maailmalle tuomaan, ja hänen, joka pienessä Pohjolasamme kohta 40 vuotta on väsymättömällä rohkeudella heidän työtään jatkanut ja kirkastanut. Ja vielä tunsin tässä rinnessä vuosikokouksessa elävämmin kuin ennen kahden maailman läsnäolon, tämän jota sanotaan tuskallisten ponnistusten kouluksi, ja sen toisen, joka on rauhaa, valkeutta, riemua, Isän ainaista läheisyyttä, jonka kansalaisia me olemme, vaikka niin harvoin, niin sanomattoman harvoin jaksamme tajunnassamme sen piiriin nousta. Nyt me jaksomme, siellä sisässämme olimme onnellisia, kirkassilmäisiä, pieniä lapsukaisia, jotka uskoivat hyvään ja tahtoivat myöskin sen puolesta elää.

Kuinka osaisikaan kaikesta kertoa! On kuin särkeä jotain kaunista ja pyhää, kun koettaa sitä toisille tajuttavaksi saada. Ja kuitenkin se on tehtävä, että toiset, ne, jotka eivät mukana voineet olla, saisivat edes pienen aavistuksen sen virtauksista, ja että ne, jotka mukana olivat, palauttaisivat mieleen siellä tehtyjä päätöksiä.

Kiirastorstain ilta. Kun temppeleihin astuttiin, jossa airueitten ystävällinen parvi otti meitä vastaan, jossa kuorolaisten valkeat puvut vilahtelivat tungoksessa ja jossa Hilda Pihlajamäki, koko järjestelyn sielu otti veljiä sydämellisellä lämmöllä vastaan, oli ihastuttava yllätys vastassa. Oltiin tultu kuin muinaisten pyramiidien pyhäkköön. Peräseinä oli maalattu egyptiläisten jumalain kuvilla, pylväiden ja kattoa kiertävän nauhoituksen ollessa samaa tyyliä. Ja takaseinän keskustasta katselivat H. P. B:n tutut, uskolliset silmät vastaan. Ja korokkeen reuna hänen allaan hehkui täynnään punaista kukkaa, antaen juhlaan lämmön ja täyteyden tunnun. Koristelu oli taiteilija Ola Forsellin ja R.R.-nuorten innokasta yhteistyötä, johon kaiken kaikkiaan oli käytetty yli 300 työtuntia.

Illan ohjelma ei ollut pitkä ja raskas, koska se pääasiassa oli tarkoitettu tutustumistilaisuudeksi kahvin liepeillä. Mutta kuitenkin saimme kuulla Helvi Leiviskän kirkashelmistä pianonsoittoa, Eino Krohnin sydämelliset tervehdyssanat, Martti Seilon suosittuja kansanlauluja, kuoron taiteellisia esityksiä hartaan ja uhrautuvan johtajansa Eva Runsténin johdolla, Aarne Holmbergin huiluhullutuksen, Fanny Tiivolan siron rococo-tanssin ja lopuksi Ola Forsellin ja Vilho Heljön viulunsoittoa.

Näin oli juhlain alkuakordi soitettu, ja me valmistuimme vakavin mielin pyhäiseen työhömmme.

Pitkäperjantai. Ihana, unhoittumaton tilaisuus tuo vuosikokouksen avaus ja varsinkin sitä seurannut uusien jäsenten vastaanotto. Sydänjuhla, sanoisin, jossa hulvahtivat ihmeelliset rakkauden virret. Erikoisen leiman sille antoivat kutsuvieraat, edustajat niistä kahdesta T. S:stä Helsingistä, joiden päämajat ovat Adyar ja Point Loma, ja varmasti he tunsivat saman, minkä R.R.-jäsenet, — johtajamme tulkitsemana H. P. B:n voimakkaan sydämen sykkeen, haluamassa veljessitein yhdistää eri seuroja saman totuuden ympärille.

Kun Helvi Leiviskä ja Piippa Heliö olivat soittaneet alkusoiton, alkoi johtaja puhua vuosikokouksemme symbolisesta merkityksestä. Kuljemme toisen seitsenjakson neljännessä kokouksessa, siinä prinsipiissä jota H. P. B. sanoi Kaama-manakseksi, fyysisessä maailmassa ilmeten sielukkaana ruumiina. Mutta kuinka avuton tämä sielukas ruumis olisikaan, ellei ihminen sen muistaisi olevan heijastusta ylemmästä minästä, niistä kolmesta periaatteesta, jotka samalla ovat kolmiyhteisenä jumalana ja liittävät meidät maailmankaikkeuden kolmeen voimaan. Tässä mielessä me suuntaamme katseemme teosofisen liikkeen kolmiyhteyteen, Mestari Moorjaan aatmana, Mestari Kuthumiin buddhina ja madame Blavatskyyn ylempänä manaksena. Näkyvässä maailmassa H. P. B. kyllä edusti kaamanasta, mutta hän ei olisi tullut toimeen, ellei hän olisi ollut tietoisessa yhteydessä korkeamman manaksensa ja samalla Mestarein kanssa. Mitä noihin kahteen Mestariin tulee, olivat he ottaneet rohkean tehtävän päälleen, koettaessaan saada teosofisen liikkeen alkuun. Kaikki Mestarit valkoisessa veljeskunnassa eivät olleet yhtä mieltä sen onnistumisesta, koska Europpa oli heistä materialistisuudessaan ja väärässä kristillisyydessään liian pimeä. Mutta etsittyään 100 vuoden aikana sielua, joka olisi mennyt tulleen teosofisen sanoman takia, nuo kaksi Mestaria löysivät H. P. B:n, ja silloin Egyptissä oleva valkoinen looshi lupasi auttaa heitä. Näin saatiin viisauuskonnon työ pimeässä Euroopassa alkuun, sen, jonka valo sitoo kaikki uskonnot yhteen. Tämä valo loistakoon kirkkaana ri:nessä vuosikokouksessamme.

Ja kuin vahvistukseksi tälle, kohotti kuoro ilmoille pia-

non ja harmonin säestämänä Mozartin latinalaissanaisen Glorian, joka kiurun lauluna nousi korkeuksia kohden.

Tämän jälkeen toivotti johtaja kaikki omat ja vieraat sydämellisesti tervetulleiksi, julistaen 11:nnen vuosikokouksen Mahaatma Moorjan, Mahaatma Kuthuunin ja adepti Helena Petovna Blavatskyn nimissä avatuksi. Ja kun kuoro oli jälleer, Martti Seilon esittäessä soolo-osaa, laulanut Wennerbergin iki-ihanana Psalmin, alkoi varsinainen virallinen vuosikokous.

Suullisessa vuosikertomuksessaan sihteeri painosti kaiken R.R.-toiminnan tapahtuvan enemmän sisäisissä maailmoissa, ulkonaisen toiminnan niin tärkeää kuin se onkin ollessa vain heijastusta siitä. Jäsenmäärä ilmoitettiin nimellisesti olevan 956, todellisuudessa noin 850.

Tämän jälkeen vieraat ja maaseutujäsenet esittivät tervehdyksiään. Veli Hannula toi tervehdyksensä esille toivon, että Kristus saataisiin kaikessa keskipisteeksi ja ylimäiseksi papiksi Jeesus Kristus. Suomen Adyar-seuran ylisihteeri, arkkitehti Rankka lausui sanat: Vaikka elämä on yksi, totuus yksi, on elämä, totuus sitä rikkaampaa, mitä monivivahteisempaa se esiintyy. Ja neiti Wilén, täällä olevan Point Looma-looshin puheenjohtaja kertoi heidän seuransa johtajaa, tohtori de Puruckeria odotettavan ensi kesänä myös Suomeen. Kymmenestä eri maaseuturyhmästä tuotiin tervehdyksiä, jotka kaikki ilmaisivat työniloa, kiitollisuutta ja rakkautta johtajaamme kohtaan.

Vuosikokouksen keskeisinä asioina olivat: Kesäkurssit, aikakauskirja, kustannusliike ja temppelirahasto. Ensimmäistä päätettiin, että ne tulisivat olemaan heinäkuun kolmannella viikolla eli 16—24 päivinä. Mukaan oli kurssikirjoina tuotava „Teosofian avain“ ja „Hiljaisuuden ääni“. Ja toivomuksena oli, että toisten seuran edustajia olisi myös läsnä tässä Blavatskyn merkeissä kulkevassa tutkimustyössä.

Aikakauskirjan johtaja toivoi tulevan yhä rikkaammaksi ja monipuolisemmaksi. Ja siksi hän halusi saada sille uutta toimituskuntaa, sillä tehtyään lähes 40 v. teosofista työtä, hän ilmaisi tahtovansa vapautua vähemmän henkisestä työskentelystä, päästäkseen voimakkaammin suoranaiseen luovaan työhön, m.m. näytelmien kirjoittamiseen, sillä näytelmät olivat hänestä se taidemuoto, joka sanan avulla enimmin vaikutti ihmiseen. Ja siksi hän tahtoisi osaltaan olla nostamassa madaltunutta kirjallista tasoa ylös pessi-

mismistä, erotiikasta, materialismista, tahtoisi taiteen parissa tuoda ihmiset jumaluskoon takaisin. Ja siksi oli aikakauskirja saatava toisiin käsiin.

Asiasta ei ehditty keskustella. Kello oli yksi. Kahvi odotti. Ja sen takana installatsioonin ihana, tempelikirkas hetki, jossa kutsuvieraatkin olivat läsnä saaden täten aavistusta R.R:n esoteerisesta pohjasta.

Illalla oli Väinämö-looshi, joka samoin kuin muutkin looshikokoukset pysyivät ulkopuolisille pyhäkköjen piiloissa, mutta joista nyt astuivat maailmaan takaisin loistavimmin silmin, nöyremmin mielin.

L a u a n t a i. Iltasella vuosikokous jatkui, jolloin sen myös piti päättyä, mutta asiat kehittyivät siksi kiintoisiksi, että sitä oli maanantain kysymyskokouksen sijasta jatkettava.

Kun oli saatu kuulla Ola Forsellin, Vilho Heliön ja Eeva Runsténin yhteinen musiikkiesitys ja kun parikolme sähkösanomaa oli luettu, joista viimeinen New-Yorkin R.R.-läisiltä, jatkettiin kysymystä aikakauskirjasta. Yleiseksi mieliteeksi tuli, että johtaja oli vapautettava sen rasituksista. Mille kannalle toimitus tulisi, jäisi johtajan valitseman toimituskunnan tehtäväksi.

Kahvit juotua siirryttiin seuraavaan kysymykseen, jonka alustukseksi johtaja m.m. mainitsi seuraavaa:

Temmelirahaston varat käsittävät Smk. 740,917:47, puhtaana omaisuutena Smk. 590,917:47, koska 150,000 on sen nimillä otettu velkaa. Näistä varoista on suurin osa eli 710,000:— lainattu Yrjö Eloniemelle, Kulmakoulun rehtorille. Syyn tiedämme. Tarvittiin luentosali ja looshihuoneusto, koska edellistä varten eivät Helsingin koulut tahoneet salejaan antaa ja jälkimäistä jäätiin ilman, kun Gösta Stenman möi talonsa, ja Yrjö Eloniemi rakensi koulunsa R.R-in tarpeita silmällä pitäen. Yleensä on tätä sijoitusta pidetty epäedullisena. Kuitenkin Smk. 400,000:— on edullisesti kiinnitettyä, jota vastoin ei 310,000:—. Kun tämä oli pikku summista koottua leskenropoa, katsottiin viisaimmaksi sanoa se irti. Ja nyt kun sen syysk. 1 pv:ään pitäisi vapautua, on syntynyt seuraava tuuma:

Antakaamme „ikuista vuokraa vastaan“ Yrjö Eloniemelle nuo 400,000:—. Silloin hänen on helpompi maksaa takaisin irtisanotut 310,000:—, jotka siten vapautuvat toisiin tarkoituksiin. Tässä kohdin oli tietysti saatava selville Yrjö Eloniemen ja temppelirahaston osanottajain mieli.

Syntyi erittäin vilkas keskustelu. Lausuntoja annettiin

johtajan ehdotuksen puolesta ja vastaan. Jotkut puolustivat johtajalle täyden päätösvapauden antamista, toiset maltillisempina ehdottivat komiteaa, jonka pohdittavaksi asia tulisi, kolmannet taas pitivät taloa perikatoon tuomitaina ja tahtoivat ainakin nuo 310,000:— vapauttaa tulevan temppelein pohjarahastoksi, koska omaa temppeeliä varten koko rahasto oli perustettu.

Asia jätettiin maanantaihin sen jälkeen kuin ensin oli käyty kuulemassa mitä „H. P. B:llä oli meille sanottavaa“.

Ensimmäinen pääsiäispäivä. Seurasi paljon odotettu juhla Kansallisteatterissa, jolloin johtajan nuoruudenhaaveen saatiin nähdä toteutuneen: hänen esiintyvän taiteellisessa luomistyössä.

Orkesterin soitettua alkusoiton, Annikki Uimosen ja Martti Seilon laulettua kaksi arvokasta duettonumeroa ja johtajan lausuttua kirkkaasti ja suppeasti muutamia yleisiä suuntaviivoja kuin esipuheeksi kappaleeseensa, aukeni hienon orkesterisoiton jälkeen esirippu ensimmäiseen kuvaelmaan: H. P. B. nuorena 20-vuotiaana Hyde Parkissa Lontoossa kohtaa Mestari Moorjan ja päättää valmistautua Europan pelastajaksi tuholta. Toinen kuvaelma 20 vuotta myöhemmin H. P. B. kypsyneenä taistelijana harnaan veljeskunnan kokouksessa, jossa hän olisi varmaan ollut tuhon oma, ellei Mestari olisi tullut rakasta tsheelaansa pelastamaan. Kolmas kuvaelma: ne 10 vuotta ovat kuluneet, jotka harmaa veljeskunta on antanut H.P.B:n työlle armonaika. Kodissaan Würzburgissa kirjoittaessaan Salaista Oppia saa H. P. B. v. 1885 tiedon häväistyskirjoituksesta, joka kiertää ympäri maailman sanomalehdistöä ja leimaa hänet aikansa suurimmaksi uskonnolliseksi petturiksi. Monet luopuvat hänestä. Hän tuntee itsensä kaikkien hylkäämäksi. Mutta kreivitär Wachtmeister osoittautuu uskolliseksi, rohkaisten häntä työtään jatkamaan. Neljäs kuvaelma: Vuosi 1891. H. P. B. hauraana, hymyilevänä vanhuksena. Teosofinen liike on vauhdissa. Hänellä on kaksi etevää työnsä jatkajaa Annie Besant ja William Judge, mr. Meadin käydessä kristillistä gnostisismia tutkimaan. Bostonin vuosikokouksesta saapuu riemuisia viestejä. Jättiläistyölle on laskettu perustus. Mutta perustajan voimat ovat lopussa. Hiljaa, valoisasti, yksistään hän nukahtaa kuoleman uneen, vielä viimeisen kerran maan päällä kohdattuaan Mestarin, parhaimman ystävänsä.

Kun katsomon täyteisestä yleisöstä valtavat kättentapu-

tukset olivat loppuneet, huudettiin tekijä yhdessä Hilda Pihlajamäen kanssa esille. Molemmille ojennettiin kukkia, tekijälle lisäksi R.R.-ystäviltä laakeriseppele, jonka tämä kainosti kiittäen „H. P. B:tä“ kädelle suudellen otti vastaan.

„H. P. B.“! Ilman häntä ei kappale olisi noussut herkistyneelle huipullensa, ei olisi sillä voimalla ja hienoudella kyennyt edistämään noita kuulaita, kauniita, terävällä psykologisella vaistolla valittuja leikkauskuvia „leijonasydämen“ historiasta. Kuinka paljon noiden kahden, hengen ja taiteen mestarin yhteistyö voisi vielä meille antaa! Miten he yhdessä saattaisivatkaan mysterionäytelmillä ummehtuneita ihmismieliä jalostaa! Kiitos kirkkaista, unohuttamattomista hetkistä!

Toinen pääsiäispäivä. Neljä eri kokousta! Eikö ollut työtä? Ensiksi esoteristien kokous kello $1\frac{1}{2}$ 10, sitten luento klo 12, sitten Väinämön kolmas aste klo 3 ja vihdoin vuosikokouksen päättäjäiset klo 7.

Luento oli erikoisen kiintoisa: H. P. B:n itämaalaisuus. Totuudenetsijää aihe on erikoisestl viime aikoina pyrkinyt vetämään puoleensa, koska esim. antroposofian piireissä ei anneta H. P. B:lle erikoisempaa arvoa juuri itämaalaisena, maailman kaivatessa länsimaalaista uskonnollisuutta, ja kun T. S:n puolella ehken pidetään R. R:iä länsimaalaisena teosofian haarana, sen poiketessa oikeasta itämaalaiselta viisauksuskonnon tieltä. Siksi oli erikoisen valaisevaa kuulla johtajan aukavan sanaisen lippaansa.*)

Iltaisessa loppukokouksessa kaikki päättyi odottamattoman hyvin. Musiikinumerojen jälkeen johtaja kysyi ajatustamme siitä, kuinka käsitimme hänen asemansa tempelirahastossa. Oli nimittäin ilmennyt käsityksiä, että ylin sananvalta siinä ei ole hänellä, vaan se on R. R:n rahataloudesta erillään oleva järjestelmä. Toisaalta taasen, kun tempelirahaston nimissä otettiin 150,000 markan laina Yrjö Eloniemeä varten, oli se hänen, johtajan, nimissä otettu.

Monista puheenvuoroista, joita käytettiin, kävi voimakkaasti ja yksimielisesti ilmi, että johtajaa pidettiin tempelirahaston „ylimpänä rahastonhoitajana“ ja että hänellä oli oleva täysin vapaa käyttöoikeus sen varoihin, hänen tarvitsematta olla tilivelvollinen jäsenille. „Rahat oli annettu tempelirahastoon auliilla sydämellä, niinkuin muinainen

*) Esitelmä on julkaistuna tässä samassa numerossa.

leskenropo, ilman ehtoja, kysymättä, mihin tarkoitukseen niitä käytettiin.“ Toivomuksena vielä lausuttiin, ettei vastedes raha-asioita pohdittaisi vuosikokouksessa, vaan pidettäisiin tämänkertaista otetta koko seuran yhteisenä maakokeena, joka nyt oli saatu onnelliseen päätökseen.

Lopuksi kehittyi tuuma uuden rahaston perustamisesta, jolle nimeksi valittiin „P. E:n rahasto“. Johtaja suostui ottamaan tästä edesvastuun vastaan, selittäen lähettävänsä kaikille jäsenille uudesta järjestelystä kiertokirjeen ja samalla kirjoittavansa siitä R. R:iin.

Näin päättyi onnellisesti ja sopusointuisesti 11:s vuosikokouksemme. Sen loppupisteenä johtaja sydämestään kiitti työtä tehneitä toimikuntia ja kaikkia rakkaita lapsiansa ihanasta yhdessäolosta. Ja johtajaa kiitettiin, jonka kiitoksen hän sanoi menevän — tiedättekö mihin — suoraan H. P. B:n jalkojen juureen.

„Sun haltuus rakas isäni“ huulilla erottiin ja lähdettiin kotia kohti, sydämissä voimakas kysymys: uskallatko, tahdotko ottaa askeleen eteenpäin — valoa kohti?

A. R.

Zuleva uusi rotu.

Kappale Salaisen Opin toisesta osasta.

Olemme puhuneet seitsemästä rodusta, joista viisi on melkein suorittanut maallisen vaelluksensa, ja olemme sanoneet, että jokainen juurirotu alarotuineen ja lukemattomine haarautumineen tai heimorotuineen on täysin erillään edellisestä ja seuraavasta juurirodusta. Tätä vastaan voidaan esittää väitöksiä sen yhdenmukaisuuden johdosta, joka on havaittu olevan nykyisin vallitsevissa ihmisroduissa ja kansanheimoissa. Ihminen on — lukuunottamatta väriä ja tyyppiä sekä mahdollisesti joitakin erilaisuuksia kasvojen muodossa ja aivokalvon tilavuudessa — aina jokaisessa ilmastossa ja jokaisessa maanosassa ollut sitä myöskin ruumiin suuruuden verraten, sanovat luonnontutkijat, samalla kun he väittävät, että hän polveutuu samasta tuntemattomasta esi-isästä kuin apina, olettamus, joka kuitenkin loogillisesti on mahdoton lukemattomine suuruuden

ja muodon vaihteluineen hänen ensimmäisestä kehityksestään kaksijalkaiseksi eläimeksi. Ne ylen loogilliset ihmiset, jotka puolustelevät näitä molempia lauseita, pitävätkööt meidän puolestamme ristiriitaiset käsityksensä. Vielä keran käännymme me ainoastaan niitten puoleen, jotka, epäillen, että tarut ovat yleensä syntyneet „ulkonaisen luonnon näkyväisten vaikutusten tutkisteluista“, pitävät „helpompana pitää näitä ihmeellisiä kertomuksia jumalista ja puol-jumalista, jättiläisistä ja kääpiöistä, lohikäärmeistä ja kaikenlaisista pedoista jonkinlaisina muovailuina kuin kokonaan tekaistuina“. Se on ainoastaan tällaisista „muovailuista“ fyysillisessä luonnossa ja myöskin nykyisen ihmiskunnan muistoista ja käsityksistä, joita salainen oppi puhuu. Nykyaikaisen tieteen ainoastaan muutamia vuosisatoja käsittäviä kokemuksia ja todellisiin havaintoihin perustuvia puhtaita mietiskelyolettamuksia vastaan se asettaa katkeamattoman perintätiedon sekä ne todistuskappaleet, jotka säilytetään sen pyhätöissä. Lakaisten pois ne hämähäkinkudosmaiset teorit, jotka on kehrätty siinä pimeydessä, joka peittää tuskin muutamien vuosituhansien aikakautta ja jota eurooppalaiset sanovat „historiakseen“, sanoo ikivanha tieto meille: Kuunnelkaa kertomustani ihmiskunnan menneestä elämästä!

Ihmisrodut syntyvät toinen toisensa jälkeen, kasvavat, kehittyvät, vanhenevat ja kuolevat. Niitten alarodut ja kansat kuuluvat saman lain alaisuuteen. Jos teidän kaikkikieltävä nykyaikainen tieteenne ja teidän n. s. filosofianne eivät kiellä, että ihmiskunta on kokoonpantu hyvin merkityistä tyypeistä ja roduista, johtuu se ainoastaan siitä, että tämä tosiasia on kieltämätön. Kukaan ei uskalla väittää, ettei olisi ulkonaista eroavaisuutta englantilaisen, afrikkalaisen neekerin ja japanilaisen tai kiinalaisen välillä. Toiselta puolen useat luonnontutkijat väittävät valheeksi nimenomaan sen, että sekoitettuja ihmisrotuja, s. o. täysin uuden rodun siemen, muodostuu meidän päivinämme, vaikka de Quatrefages ja jotkut muut sitä hyvällä syyllä väittävät.

Meidän yleistä käsitystämme ei kuitenkaan hyväksytä. Tullaan sanomaan, että mitä muotoja ihminen onkaan läpikäynyt pitkässä esihistoriallisessa menneisyydessä, ei mitään muutokset (lukuunottamatta nykyisiä vaihteluja) odota häntä tulevaisuudessa, ja että siis meidän kuudes ja seitsemäs juurirotomme ovat olettamuksia.

Tähän vastataan jälleen: Miten te sen tiedätte? Teidän kokemuksenne on rajoitettu muutamaiin harvoihin vuosituhansiin, jotka ovat vähemmän kuin päivä ihmiskunnan koko iässä, sekä nykyisiin tyyppeihin nykyisillä mantereilla ja saarilla, jotka kuuluvat meidän viidenteen rotuumme. Miten te voitte sanoa, mitä tulevaisuudessa tapahtuu tai ei? Sellainen on kuitenkin se ennustus, joka on ilmaistuna salaisissa lähdekirjoissa ja niitten ei suinkaan tietämättömissä tiedoissa.

Atlantilaisen rodun alusta on kulunut useita miljoonia vuosia, ja kuitenkin tapasimme atlantilaisten viimeiset jäännökset vielä 11,000 vuotta sitten sekoittuneena aasialaiseen ainekseen. Tämä osoittaa, miten suunnattoman kauan rotu voi säilyä, sitten kun seuraava rotu on jo esiintynyt, vaikka vanhempi mielenlaatunsa ja ulkonaisen tyypin puolesta kadottaa tärkeimmät tuntomerkinsä ja saa ne uudet piirteet, jotka ovat ominaiset nuorelle rodulle. Sama suhde voidaan havaita sekoitettujen ihmisrotujen syntyessä. Niinpä salainen filosofia opettaa, että myöskin meidän aikanamme ja meidän omien silmien edessä kehittyy uusi rotu ja uusia rotuja suunnitellaan, ja että se on Amerikassa, jossa kehittyminen tapahtuu, sekä että se on jo hiljaisuudessa alkanut. Oltuaan puhtaita anglosakseja tuskin kolmesataa vuotta sitten, Yhdysvaltain amerikkalaiset ovat sekoittamalla suuresti eri kansallisuuksiin ja avioliittosuhteisiin heidän kanssaan jo muodostuneet itsenäiseksi kansaksi, melkein roduksi omaa lajiaan, ei ainoastaan menttaalisesti, vaan myöskin fyysillisessä suhteessa. Ja de Quatrefages sanoo: „Jokaisella sekoittuneella rodulla, joka vakiintuu sisäiseen yhdenmukaisuuteen, on kyky esiintyä kuin alkuperäinen rotu uusine sivuhaaroineen. Niinpä on ihmiskunta nykyisessä asteessa varmasti suurimmaksi osaksi muodostunut eri rotujen asteittaisesta risteyttämisestä, joita ei tällä hetkellä tunneta.“

Niinpä amerikkalaiset ovat ainoastaan kolmen vuosisadan aikana muodostuneet „alkuperäiseksi roduksi“ jokikin aikaa, ennenkuin siitä muodostuu rotu sinänsä, ja jo nyt se erottautuu huomattavasti kaikista muista olemassa olevista roduista. He ovat, lyhyesti sanottuna, kuudennen alarodun siemen ja tulevat varmasti joittenkin vuosisatojen aikana muodostumaan uranuurtajaksi sille rodulle, jonka kaikkine uusine ominaisuuksineen täytyy seurata nykyistä europalaista eli viidettä alarotua. Senjälkeen

tullaan heissä suunnilleen 25,000 vuoden aikana ryhtymään esivalmisteluihin seitsemättä alarotua varten, kunnes suurien mullistusten jälkeen — ensimmäinen sarja niistä, joka jonakuna päivänä tuhoaa Europan ja vielä myöhemmin koko aarialaisen rodun (siis kohtaa myöskin Amerikan molempia mantereita) sekä suurimman osan meidän mannertamme ja sen saarilla olevia maita — kuudes juurirotu kierroksessamme esiintyy maailmannäyttämöllä. Milloin tämä tapahtuu? Niin, kuka voi vastata tähän kysymykseen, mahdollisesti viisauden suuret Mestarit. Ja he ilmaisevat tästä yhtä vähän kuin ne lumipeittoiset vuorten huiput, mitkä kasautuvat heidän yläpuolellaan. Koko meidän tietomme on, että kuudes rotu tulee syntymään hiljaa ja huomaamatta, aluksi niin huomaamattomasti, että pitkänä vuosituhansina näitä uuden ajan edeltäkävijöitä — omituisesti varustettuja lapsia, joista kasvaa omituisia miehiä ja naisia — pidetään epäsäännöllisinä luonnon oikkuina, fyysisessä ja menttaalisessa merkityksessä luonnottomina poikkeuksina. Senjälkeen, sitä mukaa kuin he lisääntyvät ja heidän lukumääränsä jokaisena aikakautena kasvaa, he eräänä päivänä heräävät tietoon, että he muodostavat enemmistön. Silloin sensijaan niitä ihmisiä, jotka muistuttavat meitä, tullaan pitämään kuin sekasikiömäisinä poikkeuksina, kunnes he vuorostaan kuolevat sivistyneistä maista ja ainoastaan pieniä ryhmiä jää jällelle saarille — vuoriemme huipuille — jossa he riutuvan elämän aikana rappeutuvat ja lopuksi häviävät, mahdollisesti miljoonien vuosien kuluttua, kuten muinoin azteekit hävisivät, ja kuten meidän päiviemme njam-njamit, kääpiökansa Keski-Afrikassa, ja kääpiömäinen mula-kurumba-heimo Nilgiri-vuoristossa Hindostanissa vähitellen kuolee. Kaikki nämä ovat jäännöksiä muinaisista mahtavista roduista, joitten olemassaolosta kaikki tieto on kadonnut nykyisten sukupolvien muistosta, kuten me itse kerran unohdamme kuudennen rodun ihmisyyden. Useita vuosituhansia tulee viides rotu elämään kuudennen rodun ihmisten parissa, tällöin muuttuen — kuitenkin hitaammin kuin seuraajansa — niin ruumiin suuruuteen ja yleisen ruumiinrakenteen kuin sielunlahjoihinsa nähden. Samalla tavalla ulottuivat neljännen rodun viimeiset haarautumat meidän aarialaiseen rotuumme, ja samoin työntäytyi kolmas rotu atlantilaiseen.

Tämän kuudennen suuren rodun esiintymisen valmistusmenettelyn täytyy kestää koko kuudennen ja seitsemän-

nen alarodun. Mutta viidennen mantereen viimeiset jäännökset eivät häviä ennenkuin jonkun ajan kuluttua uuden rodun noususta, jolloin toinen ja uusi asumus, kuudes manner, tarkoitettu vastaanottamaan uutta vierasta, on noussut niistä uusista meristä, jotka silloin peittävät maankuoren pinnan. Sinne tulevat myöskin muuttamaan ja sinne majoittuvat ne kaikki, jotka onnellisesti ovat vältäneet yleisen tuhon. Milloin tämä tapahtuu, ei — kuten juuri mainittiin — tekijän ole annettu tietää. Kuitenkin, kun luonnon toiminta ei koskaan ilmene äkkinäisin hypäyksin ja harppauksin, yhtä vähän kuin ihminen äkkiä voi siirtyä lapsuudesta kypsyyn tilaan, tulee loppuromahduksen edellä tapahtumaan useita pienempiä veden ja tulivuoren tulen aiheuttamia vajoamisia ja hävityksiä. Hytkähtäkööt suonet ja sykkikööt sydämet nuoruuden innostuksesta sillä suvulla, joka nyt asuu Amerikan vyöhykkeessä, mutta kun kuudes rotu alkaa, ei ole olemassa enää mitään amerikkalaisia, yhtä vähän kuin europalaisia, sillä ne ovat silloin tulleet uudeksi roduksi ja moniksi uusiksi kansoiksi. Viides ei kuitenkaan kuole, vaan jatkaa elämäänsä jonkun ajan. Sekoituneena uuteen rotuun useitten satojentuhansien tulevien vuosien aikana, se on, kuten äsken mainittiin, samalla kun se uudistuu, vaikka hitaammin kuin seuraajansa — mutta kuitenkin muuttuva täysin sielunlahjoiltaan, yleiseltä ruumiinrakeenteeltaan ja ruumiinkooltaan. Ihmiskunta ei kuitenkaan uudelleen pukeudu jättiläismuotoihin, kuten lemuralaiset ja atlantilaiset, sillä kun kehitys vei neljännen rodun fyysisissä kehityksessään alas materialismin suurimpaan syvyyteen, on nykyinen rotu nousevassa kehityskaarassa, ja kuudes vaupautuu nopeasti aineen, ja myöskin lihan kahleista, joihin me nyt olemme sidotut.

Se on siis ihmiskunta Uudessa maailmassa — Patalassa (vastakkaisuusmaa eli alempi maailma, kuten Amerikkaa nimittää Intia) huomattavasti vanhempi kuin Vanha maailma, vaikka ihmiset ovat unohtaneet myöskin tämän tosiasian — se on se ihmiskunta, joka on saanut karmakseen kylvää siementä sarastavalle suuremmalle ja huomattavasti kunniakkaammalle rodulle kuin joku nykyään tuntemistamme. Aineen aikakautta seuraa henkinen ja täysin kehittynyt järjen aikakausi. Historiassa ja rotukehityksessä vallitsevan yhdenmukaisuuslain mukaan muodostavat ylhäiset adeptit tulevan ihmiskunnan enemmistön.

Ihmiskunta on aikakautiselta merkitykseltään lapsi, eikä yksikään sen olennoista voi välttyä suorittamasta tiedontonta tehtävänsä tai vapautua yhteistoiminnastaan luonnon kanssa. Siten on ihmiskuku, rotu rodulta, täyttävä määrätyn aikakautisen pyhiinvaelluksensa. Ilmasto muuttuu ja muutos on jo alkanut. Jokainen troopillinen vuosi saa nähdä uuden alarodun syntymisen ja se on joka kerta oleva askel korkeammalla nousevassa aikakaudessa, samalla kun sarja muita, vähemmän onnistuneita ryhmiä — luonnon epäonnistuneet luomukset — yksilöllisten ihmisten tapaan katoaa ihmissuvusta jättämättä edes mitään jälkeä.

Sellainen on karman lain valtikan alainen luonnon kulku, alati olevan ja alati tulevan luonnon. Sillä, Mestarin sanojen mukaan, jotka harvat salatiiteilijät tähän asti tuntevat: „Nykyisyys on entisyyden lapsi, tuleva syntyy nykyisestä, ja kuitenkin, sinä nykyinen hetki! Etkö tiedä, ettei sinulla ole mitään isää eikä myöskään voi olla lapsia, että sinä alati synnyttät vain itsesi? Ennenkuin olet alkanut sanoa: „Minä olen menneitten hetkien jälkeläinen, entisyyden lapsi“, olet sinä tullut juuri siksi entiseksi. Ja katso, ennenkuin vielä ehdit lausua viimeistä tavua, et ole enää nykyinen, vaan totisesti tuleva. Niin ovat menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus alati elävä kolminaisuus Yhdessä — todellisen Olen maha-maaja.“

H. P. Blavatsky.

Suom. A. K.

Minä olen sinä.

— Opetä minulle, jumala, sinun oma kieleksi, opeta minua ymmärtämään sinun puhettasi — ei kirjoista eikä toisten sanoilla, vaan sinun omilla sanoillasi, niinkuin olet ne ilmentänyt ja piirtänyt kaikkeuden katoamattomalle pohjalle!

— Sinä olet suloinen aine tutkia, loppumaton vaikka kuinka ahkeralle, aivan väsymättömälle tutkijalle.

— Et sinä pahastu, vaikka väärinkin sinusta ajattelin. Et sinä muuksi muutu, vaikka kuinka hullunkurisen mahdolloman kuvan loisin sinusta itselleni. Ei tapahdu vahinkoa minun erehtymiseni tähden — erehdyn ja erehdyn jälleen ja siten lopulta osun oikeaan.

— Etsiessäni kuinka voisin olla löytämättä sinua? Sinä tulet vastaani joka askeleella ja paljastat minulle aina uuden miljoonista muodoistasi.

— Totisesti en sinua häpäise ymmärtämällä sinun läsnäolosi sekä hyvässä että pahassa, korkean vuoriston häikäisevässä lumessa ja suurkaupungin saastaisimmassa loassa.

— Sinä näytät minulle kasvosi jonkun jumalan täydellisessä kauneudessa ja minä voin seurata piirteittäsi jälkiä jonkun julmurin vääristyneissä ilmeissä.

— Sinun salaisuutesi kätkeytyy niin rakkauden kuin vihan voimien taa.

— Sinä itse pysyt ikuisesti käsittämättömänä, mutta se ei kuitenkaan masenna minua eikä estä minua etsimästä sinua.

— Etkö myös sinä minun kauttani tutkiskele itseäsi, sillä kerran tähän olevaisuuteen sinun kutsumanasi olen välttämätön tekijä sinussa?

— Näin kumpikin olemme riippuvaiset toisistamme: ellei minua olisi, eipä olisi sinuakaan.

— Minä olen sinä, ikuinen ykseys, tinkimätön välttämättömyys.

J. Sn—

H. P. Blavatskyn itämaalaisuus.

P. E:n esitelmä toisena pääsiäispäivänä.

Helena Petrovna Blavatskya, jonka satavuotista syntymä-muistojuhlaa vietämme tänä vuonna ylt' ympäri teotofista maailmaa, emme voi paremmin kunnioittaa, kuin koettamalla ymmärtää häntä asiallisesti selvän ja yksinkertaisen totuuden valossa. Emme saa peittää itseltämme mitään, vaan katsoa asioita suoraan silmiin ja käsittää, että ne tosiasiat, jotka voivat näyttää salaperäisiltä, ehkä käsittämättömiltä, on juuri annettu meille sitävarten, että niitä tyystin harkittuamme, tutkittuamme ja punnittuamme pää-

sisimme selvään käsitykseen H. P. Blavatskyn suuresta työstä ja teosofian todellisesta sisällöstä.

Aina kun mainitaan madame Blavatskyn nimi, muistuu ihmisten mieliin se luulo, joka oli yleinen hänen eläessään, että hän ei ollut kristitty, ei tuntenut Kristusta, eikä meidän Jumalaa — niinkuin me täällä länsimailla Jumalaa käsitämme —, vaan että hän oli niin itämaalainen, niin buddhalainen, että yhtä hyvin voisi sanoa, ettei hän erikoisesti Jumalaa uskonutkaan. Kirkolliset ihmiset olivat alusta lähtien Blavatskyn vastustajia ja epäilijöitä ja sanoivat häntä Kristuksen kieltäjäksi ja Antikristuksen edelläkävijäksi, joka tahtoi tuoda itämaalaista pakanuutta tänne länsimaille.

Oliko tässä arvelussa perää? Oli ainakin siinä määrin, ettei buddhalaiseksi voitu sanoa ihmistä, joka ei olisi antanut mitään aihetta siihen. Tiedämmekin, että madame Blavatsky ulkonaiselta uskontunnustukseltaan oli buddhalainen. Yhdessä Olcott'in kanssa hän oli ottanut buddhalaisessa temppelissä niinkuin sanotaan, „pansiilin“ ja siten tullut tunnustetuksi buddhalaiseksi papin edessä. Samalla hän kuitenkin aina painosti, että hän ei ollut buddhalainen siinä merkityksessä, että hän pitäisi toisia uskontoja väärinä, vaan hän oli buddhalainen ulkonaiselta uskontunnustukseltaan, mutta sisäisesti kaikkien uskontojen salaisien oppien kannattaja, sillä esoteerinen viisaus eli teosofia oli löydettävissä kaikissa uskonnoissa, ei ainoastaan vanhoissa n.s. pakanauskonnoissa, vaan myös todellisessa kristinuskossa. Näin Blavatsky väitti, mutta maailma ei kallistanut siihen niin paljoa huomiotaan kuin siihen, että hän oli buddhalainen. Tämä käsitys johtui suuressa määrässä siitä, että Mr. Sinnett, joka ensimmäisenä kirjoitti teosofiasta täällä Europassa, antoi kirjalleen nimen „Esoteerinen Buddhanusko“. Blavatsky koetti turhaan oikaista asiaa, — teosofia jäi yleisön silmissä buddhalaiseksi yritykseksi kääntää kristityitä pakanauteen.

Toiselta puolen H. P. Blavatsky itse kirjoitti sisarelleen kirjeessä, että vaikka hän yleensä ei voinut sietää kristittyjä „sielunpaimenia“, ei roomalaiskatolisia eikä protestanttisia pappeja ja jesuiittoja, hän sittenkin oman sielunsa sisäisestä pakosta hyväksyi venäläisiä pooppeja. Niistä hän piti; niitä hän ei voinut katsella samalla vastenmielisyydellä kuin roomalaiskatolisia pappeja. Venäläinen pooppi oli hänelle lapsuuden ajoilta mieluisa. Venäläinen

pappi oli erinomainen kaikella tavalla. „Minä en ole kristitty, olen oikeastaan buddhalainen. Mutta siitä sinä näet, kuinka ristiriitainen on ihmisen sielu. En voi olla rakastamatta omaa venäläistä uskontoani ja sen pappeja!“

Muistakaamme, että H. P. B. — Helena von Hahn, niinkuin hänen tyttönimensä oli — jo lapsena oli todellinen totuudenetsijä. Hän katseli elämää ja sen ilmiöitä ja näki niissä enemmän kuin muut ihmiset. Pienestä pitäen hän oli erikoislaatuinen muiden ihmisten joukossa. Hänellä oli näkyjä, unia; henkimaailma oli yhtämittaa hänen ympärillään. Hän ei elänyt samaa elämää kuin toiset, hän alituisesti kysyi, mikä se elämä oli, joka häntä niin salaperäisenä ympäröi, ja meidän täytyy myöntää, että oli sanomaton köyhyiden tunnustus kristillisen kirkon puolelta, kun ei se voinut näyttää hänelle, missä totuus oli. Se ei kyennyt selittämään hänelle hänen näkyjään ja hänen kykyjään. Kukaan ei voinut häntä neuvoa, ei auttaa. Ylpeä kristikunta ei millään tavalla voinut opettaa nuorta Helenaa. Hän tunsu itsensä vieraaksi, muukalaiseksi. Hänen täytyi lähteä maailmalle etsimään totuutta. Kristikunta hylkäsi hänet jo lapsena, koska sillä ei ollut hänelle mitään antaa; se ei voinut ottaa lasta vastaan, joka tahtoi totuuden tietää.

Kaksikymmenvuotiaana, syntymäpäivänään hän tapasi Lontoossa mestari Moorjan, ja hänelle selvisi, että jos hän tahtoo päästä selville elämäkysymyksistä, on hänen mentävä Indiaan. Itämaiden viisaat avasivat hänen silmänsä, sanoen: tule meidän luoksemme; me olemme säilyttäneet totuudentiedon läpi vuosituhansien.

Emme saata ihmetellä, että Helena Blavatsky matkusti itämaille, — että hän itsekin tuli itämaalaiseksi ja buddhalaiseksi. Emme saata ihmetellä, että hän nimitti Buddhaksi korkeinta personallisuutta, mitä hänen mielestään maan päällä oli ollut. Emme saata sitä ihmetellä, mutta kysymme samalla: eikö hänen totuudentietonsa ulottunut kaikkialle, eikö hän saanut tietää, kuka Jeesus Kristus oli?

Minun täytyy sanoa, että olen vuosikymmeniä tätä kysymystä pohtinut ja tutkinut ja tullut semmoiseen johtopäätökseen, että madame Blavatsky sekä tiesi että oli tietämättä. Voin ehkä muutamin sanoin selittää, mitenkä tämän asian ymmärrän ja miksi se minusta on ollut — ei ainoastaan mahdollinen, vaan suorastaan välttämätön.

On otettava huomioon eräs seikka, mistä minäkään en

ollut täysin selvillä ennenkuin viime vuonna, jolloin sattumalta tuli käsiini eräs H. P. B:n kirjoitus, jonka hän oli julkaissut vuonna 1888 ranskalaisessa aikakauskirjassa *Le Lotus rouge*. Tässä kirjoituksessa madame Blavatsky sanoo suoraan ja nimenomaan, että evankeliumit ovat esityksiä vihkimyksen suuresta draamasta. Ne esittävät ihmishengen salaista kehitystä täydellisyyden huippuun. Ne on kirjoitettu silmälläpitäen tätä yleispätevää psykologista merkitystä.

Sitä ei kukaan meistä kiellä; olemme ymmärtäneet alusta alkaen, että evankeliumit esittävät ihmishengen salaisen kehityksen. Onhan niissä kuvattu „Via Dolorosa“, tie Golgatalle, jota jokaisen ihmisen täytyy kulkea. Evankeliumit ovat epäilemättä vihkimysdraamoja; jokainen ihmisolento, joka alkaa kulkea tiellä täydellisyyttä kohti, kyllä näkee oman sisäisen ja korkean kehityksensä evankeliumeissa kuvattuna. Se on kyllä totta. Mutta sitten H. P. Blavatsky samassa kirjoituksessa lisää: Mitään Kristusta ei tietysti personallisuutena ole ollut maan päällä. Eivät evankeliumit kerro mistään historiallisesta henkilöstä, Jeesus Natsarealaisesta, joka olisi elänyt maan päällä ja kuollut ristinpuulla. Kertomuksen puitteet on saatu erään juutalaisen adeptin elämästä, joka eli Lyddassa noin satakaksikymmentä vuotta ennen Kristusta. Tämä lyddalainen adepti Jehoshua syytettiin vallankumoushankkeesta ja kivitettiin Lyddan ulkopuolella, kärsien sillä tavalla marttyyrikuoleman. Siihen tapaan kirjoittaa madame Blavatsky artikkelissaan.

Jos nyt ajattelisimme, että tämä on hänen ainoa lausuntonsa, että hän on tuonut siinä ilmi koko tietonsa, niin todella suuresti hämmästyisimme. Minäkin ällistyin kovasti ensin lukiessani; en aavistanut, että H. P. Blavatsky itse olisi sillä tavalla kirjoittanut. Olin kuullut erään teosofisen luennoitsijan viittaavan siihen, että madame Blavatsky esoteerisesti opetti, että Jeesus oli elänyt enemmän kuin sata vuotta ennen Kristusta, mutta en ollut kiinnittänyt siihen mitään huomiota, koska sanottiin, että se kuului hänen esoteerisiin opetuksiinsa. Siitä oli siis kirjoitettu muka joissain papereissa, joista minulla ei ollut tietoa, vaikka luulin lukeneeni H. P. B:n esoteerisetkin kirjoitukset. Mutta kun sain H. P. B:n oman kirjoituksen lukea, hämmästyin ja kysyin itseltäni: eikö H. P. B. tiennyt?

Otin käsiini hänen teoksensa „Salainen Oppi“ ja „Isis

Unveiled" ja selailin niitä. Huomasin taasen kuten ennenkin, ettei hän näissä kirjoissaan ollut yhtä jyrkkä kuin tuossa pienessä aikakauskirja-artikkelissaan. Hän puhuu esim. Philo Judaeuksesta ja sanoo, että hän oli Jeesuksen aikalainen; mutta Philo ei elänyt sata vuotta e. Kr.! Tuo juutalainen filosofi-historioitsija, joka antoi esseelaisista ja terapeuteista erittäin intresantteja tietoja, eli meidän ajanlaskumme alussa ja oli siis sen Jeesuksen aikalainen, johon kristikunta aina on uskonut. Tiesikö siis madame Blavatsky, että Jeesus Kristus eli samaan aikaan kuin Philo, s.o. ajanlaskumme alussa, vai eikö hänellä itsellään ollut mitään varmaa tietoa? Mutta eräissä esoteerisissa papereissa, jotka julkaistiin hänen kuolemansa jälkeen Salaisen Opin kolmantena osana H. P. Blavatsky viittaa seikkaan, joka todistaa, että hänellä oli tietoa Kristusta koskevissa asioissa. Hän sanoo, että Buddha reinkarnoitui Shankaraatshaarjaan. Tämä on yleinen usko Tibetissä ja Indiassa. Shankara oli suuri filosofi, joka tahtoi puhdistaa Indian vanhaa uskontoa, sillä India ei ollut omaksunut Buddhanoppia, vaan oli säilyttänyt oman vanhan brahmalaisuutensa. Jo 32-vuotiaana Shankaraatshaarja poistui maailmasta, vetäytyi luolaan yksinäisyyteen ja kuoli vapaaehtoisesti elettyään ilman ruokaa ja juomaa. Nyt H. P. B. sanoo, että tällä tavalla Shankara tietysti valmisti itselleen karman; hänen täytyi jossain seuraavassa ruumistuksessaan suorittaa tuo karmansa, sillä koska hän oli ottanut hengen itseltään, täytyi hänen toinen kerta kuolla väkivaltaisesti samassa iässä. Kirjoituksessaan H. P. B. selvästi viittaa Jeesukseen. Mitä taas aikamäärään tulee, sanoo tekijämme samassa Salaisen Opin kolmannen osan kirjoitussarjassa, että Jeesus eli 600 vuotta Buddhan jälkeen. Tällöin ei voi olla kysymys lyddalaisesta Jehoshuasta, joka eli korkeintaan 500 vuotta Buddhan jälkeen.

Tämmöiset seikat viittaavat siihen, että H. P. B., joskin hän saattoi väittää semmoisia hämmästyttäviä asioita kuin mainitsemassamme ranskalaisessa artikkelissa evankeliumien dramaattisuudesta, hän toiselta puolen osoitti, joko että hänellä ei ollut selvää tietoa asioista, tai että hänellä oli, mutta että hän sai ainoastaan viitata eikä sanoa suoraan, kuinka asia oli.

Minun täytyy sanoa omana mielipiteenäni, että H. P. B. ei osannut eikä saanut sanoa suoraan, kuinka asia oli; hänen täytyi jättää se myöhempien totuudenetsijain selvitet-

täväksi. Hänen tehtävänsä oli niin vaikea, että jos hän ei olisi kulkenut juuri semmoista tietä, kuin hän mestarinsa johdolla kulki, hän luultavasti olisi saanut paljasta hämmennystä aikaan.

Kuvitelkaamme, että H. P. B. olisi tullut länsimaille ja sanonut suoraan: Jeesus Kristus on todella Vapahtaja, tämän maapallon sisäinen henki, Kristus jokaisessa, mystillinen Kristus jokaisessa, kosmillinen Kristus, joka meidät pelastaa! Hän ei olisi saanut silloin mitään aikaan. Kirkot olisivat heti iskeneet siihen ja ihastuneet: tietysti kosmillinen Kristus on meidän vapahtajamme ja mystillisestä Kristuksesta olemme aina puhuneet! Semmoinen sanoma ei olisi herättänyt ihmisiä. Kaikki olisivat nukkuneet rauhassa: meidän Kristuksemmehan se on, ja voi vanhoja uskontoja, minkälaisessa pimeydessä ihmiset niissä vielä elävät! Eikä kukaan ihminen olisi etsinyt Kristusta. Kaikki olisivat ajatelleet: „Ei siinä ole mitään etsimistä. Kristus on meidän oma Vapahtajamme, jonka Jumala on meille ilmoittanut. Mystillinen Kristus on kaunis lauseparsa. Harva pyhimys joutuu Unio Mysticaan; meitä jokapäiväisiä ihmisiä ei liikuta mystillinen Kristus. Meidän täytyy vain uhrata rahaa pakanalähetykseen, että saamme kaikki ihmiset polvistumaan ristin juurelle“. Sillä tavalla meidän kristillinen ylpeytemme vain olisi paisunut ja sokeutemme tullut yhä suuremmaksi.

Ei sillä tavalla länsimaalaisille saattanut puhua.

Kun mestarit suunnittelivat teosofista työtä, — se tapahtui kohta pari vuosisataa sitten, — olivat he yleensä epäilevällä kannalla, varsinkin europalaiset mestarit. Erikoisesti eräs englantilainen mestari oli jyrkästi kaikkea sitä vastaan, että pantaisiin toimeen liike länsimaalaisten pelastamiseksi, sillä „kristityt eivät ymmärrä mitään eivätkä ota kosmillis-mystillistä Kristusta vastaan. Kristus on aina heidän huulillaan, ja sentähden hän on kaukana heidän sydämistään“. Mutta kaksi itämaalaista mestaria — Moorja ja hänen sielunsa ystävä („minun sieluni valo“, niinkuin hän itse sanoo), Moorjan uskollinen työtoveri Kuthuumi — sanoi: „jos sittenkin koettaisimme auttaa länsimaita“. Silloin mestarein veljeskunnassa sovittiin siitä, että ainoa mahdollinen tapa oli alusta lähtien tuoda vanhojen uskontojen salaiset opit kokonaisuutena ilmi, jotta ihmiset tutustuttuaan niihin voisivat tulla Kristuksen luo. „Länsimaalaiset eivät voi ymmärtää kosmillista Kristusta,

elleivät ensin syvenny vanhoihin uskontoihin, jotka vievät Kristuksen luo. Ihmiset eivät ymmärrä etsiä Kristusta, niin kauan kuin luulevat, että Kristus on kuin tarjottimella". Näin mestarit sopivat neuvotteluissa, ja itämaalaiset Moorja ja Kuthuumi ottivat vastuun päällensä yhdeksänentoista vuosisadan teosofisesta yrityksestä. Olihan Buddha neljännellätoista vuosisadalla Tsongkhapana käskenyt, että joka vuosisadan viimeisellä neljänneksellä oli tehtävä yritys länsimaalaisten henkiseksi auttamiseksi, ja sentähden olikin lähetetty adepteja Euroopaan, mutta menneinä vuosisatoina oli menetelty sillä tavalla, että mentiin vain joidenkuiden ihmisten ja seurojen luo. Kun esim. 18:nella vuosisadalla lähettiläät Saint-Germain, Cagliostro ja Mesmer tulivat, kääntyivät he sisäisillä opetuksillaan ainoastaan suljettujen seurojen puoleen. Mutta nyt 19:nnellä vuosisadalla suunniteltiin julkista toimintaa. Nyt pitäisi auttaa kaikkia ihmisiä, jokaista, jolla olisi korvat kuulla totuuden ääntä. Sitä vastuuta eivät uskaltaneet länsimaalaiset mestarit ottaa päälleen, vaan sanoivat: „jos te uskalatte, te itämaalaiset, aloittaa työtä länsimailla, niin me kyllä myöhemmin tulemme mukaan ja tahdomme erikoisesti vuodesta 1925 tuoda mukaan sitä, mitä voisi nimittää todelliseksi kristinuskoksi, selvästi näyttäen, missä on länsimaalainen okkultismi ja millä tavalla kosmillinen Kristus Jeesuksen Kristuksen kautta sai lähimmän ja korkeimman ilmauksensa. Mutta sitä ennen me vain seuraamme asioita".

Mestarein sydämet heltyivät, kun he näkivät, että Moorja ja Kuthuumi löysivät sata vuotta etsittyään sopivan sielun, joka tuli heidän aseekseen maailmassa. Hän oli Moorjan vanha opetuslapsi, ja Moorja, joka kyllä katseli monenlaisia opetuslapsiaan, ei löytänyt toista niin hyvää, luotettavaa, kyvykästä, etevää, rakastettavaa ja epäitsekästä, kuin oli se sielu, joka sitten syntyi Helena Hahnina. Ja tietysti Helenan täytyi kasvaa siinä vanhassa tuntemuksessa, joka aina on vienyt Kristuksen luo itämailla, ja tietysti hän sai kiellon olla puhumatta suoraan Jeesus Kristuksesta. Se asia oli jätettävä avonaiseksi, jotta se herättäisi totuudenetsijän intoa löytämään totuutta!

Jos ajattelen omaa elämäni, olin verrattain nuoresta harras uskovainen jossain merkityksessä. En sitä niin paljon näyttänyt, mutta sisässäni uskoin ja pidin luonnollisena, että asiat olivat niin, kuin koulussa oli opetettu; mutta samalla tiesin sisässäni, että mikään uskonto ei ol-

lut mitään, jollei se ollut Jeesuksen Kristuksen jäljissä kulkemista. Sen tiesin erään kokemuksen nojalla. Olin luonnostani kiivas. Kerran olin taas vähällä raivostua. Silloin kuulin äänen vieressäni sanovan: „ei sinun tarvitse koskaan suuttua, se on turhaa“. Ääni oli lempeä ja käskevä. Olin heti voitettu ja vakuutettu ja sieluni täyttyi sanomattomalla rauhalla. Jouduin siten tekemisiin Jeesuksen ensimmäisen käskyn kanssa ja olin silloin 14-vuotias. Vasta ylemmillä luokilla koulussa rupesin vähän ajattelemaan ja arvostelemaan uskonnollisia opetuksia ja ihmettelin, että laškoissa yleensä puhuttiin järkevämmin kuin kirkon opissa vastaavista kysymyksistä. Tulin kuitenkin ylioppilaaksi, ennenkuin todenteolla rupesin etsimään totuutta, ja silloin jouduin samalla teosofiksi ja tunsin kuin ilmestyksessä että niin oli asiat kuin teosofiassa esitettiin.

Äärettömällä innolla tutkin kaikkia teosofisia kirjoja mitä sain käsiini. Blavatskyn „Salainen Oppi“ alkoi silloin ilmestyä ruotsiksi. Muutamia vuosia kului kiihkeässä lukemisessa, järkeilemisessä ja punnitsemisessä; ne olivat tuskallisia vuosia. Silloin ei ollut teosofista kirjallisuutta kuin nimeksi. Uudestaan ja uudestaan luin Sinnettin kirjat, Blavatskyn „Teosofian avaimen“ ja „Salaista Oppia“ ja mitä vain sain käsiini vanhan- ja keskiajan teosofisfilosofisia kirjoja. Luin Platonia, Böhmeä, Paracelsusta, Agrippaa, Svedenborgia y.m. Järkeilin ja ihmettelin ja tulin lopulta siihen, ettei kirjoista löydä elävää totuutta. Jumalasta ihmisen täytyy saada tietoa toisella tavalla.

Sitten minä löysin Kristuksen, elävän Kristuksen. Tämä kokemus oli niin voimakas, niin valtava, että kirjoitin v. 1896 tohtori Gustaf Zanderille, joka oli Ruotsin Teosofisen Seuran presidentti, ja sanoin: „teosofia on johtanut minut Kristuksen luo“. Tietämättäni lausuin sen tunnuslauseen, joka on aikamme oikea tunnuslause, sillä teosofian tehtävänä on viedä meidät Kristuksen luo. H. P. Blavatsky tuli sitä varten, että hän näyttäisi tien Kristuksen luo, mutta hänen täytyi kulkea omassa personassaan tuo itämaalainen polku, jotta me ymmärtäisimme, että Kristuksen luo on kuljettava; Kristusta piti etsiä sielunsa kaikella tuskalla, voimalla ja halulla, sillä ken totuutta etsi, hän etsi tietämättään Kristusta. Samalla tuli tie avonaiseksi kaikkien uskontojen kautta Kristuksen luo, sillä jokainen uskonto vei lähelle Kristusta sitä, joka vilpittömästi seurasi oman uskontonsa alkuperäisen perustajan käskyjä ja siveellisiä neuvoja.

Kun näin perästä päin ajattelen omaa nuoruuttani, ymmärrän, että saatoin tulla niin nopeasti teosofian kautta Kristuksen luo, koska neljätoistavuotiaana opin noudattamaan Jeesuksen ensimmäistä käskyä, vaikken sitä siksi tiennyt. Eihän meidän kristikuntamme tiedä mitään Kristuksen käskyistä. Ei kristikunnan ihminen tiedä, että jos tahtoo oppia tuntemaan kosmillista Kristusta ja herättää mystillisen Kristuksen itsessään, on ensimmäinen askel seurata Jeesuksen käskyjä, joista ensimmäinen on: „Älä suutu“. Koulussa opimme kyllä, että kristilliseen siveyteen kuuluu kunnollinen elämä. Nimenomaan opetetaan, että viha on Jumalan tahtoa vastaan, mutta — olihan olemassa esim. teologinen viha — odium theologicum — oman uskon puolesta! Se on suorastaan Jumalan vaatima. Papeilla ja piispoilla on täysi oikeus suuttua meihin, jos uskallamme loukata dogmien pyhyyttä esimerkiksi! Siihen opimme. Kun minä yksityisesti — selväkuuloisesti, kenenkään toisen näkemättä tai kuulematta mitään — sain toisenlaisen opetuksen, uskoin siihen heti ja noudatin neuvoa pienimmässäkin, mutta en uskaltanut kenellekään siitä puhua, sillä enhän tiennyt mitä se oli. Vasta myöhemmin sain tietää, että se oli Jeesuksen, oman vapahtajamme, nimenomainen käsky.

Elämme luonnottomassa tilassa täällä kristikunnassa. Meillä ei ole mitään opettajaa. Itämailla on aina ollut omat selvät vapahtaja-olentonsa, joiden käskyjä tuli noudattaa ja joiden jäljissä tuli kulkea. Jokainen buddhalainen tietää, että hän ei ole mikään buddhalainen, jollei hän tunnusta Buddhaa oppaakseen ja tiedä, mitä Buddha on opettanut. Samalla tavalla tiedetään Indiassa, että maallinen elämä on sitä varten, että opittaisiin kulkemaan suurten rishien jäljessä. Itämailla on aina ollut henkinen elämä ihmisten tiedossa. Mutta länsimailla ei ole opettajaa, ei neuvojaa elämän asioissa — ei mitään. Kristuksesta, josta sanotaan, että hän oli meidän vapahtajamme, on tehty semmoiren jumalolento, jonka jäljissä on mahdoton kulkea, ja hänen opetuksistaan ei tiedetä mitään. Vuorisaarna on sunnuntaina kaunis lukea, mutta sillä ei ole mitään tekemistä jokapäiväisen elämämme kanssa. Kristus vapahattaa sillä tavalla, että uskomme hänen verikuolemaansa. Ei mitään opastajaa ole meillä täällä kristikunnassa. Kaikki ovat täällä tietämättömiä; ei kukaan voi mitään neuvoa.

Eikä kukaan aavista, että Jeesus Kristus on meidän

neuvojamme. On aivan kuin sattuma, jos joku löytää Uudesta Testamentista Kristuksen elävänä ihmisenä ja opettajana! Ja hän on kuitenkin kristikunnan turva. Oi, missä kurjassa tilassa me elämme!

H. P. Blavatsky tuli meille itämaalaisena ja toi meille vanhan itämaalaisen viisauden, jotta sen kautta pääsisimme tietoon Jeesuksen Kristuksen opeista ja siitä, että meidän on niitä seurattava, jos tahdomme pelastua. Se oli ainoa mahdollinen tapa auttaa länsimaita. Niin uskon, kun nyt kokeneempana ajattelen näitä asioita. Kyllä madame Blavatsky tiesi, miten asia oli. Hän sanoo „Teosofian avaimessa“, että „jos te olisitte kristittyjä, niin te noudattaisitte vuorisäärnan sanoja“, ja toisessa paikassa, että kosmillinen Kristus on Aalaja, maailman sielu, johon meidän kaikkien tulee yhtyä. H. P. B. puhui „Kristusprinsiipistä“ meissä ja Kristuksesta personallisuutena vain ohimennen. Buddhasta hän sitä vastoin sanoi, että hän oli ihmisistä ensimmäinen ja korkein. Ja miksemme myöntäisi, että sekin on totta. Jollemme osaa koko olemuksellamme tuntea, aistita ja vaistota, kuinka suuri ja taivaallinen olento on semmoinen kuin Buddha, joka vielä tänäpäivänä on useimpien ihmissielujen vapahtaja, satojen miljoonien kannattajiensa ainoa tie ja turva, — jos me kristillisessä ylpeydes-sämme katselemme sivusta ja syrjäkulmin semmoista ihmistä kuin Buddha oli, emme voi koskaan nähdä Jeesus Kristusta! Emme voi nähdä, missä Jeesus Kristus on korkeampi, jollemme näe Buddhan korkeutta.

Sentähden minä en osaa sanoa muuta kuin, että siunattu oli se länsimaalainen H. P. B., joka uskalsi tulla itämaalaisten sanansaattajana ja opastaa meitä turhanpäiväisiä, sokeita länsimaalaisia kulkemaan askel askeleelta sillä tiellä, joka vie Kristuksen luo.

H. P. B:tä ajatellen.

H. P. B:tä ajatellessani muistuu mieleeni eräs kohta nuoruudessani. Se sattui niihin aikoihin, jolloin lapsuuteni koti oli laillisessa järjestyksessä hajonnut, ja minä, niinkuin monet ihmiset samoissa olosuhteissa, jouduin yksin ja omin päin elämän suurelle ulapalle. Tunsin ajalehtivani

kuin „meren selvällä selällä“, löytämättä tai näkemättä mitään tarkoitusta tai päämäärää.

Tällöin oli erikoisesti eräs hetki, jolloin sanomattomalla kaiholla kaipasin viisaasta ihmistä, kuin jonkunlaista isää, luotettavaa ja ymmärtävää. Häneltä olisin tahtonut kysyä, hänen kanssaan neuvotella. Sanoin itselleni: „ei hänen välttämättä tarvitsisi minua rahallisesti auttaa, kunhan hän vain ymmärtäisi minua, tukisi minua neuvoillaan, keskustelisi ja neuvottelisi kanssani“.

Minun tielleni ei silloin sellaista ihmistä sattunut. Sentähden tunsin itseni niinä hetkinä sangen orvoksi ja yksinäiseksi. Ainakin näennäisesti yksinään ja omin päin sain kellua ja jotenkin pysytellä pinnalla. Määrävin oppaani ja koetusluotini oli siveellinen omatuntoni. Kaikki teoreettinen tietäminen oli pimeätä. Yksinpä sen uskonnollisen opetuksen mukaan, johon olin kasvatettu, olisi ollut parhain ja luotettavin ratkaisu, jos olisin kuollut jo pienenä lapsena. Mutta sekin toivo oli minulta mennyt. Olin jo sivuuttanut lapsen asteen. Sentähden tilanne oli sellainen, että minun oli elettävä vain kuin jonkun välttämättömyyden pakosta. Sentähden jäinkin kielteiselle kannalle. Katseeni kääntyi etsimään sellaista suuntaa, etten tarvitsi kulkea vaimentamalla siveellistä omaatuntoani.

Kuitenkin kaipasin kaiken aikaa sellaista tietä, että mitä uutterammin kulkisin ja kulkiessani ahertaisin, sitä suurempaa sisäistä riemua ja omantunnon vapautta tuntisin. Ja myös, että sitä suurempaa onnea ja hyvää aherruksistani koituisi ympärilläni oleville ihmisille.

Tällaisella peräsimellä yritin luovailla aina siihen asti, kunnes noin 33 ikäisenä yhtyi teoreettisen tiedon valo elämäni tielle. Se valo oli teosofian sanoma. Se tuli tielleni Omatunto aikakauskirjan muodossa. Sen tuomassa valossa aloin ymmärtää elämää myönteisesti. Elämä tarkoitti luoda täydellisiä ihmisiä. Sen teki mahdolliseksi jälleensyntyminen. Me olemme olleet maan päällä ennenkin, ja me tulemme tänne jälleen. Ja täydellisyys toteutuu totuuden ja rakkauden mukaisessa elämässä.

Ja noita täydellisiä ihmisiä oli jo olemassa. Niitä sanottiin Mestareiksi.

Nyt olin tavallaan jo saavuttanut sen ystävän, vanhemman ja viisaamman, jota eräänä nuoruuteni hetkinä olin niin kaihoten ikävöinyt. Ja tunnelma nyt tavatessani oli siinäkin suhteessa sama kuin silloin ikävöidessäni, etten

teosofialta ja sen Mestareilta nytkään odottanut rahallista tukea. Päinvastoin. Sillä oivalsin pian, että teosofian suurten edustajain rikkaus on toistaiseksi heidän tiedossaan, rakkaudessaan, heidän käytännöllisessä viisaudessaan.

Teosofisen sanoman suureen julistajaan, H. P. B:hen, tutustuin hänen kirjoissaan. Sillä olihan hän jo vuosia sitten jättänyt kuolevaisen ruumiinsa. Hänen kirjoitukseensa olivat säkenöivää neroutta, moraalin järkkymättömyyttä, tiedon syvyyttä ja valtavuutta, maagillisen voiman kohottavaisuutta.

Oman kokemukseni kannalta katsoen lienee asiallista sanoa, että pian tutustuin myöskin parjaajien esityksiin. Ennen kaikkea sain käsiini Geijerstamin kirjan „Teosofia paljastettuna“; joka on vääristetty suomennos nimestä „Paljastettu Iisis“. Sitä lukiessani olin jollain tavoin järkytetty. Hyvin todistelevasti leimattiin H. P. B. yhdeksi suurimmaksi huijariksi. Esitys vei minut kuin jonkunlaiseen lokaviemäriin, paholaisten pesään. Siellä minun oli ryhdyttävä tutkimaan, syventymään asiaan. Luin uudelleen kreivitär Wachtmeisterin kirjoitussarjan H. P. B:stä, joka oli julaisu Omatunto-Tietäjä aikakauskirjassa. Luonnollisesti otin ensisijassa huomioon H. P. B:n omat kirjat ja hänen elämänsä kokonaisuudessaan. Sillä olihan tajunnassani elävinä Jeesuksen sanat: „Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita.“ Ja minulle selvisi, että H. P. B. oli joutunut valheen, itsekkyyden ja parjauksen esineeksi. Omasta puolestaan H. P. B. oli korkea Mestarin lähetti. Ja sellaisillehan Jeesus oli sanonut: „Jos he perheenisäntää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka paljon enemmän hänen perheväkeään.“

Mutta mitä erikoisesti Geijerstamiin tulee, oli hän kirjassaan paljastanut oman akilleskantapäänsä. Tätä kirjoittaessani minulla ei ole hänen kirjaansa käytettävänäni, mutta muistan hyvin, kuinka hän mielmässään esitti, että niinkuin teosofia meidän päivinäimme, niin samoin kaikki uskonnot ovat muodostuneet petoksen ja huijauksen pohjalle.

Tällä väitteellään Geijerstam puolestaan löi jalat altaan. Sillä vaikka uskonnot kirkkojen käsissä olisivatkin kääntyneet kieron, jopa suorastaan kumolleen, niin niiden alkuperäiset julistajat, Mestarit, heidän huippunaan Jeesus Kristus, eivät ole huiputtajia. Sivumennen sanoen olen

joskus ihmeteltyt sitä, — kun jumaluusoppineemme ovat mielihyvin käyttäneet Geijerstamin kirjaa puhuessaan tai kirjoittaessaan teosofiaa vastaan, — että he eivät ole huomanneet, kuinka Geijerstam on antanut kaikista uskonnoista saman tuomion: kaikki uskonnot ovat rakennetut petoksen ja huijauksen pohjalle. Ainoa selitys luonnollisesti on siinä, että jumaluusoppineemme ovat olleet tietämättömyyden ja kiihkön sokaisemia. Geijerstam puolestaan oli materialismin sokaisema.

Sentähden kaikki puhe salatusta elämästä, Mestarista ja okkultismista oli Geijerstamin näkökannalta huijausta sinään. Sensijaan olin minäkin jo pikkupoikana vähäiseltä osaltani kokenut yliaistillista elämää: näkymätön Jumala tai Mestari oli puhunut minulle, puhunut sellaisella pyhyiden arvokkuudella, että aina kun jälkeinpäin muistin tai ajattelin tuota tapausta, kävi ihmeellinen väristys läpi ruumiini. Tätä jatkui aina siihen asti, kunnes teosofian kautta löysin oman Mestarin. Näinollen tämä jatkuva tapahtuma muodostui minulle, näin jälkeinpäin ajatellen, omalaatuisekseen Betlehemin tähdeksi, joka johdatti seimen luo.

Mutta palatkaamme H. P. B:hen. Sanomme lyhyesti: hänen kohtalonsa oli sama kuin ihmiskunnan suurimpien hyväntekijöiden yleensä. Epäilyksillä, valheellisilla syytöksillä ja parjauksilla heidät syrjäytetään, surmataan, tapetaan. Niin on käynyt etenkin täällä länsimailla. Uskonossamme me olemme kyllä jumaloineet Mestaria, mutta jumaloimisemme on jäänyt henkisesti kuolleeksi. Sillä materialistisessa viisaudessamme ja juriidisessa oikeustajunnassamme olemme aina leimanneet Mestariimme epäkäytännölliseksi. Se on ollut Jeesuksen kohtalo. Se on ollut H. P. B:n kohtalo. Jälkimäisen suhteen psyykkiset tutkijat toimeenpanivat parjaustulvan, johon muu maailma yhtyi vapautumista ja iloa tuntien. Omat oppilaat epäilivät. Pian H. P. B. ei voinut olla mukana edes Teosofisen Seuran vuosijuhlassa. Hän jäi suorastaan puutteeseen, viluun ja nälkään. Tämä henkilökohtainen puute kyllä korjaantui muutamien uskollisten ystävien avulla. Mutta sellainen kannatus oli liian vähäinen — jotta hän olisi voinut jatkaa työtään Mestareittensa lähettinä. Hänet otettiin pois. Seurasi Teosofisen Seuran jakautuminen, Europan sota, maailman murhe, teosofian kasvava hämmennys.

Viimeaikoina on alkanut tapahtua jonkunlainen käänne

teosofisessa maailmassa. Käännös parempaan päin. Se veljeyden ja yhteenkuuluvaisuuden välttämättömyys totuuden pohjalla, jota H. P. B. edustaa, ja jonka mukaista järjestelyä Ruusu-Ristin Johtaja ehdotteli teosofisille seuroille englannin kielisellä kiertokirjeellään noin kymmenen vuotta sitten, se on viime aikoina elvytellyt mieliä teosofisissa seuroissa. Meillä Ruusu-Ristissä tulee tavallaan koko tämä H. P. B:n sadannen syntymävuoden työ omistetuksi H. P. B:n muistolle. Niinpä pääsiäisenä vietetty vuosijuhlamme kulki H. P. B:n merkeissä. Johtajamme monet puheet ja esitelmät, ja hänen kirjoittamansa verrattomasti täysipitoinen näytelmä Kansallisteatterissa, ne kaikki sisälsivät esirippujen avaamista siihen suuntaan, että totuus pääsisi näkyviin. Kaikessa siinä mukanaollen tunsin kuin kevään tunnelmaa. Auringon vaikutuksesta talviset lumet sulavat, jäät särkyvät ja vapautumisen riemulaulua muistuttavalla ryminällä sortuvat koskista alas. Meidän länsimainen järkemme on ollut materialismin aiheuttaman epäilyksen kylmentämä, juriidisen oikeustuntomme jäädyttämä, pinnallisuutemme lumi-valkeaksi valkaisema. Henkisen auringon hohteessa nämä kahleemme vähitellen sortuvat. Sielumme vainiot paljastuvat. Alkaa viheriöidä kukkia, vähinerin hedelmiä kypsyä. Me kukaties alamme ymmärtää Mestareita ja Heidän työtään. Alamme kukaties vihdoinkin älytä, että samassa määrässä kuin me epäilemme Mestarin käytännöllistä pätevyyttä, samassa määrässä me aiheutamme sumua, sadekuuroja, ukkosta ja kylmää, takatalvea ja viivytystä. Vain Mestarin viittauksia ja neuvoja tarkkaan kuuntelemalla, niihin tietoisesti myönteisesti osallistumalla voimme me saada elämämme ikuisen kylvölle myönteiseksi, voimme aikaansaada ikuisen kannalta kestäväää ja käytännöllistä.

Tämä on meidän Ruusu-Ristissä hyvä pitää aina mielessä. Johtajamme jatkaa historiallisten Mestareiden työtä. Sitä tehdessään hän puolestaan luottaa meihin ja rakastaa meitä. Mekin luotamme häneen ja rakastamme häntä. Olemme kiitollisia kohtalolle saadessamme jatkaa Mestareiden työtä Johtajamme johdolla. Luottavaisuutemme perustuu kokemukseen ja siihen tervejärkiseen seikkaan, että Johtajamme ei esitä meille mitään psyykkisen tai uni-maailman hämäriä „adepteja“ tai „kristuksia“, vaan ennen kaikkea selvästi päivätietoisia historian Mestareita, ylinnä kaiken Jeesus Kristusta. Eikä edes heitäkään umpimähkään, ei huutamalla: „Herra, Herra“, vaan ottamalla huomioon

heidän julkiset opetuksensa, ennen kaikkea julkisen Vuorisaarnan opetuksen. Sentähden luottamuksemme on kalliolle rakennettu. Onhan meillä Jeesus Kristuksen oma todistus. Hän sanoo Vuorisaarnassaan: „Sentähden on jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava älykkääseen mieheen, joka rakensi huoneensa kalliolle. Ja rankkasade lankesi, ja vedet tulivat virtanaan, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli perustettu kalliolle“.

Luottamuksellisella yhteistyöllä me myös parhaiten kunnoitamme H. P. B:tä. Häntä muistellen me sanomme: kutka kyynelin kylvävät, he riemulla niittää saavat.

J. R. H.

H. P. Blavatskyn kasvatuserformin suuntaviivoja.

Yli 40 vuotta sitten H. P. B. Teosofian Avaimessa lyhyesti osoitti kasvatuksessamme ilmenevät puutteellisuudet ja esitti samalla tulevan kasvatuksen suuntaviivat. Mainitun kirjan suomentaja P. E. alkulauseessaan mainitsee m.m. „Profeetat ovat aina puhuneet tulevia sukupolvia varten“. Olisimmeko jo tulevaa sukupolvea, koska mainitun profeetan syntymästä tänä vuonna on jo kulunut 100 vuotta? Ainakin olemme vakuutetut hänen sanojensa totuudesta, mutta onko meillä nykyaikaisilla vielä tarpeeksi uskon antamaa voimaa johtaa aate käytäntöön?

Mitä puutteellisuuksia siis H. P. B. näki kasvatuksessamme? Ennenkaikkea emme näe ihmisessä muuta kuin alemman persoonallisuuden, joka kasvatuksessa on pyörítettävä älymolekyylien täyttämäksi palloksi. Pyöreä pallo näennäisesti sopeutuu kaikkialle, mutta todellisuudessa kaataa kaiken kumoon. Kasvatuksemme päämäärä on yksinomaan raha ja mahdollisimman suuren alueen täyttämä leipäpuu (Teos. Av. 304—305). Koulumyllyssä rahasepät ajavat kasvattiensa päät täyteen „kuolleita kaavoja“: latinan y.m. kielten sääntöjä, vuosilukuja ja laskukaavoja, jotta luonnollinen lahjakkuus kasvateista häviäisi. Historia johdattaa heidät kansallisvihaan ja verenhimoon. Uskonossa

opetetaan muistilukua, mutta syiden järkeilyyn ei „uskalleta“ ryhtyä. Koulun uskonnonopettaja on hieman aasimainen, sillä sotivathan hänen puheensa raamatun ihmetöistä ilmeisesti toisten opettajien esittämiä tieteellisiä „tosi-asioita“ vastaan.

Kaiken kasvatuksen päämääränä olisi oltava opettaa ihmiset kantamaan elämäntaakkansa rohkein mielin, karaista tahtoa, teroittaa rakkauden ja yhteenkuuluvaisuuden ja epäitsekäisyyden tunnetta, opettaa itse ajattelemaan ja arvostelevaan asioita. Päämäärän saavuttamiseksi olisi puhtaasti koneellinen muistikehitys supistettava mahdollisimman vähiin ja näin säästynyt aika käytettävä sisäisten kykyjen ja henkisten lahjojen sopusuhtaiseen kehittämiseen. Lasta on kohdeltava iäisyysolentona, josta on luotava mahdollisimman vapaa olento, alemman personallisuuden eläimestä vapaa yksilö, joka näkee elämän todellisen päämäärän: Jumalan tahdon täyttäminen maan päällä.

Miten H. P. B. ajatteli käytännössä mahdolliseksi toteuttaa näkemänsä ihanteen? Suurimman osan tästä, jollei kaikkea, saavutettaisiin soveliaan ja todellisen teosofisen kasvatuksen avulla. Tällöin kasvattajan on itse ensin muututtava koneesta luovaksi rakentajaksi, jonka ainoa ihanne on palvella Kristusta. Ihmistaimi on kehitettävä pallon sijasta kuutioksi, joka on ainoa maanpäälliseen elämään täysin sopeutuva vankka muoto. Kuutiohan tasoksi avattuna muodostaa ristin, jonka ylimpänä osana on totuus, sivusiipinä hyvyys ja rauha, keskuksena rakkaus ja alaosina puhtaus ja palvelu.

V e k t o r i.

„H. P. B.“ ihmisenä ihmisten parissa.

Kun aikamme totuudenetsijä kuulee mainittavan nimen Helena Petrovna Blavatsky, tuntee hän aivankuin sisimpänsä liikahtavan, sillä niin läheinen, niin kunnioitusta herättävä kaiku on tällä nimellä hänelle. Totuudenetsijä tuntee aivan elävästi sen tärkeän työn merkityksen, jonka mainittua personallista nimeä kantava ihminen on suorittanut. Mitä olisi elämä meille ilman teosofista totuudensano-
maa, jonka H. P. B. toi maailmaan? Kuvitelkaamme sen

tyhjiyttä ja pimeyttä ilman tätä sanomaa. On sanottu, että H. P. B:n ilmoittamaa sanomaa ei osattu ottaa vastaan, vaan että hänet hyljättiin j.n.e. Tämä lienee kyllä totta, mutta tästä näennäisestä epäonnistumisestaan huolimatta H. P. B. mestariensa uskollisena lähettiläänä ravisteli silloisia oloja niin voimakkailla leijonanotteilla, että ne tärisyttivät koko elämän perusteita. Vielä nykyisinkin tuntuvat nämä hänen näyttämänsä periaatteet uusilta ja voimakkailta ja samoin ne tulevat varmaankin olemaan vielä vuosisatojenkin jälkeä. Meille totuudenetsijöille, jotka nyt jo osaamme omaksua tämän H. P. B:n sanoman, on tämä sanoma käynyt niin rakkaaksi, niin omaksi, että me tosiaan tunnemme siimpämme liikahtavan, kun mainitaan nimi Helena Petrovna Blavatsky.

Nyt kun on kulunut vuosisata hänen syntymästään on meillä mieluinen velvollisuus muistella häntä ihmisenä ja opettajana Mitä meillä on oppimista H. P. B:stä ihmisenä, valoa kohti pyrkivänä ja valon soihtua näyttävänä lootuskukkana? Tähän kysymykseen vastatessamme olisi mielestämme kiinnitettävä huomiota kolmeen seikkaan, josta meillä on paljon oppimista ja jotka antavat meille paljon ajattelemisen aihetta ja vertaustyötä. Tietenkin on meidän tässä vertailussa rajoitettava vain ylimalkaisesti pääpiirteisiin, sillä tila ei salli perinpohjaista asian käsittelyä. Ensiksikin me näemme H. P. B:ssä ihmisen, joka uskaltaa seisoa omilla jaloillaan horjumatta — koko maailmaakin vastaan. Minkä hän oli huomannut todelliseksi ja oikeaksi, siitä hän ei luopunut, ei tinkinyt, ei siirtynyt milliäkään syrjään. Tässä hän seiso, vaikka kaikki hänet hylkäsivät. Hän oli uskollinen mestareillensa ja järkähtämätön totuudenjulistaja. Toinen huomiota ansaitseva piirre oli H. P. B:n suuri älykkyys, joka aivan loistavasti näkyy hänen teoksistaan, varsinkin „Teosofian avaimessa“. Tämä teos on niin älykkäästi ja teräväajatteisesti kirjoitettu, että sille lienee vaikea löytää vertaista. Tämä teos on sytyttävä, tärkeä ja rakentava samalla kertaa. Se on todella vertaansa vailla oleva älyn ja ymmärryksen säihkyvä näyte. Kolmas ehkä kaikkein huomattavin piirre oli H. P. B:n luonteessa se todellinen veljeys, joka punaisena lankana selvästi ja ihmeellisen osaaottavasti ilmenee hänen teoksissaan, opetuksissaan ja elämässään. Hän oli todellinen veli, ymmärtäväinen sorrettujen vapauttaja ja auttaja. Hän näytti, mitenkä voimakkaiden ihmisten oli ennakkoluulottomasti

alettava toimia uuden veljellisen kulttuurin rakentamistyössä.

Jos nyt koettaisimme verrata H. P. B:tä aikaamme, niin voisimme sanoa, että hän oli ihminen, jossa olivat kukassaan mennyt aika, murrosaika ja tuleva uusi aika. Hän oli suuri ihmeellinen esikuva meille ihmisille, jotka olemme tilaisuudessa elämään tänä opettavaisena murrosaikana. H. P. B. oli suuri yhtymys, jossa meille on paljon oppimista ihmisenä, aivan luonnollisena ihmisenä. Hän oli vanhan ja uuden kulttuurin välinen silta. Hänessä olivat menneen kulttuurin kasvattamat ominaisuudet, yksilöllinen itsenäisyys kukassaan, hänessä olivat myös murrosajan ominaisuudet, vanhan särkeminen ja uuden luominen huipussaan. Mutta tästä huolimatta oli hänessä ennen kaikkea ilmenneenä ja vaikuttavana tuleva vesimieskausi tunnusmerkkeineen, s. o. omintakeisuus ja veljeys, joka harrastaa yhteistoimintaa, mutta siitä huolimatta seisoo omilla jaloillaan, joka tietää mitä tahtoo ja osaa käyttää voimansa ihmisveljien hyväksi pyytämättä mitään itselleen. Täten oli H. P. B. mestarien välikappaleena, mestarien, jotka antavat ihmiskunnalle uusia kehityssuunnitelmia ja ilmentävät aina tarpeen vaatiessa lähettiensä avulla uuden kulttuurin suuntaviivoja.

Tällainen esimerkin antaja oli H. P. B. ja sellaiseksi hänet myös vuosisatojen kuluttua yleisemminkin havaitaan. Meidän velvollisuutemme on totuudenetsijöinä jo nyt huomata tämä seikka, sillä juuri meitä varten hän oli lähetetty ja meitä varten siitä syystä, että me voisimme hänen antamaansa esimerkkiä seuraten olla avuksi valoa kohti pyrkiville veljillemme sekä toimissamme auttaa uuden päivän tuloa.

Totuuden etsijät ovat kaikkialla maailmassa omaksuneet yhteisen juhlapäivän H. P. B:n muistoksi, n. s. „Valkoisen lootuskukan päivän“. Kun me tänä vuonna vietämme hänen satavuotismuistoaan, niin olisi mielestäni syytä kiinnittää huomiota myöskin „Valkoisen lootuskukan päivän“ viettoon. Siitä päivästä olisi mielestäni saatava ihmisyyden juhlapäivä, jolloin muistelisimme aikamme suurinta ihmistä H. P. B:tä. Tämä muistelu ei saisi jäädä pelkäksi muisteluksi, vaan sen muistelun tulisi herättää meissä itsekussakin todellisen ihmisen elävöittämissä. Ihmistä me etsimme, se on totuuden etsijän varsinainen päämäärä, ja siinä pyrkimyksessä on meille H. P. B. an-

tanut sen suuren lahjansa, jonka tunnemme teosofian sanomana. Etsikäämme itsekukin sitä omintakeista ihmistä, josta meille H. P. B. antoi elävän esimerkin. Omintakeiset itsenäiset ihmiset ne ovat, jotka elämää rikastuttavat ja siten auttavat inhimillistä kehitystä. Oppikaamme tästä, että jos vastakin sattuisi tiellemme omintakeisia ihmisiä, jotka rohkenevat yrittää jotain uutta ja mullistavaakin, sillä juuri sellaista me saamme odottaa näistäpuolin, niin suoikaamme heille ennakkoluulottomien totuudenetsijain tavoin ymmärtäväinen myötätuntomme, kunhan vain huomaamme uuden olevan omantuntomme kanssa sopusoinnussa ja täyttävän sen mitan, jonka tiedämme Kristuksen jälkeen olevan mittapuuna. Toivokaamme, että H. P. B:n muistopäivistä tulisi ihmisyyden juhlapäiviä, uuden ajan omintakeisten ihmisten suuria katselmuksen päiviä, jolloin veljet kunnioittaessaan itsenäistä omintakeista ihmistä H. P. B:tä, myöskin oppisivat havaitsemaan ja myötätunnolla auttamaan kaikkia vilpittömiä itsenäisesti yrittäviä ihmisiä heidän pyrkimyksissään, sillä he ovat inhimillisen kehityksen nostajia.

Helena Petrovna Blawatsky uskalsi nousta koko maailmaa vastaan, hän uskalsi antautua mestarien palvelukseen, mestarien työaseeksi. Tässä on meille esimerkki. Me saimme paljon, kun hän uskalsi. Miksi emme mekin uskaltaisi? Uskallammehan? Mestarien mestari on luvannut olla kanssamme ja siksi me heikotkin uskallamme.

J. E. K a u k o m a a.

Pyramiidiuni.

*Rakkaat veljet ja sisaret
kautta maan piirin!*

Sanon sen teille:

Se ei ollutkaan totta.

*Meidän yhteinen unemme,
pyramiidiunemme.*

— *Kymmenessä tuhannessa
vuorokaudessa
me rakensimme
jättiläismäisen rakennuksen,
jota ihmiset nimittivät pyramiidiksi.*

*Sadattuhannet kädet
vuosivat verta
sitä rakennettaessa.
Mutta työnjohtajat olivat tylyjä.
Heidän sydämensä oli
kova kuin kivi,
jota verisin jäsenin
raastoinme pyramiidiin.*

*Piiskat vinkuivat.
Sydänten syvyyksistä kuului
hätähuutoja.
„Armoa, armoa!
Olemme kuolemaan asti nääntyneet.
Oi armoa . . .“*

*Raskasta kivien lohkomista,
kuljettamista
ja paikoilleen asettamista
yötä, päivää.
Ruumis riutuneena
ja sielu tuskaa täynnä.*

*Kirosimme hiljaisesti faaraota.
Kirosimme ja siunasimme . . .*

*Mutta nyt näen:
Unta tuo vain olikin.
Emme koskaan ole
orjan tavoin
raastaneet kiviä pyramiidiin.*

*Emme koskaan faaraota kohtaan
kIROUSTA kantaneet.*

Mutta:

*Koskaan eivät aikakirjat
tule myöskään kertomaan
pyramiidista,
joka uljaasti uhmaten aikaa ja luontoa
kohoaa kohti taivaan sineä.*

Harri Pallas.

Kun kukkaset puhuvat . . .

Ihminen, luomakunnan kruunu, tunnustaa tietien tai tietämättään läheisen kuuluvaisuutensa m.m. kasvikuuntaan, tuomalla kukkasia juhliinsa ja suosimalla ja hoitamalla niitä kodissansa. Mitä suurin juhla, sitä enemmän kukkia. Tahi jos hän tahtoo sanoa hyvälle ystävällensä, tahi kunnioittamallensa henkilölle oikein kaunista, käyttää hän sanoissansa kukkaiskieltä, sanoo sen kukkasin. Hän käyttää tunteittensa tulkkina nuorinta veljeänsä, puhtainta, kauneinta, tuoksuvinta kukkaista.

Tämä kaunis tapa on ihmisellä vanha. Kuulin sen kerran valkeassa Tempelissä, kun kaksi nuorinta veljeämme, kaksi tulppaania puhuivat keskenänsä kukkaiskieltä.

Pyhä savu kohosi korkeuteen. Ilmassa tuoksuivat silloin hienot tuoksut, kuten ovat tuntuneet tänäkin iltana. Kukkaset nyökyttelivät toisillensa ja kuiskuttelivat:

— Olemme aina olleet näissä suuren veljemme pyhissä juhlissa, sinä ja minä. Tämä hetki on olemassaolomme ihanin, se hetki, jolloin valkoinen veli polvistuu Elämän edessä ja lupautuu kaikiksi ajoiksi sen palvelijaksi. Me saamme olla todistajina tänä hetkenä. Sitä varten olemme syntyneet, sitä varten kasvaneet ja saaneet loistavan pukumme ja sitä varten ihastuttavat tuoksumme. Elämme yksin tätä suurta hetkeä varten. Ja kannattaakin elää.

— Tunnen nämä kaikki, nämä rakkaat suuret valkoiset veljet ja sinäkin, kaksoisveljeni tunnet ne. Me molemm-

mat, sinä ja minä, olemme olleet koristamassa heidän pyhiä juhliansa jo tuhansia vuosia, enemmänkin. Muistathan esim. Egyptin, ihanan, aurinkoisen Egyptin ja pyhän Niilin! Muistathan vielä valkeat Temppelet Niilin rannalla. Sielläkin olimme yhdessä näiden valkoisten veljien kanssa. Olimme Egyptin valkeita liljoja, joita hoidettiin hellävaroen Temppelein puutarhoissa, joita nuoret papittaret kastelivat Niilin pyhällä vedellä. Muistatko nuo kaikki? Muistatko kuinka sydämemme, pieni hento kukkaissydämemme sykähti innosta aina kun he tulivat, tulivat auringon noustessa laulain ja tanssien kuin suuret valkeat keijukaiset. Kun he tulivat, värisimme odotuksesta: jokohan pääsen tänään Temppelein maljakkoon, jokohan! Ja kun pääsimme, värisimme onnesta ja ilosta.

— Kuten tänään, olimme silloinkin juhlan keskeisempiä: jumalten jalkojen juuressa, heidän alttareillansa tahi koristimme papitarten taidokkaasti sidottuja hiuksia, tahi kan-toivat he meitä käsissänsä.

— Kuten tänään, kohosi silloinkin pyhä suitsutus korkeuteen ja siihen sekottui meidän suloinen, hieno tuoksumme ja nämä yhtyneet tuoksut kutsuivat Temppelein auraan ihanimmat luoduista, puhtaimmat ja rakastettavimmat, enkelit ja keijut ja hyväasuovat avaruuden henget. Maa ja taivas yhtyivät silloin, kuten yhtyvät taas tänä iltana. Pyhässä aurassa humisi sfäärien soitto. Temppelein ihana harmonia auttoi suuria valkoisia veljiä rakastamaan kaikkia luotuja, sulkemaan syliinsä koko maailmankaikkeuden. Ajattele, pikku veljeni: kannattaa kasvaa ja elää sellaista hetkeä varten, sitä hetkeä varten kun taivas sy-leilee maata. Ja ajattele vielä: kaikkein Suurimmat veljistä valkoisista sanovat, että on tarkoitus muuttaa kaikki hetket, koko elämä maan päällä tällaiseksi pyhäksi elämäksi. Sitä varten mekin aina muutamme muotoa, puemme itsemme aina uuteen ja aina loistavampaan kukkaispukuun, luomme uusia tuoksuja, että valkoinen ihmisveljemme yhä uudelleen ja uudelleen ihastuisi, kohdatessaan meitä, että hän saisi lakkaamatta kuin uutta voimaa meidänkin kauttamme, jaksaaaksensa rakastaa, jaksaaaksensa muuttaa elämänsä pyhäksi hetkeksi, jaksaaaksensa tuoda taivaan maan päälle.

— Eikö ole, veljeni, tehtävämme kaunis ja ihana! Eikö olekin? Sinä nyökkäät. Kaunis ja ylevä se on ja kaunis on kuolomme — —

— Sinä nyyhkytät. Sinä näytät tuntevan tuskaa! Miksi? Siksi, että sinä et oikein pidä nykyisestä kuolemastasi. Sinä tahtoisit mennä pois kuin ennen egyptiläinen Tempppelin valkea lilja. Sinä tahtoisit nopeasti jälleen haihtua äitiimme aurinkoon. Niin. Silloin tosiaankin meidät koottiin juhlan jälkeen Ammon Ra'n alttarille ja Hänen tulessansa poltettiin. Nousimme savuna korkeuteen ja yhdyimme aurinkoon. Aurinko oli meidät herättänyt ja aurinko otti meidät jälleen helmaansa, lähettääkseen meidät taas joskus Tempppelin taimitarhaan, kuten nytkin. Veljeni: olemme kohta tehtävämme tehneet. Muutamia tuhansia, muutamia miljoonaa vuosia vaan, niin me muutamme toiseen olomuotoon, jossa jälleen antautuva uhraus on tehtävämme. Kulemme aina lähellä valkoista suurta veljeämme, hänen myötätunnossansa, hänen rakkautensa vaalimana ja kerran sitten, kerran sitten olemme itse suuria valkoisia veljiä, jotka tuoksuvat, loistavat liljat käsissä käyskentelemme Tempppelin esipihoissa ja polvistumme Pyhimässä.

— Olemme auringon lapsia, tulemme kerran kuolematomiksi, me Tempppelin kukkasat!

— Älä siis kaihoten muistele vanhaa atlantilaista aikaa, unhot Egyptin loisto. Elä nykyhetkessä, tuoksu näiden valkoisten veljien iloksi ja tuoksu tulisemmin hänelle, joka tänään tässä Temppelessä polvistui, hänelle, viimeksi tulleelle! Ja kun olet tehtäväsi tehnyt, astu iloisena jälleen Elämän suureen sulattimoon, odottamaan uutta istutusta Tempppelin taimitarhaan. Kerranhan, veljeni, tulemme kuolematomiksi mekin. Kerranhan lakkaa tämä elämän ja kuoleman kiertokulku. Tämänhetkinen tehtävämme on iloisesti kukkasin sirotella suurten valkoisten veljien tie.

Meri Aava.

Henkinen edistys.

Christina Rossetin tunnetut säkeet

Kiertääkö tie ylämäkeä koko matkan?

Kiertää, loppuunsa saakka.

Kestääkö vaellus koko pitkän päivän?

Aamusta iltaan, ystäväni.

kuvaavat suppeassa muodossa niiden elämää, jotka todella ovat astumassa korkeampiin asioihin vievälle tielle. Eso-

teerisen opin eri esityksissä on havaittavissa eroavaisuuksia, koska se kunakin aikana on ottanut yllensä uuden, sekä väriltään että kudokseltaan edellisestä poikkeavan puvun, mutta yhdessä kohdassa huomaamme niiden täydellisesti esittävän samaa — puhuessaan henkisen kehityksen tiestä. Yksi ainoa muuttumaton sääntö on aina ollut pyrkijälle sitova, niinkuin se on vielä tänä päivänä: alemman luonnon täydellinen alistaminen ylemmän alaisuuteen. Veedakirjoista Upanishadeihin saakka, kaikkien rotujen ja uskontojen raamatuissa löydämme vain yhden ainoan tien — ankaran, tuskallisen, vaivalloisen — mitä kulkien ihminen voi päästä todelliseen henkiseen tietoon. Ja kuinka voisi toisin ollakaan, koska kerran kaikki uskonnot ja kaikki filosofiat ovat vain muunnelmia siitä ikuisesta viisaudesta, jonka planeettahenget toivat ihmisille kehityskauden alussa.

Todellisen adeptin, kehittyneen ihmisen, täytyy tulla siksi — häntä ei voida siksi tehdä — tämän olemme aina kuulleet. Sen täytyy tapahtua kehityksen kautta, ja tähän luonnollisesti sisältyy joukko kärsimyksiä.

Kärsimyksen pääasiallinen syy on siinä, että alituisesti etsimme pysyväistä emmekä ainoastaan etsi, vaan myöskin toimimme niin, kuin jo olisimme löytäneet sen mikä on muuttumatonta maailmassa, minkä ainoana varmana ominaisuutena voimme väittää olevan alituisen muuttuvaisuuden. Niinpä joka kerta, kun luulemme saaneemme kiinteän otteen pysyväisestä, se samalla muuttaa muotoaan, ja seurauksena on tuska.

Toisaalta sisältyy kasvun käsitteeseen myöskin hajautumisen ja muuttumisen käsite; sisäisen olemuksen on alituisesti murtauduttava sitä rajoittavasta kuoresta eli kotelosta, ja tällaista muuttumisprosessia täytyy myöskin seurata tuskan, ei tosin ruumiillisen, vaan sielullisen ja älyllisen.

Ja niinpä on ahdistus, joka meidät elämämme kestäessä yllättää ankarin, mikä milloinkaan voi osaksemme tulla — se on aina sellainen, ettemme usko kykenevämmehän sitä kestävään. Jos katselemme sitä laajemmasta näkökulmasta, niin huomaamme, että yritämme murtautua kuorestamme sen arimmasta kohdasta, että kasvumme täytyy ollakseen todellista kasvua, tapahtua kauttaaltaan tasapuolisesti, niinkuin on laita lapsen ruumiin, ettei ensin putkahda esiin pää, sitten käsi, ja mahdollisesti tämän jälkeen sääri,

vaan kaikkiin suuntiin samanaikaisesti, säännöllisesti ja huomaamattomasti. Ihminen on taipuvainen kasvattamaan jokaista osaa erikseen ja sillä välin lyömään laimin muut; jokainen musertava tuska johtuu jonkun laiminlyödyn osan laajentumisesta, mitä vielä vaikeuttavat muuanne suunnatun kehityspyrkimyksen tulokset.

Onnettomuus on usein tulos liiallisesta huolekkuudesta, ja ihmiset yrittävät aina saada aikaan liian paljon; he eivät tyydy elämään rauhassa, tekemään juuri sitä, mitä hetki vaatii eikä enempää; he liioittelevat kaikissa teoissaan ja synnyttävät siten karmaa seuraavia elämiä varten.

Tämän pahan hienoimpia muotoja on palkinnon toivo ja halu. On paljon niitä, jotka tekevät tyhjäksi yrityksensä hellimällä mielessään korvauksen ajatusta ja antamalla sen tulla toimivaksi tekijäksi elämässään, vaikka se tapahtuisi tajuttomastikin, ja siten jättävät oven auki ahdistuksille, epäilyksille, masentumukselle — epäonnistumiselle.

Henkiseen viisauteen pyrkijän päämääränä on pääsy korkeammalle olemisen tasolle. Hänen on tultava uudeksi ihmiseksi, kaikissa suhteissa nykyistä täydellisemmäksi, ja jos se hänelle onnistuu, hänen kykynsä ja mahdollisuutensa kasvavat vastaavasti toimintapiiriin ja voimaan nähden, aivan niin kuin näkyväisessä maailmassa huomaamme kehityksen jokaisen vaiheen merkitsevän mahdollisuuksien lisääntymistä.

Näin saa adeptikin ihmeelliset voimansa, joita niin usein on kuvailtu. On vain muistettava, että nämä kyvyt luonnonmukaisesti seuraavat kehityksen korkeamman tason saavuttamista, samoin kuin tavalliset inhimilliset kyvyt luonostaan johtuvat tavallisella inhimillisellä tasolla olemisesta.

Monet näyttävät ajattelevan, että adeptius ei niinkään ole tulos perusteellisesta ja kaikinpuolisesta kehityksestä kuin määrättyjen ominaisuuksien hankkimisesta; he näyttävät kuvittelevan, että adepti on ihminen, joka määrättyä kasvatustapaa, eräitä mielivaltaisia sääntöjä tarkkaan noudattaen hankkii ensin yhden ominaisuuden, sitten toisen, ja niitä jonkin määrän saatuaan tulee adeptiksi. Tämän harhaluulon nojalla he uskovat, että ensimmäisenä askeleena adeptiutta kohti on „kykyjen“ saavuttaminen — selvänäköisyys ja kyky poistua aineellisesta ruumiista sekä kulkea pitkien matkojen päähän ovat niitä, jotka kaikkein enimmän viehättävät.

Niille, jotka haluavat saavuttaa tällaisia kykyjä omia

etujaan varten, meillä ei ole mitään sanottavaa; heille tulee sama tuomio kuin niillekin, jotka toimivat puhtaasti itsekkäitä etuja silmällä pitäen. Mutta niitäkin on, jotka erehtyvät pitämään vaikutuksia syynä ja vilpittömästi ajattelevat, että epätavallisten kykyjen hankkiminen on ainoa henkisen edistyksen tie. Nämä pitävät Seuraamme vain sopivampana laitoksena helpottamaan heidän pyrkimyksiään tähän suuntaan, se on heidän mielestään eräänlainen okkultinen akademia, laitos, joka on perustettu tuomaan helpotuksia tulevien ihmeittäjien opetukseen. Lukuisista vastalauseista ja varoituksista huolimatta on joitakin, joihin tämä käsitys näyttää erottamattomasti juurtuneen, ja he ovat äänekkäitä pettymystensä ilmaisussa huomatesaan sen täysin todeksi, mitä olemme sanoneet, nimittäin että Seuraa ei perustettu opettamaan mitään uusia ja helppoja teitä, millä saavuttaa „kykyjä“, että sen ainoana tehtävänä on uudelleen sytyttää totuuden soihtu, joka niin kauan on ollut sammuksissa kaikille muille paitsi eräille harvoille, ja pitää totuutta elävänä muodostamalla ihmisten veljellinen liitto, ainoa maaperä, missä hyvä siemen voi kasvaa. Teosofinen Seura tahtoo kyllä edistää jokaisen sen vaikutuspiiriin tulevan yksilön henkistä kasvua, mutta sillä on vanhojen rishien menetelmät ja kaikkein vanhimman esoterismin ojennusnuorat; se ei jakele omia ja voimakkaasti vaikuttavia patenttilääkkeitä, joita yksikään tunnollinen parantaja ei uskalla käyttää.

Tässä yhteydessä haluaisimme kehoittaa kaikkia jäseniämme sekä niitä, jotka etsivät henkistä totuutta, kavahtamaan henkilöitä, jotka tarjoutuvat opettamaan helppoja menetelmiä psyykkillisten kykyjen kehittämiseen; sellaiset kyvyt ovat tosin verraten helppoja saavuttaa keinotekoisin (l a u k i k a) välikappalein, mutta ne häviävät heti, kun hermostoa kiihdyttävän aineen vaikutus lakkaa. Todellista näkijäkykyä ja adeptiutta, jota seuraa tosi-psyykillinen kehitys (l o k o t t r a), ei milloinkaan menetetä, kun se keran on saavutettu.

Teosofisen Seuran perustamisen jälkeen näyttää syntyneen monenlaisia seuroja, jotka koettavat hyötyä siitä psyykkiseen tutkimukseen kohdistuvasta mielenkiinnosta, minkä edellinen on herättänyt, ja yrittävät saada jäseniä lupaamalla näille helposti saavutettavia sielullisia kykyjä. Intiassa olemme jo kauan tienneet kaikenkarvaisten valeaskeettien olemassaolosta, ja me pelkäämme, että tähän

suuntaan on ilmenemässä uusi vaara sekä täällä että Euroopassa ja Amerikassa. Toivomme vain, ettei yksikään jäsenistämme loistavien lupausten häikäisemänä antautuisi itseään pettävien haaveilijoiden tai kenties suorastaan tietösten keinottelijoiden huiputettavaksi.

Osoittaaksemme, että vastalauseemme ja varoituksemme johtuvat todellisesta tarpeesta, voimme mainita, että olemme äskettäin nähneet Benaresista saapuneeseen kirjeseen liitetyn ilmoituksen, minkä eräs n.s. „mahaatma“ on julkaissut. Hän etsii „kahdeksaa miestä ja naista, jotka osaavat hyvin englantia ja jotakin Intian kielistä“ ja päättää kehoittamalla „niitä, jotka haluavat tarkempia tietoja työn yksityiskohdista ja maksun suuruudesta“ kääntymään hänen puoleensa liittäen mukaan postimerkin vastusta varten! Edessäni on pöydällä numero The Divine Pymander-julkaisua, joka on ilmestynyt Englannissa viime vuonna ja sisältää huomautuksen teosofeille, jotka mahdollisesti ovat pettyneet Ylevän Tiedon odotuksessa, tiedon, jota hindu-mahaatmat vapaasti opettavat kaikille, ja sydämellisesti kehoittavat näitä ilmoittamaan nimensä julkaisijalle, joka pitää huolen siitä, että he „lyhyen koeajan jälkeen“ pääsevät jäseniksi salaiseen veljeskuntaan, joka „vapaasti ja varauksitta opettaa kaikkia niitä, jotka he katsovat sen arvoisiksi“. Kun mallista kyllä, samassa niteessä näemme seuraavat Hermes Trismegistoksen sanat:

„Sillä vain tämä, oi poikani, on tie totuuteen, jota edeltäjämme vaelsivat, ja jota kulkien he lopulta saavuttivat sen, mikä on hyvää. Se on kunnioitettava tie ja suora, mutta raskas ja vaikea kuljettavaksi sielulle, joka elää ruumiissa.“

„Siksi meidän on varoen suhtauduttava sellaisiin ihmisiin, jotka elävät tietämättömyydessä, jotta he, pelätessään sitä, mikä on peitettyä ja salaista, olisivat vähemmin pahoja.“

On aivan totta, että erät teosofit ovat olleet (vain omasta syystään) pahoin pettyneet, siksi ettemme ole tarjonneet heille mitään joogatiedon oikotietä, ja on niitä, jotka haluavat käytännöllistä työtä. On huomattavaa, että ne, jotka ovat tehneet vähimmän työtä Seuran hyväksi, äänekkäimmin julistavat löytämiaän virheitä. Miksi eivät nämä, ja kaikki ne jäsenet, joille se on mahdollista, ryhdy

vakavasti tutkimaan mesmerismiä? Mesmerismiä on sanottu salatieteiden avaimeksi, ja sillä on se etu, että se tarjoaa erikoisia tilaisuuksia hyvien töitten tekemiseen ihmisille. Jos voisimme jokaiseen haaraosastoomme perustaa maksuttoman homeopaattisen kansanapteekin ja siihen liittää laitoksen mesmeeristä parantamista varten, niinkuin jo on hyvällä menestyksellä tehty Bombayssa, niin omalta osaltamme auttaisimme lääketiedettä tässä maassa terveemmälle pohjalle ja olisimme yleensä ihmisille arvaamattoman suureksi avuksi.

Bombayn ryhmämme ohella on muitakin, jotka ovat tehneet samansuuntaista hyvää työtä, mutta äärettömästi enemmän vielä voidaan tehdä kuin mitä vielä on yritettykään. Samoin on laita Seuran muilla työaloilla. Olisi hyvä, jos jokaisen haaraosaston jäsenet yhdessä vakavasti neuvottelisivat siitä, mihin kouraantuntuviin toimenpiteisiin he voisivat ryhtyä edistääkseen Seuran ohjelmaan kuuluvia tarkoituseriä. Liian monissa tapauksissa Teosofisen Seuran jäsenet tyytyvät jotensakin pintapuolisesti tutkimaan sen kirjoja ottamatta todella osaa sen työskentelyyn. Jos Seuran tulisi olla hyvänä voimana tässä maassa ja muissa, se voi saada tämän aikaan kaikkien jäsentensä aktiivisella yhteistyöllä, ja me haluamme vakavasti kaikkiin vedoten kehoittaa heitä huolellisesti miettimään, minkälaisia työmahdollisuuksia kullakin on ja sen jälkeen vakavasti työskentelemään niiden toteuttamisessa. Oikea ajatus on hyvä asia, mutta ajatus sellaisenaan ei merkitse paljon, ellei se ole käännetty teoksi. Seurassa ei ole ainoatakaan jäsentä, joka ei kykenisi tekemään jotakin auttaakseen Totuuden ja yleisen Veljeyden asiaa. Hänen omasta tahdostaan vain riippuu tämän „jonkin“ toteuttaminen.

Ennen kaikkea tahdomme toistaa sen tosiasian, että Seura ei ole aloittelevien adeptien lastenkamari: ei ole riittävästi opettajia, jotka kiertäisivät antamassa neuvoja eri haaraosastoissa aiheista, jotka tulevat esille Seuran tutkimustyössä. Osastojen on työskenneltävä itsekseen: on hankittava kirjoja, ja jäsenten on käytäntöön sovellettava niissä annettu tieto. Näin kehitetään itseluottamusta ja ajattelukykyä. Tahdomme tätä erikoisesti painostaa, sillä kuuluviimme on tullut toivomuksia, joiden mukaan jokaisen haaraosastoihin lähetetyn luennoitsijan pitäisi olla käytännöllisesti perehtynyt kokeelliseen psykologiaan ja selvänäköisyyteen (s.o. taikapeilien käyttöön, tulevaisuuden

ennustamiseen y.m.s.). Olemme sitä mieltä, että jäsenien itsensä on tehtävä sellaiset kokeet, jotta niistä olisi yhtään hyötyä yksilön kehitykselle tai jotta ne auttaisivat häntä edistymään „ylämäkeä“ vievällä tiellä, ja siksi kehotamme jäseniämme itse yrittämään.

H. P. Blavatsky.
„The Theosophist“, vol. VI.
Suom. J. E. P.

Jeesuksen syntymäpaikka ja tietäjät.

Yleensä ei liene tunnettua, että on olemassa hyvin kiintoisa taru Pyhän Lapsen syntymäpaikasta, ja että monta vuosisataa, vieläpä nykyaikanakin korkeimpain auktoriteettein kesken on väittelyn keskeisimpänä kohtana Jeesuksen syntymäpaikan tarkka määrittäminen.

Matteuksen evankeliumista tulemme siihen lopputulokseen, että Jeesus syntyi eräässä huoneessa Betlehemissä. Evankeliumin sanat kuuluvat: „Koska siis Jeesus syntynyt oli Betlehemissä Juudan maalla, kuningas Herodeksen aikana, katso, tietäjät tulivat idästä Jerusalemiin, ja sanoivat: Kussa on se syntynyt Juudalaisten kuningas? sillä me näimme hänen tähtensä idässä, ja tulimme häntä kumartaen rukoilemaan . . . Ja he menivät huoneeseen, löysivät lapsen äitinsä Marian kanssa, maahan lankesivat ja rukoilivat häntä, ja avasivat tavaransa, ja lahjoittivat hänelle kultaa ja pyhää savua ja mirhamia“.

Tavallisissa kristillisissä Raamatuissa ei ole mitään kommentaarioita Matteuksen tiedoitukseen, että Maria ja lapsi olivat huoneessa, ja tämä eroavaisuus syntymäpaikan suhteen sivuutetaan tavallisesti. Muistakaamme, että Luukkaan Evankeliumin kirjoittaja tarkkaan määrittelee, että lapsi oli syntynyt seimessä, seuraavin sanoin: „Ja hän synnytti pojan hänen esikoisensa, ja kapaloitsi hänet, ja pani seimeen, ettei heillä ollut sijaa majassa“.

Tulemme kobta selvittämään, mistä se yleinen käsitys johtui, että Jeesus syntyi seimessä. Asian laita on niin, että ensimmäisten kristittyjen aikana oli olemassa kolmaskin tulkinta syntymäpaikasta, joka perustui tietoihin, mitkä eivät tavallisesti ilmene nykypäivien kristillisissä kertomuksissa.

Huomaamme esim. että Eusebius, ensimmäinen kirkko-historioitsija, joka oli tärkeä tekijä Nikean kirkolliskokouksessa v. 325 j.Kr., jolloin kristillisen kirkon useimmista tärkeimmistä traditioista keskusteltiin ja päätettiin, toi esiin kysymyksen Jeesuksen syntymäpaikasta kokouksen päätettäväksi ja puheenvuoroissaan hän ei puhunut huoneesta eikä seimestä, mutta sensijaan hän puhui luolasta, jossa Jeesus oli syntynyt ja hän vetosi siihen tosiasiaan, että Konstantinuksen aikana oli rakennettu temppeli luolalan kohdalle, jotta kristityt voisivat palvella Jumalaa siinä paikassa, jossa Vapahtaja oli syntynyt. Jaakobin, Jeesuksen veljen kirjoittamassa apokryfisessa evankeliumissa, jota sanotaan nimellä Protevangelion, huomaamme taas viitattavan luolalan seuraavin sanoin:

„Mutta äkkiä pilvi muuttui luolassa suureksi valoksi, jota ei heidän silmänsä kestäneet“.

Pyhän kristikirkon isistä, sen varhaisimpana aikana huomaamme, että Tertullianus (v. 200), Hieronymus (v. 375) ja muutkin sanoivat Jeesuksen syntyneen luolassa, ja kaikki veljet Palestiinassa pitävät tähän päivään asti luolaa heidän maassaan Kristuksen syntymäpaikkana.

Luemme myös Kanoni Farrarin sanat: „On hyvin vanha traditio, että Kristuksen syntymäpaikka oli luola, ja tätä luolaa näytettiin hänen syntymäpaikkanaan jopa niinkin varhain kuin Justinus Marttyyrin aikana v. 150“.

Matteus olikin melkein oikeassa sanoessaan, että Jeesus oli syntynyt huoneessa, sillä luola, jossa lapsi syntyi, oli enemmän kuin tyhjä kallioaukko eli aukio vuorensivussa. Rosenkreutziläiset ja Essealaiset lähdekirjat ovatkin sisältäneet vakuutuksen, että Marian ja Josefin lapsi oli syntynyt valtatie varrella sijaitsevassa luolassa lähellä Betlehemiä.

Olen ennen kertonut siitä, että Essealaisilla oli erikoisia turvakoteja ja majataloja useissa kohdin Palestiinaa, ja kolme niistä oli luolia. Tavallisesti sellaiset luolat olivat osaksi luonnolliset ja osaksi rakennetut, ja tiedämme, että sellaiset luolat olivat hyvin tavallisia Palestiinassa ja sitä ympäröivissä maissa, sillä kristinuskon alkuaikoina oli turvallisempi ja parempi rakentaa luolia kuin suuria maanpäällisiä rakennuksia, kun sellaisten paikkojen oli määrä suojata, eristää ja turvata. Kyselevä Palestiinan matkailija aina hämmästyy tällaisten luolien suurta lukumäärää, ja monet niistä ovat kymmenen, jopa 20 huonetta käsittäviä,

jotka huoneet ovat tavallista kokoa, vapaat kosteudesta, suojaten kuumalta ja kylmältä.

Essealaiset rakensivat luolansa isoiksi, sopiviin paikkoihin, ja hyvin suojaan beduinein ja muiden vaeltajakansojen huomiota ja hyökkäyksiä välttääkseen. Sellaiset luolat sijoitettiin 20, jopa 60:kin jalkaa maan pinnan alle, ja niiden huoneisiin mentiin hyvin hakattuja kiviportaita myöten, jotka laskeutuivat laajassa kulmassa ja joita hyvin valaisivat aukot sisäänkäytävää suojelevien kallioiden sivuissa. Muutamat huoneet olivat huolellisesti hakatut kovaan kalliioon, jotavastoin toiset olivat osaksi luonnon muodostamia. Useimmissa tapauksissa kallioseinää peitti sementtikerros, joka oli taiteellisesti koristeltu eli maalattu. Katossa riippuvat eli kallion onteloissa olevat öljylamput valaisivat huoneita, ja pienet aukot huoneitten välissä eli kohoten ylöspäin vastakkaisiin kanaviin, toimivat ilmanvaihtolaitteina. Istuimia ja vuodepaikkoja oli hakattu vuoren seiniin tahi oli niitä rakennettu kivistä huoneen keskelle eli päihin. Lähellä jokaista luolaa oli lähde, ja huoneet olivat varustetut isoilla vesiastioilla. Lattiat olivat tavallisesti tehdyt tasoitetuista kivistä laskemalla, ja vain yhdessä tahi kahdessa pienemmässä varastohuoneeksi tahi muuhun tarkoitukseen käytettävässä huoneessa oli tavallinen kivi permantona.

Nämä huoneet olivat tavallisesti varustetut mukavilla paikoilla nukkumista, syöntiä, lepoa, virkistystä ja sairaitten hoitoa varten. Kaikissa suhteissa olivat nämä luolat kalustetut yhtä hyvin kuin maan päällekin rakennetut, maasta, kivistä tahi savesta tehdyt huoneet, ja luolakotia tahi -majataloa ei pidetty maan päällistä kotia olenkaan halvempänä tahi vaatimattomampana.

Joosef ja Maria menivätkin Essealaisluolaan lähelle Betlehemiä lasta odottamaan. Joistakin vanhojen Essealaisten ja Rosenkreutziläisten asiakirjojen kertomuksista käy selväksi, että Essealaisnaisilla oli tapana mennä Essealaisten majataloihin lapsiaan synnyttämään, sillä useat näistä olivat sairaalan tapaan varustetut sairaita, loukkaantuneita ja puutteessa olevia varten, ja Essealaisilla oli silloin tapana, kuten vielä nykyajankin juutalaisilla, pitää hyvää huolta äideistä ja helpoittaa heidän oloaan. Voimmepa sanoa, että muutamat näistä vanhoista majataloista olivatkin ensimmäiset synnytyslaitokset, joiden mukaan nykypäivien hyvinvarustetut laitokset eri osissa maailmaa ovat kehittyneet.

Kävin askettain *Essealaisluolassa* lähellä Betlehemä, tarkastelin huolellisesti sen kokoa, muotoa ja huoneitten järjestelyä, enkä voi käsittää, miten kukaan niistä monista miljoonista ihmisistä, jotka ovat nähneet Pyhän Lapsen syntymäpaikan, saattavat uskoa olevan oikeutettua sanoa sitä seimeksi. Suuri vastaanottohuone luolan keskellä, jota ympäröivät lukuisat yksityiset huoneet, heti todistaa, että luola oli joko hyvin suuri koti, paljon suurempi kuin tavalliset kodit tahi mitkään julkiset paikat tahansa Palestiinassa. Kivinen porraskäytävä, joka johti alas huoneisiin, todistaa, ettei paikkaa mitenkään voitu käyttää eläinsuojana, ja katsellessaan vielä monin paikoin säilyneitä taiteellisia koristemaalauksia, kauniisti valmistettuja lattioita ja huoneitten järjestelyä, saa heti sen käsityksen, että tämä oli varmaankin jonkinlainen, erikoisen hyvin suunniteltu ja hoidettu majatalo. Vielä nytkin olivat huoneet tarpeeksi kuivat, lämpimät ja mukavat viihtyäkseen niissä, ja nähdessä maan päälle rakennettuja, tavallisesti eläimille tarkoitettuja karkeita kivirakennuksia (jos niitä voi rakennuksiksi nimittääkään), on aivan todennäköistä, ettei kukaan olisi ruvennut sellaisiin kustannuksiin ja väivannäköön varustaakseen eläimille tallia.

Yhdessä niistä kuuluisista kirkolliskokouksista, joita ensimmäiset kirkkoisät pitivät, jolloin niin monesta opinkappaleesta, opetuksesta, ja väittelynalaisesta perinnäistiedon pykälästä keskusteltiin ja ne lopullisesti vahvistettiin, päätettiin lopullisen äänestyksen jälkeen, että paras keino lopettaa kaikki väittely Jeesuksen syntymäpaikasta, oli oikeudellisesti määrätä, että se suojapaikka, jossa hän oli syntynyt, oli ollut seimi. Tämä mielivaltainen päätös vahvisti asian ainiaaksi p.kirkon suhteen, ja vastoin niitä monia todistettavia alkulähteitä, jotka vieläkin ovat olemassa, on luultavaa, että taru Jeesuksen syntymisestä alhaisessa seimessä tulee vastakin sisältymään kristilliseen traditioon.

Toinenkin tärkeä kohta Pyhän Lapsen syntymäpaikan ja tapahtuman yhteydessä ansaitsee mainitsemisen. Se koskee tietäjiä ja sitä palvontaa, jota he osoittivat Jeesuslapselle. Kristillisen auktoritatiivisen käännöksen mukaan suuri tähti johti kolmea tietäjää matkallaan „idästä“ siihen paikkaan, jossa lapsi oli syntynyt. Ja he toivat mukanaan kultaa, pyhää savua ja mirrhamia.

Kertomus tähdestä, joka ilmestyi taivaalle sinä määrät-

tynä ajankohtana, on aina ollut lumoava, ja kristillistä traditiota epäilevät tahi skeptikot ovatkin pitäneet sitä mielikuvana, joka on liitetty kertomukseen tehdäkseen sen kuvaannolliseksi. Mutta jo kauan sitten tieteilijä-astronomit, jotka ovat tutkineet asiaa kuuluisten pyrstötähtien ja tähtien lailla liikkuvien taivaankappalten vaiheita kuvaavien karttojensa avulla, ovat tehneet sen havainnon, että Pyhän Lapsen syntymän aikana suuri taivaankappale liikkui suurella nopeudella juuri näitten maitten kohdalla. Tämä havainto, jonka monet tiedemiehet ovat todenneet vuosikausia sitten, on omiaan vahvistamaan kertomuksen symbolista, joka johti tietäjiä matkallaan, ja monet vanhat traditiot muista samanlaisista tapauksista todistavat, että Itämaiden tietäjät, astrologit, kaldealaiset ja mystikot kaikki uskoivat, että kun suuri pyrstötähti ilmaantui taivaalle ja liikkui halki avaruuden, merkitsi se, että samaan aikaan oli syntyvä suuri Avataara, joka tulisi olemaan Pelastaja eli Vapahtaja. Tämä usko oli niin hyvin perusteltu ja siihen kätkeytyi niin monta mystillistä kohtaa, että luulen kannattavan tässä vähän koskella niitä asioita.

Toteamme, että Luukkaan Evankeliumin kirjoittaja ei puhu mitään tietäjistä, jotka olisivat tulleet „idästä“, mutta kertoo paimenista, jotka tulivat lasta kunnioittamaan, ja että nämä paimenet paimensivat yöllä karjaansa, jolloin Herran Enkeli ilmestyi heille sanoen: „Katso, minä ilmoitan teille suuren ilon — sillä teille on tänäpäivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra Davidin kaupungista“.

Tämä Luukkaan Evankeliumin kertomus oli nähtävästi kirjoitettu selvittämään sitä vanhaa käsitystä, että kun suuri tähti nähtiin liikkuvan halki avaruuden, oli se Jumalan sanoma, että Vapahtaja oli syntynyt, ja Luukkaan Evankeliumin kirjoittaja muuntaa tämän aatteen Jumalan sanomaksi kedoilla oleville paimenille.

Jos tutkimme tämän uskon alkuperää, luemme vanhoissa Essealaisissa ja Rosenkreutziläisissä asiakirjoissa, että kun Krishna niminen jumalainen lapsi syntyi, julisti sen taivaalla ilmestyvä suuri tähti, ja Krishnaa kunnioittivat ja palvoivat heti tietäjät, tuoden hänelle lahjoja. Vanhat asiakirjat kertovat lahjojen olleen santelipuu-ta ja hyviä hajuja.

Buddhankin syntyessä suuri taivaallinen tähti ilmensi

hänen jumalaisen alkuperänsä, ja viisaat taaskin kävivät hänen syntymäpaikallaan palvoen ja lahjoja tuoden.

Confuciuksen syntymän v. 55 e.Kr. ilmoitti myös suuri avaruuskien halki liikkuva tähti, jonka viisaat miehet huomasivat, ja tähden liikettä seuratessaan löysivätkin he lapsen syntymäpaikan, menen hekin lasta palvomaan. Samoin tapaamme kerrottavan Persian Vapahtajan Mithraksen, Sokrateen, Aeskulapion, Bakkhuksen, Romuluksen ja monen muun suhteen.

On muistettava että Itämaitten mystikoitten ja tietäjien kesken oli astrologia hyvin pitkälle kehittynyt tiede, ja että tästä tieteestä on kehittynyt nykypäivien astronomia. Ehkei ole tarpeellista, mutten voi olla tässä yhteydessä huomauttamatta, että vanha astrologian harjoittelu eli taide oli korkeammalle kehittynyt kuin meidän päivinämmä, eikä se käsitellyt niin vähäarvoisia seikkoja kuin onni tahi onnettomuus, kuten nykypäivien astrologia, joka niin häpeällisesti loukkaa vanhaa ja arvossapidettyä mystillistä tiedettä.

Raamatussa mainitut tietäjät eivät olleet astrologeja tahi tavallisia filosofeja, jotka yhtäkaikki olisivat voineet olla paimenia vainiolla, tahi tavallisia arki-ihmisiä, mutta he olivat Itämaan akatemiojen ja mysteriokoulujen oppineita ohjaajia ja korkeita edustajia. Nimi magus (tietäjä) annettiin vain sille joka mysteriokoulussa oli saavuttanut hyvin korkean vihkinyksen, ja joka oli suorittanut kokeet taiteissa ja tieteissä ja oli kaikin puolin korkeasti kehittynyt mystikko. Kaikkien maiden kuninkaat, valtiomiehet ja oppineet käyttivät tietäjiä neuvonantajinaan ei ainoastaan astrologisissa ja astronomisissa kysymyksissä, mutta historian, lääketieteen, luonnonlakien, henkisten lakien ja satojen muitten aineitten suhteen, jotka vaativat syvää ajattelua ja tavatonta tietoa ymmärtääkseen ja selittääkseen niitä. He olivat oppineille suuria orakkeleita. Heitä käytettiin myös oikeuksissa neuvonantajina ja monenlaisissa väittelytilaisuuksissa neuvostona, johon ylimpänä vedettiin.

Siihen aikaan pidettiin aivan luonnollisena, että muutamamat näistä tietäjistä huomasivat symbolisen tähden ja ymmärsivät sen merkityksen. Mutta emme saa luulla, että he näkivät tähden vain muutamia tunteja ennen lapsen syntymistä, ja että he kiireesti jättivät pyhäkkönsä tahi toimipaikkansa matkustaakseen äkkiä maitten halki

syntymäpaikalle. Käytettävimmämme olevat pyhät asiakirjat todistavat, että kuten muissakin tapauksissa jolloin symbolinen tähti oli huomattu, tämän tähden liikunto oli huomattu jo kuukausia ennen kuin Pyhä Lapsi syntyi. Useampia viikkoja ennen lapsen syntymistä olivat tähden liikunnot ja sen mahdollinen korkein loisto aika tarkkaan ja huolellisesti kartoitetut. Ja ne jotka Suuri Valkea Veljeskunta ja Essealainen Veljeskunta olivat valinneet edustajikseen matkustamaan syntymäpaikalle, olivat lähteneet matkalle Palestiinaan jo viikkoja ennen lapsen syntymähetkeä.

Nämä asiakirjat kertovat myös, että nämä tietäjät tiesivät, että Maria oli valittu Pyhän Lapsen äidiksi, tiesivät Marian ja Joosefin asuinpaikan ja senkin, että Marialle oli järjestetty oleskelu luclamajatalossa lähellä Betlehemiä. Asiakirjat kertovat myös, että Maria oli kolme päivää majatalossa odottaen tärkeää hetkeä. Tietäjät olivat myös Betlehemin tienoilla odottaen hetkeä. Ja kun tähti oli taivaalla korkeimmillaan alkaen sitten äkkiä laskeutua taivaan rantaa kohti, tiesivät tietäjät hetken tulleen. Heillä oli silloin vain pieni matka majataloon odotettua lasta katsomaan. Paitsi kristillisissä kertomuksissa mainittuja lahjoja toivat he tervehdykset Suuren Valkean Veljeskunnan Ylimmiltä Virkailijoilta, kalliita vertauskuvallisia jalokiviä isälle ja äidille ja helminauhan tunnusmerkkeineen lapsen kaulalle, jotta hänet aina tunnettaisiin odotetuksi Jumalan pojaksi.

Käytyään virallisesti lapsen luona ja jätettyään muodollisesti lahjansa ja tervehdyksensä lähtivät tietäjät Karmelin vuorelle, jossa he tiedoittivat syntymästä, jättäen viralliset määräykset Karmelin luostarin ja koulun johtajille lapsen hoidon ja kasvatuksen suhteen hänen varhaisimpina ja lapsuusvuosinaan. Täältä tietäjät matkustivat Egyptiin, jossa he antoivat matkaselostuksensa Veljeskunnan Ylimmille Papeille ja korkeille Virkailijoille.

H. Spencer Lewis, F.R.C., P.H.D.:

The Mystical Life of Jesus, VI.

S u o m. N. K.

Pyrkijän päiväkirja.

III.

Olen näinä aikoina paljon ajatellut niitä, joilla tällä hetkellä ei ole leipää. Mikä epätoivo ja tuska mahtaakaan heitä ympäröidä! Miten vaikealta useammasta heistä tuntuneekaan almujen anominen!

Kysymyksen: „Miten voisin heitä tehokkaasti ja oikealla tavalla auttaa?“ olen kerta toisensa jälkeen lähettänyt Mestarilleni, jonka tiedän tahtovan ja voivan minua pyrkimyksessäni opastaa.

Kun 2. 2. —31 istuin mietiskelemässä ylläolevaa, siirryin äkkiä johonkin hyvin kauas. Aika ja paikka hävisivät. Merkkillinen tyhjiys ympäröi minua. Jonkun ajan kuluttua huomasin kuitenkin seisovani pienellä kukkulalla, jonka ympärillä kasvoi tiheä metsä! Tiesin tehtäväni olevan raivata siitä viljelyskelpoinen maa-alue. Hetken mietittyäni ryhdyin työhön käyttäen tulta työvälineenä.

Savu sokaisi silmäni. Noki mustasi kasvoni ja vaatteeni. Tuli haavoitti käsiäni. Joskus olin nääntyä väsymyksestä. Vain kaikki voimani keräten saatoin jatkaa. Toisin ajoin hehkui innostus rinnassani. Silloin tein työtä jättiläisen voimin.

Kun parhaillaan ahersin erään suuren puun kimpussa, kuulin äänen ylhäältä kysyvän: „Oletko saanut mitään aikaan?“ Tavalla, jolla täällä fyysisellä tasolla puhutellaan rakastettua ja kunioitettua henkilöä, jolle voidaan ilmoittaa ilosanoma, vastasin: „35 km. ympärilläni on raivattua aluetta“.

Kuulen ja näen useasti lukuja ja numeroita, joita en kuitenkaan osaa tulkita.

Sama ääni on puhutellut minua ennenkin. Milloin antaen lyhyen neuvon, milloin vastaten aikaisemmin tehtyyn kysymykseen, milloin ennustaen tulevia tapahtumia. Olen aina ääneti kuunnellut ja totellut. Sen, että tällä kertaa puhutteluun vastasin, selittää ehkä edellisen päivän kokemus:

Oli sunnuntai. Tunsin itseni hyvin väsyneeksi siinä 17 aikaan. Jätin työni ja heittäydyin hetkeksi lepäämään. Jouduin heti jonkunlaiseen tajuttomuuden tilaan, joka paljon muistutti eetterihuumausta. Pimeyden läpi, joka ympäröi minua, kuulin äkkiä itseäni kutsuttavan nimeltä. Tiesin, että pitäisi vastata, mutta kieleni oli kuin siteissä, enkä voinut. Kutsu kuului toistamiseen. Tein rajun ponnistuksen. Onnistuinkin vastaamaan, mutta niin hiljaa, että en itsekään kuullut ääntäni. Kutsu kuului vielä kolmannenkin kerran. Sen sävy oli käskävä. Se tunki luihin ja ytimiin. Sitä oli toteltava. Samalla lailla varmaankin vanhoissa mysteριοissa hierofantin ääni kaikui oppilaan korvaan, kun hänet yliaistillisilta tutkimusmatkoiltaan palautettiin takaisin ruumiiseen. Kun selvästi olin vastannut, teki ääni lyhyen kysymyksen, kuin todetakseen, olinko täysin tajuissani. Siihenkin vastattuani, jouduin silmänräpäyksessä, näkymättömänä, ihmisryhmän keskelle, joka keskusteli luonteestani ja ominaisuuksistani. Oli kaksi puoluetta. Toiset moittivat, toiset puolsivat. Kuuntelin hämmästyneenä siksi, että minulle oli ilmoitettu niin käyvän, heti, kun ryhdyn kokemuksistani kertomaan. Sain siis jo toistamiseen, ulkopuolella fyysisen toiminnan, „treenata“, jotta kestäisin kaiken mitä tulee. Sydämeni täytti suru. Enhän tahtoisin saada eripuraisuutta aikaan. Vähitellen rupesi tuntumaan pahalta. En olisi tahtonut olla salakuuntelija, mutta en tiennyt, miten tulla näkyväksi.

Tein kuitenkin yrityksen. En itse huomannut olotilassani mitään muutosta, mutta varmaankin onnistuin, siitä päättäen, että eräs veljistä tuli luokseni ja sanoi: „Emme olisi sinusta näin keskustelleet, jos olisimme tietäneet läsnäolostasi.“ Siihen vastasin: „Minun takiani ei teidän koskaan tarvitse ajatella toisin ja puhua toisin“.

IV.

Syksyllä, v. 1928, tutkin „Teosofian avainta“. Olin kyllä jo sitä ennen lukenut paljon teosofisia aatteita käsitteleviä kirjoja. Huomioni, niihin syventyessäni, oli erikoisesti kääntynyt ajatusta johtaviin lakeihin. Ne eivät olleet minulle aivan vieraita, koska aikaisemmissa tutkimuksissani en ollut niihin ainoastaan tutustunut, vaan myöskin kokeiluiden avulla niiden pätevyyden itselleni todistanut.

„Teosofian avainta“ lukiessani koetin kuitenkin tutkia kaikkia asioita, jotka sen lehdiltä vastaan tulivat. Kun sitten eräänä iltana, jolloin olin ollut kokonaan kirjan lomoissa, nukahdin, jouduin uni-maailmassa suureen saliin, jonka tiesin olevan H.P.B:n odotushuoneen. Palvelijapoika tuli luokseni. Kerroin hänelle haluavani tavata H.P.B. Hän poistui, mutta palasi hetken kuluttua ja sanoi: „Madame lähettää sinulle sydämelliset terveiset. Hän ei kuitenkaan voi ottaa sinua vastaan vielä, mutta kehoittaa sinua yrittämään uudelleen muutaman vuod. n kuluttua“. Olin pahoillani. Päätin kuitenkin lujasti, että noudattaisin saamaani kehoitusta.

Nyt, H.P.B:n satavuotismuiston yhteydessä, sukelsi silloinen unikokemukseni elävänä tajuntaani. Päätin uudistaa yritykseni. Ei tällä kertaa uni- vaan päivätaunnassa — mietiskelyssä. Kohdistin siis ajatukseni kysymykseen: „Tahdotko H.P.B. lähettää kauttani tervehdyksen veljille?“ Koin seuraavaa: 18. 3. —31. Näin rivin erivärisiä kyyhkysiä istuvan Ruusu-Risti-kirjaston kaapin päällä. Paljon veljiä oli myöskin kokoontunut kaapin ympärille. Ulko-ovesta tuli veljiä, jotka kiiruhtivat portaita ylös. Pian kuitenkin he tulivat takaisin alas ja muodostivat kunniakujan. Ilma väreili jännityksestä. Odotettiin harvinaista ja rakasta vierasta. Kuva hävisi. En nähnyt kuka tulija oli.

Seurasi useita päiviä, joiden kuluessa jatkoin pyrkimystäni. Sain monta arvokasta opetusta, joista en kuitenkaan nyt voi kertoa.

30. 3. —31. Eteeni ilmestyi akkiä ankarat, kalpeat, H.P.B:tä muistuttavat kasvat. Silmät olivat merkittävät, läpituokeat. En kääntänyt pois päätäni, vaan annoin katseeni uppoutua niihin. Ei tehnyt mitään, vaikka sydäntäni tutkittiinkin. Siellä ei ollut mitään salattavaa.

31. 3. —31. Menin oman Mestarini luo. Kerroin hänelle toiveeni ja pyysin, että hän antaisi enkelin oppaakseni, löytäkseni hänet, jota tahdoin tavata. Sainkin Mestariltani pienen, raamatun näköisen kirjan, josta iloisena kiitin. Rupesin selailemaan sitä, kuitenkaan tietämättä, miten sen avulla pääsisin päämäärääni. Siitä huolimatta lähdin matkaan, pitäen kirjaa kädessäni. Vähän aikaa kuljetuani kuulin äänen sanovan vieressäni: „Taival on hirmuisen pitkä“. Ilostuin, koska tuo lause osoitti, että minua siten kehoitettiin kestävyteen, koska pyrkimykseni hyväksyttiin ja toivottiin, että onnistuisin. Jälleen tunsin ilmassa jännitystä ja näin ihmisten ja eläinten valmistautuvan vastaanottamaan jotakin. Oli liikuttavaa katsella erästä ruskeata, pitkäkarvaista koiraa, joka nousi makuulta, ravisteli

itseään ja sitten aivankuin jähmettyi jännittyneeseen odotukseen. Puhuttiin Mestarin tulosta.

1. 4. —31. Merkillinen kokemus! Sanottiin: „Siten voi vapautua syvyydestä ja leveydestä — itsestään“. Samalla näin rajattomuuden. Katseeni tunkeutui maan uumeniin. Se läpäisi esteettä ihmiset, seinät ja kalliot. Kaiken. Päätäni huimasi jokapuolelle ulottuva pohjattomuus ja rajattomuus, jonka taustalla, taikka ehkä oikeammin jossa, näkyi musta risti. En tahtonut, en uskaltanut enää katsella. Suljin silmäni. Kuulin korvissani sanat: „Vähän myöhemmin.“

6. 4. —31. Suuri valkopukuinen joukko veljiä. Näkyi käsi, joka tarttui muutamiiin heistä ja johdatti heidät kehään alttarin ympärille. Ovi heidän ja toisten veljien välillä suljettiin. Kuitenkin he kuuluivat edelleenkin samaan veljespiiriin. Heidät oli vain valittu suorittamaan jotain määrättyä tehtävää. Kuuluikin ääni: „Minä tarvitsen nämä seitsemän . . . mutta jos ihmeteltäisiin . . .“

Joka kerta mietiskelemään ryhtyessäni kohdistin ajatuksen samaan asiaan. Kaikki kertomani kokemukset, vaikka ovatkin jonkun verran hajanaisia, ovat siis jossain yhteydessä H. P. B:hen.

I. Röst.

Mitä muualla tiedetään.

Maagillisten tasojen vaarat. Niitä eurooppalaisia, jotka tiedonhalunsa pakottamina ovat lähteneet Idän viisautta etsimään, ja jotka todella ovat sieltä palanneet entisestään kokemusrikkaampia, on ranskalainen J. Marqués-Rivière. Hän on esittänyt matkanäkemyksiään kahdessa suositeltavassa kirjassa, „A l'ombre des monastères thibétains“ ja „Vers Bénarès, la ville sainte“, sekä aikakauslehti-artikkeleissa, joista viimeisin ja tässä selostettava käsittelee magian harrastukseen liittyviä monenlaisia vaaroja.

Sellaisia luonteita on paljon, jotka huomattuaan magian sopivimmaksi toimintamuodoksi pyrkimyksessään salaiseen tietoon, ovat kääntäneet katseensa itämaalle, toivoen sieltä löytävänsä varmemman tien kuin mitä he ovat länsimaissa tavanneet. Idässä on, kuten länessäkin, salatieteitä ja maagikkoja, ja ensimmäiset tehtävät ovat mieluisia ja houkuttelevia. Tavallista kuitenkin on, että gurujen ja joogien etsijät luopuvat siitä erinäisestä menetelmästä, mikä heillä länsimailla on, ja etsivät etäältä samaa, mitä he ovat aikaisemmin hyljeksineet. Sellainen asenne on ennenkaikkea epäjohdonmukainen. Samalla siitä johtuu monenlaisia vaikeuksia. On selvää, että määrätty menetelmä vastaa määrättyä rotua ja temperamenttia. Tuhansia vuosia vanhan rodun henkisen muodon, sielullisen kehityksen sovittamista sille vieraaseen menetelmään seuraa ehdottomasti, että jälkimmäinen tulee muodottomaksi ja käsittämättömäksi. Jesuiitat ymmärsivät oikein tämän lain, kun he Kiinaan tullessaan „soveluttivat“ eräitä kristillisiä perinnäiskäsityksiä kiinalaisen ajatuksen puitteisiin . . . Tällainen työ vaatii laadultaan synteettistä sielunelämää, mikä valitettavasti on sangen harvinaisen meidän ajallamme. On totta, että perimmältään on olemassa vain yksi ainoa perinnäisviisaus, mutta se hajaantuu eri muotoihin sielullis-henkisellä tasolla.

On sulaa hulluutta yrittää äkkiä, täysikasvuksena ihmisenä, mukaan nuttaa aivonsa ja sielunelämänsä aasialaiseen okkultis-maagilliseen kuriin. Ne mitättömät tulokset, joita tämä antaa, nim. eräät englantilaiset tai saksalaiset, buddhalaiset tai vale-brahmiinikoulut, todistavat tämän kouraantuntuvasti. Sikäli kuin poikkeuksia esiintyy, saavat ne kiittää kahta tärkeätä asianhaaraa: länsimaalainen, joka on kyennyt „toteuttamaan“ joko kokonaisuudessaan tai osittain aasialaisen salaisopin opetukset, on aloittanut tämän työnsä nuorena, 15—16 vuotiaana; toinen yhtä tärkeä seikka on, että hänellä on ollut auttamaan aasialainen viisas, joka on opastanut häntä puheillaan tai ainakin läsnäolollaan. On olemassa mahdollisuus saada suullista tai kirjeellistä opetusta näin koulutetuilta länsimaalaisilta, mutta sillä on monet epäkohtansa. On selvää, että näin voidaan etupäässä vain tarkistaa jo ennakkolta saatua tietoa ja sekin käy päinsä vain rajoitettussa muodossa, sillä länsimaalaiset, niin täynnänsä hyviä aikomuksia kuin he ovatkin, eivät voi merkitä muistiin kaikkia kokemuksiaan, keräämiään opetuksia, alkuperäisiä ja välttämättömiä kirjoituksia; he voivat antaa vain viittauksia, lyhyitä ja epätäydellisiä ohjeita. Tässä siis piilee epätäydellisen „vihkimyksen“ vaara. Toisaalta nämä länsimaalaiset vastahakoisesti suostuvat opettamaan toisia länsimaalaisia tietäessään sellaisen yrityksen mahdottomuuden. Kaiken lopuksi seläisten eurooppalaisten lukumäärä on kovin pieni.

Kirjoittajan käsityksen mukaan sille, joka aikoo perehtyä salaiseen perintätietoon sen kristillisessä muodossa, latinankielen taito on välttämätön ja riittävä. Sen, joka aikoo syventää tietojaan itämaisen viisauden tuntemisessa, on tarpeellista tuntea arabiaa, sanskriittia, kiinaa tai tibettiä. Työn alkuvaiheet tuottavat hänelle pettymyksen, sillä hän tapaa ensiksi lapsellisuudet, jotka aina seuraavat perinnäisen viisauden uskonnollisia esityksiä. Itämaisten kirjoitusten ymmärtämistä häiritsee aluksi niiden eksoottisuus, mutta se häviää muutamana vuoden kieliopillisten tutkimusten jälkeen.

Yrityksen objektiivinen puoli tarjoaa enemmän vaikeuksia. Kyseessä eivät sinukaan ole taivaista iskevät salamet tai salaperäiset taudit, vaan paljon hienompi vaara, mihin monet silmäkääntäjät ovat langenneet, vaara, joka on luonteeltaan sielullinen, ja jota seuraa sielullinen vastavaikutus, mutta joka piilee tasolla, mistä hyvin harvat ovat tietoisia.

On olemassa puolifyysillinen taso, jota nimitetään astraalitasoksi, mutta jota myös voi nimittää „elollistasoksi“. Tämä elollismaailma on äärettömän monimutkainen ja monivivahteinen; se voi jäljentää ja il'usoorisena esittää korkeampia tasoja, ja se voi myöskin kuvata fyysillistä maailmaa, minkä kuvastin se useissa tapauksissa vain onkin, mutta ehdottomasti vääristelevä. Monet olennot ja tapahtumat, jotka ovat olemassa vain elollistasolla, ovat saaneet herkkäuskoiset näkijät pitämään niitä fyysillisinä olentoina tai tapahtumina. Kaikesta päättäen ovat monet „entiset elämät“, joita tuontuostakin on julkaistu, vain tämän harhojen tason kuvia.

Elollistaso on muodostunut lukemattomista alitasoista. Eräät näistä „paikoista“ muistuttavat täsmälleen aineellista maailmaa, ne näyttävät yhtä todellisilta kuin meitä ympäröivä maailmakin. Vain eräänlainen „aaltoilu“, eräänlainen „kiinteytys“, omituinen tunnelma varoittavat näkijää pitämästä niitä todellisuuksina. Koska nämä näkemykset ovat vaikutukseltaan yhtä voimakkaita kuin fyysillisestä maailmasta saamamme, niin usein sattuu, että näkijä, joka on „trans-

sissa" poistunut ruumiistaan ja saapunut tällaisiin seutuihin (tai koetuaan niitä vain näyssä), vakavasti uskoo olleensa todistamassa kohtausta, joka tapahtui jossakin maan ääressä. Tavallisesti hän sijoittaa tapahtuman luoksepääsemättömiin paikkoihin, Mongolian erämaahan, Tibetin ylängöille tai Etelä-Kiinan vuoristoon. Kuville ominainen vieraus saa hänet heti sulkemaan pois tuntemansa maat tai ne, joista hän on lukenut matkakuvauksia; hän sijoittaa siis näkynsä tuntemattomaan kolkkaan maapalloa ja voi laskea mielikuvituksensa valloilleen.

Kaikki kansat ja kaikki uskonnot ovat säilyttäneet muiston kultaajasta ja lupauksen Jumalan valtakunnan tulosta maan päälle. Meidän aikanamme inhimillinen tajunta on raivokkaasti kääntynyt aineellisen maailman puoleen lyöden laimin henkiset todellisuudet. Pyrkimys jumaluuteen on yhtäkaikki olemassa piilevänä, ja se ilmenee epämääräisenä ja tietämättömänä mieltymyksenä kaikkeen, mikä on ihmeellistä; samalla saavat kaikenlaiset lahkojen johtajat tällaisten ihmisten rajoittamattoman luottamuksen. Luottamuksen ja uskon käyttävät sangen usein hyväkseen elollistason oliot, jotka aina haluavat laajentaa ja lujittaa vaikutusvaltaansa ihmisten keskuudessa. Näiden tasojen olennoilla, joille on annettu erilaisia nimiä, on eräitä kykyjä: ne voivat vaikuttaa elementteihin (sade, ukkonen, rakeet), mahdollisuus materialisoitumiseen suotuisien olosuhteiden vallitessa ja suorittaa alemmanlaatuisia „ilmiöitä“. Niiden tajunta on sangen alkeellinen ja hämärä. Ne pyrkivät saamaan kunnianosoituksia, uhreja ja valtaa ihmisiin nähden taikka vain nauttimaan ihmisen voimavirroista. Valhe on niiden valtakunta; kunnioitettujen nimien varjossa ne antavat hurskaita neuvoja. Niitä on kahahdeettava. Niiden valta on kuitenkin rajoitettu, ja ne pakenevat vaistomaisesti sitä, joka on heitä suurempi, mutta koska he osaavat käsitellä eräitä elollisvoimia, he voivat viehättää herkkäuskoisia ja heikkoja sieluja, jotka aina ajavat takaa ihmeellisiä elämyksiä, ja ovat valmiit kääntämään päinvastaisiksi näiden korkeimmatkin pyrkimykset. Sen, joka heihin viehättyy, on vaikea palata takaisin vilpittömään pyrkimykseensä. Ei mitään todellista voi tulla kosketuksesta heidän kanssaan, ja on tarpeeton ja vaarallista ryhtyä heidän kanssaan minkäänlaisiin tekemisiin. Näiden olentojen esiintyminen on aina jollakin tavalla sairaalloisen dramaattista.

On siis varottava niitä näkijöitä, jotka ovat joutuneet näiden elollis maailman olentojen pauloihin. Meidän aineellisen maailmamme arvosteluperiaatteet eivät siellä enää ole voimassa, eivätkä hyvän ja pahan käsitteet yhtä selviä. Kauneus ja rikkaus ovat petollisia, eikä itse todellisuuskään ole siellä totuuden takeena.

Harvat tietävät, että on olemassa suorastaan „varjon olentojen“ hierarkia. Ne esiintyvät yleensä enkelien, henkien, oppaitten arvo nimellä ja käyttävät itsestään outoja tai suurten Opettajien nimiä. Heidän suorittamansa ilmiöt ovat omiaan hämmentämään kokeilasta. Nämä näyt ovat enimmäkseen johtuneet samasta petokellisesta voimasta ja samasta pettämisen tahdosta kuin „okkultiset opetukset“ ja „esoteeriset opetukset“, joita niin runsaasti on saatavissa ympäri maailman.

Mistä johtuvat kaikki nämä silmänlumeet ja parhaimpien pyrkimysten turhaksi saattaminen? Näitä olentoja on monenlaisia, mutta kaikille on yhteisenä ominaisuutena vallanhimo. Eräät eivät muuta haluakaan kuin sitä iloa että saavat opettajien ja oppaitten

osaksi tulevaa kunnioitusta, mutta toiset tahtovat varmistaa itselleen toimintakeskuksia fyysillisessä maailmassa levittääkseen ja lisätäkseen valtaansa ihmisten keskuudessa. Ne ovat vailla kaikkea omaantuntoa eivätkä emmi käyttää hyväkseen uhriensa heikkouksia ja turhamaisuutta.

Monet ihmiset näkevät jokaisessa sanomassa, joka tulee tuonpuoleisesta maailmasta, yli-inhimillistä ja pettämätöntä viisautta. Toisissa se seikka, että heidät on valittu välittämään tällaista sanomaa, hävittää kaiken arvostelukyvyn. Nämä ovat niitä puoliksi roistomaisia, puoliksi valaistuja olentoja, joita tapaa kaikenlaisten uusien yritysten etunenässä ja jotka omien puheittensa kiihdyttämänä, vasten parhainta tietoaan näytellen, levittävät henkistä kuolemaa ympärilleen. Riittää, kun viittaa siihen, mitä mediumi Home puhuu näistä olennoista kirjassaan „Spiritismin valo- ja varjopuolia“.

Käyttämällä hyväkseen suorastaan ihmeellisellä salakavaluudella demokraattisia ja filantrooppisia aatteita nämä elollisolennot ovat saaneet suoritetuksi viimeisimmän loistonäytteensä Toisaalta ne esiintyvät täydellisinä ihmisinä, jotka ovat ruumistuneet jonnekin Tietin kolkkaan ja antavat jonkinlaista tyydytystä vetoamalla ihmisten uskoon täydellisyyden saavuttamismahdollisuuteen. Vanhemmat veljemme ovat voittaneet tietämättömyyden, kärsimyksen ja kuoleman, ja me voimme tehdä saman. Ovi on kaikille avoinna, mikä miellyttää suuresti nykyaikaisia tasa-arvoisuuspyrkimyksiä. Jos myönnetään, että heillä on inhimillinen ruumis, niin se tosiasia, että he kykenevät ilmestymään ja vaikuttamaan matkan päähän ja antamaan näkyjä oppilailleen, tulee riittäväksi todistukseksi siitä, että he ovat saavuttaneet yli-inhimillisen vallan ja tiedon — ja heidän opetustensa heikkoudet ja aukot, heidän voimiensa rajoitukset ja heidän ennustustensa pitämättömyys voidaan helposti siirtää vastaanottajan epätäydellisyyden tilille.

Toisaalta tämä asuuret ovat virittäneet verkkonsa pyydystääkseen sieluja, jotka heräävät, ja yrittävät johtaa harhaan jumaluuteen tähtäävän pyrkimyksen. „Te tahdotte palvelua Jumalaa“, ne sanovat. „Palvelkaa ihmiskuntaa, joka on ruumistunut ja kärsivä Jumala. Ja voidaksenne todenoella hyödyttää ja auttaa veljiänne auttakaa meitä, jotka johdamme ihmiskunnan kehitystä. Ja yksinomaan meitä palvelemalla te voitte parhaiten jouduttaa omaa kehitystänne ja maailman kehitystä . . .“

Petollista kieltä! Mystikot ovat olleet oikeassa sanoessaan, että „luontokappaleella“ ei ole merkitystä ja arvoa muutoin kuin suhteessaan „luojaansa“.

Mitä taas tulee Tietin maagillisiin toimituksiin, jotka ovat tunnetut tantrismista ja lamaismista, niin kirjoittaja väittää kaikin tavoin perehtyneensä Tiettiin ja sen opetuksiin voidakseen väittää, että niiden tarkoituksena on saattaa suorittajansa yhteyteen erään elollis-maailman olentoluokan kanssa ja saada niiltä erilaisia kykyjä. Monet n. s. „ruumiistuksista“ ovat itse asiassa enemmän tai vähemmän täydellisiä riivaustapauksia. Laamalaiskirkko ja koko maa näyttää olevan näiden voimien vaikutusvallan alaisuudessa, ja jos Tietin lieneekin maagikkojen ja taikurien ihannemaa, ei se suinkaan ole turvallinen paikka sille, joka pyrkii jumaluuteen.

Näissä asioissa ei kompromissi käy päinsä. On mahdollista näkyväksi ja „ruumiistumaan“ joku näistä elollisolennoista, jotta eräitä kykyjä ja palkkioksi siitä hallitsee manaajaansa tämä

vitellessä päinvastaista. Rituaaleja kyllä on olemassa länsimaillakin, jotka ovat yhtä tehokkaita kuin itämaalaiset. Tämä kaikki tuottaa eräänlaista tyydytystä. Entä sitten? Tie on nyt joka tapauksessa teljetty, ja on lapsellista uskoa, että näin voi saavuttaa mitään todellista.

Maagillisilla tasoilla väijyvät vaarat niitäkin, jotka eivät suoraanaisesti tavoittele yhteyttä näiden voimien kanssa, mutta jotka eivät ole täydellisesti sulkeutuneet niiden vaikutukselta.

Tämä kaikki ei suinkaan kiellä sitä, etteikö Tibetissä olisi todellista viisautta ja viisauden ja valon olentoja. Mitä synkemmät varjot, sitä voimakkaampi valo ja päinvastoin.

Vaarat ovat kuitenkin suuret nykyään, jolloin hämärän olennoille on annettu „osittain valta maan päällä“. Kaikkien on tämä pidettävä mielessä, niidenkin, jotka jo ovat omaksuneet kristillisen kehitysmenetelmän ja jotka sen takia ovat monessa suhteessa muita paremmin suojatut. — („Le Voile d'Isis“).

Psykometrikko hyväntekijänä. Tuonnottain on sanomalehdissä kerrottu Italiassa toimitetuista kaivauksista, joiden tuloksena oli vanhan etruskien nekropoliksen löytyminen Capenassa. Tapah-tuman yhteydessä on äkkiä tullut kuuluisaksi nuori toskanalainen tyttö, jolla näyttää olevan poikkeuksellisia voimia käytettävänä. Osoitettuaan tarkalleen paikan, missä kaksikymmentäkuusi vuosisataa vanhat haudat olivat, Maria Domenica Mataloni on askel askeleelta johtanut kaivauksia magneettisen herkkätuntoisuutensa avulla, millä hän voi määrätä metallien ja kivennäispitoisen veden läheisyyden maan pinnan alapuolella.

Kyky sellaisenaan ei ole ilmiönä uusi: „radiomantikkaa“ on kautta aikojen harrastettu. Muinaiset skyytit ja roomalaiset käyttivät sitä hyväkseen etsiessään maanalaisia metalliesineitä, ja munkitkin ovat pohtineet inhimillisen magnetismin probleemia.

Nyt on Maria Matalonin päämaja Napolissa, mistä käsin hän on itse asiassa johtanut Pompeijissa toimitettavia kaivauksia. Viranomaiset ovat ankarasti määränneet pitämään sanomalehtimiehet loitolla uusista tutkimuksista, eikä niistä paljon tiedetäkään. Muuan napolilainen lehti on kuitenkin saanut Italian radiogeoteknillisen seuran johtajan, luutnantti Cattoin välityksellä haastatella nuorta naista, joka äitinsä keralla asuu loistohotellissa. Tämän keskustelun välityksellä yleisökin on saanut eräitä tietoja tytön elämästä ja entisistä kokemuksista.

Maria Mataloni on syntynyt v. 1906 Porto Santo Stefanossa vaatimattoman maanviljelijäperheen lapsena. Aikoinaan hän joutui paikkakunnan alkeiskouluun, mutta alkoi ennenpitkää kokea tuntien aikana niin ankaraa ruumiillista pahoinvointia, että hänen oli keskeytettävä koulunkäyntinsä ja palattava kotiin, missä hän taas tervehti. Ilmiö sai myöhemmin selityksensä siitä, että koulun alta tavattiin lähteensuoni. Sen vaikutus tyttöön oli siis epätavallisen voimakas.

Lentäjäloukuttantti Cattoin ansiona on tytön kykyjen keksiminen. Hän sai nähdä paljon vaivaa saadakseen tytön vanhemmat, sukulaiset ja ystävät ymmärtämään tämän poikkeukselliset lahjat ja saataakseen ne yhteishyvän palvelukseen.

Muutamia vuosia sitten Maria Mataloni eli yksinomaan kotonaan potien, niinkuin otaksuttiin, hermosairautta. Useat lääkärit, joiden puoleen käännettiin, vakuuttivat kuitenkin hänen olevan terveen.

Monien esteiden ja vaikeuksien jälkeen tytön kasvatus uskottiin lopulta luutnantti Cattoille, joka järjestelmällisesti ryhtyi kokeilemaan eri aineiden radioaktiivisella vaikutuksella hänen runniensa. Maanalainen radioaktiivisuus tuntui tytössä lihasvärähtelyinä, jotka havainnollisesti esitti liikkeillään hänen kädessään oleva jalavanoksa.

Kokeiden aikana Maria tuntee kipua eri osissa ruumista. Elohopean esiintyminen antaa hänelle kipuja selkään, kuuma vesi tuntuu lämpönä jalkapohjissa, rikkiptoinen vesi aiheuttaa polttoja kurkussa. Jos on kyseessä petroleumi, tulee hänen poskilleen punaisia läiskäjä ja häntä alkaa puistattaa. Valtimo lyö 180—200 kertaa minuutissa, ja hän tuntee olevansa sairas. Jos hän sattuu kävellessään kulkemaan maanalaisen vesisuonen ylitse, tuntuu hänestä siltä kuin hänen jalkansa olisivat maahan vaipumaisillaan.

Viime vuoden heinäkuussa tapahtuneen Napolin maanjäristyksen Maria Mataloni tunsii useita tunteja aikaisemmin. Hänen kätensä alkoivat äkkiä väristä, ja sormien huokosista tunkeutui kuumaa vettä, joka heti muuttui höyryksi. Viterbon tienoilla, missä maan kivennäispuuisuus on suuri, hän tunsii ankaraa pahoinvointia. Sydäntä kouristi kuin olisi se pakahtunut, otsa peittyi hikeen, ja kasvot väänntyivät kouristukseen, niin että hänet oli mitä kiiruimmin toimitettava pois paikalta.

Napolin ympäristö on tytön mukana täynnä maanalaisia voimia. Kun hän tuli Pompeijista, huomasi hän Vesuviuksen ympärillä olevan paljon rautaa. Pompeijin lähistöllä on kultaa ja muita jaloja metalleja. Pozzuolissa ja Boiassa hän pani merkille vain kuumia vesisuonia, ja itse Napolin kaupungissa huomasi hän vain yhden rikkiptoisien vesisuonen, joka kulkee Via Partenopen alitse.

Maria Matalonia ahdistavat ihmiset yhtenään saadakseen hänet näyttämään paikkoja, mihin on kätetty aarteita tai kadonneita arvoesineitä. Hän ei luonnollisesti voi auttaa ihmisiä vaikka tahtoisikin. Eräitä yksityishenkilöitä hän on auttanut taidollaan, mutta ennen kaikkea hän tahtoo hyödyttää isänmaataan. Maassa on kultaa, ja se on saatava pinnalle, samoin paloöljy, jota jo on jonkun verran tavattu. Kultaa pitäisi hänen sanojensa mukaan olla Pon laaksossakin, ja hän ennustaa Tripoliksestä löydettävän aineita, jotka ovat sangen merkityksellisiä maanviljelykselle. Lopuksi on kuiville seuduille johdettava luonnon omia maanalaisia kanavia käyttäen vettä ja näin saattava maanviljelys tuottoisaksi.

Piispa Wedgwood sairaana. The O. E. Literary Critic tietää kertoa, että J. I. Wedgwood, Vapaan Katolisen Kirkon perustaja, piispa ja tärkein johtohenkilö, on tullut mielisairaaksi. Joku aika sitten hän asiantuntijalääkäriin kehoituksesta matkusti Saksaan, mutta sai matkalla niin ankaran kohtauksen, että hänet oli asetettava vartiointiin alaiseksi. Hänet käytiin noutamassa Englantiin ja vietiin hoidettavaksi Camberley'in Sussexiin, missä on hänen perustamansa teosofinen keskus. Hänen tilastaan ei ole a nettu muita tietoja kuin että hän on pahoin sairaana; mrs. Besantti mukaan lääkärit eivät ole antaneet parantumisen toiveita.

J. E. P.

Uusia kirjoja.

Nuortuva maailma, kirjoitti L. Valakivi, kust. Werner Söderström, hinta 35:—.

Siinä joulun tienoissa luin toistamiseen „Monte Criston kreivin“. Luin sen eräänlaisella ihailulla ja ihmettelyllä. Sillä kreivi Monte Cristo on kuin jonkunlainen jumala, tai paremmin sanoen kuin Karman Herra, tosin enemmän vanhatestamentilliseen malliin. Ihailuni ei tosin mennyt siihen suuntaan, että omasta puolestani haluaisin jäljitellä häntä, tulla kukaties hänen kaltaisekseen. Mutta sittenkin . . . Myöhemmin luin joitakin kotimaisia romaaniuutuuksia, jotka, varmaankin sattumalta ja noin runollisesti sanoen, edustivat sellaisia keväisiä kissannaukujaisia, jotka tapahtuvat siellä jossain liiterin permannon alla, ja joita matkien eräänlaisten romaanien Matit ja Maijat ihan loppumattomiin piinaavat toisiaan. Sentähden oli mielialani romaanien maailmassa melkoisen matalalla saadessani käsiini kirjan Nuortuva maailma. Ja vaikka kirjan kansilehdellä oli kummallisia kuvioita, jotka silminnähävästi edustivat okkultisia asioita, niin kuitenkin ryhdyin kirjaa lukemaan ilman minkäänlaisia toiveita.

Kaikesta huolimatta päätin lukea Nuortuvan maailman. Jonkun matkaa luettuani arvelin: „ahaa, jotain sellaista kuin 'Neljännen ulottuvaisuuden mies' tai 'Kolmen miehen valta' tai ehkä 'Kuolematon kuningatar'“. Edelleen lukiessani: „onpa kuin pistäisi n.s. Leijonan kynnet esille, mutta sittenkin esitys on niin hienon hillittyä“. Tulen pariin nuortumisteoriaan. Hämmästelen: „kaikesta mielikuvituksen lennosta huolimatta tuntuu kuin kirjailija olisi, ehkä sattumalta todellisuuksien pohjalla, osaksi suoraan ja osaksi vertauskuvallisesti“. Myöskin alkaa esiintyä mitä viehkeämpiä lemme- ja rakkaudensuhteita, mutta ilman ällöttäviä kissannaukujaisia ja piinapenkkiä. Samalla jatkuu tuo Leijonan kynsien huomattava itsehillintä. On kuin siirreltäisi vuoriaikin, mutta ne eivät kolhi toisiaan, ei synny kolinaa eikä kalinaa. Kuitenkin hämmästyttää minua eniten ja yhä kasvavassa määrässä se jo mainitsemani seikka, että vaikka mielikuvitus muistuttaa satujen jättiläislinnun lentoa, niin kuitenkin näkyy esityksen takana kaiken aikaa elämän suuret, sanoisinko okkultiset tosiseikat. Esim. tekijä on tullut keksineeksi (sattumaltako?) tuon todella ainoan mahdollisen ja luonnollisen keinon eli tien avaruuksien toisiin maailmoihin: mietiskelyn eli meditation. Kirjan jälkimäinen osa sai minut suorastaan hämmästyämään ja kokonaan vapautumaan alkaessani vallinneista epäilyksistäni. Loppuun luettuani sanoin itselleni: „tuon kirjailijan kanssa kannattaisi päästä henkilökohtaiseen kosketukseen“. Kirjan pääsankari, Pallio vanhempi, on sankari minun makuuni. Sanonpa suoraan, että kun on kyseessä okkultismin suuret tosiasiat, niin kaikista romaanisankareista valitsisin todennäköisesti Pallio vanhemman pöytäkumppanikseni. Ja kun professori Pallio suuressa Aasia-juhlassa lausuu nuo ihmeelliset sanat: „Minua ei kenenkään tarvitse ruveta etsimään, minä tulen itse jokaisen luo“, niin tahtoisinpa omalta osaltani sanoa: tervetuloa, professori Pallio!

J. R. H.

Tähtikoulut. Kirjoitti P e k k a E r v a s t. Mystica. Hinta 15:— kans. 25:—.

Luin jälleen tämän kirjan, ties monennenko kerran. Sillä se tuntu olevan oikea kosmillisen tietämisen aarreaitta.

On omituinen sattuma, että joudun kirjoittamaan tästä kirjasta nyt, kun pari päivää sitten kirjoitin L. Valakiven „Nuortuvasta maailmasta“. Tämä sattuma on sitä ihmeellisempi, kun minun täytyy itselleni myöntää, että juuri näin tämä kirjoittamiseni tapahtuu oikeassa järjestyksessä. Sillä „Tähtikouluissa“ saamme nyt realistisella tavalla tutustua kosmolliseen elämänkouluun ja tietää ne siveelliset ehdot eli edellytykset, joittenka täytyminen meissä itsessämme avaa aikanaan ovet siihen universaaliiseen elämään, jota „Nuortuvassa maailmassa“ Pallio-vanhempi omalla tavallaan edustaa. Sentähden on minun tässä vielä mieluista velvollisuus lisätä, että hämmästyen ihailin ja ihmettelin sitä seikkaa, että meillä Suomessa on L. Valakiven tapainen kirjailija, joka ensiksikin kykenee vastaanottamaan niin syväliisiin ja korkeihin totuuksiin perustuvaa inspiratiota, ja toiseksi osaa pukea esityksensä niin miellyttävään ja kuitenkin tosiasioihin perustuvaan romaanin muotoon. Sillä totuuden kustannuksella ratsastamisen synti hiipii niin ovelasti ei vain romaaneihin, vaan yleensä ihmisten hommiin.

Tähtikoulut sisältää reformin kokonaan omaa luokkaansa. Sen esitys rajoittuu tietoisesti omaan aurinkokuntaamme, sen planeettoihin: niissä olevien olentojen ja Salaisten Koulujen vaikutuksen selvittelyyn meidän ihmiskuntamme elämässä. Maapallomme Salaisen Koulun viikimysjärjestelmä esitetään kokonaan uudistettuna, luokiteltuna uudella tavalla, mutta se tehdään sellaisilla psykologisilla ja siveellisillä perusteilla, että ymmärrämme sen vastaavan elämän suuria totuuksia. Ja totuushan on suorastaan perusehto. Ilman totuutta jäävät loistavimmatkin rakennelmat vain sannalle rakennetuiksi tuulentuviksi.

Vanhat kymmenen suurta viikimystä ryhmitetään psykologisesti kolmeen ryhmään: Pyhän Hengen, Pojan ja Isän. Jeesuksen Kristuksen kulku läpi näiden viikimysten, aina kymmenenten viikimykseen asti, ja Hänen erikoislaatuinen voittonsa niissä, vaikutti tämän uuden ryhmittelyn. Mullistus on siinä, että vanhan tien kolme suurta viikimystä jäivät Jeesuksen avaamalla tiellä yhdeksäksi pieneksi viikimykseksi. Neljäs suuri viikimys, joka oli ja on vieläkin vanhalla tiellä kulkijoille „pitkien ponnistusten päämäärä, on nyt Jeesuksen koulussa lähtökohta“. Sillä lähtökohta Jeesuksen koulussa on Marsviikimys, miekan kääntyminen omaan sydämeen.

Kirjassa puhutaan edelleen uudestisyntymisestä, s.o. mikä on syntyminen lihasta (joka ei rajoitu vain siihen, että me synaymme lihalliseen ruumiiseen), mikä on syntyminen vedestä, mikä Pyhästä Hengestä ja tulesta.

Viimeinen luento on sängen kiintoisa esitys juuri noista yhdeksästä pienestä viikimyksestä. Nekin ovat erittäin merkityksellisiä kokemuksia. Sillä ne vievät siihen, että ihminen kykenee oikealla tavalla sanomaan: „mene pois tyköäni, Saatana!“ Ja silloin Saatana iloitsee. Sillä Saatana „houkuttelee yksilöä pahan tielle“, niinkuin Marie Corellin „Prinssi Lucio“, mutta „sanomattomasti iloitsee silloin, kun yksilö ei lankea hänen pauloihinsa“.

Tähtikoulut. ollen uranuurtaja teosofisessa kirjallisuudessa, on erinomainen opas saadaksemme oikean käsityksen aurinkokuntamme, tai lähemmin maapallomme elämänkoulusta. Siihen perehtyminen on myös omiansa sekä selventämään käsityksiämme Vanhasta- ja Uudesta Liitosta, että olemaan hyvänä apuna ymmärtääksemme Johtajamme Pekka Ervastian opetusta yleensä.

J. R. H.

Kysymyksiä ja vastauksia.

454 Kys. T. K. Onko se korkeampi henki, jota Lapuan liike edustaa, hyvästä vai pahasta? Onko kaikilla kansanliikkeillä korkeampi henki, joka niitä johtaa, ja onko esim. kommunismin henki hyvästä?

Vast. Kaikki liikkeet, jotka syntyessään tarkoittavat hyvää, ovat hyvästä saaneet alkunsa. Mutta kuta korkeampi alkuperäinen inspiraationi on ollut, sitä syvemmälle saattaa ihannetta tavoitteleva liike langeta. Kaikki inhimillinen on epätäydellistä. Jokaista hyvää yritystä uhkaa vanha vaara; ihmisten tietämättömyys, tyhmyys ja häilyisyys. Ensimmäiset kristityt esim. olivat kommunisteja sanan todellisessa merkityksessä, mutta heidän kommunisminsa perustui rakkauteen ja totuudennäkemykseen, ei lakipykäliin eikä pakkovoimaan.

455 Kys. M. K. Onko „Tähtikoulut” kirjassa mainittujen planeettakoulujen nimet tekijän keksimiä vai ovatko ne todellisia nimiä?

Vast. Eivät ne ole P. E:n keksimiä; ainakin A. H. Baileyn kirja *The Cosmic Fire* mainitsee ne. Kuinka „todellisia” ne ovat, on toinen asia. Ne ovat maapallon ihmisten antamia, ei planeettojen omia. Jokainen, joka on herkkä planeettain vaikutuksille, antaa niille hengessään omat nimensä. Omasta puolestani olen hengessäni nimittänyt neljää ensimmäistä koulua seuraavasti: Merkurius — totuuden helmi, Venus — rakkauden silmä, Maa — kanteleen soitto, Mars — ristin miekka.

Vapaa sana.

Kieltolaki. Kiitan sydämellisesti Teitä, Herra Johtaja, siitä ystävällisyydestä, jota olette osoittanut antaessanne kirjoitukselleni sijan lehdessänne, huolimatta siitä, että esittämäni katsantokanta kieltolaista oli Teidän mielipiteenne vastainen. Siinä suhteessa menette-lynnne on ollut humanisempi ja totuudenrakkaampi kuin muiden kieltolakia vastustavien — pääasiallisesti suurien sanomalehtien — menettely. Ne eivät salli vastaisille mielipiteille sijaa lehdessään.

Ne lukuisat kirjoitukset, joilla lehdessänne, helmi- ja maaliskuun numeroissa on kieltolain kannattajien väitteitä vastustettu, eivät ole voineet vähäisessäkään määrässä horjuttaa aikaisemmin esittämäni vakaumusta.

Kirjoitukset ovat synnyttäneet minussa vain sanomatonta tuskaa ja mielipahaa. Sillä omatuntoni nousee ankaraan vastalauseeseen niitä syytöksiä vastaan, joita meitä, kieltolainkannattajia ja raittius-työntekijöitä, vastaan jokainen lehtenne kirjoittaja tekee. Meitä syytetään väkivaltakeinojen käyttämisestä, vuorisaarnan oppien halveksumisesta, rakkauden puutteesta ja kaikesta pahasta. Kun me rohkenemme itseämme ja mielipiteitämme puolustaa ja tuoda julki tuskaamme ja huolestumistamme tulevaisuudesta, leimataan meidät kiihkoilijoiksi, tahalliseksi petkuttajiksi tai sitten typeriksi petkutetuiksi.

Mutta minä voin vakuuttaa, että jos kenen, niin juuri raittiusväen toiminta pohjautuu r a k k a u t e e n, syvään itsensä uhraavaan rakkauteen ja todelliseen vuorisaarnan ohjeiden noudattamiseen. On

hirmuista vääryyttä ja epäoikeudenmukaisuutta syyttää niitä ihmisiä, jotka vuosikymmeniä ovat kaiket vapaa-aikansa, iltansa, yönsä, pyhänsä, arkensa, usein terveytensä ja aineellisten varojen menettämisenkin uhalla tehneet työtä kanssaihmistensä kärsimysten lieventämiseksi, rakkauden puutteesta! Ei, ei, tuhatkertaa ei!! Ei mikään muu kuin rakkaus ole voinut antaa heille tuota vuosikymmeniä kestäväää sitkeyttä ja voimaa.

Huomatkaa, ei ole vihaa, jos tuska ja pelko täyttää mielemme ja valittaen puhumme, kun näemme, että puolivuosisataistyömme aikovat tietämättömyydessään tuhota ihmiset, jotka eivät omaa riittäväää kokemusta ja tietoa alkoholikysymyksestä, vaan pintapuolisin kokemuksin rupeavat arvostelemaan ja halveksuen puhumaan kaikesta siitä mitä toiset ovat saaneet pitkien kokemusten, kärsimysten ja taistelujen kautta selviksi.

En halua rasittaa Teitä, Herra Johtaja, pitemmillä selityksillä. Mutta pyydän hartaasti, että lukisitte lähettämästäni kirjasesta „Esi-kaupungin raittiustyötä“ sivut 40-51, 69-70 ja 75-77. Ehkäpä jonakin vapaarupeamananne saatte siihen riittävästi aikaa.

Edelleen torjun nimimerkki J. R. H:n väitteen, että muka näkisin kieltolain ruusunhohteisin värein ulkopuolisesti, kuten Katarina II valtakuntaansa tarkastaessaan antoi ovelan ministerinsä, Potemkinin, kulissien avulla itseään petkuttaa. Jatkaakseni kuvaannollista puhetta, minä ilmoitan, että minä olen lapsuudestani asti elänyt niissä kylissä, eikä minua kukaan petä, sillä minä tiedän asian. Minulla on liiankin omakohtaisia kokemuksia kieltolain siunauksellisista vaikutuksista.

Kuten kaikki inhimillinen, on kieltolakikin vain puutteellinen keino päämäärän, yleisen kansan raittiuden, saavuttamisessa, joka sekín puolestaan on vain yksi porras ihmiskunnan tiellä täydellistymistä kohti.

Kieltolain vastustajat sanovat ajavansa kyllä raittiuden asiaa, mutta heidän tietämättään ja huomaamattaan — en usko heistä niin pahaa, että he tekevät sitä tahallaan — heidän menettelynsä synnyttää juoppoutta ja lakien halveksuntaa. He tekevät — uskon tietämättömyydessään — hirmuista tuhokylvöä: Kun päivästä päivään, viikosta viikkoon, kuukaudesta kuukauteen ja vuodesta vuoteen suuret, kymmenissätuhansissa, ja yhteensä sadoissa tuhansissa leviävät, suurlehdet toittottavat: Kieltolaki on kaiken pahuuden syy! niip sugeroidaan heikkotahtoiset ihmiset suorastaan väkijuomia käyttämään. Ja sitten he selittävät itselleen: „Minähän olen syytön alennustilaani ja lankeemukseeni, sehän on kieltolain syy! Enhän minä joisi, ellei olisi tuota kieltolakia“. Ja niin väittävätkin monet: „Kieltolaki ja sen fanaattiset kannattajat ovat kaikkeen nykyaikaiseen väkijuomapahuuteen syylliset“. Mutta tämä on valhe! Ei kieltolaki, vaan ihmisen henkinen heikkous ja tietämättömyys on juomapuheeseen kuten kaikkeen muuhunkin paheeseen syyllinen. Ei laki, joka kieltää rikokset, ole rikoksien synnyttäjä, vaan ihmisten oma pahuus.

Sitten se hirmuinen pakkovalta, jota muka kieltolaki edustaa!!! Eikä koko yhteiskunta perustu pakkovaltaan, ja kuitenkin se on tuottanut siunausta ihmiskunnalle. Tai haluaisiko kuka vielä palata oloihin satojatuhansia vuosia taaksepäin, jolloin ihminen oli villissä tilassa?

Jos nuo suurlehdet, sensijaan kun ne vuosimääriä ovat parjan-

neet kieltolakia, olisivat koko tuon ajan vedonneet ihmisten kunniantuntoon ja varoittaneet heitä väkijuomain käytöstä — huomatkua kohtuullisestakin väkijuomain käytöstä ja kuvailleet väkijuomain tuottamia tuhoja ja tehneet todellista raittiustyötä, jota he sanovat (niin — sanovat vain) kannattavansa, niin nyt olisi jo kansamme raittis kansa. Mutta kun heidän kylvönsä nyt kantaa kauheita hedelmiään, niin he syyttävät siitä — kieltolain kannattajia! Mikä verinen iva!

Eu epäile Teidän vilpittömyyttänne, Herra Johtaja. Ja uskon vilpittömästi, että Teitä kannustaa totuuden löytäminen ja sen näkeminen. Te olette, uskon, joutuneet näkemään vain kieltolain varjopuolet, kun minä sensijaan vain sen tuottaman siunauksen. Rukoilen Jumalaa, että hän valistaisi minua ja Teitä näkemään ja löytämään totuuden olipa se sitten millainen hyvänsä. Edellä olen tuonut julki sen, mitä nyt näen ja tunnen. Ja jos elämä opettaa minua näkemään toisin ja huomaan, että olen nyt erehtynyt, niin rukoilen nöyryyttä, että voisin rohkeasti ja pelkäämättä silloinkin tuoda julki saavuttamani kokemukset.

Lopuksi pyydän lausua Teille, Herra Johtaja, kunnioitukseni ja kiitokseni kaikesta siitä hyvästä, jota olen kirjoitustenne kautta saanut vuosien aikana ja jota epäilemättä tulen edelleenkin saamaan. Ja tämä erimielisyys — joka, kuten olette huomannut, on vilpittöntä ja sydämestä lähtenyt, eikä mitään tahallista itsepäisyyttä — ei estä pitämästä minua Teitä edelleenkin opettajanani, jota kohtaan tunnen kunnioitusta ja ihailua, yhtä vähän kuin voin kieltää kunnioitustani ja ihailuani Platonilta senvuoksi, että hän — aikakautensa katsantokannan mukaisesti — kannatti orjuutta tai Marcus Aureliukselta senvuoksi, että hän ei ymmärtänytkään antaa tunnustusta kristinopille.

Kunniottavimmin

Eemil Hämälinen.

Mietelmiä. Ruusu-Ristin 3:ssa numerossa kirjoitin raittiusteollisuudesta, katsottuna Kristuksen elämänymmärryksen kannalta. Huomasin sitten, että saman numeron Toimittajalta-osastossa esiintyy veli O. E. K:n kirjellinen mielenilmaus. Senjohdosta täytyy minun tässä vähän „selittää“.

Ensimmäisenä sanon siis, etten esitelmässäni Savonlinnassa maininnut mitään kieltolaista enkä Lapuan liikkeestä. Vasta esitelmän jälkeen joku läsnäolleista herätti kysymyksen kieltolaista tahtoen nimenomaan kuulla, mitä esitelmöitsijä siitä asiasta arveli. Näin pyydettyä lausuin mitä asiasta ymmärsin, jotenkin samaan suuntaan kuin kirjoitukseni Ruusu-Ristissä.

Ystäväni O. E. K. sanoo, että „meidän, alkohoolista raittiiden kimppeun on hyökätty kuin raatelevaiset sudet lammasten vaatteissa“. Tähän on minun huomautettava, että ainakaan allekirjoittaneen kimppeun ei ole hyökätty raittiuteni tähden. Vaikka kaiken ikäni olen ollut raittiuden kannalla — En ole harrastanut väkijuomia enkä tupakkaa. Olinpa parhaassa nuoruudessani useita vuosia ilman kahviakin. Tutustuttuani teosofiaan ja tultuani varsinaiseksi totuudenetsijäksi antauduin ruokajärjestyksessäni ankaraan asketismiin. Mutta ruumiin palvonta, syöminen ja juominen, tai syömättömyys ja juomatomuus, ei muodostunutkaan minulle elämäntehtäväksi. Sillä kävi niin, että Mestari löysi minut ja antoi minun huomata, että saisin „luopua kaikesta“ ja lähteä Hänen työhönsä teosofisella vainiolla. Niinpä sitten läksinkin. Ja mitä ensiksikin ruokakomentoon tulee,

niin ojennusnuoraksi annettiin minulle kohtuus. Työ tuli tärkeämmäksi, se tuli pääasiaksi. Niinpä eräällä matkalla yöpyessäni kaikuivat korvissani sanat: „Syö, mitä eteesi pannaan!“ Nyt jälkepäin huomaan Jeesuksen sanat (Luukk. 10: 8): „Ja kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa ottavat teidät vastaan, niin syökää, mitä eteenne pannaan“. Samoin nyt jälkepäin huomaan Paavalin sanovan (1 Kor. 10: 27): „Jos joku, joka ei usko, kutsuu teitä ja te tahdotte mennä hänen luokseen, niin syökää kaikkea, mitä eteenne pannaan, mitään utelematta omantunnon vuoksi“. Kuitenkin minä monta vuotta rimpuilin näitä Mestarin neuvoja vastaan, aiheuttaen siten vaikeuksia niille monille hyvälle ihmisille, jotka ystävällisesti tarjosivat minulle asuntoa ja ruokaa. Vasta myöhemmin, eräissä kokemuksissa, avautui minun sydämeni ja järkeni huomaamaan, että turhaa minun on näissäkään ruoka-asioissa „potkia tutkainta vastaan“, s.o. Mestarin neuvoa vastaan. Samalla minulle selvisi, että nyt minä aivan erikoisella tavalla saan oppia pysymään irti väkivallasta. Silloin minä ruoka-asioissa mukaannuin. Ja olen nyt itsekkin kiittolinen siitä.

Sillä palveleminen Mestarin työssä on sentään, niinkuin jo sanoin, tärkein asia. Niinpä huomaan, että Paavali, tuo tavallaan ankara, mutta samalla runollinen ja ennenkaikkea ahkera Mestarin työntekijä, kirjoittaa henkiselle pojalleen, nuorelle työtoverilleen ja oppilaalleen Timoteukselle, joka Timoteus nähtävästi oli kunnioitettava askeetti: „Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniä vatsasi tähden ja usein uudistuvien vaivojesi tähden“.

Tätä Paavalin neuvoa ei minulla ole ollut tilaisuus noudattaa eikä kokeilla. Sillä mitään viinejä tuskin olen nähnytkaan. Huolimatta siitä, onko vatsani laita niin tai näin. Mutta otaksun, että pieni lasi viiniä, silloin tällöin, voisi olla hyvää lääkettä.

Jos nyt joku tahtois väittää: „Paavali nähtävästi ei ollutkaan oikea kunnan kristitty“, niin — heikkoutensa kullakin. Itsekritiikki on terveellistä. Vain rakkaus totuudessa vie täydellisyyteen.

Ystäväni O. E. K. sanoo: „Olen ollut kauan siinä käsityksessä, että Ruusu-Ristin johtava henki on laittomuuden kannalla“. No, jos niin on, niin huomattakoon, että on lakeja ja lakeja, ja siitä syystä ainakin kahdenlaisia lainrikkoojia. Siinä Golgatallakin on kaksi pahan-tekijää ristillä lainrikkoina. Mutta siinä on kolmaskin, Jeesus Kristus. Häinkin lainrikkoina. Ja lainrikkoojia olivat ensimmäiset marttyyrit, Stefanus ensimmäisenä. Ensimmäiset kristityt eivät tehneet lain vaatimaa sotavalaa, eivätkä ottaneet asetta käteensä. Mutta sittenkin me riemuitsemme ensimmäisistä kristityistä, huolimatta siitä, että ne eivät umpimähkään totelleet lakeja, että he näinollen olivat tavallaan lainrikkoojia, että heidän „johtava henkensä“ täten oli „laittomuuden kannalla“. Sillä tämä heidän laittomuutensa johtui siitä, että he kunnioittivat elämän lakeja, seurasivat Jeesuksen neuvoja ja käskyjä. Eivätkä kieltäneet Mestariaan sanomalla: „Herra, Herra“.

Älkäämme mekään, ystäväni O. E. K., masentuko siitä, jos ihmiset maailmassa leimaavat meidät laittomuuden kannattajiksi; kunhan me vain uskollisesti yritämme seurata itsensä Jeesuksen Kristuksen sanelemaa lakia.

Sitten se Lapuan liike? Olisinpa luullut, että ystäväni O. E. K. olisi jo ollut tietoinen siitä, etten ole minkään väkivallan ihailija enkä kannattaja. Mutta täytyy muistaa, ettei mitään saa tuomita umpimähkään. Sillä kaikissa liikkeissä on vähintään kaksi astetta,

Esim. kristinuskossa. Ensiksikin Jeesuksen esittämä elämänoppi, toiseksi kirkkojen oppi. Kristuksen oma oppi on kasvatustyötä vuorisaarnan neuvojen mukaan. Kirkkojen n.s. kristinusko on kokonaan hyljännyt vuorisaarnaan perustuvan kasvatustyön, ollen senista sijaan sokeata uskoa omatekoisiin opinkappaleihinsa. Ja alistumista mukanaolollaan pyhittämään maailman laitonta laillisuutta: väkivaltaa, pakkoa, sotaa. Kirkon kristinusko on tukahuttanut oikean nisun, Mestarin esittämän elämänopin.

Sama on laita raittiusliikkeen. Alkuperäinen hyvä siinä on vapaaehtoinen raittius- ja valistustyö. Se vaikutti aikanaan paljon hyvää. Sitten tuli kieltolaki, ihanhoitu väkivalta, joka tukahutti raittiusliikkeen samalla tavalla kuin väkivalta-kristinusko aikanaan tukahutti Kristuksen alkaman kasvatustyön. Vapaan raittiusliikkeen aikana ei voinut tehdä raittiusliikettä muut kuin ne, jotka itse olivat raittiita, jotka tekivät sitä vakaumuksestaan. Nyt tekevät raittiusliikettä palkatut virkailijat, jotka tekevät sitä palkan ja muiden lisätulojen vuoksi, tarvitsematta itse olla raittiita. Siis aivan samoin kuin kirkon aikanaan hyvin palkattuina piispoina ja paaveina on monasti ollut aivan hirmuolentoja.

Lapuan liike on omalla alallaan samojen lakien alainen. Niinkuin raittiusliike nousi esimerkkinsä ja valistustyön avulla juoppoutta poistamaan, samoin Lapuan liikkeen oli määrä esimerkkinsä ja valistustyön voimalla nousta poistamaan sekä bolshevismia että parlamentaarista puoluejuonittelua. Mikäli se on antautunut väkivallantoihin, on se siinä langennut autettaviensa tasolle.

O. E. K. vetoaa esivaltaan, „joka ei miekkaa turhaan kannaa“, kieltolain hyväksi. Tuokin lause on siteerattu Paavalilta. Ymmärtäessämme tämän Paavalin paljon käytetyn lauseen esivallan miekasta tuolla tavalla, muodostuu se suorastaan ironiaksi, pilkaksi, sekä Paavalia itseänsä että toisia apostoleita ja itseään Jeesus Kristusta vastaan. Sillä kaikki he tulivat, ehkä Johannesta lukuunottamatta, tapetuiksi esivallan miekalla. Täytyy ymmärtää, miksi Paavali noin kirjoitti. Hän kirjoitti oppilailleen, etupäässä Romassa oleville, varoittaen heitä sekaantumasta politiikkaan ja vallankumouksellisiin puuhiin. Jos Paavali itse olisi kaikessa nöyrästi alistunut esivallan lakeihin ja määräyksiin, niin eipä esivalta tietenkään olisi häneltä päättä katkaissut. Samoin ei Jeesukselta. Eikä ensimmäisiltä kristityiltä. Paavali kirjoitti oppilailleen aivan samaa kuin H. P. Blavatsky kirjoitti oppilailleen: „älkää sekaantuko politiikkaan“. Sillä: „kaikki, jotka miekkaan tarttavat, ne miekkaan hukkuvat“.

Olen jo ennen sanonut, että kaksi pahinta laillistettua laittoa muutta ovat kieltolaki ja asevelvollisuuslaki. Ennen kaikkea niiden siveellinen turmelevaisuus on suuri. Mutta ellei tästä välitetä, niin kenties yhä suureneva taloudellinen pula saa jotain aikaan. Sillä jos tätä menoa härkäpäisesti jatketaan, niin Suomen valtio on menossa taloudellista vararikkoa kohti. Mainitsen tässä taas erään kohdan antaman huomautuksen. Samaan aikaan kuin sanomalehdet kertoivat suurilla otsikoilla kahden sotilaslentokoneen tuhoutumisesta Kaivopuiston edustalla, kymmentuhantisen ihmisjoukon silmien edessä, samalla ne niinkään suurilla otsikoilla kertoivat maatalouden suuresta velkaantumisesta. Nyt jo rasittaa maataloutta 6 miljoardin velat, j.n.e.

Tuota lukiessani, noita kahta uutista silmäillessäni, ajattelen jälleen: „Olisipa nyt Suomen valtiomiehillä ja lainsäätäjillä korvat kuulakseen ja silmät nähdäkseen?!“

No, en halua olla mikään pahan ilman lintu. Sillä minäkin olen tämän kansan lapsi, ja tunnen rakastavani tätä maata ja tätä kansaa. Mutta siksipä juuri yritänkin kuunnella viisaimpien ääntä, Väinämöisen ja Jeesus Kristuksen. Uskon, että Suomen kansa kykenee vielä viisaastikin asioitansa järjestämään. Sillä on meillä s i s u a. Kysymys on vaan: lieneekö sisumme riittävän suuri? Onko se niin suuri, että jaksamme viisaasti nöyrytyä ja ryhtyä kuuntelemaan Mestarin puhetta, ja ryhtyä Hänen viisautensa ja rakkautensa mukaan asioittamaan järjestämään.

Omapa puolestani elän uskossa ja toivossa.

J. R. H.

Miksi aktiivinen raittiusväki kannattaa kieltolakia. Koska Ruusu-Ristin maaseutujäsenissä on paljon sellaisia, joita ihmisrakkaus on vetänyt aktiivisen raittiusväen riveihin paljoa ennen kuin ovat Ruusu-Rististä mitään tietäneekään, tahtoisin heidän kannaltaan tehdä selkoa siitä, miksi he kannattavat kieltolakia, vaikka tietävät ja ymmärtävät, että pakollinen kunto ja siveellisyys, sanan laajimmassa merkityksessä, eivät ole paljon arvoiset. Ensiksi pyydän huomauttaa, että aktiivisella raittiusväellä tarkoitan niitä, jotka tekevät vakaumuksellista raittiusvalistustyötä lasten, nuorison tai aikuisten keskuudessa. Lienee selvää kaikille, että tähän työhön heitä ei ole pakoitannut viha, oman edun tavoittelu tai muut itsekkäät pyyteet, vaan rakkaus ja sääli. Suurempaa syvempää sääliä, kuin mitä raittiusihminen tuntee juomaria kohtaan, tuskin muualta löytää. Tiedämme että tämä sääli johtuu rakkaudesta, jota he tuntevat kärsiviä ihmisveljiä kohtaan, rakkaudesta, joka on kipinä siitä suuresta rakkauden tulesta, joka maailmaa kannatta.

Se, että tämä aktiivinen raittiusväki yksimielisesti kannattaa kieltolakia, ei johdu vihasta, ei lähimmäisen vapauden rajoittamisen halusta, ei siksi että nauttisivat nähdessään lainrikkooja rangaistavan. He kannattavat kieltolakia ensinnäkin siksi, että uskovat sen olevan apukeinona juomarin raitistuttamisessa, ja vaikka tämä pakollinen raittius ei ole samanarvoista kuin vapaaehtoinen, on se suureksi hyödyksi juomarin ympäristölle.

Tiedämme kyllä, että kieltolain vastustajat sanovat, että kieltolaki ei ole raitistuttanut kansaamme, vaan päinvastoin vienyt sen yhä syvemmälle juoppouteen, tehnyt kansastamme köyhän, lakeja halveksivan murhaajakansan j. n. e. (ihmettelenpä olisivatko lapualaiset hyvillään, jos heidän lainhalveksumistaan epäiltäisiin kieltolain kasvattamaksi.) Uskon, että kieltolain vastustajat ovat rehelliisiä. He ovat tosiaan nähneet paljon juoppoutta, köyhyyttä, tapain turmeltumista, lainhalveksumista j. n. e. Kieltolain kannattajatkin ovat sitä nähneet, vaikka heidän käsityksensä mukaan on etsittävä muualta syyt (joitten selvittämisen raittiusväen kannalta jätän toiseen kertaan). Raittiusväen on täytynyt myöntää, että kieltolaki ei tullut sellaiseksi apukeinoksi, jollaista he olivat uneksineet ja odottaneet. Mutta hylkäisimmekö jonkun meille kirkastuneen totuuden siksi, että käytännössä emme jaksakaan toteuttaa? Laskisimmeko kieltolain syyksi sen, ettei se kymmenessä vuodessa ole voinut poistaa vuosituhantista pahetta? Me, jotka pyrkijöinä olemme koettaneet vaeltaa totuuden tietä, olemme monta kertaa tehneet sen havainnon, että hyviä lupauksiamme ja aikomuksiamme seuraa „vastavaikutus“, tulemme entistäkin pahemmiksi. Peruutammeko silti hyvät lupauksemme ja aikeemme! Miksi kansana tekisimme sitä, mitä emme tee yksilöinä? Raittiusväki on toisaalta kieltolain aikana nähnyt raitistumista, aineellisen hyvinvoin-

nin kasvamista, lainkunnioitusta j.n.e. Rohkenen väittää, että kielto-lain kannattajat ovat yhtä rehellisiä kuin vastustajatkin. Heidän ha-vaintonsa perustuvat omiin kokemuksiin. Miksi heidän rehellisyy-tensä tehdään epäilyksenalaiseksi? Miksi sanotaan että he näkevät väärässä valossa, tai että heidän kokemuksensa on valheellinen, jos se ei ole sama kuin vastustajain?

Edellä olen esittänyt niin sanoakseni pinnallisimman syyn, jonka tähden raittiusväki kieltolakia kannattaa, mutta se syy yksin ei riit-täisi pidättämään raittiusväkeä kieltolain kannattajina, jos heillä ei olisi syvempää syytä. Syvimpänä syynä siihen, että raittiusväki kan-nattaa kieltolakia on se, että heidän oikeustajuntansa sanoo, että kiel-tolaki on siveellinen laki, siksi että se tuomitsee väkijuomain käytön paheeksi. Raittiusväki asettaa kieltolain niitten lakien rinnalle, jotka siveellisesti pyrkivät kasvattamaan ihmistä. Laissa (en ota lukuun niitä lakeja, jotka määrittelevät ihmisen velvollisuudet ja oikeudet yhteiskunnassa) ilmenee kansan oikeustajunta. Suomen kansan oi-keustajunta on tuominut väkijuomain käytön paheeksi. Silloin, kun kansan oikeustajunta on esim. murhan, varkauden, aviorikoksen, or-juuden, huumausaineiden käytön j.n.e. tuominut paheeksi, on se tahtonut lain avulla siitä vapautua. Olkoonpa, että kaikkien yksilöit-ten oikeustajunta ei ole vielä kehittynyt sille asteelle, että pitäisi sitä pahana, — ja on varmasti aina ollut paljon sellaisia, joitten per-sonallista vapautta tämä lakisiteinen yhteiskunta on rajoittanut varsin kiusallisessa määrässä!

Ruusuristolainen kieltolainvastustaja sanoisi ehkä tähän, että kun me ruusuristolaiset olemme Jeesus Kristuksen valinneet mesta-riksemme, niin meidän, uudenliiton tiellä vaeltavina, ei pidä hyväk-syä eikä antaa kannatustamme millekään pakolle.

Olen käsittänyt asian niin, että kumpaisetkaan tiet, vanhan- ja uudenliiton tiet, eivät vielä ole kuljetut loppuun, vaan vanhalla tiellä vaeltaa vielä ihmiskunnan suuri enemmistö. Vanhanliiton kasvatus-keinoja ovat lait. Vanhan- ja uudenliiton tiet kulkevat rinnakkain ja uudenliiton tie on kerrassaan ylivoimainen niiden kulkea, jotka eivät ole oppineet vanhanliiton tiellä kulkemaan. Minusta tuntuu, että se, joka on Jeesus Kristuksen opetuslapsi ja vaeltaa siis uuden-liiton tietä, ei ole kiusaantunut siitä, jos hänen nuorempi veljensä vaeltaa vanhanliiton tietä ja kiivailee lakiensa puolesta, sillä hän tie-tää, että kun tuo veli on oppinut läksynsä sillä tiellä, on hänen ai-kansa tulla Kristuksen vapaaehtoisen antaumuksen tielle, ja niin kerran kaatamatta ja kumoamatta tulevat tarpeettomiksi vanhanliiton tien merkkipylyvät ja tienviitat (lait), jotka nekin ovat osoittaneet tietä Kristuksen luo.

Elli Grönroos.

Mitä Kristus sanoisi meidän väkijuomakysymyksestämme? Pyydän anteeksi, että olen uskaltanut asettaa näin vaativan otsakkeen, mutta se on tapahtunut siksi, että veli Hannula on tässä mielessä väkijuomakysymyksiämme käsitellyt R.-R:n viime numerossa. En myöskään halua väittää hänen kantaansa vääräksi, mikäli se koskee Kristuksen opin soveltamista käytäntöön, mutta sitä tapaa, jolla hän sovittaa sitä kieltolakia vastaan voitaneen olla vähintään erimieltä. Veli Hannula on mielestäni, aivan kuten suuri yleisökin usein tekee väki-juomatilanteesta keskusteltaessa, sekoittanut käsitteet kieltolaista ja väkijuomaliikkeestä. On sekoitettu kieltolaki ja väkijuomien aiheut-tama tuska ja kurjuus siten, että muka kieltolaki olisi aiheuttanut väkijuomien tuottaman suuren tuskan. Perustellaan, että kieltolaki

on aiheuttanut luvattoman väkijuomaliikkeen, aivan niin, mutta unohdetaan olisiko luvallinen väkijuomaliike sitten siunausta tuottava. Olisihan se ainakin puhtaampaa se kotimainen tavara ja jäisiväthän rahat omaan maahan j.n.e., väitetään. Tähän sopinee huomauttaa, että tästäkin järkevästä taloudellisesta kannasta voipi olla aivan toista mielipidettä, sillä on laskettu, että ulkomainen kilpailu voisi tarjota alkoholia puolta halvemmalla kuin kotimaassa voitaisiin valmistaa. Entä se moraalinen tuki, joka silloin menetetään, jos väkijuomaliike laillistutetaan?

Onko se rikoslain vika, että sitä rikotaan? Onko se kieltolain vika, että sitä rikotaan? Näistä kysymyksistä voitaisiin kirjoittaa miten paljon tahansa ja voinpa melkein luvata, että voisin kirjoittaa kieltolain puolesta niin vakuuttavasti, että se lopulta hyväksyttäisiin, joskin aluksi tietenkin teiltäisiin. Sillä on muistettava, että nyt Kristuksen jälkeen lopulta hän voittaa, joka on hyvän puolella, ja että kieltolaki on kuten lait yleensäkin itsessään „hyviä“ sikäli, että niillä pyritään parempaan kuin missä ollaan.

Kristus on todella sanonut: „Älkää vastustako pahaa“. Mutta ei se suinkaan merkitse sitä, että hyvääkään saa vastustaa. Ne, jotka vastustavat kieltolakia vastustavat hyvää. Eikö Kristus antanut meille tämänkin kysymyksen valaisemiseksi viisaan neuvonsa: „En minä ole tullut lakia kumoamaan, vaan täyttämään“. Eiköhän asia ole siten, että itse kieltolaki on kokonaan jätettävä rauhaan, sillä se on kalvanheimon ihana näky, jonka se omaksui innoituksensa hetkellä sääntäessään kieltolain, mutta elämän käytäntö ei ikävä kyllä ole suopea ihanteille; mutta ei se suinkaan merkitse sitä, että ihanteista olisi luovuttava siitä syystä, että esim. kansa kokonaisuudessaan ei jaksaisi ihannettaan toteuttaa, jonka se on kerran omaksunut. Päin vastoin, jos lankeat, niin nouse sekä muista, että lankeemuksistasi tulee askeleita niihin portaisiin, joiden astumisesta riippuu ihanteen luokse pääseminen.

Luvatonta väkijuomaliikettä, juoppoutta ja siitä aiheutuvaa pahaa on meidän syytä muistaa silloin kun muistelemme Kristuksen antamaa elämän syvää viisautta: „Älkää vastustako pahaa pahalla“. Väki-juomakysymyksen yhteydessä merkitsee mielestäni tämän totuuden käytännöllistyttyminen sitä, että me teemme hyvää ja siis teemme raittiustyötä, että kerran pääsemme sen ihanteen tasalle, jonka kieltolaki on meidän tavoiteltavaksemme asettanut. Toivokaamme, että tätä työtä tehden me olemme ennenpitkää siinä asemassa, että kieltolakikin on samassa asemassa kuin rikoslakikin on nykyisin. Kyllä rikoslakiakin vielä tarvitaan, eikä vähemmin sen myrkkkyylvön vuoksi, että ulkomailta tuoduilla materialismin y.m. lismien ja kismien sosiolisella myötävaikutuksella on kansamme sielua myrkytetty. Kärsimyksiä on kansallamme ja niiden aiheuttajina ovat sekä ulkomaiset että sisäiset erehdyksemme, mutta kärsimyksethän kasvattavat ja kirkastavat kansaamme siinä kutsumuksessa, johon sitäkin valmistetaan uuden ajan työmiehenä, mutta siitä huolimatta työskentelee ja asettuu totuudenetsijä aina niiden puolelle, jotka työskentelevät kärsimysten lieventämiseksi, ja käytännöllinen raittiustyö on yksi sellainen työ, kunhan se vain tapahtuu myönteisessä merkityksessä Kristuksen ohjeiden mukaan.

J. E. K a u k o m a a.

Rauhaanko keinotekoista tietä? Ruusu-Ristin viime numerossa oli veli Alex. Huttusen valaiseva kirjoitus „Kuinka rauha saavutetaan“. Kirjoitus oli todella omintakeinen ja ajattelua herättävä, mutta

johtopäätelmiltään tuntuu siinä olevan aihetta mielipiteiden vaihtoon. Kirjoituksen johtavana ajatuksena oli, että ihmiset olisi saatava tähän maailmaan „hyvien tähtien alla“, siis inhimillisten merkkien vaikutusten alaisina, että he näin tulisivat rauhallisiksi ja siis synnynäisillä taipumuksilla rauhan ihmisiksi. Onko tämä tällainen valikointi edes mahdollinenkaan? Kun ihminen siitetään mainittujen suotuisten merkkien aikana, niin hän syntyy „elämellisen“ merkin aikana ja tulee sekalainen. Sillä tosiasia lienee, että sekä siittäminen että syntymä vaikuttavat luonteeseen.

Näin ollen, jos häät vietetään Vesimies-merkissä, lapsi syntyy Skorpionin merkissä. Ehkäpä hän silloin tuleeekin sisäiseltä olemukseltaan taipuvaiseksi Vesimies-merkin ominaisuuksiin ja persoonallisilta ominaisuuksiltaan Skorpionin hallitsemaksi, siis sittenkin sekasiokiöksi. Eiköhän asia olekin siten, että elämä on tahallisesti siten järjestetty, että siinä ilmenee mitä erilaisin ja moninaisin sekoitus, s.o. ilmennysten rikkaus?

Kun vielä ajattelemme toiselta puolen mitenkä köyhäksi elämä muuttuisikaan, jos olisi vain neljän päätyypin ihmisiä, niin meille selvenee valinnan ontous. Karman herrat pitäkööt huolen valinnasta, kuten pitävätkin.

Vielä tuntuu siltä, että itse periaate mainitussa kirjoituksessa on mielestämme mielipiteiden vaihtoa ansaitseva. Onko paikallaan, että me ihmiset taistelemme eläintä vastaan, ei näin viisaillakaan keinoilla, sillä siten me epäilemättä menettäisimme sen suuren voiman, joka meille tulee eläinmaailmasta ja elämellisistä taipumuksistamme. Meidän tehtävämme kai on eläimen ja elämellisten taipumustemme muuttaminen inhimilliseksi ja mitä voimakkaampi meillä on elämellisyys, sitä voimakkaampia ihmisiä meistä voi tulla. Huomatkaamme ihmiskunnan viisasten yksilöiden syntymät, hekin ovat syntyneet ympäri vuoden ja siitä huolimatta he ovat aina auttaneet rauhan asiaa.

„Vanhan liiton koulu“ tosin opetti, että meidän on taisteltava ja voitettava eläin itsessämme, mutta „uuden liiton koulu“, jonka Kristus avasi, opettaa: „Älkää vastustako pahaa“. Kalevalasta, josta me voimme löytää sekä vanhan että uuden liiton neuvoja ja opetuksia, on mielestämme tässäkin kysymyksessä oikea todellinen opetus kuvattu „Vainämöisen soitossa“. Vainämöinen s.o. Kristus meissä soitelee siten, että eläimetkin tulevat rauhallisina sitä kuuntelemaan, yksin pedotkin. Aina teroittaa Kalevala, että pedoille on pantava suitset suuhun, sillä siten niistä tulee elämää rikastuttavia voimia. Pysykäämme siis „Luojan luomalla laulla“ yksin häitä viettäessämme. Mitä sitten tulee rauhan asiaan, niin siitä olemme viime vuonna eräässä Ruusu-Ristin numerossa kirjoittaneet, joten siitä ei enempää tällä kerralla.

J. E. K a u k o m a a.

Elämälle. Sinua, oi elämä minä kiitän. Joka päivä sinä näytät minulle uusia, ihmeellisiä asioita. Ja kuitenkin olen joskus sanonut kyllästyneeni sinuun. Mutta se et ollutkaan sinä, johon minä kyllästyin. Se oli minun oma turhamainen ja toimeton itseni. Kuinka olisin voinut kyllästyä sinuun, kun en vielä sinua tuntenutkaan, enkä nytkään vielä tunne. Suurena ja salaperäisenä olet edessäni. Ja kuitenkin tiedän, että olet valmis näyttämään minulle kaikki salaisuutesi, kun vaan itse valmistun niitä vastaanottamaan.

Oi elämä, täynnä hartautta minä seison Sinun edessäsi. Sydämeni tuntee valtavaa elämisen riemua. Ja minä tahdon puhdistaa

itseni, että olisin kelvollinen näkemään niitä pyhiä ja ihmeellisiä asioita, joita Sinä avaat eteeni.

Aune Renfors.

Tervehdys Amerikasta. Herra Pekka Ervast. Rakkain veljetervehdys! Meitä on täällä vielä joitakin, jotka jatkuvasti olemme sitä raivaamaan polkua ponnistelleet. Itsepuolestani tunnen suurta kiitollisuutta Teitä kohtaan väsymättömänä johtajanamme „Ristin-tiellä”. Olemmepa joskus uskaltaneet toivoa, että kävisitte täälläkin. Edellisinä vuosina olisi asemamme ollut aineellisesti parempi tämän toteuttamiseksi kuin nykään. Mutta toiselta puolen nyt olisimme kypsyneempiä ottamaan vastaan *t o t u u d e n* sanomaa. Voitte sanoa „onhan teillä Mooses ja profeetat, kuulkaat heitä”. On, on, vaan emme osaa ottaa heiltä sitä, joka juuri meille suomalaisina olisi avuksi, ja omassa keskuudessamme ei ole nykyään julkista profeettaa. Moosesta (sisäistä Mestaria) vastaan olemme kapinallisia tietämättömyydessämme. Heimomme kieli olisi se, jota voisimme ymmärtää. Se on oleva tulkkinamme. Olen ollut tilaisuudessa kuulla teosofisia opettajia, kuten: Krishnamurtia, Besantia ja Rogersia y.m. Teosofisesta Seurasta. Tahtoisin vaikutelmistani vähän mainita: suurimman vaikutuksen on antanut Krishnamurti personassaan, tunsin että hän on „rehellinen lähetti”. Toinen persoonallisuus oli M. Hall „Ristin” koulukunnasta. En jumaloi personaia, mu ta olen nähnyt ja tuntenut, että ihminen voi olla kiinteässä yhteydessä fyysillisen elämän takana olevan mahtavan voiman kanssa, josta kaikki ulos vuo-taa. En tahdo pitemmästi vaivata Teitä kertomalla omia sisäisiä kokemuksiani, jotka ovat kullalla ostamattomia, minulle äärettämän kalliita. Tahdon vain rohkaista Teitä ja Teidän kauttanne niitä työmiehiä, jotka teette tätä jaloa työtä suuren *t o t u u d e n* paljastamiseksi etsijöille. Pysykää lujina ja rehellisinä sisäisessä elämässänne Mestarin nöyrinä palvelijoina kansanne ja koko ihmiskunnan tähden. Suurimmalla rakkaudella

Vihtori Korpi.

Veikko Palomaan kiitos.

Viime Ruusu-Ristissä mainittujen Smk. 800:— lisäksi lähetin vielä Smk. 100:—, jotka saapuivat, kun R. R. jo oli painossa, ja nyt äskettäin Amerikasta tulleet Smk. 197:—. Rouva Sofia Palomaa on ilmoittanut rahojen saapuneen perille ja miehensä sekä omasta puolesta lausunut sydämelliset kiitoksensa. Veikko Palomaa on liian heikko enää itse kirjoittaakseen, mutta rouvansa käden kautta hän kuitenkin on tahtonut tuoda ilmi seuraavat ajatuksensa. P. E.

Kuoleman ylistys. Eräänä yönä juuri hiljattain sain unessa käskyn kirjoittaa kuoleman ylistys.

Olen jo kauan halunnut poistua tästä maailmasta, päästäkseni parempaan. Ruumiini on väsynyt, hermosto pilaantunut, sielun voimatkin ovat jättämäisillään. Mikä olisikaan suotavampaa kuin saada vapautua ruumiista? Vanhat roomalaiset jo aikoinaan sanoivat, ettei kukaan ole onnellinen ennen kuolemaa, ja kuolemahan on elämän ovi. Tahtoisin ylistää kuolemaa, sen moninaisen hyvän suhteen, mitä se meille lahjoittaa. Se vapauttaa meidät kaikista tarpeista,

joita niin paljon ja vaikeita saavuttaa meillä on ollessamme sidottuina ruumiiseen. Ja mitä suurta sielun ja hengen onnea, autuutta ja rakkautta se etemme avajaakaan meidän saapuessamme siihen maahan, joka on aivan Kaikkeuden Isän rakkautta aivan tulvillaan. On jo kulunut useita vuosia, kun valvoin kerran yön pimeinä tunteina ajatellen rakkauden suurta todellista tunnetta. Yhtäkkiä aloin kuumeta ja tunsin joutuneeni jonkinlaisen turpiinin pyörteeseen. Kuumuus lisääntyi yhä, mutta se tuotti niin sanomattoman onnen ja autuuden tunteen, etten kykene sitä sanoin kuvailemaan. Uskoin, että olin nyt pääsemäisilläni yhtymään Isän rakkauteen. Mutta ajattelinkin samaa: „minä en saa vielä kuolla, minulla on vielä moni velvollisuus täyttämättä”. Ponnistin voimani, tahdoin, etten vielä kuolisi. Tunsin, että turpiini oli pysähtynyt, mutta muisto suuremmoisesta kokemuksestani on eläyttänyt sieluani. Nyt sitä vastoin jo usein olen toivonut ja odotellut „kotiin” kutsua, saadakseni yhtyä kaikkialliseen rajattomaan rakkauteen. Jos olisi aikani pian poistua, niin tässä on hyvä tilaisuus lausua sydämelliset kiitokseni ystäville, jotka vielä kerran muistivat syntymäpäivääni rahalahjalla. Isä yksin tietää, vaikka olisi viimeinen kerta. Ja vaikka vielä olisi aikaakin jäljellä joitain vuosia, on rakkautenne osoitus kiitettävä. Sillä mitalla, jolla mitaatte, teille mitataan.

Olkaa kaikin tervehdityt kaikkiallisella rakkaudella.

Olkaa siunatut. Jurva, 15. 3. -31.

Vanha veljenne Veikko Palomaa.

Ruus-Ristin Talorahasto.

Vuosikokouksessa pääsiäisenä lakkautettiin entinen „Temppelirahasto“, mutta muutamien jäsenten toivomuksesta annettiin myöhemmin Temppelirahaston syntyä jälleen nimellä „Ruusu-Ristin Talorahasto”. Sen tarkoituksena on joskus tulevaisuudessa hankkia oma koti Ruusu-Risti-toiminnalle, ja sen varat säilytetään sitä tarkoitusta silmälläpitäen. Mitä vanhassa Temppelirahastossa oli käteisvaroja, on R. R:n Johtaja siirtänyt uuteen Talorahastoon, — samaten saatavat, mikäli ne rahoiksi muuttuvat, siirtyvät Talorahastoon. Kiitokirje on asiassa lähetetty sekä Temppelirahaston vanhoille kannattajille että muillekin Ruusu-Ristin jäsenille.

Ruus-Ristin jäsenet voivat liittyä Talorahaston kannattajiksi tai siirtyä Temppelirahastosta Talorahastoon kirjoittamalla asiasta Talorahaston hoitajalle, herra Yrjö Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F.

Talorahaston hoitaja ottaa myös kiitollisuudella vastaan tilapäisiä lahjoituksia keltä tahansa

P. E:n rahasto.

Tämän niminen rahasto perustettiin vuosikokouksessa pääsiäisenä. Se on vapaasti Ruusu-Ristin Johtajan käytettävissä, mutta sen lähimpänä tarkoituksena on teosofis-ruusuristiläisen kirjallisuuden ja aikakauskirjan tukeminen.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi kirjoittautua sen kannattajaksi, ja kiertokirje onkin sitä varten lähetetty kaikille jäsenille, mutta ken tahansa voi tilapäisillä lahjoituksilla sitä avustaa.

Kaikki rahalahetykset osoitetaan rahaston hoitajalle: Johtaja Pekka Ervast, Hyvinkää, Pilpala.

Kesäkurssit 1931.

Kurssit pidetään Jyväskylän Ruusu-Risti-temppelissä heinäkuun 16—23 p:nä, alkaen tervetuliais-illanvietolla torstaina heinäkuun 16 p:nä. Perjantai-aamuna alkaa työ jatkuen torstai-iltaan 23 p:nä. Kesäkurssija johtaa Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast ja käyvät ne tänä vuonna H. P. Blavatskyn merkeissä. Jokaisen osanottajan on tuotava mukaan H. P. B:n kirjat „Teosofian avain“ ja „Hiljaisuuden ääni“. Ohjelmaan kuuluu myös P. E:n julkinen esitelmäsarja H. P. Blavatskyn elämästä ja työstä y.m.

Kurssit ovat avoinna sekä Ruusu-Ristin jäsenille että muille vakaville asianharrastajille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, ja suoritetaan kurssien alkaessa. Julkisiin esitelmiin on eri oviraha.

Jyväskylän kesäkurssien ajaksi koetetaan hankkia kurssilaisille yhteisasuntoja kouluilta. Yhteisasuntoon aikovain on tuotava mukanaan peitto, lakanat, tyynynpäällinen ja pyyhinliina. Asuntokustannusten peittämiseksi kannetaan yhteisasunnosta 20 mk. maksu kurssiajalta.

Yksityisasuntoja hankitaan myöskin niitä haluaville. Kurssin ruokailupaikka on edelleen rva Teräsvaaran luona, mutta myöskin muita ruokailupaikkoja on kaupungissa runsaasti.

Osanottoilmoitukset kurseihin samoin kuin ilmoitukset sekä yhteisettä yksityisasunnoista pyydetään lähettämään viimeistään kesäkuun loppuun mennessä osoitteella Ruusu-Risti Temppeli, Jyväskylä. Tervetuloa!

Suomen ja Ruusu-Ristin horoskooppi 1931.

Kun katselee vuoden tärkeiden ajankohtien, kevät- ja syyspäivän tasausten sekä kesänseisauksen, horoskooppeja ja myöskin Auringon ja Kuun yhtymää, esiintyy tänä vuonna useissa tapauksissa kuvaava ilmiö. Suuret planeetat Jupiter, Saturnus ja Uranus muodostavat nimittäin tärkeitä aspekteja keskenään. Jupiter Kravun merkissä on täten vastakkainen Saturnukselle Kauriin merkissä. Samalla Uranus Oinaasta päin on neliöaspektissa molempiin. Siten syntyy risti, jossa ainoastaan yksi kulma on tyhjä. Milloin tämä risti esiintyy aikahoroskooppeissa — ja varsinkin jos Auringon ja Kuun asema lankeaa ristiin, täytyy pitää horoskooppiä jossain suhteessa kriittisenä. Tie-

tysti tämä ei koske ainoastaan Suomea, vaan pikemmin koko maailmaa, ja vaikutukset ovat erilaisia eri maissa, riippuen siitä, mihinkä horoskoopin osiin planeettaristi vaikuttaa. Tuntuu siltä esim., että nyt vallitseva taloudellinen maailmankriisi voidaan asettaa yhteyteen planeetta-aspektien kanssa. Olen tässä suhteessa tutkinut taloudellista kehitystä vuodesta 1850 lähtien meidän päivimme saakka ja huomannut, että aikakausittain esiintyvät ekonomiset maailmankriisit aina seuraavat kolmen planeetan Jupiterin, Saturnuksen ja Uranuksen yhtymiä tai vastakkaisuuksia. Onpa ajan merkki, että myös kauppaneuvos Enström Tukholmassa — etevä ekonomisen alan erikoistuntija — sanoo konjunktuurivaiheiden riippuvan kosmillisista syistä. Aikakausikirja Svensk Teknisk Tidskrift sisältää v. 1914 hänen kirjoittamansa artikkelisarjan, jossa hän näyttää, että konjunktuurivaiheiden aaltoiluliike on kokoonpantu neljästä periodista, joilla on määrätty aaltopituus, noin 60, 18, 11 ja 9 vuotta ja jotka kaikki ovat kosmillisia, koska kaksi niistä ovat yhteydessä aurinkopilkkujen esiintymisen ja toiset kaksi Kuun liikkumisen kanssa. Enström on tätä tietä osannut suurin piirtein ennustaa hintatason vaihteluja sodan jälkeen. Niinkuin näkyy, askel tästä ei ole pitkä astrologiseen katsantotapaan, sillä on sängen todennäköistä, että juuri suurten planeettain liikunnot vaikuttavat auringonpilkkuihin.

Suomen tämänvuotinen horoskooppi osoittaa kyllin selvästi, ettei meidänkään maamme saata välttää ekonomisen maailmankriisin seurauksia. Mutta toisenlaisiakin vaaroja voi olla uhkaamassa. On huomattava, että vuosi 1931 englantilaisen astrologin Alan Leo'n mukaan on Uranus-vuosi, samoin kuin varhemmin oli vuosi 1917. Uranus hallitsevana planeettana tuo usein tullessaan äkinäisiä poliittisia muutoksia, vieläpä vallankumouksia ja vallankaappauksia. Niinhän venäläinen vallankumous v. 1917 oli täydesti sopusuunnassa Uranuksen olemuksen kanssa, mikä seikka viittaa siihen, että Alan Leo oli oikeassa. Samat vaarat uhkaavat nytkin, ja missä vastarinta on pienin, on saavutus suurin*). Saattaa sentähden odottaa, että yhtä ja toista taas tulee tapahtumaan itäisessä naapurimaassamme. Miten tämä vaikuttaa omiin oloihimme, on vaikea sanoa, mutta jos — kuten luultavaa on — Suomi kuuluu Kauriin merkkiin, emme saata välttää seurauksia, koska Saturnus juuri on tässä merkissä. Yhtä kaikki eräät hyvät aspektit tuntuvat lieventävän tätä vaikutelmaa. Etenkin esiintyy monessa horoskoopissa voimakkaita ja edullisia Mars-aspekteja, jotka puhuvat rohkeudesta ja energiasta, millä vaikeudet ovat ehkäistävissä ja voitettavissa. Tällöin on kuitenkin karrettava liian aggressiivista menettelytapaa, sillä tilanteita voi syntyä, jolloin on pysyteltävä rauhallisina ja odotettava otollista aikaa eikä harkitsemattomasti hyökättävä esiin.

Kääntäkäämme nyt kuitenkin katseemme pois maailman synkistä ja sekavista poliittisista ja taloudellisista olosuhteista ja katsokaamme, mitä oman Ruusu-Ristimme horoskoopilla on kerrottavana. Jos vuosihoroskooppi lasketaan syntymäpäivästä kuten ihmiselle, siis marraskuun 14 p:stä 1930 vuosi eteenpäin, antaa se yleensä sängen valoisan kuvan. Aurinko yhtyneenä Merkuriukseen 3:nessa huoneessa ja hyvässä kolmioaspektissa Jupiteriin osoittaa menestyksellistä toimintaa esitelmien ja julkaisujen avulla. Kuun kulkiessa 2:sen huoneen

*) Tekijän sanat kirjoitettiin ennen Espanjan vallankumousta!
Toim. muist.

välityksellä aarialaisten ja toisten pyhän kirjoitusten tutkimista j.n.c. (esim. perustamalla yliopistoprofessoreja). 3) Se koettakoon tutkia luonnon salattuja mysteeriä ja ihmisessä uinuvia psyykkisiä ja henkisiä kykyjä yhteistyössä tieteellisten laitosten kanssa. 4) Se koettakoon kohottaa koulujemme oppijärjestelmiä eettilliseen suuntaan (esim. stipendejä perustamalla). 5) Se vaatikoon jäseniltään, että he suorittavat määrätyn kurssin H. P. B:n kirjojen tutkimisessa. Jäsenet, jotka eivät jatkuvasti ponnista, saisivat siirtyä alempaan asemaan liittolaisina rajoitettuine etuoikeuksineen (tutkimuksen, äänestyksen j.n.c. suhteen). 6) Se vaatikoon, että edistyneemmät opiskelijat ryhtyvät spesiaalitutkimuksiin propagandatyön erikoistarkoituksia varten. 7) Se hyljätköön nykyisen kypsymättömän, umpimähkäisen propaganda ohjelman, joka sopii kolmannen luokan evankelistalle, mutta ei oletetusti älykkäälle ihmisryhmälle, ja tutkikoon myyjätaidon psykologiaa tehdäkseen yrityksemme tehokkaaksi. Tällöinen menetelmä, jatkaa kirjoittaja, merkitsisi: a) että jäsenluku tavattomasti vähenisi; b) että tieteelliset ja filosofiset henkilöt tuntisivat vetäymystä T. S:ään; c) että yleisön huomio vähitellen kääntyisi abstraktisiin älyllisiin ja henkisiin asioihin; ja d) että (myöhempien aikojen) neo-teosofia (uus-teosofia) vaipuisi unohduksiin.

Ruus-Ristin kirjasto on kesäkuukausina avoinna keskiviikkoisin klo 19—20 Kulmakoulun ensimmäisessä kerroksessa.

Olga Puranen tarjoo täyshoitoa Terijoella kesäkuun alusta. Postiosoite: Tyrisevä.

Vapaamuurarikello ja Salainen Oppi myytävänä suurella alennuksella. Arv. tiedustelut osoitteella: Monit. Emil Savolainen, Kaltimo, Louhioja.

Olivia Gebhard, nuori laulajattaremme, joka jo kymmenkunnan vuotta on ollut Ruusu-Ristin jäsen, antoi oopperakonsertin Kulmakoululla huhtikuun loppupuolella. Hän esiintyi Butterflyna ja ihasuttu kuulijoitaan raikkaalla laulullaan. Hän myös pyytää sydämellisesti kiittää niitä ystäviä, jotka kukkien asemasta antoivat hänelle rahalahjan.

Ruus-Ristin Johtaja on saanut ystävällisen kutsun saapua Lontooseen juhannukseksi ottamaan osaa yhteiseen teosofisten seurojen edustajain neuvotteluun. Kutsun on lähettänyt Point Loma seuran johtajan, toht. Puruckerin nimessä, Englannin Point Loma T.S:n ylläsihteeri Mr. A. Trevor Barker, MestariKirjeiden julkaisija.

Maisteri Eino Krohn, Ruusu-Ristin hallituksen sihteeri, lähtee kesäkuun alussa perheineen Saksaan tutkiakseen Stuttgartissa vuoden aikana antroposofisia koulu- ja yliopisto-oloja.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asiantuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**
HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maistert Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Temppeleirahaston hoitajat: Herrat Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorik. 18 F, ja Woldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä. Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	181
Siivet	183
Suuntaviivoja R.-R.-toiminnassa.....	184
Kulmakoulusäätiö	186
Ruus-Ristin kustannustoiminta.....	189
Rintamalla	194
Onko eläimillä sielua	195
Pyrkijän päiväkirja.....	198
Mitä muualla tiedetään.....	200
Vapaa sana	202
Kesäkurssit 1931.....	204
Tien varrelta	205

Kannattakaa ruusuristikistä kasvatustyötä
ostamalla

Kulmakoulun pika-arpoja

Yhdellä arvalla voi voittaa 2 voittoa, joiden yhteinen arvo on 125,000 mk. Jokainen numeroitu arpa voittaa jonkun pikavoiton, jonka arvo on 25 mk:sta 25,000 mk:aan. Näiden kesken arvotaan sitten vielä n.k. päävoitot arvoltaan 12,000—100,000 mk.

Voittojen jako joka arkipäivä, paitsi ei lauant. kello 14—17.
Asiamiehiä otetaan palkkiota vastaan.

KULMAKOULLUN ARPAJAISTOIMISTO

Helsinki

Meritullinkatu 33

Puh. 29906

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

R.-R:n TALORAHASTOA

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisällys tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Talorahaston hoitajalta: Yrjö V. Rimpä, Helsinki, Vuorikatu 18 F

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Ajatellessani taloudellista karmaani ihmettelen sitä suosiollista jalomielisyyttä, millä se monta kertaa elämässäni on antanut minun palvelulla välikätenä hyvien asioiden eteenpäinviemisessä. Sanon nimenomaan välikätenä, sillä tietysti omista ponnistuksistani ei olisi syntynyt suurtakaan tulosta ilman niiden ystävien myötävaikutusta, joita karma aina tielleni toi. Mainitsenpa muutamia esimerkkejä: varhemmalta ajalta Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike ja Suomen Teosofisen Seuran entinen päämaja, viime päiviltä taas Kulmakoulusäätiö, jolle karma antoi minulle tilaisuuden lahjoittaa Temppeleirahaston kaikki omat varat, ja Ruusu-Ristin kustannustoiminta, jonka alullepano samalla tuli suureksi avuksi Mysticalle; tämä alku taas oli mahdollinen sen kautta, että viiden ystävän takauksella sain melko suuren lainan Kansallispankista ja että takaa-jiiden takeena taas on äsken perustettu P. E:n rahasto. P. E:n rahaston varoja en siis toistaiseksi voi „vapaasti“ käyttää; ne ovat sidotut, kunnes pankkilaina on maksettu. Mutta palvelevathan kirjallisuuden tärkeätä asiaa, — johon niitä epäilemättä „vapainakin“ ollen olisin käyttänyt.

Harras toivomukseni on vain, että P. E:n rahasto kykenee herättämään rakkautta jäsenissä ja ystäväissä!

Minun ei tarvitse tässä kirjoittaa näistä hankkeistamme, koska toiset ja taitavammat kynät niistä tekevät selkoa, — pyydän vain kaikkien huomaamaan, kuinka luonnollista on, että Ruusu-Ristissäkin poteamme rahatautia tänä yleisen taloudellisen kriisin aikana. Mutta lohdutuksemme on, että rakkaalla Ruusu-Risti-lapsellamme on satoja vanhempia, jotka siitä yhteisvoimin huolta pitävät, vaikka se onkin jonkun verran kalliimpi kuin tavallisen perheen lapsi!

*

Viime numerossa kerrottiin uutisena, että Ruusu-Ristin

Johtaja oli saanut kutsun saapua Lontooseen juhannukseksi Point Loma T. S:n toimesta pidettävään neuvottelukokoukseen.

Ystävälliseen kutsuun vastasin heti, että taloudelliset seikat luultavasti estäisivät minua saapumasta, mutta että toivotin kaikkea hyvää kokoukselle, jonka tärkeyttä selvästi oivalsin. Äskettäin minulle kyllä eräiden ystävien taholta tarjottiin matkakustannukset, mutta katsoin viisaammaksi kieltäytyä ja olla menemättä, koska eräät kirjalliset työt vaativat aikaani ja koska Point Loma T. S:n Johtaja, toht. G. de Purucker, joka tapauksessa saapuu Suomeen elokuussa.

Näinä päivinä sain kirjeen Adyar T. S:n päämajasta Indiassa. Viitaten niihin toivomuksiin ja päätöksiin kaikkien tunnettujen teosofisten seurojen edustajain yhteisestä kokouksesta, joita lausuttiin ja tehtiin viime vuonna Genèvessä, kirjeen kirjoittaja, prof. Ernest Wood, jouluna pidetyn Teosofisen Seuran Pääneuvoston määräyksestä asettaa vastattavaksi seuraavat kysymykset: 1) Puollatteko kokousta, johon saapuisi yksi tai useampi edustaja jokaisesta teosofisesta seurasta ja järjestöstä pohtimaan kysymystä yhteistoiminnasta? 2) Missä ajattelette, että tällainen kokous sopivimmin voitaisiin pitää? 3) Milloin suunnilleen sopisi paraiten teidän edustajillenne, edellyttäen, että kannatatte semmoisen kokouksen pitämistä?

Prof. Wood lisää, että semmoisen kokouksen päätös ei olisi sitova kyseessä oleville seuroille, sillä vaikka esim. Adyar-seuran lähettiläät olisivat yhtä mieltä jostain yhteistoiminnan ohjelmasta, ei Adyar T. S. voisi sitä noudattaa, ennenkuin sen Pääneuvosto olisi asiasta äänestänyt. Vielä Mr. Wood huomauttaa, ettei ole tarkoitus, että tällainen edustajain kokous välttämättä olisi pidettävä H. P. B:n sata-vuotisjuhlan yhteydessä elokuun 11 ja 12 p:nä.

*

Helsingin teosofiset seurat, Adyar, Point Loma ja Ruusu-Risti, pitävät yhteisen jäsenkokouksen elokuussa H. P. B:n satavuotismuiston kunniaksi.

Olemme suunnitelleet, että siksi saisimme painosta valmiiksi P. E:n näytelmän „H. P. B.“, joka herätti niin suurta mieltymystä katsojissa Ruusu-Ristin vuosijuhlissa Kansallisteatterissa.

Syksymmällä toivon myös saavani valmiiksi uuden

kirjan kirkosta ja tulevasta uskonpuhdistuksesta, joka käsittää viime syksynä pitämäni esitelmät.

Kesäkursseilla pidetään tänä vuonna ylimääräisellä ajalla looshikokous, joten niitä osanottajia, jotka ovat looshijäseniä, pyydetään asianmukaisesti varustautumaan.

Siivet.

*Miks sieluni rakennat pilvilinnoihin
pilareita,
miks auringon ylhäisen rata sinunkin
kulkuteitä,
miks reittisi pilviä piirtää,
vaikka matkasi maanpintaa kiirtää?*

*Sinun työsi on matala, maisen asukkaan
leipätyötä,
on kohtalos köyhyys ja maantie maailmaan
kohti yötä,
sull ystävää ei yhtään, ei kuormankantajaa,
ei puolustajaa, kun suo väärin tuomitaan, —
ei omaa ole muu kuin matkasauva.*

*Ja kuitenkin joskus sun linnas kohoaa
kukkulalta,
ja pylväät pyhät kätkee niin monta unelmaa
kulkijalta,
sun temppelisi katto on laki ääretön,
on alttari sen keskellä veljeys verraton
ja enkelit sen tulen vartijoita.*

*Sun päättyykö matkasi sinne milloinkaan
erämaasta,
sa kolkuttaa portille saatko konsanaan
sielu, haasta!*

*sa kuuletko virren, min kuoro huminoi,
ja näätkö pyhän tähden ja tulen, lausu, oi,
ja miekan loistavan ja pyhän Sanan?*

— *Niin, matkani kulkee minne kohtaloni vie
erämaahan,
ja kohtaloni köyhyys ja yksinäisyys lie,
kerrotaanhan,
mut jos en joskus nousisi korkeuksiin
en tietäis matkan määrää, en tarkoitusta sen,
ma sortuisin kuin Lucio, enkeli valkeuden.*

*On toinen mennyt eellä niin ylväin sydämin —
Mestariimme —
ja Hänpä piirsi rastit ja jätti muistonkin
sydämiimme,
siks tartuin matkasauvaan ma hartain toivehin
ja nostan uskon siivet ylös avaruuksiin, —
teen työni rakkaudessa Veljeskunnan.*

Nellie Kalm.

Suuntaviivoja R. R.-toiminnassa.

Meritullinkatu 33 — mikä polttopiste suurten voimain virtauksissa! Ulkonaisena kuorena jalopiirteinen rakennus, sisäisenä sisältönä — niin, mitä kaikkea se kätkeekään! Ensiksi koulun, jossa Vuorisaarnan hengessä tehdään opetus- ja kasvatustyötä ja jonka temppeლისali sinisine taivaanholveineen ja paatisine pilareineen on R. R.-toiminnan muodossa antautunut elämän syvimpien virtausten palvelijaksi.

Näin tähän saakka, kun Kulmakoulu ja Ruusu-Risti ovat pesiytyneet yhteisen kurkahirren alle. Syksystä sisältö yhä vielä rikastuu. Kaksi uutta virtausta yhtyy mukaan: R. R.-kustannustoiminta ja Opistola. Mitä tämä askel tulevalle toiminnalle merkitsee? Tai pikemminkin, mistä tämä askel on johtunut? Siitä, että R.-R. on nyt osaomistajana

talossa, oltuaan tähän saakka vain vuokralaisena, ja ennen kaikkea siitä, että on syntynyt Kulmakoulusäätiö, jonka tarkoituksena on aineellisesti uljaan rakennuksen ylläpitäminen ja sitä tietä sen henkisten toimintojen tukeminen.

Koska Kulmakoulun omasta osuudesta säätiössä lienee toisessa paikassa lehteämme kirjoitus, en koskettele sitä, vaan käyn asian muihin puoliin käsiksi.

Opistola, aloittaessaan kolmatta työkauttaan ensi syksystä, laajenee yhä P. E:n liittyessä siihen opettajana. Täten lähestytään sitä, mikä kauan on monien mielissä kajastanut — R. R.-kansanopistoa, ja näin tulee Kulmatalo vähitellen yhä enemmän ja enemmän ihmishengen jalostumisen palvelijaksi: pienökaiset saavat opetusta tulevissa lastentarhoissa, pikkulasten kieliopistoissa, lapset ja nuoret Kulmakoulussa, aikuiset Opistolassa, Kansanopistossa, Elämäkoulussa, mitä nimeä se nyt kantaneekaan, ja Ruusu-Ristissä kaikki ikäluokat, koska Ruusu-Risti on se hengen aurinkovoima, joka kokonaisuuden liittää yhteen, voimistaen, puhdistaa ja kirkastaen etsiviä ihmismieliä.

Jos R. R. itse on kuin aurinko tai sydän, niin on sen kustannusliike kuin siitä pulppuava veri, joka kiertää tai jonka hengen sanoman levittäjänä pitäisi kiertää R. R.-ruumiin kaikkiin osiin kirkkaana ja elinvoimaisena. Siksi siitä sananen.

Sen varastot ovat Mysticalta ostetut ja makaavat nyt Kulmatalon kellarissa. Saavatko ne jäädä ummehtuneeseen ilmaan tunkkaantumaan? Eivät. Niiden on päästävä sieltä maailmalle ensiksikin valon sanomansa vuoksi ja toiseksi vähentämään sitä velkataakkaa, joka P. E:n harteilla lepää. P. E. itse kirjoittanee omasta osuudestaan tässä tarkemmin, mutta varmasti hän ei mainitse sitä, että vuosikokouksessa, toivoessaan vapautuvansa rahahuolilta henkisempään työhön, hän on nyt uppoutunutkin niihin yhä syvemmin, ottaessaan ensiksikin puheenjohtajan aseman Kulmatalosäätiössä ja toiseksi lunastaessaan omalla nimellään kirja-varaston Mysticalta.

Millä tavalla nyt helpottaisimme hänen taakkaansa? Kaikki hyvät neuvot olisivat kovasti tarpeen. Omassa mielessäni välähtelee seuraava tuuma:

Koettakaamme kaikki yhteisvoimin ottaa osaa P. E:n taakan helpottamiseen. Koettakaamme kaikissa R. R.-keskuksissa lunastaa Looshien nimissä varastoja itsellemme: Jyväskylässä, Turussa, Tampereella, Viipurissa,

Kouvolassa, Lieksassa, Lahdessa, Hämeenlinnassa, Kuopiossa, Oulussa ja — Helsingissä*). Helsingissä on kuusi looshia. Jakakaamme varastoja näidenkin kesken. Ajatelkaamme, että tähän saakka olemme looshissa saaneet valoa itsellemme. Vähitellen koettaa aika, jolloin meidän on yhä enemmän sitä pyrittävä ulos maailmaan viemään. Ja sitten — koettakaamme tarkastaa omia opiskelukirjojamme. Varmasti sieltä uupuu yhtä ja toista tarpeellista.

Tämä mitä P. E:n kustannusvelkataakaan tulee. Sitten se toinen huoli — Kulmatalo. Mitä voisimme yhteisvoimin tämän koko Suomen yhteisen R.R.-keskuksen hyväksi tehdä? Siinäkin ovat hyvät neuvot kipeästi tarpeen. Paljon me voimme auttaa ostamalla Kulmakoulun arpoja. Ja myöskin — en voi olla sanomatta, mitä sydämellä piilee — kokoomalla yhdistyneet voimamme t ä m ä n talon tukemiseksi eikä haaveilemalla m o n i s t a taloista.

Ja näin, kun me yhteisvoimain merkeissä iloisesti pyrimme apuun ja mielessämme päätämme, että P. E:n selkä ei saa kumartua ihmiskunnan tähden tehtyjen velkataakain alla, niin varmasti mekin hieman ratkaisemme rahan arvoitusta ja annamme pieneltä osaltamme sysäyksen valoisamman tulevaisuuden hyväksi.

A. R.

Kulmakoulusäätiö.

Kiertotähtemme ihmiskunta elää nykyään sangen kiireissä taloudellisissa olosuhteissa. Ekoonomiset kysymykset ovat useimpain yksilöjen elämässä astuneet uhkaavalla tavalla etualalle. Ruumiillisen elämän välttämättömien tarpeiden hankinta, rahataloudellisten seikkojen järjestäminen, työnsaanti j. n. e. ovat niin vakavana pakkona vanginneet ihmisten mielet, että he ovat saaneet kovasti ponnistaa järkeään ja ajatuskykyään tullakseen lainkaan toimeen. Ei ole ihme, että henkinen elämä ja pyrkimys, se toiminta, joka tähtää ihmisen herättämiseen, elähdyttämiseen ja ravitsemiseen ikuisuusolentona, tällöin on joutunut erikoi-

*) Mikäli tiedämme, ovat Jyväskylän ja Lieksan looshit jo ennen lunastaneet itselleen melkoisia kirjavarastoja, jotka vielä lienevät myymättä.

sesti kärsimään, ei ole ihme, että sanoma „valtakunnasta, joka ei ole tästä maailmasta“ on tuntunut erikoisen kaukaiselta ja epäkäytännölliseltä, tunteenomaiselta haihatteelta, kun tämän maailman „realiteetit“ niin kouriintuntuvina välttämättömyyksinä ovat puristaneet ihmisten sydämiä. Ihmissieluja on asetettu koetukselle. On kysytty niiltä, miten syvä ja vuorenvankka niiden usko ihmisen henkiseen alkuperään ja jumalalliseen tarkoitukseen on ollut. On kysytty kestävyyttä ja kärsivällisyyttä, rohkeutta ja luottamusta.

On luonnollista ja samalla mielenkiintoista, että sellainen henkinen liike ja järjestö kuin Ruusu-Risti myöskin on joutunut voimakkaaseen kosketukseen ajan yleiselle ahdinkotilalle ominaisten ilmiöiden kanssa. On myöskin luonnollista, että järjestöltä, joka tietoisesti on tahtonut seurata ja toteuttaa korkeimpia ja ehdottomimpia siveellisiä ihanteita, joka on tajunnut näkyväisen ja ruumiillisen todellisuuden olevan vain koko todellisuuden katkelman, missä korkeampi ja ikuisempi vähitellen etsii toteutumismahdollisuuksia, on luonnollista, että tällaiselta järjestöltä on kysytty ja vaadittu juuri sen maailmankatsomuksen edellyttämää uhrimieltä, on luonnollista, että tätä uhrimieltä yhä odotetaan ja vaaditaan. Maailman pulakauden vaikutukset alkoivat aivan äkkiä kesällä v. 1928 tuntua Suomessa. Rahataloudellinen tilanne kiristyi ja muuttui muutamissa viikoissa. Vähän aikaisemmin oli erään Ruusu-Ristin työalaan kuuluvan yrityksen Kulmakoulun syntysanat lausuttu. Se jäsen, johtaja Y. Eloniemi, jonka sie-lussa ajatus Ruusu-Risti-henkisen koulun perustamisesta oli herännyt, oli voimakkaasti tajunnut, miten välttämätöntä ja siunauksellista kasvavalle polvelle on joutua kosketukseen Ruusu-Ristin elämänihteiden kanssa ja hän oli myöskin nähnyt, miten talo, joka oli tarpeellinen tällaisen koulun toiminnalle, samalla saattoi muodostua keskuspaikaksi kaikelle Ruusu-Ristin sisäiselle kasvatus- ja ulkoiselle valistustoiminnalle. Hän oli nähnyt pyramiidin, jonka ensimmäisenä portaana oli Ruusu-Risti-henkinen koulu ja ylimpänä huippuna Ruusu-Ristin sisimmät esoteeriset asteet. Ajatus herätti kaikkien myötätunnon ja innostuksen. Y. Eloniemi ryhtyi sitä heti toteuttamaan. Kulmakoulu-taloa alettiin rakentaa. Yrityksellä näytti olevan mitä loistavimmat edellytykset toteutua, lainat, joita heti tarjottiin olivat mitä edullisimpia, niin edullisia, että yritys niiden

varassa jo nyt olisi erittäin menestyksellinen myöskin taloudellisesti. Mutta juuri silloin muuttuivat olosuhteet, edulliset tarjoukset peruutettiin äkkiä, vasta alkanut yritys sai heti kamppailla raskaita vaikeuksia vastaan. Ruusu-Ristin Temppeleirahasto tuli apuun. Yrjö Eloniemi ja ne yksityiset, jotka häntä välittömästi tukivat, uhrasivat kaiken tarmonsä ja aikansa ja niin päästiin vuoteen 1931. Tällöin olivat olosuhteet useissa suhteissa yhtä kireät kuin aikaisemmin, mutta Kulmakoulu oli kasvanut kolmiluokkaiseksi, (valmistava koulu mukaan luettuna 6 lk:ksi) ja vuonna 1930—31 sai se ensimmäisen kerran nauttia valtion apua. Korkotilanne oli myöskin hieman helpoitunut ja kehitys näytti tässä suhteessa käyvän valoisampaan suuntaan. Samoin saatettiin sangen reaalisiin ja oikeutein perustein lähitulevaisuudessa toivoa Kulmakoulutalolle valtion lainaa. Mutta hetki oli kriittinen. Oikeaan osuvat toimenpiteet olivat tarpeen. Ja niin syntyi Kulmakoulusäätiö, jonka lahjoittajia ja perustajia olivat R. R:n Temppeleirahasto, johtaja Y. Eloniemen isä, taidekauppias B. Kahlrot sekä Kulmakoulu opettajineen. Tällä säätiöllä on nyt hallussaan Kulmakoulutalo ja kun Kulmakoulu, kuten voidaan toivoa tulevaisuudessa tulee velattomaksi, sekin luovutetaan säätiölle. Säätiön hallituksen, jonka tulee säätiön tarkoitusta silmälläpitäen hoitaa ja kartuttaa säätiön omaisuutta, muodostaa 10 jäsentä. Puheenjohtajana on Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast ja muina jäseninä 7 muuta Ruusu-Ristin jäsentä (näistä Ruusu-Ristin hallituksesta 3) sekä Y. Eloniemen isä ja veli. Säätiön oikeusministerin toukokuun 8 p:nä vahvistamana tarkoituksena „on kannattaa ja mahdollisuuksiensa mukaan ylläpitää tosikristillishenkistä valistus- ja kasvatustyötä, joka perustuu uskonnolliseen totuuden etsimiseen ja Jeesuksen Kristuksen vuorisaarnaan ja hänen omalla elämällään julistamaansa uuteen elämänymmärrykseen“. Näin lausuttuna on säätiön tarkoituksena juuri toteuttaa se pyramiidi-suunnitelma, joka Kulmakoulutaloa rakennettaessa oli kangastanut. Mitkä ovat mahdollisuudet ja edellytykset tuon suunnitelman toteuttamiseksi? Kulmakoulutalon korkomenot ovat lahjoitusten ja yleisen korkoalennuksen johdosta säätiön perustamisen jälkeen noin puolet edellisen vuoden korkomenoista, budjetti on näinollen lähempänä tasapainoa kuin milloinkaan ennen. Kulmakoulun kasvua seuraava vuokratulojen lisääntyminen, odotettavat halpa-

korkoiset ja myöhemmin kenties korottomat valtiolainat tulevat yhä helpottamaan tilannetta. Kulmakoulutalon lainat muuttuvat täten kuoletus- ja valtionlainoiksi. Menot vähentyvät automaattisesti samalla kuin tulot kasvavat. On tuleva aika, jolloin Kulmakoulutalo ei ainoastaan siten palvele Ruusu-Risti-tarkoitusta, että se vuokraa kauniit ja avarat suojat Ruusu-Risti-toiminnalle sen eri muodoissa, looshi- ja ryhmätyölle, Ruusu-Risti-henkiselle koululle, kustannustoiminnalle, kenties pian myöskin Ruusu-Ristin kansanopisto- ja yliopistotoiminnalle j. n. e., vaan että talon budjetti näyttää tuloylijäämän, jota välittömästi voidaan käyttää kaikkien noiden työmuotojen tukemiseksi. Kehitys käy ehdottomasti ja välttämättömästi tähän suuntaan, heti kun kriittinen piste on sivuutettu. Vuoden parin päästä näkyy jo valoisa tulevaisuus. Mutta juuri nyt on jokainen säätiölle myönnetty laina ja lahjoitus erittäin suuriarvoinen, jokainen avustus palvelee välittömästi Ruusu-Ristin tarkoituksia. Omasta puolestani katsoisin Kulmakoulusäätiöllä olevan kerrassaan keskeisen merkityksen Ruusu-Risti-järjestön aineellisen jalustan muodostumiselle ja pitäisin tavattoman tärkeänä voimien keskittymisen tätä säätiötä kannattamaan. Harkitkaa ja miettikää te, jotka palatte totuuden ja ikuisen elämän puolesta ja jolle karma on antanut hoidettavaksi tämän elämäntason omaisuutta, miettikää myöskin te, jotka tässä maailmassa olette köyhiä, mutta omistatte hengen valtaa ja rikkautta, toivokaa, että aine oikealla korkeimman tahdon mukaisella tavalla tulisi hengen, tulisi totuuden ja rakkauden sekä ikuisen kauneuden palvelijaksi.

Sven Krohn.

Ruusu-Ristin kustannustoiminta.

Teosofis-ruusuristolaisen kirjallisuuden kustantaminen on jo ennättänyt käydä monien vaiheiden lävitse. Jo teosofisina alkuaikoina joutui kustannustyö vaikeaan taloudelliseen pulaan. Muistan johtajamme P. E:n myöhemmin jossain kirjoituksessaan maininneen, että hän tuon pulan aikana sai inspiration: „Pelasta kustannusliike“. Silloin P. E., jonka ihanteena oli pysyä irti maailman raha-asioista ja

elää vapaaehtoisessa köyhyydessä, järjesti velkoja henkilökohtaiselle vastuulle, tullen siten teosofisen työn kautta vedetyksi sekä keskelle raha-asioita että kustannusliikkeen johtoon. Hän teki ilmaista työtä kustannusliikkeen hyväksi tarmolla, huolella ja menestyksellä, niin että kun P. E. sittemmin joutui pois Suomen Teosofisen Seuran ylisihteerin toimesta ja kustannusliike muodostettiin Tietäjä-nimiseksi osakeyhtiöksi, niin osti Tietäjä taas myöhemmin S. T. S.:ran hallussa olleet osakkeet 30,000: — markalla käteisessä rahassa.

Ruus-Ristin perustamisen jälkeen kävi välttämättömäksi aloittaa oma ruusuristolainen kustannustoiminta. Mutta kun emme halunneet ryhtyä kilpailemaan Viipuriin sijoittuneen Tietäjän kanssa, niin järjestyi asia siten, että, kirjamme julaiistiin Tietäjän nimessä, mutta rahallinen vastuu otetuista lainoista joutui nytkin yksin johtajamme P. E:n henkilökohtaiselle vastuulle.

Näissä merkeissä ilmestyi ensimmäinen kirjamme v. 1922. Sitten ilmestyi kirjoja nopeassa tahdissa sarjana „Ruusu-Risti-Kirjasto“. Olimme ennättäneet toimia noin kolme vuotta, kun harras teosofinen työntekijämme rouva Iida Heliö perusti oman Mystica-nimisen kustannusliikkeensä, julaisten ensimmäisen kirjan v. 1925. Mystica aloitti sarjalla „Maailman pyhät kirjat“, mutta liitti pian ohjelmaansa muitakin kirjoja.

Koska Mystica näinollen oli aloittanut palveluksensa voimakkaalla otteella yhteisessä teosofisessa työssämme, heräsi vähitellen kuin itsestään ajatus: „nyt voitaisi järjestää keskitetty työnjako siten, että Mystica liittäisi itseensä meidänkin kustannusliikkeemme. Silloin johtajamme P. E. vapautuisi kustannusliikkeen ja sen raha-asioiden paljotöisestä huollosta“. Oman kustannusliikkeemme jatkaminen sitävastoin tuntui nyt enää vain heikolta ja turhulta kilpailulta. Niin sitten kävikin, että kustannusliikkeemme siirtyi oston kautta Mysticalle, joka samalla laajensi toimintaansa siten, että avasi julkisen kirja- ja paperikaupan Helsingissä.

Näin oli Mysticalle avautunut laaja, yleisteosofinen tehtävä. Sillä sen ohjelmaan kuuluivat myös okkultiset romaanit ja muitakin kirjoja. Mutta kun Mysticallakaan ei ollut mitään miljoonapääomia käytettävänä niin senkin rajotukset astuivat pian esille. Ja me huomasimme, että Johtajamme ei voinutkaan vapautua kustannustoiminnan rahallisesta vastuusta.

Näinollen jäi kustannustoiminta yhä edelleen askarruttamaan ajatuksiamme. Sillä olihan Ruusu-Risti syntynyt aivan erikoisesta syystä, nim. tukemaan johtajamme P. E:n työtä sekä taloudellisesti että siveellisesti. Mietiskelimme asiaa puolin ja toisin. Ajatuksien kaaoksesta astui selvänä ja kannustavana esille ainakin seuraava ajatus: „eikö meidän ruusu-ristiläisten tehtävänä olisi jotenkin kiinteämmin tukea johtajamme P. E:n esitelmien ja kirjojen kustantamistyötä?“ Allekirjoittanut puolestaan tunsii selvää kutsua tähän suuntaan. Työhön oli ryhdyttävä.

Mutta kuinka oli asia järjestettävä käytännössä? Sillä tällaisessa työssä ovat raha-asiat heti vastassa — kaikkinen seurauksineen. Toiselta puolen: niinkuin emme aikoinaan olleet haluneet ryhtyä kilpailuun Tietäjän kanssa, niin yhtä vähän halusimme ryhtyä kilpailuun Mystican kanssa.

Tällöin astui esille kokemuksiemme varastosta vanha keino, s.o. yhteistoimintamme Tietäjän kanssa. Miksi emme nyt voisi uudistaa yhteistoiminnan kokemustamme Mystican kanssa? Kustannettaisi P. E:n kirjoja Mystican nimessä, mutta me vastaisimme niistä kirjoista rahallisesti. Tuumasta toimeen. Ja niin olemme nyt Mystican nimessä ja muutamien ruusu-ristiläisten veljiemme rahallisen uhrautumisen avulla saaneet julaistuksi viisi P. E:n kirjaa. Vuonna 1928 ilmestyi „Kiusausten koulussa“, v. 1929 „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa“ ja v. 1930 „Kuka auttaa meitä kuolemassa“, „Kristuksen tutkimaton rikkaus“ ja „Tähtikoulut“.

Nyt kesäkuun alussa alkoi jälleen uusi vaihe kustannustoiminnassamme. Sillä yleisen taloudellisen lamakauden vallitessa oli myöskin Mystica joutunut taloudellisiin vaikeuksiin. Näinollen Mystica ehdotti, että Ruusu-Risti voisi tukea Mysticaa ostamalla siltä huomattavan osan varastoa. Ja koska Mystica oli utteruudella palvellut teosofista sanomaa, niin tahdoimme mekin puolestamme auttaa Mysticaa. Järjestettiin kassakreditivilaina, jossa Johtajamme on jälleen henkilökohtaisena lainanottajana ja muutamat Ruusu-Risti-veljet takaajina. Ja niin ostimme ensiksi kaikki Mystican hallussa olleet Pekka Ervastian kirjat. Samalla ostimme kaikki Mystican hallussa olleet J. R. Hannulan kirjat. Myöskin tuli ostetuksi Joogi Ramatsharakan kirja „Parantaminen sielun voimilla ja hengellä“. Näiden ohella ostimme Saarenmassa olleen Mystican varaston, jossa on pienempiä määriä muitakin kirjoja.

Näin ostamamme kirjat olemme hinnoittaneet uudelleen.

Toisin sanoen olemme alennaneet kirjojen hintoja erittäin suurella määrällä. Vain joidenkuiden kirjojen hinnat jäävät entiselleen osaksi sentähden, että niitä on vain vähän jäljellä, tai että niiden hinta on muutoinkin alhainen.

Tämän hintojen alennuksen järjestämme siinä toivossa, että saisimme varaston nopeasti myydyksi. Sillä vuoden kuluttua on ottamamme kassakreditiviilaina maksettava takaisin.

Julkaisemme tässä kirjojemme hintaluettelon, johon on merkitty sekä vanhat että uudet hinnat:

	Entinen hinta	Nykyinen hinta
H. P. Blavatsky: Kirkko ja vapaamuurarius	7: —	5: —
Pekka Ervast: Ajatuksen ja käden parantava voima	12: —	8: —
— " — Alempi ja ylempi jooga....	20: —	12: —
— " — Blavatskysta sananen.....	9: —	4: —
— " — Christosophia	15: —	15: —
— " — Itsemurha.....	4: —	4: —
— " — Jos Mestareita seuraisimme	5: —	3: —
— " — Jälleensyntymismuisto	10: —	6: —
— " — Jumalan valtak. salaisuudet	4: —	4: —
— " — Kadonnut sana. Vapaamuurariudesta	20: —	15: —
— " — Mitä on kuolema?	25: —	15: —
— " — Nykyinen asema.....	10: —	5: —
— " — Temppeleiherrain unelma ..	7: —	4: —
— " — Paavali ja hänen kristinuskonsa.....	25: —	15: —
— " — Paavali ja hänen kristinuskonsa, kans.....	35: —	25: —
— " — Suuret uskonnot.....	30: —	30: —
— " — Uudestisyntyvä Suomi	20: —	12: —
— " — Vuorisaarna	30: —	30: —
— " — Onko totuuden tieto saavutettavissa	2: —	2: —
— " — Kristuksen toinen tuleminen	2: —	2: —
J. R. Hannula: Jos Kristusta seuraisin	12: —	12: —
— " — Tulijärvi	20: —	10: —
— " — Vedenpaisumus	9: —	5: —
— " — Isä Aabraham	9: —	5: —
— " — Tubal-Kain, kansissa	18: —	10: —

Ylläolevaan on ennakkotiedoituksena lisättävä, että aikomuksemme on aloittaa varsinainen kustannustoimintamme samalla kertaa sekä H. P. B:n että P. E:n merkeissä siten, että kustannamme viime vuosijuhlassamme esitetyn H. P. B:n elämää ja työtä esittävän P. E:n kirjoittaman näytelmän, joka Kansallisteatterissa nähtynä teki niin voimakashenkisen ja asiallisesti valaisevan vaikutuksen. Vielä on toiveita, että syksymmällä saisimme julaistuksi toisen P. E:n kirjan, jossa käsitellään tulevaa uskonpuhdistusta ja kirkkoa.

Jäämme siis odottamaan, veljet ja ystävät, arvoisia tilauksianne osoitteella: Herra Wald. Kaade, Helsinki, Vallilantie 19, huon. 14. J. R. H.

Rintamalla.

*Keskellä taiston tuoksinan
soturin nuoren rintahan
surmaava luoti lensi.
Se lensi läpi sydämen,
nurmelle päästi hurmehen,
ja sielu nuoren soturin
pois ruumihista ensi.*

*Hän hämmästyí ja katseli,
hän tunnusteli, kuunteli
ja katsoi ruumistansa.
Värähti sielu surmatun,
hän kuuli jylyn taistelun,
ja kalpenevaa ruumistaan
hän katsoi kummissansa.*

*Hän näki kaukaa ihmisen,
mi surmanluodin ampuen
vapaaksi tehdä voi.
Hän näki luodin ruumiissaan,*

*hän siunas' sitä katseellaan,
luo surmaajansa rientäen,
kun taiston jyly soi.*

*Kuin ystävänsä rakkahan
soturin näki vierahan
ja astui vierellensä.
Hän huulin näkymättömin
kosketti kättä soturin,
ja painain sille suudelman
lohdutti hengellensä:*

*„Mä tulin luokses siunaten.
Mä vihaa silleen tunne en —
vapaaksi teit mun, veli!“
Ja toinen laski asehen —
ei tiennyt, miksi teki sen.
Putosi kyynel nurmehen.
Hän maata hyväeli.*

Veikko Virmajoki.

Onko eläimillä sielua?

„Ikuisesti veren läpitunkemana on koko maailma kuin valtava alttari, jolla kaikki elollinen on teurastettava — loputtomasti, ilman keskeytystä“ . . .
Comte Joseph de Maistre (Soirées 1, 2, 35).

Lukuisat ovat Itämaiden „vanhanaikaiset, uskonnolliset taikauskomukset“, joita länsimaalaiset usein typerästi pilkkailevat, mutta ei yksikään ole niin pilkattu ja käytännössä niin julkisesti ivattu kuin itämaalaisten harras eläinten palvonta. **L i h a n s y ö j ä t** eivät voi ymmärtää niitä, jotka eivät lainkaan syö liharavintoa. Me eurooppalaiset olemme sivistyneiden barbaarien kansakunta. On vain jokunen vuostuhat meidän ja esi-isiemme välillä, luola-asukkaiden, jotka imivät raa'asta luusta veren ja ytimen. Siten on

perin luonnollista, että ne, jotka lukuisissa, usein laittomissa sodissa pitävät ihmishenkeä niin mitättömänä, täydellisesti unohtavat eläimen kuolintuskat ja surmaavat päivittäin miljoonien viattomien hengen. Olemme liian suuria herkuttelijoita syödäksemme tiikerin paistia tai krokodiilin kyljystä, vaan haluamme säyseän karitsan ja fasaaneja. Kaikki tämä johtuu Kruppin kanuunoista ja elävältä leikkauksista. Ei ole lainkaan perin kummallista, että parkkiintunut eurooppalainen naureskelee armeliasta hindua, jonka saattaa vapisemaan pelkkä ajatus tappaa lehmä. Eurooppalainen ei voi ymmärtää buddhalaisten tai jainilaisten jokaisen tuntein varustetun olennon elämän kunnioitusta — elefantista sääskeen. Mutta jos lihansyönti on todellakin ehdoton välttämättömyys — tyrannin tavanmukainen veruke — länsimaalaisten keskuudessa, jos kokonaisia uhrieläinlaumoja on teurastettava päivittäin joka kaupungissa, kauppalassa ja kylässä sivistyneen maailman templissä, pyhitettynä jumalalle, jonka apostoli Paavali julisti kelvottomaksi, mutta jota palvovat ne, joille vatsa on jumala, jos kaikkea tätä ei voida välttää tänä „rautakautenamme“, ken rohkenee pyytää urheilulle samaa anteeksiantamusta? Metsästys ja kalastus, sivistyneen maailman „kiehtovin ajankulu“, ovat totisesti eniten loitolla okkultisen filosofian kannasta, synnillisimpiä niiden mielestä, jotka kunnioittavat näitä uskonjärjestelmiä, jotka ovat esoteerisen opin suoranaisia jälkeläisiä — hinduismia ja buddhan oppia. Onko näiden molempien uskontojen kannattajilla, nykyään maailman vanhimmat, joku pätevä syy, miksi he kunnioittavat eläimiä — suurimmasta nelijalkaisesta vähäpätöiseen hyönteiseen — kuin „nuorempina veljiinään“, miten naurattavalta tämä ajatus tuntuneekaan eurooppalaisesta? Selvitelkäämme hieman lähemmin tätä kysymystä.

Kuitenkin, niin kuluneelta kuin tämä ajatus tuntuneekaan, on varmaa, että harvat meistä tyyninä voivat selvittää itselleen, mitä varhain joka aamu tapahtuu lukemattomissa teurastamoissa sivistyneessä maailmassa, yhtävähän kuin sitä, mitä sattuu päivittäin metsästyskautena. Ensi auringonsäde ei ole vielä havahduttanut uinuvaa luontoa, kun kaikilla ilmansuunnilla valmistellaan lukemattomia lepytysuhreja nousevan taivaan kuninkaan tervehdykseksi. Ei koskaan saattaisi pakanallinen Molok riemuita uhriensa sellaisesta kuolintuskavoihkinnasta kuin on vihlova valitus,

joka kaikissa kristityissä maissa kaikuu pitkällisen kärsimyshymnin kaltaisena koko luonnossa päivästä päivään, aamusta iltaan. Muinaisessa Spartassa — jonka kansalaiset olivat taipumattomimpia ihmissydämen jaloimmille tunteille — surmattiin poika, jonka oli havaittu kiduttaneen eläintä hovin vuoksi. Mutta sivistyneessä Euroopassa — nopeakehityksinen kaikessa paitsi kristillisissä hyveissä — on valta vielä toistaiseksi sama kuin oikeus. Aivan hyödytön, julma tapa, vain hovin vuoksi ampuu lukemattomia määriä lintuja ja eläimiä, ei ole missään innokkaampaa kuin protestanttisessa Englannissa, missä Kristuksen lempeät opit tuskin tekevät ihmisten sydämiä lauhkeammiksi kuin „mahtavan jumalanmiehen“ metsästäjä Nimrodin aikoina. Kristillinen siveysoppi on yhtä mukavasti muutettu paradoksaaliseksi järkiratkaisuksi kuin „pakanoiden“ etiikka. H. P. B. on itse kerran kuullut erään urheilumiehen tokasevan: „koska ei varpunen putoa maahan ilman Isän tahtoa, toteuttaa se, joka esimerkiksi surmaa sata varpusta, satakertaisesti Isän tahdon“. Mitättömällä pikku eläinraukoilla on kova kohtalo. Niiden on alistuttava. Ne ovat moninaisesti ihmisen leppymättömän käden vaivaamina. Ihmisolennon älykäs sielu näyttää olevan syntynyt älyttömän eläin sielun murhaajaksi — sanan varsinaisessa mielessä, koska kristittyjen oppi opettaa, että eläimen sielu kuolee sen ruumiin keralla. Onkohan legendalla Kainista ja Abelista ollut kaksinainen merkitys? Ota huomioon toinen iletys, joka häpäisee sivistynyttä aikaamme — tieteellinen teurastamo, jota nimitetään „elävältäleikkaushuoneeksi“. Astu sisään johonkin sen saleista Pariisissa ja tarkastele Paul Berttä — tai jotakuta muuta näistä miehistä, niin sattuvasti nimitetyistä „Ranskan Instituutin oppineista teurastajista“ — hänen inhottavassa työssään. Minun tarvitsee vain kääntää erään silminnäkijän vaikuttava kuvaus, henkilön, joka on perinpohjin opiskellut näitä „teloitustapoja“ antautuakseen sille uralle — muudan tunnettu ranskalainen kirjailijatar. „Elävältäleikkaaminen“, kertoo hän, „on erikoisala, jossa meidän akateemiset teurastajamme kiduttavat uhrinsa vähin erin. Saman eläimen lihaksia tutkitaan päiväkausia, viikkoja vieläpä kuukausia. Kiduttaja käyttää kaikenlaisia aseita. Hän suorittaa analyysinsä sydämättömälle kuulijakunnalle. Hän jakaa työn joka aamu kymmenelle oppilaille. Joku heistä tutkii silmää, toinen jalkaa, kolmas aivoja, neljäs ydintä. Kenelle

ei ole onnistunut kuitenkään iltaan mennessä elävän raadon aukominen, hänet määrätään ottamaan taltalla. Eläin viedään illalla alas kellariin, josta se seuraavana aamuna jälleen haetaan, jos vain on hiukankin henkeä uhrissa!“ Tiedämme, että Grammont-lain vaalijat ovat yrittäneet vastustaa tätä inhottavaa tapaa, mutta Pariisi osoittautui taipumattomammaksi kuin Lontoo ja Glasgow. „Ja kuitenkin kerskailevat nämä herrat suuresta tarkoituksesta, jota he toteuttavat ja ihmeellisistä salaisuuksista, joita he keksivät“. „Mikä hirveä vale!“, huudahtaa sama kirjailija. Mikä koskee salaisuuksia, tiedämme — jollemme ota huomioon muutamia harvoja aivojen työkyvyn ja laadun lokalisointitapauksia — vain yhden salaisuuden, joka täydellä syyllä liittyy siihen: saada kidutus tuntumaan ikuisesti kestävältä. Sen rinnalla eivät kauhea autofagia-laki (toinen toistansa syöminen), sodan kauhut, huolettomat joukkoteurastukset metsästyksillä, eläimen tuska teurastajan veitsen siihen sattuessa — ole mitään! Kunnia tiedemiehillemme! He ovat ylittäneet kaikki entiset keksinnöt kidutuksen alalla. He ovat ja pysyvät ikuisesti taitavasti aikansaadun kuolintuskan ja toivotonmuuden kiistattomina valtiaina.

(Jatk.)

H. P. Blavatsky.
Suoment. I. K. S.

Pyrkijän päiväkirja.

V.

Mietiskelyaihe: „Mitä on sanojen takana?“

14. 4. -31. Näin kaksi tuolia. Toiseen niistä istahti „joku“. Vasemmalla puolellani oli myöskin „joku“. Hän näytti määrätynlaisen merkin.

15. 4. -31. Jälleen „joku“, joka näytti merkin. Ihmistä kuvaava patsas, suora, solakka, kasvot tummat, ylevät, päässä turbaani itämaalaiseen tapaan.

16. 4. -31. Sanottiin: „Se on ainoa, mikä on kaunista, oikeata ja suurta.“ Kirjoitettiin sana: „Teosofia“.

17. 4. -31. Kuulin sanat: „Vaihdetaan paikkaa“. Näin numeroita, ristin ja värejä.

19. 4. -31. Jykevään jalustaan kiinnitetty risti. Ympärilläni liikui värikuvioita, jotka merkittävästi liikehtivät alhaalta ylös. Sanottiin: „Pojat ja tytöt, sitävarten teitä kiusataan näin.“

Lopettaessani mietiskelyn sillä kertaa oli mielentilani erikoisen juhlallinen ja harras. Edessäni oli laaja tutkimusalue. Jos työ suoritettaisiin oikealla tavalla, voisivat sen tulokset olla arvaamatto-

maksi hyödyksi, koska sanoja yleensä pidetään kuolleina olioina, joita mitään vaaraa pelkäämättä voidaan mielivaltaisesti käyttää. Tuntien pienuuteni, puhuin Mestarilleni asiasta, pyytäen, että Hän johtaisi tutkimuksiani. Kun vastaukseksi värjäytyi taivas ruusunpunaiseksi. Se hehkui, se eli. Väri heijastui paperille, joka oli edessäni. Olen nähnyt saman värileikin ennenkin. Se on kuvaamattoman kaunista.

20. 4. -31. Tuskin olin asettunut asentoon, kun minulta kysyttiin: „Luuletko jaksavasi?“ Vastasin myöntävästi, hieman ihmetellen kysymystä. Enhän osannut edes aavistaakaan, miten kovalle koetukselle joutuisin jokapäiväisessä elämässäni ja miten voimani pettäisivät, iskujen sadellessa puolelta ja toiselta. Ellei Isä, johon kukaan koskaan ei turhaan ole turvannut, olisi auttanut, olisin varmaankin nääntynyt vaikeuksien keskelle. Tyhjyyteen, joka vastaukseni jälkeen ympäröi minua, kuiskasin sanan: „Rakkaus“. Näin hyvin vaarallisessa tilanteessa olevan lentokoneen. Katselin kauhistuneena sen hirveän nopeata alassyöksymistä. Joku sanoi vierelläni: „Vain ohjaaja itse voi tilanteen pelastaa“. Samalla pidin kädessäni, ihmetystä tuntien, 5-, 10- ja 20 gr. painoja, äänen jatkaessa: „Niin, suuruurin osa ihmiskunnasta viihtyy ainoastaan maan pienien arvojen keskellä“.

22. 4. -31. Kysymys: „Mitä tapahtuu näkymättömässä maailmassa, ihmisen sydämen ollessa tulvillaan rakkautta, josta hänen suunsa puhuu?“ Suorana seisova ihminen. Hänen suustaan lähteneet sanat muodostuivat eläväksi köydeksi, joka itsestään kietoutui vangitsevana hänen ympärilleen. Kahle ei häntä vaivannut. Päinvastoin hän iloitsi siitä, koska sanat olivat hänen omaa todellista olemustaan ja siksi auttavina kytkivät hänet määrättyihin tekoihin, jotka lähensivät häntä päämääräänsä.

27. 4. -31. Kuulin sanat: „Minä kuljen“. Samassa näkyi jyrkevät tikapuut.

28. 4. -31. Salama välähti ja ääni sanoi: „Se on tietysti jumalanpalvelusta“. Samalla pantiin kourallinen kovaa rahaa, kultaa, hopeata ja vaskea kuin uhrilahjana alttaria muistuttavalle pöydälle.

2. 5. -31. Kysymys: „Mitä tapahtuu näkymättömässä maailmassa, kun ihmisen sydän on tulvillaan vihaa, mutta hänen suunsa puhuu rakkaudesta?“ Vastaus: „Se on rumaa“.

3. 5. -31. Suruharsoon verhottu sydän. Kun harsoa kohotettiin, näin riippulukon sydämen ovella. Joku kosketti lukkoa, ovi avautui ja hämmästyneiden silmiäni eteen ilmestyi paljon hyvää ja kaunista. Avatusta ovesta astui ulos valkeaan, tahraiseen pukuun puettu nuorukainen. Hän kulki hiipien ja arkaillen kuin pahanteossa oleva.

7. 5. -31. Likainen käsi, jossa oli likaisia rahoja.

Kysymys: „Mitä tapahtuu näkymättömässä maailmassa, kun ihmisen sydän on tulvillaan vihaa ja hänen suunsa puhuu vihasta?“

Monta päivää turhaa, tuloksetonta työtä.

18. 5. -31 sanottiin kuitenkin kuin rohkaisten: „No, no, huomista lähtien!“ Olinkin rohkaisun tarpeessa, sillä olin melkein uupumaisillani sekä ruumiillisista että henkisistä ponnistuksista. Vaikeudet olivat nimittäin alkaneet samanaikaisesti vihantutkimusteni kanssa. Tuska ja epäilyt täytti sydämeni. Olin joutunut umpikujaan. En tiennyt jatkaako vai lopettaa.

19. 5. -31. Ensinnäkin läikkyvää kirkasta vettä, sitten kaksi pulloa, jotka olivat täynnä jotain nestettä. Niiden kyljessä luin sanan: „Myrkkyyä“.

21. 5. -31. Ovi, johon pantiin avain. Kiersin sitä lukossa, mutta samalla sanottiin: „Odoti vähän“. Odotettuani hetken, avautui ovi, jolloin näin laajan, osaksi terävillä, osaksi pyöreillä kivillä lasketun tien.

22. 5. -31. Vasemman silmäni kohdalla näkyi käsi, joka piteli jotakin. Katsoessani mitä se oli, näin 25 p. rahan, johon oli kaiverrettu suuri reikä. Heti sen jälkeen näkyi huolella valmistettu paketti, jota käsiteltiin hyvin pahoin, josta syystä se hajosi. Vaikka kovasti yritettiin sitä uudelleen paketoita, ei se onnistunut.

Sen, että sanat ovat eläviä olioita, olen saanut kokea myöskin tavallisessa päiväajunnassani. Olen nähnyt niiden ihmisen huulilta lähtiessään muodostavan värillisiä, erimuotoisia kuvioita, jotka saatavat levitä hyvinkin laajalle alueelle. Ensi kerran näin mainitsemani ilmiön raitiovaunussa kesällä 1930. Silloin puhutteli äiti pienokaistaan. Hänen sanansa täyttivät koko vaunun ihmien ihanina hehkuvina kuvioina.

I. R ö s t.

Mitä muualla tiedetään.

Heilurin ihmeitä. Ranskalaisissa lehdissä on äskettäin ollut mielenkiintoisia selostuksia n.s. maagillisen heilurin eli tähtiheilurin monipuolisesta käytöstä ja sillä saaduista hämmästyttävistä kokeilutuloksista. Jo maailmansodan aikana teki maalleen suuria palveluksia muuan Joseph Treyve, joka yleisesikunnan kartoista heiluria käyttäen päätteli maan laadun ja sen erilaiset kerrostumat ja esikunnasta käsin saattoi antaa neuvoja, minne voitiin sijoittaa lentokenttä tai raskaan tykistön patteri t.m.s. Hän myöskin kartojen ja heilurin avulla antoi osviitoja siirtomaissa kasvavista metsistä ja erämaiden ennen tuntemattomista lähteistä, vieläpä hän kerran löysi eräästä talosta, sen karttaa käyttäen, siihen hukkuneen koristein.

Tämä n.s. radiotesia on viime aikoina kiinnittänyt tiedemiestenkin huomiota oltuaan aikaisemmin vain ihmisen salaperäisiä voimia tutkivien harrastuksena. Vastaisia tutkimuksia tulee kaikesta päättäen suuresti elvyttämään omalaatuinen „paradiamagneettinen“ heilurilaitte, jonka on keksinyt nizzalainen tutkija Bovis. Sen pitäisi kuuleman mukaan antaa yhteisällekymmenelle ihmiselle sadasta kyvyn löytää esim. maassa piileviä metallisuonia. Jällellejääneistä kymmenestä vielä hyvä osa voi saada tuloksia suorittaen kokeensa määrättyssä asennossa, missä ihmisruumiin sähkömagneettiset virrat pääsevät oikealla tavalla maan yhteyteen. Jos kokeilija tavallisessa seisovassa asennossa ei saa heiluria liikkumaan vedellä täytetyn maljan tai metallipalan yllä, jos hän ei siis ole vaaditulla tavalla magneettisesti polarisoitu, on hänen vain nostettava oikean jalkansa kantapäätä pitäen varpaat maassa, ja viidessä tapauksessa kymmenestä heiluri alkaa liikkua.

Tämä heiluri ei ilmaise ainoastaan lähteitä ja metalleja, vaan myöskin elävien olentojen ja hedelmöitettyjen munien sukupuolen. Tämä käytäntö on vanhastaan tuttu useille kanatarhojen omistajille. Pyöriessään soikiossa heiluri ennustaa munasta kuoriutuvan kanan-

pojan, ympyrässä pyöriminen taas merkitsee kukonpoikaa; poikittais-akselin suuntaan liikkuminen osoittaa munan olevan hedelmöitymätömän.

Vastaavat heiluriliikkeet ilmoittavat myöskin maassa piilevien metallien „sukupuolen“; niinpä ovat „maskuliineja“ rauta, kupari, lyijy ja timantti, „feminiinejä“ alumiini, nikkeli ja kulta, „neutreja“ hopea, platina ja elohopea.

Myöskin värit ja kasvit saavat heilurin liikkumaan eri tavoin, kukin „sukupuolensa“ mukaisesti.

Siinä tullaan jo „maagillisemmalle“ alalle, kun heiluri saadaan liikkumaan jonkun olennon tai esineen kuvan yllä samalla tavalla kuin se liikkuisi näiden itsensä yläpuolella. Jo Rochas aikoinaan teki tämänlaatuisia kokeita valokuvanegatiivilla. Tässä tapauksessa alkuperäisestä levystä otettu jäljennös osoittaa säilyttäneensä yhteyden kuvaton esineen kanssa.

Bovis on kehittänyt edelleen ajatusta ja näin tullut konstruoi-neeksi erittäin yksinkertaisen laitteen, jota hän nimittää radioskopi-ksi, ja joka ei ainoastaan osoita matemaattisella tarkkuudella tavallisen heilurin ilmaisemat seikat, nimittäin maanalaisen lähteen tai metallisuonen aseman ja syvyyden, vaan myöskin näyttää luoksen tai metalliseoksen pääasialliset ainesosat, ravintoaineisiin väärennys-tarkoituksissa sekoitetut vieraat ainekset y. m. s.

Tämä on jo paljon, mutta se ei vielä riitä.

Tutkimuksiaan jatkaessaan Bovis on päässyt siihen vanhaan kä-sitykseen, jonka mukaan ihmisen kaikki sisäelimet ovat yhteydessä käsien ja jalkojen kanssa ja että näiden elimien sairaudet voidaan nähdä sormista. Itse asiassa onkin keksijä määrännyt kokeittensa perusteella kunkin käden osan ja sisäelimen keskinäisen suhteen ja voi siis, käyttämällä heiluriaan subdekeskuksen yllä, nähdä sitä vas-taavan elimen terveydentilan.

Bovis on julkaissut tutkimuksistaan yhteenvedon kirjaseksi, jonka nimi on „De la radiation de tous les corps déce'ée par le pendule paradiamagnetique“.

Ihmisruumis sähkölähteenä. Saksalainen silmälääkäri, prof. J. Ohm Bottropista, on ammatissaan tullut kiinnittäneeksi erikoista huomiota silmävärinään, jota kärsiviä potilaita, etupäässä kaivostyö-läisiä, hänen luonaan on käynyt yli kaksituhatta. Hän on rakentanut erikoisen laitteen silmien värähtelyjen merkitsemistä varten ja on näin saanut 2400 merkintöä ja 14000 erikoiskäyrää. Tämän suuren-moisen kokemusvaraston nojalla prof. Ohm on „Medizinische Welt“-julkaisussa esittänyt käsityksiään ihmisruumiin sähkömagneettisista säteilyistä, mihin hänet on johtanut näennä sesti vähämerkitykselli-nen ilmiö.

Sairaalloinen silmävärinä on oikeastaan luonnollinen ja normaali liike, joka on tullut ylen voimakkaaksi. Jos seisomme hiljaa alal-lamme, eivät lihaksemme suinkaan ole levossa; vaistomaisesti ja tietämättämme ne lakkaamatta ovat liikkeessä säilyttääkseen ruumiin tasapainon. Samoin on laita meidän tarkastaessamme jotakin esi-nettä; meidän silmämme eivät ole liikkumattomat, vaan alituisessa liikkeessä. Nämä silmänunan liikkeet ovat niin nopeita ja heikkoja, että niitä ei tavallisesti panna merkille; tämä käy päinsä vasta eri-koiskojeella, ja silloin voidaan havaita, että „lepävä“ silmä väräh-telee 50—90 kertaa sekunnissa. Ohmin laite on voinut merkitä vii-deskymmenesosa millimetrin pituisia värähtelyjä. Silmävärinä joh-

tuu kahdestatoista silmälihaksesta, jotka liikuttavat silmämunaa silloinkin, kun katseen on kiinteästi kohdistuttava johonkin esineeseen. Nämä pienet liikkeet johtuvat hermoista, jotka taas ovat erikoisen aivokeskuksen alaisia, jota prof. Ohm nimittää „silmälihaslähettäjäksi“. Tästä lähtien hän kehittää ajatuksiaan aivo toiminnan varsinaisesta luonteesta.

Aivot on koottu lukuisista pienistä vastaanottajista ja lähettäjäistä. Aivosolun perustoimintana on heilurimäinen, vaihtovirtainen värähtely, joka etenee pitkin hermoja. Tässä, niinkuin valo- ja radioaaltoissa, on värähdysluku luonteenomaisinta. Nyt tämä värähdysluku esiintyy silmävärinän nopeudessa. Prof Ohm on tarkannut samojen työmiesten värähdyslukua 10—15 vuoden aikana ja huomannut värähdysluvun pysyvän samana samalla yksilöllä. Jokaisella ihmisellä on oma heilahduslukunsa, hänen lähettäjänsä aaltofrekvenssi on karakteristinen ominaisuus. On olemassa korkea- ja matalafrekventtisiä ihmisiä.

Aaltopituus on perinnöllinen. Perheissä, missä silmävärinää esiintyy, voidaan huomata yhtäläisyyksiä värähtelyn suunnassa ja frekvenssissä. Veljillä, isällä, pojalla, sedällä ja veljen- tai sisarenpojilla on usein aivan sama värähdysfrekvenssi. Keskenään sukua olevien „lähetyksasemien“ aaltopituus on siis sama. Näin siis aivo-fysiologia liittyy tutkimuksissaan radiotekniikkaan.

Jo kauan on puhuttu ihmisruumiista säteilevästä fluidumista, ja viime aikoina on tiedemiespiireissä alettu kiinnittää huomiota ihmisen sähkösäteilyyn. Sauerbruck on todennut ihmisen ruumiin ympärillä olevan sähkömagneettisen kentän, hermotoimintaa on alettu pitää sähköilmiönä, ja Cazzanali on radiokuulotorvilla kuunnellut aivojen, tämän ihmeellisen koneiston synnyttämiä ääniä. Ohmin teoria silmävärinän laadusta on tuonut tutkimuksiin oman merkityksellisen lisänsä.

J. E. P.

Vapaa sana.

Yhteisen katon alle! Koska tämä kansainvälinen kysymys ja henkisten liikkeitten yhdistyminen on tullut niin lähelle, että sen tarpeellisuuden nyt jo melkein kaikki ymmärtävät, on se merkinä siitä, että vuosikausien kuluessa näkymättömissä maailmoissa tehty muokkauksia, maaperä ja välineet ovat valmistumassa, ja että se työ etsii ilmaisuansa fyysillisellä tasolla.

Nykyään etsimme kiihkeästi keinoja, miten se olisi toteutettavissa. Syntyä toinen toistaan etevämpiä suunnitelmia ja yrityksiä asian edistämiseksi. Tämän tarkoituksena ei suinkaan ole esittää mitään uusia ehdotuksia asian puolesta, vaan päinvastoin, muistuttaa ettemme hylkäisi entisiä jo löytyviä suunnitelmia ja työmuotoja, joiden ohjelmapykälisiin jo sisältyy tämä yhdistymisen oikea periaate. Niinkuin H. P. B. sanoi: „ellei Europassa oteta teosofiaa vastaan on se hukassa . . .“

Jos eivät henkisten liikkeitten johdossa olevat kyvyt ota asiasta kiinni ja toimi mestarien alkamaan suuntaan, saattaa käydä että he

tekevät päivittäisiä palveluksia asialle, ajaen omia periaatteitaan henkisen liikkeensä kustannuksella. Jos jäsenet erehtyvät väriin keinoihin, voivat he aikaansaada kuinka laajan ja mahtavan vyöryn tahansa, mutta syvemmän henkisen elämän jäädessä kitumaan. Elleivät he löydä sitä „sesam“ sanaa, joka avaa „veljeyden sillan“ eri maitten välillä, oikealla tavalla ja palaa yhteisen juurensa — viisauden puun — luo, on kaikki työ turhaa. Siis Elävän Sanan luo ensin! Jos siis näiden eri maissa löytyvien henkisten liikkeitten „johtajat“ ymmärtäisivät oikein suurten perustajien tahdon ja tarkoituksen, eivät ne voisi muuta kun ilomielellä rientää ojentamaan veljeskäden ja päättää ajasta ja paikasta, missä ja milloin yhteinen perustava kokous on pidettävä. Luulisi ainakin. A. S.

Pahan vastustamattomuus. Veli J. E. Kaukomaan kirjoittaa Ruusu-Ristin 4—5 n:issa, että joskin Kristus kieltää vastustamasta pahaa, niin „ei se suinkaan merkitse sitä, että hyvääkään saa vastustaa“.

Logiikkakin on tärkeä asia. Se suoristelee ajatuksiamme ja väitelmiamme. Sekin on tarpeellista. Sillä me joudumme yhtenäin kokemaan, kuinka me ihmiset yleensä olemme epäjohtonmukaisia. Niinpä nyt veli Kaukomaan, ollen periaatteessa sitä mieltä, ettei edes puhumalla tai kirjoittamalla saa vastustaa pahaa eikä hyvää, kuitenkin käytännössä ryhtyy kirjoittamalla vastustamaan m.m. allekirjoittaneen käsitystä raittiusasiassa. Se on epäjohtonmukaista. Sillä jos kerran sanotaan, että ei saa vastustaa pahaa eikä hyvää, niin silloin ei allekirjoittaneen lausuntoakaan olisi voinut vastustaa — ellei otaksuta, että minun kirjoitukseni ei ollut kumpakaan, ei pahaa eikä hyvää, vaan että se oli jotain kolmatta. Ja voihan se kolmaskin (ulottuvaisuus) olla olemassa. Kenties saamme sen tässäkin kirjoituksessa vielä esille. Mutta sitä ennen: jos tahdomme olla noin „suvaitsevaisia“, silloin emme yleensä saa puhua tai kirjoittaa mistään asiasta niin syvällisesti ja valaisevasti, että mikään homma tuon valaistuksen kautta joutuisi varjoon. Ei olisi saanut ruveta puhumaan esim. jälleensyntymisopinista. Sillä jälleensyntymisopin valo löi varjon kirkkojen oppeihin, hermostuttaen aikalailta pappeja ja piispoja. Ollaksemme niinollen täysin „suvaitsevaisia“, täytyisi meidän joko kokonaan vaijeta tai sitten umpimähkään ylistää kaikkea.

Mutta sekin on ajanpitkään mautonta. Siitä puuttuu suola. Ja niin me kuitenkin ryhdymme valon kantajiksi. Mutta kun emme oikein osaa emmekä haluaisikaan „pitää suolaa itessämme“, niin me suvaitsevaisuuden nimessä ryhdymme „suolaamaan“ vaikkapa itse Mestaria, antamaan Hänelle „terveellistä ojennusta“. Sillä tuon näkökannan mukaan tekee Jeesus Kristus käskyissään itsensä syypääksi vastustamiseen, nim. suuttumisen, epäpuhtaiden ajatusten, vannomisen ja sodan vastustamiseen.

Emme siis voi asettua noin umpimähkäisen suvaitsevaisuuden kannalle. Tyytykäämme siihen, että kieltäydymme vastustamasta pahaa pahalla, pakolla ja väkivallalla. Mutta tehkäämme valistustyötä. Kyllä totuuden valo täytyy saada palaa ja kynttilänä pöydällä valaista. Nim. se totuuden valo, mikä loistaa Jeesuksen käskyissä. Emme voi mitään sille, että ihmiset, kirkkoineen ja pappeineen, toistaiseksi ovat yleensä loukkaantuneet Jeesuksen oppiin. Sitä kyllä jatkuu siihen asti, kunnes ihmiset alkavat etsiä totuutta koko voimallaan, eivätkä tyydy ahertelemaan vain joko n.s. paheen tai n.s. nyveen kannustamina. Kuitenkin meidän ruusu-ristiläisten ja teosofien, jotka puhumme Mesta-ista käytännöllisessä merkityksessä, ih-

misen saavutettavana päämääränä, sopisi heti alussakin muistaa, että ihmisen kulkemisessa kohti täydellisyyttä eivät riitä paheet eivätkä hyveet, vaan ne molemmat ovat pantavat nimenomaan sen k o l m a n n e n (ulottuvaisuuden), s.o. t o t u d e n astinlaudaksi; niinkuin Mabel Collins muistaakseni jossain kirjassaan sanoo. Sillä, niinkuin Jeesus sanoo, vain totuus ihmisen vapaaksi tekee. J. R. H.

Ruus-Ristin toimitukselle. Uutinen Ruusu-Ristin viime numerossa piispa Wedgwoodin sairaudesta kaipaa korjauksia; siitä on tietysti syytettävä käyttämämme lähde, joka ei voi olla tietoinen viimeisistä käänteistä piispan terveydentilassa. Jäljennän tähän muutamia otteita lehdestä „The Liberal Catholic“, jotka selventänevät asiaa.

Kummastuttaa myös, että kutsutte piispaa kirkon tärkeimmäksi johtohenkilöksi. Vaikka tämän kirkon työ lieneekin Teille pienestä merkityksestä, odottaisi kuitenkin, että ette sellaista virhettä tekisi, sillä asian oikea laita on varmaankin tiedossanne.

Otteita lehdestä „The Liberal Catholic“:

Joulukuu 1930: „Olen suureksi surokseni kuullut, että piispa Wedgwoodin tila on erittäin vakava. Se on täydellinen lamaanus, joka vaatii täydellistä lepoa monen tulevan kuukauden aikana. Hän tietysti ei voi ottaa vastaan mitään vieraita eikä vastata mihinkään kirjeisiin. Hän on nykyään sairaskodissa täällä Englannissa“.

Huhtikuu 1931: „Monet meidän jäsenistämme ovat luonnollisesti viime kuukausina olleet levottomia piispa Wedgwoodin suhteen ja kysyneet tietoja hänen terveydestään. Olen iloinen voidessani sanoa, että sängen huomattavia parantumisen oireita on näkynyt viime neljän tai kuuden viikon aikana . . . Hän on nyttemmin kirjoitellut aika paljon ja on lähettänyt minulle muutamia äsken kirjoittamiaan artikkeleita julaistavaksi „The Liberal Catholic“ lehdessä.“

Toukokuu 1931: „Tätä ladottaessa olemme kuulleet, että piispa Wedgwood paranee huomattavasti. Lääkärit kuitenkin vakavasti painostavat, ettei hän saa ryhtyä mihinkään julkiseen työhön lähinnä tulevan vuoden tai puoleltoista aikana“.

Kunnioituksella H. O l a n d e r.

Ylläolevan johdosta. Meitä suuresti ilahduttaa, että piispa Wedgwood on paranemaan päin, kuten viimeiset tiedot osoittavat. Hänen asemastaan vapaamielisessä katolisessa kirkossa emme tiedä muuta kuin mitä olemme lukeneet, nim. että hän oli ensimmäinen, joka sai piispan vihkimykseen eräältä „vanhasta katolisesta kirkosta“ eronneelta piispa Willoughbylta. Piispa Wedgwood vihki sittemmin puolestaan C. W. Leadbeaterin y.m. T o i m. m u i s t.

Kesäkurssit 1931.

Viitaten viime numerossa olleeseen uutiseen kehoitamme asianharrastajia, sekä Ruusu-Ristin että teosofisten seurojen jäseniä y.m. totuudenetsijöitä, saapumaan ja ottamaan osaa näihin kursseihin, jotka pidetään Jyväskylässä heinäkuun 16—23 p:nä. Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään kesäkuun aikana osoitteella R u u s u - R i s t i - T e m p p e l i, J y v ä s k y l ä.

Looshijäsenille huomautetaan, että kurssien aikana pidetään ylimääräinen vapaamuurarilooshikokous.

Kaikille: tervetuloa!

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut toukokuun 24 p:nä *Veljeys ja tulevaisuus*, 25 p:nä *Kansojen ja yksilöiden veljeys* sekä 31 p:nä *Tulevaisuus, läheinen ja kaukainen*. Tähän päätyivät työkauden julkiset luennot.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän toukokuun kokoukseen oli kutsuttu vieraita molemmista teosofisista seuroista. Ohjelmanjälkeisessä vapaassa puheenvuorossa saimme m.m. kuulla vanhan ystävämme maisteri A. Vesenterän Adyarin Teosofisesta Seurasta puhuvan teosofisesta suvaitsevaisuudesta, joka täytti sydämen ilolla ja rauhalla.

H. P. Blavatskyn satavuotispäivänä elokuussa pitävät kaikki teosofiset seurat, Adyar, Point Loma ja Ruusu-Risti, yhteisen jäsenkokouksen Helsingissä Adyar-seuran talossa, Kansakouluk. 8.

Ruusu-Ristin kuudes numero, joka tavallisesti ilmestyy elokuussa, on tällä kertaa nähnyt päivän valon kesäkuussa. Ensi numero ilmestyy näin ollen vasta syyskuussa.

Ruusu-Ristin kirjasto on kesäkuussa avoinna keskiviikkoisin klo 19—20 Kulmakoulun ensimmäisessä kerroksessa.

Olga Puranen, R.-R:n jäsen, tarjoaa täysihoidtoa Terijoella kesän aikana. Postiosoite: Tyrisevä.

Tolstoilaisia Venäjällä. Kansainvälinen Rauhantietotoimisto ilmoittaa, että Venäjän hallituksen ja Tolstoin ja Tshertkoffin ystävien välillä on saatu aikaan sopimus, jonka mukaan asevelvollisuudesta kieltäytyville tolstoilaisille luvultaan n. 1000 annetaan 4000 ha viljelysmaata Siperiassa Kusnetsin alueella ja maanviljelystykäluja. He tulevat siellä elämään riippumattomina ja olemaan vapautettuina veroista ja sotapalveluksesta, kertoo „Rauhaa kohti“. Tällä toimitehtävällä Venäjän hallitus on osoittanut suurempaa auttavaisuutta ja myötätuntoa aatteen ihmisiä kohtaan kuin yksikään muu hallitus Euroopassa.

Mitä maailmansota maksoi ja mitä olisimme voineet saada tilalle. Lasketaan, että maailmansota maksoi 400 miljardia dollaria (15,880 miljardia Suomen markkaa). Esimerkkinä siitä, mitä tällä rahamäärällä olisi voitu tehdä, on eräs amerikkalainen sosialiekonomi tehnyt seuraavan laskelman.

Nailla rahoilla olisi voitu rakentaa 5 tynnyrinalan suuruiselle tontille talo, joka olisi maksanut 2,500 dollaria, lahjaksi jokaiselle perheelle Yhdysvalloissa, Kanadassa, Australiassa, Englannissa, Walesissa, Irlannissa, Skotlannissa, Ranskassa, Belgiassa, Saksassa ja Venäjällä.

Tämän tehtyä olisi kyllä vielä jäljellä rahoja, jotta voitaisiin antaa jokaiselle kaupungille, jossa on 200,000 asukasta ja siitä yli, kaikissa näissä maissa 5 miljoonan dollarin kirjasto, 5 miljoonan dollarin hintainen sairaala ja 10 miljoonaa dollaria maksava yliopisto.

Jäännöksestä voisimme sijoittaa rahamäärän, joka 5 prosentin vuotuisella korolla olisi riittävä kaikeksi tulevaisuudeksi 125,000 opettajan ja 125,000 sairaanhoitajattaren palkkaamiseen 1,000 dollarin vuosipalkalla.

Sittenkuin olisi kaikki tämä tehty, olisi kuitenkin noista yllämainituista 400 miljardista dollarista jäljellä kylliksi rahoja, jotta voitaisiin ostaa koko Ranska ja Belgia, jokainen talo, jokainen maakaupale, jokainen tehdas, jokainen kirkko (ainahan niitä voitaisiin käyttää johonkin), jokainen veturi, kaikki raitiotievaunut — lyhyesti sanoen kaikki, millä on jotakin arvoa näissä maissa. Sehän kuuluu uskomattomalta. Mutta totuus on useimmiten uskomatonta, kun valhe sitä vastoin luonnistaa todenmukaiselta.

Tämän jälkeen täytyy kuitenkin ruveta hetkiseksi hiljaa mietiskelemään. Onko sitten ihmiselle aivan mahdotonta tehdä se, joka kaikille olisi onnellisinta? Siltä näyttää. Emmekö ole vielä kylliksi oppineet? Tarvitseeko tehdä samat kokemukset uudestaan vielä kerran? Ei, kylliksi on tyhmyyksiä ja tarpeettomia kärsimyksiä jo nyt. Jos elämässä pahat voimat voivat saada ihmisiä moisiin epäinhimillisiin ponnistuksiin vain toistensa ja kaikkien arvojen tuhoamiseksi, tulee myös hyvän, rakentavain, luovain voimain saattaa ihmisiä yhtä jättäjäismäisiin yrityksiin ihmisyyden ja edistyksen palveluksessa.

Luokkaa maailma, joka on arvokas ihmisille! Jos voidaan uhrata niin paljon, jotta tulisi helvetti maan päälle, kuinka paljon enemmän tulisikaan uhrata ihmiskunnan onnellistuttamiseksi. Elämän lapsille aurinkoa! (Rauhaa Kohti).

Jaakko Narkaus oli nimeltään 12 vuotta sitten kuollut rovaniemeläinen kaukonäkiä. „Lapin kansa“ sisälsi äskettäin kauppias A. Kanervan kirjoittaman artikkelisarjan, jossa hän kertoo Narkausvainajan aina toteenkäyneistä ennustuksista. Lainaamme tähän mieltäkiinnittävän kohdan, joka kertoo Narkausvainajan ennustuksista mikäli ne koskevat Suomen oloja yleensä:

Kuten aikaisemmin olen kertonut, selosti Jaakko Narkaus näkemysinsä vanhemmalle vaelle, pitäen erittäin tärkeänä saattaa näkemänsä nimenomaan sen henkilön tietoon, jota se kulloinkin koski. Sitäpaitsi oli eräitä henkilöitä, joille Narkaus kertoi kaikki tietonsa „tulevia aikoja varten“ kuten hän sanoi. Viimemainittuihin kuuluu poliisikonstaapeli Matti Holck.

V. 1918 kapinan jälkeisestä ajasta on Narkaus kertonut konstaapeli Holckille tähän tapaan:

„Kun raskas kapina-aika on sivu, tulee joksikin aikaa tyydyttävät olot, mutta sitten alkaa taas huono aika. Työolot tulevat huonoiksi, palkat pienenevät, työmiehillä on kova ahdinko. Liikealalla tapahtuu suuria romahduksia. Koko liike-elämä on lamassa. Huono aika alkaa täällä silloin, kun Ounaskosken siltaa ruvetaan käyttämään ja kestävä se vuoden 1932 loppuun.“

Jo kapinan alussa kertoi Narkaus Holckille:

„Kun silta on ajokunnossa, viedään Pikku Hyvönen (kauppias Alex Hyvönen, joka viime kesänä „muilutettiin“) sillan yli. Lähtö on niin nopea, ettei jouda ottamaan mitään matkaansa. Ei koskaan Hyvönen palaa takaisin, mutta kyllä kuuluu hänen olinpaikkansa. Viimeisen veronsa käypi maksamassa poliisilaitoksessa ja sen suorittaa hän viikkoja ennen kuin lähtö tulee.“

Eräälle toiselle henkilölle kertoi Narkaus näkemysinsä samasta

asiasta: „Kun silta valmistuu, menee Hyvönen sillan yli ja katoaa, eikä koskaan palaa.“ Holckille kertoi Narkaus vielä: „Jonkun aikaa myöhemmin Hyvösen viennin jälkeen viedään vielä kuusi henkeä samaa tietä. Kaksi heistä on jo paikkakunnalla (Narkausten kertoessa, ja Narkaus on Holckille kertonut myös heidän nimensä, mutta ei Holck suostu niitä ilmoittamaan). Neljä muuta tulee myöhemmin. Minä olen silloin jo haudassa, mutta sinä elät. Pidä se ajatustapa, mikä sinulla nyt on, niin sinulle ei mitään pahaa tapahdu.“ Edelleen on Narkaus kertonut levottomuuksista Hyvösen viennin aikana sekä kovennetusta lainsäädännöstä, jolla maalle vahingollista toimintaa voidaan jonkun aikaa ehkäistä.

„Kun Hyvösen viennin jälkeen — jatkaa Narkaus — maa ensi kerran on taas parhaimmessa kukoistuksessa ja kesä kauneimmillaan, tapahtuu jälleen levottomuuksia. Lähtee silloin vyörymään suuri lauma ryssiä Rajajoen toiselta puolen.“ Narkaus oli näkemysensä perusteella piirtänyt asiasta kertoessaan Holckille kartan, josta näytti hänelle Rajajoen lähiseudut sekä sen kohdan joesta, josta punaiset kahlaavat yli. Tulkkoon mainituksi, ettei Narkaus ollut koskaan Rajajoella käynyt. „Pikku Hyvönen seisoo korkealla kummulla — kertoi Narkaus — ja viittoo kädellä punaiselle joukolle. Tilanne näyttää hyvin huolestuttavalta, mutta kun tällä puolen rajaa pannaan pillit soimaan, on tilanne hetken kuluttua selvä. Näky on kammottava: verta ja lihaa on kaikkialla. Punaiset vetäytyvät takaisin ja Hyvönen katoaa niiden mukana.“ Ja Narkaus lisäsi: „Olen tästä kertonut Hyvöselle monta kertaa ja varottanut, että tietäisi mihin selkkauksiin hän joutuu. Ottakoon vaarin jos tahtoo“.

Edelleen on Narkaus kertonut: „Kun tämä Rajajoen kahakka päättyy onnellisesti, tulee uusien lakien laatiminen valtiopäivillä jälleen keskustelun alaiseksi ja päätetään Suomeen sellaiset lait, ettei enää millään tavalla voi täällä vehkeilyä ja valtakunnalle vihamielistä kiihoitusta harjoittaa. Silloin pian nauru kuivaa. Mutta rauhalliselle eläjälle ei nämä lait tee mitään. Uudet lait saadaan voimaan 1932 ja silloin tulee Suomeen hyvä aika. Silloin saapi rahaa joka mies, ken vain viitsii käsiään liikuttaa“.

Eräs ystävä kirjoitti Amerikasta kevättalvella: „Me elämme maassa, jossa on kaikkea yli tarpeen mitä ihminen voi käyttää tulkaksensa mukavasti toimeen, ja se on tulos miljoonain ihmisten työstä. Mutta nyt olemme tulleet siihen, että meillä ei ole työtä, että voimme ansaita rahaa, millä ostaisimme omia tuottamiamme hyödykkeitä, joita välttämättömästi tarvitsemme. Meillä on hiiliä liian paljon, kaivostyömiesten täytyy kärsiä työn puutetta, vilua ja nälkää, kun hiiliä on liian paljon. Maanviljelijät kärsivät vilua, kun ei ole vaatteita, — kaupungeissa on niitä liikaa. Maanviljelijä polttaa viljaa, kun kaupunkilaiset eivät voi ostaa. Kanainkasvattajat eivät voi myydä munia; kun ei ole työtä ei voi ostaa. Lännessä munain käsitteijät panivat toimeen munain hävittämiskekkerit, viskasivat satoja laatikollisia munia mäsäksi roskalajään, kun tukkukauppiat eivät enää maksaneet kuin 12 centtiä tusina, mikä ei vastannut tuotantokustannuksia. Eikö ole kohtalon ivaa? Monet nälkäiset vatsat eivät ole kuukausiin saaneet munia. Autoja on liian paljon, — ei ole työtä sillä alalla. Ei voi ostaa autoja, kun ei ole rahaa. Niinkuin sanottu, — meillä on kaikkea muuta, mutta ei ole työtä.“

Taällä on tilastotietojen mukaan 10 miljoonaa työttöntä, vaan todellisuudessa niitä on paljon enemmän. Kevät on tulossa, jolloin

työolot tavallisesti paranee, vaan siltä ei näytä nyt: aina vain tilanne kiristyy.

Kun tätä tilannetta miettii ja tarkastelee, täytyy sanoa, että jotain on väärin. Sodan aikana oli työtä ja ansiota niillä ihmisillä, jotka olivat jollain tavalla tekemisissä sotateollisuuden kanssa (minä en kyllä sattunut joutumaan niitten joukkoon); työmiehet ansaitsivat silloin 20 á 25 dollaria päivässä. Rahaa tuli ja sitä meni, oli humua ja hälinää. Meidän senaikuinen valtiosihteerimme kyllä sanoi silloin, että elämme hullujen paratiisissa, — ja se oli oikein arvattu.

Jos sanoisimme, että se on laskuvirhe, joka on johtanut kansat tähän epänormaalseen tilanteeseen, silloin kieltäisimme tieteet ja taidot. Vaan niin ei ole asia. Kyllä osataan laskea ja suunnitella, siitä ei ole puute. Oppineet ovat huomauttaneet vuosia ennen, että suunta ei ole oikea. Vaan vauhti oli niin huimaava, että oppineita eivät kuunnelleet ne miehet, joiden etu vaati, että niin piti olla. Ei sitä jouda välittämään miten toisen käy, kun itse vain saa mitä tahoo. To hell with the other fellow! Tämä ajatus on läpäissyt ihmisten mielen ja se ei näytä tuloksiaan vain johtajien elämässä, se on lyönyt leimansa itse kansaankin. Raharuhtinaat eivät yleisesti kuulu tiedemiesten joukkoon — muutamia lukuunottamatta, — vaan tiedemiehet ovat heidän palveluksessaan. Vaikka emme voi sanoa, että aina tieto puuttuu siitä, miten on ja miten olla pitäisi, vaan sieltä puuttuu hyvää tahtoa, sieltä puuttuu rakkautta, ja siksi siellä määrää alhaisemmat vaistot. Niin kauan kuin naapurina asuu miljoonia omistava perhe, joka tietää, että toinen on puutteessa eikä ojenna auttavaa kättä, on meillä vähät toiveet yleisestä veljeydestä. Minulla ei ole unelmaa ehdottomasta tasa-arvoisuudesta enempi aineen kuin hengenkään alalla, vaan jos suurempi ihmisyyys pääsisi määräämään, niin olisi aineellinen elämä siedettävämpää.

Voidaanko tässä maassa selvitä tilanteesta ilman sellaista leikkausta kuin Venäjällä, sitä en tiedä. Minä en ihaile, enkä soisi missään tapauksessa tämän maan ja kansan osaksi semmoista ratkaisua. Kyllä se voidaan, jos on hyvää tahtoa. Kunniottaen J. V."

Gutten Soldan on kääntänyt ruotsiksi kaksi P. E:n kirjaa: „Kristuksen tutkimaton rikkaus“ ja „Ken auttaa meitä kuolemassa“. Toiveita lienee, että kirjat saadaan julaistuiksi Ruotsissa.

„H. P. B.“, neljä kuvaelmaa XIX:nneen vuosisadan sfinksin elämästä, kirj. P. E., valmistuu painosta H. P. B:n satavuotismuistopäiväksi.

Maisteri Uno Pore, Ruusu-Ristin Hallituksen jäsen, hoitaa sihteerin tehtäviä maisteri Eino Krohnin ollessa ulkomailla. Maisteri Poreen osoite on Helsinki, Vironkatu 10 D 28.

Ruus-Ristin tammikuun numero on loppumaisillaan, joten emme voi sitä enää lähettää uusille tilaajille. Uudet tilaukset alkavat siis tästälähtien helmikuusta ja jatkuvat tammikuun loppuun 1932.

Ruus-Ristin viime vuosikertaa on muutamia kappaleita jällellä. Ne on sidottu Ruusu-Risti-kansiin ja maksavat Smk. 250:— kpl.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302
(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maistert Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Temppelelirahaston hoitajat: Herrat Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorik. 18 F, ja Woldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	209
Jyväskylän kesäkurssit.....	211
Ruus-Risti-Temppeliä rakentamaan	214
Onko eläimillä sieiua	218
Kuolemaa ei ole.....	225
Muoto ja henki, sovinnaisuus ja totuus	228
Golgatan mysterio	233
Pyrkijän päiväkirja.....	235
Mitä muualla tiedetään.....	237
Iltapuhteella.....	241
Vapaa sana	242
Tien varrelta	247

Kannattakaa ruusuristihenkistä kasvatustyötä
ostamalla

Kulmakoulun pika-arpoja

Yhdellä arvalla voi voittaa 2 voittoa, joiden yhteinen arvo on 125,000 mk. Jokainen numeroitu arpa voittaa jonkun pikavoiton, jonka arvo on 25 mk:sta 25,000 mk:aan. Näiden kesken arvotaan sitten vielä n.k. päävoitot arvoltaan 12,000—100,000 mk.

Voittojen jako joka arkipäivä, paitsi ei lauant. kello 14—17.
Asiamiehiä otetaan palkkiota vastaan.

KULMAKOULUN ARPAJAISTOIMISTO

Helsinki

Meritullinkatu 33

Puh. 29906

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

R.-R:n

TALORAHASTOA

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisällys tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Talorahaston hoitajalta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Olin äskettäin yksinkertaisen juhlallisissa hautajaisissa Ruumis siunattiin vapaamielisen katolisen kirkon rituaalin mukaan Helsingin kauniissa ruumiinpolttokappelissa.

Vainaja oli vanha teosofi, jonka sielu maan päällä ollessaan ulkonaisista oloista ja vastuksista huolimatta oli elänyt elämänsä musiikissa ja teosofisissa mietiskelyissä, purjehtien sävelten aalloilla ja pyrkien ymmärtämään elämän ongelmaa.

Etsin häntä istuessani siellä saattajien joukossa. En häntä löytänyt, ennenkuin juhlamenot olivat alkaneet ja urut jo kauan mahtavasti soineet. Silloin tulin äkkiä tietoiseksi hänen läsnäolostaan, sillä hän oli herännyt sävelten tenhoisaan suloon ja seurasi mietteisiin vaipuneena seremoniojen kulkua.

Rohkenen tästä kertoa, koska se mikä liikkuu vainajan mielessä, oli minulle yhtä yllättävää kuin kaunista. Koe-tan kuvata hänen ajatuksiaan ja hänen tunnelmaansa:

„Ihmeellinen on ihmisen elämä ja koko hänen olemassaolonsa. Hän on kauneudesta syntynyt ja kauneutta hänen sielunsa ihannoi. Kauneutta se rakastaa ja kauneuden täyttämäksi se on tuleva. Mutta miten se kauneuden saavuttaa? Kauneutta on koko olemassaolo, mutta missä on kauneuden henki ja olemus? Elävässä Jumalassa ja elävässä ihmisessä! Voi meitä kuolevaisia, missä sokeudessa elämme! Sitä varten synnymme maailmaan, että löytäisimme kauneuden toisesta ihmisestä. Kun rakastamme, näemme kauneutta. Mutta rakkautemme aurinko peittyy pilviin ja kauneus himmenee. Emme elämän varrella aina näe ikuisen kauneuden loistavan rakkaittemme kasvoilta. Kuinka usein olemme heille kylmiä ja välinpitämättömiä tai epäilemme heitä! Ja todellisuus on kuitenkin heidän kauneutensa, jota meidän aina tulisi nähdä. Oh, sitä varten tänne synnymme, ja synnymme uudestaan ja uudes-

taan, että oppisimme näkemään kauneuden ja yhtä mittaa vain kauneuden edes yhden rakastetun ihmisen sielussa! Kuinka oppisimme kauneuden kaikkialla havaitsemaan ja tajuamaan, ellemme osaa siihen uppoutua yhden elävän olennon sielussa?"

*

Olen iloinnut Hooverin moratoriosta ja yleensä nähdessäni, että järjenkin ääni alkaa kuulua valtakuntain politiikassa. Ehkä vielä päästään siihen, että maailmansodan tappiot korvataan yhteisvoimin eikä näännyttämällä yhtä kansaa.

Maailmansodan alettua olin pian selvillä siitä, että ainoa todellinen rauha saavutettaisiin siten, ettei „voittaja“ vaatisi „voitetulta“ korvauksia, vaan kaikki tunnustaisivat suunnattoman syntinsä ja erehdyksensä.

Puhuin tästä kannastani keskusteluissa, mutta en tahtonut saattaa silloista Tietäjää vaaraan kirjoittamalla liian suoraan poliittisista kysymyksistä. Sentähden kirjoitin näistä rauhan ehdoista vasta touko-kesäkuun numerossa 1917 Venäjän ensimmäisen vallankumouksen jälkeen. Maailmansota ei silloin vielä ollut päättynyt.

Näin kirjoitin silloin: „Joka kansan sydämessä elää valkeuden voima, veljesrakkauden ja totuuden syvä elämäntieto. Mutta joka kansaa ahdistaa myös musta usko vallan, väkevyyden ja suuruuden painajaiseen. Tämän uskon edustajina ovat enimmäkseen kansojen hallitukset. Kansat eivät vapaudu mustasta uskostaan taistelemalla sen puolesta toisiaan vastaan. Ne vapautuvat siitä ainoastaan siten, että lakkaavat taistelemasta toisiaan vastaan ja että kukin omassa keskuudessaan heittää päältäan mustan uskonsa. Jos nykyinen sota loppuu valkoisten voitolla, loppuu se siis joko yleisten vallankumousten merkissä tai veljellisen ja järkipärisen sopimuksen avulla. Eikä siinä voitossa tule kysymykseen rahallisia korvauksia enemmän kuin maitten anastuksiakaan. Siinä voitossa on pääasia, että valtakunnat päättävät elää keskenään veljellisessä rauhassa ja sisäisesti panevat toimeen kaikkia valkeuden voimien vaatimia uudistuksia. Tämä nyt on ollut minun kantani alusta saakka, vaikka vain ohimennen olen osannut siitä Tietäjässä kirjoittaa.“

*

Heisingin luennot alkavat syyskuun 13 p:nä. Painosta on ilmestynyt näytöskappaleeni „H. P. B., XIX:n vuosisadan sfinksi“. Hinta Smk. 20: —, sid. 30: —.

Jyväskylän kesäkurssit.

Maanpäällisen elämän vaikeassa koulussa on ajatusten kohdistaminen ihmistä ja maailmaa koskeviin suuriin peruskysymyksiin arvaamattoman tärkeää. On erinomaisen merkityksellistä, että totuuden etsijät keskinäisessä mielipiteen vaihdossa kokeneemman ja tiedossa varttuneemman johdolla pyrkivät tajunnassaan luomaan yhä selvemmän kuvan olemassaolon sisäisestä todellisuudesta ja ihmistä hänen toiminnassaan ja olemisessaan johdattavista korkeimmista ihanteista ja tarkoituseristä. Ihminen tulee siksi, mitä hän ajattelee, niin itseasiassa voimme kaikessa sivistyselämässä, jopa ylipäänsä kaikissa teoissa nähdä ajatusten ja sisäisesti tajutun ulkokohtaisen toteutumisen. Sentähden tulee meidän ajatus- ja sitä seuraten myöskin tunne-elämämme yhä kirkastua, yhä suuremmassa määrässä muuttua ikuisen totuuden ja rakkauden ilmentäjäksi.

Tätä silmälläpitäen muodostuivat Ruusu-Ristin 6:nnet kesäkurssit todella luovaksi ja rakentavaksi tilaisuudeksi. Kurssit pidettiin 4:nnen kerran Jyväskylän ihanassa tempelissä ja nytkin oli tämä sopusointuinen ympäristö omiansa synnyttämään vakavan ja samalla vapauttavan mielialan. Näin ollen tuli kurssien aika, heinäkuun 16:nnen ja 23:nnen päivän välinen viikko, meille osanottajille olemaan yhtämittaista mietiskelyä ja keskitystä tiedollisen ja käytöllisen totuuden ymmärtämiseksi. Ja tämä valoi meidän sieluihimme uutta valoa, voimaa ja sopusointua.

Kesäkurssien osanottajien lukumäärä oli ennätyksellinen. Enemmän kuin 80 etsijää oli tällä kertaa seurannut kutsua. Niinkuin H. P. Blavatskyn kuva temppelein taustasta katseli meitä, niin vallitsi hän myöskin järjessämme ja sydämässämme opastaen meitä sillä tiellä, mikä johtaa ikuisen ihmisen ilmentämiseen. „Teosofian avain“ ja „Hiljaisuuden ääni“ välittivät meille hänen ajatuksiaan. Kirjoitettu sana sai elämää, se muuttui valoksi, joka loisti meidän sieluissamme saattaen meidät paremmin käsittämään omat elämyksemme ja kokemuksemme. Johtajamme Pekka Ervastian esitelmäsarja avarsi tämän ohella tajuntamme „Isis Unveiledin“ ja „Salaisen Opin“ valtaaville näköaloille. Maailmoiden synty, ihmiskunnan synty ja kehitys vyöryi jumalallisena näytelmänä sisäisten silmiemme edessä. Ihana musiikki, jonka sävelten maailmaa hallitsevat taiteilijamme Helvi Leiviskä, Jussi Pohjanmies ja

Väinö Lahti meille lahjoittivat värähytti sielujamme kohottaen ne ikuisen kauneuden ilmapiiiriin.

Aika klo 9—11 a.p. oli omistettu Teosofian avaimen tutkimiselle. Klo 1—3 i.p. tutkittiin „Hiljaisuuden ääntä“, ja klo 7 i.p. alkoi Ruusu-Ristin johtajan esitelmä. Teosofian avaimesta luimme Jumalaa ja rukousta sekä teosofista kasvatusta käsittelevät luvut. „Hiljaisuuden ääni“ luettiin sensijaan kokonaisuudessaan. Luetun johdosta keskustelimme osaksi siten, että jokainen vuorotellen toi esille omien kokemustensa luoman mielipiteen luetun sisällön selvittämiseksi, osaksi siten, että muutamat meistä käyttivät useampia puheenvuoroja. Lopuksi johtajamme tiedon ja syvällisen kokemuksen arvovallalla ikäänkuin kokosi vastaukset niihin kysymyksiin, jotka H. P. B:n esitys oli herättänyt, kirkastaen ja avartaen niitä sekä saattaen järjestystä sisäisen ponnistuksen herättämien ajatusten runsauteen.

Toiselta puolen ilmentämätön jumaluus, tajunnan ja sen sisällyksen, aineen perustana olevan äitisyvyiden ja ensimmäisen Logoksen eli Isän salattuna edellytyksenä oleva ehdoton, toiselta puolen ilmennetty jumaluus, kosmellinen Kristus, kolminaisuus Atma-Buddhi-Manas, Aalaa eli maailmansielu, kas siinä teosofista jumalkäsitettä valaisevia nimityksiä, luonteeltaan ankaran abstraktisia, syvyydeltään mittaamattomia ja kuitenkin sellaisia, että ne mitä konkreettisimmin ja kouriintuntuvimmin tulevat esille henkisen ihmisen kokemuksissa ja käytännöllisessä toiminnassa määräten ja uudistaen hänen sisäistä asennoitumistaan elämän kokonaisuuteen. Rukous pyyntönä, jonka täyttymiseksi toivotaan jumalallista myötävaikutusta, rukous mietiskelynä, jolloin ajatus kohdistetaan korkeimpaan ja ikuisempaan, erilaiset ja eri asteiset rukoukset saivat selityksensä ja asetettiin näkymättömän maailman voimien ja olentojen yhteyteen, muuttuivat yliaistillisiksi tapahtumiksi ja teoiksi. Rukouksen teho selvisi olevan verrannollinen siihen vaikutukseen, jonka se ensi kädessä aiheuttaa yliaistillisen maailman olentoihin ja eläviin muotoihin — rukous on tällöin näkymätöntä seurustelua, se on magiaa. Rukouksen arvo käsitettiin olevan vaikuttimien epäitsekkyydessä ja ehdottomuudessa. Mietiskely ymmärrettiin olevan välttämätöntä, jotta ihminen ajatustensa vapaan hallitsemiskyvyn avulla todella keskittyneesti ja ehjästi saattaisi kääntyä korkeamman minänsä välityksellä ikuisimman puoleen ja tulla jumalallisen toteuttajaksi.

„Hiljaisuuden äänessä“ havaitsimme vaeltajan käteen asetetun kartan, joka, samalla kuin se sädun ja runoelman tavoin kertoi hengen oudoista ihmemaista, tieteellisen tarkasti viitoitti ne kokemusten pylväät, ne voimat ja vaikeudet, ne esteet ja voitot, jotka kohtaavat valmistavalla polulla ja Vihkimysten Tiellä. Tutustuimme pyrkijään, joka itsensä hallinnalla ja hyveitä harjoittamalla sielullisen tasapainon tilassa kuulee äänettömänä äänenä taivaallisen kutsun. Näimme hänen astuvan aistillisen olemassaolon „tietämättömyyden salista“ ajatusten ja tunteiden värikkääseen tuhatmuotoiseen maailmaan, astrumentaaliselle tasolle „oppimisen saliin“, mistä ei opettajia ole etsittävä. Näimme hänen taaksensakatsomatta pyhässä keskittymisessä ja mietiskelyssä, jota ei ainoakaan persoonallinen ajatus häiritse saavuttavan jälleen „viattomuuden tilan“, kohoavan auriseen munaan eli syyruumiiseen, astuvan viisauden saliin. Näimme hänen siten yhtyneenä ylempään manakseen eli korkeampaan minään siirtyvän valmistavalta polulta opetuslapsen tielle. Näimme tien tällä kertaa haarautuvan „silmäntieksi“ ja „sydämentieksi“. Tarkkasimme opetuslapsiuden saavuttanutta valinnan hetkellä. Omanko pelastumisen vai ihmiskunnan pelastumisen tähden hän oli tavoittanut pyhyyttä ja täydellisyyttä, etsinyt Nirvaanan autuutta? Järjen Buddhan vapauteen vaiko säälin Buddhan uhratukseen hän oli pyrkinyt? Puhdassydäminen valitsee rakkauden tien, ymmärtäen kaikkien olentojen yhteyden. Hän on tajunnut uuden liiton sanoman, mikä jo Buddhan sydäimestä virtasi ja jonka Natsarealainen sitten täydellisesti ilmensi. Huikaisevaan korkeuteen, häikäisevän kirkkauden yhteyteen tajusimme vihityn vuoritaipaleellaan vihdoin kohonneen tullessaan kuolemattomien käyttövälineiden omistajaksi.

Isis Unveiled osoitti uskontojen alkuperäisen yhteyden, viittasi ikivanhoilta ajoilta lähtien tunnettuun totuuteen ihmisen jumalallisesta alkuperästä. „Salainen Oppi“ kertoi komeetta-vaeltajasta, joka etsi itselleen paikkaa avaruudessa, missä aurinkokunnaksi muodostuisi, missä maailman loisi. „Salainen Oppi“ kertoi menneistä kehityskausista, manvantaroista ja juuriroduista, missä ihmiskunnan nykyisyyttä taottiin. Saturnus-, aurinko- ja kuukierrokset, 7 alkutyyppeä Pohjois-navalla, hyperboreaalaisten manner. Lemuria ja Atlantis, ihmeellisiä näköaloja, iskeviä selityksiä, kosmillaan tunnelma.

Teosofinen kasvatus. Kaikki olimme kasvatettavina ja kasvattajina saavuttaneet tässä asiassa kokemuksia, jotka keskustelussa monipuolisesti olivat omiansa valaisemaan ja selvittämään. Nykyisen koulujärjestelmän, kansa- ja oppikoulun, valo- ja varjopuolia esitettiin, ruusu-ristihenkisen Kulmakoulun ihanteita ja mahdollisuuksia tuotiin esille, edessä häämöitti päämääränä R. R.-kansanopisto, missä johtajamme henkeä, sielua ja ruumista tarkoittava kasvatustohjelma rajoituksista vapaana kokonaan saatettaisiin toteuttaa. Perustunnelmana oli tietoisuus kaikkeen elämään sisältyvästä kasvamisesta, tietoisuus elämästä kouluna ja Ruusu-Risti-järjestöstä erikoisena sisäisenä opettajana tässä elämän koulussa.

Jäähyväisjuhla. Soittoa, lausuntaa. Toimme julki riemumme ja kiittollisuutemme. Lupasimme palata ensi kesänä. Voimaa olimme saaneet. Arkipäivien murheen ja tuskan olimme viikon aikana unohtaneet. Kukat, jotka Hilja Kettunen ja 13-vuotias veljemme Heiskanen puolestamme laskivat H. P. B:n kuvan eteen ja ojensivat Hytösen perheelle, taiteilijoillemme sekä jälleen valonlähettäläänä toiminneelle näkyväiselle opettajallemme, Ruusu-Ristin johtajalle, olivat pienenä ilmauksena sydämemme tunteista. Virsi „sun haltuus rakas Isämme“ kajahti. Kun erosimme, olivat seuraavat sanat piirtyneet sieluihimme:

H. P. Blavatskya muistaen — Itsen kautta Kaikki-Itsen yhteyteen. Sven Krohn.

Ruusu-Risti-Temppeleä rakentamaan!

Silloin hän sanoi opetuslapsilleen:
„Eloa on paljo, mutta työmiehiä vähä.
Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän
lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa.“

Matteus 9: 37—38.

Viettäessämme kesäkurssimme tänä H. P. B:n 100-vuotismuistovuotena hänen hengessään seurasi siitä itsestään, että se tapahtui veljeyden ja sen herättämän voimakkaamman ja syvemmän totuudenetsimisen hengessä. Ensimmäiseksi tehtäväksi annettiinkin kaikille selvittää kokemuksen perusteella omaa käsitystään Jumalasta. Koska veljeyys pe-

rustuu juuri siihen tietoisuuteen, että kaikki ihmiset ovat henkiolentoina syntyneet samasta Isästä, Jumalasta, on luonnollista, että saimme ensi työnämme kertoa omasta Jumalakokemuksestamme ja käsityksestämme.

Joutuessani selvittämään itselleni käsitystäni Jumalasta ja pyrkimyksestäni Hänen näkemiseensä ja tuntemiseensa, antoi sille voimakkaan valaistuksen sisäinen kokemukseni kesäkurssien avajaisiltana. Saatuamme edellämmainitun tehtävän kirjoitin siitä heti oman käsitykseni, mutta en kyennyt sitä tapani mukaan ilmituomaan. En sitä liioin surrutkaan, sillä ajattelin ensi sijassa olleen tärkeämpää sen selvittämisen itselleni. Viimeisenä päivänä valitessamme tämänvuotisten kesäkurssien tunnuslausetta tunsin voimakkaasti H. P. B:n henkistä vaikutusta ja sisäisen kehoituksen puhua tunnuslauseesta, mutta en voinut lausua edes muutamaa sanaa. Loppupäivän kärsin sisässäni tuntiessani tunnuslauseen jääneen jollain tavoin vaillinaiseksi. Mietiskellessäni myöhemmin illalla kurssien päättäjaisistä palatvani, tunsin uudelleen voimakkaasti H. P. B:n henkistä vaikutusta ja sain sisäisen käskyn kirjoittaa Ruusu-Ristiin. Personallinen ylpeyteni nosti heti kuitenkin päättään: „Mitä turhaan nöyryytät itseäsi tarjoamalla Ruusu-Ristille jotain kirjoitusta, jota ei kannata julkaista, koska siitä ei ole kenellekään mitään apua. Koko kirjoittamiskäskey perustuu ainoastaan mielikuvitukseen ja luulotteluun, että voisit jotain toisille antaa.“ Epäilyksen ja sisäisen ristiriidan lävitse tunsin kuitenkin voimakkaan sisäisen kehoituksen kirjoittaa. Annoin lopulta taistelun jälkeen sisäiselle vaatimukselle myöden ja lohdutin personallista arvostelevaa itseäni sillä, että koetan nyt omasta puolestani antaa jotain saatuani kurssien aikana muilta niin sanomattoman paljon.

Kirjoittaessani sisäisen näkemykseni valossa tämän kesäisten kurssien tunnuslauseesta ja painostaakseni sen jokapäiväisessä elämässä toteuttamisen tärkeyttä, tahdon ensiksi lyhyesti kuvata pyrkimykseni Jumalan yhteyteen perustuvan käsitykseni Jumalasta.

Jumalan ymmärtämisen merkittävä minulle yhä laajenevaa ja syvenevää Jumalan näkemistä ja tuntemista jokapäiväisessä elämässä ja Jumalan mietiskelemisen herätettyä yhä syvemmän ja voimakkaamman kaipauksen Hänen välittömään tajuamiseensa joka hetki, olen koettanut pyrkiä siihen ensiksi kaikkialla ympärillä olevassa ilmenneessä luonnossa koettamalla uppoutua siihen t.s. tuntea olevani

yhtä sen kanssa. En koskaan onnistuessani pääsemään välittömään Jumalan tajuamiseen luonnossa, vaan tuntiessani aina itsessäni olevan esteen, jonkinlaisen aidan, joka esti yhtymästä kaikkeen, opin ymmärtämään, ettei voi saada välitöntä yhteyttä ulkopuolella olevaan kaikkialliseen Jumalaan, ellei kykene uppoutumaan Häneen ensin sisässään. Etsiessäni Jumalaa sisästä, sisäistä Itseäni, ja pyrkiessäni sen yhteyteen esim. mietiskelemällä hyvyyttä, puhtautta, kauneutta, totuutta j.n.e. tunsin kaikkien personallisten vikojeni ja heikkouksieni ja ennen kaikkea jonkinlaisen, määrätynlaisen oman sisäisen Itseni vääristyneestä peilikuvasta kiinnipitämisen nousevan esteinä tielleni. Taistelllessani niitä vastaan tunsin ja ymmärsin lopulta ainoaksi keinoksi sisässä olevan Jumalan tuntemiseen sisästä ulospäin nousevan positiivisen asenteen: „Tapahtukoon Sinun tahtosi Isä, eikä minun“. Tunnen, ettei silloin ole enää ensitilassa pyrittävä personalliseen puhtauteen ja täydellisyyteen, vaan on alistettava personalliset halut ja pyyteet sisässä olevan jumalallisen tahdon, omantunnon äänen, alle ja ettei personallisen epätäydellisyyden tarvitse enää olla esteenä, vaan portaana, jolle noustessa voi nousta syvempään Itsen tuntemiseen. Personallisia vikoja ja epätäydellisyyksiä on ryhdyttävä kantamaan ristinä. Ei niin, ettei olisi lainkaan taisteltava niitä vastaan vaan, että painopiste täytyy vähitellen tahdonponnistuksella siirtää sisässä olevalle Itselfe koettamalla antaa sen hallita personalliset heikkoudet. Vertauskuvallisesti sanottuna: kulkea ristiä kantaen eteen- ja ylöspäin sillä tiellä, jolle sisäinen Itse vetää, eikä pysähdyttävä ristiä muovailemaan ja kiilloittamaan. Tunniessani tämän itsestään olevan Itsen olevan sen sisäisen Jumalan, joka pyrkii oman luonteensa ja lakinsa mukaan itsetietoiseksi ilmentämällä itsensä lävitse personallisen rajoituksen särjettyään ensin sen väärän sisäisen peilikuvan Itsestään, aavistan, että jos itsekasvatuksella, alistamalla personalliset halut ja heikkoudet sisäisen tahdon alle, avaa personallisessa tajunnassaan tälle jumalallisella olemuspuolelle jonkun uoman, sisäinen Jumala, saadessaan tilaisuuden vähänkin ilmetä, valtaa alleen niin kuin nousuvesi yhä laajenevat alat ja puhdistaa vähitellen itsekkään rajoittavan personallisuuden. Mitä voimakkaammaksi sisäinen jumalatajunta kasvaa personallisessa päivätajunnassa, sitä syvemmin ja välittömämmin joutuu yhteyteen kaikkiallisen, personallisen rajoituksen ulkopuolella olevan, Juma-

lan ja jumaluuden kanssa. Ensimmäinen ilmennys tässä Jumalan tuntemisen ja näkemisen sisäisessä heräämisessä on veljeydentunne, joka laajenee ja syvenee sitä mukaan, kun sisäisen Jumalan tunteminen laajenee ja syvenee. Pyrkiessä persoonallisista heikkouksista huolimatta jumalallisen Itsen tuntoon ja siis veljeyteen jokapäiväisessä elämässä alistamalla persoonalliset oikeus- ja muut vaatimukset toisten ihmisten suhteen sisässä olevan Itsen omantunnon äänen alle avautuvat silmät vähitellen näkemään myös Jumalan toisissa ja vihdoin Jumalan kaikkialla. Aivan päinvastaisessa järjestyksessä kuin alussa luulin pyrkiessäni Jumalan näkemiseen ja tuntemiseen ensin kaikkialla ja sitten toisissa ihmisissä ja itsessäni.

Päättöneiden kesäkurssien kuluessa siis tänä vuonna H. P. B:n hengessä — veljeyden — buddhin merkissä, niin kuin m. m. eräs kesäkurssien osanottajista päättäjaisissä selitti — merkitsee se samalla sitä, että Jyväskylässä tänä kesänä vietetyt hetket kuuluivat syvän totuuden, Jumalan etsimisen hengessä. Ja koska, niin kuin Hiljaisuuden Äänessä selitetään: „Tullaksesi Kaikki-Itsen tuntijaksi on sinun ensiksi tultava Itsen tuntijaksi“ on selvästi sisäinen tunnuslause näistä kesäkurseista:

„H. P. B:tä muistellen Itsen tuntemisen kautta Kaikki-Itsen tuntijaksi“.

Tämä tunnuslause on vaativa: se vaatii meitä kaikkia pyrkimään jokapäiväisessä elämässämme voimiemme ja kykyjemme mukaan oman sisäisen Jumalamme tuntemiseen. Hiljaisuuden Ääni neuvoo edelleen selvästi, että Jumalan valtakuntaan päästäkseen „pyrkijän on säavutettava Itse-tuntemus ja Itse-tuntemus on rakkaus-tekojen lapsi“. Meille kaikille juuri erikoisesti täksi vuodeksi annettu tehtävä on pyrkiä rakastamalla ja toisten hyväksi uhrautumalla, unohtamalla persoonallinen itsemme, henkiin Itse-tietoisuuteen.

Kun liityin Ruusu-Ristiin sisäisestä vaatimuksesta, löydäkseni totuuden ja Jumalan ja kyetäkseni vapauduttuani henkisestä tietämättömyydestä auttamaan ihmisiä mahdollisuuksieni ja kykyjeni mukaan, lohduttelin itseäni toisinaan — tuntiessani pyrkimykseni valoon ja tietoon persoonallisten esteiden ja heikkouksien takia veltoksi ja tuloksettomaksi — sillä, että koska Suomessa on jo avattu Ruusu-Risti-Temppele, jossa on henkisesti itsetietoisia työntekijöitä, ei minun tarvitsekaan pitää niin kiirettä. Silloin

eräässä kokouksessa (15. 9. 1929), Ruusu-Ristin Johtajan puhuessa, kuulinkin surukseni ja hämmästyksekseni, ettei ollutkaan niin kuin olin luullut, vaan, että Ruusu-Risti-Temppelinäkemys toteutuakseen vaatii kaikkien ruusuristiläisten yhteistyötä ja -ponnistusta. Ei ole ainoastaan kysymys siitä, onko ehkä joku valmis siihen työhön vaan, kun on kysymyksessä Temppelin rakentaminen, joka vaatii paljon työntekijöitä, että yhä useammat ja useammat ruusuristiläiset olisivat valmiit työhön, joka kutsuu ja odottaa jokaista.

Yhä vielä ovat Mestarimme sanat: „Eloa on paljo, mutta työmiehiä vähä“ paikkansapitävät. Yhä vielä hänen kehoituksensa opetuslapsilleen: „Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työntekijöitä elonkorjuuseensa“ kuuluu kehoituksena myös meidän aikanamme, ei ainoastaan hänen opetuslapsilleen, vaan myöskin niille, jotka pyrkivät hänen opetuslapsikseen ja kaikille niille, siis jokaiselle ruusuristiläiselle, jotka oman elämänkatsomuksensa valossa ovat ymmärtäneet Jeesus Kristuksen, hänen elämänsä ja uuden elämänymmärryksensä arvon ja kauaskantavaisuuden tulevaisuuteen yli ajan ja paikan.

H. P. B:tä muistellen pyrkikäämme voimiemme ja kykyjemme mukaan rakastamalla ja uhrautumalla, unohtamalla oman personallisuutemme, oman sisäisen Jumalamme tuntemisen kautta kaikkiallisen Jumalan tuntemiseen niin että, kun tulevat seuraavat kesäkurssit, jotka aikaisemmin mainitun selityksen valossa tapahtuvat Atman merkissä, olisimme silloin valmiit sanomaan kesäkurssien sisäisenä tunnuslauseena: „Tapahtukoon Sinun tahtosi Isä, eikä minun“ ja samalla valmiit toteuttamaan sen tunnuslauseen mahdollisuuksiemme ja kykyjemme mukaan joka hetki jokapäiväisessä elämässämme. Siten valmistuisimme henkisiksi työntekijöiksi ja rakentaisimme rakkaudella ja uhrauksilla Ruusu-Risti-Temppelin Suomeen. A. E.

Onko eläimillä sielua?

(Jatk.)

Tavallisesti puolustetaan teurastamista ja vieläpä laillistettua eläintenräökkäystä — elävältäleikkaamista — pa-

rilla raamatun säkeellä, niin sanotun skolastiikan väärinymmärtäminä ja väärinäytinä, Tuomas Aquinolaisen esittäminä. Kirkon oikeuksien innokas puoltaja de Mirvillekin nimittää sellaista tekstiä — „raamatulliseksi myönnytykseksi, johon Jumala oli pakotettu vedenpaisumuksen jälkeen ja joka perustui voimamme mitättömyyteen“. Miten asia lieneekään — nämä säkeet ovat aivan vastakkaisia muulle tekstille raamatussa. Lihansyöjä, urheilumetsästäjä ja vieläpä elävältäleikkaaja — jos on joku sellainen henkilö heidän joukossaan, joka uskoo erikoisluomukseen ja raamattuun — esittävät yleisesti puolustukseensa ne I Moos. kirjan säkeet, joissa Jumala antaa dualistiselle Aatamille — „kaikkien maan päällä olevien elävien olentojen, kalojen, lintujen ja karjan herruuden“; siis — kuten kristityt käsittävät sen — kaikkien maapallon eläinten elämän ja kuoleman ylivallan. Tähän voisi paljon filosofisempi bramiini ja buddhalainen vastata: „olette väärässä. Evoluutioni alkaa muodostaa tulevia ihmisukupolvia olemassaolon alimmilla asteilla. Sentähden tappaessamme eläimen tai vain hyönteisen, hidastutamme yksilöllisen olennon kehitystä luonnon päätekohtaan — ihmiseen“. Tähän voi okkultisen filosofian tutkija sanoa „amen“ ja lisätä, ettemme vain estä yksilöllisen olennon, vaan myös jälkeemme tulevan, täydellisemmän ihmisrodun kehitystä.

Kumpi on oikeassa, kumpi loogillisempi? Vastaus johtuu luonnollisesti suositun riidanratkaisijan henkilökohtaisista mielipiteistä. Jos hän uskoo n.s. erikoisluomukseen, vastaa hän selvään kysymykseen: „Miksi pidetään ihmisen murhaamista mitä hirveimpänä syntinä Jumalaa ja luontoa kohtaan, kun taas miljoonien muiden elävien olentojen murhaamista harrastetaan pelkkänä urheiluna?“ seuraavasti: „Sentähden, että Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen ja ihminen katselee ylöspäin luojaansa ja synnyinseutuunsa — taivaaseen (o s h o m i n i s u b l i m e d e d i t), jota vastoin eläimen silmät ovat suunnatut alas päin synnyinpaikkaansa — maahan; sillä Jumala sanoi: „Maa synnyttäköön kaikenlaatuisia eläimiä: karjaa, matelijoita ja villieläimiä!“ (I Mooseksen kirja 1:24). Edelleen: „Sentähden, että ihmisellä on kuolematon sielu. Eläimellä ei ole sielua, ei kuolemattomuutta, ei edes vähäistä eloa kuoleman jälkeen.“

Tähän voisi nyt sofismien harhoista vapaa ajattelija

sanoa: Jos raamattu on auktoriteettimme tässä arkaluontoisessa kysymyksessä, ei siinä ole vähäisintäkään todistetta, että ihmisellä olisi sen paremmin synnyinpaikkansa taivaassa kuin mitättömimmällä matelijallakaan — päinvastoin, sillä ensimmäisessä Mooseksen kirjassa sanotaan: „Kun Jumala loi „ihmisen“ ja siunasi „hänet“ (1: 27—28), loi hän myös suuren „merieläimen“ ja siunasi sen (1: 21, 22). Edelleen: „Herramme Jumala muovaili ihmisen maan tomusta“ (2: 7). Tomu ei kai ole muuta kuin hienontunut maata? Kuninkaallinen saarnaaja, täydellisesti tunnustettu auktoriteetti, raamatun viisaimpia profeettoja Salomo lausuu saarnassaan (l. 3) totuuksia, joiden pitäisi lopettaa kaikki tätä asiaa koskevat kiistat. „Ihmislapsen . . . kunpa oivaltaisivat, etteivät ole muuta kuin eläimiä.“ (s. 18) . . . „Ihmislapsen kohtalo on sama kuin eläimen . . . ja ihmiset eivät ole eläintä korkeammalla.“ (s. 19) „Kaikilla on sama kohtalo, maasta he ovat ja maaksi he jälleen muuttuvat.“ (V. 20) . . . „Kuka voi sanoa, nouseeko ihmislapsen henki ylöspäin, vaeltaako eläimen henki alas päin maan alle?“ (V. 21). Niin, „ken tietää!“ Joka tapauksessa sitä ei tiedä tiede eikä skolastinen teologia.

Jos näiden rivien tarkoituksena olisi saarnata vegetarismia raamatun tai veedan auktoriteetin turvissa, olisi se perin helppoa. Vaikkakin on täysin totta, että Jumala antoi kaksinaiselle Aatamille — ensimmäinen Mooseksen kirjan 1 luvun „mies ja nainen“ — jolla ei ole juuri lainkaan tekemistä toisen luvun kurissapidetyn kantasämme kanssa — „kaikkien elävien olentojen herruuden“, emme lue mistään, että „Jumala, meidän Herramme“ käskisi kumppaakaan Aatamia syömään luotuja eläimiä tai surmaamaan niitä huvin vuoksi. Päinvastoin. Jumala sanoo aivan selvästi osoittaessaan kasvimaailmaa: „Kaikki puut, jotka kantavat hedelmää ja siementä, ne olkooteillä ravintona.“ (1: 29).

Niin selvästi olivat vanhimmat kristityt käsittäneet tämän totuuden, etteivät he ensimmäisinä vuosisatoina syöneet lainkaan lihaa. Octavio:ssaan kirjoittaa Tertullianus Minutius Felixille: „Meille ei ole luvallista katsella, saatikka kuulla kerrottavan (novere) murhasta, me kristityt, jotka emme syö ruokaa, johon mahdollisesti on sekoittunut eläimen verta“.

Mutta emme saarnaa vegetarismia. Tahdomme vain

puolustaa eläimen oikeutta ja todistaa miten väärin on sortaa näitä oikeuksia ottamatta huomioon raamatun arvovaltaa. Sitäpaitsi olisi aivan hyödytöntä väitellä niiden kanssa, jotka puolustavat perustelujaan väärin selitetyillä raamatun säkeillä. Se joka hylkää kehitysopin, havaitsee aina tiensä vaikeuksilla kivitetyksi. Sentähden ei hän koskaan myöntäisi, että on paljon yhtäpitävämpää tosiasiajn ja logiikan kanssa pitää fyysillistä ihmistä vain eläimen tunnustettuna mallikuvana ja elämän antavaa henkinuutta prinsipiinä eläinsielun ja jumaluuden välillä. Olisi tuloksetonta sanoa hänelle, että jollei hän omaksu ei vain puolustukseen esitettyjä säkeitä, vaan koko raamattua esoteerisen filosofian valossa, joka saattaa sopusointuun kaikki erimielisyydet ja näennäiset mahdottomuudet, joita siinä on — ei hän koskaan saa totuuden avainta, sillä hän ei milloinkaan usko siihen. Kuitenkin on raamattu täynnä ihmisrakkautta, eläimiin kohdistuvaa sydämellisyyttä ja myötätuntoa. Kolmannen Mooseksen kirjan 24:n luvun alkuperäinen hebrealainen teksti on sen täyttämää. Sae 18 on käännetty raamatusta: „Ken surmaa kotieläimen, on hänen se korvattava toisella eläimellä“, alkuperäisessä tekstissä on „henki hengestä“ eli oikeammin „sielu sielusta“ n e p h e s h t a c h a t n e p h e s h. (Vrt. käännösten erilaisuutta Vulgatassa ynnä Lutherin ja de Witten teksteissä). Joskaan ei lain ankaruus mennyt niin pitkälle kuin Spartassa — ihmisen „sielu“ eläimen „sielusta“ sai kuitenkin syyllinen ankaran rangaistuksen, vaikkakin hän korvasi kuolleen sielun elävällä.

Mutta siinä ei ollut kaikki. Toisen Mooseksen kirjan säkeissä 20: 10 ja 23: 12 tulotettiin sabattirauha karjaan ja kaikkiin eläimiin. „Seitsemäntenä päivänä, joka on . . . pyhä, älköön sinulla eikä kotieläimilläsi olko minkäänlaista puuhaa“. Ja sabatti-vuonna, joka on „seitsemäs vuosi, olkoon peltomaasi koskemattomana, jotta härkäsi ja aasisi saisivat levätä“. Tämä käsky osoittaa, jos sillä on jokin tarkoitus, ettei sieluton eläinkään vanhojen hebrealaisten keskuudessa ollut jäänyt osattomaksi heidän jumalansa palvonnasta ja että se usein oli tasa-arvoinen ihmisen kanssa. Koko kysymys johtuu väärinkäsityksestä, että „sielu“, n e p h e s h, olisi aivan toista kuin „henki“, r u a c h. Kuitenkin on sanottu selvästi, että Jumala puhalsi ihmiseen elävän hengen, ja siten muuttui ihminen eläväksi sieluksi, n e p h e s h, joka on sama eikä enemmän

kuin eläin, sillä eläimen sielun nimi oli myös *nephesh*. Kehityksen avulla sielu muuttuu *hengeksi*. Kumpikin on askel alempi ja ylempi samoissa portaissa, joiden perusta on universaalinen sielu eli henki. Tämä väite kummastuttaa kaikkia niitä hyviä miehiä ja naisia, jotka ovat siinä määrin kiinni kirkkojensa opeissa, etteivät saata myöntää sellaista kerettiläisyyttä oikeaksi, vaikkakin pitävät suuresti kissoistaan ja koiristaan. „Voisiko koiran tai sammakon järjetön sielu olla jumalallinen ja omien sielujemme tavalla kuolematon!“ — siten he varmasti huuhahtavat; mutta niin on asia. Ei vain tämän artikkelin vähäpätöinen kirjailijatar ole sitä mieltä, vaan myös kaikkien hyvien kristittyjen auktoriteetti, saarnamiesten kuningas, itse apostoli Paavali. Vastustajamme, jotka sellaisella halveksunnalla kieltäytyvät kuuntelemasta nykyaikaisen salatieteen todistelua, ehkä suopeammin kallistavat korvansa omalle apostolilleen ja pyhimykselleen kuullakseen mitä hänellä on sanottavaa asiasta. Samalla esitämme hänen sanojensa todellisen tarkoituksen erään toisen pyhimyksen, Johannes Chrysostomuksen tulkitsemana, joka ei ollut teosofi eikä heidän vastustajansa, vaan yhtä hurskas ja hyvä kuin kristitty ainakin. Hän on varustanut selityksillä Paavalin kirjeet ja häntä sekä roomalaiskatolilaisen että protestanttisen kirkon papit pitävät mitä suurimmassa arvossa. Kristityt ovat edelleen huomanneet, että kokeellinen tiede ei ole heidän puolellaan. He joutuvat vielä enemmän yllätetyiksi havaitessaan, ettei yksikään hindu voisi eläinten puolesta puhua suuremmalla ponnella kuin Paavali kirjeessään roomalaisille. Hindut vaativat sydämellisyyttä syyttömille eläimille oikeastaan vain sielunvaellusopin johdosta ja sen prinssiipin eli elementin samuuden johdosta, joka elähdyttää sekä ihmistä että eläintä. Paavali menee vielä pitemmälle, kun hän osoittaa, että eläimet toivovat ja elävät odotuksessa vapautuakseen ajallisuuden orjan kahleista, kuten jokainen kunnan kristitty. Edempänä esitämme suuren apostolin ja filosofin omat sanat ja selitämme niiden tarkoituksen.

Seikka, että niin monet tulkitsijat — kirkkoisät ja skolastikot — ovat koettaneet kaartaa Paavalin sanojen todellista tarkoitusta, ei ole lainkaan todisteena niiden syvällistä merkitystä, vaan pikemminkin teologien rehellisyyttä vastaan. Osoitamme heidän epä johdonmukaisuutensa varsin-

kin tässä tapauksessa. Mutta eräänlaiset henkilöt tahtovat puolustaa sanojaan viime tinkaankin asti, vaikka ne olisivat miten väärä tahansa. Toiset taas tunnustavat entiset erehdyksensä ja suovat, niinkuin Cornelius a Lapide, eläinraukoille hyvitystä. Mitä tulee luonnon viattomille eläimille antamaan osaan valtavassa elämän draamassa, sanoo hän: „Kaikkien luontokappaleitten tarkoituksena on palvella ihmistä. Sentähden odottavat he hänen kanssaan ylösnousemustaan“ — *cum homine renovationem suam expectant* (Commen. Apocal. I. V, 137). Ihmisen palveleminen ei suinkaan merkitse, että eläimiä turhanpäiten kidutetaan, surmataan, ammutaan tai muulla tavalla pahoinpidellään. Sana „ylösnousemus“ tuskin kaipaa selitystä. Kristityt ymmärtävät sillä ruumiiden ylösnousemusta Kristuksen toisen tulemisen jälkeen, mutta supistavat sen vain ihmiseen ottamatta huomioon eläimiä. Salaisen opin tutkijat selittävät sen merkitsevän kaikkien muotojen säännöllisesti jatkuvaa uudistumista ja täydellistymistä sekä objektiivisena että subjektiivisena olemassaolon asteikkona pitkien kehitysvaiheiden kautta eläimestä ihmiseen ja yhä korkeammalle . . .

Luonnollisesti hylkäävät kristityt suuttuneina tämän käsityksen. Meille saatetaan sanoa, ettei raamatun siten tulkita, eikä se raamatun kohta koskaan saa sitä merkitystä. On hyödytöntä kinastella. Lukuisat ja surettavat ovat tulokset, joita on saatu n.s. „Jumalan sanan“ väärin tulkintojen johdosta. Siten on lause: „Kirottu olkoon Kaanan, olkoon hän veljiensä halvin orja!“ (I Mooseksen kirja 9:25) aiheuttanut vuosisatoja kurjuutta ja ansaitsematonta kärsimystä onnettomille orjille — neekereille. Heidän katkerimmat vihamiehensä orjien vapauttamisasiassa olivat Yhdysvaltojen papit, jotka vastustivat aloitetta raamattukädessä. Orjuus on kuitenkin osoittautunut jokaisen maan rappeutumisen aiheuttajaksi. Itse mahtava Rooman kukistui, „koska enemmistö vanhassa maailmassa oli orjia“, kuten Geijer oikein toteaa. Mutta kaikkina aikoina ovat parhaimmat ja älykkäimmätkin kristityt olleet niin täydellisesti näiden väärin raamatun selityksien vallassa, että eräs heidän kuuluisimpia runoilijoitaan puolustaa ihmisen oikeutta vapauteen, mutta ei suo vähäisintäkään vapautta eläinraukalle. Milton sanoo:

Jumala soi meille eläinten, kalojen, lintujen
täyden herruuden; sen oikeuden omistamme

Hänen antinsa nojalla, mut' ei hän suonut
toista ihmistä toisen valtaan.
Valtiasarvon pidätti Hän itse,
Hän lähetti vapauden ihmisille.

Mutta kuten murha, on hairahdus kerran „paljastuva“. Vastarintaa syntyy pakosta, milloin virheellisiä johtopäätöksiä puolustetaan, olkoonpa ne myönteisiä tai kielteisiä jo ratkaistuun kysymykseen nähden.

Tämän kirjoitelman tarkoituksena on valaista tätä erittäin vakavaa ja syvästi kiintoisaa kysymystä. Puolustaakseen niitä monia ihmeellisiä kuollitten eläinten henkiinherättämisii, joita roomalaiskatolisen kirkon pyhimykset ovat suorittaneet, ovat tämän kirkon kirjailijat antautuneet loppumattomiin sanakiistoihin mainitunlaisista ihmetöistä. „Eläimen sielu“ on, Bossuet'n mukaisesti, „samalla sekä tärkeimpiä että pulmallisimpia filosofisia kysymyksiä“.

Aivan vastakkaista kirkon opille: ettei eläimillä ole ikuista eli kuolematonta sielua vaikkakaan eivät ole sieluttomia ja että prinssiippi, joka pitää heidät hengissä, kuolee ruumiin keralla, on koulumiesten ja pappien väite, että eläimiä on monesti herätetty kuolleista ihmeen kautta. Mitenkähän he yhdistävät aikaisemman väitöksensä viimeksimainittuun?

Vaikkakin vajavaisena yrityksenä — laajempi käsittely vaatisi niteitä — on tämän kyhäelmän tarkoituksena osoittaa skolastikkojen ja teologiien epäjohtonmukaisuudet ja saada ihmiset vakuutetuiksi, että on perin rikollista surmata eläin — varsinkin urheilumetsästyksillä tai elävältä-leikkaamisilla. Joka tapauksessa se tahtoo osoittaa, että — joskin on mieletöntä uskoa, että ihmistä tai eläintä voidaan herättää henkiin, kun kerran elonprinssiippi on kokonaan jättänyt ruumiin, — tämä ei kuitenkaan, jos semmoisia henkiinherättämisii todella on tapahtunut, ole sen mahdottomampi eläimelle kuin ihmiselle; sillä joko luonto on varustanut molempia sillä, jota niin epämääräisesti nimitämme „sieluksi“, tai ei ole kumpikaan saanut sellaista lahjaa luonnolta.

H. P. Blavatsky.
Suom. J. K. S.

Kuolemaa ei ole.

Olin 18-vuotias kun palatessani keväällä koulusta kotiin kesälomalle, tunsin ruumiissani kuolettavaa väsymystä ja oikeanpuoleiseen rintaan pisti syvään hengittäessäni. Minussa oli kuumetta ja ruokahaluni oli tyyten hävinnyt.

Koetin olla ajattelematta tilaani, salasin sen omaisiltani, enkä tahtonut mennä lääkärinkään, sillä pelkäsin „tuomio-tani“. Mutta öisin iski tajuntaani toivoton varmuus: keuhko-tauti ja kuolema!

Oleskelin havumetsässä auringonpaisteessa, join paljon maitoa ja työskentelin puutarhassa saadakseni ruokahalua. Mutta päivä päivältä voimani vain vähenivät, hengitykseni muuttui läähättäväksi ja rinnassani korahтели pahaenteisesti. Viimein minun oli käytävä vuoteeseen. Omaiseni pakot-tivat minua menemään lääkäriin, mutta minä pelkäsin lää-kärin säälivää hymähdystä ja tavallista vakuutusta, että muka vielä „paranen“, enkä totellut omaisiani. Tiesin sitä-paitsi itse ainoan hoitotavan tautiini: raitista ilmaa, aurin-koa ja voimakasta ravintoa. Nautin niitä, mutta voimani vain vähenivät.

Kuolema!

Kysymys tuli eteeni yllättävänä, kauheana. Pitikö mi-nun kuolla, vaikka en tiennyt vielä mitään elämästä. En tiennyt mitään onnesta, jonka olin aina aavistanut minua elämässä odottavan, en mitään naisen rakkaudesta, jonka sanottiin olevan korkeimman nautinnon, mitä nuorukainen voi saavuttaa. Pitikö minun kuolla, elämättä, kokematta mitään kaikesta siitä, mitä aavistuksina tunsin sydämes-säni. Pitikö minun hävitä olemattomiin sellaisena kuin olin, nuorena ja elämänhaluisena — maatua maaksi ja uudestisyntyä korkeintaan ruuhona, joka kasvaisi haudal-lani?

Kysymykset olivat kauheita. En uskonut sielun kuole-mattomuuteen. En lapsenakaan ollut voinut uskoa, että lähes kaksituhatta vuotta sitten ristiinnaulittu olento olisi voinut kuolla minun „syntieni“ tähden ja niiden sovituks-eksi, olento, joka eli niin kauan ennen minua ja jota en tuntenut. Vielä vähemmin saatoin uskoa jumalaan, joka ei ollut kuullut rukoustani, kun pyysin häntä suojelemaan äitiä isän julmuudelta. Rukoukseni oli mielestäni oikea, koska en pyytänyt siinä mitään itselleni. Mutta kun ju-mala ei sitä kuullut, halveksin syvästi sellaista jumalaa.

Ja koulussa tulin luonnontiedetunnilla tietämään, ettei häntä ole olemassakaan. Kielteinen vakaumukseni ei horjunut nytkään, kuoleman edessä. Olin varmasti vakuutettu, että kuoltuani häviäisin, mätänisin niinkuin olin nähnyt mätänevän kuolleen koira-ystäväni ja kuolleiden lintujen ja kasvien.

Niinpä minä päätin elää. Tahtoni voimalla päätin voittaa sairauden. Joka päivä, joka hetki sanoin itselleni: Minä en tahdo kuolla, enkä kuole!

Mutta kuumeeni nousi. Rintani tuntui täydeltä. Saa-toin tuskin hengittää. En uskaltanut katsoa kuvastimeen, sillä en tuntenut enää kasvojani. Ne olivat kuihtuneet, kalman väriset. Siitä huolimatta sanoin itselleni: Minä en tahdo kuolla, enkä kuole. On kevät ja tuomet kukkivat. Koko luonto herää — niinpä minäkin herään! Kuumeesta huolimatta oli pääni aivan terve ja ajatukseni selkeämmät kuin koskaan ennen. Tiesin sen siitä, että aloin käsittää muutamia matemaattisia ongelmia, joita koulussa olin turhaan koettanut ymmärtää.

Eräänä yönä alkoi ruumiini oikea puoli tuntua minusta omituisen vieraalta. Työnsin sitä luotani kaikin voimin ja onnistuinkin irtautumaan siitä. Silloin tuntui paljon vapammalta. Mutta vähitellen aloin tuntea tarvetta vapautua vasemmanpuoleisestakin ruumiista. En tuntenut enää kipua, mutta ponnistelin, niinkuin kylmässä nukkunut, kohmettunut ihminen ponnistelee päästäkseen jaloilleen.

Minä onnistuin, ja äkkiä huomasin seisovani vuoteeni vieressä ja katselevani ruumistani. Minun oli sanomattoman vapaa ja kevyt olla, ja minä olin oudon hämmästyksen vallassa. Se ei oikeastaan ollut hämmästystä. Se oli sanoin kuvaamaton vapautuksen tunne, niinkuin pahasta painajaisunesta herätessä todellisuuteen. Näin kalpean, elottoman, aivan liikkumattoman ruumiini. Se herätti minussa kammoa ja sääliä. En tiedä kumpi tunne oli voimakkain. Halveksin sitä, sillä niin kurjalta se näytti. Etäännyin siitä ja katsoin akkunasta. Aurinko nousi metsän takaa. Näin sen ensimmäiset säteet, sillä huoneeni akkuna oli itäänpäin. En ollut koskaan nähnyt auringon nousua sellaisena. Näin ikäänkuin kaikki sen säteet ja nautin sanomattomasti. Mutta samassa vavahdin ja muistin jotakin, jonka olin unohtanut. Minä tahdon elää. Minä en tahdo kuolla, enkä kuole!

Sanomaton hämmästyks valtasi minut, huomattessani äk-

kiä makaavani jälleen vuoteessani ja hengittäväni tukeh-
tuneesti. Peite oli polvieni kohdalla, niinkuin olin nähnyt
sen äsken katsellessani itseäni, käteni olivat ristissä rin-
nallani, niinkuin äskenkin. Mitä tämä merkitsi ja mitä oli
tapahtunut? Olinhan ollut koko ajan valveilla. Miten oli
mahdollista tällainen jakautuminen? Ja miten oli mahdol-
lista ajatella, nähdä, tuntea ja tietää ulkopuolella ruumis-
taan? Olisin mielelläni selittänyt sen houreeksi, mutta en
voinut, sillä tajuntani oli koko ajan liian selkeä. Siinä ei
ollut ainoatakaan hämää kohtaa. Se oli todellisempi kuin
jos olisin katsellut peilikuvaani.

Vähitellen tajusin, että se oli kuolemaa, ja minut val-
tasi sanomaton pelko. Pinnistin kaikki voimani, sillä koh-
taus yritti hetken kuluttua uusiutua. Ruumiini oikea puoli
alkoi ensin tuntua vieraalta ja minä ponnistelin siitä irti.
Mutta samassa jännitin kaiken tahdonvoimani, vaikka olin
vähällä tukehtua: — Minä en tahdo kuolla, enkä kuole,
sanoin itselleni. Koputin seinään, ja — muistaakseni —
sisareni riensi luokseni. En voinut sanoa hänelle mitään,
mutta hän antoi minulle kylmää mehua ja jäi luokseni.
Sen jälkeen ei kohtaus enää sillä kertaa uusiutunut.

Aamulla pyysin valjastamaan hevosen. Halusin mennä
lääkäriin.

Lääkäri totesi heti: keuhkopussin tulehdus ja vettä oi-
kea keuhkopussi täynnä. Olin saapunut viime tingassa.
Minun oli jäätävä sairaalaan. Olin kuitenkin kovin heikko.
Vesi oli operatsionin avulla laskettava pois keuhkopussista.
Mutta sitä ei voitu samana päivänä suorittaa. Minun oli
levättävä ja odotettava seuraavaan aamuun. Illalla kuulin
lääkärin käskevän hoitajatarta pitämään minua erikoisesti
silmällä. Ymmärsin, että saatoin kuolla.

Ja seuraavana yönä uudistuikin edellisen yön tapaus
kolmasti, samanlaisena, samoin kummallisoin kokemuksin.
Kamppailin nääntyäkseni ja olin vähällä tukehtua. Mutta
joka kerta kun vapauduin ruumiistani, tuli hetki, jolloin
muistin: Minä tahdon elää. Vavahdus — ja minä olin jäl-
leen ruumiissani. Kutsuin joka kerta hoitajatarta luokseni,
ja hänen läheisyydessään ei kohtaus yrittänyt uusiutua.

Aamulla tapahtui operatio. Sen jälkeen laske kuume,
ja minä aloin nopeasti parantua. En kuitenkaan osannut
siitä iloita, sillä vähitellen aloin käsittää kokemukseni mer-
kitystä ja mielessäni heräsi lukemattomia kysymyksiä, joi-
hin en kuitenkaan saanut mistään vastausta. Yksi seikka

vain oli selvä: *K u o l e m a a e i o l e*. Ihminen on henkiolento, joka voi elää täysin tietoista elämää ruumiinsa ulkopuolella. Mutta mitä on sen tietoisuuden takana? Mitä on jumala? Mitä varten me elämme täällä väkyväisessä maailmassa ja mitä varten sitten siirrymme näkymättömään? Mitä on kaiken takana ja mikä kaiken tarkoitus? Siinä kysymyksiä, joita avuttomine ajatuksineni yritin ratkaista, mutta turhaan. En osannut iloita elämästä, jonka olin saanut takaisin kuin lahjaksi, enkä käsittänyt, miksi olin niin kiihkeästi tahtonut elää, vaikka jo olin saanut tuntea vapauden onnea.

Vasta seuraavana talvena joutui käsiini „Tietäjä“-lehti. P. E. avasi minulle salaisuuden portit. Vähitellen aloin päästä tielle, jonka päässä häämötti totuus — minulle hämäränä, mutta sanomattoman ihanana. Elämäni on ollut pyrkimystä sitä totuutta kohti — hapuilevaa, erehtyvää. Monasti on Risti ollut ilman Ruusuja, pelkkä risti vain. Mutta taistelu on sanomattoman ihanaa, ja suloista on kärsimys, kun tietää — miksi.

Olen kertonut näistä kokemuksistani vain harvoille ihmisille. Tahtoisin sen nyt kertoa kaikille, jotka haluavat kuulla. Ja minua lohduttaa se, että vaikka joku ei uskoisi todeksi mitä olen kertonut — kertomukseni ei silti ole vähemmän tosi.

V e i k k o V i r m a j o k i.

Muoto ja henki, sovinnaisuus ja totuus.

On sanottu: „suu puhuu sydämen kyllyydestä“. Tällä kertaa sydämeni lienee täytynyt sillä tyhjyyden täyteydellä, mikä aiheutuu muodon ja hengen välisestä jännityksestä. Havainnollistaakseni tätä jännittyneisyyttä esitän vastakkaiset määritelmät: Jokainen aatteellinen työntekijä: taiteilija, kirjailija, puhuja, runoilija, esitelmäitsijä voi peittää ajatuksen ja hengen köyhyyden muodon rikkauteen. Mutta myös on mahdollista ilmaista ajatuksen ja hengen rikkaus köyhässä muodossa. Samoin on ihmisellä kuuntelijana, lukijana, taiteen tuntijana ja nauttijana ja arvostelijana myös kaksi mahdollisuutta: luopuen mieluummin totuuden, ajatuksen ja hengen rikkaudesta kuin muodon täydellisyydestä me voimme innoittaa esille rik-

kaita muotoja. Mutta myöskin on mahdollista hal-
tioitua totuuden, ajatuksen ja hengen rikkaudesta sen tul-
lessa ilmi köyhässä muodossa, innoittaen siten edelleen
henkisen rikkauden esille tuloa.

Eräs ääni kuiskaa tähän: „mutta ajatuksen, hengen ja
totuuden rikkaus täytyy esittää myöskin rikkaassa, kau-
niissa ja täydellisessä muodossa!“ Toinen ääni huomauttaa
tähän: „tuo vaatimus hyväksyttäköön. Mutta eikö olisi
samalla toivottavaa, että köyhä, ruma ja itsekäs ajatus ja
henki esitetään aina köyhässä, rumassa ja epätäydellisessä
muodossa?“

No niin. Tässä ollaan. Emme toistaiseksi voi mitään
sille, että köyhä, häijy, ruma ja itsekäs ajatus ja henki
pukeutuu valkeuden enkeliksi, esiintyy kauniissa ja täy-
dellisessä muodossa. Vastapainoksi tälle saamme toistai-
seksi niinikään tyytyä siihen, että ajatuksen, hengen ja
totuuden rikkaus saa useasti esiintyä köyhässä ja epätäy-
dellisessä muodossa. Eikö useasti ole nimenomaan niin,
että köyhä, itsekäs, häijy ja ruma henki istuu valtaistui-
mella, silkissä ja purppurassa, raamattu ja virsikirja tai
valtikka kädessä, jota kumarretaan ja käsillä kannetaan,
jonka suosiota tavoitellaan, kun taas totuuden, hengen ja
ajatuksen rikkaus työnnetään syrjään sen epätäydellisen
muodon vuoksi.

Eräs älyniekka singauttaa sivulta päin: „älä ole naivi!
Järjestys ennen kaikkea. Sen ylläpitämiseksi maailmalla
on omat hyvät tapansa ja hyvien tapojen tuomarinsa“.

Onpa kylläkin. Mutta hyvien tapojen tuomarit ovat
sisäisen rikkauden suhteen yleensä erehtyneet. Suurimmat
viisaansa ihmiskunta on hyvien tapojen tuomareittensa
johdolla joko surmannut tai pilkaten ja häväisten tehnyt
heidän siunauksellisen työnsä ihmiskunnan julkisessa elä-
mässä mahdottomaksi, tai työntää ne syrjään tappavalla
vaikenemisella. Niin näännytti Suomen kansa suurimman
runoilijansa Aleksis Kiven tehden sen virallisen tapojensa
tuomarin professori Ahlqvistin johdolla. Saman kohtalon
valmisti Europa H. P. Blavatskylle Englannin tieteellisen
psykkisen seuran johdolla. Juudan kansa toimitti Jee-
sukselle kuoleman ylipappiensa johdolla.

Se eräs älyniekka huudahtaa: „oivallinen mainetodistus
maailman hyvien tapojen tuomareille!“

Olkoon. Hedelmistä puu tunnetaan. Mutta käytännöl-
lisesti se ei ole ollenkaan yhdentekevää. Sillä pintapuoli-

nen muotojen rikkauden ja täydellisyyden palvonta — kun on jäänyt vastaanottamatta ajatuksen, hengen ja totuuden rikkaus, josta suurin apu ja siunaus olisi tullut —, on vienyt ihmiskunnan nykyiseen ahdinkoon.

Nykyään on siis valittavana joko hengen tai muodon täydellisyysihanne. Saisimme muistaa valintaa tehdessämme: rikas henki voi vähitellen kehittää täydellistä muotoa, mutta täydellinen muoto ei sinään kykene kehittämään rikasta henkeä.

Niinkuin sanottu, olemme kehityksen alaisessa maailmassa, ja me voimme valita muodon ja hengen välillä. Jos ihailemme muodon täydellisyyttä, silloin meillä on esim. uljaat armeijat, komeat kirkot, hyvin kouluutetut upseerit ja papit, sotilaiden ja kirkollisten seremonioiden mestarit, jotka toimittavat rituaaliset seremoniansa pyöreesti ja hienostuneesti, jotka puhuvat kauniisti ja liikkuvasti. Jos taas etsimme ajatuksen ja hengen ja totuuden rikkautta, silloin etsimme Jeesus Kristuksen henkilöllistä seuraa. Tai H. P. Blavatskyn seuraa. Emme välitä niistä hyvien tapojen tuomareista, jotka julistavat edellisen milloin Beelsebuliksi milloin syömäriksi ja viinin juojaksi, jälkimäisen vuosisadan suurimmaksi uskonnolliseksi huijariksi.

Päästäkseni esityksessäni eteenpäin merkitsen tässä oman, vähäpätöisen kantani sekä nuorempana että nyt vanhempana. Luulenpa yleensä olevani jo synnynnäisesti niin rakennettu, että asetun kuin luonnostaan ajatuksen ja henkisen rikkauden ihailijaksi. Tietämättänikin olen ottanut elämän hieman kouluna. Jo ennen teosofista työtäni olen ollut sillä kannalla, että kun sattumalta kuulin jonkun arvostelun itsestäni ja työstäni, kuuntelin sitä „henkeä pidätellen“. Mikäli suinkin kykenin, yritin ottaa arvostelun huomioon työssäni. En olisi tahtonut antaa kenellekään moitteen syytä.

Samalla kannalla olen edelleenkin. Mutta asia ei ole kuitenkaan aivan noin yksinkertainen, vaan on sillä muitakin puolia. Ihminen voi olla sangen kiitollinen veljellisestä ojennuksesta sellaisenaan. Mutta jos ojennus ja parannus-vaatimus esitetään yhteistyön ehtona siinäkin tapauksessa, että tuo parannukseen vaadittu ihminen kokemuksesta tietää parannus-vaatimuksen edustavan joko erehdystä tai muodon ja sovinnaisuuden yliarvioimista hengen ja totuuden kustannuksella, niin luulenpa vaan, ettei

ihminen silloin osaa olla erikoisesti kiitollinen ojennuksesta, ei innostua „parannusta“ tekemään, vaan pikemminkin hän mykistyy, käy sisässään murheelliseksi, ja hänestä voi tuntua, niinkuin hän olisi liikaa tässä maailmassa. Eri asia on sitten, että ihminen kuitenkin yrittää. Se mahtanee johtua siitä, että on olemassa v ä l t t ä m ä t t ö m y y s, jonka sanotaan olevan elämän syvimmän salaisuuden.

Tältä kannalta luulen pikkuisen osaavani ymmärtää H. P. Blavatskyä ja hänen jatkuvaa marttyyriuttaan.

Valaiskaamme vielä hieman tätä asiaa. Teosofisissa seuroissa on yleinen veljeys ohjelmassa. Tämän ihmiset ymmärtävät omalla tavallaan. Esim. näin: „minä olen veli kaikkien olentojen kanssa, olkoot he ketä tahansa ja tehkööt he mitä tahansa. Tästä syystä minä ylistellen laulelen suvaitsevaisuutta heille kaikille sellaisenaan. Minä esitelmöin: te, jotka varastatte, te tarvitsette juuri niitä kokemuksia; te, jotka uskotte ja opetatte, että uskottomat joutuvat loppumattomaan piinaan, te olette ihan paikallaan; te jotka uskotte sijaissovitukseen ja kiellätte Vuorisäärnan käytännöllisyyden, te olette paikallanne; te, jotka uskotte väkivaltaan ja sotaan ja aseisiin, jotka aatteenne innoittamina ja Jumalanne ja Kristuksenne kunniaksi toimittelette vastahakoiset vankiloihin, salpojen taakse, jopa tarpeen tullen ja varoitukseksi vastahakoisille kajauttelette ihmisten kalloja halki, tekin olette parhaanne valinneet: jatkakaa!“

Näin sattaa joku selvitellä itselleen ja muille veljeyttä ja suvaitsevaisuutta. Tai jotenkin siihen suuntaan.

Mutta sitten tulee H. P. B. kuin valopommi keskelle suvaitsevaisuuden kaalimaata. Teos. Avaimessaan hän jyristää hirmuisen kritiikkinsä. Siinä tärahtelevät armeijat, kirkot ja koulut ja yhteiskunnallinen hyväntekeväisyys ja kristittyjen rukoukset. Hän nimittää mustaksi magiaksi ja noituudeksi esim. sellaiset rukoukset, kun kaksi sotajoukkoa rukoilee samaa Jumalaa, että Hän auttaisi heitä panemaan päät poikki viholliselta.

Millä oikeudella H. P. B. noin „räikeästi rikkoo“ yleistä veljeyttä ja suvaitsevaisuutta vastaan? Ja tekee sen siitä huolimatta, että monet, monet saarnaavat hänelle „parannuksen“ tarpeellisuutta. Vastaaamme: hän tekee sen sekä kokemuseräisen tiedon että rakkauden oikeudella. Mitä hän siis tiesi? Hän tiesi m.m. kolme suurta totuutta, 1) maailmassa vallitsee Karma, syyn ja seurauksen laki, joka

ei ole ollenkaan suvaitsevainen, vaan mittaa jokaiselle täsmälleen tekojensa mukaan; 2) luonnossa on yleinen jälleensyntyminen, ruumiillinen ylösnouseminen, ja ihminen on saman lain alainen; 3) on olemassa siveellinenkin kehitys, josta todistuksena ovat Mestarit.

Mutta miten H. P. B. oli tietonsa saavuttanut? Kulke-malla käytännöllisesti Mestareiden viitoittamaa Tietä. Hänellähän on taitoa sanoa Teos. Avainnessa: jos tahdotte olla kristittyjä, seuratkaa vuorisaarnaa.

Kuulen arvovaltaisen äänen huomauttavan: „teosofille riittää, kun hän tunnustaa yleisen veljeyden“.

Toinen ääni huomauttaa: „se on alku ja vähin edellytys. Mutta eikö teosofi tahdo oppia jotain?“ Aivan niin, lisäämme mekin. Mitenkä teosofi aikoo suhtautua karmaan, jälleensyntymiseen ja Mestareihin? Vai aikooko hän selviytyä sanomalla: „emmehän me voi mitään tietää jälleensyntymisestä ja karmasta ja Mestareista; meidän täytyy olla vain nöyriä ja veljellisiä.“ Vai niin? Mutta sehän on sitä vanhaa tuttua „kristillistä“ nöyryyttä. Jos teosofi siihen antautuu, niin ennemmin tai myöhemmin hänestä tuleeekin „kristitty“.

Jos siis tahdot kokea ja oppia, niin seuraa H. P. B:n esimerkkiä, seuraa Mestaria, kulje Vuorisaarnassa viitoitettua Tietä. Sinä ehkä sanot: „se ei minua miellytä, minulla täytyy olla joku toinen tie“. No niin, Teitä on. Sekin on tie, joka vie kuolemaan. Sitä tietä monet kulkevat. Ja monia on myöskin „Mestareita“. Mutta sanokaamme mekin yksi „epäveljellinen“ ja „suvaitsematon“ totuus: vääriä „kristuksia“, vääriä „mestareita“ ovat kaikki ne, jotka ovat löydettävissä muita teitä kuin Mestarin käytännöllisen siveysopin seuraamisen kautta. On seurattava Vuorisaarnaa, jos tahdomme löytää Opettajan viisauden salista.

Mutta eikö siis suvaitsevaisuus hyveenä kelpaa mihinkään? Kyllä. Oikealle paikalleen. Senkin me opimme sekä Jeesuksen että H. P. B:n käyttäytymisestä. Jeesuksen suvaitsevaisuus näkyy siinä, että tulkoon kuka kurja syntinen tahansa hänen luokseen, niin hän on ymmärtäväinen ja auttavainen. Hän ei käy ihmiseen käsiksi. Omaa oppilastaan, joka on päättänyt kavaltaa hänet, hän vaan luottamuksella kohtelee. Kohteliaasti hän kuitenkin huomauttaa, mihin päin olisi pyrittävä. Mutta annas kun Jeesus pitää esitelmää, puhuen esim. kansan itsekkäistä johtajista,

papeista ja opettajista yleensä (ei henkilökohtaisesti), silloin hän puhuu ytimeen käyväällä suoruudella ja valaisevaisuudella. Hän vertaa sellaisia opettajia, pappeja ja johtajia kyykkäarmeitten sikiöihin. Ja miksi Jeesus näin puhuu? Hänellä on kokemuseräinen tieto siitä, että itsekkyyks, sovinnaiset ja valheelliset opit ja opetukset vievät sekä opettajat että opetettavat perikatoon. Samaa saamme oppia H. P. B:n toiminnasta. Kirjoissaan ja puheissaan hänen neronsa salamoi säälimättä kaikkea taikauskoa, tekopyhyttä, itsekkyyttä, valhetta ja sovinnaisuutta vastaan. Mutta yksityistä ihmistä, esim. rouva ja herra Coulombeja, joiden hän tiesi tuottavan itselleen ja työilleen paljon paha, niitä hän ei mitenkään karkoittanut eikä estänyt pahaan tekemästä.

Suvaitsevaisuus ei siis ole umpimähkäistä profeetoille, tietäjille. Mutta ellei ihminen tahdo päästä totuuden tietoon kulkemalla Mestarin siveysopissa viitoitettua Tietä, silloin kenties on paikallaan, että hän on edes „umpimähkään“ suvaitsevainen. Sillä eihän sokea voi sokeata taltuttaa, ei toinen tietämätön toista tietämätöntä johdattaa. Jos hän yrittää olla opettaja „suvaitsematta“ itse olla Mestarin oppilas, niin kuoppaan kumpikin kupsahtaa.

Kumman nyt siis valitsemme? Muotojenko pyöreän sovinnaisuuden, vaiko Totuuden, joka vapaaksi tekee, jota korkeampaa ei mikään uskonto ole? J. R. H.

Golgatan mysterio.

Kirkkojen piirissä pidetään kristinuskoa muista maailmanuskonnoista kerrassaan erillisenä ilmiönä. Kristinuskon ikuisten ilmoitettujen totuuksien vastakohtana puhutaan pakanamaailman harhoista, pakanallisten kansojen alkeellisista uskonnollisista käsityksistä. Tieteellinen maailma ei sitävastoin eroita kristinoppia muista uskonnoista ja uskonnollisista käsityksistä, vaan yrittää nähdä kaikki yhtenäisenä kokonaisuutena. Se todistaa vertailevan tutkimusmenetelmänsä ja kokemuseräisten havaintojensa nojalla, miten ihmisten käsitystavat vähitellen ovat kehittyneet alemmista muodoista ylempiin, miten kaikissa uskonnoissa on yhteisiä piirteitä, aivan samanlaisia muotoja, op-

peja ja näkökantoja johtuen yksilöiden samantapaisesta sielullisesta kokoonpanosta tai uskontojen keskenäisestä vuorovaikutuksesta. Niinpä monet kristinuskon opit ja käsitykset ovat melkein yksityiskohtia myöten samat kuin sanokaamme juutalaisten, egyptiläisten, intialaisten tai vanhojen perulaisten ja Meksikon azteekkien opettamat uskonnolliset totuudet esim. lunastusopin, ehtoollisen, ripin y. m. suhteen. Salatiede antaa meille synteessin näistä molemmista, teologisesta ja tieteellisestä, suhtautumisesta kristinuskoon ja yleensä uskontoihin.

Salatiede on yhtä mieltä kirkonopin kanssa siitä, että kristinuskko on, ainakin alkuperäisenä Jeesuksen Kristuksen puhtaana oppina, ilmoitettu totuus, t. s. se perustuu jumalallisen totuuden ilmenemiseen ihmisen välityksellä, ihmisessä, joka aikojen vierieissä on tullut niin puhtaaksi ja kirkastetuksi, että Jumalan henki on voinut ottaa hänessä asunnon. Mutta salatiede ei kiellä tätä etuoikeutta muillakaan suurilta uskonnoilta. Kaikki suuret uskonnot ovat samaa jumalallista alkuperää, korkeiden jumalan poikien omakohtaisiin kokemuksiin perustuvia totuuksia. Tämä selittää sen uskontojen yhtäläisyyden, jonka tiedekin on havainnut. Buddha, Laotse, Konfutse, Zoroaster, Krishna, ja Muhamed, kaikki he ovat, niinkuin Jeesuskin, kokeneet merkillisiä asioita, nähneet ja eläneet Jumalassa, Jumalaa. Se mitä on yhteistä heidän opeissaan, se on myöskin sentähden tavallisesti heidän alkuperäinen puhdas opetuksensa, se mikä on eriävää on myöhempää perua, ihmisten lisäyksiä.

Ja kuitenkin voimme ymmärtää, että Mestareidenkin opeissa voi olla aste-eroa. Tämä ero riippuu siitä, kuinka kokonaisuena he ovat kokeneet jumalallista elämää, kuinka suuressa määrin he ovat voineet vastaanottaa Jumalaa, kuinka kaikessa suhteessa kirkastuneita he siis ovat olleet.

Nyt ruusuristiläinen okkultismi on sillä kannalla, että Jeesus Kristus on se mestariolento, joka on voinut kokonaisimmin vastaanottaa Jumalan. Hänen ilmoituksensa on syvin, hän on Jumalan tahdon selvimmin kokenut ja on sentähden voinut antaa myös selvimmät, yksinkertaisimmat neuvot, miten yhteys Jumalan kanssa saavutetaan. Tätä todistavat hänen „vuorisaarnansa“ viisi käskyä, joista kirkon oppi tietää sängen vähän ja joiden tilalle kirkko on asettanut omat oppinsa ja inhimillisen kehitystason mukaiset dogmaattiset käsityksensä.

Mutta miten on ymmärrettävä kirkon keskeisin oppi, oppi Kristuksen veren lunastavasta merkityksestä, Jeesuksen vapahtaja-tehtävästä, Golgata-mysteriosta? Jeesuksen kuolema ristinpuulla, tuo historiallinen tapahtuma, ei merkinnyt, vaikka kirkko niin opettaakin, ihmiskunnan lunastamista. Ihmiskunnan, maanpallomme lunastus oli siinä, että Logos, ilmennyt Jumala, niin kokonaan otti haltuunsa Jeesuksen, että tämä saattoi voittaa kuoleman ja tulla koko maanpallomme eläväksi hengeksi. Näin oli hän murtautunut uuden tien ihmisille, jotka pyrkivät Jumalan luo, tehnyt uuden liiton Jumalan kanssa, tuonut Hänet lähemmäksi ihmisiä ja ihmiset lähemmäksi Häntä, siten helpottaen Jumal-tiedon heräämisen, mystillisen Kristuksen syntymisen heissä. Tämä on todellinen Golgata-mysterio.

Eino Krohn.

Pyrkijän päiväkirja.

6.

9. 6. -31—30. 6. -31. Mietiskelyaihe: „Älä suutu“.

Monasti vuosien varrella olen ihmetellen pysähtynyt Mestarini ensimmäisen, täsmällisen ja ehdottoman käskyn eteen, siksi, että sen toteuttaminen jokapäiväisessä elämässä on tavattoman vaikeata. Kysyinkin kerran tovereiltani: „Miksi kiivas, vihainen käsky on vaikuttavampi kuin rauhallinen sana?“ Sain vastaukseksi: „Koska silloin tiedetään, että määräystä on viipymättä toteltava.“ Huomioin edelleen omaani ja apulaisteni käytöstä. Havaitsin, miten kiivas moite tehdyistä erehdyksistä ehkäisi pitkän aikaa niiden uusiintumista, kun sitävastoin rauhallinen huomautus unohtui samalla. Pidensin työpäivääni, siten vähentäkseni erehdyksien mahdollisuutta. Se ei kuitenkaan auttanut, koska toverieni vastuunalaisuudentunne siitä heikkeni. Tapahtui paljon yllättävää — — —

Eräänä aamuna mietiskellessäni suuttumattomuuskäskyä, tunsin ja kuulin lähelläni olevan keskenään puhelevia, näkymättömiä olen-toja. Heidän keskustelustaan erotin vain sanat: „Tuossa ei ole hyvää asua.“

Pitkin päivää koetan muistella mietiskelyaiheittäni. Tahdon saada sen imeytymään vereeni. Joskus sen tiedän, se liittyy olemukseeni niin kiinteästi, että ruumiini eri eliniet sitä auliisti ja ilolla palvelevat. Tulee tapahtumaan, kuten mietiskellessäni näyssä näin:

Oli tie, jota korjattiin. Kaiken epäjärjestyksen, pölyn ja työhälinän keskellä kasvoi ja vihoitti puun taimi. Sen runko piteni. Sen lehdet olivat vihreät ja tahrattomat. Lopulta se herätti työmiehissäkin ihmetystä. He koettivat suojella sitä ja pitää sen ympäristön puhtaana. Joskus vain leikkisästi sitä ravistelivat, sanoen ihastuksis-

saan: „Eihän se ole edes kuihtunut.” Pieni taimi yhä yleni. Vihdoin se kehittyi tuuhealehtiseksi, korkeaksi puuksi, joka muodosti kauniisti viheriöitsevän ristin.

Monta myrskyä, monta hellettä on taimen kestävä, ennenkuin se päämääränsä saavuttaa. Toivottomuudelle ei kuitenkaan ole, eikä saa olla sijaa, koska myöskin tapa, miten maali saavutetaan, osoitettiin:

Näkymättömät kädet sovittivat kahta kirjankantta muistuttavaa pahvinkappaletta yhteen. Työ tehtiin harkiten, suurella kärsivällisyydellä ja huolella. Monen turhan yrityksen ja epäonnistumisen jälkeen oli se lopulta valmis, niin onnistuneena, että liitosta tuskin näkyi.

Mestarin käskyt kuuluvat yhtä erottomattomasti ja luonnollisesti ihmisolemukseen kuin kirjankannet toisiinsa. Yhä uudelleen ja uudelleen, väsymättömästi, epäonnistumisista lannistumatta on niitä koetettava sovelluttaa elämään. Vihdoin näyttäytyvät ponnistusten tulokset. Käskyjen toteuttaminen tapahtuu luontevasti ja vaivatta.

„Mutta — — — Mestarini! ne kädet, jotka sovittivat kirjankansia toisiinsa, koettelivat eri menettelytapoja, hyväksyen vihdoin sopivimman. Enkö siis minäkin voisi, kunnes paremman menetelmän löydän, toistaiseksi leikkiä „vihastunutta”, vaikka en sydämessäni sitä olisikaan?”

Vastaukseksi näin kulussa olevan junan. Vaikka minulla oli matkalippu, olin piiloutunut erään vaunun penkin alle, maaten siellä valkoisen paperin päällä. Oloni oli äärimmäisen epämurkava ulkoisesti ja rauhaton sisäisesti. Kysyinkin ankarasti itseltäni, miksi matkustin salaa, vaikka olisin, lippuni perusteella, ollut oikeutettu ja suorastaan velvoitettukin matkustamaan julkisesti ja käyttäytymään rehellisesti.

„Rakas Mestarini, älä väsy minuun, vaikka vieläkin kysyn: Mitkä siis ovat ne keinot, joiden avulla voitän heikkoudet itsessäni ja olosuhteet ympärilläni?”

Katseltavakseni ilmestyi abloylukko ja pieni harja, joka innokkaasti puhdisti tahraista pintaa. Oli siis suljettava tajunnan ovi epäedullisilta vaikutuksilta ja pidettävä sydämessä suursiivous.

25. 7. Iltamietiskelyssäni pyysin tapani mukaan saada yön aikana tehdä jotakin hyvää. Vastoin tavallisuutta en vuoteeseen mentyäni heti nukahtanut, vaan viivyin valve- ja unitajunnan rajamailla. Heräsin täydelleen kellon lyödessä 24. Heti sen jälkeen kuulin hälytykseltä vaikuttavan pitkän, helisevän soiton. Tuskin oli ajatus: „mistähän nyt varoitetaan” ennättänyt muodostua tajunnassani, kun „joku” vuoteeni jalkapäästä hyökkäsi kimppuuni. Silmänräpäyksessä kadotin herruuden ruumiini yli. Vain aivot jäivät hallittavakseni. Odottamaton vieraani tarttui kädellään ranteeseeni, työnsi toisen niskan alle, samalla painaen jääkylmät sormensa syvälle ihooni. Sen otteissa ei ollut vihaa eikä uhkausta, vaan päinvastoin jotain intohimoista, epätoivoista. Vaikka en pelännyt, halusin kuitenkin vapautua epämieluiselta tuntuvasta hyväilystä. Melkein ylikuonnollisin ponnistuksin sain sammaltaen sanottua: „Jeesus Kristus, auta.” Toistaessani vaivaloisesti noita kolmea sanaa, heltisi vieraani ote ja se rupesi vähitellen, pää edellä vajoamaan lattialle. Jalat vain olivat enää vuoteeni reunalla. Yhtäkkiä valtasi minut syvä sääli tuota olentorukkaa kohtaan. Edes jollakin tapaa auttaakseni ojensin käteni

sitä kohden. Silloin näin sen olevan noin metrin korkuisen, ihmisen muotoisen, sopusuhtaisen ja sulavaliikkeisen. Yhtä asiaa kuitenkin suuresti ihmettelin: Kuinka saattoi niin pieni olento omistaa ne suuret kädet, joiden otteesta ruumiini äsken oli lamaanutunut? Kauan en kuitenkaan ennättänyt ihmetellä, sillä merkillisellä tavalla imeytyi olento käteeni, siten jälleen kivuten vuoteeni reunalle. Keräsin kaikki voimani, tein äkkinäisen liikkeen ja olin vapaa.

Menettelin ehkä väärin, koettaessani ensityökseni vapautua epämiellyttävältä tuntuvasta otteesta. Jos vieraakseni tullut henkiolento oli onneton, jos se jostain syystä oli yksin, olisi varmaankin ollut oikeampaa sanoa sille jotain hyvää, kaunista ja rakastavaa. Koska se ei vieläkään ole myöhaistä, teen sen nyt, lähettämällä viimeiselle vierailleni sydämellisen tervehdyksen. Tahdon koettaa kehittyä sellaiseksi, että osaan tarvittaessa auttaa sekä näkyväisen että näkymättömän maailman asukkaita!

Luonani käynyt vieras otti varmaankin vastaan tervehdykseni, koska se parin päivän kuluttua tuli uudelleen luokseni. En tälläkään kertaa osannut auttaa (otaksun nimittäin sen tulleen apua saadakseen) koska olin suuresti hämmästynyt omasta olemuksestani, joka oli jakautunut kahtia. Seisoin vain vuoteeni vieressä, neuvottomana katsellen, mitä toiselle osalle itseäni tapahtui.

Tasan viikko ensimmäisestä kokemuksestani tapasin jälleen henkimaailman olennon. Tuntiessani ensimmäisen oireen sen läsnäolosta, sanoin ystävällisesti: „Hyvä ystävä, emmekö voisi keskustella asiasta!” Heti se tarttui luottavasti ojennettuun käteeni, minun ensinkään tuntematta tuota epämiellyttävää lamaanuksen tunnetta, auttoi vuoteesta ja johdatti istumaan sohvalle. En muista mistä puhumme, tiedän vain, että joutuessani takaisin vuoteeseen oli mielentilani erittäin rauhallinen — — —

Ylläkuvaamani tapaiset kokemukset, joita elokuussa 1928 tapahtui melkein joka yö ja joissa oli vain se ero, yksityiskohtia lukuunottamatta, että henkiolento aloitti valtauksensa pääpuolesta, saivat minut kääntymään Johtajamme puoleen. Hänen antamiaan ohjeita seuraamalla opin niitä hallitsemaan. En tiedä, keitä ne ovat ja miksi ne tulevat, enkä ensinkään käsitä miksi ne, kolme vuotta melkein täydellisesti poissa oltuaan, ovat jälleen alkaneet vierailunsa. Sen vain tiedän, että jos ne ovat onnettomia ja minä maan asukkaana voin niitä auttaa, teen sen mielelläni, kunhan vain opin oikean tavan!

I. Röst

Mitä muualla tiedetään.

Astrologian pätevyys ihmisluonteen ja kohtaloiden määrittelyssä tuli hämmästyttävällä tavalla todetuksi kokeessa, jonka saksalainen aikakauslehti „Scherls Magazine“ pani toimeen vv. 1930—31 vaihteessa. Esitämme seuraavassa lyhennysotteen tämän monipuolisen ja tarkkaan kontrolloidun kokeen tuloksista, jotka on julkaistu mainitun lehden t.v. tammikuun numerossa.

Koe toimitettiin tri Georg Streliskerin valvonnan alaisena, joka on sovelletun psykologian ja karakterologisen tutkimuksen eri

suuntien erikoistuntija. Koehenkilöiksi aiottiin ensin valita joku poliitikko tai muu yleisen huomion keskipisteessä oleva tunnettu henkilö, mutta objektiivisuuden vaatimat periaatteet olivat valintaa tehtäessä ratkaisevat: koehenkilöiden käsiala, syntymäaika ja kasvojen piirteet eivät saaneet olla niin tunnettuja, että tehtävään valitut luonnetutkijat ja ennustajat olisivat voineet heti päätellä, kenestä oli kysymys.

Koehenkilöiksi valittiin lopulta rouva Maria Ney, joka on berliiniläinen „Komiikkojen Kabaretin“ näyttelijöitä, ja matka- ja romaani-kirjailija Artur Heye. Edellisen tutkijoiksi tulivat kiromantti Ernst Isberner-Haldane, fysio'ogi Jean Nadolovitsch, joka päättelee ihmisen luonteen hänen ruumiinmuodostaan ja esiintymisestäään, lontoolainen grafologi Robert Saudek ja selvänäkijä Peter Johannsen. Heyea tutkivat karakterologi Max von Kreusch, joka tekee päätelmänsä käsissä ja kasvojenpiirteissä ja muut edellämainitut luonnetutkijat. Rouva Neyn horoskoopin laati Hanns H. Schubert ja Heyen Freda von Helholt. Luonnekuvauksia pyydettäessä salattiin kumpaisenkin henkilöllisyys mikäli mahdollista; niinpä sai Saudek käytettäväkseen vain kumpaisenkin käsialanäytteen ja summittaisen ikätiedoituksen. Astrologeille ilmoitettiin vain koehenkilöiden syntymäaika.

Koetta järjestettäessä jätettiin kysymyksen ulkopuolelle astrologian ja luonnetutkimuksen periaatteet ja menettelytavat ja kiinnitettiin huomio yksinomaan näin saatujen diagnoosien luotettavuuteen, mikäli se oli mahdollista vertailemalla niitä toisiinsa ja koehenkilöiden subjektiivisiin lausuntoihin. Kokeen toimeenpanijat ottivat samalla huomioon, että tutkijoilla oli omat inhimilliset rajoituksensa, että ehdoton tarkkuus ei ollut saavutettavissa. Käsistäennustamisen yhteydessä ei myöskään unohdettu sitä suurta merkitystä, mikä siinä on kombinatiokyvyn ohella koehenkilöiden käyttäytymisellä, heidän tahattomalla ilmehtimisellään. Tärkeitä ovat myöskin kysymykset, joita ennustaja tekee. Näiden suggestiivisten kysymysten taitavaan käyttöönhan useimmiten perustuu kiromanttien hämmästyttävä menestys. Sama pitää paikkansa myös selvänäkijöihin nähden. Kokeen toimeenpanija iri Strelisker kysyi selvänäkijä Johannsenilta: „Miksi on suhteeni vanhempiini niin erikoinen ja kireä?“ Tähän Johannsen antoi perusteellisen selityksen, joka ei pitänyt paikkaansa jo senkään takia, että Strelisker oli varhaisessa lapsuudessaan menettänyt vanhempansa.

Toisena esimerkkinä voidaan mainita v. Kreuschin väärä johtopäätös. Kun Heye astui tutkijan huoneeseen, näki hän tämän seinällä Schopenhauerin kuvan ja huudahti: „Tuollahan on Arthur!“ Kreusch päätteli tästä luonnollisesti, että Heye oli perehtynyt Schopenhauerin filosofiaan ja sanoi: „Te olette luonteeltanne filosofinen ja ankan loogillinen . . .!“ Heyen oman käsityksen mukaan tämä ei pidä paikkaansa.

Jos luonnetutkimuksen eri menettelytavoilla saatuja tuloksia verrataan toisiinsa, on tuloksena, että kaikki määrittelivät koehenkilöiden luonteenomaisimmat piirteet oikein. Todellisen yllätyksen valmistivat kumpaisenkin horoskoopit, jotka rouva Neyn ja Heyen sanojen mukaan pitivät paikkansa miltei sadan prosentin tarkkuudella. Rouva Ney sanoi todella hämmästyneensä elämänsä tärkeimpien ajankohtien oikeasta määräämisestä, ja samoin ihmetteli Heyen luonnekuvan pätevyyttä, jonka astrologi oli laatinut vain hänen syntymäaikansa avulla. Kiromantti Isberner-Haldanen karak-

teristiikka rouva Neystä ja karakterologi von Kreuzschin kuvaus Heyestä olivat molemmat eräistä epätarkkuuksistaan huolimatta huomattavan onnistuneet. Johtopäätös, mihin kokeen järjestäjät tulivat, on seuraava:

„Ihmisen luonteenlaatu voidaan määrätä käsialasta, käden muodosta ja viivoista ja ruumiinrakenteesta. Sitävastoin ei tullut todistetuksi, voidaanko tärkeitä aikamääriä „lukea“ kädestä. Tätä menetelytapaa noudatettaessa joudutaan siis tekemisiin vain vielä useassa tapauksessa epävarmojen johtopäätösten tai otaksumien kanssa. Sitävastoin voidaan epäilemättä luonteesta käsin tehdä johtopäätöksiä elämän yleisestä kulusta. Myöskin „mediumistisen tunnustautumisen“ antamat tulokset olivat osittain hämmästyttävät. Tulos on joka tapauksessa suuresti riippuvainen koehenkilön sisäisestä valmiudesta. Suorastaan kaameaksi jää syntymäaikojen nojalla tehtyjen analyysien tarkkuus. Tunnustamme rehellisesti, että olemme odottaneet kaikkein vähimmän astrologeilta niin hämmästyttävää tulosta. Vuosituhansia vanha käsitys ihmisten sisäisestä riippuvaisuussuhteesta maailmankaikkeuteen ja kohtalon muuttumattomuudesta, on tässä tullut todistetuksi. Se vaikuttaa painostavasti vain niihin, jotka eivät tahdo uskoa, että kaiken tapahtumisen yläpuolella on tahto, että vaikeinkin kohtalo on hallittavissa, jos oikealla hetkellä käytämme voimaa, mikä useille on annettu. Vaikka myönnämmekin, että ulkonaisella kehityksellämme on rajansa, että kehityksemme riippuu korkeammista vaikutuksista, niin viimeinen, ratkaisevin sana elämän kehkeytymisessä on siltäkin ihmisellä itsellään, kun hän tahtonsa voimalla nousee kohtalonsa yläpuolelle“.

Mitä kansa uskoo vapaamuurareista. Muuan saksalainen vapaamuurari on koonnut pieneltä saksalaiselta paikkakunnalta (Salzweledin kaupungista Altmärktissä) runsaan kokoelman kansan uskomuksia vapaamuurariudesta, joista tässä esitämme eräitä:

„Ei ole helppo päästä looshiin, sillä se on vain rikkaitten erikoisoikeus Heillä on myöskin palvelijoita. Palvelijoilla on pitkä koeaika, ja heidän on sen jälkeen tehtävä vala pahalaiselle, jonka mukaan he kuolevat heti jos kavaltavat salaisuuksia.

Juutalaisia ei oteta looshiin. Paholainen ei ole siihen suostunut, sillä hän pelkää juutalaisten petkuttavan häntä.

Vapaamuurarit ovat kaikki liitossa pahalaisen kanssa; heidän on verellensä ja hahensulkakynällä kirjoittamallaan sopimuksella luovuttava sielunsa kiusaajalle. Tämä tapahtuu looshiin vihkimyksessä. Samalla on sopimuksen tekijän riisuuduttava, jotta paholainen voi nähdä ihmisverta todella käytetyn allekirjoitukseen. Kerran nimittäin joku oli puijannut sielunvihollista sitomalla käsivarteensa kananverellä täytetyn rakon ja kirjoittanut sillä nimensä. Ja toinen oli ripustanut rinnalleen kultaisen ristin. Ja kun piru oli saanut allekirjoituksen, oli toinen nauranut ja osoittanut ristiä. Silloin oli piron ollut pakko palvella häntä voimatta häntä vahingoittaa.

Looshiveljet pitävät yhtä kuin piki ja rikki eivätkä anna kenenkään mennä vararikoon. He auttavat jokaista kolme kertaa. Neljättä kertaa ei apua anneta. Silloin hänen on hävitävä, taikka muutoin toiset surmaavat hänet tai paholainen käy hänet hakemassa.

Vapaamuurarit pitävät huolta siitä, että looshiin tulee mahdollisimman monta tuomaria. Looshiin päästessään heidän on vannottava olemaan tuomitsematta ainoatakaan looshiveljeä, niin että näille ei voi koskaan tapahtua mitään pahaa.

Looshissa pidetään aina mustaa koiraa, useimmiten villakoiraa taikka pystykorvaa. Se on vain näön vuoksi. Piru nimittäin ilmestyy usein mustan koiran hahmossa.

Vapaamuurarien on aina muurattava looshissaan, siitä ei tule koskaan valmista, sillä piru tulee heti, kun he ovat lakanneet, ja repii kaiken,

Juutalaiset eivät pääse looshiin. He eivät pääse edes looshira-kennukseen, sillä silloin on heidän hefi kuoltava.

Yksikään vapaamuurareista ei kuole luonnollista kuolemaa. On tarkalleen määrätty, montako heistä kuolee vuosittain. Looshin mestari toimittaa valinnan. Hän lähettää silloin looshipalvelijalla looshiveljelle keltaisen ruusun. Ja kolmen päivän kuluttua tämä on kuollut.

Jokaisen looshiveljen nimi kirjoitetaan vihkimystilaisuudessa suureen kirjaan. Joka sivulla on vain yksi nimi. Kerran vuodessa kokoontuvat kaikki. Silloin noutaa looshin mestari kirjan ja miekan ja työntää miekan kirjan lehtien väliin. Kun kirja avataan, nähdään, minkä nimen miekka on merkinnyt. Ja kolmen päivän kuluessa kuolee looshiveli.

Juhannuksena vapaamuurarit päättävät kenenkä on kuoltava. He äänestävä pienillä ebenholtsi- ja norsunluupalloilla. Sen, joka on saanut useimmat ebenholtsipallot, täytyy kuolla. Jos hän ei tällöin ole läsnä ja sattuu katsomaan kuvastimeen, niin on kuvastin sokea eikä hän näe kasvojaan, silloin hän tietää, että hänen on kuoltava.

Kun vapaamuurarin määräaika on kulunut umpeen, voi hän ostaa itsensä vapaaksi sillä, että hän hankkii toisen, jonka piru voi korjata. Mutta tämäkin on mahdollista vain kolme kertaa. Sitten hän on mennytä miestä.

Useimmat looshiveljet harrastavat hyväntekeväisyyttä. Sitä he eivät kuitenkaan tee vapaasta tahdostaan ja halusta, vaan pelosta, sillä he tietävät, että piru käy heidät joskus hakemassa. Kun he nyt antavat köyhille jotakin, etsivät he samalla sielua, jonka luovuttaa sijaisenaan paholaiselle. Moni köyhä ihminen on sillä tavalla kuollut. Heidän perillisensä voivat sitten elää hienoa elämää tällä rahalla.

S u o m e s s a k i n kiertää vielä kansan suussa ihmeellisiä taruja vapaamuurareista ja heidän harjoittamastaan noituudesta, joilla oman mielenkiintonsa ohella on myöskin kansatieteellistä arvoa. On syytä kerätä talteen näitä uskomuksia, ennenkuin viimeisten ulkomaisten (Ludendorff, Wichtl, y.m.) ja kotimaisten kiihkoilijoiden häväistyskirjoitukset ehtivät niitä värittää.

„Valkoisen Veljeskunnan Yliopisto“. — Sellaisestakin voidaan puhua. Amerikkalainen hengenmies, tri Wallace de Ortega-Maxey, Kaliforniassa toimivan teosofishenkisen järjestön Kansan Temppelein (The Temple of The People) johtaja, on perustanut uuden yliopiston, jonka kanslerina hän tulee itse toimimaan. Hän sanoo itse Halcyon-Yliopistosta seuraavaa: „Yliopisto, joka on niin kiinteässä kosketuksessa Looshin työn kanssa, on todella 'taivas' maan päällä. Kaikilla, jotka opiskelevat Halcyonen yliopistossa ja suorittavat siinä tutkintoja, on täysi oikeus pitää saavuttamiensa oppiarvoja Looshin antamina.“ Looshilla mainittu tohtori tarkoittaa Valkoista Veljeskuntaa. Hän on ollut aikaisemmin Vanha-Katolisen tai vapaakatolisen kirkon pappi. — Kansan Temppelein suojelusmahaatmana väitetään olevan mestari Hilarionin, jonka jälleensyntymistäkin tiedetään puhua paljon. Tri Ortega-Maxey kertoo hänen esiintyneen maan päällä Or-

feuksena (n. v. 7000 e.Kr.), Aabrahamina ja Ramses II:na. Sitten hän oli jonkun aikaa ruumiillistumatta ja tyytyi vain „vaikuttamaan“ Salomoon ja Jeremiaaseen. Myöhemmin hän otti Sauluksen sielun tämän ruumiista Damaskon tiellä ja otti tämän ruumiin itselleen, niin että Uuden Testamentin Paavali onkin Hilarion samalla tavalla kuin Maitreya tai Kristus pakotti Jeesuksen ruumiistaan Annie Besantin sanojen mukaan. Tämän jälkeen hän taasen „vaikutti“ pyhään Augustinukseen, Thomas Akvinolaiseen, Montezumaan, Hiawathaan ja George Washingtoniin ja oli läsnä viimeksimainitun saadessa „vihkimyksensä“. — Leadbeaterin mukaan Hilarion oli Jamblikus ja arkkipiispa Hilarion Gigalen ja edelleen („Aleyonen elämien“ mukaan) yhden kerran Krishnamurtin isä, kerran hänen äitinsä, kerran hänen veljensä, viisi kertaa hänen sisarensa, kerran hänen miehensä, neljä kertaa hänen poikansa ja kahdesti hänen tyttärensä. — Mundus vult decipi —.

Teosofinen neuvottelukokous ja H. P. B:n satavuotisjuhla, joka pidettiin viime kesäkuun 24 p:nä Lontoossa, ja johon myöskin Ruusu-Risti sai kutsun, oli kaikin puolin onnistunut. Juhlassa oli läsnä 65 edustavaa teosofia yhdeksästätoista kansallisuudesta ja neljatoista kausallisten seurojen toimeenpanevaa virkailijaa. M.m. oli mukana tri George Arundale T. S:sta. J. E. P.

Iltapuhteella.

Jälleensyntymismuisti. Että joka ihminen täällä Länsimailla pääsisi omin päin jo nuorena perille siitä, että hän on ennenkin elänyt maan päällä, lienee verrattain harvinaista. Kuitenkin tapaa joskus niitäkin ihmisiä. Esitän tässä erään sellaisen itäiseltä keski-Pohjanmaalta. Olen tavannut hänet muutamia kertoja, joten puhukoon hän nyt itse puolestaan. Pietari K. on hänen nimensä, ja hän kertoo tarinansa jotenkin näin: Meitä on laaja sukuheimo, rikkaita talollisia ja köyhiä mökkiläisiä. Minä o'in syntynyt suvun köyhään mökkiin, ja minulla oli yksi sisko. Lapsuuteni muodostui vaikeaksi sentähden, että aina kun menin ulos toisten lasten joukkoon, niin etenkin nuo sukuheimoni rikkaiden pojat minua aina kiusailivat, tekivät kaikkea ilkeyttä, niin että minun oli lopulta mahdotonta olla missään toisten lasten parissa. Päivät pääksytysten sain istua sisällä, vanhempieni mökissä. Vanhempani olivat synkän laestadiolaisuuden uskovaisia, minä taas luonteeltani ajattelevainen ja vilkas. Ja juuri se, että minun oli pysyttävä vain tuossa synkässä kodissa, jossa kaikki iloisuus oli syntiä, se muodostui minulle mitä tuskallisimmaksi piinaksi ja kidutukseksi. Minä jouduin yhä kiinteämmin kysymään: miksi minun elämäni on tällaista yhtämittaista kidutusta? Sisareni oli minulle toin-n kysymysmerkki. Sillä hän näytti olevan aivan rauhallinen ja tyytyväinen. Minä puolestani jouduin toisinaan suorastaan epätoivoon. Mutta sitten eräänä tuollaisena epätoivon hetkenä selvisi syy kohtalooni. Oli kuin joku sisäinen ääni olisi sanonut: „Ei täällä olla ensimmäistä kertaa; sinäkin olet edellisillä elämilläsi aiheuttanut itsellesi tällaisen kohtalon“. Sisareni suhteen selitti sama ääni: „Sisaresi ja sinä olette niin erilaisessa kehitysteessä,

että sisarellesi on onni, kun hän sai syntyä tällaiseen kotiin, mutta sinulle se on onnettomuus". Jollain vaistomaisella tavalla, ikäänkuin tajunnassani välähtäen, selvisi minulle eräs mennyt elämäni ja kuolemiani. Olin sotilas, ammatiltani upseeri eli ritari. Kerran tulimme kaksi joukkoa vastakkain, niin että kumpikin joukko seisoi metsän reunalla, lakeuden vastakkaisilla puolilla. Taistelu alkoi ritarilliseen tapaan siten, että kummankin joukon päällikkö asteli kentän keskelle, jolloin he tervehtivät toisiaan ja alkoivat kaksintaistelun miekoilla. Muistan kuinka vastustajani oli lyhyt ja tanakka, minä taas pitempi ja hoikka. Kumpikin joukko seisoi paikoillaan takana, kun päälliköt miekkailivat. Miekkailu alkoi. Minä olen nytkin miekkailut senverran, että tunnen erään virheellisen liikkeen, jonka jos tekee, niin seuraus on, että saa vastustajansa miekan kurkkuunsa. Ja nyt kävi niin, että minä tulin tehneeksi tuon virheellisen liikkeen, joten vastustajani miekka sivalsi kurkkuni. Minä kaaduin. Maassa ollessani ennätin ajatella: kyllä minä tästä vielä nousem ja silloin minä sinulle näytän! Mutta siihen minä jäin.

Kaikki tämä oli minulle päivän selvää, vaikkakaan eivät ihmiset ympärilläni sellaista ymmärtäneet. Vasta vanhempana tapasin erään miehen, joka, kertoessani hänelle lapsuuteni näkemyksiä, huudahti: „Mutta tähän olette teosofi! Teosofithan uskovat jälleensyntymiseen“.

„Mitkä teosofit?“ kysyin minä. Sillä heistä en ollut mitään kuullut.

Tämän tarinansa Pietari K. on kertonut minulle useampaankin kertaan. Myöhemmin hän kyllä on tutustunut teosofiseen kirjallisuuteen. Ja hän lisäsi vielä, että yksi ainoa yllätys hänellä oli teosofiaan tutustuessaan, nim. se, että hän sai tietää olevan muitakin ihmisiä, eikä vain hän yksin, jotka puhuvat jälleensyntymisestä. Sillä muutoin hänen olisi täytynyt pitää itseään kummallisena poikkeuksena ihmisten joukossa. Omana havaintonaan allekirjoittanut huomauttaa, että Pietari K. on nykyisessään ruumistuksessaan selvästi ritarillinen luonne: vilkas, älykäs, reilu. Myös hän on hoikan solakka varreltaan, jota vastoin hänen vaimonsa, joka nyt jo on kuollut, oli lyhyt ja tanakka.

Niin että Pietari K:lle olisi turhaa mennä sanomaan: jälleensyntymisoppi on itämaista pakanuutta. Sillä hänelle, länsimaalaiselle, elämä itse paljasti jälleensyntymisen tosiasian.

J. R. H.

Vapaa sana.

„Minä vaivainen syntinen“. „Minä vaivainen syntinen ihminen, joka olen synnissä siinnyt ja syntynyt ja kaikkena elinaikanani syntisesti elänyt, tunnustan kaikesta sydämestäni Sinun edessäsi, kaikkivaltias ijankaikkinen Jumala, rakas taivaallinen Isäni, etten ole Sinua rakastanut yli kaiken enkä lähimmäistäni niinkuin itseäni. Minä olen, isäni kanssa monella muotoa, ajatuksilla, sanoilla ja töillä, rikkonut Sinua ja Sinun pyhiä käskyjä vastaan ja tiedän sentähden ansainneeni ijankaikkisen kadotuksen, jos Sinä minua niin tuomitset, kuin Sinun pyhä oikeutes vaatii ja minun syntini ansainneet ovat. Mutta nyt Sinä, rakas taivaallinen Isä, olet luvannut armos ja laupeutes kaikille vaivaisille syntisille, jotka tahtovat tehdä parannusta ja sy-

dämen uskolla paeta Sinun käsittämättömän laupeutes ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen turviin. Nille Sinä tahdot armollinen olla, vaikka kuinkaakin ovat Sinua vastaan rikkoneet, etkä ikänä enää heidän syntejensä soimaa. Siihen minäkin vaivainen syntinen luotan ja rukoulen turvallisesti; ole minulle, saman lupaukses mukaan, armollinen ja laupias ja anna kaikki minun syntini anteeksi, Sinun pyhän nimes kiitokseksi ja kunniaksi.“

Uskonnollisessa, ainakin pietistisessä pappiskodissa kasvanut lapsi sai — ainakin muutamia vuosikymmeniä taaksepäin — heti kun hänen huomionsa heräsi ja kiintyi ulkomaailmaan, tottua ylläolevan pitkän synnintunnustuksen oppimiseen ja hiljaiseen mukana lukemiseen. Sunnuntai sunnuntain jälkeen hän kirkossa alaspainetuin päin sitä esilukijan mukana (tuskin kuuluvasti) toisti. Ei hän käsittänyt noiden sanojen sisältöä, eikä vielä varttuneempanakaan se hänelle täysin selvinnyt. Kuitenkin tuohon synnintunnustuksen yhteiseen lukemiseen liittyi jonkinlainen hartauden ja pyhydentunne. Sanoisinpa, että se jollain lailla tyydytti ihmistä. Varsinkin jos esilukija, pappi suoritti tehtävänsä juhlallisella ja sointuvalla äänellä. Ja merkittävä oli, että vaikka kyseessä ollut kanssalukija ei voinutkaan toden teolla tuntea itseään niin hirmuisen syntiseksi kuin olisi pitänyt, ja kuin mitä hän koetti itselleen uskotella, ei tämä toimitus sittenkään muodostunut hänelle vastenmieliseksi. Hyvin peloittavalle tuntui, kun ei päässyt mielestään riittävään synnintunnon vireeseen sitä lukiessa, sillä mahdollisuus synnin tekoon oli jo siinäkin, että ajatteli toista ja puhui toista.

Painajaisen tavoin uhkasi ja peloitti helvetin rangaistus kaikkialla, niin pienten kuin suurtenkin rikkomusten takana. Voi, kuinka se ahdisti ja sitoi nuorta mieltä, joka olisi tahtonut vähän nauttia elämästä. Nauttia, nykyiselle maailmankatsomukselleen aivan luvallisella ja puhtaalla tavalla, mutta silloiselle kielletyllä, sieluaan vahingoittavalla tavalla. Oli totuttu sellaiseen käsitykseen, että kaikki, mikä poikkesi hengellisyyden puutteista, oli väärrä ja siis synnillistä.

Sellaisessa ympäristössä kasvaneen henkilön kehitysmahdollisuudet olivat sängen rajoitetut.

Ehdoton rehellisyys, totuus ja oikeus olivat kyseessä olevan kodin sekä mittapuuna että ojennusnuorana ja niistä ei saanut yhtään tinkiä. Kodin henki oli vakava — huumoria sieltä ei kaikkeksi onneksi kuitenkaan puuttunut — ja kun isä, arvokas ja todella vakaumuksen mies oli kerta kerran jälkeen lapsilleen vakuuttanut, ett ei muuta tietä taivaaseen löydy kuin mistä raamattu kertoo ja mitä siis kirkko opettaa, niin mihinkä muuhun tulokseen voi päästä kuin, että se tosiaankin oli ainoa autuaaksitekevä oppi. Mielellään siitä toki olisi tinkinyt jos olisi uskaltanut, ja mielellään olisi ollut aivan välittämättäkin noista asioista, jos se olisi käynyt päinsä. Mutta se oli mahdotonta. Lapsenkaan henki ei tyytynyt, se kaipasi ja ikävöi jotain tuntematonta ja lisäksi pelkäsi. Kun ukkosenjyrinänä kaikuu vieläkin nuo silloin jo tutuiksi tulleet raamatunpaikat: — „joka ei usko, se kadotetaan —“ ja „laittakaa pelvolla ja vapautuksella, että te autuaaksi tulisitte“. (Fil. 2: 12, vanha käännös).

„Lainalaisena“ ja Jumalan vihan pelossa kuljettu pitkä taival on ollut kärkeämyksistä rikas, mutta samallahan se on kokemusrikasta. Rehellinen usko ja luottamus Jumalaan, sellaisenaankin kuin se silloin ilmeni, on ollut vaeltajan tukena ja ylläpitäjänä matkalla. Ilman sitä hän tuskin olisi jaksanut selviytyä silloisista vaikeuksistaan.

Tuli sitten eteen tienristeys. Kukin tienhaara puhui puolestaan. Ei tiennyt vaeltaja parka mille suunnalle uskaltaisi lähteä. Seisoskeli ja viivytteli siinä useampia ajastaiköja. Mietti ja odotti selvyyttä. Vihdoinkin alkoi sointuvana kuulua se ääni, joka puhui todellisesta rakkauden jumalasta, joka ei koskaan vihaa luotuaan eikä näinollen voi yhtään ihmissielua ikuisen kadotukseen heittää. Pelokas vaeltaja alkoi ensin arastellen, sitten yhä kasvavalla mielenkiinnolla kallistaa korvaansa sille äänelle, kunnes todellakin se kokonaan valtasi ja voitti. Sielunsa autuuden menettämisen uhalla hän tälle uudelle tielle uskaltautui. Se ei ollut helppoa. Kristityn, u s k o v a i s e n täytyy todella paljon uskaltaa, paljon ponnistella, tullakseen teosofiksi. Ei ole vielä nytään kaikki kiusalliset ajatukset ja epäilykset uuteen maailmankatsomukseen nähden, jättäneet vaeltajaa rauhaan. Mutta hän tahtoo edelleen rehellisesti pyrkiä totuuteen ja tietoon. Hän panee sormet korviinsa, kuten Bunyanin kristitty paetessaan „turmeluksen kaupungista“, ettei kuulisi sen vietteleviä ääniä. Tässä hän sen tekee, kuullakseen ainoastaan sisäisen jumalan äänen, joka „on kuin satakielen sulosävel sen laulaessa kumppanilleen hyvästijättöä“. Sitä kuunnellessa hänen sielunsa on rauhassa ja itkee ilosta kammiossaan.

Vanhemmilta saadut elämänohjeet: rehellisyys, totuus ja oikeus kaikissa elämän tilanteissa, on ollut kallisarvoinen perintö. Se on ollut suurena tekijänä ja rohkaisijana vaivaisen syntisen antautuessa uskaliaaseen „kuolemanlentoon“ teosofian avaraan „maailmankaikkeuteen“.

„Sieltä“ poimikoon nyt P. E. yhden pienen lisä-lyhteen omalle, tililleen Jumalan vilja-aittaaan! I. M—n

Kesäkursseilta. Moni ihminen pitää kokouksissa, jopa uskonnollisissakin tilaisuuksissa käymistä turhanpäiväisenä; kyllä sitä voi kotonakin harrastaa henkisiä asioita, vieläpä syvemminkin, sanovat he. Onhan se niinkin, mutta on sentään seikkoja, harvinaisia virtauksia ja vuodatuksia, joihin voimme osallistua vain mukana olemalla ja joita ei ehkä niinkään usein satu. On oma vahinkomme, jos olemme pois sellaisina hetkinä. Sitä paitsi alkaa henkemme liikahtella aivan uudella tavalla, kuinka sanoisin, yleisemmissä merkeissä, toisten kanssa; ja, jos se on ennen tuntenut kateutta, kun toinen on osannut nerokkaasti puhua, alkaa se päivästään iloita siitä, että on niin eteviä opettajia ja tovereita, puhumattakaan siitä, kuinka paljon laajemmalta kannalta voi katsella elämää ja kuinka paljon voi oppia ulkonaisen opetuksen kautta näkymättömän maailman asioita. Jollekin voi se tuntua, kuin kieltäisi hän henkisen elämän, jos ei hän mene silloin kun tuntee kutsumuksen johonkin.

Tällöisiä havaintoja tein oltuani tänä vuonna mukana kesäkursseilla Jkylässä. Kuvittelin, että tällaista lienee ollut kristikunnan alkuajoina, jolloin Henki oli niin yksi, että kaikki kerrankin ymmärsivät toisiaan ja jolloin toisen eväskontti niin helposti aukeni toiselle y.m.s. Meillä oli kurssikirjoina Teos. Avain ja Hiljaisuuden Ääni, ja kun kurssit tänä vuonna kulkivat erikoisesti H. P. B:n merkeissä, tuntui kuin oppikirjojen vaikeat sokkelot olisivat tulleet helpommin tajuttaviksi ja kuultaviksi, kuin itse Hiljaisuuden äänen riemukkaan heräämisen kautta olisimme ymmärtäneet, mitä H. P. B. tarkoitti kirjoissaan.

Työ siellä oli niin keskitettyä, että varmasti opinme yhdessä viikossa enemmän kuin vuosissa muuten.

Kurssit sattuivat tänä vuonna heinäkuun ajalla — ei sentään 5:tenä — ja tunnuslauseeksi tuli „H. P. B:tä muistellen“. A. S.

Jatkanko työtäni? Tätä kirjoittaessani jatkan edelleen pyöräilymatkaani jossain Längelmäen tienoilla; vaikkakin kesä jo kallistuu lopulleen. Siinä ohella olen ollut mukana Jyväskylän kesäkursseilla ja H. P. B:n satavuotisjuhlassa Helsingissä. Ne tilaisuudet herättivät minussa toivoa ja kiitollisuutta. Tähän tunnelmaan liittyy kesäisen kauniin luonnon, matkailun ja työn runollisuus. Erittäin pyöräilyn runollisuutta lisää se suuri myötätunto mikä viime talvena ilmeni niissä Ruusu-Ristissä olleissa kirjoitelmissa, joissa lausuttiin, että allekirjoittaneella pitäisi olla auto. Jopa eräs ystävä Amerikassa lähetti 5 dollaria ja toinen Suomessa 25 markkaa sitä tarkoitusta varten. Luonnollisesti ei Roomaa rakennettu päivässä. Mutta alku tuli panuksi. Ja sitäpaitsi on se antanut tälle vanhalle polkupyörälle hehkua ja elämää. Pyöräillessäni tänä kesänä on tuntunut, niinkuin olisin lasketellut melkeinpä vain myötätuulta ja alamäkeä.

Mutta samalla kaikki tämä on i omiansa herättämään minussa itsekritiikkiä. Huomaan kysyväni: „Onkohan minusta sentään mihinkään? Olenkohan sittenkin vain turhanpäiväinen tuhertaja tässä maailmassa? Sellainen, jonka hommilli ei ole sanottavaa merkitystä, jota ilman tultaisiin sängen hyvin toimeen. Kenties maailma vain pelkästä kohteliaisuudesta on viitsinyt sietää tämänlaista oliota?“

Itsetykönäni voin tietenkin puolustella olemassaoloani niinkin alkeellisella syyllä, että koska kohtalo on minut tänne lähettänyt, niin lienee sillä joku tarkoitus. Tällöin jää luonnollisesti avoimeksi kysymys: olenko oikealla paikallani? On otettava huomioon, että silloin tällöin saankin neuvoja tässä suhteessa. Joku maanviljelijä huomauttaa: „— menisitte heinäpellolle!“ Joku pappi huomauttaa: „Voi, miksi ette levitä Raamattua? Miksi ette puhu oikeata jumalansanaa? Miksi ette työskentele isiemme uskossa ja kristillisen kirkon puitteissa?“

Luonnollisesti minä mietin saamiani neuvoja. Mitähän jos olisinkin maanviljelijä? Se ainakin olisi luonnonraikasta ja siveellisesitkin jaloa hommaa. Sitäpaitsi: leipää, heinää, pellavaa j.n.e. aina tarvitaan. Kenties siten olisin suurimmaksi hyödyksi ja siunaukseksi ihmiskunnalle. Aivan oikein: muistan elävästi kuinka ainakin minun lapsuudessaani kirkoissakin rukoiltiin, että Jumala siunaisi maan hyvällä vuodentulolla, jyvillä ja ytimellä. . . . Mutta keskellä näitä mietelmiäni saankin kuulla, että asiat ovat kääntyneet toisinpäin. Lieneekö Jumala „kuullut rukouksemme“ vai miten lie laita, mutta nyt ollaankin pulassa liikojen antimien kanssa. Luen tuoreimpana uutisena: Amerikassa pohditaan tilanteen „helpoittamista“ m.m. siten, että kolmannes puuvillasadosta, noin neljä milj. paalia, tuhottaisiin. Enemmän luin lehdistä, että on harkittu upottaa mereen niin ja niin paljon santos-kahvia. On jo poltettu suuret määrät vehnää, on tuhottu kananmunavarastoja j.n.e. Jään „suu auki“ ihmettelemään: „Jos nyt minäkin tässä vielä ryhtyisin tuottamaan nisua, heinää, pellavaa ja perunaa ja m.s., niin sehän vain pahentaisi maailman taloudellista pulaa. Ja enhän minä sellaista tahdo? Enhän halua lisätä huolia tälle muutoinkin huolien painamalle ihmiskunnalle.“

Käännän katseeni kirkollis-uskonnolliselle alalle. Vuosia sitten ajattelin „runollisina“ hetkinäni: „kun tulen vanhaksi enkä enää jaksa tätä menoa, silloin kuljen hiljalleen kylästä kylään, puhun iltaisin ja sunnuntaisin talojen tuvissa ihmisille taivasten valtakunnan elämästä.

Kenties he antavat yösiän ja ruokaa, vieläpä kyyditsevät vanhan ukon aina seuraavaan kylään". Sillä olinhan huomannut, että ainakin osa maalaisväkeä on herkkää ja altista „mystilliselle“ uskonnollisuudelle. Nyt vuosia jälkeinpäin näen tuonkin asian vähän toisin. Noin „irralisena“ työskennellen en luultavasti olisi suureksikaan avuksi Mestareiden aloittamalle teosofis-ruusuristolaiselle uskonpuhdistukselle, todellisen Kristuksen kirkon muodostumiselle. Mahdollisesti aikaansaamani mystillinen heräämys menisi todennäköisesti vain vanhojen uskonnollisten muotojen ravinnoksi.

Mutta olenko sitten kateellinen? Kateudestako vain johtuu, etten tahtois laskea „uutta viiniä vanhoihin leileihin“? Oh, minä soisin sen mielelläni, mutta yhdellä ehdolla: kirkon olisi puolestaan johdattava ihmisiä Kristuksen luo. Kuinka? Eikö kirkko sitä juuri tee? Ei. Valitettavasti juuri sitä se ei tee. Sillä sitä tehdäkseen olisi kirkon itsensä ensin kuljettava Kristuksen viitoittamaa tietä, olisi omassa hallinnossaan ja opetuksessaan seurattava oman Mestarinsa ja Kuninkaansa käytännöllistä siveysoppia. Mutta sensijaan kirkko johdossaan ja opetuksessaan noudattaa vanhan liiton tietä, kulkien itse ja johdattaen ihmisiä sotajoukkojen Jumalan luo. On kerrottu, että kun joku nuori mies kieltäytyy tarttumasta aseihin, harjoittautumasta sotilaaksi, ja hänet sitten pannaan vankilaan, niin kirkon pappi menee hänen luokseen „käännyttämään“ häntä. Pappi panee kaiken taitonsa liikkeelle saadakseen nuoren miehen tarttumaan aseihin. Tulen tällöin välittömästi ajatelleeksi: jos Jeesus tai joku todellinen Jeesuksen opetuslapsi olisi nykyään syntynyt Suomeen, joutuisi hän nuorukaisijässään telkien taakse — kristillisen kirkon suosiollisella myötävaikutuksella!

Tästä syystä laimenee, jopa kokonaan sammuu haluni johdattaa ihmisiä kirkon helmaan. Syrjään vetäytyvänä huomaan ajattelevani: „kenties klapin hakkaus olisi minunlaiselleni ainoa sopiva toimi tässä maailmassa? Kenties ensiksikin olisin siten vähimmin kenenkään ihmisen „onnen“ tiellä? Ja kenties siten juuri parhaiten palvelisin?“

Mutta sitten muistuu mieleeni, kuinka kulkee miehiä työttöminä, pyydellen nimenomaan: „olisikohan herrasväellä klapin hakkuuta?“ Ja he lisäävät: „olisin kiitollinen ja onnellinen, jos saisin työtä“. Klapihakkaajanakin joutuisin näinollen poikkiteloin ihmisten „onnen“ tielle. Joutuisin lisäämään työttömyyttä ja siitä johtuvaa pulaa. Minun klapin hakkuullani olisi kenties personallisen runollisuuden viehätyks, mutta ihmiskunnan taloudellisenkaan pulan selvittelyä se ei auttaisi.

Jään yhä enemmän yksikseni. Seison ja katselen ympärilläni. Näen entistä selvemmin, että on yksi ala, joka on heikosti viljelty: ihmiskunnan eettinen elämä, hyvyys, ihminen itse siveellisenä ja henkisenä olentona. Olemme historian kuluessa kohottaneet moninlaisia lippuja, mutta ihmisyden lippu on alati ollut vähintään puolitangossa. Tämä maa on saatu hedelmälliseksi, jopa vihdoin ylituot-toiseksi, mutta i h m i n e n, se on jäämäisillään vain kuin aineellisuuden tuotantovälikappaleeksi. Kirkkojen, koulujen ja armeijoiden johdolla muut arvot nousevat, mutta ihmisen arvo yhä laskee. Ihminen, ihmisyys, Kristus meissä uhrataan muille arvoille, vaikka luonnollisesti pitäisi olla niin, että muut arvot uhrattaisiin ihmisyydelle.

Olen ymmärtävinäni, että lähestymme vakavaa käännekohtaa. Aletaan huomata, että länsimainen sivistyksemme lähenee hullujen huone-sivistystä. Siihen, että ihmisiä uhrataan suurissa juhlateuras-tuksissa, „kristittyjen“ keskinäisissä sodissa, olemme jo niin tottuneet,

että emme älyä sen hulluutta. Mutta kenties sivistyksemme köyhyys ja ontous huomataan paremmin niissä hullujenhuone-eleissä, kun aletaan tuhota työllä saatua viljaa, puuvillaa, kahvia j.n.e. — kun ensin on vuosisatoina kirkoissa rukoiltu hyvää vuodentuloa!

Järkeä, todellista tietoa ja viisautta puuttuu. Samalla tuntuu, että ratkaistu lähenee. Järjettömyys ei voi jatkua loppumattomiin. Jeesus sanoi: „Tämän maailman päämies on jo tuomittu“, tuomittu on järjettömyys, itsekkyyks. Mutta kenties monet monet ihmiset ja heidän johtajansa haluavat mieluummin hukkaa yhdessä järjettömyyden kanssa, kuin luopua järjettömyyden „eduista“? Mikään sokea usko, taikakeino, kirkollinen tai muu, ei ihmistä „pelasta“. Ihminen pelastuu vain ihmisyydessä, muuttamalla todelliseksi ihmiseksi, joka täyttää iankaikkisen elämän tahtoa.

Tämän laiminlyödyn tehtävän puolesta, ihmisen puolesta, tahdoisin työtä tehdä. Ihmisen Poika, ihmisyyks, on koroitettava. Kaikkessa muussa alkaa vähitellen olla ehkä ylituotantoa, mutta ihmisyyks . . .

Tämän ihmisyyks-köyhyyden voittamiseksi Mestarit ymmärtääkseni aloittivat teosofis-ruusuristolaisen työn. Siihen työhön tuli allekirjoittanutkin moniaita vuosia sitten vedetyksi. Ja nyt minä alan vahvasti epäillä omaa itseäni, mahdollisuuttani tähän työhön. Sentähden kysyn: onko minun jatkettava tätä työtäni? Minkä vastauksen saan? Sanotaanko ehkä: „turhaa sinä tässä hosut. Hämmennät vain selvän pelin. Pakkaa kapsäkkisi ja lähde tiehesi!“ Sentähden halusin kysyä: Jatkanko työtäni? J. R. H.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat taas syyskuun 13 p:nä klo 12 Hallituskadun Kino-Starissa; aiheena oli *Aikamme hätä ja teosofinen liike*. Luennot on taas siirretty koetteeksi keskelle kaupunkia.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän ensimmäinen jäsenkokous oli syyskuun 13 p:nä klo 8 illalla Kulmakoululla, Meritullink. 33. Johtaja puhui teosofisten seurojen lähentymisestä, ja ohjelmassa oli muuten soittoa, puheita ja keskustelua.

H. P. Blavatskyn satavuotispäivää viettivät teosofiset seurat, Adyar ja Point Loma, sekä Ruusu-Risti yhdessä Adyar-seuran talossa, Kansakouluk. 8, elokuun 11 p:nä klo 8 illalla. Juhlasali oli täynnä yleisöä, joka hartaana kuunteli pitkää, sisältörikasta ohjelmaa, jossa musiikin y.m. ohella oli kolme esitelmaa, kaksi suomeksi ja yksi ruotsiksi.

60 vuotta täytti syyskuun 7 p:nä agronomi Wold. Thesleff Ruusu-Ristin Neuvoston jäsen ja teosofisen työn harras ystävä ja kannattaja.

Tuonelan maille siirtyi elokuussa vanha teosofi, kanttori Leander Koivisto, joka aikoinaan toimi Kalevan Nuorten kuoron johtajana. Vähää ennen kuolemaansa hän sai valmiiksi viimeisen sävellyksensä „Pyhä hetki“, jonka hän omisti Pekka Ervastille.

Toht. G. de Purucker, T. S:n, Point Loma, johtaja, vieraili Helsingissä elokuun 20 p:nä ja piti vastaanottoillan ystäville ja asianharrastajille hotelli Kämpissä. Toht. Purucker puhui ensin alustavasti siitä, kuinka tärkeätä ja välttämätöntä oli, että teosofiset seurat ottaisivat uuden asenteen toisiinsa nähden ja seisoisivat yhtenä rintamana maailman epäuskkoa ja materialismia vastaan, ja vastasi sitten monentlaisiin filosofisiin ja käytännöllisiin kysymyksiin herttaisen selvätajuisella ja asioita valaisevalla tavalla, herättäen myötätuntoa kuulijoissa. Vahinko vain, ettei toht. de Puruckerilla ollut enemmän aikaa uhrata Suomelle.

Eräs ystävä ja jäsen kirjoitti Beauharnois'stä, Kanada, liittäen samalla 20 dollaria P. E:n rahastoa varten: „Kun täältä kaukaa seuraa ja tarkastaa Ruusu-Ristin toimintaa, on ilahduttavaa nähdä, että kiireänä aikanaikin seurastamme vain nousee uusia ja uusia suunnitelmia. Emme siis ole antaneet taloudellisen pulan vaikuttaa itseemme. Ja se on oikein. Pimeän ajan läpi käytyä on valoisat hetket sen suurempiarvoisia. Niin luodaan todella „Suur-Suomea“ henkisesti. Suri on työ edessä R.R:llä: koota rikkirevitty kansamme yhteen henkisesti mahtavaan leiriin, jossa Mestarin viitoittama tie on oppaana. Voimia kysyvä työ, vaan inanampi on palkkakin!“ K. R.

R. R:n jäsenten huomioon! Lokakuun jäsenavustukset on taas lähetettävä tai jätettävä seuramme rahastonhoitajalle: herra Esko Koivisto, Helsinki, Alppikatu 13 F. Jäsenmaksuilla kannatetaan ja edistetään R. R:n johtajan työtä.

Mysteria on nimeltään Tukholmassa ilmestyvä ruotsinkielinen aikakauslehti, joka palstoillaan seuraa sekä spiritististä että teosofista ja ruusuristiläistä liikettä, omistaen m.m. tilaa Suomenkin Ruusu-Ristille. Syyskuun numerossa on kuvaus P. E:n elämästä. Aikakauslehden tilaushinta v:lle 1931 on Smk. 36:— . Tilauksia vastaanottaa lehden asiamies Suomessa, herra Arnold Carberg, Helsinki, Köydenpunojank. 1, joka myös välittää kirjoituksia samaan lehteen.

Sanomalehdet sisälsivät elokuussa yleensä myötätuntoisia kirjoituksia H. P. Blavatskysta. M.m. Naisten Ääni kunnioitti H. P. B:n muistoa asiallisella ja valaisevalla kirjoituksella ja kuvalla.

Psykoskooppeja laatii taas herra V. Holmberg. Ruotsinkieltä osaavat voisivat tilata niitä suoraan häneltä osoitteella: Piikkiö, Andelmaa, Rauhaniemi.

Uusi kirja. P. E:n näytelmä „H. P. B.“ on ilmestynyt painosta.

Ruusu-Ristin kirjasto on auki keskiviikkoisin klo 19—20 Kulmakoulun ensimmäisessä kerroksessa. Käyttöoikeus kaikilla.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on Kelloja** y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302
(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kellosepänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitomuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

Äskettäin ilmestynyt:

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa XIX:nneen vuosisadan sfinksin elämästä. Kirj. *Pekka Ervast*.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Tilataan osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Vallilantie 19, Helsinki.

Ruusu-Risti.

Tahtoisiko kukaan ruusuristiläinen auttaa työnsaannissa sairauden ja osittain myöskin uuden elämänyymmärryksen takia työttömyydestä kärsimään joutunutta? 20 v. kokemus kirjanpidossa, kassanhoidossa ja aik. vuosina myöskin myynnissä.

Aino Manner, Mikkeli, Kunnalliskoti

PSYKOSKOPEJA

välittää H. Hakulinen, os.: Kansakouluk. 8. A. 5.
Hinnat 50:— ja 100:— mk.

Suomennettaviin tilauksiin nähden olisi suotavaa että raha seuraisi mukana.

Olisiko kellään Ruusu-Ristin lukijalla antaa jotain tointa keski-ikäiselle, sivistystä saaneelle rouvalle, joko liikealalla tai taloudenhoitajana 1—2 henkisessä perheessä kaupungissa tai maalla — mieluummin sellaisella seudulla missä olisi yhteiskoulu, jotta II l. käyvä 12 v. tyttö voisi päästä kouluun.

Huom.! Perehtynyt kaikellaisiin taloustoimiin sekä käsi-
töihin, myös luont. terveydenhoitoon.

Arv. vastausta syys-lokakuun ajalla odott. nimim.

„Tarvitseva 12“. Salo (postitoimisto).

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	249
Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu	253
Yhteiskunnallisen työn harrastajille.....	258
Jeesuksen lapsuus	259
Rytmistä	268
Uusi herääminen	274
Valkohuntuisten sisarten koti.....	275
Pyrkijän päiväkirja.....	278
Mitä muualla tiedetään.....	279
Vapaa sana	281
Uusia kirjoja.....	286
Tien varrelta	287

Kannattakaa ruusuristihenkistä kasvatustyötä
ostamalla

Kulmakoulun pika-arpoja

Yhdellä arvalla voi voittaa 2 voittoa, joiden yhteinen arvo on 125,000 mk. Jokainen numeroitu arpa voittaa jonkun pikavoiton, jonka arvo on 25 mk:sta 25,000 mk:aan. Näiden kesken arvotaan sitten vielä n.k. päävoitot arvoltaan 12,000—100,000 mk.

Voittojen jako joka arkipäivä, paitsi ei lauant. kello 14—17.
Asiamiehiä otetaan palkkiota vastaan.

KULMAKOULUN ARPAJAISTOIMISTO

Helsinki

Meritullinkatu 33

Puh. 29906

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

R.-R:n

TALORAHASTOA

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisällys tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Talorahaston hoitajalta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F

**SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS**

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Toimittajalle tehdään välistä huomautuksia ja kysymyksiä, ja välistä niissä kosketellut asiat ovat sitä laatua, että voivat huvittaa ja hyödyttää suurempaakin ystäväpiiriä.

— Kuulehan, P. E., sanoi äsken muuan suorasukainen totuudenetsijä, — mikä hiton yliopisto se on, josta puhutaan viime Ruusu-Ristissä? Siinäkö muka Valkoisen Veljeskunnan mestarit jakavat diploomeja ja tohtorintitteleitä. Jos asiassa on perää, täytyisi miehen saada dollareita mistä tahansa, jotta voisi matkustaa ja lukea itsensä edes Valkoisen Veljeskunnan maisteriksi!

— Tarkoitat sitä kalifornialaista yliopistoa, jonka „Kansan kirkko“ (The Temple of the People) niminen teosofinen seura perustaa ja jonka kanslerina on tohtori Ortega?

— Sitä niin. Ei suinkaan se ole paljasta humbugia.

— Muistuu mieleeni teosofinen episodi, joka tapahtui muutamia kymmeniä vuosia sitten. Eräs herrasmies, Adyar T. S:n jäsen, joka nimitti itseään kreiviksi, matkusteli Amerikassa, kävi teosofisissa loosheissa ja tarjosi opetusta salatieteessä. Hän sanoi olevansa Salaisen Veljeskunnan Himaalaja-looshin jäsen ja näytteli halukkaille komeat diploominsa salaperäisine kirjoituksineen, merkkeineen ja sinetteineen. Hän sai tietysti oppilaita ja ansaitsi rahaa suuret määrät, sillä hänen opetuksensa oli melko kallista. Sitä paitsi hän lainasi jäseniltä rahaa, varakkaammilta huomattavia summia — veljeskunnan yleviin tarkoituksiin, — kunnes hän aina äkkiä katosi paikkakunnalta. Lopulta joku hädissään kirjoitti T. S:n presidentille, eversti Olcottille, kysyen, kenen mestarin lähettämä salaperäinen kreivi oli, ja Olcott, joka tunsii miehen ennestään, oli vihdoinkin tilaisuudessaan varoittamaan loosheja vastaanottamasta häntä ja rahoja antamasta „kreiville“, joka oli vanhastaan tunnettu huijari.

— On sekin hävytöntä, kun pyhistä asioista tehdään pilkkaa tuolla tavalla.

— Sanoihan muuta, mutta nykyisessä maailmassa palvotaan mammonaa monella tavalla. Ja ihmiset — totuudenetsijätkin — ovat herkkäuskoisia, ja kuka heistä ei mielellään tulisi „vihityksi“ mestarien veljeskuntaan?

— Onko siis nyt tämä kalifornialainen yliopistokin samanlaista humbugia?

— Sitä en usko. Onhan sen takana arvossa pidetty vanha seura. The Temple of the People on niitä judgeläisiä seuroja, jotka syntyivät ensimmäisen Judge-seuran osina ja jälkeläisinä, kun Mrs Tingley yhdestä semmoisesta — ja suurimmasta — osasta muodosti n.s. „Yleisen Veljeyden“. „Kansan kirkon“ yliopisto on epäilemättä rehellinen ja amerikkalaisiin oloihin nähden pätevä hanke.

— Mutta mitä sitten ovat nuo Valkoisen Looshin diplomaatit ja tittelit?

— Jos luet uutisen sanat oikein, huomaat Ortegan sanovan, että „Halcyonen yliopiston opiskelijoilla on täysi oikeus pitää saavuttamiaan oppiarvoja Looshin antamina.“ Ei Ortega väitä Looshin niitä antavan. Asiassa on ero, jos olet saanut tohtoritittelin Looshilta tai jos vain olet oikeutettu kuvittelemaan sen saaneesi. Kyllähän Ortega yhtähyvin kuin muut teosofit tietää, ettei Valkoinen Veljeskunta anna diploomeja enemmän kuin julkisia arvoniemiäkään. Sanoillaan Ortega tarkoittanee sitä, että hän ja luultavasti jotkut muut Halcyonen yliopiston professorit ovat siksi läheisessä suhteessa Valkoiseen Veljeskuntaan, että tämä heidän personallinen suhteensa heittää loisteen yli koko opiston.

— Ja mitä sinä, P. E., semmoisesta arvelet?

— Arvelen, että jos tuo kaikki on totta, on mysterio-opisto perustettu Amerikkaan.

— Mutta onko se totta?

— Sitä en tiedä, mutta vanhana teosofina olen niin paljon nähnyt, että tuonsuuntainen itsereklamointi minua tympäisee. On niin paljon julkisesti puhuttu mestareista ja vihkimyksistä ja arhateista, että . . . että . . .

— Kiitos, ymmärrän,

— Mutta hedelmästä puu turnetaan. Ken elää, hän näkee.

Ja toinen kysymys.

— Tässä on niin paljon näitä kassoja ja rahastoja nyt Ruusu-Ristissä, ettei tavallinen yksinkertainen ihminen enää tiedä, mihin hän pienet penninsä panee. Minä esim. tahdoisin avustaa Johtajaa ja hänen personallista työtään, mutta mihin rahastoon silloin avustukseni jätän?

Tähän omantunnon kysymykseen vastaan seuraavasti (jättäen mainitsematta ne ansaitsemattomat lahjat, joilla jotkut ystävät joskus muistavat minua):

— Johtajan työtä kannatetaan välittömästi: 1) tilaamalla Ruusu-Risti, joka ilmestyy P.E:n kustannuksella, 2) käymällä, jos on Helsingissä, P.E:n luennoilla, 3) avustamalla Ruusu-Risti-seuraa säännöllisillä vuosimaksuilla, sillä seura ylläpitää puolestaan luentotyötä Helsingissä, 4) ostamalla Ruusu-Risti-kirjallisuutta ja 5) avustamalla P.E:n rahastoa, joka toistaiseksi on R.R.-kustannustoiminnan tukena. Tässä on tosin nyt mainittu viisi eri reikää jäsenten rahoille, mutta 1), 2) ja 4) eivät ole rahastoja, vaan luonnollisia tilaisuuksia; 3) taas on jokaisen jäsenen itsestään lankeava velvollisuus, joten ylimääräiseksi rahastoksi jää vain 5). Mutta jos jäsen, jolla ei ole liikoja varoja, kysyy itseltään, kumpaa kassaa hän avustaa: seuran yleistä vaiko P.E:n rahastoa, on hänen epäröimättä valittava edellinen. Ruusu-Risti-seuran kassa, jonka hoitajana on Esko Koivisto, on ehdottomasti avustusten tarpeessa, sillä muuten koko yhteistyö pysähtyy tai kaatuu. P.E:n rahasto perustettiin viime vuosikokouksessa etupäässä niitä jäseniä varten, jotka ennen olivat avustaneet tempelirahastoa; sillä on tärkeä tehtävä nykyhetkellä, mutta ken tietää, kuinka pitkä ikä sillä rahastolla on? Omasta puolestani en harrasta niin monia rahastoja, — kuvittelen aikaa, jolloin on vain yksi ainoa suuri, suuri kassa, joka tukee kaikkea työtä.

Muuten yhdyin siihen ajatukseen, joka lausuttiin äskesisessä jäsenkokouksessa Helsingissä, että niin moni jäsen kuin mahdollista ottaisi kirjoja myydäkseen. Olen kuullut eräästä yhdistyksestä, jossa jäseniksi pyrkijät viiden vuoden aikana ovat ikäänkuin koetuksella: heidän ei tarvitse maksaa vuosimaksuja, mutta heidän tulee myydä kunakin vuonna niin ja niin monta kappaletta määrättyä kirjaa. Sillä tavalla todella koetellaan pyrkijän harrastusta ja vilpittömyyttä.

Vielä kolmas kysymys.

Sen teki minulle Point Loma T. S:n johtaja, tohtori G. de Purucker, käydessään elokuulla Helsingissä.

— Ettekö voisi, hän sanoi, — kaikki suusuristiläiset liittyä kerta kaikkiaan Teosofisen Seuran jäseniksi? Muodostaisitte T.S:n Suomalaisen Osaston, P.E. presidenttinä, ja tšekäläiset Point Loma-laiset olisivat iloisina mukana. Luotan täydellisesti teihin, saisitte vapaasti järjestää omat asianne ja itse myös määrätä, minkä vuosiavustuksen tahtoisitte suorittaa päämajaan Point Lomassa. Tämmöisestä järjestyksestä olisi suurenmoinen hyöty koko teosofiselle liikkeelle Euroopassa, sillä Suomella on nykyään pelastuksen avain kädessään.

Olen tässä vain lyhyesti toistanut tohtori Puruckerin sanat, sillä hän puhui pitkälti ja kauniisti. Hänen sanansa tekivät vilpittömän ystävällisen vaikutuksen, hän kiitteli Ruusu-Ristin työtä ja sen uskollisuutta H. P. B:ta kohtaan ja lausui vakaumuksenaan, että Mestarin käsi lepäsi siunaavana yllämme.

En tietenkään voinut muuta vastata kuin että esittäisin hänen ehdotuksensa Ruusu-Ristin hallitukselle pohdittavaksi ja päätettäväksi.

Hallituksessa iloitsimme kaikki tästä veljellisestä tarjouksesta, mutta emme olleet yhtä vakuutettuja sen käytännöllisestä hyödystä ja merkityksestä. Ruusu-Ristillä on siksi itsenäinen asema teosofisessa maailmassa, että sen sulautuminen toiseen seuraan epäilemättä herättäisi väärinkäsityksiä. Siksi tuntuu luonnollisemmalta, että syntyisi teosofinen liitto, johon eri seurat täysin itsenäisinä kuuluisivat, — kuten Ruusu-Ristin puolelta ehdotettiin kymmenen vuotta sitten. Näin ollen emme ainakaan vielä osanneet yhtyä tohtori Puruckerin ehdotukseen.

Mutta teosofista ystävyyttä on ilmassa, ja sydämellämme lepää ajatus teosofisesta yhteistoiminnasta. Jospa Adyar ja Point Loma tarjoisivat kättä toisilleen!

*

Lopuksi pyydän jokaista — ennen kaikkea helsinkiläistä — asianharrastajaa talven kuluessa ja tilaisuuden sattuessa muistamaan Ruusu-Ristin yhteiskunnallista ryhmää ja sen työtä hätää kärsivien ihmisveljemme auttamiseksi.

Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu.

I

H. P. B. kirjoitti omistuksessaan Teosofian Avaimeen: „H. P. B. omistaa tämän kirjan kaikille oppilailleen, että he vuorostaan oppisivat ja opettaisivat“. Totuudenetsijöinä emme näinollen voi jäädä valvomaan vain omaa kulkuamme kehityksen tiellä, vaan tehtävämme on nähdä ja pohtia ihmiskunnan yhteisiä erehdyksiä, osataksemme yhteisvoimin pyrkiä eteenpäin. Niinpä nyt kiinnitämme huomionamme ihmiskunnan talouselämään. Huomaamme, että talouselämä on joutunut kummalliseen umpikujaan. Kummallisuus on siinä, että mistään ei oikeastaan ole puutetta, vaan pikemminkin maa uhkuu ylitsevuotavaa runsautta. Siitä huolimatta ihmiskunta elää vaikeassa taloudellisessa pulassa.

Pulmaa on yritetty pohtia ja selvittää monissa kansainvälisissäkin neuvotteluissa. Mutta tulokset ovat olleet heikkoja. Ratkaisua vaikeuttaa erikoisesti se seikka, että vanhat, koetellut keinot, jotka ennen olivat tehokkaita, ovat arveluttavassa määrässä menettäneet tehonsa. Niinpä säästäväisyys, joka epäilemättä on ollut arvokas hyve, menettää tehonsa ja merkityksensä sen kautta, että työnansiöt ja säästöt hupenevat yhä lisääntyvien pakkoverojen suorittamiseen. Kuulin kerrottavan, että yksinpä rikkaassa Englannissa meni veroihin 65 % tuloista. Jos siis jollain oli 1000:n rahayksikön tulot, meni siitä veroihin 650 ja omaan käyttöön jäi vain 350 yksikköä.

Toinen arvokas hyve on ollut ahkeruus. Mutta ihmiskunnan kokonaistaloudessa alkaa sekin menettää tehonsa senkautta, että nyt jo on liikatuotantoa ja siitä johtuvaa pakollista joutilaisuutta, työttömyyttä ja hätää. Pulma tässä on erittäin kummallinen. Sillä mitä ahkerampi ollaan, sitä enemmän liikatuotantoa, työttömyyttä ja hätää!

Mutta hätä pakoittaa jotain keksimään. Ja yhtenä vanhana keinona tuntuvat jotkut ajattelevan: „jos syttyisi tarpeeksi suuri sota, silloin tulisi menekkiä, kysyntää ja vilkkautta kaikilla aloilla, ja tilanne olisi pelastettu“. Tähän nousee kylläkin pari vasta-ajatusta. Ensiksi: ihmiskunnan nykyisessä kehityksessä sota sellaisenaan kuuluu jo niiden asioiden joukkoon, jotka, suuremmoisuudestaan

huolimatta, ovat kaikkea järkeä vailla. Tästä johtuukin toiseksi: kaikkien sotien jälkeen, sekä pienempien, että n.s. vuosisatasotien jälkeen muodostuu taloudellinenkin pula nopeasti vain entistä suuremmaksi. Nykyisessä kehityksessä sota ei siis ratkaise edes taloudellista pulmaa, vaan tekee sen entistä vaikeammaksi.

Vielä lienee joissain neuvotteluissa lausuttu, että jos tulisi muutamia k a t o v u o s i a, niin se selvittäisi tilanteen. Tuokin lausunto lienee saanut neuvotteluissa kannatusta. Ainakin on se otettu sikäli vakavasti, että on jo harkittu käydä tuhoamaan erilaisia elintarvevarastoja. Onpa jo tuhottukin. Kuitenkin tämäkin on ilmeisesti liian järjetön keino taloudellisen pulman ratkaisuksi.

Huomaamme siis, että vanhat keinot yleensä, hyvätkin keinot, alkavat käydä riittämättömiksi. Lienee näinollen ainakin sallittua, ellei vielä toivottua, että yritämme katsella asiaa teosofiselta kannalta, Hyvän Lain tieteellisessä valossa. Tällöin pidämme parhaimpana iskeä suoraan asian ytimeen. Sanomme siis: ihmiskunta on käyttännöllisessä elämässään syrjäyttänyt kaikkein nerokkaimmat yksilönsä ja heidän käyttännölliset ohjeensa, joten ihmiskunnan työltä puuttuu jumalaisen viisauden suoranainen johto ja siunaus. Ihmiskunta osaa ja kykenee kunnioittamaan ja käsillään kantamaan mainehikkaita kenraalejaan, kunniarvoisia piispojaan, oppineita professorejaan, kyvykkäitä ja tarmokkaita kaupan- ja teollisuuden johtajiaan, mutta jo suurimpia taiteilijoitaan, sellaisia kuin Suomen suurin runoilija Aleksis Kivi, tai niitä vieläkin kehittyneempiä olentoja, Mestareita ja Adeptoja, niinkuin ennen kaikkea Jeesus Kristus ja apostolit, tai meidän päivinämme H. P. Blavatsky, joiden työn ja johdon kautta suurin hyvyys ja siunaus tulisi, ne syrjäytetään, niitä ei osata kunnioittaa eikä kyetä käsillään kantamaan, vaan ne joko aseilla tai parjauksilla surmataan, ne jätetään nääntymään siveellisen ja taloudellisen kannatuksen puutteeseen.

Täten olemme tulleet sanoneeksi varsinaisen syyn ihmiskunnan taloudelliseen pulaan ja kaikkeen kurjuuteen.

Mutta luokaamme toinenkin silmäys samaan asiaan. Mitä näemme? Nuo suurimmat nerot, jotka eläessään olivat joutuneet yhteiskunnan ulkopuolelle, orvoiksi ja muukalaisiksi, ne nostetaan eräänlaiseen arvoon k u o l e m a n s a

jälkeen. Tämä johtuu ensiksikin siitä, että kuolemansa jälkeen voidaan selittää heidän tarkoittaneen sitä ja sitä, ja toiseksi: kuoltuaan heidät osataan jotenkin arvioida ja muuttaa rahaksi, yhdellä tai toisella tavalla, aina sitä useampien välikäsien kautta, mitä henkempiä he eläessään maan päällä ovat olleet. Kuinka paljon onkaan esim. Kristuksesta lyöty mynttiä hänen kuolemansa jälkeen!? Kerrotaanhan eräänkin paavin huudahtaneen, käsiään hykerrelleen: „Kyllä tarina Kristuksesta on verraton, se tuottaa niin paljon rahaa!“

Arvaan kyllä, että yhteiskunnan puolelta halutaan tähän huomauttaa esim. näin: „Mutta kyllä Te nyt sentään arvostelussanne liioittelette. Vaikka maailmassa, kristikunnassakin — jumala paratkoon — on paljonkin itsekkyyttä, niin ilmenee yhteiskunnassa paljon ihmisyyttäkin, näkyen m.m. siinä, että yhteiskunta huolehtii köyhistä ja vaivaisista, aistiviallisista ja tarttuvatautisista, raajarikoista, invaliideista ja orvoista, niinkuin on huolehdittu esim. sotaorvoista. Ei voitane kohtuudella sanoa, että kaikkeen tähän jalomieliseen uhratuvaisuuteen kannustaisi vain pelkkä laskelmallinen voitonhimo tai eläimellinen itsesäilytysvaisto tai edes levottoman omantunnon rauhoittamisen tarve. Ei, vaan kyllä siinä pohjimmallaan vaikuttaa myös inhimillinen osanotto ja rakkaus.“

Tälle huomautukselle annettakoon kaikki sille tuleva arvo. Olisi liian julmaa ja toivotonta, ellei asia olisi juuri noin. Mutta samalla on sanottava suoraan ja selvästi, että ihmiskunnan elämäntarkoituksen toteutumiseen ei tuollainen ihmisyyden määrä ja ilmentymistapa riitä. Johto ja valta ihmiskunnan käytännöllisessä elämässä ei tuollaisen menettelyn avulla kykenisi milloinkaan siirtymään pimeyden valloilta valkeuden valloille, todella viisaitten ihmisten käsiin. Pimeyden vallat päinvastoin voivat voitollisina huomauttaa: „Katsokaa, kuinka suurta rakkautta, uhratuvaisuutta ja jalomielisyyttä me osoitamme köyhille ja vaivaisille, raajarikoille ja orvoille ja invaliideille!“ Keskenään he sensijaan voivat ilkkuen virnistellä: „... ja me kyllä osaamme järjestää niin, että tulee olemaan invaliideja, köyhiä ja vaivaisia, orpoja ja raajarikkoja, ja tarttuvatautisia, joten meidän johtaessamme ei tule puuttumaan tilaisuutta jalomielisyyden harjoitukseen!“

Tässä siis ollaan. Evankeliumien mukaan Jeesuskin nimenomaan ja painolla huomauttaa, kuinka ihmiskunnan

tuska ja ahdistus yhä vain lisääntyy Ihmisen Pojan tule-
misen edellä, se on: lisääntyy sentähden, ettei ihmiskunta
johtajineen haluaisi luopua itsekkyydestään, ei haluaisi
vastaanottaa Ihmisen Poikaa, todellista ihmisyyttä, Mestarin
viisautta ja käytännöllistä johtoa.

Mitä siis on tehtävä? Tavallinen terve järki, luullak-
seni, huudahtaa: „Mutta, kaiken järjellisyuden nimessä,
lakattakoon toki t e k e m ä s t ä invaliideja, orpoja ja raaja-
rikkoja!“

Mutta ihmiset, etenkin me länsimaalaiset, olemme tot-
tuneet t o i m i m a a n, ja sentähdenkään ei pelkkä k i e l-
t e i n e n neuvo ja ohjelma riitä. Ohjelma täytyy olla myös
myönteinen, toimintaan kutsuva. Mutta tässäpä ovatkin hy-
vät neuvot tarpeen. Sillä toimintamme täytyisi olla sellaista,
että se nimenomaan edistäisi johdon ja vallan siirtymistä
pimeyden valloista valkeuden valloille. Kuinka siis voitai-
siin osallistua tähän tärkeään tehtävään? Suoraan sanoen:
ei mitenkään muuten kuin osallistumalla noiden syrjäytet-
tyjen nerojen, Mestareiden ja Adeptien käytännölliseen
neuvoon, työhön Mestarin johdolla.

Mestarin johdolla? Eikö tässä ole heti perin vaikea
pulma? Eikö kaikkialla huudeta: „Täällä on Kristus, täällä
on Mestari, täällä tehdään valkeitten valtojen johtamaa
valistustyötä“? Se on totta. Niin huudetaan. Mutta onhan
sanottu: „Heidän hedelmistään te tunnette heidät“. Kuiten-
kin määritelmämme hiukan asiaa. Sanokaamme näin: niin-
kuin Sodoman pelastumiseksi olisi siinä kaupungissa täyty-
nyt olla v ä h i n t ä ä n kymmenen oikeamielistä ihmistä,
samoin kaikessa valistus-, kasvatus- ja opetustyössä, ja
kaikessa työssä, täytyy olla v ä h i n määrä oikeamielisyyttä,
totuutta, moraalialia, jotta se rakentaisi kalliolle, että se aut-
taisi valkeitten valtojen johtoon pääsemistä. Ja mikä on
tuo vähin siveellisyys? Pimeyden vallat ovat saaneet ih-
miset uskomaan, että Vuorisaarna on sekä epäkäytännöllinen
että mahdoton ihmisen noudatettavaksi. Jeesus itse nimit-
tää antamiaan käskyjä „pienemmiksi käskyiksi“. Vuori-
saarnan käskyt ovat nykyisessä kehityskaudessaan olevalle
ihmiskunnalle näinollen v ä h i m m ä t siveelliset käskyt,
käytännölliset ihanteet.

Opetus-, kasvatus- ja valistustyölle asettaa Hyvän Lain
tiede siveysopin lisäksi vähintään seuraavat kolme teoreet-
tisen totuuden vaatimusta: 1) tieto Jumalan suunnitelmasta,
siitä, mitä varten me ihmiset elämme maan päällä tullak-

semme hapatuksen eli jatkuvan kasvamisen kautta täydellisiksi, niinkuin taivaallinen Isämme on täydellinen. 2) tieto vastuunalaisuudesta, syyn- ja seurauksen laista, joka mittaa jokaiselle tekojensa mukaan. 3) tieto ruumiin ylönousemisesta eli jälleensyntymisestä ja sen kautta tarjolla olevasta jatkuvan kehityksen mahdollisuudesta.

Nämä totuuden tiedon vähimmät vaatimukset saattavat kenties toistaiseksi olla n. s. ilmoitettuja totuuksia suurille joukoille, mutta opettajilta, papeilta, valistus- ja kasvatustyöntekijöiltä vaadittanee enemmän. Sillä eihän sokea voi sokeata taluttaa. Sentähden kaikki sellaiset kirkot ja koulut, kaikki sellainen opetus, valistus- ja kasvatustyö, jossa ei kunnioiteta, ei välitetä eikä haluta edes ymmärtää Valloisten Vaitojen vähintä totuuden tietoa ja siveellisyyttä, ne loppujen lopuksi muodostuvat vain taakaksi ihmiskunnalle. Niinkuin Jeesus sanoo totuudesta välittämättömille opettajille: „Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä! Sillä itse ette mene sisälle, ettekä salli menossa olevien mennä sisälle“.

Missä meillä siis olisi tilaisuus yhtyä valkeitten valtojen johtoon? Tietenkin omassa kodissamme, omalla paikallamme. Mutta yksinään ja erillään emme paljoakaan saisi aikaan. Yhteistyö on välttämätöntä. Yhteistyötä varten ovat Viisauden Mestarit tarjonneet auttavan ja johtavan kätensä erikoisemmin silloin tällöin. Yhteistyötä varten kirkkokin alkuaan perustettiin. Alkuseurakunnan opetuksessa kunnioitettiin, selvästi esitettiin ja opetettiin mainittuja neljää totuutta. Se kaikki näkyy Uuden Testamentin kirjoituksissakin kuin itsestään selvänä edellytyksenä. (Alkuseurakunnan ymmärtämiseen on meillä oivallisena apuna Pekka Ervastian kirja: „Paavali ja hänen kristinuskonsa“). Myöhemmin, kun muodostui maailmallinen valtiokirkko, nuo neljä totuutta käännettiin kumolleen; joten kirkkojen opit syntyivät väärinymmärretyistä totuuksista.

H. P. B:n teosofinen sanoma oli samoin kutsu yhteistyöhön. Hänen sanomansa luonnollisesti sisältää mainitut neljä totuutta. Teosofian Avaimessa, joka on ytimekäs esitys H. P. B:n sanomasta, sanotaan suoraan: seuratkaa vuoriisaarnan neuvoja, jos t a h d o t t e sanoa itseänne kristityiksi. Samoin opit karmasta, jälleensyntymisestä ja ihmiskunnan täydellistymisen päämäärästä ovat täydessä arvossaan.

Mutta onko ihmiskunta johtajineen vastaanottanut kor-

keimmat neronsa, kokeneimmat veljensä ja heidän kutsunsa? Tavallaan: pilkalla, vastustuksella ja teloittamalla heidät! Heidä ei suinkaan ole kuunneltu eikä käsillä kannettu. He ovat saaneet, niinkuin jo sanoimme, nääntyä siiveellisen ja taloudellisen kannatuksen puutteeseen. Ei ole välitetty ajatella Mestarin sanoja: „Ja kuka hyvänsä antaa yhdelle näistä pienistä maljallisenkaan kylmää vettä hänen juodaksensa, sentähden että se on opetuslapsi, toisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille“. Siitä ei ole välitetty, ja niin on Valkoisen Veljeskunnan lähettien siunaus torjuttu. Siinä on, niinkuin edellä sanoimme, varsinaisin syy kaikkeen kurjuuteen, taloudellisiinkin vaikeuksiin. On tahdottu olla viisaampia ja käytännöllisempiä kuin itse Elämä. Mutta seuraus on, että kokonaiset kansat joutuvat lyömään, niinkuin sanotaan, rukkaset pöytään. Niin sai viimeksi tehdä mahtava Saksan keisarikunta! Niin Venäjän tsaarivalta ja Itävallan keisarikunta. Ja niin tulee edelleen käymään vararikko vararikon jälkeen, pula toistaan suurempi niin kauvan kuin vallitsee sellainen moraali, sellainen käytännöllinen „viisus“ tämän maan päällä, että Ihmisen Pojalla, ihmisyydellä, Mestarilla ei ole mihin päänsä kallistaa.

Jos Kohtalo suo, niin jatkamme toisella kerralla.

J. R. H.

Yhteiskunnallisen työn harrastajille.

Ruus-Ristin yhteiskunnallinen ryhmä on, nykyisen vakavan yhteiskunnallisen hädän yltyessä, ja sen yhä kärjistyessä, päättänyt omalta osaltaan jo heti aloittaa varojen, vaatteitten ja ruokatavaroitten keräyksen, jotta voisimme mekin ollen Mestarin polkuja astumassa, ojentaa auttavan käden jollekin niistä pienimmistä veljistämme, jotka taistelussa työttömyyden tuottaman nälän ja vilun kanssa ovat rohkeutensa menettämäsillään. Meidän ei tarvitse näitä veljiämme kaukaa kakea, niitä on sekä ulkopuolella omaa piiriämme, että jopa oman veljespiirimme sisällä. Yhteiskunnallinen hätä tulee meitä liian lähelle, jotta se ei meihin koskisi. Kaikkia niitä tämän lehden lukijoita, jotka tuntevat Mestarin velvoittavan käskyn ja näkevät Hänen

rakastavan katseensa kohdistettuna itseensä, ollen tilaisuudessa osaltaan tähän yhteiseen kekkoon kortensa kantamaan, kehoitetaan luottamuksella tuomaan eli lähettämään antimensa, missä muodossa se lieneekin, yhteiskunnallisen ryhmän valtuuttamalle, allekirjoittaneelle, osoite: Salve, Helsinki, Vuorikatu 5.

Mestarin siunaus levätköön kaikkien auttajien yllä ja rohkaiskoon heidän askeliaan rauhan ja rakkauten poluilla.

N a i m a K u r v i n e n .

Jeesuksen lapsuus.

Hyväksytty kristillinen Raamatunkäännös on selityksittä sivuuttanut kaksi ajanjaksoa Jeesuksen elämästä. Nämä ovat varhaisimman lapsuuden aika 12 ikävuoteen asti, jolloin hänen kerrotaan esiintyneen synagogassa oppineitten keskellä, ja ajanjakso siitä hetkestä aina hänen julkiseen esiintymiseensä asti miehuuden iässä ollessaan.

Kristillisen kirjallisuuden vaikeneminen näiden kahden ajanjakson suhteen on epäilemättä johtanut moneen väitelyyn, joissa koko hänen elämäkertansa on ankarasti arvosteltu. Lukuunottamatta oikeaoppista syntymäkertomusta, jonka monet hylkäsivät, koska eivät sitä ymmärtäneet, nämä kaksi aukkoa hänen elämäkerrassaan ovat antaneet oivallisen aiheen hyljätä kertomus hänen viimeisistäkin elämänvaiheistaan. Ne jotka eivät voi uskoa Jeesuksen yliluonnolliseen sikiämiseen ja jumalalliseen syntymään, väittävät rohkeasti näiden kahden aukon hänen aikaisemmista elämänvaiheistaan todistavan, että totuutta Jeesuksen elämästä ei ole koskaan kerrottu.

Hyväksytyt Jeesuksen elämänselityksen korkeimmat kriitikot väittävät oikeudellakin, että jos Raamatun kertomukset eivät olisi niin yksityiskohtaisia eivätkä panisi niin suurta painoa hänen sikiämiseensä ja syntymiseensä, olisivat puuttuvat yksityiskohdat hänen lapsuudestaan ja nuoruudestaan merkityksettömiä, eivätkä loisi mitään valoa koko kertomukseen hänen loppuelämästään.

Mutta koska niin monet ovat todistaneet jokaisen tärkeän ja tilapäisenkin tapahtuman, joka viittasi hänen syntymiseensä jopa syntymätapaustenkin, ja koska niitä niin

yksityiskohtaisesti on selostettu, näyttää vaikeneminen hänen nuoruutensa suhteen olevan merkityksellistä. He, jotka pitivät velvollisuutenaan koota, kirjoittaa muistiin ja säilyttää tärkeät ja vähemmän tärkeät kohdat syntymän ja kaiken suhteen joka tapahtui ennen sitä, ovat myös saaneet tietoonsa tosiasioita hänen lapsuudestaan, ja nämä tosiseikat ovat täytyneet olla tarkemmin muistiin merkityt ja useampien henkilöiden tiedossa kuin tapahtumat, jotka koskivat hänen sikiämistään ja syntymäänsä. Miksi sitten vaiettiin ja miksi puuttuvat yksityiskohtaiset tiedot kokonaan, jotka olisivat olleet hyvin mielenkiintoiset ja valaisevat niille, jotka häntä jumaloivat ja pyrkivät palvomaan hänen elämänsä jokaista hetkeä?

Tulkoon sen vuoksi tietoon, että tosiseikat Jeesuksen lapsuudesta ja nuoruudesta ovat olemassa ja sisältyvät niihin asiakirjoihin, joita ne henkilöryhmät ja järjestöt vieläkin säilyttävät, joihin eivät vaikuta uskonnollisten kokousten määräykset eivätkä synoodien julistukset, ja jotka eivät näissä tosiasioissa näe yhdenkään tapahtuman eli sen seurauksen vähentävän Jeesus Kristuksen suuruutta ja hänen korkeinta Mestariuttaan.

Tiedän että muutamat tosiseikat Jeesuksen lapsuudesta ja nuoruudesta ovat eri aikoina ja eri maissa tulleet tunnetuiksi ja jotkut näistä asioista ovat löydettävissä länsimaittenkin mystillisessä kirjallisuudessa. Mutta täysi totuus ja tärkeimmät yksityiskohdat ovat ne järjestöt, jotka hyvin tuntevat niitä, kätkeneet, uskoen olleen paremman pitää niitä salassa kunnes länsimailma olisi valmis niitä ymmärtämään koko rikkaudessaan ja valaisevassa merkityksessään. Nykyään ei ole syytä näitä tosiasioita salata, ja minulla on ilo mainita, että auktoriteetit jotka kirjastoissaan säilyttävät näitä asiakirjoja ja joiden kanssa olen äskettäin asiasta neuvotellut, myöntävät, että länsimailla nykyään vallitseva levottomuus uskonnollisiin kysymyksiin nähden ja etenkin monien miljoonien ihmisten toivo oppia täydellisemmin tuntemaan Jeesuksen elämä, oikeuttaa näiden tosiasian julkaisemisen ensikertaa länsimaitten pyhässä kirjallisuudessa.

Jokainen kristillisten tunnuskirjojen tutkija ja tämän suurmiehen elämän analyysoija käsittää aivan selvästi, että Jeesuksella on täytyneet olla tavallisuudesta poikkeava valmistus ja hyvin perusteellinen kasvatus. Yksistään se seikka, että hän jo aivan nuorena pystyi hämmästyttä-

mään maansa oppineita voidessaan kysyä ja vastata syviin kysymyksiin, todistaa, että häntä elämänsä ensimmäisenä kymmenenä vuonna oli huolellisesti kasvatettu ja harjoitettu. Voimme täydellä syyllä ja järjellisesti otaksua, että hän, ollen Jumalan poika tahi Jumalan lähettiläs, lakkaamatta inspiroitiin ja saattoi välittömässä Jumalan tuntemuksessaan löytää ne valaistut ajatukset, jotka hän lausui. Mutta samoilla järkiperusteilla voimme uskoa, että hänen oli täytynyt saada tämä kasvatustensa ja kouluutustensa tämän maailman kouluissa, mikä teki hänelle mahdolliseksi ilmoittaa ne aatteet ja ajatukset sellaisilla sanoilla ja kielillä, sellaisilla vertauskuvilla, joita joukot saattoivat ymmärtää.

Suurimmat taiteilijat ovat epäilemättä maallanneet mestariteoksensa inspiration vaikutuksesta. Siitä huolimatta, jokaisen mestarimaalarin on täytynyt saada opetustensa tämän inspiration ilmaistemistekniikassa sellaisen välineen kautta joka ajatuksen, aatteen eli kuvan siirtää toisista aivoista toisiin. Suurimmat säveltäjät ovat epäilemättä säveltäneet inspiroituina, ja ovat itse myöntäneet, että kaunein osa heidän sävellyksistään tuli heillekin taivaasta; siitä huolimatta nämä ihmiset täytyivät saada treenauksen sävellystekniikassa voidakseen ilmentää sielujensa inspiratioita.

Vaikka Jeesus olikin täydellisesti henkisesti yhteydessä kosmisen Järjen kanssa ja Jumalan tuntemuksessa, täytyi hänen saada se kouluutus, treenaus ja harjoitus sanojen käyttämisessä ja ajatuksen ilmentämisessä, joka teki hänet kykeneväksi sanomaan kauneimmat asiat kauneimmalla kielellä mitä ihminen saattoi käyttää. Emme voi otaksua kasvattamattoman, kouluuttamattoman ja harjoittamattoman koneen puhuneen sellaisia ajatuksia eikä tehneen sellaisia tekoja kuin mitä hän teki, täydellisessä inspiratiiossaan, ilman valmistusta ja harjoitusta.

Aivan mahdoton on väite, että kaikki sellainen valmistus ja harjoitus maallisissa kouluissa maallisten opettajien ja holhoojain välityksellä, heikontaisi jumalallisen valmistuksen ja ainosyntyisen Pojan oikeuden. Onko meillä syytä uskoa, ettei Jeesuksen äiti opettanut lastaan kävelemään tahi syömään? Tahi tuleeko meidän kuvitella, että nuo seikat olivat jumalallista inspiratiota, ja että hän syntymähetkestään asti osasi nuo asiat? Eikö lopulta pysyessä käveleminen ryömimisen asemasta ole maallisen vii-

sauden ja järjestyksen tulos, eikä kosmoksen laki tai Jumalan määräys, jotka Jumala kaikkien olentojen järkeen inspiroi? Eivätkö määrättyjen sanojen ja kielten käyttö, ja näiden sanojen järjestely kieliopillisiksi lauseiksi ole paremmin ihmissäännön ja määräysten tulos kuin kosminen laki tai prinssiippi? Jos nämä seikat ovat maallisia saavutuksia, tulee niitä oppia ihmisten kautta, ja ihmisten täytyy niitä opettaa.

Jeesukselle varmaan opetettiin hebrean, aramean ja kreikan kielet, emmehän voi otaksua Jumalan inspiroineen näitten kielten taidon Jeesuksen tietoon ilman maallista kasvatusta: sillä miksi Jumala olisi valinnut nämä kolme kieltä ilmaisuvälineiksi hänelle, josta tulisi kaikkien maailman erikielisten kansojen Vapahtaja? Jos Jeesus opetettiin puhumaan, jos hänelle opetettiin monta kieltä, ja tulkitsemaan sielunsa inspiration äänillä ja sanoilla, jotka tekivät sen ihmisille ymmärrettäväksi, ei ole syytä uskoa, etteikö hänelle opetettu muitakin asioita, jotka olivat välttämättömät hänen suuren elämäntehtävänsä täyttämiseksi. Tämä sanottakoon osoittaakseen hänen kasvatuksensa loogillisuus ja ymmärrettävyys, eikä todistaakseen että hän sai sellaisen kasvatuksen.

Löytyy laajoja asiakirjoja jotka todistavat, miten ja missä häntä kouluutettiin, ja niistä tahdommekin nyt puhua.

Olen ensiksikin jo ennen esittänyt, että Jeesus syntyi kahden hartaan Essealaisen perheessä ja Essealaisveljestössä. Tämä jo takasi nuorelle lapselle sen aikaisen missään maassa saavutettavissa olevan korkeimman kasvatuksen. Paitsi että Essealaisten johtamat valmistavat koulut olivat pätevät antamaan jokaiselle lapselle erinomaisen kasvatuksen sellaisten opettajain ja mestarien oppilaina, jotka olivat monissa maissa kouluutetut ja saavuttaneet korkeimmat eettilliset ja kirjalliset oppiarvot, takasi tämä Essealaisten ylläpitämä vuorovaikutus ja yhteys vieraisissa maissa olevien veljespiirien kanssa tälle erikoiselle Jumalan Pojalle ja Essealaisveljeskunnan erikoiskasvatille hyvin täydellisen kasvatuksen.

Syntymäkertomuksessa kerrottiin miten tietäjät, jotka olivat mysteriotemppelein oppineita ja korkeimpien kasvatuserinöiden ylimpiä opettajia, tulivat Jeesuksen syntymäpaikalle häntä kunnioittamaan uuden aikakauden ennenmäärättyinä Avataarina. Tämä tietäjien tunnustus edel-

lyttää, että lasta odotettiin ja toivottiin veljeskunnan ja Suuren Valkoisen Looshin piirissä kaikissa maissa, ja että häntä suojeltaisiin ja ohjattaisiin kautta elämänsä. Luulla tietäjien osoittaneen sellaista kunnioitusta ja palvontaa hänelle, jonka he tiesivät olevan ihmiskunnan suuren odotetun Johtajan, sen jälkeen mitään välittämättä hänen kasvatuksestaan ja kehityksestään, olisi otaksua jotain, joka olisi enemmän mystillistä kuin mikään muu jakso Jeesuksen elämästä siinä valaistuksessa, jonka siihen luo hyväksyty Raamatunkertomus.

Olen kertonut että Jeesuksen syntymän aikana Essealaiset muodostivat suuren salaisen järjestön Galileassa, ja että heillä oli majataloja ja turvakoteja köyhiä ja tarvitsevia varten useissa kohden Palestinaa. He ylläpitivät myös korkeinman Temppelein etäisessä Egyptissä ja pienempiä temppeleitä Palestinassa ja muissa maissa. Huomautan nyt toisesta tosiseikasta, joka on pidetty salassa monta vuosisataa ja joka ehkä valaisee monta outoa sanontaa kristillisessä ja muitten lakkojen pyhässä kirjallisuudessa.

Nazareenit, Nazariitit ja Essealaiset yhdisti yksi harrastus, yksi tärkeä työ, jonka monet uskonnolliset auktoriteetit ja pyhän historian ja ensyklopedian kirjoittajat viittaavat olleen yhden Nazareenien, Nazariitien ja Essealaisten yhteisistä harrastuksista. Tämä työ oli suuren koulun, yliopiston ja luostarin ylläpito Karmelin vuorella. Monelle lukijoista saattaa olla yllätys tämän historiallisen paikan liittyminen Jeesuksen elämään, ja siksi lyhyt selostus Karmelin vuoresta saattaa olla sekä tervetullut että arvokas niille, jotka haluavat tähän asiaan lähemmin syventyä.

Ei ole varmuudella tunnettua, mistä ajasta lähtien Suuri Valkoinen Veljeskunta oli ylläpitänyt Karmelin vuorella sijaitsevalla salaisella ja pyhitetyllä alueella mysteriokouluun. Vanhimmat uskontohistorialliset tiedot tästä vuoresta ovat kertomuksessa Eliaasta ja hänen pojastaan. Vanhat juutalaiset asiakirjat sekä monet roomalaiskatolisen kirkon säilyttämät muistikirjoitukset jotka sisältävät kertomuksia Karmelin vuoren myöhemmistä vaiheista, kertovat siellä olleen jonkunlaisen luostarin tahi tabernaakkelin ja Eliaan mennessään vuorelle ihmetöitään tekemään löytäneen siellä temppelein ja alttarin. Erinäisten asiakirjojen kertoman mukaan tiedetään myös, että monet Suuren Valkoisen Veljeskunnan suurmestareista viettivät osan elämäänsä tällä vuorella temppeleissä tai luostarissa. Pythago-

raskin eli osan elämästään siellä, ja hänen elämäkerrassaan sanotaan Karmelin vuorelle siirtymisestä puhuessa sitä „pyhimmäksi kaikista vuorista ja yleisöltä kielletyksi paikaksi“. Roomankatolisissa asiakirjoissa, jotka ovat pyrkineet tarkemmin perehtymään Karmelin vuoren historiaan sanotaan: „Muinaisaikoina Karmelin pyhyys näyttää olleen muillekin kansoille tuttu paitsi Israelille, joten Egyptin kuninkaan Thothmes III:n valloittamien paikkojen luettelossa N:o 48 mahdollisesti viitataan Karmeliin pyhänä päämaana“. Ne jotka ovat tutkineet Rosenkreutziläisten historiaa, tietävät että Thothmes III oli yksi Egyptin mysteriokoulujen suuria perustajia ja sen liikkeen johtajia, josta syntyi Suuri Valkoinen Veljeskunta. Rosenkreutziläiset asiakirjat myös kertovat että Thothmes III v. 1449 e.Kr. valloitti Karmelin ja luovutti sen niille, jotka tahtoivat tässä suojatussa paikassa ylläpitää koulua ja luostaria mysterio-opetusta varten.

On hyvin tunnettua, että Elias oli Nazariitti, Nazareeni ja Essealainen ja että sekä juutalaiset että roomalaiskatoliset aikakauskirjat todistavat hänen sitä olleen. Tämä ainoa tosiasia jo riittää Eliaan Karmelin vuorella tekemien ihmetöiden luonnetta kuvaamaan sekä vuoren huipulla sijainnutta luostaria ja temppeleä karakteroimaan.

Muinaisten kirkkohistorioitsijain monissa vanhoissa pistekirjoitusluetteloissa ja kirjoituksissa mainitaan apokryffisistä „Eliaan Apokalypsista“, josta 1 Kor. 11: 9:ssä kuten muuallakin Raamatussa sanotaan olevan sitaatteja. Tämän Eliaan vanhan kirjan eli Apokalypsin tiesivät Suuren Valkoisen Veljeskunnan mystikot olevan Essealaisten ja Nazareenien varhaisimman historian ja opetusten pyhän asiakirjan. Ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina ja Mestari Jeesuksen elinaikana järjestön enemmän kehittyneet jäsenet tunsivat hyvin Eliaan Apokalypsin ja käyttivät sitä pyhässä opetuksessa. Mutta kuten monet muutkin hyvin arvokkaat ja valaisevat asiakirjat varhaisimmilta ajoilta, jotka koskivat salaista oppia, kätkettiin tämä kirja yleisöltä ja tuli „kadonneeksi“. Kuitenkin kuuluisa historioitsija Maspero, joka oli Egyptin Rosenkreutziläis-veljeskunnan jäsen, v. 1893 löysi koptilaisen käännöksen siitä eräässä veljeskunnan luostarissa Ylä-Egyptissä. Senjälkeen on monta erikielistä käännöstä siitä löydetty Suuren Valkoisen Veljeskunnan arkistoissa, ja osia siitä on nykyaikana käytetty Rosenkreutziläisten korkeammassa opetuksessa.

Tästä Eliaan Apokalypsistä ja muista Rosenkreutziläisten asiakirjoista opimme paljon Karmelin luostarin ja koulujen perustamisesta, joita tunnettiin nimellä „profeetakoulut“ tai „Essealaiskoulut“.

Vuosien kuluessa Karmelin koulun ja luostarin oppilasmäärä kasvoi niin suureksi, että oli perustettava erikoinen koulukunta, johon nämä oppilaat kuuluivat, ja he ottivat käytäntöön määrätyn puvun ja jäivät luostarin alueelle koko eliniäkseen, paitsi silloin kun olivat muissa maissa lähetysmatkoilla. Näissä luostareissa monet vanhimmat käsikirjoitukset käännettiin ja selitettiin pergamenttilevyille, jotka lähetettiin Suuren Valkoisen Veljeskunnan eri kirjastoihin yli maailman. Monta vuosisataa säilytettiin myös Karmelissa harvinaista kirjastoa. Tämän veljeskunnan jäseniä oli läsnä P.Pietarin puhuessa suurena ensimmäisenä helluntaina ja he rakensivat kappelin pyhän hetken muistoksi. Karmelin vuorella oli monta muuta historiallista muistomerkkiä, kuten profeetakoulu El-Khadr, Eliaan uhrin muistopaikka El-Muhraka, Eliaan luola ja luostari.

Noin v. 400 kristillisen ajanluvun mukaan lakkasi Suuri Valkoinen Veljeskunta pitämästä Karmelin vuoren luostaria ja koulua keskuksenaan ja kirjasto tuhansine käsikirjoituksineen siirrettiin Tibettiin salaiseen luostariin, jossa niitä nyt säilytetään ja missä nyt ylläpidetään maailman suurinta mysteriokoulua ja säilytetään maailman pyhä kirjallisuus. Muutamia vuosisatoja myöhemmin perustettiin munkkikunta Karmeliin, jonka jäsenet vakuuttivat olevansa alkuperäisen järjestön jälkeläisiä ja yhtäkaikki olevansa roomalaiskatolista uskontoa. Tämä ristiriita johti moneen väittelyyn ja päättyi Paavi Innocentius XII v. 1698 antamaan julistukseen; että väite suorasta jatkuvaisuudesta ei ollut oikea ja että järjestö ei ollut missään yhteydessä alkuperäiseen Karmelin veljeskuntaan. Tämä päätös sai aikaan nykyisen Karmeliittijärjestön perustamisen, jonka jäseniä Englannissa nimitetään valkoisiksi munkeiksi, jonka niminen roomalaiskatolinen veljeskunta yleensä tunnetaan karmeliittien nimellä. Tänäkin päivänä nähdään Karmelin vuorella keskellä Essealaisia raunioita karmeliittijärjestön luostari.

Rosenkreutziläisten asiakirjain mukaan Jeesus kuuden vuoden vanhana vietiin Karmelin kouluun ja silloin alkoi hänen valmistuksensa ja kasvatuksensa Jumalan Poikana ja Avataarina. Tämä on riidaton totuus. Se on niin mo-

nessa kohdin ja monella tavalla kirjoitettu ja todettu niin monen myöhemmän tapahtuman kautta hänen elämässään, ettei siitä voi olla mitään epäilystä. Asiakirjat kertovat edelleen, että hän oli lahjakas ja ehkä harvinaisen etevä oppilas. Hänelle annettiin kaikki ne etuoikeudet, jotka koko järjestö sekä Palestiinassa että Egyptissä saattoi antaa sille, joka oli heidän erikoisessa suojeluksessaan ja suurin heidän joukossaan. Kerrotaan myös, että Jeesus tuli kouluun Josef nimellä, ja tämä on toinen kiinnostava totuus niille, jotka haluavat tutustua Jeesuksen elämän yksityiskohtiin.

Raamatun tutkijat tavallisesti olettavat, että lapselle annettiin Jeesus nimi silloin, kun hänet maan tavan mukaan ympärileikattiin. Tätä perustellaan sillä, että häntä myöhemmin sanottiin Jeesukseksi ja että jo ennen hänen syntymistään oli ennustettu, että hänen nimensä oli oleva Jeesus. Luukkaan evankeliumihan kertoo tutun kertomuksen enkelistä, joka ilmestyi Marialle ja toi hänelle tämän sanoman. Tämä sekä Matteuksen samallinen kertomus ovat kuitenkin katsottavat ennustuksiksi. He sanovat yksinkertaisesti, että Maria on synnyttävä lapsen, jota tullaan tuntemaan Jeesus nimellä. Tämän kirjan V:ssä luvussa esitetty historiallinen asiakirja kertoo, että Marialle sanottiin: Pyhä Elämä, joka sinusta on syntyvä, nimitetään Jumalan pojaksi ja on saavuttava nimen Jeesus. Kristillisessä Raamatussa emme löydä mitään kohtaa, jossa sanottaisiin, että Jeesus ympärileikkauksessa ristittäisiin Jeesukseksi, mutta sellaisen sanonnan tapaamme „Jeesuksen lapsuus„ nimisessä evankeliumissa. Nämä lisäykset pantiin evankeliumeihin siinä uskossa, että nimi, jonka hän myöhemmin kantoi, oli annettu hänelle ympärileikkauksessa. Evankeliumit kirjoitettiin paljon myöhemmin kuin Jeesus eli ja sisältävät monta samanlaista perusteetonta arvelua ja johtopäätöstä. Siitä ajasta asti kun opetuslapset tunsivat Jeesuksen tai tulivat hänen kanssaan kosketukseen aina kuolemaansa asti, hänet tunnettiin Jeesus nimellä, jota hän käytti. Ja koskeivat opetuslapset tuntevat eivätkä tavanneet häntä ennen sitä aikaa, ei heillä ollut syytä uskoa hänellä olleen muuta nimeä. Se tosiasia, että sellainen nimi oli hänelle määrätty, ja että hän saavuttikin sellaisen nimen, antaa aihetta tutkistelemaan Jeesusnimen merkitystä.

Tiedämme että sana Kristus johtuu kreikkalaisesta sa-

nasta „Christos“ joka on sama kuin „Messiah“. Saamme tietää, että sana „Christos“ esitettiin muille kansallisuuksille n. 100 v. e. Kr. syntymää, kun Septuaginta valmistettiin ja että sitä käytettiin käännöksenä sanasta „Mashiah“, joka merkitsee „voideltu“ eli täydellisemmin „Jahveh'n voideltu“. Sana eli arvonimi „Christos“ oli ollut käytännössä itämaalaisissa mysteriokouluissa monen varhaisemman Avataarin nimenä eli arvonimityksenä. Cyrus kutsuttiin myös „Christos“ ja 105 Psalmin 15 v:ssä monikkomuoto „Christoi“ käytettiin patriarkkoja tarkoittamaan. Vanhassa testamentissa sana „Christos“ käytettiin merkitsemään juutalaista kuningasta, paitsi patriarkkoja ja Cyrusta, jotka poikkeukset todistavat että sitä käytettiin paljon useammassa kuin yhdessä merkityksessä.

Palataksemme Septuagintaan, tapaamme kreikkalaisen sanan „Christos“ alkujaan olleen Egyptiläinen jumalnimitys. Siinä puhutaan vanhasta Hermeksestä, jonka nimeksi annetaan „Haram Tyrosta“, joka rakensi temppelin ilman melua ja vasaraa. Tätä sanaa vastaa latinalainen Mercurius, kreikkalainen Hermes, egyptiläinen Tahut. Hebrean kielessä „Tahut“, jota joskus kreikan kielessä sanotaan „Thoth“, merkitsee „alla“ ja „alhaalla“. Thoth oli „Maa'n“, egyptiläisen „Maa'n“ eli Maat'in Jumala eli Herra, joka sana merkitsee „totuus“. Ja Maa kheru, joka merkitsee „totiset sanat“ on juuri, josta johdettiin latinalainen muoto „Mercurius“.

Egyptiläinen kirjain eli diftongi: „kh“ on puhaltamalla lausuttu h ja kreikassa tavallisesti käännetty X-kirjaimella ja päinvastoin. Kreikkalaisen X:n arvo on tavallisesti käännetty „ch“. Egyptiläisten kheru olisi niinmuodoin „cheru“ eli „Ch-R“. Nämä kirjaimet muodostavat kuuluisan „XP“ eli ensimmäisen kristittyjen kryptogrammin, jonka itse olen nähnyt piirrettynä Rooman katakombeissa useampiin hautakiviin. Kaikissa kristillisissä historiallisissa asiakirjoissa on yleiseen otaksuttu että tämä „XP“ tarkoitti Kristusta, ja kreikkalaisessa Johanneksen evankeliumissa Jeesus kutsutaan „Logos“, jolla sanalla on sama merkitys. Senvuoksi käy selväksi, että „Christos“ oli arvonimi, jonka erikoisesti hän sai ja saavutti, joka oli syntynyt ja jumaloitiin Jumalan Lähettiläänä.

„Jeesus“ sana merkitsee aivan samaa. Vanhassa testamentissa tavattu vanha hebrealainen muoto sanasta on

Joshua eli Jeshua, ja lausuttiin usein Jesu. Sanan kreikkalainen muoto päättyy s:ään. Alkujaan Jeshua hebrealaisessa muodossa merkitsi „Jahve'n auttama“, kun taas myöhempi hebrealainen muoto merkitsi „vapauttaa“, „peastaa“. Siksi Jeesus tunnettiin Vapahtajan nimellä.

Synoptisissa evankeliumeissa emme tapaa opetuslasten aluksi käyttäneen Jeesus-nimeä, mutta he nimittivät mestariaan „Rabbi“, joka merkitsee „Opettaja“ ja „Adthonai“ merkiten „mestari“, muitten kunnioitusta ja rakkautta ilmaisevien nimitysten kanssa rinnan.

Asiakirja Jeesuksen tulemisesta Karmelin koulun oppilaaksi kertoo sen tapahtuneen Joseph nimellä, hänen olleen Marian ja Josefien pojan ja Zoroasterin, „Jumalan Pojan“ reinkarnation. Toisessa luvussa selostamme miten ja milloin hän saavutti Jeesus nimen.

H. Spencer Lewis, F. R. C.
Mystical Life of Jesus. VIII.
Suom. N. K.

Rytmistä.

Vega-looshissa pidetty esitelmä.

Rytmi on se musiikkielementti, jolle toiset, melodia ja harmonia perustuvat.

Vapaamuurarien tunnuslause: ordo ab chao, järjestys sekasorrosta, ei ole mielivaltaisesti valittu, vaan tämä lausemuoto kuvaa maailmankaikkeuden sisäisintä syytä ja vaatimusta.

Kun Logos luomispäivän aamuna ajatteli itseään ja monistumistaan ilmenneessä maailmankaikkeudessa, muodosti tämä hänen ajatuksensa sanan, rytmin, jonka hän lähetti kaaokseen, siihen ainemereen, josta aikojen kuluessa oli tuleva hänen suunnittelemansa luomakunta. Tämä hänen ideansa painautui jokaiseen atoomiin aineen meressä ja sentähden on kaikella luodulla sama sisäinen olemus. Sama ihannekuva on leimattu kaikkeen. Ne väreilyt, jotka muodostavat tai tulevat muodostamaan täydellistyneen maailmankaikkeuden, ovat siis mahdollisuuksina kaikkialla. Samat lait, jotka johtavat maailmankaik-

keutta kokonaisuudessaan, johtavat pienintäkin atoomia, samoin kuin ihmistä. Jotta me siis voisimme tutkia atoomia tai maailmankaikkeutta, täytyy meidän tutkia ihmistä, ainoata tutkimusvälinettä, josta mitään todellista voimme kokemuksen perustalla sanoa.

Jumala, tai jumalallinen elämä kosmoksessa on siis kehityksen lähde. Itse, jumalallinen elämä ihmisessä, on asteittain kehittyvää elämää. Meidän täytyy saada itsellemme selväksi kosmillisen ja ihmisessä ilmenevän elämän toiminta. Toinen vaikuttaa koko kosmoksessa ja vaikuttaa siis ihmiseen kosmoksen osana. Toinen vaikuttaa ihmisessä aikaisempien asteiden kautta kehittyneenä yksilönä, joka lopulta nousee yksilöllisyyden yläpuolelle. Kun suuri jumalallinen elämä virtaa ulos rakentaen kaikkeuden muotoja, ilmenee se määrätynlaisina väreilyinä ja kukin muodonlaji on erikoisen sysäyksen tulos, joka on lähtenyt väreilyinä elävöittävästä elämästä.

Toinen periaate, joka on mielessä pidettävä, on Jumalan ja kehittyvän ihmisminän kaksinainen ja yhdenmukainen toiminta. Jumala on olemassa siinä Itsessä, joka ihmisessä luodaan ja jokainen kehityssysäys alemmilla asteilla tulee suoraan Jumalasta. Samalla kun Hän luo ulkonaista muotoa, voimistuttaa Hän asteittain sisässä olevaa keskustaa ja Hänen päämääränään on tehdä tämä keskus omaksi kuvakseen. Sitä mukaa kuin tuo keskus oppii vastaamaan ulkoapäin tuleviin väreilyihin, rupeaa se lähettämään itsestään omia väreilyjä. Muodon sisässä tapahtuu siis kaksinainen toiminta ja vähitellen oppii tuo keskus hallitsemaan muotoa, johon se on suljettu. Vähitellen poistaa Jumala oman vaikutuksensa ja jättää itsenäistyneen keskuksen oman kehityksensä varaan. Se rupeaa vähitellen heijastamaan Häntä itseään ja elämään omaa elämänsä. Tarkastakaamme esimerkiksi vanhaa vertauskuvaa: äitiä ja lasta hänen kohdussaan. Elämä virtaa äidistä kohdussa olevaan lapseen, mutta muoto, johon ravinto hänen kauttaan kulkee, kehittyi itsenäisesti. Kuitenkin on tämän elämä kokonaan riippuvainen äidistä ja hänen elämänvirroistaan. Uuden keskuksen rakentaminen jatkuu yhä voimakkaammaksi, mutta vasta sitten kun uusi muoto on kyllin luja voidakseen vastustaa ulkomaailman väreilyjä, pääsee se omaan itsenäiseen elämään. Samoin kantaa Jumala kohdussaan rakkautensa lasta, ravitsee sitä, kunnes se jaksaa elää itsenäisenä elämänkeskuksena.

Ihmisessä uinuvat mahdollisuudet, kosmoksen eri piirien väreilyt, rakentavat ympärillemme erilaisia verhoja jotka kukin vastaavat ulkopuolellemme oleviin kosmisiin väreilyihin. Tässä ovat ainekset siihen tempelirakennukseen, joka meidän on rakennettava Itselle, omalle jumalallemme asuinsijaksi. Väreilyt eroavat toisistaan eri väreilynopeutensa kautta ja aiheuttavat siten eri vaikutuksia. Nämä vaikutukset esiintyvät meidän tajunnassamme erilaisina ominaisuuksina ja kykyinä. Korkein väreilynopeus on eetterillä, joka aiheuttaa äänen, ilma aiheuttaa tunteen, tuli näön, vesi mauan ja maa hajun.

Määrätyllä kehitysasteella rupeaa suuri elämä lähettämään väreilyjä, joiden tarkoituksena on saada älytason aine vastaamaan ja niitä väreilyjä, johon tämä taso vastaa, nimitetään äly- eli ajatusväreilyiksi. Tieteen tutkimilla väreilysarjoilla on oma rajansa kullakin ja voimme niitä väreilyjä, jotka väreilynopeutensa perusteella kuuluvat määrättyjen rajojen sisäpuolelle, nimittää sovitulla nimellä. Ajatustasoa käsittävät väreilyt ovat siis luonnollisesti äly- eli ajatusväreilyjä. Elin, jonka kautta ne toimivat, on sielu ja toiminta, jonka tämä aiheuttaa, on älytoiminta, intelligenssi. Samoin nimitämme tunneväreilyiksi niitä väreilyjä, joita elämä lähettää seuraavan, alapuolella olevan tason aineeseen. Näiden ominaisuutena on ilon ja surun erittelemisen, tuntemisen kyky. Seuraavalla tasolla kehitetään toiminnanhalua, toiminnanvoimaa.

Jumalkipinän, ajattelijan, täytyy määrättyllä asteella ruveta itsetietoisesti järjestelemään, lajittelemaan ja tutkimaan niitä ajatuskuvia, joita hänen mielensä on täynnä, muovailemaan niitä aineksia, joita hän kokemusten kautta on koonnut. Näemme joukon irtonaista muurausainetta. Se on ajatusainetta. Ajatteleminen on arkkitehdin tai rakennusmestarin työtä ja hän kokoaa muurikivet omaan rakennukseensa. Saatuaan ajatustemppeleinsä valmiiksi, rupeaa ajattelijä tutkimaan tunnetasoa. Vapaaehtoisesti hän panee kaikki tunneaineksensa sulatusuuniin, jossa ne alkemiallisen menetelmän kautta muuttavat muotoa, oppien vastaamaan sen korkean tason väreilyihin, jonka heijastus on tunnetaso. Lopuksi kirkastaa hän määrättyjen menetelmien kautta fyysillisen aineen, joten täydellistyneet ominaisuudet pääsevät sen kautta loistamaan ja hän itse jomaan päällä voi elää täydellisen jumalallisen olemisen ti-

lassa. Silloin säihkyvät kaikki elementit hänen aurassaan heijastaen maailmankaikkeutta.

Niin pian kun ihminen on päässyt selville siitä, että hänen itsensä on otettava ruumiittensa luominen omiin käsiinsä, ja on ymmärtänyt olevansa kosmoksen osa ja sellaisena vastuullinen niistä väreilyistä, joita hän ottaa vastaan ruumiisiinsa ja lähettää niistä pois, alkaa hänelle vakava totuudenetsijän elämä. Ohjeita tätä elämää varten olemme saaneet opettajiltamme ja olemme heidän avullaan löytäneet niitä maailmanuskontojen pyhistä kirjoista. Voin tässä siis ainoastaan huomauttaa jo ennen tietämistänne asioista painostamalla sitä muotoa, jossa me täällä Vega-looshissa parhaiten näitä asioita voimme ymmärtää. Meille selviää asia parhaiten, kun ajattelemme eri ruumiitamme soittokoneen kieliksi, joita ajatteliija sisässämme virittää maailmankaikkeuden harmoniaa soinnuttamaan. Mutta voidaksemme suorittaa tätä viritystyötä, täytyy meillä tietenkin olla selvillä soittokoneemme rakenne, meidän tulee tietää, mihin kohtaan ääniavain on sovitettava, jotta saisimme eri kielistä määrätynlaiset kokonaisuuteen soveltuvat väreilymitat tai vaaditun rytmin kaikumaan. Ne, jotka tuntevat esimerkiksi pianon rakenteen, tietävät, että, jotta yksi ääni soisi selvänä ja kirkkaana, täytyy ääniavaimen avulla virittää useimmiten kolmea eri voimakeskustaa eli tukikohtaa. Samanlaiseen tukikohtaan täytyy meidän soinnuttaa kolmen ruumiinkin väreilyt, jotta ajatteliija siltä kohden saisi selvän äänen soimaan. Astraaliruumiin, eetteriruumiin ja fyysillisen ruumiin vastaavien keskuksien täytyy kaikua yhtenä selvänä ja kirkkaana äänenä. Näitä keskuksia nimitetään itämailla tshakroiksi, pyöriksi, koska vastaavan tason aine kussakin pyörii rattaan lailla. Kukin tshakra pyörii määrätyn väreilymitan mukaan, siis määrättyssä rytmissä. Tshakrat vastaavat fyysillisessä ruumiissa hermokeskuksia, joilla taas on sijansa määrättyjen rauhas-ten kohdalla. Itämailla puhutaan tavallisesti seitsemästä suuremmasta tshakrasta, vaikka niitä itse asiassa on niin paljon kuin hermokinppuja on ihmisen fyysillisessä ruumiissa. Sitä paitsi jakavat eri salatieteelliset oppijärjestelmät tshakrat erilailta, riippuen siitä, mitä ominaisuuksia kussakin järjestelmässä erikoisesti harjoitetaan. Mutta ennenkuin ihmisruumiista on muodostunut täydellinen soittokone, on sen jokainen hermokeskus viritettävä muiden ruumiitten vastaavien elimien ja siten myöskin ympäröivän luomakunnan kanssa sopusointuun.

Raamatussa puhutaan toisinaan seitsemästä, toisinaan viidestä tshakrasta. Ilmestyskirjassa esimerkiksi avataan 7 sinettiä. Matheuksen evankeliumissa taas vastaavat nuo viisi leipää, jotka murrettiin kansalle, näitä tshakroja. Näiden pääkeskukset erilainen lukumäärä riippuu vaan siitä, että toisinaan lasketaan päässä olevat kolme keskusta yhdeksi kolmioksi, toisinaan luetellaan ne erikseen. Päässä on siis *plexus sympathicus cerebri*, jonka muodostavat kolme tukikohtaa, käpyrauhanen, aivolisäke ja seulaluun ontelo, indialaisten Sahasvara ja Aguha-tshakram. Kurkun kohdalla on kilpirauhanen ja siinä *plexus laryngeus*, indialaisten Visuddhi-tshakram. Sydämen kohdalla tai vähän keskempänä rintaa *thymus* eli kateenkorvarauhanen ja *plexus cardiacus*, indialaisten Anahata-tshakram. Vatsakuopassa on *plexus solaris*, sanskritinkielellä Manipuraka ja vihdoin vatsaontelon alaosassa *Plexus lumbalis* ja *sacralis*, indialaisten Muladara. Hyvin tärkeitä ovat vielä polvissa *plexus genualis* ja jaloissa *plexus pedalis*. Koska nämä, samoin kuin kämmenen keskessä oleva keskus monella tuntuvat hyvin selvinä, mainitsen niistä tässä. Näiden hermokeskusten kohdalla väreilevät ikäänkuin jonkinlaisena elektromagneettisena induktioonikenttänä ihmisessä olevat aineet siinä rytmisissä, johon ihminen siltä kohden on viritetty. Ne muodostavat ihmisestä radioaktiivisen koneen, joka väreilymittojensa kautta on kiinnitetty eri avaruuden alueisiin. Kaikki nämä erilaiset väreilymitat tai rytmiliikkeet ovat rytmiä siinä rytmien kokonaissummassa, jonka koko ihminen muodostaa, samoin kuin eri ihmisten ja kaikkien maailman olioiden yhteisrytmi muodostaa meidän maapallomme rytmin ja niin edespäin.

Kun nyt ajattelemme ihmistä tällaisena koneena, joka lähettää itsestään eri rytmisissä väreilevää ainetta elämänsä joka hetkenä ja vielä ajattelemme, että koko tämä koneisto soi, sillä liike antaa aina äänen, niin voimme ymmärtää, mikä työ meillä on virittäessämme näitä eri ääniä sopu-sointuun. Ja kuitenkin se on tehtävä. Pyhissä kirjoissa saamme ohjeet tähän työhön ja ne, jotka olivat tilaisuudessa kuuntelemaan P. E:n esitelmää Väinämössä luku-vuonna 1926 muistavat, että hän mainitsi Jeesuksen vuorisaarnan autuudenjulistusten auttavan meitä saamaan haltuumme ruumiimme voimat. Niinpä hän erikoisesti mainitsi, kuinka voimme saada haltuumme kasvuetterin vä-

reilymittoineen ja vastaavine keskuksineen seuraamalla käskyjä, jotka piilevät Jeesuksen autuudenjulistuksessa: autuaat ovat hengessä köyhät, ja kuinka taas koko suuri magneettinen eetterimaailma on hallussamme, jos muistamme, että „autuaat ovat rauhantekijät“.

Vaikkakaan emme näihin asioihin tässä voi tämän enempää syventyä, huomaamme tästä kuitenkin, että erilaisten ominaisuuksien ja kykyjen voittaminen on samaa kuin määrättyjen väreilymittojen luominen omiin ruumiisiimme. Jos vaan käytännössä sovitamme elämäämme tietoisuuden näistä tosiasioista, aukeaa silmämme eteen uusi maailma.

Ajatelkaamme esimerkiksi vihanpurkausta. Mitä se vaikuttaa meihin itseemme, mitä ympäristöömme? Sehän on kuin kanuunanlaukaus, joka särkee ja rikkoo. Ja kun muistamme, ettei tuo vaikutus rajoitu vain siihen, mitä itse näemme ja koemme, vaan että sen aikaansaamat väreilyt laajenevat kaikkiin ainemaailmoihin tehden tuhoa tiellään, niin ymmärrämme, ettei meillä ole oikeutta lähettää itsensä tuollaisia väreilyjä yhdistymään samanmittaisiin kosmillisiin väreilyihin, joiden vaikuttamaa tuhoa emme kykene arvioimaan. Mutta edesvastuun kannamme tästä liikkeellepaneavasta voimasta, sitä suuremman, kuin itsetietoisempia olemme ihmisen voimasta.

Tai jos olemme hermostuneet, toisin sanoen, jos annamme epäsointuisten voimien vaikuttaa itsessämme, niin lähetämme veljiemme joukkoon väreilyjä, jotka koettavat syöstä sopusoinnusta heidänkin ruumiissaan olevat aineet. Tai jos kuljemme ihmisten keskuudessa masentuneina ja mieli lamassa valittaen kovaa elämänkouluamme, niin olemme silloinkin edesvastuussa niistä lamauttavista väreilyistä, joita kuljetamme mukana toisten luokse, toisten koteihin, siten heidän elämänsä raskauttaen.

Ja päinvastoin, jos mielemme on iloinen ja rakkautta ja tyytyväisyyttä täynnä, niin väreilee ympäröivä ainemaailma samassa rytmissä ja me nostamme ja kohotamme kaikkia, joiden yhteyteen tulemme.

Entä sanat, jotka luovina voimina lähtevät suustamme pannen ympäröivän aineen väreilemään. „Ääni ei voi puhua Mestarin kuullen, ennenkun sen haavoittamiskyky on voitettu“ -- sehän on oppilaaksi pyrkivän ensimmäinen läksy. Samaa ovat kaikki suuret opettajat sanoneet: „Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman lähimmäistäsi vastaan“,

oli jo Moseksen käsky. Jeesus sanoo: „Sinun on jokaisesta turhasta sanasta tili tehtävä“ ja hänen apostolinsa Jakob sanoo väärästä puheesta: „Myöskin kieli on tuli, on vääryyden maailma; kieli jäseniemme joukossa osoittaa olevansa se, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elomme pyörän, itse syttyen helvetistä.“ Jos sanamme haihtuisivat kerrallaan, ei niistä näin ankarasti puhuttaisi, vaan kaikki opettajat ovat ajatelleet sitä suunnatonta pahaa, mitä väärä ja rakkaudeton puhe aikaansaa hienommissa maailmoissa luomiensa väreilyjen kautta.

Rauhalliset, sopusointuiset, rakastavat ajatukset ja sanat luovat siunaavia väreilyjä ja niiden väreilyjen kautta „vuotaa viisaus luoksemme“. Sillä ylhäältä oleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaista, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, ei epäile, ei teeskentele. „Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa niille, jotka rauhaa rakentavat“, sanoo apostoli Jakob.

Emme siis tarvitse olla ohjeita ja neuvoja vailla viritäessämme soittokoneitamme. Meidän pitää vain olla alituisessa työssä kuullaksemme Jumalan äänen sisässämme puhuvan.

Enkeli sanoi profeetta Eliaalle: Mene täältä pois ja astu vuorelle Herran eteen. „Ja katso, Herra kulki ohi ja suuri ja väkevä tuuli, joka halkoi vuoria ja särki kallioita, kävi Herran edellä; mutta Herra ei ollut tuulessa; ja tuulen perästä tuli maanjäristys, mutta Herra ei ollut maanjäristäksessä; Ja maanjäristyksen perästä tuli tulta, mutta Herra ei ollut tulessa. Tulen perästä tuli hiljainen humina: Siinä kuului Herran ääni.“

Rauha, rauha, rauha.

K. A.-I.

Uusi herääminen.

Iltauskon siivillä

Tahtoisin lentää sinne,

Missä ikuinen rauha

Ja tahto yhteinen vallitsevat.

*Jumalani, kuinka väsynyt olen
Taisteluissa täällä!
Sammuvan valon mukana menisin
Ja palaisin aamurusotuksen
Ja Nousevan Auringon kanssa,
Kun ei maassa enään olisi muita
Kuin Ihmisen Lapset ja Sinä,
Yksi Tahto ja Rauha ja Valo
Iankaikkisesti.*

E. B. L.

Valkohuntuisten sisarten koti.

Oli ilta. Omaiset jäivät talon ovelle ja minä lähdin huimaavaa vauhtia alas kukkuloita autolla jota lääkäriini ohjasi. Minut vietiin tästä hiljaisesta vuoristokylästä lähimpään pieneen kaupunkiin leikattavaksi. Ajoimme läpi ihanien, tummien pyökkimetsien ja sivuutimme kauniin kylän, jossa oli suuri, vanha luostarikirkko.

Olimme jo laaksossa. Tie kulki laajojen viljapeltojen halki. Vasemmalla pieni joki. Tohtori selitti, että siinä on Aar joki ja että suurempi vähän kauempana oli Tonava. Kyllä ihmettelin sen mitättömyyttä, mutta muistin sitten, että se saa alkunsa joltakin näiltä ylängöiltä, ja onhan sillä sitten aikaa paisua mahtavaksi virraksi, ennenkuin Unkarin tasangoille ehtii. Pieniä kyliä kohosi eteemme tummasta vihreydestä valkoisine taloineen ja punaisine kattoineen.

Aivan toisenlaista on luonto täällä kuin kotimaassa. Suomen 40,000 järveä muistui mieleeni ja kerroin niistä tohtorille. Hän ihmetteli, mutta uskoi todeksi. Tohtorin läheinen sukulainen oli kaatunut Suomessa 1918.

Ajaessani hämärtyvässä illassa läpi tämän viljavan ja ihanan maan, tulin ajatelleeksi, mitenkä ihmiset, jotka ovat saaneet esi-isiltään perinnöksi näin kauniin maan, voivat olla vailla yksimielisyyttä ja ilman veljestunnetta. Tuntuu siltä, että heidän sydämensä pitäisi olla tulvillaan myötätuntoa ja ymmärtämystä toisiaan kohtaan.

Etelän pimeys on laskeutunut yli seudun. Olemme sairaalan ovella. Mustapukuinen ja valkeahuntuinen nunna vie minut huoneeseeni.

Huone on avara. Seinät ja huonekalut valkeat. Ihana vuode vetää väsynttä matkalaista puoleensa ja heittäydyn siihen.

Minut on nukutettu ja leikattu. Kaikki on taas hyvin. On kulunut päiviä ja hetkiä, jotka ovat olleet täynnä sopusointua, lepoa ja rauhaa. Molemmat nunnat, jotka minua hoitavat, ovat ystävällisiä ja lempeitä naisia. Saan vain levätä vuoteessani, ja he täyttävät hymyillen pienimätkin toiveeni. Elän mielestäni kuin sadussa enkä sairaalassa.

Sisaret nousevat aamuisin ylös jo kello 4.30 ja pääsevät iltaisin nukkumaan vasta kello 9—10 ajoissa. Kun ihmettelin työpäivän pituutta, sanoivat he vain „on paljon työtä, emme ehdi muuten.“

Joka aamu on yläkerroksen kappelissa kello 6.30 messu ja sinne rientävät sisaret ja terveemmät potilaat.

On aurinkoinen sunnuntai-aamu. Ikkunasta tulvehtii raikas aamuilma huoneeseeni. Lintujen moniääninen kuoro lähettää kiitoksensa Elämälle. Näen vuoteestani taivaan kirkkaan sinen parvekkeen lasikaton läpi. Siellä on siis ääretön avaruus miljoonine aurinkoineen, tähtineen, ja kumminkin saattaa tämä avaruus niin pehmoisen sinisesti kääriä vanhan maaemon syliinsä. Pallomme keinuu mitaamattoman eetterimeren siniaalloilla. On todellakin rohkeaa elää tällaisella pienellä pallolla. Mutta me ihmiset olemme niin suurenmoisen rohkeita. Me uskallamme hyvin olla tällaisessakin keinussa. Onhan tämä maakamara kestänyt miljoonia vuosia, miksi ei edelleen kestäisi. Me, — ja meidän rakas pallomme, — me olemme todella kaiken keskipiste, me olemme niitä kaikkein tärkeimpiä tekijöitä maailmankaikkeudessa.

Ilmoille kiirivä kirkonkellojen soitto herättää minut ajatuksistani. Sairaalassa kiirehditään aamumessuun, ja pian kajahtavat sisarien heleät äänet kivikäytävissä ja sairaahuoneissa. Pyhäinen tunnelma hiipii minunkin kammiooni. Ihanat neilikat tuoksuavat pöydälläni. Lempeä sisar Mainhulda poimi ne minulle puutarhasta.

Katseeni kiintyy Jeesus Kristuksen ja Madonnan kuviin, jotka ovat seinällä edessäni. Näinä päivinä olen niitä alati tarkannut. Kuvat ovat suuret ja kultakehyksissä.

Ne ovat ainoastaan öljypainoksia jonkun mestarin alkuperäisten maalausten mukaan.

Madonna on vaaalea ja hienon hauras kasvoiltaan. Hänen huntunsa ja pukunsa ovat tummat. Kasvojen ympäri on kääritty vaaalea harsoliina. Kätet ovat rukoukseen liitetyt. Hän rukoilee meidän puolestamme.

Magneetin tavoin kulkevat silmäni yhä uudelleen Mestarin kuvaa kohti. Kankaalle on loihdittu ihanteellisen kaunis ihminen. Hiukset ja poskiparta ovat kastanjan ruskeat. Silmät syvät, viisaat, mutta lempeät. Kasvot itämaisen kauniit. Viitta tumman vihreä ja ihokas punaisenruskea. Taulun alakulmassa on näkyvissä ylöskohotettu vasen käsi. Kämmen on katsojaan päin, etu ja keskisormien ollessa kohotetut suoraan ylös. Käsi on sydämen kohdalla. Taiteilija on tietten pannut tähän vanhan, salaisen merkin.

Minulle muistuttaa merkki mieleen uskollisuutta. „Ole uskollinen pienessä, tinkimättä uskollinen. Jos elämä mielestäsi on evännyt sinulta paljon sellaista, jota nuoruudessa pidit välttämättömänä kehityksellesi, niin ole sittenkin uskollinen kaikille niille yksinäisille hetkille, jotka vievät sinua lähemmä Mestaria.“

Ylös kohotetut sormet kuiskaavat minulle: „Ole valveilla, lapsukainen. Älä nuku. Idässä sarastaa. Aurinko valaa hohdettaan yli avaruuden. Päivänpoika soutaa pitkin sädesiltoja tähdestä tähteen. Elämä väreilee, sykkii maanmatosesta alkaen aina suurimpiin, kaukaisimpiin tähti-usviin saakka. Elämä on ikuinen. Elämä on ääretön ja täynnä kallisarvoisimpia aarteita. Suuri Elämä avaa aarreaittansa ainoastaan sille, joka ei nuku.“

Ihanaa on olla sairaalassa, kun uskolliset ja lempeät sisaret meitä hoitavat. Heidän sylinsä tukee meitä tuskan hetkellä ja heidän pehmeä kätensä hyväilee päätämme.

Katri Thesleff.

Pyrkijän päiväkirja.

7.

Pois velttous, itku ja valitus turha,
 Pois ystävän kaipuu ja lemmen hurma.
 Pois kaikki, mi esteitä tielleni tuopi,
 Ei sieluain vangita enää saa mikään.

Ylläolevan ohjeen kirjoitin itselleni v. 1926, sitä ennen turhaan yritettyäni taistella heikkouksiani vastaan. Naulasin sen vuoteeni yläpuolelle. Sen muisteleminen oli illalla viimeinen ja aamulla ensimmäinen tehtäväni Tulokset näkyivätkin verrattain pian. Terveyteni parani huomattavasti ja sisäinen elämäni muuttui rikkaaksi. Se oli mielestäni niin ihmeellistä, että rupesin innokkaasti tutkimaan eteeni aukeavaa uutta maailmaa. Vetäydyin vapaa-aikoinani yhä enemmän yksinäisyyteen, käyttäen jokaisen hetken lukemiseen ja kokeiluun. Pidän enimmäkseen itseäni kokaniinina. Tarkkasin innokkaasti omaa sieluelämäni ja ajatuksen vaikutusta ulkopuoliseen maailmaan. Muunmuassa määräsin kuukauden alussa myynnin suuruuden, onnistuen yrityksessäni täydellisesti, toverieni ihmeeksi. Saatuaani tarpeelliset todistukset ajatuksen mahdista, sain sisäisen käskyn lopettaa senluontoiset kokeilut. Kun sisäistä ääntä tottelin, sain ajatuksilleni paljon arvokkaamman kohteen: Keinojen miettimisen lähimmäisteni hädän lievittämiseksi. Olen ajatusmaailmassa tehnyt järjestelmällistä, määrätietoista työtä uskaltamatta kuitenkaan „tällä kertaa“ odottaa näkyviä tuloksia. Viime kuukausien tapahtumat ovat kyllä antaneet aihetta päinvastaiseen toivoon. Saa nähdä miten käy!

Koska arvelen, että kokemuksistani ja menettelytavoistani voi olla hyötyä toisillekin itsekasvattajille, kerron niistä hiukan:

Olin sairas, lääkärien kuolemaan tuomitsema. Heidän lausuntonsa mukaan saatoin elää jonkun aikaa siedettävästi vain lääkkeiden avulla. Ainainen lääkkeiden nauttiminen rupesi kuitenkin tuntumaan hyvin orjuuttavalta. Siksi muutuin omaksi lääkärikseni ja ryhdyin käyttämään voimistelua, vettä ja suggestiota apunani. Nousin ylös kello 5. Voimistelin. Siihen kuuluvan syväähengityksen kestäessä mainitsin ajatuksissani niiden ominaisuuksien nimet, joita tahdoin luonteeseeni. Voimistelua seurasi vesihoito (kylmät pyyhkeet, myöhemmin suihku). Senjälkeen vielä voimistelu. Alussa oli vaikeata nousta niin aikaisin. Pian siihen kuitenkin totuun, sillä varhaisessa aamussa on täällä kaupungissakin jotain kiehtovaa.

Päivän kuluessa käytin jokaista hetkeä hyväkseni. Jos kiihkeästi halusin jotain hyvää, esimerkiksi kahvia, kielsin sen itseltäni. Jos kirjoitin huolimattomasti, oli alotettava alusta. Jos luin, oli lopetettava määräjän kuluttua, vaikkapa kaikista jännittävimmässä kohdassa. Jos laskin, oli se osattava tehdä sekaantumatta keskellä suurinta hälinää j.n.e. j.n.e. Tällaisia tilaisuuksiahan löytyy elämässä lukemattomia. Alussa tietysti pahasti kompastelin. Tuntuipa työni joskus turhalta ja tuloksettomaltakin. En kuitenkaan hellittänyt, vaan yritin yhä uudelleen, kunnes sain pienoista esimakua siitä, mitä on olla himojensa ja halujensa herra. Tällä en tahdo sanoa, että olisin voittaja. Hirvittävän paljon on vielä työtä. Pieniinkin leväperäisyys tuottaa uskomattoman suuren tappion.

Taistelu luonteeni perusominaisuutta kiivautta vastaan, oli niin kova päähkinä että minun jälleen oli turvaututtava näkyvään suggestioon. Kirjoitin siis itselleni seuraavan ohjeen:

Tästä lähtien mieles, kieles hallitse,
Visusti syömmehesi paina:
ett puhuminen hopeata on,
mutt vaitiolo kallihimpi kultaa!

Tämäkin ohje tehoi. Puhumiseen nähden ehkä perusteellisemmin kuin olisi suotavaa.

Vaikka alussa ponnistelin yksinäni ilman pienintäkään tukea ulkoapäin, — näkymättömästi sain kyllä apua — ovat työni tähänastiset tulokset suurinpiirtein katsoen tyydyttävät. Voin siis ko'emuksesta sanoa: Itsekasvatustyö ei vaikeimmissakaan tapauksissa ole toivotonta, koska rehellistä pyrkijää ei jätetä oman onnensa nojaan. Työ on kuitenkin paljon helpompaa ja edistys nopeampaa, jos ihminen joskus saa osakseen ystävällisen katseen ja lämpimän kädenpuristuksen.

29. 7. -31. Mietiskelyaihe: „Mitä tapahtuu näkymättömässä maailmassa, ihmisten yrittäessä täyttää puhtauden käskyä?“

Näin korillisen vaatteita. Näkymättömät kädet käärivät sievästi kokoon ja nostivat pois päällimmäisen vaatekappaleen, joka oli märkä ja hieman tahrainen. Sen alla oli hohtavan valkoisia ja hyvin mankeiloituja vaatteita.

Useimmiten onkin kai niin, että vaikka pinnalla on tahroja, löytyy syvemmillä puhtautta.

3. 8. -31. Hyvin kaukana näkyi puiden keskellä verrattain suuri valkea talo. Sen ympärillä oli pienempiä asumuksia. Pääsyn sinne esti muuri, jonka portin lukossa oli avain.

Varmaankin puhtaiden asuinpaikka. Lukossa oleva avain oli ehkä merkki siitä, että jokaisella ihmisellä, joka todella sitä tahtoi, oli mahdollisuus päästä jäseneksi tuohon ihanaan yhdyskuntaan.

4. 8. -31. Laatikko, josta otin esille kylpylakanani. Joukko mustia lintuja pyrähti sitä tehdessäni lentoon, lentäen poispäin.

Niin! Puhtaus karkoittaa pahat ajatukset.

5. 8. -31. Tyyni, kirkas järvenpinta. Seisoin rannalla katsoen kaihoten toista rantaa. Verrattain suuri kivi oli siellä rannasta vähän matkan päässä. Miettiessäni miten pääsisin yli veden, näin itseni näköisen olennon tulevan takanani olevasta pensaikosta, kantaen kainalossaan pienoista venettä. Kun astuin veneeseen, rupesi veden pinta vienosti värcilemään ja omituisesti välkehtimään.

Kai kuvasta siitä, miten personallisuuden on mahdoton yksinään keksiä keinoa toiselle rannalle pääsemiseen. Vasta henkisen minän tullessa apuun, tapahtuu ylimeno vaivattomasti, kauneuden merkeissä.

I. R ö s t.

Mitä muualla tiedetään.

Gandhi Englannissa. Gandhin käynnistä Lontoossa on viime viikkoina paljon kirjoitettu sanomalehdistöissä. Vaikka hän on hellyttämättä taistellut kansansa oikeuksien puolesta Englantia vastaan, on häntä kohdeltu suuremmalla arvonnolla kuin yleensä valtiollista vastustajaa ja kansanliikkeen johtajaa, joka on kärsinyt hallitusviran-

omaisten määräämän vankeusrangaistuksenkin. Heti, kun Gandhi oli tullut Lontooseen, hänet kutsuttiin vastaanottojuhlaan, jonka kveekarit olivat järjestäneet Euston Roadin varrella olevaan suureen juhlasaliinsa. Läsä oli toista tuhatta henkeä, joukossa useita tunnettuja eri taiteenhaarojen edustajia. Mahatma Gandhi otettiin vastaan suurin kunnianosoituksin, ja kokouksen puheenjohtaja, kirjailija Laurence Housman toivotti hänet tervetulleeksi. Gandhi kiitti puhtaalla ja kaikuvalla englannillaan ystäviään näiden osoittamasta myötätunnosta, mainitsi muutaman sanan ajasta, jolloin hän oli ollut Englannissa opiskelemassa lakia neljäkymmentä vuotta sitten, ja lisäsi: „Olen täällä ystäväneni rauhan asiaa ajamassa. Voin sanoa, ilman että minun tarvitsisi pelätä vastaväitteitä, edustavani Intian miljoonia asukkaita, köyhiä, jotka ovat lähellä nälkäkuolemaa ja joilla ei ole ääntä ilmaistaakseen valituksiaan. Minun on pysyttävä valtuuksieni rajoissa, jotka kongressi on minulle uskonut, ja jotka suovat minulle vain vähäisen toimintavapauden. Kaikissa muissa asioissa olen sidottu lähetystehtävääni. Kongressi tahtoo vapautta, sekoittamattoman vapauden. Meidän aseinaamme ovat totuus ja väkivallasta kieltäytyminen“.

Vapaamuurariperiaatteita ja -velvollisuuksia. Preussin suurlooshi „Zur Freundschaft“, jonka päämaja on Berliinissä, on velvoittanut jäseniään noudattamaan seuraavia periaatteita:

1. Saksalaista pääomaa ei saa sijoittaa ulkomaille, ja siellä ennestään mahdollisesti oleva pääoma on palautettava kotimaahan kahden vuoden kuluessa.

2. Valmiita ulkomaisia tavaroita ja ulkomaisia nautintoaineita ei saa ostaa kulutustarkoituksiin. Nautintoaineisiin eivät kuulu hedelmät, vihannekset, viini, tupakkavalmisteet, kahvi, tee ja kaakao.

3. Vehnäjauhojen ja vehnäleivän käyttö on supistettava puoleen entisestään rukiin käytön lisäämiseksi.

4. Virkistysmatkoja ei ole tehtävä ulkomaille kuin joka kolmas vuosi. Itävaltaa ei ole pidettävä ulkomaihin kuuluvana. Tšekkoslovakian ja Tyrolin saksaa puhuvia osia ei ole luettava ulkomaihin neljättä periaatetta tulkittaessa.

5. Käytettävä ja puolustettava puhdasta saksankieltä.

6. Kuuluttava maksavana jäsenenä eräisiin nimeltä mainittuihin saksalaisuutta edistäviin ja puolustaviin liittoihin.

7. Kunniavirka kirkossa, seurakunnassa, sosialisessa, etillisessä tai hyväntekeväisyyttä harrastavassa yhdistyksessä tai nuorisjärjestössä on suotava.

8. On vastustettava kaikkea vääristelyä ja persoonallista vihamielisyyttä politiikassa ja poliittista polemiikkia yleensä, ja on puolustettava puhtaasti asiallista ratkaisua.

On kuuluttava vain niihin puolueisiin, jotka ohjelmassaan ilmoittavat taistelevansa sotasyllisyyssvalhetta ja Versaillesin pakkomääräyksiä vastaan, ja jotka vaativat Saksalle puolustautumisoikeutta niin kauan kuin kansat eivät ole täyttäneet juhlallista aseistariisutumisluopusta.

9. On puolustettava uskontoa ja kirkkoa ateismia vastaan.

10. Kansallisiin tarkoituksiin, jotka liitto on hyväksynyt, on luovutettava vähintään 1 % puhtaista tuloista.

Toinen suurlooshi, „Kansallinen äitilooshi Zu den drei Weltkugeln“, teki vuosikokouksessaan viime toukokuun 9 p:nä m.m. seuraavan päätöksen: „Suuri kansallinen äitilooshi Zu den drei Welt-

kugeln kieltäytyy mitä jyrkimmin kaikista suhteista aikoinaan vihamielisten valtioiden loosheihin ja suhtautuu myöskin torjuvasti kaikkiin pasifistisiin pyrkimyksiin." — Päätös, josta ainakin Ludendorff iloitsee.

Amerikkalaisia veljeskuntia. Amerikka on maa, missä nykyisin on enemmän kuin missään muualla maailmassa erilaisia veljeskuntia. V. 1907 toisena painoksena ilmestynyt A. C. Stevensin „Cyclopaedia of Fraternities“ mainitsee niiden lukumäärän jo silloin 600:ksi. Niiden jäsenten määrä nousee miljooniin, mutta samalla on huomattava, että amerikkalainen kuuluu mielellään useihin veljeskuntiin samanaikaisesti. Etunenässä on luonnollisesti vapaamuurarius lukuisine korkeine asteineen ja sivuasteineen (side degrees). Edelleen ovat huomattavia sotilasjärjestöt ja -liitot, joista tunnetuin on ollut „American Legion“, minkä jäsenet ovat ottaneet osaa maailmansotaan. Useat poliittiset ja isänmaalliset järjestöt, esim. „Sons of Liberty“ ja „Tammany Hall“, palautuvat irlantilaisiin salaseuroihin (esim. „Loyal Orange Institution“). Korkeakouluissa opiskelevat ylioppilaat ovat muodostaneet seuroja, joiden nimenä on kreikan kielen aakkosia (esim. „Phi Beta Kappa“ tai „Chi Delta Theta“). Oman luokkansa, n.s. „friendly societies“, muodostavat „Odd Fellows“, „Foresters“, samaa kansallisuutta yhdistävät, kuten saksalaisten „Harugari“, „Die Herrmannsöhne“ tai „Knights of Phythias“, uskontunnustuksen yhtäläisyydelle rakentuvat, kuten roomalaiskatoililaisten „Knights of Columbus“, „St. Patrick's Alliance“, juutalaisten „Bne Brith“ j.n.e. Lopuksi on lukuisia teosofis- tai mystillishenkisiä järjestöjä, samaa ammattia harrastavia seuroja ja erilaisia kielto-lakiaatetta ajavia yhdistyksiä, joista tärkein on goodtemplarien Suomesakin toimiva järjestö.

Useimmilla näistä veljeskunnista on oma astejakonsa, omat tapanensa ja merkkinsä. Ellei oteta lukuun urheiluyhdistyksiä, jotka useissa tapauksissa liittyvät läheisesti näihin yhtymiin, voidaan väittää, että Yhdysvaltojen yhdistyselämä esiintyy melkein yksinomaan muodoissa, jotka ovat saaneet huomattavasti vaikutuksia vapaamuurarimuodoista, joskaan sisäinen yhteys ei aina ole todettavissa. — Sosiaalivakuutuksen puuttuminen Yhdysvalloissa ja Englannissa on tärkeänä syynä näiden veljeskuntien levenemiseen ja runsaaseen jäsenmäärään.

J. E. P.

Vapaa sana.

Sairaus ja terveys. Luin äskettäin „Tietäjiä“ v:lta 1916. Huomasin niissä pari kirjoitelmaa: „Keuhkotautiparantoloista“ ja „Parantamisasioista yleensä“ ja silloin muistui mieleeni omakohtaisia kokemuksiani sairaudesta.

Sairastuin noin 14 v. sitte, keuhkokuumeeseen ja lääkäri piti tilaani toivottomana. Olin itsekkien samaa mieltä, sillä olin väsynyt elämään ja halusin pois —. Kun sitte eräänä päivänä koetin valmistaa miestäni tulevaan eroomme, huokasi hän raskaasti ja virkkoi:

„Etkö sinä ensinkään ajattele lapsia, minnekkä he joutuvat, jos olisitkin väsynyt minuun ja elämään yleensä. Etkö voi irtaantua

tuosta kuoleman ajatuksestasi? sillä minä olen varma, jos haluaisit vielä uhrautua meidän hyväksemme, sinä paranisit.“

Jäin miettimään tuota ja — häpesin. Olinko todella niin itsekäs, että jättäisin lapseni ja mieheni, jotka minua vielä tarvitsivat? — Samassa hetkessä tein päätökseni: vielä tahdon elää, anna minulle voimaa rakas Isä, että voisin olla joksikin hyödyksi, ja silloin minä tunsin elämän virtaavan suoniini, eikä kestänyt kauvaa, kun pääsin jaloilleni. Parannuttuani menin näyttämään itseäni lääkärille, kuten „spitaaliset papille“, mutta lääkäri ei todennutkaan minua terveeksi, hän ei kai uskonut, noin vain, „ihmeisiin“, vaan julisti minut „keuhkotautiseksi“ ja melkein pakoitti minua menemään keuhkotautiparantolaan. En kumminkaan uskonut sairastavani keuhkotautia, koska tunsin itseni terveeksi, parantolaan menoa en edes ajatellut. Tuli sitten tuo surullinen „kapina-aika“ ja isänmaa kutsui minua työhön. Unohdin, että olin „tuomittu“ ja riensin auttamaan veljiäni. Kaksi vuotta myöhemmin sain pahanlaisen yskän, jonka tähden menin erään vanhan tutun lääkärin luo, olin monasti saanut häneltä avun pienissä sairaustapauksissa, jota nytkin toivoin. Suuri oli kuitenkin hämmästykseni —, sillä hänkin löysi „basilleja“ keuhkoistani ja tautini olevan: „vieläpä pahinta laatua“. Ensin hiukan hämmennyin, mutta lohduttauduin sillä, että enhän ollut pyytänyt tätä elämää yksinomaan itseäni varten, ja mieluumminhan olisin mennyt „taivaaseen harppua soittelemaan.“ Hänkin ehdottomasti vaati minua menemään parantolaan, jos sekään enää auttaisi, sekä lausui: „Ellette nyt aivan heti mene parantolan hoitoon, en voi sanoa muuta kuin, että päivänne on luettu“. Nyt oli hänen vuoronsa hämmästyä kun vakuutin, että en edes ajattelekaan sitä, enkä usko sairastavani keuhkotautia. Parin vuoden ajan kävin hänen pyynnöstään, tutkituttamassa itseäni ja joka kerta hän vakuutti tautini olevan muuttumattoman, mutta kuitenkin ihmetteli minun „sitkeyttäni“, että pysyin hengissä. Kunnes lopulta myönsi minun olevan — „ihmeen“ lääketieteen alalla. Tulkoon myöskin mainituksi, että en muuttanut vähääkään elämän tapojani en myöskään nauttinut lääkkeitä, koska en tuntenut itseäni sairaaksi. Joku kenties ajattelee: „Voihan olla, että kaksi lääkäriä olisi erehtynytkin“ ja miksei — mutta olen nyt, vuosia jalestä, jonkun muun tautitapauksen tähden kääntynyt useampienkin lääkärrien puoleen, ja hekin ovat todenneet vieläkin — keuhkovikani.

En suinkaan millään tavalla tahdo aliarvioida lääketiedettä, päinvastoin kunnioitan kaikkea hyvää, millä ihmiskuntaa palvellaan. Tahtoisin kuitenkin erikoisesti painostaa sitä, että meillä ihmisillä on suuret mahdollisuudet itseemme ja terveyteemme nähden, jos osaisimme epäitsekäinä ja uhrautuvina käyttää fyysisillistä ruumistamme lähimmäistemme palvelemiseen. Jos jaksaisimme unohtaa itseemme tarkoitettua, ettemme aina ajattelisi omaa mukavuuttamme tai hermostuneina kuvittelisi meissä mahdollisesti löytyviä sairauksia, jolloin jo olemmekin sairaita, niin emme hukkaisi kallista elämän aikaa. Kun juuri me, jotka uskomme, tiedämme jälleensyntymisen perustuvan koko olemassa olon tarkoitukseen, tulisi meidän antautua kaikkiallisen elämän käytettäväksi.

Älköön tämä kirjoitelmani saako ketään siihen harhakäsitykseen, että edes luulottelisin olevani „pätevä“ neuvoja jakelemaan, ei suinkaan, sillä tunnen puutteeni ja että en vielä mitään ole.

Lopuksi tahtoisin kiittää Johtajaamme kaikesta valosta, jota olen

saanut ja erikoisesti kesäkurssista, mieleni tekisi huudahtaa, katsokaa, kuinka hän meitä rakastaa! M. P.

Hierarkisuus ja auktoriteettius. Suomalaisen Teosofi-lehden touko—kesäkuun vihossa on pieni maininta siitä vierailusta, jolla Suomen Teosofisen Seuran kutsuvieraat kunnioittivat pääsiäisenä viettänäämme Ruusu-Ristin vuosijuhlaa. Samassa uutisessa on eräs lausunto, josta luulisin voitavan luottamuksellisesti keskustella. Uutisessa sanotaan: „Ruusu-Risti-seura on, kuten kaikki tietävät, täydellisesti hierarkinen järjestö perustuen sen johto persoonalliseen auktoriteettiin, poiketen siten kokonoan T. S:n ja sen perustajien omaksumasta kannasta.“

Hierarkisuudelle ja sen auktoriteetiuudelle asetettu lisämääräys: „persoonallinen“, antaa lausunnolle vissin värityksen. Sillä noin sanottuna on lähellä se ajatus, että hierarkisuus on vain jonkunlaista persoonapalvontaa, joko umpimähkäistä kirkollista uskoa, tai orjamaista pelkoa ja alistumista.

Näinollen kysymme: mitä siis on hierarkisuus ja sen auktoriteettius? Sanomme lyhyesti ja ilman filosofisia johdantoja: elämän oma hierarkia on Kosmos ja sen auktoriteetti on kosmoksen Laki. Tätä kosmoksen hierarkiutta ja sen auktoriteettia ei kukaan voi muuttaa, vaan jokaisen on tietoisesti läpikäytävä kaikki kehityksen muodot ja yhdyttävä elämän täydellisyysvaatimukseen. Niinkuin suuriin laintuntija Jeesus Kristus sanoo: „Kunnes taivas ja maa katoavat, ei yhtään jotaa eikä yhtään piirtoa katoa Laista, ennenkuin kaikki muodot on läpikäyty“.

Mutta onko meillä mitään tietoa kosmoksen hierarkiudesta? On. Ulkonaisella tavalla se näkyy ensiksi siinä, että pienemmät taivaan-kappaleet kiertävät suurempia; planeetat kiertävät aurinkoa, auringot jotain keskusaurinkoa, j. n. e. Toisella ulkoisella tavalla hierarkisuus näyttäytyy siten, että me ihmiset luonnon pakosta ryhmitymme moninaisiksi järjestyksiksi: seuroiksi, yhdistyksiksi ja uskonnoiksi, kansoiksi ja valtioiksi. Hierarkisuus ja sen auktoriteettius näkyy siten, että valta ja johto kaikissa järjestöissä, olkoot ne demokraattisia tai byrokraattisia, loppujen lopuksi keskittyy yksiin käsiin. Ja vaikka nuo järjestöt olisivat sellaisia „nuorisoseuroja“, joissa johto ja valta annetaan vain lyhyeksi ajaksi, niin sittenkin ne ovat hetken kuplia pyrkimyksessä luoda hierarkinen Jumalan valtakunta tänne aineellisen ihmiselämän henkisesti pimeään kaookseen.

Mutta kun ihmiset, jotka noissa demokratioissa tai byrokratioissa toimivat, niitä muodostelevat ja johtavat, ovat tietämättömiä varsinaisesta tehtävästään, eivätkä niinollen halua tietoisesti yhtyä kosmillisen hierarkian auktoriteettiin (toisin sanoen Mestarin siveelliseen oppiin, joka sellaisenaan edustaa kosmoksen majesteettiutta), niin nuo demokraatit ja byrokraatit vuorostaan joko hajoavat suoraa päätä tai syöksyvät erääseen kolmanteen, s. o. tyranniuteen, joka niinollen on demokratioiden ja byrokratioiden yhteinen hauta, sulatusuuni kiirastulineen ja manaloiineen.

Suuri ihmiskunta, joka elää tietämättömyyden tilassa, eikä halua yhtyä tietoisesti Mestarin siveysoppiin, elää juuri tuollaista demokraatia-byrokraatian ja tyranniuden murheellista kiertokulkua. Kirkot johtoiineen ovat luisuneet samaan kaikkinelevään pyörteeseen.

Teosofian, niinkuin myöskin suurien uskontojen alkuperäinen tehtävä on: kasvattaa meitä tietoiseen yhteyteen kosmoksen hierarkisen auktoriteetin kanssa. Ja ensimmäinen kokemusperäinen tieto

tästä auktoriteetista on karma. Karmassa ilmenevää auktoriteettia ei kukaan voi välttää. Mutta tästäpä johtuu, ettei pelkkä tieto karmasta riitä. Jotta karma voitettaisiin, täytyy saavuttaa myös taito. Saavuttaakseen taidon, osatakseen, niinkuin Jeesus sanoo, „kaikki muodot läpikäydä“, täytyy ihmisen tulla työtoveriksi voittavan auktoriteetin kanssa, sen kosmillisen Valon, sen Viisauden ja Rakkauden kanssa, sen Jumalan Tahdon kanssa, joka aina voittaa.

Tämä kosmoksen majesteetti, niinkuin edellä sanottiin, ruumistuu historiallisessa Mestarissa, täydellisimpänä Jeesus Kristuksessa. Tästä johtuu, että Mestareiden Valkoinen Veljeskunta on myös hierarkinen. Ja tästä vuorostaan johtuu, ettemme aikaansaa mitään pysyväistä maan päällä, ellemme yhdy Mestarin johtoon.

Tulemme sitten tärkeään asiaan. Kun sekä karmamme on voitettava että ruumiimme rakennettava Pyhän Hengen temppeliksi täällä maan päällä, niin vaatii tämä, että meidän johtava Mestariimme on julkinen, ruumistunut Mestari. Jos Mestariimme olisi vain näkymättömissä, niin se ei paljonkaan merkitsisi. Sillä näkymättömässähän on itse Ehdotonkin. Näkymättömän Mestarin seuraaminen avaa vain sen vaaran, että mikä tahansa ilmapallan peikko, pimeyden häijy henki voisi pukeutua Mestarin muotoon, valkeuden enkelin kaapuun, ja johdattaa ojasta allikkoon. Ruumistunut Mestari taas on ensisijassa historian Mestari. Niitä ovat kaikkien suurien uskontojen Mestarit. Mainitsemme niistä vain Buddhan ja Jeesus Kristuksen.

Lisäämme vielä, että on turhaa puhua Mestarista ilman historiallisen Mestarin antamaa siveellistä mittapuuta. Mittapuu on Mestarin oppi, ennen kaikkea Vuorisaarna.

Kun emme siis missään seurassa, kirkossa tai valtiossa voi välttää jonkunlaista auktoriteettia, niin miksi emme yrittäisi tietoisesti yhtyä parhaimpaan auktoriteettiin? Sillä on toiselta puolen huomattava, että mitä kauemmin me yritämme ilman ruumistuneen Mestarin oppia, sitä suuremmiksi me paisutamme ihmiskunnan tuskat ja kärsimykset.

Siirtykäämme nyt Ruusu-Ristin auktoriteettiin. On huomattava, että teosofisina työntekijöinä meille tuli välttämättömäksi järjestyä uudeksi seuraksi nimenomaan sentähden, että emme halunneet luopua historiallisen Mestarin opista. Ruusu-Risti on siten uutta ja käänteentekevää, että se on alunperin yrittänyt tietoisesti asettaa kosmoksen auktoriteettiin, Jeesuksen Kristuksen oppiin, Vuorisaarnaan. Kuinka Ruusu-Risti tulee siinä jatkuvasti onnistumaan, se on taas toinen asia. Tärkeä asia nyt aluksi on tietoinen ymmärrys siitä, että Vuorisaarna sisältää ne vähimmät siveelliset ehdot, joiden pohjalla mitään pysyväistä voidaan rakentaa, ja että ilman Vuorisaarna ovat kaikki seurakirkot ja valtiot, kaikki „mestarit“ ja „kristukset“ vain juoksevilla hiekalla seisovia.

Nyt voi joku kysyä: „Mutta miksi ihmeessä te kuitenkin otitte johtajaksenne p-sonallisen, ruumiillisen ihmisen?“

Voineehan noinkin kysyä. Mutta vastaus on selvä: kun järjestö on ruumiillisella tasolla, niin täytyy se olla sitä kokonaisuudessaan, siis johdossaankin.

Vielä voi joku kysyä: „Mutta miksi te valitsitte johtajaksenne nimenomaan kirjailija Pekka Ervastian?“

Tähänkin on asiallinen vastaus: Pekka Ervast oli pätevin joukosta ja sentähden itseoikeutettu. Hän oli pannut kaikkensa teoso-

fisen työn alttarille, oli osoittautunut sekä kykenevimmäksi työnte-kijäksemme että uskollisimmaksi H. P. Blavatskyn lausumien periaatteiden ja historiallisen Mestarin opin kunnioittajaksi. puoltajaksi ja seuraajaksi.

Tätä seikkaa ajatellessa on kiintoisaa lukea mitä herra Ervastian nuoruuden työtoveri, liian nuorena kuollut V. H. Valvanne kirjoitti amerikkalaiseen „Teosofian Valon“ joulualbumiin v. 1913. Koska mainittu kirjoitus lienee tuntematon useammille meikäläisille, niin otan sen tähän miltei kokonaan. Näin V. H. V. kirjoittaa:

Pekka Ervast, jota voi sanoa suomalaisen teosofisen liikkeen cloonherättäjäksi . . . syntyi samana vuonna kuin T. S. perustettiin, 26 p jouluk. 1875. Isänsä oli valtion virkamies, asessori P. E. Ervast, tarmokas työn ja järjestyksen kannattaja. Äitinsä oli lempeä, enkelimäinen olento, joka ihmeellistä kyllä, omalla intuitionillaan oli vapautunut dogmien orjuudesta ja istutti poikaansa pienestä asti luonnollisen uskonnon perusteet, ilman paholaista ja helvettiä. Äiti kuoli Pekan ollessa kahdeksanvuotias ja siitä asti oli pojan lapsuus ja nuoruus yhtämittaista kärsimystä. Löytämättä moniin aikoihin kumppaneita, jotka olisivat hänen syväsisältöistä luonnettaan ymmärtäneet, hän eristäytyi kirjojensa ja tutkimustensa ääreen ja vietti aikansa kodissaan . . .

Minkälaiset ajatukset hänet saattoivat heittämään hyvästit entiselle yhteiskunnalle, on hän itse haahmotellut „Haaveilija“-kirjassaan. Teosofialla ei ollut vielä mitään maanalaa raivattuna Suomessa, joten päätös sen edestä työskentelemiseen merkitsi heittäytymistä suorastaan pimeään tuntemattomuuteen . . .

Kirjojensa kautta on Pekka Ervastian maailmankatsomus laajalti tunnettu suomalaisten kesken ja puhujana hän on unohtumaton. Suomessa lienee tuskin toista puhujaa hänen vertaistaan. Mestari-lisesti hän hallitsee ainettaan ja pitää kuulijakuntaansa kaiken huomion kiinnitettynä viimeiseen asti. Puheessa on tasapuolisesti edustettuna sekä voima, tunne että ajatuksen terävyys ja asiallisuus. Vuodesta 1905 hän on toimittanut „Tietäjä“ (alusssa „Omatunto“) lehteä ja vuodesta 1908 hoitanut teosofista kustannusliikettä. Vuonna 1910 hän yhdessä lähimpien aatetoveriittensa kanssa perusti Oulunkylään teosofisen „päämajan“. Täten ottaessaan päälleen suurta rahallista edesvastuuta hän näyttäytyi yhtä tarmokkaaksi finanssimieheksi kuin hän ennen oli tunnettu aatteen miehenä.

Persoonallisuutena on Pekka Ervast tavattoman voimakas ja hallitsee ehdottomasti kaikkea ympäristöään. Samalla on hänellä kuitenkin harvinainen vastaanottamiskyky, jolla hän kykenee sulattamaan toisten sielujen omituisuudet ja löytämään, mitä he tarvitsevat henkiseksi kasvukseen. Näin hän kykenee varomaan yksipuolisuuksia ja seuraten laajalti maailman kirjallisuutta hän kykenee itseensä yhdistämään mitä erilaisimmat näkökannat, milloinkaan hukuttamatta omaa yksilöllisyyttään. Ankarata koulua käyvät ne, jotka ovat hänen ympärillään, sillä hänen totuudenvaistonsa on läpituokeva pienimpiin yksityiskohtiin saakka eikä salli minkään peitetyn paban juurtua ja versoa.

Pekka Ervast on naimaton eikä valitse ystäviään säädyn ja oppineisuuden eikä ulkonaisten etujen perusteella vaan ainoastaan heidän sielunsa salaisen yhteistunteen nojalla. Niinkuin kaikkia suuria yksilöitä, häntä barvat täysin ymmärtävät, mutta teosofit ovat oppineet luottamaan silloinkin kun eivät ymmärrä. Ja ulkopuolella teo-

sofisen leirin monet ajattelevat häntä siunaavasti, sillä, kuten eräs näistä ulkopuolisista sanoi, „Pekka Ervast on suurimpia siveellisiä voimia Suomessa“.

Näin kirjoitti nuori V. H. V. v. 1913. Oma kokemukseni yhtyy tähän V. H. V:n lausuntoon. Sillä niihin aikoihin olin minäkin jo päässyt sisälle P. E:n vaikutuspiiriin. Myöhemmin tuli hajaannus. Tuli maailmansota ja Idän Tähti; jotka perusteellisesti järkyttivät T. S:aa. Nuori V. H. V. seurasi T. S:n virallista auktoriteettia, kun P. E. sensijaan pysyi koko ajan historiallisen Mestarin, H. P. B:n, Buddhan ja Jeesus Kristuksen kannalla, jotka yksimielisesti olivat hyljänneet m. m. sodan.

Juuri noina maailmansodan ja Idän Tähtien aikoina saimme me järkyttävän ja mieleenpainuvan opetuksen siitä, mikä suunnaton arvo on historiallisen Mestarin opilla ja auktoriteetilla, nimenomaan Vuorisäärnällä, ja kuinka arveluttavaa toiselta puolelta on umpimähkäinen huutaminen: „Herra, Herra!“ Noiden kokemusten ja järkytysten jälkeen P. E. seiso i keskellämme entistä selväpiirteisempänä. Hänen kaltaistaan toista emme johtajaksemme löytäneet. Jos olisimme löytäneet, niin miksi emme olisi valinneet? Mutta nyt emme löytäneet. Emme ulkomailtakaan. Siksi valitsimme hänet johtajaksemme. Kuitenkin on heti lisättävä, että emme vain me ole valinneet P. E:ia johtajaksemme, vaan myöskin hän on valinnut meidät työtovereikseen. Ja vielä tähänkin on lisättävä, että niinkuin Kohotalo on valinnut kunkin ihmisen omalle paikalleen, samoin kosmoksen hierarkkinen auktoriteetti on valinnut P. E:n yhteisen tehtävämme johtajaksi ja meidät kaikki, jotka itsekin kutsun kuulemme ja sitä seurata tahdomme, hänen työtovereikseen.

Jos siis haluamme sanoa, että R.-R.-seura on „täydellisesti hierarkkinen järjestö perustuksen johto persoonalliseen auktoriteettiin“, niin on se vain yksi puoli totuudesta.

Edelläsanoista käynee selville, miksi Ruusu-Risti on hierarkkinen ja miksi Pekka Ervast on sen Johtajana. Että P. E. on johtajamme, se on historiallinen välttämättömyys, johtuen siitä, että Ruusu-Risti yrittää tietoisesti yhtyä historiallisen Mestarin auktoriteettiin eli opetukseen, kosmoksen hierarkkiseen lakiin. J. R. H.

Uusia kirjoja.

Muuan kiintoisa kirja. Äskettäin on meillä Suomessa ilmestynyt eräs islaminuskkoa käsittelevä kirjanen, joka varmasti on kiintoisa meille ruusunristiläisille, suurten uskontojen tutkijoille. Se on englantilaisen loordi Headleyn kirjoittama „Heräämiseni Islamiin“. Tämä hehkuva eluinen totuudenetsijä on kristinuskosta kääntynyt islamiin ja kertoo kirjasessa vaiheistaan, arvostellen kirkkokristillisyyttämme sangen ankarin sanoin ja tuoden Koraanin pohjalla uskonnostaan pääkohtia esille. Muotojen takaa hän etsii henkeä, sitä henkeä, joka kirkkaimpana kaikesta paljastuu hänelle Jeesus Kristusta seuraavalle islamin pyhän profeetan opetuksista. Monissa kohdin totuudenetsijöinä olemme yhtä mieltä hänen kanssaan, mutta useat ovat myös ne ajatukset, joista kantamme poikkeaa. Joka tapauksessa, — opettavainen kirja! Sen on omalla kustannuksellaan

toimittanut julkisuuteen eräs tamperelainen muhamettilainen kauppias, nousevaa moslemi-nuorisoa varten.

Hinta on nidottuna 15: — mk. Saa tilata R.-R.-kustannusliikkeestä Meritulink. 33. A. R.

Toinen kiintoisa kirja on Eetu Vuorion äsken ilmestynyt teos *Suomalaiset Välimeren auringon alla*. Tekijä on, kuten hän itse sanoo, nähnyt „kaukaisessa menneisyydessä suuren ja mahtavan kansan, jonka vaiheet kiehtovat mieltäni ja kiitävät sieluni silmien ohitse kuin jännittävän ja kirjavan romaanin tapahtumat“. Tämä Europan vanhin kansa oli Suomen suvun esivanhemmat. Se oli loistava sivistyskansaa ja sen pesäpaikkana oli muinoinen Kreetan saari. Sieltä Suomen suku levisi sekä pohjoiseen Itämeren seuduille että etelään Afrikan sisämaahan. Tekijä on nähtävästi paljon ajatellut ja lukenut, hänen tyyliinsä on eloisa ja helppotajuinen, hänen kirjansa on sanalla sanoen jännittävä. Kirjan hinta on Smk. 25: —. Sitä voidaan tilata suoraan tekijältä, os. Kuopio, Minna Canthink. 10 esim. postitunnokolla 4 Smk. 28; 65 P. E.

Suomen heimon kirja, kodeille ja kouluille kirjoittanut Lauri Kettunen, on kolmas huomiota ja rakkautta ansaitseva kirja. Jos Eetu Vuorion kirja vie meidät mielikuvituksen siivillä lauas kauas muinaisiin aikoihin, kertoo puolestaan professori Kettusen kirja Suomen suvun eri kansojen historiallisista vaiheista ja nykyisistä oloista. Edellinen osa tekee lyhyellä ja elävällä tavalla selkoa sekä suomalaisten että Suomen sukukansojen levenemisestä, niiden asutuksista ja kielistä. Jälkimäinen osa on kiinnostava kuin parhain romaani. Siinä tekijä kertoo omista matkoistaan Ruotsin, Inkerin, Itäkarjalan, Venäjän, Eestin, Liivin ja Unkarin suomalaisten tai suomensukuisten kansojen luo. Hänen kertomuksensa ovat yhtä liikuttavia kuin opettavaisia ja herättävät lukijan sydämessä rakkautta ja lämpöä noita kaukasiakin sukulaisia kohtaan. Kirja on runsaasti kuvitettu ja liitteinä on huvittava näyte Suomen murteista ja lähisukukielistä. Kustantaja on Werner Söderström O.Y. ja hinta Smk. 20: —. P. E.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut syyskuun 20 p:nä *Nykyisen ajan ongelmat ja teosofia*, 27 p:nä *Missä pelastus?* lokakuun 4 p:nä *Jeesuksen käskyt ja huolemanjälkeinen elämä*, 11 p:nä *Älkää ollenkaan vihastuko* ja 18 p:nä *Puhtauden käsky*.

Helsingin Ruusu-Risti piti julkisen keskustelukokouksen lokakuun 4 p:nä. Keskusteltiin kysymyksestä, miten henkinen elämä voi auttaa maallisia asioita, ja innokkaaseen sananvaihtoon ottivat osaa monet sekä jäsenet että vieraat.

Kulmakoulun oppilasmäärä on tänä syksynä 187, mikä puolestaan todistaa, että koulu on suosittu ja tarpeen vaatima.

Opistola on myös saavuttanut menestyksen, joka todistaa, että se elää yleisön tajunnassa hyödyllisenä ja ajan vaatimana laitoksena. Sen oppilasmäärä nousee kahteen sataan.

Helsingin R.-R.-Ompeluryhmän myyjäisissä arvottavina olleet esineet lankesivat arvalle n:o 14, jonka omistaja oli neiti Lempi Lieno Helsingistä.

Hämeenlinnan Ruusu-Risti-ryhmä alkoi nykyisen syyskausitoimintansa tiistaina syyskuun 22 p:nä, mutta jo seuraavana tiistaina päätettiin vaihtaa ryhmäkokouspäiviksi sunnuntait katsoen päivän pyhäiseen merkitykseen ja siihenkin, että jäsenillä sunnuntaisin olisi vapaampi tilaisuus kokoontua kuin arkisin. Tutkimusaineeksi otettiin „Hiljaisuuden Ääni“.

Paikallisten tuulten vaikutuksesta on osanottajain määrä ryhmäkokouksissa pysynyt pienehkönä tapaillen pyhää seitsenlukua — mikä johtunee kohtalosta; sillä: „Kohtalon täytyy saada maagikoida, ja mikäli se saa maagikoida, se työskentelee elämän edistämiseksi.“

Kohtalo maagikoi nykyisin koko ihmiskunnankin kanssa koettaen saada sitä ymmärtämään, ettei sen elämä edisty riistolla ja tappamisella, vaan pyrkimällä järjestämään koko maapallon ja ihmiskunnan olot vähitellen kuin yhden perheen tasapuoliseksi taloudeksi, jolloin kyllä maapallon resursit riittävät todellisen ihmisarvon mukaiseen elämään.

O. K:ta.

Mielet ovat olleet kuohuksissa n. s. Saarenheimon asian eli Tattarisuon salaisuuden johdosta. Ruusu-Ristin, Panacean ja P. E:n nimet tulivat äkkiaarvaamatta — joskin ansaitsemattomasti — myös kuuluisiksi tämän asian yhteydessä, mikä antoi aihetta eräälle ystävälle kirjoittaa P. E:lle: „Minulle on tämän jutun yhteydessä tuottanut jatkuvasti ainoastaan sanomatonta onnea tunnustaa kuuluvani Ruusu-Ristiin ja samalla ainutlaatuista nautintoa ilmoittaa olevani Panacea-tilkun omistaja ja käyttäneeni sitä.“

Veikko Palomaa haluaa taloudellisesti vaikean ajan takia myydä omistamansa kirjan *The Secret Doctrine*. Tämä englanninkielinen Salainen Oppi on korukansiin sidottu viitenä eri osana. Se on uusi ja puhdas. Kirjakauppahinta on Smk. 600:—, mutta V. P. myy sen puolella, jos ken tahtoo häntä hädässä auttaa. Hänen osoitteensa on: Jurva, Niemenkylä.

Ruusu-Ristin Kustannusliike sijaitsee Meritullink. 33:ssa, Helsinki. Kirjatilaukset ja rahat lähetetään osoitteella: Herra Wald Kaade, Meritullink. 33, Helsinki. Liike myy sekä omia että kaikkia toisiakin teosofisia kirjoja. Lukupiirit ja opiskeluryhmät voivat sentähden tilata kirjansa sieltä. Toimisto on auki maanantaisin ja torstaisin kello 1/2 6—7 ja useimpina iltoina myöhemmin. Sunnuntaisin myydään kirjoja P. E:n luennon yhteydessä.

Lokakuun jäsenavustukset suoritetaan R. R:n rahastonhoitajalle, herra Esko Koivistolle, os. Alppik. 13, Helsinki.

Horoskooppeja laatii taas insinööri Leo Krohn, os. Kauppiask. 8, Helsinki. Ne maksavat nyt vain Smk. 100:— ja puolet hinnasta lahjoittaa tekijä Ruusu-Risti-Järjestölle. Tilattaessa on ilmoitettava nimi, syntymävuosi, -kuukausi, -päivä ja jos mahdollista -hetki sekä syntymäpaikka.

Tampereen Ruusu-Risti toimeenpani Blavatsky-juhlan lokak. 19 p:nä Kaupungintalolla. Ohjelmassa oli Helvi Leiviskän pianonsoittoa, Niilo Aaltosen lausuntanumero, Marja Kuutin yksinlaulua ja Pekka Ervastin esitelmä. Helvi Leiviskä ja R.-R:n johtaja olivat kutsusta saapuneet Helsingistä.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitomuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asiantuntemuksemme kelloseppänä.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

Suomen Teosofisen Seuran kirjallisuuden

ALENNUSMYYN TI.

- Anni Aho*, JÄLLEENSYNTYMINEN uskonnollisena ja filosofisena oppina. Entinen hinta 8 mk. **nyt 4 mk.**
- Annie Besant*, AIKAIN VIISAUS, teosofisten oppien pääpiirteet. Ennen 35 mk., sid. 45 mk., **nyt 16 mk., sid. 28 mk.**
- Annie Besant*, ELÄMÄN ARVOITUS. Ennen 6 mk. ja 10 mk., **nyt 3 mk. ja kuvitettuna 6 mk.**
- Annie Besant*, TAJUNTA, yliaistillista sielutiedettä. Ennen 30 mk. ja 40 mk., **nyt 10 mk., sid. 20 mk.**
- Annie Besant*, KOLME TIETÄ Jumalan yhteyteen. Ennen 8 mk. ja 15 mk., **nyt 4 mk., sid. 10 mk.**
- C. Jinarajadasa*, TEOSOFIA JA NYKYAIKAINEN AJATTELU. Ennen 20 mk. ja 27 mk., **nyt 9 mk., sid. 16 mk.**
- J. Krishnamurti*, ONNEN VALTAKUNTA, Ennen 12 mk. ja 20 mk., **nyt 5 mk., sid. 12 mk.**
- C. W. Leadbeater*, TEOSOFIA. Ennen 15 mk ja 22 mk., **nyt 7 mk., sid. 14 mk.**
- C. W. Leadbeater*, SELVÄNÄKÖ (Clairvoyance). Ennen 16 mk. ja 23 mk., **nyt 8 mk., sid. 15 mk.**
- C. W. Leadbeater*, IHMINEN NÄKYVÄISENÄ JA NÄKYMÄTTÖMÄNÄ. 26 värikuvaa. Ennen 60 mk., **nyt nid. 20 mk.**
- C. W. Leadbeater*, MESTARIT JA POLKU. Kuvitettu. Ennen 60 mk. ja 72 mk., **nyt 20 mk., sid. 32 mk.**
- C. W. Leadbeater*, ÄLYTASO YNNÄ TAIVASMAAILMA. Ennen 15 mk. ja 20 mk., **nyt 6 mk., sid. 12 mk.**
- H. S. Olcott y.m.* TEOSOFINEN SEURA, ensimmäiset 50 vuotta. Ennen 12 mk. ja 18 mk., **nyt 4 mk. ja 10 mk.**
- van der Leeuw*, LUOMISEN TULI. Ennen 25 mk., **nyt nid. 12 mk.**
- Ernest Wood*, SEITSEMÄN SÄDETTÄ. Ennen 35 mk. ja 45 mk., **nyt 16 mk., sid. 26 mk.**

**Ruusu-Ristin Kustannusliike (Meritullink. 33),
Kirjakauppa Mystica ja
Teosofinen Kirjakauppa (Kansakoulukatu 8)**

myyvät näitä kirjoja Helsingissä. Maaseututilauksat lähetetään suoran kustantajalle. Vähintään 50 mk:n tilaukset toimitetaan lähetysvapaasti.

Suomen Teosofinen Seura
Helsinki. Kansakoulukatu 8.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	289
Enkeli	292
Muistelmia H. P. B:stä	293
Maa	312
Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu	313
Olen rakastanut	317
Pyrkijän päiväkirja	321
Mitä muualla tiedetään	323
Uusia kirjoja	326
Kysymyksiä ja vastauksia	329
Vapaa sana	329
Tien varrelta	332

Kannattakaa ruusuristihenkistä kasvatustyötä
ostamalla

Kulmakoulun pika-arpoja

Yhdellä arvalla voi voittaa 2 voittoa, joiden yhteinen arvo on 125,000 mk. Jokainen numeroitu arpa voittaa jonkun pikavoiton, jonka arvo on 25 mk:sta 25,000 mk:aan. Näiden kesken arvotaan sitten vielä n.k. päävoitot arvoltaan 12,000—100,000 mk.

Voittojen jako joka arkipäivä, paitsi ei lauant. kello 14—17.
Asiamiehiä otetaan palkkiota vastaan.

KULMAKOULUN ARPAJAISTOIMISTO

Helsinki

Meritullinkatu 33

Puh. 29 906

*Yksinkertaisin ja helpoin tapa
tehdä Ruusu-Risti-työtä
on avustaa*

R.-R:n TALORAHASTOA

R.-R:n jäsenet saavat tätä tar-
koitusta varten erikoisia säästö-
lippaita, joiden sisällys tilitetään
tammi-, huhti-, heinä- ja loka-
kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä
lahjoituksia otetaan kiitollisuu-
della vastaan. Lähemmin Talorahaston hoitajalta: Yrjö V. Rimpä, Helsinki, Vuorikatu 18 F

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua
koteihin, opastaen potil. lääkä-
reille ja sairaaloihin, noutaen ne
asemalta eri pyynnöstä. Hyvä
koti lääkärihoitoon saapuville ja
toipuville. Omist. sairaanhoit.
Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

MYSTICA

Helsinki, Kaisaniemenk. 7.

Puh. 23125

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Sir Arthur Conan Doyle, Sherlock Holmes-kirjojen kuuluisa tekijä, ryhtyi 80-luvun loppupuolella tutkimaan spiritistisiä ilmiöitä. Hän oli kauan skeptikkona, mutta tuli vihdoin vakuutetuksi siitä, että spiritismi oli uusi ilmestys, uusi evankeliumi annettu pimeydessä vaeltavalle ihmiskunnalle: ihminen oli kuolematon henki ja eli henkimaailmassa ruumiillisen kuoleman jälkeen; maan päällä elävät ihmiset ja vainajat henkimaailmassa saattoivat n.s. mediumein välityksellä olla kanssakäymisessä toistensa kanssa. Tohtori Conan Doyle oli saanut niin lukuisia ja epäämättömiä todistuksia tästä spiritistisestä totuudesta, että hän maailmansodan jälkeen päätti omistaa jällellä olevan elämänsä „uuden sanoman“ julistamiselle ja levittämiselle. Yhdessä uskollisen puolisonsa ja kolmen lapsensa kanssa hän teki pitkiä matkoja Amerikkaan, Austraaliaan, Afrikkaan ja tietysti Euroopan manterelle. Hänen kuuluisa nimensä sai kaikkialla suuret joukot hartaasti kuuntelemaan vanhan kirjailijan ja lääkärin suoria ja rehellisiä esityksiä.

Hän kirjoitti useita kirjoja näistä matkoista. Olen äskettäin lukenut kaksi: *Our African winter* ja *Andra Amerikaresan*. Niistä näkyy, ettei Sir Arthur millään tavalla ollut ahdasmielinen spiritisti. Hän oli pikemmin okkultinen tutkija, jonka mieli oli avoinna kaikelle totuudelle. Sentähden hän matkoillaan etsi kaiken näköisiä mediumeja, selvänäkijöitä, salatieteilijöitä, mystikoita y.m. ja tapasi „sattumalta“ tietäjiä, joita hän ei ennestään tuntenut nimeltään.

Suomennan tähän hänen kertomuksensa eräästä tuommoisesta tapaamisesta, kun hän toisella Amerikan matkallaan (1924) saapui Portlandiin, Oregon:

„Asemalla tuli vastaan pieni parrakas vanhahko mies. — Minulla on sanoma teille, hän sanoi, — mutta ei

itseltäni. Se sisältää, että teitä seuraa pyrkimyksissänne Suuren Valkoisen Looshin siunaus. — Sitten hän hävisi. Viimeksi olin tuon miehen nähnyt Surreyn vuoristossa, ja minä tiesin, että hän oli syvälinen salatieteellinen tutkija. Sattuu todella monta kummallista kohtausta valitsemallani polulla . . .

„Vielä kerran hän tuli näköpiiriini. Se tapahtui hotellissa ja nyt hän houkutteli minua uusiin psyykkisiin seikkailuihin. Seurasin mukana. Tiellä sain paljon kuulla Rosenkreutsiläisten järjestöstä, sen menneestä mahdista, hajaannuksesta, joka aiheutui salaisten tietojen ilmaisemisesta, sen lakkauttamisesta Valkoisen Looshin käskystä ja sen nykyisestä jatkumisesta muutamina yksilöllisinä ryhminä pikemmin kuin yhtenä järjestönä. He ovat maailman salaisina sielullisina työntekijöinä, jotka taistelevat pimeitä valtoja vastaan ja ovat mukana auttamassa tähtivuoden n.s. uuden Vesimieskauden tulevaa sarastusta. Sain tietää, että esoteerisia aikakausia aina nimitetään eläinradan merkkien mukaan, ja että Vesimieskausi tulisi asettamaan uskon sijalle tiedon ja niinkään lopettaisi taloudellisen kilpailun kauden, pannen alulle ajan, jossa kaikilla ihmisillä olisi samat mahdollisuudet. Olen itse kauan tuntenut, että psyykkinen liikkeemme täyttääkseen todella tehtävänsä on välttämättä vievä johonkin käytännölliseen ihmiskunnan parantamiseen, suurempaan tasa-arvoisuuteen joka maassa, Kansojen liittoon kaikkien hyväksi. Koko sydämestäni puoltaisin perinjuurisista muutoksista, jos olisin varma, että niin voisi tapahtua ilman semmoisia mullistuksia, jotka olisivat sairautta itseään pahempia. Olin näin ollen kiitollinen maaperä pienen miehen kylvölle . . .“

*

Saksassa matkustaessaan tohtori de Purucker, Point Loma T. S:n johtaja, kävi m.m. Stuttgartissa, jossa R. R. hallituksen sihteeri maisteri Eino Krohn paraikaa tutkii antroposofisia kasvatusmenetelmiä. E. K. kirjoittaakin seuraavaa tohtori de Puruckerin käynnin johdosta:

„Kävin sitten hotellissa Puruckerin kysymysillassa ja esitelmässä. Minuunkin hän teki sympaattisen vaikutuksen. Hän oli herttainen ja sydämellinen. Esitelmä ei mielestäni ollut mitään merkittävämpää, mutta tuttavallinen kysymystilaisuus muodostui sangen kiintoisaksi. Purucker sai vastata vaikeaan sotakysymykseen. Muuan saksalainen

herra, joka oli ollut mukana maailmansodassa, mutta sittemmin tehnyt omantunnonpäättöksen olla enää koskaan menemättä sotaan, asetti tämän kysymyksen. Purucker piti sitä sangen vaikeana, sama kysymys oli tehty hänelle Frankfurtissa. Point Lomassa oltiin kuitenkin tultu siihen johtopäätökseen, että teosofin velvollisuutena oli olla näyttämättä huonoa esimerkkiä, mikä tapahtuisi, jos hän ei tottelisi maansa lakeja. — Minä en voi pitää mitään semmoista oikeana, sanoi saksalainen herra, — menisikö herra tohtori Purucker itse sotaan ja ampuisi ihmisiä, jos hänen maansa niin vaatisi? — Tarkoitatteko, että minusta tulisi teloittaja? — En, vaan että . . . Saksalainen herra uudisti kysymyksensä. Purucker vastasi: — Se on kauhea kysymys. Minä en ole jesuiittapateri, jolle tehdään oman-tunnonkysymyksiä. Olen teosofinen johtaja ja semmoisena lausun, minkä pidän oikeana. Mutta tietysti tämä on yksilöllinen asia, ja minä suuresti kunnioitan ja ymmärrän teidän kantaanne kysymyksessä, vaikken voi olla täydellisesti samaa mieltä. Sota on kauhea asia, ja meidän täytyy tehdä voitavamme, ettei koskaan enää mitään sotaa saisi syttyä uudestaan . . . Tähän suuntaan hän puhui. Menin häntä tervehtimään ja mainitsin olevani Ruusu-Ristin sihteeri. — Oh, P. E., oh yes. Minulla oli mainio hetki siellä hänen kanssaan. Sanokaa hänelle, että olisin hyvin iloinen tuosta yhtymästä . . . Puhuin myös saksalaisen herran kanssa ja sanoin hänelle, että pidin hänen ihannettaan oikeana ja että kuuluin Suomessa erääseen teosofiseen seuraan, jonka johtaja esitti juuri tätä näkökantaa. Hän tuli sangen intresseeratuksi ja pyysi osoitteeni, mutta tähän mennessä en ole hänestä vielä kuullut". (Kirje oli päivätty syyskuun 26 p:nä).

*

Olin elänyt harhauskossa.

Olin uskonut, että nimeni ja työni oli tunnettu. Olin uskonut, että 35 vuotinen julkinen työni teosofian, ajatuk-senvapauden ja tosi kristinuskon puolesta oli antanut nimeleni jonkunlaisen kaiun. Olin uskonut, että ainakin sanomalehdet tiesivät, minkälaisen ihanteiden puolesta työskentelin ja myös, että nämä ihanteet olivat sanan korkeimmassa merkityksessä siveellisiä, henkeviä ja intelligen-tejä.

Mutta ihminen elää sokeudessa. Eräänä aamuna herä-

sin ja huomasin itseni kuuluisaksi. Kymmenet suomenkieliset lehdet ympäri Suomen toistivat minun nimeri. Kaikki puhuivat minusta, mutta ei 35-vuotisesta työstäni — vaan oletetusta taikauskostani!

En tosiaankaan osannut muuta kuin hymyillä itsekseni. Jostain salaperäisestä syystä tunsin itseni iloiseksi, mutta samalla minua suretti se seikka, että Ruusu-Ristin nimi tällä tavalla vedettiin julkisuuteen ja että sen sadat jäsenet saivat osakseen häpeätä minun takiani.

Suokoot he sen minulle anteeksi, niin yhteinen karmamme varmasti siitä kirkastuu.

*

Vuosi on taas loppumassa ja uusi pian alkaa. Niinpä Ruusu-Ristin tilausaika lähestyy, ja tämän numeron mukana seuraa kaikille tilaajille tavanmukainen tilauslista.

Enkeli.

*Tuli Enkeli tielläni vastaan,
valosiipensä hohtavan näin:
minut hämmästys valtasi, astuin
ojan reunalle painetuin päin,*

*silloin kätensä enkeli nosti
syvät silmänsä puoleeni loi
ja niin lempeenä äänensä kaikui,
niinkuin hopeatiuku se soi:*

*„älä pelkää, sa ihmisenlapsi
olen auttaja onnettomain,
nosta katseesi tähtiä kohti
astu luokseni uskaltain!*

*Olen vanhempi veljesi, jonka
näit lapsena unissa vain,
olen lapsi, min korjasit kerran
tieltä mieron ja ongelmain,*

*olen hän jota rakastit kerran
oman onnesi unhottain,
jolle uhrasit sielusi valon —
sinä rukoilit puolestain.*

*Olen sairas ja sokea vanhus
jolle palvelustyötä sa teit,
olen harhaava, etsivä nuori,
jonka totuuden rannalle veit,*

*olen vanhempi veljes — nyt lähde
käy tietäsi tähtihin päin,
olen luonasi aina, jos kohta
et valoa tielläsi näe.“*

*Mä katselin enkelin siipiin,
ne liekkeihin leimahtaviin
jo hetkessä häipyi, kuin uni —
ma astuin taas yksinään,*

*mut sieluni ollut ei yksin,
oli enkeli seurassa sen,
ja ihmisten katseista luin:
„olen veljesi, veljesi vain“.*

Nellie Kalm.

Muistelmia H. P. B:stä.

Teosofisen Seuran elämä on aina ollut melko myrskysisää ja vaivantäyteistä, ja H. P. B:n näin ensi kertaa erään pienemmän „häiriön“ aikana, joka sen historiaa „väritti“.

Olin nuori, Cambridgesta päässyt ylioppilas, kun liityin Lontoon loošiin jonkin aikaa mr. Sinnetin Englantiin paluun ja hänen „Esoteric Buddhism“ julkaisunsa jälkeen.

Siihen aikaan, viime vuosisadan kahdeksankymmenluvun alkupuoliskolla tohtori Anna Bonus Kingsford oli Lontoon loošin presidenttinä, apulaisenaan mr. Edward Maitland. Mutta mr. Sinnetin asetuttua Lontooseen asumaan hänen vierashuoneestaan ja siellä pidetyistä kokouksista tuli yleisen kiinnostuksen keskus, josta kiitos lankeaa mrs. Sinnetin ystävällisyydelle ja sydämelliselle vierasvaraisuudelle. Alinomaa virtasi uusia jäseniä looshiin. Useimpia meistä, kuten minua, tohtori Archibald Keightley¹⁾ ja monia ystäviämme vetivät puoleensa mr. Sinnetin kirjat ja ne puheenaiheet, joita otettiin esille hänen vierashuoneessaan.

Lontoon looši sellaisenaan piti muutamia virallisia kokouksia, mutta nämä eivät kiinnostaneet juuri liittyneitä jäseniä, jotka olivat paljon ihastuneempia „Esoteric Buddhismin“ opetuksiin kuin tohtori Kingsfordiin. Niin alkoi voimakas liikehdintä, joka tahtoi valita mr. Sinnetin loošin presidentiksi seuraavassa vuosikokouksessa, koska tohtori Kingsford nävtti alkavan panna äsken liittyneille jäsenille esteitä, koska he looşıtoiminnassa joutuivat näkemään ja kuulemaan herra Sinnettä niin paljon kuin vain halusivat.

Niin syntyi hankausta ja eversti Olcott tuli Pariisista, jossa hän silloin oli yhdessä H. P. B:n kanssa, koettaakseen sovittaa välejä. Kun joku aika oli kulunut eikä sovintoa syntynyt, niin muuanna iltana pidettiin vuosikokous erään asianajajan, muistaakseni erään mr. H. J. Hoodin asunnossa, joka asui Inner Temple kadun varrella.

Muistan kohtauksen hyvin: pitkä, melko matala huone, ääriään myöten täynnä väkeä, eversti Olcott, mr. Sinnett, tohtori Kingsford, mr. Maitland ja monia muita istumassa vastapäätä sisäänkäytävää.

Viralliset menot olivat juuri alkaneet, kun eteisovelta kuului kohinaa. Se aukeni ja sisään astui H. P. B., joka juuri oli saapunut aivan odottamatta ja ilmoittamatta Pariisista. Ja silloin näin H.P.B:n ensimmäisen kerran. Virallinen kokous oli tietenkin siltä illalta lopussa, eikä minun sen enempää tarvitse selostaa tapausten kulkua.²⁾

1) Mr Bertram Keightley ja tohtori Archibald Keightley olivat keskenään setä ja veljenpoika, vaikka veljenpoika oli vuotta vanhempi setää. C. J.

2) Tämän draamattisen kohtauksen on piispa Leadbeater kuvannut kirjassaan „Kuinka teosofia tuli tielleni“, siv. 43, koska tämä oli ensimmäinen tilaisuus, missä hän näki H. P. B:n. C. J.

H. P. B. jäi vähäksi aikaa Sinnettien luokse, ja minä koetin joutua häntä näkemään niin paljon kuin mahdollista, kiitos siitä mrs. ja mr. Sinnetin suurenmoisen ystävällisyyden. Seurasin H. P. B:tä Pariisiin ja myöhemmin Saksaan Gebhard nimisen perheen kanssa ja olin suurimman osan päivää aina hänen kanssaan, hänen asuessa mrs. Arundalen¹⁾ luona. Lyhyesti, suurin osa tuota kevättä ja kesää meni H. P. B:n kanssa tehtyihin matkoihin; ja myöhemmin kun hän valmistui palaamaan Liverpoolin kautta Indiaan, minä olin jälleen paljon hänen kanssaan. Tänä, hänen lähtöään edeltävänä aikana se oli, jolloin ensi kerran kohtasin mr. C. W. Leadbeaterin, Mabel Collinsin ja monet muut.

H. P. B:n Euroopassa ollessa tapahtui todellakin aikamoinen teosofinen „rytökkä“. Psykkinen Seura oli kerännyt paljon todistuskappaleita spiritistisistä ilmiöistä, ja vähän myöhemmin tämä järjestö lähetti mr. R. Hodgsonin Adyariin, kuulustellakseen asianomaisia n.s. Coulomb-skandaalin alkaessa.

Se kehittyi huippuunsa seuraavana talvena ja kärjistyi tohtori Hodgsonin kuuluisaan — tai häpeällisen kuuluisaan — raporttiin, joka vähäksi aikaa tykkänään museri liikkeen Englannissa.

Olin silloin Lontoon loošin sihteeri ja koetin parastani; mutta kaikki olivat liiaksi masentuneita ja mielet maassa, eikä moneen kuukauteen tehty mitään, ja koko toiminta oli lamassa.

H. P. B. tuli Eurooppaan takaisin, ensin Würzburgiin, sitten Ostenden missä hän asui kreivitär Wachtmeisterin luona, kirjoittaen *Salaista Oppia*.

Koko tänä aikana en ollut kosketuksissa hänen kanssaan, mutta muutamien meistä, kuten tohtori Arch. Keightleyn, tohtori W. Ashton Ellisin, mr. T. B. Harbottlen, mr. G. H. Thorntonin, Mabel Collinsin ja minun oli tapana kokoontua kerta viikossa keskustelemaan „teosofiasta“, sillä me olimme kaikki — tai useimmat meistä — kuolemanvakavia siinä.

Huomatessamme, ettei mikään saanut mr. Sinnettä tekemään minkäänlaista julkista yritystä liikkeen uudelleen vauhtiin saamiseksi tai panemaan pystyyn minkäänlaista

¹⁾ Mrs. Mary Anne Arundale, miss. Francesca Arundalen äiti ja tohtori G. S. Arundalen isoäiti.

toimintamuotoa, tulimme siihen johtopäätökseen — pitkän ajattelemisen, neuvottelun ja väittelyn jälkeen — että ainoa mitä tehdä saattoi, oli H. P. B:hen ja hänen kauttaan mestareihin vetoaminen, joihin me täysin vilpittöminä luotimme. Ehdotimme tätä mr. Sinnettille, mutta hän ei kallistanut korvaansakaan sille. Vieläpä hän vastusti sitä aina kiihkeyteen saakka ja lopulta kieltäytyi olemasta missään tekemisissä koko asian kanssa.

Keskusteltuamme tilanteesta tulimme siihen tulokseen, että oli päästävä kosketuksiin H. P. B:n kanssa, joka silloin oli Ostendessä, ja vihdoin tohtori Ashton Ellis meni H. P. B:n luokse ja esitti asian hänelle.

Tohtori Ellis tapasi H. P. B:n sairauden käsissä ja saatoi olla joksikin avuksi hänelle, ja lopulta järjestettiin niin, että hänen piti tulla Englantiin nähdäkseen, mitä tehtävissä oli.

Aivan oikein — H. P. B. tuli Englantiin tohtori Ashton Ellisin kanssa; me otimme heidät Doverissa vastaan ja veimme H. P. B:n Maycotiin¹⁾, pieneen, Mabel Collinsin hallussa olevaan taloon, jonka hän oli jättänyt H. P. B:n käytettäväksi, ja sinne H. P. B. sijoitettiin täksi ajaksi, ja pieni ryhmämme kerääntyi hänen ympärilleen.

Kreivitär Wachtmeisterin oli pitänyt lähteä asioissa Ruotsiin, joten hän ei seurannut H. P. B:tä „Maycotiin“. Siten hänen ympärilleen keräytyneeseen joukkoon kuuluivat seuraavat henkilöt: Mabel Collins, H. P. B:n emäntä, tohtori Archibald Keightley, tohtori Ashton Ellis, herra Harbottle ja minä.

Heti kun hän oli asettunut paikoilleen, H. P. B. kysyi meiltä suoraan, mitä me tahdoimme ja mitä aijoimme tehdä. Vastauksemme oli, että tahdoimme tehdä Mestarien työtä ja elvyttää teosofisen liikkeen henkiin, ja me kysyimme, kuinka se oli pantava alkuun. Silloin H. P. B. sanoi tehtävänänsä sillä hetkellä olevan *Salaisen Opin* kirjoittamisen ja kysyi, olimmeko valmiita tekemään siinä hänen kanssaan työtä ja auttamaan sen julkaisemisessa. Kaikki lupasivat auttaa; ja tohtori A. Keightley ja minä kävimme *Salaisen Opin* käsikirjoitukseen käsiksi, jonka kaiken, semmoisenaan kuin se silloin oli, hän oli tuonut muassaan Ostendesta.

„Mainiota“, sanoi H. P. B. „Kas tässä — käykää heti

1) „Maycot“, Crown Hill, Upper Norwood, Lontoo.

työhön!“ Ja hän ojensi Arch. K:lle ja minulle k o k o käsikirjoituksensa, sen joka ripaleen, jonka hän siihen mennessä oli kirjoittanut, ja pyysi meitä käymään sen lävitse, sanomaan, mitä siitä ajattelimme ja neuvomaan sen johdosta häntä.

Niinpä Arch. ja minä ryhdyimme työhön, ja kumpikin meistä e r i k s e e n luki huolellisesti jok'ainoan rivin, mikä vei monta päivää — en muista kuinka monta. Kun Archin kanssa jouduimme vertaamaan muistiinpanojamme lukemisen jälkeen, niin huomasimme, että me toisistamme riippumatta olimme tulleet samoihin johtopäätöksiin, jotka sitten esitimme H. P. B:lle, summittaisesti ja yleispiirtein muistista puhuen, jotenkin seuraavaan tapaan:

1. Itse käsikirjoituksen aihe on erinomaisen kiintoisa, mitä valaisevin ja arvokkain, mutta

2. Kirjana se on vain mitä suurin sekasotku ilman määrättyä suunnitelmaa tai rakennetta. Siinä suhteessa se on paljon pahempi kuin Isis Unveiled. Aiheita aletaan ja jätetään kesken ilman minkäänmoista syytä, aletaan uudelleen ja taas jätetään kesken, j.n.e.

3. Käsikirjoitus, ellei se tahdo olla Isis Unveiled'ia huonompi, on täydelleen uudelleen muovailtava ja luotava jonkun määräperäisen suunnitelman mukaisesti.

4. Siinä on kyllä olemassa sellainen suunnitelma tai ainakin sitä on koetettu saada ilmi sekä johdannossa että D z y a n i n s ä k e i s t ö j e n katkelmilla ja osilla ja niiden selityksillä, joita jäljennettyinä on siellä täällä käsikirjoituksessa.

5. Mutta vaikka siitä löytyisikin sellainen suunnitelma, käsikirjoitus on yksityiskohdittain ja perin pohjaisesti käytävä lävitse, ja vasta sen jälkeen voi kunnollisen suunnitelman saada hahmoitelluksi.

H. P. B. kuunteli tätä kaikkea, kirosi vähäisen ja kysyi sitten Mabel Collinsilta, mitä tämä ajatteli. Mabel Collins oli myös aika lailla katsellut tätä käsikirjoitusta ja keskustellut siitä meidän kanssamme. Niinpä hän sanoi H. P. B:lle, että hän oli täysin yhtä mieltä kanssamme ja ajatteli Archin ja minun olevan oikeassa.

Tämän paineeksi H. P. B. vain ojensi koko käsikirjoituspinkan — joka ripaleen sitä — A. K:lle ja minulle ja käski meidän „mennä helvettiin sitä jatkamaan“.

Seuraava askelemme — Archin ja minun — oli saada koko käsikirjoitus, jok'ainoa sen riveistä, koneella kirjoi-

tetuksi tavalliselle neljännesarkille konekirjoituspaperia — ihan ammattimaisesti, — sillä käsitimme aivan selvästi, että oikeata uudelleenjärjestelytyötä ei saanut tehdä H. P. B:n omaan käsikirjoitukseen, joka piti säilytettämän koskemattomana lähdekirjana, vaan sen sijaan jäljennökseen. Tämän vuoksi kaiken piti tulla koneella kirjoitetuksi.

Ja tähän loppuu tapahtumain ensimmäinen näytös, mutta olen todellakin joutunut tapauksien edelle. Sillä Archin ja minun tutkiessa käsikirjoitusta, keskustellessa H. P. B:n ja muiden kanssa sekä järjestellessä koneella kirjoitusta, tapahtui paljon muuta asiain kulussa, joka pitäisi kai aivan lyhyesti selostaa.

H. P. B. tahtoi heti „Maycot'iin“ saavuttuaan, että „jotain olisi tehty“ — jotain aktiivista ja enemmän tai vähemmän julkista. Niin päätimme — koska Lontoon looši näytti kokonaan toivottoman nukkuvulta, ellei kuolleelta — että muodostaisimme Teosofisesta Seurasta uuden loošin omalla vastuullamme ja painostaaksemme asemaamme ja naulaamalla värimme korkealle mastoon, me päätimme ottaa nimen „Blavatsky-looši“.

Mutta aluksi meidät yllätti omituinen este. Seuran säännöt vaativat seitsemän Teosofisen Seuran jäsenen nimikirjoitusta jäsenkirjan vahvistamiseen, ja meitä oli vain kuusi, koska kreivitär Wachtmeister oli Ruotsissa, n i m. Mabel Collins, tohtori Ashton Ellis, mr. Harbottle, mr. Thornton, tohtori A. Keightley ja minä. Mitä tehdä? Mabel Collins ehdotti, että H. P. B. itse yhtyisi nimineen hakemukseen. Ensiksi hän vikuroi, sanoen, ettei hän koskaan ollut liittynyt mihinkään teosofiseen loošiin; mutta me tarvitsimme hänet, hän myöntyi, antoi nimensä, ja Blavatsky-looši pääsi päivänvaloon; ja vähitellen ajan kuluessa uusia ja uusia ihmisiä liittyi siihen, vaikka vasta myöhemmin.

Sitten, kun hän itsekin näki, että veisi ainakin vuoden saada **S a l a i n e n O p p i** painovalmiiksi, H. P. B. tahtoi, että sillä aikaa koetettaisiin välttämättä saada jonkinlaista julkista propagandatyötä tai ulkonaista toimintaa aikaan; ja ainoa keino, jonka keksimme, oli aikakauslehden alkaminen, H. P. B:n ollessa päätoimittajana. Niinpä panimme alkuun lehden, jonka nimeksi tuli **L u c i f e r**: valontuoja, ja niin me ryhdyimme rahallisiin valmisteluihin.

Mutta näihin aikoihin oli käynyt enemmän kuin selväksi, että „Maycot“ ei kelvannut työkeskukseksi. Se oli

ihastuttava, mutta aivan pieni talo, ja kun kuusi meikäläistä ynnä H. P. B. samoin kuin kaksi tai kolme Thornonin suurta tanskalaista koiraa, jotka olivat hänen erikoisalaansa oli tungettu Mabel Collinsin pieneen vierashuoneeseen, niin sananmukaisesti siellä ei ollut liikkumistilaa.

Siitä syystä Lontooseen muutto oli aivan välttämätöntä, ja vähän aikaa haettuani löysimme sopivan talon, N:o 17 Landsdown Roadilla, Nottingham Hill Gate'issä. Se oli tilava: hyvä ruokasali, josta kääntöovet aukenivat suureen, tilavaan kaari-ikkunaiseen vierashuoneeseen — josta tietenkin tuli H. P. B:n huone; tässä oli pesuhuoneet ynnä muut mukavuudet. Edessä ja takana oli pieni puutarha, joka jatkui hauskalle, siistille, sievälle ja miellyttävälle torille. Kaksi makuuhuonekerrosta yläkerrassa ja palvelijain puoli pohjakerroksessa. Se oli minulle myös sovelias, koska äitini kanssa asuin Nottingham Hill'in päässä¹⁾ ja myös tohtori Arch Keightley'lle, jolla oli oma talo lähellä, myös Nottingham Hill'illä, Sinnettit²⁾ ja Arundalet³⁾ asuivat myöskin lähellä. Niinpä Arch ja minä vuokrasimme talon yhteisestä sopimuksesta, kalustimme sen ja muutimme taloon, kun kreivitär Wachtmeister palasi Ruotsista, mukanaan pari ruotsalaista palvelijaa, meidän pyynnöstämme. Sivumennen sanoen H. P. B. nimitti näitä hyviä ja hyödyllisiä apulaisia poikkeuksetta „Ruotsin neitsyiksi“. Kerta kaikkiaan, he hoitivat meitä hyvin ja olivat hyvin kärsivällisiä: sillä ei ollut niinkään helppoa elättää H. P. B:tä, joka, kovassa työssä ollessaan ja työn sujussa saattoi kokonaan kieltäytyä ajattelemasta ruokaa, syömästä aterioitaan tai muuta sen kaltaista. Sitten — ehkä kello kymmeneltä tai yhdeltätoista iltasella — hän vaati ruokaa „heti, ellei pikemmin“ ja pauhasi kovasti, kunnes sai sitä: kiroillen meitä kaikkia yhteensä ja jokaista erikseen siitä, että olimme salaliitossa keskenämme, tappaaksemme hänet nälkään.

Siitä, kun muutimme Landsdown Roadin 17:een, alkaa minun läheinen, päivittäinen ja tunnittainen kosketukseni H. P. B:n kanssa. Sillä Arch ja minä vietimme työtä tehden melkein koko aikamme siellä, koska työ oli kaikkea muuta kuin helppoa, yhteen kyytiin tehtävää kun se oli.

1) (30, Linden Gardens.)

2) (7, Ladbroke Gardens.)

3) (77, Elgin Crescent.)

Lisäksi alkoi *Luciferin* julkaiseminen, minä olin H. P. B:n aputoimittaja, vastuussa teknillisistä seikoista ja suurelta osalta kirjoituksista myöskin. Lisäksi H. P. B:n Lontoossa oleskelu tuli pian tunnetuksi, niin että vieraita alkoi virrata hänen luokseen joko esittäen tai esittämättä itsensä, ja hänen ollessaan työssä, joten minun osakseni tuli ottaa heidät vastaan ja toimittaa tiehensä. Myös Blavatsky-looši alkoi kasvaa ja sen kertaviikkoiset kokoukset, joita pidettiin ruokasalissa, H. P. B:n istuessa pöydän päässä isossa tuolissaan sekä kaksoisoviin päin käännettynä, tulivat yhä kiintoisemmiksi, ja niissä kävi paljon vieraita. Nämä kokoukset olivat tavallisesti omistettut niiden kohtain pohtimiseksi, joita nousi *Salaisen Opin* ja yhteydestä ja samalla kerroimme työstämme, johon nyt lienee parasta palata.

Kun olimme saaneet koko käsikirjoituksen koneella kirjoitetuksi, panimme alkuperäisen käsikirjoituksen pakettiin, koska se oli loppuun suoritettu ja paketin sinetöimme lujasti kiinni. Tämä annettiin sitten H. P. B:lle, ja jälkeen päin se siirrettiin *Avenue Roadin* 19:een *St. John's Woodiin*, N. W. (mrs. Besantin kotiin), H. P. B:n muuttaessa sinne. Muistan selvästi nähneeni paketin siellä koskemattomana vähää ennen Indiaan menoani muutamia kuukausia ennen H. P. B:n kuolemaa.

Palataksemme asiaan *Arch* ja minä kävimme hyvin huolellisesti juuri koneella kirjoitetun käsikirjoituksen lävitse ja keksimme suunnitelman, jonka H. P. B. lopulta hyväksyi ja omaksui. Tämän mukaan koko teos piti jakaa kahteen niteeseen: I nide: *Cosmogenezis* ja II nide: *Anthropogenezis*. Kumpaisenkin osan piti pohjautua sarjalle *Dzyanin säkeistöjä*, ja kummankin piti sisältää kolme osaa: ensiksi säkeistöt kommentarioineen ja selityksineen; toiseksi symbolismin; ja kolmanneksi lisäykset ja liitteet.

Ensimmäinen tehtävämme oli siten lajitella ja yhdistellä kaikki säkeistöjen ja kommentarioiden osat yhteen sellaisen aineiston kanssa, joka enemmän tai vähemmän johtui näistä; sitten tuli sen aineiston vuoro, joka käsitteli symbolismia tai johtui siitä; jäännösten joutuessa kummankin pääosan kolmanteen jaostoon lisäyksenä tai liitteenä.

Niin pian kuin ensimmäisen niteen ensimmäinen osa oli koottu, me ojensimme sen H. P. B:lle pohdittavaksi yksi-

tyiskohtaisine muistiinpanoineen tyhjien ja poisjätettyjen kohtain, kysymysten ja muiden esille tulevain seikkain suhteen. Hän painui työhön konekirjoituksen, mustekynän, saksien ja liiman pariin, kunnes hänkin sanoi tehneensä mitä voi. Tuloksena oli todellinen mosaiikkimatto konekirjoitusta, liimattuja palasia ja H. P. B:n lisäämiä ja kirjoittamia tai joskus toisesta ja kolmannesta osasta siirtämiä kohtia. Lopulta siitä tuli niin monimutkainen mosaiikkiteos, että Arch ja minä itse kirjoitimme koneella uudestaan koko ensimmäisen osan näistä kahdesta niteestä ja paljon myös sen toisesta ja kolmannesta osasta, siten täydentäen sitä aineistoa, joka meni kirjapainoon Salaisen Opin ensimmäisen painoksen ensimmäisenä tai toisena niteenä. Kun tämä oli tehty, jäi vielä aika joukko aineistoa jäljelle, enimmäkseen keskeneräisiä katkelmia tai „liitteitä“ tai symbolismipaloja, jotka eivät löytäneet sopivaa kohtaa hyväksytyssä osassa tai — useimmiten — eivät olleet julkaisukelpoisia. Tietysti me kysyimme H. P. B:n mieltä kaikessa tässä, koska se oli hän itse — eikä Arch ja minä — joka hylkäsi ne toistaiseksi. Nämä jäännöspalat hän pani erääseen kirjoituspöytänsä laatikoista, sanoen „jonain päivänä“ kyhäävänsä niistä kolmannen niteen. Mutta tähän hän ei koskaan päässyt, ja H. P. B:n kuoleman jälkeen Mrs. Besant ja Mr. Mead julkaisivat kaiken, mitä suinkin julkaistavissa oli — ilman erikoisempia korjauksia ja uusimisia, josta tuli osa uudistetun painoksen kolmatta nidettä.

Kun kaikki oli valmista, emmekä saaneet H. P. B:tä silmällä pitäen mitään kustantajaa, oli meidän itsemme ruvettava kustantajiksi. Oikeastaanhan me jo olimmekin sitä julkaistessamme *Luciferia*, joka todellakin oli Teosofisen Kustannusosakeyhtiön alku.

Mutta nämä historialliset tiedot, vaikka olisivatkin tarpeellisia yleispiirteiden vuoksi, eivät oikeastaan sellaisenaan ole muistelmia H. P. B:stä. Senvuoksi on luultavasti siinä suhteessa huvittavampaa, jos nyt teen täysikäännöksen, jos aivan lyhyesti ja hyvin epätäydellisesti selostan jokapäiväistä elämäämme, asetuttuamme Lansdowne Roadin 17:een, kunnes Salaisen Opin molemmat niteet julkaistiin jota tapausta seurasi kohta sen jälkeen Annie Besantin ilmestyminen Landsdowa Roadille ja teosofisen liikkeen taivaanrannalle, hänen, joka nyt on Teosofisen Seuran presidentti. Tämä merkittävä tapaus, kuten kaikki

muistavat, sai suuren muutoksen aikaan Teosofisen Seuran asemassa maailmassa; mutta jätän toiset puhumaan sen kehityksestä ja palaan taas elämäni H. P. B:n lähettyvillä.

Archin ja oma työni keskittyivät Salaiseen Oppiin — paitsi että minun osalleni joutui myös Luciferin aputoimittajan virka, sen valmistaminen, korjausluku, tarkistaminen y.m.s.

Nousimme aikaisin ylös, joimme kupin teetä ja ryhdyimme työhön: ensiksi muovailemaan ja lajittelemaan koneella kirjoittamaamme osaa; sitten ehdotelemaan H. P. B:lle muutettavia ja täytettäviä kohtia ensimmäisen niteen säkeistössä, komentaarioissa ja selityksissä. H. P. B:n tehtyä, mitä hän osasi tai piti tarpeellisena, me keskustelimme siitä joko Blavatskyloošin kokouksissa tai säännöllisissä päivällisen jälkeisissä iltahetkissä, jotka vietimme pitkän ruokasalipöydän ympärillä ja joissa H. P. B. aina oli mukana, ellei ollut syventynyt tai häipynyt ulkonaisempaan työhön.

Arch ja minä juoksimme tarpeen vaatiessa päivät pitkät hänen luonaan, kysymässä hänen neuvojansa, lajittelemassa papereita ja tavallisesti auttamassa häntä, missä vain osasimme. Mutta illat omistettiin seurustelulle, juttelulle ja vieraiden vastaanotolle, joita illankuluessa ajan mitaan pistäytyi yhä useampia luonamme. H. P. B. istui aina pöytänsä päässä isossa nojatuolissaan, selkä niihin kaksoisoviin päin, jotka johtivat hänen omaan huoneeseensa. Hänen edessään oli aina ceylonilainen ruohokori ja tässä hienoksi hakattua turkkilaista tupakkaa, josta hän kieriteli lukemattomia savukkeita itselleen. Minä istuin tavallisesti hänen vasemmalla puolellaan, Arch vastapäätä häntä ja kreivitär Archin vierellä. Myöhemmin mr. G. R. S. Meadin liittyessä meihin, tämä istui milloin toisella, milloin toisella puolen pöytää, vieraiden taikka loošin tai Seuran jäsenten istuessa etäämpänä, miten kulloinkin parhaiten sopi.

Joskus H. P. B. puhui jotain yleistä esittäen kuvauksia matkoiltaan tai kokemuksistaan; joskus hän oli aivan hiljaa, muiden puhuessa keskenään jostain tieteellisestä, filosofisesta tai teosofisesta aiheesta: kunnes — kuten useimmiten tapahtui — H. P. B. keskeytti meidät sotkien kokonaan kaikki hienot teoriamme ja ajatuksemme tuodessaan esille jonkun enemmän tai vähemmän hämmästyttävän, mutta aina huvittavan ja valaisevan väitteen tai terävän huomautuksen. Iltahetkemme kestivät tavallisesti 11:een

tai vielä myöhempään. Ja monet ne savukkeet, jotka H. P. B. kaari kokoon ja antoi mennä ympäri pöytää. Maista nämä illat olivat mitä ihastuttavimpia ja opettavimpia. Mutta useasti ne olivat tuskallisiakin. Sillä H. P. B. „treenasi“ mielenkiintonsa kohteita sangen tuntuvasti. Hänellä oli suorastaan hirvittävä kyky — erehtymätön ja selvä — huomata ympärillään olevain ihmisten erheet, heikkoudet, puutteet ja viat. Hän vaani tilaisuutta, vetääkseen ne päivänvaloon, näyttääkseen ne kaikessa epämiellyttävyydessään uhrilleen, niin että tämä ne huomaisi, oppisi ja sulattaisi sisäisesti taistellakseen niiden voittamiseksi ja poistamiseksi. Tätä hän hellittämättä jatkoi — ainakin mitä minuun tuli — päivän kaikkina hetkinä: mutta mieluummin sitten noina iltahetkinä. Sillä luulen hänen huomanneen läksynsä paremmin paikalleen osuviksi ja tepsivämmiksi, kun ne annettiin yleisön edessä; kirjaimellisesti se oli niin, sillä useasti aivan tuiki tuntemattomia oli läsnä, kun hän tällä lailla ripitti meitä. Mutta nyt katsellessani taaksepäin en voi olla kyllin kiitollinen hänelle noista erittäin tärkeistä, käytännöllisistä opetuksista, niin tuskallisia ja kiusallisia kuin ne olivatkin.

Silloin tällöin sattui „kummia“ — useasti ilman näennäistä aihetta tai syytä. Esimerkiksi: H. P. B:llä oli puinen, sveitsiläinen käsikello sveitsiläisen alppimajan muotoinen. Tämä riippui hänestä lukien oikeanpuolisella seinällä, kyllin kaukana hänestä itsestään, pöydästä ja läsnäolijoista. Se ei käynyt, ja sen painot olivat alhaalla ketjujen viimeisessä päässä, niin että sen soittolaitteet ketjunpäässä olivat tiukasti kiinni kellon alapuolella. Joten minikäänmoinen liikunta ei koneistossa ollut mahdollista. Eräänä iltana, kun tapamme mukaan olimme keräytyneinä, joku teki keskusteltaessa aika häpsähdyttävän väitteen — en muista mikä se oli, mutta luulen siinä viitatun tieteeseen. Juuri kun tämä huomautus oli tehty, ja sitä seurasi hämmästynyt hiljaisuus, pikku ovi lensi äkkiä selälleen, lintu pyrähti esille, päästi kukkuunsa — ja pikku ovi paukahti kiinni jälleen. Istuimme kaikki mykän hämmästyksen vallassa. H. P. B. katsahti vain hiukan ylös, sanoen terävästi „peijakas“ ja lasketti jonkun uuden huomautuksen.

Useasti kävi luonamme kiintoisia vieraita H. P. B:tä katsomassa, ja tietenkin yhä useammat tunsivat vetäymystä hänen piiriinsä, ja looši kasvoi ja kehittyi; viikkokokoukset käytettiin taas sellaisten kohtien keskusteleminen

seen, jotka tulivat esille Salaisen Op in säkeistöjen y. m:n selityksien yhteydessä, ja nämä annettiin H. P. B:lle käsiteltäviksi.

Näihin aikoihin hän ei koskaan „tehnyt“ ilmiöitä, paitsi kerran, kun muistan hänen saaneen „astraalikellon“ soimaan mr. Crookesiä, tunnettua tiedemiestä varten, vieläpä päästi „virran“ hänen käsiensä lävitse, sai huuhtelukupin renkaan soimaan ja siinä olevan veden „väreilemään“.

Mutta silloin tällöin näitä tapahtui aivan sattumalta. Mahtaa olla kiinnostavaa kuulla, jos mainitsen niistä pari. Toinen liittyy Luciferiin. H. P. B. kirjoitti aina toimittajan osaston itse, ja monta muuta artikkelia erilaisin kirjailijanimin, ja hyvin usein hänen teki mielensä varustaa nämä jollain lainauksella, ja minun huoliini kuului, että hän tuskin koskaan mainitsi niiden lähdettä, niin että minulla oli paljon työtä ja niin täytyi useasti käydä British Museumin lukusalissa ja saada niihin vahvistukset tai vertailla niitä alkuperäisiin teksteihin silloinkin, kun minun onnistui kiihkeitten pyyntöjen ja mitä sydämellisimpien „sättimisten“ jälkeen kiristää häneltä joitakin osviittoja.

Eräänä päivänä hän ojensi minulle kuten tavallista erään omakätisen kirjoitelmansa, seuraavaa numeroa varten aijotun kirjoituksen, johon sisältyi myös pari nelirivistä säkeistöä. Minä kiusasin häntä, saadakseni jotain lähdetietoja enkä tyytynyt lähtemään hänen luotaan ilman niitä. Hän otti käsikirjoituksen, ja kun tulin takaisin sitä hakemaan, huomasin, että hän oli kirjoittanut „Alfred Tennysonin“ nimen säkeistöjen alle. Nähdessäni tämän olin ymmällä: sillä tunsin Tennysonini koko hyvin ja olin varma, etten koskaan ollut lukenut näitä rivejä missään hänen runoistaan, eivätkä ne minusta olleet edes hänen tyyliään. Ongin Tennysonini esille, en voinut niitä löytää. Kyselin kaikilta, jotka käsiini sain — turhaan. Sitten menin taas H. P. B:n luokse ja sanoin hänelle kaiken tämän, sanoin olevani varma, että nämä rivit eivät voineet olla Tennysonin kirjoittamia enkä siksi uskaltanut painattaa niitä hänen nimellään, ellen voinut mainita lähdettä. H. P. B. vain noitui minua ja käski minun mennä helvettiin. Sattui vielä niin, että Luciferin piti joutua painoon vielä samana päivänä. Siksi lähtiessäni hänen luotaan, sanoin poistavani siitä Tennysonin nimen, ellei hän antanut mitään tietoa ennen painoon menoani. Juuri sinne lähtiessäni menin jälleen hänen luokseen. Silloin hän

ojensi minulle pienen paperipalan, jolle oli kirjoitettu sanat: *The Gem* — 1831. „Kuulehan H. P. B“, sanoin, „tämä on entistä hullumpaa: sillä olen kuolemanvarma, että Tennyson ei koskaan ole kirjoittanut *The Gem*-nimistä runoa.“ „Mene tiehesi“, — siinä kaikki, mitä H. P. B. sanoi. Niinpä menin British Museumin lukusaliin ja kyselin sen väeltä neuvoa; mutta he eivät voineet auttaa minua, sillä he kaikki yhteensä ja kukin erikseen olivat samaa mieltä, että säkeet eivät mitenkään voineet evätkä olleetkaan Tennysonin kirjoittamia. Viimeisenä hätäkeinona pyysin päästä mr. Richard Garnettin puheille, joka siihen aikaan oli lukusalin kuuluisa päällikkö, ja minut vietiinkin hänen luokseen. Selitin hänelle tilanteen, ja hänkin oli yhtä mieltä kanssani, sanoen olevansa varma, etteivät säkeet olleet Tennysonista lähtöisin. Mutta mietittyään kotvan, hän kysyi minulta, olinko etsinyt valaistusta aikakauskirjaluettelosta. Kielsin ja kysyin, mistä se oli saatavissa. „Nähkääs“, sanoi mr. Garnett, „minulla on hämärä muisto siitä, että kerta on ilmestynyt *Gem*-niminen aikakauslehti, joka eli vain vähän aikaa. Pitäisi etsiä se esille.“ Tein niin ja senvuotisesta niteestä, josta H. P. B:n muistiinpano kertoi, minä löysin Alfred Tennysonin runon, jossa oli vain muutamia säkeistöjä ja näissä H. P. B:n lainaamat kaksi säkeistöä *s a n a s t a s a n a a n* semmoisinaan kuin hän oli ne kirjoittanut. Ja jokainen voi ne nyt lukea *Luciferin* toisesta niteestä: mutta muuten en ole niitä löytänyt mitä täydellisimpänäkään pidetystä Tennysonin teoksien painoksesta.

Tein suurimman osan työtäni — paitsi konekirjoituksen H. P. B:n mosaiikeista — hänen huoneessaan pienen pöydän ääressä, vastapäätä hänen kirjoituspöytänsä toista nurkkaa. Melkein aina työskentelin kello kymmenestä kello yhden aterialle; ja monet olivat ne miellyttävät ja kiintoisat keskustelut, joita meillä oli niiden kohtain ja kysymysten johdosta, jotka virisivät hänen tai minun työni yhteydessä. Meidän välillämme aivan lähettyvillämme oli suuri tuhka-astia, ja jokainen, joka pistäytyi huoneessa, voi aina sanoa, kuinka H. P. B. jaksoi. Jos työ sujui, astia oli täyteen ladottu tupakanpätkiä ja H. P. B. juuri vetämässä paria sauhua savukkeestaan, panemassa sitä astiaansa ja jatkamassa työtään. Seuraavan seisauksen tullen jälleen pari vetoa ja sama juttu, niin että hän usein saattoi tyhjentää tulitikkulaatikon suurelta osaltaan polt-

taessaan yhtä ainoaa savuketta. Näin niistä kertyi aikamoinen pino joukossa vain pari savukkeenpätkää. Jos sitä vastoin hänen työnsä „töksähteli“ eikä „lutviutunut“, tapahtui päinvastainen juttu: t.s. kasa savukkeita ja vain muutamia tikkuja.

Välillä hän pani minut penkomaan jokaisen laatikkonsa ja sen paperit etsiessään jotain tarvitsemaansa liuskaa tai muistiinpanoa. Ja suoranaan haukkumatulva, pistäviä huomautuksia työstäni, laiskuudestani ja yleisestä kelvottomuudestani seurasi hakemistani: ja tämä lähtien siitä pohjalta, että jos yksikään paperipala tai liuska oli kadoksissa, minä olin siitä vastuussa; olin vienyt sen pois, kadottanut tai hävittänyt sen. Joten nämä hetket eivät mitenkään olleet ikäviä; samoin ne olivat joskus suorastaan ihastuttavia, viehättäviä — kun hän oli sillä päällä, ja työ meni hänen mielensä mukaan.

Muuan seikka oli ominaista H. P. B:lle. Hän ei koskaan, ei koskaan kantanut kaunaa, lausunut seläntakaisia arvosteluja tai saanut tuntemaan, että hänen mieleensä olisi jäänyt narkästyksen tai paheksumisen häivää tai edes varjoakaan mistään menneestä, kuinka katkeria, pisteliäitä ja — joskus — hyvin ansaittuja hänen leikkaavat lausuntonsa tai moitteensa olivatkin saattaneet olla. Kaikki oli pyyhkäisty pois ja täydelleen unohdettu, kun se oli selän taakse jäänyt. Ei kertaakaan hän näyttänyt merkkiä „kaunan kantamisesta“ tai „hampaan kolossa säilyttämisestä“, ei missään tilanteessa. Ja jonkin ajan kuluttua oppi hänestä tuntemaan, että kaikki hänen myrskynsä, sättimisensä ja pienimmästäkin syystä sattuvat suuttumiskohtauksensa palvelivat vain keinotekoisina ja soveliaina varaventiileinä sen hermoisan tarmon purkautumiseksi, joka niin kiihkeänä virtasi koko hänen olemuksensa lävitse.

Muistan hyvin erään tapauksen, joka koski kovasti ja antoi minulle unohtumattoman opetuksen. Työ oli jonkin aikaa ollut raskasta ja vaivaloista, sen lisäksi oli minulla monia persoonallisia huolia ja vaikeuksia, niin että hermoni olivat kurjassa kunnossa. Eräänä päivänä H. P. B. lähetti hakemaan minua yläkerrasta jo ennen aamiaista, ja kun tulin hänen luokseen, hän alkoi purkaa sisuaan herjaten, haukkuen minua, iskien kaikkein heikoimpiin ja herkimpiin kohtiini, morkaten jokaista heikkouttani ja vikaani ja antaen „tietää huutia“, kunnes vihdoin „kukkurani oli täynnä“ ja minä tunsin äkkiä hurjan vihankuohun nouse-

van sisästäni. Saanen huomauttaa, että koko asia, josta H. P. B. niin äkäisesti, melkein pä moraalittomasti moitti, oli seikka, jonka kanssa minulla ei ollut kerrassaan mitään tekemistä. Mutta minä en selitykseksi saanut sanotuksi yhtään ainoata kielteistä sanaa, en edes poikkiteloin jonkin väliin. Silloinkos tunsin sisässani myrskyn nousevan ja silmäni iskevän tulta. Siinä silmänräpäyksessä H. P. B. joka suorastaan näytti vihasta raivoavan, tuli kuolemanhiljaiseksi, aivan rauhalliseksi. Ilmassa ei ollut vihan värinäkkään H. P. B:n puolelta. Hän vain katseli minua kiireestä kantapäähän huomauttaen kylmästi: „Ja sinustako pitäisi tulla okkultisti?“ Silloin minä ymmärsin ja menin tieheni syvästi häpeissäni: oppimani läksy ei ollut niinkään pieni.

Sellaista ja sentapaista oli H. P. B:n „opetus“, tuskallista, mutta tepsivää. Me kaikki saimme enemmän tai vähemmän sitä osaksemme, paitsi Arch. Kerran kysyin häneltä, miksi hän jätti tämän pois „treenauksistaan“. Hän vastasi sen olevan siksi, että „tällä oli sininen maksa“ — mitä tämä sitten tarkoittaneekin! Joka tapauksessa hän tuskin milloinkaan „löylytti“ tätä eipä edes morkkaillut häntä: jotavastoin me muut enemmän tai vähemmän kaikki saimme sitä kuumemmasti.

Palaten elämämme pikku tapauksiin, muuan näitä tulee mieleeni aika suuren omituisuutensa takia ja myöskin koska se kuvaa H. P. B:n ihmeellistä jalomielisyyttä ja suurisydämisyyttä.

H. P. B. ei koskaan tahtonut penniäkään ottaa keneltäkään; mutta hankki niukat taskurahansa tupakkaa ja pieniä personallisia menojaan varten kirjoittamalla erääseen Venäjän tunnetuimmista lehdistä.

Eräänä iltana olimme juuri syöneet päivällisemme ja keräytyneet kuten tavallisesti hänen ympärilleen, kun illan viime posti saapui. Tuli useita kirjeitä: yksi hänelle, jonka hän avasi ja luki. Hän ojensi sen minulle, nousi ylös ja meni työhuoneeseensa. Kirje oli eräältä henkilöltä, eräältä naiselta, josta tiesin, että hän oli hyvin pahalla ja petollisella tavalla vahingoittanut H. P. B:tä. Kirje sisälsi surkean avunpyynnön äärimmäisessä hädässä.

H. P. B. tuli kukkaro kädessä takaisin, otti esille viisi kultarahaa ja kysyi kokoontuneilta, eikö kukaan voinut antaa hänelle viiden punnan seteliä kultarahain sijasta. Ei kenelläkään meistä eikä liioin koko talossa ollut sellaista,

kello oli lähes kymmenen ja mahdotonta myös siihen vuorokaudenaikaan mitään saada, ja oli lauantai-ilta eikä mitään yöllistä postinkantoa tapahtunut ennenkuin vasta maanantaina: Tilanne oli toivoton. H. P. B. alkoi noitua meitä, kun emme kyenneet auttamaan häntä. Minä tarjosin avointa tšekkiä, mutta H. P. B. nauroi sille halveksivasti, tietäen sen yhtä hyvin kuin minäkin hyödyttömäksi niissä olosuhteissa. Kaiken tämän tapahtuessa H. P. B:n ceylonilainen, ruohosta tehty tapakkarasia oli kiertänyt toisen luota toisen luo pöydän päähän. H. P. B. huomasi tämän ja satti meitä kaikkia yksin tupakkansa varastamisesta. Kun rasia tuli takaisin, hän avasi vain kannen, teki savukkeen, pisti viisi kultarahaa rasiaan ja jatkoi juttelua.

Hetken kuluttua minä pyysin savuketta ja hän tyrkkäsi rasian minua kohden. Minä avasin sen, aloin kiertää savuketta ja huomattessani rahain poistuneen sanoin: „Haloo, H. P. B., mitä olette noille viidelle kultarahalle tehnyt, minä luulin, että olitte panneet ne tänne, mutta eivät ne ole täällä.“ „Kyllä minä panin“, hän vastasi. Mutta siellä ei kultarahoja ollut, sensijaan syvällä tupakkaan hautautuneena viiden punnan seteli!! „Vai niin, H. P. B.“, minä sanoin, „taas nuo vanhat metkut! Kuitenkin tässä on viitonen, jota tarvitsitte.“ Hän vain hymyili, otti setelin, pani minun hakemaan kynää, mustetta j.n.e. kirjoittaen heti ystävällisesti anteeksiantavan kirjeen ja liittäen kirjeeseen viisi puntaa avunpyytäjälle. Ja niin minä sain mennä viemään sen lähimpään kirjelaatikkoon juuri ennen sen tyhjentämistä keskiyöllä.

Niin se siitä. Ja nyt on paras palata työhömme ja Salaiseen Oppiin.

Silloin tällöin meillä tapahtui jotain erikoisen hauskaa. Eräänä iltana noin 11:n aikana, kun juuri olimme lähteneet nukkumaan, ovikello alkoi soida ja soi yhä soimistaan erittäin rajulla tavalla. Menin alas ja huomasin nelipyöräiset vaunut oven edessä, oikeat lontoolaiset „rätisijät“, ja ajurin soittamassa kelloa. Hän sanoi vaunuissa olevan naisen, joka tahtoi tavata madame Blavatskya. Kuljin lyhyen puutarhamatkan kadulle ja löysin vaunuista keski-ikäisen naisen pelkällä yöpaidallansa! Hän oli miltei hysteerisessä tilassa ja vaati saada tavata H. P. B:tä. Tilanne kävi yli ymmärryksen, niinpä menin takaisin hakemaan kreivitär Wachtmeisteriä, joka vei naisen kanssaan omaan huoneeseensa. Myöhemmin saimme tietää, että

nainen oli aika tunnettu henkilö seurapiireissä, varakas ja kova miesväen vihaaja mitä hurjimmassa mitassa. Hänet oli vallannut mielle, että „mustat maagikot“ koettavat saada haltuunsa häntä ja hän oli niin säikäyksissä, että nousi vuoteeltansa, tilautti ajurin ja lähti sillä etsimään H. P. B:n suojaa. Kreivitär ja H. P. B. saivat hänet tyyntymään ja rauhoittumaan. Hän viipyi talossamme loppuyön ja meni seuraavana päivänä kotiinsa.

Emme olleet ankaria kasvissyöjiä Lansdowne Roadin 17:ssä; kalat ja munat kuuluivat osaksi säännölliseen ruokatalouteemme, mutta ei tavallisesti liha. Tietysti me elimme hyvin yksinkertaista elämää emmekä suosineet ylellisyyttä, mutta meillä oli kaikki mukavasti järjestettynä, ja kreivitär Wachtmeister, joka piti taloudesta huolta, järjesti mainiosti asiat kahden „ruotsalaisen neitsyensä“ avulla.

Sivumennen sanoen, H. P. B:n huomattavimpiin luonteenpiirteisiin kuului vahva huumorintaju ja -rakkaus: siinäkin tapauksessa, että se kääntyi häntä itseään vastaan, eikä ollut pahansuopaista tai loukkaamishaluista. Eikä hän myöskään koskaan loukkaantunut terävästä ja leikkaavastakin arvostelusta, jos sillä vain oli hyvä tarkoitus. Muistan kerran, miten hän muuana päivänä oli erikoisen mieltynyt itseensä erään musertavan vastauksen johdosta, jonka hän tahtoi antaa „tieteelle“ jonkin okkultismia koskevan seikan yhteydessä. Hän oli muovaillut sen kaiken aika näppärästi ja hyvin maalaavasti paperille ja ojensi sitä minulle *Luciferia* varten. Minä kävin sen lävitse ja huomasin, että hän sekoitti aivan hullusti „tieteen“ ja „tieteelliset opetukset“, joita kohtaan hän hyökkäsi vallan väärällä tavalla, niin että hänen väitteensä olivat arvoa vailla ja niin ollen kävivät olemattomiksi. Tarkistin kantani kirjojen nojalla ja puhuttelemalla todellisia tiedemiehiä ja sitten menin keskustelemaan hänen kanssaan. H. P. B. tietysti tulistui kovasti ja iski pontevasti. Tietäessäni olevani oikeassa mitä suoranaisiin tosiseikkoihin tuli, minä olin aivan hiljaa ja vain odotin, kunnes hän oli puhaltanut liiat höyryt pois. Sitten minä kävin hänen kanssaan kohta kohdalta kirjoituksen lävitse, annoin hänelle oikeat tosiseikat, mainitsemalla asianomaiset luvut ja säkeistöt tieteen viimeisistä näkökannoista, ja sitten — minä vain odotin. Hän istui hetken hiljaa, sitten katsoi leveästi virnistäen minuun ja sanoi: „Voi sinua oppinutta pandiittia (professoria)!“ „Ei“, vastasin, „tosiseikat ovat tosiseikko-

ja". „Mene tiehesi ja pidä pääsi“, hän vastasi, repi kirjoituksen pieniksi palasiksi, heitti ne paperikoriin, kääntyen sitten minun puoleeni sanoen: „Sellaista sinä saat aikaan! Toimitappas nyt minulle hyvä aihe pääkirjoitusta varten, sillä sitä ei minulla ole.“ Senjälkeen asia haudattiin eikä hän koskaan edes kiusoitellut minua sillä tavoin „päin kasvoja iskemisestä“.

Koskaan hän ei, ainakaan mitä minun kokemuksiini tulee, koettanut „pidättää“ ketään. Mieluummin sitten päinvas-toin: hän oli aina valmis sanomaan: „Hyvä, ellen miellytä teitä ettekä te pidä työstäni ja tavoistani, menkää matkoi-hinne!“ Ja hän todella tarkoitti sitä jok'ainoa kerta.

Alusta lähtien, ensiksi *Luciferin*, myöhemmin *Salaisen Opin* yhteydessä, kun korjausvedoksia alkoi sadella, me kaikki kärsimme, varsinkin sittemmin mr. Mead, eräästä hänen omituisuudestaan. Koska kassamme oli sangen rajoitettu, meidän oli pidettävä korjausluku-maksut niin pieninä kuin suinkin. Mutta H. P. B. näytti aina ajattelevan ja toimivan ikäänkuin painokone-metalli olisi vain kumia, joita saattoi puristella miltei rajattomiin. Yhtämittaa viimeisessäkin korjausvedok-sessa hän saattoi lisätä useita rivejä suurilla kirjaimilla kirjoitetuin reunamuistutuksin, „Latoja, tämän täytyy joutu-tua mukaan!“ ja sen piti joutua. Mutta tavallisesti tämä merkitsi kokonaisten sivujen muuttamista uuteen uskoon, ellei jotain vielä hullumpaa ja sen johdosta asianomaisia kommelluksia ja painovirheitä. *Luciferissa* me tavallisesti järjestimme kirjoitukset siten, että kaiken varalta jätimme tyhjää tilaa tähän tarkoitukseen, niin että „lisäyk-set“ eivät olisi panneet sekaisin hänen tai muiden kirjoitusten kokonaisuutta. Mutta sen sijaan *Salaisessa Opissa* tätä oli mahdoton tehdä ja tämän vuoksi „kor-jauksista“ johtuva lasku nousi melkein yhtä suureen sum-maan kuin varsinaisen tekstin painattaminen!

Mutta työ valmistui lopultakin. Kuitenkin ennen sitä, sen viimeisenä valmistusvuonna H. P. B:n sisar, madame Jelihovsky tuli tyttärensä hänen vieraaksensa. Eräs toi-meliaimpia työntekijöitämme oli siihen aikaan mr. Charles Johnstone, joka juuri sitä ennen oli suorittanut loista-van Indian siviilivirkamiestutkinnon ja saanut Bengalissa paikan. Hän rakastui mademoiselle Jelihovskyyyn ja käytti aikaansa häneltä venäjän kielen tuntien ottamiseen. En-nen miehen Indiaan menoa heidät vihittiin Venäjän kir-

kossa, missä H. P. B. ja useimmat, elleivät kaikki kotikuntamme jäsenet olivat seremonioiden aikana läsnä. Nämä kiinnostivat minua kovasti, koska en ollut nähnyt venäläisiä häämönoja milloinkaan ennen.

Mutta minun on palattava pääjuoneen ja yleiskatsaukseen Salaisen Opin työskentelyn loppuvaiheissa. Korjausluku, oikaisutyö ja lukemattomien otteiden varmentaminen, mikäli se oli meille mahdollista käytettävimmillä olevilla keinoilla ja ajalla, olivat vihdoinkin lopussa, ja muistan hyvin sen illan, jolloin vihdoinkin ensimmäiset sidotut kappaleet annettiin H. P. B:n käsiin. Hän istuutui heti niitä tarkastamaan ja silloinkos taas räjähti! Hän oli sattunut joutumaan kohtaan, missä painovirhepaholainen oli sotkenut otsakkeen — en vähintäkään epäile, etteikö se olisi ollut H. P. B:n omaa syytä: hänen tavallista tapaansa muovailla uuteen uskoon viimeisiä korjausvedoksia. Teksti käsitteli hyvän matkaa Egon minuuden probleemia, ja tämä oli väännetty Egg ja Eggs sanoiksi (muna, munat) viimeistellyssä kirjassa! Se vaikutti todellakin hullunkuriselta; mutta H. P. B. oli raivoissaan, ja hän hyökkäsi meistä jokaisen luokse ja sättieli pitkän aikaa — ollenkaan huomaamatta perussyytä, nimittäin että hänen omat muuttelemisensa ja korjailunsa viimeisissä korjausvedoksissa aiheuttivat tämän onnettomuuden. Siten H. P. B:n Salaisen Opin synnyttämisen viimeinen vaihe oli myrskyinen niinkuin sen alkukin.

Salaisen Opin ilmestymisen, tilaajille jakelun ja kaiken sellaisen jälkeen tavallinen työskentelymme jatkui entiseen tapaan. Ei sattunut mitään erikoista, kunnes eräänä päivänä eräs loistava arvostelu, paras, jonka luulakseni teoksesta olen nähnyt, ilmestyi Steadin Review of Reviews lehdessä. Saimme myöhemmin kuulla, että Stead oli lähettänyt kirjan mrs. Besantille — joka hän silloin oli — arvosteltavaksi, ja tässä oli tulos. Pian tämän jälkeen, luulen vain muutamien päivien perästä mrs. Besant itse saapui H. P. B:tä katsomaan Landsdowne Roadin 17:een, uskoi, liittyi Teosofiseen Seuraan ja Blavatsky-loošiin, ja pian hänestä tuli Englannissa olevan liikkeen huomatuin henkilö. Monet hänen vanhoista persoonallisista ystävistään ja seuraajistaan, kuten Herbert Burrows seurasivat häntä myös tässä, ja Englannin teosofinen liike oli astunut uuteen vaiheeseen. Luulen, että mrs. Besantin viimeistä, kuuluisaa jäähyväispuhetta Old Stree-

tin Tiedetalossa voi ehken pitää tämän muutoksen käännekohtana.

Pian tämän jälkeen, mr. W. Q. Judgen pyytäessä H. P. B:n apua Amerikkaan, H. P. B. lähetti minut katsomaan, mitä tehtävissä oli. Olin siellä muutamia kuukausia, matkustin koko Amerikan mantereen poikki ja sain paljon arvokkaita ystäviä. Palatessani Englantiin sain kuulla, että vuokrasopimuksemme loppuessa Landsdown Roadin 17:ssä mrs. Besant oli suurenmoisessa jalomielisyydessään antanut oman kotinsa Avenue Roadin 19:ssä H. P. B:n käytettäväksi, ja H. P. B. itse oli poissaollessani koko talouksineen muuttanut sinne.

Viivyin vain muutamia kuukausia Englannissa, ja sen jälkeen H. P. B. lähetti minut Indiaan, koska siellä oleva työ ei oikein ottanut sujuakseen.

Niin jätin hyvästit H. P. B:lle ja lähdin Marseillen kautta matkaan ranskalaisella Messageries Maritimes-laivalla, mutta sanoessani hyvästiä, tuskin ajattelin häntä näkeväni viimeistä kertaa. Sillä H. P. B. jätti tämän ruumiinsa seuraavan vuoden alkupuoliskolla.

Heinäkuussa 1931.

Bertram Keightley.
The Theosophist, syysk. 1931. Engl. suom. A. R.

Teosofinen Päämaja,
19, Avenue Road,
Regent's Park,
London, N. W.

9:nä pvnä elok. 1891.

Nimitän täten Bertram Keightleyn toimimaan Indiassa ja Ceylonissa personallisena edustajanani kaikissa teosofista liikettä koskevissa asioissa.

H. P. Blavatsky.

Maa.

*Et Jumalan astuinlauta ole,
ei Suurin tomuas harmaata pole,*

*vain ihmistä nykykasvussaan kannat,
vain hänelle matkateltan annat.*

*Hän, tiellään pitkällä, iäisellä
voi hetken suojassa viivyskellä*

*ja kulkea useinkin oves kautta
niin arvaamattomain syitten tautta.*

*Maa, etehinen sä olet vainen,
käy joukko alati liikkuvainen*

*sun kauttas saleihin ylhäisien,
ah, juhlatemppeleihin pyhimpien.*

Anni Kaste.

Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu.

II.

Edellisessä tutkielmassa sanoimme jo, että sekä taloudellinen pula että kaikki kurjuus ja hätä yleensä pääsee muodostumaan sentähden, että kaikkein kehittyneimmät ihmiset, Mestarit, työnnetään syrjään käytännöllisessä elämässä. Niin kävi Jeesukselle hänen eläessään. Samoin on myöhemmin käynyt hänen käytännölliselle elämänopilleen.

Näinollen ei ole vaikea ymmärtää, missä pelastuksemme piilee. Yksin taloudelliseltakin kannalta katsoen pelastuksemme edellyttää seuraavaa: on saatava aikaan sellainen muutos ajatustavassa, kunniakäsitteessä ja arvojärjestyksessä, että Valkeitten Valtojen lähetit ja edustajat, Mestarit ja Adeptit, tulevat vähintään yhtä suosituiksi työssään ihmiskunnan julkisessa elämässä kuin tähänasti ovat olleet kenraalit ja piispat, professorit, valtiomiehet ja raharuhtinaat, paavit, kuninkaas ja keisarit.

Nykyään on tilanne vielä sellainen, että vaikeivät kansat edes kuvitteleekkaan tulevansa toimeen ilman käytännöllistä hallitsijaa, kuningasta tai presidenttiä tai diktaattoria, niin sensijaan kansat ja niiden johtajat kyllä kuvittelevat tulevansa toimeen ilman käytännöllistä Mestaria, ilman siveellisesti ja henkisesti kokeneen, hyvän ja viisaan ihmisen johtoa.

Mutta tällainen luulo ja tällainen järjestelmä tulee lo-pultakin liian kalliiksi. Sillä siitä on seuraus, että kaikki tuollaiset valtakunnat aina vuorollaan sortuvat. Ihmiset, kansat ja niiden johtajat eivät vaan huomaa pysähtyä edes ajattelemaan tätä asiaa. Niillä on niin kiire. Romahduk-sienkin jälkeen yritetään vaan jatkaa entisillä keinoilla. Ihmiset ovat kuin lumotut siihen ajatukseen, että kaiken täytyykin päättyä romahdukseen, häviöön, kuolemaan. Se on pimeitten valtojen lumoa. Ihmisten on vaikea oppia edes ajattelemaankaan, että pysyväinenkin valtakunta on mahdollinen tämän maan päällä. Mahdollinen nimenomaan sillä ehdolla, että valtakunnan selvästi tunnustettuna ja itseoikeutettuna johtajana on Kristus, elävä Mestari, henki-sesti kokenut nöyrä, hyvä ja viisas ihminen. Jota kaikki tietoisesti kunnioittaisivat, rakastaisivat. Jonka rinnalla ei kukaan pyrkisi valtiaan asemaan, vaan jonka johtoa ja esi-merkkiä kaikki palvelen seuraisivat.

Ennenkuin etenemme on välttämätöntä ymmärtää, mistä tässä oikein on kysymys. Sillä jos Mestarinkin taholta kat-soen kysymys olisi vain valta-asemasta, kunniapaikasta, rahasta ja rikkaudesta sellaisenaan, silloinhan kenties Jee-sus Kristus, Buddha, H. P. B. ja muut Valkeitten Valtojen nerokkaat Lähettiläät olisivat ryhtyneet pyrkimään kunnia- ja valta-asemiin. Tai he kukaties olisivat ryhtyneet lyö-mään rahaa kaikilla kyvyillään, käytännöllisellä työllään ja tarmollaan. Mutta niin he eivät ole tehneet. Kysymys ei näinollen voi olla ensisijassa siitä, että Jeesus Kris-tusta, että Valkeitten Valtojen kuninkaallisia Lähettejä, olisi umpimähkään käsillä kannettava, että heidän käytettävänä olisi oleva edustavia huoneita ja paljon rahaa. Luon-nollisesti on ensin kysymys ihan toisesta asiasta. Lyhyesti: kysymys on ihmisten itsensä nousemisesta aineen, kun-nian- ja vallanhimon, valheen ja itsekkyyden lumoista to-tuuden selvään näkemykseen, rakkauden ja hengen todeli-suuteen. Siitä on kysymys. Kysymys on johdon ja val-lan siirtymisestä ihmisten tajunnassa ja käytännöllisessä elämässä pimeyden valloilta Valkeuden Valloille.

Mutta nytpä rahakin on tuon siirrettävän vallan eräs vertauskuva. Tavallinen mielipide katsoisi epänormaaliksi tilaksi, huonoenteiseksi merkiksi, jos valtakunnan hallitsi-jan olisi elettävä taloudellisissa vaikeuksissa henkilökoh-taisesti. Kansakunnan oma arvo ei sitä sallisi. Siinä on meillä lupaus ja esimerkki siitä, mikä on oleva Mestarin

asema ihmiskunnan keskuudessa. Se on oleva kuninkaan asema. Nyt vielä, pimeyden valtojen hallitessa, on meihin syöpynyt kuin muuttumattomana totuutena se ajatus, että Mestarin asema on oleva kerjäläisen asema. Vaikea meidän nyt on muuttaa mieltämme ja oppia ajattelemaan, että Mestarin asema ihmiskunnassa on oleva kuninkaan asema. Ja miksi se on niin vaikeata? Luonnollisesti itsekkyytemme tähden.

Siinä siis ollaan. Mitä on tehtävä? Valistustyötä. Sehän on selvä. Mutta millaista valistustyötä? Oikeastaan puhuimme tästä jo edellisessä kirjoituksessa. Mainitsimme valistustyön neljä *mini*-totuutta. Emme niitä tässä toista. Paitsi yhden. Tärkeimmän kaikista: Mestarin käytännöllinen siveysoppi. Ellei valistustyön pohjana ja valona ole vuorisäärän moraalit, niin se rakentaa juoksevalle sannalle, ja se tukee vain pimeyden valtojen vallassapysymistä edelleen — huolimatta kaikesta Jumalaukon kiiuvaudesta, ihanteellisuudesta, kaunopuheisuudesta tai tunnelmallisesta liikuttavuudesta. Jos tahdotaan — ja kukapa ei tahtoisi? — tehdä valistustyötä Mestarin kuninkuuden puolesta, ihmiskunnan todelliseksi nostamiseksi, silloin valistustyössämme luonnollisesti elää ja vaikuttaa Mestarin itsensä esittämän moraalin henkinen valo.

Mutta niinkuin sellainenkin valistustyö, mikä tehdään ilman Mestarin siveysoppia, siis ilman Hänen mukanaoloaan ja käytännöllistä johtoaan, tarvitsee ihmisten mukanaoloa ja taloudellista tukea, rahaa, samoin tarvitsee sekin valistustyö mikä tehdään Mestarin johdolla ja Hänen siveysoppinsa mukaisesti. Sekin on selvää. Ratkaistavaksi jää vain: kumpako valistustyötä tahdotaan rahoittaa?

Sillä tässä kohdassa on huomattava eräs tärkeä seikka. Kysymyksen ollessa Mestarin johtamasta valistustyöstä ei millä rahalla tahansa ole ratkaisevaa merkitystä. Johdon siirtymiseksi pimeyden valloilta Valkeuden Valloille ei riitä tekemään lopullista käännettä mistä tai miten tahansa tuleva raha. Ellei olisi väliä mistä lähteestä Mestarin työ rahoitetaan, silloinhan joku maagikko kenties olisi voinut loihkia elämän aarteista esille kalliita kiviä ja kultaa. Kun on kyseessä työ ihmiskunnan siirtymiseksi aineen ja kuoleman orjuudesta hengen voittoisaan elämään, ei sellaisilla rahoilla päästäisi ratkaisevan käänteeseen ohitse.

Myöskään ei pakkoveroina otetuilla rahoilla päästäisi käännepöytä ohitse.

Mitenkä sitten? Miten on käännekohta sivuutettava?

Asia on seuraavalla tavalla. Johdon ja vallan siirtymisessä ihmisten elämässä pimeyden valloilta Valkeuden Valloille on rahallakin arvoa silloin, ja vain silloin, kun me ihmiset annamme sen itse, vapaasti, kun se tulkitsee antajansa vapaaehtoista kunnioitusta ja rakkautta Totuutta kohtaan, Mestarin työtä ja Häntä itseään kohtaan. Kun se annetaan vapaaehtoisena uhrina, leskenropona, josta ei mitään tiliä tai vastapalkkiota toivota. Sillä niin menetellessään antaja samalla ojentaa kätensä Korkeamman Minänsä johtavaan käteen, kutsuu Valkeat Vallat sielunsa valtaistuimelle, kutsuu Mestarin avukseen, johtamaan käytännöllistä, itsenäistyvää elämäänsä.

Käytäntö ja kokemus on näinollen opettanut, että rahakin on merkillinen taikakalu. Rahojenkin käytöllä ihmisen osoittaa, osoittaa jumalien, karman ja Mestarin silmien edessä, mitä hän todella harrastaa ja tärkeänä pitää. Sillä hän „tuhlaa“ rahoja siihen, mitä hän todella harrastaa ja tärkeänä pitää.

Onkin näinollen kyseessä raha-asioistakin puhuttaessa, ihmisten mielen muuttuminen. Ihmiset yleensä ovat epäilleet Mestarin johtoa, oppia ja valtaa epäkäytännölliseksi. Etenkin juuri raha-asioissa. Ja siitä johtuen kaikessa muusakin. He ovat luulleet kykenevänsä paremmin huomioimaan käytännöllisen elämän realiteetit, tosiasiat. Mutta millä seurauksella?

Seuraus on selvästi tämä: kun rahan, vallan ja rikkauksen, kun käytännöllisen elämän johto ei ole saanut olla kokeneimman, viisaimman, parhaimman, epäitsekäimmän ihmisen kädessä, Mestarin kädessä, seuraa tästä, että ihmisten työ ja rikkaus, sekä aineellinen että siveellinen, käytetään epäviisaasti. Syntyy tarpeetonta kärsimystä, epätoivoa ja tuskaa. Ja viivytystä.

Ja tässä sitä ollaan. Nykyinen taloudellinenkin pula on johtunut siitä, taloudellisetkin vaikeutemme ovat jäävämmätön todistus siitä, että emme ole ottaneet Mestaria täysin vakavasti. Hänen käytännölliseen johtoonsa emme ole suhtautuneet riittäväällä, tietoisella luottamuksella.

Mutta erehdyksistä voi ottaa oppia. Ellei tahdo ummistaa silmiään ja antaa paatumukselle tilaa. Sillä luonnollisesti yksi ja toinen herää huomaamaan, että on erehdytty. On oltu harhan vallassa, lumoissa pimeyden valtojen, niiden, jotka esiintyvät valkeuden enkeleinä pimey-

destään huolimatta. Yksi ja toinen herää huomaamaan, että tämä harha aluksi ja lopuksi on varsinainen syy kaikkiin onnettomuuksiimme. Siveellisen silmän avautuessa ihmisen entinen epäily, hienempi tai karkeampi, alkaakin muuttua luottamukseksi. Luottamus vie tekoon. Rahaasioissakin. Keskellä vaikeuksiakin. Tekoon viety luottamus on kuin puron kaivamista lammikon reunalta johonkin suuntaan. Johon suuntaan lammikon vesi sittemmin virtaa.

Jos Kohtalo suo, jatkamme vielä.

J. R. H.

Olen rakastanut . . .

Tämä on yöperhosen ääni Himalaijan korkeimmalta huipulta —

Niin heikko.

Tämä on liejuiseen suohon vaipuvan viimeinen avunhuuto —

Vain tukahtunut huokaus.

Tämä on katkeavan lootuskukan povessaan suojeleman hopeisen kastehelmen vierähtävä välähdys —

Vain ohikiitävä hetki, ollut ja mennyt, ei koskaan palaava.

Tämä on uni — elämästä puolet.

Rauhattoman vaeltajan väsyneet kasvot hehkuivat kalpeina tihenevää pimeyttä huokuvan usvaisen yön keskellä; ne värisivät ja vavahtelivat, kärsivät ja pelkäsivät, mutta kiihtyivät yhä ylöspäin — tuomiolle.

Sillä niin oli hän itse halunnut väsyessään ja riistäessään itseltään elämän.

Ympärillä väreilevää huimaavaa avaruutta halkoivat myriadit maailmat täynnä säteilevää elämää, mutta Rauhattoman vaeltajan uhmassaan riutuva katse ei erottanut väreilevää äärettömyyttä ikuisesta äänettömyydestä, ei erottanut elämää kuolemasta eikä valoa pimeydestä, vaikka hänen sammunut sielunsa janosikin valoa nyt enemmän kuin koskaan ennen.

Sillä niin oli määrätty aina olemaan niille, jotka väsyivät ja riistivät itseltään elämän.

Suuri ja synkkä oli karmaansa väsyneitten, katkenneitten sielujen joukko avaran tuomiosalin kaukaisimmassa

kolkassa, mutta suurempi ja synkempi oli kunkin jännitykseen jäänyt tuska, sillä se ei lohtua etsien löytänyt toista, ei lähestynyt eikä liittynyt toiseen, koska jokaisen kesken katkenneen sielu oli sammunut sokeaksi kaikelle jo hetkenä, jona he olivat lähteneet.

Niin olivat he itse halunneet väsyessään ja riistäessään itseltään elämän.

Lempeänä kulki kärsivä kuiskaus avaran tuomiosalin kaukaisimpaan kolkkaan kokoontuneitten, kesken katkenneitten sielujen piiriin, ja jokainen heistä oli kuullut oman toivomattoman tuomionsa ja kadonnut olemaan ja odottamaan lohduttomassa pimeydessä sen loppumista — vain Rauhattoman vaeltajan kalpeat kasvot viipyivät vielä ja taistelivat esiin synkkien sielujen katoavasta joukosta, hänen vavahtelevien huultensa kohotessa epätoivoiseen, hukkuvaan huutoon:

— Olen rakastanut . . . !

Ihmetellen kulki humahdus tuomiosalissa, mutta sen kaukaisimmassa kolkassa taisteli yhä Rauhattoman vaeltajan värisevä huuto, kiihtyen rukouksessaan outoon, esteettömään uhmaan:

— Olen rakastanut, oi, Tuomion Herra! Olen rakastanut rikoksissa, olen rakastanut liassa — ja olen rakastanut itseinhossanikin! . . . Oi, Tuomion Herra — salli minun nähdä hänet, jota olen rakastanut!

Ihmetellen haki humahdus Rauhattoman vaeltajan kalpeista, värisevistä kasvoista esteettömän uhman salaisuutta, mutta niitten vaikeroiva epätoivo jatkoi haihtuvaa hetkeä vastaan taistellen:

— Olen rakastanut — katso, oi, Tuomion Herra, katso kuinka uhma kasvoissani elää enää vain rukoillakseen, katso kuinka omalla kädelläni sammuttama sielunikin itkee rukouksen mukana ja katso ylpeää päätäni, joka ei koskaan ennen ole uhmastaan alentunut — katso kuinka se nyt taipuu rukoukseen yhtyneenä — ja katso käsiäni, jotka viimeisellä hetkelläniikin puristautuivat katkeraan kiroukseen — katso, oi, katso kuinka ne nyt epätoivoisina ojentuvat mykkään rukoukseen — oi, Tuomion Herra, minä olen rakastanut, rakastanut . . . Salli minun nähdä hänet, jota olen rakastanut . . .

Ihmettelevä humahdus hiipi epäröiden tuomiosalissa, mutta vaikenä ja katosi, kun ylhäältä kuului Hohtavan Äänen lempeä kuiskaus:

— Rauhaton vaeltaja, sinun rakkautesi on ollut vain hehkua, joka on polttanut, polttanut ja tuhonnut. Hän, oi, Rauhaton vaeltaja, hän, jota olet rakastanut, elää nyt ikuisessa pimeydessä sinun paheisiin polttavan ja liittävän rakkautesi takia — elää ikuisessa pimeydessä ja kärsii tuskia, joista sinulla ei ole aavistustakaan . . .

Hohtava Ääni vaikenä ja katosi, mutta tuomiosalin kaukaisimmasta kolkasta kiiri Rauhattoman vaeltajan huuto polttavana, viluisena ja epätoivoisena kuin helvetin yö:

— Oi, Tuomion Herra, älä epäile rakkauttani, joka alussa hehkui hillittömänä himona, sillä se on sen jälkeen muuttunut kaipauksessaan kauniiksi ja kauneudessaan voimakkaaksi — oi, Tuomion Herra, salli minun mennä hänen luokseen, jota olen rakastanut, salli minun kärsiä samassa pimeydessä, missä hän nyt kärsii ! . . .

Tuomiosalissa oli hiljaista, kun Hohtava Ääni puhui:

— En voi, oi, Rauhaton vaeltaja, sillä vaikka sinun syntisi ja rikoksesi ovatkin raskaammat kuin hänen, jota olet rakastanut, niin on elämässäsi ollut hapuileva pyrkimys, mikä nyt lieventää sinun tuomiosi ja kärsimyksesi hänen tuomiostaan ja kärsimyksistään.

Hohtava Ääni vaikenä ja katosi, mutta vielä vaikerovat Rauhattoman vaeltajan kalpeat kasvot rukoillen:

— Oi, Tuomion Herra, mitään hyvää en ole milloinkaan tehnyt — lisää, lisää minun tuomioni ja kärsimykseni samaan mittaan ja päästä minut hänen luokseen, jota olen rakastanut!

Jälleen oli tuomiosalissa hiljaista, kun Hohtava Ääni vastasi:

— Oi, Rauhaton vaeltaja, mitä pyydät! Pyydät tuskaa ja kärsimystä tuskasi ja kärsimyksesi lisäksi — ei kukaan vapaaehtoisesti jaksa kestää sitä tuskaa, minkä keskellä hän, jota rakastit, nyt kamppailee. Mutta katso ja tunne itse yksi hetki sen kärsimyksen valotonta tuskaa . . .

Hohtava Ääni vaikenä, ja avaran tuomiosalin kaukaisimmassa kolkassa haihtuivat Rauhattoman vaeltajan kalpeat kasvot läpäisemättömään pimeyteen ja sen keskeltä kuului vain hänen pitkä ja valittava huutonsa, vaimentuen viimein korahtelevaan kauhuun.

— Oi, Tuomion Herra, kuului kärsineen uupunut ääni, kun pimeys oli haihtunut ja tuska lakannut, oi, Tuomion Herra, tuska oli hirveä, mutta rakkauteni antoi minulle voimia kestäämään sen — Oi, Tuomion Herra, lähetä mi-

nut hänen luokseen, jota olen rakastanut, että saisin lohduttaa häntä! . . .

— Poloinen, Rauhaton vaeltaja, en antanut äsken sinun täysin tuntea sitä tuskaa, mitä hän kärsii ikuisessa pimeydessä, hän, jota rakastit — katso ja tunne yksi hetki sen kärsimyksen tulista tuskaa —.

Avaran tuomiosalin kaukaisimmassa kolkassa katosivat Rauhattoman vaeltajan uupuneet kasvat hehkuvaan ja hulmahtelevaan liekkimereen ja sen keskeltä kuului vain hänen haukkova läähätyksensä, joka viimein salpautui tukahutuvaan tuhoon.

— Oi, Tuomion Herra, kuului kärsineen vavahteleva ääni, kun liekkimeri oli sammunut ja tuska lakannut, oi, Tuomion Herra, tuska oli kamala, mutta rakkauteni antoi minulle voimia kestäämään sen. — Oi, Tuomion Herra, salli minun päästä hänen luokseen, jota olen rakastanut, että saisin painaa lohduttaen huuleni hänen tuskaisiin huuliinsa ja lähentää viihdyttäen rintani hänen kärsivään poveensa — oi, Tuomion Herra, salli meidän kärsiä ja odottaa yhdessä loputtoman ja lohduttoman tuskamme päättymistä!

- Poloinen Rauhaton vaeltaja, en antanut vielä äskenkään sinun täysin tuntea sitä tuskaa, mitä hän kärsii, hän, jota rakastit — katso ja tunne sitä yksi hetki.

Rauhattoman vaeltajan värisevät kasvat vääntyivät muodottomiksi hänen vaipuessaan lattialle tuomiosalin kaukaisimmassa kolkassa ja hänen hirvittävässä tuskassa repivät kyntensä syöpyivät syvälle hänen nytkähtelevään ja korahtelevaan rintaansa, huulten silpoutuessa eläimellisessä hurjuudessa raatelevien hampaitten väliin.

Odottava hiljaisuus vallitsi tuomiosalissa, kun Rauhattoman vaeltajan lattialla laahanneet kasvat hitaasti kohosivat pystyyn.

— Oi, Tuomion Herra, kuului kärsineen ääni epätoivoisena ja kuiskaavana rukouksena, oi, Tuomion Herra — lisää tämä tuska minun päälleni kaksinkertaisena, mutta armahda hänet kärsimästä näin hirveätä tuskaa enää enempää, hänet, jota minä olen rakastanut . . .

Tuomiosalissa kulki kohahtava humahdus, vaimentuen hiljaiseen, soivaan säveleeseen, mutta ylhäällä särkyi Hohtava Ääni kärsivään epätoivoon:

— Oi, Rauhaton vaeltaja, joka voit rakastaa noin suuresti, oi, onneton sielu minun sielustani, miksi riistit itsel-

täsi elämän ja ehkäisit yhdessäolon hänen kanssaan, jota rakastat! Oi, että olisit jatkanut tietäsi sellaisenakin kuin olit ja elit ja kestänyt määräsi ja aikasi, niin suuri rakkautesi olisi tasoittanut tiesi täällä hänen rinnallaan, jota rakastat, sillä katso, hän, jota rakastat, on ollut täällä valkeudessa sinua odottamassa, mutta sinä onneton sielu minun sielustani, sinä poloinen Rauhaton vaeltaja lisäsit karmaasi riistämällä itseltäsi elämän ja saapumalla ennen määrääsi ja aikaasi! Mutta nähdä minä sallin sinun hänet, jota rakastat — katso!

Avara tuomiosali soi ja sädehti, ja Rauhattoman vaeltajan uupunee katseen eteen ilmestyi vaalea, onnellinen olento, jonka suloisessa hymyssä viipyi surumielinen ja pettynyt toive.

Rauhattoman vaeltajan hitaasti pimeyteen ja ympäröivään yksinäisyyteen katoavat kasvat värisivät ja vavahtelivat epätoivoisina, kun yö hänet ympäröi kokonaan ja vaalean olennon hymy häipyi.

Mutta niin oli hän itse halunnut väsyessään ja riistäessään itseltään elämän.

Toivo Kuisma.

Pyrkijän päiväkirja.

8.

„Avuksesi huuda Minua hätäpäivänäsi, niin Minä tahdon auttaa sinua, ja sinä olet kunnioittava Minua.“ Ps. 50: 15.

Eräänä syysiltana monta vuotta sitten oli mieleni erikoisen synkkä. Raju tuska kalvoi sydäntäni. Ajatukset kiersivät kehässä, palaten alati kysymykseen: „Miksi elän?“ „Miksi olen?“ Epätoivoissani huusin yöhön: „Jumalani, salli minun astua rajan yli, taikka näytä minulle, mitä elämä on! Näin en enää jaksa! Ellet auta minua, lakkaan olemasta — —“

Yöllä sain kuvakortin manalasta. Toiselle puolelle oli, paitsi nimeäni ja osoitettani, kirjoitettu seuraavaa: „Sydämellinen tervehdys kansakoulunopettajaltasi“ (Yksi opettajistani on kuollut). „Maaliskuussa! Maaliskuussa! Maaliskuussa!“ Toisella puolella oli jäljennös taulusta „Kuoleman saari“. Sen alla oli kolme vieraskielistä sanaa. Miettiessäni niiden merkitystä syttyivät ne tuleen. Loimuaivat liekit muodostivat suomenkielisen lauseen: „Onko tämä onnela?“

Heräsin vavisten ja järkytettynä. Ensimmäinen ajatukseni oli: „Kuolen varmaankin maaliskuussa. Parasta kai järjestää kaikki kuntoon siksi. Mutta (näin jatkuivat mietteeni) mitä merkitsivät tulikirjaimin kirjoitetut sanat?“ Olin tottunut ajattelemaan kuolemaa kär-

simyksen lopettajana, sillä en ollut vielä silloin tutustunut teosofiaan. En siis tiennyt, että tuskasta emme siten vapaudu.

Maaliskuun tullessa olin valmis siirtymään toiseen olotilaan. Miitään ulkonaista ei kuitenkaan tapahtunut ensimmäisenä, eikä vielä toisenakaan maaliskuuna. Kolmantena maaliskuuna oli minun alituttava pieneen leikkaukseen, joka it'sessään oli vaaraton, mutta joka, niin sanottiin, herkkyyteni takia nukutusaineelle saattoi kyllä koitua kuolemakseni. Valmistauduin huolellisesti sekä ulkonaisesti että sisäisesti. Aivan vastoin odotustani heräsin takaisin fyysilliseen elämään.

Unestani on minulla ollut suurta hyötyä. Se opetti minut järjestämään asiani niin, että joka hetki olen valmis kuolemaan. Se ilmestyy myös varoitusvalona tielleni, jos milloin uuvun ja väsymyksen valtaamana tahtoisin nukahtaa tavallista pitempään uneen. Sellaisina hetkinä tulikirjaimiset sanat „Onko tämä onnela?“ piirtyvät eteeni, palauttaen mieleen kokemuksia, jotka kehoittavat yhä uusiin ja jatkuviin ponnistuksiin!

Eräänä päivänä olin huonovointinen. Suggestion avulla sain kyllä sairauden poistumaan. Ilalla se kuitenkin palasi uudelleen, niin voimakkaana, että minun kiireesti oli riennettävä kotiin. Matkalla vaikeroi sydämeni: „Isä, olen kovin väsynyt! Auta minua!“ Kotiin päästyäni menin heti vuoteeseen, henkeni edelleen puhutellussa Isää. Vähitellen valtasi suloinen raukeus ja hyväolo koko olemukseni. Ilma ympärilläni rupesi liikehtimään. Siihen ilmestyi erivärisiä ja erimuotoisia kuvioita. Ne muuttivat muotoaan ja väriään. Tulivat luo, viipyivät hetken ja loittonivat taas. Yhtäkkiä ilmestyi suuri hopeahoitoisista kipinöistä muodostunut valokimppu. Siitä erkani pieniä erillisiä olioita, jotka salaman nopeudella sööksyivät luokseni. Odotin rauhallisena, sillä tiesin niiden pysähtyvän taikka häviävän vähän matkan päässä itsestäni. Alkuaikoina niiden melkein uhkaava lähestyminen tuntui pelottavalta. Vähitellen siihen kuitenkin totuin. Nyt saatan jo säikkymättä katsella niiden erinomaisten mielenkiintoista liikkumistapaa. Hyvin usein ilmestyy kirkas, yksinäinen tähti pimeyteen. Sen ystävällisessä, omalaatuisessa välkkeessä on lupaus lohdutuksesta ja avusta. Tälläkin kertaa näin sen lempeän valon, tietäen samalla, että ystäviä oli lähelläni. Ei minun kuitenkaan tarvinnut tyytyä ainoastaan näkymättömän maailman olentojen seuraan, vaan sain myöskin vieraakseni ystävän fyysilliseltä tasolta, joka oli lähtenyt kotoaan samaan aikaan, kun minä väsymyksen valtaamana rukoilin apua. Merkkillisiä teitä, ilmeisesti näkymättömästi johdettuna, hän saapui ovelleeni. Sain siis jälleen kokea, kuten monet kerrat aikaisemminkin, miten hellästi meistä ihmisistä huolehditaan. Sydän riemua ja rakkautta tulvillaan täytän siksi velvollisuuteni täten kiittäen ja kunnioittaen Isää!

II. 8. -31 näin mietiskellessäni kaksi pukua. Niistä oli toinen tumma ja toinen keltainen. Kysyessäni kumman niistä otan, sanottiin: „ota keltainen“.

Mietiskelyaihe: „Mitä tapahtuu kun valehdellaan toisen ihmisen hyväksi?“

24. 3. Uimaranta. Vastusteleva ihminen koetettiin saada väkisten veteen.

Samoin kuin ihmisen väkinäinen uittaminen on luonnotonta ja tarkoitustaan vastaamatonta, samoin on toisen auttaminen valheen avulla.

27. 8. „Mitä tapahtuu kun vannotaan väärin?“ Kaksi kättä piteli sormusta ja taittoi sen hyvin painokkaasti.

Sormus on liiton merkki. Side Jumalan ja ihmisen välillä siis katkaistaan väärin vannottaessa. I. Röst.

Mitä muualla tiedetään.

Aura on, niinkuin tiedetään, se valo- ja väri-ilmiö, jonka havaitaan ympäröivän esineitä tai eläviä olentoja, kun niitä tarkastellaan selvänäköisyydeksi nimitetyn sisäisen herkkyyden tilassa.

Värit, jotka eräissä alhaisella kehitysasteella olevien kansojen maalauksissa ympäröivät ihmisiä, pyhimysten sädekehät ja ekstaattisissa tiloissa koetut näyt osoittavat, että auran olemassaolo on ollut kauan tunnettu tosiasia, mutta vasta nykyajan ihmiset ovat pyrkineet antamaan tästä ilmiöstä riittävän tarkkoja kuvauksia.

Reichenbach on tehnyt selkoa koehenkilöittensä, n.s. sensitiivien vaikutelmista, joita nämä saivat hämärässä eräistä henkilöistä. Erikoisesti hän on pannut merkille, että nämä näkivät ihmisen toisesta kyljestä eriyvän ruusunpunaista, toisesta sinertävää valoa.

Leadbeater on kirjassaan „ihminen näkyväisenä ja näkymättömänä“ esittänyt sarjan värikuvia, jotka esittävät ihmisen väriellipsin keskellä, jonka laatu ja vivahtukset riippuvat ihmisen kehitysasteesta. Hän karakterisoi eri ihmistyyppien auran, kuten villi-ihmisen, tavallisen ihmisen, mystikon, tiedemiehen j.n.e. kolmessa aspektissa, joita hän nimittää astraaliruumiiksi, mentaaliruumiiksi ja syyruumiiksi, ja kuvaa intohimojen vaikutuksesta johtuvat auran muutokset. Sen eri ainekset, värisävy, värin laajuus, loistavuustase ja värimassojen jakautuminen liittyvät Leadbeaterin esityksessä aina ruumiillisiin, älyllisiin tai tunnetiloihin.

Muuan ranskalainen tutkija esittää omat kokemuksensa auroista seuraavasti:

„Aura esiintyy väripilvenä, jonka muoto ja tiiviys on erilainen yksilöistä ja heidän temperamentistaan, heidän terveydentilastaan ja heidän luonteensa pääominaisuudesta riippuen. Nervöösillä temperamentilla se ilmenee harmaana tai sinisenvalkoisina lyhyinä aaltoina: lymfaattisilla sakeana, himmeänkeltaisena tai kullanpunertavana aine-massana, joka näyttää valuvan luustosta ja noudattavan kiinteästi ruumiin muotoja; henkilöillä, jotka eivät tiedä itseään tarkattavan, se näkyy herkkäliikkeisenä pilvenä, missä näkyy kuvia heidän entisistä tai nykyisistä harrastuksistaan.

Hengitys voi laajentaa auran ulottuvaisuutta, mutta eri tavoin, riippuen siitä, vastaako henkilön tajunta mentaalista tai psyykkistä, nervöösistä tai fyysillisestä tilaa. Henkisessä tilassa hengitys suunnataan päälakea kohden kuin korkeaa ääntä tavoitellen, psyykkisessä tilassa se suuntautuu pleksus solarikseen tai imusuoniverkoston, nervöösitiloissa se keskitetään lantiossa sijaitseviin hermokeskuksiin. Kaikissa tapauksissa liittyy menettelyyn rauhoittamisen ja tynnyttämissen pyrkimys.

Lukuisten kokeilujeni nojalla olen tullut siihen tulokseen, että hermoauran laajentaminen on hyvä keino voimien uudistamiseen. Kun on oikein keskitetty hengittämään ilmakehän vastaavia voimia,

on tuloksena hyvänolon ja elollisuuden tunne, joka kestää useita tunteja."

Tämä kuvaus on annettu toiselta näkökannalta kuin Reichenbachin tai Leadbeaterin; muunkinlaisia kuvauksia voidaan esittää, mutta eroavaisuuksista huolimatta niissä on yhteinen pohja: kaikki selvänäkijät havaitsivat värillistä valoa, jonka nojalla he voivat päätellä henkilön sielullisen, psyykkisen tai fysiologisen tilan, mutta peruselementit, värisävyjen laatu ja laajuus näkyy jokaiselle erilaisena. Tämä johtuu ilmiön monimutkaisuudesta, ja niistä lukemattomista mahdollisuuksista, jotka riippuvat tarkastelijan ja tarkastetun tilasta.

Aurailmiön määrittelemisen ja tieteellisen tutkimisen käy päinsä vasta sitten, kun sen tunnusmerkeistä voidaan erottaa sen harvinaisuus ja välittömyys. Lontoon yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan dosentti ja Saint Thomas-sairaalan sähköhoidon johtava lääkäri Kilner on astunut ensimmäisen askelen tähän suuntaan. Hänen on onnistunut saada aura näkyväiseksi miltei jokaiselle, jonka näköaisti on normaali, käyttämällä disyaniini nimistä ainetta. Muitakin tämän tapaisia aineita on kaikesta päättäen olemassa; niiden ominaisuutena on, että ne herkistävät silmän verkkokalvon ultravioletteille valosäteille.

Kun auraa halutaan tutkia, koehenkilö asetetaan puolihämärään mustaa taustaa vasten, ja tutkija on selin valoon. Tarkastelu tapahtuu „varjostimen" lävitse, jonka muodostaa disyaniinin alkoholiliuosta sisältävä lasiastia. Disyaniinin vaikutus jatkuu muutamia hetkiä vielä senkin jälkeen, kun varjostin on poistettu, mikä todistaa aineen vaikuttavan näköhermoon; se on siksi vaarallista, että sillä voi kokeilla päivittäin vain tunnin ajan. Tutkimuksiin tarvitaan kahdenlaista liuosta, heikkoa ja voimakasta, koska muutamat näkevät helpommin toisella kuin toisella. Liuokset on säilytettävä pimeässä sillä ne haantuvat helposti valossa.

Tulokset, joihin tri Kilner menetelmälään on päässyt, ovat pääpiirteissään seuraavat:

Aura on soikea muodoltaan; sen valohohde ympäröi ihmistä ikäänkuin hän olisi valomunan keskellä. Miehen aura on levein pään ja olkapäiden kohdalla, samoin on laita tytöillä puberteettiäikaan saakka, jolloin aura laajenee keskiruumiin tienoilla noin 20—25 cm. Sivulta katsoen se näyttää suuremmalta kuin edestä katsoen. Lämpö- ja kosteussuhteet eivät näy siihen vaikuttavan. Tarkkaan tutkien siinä voidaan erottaa kolme selvää vyöhykettä.

1) Tumma, puolen senttimetrin levyinen nauha, joka peittää koko ruumiin. Se laajenee, milloin henkilö on sairas tai taipuvainen neuroosiin. Se vivahtaa punaiseen, vaikuttaa hienorakenteiselta ja taipuvaiselta muodostamaan juovia.

2) Toinen aura, n.s. sisäinen aura, peittää edellisen toisinaan näkyvistä, mutta se voidaan erottaa varjostimella, jossa on karmiinia tai metyyliisistä. Se on 3—8 cm. levyinen, tiivis ja luotisuoraan juomuinen; ulommaisın reuna on mutkittileva ja hammastettu. Sillä ei ole omaa väriä; juovat näyttävät ryhmittyvän kimpuiksi.

3) Kolmannella vyöhykkeellä eli ulommaisella auralla ei ole selviä ääri viivoja, ja se häviää huomaamattomasti ympäröivään ilmaan.

Eräissä tapauksissa tri Kilner on luullut voivansa erottaa vielä neljännenkin auran, joka siis olisi vielä edellisen ulkopuolella,

Tutkimuksen kuluessa aurassa tapahtuu muutoksia. Siinä näkyy loistavia, nopeasti väähäviä säteitä. Niitä on kolmea luokkaa:

1) Säteitä, jotka kulkevat samassa henkilössä toisesta pisteestä toiseen tai henkilöstä toiseen; ne muodostuvat ruumiin ulkonevissa kohdissa ja ovat loistavimmat.

2) Säteitä, jotka lähtevät suorassa kulmassa ulomman auran rajoille saakka. Ne näyttävät lähtevän sisemmästä aurasta, jota ne rakenteeltaan muistuttavat; ne singahtelevat sähkökipinöiden tavoin.

3) Säteitä, jotka muodostuvat lähellä ruumista syntyvistä ja nopeasti häviävistä loistavista pisteistä; tummaa karmiinväriä sisältävän varjostimen lävitse nähdään, että niiden juovat ja rakeet eroavat sisemmän auran vastaavista tunnusmerkeistä.

Tri Kilner on edelleen tutkinut magnetismin, staattisen sähköön ja galvaanisen sähköpariston vaikutusta auraan.

Magneetti, jota pidetään koehenkilön ruumiin lähellä, laajentaa auran kokoa, mutta siitä, että sinertävät väripilvet, jotka disyaniini-varjostimella voidaan nähdä napojen kohdalla, kun magneetti on eristettynä, sekoittuvat toisiinsa, voidaan päätellä, että aurassa ei ole polariteettia. Koehenkilöllä ei ole tästä minkäänlaista aistimusta.

Staattinen sähkö pienentää auran kokoa ja hävittää sen kokonaan näkyvistä, mutta sähköpurkauksen jälkeen ulompi aura tulee puolta suuremmaksi palautuakseen jonkun ajan kuluttua entisen kokokokseksi.

Hypnoottinen tila pienentää ulompaa auraa, joka heräämishetkellä palaa entiseen tilaansa.

Tri Kilner jakaa ihmiset värien perusteella kolmeen luokkaan:

1) Valkoinen: keskinkertaista paremmat henkiset kyvyt.

2) Sinisenharmaa: keskinkertaiset kyvyt.

3) Harmaa: keskinkertaista huonommat kyvyt.

Hyvässä terveydentilassa olevien henkilöiden aurat ovat symmetriset, sairaiden auroissa on täpliä sairaan ruumiinosan kohdalla; auran selvyys vähenee ja siinä näkyy aukkoja. Terveyden palatessa aura tulee entiselleen.

Tri Kilner tulee siihen lopputulokseen, että on mahdotonta määrittellä auran rakenne: se on voimaa, joka ei ole magneettista, ei sähköistä eikä radioaktiivista.

Disyaniini, joka on tehnyt tällaiset kokeilut mahdolliseksi, on kuitenkin kallista ainetta. Se maksanee yli 2000 Smk gramma, ja tämä asettaa vaikeasti voitettavia esteitä kokeiluille, jotka hyvin ymmärrettävistä syistä kaiken lisäksi täytyy toimittaa ilman varsinaisten tieteellisten piirien osanottoa ja apua.

Noin vuosi sitten julkaisi ranskalainen E. Caslant ihmisen auraa käsittävän kirjansen, mikä suurimmalta osaltaan on esitystä hänen omista selvänäköisyyteen perustuvien tutkimustensa tuloksista. Caslant näkee ihmisellä seitsemän eri auraa. Niitä voidaan tutkia ihmisen aineellisen, sielullisen ja henkisen olemistason kannalta, ja jokaista vastaa määrätty planeetta, väri ja sävel. Tämä yksityiskohditiin ulottuva jaotus ja Caslantin riippumattomuus yleisesti auktoriteetteina pidetyistä tutkijoista tekee hänen esityksensä tavallista mielenkiintoisemmaksi. Palaamme siihen tämän johdannon jälkeen myöhemmin.

J. E. P.

Uusia kirjoja.

Pekka Ervast: H. P. B. Neljä kuvaelmaa XIX:n vuosisadan sfinksin elämästä. Ruusu-Risti 1931. Hinta nid. 20:—, sid. 30:—. Ei liene ainoastaan sattuma, että Ruusu-Risti on alkanut uuden kustannustoimintavaiheensa julkaisemalla teoksen, jossa totuus ja kauneus ojentavat toisilleen kättä. Onhan seurassamme aina painostettu taiteen kasvattavaa merkitystä, sen puhdistavaa ja kohottavaa luonnetta. Mutta P. E:n näytelmä on tässä suhteessa merkkitapaus! Tietysti se on nähtävä esitettynä näyttämöllä ja pääosassa sellainen nerokas näyttelijätär kuin Hilda Pihlajamäki, joka lisäksi jo aikoja siten on oppinut kunnioittamaan ja rakastamaan H. P. B:tä ja perinpohjin tutustunut hänen elämäänsä ja oppiinsa. Kaikki se, mikä on luettava rivien välistä pääsee siten oikeuksiinsa. Siitä sai viime pääsiäisenä Ruusu-Risti-Matinean yleisö olla todistajana.

Mutta, jollei itse näytelmä, sen vuoropuhelut, sen sisäinen johdonmukaisuus, kokonaisuus ja eävyys ole innoittamassa, ei nerokainkaan näyttelijä kykene antamaan parastaan.

Voidaan ehkä väittää, ettei „H. P. B.“ ole mikään varsinainen näytelmä. Joku teatteri-arvostelija voisi ehkä huomauttaa, että monologien käyttäminen (ensimmäisessä ja neljännessä kuvaelmassa) ei ole sopusoinnussa nykyajan näytelmätekniikan kanssa. Sellaiset huomautukset ovat kuitenkin aivan turhia. Riittää toteaminen, että „H. P. B.“ on ensiluokkainen taideteos, joka välittää meille voimakkaan, elävän henkilökohtaisen kokemuksen siitä, mitä tekijä on nähnyt, ymmärtänyt ja tuntenut oleellisimmaksi H. P. B:ssä, palavasti tuntevan, nerokkaan ihmisen ääretöntä rakkautta ihmiskuntaa kohtaan, ääretöntä uhrautumista sen puolesta. Nämä muuttamat kuvaelmat antavat meidän siis kuin salaman valossa nähdä tämän H. P. B:n oleellisimman puolen, mutta paljastaa myöskin hänen inhimilliset erikoisuutensa ja persoonalliset luonteenpiirteensä. Saamme siten niin elävän kuvan H. P. B:stä, että hyvin voimme ajatella ja tuntea, miten hän olisi menetellyt eri tilanteissa, miten hän olisi suhtautunut erilaisiin asioihin. Olemme saaneet ikäänkuin avaimen, joka luo synteettistä kokonaisuutta kaikkeen siihen, mitä mahdollisesti olemme lukeneet tai tulemme lukemaan H. P. B:ltä ja H. P. B:stä. „H. P. B:lla“ ei ole siis ainoastaan sitä arvoa, joka on suurella taideteoksella. Se on meille myöskin suuri opetus teosofiassa. Sillä, mitä on teosofia ja yleensä kaikki uskonnollinen totuus ja viisaus, jollemme näe ja koe sitä suhteessa ihmiseen, ihmisessä? Teoriaa! Senpätähden onkin eräs vapaamielinen, ruotsinmaalainen teologi ehdottanut, että uskonnonopetus muuttuisi tärkeimmältä osaltaan tutustumiseksi suurten uskonnollisten henkilöiden elämään. Vain heiltä voimme saada sitä uskontoa, joka ei sisälly mihinkään dogmaattiseen oppijärjestelmään, vain heiltä voimme saada elävää teosofiaa. Tällainen kasvattava merkitys on H. P. B:llä.

Tietysti toivoisi, että P. E:n näytelmää vielä usein esitettäisiin ei ainoastaan suomenkielisel'e yleisölle, vaan ympäri maailmaa, missä vain tahdotaan oppia tuntemaan yhdeksännentoista vuosisadan sfinksiä. Mutta meille tuottaa myöskin suurta iloa yhä uudelleen lukea sen jännittävää ja viisasta vuoropuhelua ja nähdä sielumme silmien edessä suuren, hyvin suuren sielun jumalallista, mutta samalla inhimillistä näytelmää.

Eino Kronh.

Kirjassa „H. P. B.“ on seuraava omistus: „Hilda Pihlajamäelle, jonka verraton taide, kun kappale ensi kerran esitettiin Ruusu-Ristin matineassa Kansallisteatterissa pääsiäisenä 1931, nosti H. P. B:n ilmielävänä etemme ja sai sydämemme heltyämään nähdessämme tuon suuren ihmisen ubrautuvan uljuuden, omistaa tämän kuvaelmasarjan tekijä“.

Lukija voi joutua ajattelemaan tätä kirjaa, paitsi taiteelliselta kannalta, monelta muultakin kannalta.

a) Länsimaitten moraalinen luonne. Muutamia otteita kuvaelmien vuoropuheluista. Mestari Moorja nuorelle H. P. Blle: „Ihmiset välittävät sangen vähän totuuden tiedosta. Muista historiaa. Länsinailla ovat aina ristiinnaulinneet tai polttaneet tai kiduttaneet niitä, jotka vähänkin ovat tiennet . . . Länsimaitten kansat ovat itsepäisen kovia ja kiittämättömiä. He ovat seuranneet juutalaisten esimerkkiä, jotka ristiinnaulitsivat Kristuksen, joka myös sanoi olevansa tie, totuus ja elämä . . . Jatkamalla tätä menoa ihmiskunta — ainakin täällä länsimailla — menee tuhoaan kohti“. Moorja näyttää näyssä Eurooppaa odottavan kohtalon. Nuori Helena näkee näyju ja huudahtaa: „Mitä näenkään! Tulta kaikkialla . . . Ihmisiä tuhansittain, miljoonittain, jotka tuhoavat toisiaan, heittävät tulipalloja, ampuvat kanuunoilla, k vääreillä . . . Ovatto ihmiset hulluja? Onko maailma järjiltään? Kuinka tämmöinen tappaminen on mahdollista? Kokonaiset kaupungit ovat raunioina. Kirkoistakin ammutaan ja kirkkoja ammutaan. Voi eikö enää mitään ole pyhää?“ Moorja lisää: „Tämä kohtalo uhkaa Eurooppaa, ellemmme saa sitä torjutuksi“.

Nyt jälkeempäin voimme lisätä: tuo kohtalo tuli Europan osalle. Ja enemmäinkin: parhailaan Europa valmistaa itselleen vieläkin perusteellimpaa tuhoa. Sentähden kysymme:

b) Missä ovat järkevät ihmiset? Nuori H. P. B. kysyy: „Voitaisiinko torjua tuo kauhistus?“ Moorja vastaa: „Veljistä useimmat sitä epäilevät, mutta minä tahtoisin koettaa. Ei sitä voi muulla auttaa kuin valistamalla ihmisiä. Jos saa ihmisten mielet muuttumaan, niin etteivät itse tahdo hirtuutitua toimeenpanna, silloin, silloin ehkä . . . Ja minä tahtoisin mielelläni auttaa. Mutta sitä varten tarvitsen itse auttajan, länsimaalaisen, joka olisi valmis uhraamaan henkensä totuuden puolesta. Silmäni ovat pysähtyneet sinuun, Helena. Tahtoisitko sinä tulla tuoksi auttajaksi?“ Mutta auttajan työssä tarvitaan tietoa. Ja tiedosta on maksettava hinta, jossa „ensimmäinen maksu on: tuska ja kärsimys“. Toinen maksu on: „uhrautuminen ihmiskunnan puolesta; totuutta eivät tarvitse muut kuin ne, jotka tahtovat palvella ihmiskuntaa ja tehdä työtä sen onnen puolesta“. Tämän kuultuaan nuori Helena huudahtaa: „Oi Herrani, Sinä tiedät, etten muuta tahdo. Sehän olisi onneni ja autuuteni, jos Sinua saisin palvella“. Hän on heti valmis luopumaan kaikesta: kodista, isästä, kaikesta mikä hänelle on rakasta, vieläpä taiteilija-urastaan, vaikka Mestari on Helenalle huomauttanut, että hän voisi „kehittyä soitossa mestariksi“.

Helena valmistuu työhönsä parikymmenvuotisella treenauksella, tutkimustyöllä ja itsekasvatuksella. Sen päätyttyä hän pönnyty työhön länsimaitten kansojen valistamiseksi. Ankarilla ponnistuksilla hän saakin teosofisen työn alulle. Mutta länsimaitten — jotka Salaisen Opin mukaan ovat onnistuneet tekemään itsekkyydestä moraalin ja paheesta taiteen — itsekkyyks ja omahyväisyys osoittautui sitenkin ylivoimaiseksi. Häväistyksen, pilkan, parjauksen ja vihan

rautanauloilla H. P. B. ristiinnaulittiin. Samalla oli Europan kohtalo ratkaistu. Sitä ei voitu auttaa. Kauhea sota ja ihmisteurastus yllätti sen. Eipä Europa ole vielä tänäkään päivänä päässyt järjen valoon: murha-aseissa se edelleenkin kuvittelee kunniaakkaimman ja luotettavimman turvansa olevan.

c) Esiripun takana. Näytelmän toisessa kuvaelmassa saamme tutustua „Hämärän Ruhtinaan“ ja hänen palvelijainsa filosofiaan ja työtapoihin. He ymmärtävät tehtävänsä olevan: järjestää ihmisille ja ihmiskunnalle mahdollisimman paljon kärsimyksiä. He ajattelevat ja väittävät: „Kärsimys on ihmisten ainoa opettaja“. He eivät ainoastaan filosofoi, vaan he panevat kaiken tietonsa ja salaiset voimansa liikkeelle saadakseen syntymään sotia, toinen toistaan suurempia ja verisempiä. Samoin he panevat kaiken taitonsa liikkeelle saadakseen mystillisen Kristuksen väärinymmärretyksi. Heidän kannaltaan „oppi mystillisestä Kristuksesta on vaarallinen oppi“ — „kein ymmärrettynä, mutta ihmisten onnelle vielä eksyttävämpi, kun se käsitetään väärin. Toisin sanoen: väärinkäsitys on ainoa oikea käsitys meidän kannaltamme — ainoa oikea, mikä toistaiseksi ihmisille kelpaa“. Niinpä „oikein“ väärinymmärrettynä Kristuksesta on tullut „kirjon vaaraton vapahtaja“. Sentähden harmaat veljet vainoovat kaikkein ankarammin niitä ihmisiä, jotka, niinkuin H. P. B., koettavat tuoda totuuden valoa maailman pimeyteen.

d) Esiripun tällä puolen. Näytelmässä avautuu näin ollen silmiemme eteen huomattavassa määrässä tuon n.s. Antikristuksen salaisuus. Emme tutustu vain hyviin voimiin, vaan myös siihen vanhatestamentilliseen „Herraan“, joka tuntee ihastusta kostossa, toisten olentojen kärsimyksissä, tuskassa ja veressä. Siinä syy, miksi epäitsekkeitä valontuojat yleensä joutuvat valheellisuuden, vääristelyn, parjauksen ja pilkan esineeksi. Sentähden esiripun tällä puolen oleville on hyvä tietää mitenkä asiat ovat. On hyvä oppia tietämään mikä „Herran“ asioilla toimivat — joko tietäen tai tietämättään — maailman n.s. tapojen tuomarit, turhamaisen itsekkäät, ulkokullatut ja tekopyhät parjaajat, häpäisijät, kärsimyksien aiheuttajat ja sodan lietsotat. Tämän tietäen voi heikompiin totuudenetsijä kantaa edes jonkun verran maailman pilkkaa, painostusta ja sormenosoitusta Mestariaan kieltämättä. Sentähden: kiitos kirjan tekijälle!

J. R. H.

Eräs ehdotus. „— Rakastatkos minua“.

On kaiken pulan, sensationin ja elämän hyöriän keskellä hyvä aina muistaa mitä varten on olemassa ja mitkä lupaukset minua sitoo Ruusu-Ristiin.

Mukana olleet muistavat hyvin P. E:n kirjoittaman näytelmän „H. P. B.“ viimekeväisessä matineassa Kansallisteatterissa, jonka loistava tulkinta oli ihana elämys. „Ja sana tuli lihaksi“ kaikui sisässäni sitä kutsellessani. Heti juolahti mieleeni ajatus, — mitä hyvää ja opettavaa meille annettaisiinkaan tällä mysterionäytelmien alalla jos olisimme valmiit ottamaan vastaan — jos osaisimme pyytää. Ja että ymmärtäisimme pyytää, tarkoitan sitä, että tunnustamme jollain tavoin rakastavamme tällaisia näytelmiä, ja jos rakastamme voimme myös uhrata puolestamme jotain, ja osoittaa sitä vaikkapa näin: „H. P. B.“ näytelmä on julaisu kirjana. Me haluamme jokainen saada yhden kappaleen kirjaa varustettuna tekijän omakätisellä nimikirjoituksella ja tästä kappaleesta maksamme vähintään 200 mk. Jos meitä olisi nyt edes 100 henkilöä, jotka näin tekisimme, tulisi siitä pieni tekijä-

palkkio¹⁾ P. E:lle ja olisi merkinä siitä, että toivomme lisää sellaista, ja siten edes osaltaan täyttäisimme lupauksemme. E.

1) Saisi olla: suuri lisäävustus. Toim.

Kysymyksiä ja vastauksia.

456 Kys. A. R. M. Luulen, että lukemattomat ovat minun tavallani kysyneet itseltään ja muilta tänä aikana: mikä on n.s. Musta Raamattu? Onko siinä todella 6 ja 7 Mooseksen kirja, jotka on jätetty pois Raamatusta, kuten sen levittäjät vakuuttavat? Onko se samaa kuin Kabbala? Onko se Musta Raamattu, jota Tampereelta käsin levitetään, pätevän kääntäjän ja selittäjän työtä ja täydellinen ja väärentämätön?

Vast. Mooseksen kirjoja on vain viisi, n.s. pentateukki. Ei apokryyfisten kirjojenkaan joukossa ole mitään 6 ja 7 Mooseksen kirjaa. N.s. musta raamattu on keskiaikaisia noitakirjoja eli grimoriumeja. Keskiajalla — ja myöhemmin — harjoitettiin paljon seremoniallista (useinkin mustaa) magiaa, ja sentähden yllämainitussa suomennoksessakin on ohjeita, jotka vievät harjoittelijan tuloksiin, vaikka nämä tulokset enimmäkseen ovat sitä laatua, että jos utelias alkaja olisi niitä edeltäpäin aavistanut, hän ei olisi koko magiaan ryhtynyt. „Musta raamattu“ ei kuulu kabbalan filosofisiin kirjoihin, mutta voidaan sitä pitää „käytännöllistä kabbalaa“, keskiaikaista maagillista perintätietoa esittävänä tekeleenä. Suomennos on mikäli muistan huonosti suoritettu.

Vapaa sana.

Ruus-Risti-kirjallisuutta levittämään! Nykyisellä kehityskaudellamme aatteellisessa työssä voi sanoa kirjallisuuden olevan yhtenä tärkeimmistä tekijöistä. Sen merkitystä ei voine kukaan aikaansa seuraava ihminen kieltää. Kirjapainotaite, nykyiselleen kehitettynä, tekee meille mahdolliseksi tuotteillaan nopeasti levittää sanomaamme maailmalle ja kerätä asiaamme harrastavat ihmiset kuin yhden lipun alle. Siksipä voimme katsoa teosofiankin palveluksessa kirjan välttämättömäksi välineeksi.

Teosofisen sanoman henkiin herättäjä Suomessa, Pekka Ervast, pani alulle meidän suomenkielisen teosofisen kirjallisuutemme. Kun sittemmin Ruusu-Risti-seura syntyi, jatkoi hän työskentelyään sen merkeissä ja kun meillä nyt on Ruusu-Risti-kirjallisuutta niinkin paljon, kuin sitä on, on se — ainakin kaikista merkityksellisin osa siitä — hänen melkein yksinomaisen työnsä tulosta. Siitä voimme päätellä, minkä tärkeän sijan hän, johtajamme, katsoo kirjallisuudellamme Ruusu-Risti-työssä olevan.

Kustannustoimintamme nykyisessä vaiheessa on johtajamme taas

itseään säästämättä, asiain tilan ymmärtäen, ottanut lisähuolia itselleen. Sentähden on meidänkin heitettävä huolimattomuutemme ja ruvettava keventämään hänen taakkaansa näissä asioissa. Olemmehan Ruusu-Ristiin tullessamme luvanneet tukea johtajamme työtä. Kun tässä meille sopivassa työmuodossa rupeamme häntä voimakkaasti tukemaan, täytämme velvollisuuttamme. Kun alamme levittää maailmalle Ruusu-Risti-kirjallisuutta, tulee meistä Ruusu-Risti-sanoman levittäjiä. Tähän saakka on kirjallisuutemme ollut enimmäkseen vielä kuin piilossa maailmalta. Kuinka paljon maailmalla onkaan kaikenlaisia muita aatteita käsittävää kirjallisuutta. Katsokaamme, kuinka innokkaasti muut, monet seurat ja lahkot esimerkiksi, täällä Suomessa tekevät työtä julkaisujensa levittämiseksi. Niiden jäseniltä ei siinä työssä intoa puutu. Kun vertailemme itseämme heihin, näyttää melkein siltä ettemme oikein välitä oman Ruusu-Risti-sanomamme julkaiseksi tulemisesta. Sitähän kuitenkin sisimmässämme tahdomme, että meidän sanomamme tulisi jokaisen tietoon. Mu ta meidän pitää ymmärtää, että ilman meidän omaa työtämme sen asian hyväksi emme mihinkään pääse.

Tahdon nyt kiinnittää Ruusu-Ristin jäsenten huomion siihen seikkaan, että meille merkityksellisimpien kirjojen kustantaminen on saatava täysin taatuksi. Meille, näin suurelle joukolle, kun sen kaikki yhdessä teemme, on sentään verrattain helppoa taata näiden kirjojen kustantaminen.

Tilaisuus tähän, tämän asian alkuun saadaksemme, tarjoutuu nyt jokaiselle jäsenellemme siten, että hän sitoutuu sitä varten laaditussa listassa „P. En uusien kirjojen ennakkotilauslistassa“ ennakolta tilaamaan määrätyn määrän jokaista Pekka Ervastian vasta ilmestyvää kirjaa. Kuta useampia hänellä on mahdollisuus tilata, sitä parempi, mutta kaksi kirjaa vähintään tulee jokaisen tilata, jotta sillä olisi asian vaatima merkityksensä. Yhden kappaleenhan jokainen ilman muuta aina ostaa itselleen; sen hän itse tarvitsee. Mutta kun hän ottaa kaksi kirjaa, silloin hän vasta oikeastaan lisää kirjain menekkiä ja tuon toisen kirjan avulla noista kahdesta on mahdollisuudessa teemmään työtä tämän kirjallisuuden levittämiseksi, siten että hän toimittaa tuon toisen kirjan maailmalle luettavaksi. Hän voi sen myydä tai lahjoittaa jollekin ystävälleen. Meidän tapammehan on joskus antaa jollekin ystävällemme jonkun lahjan esimerkiksi hänen nimitä syntymäpäivänään, tai joululahjana. Kun silloin lahjoitamme tuommoisen kirjan, tulee siitä siunausta tavallista enemmän — myöskin itsemme ja ajanllemme asialle. Kirja voi olla edullisesti sijoitettuna kuin siemen, joka tuottaa moninkertaisen sadon. Olen itse saanut ilolla todeta, kuinka tuommoisen kirjan käsiinsä saanut henkilö on ennen pitkää tullut Ruusu-Ristin jäseneksi. Joku kirjan saanut henkilö on sittemmin voinut kertoa, että kun hän luki kirjaa, oli hän hiukan hämmästynyt siitä, että kirjassa kerrottiin asioista, joita hänkin kaikessa hiljaisuudessa oli yksikseen harrastanut, osamatta ajatellakaan, että olisi muitakin ihmisiä, jotka ajattelivat asioista samalla tavalla kuin hän — ja että olisi kokonainen niita asioita harrastava seura, jonka jäseneksi hänelläkin oli ollut onni tulla tuon onnellisen sattuman kautta, että tuommoinen kirja oli tullut hänen käsiinsä ja siten herättänyt hänen mielenkiintonsa seuraamme kohtaan. Ja olen varma siitä, että tämä, tällainenkin kirjoilla työskentely, on yksi keino saavuttaa sitä todellista onnea, jota me kaikkivaihtelemme. Vasta toisia onnellistuttamalla mekin tulemme on

nellisiksi — sitähän johtajamme on aina teroittanut meille opetuksissään.

Edellämäinmainitsemäni ennakkotilausten tekijän ei tarvitse peljätä suurista summista sitoutuvansa. Luulisin P. E:n ensivuoden tuotannon esimerkiksi rajoittuvan korkeintaan kahteen uuteen kirjaan. Eikä meidän tarvitse luulla ainaiseksi täytyvämmä sitoutua tällaisista kirjoista, sillä tämä toimenpide on kuitenkin vain väliaikainen. Se on yksi niistä toimenpiteistä, jotka auttavat meitä kohti parempaa tulevaisuutta kustannustoiminnassamme. Olen näkevinäni tulevaisuuden, jolloin ihmiset kilvan rientävät ostamaan kirjojamme. Mutta juuri meidän työskentelystämme riippuu, kuinka pian se tapahtuu. Varmastikin se aika koittaa pian, kun nyt tarmolla käymme tehtäväämme suorittamaan.

Kullakin paikkakunnalla, missä sijaitsee Ruusu-Risti-ryhmä, pyydämme jäsenien keskuudestaan valitsemaan sopivan toimihenkilön, joka ottaa huolehtiakseen ennakkotilausten keräämisen paikkakunnallaan ja joka siis on se paikkakuntansa keskushenkilö tässä asiassa, jonka puoleen tarvittaessa voi kääntyä. Toimihenkilön, joka Helsingissä huolehtii tilausten keräämisestä ja jonka puoleen yleensä voi kääntyä ennakkotilauksia koskeissa seikoissa, osoite on: **Herrä Reino Kuosma, Helsinki, Meritullinkatu 33, Ruusu-Risti.**

Ruusu-Risti-aikakauskirjassa ilmoitetaan jokaisen uuden kirjan ilmestymisestä. Niiden, jotka luulevat syntyvän maksuvaikeuksia, voidakseen kirjat heti, niiden ilmestymisestä ennakoita tietämättä, ottaa vastaan, pyydämme ilmoittamaan siitä tilausta tehdessään. Heille voidaan kirjat lähettää parin viikon kuluttua siitä, kun niiden ilmestymisestä on ilmoitettu. **Reino Kuosma.**

Se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään! Kun olen kulkiessani pitkää tietäni kaupunkiin nähnyt linnunpojan häkissä, olen aina säälien katsellut sitä, mutta yhtenä päivänä oli se päässyt verkon reunan alta ulos vapauteen, ja silloin huomasin, että nyt se oli alttiina eläinten ja ihmisten pahuudelle, että häkki, vaikkakin se oli vankila, oli sittenkin suojapaikka sille. Tämä näky vei ajatukseni ihmiseen, hänkin on sisäisesti kuin suojaton omia alempia voimiaan vastaan, ei ole paikkaa mihin lymytä vaaran hetkellä. Tietysti hän tuntee, että henkimaailma häntä suojelee, mutta täytyisihän hänen joskus oppia itsekin hoitamaan omat asiansa. Tai jos hän on niitä ihmisiä, jotka eivät välitä omasta suojeluksestaan, niin eikö tämä asenne elämään nähden ole negatiivinen? Vai onko todella niin onnettomasti, että jos emme elämän aikana ole oppineet, ei meillä kuolemankaan jälkeen ole semmoista majaa, ei edes ainekseen rakentaa, eikä tietoa millä tavalla niitä hankkiakaan?

Olisi siis opittava elämän aikana sen tapaista rakentamistyötä. Olen kuitenkin tullut ymmärtämään, että ne ovat kaikki „suuria olentoja“, jotka semmoista kuolemanjälkeistä työtä osaavat tehdä ja että he eivät rakennakaan sellaisia mausoleumeja y.m. itselleen, vaan Jumalalleen tai jollekin rakastamalleen olennolle; mutta minne joutuvat sitten kaikki muut ihmiset? Lohdutuksemme on kuitenkin seuraava lause: „Minun Isäni talossa on monta asuinsijaa“, ja varmasti olemme jossakin elämässä tullessamme totuudenetsijöiksi alkaneet tehdä tätä työtä ja meillä voi olla jo määrätty paikkamme, mutta emme ole siitä vielä tietoisia.

Mikä siis olisi sellainen meille läheisempi positiivinen asenn

elämään nähden kuin ylläoleva? Siihen on Jeesus antanut neuvon: „joka henkensä hukuttaa, on sen löytävä“. Tästä tulemme taas toiseen kysymykseen: olemmeko itseoikeutettuja määräämään oman elämämme ylitse; kuka meidän henkemme omistaa? Eiköhän, kuolema, karma, niin kauan kun emme ole elämän porttia löytäneet?
A. S.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut lokakuun 25 p:nä *Onko avioliitto pyhä?*, marraskuun 1 p:nä *Älkää ollenkaau van- noko!*, 8 p:nä *Mitä on olla paha vastustamatta?* ja 15 p:nä *Rakasta- kaa vihollisianne!* Luennot muuttivat taas Kulmakoululle marrask. 15 p:nä.

Helsingin Ruusu-Risti on pitänyt kaksi jäsenkokousta, toisen lokakuun 18 p:nä, toisen marraskuun 1 p:nä. Edellisessä keskusteltiin tohtori G. de Puruckerin tarjouk- sta Ruusu-Ristille liittyä Point Loman Teosofiseen Seuraan ja tultiin yksimielisesti siihen loppu- päätökseen, että koska Ruusu-Ristillä oli oma itsenäinen asemansa ja tehtävänsä teosofisessa liikkeessä, ei ollut syytä sen siitä luopua; sitä vastoin oli suotava, että kaikki teosofiset ja teosofishenkiset seurat liittyisivät yhteen suur en kansainväliseen liittoon, jossa kukin säilyttäisi itsenäisyytensä, mutta omalla voimallaan lisäisi teosofisen liikkeen yhteismahtia maailmassa. Marraskuun kokouksessa taas kes- kusteltiin Ruusu-Ristin kustannustoiminnasta ja tulevasta päämajasta. Edellinen keskustelu oli valmistelevaa laatua. Vuosikokouksessa aiotaan perustaa osakeyhtiö kustannustoiminnan tueksi ja siihen mennessä jäsenet tekevät voitavansa, jotta kirjat menisivät kaupaksi; muuan aloite, josta kokouksessa puhuttiin, esitetään tämän R. R.-nu- meron „Vapaa sana“ osastossa. Päämaja- ja siirtolakysymyksestä keskusteltiin erittäin vilkkaasti. Veli Toivosen unelmat ju suunnitelmat herättivät eloisaa myötätuntoa, ja keskustelua jatketaan ensi tulevassa jäsenkokouksessa.

Helsingin R.R:n Ompeluryhmän puolesta kirjoitetaan meille: „Meillä ruusuristiläisillä on vakituinen ompeluseura, joka toimii hy- vin vaivaisesti. Viimeinkään ei ollut kuin 3 jäsentä läsnä. Luulen, ettei monikaan tiedä ryhmän olemassaolosta. Pyydämme siis koh- teliaimmin, että Ruusu-Ristis-ä muistutettaisiin meidän illoistamme. Kokoonnumme joka toinen viikko jonkun jäsenen luona. Lähempiä tietoja antaa rouva Olga Suhonen, Vyök. 10 B, puhelin 31595, joka on Ompeluryhmän puheenjohtaja. Ryhmällä on iltama marraskuun 14 p:nä Kulmakoululla, jonne voi tulla suuri yleisökin. Kunnioittaen Olivia Gebhard“. Toimitus toivoo todella, että ompelutyö elpyy en- tiseen vauhtiinsa, sillä paljon sillä on ennenkin saatu aikaan. Flyy- gelimme Kulmakoululla esim. on ompeluryhmämme hankkima vuo- sia sitten! Samaten paljon muuta hyvää.

Esteri Weissenberg ja Ola Forsell, ruusuristiläiset taidema- larimme, ovat tänänsykyisissä näyttelyissään ilahduttaneet katseli- joita suuresti edistyneellä taiteellaan.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihtööri: Maistert Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Temppeleirahaston hoitajat: Herrat Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorik. 18 F, ja Woldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	333
Jouluyö	335
Onnen päivä.....	339
Muuan Suomenlahden salaisuus	341
Suomen kansan „pakanuuden“ korkea taso ..	346
Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu	348
Jeesus astuu salaiseen veljeskuntaan	353
H. P. B.	359
Pyrkijän päiväkirja.....	361
Mitä muualla tiedetään.....	362
Tien varrelta	366

TILATKAA

RUUSU-RISTI 1932!

Vuosikerran hinta Smk. 50: —, ulkomaille 2 dollaria.
Tilataan postin kautta, asiamiehiltä tai suoraan Toimitukselta, os. Pilpala.

Simonlinnan Jalkinekauppa

Helsinki, Simonkatu 12. Puh. 39716

Suosittelee ensiluokkaista jalkineliikettään. Tilaukset myöskin maaseudulle toimitetaan auliisti.

Huom.! Kotimaisia prima turkisnahkoja.

Yksinkertaisin ja helpoin tapa tehdä Ruusu-Risti-työtä on avustaa

R.-R:n TALORAHASTOA

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisältö tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja loka-kuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Talorahaston hoitajalta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Tukekaa henkistä
valistustyötä ostamalla
kirjanne ja paperi-
tavaranne meiltä!

M Y S T I C A

*Helsinki, Kaisaniemenk. 7.
Puh. 23125*

Luontaisella vesihoidolla
parantaa kaikenlaisia
sairauksia ilman
jälkitauteja

Maria Wiik

Oikokatu 5. F. 44

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Olemme eri taholta kuulleet, mikä kaunis ja korkea, mikä tärkeä tehtävä Ruusu-Ristillä on teosofisessa liik-
keessä tämän maan päällä ja varsinkin Euroopassa. Teo-
sofinen liike semmoisenaan ei voinut pelastaa kristikuntaa
maailmansodasta ja sen aiheuttamista onnettomuuksista.
Sen oivalsivat Mestarit pian sen jälkeen, kun teosofinen
liike oli pantu alulle, ja sentähden He ottivat H. P. Bla-
vatskyn „kotiin“ jo ennenkuin vuosisata oli umpeen ku-
lunut. H. P. Blavatskyn kuoleman jälkeen (1891) johtavat
teosofit vuosi vuodelta yhä enemmän hämmentyivät käsi-
tyksissään siitä, mitä teosofia ja teosofinen liike oikeas-
taan oli.

Ruusu-Risti on nyt tavallaan kuin uusi yritys. Se on
teosofinen liike uudestisyntyneenä. Se ei ole ainoastaan
palannut takaisin H. P. Blavatskyn alkuperäiseen teoso-
fiaan, vaan se on muodon läpi tunkenut ytimeen. Se on
ymmärtänyt teosofisen liikkeen alkuperäisen tarkoituksen
ja tuonut keskeisimmän teosofisen opin etualalle kaikkien
nähtäväksi.

H. P. Blavatsky puhui Aalajasta ja Kristus-prinsiipistä,
Ruusu-Risti puhuu kosmillisesta ja mystillisestä Kristuk-
sesta. Kosmillinen Kristus on se personallisuuden abso-
luuttinen idea, jota Europan suurimmat filosofit ovat aavis-
taneet ja josta saksalainen Hegel ja suomalainen Snellman
puhuivat. Mystillinen Kristus on se kosmillisen Kristuk-
sen heijastus eli siemen, joka on kehitykseen ja itsekas-
vatukseen inspiroiva voima, itsekunkin ihmisen sielussa.

Ruusu-Risti uskoo ja tietää, että Europpa, kristikunta,
ihmiskunta pelastuu, jos se omaksuu oikean käsityksen
Kristuksesta. Kristus on *de iure* meidän vapahtajam-
me, mutta hän ei voi siksi tulla *de facto*, elleimme ym-
märrä, kuka ja mitä hän on. Ainoana apunamme tässä
on Jeesus Kristus. Jeesuksessa Kristus ilmoitti itsensä

täydellisesti. Voidaksemme lähestyä Kristusta tulee meidän lähestyä Jeesusta.

Kristikunnan on ymmärrettävä, kuka Jeesus Kristus oli, jos se tahtoo pelastua tulevasta tuhosta. Jeesus Kristus yksin hävittää tietämättömyyden, itsekkyyden ja pahuuden kristikunnan sydäimestä. Kun tietämättömyys häviää, silloin totuuden tieto vapauttaa kaikki ja muuttaa maalliset olot paratiisillisiksi.

Ruus-Risti kertoo kristikunnalle siitä Kristuksesta ja ja siitä Jeesuksesta, jonka kristikunta on unohtanut. Ruusu-Ristin tehtävä on täten sekä kaunis että korkea.

Tämä kaikki koskee Ruusu-Risti-lehteä yhtä paljon kuin Ruusu-Risti-Järjestöä. Ruusu-Risti-Järjestö on kokoonpantu ihmisistä, joissa on hyvää, mutta joissa on myös inhimillisiä heikkouksia. Mikäli Ruusu-Risti-lehti heijastaa elävää järjestöä, on silläkin heikkoutensa. Mutta lehden tehtävä on ennen kaikkea symbolisoida järjestön elävää henkeä ja ihmisyksilöiden korkeampaa minää. Sentähden ihanteellinen lehti kykenisi heijastamaan ainoastaan sitä mikä hyvä on.

Ruus-Risti-lehemme pyrkii ihannetta kohti, mutta ei silmät ummessa. Hyvä ei merkitse liikkumattomuutta eikä tyhmyyden sopua. Hyvä on läpeensä järkeä, intelligenssiä, nerokkuutta. Sentähden hyvään kuuluu myös sanojen taistelu ja työ totuuden puolesta. Minkä sille voimme, että valon tullen peitetty pahakin paljastuu?

Vakava toivomuksemme, joka mielestämme ei ole liian rohkea, on, että Ruusu-Ristin nykyiset tilaajat uudistaessaan tilauksensa ensi vuodeksi koettavat jotakin tehdä senkin puolesta, että Ruusu-Risti-lehemme leviäisi ja tulisi yhä enemmän tunnetuksi. Ette te, rakkaat lukijat, turhaa toimi ettekä turhia uhraa: työskentelette oman kansanne ja koko Europan pelastamisen puolesta.

Ruus-Ristin tilaushinta pysyy entisellään: Suomessa Smk. 50:—, ulkomaille 2 dollaria tai kurssin mukaan vastaava määrä Suomen rahassa. Ken kaksinkertaisen hinnan — tai enemmän — lähettää, hän ansaitsee Ruusu-Ristin sydämellisen kiitoksen.

Suomessa seuraa tilaajille sininen postiosoitus.

Onnellista joulua kaikille!

Jouluyö.

Enkelikuorot lauloivat ylistystä Ylimmälle ja niiden kirkkaita ääniä säesti luonto tummansyvällä soitollaan.

Oli jouluyö.

Seitsenhaarainen kynttilä paloi pöydällä, vieressä vanha raamattu avattuna Luukkaan evankeliumin toisen luvun kohdalla, mutta minä istuin keinutuolissa mietteisiin vai-puneena ja kuuntelin sydämessäni taivaallisia säveliä.

„Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!“

Kuinka monta kertaa olivatkaan nuo sanat kaikuneet jouluyönä näkymättömässä maailmassa: joka vuosi Jeesuksen syntymän jälkeen, — mutta oliko maassa vielä rauha? Oliko hyvä tahto jo syntynyt ihmisissä?

Näkymätön luonto ja henkimaailman olennot olivat nähtävästi paremmin ja elävämmin ymmärtäneet Jumalan tahdon! Ehkä jouluyö oli ainoa, mutta sittenkin aina se hetki vuodessa, jolloin ihmiset pysähtyivät riidoissaan, taisteluissaan ja sodissaan. Ja niin ei enkeleinkään laulu jouluyönä turhaan kaikunut . . .

Koputettiin mökkini ovelle.

Havahduin äkkiä unelmistani, mutta ennenkuin ehdin ajatuksissanikaan mitään arvella niin myöhäisestä vieraasta, avautui ovi ja kynnyksen yli astui pitkä, komea, valkopartainen vanhus, jonka kaareva nenä ja tummat, säihkyvät silmät osoittivat hänen kuuluvan juutalaiseen kansanheimoon.

Riensin häntä kädestä tervehtimään, sanattomana hämmästyksestä, jonka laatua en analysoinut.

— Saako matkamies hetkeksi levätä valoisassa ja lämpimässä tuvassa?

— Varmasti saa, sain vihdoin sanotuksi ja autoin turkit ja myssyt muukalaisen päältä.

Pyynnöstäni hän kävi istumaan keinutuoliin, ja minä kiiruhdin lisäämään puita uuniin ja puhalsin takkavalkean uuteen loimuun.

Kysymykseeni, enkö saisi tarjota hänelle jotain lämmintä, hän vastasi vastikään syöneensä ja juoneensa.

— Kun vain saan tässä hetken levätä luonanne ja jutella kanssanne, on kaikki hyvin, hän lisäsi, ja minä huomasin, kuinka soinnukas ja täyteläinen oli hänen äänensä.

Nyt hän pyysi minun istumaan pöydän toiselle puolelle ja sanoi:

— Te luette evankeliumia Jehoshua ben Josifan syntymästä. Te olette kristitty, ja minä olen, kuten arvanette, juutalainen.

Hän nyökkäsi minulle myöntävästi, vaikken ollut mitään virkkanut, ja jatkoi:

— Te luulette, että minä juutalaisena en usko Kristukseen ja etten pidä teidän Jeesustanne luvattuna Messiaana. Mutta eikö Jeesus nasiiri ollut juutalainen? Ja miksei hän minun puolestani ollut Messiaskin?

— Ken te sitten olette? kysyin hämmästyneenä, — olen todella aina ajatellut, että juutalaiset kieltävät Kristuksen.

— Minun persoonastani voimme puhua myöhemmin. Mutta ettekö tiedä, että juutalaiset aina ovat uskoneet Kristukseen? En tarkoita Messiasta — Kristus ja Messias merkitsevät molemmat „voideltu“ —, vaan Kristusta iankaikkisena Jumalan poikana. Messiakseen tiedätte meidän juutalaisten aina uskoneen ja yhä uskovan, mutta ehkette ole selvillä siitä, että meillä juutalaisilla on oma Kristus-käsitteemme — toisella nimellä tietysti?

— Siitä minulla ei todellakaan ole aavistusta.

— Ja kuitenkin teille kristityille olisi erittäin opettavaista tuntea meidän Kristus-käsitteemme. Oletteko kuulut puhuttavan Heenokin kirjasta?

— En kirjasta muistaakseni, mutta nimi Heenok tai Eenok tuntuu tutulle. Eikö hän ollut yksi vanhoista patriarkoista?

— Oli. Seitsemäs Adamista lukien. Hän oli Jaaredin poika ja Metusalemin isä. Mutta tähän tunnette Uuden Testamenttinne huonosti, jos ette muista enemmän Heenokista. Juudaan kirjeessä viitataan nimenomaan Heenokin kirjaan, kun sanotaan: „Heistä on myös Heenok, Adamista seitsemäs, ennustanut, sanoen j. n. e.“ Ja Hebrealaiskirje sanoo Heenokista itsestään: „Uskon kautta otettiin Heenok pois, jottei hänen tarvitsisi nähdä kuolemaa“, ja sitten Mooseksen kirjan mukaan: „eikä häntä enää ollut, koskapa Jumala oli ottanut hänet pois“, ja lopuksi Hebrealaiskirje vielä lisää: „sillä ennen poisottamistaan hän oli saanut todistuksen, että oli otollinen Jumalalle.“ Mooseksen kirja kertoo, että Heenok „oli elänyt jumalisesti“ ja oli poistuessaan 365 vuotta vanha. Tämä Heenok oli ensimmäinen juutalainen, joka ymmärsi Kristuksen,

ja Heenokin kirja — oli se sitten kenen kirjoittama tahansa — kertoo Heenokin tiedoista ja näkemyksistä.

— Olen vallan hämmästynyt. Mitä tuo kirja sitten kertoo?

— Se puhuu Jumalan kuvasta, siitä ihmisestä, joka on ollut olemassa maailman alusta, joka on lähinnä Jumalaa ja jota enkelit palvovat. Hän on henki, joka liikkui vetten päällä, Matatron, joka loistaa taivaissa täydellisyyksien täydellisyydessä. Hän on myös „Suuret Kasvot“, Makroprosoopos, ja välistä Aadam. Hän on taivaallinen ihminen, Kabbalan Aadam Kadmon. Hän on Jumalan Poika, Logos, kosmoksen Kristus.

— Te puhutte kuin teosofi ja kabbalisti!

Vieraani hymyili.

— Enkö sitten ole teosofi, s. o. jumalantuntija? Mitä muuta kuin Jumalaa olen vuosisatojen vierieissä etsinyt ja etsinyt?

— Vuosisatojen vierieissä?

Vanhus huokasi syvään, mutta teki torjuvan liikkeen kädellään.

— Tai vuosien. Ikuisuudessa ei ole aikaa, hän sanoi eteensä tuijottaen.

Syntyi hiljaisuus.

— Todella, jos te juutalaiset uskotte tuolla tavalla, uskalsin lopulta lausua, — te todella uskotte ikuiseen Kristukseen. Mutta miksi ette usko, että Kristus esiintyi Jeesuksena, että Jeesus siis oli Messias — vai uskotteko?

— Emme yleensä, se on totta. Useimmat juutalaiset vielä odottavat Messiaan tuloa.

— Mutta miksi?

— Sentähden että odotamme hänen tulevan kuninkaana.

— Mutta Jeesus oli kuningas!

— Niin, se on totta. Mutta kuinka monta taistelua olen saanut käydä, kuinka monta tuskaa kärsiä, ennenkuin olen totuuden nähnyt. Jeesus oli kuningas, taivaallinen kuningas — ei maallinen.

— Sen jokainen kristitty tietää.

— Älkää sanoko niin. Missä on se kristitty, joka tietää? Kristityt uskovat — ehkä jotkut ymmärtävät. Mutta jos he tietäisivät, he voisivat sanoa, kuka Jeesus oli.

— Kuka Jeesus oli? Mitä tarkoittatte?

— Tarkoitan, kuka Jeesus oli, ennenkuin hän syntyi Jehoshua ben Josifina.

— Jeesuksen jälleensyntymisiä? Olen kuullut sanottavan, että hän oli Zarathustra, mutta mitä se meitä liikuttaa?

— Minua se suuresti liikutti. Jos Jeesus olisi ollut vain Zarathustra, ei se olisi minua juutalaisena liikuttanut. Mutta Jeesus oli enemmän kuin Zarathustra. Hän oli minulle juutalaisena enemmän — hän oli Heenok.

— Heenok patriarkka?

— Niin. Hän, joka jumalisuutensa tähden silloin jo otettiin pois, hän, joka silloin jo saavutti inhimillisen kehityksen huipun ja voitti kuolemattomuuden näkymättömissä. Jeesuksena hän toi kuolemattomuuden näkyväiseen maailmaan.

— Te tiedätte tämän?

— Niin, kuinka en sitä tietäisi? Minä sen ensinnä kielsin, mutta kun olin kamppailut satoja, satoja vuosia, menivät silmäni lopulta auki.

— Te olette siis kuitenkin. —

— Kuten aavistitte, n.s. vaeltava juutalainen, joka en Herraani tahtonut auttaa.

En osannut istua paikoillani. Minut valtasi sanomaton pelko ja vavistus. Kävin takkavalkeaa korjaamaan — vieras seurasi liikkeitäni katseellaan.

— Ei teidän tarvitse pelätä minua, hän sanoi, ja hänen äänensä oli yhtä surullinen kuin lempeä. — En enää kiellä Mestariani. Olen valmis tekemään mitä tahansa Hänen hyväkseen. Mutta „mikä tahansa“ ei ole minulle suotu. Olen vielä tuomion alainen. Minun täytyy vielä kulkea ja vaeltaa.

Tunsin pelkoni haihtuvan, häpesin sitä ja kysyin osattaen:

— Miksikä olette yhä tuomion alainen, kun ette enää kiellä, vaan tahdotte palvella?

— Tuomioni on nyt vapaaehtoinen omastakin puolestani. Miksi luulette minun tulleen teidän luoksenne tänä yönä?

— Ettekö sitä itse sanonut: levätäksenne?

— Se on totta, mutta minun leponi ei ole ruumiillista laatua. Ruumiini ei väsy. Sieluni se on, joka lepoa kaipaa. Sieluni — ah sieluni —

Ja kummallinen vieraani huokasi syvään.

— Eikö sielunne sitten saa lepoa? kysyin.

— Ei. Ei vielä. Ei ennenkuin Kristus on voittanut — voittanut niin monta tuhatta ja miljoonaa sielua, että Hänen

jumalallinen kuningaskuntansa syntyy maan päälle. Sitä odottaen minun täytyy vaeltaa ja kulkea — ja joskus pistäytyä jonkun ihmisen luona, joka herättää toivoa silmissäni. Te ymmärrätte, etten Kristuksen voitolla tarkoita sitä, että sadat miljoonat ovat polvillaan Hänen kuvansa edessä ja huutavat „Herra, Herra“, vaan voitolla tarkoitan sitä, että ihmiset seuraisivat Hänen jälkiään ja täyttäisivät Hänen käskynsä. Tunteeko kristikunta edes Hänen käskynsä? Tietääkö se, mitä Hän on opettanut? Eipä näy hedelmistä. Ei ole miekka tuppeen pistetty, ei ole aseet taottu auroiksi, ei rakasteta vihollisia, ei olla vannomatta, tuomitsematta, rankaisematta, ei olla pahaa vastustamatta, ei olla naista himoitsematta. Ah, missä ovat kristityt, missä Jeesuksen seuraajat? Toivoton on vielä minun vaellukseni.

— Rakas, kunnioitettu vieraani, ymmärrän teidän tuskanne. Oh, kuinka mitättömiä me kristityt tosiaan olemme!

Mutta silloin vieraani nousi, ja nyt hänen kasvonsa säteilivät ilosta.

— Ei niin, poikani, ei yö sentään niin pimeä ole. Kuule, kuinka nytkin jouluyönä luonto onnesta laulaa. Vielä päivä koittaa. Tämä hetki on ollut minulle leppoisa. Sieluni on hetken levännyt. Minä näen, että sinun omatuntosi valvoo ja että sinun sydämesi tahtoo. Tee työtä, poikani, ja jää hyvästi.

Sen enempää emme sanoja vaihtaneet. Autoin turkit vanhuksen päälle. Hän kumartui ja poistui.

Minä istuin jälleen yksin mökissäni.

Oli jouluyö ja enkelit lauloivat ylistystä.

Mutta minä en toipunut hämmästyksestäni, ennenkuin seitsenhaarainen kynttilä sammui ja aamu valkeni.

P. E.

Onnen päivä.

Voisinko koskaan

lohtua antaa

murheeseen,

voisinko surut,

maalliset murheet

kääntää autuuteen?

*Voisinko koskaan
 sortunutta
 auttaa jaloilleen,
 voisinko heikon
 lujaksi jälleen
 rohkaista, voisinko sen?*

*Voisinko antaa
 sydämeni parhaan
 lapsille orpouden,
 voisinko kantaa
 väsyneen taakkaa
 voisinko sen?*

*Silloin ma voisin
 omankin taakan
 ottaa hartioillen,
 ilolla ristin
 rakkaudesta
 toisiin kantaisin.*

*Voisinko kyyneleen
 kuivata joskus
 poskelta kurttuisen,
 voisinko leipää
 tarjota joskus
 lapsille nälkäisen?*

*Silloin ma voisin
 iloinen olla
 suruissa sydämen,
 hymyn mä voisin
 nostattaa
 toisenkin huulillen.*

Nellie Kalm.

Muuan Suomenlahden salaisuus.

Sain valmiiksi erään kirjoituksen, jota olin viikkokausia silloin tällöin kirjoitellut omaksi huvikseni. Siinä kirjoituksessa todistin tieteen ja historian auktoriteettiin nojaten, että on naurettavaa puhua ihmiskunnan lapsellisuudesta, vanhasta ajasta, keskiajasta ja uudesta ajasta ynnä muusta sellaisesta, koska maailman kansat vasta parhailaan elävät lapsuusaikaansa. Olemme lapsia ja tyhmiä, siksi olemme itserakkaita ja kuvittelemme olevamme jollakin tavoin kypsyneitä. Millä oikeudella? Silläkö, että olemme luoneet suuren joukon kulttuureja hävittääksemme ne sitten taas jäljettämiin, niinkuin lapset hävittävät hiekkalinnansa.

Ei, maailman kansat elävät lapsuuttaan. Ne leikkivät. Ne tappelevat. Me olemme julmia ja ajattelemattomia — keskoisia, jotka vasta aika kehittää normaaleiksi. Mistä kansasta kehittyi maailman voimakkain? Kuka on täysikasvuisten maailman kansojen suuresta veljesparvesta oleva vanhin veli, se viisas ja voimallinen sankari, joka johtaa muita. Kuka on sen kansan voimakkain yksilö? Hallitsija?

Tiedämmekö sitä! Mehän olemme vain lauma lapsia, jotka osaamme ainoastaan leikkiä ja riidellä, rakentaa ja taas hävittää. Pieniä hölmöjä.

Ja me puhumme ihmiskunnan lapsuudesta! Vanhat, harmaantuneet professoritkin ihan tosissaan! Onko mitään naurettavampaa!

Tuosta kaikesta olin kirjoitellut omaksi huvikseni — lapsellisuudessani.

Nyt oli kirjoitukseni valmis ja minä katsoin tilapäisen kammioni akkunasta. Ulkona sädehti kesäinen iltataivas. Laskeva aurinko purppuroi uhkaavia ukkospilviä, ja minä päätin lähteä kävelemään saadakseni sateelta virkistävän kylvyn kuumaan päähäni. Päätin kulkea auringon laskua kohti niin pitkälle, että vastaan tuli voittamaton este.

Tulin meren rantaan, laiturille, joka sillä kertaa oli autio. Nauroin itsekseni sitä, että matkani oli päättynyt niin lyhyeen, että olin niin pian saanut eteeni esteen. Nauroin ja huomasin olevani jokseenkin hullu. — Ei pitäisi ajatella!

Nojasin pollariin ja katsoin merelle. Siinä oli kaunis Suomenlahti saarineen ja niemineen. Sen pintaa peitti tarumainen väriloisto, lumoava rikkaudessaan, käsittämätön.

kauneutensa äärettömyydessä. Ja sieltä väriloistoisesta kirkkaudesta liukui laituria kohti härmaat purjeet. Vene liukui nopeaan, vaikka tuuli oli hiljainen. Mutta pian havaitsin sen johtuvan siitä, että vene oli pieni ja purjeet suuret — luonnottoman suuret.

Vene saapui laiturin luokse. Siinä oli vain yksi mies, jäntevä ja ahavoitunut. Hän heitti muitta mutkitta minulle nuoran ja sanoi:

— Saamme hyvän tuulen. Tule mukaan.

— Anteeksi, sopersin, — varmaankin erehdytte henkilöstä. En tunne teitä.

Hän katsoi minuun tarkemmin ja naurahti hyvätahoisesti.

— Ei ole kaunista unohtaa syyttä ystäviä, sanoi hän lempeästi moittien.

Minä tartuin nuoraan, vedin veneen laiturin viereen ja laskeuduin siihen.

— Avomerellä jo tuulee, jatkoi mies toimekkaana. — Veneeni on hyvä purjehtija, ja sen kiittäessä auringon laskua kohti on erittäin hedelmällistä miettiä elämää.

Hämmästyin. Mikä sattuma! Mies erehtyi pitämään minua tuttavana — olin varma, etten tuntenut häntä — ja kuitenkin meillä oli ollut sama ajatus. Miettiä elämää ja mennä auringon laskua kohti.

— Omasta puolestani, sanoin naurahtaen, — olen väsynyt sitä miettimään. Mehän olemme lapsia. Voimamme, järkemme ja aistimemme eivät ylety mihinkään.

— Odotahan, sanoi hän ystävällisesti — kunhan nuo loistavat pärskeet lyövät kasvoihisi ja yli pääsi, niin virkistyt. Siellä ulkona, missä ei näy muuta kuin vettä ja taivasta, tuntee ihminen olevansa kokonaisempi, pieni maailma, sen kuva Syvyys alla ja tyhjiys yllä ja ympärillä. Mutta taistele vain — siinä taistelussa on olemassaolon salaisuus. Sinä tulet pelkäämään, sinä tulet huutamaan kauhusta, sillä myrsky nousee. Sinä tulet pitämään suurena onnena kaikkea sitä pientä ja naurettavaa, jonka jätit maihin. Minä tulen puhumaan sinulle hirveitä asioita, paljastamaan kaameita salaisuuksia, joita tämä meri kätkee, ja sinä tulet rukoilemaan, että vielä kerran pääsisit niiden pienien ihmisten luokse, joiden itsekkäille kiintymyksille ja tyhmyydelle olet nauranut.

— Kuka lienettekin, sanoin, — ja mihin minut vienettekin, mitä puhunettekin, ette saa minua järkkymään. Lu-

jin kallio ja upottavin aalto ovat minusta saman arvoiset. Minulta ei jäänyt mitään rantaan. Kaikki on tässä venheessä ja kaikki seuraa minua syvyyteen, jos tämä pettää.

Tuntematon katsoi minuun läpätunkevasti, läpi sydämeni. Sitten hän kysyi:

— Etkö sinä todellakaan tunne minua? Katsohan laiturille. Sinä seisot siellä!

— Harhanäky! Minä olen täällä, ja minä alan muistaa, kuka sinä olet.

Me hymyilimme ja tuuli yltyi. Ohjasimme aurin-gonlaskua kohti. Ukkonen jyrähteli yllämme ja paikot-tain olivat kuohut mustia.

— Mitä varten noudit minut tänä iltana? kysyin ystä-vältäni.

— Odota! Minua miellytti ajatus saada kertoa sinulle muuan Suomenlahden salaisuus. Niitä on lukemattomia. Mutta tämä on vereksin ja salaperäisin.

Me sivuutimme Harnajan majakan ja tulimme avo-merelle. Värikkäät kuohut löivät yli päämme. Me hyp-pelimme laineelta laineelle. Saimme tuntea sen, mitä ys-täväni oli ennustanut. Syvyys oli allamme, tyhjiys ylläm-me ja ympärillämme. Olimme maailman kuvajainen, ja taistelu salli meidän lähestyä sitä voimaa, joka meidän kauttamme ohjaa meitä ja venettämme.

Tulimme aluevesirajalle. Siellä oli sotalaivoja, joista laskettiin sukeltajia pohjaan. Meren pinnalla oli öljyä ja öljyssä uiskenteli joitakin irtonaisia esineitä. Kiertelimme lähettyvillä ja näimme sukeltajien nousevan tyhjin käsin syvyydestä. Onnettomuuspaikka näytti autiolta ja henget-tömältä, niinkuin siihen ei olisi vajonnutkaan mitään. Ja kuitenkin kerrottiin kahden sukellusveneen siinä tuhoutu-neen ja vajonneen pohjaan.

— Näetkö, sanoi ystäväni ja viittasi sotalaivoille, — näetkö noiden turhaa ja lapsellista työtä?

— Turhaako? kysyin. — Voihan olla, että he löytävät uponneet laivat ja voivat nostaa ne syvyydestä.

— He eivät voi koskaan nostaa niitä, koska siihen ei ole mitään hukkunutkaan, sanoi ystäväni.

— Mutta on kai heillä ollut silminnäkiöitä.

Yhtäväni oli noussut seisomaan ja katsoi minuun yl-häältä. Hän hymyili leppeästi, niinkuin nuorimmalle vel-jelleen, ja alkoi puhua:

— Olettakaamme, että sukelluslaivat sukeltaisivat tässä

syvyyteen. Olettakaamme, että laivojen upseeristo ja miehistö oli sitä ennen pitänyt yhteisen, äärettömän salaisen ja äärettömän salaperäisen kokouksen ja päättäneet yksimielisesti petää sen vallan, jota he palvelivat ja joka heitä tyrannoï. Olettakaamme, että he olivat niin työlästyneet ja kyllästyneet ohjaamaan nuoruutensa ihanteiden haaksirikkoutunutta purtta, että he vihdoinkin päättivät katkaista siteensä tuskalliseen menneisyyteen ja paeta. Siellä veden alla on kaikki salaperäistä ja hämärää ja kaikki mahdollista. He päästivät öljyä pinnalle. He puhalsivat meren täyteen poreita ja kuplia tovereittensa silmien lumeiksi. Ja kun he pääsivät kaukoputken kantamattomiin, niin he muuttivat äkkiä laivojen suuntaa ja pakenivat huimaavaa vauhtia. Mihin? Maahan, jossa heidän sydäntensä aavistus sanoi olevan tulevaisuuden mahdollisuudet, kehityksen mahdollisuudet yksilöinä ja kansakuntana. Massojen merestä he tahtoivat lennähtää pisaroina maihin voidakseen jatkaa kehitystään yksilöinä, ihmisinä, vajoamatta joukkosielun kaaokseen, niinkuin on laita eläinkunnan. Heidän sydäntensä aavistus oli kaukonäköinen. Se saattoi ilmaista heille, että sen maan kansalla on loistava tulevaisuus, että sen kulttuuri on kohoamassa aallon pohjasta kohti kirkkautta, josta kerran koittaa Europan valo. Heidän sydäntensä jumala johti heidät sinne sen ikävän kautta, joka vaivasi heitä nuoruutensa ihanteiden raunioilla.

— Ja mikä on tuo onnellinen maa? kysyin innostuneena.

— Sanokaamme, että se on — Suomi.

— Mutta eiväthän he ole saapuneet sinne!

— Oletko siitä varma? Kuka on tutkinut kaikki laivojen rantojemme salaisuudet? Eivätkö muodot ole muuttuvaisia?

— Ovat.

— Ja eikö muotoja voida muuttaa?

-- Voidaan, mutta ei niin huomiota herättämättä. Uskotko todellakin olettamuksesi mahdolliseksi?

— Tiesin sinun tekevän tuon kysymyksen, sanoi ystäväni hymyillen. — Sinä olet voittanut elämän, mutta sinulla ei ole valtiaan ajatusta. Me tarvitsemme valtiaan ajatuksia. Sinun olisi pitänyt olla mukana noissa uppoavissa laivoissa. Sinä olisit nähnyt heräävien sielujen hädän ja hämmästyksen ja oppinut siitä jotakin. Sinä olisit voinut

kävellä aalloilla ja ojentaa heille kätesi. He olivat kaikki voimakkaita miehiä ja janoivat vapautta, jota he turhaan olivat taistellen etsineet omasta maastaan. He huomasivat kauhukseen takoneensa koko taisteluiden ajan omia kahleitaan, ja pakenivat. Veljeni, tässä levottomalla haudalla me paljastamme päämme ja ojennamme kätemme. Me toivotamme heidät tervetulleiksi siihen henkien suureen valtakuntaan, joka työskentelee salassa suuren sankarin johdolla. Etkö muista, että minulla on valtiaan ajatus ja että minä saatan vetää heidät puoleeni yli kuoleman virran . . .

Ja ystäväni jatkoi äänellä, joka sointui yhteen kuohujen äänen kanssa:

— Kansat ja ihmiset ovat veljiä, mutta eivät koskaan tasa-arvoisia. Eikä valtiaan ajatus ole ajatus paikallaan oleva ja kehityskyvytön. Se kehittyy lakkaamatta ja vetää rakkautensa voimalla heikompia puoleensa saman kehityksen pyörteeseen. Sen päämääränä ei ole mikään „onni“, vaan totuus, ei elämä itsensä vuoksi, vaan sen hurmaavan kamppailun vuoksi, jonka voitonseppeleenä on totuus kaikessa salatussa kauneudessaan. Me toivotamme heidät tervetulleiksi valtakuntaamme. Ja totisesti — nuo eivät ole haroineen ja pelastuslaivoineen löytävät mitään!

Me olimme avopäin meren rauhattomalla haudalla. Hyrskyt löivät vasten kasvojamme ja pelastuslaivojen musta savu leijaili päittemme yllä. Suomenlahden salaisuudet, monet kaameat ja vakavat — ymmärtämällä ne me poistamme niistä kauhut. He, jotka hävisivät salaisuuteen, he ovat tulleet kotiin, hypähtäneet kirkkaina pisaroina rannallemme siihen henkiseen valtakuntaan, joka työskentelee salassa ja pyrkii ihmiskunnan todellista vapautta kohti — totuutta kohti.

Parin tunnin kuluttua seisoin jälleen laiturilla. Ystäväni oli mennyt omille teilleen.

Ja minä iloitsin matkastani ja siitä, että on olemassa kaksi todellisuutta: ilmennyt ja ilmenemätön, ja että ilmennyt tottelee nöyrästi ilmenemätöntä.

Veikko Virmajoki.

Suomen kansan „pakanuuden” korkea taso.

Jos tarkastamme sitä aikaa kansojen historiassa, jota nimitetään „pakanuudeksi“, huomaamme me, että kansat lapsuudessaan ovat olleet uskonnollisesti hyvin hartaita, tekisipä mieli sanoa, hartaampia kuin me, myöhemmän ajan lapset. Heillä on ollut paljon jumalia, joita he hyvin vilpittömästi ovat palvoneet. Me tiedämme, että pelko ja tietämättömyys loivat nämä monet jumalat, joita he kumarsiv t. Jumalan pelko on viisauden alku, se on hyvin tosi sana. Kansojen jumalanpalveluksessa kuvastuu heidän sivistyksensä ja kehityksensä taso. Palvomisen esine määrää palvojan henkisen mielenlaadun ja sen arvon, voimme sanoa. Aivan villi kansa saattaa kumartaa vaikka jotakin puupalasta, kun vähän kehittyneempi kansa kohottaa jo hartaan katseensa kuuhun ja tähtiin palvoakseen niitä. Arabialaiset rakastavat ja kunnioittavat vieläkin kuuta, koska tämä taivaankappale on heille suurena hyötynä heidän öisillä eräretkillään, ollen ikäänkuin heidän silmiensä valo yön pimeydessä. Egyptiläiset palvoivat hedelmällisyyttä luovan Niilin nousua ja laskua, vuoksea ja luodetta, koska he saivat kiittää juuri sitä jokapäiväisestä leivästään. Pääjumalansakin nimittivät he tämän luonnonilmiön mukaan. Kaldealaiset kunnioittivat tähtiä ja perulaiset ja moni muu kansa aurinkoa, valon ja elinvoiman hyvää jumalaa. Mutta tällä Suomen kansallamme oli korkea paikka pakanuuden maailmassa, sillä se palvoi ja jumaloi S A N A A.

Harva kansa, jos mikään, on pakanuuden aikana jaksanut kohota niin korkealle henkiselle tasolle kuin Väinön kansa. Kalevalamme on täynnä sanan henkistä voimaa ja sanan ihmettä. Laulunsa jumalaisella sanalla sai Väinö ihmeitä aikaan, ja sen voimalla hän tunkeutui aina manaan saakka lisää tietoa noutamaan.

Jos silmäilemme kansalliseepostamme, joka niin hyvin kuvastaa kansamme henkistä tasoa, huomaamme me, että yhtenä punaisena lankana läpi koko teoksen käy „Sana“ ja sen jumaluus. Jos luomme katseemme raamattuun, huomaamme samoin, että sielläkin tulikirjaimin säihkyvä vastaamme „Sanan“, Logoksen jumaluus. „Alussa oli s a n a.“

Jo tämäkin yhtäläisyys todistaa meille riittävästi, kuinka korkealla tasolla kansamme ajatus liikkui. Väinön kansamme on ollut ja on jumalaisen sanan palvoja. Suurella ilolla lukee nykypäivänkin ihminen sitä kansamme suurteosta, jota voisimme nimittää „pyhäksi“ jo siitäkin syystä, että siinä on „sana“ etualalla, ikäänkuin kunniaistuimella. Aukaisemme sen umpimähkään ja silmäilemme muutamia sen sivuja, ja, kas, heti on meillä sana oppaanamme!

Jo Kalevalan ensi säkeet saattavat meidät ajatuksen ja sanan korkeaan maailmaan:

Mieleni minun tekevi,
 aivoni ajattelevi
 lähteäni laulamahan
 saa'ani sanelemaan,
 sukuvirttä suoltamahan,
 lajivirttä laulamahan.
 Sanat suussani sulavat,
 puhe'et putoelevat,
 kielelläni kerkiävät,
 hampahilleni hajoovat.

Ja sana opastaa meitä sitten niinkään läpi koko kultaisen teoksen.

Niit' ennen isoni lauloi,
 niitä äitini opetti,
 minun lasna lattialla
 eessä polven pyöriessä,
 maitopartana pahaisna,
 piimäsuuna pikkaraaisna.

Nämä säkeet todistavat, että nuorta, nousevaa polvea jo lapsuudesta alkaen Väinön maassa opetettiin kunnioittamaan laulua ja sanaa.

Sampo ei puuttunut sanoja
 eikä Louhi luottehia:
 vanheni sanoihin sampo,
 katoi Louhi luottehisin,
 virsihin Vipunen kuoli:

Siis ihan elämänsä iltaan eli Suomen mies sanan luo-
 moissa ja kuoli sana huulillaan. Mikä jalo ja ylevä kuo-
 lema!

Ja Kalevalan viimeinen toivomus nousevalle polvelle on:

Siitpä nyt tie menevi,
 ura uusi urkenevi
 laajemmille laulajoille,
 runsahammille runoille
 nuorisossa nousevassa,
 kansassa kasuavassa.

Meillä on siis ylen kallis ja pyhä perintö vaalittavana, sanan korkean vaaliminen. Pitäkäämme siis hellää huolta siitä, ettei polvi pojasta pieneneisi, vaan parantuisi, jalostuisi ja henkevoityisi sanan ja laulun maassa!

On olemassa eräs vanha ennustus, idästä kotoisin, joka kertoo, että Pohjolasta, Pohjan pimeiltä periltä, on kerran nouseva mies, joka on julistava maailmalle sellaisen sanoman, jota kaikki kansat ja sukupolvet tulevat siunaamaan. Itäkin siis on tietoinen siitä, että me elämme sanan pyhissä merkeissä ja että meillä vielä on suuri ja pyhä tehtävä edessämme. Eläkäämme tämä ennustus silmiemme edessä, suomalaiset! R a f a e l R o n i m u s.

Taloudellinen pulma ja sen ratkaisu.

III.

Mutta Jumala sanoi hänelle: „Sinä miele-tön, tänä yönä vaaditaan sielusi sinulta pois; kenelle sitten joutuu se, minkä olet varannut?“ Niin käy sen, joka kokoaa aarteita itselleen eikä hänellä ole rikkautta Jumalan tykönä. Luukk. 12: 20, 21.

Edellisissä tutkielmissa olemme nähneet, että sekä taloudellinen pula että yleensä kaikki kurjuus on päässyt muodostumaan sentähden, että viisaimmat, parhaimmat ihmiset ja heidän neuvonsa on työnnetty syrjään. Pelastus on näinollen siinä, että alettaisiin tehdä tilaa Mestarille ja Hänen viisaudelleen. Mutta tämä ei tapahdu, elleivät ihmiset yksitellen, yksilöinä, ala kuunnella Mestarin neuvoa. Siksi tulimme tutkielmassamme siihen, että on tehtävä valistustyötä. Mutta nimenomaan sellaista valistustyötä, jossa niiden syrjäytettyjen Mestareiden opetus, heidän siveysoppinsa ja henkensä valo loistaa.

Ettei tutkielmamme jäisi vain periaatteelliseksi, tai ei

edes vain yleisessä mielessä aktiiviseksi, täytyy meidän nyt vetäytyä keskitetympään asenteseen, määritellylle alueelle, teosofiselle vainiolle. Tulemme Ruusu-Ristin toiminnan piiriin.

Että Ruusu-Risti on valistustyötä tekevä järjestö, senhän me kaikki tiedämme. Mutta kenties emme ole aivan selvillä siitä, miksi emme olisi voineet toimia joko aivan irrallisina työntekijöinä tai jonkun jo ennemmin olleen seuraran, kirkon tai järjestön sisällä? Kysymys ei ole ollenkaan turha. Päinvastoin. Sillä miksi hajoittaa voimia perustamalla yhä uusia järjestöjä? Kootuin voimin saataisiin enemmän aikaan.

Täytyy siis olla pätevä syy Ruusu-Ristin olemassaoloon? Aivan niin. Ja syy on selvä ja yksinkertainen: on ollut välttämättä otettava huomioon ihmiskunnan historian viisaimpien olentojen, Mestareiden, omat, suoranaiset opetukset. Siis ainakin nuo neljä vähintä totuuden tietoa: 1) ihmisen täydellisyydestä, 2) jälleensyntyminen, 3) karma ja 4) Mestarin siveysoppi. Nämä vähimmät opit, joista viimeinen on käytännöllisesti tärkein, on otettu huomioon Ruusu-Ristissä. Tai oikeammin: noiden oppien totuuden voima vaikutti henkilöittyneellä esiintymisellään Ruusu-Ristin syntymisen. Nämä opit nim. olivat jo vuosikymmenien ajan saaneet taidokkaan ja tarmokkaan soihdunkantajan siinä opettajassa, jonka ympärille Ruusu-Risti sittemmin muodostui. Ruusu-Ristin Johtajan opetuksissa, esitelmissä ja kirjoissa esiintyy määräävänsä ja täydessä arvossaan nuo neljä totuuden tiedon vähintä vaatimusta. Tarvitsee vain mainita kirjan „Vuorisaarna“, joka kommentaarioineen on ennen kaikkea siinä suhteessa uranuurtava, että siinä esitetään Jeesuksen siveysoppi täysin myönteisenä. Ja sanoohan Jeesus itse, että vuorisaarna on se vähin moraalinen perusta, mille mitään pysyväistä voidaan rakentaa.

Oikeastaan meillä siis on täydessä käynnissä sellainen opetus-, valistus- ja kasvatustyö, joka tapahtuu historian viisaimman olennon opetuksen pohjalta. Kuitenkin tämä työ on vielä siinä asteessa, että sitä voidaan verrata korvessa raivaavan uudisviljelijän työhön. Uudisviljelyksessä ei vielä ole erikoistunutta työnjakoa. Uudisviljelijä on saanut olla oma maanraivaajansa, rakennusmestarinsa ja puuseppänsä, leipojansa ja kutojansa, vieläpä räätälinensä ja suutarinsa. Työnjako on tullut myöhemmin. Että Ruusu-

Risti-työ on vielä uudisviljelijän asteessa, näkyy parista seikasta. Esim. opetushuoneesta. Virallisen sivistyksen puhujilla ja opettajilla yleensä on erikoiset, vartavasten järjestetyt koulu- ja opetushuoneensa. Sitävastoin Ruusu-Ristin Johtajan esitelmät ovat olleet missä milloinkin. Tavallisessa sivistyksessä tämä oikeastaan vastaa kalastuksen ja metsästyksen aikaa, jolloin tilapäistä asuntoa muutellaan tarpeen mukaan.

Toinen uudisviljelijän piirre näkyy erittäin selvästi kustannustoiminnassamme. Varsinainen korvenraivaajamme, henkisentyön tekijämme, opettajamme ja johtajamme saa olla henkilökohtaisessa vastuussa kustannusliikkeemme raha-asioista. Siis tavallaan oma kustantajansa. Uudisviljelyksen vertauskuvakieltä käyttäen oma „puuseppänsä“, „leipojansa“, „kutojansa“ j.n.e.

Varsinaisessa Ruusu-Risti-työssä olemme siis edelleen vertauskuvallisen uudisviljelijän puutteellisessa, aineellisesti köyhässä asemassa. Etten nyt antaisi aihetta väärinymmärrykseen, siihen luuloon, että esiinnyn vaikertelijana, täytyy minun huomauttaa, että henkilökohtaisesti olen täynnä kiitollisuutta. Kuinka voisi muuten ollakaan, kun olen saanut olla jo noin parikymmentä vuotta teosofisessa työssä? Mutta nyt onkin kysymys Mestarin työstä. Ja siinä me olemme taloudellisesti köyhässä uudisviljelijän asteessa. Siinä tulee näkyviin se, että Ihmisen Pojalla ei ole kuhunka hän päänsä kallistaa. Tämä Ihmisen Pojan kodittomuus taas vaikuttaa, että kaikille tulee lopulta hoppu ja hätä. Senhän olemme edellisissä tutkielmissa selvästi oivaltaneet. Senpätähden tässä onkin kyseessä ihmiskunnan asia. On saatava ymmärretyksi ja vähitellen käytäntöön uusi periaate, itse viisauden, Mestarin sanelema. Hänen viisautensa on ollut liian kauvan syrjään sysättyä, hän itse ristiinnautittuna. Sentähden ihmiskunnan kurjuus käy vähitellen liian suureksi. Sillä ilman Mestaria ihmiskunta ei ole ollut vain heikko hyvässä, vaan se on ollut suorastaan paha. Olemme käyttäneet tarmomme pahaan. Käännekohta täytyy tulla. Tarmoa on opittava käyttämään hyvään. Ei siis vain puhumaan, selittämään, filosofoimaan. Käytäntö on muutettava. Täytyy saada käyntiin sellainen kaupanteko, josta Jeesus puhuu, että aineellisia, katoavaisia arvoja vaihetaan henkisiin; ikuisiin arvoihin. Ihmiskunnalla yleensä on aineellisen rikkauden ylijäämää. Itsekkyys on aikaansaanut epätasaisuutta, ylöllisyyttä ja puutetta. Rakkaus tasoittaa,

aikaansaa sen, että jokaisella on kylliksi ja vielä enemmän. Mutta se mitä on, se on annettu kuin kokeeksi. Elämä katselee mitenkä ihminen siihen suhtautuu. Aineellisetkin arvot ovat talenteja, joita on annettu kelle yksi kelle kaksi, viisi tai kymmenen. Kaitselmus katselee kaivaako ihminen ne maahan, vai käykö hän niillä kauppaa, kartuttaen niitä.

Maahan kaivaminen ei ole sitä, että ihminen sairurin tai pelkurin lailla piiloittelisi rikkauksiaan. Kartuttaminen ei liioin ole sitä, että ihminen ahnehtisi itselleen yhä suurempia pääomia. Elämän kannalta katsoen asia on seuraavalla tavalla. Maahan kaivaa ihminen aineellisetkin rikkautensa silloin, kun hän käyttää niitä vain omaa itseään varten tai maailmallisiin tarkoituksiin. Ei hän silloin ole käynyt kauppaa mammonalla, ei hankkinut itselleen ystäviä ikuisuudessa. Kuolemassa ne viimeistään otetaan häneltä pois, eikä hänellä kuoltuaan ole mitään niiden vastinetta.

Sentähden, niinkuin ulkomaille menevän on muutettava käytettävät rahansa sen maan rahiaksi mihin hän menee, samoin on ihmisen eläessään vaihetettava aineelliset rikkautensa siveellisiksi, henkisiksi, totuuden ja rakkauden rikkauksiksi. Silloin hänellä on rikkautta vietäväksi kuoleman tuolle puolen.

Tässä onkin tullut lausutuksi se, miten ihminen kartuttaa talentejaan kauppaa tekemällä. Sillä kaupanteko on varsinaisesti ja pohjimmaltaan siinä, että aineellisia ja persoonallisia varoja ja rikkauksia uhrataan vuorisäärän moraaliselta pohjalta eli siis Mestarin itsensä tekemän ja johtaman opetus-, valistus- ja kasvatustyön hyväksi. Ainoastaan tällaisen vapaaehtoisen uhrautumisen kautta ihmiskunnan puolelta voi Mestari saada johdon käteensä käytännöllisessä, julkisessa elämässä.

Nyt meillä on tilaisuus uhrautumisellamme osallistua tällaiseen valistustyöhön. Ken tahansa, Ruusu-Ristin jäsen tai muu, joka tietää saaneensa Ruusu-Ristin Johtajan esitelmistä tai kirjoista valoa elämäänsä, hän voi nyt — taloudellisen pulman ollessa kyseessä — osallistua tähän työhön, tukea näiden kirjojen syntymistä ja levenemistä rahallisesti. Ruusu-Ristissä on ennen kerrottu, että viime vuosikokouksessa perustettiin „P. E:n rahasto“. Se rahasto on tarkoitettu Ruusu-Ristin Johtajalle jonkinlaiseksi „käsi-

rahastoksi". Se menee siis kokonaan henkisen työn ja sen tekijän käytettäväksi. Siihen rahastoon voi nyt ken tahansa tehdä uhrauksiaan. Me emme voi palvella Mestareita rakentamalla Heille patsaita tai muita muistomerkkejä, vaan auttamalla Heidän työtään, panemalla aineen palvelemaan Heidän siveysoppinsa mukaista valistustyötä.

Tilaisuus kutsuu. Ken kutsun tuntee, hän hiljentyä mieltimään, tahtoisiko hän itsepuolestaan tunnustaa Mestarin ja Hänen oppinsa käytännöllisyyden. Hän tunnustaa sen ensin mielessään, sielussaan, ajatuksessaan. Mutta se tunnustus kruunataan fyysillisen tason teossa. Se on tiettyä sekä kokemuksesta että viisaimpien opetuksesta. Sentähden ihminen miettii ja tekee tiliä itsensä kanssa: „totta on, että maailma periaatteineen vajoo yhä suurempaan pulaan. Pelastusta ei voi tulla, elleimme omaksu uutta periaatetta. Sen periaatteen ovat esittäneet ihmiskunnan viisaimmat olennot, Mestarit, joista maailma ei ole välittänyt. Mutta nyt on tekeillä Mestarin periaatteen mukainen valistustyö. „Minulla on elämässä epämääräiset vuodet käytettävänä. Nyt vielä voin määrätä jonkun verran rahojen käyttöä. Kuolemani jälkeen en enää voi. Mihin „pankkiin“ siis rahoja sijoitan? Mitähän jos Mestarin joltamaan ikuisuuden „pankkiin“? Tai mitä iloa tahdon rahoilla saavuttaa? Personallistako vain? Vaiko yhteistyön iloa Mestarin kanssa?“ Ja ihminen jatkaa: „mutta minkä verran voisin rahallisesti osallistua Mestarin työhön? Jospa asia olisi ihan elämäni arvoa koskeva? Jos olisi kyseessä ihan rakkaimpani lunastaminen? Paljonko maksan veroihin? En kait minä niitäkään voisi maksaa, ellei olisi pakko? Sillä ellen maksa, niin ne ulosmitataan. Mutta Mestarille? Siihen ei ole pakko?! Saa tehdä miten vaan. Kiusallista. Entä se „leskenropo“? Mahtaako se olla siinä, että se on yksi penni? En luule. Kai se on siinä, että antaa vapaaehtoisesti kaiken minkä voi antaa. Jos lasken tarkkaan, niinkuin ikuiseni edessä, voin panna 1000:— mk. Tänä vuonna. Vuosittain“. Ja ihminen tekee niin. Teko tarttuu. Yksi päivä on Jumalan edessä kuin tuhat vuotta. Viisisataa ihmistä miettii ja tekee samoin. He ovat teossa muuttaneet mielensä. Toinen miettii tarkkaan ja huomaa: „10,000:— mk. tänä vuonna“. Sata ihmistä tekee samoin. Vielä on eräs ihminen, joka huomaa: „100,000:— mk. on sopiva leskenropo“.

Älkäämme sanoko: „tuo on leikkipuhetta“. Jos esim.

talomme on ilmitulessa, emme yritä jäädä pelastamaan irtainta omaisuutta, vaan riennämme itse ulos. Niin on elämä otettava. On käytävä Jaakobin painia oman itsensä ja Jumalansa kanssa ja on voitettava. Hävinnyt on iloton. Voittaja tuntee riemua. Elämä ja Mestari riemuitsee voitajassa.

Mutta niille lukijoille, jotka ajattelevat: „tuo ihminen puhuu hullutuksia“, niille esitän anteeksipyyntöni. Kaikessa tapauksessa jatkakaamme yhdessä kokemusten koulua. Rohkaiskaamme mieltämme sanomalla: on oleva ihmeellinen kokemus se, kun saamme ylitsevuotavasti rahoitetuksi Mestarin työn, sen valistustyön, jossa on Jeesus Kristuksen siveysopin henkinen valo. Silloin tietäjien vertauskuvalliset lahjat Kristuslapselle muuttuvat todellisuuksiksi. Silloin Kristus ei tarvitse syntyä maailmaan enää vain ristiinnaulittavaksi, vaan opettajaksi, johtajaksi, kuninkaaksi.

Lopettakaamme näillä Jeesuksen sanoilla: „Mutta Jumala sanoi hänelle: Sinä mieletön, tänä yönä vaaditaan sielusi sinulta pois; kenelle sitten joutuu se, minka olet varannut? Niin käy sen, joka kokoaa aarteita itselleen, eikä hänellä ole rikkautta Jumalan tykönä“.

J. R. H.

Jeesus astuu salaiseen veljeskuntaan.

Evankeliumeissa kerrotaan sangen vähän siitä vaiheesta Jeesuksen elämässä, joka kului hänen esiintymisensä jälkeen kirjanoppineitten edessä templissä, kunnes hän alkoi julkisen työnsä Palestiinassa. Ensimmäinen kertomus koskee hänen kastettaan Jordanin virrassa. Kerrotaan Jeesuksen tulleen Galileasta ja esiintyneen kansalle.

Kastetapahtuma ei varmaankaan ollut hänen ensimmäinen valmistuksensa papilliseen tehtävään; mutta vaadittiin enemmän valmistusta tehdäkseen sitä työtä, jota hän niin monta vuotta menestyksellisesti johti.

Olen tämän kirjan edellisissä luvuissa jo selostanut, miksi ei ole järjellistä uskoa, ettei Jeesus tarvinnut valmistusta papilliseen tehtäväänsä, ja olen pyrkinyt osoittamaan että koko hänen elämänsä todisti syvää tutkimusta, huolellista valmistusta ja erillistä johtoa nuoruuden vuosina.

Saavumme nyt siihen jaksoon hänen elämässään, joka on sekä kiinnostava, koska se tavallisesti on tuntematon kristillisen uskonopin tutkijoille, ja hyvin suuresta merkityksestä Jeesuksen elämäntyöhön.

Essealaisten asiakirjain mukaan nuori Joseph lopetti julkisen kouluutuksensa varhain syksyllä ollessaan vasta 13 v. vanha. Varhaiskypsänäkin ja loistavalahjaisena ei hänen sallittu lyhentää Karmelin profeetakoulun tavallista koulutus- ja harjoitusaikaa. Siksi voimme otaksua, että määrättyt opettajat antoivat hänelle erikoisvalmistusta ja -opetusta, joka piti hänet koulussa kunnes määräaika oli tullut hänen siirtämisekseen toisiin kouluihin ja toisille opettajille.

Asiakirjat kertovat myös hyvin tarkkaan hänen elämänsä vaiheet Karmelistä siirtymisen jälkeen, kunnes hän oli valmis suureen tehtäväänsä. Nämä yksityiskohdat hänen elämästään ovat liian laajat ja vähemmän tärkeät tullakseen kaikki tässä yhteydessä ja tämän luontoisessa kirjassa selostetuiksi, mutta pääkohdat ja mielenkiintoisimmat tapahtumat kerrottakoot seuraavassa:

Heliopoliin ylimmän Temppelein Karmelin kouluun lähettämien määräysten mukaan tuli nuoren Avataaran täydentää kasvatuksensa perinpohjaisesti tutkimalla niiden erilaisten uskontojen ja lahkokuntien vanhoja perusteita ja opetuksia, jotka olivat eniten vaikuttaneet kulttuurin kehitykseen. Toisin sanoin, hänen tuli tutustua n. s. pakanauskontojen perusteisiin, ennenkuin hän alkoi tutkia pakanauskontojen ja seremonioiden kehitystä Egyptin mysteriokoulujen korkeimpiin lakeihin ja tunnustuksiin.

Nykyaikana papiksi valmistuvan täytyy tutustua vertailevaan uskontotieteeseen, mutta hän voi sen tehdä yhdessä suuressa yliopistossa, jossa niitä selitetään, analysoidaan ja tarkkaan opitaan, ennenkuin käydään tutkimaan uus-teologiaa, hänen ei tarvitse matkustaa etäisiin maihin joustuakseen kosketukseen ja tutustuakseen vanhoihin uskontoihin ja siveysoppiin.

Mutta puheenaolevana aikana pidettiin aivan välttämättömänä uskonnon tai filosofian oppilaalle matkustaa kunkin vanhan uskonnon syntymäsjälle, jossa saattoi tutustua kunkin uskonnon tarkastettujen käsikirjoitusten jäljennöksiin ja oli tilaisuudessa lähemmin perehtymään niiden peruspykäliin, rituaaliin, seremonioihin ja harjoituksiin. Meneen ajan monet Avataarat olivat matkustaneet etäisiin

seutuihin siinä tarkoituksessa, ja sen kautta oli vanhojen uskontojen viisaus vähitellen levinnyt.

Nuori Joseph annettiin kahden tietäjän huostaan, jotka tulivat Karmeliin johdattaakseen nuorukaista ensimmäiseen kaukaiseen kouluunsa ja harjoituspaikkaansa. Asiakirjat kertovat, että Joseph sai luvan oleskella viikon päivät vanhempiensa luona Galileassa, jona aikana tietäjät tekivät valmistuksensa ja neuvottelivat Karmelin koulun viranomaisten kanssa. He ilmoittivat myös Josephin vanhemmille, mitä he odottaisivat ja tekisivät hänen poissaollessaan. Asiakirjat kertovat edelleen, että kun Joseph ja tietäjät lähtivät Galileasta, pitivät Essealaiset pienessä kokouspaikassaan erikoisen seremonian, ja huomiota perättämättä tietäjät ja poika lähtivät toisten karavaanimatkustajain mukana lyhintä tietä Jagannathiin. Tämä kaupunki sijaitsi Intian itärannikolla ja sen nykyinen nimi on Puri. Se oli ollut puhtaan buddismin keskuksena monta vuosisataa; ja vuorella kaupungin lähellä oli koulu tai luostari, jossa vanhat buddalaiset käsikirjoitukset säilytettiin ja buddanopin viisaimmat opettajat elivät. Kesti melkein vuoden, ennenkuin tietäjät ja Joseph, jotka seurasivat karavaania matkalla, saapuivat määräraikkaansa Intiassa, tietäjien jatkuvasti opettaen häntä matkan varrella. Monien koettelemusten ja vaikeuksien kestäessä tekivät he hänelle tutuksi ihmiskunnan kärsimykset, ihmisten ihanteiden heikkoudet ja voiman, ja päivittäiset pettymykset.

Asiakirjojen mukaan nuori Joseph viipyi yli vuoden tässä luostarikoulussa tutustuen siellä Buddan vanhoihin opetuksiin ja käsikirjatulkintoihin. Hänen tärkein opettajansa oli Lamaas, johon Joseph niin kiintyi, että hän myöhemmin lähetti noutamaan hänet Essealaisveljeskunnan jäseneksi Palestinaan.

Kun tuli aika jättää Jagannathin luostari, tehtiin retkiä Gangesin laaksoon, jolloin viivytettiin Benareessa useampia kuukausia. On muistettava että Suuren Valkoisen Veljeskunnan suuri luostari ja päämaja ei ollut vielä silloin perustettu Lassiin Tibetissä; jos niin olisi ollut, olisivat Joseph ja tietäjät varmaan menneet sinne pitemmäksi aikaa. Benareessa Joseph opiskeli etiikkaa, luonnontiedettä, kieltä ja muita näitten kulttuuristaan ja viisaudestaan kuulujen koulujen oppiaineita. Täällä hän myös kiinnostui hindujen parannusmenetelmiin ja otti lyhyen kurssin hinduopissa kuuluisan hindulaislääkäarin Udraka'n oppilaana.

Käytyään muissakin osissa Intiaa etenkin tutustuakseen sen eri kansojen taiteeseen, tieteeseen ja sivistykseen, palasi Joseph takaisin Jagannathiin, viipyen siellä vielä kaksi vuotta. Hän edistyi opinnoissaan niin paljon, että hän valittiin opettajaksi pieneen Katak kaupunkiin, ja siellä sai hän ensi kertaa tilaisuuden tutustua vertaus- ja kertomus-opetustapaan.

Kosketuksensa etevien opettajien ja viisasten kanssa Benareessa johti siihen, että hänen luonaan kävi Lahoren korkea pappi. Asiakirjoista käy selville, että Joseph oli jo lastenopetuksessa ottanut käytäntöön uusia aatteita ja mystillisiä menetelmiä, jotka vaikuttivat valistuneihin kuulijoihin mutta herättivät oppimattomien ja oikeaoppineiden hindujen vastustuksen. Lahoren korkea pappi koetti kehoittaa Josephia hieman muuttamaan opetuksiaan ja lopettamaan matkansa alempien kastien kesken, mutta nuori Joseph kieltäytyi korkean papin kehoitusta noudattamasta ja kieltäytyi myös vastaanottamasta hänelle tarjottuja lahjoja.

Juodessaan näin elämän karvasta vettä, saapui Josephille surullinen sanoma, että hänen isänsä Galileassa oli kuollut ja äiti murehti eikä ollut lohdutettavissa. Sanansaattajat kertoivat, ettei äiti ollut saanut pojastaan mitään tietoja eikä tiennyt hänen olinpaikkaansa; ja vaikka Essealaiset hänelle vakuuttivatkin, että vaitiolo oli Josephille määrätty ja että hän oli turvassa, ei se voinut häntä lohduttaa. Ensi kerran Joseph silloin kirjoitti sanoja, jotka merkittiin muistiin ja vieläkin ovat asiakirjoissa säilyneet. Useitten kirjoitusten mukaan tervehdys, jonka hän essealaisen sanansaattajan mukana äidilleen lähetti, oli seuraava: „Rakas äiti! Älä murehdi, sillä kaikki on hyvin isän ja sinunkin suhteesi. Hän on päättänyt työnsä täällä maan päällä, ja on tehnyt sen jalosti. Millaan hänen elämänsä polulla ei kukaan voinut syyttää häntä petollisuudesta, epärehellisyydestä eikä pahansuopuudesta. Tässä elämänjaksossaan suoritti hän monta suurta tekoa ja on mennyt luotamme valmistuneena niitä probleemeja ratkaisemaan, jotka häntä tulevaisuudessa kohtaavat. Jumala meidän Isämme on nyt hänen kanssaan, kuten hän oli tähänkin asti, ja nytkin taivaan Herrat vartioivat hänen askeleitaan ja suojelevat häntä matkallaan. Miksi senvuoksi itkisimme ja kärsisimme? Kyyneleet eivät kirvoita suruamme, eikä sinun murhettasi poista mitkään sydämen tahti mielen liikutukset. Olkoon sielusi ahkeraan mietiskelyssä hänen yhteydessään, joka

on mennyt pois, ja jos olet ahkera, ei ole aikaa murehtia. Kun suru sykähtelee sydäntäsi ja ahdistus tuottaa sinulle tuskaa, nouse korkeammille tasoille ja antaudu rakkauden johtoon. Olet aina harjoittanut rakkautta, ja veljeskunnassa on monta tilaisuutta täyttää maailman rakkauden tarve. Jätä siksi mennyt. Nouse yläpuolelle arkisuuden ja anna elämäsi heille, jotka vielä elävät täällä maan päällä. Kun elämäsi päättyy, löydät sen jälleen aamuauringossa, lintujen laulussa, kukkien tuoksussa ja yön tähtien suloisessa kimmelteessä. Sillä ennen pitkää sinunkin arvotuksesi ja ponnistuksesi maan päällä ovat selvinneet, ja kun kaikki on täytetty ja järjestyksessä, olet oleva valmis suurempiin ponnistuksiin ja suurempia sielun kysymyksiä ratkaisemaan. Koeta siksi tyytyä, kunnes jälleen tulen luoksesi ja tuon sinulle kalliimpia lahjoja, mitä milloinkaan olet nähnyt ja arvokkaampia kultaa ja jalokiviä. Olen varma, että veljeni pitävät sinusta huolen ja täyttävät tarpeesi, ja minä olen aina kanssasi ajatuksissa ja hengessä. Poikasi Joseph.“

Tämä kirje ja muut kirjoitukset, jotka ovat kirjoitetut lähinnä seuraavina vuosina ja jotka ovat tarkkaan säilytetyt ja asiakirjoihin merkityt, osoittavat selvään hänen ajatuksensa nopeaa kehitystä ja kuinka ihmeellisesti hän ymmärsi kosmilliset lait ja periaatteet.

Jotkut vanhat asiakirjat kertovat, että kun Joseph oli päättänyt opintonsa buddan ja hinduopissa Intiassa, hän matkusti Tibettiin, Lasaan. Ollessaan vielä Intiassa toi sanansaattaja hänelle käsikirjoituksia Mengate'ltä Buddan templistä Lassassa, jota pidettiin suurimpana buddalaisena keskuksena. Pitkän aikaa näitä käsikirjoituksia hänelle tuotiin Lassasta, ja tämä kirjeenvaihto ja sen vaikutus hänen elämäänsä on voinut vaatia hänen henkilökohtaista Lasaan matkustamistaan. Mutta kun hän oli valmis jättämään Jagannathin, vei hänen tiensä hänet Persiaan kohden, jossa Persepoliin kaupungissa oli järjestetty¹ hänelle jatkuvaa opetusta. Tämä oli vanha kuningaskaupunki ja ja tämän maan oppineitten tietäjien keskus, joita tietäjiä nimitettiin Hor, Lun ja Mer. Yksi näitä tietäjiä, hyvin vanha mies, oli ollut yksi niistä kolmesta, jotka kävivät hänen syntymäpaikallaan essealaisluolassa tuoden hänelle Persian luostarin lahjat.

Nämä tietäjät ja temppeleppapit osoittivat suurta kunniaa Josephille. Eri seuduilta Persiaa kokoontui muitakin tietä-

jiä Persepolikseen, jääden sinne opettajiksi ja oppilaiksi Josephin kouluutuksen ajaksi. Asiakirjoihin on kirjoitettu, että illan tultua, kun päivän opetus oli päättynyt, pyysivät he Josephia olemaan heidän opettajansa ja opettamaan heille korkeimpia prinssiippejä ja luonnonlakeja, jotka hän näkyi ymmärtävän inspiration kautta.

Täällä Joseph vihdoin selitti vanhimmille, että suurimmat opetukset mitkä hän saattoi jakaa, olivat ne jotka hän oli saavuttanut hiljaisuudessa mietiskellessään jotain tärkeää lakia, jonka hän oli oppinut lukujensa ja tutkimustensa aikana. Siten Joseph perusti Hiljaisuuteen astumisen systeemin, josta tuli tärkeä tekijä myöhemmissä mysterio-opetuksissa. Tässä kaupungissa Joseph osoitti suurta parannusvoimaa, kuukausia ensin analysoituaan sisällään asuvaa voimaansa ja tarkkaan tutkittuaan ihmisissä vaikuttavia lakeja. Hän ilmoitti vanhemmille uskovansa, että potilaan usko tahi mentaalinen tila ja viritys olivat suuresta merkityksestä parantamistuloksiin nähden. Tämä tuli Jeesuksen opetuslasten salaisien kokousten myöhempien opetusten perustaksi: sisäinen tahi psyykillinen viritys ja mentaalinen valmistus ovat välttämättömät kaikkeen henkiin parannukseen.

Oltuaan vuoden Persiassa, Joseph ja hänen johtajansa siirtyivät Euphrateen tienoille. Täällä hän tapasi Assyrian suurimmat viisaat, ja muitten maitten tietäjät tulivat häntä tapaamaan ja kuuntelemaan, sillä hän oli tullut kuuluisaksi henkisten lakien mystillisenä tulkitsijana. Joseph oli pitemmän aikaa Kaldean kaupungeissa ja kylissä, Euphrateen ja Tigriin välisissä maissa. Hänen parannusmenetelmänsä ja voimansa täydellistyivät niin, että kerrotaan suurten joukkojen saaneen hänen apuansa näissä maissa; ja nyt myös tietäjät ilmoittivat hänelle, että parantamiskyvyn kehittäminen tulisi sisältymään lopullisiin kokeihin hänen valmistuessaan viimeistä tehtävänsä varten.

Sieltä lähti Joseph johtajineen Babylonin raunioille, joissa tutkittiin sortuneet templit, portit ja tyhjät linnat. Hän tutustui Israelin sukujen vaikeuksiin ja koettelemuksiin heidän Babylonian vankeudessa ollessaan ja näki missä Danielilla ja Israelin lapsilla oli olleet vaikeat koettelemuksen ajat. Hänelle kieltämättä myös selvisi pakanauskontojen erehdykset.

Senjälkeen Joseph ja hänen saattajansa matkustivat

Kreikkaan, jossa hän tapasi Ateenan filosofit ja oli Apollon suoranaudessa johdossa ja oppilaana tutustuen Kreikan mysterioihin. Kreikan tietäjät ja viisaat kiinnittivät häneen erikoista huomiota ja pyysivät hänet jäämään sinne pitemmäksi aikaa, mutta hänen vihkimyksensä aika oli määrätty, ja muutaman kuukauden jälkeen matkusti hän Kreikan rannoilta Aleksandriaan. Aleksandriassa viipyi hän vain pienen ajan tavatakseen erikoislähettäjiä ja käydäkseen vanhoissa pyhätöissä. Heti lähdettiin sitten Heliopoliin, jossa hänelle oli valmistettu oma yksityinen koti, monta palvelijaa, kaunis puutarha ja yksityinen kirjuri, jonka tehtävä vastasi nykyaikaisen yksityissihteerin tointa.

Pian Heliopoliin tultua tulivat hänen luokseen Egyptin pakanapappien edustajat, jotka olivat kuulleet hänen opetuksistaan ja mystillisestä voimastaan, eivätkä niitä hyväksyneet. Taas sai hän oppia juomaan elämän katkeraa vettä monissa viettelyksissä ja vaikeuksissa, jotka olisivat tavallisen ihmisen houkutelleet seuraamaan pappien kehoitusta antautumaan ulkokullaisuuteen ja petokseen Hänen pyhän tehtävänsä ja tarkoituksensa suhteen. Tällä kohdalla Jeesuksen elämässä alkoivat hänen valmistavat vihkimyksensä Suuren Valkean Veljeskunnan korkeimpiin asteihin, joista puhutaan eri luvussa, sillä yksityiskohdat vaativat täyden esityksen.

H. Spencer Lewis, F. R. C.:
Mystical Life of Jesus, X.
Engl. Suom. N. K.

H. P. B.

H. P. B. on yhä vielä minulle etäinen sfinks. Ihailen hänen nerouttaan, hänen rohkeuttaan ja voimaansa, mutta näen hänessä myös Eliaan riehuntaa ja Johannes Kastajan karuutta, joka minulle erottautuu nyt ehkä selvemmin kuin muulloin, koska olen viime aikoina erikoisesti janonnut syventymistä Paavaliin ja Jeesukseen. Siitä huolimatta hän saattoi olla mahdollisimman sopiva henkilö profeetaksi aikansa äärettömiä ennakkoluuloja ja uskonnollisia väärinkäytöksiä vastaan, sillä vähemmälle tuskin olisi korvia kallistettu. Saattaa olla, että hänen äärettömän laajoissa

opetuksissaan ja tiedonannoissaan voi myös olla erehdyksiä ja harhaakin, että hänen personallisessa temperamentissään oli vielä jot in vanhaa leiliä, joka ei täysin kestänyt sitä uuden viinin vuodatusta, joka niin äärettömän voimakkaana häneen vuodatettiin, tai että hänen luonteessaan oli joku yksityinen heikkous, jonka joku hiljainen ja vähemmän älykäs Kristuksen seuraaja on voinut itsessään voittaa, — varmaa on ainakin se, että H. P. B:n kaltainen suuri sielu kärsi itse eniten omista erheistään ja painoi nöyränä päänsä alas Jeesus Natsarealaisen edessä.

Rakkautemme H. P. B:hen — vai onko se personallisen heikkoutemme tunne — kyllä toivoo, että hänessä myös ihmisenä olisi ollut enemmän „noli me tangere“-ominaisuutta, joka Jeesuksessa on niin suuremoinen jo hänen eläessään, siihen saakka kuin Isä hänen lopullista kirkastamistaan varten antaa vastustaville voimille vallan hänen personallisuutensa yli. Mutta näin H. P. B. inhimillisillä heikkouksillaankin palvelee Mestarien asiaa: ei pysäytä katseitamme omaan ihmeelliseen itseensä, vaan johdattaa meidät Mestarien Mestarin luo.

Syvä vakaumukseni on, ettei Jeesus Natsarealainen ollut mikään tavallinen maailmanopettaja, jonka opetuksista jo seuraava voisi sanoa: „Jeesus sanoo niin, mutta minä sanon teille . . .“, vaan hän oli opettaja, joka kelpaa kaikkia aikoja, koko maailmankauttamme varten. Ihmisen kehityksestä, luonnon salaisuuksista, koko maailmankaikkeuden mittaamattomista syvyyksistä voidaan aikojen vierieessä tuoda loppumattomiin esille uutta ja uutta, kuten esim. H. P. B., joka suorastaan hämmästyttää meidät älykkäisyydellä ja tietomäärällään, sanonko Mestarien tiedoilla. En kuitenkaan voi uskoa muuta kuin että ne tiedot vain tulevat kirkastamaan meille Jeesuksen Kristuksen olemusta, hänen opetuksiensa syvyyttä ja hänen henkensä suuruutta. Sillä hänen valtaistuimensa tulee pysymään järkkymättä, hänen siveysoppinsa muuttumattomana ja hänen personallisuutensakin aina esimerkiksi kelpaavana.

Tähän koko olemukseni riemulla täyttävään vakaumukseen on minut vienyt ruusuristiläinen sanoma. „Teosofian Avain“ ei yksin olisi voinut minua siihen auttaa.

H. K.

Pyrkijän päiväkirja.

9.

Oli yö. Heräsin sydäntä vihlovaan huutoon ja valitukseen. Kuuntelin kauhistuneena. Kun huomasin, että vaikeroivat olennot olivat omassa huoneessani ja että ääni tuli joskus aivan läheltä itseäni, joskus kauempaa, joskus yksinäisenä, joskus taas kuorossa, aina kuitenkin päättyen surkeaan uikutukseen, kauhistutti minua yhä enemmän. Ymmärsin olevani tekemisissä henkimaailman olentojen kanssa. Melkein mielettömän pelon vallassa tukin korvani ja kätkin pääni tynnyihin. En nähnyt, miksi nuo olentoraukat niin surkeasti valittivat. Ja vaikka olisin nähnytkin, en olisi mitään osannut tehdä heidän hyväkseen, sillä näkymätön taso merkillisine asukkaineen ja ilmiöineen avautui minulle ennenkuin siitä oikeastaan mitään tiesin. Huomattuani, että ääni kaikesta huolimatta tunkeutui tietoisuuteeni, turvauduin siihen keinoon, joka ei koskaan ole pettänyt, eikä petä. Kutsuin Mestarin avukseni ja rukoilin: „Herra, ota pois tämä hirvittävä kuulo! Käske valittajien poistumaan! Palauta hiljaisuus ympärilleni! Auta minua, sillä kukaan toinen ei voi sitä tehdä!“ — — — Tynnyttäen laskeutui silloin lempeä käsi otsalleni ja viipyi siinä. Äännet vaikenivat. Rauha hiipi kolo olemukseeni. Mutta hiljaisuudessa kuulin äänen sydämessäni haastavan: „Etkö muista, miten tuonnoin, katsellessasi erään ihmisen kuolonkampailua, sydämessäsi heräsi suuri rakkaus ja sääli. Olisit tahtonut auttaa häntä. Ja koska et muuta osannut, valvoit ja rukoilit hänen puolesta yön ja päivän ja vielä toisenkin yön. Kun sitten kaikki oli hiljaa, kun rinta ei enää tuskaisesti kohoillut, menit, yksin jäätyäsi, vainajan jo kylmenneen ruumiin luo ja pyhästi lupasit voimiesi mukaan auttavasi poikkeuksetta jokaista, joka apua etsien luoksesi tulee. Etkö muista mitä sinä hetkenä tunsit ja koit? Eikö tämä, että karkoitit nuo onnettomat, päästäksesi kuulemasta vaikerusta, ollut silloisen lupauksesi rikkomista?“

Hetken, johon mahtui koko ijäisyys, vallitsi ympärilläni odottava hiljaisuus. Sitten puhuin luottaen Mestarilleni, koska tiesin, että Hän sekä ymmärtää, että myöskin osaa auttaa: „Herra, yliarvioin voimani! En tiennyt valituksen tuolla tavalla vihlovan ja repivän! Kuitenkaan en peruuta lupaustani, vaikka tunnustankin heikkouteni, vaan pyydän: Pidä Sinä Herra minua kädestä, opeta ja johda! Siten, aivan varmasti, voitan pelkoni ja kauhuni! Siten myöskin opin auttamisen taidon!“

I. Röst.

Muista ajoissa uudistaa
Ruusu-Risti-tilauksesi
vuodelle 1932!

Mitä muualla tiedetään.

Auroista¹⁾. — Viime numerossamme selostimme lyhyesti tuloksia, joihin englantilainen tiedemies, tri Kilner, on päässyt tutkimaan ihmisen auraa puhtaasti fyysisinä välinein, ja samalla viittasimme ranskalaisen Caslantin selvänäköisesti suorittamiin auratutkimuksiin. Jälkimäinen perustaa menetelmänsä, jonka tuloksia seuraavassa esitämme pääpiirteittäin, yksinkertaisille psyko-fysiologisille ehdoille.

Jokainen ärsyke (ääni, tuoksu, väri j.n.e.) synnyttää tajuntatilan, jota nimitetään aistivaikutelmaksi. Tämän ilmeneminen edellyttää, että ärsyke on sopivan voimakas, sillä liian heikko tai liian voimakas ääni ei enää ole tajuttavissa; toiseksi se edellyttää vastakohtaa, sillä ärsykkeen vaikutus, joka on keskeymätön ja muuttumaton, jää tehottomaksi. Toisaalta on aistivaikutelman tajuttavuuden minimi ja maksimi riippuvainen henkilön kehitysasteesta ja ruumiillis-sielullisesta tilasta. Kun nämä ehdot pidetään mielessä, voidaan ymmärtää, että johdonmukaisella harjoittelulla, joka perustuu ajatuksen keskitykseen ja vastakohtavaikutuksiin voidaan rajattomasti laajentaa tajunnan kenttää ja saada ihminen tajuamaan entistä nopeampia värähtelyjä, joihin lopulta voivat sisältyä myöskin auriset värähtelyt. Tähän menettelytapaan emme tässä sen tarkemmin puutu.

Yleensä se, joka havaitsee auran, huomaa tarkkaavansa nopeita värähtelyjä, jotka muodostavat monimutkaisia yhdistelmiä ja muuttuvat alinomaan; ne ilmaisevat laatunsa kuulo- tai näköaistimuksin riippuen tavasta, jolla tutkija keskittää huomionsa. Vaikeimmin kuvattavia ovat soivat aurat.

Tavallisesti värit esiintyvät massana, jota uurtavat suorat tai käyrät, rihlamaiset tai spiraalimuotoiset viivat, milloin henkilö on toiminnassa; henkilön levätessä ne ovat värittäin sijoittautuneet kerroksiksi tai samakeskeisiksi vyöhykkeiksi. Äärimmäiset tapaukset, puhdas säteily tai pelkkä väriusva, ovat harvinaisia; yleensä ne esiintyvät sananaikaisesti. Harjoittelulla tutkija voi oppia lisäämään tarkkaavaisuuttaan, jolloin hän näkee auraan ilmestyvän uusia vivahtuksia, tai keskittymään yhä hienompiin värähtelyihin, jolloin hän näkee auran muuttavan muotoaan ja laatuaan. Molemmissa tapauksissa eräänlainen intuitiivinen „transponeerauskyky“ tekee mahdolliseksi ymmärtää värien merkityksen. Tutkimusten tulosten samantaisuuden ehtona on, että tarkkailijat hallitsevat sisäisen herkkyytensä, ja että koehenkilöä tutkitaan lyhyen ajan kuluessa ja samantaisissa olosuhteissa.

Tehdyistä havainnoista johtuvat seuraavat yleiset periaatteet:

Aura on ihmisen moninkertainen verho, joka käsittää aineen perättäiset kerrokset, ihmisen yksilöllinen värähtely, joka ilmaisee hänen perättäiset reaktionsa kosmisisissa tasoissa, tai vielä yleisemmin ja abstraktisemmin sanottuna: aura on se kehityskaaren perifeerinen piste, johon hänen huomionsa kussakin määrättyssä kehitysvaiheessa on keskittynyt.

Se on joka hetki toisasteisten aurojen kokoomus, aurojen, jotka

¹⁾ Kats. E. Caslant, *L'aura humaine*. Paris 1930, Librairie Chacornac.

ilmenevät olennon kaikkien toimintojen, kuten verenkierron, ruumiin elinten, solujen j.n.e. yhteydessä. Sen väreillä on analooginen merkitys, joka riippuu tajunnantilasta ja väreilytavasta. Se esiintyy lukemattomissa muodoissa, mutta nämä ryhmittyvät kahdentoista perusvärähdystavasta mukaisesti. On seitsemän perusauraa, jotka vastaavat diatoonista sävelasteikkoa ja viisi aliauraa, jotka vastaavat kromaattista asteikkoa.

Jokainen näistä aspekteista vaihtelee tajunnan hetkellisten muutosten keralla, mikä taas lisää aurojen moninaisuutta, mutta nämä muunnellutkin voidaan jakaa kolmen karakteristiikan mukaan, jotka vastaavat fyysillistä, animaalista ja sielullishenkistä tilaa. Nämä kaksiteista perusauraa muodostavat siis kolmessa aspektissaan kolmekymmentäkuusi auratyyppeä; seuraavassa esitämme lyhyesti seitsemän tärkeintä aloittaen värähtelyltään karkeimmasta:

Ensimmäinen aura heijastaa fyysillisessä aspektissaan soluaineen värähtelyjä ja esiintyy munanmuotoisena, hattaramaisena massana, joka liittyy tiiviisti ruumiiseen. Sen värit ovat toisistaan erillään ja rajoitetut; tummetes-ään jossakin kohdassa ne ilmaisevat sairautta vastaavassa elimessä, mustien pisteiden ilmestymisen merkitsee sairauden pahentumista, suuri halkeama on äkillisen kuoleman merkki.

Animaalisessa aspektissaan se heijastaa olennon fysiologista tilaa, solujen ja orgaanien kemialla ja dynamismia, ja sielullishenkisessä aspektissaan solukokoomuksen toimintaa, joka ilmenee henkilön älyllisestä toimeliaisuudesta riippuen enemmän tai vähemmän loistavana säteilynä.

Toinen aura on eetteriksi nimetyn karkean aineen perustan ilmennys. Se on hermoaura, joka heijastaa herkkyyden muunnelmia ja enemmän tai vähemmän tunnepitoisten aistimusten leikkiä. Se on edellistä laajempi; se vaikuttaa läpinäkymättömältä massalta, jonka värähtelyt ovat verraten hitaat. Fyysillisessä aspektissaan se lähettää suuria aaltoja, animaalisessa aspektissaan virvatulien kaltaisia pisteviivoja ja sielullisessa aspektissaan säteitä. — Se säilyy jonkun aikaa kuoleman jälkeen, ja se voi näkyä niille, jotka hetkellisesti tulevat selvänäköisiksi. Se on tarinoiden haamu.

Molempien aurojen välillä on ensimmäinen aliaura, joka on niiden välisenä siltana eikä näy selvästi kuin kuoleman hetkellä. Se on kokoomukseltaan vaaleata massaa, jossa näkyy rinnakkaisia kerrostumia, harmaita fyysillisessä aspektissa, punaisia animaalisessa ja keltaisia sielullisessa aspektissa: ne korostuvat iän tai sairauden mukana, jotka aiheuttavat lopulta molempien aurojen erkanemisen toisistaan, kuoleman syyn. Tätä auraa tarkkailemalla voi päätellä henkilön tai jonkun hänen ruumiinosansa elinvoimaisuuden ja kuoleman lähestymisen.

Kolmas aura, joka on edellistä huomattavasti laajempi, pyrkii muodostumaan palloksi, jonka halkaisija on kaksi tai kolme kertaa ihmistä pitempi. Se antaa yhteenvedon edellisistä ja ilmaisee sielulliset taipumukset, jotka henkilö on toteuttanut menneisyydessä ja nykyisyydessä. Se on erittäin monimutkainen rakenteeltaan; sen säteily, sen pyörteiden, sen värillisten läikkien laatu, animaalisessa aspektissa esiintyvien virtausten erikoisuus, sielulliseen aspektiin nousevien muotojen kokoomus, — kaikki nämä antavat monenlaisia viittauksia ihmisen elämästä ja hänen taipumuksistaan.

Se kestää kauan kuoleman jälkeen.

Toisen ja kolmannen auran väliin on sijoittunut toinen aliaura, joka näyttää kanavien ja kierukanmuotoisten virtausten uurtamalta pallolta. Siihen sisältyvät ahdistavat tai toistuvat ajatukset, ja se heijastaa ihmisen iloja ja kärsimyksiä, sillä se liittää toisen auran animaalisien tilan kolmannen auran sielullisiin toimintoihin.

Kaikki kolme ensimmäistä auraa ovat helposti nähtävissä, s. o. ilmestyvät henkilöille, jotka ovat jollakin tavalla selvänäköisiä, tai verraten lyhyen harjoittelun jälkeen. — Samoin kuin sävelasteikon kolmannen ja neljännen äänen, mi'n ja fa'n väliltä, puuttuu puoliääni, samoin puuttuu aliaura kolmannen ja neljännen auran väliltä. Tästä johtuu huomattava ero kolmen ensimmäisen auran ja niitä seuraavien kesken. Nämä viimeiset ovat useimmilla ihmisillä vielä utuiset ja muodottomat; ne esiintyvät selvinä vain niillä, joiden sivistys tai kehitysaste on keskitasoa ylempänä. Silloin ne ovat hyvin kauniit ja laajenevat.

Neljäs aura, joka on kooltaan neljä viisi kertaa ihmistä suurempi, ilmaisee tiedon, mitä yksilöllä on universaali-ista vastaavaisuuksista. Se kaavioituu kahdenkymmenen kahdeksan säteen muotoon, jotka muodostavat vinoneliön, ja jonka väritys ja mittasuhteet vaihtelevat riippuen siitä, missä aspektissa sitä tutkitaan.

Viides aura, joka on 12—15 kertaa ihmistä suurempi, muodostuu kahdesta vierekkäisestä valosoikiosta, joiden ääriviivat liekehtivät runsas- ja voimakasvärisinä, ja joiden loistavissa keskuksissa muodostuu lakkaamatta toisiinsa liittyviä kahdeksan numeron muotoisia kuvioita. Se ilmaisee ihmisen tietoisien tunkeutumisen kosmillisiin tasoihin, ja se tekee mahdolliseksi mukautua yhä monimutkaisempiin tajunnantiloihin ja ymmärtää niitä.

Neljännen ja viidennen auran väliin sijoittuu kolmas aliaura, jonka kummallinen muoto herättää mielikuvan kukkien, kasvien, erilaisten muotojen yhdistelmästä; ne ovat järjestyneet sopusointuiseksi kokonaisuudeksi kehittyneen ihmisen aurassa. Se heijastaa sen ihmisen ylimenotilaa, joka on käsittänyt neljännellä auralla analogian lait ja järjestää niitä elämänsä viidennen auran avulla.

Kuudes aura, joka on 25—30 kertaa ihmistä suurempi, on sanoin kuvaamattoman valopylvään näköinen; sen reunukset herättävät mielikuvan luvuista, jotka ilmaisevat ihmisen kosmillisen rakenteen.

Sen liittää viidenteen auraan neljäs aliaura. Se on muodostunut loistavasta pallosta, jota ympäröi kaksitoista viuhkanmuotoisesti asettunutta ja Saturnuksen renkaita muistuttavaa ympyrää.

Seitsemäs aura antaa koko olennon synteetin; se on kokonainen maailma,, mistä voidaan lukea henkilön menneet ja nykyiset o'emistilat samoin kuin hänen tulevaisuutensakin. Sen muodostavat käyräviivaiset säteet, joiden kokonaisuus synnyttää vaikutelman kaavamaisesta lootuksesta taikka ruususta tai vain monivärisestä ruusukkeesta. Kehittyneellä olennolla se on häikäisevä, eikä se olisi analysoitavissa, ellei se samalla heijastuisi myöskin alkeellisimmassa värähtelymuodoissa. Silloin sen nähdään hajautuvan viideksi ruusukkeeksi, joista yksi vastaa fyysillistä aspektia, kolme animaalista ja yksi sielullis-henkistä. Siitä voidaan nähdä kaikki, mikä on tälle henkilölle tunnusmerkittävä, kaikki hänen hyvät tai huonot taipumuksensa, kaikki hänen tekonsa ja hänen suunnitelmansa.

Ruusukeauran liittää kuudenteen auraan viides aliaura, jonka

muoto muistuttaa loistavaa, valosäteiden reunustamaa ristiä. Se ilmaisee olennon laajenemisen kosmokseen päin seitsemännen auran merkityksessä.

Edellä on mainittu, että aurat esittävät ihmisen kaikkien säteilyjen synteisiin. Kun tutkija keskittää huomionsa johonkin edellämainituista auroista tarkoituksella analysoida sitä, hän todellakin erottaa ensin seitsemän perusauraa, jotka lähtevät seitsemästä toimintakeskuksesta, sitten kahdentoista elinvoimakeskuksen aurat ja tämän jälkeen muita auraryhmiä, joiden lukumäärä lisääntyy hänen näkökykynsä mukana.

Seitsemän toimivaa auraa esiintyvät summittaisesti sanottuna ympyröinä, joilla kullakin on oma hallitseva värinsä, ja jotka ovat sijoittuneet seuraavasti:

Sinipunainen rengas pystysuorassa tasossa ja keskuksenaan sydän.

Keltainen vaakasuora rengas aivojen ympärillä.

Punainen vaakasuora rengas, edellisen täydennys, sukupuolielimien ympärillä.

Sininen rengas pystysuorassa ja poikittaisessatasossa ja keskuksena keuhkot.

Vihreä rengas, samaten pystysuorassatasossa ja edellisen täydennyksenä, keskuksena napa.

Oranssinvärinen rengas vasemmalla olkapäällä ja keskuksena maksa.

Indigonvärinen rengas oikean olkapään vaiheilla ja keskuksena perna.

Elinvoimakeskukset, joita on kaksitoista ja jotka jakaantuvat seitsemään ja viiteen alikeskukseen, esiintyvät valoisina pyörteinä tai nopeasti kiertävinä pyörinä, jotka ovat väritykseltään monivaihteiset. Jokaisella on oma hallitseva värinsä. Nämä keskukset välittävät elollisvoimien vaihtoa kosmisten voimavarastojen kanssa. Hindut nimittävät näitä tshakroiksi. Ne ovat seuraavissa paikoissa:

1) Päälaella: kullankeltainen keskikohdalta, kehässä esiintyvät kaikki värit.

2) Otsalla: keltainen, pohjavärinä tumma ruusunpunainen ja vaalea sinipunainen.

3) Kurkulla: sininen, sivuväreinä kulta ja valkoinen.

4) Sydämessä: ruusunpunainen, kullalla kirjailtu.

5) Navalla: ruusunpunainen, mihin on sekaantunut mantelinvihreää.

6) Pernassa: himmeänvalkoinen, sivuvärinä kellertävän ruusunpunaista.

7) Sukupuolielimissä, värit karmiininpunainen, mihin on sekaantunut oranssinpunaista.

Apukeskukset sijoittuvat seuraavasti:

1) Takaravolle. Se on väriltään smaragdinvihreä, missä ajoittain näkyy kirkkaan tummansinistä; sen keskuksessa musta ympyrä vuorottelee keltaisen ympyrän kanssa.

2) Vasemmassa keuhkossa, ruusunpunainen ja sinertävä.

3) Oikeassa keuhkossa, sininen ja ruusunpunaiseen vivahtava.

4) Lanteissa, sinipärmeistä keltaista.

5) Selkänikamien alapäässä, punaista ja keltaista vuorotellen.

Edelläolevasta käynee ilmi, mistä johtuu selvänäkijöiden kuvausten erilaisuus. Useimpien kyky on luonnonomainen ja vailla järkipäristä harjoittelua; he tekevät, oikeita havaintoja, mutta eroavat toisistaan niiden luokittelussa.

Niinpä Reichenbach, josta viime kerralla puhuimme, on tuntenut vain ensimmäisen tässä selostetuista auroista. Tri Kilner on jo mennyt pitemmälle, mutta hänen karkeasta tutkimustavastaan johduu, että hän on kompastunut ensimmäisen auran kahteen ensimmäiseen aspektiin, niinkuin hänen mainitsemansa tunnusmerkit osoittavat. Yleensä ne, joilla on kyky katsella auroja, kiintyvät erikoisesti johonkin kolmesta ensimmäisestä aurasta ja jättävät muut huomiotta.

Julkisuudessa esiintyneistä tutkijoista on Leadbeater parhaiten eritellyt auroja. Hän on, niinkuin tiedetään, erottanut kausaaliruumiin, mentaaliruumiin ja astraaliruumiin, jotka suunnilleen vastaavat tässä esitettyjä aspekteja nimittäin sielullis-henkistä, animaalisia ja fyysillisiä, mutta hän on sekoittanut toisiinsa kolme ensimmäistä auraa eikä ole osannut erottaa muita. Hänen korkeammat aurasensa ovat vain tässä kolmanneksi merkityn muunnelmia. Hän on myöskin nähnyt tshakroja, mutta hän erottaa niitä vain seitsemän; kuusi niistä vastaavat ylläolevista kuutta ensimmäistä; viittä alitshakraa hän ei ole havainnut. (Jatk.)

J. E. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut marraskuun 22 p:nä „*Olkaa siis täydelliset*“, 29 p:nä. *Mitä on kristinuskko?* ja joulukuun 6 p:nä *Mitä kristinuskko on minulle*.

Helsingin Ruusu-Risti piti marraskuun 22 p:nä n.s. propagandakokouksen, johon yleisöllä on vapaa pääsy. Yhteisen keskustelun aiheena oli „Kristinuskko, teosofia ja Ruusu-Risti“, vieraina oli läsnä m.m. T. S:n jäseniä, jotka kaikki ottivat osaa keskusteluun. „Tämänlaatuiset tilaisuudet ovat ajan vaatimia“, lausui eräs vieras, „sillä ne valaisevat ja kohottavat mieliä.“ Marraskuun 29 p:nä oli jäsenkokous. Jatkettiin keskustelua innokkaasti päämaja-aatteesta ja sen toteuttamisesta, ja R. R:n johtaja lausui lopuksi toivomuksen, että vielä seuraavassakin jäsenkokouksessa keskusteltaisiin samasta kysymyksestä.

Helsingin R. R:n Ompeluryhmä piti onnistuneen illanvieton Kulmakoululla marraskuun 14 p:nä. Ohjelma oli monipuolinen: laulua, soittoa, lausuntaa, tanssia, satu, näytelmä.

Kuulumisia Jyväskylästä. Toimintakautemme R.R. Tempelissä aloitettiin T. I. kokouksella syysk. 8 p. järjestelemällä työkauden virkailijat y. m. Ensimmäinen ryhmäkokous oli syysk. 27 p:nä ohjelmalla ja keskustelukysymyksillä. Lokak. 25 p:nä oli toinen ryhmäkokous ja marrask. 14 p:nä vietimme erikoisena juhlatilaisuutena R. R:n syntymäaika muistellen. Näissä tilaisuuksissa on ollut mukana myös vieraita.

Marrask. 8, 9 ja 10 p:nä oli vieraanamme J. R. Hannula. Hän piti kolme julkista esitelmää joita mielenkiinnolla kuuntelimme. Veli Hannulaa kuunnellessa tulee ajatelleeksi: siinä on ihminen joka on etsinyt ja todella löytänyt.

Joka sunnuntai klo 12 on esitetty johtajan esitelmä. Kuulijakunnan muodostavat etupäässä R. R. jäsenet, mutta myös muutamat aatteen harrastajat.

Lukupiiri on kokoontunut maanantaisin klo 7 ja laulukuoro uskollisesti joka torstai.

Ompeluseura on myös vireillä ja on se hyvänä apuna tulopuolta kartuttamassa.

Seuraava ryhmäkokous on jouluk. 13 p. ja vietämme sen joulujuhlan merkeissä.

Kuoleman kautta menetimme yhden innokkaan jäsenemme. Rouva Greeta Aaltonen kuoli marrask. 27 p:nä jättäen aukon veljespiiriimme, mutta hän jätti jotain unohtumattoman kaunista sieluihimme. Rakkaudella muistelemme häntä, joka oli aina iloinen ja reipas joukossamme, aina valmis palvelemaan. Marraskuun 29 p:nä vietimme R. R. Tempelissä unohtumattoman hetken hänen muistolleen omaisten ja ystävien parissa, ohjelman kosketellessa kuoleman salaisuutta. Ihana on rakastetun ihmisen kuolema, se kohottaa jälkeenjääneitä lähemmäksi Jumalaa.

Lähetämme sydämellisen joulutervehdyksen kaikille R. R. veljille ympäri Suomen, sekä niille veljille jotka kohtalo on vienyt maamme rajojen ulkopuolelle.

A. J. S.

Suomenkieli kaikkien kulttuurikielten avaimena, kirj. Elias Lönnqvist, on kiintoisa ja hyvin kirjoitettu broshyyri (78 pientä sivua), joka herättää lukijan ruokahalua, mutta ei sitä läheskään tyydytä. Jospa sen tekijä paremmin kuin esim. Wettenhovi-Aspa jaksaisi viedä työnsä hyvään loppupäätökseen. Sitä varten hän varmasti kaipaisi tukea jonkun suurkustantajan taholta. Meidän päivinämme kustannetaan niin paljon „kaunokirjallisuutta”, jota on töherretty kokoon muutamassa viikossa tai kuukaudessa, että hyvin kannattaisi avustaa ja tukea tieteellisiäkin haaveilijoita, joiden työllä ei ole virallista tieteellistä leimaa, mutta jotka uhraavat kymmeniä vuosia tutkimuksiinsa ja mietiskelyihinsä — usein oman toimeentulonsa uhalla. Paljon todellisempia aatteenmiehiä ja kulttuurityöntekijöitä he ovat kuin monet n.s. kaunokirjailijat.

Gautama Buddha ihmisenä ja opettajana, kirj. Antti J. Aho, on W. Söderström Oy:n uusia kirjoja. Tekijä, joka New-Yorkin yliopistossa tutki suurta sikäläistä Buddha-kirjastoa, antaa tässä elämäkerrassa viehättävän kuvan suuresta itämaan viisaasta, joka hylkäsi kuninkaallisen arvonsa ja luopui vallan iloista ja nautinnoista löytääkseen sen, mikä elämässä parasta on. Kirjassa on 6 kuvallistettua ja 194 sivua. Hinta 50:—, sid. 60:—.

Ruus-Ristin kustannusliike viittaa ilmoitukseensa tässä numerossa. Kirjat tilataan uudella osoitteella: Herra Wald. Kaade, Ruusu-Risti, Meritullink. 33, Helsinki, eikä vanhalla (Vallilantie 19), niinkuin vielä on sattunut, jottei kirjeet joutuisi kadoksiin.

Point Loma T.S:n Helsingin looshi on lahjoittanut Ruusu-Ristikirjastolle 2 kpl. toht. Puruckerin ruotsiksi ilmestynyttä kirjaa „Frågor som vi alla göra”. Kirjassa on 8 tekijän Point Loman Rauhan-temppelissä pitämää esitelmää, jotka osoittavat, mikä mukaansa tempaava, selvä ja sujuva puhuja toht. P. on.

Seuraavat sanat, jotka eräs nuori kirjailijamme on kirjoittanut, herättänevät vastakaikua monen etsijän sielussa.

„Silloin minä elin suurissa metsissä.

Siellä oli syvää ja hiljaista, ja myöskin minun sielussani oli sy-

vää ja hiljaista, sillä suurissa metsissä asui silloin Rauha. Se lepäsi pehmeällä sammalmättäällä öisin, päiväisin se keinutteli itseään hiljalleen humisevien puitten oksilla.

Se oli silloin kun minä vielä elin suurissa metsissä.

Nyt lienee sielläkin väräjävää levottomuutta — en tiedä, sillä siitä on jo kauan kun minä vaelsin sieltä pois ja etsin itselleni uudet uskonnot ja tavat ja kielet. Kenties on siitä kulunut jo iäisyys — en tiedä, sillä minulla on nyt uudet uskonnot ja tavat, uudet kielet ja uusi ajanlaskukin.

Sitäpaitsi on minun sieluni monta kertaa vanhempi kuin minun ruumiini. Olen elänyt senjalkeen tuhansia vuosia, vaikka ruumiini on täyttänyt vasta neljänes vuosisadan.

Sieluni lienee liian vanha nuoreen ruumiiseeni — en tiedä, sillä minä en kykene enää erottamaan sielua ruumiista enkä hyvää pahasta.

Silloin kun vaelsin pois suurista, hiljaisista metsistä olivat sieluni sekä ruumiini samanikäiset.

Minä vaelsin suurista, hiljaisista metsistä pois aavikoille, jotka olivat monta kertaa suuremmat ja levottomammat kuin suuret ja hiljaiset metsät ja niitten maailma ja elämä.

Niin tulin minä aavikoille, joitten uskontoja, tapoja ja kieliä en vielä ymmärtänyt.

Nyt minä ymmärrän niitä liiankin hyvin.“

T. K.

Mysteria, spiritualistis-rosenkreutsiläis-teosofinen Tukholmassa ilmestyvä aikakauskirja, sisältää tämän vuoden syys—lokakuun numerossaan P. E:n elämäkerran muotokuvineen, kirj. Sven Krohn, ja otteen kirjasta „Christosophia“, ruotsintanut G. Soldan.

Itsenäisyyspäivää, joulukuun 6:ttä, vietettiin Helsingin Ruusu-Ristissäkin juhalla. Kulmakoulun avara sali oli täpösen täynnä yleisöä, joka hartaudella ja mielenkiinnolla seurasi taiteellisen ohjelman vaihtelevia numeroita.

Tämän vuoden Ruusu-Ristin sisällysluettelo seuraa ensi vuoden tammikuun numeroa.

Joulun ja uuden vuoden välillä on Helsingissä useita juhlia ja kokouksia.

Rauhallista, riemukasta joulua ja onnellista uutta vuotta toivottaa Ruusu-Risti kaikille lukijoilleen ja ystävilleen.

O. Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia **H. Moser & C:on** Kelloja y. m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

(ent. Ajantiedon myymälä)

myy edullisesti kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

PARHAIN JOULULAHJA

SUOSITTELEMME SEURAAVIA KIRJOJA
SOPIVINA JOULULAHJOINA:

Ennen: Nyt:

<i>Pekka Ervast,</i>	„H. P. B.“ Neljä kuvaelmaa	—	20:—
— ” —	Sama sidottuna	—	30:—
— ” —	R-R:n syntysanat Suomessa	—	18:—
— ” —	Sama sidottuna	—	28:—
— ” —	Nykyinen asema	9:—	5:—
— ” —	Uudesti syntyvä Suomi	20:—	12:—
— ” —	H. P. Blavatskystä sananen	9:—	4:—
<i>J. R. Hammula,</i>	Tulijärvi	20:—	10:—
— ” —	Ei vain leivästä	—	10:—
<i>F. Hartmann,</i>	Seikkailu rosenkreutzilaisten luona	15:—	10:—
<i>M. Kyber,</i>	Satuja	—	15:—
<i>R. Ronimus,</i>	Jeesus Natsarealainen y.m. draamoja	30:—	10:—
<i>Esikko Koitere,</i>	Kaksi todellisuutta	60:—	20:—
<i>Oscar Busch,</i>	Suuret ihmeet	—	15:—
— ” —	1500 v. elämästäni	—	15:—
— ” —	Sama sidottuna	—	25:—
— ” —	Himojen tulet	—	15:—
— ” —	Sama sidottuna	—	25:—
<i>Maailman pyhät kirjat:</i>			
	Dhammapada	15:—	10:—
	Pistis Sophia	100:—	60:—
	Sama sidottuna	120:—	72:—
	Tao-Te-King	—	15:—

Tilataan osoitteella:

HERRA WALD. KAADE,
Helsinki, Meritullinkatu 33 (Ruusu-Risti)

R U U S U - R I S T I .

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	I
Salattu kirkko	4
Puolueet	4
Äiti	10
Omassa asiassaan	11
Mietiskelystä	14
Yön hiljaisuudessa	19
Pyrkijän päiväkirja	22
Mitä muualla tiedetään	24
Vapaa sana	29
Aino Ristonmaa	33
Tien varrelta	35

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Helsinki, Meritullink. 33
(Ruusu-Risti)

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksänentoista vuosi-
sadan sfinksin elämästä.

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruusu-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Istuessamme joukko ruusuristiläisiä uuden vuoden valvojisissa Kulmakoululla Helsingissä toivoimme sydämemme koko voimalla, että vuosi 1932 poistaisi kansojen keskeltä epäilyksen, katkeruuden ja vihan sekä toisi mukanaan enemmän hyvää tahtoa, rakkautta ja ymmärtämystä kaikkien yksilöiden ja kansojen sydämiin.

Suomea on sanottu edeltäjämäaksi, ja Suomen kansa on nyt pitkän tuskan, kärsimyksen ja häpeän perästä vihdoin ratkaissut kieltolakiprobleman. Se on ilahduttavaa, sillä kieltolaki rinnan suunnattoman juopottelun ja spriitulvan kanssa on mitä inhoittavinta itsepetosta. Parempi on tunnustaa avoimesti kykenemättömyytensä ja sitten ryhtyä uudestaan kasvattamaan itseään. Nyt tulee taas raittiusseuroille työtä, työtä raittiuden saarnaajille ja opettajille. Kouluissa on lapsille raittiuden periaatetta ja juopottelun synkkiä seurauksia tunnollisesti opetettava. Ihminen ei ole luonnostaan juoppo, sillä luonto opettaa hänelle kohtuutta ja usein kieltäymystä. Juoppous on sairautta, säälitävä ja hoidettava kuten sairaus ainakin.

Luopuessaan kieltolaista Suomi ratkaisee kysymyksen positiiviseen suuntaan ja näyttää esimerkkiä toisille kansoille. Nyt kaikki kansat huokaavat helpotuksesta. Sairautta ei voi kieltolailla parantaa, niinkuin ei varkauttaakaan voida parantaa sillä, että kielletään omistusoikeus. Useimmat ihmiset käyttävät omaisuutta järkevällä tavalla, ja jos jotkut yksilöt varkaudella ja petoksella hankkivat itselleen ylimääräisiä varoja, olkoon se heidän omalla vastuullaan, älköönkä syyttömiä siitä rangaistako. Tämän on porvarillinen yhteiskuntamme ymmärtänyt, ja ennenkuin ihmiset muuttuvat, ei muutu yhteiskunta. Ihmiset tosin voivat muuttua. He voivat muuttua niin epäitsekäiksi, avuliaksi ja jalomielisiksi, ettei varkailla enää ole sijaa, — ja samaten he voivat muuttua niin raittiiksi, että kieltolaki itsestään astuu voimaan.

Mutta opetusta ja itsekasvatusta tarvitaan paljon, enenkuin se päivä valkenee.

*

Kuolema käy vieraana monen meikäläisenkin talossa, sillä työtä on paljon toisella puolen ja sieltä kutsuu uusi maallinen syntymä, jota moni toivoo voivansa paremmin käyttää hyödyksi itselleen ja ihmiskunnalle. Ennen joulua siirtyi ainakin kolme harrasta totuudenetsijää rajan tuolle puolen: nuori rouva Greta Aaltonen Jyväskylässä, vanha rouva Maria Jerrman Terijoella ja 78 vuotta vanha insinööri Karl Wessberg Helsingissä. Viimemainittu ei ollut R.R:n eikä minkään toisen seuran jäsen, mutta vanha tunnettu spiritisti ja teosofi ja hengeltään ruusuristolainen. Hän lausui sairasvuoteellaan: „Kun tästä nouse, liityn Ruusu-Ristiin“. Hän ei noussut fyysillisesti, mutta liittyi riveihimme toisessa maailmassa. Kaikki kesäkurssilaiset tunsivat Greta Aaltosen. Hän oli aina mukana, iloisenä ja hymyilevänä, ja oli musikaalinen niinkuin veljensä (Jussi Pohjanmies). Maria Jerrman oli innokas ja toimelias. Kun kesäkurssit olivat Terijoella 1927, oli hän niiden järjestävänä emäntänä.

Näiden hartaiden sielujen yllä levätköön Mestarin siunaus.

*

Tapaninpäivän iltakahvit Kulmakoululla olivat taas minun sydämelleni ylen viihtyisät. Puheita, laulua, soittoa, lahjoja, tervehdyksiä ja sähkösanoma, — mein Liebchen, was willst du noch mehr? Ja kuitenkin oli vielä jotain: näkymättömien läsnäolo, niiden joukossa muutamat ylen rakkaat!

Yritin kiittää silloin ja teen sen tässä vielä kerran, sillä minua muistettiin ei ainoastaan syntymäpäivänäni, vaan myöskin jouluksi ja uudeksi vuodeksi niin monen monilla herttaisilla tervehdyksillä, kirjeillä ja lahjoilla, etten niistä kaikista yritäkään kiittää muuten kuin tällä tavalla, Olkaa varmat siitä, ystävät, että teidän lämpimät ajatuksenne ja sananne tunkivat suoraan sydämeeni!

*

Toivottavasti Ruusu-Ristin lukijoita miellyttää, että he tänä vuonna saavat tutustua nuorena kirjoittamaani teokseen „Framtidens religion“ (Tulevaisuuden uskonto), joka

ilmestyi Tukholmassa 1900 ja nyt ensi kerran suomenneetaan. Kirja on tavallaan kokoelma irrallisia esseitä, ja suomentajan kehotuksesta julkaistaan ne tässä toisessa järjestyksessä kuin alkuperäisessä tekstissä. Aloitamme kirjoituksella „Yön hiljaisuudessa“.

Tässä numerossa on osastossa „Vapaa sana“ tunnetun nimimerkin A. R.:n huomattava kirjoitus „Päämaja“. Samasta kysymyksestä on monessa jäsenkokouksessa keskusteltu. Tarkoitus ei ole ollut eikä ole saattaa mieliä levottomiksi ja pelkäämään, että heittäydytään uusiin taloudellisiin vaikeuksiin. Päinvastoin. Tarkoitus on vain valistaa ja valmistaa mieliä. Joskus syntyy jotakin sen tapaista, josta A. R. kirjoituksessaan unelmoi. Mutta kaikki tapahtuu aikanaan. Nyt meillä on ensi aluksi Kustannusliike ja Kulmakoulu, jotka tarvitsevat huomiotaamme ja huolenpitoamme. Mutta niiden asiat voivat piankin tulla ratkaistuksi hyvään suuntaan, ja silloin on hyvä olla hengessään varustettuna uusiin ponnistuksiin ja luoviin töihin.

*

Ruus-Risti-Hallituksen kolmevuotiskausi päättyi viime vuoden lopussa. Vanha hallitus oli erovuorossa ja uusi valittava. Voin nyt ilolla mainita, että sangen pienillä muutoksilla vanha hallitus yhä palvelee Ruusu-Ristiä ja sen työtä. Uuden kolmivuotiskauden hallituksessa toimii Hilda Pihlajamäki edelleen varapuheenjohtajana, Uno Pore sihteerinä, Eino Krohn varasihteerinä, Esko Koivisto rahastonhoitajana, Jorma Partanen Kansallisen Neuvoston aaremestarina ja muina jäseninä Rakel Ervasti, Anja Helle, Sven Krohn ja Waldemar Kaade.

Propagandatyön järjestelyn ja johdon Helsingissä olen uskonut Annikki Reijoselle, joka on valinnut itselleen joukon auttajia loosheista ja yhtymistä.

Helsingin looshien joukkoon syntyi uusi tulokas viime joulukuun 28 p:nä, jolloin „Kylväjä“ kolmio aloitti toimintansa. „Kylväjä“ on aiottu Kulmakoulun, sen opettajien ja oppilaiden henkiseksi tueksi ja turvaksi.

*

Tätä numeroa seuraa viime vuoden sisällysluettelo.

Salattu kirkko.

*Salattu kirkko!
Sinä olet jossakin,
sillä tänä yönä minä huomasin
koko ikäni ikävöineeni vain sinua.*

*Itse Jumala kuiskasi minulle,
että sinä olet olemassa.*

*Oi salattu kirkko,
kun sinut löytäisin —
löytäisin onnen.*

*Urkuina siellä ovat enkelit,
jotka laulavat kirkastuneen
ihmisen ylistystä,
ja alttarilla seisoo
hymyilevä Jumala.*

*Oi salattu kirkko,
oletko suurten metsien syvyydessä
vaiko mahtavien vuorien uumenissa?*

Ihanaa on sinua ikävöidä ja etsiä.

Veikko Virmajoki.

Puolueet.

Miksi pitää olla puolueita ja puolueihmisiä?

Tämän kysymyksen joutuu tuon tuostakin itselleen tekemään, tuskastuneena siitä kaiken hyvän, kaiken oikean vastakohdasta, mitä puolue-elämä alituiseen purkaa sisältään ja valaa ympärilleen.

Ei niin, että kaikki puolue-elämässä olisi „pahasta“

Ei suinkaan. Mutta siinä on niin paljon pahaa, väärää, että siihen sisältyvä hyvä, oikea, ei voi sitä korvata, jos ihmiskunnan tai — miks' emme voisi sanoa — koko luomakunnan edistymistä kohti „ihmisyyttä“, kohti sitä, minkä pitäisi olla tunnusmerkillistä ihmisyyksäsitteelle, pidetään silmällä.

Mutta jos näin on, niin miksi sitten, toistamme, pitää olla puolueita ja puolueihmisiä?

Vastataan: Siksi, että yhteisten asiain hoito julkisen elämän alalla olisi mahdollinen.

Mutta eikö se olisi mahdollinen, jos olisi vain yksi ainoa „puolue“, n. k. yhteishyvä'n puolue?

Sellainen puolue, johon ihmiset liittyisivät vain pelkän yhteisen hyvän harrastuksen perusteella. Joka ottaisi ajaakseen asioita julkisen elämän alalla niiden oman luonnon vaatimusten mukaan, pitäen silmällä vain ihmiskunnan ja koko luomakunnan parasta, sen valistuksen valossa, jonka todella suuret uskontojen „perustajat“ ja muut suuret henkiset johtajat, mikäli näiden opit ovat olleet sopusoinnussa edellisten opetusten ja elämän kanssa, ovat ihmiskunnalle antaneet.

Niin, eikö asiain hoito julkisen elämän alalla tällaisen puolueen ja tämän ainoan puolueen varassa olisi mahdollinen?

Epäilemättä. Mutta miten saada ihmiset siitä vakuute-
tuiksi tai, jos niinkin onnellisesti kävisi, siihen tyytymään?

Valistuksen kautta. — Mutta, huomautetaan: Sitähän sitä kaikkein ensin on tehty ja tehdään: valistettu ihmisiä.

Kyllä, mutta ei oikeassa hengessä. Ei läheskään yleensä, ei kuin häviäväksi murto-osaksi yleisen veljeyden hengessä, veljeyden, joka perustuu kaikkien ihmisten ja koko luomakunnan yhteiseen henki-
seen, jumalalliseen alkuperään. Ei ihmisten yhdenvertaisuuden hengessä, joka yhdenvertaisuus on seuraus samasta alkuperästä, kuulukoot ihmiset sitten mihin rotuun, väriin, kansallisuuteen, kieliryhmään tahi uskontoon tahansa. Ei kaikkia uskontoja arvostavassa ja kunnioittavassa ja suvaitsevassa ja ymmärtävässä hengessä. Ei koko ihmiskuntaa ja luomakuntaa yhtenä perheenä pitävässä hengessä. Eikä sen kehitystä aina yhä korkeampaan täydellisyyteen silmämääränään pitävässä hengessä.

Tässä hengessä ei ole ihmisiä vielä sanottavasti kasvatettu. Mutta niin kauan kuin se ei yleisemmin tapahdu, ei ihmiskunta pääse siitä tukalasta tilasta, jossa se nyt on. Se ei voi siitä päästä, sillä se ei elä eikä toimi sopuisuudessa jumalallisen hengen kanssa.

Jos nyt kussakin valtiollisen elämän piirissä ryhtyisi toimimaan „puolue“, joka tässä hengessä rupeaisi ajamaan yhteisiä asioita ja ratkaisemaan esilletulevia kysymyksiä, niin vähitellen kasvaisi maailmaan mahti, joka kykenisi muuttamaan sen tilan. Ne vaikeat kysymykset, mitä ne sitten lienevätkin, jotka eri valtioissa, jopa kokonaisissa maanosissakin, pitävät mieliä jännityksessä ja joille ei löydetä tyydyttävää ratkaisua, ratkeaisivat itsestään . . . Sodat jäisivät syttymättä, armeijat kävisivät tarpeettomiksi ja köyhyys ja kaikinainen kurjuus poistuisivat. Sanalla sanoen: ihmiskunta ja koko luomakunta pääsisi siihen onnentilaan, johon kuitenkin kaikki, niin ihmiset kuin eläimetkin, joko tietoisesti tai tiedottomasti, pyrkivät. Jumalanvaltakunta laskeutuisi maan päälle.

Mutta onko sellaiseen tilaan pääseminen mahdollista? — On, niin pian kuin siihen aletaan luottaa ja siinä hengessä toimia. Siihen vie usko ja hyvä tahto.

*

Kuulee usein sanottavan ja näkee painettuna, että puolueet ovat kyllä paha asia, mutta välttämätön, ilman niitä elämä muka ei ole mahdollinen. Tämä on pohjaa vaille oleva „uskonkappale“. Se pitää puolensa ainoastaan niin kauan kuin siihen uskoo. Mutta niin pian kuin siihen lakkataan uskomasta huomataan, että se sisälsi väärän ja arvottoman opin. Ja jollei se olisi tuonut ja toisi ihmisille valtaa, kunniaa ja muita personallisia etuja, niin siihen ei olisi koskaan uskottukaan.

Puolueet, puolue-elämä ja puolueihmiset ovat todellinen kirous nykymaailmassa, kuten ne aina ovat olleet. Niistä täytyy päästä, muuten on ihmiskunnan ja koko luomakunnan tila toivoton.

Puolueet ja puolueihmiset eivät voi, ainakaan sanottavasti, toimia edellä viitatussa hengessä. Joko tietoisesti tai tietämättään niillä on määräävänä puolueen etu. Ja mikä tämä on? — Se, mikä lisää puolueen ja sen jäsenten valtaa, rikkautta ja kunniaa.

Mutta puolueet ja puolue-elämä ovatkin ainoastaan väliaste ihmiskunnan kehityksessä. Muuten ei voi olla. Niiden täytyy ajan oloon hävitä. Ja tämän jouduttamiseksi ja tulevaisuuden tilan edes vähäiseltä osalta toteuttamiseksi olisi toivottava, että kaikissa valtiollisten kokonaisuuksien piireissä muodostuisi n.k. yhteishyvänpuolue.

Se tulisi kyllä alussa kaikkialla olemaan harvalukuinen, mutta kaikkialla löytyy nyt jo ihmisiä, jotka olisivat valmiit siihen liittymään. Kaikkialla löytyy ihmisiä, jotka ovat saaneet silmänsä auki näkemään etteivät tähänastiset valtiollisen elämän järjestelmät voi viedä toivotuille perille. Ja että pääsyynä tähän on puoluejärjestelmä, joka ei salli jumalallisten periaatteiden toteuttamista kansojen sisäisessä eikä keskinäisessä elämässä, vaan joka päinvastoin sokaisee ihmiset niitä näkemästäkin.

*

Periaatteidensa mukaisesti ei yhteishyvänpuolue voisi ryhtyä minkäänlaiseen tavalliseen puoluetaiteluun varsinaisten poliittisten puolueiden kanssa, jossa taistelussa vastustaja, niin hyvin puolue kuin sen yksityiset jäsenetkin, ehtimiseen koetetaan saattaa huonoon valoon. Tällaisen taistelutavan se jättäisi varsinaisille poliittisille puolueille ja niiden jäsenille mielensä mukaan hoidettavaksi ja edelleen kehitettäväksi. Ainoastaan toisten sen toimintaan kohdistamat vääristelyt se asiallisesti oikaisisi – eikä sen enempää. Pilkan, parjaukset, panettelut ja naurun se jättäisi omaan arvoonsa. Se työskentelisi vain edelleen maailman tilan kohottamiseksi kaikilla elämän aloilla, eikä suinkaan vähimmin valtiollisen.

*

Yhteishyvänpuolue ei siis olisi mikään varsinainen puolue sanan vakiintuneessa merkityksessä, vaan oikeamielisyyden hengen elähdyttämien ihmisten liitto kansoissa ja niiden välillä, liitto, joka pyrki ehdottomaan oikeamielisyyteen kaikkia kohtaan ja kaikessa ilman erotusta, ihmiskunnan suurimpien hengessä, ja siinä valossa työskentelisi kukin liiton jäsen kutsumuksensa ja lahjojensa mukaan.

*

Eri maissa toimivien kansallisten yhteishyvänpuoluei-

den tulisi tietysti toimia ja ne toimisivatkin läheisessä kosketuksessa toistensa kanssa. Kansallisen raja-aitojen ylitse ne ojentaisivat toisilleen kätensä. Ja minkä ne kulloinkin katsoisivat mahdolliseksi yrittää jumalallista „ohjelmaansa” toteuttaa, sen ne yrittäisivät.

*

Ei riitä, että taistellaan ainoastaan puolue-elämässä rehoittavaa alhaisuutta ja mataluutta vastaan. Sekin on hyvä, mutta se ei riitä. Koko maailmalle niin rakkaaksi käynnyttä ja ikäänkuin uskonkappaleeksi pyhitettyä järjestelmää, puoluejärjestelmää, vastaan on noustava. Ja noustava sillä ainoalla tavalla, joka on hyväksyttävä ja josta tässä on ollut puhe.

Tämä taistelu voi kestää kauan, mutta se voi viedä voittoon aavistamattoman piankin. Kaikki riippuu siitä, miten yleisesti ja lujasti jumalallisten periaatteiden välttämättömyyteen ja valtaanpääsyyn kansojen sisäisessä ja keskinäisessä elämässä kohotaan ja miten tarmokkaasti niiden voimaansaattamiseksi kansoissa työskennellään.

*

Edelläsanotussa on nyt vain tahdottu osoittaa kirjoittajan mielestä oikea lähtökohta ja mahdollisesti käytännölliset suuntaviivat puolueista vapautunutta, vapaaehtoista ja voimassaolevien lakien puitteissa tapahtuvaa poliittista kansalaistoimintaa varten. Se lähtökohta on ihmiskunnan vapauttajien opetusten henki ja kaikkia kohtaan oikeamieliseen menettelyyn rehellisesti pyrkivien sisäinen ääni. Tälle pohjalle perustetun toiminnan tarkoituksena on puolueettoman ja totuuteen perustuvan poliittisen mielialan luominen kansalaisissa ja minkään nimistä pakkoa käyttämättä asiain kulkuun vaikuttaminen siveellisesti täysin hyväksyttävillä keinoilla. Tällaiseen toimintaan antautuneet yksilöt eivät tarvitse mitään puolueohjelmaa tavanomaisessa mielessä, heidän ohjelmanaan on menetellä poliittistenkin probleemien ratkaisussa kussakin esiintyvässä tapauksessa heitä elähdyttävän hengen mukaan, jonka he ovat oikeaksi havainneet. Tässä hengessä toimintaan yhtyneinä he helpommin kuin muut löytävät ne ulkonaiset muodot, joissa heidän mielestään on edullisinta toimia, ja laativat heitä itseään

velvoittavat lait. Ja nämä määräävät, miten asiain käsittelyn ja ratkaisujen heidän omassa „eduskunnassaan“ tulee tapahtua, ja näiden lakiensa säätämässä järjestyksessä he myös ratkaisevat, mikä on katsottava jumalallisen hengen mukaiseksi toiminnaksi ja kaiken kansan ja sitä tietä myös ihmiskunnan yhteiseksi hyväksi ja mitä on mahdollista sillä siellä kulloinkin saavuttaa. Joka ei sitten katso toiminnassaan voivansa pidäytyä vastustamasta tehtyä päätöstä ja sen mukaista toimintaa, hän voidaan katsoa siirtyneen „toiseen leiriin“, ja hänellä on täysi vapaus tehdä niin. Niin esim. voidaan säätää n.k. yhteishyvän puolueen itselleen säätämässä laissa.

*

Kaikki ihmistoimintahan on puutteellista, ja niin tietysti tulisi tässäkin hahmoteltu n.k. yhteishyvän puolueen toiminta olemaan. Kirjoittaja kuitenkin uskoo, että kun sillä on oikea lähtökohta ja rehellinen pyrkimys ja kun se ei pyri ketään hallitsemaan eikä pakottamaan, se aikaa myöten kasvaisi kussakin maassa, missä se ryhtyisi toimimaan, vaikuttavaksi voimaksi, joka saisi yhä ja yhä taajenevat joukot, sitä myöten kuin ihmisten silmät avautuisivat ja heitä kahlehtivat ennakkoluulot ja perinnäiskäsitykset hävjenisivät, liittymään itseensä ja nykyiset poliittiset puolueet samassa määrin kutistumaan. Ja kirjoittaja uskoo myös, että se helpommin kuin muut, nimittäin oikeat puolueet, voittaisi omat sisäiset vaikeutensa. Sillä eron täytyy olla sillä, onko toiminta perustettu „hiedalle“ vai „kalliolle“, vaikkapa otetaan lukuun ihmisluonnon vajavaisuuskin, ja ovatko päämäärät, joihin pyritään, sopuisoinnussa elämän hengen kanssa.

*

Nyt kirjoittaja saanee jo ajatella: „Sat sapienti!“.

A. R. Mielonen.

„Äiti!“

Raitiot rämisevät. Säkenöi sininen sähkö.
 Taas on yksi vuoden pimeimmistä päivistä päättymäisillään.
 Ollaan joulun kynnyksellä. Kaikilla on kiire.
 Raitiovaunut tyhjenevät täyttyäkseen taas.
 Pyrimme ulos vaunusta halki tungoksen.
 Meitä on monta. Yksi meistä nuori mies,
 naisten lempi, kansan kaunis.
 Hänelläkin on kiire. Minne?
 Rakkaan luo, vaimonsa luo, kenties.
 Tuntematon nuori mies, tuntematon veli vain. Siinä kaikki!
 Hän astuu jo ensimmäisen askeleen laiturin ensimmäiselle
 rapulle.
 Astuu ja horjahtaa, sortuu ja kaatuu.
 Ja jää liikkumattomana makaamaan jalkojemme juureen.
 Raitiot rämisevät. Säkenöi sininen sähkö.
 Nuori mies on kuollut.

— — — — —

Hän kylmenee tuossa jalkojemme juuressa,
 kesken kaupungin touhua ja mehua.
 Mutta hänen rauhaansa ei järkytä enää mikään.
 Kolkolla, kylmällä rapulla nukkuu hän kuin untuvilla.
 — Kuulitteko, mitä hän huudahti, ennenkuin kuoli? kysyi
 eräs nuori nainen.
 — Kuulimme, vastasi vanhempi nainen silmät veessä,
 hän huudahti sydäntäsärkevästi vain: „Äiti!“
 Kaikkien silmät kostuvat. Synnyttäjänsä hän vain muisti,
 nuori mies.
 Häntä vain. Ei armastaan, ei vaimoan. Äitiään vain
 hän avukseen huusi jylhimpänä hetkenään,
 koska äidin rakkaus on suurin!

Rafael Ronimus.

„*Omassa asiassaan . . .*”

Ruus-Ristin Johtajan syntymäpäivänä, Tapaninpäivänä 1931.

Ajattelevina minuuksina ihmiset yleensä katselevat asioita ja tapauksia jossain taustassa, suhteessa toisiin asioihin. Tällä kertaa katselemme tätä syntymäpäivä-tapausta joulun taustassa.

Mitä joulun ensiksikin opettaa meille? Kaksi asiaa: a) on kuin taivas olisi astunut lähemmäksi maata, valaen maailmaan rauhaa ja iloa; b) ihmiset ovat hillitympiä, ystävällisempiä, hyväntahtoisempia.

Joulun näinollen kuin lupaus ja antaa aiheen kysyä: eivätkö kaikki päivät voisi olla joulupäivän kaltaisia? Eikö aina voisi olla taivas maan päällä? Eivätkö ihmiset aina voisi olla ystävällisiä ja hyviä?

Tähän vastaamme myöntävästi. Juuri sellaista elämä tahtoo. Jumalan eli Kristuksen valtakunta on tarkoitettu toteutuvaksi maankin päällä.

Kuitenkaan tätä tarkoitusta ei saada toteutumaan keinotekoisella uskottelulla eikä pakkokeinoilla. Ihmisten on vapaaehtoisesti vastaanotettava joulun sanoma ja mukauduttava sen henkeen.

Kuka johdattaa ihmisiä tähän?

Tulemme Jeesus Kristuksen tehtävään. Hänen työnsä kautta on yksi päivä, joulunpäivä, lunastettu. Se on näyte, eli heijastus siitä, mitä elämä pitäisi olla. Jeesuksen tehtävä on auttaa ja opastaa ihmisiä pysyväiseen jouluun.

Tämä puolestaan tekee ihmisille mahdolliseksi erään *väärinymmärryksen*. Ihmisistä nim. voi näyttää, tai paremminkin heistä tuntuu, niinkuin Jeesuskin tekisi työtä *omassa asiassaan*, oman valtansa ja kuninkautensa puolesta.

Tällä *väärinymmärryksellä* on kohtalokkaat seuraukset. Senhän näemme evankeliumien kertomuksista. Yhdeltä puolen niissä, jotka olivat vallassa ja johdossa, heräsi epäily. He näkivät Jeesuksessa kilpailijan, vallan tavoittelijan. Sentähden he olivat kuuroja hänen opetuksilleen ja asettuivat torjuvalle, vastustavalle kannalle. Taas jotkut Jeesuksen ihailijat, jotka näkivät hänessä todellisen kuninkaan, tahtoivat asettaa hänet kuninkaaksi. Heidän mielestään Jeesus kukaties oli liian varovainen, jättäen tilaisuu-

den käyttämättä. Niinpä eräs kiihkeimmistä Jeesuksen ihallijoista, Juudas, keksi ovelan keinon pakoittaakseen Jeesusta ottamaan kuninkaallisen vallan käsiinsä. Mutta Jeesuspa ei näin pakoitettunakaan sitä tehnyt; ei kutsunut „kahtatoista legionaa enkeleitä“ avukseen. Seuraus oli, että hän joutui ristiinnaulituksi. Hänen välitön työnsä keskeytyi. Elämä maan päällä ei muuttunutkaan jouluksi, vaan murhenäytelmäksi.

Minkä opetuksen tästä näin jälkeinpäin saamme? Opetus on tämä: a) vallassaolevien olisi pitänyt olla edes suvaitsevaisia, antaaksensa Jeesuksen tehdä hyvää, puhua ja opettaa; b) ihailijoiden olisi täytynyt maltaa mielensä, ei ryhtyä pakoittamaan, ei määräämään, miten Jeesuksen oli valtaansa käytettävä. Heidän sensijaan olisi ollut otettava esimerkiksi Jeesuksesta, koetettava ymmärtää häntä, hänen opetuksiaan ja menettelyään, oppiakseen taas puolestaan toimimaan, ajattelemaan ja menettelemään hänen tavallaan. Ymmärtäväisten luku olisi siten jatkuvasti lisääntynyt, Jeesus olisi voinut keskeytymättä jatkaa työtään.

Tämän näemme ja ymmärrämme jälkeinpäin. Näemme kuinka oli, ja kuinka olisi pitänyt olla.

Mutta opetustyö jatkuu ja me voimme olettaa, että samat häiritsevät seikat lyövät varjonsa uudistuviin opetusyriyksiin siihen saakka, kunnes voitto saavutetaan. Niinpä tänä Johtajamme syntymäpäivänä kiinnitän huomioni siihen teosofiseen työhön, jota olen seurannut noin 25 vuoden aikana. Siis jo kauan ennen Ruusu-Ristiä, jolloin Johtajamme työskenteli Teosofisen Seuran ylisihteerinä. Voin vain lyhyesti todeta, että samat häiritsevät seikat varjosivat silloisen ylisihteerimme työtä. Meistä, Teosofisen Seuran jäsenistä, saattoi toisinaan tuntua — niinkuin muinoin juutalaisten valtijaista —, että ylisihteerimme, varsinaisin työntekijämme, työskenteli „omassa asiassaan“, pyrkien valta-asemaan. Mutta toiselta puolen, tai toisina hetkinä, saattoi meidät päinvastoin vallata ajatus, että ylisihteerimme ei käyttänyt valtaansa, vaan antoi sen luisua käsistään pois.

Seuraukset ovat meille kaikille tunnetut. Ylisihteerimme tavallaan sekä hävisi että voitti. Hän hävisi siten, että hänen ei sallittu työskennellä Teosofisen Seuran sisäpuolella, mutta voitti siten, että muodostui teosofiseen liikkeeseen lukeutuva Ruusu-Risti.

Nyt allekirjoittaneen täytyy hetkeksi vetäytyä omiin

kokemuksiinsa, huomioihinsa ja siihen, mitä kaikesta tästä olen oppinut. Olen oppinut pari seikkaa. Ensiksi: Kristuksen ja hänen seuraajainsa kannalta katsoen ei ole „omaa asiaa“ tai „toisen asiaa“. On vaan yksi asia: elämän eli Jumalan tahdon tunnetuksi tekeminen, ihmisten opettaminen ja opastaminen mukautumaan Jumalan tahtoon:

Tämä on ainoa asia. Se on samalla kertaa Jumalan asia, on Kristuksen ja jokaisen ihmisen asia. Mutta erikoisemmalla, näkyväisemmällä ja lähinnä velvoittavalla tavalla se on jokaisen sellaisen opettajan asia, joka seuraa Kristusta ja hänen opetuksiaan.

Tämä oli huomioitteni ensimmäinen selviö. Siitä johdettiin toinen. Koska ylisihteerimme seurasi Kristusta, asetti tinkimättä kaiken opetuksensa Kristuksen opetuksen pohjalle, niin kävi minulle päivän selväksi, että ylisihteerimme kin asiana oli tuo kaikille yhteinen asia, Jumalan asia, Kristuksen ja minun ja jokaisen ihmisen asia. Tästä tein periaatteellisen ja käytännöllisen johtopäätöksen itseäni varten: asetuin tietoisesti torjumaan nuo kaksi häiritsevää seikkaa, joista toinen yritti nähdä ylisihteerissämme valtantavoittelijan, toinen arkailijan, joka työnsi vallan pois käsistään. Sensijaan aloin tietoisemmin asettua sille kannalle, että kiinnitin tarkkaavaisuuteni ylisihteerimme työhön, menettelyyn, puheisiin ja opetuksiin, voidakseni ymmärtää häntä, oppia hänestä. Sanalla sanoen yritin suhtautua ylisihteerimme siten, miten olisin suonut, tai paremminkin miten nyt soisin, että juutalaiset valtijaat yhdeltäpuolen ja opetuslapset ja ihailijat toiselta puolen olisivat suhtautuneet Jeesukseen ja hänen asiaansa.

Tähän on minun nyt lisättävä seuraavaa. Vaikka olen puhunut henkilökohtaisesta asenteestani, koska otaksun siten saaneeni asian perustellummin esitetyksi, niin enhän suinkaan ole vain minä, yksi Ruusu-Ristin vähäpätöinen jäsen, joka olen yrittänyt tälle kannalle asettua. Ruusu-Risti kokonaisuudessaan on omaksunut tämän kannan. Tämä kanta sisältyy Ruusu-Ristin syntyyn. Sillä Ruusu-Risti muodostui nimenomaan tukemaan Johtajansa P. E:n työtä. Ruusu-Ristissä yhä selvemmin ymmärretään, että Johtajamme asia on samalla meidänkin asiamme, se on kansamme ja ihmiskunnan asia. Se on teosofisten seuraajien ja kirkkojen ja yhdistysten ydinasia. Sillä se on Kristuksen asia. Älkööt muut asiat „tärkeydellään“ tai „käytännöllisyydellään“ hämmentäkö tätä kaikille yhteistä

asiaa. Sillä vain Kristuksen viisaus on todella käytännöllinen ja Hänen asiansa tärkeä. Sentähden Mestari itse on tärkeä. Riittääköön ristiinnaulitseminen. Auttakaamme Kristusta itsessämme ja yhteistyössämme saavuttamaan syntymä ja ylösnousemus. Sellainen ajatus sopii sekä näin jouluna että Johtajamme syntymäpäivänä. Ja sitten pitkin vuotta.

J. R. H.

Mietiskelystä.

Niille, joilla on korvat kuulla, mietiskelyn synnyttämä voima on syvää, täyteläistä musiikkia. Ja samoin kuin tavallinen musiikki herättää kuulijassa tavallista syvempää ja todempaa ymmärtämystä elämää kohtaan, niin herättää mietiskely jumalan, joka uinuu jokaisessa sydämessä, kosmillisen tajunnan, joka piilee personallisuuden naamion takana.

Samoin kuin musiikki tuo hetkeksi näkyville sielun aarteet, niin tekee mietiskelykin, mutta pysyväisesti.

Ei mitään voida opettaa ihmiselle, mitä hän ei ennestään tiedä, — s.o. kaikki tieto, rakkaus, viisaus on piilevänä jokaisessa ihmisessä. Usein vain tarvitaan ulkonaisia keinoja aarrearkkuamme aukaisemaan. Tällaisena ärsykkeenä voi olla musiikki, kirjallisuus, ystävä, murhe, ilo, taikka elämä sellaisenaan.

„Mitä viisas ajattelee tänään, sitä kaikki ajattelevat huomenna“, sanoo Emerson jossakin. Ajatus ei ole pelkkä yksityisasiä, sen on jo todistanut vakuuttavasti telepatian tieteellinen tutkimuskin (Crookes, Lodge, Wallace, y.m.).

Mutta ajatus on vain yksi tajunnan muoto, ja jos keran ajatus voidaan siirtää ihmisestä toiseen, niin on muidenkin tajunnanmuotojen laita samoin.

Kuta syvempi, rikkaampi ja voimakkaampi tajunta siis on, sitä helpommin se voidaan siirtää muihin ja sitä suuremmat ovat tulokset.

„Siirtämisellä“ tarkoitan samanlaisen uinuvan kyvyn herättämistä toisessa ihmisessä personallisuuksien sopusointuisella kosketuksella, aivan kuin äänirauta saa oman äänensä väreilemään toisessa soittokoneessa. Mutta jälkimmäisen värähtely eli vastaus on ehdottomasti sen oma.

Jos keskustelu oikean ihmisen kanssa oikeassa paikassa ja oikealla hetkellä on siunauksellinen, niin sitä on myöskin oikea hiljaisuus oikeiden ihmisten joukossa oikeassa paikassa ja oikeaan aikaan.

On olemassa viisi henkistä aistia, jotka vastaavat ruumiillisia aisteja, mutta ne pääsevät toimimaan vain silloin, kun jälkimmäiset ovat hiljaa, aivan niinkuin ihminen voi kuulla toisen puheen vain vaikenemalla ja kuuntelemalla.

Ymmärtäminen on toimintaa, joka tapahtuu hiljaisuudessa.

Ymmärtäminen on vastausta „puheeseen“ (lausuttuun, kirjoitettuun tai muuten välitettyyn). Niinkuin ymmärtäminen tapahtuu puheen tai ajatuksen välityksellä, niin syntyvät myöskin sielulliset vaikutelmat ja kosmilliseen tajuntaan liittyvät kokemukset mietiskelystä ja mietiskelevien ihmisten vaikutuksesta kanssaihmiisiinsä.

Yksilön piirissä mietiskely on se miehinen, positiivinen ärsyke, joka herättää inspiration eli kosmillisen tajunnan uinuvat tilat, — samoin kuin musiikki herättää kuulijakunnassa vastaavan sieluntilan.

Mietiskelyllämme saamme aikaan vaikutuksen, joka on kuin voimakkaan metallirummun ääni; se kaikuu meidän ali- ja ylitajunnassamme ja virittää siten sielulliset aistimuskeskuksemme.

Ellei meissä olisi musiikkia itsessämme, emme voisi käsittää sitä itsemme ulkopuolella; kauneus on katsojan silmässä ja sielussa: Koko maailmankaikkeus heijastaa kuvastimen tavoin meidän sieluamme tai henkeämme. Musiikin, langattoman lennättimen ja kinematograafikoneen alkumuodot ovat meissä itsessämme; kaikki tieteen keksinnöt, vieläpä kaikki objektiiviset ilmiötkin ovat vain meidän minämme heijastumia ajassa ja paikassa, vaikutuksia subjektiivisista tapahtumista, jotka ovat voimakkaampina meissä itsessämme kuin meidän ulkopuolellamme.

Ellei meissä itsessämme olisi mitään vastaamassa elokuvia, langatonta tai musiikkia, emme milloinkaan voisi tajuta niitä itsemme ulkopuolella olevina ilmiöinä.

Tästä seuraa, ettemme milloinkaan voi ymmärtää maailmaa, ellemme ensin ymmärrä itseämme, tai vain siinä suhteessa kuin ymmärrämme itseämme.

Niinpä ovat kaikkien aikojen viisaat mietiskelleet. Kun sielu mietiskelyssä pääsee yksipisteisyyden tilaan, siitä tulee äärettömän voimakas kone eli väline, joka tulisten

vaunujen tai taikasauvan lailla tekee meille mahdolliseksi päästä kosketuksiin kolmiulottuvaiselle sielunelämälle käsittämättömän tajunnanpiirin kanssa, — lähestymään kau-
neuden, viisauden, ilon äärettömiä ja tyhjentymättömiä sfäärejä, kaikkien aikojen aarreaittaa, nerokkuuden läh-
dettä, kaiken viisauden kehtoa, joka piiloutuu syvälle jo-
kaiseen ihmissydämeen.

Me elämme erikoistumisen ajassa. Niinkuin me halu-
tessamme ratkaista jonkun erityisen lääketieteellisen tai
musiikillisen probleemin menemme erikoistuntijan luokse,
niin meidän on tajunnan arvoituksia ratkaistessamme men-
tävä niiden luokse, jotka ovat uhranneet yhtä paljon vai-
vaa, aikaa ja kestävyyttä tajunnan tutkimiseen kuin muut
erikoistuntijat ovat omistaneet omille probleemoilleen.

Kaikkien aikojen viisaat ovat yhtä mieltä siinä, että
tajunnan arvoituksia ei voida ratkaista ilman vuosikausia
jatkovaa mietiskelyä. Browning sanoo: „Tieto syntyy
ennemminkin siten, että aukaisemme itsessämme kanavan,
mistä vangittu loisto pääsee vapautumaan, kuin valmista-
malla sisäänpääsymahdollisuuksia valolle, jonka luulemme
olevan itsemme ulkopuolella“.

Tämä on hyvä kuva mietiskelystä. Ne, jotka todella
ovat tämän saavuttaneet, pystyvät näyttämään muillekin,
miten se tehdään, ja auttamaan heitä samalla tiellä niin-
kuin opas voi johdattaa vaarallista rinnettä myöten ja
auttaa kriittisinä hetkinä.

Mutta niiden, jotka seuraavat opasta, on käytettävä
omia jalkojaan.

Vain ne, jotka todella tekevät mietiskelyssä vaadi-
tun herkulesmäisen työn, saavat poimia Elämän puun kul-
taisia hedelmiä.

Mietiskelyssä nousee vähitellen sielun kaksinaisuuden
yläpuolelle ykseyteen. Sielun subjekti ja objekti (mietis-
kelevä henkilö ja mietiskely aihe) sulautuvat yhteen, ja
tuloksena on uusi taivas ja maa, s.o. tajunnantila, joka on
yhtä uusi ja erikoinen kuin vesi suhteessaan niihin kah-
teen kaasuun, joista se on muodostunut.

Vesi on tasapainotilassa olevaa happea ja vetyä.

Lapsi on myöskin vanhempien yhtymän tulos ja kui-
tenkin samalla uusi olio.

Tasapaino on kaiken suuren ja kestävän työn perusta.

Sielullinen tasapaino on mahdoton ilman itsensä voit-
tamista ja hallitsemista.

Taiteilijassa olevat puutteet esiintyvät hänen luomuksissaan ja ovat teräväkatseisten tarkkailijoiden erotettavissa. Chopinin sävellykset paljastavat yhtä hyvin hänen keuhkotautinsa kuin Miltonin teokset hänen sokeutensa.

Samaten esiintyy jokainen työntekijässä vallitseva tasapainon ja itsehillinnän puute hänen töissään, kuuluivatpa ne mihinkä piiriin tahansa. Vain sellaisina kuin olemme, me voimme luoda luomisen hetkellä.

*

Kun tajunta on hellittämättömällä mietiskelyllä saatu keskitetyksi yksipisteiseksi, kun ajatus-esanssi virtaa jatkuvasti yhteen suuntaan sensijaan että se harhailisi ympäriinsä, silloin ajatuksen tila on sydämen tilan kaltainen, ja silloin sydän voi siirtää väkevän elämänsä ajatuksiin.

Jos mietiskely tehdään vielä tästäkin kiinteämmäksi ja sitä jatketaan pätevän oppaan johdolla, niin mietiskelevä subjekti ja tajunnan sielullinen kohde yhtyvät; ajatus ja sydän pääsevät tasapainoon. Tuloksena on tajunnanmuoto, jota asianhaarojen mukaan nimitetään kosmilleksi, transcendentaaliseksi, valaistuksi, mystilliseksi. Todellisuuden kokeminen tapahtuu nyt paljon voimakkaammin kuin milloinkaan ennen. Kaikkein tavallisimmatkin esineet, valo, kukat, ihmiset, eläimet, ilma, — kaikista säteilee loistoa, mielenkiintoisuutta, kauneutta, joka on kolmiulottuvaiselle ajatukselle käsittämätöntä. Neljäs ulottuvaisuus tulee eläväksi kokemukseksi oltuaan siihen saakka ajatuksen tutkimusaiheena. Taivas ja maa yhtyvät ekstaasissa ja Uusi Ihminen syntyy. Maailma tulee lumotuksi puutarhaksi, missä me, pienet hengen lapset, tanssimme Panin pillin säestyksellä.

Tällaisia ovat muutamat Elämän puun hedelmät, mutta niitä ei voi poimia ilman itsehillinnän, ajatuksen hallinnan ja itsekkyyden voittamisen tikapuita.

Ennenkuin voimme yhdistää ajatuksen voimat, meidän on ensin vaimennettava ja sitten keskitettävä ajatusten virta. Ennenkuin osaamme ajatella täydellisesti, meidän on ensin opeteltava olemaan ajattelematta.

Niinkuin ruumista virkistää uni, niin myös sielun uudistaa ajatustoiminnan lakkaaminen. Tavallisesti tämä tapahtuu tiedottomasti lepohetkien kuluessa, mutta siten saavutettuja tuloksia ei voida verrata niihin, jotka ovat tuloksena sielun tietoisesta lepuuttamisesta.

Samoin kuin käsinkosketeltävien muotojen sanotaan olevan eetteriksi nimitetyn tuntemattoman perusaineen tiivistymiä, niin voidaan ajatuksiakin pitää sielullisen substanssin tiivistyminä, jota voidaan sanoa ajatusaineeksi tai ajatusesanssiksi.

Jos käytämme tätä käsitystä työhypoteesina, on ilmeistä, että kuta voimakkaammin ajatusainevirta on keskitetty yhteen asiaan ja muuta samalla on syrjäytetty, sitä vaikuttavamaksi luomaan tai hävittämään tämä ajatus tulee. Ja kuta useampiin ajatusmuotoihin ajatusaine on jakautunut, niinkuin on laita harjaantumattomassa ajattelussa, sitä heikompia ovat ajatukset vaikutuksiltaan. Syvä ajattelu on keskitettyä, tyyntä, keskeymätöntä, dynaamista, hallittua.

Ensimmäinen askel ajatusriennon hallitsemiseen on, että huomio keskitetään yhteen tai useampaan toisilleen sukua olevaan ajatukseen. Kestävyys tuo tullessaan menestystä.

Tai sitten me voimme seurata ajatustemme epämääräisiä oikkuja niiden rientäessä asiasta asiaan kuin apinat, jotka viidakossa hypähtelevät oksalta oksalle. Rauhallisesti tarkkaamalla ajatuselämäämme opimme samalla sitä hallitsemaan.

Kun kykenemme estämään ajatusten syntymisen tai rajoittamaan ajatusaineen yhteen ainoaan ajatukseen tai aatteeseen vaikkapa kahdeksikymmeneksi minuutiksi, tunnemme sisässämme rauhan, jollaista emme ennen ole kokeneet. Kaikki tietoiset ja tiedottomat sielulliset toiminnot ovat silloin täydellisessä levossa.

Seuraava askel on, että keskitämme voimakkaasti ajatuksemme yhteen aatteeseen tai asiaan. Kaikkien ajatusvoimien on suuntauduttava keskittyneenä virtana mietiskelyaiheeseen, jonka tahto pitää järkähtämättömästi tajunnassa. Tällöin on suotavaa saada neuvoja kokeneelta opettajalta, sillä tulokset eivät aina ole sellaisia kuin on odotettu. Vain sen, jolla on tasapainoinen sielu terveessä ruumiissa, pitäisi ryhtyä tällaisiin harjoituksiin. Mutta luja usko ja rohkeus, nöyryys ja kiihkeä korkeiden ja universaalisten aatteiden palvonta takaavat menestyksen miltei kaikissa ruumiin ja sielun tiloissa ja enemmän tai myöhemmin vaikutuksellaan korvaavat tai suorastaan parantavat ihmisessä esiintyvät vammat.

Ensimmäisenä ja valmistavana tehtävänä on kuitenkin sielullisen tasapainon saavuttaminen ja lujittaminen. Pyrkijän on saavutettava moraalinen selkäranka ja harjoittau-

duttava ajatustensa ja tunteittensa hillintään ennenkuin hän lähtee yrittämään keskityksen korkeampia asteita.

Suuret uskonnolliset opettajat, jotka samalla ovat olleet suuria käytännöllisiä sielutieteilijöitä, painostavat yksimielisesti valmistavan asteen tärkeyttä.

Meredith Starr.
Suom. J. E. P.

Yön hiljaisuudessa.

Korkealla kaareutui taivas yön hiljaisuudessa ja tuhannet tähdet tuikkivat sen tummalla kannella. Alhaalla aava lakeus lepäsi kuun hopeahohteessa, ja valtavat palmut varjostivat mustilla juovillaan hohteista ketoa.

Loitommalla oli pieni talo tuuheiden öljypuiden puollittain kätkemänä. Talon avonaisen ikkunan ääressä istui kaksi miestä. Toisen kasvojen ilme oli lempeä, rauhaisa, toisen kaihoisan epävarma ja levoton.

— Sanonpa sinulle, sanoi edellinen mies joustavalla ja soinnukkaalla äänellä, — ellei ihminen uudestisynty, ei hän astu Jumalan valtakuntaan . . . Miksi on uskos niin heikko? Etkö luota sanoihini?

— Mestari, vastasi toinen vältellen, — selitä minulle, mikä on Jumalan valtakunta. Fariseukset opettavat sen olevan viimeisen tuomiopäivän ylösnousemuksessa, kun ihmiset herätetään kuolleista. Opetatko Sinä samalla tavalla?

— Olisitpa kuullut vastaukseni fariseuksille, et kysyisi nyt . . . Jumalan valtakunta ei ole ulkonaisissa seikoissa. Emme voi sanoa siitä: se on tässä tai se on tuossa, sillä Jumalan valtakunta on ihmisessä itsessään. Jumalan valtakuntaan astuminen merkitsee totuuden hengen omistamista ja kaiken viisauden tietoa.

— Herra, huudahti etsivä opetuslapsi, — paljon tahoisin uskaltaa saavuttaakseni totuuden tiedon. Opetä Sinä minua. Sentähden olen nyt tullut luoksesi yön hiljaisuudessa. Tiedän, että olet lähetetty opettajaksi, sillä niitä merkkejä, joita teet, ei voi kukaan tehdä, ellei Jumala ole hänen kanssaan.

— Vielä kerran sanon sinulle, vastasi toinen lempeästi,

-- jollet kuoleta entistä itseäsi ja uudestisyntyä, et pääse Jumalan valtakuntaan.

-- Mestari, mitä tarkoitat? Minunko, vanhan ihmisen, uudestisyntyttävä? Mutta enhän toki voi uudestaan palata äitini kohtuun ja syntyä?

Mestari oli hetkisen vaiti ja tarkasteli opetuslastaan silmissään nuhteleva rakkaus. Sitten hän vastasi:

-- Minkätähden ymmärrät minua siten kuin puhuisin aineellisista asioista? Olethan toki Israelin mestari ja sinun pitäisi tietää, että henki tekee eläväksi eikä kirjaimellinen sana. Lihasta syntynyt on lihaa. Mutta ihminen ei ole vain lihaa, hän on myös henki, ja juuri hänen henkensä syntyy Hengestä. Älä kummastele, että sanoin sinulle ihmisen uudestisyntyvän. Sillä vaikka hän on henki aina syntymästään asti, ei totuuden henki ole hänessä, ennenkuin hän uudestisyntyy siitä Hengestä, joka ei ole hänen, ei sinun eikä minun, vaan vaelttaa vapaasti, minne haluaa.

-- Totta puhut, Herra, vastasi opetuslapsi nöyrästi. -- Totuuden henki ei ole minussa, sillä en tiedä mitään. Miten voisin saada sen?

-- Rukoile, niin sinulle annetaan. Etkö ole kuullut minun sanoneen, että Jumalan valtakuntaan haluavan on kolkutettava. Ja totisesti, hänelle avataan.

-- Mestari, rasitan Sinua kysymyksilläni, mutta ymmärrykseni on vajavainen . . .

Nämä sanat sanottuaan sai etsijä parka lempeäkasvoiselta mieheltä osakseen niin suurta ymmärtämystä ja rakkautta uhkuvan katseen, että hän tunsu sen säveleenä sydämessään ja oli valmis lankeamaan polvilleen suudellakseen Mestarin viitan lievetä.

-- Sinä itse olet kiusattu, Nikodemus, vastasi Mestari. -- Sinua rasittavat vielä epäilykset, eikä minua, joka olen rauhassa. Kysy sinä. Siksi olen maailmaan tullut, että julistaisin totuuden.

Silloin opetuslapsi kysyi rohkaistuneena:

-- Sanoit, että saavuttaakseni totuuden tiedon ja päästäkseni Jumalan valtakuntaan minun on rukoiltava ja kolkutettava. Herra, ketä minun on rukoiltava ja mitä kolkutettava.

-- Sinussa itsessäsi on Jumalan valtakunta. Oman sydämesi ovelle on sinun kolkutettava. Koko sielustasi on sinun rukoiltava henkeä, älä huolehdi maallisesta. Älä

huolehdi ruuasta, juomasta ja vaatteista niinkuin se, joka ei ole kuullut totuuden hyvää sanomaa. Kuitenkin sanon sinulle: Tee työtä ja sinä saat siitä tarpeesi, sillä työntekijä on palkkansa ansainnut. Mutta älä huolestu, älä anna mielesi taipua maallisiin asioihin, vaan käännä ajatuksesi taivaaseen. Lapsen kaltainen tulee sinun olla, uskova, toivehikas ja luottamusta täynnä . . .

Nikodemus huokasi syvästi.

— Vahvista uskoani, hän pyysi.

— Uskoasi? vastasi toinen. — Pyydänpö sinua uskomaan johonkin, jota et itse tiedä? Totisesti sanon sinulle: Etkö voi uskoa minuun puhuessani kokemistasi asioista, kuinka voisit silloin uskoa minuun, jos puhuisin taivaallisista seikoista? Eihän mikään muu ihmisestä astu Jumalan valtakuntaan kuin se, mikä jo on taivaallista alkuperää. Vai etkö tiedä, oppinut rabbiini, mikä sinussa on ylhäältä? Sanon sen sinulle nyt. Se on sinussa oleva valo, joka on peräisin taivaasta, valo, joka loistaa ruumiisi pimeydestä ja sanoo sinulle, mikä on oikein ja totta. Kaikilla ihmisillä on sama valo, vaikka he karttavat ja vihaavat sitä, koska se sanoo heidän tekonsa olevan pahoja. Ihmiset näet rakastavat enemmän lihan pimeyttä ja toimivat mieluummin lihallisen tahtonsa mukaan. Mutta minä sanon sinulle: ken luopuu pahasta tiestä ja luottaa valoon sisimmässään, hän ei totisesti joudu sen tuomittavaksi, vaan saa ikuisen elämän totuuden tiedossa.

Nikodemus oli kuunnellut yhä hartaammin. Hänen kasvonsa kirkastuivat yhä enemmän ja enemmän, ja kun Mestari oli lopettanut, huudahti hän ihastuneena:

— Nyt ymmärrän, minun ei ole uskottava sinua, eikä vaikeatajuisia asioita, vaan omaan valooni, omaan järkeeni!

— Sinäpä sen sanoit, vastasi Mestari hymyillen.

— Voi minua sokeaa, sanoi opetuslapsi mietteliäästi. — Nyt tiedän, kuka on Jumalan poika . . .

Silloin virkkoi Mestari jälleen:

— Niin rakasti Jumala maailmaa, että antoi ainoan poikansa, jotta jokainen, joka uskoo häneen, ei hukkuisi, vaan saisi iankaikkisen elämän. Valo on Jumalan ainoa poika. Ihmiset vaelsivat pimeydessä, eikä heillä ollut muuta tahtoa kuin oman lihansa halu. Silloin Jumala lähetti valon maailmaan valaisemaan heitä. Maailma himoitsee vieläkin lihallisuutta, mutta valo valaisee ja tuomitsee lihan tekoja. Kuitenkaan ei Jumalan poika ole tullut tuo-

mitsemaan, vaan vapahtamaan maailmaa. Se, joka uskoo valoon ja kieltäytyy lihan tahdosta, hän pääsee taivaan valtakuntaan ja loistaa ihmisten keskellä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.

Nämä sanat sanottuaan nousi Mestari, kookkaana ja majesteetillisena.

— Nyt tiedät, Nikodemus, sanoi hän ystävällisesti, — että ihmisen on uudestisyntyttävä päästäkseen Jumalan valtakuntaan ja tehdäkseen niitä tekoja, joita minä teen . . .

— Kyllä, Herra Jeesus, vastasi Nikodemus, katsoen kiitosta säteillen Mestariinsa. — Hänen on luovuttava omasta tahdostaan ja alistettava se totuudelle. Hänen on tehtävä vain sitä, minkä Jumalan ääni hänen sisimmässään sanoo hänelle.

Jäähyväisinä Jeesus sanoi:

— Totisesti uskosi on vapahtava sinut, sillä valo on voittava pimeyden.

Kun Nikodemus astui ulos kedolle, oli tähtien loiste sammumaisillaan. Hän pysähtyi ja katsahti itään. Heikko kajastus taivaanrannalla ennusti päivän tuloa.

— Sillä valo on voittava pimeyden, mutisi hän mietteisään. — Ole huoleti levoton sydämeni. Tuo mies on totisesti Jumalasta. Hänen oppinsa ei ole hänen, vaan totuuden.

(Joh. evank. III, 1—21).

P e k k a E r v a s t.

Suom. J. K. S.

Pyrkijän päiväkirja.

Otteita pyrkijän päiväkirjasta. Kerronpa vähän minäkin. Jo lapsesta alkaen ovat uneni olleet huomattavia. Kerron erään uneni, jonka näin 1923, ja jonka merkitys vasta nyt alkaa selvitä. Unessa jouduin kokoukseen, jossa oli joukko valkopukuisia olentoja. Yksi oli johtajana. Unessa ajattelin häntä Mestariksi. Rivistöissä seistessäni kuulin Mestarin sanovan: „Veljien suostumuksella ja päätöksellä tulee veli Johanneksen nyt vapaaehtoisesti kuolla“. Tunsin asian itselleni niin oleelliseksi, ettei ollut muuta mahdollisuutta kuin asettua paikalle tuotuun ruumisarkkuun. Olin samalla kuitenkin tuskan täyttämä. Arkun kansi naulattiin kiinni. Niin alkoi matka. Minun piti olla kuollut ja kuitenkin elin. Aloin rukoilla. Rukoillessani sama Mestari kutsui minut arkustani. Kiepsahdin istumaan hänen viereensä arkkuni kannelle. Hän opetti ja sanoi: „Älä pelkää mitään, sillä olet

turvassa. Nyt joudut kouluun". Käsitin koulun samalla jonkunlaiseksi parantolaksi. Tajusin edelleen Mestarin sanat: „Siten sinusta vasta ihminen tulee". Sitten ajettiin ihania teitä, ja valkopukuiset lakeijat palvelivat meitä Niinkuin sanoin, olen myöhemmin oppinut ymmärtämään tätä untani. Kokemukseni päiväelämässä ovat selittäneet sen.

Kerron toisenlaisen unikokemuksen. Makuulle mentyäni huomasin kaksintuvani. Näin toisen olennon. Aluksi sen piirteet olivat epäselvät ja häilyvät. Mieleeni tuli apna. Sellainen se oli. Enkä saanut sitä eroon itsestäni. Se kulki joko edelläni tai perässäni. Se oli pelon vallassa, joka pelko tarttui minuunkin. Kerran mietiskelin tätä ja kuulin äänen sisäisesti sanovan: „Lue P. Ein kirja Tähtikoulut". Tämän tein ja sain huomata, että tunneruumiini oli kerrassaan törkyinen. Näyttipä kuin ponnistelut itsekasvatuksessani olisivat olleet turhia, kuin kunnianhimon ja muut himoni olisivat vain rehevöittäneet. Jeesuksen viisi käskyä tuntuivat siirtyneen vain korkeammalle. Tyhjiys ja tietämättömyys rasitti entistä enemmän. Kerron tapauksen joka opetti minulle, kuinka ihminen voi saada pahaa aikaan astraaliruumiinsa vaikutuksesta, kun ei ole voittanut Jeesuksen ensimmäistä käskyä, „älä vihastu". Eräälle naapureilleni tehtiin vääryyttä. Tapaus sai sisässäni vihan nousemaan naapurini puolesta väärintekijää vastaan. Sanoin kuin leikillä, mutta viha sydämessäni: „jos tahdon, niin väärintekijä on sairas". Samalla kuulin astraalisen puolen sanovan: „iske vastaan!" Vaistomaisesti heti tein tuhen kaskettiin. Ja kumma: seuraavana päivänä naapurini kertoi, että väärintekijä oli sairastunut vatsastaan. Silloinkos minut valtasi hätä väärintekijän puolesta. Ja pian hän parani jälleen. Tämä, ja jotkut toiset samansuuntaiset tapaukset, antoivat minulle tärkeän, varoittavan opetuksen.

Viiime joulukuun aikoina olivat sekä taloudelliset vaikeuteni että henkinen hätäni noussut kuohumapisteeseen. Tyhjiyttä ja pimeyttä huokui olemukseni. Vaistomaisesti kääntyi huomioni Isämeidän rukoukseen. Rukoilin, pyysin apua. Rauha ja rakkaus täytti olemukseni. Toisella kertaa samoihin aikoihin pyrin mietiskellen hyvin kiihkeästi selvyyteen ja ratkaisuun. Ilmestyi eteeni arvokkaan olennon piirteet, joka sanoi: „Sinulla olisi ollut tilaisuus saavuttaa jo kaksi vuotta sitten se, mitä sinulle nyt on annettu". Ymmärsin tehneeni laiminlyönnin. Tästä ei kiihkeä haluni tullut tyydytetyksi, vaan yhä keskityin Isämeidän rukoukseen. Sittenpä huomasin itseni kahdena olentona. Fyysillinen olemukseni loikoi sängyssä pitkällään, ja minä olin R. R:n kokouksessa Helsingissä. Keskusteltiin. Keskustelun aiheena olivat Ruusu-Ristin raha-asiat. Ehdoteltiin maanviljelystä, puutarhahoittoa y.m. Yleensä keskustelu kävi arvokkaassa hengessä. Keskustelun lopussa Johtaja ikäänkuin kysyi minulta: „Siis veli Johanneksella näyttää olevan jotain sanottavaa?" Käytin puheenvuoron, alkaen Ibsenin sanoilla: „Kansa, joka ajattelee suuresti, on luotu elämään". Puheessani koetin selvittää sitä totuutta, että meidän ennen kaikkea tulee tukea P. Etä, eikä omia mukavuuksiamme. Selventelin edelleen, että Johtajamme alkuunpanemasta työstä riippuu Europan kohtalo. Jos Europa vastaanottaa tämän uuden opin, niin se pelastuu tuholta. Puheeni päätyttyä tunsin erikoisen voiman täyttävän olemukseni, molemmissa olotiloissani. Siinä sivussa selvisi minulle henkilökohtaisina ohjeina Jeesuksen viisi käskyä entistä tärkeämpinä. Erikoisesti sain omaksua ohjeekseni ensimmäisen käskyn: „älä suutu".

J o h a n n e s M.

Mitä muualla tiedetään.

Aurojen värien merkityksestä. — Tunnettua on, että selvänäkijälle aurat ovat muutakin kuin pelkkiä näköaistimuksia; hän liittää ne vaistomaisesti ruumiillisiin, tunne- tai älytiloihin, joiden monimutkaisuuden ja laadun ilmaisee värisävyjen tuonne, voimakkuus ja yhdistelmät. Selvänäköisyyskyvyn luonteesta jo johtuu, että väreille annetut merkitykset vaihtelevat eri okkultistien esityksissä. Syynä tähän on useimmissa tapauksissa liian yksinkertaiset ja summittaiset määritelmät, jotka jättävät huomioonottamatta sen tärkeän tosiasian, että aurojen värisymboliikka vaihtelee aspektien mukaan, joissa koehenkilöä tutkitaan. Voidaanpa sanoa, että sen tutkiminen olisi suorastaan mahdotonta, elleivät nämä aspektit palautuisi edellä mainitsemiimme tasoihin, fyysilliseen, animiseen ja mentaaliseen, joiden merkitysten ymmärtäminen siis on suoranaisena ehtona symboliikan vivahdusten käsittämiseksi. Tämän ja senkin takia, että Caslantin terminologia eroaa teosofisessa kirjallisuudessa esiintyvistä, on paikallaan lyhyesti esittää hänen määritelmänsä näistä kolmesta tasosta.

Fyysillinen taso merkitsee nousua alhaalta ylöspäin; se ilmenee biologisena vitaliteettina tai aineen magneettisena fluidumina. Mentaalinen taso merkitsee laskeutumista ylhäältä alaspäin; se ilmenee kaksinkertaisena, ulkonaisena ja sisäisenä tajuntana. Edellinen syntyy ihmisen periferiassa aistimusten välityksellä ja kehittyy vastakohtien vuorovaikutuksesta ja ärsyttimien erilaisista voimakkuusasteista. Jälkimmäinen sijaitsee ihmisolelennon sisäisimmässä keskuksesta: Siihen sisältyvät kaikki mahdollisuudet; se herää uinuvasta tilastaan kehityksen kuluessa ja kehittyy joutuessaan kosketuksiin rikkauksien kanssa, joita sille tuo ulompi perifeerinen tajunta. Se ilmenee korkeimpana henkisenä elämänä. Animinen taso sijaitsee tasapainona molempien edellämäinittujen välillä; sitä voidaan verrata vaakaan, jonka vaakakupeista toisessa on ihmisen henkinen omaisuus, se taivaallinen puoli, jonka hän voi saavuttaa kehityksensä kuluessa, ja jonka toisessa kupissa on hänen ajallinen, passiivinen, menneisyyden saavutusten alainen puolensa.

Auroissa esiintyvien värien joukossa on eräitä, jotka ovat aineellisessa maailmassa tuntemattomat. Ne on siis jätettävä huomiotta tarkasteltaessa värien merkityksiä kolmessa edellämäinitsemissämme tasossa.

*

Violetti. — Fyysisessä tasossa violetti vastaa spektrin ultraviolettia. Se heijastaa organismimme aineellisen puolen vitaa-lisinta toimintaa (hermot, selkäydin j.n.e.), joka esiintyy ellisfluidumin toimintana.

Animisessä tasossa violetti ilmaisee tunteiden tasapainoa ja hierarkiaa, joka antaa valtaa itseen ja toisiin nähden. Se ilmaisee teologin, sen, joka ulkonaisin aistimin tuntee jumalalliset lait; siksi pä violetti on piispojen väri. Heikommassa loistavuusasteessaan se merkitsee avartumista, kykyä auttaa muita, altruismin kaikkia muotoja. Tästä johtuu, että siitä voi päätellä henkilön kehitystasteen ja henkisessä suhteessa saavutetut ominaisuudet tai tehdyt erehdykset.

Mentaalisessa tasossa se auttaa tunkeutumaan henkilön syvim-pään tajuntaan ja näkemään sitä, mikä hänessä on jumalallista.

Kun violetti väri loistaa aurassa, se ilmaisee korkeinta viisautta, mutta sumentuneena, laimullisena, levottomana, täplikkäänä tai juomuisena se fyysillisesti ilmaisee sairautta hermokeskuksissa, animisesti mielisairautta, mentaalisesti jumalallisten lakien tuntemuksen puutetta.

Violetti vastaa musiikissa do- eli c-ääntä ja astrologiassa Juppiteria.

Indigo. — Violetin vastatessa olemuksemme vitaalisen puolen hienointa säteilyä indigo vastaa aineen karkeampaa värähtelyä ja on tavallaan edellisen jatkona alas aineeseen päin; se ilmaisee ruumiin peruselementtien säteilyn ja on tukena vitaaliselle elementille, jota se suojelee ulkoapäin tulevilta hävittäviltä tai häiritsevilta vaikutuksilta.

Animisessa tasossa se ilmaisee tunnetta, joka etsii tukea aineesta, kaikkia sielun ilmaisutapja, elettä ja sanaa.

Mentaalisesti se kertoo luovi-ta aatteista, organisatorisista inspiraatioista; sisemmän näön kannalta siihen sisältyy henkinen l. jumalallinen tajunta, joka ilmenee vapaana tahtona. Se voi ilmaista harjittavaa neroa.

Häiriytyneenä se osoittaa ruumiissa peruselementtien (kudosten y.m.) sairautta; animisella tasolla se ilmaisee laiskuutta, laajentumisen puutetta, itsekästä syrjäänvetäytymistä, ja sielullisella tasolla kapinoimista inhimillisiä tai jumalallisia lakeja vastaan.

Indigo vastaa värähtelyssään h-ääntä ja Saturnusta.

Sininen. — Fyysillinen taso: Violetin sykähtely, joka jatkuu indigon värisenä, ei voi levitä äärettömiin; se heijastuu kääntyäkseen takaisin ja muodostaa siten elliptisen liikkeen. Tämä aaltolukkeen pidätyminen ilmenee sinisenä, jonka värähdystapa kaavamaisesti esitettyinä on pyörimistä kiekkurassa. Sininen symbolisoi elollisvoimaa välittäviä nesteitä, verenkiertoa kaikissa muodoissaan.

Animinen taso: Sama näkökanta ulotettuna affektiivisiin ja psyykkisiin tiloihin ilmaisee kaikkia tunteita, jotka pyrkivät liittämään ihmisen johonkin keskukseen tai tunteiden keskittämiseen. Hengelliseltä näkökannalta se ilmaisee henkilön uskonnollisuuden asteen, sen, mihin hän turvautuu, inhimilliseltä näkökannalta hänen sopivaisuutensa yhteistyöhön.

Mentaalisella tasolla sinisen ilmaisema taipumus liittyä johonkin keskukseen kertoo alitumisesta jonkun teoreettisen tai käytännöllisen rakentavan prinssiin alaisuuteen, sillä kaikki rakentaminen on keräytymistä perustan ympärille, kaikessa yhdistymisessä ovat osat riippuvaisuussuhteessa kokoavaan prinssiin.

Violetti vastaa tietoisuutta jumaluuden ilmennystapojen moninaisuudesta, indigo vastustelee objektiivista tekoa ilmentääkseen jotakin näistä muodoista, sininen ilmaisee tunnetta, joka tekee rakentamisen mahdolliseksi.

Häiriytyneenä sininen merkitsee aineellisella tasolla huonoa verenkiertoa, animisella tasolla välinpitämättömyyttä jumalallisille inspiraatioille eli siis ateismia (kun taas häiriytynyt violetti ilmaisee agnostisismia); mentaalisella tasolla kykenemättömyyttä kokoavaan työhön luonnollisten tai jumalallisten lakien mukaisesti.

Sinisen värähtely liittyy a-ääneen ja Kuun värähtelyyn.

Vihreä. — Fyysillinen taso: Violetti, indigo ja sininen muodostavat kolminaisuuden, joka on analoginen henkisen kolminaisuuden kanssa, kun taas jäljellejääneet värit, vihreä, keltainen, oranssi

ja punainen vastaavat fyysillistä nelinäisyyttä. Vihreä, joka siis muodostaa ylimenokohdan tämän kolminaisuuden ja nelinäisyyden välillä, liittää subjektiivisen maailman objektiiviseen. Värähtely, joka sinisessä on elliptinen, avautuu vihreässä S-kirjaimen muotoiseksi. Se ilmenee tavallaan värähtelynä kahden navan välillä ja välittää siirtymistä tilasta toiseen. Siksi se ilmaisee ruumiissa ihmisen pääsemistä kosketuksiin ulkomaailman kanssa hermoston välityksellä, aistimuskäykä, joka ei riipu tahdosta, refleksiilikkeitä.

Animisella tasolla vihreä on merkinä uskonnollisen tunteen siirtämisestä ulkopuoliseen maailmaan, käännytyskiihkosta ja alemmassa piirissä enemmän tai vähemmän korkeitten totuuksien opettamisesta, taiteellisesta luomistyöstä, joka on korkeamman harmonian ilmennystä, kirjan kirjoittamisesta j.n.e. Se voi myöskin ilmaista manausta, joka sanan voimalla liittää korkeamman virtauksen alempaan.

Mentaalisella tasolla vihreä ilmaisee sielullista taipumusta opettamiseen, ajatusten sulattelua, jonka tarkoituksena on esittää ne toisille, kaikkine älyllisine vivahtuksineen: omaksumista, kaunopuheisuutta, järkeilyä, analyysiä, j.n.e.

Häiriytyneenä vihreä ilmaisee ruumiissa yliherkkyyttä, milloin se esiintyy voimakkaasti sähköisen vihreänä, tai liiallista jännitystä, milloin vihreä väri on samentunut, animisella tasolla laiskuutta, johon liittyy pahanilkisyyttä, mentaalisella tasolla henkisellä tasolla pöyhkeilemistä tarkoituksella nostattaa omaa arvoa.

Vihreän värähtely vastaa g-äänen ja Merkuriuksen värähtelyä. Keltainen. — Fyysillinen taso: Värähtelyllään vihreä rakentaa sillan kahden navan välille, keltainen liittää nämä navat toisiinsa vakaannuttaakseen elämän toimimisen. Sen värähtely näkyy 8:n muotoisena; se ilmaisee fysiologista prosessia, elinten elämää.

Animisella tasolla keltainen liittäessään ylempään periaattiin alempaan symbolisoi sitä, joka saattaa jumaluuden elämään ihmisessä, rakkautta kaikissa muodoissaan: jumaloimista, ihmiserakkautta, hyvävyyttä, suopeutta ja kaikkea altruismia.

Mentaalisesti keltaiseen sisältyy äly, joka ei enää ole aktiivinen, kuten vihreässä ilmenevä, vaan passiivinen, ja joka pysähdyttää virtaukset niiden omaksumista varten. Keltainen liittyy valon näkemiseen, joka antaa ymmärrystä rauhassa ja tyyntymyksessä, ei violetin koskemattomalla rakkauksella, vaan konkreetisoinneella rakkauksella.

Häiriytyneenä keltainen ilmaisee ruumiissa viallisia elimiä ja huonoa fysiologista toimintaa, sielullisesti laiskuutta, itsekkyyttä, henkisesti hämmennystä, selvyiden puutetta.

Keltainen vastaa f-ääntä ja Venusta.

Oranssinpunainen. — Keltaisen värähtelevä kahdeksikko hajautuu oranssinpunaiseksi ja synnyttää kaksi vastakkaista, samankeskeistä pyörimisliikettä; kaavamaisesti kuvattuna se on kuin keskuksena oleva aurinko, jota ympäröi vastapäivään kiertävä kärjitetty kehä. Oranssi ilmaisee siis uuden olennon, esim. sikiön kehittymistä. Fyysillisessä ruumiissa se esittää kaikkea, mikä ilmenee ihmisessä jossakin määrin hänestä riippumatta, kuten jäseniä ja keskuselimiä.

Animisesti värähdyksikaavan keskus vastaa olennon keskittymistä itseensä ja sen kehä hänen laajentumistaan ulospäin. Edellisessä tapauksessa keltaisen määrittelemä jumalointi muuttuu tietoisuudeksi Jumalasta ihmisessä itsessään, mikä taas päättyy ylpeyteen tai nöy-

ryyteen henkilön kehitysasteesta riippuen. Toisessa tapauksessa laajentumuspyrkimys tähtää organisaatiotoimintaan.

Mentaalisesti oranssinpunainen symbolisoi jumalallisen ajatuksen älyllistä organisaatiota ensin ihmisessä itsessään, sitten säteilyn avulla muissa. Se ilmaisee luovan neron tai henkilön järjestämiskyvyn.

Häiriytyneenä oranssinpunainen ilmaisee ruumiissa aistillisuutta, karkeutta, aineellisia vaistoja; animisessä tasossa itsekkyyttä ja ylpeyttä; mentaalisisä tasossa hidasta älyntoimintaa, taipumusta huijaukseen tai ulkonaisen loiston tavoittelua.

Oranssinpunainen vastaa e-ääntä ja Aurinkoa.

Punainen. — Punaisessa värissä värähtely saapuu päätekohtaansa; oranssin värähtelykehä muuttuu värähtelevien ja rinnakkaisten solupallojen massaksi niin, että pyörivän piirin kärjet lakkaavat liikkumasta ja muodostavat kiinteän ympyrän. Punainen vastaa alkeellista e-ääntä aineessa; ruumiissa se esittää verisoluja.

Animisellä tasolla punainen merkitsee toimivaa alttiutta; itsensä antamista, uhria.

Mentaalisella tasolla se ilmaisee ajatuksen pysähtymistä aineeseen ja siis meidän mahdollisuuksiemme rajoja. Siitä näkee meidän toimintatapamme, meidän toteuttamiskykymme.

Häiriytyneenä punainen ilmaisee ruumiissa vitaalista köyhtymistä, ei verenkiertoon nähden, niinkuin sininen, eikä hermoihin nähden, niinkuin vihreä, vaan ruumiin muodostaviin aineisiin nähden; sielullisesti se ilmaisee vihaa, julmuutta tai rikosta, henkisesti humaltumista fyysisistä voimista energian väärinkäyttöä.

Punainen vastaa d-ääntä ja Marsia.

*

Edellämainitut värit muodostavat keskenään loppumattoman määrän vivahduksia. Niissä voidaan erottaa viisi tärkeätä aurallista aliväriä, jotka samalla vastaavat kromaattisen skaalan viittä ääntä. Ne syntyvät edellämainittujen värien parittaisesta yhtymisestä, jolloin violetti yhtyessään punaiseen antaa punasinervän (mauve, lilas), punainen ja oranssi ruusunpunaisen, oranssi ja vihreä keltaisvihreän, vihreä ja sininen sinivihreän, sininen ja indigo vaaleansinisen. Niiden analogiset merkitykset ovat lyhyesti seuraavat:

Punasinervä. — Fyysisessä tasossa se ilmaisee valkoisia ja punaisia verisoluja, joista edelliset positiivisina, toimivina tunkevat violettiin, jälkimäiset negatiivisina ja vastaanottavina liittyvät punaiseen.

Animisellä tasolla violetin kaikkiteitäväisyys aineeseen tunkeutuessaan synnyttää ihmeitten tekotaidon, se antaa uskonnollisia kykyjä, voimien käyttötaitoa; se edustaa uskonnollisia seremonioita, maagillisia ilmiöitä, käsien päällepanoa ja siunausta.

Mentaalisella tasolla kahden värähtelytavan yhtyminen synnyttää yhdistyneen tajunnan, joka ulottuu kaikille tasoille ja antaa tasapainotuloksena moraalisen tajun. Siksi sinipunervasta voidaan päätellä henkilön moralisuus tai amoralisuus.

Häiriytyneenä sinipunerva ilmaisee ruumiissa kudosten hajanantumista, verenkierrossa punaisten ja valkoisten verisolujen erkanemista toisistaan tai jommankumman ylenmääräisyyttä; animisellä tasolla voimien väärinkäyttöä, taikuutta; mentaalisisä tasolla moraalitajuamattomuutta, intohimojen aiheuttamaa ahdistusta ja palautumista animiselle tasolle.

Sen värähtely vastaa cis- tai des-ääntä ja Uranusta.

Ruusunpunainen. — Fyysillisellä tasolla se vastaa orgaanisia kudoksia, ydintä ja kudosten ja luuston yhteyttä välittäviä hermoja ja sympaattista hermostoa.

Animisella tasolla rakentavan oranssin toiminta aineeseen vaikuttaessaan johtaa aatteen soveltamiseen intohimojen hallitsemaan aineeseen ja vie täten aistirakkauten.

Mentaalisesti oranssin valo punaisen aineellista tehtävää valaistessaan asettaa ihmisen hyvän ja pahan vaihtoehtojen väliin. Ihminen joko tarkastaa punaisen impulsiivista tekoa oranssin valossa vastustaakseen sitä tai mukaantuu punaisen vie teihin, jotka ajavat häntä eteenpäin, ja oranssin kunnianhimpoon, joka vetää häntä puoleensa; hän on valon ja varjon välissä, ja hänen on tehtävä valintansa. Vaaleanpunaisesta voi siis nähdä, millainen on ihmisen tasapainosuhteiden hyvään ja pahaan.

Häiriytyneenä vaaleanpunainen ilmaisee ruumiissa aistien kiihtymystä, animisella tasolla rakkauden raivoa ja sukupuolisia paheita, mentaalisisällä tasolle älyllisesti perusteltua ja tarkoituksellista moraalisuutta.

Ruusunpunainen vastaa dis- tai es-ääntä ja Maata.

Topaasinkeltainen. — Fyysillisellä tasolla se yhdistää vihreän edustaman hermotoiminnan oranssien ilmaisemien elinten toimintaan; se on kuin retortti, joka tislaa sen, mitä se saa.

Animisella tasolla tämä väri, joka on syntynyt vihreästä, jonka tunnusmerkkinä on omaksuminen ja soveltaminen, ja rakentavasta oranssista ilmaisee halua tuoda ihmiskunnalle jotakin uutta. Se ilmaisee koloniasatioprintsiipin kaikilla alueilla; se ilmaisee lähetystyöntekijän sielun-tilan, politiikan, tutkimusmatkailijan, sen, jolla on rakkaus tietoon, ja joka haluaa antaa sitä muillekin.

Mentaalisella tasolla keltaiseen sisältyy moraalisten arvojen arvostaminen ihmiseen itseensä nähden. Sinipunerva osoittaa onko ihminen moraalinen vaike moraalityn, pääseekö hänen oma vaakansa, tasapainon vertauskuva, tasapainoon; ruusunpunainen punnitsee kuppeihin pannut lajit ja tekee valintansa; topaasinkeltainen arvostaa valinnan tuloksen. Siitä voi siis nähdä, missä määrin ihminen kykenee näkemään sen, mikä kussakin teossa on oikeata ja väärää.

Häiriytyneenä topaasinkeltainen ilmaisee ruumiissa kaikenlaisia seksuaalisia häiriöitä; animisella tasolla apostolista laiskuutta tai sen vastakohtaa, fanatismia, mentaalisisällä tasolla hyvän kieltämistä, pahaa tahtoa.

Topaasinkeltaisen värähtely vastaa fis- tai ges-ääntä ja Proserpina-planeettaa.

Sinivihreä. — Fyysillinen taso: Sinivihreä yhdistää vihreän assimilaatio- ja ekspansiotoininnan sinisen järjestytaipumukseen. Ruumiin kannalta tämä väri vastaa kudosten kasvua ja uudistumista (esim. hiusten ja kynsien kasvu).

Animinen taso: Sinisen ilmaisema taipumus mystiikkaan ja vihreän taipumus ulospäin suuntautuvaan työhön synnyttävät yhdessä nerollisen inspiration, joka painaa leimansa ihmiskunnan parhastoon kautta aikojen. Tästä väristä voi päätellä henkilön taiteelliset taipumukset; ne suuntautuvat puheeseen, jos vihreä on voitolla, lyriikkaan ja musiikkiin, jos sininen väri on voitolla.

Mentaalinen taso: Topaasinkeltaisen osoittaessa hyvän ja pahan arvostamista sinivihreä ilmaisee henkilökohtaista mukautumista prin-

siipeihin, joka perustuu harmonian lakien todellisuuksille. Siinä nähdään vihreän omakumis- ja sinisen järjestämistoiminta. Siitä voidaan päätellä kuinka henkilö arvostaa muita heidän tekojensa moraalisuuden kannalta.

Häiriytyneenä tämä veden väri o-soittaa plasman atrofiaa tai hypertrofiaa, animisella tasolla epäsointuisia ja kiihtyneitä tunteita, loiseläinluonnetta, ja mentaalisella tasolla moraalisen arvostelukyvyn puutetta

Se vastaa gis- tai as-ääntä ja Pluto-planeettaa.

V a a l e a n s i n i n e n. — Tämä väri on tulos sinisen sekaantumisesta indigoon ja valkoiseen valoon. Ruumiin kannalta se on koottu kahdesta väristä, joista toinen, sininen, vastaa verenkiertoa ja toinen, indigo, kudoksia ja verinestettä, ja ilmaisee rauhasen erittämiä nesteitä.

Animinen taso: Sinisen ilmaisema uskonnollisuus yhtyneenä indigon tietoisuuteen lähetystehtävästä antaa suuntautumisen korkeanlaatuisen maailmasta eristävään psyykkisyyteen, kontemplatiopyrkimykseen, joka kaikissa kolmessa tasossa kaikuessaan synnyttää moraalisen selvänäköisyyden.

Mentaalisella tasolla vaaleansininen symbolisoi tietoista tunkeutumista jumalallisen maailman salaisuuksiin, tavalliselta tieltä etäännyttämistä ja mystillisen tien omaksumista, joka johtaa ylösnousemukseen taivastason harmoniaan.

Häiriytyneenä se ilmaisee ruumiissa kaikkia huonosta verenkierrosta johtuvia sairauksia, animisella tasolla kiintymystä pahaan, kaikkeen, mikä myrkyttää sielun, mentaalisella tasolla ihmisen, joka tahtoo hankkia kykyjä ja valtaa mustalla magialla ja joka tulee riivatuksi; se merkitsee juurtuvaa pahaan, kapinoimista tasapainon lakeja vastaan, vaakaa, joka on tallattu maahan.

Vaaleansininen vastaa ais- tai b-ääntä ja Neptunusta.

*

Luonnollisista syistä ylläoleva, kahdesta viime vuoden numerosta jatkunut selostus ei ole täydellinen, vaan supisteltu, ehkäpä vajavainenkin. Niitä, jotka aurojen teoreettisesta tutkimuksesta uskovat saavansa valaistusta okkultismin arvoituksiin, ja niitä, jotka haluavat saada omille selvänäköisyyskokemuksilleen kriittillisen mittapuun, suosittelemme selostuksemme kohteena ollutta Caslantin kirjasta. Se on, sikäli kuin pystymme arvostelevaan, parhaimpia intellektuaalisesti väritetyn ranskalaisen okkultismin inspiroimia tutkielmia.

J. E. P.

Vapaa sana.

Päämaja. Oli pakkanen ja pimeä. Lumi kirisi jaloissa. Viima tunki takin sisään. Vain heikkoina näyttivät kadun kylmät valot lekkuvan, lähettämättä lämpöä itsestensä. Vilutti ruumista, vilutti sielua. Kylmä ja synkkyys tuntuivat ammottavasti olevan koko elossa olevassa voitolla: alkavassa yössä, pikku minässä, maailman seka-sortoisessa temmellyksessä.

Kaipasi valoa, kaipasi lämpöä, kaipasi lujia veljeskäsii. Niitä ei ollut. Oli vain kylmänä ammottava yö ja yksinpolku. Mutta hui-pentueessaan ne pakottivat muistista vastakohtansa esille: Kesäisen kukkulan tuomen kukinta-aikaan, merenlahden kukkulan alla välkymässä, valossa kylpevän laakson — — — Laakson sylissä punaisia, keltaisia, viheriäisiä taloja kukkimassa, jotka kiipeävät kukkulan kaltaita pitkin ja saapuvat vastakkaisen mäentöyräänkin päälle.

Pieni huvilayhdyskunta Helsingin läheltä, joka nostattaa suuria mieleen.

— Tuollainen on Ruusu-Ristilläkin kerran! jatkaa ajatus kulkuaan talviyössä ja rauhoittaa vähitellen mielen. — Puutarhayhdyskunta ahkerine muurahaismyyrästäjineen. Kovettuneita käsii, vantertia jalkoja, onnellisia kasvoja, pelloilla, puistoissa, vetten varsilla. Ja maitten keskellä muita uljaampi rakennus — päämaja, Suomen teosofisen työn ahjo, josta hengentyön kipunat sinkoavat ympäri maata ja maailmaa.

Tässä tekee mieli kysyä: — Eikö monen, monen ruusuristiläisen mielessä ole väikkinyt tuontapainen kuva yhteisestä asutuskunnasta, jonka keskellä Ruusu-Ristin johtaja elää. jossa hän hallitsee ja — palvelee kuin kuningas valtakunnassansa, jossa hän opettaa halukkaita työnsä jatkajiksi, niitä, jotka ovat valmiit luopumaan maallisesta hyvästään henkisen hyvän eduksi?

Sillä emmekö tarvitse häntä enemmän keskellämme, voidaksemme saada häneltä enemmän ja voidaksemme muille myös jakaa enemmän, voidaksemme paremmin maksaa sitä velkaa, minkä hänen suuri sanomansa on niin ylitsevuotavasti antanut meille? Sillä emmekö ole liiaksi hajalla toisistamme: Tuossa Kulmakoulutalo nykyisine työpajoineen. Siellä salojen takana johtajamme. Ja veljet kaikki hajalla ympäri maata. Meissä ei ole yhteistä perhettä käytännöllisen elämän parissa, perhettä, joka suurentuessaan asuisi omissa taloissaan ja huviloissaan eikä vain yhdessä ainoassa, — päämajassa, jossa olisi pienen yhteiskuntaruumiin aivot ja sydän.

Tällaisia yhdyskuntia on aina syntynyt teosofisen liikkeen pariin: Adyar Indiassa, Point Loma Kaliforniassa, Goetheanum Schweitsissä, ja — pieni Tuonenkylä muinoin Suomessa. Miksi ei samantapaista nytkin Ruusu-Ristissä! Ehkä ensiksi vain päämajan muodossa, josta itsestään kasvaisi kokonainen yhdyskunta huviloineen ja puutarhoineen. Miksi emme saisi sellaista aikaa, jos todella tiedämme sen tarpeen vaatimaksi?

Me rakastamme sen esille, jos me rakastamme Ruusu-Ristin sanomaa, jos me rakastamme johtajaamme, jos me tahdomme olla suuremmaksi avuksi maailmalle.

— Miksi tällaisen päämaja-työpajan pitäisi olla maalla, luonnon keskessä eikä kaupungissa? olen kuulevinani monen tässä kysyvän.

Sallinette vastakysymyksen: Miksi yllämainitut teosofiset keskuksukset ovat syntyneet luonnon keskeen? Miksi Pythagoraan koulukunta ei ollut kaupungissa? Eikö siksi, että elämä luonnon parissa on — luonnollisempaa, rakentavampaa? Nykyaikainen esimerkki:

Lontoossa oli kaupunginosa, jossa asui maan viheliäisintä väestöä. Tämä kiinnitti suuren pelastusarmeijakenraali Boothin huomiota. Tarmolla ja rakkaudellaan hän kaupunginvaltuuston avulla sa kurjat köyhät hökkeleistään johdatetuiksi jättiläiskaupungin ulkopuolelle, minne ennen pitkään syntyi kukoistavia puutarhayhdyskuntia

elinvoimaisine ihmisineen. Sanotaan Lontoon maanalaisten junien, joilla työläiset kiidätettiin mahdollisimman nopein kulkuneuvoin kodeistaan kaupungin työpaikkoihin, saaneen näistä alkunsa.

Terveen elämän vaistot vaativat terveen ympäristön, vaativat sitä hiljaisuutta, sitä rauhaa, kauneutta, avaruutta ja puhtaita virtauksia, mullasta, vesistä, raikkaasta ilmasta, runsaasta auringonvalosta, joka luonnon läheisyydestä lähtee.

Olen tapoinani pitänyt katsella suurkaupunkien ulkopuolelta savuröykkiöitä, jotka niiden tehtaista ja tuhansista taloista nousevat. Olen seisunut Helsingin, Tampereen, Pietarin, Tallinnan, Riian ja Lontoon ulkopuolella ja kauhuissani katsellut niitä pilaantuneita myrkkymääriä, jotka näiden yläpuolelta ihmisten keuhkojen ruuaksi lähtevät, keuhkojen, jotka kasvattavat verta ja veri ihmisen persoonallisuussielua. Mikä näivettynyt sielu ja riutunut ruumis siitä rodusta sikiääkään, joka sukupolvesta sukupolveen sellaisen ilmalian keskessä elää! Häviöön tuomittu rotu, suku, joka ei kasvata kansan valioita. Mullan kautta aina rodun terveen veren tie!

Miksi muinaiset luostarit syntyivät korprien keskeen? Miksi Tolstoi palvoi maata ja pyhitti ruumiin työtä?

Jos olisimme okkultisteja, mitä törkyä vielä tarjoisikaan kaupunkia kaartava aura, mitä sekasortoisia värähtelyjä, mitä likaisia liikuntoloja? Onko siis ihme, jos hengen hienoisissa ilmapiireissä työskentelijät etsivät erämaiden inspiroivaa ilmaa!

Tässä nousee kysymys: Onko oikein vetäytyä joukkojen epäterveiltä tasoilta luonnon terveeseen yksinäisyyteen? Eikö se olisi eristäytyneisyyden itsekkyyttä?

Vastakysymys: Eikö sitten olisi oikein poistaa varsinkin suurten hengenmiesten tieltä kaikki mahdolliset esteet, jotka heikentävät heidän työtään? Eikö olisi oikein toivoa esimerkiksi lapsille, herkkäruumiisille lapsille, niitä maita, joissa luovat voimat ovat lähempänä? Sillä eikö lapsille paras ole ainoa hyvä?

Siksi — eikö meidän edessämme ole henkisesti ja ruumiillisesti uuden rodun synnyttämistehäviä! Ja eikö meidän keskellämme ole nouseva uusi kulttuuri, jonka perustana on uusi elämänyymmärrys: Seuratkaa Mestarien käskyjä, niin tulette tuntemaan totuuden ja totuus on tekevä teidät vapaiksi. Vain vapaat voivat rakentaa onnellisempaa maailmaa nykyisen nääntyvän sijaan. Vain vapaat luovat terveitä elämänavaroja ja synnyttävät paremman ihmiskunnan.

Kelpaisiko Suomi näiden hengenvapaiden edellakulkija-maaksi? Ken tietää. Keskellämme on ainakin se, joka tätä vapautta meille viittoo? Jaksammeko seurata sitä uskollisesti? Jaksammeko aineessa auttaa häntä? Jaksammeko pystyttää pystyyn ne suojat ja viljellä ne maat, joissa ja joiden keskellä hänelle ja hänen auttajilleen käy helpommaksi jatkaa työtä, sitä työtä kirjainkustantamisen, levittämisen, lehden toimittamisen, kirjeenvaihdon ja monen, monen muun puuhan parissa, joka jo on paisua ylivoimaiseksi, ellei apua lähde, — niin suuri on jättäjästyötaakka hänen hartioillansa? Viimeksi mainitun tahtoisin syvästä ja velvoittavana laskea kaikkien R-R-ystävien sydämelle.

Ja lopuksi ainemaalman tärkein kysymys: mistä rahat? Me rakastamme rahat esille, kun asia on selvä. Siksi ennen kaikkea muuta asia on tehtävä tiettäväksi yltäpäri maata, jotta koko Ruusu-Risti seisoi sen takana ja auttaisi sen toteuttamisessa. Silloin ei kestäne kovinkaan kauan, ennenkuin syntyy se keskus,

jonka johtajamme nuoruudennäyissään näki aineellistuneena: Elämänopisto suuren luonnon keskellä. Ja sinne virtaamassa väkeä läheltä ja kaukaa, Suomesta ja etäisistäkin maista. A. R.

Laiskuuden ja ahkeruuden oikea käyttö. Olin pieni poika. Vuodet vierähtelivät. Ne olivat pitkiä. Mutta niiden vaihtuessa oli juhlallinen hetki: jouluku. Jouluku astui ovesta sisälle jo aattona, tasan klo 12. Siihen mennessä oli kaikki arkinen touhu lopetettu. Me odotimme. Tiesimme, että klo 12 ovi aukenee ja jouluku astuu huoneeseen. Ja niin tapahtui. Se astui sisälle suurena olkikupona. Ja levittäytyi lattialle. Ihmeellinen tunnelma valtasi kaiken. Huone ei enää ollut arkinen majo.

Tuli jouluku. Isäni määräyksestä lamppu paloi kaiken yönä. Ihmiset nukahdivat. Minäpä en noin vaan kyennyt nukkumaan Nousin. Avasin suuren satukirjan, jota nimettiin Luomisen kirjaksi. Se oli kuvitettu. Ihmeelliset patriarkat astuivat näyttämölle. Niinpä m.m. Jaakob poikineen siirtyi Egyptiin. Joosefista oli tullut suuri herra. Oikea satuprinssi.

Jouluku meni. Uutenavuonna yritettiin toistaa joulun seremoniat. Tunnelma oli kuitenkin toinen. Arkisempi. Meni loppiaisenkin. Ja kiivanuuttikin. Tuli kuiva arki. Mieli ja tunnelma painui. Toivoa piti yllä muisto siitä, että jouluku oli ollut ja toinen oli tulossa. Toivo kannusti työhön. Löysin työn ilon. Kuljimme kuin keppuvalia nuoralla, joka kummastakin päästään oli kiinnitetty joulun juhlaokemukseen.

Vuodet vierivät. Kasvoin muiden mukana vuodesta vuoteen. Laahustaen. Valoa puuttui. Tietoa puuttui. Oli kuin kellumista haaksirikkoutuneen laivan kappaleella, jossa ainoana tehtävänä on pysytellä pinnalla. Mitä varten. Toivossa, jos näköpiiriin ilmestylsi laiva tai saari tai mantere. Ulapalla kellumisessa itsessään ei ole tarkoitusta. Tarkoitus on toivossa.

Vihdoin viimein laiva saapui. Sen nimi oli „Ruusu-Risti.“ Se vei minut maihin. Jouluku olkikupo astui jälleen huoneeseen. Lamppukin paloi. Tunnelmakin palautui. Elämällä oli tarkoituksensa. Muikin kuin vain pinnalla kelluminen. Aavistelin sentähden, että ellen kykene tarkoitusta toteuttamaan, niin ennemmin tai myöhemmin elämä muuttuu yksitoikkoisuudeksi. Ja kuitenkin: eivätkö kaikki päivät voisi olla valon päiviä?

Valo vastasi: oikein aavistat. Kaikki päivät voisivat olla valon päiviä. On vaan päästävä pysyvään valoon. On päästävä pysyvään hyvántahtoisuuteen, ystävällisyyteen, rakkauteen. On tehtävä työtä valon puolesta. Ihmiset on saatava tulemaan valon lapsiksi. „Tehkää ihmiset minun opetuslapsikseni, opettaen heille kaikkea, mitä olen käskenyt“, sanoi Kristus, valon Herra.

Näin oli asia. Halusin tarttua valoon. Halusin tehdä työtä. Ei niinkuin minä tai maailma tahtoo, vaan niinkuin Valo käskää.

Tällöin opin tuntemaan pari seikkaa: laiskuuden ja ahkeruuden. Ne tulivat koetukselle uudella tavalla. Niinpä vanhan lauseen: „laiskuus on hyvä lahja, kun sitä osaa oikein käyttää“, saattaa ymmärtää kahdella tavalla. Vanha käsitys arvelee, että kun ihminen ei tee työtä, vaan elää kuin loiskasvi, toisten työn tuloksilla, silloin hän muka osaa käyttää laiskuutta oikein. Todellisuudessa hän on vain laiska. Korkeintaan hän on ovela, käyttää laiskuutta väärin. Käyttäessään laiskuutta oikein, ei ihminen voi olla laiska. Pikemminkin päinvastoin. Sillä hänen luonteessaan on voimakas vaati-

mus siihen suuntaan, että hänen on taloudellisesti seisottava omilla jaloillaan. Hän onkin ahkeruuden, sanokaamme umpimähkäisen ahkeruuden viisastuttama. Hän alkaa ymmärtää, ettei ahkeruus ja työ sellaisenaan muuta elämää pysyväiseksi valoksi. Täytyy tietää mitä tekee. Täytyy tietää, ettei työskentele valoa vastaan, vaan sen mukana. Yhdeltä puolen: täytyy osata käyttää laiskuutta oikein. Oikein käyttää ihminen laiskuutta silloin, kun hän kieltäytyy ahertelemasta aistinten ilotantereilla; kieitäytyy ahneudesta, kateudesta, koston- ja vallanhimosta; kieltäytyy katkeroitumasta, suuttumasta, riitelemästä ja raatelemasta. Laiskuuden oikeaan käyttöön kuuluu edelleen, ettemme antaudu sotaan, aseitten harjoitukseen ja käyttöön. Sillä joulusanoma sisältää: „rauha maassa“. Laiskuuden oikea käyttö vapauttaa edelleen väkivaltaa hyväksyvistä seuroista, kirkoista, yhdistyksistä ja järjestöistä.

Entä ahkeruuden oikea käyttäminen? Ahkeruutta käytämme oikein täyttyessämme oikeat velvollisuutemme, niin että työemme on sopusoinnussa rakkauden hengen kanssa, Mestarin opetuksen kanssa.

Oppiessamme tämän ihmeellisen taidon, jääpi meille aikaa. Ja mihin käyttäisimme ylijäämän ajan? On tilaisuus tarjota ylimääräiset harrastuksemme joko yhteistyöhön valon ruhtinaan kanssa, tai yhteistyöhön maailman seurojen, seurustelujen ja harrastelujen kanssa.

Kun valitsemme toimialaa vapaalle harrastuksellemme, pitäkäämme kiinni valon ruhtinaan, Kristuksen, käsistä. Silloin huomaamme, että Ruusu-Risti on poikkeuksellinen, että sen johtava opetus on Kristuksen oppi, se oppi, jonka huomioonottaminen on pysyväsien valon ehto. Niinpä olenkin vuosien vieressä muodostunut yhä kiinnostuneemmaksi Ruusu-Ristin lukijaksi ja asiamieheksi. Ruusu-Ristin ilmestymistä olen odottanut kuin lapsena joulua. Väliajat sulattelen edellistä ja odottelen seuraavaa numeroa.

Sentähden, niinkuin teemme työtä tavallisen joulun puolesta, jaamme lahjoja ja hyvän tahdon toivotuksia, samoin olen vuosien kuluessa oppinut tekemään työtä Ruusu-Ristin puolesta. Yksi tilaaja lisää. Kaksi tilaajaa. Kolme. Monta. Paljon. Pysyväsien joulun tunnelmaa saan kokea työn ilona silloin, kun työskentelen yhteistyössä Mestarin johdolla. Se työ on samalla opettanut ymmärtämään, kuinka laiskuutta ja ahkeruutta on oikein käytettävä.

Ruusu-Ristin asiamies.

Aino Ristonmaa.

Lehtemme oli jo puoleksi painettuna, kun saapui Turusta tieto, että Aino Ristonmaa oli siirtynyt kuoleman maille. Viesti ei tullut odottamattomana, sillä kesästä lähtien riudutti ankara tauti hänen ruumistaan. Ja kuitenkin se tuli äkkiä ja voimakkaana kuin salaman isku, sillä harvinaisella itsehillinnällä Aino Ristonmaa sekä puheessaan että kirjeissään salasi sisäiset tuskansa, vaikkei salannutkaan sitä, että odotti kuolemaa. Kuinka rauhallisena hän Jyväskylän kesäkursseilla aina istui paikallaan, vastaten joka päivä huolestuneeseen kysymykseeni iloisesti hymyillen: „kiitos, voin oikein hyvin“.

Ja nyt hän lähti. Kaipauksemme on suuri koko Ruusu-Ristissä.

Kuka ei muistaisi Aino Ristonmaata, tuota suorasekkäistä, vähitellen harmaantuvaa äidillistä olentoa, joka kaikissa vuosikokouksissa lausui kauniit, rakkautta ja väsymätöntä uskoa uhkuvat terveisensä Turusta? Kuka ei muistaisi häntä, joka uskollisesti oli mukana kaikissa kesäkursseissa alusta lähtien? Kuka ei muistaisi hänen horjumatonta luottamustaan teosofiaan, Ruusu-Ristiin ja R.R:n Johtajaan?

Erällä kesäkursseilla Jyväskylässä Aino Ristonmaa kertoi: „Neljännen vuosisata on kohta kulunut siitä, kun ensi kerran kuulin puhuttavan teosofiasta. Olin joutunut Turussa eräaseen P.E:n esitelmään. Se oli elämäni ihmeellisin hetki. Olin sanomattomasti hämmästynyt, että tällaisia ajatuksia oli maailmassa olemassa ja että Suomessa oli ihminen, joka niitä toisille tahtoi opettaa. Sinä hetkenä päätin, että syvenntyisin teosofian tutkimiseen ja etten laiminlöisi ainoatakaan tilaisuutta, jolloin minulle olisi mahdollista kuunnella tuon opettajan sanoja.“

Aino Ristonmaa oli päätökselleen uskollinen. Hän oli mukana, kun ensimmäinen Teosofisen Seuran looshi perustettiin Turkuun, hän tutki kaikki kirjat ja levitti sanomaa ympäristöönsä, hän saapui Helsinkiin y.m. jokaiseen vuosikokoukseen. Hän oli mukana, kun Ruusu-Risti perustettiin, hän oli ensimmäisiä yhteisvapaamurareita. Eikä hänen uskonsa minuun koskaan horjunut. Harvassa on semmoisia ystäviä.

Oma kaipuuni on sanomaton, sillä toveri ja työntekijä semmoinen kuin Aino Ristonmaa on korvaamaton. Vaikken tavannut häntä kuin pari kolme kertaa vuodessa, sain aina uutta voimaa hänen uskostaan. Ja kun häneltä kirjeen sain, oli minulla juhlahetki.

Mutta kaipuuni ei ole surua, sillä tiedänhän, että Aino Ristonmaa elää ja kohta ryhtyy uutteraan, siunattuun työhön. Hän on onnellinen. Hän on jo valoisammassa maailmassa. Hän saa jo polvistua näkyväisen Mestarin eteen. Kaihoni koskee enemmän meitä, jotka vielä jäämme tänne taistojen ja tuskien maahan. Kuinka velvoittavaa on meille, kun parhaimmat joukostamme poistuvat . . .

Turusta kirjoitettiin minulle 13 p:nä: „Aino Ristonmaa ei ole enää keskeillä. Hiljaa ja rauhallisesti hän nukkui pois tänä aamuna kellon ollessa 5 min. vaille yhdeksän. Tätä vapautuksen hetkeä hän oli jo itse kauan odottanut, vaikka me hänen ystävänsä emme arvanneet sen näinkään pian tulevan. Sunnuntai-aamuna hän puheli vielä hiljaa ja pyysi kaikille ystäville toimittamaan tervehdyksen. Kun pari kyyneltä vierähti hänen poskelleen. sanoi hän: „se on vain heikkoutta, ei minulla ole itkun syytä, minun on niin hyvä olla“. Viimeisinä päivinä ei hän puhunut paljoa. Johtajan kirjeen luettuaan jäi vaieten miettimään. Ja nyt hän liikkuu sitten „ihananmassa ruumiissaan“, kuten hänellä oli tapana sanoa . . . Turun pieni Ruusu-Risti tuntee itsensä orvoksi. Näyttää kuitenkin siltä, että saamme jatkaa työtä tässä samassa huoneustossa, kuten myös Aino itsekin toivoi. Varmaan hänen hyvä henkensä iloitsee siitä, jos iloisin mielin jatkamme aloitettua työtä. M S.“

Aino Ristonmaa oli syntynyt Jyväskylän maaseurakunnassa marraskuun 10 p:nä 1874. Käytyään sikäläisen tyttökoulun ja Helsingin jatko-opiston hän valmistautui saksankielen opettajaksi. Sellaisena hän toimi pari vuotta Joensuun tyttökoulussa. Tämän jälkeen hän Jyväskylän seminaarissa suoritti kansakoulunopettajan tutkinnon. Vuodesta 1898 hän Turussa toimi kansakoulunopettajana, pysyen toimessaan siis lähes 34 vuotta.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: joulukuun 13 p:nä *Tien Kristuksen luo*, 20 p:nä *Adam ja Eva*, 26 p:nä *Ensimmäinen ja toinen Adam*, 27 p:nä *Jeesus Kristus*, tammikuun 1 p:nä *Jeesus Kristuksen elämä*, 3 p:nä *Uutta vuotta alkaessa*, 10 p:nä *Ihmisen ruumiit* ja 17 p:nä *Ihmiskunnan memeiisyys ja tulevaisuus*.

Helsingin Ruusu-Risti piti jäsenkokouksen tammikuun 10 p:nä. Keskusteltiin viimeisen kerran tällä erää päämajakysymyksestä. Helvi Leiviskä ja Väinö Lahti soittivat pianoa, Annikki Uimonen lauloi ja R.-R:n johtaja vastasi kysymyksiin.

Ruusu-Ristin vuosikokous pidetään tänäkin vuonna pääsiäisenä maaliskuun 25—28 p:nä.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon. Koska vuosikokous on maaliskuussa ja silloin kannetaan vuosikokouksen aikana maksettava jäsenmaksu, siirretään Hallituksen päätöksestä toinen maaliskuun aikana maksettava erä toukokuuhun. Muuten vuosikokoukseen saapuvat maaseutulaiset edustajat voisivat laskiessaan vuosimaksun uhriarkkuun samalla laskea siihen nimiluettelon niistä jäsenistä, jotka uhriin osaa ottavat. Määrää tietysti ei tarvitse mainita.

Jyväskylän Ruusu-Rististä kirjoitetaan: Uusi vuosi on aloitettu hyvillä toiveilla. Saimme toimeen pienen matinean joulupäivänä, kiitos siitä veli Pohjanniemelle. Kevätpuolella pidämme toisen matinean ja Kalevalan päivänä erikoisen tilaisuuden yleisölle. Sunnuntaiesitelmät lukee edelleen J. Pohjannies. A. S.

Nimimerkki E., uudistaessaan joulukuussa Ruusu-Risti-tilauksiaan, kirjoitti seuraavat tervehdyssanat lehdelle: Tuo valo tullessasi, Syytä jouluna sydämet Itsen ylösnousemukseen, Elon harhat Hengen valtaan!

Kesäkurssivalokuvia pyydetään ystävällisesti lähettämään vuodelta 1931 sekä jyväskyläläisten että muiden ottamia, osoitteella Annikki Reijonen, Opistola, Meritullink. 33, Helsinki. „Kesäkurssien kultainen kirja“ koetetaan saada vuosikokoukseksi kuntoon.

Huomautus. Luuloerhetysten välttämiseksi huomautan, että viimeaikoina Ruusu-Ristissä esiintynyt nimimerkki „H. K.“ ei ole allekirjoittajan, niinkuin se joskus aikaisemmin on ollut.

Kunnioittaen H. Keinänen.

Opiskeluryhmät voivat tilata kirjan *Gautama Buddha*, kirj. Antti J. Aho, kust. W. Söderström O.Y. (hintaa 50:—, sid. 60:—) Ruusu-Ristin Kustannusliikkeeltä, samoin kuin kaikki muut opiskeluun kuuluvat kirjat.

Löytyisikö Ruusu-Ristin lukijoissa ketään niin varakasta ja halukasta, joka tahtoisii auttaa nuorta, hammaslääkäriksi aikovaa naisylioppilasta, joko lainaamalla — vaikkapa pienemmänkin summan rahaa — tai tarjoamalla Helsingissä asuntoa lasten lukujen ohjaajana tai soiton opetusta vastaan, kevätlukukaudeksi 1932. Vast. pyyd. lähett. Ruusu-Ristin toimitukseen nimim. „Äiti“.

Aino Ristonmaan fyysillinen ruumis vihittiin viimeiseen lepoonsa tiistaina t.k. 19 p:nä Jyväskylän Ruusu-Risti-Tempelissä. Juhlallisen ylevä tilaisuus vaikutti voimakkaasti kaikkiin läsnäolijoihin ja muodostui aivan kuin todistukseksi siitä, että ihminen itse ei kuole, vaikka hänen ruumiinsa heittää henkensä.

Maria Jerrman, joka joulukuun 10 p:nä siirtyi rajan toiselle puo-

lelle, haudattiin Terijoella viikkoa myöhemmin. Sieltä kirjoittaa S. R. meille m.m.: „Maria J:n mainen elämä päiväajunnassaan oli etsimistä ja kolkuttamista, ja kun hänen ruumiinsa nyt on kätkeyty Terijoen santaan ja hänen sielunsa on kulkenut yli tuonen mustan joen, on hänen kolkutuksensa varmaan jo aikoja sitten kuulunu manalan porttien vartijoille, joten uskon hänen nyt pian pääsevän kuun kuutamosta valon valtakuntaan“.

Greta Aaltosen ruumiinsiunaus toimitettiin joulukuun 7 p:nä Jyväskylän hautausmaan kappelissa. Tilaisuudesta muodostui kaunis ja ylentävä muistojuhla, johon otti osaa harvinaisen lukuisa sukulais-, ystävä- ja tuttavapiiri. Ruusu Risti-veljien puolesta laskivat kukat rouva Tyyne Jussila ja vainajan veli säveltäjä J. Pohjanmies. Valkeaisen lumen ja kukkien alle jäi maatumaan Greta Aaltosen ruumis, mutta muisto hänestä elää puhtaana ja kauniina omaisten ja ystäväin keskuudessa, kirjoitetaan Jyväskylästä.

Annie Besant, Teosofisen Seuran presidentti, on ollut vaikeasti sairaana joitakuuta kuukausia, mutta on nyt paranemaan päin ja on jo ollut vähän liikkeelläkin. Itse hän sanoo odottavansa minä hetkenä tabansa ja kiittollisin mielin Mestarinsa kutsua kotiin.

Tämä Ruusu-Ristin tammikuun numero ilmestyy kuten ennenkin tavallista myöhemmin, jotta mahdollisimman monet tilaajat ovat ehtineet uudistaa tilauksensa.

Uuno Kailas: Uni ja kuolema. W.S.O.Y. Kuinka lähellä runoilija onkaan mystikkoo! Ne taivaat, joihin mystikko tietoisesti pääsee kohoutumaan, lähestyvät runoilijaa itsätiedottoman inspiration välityksellä. Näyt ja kokemukset ovat kummallakin samat. — Uuno Kailas on nuorista runoilijoistamme ehdottomasti lahjakkain. Hänen näkemyksensä ovat sangen mystillisiä. Hän liikkuu mielellään unen ja kuoleman ja kärsimysten radoilla Astraalimaailma on hänelle hyvin tuttu. — Mitä tulee Kailaksen ulkoiseen tyyliin, on se niin mutkatonta ja joustavaa ja samalla yksinkertaisen kaunista, että lukija siihen sekä unohtuu että sen unohtaa. Muoto ei hänelle ole koskaan pääasia; se on vain kuin kuulas verho kirkkaan ajatuksen kehänä. — Ruusuristiläisten olisi syytä tutustua tähän nuoren polven runomestariin. Hän on enemmän kuin muut juuri meidän runoilijamme. T. R.

Kärsimyksen arvoitus. — Miksi ihminen syntyy elämään, joka on täynnä kärsimystä? Tämän elämänarvoituksen ratkaiseminen oli itämaiden suuren viisaan Gautama Buddhan ajattelun pääpyrkimys. Hänen elämänsä nuorena ruhtinaana, hänen heräämisensä ajattelemaan ja hänen oppinsa, josta nyt sadat miljoonat ihmiset saavat sielullensa ravintoa, on maisteri Antti J. Aho esittänyt teoksessaan „Gautama Buddha ihmisenä ja opettajana“. Kirjoittaja, joka on vuosikautia tutkinut Buddhan elämää ja oppia, antaa kirjassaan havainnollisen kuvan tästä miehestä, jonka vaiheet ovat kiintoisat jokaiselle nykyaikaiselle totuudenetsijälle.

Canterburyn arkkipiispa piti jouluk. 15 p. suuressa St. Paulin tuomiokirkossa Lontoossa aseistariisumissaarnan, jossa hän m.m. lausui: „Sivistynyt maailma on nyt tullut käännekohtaan historiassaan. Aseistariisumiskonferenssi on tärkein kokous, mikä on pidetty maailmansodan rauhanneuvottelujen jälkeen“. Hän puhui vielä laivastokonferenssista ja lausui mielipiteenään, että siellä tehdystä merivärustuksista koskevista rajoituksista huolimatta yleinen varustustaso on nyt korkeampi kuin koskaan ennen. Aseeriisuntakonferenssin epäonnistuminen olisi kauhea asia.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäniike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

myy edullisesti kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Vironkatu 10 D 28.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoterisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	37
Yksinäiset vaeltajat	39
Valittujen luku	40
Ei suotta meissä maa ja taivas yhdy	44
Kirje opetuslapsitoverille.....	44
Enne	51
Pyrkijän päiväkirja.....	52
Mitä muualla tiedetään.....	53
Iltapuhteella.....	56
Uusia kirjoja.....	57
Meksikon Rosenkreuziläinen	58
Vapaa sana	64
Ruus-Ristin XII vuosikokous	68
Tien varrelta	68

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Helsinki, Meritullink. 33
(Ruusu-Risti)

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksännentoista vuosi-
sadan sfinksin elämästä.

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruusu-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Mussolinia on moitittu siitä, että hän hävitti italialaisen vapaamuurariuden sulkemalla maan kaikki looshit ja kieltämällä kokonaan vapaamuurarein toiminnan. Ne jotka vain tuntevat vapaamuurariuden jalot periaatteet ja henkevän sisällön, ovat tästä pahoillaan, sillä heidän silmissään Italian diktaattori on menetellyt sokean ja pelkurimaisen tyrannin tavoin. Mutta jos on totta, mitä yhä useammat kirjoittajat väittävät, nim. että italialaiset ja yleensä romaanilaiset vapaamuurarit ovat salaisena järjestönä sekaantuneet politiikkaan, silloin ymmärrämme — vaikka emme hyväksyisikään — Mussolinin toimenpiteet.

Aikamme omatunto — ja samalla valtiollinen turvallisuus — vaatii, että kaikki poliittinen toiminta on rehellistä, avonaista ja julkista. Salaiset vehkeilyt kuuluvat menneisyyteen. Jos siis järjestö, jonka toiminta tapahtuu salassa, rupeaa politikoimaan, on sen menettely leimattava vehkeilyksi, jota valistunut valtioviisaus ei saata hyväksyä. Äskettäin ilmestyi ranskalainen kirja, jonka tekijä oltuaan Ranskan Grand Orientin jäsen luopui koko vapaamuurariudesta, kun huomasi sen vain jonkunlaiseksi poliittiseksi puolueeksi.

Mutta vapaamuurari, joka alentuu valtiolliseen vehkeilyyn, ei olekaan enää vapaamuurari, vaan vapaamuurariuden pettjä.

Sillä mikä on vapaamuurarius? Se on, kuten jokainen vapaamuurari saa oppia, moraalinen kasvatusjärjestelmä, joka käyttää avukseen symbooleja, allegorioja ja seremonioja.

Se on ennen kaikkea itsekasvatusta, sillä henkisesti täysikäiset ihmiset eivät käy koulua samalla tavalla kuin lapset. He opettavat itseään enemmän kuin heitä opetaan.

Ja koska vapaamuurarius on moraalista itsekasvatusta, on se salaista. Sillä ken tahtoo huutaa maailmalle: minä koetan kasvattaa itsestäni paremman ihmisen? Se olisi jo kaiken hyvän pettämistä. Jeesuskin sanoi: jos paastoat, älä näytä maailmalle surullista naamaa, vaan voitele kasvosi, että olisit iloisen ja kylläisen näköinen.

*

Äskeisillä kirkkopäivillä kirkkoherra Jokipii piti alustuksen russelilaisuudesta, spiritismistä ja teosofista ja kehotti kirkkoa ripeämpään toimintaan, jotta harhautuneetkin sielut voitettaisiin takaisin kirkon helmaan. Hän lopetti seuraavin sanoin: „Nuo liikkeet eivät ole vain harhautunutta jumalaetsintää, vaan ne ovat sairasta jumalaetsintää. Materialismi, epäusko, kuolettava ja ylpeä järkeily on tehnyt ihmisiä sairaiksi, ja heidän yrittäessään omin voimin parantua, on tuloksena tällaisia pyrkimyksiä. Kirkon ja kristittyjen tehtävä tässä sairaassa ajassa on parannusta itse tehden antaa todistusta elävällä tavalla elävästä Kristuksesta, joka on meidän kaikkien parantaja ja hyvä paimen.“

Viimeisen lauseen hyväksyn empimättä, sillä minunkin työni on pitkin vuosikymmeniä tähdännyt juuri siihen: antaa todistusta elävästä Kristuksesta. Mutta siinä työssä ei tarvitse kieltää järkeä eikä inhimillisen järjen totuuden etsintää. Päinvastoin. Kuulin kerran juutalaisen rabbiinin synagogassa sanovan: „kristityt väittävät, että järki on nakattava penkin alle ja kiellettävä, jotta ihminen voisi uskoa. Me juutalaiset sanomme, että Jumala on antanut ihmiselle järjen sitä varten, että hän sen avulla näkisi jumalallisen totuuden.“ Rabbiini puhui totta ja Luther oli tässä kohden väärässä.

En liioin hyväksy puhetta sairaudesta. Ei ole sairaloista etsiä totuutta. Päinvastoin. Totuuden etsiminen on terveen järjen tunnusmerkki. Mutta siinä kirkkoherra Jokipii on oikeassa, että kun ei kirkko näytä ihmisille tietä totuuden luo, joutuvat parhaimmatkin etsijät helposti harhaan.

Toinen kysymys on, kykeneekö kirkko näyttämään ihmisille tietä? Ja siihen kysymykseen on vain yksi vastaus: ainoastaan siinä määrin kuin kirkko ja sen edustajat seuraavat Kristusta jokapäiväisessä aja-

tuksessa, puheessa ja elämässä, — ainoastaan siinä määrin kirkko kykenee näyttämään tietä.

Sitä muuten koko sydämeistäni toivoisin. Siihenkin työni tähtää.

*

Ruusu-Ristimme kahdestoista vuosikokous on pääsiäisenä. Siinä tulee m.m. esitettäväksi kustannustoimintamme työsuunnitelma ja millä tavalla ruusuristiläiset y.m. asianharrastajat voivat sitä taloudellisesti tukea. Uskon, että esitys tulee saamaan osakseen kaikkien myötätunnon ja kannatuksen, sillä se on monipuolisen harkinnan ja pitkän kokemuksen tulos.

Yksinäiset vaeltajat.

*Heitä on paljon, yksinäisiä vaeltajia
kulkemassa tietä, joka on viittoja vailla.*

*Erheet sydämissä, kaipaus sielussa,
huulilla outo ääni: minne, miksi.*

*Kerjäläisiä ihmisten ovilla, laskevien
äänien, katseiden, tekojen kaaoksessa
Suojattomia, lapsisieluja, vieraita
ihmisille ja itselleen —*

*Rakastan heitä, sillä he ovat kulkeneet
elämän tyhjyyden läpi, niinkuin se olisi temppeli.
Rajaton kaipuu, siivitetty ikävä on luonut
rytmän heidän yksinäisiin askeleihinsa.*

*Heidän teitensä on paljon ja ne risteilevät
joukkojen keskellä niinkuin jäljet erämaassa.
Sydämistä nousee uljas, äänetön laulu:
cteenpäin! Jossain on selkeä taivas.*

*He yhtyvät kerran, nostavat kukkulalle
unelmainsa viirin. Silmistä on kadonnut nälkä,
kaipaus on löytänyt kohteensa
ja ikävä on loppuun kulutettu.*

*Ikinuoria he ovat. Yhdessä
ja kuitenkin yksin, niinkuin puutarhan kukat.
Täydellisyys on tehnyt heidät kuolemattomiksi
ja antanut säteen ikuisesta kirkkaudestaan.*

L. J.

Valittujen luku.

I.

Älyllinen ratkaisu.

Kristuksen valtakunnan tulemisesta ovat kirkot luoneet teorian, joka perustuu väärinkäsitykseen. Emme siihen puutu. Emme kiivaile teorioista tai uskonkappaleista, vaan etsimme totuutta, syvennymme tosiasioihin. Asetumme kerta kaikkiaan sille kannalle, jolle viisaus on asettu-
nut. Ihmiskunnan elämä maapallolla on vähitellen muut-
tuva totuuden elämäksi, rakkauden valtakunnaksi.

Sanoimme „vähitellen“. Se on totta. Jeesuskin puhuu hapatuksesta, joka vähitellen hapattaa. Yhtä luon-
nollista kuitenkin on, että kehityksessä tapahtuu ratkaise-
via käännekohtia. Ratkaisuja on pienempiä ja suurempia. Tämä sentähden, että ihmiskunnan kokonaisuuden sisällä on pienempiä ja pienempiä kokonaisuuksia. On kokonai-
sia kulttuurikuntia, esim. itämainen ja länsimainen kult-
tuuri. Samoin on kansallisuuksia ja kansoja, valtioita ja
liittovaltakuntia. Ja yksityiset ihmiset. Kaikessa tapahtuu
hapatusta ja ratkaisuja. Yhteinen kokonaistulos vaikuttaa
vähitellen koko maapalloon ja ihmiskuntaan. Tapahtuu
ratkaisuja maapallon kokonaiselämässä. Kiinnitämme hu-
miotamme kahteen koko ihmiskuntaamme koskevaan rat-
kaisuun. Ensimmäinen ratkaiseva käännekohta oli se, kun
maailmankaikkeuden täydellisyys-ihminen, kosmillinen Kris-

tus, ensikerran pääsi esille yhdessä ihmisessä. Se tapahtui Jeesus Kristuksessa. Voitaisiin sanoa, että tämä tapaus kruunasi siihenastiset maapallomme ponnistukset. Oli tehty työtä miljoonia ja miljoonia vuosia. Ja vihdoin viimein yksi ihminen saavutti täydellisyyden.

Tärkeätä on kuitenkin huomata, että samalla maapalloon kokonaisuudessaan tuli uutta sisältöä. Tämä uusi vaikutti kahdessa asteessa. Maapallon korkeammassa, pitäneekö sanoa näkymättömässä hallinnossa tämä uusi elämä otti käsiinsä ratkaisevan määräysvallan. Siltä paikalta n.s. tämän maailman päämies tuli tuomituksi. Toisessa asteessa tämä uusi elämä tuli hapatukseksi koko maapalloon ja ihmiskuntaan.

Tämä siis oli ensimmäinen ratkaiseva kohta maapallomme kehityksessä. Tästä ratkaisusta lähtevä vaikutus tekee puolestaan työtä hapatuksen tavalla, valmistuen siten mahdollisuutta toista ratkaisua varten.

Mikä on tuo hapatus? Ja mikä on toinen ratkaiseva kohta?

Hapatus näkyy siinä, että yksityiset ihmiset siellä ja täällä vastaanottavat Kristuksen. Tällöin ei tietenkään ole kyseessä sellainen vastaanottaminen, jota kirkot tarjoavat. Seliäinen ei riitä. Kysymyksessä on Kristuksen opin ymmärtäminen, hänen käytännöllisen siveysoppinsa vastaanottaminen. Juuri tämä Kristuksen opin vastaanottaminen on sitä hapatusta, mikä Kristuksen jälkeen tapahtuu.

Mikäli tämä hapatus tapahtuu, lisääntyy n.s. valittujen luku. Sillä Jeesus puhuu valituista, sanoen m.m.: „valittujen tähden se aika lyhennetään“. Kaikki ihmiset ovat tavallaan kutsutut, mutta valittuja on vähän. Vähän on ollut niitä ihmisiä, jotka ovat omaksuneet Jeesuksen käskyt elämänsä ihanteiksi.

Kuitenkin valittujen luku lisääntyy. Siten lähestytään toista ratkaisevaa kohtaa. Ja mikä se on? Se on merkittävä ja ihmeellinen tapaus. Sillä se on sitä, että Kristus ottaa johdon ja vallan käsiinsä myöskin tässä fyysisen tason elämässä. Hän ottaa sen pyhien enkeleittensä kanssa. Kutka tällöin ovat pyhät enkelit? Ne ovat juuri nuo valitut, ne ihmiset, jotka ovat edellämainitulla tavalla vastaanottaneet Kristuksen. He ovat enkelit. Ja missä on Ihmisen poika, missä on Kristus? Hän on korkein heistä. Noista valituista, enkeleistä. Hän on se, joka on vastaanottanut ei vain sen Pyhän Hengen, jonka Kristus lähettää,

vaan itse kosmillisen Kristuksen. Hän on varsinainen Jumalan Poika. Toiset ovat enkeleitä. Eri asteisia. Tavallisista enkeleistä aina pääenkeleihin, s.o. eri asteisista Kristukseen vihityistä aina korkeihin Mestareihin asti.

Milloinkä tämä toinen ratkaisu tapahtuu. On sanottu: ajan ja hetken tietää vain Isä. Voitaisiin sanoa: kun aika on täyttynyt. Ja milloinkä aika on täyttynyt? Tähän voidaan vastata: kun valittujen luku on täyttynyt. Kun on riittävän paljon niitä ihmisiä, jotka ovat vihkiytyneet Kristukseen.

Katsokaamme valittujen lisääntymistä. Mikä on se voitto, joka heidän on ratkaisevasti saavutettava ihanteessaan, älyllisessä elämässään? Mikä on se älyllinen voitto, jossa valon enkeli ihmisessä voittaa pimeyden enkelin?

Täytyy tapahtua yksilön taivaassa se, mikä Kristuksen ensimmäisen tulemisen yhteydessä tapahtui maapallomme taivaassa. Mikael enkeleineen voitti, jolloin Lohikäärme enkeleineen heitettiin taivaasta, maapallon korkeammasta hallinnosta, alas maan päälle.

Mutta tämä, mikä tapahtui maapallon hallinnossa, täytyy tapahtua myös jokaisessa ihmisessä. Näinollen kysymme: miten ihmisyksilössä näyttäytyy korkea pimeyden enkeli, Lohikäärme? Ja miten korkea valon enkeli?

On ymmärrettävää, että ihmisessä voivat tulla esille eriasteiset enkelit, pahat ja hyvät. Lohikäärme ei suinkaan ole sellainen enkeli, joka meitä houkuttelisi vain eläimelliseen aistillisuuteen, eikä edes materialismiin sellaiseenaan. Sitä tekevät alemmat pimeyden enkelit. Korkein pimeyden enkeli, Lohikäärme, ilmenee ihmisessä silloin, kun hän loisteliaan älykkäästi, oppineesti ja uskonnollisen hurskaasti selittää, että Kristuksen käskyt, vuorisaarnan siveysoppi, on sopimaton käytännölliseen elämään. On joko vanhanaikainen, tai voidaan ottaa huomioon ja käytäntöön vasta epämääräisessä tulevaisuudessa, toisenlaisissa olosuhteissa.

Näin opettaessaan ja toimiessaan Lohikäärme ihmisessä taistelee Mikaelia vastaan.

Ihmisessä esiintyy myös eriasteisia valon enkeleitä. Mutta pääenkeli Mikael pääsee esille silloin, kun ihminen kaikella älykkyydellään, oppineisuudellaan ja nerokkuudellaan asettuu puolustamaan Kristuksen oppia, sellaista maailmankatsomusta, joka pohjautuu nimenomaan Vuorisaarnan siveysoppiin. Sitä tehden on Mikael siinä ihmi-

sessä noussut voittamaan Lohikäärmettä. Ja Lohikäärme puolestaan ei suinkaan noin vaan hellitä. Se pitää puoliaan. Se saa ihmisen epäilemään ja ajattelemaan: „ei ole Kristuksen opin aika vielä tullut!“ Mikael sensijaan sanoo: „aika on tullut“. Kummanko ihminen valitsee? Jos hän valitsee Mikaelin neuvon, silloin Mikael enkeleineen nousee hänen taivaassaan. Taivas tässä on ihmisen älyllinen, hallitseva päivätajunta. Tästä päivätajunnan älyllisestä taivaasta Lohikäärme tulee heitetyksi alas vain siten, että Mikael nousee, että ihminen kaikella älynsä nerokuudella omaksuu ja asettuu Kristuksen siveysopin puolustajaksi.

Ensimmäinen ratkaiseva kamppailu ja voitto tapahtuu näinollen ajatuksen toiminnassa. Sentähden Jeesuskin sanoo: „muuttakaa mielenne“. Älkää ajattelussanne epäilkö Kristuksen oppia, vaan omaksukaa se, ja asettukaa sen puolustajiksi.

Tämän sanottuamme voimme entistä paremmin ymmärtää, keitä nuo valitut ovat tai miksi heitä sanotaan valituiksi. Sillä hekin puolestaan ovat valinneet. Ovat valinneet Kristuksen opetuksineen. Ovat hyljänneet Lohikäärmeen siveysopin ja omaksuneet Kristuksen opin.

Vaikka Lohikäärme näin on tullut heitetyksi alas maapallon korkeammasta hallinnosta ja muutamien valittujen päivätajunnasta, niin siitä huolimatta Lohikäärme edelleenkin hallitsee maan päällä. Mutta täältäkin se tulee heitetäväksi pois. Kristus on saava vallan myöskin maan päällä. Ja siihen on ensimmäinen edellytys, että valittujen luku täytyy. Toisin sanoen, täytyy olla riittävä määrä niitä ihmisiä, jotka Mikaelin tavalla ovat hyljänneet Lohikäärmeen eli Antikristuksen siveysopin, ja ovat sensijaan koko sielunsa voimalla ja ajatuksensa valolla asettuneet Kristuksen siveysoppia puolustamaan.

Kuitenkin, ennenkuin Kristus saa vallan maan päällä, täytyy tapahtua vielä muitakin. Sillä tämä maailma ei ole ainoastaan ajattelun maailma, vaan se on myös käytännön, tekojen ja karman maailma. Kristus täytyy näinollen tulla myös käytännön, tekojen ja karman Herraksi fyysillisellä tasolla. Siitä asiasta puhumme seuraavalla kerralla.

J. R. H.

Ei suotta meissä maa ja taivas yhdy.

*Elämän pieni, karu löytöretki —
iäiseen jälleen palajava hetki —*

*luo iloiten sä henkes korkuiseksi,
tee pyrkimyksilläsi ikuiseksi.*

*Kas, siemen, jonka painat kylmään multa
pyrkivi lämpöön, ylös päivän kultaan!*

*Niin myöskin luovan hengen elinvoima,
sitä ei surmaa pettymys, ei soima.*

*Ja pimeässäkin, kas, onhan meillä
sielumme lyhdynvalo opas teillä.*

*Ei suotta meissä maa ja taivas yhdy —
Laps Kaikkivallan, työhös uskoin ryhdy!*

Anni Kaste.

Kirje opetuslapsitoverille.

Uudestisyntyminen on todellisuutta. Kuten kaikki suuret totuudet, jotka on uskottu kypsymättömälle maailmalle, ovat tämänkin totuuden raastaneet lokaan ei vain uskottomat, vaan usein juuri sen omat kannattajat älyttömyydessään, niin että se on jäänyt ajatteliijoille silmätikuksi ja vapaa-ajatteliijoille pilkan asiaksi.

Vieläpä henkilöt, jotka eivät ole sitä kokeneet, mutta joilla on vissi kunnioitus sitä kohtaan, kuvittelevat uudestisyntymää erikoisen mystilliseksi ja käsittämättömäksi asiaksi, jossa Jumalan armolla, Jeesuksen laupeudella ja muilla teologisilla käsitteillä on tärkeä osuutensa ja joka tuossa tuokiassa muuttaa tavallisen ihmisen Jumalan lapseksi ja melkein täydelliseksi pyhimykseksi.

Syynä yllämainittuun on tietysti se, että ne ihmiset, jotka ovat puhuneet uudestisyntymästä, ovat kuuluneet johonkin kristillisen kirkon lahkoon; heidän arvostelukykynsä on ollut teologisten dogmien sumentama siinä määrin, etteivät ole kyenneet havaitsemaan tieteellisellä teräväkätseisuudella perustana olevaa psykologista ilmiötä, vaan heti ovat kompastuneet metafyyssillisiin selityksiin. Että kuitenkin on olemassa psykologinen ilmiö, jota voidaan nimittää henkiseksi uudestisyntymiseksi, siitä olen vakuutettu enkä toivo mitään niin hartaasti kuin, että tieteellinen psykologia ryhtyisi tutkimaan mainittua ilmiötä. Visiit edellytykset uskon kuitenkin olevan tutkijalle välttämättömiä, ennenkaikkea sen, että hän itse on kokenut samantapaisen elämyksen.

On tieteellinen totuus, ettei luonto tee syrjähyppyjä, vaan että kaikella tapahtuvalla on edelläkäypä syynsä, ja samaten nykyisin pidetään filosofisena totuutena, ettei ole noitakeinoja, joilla voitaisiin silmänräpäyksessä muuttaa syntinen ihminen täydellisyyden enkeliksi. Uudestisyntymällä en sentähden tarkoita mitään taianomaista, vaikkakin siinä on ilmiötä, jotka tietämättömälle tuntuvat käsittämättömiltä.

Paras tapa perehtyä itse asiaan on selventää ilmiötä esimerkin avulla. Kerron sinulle erään tapauksen elämästä. Se koskee miestä, joka etsi totuutta. Hän oli hyljännyt lapsenuskonsa, muuttunut vapaa-ajattelijaksi ja epäili lopuksi kaikkea. Hän ei kuitenkaan ollut pilkkaaja luonteeltaan. Hänellä oli harvinaisen syvällinen ja vakava luonne. Tiedän, että hän sydämessään kärsi sanomattomasti, kun ei löytänyt olemassaolon tarkoitusta. Odottamatta tuli hän eräänä päivänä luokseni ja lausui — tervehtimättä ja ilman esipuheita — rauhallisesti ja painokkaasti, vaikkakin ääni ilosta vapisi, seuraavat sanat, joita en milloinkaan unohda:

— Nyt olen löytänyt kauan etsimäni! Minä näen Jumalan. Näen, mikä on Hänen tahtonsa. Minun on rakastettava kaikkia Jumalan luomia olentoja veljinäni. On kuin voimakas valo loistaisi minussa. Miten rakastankaan elämää ja ihmisiä!

Katselin häntä suuresti yllätettynä ja hämmästyneenä. Ilmeisesti oli miehelle jotain tapahtunut. Hänen totiset silmänsä sädehtivät intoa, jota en saata muulla tavalla nimittää kuin majesteettiseksi — jotain niin ylevää ja käs-

kevää oli katseessa. En itsekään voinut olla tuntematta jotain sympaattisia väreitä sydämessäni.

— Se oli niin ihmeellistä, jatkoi hän. — Olin kampaillut uutterammin kuin ennen, paininut — sanoisin — Jumalan kanssa niinkuin Jakob Kaanaan tiellä. Sieluni pimeys oli mustempi kuin milloinkaan. Olin epätoivon rajoilla ja olisi ehkä saattanut tapahtua vieläkin kauheampaa, kun äkkiä kuulin äänen sisimmässäni sanovan aivan selvästi: „Minä rakastan sinua, poikani, miksi suret?“ Samassa tuntui kuin sumu olisi hälvennyt, voimakas valo virtasi sieluuni, ja minulle selveni silmänräpäyksessä totuus, jota niin kauan turhaan olin etsinyt . . . Sama valo loistaa yhä edelleen.

En voinut kieltää, etteikö ystäväni ollut hurmioituneessa mielialassa, mutta soin hänelle ilonsa niin mielelläni, enkä häirinnyt vastaväitteillä. Pari päivää kesti hänen ihmeellinen tilansa. Senjälkeen oli hän jälleen „normaali“. Hän oli kuitenkin sivuuttanut käännekohdan elämässään ja tästä uudestisyntymästään alkaen oli hän toinen ihminen kuin ennen. Kaikki hänen ajatuksensa ja energiansa oli suunnattu yhteen ainoaan päämäärään: olla ihmisille avuksi ja hyödyksi. Hän oli jo aikaisemmin ollut moraalinen ihminen, joten hänellä ei ollut minkäänlaisia huonoja tapoja voitettavanaan. Mutta hän oli saanut uutta voimaa elämänsä. Hänellä oli varma päämäärä, jota varten kannatti elää. Hän ei ollut koskaan enää masentunut eikä epäilyn pauloissa. Jos näin hänet j. skus alakuloisena, johtui tämä vain oman heikkouden havaitsemisesta. Ystävälläni oli luonne, joka tahtoi ottaa kaiken väkiryntäköllä — taivaanvaltakunnankin, ja sentähden saattoi hän joskus murehtia, kun ei voinut tehdä niin paljon hyvää kuin olisi halunnut. Mutta pikaisesti saavutti hän takaisin rohkeutensa ja antautui entistä suuremmalla ilolla työhönsä.

— Katsos, sanoi hän kerran minulle — luonnossa ei tapahdu minkäänlaisia äkkihyppyjä, mutta ihminen tahtoo tehdä sellaisia. Hän haluaa tuossa tuokiossa olla voiman ja hyvyyden jumala. Se on kuitenkin vain alemman luonnon kärsimättömyyttä. Ihmisen korkeampi minä tietää, että ainoa tie on tehdä kaikki minkä voi. Enempää ei vaadita . . .

Huomautin eräänä päivänä hänen heräämyksestään ja kysyin, mitä hän oikeastaan „näki“:

— Oliko se vanhurskas Jehovah istuen taivaanvalta-

kunnan valtaistuimella anteeksiantavan rakkautensa loistossa?

Tein kysymyksen leikkisässä äänilajissa, mutta ystäväni muuttui heti perin vakavaksi.

— Miten saatat puhua noin kevytmielisesti, vastasi hän.
— Jos joskus tapaat henkilön, joka näkee senlaatuaisia asioita, voit olla vakuutettu, että ne ovat hänen mielikuvituksensa aibeuttamia. Mitä tekemistä on sellaisilla näyillä todellisen henkisen elämän kanssa? Vai niin, sinä sanot, että lausuin sanan „näin“ . . . no, se sanontatapa toki lienee parhain. Oikeastaan on minun mahdotonta kuvailla mielentilaani. Katsoin silmästä silmään jotain korkeampaa, majesteettisempaa ja valtavampaa kuin me ihmiset. Tiesin, että se eli, rakasti, riemuitsi ja oli synnitön, pyhä ja täydellinen, mutta mitä se oli, sitä en voinut sanoa. Nimitin sitä Jumalaksi, mutta en nähnyt mitään fyysillisillä silmilläni — ja kuitenkin vaelsin kuin valom-ressä. Olen myöhemmin miettinyt, ettei nimi vaikuta asiaan. Mysteeri voi olla nimeltään Jumala tai Kristus tai Sielu tai Korkeampi Minä tai mikä hyvänsä: tämä on kaikki teologiaa, pääasia on kuitenkin käytännöllinen kokemus . . .

Sallitko minun tehdä kysymyksen?

— Minkä?

— Oliko tuo ihmeellinen hetki ainoa elämässäsi, vai . . . ?

— Se ei ollut ainoa, keskeytti hän minut, — mutta se oli ensimmäinen.

Muita selityksiä ei hän antanut.

Myöhemmin elämässäni olen havainnut, ettei hänen kokemuksensa ole ainutlaatuinen. Toisetkin ihmiset ovat saavuttaneet saman henkisen kirkastuksen eli uudestisyntymän, joka totisesti tekee ihmisen „uudeksi“, lapsäksi vaikutintensa puhtauteen nähden, vaikka ei suinkaan pyhimykseksi. Uutta hänessä on se iloinen itsekieltämys, jolle hän antautuu suurelle päämäärälleen, josta on tullut tietoiseksi. Jos hänellä on luonteen heikkouksia, on hänen kamppailtava niitä vastaan ja voitettava ne pitkällisessä kaksintaistelussa. Mutta hänen huomiokykynsä on terästynyt: hän havaitsee epätäydellisyytensä eikä saata koskaan — kieltämättä itseään — tuudittautua luulotellun pyhimyksen omavanhurskauteen.

Minun silmissäni uudestisyntymä on elämämme merkityksellisimpiä ilmiöitä ja selostan sinulle nyt pari teoriaa,

jotka mielestäni järkevästi valaisevat tätä henkistä uudesti-syntymää.

Korkein materialismi ei voi kieltää voiman olemassa-oloa maailmankaikkeudessa. Kuten materia yhtenäisenä kokonaisuutena — s.o. atoomina — voi eroittautua aineellisista ilmiöistä, saattaa voimakin erkaantua ilmennyksistään, voimista. Koko maailmankaikkeus tuhoutuisi viimeisen tuomiopäivän maailmanpaloon samalla hetkellä, jolloin elävä, yhdistävä tasapainon säilyttävä voima lakkaisi olemasta. Tämä voima on näkymätön, mittaamaton, punnitsematon, mutta ikuinen ja kaikkialla oleva. Se on pal. on vaikuttavampi ja välttämättömämpi kuin tuhannet valtavat aurinkosysteemit planeettoineen ja niiden asujaimineen. Jos vielä ajattelemme pitemmälle ja pidämme tätä voimaa — eli voimien summaa, kuten muutamat sitä nimittävät — älyn ja tietoisuuden ilmauksena, olemme kasvot kasvoissa sen todellisuuden kanssa, jota ihmiskunnan sydän on aina havitellut, jota ihmisen omatunto todistaa olevaksi ja johon ihminen hartaina hetkinään uskoo, sen todellisuuden, joka kätkeytyy aineellisten harhojen hunnun taakse ja jota ihmiskunta eri kielillä on sanonut yhteisellä nimellä Jumalaksi.

Mutta meidän ei tarvitse nyt ottaa tätä askelta. Voima jääköön voimaksi vain, määritelmää vaille, käsittämättömäksi. Erästä sen ominaisuutta ei kuitenkaan voida sivuuttaa: sen näkymätöntä kaikkiallisuutta. Itse aineelliset atoomitkaan, eräiden mielipiteiden mukaan, eivät ole muuta kuin voimakeskuksia. Ihmisessäkin on siis voima aina saatavilla.

Mitä on ihminen? Kokoomus kuohuvia, levottomia keskenään sotivia voimia, taustalla harkitseva järki. Ja juuri järkevänä olentona hän on objektiivisella kannalla maailmaan ja itseensä nähden.

Luonnollisessa tilassaan on ihminen tietoinen eri voimista, jotka ovat toiminnassa hänessä ja jotka hän syystä pitää omaan minuuteensa kuuluvina. Samalla tavalla on ihminen tieteen avulla keksinyt monet niistä voimista, jotka toimivat luonnossa ja, joiden aikaansaannoksia hän havaitsee ympärillään. Mutta niinkuin hän ei ole kokeellisesti löytänyt sitä voimaa, johon sepusointuisesti yhdistyvät kaikki maailmankaikkeuden luovat, ylläpitävät ja tuhoovat voimat, vaikka hän järjellään käsittää sen välttämättömäksi, niin hän ei myöskään itsessään ole havainnut sitä voimaa, joka on muitten summa ja ydin.

Mutta henkisessä, uudestisyntyneessä olotilassaan ihminen on ratkaissut probleemin.

Uudestisyntyminen on tietoisuuden siirtyminen voimien moninaisuudesta niiden ykseyteen. Kaaoksesta on tullut kosmos, taistelusta rauha.

Jätän filosofein ratkaistavaksi, näkeekö ihminen uudestisyntymän hetkellä ilmestyksen Ainoasta monien joukossa jonkinlaisen kuudennen aistin, sisällisen havainnon tai selvänäköisyyden avulla. On totta, että hän nyt on tietoinen asioista, jotka ennen olivat häneltä salattuja, että hän tuntee uuden, harmonisen, yhtenäisen elämän puhekeavan sielun aavistamattomista syvyyksistä. Mutta totta on myös, ettei hän rohkene nimittää tätä uutta voimaa omakseen kuten muita tunteitaan: siksi se on liian ylevä, jalo ja kunnioitusta herättävä. Hän kuiskaa sentähden autuaassa palvonnassa: Herrani ja Jumalani.

Jätän niinkään filosofien pohdittavaksi, onko tämä voima, josta ihminen tulee tietoiseksi uudestisyntymän hetkellä, itsessään älyä ja järkipäätä, vai tuleeko se järkeväksi ja itsetietoiseksi vasta herätessään ihmisessä tietoisuuteen. Kiistämätön tosiasia on, että sen läsnäolo vaatii hiljaisuutta ja palvontaa. Eivät mitkään alemmat voimat pääse kuuluviin, kun se puhuu sielulle ja se innoittaa mitä kauneimpaan totuuden, hyvyyden ja puhtauden elämään. Ei ole ihmettä, jos ihminen hurmiotilassaan ympäröi sitä kaikilla korkeimmilla vanhurskauden ja täydellisuuden ominaisuuksilla, joita hänen mielikuvituksensa milloinkaan on omistanut maailmankaikkeuden Jumalalle, jopa niinkin, että hän suorastaan identifioi sen Jumalan kanssa, sen mahtavan voiman kanssa, joka on koko olemassaolon perustana. Yksinkertaisinta onkin ajatella, että ihminen uudestisyntyessään tulee tietoiseksi siitä, että maailmankaikkeuden kaikkiallinen, näkymätön alkuvoima on läsnä hänenkin sisässään.

Voimme nimittää tätä panteistiseksi teoriaksi; on kuitenkin olemassa toinen, yhtä järkevä, joskin ehkä monen silmissä vaikeammin hyväksyttävä, nimittäin individualistinen selitys, jota kannattavat useimmat transendentalistit, teosofit, okkultistit ja spiritistit.

Tämän toisen teorian mukaan personallinen ihminen semmoisena kuin hänet tuntemme taipumuksineen, halui-neen ja ajatuksineen, ei ole koko ihminen, vaan ainoastaan enemmän tai vähemmän väärin muotoiltu „aineeseen hei-

jastunut kuva" ihmisen todellisesta Minästä, hänen hengestään eli kuolemattomasta sielustaan. Tämä Minä kahlehdittuna elimistöön, joka kuuluu ruumiilliseen ilmiömaailmaan, elää itse osittain riippumattomana omassa puhtaasti älyperäisessä maailmassaan. Se on jumalallisen kaikkeuselämän kipinä ja siinä piilevät tämän ominaisuudet: tieto, hyvä tahto ja kyky; ollen puhtaasti henkistä alkuperää se ei koskaan voi tahraantua pahasta; s.o. ajatuksista ja haluista, jotka sotivat maailmankaikkeuden harmoniaa vastaan. Mutta koska tämä Minä on vain siemen, jossa jumalalliset ominaisuudet piilevät mahdollisuuksina, täytyy sen kasvaa maaperässä, jossa sen luonto voi kypsyä. Tämä maaperä on rajoitettu, ilmiöllinen elämä aineellisessa ruumiissa. „Henki inkarnoituu“, kuten sanotaan; koko Minä ei astu ruumiiseen; ruumis saa siltä vain sielunsa, tullen siten tietoiseksi, ja maaelämän aikana kehittyy siinä personallinen itsetietoisuus. Hengen lihaantulon tarkoituksena on tietysti, että se heräisi tietoiseksi omista mahdollisuuksistaan, s.o. itsetietoiseksi. Tämä voi tapahtua vain siten, että hengen heijastus aineeseen, ruumiillinen itse-tajunta henkevoituu siihen määrin, että molemmat minuudet eivät enää eroitu toisistaan kuten kaksi rantaa, joita silta yhdistää, vaan sulavat yhteen yhdeksi ainoaksi Minäksi, ainoaksi yli ruumiilliseksi, ylipersonalliseksi itsetajunnaksi.

Jotta tämä kävisi mahdolliseksi, on kuitenkin tarpeen pitkä personallisen ihmisen puhdistus. Henki tahtoo luontonsa mukaisesti sitä mikä on järkevää ja hyvää — sen tahto on kuten sanomme epäitsekäs; ruumiillinen tietoisuus sitä vastoin pyrkii luontonsa mukaisesti siihen, mikä on järjetöntä ja pahaa, mikä aikaansaa epäsovua maailmassa, — sen tahto on kuten sanomme, itsekäs. Yksi lyhyt maallinen elämä ei näin riitä pitkään puhdistustyöhön. Tämä jatkuu sentähden ruumiillisen kuoleman jälkeen, väitetäänpä myös, että henki, Korkeampi Minä, monta kertaa inkarnoituu eri ruumiisiin, — mikä näkyy olleen yleinen usko vanhalla ajalla, niinkuin vielä tänäpäivänä kaikki itämaalaiset uskonnot julistavat tätä oppia jälleensyntymisestä eli reinkarnatsioonista.

Tämän teorian mukaan olisi nyt uudestisyntyminen — tarkoitan psykologista ilmiötä — personallisen tietoisuuden hetkellinen haihtuminen tai yhtyminen Korkeampaan Minään, jolloin se näkee tämän ja samalla oman tarkoituk-

sensa elämässä. Tästä korkeamman tajunnan kosketuksesta johtuva oman luonteen jalostus ja hyvän puolesta työskentely vie sitten ihmistä askel askeleelta kohti täydellistä yhtymistä todelliseen, henkiseen Minään ja tekee hänestä lopulta „jumalan maan päällä“.

Älä anna näiden teoriain häiritä sinua pyrkimyksissäsi. Älä astu eteeni vanhalla lapsellisella kysymyksellä: mikä näistä kahdesta selityksestä on tosi. Molemmat ovat tosia — kunnes löydämme vielä paremman. Pääasiahan ei ole ilmiön selitys, vaan ilmiö itse. Paljon kurjuutta maailmassa johtuu siitä, että ihmiset ovat taipuvaisia sekoittamaan mielipiteitä jostain asiasta asiaan itseensä. Älä sinä siihen ansaan takerru.

Pysyttele elämässä pikemmin kuin opissa. Teologia on paikallaan, kunhan se on toisella sijalla. Onhan totta, että ihminen kieltäisi oman olemuksensa, jollei hän etsisi havaitsemansa ilmiön lakia; mutta järki käskää, että kokemus ensin on tehtävä. Koeta sentähden sielusi koko voimalla löytää sisästäsi uudestisyntyttävä voima, niin näet sitten itse, mikä teoria sinua parhaiten miellyttää.

P e k k a E r v a s t.

(Kirjasta „Framtidens religion“, 1900.)

Enne.

*Mä mustan linnun lentävän
näin yli vihreen veen.*

*Se häipyi siivet suhisten
ulapan pimeyteen.*

*Siin' yksin seisoin rannalla
sen lentoo katsellen,
kun tunsin, joku toinenkin
mun hiipi seuraksein.*

*Tuo toinen — — — tiedän, merellä
nyt tehdään kuolemaa.*

*Tuo mulle hyrskyt vaahtopäät
pian rantaan vainajaa.*

T. R.

Pyrkijän päiväkirja.

10.

Pimeää, kapeaa ja kivikkoista tieä kulkee ihminen. Mieli on alakuloinen, askel väsymyksestä laahustava. Pitkä on ollut jo katkaistu taival. Päämäärä ei vielä edes etäältä häämöitä. Aivan loputtomalta näyttää t.e.

Vaeltaja pysähtyy. Katse koettaa tunkeutua läpi ympäröivän pimeyden. Ehkä, jos tarkkaan katsoo, jo näkyvät valkean temppelein ääriiviivat!

Näin hän seisoo tuokion. Pimeys ei kuitenkaan tuumaakaan väisty, eikä pienintäkään toivon sädeittä vaeltajalle näytä. Masentuneena hän siksi miettii: „Jäänkö tähän, palaanko takaisin, vai jatkanko matkaa?“

Hiljaisuudessa ja pimeydessä, joka ympäröi vaeltajaa, puhuu silloin ääni hänen sydämessään. Se kertoo valosta ja valkeasta temppeleistä. Ääntä kuunnellessaan häipyä vaeltajan väsymys. Uudelleen hän lähtee liikkeelle, lujasti päättäen joskus, vaikkapa tuhansien vuosien kuluttua, löytää valon ja saavuttaa temppelein. Astua sen kynnyksen yli. Katkeä itseensä sen puhtaus, riemu ja ihanuus ja sitten kertoa siitä jokaiselle vastaantulijalle, joka vain haluaa kuulla.

Uutta intoa saaneena rientää vaeltaja eteenpäin vaikeakulkuisella tiellään. Hänen olemuksensa on täytännyt vain yksi ajatus: „Hetket ovat kallit! On kiire!“ Ei hän huomaa, miten pimeyden vallat, kuin salaa, valmistautuvat hyökkäykseen. Eivät ne halua enempää valoa, koska tietävät, että valon leveneminen on heidän tuhonsa.

Ei aikaakaan, niin vaeltaja joutuu jyrkän oven eteen. Hänen sydämensä sykkii kiihkeästi. Hän tuskin uskaltaa hengittää. Onhan mahdollista, että hänen edessään on harhakuva!

Vihdoin kohoaa empien vapiseva käsi tavoittaen oven ripaa. Kevyesti koskettavat sormet sitä ja — kas kummaa! ovi aukeaa ja vaeltajan hämmästyneiden silmien edessä on häikäisevä valomeri. Omassa ruumiissaan saa hän kokea sanoin kuvaamatonta riemua ja autuutta. Hänen sallitaan sekä nähdä että tuntea päämääränsä, vaikkakaan hän ei seiso etsimänsä temppelein kynnyksen sisä- vaan ulkopuolella.

Valtavan onnensa lumois-a vaeltaja unohtaa varovaisuuden. Ei muista pimeyttä josta tuli, eikä sen valtijaista, jotka viiväaavat valoa. Ei myöskään kuule, miten tuuli yhä kiihtyen ulvoo hänen ympärillään, eikä huomaa etäältä kuuluvaa ukkosenjylinää. Vasta kun kirkas salama välähtää ja pimeyden vallat voimakkain ottein yrittävät sulkea oven hänen edestään, hän havahtuu näkemään uhkaavan vaaran. Epätoivoisena hän asettuu vastarintaan. Ei! Ei! Maailma tarvitsee valoa! Pimeys ei sitä saa kablehtia!

Hirvittävä on taistelu. Yhä kirkkaammin välähtävät salamaut. Yhä kumeammin jylisee ukkonen. Yhä valittavammin ulvoo tuuli.

Kynnyksen ulkopuolella seisoneen vaeltajan voimat heikkenevät heikkenemistään. Hän on jo vaipunut maahan, raskaasti hengittäen, vielä kuitenkin yrittäen taistella — — — Raivoavat pimeyden vallat keräävät voimansa ratkaisevaan hyökkäykseen — — — Kuuluu kumea jyräys. Ovi on painunut kiinni.

Tuskasta voihkien vaipuu vaeltaja sen eteen. Vielä hän kuulee voittajan aste asteelta rauhoittuvan. Sitten saapuu armahtava tajutomuus ja sulkee hänet syliinsä.

Kun vaeltaja jälleen havahtuu tavalliseen päivätaajuntaansa, muistaa hän kokemuksensa pierimätkin yksityiskohdat. Hämmästyneenä ja vavisten hän kysyy itseltään: „Missä olen ollut ja mitä tehnyt?“

Kuluu päiviä ja viikkoja. Yhä miettii vaeltaja kokemaansa. Vihdoin, monen harkinnan ja kamppailun jälkeen, hän ruumiissaankin ollessaan, tekee lopullisen päätöksensä. Polvistuu, kohottaa kätsensä rukoukseen ja puhuu: Mestariini! Käytä minua työhösi! Olen Sinun!

I. Röst.

Mitä muualla tiedetään.

Värivalomusiikki on viimeisin johdonmukainen yritys toteuttaa käytännössä sitä yleisesti tunnettua tosiasiaa, että eräiden ihmisten tajunnassa ääni ja väri tavalla tai toisella liittyvät toisiinsa. Ilmiö, selitettiinpä sen johtuvan erilaisia aistimuksia seuraavien motoristen elementtien samankaltaisuudesta (Hans Larsson), kuulo- ja näköaistimusten läheisestä vuorovaikutussuhteesta tai selvänäköisyyttä edeltävästä herkkyystilasta, on huomattavan varhain herättänyt tutkijoiden mielenkiintoa. Saksalainen Johan Leonard Hoffman on ensimmäinen, joka teoksessaan „Versuch einer Geschichte der malerischen Harmonie überhaupt und der Farbenharmonie insbesondere“ (1786) on tuohon aikaan mahdollisella perusteellisyydellä pohtinut kysymystä ja tutkinut ääni- ja väriaitteen yhteistyön mahdollisuuksia. Hoffman uskoo voivansa määrätä kunkin soittokoneen „värin“, — hän kuulee trumpetin keltaisena ja fagotin sinipunaisena — ja yrittää järjestää värit harmoniaopin lakien mukaisesti, jolloin esim. vihreä ja punainen tulevat kvinttisuhteeseen.

Hänen jälkeensä ovat useat tutkijat ja taiteilijat käsitelleet tätä probleemia; Goethe, Newton, Schopenhauer ja Wilhelm Ostwald ovat kukin omalta kannaltaan lähtien tutkineet värin ja äänen paralisuhdetta.

Spektraalianalyysin keksiminen antoi näille yrityksille uusia ulykkeitä; nyt etsittiin ennen kaikkea rinnakkaisuuksia spektrin värien ja ääniasteikon väliltä. Taiteilijoista, jotka ovat käytännössä koettaneet ratkaista probleemin, on tunnetuin Alexander Scriabin, joka toi Prometheus-sinfoniaansa värivalon itsenäisenä „orkesteriääninä“ („Luce“). Scriabin liitti jokaiseen ääneen määrätyn värin; C oli punainen, A vihreä, F_{is} sininen, j.n.e. Prometheus-sinfonian ensiesitys tapahtui New Yorkissa 1916. Luce-ääni saatiin aikaan erityisellä tarkoitusta varten rakennetulla „värivalopainolla“, minkä koskettimet olivat yhteydessä salia valaisevan projektiolaitteen kanssa. Koska taide Scriabinin käsityksen mukaan on vain keino aistihurmion saavuttamiseen, niin „värivalokin“ oli saman tarkoituksen palveluksessa. Varsinainen taiteellinen vaikutus ei ollut Scriabinin silmämääränä.

Kielissä 14—18 p:nä kesäkuuta 1925 pidettyjen musiikkijuhlien yhteydessä antoi toinen säveltäjä, Alexander Laszlo, näytteitä suun-

nittelemastaan värivalomusiikista ja herätti heti vilkasta väittelyä musikeripiireissä.

Laszlo eroaa Scriabinista käytännössä sikäli, että hän ei pidä värivaloa pelkkänä musiikin kuvittamiskeinona tai aistivaikutelman tehostusvälineenä. Hän tahtoo sulattaa värin ja äänen uudeksi taiteelliseksi kokonaisuudeksi samassa merkityksessä kuin laulussa, musiikkidraamassa sana ja sävel liittyvät toisiinsa. Hän tahtoo luoda uuden „kokonaisuustaideteoksen“, jota ei voida arvostella yksistään maalaukselliselta taikka musikaaliselta näkökannalta, — yhtä vähän kuin laulun sanoja voidaan erottaa sävelestä —, vaan jota on arvostettava kokonaisuutta silmälläpitäen. Laszlo ei liitä ääntä tai instrumenttia määrättyyn ääneen, vaan määrää sävellyksen *p e r u s v ä r i n*; niinpä on yksi hänen preludioistaan pianolle ja värivalolle nimeltään „Sininen“, toinen „Merenvihreä“ ja säilyttää tämän perusvärin kappaleen loppuun saakka. Dynaamisissa ja rytmillisissä muutoksissa liittyy peruväriin uusia värisävyjä ja muodostavat musikaalisiin variaatioihin verrattavia muunnelmia. Väreissä näkyy musikaalisten figuurien mukaisia plastillisia kuvia, kuten aalto- ja kiilamuotoja. Värit ja kuviot Laszlo määrää esteettisten näkökohtien nojalla, subjektiivisen taiteellisen näkemyksensä mukaisesti, koska tiedemiehelle riittävä värin ja äänen värähdyslukujen nojalla muodostettu rinnakkaisuus ei välttämättä ole käyttökelpoinen esteettisiin, taiteellisiin vaikutuksiin pyrittäessä. — Laszlo valitsee väriinsä Ostwaldin väriopin nojalla, jolle hänen värivalomusiikkinsa suurelta osaltaan perustuukin.

Värit heijastetaan Laszlon itsensä konstruoinnasta, kahdeksasta projektiolaitteesta muodostetusta värivalopainosta hämärän konserttisalin pyöröhorisontille. Värit ovat yhteydessä soittopöydän koskettimiston kanssa.

Laszloilla on ollut aikoinaan suunnitteilla ympäri Saksaa tehtävä konserttimatka. Sen tuloksista meillä ei ole tietoa. Ajatus sellaiseen saanee vastustajia „puhtaan musiikin“ kannattajista, mutta värivalomusiikki on yhtäkaikki merkinä siitä viime vuosikymmeninä voimistuneesta pyrkimyksestä, joka entistä suurempaan abstraktisuuteen pyrkiessään tahtoo karkoittaa musiikista konkreettis-naturalistiset ainekset.

Teosofian harhateistä. Joulukuun O.E. Library Critic arvostelee ankarasti sitä teosofisessa maailmassa leviävää käsitystä, että „tietoa“ voidaan saavuttaa pelkällä mielikuvituksen harjoittelulla. Lehti esittää varoittavina esimerkkeinä Adyarin T. S:n johtohenkilöiden lausuntoja, mutta lainaamme lyhennellen kirjoituksen ennen kaikkea siksi, että toivomme sen kiinnittävän huomiomme vaaraan, joka on mahdollinen kaikissa teosofisissa piireissä.

Lontoossa heinäkuun 5 p:nä 1930 pitämässään puheissa Annie Besant ma'ntsi kuulijoilleen (News and Notes, elokuu, 1930, s. 2—3):

„Kun monta, monta vuotta sitten ymmärsin, että oli olemassa vain yksi Elämä, niin jokapäiväisiin puuhiini käydessäni koetin identifioida itseni ei vain ihmisten, vaan ympärilläni olevien eläinten, kasvien ja kivennäisten kanssa, ja jonkun ajan kuluttua yritin päästä osalliseksi niiden tajunnasta sitä mukaa kuin opin hallitsemaan oman tajuntani ilmennyksiä . . . Muistan varsin hyvin, kuinka koetin ajatella eläväni esineessä, jonka tapasin, ja kuinka aluksi koin vain vähäyksiä sen tajunnasta, kunnes se lopulta ympäröi kaikkia olioita, joiden kanssa jouduin kosketuksiin. Ja tällainen harjoitus, jos se valtaa kunkin mielikuvituselämän, on jokaiselle mahdollinen suorit-

taa arkisten askareitten yhteydessä, — ajatella elävänsä ajallisesti crotetussa tajunnassa, jonka tapaatte ympärillänne“.

Tämän rva Besant esitti puhuessaan välttämättömyydestä sisällyttää yleiseen veljeyteen, jonka ytimenä T. S:n on oltava, kaikki elolliset ja elottomat oliot. Ja luonnollisesti on muitakin, jotka ovat omaksuneet saman menettelytavan tutkimuksiinsa. Mitä kallio tuntee? Sen saa tietää istumalla kalliolle ja mietiskelemällä. Miltä perunasta tuntuu, kun syöt sen? Mietiskele. Minkälaisia tunteita liikkuu rautamalmissa, kun se sulatetaan uunissa? Mietiskele. Lopulta pääset siitä varmasti selvytyteen, ja jos olet todella helläsydäminen ja tunnet sympatiaa koko luomakuntaa kohtaan, niin ajattelet kahdesti, ennenkuin istut kalliolle, syöt perunan tai hankit teräsyhtiön osakkeita.

Ja ole varovainen leikkiessäsi puiden kanssa. Rva Besant kertoo samassa puheessaan, että muuan Adyarissa kasvava puu ei laisinkaan pitänyt kiipeilevistä lapsista. Se oli siksi ystävällinen, että se ei pudottanut niitä maahan, mutta se lähetti tajuntansa ulos „pienen miehen“ hahmossa, joka pyysi lapsia luopumaan tuosta epämieluisasta tavasta.

Tämä helppo tutkimistapa on nyt saamassa entistä enemmän kannattajia. Se näkyy sekä kirjallisuudesta, että teosofisista luennoista. Yhdysvalloissa vaikuttanut Geoffrey Hodson, joka jo usean kuukauden kuluessa on tuon tuostakin luennoinut elementaalikuntien asukkaista, antaa eräässä esitelmässään sille, joka haluaa mietiskellä luontoa, seuraavan neuvon: „Mene metsään, etsi suuri, terve puu, nojaa sitä vasten, rakasta ja siunaa sitä, tunne sen sydämen sykähdykset ja kasva sen keralla samaan korkeuteen. Opi mietiskelyssä tuntemaan tämä puu, ulota sitten tajuntasi kaikkiin puihin, sitten koko metsään, vuorelle ja koko maailmaan, ja näin tulet yhdeksi koko luonnon kanssa.“

Mitä tämä tällainen mietiskely merkitsee? Sitä, että kuka hyvänsä, jolla on riittävän vilkas mielikuvitus, voi muodostaa oman käsityksensä siitä, mitä puussa tapahtuu. Mitä todistuksia hänellä on siitä, että hänen kuvittelunsa vastaavat todellisuutta? Ei mitään. Jos hän saa päähänsä jonkun ajatuksen ja pitää siitä kiinni, hän lopulta uskoo, että se on tosi, että se todellisuudessa vastaa luonnossa vallitsevaa tosiasiallista suhdetta. Hän alkaa uskoa, että kaiken, mitä hän ajattelee, täytyy olla totta; hän etäännyttää yhä enemmän siitä tieteellisestä säännöstä, että havainnolla täytyy olla kiinteä, mikäli mahdollista kokemusperäinen pohja, ennenkuin teoria voidaan hyväksyä. Hän on oma mielikuvituksensa tulee totuuden kriteerioksi.

On helppo nähdä, mihin tämä vie. Hän alkaa arvostella ihmisiä omien kuvittelujensa nojalla; hän kansoittaa planeetat mielensä mukaisesti; hän uskoo tietävänsä tähdistä enemmän kuin kaikki oppineet astronomit yhteensä. Jos hän haluaa pysytellä maan pinnalla, hän osaa kertoa kaikkien taitien syistä niiden oireita tuntematta. Jos häneltä pyydetään todistuksia, on hänen ainoana todistuksenaan väite, että hän „tietää“. Jos hän on taipuvainen psykkisyyteen, hän alkaa kehittää „selvänäköisyyttä“, joka — ilmiöitä sellaisenaan kieltämättä — tavallisesti on vain ylenmäärin kiihtynyttä mielikuvitusta, johon liittyy se päähänpiintymä, että kaiken, mitä hänen aivonsa heijastavat sisäiseen näkökenttään, täytyy olla todellista. Ja siten saamme kokonaisen sarjan fantasiaolentoja sinisistä deevoista (vihreistä, jos ne ovat irlantilaisia) ja synnytyksissä avus-

tavista Neitsyt Maarioista ja ikälopuista, kävelykepin turvin lönkytteleivistä tontuista (Geoffrey Hodson, Hollywood Theosophist, tammi-kuu, 1930, s. 435) astraalitason eläinkuntaan ja okkultiseen kemiaan saakka. Lopulta, jos hän on käyttökseen miellyttävä, ja jos hänellä on riittävästi itseluottamusta ja varmuutta ja kaunopuheisuudella ja mielenmaltilla voi taata toisten myötävaikutuksen, hän voi alkaa esiintyä „harjaantuneena selvänäkijänä“, adeptina, arhattina tai minä hyvänsä.

Leadbeaterin ja Besantin kirja „Ihminen: mistä, kuinka ja minne“ on esimerkki tästä lapsen leikistä, joka on koroitettu „tieteellisen tutkimuksen“ arvoon. Sellaisilla keinoilla hra Leadbeater on päässyt seuraajiensa keskuudessa suureen tiedemiehen asemaan, vaikka hän itse asiassa on kirjoittanut muistiin eloiset kuvittelunsa ja julkaisut ne tosiasioina. Mahdollisesti ne joissakin tapauksissa on suggeroitu yhdelle tai useille, joilla on ollut vilkas mielikuvitus, ja sitten ilmoitettu „useiden tutkijoiden varmentamiksi“.

Luonnontutkijoilta on mehiläisten ja muurahaisten tapojen tutkiminen vaatinut monta työteliäistä vuotta. Mitä hyvänsä käsityksiä heillä onkin niiden sielunelämästä ne ainakin perustuvat havaintoihin ja kokeisiin. Geoffrey Hodson istuutui mehiläiskeon ääreen (Austraalian Theosophist, marraskuu, 1930, s. 150; tammi-kuu, 1931, s. 181), käänsi selvänäköisen silmänsä siihen, ja pian hän kertoi mehiläisenkeleistä ja mehiläisdeevoista ja kultaisista langoista, joiden avulla mehiläiset löytävät paluutien ollessaan hunajankeruumatkoilla, mutta hän ei sanallakaan puhu sellaista, minkä tavallinen kuoleva-nen voisi todentaa.

Niiden, jotka uskovat ol-vansa selvänäköisiä, pitäisi olla niin rehellisiä, että he haluaisivat asettaa kykynsä koetukselle, mikä kyllä käy päinsä. On tiettyä, että C. W. Leadbeater, muista puhumatta-kaan, on itsepintaisesti kieltäytynyt asettautumasta kokeelle alttiiksi. Ei ihme, jos hänen kaltaisiaan sitten pidetään sarlataaneina. Pahinta kuitenkin on, että tämänkaltaiset näkijät tarjoavat kuvittelujaan teosofiana siten suunnaten ihmisten huomion pois oikeasta teosofiasta, jolle sellaiset harrastukset ovat vieraita.

Enemmän itsekritiikkiä, — se on huomautus, jota emme kyllin usein tule tehneeksi itsellemme. J. E. P.

Ilta-puheella.

Ote Amerikan kirjeestä. Piintyneimmätkin materialistit ovat tunnustaneet minulle, että on muitakin voimia kuin aineelliset. Jumalan he kieltävät, mutta ei luontoa ja sen voimia, kun he ovat nähneet että olen onnistunut auttamaan vaikeissa sairastapauksissa. Hypnotismin he uskovat, mutta ei suggestiota sanan voimalla. Kansaa vaatii ihmeitä. Niitä minä en tee enkä tiedä, josko voinkaan. Lapsken ne mustan magian alaan kuuluviksi, mutta parantaminen on valkoista tietämistä. 63-vuotias vaimo, joka oli 30 vuotta sairastanut jalkavammanensa (joka oli polvesta koukistunut, eikä ollut 5 vuoteen päässyt liikkumaan, vaikka parhaat lääkärit häntä olivat hoitaneet) kutsui minua; viivyin talossa kaksi päivää. Jalka ei varsin paljon

silloin vielä ojentunut, mutta se kesti vaivattomasti liikkua, vieläpä tanssiakin. Sain juuri kiitokset sieltä maaseudulta, että vaimo kulkee jo kylässä pitkiä matkoja. Siinä oli sielullinen parantamistapa. Totta kyllä käytin hierontani jälkeen erästä menettelyä, jota tiede täällä nimittää sanalla „re-education“, jolloin itse liikehtimällä äärettömän nopeasti tartutin potilaaseen saman itsetiedottoman toiminnan ja sen kautta synnytin hänessä terveyden ja voiman suggestion ja sitten vaan sanalla tai elehtimällä annoin hänen käydä, jopa tanssia. Muutin hänen epäuskonsa uskoksi. Vaimo, jolla oli tietoa Jumalasta (on lukeutunut kristikansaan vuosikymmeniä) ei tiennyt, että Jumalan tarkoitus ei ole ylläpitää sairautta vaan terveyttä, että vaikeimmatkin viat ovat ohimeneviä ja että terveys kuuluu meidän luontoomme ja on ikuista, sairaus hetkellistä. Jos joku elämäntoimintojemme muoto on sysäytynyt tavalliselta raiteeltaan, on meidän vaan muistettava, että kaikki epäjärjestys on hetkellistä elämän koneistossa. Luonnossa on järkkymätön järjestyksen laki jo ilman meidän puuttumistamme asioiden kulkuun. Suuri Mestari meissä korjaa huomaamattamme viat olkoot ne fyysillisiä tai psyykillisiä. Kyllä minä tunnen ja käytän lääkkeitäkin joissakin tapauksissa, jos katson sen potilaalle edulliseksi ja usein kehoitan koettamaan jotain kaupungin lääkäriä ennenkuin puutun potilaaseen. Kyllä luonto itse pitää huolta, ettemme tuhlaa hermovoimaamme ja elinvoimaamme liikaa, se ikäänkuin sulkee ovensa meissä. Tuntuessamme ettemme ole täydessä vireessä, tai ettei meille anneta tarpeeksi, kieltäydymme työskentelystä ja juuri noina lepoaikoina me kokoamme suunnattomia energiamääriä, jotka sitten taas tarpeen tullen purkautuvat patoutumisen tuhoa murtaen silmänräpäyksessä kaiken etemme tulleen vastuksen. Olen nähnyt vihreän valon käyvän ulos sormistani ja silmistäni käsitellessäni potilaita. Tämän „re-education“ menetelmän olin oppinut ja käyttänyt sitä jo paljon, ennenkuin olin koskaan lukenut tai kuullut siitä (suggestionia tämäkin on). Kun jätän potilaan, sanon, että minun työtäni ei enempää tarvita. Minä olen antanut sysäyksen, mutta Jumala meissä parantaa.

Uusia kirjoja.

F. E. Sillanpään kirjasta „Nuorena nukkunut“ on paljon kirjoitettu. Ja syystä. Päähenkilönä on 22 vuoden vanhana kuollut Silja-tyttö. Hän on syntynyt sammuvan sukunsa viimeisenä, varakkaan, mutta nyt köyhtyvän talon tyttärenä, ja kuolee palvelustyttönä erään talon saunakamarissa. Hän elää ja kuolee itsetiedottoman epäitsekäänä, ja puhtaanakin, sellaisena, joka ei ole päässyt juurtumaan tämän ankaran ja kärkeän elämän maaperään.

Onhan niitä sellaisiakin, tekisi mieli sanoa, kukkaissieluja. Mutta hänet voi ottaa myöskin vertauskuvana. Hän on ihanne, ihmisten persoonallisuuden sydämessä maaperää etsivä ihmisyyden ihanne. Hän riutuu ja kuolee 22 vuotiaana. Aivan oikein. Sillä siihen ikään päästyään ihmiset yleensä, ikävä kyllä, ovat jo ennättäneet kuihduttaa ja kuolettaa ihmisyyden ihanteen rinnastaan. Myöskin Rauhalan Armas, kesävieraileva nuori ylioppilas, joka edellisestä kesästä

alkaen oli muodostunut Siljalle surullisen riemulliseksi elämän täyttymättömäksi täyttymykseksi, ja joka nyt samoihin aikoihin kuihtuu jossain toisessa maan ääressä, menettäneenä taistelutunteella toisen jalkansa ja toisen keuhkonsa, voidaan myös ottaa vertauskuvasiksi. Jos Silja kuvaa ihannetta sydämessä, kuvaa Armas sitä järkitietoisuudessa. Järkiminuuus, Armas, ei ole vielä tietoisesti vastaanottanut korkeamman järjen valoa, eikä sentähden kykene johtamaan ihannoituneita persoonallisia tunteita, Siljaa, vaan antautuu alemmille tunteille ja sittemmin aseelliselle ritariudelle.

Kirja on niin sanoakseni vanhatestamentillisesti puhtaampia ja kaunishenkisempiä romaaneja. Se ei yritäkään kuljettaa sankareita sen elämän ahtaan portin lävitse, josta astutaan ihmisessä itsessään olevaan taivasten valtakuntaan, mutta se johdattaa tai pysyttää heidät itsefiedottoman puhtauden ja epäitsekkyuden keijukais- tai enkeli- ja sankarimaailmoissa. Sellaisena se mestarillisesti yhtyy suomalaisen kansanlaulun kaihoisan kauniiseen sävyyn. J. R. H.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Taasen oli kulunut kuukausia. Bernhard oli saanut Rasmussenin lupaamaan, että Ilsen parantaminen tultaisiin vihdoinkin suorittamaan. Rosenkreuziläinen oli jo muutaman päivän valmistautunut tähän, noudattamalla määrättyä ruokajärjestystä.

Aurinko loisti vihreänkultaisen kehän ympäröimänä lännessä. Suuren mustekalan muotoinen pilvi ympäröi sen imulokeroillaan ja näytti aikovan niellä mahtavan planeetan. Hiljainen sadekuuro vihmoi vettä kuin myrskyisen päivän jälkikaiku.

Rouva Kerstenin talossa istui kolme harrasta ihmistä, rosenkreuziläinen, Bernhard ja Ilse. Vallitsi hiljaisuus. Vain seinäkellon tikutus ja sadepisaroiden hidas putoaminen vesikourusta kuului ulkomaailman merkkeinä.

Avonaisesta ikkunasta tuli sisään lievä tuulahdus kuin puhallus hengen, joka tahtoo tunkeutua huoneeseen ja ajaa sen raskaan ilman ulos. Tuntui kuin kaikki olisivat samanaikaisesti huomanneet illan viileän henkäyksen. Keskustelu vilkastui. Rasmussenin katse viivähti auringon edessä leijuvassa mustekalassa.

„Aika on tullut. Niin täytyy olla“, ajatteli hän. „Ajan sinut tiehesi, jotta auringon silmä jälleen saa vapaasti loistaa. Se hävittääköön pimeyden.“

Samassa kuultiin tuulen suhahtavan läpi huoneen.

„Suljenko ikkunan, Ilse?“ kysyi Bernhard huolehtivana.

„Ei“, vastasi heti Rasmussen. „Se ei ole luonnollista tuulta, vaan merkinä näkymättömän mestarin läsnäolosta. Guruni Nahualt auttaa minua tänään.“

Ilse, joka oli vaipunut ajattelemaan Rasmussenin viimeisiä sanoja, näytti kuuntelevan.

„Auringon silmän on jälleen loistettava“, kuiskasi hän. „Se on hävittävä pimeyden“, sanoi hän.

Kuin äkkinäinen kyynelvirta alkoi hänen hento ruumiinsa väristä yhä voimakkaammin.

„Kuka niin sanoo?“ kysyi Bernhard.

„Guru-eno, kuulen henkisellä korvallani hänen äänensä.“

„Hän on ym närtänyt“, kuiskasi Rasmussen. „Parantaminen alkaa, ja minä olen varma sen tuloksista“.

Hän oli noussut seisomaan ja levitti juhlallisin elein kämmensä kohti aurinkoa.

Ilse nosti päätään; näytti siltä, kuin hän olisi tuntenut valon. Hänen otsallaan lepäsi lumoava, lempeä hohde.

Ulkoa kuului yhäti tuulen humina sen kiertäessä taloa. Tornikello löi hitaasti kuusi.

„Kultainen hetki“, sanoi Rasmussen. „Näetkö tuolla“, kuiskasi hän Bernhardille, „näetkö tuolla tähden loistavan illan vihreässä hämärässä?“

„Iltatähti“, vastasi Bernhard.

Ilse oli noussut kuin maagillisen säteen nostattamana. Hänen otsansa oli suunnattu juuri Reimannin mainitsemaa tähteä kohden.

„Kultainen hetki“, toisti hänkin vapisevalla äänellä. „Minä tiedän, mikä on kultainen hetki.“

Hänen kätensä haparoivat huoneessa, kunnes ne tapasivat Rasmussenin oikean käden. Sitten hän painoi otsansa sen yläpuolta vasten. Hän kohotti päänsä, liikutti huuliaan kuin aikoi puhua, mutta painoi sitten uudelleen otsansa miehen kättä vasten, joka seisoi liikkumattomana kuin patsas, katse suunnattuna taivaan äärettömään kaukaisuuteen ja hymyillen kuin jumala.

Minuutit kuluivat. Syvä hiljaisuus täytti huoneen. Yhäti piti tyttö päätään rosenkreutsiläisen kättä vasten painettuna. Vähitellen, hitaasti lauhui hurmio lempeäksi, virkistäväksi uneksi. Bernhard tarttui terveyttä tuottavaan uneen vaipuneeseen tyttöön ja laski hänet uuninloukossa olevalle sohvalle. Rosenkreutsiläinen lähestyi tyttöä ja levitti peitteen puuttuessa päällyvaippansa tämän ylitse.

„Kas niin“, sanoi hän. „Nyt meidän täytyy jättää työ näkymättömän gurun Nahuatlin huoleksi. Meidän aineellisten ruumiittemme värähtelyt vaikuttaisivat häiritsevästi hänen astraaliruumiiseensa, sillä hän materialisoituu tähän huoneeseen. Myöhemmin, kun olette edistyneempi, voitte olla läsnä sellaisessa aineellistumistapauksessa.“

„Miltä sellainen henki näyttää?“ kysyi nuori mies uteliaana.

„No, kuinka sanoisin, utumaiselta kuin haamu. Mutta usein hahmo tiivistyy niin kiinteäksi, ettei se lainkaan eroa fyysillisestä ruumiistamme, ja sattuu toisinaan, että sellaiset vihityt ohimennen aineellistuneina kulkevat keskuudessamme kaduilla, ilman että huomamme mitään erikoista.“

Eteisessä seisoi rouva Kersten. Keittiöstä tuoksahti vastaleivottun leivän ja aromaattisen kahvin hyvä tuoksu.

Ilsen äidille ei vielä oltu ilmoitettu hänen tyttärensä parantamisesta. Kun hän näki molemmat miehet, riensi hän näiden luokse.

„On jo myöhäistä“, alkoi hän, „ja herrat ovat viipyneet niin kauan huoneessa, mutta ette suinkaan pane mitään kahvikupposta vastaan.“ Hänen kasvoilleen levisi mitä miellyttävintä hymyä.

„Meidän on nyt mentävä“, sanoi Rasmussen ja kosketti sisarensa olkapäätä keveästi kädellään.

„Emme voi tänään nauttia mitään, sillä tänään saa Ilse taas näkönsä.“

Rouva Kersten valahti kalpeaksi, hänen piirteensä ilmaisivat ilon ja tuskan sekaista tunnetta. Sitten hän kysyi hämmästyen: „Uskotko todellakin — eikä mitään onnettomuutta tapahdu?”

„Olen ehdottoman varma onnistumisesta“, sanoi Bernhard vaumuksella.

„No sitten, Jumalan nimessä“, sanoi rouva Kersten. „Suokoon Vapahtaja, että toiveeni vihdoinkin täyttyisi!”

Kaikki kolme olivat menneet vieroiseen huoneeseen. Rasmussen kehoitti muita tarttumaan toisiaan käsistä ja rukoilemaan sisässään.

Äkkiä rosenkreutsiläisen ruumis vavahi ja hän sanoi ääneensä: „Se on täytetty. Gurulle kiitos, hän on tullut.“

„Minun lapseniko nähdä . . . oi Jumala, voitko vielä osoittaa naisparalle sellaista armoa!“ huudahti äiti itkien.

Kaikki kolme istuutuivat vaieten pöydän ääreen.

Punaisia alppilemmikkejä, rouva Kerstenin lempikukkia, oli koristamassa ikkunalautoja. Ulkona huojutti jättiläismäinen auringonkukka päätänsä ja koski toisin ajoin ikkunanpieleen.

Seinällä oli oven päällä sinisellä silkillä ommeltuna tunnuslause: „Usko — tahto.“

Äkkiä sanoi rouva Kersten lauseeseen viitaten:

„Nyt minä uskon.“

„Se on oikein ja nyt välttämätöntä, mutta tiedätkö, rakas ystävä“, sanoi Rasmussen Bernhardille, „mitä merkitsee uskoa parantumiseen?”

„Minä aavistan vain sen. Me ihmiset olemme näinä älyllisinä aikoina kaikesta päättäen unohtaneet taidon suorittaa parantumisia uskon avulla.“

„Sanotte minua usein rosenkreutsiläiseksi“, jatkoi Rasmussen. „Näytänkö teille rosenkreutsiläisen mestarikokeen?”

Bernhard kuunteli jännittyneenä pingoittaen kulmakarvojaan.

„Tiedätkö“, jatkoi Rasmussen, „mikä äsken kohotti kulmakarvojanne, mikä sai teidät odottavaan tilaan, jännitti teidän elimenne vastaanottamaan odottamaanne kipinää ajatuksena, mutta joka ei ole ajatus, vaan voimaa ja valoa.“

Katsokaa peiliin. Teidän kasvopiirteenne ovat nyt sisäisestä odotuksesta kaikki jännittyneinä ja yhtyvät yhteen ainoaan pisteeseen. Jos katsotte tarkkaavaisesti niin huomaatte, että tämä piste on kulmakarvojen yläpuolella otsan keskellä. Te ette sitä ehkä näe, mutta minä näen keskuksen loistavan ja kietovan ruumiinne säteihinsä. Käsitätte sen, kun olette juoneet rosenkreutsiläistä „valon viiniä“, mikä siitä virtaa.“

„Valon viiniä“, kuiskasi Bernhard. „Kaunis nimitys!”

„Ja vielä kauniimpi tosiasia“, vastasi Rasmussen. „Me olemme täynnä huokosia tätä kätkeytyä valon viiniä varten. Niin, koko ruumis on vain sen astia, sen malja. Ruumiimme juuri on Graalin malja, joka sä eilee ja behkuu tästä viimistä. Tätä ihmettä odottaa koko luomakunta, siinä tulee sokaistunut aurinko jälleen näkeväksi. Koko luonto hengähtää vapahdettuna. — Tulkaa!”

Rasmussen oli noussut kuin unissakävelijä; hän tarttui Bernhardia kädestä ja johdatti tämän huoneeseen, missä Ilse lepäsi.

Kun he astuivat huoneeseen, näkivät he tytön istuvan suorana sohvalle kulmakarvat omituisesti ylöspäin jännitettyinä, mutta silmät yhäti suljettuina.

Rouva Kersten oli seurannut hiljaa.

„Aivan niin kuin äskettäin sanoitte“ tuumi Bernhard. „Nyt näen minäkin aukon, kuin otsasilmän loisteen . . .“

„Se on salaperäinen käpyrauhanen, glandula pinealis, sielun ikkuna“, lisäsi tähän Rasmussen. „Tällä henkisellä silmällä saattaa ihminen nähdä, vaikkakin hänen tavalliset silmänsä olisivat samuneet.“

Mutta te tietänne lääketieteilijänä, että tässä ei tule kysymykseen pinnalta vaan keskuksesta lähteneet ärsykkeet, jota voisi nimittää keskusinduktioksi. Näköhermot ovat tämän pienen rauhasen yhteydessä.

Haluaisin diagnoosina väittää, että Illellä oli jo syntyessään surkastuneet näköhermot. Gurun tehtävä oli johtaa elämänvirta sähkön tavoin käpyrauhasesta silmiin ja siten laajentaa näköhermoja. Aivan luonnollinen ilmiö siis, kuten näette.

Huomatkaa, rakas tohtori, jokainen sokea voisi nähdä käyttämällä glandula pinealista, jos hän omaksuisi määrätyn kehitysjärjestelmän.“

Sokea oli noussut ja kulki nyt kädet ojennettuina keskusteluunsa syventyneiden miesten luo.

„Vielä kerran kätesi, eno“, sanoi hän, „mutta nyt en enää tahotoisi nukkua ja uneksia, vaan nähdä hereillä. Voithan jo antaa tämänkin minulle; mestari, joka luonani kävi, sanoi sen minulle.“

Taasen hän painoi otsansa Rasmussenin oikeaa kättä vasten, ja jälleen tämä jäi seisomann samaan omituiseen asentoon kuin aikaisemminkin.

„Minä uneksin“, alkoi sokea Ilse kertoa, „että edessäni seisoi mies, joka piti kädessään kultaista maljaa. Kun join siitä, joutuin kuin huumeeseen, sillä se mikä minussa oli, ei ollut järkeä, ja tässä hurmiotilassa näin . . .“

Hän näytti haluavan avata silmänsä auki.

Rasmussen lausui mantran:

„Tietäjälle antaa sana valtaa.“

Alkoon yksikään sitä lausuko — kukaan muu ei sitä lausu paitsi se, joka omassa ruumiissaan sitä esittää.

Sanan sisältö on jumalallinen tahto, luotu tahto ei siitä mitään tiedä . . .“

Sitten hän mutisi hiljaa itsekseen, ja lausui taas entisen asentonsa omaksuen:

„Tietäjälle antaa sana valtaa.“

Minä tahdon, että sinä saat näkösi!“

Nyt hän tarttui molemmin käsin tytön päähän, lähensi huuliaan tämän otsaa, ikäänkuin hän olisi halunnut suudella tätä ja puhalsi lämmintä henkeään käpyrauhanen yläpuolella olevalle paikalle.

Huoneesta kuului kuin suurien vesien outo humahdus ja salaman leimahdus läpi huoneen.

Läsnäolijoiden sieramiin tunkeutui ihana tuoksu.

Tyttö seisoi liikkumattomana alallaan. Sitten hän aukaisi silmänsä ja katseli ensin molempia miehiä, sitten ympäristöönsä suuren ihmettelyn vallassa.

Rouva Kersteniltä, joka tähän asti oli seisonut miesten takana, pääsi riemuhuuto. Ilse tuns i äitinsä äänestä ja lankesi tämän kaulaan huudahtaen: „Rakas äiti, rakas pikku äitini!“

Rouva Kersten ojensi kätensä veljelleen ja sanoi: „En milloinkaan eläessäni voi sinua kylliksi tästä kiittää. Herra on tänään ansiotta minua siunannut.“

Ilse katseli yhäti ihmetellen ympärilleen ja kiinnitti sitten loistavan katseensa enoonsa ja Bernhardiin.

„Juuri tällaisiksi ja kuitenkin toisenlaisiksi olen teidät kuvitellut“, tuumi hän.

Rosenkreutsiläinen säilytti koko ajan järkkymättömän rauhansa, mutta Bernhardin aivoissa myllersivät ajatukset tavattomassa häm-mingissä.

Hänen oli ollakseen kuin Abrahamio, jonka taru kertoo hukutaneen entiset epäjumalansa.

Hänen tieteellisten tietojensa rakennelma oli arveluttavasti horjautunut. Hän oli kokenut sellaista, mikä pilkkasi hänen loogillista ajatteluaan. Surkastunut, anatoomisesti sairas hermo oli jälleen tullut toimintakykyiseksi. Kipinä oli jälleen kulkenut pitkin rikkoutunutta johtoa.

Ihmeö? Mahdotonta! Kaikki tapahtui järkkymättömien lakien mukaan.

Kummallisten ajatusten risteillessä salamannopeasti hänen aivois-saan, tapahtui vielä jotakin arvoituksellista.

Ilsen katseet olivat kysyvinä kuin heräävän sfinksin silmäykset barhailleet ympäri huonetta, kunnes ne vihdoin suuntautuivat Bernhardin silmiin.

Mitä tämä niissä näkikään?

Hän ei voisi milloinkaan unohtaa tätä katsetta.

Ne eivät milloinkaan ennen olleet nähneet, ja nyt ne näyttivät suuntautuvan täynnä neitseellistä, puhdasta rakkautta häntä kohden. Vai erehtyiö hän? Oliko tämä sanomatonta, lumoavaa voimaa uhoava katse todellakin tarkoitettu hänelle, vain hänelle?

Todellakin! Tämä madonnankatse oli kohdistunut juuri häneen, häntä se kutsui.

Ja hän vaipui tytön eteen, tarttui tämän oikeaan käteen ja peitti sen empien suudelmillaan, sillä jokin pidätti häntä vielä — tämän katseen mykkä mahti.

Silloin hän kuuli rosenkreutsiläisen astuvan heidän luokseen. Hän eroitti molemmat lempeästi sanoen:

„Ensin kumarru sen voiman eteen, lapseni, joka sinut on pi-meydestä jälleen kutsunut yaloon.“

Hän otti rintataskustaan kultaisen ristin, jossa oli ympärillä ho-peaisia ruusuja.

„Ristitse tämän ympäri kätesi“, sanoi hän.

„Risti on puhjennut. Sille on auennut ruusu. Tulkoon se kaik-kien ihmisten käsissä sellaiseksi eloa-antavaksi ristiksi.“

„Minun käteni ei ollut se, mikä sinut paransi.“

„Mutta nyt, hyvä lapsi, emme saa rasittaa silmiäsi. Hermojen on vähin erin totuttava auringonvaloon.“

Hän pyysi sisareltaan mustaa kangasta ja satoi sen Ilsen silmille.

„Nyt meidän on seitsemänä päivänä annettava sinun katsella nousevaa aurinkoa ja tämän jälkeen peitettävä silmäsi lepäämään päivän ajaksi.“

„Ja nyt polvistukaamme ja kiittäkäämme.“

Rosenkreutsiläinen nosti siunaten kätensä kohti itää ja lausui juhlallisesti:

„Siunatut olkoot ne, jotka ennen meitä elivät, jotka kanssamme elävät ja jotka jälkeemme tulevat. Kiitos olkoon heidän opastaville, näkymättömille hengilleen. Siunattuja olkoot ne, jotka ovat yllämme

ja allamme, oikealla ja vasemmalla, kiitos heidän ruumiillistuneille voimilleen. Siunattuja olkoot, jotka meitä rakastavat ja ne, jotka meitä eivät rakasta. Kiitos heissä asuville sieluille. Siunatkoon meitä Nahuatlin voima, ja suojelkoot Hänen palvelevat, näkymättömät veljensä tätä lasta hänen elämänsä loppuun asti. Amen."

Kaikki toistivat hartaina amenen.

Kun he olivat nousseet, jatkoi Rasmussen:

"Se, mitä taällä on tapahtunut, on tapahtunut ristin voimasta, mikä ei ole kuoleman merkki, vaan kukkivien ruusujen risti."

Hän näytti läsnäolijoille kädessään pitämänsä symbolia.

"Me emme kunnioita sitä, joka kuolleena riippuu ristillä, vaan me rosenkreutsiläiset olemme ensimmäisiä nykyään elävien ihmisten keskellä, jotka emme pidä ristiä kidutuspuuna, vaan jonakin paljon pyhempänä.

Minä tiedän, että kuolema on vain siinä vaikuttavan tuntemattoman voiman naamio.

Ei ole olemassa kuolemaa!

Se, mikä kuollen vaipeu maahan maaksi muuttuakseen, tulee tämän maan voimasta jälleen elämään.

INRI

"Igne natura renovatur integra!"

Maa ottaa meidät huomaansa vain ohimennen synnyttääkseen meidät uudelleen. Vain me tietämättömät ihmiset emme sitä aavista.

Mutta kerran, kun uusi kevät tulee lännestä" — hän viittasi laskevaan aurinkoon — "eikä idästä yli maan, opimme tämän tietämään. Siitä en vielä voi mitään teille sanoa. Mutta vanha aztekien maa lännessä tulee synnyttämään uuden elämän."

Rosenkreutsiläinen ojensi kaikille kätensä ja poistui.

Bernhardkin jätti Ilsen kahdenkesken äitinsä kanssa. — — —

Seuraavina viikkoina täytyi Ilsen totuttaa silmiään päivänvaloon ja näkemiseen.

Kummallista oli, ettei hän osannut eroittaa eri eläinlaatuja toisistaan; hän sekoitti koirat ja kissat ja piti itsepintaisesti tuulen liikkuttamia kasveja eläiminä.

Samoin oli ihmistenkin laita. Hänelle ei ollut lainkaan aluksi mahdollista oppia eroittamaan ihmiset toisistaan kasvopiiirteiden nojalla, mutta toisaalta hänellä oli omituinen kyky nähdä muita enemmän. Hän nimittäin näki ihmiset erivärisen valohohteen ympäröimänä. Hänen äitinsä oli hänestä aina ruusunpunaiseen ja siniseen pilveen verhoutuneena, kun taas raivoavat ja kehnot ihmiset olivat punaisen, räikeitten salamoiden täyttämän usvan peittämiä, ja kateelliset kätkeytyivät likaisenkeltaiseen sumuverhoon. — —

Nyt vasta Ilse alkoi elää. Hän oli luonut ensimmäiset silmäyksensä maailmaan, joka siihen asti oli väikkynyt uni- ja ajatusmaailmana hänen sisimmässään.

Todellakin oli siis olemassa sellainen ihmeellinen maailma, jol-
laisesta Bernhard ennen oli hänelle kertonut.

Kun hän nyt sai katsella luonnon luomisiloa ja sitä loistoa ja ihanuutta, jota hän oli saanut elää vain mielikuviutuksessaan, täytti hänet sanomaton onnentunne, johon vielä liittyi kehoittava ja elävöittävä rakkauden kaikkivalta.

Nyt hän näki kävelymatkoillaan nurmet mehukkaassa vehre-
dessään ja kirjavine kukkineen, hän oppi tuntemaan valkoiset, pu-

naiset, keltaiset ruusut, narsissit ja neilikat, jotka hän aikaisemmin oli eroittanut vain hajuaistinsa perusteella.

Kaiken, mitä hänen ympärillään tapahtui, hän imi kiitollisena sieluunsa, ja usein suuntautuivat hänen katseensa siniseen taivaaseen ja hänen kätensä liittyivät yhteen hartaaseen ylistykseen.

Bernhard oli usein hänen seuralaisenaan näillä kävelyillä ja molemmat keskustelivat tulevaisuudestaan ja unelmiensa maasta.

Ja kerran oli äkkiä tapahtunut, että Ilse oli vaipunut Bernhardin rinnalle tuntematta ja tajuamatta muuta kuin että häntä ympäröi rakkaudentäyteinen maailma, että hän oli turvassa rakkautta uhkuvalla sydämellä, voimakkaiden käsivarsien suojelemana.

Vaikka hän olikin jo aikaisemminkin sulkenut Bernhardin sieluunsa, niin virtasi tämän osalle nyt koko se käyttämätön sydämen voima, johon kykenee vain se, joka ei vielä milloinkaan ollut sillä tavalla rakastanut. — —

Eräänä päivänä sanoi Ilse hänelle:

„Kunpa voisin kertoa sinulle, rakas ystäväni, kuinka koko sielullani olen sinussa, ja kuinka rakas kuvasi, jonka ruumiillisillakin silmilläni voin nähdä, alati väikkyä silmiäni edessä!“

Entä Bernhard!

Osasiko hän tulkita tätä enkelimäistä olentoa kohtaan tuntemansa rakkauden valtavuutta? Ennen hän osasi sokealle tytölle kuvata kukkia, maisemia, perhosia, mutta nyt hänellä ei ollut sanoja. Tällä tavalla hän ei milloinkaan vielä ollut rakastanut. Hänen sydämessään elpyi eloon jotakin pyhää, sitä kaikkein suurinta ja parasta, mitä mies milloinkaan voi tuntea naista kohtaan.

Heidän edessään levittäytyi rakkauden koko ihmemaa ihanuukisineen, ja vielä vähän aikaa niin he ovat muuttaneet sen asujamiksi.

Ilsen ihmeellinen parantuminen oli ollut koko Berlinin puheenaiheena. Professori Mertin oli sanomalehdistön välityksellä osoittanut rosenkreutsiläiselle julkista tunnustustaan.

Rouva Kerstenistä alkoi jo tuntua epämiellyttävältä, kun tuhansia pyyntöjä ja anelijoita saapui toivoen saavansa parannusta rosenkreutsiläiseltä. Tämä torjui kuitenkin kaikki anojat luotaan ja valmistihe pian palaamaan Meksikoon.

Rouva Kersteninkin oli pidettävä kiirettä, sillä Ilsen kapiot oli saatava valmiiksi ennen häitä, jotka taas oli aiottu pitää ennen Rasmussenin lähtöä.

Ilsen sielussa kehittyivät päivittäin hänen syvimmat voimansa yhä kauniimpaan kukoistukseensa.

Hänen synnynnäiset maalarinlahjansa antoivat yhä huomattavampia tuloksia. Sen, mitä hän siihen asti oli voinut uueksia ajatuksissaan, sen hän nyt saattoi toteuttaa suureksi riemukseen. Kaikki näytti hänestä nyt paljon kauniimmalta, ja menneet vuodet, kestetyt kärsimykset ja koettelemukset häipyivät varjona unholaan.

Loppu.

Vapaa sana.

Milloin lakkaa puoluekiikko? Lukiessani Ruusu-Ristin tammi-kuun numerossa julkaistua, A. R. Mielosen kirjoittamaa kirjoitelmaa

„Puolueet“, jossa hän haaveilee uudesta, tulevaisuuden puolueesta, jota hän nimittää „Yhteishyvän puolueeksi“, lämpenin samalle kysymykselle, joka on miltei yhtä pulmallinen kuin Hamletin, Tanskan prinsin, aikanaan pohtima kysymys: to be or not to be, olla vaiko ei, kas siinä pulma!

Tällaisen „Yhteishyvän puolueen“ syntyminen olisi tietenkin suureksi siunaukseksi joka maalle ja kansalle, niin, koko ihmiskunnalle, mutta sen syntysanat ovat ylen vaikeat, sen synnytystuskat suuret. Sellaisen puolueen tunnuslauseeksi ei kelpaisi mikään pienempi tunnus kuin tuo ikivanha, syvä ja viisas sana: Totuus on uskontoja korkeampi. Jos sellainen puolue perustetaan muulle „uskonnolliselle“ pohjalle, tulee se ennenpitkää sortumaan, sillä „uskonkihko“ ja „puoluekihko“ ovat kaksi samanarvoista tekiää, joiden raateleva ja repivä vaikutus on ilmeinen. Niin heikolle pohjalle ei „Yhteishyvän puoluetta“ sovi perustaa. Mutta jos se ottaa ja hyväksyy tunnussanakseen ja elämänohjeekseen äsken mainitsemamme sanan: Totuus on uskontoja korkeampi, voi puolue tulla elinvoimaiseksi ja siunaukseksi ihmiskunnalle. Sillä mitä tietää tämä viisas sana, jonka teosofinen liikekin on hyväksynyt tunnuslauseekseen? Se tietää tätä: Jos sinä tahdot saavuttaa, löytää totuuden, tulee sinun kohota uskontojen yläpuolelle, jotka sinua kahlehtivat. Sitä se tietää, ja sen toteuttaminen ei olekaan mitään lastenleikkiä. Harvassa ovat ne yksilöt, jotka rohkenevat sitä noudattaa. Tämä on niitä harvoja okkultisia neuvoja, joita on annettu meille peittelemättä, kirjaimellisesti, ehkä juuri siksi, että sitä on niin äärettömän vaikea noudattaa. Syvät rivit, kansa ei milloinkaan kykene sitä seuraamaan. Yksilöt vain. Ja teosofian tehtävänä onkin koota sellaisia yksilöitä uskontojen ja kirkkojen helmasta, pelastaa ja johtaa ihmissieluja Totuuteen. Teosofisella liikkeellä ja sen seuroilla saattaa olla montakin tehtävää, mutta teosofialla on vain tämä ainoa tehtävä, ja siinä on tehtävää kylliksi, jopa enemmän kuin kylliksi. Uskonnot sanovat: Usko! Teosofia, jumalviisaus, taas: Viisastu, ihminen! Ero on siis suunnaton. Usko ja uskonnot nostattavat yksilöitä ja kansoja toisiaan vastaan, teosofian viisaus, ei milloinkaan, sillä teosofia ei ole mikään uskonto.

Totuus on uskontoja korkeampi, tuo on suurin ihmistä vapauttava varoitus, neuvo ja kehoitus, mitä ihmiskunnalle tähän mennessä on annettu, sillä juuri uskontoihinsa sitovat ja katkevat kansat vaarallisimmat ennakkoluulonsa ja pyhiittävät ne. Siksi on tämä sana niin äärettömän vakava ja suuri. Siunattu olkoon se!

Jos siis mieli perustaa joku tulevaisuuden „Yhteishyvän puolue“, ei sitä pidä sitoa mihinkään uskontoon, sillä silloin siitä on tuleva ikuinen riitasta „päämaja“, joka ei kykene tekemään hedelmällistä ja siunausrikasta työtä ihmiskunnan hyväksi. Uskonnollisista, rakkaista ennakkoluuloistaan eivät kansat milloinkaan tule luopumaan, sitä voimme pitää selviönä. Parempi perusta, vankempi pohja on „yhteishyvän puolueelle“ valittava ja teosofisen liikkeen tunnus: Totuus on uskontoja korkeampi, on sen vankan pohjan luoja. Ja vasta silloin lakkaa puoluekihko.

Rafael Ronimus.
Pienestä suureen. Tammikuun viimeisenä päivänä oli Ruusu-Ristissä vierailukokous. Keskusteluaiheena oli: „onko uusi uskonpuhdistus välttämätön?“, jonka piti Hilja Kettunen kirkkaalla selvyydellä ja koko sydämensä antaumuksella. Selostettuaan maailman sekasortoista tilannetta sen joissakuissa ilmenemismuodoissaan, hän

siirtyi kysymykseen, kuinka sekava on ihmisten jumalkäsité, kuinka rakkauden jumalaa saatetaan opettaa myös vihan, koston lain ja ankaruuden jumalana, kuinka vahingollisesti tämä vaikuttaa kansojen ja yksilöiden moraliin, kuinka toisenlaista uskontoa tarvittaisiin, kuinka tarvittaisiin niiden ihmisten yhteyttä jotka ruumiineen, sieluineen ja henkineen tahtovat antautua Mestaria seuraamaan. Ja tähän tultuaan alustaja esitti kysymyksen: Mistä ovat löydettävät ne ihmiset, jotka tämän yhteyden, tämän Kristuksen kirkon muodostaisivat? Ovatko ne löydettävät kirkkojen parista? Vai Ruusu-Ristin ja kirkkojen yhteistyöstä, jotka molemmat ovat kristinuskon koroittaneet korkeimmakseen? Vai maailman teosofein parista? Vai Teosofisten Seurain ja Ruusu-Ristin yhtymisestä? Vai mistä?

Syntyi vilkas keskustelu, joka kuitenkin ei päättynyt mihinkään lopputulokseen, vaikka läsnä oli sekä Adyar että Pont Loma Teosofisten Seurain jäseniä ja lisäksi pari teologiakin. Mutta aihe oli siksi syvälinen ja samalla läheinen, että se lupasi jatkoa tulevaisuudessa.

Siksi sen johdosta muutamia ajatuksia.

Maailma on sekaisin. Rahatalous järkkyy perustuksillaan. Kurjuus ja köyhyys ammittavat tuhansien ja miljoonien parissa. Sodanuhka — asioiden selvittäjänä muka — kumisee maankamaran alla. Suuri itä on jo tärahdyttänyt alkusoiton, ja kohta saattaa Eurooppakin taas olla tulella, ehkäpä kuolinkamppailunsa käsissä.

Eikö tämän vastapainona tarvittaisi valonvoimain yhdistämistä ympäri maapalloa? Eivätkö todellakin ne, jotka ovat ymmärtäneet Mestarien sanoman seurattavaksi ojentaisi käsiään ketjuna yhteistyöhön? Eikö silloin saatettaisi suurta perikatoa välttää? Eikö silloin vanhan syylistä nousisi uutta ja elinvoimaisempaa ja tämä manvartara saisi hienoisen sysäyksen eteenpäin kehityksen asteikossa?

Ja emmekö me teosofit, jotka olemme tietoisia ihmeellisestä kehityskulusta, tekisi kaikkeamme kantaaksemme kortemme valon työhön!

Mielen muistuu „H. P. P:n” harmaa veljeskunta. Veljet ympäri maapallon kokoontumassa kiinteään ja kiihkeään neuvotteluun valon voimia vastaan. Eikö samanlaista veljeskuntaa maapallon eri kuiltta voisi syntyä fyysillisten ihmisten parissa? Eikö niin pitäisi ainakin olla, että valon työ saavuttaisi kiinteytensä?

Varmasti pitäisi.

Mutta ollakseen voimakasta, tämän työn täytyisi kulkea keskinäisen ymmärtämyksen merkeissä. Olisiko eri puolilla maailmaa olevissa yksilöissä tätä yhteisymmärrystä, ellei sitä olisi ensin kussakin maassa ja sen veljeyttä tarkottavissa seuroissa keskenään?

Varmasti ei.

Siksi pitäisi kussakin maassa näiden veljeyttä rakentavien seurojen olla sopusoinnussa keskenään. Ja ennenkuin nämä seuravat voivat olla sitä, seuran yksilöiden keskenään olisi myös oltava sitä.

Siksi käsi sydämelle kukin ja vastatkaamme: — Osaammeko me R. R:ssä olla toinen toisillemme veljellisiä, ystävällisiä, auttavaisia, suvaitsevaisia, sopusointuisia? Tunneimmeko itsemme yhdeksi perheeksi rakastavan isämme johdon alaisena? Rakastammeko mekin toisiamme, niin että maailma sanoisi meistä: — Katsokaa, kuinka nuo teosofit, nuo ruusuristiläiset rakastavat toisiansa, menkäämme mekin heidän luokseen oppimaan elämän taitoa?

Päämäärä on kaukana, huippu on korkealla, me tunneimme saa-

vutuksiemme vähyysden nöyryyttävän selvästi, — näin me vastaamme. Mutta samalla nousee sydäntemme sisimmästä huokaus: — Me tahdomme parhaamme yrittää tuon päämäärän vuoksi. Sillä me tahdoisimme sillä osoittaa rakkauttamme myös hänelle, joka meille on niin sanomattoman paljon sielunsa rikkauksia jakanut.

Viime kesästä lähtien me olemme Ruusu-Ristissä kokouksissamme keskustelleet päämajasta. Me olemme nähneet sen teosofisen työn ohjana johtajamme ympärillä. Mutta me olemme ymmärtäneet myöskin, ettei mikään teosofinen työ merkitse mitään, ellei teosofiaa eletä elävässä elämässä. Olisiko meidän parissamme sitten niitä, jotka tähän kykenisivät? Tuskin, mutta on varmasti niitä, jotka parhaansa tahtoisivat koettaa, ja ponnistellessaah jotain myös oppisivat.

Mutta voidaksemme toteuttaa päämaja-ajatusta, me tarvitsemme rahaa, paljon rahaa. Mutta rahakin tulee, jos me olemme sisäisesti siihen valmiita. Ja ellemme ole vielä kypsiä tuohon kaukaisempaan päämaja-päämäärään, koettakaamme toteuttaa läheisempiä, sellaisia pienempiä, joissa voisimme kohoittaa yhteistyötä ikäänkuin perheen puitteissa.

Meillä on vuoden vaihteessa R. R:ssä syntynyt n. k. propagandajärjestö eli Työengas niinkuin se itseään nimittää. Siinä on edustaja hallituksesta, kaikista looseista, eri työryhmistä, kuten kustannusliikkeestä, Kulmakoulusta, Opistolasta, Nuorten ryhmästä, Kirjastosta ja Käsiyöryhmästä. Eräs yritys, jonka se tahtoisivat toteuttaa, on R. R.-kerhon luominen. Tässä kerhossa olisi R. R.-kirjasto entisen vetoisan työssijansa asemasta. Tänne saisi tulla lukemaan kirjallisuutta ja aikakauskirjoja. Täällä saisi tavata toisiaan. Tänne saisi tuoda „porteille kolkuttajia“. Täällä saisi pitää „Etsijäin piirien“ kokouksia ja illanviettoja, joille ei tahdo talosta muualla riittää huoneita. Tänne saisi pistäytyä kirkkokahville. Täällä saisivat maaseutulaiset päästä kosketukseen Helsingin R. R.-jäsenten kanssa, mitä he usein kaukaa tullen kipeästi kaipaavat. Täällä saisivat R. R:n irtajäsenet lähestyä muita, he, jotka useasti valittavat R. R:ssä orpoutaan, kun se on paisunut niin suureksi.

Ja koska Kulmakoulutalossamme on sopivia huoneita tähän tarkoitukseen, on ryhdytty tuumaa valmistelemaan Työrenkaassamme. On pantu alkuun koemerkintä siitä, kuinka suurella summalla kukin kerhon jäseneksitilija voisi kannattaa kuukausittain tätä yritystä. Merkinnät ovat toistaiseksi vaihdelleet 3—50 markkaan. Mutta vasta on alkusumma koossa. Tarvitaan paljon lisää. Ja siksi tässä kirjoituksessa käännyimme kautta maan kaikkien R. R.:läisten puoleen ja pyydämme niitä, jotka tuntevat harrastusta asiaan, antamaan tiedon kerhomaksunsa määrästä Työrenkaan sihteerille, rouva Tyyra Tolvaselle, osoite Helsinki, Museokatu 18.

Ja toivorikas mieli johtaa yhä kulkuaan. Meillä on talvityökautenamme tämä kaupunkikerho, mutta kesällä, jolloin toiminta on lamassa, meillä voisi olla oma kesäkotikoti, joku sellainen suloinen paikka, joka T. S.:llä on Terijoen Vammalsuussa, jonne monet R. R.-läisetkin ovat päätyneet ihanteellista todellakin veljeshengessä vietettyä merielämää nauttimaan. Ja ehkäpä tällainen kesäkotikoti olisi ensin vain vuokrattu homma, jonka helpolla saisi pystyyn, mutta sehän voisi olla sellaiselta paikalta, jonka joskus saisi lunastaa ikiomaksi ja jonne ajan tullen voisi syntyä R. R.-päämaja ja paljon muuta miellissä uneksittua.

Emmekö tuon suuren vuoksi lähtisi nyt pienestä alkuun?

A. R.

Ruus-Ristin XII vuosikokous.

Vuosikokous pidetään Helsingissä Kulmakoululla, Meritullink. 33, pääsiäisenä maaliskuun 24—28 p:nä seuraavan pääpiirteisen ohjelman mukaan:

Torstaina klo 8 illalla Suurlooshi.

Perjantaina klo 10 ap. Vuosikokous, klo 1 ip. kahvit, klo 2 ip. installatsioni, klo 7 ip. Väinämö I.

Lauantaina klo 11 ap. Kysymyskokous, klo 3 ip. esoteerinen kokous, klo 6 ip. vuosikokouksen jatkoa.

Sunnuntaina klo 12 p. Vuosijuhla Kansallisteatterissa, klo 7 ip. kansalliskongressi.

Maanantaina klo 12 p. P. E:n luento, klo 3 ip. vuosikokouksen jatkoa tai Johtajan vastaanotto, klo 7 ip. Väinämö III.

Tarkempi ohjelma y.m. ohjeet maaliskuun R.-R:ssä, joka ilmestyy ennen pääsiäistä.

R.-R:n Hallitus

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: tammikuun 24 p:nä *Ruumiillinen kehityshistoria*, 31 p:nä *Mistä ja mihin?*, helmikuun 7 p:nä *Enkelein apu*.

Helsingin Ruusu-Risti piti tammikuun 31 p:nä tavanmukaisen vierailukokouksen, josta A. R. tarkemmin kertoo osastossa „Vapaa sana“.

Ruus-Ristin vuosikokoukseen pääsiäisenä toivotaan maaseutu-
laisten jäsenten lukuisasti saapuvan „huonoista ajoista“ huolimatta. Koetetaan tehdä asuntokysymys heille mahdollisimman halvaksi. Vuosikokouksessa tulee keskusteltavaksi erinäisistä Ruusu-Ristiseuralle tärkeistä kysymyksistä.

Veikko Palomaa, vanha teosofinen työntekijämme ja kirjailijamme, täyttää helmikuun 28 p:nä 67 vuotta. Hänen terveytensä on verrattain heikko eikä hän itse enää kykene ansiotyöhön. Ystävät, jotka tahtovat häntä syntymäpäivänään muistaa tervetulleella ralahajalla, lähettävät sen paraiten suoraan rouva Sofia Palomaalle, os. Jurva, Niemenkylä.

Ruus-Risti-lehtemme on nyt vihdoin täyttänyt velvollisuutensa jatkoromaaninsa suhteen painattamalla „Meksikon Rosenkreuziläisen“ viimeisen lopun. Koska tämä loppu on kaikin puolin onnellinen, toivomme lukijainkin antavan viivytyksen anteeksi.

P. E:n „Vuorisaarna“ ja „H. P. B.“ ovat nyt molemmat englanninkielisinä käsikirjoituksina olemassa, ja toivoa on, että ne pian tulevat julkaistuiksi Lontoossa teosofisen kustannusliikkeen toimesta.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kelloseppäliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluksia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin
jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitomuskaavake on lähetetty
kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin
avustuksia otetaan mielihyvin
vastaan. Rahaston tarkoitukse-
na on edistää Ruusu-Risti-työtä,
ennenkaikkea kirjallista toimin-
taa. Rahaston hoitaja, jolle kaik-
ki lähetykset osoitetaan, on
R.-R:n Johtaja Pekka Ervast,
os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
livia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTIN ALENNUSKIRJAT:

	Ennen:	Nyt.
<i>H. P. Blavatsky</i> : Kirkko ja vapaamuurarius	7:—	5:—
<i>Pekka Ervast</i> : Ajatuksen ja käden parantava voima	18:—	8:—
" Alempi ja ylempi jooga	20:—	12:—
" Itsemurha	4:—	2:—
" H. P. Blavatskystä sananen	9:—	4:—
" Jos Mestareita seuraisimme	5:—	3:—
" Jälleensyntymismuisti	10:—	6:—
" Kadonnut sana	20:—	15:—
" Mitä on kuolema	nid. 25:—	15:—
" Sama sid.	35:—	25:—
" Nykyinen asema	8:—	5:—
" Paavali ja hänen kristinuskonsa	nid. 25:—	15:—
" Sama sid.	35:—	25:—
" Tempeliherrain unelma	7:—	4:—
" Uudestisyntyvä Suomi	20:—	12:—
<i>Garver</i> , Kolmannen asteen veli	25:—	20:—
<i>J. R. Hamula</i> , Isä Abraham	9:—	5:—
" Johanneksen Evankeliumi	20:—	10:—
" Tulijärvi	20:—	10:—
" Vedenpaisumus	9:—	5:—
<i>Frans Hartmann</i> , Magian salakouluja	5:—	2:—
" Seikkailu rosenkreutziläisten luona	nid 15:—	10:—
" Sama sid.	25:—	20:—
<i>Max Heindel</i> , Rosenkreutziläinen maailmankatsom. sid.	100:—	60:—
<i>Esikko Koitere</i> , Kaksi todellisuutta	60:—	20:—
<i>Jussi Pohjanmies</i> , Rusu-Ristin laulukirja	7:—	2:—
<i>Ramatsharaka</i> , Parantaminen sielun ja hengen voimilla	17:—	8:—
<i>Rafael Ronimus</i> , Draamoja	30:—	10:—
<i>Maaailman pyhät kirjat</i> , Dhammapada	16:—	10:—
Pistis Sophia	100:—	60:—
Sama sid.	120:—	72:—

Tilataan osoitteella:
Herra Waldemar Kaade,
Helsinki. Meritullinkatu 33 (Ruusu-Risti).

RUUSU-RISTI.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	69
Saari	75
Mitä esoteristilta odotetaan	76
Valittujen luku	84
Karoliinin aarre	88
Goethe ja salaisuudet	92
Pyrkijän päiväkirja	99
Kysymyksiä ja vastauksia	100
Vapaa sana	100
Ruus-Ristin kahdestoista vuosikokous	102
Tien varrelta	103

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Helsinki, Meritullink. 33
(Ruusu-Risti)

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksännentoista vuosi-
sadan sfinksin elämästä.

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruusu-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Fünfzig Jahre sind vorüber,
Wie gemischte Tage flohn;
Fünfzig Jahre sind hinüber
In das ernst Vergangne schon.

Doch lebendig, stets auf's neue,
Thut sich edles Wirken kund,
Freundesliebe, Männertreue
Und ein ewig sichrer Bund.

Ausgesät in weiter Ferne,
Nah, getrennt, ein ernstes Reich,
Schimmern sie, bescheidner Sterne
Leis' wohlthätgem Lichte gleich.

So! Die Menschheit fort zu ehren,
Lasset, freudig überein,
Als wenn wir beysammen wären,
Kräftig uns zusammen seyn!

Näin kirjoitti Saksan suuri runoilija Goethe juhannuksena 1830, kun looshi „Amalia“ Weimarissa juhllisesti vietti hänen viisikymmenvuotispäiväänsä vapaamuurarina. Goethe oli näet v. 1780 kolmekymmentäyksivuotiaana vastaanottanut vapaamuurarivihkimyksen mainitussa looshissa.

Tänä vuonna maaliskuun 22 p:nä on kulunut 100 vuotta Goethen kuolemasta. Jos Goethe y.m. hänen kuuluisat aikalaisensa, jotka olivat vapaamuurareita, nyt äkkiä astuivat fyysillisen elämän näyttämölle, ihmettelisivät he varmaan suuresti sitä sotaa, jota paraikaa käydään sekä Saksassa että muualla vapaamuurariutta vastaan. „Ovatko kahdennenkymmenennen vuosisadan ihmiset menneet sivistyksessä niin paljon taaksepäin“, he kysyisivät, „koska he eivät enää aavista, mitä vapaamuurarius on, vaiko onko vapaamuurarius itse ottanut niin suuria harha-askeleita, että se on pettänyt vanhat ihanteensa?“

Hetken perästä he kuitenkin sanoisivat itselleen: „Eihän jälkimäinen otaksuma ole mahdollinen, sillä kuinka vapaamuurarius silloin muodollisestikaan olisi säilynyt! Ja jos tuo sivistys on ottanut semmoisen taka-askelen, täytyy meidän surkutella Europpaa ja nykyistä kulttuuria.“

Vapaamuurariuden suuri periaate oli ja on veljeys ja sen jäsenet yrittivät ja yrittävät kasvattaa itseään ja toisi veljesrakkaudessa. Veljeys puolestaan ei viihdy muualla kuin siinä, missä vapaus ja tasa-arvoisuus elämän edessä vallitsevat.

Mitä Goethe oli runoilijana, sen kaikki tietävät. Useimmille on myös tunnettua, että Goethe oli ajattelija, tiedemies ja valtiomies. Mutta monelle on ehkä tuntematonta, että Goethe oli vapaamuurari ja rosenkreutsiläinen, että hänellä oli selvät käsitteet magiasta, okkultismista, mystiikasta. Hän teki syystä pilkkaa pseudo-okkultismista huvinäytelmässään „Der Gross-Kophta“, mutta erehtyi luultessaan sillä paljastavansa Cagliostron, jota hän ei persoonallisesti tuntenut. Mutta Faustissaan ja monissa runoissaan hän on asiantuntijalle paljastanut omat salaiset tietonsa, joita ei ole muilla kuin niillä, jotka astuvat fyysilliseen elämään kokeneina sieluina, muinaisiin mysterioihin vihittyinä ja Melkisedekin koulussa viisastuneina.

Kuka muu kuin todellinen ruusuristiläinen olisi voinut kirjoittaa seuraavan Goethen runon?

Es steht das Kreuz mit Rosen dicht umschlungen.
Wer hat dem Kreuze Rosen zugesellt?
Es schwillt der Kranz, um recht von allen Seiten
Das schroffe Holz mit Weichheit zu begleiten.

Und leichte Silberhimmelswolken schweben,
Mit Kreuz und Rosen sich emporzuschwingen,
Und aus der Mitte quillt ein heilig Leben
Dreifacher Strahlen, die aus einem Punkte dringen.
Von keinen Worten ist das Bild umgeben,
Die dem Geheimnis Sinn und Klarheit bringen.

Ylevän jännittäviä hetkiä vietin Goethehaus'issa Weimarissa Saksanmatkallani 1927. Se oli laaja kaksikerroksinen talo torin varrella, läpeensä rikkaan hovimiehen koti hienoine vastaanottosalonkeineen ja lukuisine taideteoksineen. Se oli myös ahkeran ja monipuolisen luonnontutkijan museo kaikenlaisine tieteellisine kojeineen ja runsaine kivennäis-, kasvi- ja eläintieteellisine kokoelmineen useissa huoneissa. Mutta ennen kaikkea se oli kirjailijan tyyssija

suurine työhuoneineen, kirjastoineen ja pienine yksinkertaisine makuukamareineen. Siellä oli ajateltu ja siellä oli työtä tehty! Kirjastohuoneeseen ei päässyt, kirjoja ei turisti saanut katsella kuin kaukaa — ja se oli suruni kaikessa suuressa riemussa.

Hengessäni vavisten kuljin tuon suuren vainajan huoneissa. Mitä ihmisiä sentään on elänyt tämän maan päällä! Tässä hän on liikkunut, suuri Goethe, vielä vanhuutensa päivinä, tässä istunut, tuossa seisonut työpöytänsä ääressä, tässä keskustellut ystäviensä kanssa, tuossa rauhassa levännyt!

H. P. Blavatsky mainitsee „Salaisessa Opissaan“ monta kertaa Goethen nimen, toistaen otteita hänen runoistaan ja kirjoituksistaan. Harvoin syntyy semmoisia neroja kuin Goethe, ja armoitettu on se maa, jossa he syntyvät. Sentähden kysyinkin hengessäni Weimarissa vaeltaessani: sinä armoitettu Saksa, koska nouset uudestaan oman menneisyytesi tasalle?

*

- Oletteko uudistanut Ruusu-Risti-tilauksenne?
- Ei ole tullut uudistettua.
- Eikö lehti teitä enää miellytä?
- Miksei lehti miellyttäisi, mutta kun on niin ahdas aika, ei rahat tahdo riittää.
- Riittävätkö rahat leipään?
- Täytyyhän niiden. Onhan leipä sentään ensimmäisellä sijalla.
- Oikein oman arvonsa puolesta? Niinkö sanoo teidän järkenne ja sydämenne?
- Mitä järjestä ja sydämestä? Kovakourainen elämä niin sanoo. Mihinkä tässä joutuisi, jollei syödä saisi?
- Luuletteko niiden, jotka panivat teosofisen liikkeen alulle, tuolla tavalla ajatelleen?
- En tiedä, mutta syödä kai heidänkin piti.
- Arvatenkin, mutta tuskin heidän teosofisesta työstään olisi tullut mitään, jos he elämän arvoja punnitessaan olisivat asettaneet leivän ensi tilalle. Teosofisen sanoman julistaminen, ihmisten auttaminen, oli heidän mielestään asetettava ensi sijalle, tuli sitten leipä tai oli tulematta. Muistattehan, kuinka H. P. Blavatsky yhteen aikaan kärsi suoranaista puutetta. Mutta leipää hänellä sittenkin riitti loppuun saakka.
- No niin, H. P. Blavatsky oli hengen jättiläinen, vaan

mitä meistä pikku ihmisistä? 'Kuka meitä elättää, jollemme itse leivästämme huolehdi? Vai soisitteko, että minä jättäytyisin perheineni sattuman varaan?

— En suinkaan. Työtä teidän on tehtävä — ja sitä ahkerammin, kuta huonommat ajat ovat.

— Mitä sitten tahdotte minun jättävän?

— Jättäkää huolestumisenne ja epäilyenne. Arvioikaa asioita oikein. Asettakaa henki aineen edelle. Muistakaa, että me ihmiset olemme henkiolentoja, jotka olemme ruumiisiin puetut. Tehkää niinkuin Jeesus on käskenyt: etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki tämä (ruoka, vaatteet j.n.e.) teille annetaan. Älkää pitkö henkistä elämää vähäarvoisena. Uhratkaa ensin sille mitä se kaipaa ja sitten ajatelkaa ruumiinne tarpeita. Sanon teille salaisuuden: jos uhraatte Jumalalle sydämenne, uhraa maaemo teille antimensa.

— Minun pitänee siis vähistä varoistani uhrata Ruusu-Ristille sen tilaushinta?

— Ehdottomasti, mutta ei tällä kertaa. Miettikää ensin asiaa. Koettakaa ymmärtää, miten elämää on järjestetty. Me ihmiset tarvitsemme uskoa. Kun meillä uskoa on, teemme oikein ja hyvin, vaikka meille koituisi siitä aineellista tappiota. Ja mikä on seurauksena? Tappion asemasta uhrimme kääntyy voitoksi — jopa aineellisestikin.

*

Sydäntäni kirveli, kun luin, mitä tohtori Stokes, „Critic“-lehden ansiokas toimittaja, kirjoitti Annie Besantin ja C. W. Leadbeaterin okkultismista (kts. Ruusu-Ristin helmikuun n:oa, osasto „Mitä muualla tiedetään“). Toht. Stokes on parin kymmenen vuoden aikana harjoittanut tervejärkistä arvostelua teosofisissa asioissa, ja hän se herätti Amerikassa „Back to Blavatsky“-liikkeen, joka nyt on saanut niin paljon kannattajia kaikissa teosofisissa seuroissa, kun on ymmärretty, että H. P. B. on ensimmäinen ja todellinen auktoriteetti teosofisissa kysymyksissä. Toht. Stokes on humoristi ja hänen arvostelunsa on aina leikillinen sävyllään, mikä seik'ra taittaa siltä pahimman kärjen. Mutta se voi välistä mennä liian pitkälle, kuten äsken, kun hänen sanansa miltei riistivät kaiken okkultisen ja jooga-arvon A. B:n ja C. W. L:n opetuksista, samalla kun hän varusti heidät erinomaisen rikkaalla mielikuvituksella.

Tämän johdosta muistuu mieleeni, mitä tunnettu sak-

salainen filosofi, kreivi Hermann Keyserling, kirjoitti teokseensa „Das Reise-Tagebuch eines Philosophen“. Hän kävi matkoillaan Indiassa myös Adyarissa, tutustuen Teosofisen Päämajan henkilöihin. Hän lausuu personallisena vaikutelmanaan Mr. C. W. Leadbeaterista tähän tapaan: Mr. L. epäilemättä näkee astraalisella silmällään mitä hän kirjoissaan kuvailee, sillä hän on liian yksinkertainen älyltään, kyetäkseen keksimään näkyjään. Yhtä suopeata lausuntoa kreivi Keyserling ei anna omasta maanmiehestään tohtori R. Steineristä, jonka hän taas sanoo olleen kyllin älykkään voidakseen keksiäkin antroposofisia näkyjään.

Arvostelijoita on aina, ja jos C. W. L. antaisi kouriintuntuvia todistuksia kyvyistään, kävisi hänen arvatenkin niinkuin H. P. Blavatskyn, joka „okkultisten ilmiöittensä“ johdosta leimattiin petturiksi ja kavaltajaksi. Ei maailma välitä semmoisista todistuksista, jotka kääntävät nurin sen hellimiä ennakkoluuloja. H. P. B. katui ilmiöitään, ja vanha okkultinen sääntö vaatiikin, että opetuslapsi ei anna julkisia näytteitä kykyjen käytöstä. Mitä taas tulee kertomuksiin omista havainnoista näkymättömässä maailmassa, ei C. W. L. enemmän kuin kukaan toinenkaan pyydä kenenkään sokeata uskoa. Jokainen arvostelkoon omien kokemuksiensa valossa ja oman järkensä kannalta, kuinka paljon todellisuusarvoa hän myöntää selvänäkijän kertomuksille.

Minun silmissäni C. W. L. on harvinaisen harjaantunut astraalinen selvänäkijä. Mutta kun hän ryhtyy puhumaan korkeammista tasoista tai yleensä filosofoimaan ja teoretoimaan, pysyttelen varovaisena ja kriitillisenä. Korkeamat tasot käsittääkseni kadottavat sen aineellis-realistisen leiman, mikä vielä on astraalis-mentaalisella tasolla (ruupalooka, kuten vanhat indialaiset sanovat), mutta C. W. L:n kuvauksista tuntuu kuin kaikki pysyisi samanlaisena aina vain yhä „hienommassa“ muodossa, niin että „henki“ lopulta ei ole muuta kuin ylen hienoa ainetta. Tämä puolestaan näyttää minulle, että C. W. L:n havainnot eivät nouse astraalista maailmaa ylemmälle. Mutta hyvä niinkin. Arvonsa kullakin.

Mitä taas Annie Besantiin tulee, on hän siksi vanha ja perehtynyt joogi, ettei hänen neuvonsa mielikuvituksen okkultiseksi kasvattamiseksi ole tuulesta temmattu. Käytämme sanaa „mielikuvitus“ usein halveksivassa merkityksessä tarkoittaen semmoista ajatuksen lentoa, jolla ei ole

pohjaa todellisuudessa. Mutta sana mielikuvitus merkitsee okkultistille toista. Se on „imaginatsionia“, ei paljasta „fantasiaa“. Ja imaginatsioni on tajuntamme kyky liikkua kuvissa. Viiden aistin avulla teemme havaintoja fyysillisessä maailmassa. Siitä kerääntyy tajuntaamme kuvia. Näitä kuvia voimme muuttella, muovailla, muodostella ja luoda niiden pohjalla uutta. Se on mielikuvituksen eli imaginatsionin työtä fyysilliseen todellisuuteen nähden. Mutta jos tahdomme kokemusta näkymättömästä maailmasta, ei mielikuvitus sinään auta. Täytyy ensin saada tajuntaan todellisia havaintoja toisesta maailmasta. Kuinka semmoinen tapahtuu? Joogan, s.o. siveellisen kasvatuksen ja ajatuksen hillinnän avulla. Kun asetumme sielussamme oikeaan suhteeseen näkymättömään maailmaan, silloin sen todellisuus voi koskettaa sisäistä tajuntaamme. Ja mikä on oikea suhde? Se sisältyy sanaan „rakkaus“. Kun rakkaudella ja myötätunnolla lähestymme näkymättömiä, silloin ne puhuvat meille. Ja mikä on niiden ensimmäinen puhetapa? Kuvien, imaginatsionein avulla. Mrs. Besantin neuvo tähtäsi asenteeseen. Kun asenne on oikea, vallitsee sielussa epätietoisyyden hiljaisuus. Kun sielussa on hiljaista, kuuluu hiljaisuuden ääni. Silloin näkymättömät puhuvat — alussa kuvissa, myöhemmin sanoissa.

Ei siis ole kysymys „mielikuvituksesta“ missään halveksittavassa merkityksessä. Kuka tahansa voi antaa mielikuvituksensa lentää, mutta sillä ei ole todellisuusarvoa. Todellisuusarvoa on mielikuvituksella vain siinä tapauksessa, että kuvittelija on todellinen runoilija, täynnä rakkautta kaikkea elämää kohtaan.

Tohtori Stokes ehkei tullut ajatelleeksi tätä eroa.

*

„The Temple Artisan“ kertoo äsken saapuneessa marras-joulukuun numerossa seuraavan uutisen:

Ero:

„William H. Dower, Kansan Tempppelin Ylivartija.

„Esitän täten erohakemukseni Kansan Tempppelin jäsenenä; eroni koskee kaikkia sisäisiä ja ulkonaisia järjestöjä sekä Ylisihteerin tointa ja alkaa tästä päivästä.

„Tammikuun 2 p:nä 1932.

W. de Ortega-Maxey“.

Mainitsen tämän uutisen, koska viime vuonna puhuttiin yliopistosta, joka liittyisi Salaiseen Veljeskuntaan ja jonka rehtorina oli W. de Ortega-Maxey. „Ken elää, hän näkee“, lausuin Ruusu-Ristin lokakuun numerossa. En tiedä vielä, onko koko yliopistohanke tähän päättynyt. „The Temple Artisan“ ei mainitse siitä mitään.

*

Julkaisen tässä numerossa H. P. B:n ensimmäisen kirjelmän esoteerisen osastonsa jäsenille. Sitä vastoin jää suomennos „Framtidens religion“ kirjasta huhtikuun numeroon.

Saari.

*Minä saareen soudan
pienellä purjeella
hämyssä illan hurmaavan,
saarella löytyvi salaisuuteni
kätkeytyneenä kiveen kulmaiseen.*

*Saarelle soudan
vain unelmissa,
koska se unten saari on, —
siellä en koskaan ketään tapaa,
se on minun, minun yksin vain.*

*Saareni kaunis
sinisessä meressä,
saarella niitty
ja orvokkitie:
niityn reunassa kuuskulmakivi
ja kiven keskellä aarteeni lie.*

*Saareeni soudan
pienellä purjeella
illan harmajan hämyssä,*

*sinne jos jään, kunnes aamu joutuu
en millöinkaan enää palaja.*

*Elkää te etsikö
minua turhaan,
jos minä eksyin yöpymään,
saareni kun on unisaari --
ei sinne löydä yksikään.*

*Saareni kaunis
ja keskellä niitty
ja niityn reunassa kuuskulmakivi:
sinne mun mieleni illalla tekee
pakoon elämän ongelmaa.*

*Sininen saari,
sen vehreä ranta,
ympäri laineet laulavat,
uien helmaan väsynyttä lasta
hiljaisin helein tuudittavat.*

Nellie Kalm.

Mitä esoteristilta odotetaan.

H. P. B.:n „ensimmäinen valmistava memorandumi“.

Kun H. P. Blavatsky v. 1888 perusti Teosofisen Seuran esoteerisen osaston, hän lähetti osaston jäsenille yleisiä ohjeita sisältävän valmistavan kirjelmän. Tähän tärkeään asiakirjaan on teosofisessa kirjallisuudessa vuosien kuluessa usein viitattu, ja siitä on esitetty otteitakin, mutta kokonaisuudessaan se on julkaistu vasta „Theosophistin“ viime vuoden elokuun numerossa.

Tämän memorandumien yhtenä tarkoituksena on antaa jokaiselle lupauksensa allekirjoittaneelle tilaisuus sen peruuttamiseen, jos hän tuntisi itsensä kykenemättömäksi tai haluttomaksi hyväksymään täydellisesti ja varaumuksetta opetukset, joita mahdollisesti annetaan, taikka seuraukset,

jotka niistä saattavat johtua, ja täyttämään velvollisuudet, joiden toteuttamista tullaan vaatimaan. On oikein ja kohtuullista heti ilmoittaa, että nämä velvollisuudet eivät ole ristiriidassa niiden velvollisuuksien kanssa, jotka pyrkijällä on lähintä ympäristöään kohtaan, eivätkä ne häntä myöskään niistä vapauta. Toisaalta on varmaa, että jokaisen esoteerisen osaston jäsenen on luovuttava useammasta kuin yhdestä henkilökohtaisesta yhteiskunnalliseen elämään liittyvästä tottumuksestaan ja omaksuttava joitakin askettisen elämän sääntöjä.

Siksipä jokainen, joka haluaa peruuttaa seuraavat rivit luettuaan, voi saada nimensä poistetuksi luettelosta ja lupauksensa palautetuksi lähettämällä ilmoituksensa kirjeellisesti ja palatuspostimaksun seuraamana. Ilmoitus on tehtävä kolmen viikon kuluessa tämän saapumisesta; Euroopassa asuvat lähettäkööt sen suoraan H. P. Blavatskylle, os. 17, Lansdowne Road, Holland Park, London, ja Amerikassa asuvat William Q. Judgelle, Amerikan T. S.:n ylishteerille, os. Box 2659, New York.

*

Tämän esoteerisen osaston aste on valmistava aste, ja sen yleisenä tarkoituksena on valmistaa pyrkijää ja tehdä hänet soveliaaksi tutkimaan käytännöllistä okkultismia eli radsha-joogaa. Siksi hänelle tässä asteessa — eräitä poikkeustapauksia lukuunottamatta — ei opeteta synnyttämään fyysikaalisia ilmiöitä, eikä minkäänlaisten maagillisten kykyjen sallita hänessä kehittyä; ei myöskään, jos hänellä luonnostaan on sellaisia kykyjä, hänen anneta niitä käyttää, ennenkuin hän on saavuttanut perusteelliset tiedot itsestä, psyko-fysiologisista prosesseista (jotka tapahtuvat okkultisella tasolla) ihmisruumiissa yleensä, ennenkuin hän hallitsee kaikkia alempia intohimojaan ja p e r s o n a l l i s t a i t s e ä n s ä.

Esoteerisen seuran todellisena johtajana on muuan mestari, jonka edustajana tässä osastossa on H. P. Blavatsky. Hän on yksi niitä adepteja, joihin teosofisessa kirjallisuudessa on viitattu, ja jotka ovat osallistuneet Teosofisen Seuran perustamiseen. H. P. Blavatskyn välityksellä jokainen tämän osaston jäsen pääsee entistä läheisemmin Hänen vaikutuksensa ja huolenpitönsä alaisuuteen, jos hänet huomataan sen arvoiseksi. Kuitenkaan ei kenenkään tarvitse udella, kumpi mestareista on kyseessä, sillä se ei millään

tavalla vaikuta asiaan, eikä ole mitään pakkoa antaa vielä kerran tilaisuutta tahdittomuuteen. Riittää, kun sanomme, että sellainen on laki Idässä.

Jokainen tulee saamaan tiellään valaistusta ja apua juuri niin paljon kuin hän ansaitsee eikä yhtään enemmän, ja on ymmärrettävä selvästi, että tässä yhtymässä ja näissä suhteissa ei tunneta minkäänlaista suosiota — kaikki riippuu henkilön ansioista — eikä yhdelläkään jäsenellä ole valtaa eikä tietoa ratkaista, mitä hän tai joku toinen on ansainnut. Tämä on jätettävä niiden asiaksi, jotka tietävät, — vain heille. Joillekin osoitettu näennäinen suosio ja siitä seurannut näennäinen edistyminen johtuu heidän tekemästään työstä, heidän vilpittömimmistä yrityksistään edistää yleisen veljeyden ja rodun kohottamisen asiaa.

Ei kenenkään edellytetä tekevän muuta kuin parhaimpansa, eikä muuta pyydetäkään, mutta jokaisen odotetaan työskentelevän mahdollisuuksiensa ja voimiensa mukaisesti.

Arvo, joka tämän osaston työllä kullekin yksilölle on, riippuu kokonaan seuraavista seikoista:

1) Henkilön kyvystä omaksua opetuksia ja tehdä ne osaksi olemustaan.

2) Motiivien epäitsekkyudesta, joilla hän etsii tätä tietoa, eli toisin sanoen: onko hän liittynyt osastoon päättäen tehdä työtä ihmiskunnan hyväksi vaiko toivoen hyötyvänsä tai saavuttavansa jotakin pelkästään itseään varten.

Kaikki jäsenet ottakoot siis ajoissa varteen tämän varoituksen ja tutkikoot vakavasti vaikuttimiaan, sillä kaikille, jotka tähän osastoon liittyvät, on siitä eräitä seurauksia.

Tällä asteella on ehkä parasta, että pyrkijät saavat tietää syyn miksi tämä osasto on perustettu, ja mitä sen odotetaan saavan aikaan:

Teosofinen Seura on juuri aloittanut olemassaolonsa neljännen toista vuoden. Jos se onkin saanut aikaan suuria, jonkun mielestä melkein hämmästyttäviä tuloksia eksoteerisella, utilitaristisella tasolla, se on täydellisesti epäonnistunut niissä kohdissa, jotka ovat sen perustamisen tärkeimpiä tarkoituksia. Niinpä se, ollakseen „yleinen veljeskunta“ taikkapa vain tavallinen veljesseura, yksi monista, on laskeutunut kaikkien noiden seurojen tasolle, joiden vaatimukset ovat suuret, mutta joiden nimet ovat vain naamioita, — vieläpä harhaan johtavia. Puolustukseksi ei

voida väittää, että sen oli pakko kulkea niin sopimattomaan suuntaan siksi, että sen luonnollinen kehitys estyi ja melkein lakkasi juonittelujen takia, joihin sen viholliset avoimesti ryhtyivät v. 1884. Ei edes ennen tuota vuotta meidän seuramme riveissä ollut sitä yhteishenkeä, joka ei ainoastaan auttaisi vastustamaan ulkonaisia hyökkäyksiä, vaan myöskin antaisi mahdollisuuksia suurempaan, laajempaan ja tuntuvampaan apuun niiden taholta, jotka aina ovat valmiit antamaan apua, kun vain me olemme soveliaita sitä vastaanottamaan. Kun häiriöitä syntyi, liian monet joutuivat epäilykseen ja epätoivoon, ja todella vähän oli niitä, jotka olisivat tehneet työtä asian puolesta eikä oman itsensä hyväksi. Vihollisten hyökkäykset ovat jonkun verran vaimentaneet seuran ulkonaisen kehityksen kulkua, mutta sen todellinen sisäinen tila ei ole parantunut, ja jäsenet yhä vaativat, että heidän pyrkimyksiään kohti henkistä kulttuuria on tuettava avulla, jota ainoastaan riveissä vallitseva solidarisuus oikeuttaa anomaan. Mestarit voivat antaa vain vähäistä apua joukolle, jota tarkoitus ja tunne ei ole tehnyt täysin yhtenäiseksi, ja joka rikkoo perussääntöään vastaan — sitä yleistä ja veljellistä rakkautta vastaan, joka ei tee eroa rodun, uskontunnustuksen eikä värin välillä; he eivät myöskään voi auttaa seuraa, jonka monien jäsenten elämä kuluu muiden jäsenten epäteosofisessa, ellemme sanoisi häpeällisessä arvostelussa, tuomitsemisessa, usein halveksumisessakin.

Tämän takia on aiottu koota yhteen Teosofisen Seuran „valitut“ ja kutsua heidät työntekoon. Vain valittu urhoollisten sielujen ryhmä, kourallinen päättäväisiä miehiä ja naisia, jotka kaipaavat todellista henkistä kehittymistä ja sisäisen viisauden saavuttamista, voi saattaa Teosofisen Seuran takaisin alkuperäisille raiteilleen. Vain esoteerinen osasto, s.o. ryhmä, jonka kaikki jäsenet, silloinkin kun he eivät toisiaan tunne, tekevät työtä toistensa hyväksi, ja jotka kaikkien puolesta työskennellessään työskentelevät itsensäkin hyväksi, — voi lunastaa suuren eksoteerisen seuran ja saattaa sen ymmärtämään, että sen voima ja mahti piilee yksinomaan sen yksimielisyydessä ja sopu-soinnussa. Tämän osaston tarkoituksena on siis auttaa koko Teosofista Seuraa tulevaisuudessa kehittymään oikeaan suuntaan edistämällä veljellistä yhteyttä edes joidenkin harvojen keskuudessa.

Kaikki tietävät, että tätä päämäärää pidettiin silmällä

seuraa perustettaessa, ja niissäkin sen riveissä, joita lupaukset eivät sitoneet, oli mahdollisuuksia kehittymiseen ja tiedon saavuttamiseen siihen saakka, kun siinä alkoi ilmetä todellisen yhteenkuuluvaisuuden puutetta. Nyt se on pelastettava tulevista vaaroista liittämällä yhteen tämän esoteerisen osaston jäsenten päämäärä, veljestunne ja herkeämättömät ponnistukset. Sen tähden jokaista, joka on tätä käsittämättä allekirjoittanut lupauksen, kehoitetaan vakavasti arvioimaan uudelleen asemansa ja vetäytymään pois, ellei hän ole valmis uhrautumaan tämän tarkoituksen toteuttamisen hyväksi. Kun käytännöllisen altruismin suuri esimerkki kerran on annettu, niiden jalon elämän esimerkki, jotka oppivat hallitsemaan suurta tietoa vain muita auttaakseen, ja jotka pyrkivät saavuttamaan kykyjä vain luovuttaakseen ne kanssaihmistensä palvelukseen, koko teosofinen yhteisö voidaan ehkä vielä ohjata työhön ja seuraamaan sille annettua esimerkkiä.

Esoteerinen osasto on siis tällä tavalla „erikoisesti määrätty“ pelastamaan koko seura, ja sen kurssi merkitsee ensi askeleista alkaen vaikeata ja vaivalloista työtä sen jäsenille, vaikkakin suuri palkinto on odottamassa monien esteiden takana, kun ne kerran on voitettu. Sen, joka haluaa noudattaa sisäisen itsensä ja luontonsa antamaa esimerkkiä tarkoituksella oppia hallitsemaan itseään, on opittava ymmärtämään ne vertailuja suorittamalla; hänen on pyrittävä luotailemaan ihmissydämen syvyyksiä yleensä ennenkuin hän voi toivoa oppivansa koko totuuden oman sielunsa mysterioista. Okkultisen itsetutkistelun voima liikkuu liian ahtaalla alalla, ellei se ulotu itsen ulkopuolelle, ja eristettyjen sielullisten tapahtumien tutkiminen jää ikuisesti hedelmättömäksi, ellemmme tee sitä pysyvien ja vankkojen periaatteiden nojalla. Me emme voi tehdä hyvää itsellemme — korkeammalla tasolla — tekemättä hyvää toisille, sillä jokainen luonne luo heijastuksensa toisiin luonteesiin, emmekä myöskään voi auttaa muita hyötymättä itsekin antamastamme avusta.

Pettymys on varma niiden osalle, jotka ovat liittyneet tähän osastoon oppiakseen „maagillisia taitoja tai saadaakseen itselleen okkultista treenausta“ ottamatta laisinkaan huomioon toisten, vähemmän päättäväisten ihmisten hyvää. Epänormaali, keinotekoisesti kehitetyt kyvyt — paitsi ne, jotka kruunaavat mustan maagikon ponnistukset — ovat vain huipputaavutuksia ja palkintona vaivannäöstä,

jolla on epäitsekkäästi autettu ihmiskuntaa, kaikkia ihmisiä, hyviä ja pahoja. *Persoonallisen* itsen unohtaminen ja vilpitön ihmisrakkaus ovat ensimmäiset ja tärkeimmät ehdot niiden itsekasvatuksessa, jotka tulevat „valkoiseksi adepteiksi“ tässä taikka jossakin tulevassa ruumistuksessa.

Jos joku tämän osaston jäsen hyväksyy tämän kaiken ja kuitenkin sanoo itsekseen, että hän kaikesta siitä huolimatta, mitä on sanottu, tahtoo etsiä tietoa itsensä hyväksi, välittämättä sanottavasti — edellyttäen, että hän saa kykyjä — päätyykö hän valkoiseksi vaiko mustaksi adeptiksi, tietäköön hän, että turmio odottaa häntä pikemmin kuin hän luuleekaan, ja että, vaikka hän koettaakin salata vaikuttimensa, se tulee tunnetuksi ja aiheuttaa vastavaikutuksen, jota ei kukaan kykene hänestä torjumaan.

Ketään ei moitita hänen luonnostaan johtuvasta kyvyttömyydestä omaksua annettuja opetuksia, jos hän tekee työtä vakavasti ja jatkuvasti, jos hänen pyrkimyksensä eivät veltostu eivätkä heikkene; hänen yrityksensä tunnetaan oikealla suunnalla, ja kun hänelle annetaan apua, se tapahtuu ehdottomasti hänen ansioittensa mukaisesti ja silloin, kun hän vähimmin voi sitä odottaa.

Jokainen jäsen tietäköön lisäksi, että tällaisen verrattoman saavutuksen aika on rajoitettu. Tämän kirjoittaja on vanha; hänen elämänsä on melkein jo päättynyt; ja minä päivänä ja melkein minä hetkenä hyvänsä hänet voidaan kutsua „kotiin“. Ja vaikkakin toinen häntä arvokkaampi ja oppineempi täyttäisi hänen paikkansa, niin sittenkin on määrääjän viimeiseen tuntiin vain kaksitoista vuotta enää jällellä — nimittäin joulukuun 31 pään 1899. Ne, jotka eivät ole käyttäneet hyväkseen tilaisuutta, (joka annetaan maailmalle jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä), ne, jotka eivät siihen mennessä ole saavuttaneet määrättyä psyykkisen ja henkisen kehityksen astetta taikka sitä kohtaa, mistä adeptiuden vaihe alkaa, — ne eivät tule edistymään pitemmälle kuin siihen tietoon saakka, joka jo on saavutettu. Ei yksikään itämainen viisauden mestari ilmesty itse eikä lähetä ketään Eurooppaan taikka Amerikkaan tämän kauden jälkeen, ja laiskurien on luovuttava kaikista edistymismahdollisuuksista nykyisessä ruumistuksessaan — vuoteen 1975 saakka. Sellainen on laki, sillä me olemme *kali jugassa* — mustassa ajassa — ja

tämän kehityskauden rajoitukset, jonka ensimmäiset 5000 vuotta päätyvät 1897, ovat suuret ja miltei voittamattomat.

Mitä taas tulee mestarien suhteeseen tähän osastoon nähden, niin voidaan paradoksisesti sanoa, että heille on kaikki mahdollista ja kaikki mahdotonta. He saattavat olla henkilökohtaisesti ulommaisella tasolla yhteydessä jonkun jäsenen kanssa ja saattavat myöskin olla olematta, ja ne, jotka alituisesti toivovat saavansa heiltä suoraan „määräyksiä“ taikka tiedonantoja tällä tasolla, tulevat kaiken todennäköisyyden mukaan pettymään. Mestarit eivät halua osoittaa voimaansa eikä antaa „todistuksia“ kenelle tahansa. Ja se seikka, että jäsen on päättellyt jonkunlaisen kriisin olevan uhkaamassa, ja että hänen viisaan käsityksensä mukaan mestarin tai mestarien pitäisi puhua ja puuttua henkilökohtaisesti asiaan, ei ole suinkaan järkevä peruste moiselle asiaan puuttumiselle.

On kuitenkin oikein, että jokainen jäsen, kun hän keran uskoo sellaisten mestarien olemassaoloon, koettaa ymmärtää heidän luonnettaan ja voimiaan kunnioittaakseen heitä sydämessään, päästäkseen lähemmäksi heitä, sikäli kuin se on hänen vallassaan, ja päästäkseen tietoiseen yhteyteen gurun kanssa, jonka käskyjen täyttämiseen hän on pyhittänyt elämänsä. Tämä voidaan saavuttaa vain nousemalla henkisellet tasolle, missä mestarit ovat, eikä yrittämällä vetää heitä alas meidän tasollemme.

Sikäli kuin kasvu henkisessä elämässä tapahtuu sisältäpäin, jäsenten ei ole odotettava muita tiedonantoja kuin mitä tulee H. P. B.:n kautta. Lisäapu, opetus ja valaistus tulee olemassaolon sisäisiltä tasoilta, ja sitä annetaan, niin kuin jo sanoimme, silloin, kun se on ansaittu.

Tämän saavuttamiseksi sielullisen asenteen, jossa annetut opetukset on otettava vastaan, on oltava sellainen, että se pyrkii kehittämään intuitiokykyjä. Jäsenten velvollisuutena tässä suhteessa on pidättäytyä todistelemasta, että opetukset eivät pidä yhtä sen kanssa mitä muut ihmiset ovat sanoneet taikka kirjoittaneet, taikka mitä he itse asiasta ajattelevat, taikka että ne suorastaan ovat jonkun hyväksytyyn ajatussysteemin tai filosofian vastaisia. Käytännöllinen esoteerinen tiede on kauttaaltaan sui generis. Se vaatii tutkijan kaikki henkiset ja sielulliset voimat käytettäväksi sen tutkisteluun, mitä on annettu, jotta opettajan todellinen tarkoitus kävisi selväksi, sikäli kuin oppilas sitä

voi käsittää. Hänen täytyy koettaa vapauttaa mielensä niin paljon kuin mahdollista kaikista käsityksistä, jotka hän on saattanut saada perinnöllistä tietä kasvatuksestaan, ympäristöstään taikka muilta opettajilta, silloin, kun hän tutkii tai yrittää toteuttaa sitä, mitä hänelle on annettu. Hänen mielensä tulisi olla täysin puhdas kaikista muista ajatuksista, niin että opetusten sisäinen tarkoitus voi vaikuttaa häneen riippumatta sanoista, joihin ne on puettu. Muussa tapauksessa on alituisena uhkana, että hänen aatteensa tulevat yhtä voimakkaasti ennakkokäsityksien värittäviksi kuin eräiden esoteerisia aiheita käsitelleiden kirjoittajien muuten oivalliset tutkimukset, joissa okkultiset oppilauseet palvelevat enemmän nykyaikaikaista tiedettä kuin okkultista totuutta.

Jotta siis oppilas hyötyisi niin paljon kuin mahdollista, on aivan välttämätöntä, että hän luopuu pintapuolisesta ja tarkkaamattomasta ajattelutavasta, jonka länsimainen sivistys on synnyttänyt, ja keskittyy opetukseen kokonaisuudessaan ja jokaiseen sanaan erityisesti. Tämän takia oppilailta vaaditaan, että he ottavat alituisesti tavakseen keskittyä huolellisesti jokaiseen elämän velvollisuuteen ja tekoon eivätkä sillä suunnalla säästä ponnistuksiaan pitäessään silmällä vain näitä opetuksia. Oppilaan on saatettava kaikki toivomuksensa mukautumaan ja keskittymään henkisen tiedon saavuttamiseen, niin että hänen ajatuksensa luonnollinen pyrkimys on omaksunut tämän suunnan. Sen tähden hänen on jokaisena vapaahetkenään palattava näiden asioiden pariin, sen ohella kun hänen on varattava erikoinen aika niiden tutkimukselle.

Oppilaiden ei ole odotettava erikoisia kokeita taikka koetuksia; ne tulevat elämän tapauksissa ja suhteissa kanssaihmiin. Erityisiä kokeita ei yleensä anneta, mutta tapa, jolla oppilas lähestyy näitä opetuksia, on jo sinänsä koe eli koettelemus. Mestarit eivät arvostele oppilaita heidän kykynsä nojalla tehdä sitä tai tätä erikoista, vaan tosiasiallisen itsekehityksen ja edistyksen nojalla.

Tähän osastoon tullessaan oppilas alkaa olla silmätysten oman luonteensa kanssa, ja hänen vaikeutensa riippuvat hänen pyrkimystensä voimakkuudesta. Nämä vaikeudet voivat esiintyä hänen olemuksensa fysiologisella, sielullisella, moraalisella taikka psyykkisellä tasolla taikka siten hänen elämänsä ulkonaisissa olosuhteissa. Kun hän kerran on allekirjoittanut lupauksensa, hänen ensimmäinen

epäonnistumisensa sen pykälien pitämisessä on epäonnistumista ensimmäisessä kokeessa. Sellainen epäonnistuminen ei kuitenkaan ole tappio, niin kauan kuin hän jatkuvasti tekee vilpittömiä ponnistuksia.

H. P. Blavatsky.

Suom. J. E. P.

Valittujen luku.

II.

Karmallinen ratkaisu.

Edellisessä tutkielmassa sanoimme, että Jeesuksen aikana Lohikäärme syöstiin alas planeettamme korkeammasta hallinnosta. Korkein johto joutui Jeesus Kristukselle. Myöhemmin, tai jatkuvasti, sanotaan Kristuksen ottaneen karman käsiinsä kuoleman takaisessa maailmassa, ja että hän on ottamaisillaan karman käsiinsä myös fyysillisellä tasolla.

Näinollen on syytä kysyä: kenen käsissä karma tähän asti on ollut? Vastaisimmekohan kysymykseen suoralta kädeltä. Vai etenemmekö perustelujen ja johdonmukaisuuksien kautta. Valitsemme edellisen menetelmän ja esitämme perustelut myöhemmin. Sanomme siis: kyllä se on Lohikäärme, joka on ollut karmamme herrana.

Nyt seuraa kysymys: mikä eroittaa Lohikäärmeen ja Kristuksen?

On vaikea löytää sanaa, joka sellaisenaan tekisi eron selväksi. Sentähden selvittäkäämme ensin Lohikäärmeen ominaisuutta karman herrana. Myöntäkäämme, että Lohikäärme syvimmässään rakastaa ihmisiä. Sentähden hän on ottanut kasvattaakseen heitä. Mutta hän kasvattaa omalla tavallaan. Hän näkee, tai ainakin luulee näkevänsä, että ihmiset ovat perin laiskoja, tyhmiä ja heikkoja. Hänen olisi kasvatettava heitä uutteriksi, itsenäisiksi, sankarillisiksi. Mutta miten?

Lohikäärme miettii ja luulee keksineensä oivan keinon. Tämä keino jakautuu aluksi kahtia, haarautuen kehityksen kuluessa. Mitkä ovat nuo kaksi ensimmäistä keinoa? Ne ovat itsekkyyys ja kärsimys. Nämä kaksi kei-

noa tehostavat toisiaan. Saadakseen ihmiset liikkeelle, puuhaamaan ja ahertamaan, vetoaa Lohikäärme heidän itsekkyyteensä. Hän osaa tehdä vetoumuksensa lumoavaksi, houkuttelevaksi, osaa esittää sen niin monessa muodossa ja vivahduksessa, niin välttämättömänä, asiaan kuuluvana ja oikeutettuna, että ihmiset yleensä siihen syöttiin tarttuivat. Ja kun he ovat tarttuneet, silloin Lohikäärme johdattaa siihen suuntaan, että kärsimyksiä tulee. Ja niitä tulee. Hänen johdollaan ne paisuvat kuin lumivyöry.

Mitä enemmän ihmiskunta kehittyy, sitä useampia syöttejä Lohikäärme keksii. Kutakin syöttiään hän asettaa yhden pääenkelinsä apulaisineen lietsomaan. Ensiksikin on moninaisia aistillisuuden syöttejä. Niihin pimeyden enkelit, peikot, pyydystävät ihmisiä. Toisen asteen muodostavat kateuden, mustasukkaisuuden, koston ja katkeruuden synkät satimet. Hyvin tärkeitä ovat pelvon, epäilyksen ja itsepuolustuksen enkelit, syötteineen ja kahleineen. Yhtenä viehkeimpänä liehtarina kaikkien keskellä liehuu se pimeyden enkeli, jota joskus on nimitetty: Kultainen Vasikka.

Yhdessä Lohikäärme ja hänen enkelinsä innoittavat ihmisiä aistinten ilotantereille, olemassaolon taisteluun, itsepuolustukseen ja varusteluun. Ketä vastaan? Lohikäärmeen kannalta on samantekevää ketä vastaan, vaikkapa siis häntä itseään, Lohikäärmettä, vastaan. Pääasia vaan, että ihmiset epäilevät ja varustautuvat. Sillä varustautu- koot he nimellisesti ketä vastaan tahansa, niin käytännöllisesti he aina varustautuvat toinen toisiaan vastaan.

Näin joutuvat yksilöt ja ryhmät, kansat ja valtiot epäilemään toisiaan, varustautumaan toisiaan vastaan. Alkaa selittely, puolustelu, kiistely ja sanasota. Jännitys kasvaa. Viimeinen aste on yhteentörmäys, aseellinen tappelu, sota.

Mihin tämä taas vie? Mitä sodassa, nykyaikaisessa sodassa, välttämättä tarvitaan? On sanottu: rahaa, rahaa, rahaa! Seuraus on siis: entistä kiivaampi tanssi kultaisen vasikan ympärillä. Verot nousevat, vaikeudet lisääntyvät, kärsimykset paisuvat.

Sota, sota se näinollen onkin lohikäärme-kulttuurin kypsynyt hedelmä elämän vainioilla. Siinä vaadittavan uhrautumisen tähden sota on korkein siveellinen teko Lohikäärmeen valtakunnassa.

Mutta toiselta puolen, vaikka Lohikäärme täten on kasvattanut ihmisiä määrättyyn sankariuteen, on sotaan sisäl-

tyvä uhri kuitenkin sen laatuinen, että jos sitä jatkettaisiin määrättyä astetta pitemmälle, muodostuisi se kerrassaan turmioksi ja tuhoksi ihmiskunnalle. Sentähden ajan täytyessä Lohikäärme sysättiin alas planeettamme korkeimmasta johdosta. Tilalle astui Jeesus Kristus. Siitä huolimatta sota jatkuu maan päällä. Miksi? Se on siksi, että Kristus ei ota väkisin valtaa käsiinsä. Kristus rakastaa ja opettaa, toiset liittyvät häneen. Ihmisten täytyy itse luopua Lohikäärmeestä ja valita Kristus. Mutta Lohikäärmeestä ja sen vaatimasta uhrista ei voida vapautua pelkästään passiivisella, pasifistisella tavalla. Voidaan vapautua ainoastaan siten, että liitytään Kristukseen samalla kiinteydellä, hartaudella, toimeliaisuudella ja tarmolla, kuin millä ennen kuljimme Lohikäärmeen jäljissä.

Edellisessä kirjoituksessa puhuimme ensimmäisestä ratkaisevasta voitosta yksilönkin kannalta. Se oli toistuneena sama, mikä Miikaelin avulla tapahtui maapallossamme. Yksilön täytyy nousta Miikaelin tavalla ja heittää Lohikäärme alas älyllisen ja päivätajuntansa taivaasta. Mutta tämä on vain valmistava toimenpide. Se ei riitä siihen, että Jeesus Kristus tulisi karman Herraksi fyysillisellä tasolla. Jotta tämä toteutuisi, täytyy muodostua valittujen yhdyskunta, Kristuksen ja hänen oppinsa johtama ja hallitsema ihmisryhmä, sellainen, jonka jäsenet tietoisesti tunnustavat Kristuksen yhdyskuntansa kuninkaaksi, hänen vuorisaarnansa yhdyskunnan perustuslaiksi. Tämä yhdyskunta ei ole umpimähkäinen eikä litteän tasa-arvoinen. Kuitenkin siinä on yhdenmukaisuutta. Yhdenmukaisuus on siinä, että kukaan ei tahdo pahaa, ei hyvässääkään tarkoituksessa. Toinen yhdenmukaisuus on siinä, että kaikki rakastavat. Mutta eroitus on siinä, että toiset osaavat rakastaa heikommin, toiset syvällisemmin, voimakkaammin. Tietoinen uskollisuus, luottamus ja rakkaus vallitsee kaikissa.

Tällainen yhtymä on valon valtakunta maan päällä. Vaikkakin se, ainakin alussa, on olemukseltaan rajoitettu, niin kuitenkin sen rajat laajenevat koko ihmiskuntaa käsittäväksi.

Tässä valon valtakunnassa, jonka muodostavat elävät ihmiset maan päällä, on Jeesus Kristus ensin tuleva karman Herraksi.

Miten käy tämä karman siirtyminen Kristukselle? Sitä nyt tarkastakaamme. Lähdemme siitä, että jokaisella ih-

misellä on jonkun verran karmaa omista käsissään. Sillä mitä on karma? Karma on teko tai teon tulos. Ihmisellä on älyä päässä, tunnetta sydämessä. Oleellisesti sekin on hänen karmaansa. Sillä se on hänen työnsä ja ponnistuksiansa tulos edellisissä elämissä. Samoin kaikki hänen tietonsa, kykynsä ja taitonsa. Kaikki tämä on eräässä määrässä karmaa hänen kädessään. Mutta kun on kaksi Herraa, Lohikäärme ja Kristus, seuraa tästä, että kumpäkö herraa ihminen kyvyillään palvelee, se myös tulee hänen karmansa herraksi.

Luovutuksessa täytyy mennä pohjia myöden. Ja mikä on aineellisin karma ihmisen kädessä? Se on aineellinen rikkaus. On helppo ymmärtää, että ennenkuin Jeesus Kristus voi tulla käänteeseen tekeväksi karman herraksi fyysisillä tasolla, täytyy ihmisten, aluksi valittujen, osata laskea myös aineellinen rikkaus Mestarin käteen.

Koska tämä on käänteeseen tekevä voitto aineellisuuden syvyydessä, niin viipykäämme siinä hetkinen. Huomaamme, kuinka apostoli Pietari jo yritti ratkaista tämän kysymyksen Jerusalemin seurakunnassa. Se epäonnistui. Nähtävästi kahdestakin syystä. Ensiksikin siksi, että tuskinpa oli vielä aika kypsä. Toiseksi ehkä siksi, että Pietari teki asian pakolliseksi. Ehto on kyllä jääväämätön, mutta ratkaisulla on arvoa ainoastaan silloin, kun ihmiset järjestävät karmansa Kristuksen käteen vapaaehtoisesti.

Kaikessa vallan ja karman siirtämisessä Mestarin käteen voivat valitutkin tulla, niinkuin Jeesus sanoo, eksytetyiksi. Lohikäärme voi heissä edelleen herättää omaa viisauttaan ja varovaisuuttaan. Se viisaus herättää epäilyksen Kristusta, hänen oppiaan ja johtoaan kohtaan. Siten valitutkin voivat joutua epäilyksen suolle. Asia pitkistyy ja mutkistuu. Sillävälillä Lohikäärme nielee heidän rikkautensa. Hänellähän on monta syöttiä. Kaunista koukkua. On, lyhyesti sanoen, verot ja vekselit, takaukset ja täytekaukukset. On inflatiot ja deflatiot. On maksujen lakkautukset, pankkien romahdukset, vararikot, akordit ja konkurssit. Joten me, varovaiset, käytännölliset, älykkäät ja sangen viisaat opetuslapset, valitut, saatamme eräänä päivänä huomata joutuneemme satimeen. Tai kun viimeinen ystävämmme, kuolema, riisuu meidät paljaiksi. Silloin saamme itsemme edessä hävetä ja harmitella, että olimme niin mielettömiä, niin epäileviä, itsekkäitä.

No niin. Kenties Kristus hymyilee meille katumuk-

siemme jälkeen taivaissa. Ja sanoo: „Lapseni, synny jälleen fyysilliseen maailmaan. Yritä uudestaan“. Ja me saamme yrittää. Ties kuinka monennen kerran. On jälleen otollinen aika. Otollinen aika on silloin, kun olemme fyysillisessä maailmassa. Tämä on otollinen sentähden, että täällä on tilaisuus liittyä valoon, tilaisuus luovuttaa valta Krisluksen käteen. Täällä on tilaisuus palvella Mestarin johtamaa valistustyötä. Vapaaehtoisessa rakkauudessa. Siveellisin, älyllisin ja taloudellisin voimin.

J. R. H.

Karoliinin aarre.

Eräänä syysiltana kolkutti joku kylän vanhimman ovelle ja kehoituksen saatuaan astui sisään ryhdikäs, voimakas keski-ikäinen mies.

— Hyvää iltaa! toivotti hän yks'kantaan.

— Jumal' antakoon! vastasi vanhus.

Sitten seurasi vaitiolo, pitkä vaitiolo.

Vanhus liikkui kotiaskareissaan luoden tuon tuostakin kerkeän syrjäsilmäyksen outoon ja myöhäiseen vieraa-seensa, mutta ei virkkanut mitään hänelle. Odotti ilmeisesti, että vieras esittäisi asiansa.

Vihdoin puhui vieras empien:

— Kansa kertoo, että te tunnette „karoliinin aarteen“ kätköpaikan, kun olette kotoisin niiltä mailta.

— Minä tunnen sen, vastasi vanhus lyhyeen. Entäs sitten?

— Paljastakaa minulle se, niin käyn noutamassa aarteen! kehoitti vieras.

— Mitä tekisit sinä sillä, jos sen löytäisit? kysyi vanhus.

— Haluan rikastua ja käyttää rikkaan valtaa, tunnusti vieras empimättä.

— Oikein sanoit, hymähti vanhus, sitä sinä totisesti tahdot, mutta sitä tarkoitusta varten en minä paljasta sinulle sen kätköpaikkaa. Se aarre ei ole sitä varten.

— Mitä varten se sitten on? ihmetteli mies.

— Se on lähimmäisen auttamista varten, vakuutti vanhus. Sen aarteen yllä lepää kirous, sillä se on sotasaa-lista, ja vain sen epäitsekäs, jalo käyttö voi sovittaa sen kätkijän rikokset.

— Sinä et siis virka minulle sen kätköpaikkaa, vanhus? kysyi vieras uhkaavasti.

— En, vastasi vanhus tyynesti.

Vieras synkeni ja loi kerkeän katseen tuvan pöydälle, jonka ääressä puolikasvuinen poika piirusti jotakin suurelle arkille. Hän hiipi hiljaa pojan taakse ja kumartui katsomaan hänen työtään, vanhuksen kääntäessä hänelle selkensä. Luotuaan tutkivan katseen arkilla oleviin piirustuksiin ja punakynällä tehtyihin merkkeihin, hätkähti hän. Hän ojensi äkkiä kätensä, tarttui paperiin ja rypisti sen kouraansa. Sitten syöksyi hän sanaakaan sanomatta tuvasta ulos yöhön.

— Isä! huudahti poika, hän varasti aarten pohjapiirroksen.

Vanhus hymähti: — Ei se auta häntä, sillä se ei ollut vielä täydellinen. Aarten haudassa oleva vesi on tuhoava hänet. Se on oleva hänen rangaistuksensa. Sääli miestä, sillä hänessä on voimaa, joskin villiä ja itsekästä. Käykäämme illastamaan!

*

Narva-joen oikealla rannalla sijaitseva Ivangorodin esikaupunki nukkui makeata aamu-untaan ja sen kujat olivat autiöt ja tyhjäät. Ainakin ensi silmäykseltä. Vain syys-tuuli ulvoi vanhan linnan vallihautoissa ja torneissa ja raskaasti löi virran laine rantaan. Mutta jos teroitat katseesi, voit huomata rantatiellä liikkuvan jonkun, joka valaisee askeleitaan pienellä salalyhdyllä. Öinen kulkija on harteava ja voimakas mies. Hänen selässään riippuu lapio, juurivasara ja sorkkarauta. Hän näyttää olevan hyvin varma päämaalistaan, sillä hän suuntaa empimättä askeleensa muutamalle joen niemekkeelle, joka kohooa kuin hautakumpu yöhön. Kun hän on tullut perille, ottaa hän taskustaan jonkun paperin ja tutkii sitä lyhdyn valossa.

— Niin, tästä on minun alettava, mutisee hän. Minä olen osunut oikeaan. Ja hän alkoi öisen työnsä voimalla ja väellä. Hänen voimakkaan kätensä iskusta murtui muuri murtumistaan. Hänen muurivasaransa ja sorkkarautansa tekivät ihan ihmeitä. Ja kohta oli hänen edessään aukko niin suuri, että mies hyvin ryömimällä voi käydä siitä sisään. Ja valaisten itseään lyhdyllä, astui hän tuohon muurattuun hautaan, sillä sellainen se oli. Pohjapiirros ei pettänyt. Tähän asti oli se opastanut häntä oikein. Kun hän valaisi lyhdyllään kammiota, johon hän oli tullut, huo-

masi hän, että se oli vain eteinen, että vankka muuri erotti hänet vielä varsinaisesta kätköpaikasta, jossa aarre lymyi. Nyt kävi hän väliseinän kimppuun. Hänen muurivasaransa säkenöi ja hänen sorkkarautansa soi, kun hän iski kuin jättiläinen. Hiki karpaloi hänen ohimoillaan, mutta hän ei hellittänyt, vaan jatkoi vain raivaavaa työtään. Ja kas, vihdoin, ammotti aukko jo siinäkin muurissa, ja tie oli vapaa miehen käydä aarteen haudalle. Ja hän astui jännityksestä vavisten sisään. Kun hänen lyhtynsä valo lankesi keskilattialle, hätkähti hän, sillä suunnaton rautarkku lepäsi siinä. Hän lähestyi sitä ja tarkasti sen lukkoja. Ne olivat jo kovin ruostuneet, joten niiden murttaminen ei tuottaisi hänelle suurtakaan vaivaa, arveli hän. Samassa äkkäsi hän erään kirjoituksen, joka oli kaiverrettu arkun kanteen. Se oli vanhaa ruotsia ja hänen onnistui tavata seuraavat lauseet:

Ditt fånghus är din egen kropp
och villst du ur ditt fånghus opp,
så kanst du bräcka nacken.
Och villst du mig i svart begär,
du stannar här.

— Lempo vieköön! huudahti mies, tahtoisinpa nähdä sen, joka pakottaisi minut jäämään tänne, he!

Ja hän alkoi murtaa arkun lukkoja. Niitä oli kokonaista kuusi kappaletta, mutta hänen voimakas kätensä murti ne ennenpitkää. Hän tarttui jännityksestä vapisevin käsin arkun kanteen ja kohotti. Se nousi. Se oli jo raollaan ja mies loi hätäisen katseen arkkuun ja hätkähti. Hänen lyhtynsä valo lankesi kullalle ja hopealle, paljolle kullalle ja hopealle. Ja paljon muuta arvokasta täytti arkun. Hän ponnisti kaiken voimansa ja avasi sen raskaan kannen kokonaan. Nyt se oli auki, aarre oli hänen. Kost' Jumala!

Mutta samassa kuuli hän korvissaan kummaa kohinaa ja tunsu jotain märkää kasvoillaan. Hän kohotti lyhtynsä ja parahti, sillä suunnattoman salaperäisellä tavalla muodostuneesta aukosta tulvi Narva-joen vesi kohisten kammioon. Avaamalla arkun kannen oli hän ilmeisesti avannut tuon turmiollisen sulun. Vesi oli niin nopeasti tulvinut kammioon, että sitä oli permannolla jo toista metriä. Miehen paluutie oli katkaistu: hänen murtamansa aukko oli jo ummessa. Mies oli kuoleman oma. Kun hän sen

huomasi, kirosi hän kauheasti ja heittäytyi kuin mielipuoli aarteensa yli. Ja kohta peitti vesi sekä hänet että aarteen.

Och villst du mig i svart begär,
du stannar här!

Ennustus oli täyttynyt. Miehen itsekäs himo oli tuhonnut hänet.

*

Kylän vanhin luki lampunvalossa kotikaupunkinsa sanomalehteä iltana muutamana ja sen uutisten joukosta tapasi hän erään näin kuuluvan:

„Salaperäinen löytö.

Eilen aamuvarhain teki eräs kalastaja oudon löydön. Narva-joen itäisellä niemekkeellä olevan hautakummun muotoiseen kiviraunioon oli tunkeutunut virran vesi ja täyttänyt sen kokonaan. Hän kiinnitti rantapoliisin huomion tapahtumaan ja tämä taas poliisimestarin, joka antoi käskyn lähemmin tutkia rauniota. Johtamalla raunion täyttämän veden muualle, onnistui poliisien tunkeutua kumpuun, joka näyttäytyikin olevan ihmiskäsin tehty aarrehauta, sillä perimmäisessä kammiossa tavattiin suuri arkku täynnä vanhaa kultaa ja hopeata ja muita arvoesineitä. Mutta kaikkein kummallisinta oli, että aivan äskettäin kuolleen miehen ruumis myös tavattiin kammiossa, ja se ruumis lepäsi aarteen päällä hajotetuin käsivarsin, ikäänkuin noin suojellen aarretta. Ilmeisesti oli mies, joka oli saanut vihiä aarteesta, tunkeutunut kammioon, mutta joutunut tulvan uhriksi. Aarteen kätkijä on nimittäin hyvin nerokkaalla tavalla tahtonut suojella aarrettaan vielä kuolemansakin jälkeen. Huomattiin nähkääs, että aarteen ryöstäjä avaamalla arkun kannen samalla myös oli avannut sulun, joka oli yhteydessä kannen kanssa, ja näin päästänyt joen veden aarrekammioon oman henkensä menoksi. Mies näyttää ulkolaiselta, eikä ole voitu todeta hänen henkilöllisyyttään. Aarteesta saa kansallismuseo hyvän ja arvokkaan lisän.“

— Paul, huudahti vanhus pojalleen, luehan tuo!

Ja poika luki. Luettuaan uutisen lausui poika: — Se oli hän, joka varasti pohjapiirrokseni, isä.

— Niin, hän se oli, ja hänen kävi, niinkuin ennustin: aarrehaudan vesi tuhosi hänet. Se aarre ei ollut häntä varten. Eikä muitakaan varten. Onko sinun jo nälkä, Paul? Vai on! Käykäämme siis illastamaan!

R a f a e l R o n i m u s.

Goethe ja salaisuudet.

I.

„Salaisuudet eivät vielä ole ihmeitä.“

„Elokuun 28:ntena v. 1749, keskipäivällä klo 12, minä tulin Frankfurt am Mainissa maailmaan. Planeettojen asema oli suotuisa; Aurinko oli Neitsyen merkissä ja keskitaivaalla; Jupiter ja Venus katselivat sitä suopein silmin, eikä Merkuriuskaan ollut vastahakoinen; Saturnus ja Mars pysyttelivät välinpitämättöminä; vain Kuu, joka vasta oli täyttynyt, vaikutti vastakkaisasemastaan sitäkin voimakkaammin, kun sen planeettatuntikin oli samalla tullut. Siksi se vastusti syntymääni, joka ei voinut tapahtua ennen kuin tämä tunti oli sivuutettu.“

Näillä sanoilla aloittaa 60-vuotias Goethe muistelmateoksensa „Tarua ja totta“ ensimmäisen luvun. Mies, joka vanhuutensa alkavista vuosista on siirtynyt monivaiheiseen menneisyyteensä, ilmaisee niillä harrastukset, jotka eivät olleet unohtuneet häneltä edes myrsky- ja kiihkkokauden tunnekuuhuissa eivätkä milloinkaan jättäneet miehuusiän teräväkatseista tutkijaakaan välinpitämättömäksi. Samalla hän tiivistää niiden leikillisenvakavaan sävyyn oman kaksinaisen asenteensa kaikkiin ilmiöihin ja aatteisiin, jotka lukemattomissa muodoissa liittyvät aistillisen yliaistilliseen, tunnettavan tuntemattomaan, ja joiden yhteisenä tunto-merkkinä on salaperäisyys.

Lapsuudessa kaikki, mikä herättää uteliaisuutta ja kiihdyttää tiedonjanoa, on omalla tavallaan salaperäistä siihen saakka, kunnes se on saanut selityksensä. Tunnetun maailman avartuessa laajenee myöskin tuntemattoman piiri, mutta kehittyvän olennon tyypistä riippuu, millaiseksi sen suhde tunnettuun ja tuntemattomaan tulee muodostumaan. Useimmissa tapauksissa lapsen mielenkiinto pysähtyy ulkonaisen, käytännöllisen elämän tapahtumiin, ja hän tulee yhä useammin etsineeksi vastauksia kysymyksille, jotka hän jo puolittain tuntee aikaisempien kokemustensa nojalla. Lapsi, jonka sielunelämä kehkeytyy tavallista nopeammin, rientää tiedonhalunsa kiihtämänä ikäkautensa edelle ja saattaa tällöin kohdata arvoituksia, jotka ovat uhmanneet varttuneempienkin ratkaisuyrityksiä. Kaikissa tapauksissa merkitsevät herkkään ja vastaanottavaiseen

mieheen ulkoapäin iskevät vaikutukset paljon lapsen vastaiselle kehitykselle, mutta vaikeasti tutkittavista personalisista edellytyksistä riippuu, kuinka hän niihin reagoi. Heikolle yksilölle lapsuudessa koetut sielulliset hämmingit muodostuvat vuosien kuluessa tajunnallisiksi loisiksi, tietoista toimintaa alitajuisesti ohjaaviksi perusmotiiveiksi, kun taas voimakas yksilö, sikäli kuin hän on niiden määrättävissä, hyväksyy ne muodossa tai toisessa olemuksensa tekijöiden joukkoon, käyttää niitä pyrkimystensä lähtö- ja tukikohtina.

Tässä valossa on nähdäksemme tutkittava Goethenkin nuoruudenkehitystä ja sitä mieltymystä kaikkeen salaperäiseen ja tuntemattomaan, joka säilyi hänessä eloisana kautta koko elämän. Lopultakin merkitsee ylen vähän, oliko kehittyvän pojan tiedonhalu itse asiassa vain naamioitua ja sublimoitua eroottis-seksuaalista uteliaisuutta, — niinkuin eräällä taholla on väitetty, — vaiko jo varhain omaa erikoisuuttaan ilmentävän neron luonnollista laajentumis- ja syventymispyrkimystä. Kykymme nähdä ihmisen vietit, taipumukset ja pyrkimykset elävänä kokonaisuutena on kerta kaikkiaan vajavainen, ja se, että meidän aina on tutkittava elämän ilmiöitä joltakin erityiseltä kannalta, inhimillisen ahtaasta näkökulmasta määrää ennakoita tuloksemme puutteellisiksi ja yksipuolisiksi.

*

Nuori Goethe oli toisella kymmenellä tutustuessaan kotikaupungissaan hovineuvos Huisgeniin, omalaatuiseen mieheen, joka oli „oppositiossa Jumalaan ja ihmisiin“. Hänen mielikirjojaan oli Agrippa von Nettesheimin „De vanitate et incertitudine scientiarum“ („Tieteiden turhuudesta ja epävarmuudesta“), jota hän suositteli pojallekin ja sai tämän ajatukset joksikin ajaksi „melkoisen hämmennyksen valtaan“. Kirja ei enää ollut aktueli; se oli ilmestynyt uskonpuhdistuksen alkuaikoina (1531), ja sen humanistihenkiset hyökkäykset ajan tieteellisen, uskonnollisen ja yhteiskunnallisen elämän epäkohtia vastaan saivat ilmeisesti vähemmän vastakaikua Goethessä kuin jonkun Voltairen, Rousseauin tai Sternin kirjoitukset, mutta sen tekijässä, — joka muuten oli syntynyt Kölnissä syyskuun 14 p:nä 1487 — oli älyllistä levottomuutta ja kriittistä mieltä, ominaisuuksia, jotka Goethe varmaankin tunsivat omikseen. Tavassa, millä „Faustin“ ensimmäisen osan

tekijä suhtautuu taikauskon yleisnimellä mainittuihin uskomuksiin, on paljon yhteistä sen häikäilemättömyyden kanssa, millä Agrippa käsittelee kaikkia oman aikakautensa elämän muotoja, — okkultismiakin, jota hän oli tutkinut m. m. kuuluisan Trithemiuksen johdolla, ja jota käsittelevä oppikirja „De occulta philosophia sive de magia“ hänellä oli valmiina, painatusta odottavana käsikirjoituksena. — Ja ellei Goethe aikaisemmin ollut perehtynyt n. s. salaisiin tieteisiin, sai hän ainakin Agrippan välityksellä yleiskäsityksen magiasta, alkemiasta ja erilaisista ennustusmenetelmistä.

„Nuorisolla on erikoinen taipumus salaisuuksiin, seremonioihin ja suuriin sanoihin, ja usein se onkin merkinä eräänlaisesta luonteen syvyydestä. Noina vuosina tahtoo tuntea käsittäneensä ja vallanneensa koko olemuksensa, vaikkapa vain hämärästi ja epämääräisesti. Nuorukainen, joka aavistaa monenlaista, uskoo, että salaisuudessa on paljon löytämistä, että salaisuudelle on annettava suuri merkitys, ja että sen avulla on toimittava“. Nämä Jarnon sanat soveltuvat täydellisesti „Wilhelm Meisterin“ kirjoittajan omaan nuoruuteen. Vetäymys salaisuuksiin sai hänet 15-vuotiaana pyrkimään seuraan, jotka eräät frankfurtilaiset, häntä vanhemmat ja etupäässä aatelissukuiset miehet olivat keskuudessaan perustaneet. Jostakin syystä — ehkä hänen ikänsä ja sille sopimattomana pidetyn itsetietoisuuden vuoksi — häntä ei huolitettu, ja muuan hänen ystäviään, Karl Schweitzer, jonka suositusta hän oli odottanut, kirjoitti ylhäissukuisille johtohenkilöille: „Olen jo kauan sitä toivonut, mutta koska hän kuitenkin on hyvä ystäväni, annoin hänelle hänen paheittensa takia kieltäviä vastauksia.“*) Nämä salaisuudet jäivät häneltä tällä kerralla kokematta, mutta pettymys unohtui pian, sillä hänen oli isänsä tahtoa noudattaen alistuttava valmistavasti tutkimaan lakia, ja lokakuussa 1765 hän siirtyi uuteen ympäristöön, Leipzigiin.

Kolme vuotta Goethe oli viettänyt huolettoman opiskelijan elämää, jonka oleellisimpana sisältönä olivat taiteelliset harrastukset ja varakkaan nuorison vilpittomat hovitukset, kun hänen äkillisen sairauden yllättämänä oli

*) C. N. Starcken mukaan („Frimureriet“, s. 135) kyseessä oli vapaamuurarilooshi. Tähän viittaa myöskin kiellon muodollinen perustelu; miten oikeutettu se oli, jääköön tässä ratkaisematta.

pakko palata kotiinsa. Nyt seurasi puolitoista vuotta kestävä keräytymisen ja itsetutkistelun kausi, jonka tuloksiltaan merkittävin tapahtuma oli tutustuminen Susanne von Klettenbergiin. Neiti von Klettenberg kuului Goethen äidin uskonnollishenkiseen ystävätärpiiriin; hän oli mieliteiltään ja puvultaan herrnhutilainen, mutta osasi uskonsariaan paremmin kulkea dogmatiikan ja sentimentaalisen pelastusvarmuuden välistä keskitietä. Hänen ja potilaan välille sukeutui tiivis keskustelusuhte, joka lopulta johti molemmat uusiin yhteisiin harrastuksiin. Goetheä hoitava lääkäri oli kuuluisa salaperäisestä yleislääkkeestä, jolla uskottiin olevan mitä ihmeellisimmät vaikutukset, mutta jota tuskin kukaan oli nähnyt taikka nauttinut. Uteliaille hän antoi lainaksi kemiallis-alkemiallisia kirjoja ja vakuutti jokaisen pääsevän perille salaisuudesta tarpeellisten tutkimusten jälkeen. Neiti von Klettenberg, jonka käännöstyöryitykset eivät antaneet toivottua tulosta, tahtoi nyt koettaa keinoa, jonka lupauksena oli ruumiin parantuminen. Hän yritti syventyä alkemian mysterioihin, hankki keittopulloja ja retortteja ja teki kokeita Wellingin „Opus mago-cabbalisticumin“ ja Goethen perhelääkäriin vihjeiden mukaisesti. Ennenpitkää hänen kuitenkin oli turvauduttava potilaansa apuun, ja tuloksena oli, että tämä heittäytyi suin päin samoihin harrastuksiin. Jos neiti von Klettenberg oli eksynyt Wellingin „maagillis-kabbalistis-teosofiseen“ labyrinttiin terveyttä ja hyvinvointia lupaavaa eliksiiriä, „juotavaa kultaa“ (aurum potabile) etsiessään, kiintyi Goethen mielenkiinto ensi sijassa siihen liitettyihin alkemistisiin kirjoituksiin. Hän yritti sivumerkinnöin ja viittauksin liittää tekijän hämärät viittaukset johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi, mutta ainoana tuloksena tämän 1700-l:n kultaja ruusuristiläisten kurssikirjan tutkistelusta oli lopultakin vain alkemialliseen sanastoon perehtyminen. Yhteinen ja riidaton harrastusaihe oli yhtäkaikki löydetty, ja molemmat kuluttivat pitkät talviset illat Paracelsusta, Basilius Valentinusta ja J. B. van Helmontia tutkien. Goethe kertoo erityisesti mieltyneensä „Homeroksen kultaiseen ketjuun“ (Aurea catena Homeri, 1723), jonka tekijä lääkäri Joseph Kirchweger, nautti erikoista suosiota silloisissa hermetistipiireissä. Kun kaiken lisäksi edellämainitun perhelääkäriin salaperäinen suola oli ilmeisesti pelastanut Goethen uhkavasta ruuansulatushäiriöistä ja pannut alulle hänen tervehtymisensä, rakensi hän ullakkokamariinsa laboratorion

missä kokeilla oppimiensa ohjeiden mukaisesti. Vaikka hän tällöin saikin kokea samat pettymykset kuin ammattitoverinsakin, johtivat nämä harrastukset hänet vakavampaan ja johdonmukaisempaan huomiointiin, ja aikoinaan laajalti tunnettu Boerhaven (1668 - 1738), joka oli viimeisiä kullanteon mahdollisuuteen uskovia tiedemiehiä, sai nuoresta Goethestä joksikin ajaksi innokkaan oppilaan.

On vaikeaa ratkaista, kuinka vakavasti Goethe suhtautui näihin harrastuksiinsa. Halu kokeellisesti vakuuttautua mielenkiintoisten väitteiden todenperäisyydestä ei tässä tapauksessa ollut merkinä taikauskosta, vaan elävästä tiedonhalusta, joka parin vuosikymmenen kuluessa oli lopullisesti suuntautuva tieteellisten periaatteiden varmentamille urille. Mutta silloinkin tiedemies Goethe säilytti runoilija Goethen ennakkoluulottomuuden ja avoimen silmän kaikille elämän ilmiöille: salaisuus oli jotakin, mikä odotti tutkimista, ja ihme ilmiö, jonka lait olivat toistaiseksi tuntemattomat, mutta ne eivät selityksperusteina saaneet vaikuttaa tunnettujen tosiseikkojen varassa etenevään tutkimustyöhön. - Veroraha, jonka Goethe tällä periaatteellaan maksoi ulkonaista maailmaa tutkivan tieteen suvereniteetille, oli häneltä yhtä luonnollinen kuin se mielenkiinto, jota hän jatkuvasti tunsii elämän arvoituksia kohtaan. „Mehän suorastaan uimme salaisuuksissa“, huomautti vanha Goethe. „Nyt tosin taikausko tulkitsee väärin todellisuuden salaisuuden; himojen ja turhamaisuuden ajamana se kärsimättömyyden malttamattomuudessa liittää aistimin havaittavan yliaistilliseen, satunnaisen välttämättömyyden, äärellisen äärettömyyden, tavalla, joka ilmeisesti on väärä.“ Nuoren runoilijan kanta ei vielä ollut näin selvästi määritelty. Parannuttuaan ja siirryttyään keväällä 1770 Strassburgiin hän muitten töittensä ohella harrasti edelleen hermetistejään ja tutustui tällöin m.m. Swedenborgin teoksiin „Arcana coelestia“ (1749-1751) ja „De coelo et inferno“ (1758). Goethe oli nyt joutunut ensimmäiseen taiteelliseen luomiskauteensa, ja vaikutelmat pyrkivät keskittymään nopeassa tempossa ilmestyvien runoaiheiden ympärille. Kuudennelatoista vuosisadalla vaikuttaneen rosvopäällikön Götz von Berlichingenin oma elämäkerta synnytti samannimisen näytelmän, Beaumarchais'n muistelmat antoivat aiheen „Clavigoon“, ja hänen omat okkultiset harrastuksensa luovuttivat tuntevan osuutensa kansankirjoissa ja nukketeattereissa elävälle tarinalle maa-

gikko Faustista, joka v. 1771 alkoi askarruttaa hänen ajatuksiinsa ja josta sittemmin tuli hänen oman elämänsä syvällisin ja monipuolisin tunnustuskirja.

*

Oleskellessaan seuraavana vuonna kesäkuusta syyskuuhun Wetzlarissa Goethe joutui nuorten lakimieskokeilaiden muodostamaan hupaisaan seuraan, jonka sisäinen tarkoitus häneltä ilmeisesti jäi salaisuudeksi. Kertoessaan myöhemmin tämän ruokapöydän ympärille säännöllisesti kerääntyvän ryhmän seremoniallisista tavoista hän pitää osanottajien harrastuksia saman vallattoman romanttisen nuoruudentunnelman ilmauksena, jolla hänen omassa elämässään oli vastineensa toisaalta „Nuoren Wertherin kärsimyksissä“, toisaalta ilakoivissa laskiaisnäytelmissä ja farsseissa. Pöytäseurueen jäsenillä oli ritarilaitoksen asteita jäljittelevät arvoasteensa, heillä oli johtajansa („Heermeister“), kanslerinsa ja muut virkailijansa. „Ritarien“ keskustelukieli vilisi sivullisille käsittämättömiä sanontatapoja, ja kullakin oli loisteliias ritarinimensä. Ritariksilyönti tapahtui vertauskuvallisin seremonioin, ja juhlallisuuksien yhteydessä oli tapana juhlallisella vakavuudella lukea otteita „järjestön“ kanoonisista kirjoista, joista mainittavin oli „Die vier Haimonskinder“ niminen kansankirja. „Ritarin“ kuolemaa juhlittiin „surupöydin“. Wetzlarin „ritaripöydän“ sieluna oli August Siegfried von Goué, „vaikeasti selitettävä ja kuvailtava mies“. Hän oli luovuttanut ulkonaisen johdon toiselle ja toteutti tämän välityksellä alati uudet päähänpistonsa kaikkien yhteiseksi buviksi. Hän johti myöskin toista „ritaripöytäin“ liittyvää järjestöä, josta Goethe ei tiedä sanottavasti kertoa, vaikka hän yleni siinä neljänteen asteeseen saakka. Sen piti olla mystillinen ja filosofinen, eikä sillä ollut varsinaista nimeäkään. Ensimmäinen aste oli nimeltään „Übergang“ (muutos, käänne), toinen „des Übergangs“, kolmas „des Übergangs Übergang zum Übergang“ j. n. e. Vihittyjen itsensä oli painetussa kirjasessa selvitetävä näiden omi-
tuisten sanojen merkitys.

Goethe kyllästyi nopeasti moiseen ajanvietteeseen eikä sen jälkeen enää vaivautunut tulkitsemaan järjestön salaisuuksia. Hänen kertomuksensa on sensijaan kiinnittänyt eräiden historioitsijoiden huomion Gouén harrastuksiin, ja niukoista lähteistä huolimatta on tullut ilmi tosiasioita,

jotka saattavat tämän miehen toiminnan aivan uuteen valaistukseen: Goué oli „Strikter Observanz“-järjestön jäsen. V. 1770 hän oli päässyt „tempeliritariksi“ ja koroitettu myöhemmin viidenteen asteeseen wetzlarilaisessa vapaamuurarilooshissa „Joseph zu den drei Helmen“, joka 1767 oli liittynyt tähän järjestöön. Gouén omasta pöytäseurasta kuului viisi muuta jäsentä samaan looshiin.

Stephan Kekule von Stradonitz on Gouéta käsittelevässä tutkielmassaan (Goethe-Jahrbuch XXIII ss. 142—151) tullut siihen johtopäätökseen, että tämän idealistin ainoana päämääränä ei suinkaan ollut ystäviensä huvittaminen. Hän viittaa erääseen valistusajan filantrooppisessa hengessä laadittuun ja painettuna säilyneeseen puheeseen, jonka Goué kaikesta päättäen on pitänyt järjestönsä kokouksessa, ja painostaa erityisesti sitä, että „Haimonin neljässä lapsessa“ — seuran „pyhässä kirjassa“ — esiintyy tärkeänä henkilönä Hiram-hahmo, Haimonin nuorin poika Reinold, joka kirkonrakennuksella on päässyt työnjohtajaksi, ja jonka kateelliset toverit surmaavat vasaroilla. Reinold ei ole kirkon veritodistajia, mutta siitä huolimatta ovat kivenhakkaajat kunnioittaneet häntä suojelijanaan. Hänet kuvataan haarniskaan tai munkinkaapuun puetuksi, ja hänellä on vasara kädessään. — Kun tietää, miten tärkeä osa apulaistensa surmaamalla mestarilla on ollut jo humanististen kulttiseurojen symboliikassa, on hyvin lähellä se otaksuma, että Goué oli Reinoldissa tavannut sen „surmatun mestarin“, jonka hän tarvitsi omaa seuraansa varten, ja että Goethen mainitsemat otteet käsitteivät juuri Reinoldin kuolemaa ja hänen ruumiinsa löytymistä.

Niinpä tutustui siis Goethe lyhyenä Wetzlarissa oloaikanaan mieheen, jolla ilmeisesti oli aikomus luoda uusi vapaamuurariuden sivuhaara. Gouén yritys epäonnistui siitä huolimatta, että hän ulkonaisesta johdosta kieltäytymällä oli halunnut varata itselleen mahdollisimman suuret toimintamahdollisuudet.

J o r m a P a r t a n e n .

„Täytyy“ kuuluu ankaralta, mutta vain täytymisen yhteydessä ihminen voi näyttää, miten hänen laitansa on sisäisesti. Mielivaltaisesti osaa jokainen elää.

G o e t h e .

Pyrkijän päiväkirja.

II.

Hän, vaeltaja, tutki ahkerasti raamattuaan. Elämänsä vaikeimpina hetkinä oli se ollut hänen ystävänsä, tukensa ja turvansa. Nyt syntyi kuitenkin ristiriitaisuutta. Ymmärrys rupesi kapinoimaan ja arvostelemaan. Sokea usko puolusti valta-asemaansa. Syntyi pimeys, joka uhkaavana pilvenä lähestyi vaeltajaa. Se oli enää vain käden ulottuvilla. Lyhyt tuokio vielä, niin vaeltaja olisi tukehtunut sen syleilyyn.

Silloin tuli apu. Kohtalo toi hänen ulottuvilleen „Dhammapadan“, Buddhalaisen mietelausekokoelman. Jo ensimmäiset silmään osuneet sanat hämmästyttivät ja kiinnostivat. Hän luki. Hän mietti. Ja käsitettyään sanoihin kätkeytyneen totuuden sanomattomasti iloitsi. Ympäröivään pimeyteen oli pilkahtanut pienoinen valonsäde.

Raamattu jäi hetkeksi syrjään. Gautama Buddhan opetukset astuivat etualalle.

Ahdistava pimeys hälveni hälvenemistään. Kahle kirposi toisensa jälkeen. Yhä selvemmin ja selvemmin ymmärsi vaeltaja ihmisen päämäärän ja tarkoituksen.

Kului aikaa. Vähitellen, melkein huomaamatta, avasi henkimaailma hänelle ovensa. Ensimmäiset tulivat merkilliset unet. Sitten öiset valvetilakokemukset ja lopuksi täydessä fyysisessä päivätajunassa, ajasta ja paikasta riippumattomat, toisten tasojen asukkaiden läsnäolon toteamiset.

Tulipa sitten päivä, jolloin vaeltaja, tapansa mukaan, eräänä vapaahetkenään suuntasi askeleensa kohti „Jumalan puutarhaa“. Siksi, että rakasti yksinäisyyttä, hän aina, milloin tilaisuus ilmenei, riensi pois melusta ja hälinästä.

Jo hiljentyi liikenne. Jo häämöitti harmaa muuri, jonka takana kukkaset tuoksuivat, puut hiljaa huminoivat ja linnut lauloivat ylistystään Elämälle.

Vaeltajan kirehtivä kulku muuttui hitaammaksi. Rauha hiipi hänen olemukseensa. Ajatus kohosi vapaasti ja esteittä korkeuksiin, omille alkulähteilleen.

Äkkiä kuitenkin pysähtyi vaeltaja kuin paikoilleen naulattuna. Koko huomionsa keskittyi edessään tapahtuvaan, merkilliseen, nopeaan liikkeeseen, joka joihin piste pisteeltä loi. Lyhyemmässä ajassa kuin silmänräpäys, olikin hänen katseltavanaan ihmeen ihana, kaikissa sateenkaaren väreissä loistava Buddhan kuva pienoiskoossa. Hämmästyksen valtaamana seisoi vaeltaja hiljaa, tarkaten erikoislaatuista ilmiötä, joka ei hävinnyt hetkessä. Sentapainen kokemus oli hänen ensimmäisiään, siksi ei hän vielä osannut olla ihmetystään salaamatta. Paljon hän sen jälkeen on nähnyt. Tuskin kuitenkaan mitään siihen verrattavaa. Monasti on vaeltaja toivonut mahdollisuutta, saada aina pysähtyä tarkkaamaan näkemäänsä. Sitä ei toistaiseksi ole hänelle suotu. Fyysisellä elämällä ja sen vaatimuksilla on vielä vähän aikaa etuoikeus.

Kului jälleen aikaa. Gautama Buddhan oppiin syventyesään, rupesi vaeltaja, kuin itsestään, ymmärtämään syvällisemmin ja todellisemmin kristinuskoakin. Hän löysi yhtymäkohtia, vertasi niitä toisiinsa ja saattoi nyt, koko olemuksessaan syvä hartaus huudahtaa: „Siunattu olkoon nimesi, Gautama Buddha, koska osoitit tietä ja johdatit minut rakkauden Mestarin, Jeesus Kristuksen jalkojen juureen!“

Kysymyksiä ja vastauksia.

457 Kys. I. L. Rosenkreuttiläisessä Maailmankatsomuksessa sanotaan sivulla 174, että Saturnuskauden „alkuasteella astuvat neitseelliset henget ensimmäiset askeleensa kohti kehitystä“. Ovatko he saaneet alkunsa „negatiivisesta henkiaineesta, joka yksin oli olemassa aikojen aamuna“ (s. 168)? Mistä tuo henkiaine?

Vast. „Neitseelliset henget“ eli toisin sanoen meidän, ihmisten monaadit ovat „jumalanpoikina“ syntyisin Isästä, joka on Absoluutin ikuinen ilmenemismahdollisuus, se Sana, joka on yhtä Jumalan (Absoluutin) kanssa. Tämä Isä eli Isä-Äiti on Henki ja Aine. Hänen „Poikansa“ on ilmennyt henki eli kosminen Kristus, jonka „ruumiin“ jumalanpojat muodostavat. Hänen „Pyhä Henkensä“ on ilmennyt aine eli enkelein hierarkiat, jotka maailmoita luovat.

458 Kys. I. L. Samassa teoksessa sanotaan sivulla 166: „kaikki edistyy hyvin hitaasti, mutta kuitenkin ehdottoman varmasti, kunnes saavutetaan äärimäinen täydellisyys“. Loppuuko kehitys silloin, olemmeko silloin täydellisiä ja mitä me silloin olemme?

Vast. Kehitys ei lopu tietääksemme koskaan, koska itse olemassaolo on kehitystä. Mutta kaikki kehitys eli elämä on aikakautista. Jokaisella kehityskaudella on oma saavutuksensa, päämääränsä, täydellisyytensä. Nykyisen ihmiskehityksen päämäärä on Kristuksen kaltainen inhimillinen täydellisyys. Sen saavuttuamme voimme tulevaisuudessa palvelia kosmillisena enkelihierarkiana, s. o. luovana voimana, ja sitä tietä kehittyä yhä korkeampaan työhön.

Vapaa sana.

Mitä tietä uskonnollista uudistusta kohti? P. E. sanoo: „Ihmiskunnan sielussa pitäisi äidillisyyden voimien päästä hallitsemaan, yhteiskuntaa ja valtiota“. Aikamme on asettanut kansoille monia kysymyksiä ratkaistavaksi, ja nuo taloudelliset, kansalliset sekä valtiolliset kysymykset kantavat sisässään kysymyksen jatkuvasta olemassaolosta tai häviöstä, ne ovat kysymyksiä elämästä tai kuolemasta. — Nuo kysymykset sisästäpäin nähtyinä kuuluisivat: Yhäkö tahdotte, että itsekkyyden armoton Grottemylly pyörii — yhäkö ihmiskunta jaksaa kantaa uusia uhreja Molokille yhäkö jatkuvasti uskotaan Mammonan yli herruuteen. Kansojen elämässä on koittanut historiallinen valinnan hetki, ja elämä odottaa vastaustamme — länsimaat, mitä tietä tahdotte kulkea? On kuin elämä kysyisi, tahdotteko kansoina, puolueina, valtioina ja ryhminä, toteuttaa käytännöllisessä elämässä kristinuskon ihanteita — vai yhäkö pitää toistua samat vuosituhansia tehdyt erehdykset, jotka aina ovat kantaneet kuolemaa povessaan. Emme saavuta mitään pysyväästä hyväksymällä menettelytapoja, jotka alentavat päämäärän.

Kristinuskon ihanteita ei voida koskaan toteuttaa missään muodossa väkivaltaisoin keinoin — sillä perustajastansa lähtien on kristinuskon sisäisin henki ollut ehdotonta marttyyriutta, totellen ainoastaan yhtä Hengen lakia: Rakkautta . . . Missä on se kansa Euroopassa, joka kansana rohkenee sanoa: „enemmän tulee kuulla Jumalaa kuin ih-

misia". Sellaisen kansan olemassaolo olisi jatkuvasti suojattu — sellainen kansa kulkisi aina kohti suurempaa Valoa — sellainen olisi henkisesti itsenäinen kansa . . . Missä ovat sen kansan kasvatajat, sen kansan äidit, joille sisäinen intuitio sanoo: „uusi kehityksen aalto vyöryy ylitsemme, käskien meitä ilmentämään uusia muotoja, se kiihoittaa meitä uudelleen järjestämään valtio- ja yhteiskuntamuotoja jotka jälleen elvyttävät kansamme kehitystä —, mutta mikään uusi ei pääse ilmenemään ennen kuin naiset ovat uskollisia omalle sisäiselle olemukselleen, äidillisyydelle — sillä naisen tehtävä yhteiskunnassa ei ole matkia miestä, ei korkeaan oppineisuuteen vaan syvään sydämellisyyteen, korkeaan ymmärtämiseen soisin että kansani naiset, ja äidit olisivat valmistuneet, silloin me avaamme itsemme ja kansamme uudelle, voimakkaalle henkisen kehityksen aallolle." Näin kuiskaa intuitiivinen ajatus. Pyrimmekö Suomen kansana uskonnollista uudistusta kohti? Pyrkikäämme siihen sisästäpäin äidillisyyden voimien välityksellä. Eikö nämä Profeetta Jesaian sanat (62: 10) sovi meillekin: „käykää porttien kautta, ta-soittakaa kansan tie, luokaat, luokaat polku, peratkaa kivistä puhtaaksi, nostakaa lippu kansojen yli, — ja he kutsutaan „pyhäksi kansaksi“, „Herran lunastukseksi“, ja sinä kutsutaan „etsityksi“ — „kaupungiksi joka ei ole hyljätty“.

„Käykää porttien kautta“ tehkäämme sydämen portit avaroiksi, käsitteet, ihanteet korkeiksi, toteuttakaamme yksi ihanteen sana, jonka vuosisadan ihmeellisin nainen toi ihmiskunnan lippuun, sana s u v a i t s e v a i s u u s, e n n a k k o l u u l o t t o m u u s. „Luokaat polku“ — heittäkäämme pois luokka- ja puoierajat, nouskaamme suurpiirteisyyteen, yläpuolelle rajoitettujen, ahtaiden lahkolaikäsitteisiemme — nähkäämme toistemme pyrkimyksissä hyvää — ja tukekaamme toinen toistamme tässä pyrkimyksessä silloin „hyvä tahto“ pääsee ilmenemään enemmän keskuudessamme; tämä on polku sydäimestä Jumalan luo: „Peratkaa kivistä puhtaaksi“, jättäkäämme pois katkeruus mielestä, pois vallanhimo, tahtokaamme vain palvelua kansaamme, tahtokaamme vain aina anteeksi antaa, niinkuin äiti, — silloin karman kivet eivät haavoita, eikä meidän tarvitse kompastella. „Nostakaa lippu kansojen yli“ — kaikkien sydämet kipeästi kaipaavat juuri tänä aikana tuota yhtä ainoata sanaa: R a u h a kansoille.

Nyt on aika tullut, jolloin meidän naisten täytyy astua esiin ei yksilöinä, siellä ja täällä vaan yhdessä. Meidän täytyy luoda uusi sankari-ihanne miehillemme ja nuorukaisillemme. Meidän täytyy kyetä ohjaamaan riehaantuneet vaistot oikeudentunnon polville. Me emme tähän pysty, ellei koko kansan onni ole meille rakas ja läheinen. Luokaamme polku oman sydämemme viittomana; nyt kysytään meiltä pystyvätkö Suomen kansan äidit uhrauksiin, rukouksiin, rakastammeko kansaamme, maatamme, oikealla tavalla, onko kristinuskon ihanteet meille niin tulenpolttavaisina edessämme, että voimme unohtaa pienet riittämme ja luoda ehjän tulevaisuuden kansallemme. Meidän naisten velvollisuus on ensinnä astua ymmärtämyksen tielle, meidän on saatava sovinto eri uskonnollisten ryhmien ja sitten eri puolueiden välille; kyllä miehet sitten tulevat perästä sillä muistakaaamme: „lapsi miehestä ei koskaan kuole“, mutta tuo „lapsi“ kasvakaan miehessä meidän oman rakastavan sydämemme voimasta! . . . Tulee kysymys missä ne ensimmäiset rohkeat tätä unelmaa toteuttamaan? Kuinka tekevät heinäsirot, kun on kuljettava joen yli? Yksi menee rohkeasti aallokoon ja aallot vievät hänet pois, sitten toinen, ja

yhä useampia kunnes hukkuneiden ruumiit muodostavat sillan jonka yli toiset voivat turvallisesti käydä. Onko meillä jotakin annettavaa? Muistakaamme H. P. B:tä, joka rohkeasti astui aallokkoon, — esi-merkki velvoittaa.

Tuokaamme lahjamme alttarille.

— a n.

Ruus-Ristin kahdestoista vuosikokous.

Kokous pidetään Helsingissä Ruusu-Risti-Tempelissä Kulmakoulussa, Meritullink. 33, pääsiäisenä maaliskuun 24—28 pnä seuraavan ohjelman mukaan:

Torstaina maaliskuun 24 p:nä:

Klo 7 ip. Suurlooshi.

Perjantaina maaliskuun 25 p:nä:

Klo 10 ap. Vuosikokous. Avaus, tervehdykset, keskustelua eri kysymyksistä, kustannusliikkeen perustaminen (R.R.-jäsenille).

Klo 1 ip. Kahvit.

Klo 2 ip. Uusien jäsenten vastaanotto (installatio; ai-noastaan R.R.-jäsenille).

Klo 7 ip. Väinämö I.

Lauantaina maaliskuun 26 p:nä:

Klo 11 ap. Kysymyskokous.

Klo 3 ip. Esoteerinen kokous.

Klo 7 ip. Kansalliskongressi (vpm:t).

Sunnuntaina maaliskuun 27 p:nä:

Klo 12 p. Vuosijuhla Kansallisteatterissa. Ohjelma: 1. Alkusoitto, Väinö Lahti. 2. Puhe: Ruusuristolainen elämänyymmärrys, Pekka Ervast. 3. Laulua, Olivia Gebhard, säest. Helvi Leiviskä. 4. Kuvaelma: Maria Natsarettiläinen, kirj. Carl af Ugglas; Bertha Lindberg, Hilda Pihlajamäki. 5. Kullan mahti, näytöksinen satuooppera, runoillut ja säveltänyt Julius Bittner; Annikki Uimonen, Helmi Liukkonen, Martti Seilo, Erkki Eklund.

Klo 7 ip. Vuosikokouksen jatko (ja päättäjäiset).

Maanantaina maaliskuun 28 p:nä:

- Klo 12 p. P. E:n julkinen esitelmä.
 Klo 3 ip. Johtajan vastaanotto (tai vuosikokouksen päättäjäiset, jollei kokous pääty sunnuntaina).
 Klo 7 ip. Väinämö III.

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta julkista vuosijuhlaa Kansallisteatterissa ja P. E:n julkista esitelmää, ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä, kuten ennenkin, vapaaehtoinen jäsenmaksu. Maaseuturyhmien edustajat voivat rahavastuksen ohella jättää luettelon niistä jäsenistä, jotka avustukseen ottavat osaa.

Jäsenet, uudet ja vanhat, jotka eivät ennen ole tulleet installoituiksi, ovat velvolliset — jos saapuvat vuosikokoukseen — olemaan mukana vastaanottojuhlassa perjantaina klo 2 päivällä.

Torstai-iltana vuosikokoukseen saapuvat jäsenet, jotka eivät ole mukana Suurloohissa, pyydetään käymään Kerholassa, ovi n:o 2 pihalla, Meritullinkatu 33, jossa on tervetuliaisillanvietto.

Maaseutujäseniä, vähävaraisia, majoitetaan kerhohuoneustossa halvalla. Aamupuuroa, kahvia y.m. tarjoillaan. Ilmoitukset on tehtävä majoitussihteerille, os. Meritullink. 33 ovi 2. Lakanat, tyyny ja peite on tuotava mukana.

Muutamat naispuoliset maaseutujäsenet, jotka vuosikokouksessa tyytyvät yhteisasioon, voivat saada ilmaisen asunon R.-R.-Nuorten kerholla, kun tuovat tyynyn, peitteen ja liinavaatteet mukanaan. — Ennen vuosikokousta tulee ilmoittautua kirjeellisesti os. Herra Valio Hytönen, Meritullink. 33, R.-R.-N.kerho.

Kaikille jäsenille: Sydämellisesti tervetuloa!

Ruus-Ristin hallitus.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: helmikuun 14 p:nä *Taistelu taivaissa*, 21 p:nä *Ihminen maan päällä*, 28 p:nä *Ihminen taistelu henkivaltoja vastaan* ja maaliskuun 6 p:nä *Tunne- ja ajatusruumis*.

Helsingin Ruusu-Risti piti jäsenkokouksensa helmikuun 14 p:nä. Siinä m. m. saatiin kuulla W. Toivosen lennokka kuvaus tulevaisuuden R.-R.-päämajasta laajoine maa-alueineen, puutarhoineen, tehtaineen, henkisine työpajoineen ja onnellisine asukkaineen. Oli kerrassaan virkistävää tammöisellä harmaan pilvisellä ajalla hetkeksi kohottautua mielikuvituksen siivin auringonnousun kirikkaaseen ja lämpöiseen maahan.

Kalevalan päivänä pani Helsingin R.-R. työryhmä R.-R.-Nuorten avustamana toimeen ohjelmallisen illanvieton, jossa oli soittoa, laulua, esitelmä ja näytöskappale (Eino Leinon „Väinämöisen lähtö“)

Eräs ystävä kirjoitti Turusta P. E:lle: „Olen suurella mielenkiinnolla lukenut kirjojanne ja tahdon täten kiittää kaikista niistä hyvistä asioista, jotka voivat valaista ja opettaa sellaista ihmistä, joka

vähän on herännyt ajattelemaan minkä takia täällä elämme. Ja antakoon Jumala yhäti Teille uutta voimaa, että jaksaisitte edelleenkin olla sen hyvän snnoman tuojana tähän pimeään maailmaan.“

Luutnantti Alfred Michelsson, joka pari vuotta sitten liittyi Ruusu-Ristiin, jätti maallisen majan helmikuun 16 p:nä.

„Kyll' on kuololla seuraa“ sanotaan muistaakseni jossain vanhassa virressä. Tultuani tänne Turkuun lauaintaina helmik. 20 p. sain ensimmäiseksi uutisekseni kuulla, että rouva Olga Rautio oli seurannut ryhmänsä johtajaa Aino Ristonmaata pari päivää sitten rajan toiselle puolelle. Jonkunlainen angina päättyi kuolemaan. Se oli menetyksen menetyksen jälkeen Turun pienessä Ruusu-Risti-ryhmässä. — Tapasin Olga Raution ensi kerran syksyllä 1915. Olin lähtenyt taipaleelle teosofisessa työssä, saavuin Metsämaalle, kierteelin kylästä kylään, ja niin jouduin siihenkin taloon, jossa Olga oli emäntänä. Ja eihän siinä muuta kuin jäädä talosille. Hän oli jo silloin vakaantunut teosofi. Järjestin joitakin luentoja, ja niin alkoi aatteellinen ja henkilökohtainen tuttavuutemme. Raution perhe siirtyi sittemmin Yöntilän kartanoon Halikossa, jonne rouva Raution kutsutuna saavuin useana talvena puhumaan. Sieltä hän miehensä kuoltua siirtyi Turkuun, jossa taas tapasimme yhteisessä Ruusu-Risti-työssä. Hän oli aina yhtä välitön, vapaa ja koruton, ja uskollinen. Ruusu-Risti oli hänelle elämää. Kun istun täällä Aino Ristonmaan entisessä kodissa, jonne vuosien kuluessa olin tottunut saapumaan kuin hyvän ja viisaan Äitini luokse, ja kun sydämeni on nyt näistä menetyksistä järkytetty, niin lohdutukseksi ja rohkaisukseni samalla kuitenkin tunnen, että he molemmat ovat nytkin yhtä uskollisina mukana ja inspiroivat rakkaudellaan: „jotkut vaan“. Tällä hetkellä tunnen elävänä ja voimakkaana: rakkaus on voittavaa ja kasvavaa elämää Kristuksen seuraamisessa. J. R. H.

Jyväs kylästä. Kalevalanpäivänä vietimme R.R.-Temppelissä Kalevala-juhlaa. Ohjelma oli kokonaan Kalevala-henkinen. Tempeli oli kauniisti koristettu Lönnrotin kuvin, kukin, kynttelin ja kuusin. Yleisöä oli runsaasti ja tunnelma ehyt ja aito.

Aluksi taiteilija J. Pohjanmies soitti osan Merikannon Pohjanneidosta. Johtaja V. Aaltonen piti Kalevala-aiheisen puheen, jonka jälkeen naiskuoro lauloi kolme tilaisuuteen sopivaa taulua. Terttu Pajunen-Stenbäck lausui pari humoristista Kalevalaista runoa ja lopuksi Velisurmaajan. J. Pohjanmies improvisoi sitten, ottaen teemaksi romanssin Merikannon Pohjanneidosta. Pekka Ervastian kirjoittaman Aino-tarun luki rva Fanni Vainio. Vielä esitettiin Terttu Pajusen järjestämä Aino-aiheinen kuvaelma. Siihen improvisoi J. Pohjanmies musiikkiin.

Illan kuluessa tunsimme, että meillä on Kalevalassamme ehytämätön henkisten arvojen aarreaitta, kun vain alamme enemmän käyttää sitä hyväksemme. Allekirjoittaneesta tuntui illan kuluksa että meidän suomalaisten R.R.-työ rakentuu silloin vankalle pohjalle, kun yhdistämme siihen voimakkaasti Kalevalaisen hengen. Tunsin että Kansallishaltiamme siunaus oli mukanamme ja näin sen kansallisen R.R.-Temppelin, jossa Väinämöisen mahti ja Kalevalaan kätkeyty viisaus, yhtyneenä uuden-ajan Kristushenkeen, nostaa Suomen kansan uuteen loistavaan kulttuuriin.

Sunnuntaina t.k. 6 p:nä oli matinea R.R.-Temppelissä. Ohjelmaan sisältyi soittoa, lausuntaa, kaksinlaulua, J. R. Hannulan esitelmä aiheesta: Mitä kaste on?, sekä kuorolaulua. Maanantai-iltana piti veli Hannula vielä toisen esitelmän aiheesta: Golgatan merkitys. A. J. S.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin
jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty
kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin
avustuksia otetaan mielihyvin
vastaan. Rahaston tarkoitukse-
na on edistää Ruusu-Risti-työtä,
ennenkaikkea kirjallista toimin-
taa. Rahaston hoitaja, jolle kaik-
ki lähetykset osoitetaan, on
R.-R:n Johtaja Pekka Ervast,
os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN **KIRJAPAINO** **OSAKEYHTIO**

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihtööri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Vironkatu 10 D 28.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	105
Seitsemän	108
Vuosikokous	110
Goethe ja salaisuudet	116
Valittujen luku	129
Tulevaisuuden runous ja sen mittapuu	134
Valoa idästä	136
Sammuu, syttyy	144
Jääkukkia	145
Karma on hyvä	146
Omistettu P. E:lle	149
Saunan sakramenttaalisuus	150
Teosofinen ristiretki	154
Pyrkijän päiväkirja	161
Kysymyksiä ja vastauksia	162
Vapaa sana	163
Kesäkurssit 1932	165
Ruusuu-Ristin Kirjallisuusseura	165
Tien varrelta	166

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Helsinki, Meritullink. 33
(Ruusu-Risti)

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksännentoista vuosisadan sfinksin elämästä.

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruus-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Sydämellisen tervehdyksen lähetän teille kaikille, Ruusu-Ristin lukijat ja ystävät. Olkoon elämä tästä lähtien teille hartaimpien toiveittenne täyttävä!

Viime syksystä lähtien maallinen elämämme on ollut täynnä yllätyksiä — surullisia, jos iloisiakin.

Eräänä maaliskuun iltana laskeutui sumu Suomeemme yli. „Mäntsälässä ammutaan, kapina on tekeillä . . .“ Mitä, ovatko ihmiset hulluja? Maailmansodan ja vallankumousten verikauhut eivät vielä ole unohtuneet, ja onko ihmisiä, kyllin sydämettä ja vähäjärkisiä, että olisivat valmiit niitä uudistamaan? Tämä ei ole mahdollista!

Eikä se ollutkaan mahdollista. Olimmehan valinneet Suomen presidentiksi miehen, joka oli joukossamme viisain, kokoinein ja maltillisin. Niinkuin muinaissuomalainen tietäjä ainakin hän luotti sanan voimaan enemmän kuin miekan.

Sanan voimalla hän saikin lapsensa luopumaan tuhasta tottelemattomuusaikeestaan.

Ah, kuinka enkelit taivaissa iloitsivat — enkelit ja Väinämöinen!

Iloitsivat he toisestakin asiasta, vaikkei yhtä paljon. Siitä nim., että Suomen kansa luopui ulkokultaisesta kielto-laistaan, vaikka se samalla merkitsi, että kansa ei kestänyt koetusta. Lain muodossa koetus olikin tehty liian jyrkäksi. Väinämöinen ei ollut semmoista tarkoittanut. Hänen ihanteensa oli korkeasti kultivoitu laulajakansa, kohtuullinen kaikessa.

Se on vieläkin Väinämöisen ihanne. Eläytykäämme siihen.

Välillä kysytään, miksi looshielämä Ruusu-Ristissä on suljettu ja salainen. „Se on meidän jumalanpalvelustamme“, vastataan. Mutta miksi se on suljettu? Onko Juma-

lalla siitä iloa? „Ei suinkaan, eihän seremoniat ole Jumalaa varten! Seremoniat ja juhlallisuudet ovat meitä ihmisiä varten. Me saamme oppia ja voimaa niistä. Ne ovat pyhiä meille ja meitä varten. Ja niiden pyhyys pysyy, kun niitä ei profanoida. Sentähden ovat suljettuja.“

Rakkaat Ruusu-Ristin jäsenet, muistakaamme, että toukokuussa tänä vuonna suoritetaan toinen erä vapaaehtoisesta jäsenmaksustamme.

Nouskoon kesän aurinko kultaisena ja kauniina yli Suommenniemen!

*

Vuosikokouksemme on ollut ja mennyt ja jotkut läsnäolijat ovat kirjeissään kertoneet minulle ilonsa ja kiitollisuutensa sen johdosta.

Lainaan tähän otteen eräästä kirjeestä:

„Tahdon kiittää muutamalla sanalla niistä onnellisista päivistä, joita viime vuosijuhla valmisti minulle ja tietysti kaikille mukana olleille. Kun Sinun, rakkaan opettajan, välityksellä virtasi niin sanomattoman hyvän olon tuntua, joka poisti kaiken arkisuuden ja painostavat pilvet, päästäten Hengen auringon säteet lämmittämään ja valaisemaan, niin ei voi muuta sanoa, kuin että Ruusu-Risti on se tulevaisuuden mysteriotemppele, joka kerran valaisee koko kansamme ja vähitellen koko ihmiskunnan. Ota vastaan ryhmämme kiitokset, sillä vaikka täältä eivät kaikki voineet tulla juhlille, olivat he iloissaan, että edes jotkut pääsivät.“

„On niin, että olisi joka vuosi päästävä yhteisille veljesjuhlille, sillä muuten jää side höllemmäksi ja sydämen puutarha alkaa kasvaa rikkaruohoa. Sen me täälläkin ymmärrämme hyvin. Ja tässä mielessä päätinkin lähteä juhlille, kokoamaan uutta voimaa ja uskallusta. Mutta kun olin tehnyt jo useita viikkoja aikaisemmin lujan päätöksen lähteä matkalle, niin eikös tuo alempi persoonallisuus alkanut nostaa päätään, ja se haki jos jotain esteitä. Tällä kertaa ei raha-asiat huolettaneet, mutta kaikkea muuta sen sijaan kohosi muka esteeksi. Mutta kun sinne tulin, oli kaikki harmaus kuin pois pyyhitty. Ja mikä ihmeellistä: sain vastauksen kaikkiin kysymyksiini, tarvitsematta itse tehdä kysymyksiä. Ehkä se johtui siitä, että olin sittenkin lähtenyt liikkeelle ryhmän puolesta, sen parasta ajatellen; koetin lähettää koko ajan ajatus- ja voimavirtoja, että täkäläiset veljet saisivat uutta uskoa, uutta

innostusta. Ja tänne tultua viime sunnuntain ryhmäkokouksessa koetin parhaani mukaan tuoda temppeleitä tänne asti. Toivoisin hartaasti, että työmme myös täällä saisi jatkuvaa sysäystä, sillä olemme olleet monenlaisten niin sisäisten kuin ulkonaisten painojen alla. Ja meissä itsessämmehan se vika lopultakin löytyy, mutta yhteiset juhlat avaavat uusia näköaloja ja ikäänkuin painavat unohtamaan alemman persoonallisuuden äänet.

„Niinkuin sanoin, olin niin koko sydämelläni mukana, etten ennen ole sillä tavalla ollut. Olen ennen ollut jostain tilaisuudesta poissa, mennyt välillä teatteriin, mutta nyt tunsin, etten voi mitään sivuuttaa. Olin ollut epätietoinen, saisinko olla mukana esoterisessa kokouksessa, kun ei minulla ole ollut pariin vuoteen harjoituksia, mutta tunsin sydämeni äänen niin kehoittavasti kutsuvan, joten tulin. Ja sehän oli ihana kokous! Olin aivan liikutettu, kun sain kuulla, ettei ponnistuksemme tämän kansan hyväksi ole hukkaan mennyt. Sanoin ponnistuksemme, sillä olen näinä vuosina palavasti koettanut päästä kansallishaltiamme tarkoitusta ja johtoa ymmärtämään ja kärsinyt paljon. Eikä minua mikään niin voi innostaa, kuin ajatus tämän kansan henkisestä tulevaisuudesta. Silloin aina elän kauneimmat unelmani. En sano, että joka aika jaksaisin kohota sellaiseen tilaan, on kuljettava välillä korpi- maisemiakin ennenkuin ylänkömaat alkavat näkyä.“

Sen pituinen se lainaus. Minua miellyttää suuresti ystävänäi lausuma ajatus, että vuosikokouksiin pitäisi aina saapua edustajia Ruusu-Ristin ryhmistä ja loosheista. Kai niin on säännöllisesti tapahtunutkin. Mutta köyhiäkin jäseniä pitäisi saada liikkeelle yhteisillä varoilla, keräyksillä tai muilla keinoin.

*

Koska kustannustoiminta asetettiin vakavalle kannalle vuosikokouksessa sen kautta, että perustettiin Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura, tulee P. E:n rahasto monen ystävän toivomuksesta yksinomaan tukemaan P. E:n henkilökoh- taista kirjallista toimintaa.

*

Kesäkurssit Jyväskylässä alkavat tänä vuonna sunnuntai-iltana elokuun 7 p:nä ja kestävät sunnuntai-iltaan 14 p:ään. Jonakin iltana on looshikokous.

Seitsemän.

*Ma solmin sulle kukkaisseppeleen,
ja siihen seitsemän ma liitän kiehkuraa,
siis yhden joka viikon päivälle,
ja yhden joka jälleensyntymälle.*

*On yksi aavistusta, odotusta,
on siinä kevään valkovuokkoja,
ne liittyy toisiinsa niin tuoksutonna,
niin viatonna, vitivalkeena.*

*Sen panen keskelle
ja ympärille punon kiehkuran
sineä toivon, sinikellokimpun,
se soittaa uuden aamun koittoa.*

*Ma metsän vanamoita keräilen,
ne tuoksullansa huumaa sinut,
oot lumoissa sa luonnon kesäisen,
unohdat talven tuiskun, kylmän kulun.*

*En orvokkia myöskään unhoita,
sun mielikukkaas, nimikkoas,
se muistot kaukaiset sun mielees johdattaa
vanhoista maailmoista, unelmista.*

*On vielä kolme jäljellä,
ne punon kaikki ruusuja,
valkeita, punaisia, vaaleita,
vihreellä yhteen sidon nämä kolme —*

*ne vastaa eilistä ja tätä päivää
ja huomista, mi tulee kuolon jälkeen:
se huomina on valkea ja suuri,
kuin Herran sabatti, niin riemuissa.*

*On seppeleeni valmis,
sen kannan sylissäni sinulle,
ja kukat puhuu luonnon lasten lailla
heleesti hymyillen ja tuoksuten.*

*Ja sinulla on risti rinnassasi,
sa kannat miekan kahvaa käsissäsi,
ma ristin hartehille kierrän kiehkuran,
nyt kannat seppeltäni, ritari.*

*Viet alttarille uhrimme,
se siellä säteilee,
on elämälle päivät pyhitetty, Herralle,
Hän meidät ottaa vastaan lähteissämme,
taas uudelleen me tänne saavumme.*

*Me rakkauden ruusut rinnassamme
veljille viestin tuomme
auringosta mi aina loistaa,
autuudesta mikä murheen poistaa,
tiedosta mi kahleet kirvoittaa,
sydämeemme rakkauden saa.*

*Sulle kiehkuran ma kiedon
siin on kukkaisia seitsemän,
pyhä luku, elon piirin sulkeva,
voiman luku, täyttymyksen,
rasti erämaata astuessa,
kertoo matkan päästä, temppelistä,
jossa meille valat uskotaan,
tunnus veljeskunnan annetaan.*

Nellie Kalm.

Vuosikokous.

„Elämme vaikeita aikoja!“ Jokaisen huulilta kuulemme tuon valituksen. Kaikilla on huolia. Enimmäkseen maallisia huolia, rahahuolia. Tällaisina taloudellisen ahdingon aikoina joutuvat helposti nekin ihmiset, jotka oikeastaan ovat liittyneet yhteen työskentelemään henkisten tarkoituserien hyväksi, kiusaukseen asettamaan tämän maailman vaikeudet ensi sijalle mielessään ja tajunnassaan. Silloin he kaipaavat sellaista elävöittävää kokemusta, joka saattaisi heidät uudelleen oikeaan vireeseen ja jonka muisto henkisenä aurinkona hälventäisi huolestuttavat pilvet. Sellaistahan juuri kaipasimme ja odotimme mekin aloittaessamme viime pääsiäisenä Ruusu-Ristin kahdettatoista vuosikokousta. Ja sanottakoon se heti: tämä tilaisuus ylitti kaikki toiveet

Varsinainen vuosikokous alkoi, kuten niin usein ennenkin, pitkäperjantai-aamuna, mutta jo torstai-iltana veljet ja sisaret alkoivat keräytyä eri tahoilta ympäri Suomea kokouspaikalle Kulmakouluun ja Ruusu-Risti-Temppeeliin. Lieneeköhän ollut merkki aikamme ankaruudesta, että tavanmukainen, puolivirallinen tervetuliaisiltama oli jäänyt pois ohjelmasta ja että sen sijaan looshityön johtohenkilöt kokoontuivat vakavaan neuvotteluun? Olipa silti samanaikaisesti varattu muille jäsenille rattoisa yhdessäolo Helsingin ruusu-ristiläisten „Klubin“, Kerholan kodikkaissa suojissa. Siellä soitto, laulu ja lausunto sekä seurustelu kahvikupin ääressä vuorottelivat keskenään. Siten henkilökohtaisenkin tutustumisen avulla rakennettiin sitä yhteisymmärryksen ja luottamuksen pohjaa, josta työmme saa tukensa.

Tasan kello 10 kokoonnuttiin temppeeliin vuosikokouksen avajaisiin. Juhlasalimme oli tällä kertaa järjestetty kreettalaiseksi temppeleiksi, joka saattoi meidät erään vanhan 4—5000 vuotta sitten, Härän merkissä kukoistaneen kulttuurin piiriin. Taiteilijamme Ola Forsell oli taaskin tehnyt kauniin työn suunnitellessaan tätä uutta temppeeliä, mutta itse toteuttamiseenkin hän oli apulaisineen „Ruusu-Ristin Nuorista“ uhrannut paljon aikaa ja vaivaa. Ei oltu usein öitäkään säästetty. Vaivan palkka oli kuitenkin se, että nyt Ruusu-Ristin jäsenet kauniin ympäristön innoittamina heti pääsivät oikeaan vireeseen. Niinpä Helvi Leiviskän soitettua Beethovenin sonaatti-osan ja Ruusu Ristin

johtajan ryhtyessä puhumaan kaikki olivat täynnä juhla-mieltä.

P. E. muistutti meitä siitä, miten olemme Ruusu-Ristin historiassa analogisesti ottaneet vertauskuviksi ihmisen eri prinssiipit. Ensimmäinen elinvuotemme 1920—21 edusti luonnollisesti fyysillistä ruumista, koska seura silloin sai muodon näkyväisessä maailmassa, toinen eetteriruumista, kolmas astraalista prinssiippiä j.n.e. aina korkeimpiin prinssiippeihin saakka. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että Ruusu-Risti olisi saanut alkunsa 1920 esiintyessään ensimmäistä kertaa näkyväisesti. Kyllä sillä oli korkeimmat prinssiippinsä, Aatmansa, Buddhinsa ja Manaksensa näky-mättömässä maailmassa jo ennen sitä. Mutta kehitykseen nähden fyysillisessä maailmassa tämä jako pitää paikkansa. Koska prinssiippejä on seitsemän ja nyt vietämme Ruusu-Ristin kahdettatoista vuosikokousta elämme siis toisessa seitsenjaksossa ja olemme siinä saavuttaneet viidennen prinssiipin, korkeampaan minään kuuluvan Manaksen, jär-jen. Nyt elämme siis keskellä tämän prinssiipin edustamaa elämää. Johtaja kuvasi sitten, mitä tällaiseen elämään si-sältyi:

„Olemme saaneet syksystä lähtien kysyä, onko työmme iäistä laatua, onko se hengen maailmasta kotoisin. Saame näyttää, olemmeko iankaikkisia, jälleensyntyviä olen-toja, joiden järki on luova ja voimakas. Ajatelkaamme hetken tätä korkeampaa minää. Ihmisessä on korkeampi minä se, joka ei horju, johon ei vaikuta sairaudet eikä terveydet, ei kohtalon iskut eikä kohtalon syleilyt. Siihen ei vaikuta järkyttävästi elämä eikä kuolema. Meidän kor-keampi minämme on ikuinen vaeltaja, joka kulkee elä-mästä toiseen, joka kiitollisena ottaa vastaan auringon paisteen, mutta joka ei horjahda, kun elämän myrskyt riehuvat. Hän katselee kuin ylhäältä näitä kaikkia tapah-tumia elämän näyttämöllä. Hän on tänään „onnellinen“, huomenna „onneton“. Hän on tänään „terve“, huomenna „sairas“. Tänään hän on „elävä“, huomenna „kuollut“. Mutta häntä ei mikään horjuta. Hän on täynnä samaa rauhaa, samaa autuutta, samaa kiitollisuutta ja samaa iloa. Mitä tahansa hänelle Herran kädestä tuleekaan, siitä hän kiittää. Hän on aivan kuin kallio merenaaltojen keskellä. Hän on valo, joka loistaa, mutta joka on itse niin suojattu, ettei mikään voi sitä sammuttaa. Eläessämme siis Ruusu-Ristissä tätä viidettä prinssiippiä kysytään nyt meiltäkin,

olemmeko seurana niin voimakas, niin järkevä, niin tasainen, niin elinvoimainen, niin luova, että uskallamme ottaa päällemme elämän kaikki vaikeudet. Vasta sitten kun seisomme täynnä elämää keskellä kuolemaa, vasta silloin olemme osanneet realisoida korkeampaa, kuolematonta minää, joka on tosi olemuksemme. Sentähden muistutan teitä kaikkia nyt siitä, että tätä vuosikokousta vietämme korkeamman minämme itsetietoisuuden ja rauhan merkeissä. Se on sitä sisäistä rauhaa ja itsetietoista tyyneyttä, nöyrää ja kiitollista, joka siunaa kaikkia eläviä olentoja tasapuolisesti ja puolueettomasti. Se ei odota mitään muuta, kuin mitä karma sille antaa. Se toivoo, että jumallallinen rakkaus, kaitselmuksen kuvaamaton kauneus ja armo on aina sen ympärillä. Elämä on suuri seikkailu. Emme koskaan tiedä, mitä voi tapahtua. Sitä emme tiedä, mutta me tiedämme, että aina saamme toivoa mitä onnellisinta, mitä kauneinta, mitä ihmeellisintä. Onko yksikään meistä elänyt tässä näkyväisessä maailmassa ilman, että olisi kokenut ihmeitä? Jokainen ihminen on saanut kokea jotakin kaunista. Emme ole tarvinneet pelätä mitään kohdalon iskuja, sillä eivät meitä sellaiset iskut järkytä silloin, kun elämme korkeammassa minässämme. Meissä vallitsee se rauha, joka ei ole tästä maailmasta, vaan jonka antaa meille se, joka kerran ilmestyen Jeesus Kristuksessa vaelsi maan päällä ihmisen hahmossa. Se on kosmellinen Kristus, jossa kaikki elämme, liikumme ja toimimme.“

Tämän innoittavan puheen jälkeen lauloi kuoro ja siten johtaja lausui avaussanat:

„Rakkaat ystävät läheltä ja kaukaa. Rakkaat ystävät näkyväisessä ja näkymättömässä maailmassa. Käymme viettämään Ruusu-Ristin kahdettatoista vuosikokousta ja minun tehtäväni on julistaa se avatuksi. Minä julistan siis tämän kahdennentoista vuosikokouksen Ruusu-Ristin korkeiden suojelijain, Valkoisen Veljeskunnan ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen avatuksi“.

Kuoron laulettua Erkki Melartinin kauniin Hymnin alkoivat „viralliset“ asiat. Johtaja lausui ensiksi muutamia kiitoksen sanoja temppelein koristajille. Sihteeri luki vuosikertomuksensa, jossa hän m. m. mainitsi, että Ruusu-Ristin myöntämien jäsenkorttien lukumäärä nyt oli kohonnut tuhanteen. Sitten maaseuturyhmien edustajat toivat tavanmukaiset terveisensä, joille sydämellisesti tapu-

tettiin ja jotka antoivat lämpimän tunteen yhteisistä pyrinöistä, yhteisistä iloista ja suruista.

Vuosikokouksessa olivat esillä kysymykset kustannusliikkeestä ja kesäkurseista. Johtaja selosti kustannustoiminnan viimeisiä vaiheita. Hän kertoi miten oli viime kesänä ottanut lainan ostaakseen Mysticasta vanhaa varastoa ja pannakseen kustannustoiminnan alulle. Niinpä ilmestyikin viime syksynä näytelmä „H. P. B.“ Tarmokkaina auttajinaan hänellä oli ollut m. m. herrat J. R. Hannula ja Valdemar Kaade. Jotta kuitenkin työ todella pääsisi vauhtiin oli tärkeätä, että pohja olisi laajempi, että niin monet kuin mahdollista voisivat olla siinä mukana. Koska tämä toiminta ei saanut olla mikään liikeyritys sanan tavallisessa merkityksessä, oli luovuttu osakeyhtiömuodosta. Sen sijaan ehdotti Johtaja, että perustettaisiin tätä tarkoitusta varten erikoinen Ruusu-Ristin kirjallisuusseura, jonka sääntöehdotusta hän selosti. Tämä uusi aloite otettiin vuosikokouksessa vastaan suurella tyydytyksellä. Kaikki arvelivat, että nyt oli osuttu oikeaan ja löydetty paras työmuoto.

Kesäkurssikysymys ratkaistiin vanhalla tutulla tavalla siten, että kurssit pidetään Jyväskylässä elokuun alkupuolella. Kaikki ilmaisivat tyytyväisyytensä päätöksen johdosta. Kokous loppui yhteiseen marssiin uhriarkun luo Melartinin hymnin soidessa.

Kahviloman jälkeen täsmälleen kello 2 oli uusien jäsenten tavanmukainen juhlallinen vastaanotto. Koska tämä kokous on suljettu, en voi antaa siitä tarkkaa kuvausta. En kuitenkaan malta olla mainitsematta, että musikaalinen ohjelma oli erittäin komea. Annikki Uimosen ja Martti Seilon yksinlaulu oli mieltä ylentävän kaunis. Edellinen lauloi Gounodin Ave Marian ja jälkimmäinen Händelin Largon. Kuoron esitykset etevän ja ahkeran johtajansa Eva Runsténin johdolla olivat nekin kehittyneet yhä vaikuttavammiksi.

Lauantaina klo 11 oli kysymyskokous. Sen avasi Väinö Lahti soittamalla Sibeliuksen kirkasta ja kuulakasta musiikkia (Barcarole ja E-duuri sonaatti). Pitkästä aikaa saimme nyt jälleen kuulla P. E:n vastaavan pirteällä ja henkevällä tavallaan monenlaisiin kysymyksiin. Tällaisia tilaisuuksia, joita ennen oli säännöllisesti joka viikko, on viime aikoina kipeästi kaivattu.

Vuosikokouksen ainakin ulkonainen huippukohta on aina

ollut matinea Kansallisteatterissa. On kuin siinä tahtoisimme näyttää maailmalle parastamme, osoittaa mitä voimia ja pyrkimyksiä meissä elää. Tätä todistivat myöskin tämän vuotuisen juhlamme korkeat henkiset ja taiteelliset suoritukset.

Ohjelman aloitti arvokkaasti Väinö Lahti esittämällä flyygelillä Bachin kromaattisen fantasian. Hänen soittonsa saavutti miltei ehdottoman musikaalisen kirkkauden ja järkkymättömän lakisiteisyyden, joka juuri Bachin musiikissa vapauttaa meidät inhimillisestä epätäydellisyydestä.

Pekka Ervastin voimakas ja ehyt esitelmä ruusuristiläisestä maailmankatsomuksesta liittyi oikeastaan johdonmukaisesti tähän Bach-tunnelmaan, sillä painostihan hän siinä Kristuksen seuraamisen ehdottomia eettisiä ihanteita. En kuitenkaan käy tässä lähemmin selostamaan puheen sisältöä, koska se piakkoin ilmestyy painettuna lento-lehtenä. Osoituksena sen tehokkaasta vaikutuksesta en voi olla mainitsematta, että eräät henkilöt, jotka tässä tilaisuudessa ensimmäistä kertaa joutuivat Ruusu-Ristin kanssa kosketuksiin, kertoivat kokonaan vapautuneensa järjestöömme kohdistuneista ennakkoluuloistaan, kuultuaan tämän kauniin esitelmän. Tällaista tunnelmaa uhkuu myöskin Imatra-lehden matineaamme kuvaavasta pakinasta, vaikkakin se on esitetty iloisessa sävyssä.

Esitelmän jälkeen lauloi Olivia Gebhard antaumuksella Weberin komean aarian sekä Palmgrenin ja Madetojan lauluja. Näistä oli varsinkin Madetojan „Heijaa, heijaa“ sydämeen käypää taidetta. Kauniisti se liittyikin sitä seuraavaan kuvaelmaan „Maria Nasarealainen“, joka muodosti tämän ohjelmajakson huippukohdan. Mestarillisen järkyttävästi tulkitsivat siinä Hilda Pihlajamäki ja Bertha Lindberg kahden äidin tunteita poikiensa kohtalon edessä. Pojat olivat Jeesus ja Juudas.

Ensiesityksenä joutui parrasvaloon Julius Bittnerin näytöksinen Jussi Snellmanin suomentama satuooppera „Kullan mahti“. Taiteilijamme olivat tehneet suuren uhrautuvan työn järjestääkseen tällaisenkin tilaisuuden matineaamme yhteyteen, ja epäilemättä se oli todistuksena suuresta halusta, mutta myöskin suuresta kyvystä palvella asiaamme, sillä oopperaesitystä seurasi todellisella nautinnolla. Annikki Uimosen mahtava ja syvä taide on jo monina vuosina rikastuttanut kokouksiamme ja juhliamme. Mutta myöskin Martti Seilon kaunis baritoni on meille en-

tuudestaan tuttu. Tässä oopperassa hän sai lisäksi tilaisuuden osoittaa huomattavia lahjojaan koomikkona. Helmi Liukkonen on vasta liittynyt joukkoomme ja vahvistanut järjestömme musikaalista puolta todella arvokkaalla helmellä. „Kullan mahdissa“, joka itsessään oli kiintoisa uutuuksia, nämä taiteilijat antoivat kaikki todella parastaan. Paitsi omia laulajattariamme ja laulajiamme avusti oopperaesitystä taidolla laulajat Erkki Eklund ja Jorma Huttunen. Erittäin on mainittava Piippa Heliön voimia vaativa ja ansiokas flyygelisäestys.

Sunnuntai-iltana olivat sitten vuosikokouksen päättäjät. Helvi Leiviskä ja Jussi Pohjanmies saattoivat osanottajat oikeaan vireeseen soittamalla yhdessä uruilla ja pianolla Bachin d-moll preludin. Vuosikokouksen pohdittavaksi joutui nyt kysymys jäsenmaksuista. Hallituksen puolesta ilmoitettiin, että jäsenmaksut eivät tahtoneet riittää ylläpitämään Ruusu-Ristin luento- y. m. työtä. Tämä ei johtunut siitä, etteivät ne jäsenet, jotka yleensä maksoivat vapaaehtoisia avustuksiaan, olisi uhranneet kylliksi. Päinvastoin huomautettiin nimenomaan, että Ruusu-Ristin n. viisisataa maksavaa jäsentä olivat esimerkiksi kelpaavalla tavalla tukeneet taloudellisesti seuran työtä. Omasta puolestani voin lisätä, että tiedän jäseniä, jotka uhraavat melkoisen osan tuloistaan Ruusu-Ristille. Kirjoissa oli kuitenkin useita satoja jäseniä, jotka eivät antaneet itsestään elonmerkkiä. Sentähden olikin viritetty kysymys siitä, miten nämäkin jäsenet saataisiin mukaan avustustyöhön. Ehdotettiin kiinteätä minimijäsenmaksua (esim. 50: -) joka perittäisiin kaikilta. Ne, jotka eivät sitä suorittaisi, poistettaisiin jäsenluetteloista. Jotkut kannattivat tätä ehdotusta, mutta toiset arvelivat, ettei pitäisi luopua Ruusu-Ristin vapaaehtoisuusperiaatteesta, joka oli sen taloudellisen menestyksen pohja ja perusta. Kuitenkin kannattivat nämäkin jonkinlaista kontrollia, jonka perusteella ne, jotka eivät lainkaan suorittaneet näitä vain määrältään vapaaehtoisia maksuja, poistettaisiin jäsenluetteloista. Tällaisen evästyksen siis vuosikokous antoi Ruusu-Ristin Hallitukselle.

Pienen kahviloman jälkeen jatkettiin taas kokousta, jolloin ensin saimme kuulla kuorolaulua. Erikoista huomiota herätti Helvi Leiviskän herkkä ja kaunis sävellys „Jalan jälki“. P. E. kertoi nyt, että eräs ystävä oli lausunut toivomuksen Kansallisteatterissa pidetyn esitelmän julkaisemisesta lentolehtenä. Vuosikokous kannatti innostuneesti

tätä ehdotusta ja pieni keräys asian hyväksi tuotti yli 1500: — markkaa.

Pohjanmiehen tunnelmarikkaasti improvisoitua ryhtyi Johtaja sulkemaan vuosikokousta. Ennen sitä hän lausui muutamia kiitoksen sanoja kokouksen järjestäjille, niille, jotka olivat saapuneet siihen, taiteilijoille ja koristajille. „Yksi unohtui“, kuului huudahdus salista, „kiittäjä“. Sydämelliset kädentaputukset kaikuivat. Johtaja lausui ilonsa kiitosten johdosta koska hän tunsi, että häntä rakastettiin, niinkuin hänkin rakasti meitä kaikkia. Hän puolestaan kiitti kaikkia niitä näkymättömiä korkeita auttajia, jotka olivat tätäkin vuosikokousta siunanneet. Hän lopetti sanoilla:

„Koska kaikki on niin sanomattoman hyvin järjestetty, ei ole mitään huolta“.

Vuosikokous julistettiin päättyneeksi ja vanhaan totuttuun tapaan viritettiin lopuksi virsi „Sun haltuus, rakas Isäni“.

Vuosikokous oli siis virallisesti loppunut, mutta maanantaina saimme vielä kuulla P. E.:n kiintoisan esitelmän „Optimismista ja pessimismistä“. Klo 3 oli Kirjallisuusseuran perustava kokous. Siihen oli liittynyt yli 90 henkilöä, joista 60 oli kokouksessa läsnä.

Illalla oli vielä looshikokous. Näitä suljettuja tilaisuuksia oli pitkin vuosikokousta ollut useampia, ja nekin olivat olleet voimakkaita ja innoittavia tilaisuuksia.

Täynnä kiitollisuutta ja uutta voimaa lähdimme kukin omalle työvainiollemme. Mutta auringonsäde oli mukana valaisemassa harmaata todellisuutta.

Eino Krohn.

Goethe ja salaisuudet.

II.

Ne kolme oppivuotta, jotka nuori runoilija vielä vietti kotikaupunkinsa vaiheilla, kuluivat kiihkeän myöntämisen ja arvostelevan epäilyksen vaihtelussa. Vaikutelmat seurasivat toisiaan nopeasti; lyhyet matkat lähiseuduille, syventyvä tutustuminen henkisen elämän edustajiin ja heidän tuotteisiinsa, koko se ulkonaisesti ja sisäisesti rikas elämä oli omiaan

pitämään Goethen nuoruudenkiihkeän mielen tuotteliaassa jännityksessä. Uskonnolliset kysymykset, jotka sairauden aikana olivat ensimmäistä kertaa tulleet vastausta vaativina hänen eteensä, menettivät oleellisuuttaan samassa määrässä kuin hänen taiteilijasilmänsä tapasi ulkomaailmasta kiinnekohtia lisääntyville realiteettitarpeilleen. Neiti von Klettenbergin edustama herrnhutilainen uskonnollisuus oli vilpittömästä ihanteellisuudestaan huolimatta ollut Goethelle naisellisen yksipuolista. Hän subtautui vapahtajaansa, niinkuin Goethe myöhemmin sanoo, kuten rakastajaansa, ehdottomalla antaumuksella ja luottamuksella, ja jonka läsnäolo yksin auttoi kestäämään elämän kärsimykset. Rakkaus Jeesukseen teki maallisen lemмен arvottomaksi. Yksilölliset pyyteet jalostettiin ystävyudeksi, ja tätä pyrittiin harrastamaan, mikäli mahdollista, taivaallisen rakkauksen voimalla. Neiti von Klettenberg oli parin ystävänsä kanssa kirjoittanut tätä koskevan kirjasekin, „Der Christ in der Freundschaft“, ja toteutti itse periaatteitaan Frankfurtin seurapiireissä. Rousseauin, Sternin ja Zinzendorffin vaikutuksesta syntynyt sentimentaalisuus raivosi jonkun aikaa yleisenä sielullisena kulkutautina, mutta „Nuoren Wertherin kärsimykset“ vapauttivat ainakin Goethen monessa suhteessa sen ylenmääräisyydestä.

Nyt hän tutustui mieheen, joka toi uskonnolliset kysymykset vielä kerran hänen lähelleen. Marraskuussa 1772 Goethe oli arvostellut sanomalehdessä muuatta sveitsiläisen pappismiehen ja kirjailijan Johann Kaspar Lavaterin teosta; tämä oli puolestaan löytänyt Goethen pienestä kirjasesta „Zwo biblische Fragen“ monta hyväksyttävää ajatusta, ja kun Goethe oli lähettänyt hänelle vastailmestyneen „Götzensä“, syntyi molempien välille vilkas kirjeenvaihto. Sen tuloksena oli, että he tapasivat toisensa ensimmäisen kerran Frankfurtissa kesäkuussa 1774.

Lavaterissa yhtyi omalaatuista nerokkuutta sielunpaimenen kärsivälliseen lempeyteen ja fanaatikon suvaitsemattomuuteen. Hän oli saavuttanut kirjallista mainetta „Sveitsiläislauluillaan“ (1767), mutta vasta hänen tieteellistä yleispätevyyttä tavoittelevat fysionomiset tutkimuksensa tekivät hänestä muutamaksi vuodeksi ihailun kuuluisuuden. Uskonnollisella alalla hänen pääpyrkimyksensä oli ratsionalismin ja valistushengen vastustaminen, ja luonnollista oli, että Goethekin, tämä Lavaterin mukaan „vertaistaan vailla oleva nero, joka loistaa kaikessa, mihin hyvänsä

ryhtyneekin", sai kokea hänen itsepintaista käännäytys-intoaan. Lavaterin uskonnollinen elämäkatsomus oli miehekkäämpi ja aktiivisempi kuin neiti von Klettenbergin: Jeesus oli hänelle ystävä, jonka etevämyys ja viisaus oli peittelemättä tunnustettava, jonka esimerkkiä oli seurattava, ja jonka kaltaisuuteen oli empimättä pyrittävä. Tämä oli hänestä niin luonnollista, että hänen oli vaikea käsittää, kuinka ihminen saattoi olla muuta kuin kristitty, mutta koska kuitenkin ylen harvat hyväksyivät hänen aatteensa sellaisinaan, leimasi hän toisin ajattelevat arvelematta ateisteiksi ja teki tällä tavalla kristuskuvansa vieraaksi Goethellekin, jolta taiteilijana ei suinkaan puuttunut kykyä eläytyä kristillisyyden korkeimpiin tunnearvoihin. Jos kohta Goethe siis välttelikin Lavaterin käännäytysyrityksiä, keskusteli hän mielellään tämän kahdeksan vuotta vanhemman miehen kanssa ja otti piirustuksin ja huomioin osaa suuren fysionomisen käsikirjan toimitustyöhön.

Ystävyysuhteesta tuli monivuotinen. Vaikka Goethe näkikin suhteettomuuden, joka vallitsi Lavaterin kyvykkyyden, tämän arveluttavaa ihmistuntemuksen puutetta kärsivän profetaanvietin, kroonillisen sentimentaalisuuden ja harhaantuneen ihanteellisuuden synnyttämän suvaitsemattomuuden välillä, kiinnitti hän huomionsa tämän positiivisiin ominaisuuksiin, kävi kahdella Sveitsin matkallaan (vv. 1775 ja 1779) tätä tapaamassa ja avusti vielä Weimaria käsin fysionomiikan oppikirjan („Physiognomische Fragmente“, 1775—1778) kolmatta osaa. Vasta 1782, kun Lavater oli kirjoituksillaan „Kirjeitä nuorukaisille“ ja „Pontius Pilatus“ (1781—82) lopullisesti ilmaissut laatunsa, Goethe lausui hänestä ensimmäisen kerran ankaran arvostelun. Viimeiksimainitun kokeen mottoina olevan lauseen: „Joka ei ole meidän puolestamme, hän on meitä vastaan“, täytyi sofismeja vihaavasta Goethestä tuntua mahdollisimman epämieluisalta. Kun Lavater vv. 1783 ja 1786 parannustekoja suorittaen ja ihmeuskoka saarnaten, kierteli Saksanmaata oli Goethen tosin pakko ottaa hänet vastaan vieraakseen, mutta kolmannella Sveitsinmatkallaan v. 1797 hän ei enää käynyt tervehtimässä Johan Kaspar Lavateria.

Toisella tavalla vaikutti Goethen vaiheisiin Diethelm Lavater, edellisen veli. Hän oli innokas vapaamuurari jo Leipzigissä oleskellessaan, jolloin Goethe v. 1765 oli häneen tutustunut. Käydessään myöhemmin Sveitsissä Goethe uudisti tuttavuutensa opiskelutoverinsa kanssa. Tämä oli

pysynyt uskollisena harrastuksilleen, johti v:sta 1772 Zürichissä toimivaa looshia „Modestia cum Libertate“ ja seurasi innokkaasti saksalaisen vapaamuurariuden kehitystä. Hän lienee eräiden looshinsa jäsenten keralla, joista tunnetuimpia oli säveltäjä Kayser, jättänyt Goetheen hyvän vaikutelman, sillä tämä mainitsee halunsa kuulua vapaamuurariseuraan tulleen entistä voimakkaammaksi Sveitsinmatkan jälkeen. Tosiasia on, että Goethe, joka palasi toiselta matkaltaan tammikuussa 1780, jo helmikuussa kääntyi weimarilaisen „Anna Amalia Zu den drei Rosen“ — looshiin mestarin, salaneuvos I. F. von Fritschin puoleen vapaamuurarivihkimystä anoen. Hänet vihittiin ensimmäiseen asteeseen kesäkuun 23:ntenä p:nä, korotettiin toiseen asteeseen täsmälleen vuotta myöhemmin, ja maaliskuun 1:nä p:nä 1782 hän sai mestarimuurarivihkimyksen yhdessä herttua Karl Augustin ja jenalaisen professorin Chr. Loderin kanssa.

Looshi, johon Goethe nyt liittyi, oli perustettu v. 1764. Se oli luonteeltaan hovilooshi ja oli saanut nimensä suuriruhtinatar Amaliasta, jonka veli, Braunschweigin herttua Ferdinand, näytteli huomattavaa osaa „Strikte Observanz“-systeemin viimeisten elinvuosien historiassa. Looshi „Amaliakin“ kuului „ankaran kuuliaisuuden“ vaikutuspiiriin ja jakoi siis tämän kohtalon. Järjestön luoja, parooni von Hund, oli kuollut 1776, ja korkeimmaksi käytännölliseksi johtajaksi oli tullut herttua Ferdinand. Hundin vaikutusvalta oli pysyttänyt järjestön koossa alituisesti ilmenevistä erimielisyyksistä huolimatta, mutta nyt asetettiin hänen keksimiensä temppeliherralegendojen autenttisuus ja tuntemattoman „korkeimman johtajan“ olemassaolo lopullisesti kyseenalaisiksi. Edelliset todettiin epähistoriallisiksi, jälkimmäistä ei etsimälläkään löydetty, ja monien neuvottelujen jälkeen tuli Södermanlandin herttua Karl v. 1779 järjestön johtajaksi siitä huolimatta, että hän oli jättänyt vastaamatta kysymyksen, osasiko hän tehdä kultaa. Järjestön hajaantumista ei mikään voinut estää. Elokuussa v. 1782 kokoontui Wilhelmsbadiin edustavia johtohenkilöitä tilannetta pohtimaan. Systeemin saavuttamaa suosiota kuvaa, että kokouksen osanottajina oli kaksi ruhtinasta, kahdeksan kreiviä, kuusi vapaaherraa, yhdeksän aatelista ja kymmenen porvaria, mutta kaksi kuukautta kestäneet neuvottelut paljastivat entistä selvemmin von Hundin rakennuk-

sen löyhän perustan, ja tuloksena oli sen lopullinen hajominen.

Vuosia kestäneet erimielisyydet eivät olleet vaikuttamatta Weimarinkaan looshissa. Kesäkuussa 1782 se lopetti toimintansa, joka jo usean kuukauden aikana oli ollut epäsäännöllistä. Goethen mielialaa tuona aikana kuvaavat sanat, jotka hänen väitetään sanoneen Ph. Moritzille: „Ja tekin voitte vielä olla niin heikko, että etsitte sieltä jotakin?“ Yhdeksän vuotta aikaisemmin oli Lessing lausunut yhtä ankaran tuomion aikansa vapaamuurariudesta. Vihkimystilaisuuden jälkeen oli muuan ystävä tullut hänen luokseen ja kysynyt: „Ettehän huomaa meillä mitään, joka sotisi valtiota, uskontoa taikka moraalialaa vastaan?“ Ja Lessing oli vastannut: „Jos herraparatkoon olisin löytänyt jotakin sellaista, olisin toki löytänyt jotakin.“ Molemmat saivat huomata, että salaisuudet, jotka heille uskottiin, olivat puhtaasti ulkonaisia, ja että valitettavan monet niihin tyytyivät. Goethessä oli vähemmän moralistin ja uudistajan henkeä, jotta hän Lessingin lailla olisi tehnyt eron vapaamuurariuden muodon ja sisällön välillä, ryhtynyt tutkimaan liikkeen historiaa tai tulkitsemaan sen ilmaismia siveellisiä opetuksia. Hän oli oppinut toisella tavalla lähestymään ihmisen ja luonnon mysterioita kuin se harrastuksiltaan ja pyrinnoiltaan monenkirjava piiri, johon hän oli joutunut, — kunnioituksella, luottamuksella, luonnollisuudella, — ja ne salaisuudet, jotka elämä jo oli aavistuksena hänelle uskonut, olivat ainoita todellisia salaisuuksia, sillä niitä ei milloinkaan voinut sanoin paljastaa vihkimättömille, — paitsi mahdollisesti vihjauksin ja vertauksin. Ja siihen hänellä oli oma symboliikkansa: runouden kuvakieli.

„Amalia“-looshi lepäsi vuosisadan vaiheeseen saakka. V. 1800 kävi Weimarissa hampurilaisen Emmanuel-looshin mestari Friedrich Ludwig Schröder, joka kotikaupungistaan käsin oli ryhtynyt uudistamaan Saksan vapaamuurariutta sinisten looshien perustalla. Hän tapasi tällöin Goethen ja Wielandin ja neuvotteli ennenkaikkea Herderin, tämän „humanitäärisen vapaamuurariuden klassillisen filosofin“ kanssa rituaalissa suoritettavista muutoksista. Uusi Schröderin systeemi otettiin seuraavana vuonna käytäntöön Hampurissa, ja v. 1808 aloitettiin herttua Karl Augustin toivomuksesta työt uudelleen „Amallassakin“, joka sai uuden looshikirjansa Hampurista. Goethe suhtautui nyt

myötämielisemmin vapaamuurariuteen, enemmän tosin sivusta käsin tapahtumia seuraten kuin henkilökohtaisella osanotolla. Tammikuun 20:ntena 1813 hän piti tunnetun muistopuheensa Wielandin kuoleman johdosta, ja joulukuussa 1815 hän toi poikansa Augustin looshiin.

Niiden vuosikymmenien aikana, jolloin Goethe tavalla tai toisella otti osaa looshityöhön, syntyi eräitä tilapäisrunoja. Sellaisia ovat m.m. „Einmal nur in unserm Leben“, „Lasst fahren hin das Allzflüchtige“, „Nun auf und lasst verlauten“, jotka hänen kirjoittaminaan ja J. N. Hummelin säveltäminä esitettiin juhlassa, jolla „Amalia“-looshi kunnioitti herttuan 50-vuotista hallitusjuhlaa; „Symbolum“ („Des Maurers Wandeln“) lienee syntynyt Goethen käydessä marraskuun 15:ntenä 814 looshissa, missä venäläinen eversti von Geismar vihittiin mestarin asteeseen. August Goethen vapaamuurarivihkimyksen herättämiä tunteita kuvastaa „Dank des Sängers“ („Von Sängern hat man oft erzählt“), ja runot „Verschwiegenheit“ („Wenn die Liebste zum Erwidern“) ja „Gegentoast“ („Unsern Dank und wenn auch trutzig“) esitti August saadessaan korotuksen toiseen ja kolmanteen asteeseen. Vapaamuurarinaolonsa 50-vuotisjuhlaan, jota „Amalian“ veljet viettivät, mutta johon Goethe sairautensa vuoksi ei voinut ottaa osaa, hän lähetti tunnetut säkeet „Fünzig Jahre sind vorüber“.

Vapaamuurarius ei tullut Goethelle samalla tavalla sydämen asiaksi kuin jollekin Lessingille taikka Herderille, tai suorastaan toiseksi elämäntehtäväksi kuten Schröderille, mutta ne harvat vapaamuurariutta koskevat kirjalliset todistuskappaleet, jotka hän jätti jälkeensä, osoittavat, että häneltä ei suinkaan puuttunut ymmärtämystä sen perustavien aatteiden kohtaan. Hän oli yhteiskunnalliselta ja valtiolliselta katsantokannaltaan aristokraatti ja valistuneen yksinvallan kannattaja, mutta puheessa, jonka hän kirjoitti neljän vapaamuurariveljen kuoleman johdosta kesäkuun 15:ntenä p:nä 1821 pidettyyn surujuhlaan, hän lausuu henkisestä tasa-arvoisuudesta ja veljeydestä sanat, joita ei liian usein voida toistaa: „Meidän järjestöllämme on paljon omalaatuista, mistä tällä hetkellä voidaan painostaa yhtä seikkaa, nimittäin sitä, että heti kun me kokoonnumme, syntyy mitä ilmeisin tasa-arvoisuus; sillä eivät ainoastaan kaikki arvon, säädyn ja iän, varallisuuden ja kykyjen edut astu taka-alalle ja häviä ykseyteen, vaan

myöskin yksilöllisyyden täytyy väistyä. Jokainen huomaa kohdeltavan itseään sen paikan mukaisesti, joka hänelle on osoitettu. Palveleva veli, oppipoika, ammattilainen, mestari, virkailija, jokainen mukautuu määrättyyn paikkaansa ja odottaa itsensä uhraten looshia johtavan mestarin viittauksia. Ei ainoatakaan arvonimeä kuulu, ihmisiä toisistaan erottavat tuntomerkit, jotka tavallisessa elämässä ovat tarpeelliset, ovat unohtuneet . . . jokainen suostuu arvokkaassa seurassa luopumaan kaikesta yksityisestä korkeampien, yleisempien tarkoituserien hyväksi.“ Tässä on toisin sanoin, opetuksin, ilmaistu se syventynyttä elämänymmärrystä osoittava vakaumus, jonka Goethe samoihin aikoihin lausuu yksityisesti Eckermannille: „Vasta koko ihmiskunta yhdessä muodostaa todellisen ihmisen. Ja ihminen on vasta silloin iloinen ja onnellinen, kun hänellä on rohkeutta löytää itsensä kokonaisuudesta.“ Näin voi puhua vain todellinen vapaamuurari.

II.

Toiset perusteet kuin ne, jotka saivat Goethen pyrkimään vapaamuurarilooshiin, näyttävät aiheuttaneen hänen liittymisensä illuminaattijärjestykseen. Sen oli perustanut toukokuun 1:nä p:nä 1776 Ingolstadtissa entinen jesuiittojen kasvatti ja myöhemmin heidän vastustajansa Adam Weishaupt. Järjestö tahtoi uskonnollisella valistustyöllä laajentaa järjen valtaa ja edistää kansojen veljellistä lähentymistä; kaikesta päättäen se ei ollut aivan vapaa poliittisistakaan tarkoituseristä. Se otti jäsenikseen ennen kaikkea vapaamuurareita, ja siihen kuului useita tällaisina tunnettuja henkilöitä. Herttua Karl August lähetti muiden muassa liittymislupauksensa Weimarissa vaikuttaneelle J. Bodelle helmikuun 10:ntenä p:nä 1783, ja seuraavana päivänä seurasi Goethe hallitsija-ystävänsä esimerkkiä. Molemmat hyväksyttiin luonnollisesti piiriin, jonka tärkeimpiä jäseniä tulivat olemaan A. von Knigge, J. von Fritsch, Herder, Loder ja Musäus; edellinen sai järjestönimekseen Aiskhylos, jälkimmäinen Abaris. Goethen osanotosta illuminaattijärjestyksen toimintaan on sikäli tietoja, että säilyneissä pöytäkirjoissa hänen nimensä mainitaan vain yhden kerran, heinäkuun 22:ntena 1783, jolloin Abaris nimitettiin Weimari „Minerva“ temppelin „senioriksi“. Vähäisestä innostuksestaan huolimatta Goethe katsottiin silti ansainneeksi „hallitsijan“ aste herttuallisen

isäntänsä kanssa. „Minerva“ ei ilmeisesti laisinkaan aloittanut toimintaansa, ja pian puuttui valtiovalta, etenkin Baierissa v. 1785, ehkäisevästi tämän järjestön toimintaan, joka tosin ei aina käyttänyt kaikkein puhtaimpia aseita, mutta johon kohdistetut poliittiset epäilykset ja syytökset myöhäisempi tutkimus on osoittanut liioitelluiksi (vrt. esim. R. Le Forestier, „Les Illuminés de Bavière et la Franc-Maçonnerie Allemande“).

Siitä huolimatta, että Goethe näki paljon toivomisen varaa aikansa suljetuissa ja salaisissa seuroissa, eivät ne silti lakanneet askarruttamasta hänen ajatuksiaan. „Wilhelm Meisterissa“ hän antaa „Tornin“ salaisen järjestön puuttua nuoren Wilhelmin kasvatukseen ja henkiseen johtoon ja hahmoittelee sen toiminnasta johtuvaksi joukon utopistisia yhteiskunnallisia uudistuksia. „Grosskophassa“ hän tuo näyttämölle käsityksensä mukaisen Caglioston looshikokouksineen, ja ottave rime-mittaisessa eepillisen runon katkelmassa „Die Geheimnisse“ (Salaisuudet) hän yrittää kuvata hengellistä ritarikuntaa, jonka keskeisenä symbolina on ruusujen koristama risti.

Viimeksimainitun runon Goethe aloitti kesällä 1784. Lähimpinä ylläkkeinä sen syntymiseen olivat Lessingin ja Herderin kirjoitukset. Edellisen „Nathan der Weise“ oli iloisesti yllättänyt Goethen; hän ei osannut kylliksi kiitellä tätä runonäytelmää, missä valistusajan aatteet saivat puhtaimman ilmaisunsa. Jälkimmäinen oli sanomalehtikirjoituksissa v. 1782 käsitellyt Lessingin „Ernstin ja Falkin“ herättämää kysymystä temppeliherrojen ja vapaamuurarien keskinäisestä suhteesta ja joutunut kiistaan innokkaan valistusmiehen Nicolain kanssa, joka puolestaan liitti vapaamuurarit ja rosenkreutsiläiset sisäiseen aateyhteyteen. Goethe seurasi mielenkiinnolla väittelyä ja keskusteli myöhemmin runostaan Herderin kanssa, jonka vakaumuksena oli, että temppeliherrat olivat vaalineet alkuperäistä ja puhdasta kristinuskoa esoteerisena oppina. Runon aatteelliskokohtaista taustaa selventää lisäksi se tosiasia, että Johann Valentin Andreaen teoksia, joihin Goethe oli nuoruudessaan tutustunut, harrastettiin samoihin aikoihin innokkaasti Weimarin hovin piirissä.

Runokatkelman juoni on lyhyt: Vuoristossa harhaileva nuori munkkiritari Markus löytää vehmäasta laaksosta komean linnan. Siinä asustavat ritarit, kaksitoista luvultaan, ottavat tulokkaan avosylin vastaan, näyttävät hänelle asu-

mustaan ja kertovat johtajastaan, viisaasta Humanuksesta, joka pian tulee eroamaan maallisesta elämästään. Runon loppusäkeet kuvaavat, kuinka Markus lyhyen yön jälkeen herää kellojen soittoon ja näkee puutarhassa kolme valkopukuista, ruusuin koristautunutta nuorukaista, jotka kantavat tulisoihtuja.

Vasta 32 vuotta myöhemmin Goethe selosti lähemmin suunnitelmiaan. Ritareilla hän oli tahtonut kuvata tärkeimpiä uskontoja ja heidän sopusointuisella, hartaalla yhteiselämällään salaperäisen tietäjän, Humanuksen, „Inhimillisen“, alaisuudessa ilmaista sen vakaumuksensa, että uskonnotkin yhteisessä ihmisrakkauten ja totuudenpalvonnan pyrkimyksessään liittyvät jaloimpien edustajiensa välityksellä toisiinsa eläväksi kokonaisuudeksi. Humanus on ruumiistunut kaikkiin alaisiinsa, hän kuuluu kaikille, eikä hänen siis enää tarvitse viipyä maan päällä. Koska kuitenkin järjestö tarvitsee keskeisen henkilön, valitaan tähän asemaan nöyrä ja palvelevainen Markus.

Jälkimaailmalla on syytä valittaa, että „Salaisuudet“ jäi keskeneräisyydessään arvoitukselliseksi katkelmaksi. Suotuisien olosuhteiden vallitessa siitä olisi saattanut tulla toinen „Nathan“, aatesisällöltään sama, mutta uskonnolliselta hengeltään ja vertauskuvastoltaan varmaan monin verroin syvällisempi. Pari vuotta myöhemmin, 1786, Goethe kuitenkin pakeni pohjolan ahdistavan harmaan taivaan alta aurinkoiseen Italiaan, ja matkaa seurasi hänen tuotannossaan kausi, jolloin hän dionysisesti uudestisyntyneenä ylisti elämäniloon ruusujen ihanuutta ja palasi vasta „Wilhelm Meisterin vaellusvuosissa“ ja „Faustin“ toisessa osassa aikaisempaan synteettiseen ihanteeseensa, ruusun ja ristin vaikeasti toteutettavaan liittoon.

IV.

Vaikkakin edellämainittu „Grosskophta“ kuuluu hedelmällisen Italian matkan kypsyttyihin tuotteisiin, on se taideteoksena Goethen epäonnistuneimpia. Mielenkiintoinen se on sikäli, että se ilmaisee hänen suhteensa yhteen vuosisadan vaihteen arvoituksellisimpaan henkilöön, Alessandro Cagliostroon

Samana vuonna, jolloin Goethe lähti Italiaan, kuuluisa „kalanauhajuttu“ oli tullut päätökseensä. Siihen sekaantunut Cagliostro oli kärsinyt kuuden kuukauden vankeuden Bastiljissa ja poistunut kuninkaan käskestä, mutta suur-

ten ihmisjoukkojen myötämielisyyden saattamana maasta. Hänet oli herkkäuskoisen kardinaali de Rohanin kanssa havaittu syyttömäksi, mutta sittenkin oli kumpaisenkin nimeen jäänyt moraalinen tahra. Cagliostro, jota aina oli ympäröinyt salaperäisyyden ärsyttävä aura, samaistettiin erään seikkailijan Giuseppe Balsamon kanssa, ja vaikka identtisyys olikin aluksi epävarma, ratkaisi ihmisten luonnollinen taipumus epäedullisten käsitysten omaksumiseen asian ennen pitkää edellisen vahingoksi.

Goethe, joka ihaili kaikkia „demonisia“ yksilöitä, tunsi alusta asti samaa vetäymystä Cagliostroa kuin myöhemmin Byronia ja Napoleonina kohtaan. Tämä ei estänyt häntä arvostelevan epäilevästi suhtautumasta Cagliostrostä kiertäviin tarinoihin: „Se, joka ei päivällä ja vapaan taitvaan alla manaa henkeä, ei myöskään kutsu niitä keskiyöllä hautaholvissa“, kirjoitti hän 1781 Lavaterille, joka oli Cagliostron uskovaisimpia ihailijoita. Hän näki tässä ihailussa ja parjatussa miehessä samaa voimaa, jonka ansiosta hän itsekin tunsi olevansa sitä mitä oli, jumal-sukuista neroutta, joka sovinnaismoraalista välittämättä pyrki omiin käsittämättömiin tarkoituseriinsä. Hän ei heti ratkaissut kantaansa Cagliostro-Balsamo kysymyksessä. Käydessään huhtikuussa 1787 Sisiliassa hän Palermossa tutustui lakimieheen, joka oli laatinut Giuseppe Balsamon sukutaulun ja tullut sen nojalla tulokseen, että tämä ja Cagliostro olivat yksi ja sama henkilö. Lakimiehen välityksellä Goethellä oli tilaisuus tavata Balsamon lähimpiä sukulaisia. Hän esiintyi englantilaisena mr. Wiltonina, joka muka oli tavannut Balsamon Lontoossa ja saanut tehtäväkseen tuoda terveiset hänen perheelleen. Balsamon omaisten valitukset tietymättömissä olleen Giuseppen kiittämättömyydestä ja liikuttavan yksinkertainen kirje, jonka Felice Balsamo lähetti pojalleen vieraan välityksellä vaikuttivat, että Goethe arvosteli entistä ankarammin miestä, joka hänen silmissään yhä selvemmin oli paljastunut veijariksi, ja jo samana kesänä hän suunnitteli oopperaa („Die Mystifizierten“), millä vapautua asian herättämistä painostavista tunnelmista. Tämän luonnoksen pohjalla syntyi Italian matkan jälkeen, v. 1791, suorasanaisten huvinäytelmä, „Der Grosskopft“. Siinä Cagliostro esiintyy „kreivin“ nimisenä seikkailijana, jolle muka salaperäinen „suurkohta“ on ilmestynyt, joka sen nojalla houkuttelee herkkäuskoisia „egyptiläiseen looshiinsa“ ja lopulta osoittautuu hän itse

suurkoftaksi. Kaulanauhajuttu, jonka näytelmän juoni ver-
raten uskollisesti toistaa, tekee lopun myöskin „kreivin“
petoksista.

Jo näytelmänsä nimessä Goethe teki saman erehdyksen
kuin aikansakin. Meidän aikamme tutkimusten nojalla on
nimittäin todettu, että „egyptiläisen vapaamuurariuden“
rituaalikopioissa tavattu epäselvä allekirjoitus ei suinkaan
ole Cagliostroin oletettu arvonimi („Grand-Cofta“), vaan
Lyonin äitilooshiin mestarin Saint-Costarin nimi. Ennako-
luulottomassa hengessä suoritettut ja asiakirjallisesti vah-
vistettavat tutkimukset ovat yleensäkin siinä määrässä va-
laisseet Cagliostroin ja Balsamon elämänvaiheita, että väite
heidän identtisyydestään on voitu todistaa perättömäksi,
eräille yhteensattumille taitavasti tekaistuksi taruksi (vrt.
esim. Marc Haven, „Le Maitre inconnu: Cagliostro“, Paris
1913). Ainoa, mutta samalla arvonantoa ansaitseva posi-
tiivinen tulos Goethen taiteellisesta erehdyksestä oli, että
Giuseppe Balsamon puutetta kärsivä perhe, joka kerran
ennenkin oli saanut nimettömän rahalahetyksen, v. 1792
sai tavallista suuremman summan tuntemattomalta autta-
jaltaan. Se oli tekijäpalkkio, jonka Goethe oli saanut
„Suurkoftastaan“.

Cagliostro-probleemin jatkuvaa merkityksellisyyttä Goet-
helle osoittaa hänen aikomuksensa käsitellä sitä erillisenä
lukuna „Dichtung und Wahrheit“-teoksessaan. Hän oli
tosin „Suurkoftassa“ tullut sarkastisesti kuvailleeksi ihmi-
siä, „jotka tavoittelevat ihmeitä saadakseen pysyä mielet-
tömyydessään ja typeryydessään ja voidakseen puolustau-
tua ihmisjärjen ja älyn ylivaltaa vastaan“, mutta samalla
hän oli tullut tuominneeksi oman daimoninsa, „jolle aina
on tunnusmerkillistä eräänlainen taikauskoisuus“. Ja lan-
getessaan pettyneessä vaaliheimolaisrakkaudessaan mus-
taamaan ennestäänkin paljon parjatun miehen mainetta
hän oli myöskin lähtenyt inhimillisellä moraalilla mittaa-
maan sitä harvoissa valituissa vaikuttavaa voimaa, joka
sinänsä ei ole moraalinen eikä moraaliton.

Demonisuus, „das Dämonische“, oli vanhalla Goethellä
sana, johon hän sisällytti useimmat ihmisen ja ihmiselämän
salaisuudet. Joskus se merkitsi hänelle sitä, mikä erotti
ihmisen toisesta, hänen ominaisinta yksilöllisyyttään, ja
joka tällöin lähenee aristotelista *entelekeiaa*. Se oli
myöskin tuntemattomasta käsin vaikuttava voima, jonka
hän oli elämänsä ratkaisevimmissa vaiheissa tuntenut puut-

tuneen asioiden kulkuun tavalla, joka oli omiaan herättämään uskoa kaitsevaan kohtaloon, Nietzschen „fatalismia, joka ei kapinoi, joka ei uuvu, joka koettaa luoda itsestään kokonaisuuden siinä uskossa, että kaikki saa ratkaisunsa vasta kokonaisuudessa ja näkyy hyväksi ja oikeaksi“. Se oli myöskin luovaa, sielullisia liitoksia ratkovaa ja uusia yhdistelmiä synnyttävää voimaa, jota Goethe kertoo nuorena vältelleensä pakenemalla „jonkun kuvan taakse“. Se esiintyi Homunculuksena, ruumiittomana ihmisenä, jonka toimimishalu saa hajoamaan elementteihin, jotta se voisi aloittaa vaivalloisen kehityskulkunsa kaikkien luonnonvaltakuntien kautta takaisin henkiseen olotilaansa. Se auttaa neroa toteuttamaan lähetystehtävänsä ja jättää hänet, kun se on suoritettu, ja samalla se kiusaajana asettaa esteitä hänen tielleen joko voitoksi taikka lankeemukseksi. Tällöin se myös kuvastuu Goethelle henkiolentojen joukkona, niinkuin seuraava „Eins und Alles“-runon säkeistö osoittaa:

Weltseele, komm' uns zu durchdringen!
 Dann mit dem Weltgeist selbst zu ringen
 wird unsrer Kräfte Hochberuf.
 Teilnehmend führen gute Geister,
 gelinde leitend, höchste Meister,
 zu dem, der alles schafft und schuf.

„Kuta korkeammalla ihminen on, sitä enemmän hän on demoonien vaikutuksen alainen, ja hänen on oltava varuillaan, ettei hänen johtava tahtonsa joudu harhateille“, sanoo Goethe kerran Eckermannille, ja täydentää tätä toisessa tilaisuudessa seuraavasti: „Kun on vanha, ajattelee maailman asioita toisin kuin silloin, kun on nuori. En voi olla ajattelematta, että demonit ihmiskuntaa ärsyttääkseen ja pilkatakseen tuovat toisinaan sen silmien eteen erityisiä kuvia, jotka ovat niin houkuttelevia, että jokainen niitä tavoittelee, ja niin suuria, ettei kukaan niitä saavuta.“ Nämä lauseet tuovat mieleen sanat, jotka Paavali lausuu apostolisessa kiertokirjeessään (Efes 6: 11-12): „Pukekaa yllyenne Jumalan koko sota-asu voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet. Sillä meidän taistelumme ei ole taistelua verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruudessa...“ Vaikka nämä „principes“, „potestates“, „mundi

rectores“ ja „spiritualia nequitiae“ Goethella muodollisesti liittyisivätkin lähinnä rosenkreutsiläiseen ajatuspiiriin ja Swedenborgin kirjoituksiin eikä suoranaisesti Paavalin välittömään uusplatonilaisuuteen, ovat ne sisällöltään yrityksiä kuvata elämyksiä, jotka kaikkia käsitteellisiä tulkin-toja uhmaten saavat vastaavimman ilmaisunsa silloin, kun ne esitetään personifioituina.

Goethen demoniusko edustaa erityistä aspektia hänen yleisestä maailmankatsomuksestaan. Se näkee kaikkialla kehittyvän jumaluuden („geprägte Form, die lebend sich entwickelt“); se tunnustaa salaisuuksien olemassaolon ja velvoittaa ihmistä samalla pysyttelemään tietoisessa, aavistuksen ja älyn säännöstelemässä suhteessa tuntemattomaan. Tällaiselle „maagilliselle“ maailmankatsomukselle aistimin havaittava maailmakin näyttäytyy „naamioituksena, jonka taakse korkeampi, henkinen elämä veitikkamaisen itsepin-taisesti kätkeytyy vetääkseen meitä puoleensa ja houkutel-lakseen jalompiin ilmakerroksiin“.

V.

Entä Goethen suhde kristinuskoon ja Kristukseen?

Viralliseen uskontoon Goethe suhtautui koko elämänsä ajan kylmän pidättyväisesti. Se oli tehnyt Jeesuksesta „äreän tyrannin, joka aina oli valmis iskemään salamansa siihen, jossa ei ollut korkeinta täydellisyyttä“. Goethen suhde elämään ja maailmaan oli liian elävä, jotta hän olisi voinut mukautua kirkollisiin dogmeihin taikka lahkojen yksipuoliseen uskonnollisuuteen. Kristus, jonka hän tunnusti omakseen ei ollut näihin sidottu: „Jos minulta kysytään, onko luonteeni mukaista osoittaa Kristukselle palvo-vaa kunnioitusta, niin vastaan: aivan varmasti. Minä kumarrun hänen eteensä, joka on korkeimman siveellisyys-prinsiipin jumalallinen ilmennys. Jos minulta kysytään, onko luonteeni mukaista kunnioittaa aurinkoa, niin sanon jälleen: aivan varmasti! Sillä se on samalla tavalla korkeimman ilmennys, vieläpä valtaavin, joka meidän maan lasten on annettu havaita. Minä palvon siinä Jumalan va-loa ja luovaa voimaa, jonka kautta yksin me olemme ja elämme ja toimimme ja kaikki kasvit ja eläimet meidän kerallamme.“ Kristuksen jokainen esiintyminen, jokainen sana pyrkii havainnollistuttamaan sitä, mikä on kotoisin ylhäältä. Hän nostaa ja jalostaa ja vaikuttaa siellä, missä enimmäin on syntiä ja puutteellisuutta. Goethe näkee tä-

män Kristus-pyrkimyksen elävänä voimana Schillerissä: „Hän ei koskettanut mitään jokapäiväistä ja halpaa sitä jalostamatta“.

Itseään Goethe nimitti „vanhaksi pakanaksi“. Muinainen Hellas oli hänen pyhä maansa. Sieltä hän oli tavannut taiteelliset ihanteensa, ja sen kalokagathia, ruumiillisesti ja sielullisesti täydellisen ihmisen ihanne oli päämäärä, johon hän pyrki alituisesti puhdistamalla sieluaan ja kirkastamalla kokemustensa laajentuvaa varastoa. Kreikasta hän oli niinikään löytänyt Helenan, taivaallisen, yliaistillisen naisen, jonka kanssa Faust viettää „kemialliset häänsä“, sieltä myöskin Euphorionin, Kristuslapsen, jonka syntymä lopullisesti määrää Faustin vaelluksen suunnan. Faust erehtyy vielä epäpuhtain vaikuttimin käyttämään magiaa tarkoituseriensä hyväksi, ja Suru riistää häneltä varmimman ulkonaisen tuen, näkökyvyn. Lopulta, kun häntä ympäröi pimeä yö, ilmestyy hänelle sisäisessä valossa kreikkalainen Helena kristillisenä neitsyt-äitinä, Mariana. Hänen osakseen on tullut rakkaus ylhäältä, eikä Mefistofeleella, kaiken kieltäjällä, ole enää valtaa estää hänen kuolematonta henkeään vapautuneena nousemasta taivaalliseen kirkkauteen.

Jorma Partanen.

Valittujen luku.

III.

Itsemme sijoittaminen.

Kahdessa edellisessä tutkielmassa yritimme pohtia älylistä ja karmallista ratkaisua. Nyt on kysymys oman itsemme sijoittamisesta.

Tällöin on ensiksi vastattava kysymykseen: olemmeko ja missä määrin vapaita sijoitettaviksi?

Osaksi olemme vapaita ja osaksi sidottuja. Toiminnan kannalta katsoen olemme yleensä karmallisesti sidottuja n.s. elinkeinoihin, yhteiskunnallisiin ammatteihin. Olemme ammatiltamme opettajia, pappeja, virka- ja tiedemiehiä, poliitikkoja, maanviljelijöitä, kauppiaita, teollisuusmiehiä ja sotilaita, tai moninaisten töitten ahertajia. Elämä ei kui-

tenkaan tarkoita, että ihminen antaisi n.s. elinkeinollisen ammatin sitoa itsensä niin kokonaan, ettei hän sen ohella olisi vapaa jotain muutakin harrastamaan.

Juuri tämä vapaana oleva itsemme ja aikamme meidän pitäisi osata viisaasti sijoittaa. Sillä kysyntääkin siinä suhteessa on. Vapautemme „värvääjiä“ on montaa lajia. Yleensä ammatteihinkin liittyy ihanteellisena lisänä aatteellinen puoli. Ammatilliseen uskuntoon, tieteeseen, politiikkaan ja yleensä yhteiskunnallisiin tehtäviin liittyy ei-ammattilainen harrastelijain joukko. Poliittikka, puolueet, jopa sotalaitoskin, kutsuvat vapaaehtoisia harrastelijoita lippujensa juurelle. Näihin ja näiden ohelle muodostuu moninaisia seuroja, yhdistyksiä ja järjestöjä harrastelijoita varten. Niillä kullakin on omat ihanteelliset ohjelmansa ja ojennusnuoransa.

Ajatellaanpa ammatillisen politiikan maailmanrauhan konferensseja ja niihin liittyviä ei-ammattillisia harrastelijain ryhmiä. Pohditaan m.m. kuinka paljon kullakin saisi olla aseita ja millaisia aseita. Totuudenetsijän kannalta kaikki tuollainen on peräti naivia ja ulkokullattua. Sillä jos meidän kuitenkin on pysyteltävä sellaisessa maailmankatsomuksessa, että meidän joka tapauksessa on pakko silloin tällöin kyllä lautella kalloja halki toisiltamme, niin eipä luulisi olevan niin hirveän tärkeätä tietää ja määrätä, millaisella kapineella me toisiamme tapamme. Kyllä kansojen ja poliitikkojenkin olisi jo aika lopettaa tuollainen narripeli ja asetua oikeusvaltion kannalle. Eihän yksityinenkään saa ryövätä ja murhata. Eikä kostaa. Oikeuslaitos huolehtii järjestyksestä. Samoin täytyy olla kansojenvälisessä elämässä.

Jos nyt olisimme poliitikkoja, valtiomiehiä, voisimme ammatissamme omaksua kansojenvälisen oikeusperiaatteen, toimia, seisoa tai kaatua sen asian puolesta. Mutta ellemme ole ammatillamme valtiomiehiä, ministereitä, presidenttejä, diplomaatteja, vaan meillä on yhteiskunnassa joku muu ammatti, silloin ei ole mitään syytä heittää vapaa-aikaamme umpimähkään politiikan pyörteisiin, vaan meidän on kysyttävä: miten voisin itseni ihmisenä parhaiten sijoittaa?

Etsikäämme sijoituspaikkaa vapaalle harrastuksellemme. Tahdomme nähdä ohjelmia ja asettaa niille joitakin vaatimuksia. Ohjelma ei saa olla itsekäs. Ei edes peiteysti itsekäs. Se ei saa olla ihmisten välillä eristäytynei-

syöttä aiheuttava, ei halkeamia, rajoja ja niistä johtuvia riitoja luova tai ylläpitävä. Päinvastoin. Eheyttä, sopua ja yhteistuntoa sen täytyy luoda ja ylläpitää.

Missä on sellainen ohjelma? Luonnollisesti sellainen sisältyy itse elämään. Elämä itse sisältää oman ohjelmansa. Mutta lieneekö kukaan ihminen milloinkaan löytänyt, omaksunut ja esittänyt tuota elämän omaa ohjelmaa?

Tämä on tärkeä kysymys. Ammattifilosofi nähtävästi pitäisi pitkiä puheita tästä asiasta. Mutta ei-ammattilaisina totuudenetsijoinä emme voi tyytyä päättömään pohdintaan. Sillä ruumiillinen elämämme on lyhyt, ja meidän on käytännöllisesti johonkin sijoitettava. Ja parhaiten sijoittuaksemme tarvitsemme parhaimman ohjelman. Viisaimman. Inhimillisimmän.

Tällöin on käännyttävä ihmiskunnan epäitsekkäimpien, viisaimpien ihmisten ja heidän ohjelmiensa puoleen. Siivutamme kaikki muut ja riennämme suoraan Mestareiden luo. Osaammehan teosofeina sen tehdä? Mistä heidät löydämme? Saamme m.m. kuulla, että heitä on Himalajalla, Välimeren rannoilla Europassa, että he ovat joko paikoillaan tai matkustelevat. Mutta huomaamme pian, että vaikeata meidän on tuolla opastuksella Mestareita tavata. Mutta ohjelma? Jos saisimme siepatuksi Mestarin oman ohjelman! Varmaan hän olisi löydettävissä oman ohjelmansa takana?

Sanasta tekoon. Ohjelmia on, kumma kyllä. On Mooseksen ohjelma, jonka ei-moosekselainen kristikunta on asettanut ihanteekseen ja ojennusnuorakseen, nimittäen sitä Jumalan kymmeneksi käskyksi. Tämän rinnalla on „Aasian valo“, Gautama Buddhan ohjelma. Ja kaiken täyttymyksenä on Jeesuksen Kristuksen antama ohjelma, n.s. Vuorisaarna.

Tulemme taas valittuihin. Ei mikään voi meitä yksipuolisesti valita, ellemme itse myöskin valitse. Ja mitä meidän pitäisi valita? Tietenkin Mestarin julkaisema ohjelma. Sitä tietä löydämme Mestarin. Sillä varmasti Mestari seisoo oman ohjelmansa takana.

Mutta onko se vain Mestarin ohjelma? Onko Vuorisaarna vain Mestarin keksintöä? No, ensiksikin ihmiset yleensä myöntävät, että Vuorisaarna on jaloin ja ylevin kaikista ohjelmista. Tämä jo sellaisenaan sanoo, että jos todella hyvää ohjelmaa kaipaamme, niin miksemme par-

hainta valitsisi? Kokemus senlisäksi sanoo, että juuri Vuorisaarnan ohjelma onkin elämän itsensä ohjelma.

Voimme siis aluksi uhrata ainakin vapaa-aikamme Mestarin ohjelman tutkimiseen. Silloin selviää, että toistaiseksi todellakin vain harvat ja valitut ovat myönteisesti perehtyneet Mestarin ohjelmaan. Pieni on Mestarin „puolue“. Niinkuin myöhemmin niin omana aikanaankin oli ihmisten vaikea liittyä Jeesuksen ohjelmaan. Toinen vaikeus oli siinä, että liittyneidenkin oli vaikea ymmärtää toinen toisiaan. Nämä kaksi vaikeutta ravistelivat valittujen ryhmää, niin että kriittisellä hetkellä Mestari jäi jotensakin yksin.

Samaa sai kokea H. P. Blavatsky. Ruusu-Ristin t. v. 3 n:ssa julaistussa memorandumissa H. P. B. sanoo m.m.: Teosofinen Seura „on täydellisesti epäonnistunut niissä kohdissa, jotka ovat sen perustamisen tärkeimpiä tarkoituksia . . . Kun häiriöitä syntyi, liian monet joutuivat epäilykseen ja epätoivoon, ja todella vähän oli niitä, jotka olisivat tehneet työtä asian puolesta eikä oman itsensä hyväksi“.

Palatkaamme ohjelmaan. Teosofinen sanoma on saapunut Suomeenkin. Eikä teosofinen sanoma Suomessa pysähtynyt vain puolitiehen, vaan se johdatti meidät Mestarin luo. Oma kokemukseni sanoo: Suomi on siinä erikoisessa asemassa, että täällä on otettu myönteisesti huomioon Jeesuksen Kristuksen ohjelma, Vuorisaarna. Sellaista en vielä näe muualla maailmassa. Kaikkialla puuhataan jonkunlaisten muiden ohjelmien ympärillä. Ajatellessani mitä H. P. B. on Suomesta ennustanut, tai miten Suomea on alettu sanoa edelläkulkija maaksi, panen puolestani merkille ensisijassa vain tämän yhden seikan: Jeesuksen Kristuksen ohjelma on Suomessa myönteisenä astunut elämän näyttämölle. On muodostunut sellainen opetus- ja valistustyö, jossa Kristuksen ohjelma eli oppi on elävänä pohtajana eli lähtökohtana. Ruusu-Ristissä meitä nyt kutsutaan yhteistyöhön Mestarin ohjelman ympärille.

Miksemme sellaiseen ohjelmaan liittyisi? Mutta osataksemme ja jatkuvasti onnistuaksemme siinä, täytyy meidän oppia jokainen omalta osaltamme täyttämään kaksi itsekasvatuksellista ehtoa: 1) meidän täytyy oppia sietämään, ymmärtämään ja rakastamaan Mestaria ja Hänen ohjelmaansa ja 2) mei-

dän täytyy oppia sietämään, ymmärtämään ja rakastamaan toinen toisiamme.

Nämä kaksi itsekasvatuksellista ehtoa ovat välttämättömät. Niiden täyttymättömyyteen ovat Mestareiden yritykset ihmiskunnan auttamiseksi aina tukehtuneet. Muut ohjelmat, muka käytännöllisemmät, ovat esiintymisellään tukahuttaneet Mestarin välittömän työn.

Miksemme nyt siis yrittäisi? Hankkikaamme käytännöllistä kokemusta kasvattamalla itseämme näissä molemmissa ehdoissa. Sillä ymmärrämmehän jo etukäteen, teoreettisesti, että Mestari ohjelmineen muodostaa parhaan „puolueen“. Sehän ei ole puolue sanan tavallisessa merkityksessä. Mestarin ohjelma on elämän kokonaisuuden ilmaus käytännöllisessä elämässä. Sellaisenaan Mestarin ohjelman ympärille muodostuva ryhmä on paras pylväs ja tuki kansamme ja ihmiskunnan keskuudessa. Sen arvo on ensisijassa sen olemassaolossa. Olemassaolollaan se muodostaa kuin näkymättömän aallonmurtajan, johon pahuuden, vihan ja hävityksen hyökyaallot murtuvat. Onhan kansamme julkisessa historiassa ainakin kaksi merkillistä ilmiötä henkisen aallonmurtajan vaikutuksesta. Ensimmäinen tapahtui v. 1905 n.s. suurlakon yhteydessä, ja toinen aivan äsken n.s. kansanliikkeen liikehtimisen aikana. Merkkillisyys on siinä, että ne menivät ilman verenvuodatusta. Ihan tuntui, kuinka niinä päivinä vallitsi erikoinen, billitty hiljaisuus luonnossa. Sellainen ei olisi mahdollista, ellei olisi henkistä, näkymätöntä aallonmurtajaa.

Onhan meillä toisenkinlainen kokemus: veljessota v. 1918. Se oli onnettomuus. Mutta huomattava on, että henkinen valiojoukko, teosofinen aallonmurtaja, murtui itse v. 1917. Mitä ensin tapahtui tuoreessa puussa, se sitten tapahtui kuivassakin. Eripuraisuuden, vihan ja hävityksen verinen hyökyaalto syöksyi kansamme yli. Aallonmurtajaa ei silloin ollut.

Historia on oppimista varten. Jokaiselta yhä tietoisemmin kysytään: mihin ohjelmaan haluat liittyä? Mihin itsesi sijoittaa? Missä uurastaa ja työtä tehdä? Mestarinko ohjelmassa ja Hänen johdolla, vaiko jossain muualla?

J. R. H.

Zulevaisuuden runous ja sen mittapuu.

Vallitseva kirjallinen kritiikkimme arvioi runoilijan luomia — runoja, romaaneja, näytelmiä y.m. — sen alkuperäisyyden, sen omalaatuisuuden, sen personallisen voiman ja väkevyyden perusteella, minkä runoilija ja kirjailija omaa.

Kysymme, onko tämä runouden mittapuu ainut mahdollinen, vai saattaisiko ehkä ajatella runon arvonmääräjäksi jotakin muuta?

Eräässä runossaan laulaa Tegnér Goethestä:

I vetenskap, i konst vi ständigt möte
I spetsen av sin tid den blott för lugne Goethe.

Huipulla tieteen, taiteen olympilainen
On Goethe suur, mut liian tyyni vainen.

(Tegnérhän ei muuten käsittänyt Goethen suuruutta, kuten tietty.) „Liian tyyni“ kas tuossa runon uuden arvioinnin avain, joka avaa meille portin uuden kauneuden maailmaan, joka toistaiseksi on meille vielä tuntematon. Tämä arvonmääräjä olisi siis löydettävissä siinä hillityssä, tyynessä luomisen taidossa, joka kohoo yläpuolelle kaiken personallisen ja joka „Ylväällä otsalla koskettaa tähtiä“, niinkuin Horatius muutamassa odissaan laulaa.

Sellainen runous on tietenkin ylen harvinainen, mutta mahdoton se ei ole, koska esim. juuri Goethe parhaina hetkinään kohosi sille tasolle. Ennenkuin tällainen runous voi syntyä, täytyy runoilijan tulla tunne-elämänsä herraksi, niin että hän hallitsee ja käskee sitä, eikä se häntä, niinkuin yleensä on laita. Kas tuossa ainut tie sellaiseen ylhään ja korkeaan taiteeseen, jota Goethe ja Shelleykin kirkkaimpina hetkinään hallitsivat, Shelley, jota ylistäjänsä ovat kutsuneet „Arieliksi“.

Sellaisen taiteen edessä mykkenee tavanmukainen kritiikki, sillä se ei kiihoita sen mentaliteettia, sen älyä hyökkäykseen taikka kiihoittaa ylen määrin, mutta silloin siltä puuttuu sen runon ymmärtämys.

Jos nyt tällainen runous aikakausien takaa syntyisi, ketkä ymmärtäisivät silloin sen rytmiä, sen verenkiertoa, sen psykeä? Kaikki vapaat, henkisesti vapaat miehet ja naiset, jotka tämän runon laulajan lailla hallitsevat tunne-elämänsä, he ymmärtäisivät häntä ja hänen laulaan, kaikki ne, „jotka vierovat itseään ja rakastavat kaik-

kea luotua“, niinkuin Shelley laulaa iki-ihanassa hymnisään sielulle ja sen kauneudelle. Mutta tämä rakkaus on harmoniaa, ei aistillista ja hillitsemätöntä kiintymystä.

Tämän uuden rodun ja ihmistyyppin luonteenomaisin piirre on oleva levollisuus, tyyneys, jota ei mikään voi järkyttää. Runouden suurimmat sielut ovat kaikkein kirkkaimpina hetkinään aina aavistaneet tällaisen runon olemassaolon ja joskus myös joutuneet sen lumoihin. Me tiedämme, kuinka suunnattoman arvon esim. Runebergkin antoi rauhallsuudelle, tyyneydelle. Suurimman taideluomansa, kuningas Fjalarinsa, ympäröi hän tyyneydellä. Ja olympialaisen tyyneesti antaa hän lopulta sankarinsa kuolakin:

Kirkas sees ol' ilta Pohjan kesän,
R a u h a varjosi meren, maan,
sammui metsän taa tulivirta päivän,
päivän lailla valtias Fjalar myös.

Tulevaisuuden runoilijat ovat tämän hallitun ja hillityn mielen, tämän suuren tyyneyden perijä ja herroja.

*

Jos kiinnitämme huomiomme eritoten näytelmään ja niihin tekijöihin, jotka sen luovat, huomaamme me, että ylpeys ja nöyryys, ja etenkin loukattu ylpeys ja nöyryys, ovat miltei kaikkien näytelmien pohjana ja perustana, ne ovat niiden „Deus ex Machina“, joita ilman näytelmä ei synny. Nykyajan näytelmän luovat siis ylpeyden ja nöyryyden raatelevat voimat ihmisessä, juuri ne samat, jotka rikkovat sisäisen tyyneyden sopusoinnun, harmonian hänessä. Muuta draamaa, muuta näytelmää ja sen runoutta ei tämän rodun ihminen kykene ymmärtämään, eikä muusta myöskään nauttimaan. Ylpeyteen ja nöyryyteen sisältyvät, kas, kaikki ne intohimot, jotka ihmistä innoittavat ja näytelmiä ihmiselämästä luovat. Niihin sisältyy uhmaa, vihaa, tyhmyyttä, kateutta, pelkoa, sankaruutta, mustasukkaisuutta, katkeruutta, lempeä, kiintymystä ja jos mitä. Draaman, huvinäytelmän ja farssin kaikki ainekset piilevät niissä. Tätä kaikkea me ymmärrämme, tästä kaikesta voimme me vain nauttia. Kuinka sanookaan henki Goethen Faustissa: *Du gleichst dem Geist, den du begreifst, nicht mir.* Sen hengen kaltainen ja heimolainen oot, jot' ymmärrät, et minun!

Jos siis tulevaisuuden ihminen voittaa hengessään ylpeyden ja nöyryyden raatelevat voimat, syntyy tietenkin aivan uusi runous ja aivan uusi draama, joka vastaa hänen kehitystasoaan. Sen täytyy pakostakin syntyä, sillä siitä runoudesta, jota me nyt ymmärrämme, josta me nyt nautimme, ei hän enää nauti. Tämä uusi runous tulee kansoittamaan näyttämön aivan uusilla ihmistyypeillä. Niille sankareille ja sankarittarille, joille me nyt kyyneleimme, on tulevaisuuden ihminen hymyilevä. Sitä, jota me nyt nimitämme suureksi draamaksi, kutsuu hän lapsenleikiksi. Tulevaisuuden näyttämö on oleva sopusoinnun, harmonian pyhäkkö. Minkälaisia ihmistyypejä se tulee esittämään, on meidän mahdoton tietää, koska me kaikki olemme ylpeyden ja nöyryyden pauloissa, emmekä siis voi kuvata sellaisen hengen luomia, joka on niistä vapaa. Hänen taiteellinen mittapuunsa on aivan toinen kuin meidän ja hipoo sitä, josta alussa oli puhe. Mutta siitä voimme me kumminkin olla vakuutetut, että tulevaisuuden näyttämöllä tulee liikkumaan miehiä ja naisia, joihin verrattuina me tämän ajan ihmiset olemme kääpiöitä.

Rafael Ronimus.

Valoa idästä.

Jos joku tulisi luokseni kysyen, mitä hänen olisi tehtävä löytääkseen totuuden, — mistä hänen olisi sitä etsittävä, niin kuuluisi vastaukseni: kaikkein ensiksi on teidän tutkittava maailman suuria uskontoja ja jollei teillä ole aikaa eikä tilaisuutta perehtyä itse alkuteksteihin tai käännöksiin, voitte lukea niistä kirjoitettuja monia, hyviä kirjoja.

Minkätähden antaisin tämän vastauksen? Koska aikamme ihminen ei kehity sydämelstään eikä järjeltään sopuisuutiseksi, jollei hän ole täydellisesti vapaa ja suvaitsevainen uskonnollisessa suhteessa.

Ajatelkaamme aikaa sata tai sataviisikymmmentä vuotta taaksepäin. Silloin ei tunnettu muita uskontoja kuin kristinusko. Silloin ei tiedetty itämaista enempää kuin mitä jotkut matkailijat olivat saattaneet kertoa. Silloin oli kirkko kaikkien elämän kysymysten suurin auktoriteetti.

Maailma oli luotu neljätuhatta vuotta ennen Kristusta.

Maa oli maailmankaikkeuden keskus, jonka ympäri aurinko, kuu ja tähdet kulkivat ratojaan. Itse Jumala oli suuri jättiläinen, joka käyskenteli paratiisin huvitarhassa, iloitsi työstään ja loi ensimmäiset ihmiset kourallisesta savea. Myöhemmin hän katui kuitenkin, sillä ihmiset eivät olleet kylliksi yksinkertaisia totellakseen hänen käskyjään muitta mutkitta. Tämä „synti“, joka oli kuoleman arvoisen tyrannin silmissä, voitiin vain siten sovittaa, että hänen oma poikansa laskeutui juutalaisten keskuuteen ja antoi heidän vuodattaa hänen viatonta vertaan sovitushriksi.

Juutalaiset olivat siis Jumalan valittu kansa, ainoat, jotka tunsivat hänet ja uskoivat häneen. Kaikki muut kansat olivat barbaareja, jotka sivistystasostaan huolimatta elivät polyteismin ja epäjumalanpalveluksen pimeyksissä ja tuomittuina häviämään. Juutalaisten historia sotineen ja julmuuksineen oli pyhä historia, ainoa, jolla on ollut merkitystä ihmiskunnan kehitykselle.

Miten toisin onkaan kaikki nyt! Nyt tiedetään, että maailmalla, kaukana siitä, että se olisi luotu tyhjästä kuusituhatta vuotta sitten, ei ole koskaan ollut minkäänlaista alkua. Maailma on rajaton avaruudessa ja yhtähyvin ikuinen ajassa. Maa on vain tomuhiukkanen rajattomassa maailmankaikkeudessa. Aurinkomme on yksi miljoonista auringoista, ja kiintotähdet eivät ole mitään liikkumattomia yölamppeja, vaan suunnattoman suuria palloja, jotka hui- maavalla nopeudella syöksyvät eteenpäin avaruuksien syvyydessä. Tämä maailma on ikuinen, vaikka sen auringot ja maat syntyvät alkumateriaan sumuista ja sammuvat kalman kylmistä viimoista, mutta niiden elinaika ei ole las- kettavissa tuhansissa, vaan tuhannen kertaa miljoonissa vuosissa. Meidän pikku planeettamme ei myöskään ole eilispäivän lapsi: sen maanmuodostumat todistavat satojen- tuhansien vuosien ikää.

Entä ihminen! Hän ei suinkaan luotu täysin valmiina neljäntuhatta vuotta ennen Kristusta. Viisituhatta vuotta ennen Kristusta oli Egyptissä kukoistava sivistys, ja niinä aikoina, jotka peittyvät esihistorian hämärään, olivat India ja Kiina sivistyksensä huipulla, ja tämä kaikki ei varmaan- kaan ollut romahtanut alas taivaasta sellaisenaan kuin se oli.

Tiede on keksinyt ihmeellisen luonnonlain: syyn- ja seurauksenlain. Kaikella tapahtuvalla on luonnollinen aiheensa edelläkäyvissä syissä ja välittää vuorostaan uuden tuloksen. Syysuhteen ketju on ikuinen. Kaikkialla elämässä

havaitaan synnynäinen taipumus kehitykseen, paremmuuteen ja kaunistumiseen. Eikö siis ihminenkin, kysyy tiede, ole samojen lakien alainen, eikö hän ole läpikäynyt kaikki alimmat kehitysasteet, ennenkuin hän on saavuttanut sen kohdan, missä hän nyt on? Jos hän kerran vaelsi nelijalkaisena, ei se kylläkään tapahtunut kymmenen tai kaksikymmentä vuotta sitten, vaan — ties milloin. Myöskään ei silloin voida sanoa, että hän olisi vajonnut korkeammasta alkutilasta syntiin ja kurjuuteen, sillä useimmat ovat epäilemättä yhtä mieltä siitä, että ihminen siinä tapauksessa on kehittynyt alemmasta olotilasta ylöspäin.

Ja miten on käynyt juutalaisparkojen ja heidän pikku Jehovahinsa? Jumala ei ole enää kammottava jättiläinen inhimillisine intohimoineen, vaan näkymätön, kaiken läpituokeva Henki, sydämellinen ja rakastava Isä, joka antaa aurinkonsa loistaa niin pahoille kuin hyville. Kristus ei ole enää syytön teurasuhri, vaan lempeä paimen, joka oli mitä lähimmässä suhteessa jumalalliseen henkeen, ja jonka ainoana toiveena oli, että kaikki hänen veljensä saavuttaisivat saman sydämen autuuden kuin hän. Juutalaiset eivät ole enää historioitsijain mielestä Jumalan valittu kansa, vaan pieni kansakunta, paljon vähemmin henkinen ja paljon niukemmin sivistynyt kuin itämaiden suuret kulttuurikansat.*)

Kauan ennen kuin Jehovah julisti Mooseksen kautta kansalleen, että ken ei palvellut häntä, rangaistaisiin kolmanteen ja neljanteen polveen, saarnattiin Indian ylätasangoilla yhtä puhdasta ja jaloa monoteismia kuin meidän aikamme Euroopassa, vaikka vanha indialainen uskonto oli paljon suvaitsevaisempaa: „millä tavoin ihmiset Minua lähestyvätkään, niin otan heidät vastaan, sillä se tie, jota he vaeltavat, on joka puolelta Minun, oi Paartha“ (Bhagavad Giitaa, IV, 11). Kauan ennen kuin katolilainen kirkko julmalla opinkappaleellaan „extra ecclesiam nulla salus“ oli tehnyt uskovaisistaan tottelevaisen ja kiihkoisan pyövelijoukon, antoi buddhalaisuuden suuri levittäjä, kuningas Asooka, uskonsa hengen täyttämänä, kaivertaa kallioon seuraavat sanat: „ei mustaamalla toisia uskonmuotoja, ei panettelemalla niitä aiheettomasti, vaan aina osoittamalla

*) Oikein käsitettynä ja selitettynä sisältää kuitenkin myös juutalaisuus samoja jaloja ja puhtaita oppeja kuin ihmiskunnan muut uskonnot.

niille tulevaa kunnioitusta — siten autetaan omaa uskon-yhdyskuntaa sen vaelluksen aikana, ja toiset hyötyvät siitä; toimimalla toisin saatetaan hävittää oma kirkko ja aiheuttaa vahinkoa toisille“. Kauan ennen kuin Mooses antoi pakanallisen lakinsa „silmä silmästä ja hammas hampaasta“, opettivat Manun lait Indiassa, että „ken antaa anteeksi katuvaiselle, joka on tehnyt hänelle pahaa, häntä kunnioitetaan taivaassa“ (Kirja VIII, shlooka 312.) Viisisataa vuotta ennen Kristusta esiintyi Konfutse Kiinassa viisausohjeineen: „mitä tahdotte ihmisten teille tekevän, sitä tekin tehkää heille“.

Meidän aikanamme ei uskonto ole enää samaa kuin kristinusko, ja Jeesus Natsarealainen ei ole ollut ainoa „vapahtaja“. Myös hinduismi, buddhalaisuus, Zoroasterin, Konfutsen ja islamin opit ynnä taolaisuus ovat suuria maailmanuskontoja, jokainen omine profeettoineen ja vapahtajineen. Ja vieläkin enemmän: kristinusko ei ole ainoa, joka opettaa Jumalan näkymätöntä huolenpitoa luoduista olennoistaan, ihmissielen kuolemattomuutta ja sen pelastusta hairahduksista, synnistä ja tietämättömyydestä ikuisen autuuden ehtona. Vertaileva uskontotiede on kylliksi osoittanut, että kaikki suuret uskonnot ovat yhtä mieltä pääasioissa; kaikki ne ovat opettaneet ihmishengen poikuutta suhteessa Jumalaan, sen kuolemattomuutta ja siveellistä taistelua pahaa vastaan. Mutta ne ovat myös kaikki tyyni edustaneet henkistä momenttia suurissa sivistyksissä ja olleet ihmiskunnalle moraalisena tukena sen vaeltaessa tuntematonta päämäärää kohden.

Johtuen eritoten siitä verrattomasta uskonnollisten ja filosofisten asiakirjojen lisästä, minkä Europa on saanut niistä Indian muinaisen, pyhän kirjallisuuden tuotteista, jotka ovat meidän vuosisadallamme tehnyt tunnetuiksi länsimailla, on kokonainen valon virta langennut yhtähyvin uskonnollisiin kysymyksiin kuin juutalaisuuden ja kristinuskon alkuhistoriaan. Kaukana siitä, että kristinusko olisi luonnollinen ja vapaaehtoinen kehitys juutalaisuudesta, se on päinvastoin osittain kaikenlaisten itämaisten ainesten sekoitelma, osittain perustuu se luonnollisesti siihen juutalaisvastaiseen maailmankatsomukseen, jota julisti Jeesus Kristus.

Uskonnolliset ja filosofiset kysymykset, tutkittuina indialaisen ajattelun valossa, saavat puolestaan ratkaisun, jota kristityt uskonnonopettajat eivät ole koskaan kyenneet

antamaan niille.*) Itse asiassa on Immanuel Kant osoittanut, että uskonnon postulaatit ovat mahdottomia filosofistieteelliseltä näkökulmalta katsottuina. Hänen mukaan on uskonnolla olennaisesti kolme metafyyssillistä oppia: 1) Jumalan olemassaolo, 2) sielun kuolemattomuus, 3) tahdon vapaus. Kolme ominaisuutta ilmenneessä maailmankaikkeudessa on kuitenkin ristiriidassa uskonnon postulaattien kanssa. Ensiksi on avaruus ääretön, minkä ulkopuolella ei ole mitään ja sisäpuolella vain se, mikä täyttää avaruuden, nim. aine; mikä on sitten Jumala? Toiseksi on aika lainalainen siten, että kaikki, mikä syntyy ajassa, myös häviää ajassa; mitä jää silloin ihmisen kuolemattomuudesta? Kolmanneksi on kausaliteetilaki yleispätevä; jokainen vaikutus, myös jokainen inhimillinen teko on luonnollinen seuraus edelläkäyneistä syistä, joita emme saata hallita toiminnan hetkellä; missä on silloin tahdon vapaus?

Ajattelu osoittaa meille maailman rinnalla tai ulkopuolella olevan Jumalan mahdottomaksi. Jos objektiivinen maailmankaikkeus taivaineen ja helvetteineen on todellisuus, ei ole mitään absoluuttista Jumalaa — sillä kahta totuutta ei voi olla. Ajattelu osoittaa meille myös, että jos aineellinen elämä on „todellista elämää“, silloin ei meillä ole kuolematonta sielua eikä vapaata tahtoa, sillä kaikki muodot ovat katoavaisia, ja kaikki elämän ilmaukset ovat lainalaisia.

Ovatko siis uskonnon väitteet järjettömiä ja häilyväisiä? Ei suinkaan. Mutta tässä tulee meille avuksi itämainen viisaus.

Se julistaa kaiken uskonnollisen elämän ja filosofisen ajattelun perustaksi seuraavan mietelmän: on vain yksi ainoa totuus, yksi ainoa todellisuus — Brahma eli Jumala, määrittelemätön, joka on „neeti, neeti“, ei niin eikä näin. Kaikki muu, koko ääretön maailmankaikkeus kaikkine siinä olevineen, — on maajaa, harhaa, sokaisua.

Jumala ei siis ole Jehovah taivaassa, ei teismien eikä deismien personallinen valtiias, mutta ei myöskään ateismin tyhjiys, vaan Jumala on kaikkialla läsnäoleva todellisuus, jonka fenomaalinen valekuva on maailma. Maailma on

*) Vertaa seuraavaa Paul Deussenin, Allgemeine Geschichte der Philosophie, mit besonderer Berücksichtigung der Religionen. Erster Band, Zweite Abteilung: die Philosophie der Upanishads. Leipzig 1899.

tyhjiyttä, petosta, mahtava valtiias, jotavastoin Jumala on täydellisyys, totuus, hiljainen „Isä salassa“.

Tästä maailman olemattomuus-postulaatista absoluuttisena todellisuutena seuraa tärkeitä johtopäätöksiä. Uskonto sanoo, että ihmisen sielu on kuolematon. Nyt ei voi olla kahta kuolematomuutta, kahta ikuista todellisuutta, sen tähden ihmisen sielu ei voi olla muuta kuin — Jumala. Aatma on = Brahma.“ Aham brahmaasmi = olen Brahma“. „Minä ja Isä olemme yksi.“ Jos ihminen on kuolematon, on hänen kuolematomuutensa Jumalassa. Jos ihmisellä on vapaa tahto, johtuu tämä siitä, että hän on Jumala itse, ehdoton, häiriintymätön oleminen. Henkiolentona hän ei ole kuolematon eikä vapaatahtoinen, se on vain Jumala hänessä, joka on molempia.

Mitä kuitenkin kohtaamme, kun katselemme ympärillemme maailmassa? Tietämättömyyttä, avidjaa. Ihmiset eivät tiedä, että he ovat Jumalaa; jos he sitä olisivat ajatelleetkin, eivät he kuitenkaan toimi sen mukaisesti. Jos joku sanoo heille totuuden ja yrittää elää sen mukaan, polttavat he tai ristiinnaulitsevat hänet. Harhojen verkossa vaeltavat ihmiset, sangsaaran pauloissa. He eivät tahdo vedota jumal'luontoonsa. He tyytyvät ja alistuvat aineen, ajan ja syysuhteenlain kahleisiin. Ja heidän on kuoltava.

Mitä ovat uskonnot? Huutavia ääniä, „pelastukaa, pelastukaa!“ On siis olemassa pelastus? Missä se on?

Jos ihminen sisimmässään on Jumala, mutta tavallisessa tajussaan on tietämätön siitä, täytyy hänelle olla mahdollista tulla itsestään tietoiseksi Jumalana, jos on mitään järkeä hänen kuolematomuudessaan ja vapaassa tahdossaan. Tämän tiedon saavuttaminen on pelastus, mooksha.

Mitä saavuttaa ihminen pelastuksessa? Vainko vapautuksen tietämättömyydestä? Ei. Tietämättömyys on toisesti kaiken pahan juuri, mutta juuri pahasta ihminen vapautuu. Inhimillinen olemassaolo on täynnä kärsimyksiä — ja jokainen ihminen etsii onnea. Mookshan rauha on oikea onni. Harhoissa ei ole muuta kuin petollinen onni.

Tämä kysymys liittyy kuolemaan. Moni uskoo, että kuolema on suuri vapahtaja. Mutta lainalaisessa maailmankaikkeudessa on tämä mahdotonta. Elämänsä aikana on ihminen aiheuttanut joukon syitä ajatusten, sanojen ja tekojen muodossa; näitä syitä ei voida muuten sovittaa kuin siten että ne muuttuvat omiksi seurauksikseen; ja

koska nämä seuraukset ilmenevät? Kuoleman jälkeen. Mutta ei minkäänlaisessa ikuisessa olotilassa. Jumalan ulkopuolella ei ole ikuisuutta, vaikei otettaisikaan huomioon, kuinka väärä ja lainvastainen olisi ikuinen ilo tai ikuinen vaiva. Ihmisen elämä tuottaa siten hedelmänsä jossain toisessa muodossa. Tämä toinen muoto ei voi olla muu kuin elämän kiertokulku, sangsaara. Vaikutukset purkautuvat samalla tasolla kuin syyt luotiin. Personallisuuden ajatukset, sanat ja teot luovat itsestään uuden personallisuuden, ja ihminen on siten — helpotajuisesti sanottuna — sidottu jälleensyntymisen (reinkarnatsioonin) pyörään. Hänen on synnyttävä ja kuoltava yhä uudestaan ja uudestaan koettava maallisen elämän ilot ja surut, kunnes hän saavuttaa henkisesti vapautuksen kohottamalla tietoisuutensa ikuiseen itseensä.

Miten tapahtuu tämä viimeksimainittu? Koska pelastus on kaiken henkisen yhtenäisyyden toteutumista ihmisen tietoisuudessa, saavutetaan se ponnistusten avulla, jotka ovat suunnattuina tätä päämäärää kohden. Ihmisen on koetettava toteuttaa henkinen yhteytensä maailman-kaikkeuden kanssa. Hänen on opittava, että „sinä“ ja „minä“ ovat harhakäsitteitä, että ne ovat vain irvikuvia ainoasta todellisesta ylipersonallisuudesta materian kuvastimessa. Tai moraalisesti sanottuna: hänen on opittava epäitsekkyyden, altruismin, itseuhrauksen läksy ja vaellettava hyvän tahdon tietä.

Mutta eivätkö uskonnot teroita mieliin juuri tätä? Eksooteerisissa opeissaan julistavat ne siveyslakia ja lupaaavat palkkioita tai uhkaavat rangaistuksilla (vanha testamentti); esoteerisissa opeissaan julistavat ne pelastuksen evankeliumia henkisesti kypsyneelle, älyn heräämistä todelliseen tietoon ja tahdon uudestisyntymää ilman mitään muuta palkkion toivoa kuin totuuden sanoma (uusi testamentti). „Rakastakaa toisianne — rakasta lähimmäistäsi kuin itseäsi“, sanoo Raamattu, ja Veeda lisää selittäen: „— koska lähimmäisesi itse asiassa on sinä itse, ja se, mikä erottaa sinut hänestä, on vain harhaa.“

Kristinusko painostaa ensi sijassa tahdon uudestisyntymää, koska maailma sen mielestä on synnin valtakunta. Üpanishadojen uskonnolle on tärkeintä järjen valveutuminen, koska maailma niiden mielestä on erehdysten valtakunta. Molemmat itse asiassa täydentävät toisiaan. Älyllistä vakaumusta seuraa eettillinen kamppailu ja tätä jäl-

leen täydellinen tieto. Kummallekaan ei mikään ulkoinen ole riittävää. Hyvät työt, seremoniat, usko eivät tuo pelastusta. Pelastus on ihmisen henkinen sulautuminen Jumalaan, ja sen *conditio sine qua non* on koko inhimillisen luonnon täydellinen muutos.

Itsessään on ihminen epätäydellinen, tietämätön itämaisen ilmaisutavan mukaan, syntiin ja kuolemaan langennut Raamatun terminologian mukaan. Vain Jumala hänessä on hyvä ja saattaa tehdä hyvää. Miten vaikeata onkaan tunkeutua tähän käsitykseen, jolleme tunne muuta Jumalaa kuin esimerkiksi vanhan testamentin! Vasta kun itämaalainen viisaus tulee avuksemme kaikessa valtavassa kirkkaudessaan, saatamme käsittää syvällisen totuuden sisällön „Jumalasta meissä“. Jumala ei ole muukalainen, joka kohtelee meitä hyvänä tai huonona palvelijana, vaan meidän oma sisin itsemme, sielumme, kuolematon tietoisuutemme: olemme hänen poikiaan, ei, olemme vielä enemmän — olemme Hän itse. Hänen elämänsä on meidän elämäämme. Hänen vapautensa on meidän. Hänen autuutensa on meidän.

Tätä juuri on tulevaisuuden uskonto opettava meille. Ei ole lainkaan hätäistä tai epäoikeutettua sanoa, että se uskonto, jota jokainen totuutta etsivä ihminen ja koko ihmiskunta sellaisessa kehitysasteessa tarvitsee, ei ole niinkään suuresti uusi uskonmuoto kuin päinvastoin kaikkein vanhojen järjestelmien ydin. Se ei ole mikään uusi ilmoitus, vaan se ikuinen, ainoa ilmoitus, mikä on ollut kaikkien vanhojen uskontojen perustana ja jonka alkuperä on inhimillis-jumalallinen järki. Tämä on ainoa uskonto, joka tekee tunnustajansa älyltään ja hengeltään vapaiksi ja suvaitseviksi. Miten saattaisikaan olla toisin, kun he totuuden valon valaisemina, läpi usvan havaitsevat sen lempeän auringonpaisteen kaikkialla?

P e k k a E r v a s t.
(Framtidens religion 1900).
Suom. J. K. S.

Sammuu, syttyy . . .

*Kynttilä sammuu hiljaa.
Tuuli tyyntyy.
Päivä laskee verkkaan
taivaan rantaan.*

*Aika kulkee, lipuu
yöstä aamuun.
Ihmishenki sammuu,
syttyy, vaihtuu,
siirtyy rajan taa,
ja elää niinkuin aika,
kunnes päättyy kerran
ikuisuuden alkuun.*

*Äsken sammui silmä,
raukes tuttu välke.
Siirtyi henki taakse rajan.*

*Kerran tiedän syttyy katse,
tuikkaa sama henki
uuden aineen takaa.
Uudet silmät kerran,
palvelevat herraa.*

*Aine laho, aika jauhaa tomun;
sama henki vaihtaa ainemajaa.
Taasen tiedän syttyy katse,
tuikkaa sama henki
uuden aineen takaa —.*

Elli Reinola.

Jääkukkia.

Olipa kerran . . .

Olin silloin pieni ja toivoin pian kasvavani suureksi — ja sitä ajatellessani hymyilin aina kuin onnelliselle unelmalle.

Olipa kerran prinsessa . . .

Niin kertoi isoäitini pitkinä talvi-iltoina, ja minä kuuntelin jännittyneenä.

Mutta kun satu oli päättynyt onnelliseen loppuunsa, niin minä menin ikkunan ääreen ja puhaltelin jääkukkiiin saadakseni tirkistysreiän maailmaan.

Näin sinisen taivaan ja tuikkivan Linnunradan, mutta prinsessaa en nähnyt.

— — —

Jääkukkia, kuolleita kukkia . . .

Ikkunaruutujen takana vaaniskeli pimeys ja takassa hehkui hiillos, mutta vuoteessa makasi isoäitini liikkumattomana, ja minulle sanottiin, että hän oli mennyt taivaaseen.

Jääkukkien keskellä olevasta tirkistysreiästäni näin taivaan kaartuvan kaukana ja ymmärsin, ettei isoäitini enää voisi kertoa minulle prinsessasta — ja vain vähän minua lohdutti niiden kahden valkoisiin puetun enkelin näkeminen, jotka seisovivat isoäitini vuoteen ääressä vartioiden.

Mutta haluni kasvaa suureksi ja löytää prinsessa kiihtyi.

— — —

Elämän vauhtiratas, kiihkeää kirkkautta, haparoivaa pimeyttä, varjoja vailla nimeä ja erotusta . . .

En ole enää pieni enkä hymyile onnelliselle unelmalle, sillä haluni kasvaa suureksi on täyttynyt, mutta prinsessaa ei ole löytynyt.

Jääkukkia, kuolleita kukkia . . . Kuka kertoo minulle prinsessasta? T o i v o K u i s m a.

Minä surkuttelen niitä ihmisiä, jotka pitävät suurta ääntä kaiken katoavaisuudesta ja syventyvät maailman mitättömyyden mietiskelyyn. Mehän olemme olemassa juuri siksi, että tekisimme katoavaisen katoamattomaksi.

G o e t h e.

Karma on hyvä.

Mestarin puutarhassa.

Elämässäni oli muuan kehitysjakso, jolloin ajatuskin karmasta aiheutti salaperäistä pelkoa mielessäni. Jo pelkkä sanan sointu oli käsitteen luonnetta pelottavasti kuvaava, ja mielelläni kartoin koko sanaa ja käsitettä. Joskus sille ylimielisesti nauroinkin ja koetin itselleni uskotella, että se oli vain jonkun haaveilijan keksintöä. En tahtonut tunnustaa olevani pelkuri.

Mutta kun tarkastelin n.s. ihmiskohtaloita ja tutkin omaa elämäni, havaitsin niiden ankaran lainalaisuuden. Se mikä pintapuolisesti katsoen näytti sattumalta, osoittautuikin lähemmin asiaa tutkittuani johdonmukaisesti olevan syy-yhteydessä aikaisempien tekojen ja tapahtumien kanssa. Tutkimusalani sen johdosta muodostui hirvittävän laajaksi. Se käsitti koko ihmiskunnan, koko maapallon, sen historian — koko suunnattoman avaruuden planeetta-maailmoineen. Ja tutkimusteni tulokset olivat pelkurille yhtä hirvittävät: Koko olevaisuuden suurta koneistoa hallitsivat järkkymättömät, salaperäiset lait, alituisen kehityksen ja syyn ja seurauksen lait, joiden perille ihmisen oli päästävä. Havaitsin olevani kaikkeus pienoiskoossa, sen uskollinen kuva, ja että jokainen ajatukseni ja tekoni oli „Jumalan edessä“ yhtä tärkeä kuin kokonaisen taivaankappaleen. Mikään vapahtaja ei voinut vapauttaa minua kaiken suuresta yhteydestä, syyn ja seurauksen lain alaisuudesta ja tekojeni seurauksista, vaikka hapuillessani yritin sellaisiin, itseni kaltaisten avuttomien ihmisten luomiin harhakuviin takertua.

Karma oli minusta pelottava, kauhea, ja elämäni sen lakien alla tuntui sellaiselta, että pidin syntymääni suurena onnettomuutena. Elämähän merkitsi vain raskasta kärsimystä, entisen sovittamista, tekojen, joita en edes muistanut ja joista minun ei — silloisen käsitykseni mukaan — siis pitänyt olla vastuussa. Sehän oli vain ankara koulu, jossa henkiset ja fyysilliset voimani eivät olleet sopusoinnussa valtaviin vastavoimien kanssa. Tunsin olevani heikko, häviöön tuomittu, ja laskin aseeni. Vetäydyin syrjään elämän taistelusta, koettaen luulotella itselleni, ettei karma minua tuossa passiivisessa tilassani tavoita.

Mutta kauhukseni havaitsin, etten hetkeksikään ollut

vapautunut sen miljoonista säikeistä. Olin ruumiillistunut maailmankaikkeus, ihminen, jonka oli ankarasti ponnistettava päästäkseen todelliseen tietoon alkuperästään, todellisesta luonnostaan ja tarkoituspästä — sitä tietä saavuttaakseen sopusoinnun tuon salaperäisen kaikkeuden kanssa, jonka kuva oli minuun kätkeyty. Mutta tie näytti liian pimeältä. Näin karmassa vain ankaran kurittajan, johon ei tehoa mikään rukous ja jonka kivisydäntä ei mikään ihmiskurjuus järkytä. Pakoilin sitä passiivisena — ja karma odotteli jonkun aikaa, niinkuin lempeä isä, joka viivyttelee tarpeellisen kurituksen toimeenpanoa.

Mutta viimein sen vavahtamaton käsi tarttui minuun ja veti minut passiivisuuteni turvista elämään. Sen aseena oli n.s. köyhyys, maksuvälineiden puute, ja tuossa puutteessa minä jouduin, muun muassa kosketuksiin ihmisten kanssa, joita olin tottunut halveksimaan. Jouduin näkemään typeryyttä, likaisuutta, kauheata itsekkyyttä, raakuutta ja väkivaltaa. Olin tottunut ajattelemaan enimmäkseen miellyttäviä asioita: taidetta, kirjallisuutta, musiikkia, seuraelämää, jossa ainakin yritettiin olla hienotunteisia ja miellyttäviä. Ero oli hirvittävä. Kärsin sanomattomasti fyysisestä likaisuudesta, jokapäiväisten tarvikkeiden puutteesta, ympäristöstäni, josta mielestäni puuttui kaikki kauneus — k a u n e u s, jota olin pitänyt elämässä kaikkein tärkeimpänä, sinä elämän välttämättömänä sisältönä, jota ilman ei kannattanut edes elää. — Mutta ihmeen pian totuin sietämään maksuvälineiden puutteesta johtuvia fyysisiä „koetuksia“. N.s köyhyys alkoi minua piankin melkein miellyttää.

Mutta henkiset kärsimykseni olivat voittamattomat. Olin auttamattomasti ja määräämättömäksi ajaksi joutunut kosketuksiin ihmisten kanssa, joiden tapoja, „sivistymättömyyttä“ ja karkeitä intohimoja katsellessani kärsin sanomattomasti. Olojen pakosta oli minun salattava heiltä inhoni ja liityttävä joukkoon, jos tahdoin olla „kunnon toveri“ ja nauttia heidän toveruutensa eduista. En voinut kellekään valittaa kärsimyksistäni, ja sen vuoksi ne tuntuivat kaksin verroin raskailta. Pelkäsin tahrautuvani, paa-tuvani ja „vajoavani yhtä syvälle kuin hekin“. (Sic!)

Kysyin itseltäni, mitä varten minun piti kärsiä sellaista, mikä näytti aivan hyödyttömältä. Olin vakuutettu, että siisäisesti jäisin aina vieraaksi noille ihmisille, joita halveksin, enhän muka voinut muuttua toiseksi, sillä eihän ihmi-

nen voi mitään sympatioilleen tai antipatioilleen. Niiden peitteleminen ja olemattomiksi luulottelemineen olisi taas teeskentelyä ja itsepetosta. Mitä julma karma siis tarkoitti sillä?

Kunnes eräänä iltana jouduin yöpymään paikkaan, josta mielessäni käytin nimitystä „henkisen ja aineellisen kurjuuden inkarnatsioni“. Siellä oli mielestäni vain sairautta, paheita, raakuutta ja tietämättömyyttä. Jos siellä olisi joku lausunut sanan ihmisen, olisi se kuulunut veriseltä ivalta. Henkinen inhoni oli huipussaan, mutta minä olin pakotettu yöpymään sinne. Riita, rivoudet ja alkoholin höyryt seurasivat minua uneen, joka tuntui sanomattoman vapauttavalta.

Ja silloin minä näin unta.

Näin suuren puutarhan, jossa oli monenlaisia puita ja kasveja, hyödyllisiä ja hyödyttömiä. Kävelin puutarhan hyvinhoidetuilla käytävillä, joilla ei näkynyt olevan alkua eikä loppua. Ihailin kukkia, katselin suuria, kauniita koristepuita ja lukemattomia hyötykasveja, joita kasvoi säännöttömästi hyödyttömien lomissa. En ollut koskaan nähnyt sellaista puutarhaa, sellaista sekamelskaa, ja minä rupesin kaipaamaan ihmistä, joka selittäisi minulle, mitä se merkitsi. Miksi kasvoi harvinainen loistava orkidea yhtä yksinäisen ja aivan jokapäiväisen kaalintaimen vieressä? Oლისin tahtonut kysyä, mutta ketään ei näkynyt ja minä vaelsin edelleen.

Vaeltaessani jouduin paikkaan, jossa ei kasvanut ainoatakaan tainta. Maa näytti routaiselta, karkealta, juuri käännetyltä ja muistan tunteneeni voimakkaan lannanhajun. Aioin kääntyä takaisin, mutta silloin ilmestyi viereeni puutarhuri.

Hän sanoi, viitaten kasvittomaan paikkaan.

— Tule katsomaan. Paikka näyttää nyt noin autiolta ja rumalta, mutta minä tiedän, että sellaisesta maasta nousevat kerran kauneimmat kukkaset ja satoisimmat hedelmäpuut. Se on minun rakkain paikkani puutarhassa.

Minä seurasin vastahakoisesti puutarhuria. Hän näytti minulle läheltä maan laatua ja sanoi hymyillen:

— Katsohan, siellä on jo taimia, vaikka niitä on vaikea huomata. Mutta tämä lantainen multa jo rakoilee ja kohoilee, ja huomenna saatan löytää täältä ensimmäiset vihreät lehdet. Siitä näet, että minun toivoni ei ole turha. Tuo maa kätkee mahdollisuuden kantaa kauneimman ja runsaimman hedelmän.

Heräsin huutoihin kesken untani. Mutta korvissani kuulin vain puutarhurin sanat. Minun ei tarvinnut hetkeäkään miettiä uneni merkitystä. Sehän oli lapsellisen yksinkertainen ja sellaisena sanomattoman kaunis ja vakuuttava.

Katsoin ihmisiä ympärilläni — veljiäni — uusin, ihmettelevin silmin. Oli kuin unesta olisi jäänyt mieleeni puutarhan puhtaus, onni ja rauha. Minä tunsin pitäväni noista ihmisistä, ymmärtäväni heitä ja rakastavani heitä. He olivat taimia Mestarin puutarhassa, hän toivoi heistä paljon, ja jo huomenna saattoi routaisessa maassa puhjeta ensimmäiset vihreät lehdet.

Mestari oli puhunut minulle. Inho ja halveksiminen hävisivät mielestäni ja sijalle astui syvä kunnioitus. En enää kärsinyt. Karma oli tehnyt tehtävänsä. Saatoin vain ihailta ja tuntea sitä onnea, jota ihailu ihailijassa aina herättää.

— — —

Siitä yöstä ja siitä hetkestä alkoi kokonainen löytöjen sarja. Sinä yönä tulin ymmärtämään, että k a r m a o n h y v ä. Se ottaa meiltä — antaakseen meille enemmän. Se karkoittaa meidät asuinsijoiltamme johdattaakseen meidät uusiin, entistä ihanampiin seutuihin. Se ryöstää meidät alastomiksi ja ajaa viluun puettaakseen meidät uudelleen, että käsittäisimme mitä on todellinen lämpö. Se näyttää meille rumuuden, jotta oppisimme etsimään sen alta todellista kauneutta ja käsittämään, ettei mitään rumuutta ole olemassakaan. On vain Mestarin puutarha, jossa joku hedelmällinen kolkka on vielä kukaton.

Veikko Virmajoki.

Omistettu P. E:lle.

*Kiitos Sulle, valon tuoja
eksyneille erämaan,
Valon vallat Sulle suojan
antakohot päällä maan.*

*Vaikka ärjyis ajan aallot
pääsi päällä ainiaan,
Mestarien suuri rauha
suojaa Sinut varjollaan.*

*Suuri Veli oot Sä meille
Kulkijoille erämaan.
Sydän hellä, käsi lämmin
heikollekin tarjotaan.*

*Ketään et Sä tieltä työnnä,
Valmis olet auttamaan.
Ohjeitas ken kuulla tahtoo
astuu tielle onnelaan.*

*Sulle, Suomen suuri poika,
Kiitosuhrin kannamme.
Sulle parhaat aatoksemme
Sydäimestä annamme.*

Wilma.

(Lukija, kuuntelija, ei R. R:n jäsen)

Saunan sakramentaalisuus.

Oppineitten Tietosanakirjakin on sitä mieltä, että sauna yleensä on kuulunut vanhoihin uskonnollisiin menoihin. Suomalainen sauna on epäilemättä kuulunut muinaissuomalaisiin mysterioihin. Tämä on ilmeistä ajattellessamme millä pyhällä kunnioituksella suomalainen kansa suhtautuu saunaan. Tiedän kokemuksesta, että sauna kansan tietoisuudessa on ollut yhtä pyhä kuin kirkko. Vaikka siis suoranainen tieto saunan sakramentaalisuudesta on hävinnyt, niin säilynyt on perinnäinen kunnioitus ja arvonanto. Lienee näin ollen paikallaan yrityksemme syventyä hiukan näihin asioihin.

Saunassa on oikeastaan kolme osaa, a) pesula, joko saunan lattialla tai eteisessä, vaatteiden pesua varten, b) varsinainen sauna, johon kuuluu parvi, löyly, vesi ja vihta ja c) mallissauna, jota varten, ainakin toisin paikoin, on ollut toinen parvi, edellistä ylempänä ja sitä isompi.

Sauna sellaisenaan edustaa näinollen sekä vaatteiden että ruumiin puhtautta, terveyttä ja hyvinvointia. Samalla virkistävää ravitsemistakin. Myöskin sauna kuumine löylyineen on omiansa palauttamaan mieleemme kuolemanjälkeisen tuonelan kiirastuliseen. Opetuslapsen elämässä, henkisessä elämässä, sauna on erittäin hyödyllinen. Se edistää ulkoista ja sisäistä uudelleenjärjestymistä henkisen elämän tarpeen ja vaatimusten mukaan. Kuitenkin olen huomaavinani, että saunan tarve on erilainen eri yksilöillä. Sentähden on jokaisen keksittävä oma erikoinen ohjelmansa. Mutta laiskuus ei ainakaan saisi määrätä, kuinka useasti ja kuinka perusteellisesti saunassa käymme. Oma kokemukseni on minussa herättänyt kiitollisuuden saunaa kohtaan. Tarkoitin oikeata suomalaista löylysaunaa. Olenpa joskus löytänyt itseni hokemassa: „Mikä erinomainen asia tämä sauna onkaan. Ilman saunaa minä tuskin kestäisin tätä elämän jännitystä ja alinomaista rähkimistä.“ Niin että sauna sellaisenaan on allekirjoittaneelle ollut todellinen sakramentti.

Siirtykäämme nyt saunan vertauskuvalliseen puoleen. Aloittakaamme pesulasta. Ei ole vaikea ymmärtää, että pesula vertauskuvana edustaa ulkonaista sivistystä. Sitä sanotaan ulkonaiseksi sentähden, että se panee huomiota ulkonaisiin tapoihin, ulkonaisen maailman tutkimiseen ja siinä saavutettavaan oppineisuuteen. Kalevalassa kerrotaan, että saunaa ja olutta tarjoillaan vieraanvaraisuutena. Pyykin pesu sensijaan ei näytä kuuluvan vieraanvaraisuuteen, vaan kuuluu se mieluummin palkkalaisen työhön. Samoin ulkonaisessa sivistyksessä kaikki valistustyö enimmäkseen kuuluu palkatuille työntekijöille. Mutta niinkuin pyykin pesu, koleudesta huolimatta, on tärkeä ja välttämätön, samoin ulkonainen sivistys, pintapuolisuudesta huolimatta, on myöskin tarpeellinen ja välttämätön. Välttämättömyydestään huolimatta se ei kuitenkaan ole riittävä. Sen varassa ihminen jää kylmähkön pintapuoliseksi. Sellaisenaan sen varassa eläminen on jo kulkua kuolemaa kohti. Kuoleman jälkeen odottaa pakollinen „sauna“, kiirastuli tuonelassa. Mutta tarkoitus on, että ihminen as-

tuisi tuohon välttämättömään „lölyyn“ vapaaehtoisesti. Siihen taas on tilaisuus vain täällä fyysisessä maailmassa.

Näinollen avautuu kuin itsestään saunan vertauskuvalinen merkitys. Todellakin se edustaa kuolemanjälkeistä kiirastulta maan päällä. Sentähden se kuvaa myöskin vedestä ja hengestä tapahtuvaa uudestisyntymistä. Tältä kannalta sitä nyt katsolemme.

Varsinaisessa saunassa ovat seuraavat tärkeät tekijät: parvi, löyly, vesi ja vihta. Ensiksi siis parvi. Lattia eli pesula kuvaa ihmisen alemmaa, maallista eli arkista tajuntaa. Parvi sensijaan kuvaa sisäistä, henkistä tajuntaa. Siihen „parveen“ ihminen nousee joogassa eli mietiskelyssä. Vähitellen hän oppii ottamaan henkisen, uudestisyntyttävän „lölyn“.

Kuuma löyly edustaa korkeampaa järkeä, Mestarin tietoa ja viisautta, Hänen lähettämänsä totuuden Pyhää Henkeä. Vihta on erittäin tärkeä väline. Kun kylpijä nousee parveen, tarttuu vihtaan ja kylvettää itseään kuumassa lölyssä, kuvaa se itsekritiikkiä, itsekasvatusta Mestarin opissa, totuuden Pyhässä Hengessä. Portaat tähän parveen — nyt uuden liiton aikana — ovat Kristuksen viisi käskyä ja muut neuvot Vuorisaarnassa. Kristus on se „kiuvas“, kivi eli kallio, josta löyly tulee. Ihminen keskittyy ja syventyy Mestarin neuvoihin, miettii niitä ja sanoo itselleen, omalle personalliselle minälleen: „sinä hyväksyt ja omaksut nämä käskyt ja neuvot elämäsi ihanteiksi, ojennusnuoraksi omassa itsekasvatuksessasi“. Juuri tämä on vihtomista. Vihta kuvaa itsenäisyyttä. Mutta ei mielivaltaista, ei sellaista, jossa ihminen noin vaan personallisuutena määrää itsenäisyytensä pohjan ja perustan. Sellainen on mielivaltaista. Siitä puuttuu löyly. Itsenäisyys on siinä, että ihminen tietoisesti yhtyy elämän ykseyteen, kosmilliseen Kristukseen, siihen lihaksi tulleeeseen sanaan, julkiseksi tulleeeseen opetukseen, jonka Jeesus Kristus käskyissään ja opetuksissaan esittää.

Vihdan kastaminen kylmähköön veteen, joka aiheuttaa ihossa nopeaa vaihtelua, mukautumista, kuvaa sitä, että ihminen ei saa mietiskelyssään muuttua haaveilijaksi, ei hempeilijäksi, vaan hänen täytyy muistaa olevansa kutsuttu toimimaan keskellä tätä arkipäiväisen kylmää todellisuutta. Kuitenkin kylmän ja kuumen suhde parvessa täytyy olla sellainen, että kuuma hallitsee kylmää. Samoin täytyy olla

mietiskelyssä. Samoin itseään kasvattavan ihmisen käytännöllisessä työssä ja toiminnassa.

Siirrymme nyt maltaitten tekoon. Olen nähnyt saunoja, joissa tätä varten on toinen parvi, edellistä ylempänä ja isompi. Jos edellistä voimme nimittää ylempään järjen tajunnaksi, niin mallasparvi edustaa vieläkin syvemmällä tai korkeammalla olevaa sydämen tajuntaa. Tämä on puhdistumattomana se kyinen pelto, joka olisi kynnettävä ja muokattava jumalan viljan kylvöä varten. Puhdistumattomana siellä vilisee ahneuden, kateuden, mustasukkaisuuden ja vihan myrkylliset kyyt, siellä puhisee ylpeyden, vallan- ja kunnianhimon pöyhistelevä käärme. Vaikka siis ihminen on järkitajunnassaan omaksunut Mestarin opin, niin huomaa hän pian, että sydämen kyiset voimat asettuvat vastaan. Perääntyykö hän silloin vai asettuuko yltiöpäiseksi niiden suhteen? Vai ryhtyykö hän järjellisenä peltomiehenä puhdistamaan ja muokkaamaan sydämensä kyistä peltoa? Parasta olisi tehdä niin. Kuin Ilmarinen muinoin hän raivatkoon kaikki itsekkyyden kyyt sydämensä pellosto pois! Silloin vasta siellä voivat itää ja kasvaa puhtaan järjen kyvyt ja hyveet. Puhtaan järjen kyvyt ovat se jumalanvilja, josta voidaan imellyttää ja idättää maltaita. Ja mitä on imellyttäminen? Järjellisten kykyjen jyvät ovat kasteltavat ja pehmiteltävät myötätunnon vedessä ja idäteltävät ja imellytettävät rakkauden lämmössä. Tämä on tarkkaa ja huolellista työtä. Sillä maltaat eivät saa muodostua tunkkaisiksi, vaan täytyy niissä olla raikas imelyys. Täytyy olla puhdas tahto.

Tämän jälkeen seuraa varsinainen oluen pano, tuon virkistävän ja ravitsevan juoman teko. Sekin vaatii taitoa. Sitten on tuo kalevalainen juhla, jossa oluthaarikka kiertää veljestä veljeen. Mestari, vanhin veljeksistä, istuu veljeskunnan keskellä ja tarjoaa järkensä ja sydämensä viljelyksien tuotteista valmistettua ravitsevaa ja virkistävää juhla juomaa. Se on toinen sakramentti.

J. R. H.

Teosofinen ristiretki.

Eräs Johtajamme sanomalehtikirjoitus 35 vuotta sitten.

Aikaamme voi täydellä syyllä nimittää omalaatuiseksi — ei vain höyryn, sähköän ja käytännöllisen sekä tieteellisen elämän edistysaskelten tähden, vaan myös ennen kaikkea sen henkisen heräämyksen johdosta, mikä on ominaista vuosisatamme viimeiselle neljänneslohkolle. Leo Tolstoi julistaa alkuperäisen kristinuskon oikeata siveysoppia. Uskonnollinen suurkokous pidetään Chicagossa, johon osallistuu kaikkien maitten ja uskontojen edustajia, samalla kun yhteiskunnalliset virtaukset uhkaavat tuhota vanhat kuluneet yhteiskuntamuodot.

Erikoislaatuinen on H. P. Blavatskyn toiminta, joka rohkeasti kuin leijona rynnisti jokapäiväisen elämän ja tieteen materialismia vastaan. H. P. Blavatsky, joka uupumattomalla innolla itsetietoisesti puolustaa ihmisen jumalallista alkuperää ja perustaa vapaamielisten totuudenetsijain seuran, ihmisten veljeyden sydämen.

Viimeksimainittu juuri on omalaatuinen ajan tunnusmerkki. Sillä pitkä aika on siitä, kun vapaamielinen totuudenetsintä oli yleistä. On kulunut pitkällisiä, henkisen pimeyden aikoja, joiden kestäessä vain tieteen, uskonnon ja taiteen sankarit rohkenivat puolustaa tätä ihmisen erikoisoikeutta — usein tosin henkensä uhalla saamatta osakseen kansanjoukkojen myötämielisyyttä. Pitkät kääntökäytännön ja epäilyksen ajat ovat vierineet unhoon, joiden aikana ihmiskunta vain hiukkasan — ja ehkä vain sen parhaimmisto — on älynnyt, että todellinen ja henkinen totuudenetsintä on aina kytkeytynyt syvälliseen, pyyteettömään veljesrakkauteen.

Mutta nyt oli käännekohta tapahtuva. Kun H. P. Blavatsky 21 vuotta sitten perusti teosofisen seuran seuraavien tunnuslausein: „totuus on korkein uskonto“ ja kun hän antoi sille nimen: „Ihmiskunnan yleinen veljeys“, osoitti hän, että hän vaistosi aikansa ja oli katsahtanut ihmisyyden kätköihin.

Ajan sopivaisuuden on teosofisen liikkeen kehitys selvästi osoittanut. Ensin — mitätön siemen — istutettuna Amerikan maaperään. Sitten — suuri lupaava puu, jonka oksat kuroittautuvat yli koko asutun maailman muodostellen vilvoittavia varjostoja. Teosofisia järjestöjä on pe-

rustettu melkein kaikissa maailman maissa. Järjestöihin kirjoittautuneitten lukumäärä on kaikenkaikkiaan yli sata-tuhatta. Teosofinen kirjallisuus lisääntyy joka päivä ja melkein kaikinkielisenä. Kahdenkymmenen vuoden kuluessa on se päässyt tuloksiin, jotka hämmästyttävät epäilijöitä ja sivustakatsojia. Lukemattomat ovat ne, jotka ovat joutuneet teosofisen kirjallisuuden vaikutuspiiriin. Ihmiset, jotka ovat tulleet tietoisiksi ihanista velvollisuuksistaan Jumalaa, omaatuntoa ja kanssaihmissään kohtaan. He ovat teosofejia sydämessään eikä vain nimellisesti. Täydellä syyllä voimme kysäistä: millä historian lehdellä on todiste uuden, henkisen liikkeen samanlaisesta menestyksestä?

Epäilijöitä ja välinpitämättömiä ihmisiä on aina ja kaikkialla. Kun perustaja, johtaja ja opettaja H. P. Blavatsky kuoli toukokuussa 1891, otaksui moni, että Teosofisen Seuran viimeiset hetket oli käsillä. Kuinka suuresti moni hämmästyikään, kun työinto kehittyi entistä voimaperäisemmäksi! H. P. B. oli jättänyt jälkeensä opetuslapsia, jotka tiesivät tehtävänsä eivätkä menettäneet rohkeuttaan.

Samoin ennustettiin liikkeen sortumista, kun Teosofisen Seuran jäsenten keskeinen mielipiteitten eroavaisuus parisen vuotta sitten tuli tunnetuksi. Erimielisyys aiheutui erilaisista mielipiteistä yleisen veljeyden suhteen. Oli sellaisia, jotka nojautuen H. P. B:n lausuntoihin edellyttivät että kussakin maassa olevalla seuralla olisi oma hallintonsa itsenäisine pyrkimyksineen, mutta kaikki olisivat saman aatteen elähyttämiä. Oli toisia, jotka kannattivat n.s. monarkkista järjestelymuotoa. Oli niitä, jotka uskoivat, että todelliseen veljeyteen liittyi velvollisuus: ei koskaan saa tuomita veljeä. Toiset taas otaksuivat, että viimeksimainittua velvollisuutta voi jossain määrin rajoittaa.

Täten sai alkunsa seuran jakautuminen. Vapaamieliset ja rivakat amerikkalaiset, joiden maassa teosofinen liike oli menestyksellisesti toiminut William Judgen antautuvan työteliäisyyden avulla, erosivat emäseurasta ja selittivät olevansa riippumattomia sekä kehoittivat samointuntevia seuraamaan esimerkkiä: — „itsenäisiä kansallisia yhdistyksiä omine järjestelyoikeuksineen on tunnuslauseemme! Työskennelkөөn jokainen siten ja löytäkөөn parasta. Kaikkien aate on loppujen lopuksi sama: totuus ja ihmisten veljeys“.

Jonkin aikaa myöhemmin liittyi amerikkalaisiin euoppalaisia, ja muistakin maanosista saivat he kannattajia. Ne

muodostivat itsenäisiä yhdistyksiä, joilla kuitenkin oli yhteinen ylipresidentti. Amerikkalaisten taitava ja lämminsydäminen johtaja William Q. Judge valittiin yksimielisesti presidentiksi.

On vanha tosiasia, että onnekaasti ratkaistuista pulmista koituu siunausta. Niin oli myös tämä teosofiselle liikkeelle menestykseksi. Kaikilla kulmilla alkoi työ uudella vauhdilla. Eritoten syntyi Amerikassa suuri innostus. Oli aivankuin ne, jotka uskoivat sanomaan: „Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisiin“, olisivat saaneet voimaa tästä uskomuksesta.

Keväällä 1896 kuoli W. Q. Judge, joka kauan oli potennut vaikeanlaista rintakipua. Utteraa ja taitavaa opettajaa kaivattiin suuresti. Mutta henkilö, jonka hän oli valinnut sisimmän piirin eli n.s. itämaisen koulun johtajaksi, osoittautui oitis tämän korkean aseman arvoiseksi. Hänen nimensä oli Katherine A. Tingley ja se oli hän, joka pani alulle sen suurenmoisen ehdotuksen, joka, vaikkakin uusi ja odottamaton, saavutti kaikkien myötätunnon ja toteutui melkein heti kohta: teosofisen ristiretken.

Noin parisen vuotta sitten kierteli maailman sanomalehdissä uutinen, jossa mainittiin, että Amerikan huomattavimmat teosofit, mrs Tingley ennen muita, aikovat tehdä kiertomatkan mailman ympäri. Matkan tarkoituksena oli mainostaa teosofisia aatteita. New-York lähtökohtana aikoiivat he ensin käydä Englannissa, sitten Irlannissa, Hollannissa, Ranskassa, Saksassa, Sveitsissä, Itävallassa, Italiassa, Kreikassa, Egyptissä, Indiassa ja Australiassa. Lopuksi matkustaisivat he San Franciscon ja Yhdysvaltojen kautta takaisin New-Yorkiin. Samainen uutinen mainitsi, etteivät vanhan seuran jäsenet Englannissa halua osallistua amerikkalaisten matkueeseen.

Senjälkeen ei maamme sanomalehdissä ole ollut ristiretkeä koskevia uutisia. Mainittakoon, että tämä ristiretki, joka alkoi 13 p:nä kesäkuuta ja päättyi näinä päivinä, on ollut itse asiassa suurtyö, joka on tuottanut loistavia voittoja teosofiselle liikkeelle.

Paitsi mrs. Tingleyä, koko puuhan keskuselintä, sekä mr. Ernest T. Hargrovea, Amerikan Teosofisen Seuran presidenttiä, otti matkueeseen osaa joukko huomattavia henkilöitä. Eritoten osallistui liikemiehiä, jotka hylkäsivät vuodeksi tavalliset toimensa omistautuakseen tälle uudelle, merkittävälle kutsumukselle. Siihen otti osaa m. m. mr.

A. Neresheimer, tunnettu amerikkalainen timanttikauppias, jolla on laajoja timanttikenttiä maailman eri kulmilla ja hiemoita Hollannissa. Siihen osallistui mr. Tingley, huomattava laivavarustaja. Matkueeseen kuului myös tunnettu lääkäri tohtori Walton ja mr. Pierce, joka on vauras liikemies ja korkea vapaamuurari. Näitten lisäksi kuului ristiretkeläisiin myös mr. Claude Falls Wright vaimoineen ja mrs. Alice Cleather, jotka ovat koko elämänsä ajaksi omistautuneet teosofian palvelukseen.

Mikä saattoi nämä taloudellisesti riippumattomat ja sivistyneet henkilöt liittymään „ristiretkeläisiin“? Mikä aiheutti heissä halun epäkäytännölliseen saarnailutehtävään? Oliko heidän tarkoituksensa vain mainostaa teosofiaa?

Muistamme historiasta, että 800 vuotta sitten pidettiin vuonna 1095 Clermontissa kirkolliskokous, missä paavi Urbanus II saarnasi kerääntyneelle seurakunnalle ja kehoitti intomielisin sanoin jokaista kristittyä lähtemään vihattuja muhamettilaisia kukistamaan sekä vapauttamaan pyhän Jerusalemin kaupungin pakanoitten vallasta ja kostamaan heidän tihutyönsä kristittyjä pyhiinvaeltajia kohtaan. „Jumala sitä tahtoo“, oli tuhansien yhteinen huuto vastauksena paavin kehoitukselle. Ja päätöksensä merkiksi he kiinnittivät hurmioissaan punaisen ristin viittohinsa. Tästä aiheutui sittemmin nimitys „ristiretki“ ja „ristiretkeläiset“.

Asevoimin ja sadoin tuhansin joukoin tahtoivat nämä keskiaikaiset ristiretkelijät valloittaa maailman ja taistella tulella ja miekalla uskonnon hyväksi: kristinuskon puolesta toista uskomusta, Muhammedin oppia vastaan. Meidänkin aikamme amerikkalaiset ristiretkelijät lähtivät valloittamaan, taistelemaan ja voittamaan, mutta he eivät oleet puetut teräspaitoihin. Heidän joukkonsa ei ollut lukematon ja he eivät halunneet valloittaa uusia maita. He eivät taistelleet minkään määrätyn uskonnon puolesta.

Innostus oli heidän ainoa aseensa. He muodostivat vähäisen, uskollisen ystäväjoukon, joka oli pyhittäytynyt totuuden palvelukseen. He lähtivät elvyttämään ihmisten sydämiä ja omaatuntoa. He olivat saman aatteen elähtämiä, mikä oli Teosofisen Seuran toimintaohjeena. He tahtoivat saarnata uskontoa ja painostaa julistustaan keskellä tuhansien uskonuksien hämmentäviä oppeja.

Katsokaamme, miten he menettelivät. Kun he saapuivat johonkin kaupunkiin, asettuivat he hotelliin. Usein

majoittuivat he ullakkokerrokseen, koska matkustivat monien vapaaehtoisesti kustantamina, ja elivät mahdollisimman vaatimattomasti ja säästeliäästi. Kun he olivat piristyneet matkan aiheuttamasta väsymyksestä ja tunnustelleet olopaikkansa henkistä ilmapiiriä, antoi johtaja mrs. Tingley määräyksensä, jotka heti toteutettiin.

Nyt vuokrattiin sopiva huoneisto yleisiä kokouksia varten. Ristiretkelijät vaelsivat kaupungin köyhälistökortteleihin voidakseen auttaa eniten kärsiviä veljiään. Pääsylippuja jaeltiin miehille, naisille ja lapsille ja kehoitettiin heitä saapumaan ensi kokoukseen. Voimme kuvitella sitä hämmästyttä, mikä syntyi näiden köyhien keskuudessa, kun nämä iloiset ja ystävälliset amerikkalaiset tarjosivat heille rattoisan illan, musiikkia, puheita ja — ruokaa!

„Sinä iltana, kun seisoiimme kokoussalin oven ulkopuolella“, kertoo muudan silminnäkiä, Torsten Hedlund, Göteborgin kauppalehdessä ristiretkeläisten edesottamuksesta Irlannissa, Dublinin kaupungissa, „oli sinne suuri tungos: rynnäten työnnyttiin saliin ja ympärillämme kuhisi rääsyisiä katupoikia kerjäten pääsylippuja. Kauheata! Sisääntyöntyvän lauman aiheuttama vaikutelma oli sietämätön: petoeläimiä ihmishahmossa. Sydän kutistui kokoon ja oli vaikeata hengittää tämän rajattoman henkisen ja aineellisen kurjuuden edessä.

— Vihdoin pääsimme saliin. Suuri huone oli täpötäynnä renttumaisia olioita. Nuoria ja vanhoja miehiä sekä poikia. Naiset olivat vähälukuisia. He olivat ajoissa saaneet vihiä Amerikasta saapuvasta — Antikristuksesta. Se oli katolisten pappien ansiota. Joukko Dublinin teosofisen suurkokouksen osanottajista avusti tarjoilussa. Katupoikien melu ja hälinä vaimeni vähitellen: ruoka tukki suun. Tyytyväinen ja leppoisa mieliala valtasi mielet. Läpi suuren salin hulvahti onnen viima. Mahtavat kahvi- ja teemäärät valtavien irlantilaisten rusinaleipäläjien kera painui vatsaan. Läsäolijoita pyydettiin siirtämään penkit ja tuolit salin keskustaan ja pian oli kaikki kunnossa. Jokainen odotti, mitä tuleman piti.

Nyt seurasi ohjelman jälkiosa. Ristiretkelijät olivat sijoittuneet korokkeelle salin päähän. Vuorotellen he esiintyivät. Kuka puhuen, kuka laulaen lauluja. Voitiin todeta, miten he vähitellen lumosivat kuulijansa. Luonnollisesti ei heti alussa kaikki sujunut rauhallisesti ja leppoisasti. Yleisö otti epäilevän, jollei juuri kieltävän asen-

teen, ja se sai — eritoten katupojat — keskeyttämään puhujan, kun siihen tarjoutui tilaisuus. Mutta vähitellen saavuttivat ristiretkeläiset voiton kuulijoistaan. Ja puhujien mielen täyttävät kauniit, rehelliset ja hyvät rakkausajatukset ihmisveljistään tarttui heistä kuulijoihin. Eloisat hyväksymiset ja suopeat, rohkaisevat kehoitukset palkitsivat esiintyjää.

Mutta mistä puhuivat ristiretkelijät? Heidän esitelmänsä olivat suppeita ja ytimekkäitä. Ne olivat ilman teosofisia tai muita vaikeastitajuttavia termejä. Esitelmien aihe kosketteli ihmisen olemusta sekä uskontojen veljesrakkautta.

Yksinkertaisesti ja kansantajuisesti esitelmoivät nämä teosofiset ristiretkelijät. He vetosivat kristittyihin ja käyttivät kaikille tuttuja ilmaisumuotoja.

He puhuivat perin yksinkertaisille ja alkeellisille ihmisille. Kun teosofit lopuksi kysyivät: oliko syytä karttaa heitä ja heidän pyrkimyksiään, saivat he myrskyisän riemunhuudon vastaukseksi: „Eläköön ristiretkelijät! Eläköön Amerika! Eläköön mr. Hargrove! Eläköön ristiretkikunnan johtaja mrs. Tingley!“ Moni räpsyisen takin käsivarsi pyyhkäisi kyyneleen poskipäältä, kun niitä kirposi silmistä. Ja oli varmaa, että melkein kaikki olivat saaneet tästä illasta muiston elinajakseen.

Samat menot uudistettiin kaikissa kaupungeissa — kaikkialla samalla menestyksellä.

Paitsi näitä kokouksia varattomille, järjestettiin myös yleisiä kokouksia, joissa samoja asioita selvitettiin erityisesti teosofiselta näkökannalta. Näissä kokouksissa oli aina monipäinen kuulijajoukko. Niitä uudistettiin kuulijoiden hartaista toivomuksista. Ja sittenkin sai monesti sataakin henkilöä palata ovelta tilanpuutteen tähden.

Itsenäisiä teosofisia yhdistyksiä esikuvanaan amerikkalainen järjestö perustettiin kaikissa maissa. Itävallassa kohdeltiin teosofejä arvokkaasti, vaikka teosofiaa oli aikaisemmin vierottu tässä maassa. Ateenassa, vanhojen helleenien muistorikkaassa kaupungissa, liittyi oitis 102 henkilöä Teosofiseen Seuraan. Siellä olivat ristiretkeläiset tilaisuudessa avustamaan sekä henkisesti että aineellisesti lähinnä 500 armenialaista pakolaista, jotka olivat leiriytyneet kaupungin ulkopuolelle ja kärsivät suurta hätää ja köyhyyttä.

Luonnollisesti ei ristiretki ollut osanottajilleen suinkaan „huviretki“. He puuhasivat aikaisesta aamusta myöhäiseen iltaan. Oli oltava säännöllisessä kirjeenvaihdossa

maailman eri osissa olevien teosofisten seurojen kanssa. Sitäpaitsi oli kullakin yksityinen kirjeenvaihtonsa. Aikakausilehteen oli kirjoitettava artikkeleja. Tulevista työsuunnitelmista oli neuvoteltava ja niitä valmistettava. Tämän kaiken lisäksi oli vielä suoritettava paikallistyö kullakin vierailtavalla paikkakunnalla. Usein tyrehtyivät vapaahetketkin — ruokatunnit — haastattelijoitten ja vieraitten tähden perin mitättömiin. Jos ei mrs. Tingley olisi ollut niin taidokas johtajatar ja tämä vähäinen joukko niin ylevän, järkkymättömän hengen innoittama, ei varmasti-kaan tätä suurenmoista ja perinpohjaista työtä olisi kyennyt toteuttamaan niin vähäinen joukko.

Mutta — sanotaankin, että korkeat voimat olivat yrityksen takana. Heräte oli tullut korkeammalta taholta, ja näkymättömät kädet ohjasivat koko aloitetta. Epäilijät pudistanevat päätään. Tosiasia oli, että ristiretkelijoillä oli matkassaan harvinainen onni ottamatta huomioon varsinaista menestystä. Siten esimerkiksi puhkesi kaksi kertaa eri paikkakunnilla vaarallisia kulkutauteja heidän juuri lähdettyänsä. Toisinaan sattui, että he viime hetkessä päättivät matkata laivassa eikä junassa tai päinvastoin. Joka kerta sattui jokin onnettomuus sille kulkuneuvolle, josta he olivat luopuneet. Kerrankin olivat he ostaneet jo matkaliput, kun päättivät matkustaa toista tietä. Täten välttivät he 40:n päivän karanteenin. Heidän lähtönsä Egyptistä tapahtui myöhemmin kuin ensin oli sovittu. Täten välttyivät he pyörremyrskystä, joka tuhosi kolme höyrylaivaa. He olivat ajatelleet lähteä Adelaidesta maitse, mutta viime hetkessä määräsi mrs. Tingley matkan rautateitse. Ja näinä päivinä raivosi Australian rannikolla pyörremyrsky, jollaista ei oltu nähty sataan vuoteen."

(Theosophia, maaliskuu 1897.)

Helmikuussa, tänä vuonna, olivat he kotimatalla San Franciscoon oivallisesti loppusuoritetun matkan jälkeen.

Tämä ristiretki on synnyttänyt maailman elämään uusia virtauksia teosofisista aatteista. Uusia keskuksia on syntynyt, joiden pyrintönä on harras uutteruus totuuden hyväksi. Nehän ovat asioita, joita ei kuuluteta talojen katoilta. Totuushan ei ole erikoisen haluttua. Mutta henkiset voimat työskentelevät hiljaisuudessa ja teosofisen innon kultainen vyö on kiedottu maan ympäri.

E. (Nya Pressen 15. 4. 1897.)
Suomentanut J. K. S.

Pyrkijän päiväkirja.

12.

On yö. Vaeltaja uneksii:

Hän kulkee mietteissään Erottajalla. Kadun yli yrittäessään joutuu hän hurjaa vauhtia mäkeä alas kiitävän raitiovaunun alle. Vaatteensa takertuvat vaunun pyöriin, jotka julmasti ruhjovat hänen ruumistaan. Sietämätön tuska kohottaa kylmän hien onnettomuuden uhrin otsalle ja vihlovan valitushuudon hänen huulilleen. Katse harhailee apua pyytävänä paikalle rientäneiden ihmisveljien kasvoilla. Miksi, ah miksi ei vaunua pysähdytetä, ja häntä vapauteta vaikeasta asemastaan.

Yhtäkkiä mykistyvät huulet. Verta vuotava, silvottu ruumis muuttuu tuskalle tunnottomaksi, sillä valtava onnen- ja hyvänolon tunne sitä huulutoo. Huomio kääntyy pois omasta itsestä ja kohdistuu tarkkaavaisena vallitsevaan tilanteeseen, todetakseen, miten suurella innolla pelastustyöhön on ryhdytty. Yritykset ovat kuitenkin alussa tuloksettomia, koska vaunun jarrut ovat epäkunnossa. Edes jossain määrin lievittääkseen ympärillä olijoiden kalpeilla kasvoilla kuvastuvaa kauhua, etsii vaeltaja sopivia sanoja. Ne ovat kuitenkin häneltä unohtuneet. Vain lause, jota hän ennenkin on suojelevana kilpenään käyttänyt, muistuu mieleen. Hän kokoaa voimansa ja suurta hämmästystä aikaansaavana kiirii riemullinen huuto hänen huuliltaan: „Jeesuksen suojassa on hyvä olla“. Nuo sanat omaavat taikavoiman. Niiden vaikutuksesta pysähtyy vaunu. Monet hellät kädet kurottautuvat apuun. Varovaisesti nostetaan vaeltaja paareille. Kyyneleisin silmin oiotaan vääntyneet jäsenet luonnolliseen asentoonsa. Koko ajan on vaeltaja tajuissaan, jälleen tavoitellen jotain lohdullista sanottavaa, ajatellen: „Kunpa jotenkin voisin ilmoittaa autuaallisesta olostani!“ Kun sitten eräs veli kumartui hänen ylitseen, ihmeen lempeästi hivellen haavoittunutta otsaa, kiinnitti hän katseensa toisen silmiin ja kuiskasi äskeiset sanansa onnentäyteisin rinnoin. Paarit nostettiin maasta. Pimeys yllätti vaeltajan.

Jonkun ajan kuluttua hän heräsi täyteen, tavalliseen päivätajuntaansa, omassa vuoteessaan, rukoukseen kohotetuin käsin, itsensä lausumiin sanoihin: „Jeesuksen suojassa on hyvä olla“. Hän katseli ympärilleen, muisti unensa, piti sitä kuitenkin fyysillisenä tapahtumana ja mielti: „Hourin varmaankin, koska olen olevinani kotona, vaikka minut äsken vietiin sairaalaan“. Samalla hän huomasi käsiänsä tuettavan vakavin ottein, jotta ne pysyisivät ylhäällä. Hän käänsi päätään ja suureksi hämmästykselleen näki vuoteensa vierellä olevalla tuolilla tummaihoisen, valkeaan vaippaan puetun olennon, joka keskitetysti tarkkasi hänen jokaista liikettään. „Lääkäri, olen siis sittenkin sairaalassa!“ välähti ajatus salamana vaeltajan aivoissa. Samalla kiinnitti „valkea olento“ häneen katseensa. Lempeät, läpitunkevat silmät tuntuivat näkevän vaeltajan sielun salaisimpaankin soppeen. Katse uppoutui katseeseen. Voima, rauha ja usko siirtyi vieraasta vaeltajaan. Mikä unohtumaton ja ihana silmänräpäys. Sitten kohdistui vieraan katse paljon puhuvana „johonkin“ vuoteen toisella puolella olevaan, samalla kun hän painoi vaeltajan yhä ylöspäin kohotettuina olleet kädet hellästi alas. „Tuo katse oli tarkoitettu hoitajattarelle ja merkitsi varmaankin, että viimeinen hetkeni on tullut“, ajatteli vaeltaja, lisäten heti: „Tahdon kuitenkin nähdä

toisenkin vaalijani" ja käänsi päätään. Hän ei kuitenkaan ketään nähnyt ja valkea, tuolilla istunut olentokin oli sillävälän kadonnut.

Avoimin silmin, liikkumattomana ja peloissaan lepäsi vaeltaja vuoteellaan. Kun kuitenkin ei mitään outoa enää tapahtunut, nousi hän ylös, tunnusteli jäseniään ja totesi niiden olevan vahingoittumattomat. Hän palautti mieleensä äskeiset tapahtumat ja myönsi nukkuneensa kokemuksen ensi osan kestäessä, mutta sen toisen osan aikana olleensa täydelleen hereillä. Yhä enemmän ymmällä hän tarkasti huoneensa. Ketään ei kuitenkaan löytynyt ja ovetkin olivat huolellisesti suljetut. Nyt hänen täytyi myöntää henkimaailman asukkaan käyneen vieraisilla luonaan fyysillisin aistimin havaittavassa muodossa ja — hän riemuitsi, muistaessaan itseensä kohdistuneen rakkaudesta puhuvan katseen ja käsissään tuntuneen hellän, mutta samalla varman otteen.

Voi kulua ja varmaan kuluukin paljon aikaa, ennenkuin vaeltaja jälleen näkee „valkean ystävänsä“. Kaihoten hän kuitenkin uutta tapaamista odottaa. Jos vaeltaja jaksaisi ja osaisi täydelleen säilyttää tasapainonsa kaikissa tilanteissa, täytyisi hänen toiveensa viipymättä. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita, vaan nousten ja langeten, langeten ja jälleen nousten täytyy hänen yhä uudelleen ja uudelleen yrittää, tukenaan ihana tietoisuus siitä, että kehityksen määrättyllä asteella „valkea ystävä“ riemukkaana hänelle jälleen kätensä ojentaa. Mikä juhla siitä hetkestä tuleekaan muodostumaan!

I. R ö s t.

Kysymyksiä ja vastauksia.

459 Kys. Y. K. Kun olen silloin tällöin pohtinut valtion kirkosta eroamisen asiallisuutta, on mielessäni liikkunut seuraavaakin:

On olemassa merkkejä siihen, että valtion kirkko elää suunnan muutoksen aikaa. Että tämä muutos on R.R:n kannalta käännös parempaan päin merkitsee mielestäni pari kolme äskettäin ilmestynyttä kirjoitusta lehdissä. Tarkoitti arkkipiispan julistusta Mäntsälä-viikon aikana, joka ilmeisesti, oli vuorisaaunan elähyttämää. Samoin eräs hänen toinen myöhempi kirjoituksensa. Sitten jo ennen Mäntsälän tapahtumia eräs tšekäläinen pastori selosti sanomalehdessä erään tanskalaisen pastorin käsitystä vuorisaaunan merkityksestä uskonnolliselle elämälle. Molemmat olivat kovasti vuorisaaunan kannalla käytännölliseen elämään nähden.

Kun olen minäkin vähäiseltä osaltani nähnyt, kuinka kaikki sentään on hyvässä järjestyksessä, ihmettelen toisinaan, että mitä tuo kuumeinen kirkkojen rakentaminen merkitsee. Luulen senkin merkitsevän sitä, että kirkko tulee kasvamaan ja että kuulijakunta tulee vielä lisääntymään. Mutta se voi tapahtua vain suunnan muutoksen kautta. Se tulee siis tapahtumaan.

R.-R:n merkityksen tällä hetkellä luulen olevan siinä, että se painostaa kirkkoa taiteen ja yhteiskuntaelämän kautta toisaalta ja edistyvänä tieteenä toisaalta. Tämän painostuksen kirkko tuntee, ja se olisikin niin tyhmä kuin välistä luulemme, ellei se jo itsesäilytysvietin kautta tee suunnan muutosta. Varmaan se jo ymmärtää sen välttämättömäksi.

Asian edistämisen kannalta eli painostuksen kannalta siis on kirkosta eroaminen paikallaan nykyään. Ymmärtääkseni.

Mutta kun käännös sitten on tapahtunut, niin mitä osaa R.-R. sitten esittää? Tuleeko se muodostamaan valtion kirkon sisäisen piirin vai heitetäänkö se syrjään tehtävänsä tehtyään? Vai astuuko se vielä johonkin syvällisempään elämän ymmärrykseen?

Olisin iloinen jos Johtajamme voisi sanoa jotain ylläolevan johdosta.

Vastaus. „Kun mauri on tehtävänsä suorittanut, poistukoon.“ Ehkei meidän sentään tarvitse niin ajatella Ruusu-Ri-tistä. Varmasti ei. Sillä vaikka kirkko omaksuisikin vuorisaarnan ja rupeaisi sitä opettamaan, on askel vielä pitkä Valkoisen Veljeskunnan ja sen totuuden tiedon tunnustamiseen. Koko metafysiikka on vielä jällellä! Jälleensyntyminen, karma, tasot, prinssiipit, mestarit, enkelit, jumalat! Tarvitaan esoteerisia ryhmiä edustamassa Veljeskunnan filosofiaa ja tietoa. Tarvitaan mysterio-opistoja. Tarvitaan välikäsiä. Tarvitaan näkymättömiä auttajia. Tarvitaan tietäjiä.

Vapaa sana.

Toivomus. R. R. kai on syntynyt siinä mielessä että se ihmiskunnalle olisi apuna kehityksessä, kouluna, joka olisi omiansa nostamaan sitä yhä täydellisemmäksi, yhä enemmän Kristusolennon kaltaiseksi. Jotta pääsisimme siihen korkeuteen, on meidän välttämätöntä ensiksi puhdistaa, hienostaa, kaunistaa sitä ilmapiiriä missä elämme. Siis ensiksi kodissa, sitten seurapiirissä — ja sitten, vasta kun olemme luoneet luonnonmukaisen, kaikkia inhimillisiä taipumuksia huomioonottavan harmonoisen hengen keskuuteemme — olemme oikeutetut toivomaan voivamme auttaa yhteiskuntaa nykyisissä vaikeuksissa. Ei riitä, että kehitämme yksipuolisesti ainoastaan älyvoimiamme. Jeesus Kristus painosti tahdonvoimaa ensikädessä viidessä käskyssään, mutta punaisena lankana kävi sittenkin tunteet — rakkaudessa. Ihmisen peruskyky on ja tulee aina olemaan tunne-elämä; sillä kun opimme sitä kehittämään ja hienostamaan vie se meidät helpommin ja varmemmin „korkeamman minän“ kosketukseen. Tätä „ajattelevaa“ tunnetta sanotaan intuitsioniksi, ja se kohottaa meitä suoraan ylöspäin Jumalan tuntemiseen. Naisessa intuitsionikyky tavallisesti herää helpommin, varsinkin Jeesus Kristuksen uhri- ja rakkauden työn jälkeen.

Meidän nykyisenä rikkirevittynä rauhattomana aikana on välttämätöntä, että kaikki voimat, jotka voivat auttaa kansaa ja palvella synnyinmaatamme, otetaan huomioon, sillä aikaa ei saisi tuhlata turhiin ulkonaisiin tekoihin. Meidän olisi syvennyttävä itseemme, löytääksemme sisäisen ihmisemme „b a r n a s h a“ jota nimitystä Jeesus Kristus käytti, mutta joka evankeliumeissa on väärin käännetty „ihmisenpojaksi“, siis jonkunlaiseksi yksinomaiseksi älyolennoksi. Oikeastaan meidän omantuntonne se, se etsii, kaipaa yhteyttä jumalallisen „vastineemme“ kanssa, joka meistä tekee Kristusihmisen. Apuna siinä pyrkimyksessämme olisi meidän liityttävä „sisarusrenkaaksi“, niinkuin H. P. B:n toivomus oli. Sillä hänen alkuunpane-

mansa teosofisen liikkeen hengen piti olla luonnonmukaista ja eetilistä, esoteerista laatua eikä intellektuaalista eksoterismia, ja hän, meidän suuri henkinen äitimme ei voinut sietää, että perhe-elämää, yhteiselämää missään saisi rikkoa tai katkeroitaa.

Mutta kun nainen tänäpäivänä suureksi osaksi nukkuu ja antaa kohtalon määrätä elämänsä niin ei hänen mielipiteille anneta arvoa. Hänen tulee oppia vastuunalaiseksi ja itsetietoiseksi seisoakseen lujasti omilla jaloillaan — silti aina todellisena naisena — voidakseen palvella ja auttaa kanssaihmisia äidillisellä tavalla. Todellinen äidillisyyks ei ole vain kärsivällisyyttä, hellyyttä, se on myöskin sitä elävää iloista rakkautta, mikä tulee ilmi koko luonnossa luomisvoimana ja samoin Jumalassa, siinä äärettömässä, nimettömässä rakkaudessa, joka on manifestoiminen, siinä voimassa, joka itsestään antaa aineen — ikuisuudesta ikuisuuteen.

Ihmiskunta on aina kaivannut naiselta jotain tuommoista rakkautta, runoilijat ovat sitä uneksineet, toivoneet ja toivovat yhä vielä. Itämailla odotetaan kipeästi, että länsimaitten nainen voisi sitä toteuttaa. Gandhi, Vivekananda ja ensi kädessä Indian suuri kansanopettaja, runoilija Tagore on siitä kirjoittanut, toivoen, että juuri länsimaitten vapaa nainen voisi synnyttää uuden onnelisemmän, vahvemman, kauniimman ihmiskunnan. Tämä on naisen ihmeellinen, suuri tehtävä.

Nyt meillä on hyvä opetusaika, sillä nykyhetkellä on niin paljon avunetsijöitä, kodittomia, kurji, sekä vanhoja että nuoria hermostuneita, äärimmäisen uupuneita, väsyneitä raukkoja, ja me naiset voimme heitä auttaa, meidän täytyy Kristuksen takia! Kansamme, synnyinmaamme meitä tarvitsee — nyt ja tulevaisuudessa. L.

Paratiisi ja fyysillinen ruumis. Ruumis, himojen, halujen, itsekkyuden kaatopaikka, — suoraviivainen pylväs taivaan kaarta kohttamassa.

Märkä, liejuinen vaate imeytyneenä sielumme viivoihin — ja kun taivaan aurinko paistoi ja tuulet puhalsivat, peitti meidän olemuksemme utuinen verho, jolla enään ei ollut karkea muoto, vaan kevyt ja riemullinen kannettava, iloksi omistajalleen.

Tulikoe — ruumiin ja sukupuolielämän jättiläisvoimainen koe. Helvetti ja paratiisi. Luomisen tuska ja luomisen riemu. Ihminen, ole puhdas, se on ainoa tiesi halki liekkien paratiisin portille.

Olin rukoillut: Jumala, ota pois minulta ruumiini kalkki, se on niin raskas, niin ruma ja himojen täyttämä, se on vain esteenä tieläni huippuja kohti. Mutta minä en ollut silloin oikeassa, kun näin rukoilin, enkä silloinkaan, kun sanoin: ihana olet sinä, oma ruumiini, niin nuori ja ruskea ja elinvoimaa täysi. Olet henkeni maja, olet sieluni asunto, mutta vielä ihanampi olet sinä siksi, että voit olla kaksi ja yksi. Onko riemua suurempaa kuin silloin, kun kaksi on yksi.

Kun kaksi on yksi . . . Sen ymmärsin vasta silloin täydellisesti, kun kannoin pienokaista kohdussani. Rakkauden lasta, sovituksen lasta, luomisen lasta. Siinäkin oli helvetti ja paratiisi. Mutta enemmän sentään oli paratiisia siinä, sillä minun silmistäni oli kärsimys pudottanut suemukset pois, olin avautumassa sokeudestani taivaitten valolle.

Kaunis muoto tulee meidän kehittää, jotta voisimme vastaanottaa kauniin ja ylevän kokonaisuuden, — ruumis, sielu, henki, pyhä-kolmio, pyhä mysterio elämän koulussa.

Jumala, minä rukoilen sinulta nyt: anna minun ruumiini kulkea manalan kaikkein kivisimmät taipaleet, lyö minun ruumistani, lyö, jos näet sen otolliseksi, jotta siitä kaunis ja puhdas tulisi, jotta voisin sanoa:

— — etten minä (s.o. ruumiini) eläisi, vaan Kristus minussa.“
Paratiisi. Äiti.

Kesäkurssit 1932.

Kurssit pidetään Jyväskylän Ruusu-Risti-temppelissä elokuun 7—14 p:nä, alkaen tervetuliais-illanvietolla sunnuntaina, elokuun 7 p:nä. Maanantai-aamuna alkaa työ, jatkuen sunnuntai-iltaan 14 p:nä. Kesäkurseja johtaa Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Jokaisen osanottajan on tuotava mukanaan Uusi Testamentti ja Teosofian Avain. Ohjelmaan kuuluu myös P. E:n julkinen esitelmäsarja alkukristillisyydestä, Pistis Sophiasta, rosenkreutsiläisyydestä y.m.

Kurssit ovat kuten ennenkin avoinna sekä Ruusu-Ristin jäsenille että muille vakaville totuudenetsijöille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, joka suoritetaan kurssien alkaessa. Julkisiin esitelmiin on eri oviraha.

Jyväskylän kesäkurssien ajaksi järjestetään yhteisasuntoja koululla lähellä Tempeliä. Yhteisasuntoon aikovien on tuotava mukanaan peite, lakanat ja pyyheliinat. Kustannusten peittämiseksi kannetaan yhteisasunnosta kahdenkymmenen markan maksu kurssiajalta.

Yksityisasuntoja hankitaan myös niitä haluaville. Ruokailupaikka koetetaan saada entinen ja järjestää asia niin, että ruokaa tarjottaisiin myös entistä halvemmalla.

Osanottoilmoitukset kurseihin samoin kuin ilmoitukset, halutaanko yhteis- vai yksityinen asunto, pyydetään lähettämään elokuun ensimmäiseen päivään mennessä osoitteella: Ruusu-Risti-Tempeli, Jyväskylä.

Kurseihin osanottajien luku on vuosi vuodelta lisääntynyt. Toivottavasti tänä vuonna saavutamme uuden ennätyksen.

Siis: Tervetuloa!

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Vuosikokouksen aikana perustettiin Ruusu-Risti-seuran henkisen työn tueksi ja avuksi kirjallisella alalla Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura, joka pyrkii tarkoitustansa toteuttamaan julkaisemalla ja levittämällä kirjoja, aikakauslehtiä ja tilapäisiä julkaisuja. Seuran asioita hoitaa ja sen päätöksiä toimeenpääntee Seuran nimessä toimikunta, johon kuuluu kaksitoista jäsentä. Puheenjohtajana toimii Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Muita toimikunnan jäseniä ovat seuraavat R. R:n jäsenet: J. R. Hannula, Waldemar Kaade (toimitusjohtaja), Eino Krohn (varapuheenjohtaja), Jaakko Kuusisaari (rahas-

tonhoitaja), Hilja Kettunen (sihteeri), Tyyra Tolvanen, Olavi Wiik, Mirja Hytönen (luentokirjakaupan hoitaja), Reino Kuosma (varastonhoitaja).

Kirjallisuusseuran jäseneksi voi liittyä Ruusu-Ristin jäsen tai Ruusu-Risti-aatteen kannattaja Suomessa tai Suomen ulkopuolella.

Jäsenet ovat kolmea laatua:

1) vakinaisia jäseniä, jotka suorittavat joko kerrallaan tuhat markkaa (Smk. 1,000:—) tai vuosittain jäsenmaksuina sata markkaa (Smk. 100:—) kahdentoista vuoden aikana;

2) perustajajäseniä, jotka suorittavat jäsenmaksunaan kerta kaikkiaan kaksituhatta markkaa (Smk. 2,000:—) tai kolmesataa markkaa (Smk. 300:—) vuodessa kahdeksan vuoden aikana;

3) kantajajäseniä, jotka suorittavat jäsenmaksunaan vähintään kymmentuhatta markkaa (Smk. 10,000:—) joko kerta kaikkiaan tai maksamalla vähintään kaksi tuhatta markkaa (Smk. 2,000:—) vuodessa.

Kaikki vuosimaksut voidaan suorittaa lyhyemmässäkin ajassa. Vuosijäseneksi sanotaan jostakin vuosimaksujaan suorittavaa jäsentä, kunnes hän on jäsenmaksunsa täysin suorittettuaan tullut vakinaiseksi, perustaja- tai kantajajäseneksi. Vuosijäsenen on suoritettava Seuralle jäsenmaksunsa maaliskuun kuluessa, mutta ensimmäiseltä vuodelta jäseneksi tullessaan. Vakainainen jäsen voi, jos haluaa siirtyä perustaja- tai kantajajäseneksi, ja samoin perustajajäsen kantajajäseneksi, jolloin siihen asti suoritettut jäsenmaksut luetaan uuden jäsenyyden hyväksi.

Jäsenet ovat oikeutettuja ostamaan Seuran julkaisuja 20 % alennuksella niiden kirjakauppahinnasta. Jäsenille annetaan Seuran julkaisuja ilmaiseksi, jolloin julkaisujen arvo luetaan kirjakauppahintojen mukaan, summalla, joka vastaa 7 % maksetuista jäsenmaksuista. Vakinaiset jäsenet saavat aina julkaisuja 84:— markan edestä vuodessa, perustajajäsenet samaten 168:— markan edestä vuodessa. Kantajajäsenet saavat kirjoja 7 % mukaan kuten toiset, mutta voivat, jos haluavat, kirjojen asemasta nostaa rahassa 3 % vuotuisen koron.

Seuran vuosikokous pidetään Ruusu-Risti-järjestön vuosikokouksen yhteydessä. Vuosikokouksessa esitetään m.m. edellisen kalenterivuoden tilikertomus ja tilintarkastajain lausunto sekä myönnetään toimikunnalle vastuuvapaus.

Jäseneksi on tähän mennessä liittynyt satakunta henkilöä. Jäseneksi ilmoittautuminen tapahtuu joko puheenjohtajalle, Pekka Ervastille, os. Pilpala, Suomi, tai toimitusjohtajalle, Walmemar Kaadelle, os. Ruusu-Risti, Meritullink. 33, Helsinki, Suomi ilmoittautumista tulee seurata asianomainen jäsenmaksu tai ensimmäinen vuosimaksu.

R. R. Kirjallisuusseuran Toimikunta.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 13 p:nä *Alyn taistelu*, 19 p:nä *Eetteriruumis*, 20 p:nä *Eetteriruumis* (jatkoa), 27 p:nä *Ruusuristolainen elämänymmärrys*, 28 p:nä *Pessi-*

mismi ja optimismi, huhtikuun 3 p:nä *Fyysillinen ruumis*, 10 p:nä *Terveys ja sairaus*, 17 p:nä *Tervevttä kohiti*, toukokuun 1 p:nä *Terveuden ihanne* ja 8 p:nä *H. P. Blavatsky*.

Jyväskylässä vieraili P. E. huhtikuun 24 ja 25 p:nä. Edellisenä päivänä oli arvokasohjelmainen matinea, johon yleisöä oli kokoonnut kaunis temppelisäli täydeltä. Toisena päivänä oli P. E:n esitelmä aiheesta *Väinämöinen tuonelassa ja Vipusessa*.

Helsingin Ruusu-Risti piti huhtikuun 17 p:nä kuukausikokouksensa jäsenille.

Mr. Alfred B. Arlick, nuori hindulainen oppinut, piti huhtikuun 24 p:nä Helsingin R.R.-Temppelissä, esitelmän aiheesta *Indian henkinen elämä*. Esitelmän tulkitsi suomeksi Annikki Reijonen.

Ruusu-Ristin kuoro Helsingissä järjesti erittäin onnistuneen illanvieron R.R.-temppelissä lauantaina huhtikuun 30 p:nä. Ohjelma oli rikas ja yleisöä paljon.

Etsijäin piiri kokoontuu Kerholassa, Meritullinkatu 33, as. 2. pihan puolella joka toinen lauantai klo 7,15 i.p. Siihen ovat tervetulleita kaikki ne sekä omat seuran jäsenet että ystävät ja asiantarrastajat, jotka yhteisissä keskustelutilaisuuksissa tahtovat saada ja antaa tietoja ruusu-ristiläisestä elämänymärryksestä. Etsijäin piiri toimii nyt viidettä vuotta ja on iloinen saadessaan ottaa vastaan yhä uusia ja uusia eteenpäinpyrkijöitä.

Ruusu-Ristin Talorahaston kokous oli maaliskuun 27 p:nä vuosikokouksen aikana. Kokouksessa valittiin Talorahaston hallitukseen rouva Hilda Pihlajamäki, neiti Mirja Hytönen sekä herrat Yrjö Rimppi, Uno Pore ja Eino Krohn. Varajäseniksi valittiin herra Einar Lindberg ja neiti Aino Valle. Ensimmäisessä kokouksessa toukokuun 2 p:nä valitsi Hallitus virkailijansa. Puheenjohtajaksi tuli rouva Hilda Pihlajamäki, sihteeriksi herra Eino Krohn, rahastonhoitajaksi herra Yrjö Rimppi ja rahastonhoitajan apulaiseksi neiti Mirja Hytönen.

Kulmakoulun arpajaiset ovat saaneet huonon ajan vuoksi pidenystä marrask. 1 p:nä. Kehoitamme sen vuoksi ruusuristiläisiä edelleenkin ostamaan koulun arpoja ja siten avustamaan Kulmak ulutaloakin. Asiamiehä palkkiota vastaan otetaan kiitollisuudella. Osoite: Kulmakoulun Arpajaistoimisto, Meritallinkatu 33, Helsinki.

Luonnonhoitola, 2 km. Nummelan asemalta on viime syksynä avatun Hiidenveden rannalla olevan luonnonparantolan nimi. Parantola antaa vesiparannushoitoa Kirvun menetelmän mukaan. Ruoka on monipuolista ja ravitsevaa. Luonto rauhallinen ja ihana. On saatavissa sekä kalliimpia että halvempia paikkoja, kylpyjen kanssa ja ilman.

Hoitolassa oleskellut suosittaa mitä lämpimimmin tätä kahden teosofin, rouva ja herra Volzenburgin omistamaa luonnonhoitola, josta kyselyihin vastataan auliisti. Osoite: Nummela as., Luonnonhoitola. Puh. Nummela 113.

Kaikkien Ruusu-Risti-jäsenten ja niiden ystävien huomioon! Etelä-Karjalassa, kauniin Suulajärven korkeammalla rannalla, on alkanut toimia yksinkertainen, mutta kodikas ja hauska täysihoitola — „Juurentalo“, joka aikoo kehittyä vähitellen aivan ruusuristiläiseksi kesäkodiksi. Metsä ja niitty ympäröivät talon, näköala kylän ja järven yli on laaja ja harvinaisen kaunis, itse talo ja maatila tarjoavat täydellistä vapautta ja rauhallisuutta. Voimme lisätä, että maito,

leipä ja voi ovat ensiluokkaisia ja että Juurentalo aina sydämellisesti ilolla ottaa vastaan vieraansa! Täysihoidon hinta on Smk. 500:— kuukaudessa tai Smk. 18:— päivässä. Tarkemmat tiedot antaa rouva Margareta Denffer, Etelä Esplanaadink. 10, huon. 15, Helsinki.

Tohtori Annie Besantin, T. S:n presidentin, terveydentila on entisellään, s.o. hän ei jaksakaan työtä tehdä, mutta liikkuu joskus ulkona autossa Mr. Jinarajadasa hoitaa juoksevia asioita. T. S:n varapresidentti Mr. A. P. Warrington asuu rouvineen Adyarissa.

Point Loma T. S. on, peläten levottomuuksia Indiassa, tarjonnut osan maa-alueestaan Adyarin T. S:lle, jos se haluaisi siirtää päämajansa Indiasta Amerikkaan. T. S. Adyar on kiittänyt veljellisestä tarjouksesta ja samalla vastannut, ettei se näe mitään syytä olevan siirtää päämaja Adyarista pois. Ei Indiassa ole niin levotonta kuin usein luullaan.

H. P. Blavatskyn kaikki teokset ja kirjoitukset tullaan julkaisemaan englanninkielisenä satavuotispainoksena lontoolaisen kustannusliikkeen Rider & Co:n toimesta. Mr. A. Trevor Barker, joka toimitti Mestarikirjeet painoon, suorittaa tämänkin suuren toimitustyön. Kustantaja tahtoo kääntää kaikkien englanninkielistä taitavien asianharrastajien huomion tähän suureen yritykseen, jonka valmistukseen Mr. Barker y.m. jo ovat omistaneet seitsemän vuotta. Satavuotispainos tulee olemaan täysin puolueeton: H. P. B:n kirjoitukset julkaistaan sinään ilman muistutuksia tai kommentarioita, varustettuna vain toimittajan alkusanalla. Sanomalehtiartikkelit, jotka ensin julkaistaan, tulevat käsittämään seitsemän tai kahdeksan nidettä. Ensimmäinen nide on käsikirjoituksena valmis ja sisältää H. P. B:n kaikki englannin-, ranskan- ja venäjänkielellä julkaisemat sanomalehtiartikkelit vuosilta 1874—1879.

Sir Arthur Conan Doylen kirja „The land of mist“, ruotsiksi ilmestyneenä „Skuggornas land“, on oivallinen opas niille, jotka tahtovat tutustua spiritismiin ja spiritistisiin ilmiöihin järkevältä ja vapamieliseltä näkökulmalta. Kirja on romaanin muotoon kirjoitettu.

Ruusuristin jäsenten huomioon: toinen vapaaehtoinen jäsenavustus kuluvalta vuodelta kannetaan toukokuun aikana. Rahat lähetetään tai jätetään R. R:n rahastonhoitajalle Esko Koivistolle, os. Alppikatu 13 F, Helsinki.

Ruusuristin tähän numeroon loppuu edellinen puolivuosisikerta. Seuraava numero ilmestyy elokuussa.

Iloista ja onnellista kesää toivottaa Ruusu-Risti kaikille lukijoilleen ja ystävilleen.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme parhaissa koti- ja ulkomaalaisissa kelloliikkeissä takaa asiantuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin avustuksia otetaan mielihyvin vastaan. Rahaston tarkoituksena on edistää Ruusu-Risti-työtä, ennenkaikkea kirjallista toimintaa. Rahaston hoitaja, jolle kaikki lähetykset osoitetaan, on R.-R:n Johtaja Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Vironkatu 10 D 28.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teoellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	169
Aamuvartiolla	172
Antikristuksen puolesta	175
Nainen ja elämä	177
Prometheus	184
Yön varjot	189
Mitä muualla tiedetään	194
Vapaa sana	195
Tien varrelta	198

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Helsinki, Meritullink. 33
(Ruusu-Risti)

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksänentoista vuosi-
sadan sfinksin elämästä.
Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruus-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

R U U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Kesä on vähitellen loppumaisillaan, tämä ihana kesä, jonka kuluessa Pohjolan luonto kaikkine elävine olentoinen kerrankin on saanut nauttia yltäkylläisestä päivänpaisteesta. Auringon valoa ja lämpöä on vuotanut maan yli kuin runsauden sarvesta, ja ihmisiä on muistutettu siitä, että onnen säteilevä kirkkaus ja rakkauden lämmittävä rauha voisivat kuulua elämän ehtoihin ihmistenkin kesken, mutta minä-olennoille näkyy yhä olevan vaikeata taipua olemassaolon ja kauneuden korkeampiin toivomuksiin. Intohimojen aallot nousevat korkealle syvyyksistä ihmisten rinnoissa, tavoittelevat taivasta, mutta lyhyistyvät kokoon omaan voimattomuuteensa. Kuten Elias muinoin sai kokea, ei Herran ääni kuulu intohimojen myrskyjen ja pauhujen keskeltä, — se kuuluu järjen ja omantunnon hiljaisena kuiskeena, vasta kun intohimojen pauhaava meri lepää tyynenä rinnassa.

Oi yksilöt, oi kansat, monta nousee kysymystä mieleen, kun katselee nykyajan elämää: miksi ei voitaisi tehdä noin, miksi ei menetellä näin? Ja kuitenkin on mieli siitä iloinen, että nähtävästi ollaan kaikesta huolimatta menossa hyvään päin. On sittenkin kuin elettäisiin valkenevan aamun, nousevan päivän edellä. On kuin ovi uuteen päivään olisi jo raollaan. Voidaan jo aavistaen nähdä, minkälainen on oleva elämä oven tuolla puolen, uuden aikakauden sarastaessa. Kalojen kausi loppuu, Vesimies astuu näyttämölle.

*

On sanottu, että Vesimies on veljeyden merkki. On sanottu, että Vesimieskauden tuntomerkinä on oleva suurempi suvaitsevaisuus, ymmärtämys ja anteeksiantavaisuus ihmisten kesken ja toiselta puolen myös suurempi auttavaisuus ja taloudellinen yhdenvertaisuus. Köyhyys ja kur-

juus poistuu maailmasta, mikäli se ulkonaisista olosuh-teista on ollut riippuvainen, ja tilalle astuu yleinen hyvin-vointi. Köyhiä ja rikkaita ovat ainoastaan ne, jotka tahto-vat sitä olla.

Sanalla „veljeys“ on monen korvissa sentimentaalinen kaiku. Tämä johtuu väärinkäsityksestä, ei siitä, että vel-jeys itsessään olisi tunteellisuutta. Veljeys ei ole oikeutta vastaan. Veljeys nousee korkealle yli oikeuden, mutta vel-jeyttä ei ole ilman oikeutta. Veljeyden rikkojaa voidaan armahtaa, mutta ihminen itse ei tunne itseään veljeksi vel-jien kesken, jollei hän täytä oikeuden vaatimuksia ensin. Vapaus seuraa lain täyttymystä, ja rakkaus on suurinta vapautta, ninkuin se on korkeinta lakia.

Vesimieskaudella ei pelätä sanoja „veljeys“ ja „rak-kaus“, päinvastoin etsitään niiden merkitystä ja toteutta-mismahdollisuuksia. Ja koska rakkaus on itsessään vapaata, ei veljeyttä voida toteuttaa pakolla. Ei yhteiskuntiakaan voida rakentaa veljeyden pohjalle, ennenkuin yksilöt — ainakin enemmistö — tulevat vakuutetuiksi veljeyden ja rakkauden oikeutuksesta. Ja kuinka semmoinen vakaumus on voitettavissa? Useimmille yksilöille ainoastaan siten, että he eläessään saavat nähdä veljesrakkauden vaikutuk-sia ja tuloksia. Esimerkin voima voittaa ihmisminuuksien vastahakoisuuden ja epäilyksen.

Entä esimerkki, mistä se tulee?

Se on luotava. Muutamat yksilöt ovat toisia hieman edellä sydämen kehityksessä — vai sanommeko omantun-non ja järjen? Muutamat ovat ikäänkuin kokeneet enem-män. He tietävät sisässään, että vihalla ja itsekkyydellä ei paljoa voiteta, mutta että lempeys ja hyvyys lopulta perii maan. Nämä yksilöt saavat suuren elämäntehtävän alkavassa Vesimieskaudessa. Heidän tulee näyttää toisille, s.o. suurille joukoille, esimerkkiä elämän taidossa.

Oi te kaikki heränneet ihmissielut, alkää paetko tätä tehtävääne, alkää epäröikö, alkää lannistuko. Jumalat odottavat teiltä, että otatte ensimmäisen askeleen.

*

Ja mikä on ensimmäinen askel?

Koska rakkautta ei voi toteuttaa yksinään muu kuin Jumala ja koska veljeyden käsitteeseen kuuluu, että useat sitä yhdessä elävät, on ensimmäinen askel siinä, että ne yk-silöt siellä täällä ympäri maailmaa, jotka tuntevat veljey-

den hengen puhuvan itsessään, ryhmittyvät yhteen toisiaan tukemaan ja toisistaan iloitsemaan, näyttäen siten esimerkkiä maailmalle.

Neljättäkymmentä vuotta sitten olin nuori. Kysyin silloisilta tovereiltani Teosofisessa Seurassa: „emmekö me teosofit joka kaupungissa ja joka looshissa voisi elää jollain tavalla yhdessä, yhteisissä taloissa tai siirtoloissa, joissa aineelliset elämänehtomme olisivat enemmän yhdenvertaisia kuin nyt, joissa ei ainakaan kenenkään tarvitsisi kärsiä nälkää ja kurjuutta?“ Vaikka ajatus oli outo useimmille, tunnustivat monet, että siinä oli jotain oikeudenmukaista ja järkevää, mutta millä tavalla se olisi mahdollinen toteuttaa, sitä ei kukaan ymmärtänyt.

Ymmärtäneekö vieläkään?

Sitä on kuitenkin moniaalla, esim. Amerikassa, koitettu toteuttaa. Jos ei aate ole täysin onnistunut, on tämä riippunut yksilöjen valmistumattomuudesta, ei siitä, että ajatus olisi väärä. Ajatus on tulevan ajan oma, ja se tulee — vaikkapa tuhannen epäonnistumisen jälkeen — toteutumaan.

Minusta on vain tuntunut, että teosofein pitäisi kyetä sitä yrittämään toteuttaa. Sehän on teosofisen liikkeen perusajatus, ja Teosofiseen Seuraan liittyjät ovat aina tunnustaneet uskovansa veljeyteen. Ja jos T. S. on joutunut jollain tavalla umpikujaan, ei tämä saata riippua muusta kuin siitä, että usko ei ole pukeutunut tekoihin. Usko ilman tekoja on kuollut. Teosofinen liike kuolee, jos ei se uskalla muuttaa veljesajatusta keskinäiseksi veljesrakkaudeksi. Eikä merta kauemmas tarvitse kalaan mennä. Jolleivat teosofit opi toisiaan teoissa rakastamaan, eivät he liioin opi yhdessä maailmaa auttamaan.

H. P. B:kin sanoi, että meidän pitäisi pyrkiä siihen, että maailma voisi sanoa meistä kuten ensimmäisistä kristityistä: katso kuinka he rakastavat toisiaan!

Emme usko kahden ihmisen onneen, ellemme näe heidän rakastavan toisiaan. Emme usko avioliiton onneen yleensä, jos vain näemme riitaisia, epäsuopuisia, katkeria aviopareja. Mutta jos yhdenkin onnellisen perheen näemme, silloin on meidän helppo uskoa avioliiton onnen mahdollisuuteen, koska sitä uskoa ei tarvitse meihin ulkoapäin tyrkyttää, — se piilee siemenä omassa sydämessämme.

Samoin ei maailma herää täydelliseen uskoon ja luotamukseen, jos sille vain kerrotaan veljesrakkauden iha-

nuudesta. Mutta se lämpenee heti rinnassaan, jos näkisi yhdyskunnan, jonka jäsenet todella eläisivät sovussa, rauhassa ja onnessa. Sillä rakkaus on ihmissydämen luonnollinen tila. Ja kun näitä yhdyskuntia olisi ympäri asuttua maailmaa!

Oi missä viivytte uranaukaisijat, te rohkeat sielut, jotka uuden päivän aamukelloja ryhdytte soittamaan?

Aamuvartiolla.

*On mennyt yö mun sielustain,
jo aamutähti herää,
ja säteet aamuaurion
koskettaa sydän-terää —
ne kertoo Valon voimasta,
mi pimeydessä loisti,
ja vaikka yö mun saartoikin,
ne lupausa toisti.*

*Ah yössä yksin harhailin
ma mittaamattomasti,
mut' aamun armas aurinko
säteillään minut kasti.
Pois häipyi varjot pimeyden,
kun Valon Airut koitti,
ja koko luonto riemuiten
nyt uutta päivää soitti.*

*Oon ollut lapsi synnintien,
mun velkain suuret ovat —
oon rämeiköissä viipyillyt —
sii' tuskain liian kovat!
Oon alla tähtein syntynyt,
ne ristin muodostavat,
siks' kunnes ristin keskelle
nuo ruusut puhkeavat*

*... niin silloin vasta kirpoaa
mun päältäin raskas taakka,
kun käynyt olen ristintien
ma kuolemahan saakka;
kun itselleni pyydä en
ma yhtään lohdutusta,
vaan veljein hätää muistaen
suon heille virvoitusta.*

*Kun jälleen olen lapsena
ja lapsen mielen kannan,
ja Jeesuksehen turvaten
omakseen itsen annan.
Hän silloin saapuu luokseni,
mun majaan matalaiseen,
tuo ilon yltäkylläisen
sydämeen vajavaiseen.*

*Ah tunnen sen, ah tiedän sen:
kaikk' ilo muuten puuttuu,
vaan jos Hän saapuu vieraaksen'
niin murheet iloks' muuttuu!
Ja risti, joka raskaasti
mua painoi maahan asi,
sen peittää ruusut rakkauden,
ne tuoksuu ihanasti.*

*Ja pilvet tuskain, huolien
kuin aamu-usva hajoo,
kun rakkauden tulvaveet
ne sydämihin vajoo.
Ei silloin saata tuntea
kuin suurta antaumusta,
ja veljiänsä rakastaa —
näin täyttäin kutsumusta!*

On tieni luokse veljien,
 jotk' tuntee vilun, petun,
 ja eksyksissä harhaan käy
 vuoks' ilon kadotetun —
 sen ilon, jota maailma
 ei milloinkaan voi tuottaa,
 vaan autuus sille suurin on,
 ken Jeesuksehen luottaa.

Kun sitten mainen elo on
 näin päästy päähän kerran,
 niin kulku alkaa vuorelle,
 Luvattuun maahan Herran.
 Ja silloin säteet auringon,
 ne kultiansa valaa,
 ja säihkyvässä valossa
 pois harhat kaikki palaa.

Ah silloin vasta kysyä
 me voimme kuolemalta,
 kun risti pois on kirvonnut
 ja ruusut hohtaa alta:
 „Miss' voittonsi on kuolema,
 miss' okas, tuonenvalta,
 kun Kristus ylösnoussut on
 ja ruusut mullan alta?“

— — — — —
 On poissa yö, vain aamu on
 ja henki aamutuulen,
 on tuoksut lehtoin, ruusujen,
 ja lintuin laulun kuulen — —
 Ja kaikki yhtyy kuorohon,
 kun riemuvirsi helääh:
 „Ei tuonen valta mitään voi,
 kenessä Kristus elää!“

Frater Spes.

Antikristuksen puolesta.

Antikristuksen puolestako? Jossainhan joukko pappeja ja opettajia äskettäin lähti taisteluun Antikristusta vastaan. Eikö antikristillisuus siis merkitse taka-askelta ihmiskunnan kehityksessä? Eivätkö tee aivan oikein ne, jotka nousevat taisteluun Antikristusta vastaan? Miten minä siis voin kirjoittaa Antikristuksen puolesta. Eikö se ole rienausta?

En tiedä. Otsakkeessa olevat sanat Antikristuksen puolesta valahtivat kynästäni itsestään paperille, ja minun täytyi jäädä miettimään niitä ja niiden merkitystä. Minusta tuntui, että jonkin kimppuun hyökättiin ja että jotakin ahdistettiin ja vainottiin. Joukko oikeaoppisia pappeja ja opettajia oli kirjoittanut lippuunsa mahtavat sanat: Antikristusta vastaan! He hyökkäsivät nyt suurella joukolla hänen kimppuunsa, rangaisten ja raastaen häntä pyhän vihansa vimmassa. Ja Antikristus valitti ja vaikeroi heidän käsissään, niin että minun tuli häntä sääli ja minä tunsin tarvetta puolustaa häntä.

En tiedä näinkö unta vai olinko valveilla, mutta minä tunsin seisovani Jumalan kasvojen edessä. Minun oli raskas ja painostava olla, sillä nuo sanat Antikristuksen puolesta olivat iskeytyneet sieluuni ja minun täytyi näyttää ne Jumalalle, vaikka olisin mieluummin ne salannut. Mutta Jumalasta säteili lempeä, isällinen rakkaus, jonka edessä lapsellisinkin kysymys on oikeutettu, ja minä rohkenin kysyä.

— Minkätähden he ovat nousseet Antikristusta vastaan niin suurella väellä ja voimalla?

Silloin Jumala hymyili minulle, niinkuin isä hymyilee kaikkein nuorimmalle lapselleen, ja sanoi:

— Mahdotonta! Miten he voisivat tuntea Antikristuksen, kun eivät vielä tunne Kristustakaan. On nähtävä valo, ennenkuin voi käsittää pimeyden. On tunnettava Kristus, ennenkuin voi tuntea Hänen vastakohtaansa. Miten he voivat taistella tuntematonta vastaan?

Hämmästyneenä minä kysyin:

— Eivätkö he tunne Kristusta, vaikka sanovat olevansa hänen palvelijoitaan?

Jumala sanoi minulle:

— Kristus ei tarvitse palvelijoita, sillä hän itse palvelee. Hänen puolestaan ei tarvitse nousta taisteluun, sillä Hän

on rauha ja rakkaus. Hänestä ei tarvitse väitellä, sillä hän on ehdoton totuus. Ne, jotka sanovat taistelevansa hänen puolestaan, taistelevat vain omien harhaluulojensa puolesta.

Hämmästyksen vallassa kysyin jälleen:

— Eikö sitten kukaan tunne Kristusta maailmassa?

Yhä hymyillen vastasi Jumala:

— Jotkut ihmiset tuntevat Häntä hiukan. Useimmat vasta aavistavat Hänen läheisyytensä ja ovat sen vuoksi levottomat. Miljoonille Kristus on vain kaunis satu, jota he eivät väsy kertomasta kirkoissaan.

— Minä tahdon olla niiden ystävä, jotka tuntevat Kristuksen, sanoin Jumalalle. — Ilmoita minulle, mistä minä heidät tunnen.

— He ovat nöyriä ja hiljaisia, täynnä palvelevaa rakkautta, täynnä totuutta, rauhaa ja iloa, sanoi Jumala. — Sinä tunnet heidät heidän viisaasta kärsivällisyydestään, heidän suvaitsevaisuudestaan ja siitä, etteivät he palvele Kristusta vaan Kristuksen jäsenenä palvelevat veljiään ja koko ihmiskuntaa. He ovat minun ensimmäiset majani maailmassa ja sinä tunnet ne majat minun rakkauteni valosta ja lämmöstä ja siitä, että sinulla itselläsi on aina varattuna sija niissä majoissa ja että sinut otetaan niissä rakkaudella vastaan.

Minä tunsin sydämeni kevenevän Jumalan lempeän hymyn edessä. Mutta vielä minä kysyin Häneltä:

Mitä minun siis pitää ajatella heistä, jotka hyökkäävät Antikristusta vastaan?

— He ovat minun lapsiani, sanoi Jumala hymyillen. — Kristusta etsiessään heidän täytyy eksyä vihaan ja suvaitsemattomuuteen, että he Kristuksen kerran löydettyään tajuaisivat sitä ihanampana Hänen rakkautensa ja sen autuuden, joka odottaa itsensä vapaaksi taistellutta henkeä. Mutta miljoonissa rinnoissa on minun poikani vielä ristiinnaulittava, miljoonia kirouksia ja kivenheittoja heidän täytyy vielä singota toisiansa vastaan, ennenkuin he huomaavat kivittävänsä — minun poikaani Kristusta.

Heräsinkö? En tiedä, mutta minun oli kevyt ja hyvä olla. Minä tunsin, että Jumala oli nähnyt minun kerettiläisen ajatukseni, ymmärtänyt sen ja antanut sen anteeksi.

Veikko Virmajoki.

Nainen ja elämä.

Mervi, Genuan lahden rannalla. Keltainen hietikko etäämpänä sanatorio-kaupungista. Ylähällä kukkea luostarialue syypressilehdon keskessä. Meren huikeansininen aavikko edessä. On toukokuun alku. Aurinko paahtaa. Ilma kuin peitsenterä valoa välkkäen.

Nainen (istuu kevyissä kesäpukimissa rannalla, piirtää päivänvarjonsa kärjellä hiekkaan sanat:)

Tuulkaa, tuulkaa Mervin rannat,

Tuulkaa terveyttä!

(Jättää piirron kesken, istuu hiljaa pää nuupallansa. Nostaa sen vihdoin, katsellen merelle kuin auringonsäteitä sisäänsä valuttaen. Virkkaa vieressään seisovalle *Luostarivanhimmalle*, jonka on pyytänyt keskustelemaan kanssaan:)

Sano mulle, ystävävanhus, miksi me emme saa elää terveinä ja onnellisina? Maa on niin kaunis. Aurinko niin väkevä. Kukat niin sanomattoman suloisia. Miksi, miksi ihminen on ruma ja raihnainen?

Luostarivanhin. (Ylevän vakavasti). Ihminen tekee syntiä.

Nainen. Syntiä! Onko syntien seurausta se, että minulla on keuhkotauti? Ketä vastaan olen rikkonut? Sulhastaniko, jonka jätin, ettei jälkeläisistämme olisi tullut kituvaisia ruumiiltansa, niinkuin minusta?

Luostarivanhin. Sairaus on syntien seurausta. Rikkomusta jumalaa ja luontoa vastaan.

Nainen. Miksi toiset ovat terveitä ja voimakkaita? Ovatko he sitten synnittämiä ja täydellisiä?

Luostarivanhin. — (Katsoo tutkivasti naiseen). Elämien vierieissä he saavat levätä seurauksista.

Nainen. (Venyttäen:) Elämien! — — — (Miettivänä:) Niin se on. Minä uskon sen. Minun on helppo se uskoa. Mutta miten sielun synty voi vaikuttaa ruumiiseen? Ei, älä sano vielä. Muistuu mieleen se kohta raamatusta, jossa opetuslapset tulivat Jeesuksen luokse ja kysyivät: Sano meille, opettaja, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, että hänen sokeana syntymän piti? Niin, nyt saat selittää omalla tavallasi, miten synty voi vaikuttaa ruumiiseen.

Luostarivanhin. Synty saattaa sielun epäsointuun. Sielun epäsointu saattaa sähkövoimat epäsointuun.

Sähkövoimain epäsointu saattaa fyysillisen ruumiin epäsointuun — sairaaksi.

Nainen. Senkin minä uskon. Tai tiedän vähän. Mutta eikö ruumis sitten heijasta sieluun?

Luostarivanhin. Henki on voimakkaampi kuin aine. Henki luo, aine muovautuu sen mukaisesti. Etsikää ensin Jumalan valtakunta, niin kaikki sen ohessa annetaan teille. Fyysillinen terveyskin.

Nainen. Isä, vastaa kysymykseeni! Eikö ruumis ole pyhän hengen temppeleitä? Eikö temppeleitä pidä palvoa ja hoitaa? Eikö ihminen, jumalankuva ole tarkoitettu jumalalliseksi ja kauniiksi? Minä vihaan rumaa ja raihnaista. Minä rakastan kaunista ja tervettä. Se on samalla jumalan täydellisyyden ikävää, hurjaa ikävää. Se ei ole pahasta kotoisin. Se ei ole syntiä. Hurskas isä, eihän?

Luostarivanhin (vaikenee).

Nainen. (Kiihkeästi). Pitäisikö meidän palata takaisin keskiaikaan, jolloin syntiä oli olla terve, puhdas, raikas. Likaisuus oli hyve. Ruumiin laiminlyönti armo Jumalan silmissä. Minä inhoan sellaista sukua.

Luostarivanhin. (Isällisen lämpimästi:) Tyttäreni, oletko koskaan ajatellut, miksi sinulla on keuhkotauti?

Nainen. En, sinun kannaltasi. Minulle on vain sanottu, että perinnöllinen veri sen on vaikuttanut.

Luostarivanhin. Tyttäreni, ahtaat hengeltään saavat isiltänsä perinnöksi ahdistuneet keuhkot.

Nainen. (Kauhastuen:) Minäkö suvaitsematon ja ahdasmielinen!

Luostarivanhin. (Katsoo lempeästi.) Kreikkalainen kulttuuri asetti kauneuden ja harmonian korkeimmaksi hyveeksi. Kristinuskon ristiriita, uhrin, hyvyyden ja itseunhoituksen. Rakastakaa, palvelkaa! Valvokaa leskien ja orpojen luona! Hoitakaa spitaalitautisia! Puhukaa Jumalasta ja Ihmisen pojasta! Silloin puhdistutte, jalostutte ja — kaunistutte.

Nainen. (Naurahtaa.) Saarnailu — oivaa puuteria. Ruttotauti — paras kauneuslääke! Ei, leikki sikseen! Isä, katsokaa tuota hurmaavaa, huikeansinistä merta. Se on kuin äärettömyyden aavistusta. Kaiken ruman ja alhaisen, kaiken syntisen, saastaisen, raskaan ja murheellisen unhoitusta. Uudestisyntymisen uhkumista. Ikuisen nuo-

ruuteen ylösousemusta. Luonto, Jumalan keinuva kehto — — — Isä, isä ymmärrätkö, kun olen luonnossa, kun olen Italian taivaan ja meren pyörrehtävän pyhän parissa, silloin isä, olen lähempänä ijankaikkisia totuuksia. Minä palvon aurinkoa. Minä kumarrun Neitsytmaan edessä. Minä rakastan, isä, oi, kuinka minä rakastan tämän maapallon kukkeaa pintaa. Ihminen on luotu kauniiksi, ihminen on luotu terveeksi, ihminen on luotu onnelliseksi — — — Minä olen nainen, nainen, isä. Ymmärrä minua, isä, rakasta minua, isä. Rakasta minua pikkuisen, nyt kun hän on poissa. Hän rakasti minua. Ja minä rakastin häntä. Isä, rakkaus, maallinen rakkauskin on niin ihanaa! Se on varmasti taivaasta kotoisin — — Elämä tämän kirjavan maapallon pinnalla on mahdoton ilman sitä. Se on Jumalan tulesta tullutta. Se on maailmojen luomisen leikkiä. Ei leikkiä, totta se on. Se on suurta ja pyhää. Isä, ei se sinun jälleensyntyvä sielusiakaan saisi asuntoa tämän kauniin maapallon pinnalla, ellei se astuisi alas ruumiin kotiin. Isä, sinä olet pyhä mies. Sinun maallinen luontososi nukkuu. Taivas vain puhuu kauttasi. Niin ja sitten, sinä olet mies, mies! Sinä et ole nainen, joka synnyttät, imetät, puetat ja kasvatat lapsen, joka tuskilla tuot uuden maailman maailmaan, joka saat elävän lahjan, lihan lihastasi, veren verestäsi, liikunnan liikunnostasi. — — — Neitsyt Maria, Sinä olit nainen, sinä äitien äiti, sinä rakastit taivasta, mutta sinä rakastit myös maata. Sinä antauduit syvintä mysteriota synnyttämään. Kaikkein kirkkaimman autoit kaikkein syvimmäksi laskeutumaa. Sinun pojassasi yhtyivät taivas ja helvetti. Sinun poikasi ei voi siksi ainetta, ruumista, fyysillistä maailmaa halveksua. Hän on lunastanut ne, hän on sovittanut ne. Hän on — — —

Luostarivanhin (ystävän hyvyydellä:) Hän rakasti, siksi hän voitti, voitti olemisen seitsemän tasoa, ihmisen itsensä seitsemän tasoa, niin kuin ei kukaan ennen häntä.

Nainen. Niin, hän oli kaiken Herra, kaiken kehittäjä, kaiken jalostaja, — ruumiinkin. Hänen täytyi ymmärtää myöskin nainen, nainen, jolle on uskottu pieni, suloinen lapsi kehitettäväkseen, jalostettavakseen. Oi isä — tässä minä olen, keuhkotautiin tuomittu raukka, mutta minä olen nainen, joka rakastaa — yhä vieläkin rakastan, nainen, josta olisi voinut tulla vaimo, äiti, uuden suku-

polven luoja. Ei riitä minulle vain jumala taivaassa, minulla täytyy olla Jumala maan päällä — lapsessa.

Luostarivanhin. Mutta sehän on Kristuksenkin tahto — taivasten valtakunta maan päällä. Lapseni, mihiin sinä oikeastaan tähtäät? Uutta uskontoako luomaan? Eikö Kristinusko riitä?

Nainen. Riittää isä, mutta miten sitä toteutetaan, naisen, lapsen kannalta, sitä minä mietin ja olen miettinyt pitkän aikaa. Jo ennen siellä Suomessa ja nyt täällä. Varsinkin täällä. Joku mies, joku pyhimys voi elää vain hengen käskyjen mukaan, joku, joka ei mene naimisiin, joka ei ole siltana tämän ja jälkeentulevien sukupolvien välillä. Mutta kuinka äiti voi pienelle lapsellensa esittää vain hengen käskyjä? Äiti ja lapsi liittyvät niin läheisesti maahan, materiaan. Kuinka pieneni syötän, juotan, puetan, liikutan, kuinka kaikki se arkinen puuha, joka voi olla niin ikävää, muodostuu äidille suloiseksi kouluksi. Kuinka äiti tahtoisikaan lapsensa hengessä ja ruumiissa onnelliseksi, voimakkaaksi, terveeksi. Eikö tämä ole luonnollisen luonnollista?

Luostarivanhin (vain hymyilee vastaukseksi.)

Nainen. Isä, sano vain minua ahtaaksi ja suvaitsemattomaksi, mutta minä en voi vajjeta: ihmisen ei pitäisi syödä lihaa. Se on pahasta, se on epäinhimillistä. Se ei ole tulevaisuuden ihmiskunnan ravinto.

Luostarivanhin. Mitä sanoikaan Kristus? Ei se pilaa ihmistä, mikä suusta sisälle menee, vaan se, mikä siitä ulos tulee.

Nainen. Ei riitä, myrkky, joka suusta sisään menee, pilaa ihmisen.

Luostarivanhin. Mutta nyt onkin puhe ruuasta, ei myrkystä.

Nainen. Tilasto osoittaa, että lihansyöjä syö itselleen reumatismia, umpisuolentulehdusta, syöpää. Kun kedolla katselen äkäistä sonnia, kun sikolätissä katselen liassa rypevää, sairaanlihavaa sikaa, en voi, en voi ajatella vihaisen sonnin verta ja likaisen sian läskiä lapselleni puhtaana ravintona — — —. Istuin äskettäin vuorilla pinjamännyn juurella. Sieltäkös alkoi sataa matoa. Kun nopin niitä hyppysilläni pois viereltäni, tarttui sormiini väkevä männyntuoksu. Mato oli männynmehua täynnään. Eikö siis ihminenkin ole sitä, mitä hän syö? Ulkoinen vaikuttaa sisäänpäin eikä vain sisäinen ulos.

Luostarivanhin. Tyttäreni, oletko sitten sen havainnon tehnyt, että kasvinsyöjät ovat parempia ihmisiä kuin kaikki muut?

Nainen. (On hämillään. Ei löydä vastausta).

Luostarivanhin. (Katsoo viisaamman rakkauksella häneen.)

Nainen. (Kiihkeästi.) Isä minä rakastan, rakastan. Voisin olla mukana luomassa lasta. Puristaisin parhaimpani hälle irti maailmankaikkeudesta. Rukouksillani kaiken pyhimmän jumalan taholta. Viisaudellani kaiken terveimmän maan puolelta.

Luostarivanhin. (Katse muistojen maisemiin upoten.) Tyttöseni, minäkin olin kerta nuori. Minäkin olin kuumassa maailmassa mukana. Minäkin rakastin ja lemmin. Minäkin uneksin miehen ja naisen kautta tulevaisuuteen. Mutta —

Nainen. (Heräävällä myötätunnolla.) Mutta mitä, isä?

Luostarivanhin. (Vuosien kirkastamana, humoristisesti.) Minun Mariani löysi paremman Josef Abrahaminpojan.

Nainen. (Syvällä työtätunnolla. Riemuiten.) Isä, sitenhän sinä ymmärrät. Sinä ymmärrät sen, miten korkeuden voiman on lävistettävä henki ja sielu ja aine. Tai ihmisessä ne sinun seitsemän tasoasi.

Luostarivanhin. Niin tyttäreni, olen paljon ajatellut näitä. Mutta mitä ajatuksista, — ne on elettävä. Vasta silloin Kristusveri virtaa ihmiskunnassa ja maapallon suonistossa. Kristus on elettävä tämän pienen ihmiskunnan keskellä. Ja silloin moni entinen teoria särkyy. Syöt, juot, käyttäydyt toisin kuin oma sopusointuinen täydellisytesi vaatisi. Rakkaus lähimmäiseen jos on ainoa ohjeesi. Luopua lihasta? Itsenikö vuoksi? Tai lapsen, jotta hän muista poiketen ylpistyisi? — — — Mieluummin sitten eläinten vuoksi. Vaikka paljoa et niitä lihansyömättömyydellä auta. Syöt maitoa, voita, käytät nahkoja, villoja, saippuaan luita. Ja kaikkea tuota — eläinten hengen hinnalla. Älkäämme olko tekopyhiä!

Nainen. Luopua edes lihasta! Se on sittenkin askel eteenpäin eläinten hyväksi.

Luostarivanhin. Ehkä on — hyvin pieni. Vaan tiedätkö tyttäreni, mitä minä sen uuden hyväksi tahtoisin tehdä? Katso luostarivaltakuntaan tuolla sypressilehdossa. Viinitarhoja, omenatarhoja, yrttitarhoja, ruusutarhoja, tiuk-

kuen runsauttansa. Meri välkkyä. Aurinko antaa paras-tansa. Ilma on kuulas ja puhdas. Kellot soivat Ave Ma-riaa. Kansa kiiruhtaa avunsaantiin sairaita sielujaan ja ruu-miitaan lääkitsemään. Moni maailmaan väsynyt — ylimys tai kansanlapsi — saa luostarisuojien sisällä hoivan. Luos-tari -- raiikkaan elämän lähde nykypäiväin sairaassa kie-hunnassa. Sillä kaupunki, mitä se on? Suuri keuhkotauti-nen. Paholaisen keksintö, jonka takia Jumala kiiruusti ha-joitti Babelin tornin. Ahtaat kadut. Rumat näköalat. Tuli-tikkutaloja. Vankilamuureja. Saastaista ilmaa. Kaupunki — hermotautisten kasvatuslaitos. Kiihkeää liikuntaa. Kei-notekoista huvitusta. Kun avaraa luontoa on kyllin ympä-rillä. Ja yksinkertaista elämää sen parissa. Kauneutta. Ja kauneudessa luojan läheisyyttä, jossa ihminen rakentuu uudellensa. Miten monasti sen luostarissamme olen näh-nyt. Lapseni, sanotko vielä, ettei isä ymmärrä maan kieltä?

N a i n e n. (Nousten ylös, hurmioissansa.) Isä, isä, nyt ymmärrän. Nyt valkeaa uutta. Olen lukenut, lukenut, aja-tellut, ajatellut. Se kaikki pitää elää, elää! Isä, luulen, että voin tulla terveeksi vielä. (Nostaa ylös kätensä aurin-koa kohden.) On syntyvä uusi rotu, elävään, ihmisten rotu. Lähemmäksi Jumalaa, lähemmäksi luontoa — — — aurin-koa, maata, tuulta, pilveä, lintua, suloista kukkasta! — — Tiedän, oi tiedän, tuolla, tuon sinisen meren kupeilla Italian eteläkärjessä oli muinaisuudessa kerran jalon Hellaan ih-misten poikain paja: Pythagoraan koulu. Siellä kuin Olym-poon vuorelle kipuamassa ylhäviivaista joukkoa: Jumala, ihmisessä herännyt. Jumala ihmisessä luopi. Jumala ihmi-ässä kertomassa muille löydöistensä. Kuule — Deus jyri-syttää vuotta, salamet singahtavat — merkki Luojan suu-ruuden läheisyydestä. — . He asuvat meren ikuisen kauneuden äärillä, nuo Jumalan lapset. He viljelevät maata ja jaloa on heidän elämänsä yksinkertaista kuin linnun laulu.

L u o s t a r i v a n h i n. Niin, niin tyttäreni, lähemmäksi luontoa, lähemmäksi Luoja — siinä Euroopan pelastus. Jos olisin nuori, lähtisin itämaille, oppiin ja opettamaan. Siellä on paljon eläviä ihmisiä, hengessä eläviä, paljon. paljon enemmän kuin täällä. Mutta länsi on astunut aineen jumalaa lähemmäksi. Länsi rakastaa materiaa — turmiok-seen ensin, kerta nousuksensa. Länsi on oppiva aineen salaisuuden syvemmin kuin itä. Mutta itä on opettava ensi-askeleita siihen hengen tiellä. Itä antaa mahdollisuudet. Länsi toteuttaa. Kristushenki on lävistävä kaikki tasot.

Mikä kansa ottaa sen voimat vastaan elämässään, — siitä on voittaja tuleva? Itäkö vai länsi, pohjolako vai etelä?

Nainen (kääntyen pohjoiseen päin). Pimeän ja pakkasen ja revontulten maa! Sieltä se nousee — katajaisen kansan keskuudesta, kalevalalaisista koivikoista. Rotu on nuorta, veri väkevää, suku tietäjain sukua. Se on uudestiltulevalle antava raikkaan ruumiin ja raumis ottava vastaan korkeat hengen vuodatukset. — — — Oi isä, näen edessäni valkoiset voimistelujoukot. Liehuvat Suomen liput. Pauhaa soitto. Väkevänruskeat ruumiit rytmeilevät musiikin aaltojen mukaan. Se ei ole sodan väkeä. Se on rauhan, se on työn, se on uskon ja oikean sankariuden väkeä. Menossa luomaan ja rakentamaan. Sen käsivarret ovat ruumiin työhön vahvat, sen rakkaus rinnassa hengen toimiin väkevä. — Mutta mistä tämä kansa on syntynyt sellaiseksi? Johtajistansa, jotka ovat valkeasta temppeleistä kotoisin — elävään ihmisten kasvattimosta.

Luostarivanhin. (Katsoen heräävällä ihmetyksellä naiseen). Mitä tarkoitat valkealla temppelellä.

Nainen. (Yhä haltioituneimmin). Se ylenee ilmoille vanhan Väinämön uhrilehdosta. Ja sen päistä paistavat Kristuksen ristit . . . Isä, isä, tuolla pimeän ja pakkasen maassa on alkunsa saava elävään ihmisten rotu, — hengessä vapaa, ruumiissa raikas ja väkevä. Mutta ei se synny äkkiä. Se on sukupolvien työtä. Siksi siinä tarvitaan siltaa polvesta polveen, tarvitaan äitiä, ruumista, jonka rakkautteen sielu itsensä uskoo.

Luostarivanhin. Pikku Maria -- sinä et saa sairauteesi sortua. Sinun —

Nainen. (Kirkastuneesti). Älä sano, arvaan. — — Isä, on syntynyt uusi usko, uusi tahto. Isä, minä menen toisena sinne pimeään ja pakkasen maahan. Mutta ensin, ensin minä tahtoisin kulkea ristiin ja rastiin idän ja lännen. Minä tahtoisin etsiä sen elävän rodun synnyttäjäisiä ja -äitejä. Minä tahtoisin käydä jumalallisten ihmisten luona. Ja sitten, sitten minä menisin sinne pimeään ja pakkasen maahan, kansan ja sen yhden ja armaimman luokse.

Luostarivanhin. (Rakkaudella). Siunaus sulle, rakas Maria lapsi. Katso aurinko jo vaipuu aaltoon. Yö yllättä maan pienet. Satakieli laulaa. Oi, ihana on Jumalan luonto! Mutta ihanampi uuden huomeneen lapsi — nuori Maria nainen.

(Lähtevät).

Annikki Reijonen.

Prometheus.

Vanhojen uskontojen mysteerit vaikuttavat edelleen sankaritaruina kristinuskonkin alueella. Kalevalan sankarit innoittavat edelleen suomalaisen tieteen ja taiteen palvelijoita. Samoin kreikkalainen jumaltarusto on vaikuttanut koko länsimaiseen sivistykseen. Lienee niinollen puolustettavissa yrityksemme syventyä kreikkalaiseen Prometheukseen.

Prometheusta ovat käsitelleet sekä kuvanveistäjät että runoilijat. Olen äsken kuullut esitettävän parinkin runoilijan Prometheus-runoja ja ollut huomaavinani, että runoilijat ovat käsitelleet asiaa hieman yksipuolisesti. He ovat kiinnittäneet huomionsa etupäässä siihen seikkaan, että Prometheus uhmaa ylijumala Zeusta, uhkaillen että kerran Zeuksenkin hirmuvallasta loppu tulee.

Tuollainen esitys on omiansa tukemaan sitä ajatusta, että itsenäisyyteen pyrkivällä ihmisellä ei saa olla mitään auktoriteettia. Unohtuu pian, että maailmankaikkeudessa loppujen lopuksi on vain yksi Itse, yksi auktoriteetti: Jumalan tahto. Unohdetaan, ettei kukaan ihminen tai muu olento voi saavuttaa todellista itsenäisyyttä muutoin, kuin yhtymällä kaikkialliseen Itseen, Jumalan tahtoon. Yhtyminen ei kuitenkaan voi toteutua umpimähkäisessä, sokeassa uskossa, vaan tietoisessa etsimisessä ja kolkuttamisessa, elävään totuuteen yhtymisessä. Palautamme siis lyhyesti mieleemme Prometheuksen ja muutamat toiset hänen taruunsa liittyvät sankarit.

Prometheus astuu elämän näyttämölle tulen jumalana, joka uhrieläintä jakaessaan yrittää pettää Zeusta. Tästä johtuu, että Prometheus kytketään pylvääseen, jossa kotka päivisin raatelee hänen maksaansa, joka öisin kasvaa entiselleen. Samalla esiintyy näyttämölle Pandora, mullasta ja vedestä tehty naisolento, joka avaa suuren saviruukun kannen, josta leviävät lukemattomat vaivat ihmisten keskuuteen; toivo yksin jää ruukkuun tallelle.

Näissä oloissa astuu näyttämölle toinenkin sankari, Zeuksen ja Alkmenen poika Herakles, joka jo nuorena, tienhaaraan joutuneena, valitsee Hyveen ja hylkää Nautinnon. Äitipuolensa taholta Herakles joutuu kärsimään vainoa. Tästä huolimatta hän suorittaa 12 suurta sankaritehtävää, saa omakseen Iolen, nousee hirmuisissa tuskissa taivaaseen, jossa hänelle suodaan sija jumalten piirissä, ja annetaan puolisoiksi nuoruuden jumalatar Hebe. Taivaasta

käsin hän tulee ja tappaa kotkan, päästää Prometheuksen siteistä ja sovittaa hänet Zeuksen kanssa.

Huomaamme tästä, että Prometheus itsekin on avun tarpeessa, ja että hänet on sovitettava Zeuksen kanssa, eikä päinvastoin.

Tyydymme viiteen tarussa esiintyvään sankariin, joista kaksi on miespuolista, Prometheus ja Herakles, kolme naispuolista, Pandora, Iole ja Hebe. Ne muodostavat tavallaan yhden kokonaisuuden. Ja mikä on tämä kokonaisuus? Mikä se muu voisi olla kuin sekä ihminen yksilönä että ihmiskunta kokonaisuudessaan. Teosofiassa kuulemme, että tulen herrat eli järjen pojat ruumistuivat ihmiskuntaan lemuralaisen juurirodun puolivälissä. Nämä järkiminuudet ruumistuivat niihin alkeellisiin ruumiisiin, joita oli kehitetty kahden ja puolen juurirodun aikana. Näiden Prometheus-ihmisten tehtävä oli, että he järkiminuuksina astuisivat noihin eläimellis-kasvillisiin ihmisruumiisiin, säilyttäisivät niissä tietoisuuden järjellisyjumalallisesta alkuperästään, niin ettei eläimellisyys saisi määrätä, vaan että järkiminuus kuuntelisi Jumalan, Zeuksen ääntä ja sitä seuraten alistaisi eli uhraisi eläimellisen luonnon jumalalliselle luonnolle. Mutta tässähän Prometheus, ihmiskunta, tavallaan epäonnistui: se ei kyennyt alistamaan eläimellistä luontoa jumalalliselle, vaan joutui päinvastoin itsekin eläimellisen luonnon lumoihin. Ihminen antautui eläimellisiin värähtelyihin sensijaan, että se olisi ponnistellut pysyäkseen jumalallisessa värähtelyssä, jalostaakseen ja kesyttääkseen vähitellen eläimellistä luontoa. Täten Prometheus, ihmiskunta, uhrieläintä jakaessaan todellakin tuli yrittäneeksi pettää Zeusta.

Näin muodostui alkuperäisen järkiminuuden rinnalle toinen, maallinen eli personallinen minä. Tämä minä asettui katselemaan elämää maaemon kannalta, antautui maan ajatus- ja tunnevärähtelyihin. Se oli samalla Pandoran synty. Taivaallinen tunne jäi taustalle ja maallinen tunne pääsi määräämään ihmisen sielussa.

Prometheus edustaa näinollen personallista, kuolevaisiksi tullutta ihmistä. Pandora on hänen sielunsa kiintymys aineellisuuteen ja aistinten nautintoon. Mutta mikä on se pylvä, johon Prometheus on kahlehdittu? Mikäpä muu kuin tämä kuolevainen ruumiimme. Päivällä, s.o. maallisen elämän aikana, kotka raatelee Prometheuksen mak-saa, ja yöllä, s.o. kuolemanjälkeisessä elämässä, kasvaa se

entiselleen, niin että kun ihminen jälleensyntyä maan päälle, alkaa Prometheuksen murhenäytelmä uudelleen.

Kotka, joka raatelee Prometheuksen maksaa, olisi voinut olla Elämän Lintu, Kaala Hamsa, jonka siivillä Prometheus voisi ratsastaa, jos olisi osannut jakaa oikein uhrieläimen. Mutta kun uhrieläintä ei osattu oikein jakaa, vaan ihminen alkoi itse siitä nauttia, jolloin hänen tunnesielunsa muodostui Pandoraksi, niin elämän lintukin muuttui kuoleman ja hävityksen raatelevaksi kotkaksi.

Pandora on siis ihmisen sielullinen kiintymys aistillisuuteen. Nautintojen malja — Graalin maljan vastakohta — on se suuri ruukku, jonka kannen Pandora avaa. Nautintojen houkuttamana ihminen keksii yhä uusia nautintoja, joutuen siten Pandorana avaamaan nautintojen suuren ruukun. Vähällä ei ihminen ota uskoakseen, että nautintojen takana on pistävä käärme, kärsimys ja kurjuus. Sentähden ruukusta tulee vielä muutakin. Nautintojen aiheuttamassa kurjuudessa syntyy vuorostaan väsymys, tyytymättömyys, ärtyisyys ja katkeruus, mustasukkaisuus, kateus ja viha. Sappi alkaa kiehua ja kuohua. Tämä kaikki vaikuttaa hävittävästi, tuhoavasti, kuolettavasti. Siinä onkin se kotka, joka raatelee Prometheuksen maksaa. Sillä maksahan erittää sappea.

Kyllä siis on kurjuuden aihetta varattu siihen ruukkuun, jonka kannen Pandora avaa. Ihminen ei ota uskoakseen, ennenkuin tulee täysin vakuutetuksi siitä, että tuo ruukku on todella kaiken kurjuuden lähde. Tämän lopulta huomattuaan laskeutuu ihmisen sieluun murhe. Murhe onkin aistimuselämän saavutus ja kukka. Se sisältää itsessään toivon eli lupauksen. Niinhän toivo onkin ainoa, mikä ruukkuun jää. Jos toivokin menisi, silloin ihmisellä olisi itsekkyyden toivoton kohtalo. Hän ei enää kykenisi tulemaan murheelliseksi. Murheen tilalle olisi tullut viha ja toivottomuus.

Katsokaamme ihmiskunnan tilaa länsimailla. Yhä se vaan puuhaa Pandoran avaaman ruukun ympärillä. Kuitenkin on jo ikäänkuin toivottomuuden tuntua ilmassa. Kenties lähentelemme sitä aikaa, jolloin ruukku on tyhjentymäisillään ja alamme aavistaa, että jos jatkamme samaan suuntaan, yllättää meidät suurempi ja suurempi toivottomuus. Alamme samalla aavistaa, että toivottomuus on suhteessa siihen epäilykseen, jota osoitamme Mestaria, hänen käytännöllistä johtoaan ja oppiaan kohtaan. Ja on-

han suoranainen luottamus Mestarin käytännölliseen johtoon edelleenkin horjuvaisuuden tilassa. Ulkoisen elämän johtajat ovat edelleen halukkaat pitämään Mestaria holhouksen alaisena — hänen luullotellun epäkäytännöllisyytensä tähden.

Missä siis on ihmiskunnan toivo? Toivo on siinä, että on kuitenkin yksilöitä, jotka ovat huomanneet persoonallisuus-ruukkunsa tyhjentyneeksi ja ovat tulleet sielussaan murheellisiksi. Heissä astuu esille Herakles, joka joutuu teitten risteykseen, valitsee siinä hyveen ja hylkää nautinnon. Toivo synnytti murheessa hyveen. Hyve on toivon ja murheen lapsi.

Niin tulee ihmisestä Herakles, hyveen seuraaja ja totuuden etsijä. Hän saa kärsiä vainoa äitipuolensa taholta. Tarussa tuo äitipuoli on Zeuksen vaimo, Hera, mutta käytännössä se on, niinkuin voisimme sanoa, Maaemo. Mutta ei se ole vain maaemo sinään vaan on se kaikki se elämä, uskontoineen ja sivistyksineen, joka katselee elämää maaemon, persoonallisuuden eli itsekkyyden kannalta. Jokainen Herakles-ihminen joutuu tämän äitipuolensa vainoamaksi. Historiasta näemme, että maaemolle antautunut ylin papisto ja oppineet itsekkyydessään innoittavat ja painostavat sitä vainoa, minkä valtiot sitten toimeenpaneavat. Jeesus Kristus oli korkein Herakles-ihminen. Ja maaherra, vaikka vastahakoisesti, tuomitsi hänet ylimäisten pappien ja oppineitten painostamana. Jeesus leimattiin syömäriksi ja juomariksi ja huonojen ihmisten seuralaiseksi, laittomuuden lietsojaksi ja yhteiskunnalle vaaralliseksi olenoksi, taikuriksi ja suorastaan Beelsebuliksi. Siveyttä ja hyviä tapoja valvova papisto ei saanut rauhaa, ennenkuin Jeesus oli tapettu. Ja Jeesushan sanoo, että niin on käynyt ja niin tulee käymään kaikille niille, jotka Mestaria seuraten kieltäytyvät asettumasta maaemon kannalle.

Tämä ei estä, että kaikkina aikoina jotkut Herakleet pysyvät valitsemallaan hyveen tiellä ja suorittavat vaaditut 12 sankarityötä. Nämä sankarityöt ovat tietenkin siinä, että ihminen omassa luonnossaan voittaa kosmoksen kahdentoista eläinradan merkin alemmat, eläimelliset voimat, ja oppii elämään niiden ylemmissä vastaavaisuuksissa.

Palkkanaan Herakles saa Iolen. Mikä on Iole? Iole on luonnollisesti Pandoran vastakohta. Iole on siinä, että ihminen saavuttaa sellaisen sielun puhtauden, ettei häntä mikään aistillinen enää voi hurmata; ei kateus, mustasukkai-

suus, viha ja raivo, ei kunnian tai vallan himo häntä enää hallitse. Totuuden jano ja siihen alistuminen on hänessä kaikkia eläimellisiä haluja voimakkaampi. Pandora ihmisen sielussa sulautuu Ioleen. Tai paremmin ihmisen sielu muuttuu Pandorasta Ioleksi. Herakleen sielussa on nyt aistillisuuden tilalla murhe, mutta murhe on kielteinen ominaisuus, eikä Herakles siinä voi elää, sentähden hänen myönteinen voimansa on totuuden hengessä. Tämä totuudessa eläminen tuottaa Herakleelle sanomattomia tuskia. Mutta hän on vapaaehtoisesti astunut tähän kiirastuleen, nousee oman pyrkimyksensä ja luonnonvoimien avulla taivaaseen, ja saa nuoruuden jumalattaren Heben puolisoseen. Jos Iole kuvaa puhdistunutta astraaliruumista, niin Hebe kuvaa eetteriruumiin voimia, johon buddhiset voimat vaikuttavat. Sukupuolisuus on luovutettu puhtaalle rakkaukselle. Herakleen sielussa elää puhdas rakkaus, sääli, itsensä unohtava palvelevaisuus totuuden hengessä. Hebe, nuoruuden jumalatar, ja taivas on siellä, missä ihminen on ryhtynyt rakkaudessa palvelemaan. Hän ei enää yritä asettua Mestarin holhoojaksi, vaan oppilaaksi, ystäväksi ja veljiensä palvelijaksi.

Taivaasta päin Herakles menee ja tappaa kotkan, päättää Prometheuksen kahleistaan ja sovittaa hänet Zeuksen kanssa. Ihminen on vapautunut personallisen karman kahleista, on voittanut pakollisen jälleensyntymisen ja kuoleman, on päässyt sovintoon ja yhteyteen Jumalansa ja Mestarin kanssa. Prometheuksen tekemä virheellinen eläinuhri on korjattu: ihminen järkiminuutena on alistanut eläimellisen luonnon jumalalliselle luonnolle.

Näin ovat syntyneet todelliset Herakles-ihmiset, Mestarit. Muutettuaan personallisuudessaan kuoleman kotkan elämän linnuksi, Kaala Hamsaksi, jonka siivillä he lentävät, he rakkaudesta Jumalaan ja kärsivään Prometheus-ihmiskuntaan lentävät ihmiskunnan luokse vapauttamaan sitä kurjuuden kahleista, sokean uskon pyhittämästä tietämättömyydestä ja itsekkyydestä, johdattaaksensa sitä, Mestaria ja Hänen oppiaan ja johtoaan seuraamalla, kuolemasta elämään.

J. R. H.

Yön varjot.

„Sillä sydänvalo on kuin korkean vaaran huipulla loistava viimeinen valonsäde: kun se sammuu, seuraa synkkä yö. Kun sisältäsi väistyy valo, lankee omasta sydäimestäsi tielle musta, pelottava varjo ja jalkasi puuttuvat kauhusta siihen kohtaan. Varo, oppilas, tuota murhamielistä varjoa!”

Hiljaisuuden Ääni.

Nämä Hiljaisuuden Äänen säkeet viittaavat siihen suureen näytelmään, joka tapahtuu tsheelan (oppilaan) sydänkammiossa hänen sisäisen elämänsä eräinä kausina. Mietiskelkäämme tätä opetusta perinpohjin. Koettakaamme pusertaa esiin siitä koko tuo ihmeellinen opetus, minkä se sisältää.

Kun olemme taivaltaneet jonkun aikaa kirkkaan ajatuksen solidaarisilla poluilla, muistuu meille mieleen, millä pyhällä ilolla me olemme kiiruhtaneet sielun tunteen tontta maata kohti! Hyljäten kirkkojen erehdyttävät opit me todellisina etsijöinä olemme pitäneet parempana lähteä etsimään sisäistä Jumalaa — Shiva, Kristus, Krishna — kuolemattomien totuuksien valon avulla, joka on aikojen jumal'viisaudessa s.o. teosofiassa.

Ensimmäisistä askeleista lähtien pyhäkön, sydämen pyhitetyn pyhäkön suuntaan, näytti kuin me astuisimme kukoistavaan, suloiseen puutarhaan, jossa kevään neitseelliset kukkaset tuoksuvat. Se oli meistä „kuin päivänpaisteinen aukeama korven syvyydessä. Siellä toivon satakielet ja hohtavasiipiset lintuset visertelevät, viheriässä lehvistössä istuen, laulaen menestystä pelottomille vaeltajille.“ (Hiljaisuuden Ääni). Niin kyllä! Olimmehan kuin „pelottomat vaeltajat“, me olimme kuulleet sielun jumalallisen kutsun, joka on verrattavissa „satakielen suloiseen ääneen“. Ihastuneina, hämmästyneinä me etenimme viherihin puistikoihin, juoden käsillämme, jotka olivat kuin pyöristetetyt simpukat, Tiedon puhdasta vettä. Oppimissinnossamme saada kuolemattoman Viisauden opetuksia meidän päivämme kiisivät nopeina kuin nuolet. Yöt olivat levollisia, onnellisia, silloin kuin sielussa jumalallisen satakielen laulu rapisi kuin rakkauden pitkä rukousnauha — — —.

Sitten, sitä mukaan kuin vuodet vierivät, sielun laulu on tullut vähitellen vähemmän selväksi; se tuntuu tällä hetkellä hyvin kaukaiselta ja alkuinnostus on nyt kuin tuli,

joka sammuu: muutamia liekkejä, yhä enemmän ohenevia, heittäen kalpeaa hohdetta. Kirjamme, jotka olivat meille rakastettuja tovereita ja joiden parissa oli onnellista keskustella, ovat käyneet etäisiksi ja kylmiksi vieraiksi. Meidän harrastustemme, henkisten innostustemme lähde näyttää ehtyneen. „Mitä se hyödyttää!“ saomme väsyneinä. Me säilytämme muiston menneistä iloista, ankarasta työstä, mutta me näemme sen kuin kaukaisen kuvan, hyvin kaukaisen: meistä tuntuu, että me olimme kuin viaton lapsi, joka on onnellinen elääkseen, leikkiäkseen tuoreessa ja aamuraukaassa puutarhassa; taikka me olimme kuin lapsi, joka uneksii ikuisuutta suurin, avoimin silmin, joissa heijastuu äärettömät maailmat! Nyt meillä on se vaikutelma, kuin olisimme hyvin vanhoja, kun olemme menettäneet raikkautemme, nuorekkaan luottavaisen naurumme. „Iloisesta opista“ on tullut äreä oppi. Se on sielun hämärä, joka alkaa.

Tämä vaihe sisäisessä elämässä on suurena vaarana kaikille Pyhän tieteen opiskelijoille. Se on, kuten olemme sen nähneet, ilmaistu erinomaisesti Hilja isuden Äänessä, ja Kultaisten sääntöjen kirja jatkaa sen kuvaamista kertomalla meille: — — — „tie on jyrkkä ja mutkikas ja vastamäkinen. Harmaat usvat peittävät sen koleata ja kivistä korkeutta ja kaikki on sen takana pimeätä. Vaeltajan tietään kulkiessa kuuluu toivon laulu yhä heikompana hänen sydämessään. Epäilyksen väristys nyt hänet valtaa, askeleensa käyvät epävakaisemmiksi. Varo tätä, oi pyrkijä; varo pelkoa, joka leviää kuin yölepakon mustat äänettömät siivet sielusi kuutamon ja sen suuren päämäärän väliin, joka kaukaisuudessa heijastaa.“

Miten tuskallinen onkaan tämä hetki, jolloin oppilas tuntee itsessään yön lähestymisen, jolloin „toivon laulu kaikuu yhä heikommin hänen sydämessään!“ Olisi ollut niin helppoa kulkea aina Viisauden Polkua, laulaen sielumme säteilevän aamunkoiton ylistystä! Minkätähden tämä uhkaava varjo, joka on jo melkein yö?

Se on katkeria koe, mikä on niiden kestettävä, jotka ovat tehneet lupauksen kulkea „Valon polkuja“. Henki — Shiva meissä — on se Ainoa Liekki, joka palaa sydämen alttarilla. Mitä enemmän meissä on ollut yleviä pyrkiämyksiä, sitä enemmän on sydämen valo valaissut alemman luontomme pienemmätkin syvänteet; ja pyhäkössä, jonka me luulimme olevan tyhjän kaikista maallisista

ja eläimellisistä ajatuksista, siinähan me näemme kuvastuvan sielun valkeille seinille unohdettujen tai tukahdutettujen himojen kummitusmaiset aaveet. Hengen, Shivan, hehkuvan tulen alla nämä himot ovat heränneet ja muuttuneet peljättäviksi Kynnyksen vartioiksi. Ne peittävät meiltä altarin liekin, sielun puhtaan valon ja kasvavassa pimeydessä me emme voi edetä kauemmas.

Noustessamme henkisiä huippuja kohti on tämä meidän rajoitustemme julmaa todellisuutta. Ja me tunnemme itsemme voimattomiksi kiipeämään Pyhän Vuoren äkkijyrkkiä rinteitä. Me luulimme olevamme pyhimys ja näemmekin synnintekijän! Me luulimme itsemme vapaiksi ja huomaamme, että olemmekin intohimojen kahleisiin kytkettyjä. Sisäinen jumala — Shiva — on peitetty. Se on tosiaankin hämärä, joka on sulautumaisillaan yöksi.

Tämä on vakava hetki! Hyvin vakava kaikille pyrkijöille. Kuunnelkaamme suuren opettajamme H.P.B:n varoitusta:

„Tuhannet olennot vaeltavat tämän elämän hyvin kunnioitusta herättävästi, koska heitä ei ole milloinkaan pantu koetukselle . . . Se, joka ryhtyy oppilaskokeeseen, herättää itse tällä päätöksellä ja raivostuttaa äärimmilleen kaikki eläimellisen luontonsa uinuvat intohimot. Sillä se on taistelun merkki voittamisen puolesta, missä ei mikään sääli ole mahdollista, missä kerta kaikkiaan on valittava, „ollako vai ei olla“ välillä; voitto johtaa a d e p t i u t e e n, tappio kurjaan kärsimykseen . . . Siveellisessä taistelussa, jos oppilaalla on yksikään salattu pahe, on tämä pahe t u l e v a i l m i . . . Se on nyt harhojen, m a a j a a n, ilmapiirissä . . .“ (H.P.B: Tsheelat ja maallikko tsheelat.)

Sellainen on koe, mikä on kes'ettävä. Tämä varoitus osoittaa meille suoritettavana olevan yrityksen: voittaa hinnalla millä hyvänsä alemman luontomme synnyttämä illusionin kehä. Jos me olemme laiskoja ja heikkoja, on se tappio, lankeemus tässä elämässä.

Suuria ovat siis ne vaarat, joita meidän on uhmattava eläimellisen luontomme valloituksessa. Sielun hämärä on kuin meidän tahtomme tylsistymistä, kuten olemme aiemmin kuvailleet. Jos me emme sitä vastusta heti alussa, niin on se jo silloin yö, joka saapuu hitaasti ja joka on peittämäisillään viimeisetkin vuorenhuiput, joita mailleemenevä aurinko vielä valaisee. Ja oppilaan sydämeen laskeutuu pelko. Hän tuntee olevansa yksin.

Hän muistaa nämät sanat: „Se oppilas on onneton, joka on astunut ilmenemättömälle polulle“, ja Krishna sanoo, että se „tie on kaikkein vaikein“. Miten tämä yksinäisyys on tuskallinen! Se on kauhean yksinäisyyden tunne, missä rakkaiden olentojen äänikään ei tunnu olevan muuta kuin hyvin heikko kaiku, joka on häipynyt niin sanoaksemme vuoriston syviin rotkoihin. Oppilas hapuilee toivottomana, kompastellen jokaiseen kiveen, minkä hän kohtaa. Hänestä tuntuu, että jumalallinen laulaja Shiva, Krishna on ainiaaksi tapettu. Yöt ovat sekavia, havahtumiset tuskallisia. „Taivaallinen kaste“ on muuttunut „Maaajan kasteeksi“. Se on todellakin „koetuksen sulatuuni“.

Tähän tilaan vaipuneelle oppilaalle ei ole itseään varten muuta kuin yksi ainoa toivo: Tieto. Ymmärtää — merkitsee, ettei enää sokeasti kärsi tätä sielun yön koetta. Muistakaamme, että valo ja pimeys ovat maailman kaksi ikuista kanavaa ja samoin muistakaamme, että „ennenkuin sielu voi seistä Mestarien läheisyydessä, tulee hänen jalkansa olla sydänveressä pestyt“. (Valoa tielle). Se on sielun kieläymystä aistimien harhasta, niiden raatelevasta liekistä. Niin pian kuin olemme päättäneet ryhtyä olemuksemme suureen puhdistamiseen niin olemme suostuneet siihen, että Hengen tuli kuluttaa loppuun kaikki syntiemme kuonat. Shiva meissä on kaikkien askeettien suuri suojeluspyhimys. Hän on uudestisyntyttäjä. Kunnioitakaamme Häntä! Mutta Hän on myöskin hävittäjä: Mietiskelkäämme usein näitä H.P.B:n syvällisiä ajatuksia: „Elääkseen niinkuin kasvi, on siemenen kuoltava. Elääkseen tietoisien olemisen hyveessä ikuisuudessa, on intohimojen ja inhimillisten aistinten kuoltava ennen ihmisruumiin kuolemaa — — —. Shiva, hävittäjä ja luoja, on henki-ihmisen pelastaja samoin kuin hän on luonnon hyvä puutarhuri. Hän irroittaa ihmis- ja kosmilliset taimet ja tappaa fyysillisen ihmisen intohimot saattaakseen elämään henki-ihmisen aistimiskyvyt.“ (Salainen Oppi.)

Niin, kun harhaluulot heräävät meissä, kun Shivan mahtavasta toiminnasta kynnyksenvartijat nousevat sulkemaan meiltä pyhäkön tien, ottakaamme koetus rohkeasti vastaan. Emmekö olekin lopullisesti me itse, jotka olemme vedonneet sisäiseen Jumalaan? Ja Shiva, meidän suojeluspyhimyksemme, on vastannut. Hänen valonsa on tullut

voimakkaammaksi ja sen avulla me nyt tajuamme luonnossamme pahan alkujuuren. Se on temmattava irti. On kitkettävä kaikki heikkous, kaikki pahe. Meidän tulee olla voimakkaita. Ja jos, sielun yössä, tempaamme irti tämän meidän sydämemme „ytimen“, on sydämemme varmasti vuotava verta; me saatamme voida pahoin, me voimme olla hyvin onnellisia! Siunatkaamme koetusta ja kärsimystä. Se on suuri koettelemus, joka alkaa ja joka, jos olemme voittajia, on johtava meidät Herran, Gurun, jalkojen juureen sydänkammiossa.

Yö on päivän enne. Älkäämme peljätkö yön varjoja. „Polku, jota kuljet, on yhden tulen valaisema, rohkeuden valon, joka palaa sydämessä. Mitä enemmän uskaltaa, sitä enemmän saavuttaa“. (Hiljaisuuden Ääni). Ajakaamme harhaluulojen luojat itsestämme. Älkäämme antako tämän yksinäisyyden tunteen masentaa itseämme, joka ei ole muuta kuin illusionia. Me emme ole koskaan yksin tiellä. Ja jos epäily heräisi kaikesta huolimatta, sanoikaamme W. Q. Judgen kanssa: „Minä en tahtoisi milloinkaan sallia pienimmänkään pelon tai vähäisimmänkään epäilyksen vallata itseni; ja jos en enää osaisi eroittaa tietä ja päämäärää sumussa, niin tyytyisin istuutumaan tien reunalle ja odottaisin. Minä en sallisi, että sumu antaisi minulle sen harhaluulon, ettei olisi tietä tai että minä en voisi sitä kulkea. Usvien on haihduttava.“

Oi te, jotka kärsitte, kuiskatkaa tämän ylevän toverin sanoja, täynnä rakkautta ja viisautta ja yön varjot haihtuvat valmistakseen tilaa säteilevälle päivänkoitolle, joka nousee aina niille yleville ja uskollisille sydämille, jotka antavat kaikkensa ehdottomasti ja jotka täyttävät velloillisuutensa helvetissä niinkuin taivaassakin, palkkaansa odottamatta, palvelemisen ainoassa ilossa.

Ja kun olemme päässeet tästä yöstä (joka on sietämätön siihen asti, kun emme sitä ymmärrä, mutta jonka tunnustamme, kun olemme sen käsittäneet), niin me löydämme jälleen hämmästyen ja ihastuen ihmeellisen puistikon, ennen aavistetun; joka on kuin portti, mikä tuulen henkäyksestä avautuu yht'äkkiä kevään suureen taikamaailmaan! Me tunnemme suuremmalla terävyydellä kuin milloinkaan ennen puhtaan sielun jumalalliset tuoksut. Me otamme osaa Shivan ikuiseen hilpeyteen, joka tans-

sii kukistamiensa vihollisten ruumiitten, kuolleiden intohimojen päällä. Ja me kuiskaamme:

Oi Maha Joogi, oi Shiva! Sinä olet aina saapuvilla, meidän luonamme yöllä niinkuin päivälläkin. Johda Sinä, oi suuri askeetti, oi Shiva, meitä puhtaita huippujasi kohti, Sinun ikuista erakkomajaasi kohti!

Krishna Dasa.

„Kieltämyksen oppi“, 7:s luku. Aikakauslehdestä
Theosophie, huhtikuu 1932.

suom. T. H.

Mitä muualla tiedetään.

Tunnettu englantilainen poliitikko Lloyd George piti joku aika sitten eräässä lontoolaisessa baptistikirkossa puheen, missä hän ankarasti arvosteli kristittyjen kansojen suhdetta uskontoonsa.

Hän huomautti m. m. W. T. Steadin kirjoittamasta lentokirjasesta „Jos Kristus tulisi Chicagoon“ ja jatkoi sitten:

— Niin, jos Hän tulisi, ei hän eläisi kauan. Jos Kristus todella palaisi takaisin nyt melkein 2,000 vuoden kuluttua, mitä Hän näkisi? Hän näkisi maailman yhä kärsivän niistä haavoista, joita kauhein kaikista sodista, maailmansota on siihen iskenyt. Hän näkisi maailman melkein nälänhädän partaalla.

— Hän näkisi ihmiset — missä? Lyömässä katuvaisina kättä toisilleen, elämässä veljellisessä kanssakäymisessäkö? Ei mitään sinne päinkään, vaan työskentelemässä kaikin voimin entistä tuhoisimpien ja hirvittävimpien murha-aseiden täydellistämiseksi.

— Sellaisena Hän itse löytäisi maailman 2,000 vuoden kuluttua ihmiskunnan vapautuksesta.

— Hän edelleen näkisi Confuciuksen ja Buddhan palvelijat avuttomina. Miksi? Sen vuoksi, että he ovat seuranneet opettajiensa, jotka eivät ole opettaneet heille sotaa. He ovat näin ollen Jeesus Natsarealaisen kannattajain armoilla, kun nämä tulevat mukanaan kuuden tuuman tykkinsä, kiväärinsä ja ammuksensa.

— Jos Jeesus Kristus tulisi tänään tänne, hän tapaisi kansakunnat epäluuloisempina, epäluotettavampina, vihamielisempinä ja kostonhaluisempina kuin melkein minään muuna aikana maailman historiassa.

— Jos Jeesuksen vanhempien olisi nykyään pakko paeta hänen kanssaan Egyptiin Herodeksen vihaa pakoon, eivät he voisi lähteä matkaan ilman Herodeksen itsensä antamaa passia. Jos he ilman sitä saapuisivat Egyptiin, kiellettäisiin heiltä pääsy salaa rajan yli tulleina siirtolaisina, joi'la ei kaiken lisäksi ole rahaa.

— Tällaista on siis se uusi veljeys, joka on levinnyt kansojen keskuudessa kahden kristillisen vuosituhannen kuluessa.

Vapaa sana.

Ruus-Ristin temppeilyö. Mikä on Ruusu-Risti? Muuan muoto voimaa varten ylhäältä alas. Jalo Graalin malja Soihtu Pohjolan yössä. Valkoisen vallan välikappale Mestarin työssä — Mysteriokoulu. Polku vuorenrinnettä ylös. Ihmisten kasvattimo, joiden aura on alkanut loistaa hämärän maalla.

Vuonna 1875, yhdeksännentoista vuosisadan lähetin, Helena Petrovna Blavatskajan kautta pantiin alkuun vuodatus maailman salaisen julkituomiseksi maailmalle. Vuoden 1975 paikkeilla on alkava uuden adeptin työ ihmislasten raskasten tajuntain sulattamiseksi toisenlaiselle henkiselle vuodatukselle, adeptin, josta emme me pienet, raskaan tajunnan lapset vielä tiedä, emme tiedä, ken hän on, missä syntyy, millaisena, missä oloissa — tuo valkea Lohengrinlähetti. Mutta viisailla on välähdyksensä. Viisaat odottavat, että H. P. B. se on, joka jälleen uutena adeptina tulee maailmaan ja että hän silloin saapuu esoteerisen Kristinuskon sanansaattajana, valmistettuaan teosofialleen sata vuotta varemmin tietä.

Mitä tämä merkitsee meille, jotka Ruusu-Ristissä pyrimme valontyötä tekemään? Eikö se merkitse sitä, että meidän rakkautemme omaan opettajaisäämme kasvaa ja että yhä suuremman arvon annamme sille marttyyriutta hipovalle uranuurtajatyölle, jota hän on tehnyt. Miksi marttyyriutta? Kuvitelkaamme, mitä merkitsee Jeesus Kristuksen nimessä joutua H. P. B:n perustamasta järjestöstä irti. Kuvitelkaamme, miltä tuntuu saman Mestarin takia vuonna 1925 murtautua irti maailman mahtavasta vapaamuurarijärjestöstä ja uuden liiton merkeissä alkaa toinen.

Mikä merkkipylyvä maailman valontyön kehityksessä onkaan vuosi 1925! Silloinhan odotettiin Krishnamurtin kautta maailmanopettajan astuvan maapallon piiriin. Ei astunut siellä etelän mailla Kristusvalo välemmin ihmisten keskeen. Se astui Pohjolassa etsijäin käsityspiiriin. Astui silloin, kun viisikymmentä vuotta oli takana, viisikymmentä edessä vuosisadan valonrajapyykistä rajapyykkiin. Ken sitten takojana tähän puolen vuosisadan virstantolppatyöhön? P. E. — opettajaisämme sillä voimalla, joka vain totisessa ristin ristintyössä tehdään, niin totisessa, että näinä aikoina sen ristin ääriellä kaikuvat kansasta samat huudot kuin aina kautta aikojen ennenkin suurimpia uhraajia varten.

Siksipä — mihin tämä velvoittaa meitä, Graalin maljan vartioita?

Ensin ajatusmaailmassamme, sitten vähitellen fyysillisellä tasolla meidän on alettava valmistaa temppeiliä Pohjolan esoteerisen työn turvapaikaksi. Temppeiliä, jonka ympärille elämän ja kuoleman vakavat etsijät voivat kokoontua. Sillä — vielä kerta veljet — meidän Ruusu-Ristimme täällä käytännön tasolla on hajanainen. Johtaja siellä salojen takana, pieni keskus Helsingissä, veljet hajallaan ympäri maata. Juhlissa vain me olemme yhdessä, kokouksissa, kaikenkaltaisissa komiteoissa ja kerhotoiminnoissa, mutta emme elävän elämän parissa jokapäiväisessä työskentelyssä. Sillä sitäkin tarvitaan, oikean elämisen koetusta. Sillä siinä vasta, koetuksen kestäneessä yhteiselämässä on todellista voimaa. Yksityistahtojen joukkotahdossa.

Onko tällainen yhteiselämä mahdoton toteuttaa? Olivatko sitten entiset luostarit mahdottomia toteuttaa? Eivät. Ne syntyivät itses-

tään. Jotkut jumalantotuuden tutkijat vetäytyivät korprien hiljaisuuteen. Ensin erikseen. Sitten yhtein. Syntyi yhteinen asumus, yhteinen pyhättö, yhteinen puutarha, yhteinen maanvi jelys — sinne korprien keskeen neitseellisen maan pariin. Oli omavaraistalous, elettiin maasta. Raadantaa seurasi nousukausi. Puutarha kukoisti. Työ sujui. Rauha siirtyi suojien sisään. Ihmiset kolkuttivat porteille, — syntyi majatalo. Sairaats etsivät apua, — syntyi sairaala. Tutkijat tulivat tietoa hakemaan, — syntyi koulu. Näin syntyi syntymistään uutta ja uutta. Pyhä hiljaisuus inspiroi kauneutta luomaan, taidetta kirjallisuuden, maalausken, musiikin muodossa. Pian oli koko elävä elämä edustettuna. Pieni yhteiskunta suuren sisässä. Kukoistava yhteiskunta — kokonainen kaupunki kauneuden kainalossa.

Olisiko tällainen mahdotonta meillekään? Muutamia valmiita mieliä ensin — johtajaisämme on aina valmis, jos me vain olemme valmiit — rahaa siksi paljon, että saamme kunnan maatilan: viljavalta paikalta, kauniilta paikalta, okkultisesti pyhäältä paikalta. Ja johtaja asumaan tänne niiden pariin, jotka muodossa tai toisessa ovat valmiit auttamaan häntä, sillä totisesti on aika hänen jo päästä vapaaksi juoksupöjan virasta.

Vähitellen yhä uudet ja uudet veljet vapautuvat entisistä siteistensä, muuttavat yhteiselle alueelle, perustavat kodin, oman puutarhan ympärille. Ja niin vähitellen kohoaa korkeimmalle kummulle kirkko, Pohjolan valkea temppeli, joka kutsuu ihmisiä luokseen läheltä ja kaukaa. Vihdoin tarvitaan myös koulu, opisto, näitä elämän ja kuoleman vakavia etsijöitä varten, koulu, josta kesäkurssit ovat antaneet aavistusta, koulu, jossa ehken, paitsi totuuden itsensä oppia, opetetaan elämän aineita tieteen, taiteen, käytännön aloilta, opetetaan syvemmän, henkisemmän maailmankatsomuksen, vapaasti, pelottomasti ilman kaksinaismoraaliin velvottavia kahleita kirkkoon ja valtioon nähden.

Lopulta pikku yhdyskunnassa on edustettuna kaikki tarpeellinen, mikä ympäröivässä maailmassakin: koti, koulu, kirkko, kauppa, maanviljely, parantola. Kaikki alat, voimakas yhteenkuuluvaisuudentunne sinettinä jättiläisrakenteessa.

Mikä voimakeskus Pohjolalle! Ja maailmalle!

Ajatelkaammepa vain sitä seikkaa, että kohta ovat esillä painosta P. E:n kaksi kirjaa, Vuorisaarna ja H. P. B. ja englanninkielellä alkavat kiertokulkunsa halki maailman. Ja mitä se merkitsee? Merkitsee sitä, että näistä kirjoista kaikuu huuto Jeesus Kristuksen innoittamille totuudenetsijöille saada Pohjolasta kirikkaampaa valoa Hänen henkeensä syventyjille. Merkitsee sitä, että suuri Itä, janoten esoteerista kristinuskoa, ottaa niiden sanoman vastaan teosofian tassottamassa hengessä. Ei kulu kauan, kun Pohjolaan saapuu tietäjät itäiseltä maalta. Tulevat vielä kerta länttä kohden kumartamaan pientä Kristuslasta. Mutta ei löydy lapsi tällä kertaa seimestä Palestiinan maasta, vaan löytyy kaukaisilta Kalevalan mailta kristinuskon Kristuksena.

Olemmeko valmiit ottamaan heitä vastaan? Onko meillä valmiina sitä varten temppeli — päämaja — koti?

Ei, ei ole sellainen valmis, sillä me olemme toisia arvoja asettaneet edelle esoteerisen työmme. Kauan ei kuitenkaan ole kestävä, ennenkuin sellainen syntyy. Syntyy ulkoinen ja näkymätön ahjo, jossa valmistutaan temppelityöhön. Jotta jäisi jälkeen voimallinen

keskus, josta kahdenkymmenennen vuosisadan adeptin on helpompi alottaa työnsä. Sillä ken tietää, vaikka tämä hengen sankari saisi syntyä Kalevan kansan keskeen elävämpää ihmisrotua synnyttäessä.

Olemmeko valmiit valmistumaan tähän Ruusu-Ristin temppeli-työhön?

A. R.

Pula-aika. Tuo pieni sana „pula“ kaikuna toistuu, miltei joka sopukkaan, sitä kuulee jo lastenkin suusta. Eräänä päivänä kuulin pienen pojan lausuvan: „Isä ostaisi minulle oikean auton, mutta kun nyt on pula-aika, ei hän voi ostaa.“ Aavistikohan tuo lapsi mitä tuolla merkittävällä pulalla on tekemistä, ettei hän nyt voi saada „oikeata autoa“? Ainakin minä luulen, ettei hän sentään sitä ymmärtänyt. Joukko „pulamiehiä“ on lähtenyt „liikekannalle“. Sanomalehdet kiistelevät puolueittensa johtajien äänitorvina pulasta ja sen syistä. Missä kaksi tai kolme kokoontuu, siellä on „pula“ heidän keskellään.

Mitä on pula? Tuota kysymystä olen koettanut ratkaista, kuten kiihkeä ristosana-arvoitusten ratkaisija. Kuinka voi olla mahdollista, että koko ihmiskunta joutuu tällaisen pulan keskelle? Rahaa on pukkien holvit täynnä, viljaa ja muuta maan antimia on niin paljon, että niitä on pakko (?) polttaa. Maailma tuskin on vielä niin valmis, että eikö siinä löytyisi työtä työttömillekin? Huomasin kuitenkin pian, että jos lähdän ratkaisemaan koko maailman pulaa, jää minulle „sormi suuhun“. Aloin etsiä helpompaa ratkaisua ja niin löysin „pienois-pula-arvoituksen“ itsestäni. Ensimmäinen kysymys oli: miksi minä olen joutunut tähän „pulaan“? Tietysti, minä niinkuin muutkin, etsin kaikkia lieventäviä asianhaaroja, että eihän tuo vika ainakaan minussa itsessäni ole, mutta arvoitus ei ratkennut. Täytyi lopuksi käydä kovakouraisesti vain itseäni. Olenko minä nyt sitten niin holtittomasti tuhannut rahaa ja etsinyt itsekkäitä mukavuuksia? Vastaus oli myönteinen, mutta ei ratkaiseva. Sinun pulasi ei johdu yksistään rahan tuhlauksesta eikä mukavuuksista, mene syvemälle. — Muistelin aikaa, jolloin minulla oli rahaa ja mukavuuksia, mutta — herranen aika, silloinhan minulla vasta pula-aika olikin. Silloinhan minä juuri etsin kaikkia mahdollisia ratkaisuja selviytyäkseen pulasta. Mikä tuo pula sitten silloin oli? Se oli totuudenetsijän kaaosmainen tila. Vaikka minä olisin istunut kultasakkien päällä ja vaikka minulla olisi ollut kaikki mahdolliset mukavuudet ympärilläni, en minä olisi osannut niistä nauttia, koska minä elin hirvittävää pula-aikaa. Tuo pulaan joutuminen oli suoranaisena seurauksena siitä, että en ollut osannut elää viisaasti. Olin etsinyt syyllisiä omille tappioilleni itseni ulkopuolelta ja vaadin „sotakorvausta“ Jumalalta. Kun vihdoin — järki voitti väkivallan, alkoi pulan syyt selvitä ja niin vähitellen vapauduin pulasta.

Materialistiselta näkökulmalta ei tämä teoria tietysti saa kannatusta ja siksihän se vielä pulansa kynsissä kamppaileekin. Olen monasti joutunut keskusteluun „pula-miesten“ kanssa ja surukseni todennut, kuinka heidän käsityksensä elämästä ja sen tarkoituksesta on kahlehdittu yksinomaan tähän maankamaraan. Heidän sydämensä on vallannut rahanhimo ja omistamisen halu. Tekisi mieleni sanoa: heiltä on katoamassa ihmisyyys. Veli katsoo veljeänsä karsaasti. Alituinen epäily jäytää heitä, ei suinkaan tuo naapuri vain petä minua, parasta on, että kätken rahani. Tai apua aneleva ajattelee: „Kyllä sinulla olisi mistä antaa ja millä auttaa, näythän tuota hyvin

elävän, mutta olet niin ahnas ja saita, senkin kitupiikki." Näin ollen on luottamuksen puute koko pulan ydin. Niin kauan kun ei veli luota veljeensä, kansa kansaan, ei myöskään pulaa voida poistaa. Se seisoo kuin Damokleen miekka ihmiskunnan yllä. Vältymmekö miekan putoamisesta päittemme päälle, se heiluu hiuskarvan varassa, vai hukkuuko Europpa uuteen verileikkiin?

Vakaumukseni nykyisestä pulien-pulakaudesta on, että se on taas uusi armonsoitus ihmiskunnalle, se on voimakas saarna: „Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on lähestynyt." Herätkää näkemään etsikkö aikaanne, sillä päivä on loppumassa, yön tummat varjot lähestyvät ja silloin ette enää näe työtä tehdä. M. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena oli viime kevätkauden loppuessa: toukokuun 16 p:nä *Helluntai*, 22 p:nä *Elämän koulu ja sen opettajat* ja 29 p:nä *Ketkä ovat Ilmestyskirjan 144,000 valittua?*

Kesäkuun 29 p:nä vietettiin Kulmakoulun Kerholassa Pekan päivää. Johtaja, joka sattumalta oli kaupungissa, sai iloisesti yllätetynä olla mukana sekä kahvikesteissä yhteislauluineen että sitä seuraavassa konsertissa ylhäällä juhlasalissa.

Lieksasta kirjoitettiin meille toukokuun lopulla: „Meillä oli helluntain pyhinä veli Hannula puhumassa. Looshin vuosikokouksessa oli häneltä puhe. Looshin suljettua oli meillä niin erinomaisen riemullinen tunnelma kuin ei koskaan ennen."

Teosofinen Kirjasto Helsingissä, Kansakoulukadun 8:ssa, joka avattiin yleisölle tammikuussa 1897, on vuosikymmenien varrella säännöllisesti kasvanut ja tarjoaa luettavaksi teosofista, mystillistä, okkultista ja sen suuntaista kirjallisuutta ruotsin-, suomen- y.m. kielillä. Kirjasto on teosofisesti puolueeton ja seuraa kaikkea teosofista kirjallisuutta.

Opistolan uusi työmuoto: näyttämöluokka. Uskollinen R. R. jäsenemme, Opistolan johtaja ja tunnettu teatteri-ihminen, Bertha Lindberg, alkaa ensisyksystä uuden työmuodon Opistolassa, nimitäin näyttämöluokan, joka aiotaan järjestää aivan toisenlaiseksi ja paljon monipuolisemmaksi kuin mikään muu tähän saakka toiminut näyttämöluokka Suomessa. Se sisältää esitelmän ja käytännöllisten harjoitusten muodossa seuraavia aineita: puhetaitoa, kuorolausuntaa, näyttämöliikehtimistä, näyttämöesityksiä, näyttämöhistoriaa, y.m.

Lukukausimaksu tulee olemaan 150 mk. Vähintään 3 tuntia viikossa. Mahdollisesti tunnit järjestetään samana iltana peräkkäisiksi, koska siten on helpompi joutaa ottamaan osaa eri aineisiin.

Jos R. R.-läisten joukossa on sellaisia, jotka eivät voi suorittaa lukukausimaksua, mutta muuten ovat kiinnostuneita asiasta, saavat he maksaa vähemmänkin. Aivan varattomat voivat päästä ilman lukukausimaksua, kunhan suorittavat Opistolan sisäänkirjoitusmaksun 10 mk. vuodessa.

Toivotaan runsasta osanottoa R. R.-läisten taholta, koska monen monituksena vuonna on sen parissa kaivattu tämännäistä yritystä. Näytelmäharrastus on kansassamme suuri. Näytelmän alalla voidaan

henkistä totuudensanomaa levittää laajempiin piireihin. Siksi olisi syvästi suotava, että ennen pitkää Ruusu-Ristissä kehittyisi oma näytelmäseura, joka yhdessä puhe- ja muusiikki-ihmisten kanssa voisi retkeillä Helsingin ympäristöön ja vähitellen kauemmaksi, kerta ulottaen ristiretkikiertueensa ympäri maata. Ehkäpä joskus on kansanjuhlia, joissa julkisuudessaakin esitetään mysteriesityksiä, niinkuin muinaisessa Hellaassa. Miten paljon taiteilijoita seurassamme onkaan! Ja miten paljon kaunista palvelushalua.

Mutta palataksemme aiheeseemme: Bertha Lindberg on pitkin kevättä ja kesää valmistunut ensi syksyn yritystä varten, jolle sydämestämme toivotamme hyvin ansaittua osanottoa.

Ensimmäisenä helluntaipäivänä, toukok. 15 p:nä, järjestettiin R. R:n propagandajärjestön puolesta Puistolaan R. R:-juhla. Ohjelmassa oli lauluesityksiä, lausuntaa, kaskuja, kaksi puhetta: V. Toivonen ja Annikki Reijonen, ja huippunumerona Jukka Kuusiston ja Verna Pioniuksen taiteellinen esitys: Runar Schildtin mystillisaiheinen Hirsipuemies, joka paremmin kuin mikään muu puhui rakkautta kaikkevoittavasta voimasta. Ilta oli harvinaisen voimakastunnelmainen, jättäen syvän vaikutuksen sekä paikkakuntalaisiin että Helsingistä vieraileviin R.R:läisiin.

Teosofis-Ruusu-Ristiläisen maailmankatsomuksen, kauppaliike- ja puutavara-alalla käytännöllistä kokemusta sekä hyvät suositukset omaava mieshenkilö haluaisi samanlaisen maailmankatsomuksen omaavan työnantajan palvelukseen. Jos joku arv. veljistä tämän huomioon ottaisi, pyydetään, lähempiä keskusteluja varten kääntymään toimituksen kautta nimimerkille: S. J.

Johanna Lindström Hämeenlinnassa, vanha teosofi ja ruusu-ristiläinen, innokas työntekijä aatteen puolesta, täytti heinäkuun 31 p:nä 70 vuotta. Hän kuuluu niihin kristittyihin, joita Nöjd-vainaja "testamenttasi" teosofiselle työlle.

Ruusuristiläinen elämänymmärrys, P. E:n pääsiäisenä Kansallisteatterissa pitämä esitelmä, on nyttemmin vuosikokouksen päätöksen mukaisesti ilmestynyt painosta lentokirjasena, jota voidaan antaa tiedustelijain käsiin. Sitä on lähetetty Ruusu-Ristin ryhmille jaettavaksi, ja Ruusu-Ristin jäsenet voivat sitä saada tai tilata osoitteella Herra Wald. Kaade, Helsinki, Meritullink. 33, Ruusu-Risti. Lentokirjanen ei maksa mitään jäsenille, mutta ken haluaa voi tilata sen lähettää postikulut (10 kpl. 2 markalla.)

Kesäkurssit Jyväskylässä ovat olleet ja menneet. Osanottajia oli ajan ahtauden takia 25 % vähemmän kuin tavallisesti, mutta yhteishenki oli miltei läheisempi ja tuttavallisempi kuin ennen. Tarkempi selostus seuraa Ruusu-Ristin syyskuun numerossa.

Pyrkijän päiväkirja jatkuu taas ensi numerossa. Samoin *Framtidens religion*in suomennos.

Naisten ääni, elokuun 1 p:n numero, sisältää m. m. Annikki Reijosen kirjoituksen „Vapaamuurarius ja nainen“. Siinä puhutaan m. m. Yhteisvapaamuurariudesta ja Ruusu-Risti-vapaamuurariudesta ja vapaamuurariudesta yleensä sanotaan m. m. seuraavaa:

„Se on moraaliin perustuva kasvatuserä, joka ammattimuurariuden sanastosta on ottanut symbooleihin kätkeytyn opetuskielensä. Se ei ole uskonto, mutta se katkee kaikkien uskontojen ytimen. Sen tunnusmerkkien alla saattavat yhtyä yhtä hyvin kristitty kuin hindu, buddhalainen ja muhamettiläinenkin. Se puhuu maailman valosta ja Maailmankaikkeuden Suuresta Arkkitehdistä,

jonka rakennussuunnitelmassa jokaisella on osansa. Kulmamitan oikean kulman mukaan se tahtoo säännöstellä suhteensa niurariveljiinsä ja kaikkiin ihmisiin. Vasaralla ja taltalla se haluaa kiilloittaa alemman persoonallisuutensa karkean kiven, niin että se sileänä ja oikeasuhteisena soveltuisi pyhän tempelin rakennusaineeksi.

„Ihmishengen kehitys alhaalta ylös on muurariuden vertauskuvakiessä esitetty selvemmin tai peitetymmin ja näytelmällisten seremonioiden muodossa veljet saavat suorittaa kuoleman ja ylösnousemuksen mysteριοita. Niiden pyhän yhteys, jotka ymmärtävät elämän ja kuoleman salaisuuksia, jotka Paavalin lailla kohotettiin kolmanteen ja neljanteen taivaaseen, jotka näkyvämmiin tai näkymättömmiin johtavat ihmiskunnan kehitystä, — se kaikki tulee muurariuden puitteissa ilmi ja inspiroi veljiä jaloihin ponnistuksiin orvon ihmiskunnan hyväksi.

„Miksi sitten vapaamuurarius on salainen? Miksi sitä ei ole annettu kaiken kansan lahjaksi, kuten kristinuskoa. Salainen se ei ole, mutta sen sijaan suljettu. Senhän olemassaolo, kokouspaikat, -aika ja nykyään pakosta päivänvaloon vedetty jäsenyysskin tunnetaan, mutta sen salaisuuksia säilytetään vain niille, jotka niitä pyhinä pitävät. „Teille on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heille — kansalle — ne esitetään vertauksissa“. Tätä Jeesuksen lausuntoa saattaa sovelluttaa vapaamuurariuteen. Kun vain harvat, hyvin harvat vapaamuuraritkin pääsevät perille sen symboliikkaan kätkeytyvistä todellisista pyhyyksistä, kuinka sitten sitä paljastettaisiin ulkopuolisten pilkan ja väinön alaiseksi?

„Siis — vapaamuurarius ja nainen! Mitä näillä kahdella on toistensa kanssa tekemistä! Pitäisikö toivoa naisellisen aineksen yhä enemmän ja enemmän yhtyvän vapaamuurariuteen? Pitäisi. Sillä kun miehet omasta v. m. järjestöstään ovat sulkeneet naisen aitauksiensa ulkopuolelle, ovat he sillä teolla osoittaneet muodostaneensa vain miehen keskeiseen seurusteluun ja sitä seuraavaan toimintaan perustuvan yhteisön eikä todellisen, kaikkia käsittävän henkisen seuran. Kuitenkin vapaamuurarius elämän pyhimpien salaisuuksien vartijana on tarkoitettu kaikille — sukupuoleen, kansallisuuteen ja uskontoon katsomatta. Sillä kaikille ovat tarkoitetut elämän ja kuoleman syvyydet. Kaikille kuuluu mahdollisuus astua hengen pyhän pappeuden palvelukseen. Kaikille, vaikka harvat ovatkin valitut. Ja noihin valittuihin hengen pappeihin kuuluu yhtä hyvin nainen kuin mieskin. Ensin vapaamuurariuden suljettujen verhojen takana, sitten yhä yleisemmin avartuvassa yhteiskunnassa.“

Vegetarismilla on nyt maassamme ainakin kaksi suomenkielistä äänenkannattajaa. Toinen on Paimiossa ilmestyvä „Terveysten Ystävä“, jota toimittaa Sampsu Luonnonmaa. Se on lähettänyt meille heinäkuun numeronsa, joka on kokonaan omistettu ruokituksen vastustamiselle. Toinen on vastaperustettu „Vegetaarinen aikakauslehti“, joka ilmestyy Helsingissä Lauri Karilan toimittamana (toimitukseen kuuluu useampia henkilöitä, m. m. Sampsu Luonnonmaa); sen hinta on Smk. 20: — vuodessa ja toimituksen osoite on Helsinki, Tempelikatku 13 A 17.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin
jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty
kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin
avustuksia otetaan mielihyvin
vastaan. Rahaston tarkoitukse-
na on edistää Ruusu-Risti-työtä,
ennenkaikkea kirjallista toimin-
taa. Rahaston hoitaja, jolle kaik-
ki lähetykset osoitetaan, on
R.-R:n Johtaja Pekka Ervast,
os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johdaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Vironkatu 10 D 28.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	201
Uni	207
Muuan utopia 1600-luvulta	208
Kaksi tulevaisuuden miestä	222
Päivän maa.....	227
Raskasta hengitystä	228
Kesäkurssit.....	230
Pyrkijän päiväkirja	235
Vapaa sana	237
Tien varrelta	240

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki

Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin
jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty
kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin
avustuksia otetaan mielihyvin
vastaan. Rahaston tarkoitukse-
na on edistää Ruusu-Risti-työtä,
ennenkaikkea kirjallista toimin-
taa. Rahaston hoitaja, jolle kaik-
ki lähetykset osoitetaan, on
R.-R:n Johtaja Pekka Ervast,
os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Kesäkurssilla tänä vuonna luettiin muutamia Paavalin epistoloita. Kolossalaiskirjeitä pohdittaessa tehtiin muutamia kysymyksiä, joihin vastasin yhteisesti seuraavaan tapaan:

Kun olin nuori teosofi — nimittäin vasta alkanut tutkia näitä asioita ja muutenkin nuori iältäni, — sain monesta kirjasta lukea, että Jeesus Kristus ei itse perustanut kristinuskoa ja kirkkoa, vaan Paavali. Oli verrattain yleinen käsitys ei ainoastaan oppineiden piirissä, vaan myöskin pappien ja teologien kesken ja monen muunkin ihmisen tajunnassa, että Paavali se oikeastaan oli, joka laski perustuksen kirkolle ja kristinopille. Ja kun minäkin olin teosofina tullut siihen käsitykseen kristinuskosta, että se oli samaa kuin vuorisaauna, oli luonnollista, että hyväksyin hengessäni, että Paavali oikeastaan oli vain sotkenut asioita. Jeesus oli julistanut evankeliumin ja antanut vuorisaaunan, ja Paavali tuli ja rupesi puhumaan Jumalan vihasta, sovituksesta, lunastuksista ja enemmän tai vähemmän järjettömistä asioista. Näin ajattelin ja pyyhkäisin ensin pois Paavalin mielestäni. Voisinpa yhä vieläkin sanoa: Kun tabdomme tietää mitä kristinuskko on, silloin alkäämme alussa välittääkö Paavalista, vaan kuunnelkaamme, mitä Jeesus Kristus on sanonut. Tämä on luonnollinen ja oikea asenne, sillä emme pääse koskaan selville siitä, mikä oli todellinen ensimmäinen kristinuskko, ellemme tutustu evankeliumien Kristukseen. Epistoloista emme pääse selville siitä, mitä Jeesus Kristus oli opettanut. Jää aina hämäret ja sekavat käsitykset niinsanotusta kristinuskosta, jos säilytämme mielessämme lapsuudessa oppimamme dogmit ja sekoitamme lunastukset, ristit, verikuolemat y.m. Jeesuksen Kristuksen selviin sanoihin ja opetuksiin evankeliumissa — vuorisaaunnassa. On tervettä, jos alussa emme hyväksy opin-

kappaleita, vaan omaksumme kristinuskona ainoastaan Jeesuksen Kristuksen itsensä antamat elämänneuvot, hänen vuorisaarnansa ennen kaikkea ja hänen viisi käskyään. Kun ensin ymmärrämme, että Jeesus on niin opettanut, ja omaksumme käskyt sillä tavalla, että elämme niitä, silloin aivan kuin itsestään unohtuvatkin kaikki teologiset opinkappaleet metafyyillisistä asioista. Emme käsitä, miksi puhutaan rististä, verestä, kuolemasta j.n.e. yksinkertaisten käskyjen ohella. Jeesus sanoo selvästi: „älä suutu, älä ole epäpuhdas, älä vanho, älä ole pahaa vastaan, rakasta vihollistasi“. Milloinka ehdimme ajatella sovituksia, ristiä y.m. yliluonnollisia asioita, kun meille jää yllin kyllin puhua käskyjen kanssa? Ne antavat meille kylliksi sekä ajatteleminen että tekemisen aihetta. Ja Jumalan kanssa välimme tulee hyväksi, samassa kun alamme olla puhtaita, rehellisiä, sävyisiä, nöyriä, pahaa vastustamattomia j.n.e. Minä vaelsin vuosikautia siinä, että ymmärsin, että tämä oli Jeesuksen Kristuksen seuraamista. Ja vaikka ei kestänyt kauan ennenkuin ymmärsin eräitä muitakin asioita — esimerkiksi, että ihminen on jälleensyntyvä olento, että karma on j.n.e., sillä ne eivät sotineet käskyjen noudattamista vastaan, — niin kuitenkin en hengessäni ollut missään tekemisissä lunastusten, verikuoleman ja semmoisten kanssa. Ne olivat turhia, julmia ja rumia asioita. En harrastanut Paavalia millään tavalla enkä ollut innostunut häneen.

Mutta sitten huomasin, että Uudessa Testamentissa on, paitsi noita evankeliumeja ja ihmeellisiä kertomuksia Jeesuksesta Kristuksesta, lyhyesti kaksi tapahtumaa kerrottu, jotka ovat sangen erikoista laatua, koska niistä on vähän laajemmin kerrottu, vaikka kuitenkin vain viittaamalla. Toinen tapahtuma on kertomus Stefanuksen kuolemasta. Kun Stefanus kivitettiin kuoliaaksi — hän oli ensimmäinen kristitty marttyyri, — kerrotaan, että kun hänen päälleen heitetään kiviä ja hän kaatuu polvilleen, silloin hänen silmänsä menevät auki, hän näkee taivaisiin ja näkee siellä Jumalan, Jeesuksen ja enkeleitä. Taivaat aukenevat hänelle ja hän kuolee äärettömässä autuudessa. Hänen silmänsä kirkastuivat niin yliluonnollisen kirkkaiksi, että eräs mies, joka vartioi kivittäjien vaatteita ja katseli sieltä etäämpää, kohtasi Stefanuksen katseen ja jäi ihmetellen miettimään, mitä tuon ihmisen silmissä oli ja mitä se mies oikeastaan näki. Ja hän, joka ehkä muiden muassa oli ke-

hoittanut kivittämään Stefanusta, sai tärisyttävän pistoksen sydämeensä siinä katsellessaan. Tämä mies oli Saulus, diasporajuutalainen, yläluokkalainen hyvän kasvatuksen saanut rabbiini. Toinen kertomus koskeekin häntä. Apostolien Teoissa — samassa kirjassa, missä kerrotaan Stefanuksen kuolemasta, —, kerrotaan nyt, että Saulus sai, ollessaan matkalla kristittyjä vainoamaan, yhtäkkiä Damaskuksen tiellä läpikäydä ihmeellisen kokemuksen. Suuri valo häikäisi hänen silmiään ja hän tuli kuin sokeaksi. Siinä valossa hän kuitenkin näki — ainakin hän kuuli Jeesuksen Kristuksen hänelle puhuvan. Tämän Damaskuskokemuksensa perästä hän muuttui. Hänestä tuli Paavali. Hän vetäytyi joksikin aikaa yksinäisyyteen ja nautti opetusta joltain viisaammalta kristityltä. Sitten hän lähti Jerusalemiin tapaamaan toisia apostoleita ja neuvottelemaan heidän kanssaan. Hän oli saanut sisältään käskyn, että hänen piti levittää Kristuksen sanomaa ympäri maailman. Jerusalemissa päin oli kuultu hänen ihmeellisestä kääntymyksestään ja että hän tahtoi tehdä työtä heidän kanssaan, ja apostolit kutsuivat hänet sinne. Paavalista tuli siten se pakanain apostoli, joka levitti kristiuskkoa kreikkalaisten, roomalaisten y.m. kesken.

Nyt meidän huomiomme pitää totuudenetsijöinä kohdistua Paavalin Damaskuskokemukseen, sillä olisi aivan liian halpahintaista, jos ajattelisimme siltä kannalta, että Jeesus teki hänestä aatteenlevittäjän ilmestymällä hänelle ja omalla auktoriteetillaan vaikuttamalla niin, että hän rupesi työskentelemään sen asian puolesta, jota vastaan hän oli ennen ollut. Semmoinen näkökanta olisi liian pinta-puolinen. Kyllähän meidän päivinämmä moni materialisti kääntyy uskomaan henkimaailmaan, jos hän spiritistisessä istunnossa tulee täysin vakuutetuksi, että henkimaailma on olemassa. Hän ei voi kieltää järkeään ja ajatustaan; ei voi enää sanoa, että vainajia ei ole olemassa. Moni tiedemies, joka ennen nauroi taikauskolle tulee järkytetyksi ja muuttaa materialistisen kantansa spiritistiseksi vakaumukseksi. Tämä on luonnollista. Mutta emme käsitä Paavalia, jos luulemme, että Paavalin Damaskuskokemus oli jotain tämän suuntaista. Semmoinen ei olisi ollut edes tarpeen Paavalille, sillä rabbiinina hän tiesi, että henkimaailma oli olemassa — että vainajia oli. Paavali uskoi ennakoita sen.

Hänen kokemuksensa oli toista laatua. Se oli todellista henkistä kokemusta — henkistä uudestaansyntymistä. Ja

jollemme itse ymmärrä tätä Paavalin kokemusta, emme täysin ymmärrä hänen kirjeitään. Silloin meidän on parempi jäädä tuolle kannalle, että Jeesus toi vuorisaaunan käskyt ja muut opetukset, ja kristinusko on sitä, että seuraamme niitä. Emme voi ymmärtää Paavalia, ellemmme ymmärrä hänen Damaskuskokemustaan. Vasta kun olemme selvillä, mitä Damaskuskokemus oli, voimme ymmärtää Paavalia ja mitä hän opettaa ja kirjoittaa epistoloissaan. Nyt on asian laita niin, että ei ole ollenkaan mahdollonta nykyajan ihmisen läpikäydä samaa Damaskuskokemusta kuin Paavali. Päinvastoin — minusta syvempi kristinusko alkaa Damaskuskokemuksesta. Valmistavaa puuhaa on, että ensin kulkee Jeesuksen jäljissä, uskoo Jeesuksen sanomaan ja noudattaa hänen käskyjään. Mutta sitten, kun on tätä valmistavaa tietä kulkenut, avautuu uusi syvempi käsitys Jeesuksen sanomasta ja Jeesuksesta Kristuksesta itsestään ja koko kristinuskosta. Ja se tulee silloin, kun läpikäy Paavalin Damaskuskokemuksen. Silloin kristitty astuu kuin uuteen maailmaan -- metafyyssilliseen maailmaan. Hän ymmärtää Paavalin kirjeitä ja tietää mistä Paavali kirjoittaa j. n. e. Hän ymmärtää minkätähden Paavali kirjoittaa juuri tuolla tavalla -- vähän epäröiden, mutta silti varmasti. Epäröiden, että osaisikohan valita ymmärrettäviä sanoja, jonka tähden hän pyytää ystäviltaan, että he rukoillen auttaisivat häntä oikealla tavalla tulkitsemaan, mitä tietää ja mitä oli kokenut. Paavalin Damaskuskokemus on todella erinomaisen käänteentekevä, merkillinen ja syvälinen kokemus, sillä silloin — jos nyt otaksumme, että teemme semmoisen kokemuksen — Kristus tulee meille ja samalla meissä eläväksi. Jeesus Natsarealainen tuli jo valmistavalla tiellä opettajaksemme. Näimme hänet viisaana, hyvänä ihmisenä, jota nimitettiin Kristukseksi, ja kuuntelimme hänen sanojaan elämän risti-riitojen jälkeen. Mutta kun teemme Paavalin (tai Stefanuksen) Damaskuskokemuksen, silloin avautuu meille Kristus kosmillisena ja mystillisena.

Paavali näki sillä hetkellä mikä on Jumalan Poika. „Näki“ sana on vaillinainen — tietämistä se oli. Siihen mahtuu näkeminen ja kuuleminen, — mutta samalla uusilla aisteilla havaitaan jotain. Se ei ole selvänäköä tavallisessa merkityksessä, ei mitään, jota näkee vain ulkopuolisesti, vaan se on muutos ihmisen koko olemuksessa. Ihmisen tajunta tulee toiseen maailmaan, vaikka se asuu ruumiissa,

Ihminen irtautuu ruumiista ja saa kuin toisen ruumiin, joka ei ole haamu, ilmiöllinen, fenomenaalinen, vaan joka on uusi tila. Voisimme sanoa, että se on kuin uusi väreily, vibratio toisessa maailmassa, jolla ei muotoa itsessään ole, jollei „katsele“. Jos katselee, voi nähdä itsessäänkin muodon ja voi muotoja nähdä muuallakin. Mutta koko muodollisuus on niin suuri sivuseikka, että siihen ei jaksakaan kiinnittää huomiota; koko huomio kiintyy niihin ylikuonnollisiin asioihin, jotka siellä tulevat tiedoksi. Ja yksi kohta Damaskuskokemuksessa on juuri se, että näkee Jumalan Pojan, kosmillisen Kristuksen, sen täydellisyysihanteen, joka elää Isän tajunnassa. Kokemuksessa joutuu itse Isän, Jumalan kanssa kosketukseen, mutta sillä tavalla, että tulee tajuikeksi Hänen ihannekuvastaan, Hänen kosmillisesta Kristuksestaan. Tämä täydellisyyskuva on elävä. Sana „kuva“ on huono ja väärä sana, mutta en keksi parempaa. Paavali itse käyttää sitä sanaa; sentähden se sana tulee mieleen. Se on elävä Taivaallinen Ihminen. Siitä elävästä Taivaallisesta Ihmisestä tulee Paavali Damaskuskokemuksessaan tietoiseksi ja huomaa, että tämä Taivaallinen Ihminen, tämä kosmillinen Kristus täyttää koko maapallon, koko aurinkokunnan, koko meidän maailmamme. Sen hän tajuaa, näkee, tietää. Siinä piilee täydellisyiden siemen ja täydellisyiden mahdollisuus kaikille eläville olennoille, sillä elävä Kristus on täällä kaikkialla. Jumalan Poika on laskettu salaisena siemenenä kaikkien ihmisten henkeen.

Mutta Damaskuskokemuksessa on toinenkin ihmeellinen puoli, jonka Paavali myös heti havaitsee, nim. se, että tämä taivaallinen ihminen, tämä Jumalan Poika, kuvastuu Jeesuksena Kristuksena. Se on aivan kuin Jeesus Kristus olisi kaikkialla — ja ei kuitenkaan. Jeesus Kristus on yksilönä tuossa ja sanoo Paavalille: „kuinka sinä taistelet minua vastaan“. Paavali näkee, että Jumalan Poika on kaikkialla, mutta Jeesus Kristus seisoo hänen edessään ja puhuu: „miksi sinä minua vastaan taistelet“. Ja se „minä“ on kaikkialla ja Jeesuksessa Kristuksessa. Tämä on se toinen ihmeellinen mysterio, minkä Paavali Damaskuskokemuksessa havaitsee. Hän näkee, että kosmillinen Kristus on nyt laskeutunut alas ihmiskuntaan — se tuli Jeesus Natsarealaisen kautta. Hän oli se, jonka välityksellä Kristus, Jumalan Poika laskeutui ihmiskuntaan, asuen nyt jokaisen ihmisen hengessä. Se elämä siis,

joka on Jeesus Natsarealaisessa, on kaikkialla. Jeesus on elävä symboli siitä. Hän näkee, kuinka kaikkialla on Jeesuksen ruumis ja veri, toisin sanoen henkevoitunut elämän voima. Veri tarkoittaa minuuden aineilmennystä näkyväisessä maailmassa ja tässä näyssä sitä elämänvoimaa, jonka välityksellä minuus ilmenee — toisin sanoen sitä elämää, joka virtaa kaikkialla ja on joutunut Kristus-tajunnan läpätunkemaksi. Kaikki on itse asiassa Jumalan Pojan ruumista. Maapallo on sitä. Maapallosta kasvavan puun hedelmä on Kristuksen ruumista. Se vehnä, joka kasvaa pellolla, on myöskin nyt Kristuksen ruumista. Jos siitä tehdään leipää, on se Kristuksen ruumista. Nyt ei ole enää sitä paikkaa luonnossa, jossa ei väreilisi Kristuksen ruumis. Koko maapallon ja aurinkokunnan aurassa se väreilee. Sen elämänvoima ja minä on joka paikassa. Samoin on hänen verensä, joka virtaa joka paikassa.

Damaskuskokemuksessaan Paavali vaistomaisesti lausuu itsekseen: „hänen verensä virtaa kaikkialla ja hänen ruumiinsa on kaikkialla“. Ja myöhemmin hän saa kuulla, että Jeesus itse on käyttänyt semmoista sanontatapaa — opetuslapsilleen hän oli puhunut lihasta ja verestä. Nuo sanat ovat realistisia symbooleja todellisuudesta, sillä kun Jeesus menee pois, on Kristuksen ruumis kaikkialla ja Kristuksen veri virtaa kaikkialla. Tämän Paavali näkee ja tajuaa.

Ja minun täytyy sanoa, että oikeastaan ihmettelen, kuinka nerokas ja selväjärkinen hän on, kun hän sitten kertoo tästä uudesta asiasta niinkin luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla, kuin hän kertoo, sillä hän näkee kolmanneksi vielä sen seikan — hän itse koki sen, — että me ihmiset tulemme täydellisiksi taikka astumme tielle täydellisyyteen päin sillä, että otamme vastaan tuon Kristuksen — Jumalan Pojan — ruumiin ja veren; että otamme hänen elämänvoimansa, jossa Kristusminuus on, itsessämme vastaan. Ja kun otamme sen hengessämme ja sielussamme vastaan, silloin tämä Kristuselämä meidät puhdistaa ja pyhittää. Me emme osaa eikä meidän tarvitse nousta minkäänlaisiksi jumalallisiksi olennoiksi. Mutta meidän tulee valmistua ja puhdistua niin, että saamme läpikäydä Damaskuskokemuksen. Kun se kokemus avaa taivaitten portit, silloin otamme vastaan henkeemme ja sielumme, omaan minuuteemme Kristuksen minän; hänen verensä ja ruumiinsa välityksellä otamme hänen värei-

lynsä kosmoksessa itseemme. Meidänkin olemuksemme alkaa samalla tavalla väreillä, kun otamme hänen elämänvoimansa ja verensä vastaan, jossa asuu hänen minänsä, — niinkuin Paavali sanoo: „Kristus elää nyt minussa“. Jumalan Pojan minuus tulee meihin ja puhdistaa sielumme kaikesta synnistä — „veripunaisesta lumivalkoiseksi“.

Paavali tuli kokemuksessaan niin häikäistyksi, — se oli hänestä, oppineesta miehestä, niin mullistavaa, järkyttävää ja ihmeellistä, että hänen elämänsä kokonaan muuttui. Hän lähti nyt miltei yli-inhimillisellä voimalla ja ponnella julistamaan sitä uutta sanomaa, jota kukaan ennen ei ollut julistanut, koska itse asia oli tapahtunut nyt vasta.

Uni.

Mä unta näin:

*niin kaukaa vuotten takaa
kokemus edessäin,
elämä mua ohjaa,
ma etsin tiedon pohjaa —
mua neuvo opettaja vakaa.*

Ma unta näin:

*se oli toden totta,
entinen elämän —
vanhassa Egyptissä
koulussa kivisessä
ma opettelin, jotta*

*tien löytäisin,
elämän ahtaan tien,
sen vaarat välttäisin.
Sen kauneus sielulleni
aukeni vähittäin
ja viisaus arkkienkelein.*

— — *Unesta heräsin:*
ma olin köyhä, sokea ja tyhmä —
leivästä taistelin —
ja oma hyväkin,
mun etsintäni salakyhmä —
näin arkipäivä astui etehen.

Mut uni tuo
kuin suuri lupaus mun mielessäni soui,
ja kuvat nuo
vereni sähkötti
ja toivon viritti —
sieluni kenties muuttumahan jouti.

Kun elämän
ma elän tuhat kertaa uudestaan
ja yritän
unista opetusta
erheestä kokemusta
elämän taipaleella ottamaan,

niin pyrkijä
on oven eessä kerran uudestaan,
ja kysyjä,
entinen opettaja,
mi oven avaa
nykyajan kouluhun Mahaatmain.

Nellie Kalm.

Muuan utopia 1600-luvulta.

Johann Valentin Andreae ei ole historian kuuluisimpia nimiä. Henkisten aatteiden historiaa tutkivat tuntevat ensi sijassa hänen rosenkreuziläiskirjoituksensa

(„Fama Fraternitatis“, „Confessio Fraternitatis Roseae Crucis“, „Die chymische Hochzeit von Christian Rosenkreuz“¹⁾), ja pedagogiikkaa opiskelevat näkevät tämän hengenmiehen häipyvän vaikutukseltaan yleismaailmallisemman Johann Amos Comeniuksen varjoon. Ne, jotka tietävät hänen jatkaneen reformatooristen kirjoitustensa sarjaa matkakuvauksen muotoon puetulla ihannevaltion suunnitelmalla, yleensä pitävät häntä Thomas Moren tai Campanellan jäljittelijänä ja Francis Baconin ansioita painostaessaan joko tietten tai tietämättään sivuuttavat „Uuden Atlantiksen“ muotoon ja sisällykseen ilmeisesti vaikuttaneen „Christianopolis“-utopian.

Viimeiksimainitun selostus kaipaa muutamia sanoja johdannokseen.

Sen kirjoittaja, saksalainen, Johann Valentin Andreae syntyi v. 1586. Viisitoistavuotiaana hän lähti Tübingenin yliopistoon, tutki klassillisia kieliä ja uusista kielistä ranskaa, espanjaa, italiaa ja englantia, perehtyi aikansa historiaan ja kirjallisuuteen ja tutustui sellaisiin tieteilijöihin kuin Erasmukseen, Lipsiukseen, Scaligeriin ja Heinsiukseen. Matematiikka oli hänen tärkeimpiä harrastuksiaan; v. 1614 hän julkaisi sarjan luentoja, „Collectanea Mathematica“, ja oli m.m. Keplerin kanssa kirjeenvaihdossa tämän kuolemaan saakka.

Opintojaan päättämättä Andreae lähti seitsemän vuotta kestäneelle matkalle elättäen itseään etupäässä kotiopettajana toimimalla. Hän siirtyi Saksasta Sveitsiin ja viehättyi tällöin erityisesti tutkimaan Geneven yhteiskuntajärjestystä, jossa vielä vaikuttivat Calvinin perusteelliset uudistukset. Täältä hän jatkoi matkaansa Ranskaan, Itävaltaan ja Italiaan ja sijoittui v. 1614 Vaihingeniin, missä vaikutti diakoonina vuoteen 1620. Levoton aika tuotti hänellekin lakkaamatta vaikeuksia, mutta tänä kautena syntyivät yhtäkaikki hänen huomattavimmat teoksensa. „Fama“, joka jo v. 1610 kierteli käsikirjoituksena, ilmestyi v. 1614, „Christenburg“ 1615, „Confessio“ ja „Chymische Hochzeit“ 1616 ja „Reipublicae Christianopolitanae Descriptio“ v. 1619.

Teokset eivät niinkään hämmästytä lukumäärällään kuin sisällöllään. Niihin nähden pitää yleensä paikkansa, mitä Herder niistä sanoi 1700—1:n lyhyen Andreae-renesans-

1) Vrt. „Ruusu-Risti“, 1920, n:o 1.

sin aikana: „Kaikki, mitä Andreae kirjoittaa, saa sadun muodon —; hän lausuu totuuksia, joita me tuskin uskalamme lausua nyt, sadan vuoden edistyksen jälkeen. Hän lausuu ne yhtä suurella rakkaudella ja vilpittömyydellä kuin sanonnan lyhyydellä ja osuvaisuudella, niin että nytkin, tänä eripuraisena ja kerettiläisenä aikana, hän on uusi ja tuores ja kukoistaa suloisesti tuoksuen kuin ruusu ohdakkeiden keskellä“. Mielikuvituksen antamana lisänä on „Christianopoliksessa“ sen robinsonadi muoto — tekijä joutuu haaksirikkoisena tuntemattomalle seudulle —; muuten se vaikuttaa puritaanisen yksivakaiselta aikaisempiin kirjoituksiin verrattuna, joissa „yleisen reformation“ aatteet punoutuvat alkemistisen symboliikan, unien ja näkyjen hallitsemaan juoneen. Ero „Christianopoliksen“ harras-henkisen kirkonmiehen ja rosenkreuziläiskirjoitusten seppittäjän välillä on niin silmiinpistävä, että eräät kirjallisuustutkijat ovat suorastaan kieltäneet Andreaelta tekijä-oikeudet jälkimmäisiin, toisten tyytyessä pitämään niitä hänen kaunokirjallisina kokeinaan. Vaikka yksityiskohtainen vertaileva tutkimus erottaakin kaikissa näissä anonyymisesti ilmestyneissä kirjasissa Andreaen ajamat mieliaatteet kasvatustieteistä, kokeellisten tutkimusmenetelmien tärkeydestä ja kaikkien maiden tiedemiespiirien yhteistyön välttämättömyydestä, jää lopullista ratkaisua vaille kysymys, miksi Andreae äkkiä luopui aikaisemmasta rosenkreuziläisinspiratiostaan, joka jo oli tuottanut kolme huomiota herättänyttä teosta¹⁾ kirjoittaakseen äkkiä suorapuheisen protestanttisen kirkonmiehen kielellä kuvauksen kristillisestä ihannevaltiosta. Voimme otaksua, että hän oli aikaisemmilla kirjoitelmillaan tahtonut kääntyä niiden tutkijoiden puoleen, jotka eivät halveksineet mitään sen ajan tieteitä, ei edes alkemiaa eikä astrologiaa. Erään kirjasensa motossa hän varoittaa heittäämästä helmiä sikojen eteen ja ruusuja aasien tallattaviksi; se, että lukuisat ihmisten herkkäuskoisuuteen vetoavat jäljittelyt ja rosenkreuziläisinä esiintyvät mystifikaattorit osoittivat tämän erehdyksen tapahtuneen, on riittävä peruste muutoin niin hämmästyttävälle muutokselle hänen tyylissään. Jos hän halusi saada kannattajia edes sosialisimmille aatteilleen,

¹⁾ Kuvaavaa on, että esim. „Fama Fraternalis“ käännettiin hollanniksi v. 1615, saksaksi ja ranskaksi 1616, italiaksi 1617 ja englanniksi 1652.

oli luonnollista, että hän tahtoi kiinnittää niihin hengellisen säädyn huomion, jonka edustajat asemansa puolesta voivat saada aikaan kouriintuntuvia uudistuksia.

Andreae itse on niukkasanainen. Teoksensa johdannossa hän toteaa Lutherin uskonpuhdistuksen välttämättömyyden, mutta väittää sen jääneen keskeneräiseksi, sillä „kristityt eivät missään suhteessa eroa maailman ihmisistä“. „Katsoimmepa kirkkoja, hoveja tai yliopistoja, missään ei ole puutetta häikäilemättömästä kunnianhimosta, ahneudesta, kohtuuttomuudesta, laiskuudesta, kateudesta ja muista suurista paheista, joita Kristus ehdottomasti kauhistui, mutta joista me iloitsemme. Tästä voidaan helposti kuvitella Saatanan ilo, joka vietyään meiltä salaa ytimen, mielellään antaa meidän pöyhkeillä kuorilla, ja on helppoa nähdä meidän yksinkertaisuutemme siinä, että tyydymme kaiken varjoon, vaikka kuuntelemmekin uskovaitten, hienostuneitten ja sivistyneitten ihmisten lailla. Kuitenkaan tämä pettäjä ei petä kaikkia, ja vähimmin niitä, joilla on korkeampi valo sisässään.“

„Asioiden tilasta on selvänä todisteena eräs veljeskunta, joka minun mielestäni on pilaa, mutta teologien mielestä vakava asia. Niin pian kuin se lupasi, sen sijaan että olisi tyydyttänyt uteliaan yleisön makua, kaikkein suurimpia ja epätavallisimpia asioita, niitäkin, joita ihmiset yleensä kaipaavat, se myöskin lisäsi näihin poikkeuksellisen toiveen nykyisen turmeltuneen asiointilan parantamisesta ja kirkon tekojen jäljittelystä. Mikä hämmennys ihmisten keskuudessa seurasi tätä ilmoitusta, mikä eripuraisuus oppineiden kesken, mikä pettäjien ja huijarien levottomuus ja liikehtiminen, on aivan tarpeetonta sanoa.“ Veljeskunta havaittiin kuitenkin salaiseksi, eikä se voinut ilman muuta hyväksyä kaikkia ihmisiä jäsenikseen, mutta muutkin voivat suorittaa osansa uudessa reformatiossa: „Olen taipuvainen kiittämään sen hurskaudeltaan, moraaliltaan ja luonteeltaan mitä jaloimman miehen arvostelua, joka nähdessään, että ihmiset olivat epävarmoja ja suurimmalta osaltaan pettyneitä tuota veljeskuntaa koskevan ilmoituksen johdosta, vastasi: „Jos nuo uudistukset näyttävät sopivilta, miksi emme itse yrittäisi niitä. Älkäämme odottako, että he toteuttaisivat ne“. Tällä hän tarkoitti, ettei mikään estä meitä oppimasta nämä asiat evankeliumeista ja yrittämästä seurata hartaiden kristittyjen kiitettäviä esikuvia, jos todella halusimme jäljitellä

Kristuksen elämää ja parantaa jokapäiväisen elämämme vieton“.

Andreae sanoo pitävänsä kertomusta rosenkreuziläisistä „pilana“, mutta tällä sanalla näyttää hänen kielen käytössään olevan oma lieventynyt merkityksensä. Johdantonsa viimeisellä sivulla hän nimittäin sanoo kirjoittaneensa teoksensa ystäviään varten, „koska heidän kanssaan voi pilaillla“. Sen loppuriveillä hän hetkeksi palaa entiseen vertauskuvakieleensä kehoittaessaan lukijaa valmistautumaan matkalle Christianopoliin ja astumaan alukseen, jolla on Ravun merkki tunnuksenaan.

*

Lyhyt allegorinen alkuluku kuvaa, kuinka tekijä, joka vaeltaa vieraana maan päällä tyranniasta, viisastelusta ja tekopyhyydestä kärsien, vielä kerran päättää uskaltautua Fantasia-nimisellä laivallaan Akateemiselle merelle, vaikka tämä monta kertaa on tuottanut hänelle vahinkoa. Matka sujuu aluksi onnellisesti, kunnes Etiopian (s.o. tyhmyyden) meren aallot ajavat laivan karille ja upottavat sen. Miehistöstä pelastuvat ylen harvat, ja tekijä joutuu ypöyksiin pienelle, tuntemattomalle saarelle.

Se on nimeltään Caphar Salama (rauhan paikka t. kylä). Vartijat, jotka löytävät haaksirikkouden, selittävät hänen edessään kohoavan kaupungin syntyneen siten, että uskonto, joka oli joutunut maanpakolaiseksi maailman rai-votessa hyviä vastaan, keräsi ympärilleen uskollisimmat toverinsa, valitsi tämän heidän asuinpaikakseen ja rakensi heidän turvakseen kaupungin nimeltä Christianopolis. Vartijat saattavat sitten vieraan kaupunkiin, mutta ennenkuin hän saa astua sen muurien sisäpuolelle, hän joutuu kolmen virkamiehen tutkittavaksi. Ensimmäisen toimittama kuulustelu on valmistava; sen tarkoituksena on varjella kaupunkia hämäräperäisiltä kulkureilta, m.m. niiltä, „jotka harhaannuttavasti nimittävät itseään rosenkreuziläisveljiksi“. Toinen tutkija on terävä-älyisyydessä ja luonteen tulkitsemistaidossa vertaistaan vailla; hänen velvollisuutensa on ottaa selkoa vieraan suvusta, elinvaiheista ja -tavoista, terveydestä, j.n.e. Kolmas tutkija ottaa selon vieraan persoonallisesta sivistyksestä, ja tämä, niin oppinut kuin onkin, tunnustaa vilpittömästi tietämättömyytensä, kun on keskusteltu hetkinen tieteestä, taiteesta ja uskonnosta. Vasta

tämän jälkeen hän saa kolmen miehen opastamana tutustua ihmeelliseen kaupunkivaltioon.

Tämä saa nyt osakseen yksityiskohtaisen kuvauksen pohjapiirustuksineen. Se on keskiaikaiseen tapaan vallihaudan, muurien ja tornien ympäröimä. Tiilirakennukset ovat kolmikerroksiset ja palomuurein toisistaan eristetyt. Kaikkiällä kaupungissa on runsaasti vettä, ja sitä koristavat lukuisat suihkukaivot ja puutarhat. Raittiin ilman saannista asuntoihin on huolehdittu. Elintarpeiden valmistukselle ja säilytykselle on omistettu rakennuksensa, joissa niistä huolehtivat määrättyt miehet apulaisineen. Kaikilla tunnetuilla ammattiteillä on harjoittajansa valvojiineen; kaikissa on tunnusmerkillistä taipumusten perusteella hankittu perusteellinen koulutus. „Miehiä ei täällä ajeta työhön, jota he eivät tunne, niinkuin kuormajuhtia, vaan he ovat kauan sitä ennen saaneet tarkkoja tieteellisiä tietoja ja iloitsevat luonnon sisäisen puolen tuntemuksesta. Ellei joku täällä kuuntele järkeä ja tutki makrokosmoksen pienimpiäkin osasia, ei heidän mielestään mitään ole todistettu.“

Asukkaat saavat ruokansa yleisestä varastosta. Jokainen aterioi kotonaan, ja perheille jaetaan viikottain ruokannokset. Samaten saavat työmiehet kunkin viikon alussa tarvitsemansa raaka-aineet. Työtunteja on vähän, eikä rahaa käytetä lainkaan, sillä asukkaat saavat kaikki kulutustarpeet valtion varastoista. „Työskenneltyään riittävästi hurskauden, isänmaallisuuden ja kirjallisuuden vaatimusten mukaisesti ja harjoitettuaan ruumistaan mekaanisissa taidoissa sikäli kuin vuodenaika sallii, he ottavat pitempiä tai lyhyempiä lomia. On nimittäin erittäin tarpeellista, että palaamme itseemme niin usein kuin mahdollista ja pudistamme yltämme maan tomun.“

Valtio ei tunne perinnöllistä aateluutta. Ansoituneet saavat tärkeimmät virat ja kunnianosoituksia, mutta ainoa etu tästä heidän lapsilleen on, että nämä saavat heistä seuraamisen arvoisia esikuvia. Christianopoliksen asukkaat pitävät aristokraattista hallitusta monarkiaa parempana, sillä he eivät luota ihmisten itsehillintään ja tahtovat varata kuninkaan arvon korkeimmalle hallitsijalleen, Kristukselle. Valtiota johtaa triumviraatti; kullakin miehistä on neuvoskuntansa ja toiminta-alueensa, ja tärkeimmistä asioista he pitävät yhteisiä neuvotteluja. Kaupungin poliittisessa ja julkisessa elämässä koetetaan noudattaa

kolmea periaatetta: rauhan säilyttämistä, kansalaisten tasa-arvoisuutta ja suurten omaisuuksien halveksumista. Näin he uskovat välttyvänsä kolmesta onnettomuudesta: sodasta, orjuudesta ja sisäpoliittisesta mädännäisyydestä. Virkamiehille on tunnusmerkillistä, että he eivät käske mitään, mitä eivät olisi itse valmiit tekemään, ja he tahtovat johtaa yhtä paljon esimerkillään kuin sanallaankin.

Uskonnon tunnustuskirjat ovat kultakirjaimin tauluihin kaiverrettuina kaikkien nähtävissä. Ne ovat hengeltään protestanttisen opin mukaiset. Saatanan nimi mainitaan useasti Jumalan vastakohtana, helvettiä sen sijaan ei lainkaan. Jokapäiväisen elämän julkisista ohjeista kuuluu viides seuraavasti: „Me koetamme hillitä vihaamme, hallita kärsimättömyyttämme, antaa arvoa ihmisen verelle, unohtaa koston, kauhistua kateellisuutta ja uutterasti seurata Kristuksen lempeätä sydäntä.“ Uskonnollisen elämän johdossa on ylipappi, todellinen jumalanmies. Kerran viikossa, sunnuntaisin, hän opettaa kansaa, joka kolmasti kaikkina arkipäivinä pitää hartaushetkiä. Ihmiset tunnustavat, etteivät he ole kertaakaan kuunnelleet häntä saamatta sisäistä yllykettä hyvän elämän viettoon; hänen olemuksensa on niin henkeistynyt, että hän tuntuu opettavan vaietessaankin. Hänen apulaisenaan toimivan diakoonin tehtäviin kuuluu nuorison opettaminen, sakramenttien jako, avioliittoseromonioiden toimittaminen ja sairaitten lohduttaminen. Toinen triumviri on yhteiskunnan ylituomari. Hän pitää silmällä mittoja ja painoja ja huolehtii siitä, että itsekukin saa ansionsa mukaan. Hänen vaikutuspiiriinsä kuuluvat myöskin kaikki menettelytavat, joilla asukkaat kokevat kesyttää vanhaa Aatamiaan, ja hän valvoo, etteivät pienimmäkään paheet pääse pesiytymään kaupunkiin. Toisen triumvirin apulainen toimii kaupungin taloudenhoitajana. Kolmas triumviri johtaa opetusta.

Oikeudenkäyttö on sekä maallisten että hengellisten virkamiesten käsissä. Rangaistuksia ei tarvitse samassa määrässä kuin muualla maailmassa, mutta „tunnustaa täytyy, ettei inhimillistä lihaa voida missään voittaa täydelleen“. Rangaistusten laatu ja ankaruus riippuvat rikollisen yksilöllisistä ominaisuuksista ja rikkomuksen asteesta, ja niiden tarkoituksena on sen ohella, että niillä tahdotaan kääntää Jumalan viha pois kaupungista, saattaa asianomainen ymmärtämään erehdyksensä tuomittavuus ja palaamaan siveelliseen elämään. „On paljon inhimillisem-

pää kitkeä pahan ensimmäiset juuret kuin katkoa kehittyneet vesat." Kirkollisilla viranomaisilla puolestaan on avaimet, millä sulkea ja avata. Niille, jotka sukulaisten ja viranomaisten varoituksista huolimatta pysyvät uppiskaisuudessaan, julistetaan „Jumalan vihan tuomio, kirkon panna, valtion inho ja jokaisen kunnan ihmisen kauhistus sellaisella menestyksellä, että näyttää siltä kuin hänet olisi suljettu koko maailmankaikkeuden yhteydestä. Tätä he pitävät kuolemaakin pahempänä ja tekevät kaikkensa saadakseen sellaisen ihmisen oikealle tielle.“ Ellei tämä onnistu, hänet karkoitetaan valtiosta. Sitä ennen häntä on rangaistu ankaralla työllä ja ruumiillisella kurituksella.

Kaupungissa on suuri kirjasto, minne on koottu kaikkien maiden parhaimmat teokset. Sitä vastapäätä on asevarasto, jota vieraalle näytetään inhimillisen julmuuden esimerkkinä, ja jota he vain vastenmielisesti, suuren hädän sattuessa, käyttävät. Edelleen kaupungissa on arkisto, missä säilytetään mahdollisimman totuudenmukaisia selostuksia kaupungin vaiheista, kirjapaino, jonka tuotteet ovat asujainten uskonnollisen mielenlaadun mukaisia, ja valtionrahasto, jonka käyttö tulee kysymykseen vain pidettäessä yllä suhteita toisiin valtioihin.

Kaupungin henkisen toimeliaisuuden keskuksena on valtava rakennus, jota Andreae nimittää kollegioksi. Se on „uskonnon, oikeuden ja oppineisuuden turvapaikka; nämä hallitsevat kaupunkia, ja kaunopuheisuus on niille annettu tulkiksi“. Tieteellistä työtä harrastetaan innokkaasti ja syvällisesti tieteen eri haaroille omistetuissa laboratorioissa. Niitä kuvatessaan tekijä ei kertaakaan lyö laimin tehostaa kokeellisen tutkimuksen tärkeyttä. Anatomialla on salinsa, missä tutkitaan elävien olentojen ruumiita, etenkin ihmistä, „jota voidaan sanoa koko maailman pienoiskuvaksi, lyhennysotteeksi“. Yksikään tämän kaupungin asukas ei halua olla barbaarisen tietämätön niin tärkeistä asioista. „Ja kuitenkin on“, sanoo tekijä, „sivistyneittenkin joukossa niitä, jotka eivät tiedä, missä kohtaa ruumiistaan he elävät, tuntevat, hengittävät, sulattavat tai ulostavat, paitsi että nämä toiminnot tapahtuvat jossakin heidän ihonsa sisäpuolella.“ Christianopoliksessa nämä asiat opetetaan jo lapsille.

Opetus ja nuorison kasvatus ovatkin Andreaen kirjassa usein toistuvia aiheita. Opettajan ammatti on Christianopo-

liksessa kaikkein tärkeimpiä ja kunnioitetuimpia, sillä opettajat valitaan niistä, jotka luonteeltaan ja tiedoiltaan osoittautuvat etevimmiksi. Kaupungin asukkaat ymmärtävät, että arvoton tai huolimaton opetus on yhtä vahingollista yksilölle kuin valtiollekin. „Varmaa on, ettei kukaan palvele hyvin nuorisoa, ellei hän myöskin kykene huolehtimaan valtiosta, ja se, joka osoittautuu nuorisolle arvokkaaksi, on jo hyödyttänyt valtiotakin.“ Pojat ja tytöt lähetetään kuuden vuoden ikäisinä täysihoidolakouluihin, ja vanhemmat luovuttavat lapsensa sinne mielellään tietäessään näiden saavan parhaan mahdollisen hoidon ja opetuksen. Opetus on kolmenlaista: Jumalan palvelusta puhtaalla sielulla, moraalisen elämän viettämisellä ja älyllistä kehittymistä. Osa päivästä käytetään mekaanisiin harrastuksiin, kotiaskeleisiin ja taideharrastuksiin. Ruumiinharjoituksena juostaan, painitaan, ratsastetaan, miekkaillaan, j. n. e. Maalauksia kaupungeissa suositaan erityisesti. Julkisissa rakennuksissa on runsaasti maalauksia, ja koululasten huoneet ovat hyvin koristeltuja. Maalaus kuuluu nuorison opetusohjelmaan tärkeänä virkistysmuotona, ja samalla oppilaat ympäröivää luontoa jäljittelemällä hankkivat suullisen ja kirjallisen opetuksen kaipaaman kuvitusaineiston. Tähän tulee lisäksi arkkitehtuuripiirustus.

Varsinaista opetusta annetaan kolmenlaisissa kouluissa. Ensimmäisessä opiskellaan äidinkieltä, hebreaa, latinaa ja kreikkaa, toisessa puhetaitoa sen periaatteen mukaan, että „se, joka puhuu totuudenmukaisesti, vaatimattomasti ja sydämellisesti, on kaunopuheisuudessa voittanut Ciceron“. Kolmannessa jatketaan vieraitten kielten oppimista silmämääränä kyky seurustella elävien ja kuolleitten kansojen kanssa. Kielten opiskelu on tehty niin käytännölliseksi ja helpoksi, että „elleivät he opi vuoden kuluessa vapaasti käyttämään yhtä kieltä, he eivät mielestään ole saaneet mitään aikaan“.

Korkeampia opintoja harrastetaan seitsemässä muussa auditoriossa. Toiseen kuuluvat dialektiikka, metafysiikka ja teosofia. Dialektiikan tarkoitus on opettaa soveltamaan hyvä metodi käytäntöön, metafysiikka tutkistelee totuutta, hyvyttä ja kauneutta, ykseyttä ja harmoniaa maailmankaikkeudessa. Teosofia on tämän ryhmän korkein saavutus: „Teosofia alkaa siitä, missä luonto päättyy. Se on viimeinen keino, pyrkimys löytää Jumalasta se, mitä ei

voida tavoittaa fysikalisin kokein.“ Verraten harvat pääsevät näin pitkälle.

Kolmannessa auditoriossa harrastetaan matematiikkaa. Aritmetiikka, algebra ja geometria sekä „mystilliset luvut“ ovat tärkeitä ajatuksen kasvattajia, mutta yhtä tärkeitä käytännöllisen elämän palveluksessa. Mystilliset luvut vastaavat tavallaan edellisen ryhmän teosofiaa; Andreae pukee tarkoituksensa seuraaviin sanoihin: „Jumalalla on lukunsa ja mittansa, ja on soveliasta, että ihminen niitä tutkisee. On aivan varmaa, että korkein Arkkitehti ei luonut tätä valtaavaa mekanismia umpimähkään vaan täydellistytti sen mitä viisaimmin mitoin, luvuin ja suhtein, ja Hän lisäsi siihen ajan elementin, jolle on ominaista ihmeellinen harmonia. Mysterionsa Hän sijoitti työmajoihinsa ja tyyppillisiin rakennuksiinsa, jotta me Daavidin avaimella voisimme paljastaa jumaluuden pituuden, leveyden ja syvyyden, löytää ja merkitä muistiin kaikissa olioissa läsnäolevan Messiaan, joka liittää kaiken ihmeelliseen sopusointuun ja johtaa kaikkea viisaasti ja voimallisesti, niin että me voimme iloita palvoessamme Jeesuksen nimeä. Lisäksi näitä asioita ei inhimillinen äly käsitä, vaan ne perustuvat ilmoitukseen ja annetaan uskolliselle ja yhdeltä toiselle.“

Neljänteen osastoon kuuluu musiikki, jota harrastetaan tieteenä ja taiteena. Matematiikan tuntemus on tässä välttämättömänä edellytyksenä. Soittokojeita on monenlaisia; tuskin on ainoatakaan asukasta kaupungissa, joka ei soittaisi jotakin niistä. Vokaalimusiikki rajoittuu miltei kokonaan uskonnolliseen lauluun, sillä „miten nerokkaita maailmalliset laulut lienevätkin, ne tulevat hyödyttömiksi, kun arvostelun mittapuuna käytetään ristiä“. Kuoro on hyvin harjoitettu ja kulkee joka viikko laulaen kaupungin katuja.

Viidennen osaston oppiaineita, astronomiaa ja astrologiaa, tutkitaan rinnakkain. Andreaen mielestä on turhaa kieltää astrologian käytännöllistä merkitystä: „Toivoisin, että hän, joka ei tunne astrologian vaikutusta ihmisten asioihin tai joka typerästi sen kieltää, joutuisi kaivamaan maata, työskentelemään pellolla mahdollisimman kauan huonon sään aikana.“ Tätä tiedettä on vain harrastettava kriittisesti. „Kokemus herättää luottamusta, teoreettinen järki luo epäilyä; näiden keskellä maa tunnustaa alemmuutensa taivaaseen nähden. Auringon ja kuun vaikutus nähdään suhteellisen helposti. Muiden tähtien vaikutuksen ollessa kyseessä eroavat tiedettä harjoittavien mielipiteet.

En voinut ymmärtää, kun he keskustelivat tästä kanssani, mihin Christianopoliksen asukkaitten mielipiteet kallistui-
vat. Joka tapauksessa he alistavat ajatuksensa niin onnah-
televia kuin ne ovatkin ruumiin tuottamien esteiden takia,
Jumalalle ja vain Jumalalle. He sanovat, että on epävar-
maa saattaa kaikki riippuvaksi olemassaolon ja syntymi-
sen ensimmäisestä hetkestä ja tämän nojalla muodostaa
arvostelunsa elämästä tai kuolemasta. Niinpä he painosta-
vatkin enemmän sitä, kuinka voisivat hallita tähtiä ja uskon
avulla karistaa hartioiltaan niiden ikeen, jos sellainen on
olemassa, ja he tunnustavat uuden taivaan, toisten tähtien
ja liikkeiden olemassaolon, joiden liikkeellepanevana voi-
mana on Kristus. Hänen armonsa kautta he murtavat kai-
ken pahan tahdon, vastuksen, heikkouden tai tuntematto-
man voiman vallan. Onnekkain horoskooppi on tulla hy-
väksytyksi Jumalan poikien joukkoon, joiden Isä, kun hän-
neltä rukouksessa kysytään neuvoa, harvoin vaikenee,
mitä hyvänsä häneltä kysyttäneekin.“

Luonnonhistoria, valtioiden ja kirkon historia ovat kuu-
dennessa auditoriossa opiskeluaineina, ja seitsemännessä
harrastetaan etiikkaa, politiikkaa ja kristillistä nöyryyttä.
Sen opetukset koskevat muun muassa omistusta: „He
sanovat, että varallisuus on puhtaasti fiktiivinen ja pe-
rustuu vain meidän käsityksiimme, nimittäin että me et-
simme tai kaihdamme sitä, mitä kuvittelemme itsellemme
hyväksi tai pahaksi.“ „He sanovat, että me olemme aina
puutteessa niin kauan kuin havittelemme, mitä emme voi-
saada, että meillä on aina kaikkea yltäkyllin niin kauan
kuin meillä on omaisuus, jota kukaan ei voi meiltä riis-
tää. Tämä on aivan totta, sillä ei ketään muuta voi syyt-
tää meidän onnettomuudestamme kuin meitä itseämme,
meitä, jotka himoitessamme itsellemme sitä, mikä kuuluu
kaikille, ja siten alituisesti ahdistamalla toisten oikeuksia,
aina saamme jonkun riitatoveriksemme, ja aina on joku,
joka voi voittaa meidät tai sortaa meitä. Ja koska tämän
ihanteellisen kaupungin kansalaiset ymmärtävät nämä tosi-
asiat, he eivät halua, että heidän kallein aarteensa olisi
muualla kuin heidän omassa rinnassaan.“

Kahdeksannen osaston oppiaineina ovat teologia, pro-
fetoimisen kyky ja pyhitys. Teologia jakaantuu kahteen
jaksoon, skolastiseen, joka opettaa tuntemaan, jäljittele-
mään ja puolustamaan raamatun sanoja, ja käytännöllii-
seen, joka opettaa rukoilemaan, mietiskelemään ja kestä-

mään koettelemuksia. Käytännöllinen teologia pyrkii sovelluttamaan elämään raamatun opetukset: „Tässä ei kaivata yksinomaan jumalallisen sanan hyväksymistä, vaan sen sisäistä yhteyttä ja harmoniaa. Koska Kristus on kaikkien salaisuuksien summa, niin sisässämme tapahtuva uudestisyntyminen on uuden lapsuuden, nuoruuden, vieläpä vanhuudenkin alku ja teroittaa mieliimme sitä, mikä ei ole sopusoinnussa Aatamin, vaan Kristuksen, meidän Elämän Kirjamme kanssa. Ne, jotka perustavat teologiansa keinoitekoisille säännöille, eivät tätä ymmärrä. Tarvitaan näet purevaa ja kitkerää happoa, sisäisesti nautittuna, purkamaan sisäiset rakennelmamme ja murtamaan ne palasiksi. Ellemme me lakkaa, Kristus ei ala; ellemme me ole vaiti, Jumala ei puhu, ellemme ota sitä vastaan passiivisina, Henki ei ole aktiivinen. Tämä on se sabatti, jonka johdosta kaikkia hurskaita on kaikkina aikoina maan päällä pilkattu.“ „Me emme kaikki voi tulla temmatuiksi kolmanteen taivaaseen Paavalin lailla, mutta me voimme hänen kerallaan kasvaa Kristuksen kaltaisuuteen. Jos tottelemme evankeliumeja, jos tottelemme apostoleja, niin tämä on todellisen teologian vaatimusten mukaista, emmekä me kaipaa missään muussa muodossa ilmoitusta taikka enkelien saarnoja.“

Jos nyt seuraava oppijakso käsittääkin profetoimisen taidon, ei tätä siinä opeteta, vaan harjoitaudutaan ymmärtämään profetallisen hengen sopusointua ja totuutta ja tulkitsemaan pyhän hengen inspiroivia vaikutuksia.

Uskonnollisen elämän näkyvänä keskuksena on keskellä kaupunkia kohoava temppeli, pyöreä muodoltaan. Se on jaettu kahteen osaan, toisella puolella kohoavat istuinrivit askelmittain ja tekevät kaikille mahdolliseksi seurata jumalanpalvelusmenoja, joille on varattu toinen puoli. Tempelissä esitetään myöskin pyhiä näytelmiä joka kolmas kuukausi. Seinissä on runsaasti ikkunoita, ja ne on koristettu raamatullisaiheilla kuvilla. Juhlamenoissa on puhtaasti näytelmällinen aines supistettu mahdollisimman vähiin. Uskonnon edustajat esiintyvät niissä valkeissa puvuissa, valtion virkailijat punaisissa, oppineet sinisissä ja työläiset vihreissä vaatteissa.

Avioliitot solmitaan asianomaisten luonteiden soveltavuuden ja hyveen nojalla; myötäjäis- ja elatushuolia ei ole. Kahdenkymmenen neljän vuoden ikäisen nuorukaisen on sallittu ottaa vaimokseen vähintään kahdeksantoista vuotta

täyttänyt tyttö, ei kuitenkaan ilman vanhempien suostumusta. Vihkimämenot ovat koruttomat, ja vastaviihityt saavat valtiolta asunnon kalustoineen. Aviollinen uskotomuus rangaistaan ankarasti. Naineet naiset käyttävät taloudenhoidon ohella hyväkseen koulussa saamiaan tietoja. Jos heillä on taipumusta opiskeluun, jatkavat he lukujaan voidakseen tarvittaessa opettaa muitakin. Heillä ei ole äänioikeutta kirkossa eikä neuvossalissa, mutta „Jumala ei ole evännyt tältä sukupuolelta mitään, jos se on hurskas, mistä ikuisesti siunattu Maria on kunniakkain esimerkki.“ „Tapauksissa muualla maailmassa, joissa monet naiset ovat liian ylimielisiä, vika on pikemminkin niiden miesten, jotka ovat kyllin naisellistuneita naidakseen niin mieheviä naisia. Mikään ei ole sen vaarallisempaa kuin tilanteet, joissa naiset hallitsevat salaa ja miehet tottelevat julkisesti; toisaalta mikään ei ole sen toivottavampaa kuin että molemmat ottavat huolehtia toistensa velvollisuuksista.“ Naisten saavutusten kruunu on lasten synnyttäminen: „Tässä he vievät voiton maailman kaikista atleeteista, ellei mahdollisesti pidetä tärkeämpänä ihmisolennon surmaamista kuin sellaisen synnyttämistä.“ Elleivät olosuhteet välttämättä vaadi, he eivät suvaitse vieraita imettäjiä. Lapsivuodevaimojen hoito kuuluu leskeksi jääneiden naisten tehtäviin. Velvoitus viettää siveellistä elämää koskee aviopuolisoitakin, sillä „Christianopoliksen asukkaat uskovat, että avioliitossakin voi esiintyä epäpuhtautta“. Jos mies kuolee, muuttaa hänen leskensä leskivaimojen taloon, missä hän palvelee valtiota jossakin ominaisuudessa; jos nainen kuolee, nauttii mies ateriansa jonkun naapurin luona tai kunnallisessa talossa. Vanhempien kuolemasta eivät lapset joudu kärsimään, koska kaikkia kasvatetaan kollegicissa yhtäläisellä huolella. Lesket voivat vuoden kuluttua mennä uusiin naimisiin, mutta muuten heidän velvollisuutensa on „vähentää kokemattomien keskuudessa lihan luuloteltua arvoa, hillitä himokkaita haluja niiden joukossa, jotka ovat taipuvaisia epäpuhtauteen, koska he omalla esimerkillään näyttävät, ettei aina ole välttämätöntä noudattaa lihan ääntä, vaan että päinvastoin on parempi pidättäytyä persoonallisen, sekä henkisen että yhteiskunnallisen edun takia“. Vanhuksista pidetään kaupungissa hyvää huolta, samoin sairaista. Aukkaiden syvästä uskonnollisuudesta johtuu, että kuoleman oka on menettänyt pelottavuutensa.

Vainajat haudataan kaupungin ulkopuolelle avaraan, kauniiseen kalmistoon. Ainoana muistomerkkinä on koruton rautainen risti, johon on leimattu kuolleen nimi. Hänen huomattavimmista teoistaan on selostus valtion arkistossa.

*

Amerikkalainen F. E. Held, jonka väitöskirjana julkaisemaa „Christianopoliksen“ käännöstä johdantoineen olemme yllä käyttäneet hyväksemme, korostaa erityisesti yhteyttä, joka on edellä lyhyesti selostetun kollegion ja sen tieteellisen keskuksen välillä, joka on tehnyt Baconin „Uuden Atlantiksen“ kuuluisaksi. Baconin „Kuuden päivän kollegiossa“ työskentelee ryhmä eteviä tiedemiehiä („Salomon's House“) yhteisenä päämääränään tarkan kokeellisen tiedon saavuttaminen, maailman yleisen tietomäärän rikastuttaminen ja luonnossa vaikuttavien periaatteiden löytäminen; tämä akatemia lähettää määrääjain jäseniään eri maihin tutustumaan uusiin saavutuksiin tieteissä ja taiteissa. Vaikka kokeellinen tutkimus onkin etualalla, on tärkeänä tekijänä myöskin „sisäinen valo“ sekä intuitiiviseksi ymmärtämykseksi että uskonnolliseksi ilmoitukseksi käsitettynä. Yhtäläisyydet kumpaisenkin teoksen esittämissä ajatuksissa eivät ole yksinomaan yleisiä; Heldin toimittaman yksityiskohtaisen vertailun nojalla voidaan todeta Baconin suorastaan hämmästyttävällä uskollisuudella omaksuneen ja toistaneen saksalaisen edeltäjänsä ajatuksia katkelmaksi jääneessä utopiassaan.

„Uudessa Atlantiksessa“ ja „Christianopoliksessa“ esitetty ajatus tieteellisen keskuksen tarpeellisuudesta esiintyy jo Andreaen kymmenen vuotta aikaisemmin kirjoittamassa „Fama Fraternalitatis“-teoksessa. Tässäkin on „veljeskunnan“ ohjelmana yleinen reformatio, — „reformatio divini et humani“; se tutkii luonnon salaisuuksia ja ihmisiä ympäri maailman. Näiden miesten seura on nimeltään „Pyhän Hengen kollegio“; senkin jäsenet matkustavat vieraisissa maissa palatakseen määräpäivänä takaisin.

Andreaen alkuperäisille aatteille tekee tuskin oikeutta käsitys, että hän olisi kollegiollaan tarkoittanut tieteellistä tutkimusseuraa siinä merkityksessä, mikä tällä sanalla on meidän päivinämmme. Tieteen kehityksestä johtuu, että hänen aatteensa toteutumismahdollisuudet ovat nyt pienemmät kuin 1600-luvulla. Kuitenkin on ajan vaatimuksesta tai tradition katkeamattomuudesta ollut seurauksena, että

Andreaen ajatukset saivat uuden ilmaisuuden siinä ohjelmassa, jonka H. P. Blavatsky ja H. S. Olcott antoivat alkuperäiselle Teosofiselle Seuralle. „Faman“ ja „Christianopoliksen“ ajatus inhimillisen tiedon ja jumalallisen viisauden yhdistävästä akatemiasta ei jäänyt hedelmättömäksi: Johann Amos Comeniuksen, Samuel Hartlibin, John Duryin, Robert Boylen, y.m. tiedemiesten omaksumana ja asianmukaisesti muokkaamana se synnytti v. 1662 Englannin Kunnikaallisen Seuran.

Andreae itse toteutti aatteitaan mahdollisuuksiensa rajoissa. V:sta 1620 hän toimi Nagoldin varrella olevassa Calwissa dekaanina ja yli-intendenttinä ja vaikutti ansiokkaasti seurakuntalaistensa, etenkin köyhimpien ja näiden lasten hyväksi. Muun muassa hän perusti kangastehtaitten ja värjäämöiden työväen keskuuteen yhdistyksen keskinäistä suojelua ja avunantoa varten ja tutki sitä seurakuntalaistensa ja ystäviensä avustamana. Seura oli ainakin maailmansodan alussa vielä olemassa ja hyvissä varoissa. Menetettyään omaisuutensa miltei kokonaan Calvin hävityksessä v. 1634, Andreae tuli herttua Eberhardt III:n kutsusta Stuttgartiin hovisaarnaajaksi ja konsistorialineuvokseksi ja sai tehtäväkseen järjestää uudelleen Tübingenin „stiftin“ ja Stuttgartin kimnaasin, hankkia pätevät opettajat ja huolehtia näiden palkkauksesta. Hänen omat tulonsa olivat pienet, ja vain Braunschweig-Lüneburgin herttuan Augustin turvin hän voi elättää perheensä ja lukuisat pakolaiset, jotka aina saivat häneltä apua. V. 1650 hän muutti Bebenhauseniin ja neljä vuotta myöhemmin Adelbergiin, missä hän kuoli samana vuonna kesäkuun 27 pnä.

Jorma Partanen.

Kaksi tulevaisuuden miestä.

I. Jeesus.

Käsitykseni maailman suurista uskonnoista eroaa hien aikamme vertailevan uskontotieteen tutkijoiden yleisesti omaksumasta näkökannasta. He tosin tunnustavat uskontojen keskeisen oleellisen samankaltaisuuden ja myöntävät niillä olevan yhteisen alkuperän, mutta heidän mie-

lestään on tämä alkuperä ihmisen tietämättömydessä, hänen arkuudessaan ja pelossaan luonnonvoimien edessä, hänen mielikuvituksessaan ja moraalisisessa tajussaan.

Minunkin mielestäni saavat suuret uskonnot alkunsa samasta lähteestä, mutta tämä lähde ei ole ihmisen tietämättömyys, vaan päinvastoin hänen tietonsa. Niiden alkuperänä on ihmisen jumalsyntyinen äly. Minulle opettavat idän ja lännen uskonnot samaa kuin tulevaisuuden uskonto.

Jokaisella suurella opilla on ollut ensimmäinen julistajansa eli perustajansa. Hän on persoonassaan edustanut ajan henkistä kaipuuta ja antanut samalla kertaa sille ratkaisun; ja koska ihmiskunnan henkinen tarve kaikkina aikoina on ollut ja on sama, on ratkaisukin yksi ja sama, vaikka sen esittämismuodot ovat vaihdelleet eri aikoina ja eri kansojen keskuudessa.

On itse asiassa kamala vääryys syyttää näitä sukukuntamme uranuurtajia niistä järjettömyyksistä, joita sittemmin, jonkin aikaa heidän esiintymisensä jälkeen, on tarjottu ihmisille uskonnon nimessä, ja on ehkä kestävä kauan, ennenkuin uskonnolliset yhdyskunnat ovat lopullisesti kuitanneet velkansa, jonka ovat hankkineet vääristelemällä ja tulkitsemalla väärin tai tyystin syrjyttämällä niitä oppeja, joita alunperin julisti heidän kunnioittamansa ja jumaloimansa uskonnon perustaja.

Kaksi suurinta opettajaa, jotka ovat pyhittäneet läsnäolollaan maailma parkaamme, ovat Jeesus ja Buddha. Heidän suuruutensa ei ole ainoastaan ainutlaatuisen puhtaassa elämässä, hengen voimassa ja luonteen jaloudessa, vaan myös siinä vaikuttavassa testamentissa, jonka he yksinkertaisissa ja syvällisissä viisaussanoissaan jälkeensä jättivät.

Kirkko on tehnyt Jeesuksesta herkkämielisen, käsittämättömän jumalan, mutta kun luen evankeliumeja oman järkeni valossa, on hän minusta valistunut ihminen ja todellinen järjen apostoli. Sitä ennen hän oli minulle käsittämätön, jumalallinen näyttelijä, jonka „tosi-ihmisyyden“ kanssa minulla ei ollut mitään tekemistä, mutta nyt hän muuttuu ystäväksi ja veljeksi, ollen samaa luontoa kuin minäkin, vaikka äärettömän paljon viisaampi, kokeeneempi ja lujempi. Mitä oli hän muuta kuin ihminen kaikessa järkevässä yksinkertaisuudessaan, kun hän polvistuneelle nuorukaiselle lausui nuo merkittävät sanat: „Miksi kutsut minua hyväksi? Ei kukaan muu ole hyvä

kuin Jumala yksin.“ Hänen etevämmyytensä ei ole minulle enää selvää ja yhdentekevää, vaan se antaa minulle parhaimman lupauksen omasta tulevaisuudestani: „Tekin tulette tekemään niitä tekoja, joita minä teen.“

Yhtä yksinkertainen ja syvälinen on Jeesuksen oppi. „Jumala on henki“, sanoi hän (Joh. ev. IV, 24), ja Johanneksen ensimmäisessä epistolassa selitetään jumala-käsitteellä, joka itseasiassa tulkitsee saman totuuden uusin sanoin. Siinä sanotaan: „Jumala on rakkaus“ (IV 8). Mitä on näet rakkaus? Kun kaksi ihmistä rakastaa toinen toistaan, ovat he yhdistetyt näkymättömin sitein, jotka pakottavat heitä elämään enemmän tai vähemmän sopusoinnussa, aivankuin olisivat yksi ajatus ja yksi tahto, sillä rakkaus on yhteenliittävä voima. Universaalinen rakkaus on johdonmukaisesti se voima tai elämä, joka liittää kaikkia eläviä olentoja toisiinsa ja sitoo ne yhdeksi, suureksi kokonaisuudeksi, eli toisin sanoen: Jumala on maailmankaikkeuden yhdistävä elementti, se ykseys, joka on ilmennysten moninaisuuden perustana, voimien voima, myriadien muotojen takainen salattu Henki.

Lähinnä Jumalaa Hengen puhtaimpana („rakkaimpana“) ilmennysmuotona maailmankaikkeudessa on siinä vaikuttava Valo eli Järki¹⁾. Jeesus nimittää sitä senvuoksi uskonnollisella kielellään „Jumalan Pojaksi“, ja Alkuhenki itse edustaa siis „Isää“. Jeesus nimittää tätä valoa myös „Ihmisen Pojaksi“ tarkoittaen ihmisessä ruumistunutta järkeä.

Järjellä on siis kaksi aspektia: Maailman järki (Jumalan Poika), puhdas, himmenemätön valo, jumalallisen rakkauten täydellinen kuva, ja toiselta puolen ihmisen yksilöllinen järki (Ihmisen Poika), ruumiin pimeyteen verhottuna ja sen aistillisuuden himmentämänä. Nämä kaksi ovat kuitenkin olemukseltaan yhtä ja samaa.

Jumalsyntyisen järkensä kautta on ihmisellä välittäjän asema Jumalan ja maailman ykseyden ja moninaisuuden välillä. Ihmisen tosi elämä on järjessä, joka opastaa häntä kaikkea yhdistävään rakkauteen, ja Jeesus nimittää tätä elämää Jumalan valtakunnaksi eli taivaan valtakunnaksi,

¹⁾ Uusplatoonikkojen ja Johanneksen evankeliumin Logos eli Sana, „joka oli Jumalan luona, ja Jumala oli se Sana“ (Joh.ev. I, 1). Jumala on maailmanjärki ilmenemättömänä eli levossa; sana on järki toimivana; ne kaksi ovat tietysti yhtä. Sanan, järjen, kautta on kaikki luotu (I, 2), kaikki on olemassa järjen kautta. Tämä on puhdasta panteismia, mutta ei luonnon jumaloimista.

missä Isä on. „Jumalan valtakunta on teissä (Luukk.ev. XVII, 21). Ei kukaan tule Isän (rakkauden) luo muuten kuin Pojan (järjen) kautta; ken vihaa järkeä, vibaa rakkauttakin (Joh. ev. XIV, 6 ja XV, 23).

Jeesus on itse vaeltanut kaitaa tietä ja kulkenut ahtaan portin kautta, joka johtaa taivaanvaltakuntaan, ja senvuoksi hän sanoo opetuslapsilleen: „Seuratkaa minua“. Ken ei ota „ristiään harteilleen“ ja seuraa häntä, ei ole hänen opetuslapsensa, eikä hänen arvoisensa (Luuk. ev. XIV 27 y.m.) Jeesus on saavuttanut rauhan, mikä vallitsee Jumalan valtakunnassa, ja elänyt sen autuudessa, ja koko hänen elämäntyönsä on näyttää ihmisille tie samaan onneen. Hän ei nimitä itseään aiheettomasti „hyväksi paimeneksi“.

Hänen opetuksensa todellisen elämän tiestä on perin yksinkertainen ja selvä. Hän julistaa järjen sanomaa. Elämä, jota ihmiskunta yleensä viettää, hän sanoo, on kuin lavea tie, jota on helppo ja mukava vaeltaa; mutta tosi elämä vaatii aluksi oman (alemman) minuuden uhraamista ja kieltämistä. Ennenkuin ihminen voi saavuttaa tätä uutta elämää ja ikäänkuin „uudestisyntyä“, on hänen etsittävä, kaivattava ja haluttava sitä. Jeesus kehoittaakin veljiään etsimään sitä (Matt. ev. VII, 7 y.m.). Voimmehan sanoa hänen kääntyneen erikoisesti nuorten puoleen, jotka eivät vielä ole langenneet maailman viettelyksiin, kun hän lausuu nuo mullistavat sanat: „älkää huolehtiko ruuastanne, juomastanne ja pukimistanne . . . vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu tulee teille itsestään“. (Matt. ev. VI, 25—34).

Järjen ääntä totellen on ihmisen oltava passiivinen alemman luonnon houkutuksille. Tämä viettelee vihastumaan. Jeesus sanoo: „Älä vihastu“. Se houkuttelee hekkumalliseen nautintoon. Jeesus sanoo: „Älä katso naista häntä himoitaksesi.“ Se houkuttelee valheeseen. Jeesus sanoo: „Älä vanho. Puheesi olkoon yksinkertainen kuin totuus, jaa, jaa, tai ei, ei“. Se viettelee ylpeyteen, ylimielisyyteen ja koston. Jeesus sanoo: „Älä asetu häijyn tuomariksi, älä vastusta pahaa, älä ota hänen rangaistustaan omaan käteesi“. Se houkuttelee itsekkyyteen ja etsimään persoonallista onnea itselle, ystäville, omalle kansalle toisten onnen kustannuksella. Jeesus sanoo: „Kaikki olette veljiä. Rakastakaa niin vihamiestänne kuin ystäväänne“. (Matt. ev. V).

Tosi elämä on siinä, että ihminen tunnustaa ja „palvoo“ maailmankaikkeuden tosi Jumalaa, järkeä, „ylentämällä Ihmisen Pojan“ (Joh. ev. III, 14) ja uskomalla järkeen omassa sisässään. Silloin hän pääsee Pojan ja Isän luo, muuttuu täydelliseksi ja armeliaaksi niinkuin taivaallinen Isänsä on (Matt. ev. V, 48; Luk. ev. VI, 36) ja voi sanoa itsestään kuin Jeesus: „Minä ja Isä olemme yhtä“ (Joh. ev. X, 30 y.m.). Oli hetkiä, jolloin Jeesus tunsu itsensä siinä määrin Jumalan hengen täyttämäksi, että hän puhui Jumalan Pojasta eli maailman järjestä ensimmäisessä persoonassa (kuten melkein koko Johanneksen evankeliumissa) — ja totisesti ihmisellä on oikeus puhua sillä tavalla, kun hänen järkensä on niin yhtynyt jumalalliseen järkeen, etteivät ne enää ole kaksi, vaan yhtä!

Jeesuksen julistama totinen elämä on juuri se „totuuden tieto“, jota tulevaisuuden uskonto on julistava. Senlaatuinen ajatuksenjuoksu ei suinkaan ollut outoa Jeesukselle itsellekään. Hän sanoo itsestään: „Sentähden olen syntynyt ja tullut maailmaan, että tunnustaisin totuuden“ (Joh. ev. XVIII, 37). Opetuslapsilleen Jeesus lupaa, etteivät he „vaella pimeydessä, vaan saavat elämän valon“ (Joh. ev. VIII, 12), että he „tulevat ymmärtämään totuuden“ (Joh. ev. VIII, 32) ja että totuuden henki on heille kaiken opettava (Joh. ev. XIV, 16, 17, 26).

Pappien erehdys on aina ollut, että he ovat tahtoneet saarnata totuutta, ennenkuin ovat sitä tunteneet; että he ovat tahtoneet omata totuuden, ennenkuin ovat täyttäneet sen saavuttamisedot. Ja kirkkojen kohtalokas erehdys on ollut siinä, että ovat luulleet omistavansa totuuden, kun heillä on ollut hallussaan tieto tiestä, joka johtaa totuuden löytämiseen, — ja sitten ovat kadottaneet tienkin näköpiiristään.

On, kuten Jeesus sanoi: „Voi teitä lainoppineet, sillä te olette saaneet ymmärtämyksen avaimen, itse ette menneet sisälle ja eväätte pääsyn niiltä, jotka sisään tahtoisivat“ (Luk. ev. XI, 52). Mutta aika on nyt tullut, että profanum vulguskin on saanut „avaimen“ käteensä ja, käyttääksemme Jeesuksen sanoja, „itse tuomitsee, mikä oikein on“ (Luk. ev. XII, 57). (Jatk.)

Pekka Ervast.

(Framtidens religion, 1900).

Suom. J. K. S.

Päivän maa.

*Anna siivet lentääkseni
yli vuoriston!*

*Nostattaisin sydämeni
aamun ruskohon.*

*Elon meren ylittäisin,
kuilut kuoleman.*

*Ehdottomaan häviäisin,
nousun hurmahan.*

*Päivänsäde, tieto kannan,
mahduta se sydämiin;*

*tienoihisi nousta anna,
unenmaihin hiljaisiin!*

*Varjo synkkä syyllisyyden
haihduta, — vie valohon!*

*Jäävät haaveet henkevyuden
noustessamme tietohon. —*

*Tarhojamme kukkivia,
talojamme hiljaisia —*

*vlistäkää, ystävät,
elon teillä viiptyvät!*

*Tulokkaita joka päivä
varhain saapuu — myöhemminkin.*

*Haihtuu täällä valheen häivä.
Aamuun nousee raihnaisinkin.*

*Elon liekki liesillämme
hehkuu sekä syömissämme.*

*Niittää saatte — ystävät —
täällä, rauhan kylväjät.*

Esikko Koitere.

Raskasta hengitystä.

Heräsin yöllä säpsähtäen enkä voinut nukkua uudelleen. Vuoteeni tuntui kuumalta ja tukahduttavalta, ja minä hiivin ikkunan ääreen. Ulkona tähysteli hämärä muutaman alastoman puun lomasta, mutta niitten takana kiemurteli korkea, paalutettu aita kuin uhriaan vartioiva käärme, ja minusta tuntui yhtäkkiä, että se oli ollut jollakin tavalla syynä minun heräämiseeni. Värisytti. Kostean, keväisen yön sameassa silmässä oli jotakin väijyvää, mieluista . . .

Hiivin takaisin vuoteeseen ja aloin käännellä vanhoja muistoja. Mutta tajuntaani jäi kosteabiuksisen yön mieluinen silmä.

— — — Ja noita-akalla oli vain yksi silmä keskellä otsaa . . . Niin, siitä on pitkä aika, kun isoäiti eli ja kertoi yksisilmäisistä noidista, kai parikymmentä vuotta . . .

Olenko milloinkaan tavannut noitia? En — olen, parikin kertaa, mutta he ovat olleet liian moderneja. Heillä on ollut kaksi silmää ja he ovat sanoneet: — Saavutatte onnenne kaksikymmentäkahdeksan vuotiaana.

Kaksikymmentäkahdeksan-vuotiaana . . . Sen ikärajan olen jo saavuttanut ja sivuuttanutkin, mutta onnen laita on ollut vähän niin ja näin. Enkö ehkä ole tuntenut onnea? Eikö se ole kulkenut kertaakaan viime aikoina ohitseni ja nykäissyt minua kehoittavasti? Ei — on, narkoosissa useinkin, mutta siitä ei ole ollut mitään iloa — myöhemmin. Vain päänsärkyä ja toistuvaa huumausaineen himoa. Pelloittavaa, miten paljon olenkaan käyttänyt sellaisia aineita! Paraldehyd, heroin, medinal, veronal, chloral, luminal, dionin, codein, hyoscin, allaudan ja . . . ja joitain, joitten nimiä en voi muistaa. Ei ole terveellistä käyttää niin paljon narkoottisia aineita, joista useimmat kuuluvat opiumalkaloideihin.

Mutta on turha ajatella niitä. Kunpa pääsisin uudelleen uneen.

— — — Kaksikymmentä vuotta on pitkä aika. Sinä aikana on tapahtunut paljon sellaista, mitä ei ole hyvä muistella. Mutta isoäidin sadut yksisilmäisistä noidista olivat kauniita, vaikka ne panivatkin sydämen tykkimään kiihkeästi ja kipeästi. Niitä voi kyllä muistella, mutta lienee parempi, ettei isoäiti enää ole kertomassa niitä haudan-vakavalla äänellään. Minun täytyy karttaa kiihoi-

tusta ja sydämentykytyksiä, sillä lääkäri on sanonut, että sydämeni on hyvin heikko. Se johtuu kait siitä, että olen käyttänyt liian paljon narkoottisia aineita. Ja ei liene terveellistä käyttää niin paljon narkoottisia aineita, joista useimmat kuuluvat opiumalkaloideihin.

Ei, minun on mahdotonta päästä uudelleen uneen. Täytyy pyytää yöhoitajattarelta chloralia.

Hiivin huoneen läpi hiljaa, etten herättäisi Zansenia ja Mårtensonia. Zansenia sanomme vain degeneroituneeksi, mutta Mårtenson on ilmeisesti mielisairas. Eilen hän valitti lääkäriksi, että hänen päänsä oli yön aikana vaihdettu toiseen. Uusi pää oli muka kuusikymmentä vuotta vanhempi kuin hänen omansa.

Käytävässä vallitsee puolihämärä. Yöhoitajatar torkkuu korituolissa, johon hänen mukavuudekseen on levitetty pari likaista, potilaitten päivisin käyttämää päällystäkettä. Hän raottaa unisia silmiään.

— Tarvitsen chloralia, sanoin lyhyesti ja käännyn katselemaan ikkunasta ulos pimeään yöhön.

— Olette saanut illalla medinal nolla viisitoista ja vasta äskettäin olette parantunut keuhkokuumeestanne — en voi antaa teille chloralia.

Erotan vain heikosti taivasta kohti törröttävät puitten rungot ja kauempana kiemurtelevan paaluaidan. Näyttää kuin yö olisi vetänyt päähänsä mustemman myssyn.

— Minun täytyy saada, tai . . .

Kuvittelen ääneni kuulostaneen jyrkältä ja uhkaavalta, mutta itse asiassa olenkin puhunut väsyneellä ja hapuilevalla äänellä. Ja hengitykseni on kovin raskasta ja huohottavaa. Ehken ole vielä aivan terve.

Takanani kuuluu heikko napsahdus ja kirkas valo täyttää käytävän jokaisen sopukan. Käännyn hitaasti ja seuraan hoitajatarta lääkekaapille. Hän näyttää hyvin tyyneltä ja hyvin välinpitämättömältä, mutta minä tiedän hänen juuri sillä hetkellä ajattelevan muuatta tapausta muutama aika takaperin, jolloin raivoissani uhkasin ivallisin ilmein minun avuttomuudelleni naurahtelevaa lääkäriä. Suonissani lienee silloin virrannut tavallista enemmän sairasta verta.

— Olkaa hyvä!

Nielen chloralin varmana siitä, että hoitajatar on peiloissaan. Tässä mielisairaalassa sanotaan harvoin „olkaa hyvä“.

Hoitajatar sulkee lääkekaapin. Seuraan ajatuksettomasti hänen liikkeitään. Hän menee kuulumattomin askelin entiselle paikalleen. Seinäkosketin napsahtaa ja käytävä muuttuu jälleen puolihämäräksi. Mutta miksi hän ei istuudu ja jatka torkkumistaan? Pelkääkö hän yhä vieläkin minua?

Yhtäkkiä tunnen aivoissani sen huumaavan muutoksen, minkä chlorali aina aiheuttaa. Ajattelen, että voisin sinä hetkenä kirjoittaa nimeni oman kuolemantuomioni alle ja ryhtyä heti senjälkeen luomaan mitä valoisinta runoa kevästä ja kukkasista — lainkaan tuntematta mitään muutosta aivomolekylieni autuaallisen pehmeässä liikahtelussa. Tällaista lienee Nirvanassa.

Palaan kammiooni, mutten enää varo askeleitani. On yhdentekevää minulle heräävätkö huonetoverini. Mutta he eivät herää. Heidän hengityksensä huokuu yhtä raskaana ja tasaisena. Sytytän savukkeen ja ajattelen, että se on oikeastaan tarpeetonta, sillä pirullisen huumaava chloral antaa minulle jo kaiken sen, mitä kaipaen. Ulkona on yhä sama synkkä pimeys, mutta minä hymyilen hengessäni sille, sillä uskon sinä hetkenä, että kohtalon petkuttaminen on mahdollista.

Toivo Kuisma.

Kesäkurssit.

Motto: Rakkaus on suurin voima.

Ruus-Ristin kesäkurssit vietettiin Jyväskylän Ruusu-Risti-tempelissä elok. 7—14 p:nä Johtajamme Pekka Ervastian johdolla. Musiikista huolehtivat taiteilijat Helvi Leiviskä ja Jussi Pohjanmies entiseen tapaan taidolla ja antaumuksella. Ruumiilliseksi toimeentuloksemme olivat jyväskyläläiset veljemme tai paremmin sisaremmme järjestäneet oman ruokatalouden, jonka he rakkaudella, uhrautuvalla työllä ja vaivannäöllä veivät onnelliseen voittoon. Yhteisen maaperän ja aineiston, joka tekee kesäkurssien aikaansaamisen ja niillä suoritettavan työn mahdolliseksi, sen tarjosivat kaikki kesäkursseihin osanottajat yhteisesti.

Kesäkurssiemme arvo ja tarkeys kävi entistä selvemmäksi avajais-tilaisuudessa. Rouva Lyyli Kolkkala lausui jyväskyläläisten puolesta osanottajat tervetulleiksi ja huomautti, että nykyinen ihmiskunnan erikoislaatuinen pula-aika muistuttaa suuren juhlan edellä toimitettavaa perinpohjaisempaa suursiivousta. Johtaja puheessaan korosti yhdessäolomme merkitystä vuosijuhlissamme ja kesäkursseissamme, jotka muodostavat ne kaksi pylvästä, jotka jakavat vuotisen työmmme

kahteen taipaleeseen. Näin kokoontuessamme ja keskittyessämme on tarkoituksenamme, että oppisimme voittamaan itsemme, mutta ei suinkaan vain itsemme, vaan myöskin ajan. Aika sisältää itsensä kaiken pulan ja vaikeudet. Joku voisi ajatella, että hänen ei nyt sovi eikä kannata osallistua kesäkursseihin. Se on ajan inspiraatiota, joka voi kuiskata: „kuinka sinä nyt, näin vaikeana aikana voisit käyttää aikaa ja rahojasi henkilökohtaiseksi iloksesi? Etkö ymmärrä, että se olisi suorastaan väärin. Nythän on supistettava kaikki menot mahdollisimman vähään“. Näin inspiroituna ihminen voi erehtyä pitämään elämänsä vertauskuvia, esim. rahaa, elämän realistisina tosiasioina. Totuuden kannalta katsoen täytyy sanoa, että tuollainen näkökanta on väärä. Sillä eiväthän Ruusu-Ristin kesäkurssit ole vain „omaksi iloksemme“. Ne ovat työn tilaisuuksia kansamme ja ihmiskunnan hyväksi. Ne tarjoavat työn tilaisuuden hengen voittoon aineesta, ikuisene voittoon ajasta. Niinpä, lausui Johtaja puheessaan, aikana mieltiessäni näitä kesäkurseja sanoin hengessäni: nyt pitäisi saapua kesäkurseille 300 osanottajaa — voidaksemme auttaa Suomen kansaa. Tai vähintään pitäisi saapua 100 osanottajaa. Kenties silloinkin voisimme auttaa, vaikkakin kovin ponnistuksin.

Ihmisen, jatkoi Johtaja, täytyy ensin ajattelussaan voittaa aika ja sen asettamat esteet ja vaikeudet. Täytyy olla uskoa hengen todellisuuteen. Nyt sellaista uskoa puuttuu. Sentähden, kun päivittäin kokoontumme näillä kesäkurseilla, tehkäämme se aina siinä uskossa joka voittaa. Korkeamman minän elämä on kulkua voittamisen tiellä.

Johtajamme puhe avasi silmiimme todellisuusnäköalan. Palaen halusta auttaa kansaamme huomasimme joutuneemme Abrahamin asemaan, joka pyysi ja sai lupauksen, että jos Sodomassa ja Gomorrassa olisi edes viidesosa vaadittua oikeamielisyyttä, olisi se voinut pelastua. Mutta sitäkään ei ollut, joten Sodomaa ei voitu pelastaa kovinkaan ponnistuksin. Kesäkurssellamme ei ollut vaadittua 300, eikä edes sataakaan osanottajaa. Mutta entäpä viidesosa? Kolmesataa jaettu viidellä on 60. Ja olihan osanottajia sentään ylikin tämän määrän. Abrahamin menettelyä muistellen koetimme tätä seikkaa Johtajallemme huomauttaa. Hänen katseessaan ja hymyssään olimme huomaavinamme kaihoa ja toivoa.

Kenties. Saimmehan huomata, että juuri kesäkurssiemme aikana puhkesi jonkunlaiseen ratkaisuun tuo kuuluisaksi tullut Tattarin suon juttu, juttu, joka on tarjonnut oivallisen maaperän kaikenlaisille epäilyksille, juoruille ja syytöksille, ulkokohtaisen tekopyhyyden naamiossa puuhailulle, ennen kaikkea pimeyden voimille vastustaakseen ja jos suinkin tuhotakseen korkeimman totuuden valon, ne työntekijät ja sen henkinen työn, joka siveysoppiaan rakentaa Jeesus Kristuksen vuorisäärän opetuksen pohjalle. Sillä se, mitä maailman itsekkäät voimat eniten pelkäävät, se on vuorisäärän esitettyä Kristuksen siveysoppia.

Työohjelmamme oli entisen kaltainen: kolme kokousta päivässä. Kello 9—11 oli n.s. kuulustelukokous, 13—15 keskustelukokous ja viitenä iltana klo 19 Johtajan julkinen esitelmä. Lauantai-iltana oli looshikokous ja viimeisenä iltana improvisoitu lopettajaiskokous.

Kuulustelukokouksissa oli lähtökohtana madame Blavatskyn Teosofian Avain. Ensimmäinen luettiin luku: „Miksi sitten on niin paljon enakkoluuloja T. S:aa vastaan?“ Vastauksessaan H. P. B. kirjoittaa:

„Jos teosofinen liike olisi yksi noita nykyaikaisia kiihkoja, jotka ovat yhtä viattomia kuin hetkellisiä, niin sille vain naurettaisiin . . . Mutta se ei ole mitään sellaista. Sisimmältään teosofia on tämän ajan vakavin liike ja on sitäpaitsi hengenvaarallisena uhkana useimmille tämän ajan humpuukeille, ennakkoluuloille ja yhteiskunnallisille vääryyksille . . . Niitä vihollisia, joita vastaan meidän oli taisteltava Seuran olemassaolon ensimmäisten yhdeksän tai kymmenen vuoden aikana, niitä en sano mahtaviksi tai „vaarallisiksi“, vaan ainoastaan niitä, jotka ovat nousseet meitä vastaan viimeisinä kolmena tai neljänä vuotena. Ja nämä eivät puhu, kirjoita tai saarnaa teosofiaa vastaan, vaan työskentelevät hiljaisuudessa tyhmien nukkien selän takana, joita he työntävät edellään nähtäväksi“, j.n.e.

Jokainen kurssilainen esitti omia havaintojansa H.P.B:n esityksen suhteen. Huomattiin kuinka historia toistuu, todettiin, kuinka sama pimeitten voimien vaikutus, vieläpä tuo kymmenen vuoden aikamääräkin, huomataan Ruusu-Ristinkin työssä. Noin kymmenen vuotta mekin saimme toimia verrattain rauhassa. Sitten esitettiin Johtajamme kirjoittama näytelmä „H.P.B.“, jossa mustien tai harmaitten voimien filosofiaa ja toimintaa hiukan paljastettiin. Pian sen jälkeen esiintyi mainittu Tattarinuon juttu; joka tavallaan vastaa Coulombien rakentamaa ihmekaappia Blavatskyn aikana. Ja miten kävi? Sensatiohurmiossaan useat sanomalehdet menettivät kaiken arvostelukykynsä ja vastuunalaisuuden tunteensa. Silmää räpäyttämättä ja erikoisella innolla he yhdistivät kaksi toisilleen niin vastakkaisista ja vierasta asiaa kuin Tattarinuon tapaus yhdeltä puolen ja englantilaisen Panacea-seuran ja Ruusu-Ristin Johtajan Pekka Ervastian nimi ja toiminta toiselta puolen.

Siinä sitä ollaan. Maailma niin mielellään noudattaa erään ranskalaisen kirjailijan neuvoa: „Panetelkaa, panetelkaa lakkaamatta, kyllä siitä aina jotakin jää“, niinkuin H.P.B. huomauttaa, kirjoittaen edelleen: „Turha meidän oli päivä päivältä ja vuosi vuodelta väittää perättömiksi kaikenlaatuiset käsittämättömän tyhmat jutut itsestämme; sillä tuskin oli yhdestä päästy, kun toinen vielä tyhmempi ja vielä ilkeämpi syntyi edellisen tuhkausta“. Totuudenetsijöinä ja ihmisinä meidän on hyvä muistaa tämä ja kuulla edelleen H.P.B:n sanoja: „Parjaus on uutisten joukossa mitä mustekala on kalojen: se imeytyy mieleemme, takertuu muistiimme, joka siitä saa ravintoa ja kuoliaaksi iskettyinäkin se vielä jättää jälkeensä häviämättömät muistomerkit“. Sentähden pimeät voimat, kun ne eivät voi kumota totuudenjulistajan esittämää oppia, totuutta, koettavat tuhota julistajan itsensä etsityillä syytöksillä, parjauksilla ja häpäisyllä. Tarvinneeko mainita, että itse Jeesus Kristus joutui sellaisen menettelyn uhriksi. Ja hänhän sanoi, että samoin maailma tulee hänen seuraajiaan kohtelemaan. Kuitenkin on hyvä tietää, että totuus lopulta voittaa. Se on hyvä tietää sentähden, että se rohkaisee meitä tekemään oikean valinnan.

Uusi kysymys muodostui lukiessamme Teos. Avaimesta edelleen: „Muutamat kirjailijat ovat sanoneet oppejanne epäsiiveillisiksi ja turmiollisiksi; toiset syyttävät teitä suorastaan sukupuolipalvonnan opettamisesta, koska monet n.s. auktoriteetit ja orientalistit löytävät Indian uskonnoissa paljasta sukupuolipalvontaa sen lukuisissa muodoissa. He sanovat, että uudenaikainen teosofia ei saata olla vapaa tästä taharasta, koska se on niin läheisesti liittynyt itämaalaiseen ja eritoten indialaiseen ajatteluun. Välistä menevät niinkin pitkälle, että syyttä-

vät europalaisia teosofeja tähän palvonnanmuotoon kuuluvien menojen elvyttämisestä. Miten on asian laita?" Tähän H. P. B. aluksi vastaa venäläisellä sananlaskulla: „Tyhmät ihmiset voivat nähdä ainoastaan tyhmiä unia“ ja lisää: „Kysykää niiltä sadoilta englantilaisilta miehiltä ja naisilta, jotka vuosikausia ovat olleet meidän jäseniämme, onko heille koskaan opetettu mitään epäsiiveellistä sääntöä tai turmiollista oppia. Avatkaa Salainen Oppi ja te näette, kuinka sivu sivulta ankarasti moititaan juutalaisia y. m. kansoja juuri siitä, että ovat harrastaneet sukupuolisia jumalanpalvelusmenoja, joka harrastus on johtunut luonnon vertauskuvaston kirjaimellisesta tulkinnasta ja sen kaksinaisuuden karkean materialistisesta käsittämisestä kaikissa eksoteerisen uskonnon muodoissa, . . . Sanon vain lopuksi, että teosofian koko sielu on jyrkästi sukupuolipalvontaa vastaan; ja sen okkultinen eli esoteerinen osasto vielä suuremmassa määrässä kuin eksoteeriset opit.“

Tämä Teos. Avaimen esitys antoi meille aiheen esittää havaintojamme omalla ajallamme. Ja eikös vaan saatu huomata, että historia toistuu tässäkin suhteessa. On m. m. lausuttu otaksumia, että kun kokoukset, vapaamuurariloohit, ovat niin „salaisia“ niin eiköhän se ole vain siksi, että siellä harjoitetaan epäsiiveellisyyttä, kenties sukupuolisia jumalanpalvelusmenoja ja muuta irstaisuutta? Sellainen on maailma. Ymmärrämme paremmin H. P. B:n tuskastumisen, kun hän sanoo: „Tuommoisten tuiki perättömien ja paljaitten johtopäätösten nojalla tehtyjen halpamaisten syytösten kuuleminen saa veren kiehumään“. Jeesushan sanoo: hedelmistä puu tunnetaan. H. P. B. vetoaa julkiseen opetukseensa Salaisessa Opissa huomauttaen, että sisäisen osaston siiveysoppi on vielä ankarampi. Mutta miksi kokoukset ovat salaisia? kysytään. Kursseillamme vastattiin m. m.: kuinka monella portilla tai ovelta luemme: „Asiattomilta pääsy kielletty“, eikä päähämme palkähdä, että sen portin tai oven takana välttämättä harjoitetaan siiveettömyyttä. Samoin on yleensä kaikissa järjestöissä, yhdistyksissä tai seuroissa joitain kokouksia, joihin vain jäsenet pääsevät, vaaditaanpa vielä jäsenkirja nähtäväksi. Samoin ovat meidän looshi-kokouksemme, ei suinkaan „salaisia“, vaan suljettuja, mutta ovat kenelle tahansa avoimia, samoin kuin muissakin yhdistyksissä, kunhan vain hankkii asianomaisen jäsenkirjan. Että looshimme ovat suljettuja muilta kuin jäseniltä, se johtuu samoista syistä kuin aina, kuin Jeesuksenkin päivinä, joka opetti kansaa julkisesti, vaikka senkin useasti „sulki“ vertauskuvain, mutta opetuslapsiaan opetti suljetujenkin ovien takana. Varoittaahan Mestari itse: älkää heittäkö pyhintänne, pääryjänne, epäpyhien eteen, sillä ymmärtämättöminä he vaan kääntyisivät pilkkaamaan ja repelemään. Mitä sitten Ruusu-Ristin siiveysoppiin tulee, niin sehän on Kristuksen Vuorisaarnassaan esittämä. Että näin on, siitähän voi ken tahansa saada varmuuden lukemalla Ruusu-Ristin Johtajan kirjoja, esim. „Vuorisaarna“, „Christosophia“, „Jeesuksen salakoulu“. Tai käymällä Johtajamme luennoissa, joita hän on pitänyt vuosikymmenien aikana Helsingissä ja jotka ovat julkisia ja kaikille avoimia. Omasta puolestamme sanomme, että Ruusu-Ristin Johtajan opetus on aina ja alusta alkaen ollut siiveellisesti mitä ylevintä, puhtainta ja korkeinta. Ja kuinka muutoin voisi ollakaan koska Johtajamme on nuoresta pitäen ihastunut Vuorisaarnan siiveysoppiin. Onhan sanottu: suu puhuu sydämen kyllyydestä. Tai: ette voi palvella kahta herraa, sillä te mielistytte toiseen tai toiseen, tai: ei voi vuorella oleva kaupunki pysyä piilossa, s. o.

jatkuvassa elämässä ja opetustyössään ihminen näyttää mitä hän sisäisesti on. Niinhän koko kristikunta, vaikka sanoo seuraavansa Kristusta, ei voi julkisessa elämässään ja opetuksessaan (siis vuorella) salata sitä, että se seuraakin vanhaa liittoa, juutalaisten Moosesta. Ja tämän kristikunta tekee, sivumennen sanoen, huolimatta apostolinsakaan opetuksista, joka pontevasti selittää, kuinka vanha liitto tuli kelvottomaksi, koska se ei riittänyt tekemään ketään täydlliseksi, ja jos vanha liitto olisi siihen kyennyt, ei olisi uutta tarvittu, j.n.e.

Uusi kysymys muodostui lukiessamme edelleen Teos. Avaimesta: „Onko Teosofinen Seura rahaa tekevä liikeyritys?” Parjaajat olivat levittäneet juttuja siitä, miten Teosofisen Seuran perustajat eversti H. S. Olcott ja madame Blavatsky antsaitsivat rahoja teosofialla, jopa että „perustajilla oli kahdenkymmenen tuhannen punnan vuositulo”. H. P. B. vastaa: „Päinvastoin molemmat ovat antaneet kaikki, mitä heillä oli, ja sanatarkasti tehneet itsensä köyhiksi kuin kerjäläiset. Mitä maallisiin etuihin tulee, ajatelkaa sitä panettelua ja parjausta, jonka alaiseksi he ovat joutuneet, ja tehkää sitten kysymyksenne!”

Tällaista luettuamme kerroimme havaintojamme omalta ajaltamme. Ja emmekös jälleen saaneet todeta, kuinka historia tässäkin suhteessa toistaa itseään. Vaikka eihän voine olettaakaan, että ihmiskunnan turmeltunut luonne puolessa vuosisadassa olisi paljoakaan parantunut. Niinpä saimme kuulla olevan juttuja liikkeellä siitä, kuinka Ruusu-Ristikin on vain „afääri”, rahankeräyslaitos, jonka Ruusu-Ristin johtaja on järjestänyt kerätäkseen herkkäuskoisten rahat itselleen.

Tällaisten juttujen keksijät ja levittäjät ovat todella sääliittäviä. Heiltä sopisi kysyä: vastaatteko puheistanne? Ja tavallinen järki sanoo, niinkuin kurssilla huomautettiinkin, että jos niin lahjakas ja tietorikas ihminen kuin Johtajamme olisi elämässään tahtonut ansaita rahoja, ei hän olisi perustanut niin suuritöistä ja afäärinä niin „kömpelöä” liikeyritystä, kuin mitä jokainen Ruusu-Ristin kaltainen henkilön työn järjestö on. Mutta mehän tiedämme enemmän. Tiedämme, että Johtajamme nuoresta pitäen oli omaksunut henkilökohtaisen köyhyyden periaatteen. Aivan nuorena hän oli rukoillut Jumalaltaan: anna minun kulkea köyhyyttä kohti! Mutta sitten hän sai Mestariltaan eli Jumalaltaan elämäntehtävän: pane teosofinen työ alulle Suomessa. Ja pian senjälkeen hän joutui ottamaan Teosofisen Kustannusliikkeen ja sen yhteydessä noin 20,000 eli nykyisen rahan mukaan 200,000 mk:n velat henkilökohtaiselle vastuulleen. Hän sanoi itselleen ja tovereilleen: kun teemme kaiken työn ilmaiseksi, niin 10 vuodessa saamme velat maksetuksi. Samalla muuttui hänen henkilökohtainen suhteensa rahaan. Sillä teosofinen työ, jonka taloudesta hän täten joutui henkilökohtaiseen vastuuseen, tarvitsi rahaa. Tämän työn tähden hän silloin sanoi Jumalalleen: nyt saapi minullekin tulla rahaa miten paljon tahansa. Hoidettuaan sitten noin kymmenen vuoden aikana ilmaiseksi sekä Kustannusliikkeen että ylisihteerinä Teosofisen Seuran asiat, hän oli tilaisuudessa jättämään Seuralle velattoman kustannusliikkeen ja ylisihteeriydestä luopuessaan lahjoittamaan T. S:lle huomattavan kirjaston, jota paitsi hän siirsi Seuralle päämajan, jonka hän oli luonut muutamien kannattajainsa avulla, itse samalla esiintyen suurimpana rahallisenakin lahjoittajana.

Mutta millä se ylisihteerä sitten eli? Työllään. Esitelmät kan-

nattivat hyvin. Kirjallinen työ tuotti myös jonkun verran. Siinä on koko salaisuus.

Mutta mihin Seuran jäsenmaksut joutuivat? Tietysti Seuran ylläpitämiseen, kuten joka vuosi julkaistut ja tarkistetut tilit osoittivat. Tulot eivät olleet suuria ja Seuran pelkkä olemassaolo maksoi. Myöskin ylisihteerin apulaiselle maksettiin myöhemmin pientä palkkiota.

Mutta entäs Ruusu-Ristissä? Ehkä siinä on asiat toisella tavalla?

Tämä on todella toinen historia. Sillä Ruusu-Ristissä ovat asiat alunperin toisella kannalla. Kun Pekka Ervast oli aikeissa vetäytyä syrjään, antautua kirjalliseen, ehkäpä kaunokirjalliseen työhön, niin meikalaisissa heräsi kysymys: eikö Pekka Ervastin olisi sittenkin jatkettava teosofista työtään? Emmekö voisi perustaa vaikka jonkunlaisen kannatusliiton hänen työtään tukemaan? Niin syntyikin Ruusu-Risti-seura näissä merkeissä: tukemaan P. E:n työtä. Ja eteenpäin on menty, uskossa ja luottamuksessa. Vaikeuksia ei ole puuttunut. Työtä olemme tehneet. Taloudellisesti emme toistaiseksi ole pitkälle päässeet. Johtajallammekin on melkoiset henkilökohtaiset velat. Sellaista se on henkisen uranuurtajan työ, toistaiseksi. Siitä huolimatta uskomme totuuden voittoon ja teemme työtä toivossa. Onhan sanottu: uusi päivä voi kaikki muuttaa . . .

Kesäkurssit päätyivät erinomaisen henkisen tunnelman vallitessa. Tajusimme, että työtä oli tehty. Tunsimme iloa ja suurta kiitollisuutta ja lausuimmekin sen julki kukilla ja sanoilla ja koko olemuksellamme.

Oli sanottu oikein: elämme perusteellisen suursiivouksen ajassa. Aamupäiväiset voimamme mekin käytimme edellä esitettyyn suursiivoukseen. Päiväkokouksissa olimme jo toisenlaisissa tamineissa. Luimme Paavalin kirjeet kolossalaisille, tessalonikalaisille ja Timoteukselle. Keskustelussa selvisi monia tärkeitä seikkoja. Ennen kaikkea se, että Paavalin kirjeet pysyvät tavallaan suljettuina, ellemmme ensin ymmärrä Paavalia itseään, hänen damaskuskokemustaan. Sitä taas emme ymmärrä, ellemmme opi ajattelemaan alkukristillisten tavalla, että ihminen on jumalsyntyinen henkilöento.

Mainitsin jo, että viitenä iltana olivat Johtajan julkiset luennot. Ja taas saimme huomata, ettei oltu puhuttu turhaa juhlasta, joka tulee suursiivouksen jälkeen. Näissä luennoissa saimme jo olla siinä juhlassa, henkisine juhlaaterioineen. Ja sehän oli paikallaan. Sanoo-han apostolikin: työmies on ansainnut ruokansa.

Erotossamme sanoimme: iloiisiin näkemiin! Toivomme nousevan aikakauden tähden, että ensi kesänä on paljon osanottajia Ruusu-Ristin kesäkurssilla Jyväskylässä.

Kirjoitettu Jyväskylässä elok. 17 p:nä 1932.

J. R. H.

Pyrkijän päiväkirja.

13.

Korkeisiin portaihin nojaten seisoo vaeltaja tähtyen ylöspäin. Siellä silmänkantamattomissa, niin on kerrottu, on elämän arvoitus kätkeytynä. Ken portaita ryhtyy kipuamaan vakavin mielin, hän oppii

vaivaloisella matkallaan rakkauden läksyn, joka on suurinta, kaudeninta ja jalointa mitä ajassa ja iankaikkisuudessa on. Portaat ovat kuitenkin kapeat, jyrkät ja mutkikkaat. Pieninkin harha-askel tai varomattomuus syöksee matkalaisen alla ammottavaan kuiluun, josta pois pääsy kysyy kerrassaan suuria ponnistuksia.

Nousu on kuitenkin kaikesta huolimatta aloitettava, koska sisäinen ääni niin käskee. Empien tapailee siksi vaeltajan jalka ensimmäistä porrasta. Eteneminen on vaivaloista ja hidasta, sillä astuimet ovat epämuikavat ja sydämessä asustaa epäily ja pelko.

Jonkun matkaa kuljettuaan pysähtyy vaeltaja neuvottomana. Edessä on suuri, astuimia vailla oleva aukko, jonka takana näkyy erikoisen vahvalta vaikuttava este, jonka läpi oli kuljettava, sillä sen yli eikä ali ei voinut päästä. Miten selviytyä pulmasta ja miten kyetä ilman työvälineitä puhkaisemaan edessä oleva, voittamattomalta näyttävä muuri!

Vaeltajan aivot työskentelevät kuumeentapaisella kiireellä. Kun miettimisestä ei apua lähtenyt, päätti hän henkensäkin uhalla yrittää. Tukea etsien hän ojensikin kätensä, mutta menetti tasapainonsa, horjahi ja syöksyi parahtaen syvyyteen, loukaten itsensä hyvin pahoin.

Kului useita kuukausia. Jälleen seiso vaeltaja äskeisten portaiden juurella. Hän muisti edellisen yrityksensä surkeat seuraukset ja tunsu ruumiissaan pudotessaan saamistaan ruhjevammoista aiheutuneen polttavan tuskan. Pelko lamautti mielen ja puudutti jalan. Sydämessä asuva tiedon kaipuu oli kuitenkin voimakkaampi. Kertoihan sisäinen ääni portaiden loppupäässä löytyvästä elämän arvoituksesta, joka saavutettuna ja ratkaistuna tyyntyttäisi kaipuun ja rauhoittaisi mielen.

Vakavana, rukoillen, asetti vaeltaja jälleen jalkansa ensimmäiselle portaalalle, edeten tarkkaavaisena ja hitaasti. Näin hän vähitellen saavutti esteen, joka yhä yhtä uhkaavana ja — kuten näytti, läpäisemättömänä sulki häneltä tien. Yritäessään sitä sivuuttaa putosi hän niinkuin edellisellään kerralla vaikeita ruhjevammoja saaden.

Nyt ymmärsi vaeltaja, päivätajunnassaan, suurten heikkouksen estävän kehitystään, joista joku, niin hän arveli, oli toisia huomattavasti voimakkaampi. Hän ryhtyi siksi ankaraan taisteluun kaikkia niitä luonteenvikoja vastaan, joita itsetutkistelunsa toi päivänvaloon. Työnsä näytti kuitenkin aivan tuloksettomalta. Kaiken lisäksi ei löytynyt ainuttakaan ihmistä, joka joskus olisi vähänkään tukenut ja rohkaissut!

Tuskissaan hän puheli taivaalliselle Isälleen: „Miksi olet jättänyt minut yksin ja ystäväittä? En osaa, enkä jaksa ratkaista niitä arvoituksia ja tehtäviä, joiden eteen olet minut asettanut! Eikö Sinulla, Taatto, todellakaan ole ketään, jonka voisit lähettää avukseni?“

Hän, Jumala, Isä, joka aina kuulee lastensa hiljaisimmatkin huokaukset, ei nytkään ollut kovakorvainen, vaikka Hän antoiikin epätoivon aaltojen hyrskyisinä ympäröidä vaeltajaa. Oikean hetken lyödessä Hän lähetti näkymättömät palvelijansa ohjaamaan vaeltajan askeleita määrättyyn suuntaan. Hän myöskin käski täällä maanpäällä asuvan palvelijansa rientämään apuun. Voimakkaasti, auliisti, opastettiin vaeltajaa siitä hetkestä lähtien sekä päivin että öin!

Kului vuosi, ehkä enemmänkin. Kolmannen kerran seiso vaeltaja jo tutuksi käyneiden portaiden juurella. Nöyryys, luottamus ja usko asui hänen sydämessään. Olihan hänelle opetettu, että ennemmin taikka myöhemmin seuraa onnistuminen jokaista vakavaa yri-

tystä ja että epäonnistuminenkin on vain näennäistä, koska se, oikein käytettynä, merkitsee tarmon ja voiman lisää. Jos siis kuuluu syökyminen edelleenkin toistuu, ei mikään muu, kun oma haluttomuus, josta on mahdollisuus ajatusta oikein käyttämällä päästä, voi ketään estää uudelleen yrittämästä. Vakavana, pelottomana ja rauhallisena vaeltaja siksi jälleen ryhtyi portaita kipuamaan.

Korkeammalle ja korkeammalle vaeltaja nousi. Kevyt oli jalka. Helppo oli hengittää. Jokainen askel lisäsi sydämensä riemua. Oli todella kuin enkelit olisivat kantaneet käsillään!

Kauvan hän oli näin kulkenut estettä odottaen. Ihmetyksen vallassa hän vihdoinkin pysähtyi katsoen taakseen. Siellä näkyi este. Miten hän huomaamattaan, oli sen sivuuttanut! Näin miettiessään ja alaspäin katsellessaan taittuivat portaat. Vaeltaja riemuitsi: „Ei mitään ristiriitoja enään! Elämä itse oli ne poistanut katkaisemalla paluutien ja siten osoittaen vain yhden mahdollisuuden: Jatkuvan etenemisen rakkauden tiellä, elämän arvoitusta, ristiä kohden!“

I. R ö s t.

Vapaa sana.

Oikaisuja. Teosofi-lehden numeroissa 3—4 ja 5—6 esiintyy Toivo Paloheimon historiikki: „Piirteitä Suomen teosofisen Seuran 25-vuotistaipaleelta“. Onhan jo aikoja sitten huomattu: „Historia on niinkuin se kirjoitetaan“. Tämä pitää paikkansa myös Toivo Paloheimon historiikin suhteen. Sentähden allekirjoittanut puolestaan rajoittuu korjaamaan vain muutamia suoranaisia virheitä.

1) Tuonenkylän siirtymisestä Pekka Ervastilta Teosofiselle Seuralle sanotaan m.m.: „Ervast sai käteisenä 10.000 mk.“ Tästähän johtuu siihen käsitykseen, niinkuin herra Ervast olisi todella saanut itselleen 10,000 mk. As'ahan on, niinkuin selvästi näkyy „Jäsenlehdestäkin“ n:o 6 v. 1918, siten, että päämajalla oli velkaa kolmelle henkilölle, M. Törnroosille 10.000:—, R. Laaksolle 6.000:— ja V. Valvanteelle 3.830:— mk. Näistä kaksi jälkimäistä siirtyi uuden omistajan, T. S:n, myöhemmin maksettavaksi, mutta mainittu 10.000 mk. velka M. Törnroosille maksettiin käteisellä. Olihan jo kyseellisen vuosikokouksen kutsussa nimenomaan sanottu: „Neiti Törnroosille tuleva Smk. 10.000:— olisi suoritettava heti“.

2) Herra Paloheimon kirjoittaa edelleen: „Ervast . . . lahjoitti elinkautista asunto-oikeutta vastaan Tonttulassa ne 12.000 mk., jotka hän oli käyttänyt omia varojaan hankkeen hyväksi“. Tästä saa sen käsityksen, niinkuin herra Ervast olisi pidättänyt itselleen asunto-oikeuden antamaansa 12,000 mk. lahjaa vastaan. Herra Ervast ei asettanut tuollaista ehtoa. Hän vaan luovutti ja lahjoitti. Niinpä vuosikokouksen pöytäkirjassakin sanotaan: „Kokous lausui hartaan kiitoksensa Perustaja-yli sihteerialle tästä lahjasta“. Toinen asia on, että vuosikokous omasta aloitteestaan „yksimielisesti päätti, että hän saisi elinkautisen asunnon Päämajalla“. Kun seuran Hallituksen valtuuttama toimikunta, tuomari Unto Nevalainen ja muistaakseni herrat Yrjö Kallinen ja Juho Tukiainen, myöhemmin laati herra Ervastian ja Seuran välille kirjallista sopimusta asiassa, olisi herra Ervast tyy-

tynyt tekemään vain yksinkertaisen lahjoituskirjan ilman mitään varauksia. Tällöin tuomari Nevalainen vakavasti kehoitti herra Ervastia pidättämään koko Tonttulan clinkautiseksi asunnokseen. Kun herra Ervast ei sellaista tahtonut, laati tuomari Nevalainen kauppa-kirjan, jossa myyjälle pidätetään 3 huonetta Tonttulassa. Samalla toimikuunnan puolelta arvonannolla ja innostuksella esitettiin sellainen ajatus, että tämä asuntojärjestely luonnollisesti on vain väliaikainen. Lähimmässä tulevaisuudessa Seura rakentaa päämajan tontille erikoisen huvilan yksinomaan Perustaja-yli sihteeriä varten. Ken tietää, miten olisi käynyt, elleivät n.s. punaiset olisi tappaneet herra Nevalaista pian sen jälkeen.

3) Herra Paloheimo lisää: „Tällainen oli Tuonenkylän rahallinen loppuselvytys“. Tämäkin on virheellisesti sanottu. Sillä Tuonenkylän rahalliset loppuselvittelyt jatkuivat edelleen. Olihan Seura omasta aloitteestaan merkinnyt Tuonenkylään clinkautisen asunto-oikeuden herra Ervastille. Ja muuttihan Seura Tuonenkylän vähitellen, useampana palstana, kokonaan rahaksi.

4) Kustannustoiminnasta historioitsijamme sanoo: „Kymmenen vuoden kuluttua liike muodostui Kustannusosakeyhtiö Tietäjäksi, etäänytyi ennen pitkää seurasta ja alkoi lopulta painattaa pääasiassa ruusuristi-aatteisia kirjoja“. Tässä on lähellä se käsitys, niinkuin Tietäjä olisi noin vain etäänytynyt Seurasta. Sentähden on mainittava pari seikkaa.

a) Tietäjää perustettaessa sai Seura ilman muuta 30.000 mk. osakkeet. Myöhemmin Tietäjä osti nämä osakkeet täydestä arvosta. Näinollen Teosofinen Seura sai Perustaja-yli sihteerinsä monivuotisen työn tuloksena tätäkin tietä puhtaana rahana 30.000 mk. b) Ennenkuin Seura oli aloittanut oman kustannustyönsä, tarjosi Tietäjän silloinen osake-enemmistön omistaja osakkeitaan Seuralle, mutta Seura kieltäytyi ostamasta, aloittaen sensijaan uuden liikkeen. Olihan Seuralle nyt 30.000 mk. liikepääomaa

6) Lopuksi otan herra Paloheimon sanat: „Tuo päämaja-aika onkin Seuran historiassa jonkunlaista rusohohteista aikaa, jossa oli paljon kaunista ja syvää, mutta jolloin eksyttiin ymmärryksen ja tasapuolisuuden tieltä epätodellisuuden maille.“

Niinpä niin. Tuo rusohohteinen aika, jossa oli paljon kaunista ja syvää, se olisi voinut jatkua. Elämähän tarkoittaa, että Jumalan valtakunta toteutuu maankin päällä. Ja Jumalan valtakunta on epäilemättä rusohohteista, kaunista ja syvää. Olisi vain tarvittu, että jatkuvasti olisi seurattu keskeisimmän työntekijän esimerkkiä, olisi seurattu Perustaja-yli sihteerin johtoa samalla alttiudella, luottamuksella, itsehillinnällä ja ymmärtämyksellä, mikä nimenomaan vallitsi tuona päämajan rusohohteisena aikana, jolloin niin paljon syvää ja kaunista ilmeni. Jos näin olisi tapahtunut, silloin Suomen Teosofisen Seurankin historiaa voitaisiin kirjoittaa toisella tavalla. Niin, ja kokemusperäinen varmuus sanoo: myöskin Suomen kansan historiaa olisi voitu kirjoittaa toisin, kuin miten se nyt on tullut kirjoitetuksi. Kaikki olisi saanut osakseen samaa rusohohteisuutta, kauneutta ja syvyyttä.

Mutta asiathan ovat menneet ja niissä on historia tullut teossa kirjoitetuksi niinkuin se on tullut eletyksi. Varmaan tapaukset selaisenaankin ovat meille opiksi olleet. Se hyvä ja kaunis, mikä on toteutumatta jäänyt, se kaikki vielä kerran toteutuu. Ehtona on käytännöllinen ryhmittyminen korkeimpaan johtoon. Jonkunlaisena lupauksena vuoden 1917 vuosikokouksesta kangastelevat mieleeni kokouksen puheenjohtajan Yrjö Kallisen ennustukselliset sanat, jotka

otan tähän vuosikokouksen pöytäkirjasta: „Niin demokratinen kuin olen, toivon, että Seurallemme tulee aika että palaamme tuohon entiseen, mutta palaamme silloin itsetietoisina ja viisaampina — kokeneempina“. Hyvä tahto voi paljon. Se sisältää voiman toteuttamaan Mestarin sanat: „Ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan“.

Saarenmaassa toukok. 26 p. 1932.

Kunnioittavasti
J. R. Hannula.

Lisätieto. Herra J. R. Hannulan edelläoleviin asiallisiin oikaisuihin tahtoisin omasta puolestani liittää seuraavan oikaisun eli lisätiedon. Esitelmöitsijöistä puhuessaan herra Paloheimo mainitsee useita nimiä sekä aikaisemmalta että myöhemmältä ajalta, mutta eräs nimi unohtui. Se oli J. R. Hannula. Vastaisen varalle lienee minun niinollen annettava muutamia historiallisia tietoja. Herra Hannula luopui yhteiskunnallisesta tehtävästään ja antautui kokonaan teosofiseen työhön v. 1915. Hän ei ollut tilapäinen vaan vakituinen puhuja: tullut hyväksytyksi varsinaiseksi teosofiseksi työntekijäksi, jota todistaa sekin seikka, että hänelle järjestettiin pieni kuukausiavustus, jota propagandarahastosta suoritettiin hänelle niinä vuosina, joina hän työskenteli Teosofisessa Seurassa puhujana ja kirjojen myyjänä ja myöskin kirjoittajana.

Auttaakseni historioitsijaa merkitsen tähän hiukan tilastoa. Kulkiessaan maaseudulla järjesti herra Hannula luentotilaisuuksia melkein jokaiseksi illaksi. Niinpä oli 38 luentotilaisuutta v. 1914, 115 v. 1915, 265 v. 1916, 285 v. 1917, 100 v. 1918 (sisällissodan aikana ei voinut pitää luentoja), 223 v. 1919 ja 286 v. 1920. Siis yhteensä 1312 luentotilaisuutta mainittuina vuosina. Minkä verran herra Hannula niinä vuosina möi kirjoja, siitä ei ole minulla tilastoa käytettävänä. On merkintö vain vuodelta 1918, jolloin bruttomyynti oli Smk. 25468. Kirjoja herra Hannulalta ilmestyi niinä vuosina: „Vallitseeko ihmiselämässä laki?“, „Ryövärinä ristillä“, „Vaeltajana korvessa“, „Kavahtavat kai poikaani“, „Sisäisen opettajan seurassa“, „Sana ja sakramentit“, „Ilmestyskirja teosofian valossa“ ja „Johanneksen evankeliumi teosofian valossa“.

Olen maininnut tämän silloisen työntekijän sentähden, ettei tulisi tehdyksi vääryyttä historialle. Tähän minua myös kannustaa ja rohkaisee herra Paloheimon sanat kirjoituksensa lopussa: „Seuramme historia on monivaiheinen ja muistelmankirjoittaja, niinkuin tulevaisuuden historioitsijakin, on monta tapausta tapahtumattomaksi, ja monta seikkaa paremmin ymmärretyksi ja monta elämän tilannetta paremmin eletyksi“. En luule herra Paloheimon sittenkään tarkoittavan, että olisi ollut parempi, jos herra Hannulan silloiset 1312 luentotilaisuutta olisi jäänyt pitämättä, kirjat kirjoittamatta ja myymättä.

Saarenmaassa toukokuun 27 p:nä 1932.

Kunnioittavimmin:
Pekka Ervast.

Ylläolevat oikaisut lähetettiin „Teosofin“ toimitukselle kesäkuussa, mutta niitä ei julkaistu vielä heinä-elokuun numerossa.

Toim.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat jälleen syyskuun 4 p:nä* Aiheena oli silloin *Mieheksi ja naiseksi loi Hän heidät*, 11 p:nä *Elohistisen ja jehovistisen luomiskertomuksen ihminen* sekä 18 p:nä *Adam ja Eva*.

Helsingin Ruusu-Risti piti ensimmäisen jäsenkokouksensa syyskuun 18 p:nä.

Looshityö on yleensä alkanut ympäri maata, jossain looshissa jo syyskuun 4 p:nä.

Ruusu-Ristin ensi numero on loka—marraskuun kaksoisnumero siinä tapauksessa, että toimittaja lähtee ulkomaille joksikin aikaa. Mitä sivumäärässä siltä puuttuu, korvataan joulukuussa. On kyllä joku ystävä huomauttanut, että kaksoisnumeroita ei pitäisi julkaista, koska toinen kuukausi silloin jää ilman Ruusu-Ristiä, mutta välistä toimitus on pakotettu niin menettelemään. Asia voidaan luultavasti välttää tulevaisuudessa, koska on toivoa, että toimittaja tulee saamaan apua tehtävissään ensi vuoden alusta.

Jyväskylästä kirjoitetaan meille: Kesäkurssien aikana jätettiin Temppeleihin pieni paketti, joka sisältää esiliinakangasta ja lankoja sekä valokuvauskoneen jalka. Omistajat saavat ne ilmoittamalla osotteensa R.-R.-Temppeleihin.

Toimintamme Temppeleissä aloitettiin looshikokouksella t.k. 11 p:nä. Johtajan esitelmät luetaan edelleen joka sunnuntai klo 12. Ensimmäinen esitelmä esitetään t.k. 18 p:nä. A. S.

Adolf Nylund, os. Vaasa, vanha taitava astrologi, laatii edelleenkin horoskooppeja eri hintoihin laajuuden mukaan. Käännyttävä kirjeellä hänen puoleensa.

Mitä muualla tiedetään jatkuu taas ensi numerossa.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon: Lokakuun jäsenavustukset vastaanottaa kiitollisuudella R.R:n rahastonhoitaja Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppikatu 13 F.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johdaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Piilpala.
Hallituksen varapuheenjohtaja: Taitelija Rouva Hilda Pih-
laajamäki, os. Helsinki, Mariaank. 28 B.

Sihteerit: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Vironkatu 10 D 28.
Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.
Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.
Sen tarkoitus selvittää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, vä-
riin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen
asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osot-
tavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä
sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.
2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyyhäkki, jonka jäsenet
etsivät totuuden ydintä, salaisia jumalviisautta, mikä pillee
kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosoofissa ja tie-
teellisissä järjestelemissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljes-
kunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä,
joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.
Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn
v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhma- ja looshijäseniä. Irtto-
jäseneksi pyrkivä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkivä par-
haallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva
Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariaank. 28 B.
Looshityö on järjestyttävä vapaamuurariopohjalle ja looshijäse-
neksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosi-
tuksilla.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat määrättävään vapaahetoisia.
Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa:
maalis- ja lokakuun kulussa sekä vuosikokouksen aikana.
Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koi-
visto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.
Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhla-
llisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiiinsa ja
velvoituuksiinsa (installoidaan).
Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin
Esoteerisen Ryhman jäseniksi.

RUUSU-RISTI

Totundenetsijain aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailijalle Pekka Ervastiille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjajaksoituksia ei saa lainata. RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50.—, ulkomaille doll. 2.—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10.— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimituksesta os. Pilpala.
Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehtea tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,

Helsinki, Meritullink. 33

(Ruusu-Risti)

”H. P. B.”

Neljä kuvaelmaa

yhdessäkannenotoista vuos-

sadan sinksin elämästä.

Kirj. *Pekka Ervasti.*

Hinta Smk. 20.—, sid. 30.—.

Ruus-Ristin
Kustannusliike.

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

SAIRASAPUOIMISTO
ja OPAS
SALVE

Palvelee yleisöä ant. sairaspapua koteihin, opastaen potil. lääke- ja sairaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöistä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairanhoid. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	241
Vapautuva Lusifer	247
Ja hän näki ihmisen	250
Miten paraiten autamme?	257
Kaksi tulevaisuuden miestä	261
Pyrkijän päiväkirja	266
Mitä muualla tiedetään	267
Vapaa sana	270
Tien varrelta	271

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin
jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitoumuskaavake on lähetetty
kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin
avustuksia otetaan mielihyvin
vastaan. Rahaston tarkoitukse-
na on edistää Ruusu-Risti-työtä,
ennenkaikkea kirjallista toimin-
taa. Rahaston hoitaja, jolle kaik-
ki lähetykset osoitetaan, on
R.-R:n Johtaja Pekka Ervast,
os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

— Voiko ihminen tässä nykyisessä elämässään edetä pitkälle henkisen kehityksen tiellä? Voiko hän tulla mestariksi, niinkuin korkeata saavutusta nimitetään teosofisissa kirjoissa? Olen katsellut itseäni ja toisia teosofian harrastajia ja tullut siihen surulliseen lopputulokseen, ettei meistä mitään mestareita näy tulevan.

Noin kysyi huolestuneesti muuan totuudenetsijä kokeenemmalta ystävältään, ja kysymyksen johdosta syntyi heidän välillään seuraava sanavaihto. Ystävä vastasi:

— Moni asia, joka teoriassa on tosi ja selvä, on käytännössä mahdoton toteuttaa. H. P. Blavatsky sanoi, että mestariksi ihminen voi tulla vaikkapa yhdessä minuutissa, mutta että se ei kuitenkaan todellisuudessa tapahdu.

— Miksikä ei? Jos minä voin saavuttaa autuuden ja rauhan huipun yhdessä minuutissa, miksi se ei tapahdu?

— Sentähden että se on vain teoriassa, mutta ei käytännössä mahdollista.

— Mikä estää?

— Karma, syyn ja seurauksen laki.

— Toisin sanoen: oma menneisyyteni?

— Siinäpä se. Katsokaa tätä akvarellitaulua. Eikö se ole kaunis? Se on J. Mäkelän maalaama talvimaisema. Ettekö haluaisi tehdä minulle kopion siitä?

— Minäkö kopion? Mutta enhän minä osaa maalata!

— Taidemaalaus ei kuitenkaan ole ihmiselle mahdollista. Mitä toinen osaa, voinee toinen oppia?

— Älkäähän toki. Täytyy olla luonnollisia taipumuksia. Ei taidetta voi oppia, ellei ole taiteilija syntyään.

— Karmaa siis, menneisyyden ansiota.

— Epäilemättä.

— Tästä huomaatte, sanoi ystävä, -- että ihmisen täydellisyyskin on jotain, johon täytyy olla karmallisia edellytyksiä. Me voimme kaikki pyrkiä, mutta saavutuksemme

riippuu karmastamme. Oletteko pannut merkille, mikä este nousee useimpien pyrkijöiden tielle?

Hetken mietittyään vastasi totuudenetsijä:

— Itse ja tuttavieni suhteen olen ainakin huomannut, että silloin tällöin yllättää pyrkijä parkaa sanomaton väsymys ja lamautuminen, jolloin kaikki siveelliset ja älylliset ponnistukset tuntuvat turhilta. Väsymystä sitten seuraa itseysytökset ja omantunnonvaivat, ja jonkun ajan kuluttua asiat ovat entisellään, mutta kyllä minua ainakin tuo lamautuminen harmittaa.

— Se riippuu tahdon heikkoudesta. Tahto ei vielä ole kylliksi terästynyt. Varsin yleinen ilmiö. Vaan onhan niitäkin, joiden tahto ei koskaan väsy. Se on vanhastaan harjaantunut. Sitä on entisissä ruumistuksissa terästetty. Se on täynnä halua ja kaipuuta täydellisyyteen. Tahto on näet vapaa. Se ei siedä pakkoa. Mutta syvimmällä ihmisen tahto on tahtoa hyvään. Hyvä yksin sitä viehättää. Jos ei pyrkijä pääse tuon sisäisimmän tahtonsa tuntemiseen, ei hän vielä ole vapaa eikä aina personallisena olentona jaksaa tahtoa hyvää. Mutta kun hän pääsee perille omasta hyvästä tahdostaan, silloin hän jaksaa ponnistaa eikä lamaannu.

— Mutta mikä silloin enää on esteenä?

— Hänen muu estävä karmansa. Silloin vasta toteutuu apostolin lause: tahto on hyvä mutta liha on heikko.

-- Liha? Mitä se on?

— Oikeastaan n.s. astraaliruumis, mutta myös ihmisen koko ruumiillinen olemus: äly- ja tunneruumis, eetterinen ja fyysillinen ruumis. Jos fyysillinen ruumis on sairas, silloin tahdon on vaikea toimia muualla kuin älyruumiissa; mielisairaudessa sekin on mahdoton. Jos huonot ja syntiset tavat piilevät eetteriolemuksessa, on tahdon vaikea päästä fyysillisen herraksi. Jos tunneruumis on sairas himoista ja haluista, on tahdon vaikea hallita älyä. Jos älyruumis on ennakkoluulojen y.m. orja, täytyy järjen se puhdistaa, ennenkuin tahto vapautuu hyvään toimintaan. Sanalla sanoen: lihan heikkous on karmallisena esteenämme täydellisyyden tiellä.

— Onko sitten toivoa ollenkaan?

— Työllä kaikki voitetaan. Jollemme nyt saa tempeiliä valmiiksi, voimme ainakin laskea lujan perustan. Eikö perusta ole miltei tärkein kaikessa rakennustyössä? Kun

se on hyvä, on verrattain helppo kohottaa ylevä temppeleitä taivasta kohden.

— Entä perusta? Mikä se on?

— Se on tahdon vapauttaminen ja luonteen kasvatus.

— Ja miten se tapahtuu?

— Sääntö on sama jokaiselle ihmiselle: täytyy jokapäiväiset velvollisuutesi uskollisesti ja pyri alati kasvamaan epäitsekkyyteen unohtamalla itsesi ajattelemalla läheistesi ja toisten parasta.

— Onko tämä sitten mahdollista?

— Se on mahdollista jokaiselle. Sen verran voi jokainen kasvattaa itseään, vaikkei hän kuuluisi mihinkään „salakouluun“, sillä sitä opettaa elämän koulu sinään. Jos olemme vastahakoisia, saamme kärsiä. Kuta uskollisempia ja epäitsekämpiä olemme, sitä enemmän elämä meitä henkisesti suosii.

— Mutta usein näkee hyvien ihmisten enimmin kärsivän. Voiko sanoa elämän heitä suosivan?

— Sanoinkin, että elämä suosii heitä henkisesti. Rasakas ulkonainen karma joskus muuttuu, mutta ei aina. Välistä päinvastoin ulkonainen karma tulee yhä raskaammaksi. Tämäkin voi olla suosionosoitusta, kuten vanhat sanoivat: ketä Jumala rakastaa, sitä hän kurittaa. Ei se kuitenkaan ole ansaitsematonta kärsimystä, se on vanhan karman jouduttamista, — ja pyrkijä siitä vain oppii, nöyrytyy, henkevoituu.

— Täytyy todella olla hyvä karma sillä, joka pitämälle edistyy täydellisyyden tiellä.

— Niin täytyy. Harvoin syntyy suuria runoilijoita, taiteilijoita, keksijöitä j.n.e., — harvoin myös syntyy suuria mystikoita, pyhimyksiä, salatieteilijöitä. Luovat nerot ovat ihmiskunnan kukkia, profeetat, tietäjät, vapahtajat kukista kalliimmat . . .

*

Seuraava kirjoitus Duluthissa, U. S. A., ilmestyyvästä „Päivälehestä“, jonka eräs jäsenemme lähetti minulle, kiinnostaa varmaan Ruusu-Ristin lukijoita.

Etelä-Californian indiaanitietäjän ennustus. Kerran eräs ystäväntär kertoi minulle, että San Gabrielissa oli elänyt ihmeellinen tietäjä noin kolmekymmentä vuotta sitten ja hänelle kädestä katsoen ennustanut tulevia asioita, jotka ovat tähän saakka ihan pilkulleen toteutuneet.

Tuo tietäjä on nyt jo yli sadan vuoden ikäinen indiaani-
aija. Hänen luonaan käy kymmeniä rikkaita ihmisiä tar-
joamassa rahaa ja pyytämässä häntä käteenkatsoen anta-
maan tietoja tulevista asioista, mutta ainoastaan harvoille
hän sen tekee. Tässä hiljattain kävin mieheni kanssa
hänen luonaan, mutta hän ei meidän kummankaan käteen
katsonut, vaikka tarjosin hänelle 20 dollaria rahaa. Hän vain
pudisti päätään ja puri tupakkaa eikä huolinut rahasta.

Vihdoin hän vastasi pyyntööni: „Ennenkuin näkee tu-
levia asioita oikein, niin täytyy tahdonlujuudella syventyä
niitä katsomaan ja hän pitää yksityisen asiat liian vähä-
pätöisinä“. Hän näytti siltä kuin ei tietäisi maailman asioista
yhtään mitään. Minä kysäsin: „Ovatko teidän mielestänne
valkoiset ihmiset kohdelleet indiaaneja hävyttömästi?“ Ei
vastannut mitään.

Mieheni kysyi häneltä: „Voisitteko sanoa meidän syn-
tymämaamme Finlandin tulevaisuudesta mitään, kuinka
sen tulee käymään, kun se on alinomaa suurkansan uhat-
tavana?“ Ukko heitti kysyjään syvällisesti kysyvän sil-
mäyksen, ja samalla otti hyllyltä käteensä World Atlaksen
ja siitä kartasta näyttäen sanoi: „Kas tossa on Finland!
Sehän on itsenäinen maa, eikä mikään suurkansa voi sen
itsenäisyyttä hävittää“. Kysäsin: „Kuinka te semmoista
luulette?“ Ukko hymähtäen toisti: „Kuinka luulette!“
Sitten hän avonaisesta ovesta kädellään viittasi avaruuteen
sanoen: „Katsokaahan tuonne! Onko se vain paljasta tyh-
jää ja turhuutta?“ Sitte istui hän vanhalle tapuretkalle ja
alkoi puhella.

— Siitä on nyt jo kulunut yli kuusikymmentä vuotta,
kun isäni eli viimeisiä elonsa päiviä, ja hän tiesi sen aivan
hyvin. Minä täytin silloin neljäkymmentä vuotta. Eräänä
iltana minä istuin isäni kanssa ulkona ja me yhdessä
luimme taivaan tähdistä tulevia maailman tapahtumia ja
isäni käski minun kätkeä ne mieleeni. Kaikki ne asiat,
mitä isäni taivaan tähdistä luki ovat tähän saakka juuri
sillä tavalla tapahtuneet. Me elämme nyt alussa aikakautta,
jolloin koko maailman suurkansat hajoavat pieniksi itse-
näisiksi valtakunniksi. Sota ei kylläkään koskaan loppu,
isompi puu varjoaa pienemmät puut, mutta kaikki ajallansa
loppuu. Isot puut häviävät maan päältä ja pienemmät
nousevat tilalle. Semmoista sotaa ei enää koskaan tule,
että toinen kansa valloittaisi toisen kansan ja maan ja
hävittäisi sen itsenäisyyden. Viimeisessä maailmansodassa

sodittiin viimeinen valloitusota maan päällä. Se suurkansa ja suurvalta viimeksi säilyy, jolla on vain vähän sotaväkeä ja sota-aseita. Maailman kansakunnat ovat kehittyneet ja heihin on juurtunut vapauden ja itsenäisyyden kaipuu niin voimallisesti, että ei mikään kansa toisen kansan alamaisuuteen alistu. Sisäiset kapinat hajottavat suurvallat pienein, toisistaan riippumattomiin valtakuntiin.

Ainoastaan Venäjä, Kiina ja Japani täydellä voimallaan nousevat aseisiin toisiaan vastaan, ja sitä he eivät voi välttää. Mutta ennenkuin heistä kukaan mainittavasti ehtii toisiaan vahingoittaa, niin kunkin maan kotoiset koirat hyökkäävät oman maansa hallitusta vastaan ja hävittävät sen aikaisen hallituksen ihan perinpohjaisesti. Seuraus on, että kunkin maan kansat sisäisesti joutuvat vaikeasti selkiävään käymistilaan ja kamalaan laittomuuden aikaan. Siitä he selkiävät ja olot muuttuvat rauhallisemmiksi vuoteen 1977 mennessä. Mutta silloin on Suur-Venäjä hajonnut 49, Kiina 28 ja Japani 14 itsenäiseen valtakuntaan. Ja vuoteen 2000 mennessä koko Europa, Aasia, Afrika ja Australialia ovat rauhoittuneet, ja hajonneet 490 itsenäiseksi valtakunnaksi. Ensin sopivat Euroopan eri valtakunnat ja sitten seuraavat kaikkien muiden maiden vallat, tehden sovinnon ja heille tulee samanniminen ja samanarvoinen raha. Kaikki eri valtakuntain väliset tullit, passit y.m. valtainsväliset tarkastukset poistetaan.

Ja vuoteen 2007 mennessä Amerikan ja koko maailman kansat ovat hajonneet 980 itsenäiseksi valtakunnaksi, ollen jokaisella oma hallitus. Sen jälkeen pääkohdissa koko maailman kansat tulevat olemaan samoina pikkuvaltioina noin tuhannen vuotta.

Mutta silti eri kansain oma kotoinen kieli kotimaassa ja yksityisomaisuus, koti ja perhe tulevat aina säilymään. Ei pahin laittomuuden aika eikä mikään tyrannihallitus kykene niitä hävittämään, sillä se olisi pyhän luonnonlain vastaista. Aurinko ja samoin koko aurinkokunnan eri kappaleet omistavat oman maansa ja oman paikkansa.

Nykyisen koko maailman ulottuvan pulakauden hän sanoi jo vuosikymmeniä ennen tienneensä, se saavuttaa pohjan lopulla vuotta 1933. Sen jälkeen alkaa nousu, vuonna 1936 oikein tuntuvasti. Ennen iankaikkisuutta pyhässä luonnonlaissa on säädetty, että kaiken täytyy kasvaa ja kehittyä, pyhä luonnonlaki ei salli tehdä harppauksia eikä jättää jälkeensä ainaseksi korjaamattomia auk-

koja. Kaiken, mikä sen tekee, täytyy ajallansa palata takaisin jättämättä aukot korjautumaan. Ihmisessä on henkinen ja aineellinen elämä, ja henkinen — järki — on viimeisen 60 vuoden ajalla tehnyt harppauksia, keksinyt ja kehittänyt koneet y.m. ihmelaitokset niin joutuin, ettei aineellinen elämä, joka vain tasaisesti kehittyy, ole voinut seurata jälessä, niin että voisi koneiden työntulokset jakaa koko ihmiskunnan hyväksi. Keksinnöt ja koneet kylläkin yhtämittaa kehittyvät, mutta vuosien 1930 - 1999 välisenä aikana maailmaan ei ilmesty mitään sellaista uutta mikä ihmiselämään tekisi mainittavaa muutosta. Henkisen elämän — ymmärtääkseni järjen — täytyy seisahtua harppauksena korjaamaan, mutta aineellinen elämä kehittyy tasaisesti ja vuoteen 2,000 mennessä saavuttaa henki elämän kanssa tasapainon. Silloin aineellinen elämä on kehittynyt, niin että voi jakaa henkisen — ymmärtääkseni koneitten — työn tulokset koko ihmiskunnan nautittaviksi. Silloin työtätekevään työviikko on nelipäiväinen ja pisin työpäivä kolmetuntinen. Mutta silti riittää koko ihmiskunnalle ravintoa y.m. mukavuutta. Vuosikymmenien kuluessa luonnollisesti tapahtuu poikkeuksia, mutta pääkohdissaan nämä minun sanani toteutuvat yhtä varmasti kuin huomen aamulla aurinko nousee.

Siihen hän lopetti puheensa ihan niinkuin seinään. Liekkö hän huomannut, että minä kirjoittelin muistiini, kun hän istui miestäni vastapäätä ja hänelle puheli. Mieheni vielä kysyi: „Kuinka moneen osaan Finland tulee jakautumaan?“ Mutta hän vain kädellensä viittasi ovelle, että menkää. En voi käsittää mikä ukkoon vaikutti, että hän oikein syvässä totuudessa meille salaisia tietojansa kertoi. Sitä hän tuskin on koskannut tehnyt, en minä ainakaan ole kuullut. Olisihan mukavaa säilyttää tämä kirjoitus muistossa, minkä verran nuo hänen ennustuksensa toteutuvat.

Glendale, California, huhtik. 14 p. 1932.

Ellen E. S—ll.

*

H. P. Blavatskysta on viime vuoden alusta lähtien kirjoitettu paljon hyvää ympäri teosofista maailmaa. Vastapainoksi tälle hyvälle on siellä täällä teosofisten piirien ulkopuolella kirjoitettu yhtä ja toista H. P. B:tä vastaan, herätetty eloon vanhoja panetteluja y. m. Heinä-elokuun numerossaan arvokas „Finsk Tidskrift“ pahaä tarkoitta-

matta joutui palvelemaan teosofialle vihamielisten voimien asiaa julkaisemalla Christian Svanljungin kirjoituksen „Helena Blavatskaja. Teosofins stiftarinna“. Toivottavasti kuitenkin kyseessä oleva artikkeli herätti sivistyneessä ja arvostelukykyisessä yleisössä enemmän ihmettelyä ja indignatsionia kuin vastenmielisyyttä teosofiaa kohtaan.

*

Uskallanko puhua vähän tulevaisuuden suunnittelmistani, nim. niistä, jotka koskevat minua personallisesti? Sanoisinpa silloin, että haluni ja toivoni olisi, että tänä talvena saisin monta kirjaa valmiiksi. Lähden nyt joksi-kin aikaa Tukholmaan ja keväällä Itävaltaan terveyttäni hoitamaan. Levättyäni ensi kesän toivon sitten kesäkursien jälkeen voivani matkustaa Amerikan Yhdysvaltoihin, jossa saan henkilökohtaisesti tutustua sikäläisiin ystäviimme ja muuten esitelmöidä maan eri kielillä.

Vapautuva Lusifer.

Siellä katosivat käsitteet ajasta, paikasta ja etäisyydestä, ja niiden mukana katosivat inhimillisen käsityskyvyn rajat. Mittasuhteet laajenivat niin äärettömiksi, ettei niitä ollut enää olemassa.

Tellus, Maa oli siellä Lusiferin kädessä. Himmeä planeettamme, jonka pinnalla säkenöi lakkaamatta outoja valoilmiöitä, värähteli levottomasti, ja Lusiferin silmät tarkkailivat intohimoisina, toimekkaina ja kärsimättöminä jokaista ilmiötä. Ja ne silmät olivat täynnä sanomatonta ikävää.

Hän oli edessäni lumoavan kauniina ja valtaavana. Kerätkää maailmasta kaikki nerous ja antakaa se väkevimmälle enkelille. Kootkaa planeettamme kaikkien aikakausien järki ja antakaa se samalle enkelille. Liittäkää tämän maailmanne kaikki voima ja toimintatarmo samaan olentoon, jolla jo ennestään on lkuisen Luojan kädestä „langenneen“ enkelin täydellinen kauneus. — Siinä on Lusifer.

Ja kuvitelkaa minun pienen henkilapseni kauhua hänen edessään, sillä hänen kauneudestaan huokui järjen koko kylmyys, nerouden helvetillinen luomistuska, myl-

lertävien energiainmassojen ja toimintatarmon kaikki murskaava voima. Kuvitelkaa pienen henkilapseni kauhua, sillä — Lusiferissa ei ollut yhtään rakkautta.

Mutta minun henkilapseni povessa kyti pieni Kristuksen kipinä, jumalallisen rakkauden mahdollisuus, — ja hämmästyneenä minä näin mahtavan ja kauniin Lusiferin tuijottavan siihen lumottuna. Minä sain huimaavan rohkeuden puhutella häntä. Minä kysyin:

— Mikä sai sinut luopumaan Jumalasta, Ikuisesta Rakkaudesta? Ylpeys, sanoivat opettajani: Onko se totta?

— Ei, vastasi Lusifer. — Minähän olin ja olen suuren kokonaisuuden osa. Olen osa Jumalan ikuisesta rakkaudesta ja totuudesta, olin pääenkeli, lähinnä Ikuisen sydäntä ja yhtä Hänen kanssansa. Miten minä olisin voinut ylpeillen nousta omaa itseäni vastaan ja pyrkiä täydellisyydestä epätäydellisyyteen?

— Miten sitten, kysyin, — tapahtui sinun kuuluisa „Jankeemisesi“, josta tietäjämme ovat kertoneet verhoituissa taruissaan? Mikä oli se kapina, joka syöksi sinut rakkaudesta rakkaudettomuuteen, tuohon kylmissä jääkiteissä loistavaan, jonka edessä minun henkeni lapsi palelee?

Lusifer vastasi minulle:

Ehdoton rakkaus ei tunne itsekkyyttä eikä se siis löydä koskaan tarkoitusta itsestään. Se tahtoo tuhota itsensä ja luoda muotoja. Se tahtoo luoda elämää ja kehittää sitä. Ehdoton rakkaus tahtoi elää myriadien planeettojen elämässä, tehdä luomistyötä ja kasvaa niissä. Ja se tuhosi itsensä, se uhrautui, se jakoi ja lahjoitti itsensä. Maailman kielissä ei löydy sanaa, joka voisi selkeästi kuvata Ehdottoman kapinaa, tuota toimintaa, jolla ei ole alkua eikä loppua. Me, jotka olimme lähinnä Jumalan sydäntä, saimme kukin tehtävämme. Niin tuli minusta rakkauden vastavoima, kehityksen henki, jota Te nimitätte Pahaksi, koska olette hitaita, laiskoja ja heikkoja, ja koska minä vaadin taistelua. Sillä minun täytyy ikävöidä tulla voitetuksi.

— Etkö sinä siis olekaan ikuinen? kysyin hämmästyneenä.

Lusifer hymyili salaperäisesti.

— Minä ikävöin tulla voitetuksi, hän sanoi uudelleen. — Te sanotte minua pahaksi, koska ette ymmärrä Ehdottoman rakkauden olemusta, ennenkuin olette minua vastaan taistellen sen ymmärryksen voittaneet. Te ette

ymmärrä, että minä olen saman asian toinen puoli ja sen kanssa ehdottomasti yhtä, että minä olen „langennut“ samasta Jumalan rakkaudesta kuin tekin ja että olen osa teistä. Mutta sinä päivänä, jona te opitte minua ymmärtämään ja rakastamaan, olen minä voitettu ja yhdyn teidän kanssanne Jumalaan . . . Siksi minä ikävöin tulla voitetuksi.

Minä näin hänen silmissään sanomattoman kaipauksen ja murheen, ja minä tahdoin lohduttaa häntä.

— Katso, sanoin, — Telluksessa loistaa Kristuksen valo. Minulle on sanottu, että sinä taistelet Häntä vastaan. Lakkaa taistelemasta.

— Minä en voi, hän sanoi, — sillä minä taistelen Kristuksen kanssa teidän sydämissänne. Minä en taistele Kristusta vastaan, vaan teitä vastaan. Ja sen taistelukentän yli, jossa minä makaan voitettuna, te näette Kristuksen valon, ja silloin te säälistä ja rakkaudesta vavisten nostatte minut, lyömänne, tasa-arvoisena Hänen kirkkauteensa.

— Herra, sanoin vavahtaen, — kestääkö kauan, ennenkuin lyö sinun vapautuksesi ihana hetki?

— Taistelkaa, hän sanoi. — Taistelkaa minua vastaan. Liian hitaasti kirkastuu Kristuksen valo Telluksessa. Vielä kestää kuudetta luomispäivää, jolloin luodaan Ihminen. Vielä te ette näe vihassa rakkautta ettekä Lusiferissa Jumalaa. Enkä minä saa jättää työtäni kesken eikä Kristus voi jättää työtään kesken, sillä silloin tekin jäisitte keskoi-siksi, ettekä tulisi koskaan tuntemaan Jumalaa, Rakkautta. Taistelkaa, niin minunkin vapautukseni hetki lähestyy. Rakastakaa!

— — —

Minun henkeni lapsi laskeutui Tellukseen, ajan, paikan ja kaikkien mittasuhteiden maailmaan, ja Lusifer jäi odottamaan vapautuksensa hetkeä.

Taistelkaamme!

Rakastakaamme!

Veikko Virmajoki.

Ja hän näki Ihmisen.

Nopein, tottunein sormin kehitti yövuorossa oleva apteekkariapulainen ohueksi rullaksi kierretyn reseptin auki.

— Mutta teidän olette vasta eilen ottanut tämän määrän, hän huomautti ihmettelevällä äänellä. — Viisi grammaa yhdessä päivässä!

— Kyllä. Mutta pullo kaatui äsken sitä käsitellessäni.

Valinpitämättömällä äänellä lausuttu vastaus kuulosti tyydyttävältä, ja apteekkiapulainen meni enempää kyselemättä kaapille ja ryhtyi puhdistamaan eetterillä ostajan muassaan tuomaa viiden gramman pulloa. Jos hän olisi ollut kokeneempi alallaan, niin hän ehkä olisi tullut kiinnittäneeksi huomionsa muutamiin epäilyttäviin pikku seikkoihin, muun muassa siihen, että reseptin uudistaneen lääkärin nimi oli aivan outo, mutta hänhän olikin vaaleine leikkotukkineen liehunut vasta muutaman kuukauden lääkepullojen parissa, eikä niin ollen voinut aavistaakaan, että juuri morfiinireseptit olivat ne, joita enimmänsä väärennettiin. Vain kerran hän vilkaisi työnsä lomasta myöhäiseen ostajaan ja pani merkille tämän kuluneen ulkoasun ja väsyneiden kasvojen sairaalloisen harmauden. — Morfiinin ansiota, hän päätteli itsekseen.

Hetki oli kovin myöhäinen, ja vain pitkäaikainen tottumus morfiiniin oli pakottanut Ilmari Orlimon nousemaan vuoteestaan ja lähtemään apteekkiin. Hän oli valehdellut sanoessaan pullon kaatuneen — ei, viisi grammaa morfiiniliuosta ei tosiaankaan enää tahtonut riittää päiväksi — tai oikeammin yöksi, sillä Ilmari Orlimo oli niitä ihmisiä, jotka valvovat ja ovat vireessä vain yöllä; suurimman osan päivästä hän nukkui levotonta, hätkähtelevää unta. Äsken, illalla hän oli ruiskuttanut käsivarteensa kaiken jäljellä olevan morfiininsa, kymmenen viivaa. Hän oli päättänyt nukkua, mutta yhdentoista ajoissa hän oli noussut vuoteesta ja pukeutunut — ja uudistanut itse reseptin. Väärennys ei vähääkään koskettanut hänen omaatuntoaan, oli paljon muutakin, mikä ei koskettanut mitään kohtaa Ilmari Orlimon omassatunnossa, vaikka ne jonkun muun ihmisen omassatunnossa olisivat aikaan saaneet täydellisen tasapainotilan menettämisen . . .

— Olkaa hyvä! Yhdeksän ja kahdeksankymmentä . . .

Apteekkioppilas oli saanut työnsä valmiiksi, ja Ilmari Orlimo otti vaaleanpunaiseen silkkipaperiin kääräistyn pul-

lon ja työnsi sen taskuunsa. Saatuaan rahastaan takaisin hän jäi hajamielisen näköisenä tuijottamaan äärimmäisenä oikealla olevan lääkekaapin oveen, johon oli maalattu irvistelevä pääkallo ja sana: Myrkkyjä.

— Saisiko olla vielä jotakin? apteekkiapulainen kysyi palvelushaluisesti, sillä yhtäkkiä, hänen itsensäkkään sitä ymmärtämättä, hänet oli vallannut myötätunto tuota hajamielisyydessään omituisen surulliselta ja toivottomalta vaikuttavaa tuntematonta kohtaan.

— Ni-in . . . Olin unohtaa, että tarvitsen myöskin neulan.

— Minkä numeron neula saisi olla?

— Yhdeksäntoista, Ilmari Orlimo vastasi hetkisen epäroityään. Hänen aikaisemmin käyttämänsä neulat olivat olleet kahdeksäntoista numeron.

Ulkona oli pimeys suorastaan piinallinen, mutta erehtymättä Ilmari Orlimo kuitenkin osasi takaisin parin kilometrin päässä olevaan asuntoonsa, erään hevoshuijarin ränsistyneen talon kolkkoon ullakkohuoneeseen, jonka hän iltapäivällä kylään saapuessaan oli itseään varten vuokrannut.

Kylä oli hiljainen. Muinoin se oli ollut vilkas: sahalaitoksen karmivat äänet olivat sekoittuneet pienten halkoveturien kimakoihin vihellyksiin ja touhuavien ihmisten huudahteluihin. Mutta sitten oli yhden ihmisen elämään kyllästyminen yhdellä iskulla muuttanut kaiken hiljaiseksi ja liikkumattomaksi; sillä ihminen, joka muutamana talvisena päivänä oli lävistänyt ajattelevat aivonsa revolverin luodilla, oli ollut tuon kyläkunnan teollisuuslaitosten ohjaaja ja omistaja — ja sahalaitoksen karmivat äänet ja veturien kimakat vihellykset olivat kuolleet hänen muasaan. Vain moninaiset, törpöttelevät kannatuslaitteet ja puollittain maahan vajonneet ruostuneet raiteet olivat muistuttamassa kaiken katoavaisuutta.

Joskus, levottomien vaellusvuosiensa aikana, Ilmari Orlimo oli tutustunut kyläkunnan elämään ja mieltynyt siihen. Kuinka terve ja joustava hänen nuori ruumiinsa olikaan silloin ollut! Voima ja kestävyys — ne merkitsivät hänelle hänen levottoman ja samalla uneksivan etsijämielensä ohella enemmän kuin mikään muu maailmassa. Kuinka ylpeän iloinen hän olikaan ollut rautaisesta kestävyystään, joka oli sallinut kuin leikiten hänen marssia kuudenkymmenen kilometrin taipaleita päivässä, vihaisen viiman tai jäätävän pakkasen yrittäessä turhaan nujertaa

hänen ohuen ja kuluneen vaatekertansa verhoamaa ruumista . . . Kuinka ylpeän iloinen, kun vuorokausi määriin ruoan murentakaan saamatta, laskeutui kylminä syysöinä jonkin tuuheaoksaisen puun juurelle routaisen sammalen päälle varmana siitä, että aamulla nousisi siitä yhtä terveenä ja joustavana tietöntä taivaltaan jatkamaan . . . Ja nyt! Nyt ei ollut jäljellä muuta kuin raihmainen, pienimmistäkin ponnistuksista väsyvä ja valittava ruumis. Terveys, joustavuus, kestävyys — ne olivat jääneet erääseen sairaalaan unilääkkeitten ja kaiken karvaisten narkoottisten aineitten repiminä. Lopullisen iskun oli antanut kekkokuume, joka salakavalasti oli hiipinyt „rauhhoittavien“ lääkkeitten turmelemaan ruumiiseen, ja joka nyt pakotti varomaan pienintäkin vilustumista.

Hänen käyntinsä kiihtyi katkerien ajatusten kannustamana. Miksi kohtalo oli lainkaan singonnut häntä sinne pääkaupungin ivallisesti ilvehtivään ilmapiiriin? Miksi se oli antanut hänen elämänhalulleen ja kaikenlaisille unelmoiville aavistuksilleen ensin virikettä kuiskutteleamalla hänen korvaansa tuota lakkaamatonta lausetta: Sinulla on elämässäsi suuri tehtävä? Ja miksi se oli sitten niin rajusti räikäissyt sen, että hän oli jo liian syvälle pahuuteen vajonnut voidakseen enää nousta! Kuin Saatana, se oli vienyt hänet korkealle vuorelle ja kaunista maailmaa näyttäen sanonut: Tuo maailma on oleva sinunkin maailmasi! Mutta pahimman iskunsa se oli antanut hänelle silloin, kun se oli näyttänyt hänelle, että kaikkein kauneimmissa ja täydellisimmissäkin asui hiipivä himo ja salainen pahe, joka sai kaiken kauniinkin näyttämään niljaiselta ja rumalta. — „Luonnollisuudeksi“ ja „luonnon vaatimukseksi“ nimittivät sitä ne, jotka sen orjia olivat. Häntä inhotti, vaikkei hän itse suinkaan ollut sen parempi. Syntiä, syntiä ja pahetta täynnä hän oli niin, että tuskin enää enemmän ruumiillistunut ihminen voi olla. Ja kuitenkin — kuinka hän tuon syntikuormansa alla hoippuen kaipasi-kaan kauneutta ja puhtautta! Kaipasiko hän? Kyllä, mutta hänen uskonsa siihen, sen löytämiseen oli lopullisesti kuollut — tuo usko, joka oli häntä aikoinaan elähdyttänyt etsimään ja toivomaan.

Nyt hän ei enää etsinyt eikä toivonut mitään. Sairaana ja kuolemaan saakka väsyneenä ja välinpitämättömänä hän oli pari kuukautta sitten paennut pois, ja oli nyt vaeltamassa entisiä teitänsä, mutta vaeltamassa kuin häi-

lyvä varjo, kuin eloton liekki, jonka vähäisinkin henkäys puhaltaisi sammuksiin. Huu, tämä synkkä syksyinen pi-meyskin, jota hän ennen oli niin äärettömästi rakastanut, — sekin tuntui nyt kuin kuoleman siiven havinalta.

Jokin selittämätön tunne puistatti Ilmari Orlimoa, ja hän kiirehti nopein askelin loppumatkan. Huoneeseensa päästyään hän kiersi seinäkoskettimella sähkölamppuun valon ja istuutui sitten natisevalle tuolille pöydän ääreen. Taskustaan hän kaivoi esille pienen mustan kotelon sekä äsken ostamansa morfiinipullon ja neulan. Musta kotelo aukeni napsahtaen ja paljasti näkyviin pienen, kahden gramman ruiskun. Kiinnitettyään neulan ruiskuun ja avat-tuaan morfiinipullon, hän veti ruiskun täyteen tuota hie-man haalean näköistä nestettä. Käärityään sitten hihansa ylös ja varmistuttuaan, ettei ruiskuun ollut päässyt ilmaa, hän työnsi tottuneesti ohuen neulan syvälle käsivarteensa ja painoi etusormellaan männän hitaasti alas. Pienen esiin puristuneen veripisaran hän kuivasi nenäliinansa kulmaan.

— Kaksikymmentä viivaa, hän virkkoi itsekseen. — Se tappaisi kenet hyvänsä . . .

Ilmari Orlimo oli aloittanut kahdesta viivasta, mutta tarvitsi nykyään kaksikymmentä. Viisi grammaa ei enää kyennyt tyydyttämään hänen päivittäistä morfiinintarvet-taan. Hänen täytyi saada toinen resepti lisäksi, mutta miten, se oli vielä arvoitus. Hän tuijotti miettiväisenä pulion kupeessa laskottelevaan reseptiin: *Ilmari Or-limo. Ohjeen mukaan 2 viivaa, luki siinä. Hän käänsi reseptiä: Liq. chlor. morphic. 5,00. Lää-kärin uudistettava, oli sinne kirjoitettu. Ei, re-septiä ei voinut väärentää suuremmaksi, vaikka sen voikin uudistaa!*

Ilmari Orlimon elämä oli kirjava kuin syksyinen metsä-polku. Hän oli elänyt ja kokenut mitä ihmeellisimpiä seikkailuja, ja hänen elämässään oli ollut sellaisia hetkiä ja kausia, mitkä nyt myöhemmin hänen niitä muistelles-saan tuntuivat hänestä epätodellisilta, ikäänkuin unen-näöiltä. Ehkä kaikki olikin unennäköä, epätodellista kuin morfiiniunessa täysin todellisilta tuntuvat näyt ja tapahtu-mat . . . Mutta ei — *Cogito, ergo sum!* Oli ole-massa uni ja oli olemassa todellisuus. Ja hän eli puoleksi kummassakin.

— Minä ajattelen, siis minä olen olemassa, hän puheli itsekseen, silmät puoliummassa. — Minä olen ollut ole-

massa jo sangen kauan. Myöskin minä olen nähnyt ja kokenut sangen paljon, enimmäkseen kuitenkin sellaista, mikä on pahaa ja minkä minä toivoisin olemattomaksi, epätodelliseksi kuin morfiiniuneni, jotka nekin ovat useimmiten varsin valottomia, joskus suorastaan kaameitakin. On siis olemassa kaksi toisilleen vastakkaista maailmaa: unen ja todellisuuden. Mutta onko myöskin olemassa kirkasta totuutta? Varmasti on sekin. Toinen asia on, onko olemassa ihmistä, joka sen löytäisi . . . niin, totuutta etsiessämme me löydämme vain totuuksia. Minussa on sangen suuri annos epäilijää, mutta vielä suurempi annos minussa on hajanaisuutta ja itsepetosta . . . Minä tiedän tien, joka johtaa totuuteen, mutta minä en tahdo sitä seurata, sillä minä olen nähnyt ja kokenut liian paljon . . . ja enimmäkseen sellaista, mikä on rumaa ja niljaista. Missä tahansa minä olen kulkenutkin, minä olen tavannut ihmisiä, mutta kaikissa heissä on ollut jälkiä siitä loasta, johon he ovat astuneet. Ei kukaan heistä ole ollut puhdas. Mutta . . . nyt muistan . . . muistan tavanneeni y h d e n, joka oli puhdas . . .

Ilmari Orlimon silmät painuivat umpeen, ja morfiini yhdessä hänen herkän psyykkillisyytensä kanssa loihti hänen sielunsa silmien eteen kuvan, kuvan niin elävän, ettei siitä puuttunut piirtoakaan. Hän näki täpötäyden salin, näki kannatuspylväät, joitten ylle oli kierretty muinaista egyptiläisyyttä esittäviä pahvipiirroksia ja maalauksia, näki Kalevala-aihein maalatut ikkunat, kuuli oudon, hieman samaa säveltä jatkuvasti hipovan musiikin, tunsu suloisen rauhoittavasti kiihoittavan suitsutuksen sieraimissaan, koko olemuksessaan; ja vihdoinkin näki miehen alttarimaisella korokkeella, monin leikkauksin ja sorvauksin koristetussa tuolissaan . . . näki kaksin käsin suurta lippua kannattavan nuorukaisen taempana, näki hikipisarät, jotka työntyivät esiin nuorukaisen tukan rajasta ja ajatteli saman ajatuksen kuin silloinkin: Miksi ne eivät keksineet laittaa lippukannatusvyötä tuolle nuorukaiselle? Ihme, jos hän jaksaa kannattaa lippua loppuun saakka! . . .

Yhtä elävänä, piirteeltäänkään muuttumattomana kehittyi kuva: tuolilla oleva mies nousee puhumaan. Hän on pieni, mutta vaikuttaa suuremmalta; ehkä se johtuu siitä, ettei kukaan ajattele hänen ruumiillista kokoaan. Hänellä on laaja otsa, jota ympäröi harmaa, hopeaan viihtävä, taakse taipunut tukka. Myös silmät ovat har-

maat. Hän on puettu smokingiin, mutta irtorusetti näyttää olevan putoamaisillaan . . .

Ilmari Orlimo liikahti hieman ikäänkuin torjuakseen jotakin. Hän oli yhtäkkiä tuntenut saman pelon kuin silloinkin: Voi, ettei tuo rusetti vain putoaisi!

. . . — Pitäkää kielenne kurissa . . ., puhuu tuo profeettamaisesti vaikuttava mies, ja Ilmari Orlimo kuulee hänen sanansa, mutta pelkää koko ajan rusetin putoavan, sillä hänet on vallannut sellainen tunne kuin koko hetki, kaikki, mitä siihen tilaisuuteen sisältyi, samalla katoaisi, murenisi olemattomiin . . . Mutta rusetti ei putoa. Mies lopettaa ja istuu, korjaten samalla rusettiaan. Lippua kannattava nuorukainen huoahtaa laskiessaan lipun alemmas, ja Orlimo huoahtaa myöskin: rusetti ei pudonnut ja lipunkannattaja näkyy kestävän.

Rukous. Kaikkien päät ovat painuneet alemmas, mutta Orlimon ei. Hän tarkkaa, epäily sydämessään, alttarimaisella korokkeella seisovaa ja rukoilevaa miestä. Onko tuo mies vilpiton? Ja jos onkin vilpiton, mutta uskoo mahdollottoman mahdolliseksi? Ja — onko hän puhdas! . . . Yhtäkkiä Orlimo sitten vavahtaa, hän jännittyy, hänen koko olemuksensa ikäänkuin imeytyy mieheen, sillä hän näkee tämän ylössuuntautuneen katseen sellaista jumalallista puhtautta säteilevänä, että kaikki epäilykset haihtuvat ja kuolevat olemattomiin. Hän näkee edessään ihmisen, jonka on täytynyt löytää se yksi: Totuus, hän näkee edessään Ihmisen, jota hän oli vuodesta vuoteen toivoen ja epäillen etsinyt, Ihmisen, puhtaan ja vilpittömän . . .

Sysimusta pimeys tuijottaa verhottomasta ikkunasta. Ilmari Orlimo avaa silmänsä, huoahtaa syvään ja nojaa päätänsä käsiin. Oh, eikö hän milloinkaan pääse irti siitä ajasta!

Hän tarttuu mustaan koteloonsa, napsauttaa sen auki ja ottaa ruiskun esille. Ellei siellä olisi myös eräs toinen, eräs, joka välillisesti oli syyllinen siihen, ettei hänestä nyt ollut jäljellä muuta kuin tämän haalean, värittömän myrkyntähdoton orja, niin . . . niin hän syöksyisi takaisin sinne, sen miehen luo, jossa hän oli löytänyt ihmisen, syöksyisi suin päin ja lankeaisi hänen eteensä huulillaan mykkä rukous: Tee minusta kaltaisesi! Opetä minut löytämään Totuus, sillä kaikista lankeemuksistani huolimatta minä olen kaivannut ja ikävöinyt pohjimmaltani vain sitä yhtä: Totuutta!

Hän kiinnitti miltei raivostuneena neulan ruiskuun ja saatuaan sen täytetyksi, sysäsi neulan syvälle käsivartensa lihaan.

Myrkkyy tynnytti. Hän syytti savukkeen vaistoten, että se oli vasta kolmas sinä päivänä. Huumausaineena morfiini oli hallitseva. Se ei sietänyt seurassaan mitään muita, ei edes kahvia ja tupakkaa. Niin, siitä oli kauan, kun hän viimeksi oli nauttinut kahvia . . . Kahvi, samoin kuin alkoholikin, tuli ylös miltei heti kun sen oli nauttanutkin. Ja aamutunteina, noina kaameina heräämisen hetkinä, silloin ei sisällä pysynyt edes raikas vesikään. Eikä hän herättyään mitään nauttinutkaan, makaili vain selällään odotellen sen hirvittävän, hulluuden rajoja lähentelevän sielullisen ja ruumiillisen infernotilan loppumista. Oli liiankin totta se, mitä hän oli eräästä kirjasta lukenut, että morfiinin käyttäjän aamutunnit, jolloin myrkytys vaikutus alkoi olla ohi, olivat tuskallisempia kuin kuvitella voi. Itse hän nukkui useimmiten päivällä. Yöt hän käytti — niin, mihin? — sitä hän ei osannut sanoa, oli vain jonkinlaisessa horroksessa, unen ja todellisuuden rajalla.

Yhden ainoan kerran hän oli yrittänyt päästä siitä irti. Mutta hän varoi toistamasta yritystään. Se oli ollut kamalaa, hän oli väännellyt rumistaan, ei minuuttiakaan hän ollut voinut olla paikallaan. Hän oli tuskissaan hakannut käsivarsiaan sängyn rautoihin, kunnes . . . kunnes tuska oli tullut ylivoimaiseksi, ja hän oli horjuen laahautunut asemalle ja junaan, joka oli kiidättänyt hänet paikkakunnalle, lähimmälle, missä oli apteekki.

Nyt, tänä yönä hän oli virkeämpi, mieli oli ikäänkuin irrallisempi. Hän jaksoi ajatella, jaksoi muistella. Ehkä se johtui siitä muistikuvasta, minkä hän oli äsken niin todellisuustuntuksena nähnyt sielunsa silmillä — siitä totuuden löytäneen miehen kuvasta, joka oli niin selkeänä piirtynyt kaiken katkeran ja hajanaisen keskeltä hänen eteensä . . .

Hajanainen hän tosin oli nytkin, hän ei kyennyt ajattelemaan johdonmukaisesti: toinen ajatus, suuresti tunteesta riippuva, saattoi astua aivan vastakkaisena toisen sijalle, mutta hyvä niinkin; oli kuitenkin parempi ajatella sekavastikin, kuin elää siinä horrosmaisessa unitilassa, johon morfiini tavallisesti hänet uuvutti.

Hän nakkasi loppuun palaneen savukkeenpätkän tuhkakoppiin, mutta kosketti samassa kyynärpäällään pöydän

laidalle jäänyttä ruiskua. Heikosti kolahtaen se putosi lattialle, ja kumartuessaan nostamaan sitä, hän näki neulan katkenneen.

Aamupuolella yötä Ilmari Orlimo seisoi apteekin portailla ja hänen etusormensa painoi hellittämättä yökellon nappia. Ja apteekkiapulaisen ihmettelevään katseeseen hän vastasi tokaisemalla lyhyesti:

— Neula numero yhdeksäntoista.

Toivo Kuisma.

Miten paraiten autamme?

Taas tässä pitäisi kirjoittaa. Jumalat suokoot, että osaisin kirjoittaa asiallisesti. Jo otsikko on kyseenalainen. Yhtähyvin olisi voinut kirjoittaa: „Vaikeutemme“. Mutta „Miten paraiten autamme?“ tuntuu myönteisemmältä, joten se olkoon otsikkomme.

Kyseessä on oikeastaan ihmiskunnan vaikeudet. Ihmisen psykologian mukaan vaikeudet jakautuvat kolmeen ryhmään: 1) taloudellinen pula, aineellinen puute, köyhyys ja kurjuus, 2) aatteellinen epävarmuus, nolous, sairaus, häpeä, 3) väkivallan uhka, epäjärjestys, turvattomuus.

Nämä kysymykset askarruttavat niiden mieltä, jotka itse ovat joutuneet hätään, mutta myöskin niiden, jotka rakastavat ihmiskuntaa. Ja neuvojen antajista ei liioin puutetta ole. Yksi neuvoo: „Toimittakaa rahaa, ruokaa ja työtä, silloin kaikki on hyvin (s. o. muuta kivet leiviksi)“. Toinen neuvojien ryhmä opettaa: „Ole itsenäinen ennen kaikkea ja kaikin puolin: oma itsesi, oma opettajasi, mestarisi, jumalasi, silloin olet onnellinen (s. o. hyppää alas pyhäkön harjalta ja usko, että jalkasi ei voi loukkaantua)“. Kolmannet neuvovat: „Ota valta käsiisi, keinojahan sinulla on! ja silloin voit taata turvallisuuden (s. o. jos minua, „minua“ kumarrat, saat (pelastetuksi) kaiken tämän)“.

Ja ihmiset ovat ryhtyneet toimimaan, auttamaan ja pelastamaan tuon oman ja yhteisen „minunsa“ kautta. Tieteen, tekniikan, työn ja „rukoilemisen“ avulla on maa saatu kasvamaan: viljat kasvavat, talletukset kasvavat, lainat ja velat ja verot kasvavat: jonka kaiken ohella myös jännitys ja pula kasvaa.

Sitten toisessa ryhmässä, aatteen kannalta. Kaikki ovat „itsenäisesti“ eli yksilöittäin kristityiksi kastetuja, ja ovat he tunnustaen sanoneet: Kristus on kuollut, kaikki on hyvin (Kristushan ruokkii nälkäiset, parantaa sairaat, herättää kuolleet); Kristus vie meidät kunnian valtakuntaan. Ja taas: tieteellinen valistus tekee ihmisen itsenäiseksi, kunniakkaaksi, terveesti ajattelevaksi yksilöksi. Mutta seuraus: kunnia on muuttunut häpeäksi, kunnian valtakunta häpeän valtakunnaksi. Sillä häpeällistä on, että tieteellisesti valistuneessa kristikunnassa suurelta osalta ihmisiä puuttuu työtä ja ruokaa. Häpeällistä on, että tieteestä, kristillisyydestä ja „terveestä“ ajattelusta huolimatta on niin paljon tauteja ja sairauksia, on niin paljon sairaita ja tulvillaan olevia sairaaloita.

Kolmanneksi: turvallisuutensa ja vapautensa takeeksi tieteellisesti valistunut kristikunta on ottanut kouluttaaksensa milteipä jokaisen kansalaisensa (asevelvollisena) ja uhraa siihen ylivoimaisesti varojaan, mutta siitä huolimatta järjestys, turvallisuus, vapaus ja rauha ei ole mitenkään taattu. Päinvastoin yksilöt ja kansat ja kansakunnat elävät alinomaisessa ja kasvavassa tuhoutumisen pelossa...

Kysyjä pysähtyy miettimään: kenties onkin ollut epätervettä ajattelua, taikauskoista uskoa, hysteerisiä tunteita, vääriä neuvoja, valhetta, petosta ja tietämättömyyttä? Onkohan kaiken takana „susia lammasten vaatteissa?“ ... Missä ovat hyvät tietäjät, todelliset viisaat?

Teosofisessa merkissä on kaksi kolmiota. Alaspäisen kolmion kolmella „rintamalla“ hallitsevat ne viisaat, tieteellisesti valistuneet, terveesti ajattelevat ja uskonnollisesti hurskaat, näkyväiset ja näkymättömät vallat, jotka ovat johtaneet ihmiskunnan taloudelliseen pulaan, sairautteen ja häpeään ja turvattomuuteen. Ylöspäisen kolmion kolmella sivulla palvelevat hyvyyden vallat, näkyväiset ja näkymättömät, ja niiden takana Valkoinen Veljeskunta.

Mutta mikä on Valkoisen Veljeskunnan asema tässä näkyväisessä maailmassa? Se on toistaiseksi vain kuin vertauskuva. Se on kuin peili, johon ihmiskunta heijastuu. Sentähden Veljeskunta tässä maailmassa elää köyhyydessä, sairaudessa ja häväistyksessä ja turvattomuudessa. Kaikkea sitä Veljeskunta kantaa tietoisesti, tietäen sen olevan alaspäisen kolmion aiheuttamaa ihmiskunnan yhteistä karmaa.

Miten voitetaan tuo karma, nuo kolme „vihollista“:

köyhyys, sairaus ja häpeä ja turvattomuus? Valkoisen Veljeskunnan ja sen Mestarin johdolla ja yhteisin voimin. Sillä Veljeskunta ei ole vertauskuva vain siten, että se kantaa ihmiskunnan karmaa, vaan se on vertauskuva myös siten, että se kantaa ihmiskunnan täydellistä voittoa.

Tästä johtuu eräs hyvin merkillinen seikka. Ymmärrämme tätä paremmin niiden kahden neuvon taustassa, joiden seuraamiseen suurin piirtein sisältyy ihmiskunnan koko pelastus: 1) Rakastakaa Jumalaa ensin ja yli kaiken. 2) Rakastakaa toisianne niinkuin itseänne, tai niinkuin Kristus rakastaa. Mikä on nyt tuo seikka, jota sanoin merkilliseksi? Kas se on se, että jos tahdomme rakastaa ja auttaa ihmiskuntaa, niin täytyy ensin ja aivan tietoisesti, rakastaa ja auttaa Valkoista Veljeskuntaa, joka on Jumala ilmenneenä. Sillä jos ryhdymme ilman muuta rakastamaan ja auttamaan ihmiskuntaa, niin joudumme, vaikkakin tietämättämme, alaspäisen kolmion johdettaviksi.

Aloittaaksemme näinollen oikeasta päästä täytyy meidän ensin etsiä ilmennyt Jumala, Valkoinen Veljeskunta ja sen Mestari. Sen etsiminen ja löytäminen ei ole helppoa, se ei ole leikin asia. Mutta sen voi löytää. Ja löydettyään huomaa, että Veljeskunta todellakin on ihmiskunnan kaksinainen vertauskuva. Sillä vaikka se oman voittonsa saavutuksena sisältää ihmiskunnan rikkauden, terveyden ja kunnian ja turvallisuuden, niin kuitenkin se tässä maailmassa, toistaiseksi, elää ja toimii köyhyydessä, sairauksessa ja häväistyksessä ja turvattomuudessa. Mestari voisi olla jossain Himaalajalla tai muualla turvassa, mutta antautuessaan ihmiskuntaa rakastamaan ja auttamaan, joutuu hän aivan erikoisessa määrässä turvattomaksi maailman puolelta. Voidakseen ollenkaan maailmassa toimia Mestarina, tai hänen Lähettilänsä, täytyisi hänen vapautensa tulla maailmassa turvatuksi. Mikäli me tämän osaisimme toteuttaa, sikäli me todella osaisimme toteuttaa ensimmäistä käskyä: rakastakaa Jumalaa ensin ja yli kaiken.

Miten siis hankkia Valkoisen Veljeskunnan Lähettiläälle turvallisuutta? Lähettäisimmekö hänet johonkin turvalliseen paikkaan Himaalajalla tai muualla? Ei, se ei olisi varsinainen turva eikä voitto, vaan pikemminkin tappio. No mitenkä sitten? Järjestämällä hänelle kilpi eli suojamuuri itse paikan päällä. Asettaisimmeko hänet siis johonkin lukkojen taakse ja vartijat ovelle? Sekin olisi vain tilapäinen ja sangen arveluttava hätävarjelus. Asia

on näin: Mestari on taivasten valtakunnan kuningas, joten asiaan kuuluu, että hänen ympärilleen muodostuu valtakunta maankin päällä. Sen valtakunnan muodostavat totuuden etsijät, teosofit, ruusuristiläiset, todelliset kristityt silloin, kun he maailman myllerryksien ja vaikeuksienkin keskellä ovat jatkuvasti, kriittisilläkin hetkillä, Mestarille myötätuntoisia, uskollisia, hänen vaikuttavuudelleen alttiita, hänen opetuksissaan, neuvoissaan, toivomuksissaan ja johdossaan palvelevia. Sillä mikä kuningas olisi se, jonka käskyjen ja toivomuksien toteuttamista ei pidettäisi onnena! Samoin: ei se olisi mikään taivasten valtakunta maan päällä, jossa ei Jumalan tahto, Mestarin neuvo ja johto toteutuisi. Summa tässä kohdassa, tällä „rintamalla“, tällä ylöspäisen kolmion sivulla on siis tämä: mikäli alituvaisuudellamme Mestarin johtoon muodostamme valtakunnan ja elävän suojamuurin Mestarin ympärille, sikäli hänellä on turvallisuus taattu. Samassa määrässä, aivan kuin tämän voiton seurauksena, vähenee myös maailmasta turvattomuus, väkivalta, kapinat ja vallankumoukset, sodat ja verilöylyt.

Sitten palveluksemme kolmion toisella sivustalla, jossa ihmiskunnan karmallisena „vihollisena“ uhkaa alituinen sairaus ja häpeä. Tietysti Mestari tai hänen Lähettiläänsä omassa maailmassaan on kunnian kuningas ja terveyden ruhtinas, mutta antautuessaan ihmiskuntaa palvelemaan hän on samalla joutunut alttiiksi sairaudelle ja häväistykselle. Olisiko hänet tällöin lähetettävä jälleen „omaan maailmaansa“ säästyäkseen häväistykseltä ja sairaudelta? Ei, jos tahdomme parantaa sairasta ihmiskuntaa. Sensijaan täytyy suojella Mestarin terveyttä ja kunniaa taasenkin „paikan päällä“. Ja miten? Hätävarjelusta lukuunottamatta lopullisesti vain siten, että Mestarin ympärille muodostuva valtakunta muodostaa samalla pyhätön, tempelin, jossa on terve sydän ja terve pää, jossa ajatellaan terveesti ja tunnetaan terveesti. Pois sairaat, s.o. pois itsekkäät tunteet ja ajatukset. Sairasta ajattelua, sairasta sieluelämää on alinomainen totuuden, Mestarin ja toistensa epäileminen, kateellisuus ja „syrjittäin“ oleminen. Terveitä tunteita, tervettä ajattelua on luottamus totuuteen, Mestariin, ja kunniakasta on oppia sellaista taitoa. Mikäli tässä onnistutaan, sikäli autetaan ihmiskuntaa ylös siitä sairauden ja häpeän kuilusta, mihin väärä opetus on sen syössyt.

Ja sitten köyhyys, „vihollinen“ kolmion kolmannella sivulla. Tässäkin on opittava ensin rakastamaan Jumalaa. Parhaiten autetaan ihmiskuntaa taloudellisissa huolissa ja köyhyydessä järjestämällä rahan mahti ja taika siten, että Valkoisen Veljeskunnan toimiva Lähettiläs ihmiskunnan keskuudessa on vapaa taloudellisista huolista.

Tähän on nyt lisättävä, että autettaessa köyhiä, sairaita ja turvattomia autetaan samalla Kristustakin. Se on kyllä totta. Sanoohan Kristus: „Kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä pienemmistä veljistäni, sen olette tehneet minulle“. Mutta sama Mestari sanoo myös: „Ainahan teillä on keskuudessanne köyhät, ja milloin tahdotte, saatatte heille hyvää tehdä, mutta minua teillä ei ole aina“. Selitykseksi tähän on lisättävä, että vaikkakin ihmisellä aina on tilaisuus elää Kristuksessa, niin, ainakin toistaiseksi, Valkoisen Veljeskunnan työ ei ole aina ollut välittömästi julkisessa toiminnassa. Sillä Veljeskunta on tehnyt silloin tällöin erikoisen yrityksen ihmiskunnan auttamiseksi. H. P. Blavatskyn esiintyminen oli sellainen yritys. Tähän liittyi Ruusu-Ristin sysäys 50 vuotta myöhemmin. Sen ajan, kun sysäys toimii ensimmäisissä ilmennyksissään, ensimmäisessä sukupolvessaan, on meillä erikoinen tilaisuus toteuttaa ensimmäistä kahdesta käskystä: „rakastakaa Jumalaa ensin ja yli kaiken“, kaikilla kolmion kolmella sivulla.

Miten siis parhaiten autamme?

J. R. H.

Kaksi tulevaisuuden miestä.

II. Buddha.

Samaa, jota opin evankeliumeista Jeesuksen opetuksesta, huomaan iloiseksi ihmeekseni hänen suuren edelläkävijänsä, Buddhan, opettaneen. Buddha on ehkä vielä selvemmin ja täydellisemmin esittänyt ajatuksensa. Milloinkaan ei Jeesus puhunut niin selvästi kuin Buddha tämän sanoessa: „autuas on se, joka on voittanut itsekkyyden; autuas, joka on saavuttanut rauhan; autuas, joka on löytänyt totuuden . . . Totuus on maailman ainoa vapahataja. Luottakaa totuuteen. Totuus on terve, totuus on hyvä, totuus pysyy ikuisesti. Ei ole muuta kuolematto-

muutta kuin totuus, sillä yksin totuus pysyy ainaisesti¹⁾ Ja „alkää uskoko johonkin sentähden, että joku sanoo niin olevan tai sentähden, että niin on kirjoitettu, vaan uskokaa vasta sitten, kun järkenne käsittää asian“.

Buddhan opin mukaan on vain yksi ainoa todellisuus: totuus. Kaikki muu on vain harhaa eli maajaa. Totuus on maailmankaikkeuden todellinen elämä, lkuinen, joka pysyy keskellä olemassaolon katoavaisuutta. Totuus on rauha, autuus ja kuolemattomuus, ainoa itseolevainen.²⁾

„Mutta kaikki yhdistetyt oliot hajoitetaan jälleen. Maailmat pirstoutuvat kappaleiksi ja yksilölliset olemassaolomme haipuvat“.

Ihminen on sieluna välittävä rengas totuuden ja harhan välillä: olemuksensa sisimmässä on hän osallinen totuudesta, mutta tajussaan oleilee hän parhaasta päästä harhojen valtakunnassa, maailmassa. Hän on tietämätön omasta, todellisesta luonteestaan, totuudesta.

Maailmassa on vain surua, tuskaa ja taistelua. Itse olemassaolo persoonallisena olentona on ihmisen kurjuuden lähde, sillä eristäytyneisyys ei anna pysyvää onnea. Sentähden Buddha sanoo: „Kaiken pahan juuri on tietämättömyys“.

Ihminen ei silti ole tuomittu elämään ja kuolemaan tietämättömänä. Hänen tietoisuutensa voi siirtyä harhasta todellisuuteen, Sangsaarasta Nirvaanaan, katoavaisesta persoonallisuudesta totuuteen, joka „on hänen sielunsa kuolematon osa“. Hän voittaa silloin pahuuden ja astuu „Totuuden elämään, joka on tosi autuallisuus“.

Gautama Buddha oli saavuttanut tämän valaistuksen³⁾ ja säälien pimeydessä vaeltavia veljiään astui hän maailmaan julistamaan pelastuksen sanomaa, oppia, joka vapauttaa ihmiset synnin, hädän ja kurjuuden kahleista. Niinkuin Jeesus sanoi opetuslapsilleen: „olkaa hyvässä turvassa, minä olen maailman voittanut“ (Joh. ev. XVI, 33), samoin julisti Buddha kaikille kärsiville veljilleen: „olkaa levollisia, minä olen löytänyt totuuden“. Jeesus viittaa tietämättömyyden tappioon, Buddha saavuttamaansa tietoon,

1) Paul Carus, The Gospel of Buddha according to old records. Samasta teoksesta muutkin otteet.

2) „Totuudella“ Buddha tarkoittaa samaa kuin Jeesus „Isällä“ eli „Jumalalla“.

3) Buddha merkitsee „herännyt, valaistu“.

mutta molempien sanat uhkuvat rakkautta ja laupeutta. Ja miten itsetietoisien voimakkaita ovatkaan nämä sanat!

Buddha yhdisti oppinsa neljään ylevään totuuteen: 1) kärsimyksestä, 2) kärsimyksen syystä, 3) kärsimyksen päättymisestä ja 4) tiestä, joka johtaa tähän päättymiseen.

„Ensimmäinen suuri totuus on kärsimyksen olemassaolo. On surullista syntyä, on surullista varttua; sairaus on surullista, kuolema samoin. On surkeata olla kahlehdittu siihen, mistä ei pidä. Vielä haikeampaa on ero siitä, mitä rakastaa, ja tuskallista on kaipuu, joka ei saa tyydytystä.

„Toinen suuri totuus on kärsimyksen syy. Himo on kärsimyksen syy. Ympäröivä maailma vaikuttaa aisteihin ja herättää polttavan kaipuun, joka huutaa pikaista tyydytystä. Itsekkään illusionin synty ja ilmeneminen on olioiden lujassa kiinnipitämisessä. Elämänhalu omasta minästä iloitaksemme kietoo meidät kärsimysten verkkoon. Nautinnot ovat syöttejä, ja kaiken loppuna on tuska.

„Kolmas suuri totuus on kärsimyksen loppuminen. Itsensä voittanut on haluista vapaa. Hän ei enää kaipaa mitään, eikä himon liekki saa enää hänestä sytykettä. Siksi se sammuu.

„Neljäs suuri totuus on kahdeksankertainen tie, joka vie kärsimyksen päättymiseen. Pelastus tulee sille, jonka itsekkyyksensä häipyy Totuuden edessä, jonka tahto on suunnattu vain siihen, mitä hänen pitää tehdä, jonka ainoana pyrkimyksenä on velvollisuuksien täyttäminen. Ken on viisas, astuu tälle tielle ja lopettaa kärsimyksensä.“

„Kahdeksankertainen tie on:

- 1) Oikea ymmärrys (eli usko, s.o. järjen oppiin).
- 2) Oikea päätös (s.o. tahtoa vain sitä, mihin uskoo ja minkä ymmärtää).
- 3) Oikea puhe.
- 4) Oikea toiminta.
- 5) Oikea elämä.
- 6) Oikea pyrkimys.
- 7) Oikea ajatus.
- 8) Oikea, rauhaisa mielenlaatu.

„Tämä on laki. Tämä on totuus. Tämä on uskonto“.

Koko totuuden tiedon salaisuus on itsekkyyden perinpohjaisessa voittamisessa. Niinkauan kuin edes oman minän varjokin on jäljellä, on Totuuden eli Jumalan ilmeneminen ihmisessä hämärän peitossa. „Missä on itsekkyyttä, siellä ei ole Totuus! Missä Totuus on, siellä ei ole itsekkyyttä.“

kyyttä. Oman minän olemassaolo on harhaa, eikä maailmassa ole sitä vääryyttä, pahetta, syntiä, jolle itsekkyyks ei olisi alkuaiheuttajana“.

„Pyrkimys totuuteen on mahdollinen vasta sitten, kun oma minä tunnustetaan harhaksi. Vanhurskaus on vasta sitten mahdollinen, kun olemme vapautuneet siitä intohimosta, jota nimitetään itserakkaudeksi. Täydellinen rauha voi vallita vain siellä, mistä turhamaisuus on tyystin kadonnut“.

„Älkää etsikö omaa minääne, vaan etsikää Totuutta. Tehkää sielunne kuolemattomaksi täyttämällä se totuudella . . . Puhdistautukaa synneistä ja pyhittäkää elämänne. Ei ole muuta tietä Totuuden saavuttamiseen“.

Tämä itsekieltäytyminen, jonka seurauksena on oman minän täydellinen Totuuteen yhtyminen, sointui perin uudelta ja ihmeelliseltä europpalaisten oppineiden mielestä, ja koska he eivät olleet selvillä siitä, että Jeesus julisti aivan samaa oppia, selittivät he buddhalaisuuden kielteiseksi uskonnoksi, äärimmäiseksi pessimismiksi, täydelliseksi vastakohtaksi kristinuskon positiiviselle opille ihmisen persoonallisesta kuolemattomuudesta! Nirvaana, olo-tila, johon täydellisen ihmisen tietoisuus uppoutuu, merkitsee tosin „samumista“, mutta niinkuin edelläolleesta oivallamme, ei se merkitse yksilöllisen tietoisuuden häviämistä, vaan yksinomaan persoonallisten pyyteiden samumista, elämiskaipuun oman itsensä takia.

Mutta juuri siksi, että järki opettaa voittamaan oman minän, jotta totuuden tieto voisi tulla sen sijalle, juuri siksi on vaikeata elää tämän opin mukaan. Ihminen ei rakasta aineellisuudessaan mitään niin paljon kuin omaa minäänsä. Äkkiyrkkää ja työläästi kuljettavaa tietä „jumalien kuolemattomuuteen“ vaeltavat kaikkina aikoina vain harvat. Valtava enemmistö tyytyy ilon ja surun alituisen vaihteluun, jonka persoonallinen vale-elämä suo heille. „Monet ovat kutsutut, mutta harvat ovat valitut“, sanoi Jeesus.

Buddhankin oli voitettava eräänlainen epäröinti, ennenkuin hän päätti julkisesti julistaa oppiaan. Kerrotaan, että hän saavutettuaan valistuksen sanoi itselleen: „olen saanut tietää syvällisimmän totuuden, joka on ylevä ja antaa rauhan, mutta joka on vaikeasti tajuttavissa. Useimmat ihmiset liikkuvat maallisten harrastustensa kehässä ja löytävät onnensa maallisista toiveistaan. Maailmanihminen ei

ymmärrä oppia. Hänen ainoa autuutensa on itsekkyydessä, eikä hän käsitä siunausta, joka on täydellisen totuudelle antaumisen seurauksena. Hän sanoo kieltäymiseksi sitä, mikä valistuneelle on pelkkää riemua. Hän näkee häviön siinä, missä on kuolemattomuus. Hän pitää kuolemana sitä, minkä itsensävoittanut tuntee ikuisiksi elämäksi. Totuus pysyy salattuna vihan ja himon orjalta. Nirvaana pysyy käsittämättömänä ja salaperäisenä matalamieliseltä, jota maalliset harrastukset ympäröivät kuin pilvet. Jos nyt julistaisin oppia, eikä ihmiset käsittäisi sitä, tuottaisi se minulle vain vaivaa ja vaikeuksia“.

Hänen epäröintinsä kesti tosin vain hetken. Maailman-sielu puhui hänessä, ja „kirkastetuin, laupein silmin katsoi siunattu maailman kaikkia tunteella varustettuja sieluja ja havaitsi heidän joukossaan sellaisia, jotka olivat vain hiukkasen maailman tomun peittämiä — mutta helposti opetettavia ja hyvän tahdon opastamia. Hän havaitsi muutamia, jotka olivat himon ja synnin vaaroista tietoisia“ . . . Ja siunattu sanoi: „kuolemattomuuden portit avautuivat kaikille, joilla on korvat kuulla! Ottakoot he opin vastaan uskoen!“ Senjälkeen Buddha jätti turvapaikkansa metsissä (kuten Jeesus jätti erämaan), ja vaelsi ihmisten joukkoon julistaakseen riemuiten totuuden ja rakkauden evankeliumia neljäkymmentäviisi vuotta, levittäen rauhaa ja onnea kaikkialla, missä hän kulki . . .

Tämän majesteetin edessä kumarrun, tämän ihanan ihmisen edessä tunnustan mitättömyyteni. Ja kuitenkin ei hän ole milloinkaan antanut palvoa itseään, ei koskaan lausunut sanaakaan jumalallisen arvovallan vaatimuksin. „Uskokaa vain sitä puheistani, minkä havaitsette hyväksi.“ Sellaisen nöyryyden kohtaa vain henkilössä, joka on nähnyt kaiken läpi, sillä hän on aina tietoinen siitä, että mitä hän puhuu, kuitenkin on totta: „Buddhan sanat säilyvät ikuisesti.“ Mutta hän tietää, että kaikkien ihmisten on pelastettava itse itsensä.

Näissä kahdessa persoonallisuudessa, Buddhassa ja Jeesuksessa, on minulla edessäni paras, minkä idän ja lännen ihmiskunta on synnyttänyt. Mielestäni ei ole syytä vertailla heitä toisiinsa. Vertailu ei päättyisikään kummankaan tappioksi. He saattavat suuresti erota toisistaan. Se johtuu heidän yksilöllisestä luonteenlaadustaan, ajankohdasta ja kansasta, jonka keskuudessa he esiintyivät, sen tehtävän laadusta, joka heille oli uskottu. Yhdessä asiassa

he molemmat olivat yhtä: he elivät ja kuolivat totuuden puolesta. Molemmat olivat jumalallisen järjen apostoleja, ikuisen uskonnon julistajia. Heidän kerallaan voivat itä ja länsi ojentaa toisilleen kättä ja riemuita. Vaikkakin pieni planeettamme huomispäivänä pirstoutuisi ja häviäisi avaruuksien yöhön, ei sen ihmiskunta ole kuitenkaan turhaan elänyt.

Pekka Ervast.
(Framtidens religion 1900.)
Suom. J. K. S.

Pyrkijän päiväkirja.

14.

Oli varhainen aamu. Vaeltaja heräsi, ryhtyen vuoteestaan hyppätyään tavanomaisiin valmistuksiinsa alkavaa päivää varten. Olihan jälleen edessä uusi tilaisuus. Monta kallisarvoista, korvaamatonta tuntia, joiden aikana elettyä elämää ei yksikään ihminen voi olemattomaksi tehdä. Tuntui kuin taas tämäkin päivä olisi edeltäjänsä suurempi, rikkaampi, pyhempi ja juhlallisempi. Suuren Isän aavistamattomia mahdollisuuksia ja sanoin kuvaamatonta rakkautta sisältävä lahja lapsukaiselleen. Voihan se tosin tuoda mukanaan sellaistaakin, jota tasollamme kutsutaan kärsimykseksi. Se on kuitenkin sitä vain näennäisesti, koska tuska, oikein vastaanotettuna, sisältää itseensä onnen, rauhan ja tiedon siemenen.

Näin mietiskellessään ja pyytäessään voimaa ja ymmärrystä päivän kuluessa eteensattuvien tehtävien suorittamiseen, kuuli vaeltaja vieressään ystävällisen äänen lausuvan: „Hyvää huomenta“. Vaeltaja oli yksin. Kukaan fyysillinen olento ei siis häntä puhutellut. Näkymätön maailma se oli, joka näin jälleen tahtoi muistuttaa ole-massaolostaan. Sehän on aina lähellämme. Me olemme siinä, vaikuttamme siihen ja käytämme sen asukkaita lähettiläinämme, Emmekä kuitenkaan muista, vaikka siitä olisimmekin kuulleet, että asia todella niin on.

Vaeltaja selaili kuluneen elämänsä kuvakirjaa, katsellen sitä nykhetkestä taaksepäin. Hän näki, miten kerrankin, ei kovinkaan kauan sitten, häntä odotti suuri nöyryytys ja tuska. Niin suuri, että hän asiaa edeltäkäsin ajatellessaan ei uskonut sitä kestävänsä, vaan luuli iskun sattuessa nääntyvänsä siihen paikkaan. Hän järjestikin kaikki asiansa, fyysilliset fyysillisin toimenpitein, henkiset henkisin keinoin, kuten ainakin kuolemaantuomittu. Mielikuvituksessaan hän eli odotetun tapauksen jokaisen yksityiskohdan, vaikeroi pelossa ja tuskassa ja kamppaili rukouksessa itselleen mielenrauhan. Näin menetellen oli hän määräpäivänä valmis verrattain tyynenä alistumaan kohtalonsa. Jo liikkeellepantu tapahtumien sarja pysähtyi kuitenkin viime hetkessä, kuin ihmeen vaikutuksesta, puolitiehen. — — — Ennen niiden alkua oli vaeltaja, näkymättömän maailman olentojen toimesta

herätetty keskellä yötä, kehoituksella rukoilemaan, koska koettelemusten aika olisi tulossa.

Toisen kerran seisoi vaeltaja tienhaarassa. Vuosikausia, ensin hapuillen ja arasti, sitten varmasti ja hetki hetkeltä yhä määrätietoisemmin hän oli hengessään pyrkinyt samaan suuntaan. Alati toistuva ajatus oli kyntänyt itselleen syvän vaon. Se ei enää tyytynyt olemaan salassa. Tavalla tai toisella se pyrki ilmenemään. Kun päätös sen kiteyttämiseen oli tehty, ympäröi henkimaailman olennot vaeltajan, tahtoen kilvan puristaa hänen käsiään.

Paljon on kirjassa kuvia. Niinpä eräälläkin sivulla kerrotaan, miten vaeltaja kerran, kauan työskenneltyään pani kirjan syrjään, hetkisen levätäksään. Avoimin silmin, mitään ajattelematta hän katseli eteensä, kun äkkiä tunki pienten olentojen ympäröineen itsensä. Ne nykivät edestä ja työnsivät takaa, todennäköisesti aikeessa saada vaeltaja pudotetuksi lepopaikaltaan lattialle. Hän ei kuitenkaan niitä estänyt, vaan sekä ihmeissään että huvitettuna salli niiden temmeltää, koska tunki, että ne eivät tehneet sitä ilkeydestä, vaan jonkinlaisesta lapsellisesta kiusotteluhalusta. Kun ne juuri olivat aikeessaan onnistumisillaan, kiertyi vahva käsivarsi suojelevasti vaeltajan ympärille. Sen ote oli luja, varma ja ihmeellistä rauhaa säteilevä. Pienet olennot hävisivät ja kuvaamaton onni tulvehti vaeltajan koko olemukseen, sen jokaiseen hermoon ja soluun.

Kerran taas, ennen työhönmenoaan, istui vaeltaja Raamattuansa lukien pöydän ääressä. Äkkiä hän tunki jotain outoa olevan tekeillä ja näkikin, sivulle katsottuaan, eteisen maton olevan tuolinsa viressä ja kirjeen sen päällä. Kumartuessaan tilanteen outoudesta hämmästyneenä ottamaan kirjettä, hävisi sekä se että matto, mutta päivällä oli samanlainen, vaikka fyysillinen kirje häntä todella samalla tapaa eteisen matolla odottamassa kuin aamuinen näkö osoitti.

Kaikki nämä, sekä monet muut kokemukset ovat todistaneet vaeltajalle, että henkimaailma on olemassa ja että siellä tiedetään mitä ihmisille tapahtuu ja mitä he tekevät, taikka aikovat tehdä. Siksi on hän, näitä ilmiöitä katsellessaan ja tutkiessaan, monet kerrat syvän kunnioituksen vallassa vävisten kuiskannut: „Herra, Sinä tunnet minut ja tutkit minua, joko minä istun taikka nousen, niin Sinä sen tiedät, Sinä ymmärrät taampaa minun ajatukseni“. I. R ö s t.

Mitä muualla tiedetään.

Kalojen merkin mystério on pohjattoman Syvyyden, Afroditen elementin, merisyntyisen rakkauden jumalattaren mystério. Se on kalan, Vishnu-Säilyttäjän mystério ja Jeesuksen Kristuksen pyhä tunnus.

Tässä tarkastellaan sen symboliikkaa etupäässä kristillisen mystiikan yhteydessä. Astrologia tulee huomattavalla tavalla näkyviin eräissä raamatun kohdissa, ja viittauksia siihen voidaan löytää Genesiksen ensimmäisestä luvusta, missä kerrotaan Jumalan asettaneen „valot taivaan vahvuuteen . . . m e r k e i k s i sekä määräämään ajat, päivät ja vuodet“ ja Ilmestyskirjasta, missä „suuri tunnusmerkki näkyi taivaassa: vaimo, aurinko verhonaan ja kuu hänen jalkainsa alla

ja hänen päässään kruununa kaksitoista tähteä", kun taas Jeesuksen syntymän ilmoitti „Idän tähti“, joka johdatti „viisaat miehet“ hänen kehdoilleen. Suuren preSSIONI-kiertokulun taivaallinen merkki, joka pysyy 24,000—25,000 vuotta, ja joka hallitsee kristillistä aikakautta, on Kalojen merkki, ja Uuden Testamentin kertomuksessa Mestarin elämästä maan päällä on Kristuksen ja kalan välillä kiinteä sähde.

Ensimmäisen vihjeen tästä omituisesta ajatusyhteydestä antaa meille Jeesuksen nimi, joka on kreikkalainen muoto Joshuasta, joka taas, niinkuin saamme lukea, oli Nunin eli kalan poika. Tätä ajatusta laajennettiin myöhemmin tuntuvasti, ja kristityt panivat merkille, että kalan kreikankielinen vastine *ikhthys* muodostui Mestarin tärkeimpien nimitysten alkukirjaimista:

Iesous	=	Jeesus
Khristoos	=	Kristus
Theou	=	Jumalan
Hyios	=	Poika
Sooter	=	Vapahtaja.

On vaikeata sanoa, milloin tätä sanaa ensin käytettiin uudessa vertauskuvallisessa merkityksessä, mutta Viennessä, etelä-Ranskassa, muuan piirtokirjoitus, jonka arvellaan olevan kymmenennen väinön ajalta, käyttää sitä hyväkseen todetessaan, että sinne haudattu lapsi on mennyt „ollakseen yhtä suuren Kalan kanssa“. Myöhemmältä ajalta tapaamme kalan kuvan kirkollisessa arkkitehtuurissa korvaamassa Kristuksen nimen, ja eräihin vanhoihin kastemaljoihin on kaiverrettu kalan kuva merkitsemään, että kastetoimituksessa lapsesta tulee Ikhtyksen jäsen. Toisinaan tämä symboli omaksuu pienen kalan muotoisen ikkunan harmoni, joka on sovitettu seinään kastemaljan taakse. Tämä tunnetaan kalaikkunan nimellä, ja se viittaa allegorisesti siihen, että taivaan valo loistaa Kristuksen kautta kirkon uuden jäsenen ylle. Esimerkki tästä tavataan 14:nnellä vs:lla rakennetussa omituisessa Whitburnin kirkossa Durhamin rannikolla. Voimme myöskin mainita, että vihkivesiastia on nimeltään *piscina*.

Jeesus valitsi opetuslapsensa kalastajista ja lupasi tehdä heidät „ihmisten kalastajiksi“ (Matt. 5: 18—22). Vertaus säilyi vuosisatoja, niinkuin nähdään katakombien piirtokirjoituksista, jotka antavat Kristuksen seuraajille nimityksen „*pisciculi*“ i. „pienet kalat“. Samoin on Rooman paavin valtaistuin „kalastajan tuoli“, ja sormus, jolla hän sinetöi „bullat“ ja asetukset, „kalastajan sormus“. Nalkiintyneiden kansanjoukkojen ihmeellinen ravitseminen suoritettiin leivillä ja „muutamilla pienillä kaloilla“, ja lukiessamme edelleen huomaamme, että ruokaan liittyy vertauskuvallinen merkitys, ja että kertomus on liitettävä Kristuksen puheeseen Elämän Leivästä, jos haluamme saada avaimen sen ymmärtämiseen. Raamaton kuvaus ensimmäisestä ehtoollisesta kertoo, että murrettua leipää ja viiniä annettiin Kristuksen ruumiin ja veren vertauskuvana, mutta Rooman katakombeja koristavien freskojen joukossa on eräitä kuvia Herran ehtoollisesta, joissa ei näy ainoastaan leipä ja viinimalja, vaan myöskin vadilla niiden vieressä kalaa, toisinaan yksi, toisinaan useampia. Nämä kolme ruokalajia esiintyvät mystillisinä kolmiyhteytenä ja esittävät sitä ruokaa, joka on annettu ihmisen henkiseksi ravinnoksi. Vaikka kala ei enää esiinnykään ehtoollispöydässä, niin vielä tänä päivänä uskovaiset nauttivat sitä pitkänäperjantaina, ja se on yleisesti tunnustettu paastoajan ravinnoksi. Kreikkalaisen vertauskuvaston vaikutus on

havaittavissa leipien ja kalojen yhteydessä; „leivät“ edustavat, niinkuin Anna Kingsford on huomauttanut, pienempien mysterioiden oppia, missä „vilja“ kuuluu maahan, Demeterin valtakuntaan. „Kaloihin“ taas, jotka annetaan leipien jälkeen, sisältyvät suuremmat, Afroditen mysteriöt. Mahdollista on, että kalojen häviäminen ehtoollisrituaalista merkitsee hengellisen inspiration häviämistä kirkoista. Onneksi on kuitenkin uusia elpymisen merkkejä näkyvissä.

Kalojen merkki oli profeetta Joonaan merkki, joka ennusti Jeesuksen kuolemaa ja ylösnousemusta, ja Mestari sanoi tämän olevan ainoan merkin, joka tullaan antamaan, „sillä niinkuin Joonaa oli kolme päivää ja kolme yötä valaskalan (eli „suuren kalan“) vatsassa, niin on Ihmisen Poikakin oleva kolme päivää ja kolme yötä maan sydämessä“.

Voimme myös lisätä toisen tulkinnan: niinkuin kala oli hyljeksityn Joonaan Vapahtaja ja suojelija, niin myös Kristus kristillisen käsityksen mukaan hänen lähetystyöstään on suhteessaan kadotettuun ihmiskuntaan sen lunastuksen „arkki“.

Astrologia väittää, että jokainen eläinradan merkki vastaa jotakin ihmisruumiin osaa. Kalojen merkki on yhteydessä jalkojen kanssa, ja eräät sitä esittävät itämaiset ideografit korostavat tätä esittämällä kahdet jalkapohjat tavanmukaisten kalojen asemasta. Vishnun jalkoihin liittyi symbolinen merkitys; niinkuin olemme huomauttaneet, otti yksi Säilyttäjän avataaroista yllään kalan muodon. Siitä, että buddhalainen ajatus on vaikuttanut kristinuskoon, johtune — Palestiinan esseenit kaksi vuosisataa ennen Jeesuksen syntymää olivat lähellä buddhalaisuutta — että raamatussa painostetaan jalkojen vertauskuvaa. Luukkaan evankeliumin nimeltä mainitseman naisen (7: 37—50) pesi Mestarin, Suuren Kalan jalat kyynelillään, suomalaisilla ja kirpeillä kuin meren vesi. Ja juuri ennen juutalaisten pääsiäisjuhlaa Jeesus pesi opetuslastensa jalat, suorittaan tällöin teon, joka kardinaali Newmanin mukaan vähällä oli tulla kirkon keskeisimmäksi toimitukseksi, ja jonka muiston paavi uudistaa kiirastorstaisin.

Ensimmäinen ruoka, jota Kristus nautti ylösnousemuksensa jälkeen oli kala. Opetuslapset, joille hän ilmestyi, epäilivät hänen todellisuuttaan, mutta „hän näytti heille kätensä ja jalkansa. Mutta kun he eivät vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: „Onko teillä täällä mitään syötävää?“ Niin he antoivat hänelle kappaleen paistettua kalaa ja vähän mehiläisen kennokakkua. Ja hän otti ja söi heidän nähtensä . . . Sitten hän avasi heidän silmänsä ymmärtämään kirjoitukset“ (Luuk. 24: 40—43). Kalan nauttiminen oli vertauskuva siitä, että valittu joukko oli nyt astuva uuteen elämään „puettuna voimaan korkeudesta“. Ja hän nosti kätensä ja siunasi heidät. Ja tapahtui, että hän siunatessaan heitä erkani heistä ja nousi ylös taivaaseen. Ja he kumarsivat häntä ja palasivat Jerusalemiin suurella ilolla. Ja he olivat alati tempelissä ylistäen Jumalaa“ (Luuk. 24: 50—53).

Näin tuli kalasta Kristuksen monogrammi ja ylösnousemuksen ja lunastuksen symboli. — (M. Oldfield Howey, Occult Review, vol. LIII, n:o 4).

J. E. P.

Vapaa sana.

Tietäjissä. Ihmisolemukseen sisältyy tiedon ja valon kaipuuta; ei vain osata sitä aina oikein hakea. Joskus saattaa tuollainen vapauttava tieto olla hyvin lähellä meidän ymmärtämättä sitä arvostaa. Se saattaa piileksiä jonkun kirjan kansien välissä, kirjan, jonka joku ystävä on jättänyt vuosia sitten, mutta joka on jäänyt lukematta. Tai jos olemme lukeneet, emme ole ymmärtäneet.

Luottamuksellinen ja huomioiva keskustelu ystäväin kanssa voi selittää elämänarvoja enemmän kuin joku syväsisältöinen esitelmä asiasta, jonka ymmärtämiseen puuttuu tarvittavia alkeistietoja. Ja toisten ihmisten seurassa häibtuu huolet ja surut, vaikka emme saisikaan n.s. näkyväistä apua. Tuollainen ihminen on tietäjä alallaan. Se voi touhuta elämän arkisissa askareissa jonkun kivimuurin kellari-kerroksessa ja sellaisen luo voi joskus löytää tiensä joku loistohuoneuston asukas murtuneena ja palata hymyillen takaisin.

Mainitsin jo kirjat. Niitähän meikalainen lukijapiiri viljelee, osa ahkerastikin. Mutta keskusteluissa ilmenee silti usein tietämättömyys elämää johtavista voimista. On niinkuin ne lisäisivät vain tyytymättömyyttä ja kehittäisivät moitteita toisia kohtaan. Ja silloin täytyy sanoa, että kirjailijan tarkoitus lukijaan nähden on jäänyt saavuttamatta. Sattuu kuitenkin, että jonkun kirjan luettuana tuntee mielensä keveäksi, olemuksen täyttää juhlatuntu ja silloin suhtautuu toisiinkin ymmärtämyksellä. Se on askel todellisuuteen.

Tuo alussa mainitsemani tiedon kaipuu saattaa myös etsijän tutkimaan mitä hyvää voisi oppia tähtienselittäjiltä ja muilta ennustajilta. Toisille ne näyttää voivan „onnistua“ hyvin, toisille taas ei ollenkaan. Mistähän tuokin johtuu? Luulisin, että se osaksi riippuu siitä asenteesta, millä sellaisiin suhtaudutaan. Jos ei nyt vallan sanoisi, että sekin voi riippua vastaanottajan kehityksestä. Ihmistajunta on rajoitettu ja toisin ajoin, kuin myöskin toisten kanssa on sama henkilö, kuten sanotaan, vastaanottavaisempi.

Vaikka jollakin „ennustajalla“ voi olla kyky asettua toisen kannalle ja selittää sellaista, joka on tarpeen, voidakseen ymmärtää ja ottaa huomioon niitä tilaisuuksia, joita elämä tarjoaa, niin kuitenkin on moni sellainen, joka kysyy neuvoa, niin kiinni käsityksessään, ettei tando ottaa huomioon muita katsantotapoja. Sellainen tahtoo toteuttaa pyrkimyksensä voimatoimenpiteillä ja raivata tieltään jonkun kilpailijan tai vastustajan, jolla on yhtä hyvä oikeus elää tässä valmiissa maailmassa kuin toisellakin.

Tässäpä tullaankin sellaisen työn taloudelliseen puoleen. Kunkin tarvitsee elää ja useimmat eivät ole halukkaita auttamaan toista ennenkuin hätä ajaa apua hakemaan. Tässä onkin kysymysten mukallisin puoli ja vaikea sellittää niille, jotka ovat omanneet vissin käsityksen. En tahdo mainita ketään erikseen, mutta moitteita ja arvostelua saa osakseen jokainen, joka esiintyy vähänkin julkisemmin. Kun taas toiselta puolen annetaan kiitosta ja tunnustusta enemmän kun tarvitaan.

Onhan tosiasia, että useimpien ihmisten elämässä joskus esiintyy aikoja ja asioita, jolloin ei olla selvillä miten olisi paras menetellä, kun on joutunut kokemaan pettymyksiä — vaikkapa karmansa vuoksi; silloin on hyvä saada opastusta, joka perustuu kykyihin ja eri tasoilla vaikuttaviin lakeihin. Sellaisissa tapauksissa ei aina riitä pelkkä

kirjatieto, vaan on avuksi otettava Tietäjän ohjeet, mikäli niitä on tarjolla. Moni on sellaisesta saanut suuntaviivoja kehityksensä taipaleella. Mutta, sanovat toiset, eipä nuo ole toteutuneet! Missähän silloin on vika? Hyvin usein se saattaa olla asianomaisessa itsessään. Ei ole tehty niinkuin on neuvottu. Vanha ajatus; olenko minä veljeni vartija, on voinut vallata mielen hyvinkin tärkeällä hetkellä ja toinen joka voisi vaikuttaa asioihin arvelee: ei siihen voi luottaa.

Mitenkähän olisi, jos alkaisimme itsestämme! Tekisimme toisille mitä toivoisimme toisten tekävän meille. Eiköhän se joskus kantaisi hedelmää.

H. H.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: syyskuun 25 p:nä *Vieläkin välittäjistä* ja lokakuun 2 p:nä „*Ei kukaan pääse Isän tykö muuten kuin minun kauttani*“. Luennot keskeytyivät joksikin aikaa R.R:n Johtajan ulkomaanmatkan takia. Sanomalehdissä ilmoitetaan niiden uudelleen alkamisesta.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän kokous oli sunnuntaina, syyskuun 18 p:nä klo 19. Helvi Leiviskän y.m. alkusoiton jälkeen hallituksen varapuheenjohtaja Hilda Pihlajamäki kertoi R.R:n johtajan matkasuunnitelmista, ja kaikki läsnäolijat nousivat seisoaalleen yksimielisen myöntymyksen ja hyväksymisen merkiksi hänen kysyessään, tahtoivatko jäsenet ajatuksin ja teoin edistää johtajan voiman ja terveyden palauttamista. Opistolan johtajatar Bertha Lindberg ilmoitti, että Opistola puolestaan jo oli luvannut voimiensa takaa tukea johtajan matkoja. Ohjelmassa seurasi sitten kaunista kuorolaulua soolo-osineen, jotka Annikki Uimonen esitti loistavalla ja lämmittävällä tavallaan. Eri työryhmät eli kerhot, jotka kokoontuvat Kerholassa, ilmoittivat alkavasta toiminnastaan. Raamatuntutkimuskerho, työkerho, astrologinen kerho, päämajakerho, näyttämökerho ja etsijäin piiri — kaikki nyt kokoontuvat yhteiseen suojaansa, Kerholaan. Kahviloman jälkeen seurasi taas Helvi Leiviskän pianosoolo, ja sitten saatiin kuulla johtajan va-taavan suullisesti esitettyihin kysymyksiin. Tunnelma oli koko illan aikana vakavan onnellinen ja lämmin.

Ruusu-Risti-iltama toimeenpantiin Kulmakoululla syyskuun 25 p:nä. Ohjelmassa oli m.m. Hilja Kettusen puhe, Annikki Uimosen laulua ja näytelmäkappale „Hirsipuumies“, jonka esittivät Erna Piiponin ja Jukka Kuusisto. Runaslukuinen yleisö oli nähtävästi tyytyväinen onnistuneeseen illanviettoon.

Päämajakerho toimeenpani Ruusu-Risti-iltaman lokakuun 2 p:nä monipuolisine ohjelmineen.

Ruusu-Ristin tämä numero onkin tavallinen lokakuun numero, mutta marras—joulukuun kaksoisnumero ilmestyy joulukuussa.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran jäseniä kehoitetaan suorittamaan tämän vuoden vuosimaksunsa tai vuosi-osuutensa mahdollisimman pian, sillä ensi vuoden maksut kannetaan sääntöjen mukaan maaliskuussa. Maksut voidaan suorittaa joko P.E:lle tai hänen poissaollessaan Waldemar Kaadelle, Meritullink. 33, Ruusu-Risti, Helsinki.

R. R:n johtajan ensimmäinen matka ei kestä kauvan, mutta kir-

jeenvaihtajia pyydetään odottamaan vastausta siksi, kunnes johtaja on palannut kotimaahan.

Sampo okkultisessa mielessä. Professori Setälä on hiljattain ratkaissut Sammon arvoituksen. Hän on nimittäin viime teoksessaan Sammosta sitovasti todistanut, että Sampo tietää patsasta, jonka kultaista naulana on Pohjantähti.

Kiintoisaa on kumminkin tutkia, mitä okkultinen tiede tietää Sammosta, tästä ihmeluomasta, joka tuotti onnea, valtaa ja rikkautta omistajalleen tai käyttäjälleen.

Suomen kansa, sanan palvoja, tietäjä-kansa tiesi ja tunsikin jo ammuin, mikä valta on sillä, joka hallitsi ja omisti Sammon. Mutta Suomen kansa ei ole ainoa, joka tämän on tietänyt. Monen muun kansan parhaat, viisaat ja tietäjät ovat myös jo ammuin tunteneet Sammon salaisuuden okkultisessa mielessä. Ja mitä on sitten Sampo salatieteellisessä mielessä? Sampo on henkisen ja maallisen vallan valtikka, voiman magnetisoitu kultainen valtikka, voiman sauva, jonka päässä on säteilevä, suunnaton hohtokivi. Ja ketkä ovat käyttäneet tätä voiman valtikkaa? Hengen suurmiehet ja ruhtinaat, Buddha, Kristus ja monet muut. Sillä on sekä luova, että tuhoava voima, niinkuin kaikella voimalla yleensä, riippuen siitä, miten sitä käytetään. Se on henkisen vallan ja mahdin ylin merkki ja symboli. Se on olemassa myös aineellistuneena, mutta vain ylen harvat ovat nähneet sen jonkun hengen ruhtinaan kädessä. Se on nähty m. m. Itämailla siinä kevätjuhlassa, jota buddhalaiset viettävät toukokuussa.

Suomen kansa on nimittänyt sitä Sammoksi, patsaaksi, jonka säihkyvänä naulana on Pohjantähti, Pohjolan yön valo, joka sen mielestä yksin kykenee kuvaamaan voiman valttiikkaan hohtokiven suunnatonta loistoa. Kun Pohjolan emäntä kysyy Ilmariselta: „Taidatko Sampoa takoa, kirjokantta kalkutella?“, tiesi hänen kysymyksensä okkultisesti tätä:

Oletko sinä voiman miehiä, onko sulla käytettävänä voiman säihkyvä valtikka, jolla voi luoda ja tuhota taivaita ja maita? Jos sinulla ei sitä ole, älä yritäkään silloin tulla minun sukuni jäseneksi, tietäjä-suvun, joka ei sūvaitse heikkoja.

Meilläkin on hallussamme voimaa, mutta ei sitä, jota voiman valtikka edustaa ja symbolisoi. Jos siis voit osoittaa teoillasi edustavasi sitä, olet tervetullut meille, mutta muussa tapauksessa pysy loitolla meistä. Sillä vertaiset viihtyvät vain vertaisiensa parvessa.

Ja kun Ilmarinen teoillaan osoitti, että hänellä oli hallussaan voiman valtikka, silloin Pohjolan tietäjä-suku hyväksyi hänet vävyksi taloon.

Me huomaamme siis, että tämä Kalevalan laulu Sammosta on se vanha, ammuin laulu voiman valttiikkaasta, kultaisesta ja säihkyvästä, jonka Suomen kansa on kätkenyt Sampoon ja tehnyt siitä mysterion, joka paljastuu vain sille, jolla on oikea avain avata Sammon luo johtavien kupari- ja rautaporttien kaikki ylen raskaat lukot.

Rafael Ronimus.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

Liitytkää jäseniksi tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat 1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahaston hoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F.

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksännentoista vuosisadan sfinksin elämästä.

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruusuu-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

Ruusu-Ristin alennuskirjat:

	Ennen:	Nyt.
<i>H. P. Blavatsky</i> : Kirkko ja vapaamuurarius	7:—	5:—
<i>Pekka Ervast</i> : Ajatuksen ja käden parantava voima	18:—	8:—
” Alempi ja ylempi jooga	20:—	12:—
” Itsemurha	4:—	2:—
” H. P. Blavatskystä sananen	9:—	4:—
” Jos Mestareita seuraisimme	5:—	3:—
” Jälleensyntymismuisti	10:—	6:—
” Kadonnut sana	20:—	15:—
” Mitä on kuolema	nid. 25:—	15:—
” Sama sid.	35:—	25:—
” Nykyinen asema	8:—	5:—
” Paavali ja hänen kristinuskonsa	nid. 25:—	15:—
” Sama sid.	35:—	25:—
” Tempeliherrain unelma	7:—	4:—
” Uudestisyntyvä Suomi	20:—	12:—
<i>Garver</i> , Kolmannen asteen veli	25:—	20:—
<i>J. R. Hannula</i> , Isä Abraham	9:—	5:—
” Johanneksen Evankeliumi	20:—	10:—
” Tulijärvi	20:—	10:—
” Vedenpaisumus	9:—	5:—
<i>Frans Hartmann</i> , Magian salakouluja	5:—	2:—
” Seikkailu rosenkreutziläisten luona	nid. 15:—	10:—
” Sama sid.	25:—	20:—
<i>Max Heindel</i> , Rosenkreutziläinen maailmankatsom. sid.	100:—	60:—
<i>Esikko Koitere</i> , Kaksi todellisuutta	60:—	20:—
<i>Jussi Pohjanmies</i> , Ruusu-Ristin laulukirja	7:—	2:—
<i>Ramatsharaka</i> , Parantaminen sielun ja hengen voimilla	17:—	8:—
<i>Rafael Ronimus</i> , Draamoja	30:—	10:—
<i>Maailman pyhät kirjat</i> , Dhammapada	16:—	10:—
” Pistis Sophia	100:—	60:—
” Sama sid.	120:—	72:—

Viimeksi ilmestyneitä teoksia:

<i>Pekka Ervast</i> : Kristuksen tutkimaton rikkaus	nid. 15:—, sid. 25:—
” Kuka auttaa meitä kuolemassa	” 20:—, ” 30:—
” Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa	” 18:—, ” 28:—

Tilataan osoitteella:

Herra Waldemar Kaade,
Helsinki. Meritullinkatu 33 (Ruusu-Risti).

RUUSU-RISTI.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	273
Huokaus yössä	278
Kolme tietä	278
Mustalaisäiti	283
Sinun Jumalasi ja minun Jumalani	284
Tähtiportilla taivaan	290
Juhlamietteitä	292
Ei ole Suomesta sotahan	297
Ihmisen kolmenlaatuinen onnen tila	298
Koko elosi —	301
Mitä on mielisairaus?	302
Valtaistuimen perillinen	308
Suuri veljeni	310
Opetuslapsi ja luonto	311
Uskontunnustukseni	314
Pyrkijän päiväkirja	315
Mitä muualla tiedetään	317
Vapaa sana	325
Tien varrelta	327

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

Jokainen Ruusu-Ristin
jäsen voi liittyä

P. E:n Rahaston

vakinaiseksi kannattajaksi.

Sitomuskaavake on lähetetty
kaikille jäsenille. Tilapäisiäkin
avustuksia otetaan mielihyvin
vastaan. Rahaston tarkoitukse-
na on edistää Ruusu-Risti-työtä,
ennenkaikkea kirjallista toimin-
taa. Rahaston hoitaja, jolle kaik-
ki lähetykset osoitetaan, on
R.-R:n Johtaja Pekka Ervast,
os. Hyvinkää, Pilpala.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
livia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

R U U S U - R I S T I

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Oli jouluyö aikoja sitten, kun kerran Kuolema tuli luokseni sairasvuoteeni ääreen.

— Kuinka kaunis olet! minä huudahdin. — Sinun siipesi ovat suuret ja kantavat, sinun katseesi on kirkas ja kaukainen, sinun pukusi hohtaa ja loistaa hopeisena ja punasinisenä. Varmasti sinun sylisi on lämmin.

— Lämmin on sylini, vastasi Kuolema, — ja kauniin muodon on Herra minulle lahjoittanut. Etkö sitä aina ole tiennyt?

— En ole tiennyt, sillä kukaan ei ole sitä minulle kertonut. Aina on sanottu, että sinä olet viikatemies, kalpea, kylmä, tunteeton. Kaikki pelkäävät sinua.

— Niin, ihmiset pelkäävät minua. Minut nähdessään tai kuullessaan minun tulevan he muuttuvat heti avuttomiksi lapsiksi eivätkä tiedä minne pakenisivat. He aina tahtovat minua paeta.

— Mutta miksi? Sinä näytät niin lempeältä ja hyvältä. Kuka sinua pakenisi? Ihmiset varmaankaan eivät tunne sinua. He eivät tiedä ken sinä olet.

— Totta kyllä. Ja kuitenkin kaikki hyvin tuntevat viimeisenä kuolinhetkenään. Silloin heidän silmänsä aukenevat.

— Ja rauha laskeutuu heidän kasvopiirteihinsä? Niinpä niin. Mutta siitä ei ole apua toisille, tarkoitan: vielä eläville. He ovat vain havainneet kuoleman hävitystyön, sinun lahjomattoman ankaran läsnäolosi.

— Laiskuutta ja huolimattomuutta, sanoi Kuolema, — sillä jos vähänkään malttaisivat mielensä ja ajattelisivat, ymmärtäisivät ja muistaisivat kuinka asiaan laita on.

— Muistaisivat?

— Niin, tiedäthän sinä, että minä saavun monta kertaa, yhä uudestaan ja uudestaan joka ihmisen luo.

— Se on totta. Me ihmiset olemme jälleensyntyviä

olentoja. Ja siis kuolemattomia! Meillä ei ole mitään syytä pelätä sinua.

Nyt Kuolema hymyili.

— Kuolemattomia! hän sanoi. — Älähän toki. Sadan vuoden aikana näen tuskin niin monta kuolematonta kuin minulla on sormia kädessä.

— Kuinka niin? huudahdin sielussani vavisten.

— Kaikki, jotka pelkäävät minua, kuolevat, vastasi Kuolema synkästi.

— Mutta ei ikuisiksi ajoiksi?

— Ei heidän pikku persoonansa enää haudastaan nouse. Tiedäthän sinä sen.

— Niin, heidän korkeampi minänsä luo uuden persoonallisuuden jälleensyntyessään — uuden vanhan karmana. Totta kyllä, mutta sehän ei ole vältettävissä.

— Miksi ei? Muutamat välttävät.

— Nuo kuolemattomat, joista puhuit?

— He.

— Mutta millä tavalla he voivat sivuuttaa ja välttää sinua?

— Eivät pelkää minua.

— Siitäkö se vain riippuu?

— Siitä.

— Mutta onhan ihmisiä, jotka eivät pelkää sinua: sotasankarit, itsemurhaajat y. m.

— Lorua. He pelkäävät niinkuin muut, mutta hetken huumauksessa unohtavat pelkonsa. Semmoinen keinotekoinen rohkeus eli pelottomuus ei merkitse mitään. Ainoa kysymykseen tuleva pelottomuus perustuu siihen, että minut todella tunnetaan. Ja koska olen monta kertaa ihmistä lähestynyt, tuntee hän minut sisimmässään ja voisi muistaa.

— Mikä sitten estää muistamasta?

— Pelko.

— Aina vain pelko. Tuolla jyrkällä puheellasi sinä melkein pelotat minua.

Taasen Kuolema hymyili, ja voi, kuinka kaunis hänen hymynsä oli.

— Tabdotko, että selitän? hän kysyi.

— Selitä, selitä.

Ja Kuolema selitti.

— Katsos, hän sanoi, — joka kerta kun lapsi syntyy maan päälle, astuu Jumalan Poika alas hautaan odottaak-

seen ylösnousemuksen päivää. Te ihmiset nimitätte Jumalan Poikaa myös Kristukseksi. Siis voimme sanoa: Kristus vaeltaa maan päällä haudattuna lapsen haahmoon. Haahmo kasvaa, lapsi vetäytyy sielun sisimpään, ja Kristus ei pääse syntymään elävien ilmoille.

— Miksikä ei?

— Siksi että ihmisen haahmoon mahtuu niin paljon tietämättämyyttä ja itsekkyyttä. Nämä heittävät esteitä tielle ja lapsi sielussa pelkää.

— Kristuslapsiko?

— Ei, ei, Kristus ei pelkää, hän peittää kasvonsa. Mutta lapsi pelkää, sillä hän tahtoisi ottaa vastaan Kristuksen ja yhtyä häneen, mutta ulkonainen ihminen, joka kasvaa ja varttuu, työntää lapsen luotaan.

— Sinä puhut salaperäistä kieltä, Kuolema, mutta luulen ymmärtäväni. Jokaisella ihmisellä on värjöttävä lapsi sielussaan eli sydämessään.

— Niin, ja kun kuoleman hetki tulee, ihminen ei jaksakaan sitä enää peittää: lapsi astuu esille hänen sielustaan. Lapsi, joka pelkää, — ja pelkää, sentähden että hänen ei ole annettu elää. Muistathan veljeni Jeesuksen sanat: ellette tule niinkuin lapset, ette voi astua taivasten valtakuntaan.

— Mutta onhan ihmisiä, jotka antavat lapsen itsessään elää?

— On, ja siinä määrin kuin he myöntävät lapselle elämisoikeutta, siinä määrin pelko heistä katoaa ja Kristus voi heissä ylösnousta. Kristus nousee eli syntyy aina ensin lapsen muodossa. Ne ihmiset ovat puhtaita, viattomia, rakastavia, auttavia.

— Ja onko heitä vain harvassa?

— Verrattain harvassa.

— Mutta he ovat kuolemattomia?

— He tulevat kuolemattomiksi.

Kuolema katsoi minuun sanomattoman lempeästi, samalla kuin pieni veitikka silmissään.

— Nyt on joulukuukausi, hän lausui.

— Niin on — joulukuukausi.

— Ja Kristuksen syntymä. Tärkeä hetki. Ihmiset voisivat tulla lapsiksi ja antaa Kristuksen syntyä. Pelko katoaisi, taivas astuisi alas maan päälle, ja minä saisin näyttäytyä oikeassa haahmossani.

— Ah, sinä näyttäydytkin siis toisenlaisena kuin olet?

— En sinulle, mutta niille, jotka pelkäävät.

Kuinka surullinen oli nyt Kuoleman katsanto. Hänen silmänsä loistivat kuin tähdet, mutta niiden takana aukeni avaruuden äärettömyys, — elämän ja kuoleman tuskien pohjattomuus.

— Oi Kuolema, minä huudahdin, — sinä säälit meitä tietämättömiä niin sanomattomasti!

Mutta Kuolema ei vastannut mitään. Hänen katseensa oli nyt rakkaus pohjaton. Hän hävisi näkyvistäni, ja minä raukka nousin terveenä vuoteeltani.

*

Sydämestäni toivon, että Ruusu-Risti ensi vuonna tulee miellyttämään tilaajiaan ja lukijoitaan. Tapahtuu erinäisiä parannuksia — ei ulkoasun suhteen, joskin kansilehden väri ehkä muuttuu, mutta sisältöön nähden. Tiedän, että on paljon ystäviä, jotka ovat pitkin matkaa olleet tyytyväisiä siihen sisältöön, mitä Ruusu-Risti on osannut heille tarjota — ja heille minä tietysti olen lämpimästi kiitollinen, — mutta tiedän myös, että on paljon ystäviä, jotka ovat kaivanneet lehteä, jota voitaisiin tarjota kenen tahansa käteen. Nykyisessä muodossaan Ruusu-Risti on tavallaan ollut liian intiimi, liian subjektiivinen miellyttääkseen ketä tahansa. Ja kun asiamme on siksi suuri ja siksi kallis, että se pitäisi saada mahdollisimman monen tietoon, ei ole haitaksi vaan päinvastoin hyödyksi, jos äänenkannattajamme olisi niin objektiivisesti toimitettu, että se todella voisi kiinnittää puoleensa laajemmankin piirin huomion. Sentähden saa nyt toteutua ensi vuoden alusta monen menneen vuoden toivomus ja tuumailu. Pysyn tietysti päätoimittajana, mutta saan apua itse toimitustyössä taholta, joka mieleeni kuvastuu päteväksi ja taitavaksi. Vanhat avustajat auttavat luonnollisesti edelleen, eikä Ruusu-Ristin henki muutu. Kysymys ei ole hengestä vaan sielusta. Astraaliruumis, johon sisältyy älyruumis, tulee voimakkaammaksi, rohkeammaksi ja aikoo paremmin pitää puoliaan maailman moniäänisessä orkesterissa. En tahdo seikkaperäisemmin puhua tulevan vuosikerran ohjelmasta, se näkyköön ensi vuonna, ja tammikuun numero tulee siitä kyllä selvän tekemään etukäteen.

Lausun vain vielä kerran sydämeni toivon ilmi. Kasvakoon Ruusu-Risti viisaudessa ja tiedossa, kasvakoon nöyryydessä ja rakkaudessa, kasvakoon voimassa ja terävyydessä! Saavuttakoon Ruusu-Risti tuhansien lämpimän

kannatuksen! Palkitkoon Ruusu-Risti sisältönsä eheydellä kaikkien niiden uhraavan työn, jotka aikovat tehdä voitavansa sen levittämiseksi.

*

Tämän numeron mukana jaetaan sekä tavanomainen tilauslista että sininen postiosoitus, jolla voi tilausrahan mukavasti lähettää.

Rohkenen taas toivoa, että edes jotkut hartaat ystävät suorittavat Smk. 100:— tai enemmän Ruusu-Ristin tilauksesta vuodelle 1933. En ole heistä ja heidän hyvyydestään melua pitänyt, mutta suuresti se on minua rohkaisut ja auttanut näinä viime kuluneina vuosina, jolloin tilaajien lukumäärä on vähentynyt arvatenkin pulakauden takia.

Ruusu-Ristin hinta pysyy entisellään: Smk. 50:— Suomessa ja dollaria 2:— Amerikassa ja ulkomailla yleensä. Otan vastaan ainoastaan koko vuoden tilauksia, mutta maksu voi sopimuksen mukaan tapahtua pienemmissä erissä, jos koko hinnan suorittaminen samalla kertaa on ylivoimaista. Helsingissä tilaus vähittäismaksuilla voi helposti tapahtua luentokirjakaupan välityksellä.

*

Pari uutta kirjaa ilmestyy jouluksi. Toinen on „Mitä on magia?“, toinen „H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa“. Uusia on tulossa.

*

Rauhallista ja onnellista joulua toivotan kaikille Ruusu-Ristin lukijoille, tilaajille ja ystäville. Loppukoon sopu-soinnussa tämä vuosi, joka on ollut niin raskas ja painava, niin epäsointuinen, niin tuskia täynnä.

Alkakoon kaikille hyvillä enteillä uusi vuosi 1933, jolloin aikakauslehtemme viides seitsenvuotiskausi alkaa. Se on samalla kolmastoista vuosikerta Ruusu-Ristin nimellä, kolmastoista, joka on uudestisyntymisen, uuden elämän ja syvemmän rakkauden ihmeellinen luku.

Huokaus yössä.

*Loista, armas joulutähti,
poista öinen pimeys,
haihduttele hehkullasi
ihmismielten ynseys!*

*Vieri, viesti taivahainen,
pyhä virsi enkelten,
synnin yössä harhaavaisten
aatos ylös nostaen!*

*Synny sydänseimihimme,
Pyhä Poika Jumalan!
Voita meidät lapsiksesi,
vapahtaja maailman!*

*Keskessämme silloin täällä
hyvä tahto vallan sais,
vaimenisi sota, sorto,
rauha armas asustais.*

*Kääntyköön jo elämämme
kunniaksi Jumalan;
että kerran ihmiskunta
päivän kohtais korkean!*

Sikstus Oksa.

Kolme tietä.

Elämä on yksi, jakamaton ja ikuinen. Se on samantyyppistä kaikkialla ja kaikille. Ihmisellä on elämä omassa rinnassaan. Hän ei kuitenkaan elä elämässä, vaan ainoastaan sen varjossa. Ihmisen ymmärrys on sumea, hänen tahtonsa rajoitettu. Hän on pisara meressä, mutta hän ei huomaa merta, vaan ainoastaan oman itsensä. Hän on

suljettu kuoreen, joka estää häntä yhtymästä ympärillään olevaan äärettömyyteen ja ikuisuuteen. Tätä kuorta nimetään ihmisen ajatuksen suhteen tietämättömyydeksi, hänen tahtonsa suhteen itsekkyydeksi. Ajatus on ääretön voima ja tahto on ikuinen mahti, mutta ihmisessä ajatus on tietämätön ja tahto itsekäs.

Mitä on tietämättömyys ja mitä on itsekkyyd?

Ihminen on tietämätön, kun hän ei tiedä totuutta. Mikä on totuus? Totuus yhdistää kaikkien ymmärryksen yhdeksi ja tasoittaa hairahdukset. Elämä on yksi eikä kenenkään erityistä omaisuutta, mutta ihminen uskoo elämän olevan hänen. Hänen ajatuksensa puuhailee oman minän huolehtimisessa sensijaan, että kohdistaisi huomionsa äärettömyyteen. Se kaivautuu harhojen mutaan sensijaan, että oleilisi todellisuuden aurinkoisissa avaruuksissa. Ja se pakenee kalman laaksoon sensijaan, että etsisi turvapaikkansa elämän kukkuloilta. Se ei näe totuutta.

Ihminen on itsekäs, kun ei hän tahdo hyvää. Mikä on hyvä? Se, joka yhdistää kaikkien tahdon yhdeksi ja sovittaa riitaisuudet. Vapaus on yksi, elämän oma vapaus eikä kenenkään etuoikeus, mutta ihminen uskoo olevansa vapaa rajoittuneisuudessaan. Hän tahtoo sentähden sitä, mikä on mieluista hänen omalle persoonalleen sensijaan, että tavoittelisi ikuista. Hänen tahtonsa sotkeutuu himojen verkkoon sensijaan, että vapautuisi järjen henkeen. Ja se syöksyy kadotuksen kuiluun sensijaan, että valtavin siivenlyönnein kohcaisi hyvyyden ikuisiin taivaisiin. Se ei tahdo rakkautta.

Mutta elämän totuus on yksi, ja elämän tahto on yksi. Sentähden tulevat kaikki ihmiset pelastumaan. Tietämättömyyden sumut haihtuvat, ja itsekkyyden aitaukset luhistuvat. Ihminen yhdistyy alkuperäänsä, löytää ajatuksessaan totuuden, tahdossaan rakkauden ja muuttuu yhdeksi itse Elämän kanssa.

Kolme tietä vie hänet päämäärään. Kaksi ensimmäistä ovat luontoa, kolmas on taidetta.

Ensimmäinen on Totuuden tie.

Oman olemuksensa nojalla ihminen tuntee vastenmielisyyttä valhetta kohtaan ja vastustamatonta vetäymystä oikean ja toden puoleen. Kuten hän rakastaa hyvää, ruumiillista näkökykyä eikä silmiä, jotka ovat hämärät, sokeat tai katsovat kiertoon, haluaa hän myös, että hänen ymmärryksensä, joka on sielun silmä, on oleva kirkas ja

totuudelle avonainen. Njinkuin ruumiillinen silmä terästyy ja saavuttaa luotettavaisuutensa alituisen ja päivittäisen harjoituksen kautta, teroittuu ja harjaantuu ihmisen ymmärrys alituudessa kosketuksessa moninaisten ja monenlaisten kokemusten parissa elämän koulussa.

Aluksi on ymmärrys ihmisen persoonallisen minän talutusnuorassa, tyydyttäen sen vaatimuksia, nautintoja, onnea. Täten se kuitenkin vie omistajansa siihen moraalisten ja fyysillisten ristiriitojen yhteiskunnalliseen vyyhtiin, joka on luonnollisena tuloksena siitä, että ei yksi, vaan tuhannet taistelevat persoonallisen hyvinvoinnin puolesta, ja muodostaa itselleen loogillisen teorian toisensa perään puolustaakseen omaa elämänsä ja löytääkseen siinä totuuden. Ja koska maalliset kärsimykset vähitellen hiovat pois ihmisen itsekkyyttä, tunkeutuu hänen älyynsäkin enemmän ja enemmän totuuden valoa, niin että hän vihdoin havaitsee kaikkien omien järkihavittelujensa arvottomuuden. Silloin luopuu hänen väsynyt ajatuksensa kaikista teorioista ja ylentyy Totuuden omaan, jumalalliseen järkeen.

Tietämättömyys on hävitetty, ja ihminen on pelastunut tiedon avulla.

Tämä on ensimmäinen tie.

Toinen on Rakkauden tie.

Oman olemuksensa nojalla ihminen tuntee vastenmielisyyttä pahuuteen ja vihaan, mutta vaistomaista vetäymystä rakkauteen ja hyvyteen. Niinkuin hän rakastaa tervettä ruumista ja terveitä jäseniä, joilla hän voi tuntea ja liikkua esteettömästi, hän myös ihailee hyvää ja voimakasta tahtoa, rohkeutta, uutteruutta, valtaa ja vapautta. Kuten lihakset karaistuvat ja hermot terästyvät päivittäisen, ruumiillisen harjoittelun avulla, niin kehittyjä vahvistuu tahtokin elämän koulun vastuksellisten olosuhteitten painostuksesta.

Aluksi ihmisen tahto antautuu hänen pyyteittensä palvelukseen ja suuntaa toimintansa oman minän oikkujen ja toiveiden tyydyttämiseen, mutta koska hän täten joutuu taisteluun toisten samanlaisten tahtojen kanssa, kohtaavat häntä surut, huolet ja kärsimykset, jotka jyrksivät hänen itsekkyyttään, kunnes hän väsyi siihen. Jonkun hyvän työn on hän myös aina tehnyt sydämensä vaistosta. Ja mitä enemmän hänen itsekkyytensä kuluu pois, sitä enemmän levittää hän ympärilleen hyvyyden lämpöä. Hän ra-

kentelee taivaallisia siltoja omansa ja toisten sielujen välille. Vihdoin nousee päivä, jolloin kaikki se hyvä, minkä hän on tehnyt, palaa hänen itsensä luo ja murtaa viimeisen jätteen siitä itsekkyyden kuoresta, joka oli häntä kahlehtinut. Silloin hän on vapautettu henki, joka tuntee yhteytensä ja yhteenkuuluvaisuutensa kaikkeen ympärillä olevaan, ja pyhittää tietoisena puhdistuneen tahtonsa Rakkauden palvelukseen.

Itsekkyyks on kukistettu. Ihminen on pelastunut laupeuden avulla.

Tämä on toinen tie.

Nämä ovat kaksi tietä, mutta mitä enemmän ne lähesytyvät päämäärää, sitä enemmän sulautuvat ne yhdeksi. On ihmisiä, joilla äly näyttää kehittyneen sydämen hyvän tahdon kustannuksella, ja on tapana toiselta puolen väittää, että hyvyys on typerää, mutta on lohduttavaa tietää, että täydellisessä ihmisessä ymmärrys ja tahto ovat yhtä, vaikka kumpikin on saavuttaneet korkeimman mahdollisen kehityksen.

Kuitenkaan eivät kaikki ihmiset vaella näitä luonnon osoittamia teitä. Monen mielestä ne ovat liian pitkäillisiä, liian mukavia ja liian yksitoikkoisia. Ja tämän lajin ihmisille on olemassa kolmas tie.

Tämä kolmas on Kauneuden tie. Sitä voitaisiin myös nimittää vapaan tahdon tai järjen tai sisäiseksi eli salatuksi tieksi. Sillä ihminen vaeltaa kolmatta tietä, kun hän on tietoinen molemmista toisista. Mitä näet sisältää kauneuden käsite? Nimitämme kauniiksi sitä, mikä herättää mieluisia tunteita meissä, vetää meitä puoleensa ja loihtii esiin kaipaamme. Mutta kun tulemme tietoisiksi elämän päämäärästä ja niistä teistä, jotka „johtavat Jumalan luo“, vaikuttaa se meihin niinkuin kauniin ilmestyksen näkeminen, ja me tunnemme kaihoa siihen täydelliseen Elämään, joka viittoon meille etäisyydestä.

Epäilemättä kehitys on kaikkialla toimiva olemassaolon laki, ja epäilemättä kantavat sen mahtavat tulva-aallot ihmisyksilöt ennemmin tai myöhemmin Elämän ranta-mille. Ihminen ei ole kuitenkaan pakotettu tulkottomasti harhailemaan harhojen merellä murtuneitten toiveitten ja rikottujen valojen sirpaleiden keskellä odotellessaan suotuisaa tuulta, joka veisi hänet pelastavalle rannikolle; hänellä on uimiskyky, ja jos hän kuuntelee tarkasti, kuulee hän niiden rohkaisevia huutoja, jotka jo ovat päässeet

rannikolle ja nyt työntävät veneitä vesille tullakseen autamaan hädänalaisia veljiään. Toivon elähyttämänä ja huutojen rohkaisemana näkee hän näyssä etäisen maan ja ponnistaa voimansa äärimmilleen. Ja juuri kun hän tuntee niiden loppuvan, pelastavat veljet hänet veneeseensä.

Ihminen on järkiolento, ja tämän korkeamman luontonsa nojalla, joka on hänelle lahjoittanut myös oman tunnon eli tahdon kompassin, on hän onnen, ilon, rauhan ja rakkauden kaipuun täyttämä, siis kaiken sen, joka näyttää olevan pannaanjulistettu niistä itsekkäistä olosuhteista, jotka vielä vallitsevat maailmassa. Hän ei tiedä tämän kaipuunsa alkuperää, ja kun hän näkee kauneimpien unelmiensa raunioituvan, luulee hän, että elämän kulku on sellaista ikuisesti ja että maailmankaikkeutta johtavat tieteellisen kuivat ja sydämettömät lait. Hän ei havaitse, että syy ei ole ulkopuolella, vaan hänessä itsessään ja että hänen oma älyttömyytensä, hänen oma itsekkyytensä rakentaa muurit hänen kaipuunsa ihanteitten ja niiden toteutumisen välille.

Mutta, kun hän tulee tietoiseksi itsestään järkiolentona, tietoiseksi mahdollisuuksistaan ja tehtävistään, silloin hän älyää, että jaloin hänessä on myös todellisinta, että lapsen ja nuorukaisen kauneimmat unelmat myös olivat todenperäisintä ja parhaita. Hän vaipuu autuaaseen haltio-tilaan havaitessaan, että Elämä, Jumala, Suuri Läsnäolo, lopulta rakastaa juuri sitä, mitä hän yksinkertaisina hetkinään on nimittänyt pyhimmäkseen, vaikka järkevinä hetkinään taasen hupsuimmakseen, mutta joka enemmän kuin mikään muu maan päällä on antanut hänelle sitä onnea ja iloa, mikä on eroittamattomasti yhdistetty kauneuteen.

Hän muuttuu uudestaan lapseksi. Hänen kaipuunsa on tullut tietoiseksi, ja täydellisesti uskoen korkeamman luontonsa jumalalliseen syntyperäoikeuteen suuntaa hän mielensä siihen elämään, missä kauneus on toteutettu. Hän etsii sitä totuutta, joka on valistava hänen järkensä, ja sitä rakkautta, joka on lämmittävä hänen tahtoaan, ja hän on astunut tielle, jossa ihminen ei enää ole halujen ja pikkumaisuuden uhmailevien vaatimusten orjana, vaan jumalihmisenä käyttää mahtiaan ja ylvästä oikeuttaan kaiken sen yli, mikä on itserakasta ja katoavaa.

Tämä on rukous-elämää, sillä ajatella koko sielullaan

on rukoilla. Tämä on elämää jumalanpalveluksessa, sillä tahtoa koko sielunsa voimalla on palvella Jumalaa. Tämä on täyttyneitten haaveitten elämää, sillä ajatella ja tahtoa totuutta ja rakkautta koko sielustaan on vaeltaa voitokkaasti maailman läpi.

Tämä on sitä elämää, jossa ihminen ottaa kohtalonsa omiin käsiinsä. Tällä tiellä saavuttaa hän päämäärän pikemmin kuin toisilla. Sillä hän liittää oman voimansa luonnon voimaan. Ja kerran valkenee päivä, jolloin hän on täydellinen tiedossa, täydellinen rakkaudessa.

Kahleensa hän on katkonnut, ja pelastetuksi hän on tullut uskonsa kautta.

Tämä on kolmas tie.

Tulevaisuuden uskonto on sitä julistava. Tulevaisuus on se aika, jolloin ihminen ei ole tietoinen vain maailman-kaikkeuden ilmiöistä, vaan myös niiden luojasta, Elämästä. Tulevaisuuden uskonto on Järjen uskonto.

Pekka Ervast.
(Framtidens religion 1900)
Suom. J. K. S.

Mustalaisäiti.

*Jaloin paljain, povin alastomin
minä kuljen seuduista seutuihin.
Laps' rakkauden riippuu rinnoillain,
Laps' suurten tuskain ja unelmain.
Käsin hellin, sormin silkkisin
sua vaalin, pieneeni armahin.
Sua vaalin, pieneeni armahin,
käsin hellin, sormin silkkisin.*

*Mitä siitä, jos päivät polttavat
mun ihoni yhäkin tummemmaks',
mitä siitä jos syksyn satehet
mun ylleni kylvävät kyynet,
mitä siitä, jos talvi lumiaan*

*mun puottavi povehen alastomaan.
Laps' rakkauden kun on rinnoillain
kevät kulkee aina mun mukainin.*

*Jos hetken levätä jossain saan,
taas täytyy mun lähteä vaeltamaan . . .*

*Jaloin paljain, povin alastomin
minä kuljen seuduista seutuihin.*

*Minä kuljen vuosista vuosihin
jaloin paljain, sydämin täyttyvin.*

Tuuli Reijonen.

Sinun Jumalasi ja minun Jumalani.

Se oli yksi noita pieniä Itäpuolen katuja, minne auringsäteet harvoin eksyvät, missä murtuneet kiviseinä ja särkyneet tiilikivet reunustivat kapeita synkännäköisiä katuja ja missä rääsyiset lapset leikkivät katureunamilla tai uittavat paperiveneitä katuojissa. Kaikki se melu ja hälinä, joka on tunnusomaista suuren kaupungin pohjakerroksille, velloi ilmaa. Siellä täällä nousi vanha, tiilinen vuokrakasarmi ympäröivistä hökkeleistä ja kaduntapaisteilla kulki ristiinrastiin pantuja pyykkinuoria, joilla tuulussa lekotti kaikenkirjavia vaatteita kuivumassa. Taivas oli pilvessä, eivätkä vaatteet olleet oikein kuivuneet. Niiden kehnous ja tuhruisuus oli ominaista koko ympäristölle ja sen nurkissa nyhäileville ihmisille. Lasten nauru näytti olevan ainoana ilona, ja he nauroivatkin, koska eivät ymmärtäneet ympäristönsä alhaisuutta. Se oli sisäänpainuneiden poskien, onkaloisten silmien ja kurttuisten otsain asuinsijaa — seutua, missä epätoivo asuu ja puute ulvoo alati ovelta.

Tässä tymeässä seudussa, synkän vuokrakasarmen ja makeiskaupan väliin ahdettuna, missä ihmiskunta möi leivästä nuoruuttaan ja elämänsä, seisoi pieni, yksikerroksinen hökkeli ajan hampaan kalvamin päädyin. Jokainen tunsu tämän rakennuksen — pienen buddhalaisen kirkon, joka oli löytänyt tiensä tänne monien lippujen maahan,

auttaakseen Indian ja Japanin lasten tarpeita. Ei se näyttänyt amerikkalaiselta kirkolta — siinä ei ollut tornia eikä kellotapulia. Se oli muukalainen muukalaismaassa ja Loo-tuksen Jumala merkitsi vähäisen niille nälkäisille, jotka jolmielin saattoivat myydä sielunsa leipäpalaan.

Sinisen Tyynenmeren tuolta puolen ja sitten rautaista rataa pitkin oli muuan olento tullut idästä, muassaan idän usko ja idän lapsen yksinkertaisuus — tuota sanoin kuvaamatonta jotakin, joka aina hurmaa Itämailla matkaaajaa. Muutamat yksinäiset tässä suuressa kaupungissa olivat kutsuneet hänet tänne sieltä Indian kirkkaasta paisteesta ja vihreäverhoisilta vuorilta — olivat kutsuneet häntä auttamaan heitä tarpeissansa. Hän oli tullut sieltä laulavain pappein, punertavain suitsutuskiekurain ja ylevän majesteettiuden temppelistä, pienimpänä Tuon Alhaisen oppilaista, tuodakseen Amerikassa asuvalle kansallensa Aasian valoa.

Omituinen olento tämä pieni, buddhalainen pappi. Huolimatta vieraista jumalistansa monet tämän pienen vuokrakasarmimaaailman asukeista olivat oppineet iloitsemaan hänen hymyilystään ja oudosti sorajavasta englannistaan. Hänellä oli suuret, mustat silmät ja ystävälliset kasvot, ja vaikka vuodet painoivatkin häntä, niin hänen kasvonsa vain paistoivat lapsen yksinkertaisuutta. Hänen katseessaan ei ollut vilppiä, hänen hymyssään ei petosta eikä hänen tavoissaan teeskentelyä, mutta hänen taistelussaan muita uskontoja vastaan oli jotain rajattoman inhimillistä, syvästi liikuttavaa, jopa pateettistakin.

Buddhalaiset rakastivat häntä, tullen penikulmain takaa tähän vuokrakasarmisynkkyyden sumentamaan kirkkoon. Kunnioituksen tuntein he astuivat ovesta, mutta holvin sisäpuolelle päästyään he elivät toisessa maailmassa, sillä kummat, itämaiset verhot peittivät seinää ja hieno, palavan sandelin ja myskin tuoksu loi itämaisen tunnelman kaikkialle. Siellä pienessä komerossa jonka yläpuolelle rakastavat kädet olivat asettaneet Buddhan kukkia, oli pikkuinen arkku, jonka kannessa istui heidän Herransa ja Jumalansa, heidän Valonvalvojansa, heidän lohduttajansa surussa, heidän vapahduksentoivonsa, heidän äänensä Kaikkivaltiaan edessä — Herra Gautama, Suuri Buddha. Tänne he tulivat uhrejaan tuomaan, tänne he tulivat rukoukseen ja mantrojaan laulamaan, tänne he tulivat ilois-

saan ja suruissaan, nuoret ja vanhat. Täällä, kaukana syntymäseutunsa jumalista he löysivät lohtunsa.

Eräänä päivänä, kun pieni buddhalainen pappi oli ulkona, näki hän erään lapsen leikkivän katuojassa pienellä savi- tai marmorikappaleella. Hän kumartui sen puoleen, ja kas, siinä katselivat häntä kurasta surunvoittoiset kasvot johonkin halpaan, mutta hyvään aineeseen muovailtuina ja maalattuina. Buddhalainen pappi katseli sitä muutamia minuutteja, sitten kun lapsi juoksi pois, kumartui sen puoleen ja nosti sen liejusta. Jotakin näytti liikkuvan hänen sielussansa, sillä noissa kasvoissa oli tuskainen ilme, joka vastustamattomasti veti puoleensa. Hän katseli sitä pitkän kotvan. Vain pikkuiset kasvot, kaulasta rikkiömet, ihmisten kasvot, jolla oli pitkä, kiharoina riippuva tukka, tällä hetkellä harmaana loasta. Päässä oli orjantappuraseppele, ja ohuet verijuovat tihkuivat tuskantäyteisiä kasvoja pitkin, antaen niille kummantunteisen ilmeen, joka osui suoraan papin sydämeen. Pitäessään rikkiömiä kasvoja käsissään toisen Jumalan pappi kulki katua pitkin ja pysähtyi sen talon eteen, jossa asui muuan hyväsydäminen, vanha irlantilaisvaimo, nimeltään rouva O'Flaherty, joka aina oli hymyillyt hänelle joka aamu hänen ohikulkiessaan. Rouva O'Flahertyn oli useasti tapana sanoa vahvemmalle puoliskollensa: „Herranenaika, tuo pikku pakana on maailman suloisimpia uskottomia, joita olen tavannut. Totta maar olen pahoillani, ettei han usko meidän Jumlaamme, sillä tahtoisinpa hänen pääsevän taivaaseen.“

Rouva O'Flaherty oli ovensa edessä kulkukauppiasta odottamassa, kun pikku buddhalainen kulki siitä ohitse. Ottaen hatun kohteliaasti päästään, tämä ojensi esille pienen kuvansa ja kysyi pyylevältä ja hymyilevältä irlantilaisvaimolta, kuka ja mitä kuva oli. Rouva O'Flaherty katsahti siihen, tehden kunnioittaen ristinmerkin.

„Herra hyvästi siunatkoon, mutta sehän on itsensä Pyhän Neitsyen Poika!“

„Onko se Se, jota kutsutaan Jeesukseksi?“ kysyi buddhalainen.

„Totta vie se on!“

„Kauniit kasvot“, vastasi pappi, katsellen ihastellen veistosta. „Hän oli suuri ihminen. Kaukana minun maasani me olemme kuulleet hänestä. Sanotaan, että hän tunsu meidän Buddhamme ja että hän vielä vaeltaa vuorilla käsikkäin hänen kanssaan.“

„Totta vie, en tiedä siitä mitäkään! Mutta enpä luule, että hän maleksii pakanain kanssa pitkin maita“, vastasi rouva O'Flaherty, nojaten luudanvarteen ja pyyhkien kasvojaan aivinaiseen esiliinaansa. „Niinpä niin ja jos kuumempi tulee, minä muutan katolle, niinkuin tein viime heinäkuussakin.“

„Tahtoisitko kertoa minulle Mestaristasi?“ kysyi buddhalainen pappi, pitäen kuvaa yhä kädessään. „Tahtoisin kuulla hänestä, sillä sieluni sanoo hänenkin olevan mah-tavan Buddhan.“

„Varmasti! Istahdapa ihan tähän portaille, niin minä sulle kerron siihen asti kuin tuo kauppias tuo perunoita, sillä Mikey tulee pian kotiin romutarhasta ja minun täytyy laittaa vähän päivällistä.“

Vanha, äidillinen rouva O'Flaherty ankkuroitui, istua mässähtäen yläportaille, pikkubuddhalaisen asettuessa istumaan hänen alapuolellensa yhä katsellen pientä, rikkiöntä kuvaa. Sitten rouva O'Flaherty selosti omalla, kodikkaalla tavallansa Mestarin elämää.

Perunat vain eivät tulleet, ja kahden tunnin verran he saivat siinä keskenään jutella. Buddhalaisen papin silmät täyttyivät suurella valolla ja jokin liikutti myös rouva O'Flahertyä, sillä hindun lapsenomainen rauhallisuus ja yksinkertaisuus saivat hänet sielujuuria myöten väreilemään. Lopulta rouva O'Flahertyn oli mentävä, ja pikku buddhalainen, pusertaen rikkiömiä kasvoja sydämellensä hiipi hiljaa yöllistä katua pitkin vuokrakasarmikoloonsa, jonne ihmiset tulivat rukoilemaan.

*

* *

Eräänä joulukuun iltana, kulkiessani pienen buddhalaisen kirkon ohitse, jäin hetkeksi hämäännynksiin. Ovi riippui vain yhden saranan varassa, ja sen puosat oli rikottu kirveellä, ikkunat olivat sirpaleina ja säretyt kehykset retkottivat ilkeännäköisinä illan suussa. Oli hienoinen lumipyry sinä päivänä, katukäytävät olivat liukkaat, eivätkä ohikiiruhtajat pysähtyneet katsomaan sen ikkunoita. Kaikki näytti olevan pimeää sisällä ja ihmettelin kovasti, mitä pienelle buddhalaiskirkolle oli tapahtunut.

Seisoin epävarmana, mennäkö eteenpäin vai työntääkö murrettu ovi syrjään sisään astuakseni, kun muuan ääni halkoi hiljaisuuden. Se oli tukahdutettu nyyhkytyt —

vain pieni sydäntä särkevä valitus, mutta niin heikko, että sitä tuskin kuului, kuitenkin sattuen itse sydänsäikeihin saakka. Työntämällä syrjään särkyneen oven minä astuin pikku kirkkoon. Kaikki sen sisällä oli yhtenä sekamelskana, niin suurella rakkaudella ripustetut verhot olivat poisrevityt, hatara, pieni alttari lootuskukkinensa oli potkittu palasiksi, pieni arkku oli kumossa ja sen edessä lattialla oli herra Buddhan särkyneet ruumis, sen kullatut muodot kirveeniskun musertamina. Yksi ainoa kynttilä paloi, heittäen heikkoa valoansa hävityksen paikkaan. Lattialla särkyneen arkun ja kullatun kuvan sirpaleiden seassa makasi buddhalainen pappi. Otsassa olevasta haavasta vuoti veistokuvalle verta.

„Mikä hätänä?“ minä huudahtin. „Miten tämä kaikki on tapahtunut?“ Ja polvistumalla koetin nostaa papin hervotonta ruumista. Hän katseli minua hetkisen, sitten alkoivat kyyneleet vuotaa. Lännen puolella miehet eivät itke, mutta idän puolella on toista. Tiesin, ettei se ollut ruumiin tuska, vaan sielun kipeys, joka kyyneleet synnytti.

„Kerro, mitä on tapahtunut“, minä pyysin myötätuntoisesti. Ja pikku paloina sain kuulla kertomuksen — kertomuksen, jonka lännessä useasti kuulee, vaikka ei ehkä samoin sanoin.

„Voi, kuinka kovin olen koettanut tuoda sinun kauoiseen maahasi meidän Jumalamme valoa! Hän on rakkauden ja valon Jumala — jos vain voisitte ymmärtää minun Jumalaani, niin te ette tappaisi veljiänne — jos teillä olisi minun Jumalani rakkaus, niin tämä arkku ei makaisi tänään tässä. Tulin kaukaa Indiasta, muukalainen muukalaismaahan, tuodakseni pappini siunauksen tänne kansalleni — tähän maahan, jossa ihmiset ajattelevat vain itseänsä. Tämä oli minun pikku arkkuni, jonka äärelle tapasin tulla iltaisin, ja täällä olenkin aina löytänyt rakkautta ja valoa Buddhaani katsellessa.

Hiljaisuudessa saatoin kuulla hänen suloisen äänensä kuiskivan rohkeutta työlleni. Koskaan en ole ketään loukannut, koskaan en myöskään ole koettanut sinun kansaasi kääntää pois jumalistansa — olen vain tullut tänne omani säilyttämään. Merten tuolla puolen he kertoivat minulle, että tämä oli vapaa maa, jossa ihmiset saivat uskoa mitä tahtoivat ja rukoilla, mitä Jumalaa mielivät. Minä tulin tänne — ja viiden vuoden ajan olen ahertanut täällä. Olen koettanut palvella heitä kärsivällisyydellä ja rakkaudella.

Viime yönä, kun kaikki oli hiljaa, tulin rukoilemaan Buddhani eteen — sinun Jumalasi ja minun Jumalani eteen — ja kun istuin unelmoimassa niitä aikoja, jolloin Herrani vaelsi maan päällä ja niitä päiviä, jolloin Hänen sinnauksensa oli tuleva minun päälleni, niin äkkiä karhea ääni katkaisi mietiskelyni. „Avaa ovi!“ se sanoi. Nousin avaamaan oven, jonka takana oli paljon valkeita miehiä. Yksi heistä sanoi minulle: „Pois tieltä, sinä likainen pakana!“ Ja toinen: „Emme tarvitse pirunpalvojia täällä päin!“ Ja kolmas: „Helvettiin kaikki, jotka jumaloivat puita ja kiviä!“ Sitten he tulivat minun kauniiseen tempeliini ja rikkoivat huonekalut, repivät verhot — ja yksi heistä otti suuren kirveen ja tähtäsi sillä iskun Buddha parkaani kohden — Buddhaani, jonka toin mukaan Gungan luolista kaukaa lumien keskeltä! Minun Buddhani oli tehty jo silloin, kun suuri Herra itse vaelsi maan päällä ja on nyt yli kaksituhatta vuotta inspiroinut ja johtanut kansaani. En voinut kestää sitä! Syöksyin Buddhani ja iskun väliin — kaikki musteni. Kuinka kauan olen tällä tavoin maannut, en tiedä, mutta monta tuntia se taitaa olla. Kun palasin tajuihini, tämän kaiken sain nähdä.

Näinkö sinun Jumalasi opettaa teitä? Tämäkö se on, jota te rukoillette, että hän tappaisi toisten ihmisten uskon? Minun päiväni ovat miltei lopussa — en voi taistella enää teidän maailmaanne vastaan. Voin jo nähdä kotini, voin nähdä näissä sortuneissa seinissä vuorteni lumipeitteiset huiput. Monen vuoden aikana olen palvellut Jumalaani hengessä ja totuudessa, ja nyt minä menen hänen luokseen — menen Nirvaanaan, menen Buddhani kotiin. Mutta ennenkuin lähdän, sano maailmalle, että menen Buddhani luokse ja tahdon rukoilla Häntä niiden puolesta, jotka rikkoivat hänen arkkunsa — tahdon rukoilla Jumalaltani hänen rakkauttaan ja anteeksiantoaan.“

Sydämeltään murtunut pikku pappi kohottautui hetkeksi ja hänen kätensä sulkeutuivat yli murtuneen Buddhan kuvan. Hän käänsi sen ruumiin, selässä oli aukko, jommoisia useasti näkee itämaisissa jumalissa, aukko, johon voi panna helyjä tai mantrakirjoja. Kirveen isku oli sattunut syvästi ja oli halkaissut jumalan ruumiin kahtia, ja kun hän piteli sitä käsissään, putosi aukosta kaksi savenpalasta. Kun nostin ne ylös ja liitin ne yhteen, huomasin niiden muodostavan Jeesuksen kasvat.

„Kuinka ne tänne joutuivat?“ minä kysyin.

Buddhalainen vastasi pehmeästi: „Monta kuukautta sitten löysin nämä pikku kasvot kadulta, missä lapset leikkivät niillä katuojassa. Niiden surullinen ilme teki minutkin surulliseksi, ja minä toin ne kotiini ja panin ne Buddhani sydämeen, niin että minun Jumalani sydän tekisi sinun Jumalasi sydämen iloiseksi“.

Hän katseli sirpaleita.

„Katso“, hän kuiskasi. „Isku, joka mursi Buddhani sydämen, mursi sinun Jumalasi kasvot — eikö niin, ystäväni? Eikö iloitsekin sinun Jumalasi minun Jumalani kanssa? Eikö hän surekin minun Jumalani kanssa?“ Buddhalainen kokosi kappaleet. „Katso, he ovat särkeneet hänen kasvonsa. Lyömällä minun Jumalaani he ovat rikkoneet omansa — minä niin rakastin hänen kasvojaan. Mutta ne eivät voi olla surullisemmat kuin hänen sydämensäkään on tänään. Näen vierelläni kasvot —.“ Ja pieni buddhalainen nosti kätensä koholle. „Oi, Orjantappuraseppeleen Mestari, minä näen sinut. Sinä olet tullut minun luokseni. Toisen kansan Jumala, minä rakastin sinua, mutta ne, jotka minut tappoivat, ne tappoivat sinutkin. Katso, näen taivaalla vuoren. Om mani padme hum! Herra Buddha, minä tulen.“

Ruumis raukeni — — — murhenäytelmä oli lopussa. Särkynyt Jumala ja kaksi savenpalasta lojuivat vierellä lattialla.

Manly P. Hall.

Engl. suom. A. R.

Zähtiportilla taivaan.

*Vaeltaja takaa taipaleen,
tieltä tuskan ja kyyneleen,
matkasauvasi laskit.*

*Tunsit uksen jo auenneen —
katsoit kummahan kirkkauteen:
Kaikkiko pilvet ja varjot ne vaihtui?
Pitkä, pimeä iltako haihtui?*

*Tähtiportilla taivaan
 kaikki ne vaihtuu,
 kaikki ne haihtuu
 maahan, mi maasta on! —
 Kenen tuo ääni niin laupias, hyvä,
 kenen tuo katse niin kirkas ja syvä
 tähtiportilla taivaan?*

*Vaeltaja, takana taipaleen,
 tiellä taiston ja kyyneleen
 enkeli kulkuas johti,
 nosteli, autteli, viittoili
 sinne missä on mestari,
 tähtiportille taivaan!*

*Jeesuksen ääni nyt lempeä, syvä,
 mestarin käsi niin hellä ja hyvä
 hoivaa ja kantaa ja ellehen johtaa,
 siksi niin ihana valkeus hohtaa
 tähtiportilla taivaan . . .*

*Kulkija, takaa taipaleen,
 takaa tuskan ja kyyneleen,
 luottaen sauvasi lasket,
 viivy ei lohtusi, auttajas,
 taipale, taistoin tuntemas,
 pyhiinvaellukseksi vaihtui!*

*Tähtiportilla taivaan
 sävel soi, sävel kutsuva rakkauden,
 sopusoinnun ja voiman ja viisauden,
 se sun hellien kauas kantaa
 iki-elämän valkeinta rantaa!*

L. S.

Juhlamietteitä.

Maapallon vuotuisessa kierroksessa, kesän ja talven päivien ja öitten vaihtelussa, muodostuu neljä leikkauskohtaa, tarjoten siten vuosittain neljä astrologis-psykologista kokemus- eli vihkimystilaisuutta. Ne ovat: talvi- ja kesäpäivän seisaus, syys- ja kevätpäivän tasaus. Kaksi niistä, talvipäivän seisaus ja kevätpäivän tasaus, kuuluu tavallaan auringolle ja ihmisen korkeammalle minälle. Näistä edellinen on omistettu aurinkosankarin Kristuksen syntymälle, jälkimäinen hänen ristiinnaulitsemiselleen ja ylösnousemukselleen. Toiset kaksi, kevätpäivän seisaus ja syyspäivän tasaus kuuluvat tavallaan maapallolle ja ihmisen alemmalle minälle. Näistä edellinen on omistettu maapallosankarille, suurimmalle „vaimoista syntyneiden joukosta“, Johannes Kastajalle, jälkimäinen yleensä pyhimyksille. Tämä „pyhain miesten päivä“ on tullut sijoitetuksi marraskuun alkuun, vaikka se edelläsanoitun perusteella olisi oleva syyskuussa, syyspäivän tasauksen aikana.

Koettakaamme hiukan syventyä näiden neljän juhlan merkitykseen. Taustana olkoon tieto siitä, että ihmiskunnan on kehityksessään kulkeminen maan ja alemman minän valtapiiristä auringon ja korkeamman minän valtapiiriin. Tällöin nuo neljä juhlaa edustavat neljää psykologista kokemusta siveellisessä ja henkisessä elämässä. Kokemukset toistuvat kahdessa vastakkaisessa „heilauksessa“, joista ensimmäistä nimitetään puhdistuksen tieksi, toista vihkimyksen tieksi. Puhdistuksen tie alkaa pyhain miesten päivästä ja „heilahtaa“ tavallaan takaperin, siis näin: pyh. miesten päivä, juhannus, pääsiäis- pitkäperjantai ja jouluku. Vihkimyksen tie alkaa joulusta ja „heilahtaa“ eteenpäin, siis näin: jouluku, pitkäperjantai- pääsiäinen, juhannus ja pyh. miest. päivä.

Kuvaillaamme ensin puhdistuksen tietä. Se alkaa pyh. miest. päivästä seuraavalla tavalla. Jollain kehityksensä kohdalla ihmisessä herää ensin aavistus ja sitten varmuus siitä, että kaikesta uskonnollisuudesta, tiedoistaan ja oppineisuudesta, lukeneisuudesta huolimatta hän ei tiedä yhtään mitään. Sentähden tätä juhlaa voitaisiin nimittää Sokrateen päiväksi. Sillä hänhän erikoisesti teroitti sitä seikkaa, että ensimmäinen varsinainen tieto on siinä, että ihminen tietää sen, ettei hän mitään tiedä. Kuitenkin on

toisia syitä jotka vaikuttavat, että myöskin „pyhäin miesten päivä“ on aivan paikallaan.

Tehtyään tämän sokratisen huomion, huomattuaan, ettei mitään tiedä, jää ihminen kielteiselle kannalle elämään, tavallaan paikallaan seisomaan. Sillävälän maa kiertää eteenpäin hänen jalkainsa alla. Näinollen ihminen joutuu kulkemaan tavallaan takaperin, kohti kesäistä juhannusta. Oman juhannuksensa hän psykologisesti kohtaa siten, että vaikka maapallon elämä tarjoaisi kukkeintaan, parhaintaan ja täydellisintään, niin sittenkään se ei tyydytä ihmisen sisäisintä ravinnon tarvetta. Sentähden hän „juhannuksesta“ huolimatta, pysyy edelleen kielteisellä kannalla. Mutta maapallo kierii yhäti hänen siveellisten jalkojensa alla, joten hän kulkee takaperin kohti pääsiäis- pitkäperjantaita. Pääsiäinen kohtaa ihmistä puhdistuksen tiellä siten, että hänelle tarjoutuu erikoinen tilaisuus astua henkisen tiedon tielle. Mutta tämä tilaisuus esiintyy samalla jonkunlaisena ristiriitana, jossa hänen on tehtävä valintansa. Yrittäessään ratkaista henkisyiden eduksi, saattaa näyttää niinkuin hän joutuisi tappiolle ulkoisessa elämässä. Se tekee hänet varovaiseksi. Mutta aikoessaan ratkaista maailmalliselta kannalta, uhkaa häntä vahinko sisäisen ihmisensä suhteen. Nyt on lähellä se mahdollisuus, että niinkuin hän pyhämiestä päivän kokemuksessaan huomasi oman tietämättömyytensä, samoin hän pääsiäistilaisuudessaan huomaa oman taitamattomuutensa. Tekemänsä valinta ei vaikuta, että henkinen aurinko hänen sielussaan pääsisi voitollisena nousemaan, vaan vaikuttaa se loukkausta ja särkymistä hänen siveellisessä omassatunnossaan. Täten hän joutuu kulkemaan takaperin pääsiäisestä pitkäperjantaihin. Pääsiäisriemun tilalle jää vaikuttamaan omantunnon syytös; johon hän vähitellen itsekin oppii yhtymään tietoisessa itsensä arvostelussa ja katumuksessa. Tämä siveellinen katumus ja itsearvostelu pitää hänet edelleen kielteisenä, joten hän edelleenkin kulkee takaperin, kohti oman sielunsa joulua. Hänen katumuksensa puhdistaa häntä. Ja siveelliset pönistöksensä johtavat hänet vihdoin siihen, että hänen sielussaan syntyy taivaallinen rakkaus, anteeksiantamuksen henki, s. o. sisäinen Kristus, auringon säde. Se muuttaa hänen kielteisyytensä siveelliseksi myönteisyydeksi.

Tämä on puhdistuksen tie. Sen taivaltamiseen on voinut kulua monta auringon kierrosta, monta maallista jälleensyntymää. Nyt hän viettää jouluaan. Hänessä on

herännyt kyky rakastaa, anteeksiantaa ja olemaan kiittolinen. Se vaikuttaa parantavasti särkyneessä omassatunnossa. Se saa hänet myönteisenä „virtaan astumaan“. Hän ei enää kielteisenä seiso paikallaan ja siten kulje takaperin, vaan hän astuu eteenpäin vihkimyksen tielle kohti pitkäperjantaita.

Hänen myönteinen pitkäperjantainsa on osaksi ja ensimmälti siinä, että sekä himot että maalliset kiintymykset hänessä „ristiinnaulitaan“, että ne hänessä voitetaan. Niitä himoja ja kiintymyksiä hän on raahannut mukanaan rasakaana taakkana, lopulta ihan veriin saakka uupuen. Mutta nyt hän tuntee vapautuneensa. Näinollen hänen pääsiäisensä aluksi onkin siinä, että hän tuntee vapautuvan voitajan siveellistä riemua. Se on hänen sielullinen pääsiäisaurinkonsa. Vähitellen hän oppii tekemään ratkaisuja ja suorittamaan luovaa työtä Kristuksen asettaman siveellisen mittapuun mukaan. Se vähitellen kuluttaa ja kukistaa hienostuneemmankin itsekkyyden hänen tajuntansa valtaistuimelta. Hän valmistuu siihen, että hänessä maa yhtyy aurinkoon, alempi minä ylempään minään.

Näin uudelleen järjestyvässä, voittavana tajuntana sankarimme kulkee (sillä sankari auringon hän on) myönteisenä kohti juhannusta. Juhannuksena maallinen luonto on kukkeimmillaan. Ihmiset, jotka eivät ole pääsiäisen ylösnousemusta kokeneet, he helposti joutuvat alemman luonnon lumoihin, sen väsymykseen ja kurjuuteen johtaviin iloihin. Viisaat ovatkin sanoneet: „synti tai leikki on lopetettava sen kauneimmillaan ollessa.“ Siitä neuvosta ihmiset eivät yleensä välitä, vaan he jatkavat leikkia väsymykseen ja kurjuuteen saakka, joutuen vuorostaan itskin alemman luonnon orjiksi ja leikkikaluiksi. Juhannusmysterion voittaja hallitsee alempaa luontoa siten, että hän todellakin kykenee lopettamaan leikin sen kauneimmillaan ollessa. Hän ei ole hillittömän aistillisuuden eikä sokean asketismin orja. Hänelle koko alempi luonto on kuin taideteos, jota voi ihailia, josta voi raikkaan luonnollisesti nauttia, mutta johon ei saa kiintyä. Asiaa ehkä valaisee, jos sanomme, että evankeliumeissa esiintyvällä Johannes Kastajalla ei tuota molemminpuolista taitoa vielä ole, mutta Jeesuksella se on täydellisimmässä määrässä.

Seuratkaamme sankariamme kohti pyhain miesten päivää. Silmiimme tulevat profeetat, mestarit, apostolit, ja itse Jeesus Kristus. Heidän asemansa maailmassa on

kummallinen. Sillä vaikka ihmiskunta yhdeltäpuolen kaipaa lahjakkaita ja kunnollisimpia johtajia, niin toiselta-puolen nuo kaikkein lahjakkaimmat, kunnollisimmat ja epä-itsekkäimmät ihmiset eivät ole saaneet tulla johtajiksi, vaan heidät on työnnetty syrjään, häväisty ja useasti surmattu.

Miksi asiat ovat tuolla tavalla? Syy on selvä. Ihmiskunnan valtava enemmistö elää toistaiseksi sellaisessa siveellisyyden tilassa, että vaikkakin karkeampi aistillisuus ja raakuus on julistettu synniksi, niin hienostunut itsekkyyksensä on koroitettu sekä hyveeksi että suorastaan Jumalaksi. Todellisella Kristuksella, opettajalla ja kuninkaalla, on ollut vain kärsivän vapahtajan asema. Antikristus sensijaan on hallinnut. Mutta mikä on Antikristus? Antikristus on se hienostunut itsekkyyksensä, joka kieltää ja syrjäyttää Kristuksen siveysopin.

Mutta myöskin pyhain miesten aika tulee. Opetuslapsien ja valittujen luku lisääntyy. Yksi ja toinen valituista pysähtyy pyhain miesten mysteroon eteen ihmettelemään. Heistä tulee niitä todellisia Diogeneksia, jotka lyhty kädessä etsivät ihmistä, Kristusta, Mestaria. Heissä toimii hyvä tahto, mielikuvitus ja järki. He voivat kuvitella elävänsä Jeesuksen aikana. He kysyvät: tuntisinkohan Mestarin? Perin harvat tunsivat Kristuksen. Virallinen, hallitseva maailma uskontoineen piti häntä vaarallisimpana vihollisenaan.

Pyhain miesten päivän mysterio järjestää ihmisen suhteen Mestariin. Siinä mysteeriössä oppilas voittaa epäilyksensä, vallan- ja määräämishalunsa Mestarin suhteen.

Miten siis Kristuksen tunnemme?

On sanottu: Kristus tulee luoksemme jokaisessa kärsivässä, köyhässä ja sairaassa ihmisessä. Se on sellaisenaan totta. Mutta onko siinä koko totuus? Onko Kristuksen tuntomerkki vain siinä, että hän kenties on sairas, köyhä ja koditon? Ei suinkaan. Hänen määräävä tunnusmerkkinsä on siinä, että hän voittaa itsekkyyden rakkautensa, että hän tietää totuuden, että hän opettaa ja johtaa ihmisiä elämän tiellä, ruokkii heitä totuuden ruualla ja juomalla.

Ei siis sairaus, köyhyys, kodittomuus tai turvattomuus ole Mestarin määrääviä ominaisuuksia. Hänhän sanoo itse: teillä on aina vaivaiset, köyhät ja sairaat, mutta minua teillä ei aina ole.

Olemme ehkä lukeeet nuo Mestarin sanat pyhästä kirjasta. Mutta ymmärrämmekö niitä? Olemmeko niitä syvällisesti pohtineet? Olemmeko saavuttaneet myönteisen kokemuksen niiden suhteen? Hienostunut itsekkyyks voi kyllä huudahtaa: onhan tässä autettu köyhiä ja sairaita, on rahoitettu kirkkoja ja seurakuntia!

Hyvä niinkin. Jos ken ryhtyy edistämään Kristuksen valtakunnan ilmentymistä maan päälle siten, että hän auttaa ihmistä hänen sairautensa tähden, niin tulee hän kokemaan jotakin. Mitä vilpittömämpi hän auttaessaan on, sitä selvempinä hänelle joskus palautuvat mieleen Mestarin sanat: teillä on aina vaivaiset . . . Samoin, jos ken tahtoo auttaa Kristuksen valtakunnan ilmentymistä auttamalla ihmistä sentähden, että tuo ihminen on köyhä, saavuttaa hänkin kokemuksen. Sillä mitä vilpittömämpi ja elävämpi hän auttaessaan on, sitä selvempinä hänelle kerään kaikuvat Mestarin sanat: teillä on aina köyhät . . .

Silloin tuo ihminen pysähtyy miettimään. Ja ikäänkuin palkkana siitä, että hänen sydämensä ja kätensä on ollut avoimena ihmiselle hänen köyhyydessään ja sairauudessaan, kaikuvat hänen sisäiselle ihmiselleen Mestarin sanat: mutta minua ei teillä aina ole . . . Ja silloin hän sen myös ymmärtää.

Tästä alkaakin varsinainen pyhain miesten mysterion kokemus. Pyhyyden perustana on Kristuksen siveysoppi. Jos siis haluaisimme auttaa Kristusta auttamalla ihmistä, tai jos kuvittelisimme elävämme Kristuksen aikana ja tahtoisimme auttaa häntä, niin emme saisi asettaa rakkauksellemme sellaista lisäehtoa, että hänen pitäisi olla sairas, tai että hänen pitäisi olla köyhä (sillä „vaivaiset teillä aina ovat“), vaan määräävää rakkauksellemme olisi, että häneltä kuuluisimme „iankaikkisen elämän sanat“, että saisimme kuulla hänen „saarnaavan vuorella“.

Niinkuin sanottu, tämä olisi pyhain miesten päivän myönteistä viettoa. Pyhain miesten mysterion myönteinen vieto saa vuorostaan palkkansa siten, että se auttaa uudelleen ja syvällisemmin kertaamaan matkamme Betlehemiin, jossa Kristus syntyy. Siten ihminen vuosittain kertoo ja oppii voimaperäisemmin kokemaan kaikkia neljää mysteriota: joulua, pitkäperjantaita, pääsiäistä, juhannusta ja pyhain miesten päivää.

J. R. H.

Ei ole Suomesta sotahan.

*Nousin mättäältä mäelle
astuin kivikukkulalle,
laajat sieltä selät siinti
vedet vihreät lainehteli,
siin on Suomen siniselkä,
rannaton kuin meren rinta,
auringon armahan valossa,
aamuyöstä kullankiilto,
illan suussa sysimusta.
Astuin alas kalliolta
kiersin kukkulan komean,
aukes siitä armas ranta
peninkulma peltomaata,
niitty nurmia enemmän.
Heilui heinä heilimoinen
vilja vihreä vartta nosti
sarat suorat viittoeli
ojat ouruja ojenteli,
siin on Suomen kodin turva
leipä lasten laulavien:
pyhäksi mulle hetki herkyi
pyhäksi paikka vilja-aitan,
lauloi laine, huojui heinä:
ei ole Suomesta sotahan
taisteluun ei lapsistansa,
kädet on työhön tarvitahan
joutoajat soutamahan,
laaja on Suomen äidin rinta
paljon on maata muokkaamatta
soita isoja kuivaamatta,
ei ole Suomesta sotahan,
maa on vailla rakkautta,
metsät täynnä rikkautta:
ken ei työnny tiedon tielle*

sen on maata muokattava,
 koululinnat nostettava,
 kaunihiksi, hoidetuksi
 Luojan antama avara.
 Ken on järjeltä terävä,
 sen on koulut kuljettava,
 tutkittava synnyt syvät,
 ett ois viisas tämä kansa,
 kaunis, ehjä ja ylevä,
 ett ois kansa maansa verta,
 vesiensä kuulu, vento,
 ett ois rauha Suomen maassa,
 työtä, leipää yllin kyllin.
 Rohkeutta rintoihimme
 nousee suoraan maan povesta,
 rauhaa metsät huminoivat,
 voimaa kalliit kokevat.
 Niin on kaunis Suomen selkä,
 kaunis Pohja kuin Etelä,
 viel on kansa riitelevä,
 toinen toistaan kadehtiva,
 vaikka rannat kättä tarjoo,
 metsän puutkin rauhoitteli,
 luonto lahjoja levitti
 Päivä armas lämmitteli —
 sylkähti sydäneläni,
 itkin rannan kiven päällä —

Nellie Kalm.

Ihmisen kolmenlaatuinen onnen tila.

Kaikki ihmiset tavoittelevat onnea. Kukapa tavallinen ihminen ei tahtoisi olla onnellinen ja tehdä myös toisia onnellisiksi. Onnenkaipuu on perintönä ja muistona ihmisen taivaallisesta tilasta. Mutta tässä maisessa elämässä

ihmiset ovat aivankuin eri asteilla siinä, mitä he tuntevat onneksi ja millä tavalla sitä etsivät. Siinä suhteessa voidaan ihmiset lajitella kolmeen pääluokkaan, jotka suuresti eroavat toisistaan.

Ensimmäisen lajin onnen perusta on aineessa. Ihmisen sielu on siinä tilassa aineen pimeyteen kietoutuneena ja ainoastaan heikkona kajastuksena elää tajunnassa hengen vaikutus.

Toisessa lajissa on hengen vaikutus jo tullut voimakkaammaksi. Tajunnan painopiste on kuin siirtynyt ruumiista sieluun ja ihminen tuntee olevansa kuin kahtia jaettu. Ensimmäisen onnen tilan vaikutus on vielä voimakas, mutta sen ohella on hengen, kuolemattoman minän vaikutus myös olemassa ja se aina vaikuttaa enemmän tai vähemmän voimakkaana, lopulta nostaen tajunnan vähitellen kolmannen onnentilan yhteyteen, kun ensimmäinen tila on vähitellen sielun sisäisen kasvun kautta kadottanut arvonsa. Silloin onnen painopiste on siirtymässä ihmisen henkiseen olemukseen ja hengen maailman elämä alkaa tulla todellisuudeksi tajunnassa.

Ensimmäisen onnen tilan aiheuttavat itsekkyyden voimat, joita hengen valo ainoastaan heikosti pääsee heikentämään. Siinä tilassa ihminen tuntee onnea saadessaan aistillista nautintoa ja minätajunta on kuin ruumiin orja. Suurta onnea voi ihminen tuntea esim. kukistettuaan vastustajansa tai tehdessään hyvän kaupan, jossa on voittanut muutamia tuhansia, sillä se tietää omalle persoonalle hyvinvointia ja nautinnon lisääntymistä. Tätä onnentilaa ei tarvitse lähemmin kuvailla, sillä se on meille kaikille hyvin tuttua. Ihmiskunta yleensä elää vielä lähempänä eläintä kuin enkeliä.

Tässä ensimmäisessä onnen kokemuspöyrissä ihminen sitten vähitellen kasvaa ja tekee kokemuksia ja kokemukset ovat lopputuloksessaan aina karvaita. Mutta niistä on ollut se hyöty, että tajunta on laajentunut ja ihmisminä sielullisesti kasvanut; samalla hengen valon heijastus on tullut voimakkaammaksi, niin että ihminen on oppinut tajuamaan kauneutta, on oppinut hyvyydelle ja puhtaudelle antamaan arvoa ja voi sielussaan tajuta, että on mahdollisuus löytää ja tuntea onnea muullakin tavalla kuin ainoastaan aistinautunnoissa, saavuttamalla fyysillistä hyvinvointia ja voittamalla vastustajansa.

Ihminen on oppinut nauttimaan enemmän sielullisesti,

ja onnen painopiste on vähitellen siirtynyt sielumaailmaan. Tällä asteella on monta porrasta, jotka vähitellen nostavat minätajuntaa yhä lähemmäksi ihmisen kuolematonta olemuspuolta. Ihmisessä kehittyy kauneuden ja sopusoinnun kaipuu voimakkaammaksi. Äly alkaa palvella yhä enemmän epäitsekkeitä tarkoituksiperiä ja hyvyyden ilmentäminen esiintyy toiminnassa. Ihminen on nyt vaistomaisesti oppinut tajuamaan tosionnen salaisuutta. Omista kokemuksistaan hän on oppinut ymmärtämään, että onnen saavuttaminen on riippuvainen omasta sielun tilasta. Mutta ulkomaailman vaikutukset voivat vielä heittää hänet pois onnen tilasta, ja senvuoksi ihminen koettaa mahdollisimman paljon turvata itseään pitämällä puoliaan elämän taistelussa. Onnen tila on vielä enemmän riippuvainen ulkopuolisista kuin sisäisestä, hengen vaikutuksesta. Tässä tilassa ihminen voi kauan työskennellä maailmassa, kunnon kansalaisena, kaikkea hyvää ja kaunista harrastavana, oikeana „malli-ihmisenäkin“, mutta pohjimmaltaan ei hän ole vielä voittanut kokonaan omaa alempaa luontoaan. Ihmisellä on vielä kuin kaikkein tärkeimpänä oma hyvinvointi, oma turvallisuus, elämän hienommat nautinnot ja oma pelastus. Onnentunne on riippuvainen siitä, kuinka hyvässä järjestyksessä ne asiat ovat, ja ihminen on valmis vaikka jossakin tiukassa tilanteessa ottamaan hengen toiselta ihmiseltä, jos se näyttää „välttämättömältä“.

Tässä tilassa ei ihminen vielä tajua elämää hengen kannalta. Hän kulkee tässä maailmassa kuin harso henkisten silmien edessä. Elämän kärsimykset ja tuskat kyllä nähdään, mutta ei niitä tajuta täysin todellisesti. Oma persoonallinen minä luo sen harson, joka estää totuutta tajuamasta sellaisena kuin se todellisuudessa on. Mutta kun ihminen sitten edelleen tekee kokemuksia elämässä, alkaa hän vähitellen kuin kyllästyä tällaiseen onnen tilaan, alkaa kaivata yhä enemmän henkistä valoa, tuntien itsensä kuin orjaksi, joka ei vielä ole tullut pojan asemaan isän valtakunnassa. Silloin ihminen alkaa voimaperäisemmin etsiä Jumalaa, totuutta ja rakkautta, ja niin vähitellen persoonallisessa tajunnassaan kasvaa korkeammasta minästä päin, siksi että henkinen viisaus ja jumalallinen rakkaus vievät sellaiseen kokemukseen, joka on aivankuin uudestisyntymistä. Ihminen voi siinä tilassa tuntea itsensä todella kuolemattomaksi hengeksi, pojaksi isän valtakunnassa. Ja vaikka kokemus menee ohi, jää sieluun kuitenkin

kin voimakas kuolemattomuuden kajastus, joka sitten vähitellen kasvaa. Silloin ihminen alkaa ymmärtää Jeesuksen vastauksen Nikodeemukselle uudestisyntymisestä ja ymmärtää, miksi ei kukaan muu ole noussut ylös taivaaseen kuin se, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa, Joh. ev. 3 l. Silloin alkaa myös ymmärtää että meidän minätajuntamme, voidakseen kokea kuolematomien onnea, täytyy kasvaa käytännöllisessä elämässä Jeesuksen vuorisaarnassa antamien ohjeiden mukaan. Ihmisen korkeamman minän täytyy vihkiytyä persoonalliseen tajuntaan. Siitä alkaa korkeimmanlaatuisen onnen tie.

Ensimmäisessä tilassa onni löydettiin ruumiista. Toisessa tilassa sielusta ja kolmannessa hengestä. Ensimmäisessä tilassa se löydettiin ottamisessa. Toisessa persoonallisuutena olemisessa ja kolmannessa se löydetään antamisessa ja uhrautumisessa. Suurin onni on suurimmassa antamisessa ja persoonallisuutensa unohtamisessa.

A. S.

Koko elosi —

*Koko elosi, lyhyt tai pitkä se lie,
anna kaikkesi, kaunein ja parhain.
Suora tai mutkainen lienee tie,
anna sittenkin, myöhään ja varhain.*

*Anna syömesi lämmöllä, hymyssä suin
anna ruusuja, okaat pidä itse.
Aina mieltä sä hoivaa haavoitetun.
Pois katkeruus, kaunakin kitke.*

*Koko elosi totuutta etsi sä vain,
sitä lemmi yli valheen kauniin.
Tee heti, mi hyvää on, tänään jo vain —
älä hetkiä konsaan lyö laimiin,*

*Koko elosi, lyhyt tai pitkä se lie,
kerää säteitä taivahan alla.
Ole valmis nyt luomaan kukkaisa tie, —
voi huomenna hyytää jo halla.*

L. J.

Mitä on mielisairaus?

Quem Deus perdere vult, dementat prius — sen, jonka Jumala tahtoo tuhota, hän ensin tekee mielettömäksi.

Edellä siteerattu latinalainen lause pohjautuneen ajanlaskumme alku- tai keskiajoilta. Nykyinen aika ei enää tyydy pyörryttävimmänkään probleemin edessä asettamaan ratkaisun mahdollisuutta jonkin abstraktion varaan; konkreettista, käsin kosketettavaa täytyy universaalisimmankin probleemin ratkaisun olla, ennenkuin se voi saavuttaa materialismin kuorimattomaan sauvaan nojautuneen nykyajan hyväksymisen.

Yksi mutkikkaimmista, mutta samalla suuren yleisön keskuudessa vähemmän mielenkiintoa herättäneistä problemeista on epäilemättä ollut mielisairauskysymys. — Mitä on mielisairaus? Mistä johtuu mielisairaus? Mitä ovat ne tuskat, joita mielisairas kärsii? Miksi mielisairas on riivattu s.t. kammottavien henkiolentojen vallassa? — Yhteenkään näistä kysymyksistä tiede ei ole kyennyt vastaamaan niin pätevästi, ettei aina johonkin kohtaan olisi jäänyt tilaa kysymyksimerkille. Ja vaikka mielisairauskysymyksen ratkaisuksi laaditut teoriat tehoavatkin materialistisella konkreettisuudellaan suurimpaan osaan nykyajan pintapuolisesti ajattelevista ihmisistä, niin syvemmin ajattelevaa henkilöä — varsinkin sellaista, joka on pitemmän ajan joutunut seuraamaan mitä erilaisimpien mielisairaitten sielunelämää, ja tutustunut niin ollen perinpohjaisesti psykoosin eri vaiheisiin ja ilmenemismuotoihin — sellaista henkilöä eivät tieteen tähän astiset teoriat ratkaisuineen saa vakuutetuksi, sillä parhaimman ja vakuuttavimmaltakin vaikuttavan ratkaisun alle on hänen tarkkaan silmäänsä jäänyt kuultamaan kysymysmerkki. Eivätkä suurimpienkaan auktoriteettien vakuuttelut merkitse mitään silloin, kun niitä vastaan on olemassa vähäisinkin asiallinen todistus.

Mielisairauskysymyksessä — kuten kaikissa muissakin ratkaisuettomissa kysymyksissä — on yksi teoria tai oletamus kuitenkin yhtä hyvä kuin toinenkin — niin kauan kun ehdotonta selviötä ei ole kyetty esittämään, joten — jos mieli saada jotakin positiivisempaa — ei alkuponnahdusta kysymyksen selvittämiseen ole otettava toisten horjuvilta teorioilta, vaan taholta, jonka tuntee ja väis-tooa (tunnepuolelle tiede myöntää liian pienen merkityk-

sen) vankkumattomaksi, vaikkakin aikaisempien tutkijoiden ennakkoluuloisena hylkäämäksi.

Ergo: käännelkäämme nyt mielisairauskysymystä teosofisessa koeputkessa.

Aivot ovat kehys, johon tajunta pujotautuu, jos kehys rikkoutuu, ei tajunta voi esiintyä.

Tämä on materialistisen ja parallelistisen kannan omaavien tutkijoiden perusajatus siinä niukassa taulukossa, johon he mielisairauskysymystä pohiessaan ovat päätyneet — ja tämäkin mitään positiivisempaa ilmituomaton ajatus on sangen heikko ja horjuva. Mielisairaalalla esiintyy tajunta, esiintyy yhtä varmasti kuin terveelläkin, vaikkakaan ei samojen mittapuitten mukaisena.

Mielisairas voi pelata erinomaisen taitavasti shakkia, jossa matemaattisen tarkka ja johdonmukainen ajattelu on pelin a ja o. Samoin hän saattaa olla äärimmäisen nokkela korttipelissä, jossa nopea ajattelu ja muisti- ja huomiokyky tulevat kysymykseen. Myöskin erilaisissa työaskareissa y.m.s. hän saattaa osoittaa terävää arvostelua ja johdonmukaisuutta; eivätkä sellaisetkaan kysymykset, mitkä kuuluvat erilaisten tieteitten alalle, saa häntä ymmälle aina s.t. silloin kun hän on sattunut kyseellisiä asioita aikoinaan pohtimaan. Voisi luetella lukemattomia esimerkkejä niistä mitä erilaisimmilla aloilla esiintyneistä älykkyyden näytteistä, joita mielisairaajat henkilöt ovat osoittaneet, mutta tarkoitushan onkin vain todistaa, että mielisairaalalla, jolta aivokehys on rikkoutunut, saattaa tajunta esiintyä yhtä hyvin kuin normaalillakin. (Muuten: täysin normaalia ihmistä ei ole olemassa, jos ajatellaan sen mittapuun mukaisesti, mitä ehdoton normaalikäsité edellyttää.)

Rajoitetun tilan vuoksi ei tämän kirjoituksen puitteissa voi käsitellä mielisairauskysymystä niin laajalti kuin se vaatisi, vaan täytyy tässä tyytyä esittämään vain sen kysymyksen yleisin puoli, sekin suppeana ja suureksi osaksi ajatusta ja aihetta ei aina perille asti vievänä. Samaisen syyn vuoksi en tässä myöskään voi ottaa analyysin alaiseksi enempää kuin yhden mielisairastyypin, tyyppin, jonka sairaus ilmenee harhaäänien kuulemisena.

Ei-tieteellistä jakomenetelmää käyttäen voi tämän tyyppin jakaa kahteen pääluokkaan: 1) niihin, jotka reageeraavat (joko rauhallisesti keskustelemalla tai kiljumalla ja kamppailemalla näkymättömiä henkiolentoja vastaan) ja

2) niihin, jotka suhtautuvat „näkymättömiinsä“ passiivisesti (äänettöminä eteensä tuijotellen ja kuunnellen). Viimeksimainittujen psykologiaa on vaikeampi eritellä heidän vaikenemisensa takia, kun sen sijaan ensiksimainittujen sisäisen elämän eri vaiheita voi vaikeuksitta seurata päivästä toiseen, jatkuvasti. He ovat kuin avoin kirja.

„Aivot ovat kehys, johon tajunta pujottautuu . . .“ — toteamus, joka pitää paikkansa: päähän sattuneesta, aivorakenteeseen määrätyllä tavalla vaikuttaneesta iskusta henkilö suistuu mielipuolisuuden kammottavaan kuiluun. Mutta ei vain yksistään isku, tärähdys t.s. fyysillinen syy aiheuta mielisairautta; myöskin psyykkillisestä syystä se voi johtua: äkillinen, voimakas sielullinen tuska, esim. surusta tai rajusta ilosta syntynyt affekti, mielenliikutus eli mielenmaltin äkillinen kokonaan kumoutuminen on täysin riittävä aihe sairauden syntymiseksi. Heikompana, mutta kuitenkin huomioonotettavana on vielä kolmaskin syy: perinnöllisyys — suvun jonkun jäsenen mielitauti saattaa kulkeutua suvun seuraavien polvien joihinkin yksilöihin.

Selviönä on nyt joka tapauksessa se, että sairaudelle sysäyksen antava syy sijaitsee ihmisen ihmeteltävän nerokkaassa aivokoneistossa — isku päähän, liian voimakas ajatus y.m.s. osoittavat sen.

„ — — jos kehys rikkoutuu, ei tajunta voi esiintyä“ — väite, joka on erehdyttävä: rikkoutuneen aivokoneiston eli kehyyksen vahingoittumattomissa osissa esiintyy tajunta yhä ja vahingoittuneessakin osassa se saattaa esiintyä, mutta muuttuneena, ihmisjärjelle poikkeuksellisena ja vieraana, käsittämättömänä. Vasta aivokehyyksen kokonaan tuhoutuessa, tajunta katoaa (tylsämieliset). Puuttumatta kuitenkaan mielisairauden eri ilmenemismuotoihin kerron erään esimerkin, joka selvemmin kuin mikään muu tukee tajuntakysymyksen suhteen esittämäni väitettä:

Eräs potilas, joka miltei aina sai taistella näkymättömiä henkiolentoja vastaan, oli tavallisissa oloissa, t.s. silloin kun henget eivät häntä ahdistaneet, aivan kuin terveetkin ihmiset: hän puheli kaikista asioista järkevästi, vastaili osuvasti hänelle tehtyihin kysymyksiin ja ymmärsi kaiken muun paitsi ei omaa sairauttaan. Hän kuuli ja näki henkiolentoja, eikä mikään mahti maailmassa saanut häntä vakuutetuksi siitä, että ne olivat harhaa. Istuimme kerran vieretysten ja hän kertoi parhaillaan minulle lapsuusaikai-

sia muistojaan, kun hän yht'äkkiä keskeytti puheensa ja jäi sanaa sanomatta tuijottamaan ylös, katonrajaa kohti.

— Nyt ne tulevat taas! kuiskasi hän sitten hiljaa ja viittasi kädellään katon rajaan päin.

Kysymykseeni, mitkä tulevat, hän vastasi hämmästyneellä katseella ja virkkoi sitten puoleksi epäuskoisella puoleksi suuttuneella äänensävyllä:

— Mutta ettekö te sitten tosiaankaan näe niitä?

Ja kun vastasin varmalla ja vakuuttavalla äänellä, etten tosiaankaan nähnyt mitään, niin hän alkoi selittää minulle seuraavasti:

— Ajatelkaapa, että joku sanoisi teille, ettei tuossa seinän vieressä, jossa me molemmat näemme kaapin, ole todellisuudessa olemassa mitään kaappia — mitä te silloin uskoisitte, hänen sanojaanko vaiko omia silmiänne? Mutta ajatelkaapa edelleen, että hänen avukseen tulisi kymmenen muuta henkilöä, jotka kaikki olisivat hänen kannallaan ja sanoisivat teille, ettei siinä ole minkäänlaista kaappia — mitä te silloin arvelisitte? Silmiänne vakuuttaisivat teille, että siinä on kaappi, ja te tulisitte siihen käsitykseen, että joko he pitävät teitä pilkkanaan tai sitten heidän silmänsä valehtelevat, sillä te luonnollisestikin uskoisitte omaan itseenne ja omiin silmiinne . . . Näin on minunkin laitani: minä näen ne ja kuulen kuinka ne puhelevat — ja uskon, että ne tosiaankin ovat siinä ja että toiset ihmiset pitävät minua pilkkanaan väittäessään, ettei niitä siinä ole — tai sitten on niin, etteivät heidän silmänsä syystä tai toisesta erota niitä, että he siinä suhteessa ovat ikäänkuin sokeita ja kuuroja . . . Ja nytkin, kun ne puhelevat ja neuvottelevat tuolla, niin minusta tuntuu mahdottomalta uskoa, ettette te voi nähdä niitä, ettekä kuulla . . .

Tämä esimerkki todistaa paremmin kuin mikään muu, kuinka vakuutettuja tällaiset mielisairaat ovat näkemiensä tai kuulemiensa henkiolentojen olemassa olosta — ja samalla se todistaa, että heidän tajuntansa esiintyy yhtä varmana ja selvänä kuin terveinkin henkilön. Mutta todistaako se mitään muuta? Kyllä ja ei. Kun seuraa syrjästä potilaan ja „näkyättömän“ välistä keskustelua, niin ei voi muuta kuin ihmetellä loogillisuutta, jolla „vastaukset“ potilaan huulilta virtaavat; mieleen johtuu ajatusassociation avulla kuva henkilöstä, joka keskustelee puhelimessa jonkun kanssa, jonkun, jota syrjässä oleva ei voi

kuulla . . . Ja kun lisäksi joutuu näkemään sen tuskan, jonka kourissa potilas vääntelehtii ja ne lähtemättömästi syöpyvät kauhun ilmeet, jotka vaihtelevat hänen kasvoiltaan, hänen kamppaillessaan ja koettaessaan torjua häntä kiusaavia henkiolentoja, niin ei enää voi olla joutumatta lähelle sitä fantastista ajatusta, että siinä muutaman askeleen päässä — vaikkakaan itse ei voi sitä nähdä — on todellakin olemassa eteerinen olento, olento, joka jonkinlaisen, ihmisen aivoissa sijaitsevan estelaitteen murruttua muuttuu täysin näkyväksi . . . Ja kun tutkija ottaa asian teosofiselta kannalta, niin hän joutuu pakostakin seuraavaan hypoteesiin:

Ihmisen olevassa epävakaissa maailmassa huokuu kammottavia voimia, joitten kanssa kosketuksiin joutumasta on ihmistä ollut estämässä luonnon harkitsevan lain järjestämä este. Este sijaitsee ihmisen ihmeteltävän nerokkaassa aivokoneistossa ja jos se syystä tai toisesta pääsee murtumaan, joutuu ihminen kuulemaan tai näkemään, tai — riippuen siitä, missä määrin este on vioittunut — sekä kuulemaan että näkemään noita eteerisiä henkivoimia välittömästi. Vaihetta, jolloin ihminen joutuu kamppailemaan niitten kanssa, nimitetään mielisairaudeksi.

On varmaa, ett'eivät ei-teosofiset tutkijat tule mielisairauskysymyksessä milloinkaan edes näennäisesti varmaan ja ehdottomaan ratkaisuun, vaan että parhaimmankin mahdollisen tutkimuksen tulokseen tulee piiloutumaan ainakin yksi uusia kysymyksiä ja vastauksia tiukkaava kysymysmerkki. Vasta kun he jättävät sen teosofiaan kohdistuvan ennakkoluulonsa, mikä sitoo heidän mahdollisuutensa juuri vaikeimmissa tutkimusaiheissa ja estää heidän etenemissensä — vasta silloin he tulevat saamaan teoriansa ja ratkaisunsa niin loogillisiksi ja absoluuttisiksi, ettei niihin enää jää ainoatakaan kysymysmerkkiä huomauttelemaan sen tai tämän kohdan heikkoudesta ja horjuvaisuudesta.

Psykooseja tutkiessaan tiedemiehet ovat muutamissa tärkeissä ja oleellisissa kohdissa jättäneet huomioonottamatta mielisairaana „fiksi idean“ logiikan. Samoin he ovat syrjäyttäneet kaikki abstraktiset, ylimaalliset mahdollisuudet. Yksin sekin nähdäkseni sangen mielenkiintoinen seikka, että henget lähestyvät potilasta ylhäältä päin,

on ei-teosofisilta tutkijoilta jäänyt aivan merkityksettömäksi. Miksi henget eivät lähesty potilasta esim. alhaalta, jostakin nurkasta tai uunin kolosta? Tällaisia, vastausta vaativia kysymysmerkkejä voisi luetella loppumattomiin — ja vastaukset niihin kykenisi antamaan vain teosofisen maailmankatsomuksen omaava tutkija.

Palatakseni vielä tajunnan esiintymiseen huomautan siitä osittain huvittavasta seikasta, että se potilas, jolle olin vakuuttanut, ett'emme me toiset nähneet mitään henkiä t.m.s., alkoi senjalkeen teeskennellä, ettei hänkään muka enää nähnyt niitä! Kun „näkymättömät“ kuitenkin käsittämättömällä ylivalallaan pakottivat hänet „keskusteluihin“ kanssaan, niin antoi hän hoitajattarien y.m.s. ymmärtää, että hän „vastaili huvikseen yläkerrasta kuuluvan radion ääniin“! Oliban tuo selitys tietysti tyhjää parempi. Omituisena seikkana hänen suhteensa tulkoon vielä mainituksi, että hän, näkymättömien häntä liian ankarasti ahdistaaessa, pakeni minun turviini selittäen, ett'eivät ne uskaltaneet käydä hänen kimppuunsa silloin kun minä olin hänen lähellään! Tämän hän sanoi tulleensa huomaamaan silloin, kun olimme istuneet vierekkäin ja hän oli kertoillut minulle lapsuuden aikaisia muistojaan. Henget, jotka silloin olivat yllättäneet hänet, olivat „osoittaneet epäröintiä ja jääneet paikoilleen (ylös, katon rajaan) neuvottelemaan“. Myöhemmin tuo seikka, että hän yhdessä ja toisessa luotti ja uskoutui minulle, auttoi minua pääsemään monessa hämärrässä, mielisairautta koskevassa seikassa selvyYTEEN.

On olemassa lukemattomia esimerkkejä mielisairaitten enemmän tai vähemmän johdonmukaisesta teeskentelytaidosta. Eräs, joka kuvitteli olevansa Jeesus (näkymättömät olivat luultavasti sen luulon infernaalisilla voimillaan häneen suggeroineet), ja huomasi, että juuri tuo hänen Jeesus-ideansa oli esteenä hänen sairaalasta vapautumiselleen, alkoi teeskennellä päässeensä tuosta luulosta ja onnistuikin pettämään lääkäreitään niin paljon, että nämä eräänä päivänä kutsuivat hänet kansliaan ja ilmoittivat hänen olevan terveen ja pääsevän pois sairaalasta. Teeskentelyn onnistumisesta johtunut raju ilo sumensi kuitenkin hetkeksi sen varovaisuuden ja itsensä tarkkaamisen, jota hän siihen saakka oli johdonmukaisesti noudattanut, ja kun häntä kehoitettiin kirjoittamaan o m a n i m e n s ä jonkin kiittauksen alle, niin hän kirjoittikin siihen: Jeesus Kristus.

Mutta mitä sitten on, mielisairaus?

Vastausta on mahdoton keskittää yhdeksi ainoaksi lyhyeksi määritelmäksi. Lukemattomat kysymykset vaativat vastausta: miksi toinen henkilö tulee mielisairaaksi varsin pienestä psyykkillisestä syystä ja toinen taas kestää raskaimmankin murtumatta? Kuinka (teosofiselta kannalta) on selitettävissä mielisairauden (ja monen muunkin ominaisuuden!) periytyminen, jos ihminen on jälleensyntyvä olento (eihän muuta perinnöllisyyttä loogillisesti ajateltuna saisi olla kuin oma karma)? Mikä on mielisairaaran vaihe sen jälkeen, kun kuolema on avannut fyysisen pakkopaidan? Onko mielisairaus rangaistus huonosta elämästä — ja jos on, niin miksi juuri hyvimmät ja enkelimäisimmät ihmiset ovat alttiimpia mielenvikaisuudelle? Tällaisia kysymyksiä voisi luetella miten paljon tahansa, mutta jokaiseen niistä voi teosofinen ajattelija vastata veraten helposti käyttämällä vain aikaa ja järkeään. Rajoitetun tilan takia ei tässä voi ryhtyä laatimaan vastausta kuhunkin kohtaan erikseen. Ja muutoinkin on aihetta täytynyt viedä eteenpäin, vaikka monin paikoin on ollut syrjästä väkisten tunkeutuvia lisäkysymyksiä ja ajatuksia, joita lukijalle olisi täytynyt yhtenäisyyden vuoksi selvittää, mutta joka selvennys- ja todistelutyö on täytynyt hylätä, koska sellainen olisi vaatinut vähintään kokonaisen kirjan kirjoittamisen. Mielisairauskysymyksen yleisimmän ja oleellisimman (hallusinatioit ja illusionit) kohdan sen sijaan voi kaiken edelläkosketellun perusteella määritellä keskitetysti:

Mielisairaus (hallusinatioit ja illusionit) on tila, johon joutuneelta henkilöltä on syystä taitoisesta murtunut se tieteelle tuntematon, aivoissa sijaitseva estelaitte, mikä siihen asti on luonnon lain välttämättömydestä ollut erottamassa henkilöä ympärillä huokuvista kammottavista henkivoimista.

Toivo Kuisma.

Valtaistuimen perillinen.

Silloin puhui hän heille tämän vertauksen: Oli kuningas, jonka tuli valita seuraajansa, ja hän antoi kutsua koolle valtakuntansa nuoret miehet ja sanoi heille: ken

teistä uskoo minulle sydämensä toiveet, hänelle ne täytetään.

Mutta hän tahtoi koetella heidän sydämiään todetakseen, kuka heistä oli arvokas tulemaan kuninkaaksi hänen jälkeensä.

Silloin sanoi hän ensimmäiselle: mitä toivot? Ja hän vastasi: rakastan erästä neitoa, herra, mutta minä olen köyhä mies enkä voi naida häntä, mutta sydämestäni toivoisin voivani tehdä sen. Ja kuningas sanoi: mene ja pyydä aarremestariltani sata kultarahaa ja mene naimisiin neitosi kanssa. Ja hän tuli hyvin iloiseksi ja meni.

Sitten kuningas sanoi toiselle: mitä sinä haluat? Ja hän kumarsi ja sanoi: herrani ja kuninkaani, vähäpätöinen palvelijasi ei omaa mitään suuria toiveita. Hän on tyytyväinen paljon vähempään kuin mitä sai hänen veljensä. Ja kuningas sanoi: mene ja pyydä aarremestariltani satakymmenen kultarahaa, niin kateellinen ahneutesi on tyydytetty. Ja hän meni ja iloitsi sydämessään.

Mutta kuningas sanoi kolmannelle: mitä sinä toivot? Ja hän vastasi: olen runoilija, herra, ja tahtoisin että valtava kansanjoukko kuuntelisi ja ylistäisi minua. Ja kuningas sanoi: mene ja tule luokseni huomenna, niin saat ilahduttaa minua ja hoviani lauluillasi. Ja hän meni ja oli ylpeä mieleltään.

Silloin kuningas sanoi neljännelle: mitä sinä haluat? Ja hän vastasi: herra, minä kirjoitan kronikkaa maastasi, mutta tahtoisin matkustaa vieraisiin maihin oppiakseni enemmän, ja minä olen köyhä. Ja kuningas sanoi: mene ja ota aarremestariltani mitä tarvitset ja matkusta. Ja hän meni ja oli kiitollinen sydämessään.

Sitten kuningas sanoi viidennelle: mitä sinä toivot? Ja hän sanoi: haluaisin rakentaa sinulle linnan, herra kuningas, sillä tekisin siitä kauniimman kuin mikään niistä, jotka sinulla nyt on. Ja kuningas sanoi: mene ja ota varoja aarremestariltani ja rakenna minulle se linna. Ja hän meni iloisena siitä, että hänen toiveensa oli täyttynyt.

Mutta kuudennelle kuningas sanoi: mitä sinä haluat? Ja hän vastasi: työtä, sillä vaimoni ja lapseni näkevät nälkää ja palelevat. Ja kuningas sanoi: mene voutini luo, ja hän antaa sinulle maatilän. Ja hän meni kyynelten tippuessa hänen silmistään.

Mutta kuningas ajatteli: ihmislapset etsivät kaikki palkkaansa, ja heidän tulee se saada. Mutta milloin löydän sen, jota etsin? Ja hän sanoi seitsemännelle: mitä sinä

toivot? Ja hän vastasi: sinun vallassasi ei ole täyttää rukoustani, herra kuningas, sillä haluan kuolla. Mutta kuningas sanoi: miksi haluat kuolla? Silloin hän sanoi ja virkkoi: Anoin sydämestäni, että saisin hyödyttää ja rakastaa ihmisiä, mutta he työnsivät minut luotaan eivätkä tarvinneet minua, ja nyt sydämeni on raskaana surusta ja pettymyksestä ja minä toivon, että kuolema ottaisi minut heti paikalla.

Silloin kuningas ilostui suuresti ja sanoi: tule syliini, poikani, sillä sinusta on minun jälkeeni tuleva kuningas. Ja hän antoi pukea hänet upeimpaan pukuun ja pani sormuksen hänen käteensä ja teki hänestä seuraajansa.

Ja minä sanon teille: ken teistä rakastaa tässä maailmassa jotakin muuta enemmän kuin lähimäisensä hyödyttämistä, häntä ei nimitetä Isäni pojaksi, joka on taivaassa.

Pekka Eryast.
(Framtidens religion 1900.)
Suom. K. J. S.

Suuri veljeni.

*Oi Jesus, suuri veljeni, ma saanhan luokses tulla?
Sun katsees, hyvä hymysi yön soihtuna on mulla.
Niin huono oon, sen tunnustan;
kuitenkin etees uskallan.*

*Mun ikäväni ymmärrät, rauhoitat hyrskyt veren.
Mua yhä pyörteet vetävät kuohuihin elon meren.
Sun luotas kauas harhailin,
Sun, veli, kielsin, hylkäsin.*

*Käteesi tartun vakavaan. Mua alhosta jo nosta!
Levätä rinnallasi saan, pois pääsen ahdingosta.
— Nyt maailman ma unhoitan,
murheeni taakan painavan.*

*Sinusta luopua jos voin, mun puoltajani parhain,
jos petän sun, jos kapinoin, sumuihin eksyn harhain,
niin merkkis polta sydämeen,
se kirveltää, kun väärin teen.*

*Ma tiedän: Golgatalle vie mun tieni varmimmasti.
Vaan viel' ei kärsimyksen tie oo käyty päähän asti.
— Sun kasvos rakkaat nähdä sain:
taas kestän yössä paikallain.*

*Erheeni pienet, suurimmat tuon myötä syvyyksistä.
Ne ymmärrät, ne unhoitat, sa suurin ihmisistä!
Ah, arat haavat sydämen
lääkitse, Jesus suloinen!*

*En pelkää eessä kuoleman, en kauhistu sen yötä:
Sua rakastan! Sun omistan! Oot kaikkialla myötä!
— Mua ällös päästä luotasi,
jos uupuu, horjuu uskoni!*

J. Sn—.

Opetuslapsi ja luonto.

Etsijän, opetuslapsen, elämässä oli tullut hetki, jolloin hän ei uskaltanut katsoa taaksensa eikä myös ajatella edessään olevaa matkaa. Hänen takanansa oli kokonainen maailma, jolle hän oli kääntänyt selkänsä. Se oli osa hänen kehitystään, osa häntä itseään, joka oli yhdessä olosuhteiden kanssa liittoutunut häntä vastaan ja työntänyt häntä eteenpäin. Kaikki sillat entisyyteen olivat poltetut, ja siellä ilkkui kuin jokin opetuslapsen itsensä luoma hirviö, joka häntä nyt kauhistutti, eniten juuri siksi, että se oli hänen oma luomansa.

Opetuslapsi tunsi sisimpänsä irtautuneen entisyydestä. Se oli hänelle hirviö, painajaisuni, jonka harhoista hänen henkensä selvisi vain äärimmäisen uupuneena. Mutta edessäkin peittyi kaikki pimeään. Hän oli luullut, että Mestari sellaisella ratkaisevalla hetkellä tulisi hänen luok-

sensa, tarttuisi hänen käteensä ja valaisisi jonkun matkaa hänen uutta polkuaan. Hän oli mielestään uhrannut niin paljon ja luopunut niin paljosta. Mutta Mestari ei tullut, eikä hänellä ollut ainoatakaan ystävää, ei elävää eikä kuollutta, joka olisi suostunut saattamaan häntä. Hänellä ei ollut ainoatakaan ihannetta, joka olisi sytyttänyt hänen väsyneen henkensä uuteen paloon, ei ainoatakaan elävää olentoa, joka olisi seisonut hänen takanaan sillä hetkellä, kun suuri Kehittäjä kutsui häntä edelleen.

Hän oli katkera ja hänen uskonsa sammui. Epätoivo ympäröi hänet kuin tiheä sumu. Hän oli aina koettanut olla hyvä ihminen. Hän oli koettanut auttaa ja rakastaa lähimmäistään siinä rajoitetussa maailmassa, jonka osanen hän oli ollut. Hän oli uskonut rakastaneensa näkymättöntä linnaa, jonka perustana on hyvyys ja rakkaus, ja siinä itse rakentamassaan linnassa hän oli toivonut kerran löytävänsä rauhan levottomalle hengelleen.

Mutta kaikki oli luhistunut, ja eräänä tähtikirkkaana syysiltana hän huomasi kävelevänsä pitkin yksinäistä tietä pois kaupungista suureen, pimeään metsään. Olosuhteet olivat järjestyneet siten, että ulkonainen maailma oli täydellisesti hänen sisäisen maailmansa kaltainen. Hän oli kadottanut omaisuutensa, ystävänsä, kaikkensa. Hän oli koditon ja yksinäinen. Hän tuli kaupungista, johon hän ei voinut enää palata, ja edessä oli yksinäinen, pitkä tie ja pimeä metsä.

Hän katsoi tähtiin, katsoi taas pitkästä aikaa kuin unhoitettuihin ystäviin. Ne loistivat korkeudessaan kiehtoen mielikuvitusta. Mutta sinä iltana nekin tuntuivat olevan kylmät ja kohtalokkaat. Niiden luomat mielikuvat ja ajatukset olivat tappavia ja tuomitsevia, ja ne tuntuivat viittoivan tielle, jolla on vain kuolema ja hävitys. Opetuslapsi tunsu olevansa kuin kupla syvyyden pinnalla. „Maailma“ hänen mielestään oli läpeensä eletty. Hän olisi tahtonut ottaa sen käteensä ja syöstä sen itsensä kanssa tuhoon.

Mutta hän eli, ja Elämän pakottamana hän jatkoi matkaa. Hän tuli suureen metsään, joka tähtien alla hupisi kuin kuolinvirttä hänen korvissaan. Hänen henkensä ja ruumiinsa olivat yhtä uupuneet, ja hän vaipui istualleen vanhan kuusen juurelle.

„Isä meidän . . .“

Hän olisi tahtonut rukoilla, mutta mitä olivatkaan nuo vanhat sanat? Vain ihmisen sanoja, suuren, kärsivän ihmisen, joka oli ristiinnaulittu kulkurina, kodittomana

haaveilijana. Mitä tekemistä hänellä oli sen ihmisen rukouksen kanssa. Hänellähän oli oma kohtalonsa.

Ja hänen henkensä kapinoi omin sanoin ja hän kielsi Mestarinsa.

„Minun on täytynyt särkeä vanhat jumalani enkä minä tunne uusia. Minä kasvoin ja ne muuttuivat minulle pieniksi. En enää sovi tähän maailmaan. Sinä — jokin — suurempi vanhoja jumalani, armahda minua ja ota minut pois. Tähdet, te kätkette oikean Jumalan salaisuuden, minä tiedän ja tunnen sen. Antakaa minulle merkki — oljenkorsi, johon hukkuva voi tarttua. „Antakaa minulle yksi ihanne“, niinkuin Ibsen taiteessaan kerran minulle sanoi, veli, jonka lumoissa olin vuosikausia, mutta joka hukkuu nyt maailmani kanssa samaan hämärään, vakuuttaen hyvästellessään: „Sinä olet yksinäinen.“

Mutta mitään merkkiä ei näkynyt.

Opetuslapsi nukkui kuusen juurella, huulillaan katkera rukouksensa. Vielä silmänsä suljettuaan hän tunsu, miten hänen sieluunsa kuvastuivat tähdet — nuo kaukaiset ja ihmeelliset, jotka olivat loistaneet jo Faaraoille . . .

*

Hän ei nähnyt mitään unta eikä nukkuessaan tiennyt mitään ajasta, paikasta eikä itsestään. Mutta kun hän heräsi, huomasi hän hämmästykseseen, että aurinko oli noussut ja että jokaisella oksalla ja jokaisen neulasen kärjessä kimalteli kirkas kastehelmi.

Ja samassa hän kuuli yläpuoleltaan kuusesta hiljaista liikettä. Hänen elämänsä, hänen kohtalonsa ja hänen eilenillaiset mietteensä palautuivat taas hänen mieleensä kuin kaikki peittävä myrskyaalto, ja hän tunsu vaipuvansa saman uuvuttavan toivottomuuden valtaan, jossa hän oli ollut illalla, mutta josta uni oli hänet muutamiksi tuokioiksi vapauttanut.

Mutta puusta kuului yhä liikettä, ja kun hän kohotti katseensa, näki hän jotakin, jota hän ei ollut nähnyt siten lapsuutensa päivien.

Oksalta oksalle laskeutui o r a v a. Ihan tavallinen pieni orava! Mutta se sai opetuslapsen sydämen oudosti sykkähtämään, aivan kuin pyhän elämän kipinä olisi uudelleen iskenyt häneen ja sytyttänyt hänessä tulensa. Orava laskeutui hänen lähelleen ja pysähtyi oksalle, joka oli aivan opetuslapsen silmien edessä. Siinä se katseli häntä mustilla silmillään ja sen katseessa kuvastui rajaton hämmäs-

tys ja myötätunto. Siinä hämmästyksessä oli niin paljon iloa, että se tarttui opetuslapseseenkin, ja hän ojensi kätensä kuin tervehdyksen.

Orava ei peljännyt eikä paennut häntä. Se maiskutti suutaan ja katsoi häntä mustilla silmillään, joiden ilme oli sanomattoman puhdas ja melkein ylimaailmallisen kirkas ja syvä. Opetuslapsesta tuntui, että auringon valo kirkastui ja että koko luonto alkoi elää ja riemuita. Jokainen neulainen, jokainen solu tuntui täyttyvän salaperäisistä lähteistä pulppuavalla elämällä ja jokainen sumuhiukkanen ja kastepisara oli tulvillaan elävää, lumoavaa kauneutta.

Ja orava katsoi yhä opetuslapsen.

*

Opetuslapsi ei voi kertoa paljon. Hänen suunsa on kaiken maailman valheen ja harhan saastuttama. Hänen järkensä on kehittymätön ja hänen kynää pitelevä kätensä liian tottumaton kuvaillakseen, mitä hän sillä hetkellä koki ja mitä hänen hengelleen tapahtui. Hän, joka vielä illalla oli turhaan ja katkeroituneena odottanut Mestaria avukseen, vavahti nyt sydämessään ja hymyili lapsellisuudelleen. Mitenkä hän olisi voinut kohdata Mestarinsa ja kestää Hänen läheisyytensä kun hänen oli vaikea kestää tätä sanomatonta, ihmeellistä iloa, joka valtasi hänet, kun hänen silmänsä a v a u t u i v a t n ä k e m ä ä n luonnon valtaavan jumalallisuuden.

Oravan kirkkaissa silmissä hän näki uuden elämän ja sen villissä, salaperäisessä kuiskutuksessa hän kuuli Mestarinsa äänen, joka sanoo:

— Nouse ja ole kirkas. Mene takaisin oppimaan, kärsimään ja n ä k e m ä ä n.

Veikko Virmajoki.

Uskontunnustukseni.

1. „Minä uskon yhteen ainoaan kaiken olevaisen takana olevaan suureen elämään, josta kaikki on uloskäynyt ja johon kaikki jälleen palajavat.“

2. „Minä uskon, että koko tämä maailmankaikkeus on iankaikkisen kehityksen tulos, jota suuresta elämästä lähteneet voimat johtavat ja hallitsevat.“

3. „Minä uskon, että jokaisessa ihmisessä on kuolematoin ainoasta suuresta elämästä peräisin oleva, henki — „Minä“ —, joka aina uudestaan maiseen elämään syntyen kehittyy täydellisyyteen. Siten myöskin olemme kaikki veljiä.“

H. Keinänen.

Pyrkijän päiväkirja.

15.

Vaeltaja tarkkasi ihmeissään ja peloissaan lähimpää ympäristöään, jossa liikkui pieniä, erivärisiä ja -muotoisia kuvioita. Hän sulki silmänsä ja avasi ne jälleen luullen kyseessä olevan jonkun näköhäiriön. Kun kuvat kuitenkin kaikesta huolimatta jatkoivat vilkasta hyörimistään, kauhistui vaeltaja yhä enemmän ja peitti kokonaan kasvonsa. Hän ei silloin vielä käsittänyt, mikä kyseessä olleen ilmiön aiheutti. Luuli vain, että silmiin taikka järkeen oli tullut jokin häiriö. Pään kätkeminenkään ei kuitenkaan auttanut kuin tilapäisesti. Heti, kun silmät vapautuivat peitteestään oli edessä jälleen sama näky. Päivällä, jolloin huomio oli kiinnitetty fyysillisiin asioihin oli kyllä kaikki ennallaan ja kiihoittunutta mieltä pyrki tyyntämään ajatus: „ehkä se sittenkin oli vain unennäköä.“ Iltasin ei kuitenkaan siitäkään ollut apua, koska vaeltaja ei voinut itseltään salata fyysillisen ruumiinsa olevan tavallisessa, päivätajuisessa olo-tilassaan, paitsi silmiä, jotka näkivät sellaista, jota ne ennen eivät olleet nähneet.

Kun kuitenkin lukeminen, kirjoittaminen ja tavallinen työ sujui häiriöittä, eikä kukaan sivullinen huomauttanut mistään vaeltajan tekemistä järjettömyyksistä ja kun ihmettely ilmiöiden alkuperästä vähitellen voitti pelon rupesi hän mielenkiinnolla tarkkailemaan näkemäänsä kuvioita. Ensityökseen hän totesi niiden hehkuvan värin nopean vaihtumisen. Heleänvihreä, esimerkiksi, muuttui silmänräpäyksessä hyvin tummaksi, samalla menettään paljon loistostaan, saat- taen kuitenkin seuraavassa tuokiossa olla entistään ehompi. Samoin kävi toisenkinväristen kuvioiden, joita edellisen lisäksi näkyi pääasiassa valkoisia, sinisiä, punaisia ja keltaisia. Näkyipä niiden joukossa joskus ihana, sinipunervakin kuvio, joka ei kuitenkaan alkuaikoina koskaan viipynyt kauan. Saattoi myöskin tapahtua, että samassa kuviossa oli kaikki mainitut värit sisäkkäin olevissa kehissä, edustaen silloin kukin kehä jotakin määrättyä väriä, kuitenkin niin, että sisimmäisenä oli aina keltainen, kullalle hohtavana ja äärimmäisenä valkoinen, valoa sädehtien. Tällaisessa asussa oli kuvio erikoisen loisteliias ja kaunis, näyttäytyen alussa vain harvoin ja vilaukselta, mutta myöhemmin useammin ja viiptyen kauemmin. Alussa olivat kuvat verrattain pieniä, toisten ääriviivojen näyttäytyessä varmoina ja täsmällisinä, toisten taas hapuilevina ja rosoisina, josta syystä ne vaikuttivat jollakin tavalla keskeneräisiltä. Vähitellen kasvoivat ne kuitenkin kaikki sekä koossa että täsmällisyydessä ja niihin liittyi useammin sinipunervakin kuvio. Viime aikoina ovat ne sitäpaitsi joskus näyttäytyneet verrattain suurena ruusunpunaista,

sinipunertavaa, sinistä taikka valkoista pilveä muistuttavana valona, joka milloin kirkkaammin, milloin himmeämmin loistaen näyttäytyy aivan lähellä, kuin aikeessa sulkea syleilyynsä. Vuosien kuluessa, siitä on noin viisi vuotta kun ensimmäiset ilmiöt näkyivät, on kuvioiden ilmeneminen tullut enemmän ajasta ja paikasta riippumattomaksi. Niitä saattaa näkyä keskellä suurinta hyörintää, huoneessa ja kadulla, avoimin ja suljetuin silmin. Ne vaikuttavat eläviltä olennoilta, jotka tietävät määrättyjä asioita. Kadulla, esimerkiksi, yksi taikka useampi kuvio saattaa liittyä seuraan, kulkea edellä ja pysähtyä juuri oikealle ovelle. Niitä voi sulkea käteensä ja ne voi peittää jollakin esineellä. Kun käsi avataan taikka esine poistetaan voivat ne olla jälellä, mutta yhtä hyvin voivat ne myöskin olla ulkopuolella rajoituksen. Voi kiinnittää katseensa johonkuhun niistä ja kutsua sitä, niin se tulee, toisinaan heti ja kiirehtien, toisinaan hitaasti ja viivytellen, osoittaen eleissään samoja oireita kuin ihmisetkin. Suuren tuskan ja epätoivon hetkinä kauneimmat niistä tulevat ystävinä luo, valollaan ja loistollaan herättäen uskoa ja luottamusta. „Keitä ne ovat ja mistä ne tulevat?“ kysyi vaeltaja useammin kuin kerran itseltään, kunnes sattuma tuli avuksi ja auttoi häntä eteenpäin siihen suuntaan, jonka hän jo erään kokeen tuloksena aavisti.

Kerran vaeltaja nimittäin näki, miten äidin suusta, joka puhuteli pienokaistaan, tuli ulos vihreitä ja punaisia, siis myötätuntoa ja rakkautta kuvaavia, määrätynlaisia kuvioita, jotka levisivät verrattain laajalle alueelle sitä valaisten. Senjälkeen hän tarkkasi useampia puhujia, joiden suusta lähti heidän aiheensa kanssa sopusoinnussa olevia värejä. Myöskin hän tarkkasi useamman otteen tutkimustarkoituksessa itseään, kun kerran erään mietiskelyhetken jälkeen sattumalta katsahti kuvastimeen ja huomasi itsensäkin erittävän juuri niitä värejä, jotka kuvasivat mielessä vastikään liikkuneita ajatuksia ja tunteita. Vaeltaja ulotti tutkimuksensa erilaisiin tilaisuuksiin, etsien johtopäätöksilleen tukea viisaitten kirjoituksista. Vihdoin hän uskalsi myöntää itselleen saaneensa kokemuseräistä tietoa siitä jo ammoin todetusta asiasta, että sekä ihmisen oma, että toisen ihmisen ajatus ja tunne voidaan havaita ruumiin ulkopuolella kuvioina ja väreinä. Niiden ikä riippuu lähettäjän kestävyydestä ja voimasta. Niiden kyky vetää puoleensa itsensä kanssa samanluontoisia kuvioita ja siten vahvistuu samoista syistä. Heikko, hapuileva ja epäröivä ajatus ei siis kykene tuomaan lähettäjälleen sitä voimallisää, johon kiihkeä ja varma sisarensa kykenee. Keskitetty, voimakkaan tunteen elähyttämä ajatus tunkeutuu kaikkialle, siis toisen ihmisen sisäänkin, joko samanlaisena taikka muunnettuna, riippuen tämä todennäköisesti vastaanottavan ihmisen mielentilasta. Sitä todistaa se, että kun tämänlainen kuvio asettuu jonkun ihmisen kasvoille, pysyy se samanlaisena, taikka joko himmenee eli kirkastuu. Vastaanottaja ottaa siis siitä sen, minkä kykenee ottamaan, taikka muuntaa sen entistä kauniimmaksi, mutta ei kykene muuttamaan alkuperäistä ajatusta. Aikansa viivytyään se lähtee samanlaisena kuin tulikin, jälleen vaellukselleen kunnes sammuu. Näin tapahtuu, kun kysymyksessä on joku aate, joka on tarkoitettu kaikille läsnäoleville. Jos ajatus lähetetään tervehdyksenä, taikka hyvän eli pahan toivomuksena jollekin määrätylle henkilölle, rientää se hänen luokseen ja katoaa todennäköisesti hänen auraansa, koska se häviää jonkun matkan päässä hänen fyysisestä ruumiistaan.

Noiden ihanien, valoa sädehtivien kuvioiden alkuperää, jotka ilmestyvät vain suurina juhlina ja epätoivon hetkinä, ei vaeltaja aina-

kaan toistaiseksi, ole kyennyt tutkimaan. Hän vain arvelee niiden olevan heidän lähettejään, jotka rakastavat ihmiskuntaa niin suuresti, että eivät väheksy pienintäkään avunanojaa, joka heitä luottavaisena lähestyy.

I. Röst.

Mitä muualla tiedetään.

Onko Jeesus elänyt? Tämä kysymys on askarruttanut ajatuksia siitä alkaen kuin kaikkea epäilevä, kaikelle todistuksia ja perusteita vaativa tutkimus alkoi uskonnollisten ennakkoluulojenkin uhalla käsitellä uuden testamentin kirjoituksia. Tiedemiehet ovat antaneet erilaisia vastauksia: 18:nnen ja 19:nnen vs:n vaihteessa selitti Charles Dupuis, että Jeesus oli aurinkojumala Mithran juutalainen vastine, ja vielä viime vuosina on saksalainen Drews ajanut Volney'n edustamaa käsitystä, nimittäin että evankeliumien kuvaus Jeesuksen elämästä on vain symbolinen esitys auringon kierrosta eläinradassa. Toiset ovat rinnastaneet Jeesuksen, *Ag nus Dei*'n intialaiseen tulen jumalaan Agniin tai Krishnaan tai Buddhaan tai nähin kaikkiin, niinkuin viimeiksi surullisen kuuluisan juutalaissyöjän, kenraali Ludendorffin puoliso ja asekuoppani on tehnyt tieteellisen kritiikin varjolla esiintyvässä kirjassaan „Erlösung von Jesu Christo“ (Vapautus Jeesuksesta Kristuksesta). Lääketieteen tohtori Mathilde Ludendorff, joka nykyisin esiintyy vanhenevan miehensä työn jatkajana, ei enää tyydy lausumaan anateemansa vapaamuurariudesta, vaan tuomitsee kristinuskon kaikissa muodoissa, pyhine kirjoineen ja perustajineen fanaattisella vihalla, jota eivät edes oikeusjutut ole lauhduttaneet. Hänelle kysymys Jeesuksen historiallisesta todellisuudesta on jäänyt toisarvoiseksi; Jeesus on hänelle fiktio, mutta saa juutalaisuuden ja kristinuskon keralla hänen ehdottoman hylkäytymistuomionsa.¹⁾

On kuitenkin niitä, joille ei ole yhdentekevää, onko Jeesus todellinen historiallinen henkilö, vaiko vain fantasian luomus, romaanin traagillinen sankari. Kristinuskon opetukset liittyvät siksi läheisesti Jeesuksen persoonaan, että niiden täydellinen omaksuminen edellyttää historiallista perustajaa ja keskushenkilöä. Siinäkin tapauksessa että hänen sovituskoulemaansa pidettäisiinkin myöhäiskristillisenä lisänä.

Dmitri Mereshkowski, tunnettu venäläinen emigranttikirjailija, on käsitellyt juuri tätä kysymystä artikkelissaan „Jésus a-t-il existé?“ (Onko Jeesus ollut olemassa) *Mercure de France*'in 823 n:ossa. Hänen mukaansa on ensin vastattava kolmeen kysymykseen:

1) Milloin ei-kristilliset todistajat alkavat puhua Jeesuksesta? — Historioitsijat eivät voi puhua uskonnon perustajasta, ennenkuin uskonto on tullut ilmeisesti historialliseksi tapahtumaksi, mikä kristinuskolle tapahtui vasta toisen vuosisadan ensimmäisellä neljänneksellä. Koska nyt roomalaisten historioitsijoiden ensimmäiset to-

¹⁾ Ludendorffien ja Saksan kansallissosialistien uskonnollisesta ohjelmasta ensi vuonna.

distukset lankeavat juuri tälle kaudelle, niin kielteisenä perusteena esitetty väite, että hänestä muka ruvettiin puhumaan liian myöhään, jotta näntä voitaisiin pitää historiallisena henkilönä, osoittautuu pätemättömäksi.

2) Puhutaanko hänestä paljon vaiko vähän? — Sangen vähän. Voidaanko odottaa, että valistuneet ihmiset tuhlaisivat sanojaan hämäreperäiseen barbaariin, kapinalliseen juutalaiseen, joka sata vuotta sitten ristiinnaulittiin kaukaisessa Rooman maakunnassa, joka häipyä muiden kaltaisten joukkoon ja joka levitti järjetöntä ja typerää taikauskkoa? Juuri tässä äänilajissa roomalaiset historioitsijat puhuvat Jeesuksesta.

3) Miten hänestä puhuttiin? — Siten kuin hyvinvoivat ihmiset yleensä puhuvat tuntemattomasta kulkutaudista, lepraan ja ruttoa pahemmasta, joka heitä uhkaa. Jeesuksesta puhuttiin myös tällä tavalla.

Ensimmäinen ei-kristillinen todistus on kirje, jonka Plinius nuorempi, Bithynian prokonsuli, osoitti v. III keisari Trajanukselle. Plinius kysyy, mitä hänen on tehtävä kristityille. Heitä on paljon niillä seuduilla, ei vain suurissa kaupungeissa, vaan myöskin etäisimmissä kylissä, miehiä ja naisia, kaikenlaisia ja kaikista yhteiskuntaluokista. Tämä „tartunta“ leviää alati; temppelit on hylätty ja jumalille osoitettavat uhrin ehtyvät. Plinius kertoo haastattavansa syylliset oikeuteen ja kuulusteleavansa heitä: toiset luopuvat „taikauskosta“, suorittavat juomauhrin, polttavat suitsutusta Caesarin kuvan edessä ja „kiroavat Kristuksen“, „male dicerent Christo“. Toiset taas ovat uppinkaisiä, mutta kaikki, mitä hän heistä osaa kertoa, rajoittuu siihen, että „määrätynä päivänä, ennen auringonlaskua, he kokoontuvat ja laulavat hymnin Kristukselle niinkuin ainakin jumalalle“, he vakuuttavat kieltäytyvänsä valheesta, varkaudesta, aviorikoksesta, j.n.e. He kokoontuvat myöskin yhteisille aterioille, jotka muuten ovat täysin viattomia. Hän kertoo kuulustelleensa kahta „palvelijataria“, mutta nämä eivät ole paljastaneet muuta kuin „luonnotonta ja hillitöntä taikauskkoa“, „superstitionem pravam et immodicam“.

Tämä todistus on jo siinä suhteessa tärkeä, että se osoittaa todeksi evankeliumien ja Apostolien tekojen kertomukset alkuseurakunnista. Vielä tärkeämmät ovat sanat „He laulavat hymnin Kristukselle niinkuin ainakin jumalalle“. Jos Plinius olisi kuullut kristityiltä, että Kristus oli heille vain jumala, hän olisi kirjoittanut: „He laulavat hymnin jumalalleen Kristukselle“. Kun hän siis kirjoitti „Christo quasi Deo“, merkitsee se epäilemättä hänen tietävän, ettei Kristus ollut kristityille yksinomaan jumala, vaan samalla myös ihminen. Tästä nähdään siis, että v. 70 alkaen — v. III eräät Bithynian kristityt olivat olleet kristittyjä jo kolmattakymmentä vuotta — eli siis neljäkymmentä vuotta Jeesuksen kuoleman jälkeen ne, jotka häneen uskovat, tietävät ja muistavat, että ihminen Jeesus on elänyt.

Toinen todistus, Tacituksen antama, on miltei samanaikainen (n. v. 115). Kerrottuaan huhuista, jotka väittävät Neron syyttäneen Rooman palon (v. 64) Tacitus jatkaa: saadakseen nämä huhut vaiennetuiksi hän etsi syyllisiä ja määräsi mitä julmimpia kidutuksia epäillisyksistään tunnetuille pahantekijöille, joita yleisesti nimitettiin kristityiksi. Kristuksen, josta he ovat saaneet nimensä, oli Tiberiuksen hallituksen aikana tuominut kuolemaan prokuraattori Pontius Pilatus. Joksikin ajaksi tukahdutettuna tämä inhoittava taikausko (exitiabilis superstitio) levisi uudelleen ei vain Juudeaan, missä se oli syntynyt, vaan itse Roomaan saakka, missä kaikki hillittömyydet ja kaikki rikokset leviävät ja lisääntyvät. Alettiin ottaa kiinni niitä,

jotka tunnustivat olevansa kristittyjä ja heidän jälkeensä suuri joukko jotka voitiin vähemmän osoittaa syyllisiksi Rooman tulipaloon kuin vihaan ihmissukua kohtaan (odium humani generis).“

Tacitus on mitä tunnollisin historioitsija. Kun hän tyytyy kertomaan huhuja, hän myöskin esittää ne vain huhuina. Se siis, mitä hän kertoo Jeesuksen kuolemantuomiosta, ei ole epämääräinen kulkupuhe, vaan tieto, jonka hän on saanut muun ainehästonsa tavoin joko pätevilta silminnäkijöiltä tai aikaisemmilta historioitsijoilta tai virallisista lähteistä. Hän on sitäkin luotettavampi todistuksessaan, koska ei voida olettaa, että joku kristitty sitä muuttaessa olisi jättänyt sitä seuraavat sanat poistamatta, jotka ovat vakavimmat ja julmimmat, mitä kristinuskosta on sanottu. Tacitus puhuu tynesti, mutta joka sanassa on vihaa. Todellisuena roomalaisena Tacitus on omalla tavallaan tasapuolinen. Hän jatkaa: „Vaikka he olivatkin syyllisiä ja kuolemanrangaistuksen ansainneita, tunnettiin sääliä näitä uhreja kohtaan, jotka näyttivät saavan surmansa vähemmän yleisen hyvän takia kuin barbaarin ajankuluksi.“

Mistä johtuu Tacituksen arvostelun ankaruus? Siitäkö, että hän ei tuntenut kristittyjä ja kristinuskoa? Ehkä pikemminkin päinvastoin. Silloin, jos koskaan oli pakanuuden ja kristinuskon välinen ero silmiinpistävä, samaten siihen saakka ennen aavistamaton juopa tämän maailman ja hengen maailman välillä. Tacitus ei vielä tiedä, mutta hän jo aavistaa, että Rooma — maailma, sellaisena kuin se on — ja Kristus eivät sovellu yhteen. Jompikumpi.

Kolmas todistus, Svetoniuksen, on hieman myöhempi (n. v:lta 120):

„Nero on tehnyt paljon pahaa, mutta yhtä paljon hyvää. Kristityt, uutta ja turmiollista taikauskoa tunnustavat ihmiset (superstitiois novae et maleficae), tuomittiin kuolemaan.“ Nämä sanat ovat „Neron elämässä“ ja „Claudiuksen elämässä“. Svetonius sanoo: „Hän ajoi Roomasta juutalaiset, jotka erään Chrestuksen kiihoittamina olivat alituisessa kapinassa.“ Eräät tutkijat ovat takertuneet Khrestosanaan ja väittäneet sen merkitsevän jotakin tunteimatonta, jonka nimi on ollut Khrestos, kenties jotakin karannutta orjaa. Myönnettävä on, että tämä nimi, joka merkitsee „hyödyllistä“ oli yleinen orjille annettu nimi, mutta me tiedämme, että Claudiuksen hallitus-aikana ei esiintynyt ainoatakaan tämän nimistä kapinallista juutalaista. Tiedämme myös pyhän Justinianuksen, Athanagoran ja Tertullianuksen kertomuksista, että kristityistä käytettiin siihen aikaan nimitystä „chrestiani“. Svetoniuksen Chrestus ei siis voi olla kukaan muu kuin Kristus.

Neljäs todistus, vanhin kaikista, vuodelta 93—94, on Flavius Josephuksen „Juutalaisissa antikviteeteissa“.

Kun tiedetään, mikä mies Josephus oli — uskonluopio, roomalaisten leiriin paennut kavaltaja v:n 70:n sodan ajalta, Flaviusten historioitsija, joka tahtoi kirjoittaa uusien isäntiensä mieliksi ja imarrella heitä, voidaan jo etukäteen arvata, että hän vaikenee muiden historiankirjoittajien lailla, joskin muilla perusteilla, kristinuskosta yleensä ja Kristus-Messiaasta erityisesti, halutessaan hälventää kaikki itseensä ja kansaansa kohdistuvat epäluulot kapinahankkeista, vaikka olikin itse aikoinaan ottanut osaa kapinaan.

Hänen on kuitenkin vaikea sivuuttaa kristinuskoa kokonaan vaieten: kristityt olivat liian tunnettuja Rooman juutalaisten ja Domitianuksen vainojen jälkeen.

Meille säilyneistä käsikirjoituksista päättäen Josephus puhuu

Jeesuksesta kahdessa paikassa. Ensimmäinen kohta on kristillis-peräinen interpolatio, joka siitä huolimatta, että se on tehty verraten varhain (ehkä toisella vuosisadalla) on silminnähtävän karkea. Mutta koska sen paikka esityksen kulussa on sangen luonnollinen — toinen, etäämpänä seuraava maininta („Kristukseksi nimitetyn Jeesuksen veli“) edellyttää näet aikaisempaa häntä koskevaa mainintaa — on hyvin todennäköistä, että kristillisellä interpolatiolla on korvattu Jeesusta koskenut lausunto. Jos Josephuksen sanoista poistetaan se, mitä ei voida pitää hänen kirjoittamanaan, saadaan suunnilleen seuraavaa:

„Näihin aikoihin esiintyi Jeesus, jota nimitettiin Kristukseksi, taitava ihmeiden tekijä, joka saarnasi uutuudenjanoisille ihmisille ja viekoitteli paljon juutalaisia ja helleenejä. Ja vielä senkään jälkeen, kun Pontius Pilatus meidän ensimmäisten miestemme ilmiannon johdosta oli rangaissut häntä ristinkuolemalla, ne, jotka olivat häntä aluksi rakastaneet (tai joita hän oli ensin pettänyt) eivät lakanneet häntä rakastamasta loppuun saakka. Vielä meidän päivinämme on yhdyskunta, jotka hänestä ovat saaneet kristittyjen nimen.“

Toisen kohdan alkuperäisyyden ovat ankarimmatkin kriitikot tunnustaneet. Mainittuaan ylimmäisen papin Hannaksen (Jeesuksen tuominneen Hannaksen sukulaisen) vallananastuksen, joka tapahtui prokuraattori Feistuksen lähdettyä ja ennen Albinuksen saapumista (v:n 64:n alussa) Josephus jatkaa:

„Hannas . . . luullen saaneensa suotuisan tilaisuuden . . . koki synedrium tuomitsemaan Kristukseksi nimitetyn Jeesuksen veljeä . . . jonka nimi oli Jakob, ja syytettyään tätä toisten kanssa Mooseksen lain rikkomisesta hän määräsi hänet kivitettäväksi.“

Vii des todistus on Talmudissa.

Sen vanhimmat osat — „kertomukset“ l. agada, „opetukset“ l. halaka ja „vertaukset“ l. meschalim — palautuvat kiistämättömästi toisen vuosisadan keskivaiheille ja mahdollisesti ensimmäisen alkupuolelle — siis Jeesuksen elinaikoihin: rabbi Hillel ja rabbi Schammai olivat miltei hänen aikalaisiaan.

Toisen vuosisadan alkupuolella Talmudin oppineet käyttävät evankeliumin nimityksestä (evangelion) muotoa „avengilion“, „huono sanoma“, tai „avengilaon“, „synnin“ tai „vääryyden sanoma“. Israelin pyhimmän rukouksen, „Shomoneh Esreh“in, 12:s säe, missä luopiot, „minim“ ja „natsarealaiset“ (molemmilla nimillä tarkoitetaan kristittyjä) kirotaan — „tuboutukoot he äkisti, ja olkoon heidän nimensäkin pyyhitty Elämän kirjasta!“ — on varmasti ensimmäisen vuosisadan lopulta tai vähän myöhemmältä ajalta.

Talmud ei epäile Jeesuksen ihmeitä: legenda kertoo hänen tätä varten varastaneen Jerusalemin temppelistä „lausumattoman sanan“ (IHVH) ja toisen, vielä vanhemman, v:n 100 vaiheilta juontuvan tarun mukaan tuoneen Egyptistä magian ruumiiseensa tatuoimissaan kuvioissa. Aivan ensimmäisen vuosisadan lopussa rabbi Jakob ben Kefara, muuan „luopio“, tekee ihmeitä Jeesuksen nimeen.

Tuomiopäivänä (pääsiäislauantain aattona) hirtettiin Jeschua Hannozeri (Jeesus Natsarealainen), ja sitä ennen kulki kuuluttaja neljäkymmenen päivän aikana hänen edellään ja ilmoitti: „Tässä on Jeesus Natsarealainen, joka kivitetään sen tähden, että hän on harrastanut noituutta, pettänyt ja viekoitellut Israelia. Se, joka osaa häntä puolustaa, tulkoon todistamaan! Häntä ei voitu puhdistaa teoistaan, ja hänet hirtettiin (ristiinnaulittiin)“ — kerrotaan Babylonian Talmudin vanhimman osassa.

Kaikesta voidaan päättää, että juutalaiset todistajat tiesivät paremmin kuin roomalaiset, että Jeesus oli elänyt; he tiesivät myöskin sen, mitä muut eivät tienneet, kuinka hän oli elänyt ja miksi hän oli kuollut.

Kaikki nämä todistajat ovat vihanneet Jeesusta niin kuin ihminen voi toista ihmistä vihata, mutta yksikään heistä ei ole kieltänyt Jeesuksen olemassaoloa.

Pyhä Justinus marttyyri, helleeni, joka kääntyi kristinuskoon v. 130, syntyi Palestiinassa, vanhassa Sikemin (Flavia Neapolis) kaupungissa, todennäköisesti ensimmäisen vuosisadan lopulla. Oliko hän tietämätön siitä, mitä Palestiinan juutalaiset kertoivat Jeesuksesta?

„Jeesus galilealainen on jumalattoman ja väärän kerettiläisyyden perustaja. Me olemme hänet ristiinnaulinneet, ja hänen opetuslapsensa ovat varastaneet hänen ruumiinsa ja pettäneet ihmisiä sanomalla, että hän on noussut kuolleista ja kohonnut taivaisiin“, todistaa toisen vs:n puolivälissä Justinuksen puhetoveri juutalainen Tryphon. Ei ole syytä epäillä etteikö tämä todistus edusta Palestiinan juutalaisten käsitystä historiallisesta totuudesta ensimmäisen ja toisen vuosisadan vaihteessa. Niiden lapset ja lastenlapset, jotka olivat huutaneet „Ristiinnaulitse hänet!“ iiesivät — ja he ylpeilivät siitä — että heidän isänsä ja isoisänsä olivat todellakin ristiinnaulittaneet Jeesuksen. Eikä yksikään heistä tule epäilleeksi hänen historiallisuuttaan.

Ensimmäinen kristillinen todistaja ennen evankelistoja on Paavali. Hänen todistuksensa autenttisuutta vahvistaa tuntuvasti se, että hän, Saul, oli aikaisemmin Jeesuksen vihollinen ja hänen tunnustajiensa vainooja.

Paavalin todistus on niin pätevä, että pitäisi ennen kieltää hänen olemassaolonsa kuin Jeesuksen ja hylätä tätä varten hänen epistolojensa, koko uuden testamentin, kaikkien Apostolien Tekojen alkuperäisyys, jotka ovat Paavalin varmimmat todistukset, ja lopulta kaikki toisen vuosisadan apologetit. Pitäisi siis, toisin sanoen, hävittää koko kristinuskon alkuperää käsittelevä kirjallisuus.

Mitä merkitsevät seuraavat Paavalin sanat: „Jos olemmekin tunneneet Kristuksen, semmoisena kuin hän oli, lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne“? (2 Kor. 5: 16) Sitäkö, että Paavali oli tuntenut Jeesuksen vain henkisesti?

„Oi te älyttömät galatalaiset, kuka on lumonnut teidät, joiden silmien eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna“? (Gal. 3: 1).

Kuvattu, *proégraphie*, merkitsee „maalattu kankaalle taitelijain siveltimellä“. Kuinka Paavali olisi voinut kuvata hänet ellei hän olisi nähnyt, tuntenut häntä „lihan mukaan“? „Enkö ole nähnyt Jeesusta, Herraamme?“ (1 Kor. 9: 1). Viittaavatko nämä sanat vain hänen näkyynsä Damaskon tiellä? — „Kuka olet?“ kysyy Paavali Kristukselta näyssään, koska hän ei vielä tiedä, että se, jonka hän näkee, ja se, jonka hän on nähnyt „lihan mukaan“, ovat yhtä, ja vasta silloin kun Herra vastaa: „Olen Jeesus“, hän tuntee hänet äänen ja kasvopiirteiden nojalla. Paavalin usko nojautuu juuri tähän identtisyys-teen sen välillä, jonka hän oli tuntenut todellisuudessa, ja sen, jonka hän tapaa näyssään.

Paavalin kääntyminen kristinuskoon tapahtui todennäköisesti syksyllä v. 31, eli noin puolitoista vuotta Jeesuksen kuoleman jälkeen.

„Sitten, kolmen vuoden kuluttua, menin ylös Jerusalemiin tutus-

tuakseni Keefaaseen ja jäin hänen luokseen viideksitoista päiväksi" (Gal. 1: 18).

Eikö voida olettaa, että Paavali näiden viidentoista päivän aikana saattoi kuulla Pietarilta Jeesuksen elämästä ja yrittää oppia tuntemaan häntä „lihan mukaan?“ Miten hyvin hän on Jeesuksen tuntenut näemme hänen epistoloistaan. Pelkästään niiden nojalla voisi kirjoittaa pienen „Jeesuksen elämän“. Paavalin todistukset ovat siksi runsaat ja pätevät, että muiden puutteessa tietäisimme täsmällisyydellä, joka puuttuu useita historiallisia henkilöitä koskevista tiedoista, että Kristus ei ainoastaan ole ollut olemassa, vaan myöskin hänen elämänsä ja oppinsa pääpiirteet, mitä hän on tehnyt ja miten hän on kuollut.

Plinius, Tacitus, Svetonius, Ilavius, Talmud, Paavali — kuusi toisistaan riippumatonta todistajaa, jotka eri suunnilta tullen sanovat samaa. On totta, että voimme epäillä ihmisen olemassaoloa toisten todistuksista piittaamatta, mutta miksi emme uskoisi, jos itse näkisimme tämän henkilön ja kuulisimme hänen sanansa? Juuri tällaisena näemme ja kuulemme hänet evankeliumeissa.

„Minkä olemme nähneet ja kuulleet . . . mitä olemme käsin kosketelleet . . . sitä teille julistamme“, kertoo Johannes, opetuslapsi, joka oli lähimpänä Jeesusta. „Sillä me emme ole seuranneet vikaasti sommiteltuja taruja tehdessämme teille tiettäväksi Herramme Jeesuksen Kristuksen voiman . . . vaan me olemme omin silmin nähneet hänen majesteettillisuutensa“, sanoo Pietari (2 Piet. 1: 16), ikäänkuin hän jo ennakolta aavistaisi meidän aikamme mytologiset tulkinnat.

„Meidän on pakko myöntää vuotta 30 seuranneiden ensimmäisten kristillisten sukupolvien todistuksille Jeesuksen elämän tärkeimmistä tapahtumista suurimman autenttisuuden, mitä historiassa voidaan tavata“, sanoo muuan vapaamielinen kriitikko, jota ei missään tapauksessa voida epäillä kirkollisesta apologetiikasta (A. Julicher). Ja erään toisen mukaan „meidän tietomme Sokrateesta ovat vähemmän alkuperäiset kuin tietomme Jeesuksesta, sillä Sokrateesta ovat kuvailleet kirjailijat, Jeesusta oppimattomat, miltei sivistymättömät ihmiset“ (M. Debelius).

Voidaan sanoa, että evankeliumi on kirja, jossa on mahdollisimman vähän kek-sintöä, joka on mahdollisimman välitön ja luonnollinen ja siis luotettava.

Entä mitä merkitsevät evankeliumeissa tavattavat ristiriitaisuudet? Onko Jeesus Joosefin poika vaiko ei? Onko hän syntynyt Betlehemissä vaiko Natsaretissa? Onko hän saarnannut yksinomaan Galileassa vaiko myös Jerusalemissa? Onko hän todella asettanut ehtoollisen? Naulittiinko hänet ristiin Nizan kuun 14:ntenä vaiko 15:ntenä p:nä?

„Salainen sopusointu merkitsee enemmän kuin ilmennyt sopusointu, vastakkaiset ovat yhtä päteviä“, opettaa Herakleitos kuten evankeliumitkin. Ilmeiset kontradiktiot, todelliset antinomiat, joista salaisen harmonian musiikki syntyy, ovat kaikkialla maailmassa, uskonnossa enemmän kuin muualla. Toisaalta tiedämme hyvin oman kokemuksemme nojalla, että ihmisten todistukset samasta asiasta eroavat toisistaan jopa vastakkaisuuksiin saakka. Nämä „kontradiktiot“ ovat juuri todellisuuden parhaat huutomerkkit: väärät todistajat olisivat sopineet ennakolta keskenään välttyäkseen puhumasta ristiin.

Kaikki kolme todistajaa — Markus, Matteus ja Luukas — ovat erilaisia, „kontradiktoorisia“, ja siis toisistaan riippumattomat; kui-

tenkin he pitävät yhtä oleellisissa kohdissa, ja neljäs todistaja, Johannes, joka eroaa kaikista kolmesta, kertoo hänkin oleellisissa kohdissa samaa kuin muut.

Jos Marcionin logiikka olisi saanut vaikuttaa kirkossa, meillä olisi nyt vain yksi evankeliumi, mutta paras todistus tradition alkuperäisyydestä on, että „apologeettinen tarve ei ole hävittänyt kontradiktioita, ei ole pelkistänyt neljää evankeliumia yhdeksi ainoaksi“ (Renan).

„Poikkeusten suuri määrä Jeesuksen sanojen esityksessä ja hänen elämänsä kuvauksissa osoittaa, että evankeliumien todistukset on vapaasti ammennettu lähteistä, jotka pulppuavat riippumattomina toisistaan. Jos alkuseurakunta olisi keksinyt „myytin Jeesus-jumalasta“, se olisi varmasti huolehtinut tarinan ykseydestä ja poistanut ristiriitaisuudet“ (A. Julicher). „Juuri siellä, missä Jeesuksen kuva on todellisesti tai ilmeisesti uskonnollisen yhdyskunnan uskon kanssa ristiriidassa, me voimme sen alla tavata tradition horjumattoman graniitin“ (W. Bousset).

Jos alkukristityille oli tärkeintä saada todistetuksi Jeesus-ihmisen ja Vanhan Testamentin Messias-Kristuksen identtisyys, miksi he toivat „taruensa“ Jeesuksesta suuren joukon historiallisia yksityiskohtia, joita ei millään tavalla ole ennustettu vanhassa testamentissa, tai jotka suorastaan saattavat olla ilmeisessä ristiriidassa ennustusten kanssa?

Mistä sitten on johtunut mahdollisuus epäillä Jeesuksen historiallisuutta? Ihmisten pahansuopaisuudestako? Ei, perimmäisin syy on löydettävissä itse kristinuskosta, aatesuunnasta, jota varhaisin kirkko nimitti *doketismiksi*. Dokeetit ovat niitä, jotka eivät halua tuntea Kristusta „lihan mukaan“, ja joille hänen ruumiinsakin oli vain näennäinen, harharuumis.

„Jeesuksen ruumis on vain varjo, haamu (umbra, phantasma, corpulentia putativa)“ opettaa Marcion, ensimmäinen dokeetti, toisen vuosisadan lopussa. „Jeesus ei ole syntynyt, vaan hän on laskeutunut suoraan taivaasta Kapernaumiin, galilealaiseen kaupunkiin, Tiberius Caesarin 15:ntenä hallitusvuonna“. Tällä tavalla alkaa Marcionin „korjaama“ Luukkaan evankeliumi. „Jeesus ei ole kuollut“, „Simon kyreneläinen on ristiinnaulittu hänen sijastaan“. — „Hän on kärsinyt ikäänkuin varjolla, — passum fuisse quasi per umbram“ opettaa gnostikko Markus.

Athanasius Suuri, joka oli oikeaoppisuuden voimakkaimpia tukia, opettaa puolestaan: „Vain pettääkseen Saatanaa ja voittaaakseen hänet Herra huusi ristillä: Lama sabaktani!“ Ja toinen kirkon pylväs, Johannes Chrysostomos, sanoo, että Herra etsiessään viikunoita hedelmättömästä puusta, vain „teeskenteli nälkää“. Clemens alexandrialaisen mukaan „Jeesuksella ei ollut ravinnon tarvetta“: haamuhan ei syö eikä juo. Jeesuksen huuto ristillä: „Minä janoan!“ merkitsee: „Minä janoan pelastaa ihmissuvun“, sanoo Ludolf Saksilainen, joka 14:nnessä v:llä kirjoitti Jeesuksen elämäkerran. „Jeesus on vain ristiinnaulittu haamu“, sanovat myöskin meidän aikamme „mytologit“. Näin siis Marcionista meidän päiviimme, Johannes Chrysostomoksen ja Athanasiuksen välityksellä, kristinuskossa on havaittavissa selvä dokeettinen virtaus.

Jos tänään kysymme, onko Kristus elänyt, merkitsee se, että kysymme, onko kristinuskko ollut olemassa. Tämän takia oikea tapa lukea evankeliumeja — nähdä niissä ei vain taivaallinen Kristus,

vaan myöskin maallinen Kristus — koituu kristinuskon ja koko maailman pelastukseksi.

J. E. P.

Veljesty mistä — ykseyttä kohden. Tavallinen, teosofinen maallikkovelvi, jolla ei ole kokemusperäistä okkultista tietoa, olettaisi ajan merkeistä päättäen, että korkeammilta tasoilta olisi päätetty moniin eri seuroihin pirstoutunutta teosofista liikettä vähitellen alkaa rakennella jonkin yhteisen rungon ympärille. Siihen suuntaan käyviä merkkejä näyttää olleen tohtori Puruckerin ehdotus eri seurojen yhteistyöskentelyyn hänen lippunsa alaisena. Sellainen oli myöskin jo vuonna 1921 Pekka Ervastian alkuunpanema ehdotus yleisen, teosofisen, kansainvälisen liiton muodostamiseksi, liiton, jossa eri seurat keräytyisivät yhteisten kongressien, yhteisen keskuksen ja yhteisen lehden ympärille. Ja sellainen näyttää olevan myös se saksalainen virtaus, joka käytännön tasolla ilmeni viime syysk. 7—9 päivinä pidetyssä kongressissa Leipzigissa, Saksan T.S:n alkuunpanema, T.S:n, joka, samoin kuin Adyarissa ja Point Lomassa toimivat seurat, on julistautunut itsenäiseksi.

Tällä Saksan T.S:n yrityksellä näyttää olleen aika suotuisat tähdet, vaikka se tosin tähtäsi vain kansallisella pohjalla tapahtuvaan yhtymiseen, edellämainittujen suuntautuessa laajempaan, kansainväliseen toimintaan. Mutta hyvä niinkin, koska useasti läheisten on vaikeampi sopia keskenään kuin kaukaisten.

Yllämainittuun kongressiin oli kutsuttu 13 eri teosofista tai teosofihenkistä seuraa Saksasta. Allamainitut 7 olivat noudattaneet kutsua: T.S., päämaja Adyar; T.S., päämaja Leipzig; Berliinin Teosofinen YstävyySLiitto; Ihmiskunnan TemppeLi; Saksan Rosenkreuziläinen Seura: Uushenkisyysliike (Neugeist). T.S., Point Loma ei noudattanut kutsua, koska se tahtoi veljesty misharrastusten keskittävän vain tohtori Puruckerin alaiseksi.

Lienee kiinnostavaa kuulla muutamia edustajien lausuntoja, koska ne paremmin kuin muut osoittavat ilmassaolevia virtauksia.

Adyar-Seuran edustaja, Paul Wallis, väitti kuuluvansa siihen moderniin, teosofiseen suuntaan, joka asettaa sydänvoimain kehittämisen älyllisen tutkimisen edelle.

Ihmiskunnan TemppeLin edustaja, Fritz Ammon, otti teosofiseksi yhteistyöksi vertauskuvan mosaiikkimatosta, jonka kuviot ovat erillisinäkin harmoonisessa yhteydessä keskenään. Jos suurempaa yhteistyötä syntyy, mitään erikoisjohtajia, mitään taloudellisia tavoitteluja ei saisi yläpuolella olla uhkaamassa.

Saksan T.S:n ylishteeri, Hugo Vollrath, yhdistymisajatuksen sielu, puhui siitä, miten vain totuudessa on oikea rauha, oikea veljeys. Tarvitaan uutta ihmistä uutta maailmaa luomaan, sitä ihmistä, joka elää veljeyttä ja joka vain siltä pohjalta luo uuden maailman.

Saksan Astrologisen Seuran edustaja puhui välttämättömyydestä saada kosmillisesti tietoisten ihmisten ydin maailmaan.

Kokouksen yhteisenä henkenä näytti olevan halu suuremman ykseyden luomiseen erillisyyteen ja myöskin ilo siitä, miten eri lailla ajattelevien teosofi-veljien yhteinen kokoontuminen voi olla reaalinen mahdollisuus. „Mitä kauemmaksi lykkäytyy yhtymisajatuksen tunnustaminen, sitä suuremmaksi muodostuu syyllisyys.“ Niinpä kokouksen ponneksi tuli kaikessa lyhykäisyydessään m.m. seuraavia ajatuksia:

I. Teosofinen liike ja sen takana vaikuttavat jumalalliset voimat on asetettava korkeammalle eri seuroja.

II. Eri seuroista muodostunut työvaliokunta työskentelee kaiken sen hyväksi, mikä yhdistää sekä maailmassa että Saksan kansakunnassa.

III. Vaihtamalla puhujia, julkaisuja ja eri seurojen ohjelmia pyritään yllämainittuun yhteistyöhön.

IV. Vuoden ajan tehdään ykseysajattelussa yhteistyötä ja katsotaan, mihin tulokseen se on johtanut vuoden perästä pidettävään kongressiin mennessä.

Tämän lähentymistyön suurimpana toimeenpanevana sieluna näyttää olleen Ebba Koch, Saksan T.S:n varaylisihteeri, jolta allekirjoittaneella oli ilo saada kokousselostuksen sisältävä „Theosophie“-lehti. Harvinaisuutena mainittakoon, että Ebba Koch on suomalaisen okkultistin, monille teosofeille tutun ja lämpimän R.R.-ystävän Axel Ringströmin monivuotinen esoteerinen oppilas. Lisäksi hän on Saksan T.S:n rosenkreuziläisen osaston johtaja ja tuntee kaukaakin suurta myötätuntoa Suomen R.R.:ää kohtaa, kuullen mielellään uutisia täältäpäin, jotta syntyisi siltoja, jotta vahvistuisi Mestarien työ.

Ilahduttavia ilmiöitä kansallisilta vainioilta! Varmasti ollaan valoisampia aikoja kohden menossa. Milloin sitten koittanee aika, jolloin Suomen Ruusu-Ristikin saa olla mukana kansainvälisillä työvainioilla, aika, jolloin se vapaasti saa esittää Jeesus Kristuksen kosmista tehtävää suurimpana teosofisena sanomana — ja Vuorisaarnan tietä turvallisimpana okkultisena tienä? Silloinko, kun sen seuran keskuudessa omassa maassa on voimakkaampi veljeyden henki? Silloinko ja vasta silloinko sen taikaketuksesta avautuvat ovet ulkomaailman veljeyden virtauksille? A. R.

Vapaa sana.

Taloudellisia näkökohtia. Johtaja kirjoittaa: „Mutta ei taloudellinenkaan kysymys muutu aatteelliseksi elämänkysymykseksi, ennenkuin lakkaamme elämästä petoeläiminä ja ryöväreinä. Paljon saa sydämemme vielä puhdistua ja pehmittyä, ennenkuin vapaudumme siitä eläimestä, jonka ulkonaisen hahmon jo miljoonia vuosia sit en olemme jättäneet.” (R.R. 1930.)

Sydämemme kovuuden takia taitaa todella tilanne olla sitä mitä se nykyisin on, mutta on tämä aika kuitenkin antanut hyvän opetuksen monessa asiassa. Se on ennen kaikkea näyttänyt, että elämä ei kanna ketään käsillään, vaan tahtoi pa henkistä tai aineellista hyvää, on se kovan työn ja ponnistusten takana.

Se on opettanut luottamaan itseensä ensi kädessä, seisomaan omilla jaloillaan, ja tämä omiin voimiinsa luottaminen taas on vienyt siihen, että koko huomiomme on keskittynyt aineellisen toimeentulomme ympärille, niin että siinä on lähellä se vaara, että se kokonaan tukahuttaa sydämemme äänen ja saa meidät unohtamaan veljeyden ja henkisen elämän vaatimukset.

Toiseksi tämä aika kysyy ihmiseltä: jaksatko pysyä kaiken keskellä ihmisenä loppuun saakka vai antaudutko käyttämään vääriä tai

alhaisia keinoja ulkonaisen elämäsi tukemiseksi, sillä emme vielä jaksata seurata Buddhan esimerkkiä, joka, koettuinaan niin ylhäisen elämän kuin kurjuudenkin kaikki muodot, sitenkin kohottautui henkisen elämän ja kaiken tiedon lähteille.

Nouse mieleen kysymys: ovatko uskontojen perustajat pohtineet ja antaneet mitään ohjeita näissä asioissa? Näyttää ainakin päältä katsoen, kuin mikään jumalallinen voima ei voisi sitä elämänpuolta lähestyä, siellä vallitsevan ahneuden ja itsekkyyden vuoksi — ja vastauksen saamme omaltakin uskonnoltamme, että kehityksemme tarkoitus on, että mammona kerran palveleisi korkeampia päämääriäkin, että kivet muuttuisivat leiviksi käsissämme — eikä päinvastoin, — ettemme tallaisi toisiamme kunnianhimoisia päämääriämme tavoitellessamme, vaan oppisimme läksyn toisiamme kohtaan, ja ennen kaikkea Jumalaa kohtaan, ettemme laiminlöisi viluisia ja nälkäisiä, siinä kohdassa, jossa Elämä odottaa meidän palvelustamme y. m. Meidän keskinäisiä suhteitamme varten ovat käskyt juuri annettukin ja niitä noudattamalla perimme lopulta maan, niinkuin autuudenjulistuksissa sanotaan. Luulisi, että sydämemme ilolla hyväksyisi näin ihanan ja todella ainoan ratkaisun näissä elämäkysymyksissä ja rientäisi täyttämään sen valtakunnan vaatimukset, „joka ei ole tästä maailmasta” ja joka ei ketään pakota, vaan odottaa ja kutsuu. Siksi syntyvät pulat, kiristykset, sodat y. m., ettemme vielä osaa sovelluttaa näitä käskyjä elämäämme. Emme usko niiden tehokkuuteen, siksi ei myöskään siunauksen voima pääse siellä enempää vaikuttamaan. Aino Särkkä.

Yhteistyötä. Mieleeni on painunut muutamia johtajan ajatuksia tulevasta R. R.-yhdyskunnasta: „Siellä ei saa olla puutetta ja hätää ja työttömyyttä, niinkuin nykyisessä yhteiskunnassa. Veljeyden pohjalta siellä on ratkaistava rahan ja aineen probleemia. Jos tällaisessa yhdyskunnassa se osattaisiin, siitä se leviäisi muuhunkin maailmaan. — Ja niin vähitellen muuttaisi sitä kauniimmaksi ja onnellisemmaksi.“

Tämän johdosta tulee ajatus: Silloinko vasta voidaan aineessa yhteistyön merkeissä olla onnellisempia, eikä nyt jo voisi vähän enemmän tähän suuntaan yrittää? Meidänkin piirissä, niinkuin koko maailmassa on työttömyyttä, köyhyyttä, jopa puutettakin. Saisiko näin olla? Ei, me tiedämme, ettei saisi. Jos näin on, on se hieman kuin häpeäksi meille. Mutta miten ratkaista probleemia parempaan suuntaan? Sitenkö ja vain siten kuin Jeesuksen opetuslapset viiden leivän ja kahden kalan kanssa — veljeydessä jaetaan siitä, missä on, sinne, missä ei ole? Mutta useasti on niinkin, että ne, jotka ovat oppineet antamisen taitoa, niiden varastot eivät ole pohjattomat. Ajattelen johtajaamme, joka todella osaa antaa, aineellisestikin antaa, niin ettei omiin vaatteisiin useasti rahaa riitä. Näin ei saisi olla. Meidän olisi sää-tettävä häntä sellaiselta. Meidän itsemmekin olisi opittava enemmän antamaan.

Täällä on sairaat ja vaivaiset,
Käykäämme rakkauden työhön!

Mutta jos työttömyyttä on paljon, ja maailman pula kestää, mikä neuvoksi? Eikö ensimmäiseksi luonnollisimpana se, että olisi saatava työttömille työtä? Tai niille sitä lisääntymään, joilla sitä pulan vuoksi on vain vähäisen.

Opistola alkoi tyhjin käsin — uskosta — sai elämän siunaavat virrat yllensä ja synnyttää sen mukaisia hedelmiä. R. R.-nuoret ovat kustannusliikkeen yhteydessä alkaneet kirjansitomon, toimien samoissa suuntaviivoissa kuin Opistolakin: tulevaisuudessa, kun koneet

y. m. välineet ovat maksetut — tuloista puolet R. R:lle, puolet työntekijöille. Varmasti elämän siunaavat virrat ja — R. R.-veljien kannatus ovat tätäkin yritystä palkitseva, kun tuntee R. R.-nuorten epäitsekäännä innostuksen ja työhalun.

Eikö voi syntyä lisää tällaisia käytännöllisten yritysten alalla?

Mutta ennen kaikkea: Vanhoja yrityksiä on tuettava. Se, tai ne, jotka ovat saaneet kulkea jäsenmaksukeräilyn merkeissä, ovat useasti joutuneet kuulemaan vastauksia: — Ei ole edes millä vuokraa maksaa, ei taida liietä R. R.-maksuihin. Silloin joutuu ajattelemaan: — Jos R. R.-läiset enemmän tukisivat omien jäsenten omistamia liikkeitä, tulisi siitä apua, paitsi heille itsellensä, myös välillisesti seuralle, jota silloin säännöllisemmin voitaisiin rahallisesti tukea.

Kun nyt alla mainitsen muutamia liikkeitä, pyydän anteeksi, jos olen rohkea otteissani, koska en ole saanut kaikilta asianomaisilta lupaa siihen, mutta koska ne liikkeenomistajat, joiden kanssa olen puhunut, ovat suosiollisesti asiaan suhtautuneet, uskallan omavaltaisesti luetella muutamia niistä liikkeistä, joita on ystävällisesti minulle mainittu.

Etti Aalto: Kangas- ja lyhyttavaraliike, Punavuorenkatu 14.

Helmi Anolin: Pesu- ja silitysliike, Maneesink. 1.

Alexandra Heino: Kangaskauppa, Hakaniemen halli, II kerros.

Jukka Kuusisto: Taidevalokuvaamo, Unionink. 45. rannan puoli. Puh. 22 173.

Edit Loimaranta: Kampamo, Yrjönk 21 ovi 21 pihan sisällä. 22 vuoden kokemus. Harjaus 5 mk.

Mystica: Kirja- ja paperikauppa, Kaisaniemenkatu 7. Puh. 23 125.

R. R.-kustannusliike: Meritullink. 33. Myy ja tilaa kaikkea teosofista kirjallisuutta, välittää kaikkea kirjallisuutta toisista kustannusyhtiöistä. Tilaa sanomalehtiä ja aikakauskirjoja. Puh. 36 418.

R. R.-nuoret suorittavat tavaramuuttoa.

R. R. Nuorten kirjansitomo, Meritullink. 33, ottaa vastaan kaikkea kirjansitomista koskevaa työtä. Asiakkaiden kokemus: ensiluokkainen työ.

Pentti Salakari: Puusepänliike, Huvilak. 10 A 7.

Vladimir Toivonen: Keittiökasvipuutarha, Puistola, myynti Kauppatorilla, ensimmäisessä ylärivissä.

Aune Urho: Taidetakomo, Meritullink. 1. C.

Maria Wiik: Vesihoitoparantola, Maurink. 14 A 2. Uodin järjestelmä. 24 vuoden kokemus. Potilaiden kokemus: Erinomaisen tunnollinen ja perusteellinen työ. Erittäin suositeltava paikka. A. R.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot, jotka olivat keskeytyneet Johtajan ulkomaanmatkan takia, alkoivat uudestaan lokakuun lopulla. Aiheena on ollut: lokakuun 30 p:nä *Näkymätön todellisuus*, marraskuun 6 p:nä *Värien ja muotojen maailma*, 13 p:nä *Selvänäkijän vai-*

keudet, 20 p:nä *Jeesus ja Kristus* ja 27 p:nä *Jeesuksen veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä*.

Kaksi vanhaa teosofia, Ruusu-Ristin jäsenet, opettaja J. A. Lindén Skurussa ja rouva Rosa Häll Helsingissä jättivät tänä syksynä maallisen majansa.

70 vuotta täytti marraskuun 23 p:nä kuopiolaisten teosofein nestor, Ruusu-Ristin jäsen, kauppias Heikki Keinänen. Syntymäpäivänsä kunniaksi julkaisee pirteä vanhus „uskontunnustuksensa“ tässä aikakauslehtemme numerossa.

Lokakuun 18 p:nä päättyi hartaan totuudenetsijän, Rosa Häll'in maallinen vaellus.

Kuukauden perästä olisi Rosa Häll täyttänyt 77 vuotta. Vuosista ja vaiheista rikas oli hänen elämänsä. Jo aivan nuorena tytönä, melkeinpä lapsena, astui hän sille totuudenetsijän tielle, jota hän sitten väsymättömänä kulki, kunnes kuolo katkoi hänen kirkastuneen henkensä maalliset kahleet.

Rosa Häll'in tomu siunattiin haudan lepoon lokakuun 22 p:nä Ruusu-Risti-Temppelissä Helsingissä. Pastori Thure af Björkstén, joka toimitti ruumiinsiunauksen, puhui totuudenetsijän tiestä, joka on kuin vuorenrintettä kiipeämistä kirkkaudesta kirkkauteen, Betlehemin tähden loistaessa ja tietä osoittaessa.

Piippa Heliön ihanasti laulama „Jää rauha vaan“ tulkitisi sitä syvää rauhan tunnetta, joka jo oli vallinnut vainajan kuolinvuoteen ääressä, ja Ruusu-Risti kuoro, esittämällään „Deevakaanilla“ korosti sitä ylimaallisen ikuisuuden tuntoa, joka ruumiinsiunaustilaisuudessa val itsi. Se oli juhlahetki, jota mukanaolijat tuskin unohtanevat, sillä tunsimmehan jokainen todeksi pastori Björksténin sanat „me olemme kokoontuneet tähän pyhään paikkaan“ —

Ihanat kukat, jotka peittivät arkun kauneudellaan, puhuivat siitä rakkaudesta, jota ne, joille karma oli antanut lähemmin tuntea Rosa Hälliä, tunsivat häntä kohtaan, sekä siitä kunnioituksesta, jota hän kaikkien tuttaviansa keskuudessa nautti. S. L.

R. R. Päämajaryhmän työohjelmassa on tutkia erilaisten uskonnollisten y. m. n. s. ihanneyhteiskuntien rakennetta. Toivomme on, että pääsisimme yhteyteen maaseutujäseniemme kanssa kirjeenvaihdon välityksellä. Kirjeet luemme keskusteluilloissamme, joita on joka toinen lauantai-ilta. Lähetämme lämpimän veljellisen tervehdyksemme koti- sekä ulkomailla oleville veljille.

Päämajaryhmän puolesta: Linda Nevalainen (kirjeenvaihtaja), os. H:ki, Punavuorenkatu 15. A. 1.

Sunnuntaina, lokak. 30 p:nä oli Kulmakoululla R. R:n keskustelukokous. Puheenjohtajana toimi Hilja Kettunen, sihteerinä Tyra Tolvanen, alustuksen esitelmän muodossa piti Eino Krohn, musiikista huolehti Mikko Holmberg. Syntynyt keskustelu oli erittäin vilkasta ja antoisaa.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r. y. jäsenille. Koska Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran säännöt nyt on hyväksyty, aloittaa seura toimintansa ensi vuoden alusta.

Kun Kustannusliikkeen kirjavarasto siirtyy Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran nimiin, ovat kaikki ne jäsenet, jotka ovat maksaneet joko koko liittymismaksunsa tai varsinaisen vuosimaksun, riippumatta ryhmistä, oikeutetut saamaan ensi vuoden alusta alkaen kaikista Kirjallisuusseuran kirjoista 20 % alennuksen, mutta vuosijäsenen on säännöllisesti suoritettava vuosimaksunsa, jotta alennus pysyisi voimassa. Jäseniä, jotka eivät tältä vuodelta vielä ole maksa-

neet jäsenmaksuaan, ei yllämainittu alennus koske. Vuoden 1933 jäsenmaksujen kanto tapahtuu sääntöjen mukaan maaliskuussa.

Ennen joulua ilmestyy Ruusu-Ristin kustannuksella kaksi kirjailija Pekka Ervastin kirjaa, nim. *Mitä on magia* sekä H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa, joista kirjoista jo jäsenmaksunsa suorittaneet Kirjallisuusseuran jäsenet saavat mainitun 20 % alennuksen. Alennus koskee myös kirjaa „H. P. B., neljä kuvaelmaa XIX:n vuosisadan sfinksin elämästä.“

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r.y. jäseneksi ilmoittautumisia ottavat vastaan: kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala; luentotilaisuuksissa ja ryhmäkokouksissa Luentokirjakauppa; Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r.y. toimisto, os. Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4, puh. 36 418 maanantaina ja tiistaina klo 17,30—19 (½ 6—7) ja muina iltoina klo 19:n jälkeen.

Kaikkien jäsenten huomioon! Oletteko varmat, että sihteerin matrikelissa on nykyinen osoitteenne? Ellette niin ilmoittakaa viipymättä osoitteenmuutoksenne.

Ruusu-Ristin Nuoret ottavat vastaan kirjoja sidottaviksi sekä muita sitomisalaan kuuluvaa työtä, os. Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4, puh. 36 418, joka päivä klo 18—20.

Ruusu-Ristin kirjasto Kulmakoulun 1:ssä kerroksessa on avoinna keskiviikkoisin klo 19—20 ja sunnuntaisin heti luennon jälkeen. Käyttöoikeus jäsenillä ja ulkopuolisilla.

Jouluksi ilmestyy Mysticin kustannuksella Viisauden Mestarien kirjeistä *Sinnettille* osa „Koeaika ja opetuslapsius“. Tämä kiintoisa osa maksaa sidottuna 75:— markkaa. Lisäksi tulee toispaikkalaisille postimaksu 5:— markkaa. Ennakkotilaaajia pyydetään lähettämään kirjan hinta postissa, missä tapauksessa kirja lähetetään postivapaasti. Helsinkiläisiä ennakkotilaaajia pyydetään noutamaan se Mysticasta, Kaisaniemenkatu 7. Kun toisten osien ilmestyminen riippuu siitä, kuinka pian tämä osa tulee myytyä, toivotaan tämän osan pienen painoksen menevän pian kaupaksi.

Ostetaan seuraavia teoksia suomeksi: „Salainen Oppi“ — H. P. B. 1:n vihko; „Atlantismaa“ — Scott-Elliot; „Zanoni“; P. E:n kirjat „Kalevalan avain“, „Salatiedettä omin päin“ ja muita loppuunmyytyjä P. E:n pikkukirjasia; „Pythagoras“ — Schuré; „Kristinuskon salainen puoli“ — A. Besant; „Kristuksen opin henki“ — Tolstoi; Mabel Collins'in kirjasia; Eino Leinin „Maaliskuun lauluja“, „Päivänperhoja“, „Turjan loihdu“ ja hänen Sortavalan laulujuhille kirjoittamansa runo; „Tietäjää“ vuosikerrat 1910 ja 1913; „S. Y. Vapaa-muurari“ n:o 5 v:lta 1924; „Nuori Suomi“ joulualbumi v:lta 1891, 1897 ja 1898. Vast: Hki, Kallion pt., „Kirjahanke.“

Jäsenten huomioon! Niitä jäseniä, joilla on jäsenkortissaan joku allamainituista numeroista, pyydetään siitä ilmoittamaan sihteerille mahdollisimman pian: 159, 296, 467, 547, 728 — 739, 773, 778, 787, 791, 812, 899, 915—919, 189, 282, 549, 809 ja 853. Tämä pyyntö joh-tuu jäsenkortiston tarkistamisesta.

Rauhallista joulua ja
onnellista uutta vuotta!

Onnea uudelle vuodelle tuo Teille Ruusu-Risti 1933.

Vastikään ilmestynyt

kaksi uutta kirjaa

Pekka Ervastilta:

MITÄ ON MAGIA?

Hinta Smk. 12: —, sid. 20: —.

H. P. BLAVATSKY JA HÄNEN
TEOSOFIANSA.

Hinta Smk. 15: —, sid. 25: —.

Ensi vuoden alussa ilmestyy:

EUROPPALAISIA NÄKÖALOJA.

*Saadaan kirjakaupoista,
asiamiehiltä ja meiltä.*

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Helsinki,

Meritullinkatu 33 ovi 4

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kustannusliike

Helsinki, Meritullinkatu 33

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Herra Wald. Kaade,
Helsinki, Meritullink. 33
(Ruusu-Risti)

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa
yhdeksänentoista vuosi-
sadan sfinksin elämästä.

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta Smk. 20:—, sid. 30:—.

Ruusu-Ristin
Kustannusliike.

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	1
Toimitussihteeriltä	4
Tapaninpäivänä.....	7
Jouluyö	9
Joulukertomukseni	11
Vihreä uni	16
Mietteitä erään kirjan ääressä	21
Mietteitä jälleensyntymismuistista	23
Pyrkijän päiväkirja	26
Mitä muualla tiedetään	28
Vapaa sana	31
Tien varrelta	35

TILAUSHINTA: **HYVINKAALLA 1933** IRTONUMERO
 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

Näinä päivinä:

Europpalaisia näköaloja,

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta 15:—, sid. 25:—.

*Saadaan kirjakaupoista
ja meiltä.*

**Ruusu-Ristin
Kirjallisuusseura**

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

SAIRASAPUTOIMISTO
ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

1933 on kohonnut ikuisuuden yöstä. Toivorikkain miehen katselemme sen nuorekkaita piirteitä ja odotamme sen kirkkaista silmistä niitä kauniita lupauksia, joita hautaan mennyt vanha vuosi vei täyttämättä mukaansa. Toivotamme onnea toisillemme ja kaikkea hyvää vasta alkaneelle vuositaipaleelle.

Älkäämme unohtako enkeliämme, Suomen kansallishaltiaa.

Suokoon uuden vuoden karma, että hän, enkelimme, saisi poistaa kätensä murheellisilta silmiltään, kätensä, joilla hän peitti kasvonsa kuolemansurussaan vuonna 1918. Suokoon karma, että veljet yli puolueiden raja-aitojen ojentaisivat kätensä toisilleen, alttiina kaikki palvelemaan isänmaan enkeliä ja hänen kanssaan kaikkia maapallon kansoja. Suokoon karma, että Suomen kansa kuuntelisi sen kuusen rauhan kuiskehia, jonka juurella asunto on.

*

Tahdon tässä luetella muutamia kirjateoksia, joista minulla on ollut iloa nyt joulun ja uuden vuoden aikoina.

Ensimmäisenä mainitsen suurjulkaisun „Finländsk Konst, Samling Gösta Stenman, tekstin kirjoittanut Nils-Gustav Hahl, joka teos ilmestyi kirjakauppaan lokakuussa. Se käsittää 716 suurikokoista sivua kuvia ja tekstiä ja on luettelo niistä suomalaisista maalauksista ja veistoksista, jotka ovat kuuluneet tai kuuluvat Gösta Stenmanin kokoelmiin. Valikoima on itse asiassa niin runsas, että saamme hyvän historiallisen kuvan suomalaisista taiteilijoista ja heidän taiteestaan viime kuluneen sadan vuoden aikana. Hienoja valokuvia on kirjassa kymmenittäin ja maisteri Hahlin elämäkerralliset tiedot taiteilijoista ja selitykset kokoelman tauluista ja veistoksista ovat lyhykäisyydessään niin asiallisen ytimekkäitä ja niin kirjallisen meheviä, että

liikumme kuin galleriassa, jossa tekijät itse esittävät meille taideteoksiaan. Tämmöisestä kirjasta on Suomelle kunniaa kaikkialla, missä taidetta viljellään, ja Gösta Stenman on taasen piirtänyt nimensä kultakirjaimin kauneuden akaashisiin aikakirjoihin.

Jouluksi ilmestyi *Mystican* kustannuksella osa kauan odotettua kirjaa *Viisauden Mestarien kirjeitä* A. P. Sinnettille y.m. Suomennos käsittää kirjeet 26—76 englantilaisesta alkuteoksesta ja on kokonaisuudessaan se alkutekstin helppotajuinen ja kiintoisa osa, jota on nimetty nimellä „koeaika ja tsheelakausi“. Tämän suomennoksen ilmestyminen on ehdottomasti merkkitapaus teosofisen kirjallisuutemme historiassa. Toivottavasti se saavuttaa laajan lukijapiirin, niin että *Mystica* voi huoletta jatkaa jällellä olevien kirjeiden julkaisemista. Olen selailut ja silmäillyt käsillä olevaa suomennosta. Vaikka se on minulle persoonallisesti raskaampaa lukemista kuin englanninkielinen alkuteksti, totean ilokseni ja mielihyväkseni, että käännös on huolella ja taidolla suoritettu. Eihän näitä mestarikirjeitä lueta kuin romaania, niin nerokkaasti kuin ovatkin kirjoitetut. Mutta viettää päivittäin joku hetki ja lon ja viisaan ihmisen parissa on verraton nautinto puhumattakaan sen kasvattavasta merkityksestä. Mestarit *Kutuumi* ja *Moorja* astuvat ilmi elävinä eteemme. Ja jos olemme kuvitelleet, että Mestarit eivät ole ihmisiä, saamme korjata ennakkokuvittelumme lukiessamme heidän omia kirjeitään. He ovat läpeensä inhimillisiä — ja samalla he ovat yli-ihmisiä, koska ovat vapautuneet ihmisten heikkouksista ja eläimellisistä vioista. Heidän inhimillisyytensä on valoisa ja lämmittävä.

Jouluksi ilmestyi myös L. Onervan kirja *Eino Leinobiografia*. En ole ehtinyt sitä kokonaan lukea, mutta kaikesta päättäen se on sangen arvokas ja ansiokas teos, joka antaa kauniin kuvan suuresta runoilijastamme. Minua tietysti kiinnosti, millä tavalla tekijä oli käsitellyt Eino Leinon suhdetta teosofiaan ja kiiruhdin lukemaan II osan XXIV lukua hänen Sunnuntai-ajastaan. Sitä lukiessani tunsin pettymystä. Ala-arvioidessaan teosofiaa tekijä ei ole kirkastanut Eino Leinon kunniaa: hän on vain osoittanut, ettei hänellä ole samaa syvää käsitystä siitä, mitä teosofia todellisuudessa on, kuin oli Eino Leinolla, joka kerran sanoi minulle nimenomaan: korkeinta työtä, mitä ihminen voi tehdä, on palvella totuuden Jumalaa kaikilla

kyvyillään. Olin silloin häntä tervehtimässä sairaalassa Helsingissä, ja hän lisäsi: „katso, Pekka, minä tahtoisin tehdä teosofista työtä niin kuin sinä ja seistä sinun rinnallasi; mutta minun aikani ei vielä ole tullut: minun täytyy vielä pari vuotta naisia naurattaa... Mutta sitten...“ Hänen katseessaan oli huumoria, mutta se oli kuitenkin kuin ennustus hänen suustaan. Pari vuotta hän vielä eli, mutta „sitten“ jäi tulevaan ruumistakseen. Kerron tämän intiimin kohtauksen, koska soisin, ettei aliarvioitaisi Eino Leinin todella mystillis-teosofista hengen laatua. Tulevaisuudessa se luetaan hänelle ansioksi ja kunniaksi.

Lopuksi tahdon suosittaa muutamia kookkaita teoksia niille ruotsinkielitä taitaville ystäväilleni, jotka rakastavat hyvin kirjoitettua memoari- eli muistelmakirjallisuutta. Tarjoittamani teokset ovat: Alexandra Rachmanovan, nuoren venäläisen naisylioppilaan päiväkirja vuosilta 1915—1920, nimeltä *Studenter, kärlek, tjeka och död* — jännittävä, mieterikas, idealistinen; Annie Furuhjelmin *Människor och öden* ja Aino Ackté-Jalanderin *Kaukasiska år och politiska kristider*, General Bruno Jalanders minnen. Mielessäni pyörii myös ranskalaisen kirjailijan Constantin Photiadès'in teos *Les vies du comte de Cagliostro*, joka on tieteellisen tarkka ja pätevä, puolueeton, mutta silti historiallisten tosiseikkojen pakotuksesta myötätuntoinen kahdeksannentoista vuosisadan kuuluisalle n.s. seikkailijalle, joka samalla kuitenkin oli suuri ihmisystävä.

*

Kulunut vuosi oli täynnä kaikenlaisia sensatsioneja, jotka enimmäkseen saivat alkunsa ulkokullatusta ahdasmielisyydestä ja suvaitsemattomuudesta. Ohjelman viimeisinä numeroina olivat Väinö Aaltosen kuvapatsaat eduskuntapalatsissa ja amerikkalainen näytelmä „Jumalan vihreät niityt“, jota aiotaan Suomessakin esittää.

Olin tilaisuudessa Tukholmassa näkemään tämän kappaleen, joka kuvaa krisittyjen neekerein käsitystä vanhasta testamentista, toisin sanoen Jumalasta ja taivaasta, maailman luomisesta, syntiinlankeemuksesta, vedenpainsu-
muksesta j.n.e. Alussa epäröin, mutta lopussa olin täydellisesti voitettu. Kappale on lapsellisen herttainen, uskonnollisen vakava ja opettava, ensiluokkaisen saarnan veroinen. Sitä ei voi katsella kyynelymättä.

Käväsin äskettäin eduskuntatalossa. Ihailin ja ihmetelin sen komeutta: kuninkaallisen jalot ajatukset tässä viihtyvät, nöyrät sydämet tässä sykkivät, viisaat ja kokee-neet astuvat näillä permannoilla ja nousevat näitä portaita! Iloitsin ja saavuin eduskuntasalin lehterille. Uteliaana katsoin Aaltosen kuvapatsaihin: mikä kauneuden puhdas maailma tuoksahti niistä vastaani! Rohkaisevina, kehoitavina, totuutta puhuvina seisoivat nuo patsaat edustajien silmien edessä — voimme sanoa: heidän ominatuntoinaan.

*

Monet ystävät muistivat minua taas jouluna, Tapaninpäivänä ja uutena vuotena onnentoivotuksillaan ja lahjoiltaan, ja minä kiitän heitä sydämestäni tässä.

Toimitussihteeriltä.

Vuosi on vaihtunut toiseen.

Olemme luovuttaneet loppuun kuluneen vuoden tulevaisuutemme vastattavaksi ja ehtineet jo käyttää osan alullaan elävästä uudesta vuodesta.

Kasvattakoot sen kokemukset ruusuja ristillemme!

*

Useimmille on Sylvesterin illasta tullut luonnollinen tilinpäätöshetki. Ainakin silloin, kerran ajastajassa, luomme yleissilmäyksen vuoden mittaiseen menneisyyteemme, punnitsemme sen sadon, arvioimme voittomme ja tappiomme. Yritämme myös arvailla tulevaisuuttamme muutoinkin kuin tinavalannoksin.

Jos pyrimme ajan oppikurssin edelle, selvitämme välimme jokaisen menneen päivämme kanssa, jottei syyttäjiemme lukumäärä saattaisi meitä viimeisenä päivänämme huolettomuutemme takia häpeään. Aloitamme myös jokaisen uuden päivän vertailemalla hiljaisessa keräytymisessä tempelinrakennuksemme nykyistä vaihetta piirustuksiin, jotka olemme ylevimpinä hetkinämme nähneet.

Jokainen hetki tarjoaa meille tilaisuuden tilintekoon. Päivien kuolema ja jälleensyntyminen muistuttaa meitä

mystillisen kuoleman ja uudestisyntymisen alati läsnäolevista mahdollisuuksista.

Tahtomme tarkistamiseen on jokainen hetki sovelias.

*

Kulunut vuosi toi vaikeuksia järjestöllemme.

Voimme olla niistä iloisia. Ne osoittavat, ettemme ole olleet penseitä. Tuskinpa myöskään kylmiä.

Olemme saaneet uutta itseluottamusta ja varmuutta kestämaan tulevaisuudessa ukkosta ja salamoita, joita luonnonmukaisesti syntyy, kun positiivisten ja negatiivisten voimien jännitys laukeaa. Ja tiemme varrella pimeässä pelotelleet virvatulet tiedämme mädännyksestä syntyneiksi.

Yksityisesti olemme saattaneet langeta epätoivoon, epäuskoon ja muihin vastaaviin synteihin. Tähän asti, emme vastedes. Tiedämmehän omasta kokemuksestamme, että voimme sulkea korvamme karmivimmiltakin riitsoinnuilta ja kääntää tarkkaavaisuutemme sisäänpäin, sinne mistä tuskin kuuluu ainoatakaan ääntä. Kun palaamme takaisin olemme jälleen saaneet tasapainoista arvostelukykä.

Voimme olla iloisia, emme ylpeitä. Olemmehan huomanneet, että vesivaaka ja kulnamitta ovat tulleet taitamattomissa käsissämme vaikeimmiksi työkaluiksi, joita milloinkaan olemme käyttelleet. Ja vielä tänä päivänä satuu, että unohdamme työpaikaltamme tärkeän luotinuoran

*

Me opettelemme muun ihmiskunnan keralla veljeyden ja luottamuksen läksyä. Se on meille sitä pitempi ja vaikeampi kuin vakavammin olemme käyneet siihen käsiksi. Järjestömme on syntynyt niiden voimasta, se on niille perustettu, sen elämä tai kuolema riippuu siitä, kuinka vaalimme itsessämme veljesrakkautta ja veljellistä luottamusta. Vielä emme osaa oikein rakastaa edes niitä, joita olemme tottuneet nimittämään veljiksemme. (Petämme itseämme, jos näin luulemme). Mutta ellemme heti näkisikään toisissamme saman taivaallisen Isän lapsia, voimme toki nähdä itsessämme veljiemme heikkoudet ja ymmärtävän suvaitsevaisuuden kautta kasvaa hyvään tahtoon, mikä on rakkauden pysyvä ilmennys. Ja vaikkapa rakastaisimme vain yhtä ihmistä ja tuntisimme itsemme rikkaaksi hänen

rakkaudestaan, muistakaamme, että on paljon niitä, joita voimme auttaa — oman onnemme nimessä.

*

Vieläkin luottamuksesta:

Meitä on moitittu epäitsenäisyydestä ja auktoriteettiuskosta. Syytöksiin vastatkoon itsekukin puolestaan. Varmaa on, että älyllisesti vähemmän lahjakkaat tai yleensä tukea etsivät yksilöt ovat — niin teosofisessa kuin muusakin maailmassa, missä vain voimakas persoonallisuus esiintyykin — taipuvaisia väheksymään omaa arvostelukykyyään enemmän kuin heille itselleen saattaa olla hyödyllistä. Tällainen arvostelu on kuitenkin sellaisenaan yksipuolinen, koska se jättää huomiotta eettillisen elämän vaikeasti arvioitavan piirin. Tässä voi moni auktoriteettiuskosta syytetty lopultakin osoittautua kritiikillään ja hiottulla älyllään loistavaa yksilöä arvokkaammaksi.

Kuitenkin: Jos haluamme kehittyä sopusuhtaisesti, siis myöskin älyllisesti, on meidän syytä pitää selvinä uskomme, vakaumustemme ja tietomme rajat, sikäli kuin se meille on mahdollista. Ja kun kuuntelemme itseämme viisaaman sanoja, säästymme monilta tulevilta epäilyksiltä ja pettymyksiltä — kenties kohtaloltakin — jos pyrimme säilyttämään luottamuksemme veljellisen avokatseisena, vapaana ja itsenäisenä.

Väitämmehan olevamme henkisesti täysi-ikäisiä.

*

Järjestömme kehitys- ja kasvatussuunnitelma pyrkii herättämään ihmisiä todelliseen itsenäisyyteen. Se merkitsee, että vakaumuksen hengen suvereneiteetistä ja Ihmisen jumalsyntyisyydestä on tultava meissä eläväksi.

Järjestömme ei sentähden käännä joukkojen puoleen vaan yksilöiden, niiden, joiden toivo on palava, joiden usko ei säiky esteitä, joiden rakkaus ei vastoinkäymisestä lienny.

Se ei usko joukkoihin eikä kiinnitä niihin toivoaan, vaan yksilöihin, jotka antavat joukoille merkitystä.

Ihminen, jonka itsenäisyyden perustana on hengen elämän syvin salaisuus, mystillinen Kristus, on nähnyt paikkansa elämän hierarkisessa asteikossa: hänen elämäntyönsä, olipa se mikä hyvänsä, on silloin voimakkaan palvelemis- ja auttamishalun pyhittämä. Ja kun hänellä on

tietoa itse elämän suuresta kasvatussuunnitelmasta, nousee nän palvelevan rakkautensa voimalla valiojoukkoon, jota maailma kaikkein kipeimmin tarvitsee, hengen aatelistoon.

Čapaninpäivänä.

Ruus-Ristin Johtajan Pekka Ervastin

58:na syntymäpäivänä.

Olemme Kulmakoulun juhlasalissa. Istumme kahvipöytien ääressä. On laulua, soittoa ja puheita. On kukkia ja lahjoja. Olemme, mikäli osaamme, korkeampien minuuksiemme juhlassa. Sillä syntymäpäiväsankarimme ei ole maallisten auktoriteettien virkaan asettama vaan hän on itse elämän lähettämä työntekijä. Sentähden on luonnollista, että olemme yrittäneet pukeutua korkeamman minämme juhla- ja työpukuun. Ne puvut ovat samalla kuin lahjat vastasyntyneelle lapselle.

Mitkä ovat nämä puvut, nämä lahjat? Viisaat niistä kylläkin puhuvat. M.m. tohtori Steiner puhuu välttämättömistä ominaisuuksista tiedon tiellä. Niistä hän ensimmäisenä mainitsee kunnioituksen ja hartauden tunteen. Arvosteleva järki sinään on kyllä välttämätön. Sen avulla ihminen voi itsessään kukistaa sokean uskon, vapautua sen takana olevasta auktoriteetista ja tulla siten älyllisesti itsenäiseksi. Mutta sittenkään tämä miehinen ominaisuus, tavallaan taisteleva järki, ei yksinään kykene avaamaan sielumme ovia korkeammalle elämälle. Miehiseen, arvostelevaan järkeen täytyy liittyä ihmisessä itsessään oleva nainen, sydän, äiti. Mutta siihen ei riitä mikä tahansa meissä oleva nainen, tunne tai edes äitikkään, vaan on se oleva meissä itsessämme heräävä Jumalanäiti, s.o. järjellinen hartauden ja kunnioituksen tunne Jumalaa, korkeinta totuutta ja sen elävää edustajaa kohtaan. Vain tällaisella järjen ja sydämen yhteisponnistuksella ihminen kykenee niin etsimään ja kolkuttamaan, että hänen sielunsa ovet avautuvat, jolloin Korkeampi Minä ja siihen liittyvä Jumalan Poika voivat astua sisälle. Tämä ihmiseen astuva korkeampi elämä on itsessään totuutta ja totuuden tietoa.

Mikä voima se on, joka ajattelevassa, sokean uskon kukistaneessa ihmiseissä herättää tämän kunnioituksen tunteen? On huomattava, että korkeampi elämä puolestaan myös kolkuttaa sielumme ovella. Ja apunamme on kiitollisuus. Teosofinen liike, Ruusu-Risti, on tuonut valoa elämäämme. Nyt ymmärrämme, että ihmiselämällä on järjellinenkin tarkoitus, s.o. täydellisyyden päämäärä. Se herättää meissä kiitollisuutta korkeampia voimia kohtaan. Se lohduttaa meitä tekemällä ymmärrettäväksi, että ihminen ei tarvitse tyytyä sokeaan uskoon, vaan etsijänä hän löytää ja kolkuttavana hänelle avataan.

Tämä järjellinen kiitollisuuden, kunnioituksen ja hartauden tunne on siis ensimmäinen juhlapukumme. Sitten toinen lahja hengen lapselle, työpuku, mikä se on?

Jo ensimmäisen puvun yhteydessä ihmiseltä kysytään: miksi tahtoisit täytyä ikuisella elämällä? Ja ihmisen täytyy kyetä vastaamaan: työtä varten. Millaista työtä? Työtä Mestarin johdolla ihmiskunnan hyväksi. Tämä toinen työpuku muodostuu siten, että jumalalliseen isä-äiti-pukuun, järjestelliseen tietoon eli ymmärrykseen liittyy tahto, hyvä tahto, se tajunta johon Mestari vetoa sanoessaan: „Te olette palvelijoita“. Ilman tätä pukua ihminen ei voi kauankaan viipyä korkeammalle elämälle vihkiytyvien pöydässä. Hän alkaa tuntea vetäymystä palkattujen paimenten luo. Siellähän saa etsiä omaansa, susikin saa raadella lampaita.

Työtä varten? Mitä tiedämme työstä ihmiskunnan hyväksi? Ensiksikin ymmärrämme historiallisesti, että kun viisaat olivat tehneet työtä ihmiskunnan hyväksi miljoonien vuosien aikana, niin tuloksena yksi ihminen, Jeesus Kristus, saavutti täydellisyyden päämäärän.

Tämän saavutuksen yhteydessä oli mahdollisuus, että tuo täydellisyyden saavuttanut ihminen olisi astunut ihmiskunnan julkiseksi Johtajaksi ja Mestariksi, Opettajaksi. Mutta miten kävi? Ensiksikin kävi selville, että silloisilta johtajilta ja opettajilta puuttui ensimmäinenkin hääpuku, tuo järjellinen kunnioituksen ja hartauden tunne matemaattista, ehdotonta, elävää totuutta kohtaan. Heillä oli pää täynnä omia ja tämän maailman laatimia määritelmiä totuudesta, Jumalasta ja elämästä. Siksi heidän sielunsa ovet pysyivät suljettuina ehdottoman, todellisen totuuden edessä. Kristus niinollen ei päässytäkään Johtajaksi ja Mestariksi julkisessa elämässä, vaan hän joutui, niinkuin sa-

notaan, kärsivän vapahtajan asemaan. Ja toiset ovat julkisessa johdossaan ja opetuksessaan määränneet, mikä on Kristuksen asema ja tehtävä ihmiskunnassa.

Näin ovat Kristus ja hänen harvat seuraajansa olleet kärsivän vapahtajan asemassa kuluneet 1900 vuotta. Tieto tästä jää kielteiseksi puoleksi ajatellessamme totuudenetsijäin työtä nykyään ja tästä eteenpäin. Mikä on heidän työnsä? Asiallisesti sanottuna on se tämä: auttaa Kristus pois siitä kärsivän vapahtajan asemasta, auttaa Hänet julkisen Johtajan ja Mestarin asemaan. Tähän järkeä ja sydäntä (hartauden puku) ja palvelevaa tahtoa (työpuku) edellyttävään työhön on kutsuttu ja näistäpuolin yhä tietoisemmin kutsutaan jokaista totuudenetsijää, teosofia, ruusuristiläistä. Toivokaamme, että pian tulisi se aika, että jo olisi se aika, jolloin Kristus siirtyy kärsivän vapahtajan asemasta julkisen Johtajan ja Mestarin asemaan. Luonnollisesti se ensin tapahtuu tuoreessa puussa, jonkunlaisessa Nooan arkissa, kutsuttujen ja valittujen, pukuihin puettavien, keskuudessa. Siitä se hapatuksena tai valona laajenee maailman ääriin.

J. R. H.

Jouluyö.

*Kun syntyi Jeesuslapsi tähän tähtehen,
 enkelijoukot saattoi Herraa Korkeuden,
 loistava tähti syttyi avaruutehen, —
 hetkellä lapsen syntymän
 soi avaruuden ääret kajahdellen:*

*Kunnia korkeudessa Jumalalle
 ja maassa olkoon rauha,
 tahto hyvä ihmisten!*

*Ei aavistanut armoitusta tämä tähtönen,
 ei uhrin syvää merkitystä Ainosyntyyisen,
 ei tiennyt miksi Luoja ihmiseks alentui,
 vain harvat aavistivat totuuden:*

*ihmiseks Jeesus syntyi tänne maailmaan
tien avatakseen ihmiselle jumalaan,
Jumalan täytyi alentua ihmisyytehen,
ett' ihmiskunta voisi nousta jumaluutehen.*

*Se mysterio onpi Herran syntymän.
Ja tähti, joka syttyi yllä luolan vehreän
se loistaa yhä, kunnes täyttyy pyhä aivoitus.*

*Tää joulun tähti merkkinä on Kristuselämän,
otsilla kirkastettu in loistaa valo taivahan,
ja Kristuksen on kehto luola ihmissydämen,
se ahtahasti avartuupi, ottain vastahan
maapallon kaikki heikkoudet, tuskat, kuoleman.*

*Siunattu jouluyö, kun Herra Elämän
maapallon auran täytti valkeudellaan,
siunattu monin verroin päivä valkeuden,
me jolloin sydänluolahamme saamme Kristuksen.*

*Oi Lapsi pyhä, meitä opeta
sun tulollesi sydämemme puhdistamahan
ett' kerran kirkas joulunvalo otsillamme ois,
sun Rakkautes sieluissamme viihtyäkin vois!*

*Luo meihin, joulun lapsi, tahto uus!
Sun kunniaasi kaikuu avaruus,
valosi loistaa pimeydessämme,
sun tähtes nousee yössä oppaaksemme,
me lähdemme nyt sinut löytääksemme,
oi Kuninkaamme!*

*Luolan yllä tähti kirkastuu,
ja pyhä äiti pojan eteen polvistuu.*

*Me tuomme sulle syntimme ja syyimme
ja kuumat katumuksen kyyneleemme.*

*Mut' joulun mysterio paljastuu,
kun Golgatalle nousee ristinpuu,
ja ruusu, joka puuhun puhkeaa,
on pyhä veri joulun Ruhtinaan, —
puun juurella on äiti pyhä polvillaan, —
yön hetket hiljaa vierii yli maan.*

Nellie Kalm.

Joulukertomukseni.

Olen monesti kysynyt siltä itseltäni, joka arvostelee ja tuomitsee tekojani, onko oikein ja viisasta kirjoittaa omista kokemuksistaan ja paljastaa sisäisiä elämyksiään tunteuttomille. Vastaus on ollut myönteinen, ja tuntuupa joskus hiljaisuudessa, niinkuin jotkut näkymättömät veljet tahtoisivat keskustella kanssani ja vaihtaa ajatuksia. He pyytävät minua kertomaan nimenomaan itsestäni, ja silloin minusta tuntuu, niinkuin joku tarttuisi käteeni ja asettaisi siihen kynän. On niinkuin vierelläni hengittäisi joitakin rakkaita ja läheisiä olentoja, joita minulla ei ole kykyä nähdä, mutta joiden läsnäolon tunnen. He kuuntelevat siinä pelokkaina, levottomina ja epäluuloisina. Minä ymmärrän heitä ja riennän hengessäni vakuuttamaan, että koetan pysyä totuudessa. Se mitä minulla on kerrottavaa itsestäni, ei näet ole minulle lainkaan mairittelevaa. Karmani kanssa kamppaillessani ja sen monia velkoja maksaessani olen saanut niin ihanaa apua, etten tässä elämässäni ennättäisi tehdä muuta kuin ilmaista kiitollisuuttani. Mutta ilmiönä — katsottuani oman persoonallisuuteni ulkopuolelta se kaikki on kertomisen arvoista, suurta ja ihmeellistä. Ja kaikkein ihmeellisintä se on siksi, että jokaiselle ihmiselle voi tapahtua samoin kuin minulle — ja varmasti on kerran tapahtuva, mikäli ei jo ole tapahtunut. Ei ole kysymys vähemmästä kuin ihmisen eräästä kehitysvaiheesta.

Tämän vakuutuksen kuultuaan näkymättömät keskustelutoverini rauhoittuvat ja minä voin sanoa sanottavani.

Jouluyönä minä tahdon kertoa, miten minä „näin“ Kristuksen syntyvän. Sillä minä olen nähnyt Hänen syntyvän. Olen vähnyt valon loistavan pimeydessä, ja kuoleman ja varjon maassa Hänen ihmeellisen loisteensa.

Minun lapsuuteni joulut olivat ja menivät lahjoineen ja leikkeineen. Minulle sanottiin, että Jeesus Kristus syntyi silloin ja silloin Betlehemissä ja evankeliumien lumoavat sanat syöpyivät mieleeni ja soivat siellä joskus. Mutta se kaikki oli minulle satua, kaukaista ja käsittämätöntä. Kuusi, kynttilät ja lahjat merkitsivät minulle enemmän. Ne olivat todellisuutta.

Lapsuuteni joulujen kadottua tulivat nuoruuteni joulut. Hurma ja ilo katosi niistä. Aloin miettiä ja epäillä. Minusta tuntui, että minua oli lapsena petetty ja että minua yhä yritettiin pettää. Mitä minua hyödytti Jeesuksen syntymä, tuon haaveilija-ihmisen, joka eli Palestiinassa lähes kaksituhatta vuotta sitten ja oli yksi monista siihen aikaan ristiinnaulituista? Eihän se voinut vaikuttaa mitään minun elämäni. Hänen oppinsa. Hänen kauniit puheensa ja vertauksensa, Hänen käskynsä rakastaa lähimmäistään? — Kyllähän ne olivat kauniita, mutta kuka niitä noudatti ja kuka ylimalkaan voi niitä noudattaa? Ja kannatti kukaan niitä edes noudattaa! Eihän hänen sanoistaan piitanneet edes ne, jotka nimenomaan sanoivat olevansa Kristuksen palvelijoita ja nauttivat siitä palkkaa. Ei ollut rauhaa maassa eikä ihmisillä hyvää tahtoa. Kauniit valheet kajahtelivat kynttilöiden valaisemissa kirkoissa. Rauha ja hyvä tahto leijailivat jossakin ihmisten päiden yläpuolella. Mutta „maassa“ jatkui elämä raakana, ankarana taisteluna olemassaolosta. Heikot sortuivat auttamatta. Vääryys menestyi. Ei vallinnut hyvyys, vaan voima, ei rakkaus, vaan itsekkyyt! Missä oli se kansa, joka vaelsi pimeydessä ja näki äkkiä suuren valkeuden, ja missä se valo loisti kuoleman varjon maassa vaeltaville? Joulun mentyä oli kuin mitään ei olisi tapahtunutkaan. Tuli vain valoisempia päiviä ja vihdoin kevät.

Mutta mikä oli tuo Kristus, joka kerran vuodessa sai miljoonat kynttilät palamaan? Mikä oli Hän, joka sai sairurin antamaan lahjan ystävälleen ja almun tarvitsevaiselle? Eihän se voinut olla pelkkää tarua ja valhetta. Eihän se voinut olla vain ihminen, joka kerran syntyi, eli lyhyen elämänsä ja monien muiden kapinallisten ja pahantekijäin tavoin ristiinnaulittiin.

Kristus muuttui minulle arvoitukseksi ja minun jouluni kiduttavaksi kiirastuleksi. Minä kysyin, tutkin ja etsin. Minä mietin polttavin aivoin arvoitukseen ratkaisua, mutta jouduin sellaiseen ajatusten labyrinttiin, etten uskonut koskaan löytäväni sieltä ulospääsyä. Minä sain todistuksia ihmishengen kuolemattomuudesta. Sain havainnollisesti kokea mitä on n.s. kuolema. Tulin tietämään, ettei mitään kuolemaa olekaan, vaan ainoastaan fyysillinen häviö, hengen jatkaessa entiseen tapaan elämäänsä. Mutta mitä sekään minua hyödytti! Mitä siitä, vaikka en kuolekaan muuten kuin fyysillisesti. Mihin sitten joudun? Mitä sitten seuraa? Mihin vaeltaa lopuksi kuolematon henkeni?

Tulin tietämään, että ihminen syntyy maailmaan uudelleen. Mutta sekään ei minua hyödyttänyt eikä tyydyttänyt. Syntyä kokemaan samanlaiset pienet ilot ja suunnattomat kärsimykset, näkemään samat valheet ja petokset, kestäämään samojen kiduttavien epäilysten ja ristiriitujen kiirastuli! Oliko siinä mitään järkeä ja tarkoitusta! Minusta tämä elämä olisi kernaasti saanut olla viimeinen tässä maailmassa, missä elämän perusolemus oli vain työ, tuska ja taistelu.

Mutta miksi oli Kristus, tuo viaton lapsi, josta tuli Ihmisen poika, lempeä ja hyvä? Mitä varten hän niin rakasti ihmiskuntaa, että — niinkuin sanottiin — antoi henkensäkin ihmisten edestä? Tätä kysyin itseltäni yhä uudelleen ja uudelleen.

Ja tätä kysyessäni elämässäni koitti ajanjakso, jota tahdoisin sanoa sunnuntaiksi. Minun ei ollut pakko tehdä työtä. Saatoin matkustella mieleni mukaan ja katsella maailmaa. Saatoin nauttia elämän iloista, taiteista ja kauneudesta. Minua ympäröi ystävät, joita rakastin. Oli kuin kaikki se hyvyys, rauha ja hyvä tahto, jonka nuoruuteni unelmissa olin nähnyt epämääräisenä ja kauniina leijailevan joulukirkossa ihmisten päiden yläpuolella heitä koskettamatta — oli kuin se kaikki olisi laskeutunut minun elämäni. Tunsin suuren onnen aavistusta, jonkin valtavan, mukaansatempaavan, lumoavan voiman läheisyyttä. Mutta se oli vain läheisyyttä. Kuta onnellisempi, kuta rakkaudentäyteisempi oli jokin elämäni hetki, sitä enemmän minä kaipasin jonkin ihmeellisen täyttymystä. Se kaipaus ei ollut traagillista. Oli kuin olisin ikävöinyt sitä tuntematonta ihmistä, jota kaikkein enimmin rakastin.

Sellaisen ikävän vallassa jouduin kerran P. E:n luennoille. „Sattumalta“, niinkin silloin luulin. Olin kyllä lukenut hänen teoksiaan ja saanut niistä tuen elämänymärrykselleni. Hänen kirjoituksensa olivat minusta kuin syvää, omalaatuista runoutta, niin lempeää, viisasta ja miellyttävää, että häntä lukiessani tunsin aina niinkuin kanssani olisi ollut ystävä, kaikkia muita viisaampi, joka ymmärsi minua siinäkin, missä ei kukaan muu ymmärtänyt ja missä en itsekään itseäni ymmärtänyt. Mutta minä olin pelännyt kuulla häntä henkilökohtaisesti. Käytännössä luulin hänen viisautensa olevan elämää vieroksuva, elämää kieltävää ja määrättyllä tavalla liian ankaraa ja epämurkavaa. Mutta kaipaus teki minut rohkeaksi, ja „sattuma“ auttoi minut Kulmakoululle.

Ja ihmeellistä! Hän puhui kosmillisesta Kristuksesta, Jumalan rakastavasta ajatuksesta. Ja miten? Jollakin uudella, ihmeellisellä tavalla. Jokainen sana oli kuin stimulus minun hengelleni. Mikä „sattuma“! Kosmellinen Kristus, joka aikojen kuluessa lähestyi maailmaa ja ihmiskuntaa. Miten täydellisesti tuo valtava tapaus toistui pienoiskoossa minun elämässäni ja teki sen siten minulle ymmärrettäväksi! Kaikesta vaikeatajuisuudestaan huolimatta miten yksinkertainen olikaan tuo totuus, miten järkähtämätön ja ehdoton! Pyhien kirjojen symboliikka, ristin salaisuus, kärsimyksen salaisuus — mystillinen Kristus! — Niinhän se oli, eikä muuten voinut olla. Sen vakuutti todeksi kaunis aura, jonka näin temppelein hämärässä . . .

Minä poistuin huumaantuneena ja onnellisena. Ja seuraavana sunnuntaina minä istuin kuulijain joukossa ruokoilien:

— Vastaa niihin kysymyksiin, joita nyt teen hengesäni. Minä tiedän, että sinä osaat ja tiedät. Ja tahdot!

Pieneksi pettymykseksi oli esitelmän aihe jo toinen. Mutta — hän poikkesi aiheesta ja vastasi kysymyksiini. Ja hänen vastauksiinsa liittyi ennustus . . .

— — —

Minä ymmärsin silloin, mikä ja mitä on Kristus. Mutta Kristus ei ollut minulle vielä syntynyt — vaikka niin luulin.

Minun elämäni sunnuntain täytyi mennä. Minun täytyi kadottaa rakkaimpani, ystäväni, voimani ja itseluottamukseni. Minun piti nähdä kaikkien pakenevan luotani ja tuntea huulillani Juudaksen suudelma. Minun täytyi

vapautua kaikista inhimillisesti rakkaista siteistä ja tulla alastomaksi ja kodittomaksi — tyhjäksi ja mitättömäksi niinkuin astia ilman sisältöä.

Mutta silloin, yksinäisenä jouluyönä minä näin Kristuksen syntyvän itselleni. Hän syntyi suurena unhoitukseksi! Minä unohdin kärsimykseni ja elämän kovuuden. Hän tuli suurena rauhana. Se ei ollut lepoa eikä toimetomuutta, vaan hiljainen temppele sydämessäni. Hän tuli suurena valkeutena, joka avarsi näköalan maailmaan ja ihmiseen. Hän tuli suurena vapahtajana, joka vapahti minun järkeni „oman“ yksipuolisen näkökantani kahleista, ajan ja paikan kahleista, auttaen minua katselemaan asioita useammalta puolelta. Hän tuli suurena voimana, kohottavana ja elähyttävänä, nöyryytenä ja alistuvaisuutena. Hän syntyi suurena tulevaisuuden lupauksena, eri elämien ja eri inkarnatsioiden tarkoituksena. Hän syntyi osoittaakseen minulle elämän pyhyiden, näyttääkseen suuren pienessä ja pienen suuressa, uutena kauneutena, joka ei lakastu, koska se pyytää rakennusaineensa minusta ja joka hetki kasvaa ja täydellistyy. Hän syntyi suurena Rakkautena.

Kristus syntyi onnena, joka jää omaisuudekseni fyysisessä kuolemassa ja valaisee senjälkeisen tieni. Sen tilalle ei voisi mitään asettaa ja ilman sitä minä olisin mahdollottomuus. Hän syntyi vakuutuksena, että sellaisena hän on ennen minua syntynyt monille ja on kerran syntyvä kaikille ihmisveljilleni — mahdollisuutena voida rakastaa Kristuksen rakkaudella, tienä kohti totuutta ja Jumaluutta.

Hän sanoi minulle: „Tässä on ristisi; ota se ja seuraa minua. Tutki sen salaisuutta. Ammenna minun tutkimattomasta rikkaudestani.“

Se, minkä pelkäsin olevan elämänkielteisyyttä ja liian ankaraa, olikin elämänmyönteisyyttä ja ihanaa. Risti pelottaa vain sitä, joka ei tunne sen merkitystä! Kristus pysyy vain kauniina kaipauksena ja haaveena sille, joka ei ikävöi hänen syntymistään itseensä ja joka ei rakenna hänelle temppeleä sydämessään.

Minun temppeleini on hatara ja pimeä. Mutta minä en ole toivoton. P. E. suuntasi sinne Kristuksen valon. Hän oli se tähti, joka pysähtyi Betlehemin yläpuolelle. Minun on mahdoton sanoa kuvailla hänen merkitystään. Näin

Kristuksen syntymän muistojuhlana minä voin ainoastaan toivoa, että koko kansani silmät avautuisivat näkemään, että keskellämme elää Tietäjä, joka voi meitä auttaa. Ja joka tahtoo auttaa jokaista totuudenetsijää!

Veikko Virmajoki.

Vihreä uni.

Ensimmäisenä alkemistisenä tekstinämme julkaisemme ranskalaisen Trevisanin kreivin Bernardin „Vihreän unen“. Se liittyy saman tekijän laajempaan tutkielmaan „Hyljätty sana“ ja käsittelee alkemisti-filosofien „suuren työn“ ensimmäistä eli „vegetabiilisen kiven“ astetta. Tästä tekijä sanoo jälkimmäisessä kirjoituksessaan: „Tiedä siis, että filosofisen kiven valmistus jakaantuu kolmeen asteeseen, nimittäin vegetabiiliseen, mineraaliseen ja animaaliseen kiveen . . . Vegetabiilinen kivi, sanovat filosofit, on varsinaisesti ja pääasiallisesti tämä ensimmäinen osa, joka on ensimmäisen asteen kivi, se mistä Pierre de Villeneuve, saman nimisen Arnaud'n veli, sanoo „Rukousnauhansa“ lopussa: „Meidän kivemme alku on elohopea eli sen rikinomaisuus, joka meidän on puhdistettava karkeasta aineellisestä olemuksestaan ennen kuin se kelpaa toiseen asteeseen“.

Tässä unessa kaikki oli ylevää; sen näennäinen merkitys ei halvenna sitä, minkä se meiltä salaa; totuus loistaa siitä niin kirkkaasti, ettei ole vaikeata erottaa sitä verhon lävitse, jota väitetään käytetyn sen salaamiseksi.

Olin nukahtanut ylen syvään uneen, kun olin näkeväni patsaan noin viidentoista jalan korkuisen, kunnioitusta herättävää vanhusta, komeata ja kaikilta jäseniltään sopusuhtaista esittävän. Hänellä oli suuri, aaltoileva hopeainen tukka; hänen hiuksensa olivat hienoja turkooseja, joiden keskelle oli kiinnitetty karfunkkeleita, niin loistavia, etten voinut kestää niiden valoa. Hänen huulensa olivat kultaa, hänen hampaansa itämaisia helmiä ja hänen muu ruumiinsa loistavaa rubiinia. Hänen vasen jalkansa lepäsi maapallolla, joka näytti häntä kannattavan. Hänen oikea kätensä oli jännitetty ja ojennettu, ja hän näytti sormensa kärjellä tukevan taivaanpalloa päänsä päällä. Vasemmassa

kädessään hän piti avainta, joka oli muovailtu suuresta hiomattomasta timantista.

Tämä mies lähestyi minua ja sanoi: „Minä olen viisaitten haltiahenki, älä pelkää seurata minua.“ Sen jälkeen hän tarttui minua hiuksista kädellään, jossa piti avainta, nosti minut mukaansa ja kuljetti minut ilman kolmen valtakunnan, tulen, taivaitten ja kaikkien planeettojen lävitse. Hän vei minut vieläkin korkeammalle; kiedottuaan minut sitten tuulenpyörteeseen hän hävisi, ja huomasin olevani saarella, joka uiskenteli verimerellä. Hämmästyksissäni siitä, että olin niin kaukaisessa maassa, käyskentelin rannalla, ja katsellessani tätä merta suurella tarkkaavaisuudella huomasin, että veri, josta se oli koottu, oli elävää ja lämmitä. Huomasin myös, että lauha tuuli, joka sitä lakkaamatta aaltoilutti, piti yllä sen lämpöä ja synnytti siinä kiehunna, joka sai saaren miltei huomaamattomaan liikkeeseen.

Ihastuneena näiden ihmeellisten asioiden näkemisestä vaivuin niitä mietiskelemään. Silloin näin useita henkilöitä rinnallani. Kuvittelin ensin, että he kenties aikoivat minua pahoinpidellä ja pujahdin piiloon jasmiinipensaston alle, mutta kun näiden tuoksu oli vaivuttanut minut uneen, he löysivät minut ja ottivat kiinni. Kookkain joukosta, joka näytti käskävän muita, kysyi minulta ynsään näköisenä, mikä oli saattanut minut niin uhkarohkeaksi, että olin tullut alaisista maista tähän korkeaan valtakuntaan. Kerroin hänelle millä tavalla minut oli kuljetettu. Miehen sävy, ilme ja käytös muuttui silmänräpäyksessä, ja hän sanoi: „Ole tervetullut sinä, jonka tänne saattoi meidän korkea ja mahtava haltiahenkemme.“ Sen jälkeen hän tervehti minua, ja muut hänen jälkeensä, maansa tapaan, asettuen selälleen, sitten vatsalleen ja sen jälkeen nousten. Vastasin heidän tervehdykseensä, mutta oman maani tapaan. Hän lupasi esittää minut Hagacestaurille, joka on heidän keisarinsa. Hän pyysi minua suomaan anteeksi, ettei hänellä ollut ajopeliä millä kuljettaa minut kaupunkiin, joka oli penikulman päässä. Matkalla hän kertoi vain heidän Hagacestaurinsa vallasta ja suuruudesta; hän sanoi tämän omistavan seitsemän kuningaskuntaa ja näistä valinneen keskimäisen varsinaiseksi asuinpaikakseen.

Huomatessaan, että minun oli vaikeata tallata jalkoihini liljoja, ruusuja, jasmiineja, neilikoita ja monia muita mitä kauneimpia ja harvinaisimpia kukkia, joita kasvoi

keskellä tietämmekin, hän kysyi minulta hymyillen pelkäsinkö tekeväni pahaa näille kasveille. Vastasin hänelle hyvin tietäväni, ettei niissä ollut minkäänlaista tuntevaa sielua, mutta koska ne olivat kovin harvinaisia maassani, en niitä mielelläni tallannut.

Kun en koko kentällä nähnyt muuta kuin kukkia ja hedelmiä kysyin häneltä, minne he kylvivät viljansa. Hän vastasi, etteivät he lainkaan sitä kylväneet. Mutta kun sitä oli suuressa määrässä hedelmättömillä mailla, antoi Hagacestaur heittää siitä suurimman osan meidän alamaihimme meidän huviksemme, ja eläimet söivät sen, mikä jäi jällelle. Mitä heihin itseensä tulee, tekivät he leipänsä mitä kauneimmista kukista; he vatvasivat taikinansa kasteella ja paahtoivat leipänsä auringossa. Huomatessani kaikkialla tavattoman määrän herkullisia hedelmiä, otin uteliaisuusissani muutamia päärynöitä maistettavakseni. He aikoivat estää minua sanoen, että vain eläimet niitä söivät, mutta minun mielestäni ne olivat erinomaisia maultaan. Hän tarjosi sitten minulle persikoita, melooneja ja viikunoita, eikä milloinkaan ole nähty Provencessa, koko Italiassa eikä Kreikassa niin hyvänmakuisia hedelmiä. Hän vannoi Hagacestaurin kautta, että nämä hedelmät kasvoivat itsestään, ja ettei niitä suinkaan viljelty, vakuuttaen, etteivät he nauttineet mitään muuta leipänsä keralla.

Kysyin häneltä kuinka he säilyttivät näitä kukkia ja hedelmiä talven aikana. Hän vastasi, etteivät he tunteet talvia, että heidän vuotensa käsitti vain kolme vuodenaikaa, nimittäin kevään ja kesän, ja että nämä kaksi vuodenaikaa muodostivat kolmannen, syksyn, joka kantoi itsessään kevään sielun ja kesän hengen hedelmät; tuona vuodenaikana myöskin koottiin viinirypäleet ja granaattio-menat, jotka olivat maan arvokkaimmat hedelmät.

Hän näytti hämmästyvän suuresti kun kerroin, että me söimme härkää, lammasta, metsänriistaa, kalaa ja muita eläimiä ja arveli, että meillä oli varmaan kovin karkea ymmärrys, koska käytimme niin aineellista ravintoa. Minua ei lainkaan kyllästyttänyt kuulla kerrottavan niin kauniita ja ihmeellisiä asioita, ja kuuntelin häntä tarkkaavasti. Mutta kun minua kehoitettiin katsomaan kaupunkia, ehdin tuskin nostaa silmäni kun tulin sokeaksi enkä enää nähnyt mitään. Tästä saattajani puhkesi nauramaan ja muut hänen kerallaan.

Kiukku siitä, että nämä herrat iloitsivat tapaturmani

kustannuksella, tuotti minulle enemmän mielipahaa kuin itse onnettomuuteni. Nähdessään, ettei heidän käyttäytymisensä minua miellyttänyt, se, joka koko ajan oli minusta huolehtinut, lohdutti minua pyytäen hetkeksi rauhoittumaan ja luvaten, että pian näkisin selvästi. Sitten hän poistui etsimään muuatta yrttiä, hieroi sillä silmiäni, ja minä näin heti tämän komean kaupungin valon ja loisteen. Kaikki sen rakennukset olivat puhdasta kristallia, jota aurinko valaisi herkeämättä, sillä tällä saarella ei ollut milloinkaan yö. Minun ei annettu astua yhteenkään näistä rakennuksista, mutta kylläkin nähdä läpinäkyvien seinien lävitse, mitä niiden sisäpuolella tapahtui. Tarkastelin ensimmäistä rakennusta; se oli rakennettu kuin muutkin. Niissä oli vain yksi kerros, siinä kolme huoneustoa, kuskakin useita huoneita ja kamareita.

Ensimmäisessä huoneustossa näkyi sali, joka oli verhottu damastilla ja koristettu kultanauhuksilla ja kultaripsuilla. Tämä kangas oli väriltään punaista ja vihreätä ja hopealla koristettua, ja kaikki oli verhottu valkoisella harsolla. Siinä oli myös eräitä kamareita, jotka oli koristettu erivärisillä jalokivillä, kuin myös huone, joka oli kauttaaltaan verhottu kauniilla mustalla sametilla ja koristettu mustalla ja hohtavalla atlaskankaalla. Koko huoneen loistoa lisäsivät gagaattikoristukset, jotka mustuudessaan suuresti kimaltelivat.

Toisessa huoneustossa näkyi huone, joka oli verhottu valkoisella läikesilkillä ja koristettu itämaisilla helmillä; sitä seurasi useita kamareita, joiden huonekalut oli päällystetty erivärisin kankain kuten sinisellä atlaksella, sinipunaisella damastilla, sitruunankeltaisella läikesilkillä ja ruusunpunaisella taftilla.

Kolmannessa huoneustossa oli huone, joka oli verhottu loistavaan kultapohjusteiseen purppuraan, verrattomasti kauniimpaan ja ylellisempään kuin kaikki muut kankaat, jotka olin nähnyt.

Tiedustelin, missä olivat asunnon isäntä ja emäntä. Minulle sanottiin, että he olivat kätkeytyneet tämän huoneen perälle, ja että heidän täytyi mennä toiseen etäisempään, jonka tästä erottivat vain muutamat kauttakulkuhuoneet, ja että näiden kamarien kalustot olivat eriväriset, toiset isabelle-keltaista silkkiä, toiset sitruunankeltaista läikesilkkiä, toiset puhdasta ja hienoa kultabrokaadia.

En voinut nähdä neljättä huoneustoa, koska sitä ei il-

meisesti pidetty minulle tarpeellisena; minulle sanottiin vain, että siinä oli ainoastaan yksi huone, ja että sen sisustuksena oli äsken näkemääni purppurakangasta, johon oli kudottu puhtaita auringonsäteitä.

Kun olin nähnyt kaikki nämä ihmeelliset asiat kerrottiin minulle, millä tavalla saaren asukkaat viettivät häitään. Hagacestaurilla on täydellinen tieto kaikkien alamaistensa mielenlaadusta ja luonteenäyvästä, pienimmästä suurimpaan saakka. Hän kutsuu kokoon läheisimmät sukulaisvanhemmat ja antaa nuoren tytön, puhtaan ja sievän, terveille ja voimakkaalle vanhukselle. Sitten hän puhdistaa tytön, pesee ja siistii vanhuksen, tämä ojentaa kätensä tyttölle, ja tyttö tarttuu hänen käteensä. Tämän jälkeen heidät saatetaan yhteen näistä asunnoista, ja sen ovi sinetöidään samalla aineella, mistä itse asuntokin on tehty. Heidän on tällä tavalla oltava siellä suljettuina yhdeksän kuukauden ajan, jona aikana he tekevät kaikki nuo kauniit sisustukset, jotka minun annettiin nähdä. Tämän määräajan kuluttua he poistuvat yhdeksi ruumiiksi yhtyneinä, ja koska heillä on vain yksi sielu, he muodostavat yhden olennon, jonka valta on suuri maan päällä. Hagacestaur käyttää tätä tapaa kääntäessään kunnan ihmisiksi kaikki ilkeät ihmiset, jotka ovat hänen seitsemässä kuningaskunnassaan.

Minun oli luvattu päästä Hagacestaurin palatsiin, nähdä huoneustot ja muiden muassa sali, missä oli neljä pat-sasta, yhtä vanhat kuin maailma. Keskimmäiseksi sijoitettu oli mahtava Seganissegede, joka oli kuljettanut minut tälle saarelle. Kolme muuta, jotka oli asetettu kolmioon tämän ympärille, olivat naisia, nimittäin Ellugate, Line-malore ja Tripsarecopsem. Minulle oli myöskin luvattu, että saisin nähdä temppelein, missä on heidän Elesel Vas-sergusine-nimisen jumaluutensa kuva, mutta laulunsa aloittavat kukot, laumojaan niitylle ajavat paimenet ja ajojuhtiaan valjastavat maamiehet saivat aikaan sellaisen melun että herättivät minut, ja uneni häipyi kerrassaan.

Se, mitä tähän saakka olin nähnyt, ei ollut mitään verrattuna siihen, mitä minulle luvattiin näyttää. Voin kuitenkin helposti lohduttautua mietiskellessäni tätä taivaallista valtakuntaa, missä Kaikkivaltias tuntui olevan valtaistuimellaan kunniansa ympäröimänä ja enkeleitten, arkkienkeleitten, keruubien, seraafien, valtaistuinten ja hallitusten saattamana. Siellä saamme nähdä mitä silmä ei ole

koskaan nähnyt, siellä saamme kuulla mitä korva ei ole koskaan kuullut, koskapa juuri siellä meidän on nauttiminen ikuisesta onnesta, jonka Jumala itse on luvannut kaikille niille, jotka pyrkivät olemaan sen arvoisia, ollen kaikki luotuja osallistumaan tähän kunniaan. Ponnistellaamme siis kaikki sen ansaitaksemme. Jumala olkoon ylistetty!

Trevisanin kreivi Bernardo.
Suomensi J. E. P.

Mietteitä erään kirjan ääressä.

Kolmekymmentäkaksi vuotta sitten ilmestyi Tukholmassa Pekka Ervastian ruotsinkielellä kirjoittama kirja: Tulevaisuuden uskonto. — Silloisena ajankohtana oli suorastaan uskaliasta julkisessa sanassa julistaa kirkon opista poikkeavaa maailmankatsomusta. Yleinen mielipide oli vakasti pappien puolella. Ei kaivattu uutta uskontoa. Ihmismieliä tyydytti kirkonmiesten kaavamainen saarna ja älytön opin tulkinta.

Jos aateskelemme noita vierähtäneitä kahtaneljättä vuosikymmentä teoksen kirjoittajan elämäntyön valossa, on meillä mieluinen tilaisuus todeta, että hän jos kukaan on ollut alusta pitäen uskollinen omaksumalleen elämäntutkimukselle. Kaksikymmentäneljävuotiaana kirjoittamassaan kirjassa on hänen suuntaviivansa, ajattelutapansa sama kuin nykyhetkellä. Tinkimättömän totuudenetsijän, kansankasvattajan tunnusmerkit ilmenevät jo tässä kirjassa kirkkaan selvinä.

„Tulevaisuuden uskontoa“ lukiessa kohoutuu mieleen viljalti mietteitä.

P. E. kävi kylläkin suomalaista koulua, kuten tiedämme, mutta hänen äidinkieltensä on ollut ruotsi. Ei ole vähäiseksi arvioitava P. E:n kiintymystä Suomeen ja suomalaisiin hänen luopuessaan lupaavista mahdollisuuksistaan ruotsinkielisenä kirjailijana ja teosofisena työntekijänä. Eivät suotta Ruotsin lehdet kiitelleet P. E:n kirjojen tyylikästä ruotsia. Vaikka aikaakin on jo vierähtänyt yllämainitun teoksen ilmestymisestä, ei kirjan kieliasu ja tyylikkyys joudu syrjään nykyisenkään kielenkäytön rinnalla.

Tulevaisuuden uskonto on kirjoitettu sydämen ja aivojen äänen opastaessa. Se ei tyrkytä minkäänlaisella paa-toksella elämänkatsomustaan, vaan avaa kuin oven kah-teen maailmaan. Maailmaan, jossa kirkon opin kannatta-jat vaeltavat, ja maailmaan, missä vaikuttavat tulevaisuu-den uskonnon sielut. Moni ehkä otaksuu, että uusi uskon-muoto on jotain uutta. Kirjoittaja selvittää, ettei se ole nyt syntynyt maailmaan, vaan on eri uskontojen ikivanha ydinoppi.

Kirkon oppi on kuin väljähtynyttä viiniä. Se ei voi enää tyydyttää totuutta janoavaa sielua. Sen ainoa loh-dutus on: Uskokaa, niin olette autuaat! Kirkko kohdistaa kaiken huomionsa kuolemanjälkeiseen iloon, korvaten sit-ten maalliset tuskat. Todellisen totuudenetsijän pyrkimyksenä ei ole löytää totuus kuolemassa, vaan elämässä. Hän ei elä kuollakseen, vaan löytääkseen elämälleen päämää-rän ja ratkaisun. Nämä ovat muutamia poimintoja kirjan alkulauseesta. — Tämän jälkeen alkaa kirjoittaja tarkas-tella sitä, mitä kirkon oppi väittää meille antavansa. Sy-ventymisen tuloksena on surullinen huomio: se ei anna mitään, koska sillä ei ole mitään annettavana. — Tule-vaisuuden uskonnon rohkaisusanat ovat etsijälle kuin elä-män porttien aukeaminen todellisuuteen:

Kolkuta, niin sinulle avataan.

Rukoile, niin rukoilusi on täyttyvä.

Etsi, niin olet löytävä.

Ihminen, joka astuu taivaan polulle, on uudestisynty-nyt. Hänessä on herännyt Kristus. Mikrokosmos on laa-jentunut makrokosmokseksi. Hänelle ei elämä ole enää karua arkea, vaan taivas maan päällä.

On totisesti suurta ja ihmeellistä vaellus kirkastukseen.

Meillä ihmisillä on ollut profeettamme, joiden tienviitat loistavat opastavina etsijän tiellä. Meillä länsimaalaisilla on ollut edelläkävijänä ihminen, joka rakasti kaikkea kai-keessa, jonka oppi on kaikille kaikkialla. Ihminen, jonka totuus on rakkaus. Rakkaus, joka ei kohdistu johonkin erikoisesti, vaan kaikkiin. Tämä suuri sielu on Jeesus Kristus, ihmiskunnan suurin ymmärtäjä ja vapahtaja.

Näiden ihmeellisesti lämmittävien ja totuutta uhkuvien sanojen ääreen kulkeutuvat aatokset „Tulevaisuuden us-kontoa“ lukiessa. On aivan kuin olisi hetken viivähtänyt jossain suurten sielujen mailla. Sielu on saanut uutta vi-

rikettä, uusia voimia. On aivan kuin mieleen tulvahtaisivat sanat: unohda itsesi, niin löydät itsesi.

Ei ole suinkaan liioiteltua, jos sanon, että „Tulevaisuuden uskonto“-niminen kirja on kuin miniatyyri Pekka Ervastin koko elämäntyöstä. Se on perusta, johon rakentuu kaikki myöhempi, loisteliaan syvällinen ylistys todelliselle elämälle ja todelliselle uskonnolle. S—t.

Mietteitä jälleensyntymismuistista.

Me, teosofisessa liikkeessä olijat olemme hyväksyneet jälleensyntymisen totuudeksi, ellen sanoisi opinkappaleeksi. Totuudeksi silloin, kun se vavahduttaa sisintä olemustamme ja tyydyttää etsimään ja löytämään pakoittavaa loogillista järkeämme. Opinkappaleeksi niinä aikoina etsintäämme, kun — käyttäakseni yksinkertaista kieltä — se maistuu puulta, s.o. kun emme osaa ottaa uskovaa asennetta siihen: Kuinka voisin uskoa sellaiseen, josta minulla ei ole omaperäistä tietoa?

Kuinka ymmärrettävää tämä viimeainittu onkaan! Ovathan korkeammallekin kehittyneet oliot käyneet samantapaista lävitse. H. P. B., P. E. Ja varmasti monet muut. Kuinka emme sitten me, pienet vasta-alkajat? Mitä kertoikaan P. E. äskettäin! Hän ei tahtonut työ kautensa alkuaikoina esittää jälleensyntymistä maailmalle, kun muisti siitä ei hänessä toiminut. „Hyvä on“, oli Mestari kohdattessaan hänelle sanonut, „tee vain kuten tahdot. Niin minäkin aikoinani sanoin, — ja menetin sillä kehityksestäni 10,000 vuotta“. Kuitenkin P. E. sai armon, erikoisen armon Mestariltansa. Uinuva muisti herätettiin eloon, ja hän näki muutamaa ruumiillistumaansa taaksepäin.

Tällainen tunnustus rohkaisee meitä, jos olemme epäuskonkaudessa. Kun hengenelämän taipaleella pitkälle polkenut omana, elettynä kokemuksenaan sen kertoo, meidän päämme nousee epäilyksen kumaruudesta luottamuksen jalommin kohoon asentoon, ja sielumme pyhimmällä me katselemme kuin kultaisiin valtakuntiin.

Sillä me olemme ehken kuulleet kaikenkaltaisia kertoimuksia sen ja sen entisistä inkarnatioista. Maria Antoinette'sta, Pietarista, Johanneksesta. Ehkäpä itse Jeesuk-

sesta. Ne tympäisevät meitä. Mehän pyrimme kritiikin kautta totuuden kirkkaampiin kerroksiin luulottelun, ellei suorastaan luulosairauden ummehtuneesta ilmapiiristä.

Ylen terveellistä tällainen arvostelun kausi. Mutta sekään ei saa viedä liian pitkälle — pyhän pilkkaan, kylmään sydämettömyyteen, sillä voihan olla, että joskus kun jumalantuuli puhaltaa teillämme, kun kohoamme taiteellisen inspiration rohkeilla siivillä jonnekin, joka ei ole materiamailman tasoa, kun järkemme valtaa tieteellinen kirkastuksen hetki, että joskus silloin me saatamme kokea välähdyksenä jotain tuonpuoleisista.

Siksi uskallan olla avomielinen. Personallisesti en kuulu niihin, joiden on vaikea uskoa jälleensyntymistä. Järjelläni sen selitän näin: Jos on joskus joutunut kokemaan ulkopuolella ruumistaan olemista, ei tunnu ollenkaan mahdolltomalta, että tuo ulkopuolella ruumistaan oleva henkiolento, joka on niin utuinen ja kevyt ja ilmava ja kuitenkin selvä ja varma ja kirkkaastitajuinen, voi astua henkimaailmasta ainemaailman pieneen, hedelmöitettyyn muna-soluun, samalla tavoin, kun se henkimaailmasta astuu takaisin paikoilleen omaan isoon, raskaaseen ruumiiseensa.

Ken on kokenut erillään ruumiistaan olemista, hän saa suloisen varmuuden sisäänsä: „Kuolemaa ei ole. Henki on ruumista voimakkaampi“. Miksi ei silloin voisi olla hengen ikuinen kehityskulku kirkkaudesta kirkkauteen, maanpäällisten elämien ollessa kouluna välillä? Siksi pieni kokemus, joka varmensi minussa tätä seikkaa.

Havaitsen äkkiä, tietoisena, tajuisena olentona olevani erilläni ruumiistani. Ei ole yö. On varhainen aamu. Ruumiini nukkuu vielä. Mutta minä, ruumiista erilläni oleva henki, liidän korkealla ilmassa. Kuin pilvi. Kuin lintu. Kuin enkeli tai keijukainen. Vapautuksen riemu täyttää mielen. Allani on suomalainen maisema. On varhaiskevät. Tuossa on allani lehdetön koivikko niemellä, joka pistää järveen. Järvi on vielä jäässä. Aurinko paistaa, mutta en sitä näe, tiedän vain, sillä on kirkkaan valoisaa. Niemellä kaksi ihmistä. Mies ja nainen. Maalaisesti puettuja. En kuule heidän puhettaan, mutta tajuan tilanteen, kun lennä lähemmäksi. He eivät ole maailman edessä naimisissa, mutta heillä on lapsi. Se on naisen sylissä hyvin siistissä käärössä, sininen peite päällimmäisenä. Lapsen kasvot ovat punaiset kuin vastasyntyneellä. Isä ja äiti aikovat toimittaa hänet hengiltä. Nainen tahtoo

tukehduttaa hänet. Lennän yhä alemmaksi, naisen sydämen lävitse. Silloin nainen kuin voihkaisee ja sanoo: — Ei, en minä voikaan, jolloin mies ottaa käärön ja ilman muuta vääntää pienet niskat nurin. — — Seuraan naista, joka raskaasti, laahustaen kulkee hiekkaharjua kohden, joka on koivikon takana. Sen laella on käkkyrämäntyjä, joiden alla kuoppia. Sinne peittyä hiekan alle pieni ruumis.

Jos sinulla olisi ollut enemmän rakkautta, olisit voinut estää miehen teon, sanoi P. E., kun muutamia viikkoja myöhemmin kerroin asian hänelle.

— — —
 Jos kokee tällaisia tietoisena totuutena itsellensä, eikö silloin mahdollisuutena voi ajatella seuraavia inspiratiotunnelmia tosiksi?

On P. E:n syntymäpäivät. Voi sanoa — miltei taivaallinen soitto, laulu, kauniit puheet, rakkaudentäyteinen,irkas, tivistynyt ilmapiiri kohottavat tajuntaa persoonallisemmasta ikuisempaan. Sali, kaunis temppelisalimme vankoine pilareineen ja holvikattoineen tuo mieleen kuin jotain toista salia aikojen takaa. Se on jylhä keskiajan katedraali. On yö. On pimeä. Ulkona talvi ja pakkanen. Olen yksin ylhässä herrantemppelissä. Vain lepattava liekki palaa. Juhlallinen sankari-yö. On valmistauduttava johonkin suureen ja pyhään. Puristan miekankahvaa. Suuren miekan, minä pieni ja hento, asepoika, ritaripoika, paašipoika — — — joku sellainen minä olen.

Sisäinen näky häipyy. Edessä on taasen kirkkaasti valaistu temppelisalimme ja veljien parvi — — — veljien parvi. Me olemme olleet ennenkin yhdessä. Tiukasti, tiukasti toistemme kanssa tekemisissä. Se oli silloin, keskiaikana, tuon jylhän katedraalin aikana. Tuokin ja tuo veli — — — miten tutulta hän tuntuu. Asetovereita, ritaritovereita, taistelutovereita. Temppeliritareitako? Panssarit päällä, rinnoilla ristiretkiristit. Kuuluu kuin miekan kalsketta. Hepo höyryää. Hengitys höyryää. Veri kulkee kiihkeänä suonissa. Ja käsi iskee. Hurjasti, hurjasti. Miekka uppoaa toisen lihaan ja veri pulppuaa ulos panssarille.

Kauheata, kauheata, mutta sittenkin se tuntuu todelta. Todelta pyhän asian puolesta.

Väristys kulkee ruumiissa, kun katselen kirkkaudessa

kylpevää juhlijoukkoa, rauhan joukkoa, valkeain vaippon joukkoa. Voiko koko joukko olla inkarnoitunut yhtä aikaa uudelleen? Olisimmeko olleet ennen saman opettajan johdolla olemassa? Keskiajalla temppeliritareita? Ken tietää, se tuntuu niin merkillisen todennäköiseltä.

Jään miettimään yksilöuomaani taaksepäin? Miksi tämä asepoikatunne on silloin tällöin tulvahtanut niin voimakkaana esille? Kerran eräässä sisäisessä „temppelitulaisuudessa“. Oli juhlallista ja ylevää. Mutta minua alkoi miltei naurattaa. Huvitti: Juuri tämän samanhan olen käynyt ennen lävitse. Missä, miten, milloin? En tiedä. Mutta tämä on luonnostansa aivan tuttua ja koettua.

Tai kun asuin siellä kaukana erämaassa ja yksin kuljin talviyössä, silloin kirjoitin sadun pyhästä haudasta ja pienestä ritaripojasta. Ei sitä käsketty tulla, se nousi itsestään esille sieltä sielun mehuisasta maaperästä. Miksi? Miksi juuri se sieltä nousi, se eikä joku toinen?

Tai entä kouluaikana, kun käsiin joutui kertomuksia Tannhäuserista, Parsifalista, Lohengrinista. Pieni ruumis miltei värisi hurmiosta, kun katseli kuvia näistä ritareista. He olivat suuria, he olivat jaloja, he olivat pyhiä. He uskalsivat antaa henkensä heikkojen ja turvattomien puolesta. Ja pieni sielu sulautui heidän sieluunsa ja tunsivat olevansa osa Jumalansuurta.

Missä on totuus? Muistammeko vai emmekö muista? En tiedä. Mutta kirkastuksen hetkinämme taiteessa, tieteesä, hiljaisessa kammiossamme Jumalamme edessä välähdys ijankaikkisesta totuudesta voi olla mahdollista pienelle ihmisminälle.

V e l i.

Pyrkijän päiväkirja.

16.

On kaunis kesäinen päivä. Vaeltaja lojuu vihreällä nurmikolla, täysin siemauksin nauttien auringosta, puiden huminasta ja hyönteisten surinasta. Tuuli hyväilee lempeästi hänen koko olemustaan ja hän antautuu vastustamatta ympärillään vallitsevan rauhan lumoihin. On suloista olla joskus vapaa jokapäiväisen työn velvollisuuksista ja huolista!

Tuuli kiihtyy. Vallattomasti se puikkelehtii mahtavien puiden

oksien lomissa, ravistaen niitä rajusti olemisenilossaan. Jättiläispe-
täjät koettavat tyynnyttää tuulta. Ennenkuin ne kuitenkaan huomaa-
vatkaan, on se jo vapautunut niiden syleilystä ja kiittää eteenpäin,
koko metsän hämmästyneen muminan seuraamana.

Viihdyttävä, tasaisesti yltyvä ja taas hiljenevä kohina on tuudit-
tamaisillaan vaeltajan uneen. Äkkiä hän kuitenkin hämmästyneenä
havahtuu horroksestaan täysin hereille. Merkillinen ilmiö tuulisella
säällä, suuri hyttysparvi on hänet ympäröinyt. Niiden yhä taajeneva,
mutta aavemaisen äänettömänä liikkuva joukko herättää vaeltajan
mielenkiinnon. Hän tarkkaa niitä kiinteästi ja yhtäkkiä hyydyttää
kauhu veren hänen suonissaan. Eiväthän ne olekkaan hyttysiä, vaan
kummituksia, peikkoja, mitä lienevätkään! Kykenemättä pitkään tuo-
kioon liikuttamaan jäsentäkään, on vaeltaja pakoitettu niitä katsele-
maan. Vihdoin, ankarasti ponnisteltuaan, saa hän takaisin liikunta-
kykynsä. Silloin hän pakenee huoneessa oleskelevan talonväen tur-
viin. Turhaa kuitenkin kaikki! Mustalta näytävä olentoparvi seu-
raa häntä kaikkialle. Metsään, niityille ja vuorellekin, hänen lempi-
paikalleen. — — —

Näin kuluu päivä, toinen ja kolmaskin, vaeltajan kaikin tavoin
koettaessa vapautua oudoista vieraistaan. Olihan hän lukenut, että
taivaan ja maan välillä löytyy paljon ihmiselle melkein tuntemattomia
olentoryhmiä. Kuuluivatkohan hänen kutsumattomat vieraansa-
kin niihin? Mitä niillä kuitenkaan oli hänen kanssansa tekemistä?
Eihän hän ollut niitä kutsunut! Olivatkohan ne pahoja vai hyviä?
Vaikka vielä minkälaisia häiriöitä saisivat aikaan!

Huomattuaan paon, pelon ja tuskailun turhaksi, alistui vaeltaja
kohtaloonsa. Päästyään näin pitkälle, rupesi hän ensin arkaillen,
mutta vähitellen yhä rohkeammin tarkkailemaan itselleen näkyvien,
mutta ympäristölleen näkymättömien olentojen liikehtimistä. Eikä
se mielenkiintoa vaille ollutkaan! Hyvin pian, muutamassa päivässä
jo, sai kukin pikkuinen olento oman kullanhoitoisen värinsä ja eri-
koismuotonsa. Niiden kehitystä oli silloin, niinkuin yhä edelleenkin,
jännittävää katsella. On kuin eläisi satumaassa, taikka näkisi merk-
killistä unta, kun perhosia, kukkia, kiehkuroita ja liehuvia nauhoja
paljon muun ohella hyörii ympärillä, elävinä, alati liikkeessä ole-
vina. Kaiken lisäksi kunkin niistä käyttäytyessä eri tavalla! — — —

Ei kuitenkaan yk-sikään, rauhallisuudestaan, arvokkuudestaan,
kiihkeydestään, taikka rajuudestaan huolimatta, pääse vapaasti me-
nemään minne mielensä tekee. Sen estää hienon hieno lanka, joka
lahteesta fyysillisestä ruumiista ja nopealla nykäisyllä kutsuu liian in-
nokkaan olentorukan takaisin määrättyjen rajojen sisäpuolelle. Vä-
hitellen on kuitenkin rajoittava piiri laajentunut, sillä rihmat ovat
pidenneet. On melkein kiusallista katsella, miten tunkeileviä nuo
pikkuolennot saattavat olla toisen ihmisen ollessa läheisyydessä.
Häikäilemättä ne koettavat tunkeutua häneen, taikka oikeammin, sii-
hen olentoparveen, joka häntä ympäröi. Eikä asianomainen tiedä
puolustautua, koska ne toimivat fyysillisille aistimille näkymättöminä.
Niiden ollessa hyviä ja kauniita ei tosin ole mitään vaaraa. Päin-
vastoin! Silloinhan ne, jos ovat kyllin elinvoimaisia, tuovat muas-
saan iloa, rauhaa, onnea ja kaikkea hyvää. Voivathan ne kuitenkin
olla rumiakin, tuhoamis- ja kiusaamishalun elähtyttämiä! Tulos on
siinä tapauksessa tietysti toisenlainen. Vain olemalla, puhumatta, toi-
mimatta ja mitään erikoista tahtomatta, voi siis ihminen olla joko
tuskan lisääjä, taikka siunauksen levittäjä.

Mitä ovat sitten nuo olennot? Ne ovat ihmisen itsensä luomia. Hänen ajatuksensa muovaamia ja tunteensa elähyttämiä. Ne muodostavat sen ilmapiirin, jonka ihminen tavallisesti pidättää itselleen, joka seuraa häntä kaikkialle mihin hän meneekin ja josta hän useimmiten sanoo, että hänellä on oikeus ajatella ja tuntea mitä itse hyväksi näkee. Ne ovat niitä mielikuvia, joita ihminen harkiten taikka itsetiedottomasti mielenkiintonsa välityksellä ruokkii ja kasvattaa. Hänen ei tarvitse ilmaista niitä sanoissaan, eikä tulkita eleillään. Voipa hän jonkun aikaa puhua ja toimiakin toisin kuin häntä seuraava olentoparvi edellyttää. Mutta kuta voimakkaampia ja tarkka-
piirteisempiä ne ovat, sitä vähemmän uskottava on ihmisen vastakkainen toiminta, jos hän sitä yrittää. Siinä tapauksessa, että ihmisen ajatus todella aina kulkee samoja laturia, ei hän lopulta enää kykenekään todellista olemustaan salaamaan, sillä ennemmin taikka myöhemmin se, vallitsevan lain määräyksestä, vastustamattomalla voimalla purkautuu esiin. On ehdottomasti totta mitä viisas Buddha sanoo: „Koko olemuksemme on tulosta siitä mitä olemme ajatelleet: se perustuu ajatuksiimme, se on ajatuksistamme rakennettu.“

I. R ö s t.

Mitä muualla tiedetään.

Annie Besant, Teosofinen Seura ja Intian itsenäisyystaistelu. Huhtikuun „Theosophist“ on julkaissut kiertokirjeen, jonka Annie Besant aikoinaan osoitti johtamansa Esoteerisen Seuran jäsenille. Vaikka se ei olekaan hänen viimeisimpiään — se on päivätty maaliskuun 7 p. 1921 — valaisee se osaltaan hänen osanottoaan Intian politiikkaan:

„Te opitte E. S:ssa mietiskelymuotoja, jotka suuresti lisäävät ajatusvoimaanne, ja on mahdotonta, että yksikään, joka osallistuu Mr. Gandhin yhteistyöstä kieltäytymistä ajavaan liikkeeseen (Non-Co-operation movement) — joka avoimesti pyrkii kumoamaan nykyisen hallituksen ja saattamaan hyödyttömiksi ne uudistukset, joilla Manu aikoo johtaa Intian tasavertaiseen asemaan Isonbritannian ja dominioiden kanssa — saattaa jäädä E. S:aan käyttämään sen kautta virtaavia voimia Hierarkian työn vastaisesti, kääntäen Mestareita vastaan, jotka sen perustivat, vallan, jota sen jäsenille on annettu maailman palvelemista varten . . . Intia ja Britannia yhdessä voivat säilyttää maailman rauhan ja johtaa sen korkeampaan sivistykseen. Eristettynä Britannia tulee pieni valta ja Intiaan hyökkäävät afgaanit, keski-Aasian heimot ja lopulta Venäjän kommunistit, joita itse Intiassa avustaa musulmaani keskuudessa toimiva väkivaltaisuuspuolue . . . Siksi pyydän kaikkia yhteistoinnista kieltäytyjiä palauttamaan kaikki heidän hallussaan mahdollisesti olevat paperit ja asiakirjat ja kuvat, jotka heille on lupausta vastaan lainattu, asianomaisille kirjeenvaihtaja-sihteereille.“ — (O. E. Library Critic).

Point Loma muuttaa Englantiin. Tri de Purucker on hämmästyttänyt teosofista maailmaa muuttamalla Point Loman päämajan Englantiin, missä se pysyneen kahden vuoden ajan. Tri de Purucker

lähti Amerikasta esikuntineen syyskuun 16 pnä. Hänen aikomukse-
naan on laajentaa mannermaalle käsin toimintaansa. Point Loman
keskus jatkaa entiseen tapaan toimintaansa, m.m. seuran aikakausi-
kirjat julkaistaan siellä kuten ennenkin.

Tilastoa Adyarin Teosofisesta Seurasta. Theosophistissa maalisi-
kuussa 1932 julkaistun vuosiraportin mukaan oli koko Teosofisessa
Seurassa toimivien jäsenten kokonaismäärä v. 1931 36,115 (vastaava
luku v. 1930 39,311), Suomessa 648 (680). Uusia jäseniä tuli koko
seuraan 1931 2,119 (2,717), Suomessa 17 (42). Yleiskatsaus viideltä
vuodelta:

	1927	1928	1929	1930	1931
Koko jäsenluku	44,217	45,098	43,625	39,311	36,115
Uusia jäseniä	6,538	5,932	4,081	2,717	2,119
Vanhjoja jäseniä eronnut	5,622	5,051	5,554	7,031	5,315

Tilastosta käy ilmi, että viiden vuoden kuluessa (1927—1931)
Teosofinen Seura on menettänyt (kuolemantapaukset mukaan luet-
tuina) 68,5 % koko jäsenmäärästään eli pyörein luvuin kaksi kol-
mattaosaa. Numerot eivät ilmaise eronneiden teosofista ikää eikä
eroamisen perusteita. Ilmeistä kuitenkin on, että krishnamurtilai-
suus, vapaa katolinen kirkko ja maailmanäiti-aate monien muiden
johdannaisoppien keralla ovat saaneet T. S:sta liian hyvän maaperän.
— (O. E. L. C.)

H. P. B:n kootut teokset. H. P. B:n satavuotis-muistojuhlan joh-
dosta tullaan hänen kirjoituksensa julkaisemaan yhtenäisenä teok-
sena. Se tulee käsittämään neljätoista nidosta, joista kukin on 350-
sivuinen ja täydellisellä sisällysluettelolla varustettu. Kahdeksaan
ensimmäiseen osaan sisältyvät H. P. B:n sekalaiset kirjoitukset, m.m.
Theosophistissa ja Luciferissa ilmestyneet artikkelit. Ne ovat
aikajärjestyksessä ja alkuperäisessä muodossaan ilmeisiä typografi-
sia virheitä lukuunottamatta.

Tämä laitos on tulos yli seitsemän vuoden työstä ja tutkimuk-
sista Euroopan, Intian ja Amerikan kirjastoissa ja on ollut mahdolli-
nen vain erilaisiin teosofisiin järjestöihin kuuluvien epätsekkään
yhteistyön turvin. Kirjoitukset esiintyvät sellaisinaan ilman viittauk-
sia ja täydennyksiä. Toimitustyöstä huolehtii A. Trevor Barker,
„Mestarien kirjeiden“ tunnettu julkaisija. Teos on ostettavissa myös-
kin nidoksittain. Ensimmäinen osa, joka piakkoin lasketaan kaup-
paan, käsittää H. P. B:n artikkelit vv. 1874—1879. Teoksen kustantaa
lontoolainen Rider & Co.

Ilahduttavaksi ajanmerkiksi on todettava, että myöskin Adyarin
T. S. ottaa osaa H. P. B:n kootujen teosten julkaisuun. Toista vuotta
sitten kirjoitti Point Loman taholta aineiston keruuseen määrätty
komitea Adyariin pyytään jäljennöksiä kaikista sikäläisessä arkistossa
olevista H. P. B:n kirjoituksista. Mr. Jinarajadasan vastauksen mu-
kaan Adyarissa oltiin valmiit luovuttamaan arkisto komitean käytet-
täväksi, jos tämä lähettäisi sinne jonkun kopioimistyöhön. Käsikir-
joitukset olivat liian arvokkaita ja lisäksi liian hauraita lähetettäväksi
Point Lomaan, ja jäljennöstyö liian suuri Adyarin osalle. Myöhem-
min on Mr. Jinarajadasa ilmoittanut villämainitulle komitealle ole-
vansa apulaisineen kopioimassa H. P. B:n kirjoituksia vuosilta 1874
—1879, jotka siis tulevat täydentämään kootujen teosten ensimmäistä
osaa. — (O. E. L. C.)

„Pyöreän pöydän ritarit.“ — „Pyöreän pöydän ritarien järjestö“,

jonka Annie Besant ja C. W. Leadbeater vuosia sitten perustivat, mutta jonka toiminta on myöhemmin ollut kokonaan lamassa, on uudelleen elvytetty. Mrs. Besant on järjestön suojelija ja C. W. L. sen „Senior Knight“, Ain ikäraja on seitsemän vuotta. Toiminta kaikesta päättäen seremoniallista.

Vapaamuurariuden salaista historiaa. Eräitä yksityiskohtia englantilaisten looshiin pöytäkirjoista:

The Lodge of Prudence 219 esittää erään pyrkijän johdosta kysymyksen, voidaanko hänet ottaa looshiin, koska hänellä on puujalka. Suurmestari vastaa, että pyrkijä voidaan huoletta hyväksyä, ellei häneltä mitään muuta puutu.

Benevolence-looshissa lähetetään jäsenille 1779 kiertokirje: kiireellinen istunto, missä käsitellään kysymystä arpajaisarvan ostamisesta looshille. Koska pöytäkirjoissa ei myöhemmin mainita mitään arvasta, täytyy olettaa, että se oli tyhjä.

John Gordon ja James Taylor saavat Unity looshissa n:o 276 äänestettäessä mustat pallot, koska he ovat jakobiineja eivätkä usko Jeesukseen Kristukseen.

Royal Chester-looshi kiittää 1759 tohtori Jonathan Cotgravea, joka on hoitanut sairasta veljeä 126 päivän ajan ilman palkkiota.

Lodge of Antiquity, 1788: Looshin mestaria sakotetaan kahdella shillingillä siksi, että hän on kokouksen aikana kirjoittanut kirjettä, edelleen kahdella shillingillä, koska hän ei esiintynyt muurariupuvussa, ja yhdellä shillingillä, koska hän ei poissaollessaan nimittänyt itselleen seuraajaa. (Nämä rangaistukset ovat puhtaita kantapöytätapoja. Jos looshin mestari poistui pöytälooshista, oli hänen poissaolonsa ajaksi nimittettävä itselleen seuraaja. Yleensä oltiin kärkeäitä kaikenlaisten pikkuseikkojen nojalla kartuttamaan looshiin kasaa.)

Eräässä looshipöytäkirjassa huomautetaan 1809, että läsnä oli vain kaksi veljeä, jotka lähtivät kotiinsa juotuaan ensin kulhollisen punssia. („Die drei Ringe“)

Yö — kuoleman aika? Literary Digestin kertoman mukaan ranskalainen tiedemies, Lavastine, on keräämänsä aineiston nojalla tullut siihen tulokseen, että useimmat kuolemantapaukset sattuvat yöllä. Lavastine totesi v. 1931, että hänen johtamassaan sairaalassa 120 potilasta kuoli yöllä, kun taas päiväsaikan osalle raporttien mukaan tuli vain 68 tapausta. Vaikka L. nimenomaan ilmoittaa hylkäävänsä astrologian, hän arvelee tämän johtuvan meille toistaiseksi tuntemattomista kosmillisista vaikutuksista.

Astrologia parannustyössä. Rosierucian Magazine'n mukaan parantamista ja tervehtymistä edistää kuu jossakin kardinaalimerkeistä Oinas, Krapu, Vaaka tai Kauris. Pyydeluontoon voidaan vaikuttaa parhaiten tulimerkkien vallitessa. Kun ilmamerkki on nousussa, on aika sopiva ajatussponnistuksille. Tunneluonto on vaikutuksille altis kuun heijastuessa vesimerkkien kautta, ja fyysillinen ruumis on parhaiten parannettavissa, kun voima on keskittynyt maamerkkeihin.

Punaista ja mustaa. Neuvosto-Venäjällä kerrotaan äskettäin laaditun uusi viisivuotissuunnitelma uskonnon hävittämiseksi täydellisesti valtakunnasta. „The Times“ on äskettäin julkaissut siitä seuraavat tiedot. Ensimmäisenä vuosikautena 1932—33 suunnitellaan yksityiskohtaisesti yhtenäinen, kaikkien kirkkojen ja rukoushuoneitten sulkemismenetelmä, joka pannaan täytäntöön keväeseen 1937 mennessä. Toisena vuotena 1933—1934 käydään hävityssotaa kaik-

kia perheissä olevia „uskonnollisia soluja“ vastaan, ja kaikki uskonnollismieliset henkilöt erotetaan viroistaan ja toimistaan. Kolmantena vuosikautena 1934—1935 keskitetään työ „jumalattomien solujen“ toiminnan tehostamiseen. Siihen mennessä valmistetaan vähintään 150 uskonnonvastaista elokuvafilmiä, joita tullaan ennen kaikkea kouluis-sa näyttämään. Kaikki uskonnonpalvelijat, jotka kieltäytyvät luopumasta hengellisistä viroistaan, karkoitetaan maasta. Neljäntenä vuosikautena 1935—36 tulee kaikkien kirkkorakennusten, synagoogien ja kappeliin luovutus paikallisille viranomaisille tapahtumaan ja ne muutetaan elokuvateattereiksi, klubihuoneistoiksi j.n.e. Viimeinen vuosikausi 1936—37 tulee saattamaan jumalattomuusliikkeen viisivuotissuunnitelman täydelliseen päätökseen, jona pidetään Jumala-käsitteen täydellistä poisjuurittamista kansan sydäimestä.

J. E. P.

R.-R.-veljet ulkomailla. Tämän vuoden alussa ilmestyy Lontoossa Teosofisen Seuran kustannusliikkeen toimesta kaksi Pekka Ervastian kirjaa englanninkielellä, nim. Vuorisaarna ja „H. P. B.“. Sen vuoksi ne, jotka Suomesta käsin ovat olleet kustantamisen takana, nimittäin Opistolan johto- ja opettajakunta, vetoavat kaikkiin ulkomailla oleviin Ruusu-Ristin ystäviin, että he ystävällisesti tekevät parhaansa levittääkseen näitä kirjoja, esim. kääntymällä kaikkien asiaharrastavien keskusten ja henkilöiden puoleen, jotta nämä ottaisivat kirjoja tilataksensa. Kirjavarastot ovat ainoastaan Lontoossa. Os. The Theosophical Publishing House, 68, Great Russell Street, London, W. C. 1. Vuorisaarna maksaa 5 sh., „H. P. B.“ 3/6 sh.

Lähes 3 vuotta tehtyämme työtä tämän asian puolesta, olemme vihdoinkin päässeet siihen, että saamme tarjota kallista R.R.-sano-
maamme ulos maailmaan ja toivomme, että asia herättää myötätun-
toa ulkolaisissa veljissä.

A. R:n.

Vapaa sana.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ja propaganda. Evankeliumeissa kerrotaan Mestarin lähettävän opetuslapsiaan „julistamaan Jumalan valtakuntaa“, kehoittaen heitä: „Minkä minä sanon teille pimeässä, puhukaa se päivän valossa. Ja minkä kuulette kuiskattavan korvaanne, se julistakaa katoilta“. j.n.e.

Mestarilla ja opetuslapsilla on näinollen kiinteä työ Jumalan valtakunnan esille saattamiseksi ihmisten keskuudessa. Millähän sopivalla nimellä me tätä työtä nimitäisimme? Suomenoksessa käytetään sanaa „julistakaa“. Latinalaisella sanalla senluntontoista työtä on sanottu propagandaksi. Sana „propaganda“ on kuitenkin vedetty kaikenlaisiin asioihin ja siten tehty mauttomaksi. Mutta pelkäänpä vaan, että suomenkieliset vastineet: „valistustyö“, „lähetystyö“ ja myöskin „julistaa“ on samoin väärinkäytön kautta menettäneet alkuperäisen suolansa. Ja niin lienee yleensä ylevien sanojen laita: väärinkäytön kautta ne ovat vedetty alennukseen, useasti suorastaan itsekkyuden lokaan tallattu. Perussyynä tähän kuitenkin on se, että itse „ihmiskunta“ on harhakäsityksien, valhekrystillisyyden ja väärinkäytön kautta vajonnut turmelukseen.

Näinollen: mitä tehdä? Sillä mahdollisesti keksimämme uudetkin sanat voisivat väärinkäytön kautta turmeltua. Sillä turmeleehan väärinkäyttö yhä „uudet“ ihmisetkin, jälleensyntyvät sukupolvet.

Yksi pelastus tässä kurjuudessa kuitenkin on. Sillä niinkuin turmeltunut ihminen ja ihmiskunta on oikean opetuksen ja oikean käytön kautta jälleen puhdistettava ja saatettava arvoonsa, samoin lienee laita alkuaan ylevien mutta turmeltuneiden sanojen: oikean käytön kautta ne yleensä ovat puhdistettavat ja jälleen saatettavat ylevään arvoonsa. Tämän me hyvin ymmärrämme maallisissa asiassa. Mehän esim. yhä syömmme ja juomme ja käytämme sanoja: „syöminen“ ja „juominen“ siitä huolimatta, vaikka syömistä ja juomista väärinkäytön kautta on paljon turmelusta aikaansaatu. Ymmärrämme, että oikean käytön kautta „syöminen“ ja „juominen“ on sekä sanana että tekona jälleen puhdistettava ja saatettava arvoonsa. Samoin tapahtuneelle noille alkuaan yleville sanoille: „propaganda“, „julistus“, „valistus“, „lähetys“. Pääasia on, että on julistettava Jumalan valtakuntaa, totuuden tietoa ja pelastuksen tietä. Käsitteet ja sanat puhdistuvat siinä samalla. Ne puhdistuvat samassa määrin kuin ihmiset puhdistuvat.

Näinollen voimme aivan asiallisesti ja täysin järkevästi puhua Ruusu-Ristin propagandasta.

Itse propagandassa näen useampia muotoja eli asteita. Ensimmäinen yksilöllinen propaganda. Jokainen ruusu-ristiläinen tekee henkilökohtaista propagandaa työllään, puheellaan ja vaikutuksellaan. Mitä suurempaa ajatusta ja eloisuutta hän tähän henkilökohtaiseen propagandaan kiinnittää, sitä enemmän se häntä itseäänkin kasvattaa ja uudestisyntyttää. Se tekee eläväksi ja antaa sisältöä hänen henkiseen elämäänsä.

Toiseksi tulee yhteispropaganda. Siinä näen kaksi päämuotoa eli astetta. Ensimmäisen muodostavat julkiset esitelmät. Kuuluu propagandaan, että ruusu-ristiläiset uutteruudella ovat mukana Ruusu-Ristin julkisissa esitelmissä. Eloisalla ja uutteralla mukanaolollaan he raivaavat tietä toisille mukaantuleville. Siten osanotto lisääntyy ja Ruusu-Ristin sanoma laajenee ja syvenee. Ja „propaganda“ sanana ja käsitteenä puhdistuu ja kohoutuu kohti jumalaista alkuperäänsä. (Sivumennen sanottuna tämä ei estä, että kielessämme muodostuu uusia sanoja ja vanhoja häviää.)

Toinen aste yhteispropagandassamme muodostuu siten, että Johtajan julkiset esitelmät pikakirjoitetaan ja valmistetaan kirjoiksi. Tätä varten on perustettu Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura. Sen tehtävä on kustantaa ennenkaikkea Ruusu Ristin Johtajan Pekka Ervastian kirjoja ja toimituksia.

Kirjat muodostavat tärkeän tekijän nykyaikaisessa sivistyksessä. Mutta ei ole läheskään samantekevää, mitä kirjat sisältävät. Sanalla „kirjallisuus“ on oikeastaan sama kohtalo kuin „propagandalla“ ja monella muulla: kirjallisuutta on käytetty suorastaan rikollisiin tarkoituksiin ja ihmiskunnan turmelemiseen. Mutta toiselta puolelta: vaikka kirjallisuuskin on vajonnut aistillisuuden, kunnian ja vallanhimon, valheen ja itsekkyyden ja siveellisen turmeluksen välikappaleeksi, niin se ei saa estää, että kirjallisuus on koroitettava totuuden palvelukseen, sen, joka ihmiskunnan pelastaa ja vapaaksi tekee.

Kirjailija Pekka Ervastian kirjat seisovat ja kasvavat siltä ikuisen elämän järkkymättömältä perustukselta minkä Jeesus Kristus ensimmäisenä Vuorisaarnassa on pukenut sanoiksi, neuvoiksi ja käskyiksi.

Näemmehän, että kristikunta johdossaan ja opetuksessaan kielsi vuorisaarnan, Kristuksen siveysopin, asettaen ensimmäiselle sijalle räikeän sijaissovitusopin; joutuen niinollen rakentamaan juoksevalle sanalle. Ja siitä johtuu, että myöskin sana ja käsite „kristinusko“ on väärinkäytön kautta vedetty alas. Mitä kaikkea petosta, vääryyttä ja julmuutta onkaan harjoitettu „kristinuskon“ ja „kristillisyyden“ nimessä! Suorastaan hornan henget ovat siinä toisinaan temmeltäneet.

Mutta mikäpä muu tässäkin auttaa, kuin että käsite „kristillisyyksi“, samoinkuin „propaganda“, syöminen ja juominen ja monet muut, on puhdistettava ja koroitettava oikeaan arvoonsa. Etenkin, koska tässä käsitteessä olemme jo tulleet elämän ytimeen ja siis välttämättömän eteen. Sillä jos ihmiskunta ollenkaan mieli pelastua kurjuudestaan, ei se voi sivuuttaa sitä siveellistä opetusta, minkä Kristus on Vuorisaarnassa antanut. Kristinusko ja kristillisyyksi ennen kaikkea täytyy puhdistua ja nousta. Ruusu-Ristissä tämä seikka on otettu huomioon. Sillä Ruusu-Ristissä on alunperin esitetty Kristuksen siveysoppia. Nyt tämä uudistus on vietävä kirjallisuuteen. Mutta miten? Sillä mikään kustantaja ei vielä kustanna Ruusu-Ristin esitelmiä tai kirjoja.

Ei ole ollut muuta keinoa kuin perustaa mainittu Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura. Siinä nyt tarjoutuu yhteistoiminnan mahdollisuus kaikille niille ihmisille, olkoot he Ruusu-Risti seuran jäseniä tai muita, jotka kaipaavat ja tahtoisivat palvella ja auttaa sellaisen kirjallisuuden syntymistä, levenemistä ja kasvamista, jonka sydämenä on Kristus ja hänen siveysoppinsa. He voivat palvella useammalla tavalla. Kirjoja ei esim. voida painattaa ilman rahaa. Nyt on rahalla tilaisuus palvella totuutta. Raha on tällöin järjen ja sydämen myötätunnon käytännöllinen ilmaus. Nämä asianymmärtäväiset ihmiset voivat liittyä jäseniksi Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuraan. Jäsenyydessä on kolme astetta eli luokkaa. I: vakinainen jäsen. Hän maksaa joko kerrassaan 1000:— mk. tai 100:— mk. vuodessa 12 vuoden aikana. II: perustava jäsen. Hän maksaa joko vähintään 2000:— mk. tai 300:— mk. 8 vuotena. III: kantajajäsen. Hän maksaa joko vähintään 10000:— mk. tai 2000:— mk. 5 vuotena. Hyvitykseksi he saavat Kirjallisuusseuran kustantamia kirjoja 20 % alennuksella. Vielä he saavat kirjoja täysinmaksetuille jäsenmaksuillaan säännöissä lähemmin määrätyn prosenttien mukaan.

Itse totuuden ja nousevan sivistyksen tähden olisi suotavaa, että Kirjallisuusseuraamme liittyisi paljon jäseniä, ja että sille tulisi paljon jäsenmaksuja. Oh, kuinka paljon ihmiskunta uhraa varoja turmeltuneen sivistyksen ylläpitämiseen, sellaisen sivistyksen ja kirjallisuuden, josta puuttuu Kristuksen siveysoppi, Mestarin viisaus, ikuisen totuuden valo ja elämä!

Toinen tapa palvella tässä asiassa on hankkia itselleen Ruusu-Risti-aikakauskirja ja kaikki Kirjallisuusseuran julkaisemat kirjat. Kuinka paljon ihmiset keräävät „kuolleita“ muistoja ja jäännöksiä ja uhraavat varoja niiden hankkimiseen ja tutkimiseen? Mikä määrä paperia ja mustetta lienee tuhlatu yksin pyhimysten hautojen ja heidän ruumiittensa jätteiden selvittelyyn! Mutta niinhän Mestari sanookin: „Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun rakennatte profeettain hautoja ja koristatte vanhurskasten hautakammioita . . . Niin todistatte siis itsestänne, että olette niiden lapsia, jotka tappoivat profeetat“. Sentähden olisi parempi kuulla

Mestarin kutsua: „Seuraa sinä minua ja anna kuolleiden haudata kuolleensa“. Miksi emme kohdistaisi keräilyhaluamme siihen, että hyllyllämme olisi kaikki Ruusu-Ristin-kirjat ja aikakauskirjamme numerot? Ne ovat eläviä jalokivia. Sillä ne säteilevät Vuorisaarnan siveellisten jalokivien hohtoa.

Kolmas tapa palvella tässä asiassa on toimia eloisana asiamiehenä levittääkseen Kirjallisuusseuran kirjoja ja Ruusu-Risti-aikakauskirjaa. Siinä työssä joutuu kokemaan esimakua apostolin eli Jumalan valtakunnan lähettilään tehtävässä. — Kuinka suurella halulla, luulen, monet haluaisivat olla esim. Suomen tasavallan lähettiläänä jossain toisessa maassa? Mutta voi, kun ihmistä kutsutaan Korkeamman Minänsä edustajaksi, Kristuksen sanoman lähettilääksi täällä itsekyyden pimitämässä maailmassa, silloin monet, monet niin mielellään uskovat omaan kykenemättömyyteensä!

Muutos on tapahtuva. Uskoa kykeneväisyyteen on oleva. Kirjallisuusseura on syntynyt tässä uskossa. Mestarinikin kynttilä on saatava pöydälle. Sillä Hän tahtoo auttaa ihmiskuntaa.

Ja lopuksi: äsken on ilmestynyt Pekka Ervastian kaksi uutta kirjaa: Mitä on magia?, hinta 12:—, kans. 20:— ja H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa, hinta 15:—, kans. 25:—. Edellinen sisältää neljä esitelmää: I Mitä on magia?, II Magian ilmenymismuotoja, III Goetia, psykurgia ja nekromantiikka ja IV Nekromantiikka ja teurgia. Lukiessa kirja tuntuu helposti tajuttavalta, pirteältä ja asialliselta. Lukiessani huomasin sanovani itselleni: täytyy olla tavattoman syvällä kokemuksessa ja elämässä ja luomisen taidossa ennenkuin voi esittää asioita näin vaivattomassa, selvässä ja helpotajuisessa muodossa. Näin esitettyä voi kirjasta nauttia sekä vastalkaja että kehittyneempi lukija.

Jälkimäinen kirja sisältää kuusi esitelmää: I H. P. Blavatskyn elämä, II Paljastettu Isis, III Salainen Oppi, IV Ihmisen syntyperä Salaisen Opin mukaan, V Rotujen historiaa ja VI Yksilön elämä. Tämä kirja on oikea aarre tieteelliselle ajattelulle. Sen avulla tulee mahdolliseksi helposti ymmärtää maailmojen ja ihmiskunnan synty- ja kehityshistoriaa. Näemme miten maailmat syntyvät, miten on ihminen syntynyt hengen, sielun ja ruumiin puolesta.

Toivottavasti näiden kirjojen painokset tulevat pian loppuunmyytyksi. Sillä toivomme menestystä ja voimia Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran työlle. Siinä mielessä suljemme sen lukijakunnan myötätuntoiseen huomioon.

Oikaisu. Saatuani tilaisuuden vasta nyt tutustua Ruusu-Ristin 1932 vuoden vihkoihin huomasin että Rafael Ronimus oli helmikuun numerossa käsitelty Puolueet-nimistä kirjoitustani, joka oli julkaistu tammikuun numerossa, ja kirjoituksesta päättäen ollut siinä luulossa että minä olisin ajatellut suositteleni n. k. yhteishyvän puolueen olevan perustettavan jonkun erityisen uskonnon pohjalle. — Tämä on täydellinen erehdys, enkä ymmärrä mistä kirjoittaja on voinut vetää sellaisen johtopäätöksen. Niin ei missään kohdassa kirjoitustani sanota, enkä hetkeäkään ole siten ajatellut. Mitenkä minä, pyrkiessäni pois puoluehengestä valtiollisen ja yhteiskunnallisen elämän alalla, olisin suunnitellut siihen tähtäävää toimintaa perustettavaksi uskonnolliselle puolueellisuudelle, se on minusta jo ajatuksena mahdottomuus.

Jos tarkkaavasti lukee kirjoitukseni, huomaa kyllä että minä päinvastoin olen samalla kannalla kuin Rafael Ronimus. Sen pitäisi

käydä ilmi monesta kohdasta. Minä esim. sanon että tuon puolueen pitäisi ottaa ajaakseen asioita „sen valistuksen valossa, jonka todella suuret uskontojen 'perustajat' . . . ovat ihmiskunnalle antaneet“, siis siinä valossa, mikä lähtee kaikkien näiden opetuksista yhteensä, — ja tämä on vallan toista kuin jokin erityinen uskonto siinä merkityksessä, mikä tällä sanalla on. Ovathan nuo suuret opettajat aikanaan kukin opettaneet uskontojen yläpuolella olevaa totuutta ja onhan heidän opetuksensa suurin piirtein ollut samaa, niin että se kelpaa kunkin sisäisen äänen keralla siksi valoksi, jossa n. k. yhteishyvän puoluekin voi toimia, ottakoopa kukin siihen kuuluva sitten pääasiallisen hengenravintonsa minkä suuren opettajan opetuksista tahansa. Ja että nuo suuret eivät todellisuudessa ole perustaneet mitään uskontoja, vaikka heitä on ruvettu kutsumaan uskonnon perustajiksi, sitä merkitäkseni panin tuon sanan lainausmerkkien sisään, ja kun niin on laita, niin siitäkin voi päättää etten minä ole suunnitellut yhteishyvän puolueen toimintaa minkään erityisen uskonnon pohjalle, vaan juuri sille samalle, jota Rafael Ronimus suosittelee. Me olemme siis aivan samaa mieltä.

Viittaan vielä kirjoitukseni siihen kappaleeseen, vihkon 8 sivun lopussa, jossa puhutaan mainitun puolueen toiminnan lähtökohdasta. Siinä on minun mielestäni jo kyllin selvästi ilmaistu tarkoitukseni. Ruusu-Ristin tilan säästämiseksi en kuitenkaan koskettele tätä kohtaa p'itemmästi.

Olen muuten iloinen että Rafael Ronimus on myös siinä käsityksessä, että ajattelemani niin sanoakseni puolueettoman puolueen toiminta, jos se perustetaan meidän yhteisesti mahdollisena pitämälle ainoalle oikealle ja kestäväälle pohjalle, voi olla toteutettavissa ja että se voisi tulla „elinvoimaiseksi ja siunaukseksi ihmiskunnalle“.

Oulu 14. 12. -32.

A. R. Mielonen.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: joulukuun 4 p:nä *Ehtoolliskalkki*, 11 p:nä *Ehtoollisen salainen puoli*, 18 p:nä *Ehtoollismystiikkaa*, 26 p:nä *Graalin malja*, tammikuun 6 p:nä *Sattuma vaiko saltimus*, 8 p:nä *Mitä tehdä?*, 15 p:nä *Kuinka karma voitetaan?* ja 22 p:nä *Karma ja sairaus*.

Vihdin kirkonkylässä toimeenpani t.k. 15 p:nä Ruusu-Risti-iltaan eräs sikäläinen jäsenemme yhdessä R.R:n propagandavaliokunnan kanssa. Ohjelmassa oli Helvi Leiviskän soittoa, Annikki Reijosen puhe R.R.-kirjoista, Jukka Kuusiston lausunta, Pekka Ervastian esitelmä ja huippukohtana Runar Schildtin „Hirsipuumies“, jonka esittivät Verna Piponius ja Jukka Kuusisto, — kaikki vartavasten Helsingistä saapuneet.

Tampereen Ruusu-Risti toimeenpani t.k. 23 p:nä Kaupungintalolla julkisen „ohjelmallisen esitelmätilaisuuden“, johon saapuivat R. R:n johtaja ja Helvi Leiviskä Helsingistä sekä Jussi Pohjanmies Jyväskylästä. Molemmat säveltäjät — toinen pianon, toinen harmoniumin ääressä — soittivat aluksi Bachin erään fuugan, jonka jälkeen P. E. piti esitelmän aiheesta „Mitä kuolema meille opettaa“.

Sitten seurasi Bach-Gounod'n „Ave Maria“ harmoniumille ja pianolle ja rouva Ida Tähtisen lausuma kirjoittamansa melodraama „Hän tulee . . .“, johon Helvi Leiviskä oli säveltänyt musiikin. Kokous loppui soittoon, ja yleinen mielipide lienee ollut, että tilaisuus oli onnistunut ja herättävä. Iltaaman jälkeen oli vielä jäsenen keskeinen kokous rouva Tähtisen luona, jossa P. E. vastasi kysymyksiin.

Helsingin Ruusu-Ristin tammikuun jäsenkokous oli t. k. 22 p:nä soittoineen, lauluineen, lausuntoineen, puheineen ja keskusteluineen, joka koski R. R:n ulospäistä työtä.

Jyväskylän Ruusu-Ristin toiminta on luistanut entiseen tapaan, kirjoitetaan meille. Syyskaudella oli neljä ohjelmallista illanviettoa yleisölle, ja niissä kaikissa on ollut vieraita runsaasti, varsinkin pikku joulun vietossa. Tuntuu kuin olisi yleisön mielenkiinto Ruusu-Ristiä kohtaan kasvamaan päin.

Ruusu-Ristin vuosikokous on tänä vuonna huhtikuun puolivälissä — pääsiäisenä kuten tavallisesti.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut, maaliskuun erä, kannetaan tänä vuonna taas helmikuulla ja suoritetaan R. R:n rahastonhoitajalle Esko Koivistolle, os. Alppikatu 13, Helsinki.

Ostajain piirin jäsenille lähetetään kirjat Mitä on Magia?, H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa sekä Eurooppalaisia näköaloja helmikuun ensimmäisen päivän jälkeen. Ne voidaan maksaa luentotilaisuuksissa Luentokirjakaupassa tai Kirjallisuusseuran toimistossa, Meritullink. 33 ovi 4, joka päivä klo 18 jälkeen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran jäsenmaksuja vuodelta 1933 vastaanotetaan ja on ne sääntöjen mukaan maksettava maaliskuun aikana. Jäsenet, jotka ovat maksaneet säännönmukaiset maksunsa, ovat oikeutetut saamaan 20 % alennuksen kaikissa luettelossa olevista kirjoista. Olisi suotavaa, että jäsenet tilaisivat kaikki kirjansa — myös muiden kustannusliikkeiden kustantamia, joista ei anneta alennusta — Kirjallisuusseuran kautta. Kirjallisuusseuran asioissa voi kääntyä Luentokirjakaupan puoleen luentotilaisuuksissa tai suoraan Kirjallisuusseuran toimiston puoleen, Meritullinkatu 33 ovi 4, puh. 36418, maanantaisin ja torstaisin klo 17,30—19 ja muina arki iltoina klo 18 jälkeen.

Ruusu-Ristin tämä numero ilmestyy myöhään kuten tavallista tammikuussa, jolloin odotetaan tilausten saapuvan. Vielä toivomme runsaasti tilauksia!

Viisauden Mestarien kirjeitä, osa Tsheelakausi, on ilmestynyt Mysticin kustannuksella, Helsinki, Kaisaniemenk. 7. Hinta Smk 75:—, sid. 85:—.

Eurooppalaisia näköaloja, Pekka Ervastian uusi kirja, on ilmestynyt Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran kustannuksella. Hinta Smk. 15:—, sid. 25:—.

Ilmoitus. Tottunut hierojatar ottaa vastaan ja tulee koteihin. Puh. 31933. Maija Repo, Helsinki, Kampink. 4—6. B 20.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kelloseppäliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. r, Helsinki

Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntemuksemme kelloseppänä.

VIISAUDEN MESTARIEN KIRJETTÄ

Hinta 75: —

sid. 85: —.

on ilmestynyt

MYSTICA

Helsinki,

Kaisaniemenk. 7

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO
HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihtööri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	37
Toimitussihteeriltä	40
Wagnerin Niebelung-draaman symboliikka..	44
Maapallomme muuttuminen kuninkaan pojan häähuoneeksi.....	50
Seppo Ilmarisen sammon taonta	54
Henkinen erakkuus.....	56
„Taivaan kaste“ ja „harhan kaste“	59
Kolme uutta kirjaa Ruusu-Ristin Johtajalta	61
Pyrkijän päiväkirja	64
Mitä muualla tiedetään	65
Vapaa sana	66
Tien varrelta	69

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1933** IRTONUMERO

¹/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

Näinä päivinä:

Europpalaisia näköaloja,

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta 15:—, sid. 25:—.

*Saadaan kirjakaupoista
ja meiltä.*

**Ruusu-Ristin
Kirjallisuusseura**

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

SAIRASAPUTOIMISTO

ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Ruus-Ristin horoskooppi, joka Leo Krohnin laskemana esitettiin joulukuun 26 p:n juhlassa Helsingissä, on tänä vuonna erittäin suotuisa verrattuna viime vuoden horoskooppiin. Kuitenkin saimme lukea sanomalehdestä äsken, että Kulmakoulutalo, Meritullinkatu 33, maaliskuun alussa myydään pakkohuutokaupalla. Sitä on odotettu ja pelätty, ja siihen menevät nyt entisen Temppelirahastomme kaikki säästöt, vieläpä sen ottamat lainatkin. Onpa myös huomautettu, että tällainen surullinen tapaus on omiansa suuresti vähentämään sitä luottamusta, mitä on tunnettu minun halpaa persoonaani kohtaan.

Jos niin käy, kuten on todennäköistä, että talomme Helsingissä siirtyy toisen omistajan käsiin, on sangen vähän luultavaa, että työemme siitä häiriintyisi. Se jatkuu talossa entiseen tapaan, sillä, oli omistaja ken tahansa, ei hän kouluksi sisustettua taloa voine käyttää muuhun kuin nykyisiin tarkoituksiinsa. Me puolestamme olemme kaikki pitkin matkaa maksaneet vuokraa käyttämistämme huoneista, joten uusi omistaja tuskin siinäkään suhteessa tehnee muutoksia. Ainoa kohtalon isku mikä meitä kohtaa, on Temppelirahaston varojen menettäminen ja moraalinen vastuu niistä rahoista, jotka Temppelirahasto sai lainaksi eräiltä henkilöiltä ja puolestaan sijoitti koulutaloon.

Horoskoopissa viitataan nimenomaan siihen, että tänä vuonna vaikeudet voitetaan rakkaudella. Kun nyt seurana hyvin suoritamme „maakokeen“, avautuu eteemme kirkas tulevaisuus. Ei mikään uhri koskaan mene hukkaan. Koko maailma on vaikeassa taloudellisessa asemassa — kuinka me yksin olisimme kyenneet välttämään yleisen ahdingon ja tuskan? Meille on vain uskottu tilaisuus näyttää maailmalle, kuinka rohkein ja iloisin mielin tappioitakin voidaan kantaa. Kukaan meistä ei ole välittömästi syyllinen maailman taloudelliseen pulaan. Mutta

kaikki olemme välillisesti siihen syyppäät, koska emme osanneet esim. estää maailmansotaa, joka kylvi ensimmäisen siemenen nykyiseen ahdinkotilaan.

Suokoot Karman Herrat, että onnellisesti sivuutamme nämä vaikeudet, voitamme ne hengessämme ja reippaasti käymme eteenpäin — uutta luomaan. Tunnen itseni koko lailla reippaaksi ja toivorikkaaksi. Taivaanranta kuultaa kirkkaana, yö on häipynyt ja päivä tekee kohta nousuaan.

*

Tammikuun Ruusu-Risti ilmestyi niin myöhään, että kaukana asuvat Suomessakin lienevät saaneet sen vasta helmikuun alussa. Odotimme mahdollisimman kauan tilauksien saapumista, — ja kertyihän niitä lopulta, mutta ei niin paljon kuin on tammikuussa ollut tavallista. Viimekin vuonna oli jonkun verran enemmän, vaikka viime vuosi muuten löi rekordin tilaajamäärän vähyydessä. Uskon kaikesta huolimatta, että tänä vuonna asiat paranevat ja että vuoden lopulla näkyy, että tilaajien määrä taas on kohonnut ainakin lähelle entisiä numerojaan. Tällaisista tilastollisista asioista puhuttaessa en malta olla sydämeistäni kiittämättä niitä ystäviä, jotka nyt ja ennen ovat runsaalla kädellä suorittaneet tilausmaksunsa, sillä heidän lämminsydäminen avustuksensa on tehnyt mahdolliseksi ylläpitää Ruusu-Ristiä tavanmukaisessa koossaan.

Kuten tammikuun numerosta näkyi, on aikakauskirjamme nyt saanut toimitussihteerin. En tahdo vielä mainita hänen nimeänsä, koska hän ei vielä virallisesti ole astunut toimeensa. Se on hänelle toistaiseksi kuin koeaika. Minä hoidan toimitusta kuten ennen, mutta hän saa koetella siipiään omassa kronikkaosastossaan. Olen ilokseni jo kuullut hyväksyviä ja kiittäviä lausuntoja hänen äskeisestä „toimitussihteeriltä“ kirjoituksestaan. Hän itse kuiskasi minulle ohimennen, että se vasta on vaikeata ja aikaa kysyvää työtä. „Alku aina hankalaa . . .“, mutta edellytyksiä hänellä nähtävästi on.

*

Eräs Suomen Teosofisen Seuran vanha uskollinen maa-seutujäsen, jonka järkeä ja omaatuntoa vaivaa teosofisen liikkeen nykyinen pirstoutuminen moniin erilaisiin ja erinimisiin seuroihin, kirjoitti äsken Ruusu-Ristin hallituk-

selle kysyen, emmekö puolestamme voisi tehdä mitään, jotta esim. Suomessa T. S. ja R. R. jälleen yhtyisivät.

Tämä ajatus on periaatteellisesti luonnollinen ja kaunis ja esteet sen toteutumiselle ovatkin enemmän käytännöllistä laatua. Suoranainen yhteensulautuminen on kuitenkin periaatteellisestikin vaikea sen nojalla, että vaikka me ruusuristiläiset vapaaehtoisesti jätimme T. S:n, kun yhteistyö kävi ylivoimaiseksi, tämä kuitenkin tapahtui jonkinlaisesta moraalisesta painostuksesta, jonka T. S:n presidentti Mrs. Besant toi ilmi lausueessaan, että T. S. ei vastaa P. E:n okkultismista. Olen ennen sanonut ajatukseni tästä lausunnosta enkä tahdo siinä nyt viivähtää. Se lausuttiinkin vasta eroamisen jälkeen, mutta se antaa mielestäni hyvän kuvan silloisesta tilanteesta, sillä P. E. oli monessa ydinkysymyksessä aivan toisella kannalla kuin T. S:n arvossa pidetty ja ansiokas presidentti.

Joka tapauksessa kysymys olisi voitu silloin ratkaista toiseen positiiviseen suuntaan, jos eversti Olcott olisi elänyt. Olen varma siitä, että hän — H. S. Olcott — olisi hyväksynyt meidän ruusuristiläisten ehdotuksen saada perustaa oma osasto ja nimenomaan säätänyt, että Suomessa on syntynyt uusi T. S:n seksioni, jonka ylisihteeriksi on valittu P. E. Vieläpä hän olisi suostunut lisäämään, että uusi teosofinen osasto on oleva kansainvälinen siinä merkityksessä, että se saa vastaanottaa jäseniä mistä maasta tahansa ja perustaa loosheja minne tahansa, sillä perustaja-presidentti oli ajatellut sitä mahdollisuutta ja painetussa sanassakin lausunut sen ajatuksensa, että T. S:n osastojen ei tarvitsisi välttämättä olla maantieteellisiä, vaan voisi niiden pohjana ja perustana olla toisenlaisiakin näkökohtia. Juuri tämä osastojen n. s. maantieteellisyys teki vuonna 1920 T. S:n pääneuvoston mielestä mahdottomaksi antaa lupa toisen osaston perustamiseksi Suomessa.

Mikä on ollut ja mennyt, se kuuluu akashisiin aikakirjoihin. Me elämme nykyisyydessä ja katseemme tähtää tulevaisuuteen. Ken tietää, mitä jumalien neuvostossa tulevaa aikaa varten valmistellaan?

Toimitussihteeriltä.

„Me emme vaadi passiivista mielenlaatua, vaan päinvastoin mitä aktiivisinta, joka heti voi laskea yhteen kaksi ja kaksi ollakseen varma siitä että on oikealla tolalla.“
Mestari K. H.

Ihminen, joka elää maailmassa, on aina vaaroille altis, mutta tuhannesti suuremmat vaarat uhkaavat sitä, joka on lähtenyt etsimään omaa tuntematonta itseänsä. Hän pyrkii ykseyteen, ja se vaatii, että hänen on selviydyttävä moninaisuudesta. Hän pyrkii elämään, ja aste asteelta maailma hänelle elävöityy. Hän tutkii voimia, jotka vaikuttavat ilmiöiden maailmassa, ja hänelle aukeaa uusia voimatasoja uusine ilmiöineen. Todellista tahtoaan etsiessään hän löytää itsestään lukemattomia ristiriitaisia ja rinnakkaisia tahtomuksia. Elämä muuttuu hänen silmissään entistä dynaamisemmaksi ja itsekasvatus yhä ilmeisemmin voimankäyttökysymykseksi. Syyt, jotka hän ennen on sijoittanut muihin ihmisiin erityisesti tai yleisesti, lähenevät hänen oman minänsä vaikutuspiiriä ja monet tapahtumat, jotka hän on lukenut kaukaisen karmansa hedelmiin, palautuvatkin läheiseen menneisyyteen. Ihminen itse osoittautuu oman elämänsä keskipisteeksi, ei enää passiivisen vastaanottavassa merkityksessä armoleivän nauttijaksi, vaan oman sarkansa kyntäjäksi, kylväjäksi ja korjaajaksi.

Tämä sisäinen näkemys on seurauksiltaan arvaamattoman laajakantainen, mutta sen käytännöllinen toteuttaminen on elämän vaihteluissa opittava. Se vaikuttaa ihmisessä vakaumuksena, uskona; se saattaa varata hänelle „syyllisyyden“ sellaisissakin tapauksissa, joissa toinen olisi valmis n.s. toiseikkojen nojalla lisäämään kanssaihmissensä syntiluetteloa. Jos hänen pyrkimyksensä on todella vilpiton, säästyy hän neurootikolle ominaisesta sairaalloisen itsesyytelyn ja itsetehostuksen vaihtelusta, ja siitä, että hänelle vähitellen paljastuu syiden ja vaikutusten ihmeellinen leikki, on seurauksena tasapainoisen itsetunnon lisääntyminen.

Tasapaino on toimivien voimien jännitystä. Lopullinen päämäärä on saavuttamaton, eikä siis voittokaan ole milloinkaan kertakaikkinen. Esoteerisen pyrkimyksen herättämä ja ruokkima vakaumus ihmisen vastuunalaisuudesta joutuu joka askeleella koeteltavaksi. Halu tunkeutua elä-

män ja kuoleman salaisuuksiin tuntuu manaavan kaikki elämän ja kuoleman voimat ihmistä vastaan. Entiset risti-riidat kärjistyvät, ja uusia vaikeuksia syntyy sisätajuisista kätköistä kehkeytyvän karman liittäessä vaikutuksensa ihmisen tietoiseen pyrkimykseen. Kirkkaampina juhlahetkinään ihmisestä tuntuu siltä kuin hänen täydellisyystahtonsa olisi jumalallisena prinssiippinä saanut hetken vallita koko hänen inhimillistä olemustaan, mutta arkioloissa sen on vietinomaisen itsepintaisesti puolustettava olemassaoloaan vastustamalla muita tahdonliikkeitään, neuvottelemalla niiden kanssa vuoroin voittoja, vuoroin tappioita kokien. Arjunan on taisteltava, mutta hän empii useasti, sillä ovathan viholliset hänen omaa sukuaan.

Ihmisen vaikeuksille antaa perusvärityksen hänen pyrkimyksensä. Jos hänen päämääränään on eetillinen ihanne, ovat hänen vaikeutensakin ennen kaikkea siveellistä kuntoa kysyviä ja kasvattavia. Jos hän sitävastoin on esoteerisessa työssään pysähtynyt persoonallisuuteensa ja sitä ympäröivään ilmiömaailmaan, kokee hän voittonsa ja tappionsa tasolla, joka tosin vastaa hänen konkreettisuustarvettaan, mutta joka lopulta kuitenkin muuttaa hänen voittonsakin tappioksi.

Esoteeriset harjoitukset — mikäli ne ovat kysymyksessä — eivät saa tulla itsetarkoituksiksi, jos mieli säilyä ikäviltä yllätyksiltä. Jatkuvaan eetilliseen itsekasvatukseen ja henkiseen keskitykseen liittyneinä ne ovat luonnollinen ilmaus pyrkijän halusta olla yhteistyössä luonnon kanssa, valmistaa alemmasta psykofysiologisesta elimistöstään entistä herkempi ja kestävämpi ilmaisu- ja toimintaväline sille, joka hänessä joskus on syntyvä. Uusien aistien heräämisestä voi aiheutua kenelle hyvänsä yllätyksiä, mieluisia ja epämieluisia, mutta vakavavilta vaaroilta on turvattu vain se, joka lakkaamatta pitää katseensa henkisiin todellisuuksiin suunnattua.

Ihminen, joka ryhtyy horjoittamaan käytännöllistä esoterismia, ei ennakolta tiedä sen vaikutusta itseensä eikä tunne tasoja, joiden yhteyteen hän tahtoen tai tahtomattaan joutuu. Jos hänen työssään pääsevät vaikuttamaan persoonalliset sivuvaikuttimet, tapahtuu kehitys epänormaalisti, ja tasapaino on vain kärsimyksien hinnalla ostettavissa. „Maailmansielu on voima, joka alati pyrkii tasapainoon“, sanoo Éliphas Lévi. „Kaikkalainen epätäydely-

linen elämä kiusaa sitä luonnottomuutena, ja se koettaa aina sulattaa itseensä keskosensa.“

Länsimaisessa ihmisessä on aina uuden testamentin Tuomasta, joka tahtoi sormin tunnustella uskoakseen todeksi sen mitä näki. Ero lienee vain siinä, että länsimaa-lainen ei usko silloinkaan, jos hän on tiedemies, tai sitten uskoo liian paljon, jos hän on uskonnollinen. Molemmissa tapauksissa on mieltymys aineellisiin arvioihin ja aisti-ilmiöihin esteenä henkisen tiedon saavuttamiselle.

Ehdottomasti materialistinen tiedemies lienee piakkoin harvinaisuus, mutta naisia uskovaisia riittää vielä pitkiksi ajoiksi niidenkin joukossa, jotka uteliaisuudesta tai tiedonhalusta ovat uskaltaneet esoteerisiin harjoituksiin, tai jotka puol'uskonnollisesta herätyksestä ovat vakavasti ryhtyneet toteuttamaan esoteerista itsekasvatusmenetelmää. Tulevaisuuden ennakkoluulottomalla tiedemiehellä on turvanaan kriittisyytensä; sen minkä hän rebellisesti hyväksyy, hän myös omaksuu. Hän käsittelee n.s. ylikuonnollisia ilmiöitä luonnontieteiden alaan kuuluvina ja antaa niille ilmiöiden arvon, mutta vain sen. Hänen tutkimuksillaan tiede tulee jälleen magiaksi ja hän itse maagikoksi, valkoiseksi tai mustaksi.

Uskonto tunneperäisenä ilmauksena ihmisen korkeimasta pyrkimyksestä tulee säilymään ja säilyttämään arvonsa sikäli kuin se tahtoo kokea ja ilmaista prinssiippiä, josta on käytetty buddhin nimeä, sikäli kuin se viittaa ihmissydämessä uinuvaan vapahtajaan, mystilliseen Kristukseen. Tämä tulee olemaan tieteenkin lopullinen päämäärä.

Ne, jotka jo nyt ovat omaksuneet sekä älyä että tunnetta, tiedettä ja uskontoa edustavan ja kehittävän pyrkimysmuodon, esoteerisen itsekasvatusmuodon, ovat samalla päättäneet kasvaa sisäisesti sopusuhtaisiksi olennoiksi. Ja koska he ovat nähneet päämääräkseen Sen, joka ei heissä vielä ole tullut ilmi, on heidän muistettava, että kaikki, mitä voidaan ilmiöiksi nimittää, ovat lopultakin vain kuoria, vertauskuvia, etteivät „unen fosforihohteiset erehdykset, kuumehoureiden hukkaan lausutut sanat luo mitään, toteuta mitään, eivät edes ole olemassakaan“, vaan että ne ovat „elämän helvettejä, astraalihuuman höyryjä, väsyneiden silmien häikäistymystä“ (Lévi).

Jos vainajien oletetut sanomat, unet tai aavistukset, astraalikäärmeen suomujen petolliset välähdykset tai korvin kuullut henkikuiskaukset jollekin merkitsevät enemmän

kuin totuus, joka ei kaipaa ilmiöitä alastomuutensa verhoiksi, tulee hän pettymysten, ehkäpä kärsimystenkin kautta lopulta kokemaan, että „totuus kestää ilman jumalien ja henkien inspiroimistakin, vieläpä enemmän, se kestää niistä kaikista huolimatta; „enkelit“ kuiskaavat yleensä valheita ja lisäävät taikauskon suurta sukukuntaa“ (Mestari K. H.).

✽

Lisään tähän erään ystäväni kirjoittaman kirjeen. Se kertoo vilpittömästä totuudenkaipuusta, ja sen sanoissa on mietiskelyhetken keskittyneisyyden ja inspiration välittömyyden leima.

„Veljeni!

Kun tunteesi kuohuvat myrskyaaltona, kun älysi kamppailee vaikeitten ongelmien kanssa, kun tarmosi terästyy äärimmilleen hankkiakseen minällesi mahdollisuuksia elää ja toteuttaa itseään, niin muista silloin, ettet ole yksin tuossa taistelussa. Tuhannet kärsivät yhtäkaa kanssasi, kuka tietoisemmin, kuka tiedottomammin; tuhannet pyrkivät ja asettavat elämälleen päämääriä, lankeavat ja nousevat taas ylös jatkaakseen vaellustaan; miljoonien sielusta pusertuu esiin huokaus: „Elämä on niin raskasta!“ Se on ehkä aivan sanaton, pikemmin aavistettu kuin ajateltu, mutta se on yhtäkaikki eräs elämän järkkymättömiä tosiasioita.

Jos voit asettua hetkiseksi oman elämäsi ulkopuolelle ja suhtautua siihen aivan neutraalisti, niin huomaat varmasti monessa suhteessa olleesi turhaan katkera. Tämä ehkä koskee Sinuun kipeästi, se ehkä hieman nöyryyttää Sinua, mutta aivan ehdottomasti se myös vapauttaa Sinut. Sinä kohoat ylvään yksinäiseen kotkanlentoon ja ajattelet ihmisistä hieman surumielisesti: kukaan ei voi minua todellisesti auttaa eikä todellisesti vahingoittaa! Kaikki sellainen on näennäistä: lainan lykkäystä, vekselin siirtoa tai protestia. Minun itseni on lopulta kaikki maksettava, ja kun minä olen osani maksanut, niin kuka taitaa silloin minua sormellaan osoittaa? — Veljeni, jos omakset tuon asenteen, olet voittaja jo kesken taistelusi. Sinä kuljet eteenpäin kohtalosi kanssa, Sinä tilität itse saatavasi ja maksettavasi, et riemastu tyhjystä, et masennu harhasta, olet nero, vaikkei kukaan ihminen sitä Sinulle myöntäisi.

Kun katselet tätä inhimillisen kurjuuden ja heikkouden

taulua, joka Sinua aina ympäröi, huomaat helposti, ettei ihmisen tarvitse olla suuri saadakseen ylistystä eikä pieni joutuakseen sorretuksi. Kaikki nämä seikat ovat harhaa. Totta on se ikuinen liekki, joka aina palaa sydämesi alttarilla, tuli, joka ajaa Sinua kärsimyksestä toiseen, voiton ja tappion vaihteluihin, tyranni, joka Sinut lopulta vapauttaa koko tuosta taikakehästä.

Mitä merkitsee epäonnistuminen tai häpeä sen rinnalla, että sisäisesti aina kuljet eteenpäin kaikesta huolimatta. Sinä voit kirotta kohtaloasi, Sinä voit sitä siunata, Sinä voit rakastaa sitä kiihkeästi tai olla siitä fatalistisen välinpitämätön. Lopuksi jää kuitenkin jällelle sisäinen välttämättömyys, jota et voi mitenkään eliminoida pois.

Syntyä, kärsiä, kuolla, — kerta kerralta aina tietoisemmin ja elävämmin, kunnes Sinussa eilopulta ole yhtään kuollutta solua. Silloin vasta voit puhua ylösnousemuksesta.“

Wagnerin Niebelung-draaman symboliikka.

Sanotaan, että Richard Wagner oli vihitty, Valkoisen Veljeskunnan lähetti, jolle oli annettu tehtäväksi opettaa ihmisiä tuntemaan elämäntehtävänsä ja jumalallisen alkuperänsä. Varmasti hänen musiikkidraamansa tähtäävät hyvin korkealle. Ihmiseen, joka syventyy Wagnerin musiikkiin, se vaikuttaa merkillisellä taikavoimalla. Samalla kun se voimakkaasti vaikuttaa tunteisiin miellyttää se myös järkeämme, sillä musiikin ja runon takana havaitsemme suurenmoisen lakisiteisyyden. Ainakin se minuun nuorena vaikutti erikoisen voimakkaasti. Vaikka en vielä käsittänyt enkä osannut selittää sen symboliikkaa, niin se kuitenkin antoi aavistuksen siitä maailmankatsomuksesta, jonka opin tuntemaan 7 vuotta myöhemmin, jolloin olin saanut ensimmäiset teosofiset kirjat käsiini. Lohengrin ja Parsifal kuvaavat Valkoista Veljeskuntaa ihmiskunnan auttajana. Niebelungen-draaman symboliikka on vieläkin syvällisempi. Mutta vasta tutustuttuani teosofiaan avautuivat silmäni nä-

kemään näiden symboolien salaisen yhteyden. Minusta tuntuu, että Wagner koettaa runouden ja musiikin avulla selvittää olemassaolon arvoitusta. Tahdon nyt parhaan kykyni mukaan selittää näitä symbooleja. En tiedä onko tulkintani oikea, sillä esitänhän omia ajatuksiani. En ole saanut apua kirjallisuudesta. Mutta luulen olevani oikealla tiellä, kun rinnastan tämän Kalevalaan, jonka symbooleja Pekka Ervast on paljastanut kiintoisassa kirjassaan: „Kalevalan avain“.

Niebelungen-draamaan kuuluu kolme oopperaa: Walküre, Siegfried ja Götterdämmerung ja johdantona Rheingold-ooppera. Kolmen ensinmainitun kuvatessa ihmisen draamaa Rheingold näyttää salaiset syyt siihen, sen, joka tapahtuu korkeammilla henkisillä tasoilla. Tahdon nyt lyhyesti selostaa mitä Rheingold esittää. Rheingold: Reinin kulta on aarre, joka on syvyydessä Reinin tytärten suojelmana. Korkeudessa hallitsevat jumalat, Wotan, jumalten isä etunenässä, mutta maan alla ovat Alberich ja Mime kääpiöt, Niebelheimin mustat voimat. Alberich ryöstää Reinin kullan. Samoihin aikoihin on Wotan päättänyt rakentaa itselleen linnan, Walhallan, joka tulee olemaan hänen elämänsä suurin saavutus. Voidakseen rakentaa Walhallan täytyy hänen pyytää apua Fasolt ja Fafner jättiläisiltä. Ihana Freja luvataan heille palkkioksi. Mutta tämä päätös tehtiin liian nopeasti, sillä jos Freja lähtee pois jumalten saleista on heidän nuoruutensa ja voimansa loppunut. Ne riutuvat. Kun Walhalla on valmis ja jättiläiset vievät mukanaan palkkionsa ovat hyvät neuvot tarpeen. Silloin Loge, tulen jumala, neuvoa. Hän ehdottaa Wotanille, että tämä vaihtaisi Frejan Reinin kultaan, jonka he aikovat ryöstää Alberichilta. Tämä kulta on nimittäin hyvin merkillistä. Se, joka tästä kullasta takoo sormuksen, saa vallan koko maailman yli. Mutta se, joka tahoo takoa sormuksen, täytyy luopua rakkaudesta. Sellainen on Alberich. Alberich petetään, jumalat ottavat hänetä kullan ja sormuksen ja antavat sen jättiläisille. Mutta jättiläiset ovat tyhmiä eivätkä ymmärrä käyttää sitä hyväkseen. Fafner tappaa Fasoltin ja vartioi aarretta kauhean lohikäärmeen muodossa. Mutta jumalten isällä, Wotanilla, ei ole mitään rauhaa, sillä vaara on aina tarjolla, että Niebelheimin pahat kääpiöt voittaisivat sormuksen takaisin ja samalla vallan koko maailman yli.

Ymmärtääkseni voimme käsittää symboliikan seuraav-

valla tavalla: Jumalten maailma on ilmennyt, manifesteerattu jumaluus, henkiset hierarkiat, Wotan, jumalten isä, etunenässä. He muodostavat yhdessä hyvän voiman, mutta jo sillä perusteella että he omistavat olemassaolon, on vastakohta paha olemassa, Niebelheim. Maanpäällä elävä ihmiskunta on siten alusta alkaen hyvän ja pahan välillä kokien molempia. Reinin kulta on kyky kehittyä, joka on salassa ihmisen sisällä. Tieto ja ennen kaikkea okkultinen tieto voivat viedä ihmisen korkeampaa kehitystä kohti. Mutta jotta tämä olisi mahdollista, on Reinin kulta saatettava esille valoon ja sentähden on pahan periaatteen astuttava näyttämölle, sillä kehitys ei ole mahdollinen ilman himoa. Vallanhimo on kotoisin pahan valtakunnasta ja sentähden voivat ainoastaan pahat kääpiöt takoa sormuksen, joka antaa valtaa. Tämä tulee olemaan Alberichin ja Mimen tehtävä. Nämä kaksi henkilöä vastustavat hyvin Steinerin tarkkaan kuvaamia periaatteita, Ahrimania ja Luciferia. Ahriman on kylmä, tunteeton henki, joka kieltää kaiken korkeamman henkisyyden, joka sanoo ihmiselle: Sinä et voi koskaan kohota alhaisuudestasi, sinä et voi koskaan kokea mitään korkeampaa kuin tätä maailmaa. Tämä on Alberich-kääpiö, joka on luopunut rakkaudesta voidakseen ryöstää kullan ja samalla vallan. Lucifer ei kiellä rakkautta. Hän puhuu hyvin kauniita sanoja rakkaudesta. Mutta hän tarkoittaa sillä rakkautta itseensä. Tämä johtaa taas mustaan magiaan. Tämän edustaja on etevä Mime seppä. Wotan tahtoo nyt rakentaa Walhallan. Walhalla kuvaa viisauden linnaa devakaanisella tasolla. Mutta tämän hän voi tehdä ainoastaan jättiläisten avulla. Ne ovat himon edustajia. Ainoastaan kokemuksen kautta voitamme viisautta ja kokemusta voitamme himon kautta, jonka seuraus on kärsimys. Jos jättiläiset saisivat Frejan omakseen tulisivat kärsimykset jumalten maailmaan ja jumalat kadottaisivat ikuisen elämänsä ja tulisivat kuolevaisiksi niinkuin ihmiset. Freja edustaa nimittäin korkeinta rakkautta. Hänen täytyy olla alempien himojensa herra. Jos hänet vietäisiin jättiläisten luo, himojen maailmaan, riutuisi kaikki henkinen ja jumalallinen pois. Sen sijaan saavat jättiläiset Reinin kullan ja Fafner jättiläinen, himon hirmuinen lohikäärme vartioi aarretta, sillä jos himo voitaisiin tappaa ja ainoastaan eräs ihminen voi tehdä sen, niin voittaa ihminen sankarina kullan ja voi lähteä korkeamman kehityksen tielle, joka johtaa pois

uudestisyntymisten ketjusta. Teollaan on Wotan luonut karmaa ja tätä ankaraa karmanlakia täytyy koko olemassaolon totella. Jos sormus voitaisiin antaa takaisin Reinin tyttärille niin saataisiin tasapaino takaisin, karman laki lakkaisi toimimasta, syitten ketju katkeaisi ja koko ilmenyt olemassaolo lakkaisi olemasta. Olisi Götterdämmerung, Nirvana, ihmiset ja jumalat saisivat rauhan.

Kaikki tämä on kuin taustaa ihmisen draamalle, joka esitetään noissa suurenmoisisissa oopperoissa: Walküre, Siegfried ja Götterdämmerung. Mitä uskon ensi sijassa havainneeni, on seuraavaa: Trilogian jokainen osa esittää ihmistä eri jälleensyntymässä, siis kolme jälleensyntymää ja ne ovat erittäin tyypillisiä ihmisen kehityksessä. Runoelmasta saamme kyllä turhaan etsiä mitään, joka viittäisi jälleensyntymisen todenperäisyyteen. Mutta kuitenkin tämä sisältyy sen maailmankatsomuksen kokonaisuuteen, joka „Nibelungenin draamassa“ etsii ilmaisunsa. Wagner on jättänyt jälkeensä toisinnon koko draaman loppusanoiksi ja siinä tämä näkyy selvästi. Hän on kai sitten musikaalisten tai muitten syitten takia muuttanut tekstiä.

Von Wiedergeburt erlöst
zieht nun die wissende hin —

Jälleensyntymisen pakosta vapautuneena poistuu viisauden saavuttanut.

Walküre-draaman sankarin nimi on Siegmund. Tämä nimi julistaa voittoa. Mutta voittoa hän ei saavuta vielä tässä jälleensyntymässä. Hän on ihminen keskellä elämän myrskyjä, ihminen karman raskaan lain alla. Alituisten taistelujen ympäröimänä hänellä ei ole rauhaa eikä onnea. Wehwaltiksi hän kutsuu itseään, mieheksi, joka on kärsimyksen vallassa. Silloin äkkiä valo välähtää hänen surullisessa elämässään. Hän löytää suuren rakkauden, rakkauden, joka tekee elämän paratiisiksi kaikista vaaroista ja kärsimyksistä huolimatta. Wagner tulkitsee tämän ihanasti Siegmundin laulussa Sieglindelle. Nuoret rakastavaiset ovat yhdessä majassa ja kevät yön kauneus on hurmannut heidät.

Mutta rauhaa ei hän saavuta sittenkään, vain uusia vaikeuksia. Sillä Sieglinden takia, jota hän rakastaa, täytyy hänen rikkoa maailmaa hallitsevia lakeja vastaan, avioliiton pyhyttä vastaan ja tapaa vastaan, joka pitää rikollisena sitoumusta sisarusten välillä. Hän on toisin

sanoen aiheuttanut karmaa ja täytyy nyt kärsiä seuraukset. Hänen onnensa on sentähden lyhyt, hänen elämänsä on taistelua voittamattomia vaikeuksia vastaan.

Samalla kun Siegmund löytää Sieglinden löytää hän muutakin. Hän muistaa, että isä kerran on luvannut hänelle miekan hädän hetkellä. Tämä miekka, ihmeellinen Notung, löytyy Sieglinden majasta puun rungosta. Vain hänelle oli miekka luvattu ja sentähden hän yksin saattoi vetää sen ulos puun rungosta. Tämä ristin muotoinen uskon miekka on taottu kärsimyksistä ja se on symboli yhteenkuuluvaisuudesta hengen ja aineen välillä.

Usko on jotain paljon korkeampaa kuin mitä me tavallisesti sillä sanalla ymmärrämme. Seuraavat sanat, jotka ovat otetut ihanasta okkultisesta aforismi-kokoelmasta Das Licht von Himavat, pitäisivät parhaiten selittää, mitä sana usko merkitsee:

„Jos vaellat valoa kohti on sinun opittava uskomaan. Usko on voiman kehittämistä, jotta korkeampi voima voisi herätä. Uskovat sanat voivat yksistään olla jo voimia, mutta paljailla sanoilla ei sinun pidä uskoa.

Usko on tahtoa. Uskosi mukaan tulee sinulle tapahtumaan. Sellainen kuin uskosi on, ovat voimasi. Ainoastaan oma voimasi vapauttaa korkeammat auttavat voimat.“

Uskon korkeamman muodon ja hyvän voimakkaan tahdon symboli on Notung miekka.

Siegmundilla on nyt tämä miekka käsissään. Rakkauden suuri onni kohotti hänet jokapäiväisyyden yli ja antoi hänelle voimia ponnistella korkealle.

Wotan oli lahjoittanut Notung miekan siinä toivossa, että Siegmundista tulisi voimakas auttaja, joka tappaisi Fafnerin, löytäisi aarteen ja palauttaisi rauhan maailmaan. Sellainen ihminen astuu korkeamman kehityksen tielle, löytää korkeamman, jumalallisen itsensä, jota voisi nimitää myös suojelusenkeliksi. Mehän tiedämme, että ihminen on merkittävästi kokoonpantu olento, hän on osaksi persoonallinen olento, kiinnikasvanut maahan, mutta sitten hän on myös jumalallinen olento kuuluen Jumalan valtakuntaan. Hänessä on jumalkipinä.

Kaikkien uskontojen pyhissä kirjoissa kerrotaan kuinka ihminen astuu vihkimyksen tielle, löytää suojelusenkelinsä ja kuinka jumalallinen hänen sielussaan herää. Nibelungen-draamassa tämä on myös selostettu symbolisessa muodossa.

Wotan on salaperäisen maahengen, Valan, kanssa synnyttänyt sisarusparven, valkyriat. Nämä symbolisoivat jumalallisia monaadeja, jotka ovat ihmisten korkeampia minuuksia tahi suojelushenkiä. He suojelevat sankareita heidän taisteluissaan ja kuoleman jälkeen he vievät heidät Walhallaan, jumalten asuntoihin. Sellainen Valkyria on Brünhilde, Siegmundin suojelushenki. Brünhilde näkee sankarinsa tuskan, hänen voimakkaat pyrkimyksensä voittaa kaikki esteet. Hän tahtoi mielellään suojella Siegmundia ja auttaa häntä voittamaan. Mutta siihen hän ei kykene, sillä ihminen hän on karman lain alainen ja sen lain edessä täytyy jumaltenkin polvistua. Brünhilde koettaa puhua Siegmundin kanssa, valmistaa häntä kuolemaan ja lohduttaa häntä kertomalla Walhallan iloista, mutta sankari ei ole vielä kohonnut sille asteelle, että hän tuntisi jumalallisen virtauksen sisässään. Hän seisoi kylmänä ja vieraana Brünhilden edessä ja oli valmis epätoivoissaan tuhoamaan kaikki ponnistustensa hedelmät tappamalla Sieglinden ja samalla lapsen, joka oli alkanut elää hänen sisässään. Valkyrian oli kovin sääli Siegmundia, hän uhmasi jumalten lakia ja auttoi Siegmundin hänen viimeisessä vaikeassa taistelussaan.

Mutta karman laki ei väisty. Korkeammat voimat astuivat näyttämölle, Wotan itse kaatoi Siegmundin, voiton miekka taittui. Valkyria oli kuitenkin saavuttanut tärkeimmän. Siegmundin ja Sieglinden lapsi oli pelastettu.

Mutta Valkyria oli tekonsa kautta sitonut itsensä maalliseen vahvoin sitein. Hänen täytyi jättää vapaa elämänsä Walhallan kukkuloilla. Wotan lauloi hänet uneen vuoren huipuilla, tulet syttyivät liekkeinä hänen ympärillään ja tie oli suljettu hänen luokseen kaikilta ihmisiltä, paitsi siltä, joka ei mitään pelännyt. Ja Siegfried, Siegmundin poika oli se sankari, joka oli Brünhildelle määrätty.

Tämä on ihana symboli ihmisen pyrkimyksestä valoon. Siegmund sankari on pannut kaikki voimansa taisteluun ja hän on varustanut itsensä uskon miekalla. Tietystikään hän ei voi vielä voittaa, sillä hän on sidottu karmanlakiin, mutta hänen voimansa on herättänyt korkeampia voimia ja auttava käsi on ojentunut häntä kohti. Mitä siitä, että hän kulki kuolemaa kohti, mitä siitä, että uskon miekka meni sirpaleiksi hänen kädessään. Kuolemaa seuraa ylösnousemus. Uutena Siegfriedinä, hän on korjaava sadon ponnistuksistaan ja miekka on kerran uudelleen taottava.

Hänen korkeampi minänsä, joka on Jumalasta kotoisin, tulee Valkürin muodossa häntä vastaan, astuu alas maan päälle Kristuksen kaltaisena, Jumalan Poikana. Tässä on meillä siis Kristus-prinsiippi, vaikkakin omituisissa symbolisissa muodoissa.

Kaikki on nyt valmista draaman seuraavaa aihetta varten, jota selostetaan oopperassa Siegfried. (Jatk.)

Leo Krohn.

Maapallomme muuttuminen kuninkaan pojan häähuoneeksi.

Maapallomme elämässä on toistaiseksi kaksi koulua, pahan koulu ja hyvän koulu. Käydessään pahan koulua ihmiset ovat pakollisen jälleensyntymisen alaisia. Hyvän kouluun siirryttyään ihminen vapautuu pakollisesta jälleensyntymisestä ja jälleensyntyminen muuttuu vapaaehtoiseksi.

Mitenkä ymmärrämme vapautumisen jälleensyntymisen pakosta? Ajatelkaamme seuraavalla tavalla. Ihminen on vakavasti ponnistellut vapautuakseen pahasta ja liittyäkseen hyvään. Kerran hän ponnistuksissaan saavuttaa palkan, sen kokemuksen, että hyvä täyttää hänet hetkeksi. Hän kohoutuu tajuntansa taivaisiin, täytyy hyvyydellä siihen määrään, että hän tuntee olevansa täynnä kiitollisuutta elämää kohtaan. Elämä on sisimmässään hyvä, hän sanoo, ja vaistomaisesti hän itselleen lupaa: tästä puoleen en tahtoisi mitään pahaa aikaansaada. Hänelle alkaa uusi pyrkimyskausi. Hän onnistuu ja epäonnistuu. Mutta vähitellen hän onnistuu siihen määrään, että hänen persoonallinen karmansa loppuu. Silloin hän on vapaa jälleensyntymisen pakosta. Sillä mitä syytä olisi pakoittaa seläistä ihmistä syntymään tällaiseen maailmaan, missä paha, itsekkyyys ja väkivalta on kunniasa ja vallassa? Maailma, jossa ovat mahdollisia sellaiset näytelmät kuin äskeinenkin maailmansota, tuntuu sellaisesta ihmisestä suorastaan järjettömältä, hullujenhuoneelta. Tyrmistyneenä hän kysyy: miksi ihmiset eivät käytä järkeään? Täytyyhän heidän sotien jälkeen kuitenkin alistua neuvotteluihin. Miksi ei-

vät alistu siihen ennen sotaan? Tai miksi eivät tee neuvotteluistaan täyttä totta edes sotien jälkeen? Luulisihan jokaisen ajattelevan ihmisen näkevän, että sota aiheuttaa vain onnettomuutta. Mikä hyvinvointi vallitsikaan ennen maailmansotaa Euroopassa ja Amerikassa! Suomessakaan ei enää näkynyt yhtään kerjäläistäkään. Mutta nyt, tuon „loistavan“ ja „sankarillisen“ sodan jälkeen? Kurjuus on huutava. Mutta siitä huolimatta sotalaitokseen uhrataan entistä enemmän. Ja siten valmistetaan ihmiskunnalle entistä suurempaa onnettomuutta.

Mitä syytä näinollen olisi, kysymme vieläkin, pakoittaa jälleensyntymään tällaiseen maailmaan sellaista ihmistä, joka ei tahdo tehdä pahaa? Täällä hän tuntisi itsensä ilottomaksi, vieraaksi ja tarpeettomaksi olennoksi. Eikä vain sitä, vaan hänen elämänsä olisi nuoresta pitäen sekä sielullista että ruumiillista rääkkäystä. Sillä nuoresta alkaen häntä opetettaisiin kunnioittamaan sotaa, järjestettyä ihmisten tappamista, mutta sensijaan halveksimaan sodasta kieltäytymistä ja rauhan rakentamista. Harjoituksilla ja valoilla häntä velvoitettaisiin valmistumaan veritekoihin ja siten kieltämään ja tukahuttamaan paremman ymmärryksensä. Miksi häntä siis, vieläkin kysymme, pakoitettaisiin syntymään tällaiseen maailmaan?

Pakollisesta jälleensyntymisestä vapautuminen perustuu näinollen asiallisiin ja järjellisesti ymmärrettäviin syihin.

Tämä ihmissielun saavutus tekee mahdolliseksi toisen ylimenokohdan. Kuvailkaamme sitä näin. Kaitselmus astuu vapautuneen sielun eteen ja puhuu seuraavaan tapaan: „Lapseni, sinä olet kieltäytynyt pahasta ja siten saavuttanut vapauden. Voittajana sinut siunataan. Kuule kuitenkin: sinä olet kieltäytynyt pahasta, mutta ethän liene kieltäytynyt hyvästä?“ Väristys käy vapautuneen sielun lävitse ja hän vastaa: „En, hyvästä en ole kieltäytynyt“. Kaitselmus jatkaa: „Hyvä. Tahtoisitko niinollen sittenkin syntyä maailmaan, mutta valon palvelijana, hyvää aikaansaamaan?“ Silloin käy sielun lävitse valtava väristys, ja koko hänen olemuksensa vastaa: „Tahdon“. Kuuluu taivaallista soittoa ja Kaitselmus puhuu: „Kaksinkerroin siunattu sinä, suureen uhriin astuja. Ole nöyrä, uljas ja rohkea, näe ja ymmärrä: *via dolorosa*, tuskien tie, on kulkusi oleva tästä puoleen.“ Sillä tietämättömyydessä ja itsekkyydessä elävä ihmiskunta ristiinnaulitsee, yhdellä tai toisella tavalla, pahasta kieltäytyvät hyvän seuraajat.

Mutta kokelas alistuu rakkauden välttämättömyyteen. Ja niin on yksi jäsen liittynyt ihmiskunnan hyväntekijöihin, marttyyriihin, vapaaehtoisein hyvän palvelijoihin.

Mutta näinkö tulee aina jatkumaan? Ainako itsekkyyden, paha ja väkivalta on oleva kunniassa ja vallassa, totuus, hyvyys ja ihmisyyden sitävastoin verisesti maahan poljetuna?

Ajattelevan ihmisen mielessä nousee tällainen kysymys kuin välttämättömyyden pakosta. Niinpä sama kysymys on tavallaan esitetty Ilmestyskirjassakin. Siinä puhutaan sinetin avaamisesta, jolloin erään sinetin avattua näkyy „altarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli. Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirräät tuomiosi ja jätät kostamatta veremme niille, jotka asuvat maan päällä?“

Tämähän sisältää suoran kysymyksen: kuinka kauan itsekkyyden ja pahuuden ja sen edustajat saavat maailmassa hallita, jolloin totuus ja hyvyys ja sen seuraajat ovat syrjäytettyjä, parjattuja ja sorrettuja? Ilmestyskirjassa vastataan, että „vielä vähän aikaa pysyisivät levollisina, kunnes täytyisi myös heidän kanssapalvelijain ja veljensä luku, jotka joutuvat tapettaviksi niinkuin he itsekin“. Tässä siis hyvän palvelijoita lohdutetaan ja rohkaistaan sillä tiedolla, ettei maapallon ulkoisessakaan johdossa pahalla aina tule valtaa olemaan, vaan että paha aikanaan kukistuu ja hyvä astuu johtoon. Ensin niin, että hyvän koulukin pääsee pahan koulun rinnalla julkisesti toimimaan. Tämän ylimenotilan alkaminen on jo Kristuksen toinen tuleminen siinä ratkaisevassa merkityksessä, että jälleen esiintyy Kristuksen kaltainen Olento julkisesti ja hänen kanssaan jälleensyntyneinä marttyyrien valittujoukko, hyvän palvelijat. He muodostavat sellaisen totuuden valon, rakkauden ja hyvyyden voiman, jota eivät mitkään itsekkyyden, pimeyden tai, niinkuin sanotaan, helvetin vallat, voi kukistaa. Mikään tekopyhyys, parjaus ja häväistys ja niiden kintereillä kulkeva ihannoitu väkivalta ei enää saa yliotetta heistä. Pahan koulun rinnalle on astunut julkisesti ja pysyväisesti myöskin hyvän koulu, se koulu, missä tapahtuu Isän tahto. Hyvyyden valo loistaa itsekkyyden valon rinnalla. Paha kyllä hermostuu tuntiansaan, ettei se enää ole kaikkivaltias. Mutta se ei voi estää, että hyvyys vaan loistaa totuuden rakkaudellaan.

Tämä näin julkiseksi päässyt hyvän koulu on samalla se kuninkaan pojan häähuone, jossa yksilöt julkisessa, päivätajuisessa elämässään vihkiytyvät sille iankaikkiselle, kuolemattomalle elämälle, jonka siveellisenä perustuksena eli kalliona on, niinkuin Jeesus sanoo, Vuorisaarnan oppi. Kun molemmat koulut ovat julkisia, silloin ihmisillä on helpompi valita ja ratkaista hyvän ja pahan välillä. Heitä ei pakoiteta hyvään. Elämä vaan kutsuu ja velvottaa, että ihmiset vapaaehtoisesti luopuisivat itsekkyydestä, pahasta ja väkivallasta ja liittyisivät hyvän kouluun. Molemmat koulut saavat toimia rinnan siihen asti, kunnes mahdollisimman monet sielut ennättävät luopua pahasta ja liittyä hyvään; kunnes kaikki ne sielut, jotka tässä maailmanajassa mahdollisia ovat, ennättävät suuren uhrin kautta astua *via dolorosa*n, vapaaehtoisen palveluksen tielle. Milloin lopullinen täyttymys tapahtuu, milloin kaikki mahdolliset sielut ovat pahasta luopuneet ja hyvään liittyneet, ja jolloin siis pahan koulu tältä planeetalta poistetaan, sen tietää, niinkuin Jeesus sanoo, Isä y'lsinänsä. Mutta että sekin kerran tapahtuu, se on matemaattinen välttämättömyys maapallomme ja ihmiskunnan kehityksessä.

Vähitellen maapallomme näinollen muuttuu kokonaisuudessaan hyvän kouluksi, kuninkaan pojan häähuoneeksi. Pahan koulu poistetaan tältä planeetalta. Samalla tällä planeetalla häviää myös jälleensyntymisen pakko. Tai vieläkin enemmän: tänne ei enää saa syntyä ilman häävaatteita.

Mitkä siis ovat nuo häävaatteet? Tietysti ne ovat sieullista, siveellistä laatua. Hääpuvun muodostavat puhtaat ajatukset, puhtaat tunteet ja palveleva, hyvä tahto. Jos pääsisikin syntymään joku, jolla ei ole hääpukua, s. o. jolla on pahaa tahtoa, itsekkäitä ajatuksia ja tunteita, niin hänet „heitetään ulos“. s. o. hän ei jaksakaan elää niin puhtaassa, rakkauden ja palvelevaisuuden täyttämässä aurassa eli ilmapiirissä, vaan hän joutuu siirtymään sellaiseen maailmaan, joka vastaa hänen luonnettaan.

Tätä kohtaa voidaan pitää maapallomme ja ihmiskuntamme yhtenä ratkaisevana tuomiopäivänä. Koko mukana oleva ihmiskunta on tietoisesti luopunut pahasta ja itsekkyydestä, kunnian- ja vallanhimosta ja tahtoo harjaantua hyvässä, luovassa rakkaudessa, palvelevaisuudessa. Kristus ja hänen kaltaisensa ihmiset ovat julkisesti mu-

kana, johtamassa ja opettamassa. Kaikki kunnioittavat ja vapaaehtoisesti tottelevat Kristusta. Kaikki tahtovat oppia ja nähdä, miten toimii ja menettelee täydellinen ihminen, Mestari. Kukaan ei enää epäile eikä yritä johtaa Mestaria, vaan jokainen ottaa oppia ja esimerkkiä hänestä.

Mutta tätähän me nimenomaan nyt jo voimme harjoitella. Sillä Jumalan valtakunnassa, Valkoisessa Veljekkunnassa, tapahtuu aina Jumalan tahto. Kukaan ei yritä komentaa toistaan, sitävähemmin Mestaria. Kaikki Veljet iloitsevat siitä, että Viisas Olento on heidän keskellään. Hänestä voi oppia. Hänen kaltaisekseen kannattaa pyrkiä.

J. R. H.

Seppo Ilmarisen sammon taonta.

Seppo Ilmarinen joutui Pohjolaan, „sisä-aistimusten maailmaan“,¹⁾ Väinämöisen tietäjäkeinoin loihitmana ja puoliksi vastoin omaa tahtoaan — niin, etteivät hänen tuloaan „koirat kuulleet, eikä haukkujat havainneet.“

Louhi, Pohjolan emäntä, kynnyksenvartijana, huomattuaan Ilmarisen taitavaksi takojaksi asettaa hänelle kuuluisan kysymyksensä: „Taiatko takoa Sammon, kirjokannen kalkutella, joutsenen kynän nenästä, maholehmän maitosesta, pienestä ohran jyvästä, kesä-uuden untuvasta, niin saat neion palkastasi, työstäsi tytön ihanan“, johonka kysymykseen Seppo Ilmarinen, mahtavana tietäjänä, myönteisesti vastaa.

Ja niin alkaa Sammon taonta:

Siitä seppo Ilmarinen, tietäjä iänikuinen, palamaan tulen sytyttää ja ryhtyy mietiskelemään, eli Kalevalan sanoin: „Tuohon seppo seisotti he, takoja tulen rakenti, päivän laati palkehia, toisen ahjoa asetti.“

ja edelleen:

„Otti orjat lietsomahan, väkipuolet vääntämähän“. ja päivän ja yön kestäneen mietiskelyn jälkeen syntyi Ilmarisen ajatusten ahjosta: jousi. Jousi viittaa ilmeisesti ilmaelementtiin ja vastaa siis äly-

¹⁾ P. E:n „Kalevalan avain“.

ruumistamme, alemmaa Manasta. Mutta jousi oli kuitenkin „pahantapainen“ ja siksi se takaisin ahjohon työnnettiin. Mietti seppo Ilmarinen, takoja iänikuinen, päivän ja yön nyt jällehen, ja niin syntyy ahjosta: venonen. Tämä vuorostaan viittaa selvästi vesi-elementtiin vastaten tai kuvaten siis astraaliruumistamme. Sekään ei ole „hyväntapainen“, „suotta lähtisi sotihin, tarpehitta tappelohon“. Niin on sekin takaisin tulehen tungettava, kuonastansa kirkastumaan. Ja seppo Ilmarinen, takoja iänikuinen, jatkaa mietiskelyään jälleen päivän ja yön. Jopa kolmantena päivänä: „tungeikse tulesta hieho.“ Elävässä eläimessä palava tuli kuvaa tuli-elementtiä, ja vastaa mielestäni fyysillisen ruumiin eetteristä kaksoispuolta — tämäkin on uhrattava tulelle ja jatkettava mietiskelyä vielä päivä ja yö. Ja niinpä vihdoon päivänäpä neljäntenä: „aura tungeikse tulesta, terä kulta kuumoksesta“. Tämä työase, tämä kyntö-aura, joka neljäntenä päivänä ilmestyy ahjosta kuvaa maa-elementtiä ja vastaa fyysillistä ruumistamme, joka sekin on vertauskuvallisesti takaisin tulehen tungettava, tuli-alttarilla poroksi poltettava, jumalille uhrattava.

Näin siis nelipäiväisen ja neliöisen mietiskelyn tuloksena ovat „orjat“ s.o. Ilmarisen ajatukset ahjosta lietsoneet ilmoille: ihmisen alemman nelinäisyyden, muodossa: jousen, venon, hiehon ja auran; ja tämän alemman nelinäisyyden on seppo Ilmarinen tulehen takaisin tunkenut, tuli-alttarillaan uhrannut ja vasta tämän alemman nelinäisyyden poroksi poltettuaan laittaa Ilmarinen, takoja iänikuinen, tuulet lietsomahan, ahavaiset auttamahan.

Pysähtykäämme hetkiseksi miettimään mitä Pyhässä Sanassa Evankeliumeissa sanotaan tuulesta, hengestä ja siitä, mikä hengen vaikutuksesta syntyy: „Tuuli puhaltaa missä tahtoo ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja mihin se menee; niin on laita jokaisen, joka Hengestä syntynyt on.“ (Joh. 3:8.)

Niinpä seppo Ilmarinen neljä päivää ja neljä yötä Sampoa taottuaan ja alemman nelinäisyytensä tuli-alttarille uhrattuaan — jää odottamaan: tuulta tuulemahan, ahavaista auttamahan, jotta ilmoille ilmestyisi se, joka on hengestä syntynyt, totisesti uudestisyntynyt. — Tuulet lietsoi kolme päivää ja kolme yötä — ja lisättyämme tähän seppo

Ilmarisen nelipäiväisen ja neliöisen mietiskelyajan, saamme Sammon taonta-luvuksi pyhän seitsemikön, neljä ynnä kolme.

Seitsemännen päivän päästä, takoja iänikuinen, itse seppo Ilmarinen „näki Sammon synttäksi, kirjokannen kasvavaksi“. — Niin oli Sampo taottuna, kirjokansi kirjottuna, temppelellä totinen tehty. Mutta taonta oli tapahtunut sisätajunnan maailmoissa, ei vielä päivätaajunnassa. Siksipä ei Pohjan ihana impi, Sariolan soma neito, vielä suostukaan Ilmariseen — ja siksipä Louhi, ankarana Kynnyksenvartijana, kytkeepi Sammon „Pohjolan kivimäkeen, vaaran vaskisen sisähän, yhdeksän lukon taakse“. Ja seppo Ilmarinen, takoja iänikuinen, herää „alla päin, pahoilla mielin, kaiken kallella kypärin“ — mielessänsä outo kaipuu kerran iki-omaksensa voittaa Pohjolan ihana impi, Sariolan sulo-neito, jolla „kuuhut paistoi kulmaluilta, päivä rinnoilta risoitti, otavainen olkapäiltä, seitsentähtinen selältä.“

Päiviö Sampola.

Henkinen erakkuus.

Tunnettu tosiasia on, että ihminen voi joutua henkisesti erakoksi, vaikk'ei hän ole tahtonutkaan maailmasta eristäytyä. Hän voi joutua niin erakoksi, etteivät hänen oman sakaan häntä ymmärrä, jos hänellä sellaisia on, eikä hän omiaan. Heidän henkinen elämänsä kulkee aivan eri teitä.

Vieraisissa löytyisi tietysti sellaisia, jotka olisivat hänelle henkisesti sukua, mutta niitä ei vaan satu hänen tielleen. Hän ei tule sellaisia tuntemaan, tai jos tulee, niin ainoastaan ohimennen. Kohtalon ohjauksesta ne ikäänkuin välttävät häntä. Ja niin hän voi joutua pitkin ikäänsä taival-tamaan ihmisten joukossa — yksinään.

Sellaisen elämä on raskasta. Hän ei voi kenenkään kanssa jakaa ilojaan ja surujaan, ainoastaan enemmän tai vähemmän osittain harvoissa poikkeustapauksissa, ehkä hyvinkin harvoissa. Jos häntä joku asia kiinnostaa ja hän pyrkii jonkun tai joidenkin kanssa vaihtamaan siitä ajatuksiaan, kun se häntä niin sykäbdytti, niin voi sattua ja sattuukin hyvin usein, ehkä aivan säännöllisestikin, että

hän saa „kylmää vettä niskaansa“. Toinen tai toiset suhtautuvat siihen aivan välinpitämättömästi tai kuivan järkevästi taikka jollain muulla tavalla, mutta ei hänen tavaltaan. Ja niin ei hänelle jää muuta tehtäväksi kuin huokaista ja nostaa siipirikkona ylös tuon toisen akkunan tai noiden toisten akkunain alta se sielun lintu, jolle hän oman sielunsa akkunan avasi siinä varmassa luulossa tai ehkäpä uskossakin, että sille vastakkainen akkuna tai nuo akkunat ilomielin avattaisiin ja että se päästettäisiin niistä tervetulleena sisälle. Ei jää muuta tehtäväksi kuin huokaista ja nostaa ylös lintunsa, se kun saikin lentää suljettua akkunaa tai suljettuja akkunoita vasten, kunnes väsyi, vioitti siipensä ja putosi maahan. — Ei jää muuta tehtäväksi kuin nostaa ylös jälleen ja sulkea sieluunsa, kuten niin monesti, oi, niin monesti ennen, ja hoidella lintuaan siellä, kunnes hän sen taas jolloinkin jonain heikkona hetkenä erehtyy laskemaan lentoon — todennäköisesti yhtä huonolla menestyksellä.

Joku voi ehken ajatella: jos jollekin elämässä noin käy, niin hänessä täytyy olla itsessään syy, hänessä täytyy olla jotain sairaalloista, epänormaalia. — Niin, hänessä on tavallaan itsessään syy. Mutta onko jossakin välttämättä sairaalloista, epänormaalia, mikä ei ole samanlaista kuin useimmissa muissa tai joukoissa? — Eiköhän se saata olla yhtä tervettä tai kenties terveempääkin, erilaista tai ehken erikoistakin vain? — Eri lailla kehittyntä, vähemmän tavallisesti?

Mistä siis tuollaisten yksinäisten yksinäisyys elämäntiellä pohjimmaltaan johtuu?

Edellisessä onkin siihen oikeastaan jo vastattu: se johtuu itse kunkin sellaisen erilaisesta henkisestä rakenteesta, joka on epätavallinen ja seuraus hänen erilaisesta kehityskulusta ja perinteistään. Ja se johtuu siitä, että hän nyt tuon omalaatuisuutensa johdosta oleksii hengenmaailmoissa, jotka ovat toisille enemmän tai vähemmän vieraat, ja ilmentää niiden vaikutuksia.

Missä sitten on hänen pelastuksensa?

Se on sekä toisten vallassa — tavallaan — että hänen omassaan.

Toisten osalta siinä, että koettavat kaikin voimin avata sielujensa akkunat joka kerta, kun huomaavat hänen sielunsa akkunan avautuvan, ja että ottavat tarkoin tästä vaarin ja antavat niin paljon kuin suinkin voivat.

Tämä ei ole kyllä läheskään aina niin helppoa kuin luulisi.

Ollen henkiseltä rakenteeltaan erilaisia nuo toiset eivät ehkä huomanneetkaan että sulkiivat akkunansa eikä että hänelle oli mitenkään tähdellistä, että he ne avaisivatkaan. Joskus he saattavat vain ihmetellä, miksi hän niin usein „vetäytyy kuoreensa“.

Hänen persoonallinen olemuksensa saattaa olla puoleensa vetämätön, paitsi harvoille valituille, joiden seuraan hän ei kuitenkaan sanottavammin joudu. Sen ei tarvitse johtua mistään erityisistä vähemmän miellyttävistä ominaisuuksista hänessä, ulkonaisista enempää kuin sisäisistäkään, vaikka välistä voi niinkin olla laita, vaan juuri hänen sisäisen olemuksensa poikkeuksellisuudesta, jossa toiset eivät löydä niin paljon yhtymäkohtia, että voisivat häneen kiintyä ja häntä käsittää, enempää kuin hänkään puolestaan heitä. Tämä taas voi toisten puolelta johtaa vähemmän kauniiseen ja seurauksiltaan tuhoisaan suhtautumiseen häneen, suhtautumiseen, jonka määräävät ihmislunteen hyljättävät piirteet.

Miltä puolelta tahansa toisten kannalta asiaa siis katsotaneekin, niin heille saattaa olla hyvin vaikeata tai mahdotontakin oikealla tavalla lähestyä häntä. Mutta sittenkin: jos se tapahtuu jostain muusta vaikuttimesta kuin kykenemättömyydestä tai ymmärtämättömyydestä, niin on siihen sovitettava Jeesuksen sanat: „minun oli nälkä, ja te ette antaneet minulle syömistä; minun oli jano, ja te ette antaneet minulle juomista; minä olin koditon, ja te ette ottaneet minua huoneeseen.“ — —

Mitä sitten tulee hänen omaan osuuteensa itsensä pelastamisessa, niin on se ensiksikin siinä, että hän koettaa jatkuvasti asustaa ja työskennellä oman henkensä maailmoissa, joissa hän viihtyy, ja ravita sisäistä ihmistänsä sen mukaisilla ihmiskunnan hengentuotteilla ja kaikella sillä ihmeellisellä, kiinnostavalla ja kauniilla, mitä tämä maailma tarjoaa. Toiseksi on hänen koetettava filosofin tyyneydellä suhtautua kohtaloonsa — ja myös muihin ihmisiin ja koetettava lähestyä heitä, milloin vaan huomaa heidän rehellisesti ja myötätuntoisesti suhtautuvan näneen. Ja kolmanneksi on hänen vielä koetettava ruokkia itseänsä toivolla, että häntäkin tulee vielä pysyväisesti ympäröimään ymmärtämisen ilmapiiri ennenkuin se aika on ehtinyt, jolloin se on hänestä enää yhdentekevää. Ja kun

hän kaiken tämän täyttää, niin lieneekin hän tehnyt kaiken, mitä häneltä kohtuudella voidaan vaatia.

Tämä tällainen on kyllä raskas tie, mutta muuta ei ole. Samalla kun siinä on hänen murhenäytelmänsä, on siinä myös hänen pelastuksensa.

A. R. Mielonen.

„Taivaan kaste“ ja „harhan kaste“.

„Todellinen tieto on jauhot, väärä oppi on akanat. Jos tahdot syödä viisauden leipää, on sinun tehtävä taikinasi Amritan kirkkaaseen veteen. Mutta jos sotket akanoita Maaajaan kasteeseen, voit saada siitä ravintoa vain kuoleman mustille kyyhkysille“.

Hiljaisuuden ääni.

Kieltämyksen opin toteuttamisessa todellinen teosofia opettaa meitä ohjaamaan askeleitamme. Se varoittaa meitä eräistä vaaroista, jotka uhkaavat ajattelemattomia houkkioita, niitä, jotka eräänlaisen kieltäytymiskiihkon humalluttamina tukahduttavat eläimellisen luontonsa saamatta apua väkevältä Voimalta, joka on tukeva heitä alati Elämän Tiellä, ja jota ilman pyrkijä epäonnistuu yrityksessään.

H. P. Blavatsky puhuu meille aloittelijoista, jotka „luulevat voivansa puhdistaa ja kohottaa eläimelliset intohimot niin sanoaksemme säilyttämällä niistä itsessään kiihkon, voiman ja himon . . . He tyytyvät voimakkaalla tahdonponnistuksella tukahduttamaan ja hillitsemään behkuvat liekit, jättäen tulen kytämään ohuen tuhkerokksen alle.“ Ja suuri opettajamme lisää: „Tietäkööt he alusta alkaen ja muistakoot aina, että todellinen okkultismi eli teosofia on suurta itsekieltäymystä, ehdotonta ja varauksetonta, ajatuksissa ja teoissa.“

Huomatkaamme nämä sanat: „ajatuksissa ja teoissa“. Ajattelemattomat tyytyvät luopumaan teoista, mutta eivät ajatuksista. Siinä piilee vaara. Päältäpäin pyrkijä näyttää pyhimykseltä; sisälläpäin on punaisten salamoiden juomuitlema musta taivas, missä intohimo jyri-see. Hänen tekojaan ohjaa taipumaton tahto, hänen ajatuksiaan myrkyttävät hänen karkeat pyyteensä, ja ne ovat

samalla raivottaria, jotka kiusaavat, kalvavat ja ahdistavat häntä.

Pyrkijä on sekoittanut „akanat“ „jauhoihin“, „väärän opin“ „todelliseen tietoon“. Hän on tietämättömyydessään luullut, että hänelle riittää teoista luopuminen hänen ajatustensa saadessa jatkuvasti kostukkeekseen „Maajaan kastetta“, aistiemme luoman harhan kastetta. Vaarallinen erehdys, joka vie meidät tuskaan, lukuisiin lankeemuksiin ja vielä pahempaan: katkeraan itsehalveksuntaan.

Kaikki pyrkijät tapaavat samat vaikeudet. Missä lääke, joka heidät parantaa? Mikä tynnyttää ja puhdistaa pettämättömästi heidän pyyteensä?

Teosofia antaa meille vastauksen: **t o t u u d e n t u t k i m i n e n**. Ei kylmä älyllinen tutkiminen, vaan „sydämen“ opastama tutkimus. On vain yksi totuus. Se mitä me voimme tehdä on, että koko innollamme koetamme omak-sua joitakin puolia totuudesta. Mistä sen löydämme? Teosofian ikuisesta sanomasta, joka nousee eteemme liekeh-tivässä kirkkaudessa. Sitä ovat laulaneet kuin mahtavaa loitsua kaikki Hengen suuret profeetat. Kaikki Jumalan Pojat ottavat sen vastaan ja jättävät perinnökseen. Ja sen tulee laskeutua sydämiimme raikkaan aamukasteen lailla.

Totuus on „taivaan kaste“, „Amritan (kuolemattomuuden) kirkas vesi“.

Meidän alempi olemuksemme on intohimojemme kovien kiteiden peitossa. Nämä kiteet muodostuvat yksi toisen-sen jälkeen, kun meidät saa valtaansa viha, hekuma ja ahneus, „kolme porttia, joiden kautta kuljemme helvettiin“, niinkuin Shri Krishna sanoo.¹⁾ Vain „taivaan kaste“ voi ne hajottaa, suuret Viisaatkaan eivät ole nousseet huipuille, missä he ovat, muutoin kuin täydellisesti sulautu-malla totuuteen. Sillä

„Totuus, jonka alkemistit symbolisoivat taivaan kasteella, oli laskeutunut heidän sydämiinsä, ja kaikki he olivat keränneet sen vuorten huipuilta levittämällä sitä saadakseen tahrattomia pellavakan-kaita, niin että he eräässä merkityksessä olivat bankineet itselleen, kukin puolestaan, **k a i k k i a l l i s e n l i u o i t i m e n**“.²⁾

Niin, „taivaan kaste“ on todella suuri liuotin, todellinen

1) Bhagavad Gita, kuudestoista keskustelu.

2) Isis Dévoilée.

Alkahest, totuus, joka liuoittaa intohimojemme kiteytyvät. Hitaasti, vähitellen se meitä puhdistaa, ja me lähdemme syvästä totuuden tutkistelusta tyyntyneinä, täynnä todellista onnea, luottamuksella katsoen tulevaisuuteen. Ja sitä mukaa kuin kapuamme tiedon vuoren rinteitä, pyyteittemme hämärät harsot muuttuvat „tahrattomiksi pellavaverhoiksi“, joilla ottaa vastaan „taivaan kasteen“ ylenpalttisuutta.

Sellainen on hengellinen uudestisyntyminen, joka meidän on suoritettava, joka päivä, joka päivä, joka päivä, siksi kunnes hengen aurinko nousee inhimillisen tajuntamme taivaanrannalla. Emmekä me tee sitä omaksi tyydytykseksemme tai omaksi kunniaksemme, vaan auttaaksemme ihmisiä, veljiämme, löytämään puolestaan „taivaan kasteen“.

Krishna Dasa.
 („Théosophie“, VII:4.)
 Suom. J. Ptn.

Kolme uutta kirjaa Ruusu-Ristin Johtajalta.

Pekka Ervast: Mitä on magia? Hinta nid. Smk. 12:—, sid. 20:—; H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa. Hinta nid. Smk. 15:—, sid. 25:—, sekä Eurooppalaisia näköaloja. Hinta nid. Smk. 15:—, sid. 25:—. Kaikki Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran kustannuksella.

Olemme aina viime aikoina kauan saaneet odottaa kirjallisia uutuuksia Ruusu-Ristin johtajalta. Väliajat ovat olleet pitkiä. Ilmestyi hän viimeksi toissa kesänä näytelmä „H. P. B.“. Tämä hiljaisuus ei nähtävästi kuitenkaan ole johtunut jostakin P. E:n lähdesuonien kuivumisesta, vaan enemmän ulkonaisista syistä, kuten esim. kustannusedellytysten heikkoudesta. Tätä tilannetta on kuitenkin Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran perustaminen varmaankin helpottanut. Siitä on todistuksena P. E:n jouluksi ilmestyneet uudet teokset, jotka myöskin panevat ajattelemaan vanhaa sananpartta: „Ei mitään hyvää voi odottaa liian kauan“.

„Mitä on magia?“ on tavallaan aktueLLi teos. Onhan viime vuoden kuluessa ollut niin paljon puhetta juuri magiasta. Tästä kirjasta saamme nyt selvityksen siihen, mitä tuo sana oikeastaan merkitsee, mitä kaikkea siihen sisältyy. Magiaa on keskiajalta saakka totuttu pitämään jona-kin pahaa tarkoittavana taikomisena, jota käsitystä uudempi aika tosin on lieventänyt lisäämällä, että se on taikauskoa. Nyt on kuitenkin muistettava, huomauttaa P. E., että magia-sanana todellinen alkuperäinen merkitys on viisaustiede, ja että se tarkoittaa sitä elämänkäytäntöä, jonka avulla ihminen pyrkii Jumalan luo, totuuden näkemiseen ja kokemiseen, t.s. uskonnon käytännöllistä puolta. Lukiessamme sitten magian eri ilmennysmuodoista, on meillä taaskin tilaisuus ihailla Pekka Ervastian suurta kertomistaitoa. Pirteiden ja jännittävien kaskujen ja esimerkkien avulla hän selvittelee asioita ja käsityskantoja, joihin tutustumme ikäänkuin hauskaa romaania lukien.

„H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa“ on inspiroiva teos. Se on jollakin erikoisella tavalla totuuden etsijän ajatuselämää lämmittävä ja innoittava, ikäänkuin uudistava ja nuorentava kylpy. En tiedä miksi lukiessani sitä jouduin niin voimakkaasti niiden tunnelmien valtaan, jotka elähdyttivät minua nuorena ensi innostuksen täyttämänä teosofina. Kenties johtuu se siitä, että teosofisen maailmankatsomuksen vapauttavat ja avartavat näköalat on tässä kirjassa esitetty niin suurella lämmöllä ja voimalla, koska niiden taustana ja perustana on rakkaus siihen ihmiseen, H. P. B:hen, joka niin äärettömällä voimalla ja suurenmoisella antaumuksella uhrasi elämänsä ihmiskunnan nukkuvien orpojen herättämiseen. Teosofian sanomaa on siis levitetty rakkaudesta ihmiskuntaa kohtaan. Se ei ole ollut mitään tiedettä tieteen vuoksi. On kuitenkin lohduttavaa teosofiselle lukijalle seurata tekijän viittauksia uusiin tieteellisiin keksintöihin ja näkökantoihin, jotka askel askeleelta joutuvat toteamaan, että se, minkä H. P. Blavatsky esitti 50 vuotta sitten pilkkaavalle ja epäuskoiselle tiedemiespiirille, se onkin nyt yhtäpitävää tieteen viimeisten saavutusten kanssa. Naurun on siis monen asian yhteydessä täytynyt lakata ja historia voi taas uudella ja painavalla esimerkillä viitata tieteen marttyyriuteen.

Kolmas nyt ilmestyneistä johtajamme kirjoista esittää eurooppalaisia näköaloja. Jos nimitimme kuvausta magiasta aktueLLiksi aiheeksi, on meidän vielä suuremmalla

syllä tunnustettava, että tämän kirjan poliittiset ja yhteiskunnalliset kysymykset ovat juuri sitä. Nykyinen maailmanpula kaikkine kansantaloudellisine ja sosiaalisine ilmiöineen on järkyttänyt uskoa nyt vallitsevaan valtiolliseen ja taloudelliseen järjestelmään. Oivalletaan, että suuria muutoksia pitäisi saada aikaan. Kansojen — ihmisten — ulkonainen ja sisäinen onni ja menestys vaatii ensinnäkin kansainvälisten suhteiden järjestämisestä yhteisymmärryksessä kaikkien parasta silmällä pitäen. Kansojen yhteenliittymisen aate herättää siten voimakasta vastakäikua. Tästä on esimerkkinä m.m. Pan-eurooppa-liike, jonka perustajan ja johtajan, kreivi Coudenhove Kalergin ajatuksia ja suunnitelmia P. E. selostaa yllä mainitussa kirjassaan. Mutta ihmiskunnan onnen ja menestyksen kysymys johtaa myöskin tärkeisiin sosiaalis-taloudellisiin pulmiin. Näitä on jo kohta vuosisadan pyrkinyt ratkaistaan m.m. sosialistinen aate, mutta lukuunottamatta tätä suurta kannatusta saavuttanutta aatevirtausta, joka liikkeenä valitettavasti useimmiten on eksynyt ajamaan vain määrätyn kansanryhmän etuja ja valtaan pääsyä, on tuon tuostakin esitetty ehdotuksia ja suunnitelmia uudeksi sosiaalisesti järjestelmäksi, joka poistaisi nykyiset epäkohdat. Mainittakoon tässä vain erilaiset kommunistiset ihanteet sekä n.s. mutualismi. Uusimpia tällaisista yrityksistä on Yhdysvalloissa alkunsa saanut teknokratian nimellä tunnettu suunnitelma. Tri Steinerin innokkaasti ajama, aikaisemmin markiisi Saint-yves d'Alveydre'in jossakin muodossa esittämä kolmijako-aate (Dreigliederung), josta P. E:kin kirjassaan puhuu, on myöskin tässä yhteydessä mainittava. Kaikki tällaiset suunnitelmat ja ehdotukset sekä valtiolliset että yhteiskunnalliset, sisältävät tavallisesti paljon varteen otettavia ja nerokkaita eri kysymysten ratkaisuja, ja on luonnollisesti varsin tärkeätä, että intellektuaalisesti opimme ymmärtämään ja näkemään, että ja millä tavalla ulkonaisesti asiat voitaisiin järjestää kaikkien ihmisten onnea silmällä pitäen. Mutta sitten tulee kysymys aatteiden toteuttamisesta, ja silloin useimmiten joko erehdytään tai epäonnistutaan, joko ryhdytään keinoihin esim. väkivaltaisiin, jotka vain pinnallisesti muuttavat asiain tilaa, tai petytään ja laimennutaan, kun aatteita kohtaa erilaisista psykologisista syistä johtunut ihmisten vastustus. Alhainen eettinen taso on epäilemättä huomattavimpia nerokkaitten aatteiden käytännössä tyhjäksi teki-

jöitä. Tämä psykologisen pulman tähdentäminen on epäilemättä pohjavirtana „Eurooppalaisia näköaloja“-kirjassa. Vakuuttavasti P. E. siinä julistaa, että ennenkuin henkinen kulttuurielämä vapaasti saa ilman poliittisten motiivien aiheuttamia rajoituksia vaikuttaa ja onnistuu kehittämään voimakkaan viisaitten, eetillisesti puhtaitten ja epätsekkäiden ihmisyksilöiden muodostaman ytimen, hengen aateliston, eivät mitkään valtavimmat uudistukset onnistu, eikä ihmiskunta voi tulla onnelliseksi. Ilman sitä voimaa, minkä Valkoisen Veljeskunnan innoittama henkinen kulttuuri voi antaa, eivät aatteiden keksijät ja uudistusliikkeitten johtajat jaksa eivätkä pysty tehtävänsä suorittamaan, ilman sitä kaikki yritykset sortuvat ja murskautuvat ihmiskunnan yleisen itsekkyyden ja rajoittuneisuuden lyijynraskaan painon alle.

Eino Krohn.

Pyrkijän päiväkirja.

17.

„Nouse ja vartioi tuota ovea!“ kuului lyhyt, täsmällinen käsky: Kun vaeltaja oli asettunut hänelle osotetulle paikalle jatkoi ääni. „Tehtäväsi kuuluu huolehtia siitä, että ovi pysyy avoinna, niin että jokainen, ken sitä haluaa, voi esteettä astua kynnyksen yli. Et kuitenkaan saa käyttää fyysillistä, vaan henkistä voimaa, jos sattuisi niin, että sinua työssäsä vastustettaisiin.“

Ääni vaikenä. Vaeltaja jäi yksin pimeään ja hiljaisuuteen. Taratessaan vartiopaikkaansa, huomasi hän muutamien leveiden portaiden johtavan auki olevalle ovelle, jonka vieressä hän seisoi siten, että ei edes vaatteensa liepeellä vähäkään sitä hipaissut. Kynnyksen toisella puolella jatkuvat portaat, kapeampina ja vaikeakulkuisimpina, salaperäiseen hämäryyteen. Vaeltajaa puistatti. Miten suoriutua itselleen uskotusta merkillisestä tehtävästä? Kuinka kyetä vain ajatuksen avulla pitämään ovea avoinna, jos sitä todenteolla yritettäisiin sulkea?

Pitkää aikaa ei kuitenkaan jäänyt miettimiseen, sillä tuolla näkyivät jo ensimmäiset tulijat. Huomaamatta vartijaa, joka näkymättömänä heitä tarkkasi, pysähtyivät jotkut heistä hetkeksi kuin epäroiden, toisten sitävastoin empimättä astuessa eteenpäin. Näin kului pitkä tuokio. Äkkiä ilmestyi kuitenkin oven eteen päättäväisinä kaksi olentoa, joista vaaraa vainuava vartija ei päässyt selville, olivatko he ihmisiä, vai joita in henkimaailman asukkaita. He tarttuivat oven sulkeakseen sen. Varuilaan ollut vartija jännitti kuitenkin ajatustaan, eikä ovi liikahtanutkaan. Vastapuoli kiivastui, yhdisti voimansa ja onnistui ponnistuksissaan sikäli, että ovi hiljalleen rupesi painumaan kiinni, vartijan äärimmäisestä vastatoimenpiteestä huolimatta.

Kun hän kauhun valtaamana huomasi uupuvansa, huusi hän Mestariaan avuksi. Silmänräpäyksessä virtasi häneen uutta voimaa. Ovi pysähtyi nyt kuin naulattuna paikoilleen, sen sulkijoiden suureksi ihmetykseksi. Kun he uudistetuista yrityksistään huolimatta eivät enää saaneet sitä hievahtamaankaan, poistuivat he pettyneinä. Jännityksen lauettua yllätti vartijan kuoleman väsymys ja hän tunsi vajoavansa johonkin pimeään ja syvään kuiluun. Silloin kuitenkin kiertyi kaksi voimakasta käsivartta hänen ympärilleen. Hän huomasi itseänsä kannettavan ja heräsi hetkistä myöhemmin omassa vuoteessaan, yhä edelleenkin niin uupuneena, että ei pariin tuntiin kyennyt edes kättänsäkään nostamaan.

Selvittyään väsymyksestään, ryhtyi vaeltaja miettimään kokemuksensa tarkoitusta. Kauan pohdittuaan puoleen ja toiseen päätteli hän itsekseen, että se oli symbolinen ja hän selitti sen näin

Ovi on totuus Vartija ne ihmiset, jotka totuudesta jotain tietävät. Heillä ei ole oikeutta pidättää tietoaan itselleen, vaan heidän tulee auliisti jakaa sitä kaikille niille, jotka siitä haluavat kuulla. Tätä totuuden janoa ja vapaaehtoista etsimistä kuvasivat portaat, jotka johtivat ovelle. Salaperäinen hämäryys, joka kynnyksen toisella puolella vallitsi ja alati kapenevat, ylöspäin kohoavat portaat merkitsivät taas sitä tosiasiaa, että ihmisen itsensä, omilla ponnistuksillaan, täytyy hankkia valo pimeyteen, voidakseen pahasti kompastelematta edetä päämääräänsä kohti. Totuuden vartijat voivat ainoastaan osoittaa mistä tie kulkee ja miten valo sytytetään ja saadaan kirkkaasti palamaan. Vaikka he enempi eivät voikkaan tehdä, on kuitenkin kaiken tämän julistaminen sanoin ja teoin heidän ehdoton velvollisuutensa, koska ei kenellekään vähääkään raoteta tiedon ovea siksi, että hän yksinään tuntisi laajemmin ja näkisi selvemmin, vaan siksi, että hän paremmin osaisi kertoa siitä totuudesta, joka vapaaksi tekee ja jonka jokainen voi löytää. Vartijat eivät saa väsyä. Heidän täytyy aina, joka hetki, olla valmiit toimimaan. He eivät saa vastustaa pahaa pahalla. Niinollen on viha ja kaikenlaisten pakkokeinojen käyttäminen heiltä työssään kielletty. Jos he kuitenkin antaumuksesta ja hyvästä tahdostaan huolimatta uupuisivat ylivoimian edessä, eivät he sittenkään omasta alotteestaan saa jättää vartiopaikkaansa. Mestariaan avuksi kutsuen tulee heidän toivottomalta näyttävässä tilanteessakin toivorikkain mielin jatkaa työtään!

Tätä merkitsi vaeltajan mielestä kokemuksen alkuna ollut täsmällinen käsky ja sen kaunis, lohdullinen loppu. I. R ö s t.

Mitä muualla tiedetään.

Australian alkuasukkaista. Muuan australialaista Narrinyeriheimoa oleva sivistynyt alkuasukas, David Unaipon nimeltään, on taannoin erään Melbournen tiedeseuran kokouksessa kuvaillut menettelmää, jota alkuasukkaat käyttävät lähettäessään toisilleen ajatuksia.

Jos sanoman vastaanottaja on kohtuullisen matkan päässä, sytyttää lähettäjä tolen kiinnittääkseen hänen huomiotaan savupatsaalla, niin kuin intiaanitkin tekevät. Hän ei kuitenkaan käytä savusignaaleja. Savun nähdessään kaukana oleva ystävä ajaa mielestään häi-

ritsevät ajatukset ja valmistautuu ottamaan vastaan toisen lähettämän ajatussanoman. Yöllä läheittä ä odottaa siksi kun hän luulee ystävänsä käyneen levolle ja suuntaa silloin häneen ajatuksensa. „Alitajunta“, joka ei ole unessa, ottaa silloin suorastaan vastaan hänen ajatuksensa.

Vakavat, ennakkoluulottomat kirjoittajat kertovat, etteivät Australian alkuasukkaat suinkaan ole niin alkeellisen vilttejä kuin miksi heidät yleensä on kuvattu. James Devaney kirjoittaa Sydney Morning Heraldissa:

„Kolmena vuonna peräkkäin Ramahuyekin alkuasukaskoulu oli korkeimmalla valtion kouluista . . . He oppivat englannin muutamassa päivässä . . . Mustien on elettävä paikoissa, missä vielä tänä päivänä valkoihoinen kuolisi nälkään. Ruoka on aina ollut vaikea kysymys, juoma vielä suurempi. Heidän on täytynyt viettää kiertelevää elämää tai kuolla. Sellaisissa olosuhteissa ei korkeimmallekaan kehittynyt alkuasukasrotu asettuisi kiinteille asuinpaikoille maanviljelystä harrastamaan. Siinä, mikä heille on ollut tarpeellista, he ovat suoriutuneet ihmeteltävän hyvin. Todellinen merkki jonkun kansan tilasta on sen moraalisuus ja elintasot; australialaisten siveellisyys on aina ollut huomattavan korkealla, jos ottaa huomioon että he ovat vilttejä. Heidän avioliittolakisensa herättävät vielä nytkin tiedemiehessä ihailua. Heidän aseensa olivat nerokkaita ja tarpeiden mukaisia, heidän kansatietonsa runollista ja usein kaunista. Heillä ei ollut jumalankuvia, ei pakanallista palvelusta, ei kauhistuttavia uhreja.“

Keski-Australian Arunta-heimoon kuuluvat sanovat onnen ja voimakkaan ja hyvän sielun salaisuuden olevan siinä, että on päässyt osalliseksi mysteeriöistä. He väittävät pitkällä ja vaivalloisella harjoittelulla saavuttavansa tavallista enemmän elämän voimia ja vahvistavansa sydäntään. Heillä on erikoisia käsityksiä elämästä ja kuolemanjälkeisestä elämästä. He puhuvat ihmisluonnon kaksinaisuudesta; toinen osa, a r u m b u r i n g s, on hänen ylipersonallinen minänsä, ikuinen ja muuttumaton, toinen, k u r u n a, on persoonallinen, syntynän ja kuoleman alainen, mutta jolloinkin kuruna yhtyy korpampaan itseen ja syntyy uudelleen täysin uudistuneena. („Lucifer“, Point-Loma, IV:2).

J. E. P.

Vapaa sana.

Erakon muistelmia. Niinä vuosina, joina nyt olen viettänyt erakkoelämää erämaan yksinäisyydessä, olen tullut vakuutetuksi siitä, että intialaisilla viisailla oli aivan oikein siinä, että he myönsivät oikeuden sellaisille yhteiskunnan jäsenille, jotka olivat tehtävänsä kunnolla suorittaneet sekä elämää, luontoa, yhteiskuntaa ja valtiota kohtaan sekä sukunsa jatkamista kunnolla vaalineet, että he saivat vetäytyä erämaihin miettimään oman kehityksensä täydentämistä ja valmi tamaan ikuista henkeä Nirvanaan keltvataksaan tai sitten tulevaa elämänsä valmiste lakseen uudessa ruumistuksessa.

Samoin olen tullut vakuutetuksi yhä enemmän siitä, että ihmisen sittenkin on persoonallinen olento; yksilö, jonka täytyy viime kädessä huolehtia vain oman minänsä tulevaisuudesta. Yksilönä meidän täytyy kehittää, sitä jumalallista henkeä, jonka olemme taivaan lahjana saaneet. Maailma ja yhteiskunnallinen elämä

paranee vasta sitten, kun yksilöt ovat parantuneet. Se on vakavin vakuutukseni kaikille „maailmanparantajille“.

Olen myös tullut vakuutetuksi siitä, että yhteiskuntaelämä ja „maailma“ paranee vasta sitten, kun kaikki entinen sivistys on sakalaisen Spengierin mukaan karsinyt täydellisen romahduksen ja joutunut täydelliseen perikatoon. Silloin ihmiset vasta tulevat täydellisesti tajuamaan sen arvon ja luovat uuden ehomman kulttuurin. Mutta yhteiskuntaelämän parannus alkaa silloin vasta kahden yksilön sopusointuisesta liitosta: avioliitosta. Perhe tulee sanan täydessä merkityksessä yhteiskunnan perusteeksi.

Kun viime vuoden lopulla näin Ruusu-Rivistä, että yhä enemmän yhteiskunnallisia käsitteitä ruvetaan myöskin selvittelemään ja yhä enemmän aikaansavastaavasti tätä lehteä toimittamaan, niin rohkenin minakin proosan kirjoittajana tarjota taas jotakin lukijoitten nähtäväksi. Tosin minä en voi tätä aikaa vastaavassa mielessä paljoakaan kirjoittaa, sillä olen vetäytynyt syrjään nykyisen kulttuurin jaloista, mutta toivon, että tulevan kulttuurin suuntaviivoja voisimme jo vähäsen piirrellä. Käsitän, että ihminen vasta sitten voi oikein ilmentää itseään, kun hän on päässyt hiljaiseen yksinäiseen elämänsä, jota ei häiritse ulkopuolinen levottomuus ja rauhaton maailmamelu.

Olen myöskin sitä mieltä, että ihmisessä vaikuttavat oman korkeamman Minän ohe la myöskin sukuperintö ja atavistiset taipumukset suuresti, jotka ovat perintöä vanhoilta ajoilta. Oletan, että meidän kansallamme on vähän erikoisempi tie käytävänä kuin jollakin kulttuurikansalla ja että se käy enemmän „toiminnan tietä“, kuin muuta. Piirtelisin sen suuntaviivat myös vähän toisin.

Tahtoisin sanoa, että kun kansassamme alkanut rappeuden tila on saavuttanut alimman aallonpohjan, niin alkaa sen nousu toiminnan merkeissä. Kaikki toimintantien kävijät ottavat huomionsa sen tien merkit ja rupeavat noudattamaan näitä tienviittoja. Aluksi se on yksilöllinen asia, mutta muodostuu vuosisatojen kuluessa yhä enemmän sukujen ja rodun asiaksi. Siis koko kansakunnan asiaksi.

Suokoon kuitenkin taivas meille sen armon, ettei tarvitsisi laskeutua niin alas, kuin naapurikansamme slaavilaiset. Sillä heiltä hävitetään kaikki entisen kulttuurin arvot, kaikki vanhan uskonnon palvotattavat, kaikki se, mitä he ovat oppineet pyhänä pitämään ja kunnioittamaan, avioliiton merkitys, perheen pyhyys ja äityden arvot. Mutta nämä ovat luonnon lakitekoisia arvoja ja niitä ei koskaan voida ihmisrinnasta riistää; ei koskaan synny sitä pysyväistä kulttuuria, joka nämä hylkäisi eikä koskaan voida luoda mitään sivistystä, jonka arvot olisivat kotoi in raajan ihmismielen itsekkäistä pyyteistä. Uskonnollisia käsitteitä ei kukaan voi ihmisrinnasta ainaseksi riistää, sillä ne ovat myötäsyttyisiä kaikilla ihmisillä ja jos ne hetkeksi voikin raaka väkivalta sokaista, niin nousevat ne jälleen entistä vaativampina ja voimakkaampina. Voi mennä vaikka mie-polven tai ennemminkin, mutta senjälkeen nousee kaipuu niin suureksi, että mitkään helvetinvoimat eivät voi sitä ehkäistä. Ihmiset perustavat jälleen uuden jumalanpalvelusmuodon ja luovat uuden uskonnon. Sen uskonnon pohjana tulee koko maailmassa olemaan se „jumalallinen viisaus“ josta Paavali puhuu ja joka on ollut maailmanalusta.

Siitä olen myöskin tullut täällä vakuutetuksi, että „saatana on alkanut seulomaan meidän kansamme niinkuin nisuja“ ja se ei hel-

liää ennenkun joka miehellä on erilaiset uskonnolliset käsitteet jolloin vasta yhteisymmärrys alkaa.

Mutta tämä lienee ajan välttämättömyys ja kuuluu kansakunnan karmaan. Ja senvuoksi me emme tarvinne siitä huolehtia, sillä aika tulee, jolloin kaikki taas asetetaan ennalleen. Meitä vastaan kyllä tullaan hyökkäämään, mutta kun me näemme kaiken sen pahojen voimien raivoisaksi temmellykseksi, niin kilpisyvät ne hyökkäykset meistä vähinkoa tuottamatta pahaa itseään vastaan. Me voimme aina ajatella: paha on saanut hetkeksi vallan maanpäällä ja se käyttää tätä vähäistä aikaa nyt hyväkseen ja tahtoo meitä seuloa. Mutta sen aika loppuu pian.

„Onnellista uuttavuotta“ olemme lausuneet satoja kertoja toisillemme tämän vuoden alkaessa ja lausumme vieläkin. Ja jos kabbalistiset numerot jotakin tietävät, niin kertovat ne, että tämä vuosiluku ei olisikaan kaikkein onnettomin. Mutta riippuu myöskin siitä, mitenkä onnea käsitetään. Onnen käsite on nimittäin niin monenlainen. Muutamat käsittävät onneksi hyvän taloudellisen aseman, toiset runsaan rahan käyttelyn ja kolmannet valta-aseman, neljännet maallisen arvon ja kunnian, viidennet taas muut sielulliset pyyteidensä tyydyttämiset: hyvät lemmensuhteet, armastellun kauneus ja toivottu „onnellinen avioliitto“ ym. Täten ihmiset enimmäkseen onnenkäsitettään määrittelevät. Mutta minä tahtoisin tästä karsia pois hyvin paljon sielunelämän alaan kuuluvia käsitteitä.

Me tunnustamme, että ihminen on kolminaisolento: Henki, sielu ja ruumis. Ja näiden olemuspuoliensa tarpeet täytyy saada ihmisen kunnolla tyydytetyksi, ennenkuin onnentunne on täydellinen. Mutta nyt tiedämme myöskin, että sielullisiin tarpeisiin kuuluu lukematon määrä luuloteltuja tarpeita, jotka ihminen on tehnyt niin välttämättömiksi onnen ehdoikseen, että niistä hän ei voi mielestään luopua. Jos hän luopuu, ei hän tunne onnenhäivääkään, niin moni ajattelee.

Mutta näin erakolle selviää ne enimmäkseen turhiksi. Niin ovat entisajan profeetat ja uskontojen perustajat sanoneet ja täytyy minunkin sanoa. Kunnianhimo, kullanhimo, elämänkoreus, silmäinpyynti, niinkuin vallanhimo ja tavaranhimokin, ovat niitä „turhiksi“ tuomituita sielullisia „tarpeita“, joita meidän mieleemme usein tekee ylivoimaisesti. Ja nämä sotkee meidän oikeita käsitteitämme onnesta.

Mutta sielu kaipaa myöskin kauneutta. Sillä on n. s. esteettiset tarpeensa. Näitä voi erakkokin tyydyttää aivan vähäisin kustannuksin. Ympärillä oleva luonto puhuu suoraan Jumalan omilla sanoilla ja esittää kuviaan täydellisemmin, kuin mikään ihmiskäden kuvaamataiteista. Hyvällä radiolla saa kuulla nyt jo maailman parhaintakin musiikkia ja se on erakon mitä suurin onnen tuoja ja musiikkitarpeen tyydyttäjä. Erakkokin voi yhdistää koneensa jonkun maailman hienoimpien lähetyksien musiikki-ilta lähetyksen vastaanottajaksi ja silloin kellon lähetessä 24:ää vaipua puolihypnoottiseen uneen, kuulla ja nähdä ihmeellisiä asioita.

Toisin sanoen, voi saada yhdistetyksi tajuntansa sopusointuiseen värähtelyyn jumalallisen tajunnan kanssa. Ihmissielu on jumalien harppu, sanotaan. Ja silloin voi sen saada kokea. Ylitajuinen soittaja alkaa soitella tämän harpun kielä ja saada ihanan sopusoinnun aikaan. Sitä ei osaa kuvata, mutta kuitenkin on se ihmisen täydellisempiä tiloja.

F. Korpi.

Onko meissä veljeyttä? Jos teosofilta kysytään, mistä hänen ymmärtääkseen pohjimmiltaan johtuvat nykyiset taloudelliset vaikeu-

det, vastaa hän epäilemättä: Hyvän tahdon ja keskinäisen luottamuksen puutteesta, joka on seuraus kaikkialla ilmenevästä teoreettisesta ja käytännöllisestä materialismista. — Millä ne voidaan voittaa? — Hyvällä tahdolla ja keskinäisellä luottamuksella, veljeydellä, jonka vain idealistinen elämäkatsomus voi synnyttää.

Jos nimitämme itseämme teosofeiksi, väitämme samalla, että tunnustamme henkiset arvot aineellisia korkeammiksi ja rakkauden ja veljeyden ihmiskunnan vapahtajaksi, ja että toivomme elämämme olevan tämän uskomme tunnustusta.

Jos nimitämme itseämme ruusuristiläisiksi, tahdomme sillä myös sanoa, että olemme vapaaehtoisesti päättäneet kannattaa Ruusu-Ristin johtajaa. Miksi juuri häntä? Siksi, että olemme hyväksyneet hänen edustamansa teosofisen sanoman, olemme nähneet hänet itseämme viisaammaksi ja auttamiskyvyltään ensimmäiseksi. Me puolestamme tahdomme auttaa häntä sekä itsemme että muiden ihmisten takia, ehkä myös pultaasta, sydäimestä lähteneestä kiitollisuudesta, joka ei mittaa minttujen, tillien ja kuminoiden kymmenyksiä.

Helsingin Ruusu-Ristissä äskettäin Johtajan hyväksi alulle pantu keräys on tämän kiitollisuudentunteen luonnollinen ilmaus. Hänen terveydentilansa on, kuten tiedetään, ollut epävakaa. Ilmastonvaihdos ja lääkärinapu on osoittautunut toivottavaksi, ja hän on suunnitellut matkan keski-Eurooppaan tänä keväänä vuosikokouksen jälkeen. Koska ruusuristiläisistä riippuu tämän aikomuksen toteutuminen, on päätetty vedota jäsenen apuun. T.k. 18 p:nä pani Väinö mö toimeen onnistuneen yleisöjuhlan Johtajan ulkomaanmatkan hyväksi, ja keräyslistoihin ovat useat jo merkinneet avustuksensa, eräät kertakaikkisen summan, toiset useammassa erässä suoritettavan. Ne maaseudun runsuristiläiset, jotka tahtovat osaltaan auttaa Johtajan matkaa, voivat lähettää antinsa Ruusu-Ristin rahastonhoitajalle Esko Koivistolle, os. Helsinki, Alppikatu 13.

Köyhiä ja puutteenalaisia meillä on aina ympärillämme, harvoin niitä, joilla on henkistä viisautta ja todellista tietoa. Järjestömme päämäärät ovat ennen kaikkea henkiset. Sen jäsenenä tahdomme oppia alistamaan aineen hengen palvelijaksi, vaikkapa itekin kieltäytymällä. Silloinhan myös tahdomme auttaa häntä, joka meistä parhaiten palvelee! T.s.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: tammikuun 29 p:nä *Sairauksien karma*, helmikuun 5 p:nä *Karmalliset sairaudet ja niiden parantaminen*, 12 p:nä *Parantumisen edellytykset* ja 19 p:nä *Vieläkin parantumisen edellytyksistä*.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Sitten Aino Ristonmaan lähdettyä on lehtemme varmaan kaivannut tietoja täältä Turusta. Ei ole Ruusu-Risti-ryhmä täällä kuollut, — allekirjoittanut on ainoastaan laiminlyönyt tehtävänsä ryhmän edustajana. Koetan voittaa heikkouteni. Innostuneita sieluja pienessä ryhmässämme on monta ja kolmiommekin on taas 7-lukuinen. Ulkonainen R.-R.-työ ryhmässämme on rajoittunut siihen, että vanhan tavan mukaan luemme kerran viikossa Johtajan esitelmiä. Iloitsemme marianpäiväjuhlasta jo lasten tavoin etukäteen ja toivomme ja uskomme saavamme koko vanhan Turun liikkeelle Johtajan tänne tullessa. Veli Hannula lähti Turun lähtöä varten tänne. Hän on mukana lausukilpailussa. M.S.“

Eräs Ruusu-Ristin ystävä maaseudulla kirjoittaa meille: „Olisi kohan mitään mahdollisuutta saada Pekka Ervastin hiljan siellä Helsingissä pitämä esitelmä „Karmalliset sairaudet ja niiden parantaminen“, joko painettuna tai muuten? Koettakaa saada se heti painetuksi ja kauppaan. Se varmasti menisi kaupaksi. Minäkin ostaisin useampia. Jään odottamaan vastausta“. Tällöinen tiedustelu osoittaa mitä ilahduttavinta harrastusta ja täyttäisimme mielellämme kysyjän pyynnön, jos se kävisi päinsä. Hänen mainitsemansa esitelmä ei sinään sovi painettavaksi, koska se on osa sarjasta, joka vasta on loppumaisillaan. P. E:n tapana on ollut jo kauan aikaa puhua sarjoissa, jotka vain ehjinä voidaan julkaista. Mutta mahdotonta ei ole, että kyseessä oleva sarja, joka alkoi nimenomaan sairauskysymyksestä tammikuun 22 p:nä ja yhä jatkui helmikuun aikana, voisi ilmestyä kirjana tämän vuoden kuluessa.

Kuikka Koposta muistellaan. „Itä-Savossa“ kirjoittaa nimimerkki Minor m.m. seuraavasti: Keski-Savon ja etupäässä Rantasalmen kirkon alueella eli ja vaikutti aikoinaan merkittävä savolainen silmäkääntäjä, jota sanottiin Kuikka Koposeksi. Hänestä kerrotaan toinen toistaan kummallisempia juttuja. Hän teki temppujaan, jotka saivat katsojat ihmettelemään ja uskomaan, että hän todellakin oli suuri noita ja silmäkääntäjä. Hän oli samalla taitava, omaperäinen kansanlääkäri ja tietäjä (esi-isiltä peritty taito?).

Vielä tänäkin päivänä ihmetellen muistelevat vanhat, ettei seläistä temppujentekijää enää löydy, vaikka kyllä ovat nähneet jos jonkinmoisia komeljanttareita markkinoilla, sirkuksissa ynnä muualla, mutta joiden konstit ovat olleet lasten leikkiä Kuikka Koposen temppuihin verrattuna. Mistä hän oli tämän taidon saanut, sitä hän ei ollut kenellekään sanonut. Hän ei myöskään ilmaissut mistään hinnasta miten niitä tehdään, vaikka monikin lupasi kymmeniä markkoja päästäkseen näiden temppujen perille. Se vain tiedetään, että hän oli nuorena ulkomailla paljon matkustellut erään herran kanssa. Italiassa ja Unkarissa mustalaiset olivat hänelle nämä temput neuvoeet palkinnoksi, kun hän oli pelastanut erään mustalaispojan hukumasta. Palatessaan ulkomailta joutui Kuikka Pietariin. Kun hänellä ei ollut passia, joutui hän tekemisiin poliisin kanssa. Kun hän saapui Newskin sillalle, tahtoivat poliisit ottaa hänet siinä kiinni ja panna „ruutu selässä“ tulemaan omaan maahansa. Vaan siitä ei tullutkaan mitään. Kuikka huomasi sillan päässä maassa olevan tukkipuun pitkänään, joten hän käänsi poliisien silmät ja oli menevinään puun sisään. Poliisit jäivät odottamaan koska Kuikka puun sisästä pois tulee, vaan turhaa oli odotus, sillä Kuikka meni menojaan puun vieritse polvillaan. Ja niin pääsi hän poliisilta livahtamaan. Pikku-poikana 6—7 vuotiaana (olen nyt 57 v.) jouduin omin silmin näkemään Kuikka Koposen ihmeellisen tempun. Eräänä pakkaspäivänä olin toisten kanssa mäenlaskussa Sulkavan Kuhakoskella. Pakkasen ajamina menimme myllytunnelin lämmittelemään. Sinne tuli tuntematon mies, jota sittemmin kuulin sanottavan Kuikka Koposeksi. Hän meni lieden luo lämmittelemään, otti hiiloksesta tulisen hiilen ja kehui meille poikasille, ettei se lainkaan polta. Samalla hän rupesi hiileen puhaltamaan. Ihmeeksemme hiili muuttui pääskyeksi ja lennelti ympäri tupaa lentäen lopuksi Kuikan hartioille. Siitä Koponen otti sen käsiinsä ja puhalteli siihen taas. Nyt tapahtui toinen ihme. Pääskynen muuttui jälleen hiileksi.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kelloseppäliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

KELLO- SEPPÄN LIIKE

Toivo Orma

Iso-Robertink. 1, Helsinki
Puh. 38302

myy edullisesti
kelloja, kulta- ja hopeaesineitä.

Pitkäaikainen työskentelymme
parhaissa koti- ja ulkomaalai-
sissa kelloliikkeissä takaa asian-
tuntumuksemme kelloseppänä.

VIISAUDEN MESTARIEN KIRJETTÄ

Hinta 75:—

sid. 85:—.

on ilmestynyt

MYSTICA

Helsinki,

Kaisaniemenk. 7

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johdaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	71
Pienin kala	73
Nocturne	75
Koneet vievät ihmisen uuteen yhteiskuntaan	76
Viisaususkonto	80
Nuorimman tullessa veljeskuntaan	84
Sydän	86
Wagnerin Niebelung-draaman symboliikka..	89
Temppeliherran murhe	95
Pyrkijän päiväkirja	96
Mitä muualla tiedetään	97
Vapaa sana	97
Tien varrelta	100

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1933** IRTONUMERO

1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihta- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Ihme tapahtui. Maaliskuun 2 p:nä luettiin lehdissä kuulutusten joukossa, että t.k. 3 p:ksi ilmoitettu pakko-huutokauppa peruutetaan. Se velka, jonka nojalla huutokauppaa vaadittiin, oli siis maksettu. Ruusu-Ristin ystävät saivat todeta, että heidän työnsä lastenkasvatusalalla-kin oli korkeampien voimien hyväksymä ja suosima. Kulmakoulun opettajien mieli — niiden, jotka enimminkin uhraavat — täytyi nöyrällä ja kiitollisella rakkaudella.

*

Eräs Ruusu-Ristin tilaaja ja asianharrastaja kirjoittaa minulle: „Koska on tarkoitus, että tätä aikakauskirjaa levitetään yleisön keskuuteen, en saata katsoa oikein sopivaksi, että jokaisessa kirjoituksessa esiintyy jumaloivia lausuntoja P. E:stä, kun hän itse vielä näkyy olevan päätoimittajana“.

Samaa sain kuulla seitsemän vuotta sitten, kun tammi-kuun numerossa 1926 kerrottiin ja osaksi toistettiin, mitä kaunista oli sanottu 50-vuotispäivänäni.

Tavallisesti saadaan kuulla kaikenlaista hyvää ihmisestä, kun hän on kuollut. N.s. „suurmiehen“ hautajaisissa puhuvat kymmenet puhujat samaan äänilajiin, — ylistetään tuntikausia vainajan ihmeellisiä hyveitä. Tämä on kaunista: ei ainoastaan sentähden, että ihmiset saavat purkaa sydämensä lämmön, vaan ennen kaikkea sentähden, että se on totta. On totta, mitä he puhuvat, muuten eivät osaisi sitä sanoa. De mortuis nil nisi verum, sanoivat vanhat roomalaiset, ja se ei merkinnyt ainoastaan, että „kuolleista ei saanut puhua muuta kuin totta“, vaan myöskin, että „kuolleista ei voinut puhua muuta kuin totta“. On olemassa toinenkin lause: e mortuis verum, ja se merkitsee „kuolleista totuus“, nim. „kuolleista kotoisin totuus“ eli kuolleita tutkimalla päästään totuuteen,

minkä lauseen jokainen spiritisti muitta mutkitta hyväksynee.

Harvinaisempaa on, että ihmistä kiitetään hänen eläissään. Häntä itseään hävettää, kiittäjät kainostelevat — ja maailmaa allöittää. Mutta onhan elävän kiitos pohjaltaan yhtä kaunista kuin kuolleen? Ainakin se on vilpittöntä. Kuolema järkyttää. Viha vaikenee. Mutta elävä on yhä tuossa maailman kiusana.

Mitä siihen tulee, että Ruusu-Risti joskus julkaisee kiittäviä sanoja omasta toimittajastaan, en voi olla hymyilemättä. Kilpailevatko siis toiset lehdet keskenään tässä ylistelyssä, koska Ruusu-Ristin on turha ja sopimaton sitä tehdä? Tiedämme asiain tilan olevan päinvastoin. Meidän kaikkien sydämiä lämmittää, että peitetyn moitteen ja pilkan vastapainoksi joskus saamme kuulla kiitostakin. Se lisää uskoamme — ei kuolevaiseen henkilöön, vaan siihen asiaan, jota hänkin palvelee.

Muuten: jos kysytte omaa henkilökohtaista mielipidetäni, sanon: kirjoittakaa ankaria ja asiallisia arvosteluja työstäni ja minusta, kyllä tiedätte, että ne julkaistaan yhtä hartaasti kuin kiitokset.

*

Toivon, että se kirjoitus teknokratian aatteista — „Koneet vievät ihmiset uuteen yhteiskuntaan“, — jonka julkaisen tässä numerossa, herättää lukijain mielenkiintoa ja panee heidän ajatuksensa vilkkaasti liikkumaan. Ei meidän tarvitse kaikkia uusia aatteita heti hyväksyä, pääasia on, että niitä pohdimme ja pyöritämme päässämme. Nykyinen maailma on epäilemättä jonkun taloudellisen mullistuksen kynnyksellä, — loppukoon se vaikka siihen, että vanha järjestelmä vahvistuu; se kuitenkin vahvistuu ja uudestasyyntyy vain määrätyillä edellytyksillä. Näihin edellytyksiin kuuluu: työtä kaikille ja riittävä toimeentulo!

*

Ruusu-Ristin kolmastoista vuosikokous vietetään tänä vuonna Helsingissä erinäisistä syistä vasta kesäkuun 3—5 p:nä, toisin sanoen helluntaina.

Pienin kala.

Legenda.

Tapahtui kerran kun Jeesus oli opetuslastensa kanssa Genezaretin järvellä kalastamassa, että idästä nousi äkkiä ankara myrsky. Opetuslapset pelkäsivät ja ohjasivat venheensä lähimpään rantaan.

Vasta maihin päästyään he huomasivat, että ranta oli aivan autio ja asumaton. Läheisiin kyliin oli pitkä matka, eikä rannalla kasvanut edes sellaisia puita, joiden alta olisi voinut etsiä suojaa myrskyltä.

Silloin joku opetuslapsista huomasi etäämpänä kallioluolan, jonka kattona oli suojaava kivilohkare. Luolassa paloi pieni nuotio, ja sen ympärillä istui joukko lapsia.

Jeesus ja hänen opetuslapsensa ottivat kalat venheestä ja menivät lasten luokse nuotiolle. Mutta sinne tultuaan he huomasivat, että kaikki lapset itkivät hiljaa ja että he olivat nääntymäisillään nälkään.

Kun Jeesus näki lasten hädän, kysyi hän heiltä, keitä he olivat ja miten he olivat joutuneet Genezaretin autiommalle rannalle.

— Olemme kaukaisesta kylästä köyhän Siimonin poikia, vastasivat lapset. — Kotonamme ei ole kolmeen päivään ollut ruokaa. Tulimme tänne kaukaiselle rannalle, koska luulimme täältä saavamme paremmin kaloja. Mutta me emme ole saaneetkaan mitään.

Silloin Jeesus valitsi opetuslasten saamien kalojen joukosta yhtä monta kalaa kuin luolassa oli nälkäisiä lapsia. Kaloista oli yksi aivan pieni, niin pieni, että opetuslapset ihmettelivät, miten Jeesus saattoi yhdellekään nälkäiselle tarjota niin vähäistä kalaa. He eivät kuitenkaan kysyneet mitään, ja Jeesus antoi kalat lapsille sanoen:

— Jakakaa nämä keskenänne.

Lapset riensivät ahnaasti kaloihin käsiksi sillä he kaikki olivat hyvin nälkäisiä. Ja kun kukin heistä tahtoi itselleen suurimman kalan, syntyi heidän keskensä suuri riita. Varsinkaan ei heistä olisi yksikään mitenkään tahtonut tyytyä pienimpään kalaan.

Opetuslapset ihmettelivät, miksi Jeesus ei rientänyt sovitamaan riitaa. He eivät kuitenkaan vielääkään sanoneet mitään, sillä he aavistivat, että Jeesus oli tarkoittanut jotain asettaessaan niin pienen kalan muiden joukkoon.

Jeesus seisoi etäämpänä ja katseli hymyillen lasten kamppailua. Se päättyi siihen, että heikoin ja pienin Siimonin lapsista sai myös pienimmän kalan.

Opetuslapset ihmettelivät jälleen miksi Jeesus ei vieläkään puuttunut asiaan, vaan yhä hymyillen katseli miten lapset ryhtyivät siivoamaan kaloja.

Mutta äkkiä huudahti pienin ja heikoin lapsista, joka oli saanut pienimmän kalan:

— Katsokaa ihmettä!

Hän piti kädessään kaunista sormusta, jossa kimalteli suuri jalokivi. Sen hän oli löytänyt pienimmän kalan vatsasta.

Silloin Jeesus tuli lähemmäksi ja katsottuaan sormusta sanoi:

— Tämä on maaherran vaimon sormus, jonka löytäjälle on luvattu suuri palkinto.

Ja laskettuaan kätensä Siimonin pienimmän lapsen päälle hän lisäsi:

— Sinulle on käynyt hyvin, sillä kun viet tämän sormuksen maaherran kartanoon, ihastuu hän sinuun ja sinä pääset köyhästä Galileasta Roomaan, jossa sinun ei koskaan tarvitse nähdä nälkää.

Siimonin isommat lapset hämmästyivät suuresti nähdessään, mitä beidän nuorimmalle veljelleen oli tapahtunut. Ja yhä enemmän he hämmästyivät, kun kolmen päivän kuluttua Jeesuksen ennustus toteutui. Maaherra ihastui heidän veljeensä, joka oli löytänyt hänen vaimonsa sormuksen, ja lähetti köyhän pojan Roomaan rikkaan veljensä kasvatettavaksi.

Mutta Rooman loiston keskelläkään ei poika voinut unohtaa Jeesusta, joka oli sallinut hänen kärsiä kalojen jaossa vääryyttä tehdäkseen hänet koko eliniäkseen rikkaaksi. Suureksi tultuaan hän kertoi ystävilleen viisaasta ja lempeästä ihmisestä, jonka ihana oppi alkoi silloin levitä Roomaan.

Ja ensimmäisten marttyyrien joukossa hän astui arenalle petojen eteen saman lempeän ja viisaan ihmisen nimi huulillaan.

Veikko Virmajoki.

Nocturne.

Yö hyvä, kaunis
on,
puun immet nuoret
ilmas kimmeltää
ja silmis satakielen
värit vuokon on,
nuo unenkalvaat.
Mut pilvissä nyt
ruusunloiste käy,
kuin aalto, minkä
alle usvat vajoo.
Yön lauhuus kosteana
pölyn ympäröi ja sitoo.
Ei hiukkasellakaan nyt
voimaa,
nyt pöly vanki
sumupisaroiden on.
Nyt liikkuu vain henki
voi,
tuo henki sinen, ruusuloistehen.
— Mun oma aineheni hiljaa on,
se elää nyt, mi aineetonta on,
tuo, mi on yllä puun ja kiven,
keltamataran ja sun ja mun,
tuo kehä säteilevä, kajoomaton,
min loisteeseen vuokot puhtaat hajoo
ja nummi kimmeltävä
ja säihky sininen, mi kupuun taivaan vajoo
laineen lailla,
mi maassa, niityillä ja puitten latvoill'
liikkuu
ja katoo verhon lailla kirikkaammilla maillla.

Helvi Hämäläinen.

Koneet vievät ihmisen uuteen yhteiskuntaan.

Kone on uusi tekijä ihmiskunnan historiassa. Kone-aika on nuori. Se alkoi silloin, kun James Watt keksi höyrykoneen. Siitä on tuskin 150 vuotta. Ja sen jälkeen ovat koneet kehittyneet vuosi vuodelta. Ne ovat vallanneet kaikki tuotantoalat ja ulottavat vaikutuksensa muillekin aloille. Jos koneet nykyään hävitettäisiin, kuolisi suuri osa ihmiskuntaa sukupuuttoon. — Tekniikan ja järjestävän älyn avulla saadaan ihmisten tarpeet tyydytettyä yhä vähemmällä työllä. Kuitenkin tuotteiden laatu aina paranee. Ja tarpeita ilmestyy yhä uusia ja uusia.

Suomessa ollaan kehitytty 10 vuodessa kaksinkertaisesti. Asukasluku on kasvanut vain 10 %:lla. Mutta teollisuus, ulkomaankauppa ja liike-elämä on kasvanut samassa ajassa kymmenen kertaa nopeammin. Tilastollisesta vuosikirjasta voimme ottaa seuraavat luvut. Ne esittävät Suomen teollisuuden kehitystä.

	1920	1930
Konevoimaa	296,000 hv.	553,000 hv.
Työvoimaa	127,000 "	157,000 "
Tuotannon arvo	6,168 milj. mk.	11,285 milj. mk.

Mitä nämä numerot merkitsevät? Hevosvoimat ovat kasvaneet lähes kaksinkertaiseksi. Työväestö on lisääntynyt vain 20 %:lla. Ja tuotannon arvo on kasvanut vielä enemmän kuin konevoima, sillä on otettava huomioon hintatason suuri aleneminen vuodesta 1920.

Nyt tekee 1 mies Suomessa yhtä paljon, kuin 2 miestä teki 10 vuotta sitten. Mutta tekniikka on kehittynyt vielä paljon nopeammin. Nämä luvut osoittavat vain tätä kehitystä siinä rajoitetussa tilassa, minkä nykyiset olosuhteet sallivat. Suurinta osaa tekniikan ja koneiden mahdollisuuksista ei voida järjettömissä taloudellisissa oloissa käyttää hyväksi.

Enää ei mies käytä konetta. Nyt kone käyttää konetta. Työmiehiä ei enää tarvita lisää. Entisiäkin pannaan pois. Ja kuitenkin tuotanto kasvaa huimaavasti. Amerikassa on autotehtaita, joissa on tuotanto saatu kasvamaan vuodessa kaksinkertaiseksi. Ja tupakkatehtaita, joissa se on

saatu kasvamaan viisikertaiseksi. Tekniikan mahdollisuudet ovat melkein rajattomat.

Mitä miehellä tehdään? 100 gr. hiiliä tekee saman työn kuin mies 8 tunnissa! Nykyinen talousjärjestelmä pakoittaa tehtailijan vähentämään työväkeä enemmän kuin alentamaan työaikaa. Sillä palkat ovat jo niin pienet, ettei niitä voida alentaa. Suomessa tulee työntekijää kohden 11,000 mk. vuodessa. Ja siirtyminen 8 tunnista 6:een, tietäisi 25 % pienempää tuotantoa. Jotta se kannattaisi täytyy tuotteiden hintoja nostaa vastaavasti. Vaikka työmies saisi saman palkan 6 tunnista, kuin ennen 8:sta, merkitsisi se kuitenkin palkkain alenemista, koska tuotteiden hinnat ovat nousseet.

Jos tehdas hoidettaisiin yhtä kurjasti kuin nykyinen tuotantojärjestelmä, se kaatuisi kumoon! Samoin tulee nykyinen tuotantojärjestelmä tekemään. Se tekee mahdolliseksi ylituotannon. Määrättyjä tuotteita valmistetaan liikaa. Tarjonta on suurempi kuin kysyntä. Hinnat alenevat. Tehdas ei kannata. Heikoimmat tehtaot sortuvat. Niiden työväestö jää työttömäksi. Ankara kilpailu pakoittaa tehtaita yhä parantamaan koneitaan, tuottamaan enemmän ja halvemmalla. Tehdas ei kannata, ellei pääomalle saada korkoa. Vain parhaimmilla edellytyksillä varustetut kilpailijat menestyvät. Ja uudet tulot heidän on sijoitettava taas uusiin yrityksiin. Heidän on pakotakin vallattava markkinat heikommilta. Myyntiä täytyy lisätä hinnalla millä hyvänsä. Ihmisillä ei ole rahaa ostaa. Myydään velaksi. Lopulta tullaan mahdottomuuteen.

Ihmisten käsitykset ovat 100 vuotta vanhentuneita! Nykyinen rahajärjestelmä on aikanaan mennyt täydestä. Nyt sen aika on jo auttamattomasti ohi. Tekniikan kehitys on uusi tekijä ihmiskunnan historiassa. Hinta- ja rahajärjestelmä oli silloin vielä yksinkertainen juttu, kun ei ollut konetta. Nyt koneet lyövät sen mäsäksi. Tekniikka sallii jo lyhyen työajan ja paljon aikaa henkiselle kehitykselle. Mutta järjetön yhteiskunta estää sitä!

Raha ei ole vaihtoväline, vaan kone joka tuottaa rahaa. Ei kukaan halua luopua rahastaan. Se tuottaa korkoja. Ilman työtä. Heti kun se vaihdetaan tavaraan, menettää se tuottonsa. Tavara ei tuota. Se kuluu ja menettää vähitellen arvonsa. Kuka haluaa vaihtaa rahansa tavaraan? Auto maksaa 100,000 mk. Se kuluu kelvottomaksi 10 vuodessa ja tuottaa lisäksi kuluja. 100,000 mk.

hyvin sijoitettuna tuottaa 10,000 mk. vuodessa korkoja. Muutaman vuoden päästä saisi sillä 2 autoa. Ja se vanha kelvoton auto tuli jo maksamaan 200,000 mk. Joskus sen hinta vastaa miljoonia!

Luottojärjestelmä tekee hinnat kalliiksi. Varastoon ei kannata tehdä työtä. Työ ja tuotteet, joita ei voida heti muuttaa rahaksi tulevat liian kalliiksi. Työnteko vaatii pääomaa. Ellei sitä ole täytyy ottaa laina. Nyt sensijaan, että saisi heti työstään rahaa ja tuottaisi sillä korkoja, on velallisen maksettava itse korkoja. Hänellä on takanaan suoritettu työ, pääoma sekin, mutta kuitenkin hänen on maksettava siitä. Ainoa joka hyötyy hänen työstään on luotonantaja. Tälle miehelle tulevat ostajat maksavat usein puolet tuotteiden hinnasta.

Me maksamme kaikki toistemme velkoja! Vain asian-tuntija voi tietää jonkun esineen todellisen arvon, eikä kauppias. Hinta ei ole arvo. Me saamme nyt jo maksaa kaksinkertaisesti niin paljon, kuin ostamamme esineen arvo on. Kaikki johtuu veloista! Jos raaka-aineen tuottajalla on velkoja, lisää hän osan niistä tuotteidensa hintaan, maksaakseensa sillä korot ja kuolettaakseen pääomaa. Jos tehtailijalla on velkoja tekee hän taas lisäyksiä. Samoin tekee kauppias. Ostaja saa näinollen maksaa edellä olevien herrojen velkoja. Velat tunkevat juurensa kaikkien talouselämään.

Kymmenen vuoden kuluttua tulee työ olemaan 2 kertaa kalliimpaa kuin nyt. Siihen me olemme menossa. Sillä tuleviin hintoihin tulee taas sisältymään kaikki velkojemme maksut. Velkamme pankeille tulevat mahdottomiksi. Ei niitä voida koskaan maksaa, ei edes korkoja. Amerikassa ollaan jo sellaisessa tilanteessa, että velat kasvavat enemmän kuin tuotanto. Ja tuotanto kasvaa paljon enemmän kuin asukasluku. Sellainen tilanne on jo luonnoton. Hintasysteemi kaatuu. Tulee luhistus.

Jätämmekö tehtaat ja tuotantolaitokset hajoamaan ja palaammeko takaisin luontoon!? Pankkiirit ja rahamiehet johtavat meidät lopulta siihen. Moratoriot auttavat vain hetken. Säännöstely vanhan järjestelmän pohjalla on mahdoton. Vain luotonantajat ovat varakkaita. Kaikki muut ovat heistä riippuvaisia. Individualismi häviää, samoin moraali. Ei tehdä mitään tarpeellista, ellei se tuota rahaa. Koneita ja yhteiskuntaa määrää pankkiirit ja

kauppiaat. Lopulta on mahdotonta tehdä mitään. Tulee katastroofi.

Etsitään syitä maailman surkeaan tilaan, eikä huomata, että vika on itse järjestelmässä! Pula-aikaa pidetään luonnollisena seurauksena liikatuotannosta ja liian vilkkaasta yritteliäisyydestä. Liikatuotanto on suhteellista. Kapitalistisen järjestelmän aikana sitä tulee aina olemaan. Mutta mitään liikatuotantoa ei todellisuudessa ole. Vain suhde tuotannon ja ihmisten ostokyvyn välillä on väärä! Työttömyys kasvaa, koska ei voida keksiä kannattavaa työtä. Ollaan jo tilanteessa, jolloin työttömiä täytyy elättää enemmän valtion ja kuntien kustannuksella, kuin teettää heillä töitä!

Pankkiirit tullaan viemään luonnonhistorialliseen museoon. Rahan ja pankkien aika on jo ohi. Kone on tehty käymään, ja se käy. Sitä ei ole tehty talousmiesten systeemin mukaan, missä todellinen mitta on mahdoton. Alussa oli mahdollisuuksia. Nyt ei enään ole. Tekniikan kehitys on paljastanut nykisen yhteiskunnan järjestömyyden. Hinta- luotto- ja rahajärjestelmä on hävitettävä ajoissa.

Teknokratia antaa meille uuden ja paremman järjestelmän. Teknokratia tahtoo saada kaiken sekasorron syyn, rahan pois. Senjälkeen vasta voidaan ryhtyä muihin parannuksiin. Rahan tilalle on saatava todellinen vaihtoväline. Sellainen vaihtoväline, joka työnsä tehtyään muuttuu arvottomaksi. Se voi olla kuponki, jonka arvonmittana on suoritettun työn arvo. Kun sillä on ostettu joku esine, revitään se. Silloin se on tehnyt tehtävänsä. Sen arvo on aina sama, eikä sitä noteerata, eikä sillä keinotella. — Mitäs myyjä siitä sanoo, jos kuponki revitään? Myyjä repii sen itse. Hän saa siitä palkan.

Uusi järjestelmä tuo mukanaan uudet olot. Yhteiskunta on yksi ainoa taloudellinen organismi, jota hoidetaan kuin suurta liikettä. Vapaa kilpailu veisi sekasortoon. Kaikille järjestetään työtä ja valvotaan että se tulee käytetyksi hyvin. Jokaisella johtajalla on henkilökohtainen vastuunalaisuus toimestaan. Jo 2—4 tunnin työpäivillä päästäisiin 10 kertaa korkeampaan elintasoon kuin nyt. Työn kannustimena on se että jokainen saa työnsä mukaisen palkan. Kyky ja taipumukset määräävät ammatin ja yhteiskunnallisen aseman. Työn laatu määrää palkan ja tuotteiden hinnat. Siinä yhteiskunnassa ei kukaan omista mi-

tään samassa mielessä kuin nyt. Sillä kukaan ei voi myydä ostamaansa esinettä.

Probleemat muuttuvat itsestään selviksi. Kuinka on arvosteltava tavaran laatukysymys? Kaikki on ensiluokkaista. Mutta jos joku silti haluaa jonkun maljakon mieluummin kuin toisen voi hän maksaa siitä enemmän kuin muut, saadaksensa sen. Kupongit revitään. Ei kukaan hyödy hänen mielihaluunsa kustannuksella.

Jos joitakin tuotteita valmistetaan liikaa, ei siitä kukaan kärsi. Tuotteiden valmistaja saa työstään palkan. Varastossa olevat tuotteet eivät tuota korkotappiota. Tätäkään tuskin sattuu, sillä kysynnän mukaan voidaan valmistaa tuotteiden lukumäärä ja laatu.

Nykyiset epäkohdat muuttuvat eduiksi. Verot häviävät. Yhteiskunta ei tarvitse rahaa laitostensa ylläpitoon. Koulut, sairaalat, kirjastot, kaikki voidaan pitää ensiluokkaisessa kunnossa, ja voidaan laajentaa vielä ja rakentaa uusia laitoksia erilaisia tarkoituksia varten. Ihmisille saadaan siten työtä. Yhteiskunta ei vaadi mitään muuta kuin järjestävää älyä.

Kannattavaisuuslaskut häviävät. Vain työllä on arvoa. Kaikkien nykyisten tarpeiden lisäksi voidaan tuottaa ihmisille uusia tarpeita, sellaisia joita ei nykyään kannata tehdä. Ja suuri vapaa aika antaa mahdollisuudet ihmisen itsensä kehittämiseksi nykyistä paljon korkeammalle tasolle.

Uusi ihminen kasvaa koneiden mukana. Uudet olosuhteet luovat uuden ihmisen. Tämä ihminen ajattelee uudella tavalla. Se näkee asiat uudessa valossa. Se ei ymmärrä enään vanhaa ihmistä. — Uusi ihminen kuuluu tulevaisuuden yhteiskuntaan. Siinä yhteiskunnassa on toinen moraalii. Eikä ihmisten fyysillisten tarpeitten tyydyttäminen ole enään elämän pääsisältö. — Uuden, vapaan ja taloudellisesti riippumattoman kulttuurielämän aika alkaa.

O l a v i L a i s a a r i.

Viisauuskonto.

Ruus-Ristin helmikuun numerossa puhuin maapalomme muuttumisesta kuninkaan pojan häähuoneeksi. Aikojen kuluessa olen tullut siihen käsitykseen, että tämänluontoisista asioista kannattaisi puhua enemmän. Minkä-

tähden? Ensiksikin: puhuen asiat selvenevät. Toiseksi: määrätynsuuntainen puhe aiheuttaa samansuuntaista ajattelua, johtaa samanluontoiseen harrasteluun ja viimein toimintaan. Niinhän kun kouluissa ja kodeissa lapsesta alkaen kuullaan kerrottavan historian sotaisista urotöistä, kun lausutaan ja lauletaan sodan sankariutta ihannoivaa runoutta, niin ihmiset oppivat ajattelemaan elämää sodan kannalta. Ajatus vuorostaan vaikuttaa takaisin puheeseen, puhe jälleen ajatukseen, ajatus uudelleen puheeseen, ja niin vuoroon ja vuoroon edelleen. Ajatus ja puhe yhdessä synnyttävät kolmannen: harjoittelevan harrastuksen. Harrastus, tässä tapauksessa sodan harrastus, antaa uutta yllykettä ajatukselle ja puheelle, sota-asioista keskustelemiselle. J.n.e. aina edestakaisin, kunnes tämä sotapallon vierittely ajatuksista puheisiin, puheista harjoitteleviin harrastuksiin, ja taas päinvastoin, muodostuu niin valtavaksi, että se loppujen lopuksi vaatii purkautumista tekoon. Ja niin syttyy sota, verinen temmelys. Siis: kun ihmiset kouluissa ja kodeissa puhuvat sodasta, ajattelevat ja harjoitellen harrastavat sotaa, niin he myöskin saavat sotaa.

Mutta mitä on sota? Sodassa ihmisyyys on vaimennettu, ja me toimimme kuin kahdelle jalalle nousseet pedot, tiikerit ja panterit, sudet, hyenat ja shakaalit. Sotaa seuraa uupumus, katkeruus, pelko ja kostonhimo. Täytyy entistä enemmän puhua ja ajatella, varustautua ja harjoitella. Siten sodasta tulee tai on jo tullut hypnotisoitu välttämättömyys. Olemme kuin rautaisilla kableilla sidottu sodan hirmuelementtaalin vaunujen pyöriin. Olemme kuin painajaisen vallassa. Ajatukset pyörivät, harrastukset vetävät, uhraamiseen on pakko. Kenties meitä jo ällöttää, kenties tuomitsemme sodan sellaisenaan hornan tuuttiin. Mutta sittenkin me vaan harrastelemme, harjoittelemmme ja uhraudumme. Olemme hypnotisoituja. Olemme luoneet n.s. Kynnyksen Vartijan. Se on ovela. Sillä se on imenyt itseensä kaiken sodassa käyttämämme oveluuden. Se on armoton, julma ja väkivaltainen. Sillä se on imenyt itseensä kaiken sodassa käyttämämme armottomuuden, julmuuden ja väkivallan. Mutta se osaa esiintyä myös komeana, lumoavana, tekopyhänä, ulkokullatun hurskaana. Sillä se on osannut imeä itseensä myöskin kaiken sodassa käyttämämme komeilun, liehittelyn, jumalisuuden ja hurskauden. Mutta sisäisesti sen olemus on järjettömyyttä ja kammottavaisuutta. Alkuperäinen

uhrautumisen henki siinä kuitenkin on, ja siinä on pelastuksen mahdollisuus, jos siihen tartumme oikealla tavalla.

Ei ole siis samantekevää mitä me ihmiset puhumme, mitä ajattelemme ja harrastelemme, mille uhraudumme. Sanoihan jo Buddhakin aikanaan, että ansiokkain teko on puhuminen Hyvän Lain puolesta. Emmekö siis, hyvän sään aikana tahtoisii liittyä niihin, jotka ovat ihmisyyteen ihastuneet, jotka Hyvää Lakia kunnioittavat ja sen puolesta työtä tekevät? Varmaan heilläkin on kiintoisat seikkailunsa, kerrottavana siitä „pyhästä sodasta“, jossa he Mestarin johdolla kukistavat omaan sieluunsa (ja myöskin kosmokseen) muodostuneen kynnyksen vartijan ja kaikki hänen sotajoukkonsa, päällikkönsä ja alipäällikkönsä. Ylin päällikkö, tai oikeastaan kaikkien päällikköjen isä-äiti, on herra ja rouva Itsekkyys. Esikuntapäällikkönä lienee, mikäli minä tiedän, herra ja rouva Henkinen Laiskuus: „Eikö se riitä, kun uskoo? Onhan tässä liiaksi huolta ja päänsäivä muutoinkin. Oikein ohimoita pakottaa“. On kuitenkin niitäkin, jotka ovat Henkisen Laiskuuden kukistaneet. Siinä vaan kysytään korkeampaa „sotataitoa“. Heillä on kerrottavana hauskoja muistoja niiltä ajoilta. Urkijoina esiintyvät herra ja rouva Uteliaisuus ja Turhamaisuus. Niille on parasta puhua huutia ja panna suitset suuhun. Provokaattoreina esiintyvät herrasväki Parjaus ja Panettelu. Ne ovat luhua väkeä. Mutta Vastuunalaisuutta he pelkäävät, joten siinä on voittamisen salaisuuden avain.

Kunnianhimo on yksi uutterimpia päälliköitä itsekkyyden valtakunnassa. Lukiessani Viisauden Mestareiden kirjeitä huomasin Mestareiden K. K. ja M. huomauttavan eräistä oppilaiksi pyrkijöistään, että he eivät tee yhtään mitään, ellei siitä koidu kunniaa heille itselleen. Kuitenkin pääsee voittamisen alkuun ajatellen perinpohjin mikä on ero kunniallisuuden ja kunnianhimon välillä. Sillä kunnianhimoinen voi olla kunniaton, mutta kunniallinen on nöyrä. Johtopäätös: nöyryys ja kunniallisuus kukistaa kunnianhimon.

Tavallaan kaksoispäälliköt on Epäitsenäisyys ja (väärä) Itsenäisyys. Tähän (väärään) itsenäisyyteen kuuluu, että täytyy olla kiivaasti erimieltä itseänsä viisaampien siis ainakin Mestarin kanssa. Muutoin ei ole itsenäinen. Tällainen Itsenäisyys on hyvin leveäeleinen herra. Hän mel-

kein halveksii niitä, jotka näyttävät olevan yksimielisiä Mestarin kanssa. Niinhän virallinen kristikunta halveksii niitä, jotka ovat yrittäneet omaksua Jeesuksen Kristuksen elämänyymmärryksen.

Komentamisenhalu, liittyneenä kunnianhimoon, on myös toimekas päällikkö. Niinhän mainittu Mestari Kuthuumikin kirjeissään huomauttaa, että Hume & K:nit tahtoisivat määrätä ne suuntaviivat ja asettaa ne ehdot, joiden mukaan he olisivat yhteistyössä Mestareitten kanssa. Mutta Mestarit eivät siihen alistu. Miksi he eivät alistu Hume & K:nien komentoon? Siksi, että he tietävät. He tietävät senkin, että Hume & K:nit ryhtyvät kostamaan. Niinkuin ryhtyivätkin. Mutta sittenkään Mestarit eivät alistuneet oppineiden, älykkäiden ja lahjakkaiden oppilaittensa komennettaviksi. He jäivät mieluummin yksikseen. Ja tekevät edelleen minkä voivat.

Suurin voima on Rakkaus. Mutta se voittaa ainoastaan totuuden pohjalla. Ja sillä täytyy olla nöyriä ja uskollisia liittolaisia. Nöyryys Totuuden edessä, tietoinen itsensä nöyryyttäminen onkin yksi välttämätön ja arvokas liittolainen. Vaikka se näyttää kooltaan pieneltä, niin on sillä jättiläisen voimat. Se voi kukistaa itse Goljatinkin. Toinen on Palvelevaisuus. Palvelevaisuus on ihan korvaamaton liittolainen. Se johdattaa sisälle Mestarin tempeliin. Onhan aina sanottu mystillisen „sodan“ ritareille: „Palvele sinä, ja anna Mestarin hallita“. Palvele sinä ja anna Mestarin laatia lait ja suuntaviivat. Anna Hänen hallita ja johtaa.

Näin menetellen oppilas oppii ajattelemaan, puhumaan ja harrastelemaan henkisiä asioita. Se vie tekoon. Niinkuin ennen olemme uhranneet ajatuksemme ja tunteemme, työmme ja varamme sodalle, niin oppii oppilas vähitellen uhraamaan ajatuksensa, tunteensa ja työnsä ja varallisuutensa yhteistyössä Mestarin kanssa. Siten astuu oppilas sisälle viisaukseen, oppii siinä elämään, toimimaan ja vaikuttamaan. Ja Kristuksen elämänymmärrys pääsee vähitellen muodostumaan ihmiskunnan elämänyymmärrykseksi.

J. R. H.

Nuorimman tullessa Veljeskuntaan.

Mitä sanoisin Sinulle, Sinä nuorin joukostamme? Olemme aina rakastaneet Sinua. Kaksinkerroin rakkaammaksi olet meille tullut tänä iltana. Mitä sanoisin nyt Sinulle?

Kerronpa kaukaisesta looshista, kaukaiselta ajalta. Kerron Sinulle nuoresta miehestä, joka tuli erämaasta ja pyrki Mestarin kouluun. Voit katsella tätä kertomusta kuin kuvastinta ja voit ottaa siitä opiksesi minkä otat.

Tämä on tarina.

Hän pyrki ja hän sai luvan jäädä kouluun ja hänen tehtävänänsä oli m. m. noutaa raitista vettä lähteestä maljakoihin päivän helteisiä hetkiä varten ja puita erämaasta nuotioon yön kylmyyttä karkoittamaan. Hänen työnsä oli sitä samaa, mitä nuorten pyrkijäin yleensä: palvelusta.

Vaikka kristinuskon perustaja vasta tuhansia vuosia myöhemmin opetti maailmalle: joka teistä tahtoo suurin olla, hän olkoon teidän palvelijanne, niin oli palvelus sääntönä jo tänä kaukaisena aikana siinä koulussa.

Mutta tämä nuori mies ei osannut kyllin arvostaa työnsä. Hänestä se ei ollut mistään merkityksestä ja niinpä tekikin hän työnsä veltosti, välinpitämättömästi. Hän saattoi unohtua tuntikausiksi puunhakumatkalla erämaahan ja varjoon lojumaan, tai jäädä viruttamaan lähteelle jalkojaan. Oli niin mukavaa nukahtaa ja soljutella jalkojansa viileässä vedessä. Mitäs tässä. Eihän Mestari kuitenkaan pane huomiota häneen. Istuu vaan luolassansa oppilaitensa kanssa. Ei kutsu häntä. Puita ja vettä vaan kantaa kuin orjalla. Hän on tullut oppimaan viisautta, hän tahtoo saada tietää mitä Mestari puhuu noille toisille suljetussa kokouksessa. Hän valittaa tästä huomaamattomuudesta Mestarille itselleen — — —.

Ja hän valitti.

— Olen ollut jo kauan täällä luonasi ja Sinä et ole kertaakaan ottanut minua mukaasi luolaan. Sinä olet jättänyt minut ulkopuolelle, puutarhoihisi, töihisi, jonninjoutavaan hommaan, jonka kuka tahansa tekisi. Minä olen tullut oppiakseni Sinulta filosofiaa, magiaa, salaisia tietoja ja taitoja. Puunkantoa ja vedenkantoa olen aina osannut.

Mestari vaikenee kauan, mutta virkkaa lopuksi:

— Poikani. En ole Sinua unhoittanut. Olen seurannut jokaista askeltasi, jokaista otettasi. Olen nähnyt teh-

dyt ja tekemättäjätetyt työsi. Yleensä minä en unohda ketään, sillä kaikki ovat lapsiani, kaikki te olette minulle yhtä rakkaita ja kaikki te suoritate joka hetki tässä koulussa ja myöskin siis yleensä Elämän Koulussa juuri teille kuuluvaa työtä. Mikäli kukin teistä tekee oman työnsä, sikäli hän saa toisia tehtäviä ja, poikani, kaikki minun työni on yhtä arvokasta, eikä vähiten sinun työsi. Jonakin hetkenä ehkä mitättömältä näyttävä tehtävä on päivän suurin tehtävä, kauaskantoisin ja kaikkein huolellisimmin tehtävä.

Kun lähetän sinut lähteelle, tahi erämaahan, lähetän sinut itsensä Elämän palvelukseen, arvokkaaseen ja suureen tehtävään. Kuinka teet tämän sinulle uskotun työn, siitä riippuu saatko uusia tehtäviä. Elämä itse, en minä, joka olen vaan Hänen palvelijansa, Elämä itse seuraa työtäsi. — Oletko mielestäsi valmis nyt astumaan koulun toiseen vaiheeseen?

Nuoren miehen pää painui alas. Mestarin rakastavat sanat olivat valaisleet hänen pyrkijäaikaansa ja sen tarkoitusta. Hän muisti nyt nuo veltoisti ja yliolkaisesti tehdyt työnsä. Kuinka paljon hän oli kuluttanutkaan kallista aikaa suorastaan laiskotteluun. Kuinka hän olikaan ollut niin tuhma, että oli halveksinut hänelle annettuja tehtäviä. Nyt hän näkee, että hän on ollut kaiken aikaa ensimmäisessä kokeessa ja nyt hän näkee, ettei hän ole kestänyt koetta. Hän tajuaa, että ainoastaan työ, uskollinen ja velvoittava työ kiinnittää Mestarin huomiota. Hän on tehnyt työnsä huonosti. Hän ei ole oikeutettu vaatimaan itsellensä korkeampaa astetta tässä koulussa. Hän huomaa, ettei hän saa yleensä ollenkaan vaatia, ei mitään vaatia itsellensä. Niinpian kun hän muistaa itsensä, kun hän jotakin huomiota odottaa itseensä nähden, niin pian hän heti lankee syvälle.

Mestari ei tuomitse häntä. Kysyy vaan ystävällisesti: oletko mielestäsi valmis nyt astumaan koulun toiseen asteeseen, oletko kärsinyt täällä vääryyttä? Mestari ei käy tuomiolle, vaan antaa nuoren miehen itsensä vastata ja ratkaista.

Ja nuori mies löytää onneksi oikean ratkaisun, kun hän kuiskaa:

— Mestari, rakas Mestari, en, en ole vielä valmis. Lähetä minut uudelleen erämaahan, lähetä lähteellesi ja puutarhoihisi, lähetä, sillä luulen, että nyt osaan rakastaa sitä

työtä. Minä rukoilen Sinua, Suuri Mestari, lähetä minut takasin esikartanoihisi — — —.

Mestarin rakastavat silmät hymyilevät sanomattoman ihanasti ja hänen äänensä soi nuoren pyrkijän korvissa suloisesti kuin kesätuulen humina, kun hän siunaa hänet ja lähettää hänet työhön maailman auttamiseksi — — —.

Ajattelin, että tässäkin looshissa on mahdollisesti paljon sellaista työtä, joka odottaa vaan tekijäänsä, alemmilla ja korkeammilla asteilla. Kun muistelen Suur-Mestarin opetuksia, huomaan, että palvelus on tämänkin ajan looshissa yhä yhtä suuressa ja korkeassa arvossa kuin muinaisina aikoina. Ajattelen sen vuoksi, että sinä, nuorin joukostamme, nyt kiinnität vakavasti huomiota tähän seikkaan.

Et ole, ymmärtääkseni, tullut tähän ihanaan looshiin ja näiden rakkaiden Veljien piiriin sitä varten, että nyt jäisit kuin tuo kertomani nuori mies lähteelle jalkojasi vuruttelemaan, s.o., nauttimaan siitä, että olet päässyt mukaan. Varjeltakoon kaikki valkoiset voimat horjahtamasta sinua sille polulle! Työhön sinä olet saanut nyt kutsun, suureen työhön ihmiskunnan auttamiseksi.

Minulla on sinusta valoisat käsitykset. Minä uskallan ajatella, että sinä suorastaan etsit täältä työtä, että juokset työtä vastaan. Minä rohkenen uskoa, että teet sitä itsensä työn vuoksi, ihmiskunnan vuoksi, et itsesi vuoksi, et yletäksesi työnportaita pitkin. Usko minua, kun vakuutan, että sinun ei koskaan tarvitse ajatella korotusta ja korkeita asteita. Ne tulevat ansiokkaan eteen ilman toivomatta ja ilman pyyntöä aikanaan. Sanon tämän sinulle nyt, koska rakastan sinua ja juuri tämän rakkauden tähden en soisi sinun astuvan harhaan, vaan suoraan jyrkkää, ylhäistä polkua, itsensä kokonaan unhoittavan auttajan ihanaa polkua. Muista veljeni, muista, että Mestarin katse seuraa nyt sinua joka askeleellasi. Valkoiset Voimat kannattakoon Sinua!

Meri Aava.

Sydän.

Joka päivä olin kulkenut valkean temppelein ohii, läpi tuoksuvan ruusutarhan. Siellä oli minulla paikka, jossa hengessä Isääni rukoilin. Kauan oli sydämeni itkenyt verta.

Olin nähnyt niin paljon hätää ja tuskaa, jossa ihmiset kamppailivat. Olin miettinyt: mitä voisin tehdä, mulla oisko ollut jotain heille antaa? Mutta minulla ei ollut muuta kuin oma sydämeni. Se kelpaisiko lunnaiksi, jos vaa'alle sen laskisin?

Ensikerran seisoin nyt Valkean Tempppelin portailla ja vapisevin polvin astuin askeleita kohti mahtavaa temppelein ovea. Kolkutin ovelle ensin hiljaa, sitten yhä kovempaa, kunnes se liikahti ja vartia, tuiman näköinen, tiedusti, mitä halusin.

— Ah, mun suo päästä temppeeliin ja tavata Mestari!

— Sulla onko tunnussana, jolla päästän sinun temppeeliin?

Lausuin sen.

Ihanat lasimaalaukset laskivat himmeän valonkajastuksen temppeeliin. Kaikki oli niin hohtavan valkeaa ja suuret pilarit kannattivat sinitaivaista tähtikattoa. Suuri äänetön hiljaisuus vallitsi siellä, oli kuin ei muun maailman melu olisi koskaan tunkeutunut sinne. Seisoin keskellä käytävää ja vapisin pelosta. Täällä tuskin mua kukaan ymmärtää, tänne ei varmaankaan mikään ihmis-tuska ole koskaan astunut? Astuin kuitenkin eteenpäin ja mietin: jos mua ennen ei tuskaa täällä lie nähtykään, niin nyt nähdään ja sydämeni uhriksi annan, koska sen hinnaksi pyydän vain lievitystä maan ihmisille, jotka tuskaansa nääntyvät.

Jo saavuin pyhän istuimen luo, jolla Mestari istui. Minä lankesin maahan kasvoilleni ja rukoilin näin: — Olen vain ihminen, tomun lapsi tuolta tuskien maasta. On sydämeni itkenyt verta veljeini tähden, joita hätä ja tuska ahdistaa. Ota sydämeni, se vaa'alle pane ja anna mulle vastaava määrä kultaa, sillä kullastahan ihmiset kamppailevat. Kellä kultaa on, hän mahtailee ja sortaa heikompaansa. Minä sydämeni painoisella kullalla tuota heikkoa auttaa tahtoisin.

— Mitä pyydät, et tiedä nyt, et tunne sä ihmislasta. Paras kulta on heille kärsimys. Saat aikaa vielä hetkisen, palaja, turhaan uhraisit sydämesi.

— Ah, Mestari, mun pyyntöni täyttäkää, vailla kultaa on sydämeni mulle arvoton.

— Sinä onneton ihmislapsi, saat mitä pyysitkin. Vartia, vie pyytäjää koetukselle.

Tuli vartia miekoin välkkyvin ja vei minut koetukseen.

Kävi viima kuin hyinen halla, maa järkkyy ja tulta salamoi, pedot hirveät mua piiritti ja alas astuin syvyyksiin, mutta pelkoa en tuntenut, sillä olin vailla sydäntäni. Ei tuntunut aikaa, ei ikuisuutta, ja vartia luokseni astui ja saattoi minut temppeleihin. Koko temppelehti hehkuu kullasta ja minä näin oman sydämeni vaa'alla ja kultaa oli painona sillä.

— Ota sydämesi tuosta sekä painonsa kullassa.

Yhä seisoin vain ja katselin paikaltain.

— Se eikö riitä, mitä vielä vitkastelet?

Minä lankesin maahan kasvoilleni ja rukoilin hiljaa: Ota vielä mun sydämeni, laske se vaa'alle ja punnitse painonsa viisautta.

— Mitä pyydät nyt, et ymmärrä. Tuho on viisautta kullalle.

— Ah, Mestari, pyyntöni täyttäkää. Vailla viisautta on sydämeni mulle arvoton.

— Sinä onneton ihmislapsi, saat mitä pyysitkin. Vartia, saata pyytäjää koetukselle.

Tuli vartia kädessä käärme seitsenpäinen ja vei minut koetukselle.

Tulin yksin ruusutarhaan, siitä nousin vuorelle, ja käärme seitsenpäinen mua kuiskien houkutteli: — Mitä tekisit viisaudella, kun kullalla saat kaikkea mitä tarvitset? On maailma sulla nyt hallussasi, lähde kanssani.

Mutta minä en lähtenyt, sillä olin vailla järkeä.

Tuli luokseni vartia ja saattoi minut temppeleihin. Koko temppelehti loisti kuni kristalli, ja minä näin oman sydämeni vaa'alla ja painona sillä oli viisautta.

— Ota sydämesi, sen painolla mittasin viisautta.

Yhä seisoin vain ja katselin paikaltain.

— Se eikö jo riitä, mitä vielä tahtoisit?

Minä lankesin maahan kasvoilleni ja rukoilin vieläkin hiljaa: — Ota kerran vielä mun sydämeni, laske se vaa'alle ja punnitse: sydämeni, kulta ja viisautta ja painoksi niille anna rakkaus.

— Mitä pyydät nyt? Et aavista, mikä vaara piilee rakkaudessa, se monta ihmislasta vei turmaan.

— Ah, Mestari, pyyntöni täyttäkää. Vailla r a k k a u t t a on sydämeni mulle arvoton.

— Sinä onneton ihmislapsi, saat mitä pyysitkin. Vartia, vie pyytäjää koetukselle.

Tuli luokseni . . . ah, se ei ollutkaan vartia, vaan

prinssi, niin kaunis, jota silmäni ei koskaan nähnyt ollut. Hän vei minut ruusu-lehtoon ja kuiski mulle lemмен kuiskehia. Hänen huulensa janosivat huuliani ja hänen silmänsä paloivat tulta, hän nosti mun käteni otsalleen ja pyysi mun vaipua syleilyyn: „Tule kanssani, armahin, minä lahjoitan sulle ikuisen rakkauden.“ Mutta minä en lähtenyt, sillä olin kuollut lemmelle.

Tuli luokseni vartia ja saattoi minut temppeeliin. Oli temppeelin loisto nyt ruusunhohtoinen, ja minä näin: sydämeni, kullan ja viisauden ja sen painona oli rakkautta.

— Ota kaikki, olet kestänyt koetukset ja palkaksi uhristasi saat yhtyä temppeeli-juhlaan.

Minä istuin syrjässä katsellen, kun kulkue saapui temppeeliin . . . Nuo olivatko haamuja ihmisten, vai enkelijoukkoko temppeeliin astui? Sitä en tietää saanut. Temppeelin kuorissa istui Itse Mestari ja valta-herroja monta. Edessä kaksi suitsutus-astiaa, joista nousi pyhää savua, ja vieno sävel-aalto kiiri läpi koko temppeelin, paisuen vähitellen mahtavaksi pauhuksi, kuin kosken padot ois auenneet, taas hiljeten. En koskaan ollut kuullut niin ihanaa musiikkia, eikä mikään tuntemani soitin voinut muodostaa niin yliaistillista soittoa. Kuoron sanat hukkuivat soiton pauhuun, ja niitä minä tuskin olisin tajunnutkaan. Koko temppeeli-juhla muodostui vain soitosta, jota kummallinen joukko ääneti kuunteli.

M. P.

Wagnerin Niebelung-draaman symboliikka.

(Jatk.)

Siegfried on mielestäni kokonaisin ja kirkkain näistä Niebelungen-draaman eri osista. Symboliikka on siinä selvää ja yksinkertaista. Se on koko draaman huippukohta.

Siegfried kasvaa yksin aarniometsässä. Sieglinde on kuollut pojan syntyessä ja niin ei hänellä ole isää eikä äitiä. Ruma kääpiö Mime on säälinyt ja hoitaa nyt häntä. Mutta poika kasvaa voimakkaaksi ja ihanaksi nuorukaiseksi, joka ei lainkaan ymmärrä, mitä pelko on. Paljoo hän ei tiedä alkuperästään, ei enempää kuin mitä Mime

on kertonut. Sen hän on saanut selville, että hänen isänsä on jättänyt perinnöksi merkillisen Notung-miekan jäännökset. Nämä palaset koettaa Mime saada kokoon, mutta turhaan. Tätä ei Mime tee kuitenkaan hyvydestä Siegfriediä kohtaan, vaan hänellä on omat itsekkäät tarkoitukset. Hän tietää, että Siegfriedillä on voimaa ja rohkeutta voittaa lohikäärme ja saada Reinin kulta ja nyt hän itse tahtoo hinnalla millä hyvänsä saada sen. Mutta Mimen yrityksistä ei tule mitään. Silloin Siegfried rupeaa itse työhön. Hän ei niinkuin Mime aseta palasia yhteen, vaan sulattaa ne ja muodostaa tuosta massasta uuden miekan. Nyt hän menee lohikäärmeen luo ja tappaa sen.

Sankari-ihminen, joka kulkee vihkimyksen tietä, on tässä oikeassa ympäristössään. Hän on eristettynä muista ihmisistä, jätetty kokonaan oman onnensa nojaan ja hän voittaa sillä tavalla voimaa ja rohkeutta. Hän oppii myös takomaan, joka on välttämätöntä hänen kehitykselleen. Mutta hänen itsensä on päästävä selvyyteen siitä, miten uskon miekka on valettava ja karkaistava vahvaksi. Sentähden Mime, joka symbolisoi Luciferia, palvelee sitä suurta päämäärää, sillä sankarin on opittava kulkemaan omia teitään, voittaakseen siten korkeamman kehityksen. Niin hän voitti himojen lohikäärmeen, Fafnerin, varustettuna sillä tahdon voimalla, jota tässä symbolisoi Notung-miekka.

Tämä on ensimmäinen edellytys vihkimyksen tiellä, ihmisen on voitettava eläin itsessään. Siegfried seisoi puhtaana ja ylpeänä voittamansa lohikäärmeen edessä ja Reinin kulta oli hänen. Nyt oli Mime tyytyväinen. Ovela kääpiö tahtoi käyttää hyväkseen Siegfriedin voittoa. Sankari oli vaarassa, sillä kesken voittoaan hän saattoi helposti langeta palvelemaan pahaa. Mime edustaa tässä mustaa magiaa. Myös mustan magian välttämätön edellytys on voitto intohimojen yli. Sankari voi helposti sokaistua, ihailla itseään ja omaa voimaansa ja käyttää hyväkseen voittoaan saavuttaakseen maallista valtaa, rikkautta ja kunniaa. Silloin olisi Mime eli Lucifer voittanut ja Niebelungenin sormus olisi jäänyt Niebelheimiin.

Silloin tapahtuu äkkiä jotain odottamatonta. Siegfried on maistanut lohikäärmeen verta ja sillä on semmoinen ihmeellinen vaikutus, että hän nyt ymmärtää mitä linnut laulavat. Linnut varoittavat häntä sanomalla, että Mime tahtoo saattaa hänet onnettomuuteen. Silloin Siegfried tappaa myös Mimen ja on näinollen vapautunut vaaralli-

simmasta vihollisestaan. Taas hän kuulee laululinnun äänen. Nyt seuraa draaman ihanin kohta, merkillinen tunnelma, jota kutsutaan Waldweben'iksi, ja laululinnun kirkas sointuva ääni. Näin se laulaa:

Hei, Siegfried tappoi pahan kääpiön, nyt minä toivon hänelle ihanimman naisen. Hän nukkuu korkealla kallio-paadella, tuli palaa hänen salinsa ympärillä. Jos Siegfried tunkeutuu liekkien läpi ja herättää morsiamen, on Brünhilde hänen.

Riemun täyttämänä keskellä suruani laulan rakkauden ylistystä. Autuudesta ja tuskasta on lauluni kudottu, vain ikävöivät ymmärtävät sen mielen.

Voiko hienommin ja runollisemmin karakterisoida maallista rakkautta miehen ja naisen välillä. Kaikki muu katoaa, paitsi tuo ihmeellinen tunne läheisestä yhteenkuuluvaisuudesta tuskassa ja riemussa, ilossa ja surussa. Siinä on onnea ja surumielisyyttä, molempia. Vain se, joka on kokenut tällaista, voi ymmärtää. Mutta symboliikka on vieläkin syvällisempi. Siegfried, joka ymmärtää lintujen laulun, on satuolento ja sellaista voi vain tapahtua saduissa. Mutta todellisuus on useimmiten satua ihmeellisempi.

Tarkastelkaamme nyt uudelleen ihmisen kehitystä, ei ainoastaan yhdessä elämässä, vaan monissa jälleensyntymisissä. Hänen silmänsä ovat auenneet totuudelle ja hän pyrkii kohti valoa. Vihdoin hän onnistuu taistelemaan pahoja taipumuksiaan vastaan, hän tappaa lohikäärmeensä, eläimellisen puolen itsessään. Silloin tapahtuu eräänä päivänä jotain merkillistä. Hänen sisäiset aistinsa alkavat herätä. Hän kuulee hiljaisuuden äänen, kuiskaukset näkymättömästä henkimaailmasta. Tämä tapahtuu kai eri ihmisille eri tavalla, sillä kaikkihan me kuljemme omia teitämme pääräämme kohti. Mutta jollain tavalla tunkeutuvat suloiset äänet henkimaailmasta ihmisten tajuntoihin, näyttävät tietä sanomattomiin korkeuksiin, sinne, jonne hänen on vaellettava. Tämä ääni laulaa siitä suuresta, ihmeellisestä voimasta, joka hallitsee maailmaa: taivaallisesta rakkaudesta, josta tämä maallinen rakkaus vain on himmeä peilikuva. Ilosta ja surusta on laulu kudottu, sillä ilo, joka loistaa korkeiden henkiolentojen kasvoista sisältää syvää sääliä ihmiskuntaa kohtaan sen suruissa ja tuskissa. Ihminen on ennen vain aavistanut ja toivonut, että näkymätön henkimaailma olisi olemassa, tie korkeuksia

kohti, hyvän voima, Jumala, mutta sen hän nyt tietää varmuudella. Se on suuri, ihmeellinen todellisuus.

Tästä hetkestä saakka on ihminen suoranaisten johdon alainen, hän ei kadota enää näkyvistään henkimaailmaa. Lintu lentää hänen edellään ja näyttää sankarille tietä. Kuitenkin ovat vastoinkäymiset monet ja vaikeat. Mutta sankari ei tiedä mitään pelosta. Hänen tielleen asettuu itse Wotan ojennetuin valtikoin, kynnyksen vartija vaatii häntä katsomaan taakseen ja miettimään, josko hän on se oikea mies tunkeutumaan tulen läpi, joka loimuaa valkyriän tunturilaen ympärillä. Mutta Siegfried on nyt vahvempi kuin ennen, isänsä Siegmundin hahmossa. Notungmiekka lyö valtikon sirpaleiksi. Kukaan ei voi häntä enää vastustaa, hän rientää eteenpäin liekkien läpi. Nyt hän löytää Brünhildensä, joka herää. Brünhilde kuvaa ihmistä, joka herää korkeampaan tietoisuuteen, ja hän huudahtaa riemuiten:

Heil dir Sonne, heil dir Licht, heil dir leuchtender Tag.

Terve aurinko, terve valkeus, terve sädehtivä päivä.

Voitto on nyt saavutettu. Kehitys, jota on selostettu Siegfried-draamassa, kuvaa todellisuudessa äärettömän monia jälleensyntymiä. Se on tie, josta on puhuttu „Hiljaisuuden Äänessä“, kirjassa, jonka lähteet polveutuvat ikivanhasta indialaisesta viisaudesta. Siinä puhutaan seitsemästä portista, joiden läpi on kuljettava. Jokainen niistä on pitkä kehitysjakso ja jokaisessa kehitetään eri voimia ja voitetaan erilaisia esteitä. Tässä kirjassa selostetaan myös niitä kahta tietä, jotka vievät korkeampaan kehitykseen, jotka ovat ihmiselle avoinna: silmän tie ja sydämen tie. Kun ihminen on voittanut ja saavuttanut korkeudet, on hänellä oikeus saada palkkansa, korjata työnsä hedelmät. Hän on nyt vapaa jälleensyntymien ketjusta ja karmen kahleista. Hän voi nyt saavuttaa Nirvanan ihanan levon. Mutta silloin hän myös jättää ihmissuvun taakseen tuskaan ja kurjuuteen. Onko hän siis vain pelastaakseen itsensä saavuttanut tällaiset korkeudet? Jos hän on sen tehnyt, on hän valinnut silmien tien. Sydämen tie vaatii vielä enemmän. Sydämen tiellä tulee hänestä ihmissuvun auttaja ja hän astuu vapaaehtoisesti alas maan päälle, uudelleen voidakseen viedä muutkin korkeuksiin. Itämailla kutsutaan sellaista ihmistä Buddhaksi, Avatariksi.

Tämän tien valitsee ihminen Siegfried-Brünhilde trilogian kolmannessa osassa, Götterdämmerung. Symbolit

ovat kuitenkin tässä osassa enemmän verhottuja ja yhteydessä toista laatua olevien symbolien kanssa. Toinen totuus on tässä symbolisoitu. Kun ihminen astuu uuteen maanpäälliseen elämään, on hän unohtanut edellisen. Voi siis tapahtua, että vihitty ei ensin tiedä siitä mitään. Hänen täytyy uudelleen sidotuin silmin etsiä tietä korkeuksiin.

Tämä on välttämätöntä, jotta kehitys ei olisi yksipuolista. Nyt täytyy hänen voittaa toisenlaisia vastuksia, kehittää uusia luonteenominaisuuksia ja katsella elämää uusilta näkökulmilta.

Viimeisessä osassa, *Götterdämmerung*, Siegfried ottaa jäähyväiset valkyrialtaan. Hän lähtee nyt ulos maailmaan „zu neuen Taten“, ja sillä matkallaan hän joutuu kuningas Gunterin hoviin. Täällä kuninkaan sisar, Guttrune, antaa hänen juoda taikajuoman, jolla on se vaikutus, että menneisyys katoaa ja niin Siegfried unchtaa, että Brünhilde on hänen omansa. Auttaakseen Gunteria ja voittaakseen Guttrunen lähtee hän uudelleen Brünhilden vuorelle, kulkee liekkien läpi ja saa jälleen Brünhildensä, mutta nyt viedäkseen hänet mukanaan ihmisten luo. Ymmärtääkseni sankari tällä kertaa löytää suojelushenkensä ei itseään varten, vaan viedäkseen apua ihmisluvulle. Sillä kun Brünhilde tulee alas maanpäälle, niin Niebelung sormus annetaan takaisin Reinin tyttärille. Mutta Siegfriedin on kuoltava marttyyrikuolema, niinkuin jokainen ihmiskunnan auttaja ja hyväntekijä. Hirmuinen Hagen, Alberichin poika tahtoo hänen tuhoaan ja uskoo voittavansa sormuksen ja sen kautta vallan maailman yli. Mutta niin ei käynyt. Brünhilde otti sormuksen kuolevan sankarin kädestä ja heitti sen Reinin virtaan.

Maailman katastroofin hetki on nyt käsissä, *Götterdämmerung*. Brünhilde sytyttää Walhallan loistavan linnan tuleen. Taivas hehkuu tulen loimuista, Reinin aallot kohoavat korkealle, ihmiset katselevat ihmeissään ja peiloissaan tätä näytelmää. Jalon Grane ratsun selässä syöksyy Brünhilde liekkeihin. Yksi manvantara on päättynyt.

Niinkuin jo *Rheingold*-johdannossa näimme selittää Wagner tässä itämaista, buddhalaista Nirvana-ajatusta. Sormuksen takaisin antaminen Reinin tyttärille symbolisoi vapautusta, joka tuo ihmisille rauhan, vapauttaa heidät karman kahleista ja jälleensyntymien kiertokulusta. Muistakaamme silloin, että nirvanaa ei ole käsitettävä tyhjäksi-

tulemiseksi. Olen jostain lukenut sanonnan „kaikkiallistuminen“, joka enemmän luonnehtisi nirvanakäsitystä. Joka tapauksessa on tämä meidän kannaltamme käsittämätön, suurenmoinen kehityskausi, läheinen yhtyminen korkeampaan olentoon. Lunastus on keino, jolla saavutetaan Nirvana. Ilman lunastusta on vaara tarjolla, että ihminen ainaiseksi joutuisi materian valtaan ja paha saisi yliotteen.

Lunastus- tai vapahdusajatus ilmenee Wagnerin koko tuotannossa. Parsifalissakin se esiintyy, vaikka toisissa muodoissa. Vapahdus, lunastus on mahdollinen maailman-kaikkeudessa vallitsevan rakkauden välityksellä. Rakkaus on Wagnerista voima, joka voittaa kaiken ja läpäisee kaiken. Korkein viisaus on siinä, että tunnustamme jumalallisen rakkauden kaikkivaltiuden. Sen edessä kalpenevat kaikki ankarat lait, siveuspykälät ja vanhat traditiot, joiden ikeen alle ihmiset uskovat olevansa sidottuja. Jos olen ymmärtänyt rosenkreuziläisen maailmankatsomuksen oikein, niin on tämä juuri sen keskeinen kysymys. Tahdon tässä toistaa 1800-luvulla eläneen rosenkreuziläisen, ranskalaisen Elphas Levyn lausunnon. Hän sanoo m.m. jumalallisesta rakkaudesta tällä tavalla:

„Me uskallamme nyt vakuuttaa, että on olemassa joku kauaskantava tosiasia, jota tieteen täytyy, samoin kuin uskonkin, ymmärtää. Tämä tosiasia tekee Jumalan näkyväksi maailmassa. Järkähtämätön ja yleispätevä tosiasia. Tämä on vanhoille tuntemattoman prinssiin esiintyminen maailmassa siitä ajasta lähtien, jolloin kristillinen ilmestys alkoi, kirkkaasti jumalallinen prinssiippi, joka todellisuudessa on enemmän positiivinen kuin tiede, joka pyrki- myksissään on enemmän idealistinen kuin korkein runous, prinssiippi, jolle on luotava uusi vanhoissa pyhissä kirjoissa olematon nimi. Tämä on Jumalallinen Rakkaus.“

Kaikki tämä on kätkeyty Brühilden ihaniin loppusanoihin:

Verging wie Hauch
 der Götter Geschlecht,
 lass ohne Walter
 die Welt ich zurück,
 meines heiligsten Wissens Hort
 weis ich der Welt nun zu.
 Nicht Gut, nicht Gold
 noch göttliche Pracht,

nicht Haus, nicht Hof
 noch herrischer Prunk,
 nicht trüber Verträge
 trügender Bund,
 nicht heuchelnder Sitte
 hartes Gesetz.
 Selig in Lust und Leid
 lässt die Liebe nur sein.

Vaikka jumalten suku hävisi niinkuin henkäys ja jätän maailman valtiasta vaille, annan nyt sille pyhimmän viisauteni aarten:

ei tavaraa, ei kultaa, ei jumalallista loistoa, ei taloa, ei linnaa, ei valtiaan komeutta, ei hämäreiden sopimusten petollisia siteitä, ei teeskentelevien tapojen ankaraa lakia. Autuaaksi ilossa ja surussa voi vain rakkaus meidät saattaa.

L. Krohn.

Temppeliherran murhe.

I.

Meri.

Meri on koottu myriaadeista enkelten kyyneleistä, itketyistä ihmisten tähden, jotka tukahduttivat henkensä jumal'kaipuun.

Merestä tuli tulen vihollinen
 ja rohkeiden löytöretkeilijäin hauta.

Voi Maata,
 jossa on monta valtamerta!

II.

Temppelini.

Joka päivä minä poistan temppelistäni epäjumalat, mutta joka yö ne palaavat sinne jälleen.

Ne nousevat alttarin alta
 ja sammuttavat pyhät valot,
 etten näkisi totuuden jumalaa.

Ne varastavat suitsutuksen,
 aiotun henkeni puhdistukseksi maan harhoista.
 Niissä asuu ruumiittomia demooneja,
 jotka himoitsevat minun elämäni,
 juovat sieluani ja kuluttavat henkeäni,
 temppeleinsä kautta jumaluutta kohti pyrkivää.

Tämä on temppeleberran murhe.

Veikko Virmajoki.

Pyrkijän päiväkirja.

18.

Vaeltajalla oli harras toivomus. Se täytti koko hänen olemuksensa ja sykki jokaisessa hänen solussaan. Pienestä idusta oli se vähitellen sellaiseksi kasvanut. Ei kuitenkaan itsestään, vaan ulkoapäin tulleitten sysäysten ja sisästäpäin syntyneen ajatuksen ja tunteen liikehtimisen avulla. Alussa, tuon toivomuksen lapsivaiheessa, oli hän valmis uhraamaan sen hyväksi vain vähän. Mutta myöhemmin, sen kehittyessä täyteen mittaansa, kaikkensa, elämänsäkin.

Ensin sitä mietiskellessään ja siitä Mestarilleen puhuessaan hän hieman arkaili ja empi. Saatuaan kuitenkin viikkokausia toivomuksensa puolesta kamppailla, hän vähitellen varmistui, ajatusmuodon samalla saadessa kiinteän ja tarkan muodon. Vihdoin, kun hän jo oli valmistautunut jatkuvaan työhön sen puolesta, tuli vastaus, joka osoitti toivomuksen hyväksytyksi ja aikanaan toteutuvaksi.

Tieto asian ratkaisusta annettiin vaeltajalle eräänä aamuna, hänen tapansa mukaan asetuttua toivomustaan pohtimaan. Ennätettyään kunnolla tuskin alkuunkaan, hän yhtäkkiä näki itseään lähestyvän valkopukuisen olennon, joka liikkui hyvin hitaasti ja arvokkaasti. Se otti toivomuksen haltuunsa ja sulki sen hellävaroen kädessään olevaan pieneen rasiaan, jonka vuorostaan vei hiukan etäämpänä olevaan suureen arkkuun, johonka sen huolellisesti lukitsi.

Senjälkeen oli ja on toivomus pois päiväjärjestyksestä. Pitkän aikaa oli vaeltaja varma siitä, että se aikanaan toteutuu. Sitten tuli kuitenkin epäily. Sen kasvaessa vastustuksesta huolimatta, annettiin hänelle erään toisen näyn yhteydessä, joka tavallaan myöskin koski tuota toivomusta, vakuutus siitä, että todellakaan ei ole mitään epäilyksen syytä.

Vaeltajan mielestä käy tästä selville, että toivomus, ajatuksen ja tunteen lapsi, on ihmisen itsensä hallussa vain lapsi- ja kehitysvaiheessaan. Tänä aikana on hänellä mahdollisuus, työpajassaan puolivalmiiden luomuksiensa kimpussa ahertavan taiteilijan tavoin, sitä muovata ja täydentää. Täysi-ikäisenä, valmiina, se kuitenkin jättää luojansa niin täydelleen, että hänellä ei ole siihen enää mitään oikeutta. Kylvö on tehty. Seuraukset, hyvät tai huonot, riippuen siemenen laadusta, palaavat vain aikanaan kylväjälle.

I. R ö s t.

Mitä muualla tiedetään.

Tohtori G. de Puruckerista, nykyisen Point-Loma-T.S:n johtajasta, kertoo ruotsinmaalainen „Lucifer“ m.m. seuraavaa:

Hänen sveitsiläissyntyinen isänsä oli asettunut papiksi San Diegon pieneen kalastajakaupunkiin Californiaan. Täältä oli nuoren Gottfriedien tapana kalastajavenheessä soutaa yli lahden niille alueille, joista sittemmin tuli n. 200 ha käsittävä Point Loman siirtokunta. Täällä hän uneksi ja lueskeli värikkäiden kukkain, kaktusten ja tuoksuvain pensasten peittämällä alueella, jossa ei silloin mitään puita kasvanut. — William Judgen ollessa T.S:n presidenttinä hän jo tämän aikana liittyi seuraan. Vuonna 1896 hän tutustui isänsä kotikaupungissa, Genevessä Madame Tingley'n, joka silloin oli teosofisella maailmankiertueellaan. Tällöin tohtori Puruckerilla oli tilaisuus piirtää pieni luonnos siitä alueesta, josta tuli Point Loma. Madame Tingley oli luullut sen kuuluvan valtiolle ja olevan ostamattomissa, mutta tohtori P. kertoi sen olevan yksityisomaisuutta. Jo näihin aikoihin Madame Tingley pyysi häntä yhtymään staabiinsa mutta hän kieltäytyi, kunnes vuosia myöhemmin siihen liittyi. William Judge oli eläessään kehoittanut Madame Tingleyä kiinnittämään huomiotaan tähän lahjakkaaseen nuorukaiseen, johon hän sanoi ehdottomasti luottavansa.

Point Lomassa G. de P., niinkuin hänen ystävänsä kutsuvat häntä, oli hyvin syrjäänvetäytyväinen ottamatta paljon osaa kokouksiin ja kongresseihin. Kuitenkin hän oli hyvin vastuunalaisella paikalla Madame Tingleyn ollessa pitkällä ulkomaanmatkoillansa ja oli tämän parhaimpia aputoimittajia „The Theosophical Path“-lehdessä. Tenniskentällä ja juoksuharjoituksissa pippuripuukujanteessa hänet nähtiin säännöllisesti joka päivä, mutta muuten hän lueskeli ja tutki. Kunnes v. 1929 Madame Tingleyn kuollessa hän joutuu vastuunalaiseen julkiseen asemaansa, pannen monenlaisia uudistuksia alkuun. Näistä hämmästyttävien oli päämajan siirtäminen Lontooseen voimaperäisemmän teosofisen työn aikaansaamiseksi Euroopassa.

Vuonna 1931 elokuussa hän kävi Helsingissäkin, jossa m.m. allekirjoittaneella oli ilo tutustua tähän jaloon persoonallisuuteen, jollaisia maailman sekasortoisessa tilanteessa kaivattaisiin paljoa enemmän. Olkoon että G. de P:llä on mestarina Buddha, P. E:llä ja meillä Jeesus Kristus. Paljon on meillä toisillemme antamista ja toisiltamme saamista. Mitä sydämellisimmin kirje tuli häneltä Lontoosta äskettäin, vastauksena P. E:n pieneen elämäkertaan ja „Vuorisarnaan“ ja „H P. B:n“ mainostukseen, jotka hänelle sinne lähetettiin. A. R.

Vapaa sana.

„Yksi yleisöstä“ on 5. II -33 osoittanut kirjeen Pekka Ervastille. Koska kirje koskee Ruusu-Ristin taloudellista elämää, tahtoo allekirjoittanut R.R:n rahastonhoitaja vastata siihen asiantuntijana.

Kirjeessä „yksi yleisöstä“, sen nojalla mitä „on kuullut“ ja mitä hänelle „on kerrottu“, moittii R.R:ä palkattoman puutteenalaisen työväen pitämisestä, siitä, että johtaja saarnaa veljeydestä ja avun-

annosta, mutta „varakas seura,“ „kokoaa kuukautista ylläpitoa“ „paremmin toimeen tuleville“ auttamatta köyhempiä jäseniään; ja kirjoittaja kysyy, onko johtajan mielestä „ero köyhän ja rikkaan välillä“ ja vedoten Kristuksen sanoihin väärinkäytetyistä rovoista neuvoo lopuksi: „Käyttäkää oikein niitä varoja, joita Teille niin suunnattomasti kerätään“.

Tämä kirje ei mainitse keneltä kirjoittaja sai kuulla nuo kertomukset, mutta tuskinpa hän niitä „yleisöltä“ sai. Ne ovat kai siis kerrotut jonkun R-R.-jäsenen huulien kautta. Mutta olipa kuka oli; erehdystä kertoja silloin kylvi kuulijan sieluun. Koska siis on syytä luulla, että useammallakin jäsenellä on noita harhakäsitteitä mielessään, koetan vähän karsia niitä pois.

Ensiksikin kirjoittajan kovasti huolehtima „palkaton työväki“ ei kuulu Ruusu-Ristin hallituksen alaisuuteen, vaan hoitavat he omaa liikettään aivan itsenäisesti ja siis sen isäntinä määräävät itse oman palkkansa miten parhaaksi näkevät. Suomessa on epäilemättä paljon totisia R.-R.-työntekijöitä tietämättömyyden-, sairauden- ja köyhyyden torjumistyössä, ahertaen aamusta iltaan, mutta ei R.-R. seuraa tahi sen johtajaa voida asettaa huolehtimaan noiden ihmiskunnan auttajien aineellisesta toimeentulosta. R.-R.-seuralla on oma tehtävänsä eikä se saa sitä unohtaa.

Syy, joka aiheutti R.-R.-seuran syntymisen oli se, että P. E:n työ alkoi käydä hankalaksi Suomen Teosofisen Seuran puitteissa.

Kun hänen ystävänsä pohtivat miten parhaiten järjestää P. E:n vastainen työ, ajatteli P. E., että hän ehkä vetäytyy syrjään rauhassa kirjoittaakseen, siten hyödyttäen toisia ja saaden ehkä toimeentulonsa. Toiset silloin ehdottivat, että perustetaan seura, jossa P. E. saa aineellisen tuen jäseniltä ja jäsenet saavat häneltä sen opetuksen, mitä hän heille voi ja pystyy antamaan. Perustavat jäsenet aivan kuin menivät takuuseen siitä, että P. E:n aineellistaloudellinen puoli tulee tyydyttävästi hoidetuksi. P. E. suostui ja puolestaan lupasi auttaa jäseniä voimiensa mukaan neuvoillaan, puheillaan, kirjoituksillaan ja sillä minkä hän katsoi elämänsä tehtäväksi. Perustavilla jäsenillä oli, ja monella yhä on, se käsitys P. E:n työstä, että hänen työnsä ei saisi häiriytyä aineellisten huolien takia, ja luulivat voitavansa ne häiriöt poistaa.

R.-R.-seurassa jäi täten P. E:lle „henkiset asiat“ ja seuralle itselleen „aineelliset“.

Ruusu-Ristin johtajana P. E. on saarnannut veljeyttä ja avunantoa vuodesta toiseen, ja kait hänen oppinsa on kantanut edes vähän satoa, koska „yksi yleisöstäkin“ on saanut kuulla, että jäsenet hankkivat kuukautista avustusta toisilleen. Mutta se avustus ei ole koottu seuran nimessä, vaan yksityisten jäsenten tahi ryhmien aloitteena. Siis juuri niin kuin olla pitääkin, sillä seura ei ole „hyväntekeväisyyslaitos“. Seuran jäsenet auttavat toisiaan miten osaavat, eikä seuran johtaja tahi hallitus voi sekaantua siihen eikä siis suosia enempää paremmin toimeen tulevia kuin köyhempiä. Ei voida välttää sitä, että yksi saa enemmän „ropoja“ kuin toinen nyt niinkuin silloin muinoin, tahi, että yksi käyttää avun oikein, toinen vähemmän oikein. R.-R.-seura on kaiken tämän ulkopuolella. R.-R.-seura ei ole varakas: sen varat eivät tahdo riittää vakinasiinkaan menoihin, joten seuran hallituksella ei olisikaan varoja avustuksiin.

Mainitsin äsken, että perustavat jäsenet uskoivat voitavansa poistaa P. E:ltä taloudelliset- ja rahahuolet. Mutta miten on käynyt?

R.-R.-hallitus on koettanut sitä, mutta huonolla onnella. Vaikka P.E. antaa omasta puolestaan vaivojaan ja työtään säästämättä minkä ikänä itsestään irti saa, ei R.-R.-hallitus ja seuran jäsenistö ole pystynyt täyttämään omaa puolta yhteisestä tehtävästä ja torjumaan rahahuolia „henkisen puolen“ tekijältä, vaan on hän saanut „aineellisuudenkin“ puolesta kantaa painavan edesvastuun ja taakan, saaden siitä vielä moitetta osakseen. „Käyttäkää oikein ropoja“ on hänelle hoettu joka puolella. Läheiset ja kaukaiset ovat sitä mieltä, että hän on „suuri henkisissä asioissa“, mutta raha- ja maallisissa asioissa „aivan epäkäynnöllinen“. „Yksi yleisöstä“ moittii P. E:tä siitä, että P. E. ei jakele ropoja tarpeeksi auliisti, ja läheisemmät moittivat häntä juuri siitä, että hän jakaa „palkkansa“ kaikenmaailman tuuliin, jäsenille ja vieraille, arvostelematta heidän todellisia tahi luuloteltuja tarpeitaan. Muutamia jäseniä, jotka ovat joutuneet näkemään tuota almujen jakoa, on kovasti huolestuttanut, miten P. E. talouden käy, kun hän joka paperiin antaa nimensä, joka pyytäjälle rahansa ja vielä pyytelee anteeksi, jos ei voikaan antaa niin paljoa kuin toinen haluaisi. Olen usein nähnyt hänen jakavan suurimman osan ansioistaan pyytäjille. Ompa kuulunut ääniä, että johtajan raha-asiat olisi pantava jonkinlaisen holhoojan valvontaan, ettei hän koko omaisuuttaan menettäisi. Hänen sydämellään ovat kaikki hänen tietoonsa tulleet puutteellaiset ja hän tahtoisii voida olla se hyvä ystävä, joka ei käännä itseänsä pois siitä, joka häneltä jotakin anoo, olkoon sitten sielullinen tahi aineellinen hätä kyseessä.

Mutta tuli-ihan meidän jäsenten tietää, ettei hän ole miljonääri loputtomilla rahoilla, vaan „työstään elävä“ niinkuin me toisetkin, ja että hänellä on „lähimmäisensä“ kotonaan, joista huolehtiminen on hänen karmallinen „pyhä velvollisuutensa“.

Näitä avunantokysymyksiä onkin pohdittu jäsenten kesken, ja ehken vielä löytyykin se keskushenkilö, joka ottaa erikoisalakseen perustaa hyvin tarpeellisen jäsenten avustusrahaston, jolloin voimme toivoa pulman selviävän tyydyttävämmällä tavalla. Ja sitä paremmin menestymme „veljeyd- ja avunanto“ kysymyksessä, kuta paremmin ymmärrämme, että juuri henkinen johtajamme täytyy olla erikoisintija alallaan eikä „epäkäynnöllinen“. Jos oikein luotamme häneen, seuraamme hänen neuvojaan ja tulemme samanlaisiksi kuin hänkin on. Hän puolestaan sanoo yrittävänsä seurata mestariaan, joka siis lienee jotenkin samanluontoinen. Sietää pohtia.

Esko Koivisto

R.-R.-rahastonhoitaja.

Englanniksi P. E:n pikku elämäkerta. Opistolan toimesta on lentolehtisen muodossa kustannettu P. E:n pieni elämäkerta valokuvineen. Sen on Sven Krohnin vuoden 1925 joulualbumissa olleen kirjoituksen pohjalla kyhännyt kokoon allekirjoittanut. Lämpimästi kehoitetaan veljiä, jotka omaavat tuttavii englanninkielisessä maailmassa, tilaamaan sitä itselleen tai pyytämään lähettämään se suoraan asianomaiselle ulkomaille, liittämällä mukaan postikulut — itse lehtinen on ilmainen — ja mainitsemalla, montako kappaletta he haluavat. Kaikille R. R.:lehden ulkolaisille tilaajille sitä lähetetään pyynnöttä, toivossa, että he tekisivät parhaansa sen levittämiseksi, jotta siten taasen englantia ymmärtävät totuudenetsijät tilaisivat juuri Lontoossa ilmestyneitä „Vuorisaarnaa“ ja „H. P. B:tä“ itsellensä.

Maailman historiassa alamme Vesimieskautta — veljeyden toteuttamista käytännössä. Siksi kai tämän sekasortoisen nykyajan kärsi-

mykset synnytystuskina henkiseen ylösnousemukseen. Siihen ovat yllämainitut kirjat kirkkaimpina oppaina.

Annikki Reijonen, 5 B 42, Pitkäsillanranta, Helsinki, Suomi. (Finland).

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: helmikuun 26 p:nä *Aiti*, maaliskuun 5 p:nä *Kristus ja kansallishaltia*, 12 p:nä *Väinämöinen ja Kristus* ja 19 p:nä *Kristus meissä ja meidän puolestamme*.

Ruusu-Risti-juhlan toimeenpani Väinämö-looshi helmikuun 18 p:nä Kulmakoulu la Helsingissä. Sängen arvokkaan musikaalisen ohjelman ohella oli R. R:n johtajan esitelmä *Okkultisia parantajia* ja Carl af Ugglasin yksinäytöksinen näytelmä *Maria Nat-saretista*, jonka tunnetulla taidolla esittivät Hilda Pihlajamäki ja Bertha Lindberg. Yleisöä oli salin täydeltä.

Ruusu-Ristin Sepot. Kertakuukautisen yleisötilaisuuden asemasta oli maaliskuun 5 p:nä tavallista erikoisempi R. R:juhla Kulmakoulutalon Kalevaisessa temppelissä. R. R.-taiteilijat siellä silloin esittivät oman henkensä tuotteita. Säveltäjät, soittajat, laulajat, näyttelijät, lausujat, kirjailijat, runoilijat, puhujat. Liikkeellä oli suuri seppöjen lauma. Ja innostunutta yleisöä tuvan täydeltä.

Seppöjen syntysanat lausui aluksi niiden „näkiä“, toimittaja Aarne Kotilainen. Lämpimällä, koruttomalla tavalla hän kertoi, miten yhdeksi R. R:n monista kerhoista oli ajateltu Kynäilijän kerhoa. Ajatukselle oli vauhtia luonut R. R:n johtajan Kirjallisuuden Seuran taholta antama kehoitus asian alkuunpanemiseksi, jotta hänen kirjoitamiensa kirjojen puolesta olisi maailmalla kynän avulla jotain alettu aikaansaada. Tästä kehittyi ajatus koota kaikki R. R:n kynänkäyttäjät yhtymään, jotta yhteistoiminnan puitteissa voitaisiin joskus ajatella R. R.-henkisten, kaunokirjallisten tuotteiden maailmalle saattamista, koska monet sellaiset olivat kustantajien vieroksumisen, ellei sanotaisi vahamielisyyden takia joutuneet laatikoihin tomuttumaan tai surun puuskassa poltetuiksi. Muutamat kynäniekat kokoontuivatkin ahkerina ja innokkaina Seppölapsosta synnyttelämään, mutta tuumittaessa tultiin siihen tulokseen, että jos esim. juhlien muodossa kynän ja sanan avulla alettaisiin yleisön makuun maailmalle vaikuttaa, silloin tarvittaisiin soittajat ja laulajat ja säveltäjät ja näyttelijät ja lausujat ja puhujat mukaan. Käsiyöihmisetkin. Näin läksi siis alkuun se virtaus, jonka ensimmäisenä ilmiönä yhteiseksi rohkaisuksi oli esillä oleva juhla.

Seppöjen sanoman jälkeen seurasi J. Pohjanmiehen säveltämä, taivaallisen kaunis „In nobis regnat Jesus“, Hans Liljequistin, Ola Forsellin, Vilho Heliön hienojen viulujen ja Helvi Leiviskän pianon loihittimina. Sävelten avulla siinä ilmituotiin, missä hengessä R. R:n Sepot tahtoivat liikkeelle lähteä.

Kolmantena numerona olisi pitänyt olla johtajamme kertoma satu, mutta hänen väsymyksensä takia ei saatu suurimman seppömmen elävää satusetäitaitoa kuulla, vaan sen sijaan Annikki Reijonen esitti

itsetekoisien satunsa „Kaksi veljestä“. Senjälkeen seurasi Pohjanmiehen säveltämiä yksinlauluja Olivia Gebhardtin herkästi tulkitsemina, ja Tuuli Reijosen kirjoittama liikuttavan kaunis novelli, „Madonna ja lapsi“ Bertha Lindberg tottuneessa rytmeilyssä, jota yleisö kyynelelmin kuunteli.

Tau'on jälkeen oli kaksi numeroa Suomemme ainoalta naissäveltäjältä, yhteiseltä ystävältämme, Helvi Leiviskältä, joka enemmän kuin tuskin kukaan toinen on aina aulis taiteellaan palvelemaan. Niin saimme kuulla Annikki Uimosen laulamina, Akseli Tolvasen runoon „Aamun yöstä“ ja J. Siljon „Aallon laulua“ sovitetut herkäät sävelmät, sekä „Preludun viululle ja pianolle“, Hans Liljeqvistin ja tekijän esittiminä. Näiden välillä oli Anni Kasteen runoja Kirkkailta ikuisuusmailta, Bertha Lindberg'n lausumina — tekijä huudettiin kiihkein taputuksin esiin — sekä nuoren kirjailijamme, Viljo Sarajan syvämielisiä mietelmiä, tekijän itsensä miehekkään hyväsointuisesti tulkitsemina.

Ei jäänyt suurin Seppommekaan sanattomaksi. Illan huippuna oli „H. P. B:n“ ensimmäinen näytös, jossa Hilda Pihlajamäki ja Jussi Snellman mestarillisella tavallaan esittivät „leijonasydämen“ lähden totuudenjulistajan louhikkoiselle tielle.

Molemmat näyttelijät ja säveltäjäisaremmet saivat kukkia.

Ilta oli lopussa. Ken tietää, mitä Suomen kansallishaltian inspiroivia henkiä oli läsnä, sillä tunnelma oli kirkas ja korkea, — sillä päivällä oli pyhäpuheessaan suurin seppomme loihtinut sieluihimme sytteitä Kristuksesta ja Suomen Kansallishaltiaista, Väinämöisestä, joka toivoi kansaansa suuriin tekoihin.

Sepot, Sammon takojat! Kaikki me olemme sitä, jos kukin tahtimme annamme Luojan työhön, jos tietemme, taiteemme, käsityömme, kaikkemme kaikilta aloilta ojennamme uhrialtarille Jumalan valtakuntaa varten.

En mahda sille mitään, mutta näin kaikkien seppojemme ryhmittävän ryhmiksi ammattikuntainsa mukaan. Mikä voima siitä voikaan syntyä maaillemme ja maailmalle.

A. R.

Jyväskylätä. Helmikuun 28 ja maaliskuun 1 päivänä vieraili Ruusu-Ristin Johtaja Jyväskylässä Kalevalajuhlassamme ja Looshikokouksessa, joista sen kautta muodostui meille harvinaiset juhlatilaisuudet.

Kalevalajuhlassa oli Temppeimme koristettu ryijyillä, mäännyillä, kukilla ja kynttilöillä. Aluksi soitti tait. J. Pohjanmies pianolla Sibeliuksen Finlandian, jota seurasi rva Lyylly Kolkkalan tervehdyspuhe. Tait. J. Pohjanmies esitti sen jälkeen muutamia kappaleita flyygeli-kanteleellaan ja rva Terttu Pajunen lausui Kalevalasta. Kauniita kaksinlauluja esittivät neidit Helmi Järvinen ja Aune Vehkonen. Johtaja Pekka Ervast puhui sitten aiheesta „Kristus ja Kansallishaltia“, jota yleisö kuunteli suurella hartaudella. Lopuksi esittivät rva Terttu Pajunen ja herra Kalevi Stenbäck E. Kaukomaan ja J. Pohjanmiehen kirjoittaman Kalevala-aiheisen kuvaelman, jossa yksinlaulut esitti neiti Helmi Järvinen tait. Pohjanmiehen säestätessä flyygeli-kanteleella.

Temppeimme oli ääriään myöten täynnä kiitollista yleisöä ja me tunsimme itsemme onnellisiksi voidessamme tarjota parastamme.

Kuunnellessamme Kalevala-aiheista ohjelmaa ja etenkin johtajan puhetta tunsimme varmaan useat, että tässä on aate, joka voi

meitä yhdistää, ja tässä on henki, joka voi meidät nostaa uuteen onnellisempaan elämään, kun se vain pääsee kylliksi valtaamaan sielumme.

Päämajaryhmässä, helmikuun 25 päivänä oli Kerholassa ilo viettää tavallista erikoisempi lauantai-ilta. Silloin nimittäin esitettiin siellä n. 60 värillistä varjokuvaa Point Lomasta, toiseksi suurimman teosofisen seuran siirtokunnasta Californiasta. Varjokuvain siirtäjänä oli eräs ystävällinen nuori mies ja niiden selostajana herttainen ja veljellishenkkinen neiti Inez Wilén, molemmat takäläisestä Point Loma-looshista, jälkimäinen toimien sen johtajana. Kuulijoita ja näkijöitä illassa oli vain kolmisenkymmentä, joten paljon arvokasta jäi monelta osakseen saamatta.

Siinä vieri silmiemme editse suurin piirtein sitä, mitä päämajaryhmässä on uneksittu Suomea varten. Suuri Jumalan luonto, keskellä kaksi temppeleä, koteja, kouluja, maanviljelystä, satumaisia puutarhoja ja ennenkaikkea pikku luojina onnellisia ihmisiä ruumiillisen, sielullisen ja henkisen työn uurtamisessa. Ja kaiken tämän alkuunpanijana — nainen, Madame Tingley, joka vuonna 1901 lähti parin apulaisen ja vain 5 lapsen kanssa haiki Amerikan Tyynen valtameren rannoille. Telttoissa he ensin asuivat ympärillään karu erämaa. Mutta siitä se nousi, kukoistava siirtokunta palavasta uskosta asian tärkeyteen — teosofian hengessä kasvattaa uutta sukupolvea ihmisolennon kolmijaon mukaan, onnellisimmiksi ihmisiksi vapaan luonnon keskellä. Henki sai ravintoa muinaisen viisauksen ohjeista, jonka mukaan itsekasvatus oli kaiken a ja o. Sielua ravittiin tavallisilla koulutiedoilla ja sen ohessa monipuolisella taiteellisella kasvatuksella, musiikki ja teatteri olleen erittäin tärkeällä sijalla. Näimme kuvista ihanan, kreikkalaisen temppelein äärettömän valtameren rannalla, jonka ympärillä muinaisten amfiteattereiden tavoin oli sijaa 3000:lle katsojalle ja oppilaita opettajineen näyttelemässä muinaisia mysteronäytelmiä. Ja mitä ruumiilliseen kasvatukseen tuli, pantiin sille suuri paino. Paitsi tavallista urheilua ja kouluvoimistelua saivat lapset samoinkuin kaikki muut tehdä ruumiillista työtä pelloilla, puutarhassa, keittiössä, kaikkialla. Ketään palkattuja työläisiä ei ole ollut koko aikana. Niinpä suomalaissyntyinen professori Sirén, johtajamme nuoruustovereita, hoiti yövahdin virkaa. Jonkun toisen, kemian ja fysiikan professorin — Point Lomassa on näet teosofinen yliopisto, kolmivuotiaista profereiksi saakka on siellä tilaisuus saada opetusta — saattoi tavata teitä öljyämässä tai kloakkilaitoksia puhdistamassa. Työtä ja aherrusta, iloisia ja onnellisia kasvoja kaikkialla! Eräs Suomesta kotoisin oleva rouva oli lähtenyt Point Lomaan lepäämään. Mutta hänkään ei voinut olla siellä ilman työtä. Ja niinpä sai tehtäväkseen täyttää linnuille asetettuja astioita vedellä. Eläimet erikoisesti kuuluvat rakastavan Point Lomaa. Kun alueiden ulkopuolella alkaa esim. svysmetsästyksen aika, pakenee laumottain kaikenlaista metsänriistaa Point Loman turviin. Siellä ei sitä ammuta eikä hätyytetä.

Mitä vielä? Ekoonomisesta puolestako?

Kun siellä päämajaryhmässä oli kuvat katseltu loppuun ja välillä juotu kahvit ja kuunneltu musiikit, syntyi keskustelua. Kysyttiin ahkerasti. Ja neiti Wilén vastaili ahkerasti.

Point Lomalla on ollut hyvää karmaa. Se on saanut vastaanottaa paljon lahjoituksia. Mutta pääomaksi lasketaan myös kaikki ilmainen työ, jota siellä tehdään. Kellään ei ole palkkaa. Joka

viikko saa kukin kirjoittaa listan kaikesta, mitä hän tarvitsee, — asunto, lämpö, valo, ruoka tulee yhteistaloudesta ilman muuta, mutta vaatteet kuluvat eri lailla, samoin moni muu pieni seikka. Pikkuiisiin matkoihin ja läheisessä San Diegon kaupungissa saatuihin huvituksiin, jos ken sellaista kaipaa, saa tilapäisrahaa.

Lisäksi ansaitaan rahaa maanviljelys- ja puutarhatuotteilla, joita viedään San Diegoon. San Diego oli v. 1907 pieni kalastajakaupunki 16,000:ne asukkaineen, nyt Helsingin suuruinen. Ja vielä ansaitaan kirjapainolla ja valokuva-ateljeella, jotka ovat Californian suurimpia.

Muuan seikka oli kuulijoille sangen kiinnostava. Madame Tingley oli lämmin rauhanystävä, omaten siinä suhteessa ehkä paljon selvemmat kannat kuin nykyinen johtaja, tohtori Purucker. Kun maailmansota syttyi, marssi Madame Tingley useat kerrat Washingtoniin hallituksen pakinoille puhumaan sitä vastaan, että Amerikka ottaisi osaa sotaan. Tästäkö hallitusherrat äkämystyivät, lähettivät Point Loman alueiden ympärille tykkejä, joiden alustatkin muurattiin lujaksi perustaksi. Samoin merellä oli sotalaivoja tykkeinensä valmiina ampumaan koko mokoma rauhanvalta maan tasalle. Tunnuksiseksi rauhantyöstään Madame Tingley:le lahjoitettiin sodan päätyttyä Saksan Punaisen Ristin kultamitali, jonka sen johtaja ja valtakunnankansleri hänelle yhdessä antoivat.

Ja yhä lisää me saimme kuulla siitä, mitä palava sydän yhtyneenä ylhäältä tulevaan inspiraatioon ja siunaaviin voimiin, voi täällä maantasolla, täällä raskasten ponnistusten koulussa aikaansaada.

Vuonna 1923, siis 10 vuotta sitten, jolloin Madame Tingley oli Suomessakin käymässä, oli 5000 lasta eri puolilta maapalloa saanut kasvatuksensa Point Lomassa ja lähtenyt takaisin kotiseuduillensä, vain pienen osan jäädessä työntekijöiksi koulukuntaan. Mutta ei siinä kyllin, että työ keskitettiin Amerikkaan. Madame Tingley suunnitteli samantapaista keskusta Eurooppaan, Visingsöön Ruotsiin. 1913 pantiin aije alulle, mutta maailmansota keskeytti sen. Vasta 10 vuotta myöhemmin tästä saatiin alkuun kesäkoulu, joka siitä saakka on joka vuosi jatkunut. Viime kesänä neiti Wilén vietti siellä palkattomana opettajana ja lasten kaitsijana 7 viikkoa. Ja näistä muistoistaan hän kertoi.

Lapsia oli 53 ja aamusta iltaan he hyörivät työssä puutarhassa, koulussa, leikeissään, retkillä ja vapaahetkinään. He asuivat ryhmäkodeissa, joita kutakin hoiti ryhmätäti. Keskellä aluetta oli koulurakennus ja kauempana „Kungsgård“, jossa asusti matkailijoiden tulva: jäseniä, kerholaisia, ulkopuolisia. Täällä pidettiin yhteisiä teosofisia keskustelu- ja hartaushetkiä. Eriään „tädin“ tehtävänä oli yksinomaan voileipäin laitto — 800 päivittäin.

Paikkakunnan väestö, pappien yllyttämänä oli aluksi suhtautunut sangen vihamielisesti yritykseen, mutta vähitellen „teosofipakanat“ saivat ystävällisyydellään heidät muuttumaan. Ja kun paikalle rakennettiin sähköasema, josta paikkakuntakin sai valonsa, muuttui suhde yhä paremmaksi. Vaimot tulivat auttamaan keittiöihin, miehet kantamaan puita ja lapsiansakin he uskalsivat antaa „pakanain“ Lotuskouluun, jotka täten lahjoittivat heille sekä fyysillistä että henkistä valoa.

50,000 kruunua maksoi sähköaseman saanti, 2 milj. Suomen markkaa on alussa pantu perustuskustannuksiin. Ja miljoonia on varattuna lisäkustannuksia varten, sillä paikalle ajetaan saada eu-

rooppalainen keskus. Piirustukset odottavat valmiina, mutta odotetaan aikain helpottumista.

Tällä merenselällisellä „satusaarella“, joksi he paikkaansa kutsuvat, on rannikolla muuan kivi, 1 1/2 m. korkea, jota sanotaan Odinin uhrialttariksi. Valon jumalalle pyhitettyjä palveluksia on siellä ennen vietetty, ja nyt uudelleen kerääntyy sinne ihmislapsia, jotka uskovat näkymättömiin jumaliin, luonnonhenkiin ja muihin. Uskonnotkin uudestisyntyvät!

„Menkää käymään Visingsössä!“ lopetti neiti Wilén iloisesti hymyillen puheensa. „Se kannattaa, ja sinne ovat vieraat sydämellisesti tervetulleita“.

K u u n t e l i j a .

Viisaudenmestarien kirjeitä. Kaikkia suomalaisia teosofian tutkijoita suosii nykyään erikoinen onni, kun Mystican kustantamana on kauppaan ilmestynyt kirja Viisaudenmestarien kirjeitä. Nämä kirjeet ovat koeaikaa ja tsheelakautta koskettelevia.

Olemme ehken oppineet ajattelemaan noista Mestareista, että he ovat ylen ankaria ja jylhiä kaikkia inhimillisiä pikkupiirteitä vailla olevia yli-ihmisiä. Olemme tuskin osanneet ajatella heitä leikinlaskijoiksi sillä heidän eivät puhu turhia — joksi humorin useimmiten otamme, he sanovat vain muka lyhyen asiallisesti sanansa ja katoavat. Mutta noissa kirjeissään he astuvat eteemme niin elävänä ja luontevina, vielä elävämpinä kuin olemme elävää olentoa edes osanneet ajatellakaan ja kuitenkin samalla todellisina yli-ihmisinä. Niistä kirjeistä saamme käsityksen siitä miten suuri heidän olemuksensa on viisaudessa, voimassa ja kauneudessa, hyvydessä ollut, miten suuri heidän uskonsa ja luottamuksensa ihmisessä piilevään hyvän mahdollisuuteen. Vallankin nuo kaksi Mestaria, jotka yrittivät toisten toveriensa epäilyksistä huolimatta tuoda sitä valoa meille länsimaalaisille, josta mekin nyt saamme iloa. Noista kirjeistä näemme miten äärettömällä kärsivällisyydellä ja hyväntahtoisuudella, loppumattomalla rauhallsuudella he koettavat saada eurooppalaisia käsittämään viisauden oppimisen välttämättömiä ehdotoman tärkeitä aakkosia, viisaan tien vaaroja ja voittoja. Kun voitaa kirjeiden „riitelemis“ sävyn ja jaksaa syventyä tarkkailemaan eurooppalaista ja aasialaista ihmistä niin eipä meistä paljoa jää jällelle kun itsestämme otamme sen pois, jota ei ole aasialaisissa, eli Mestariissa, tahi heidän oikeassa tsheelassaan. Vasta noista kirjeistä olen löytänyt Teosofisen Seuran Suuret. H. P. B. on aina ollut läheisempi hankin Suurena, mutta vasta nuo kirjeet näyttävät millaisia ovat todella Suuret Teosofit, selittäen samalla H. P. B. salaisuudesta tärkeitä asioita.

Mystica on tehnyt suuren palveluksen teosofialle kustantamalla nuo kirjeet luottaen niiden apuun, jotka ennakkotilauksensa tekivät jo vuosia sitten. Toivoa täytyy, että jokainen tilaaja kuruhtaa iloiten täyttämään antamansa ostolupauksen, jotta Mystica ei joudu kärsimään uskossaan ihmisen sanaan, vaan voi luottamuksella jatkaa toisten osien painatusta. Toivoa täytyy, että kaikki vain suomea taitavat teosofian tutkijat hankkivat itselleen alkuperäisten opetusten suomennoksen voidakseen verrata ja tarkistaa myöhempiä „sanomia“ alkuperäisiin totuuksiin. Totuutta, ja vain totuutta etsikäämme.

T e k o .

Kirjallisuusseuran jäsenille huomautetaan, että jäsenmaksujen kanto alkaa maaliskuussa, joten huhtikuusta lähtien saavat 20 % alennuksen kirjoja ostaessaan ainoastaan ne, jotka ovat maksaneet

män vuoden jäsenmaksun. R.-R.-Kirjallisuusseuran vuosikokous pidetään helluntaina Ruusu-Ristin vuosikokouksen yhteydessä.

Kaksi tapausta. Olemme leikanneet sanomalehdistä seuraavat kaksi tapausta. Ne puhunevat itse puolestaan.

„Seinäjoen välikäräjillä tunnusti muuan varkaudesta syytteessä oleva suurrikollinen Kalle Kulmala tehneensä viime huhtikuussa Ruokolahdella raa'an ryöstömurhan. Hän oli saanut tietää, että eräällä kulkukauppialla nimeiltä Mikko Koikkalainen oli muassaan rahaa yli 70,000 markkaa. Nämä rahat Kulmala päätti anastaa, ja eräänä iltana hän odotteli jonkun järven jäällä Koikkalaista, jonka hän tiesi tulevan jäätä myöten. Koikkalaisen saavuttua hän murhasi tämän rautaporalla ja upotti paloittelemansa ruumiin railoon sitä ennen ryöstettyään rahat ruumilta.

Kulmala on aikaisemmin tuomittu eri rikoksista yhteensä 22 vuoden vankeus- ja kuritushuonerangaistuksiin, joista hän on suurimman osan kärsinyt.

Tunnustuksensa Kulmala sanoi aiheutuneen siitä, että hän ei ollut saanut öisin nukuksi, koska hänen oli täytynyt 'tapella' Koikkalaisen haamun kanssa.

Asian ollessa uudelleen esillä oikeudessa Kulmala vaikenä. Hän sanoi vain haluavansa kuolla ja odottavansa tuomiota.“

„T.k. 13 p. vastaisena yönä tapahtui raaka verityö Naantalın maaseurakunnassa. Työmies E. A. löi vaimoan tämän nukkuessa kaulaan niin että kaulavaltimo aukesi. — Hän ilmoittaa poliisille erikoisen aiheen tekon. Hän väittää nimittäin nähneensä pahaa unta. Hän oli luullut juoksevana metsässä alusvaatteissaan ja sitten vajonnut suohon. Herätessään hän oli nähnyt vaimonsa verissään. Poliisi ei luonnollisestikaan usko miehen väitettä, että hän muka unissaan olisi haavoittanut vaimoan.“

Kaikkien puolesta kaikille. „Kirjoilla on kohtalonsa“ — varsinkin lainakirjoilla. Tämän totuuden ovat kaikki huomanneet, ei yksin se veljemme, joka kirjoista keskusteltaessa ihmetteli, että rrläisetkin — ei vain muu maailma — saattavat olla kunnioittamatta ystäviensä kirjoja yhtä paljon kuin omiaan. Hän on näet hyväntahtoi-uudessaan — niinkuin kait jokainen meistä — tullut lainanneeksi kirjastonsa aarteita ja tulee tuontuostakin epämieluisiin kokemuksiin siitä, kuinka vähän täsmällisyyden kuninkaallista hyvettä noudatetaan. Toisinaan kirjat palaavat takaisin, joskus sellaisessakin kunnossa, että niitä ei risaisuutensa takia tarvitse piilottaa hyllyjen takalistolle, mutta ihmeen usein ne unohtuvat maailmalle. Syytä lienee joskus lainaajassa, joka niin suuresti on luottanut veljiensä hyvään tahtoon, että on pitänyt tarpeettomana merkitä muistiin kirjan väliaikaisen haltijan nimeä. Useimmiten sentään on kirjan saajaa pidettävä siitä moraalisisä vastuussa, vastuussa siis myös siitä, että hän huolimattomuudessaan unohtaa milloinkaan saaneensa sen lainaksi tai huolettomuudessaan lainaa sen edelleen kysymättä lupaa kirjan omistajalta.

Tästähän me emme pidä! Ja kun nyt siis tarkastamme kirja-kaappjamme, löytyisikö niistä mahdollisesti liian pitkäaikaiselle vierailulle unohtuneita teoksia, esitän eräitä bibliofilisiä näkökohtia harkittavaksemme, nimittäin että

1) hankimme jokaista uutta teosofista kirjaa kaksin kappa-

lein. Näistä säilytämme toisen pieluskirjaksemme, toisen varaamme mahdollisille lainaajille.

2) Kotimaisia teosofisia kirjoja lainaamme vain ei-teosofeille. Onhan luonnollista, että hankimme itsekukin kaikki saatavissa olevat tai muuten haluamamme alaa koskevat teokset. Ja koska tällä hyvällä tavallamme edistämme kirjallisuutemme ja aattemme leviämistä, säilytämme ylläolevasta kielteisestä periaatteestamme huolimatta veljemme ystävyysloukkaantumattomana.

3) Sidotamme kirjamme niiden sisällön, päähänpistojemme tai vakaumuksemme vaatimiin kansiin — tässä tarjoavat helsinkiläisille R.-R:n nuoret taattua apuansa —, ja

4) varustamme ne, jos varamme sallivat, persoonallisuuttamme t.m.s. kuvastavalla ex libri-merkillä.

5) Pidämme varmuuden vuoksi kirjaa lainoistamme. T. S.

Ruus-Ristin tästä numerosta on jäänyt ensi numeroon sekä „Vapaa sana“ osastoon kuuluvia kirjoituksia että „Kysymyksiä ja vastauksia“.

Ruus-Ristin ensi numero ilmestyy huhti—toukokuun kaksoisnumerona toimittajan ulkomaamatkan takia.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäniike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

UUDET KIRJAMME:

„H. P. B.“

Neljä kuvaelmaa XIX:nneen vuosisadan sfinksin elämästä. 20: —, sid. 30: —.

H. P. Blavatsky ja hänen teosofiansa.

15: —, sid. 25: —.

Mitä on magia?

12: —, sid. 20: —.

Eurollalaisia näköaloja.

15: —, sid. 25: —.

**RUUSU-RISTIN
KIRJALLISUUSSEURA r.y.**
Helsinki, Meritullink. 33

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

Tietäjä, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	107
Luojan päivä	110
Toimitussihteeriltä	111
Näky.....	113
Fatalismi ja karma	114
Alemman itsen luonne	120
Arjunan taistelu	123
Tietäjä	126
Rahan mahti Zebaothin ja Kristuksen alttarilla.....	127
Tienhaarassa	131
Mitä muualla tiedetään	135
Iltapuhteella	142
Uusia kirjoja	144
Kysymyksiä ja vastauksia.....	145
Vapaa sana.....	146
Kesäkurssit.....	149
Ruus-Ristin kolmastoista vuosikokous	150
Tien varrelta	150
Hintoja taas alennettu	154

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Rooberink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

— Eikö Ruusu-Risti ole vapaamuurarijärjestö? kysyi äsken muuan totuudenetsijä. — Olin tähän saakka kuulemani ja lukemani perusteella uskonut, että Ruusu-Risti kuului maailman vapaamuurarijärjestöihin, mutta eilen eräs teikäläinen kielsi tämän ja väitti, ettei Ruusu-Risti olekaan mikään vapaamuurarijärjestö?

— Ei olekaan, vastasin — Ruusu-Risti on oleellinen osa maailman teosofisesta liikkeestä, mutta samalla itsenäinen ja toisista teosofisista seuroista riippumaton järjestö. Ruusu-Risti on teosofisten seurojen sisarseura — ja niitä on maailmassa useampia, — mutta vapaamuuriliitto ei Ruusu-Risti sinään ole.

— Mistä sitten on aiheutunut kaikki tämä puhe vapaamuurariudesta Ruusu-Ristin yhteydessä?

— Siitä, että Ruusu-Ristissä n.s. looshielämä on järjestetty vapaamuuraripohjalle.

— Mikä ero siinä on? Eikö Ruusu-Risti ole kokoonpantu loosheista ja eikö sen jäsenet näin ollen ole vapaamuurareita?

— Eivät läheskään kaikki. Loosheihin kuuluu ainoastaan osa jäsenistä, korkeintaan puolet. Muut ovat irtojäseniä ja voivat, jos haluavat muodostaa n.s. ryhmiä semmoisilla paikkakunnilla, missä heitä on useampia.

— Entä looshijäsenyys?

— Se on avoinna vakaville Ruusu-Ristin jäsenille, kun he voivat hankkia kaksi looshijäsentä kummikseen.

— Mutta jos paikkakunnalla ei ole looshia?

— Silloin heidän on pakko liittyä jäseniksi jonkun toisen paikkakunnan looshiin, jonne voivat matkustaa kokouksiin.

— Tuohan on hankalaa. Mitä hyötyä sitten on looshijäsenyydestä?

— Käyttämänne sana „höyty“ tuo mieleen aineellisia

etuja, ja sentähden, vastaan: ei mitään aineellista eli maallista hyötyä.

— Mutta eivätkö vapaamuurarit aina taloudellisesti tue toisiaan?

— Tukevat tietysti yksityishenkilöinä sen verran minkä kykenevät.

— Mutta olen kuullut ja aina luullut, että vapaamuurarijärjestöt harjoittavat hyväntekeväisyyttä ja antavat jäsenilleen eläkkeitä y.m.

— Eläkkeistä en tiedä mitään, mutta tunnettu tosiasia on, että vanhat ja rikkaat vapaamuurarijärjestöt harjoittavat hyväntekeväisyyttä laajassa mittakaavassa. Onhan heillä orpokoteja ja sairashuoneita, joiden ylläpito maksaa suuria summia vuosittain, monessa Euroopan suurkaupungissa. Ruusu-Ristin looshit sitä vastoin ovat nuoria ja köyhiä, ja niiden hyväntekeväisyys on vaatimatonta laatua.

— Mikä sitten on vapaamuurarius, jollei se ole hyväntekeväisyyttä?

— Se on henkistä pyrkimystä. Vapaamuurari kirjallisuudesta voitte lukea, että se on vertauskuviin ja allegorioihin puettu filosofiseettillinen kasvatusjärjestelmä. Vapaamuurarit eivät etsi kullan hämärää hohdetta vaan totuuden kirkasta valoa.

— Mutta ennen arveltiin, että vapaamuurarit olivat kullantekijöitä.

— Eli alkemistejä, huomautin. — Ja alkemia oli enimmäkseen henkistä laatua sekin. Piti omassa sielussaan muuttaa epäjalot metallit kullaksi, joka kuvasi korkeinta hyvyttä ja viisautta.

— Ovatko täten kaikki vapaamuurarit jaloja ihmisiä, jotka koettavat kasvattaa itseään yhä paremmiksi ihmisiksi?

— Sitä koko sydämestäni tahdon uskoa. Siihen ainakin koetamme pyrkiä Ruusu-Ristin loosheissa. Vapaamuurarius merkitsee meille siveellistä itsekasvatusta. Älkää silti luulko, että olemme täydellisiä tai edes lähimainkaan täydellisiä ihmisiä. Olemme vain pyrkijöitä. Toinen tuo toiset, toinen toiset viat ja heikkoudet mukaansa. Niistä hän askel askelelta koettaa vapautua, kasvaen pois pahasta hyvään päin. Mutta pitkä on taival pyrkijälle.

— Ja kaikki vapaamuurarit muodostavat suuren veljespiirin maan päällä, kansainvälisen ja lujan?

— Niin heidän ainakin pitäisi, mutta todellisuus ei

liene aina semmoinen. On erilaisia n. s. systeemejä, on monta suurlooshia, ja tavallisesti kansalliset suurlooshit ovat itsenäisiä. Kaikki systeemit eivät edes tunnusta toisiaan. Suurimmat vapaamuurarijärjestöt ottavat piiriinsä ainoastaan miehiä. Kansojen tajunnassa elääkin käsitys, että vapaamuurarit ovat miehiä. Viime vuosisadan loppupuolella syntyi kuitenkin Ranskassa n. s. yhteisvapaamuurarius, johon naisetkin pääsevät jäseniksi. Se on levinnyt ympäri maailman, mutta vanhat miesjärjestöt eivät kaikki sitä vielä tunnusta. Heidän mielestään nainen vapaamuurarina ja tasaväkisenä miehen kanssa on luonnottomuus. He eivät pidä sitä oikeana. Semmoinen järjestelmä ei heidän mielestään ole vapaamuurariutta. Kuka ties tämä on ennakkoluulo, joka ajan mukaan haihtuu.

— Entä Ruusu-Ristin looshit? Ottavathan ne naisia-kin jäsenikseen?

— Ottavat.

— Siis miesten kannalta ne eivät ole oikeita vapaamuurariloosheja?

— Eivät tietenkään. Ruusu-Ristin vapaamuurarius on vielä vaatimattomammassa asemassa kuin esim. yhteisvapaamuurarius. Yhteisvapaamuurariuden jotkut miesten suurlooshit tunnustavat, mutta Ruusu-Ristin vapaamuurariutta — ei kukaan. Meidän vapaamuurariutemme ei ole kenenkään vapaamuurarin mielestä laillista ja oikeata vapaamuurariutta.

— Eikö se ole ikävä tosiseikka?

— Miksikä se olisi? Jos hakisimme maailman tunnustusta ja mainetta, silloin se voisi olla. Mutta kun etsimme Jumalan valtakuntaa, koettaessamme kasvattaa itseämme vapaamuurariseremonioiden avulla, emme sure sitä, jos toiset eivät meistä välitä. Tuleehan joskus aika, jolloin kaikki ihmiset maan päällä tuntevat ja tunnustavat toinen toisensa veljiksi keskenään. Eikö riitä, että tietää tekevänsä työtä sen ajan jouduttamiseksi, kun koettaa kasvattaa itsestään ihmisveljeä?

*

Voimani eivät tahdo palata entiselleen. Sitten viime kevään olen hiljalleen huonontunut. Täytyy ajatella terveyden takaisin voittamista. Sitähän ystävätkin tahtovat. Tahtovat taas lähettää minut ulkomaille parantumaan.

Harvoin tulee ihmisen osalle niin paljon rakkautta kuin minun. Palkitkoon Karma kaikkia.

*

Tämä Ruusu-Ristin numero ilmestyy huhti—toukokuun kaksoisnumerona. Jos käyn ulkomailla, kuten olen suunnitellut, ennen vuosikokousta helluntaina, toimitan ehkä kesä- tai heinäkuussa Ruusu-Ristin kuudennen numeron, joka kertoo vuosikokouksesta. Jos sitten kesäkurssien jälkeen lähdän Amerikassa käymään, jää tänä vuonna sijais-toimittajan tehtäväksi toimittaa neljä numeroa, syys—joulu-kuun numerot.

Luojan päivä.

*On kuin kuuluis virsi pyhä, vieno,
huminoisi huomenlaulu uus.*

Luontoäidin hyräily soi hieno:

Saapuu, saapuu suven ihanuus!

*Päivä kulta, kasvos kauniit näytä,
aurinko, taas ihmetyösi täytä!*

*Saata onnen suvi Suomehemme,
hehku hellekesä Pohjolaan.*

*Siunaa leipä joka veljellemme,
kuten lintuin kuorot laulamaan.*

*Lemma-kukka nosta ikkunalle,
anna rauha joka rinnan alle.*

*Loista, loista, Luojan päivä loista,
hehku heleästi päällä pään!*

*Viesti kartanoista valkeoista,
paista joka mieleen pimeään!*

*Kultalehvät loihdi kulmillemme,
lietso, päivä, liekkiin sydämemme!*

Jussi Snellman.

Toimitussihteeriltä.

Etsikko-aika on niitä uskonnollisen elämän synnyttämiä nimityksiä, jotka yksimerkityksellisyyteen pyrkivän dogmatiikan kaavailuista huolimatta ovat säilyttäneet todellisuussisältönsä.

Jollekin tuonpuoleista jumalaa pelolla palvovalle etsikko-aika näyttäytyy ennakolta määrättyä ajanjaksona, joka hänen kohdaltaan kenties on jo päättynyt, kenties päättyy pian. Jos hän sen laiminlyö, uhkaa häntä ylhäisen, kiivaan, tuntemattoman jumalan rangaistus. Sillä Jumala ei salli itseänsä pilkattavan —.

Kuitenkin sanotaan, että Jumala antaa aurinkonsa paistaa niin pahoille kuin hyvillikin. Ne, jotka tarkoittavat tällä henkistä aurinkoa, eivät erehdy pitämään etsikko-aikaa kertakaikkisena. Jos he ovat teosofeja, saattavat he tosin pitää ihmisen yrittämismahdollisuuksia rajoitettuna ajattellessaan, mitä on kerrottu elämän sulkeutumisesta praalajaan tai elämänaallon siirtymisestä pallolta toiselle tai siitä ratkaisukohdasta elämien kuluessa, jolloin uppiniskaisen ihmisen on pakko lopullisesti valita oikean tai vasemman käden tie: jälkimmäisen valitessaan hän on myös luopunut „etsikkoajastaan“ ja on matkalla minuutensa häviämistä kohti. Inhimillisellä ajalla mitattuna etsikko-aika siis on ylen pitkä, mutta se ei silti yksilön silmissä menotä vakavuuttaan. Tutkiessaan ihmisen kosmillista kehityskulkua, missä tajunnan ulos- ja sisäänhengitys ilmenee, „elämän“ ja „kuoleman“ vuorotteluna ihmeellisine seurauksiensa, hän nöyrästi tunnustaa tarvitsevansa osalleen Elämän kaiken kärsivällisyyden. Jos häneltä ehkä puuttuukin sitä elämänvakavuutta, joka lähtee synnintunnon painosta ja tuomiopäivän pelosta, on hänellä toivottavasti sen asemesta tajunnassaan pakottavaa pyrkimystä täydellisyyteen, tahtoa oikeaan itsensä toteuttamiseen, velvoittavaa tuntemusta karman lain vaikutuksesta. Ja hän tuntee itsensä kosmillisista näkemyksistään huolimatta sitenkin vain ihmiseksi, jonka persoonalliset toimintamahdollisuudet loppuvat hänen nykyisen elämänsä lopuessa. Tämä on hänen varsinainen etsikko-aikansa; sen jälkeen ei Valo ole tässä maailmassa.

Taivasten valtakunta lähestyy kuitenkin ihmistä monta kertaa hänen maaelämänsä aikana. Nämä tilaisuudet ovat sisällöltään ja kantavuudeltaan monivaihteiset kuin itse

elämäkin. Jos hän on tehnyt työtä enemmän kuin muu meidän päiviemme ihmiskunta, saattaa häneen jo lapsuus-aikana tai nuoruuselämän kehkeytymisvaiheessa laskeutua mystillinen Kristus, ihmisen todellisen kuolemattomuuden hermeettinen hapatus. Jos tämä onni suodaan hänelle elämän ehtoolla, voi hän vanhan Simeonin lailla iloita Lunastajan syntymästä ja käydä ansaitsemaansa lepoon odottamaan uuden elämänpäivän valkenemista.

Vapahtajan syntymää valmistellaan ennustuksin ja ennenmerkein; herätystä saarnaavia ja epäjumalia särkeviä profeettoja vastaavat ihmisen minäkeskeisessä maailmassa riehuvat ristiriidat. Kunkin hetken tasapainotilalla on vain määräaikainen oikeutuksensa. Niinkuin elämä on ihmistä suurempi, niin on ihminenkin persoonallisuuttansa suurempi; elämän lakia noudattaen monaadi kasvattaa lastaan itsensä arvoiseksi tämän tietämättäkin. „Lempeän luokse Hän tulee kuin lauha länsituuli, mutta uhmaaja saa tuta Hänet myrskyssä ja ukkosessa“. Kaikissa tapauksissa on ihmisellä mahdollisuus saavuttaa jotakin, olipa se sitten uusi tasapaino, syventynyt elämännäkemyks tai kokemus, joka pohjimmiltaan jää häneltä salatuksi.

Usko Jumalaan, joka antaa lapselleen koettelemuksia ja vastoinkäymisiä, on ominaisuuksia, jotka kristillisissä uskontokunnissa ovat enimmäin vaikuttaneet eettillisesti rakentavasti. Älyllisemmän maailmankatsomuksen omaavilta se useinkin puuttuu. Teosofi, joka tarkastelee kokemukseen karman lain valossa, oppii niistä ehkä enemmän kuin puhtaasti uskonnollinen ihminen, joka arastellen ajattelee uskon koettelemukseksi saapuneita vaikeuksiaan, mutta hän jää usein ilman sitä siunausta, joka jälkimmäisellä on hartaasta varuillaanolostaan ja luottamuksestaan Korkeimman johtoon.

Kyseessä on lopultakin sisäisen asenteen täydellistämisen: kolminaismaailman vaikutuksiin sisältyy aina uusia syitä ja uusia mahdollisuuksia, tyhjentyvää karmaa täydentää alati rikastuva dharmaa.

*

Elämän tutkiminen etsikkoaikaperiaatteen kannalta merkitsee siis elämän tarkoituksellisuusperiaatteen tutkimista. Näköalat, jotka tästä avartuvat, ovat lukemattomat. Ajan jatkuvaisuudesta erottuvat vuodet ja vuodenajat, päivät ja hetket itsenäisiksi vaiheiksi, joista kukin näyttää tarjoavan

ihmiselle oman erikoisen tilaisuutensa. Ja tutkittuaan oman mikrokosmoksensa suhdetta makrokosmokseen ihminen voi vakavalla mielellä lukea seuraavanlaisen keskustelun:

Pyrophilus: „Voiko taivaan ja maan maagillinen avioliitto tapahtua jokaisena vuodenaikana, vai onko se sidottu johonkin määrättyyn aikaan?“

Eudoxus: „Useat eri filosofit ovat ilmoittaneet vuodenajan, jolloin on sopivinta aloittaa tämä työ. Toiset, pidättyvämmät, ovat lausuneet tästä ajatuksensa vain vertauksin. Edelliset ovat maininneet maaliskuun ja kevään. Sacharias ja eräät muut filosofit ilmoittavat aloittaneensa työn pääsiäisenä ja saattaneensa sen onnelliseen päätökseen vuoden kuluessa. Toiset tyytyvät kuvailemaan Hesperian puutarhaa, joka on täynnä kukkia, etenkin orvokkeja ja hyasintteja (jotka ovat kevään ensimmäisiä). Kosmopoliitta, joka on ollut muita nokkelampi, sanoo viitaten siihen, että filosofiselle työlle on sopivin vuodenaika se, jolloin kaikki elävät, tuntevat ja kasvavat olennot näyttävät uuden tulen elvyttämiltä, joka ajaa niitä rakastamaan ja lisäämään sukuaan, että nimittäin Venus on sen viehättävän saaren jumalatar, missä hänelle ovat paljastuneet kaikki luonnon salaisuudet. Ilmaistakseen vielä selvemmin tämän vuodenajan hän lisää nähneensä niityllä oinaksen ja härän kahden nuoren paimenen keralla. Tällä näppärällä allegorialla hän selvästi ilmoittaa ne kolme kevätkuukautta, joita kuvataan Oinaksen, Härän ja Kaksoisten taivaallisilla merkeillä“. („Hermeettinen triumfi“).

Näky.

Pilvi ratkeaa. Hehkuvaa punaa pursuaa suihkuna maahan. Kansat taistelevat keskenään. Koko maapallon elämä on sekasortoinen.

Siellä täällä ylängöillä joku yksinäinen mietiskelee oman henkensä väkevyudessa. Mutta he ovat yhteydessä keskenään, täydellisesti tietoiset toisistaan, nuo suuret välimatkat eivät heille merkitse mitään. He ovat kuin valppaat vartijat asettuneet kukin vahtipaikalleen, nuo maapallon titaanit, jotka oman voimansa olkapäillä kannattavat koko maailman kohtaloa.

Tuolla on joku seutu, pieni paikka, jota ympäröi puhtaampi valokehä, keskessä loistava, kirkas, säteilevä tähti . . . kuin aurinko . . .

Oi, tuota kansojen kamppailua! Voi, yksilöiden hillitöntä, armotonta oman onnensa puolesta taistelemista! Säälimättä murskataan maahan heikompia, heikoimpia. Mutta väliin kaatuu myös noita tylyjä hirviöitä, jotka suistuvat alas saavuttamastaan valta-asemasta.

Ei näy loppua tälle kurjuudelle, ei pelastusta, ei hengähdyksen hetkeä tämän piinan yössä.

Ja nuo onnettomat! Minne ovat kadottaneet inhimilliset kasvonsa? Kaikki ihmisen irvikuvia, pedon päitä, eläinten muotoja, muodottomia sekasikiöitä. Teeskentely ei täällä auta, se ei kykene peittämään heidän oikeaa, todellista olemustaan. Jokaisen on pakko näyttää oma pahuutensa. Ja on kuin he siitä ylpeilisivät, siinä kilpailisivat keskenään.

Mutta keitä nuo ovat, joita tuskin huomataan, nuo vähäpätöiset ja niin rauhalliset? Miksi he eivät taistele, miksi he eroavat muista? Kas, heillä on ihmisen muoto, heillä on rauhallinen, luonnollinen ilme kasvoillaan. Heitä onkin monta, enemmän kuin aavistaakaan. Kas, heitä on tuollakin, missä kiihko on hirvein, missä kauhistavin sekasorto. Osanotollaan, inhimillisellä säälillään he tietoisesti taikka oikeastaan tietämättään lieventävät, hillitsevät, hiukan ehkäisevät taistelun tekemää tuhoa.

Korkeuksien jättiläiset johtavat heitä, vuodattavat heihin ja heidän kauttaankin kaikkiin muihin oman mietiskelynsä voiman, oman rajattoman säälinsä ja myötätuntonsa voiman ja avun.

J o h a n n e s.

Fatalismi ja karma.

Ollessani rintamalla keväällä 1918, jouduin odottamattani tekemään muutamia huomioita, jotka vastustamattomasti johtivat ajatukseni fatalismiin ja sen kautta karmaan. Olin silloin vielä kehitysiässä, joten tietoni ihmisestä ja hänen kohtalostaan olivat hataria. Mutta kaipasin tietoa ja halusin opetusta — ja minä sain sitä, vieläpä erinomaisen selväpiirteisellä ja havainnollisella tavalla.

Olin jo ottanut osaa kolmeen suureen taisteluun, joissa olin nähnyt monen toverini kaatuvan. Muun muassa olin muutamia päiviä aikaisemmin kadottanut parhaan ystäväni ja koulutoverini, joka oli haavoittuneena jäänyt vastustajaimme käsiin ja julmalla tavalla surmattu. Hänen kohtalonsa — lahjakkaan, nuoren ylioppilaan, josta piti tulla arkkitehti ja jolla oli kauniita, suuria suunnitelmia — oli täydellisesti lamauttanut sieluni. Ajatuksissani vuoroteltivat tulinen viha vastustajaamme kohtaan ja avuttomat kysymykset: mitä varten juuri hänen piti kaatua? Eikö hänet surmanneet miehet tienneet, että he tappoivat hyväsydämisen, lahjakkaan nuorukaisen, joka vain rakasti isäinsä maata ja tahtoi kaikille ihmisille hyvää? Eikö sen pitänyt näkyä hänen kasvoistaan ja huokua murhaajia kohtaan hänen koko olennostaan niin voimakkaasti, että aseet olisivat kirvonneet heidän käsistään? Olihan hän ihminen, josta kaikkien täytyi pitää. Ja miksi ei yksikään luoti ollut sattunut minuun, jolla ei ollut läheskään yhtä hyviä tulevaisuuden lupauksia kuin ystävälläni? Enhän minäkään ollut piileskellyt enkä kuolemaa väistänyt. Olimme molemmat valitut ryhmänjohtajiksi, ja meidän velvollisuutemme oli olla rohkeita. Emme saaneet väistellä emmekä sitä tehneetkään. Mutta miksi juuri minun piti säästyä ja hänen kaatua?

Tällaiset kysymyksethän ovat ylen tavallisia, eikä niihin yleensä todenteolla etsitäkään vastausta. Eikä minulakaan ollut aikaa niitä mietiskellä, sillä sodassa ei ennen kaikkea saa ajatella.

Mutta minut valtasi mielletön pelko ja minusta tuli peräti huono sotilas joksikin aikaa, kunnes jouduin tekemään seuraavan huomion:

Jouduin Lempäälän valtauksessa aukealle kentälle, suoraan vastustajamme tulelle alttiiksi. Sattumalta olin joutunut eristetyksi ryhmästäni ja tovereistani ja olin aivan yksin. Mutta vastustajamme erästä konekivääriasemasta oli huomattu minut ja luotisuihku toisensa jälkeen suunnattiin minua kohti. Näin ja kuulin, miten ne suhahtelivat tiheästi ympärilleni ohuen lumikerroksen peittämään maahan tai vinkuen kiitivät ruumiini yli ilmassa. Ei ollut meno- eikä paluutietä, ei turvaa missään. Henkeäni pidättäen odotin, milloin kohtalokas luoti sattuisi minuun ja tekisi lopun jännityksestä, joka oli kuolemaa tuskallisempi. Sillä täytyi hänen sen osua. Ammuttiinhan konekivää-

rilla selvästi näkyvään maaliin, ja samassa taistelussa oli jo kaatunut ja haavoittunut monta meikäläistä. Vastustajamme ei leikkinyt.

Mutta hetket kuluivat eikä mitään tapahtunut. Kuulia vain satamalla satoi minua kohti. Ihmetellen kohotin hiukan päätäni ja katsoin ympärilleni. Ajatukseni valtasi ihmeellinen selkeys ja saatoin keskittäytyä aivan kylmäjärkisesti arvioimaan tilaani. Kuulia satoi ympärilleni keskimäärin vähintään yksi, jokaista neliödesimetriä kohti niin laajalla alalla kuin saatoin havaita. Minun „pinta-alani“ muodosti suunnilleen 80 neliödesimetrin alueen, ja siihen juuri tähdättiin. Kaiken järjen nimessä kuulien olisi täytynyt osua minuun, sillä ei voi olla niin taitavaa konekiväärimestä, joka leikillään tai minua kauhealla odotuksella kiduttaakseen voisi siten ampuen välttää jonkin kuulista osumasta minuun. Kysymys oli senttimetreistä, ellei toisinaan milleistä.

Tuntunee kaikki tarinalta tai suurelta liioittelulta — mutta tein sen huomion, että kuulat eivät sillä hetkellä jostain syystä tehonneet minuun. Siinä oli jotakin, joka oli suorastaan luonnon lakien vastaista. Mutta niin tapahtui, ja kuta kauemmin kuulasade kesti, sitä enemmän minua alkoi — huvittaa. Tunsin sanomatonta mielenrauhaa, jähmettynyt veri alkoi jälleen kiertää suonissani normaalisti. Tutkin edessäni olevaa maastoa löytääkseni etäämpää mahdollisesti jonkin pikku kummun, joka olisi selittänyt ihmeen. Mutta sellaista ei ollut, päinvastoin maa a leni tasaisesti ja loivasti järven lahteen päin. Minun täytyi ymmärtää, ettei hetkeni ollut vielä tullut.

Ja heti kun olin sen ymmärtänyt, alkoi kuulasade harventua, ja vähitellen se lakkasi kokonaan. Pääsin ryhmäni ja tovereitteni kanssa yhteyteen, ja vastustajamme asemat vallattiin.

Sen jälkeen minun ei enää tarvinnut voittaa pelkoani taisteluissa. Minusta oli tullut fatalisti. Olin siihen asti ihmeteltyt ja ihailut esim. pataljoonankomentajamme majuri (nyttemmin everstiluutnantti) A:n melkein mieletöntä uhkarohkeutta. Ihmeeni nähtyäni ajattelin: hänkin on fatalisti, hänkin on joskus tullut huomaamaan, ettei pelko hyödytä mitään, vaan että kaikki käy niinkuin käy — niinkuin on määrätty. Ymmärsin myös täysin niitä, jotka väittivät, että useimmista sodassa olleista tulee fatalisteja. Monen monta muutakin seikkaa minulle selvisi, ja huvi-

tettuna ajattelin, että kokemusteni puolesta voisin olla eräissä suhteissa vakaumuksellinen islamin tunnustaja.

Mutta ei kulunut montakaan päivää ennenkuin sain uutta ja entistä selvempää opetusta siitä, mitä on ajateltava n.s. merkillisistä sattumista. Pitkäperjantaina alkoi vastustajamme ankarasti pommittaa taloa, johon olimme etuvartiaina majoittuneet. Ilmeisesti oli odotettavissa hyökkäys, ja saimme määräyksen levittäytyä ketjuun mäen rinteelle aukean laitaan. Mutta vastustaja huomasi liikkeemme ja suuntasi ankaran tykkitulen mäen rinteelle. Olin erään toverini kanssa matalahkon kiven takana siten, että päämme vain oli kiven reunan yli näkyvissä huomataksemme, milloin vastustajamme alottaisi hyökkäyksensä yli pellon. Oli kielletty tupakoimasta, sillä savu saattoi ilmaista vastustajalle asemapaikkamme ja tehdä meistä „maalitauluja“. Mutta ilma oli kylmä ja hermomme pitkällisestä valvomisesta ylen rasittuneet. Määräyksestä välittämättä ja samalla oman henkemme uhalla otimme esiin savukkeemme, ja kun aukealta tuuli vinhasti, kumarruimme syvälle kiven suojaan sytyttämään savukkeitamme. Samassa kuului kuitenkin huumaava räjähdys ja päällemme satoi soraa ja puiden oksia. Pitkään aikaan emme kuulleet emmekä nähneet mitään. Granaatti oli räjähtänyt vain muutaman askeleen päässä meistä, edessäpäin — juuri niin etäällä, että päämme olisivat olleet murskana, jollemme „sattumalta“ olisi määräyksiä rikkoen kumartuneet sytyttämään savukkeitamme. Selvittyämme huumauksesta, jonka ankara ilmanpaine oli aiheuttanut katsoi toverini minua ihmeissään. Jo hänen silmistään näin, että hän ajatteli samaa kuin minäkin.

— Merkillistä! hän sanoi. — Mikä sai meidät juuri tällä hetkellä rikkomaan määräyksiä? Vain se pelasti henkemme.

Naurahdin vain vastaukseksi, ja kertomatta mitään Lempäälän valtauksessa kokemastani ihmeestä, annoin hänen rauhassa tehdä omia johtopäätöksiään. Huvitettuna havaitsin, että hänkin alkoi ikäänkuin itseään korkeammalta, persoonallisuutensa ulkopuolelta, tarkkailla sodan rikkaita ilmiöitä. Ja hänestäkin tuli fatalisti, kohtaloonuskoja, ja erittäin rohkea sotilas, emmekä me kumpainkaan seuraavien, toista kuukautta kestäneiden ja melkein keskeytymättömien taisteluiden aikana saaneet ruumiisiimme naarmuakaan. Mutta noissa taisteluissa saimme

todeta melkein lukemattomia samanlaisia ihmeitä, jotka meiltä varmaankin olisivat jääneet huomaamatta, jollei meitä olisi niin selväpiirteisellä tavalla herätetty niitä tarkkailemaan.

*

Sodan päätyttyä sain monasti aiheen kysyä: mitä varten noiden suurten ihmeiden täytyi tapahtua, miksi en saanut kaatua niiden valtaviin voimien myllerryksessä, jotka kevättalvella ja keväällä 1918 koko kansaamme järkyttivät? Mitä kokemuksia tai tehtäviä varten kuulat olivat minua väistäneet. Me voitimme sodan mutta mitä minä voitin? Enkö olisi voinut pysytellä syrjässä ja säästyä paljolta kärsimykseltä? Enkö olisi voinut välttää sitä kipeää tuntoa, että käteni olivat ihmisveljieni veren tahraamat? Sitähän en ollut tahtonut.

Ei ole kysymystä, johon ei väsymätön kysyjä saisi vastausta. Kun opin katselemaan ilmiöitä omasta persoonallisuudestani vapautuneena, ymmärsin helposti miksi niin tapahtui. Puhutaan kansainliikkeistä, joukkopsykoosista ja milloin mistäkin „villityksestä“, mutta kuka tuntee niiden todelliset lähteet, niiden pohjimpaakin pohjimmaisat syyt ja aiheet, ja kuka on kyllin kaukonäköinen nähdäkseen seuraukset? Todellinen fatalisti näkee ja ymmärtää kaiken olevaisen hiryttävän lainalaisuuden. Hän tietää olevansa ratas valtavan suuressa koneistossa, jossa pieninkään seikka ei ole sattumanvarainen, ja hän on levollinen. Mutta se ei vielä selitä mitään. Kaikki mitä on sen takana, on vain otaksumia tai haaveita, ja ihminen on pakotettu etsimään lohdutusta sokeasta „uskosta“ omien mielikuviansa luomiin, jotka saattavat olla vaihtuvia. Fatalismi ei tyydytä, koska se kykenee vain toteamaan, mutta ei voi selittää.

Mutta oppimalla ymmärtämään oman k a r m a n i, ymmärsin, miksi kuulat eivät minuun tehonneet. Samalla ymmärsin meidän karmamme ja koko kansamme karmen. Kun keräsin kaikki seikat yhteen, havaitsin, että minut johti sotaan välttämättömyys. En olisi voinut tehdä toisin. Kotoa lähtiessäni en edes tiennyt sodan puhkeavan, en tiennyt, kuka minua tulisi opettamaan, kuka johtamaan. „Ilmassa“ oli vain jotain epäselvää, kaaosmaista, joka vaati selvittämistä. Siinä tuntui jonkin ratkaisun välttämättömyys. Ja minun täytyi lähteä läpi

vaarojen joiden suuruutta en edes ymmärtänyt, etsimään omaa paikkaani pohjanmaalta, tapahtumien alkunäyttämöltä. Ja minä löysin sen.

Minua johhti näkymätön tahto. Sisimpäni kuuli käskyn ja totteli — nähdäkseni monet ihmeet, tullakseni fatalistiksi ja oppiakseni sen kautta ymmärtämään karmaa — voittaakseni askeleen matkan tielläni vapautta ja totuutta kohti. Ja mikä koski minua, koski meitä kaikkia. Taistelustamme syntyi maamme itsenäisyys ja vapaus. Kukapa kansamme lapsi ei tulisi fatalistiksi katsellessaan historiallisesti, miten kaikki tapahtui, miten kaikki seikat liittyivät yhteen -- miten ulkopoliittiset tapahtumatkin ratkaisevalla hetkellä kääntyivät asioillemme edullisiksi. Kukapa voisi olla ymmärtämättä kansamme karmaa ja miten yksilöiden karma liittyy kokonaisen kansan karmaan. Ja se on opittava ymmärtämään, sillä jos ne kysymykset sivuutetaan, ei ole pääsyä eteenpäin tiellä kohti suurempaa vapautta, vaan olemme pakotetut alistumaan entistä ankarampaan koulunkäyntiin.

Sillä karmasta vapaudumme vain ymmärtämällä sen lait ja sovittamalla, mitä meillä on sovittettavaa. Kun ymmärrämme karman hyvän tarkoituksen, muuttuu kärsimyksistäkin rikas sovitus riemu-uhriksi, murhe ja paha muuttuu vastakohdakseen, ja Kristuksen valo pääsee esteettä meihin, niin että huomaamme myös yhteytemme koko ihmiskunnan karmaan.

Ei ole Mestariimme syy, että hänen täytyy meitä johtaessaan käyttää karkeitakin keinoja, sillä olemalla karkeita, olemme itse syypäät m.m. sotaan. Jokainen kansamme yksilö kantaa siitä vastuun ja eritoten me, joiden kädet ovat verellä tahratut. Mutta me kannamme ja sovitamme sen pyrkimällä viisauteen ja totuuteen ja etsimällä Kristuksen rakkauden valoa.

Veikko Virmajoki.

Alemman itsen luonne.

„Kolme suurta ominaisuutta nimeltään *sattva*, *rajas* ja *tamas* — valo eli totuus, intohimio eli kiihko ja välinpitämättömyys eli pimeys — ovat syntyneet luonnosta ja sitovat katoamattoman hengen ruumiiseen.“

Bhagavad-Gita, XIV, 5.

Jos Bhagavad-Gitan kolmastoista keskustelu kertoo ylemmän itsen luonteesta, käsittelee neljästoista luku alemman itsen luontoa.

Alempi itse on syntynyt prakritista, aineesta eli luonnosta. Ja koska aineella on ominaisuuksia (*guna*s) siitä hetkestä lähtien, jolloin henki liittyy ruumiiseen, jälkimmäinen sitoo hengen näillä ominaisuuksilla. Aine on veltoa ja raskasliikkeistä, mutta se liikkuu velttoudestaan huolimatta, sen liikkeillä on oma rytmensä, koska sitä elvyttää ja voimistuttaa sielun valo.

Aineellinen ihminen on täynnä velttoutta tai liikettä tai harmoniaa ja rytmiä, mutta olipa hän hyvä tai huono, hän on joka tapauksessa aineen vallassa. Niin kauan kuin yksikin näistä kolmesta ominaisuudesta häntä elvyttää ja kiihtää hän on kuolevainen, kärsimyksen ja raihnaisuuden alainen.

Hengen ihminen on täynnä ideointia, intuitiota ja inspiratiota. Hänen itsensä on alituisesti kontemplatiotilassa, joka on luomisen tila, ja siis täynnä onnea.

Meidän on taisteltava ja vapauduttava alemmasta itsekeskeisyydestämme voidaksemme kokea tajunnassamme ylemmän itsen läsnäolon. Jokaisessa meistä vallitsee yksi näistä ominaisuuksista; muut kaksi ovat vaikuttavat heikommin, mutta vaikuttavat yhtäkaikki. Kun *tamas*-velttous on vallalla, olemme alttiita petokselle ja suhtaudumme välinpitämättömyydellä elämään ja velvollisuuksiin, ruumiimme on laiska ja mielemme haluton. Kun *rajas*-eloisuus vallitsee, meidän aistiemme pyyteet lisääntyvät, voitonhalu kasvaa ja synnyttää erilaista kunnianhimoa; uusia toimintamuotoja herää ja ruumis ja sielu ovat kiihitymistilassa. Monet sairaudet ja hermohäiriöt johtuvat rajaksen ylivallasta sivistyksessämme. Kun *sattva*-rytmi on vallalla ihminen on onnellinen, tyyni ja rauhal-

linen, hän tutkii mielellään viisautta ja palvelee kernaasti lähimmäisiään. Mutta nämä kolme ominaisuutta kahlehtivat hengen ruumiiseen. Dhritarashtra on tamasin symboli, Duryodhana rajaksen, Arjuna sattvan: Krishna on näiden kolmen yläpuolella, sillä hän on ne sivuuttanut.

Henkinen elämä on „gunojen“ eli aineen ominaisuuksien hallitsemista. Tämä merkitsee, että ihmisen on voitettava sekä paha että hyvä. Kun pääsemme voitolle gunoista, joiden olemus liittyy ruumiiseen, olemme vapautuneet kärsimyksestä, vanhuudesta ja kuolemasta, sillä siitä lähtien juomme kuolemattomuuden vettä. Tämä ei merkitse ettei ruumiilla enää ole vikojaan, että se nyt vapautuisi vanhuudesta ja kuolemasta, vaan sitä, että ihmiseen, joka on vapautunut näiden kolmen ominaisuuden tyranniudesta, eivät enää koske puutteellisuudet, hän ei enää tunne vuosien painoa eikä kuoleman okaa.

Vastaukseksi chelansa kyselyyn mestari Krishna kuvailee sen ominaisuuksia, joka on voittanut gunat.

Suurin osa meistä on veltoja ja laiskoja ja toimii vain ruumiin ja sielun ylläpitämisen välttämättömyydestä. Elämän taistelussa me kehitämme kunnianhimoamme, lisäämme pyyteitämme, toimmme sitovat meidät, me kasaamme huolia päämme päälle; tämä tila vie seuraavaan, ahdistukseen, missä alamme etsiä, ja tiedolla lopulta voitamme kärsimyksen ja kasvamme tyytyväisyydessä saavuttaen täten onnen asteen.

Oman itsemme täydellinen toteuttaminen ylempänä itseenä alkaa sillä, että älyssämme myönnämme ylempään minän olemassaolon ja tämän myönnettyämme etsimme sen voimia ja ilmentymistapoja. Samoin myöskin täydellinen vapaus, jolla ihminen pääsee aineen ominaisuuksien orjuudesta, alkaa sillä, että älyssämme myönnämme gunojen, prakritin eli aineen ja luonnon ominaisuuksien alati vaikuttavan kaikkiin olentoihin. Toisen askelen otamme itse määritellesämme minkälainen on vallitseva ominaisuutemme. Bhagavad-Gitassa on ilmoitettu kunkin luonnon ominaisuuden oikeutettu käyttö, siinä on myös esitetty keino millä voittaa kustakin ominaisuudesta johtunut paha, ja lopulta siinä kerrotaan, kuinka voi edistyä ottamalla huomioon jokaisen ominaisuuden. Tamasin ihminen on huono, vaikkakaan hän ei olisi sitä tietoisesti; rajasin ihminen on ensin paha, sitten hyvä ja paha; sattvinen ihminen on hyvä. Kukin vaihe vie seuraavaan ja muuttaa

huonon ihmisen hyväksi ihmiseksi. Kehitys ei kuitenkaan pysähdy tähän, — hyvän ihmisen on kehityttävä henkiseksi ihmiseksi. Hyvyyden ja henkisyyden välillä on kuilu samoin kuin huonouden ja oikeudenmukaisuuden välillä. Itsekäs ihminen tulee epäitsekääksi ja avartuu sitten persoonattomassa itsekkyydettömyydessä.

Onko meille mahdollista kasvaa hyvydessä? Voimeko tänä aikakautena kehittyä henkisyydessä? Vastaus on myönteinen: on normaalimpaa olla hyvä kuin huono; tieto, jota uudelleen on meidän aikanamme julistettu, antaa enemmän kuin milloinkaan apua henkiseen elämään pyrkijälle.

Näin sanoo muuan meidän aikamme viisas:

„Se, joka jouduttaa ja pakottaa kehitystä, se, joka kiihdyttää ihmisen kasvua ja kehitystä täydellisyyttä kohti, on 1) monadi eli se mikä siinä toimii tiedottomasti siinä piilevän voiman avulla, ja 2) alempi astraaliruumis eli personallinen itse. Monadilla, olipa se vangittuna kasvisruumiiseen tai eläinruumiiseen, on tämä voima, tai pikemminkin se on itse tämä voima. Johtuen siitä, että se on yhtä kaikkinaisen voiman kanssa, joka, niinkuin sanottu, kuuluu erottamattomasti monadiin, tämä on kaikkivoipa arupa-tasolla eli tasolla, missä ei ole muotoja.

Meidän tasollamme se jää potentsialiseksi, koska se on olemukseltaan liian puhdas, mutta yksilöllisesti se tulee toimimattomaksi. Auringon säteet, jotka edistävät kasvullisuuden kasvua, eivät valitse kukkia joille paistaa. Temmatkaa kasvi maasta ja viekää se sellaiseen maan kolkkaan, missä auringon säteet eivät sitä saavuta: nämä eivät sitä seuraa. Samoin on atman laita: ellei itse eli ylempi minä pyri aurinkoan, monadia kohti, alempi minä eli personallinen itse on kaikissa asioissa voitolla. Sillä juuri tämä minä, joka on kiihkeän itsekäs ja haluaa viettää järjetöntä elämää (tanhā) on se „majan rakentaja“, josta Buddha puhuu Dhammapadassa (153 ja 154) . . . Yhtä totta on, että vain atma kannustaa sisäistä ihmistä, valaisee jumalallisen elämän valolla, ja että vain se kykenee antamaan sisäiselle ihmiselle, ruumistuneelle minälle, tämän kuolemattomuuden . . . Henkisyyden nousevalla kaarellaan, ja eläimellinen eli fyysillinen puoli estää sitä säännöllisesti edistymästä kehityksen tiellä pelkästään siksi, että personallisuuden itsekkyyden on

siinä määrin tartuttanut turmiollisella myrkyllään si se m m ä n ihmisen, että pyrkimys ylöspäin on menettänyt kai ken vaikutusvoimansa järkevästi ajatteleviin ihmisiin. Itse asiassa ovat paheellisuus ja ilkeys ep ä n o r m a a l e j a ja lu o n n o n v a s t a i s i a ilmiöitä tänä inhimillisenä ke hityskautenamme — ainakin niin pitäisi olla. Se, että ihmiskunta ei milloinkaan ole ollut sen itsekkäämpi ja paheellisempi kuin nykyään — sivistyneet kansathan ovat tehneet itsekkyydestä moraalisen ominaisuuden ja paheesta taiteen — on lisätodistus ilmiön poikkeuksellisesta laa dusta.“

B. M.

(„Aryan Path“; — „Théosophie“, VII: 3)
Suom. J. Ptn.

Arjunan taistelu.

Bhagavad-Gitaan Arjuna ajaa sotavaunussaan kahden sotajoukon välillä. Krishna, Mestari, kehoittaa Arjunaa, oppilastaan aloittamaan sodan. Arjuna estelee: kuinka voisin ryhtyä tappamaan omia heimolaisiani. J.n.e.

Ottakaamme tämä sota vertauskuvallisena, sielullisena, niinkuin se epäilemättä alkuaan on ollutkin. Jokainen to tuudenetsijä on aikanaan joutunut Arjunan asemaan. Hän itse on koko sotänäyttämö, taistelukenttineen ja molem pine sotajoukkoineen. Miten? Sitä nyt eritelkäämme.

Jokainen ihminen muodostaa tavallaan oman näyttä mönsä yhdessä toisten samanlaisten rinnalla. Siinä hän puuhaa ja työskentelee yhtä ja toista. Hän huomaa, kuinka hän joskus onnistuu tekemään sellaista, joka tuottaa iloa ja ihastusta ympäristössäänkin. Se kannustaa edelleen sa maan suuntaan. Mutta sitten hän huomaa tehneensä sel laista, joka ei herätä ympäristössä iloa, ei ihastusta. Tästä hän tulee siihen johtopäätökseen, että on turhaa tehdä sellaisia tekoja. Tai jos tuleekin sellaista tehneeksi, niin parasta on olla sitä muille näyttämättä. Hän pitää sen salassa, painaa sen omaan sieluunsa. Mutta tämä salattu asia muuttuukin tavaksi ja tottumukseksi. Nämä tavat ja tottumukset ovat kuin eläviä olioita hänen sielussaan. Ne haluavat elää, kaipaavat ravintoa. Ja kokemattomana ih-

minen ruokkii niitä. Hän luulee noiden pikkuolioiden halua omaksi halukse. Hän ruokkii niitä salassa, tekee sellaista, jota täytyy salata. Mutta ne vahvistuvat yhä vaativammiksi. Eikä niitä ole enää niinkään helppo pitää salassa. Mutta salata niitä täytyy, sillä niiden julkisuuteen pääseminen tuottaisi suorastaan häpeätä.

Näin tulee siitetyksi, synnytetyksi ja kasvatetuksi pimeyden sotajoukkoja sisäiseen sieluelämään.

Tämän ohella ihminen tulee ajatelleeksi ja tehneeksi, niinkuin jo huomautimme, jotakin sellaista, mikä julkisuuteenkin päässeenä ei ole häpeäksi, vaan pikemminkin kunniaksi. Siitä muodostuu toisia tottumuksia, tapoja ja taipumuksia, jotka nekin kasvavat ja voimistuvat. Mutta sitten ihminen huomaa, että nämä kunniaakkaatkin teot voivat julkisuuteen päässeinä aiheuttaa jonkunlaista pahennusta, esim. kateutta, tai, jos ne kuuluvat valon maailmaan, suorastaan vastustusta. Tai että julkisuuteen heitettyinä ne menettävät sisäisen voimansa. Silloin alkaa ihmiselle selvitä, ettei liioin hyvistä töistään ole hyvä torvella toivottaa.

Näin muodostuu ihmisen sieluun kaksi salaista joukkoa, päällikköineen ja alapäällikköineen. Toinen on pimeyden joukko, jota ei ole hyvä laskea päivän valoon, häpeätä välttääkseen. Toinen on valon joukko, jota myöskään ei voi noin vain asettaa näytteille. Ihminen itse on kolmantena, tai hän muodostuu, alkutaipaleella, kuin taistelukentäksi, jossa pimeyden ja valon voimat kasvavat. Hän jää taistelukentäksi sentähden, ettei hän tule ratkaisevasti asettuneeksi kummankaan joukon puolelle. Tästä johtuukin, että ihminen, jossain kehityksensä kohdassa, joutuu siihen „kieroon“ asemaan, jossa hän yrittää pitää kunnian joukot näkyvissä, häpeän joukot salassa. Hänen voimansa julkisessa elämässä perustuu kunnioitettavuuteen, mutta hänen salainen voimansa perustuu valheeseen, petokseen, häpeällisyyteen.

Mikä tästä „kieroudesta“ lopulta seuraa? Jos ihminen jatkaa siihen suuntaan tarpeeksi kauan, muodostuu tuo salassa kasvava valhe lopulta niin ylivoimaiseksi, ettei ihminen enää voi sitä pitää salassa, vaan se rynnistää ja valtaa päivätaivannan. Silloin ihmisen sisäinen petollisuus, valhe ja häpeällisyys paljastuu, jolloin ulkonainen kunnia on mennyttä. Useat ovat tällöin tehneet itsemurhan. Sillä

tottuneina ulkoiseen kunniaan, he eivät halua eivätkä jaksakaan kantaa häpeää. Jotkut sensijaan voivat nöyrytyä ja alkavat pyrkiä sisäiseen puhtauteen. Se on raskasta, koska ulkonainen kunnia ja kunnioitus on mennyt, mutta uskollisesti yrittäen kasvattaa sellainenkin ihminen sisäisiä voimia, kunniakkaita hyvän voimia. Ja kerran nämä hyvänkin sisäiset voimat kasvavat niin ylivoimaisiksi, että nekin ryntäävät ja valtaavat päivätajunnan, jolloin ihminen hetkessä muuttuu uudeksi ihmiseksi: viisaaksi, hyväksi, palvelevaiseksi.

Näinollen olisi hyvä, jos ihminen aikanaan osaisi tarttua asiaan käsiksi. Niinpä nyt Krishna kehoittaa Arjunaa aloittamaan sodan. Mestari, korkeampi minä, sanoo alemmalle minälle: valitse tietoisesti, millaisia ominaisuuksia tahdot itsestäsi vahvistaa, millaisia heikontaa. Et voi ainaisesti olla vain taistelulentä. Jos sellaisena liian kauan olet, niin taistelulentä, se on, sinä itse, joudut häviöön, joten varsinaista taistelua ei muodostukaan. Taistelulentä vaipuu tarpeettomana takaisin alkupimeyteen. Anna siis sotatorviesi pauhata, oi Pandun poika ja aloita rynnäkö! Sinä epäilet? Pelkäätkö heimolaisiasi? Eikä syyttäkään. Sillä aloittamasi taistelu tietysti vaikuttaa ulkoiseenkin heimopiiriisi siten, että he kukaties hämmästyvät, pitävät sinua yltiöpäänä, vääräuskoisena, eriseuraisena, j.n.e. Mutta älä anna sellaistenkaan seikkain pidättää itseäsi. Aloita sinä vaan taistelusi. Tiedä, että ihmiset kuolevat ja syntyvät jälleen. Elleivät heimolaisiesi sinua nyt ymmärrä, niin joskus tulevissa ruumistuksissa he kuitenkin ymmärtävät. Siis: luovu „kieroudesta“! Kieltäydy hemmottelemasta kunniattomia ominaisuuksia, sellaisia, joita häpeällisyytensä vuoksi täytyy pitää salassa. Aja ne pakosalle sielusi pimennoista. Hävitä ne.

Näin kehoittaa vanhan ajan Krishna oppilastaan Arjunaa. Emmekä voi kieltää, että meillä n.s. kristityillä on tässä paljon oppimista. Sillä joskin Kristus on aloittanut uuden ajan ja uuden menetelmän, niin pysyy Kristus ja hänen menetelmänsä hedelmättömänä uskonkappaleena siihen asti, kunnes olemme henkilökohtaisesti kokeneet, mitä merkitsee Arjunan suuri sota. Toisin sanoen: rauhallinen, luova työ Kristuksen johdolla ei ole oikeastaan mahdollinen, elleemme sitä ennen ole Arjunan taistelua taistelleet.

Tietäjä.

Omistettu Alex Huttuselle.

— Tahdorko tuntea tietäjän?

Penkillä tuossa istuu hän.

Tarkoitatko sa täällä ketä?

Tietäjä — Tuoko maalaissetä?

— Koiraa ei katsota karvoihin.

Tutki häntä vain tarkemmin.

Päässä on siinä aatosten alaa,

arvoituksia silmät salaa.

— Ukkeli lienee kuin moni muu,

kömpelö käytös, raaka on suu,

tavat ja liikkeet moukkamaiset:

tietonsa lienevät yhdenlaiset.

— Vaikene tuhmine kompines!

Kaunis oliko Sokrates?

Sulle jos haastaa hän Kalevalasta,

silloin sen laulua ymmärrät vasta.

Tuokion kuuntelen, tunnustan

miehen jo minua kiinnostavan.

„Tietäjä“ tuntee huumorin hovin,

maalaa kuin mestari vertauskuvin.

Väkisin myönnän: hän viisas on;

itse oon tomppeli tolkuton.

Mulla on kiusatut kamariaivot;

löytänyt hän on luonnon kaivot.

Hiukan häntä jo ymmärrän.

Sokrates on kuin onkin hän:

otsansa uurteet, silmien juovat

ihmisen — voittajan ilmi ne tuovat.

*Miksi on ottanut muodon hän
juuri noin halvan, mitättömän?
Niin. Miksi tietäjän paras on olla
Suomessa — rikkatunkiolla?*

Jussi Snellman.

Rahan mahti Zebaothin ja Kristuksen alttarilla.

Kirjoitinpa vaativan otsikon. Mutta onhan asia „päivänpolttava“. Sehän kajastaa niistä mielenilmauksista, joihin Ruusu-Ristin rahastonhoitaja vastaa aikakauskirjamme maaliskuun n:rossa. Ja sitäpaitsi: eläähän kristikunta keskellä taloudellisia vaikeuksia. Näinollen asia ei voi olla kiinnostamatta totuudenetsijää, siis allekirjoittanutkin. Ja sitäpaitsi, luvalla sanoen, luulenpa päässeeni pikkusen asiaan sisälle. Ja miksikä olisimme totuudenetsijöitä, ellemme kuitenkaan mihinkään sisälle pääsisi?

Mutta raha. Mitä on raha?

Raha on mystillinen asia. Yhdeltäpuolen rahalla on sängen lumoava vaikutus ihmisiin, arvatenkin ihmiskunnan enemmistöön. Toiset pitävät rahaa kaiken pahan syynä, joten raha olisi kokonaan poistettava. Mutta miten olla? Sanonpa suoraapäätä: harvassa lienee niitä ihmisiä, jotka ovat astuneet sisälle vapaaehtoisen köyhyyden portista, sisälle siihen elämään, mikä avautuu portin toisella puolella. Lisäänpä tähän: juuri tuon vapaaehtoisen köyhyyden portin vartija määrää, olemmeko rahan palvojia vaiko sen herroja, orjia vaiko vapaita. Tai Paavalin tavalla sanoen: olemmeko omistajia vai taloudenhoitajia.

Raha sinään ei ole pahaa eikä hyvää. Kuitenkin raha nykyään edustaa elämässä kahta asiaa. Hengen kannalta raha edustaa Jumalan rakkautta, aineen kannalta ihmiskunnan karmaa. Ja kun ihmiskunnan karma sisältää paljon pahaa, seuraa tästä että rahakin sisältää paljon pahaa. Mutta päästäisiinkö pahasta siten, että raha poistettaisiin maailmasta? Jos niin voisi tapahtua, olisi se todella helppo keino pahasta pääsemiseen. Ei muuta kuin keksiä joku

vastine tai uusi järjestelmä, ja niin olisi päästy siitä pasta karmasta, minkä raha sisältää.

Ei vetele. Jumala, s. o. Karman Herrat eivät anna „itseänsä pettää“. Miten siis? Sanonpa lyhyesti ja suoraa päätä, miten asia on: raha on luovutettava Jumalalle. Siten siitä pääsemme.

Mutta siinäpä tietoa ja taitoa tarvitaankin. Sillä tähänasti kristikuntakin on yrittänyt luovuttaa etupäässä vain syntinsä Kristukselle, mutta rahansa, otettuna suuressa ja määräävässä mittakaavassa, on kristikunta luovuttanut Herra Zebaothille, sotajoukkojen Jumalalle. Niinpä nykyisen taloudellisen pulan alkusyy on siinä, että maailmansota, viimeinen suuri uhri tai veronmaksu Herra Zebaothille, nieli kristikunnan vuosisataiset säästöt. Se oli kieltämättä valtaisa uhri. Ja se uhri jatkuu edelleen. Pelko kannustaa siihen. Vuolaana uhrivirtana kulkevat kristikunnan rikkaudet edelleen Zebaothin alttarille. Herra Zebaothin mielisuosion ja hänen alttarinsa ylläpito tulee todella kalliiksi, yhä vain kalliimmaksi. Näyttääpä siltä, niinkuin Herra Zebaoth kerrassaan haluaisi uuvuttaa ihmiskunnan.

Pysähtykäämme. Ajatelkaamme: jospa sama rikkauksien vuolas virta kulkisi Jumalalle, Kristuksen alttarille?

Mutta tässäpä pulma. Mitä Kristus rahalla tekisi? Ja tiedämmekö edes hänen osoitteensa?

Niin, Zebaothin osoite on selvä: S o t a k e n t t ä. Missä lienee Kristus?

Sattumaltako voi muuten, mutta allekirjoittaneenkin tiedossa on Kristuksen osoite ja asuinpaikka: Kristus on siellä, kussa kaksi tai kolme tai useampi kokoontuu Hänen nimessään. Mutta mitä on kokoontua Kristuksen nimessä? Sanonpa senkin: Kristuksen nimessä kokoontutaan silloin, kun kokoonnutaan tutkimaan Kristuksen omia opetuksia, siis ennen kaikkea Vuorisaarnan neuvoja ja käskyjä. Mutta varsinaisemmin tutkitaan Kristuksen oppeja silloin, kun niitä sovelletaan käytäntöön, kun niitä tutkitaan käytännöllisen elämän yhteydessä. Siis Kristus on siellä, missä kokoonnutaan tutkimaan ja seuraamaan hänen viittä käskyään: älä suutu; älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas; älä vanho; älä ole pahaa vastaan; älä sodi vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Johdonmukaisesti Kristuksen alttari on siinä valistustyössä, kulttuurityössä, jonka ytimenä on Kristuksen siveysoppi.

Ajatellaanpa nyt eräitä vastakohtia Zebaothin alttarilla

ja Kristuksen alttarilla, tai vastakohtia niiden alttarien yhteydessä. Ajatellaanpa Venäjän tsaareja. Heillä oli vuotuisia tuloja yli 100 miljoonaa mk. entisen kultakannan mukaan. Sitäpaitsi tsaarilla oli suuret kiinteistöt kotimaassa ja pääomia ulkomailla. Kaiken huippuna hänellä itsevaltijaana oli jokseenkin rajaton määräysvalta 100 miljoonaisen kansan yleiseen ja yksityiseen omaisuuteen. Vieläpä hänen perheensä jäsenillä oli omat määrärahasa. Ja kaikki tämä oli yleensä niinkuin ollakin piti. Se kuului tsaarin ja kansakunnan arvoon. Ja vähän samaan suuntaan on ollut muidenkin kansojen keskuudessa. Ja on edelleenkin, suurimmasta pienimpään.

Mutta entäs Mestarit, Jumalan valtakunnan kuninkaat?

Heidän avustuksensa ja määrärahasa on ollut seuraavalla tavalla. Sookrateelle: korkeamman oikeuden määräämä myrkkymalja. Jeesus Kristukselle: korkeamman oikeuden määräämä ristinpuu. Apostoleille: teloitus. Kristuksen opin seuraajille: piikkitynnyri, rovio, vaino. H. P. Blavatskylle: parjaus, pilkka ja häväistys, joka muodostaa nykyaikaisen inkvisiittorin piikkitynnyrin.

Huomaamme näinollen, että kokonaan erilaiset „määrärahat“ on ollut Zebaothin alttarin kuninkailla ja Kristuksen alttarin kuninkailla.

Mutta miksi kirjoitella tällaisista asioista ja asetella tällaisia vastakohtia? Mitä se hyödyttää? Kuulen jo hengessäni nämä kysymykset. Ja vielä, vaikka hiukan hiljemmin: sehän on luonnollista ja selvää ilman muuta. Ei sellaisista asioista kannata eikä sovi puhua.

Niinpä niin. Ihmiskunta on niin hypnotisoituneesti totunut kaikkeen tuohon.

Mutta minäpä totuudenetsijänä ymmärrän asiat toisin. Tuon vastakohtien parin näen muuttuvan. Näen Kristuksen siinä kunnian, rikkauten ja loiston ympäröimässä asemassa, mikä tähän asti on ollut Zebaothilla. Näen Mestarin siinä asemassa, mikä on ollut tsaareilla, mutta vielä paljon täydellisemmässä. Ja vähän tuonnempana: ei näy Zebaothin alttaria enää. Jotkut vielä ikävöivät sellaista. Mutta osat ovat vaihtuneet. Rikkauksien ja myötätunnon vuolas virta juoksee Kristuksen kulttuuriryön alttarille. Ja niillä, jotka Zebaothin alttaria ikävöivät, on vuorostaan se tunne, niinkuin heillä ei olisi, mihin he päänsä kallistaisivat.

Tämä kaikki toteutuu. Se antaa luottamusta ja uskoa

työhön. Työtä on tehtävä virran kääntämiseksi Zebaothin alttarilta Kristuksen alttarille.

Täten tulemmeikin Ruusu-Ristityöhön.

Kerronpa vähän omasta kokemuksestani. Etenkin, kun eräs ystävä tässä äsken huomautti; sinun pitäisi kertoa jotain kokemuksistasi. Sanonpa siis: lapsesta alkaen suhtauduin rahaan rehellisyyden ja omavaraisuuden periaatteella. Mutta ollessani ensikerran teosofisessa vuosikoukussa v. 1912 muuttui suhteeni rahaan palvelevaisuuden periaatteeksi. Näin ja kuulin Suomen ja Saksan T. S:ien silloisten Ylisihteerien puhuvan. Älysin oitis, että he olivat henkisiä tietäjiä ja taitajia, jotka palvelivat ihmiskuntaa. Ymmärsin myös, että ainakaan toistaiseksi minä en kykenisi siten palvelemaan. Se oli tuskallinen huomio minulle, hyvin tuskallinen. Mutta samassa tuokiossa minulle selvisi, että sittenkin voin palvella yhdessä heidän kanssaan avustamalla heitä taloudellisesti. Samassa tuskani muuttui iloksi. Sitten postitin määrättynä päivänä jokaisessa kuussa viidenneksen ja sittemmin kolmanneksen kuukausipalkastani; jotka rahat kaikki käytettiin Suomen T. S:n silloisen päämajan pystyttämiseen Pakinkylässä. Tällaista palveluksen koulua kävin noin kolme vuotta, jonka ajan kuluessa olin ennättänyt kokonaan siirtymään teosofiseen työhön.

Mutta miksi minä nyt, silloin tällöin, sittenkin puhun raha-asioista? Sehän on niin perin ikävää, kuulen jo jonkun huomauttavan.

Ensiksikin, koska raha-asiat ovat minulle runoutta. Jumalan valtakunta ensin, ja sitten raha-asiatkin muuttuvat runoudeksi. Toiseksi: ihmiskunta elää taloudellisessa pulassa, joten voitaisiin kysyä: miksi ruusuristiläinen työntekijä istuu mykkänä? Kolmanneksi: raha-asioista puhuminen mahtanee kuulua karmaani, ellen sanoisi dharmaani. On kuin kuulisin Mestarin äänen: puhu.

Edellä sanotusta selviää, että Ruusu-Ristin tehtävänä on auttaa Kristuksen valtakunnan, Kristuksen uhrialtarin muodostumista maankin päälle. Minulle on mieluista muistaa tri Steinerinkin aikanaan sanoneen, että ennen pitkää Kristus on tuleva Karman Herraksi fyysilliselläkin tasolla. Hänen alttarinsa muodostuminen kuuluu saman asian yhteyteen. Ja Kristuksen alttari ei ole surman alttari, niinkuin Zebaothin alttari on ollut, vaan on se v a l o n alttari.

Mutta jälleen eräs rinnakkaisilmiö. Sähkölampukaan

ei toimi yhdellä johdolla, vaan täytyy olla kaksi. Ja tämä laki, kumma kyllä, näkyy olevan yleinen. Se näkyy esim. maanviljelyksessä. Pellossa täytyy olla tyypellisiä ja kalipitoisia ravintoaineita. Jos toista puuttuu, niin kasvit eivät kasva, vaikka toista olisi miten paljon tahansa. Samoin on henkisessä valistustyössä. Kristuksen valoalttarille täytyy myös johtaa kaksi voimavirtaa, henkinen ja aineellinen. Ruusu-Ristikään ei kykene ajanpitkään kunnon työtään suorittamaan, elleivät siinä tapaa toisiaan yhteistyössä hengen rikkauksien ja aineen rikkauksien voimavirrat.

Jos siis olemme siitä selvillä, niinkuin olemmekin, että Ruusu-Ristin johtava opetus rakentaa sille perustukselle, kalliolle, jonka Jeesus Kristus Vuorisaarnassaan asetti, niin oppikaamme iloitsemaan siitä ajatuksesta, että myöskin se aineellisen rikkauten vuolas virta, joka näihin asti on virrannut Zebaothin alttarille, että se Ruusu-Ristissä kääntyisi virtaamaan Kristuksen alttarille.

J. R. H.

Tienhaarassa.

Matkamies, hyve ja pahe.

Matkamies, hätäkähtäen, kun hyve sulkee häneltä tien:

Ken olet, impi, tyttö tummakulma,
mi estät astuntaani illansuussa?
Taas painuu uusi päivä iäisyyteen.
On matkamiehen kiire jo, sill' ilta
on tulossa ja varjot pitenee.
En ehdi majataloon ennen yötä,
jos pidätät mun kulkuani, impi.

Hyve, ylhästi.

Ma elän tähtiaikaa, matkamies,
ei kiire mulla, jos lie sulla kiire.
Vain kerran astun eteen matkamiehen,
tään elon vaeltajan tielle astun.
Nyt on sun vuorosi. Siis kuule mua!
En väisty, ennenkuin sa valinnut oot, urho!

Matkamies.

Mit' on mun valittava, impi kumma?

Hyve.

Ma olen Hyve, Luojan lempilapsi,

ma olen kultasilmä Kaikkivallan.

Vaikk' kaikkia Hän rakastaapi, Isä.

Hän mua suojelee kuin silmäterää,

sill' ohdakkainen, ankara on tieni. —

Sa haluatko käydä sitä tietä?

Matkamies.

Ja mitä kohtaan sillä tiellä, sano!

Hyve.

Sun ensimmäiset seuralaises siellä,

ne ovat kärsimykset, huolet, murheet.

Se tie on vastoinkäymisien ensin.

Niin moni miekka syömes läpi pistää

ja rintaluitas tuskat suuret kalvaa.

Sun täytyy sielussasi voittaa murheet

ja rintasi myös riemut, matkamies!

Saat tehdä sitä, mit' et mieli tehdä,

ja sitä mieliä, mit' et sa tahdo.

Sun olkoon vihamiehes ystäväs,

jonk' käteen tartut sa kuin käteen veljen.

Sun ystäväsi nousee sua vastaan

ja käsi rakkain sua selkään iskee,

sun luottaessas häneen kuni Luojaan.

Matkamies.

On totisesti tiesi armoton,

sen päivä synkkä, tähdetön sen ilta.

Ja miks nuo vaivat valitsisin, impi?

Hyve.

Siks, ett' on ihmisarvoinen tuo elo,

tuo elo vain. Vain harhaa muu on kaikki.

Mut kuni tuhkastansa Foinix lintu,

sa nouset kerran suurta päivää kohti

ja valkeana, valoisena astut,
niin suuri päivä pääsi päällä kerran
käyt äisyyden ylängölle, urho!

(Matkamies vaipuu mietteisiin. Hyve häipyy näyttämöltä, pahe hiipii näyttämölle.)

Matkamies, kohottaa katseensa ja hätäkähtää:

Ken olet sinä taas, sa impi sorja?
Sun sisesko äsken täältä lähti?

Pahe, hymyillen.

Vain puolisisar, luvallasi on hän.
Mut hyvä niinkin. Elon toinen puoli.
On kelpo sisar hän, mut liian synkkä.
Ma synnyin päivällä, hän yöllä syntyi,
ma kevään tytti oon, hän syksyn lapsi.
Mun tieni toinen on kuin hänen tiensä
ja lahjani myös aivan toiset, tiedä!

Matkamies.

Sa mulle kerro, minne tiesi johtaa!

Pahe, suloisella suulla.

Halusta kerron, sankarini sorja!
Mun tieni auringossa aina kulkee,
kuin sisilisko lemmin päivää minä.
Mun taloni on ilotalo kaunis,
vain nauru helkkää kartanoissa minun,
vain hymy viihtyy huoneessani hyvä.
Ma tunnen kaikki värit auringon,
vain yhtä en ma tunne: mustaa en!
Ma vietän aina suurta sunnuntaita,
mun pöytäni on juhlapöytä, katsos!

(Viittaa ja taustaan ilmestyy juhlapöytä herkkuineen, viineineen, nauravine, laulavine, soittavine nuorine naisineen ja miehineen.)

Matkamies. Ah!

P a h e, jatkaen.

Sen antimet on herkut, viinit, oi!
ja kaikki elon nautinnot on minun.
Mun pöydässäni istuu naiset vain,
mi rinnan alta, ripsen päält' on sorjat,
ja miehet miehisimmät, kaunehimmat,
vain kansan ylpeys ja naisten lempi.
Ken minuun liittyy, juhlii elon kaiken,
ken mua seuraa, nauttii hautaan asti.

(Hienolla ivalla.)

ja jos sa mielit maineen kukkuloille
ja sodan sankarina pilviin nousta,
ma autan sua, autan, rakas urho.
Ma sodan nostatan niin julman, pitkän,
ett' kolmikymmenvuotinen on sota lyhyt
sen rinnalla, ja mainetta sa niität.
Ja yli hautojen sa linnaan astut,
ja ruhtinas sun kunnialla kruunaa.
Sa tulet sankariksi, jota palvoo
kaikk' kauniit naiset päivällä ja yöllä. —
Nyt saat sa valita, ja tee se hyvin!

(P a h e hiipii verkkaan pois.)

Matkamies, vaikenee kauan mietteissään; kohottaa vihdoin katseensa:

Mut entäs sitten, kun tuo juhla päättyy,
tuo pitkä juhla naurun kartanoissa? —
Kas, kussas olet sisko, simasuu?
Sa joko jätit urhon ristitiehen?
Sa häivyit jo, kuin pitkät ilot häipyä
jälkeensä jättäin inhon, karvauuden.

(Päätäväisesti.)

Ma astun tietä sisaresi synkän,
ma tahdon yöstä aurinkohon nousta,
en tietä sun, mi auringosta johtaa
päinvastoin yöhön, yöhön, yöhön vain!

(Hyve taas näyttämölle säteilevässä hahmossa.)

H y v e.

En ole synkkä ma, on yö vain harhaa.

Sa voitit sisareni kiusaukset.
Nyt nähdä saat, mit' on mun tieni päässä!

(Viittaa ja taustaan ilmestyy „täydellinen ihminen“, valkoviittainen, kaunokutrinen, ylväs ja sees.)

Hyve.

Kas tuossa „täydellinen ihminen“,
jonk' omana on rauha!

(Matkamies kohottaa siunaavasti kätensä. Vienon, näkyttömän musiikin soidessa laskee verkkaan väliverho.)
Rafael Ronimus.

Mitä muualla tiedetään.

Uusi esimerkki entisten lisäksi. Sanomalehdet tietävät kertoa, että San Franciscossa on nykyisin 2-vuotias ihmelapsi, Marilyn Rose Tealdi. Tämä pikku tyttö lukee ja kirjoittaa kuin vuosia koulua käynyt ja suorittaa myös verraten vaikeita laskutehtäviä. Hän tuntee kertomataulun, soittaa pianoa, lukee ilmiömäisen nopeasti ja kirjoittaa koneella. Tytön vanhemmat pitävät hänen edistymisensä syinä erikoista muistia ja rajatonta uteliaisuutta.

Tieteen rajamailta. Viime aikoina ovat suurta huomiota herättäneet Oslostä tulleet tiedot bakteriologisista kokeiluista, joissa on todettu, että äänet voivat vaikuttaa bakteerien elämään. Aftenposten on kääntynyt oikeuskemistin Bruffin puoleen tiedustellen hänen mielipidettään kokeiden suorittajan Alfred Minsaasin väitteiden todenperäisyydestä. Haastateltu antoi tällöin seuraavan vastauksen:

„On liian varhaista väittää mitään näiden kokeiden arvosta. Onhan kyseessä toistaiseksi aivan tutkimaton alue. Toisaalta olen itse saanut todeta asian, ja voin siksi antaa oman selitykseni.

Kun hra Minsaas esitti minulle fantastiset teoriansa, en aluksi voinut suhtautua niihin vakavasti. Kun valmistauduttiin suorittamaan koetta hämmästyin yhä enemmän. Ostin lopulta kappaleen lihaa, leikkelin sen palasiksi ja panin sen hermeettisesti suljettuihin laatikoihin. Kolme laatikkoa jätiin laboratoriooni, kolme otin mukaani hra Minsaasin luokse huoneeseen, missä hän jonkun aikaa on tehnyt kokeitaan. Siellä sain olla todistamassa kummallista näytelmää. Hra Minsaas asetti laatikot lattialla olevaan vesiastiaan, istuutui sitten urkujen ääreen, jotka olivat yhdellä seinällä, ja alkoi soittaa. Musiikiksi sitä ei voi sanoa, mutta hän joka tapauksessa antoi kuulla ääniä. Puolen tunnin kuluttua oli „käsittely“ päättynyt. Otin laatikot mukaani ja vein ne omaan laboratoriooni, missä säilytin niitä aikaisempien laatikoiden kanssa. Viikon kuluttua aukaisin

kaikki laatikot. Silloin näin, että liha, jota ei oltu käsitelty, oli täydellisesti mädäntynyt, kun taas muiden laatikoiden lihassa oli hapanhaju, eikä sitä voitu pitää mädäntyneenä. Oli kuitenkin ilmeistä, että bakteerit olivat näissä laatikoissa vaikuttaneet."

"En ole bakteriologi", lopettaa oikeuskemisti kertomuksensa, "niin etten halua lausua käsitystäni siitä, mitä laatikoissa oli tapahtunut, mutta olen sitä mieltä, että asia on tieteellisesti tutkittava. Olen myöhemmin kuullut, että on yritetty myöskin hevosten ruumiiden konservoimista, mutta nämä kokeet ovat epäonnistuneet. Näissä kokeissa on käytetty toisia ääniaaltoja ja toisia lämpöiloja. Koesarja, joka myöhemmin on suoritettu, näyttää sitävastoin vahvistavan käsitykseni aikaisemmista kokeista."

Oikeuskemisti Bruffin virallinen selostus on seuraava: Tammikuun 13 p:nä ostettiin kappale tuoretta lihaa, joka leikeltiin palasiksi ja jaettiin kuuteen 100 kuutiocm. käsittävään laatikkoon, joista numerot 1—4 olivat edeltäpäin sterilisoituja, kun taas 5—6 eivät olleet sterilisoituja. Kun laatikot oli tiivistetty, otettiin n:rot 1, 3 ja 5 ja asetettiin vedellä täytettyyn sammioon. Lämpötila oli 34 astetta Celsiusta. Kolmenkymmenen minuutin ajan annettiin tavallisten kotiturkujen ääniaaltojen vaikuttaa näihin laatikoihin. Urkujen ja veden välimatka oli noin 2 metriä. Nämä kolme tällä tavalla käsiteltyä laatikkoa säilytettiin tämän jälkeen käsittelemättömien kanssa. Säilytyshuoneen lämpötila oli tällöin n. 20 astetta C. Tammikuun 17 p:nä todettiin, että käsittelemättömän laatikon n:o 6:n sisältö oli mädäntynyt. Saman kuun 19 p:nä avattiin laatikot 1—2, jolloin huomattiin, että n:o 2:n sisältö, jota ei oltu käsitelty, löyhkäsi inhottavasti. Mädäntymisprosessi oli jo pitkällä. N:o 1:n sisältö tuoksui happamahkolle, mutta siinä ei voitu havaita mädäntymisestä aiheutunutta hajua. Tammikuun 20 p:nä avattiin jälleläolevat laatikot, ja silloin huomattiin, että käsiteltyjen laatikoiden sisältö ei ollut mädäntynyt, ja että käsittelemättömistä laatikoista levisi inhottava hajua. Huomaatan, että kaikki kolme laatikkoa olivat olleet painon alla, jonka vuoksi kaikissa oli kehittyneet kaasuja. Kokeet on suoritettu kontrollin alla, ja on mahdotonta olettaa, että laatikoita olisi vaihdettu. Suoritettujen kokeiden nojalla voidaan pitää todistettuna, että äänikäsittelety olivat tehneet lihan jossakin määrin säilyvämmäksi. En halua ryhtyä selittelemään vaikutuksia, tyydyn vain toteamaan tosiseikat."

Aftenposten on myöskin kääntynyt valtion eläinlääkintälaitoksen eläinlääkäriin tri Slagsvoldin puoleen. Hän on jonkun aikaa tehnyt kokeita prof. Bruffin kanssa eläinlääkintälaitoksessa. Hän väittää samoin kuin Bruffin, että on toistaiseksi liian varhaista esittää arveluita kokeiden merkityksestä. "Jos hra Minsaas olisi tullut suoraan luokseni, en milloinkaan olisi ryhtynyt kokeiluihin, mutta ymmärtäessäni myöhemmin, että tässä oli todella kyseessä tapaus, jolla oli tieteellistä mielenkiintoa, ja joka liittyi lihan säilytyskysymykseen, puutuin asiaan. Sehän kuuluu jossakin määrin eläinlääkintäinstituutin tutkimusalueeseen. Tähänastiset tutkimukseni rajoittuvat muutamiiin yksityisiin kokeisiin, jotka tosin eivät ole antaneet tyydyttäviä tuloksia, mutta joita joka tapauksessa on pidettävä mielenkiintoisina".

Hitlerin horoskooppi. Erään unkarilaisen kustantajan julkaisemana ilmestyi aikoinaan salanimen Uranos Sagittariuksen kirjoittama kirjanen, missä kuuleman mukaan suorastaan hämmästyttävän osuvasti on ennustettu Saksan viime aikojen tapahtumat. Tästä muis-

tuttaa muuan Pester Lloydin kirjoittaja. Kirjansen laatija on käsitellyt myös Venäjän probleemia, ja jos häneen on uskomista, ei Neuvostolalle ole hyvää odotettavissa. Hyvät eivät sikäläiset olot kuulu nytkään olevan, mutta vielä huonompaa tulee.

Erittäin mielenkiintoista on, mitä kirjoittaja lausuu Hitleristä. Sagittarius on jo vuosia sitten ennustanut maailman kriisin. Hänen mukaansa se tulee vielä pahemmaksi kuin v. 1931 ja köyhdyttää lopen Saksan kansan. Miehiin, joiden vv. 1932 ja 1933 täytyy katsoa maailmanpulaa silmästä silmään, kuuluvat ennenkaikkea Hitler ja Mussolini. Hitleristä tekijällä on paljon sanottavaa; hänen horoskoopkinsa tulee muodostumaan seuraavanlaiseksi. Vuodet 1933 ja 1934 ovat hänelle ratkaisevat. Uutena vuonna 1933 alkaa „suuri taistelu“, joka saavuttaa huippukohtansa elo- ja syyskuussa. Saturnuksesta ja Marsista käsin odottavat nykyistä valtakunnan kansleria suuret vaarat. V. 1934 Hitler joutuu „ylösalaiseen tilanteeseen“ ja on pakotettu jättämään asemansa. Vuodet 1936 ja 1937 ovat Hitlerille suotuisat, mutta v. 1946 hän jostakin syystä kuolee ulkomailla.

Sanotaan useiden Sagittariuksen ennustusten Venäjästä käyneen toteen. Niinpä hän on ennustanut monia Neuvostovenäjän taloudellisista toimenpiteistä, m. m. viisivuotissuunnitelman ja sen vaikutukset Euroopan taloudelliseen elämään. Vuosina 1933 ja 1934 tulevat hänen ennustustensa mukaan Neuvostohallituksen miehet kuolemaan, ja monet nykyisistä vallanpitäjistä ovat pakotetut pakenemaan ulkomaille. Lopuksi tekijä väittää, että Eurooppaa kohtaa v. 1934 alkupuolisella poliittinen katastroofi.

Vapaamuurarimaailmasta. Daily Telegraphin mukaan vihitään ensi heinäkuun 19 p:nä Lontoossa Great Queen Streetin varrella rakenteilla oleva vapaamuurarien rauhantempelli. Rakennuskustannukset nousevat 1,000,000 puntaan. Vihkimyksen suorittaa suurmestari, Connaughtin herttua. Päivää ennen on Albert Hallissa Englannin suurlooshin kokous.

Yhdysvaltojen vastavalittu presidentti Franklin D. Roosevelt on vapaamuurari. Hän kuuluu New York Cityn looshiin Holland Nr. 8. Hän on sitäpaitsi vanhan ja hyväksytyyn skottilaisen riituksen 32. asteen jäsen ja kuuluu kaiken lisäksi „Tempeliritarien“ ja „Mystic Shrinen“ yhdistyksiin. Nykyinen varapresidentti Garner kuuluu texasilaiseen looshiin. („Die drei Ringe“).

Saksan teatterielämästä. Sv. Pr:lle Berliinistä saapuneesta teatterikirjeestä lainaamme seuraavan otteen:

„Kun teatteri iltä illan jälkeen on loppuunmyyty, on ilmeistä, että se, mitä esitetään, on erittäin yleisöönmenevä. Mikä tämä näytelmä sitten on, joka on niin suosittu Berliinissä? Ooppera, oopperetti, revyy vai ko kenties rikosjuttu . . . Ei! Ei sen vähempää kuin Goethen „Faustin“ toinen osa. Kun Berliner staatliche Schauspielhaus oli esittänyt Faustin ensimmäisen osan, uskaltauduttiin esittämään myöskin toinen osa, jota Berliinissä ei oltu esitetty kahteenkymmeneen vuoteen. Sen esitys kestää viisi tuntiä, ja se on samalla Saksan näytelmäkirjallisuuden vaikeimpia ja syvämietteisimpiä teoksia. Näytäntö kestää klo 7:stä klo 12:een illalla. Ja kuitenkin kuuntelevat ihmiset permannolta viimeiselle parvelle saakka hartaina ja silminnähävästi syvästi liikuttettuina näyttämöitä tulvivaa Goethen viisautta. On suorastaan hämmästyttävää todeta kuinka ajankohtaisia monet tämän näytelmän kohtaukset ovat. Kun keisari on taloudellisessa ahdingossa voidaan asiaa auttaa inflatiolla: jo Faust

suosittelee keisarilleen paperirahojen tekemistä! — Ja kun Mefisto Faustin työkammiossa lausuu julki riimitettyä viisauttaan nuorelle baccalaureu-selle, puhkeaa yleisö säännöllisesti, ilta illalta, vaisto-maisesti suosionosoituksiin. — Kaksi näyttelijää, jotka ovat Berlin'in etevimpiä, saavat esityksistä todellisia teatteritapauksia. Nämä ovat Werner Krauss, etevä puhuja, Faustina ja Gustav Gründgens mie-lenkiintoisena Mefistona. Pitkien väliaikojen kuluessa yleisö tutkii huolellisesti mukanaan kulettamiaan tekstikirjoja ja pohtii näyttämöllä nopeasti rientäviä tapauksia. Samoin kuin Bachin oratorien esityksessä keskustellaan täälläkin „Faust-partituurista.“ — Yleensä on todettavissa, että Saksan klassilliset kirjallisuuden teokset parhaillaan elävät renesanssiaan.

J. P t n.

Siltoja Suomesta ulkomaille. Maapallo parka! Mitä kuonaa liikkukaan ihmislasten sieluissa pilaamassa planeettamme aural! Mitä tuskan ääniä nouseekaan sen pinnalta taivaan isän luokse! Sodan savu sauhuaa kaukaisessa idässä. Vänjäjä kiemuroi raskaan ikeensä alla. Keski-Eurooppa kapinoi. Suuri länsi heittää liikaa viljaa ja maanmehuja mereen ja tuleen, sillä aikaa kuin työttömäin toivottomat, repalaiset ja nälkäiset laumat kiertävät maailmaa.. Miten paljon itsekkyyden mustia pilviä kertyykään pallomme taivaalle, miten paljon tietämättömyyden harmaata usvaa ja ahneuden mak-sankarvaista tunkkaa;

Kuinka toivottoman pieneltä tuntuukaan näinä aikoina valontuike Jumalan valtakunnan työssä. Jaksako liekki pysyä pystyssä vai saavatko taistelun viimat sen pienuudessaan sammutetuksi?

Eivät! Sillä samoin kuin hädän ketju kiertää maailmaa, samoin yhtyy ajatuksissa valoon uskojain joukko toistensa käsiin. Eteenpäin, ylöspäin alennuksen suosta! Tukekaamme toisiamme eri puolilla maailmaa, me, jotka ihmiskunnan kehitykseen uskomme, me, jotka luotamme Valkoisen Veljeskunnan johtoon, me, jotka pieninä työmuurahaisina sen apuna tahdomme olla. Etteivät liekit niin pieniä kuin ne lienevätkin vastustuksen viilmoihin sortuisi, vaan nousisivat kirkaampina, korkeimpina valaisemaan yössä.

Miten erillämme liennemekin täällä Suomessa olleet ulkoises-ta veljesketjusta, niin varmasti on meillä sisäisissä maailmoissa ollut yhteys totisten valontyöntekijäin kanssa. Nyt kuitenkin näyttää koettaneen aika, jolloin aletaan ulkoisiakin siteitä yhteen liittää. Johtajamme kaksi englanninkielistä kirjaa ovat kevään ensi pääskyt ulkoisessa lähetytyössä. Ja siinä sivulla pienenä apuna lentolehtisen muodossa hänen elämäkertansa, kertoen Pohjolan tietäjän työstä. „Vuorisäärnaa“ ovat Englannin Teosofisessa Kustannus-yhtiössä uskaltaneet ottaa koko maailmaa varten vain 2,000 kpl. ja „H.P.B:tä“ 1,000 kpl. Lentolehtisiä on Opistola kuntantanut 6,000 kpl., joista 3,000 on Lontoossa pantu yllämainittujen kirjain mukaan ja toistaiseksi noin 1800 Suomesta käsin levitetty joka viiteen maanosaan. Niitä on mennyt teosofisiin keskuksiin, erilaisiin henkisiin aikakauskirjoihin ja muuten R. R. aatteita tavalla tai toisella lähellä oleville henkilöille.

Amerikan R. R:läisistä mainittakoon lämmöllä New Yorkissa lähes 20 vuotta toiminut ystävä, Anna Eskelinen, joka suurenmoisessa hartaudessaan näyttää joutuvan siellä olevan R. R:työn keskusvaalijaksi. Siksi otettakoon ensimmäiseksi muutamia otteita hänen kirjeistänsä. „Menin eräänä iltana luennoille sinne, United lodge of Theosophists — nimiseen seuraan. Luennoiden jälkeen kun olin

ulos menossa, eräs rouva kysyi: „How did you like the lecture?“ Siinä syntyi siitä pieni keskustelu. Minä kerroin hänelle vähän meidän teosofien vaiheista Suomessa ja mainitsin samalla P. E:n nimen. Rouva kysyi, oliko hän se sama henkilö, joka sodan aikana kirjoitti tuon ihmeellisen kirjeen eri teosofisille seuroille. Myönsin. Ja ajattelin, ettei P. E:n nimi taidakkaan olla täälläkään aivan tuntematon.

Samalla lähetän nämä sanomalehtileikkeet, niin saatte nähdä, mitä täälläkin ajatellaan ja pohditaan. Näissä kirkkouutisissa on jokuunen, josta näette, että pappienkin kesken jo aletaan käsittää Kristuksen käskyjen täyttämisen tärkeys.“

Anna Eskelinen lähetti nimittäin kirjeesssänsä erään suursanomain sivun, jossa oli lyhyt selostus edellisen sunnuntain paristakymmenestä eri saarnasta. Samalla hän jatkoi, miten hän uskoi P. E:n sanomalla olevan levikkiä Amerikassa ja toivoi häntä hartaasti sinne, sanoen tekevänsä kaikkensa, että matkasta tosi tulisi.

Ja toisessa kirjeessä:

„No, minä saankin sitten niitä lentolehtisiä pian. Olin juuri aikonut kirjoittaa ja pyytää P. E:n elämäkertaa, sillä en sitä niin tarkalleen muista ulkoa. Olen jo täällä tehnyt P. E:tä tunnetuksi sen kuin olen voinut. Jouduin tässä hiljattain tekemisiin „The Aryan Path“ nimisen keskuksen kanssa. Sain sieltä nimittäin sen bulletin, jossa ranskalainen gentlemanni J. B kirjoittaa P. E:stä ja hänen kirjeistään. Jouduin vastaamaan heille johonkin kysymykseen kirjeellisesti ja samalla, koska sain hyvän tilaisuuden, kirjoitin vähän P. E:stä hänen toiminnastaan ja kirjoistaan. Kirjoitin lyhyesti P. E:n 35 vuotisesta työstä ja niistä vastuksista, vaikeuksista ja häväistyksistä, joita hän on saanut kantaa, levittäessään teosofista aatetta. Kirjoitin jokseenkin näin:“

Suomennettuna ote kuuluu seuraavasti:

„Hänen työnsä on ollut niin vakavaa ja vilpittöntä, että se on järkyttänyt hänen kotimaassaan monen seuran perustuksia. Hän on saanut kokea niin paljon ankaraa vastustusta eri piirien taholta, kuten kirkon ja poliitikan. Hän on uskaltanut antaa tulevaisuutensa, maineensa — profaanin maailman edessä — niin, koko elämänsä teosofian hyväksi. Aina pannen käytäntöön, mitä hän opettaa, aina uskollisena Suurille Perustajille, aina väsymättömänä, aina valmiina auttamaan ja palvelemaan, huomaamattomana ja tunnustamattomana ulkomaailman taholta, vieläpä ulkopuolisten teosofien puoleltakin, sellainen on meidän P. E:mme.

Kirjoitan nämä vähäiset tiedot „Mr Ervastista, koska luulen teitä kiinnostavan saada kuulla, että hänkin on ponnistanut paljon teosofian sanoman maailmalle julistamisessa. Sitä hän todellakin on tehnyt, sen me, jotka tunnemme hänet, todellakin tiedämme, pitäen häntä yhtenä maailman sankarillisimmista teosofeista.“

Muutama tällainen voimakas ystäväsielu eri puolilla maailmaa, — ja „Pohjolan teosofin“ sanoma alkaa vähitellen saada eri maissa kiinnkohdan.

Englannista pari kiintoisaa uutista, tohtori Puruckerilta tulleen myötätuntoisen kirjeen lisäksi. Toinen on T. S:n kustannusyhtiöltä „H. P. Bin“ suhteen. Kun yhtiön toimitusjohtaja oli saanut kuulla, minkälainen vaikutus kappaleella oli Suomen teosofiseen tilanteeseen, niin hän kirjeessään ystävällisesti mainitsee koettavansa saada kappaleen menemään Lontoossa Teosofisessa Näytelmäseurassa joka „tosin on ollut lamaannuksissa viime aikoina“.

Toinen uutinen seurasi yhteisen ystävämme kaikille R. R:läisille terveisiä lähettävän Mr A. V. Petersin kirjeessä. Näin hän m. m. kirjoittaa:

„Pelkään pahoin, etten voi paljoakaan tehdä kirjojen levittämissä, sillä en ole enää missään kosketuksessa teosofisten asiain kanssa. T. S. on kuollut. Kaikki elävät ihmiset näyttävät muodostaneen pieniä ryhmiä tai lakanneet piittaamasta teosofiasta. Oma elämäni on hyvin täynnä työtä, spiritualistien parissa, mutta aion antaa lentolehtisiä niissä kokouksissa, joita pidän.“

Sveitsin keskuksissa työskentelevä P. E:n vanha ystävä, prinssessa Karadja lähetti matkoiltansa sydämelliset tervehdykset vastaukseksi lentolehtisiin ja kirjainmainostukseen. Kortti oli pantu postiin Vatikaanissa. Kenties on itse „pyhä isäkin“ saanut jotain Pohjolan P. E:stä kuulla.

Ruotsin rosenkreuziläisen looshin johtaja Walter Hülphers ei suhtautunut suosiollisesti lähestymisiimme. „Kirjat ovat kirjoja, ja henki on henkeä. Teidän Ruusu-Risti-työnne on pelkkää persoona-palvontaa“ — suunnilleen tähän tyyliin oli hänen pitkän kirjeensä pääsisältö. „En aio mitään teidän kirjojenne hyväksi tehdä.“

Saksasta taasen tuli mitä kaunein kirje Ebba Kochilta, joka on presidenttinä saksalaisessa T. S:ssä, jonka päämaja on Leipzigiissä. Koska kirje huokuu mitä suurinta sydämellisyyttä ja tosiveljellisyyttä R. R:äämme kohtaan, ansaitsee kirje tulla kokonaan käännettyksi:

„Sydämellinen kiitos rakkaasta kirjoituksestanne ja lähetyksestänne, samoin käännöksestä, jonka olemme saaneet. Meitä on sydämestämme ilahduttanut, että tätä hyvää, myönteistä työtä, merkkiä kyvystä ajatella ja toimia veljellisesti, tehdään Ruusu-Ristissä.“

Muutamia pieniä epätarkkuuksia on kirjoituksessanne. Ne ovat kuitenkin vähäisiä, kun ottaa huomioon kirjoituksestanne huokuvan pyrkimyksen hyvään. Tahdonpa kuitenkin, koska toivottavasti joudumme yhä läheisempään ja kauniimpaan yhteistyöhön, niistä lyhyesti Teille mainita.

Tämä Teosofinen Seura, jonka päämaja on Leipzigiissä ei ole vain kansallisesti Saksaan rajoittunut. Meillä on koko maailmassa jäseniä, lukupiirejä ja loosheja. Olette lentolehtisessänne Pekka Ervastista niin kauniisti kuvanneet sen traagillisen tilanteen, joka maailmansodan johdosta puhkesi Adyar-seurassa. Meillä oli täällä sama kokemus, ehkäpä Saksassa vielä intensiivisemmässä muodossa. Sillä me saksalaisethan olimme juuri niitä, joita vastaan silloin yllytettiin taistelemaan. Tiedämme mainiosti, kuinka päämajassa täytyy ajatella ja elää, jotta se yleensä yhtään olisi mikään päämaja. Teosofisena päämajana oleminen, — se ei ole mikään muodollinen asia. Päämaja ei ole kerta kaikkiaan pystytetty laitos, vaan jos joku paikka sitä tahtoo olla, on se päivittäin, hetkittäin uudelleen siksi valloitettava.

Päämajana oleminen on henkinen tehtävä. Sillä ei ole traditioiden ja sensemmoisten kanssa mitään tekemistä. Se on elävä side palvelevain ihmisten ja Mestarien välillä. Se voi syntyä vain sinne, missä ihmiset pyrkivät rakkaudessa, nöyryydessä ja täydellisessä „Sinun Tahtosi tapahdukoon“ mielessä palvelemaan.

Kun näimme, miten tämä side raastettiin rikki vihassa ja veljessodassa ja kunnianhimoisessa kilpailuhengessä, otimme henkiseksi tehtäväksemme olla päämajana

Tämä on puhtaasti kausaalitason ja vielä korkeampien tasojen asioita eikä sillä ole niin mitään tekemistä inhimillisten kilpataistelujen kanssa. Meitä ilahduttaa, kun eri puolilla maapalloa puhalttaa päämajatuuli ja syvästi toivoisimme, että jokaisen Teosofisen Seuran jäsen kykenisi kantamaan sydämessään ja tajunnassaan päämajahenkeä. Tiedämme kuitenkin käytännössä, ettei se ole helppoa. On hyvin vaikeata löytää työntekijöitä, jotka pysyväisesti voisivat jäädä itse päämajassa työskentelemään, koska ne vaatimukset ovat sängen suuria, joita siellä sisäiselle ihmiselle asetetaan.

Viime syksyinen konferenssi oli sen vuoksi rajoittunut vain tämän kansan pariin, koska kansainkohtalat ovat aina kahden aikajakson käännekohtassa hyvin ratkaisevia ja koska sellaisina aikoina kunkin kansan kansalliskarma koskee erikoisesti jokaista sen yksilöä.

Puuttuakseni vielä noihin pikku-asioihin, niin en ole varapuheenjohtaja, vaan yksinkertaisesti puheenjohtaja, I puheenjohtaja, II puheenjohtajan ollessa Theobald Becherin. En ole Rosenkreuziläisen osaston johtaja, vaan se on Walter Heilman. Se tahtoo sanoa, on olemassa aivan erillinen seura, jonka nimi on Saksan Rosenkreuziläinen Seura ja jonka Max Heindel ja Walter Heilman ovat perustaneet. Se työskenteli aluksi osastona „The Rosicrucian Fellowship“ nimisessä seurassa. Mutta Heindelin jättäessä fyysillisen tason ei ollut enää mahdollista jatkaa sillä tavoin yhteistyötä Rosenkreuziläisessä hengessä, missä Walter Heilman olisi nähnyt sen suotavaksi, silloin hän erosi kaikessa sovinnossa „Fellowship“ seurasta ja työskentelee nyt likeisessä kosketuksessa tämän „Teosofisen Seuramme“ kanssa. Minä olen tässä työssä mukana, ja koska käytännössä toteutamme „vapautta ulkonaisista auktoriteeteista“, niin jokainen jäsen työskentelee täällä itsenäisesti, mutta voimakkaassa henkisessä yhteenkuuluvaisuudessa toistensa kanssa. Tämä itsenäisyys saattaa ulospäin näyttää siltä, että minulla on johto käsissäni. Henkinen johtaja on Walter Heilman (Hugo Vollrath) ja koska hän sitä on, vetäytyy hän enimmäkseen ulospäisestä toiminnasta sisäisempään. Tavallaan paradoksi, mutta sittenkin totta. Vielä sisäisempää on Vanhempain Veljein toiminta, joilla on yhä korkeampi johto.

Kirjan „The Sermon on The Mount“ olemme noin 4 viikkoa sitten tilanneet Teosofiselta Kustannusyhtiöltä, mutta emme ole vielä sitä saaneet. Olemme vielä kerta kyselleet, mikä on syynä, kun ei tilaus ole saapunut.

Olkaa hyvä ja kysykää Pekka Ervastilta, antaisiko hän tästä kirjasta „Theosophie“ lehteemme pari sivua. Kun ihmiset saavat vähän nähdä sisältöä, niin he kiinnostuisivat siihen enemmän kuin vain kuullessaan siitä.

Mitä P. E:tä vastaan tehtyihin hyökkäyksiin tulee, niin aina on siten, että kun ihminen taistelee valon puolesta, niin hän vetää pimeyden voimat luokseen. Meillähän ei ole tämän tai tuon ihmisen kanssa tekemistä, vaan „valtojen ja voimain“ kanssa siis kosmisten voimain kanssa, jotka etsivät vain välikappaleitaan. Mitä paremmin tuntee nämä „unseen factors“ sitä paremmin voi rauhassa kulkea ja kääntää kaiken hyväksi. Omista kokemuksistamme johtuen on meillä syvä ymmärtämys kaikkia vainottuja ja sorrettuja kohtaan ja mietiskelyssämme käännyimme sen ainoan ja turvan puoleen, joka levittää kaikkien niiden ylle, jotka valoa palvelevat ja joka heidät liittii veljeskuntaan, missä ei ole mitään kilpataisteluita, mitään konkurensia, ainoastaan luja rintama — Mestarin edessä.

Tämä veljeskunta ei tarvitse mitään järjestöä, koska se on Mestarin elin ja siksi organisoii itse itsensä rakkauden lain mukaisesti. Tohtori Franz Hartmann oli tämän ymmärtänyt. Hän sanoi, että yleinen veljeskunta ei saisi olla mikään ulkonainen yhdistys, mikään organisaatio, vaan sisäinen toimintamuoto, sisäistä olemista, niinpä myös me emme koeta osuutenamme ykseyspyrkimyksiin, joka kaikkialla ilmenee, luoda uutta organisaatiota, vaan herättää ymmärtämyksen ja veljeyden henkeä. Organisaatoriselta kannalta työskennelkööön kukin itsekseen, mutta veljellisyys on kuten hengenkin kuljettava vapaasti ulos ja sisään, olematta järjestöjen rajoitusten estämä.

Siksi tervehdimme Ruusu-Ristiä sekä sisäisenä että ulkoisena järjestönä, juuri sellaisena kuin se on, suoden sille kaikkea hyvää ja toivomme, että se omine työskentelytapoineen saa oikein paljon jäseniä, joita kausaalitajunnassa voi kohdata vapaassa ja yksimielisessä hengessä Jumalan pyhässä läheisyydessä.

Meille olisi erinomaisen mieluista, jos ensi syksynä Ruusu-Risti voisi olla edustettuna konferenssissamme Leipzigissä. Tämä konferenssi ei ole mikään massalaitos. Se on muutamain, vastuuntuntoisten johtavien ihmisten kokous ajatusten vaihtoa varten ja sen vuoksi todella vakavaa työtä.

Kokoonnimme vapaudessa ja ykseydessä. Kaikissa ulkonaisissa asioissa — vapaana, Jumalassa — yhtenä.

Tämä kokoontuminen on myös maailmanpalvelua. Tämän tapaiseen kokoontumiseen joka kuuluu uuteen ajanjaksoon, ovat veraten harvat ihmiset kypsiä. Mutta kun kypsemät ihmiset toteuttavat niin moninaisuuden maavoimain avulla tulee kaikille ihmisille se helpommin toteutettavaksi. Niin tulee pienestä — Suurta.

Sydämellisin terveisin, Teille ihmiskunnanpalvelussa altis Ebba Koch.¹⁴

Kevään enteitä! Varmasti koettaa vielä ihana kesäkin Ruusu-Ristin teosofisille työmaille. Ja varmasti Ruusu-Ristin rakas johtajaisä saa kokea lämmittävää juhannusjuhlaa maailman teosofisessa valontyössä.

Ken elää, hän näkee.

A. R.

Iltapuhteella

Uni ja sen selitys. Eräs Ruusu-Risti veli oli nähnyt uhen. Hän näki edessään temppelein, ja hän tiesi, että se oli totuuden temppeleli. Uneksiija asteli sisälle ja näki, että temppeleli oli tyhjä. Samassa hän oli polvillaan ja rukoi yksinään siinä tyhjässä temppeleissä. Rukoiltuaan hän asteli ulos ja kävellessään kuuli äänen sanovan: „Pilkkajat saavat rangaistuksensa“. Tultuaan ulos hän huomasi, että temppelein ulkopuolella oli Suomen kansaa, nuoria ja vanhoja ja keskiikäisiä, kaikki puettuna sotilaspukuun. Yhdessä he lauloivat kaihoisan surullista laulua, ollen kuin matkalla jonnekin. Etempänä näkyi korkea torni. Tornin yläpäässä avautuivat luukut, jolloin aukkoon ilmestyi mies, puettuna venäläisen tsaarivallan aikuiseen sotilas-

pukuun. Tämä tsarin sotilas teki kädellään liikkeen, osoittaen sormellaan lakkinsa otsassa olevaa kokardia, samalla ivallisesti nau-raen. Siihen unennäkijä heräsi.

Nyt myöhemmin, unennäkijä kysyi: mitä merkitsee tämä uni? Eraan kuulijan aivoissa välähtää selitys uneen: Ymmärtääksemme unen on palattava takaisin n.s. routavuosiin, jolloin tsaarivalta yritti tuhota kansamme itsenäisyyden. Mutta Suomen kansa vetäytyi turviin totuuden temppeliin. Valtaisa osa kansaa, sen opettajia, tuomareita, virka- ja valtiomiehiä, sanomalehtiä, puhujia ja kirjaili-joita ja taiteilijoita, selittivät yksimielisesti: Suomen kansaa ei voi tuhota mikään aseellinen mahti, ei armeijat, ei mielivalta eikä väki-valta, kunhan vaan itse emme tuhoa itseämme, s.o. kunhan pysymme totuudessa ja oikeudessa. Ja niin kävikin: me voitimme totuuden temppelissä, mutta tsaarivalta sensijaan hävisi, joutui „torniin“, kaikkine aseellisine mahteineen.

Mutta sitten Suomen kansa riehaantui, syöksyi ulos totuuden temppelistä ja pukeutui mielessään ja teossaan sotisopaan. Nykyään enää vain yksinäiset totuudenetsijät ovat, routavuosiin tapan, polvillaan totuuden temppelissä, uskoen ja luottaen totuuden voimaan. Valtava enemmistö on temppelin ulkopuolella, jossa sanomalehdet, puhujat j. n. e. lietsovat uskoa aseihin. Nuoret ja vanhat ja keski-ikäiset ovat joutuneet siihen tuskaiseen pelkoon ja sen aiheuttamaan uskoon, että aseistautuminen, huolimatta sen aiheuttamasta uuvutta-vasta rasituksesta, on välttämätön. Tämä usko on heidän surullisen kaihoisa laulunsa temppelin ulkopuolella. Eivätkä he huomaa sitä tornia, jossa tsarin sotilas viittaa otsaansa ja ivallisesti nauraa.

Mitä siis kuvaa tuo tsarin sotilas? Se kuvaa tsarismia voito-toa Suomessa, ivallisessa mielessä. Tsarismi, s.o. usko aseihin, on nyt vallannut Suomen kansan valtavan enemmistön. Tsarismi osoittaa otsaansa ja ilkkuu: „Tämä pää, tämä järki, tämä usko ja ihanne se se sittenkin on Suomessa voittanut! Olemme onnistuneet houkuttelemaan Suomen kansan ulos totuuden temppelistä: terve-tuloa vain meidän perässämme torniin! — josta emme pääse, emme me ettekä te, ennenkuin olemme maksaneet viimeisen rovon“.

Yksi seikka vielä. Unessa sanottiin: „pilkkaajat saavat rangais-tuksensa“. Toisin sanoen: Suomen ei ole pakko, tsarismia tavalla sortua bolshevismiin. Suomen kansa voi uudelleen herätä, herätä entistä kokeneempänä ja astua uudella tavalla totuuden temppeliin. Niinpä jokainen ruusuristiläinen, jokainen Suomen kansalainen, saat-taa kuunnella Väinämöisen kutsua ja astua totuuden temppeliin ru-koilemaan, s.o. mietiskelemään Kristuksen elämänymmärrystä, aseet-tomuutta, totuuden voimaa: oppiakseen siten palvelemaan totuuden voimalla, täyttämään kauneinta, korkeinta ja tehoisinta kansalaisvel-vollisuuttaan. Muistakaamme jo aikoja sitten sanotuksi: jos Sodomassa olisi edes kymmenen oikeamielistä ihmistä, s.o. jos jossain kaupun-gissa tai kansassa olisi edes vähin vaadittu määrä uskoa totuuteen, hengen voimaan, niin se kaupunki tai kansa pelastuisi.

J. R. H.

Uusia kirjoja.

Annikki Reijonen, Ihminen ja hänen käsialansa, Porvoo — Helsinki, Werner Söderström O.Y. 80 s., 25.—.

Niinkuin ylläolevan kirjasen sivumäärästä voi päätellä, ei se ole tarkoitettu grafologiseksi käsikirjaksi, vaan johdannoksi tämän viime aikoina huomattavasti kehittyneen tieteenhaaran tutkimiseen. Sen kaltaisia teoksia on Suomessa ilmestynyt aikaisemminkin, nim. Lombroson „Käsiala ja luonne” sekä Numelinin ja Finnen kotimaiset tutkielmat. Annikki Reijosen tutkimus perustuu m. m. osaksi niihin, osaksi hänen omiin näkemyksiinsä. Sillä on siis ansionsa ja puutteensa, joista allekirjoittaneen sallittaneen seuraavassa esittää eräitä.

Selostaessaan kirjansa alussa kirjoituksen yleismaailmallista symboliikkaa tekijä tarkastelee ristin ja ympyrän vertauskuvastoa ja sen soveltamista käsialatutkimiseen. Ristin sakarat tulevat tällöin merkitsemään m.m. ilmansuuntia, vuodenaikoja elementtejä, ihmisen periaatteita ja kirjaimia I. N. R. I. Tarkoituksena tällä on luonnollisesti olla apuna käsialojen tutkimisessa, mutta vertauskuvajohdanto — jota voitaneen soveltuttaa vain länsimaisen kulttuuripiirin kirjoitukseen — on tässä valitettavasti jäänyt irralliseksi — ehkä siksi, että käsialat yleensä kertovat vain ihmisen persoonallisimmasta puolesta.

Varsinainen käsialatutkimus on kirjoittajan mukaan suoritettava ottamalla huomioon kirjoituksen 1) yleispiirteet, 2) yksityispiirteet ja 3) yhteenvedot. Lombroso on käyttänyt samaa luonnollista kolmijakoa, mutta nähdäksemme onnistuneemmin. Koska käsialan yleispiirteet kuten arkin käyttö, käsialan suuruus ja kallistuvaisuus j. n. e. ensimmäisinä herättävät tutkijan huomiota, olisi ollut luonnollista odottaa, että niitä olisi käsitelty ensimmäisinä eikä vasta yksityispiirteiden jälkeen niinkuin tässä kirjassa. Sen sijaan että tekijä edelleen olisi esityksessään kulkenut kirjainmerkeistä tulkinnaan hän on esimerkein kuvaillut eräitä yleisluontoisia, vastakkaisia käsitteitä kuten „ahdasmielinen — avara”, diplomaattinen — naivi”, j.n.e. Valitettavaa on, etteivät nämä esimerkit tosiasiallisesti edusta kuvailtuja tyyppiä; jokaisessa niistä ilmenee tosin joku esitetyn tyyppin ominaisuuksista, mutta se, että tekijä ilmeisesti on itse kirjoittanut kyseessä olevat esimerkit (ss. 18-40) vähentää niiden arvoa grafologisina dokumentteina. Pari esimerkkiä: „Ankan” ja „lempään” vastakkaisuus on ilmaistu t-viivojen asemalla ja laadulla; „ankaran” muu käsiala ei nähdäksemme kerro ankaruudesta. Samoin ovat „alistuvan” ja „hallitsevan” esimerkeissä ominaisuudet ilmaistut t-viivoilla muun käsialan jäädessä näiden käsitteiden saavuttamattomille. „Eroottisen” ja „viileän” vastakohdille kirjoittaja on löytänyt symbolit perusviivan alapuolelle lankeavista viivoista; eroottisuus on mielestämme kuitenkin vain yksi tunne-elämän ilmauksesta, jonka laatua näiden viivojen tavallisesti sanotaan ilmaisevan. Ylen pyöreä, ylöspäin avoin käsiala ei suinkaan aina ole „velton, pehmeän, peräänantavan luonteen merkki” (vastakohdat „höllä — luja”), ja kirjoittaja myöntää itsekkin toisessa yhteydessä, etteivät t:n ja d:n taakse- ja eteenpäin heitetyt silmukat suinkaan säännöllisesti todista kieroudesta. „Intuitiivisen”, „terävän” ja „saamattoman” käsialanäytteet muistuttavat toisiaan enemmän kuin niiden nimityk-

set sallisivat. — Yleispiirteiden esityksessä ovat esimerkit verraten hyvin valitut — kahdeksan esimerkkiä on päässyt edustamaan anglosaksilaisia käsialoja —, samoin lopussa olevat analyysiesimerkit.

Jos yllä olemme tulleet liiaksi korostaneeksi „Ihmisen ja hänen käsialansa” heikoimpia kohtia johtuu se siitä, että jokainen kehittyvä tiede käsittääksemme asettaa alati uusia vaatimuksia tulkitsijoilleen. Koska kuitenkin emme voi esiintyä asiantuntijana, emme voi arvostella, missä määrin niin suppea kirja kuin yllämainittu olisi voinut rikastua uudemman grafologisen tutkimuksen tuloksista. Nykyisessä muodossaan se antaa oman lisänsä kotimaiseen grafologiseen kirjallisuuteemme ja on mielenkiintoinen lisä Annikki Reijosen kirjalliseen tuotantoon. Sen ystävät hankkinevat sen viipymättä itselleen.
J. P:n.

Kysymyksiä ja vastauksia.

460 Kys. P. S. Oliko Pietari karman herra vai kärman vasara, kun iski hengen voimalla Ananiaksen väimoineen kuoliaaksi siitä, että he valehtelivat. Tunsiko Pietari täysin Kristuksen? Tuntoni sanoo että Pietari ei täysin tuntenut Kristusta. Tappaminen sotii Kristuksen oppia vastaan eikä Jeesus koskaan tuhonnut ketään. Hän ajoi ihmisissä riettaita henkiä ulos eikä tuhonnut ketään syntistä.

Vastaus. Lukekaa tarkasti Apostolien Tekojen viidennen luvun alkua, jossa kerrotaan Ananiaan ja Safiiran kuolemasta, niin huomaatte, ettei Pietari heitä tuhonnut, vaan heidän oma sydämensä ja omatuntonsa. Pietarin suuri voima oli hänen rehellisyytensä ja vilpittömyytensä. Hän oli ennen ollut uskossaan heikko ja totuuden suhteen arka. Mutta voitettuaan itsensä Jeesuksen kuoleman jälkeen hän oli muuttunut siksi totuuden kalliiksi, joksi Jeesus oli sanonut hänen tulevan. Hänen selvänäköisen silmänsä edessä valhe ja petos itsestään paloivat poroksi.

461 Kys. P. S. Onko se sielullinen kuvaus vaiko fyysillinen tapahtuma, että Jeesus ajoi riettaat hengen sikalaumaan, — ja siat hukkuivat mereen ja paimenet joutuivat sioitta juoksemaan isäntänsä luokse kertomaan ihmettä, miten sioille kävi?

Vastaus. Matteuksen evankeliumi kertoo asiasta fyysillisen tason tapahtumana eikä meillä ole syytä sitä epäillä, vaikka kertomuksella silti on vertauskuvallinen merkitys. Mutta on huomattava, että evankeliumin kertomuksen mukaan Jeesus ei ajanut riivaajia sikalaumaan, vaan mvöntyi heidän omaan pyyntöön ja rukoukseensa päästä siihen. Kertomuksessa tulee siis näkyviin Jeesuksen armahtava sääli riivaajiaakin kohtaan. Hän tiesi, etteivät nämä henkiolennot viihtyisi sioissa, vaan koettaisivat niistä päästä, mutta antoi heille tilaisuuden kokea ja oppia asian itse. Riivaajahenget kauhistuivatkin heti ja tekivät sikoina „itsemurhan”. Siat puolestaan eivät olleet yksiloituneita, vaan joukko-olentoja, ja heidän ryhmäsielunsa sai itse asiassa harvinaisen kokemuksen tapahtuman kautta. Hiljaisuudessa ja silmänräpäyksessä Jeesus arvatenkin oli pyytänyt ryhmäsielun suostumusta kokeeseen.

Vapaa sana.

Mitä käytännöllinen Ruusu-Ristiläisyys meiltä odottaa? Olen alunpitäen ymmärtänyt, että ei Ruusu-Ristiläisyys merkitse ainoastaan siveellistä kasvatusjärjestelmää, vaan että se on sellainen oikein elämisen taito, joka muuttaa ihmisen ulkonaisen elämänkin taivasten valtakunnan mukaiseksi; ja minkälaista mahtaisi olla tuo ulkonaisen elämän käytännöllinen puoli? Mieleeni tulee aina kuva apostoolisesta yhdyselämästä; ja olen ollut innostunut, kun jotain siihen suuntaan menevää on R. R. lehdessä ilmaantunut. Viime vuosien aikana ei kuitenkaan ole asiasta juuri mitään kirjoitettu lehdessämme, — olen ajatellut, että ei se kai sittenkään ole mukaan kuuluvaa. Mutta nyt johtajan viime vuoden elokuun numerossa ollut „toimittajalta” kirjoitus poisti kaikki epäilykseni. Olen pikku „experti” noissa asioissa, olen näet täällä Canadassa oloaikani ollut 7:ssä eri yhteisrytyksessä, jotka ovat kaikki kuuluneet tuotantoalalle, — ja jokainen on lyhyen ajan sisässä mennyt nurin. Nykyään kuulun kuluttajain yhdistykseen, ja se on vielä t-istaiseksi pystyssä. Mutta näistä epäonnistumisista huolimatta, en hetkeäkään epäile etteikö ole mahdollisuuksia niiden onnistumiseenkin. Päinvastoin käsitan, että elämä vastaisuudessa käy vaikeaksi yksilö-yrittäjälle.

Täällä Canadassa on joukko venäläisiä, joita kutsutaan doukhobor'eiksi. Tolstoin poika toi ne tänne vuotta ennen kuin me aloitimme Sointulaa Malkosaarella, — siis noin v. 1900. Niitä lasketaan olevan nyt 15,000 henkeä. Ne saivat hallitukselta (Saskatchewan valtiosta) 160 acre'ä maata kutakin perheen päätä kohti. Ne olivat tullessaan tänne niin köyhiä, ettei ollut edes välttämättömiä talvivaatteita. Ja silloin kun me hajaannuimme Malkosaarelta 1904, laskettiin heidän yhteistaloutensa 3 miljoonan dollarin arvoiseksi, ja samallaista edistystä se on ollut edelleen, vaikka hallitus otti heiltä maat pois, niin että jäi vain 5 acre'ä kutakin perhettä kohden (kun eivät tehneet valaa Englannin kuninkaalle). Jälestä päin kykenivät he itse ostamaan maata sen verran kuin ovat tarvinneet, ja vähän myöhemmin ostivat he tästä British Columbiasta, itä-osasta 53,000 acre'ä maata hedelmään viljelystä varten. Malkosaaren yritys meni nurin vajaan 3 vuodessa. Doukhoborein yhdyskunta on yli 30 vuotta vanha ja kaikin puolin elinvoimainen kaikesta hallituksen vainosta huolimatta. Viime vuonna heitä lähetettiin 300 henkilön tiemille erääseen Tyynen Meren saareen vankina, rintalapset erotettiin äideistään ja pantiin lasten kotiin Vancouverissa, jossa heistä ainakin 3 kuoli. Syy vangitsemiseen oli, että olivat esiintyneet alasti kaupungin — Nelsonin — kaduilla. Maailmansodan aikana kerrotaan heistä 60 nuorta miestä kiduttamalla tapetun kun eivät suostuneet ottamaan sotilasvaatteita ja kivääriä päälleen. Heidän periaatteissaan on tuntuva annos tolstoilaisuutta.

Missä nyt on syy näiden kahden samoihin aikoihin syntyneen yhdyskunnan erilaiseen onnistumiseen? Minun käsitykseni mukaan on se juuri niiden periaatteessa. Doukhoborit kieltäytyvät kaikesta väkivallasta ihmisiä ja eläimiä kohtaan, — heille ehdoton hyvä on kaikki kaikessa. Malkosaari perustui kohtuuskäsitteeseen, ajanhengen mukaiseen hyvään, ja niinkuin on helppo ymmärtää, kohtuuskäsite on venvä käsite, josta tuskin kahdella on aivan sama ajatus;

sentähden siellä riideltiin siksi, kunnes yhdyskunta hajosi. Tämän perusteella uskallan väittää, että Ruusuristolainen elämänymmärrys omaa juuri ne edellytykset, joita tarvitaan onnistumiseen, ja ihmettelen, että miksi ei siinä jo ole enempi näytettävissä.

Tämä sekasotkun aika yhä pahenee, että kohta ollaan kirjaimellisesti siinä, mistä Mestari Jeesus sanoi: „ihmiset maassa nääntyvät pelvon ja odottamisen tähden”. Pitäisi jo olla malli valmiina, ja todellinen veljeskunta käytännössäkään nähtävänä, niin kyllä aate leviäisi. „Te olette maan suola”. Se kysyisi tietysti jonkunverran varoja, mutta ei ole tarvis alkaa kovin isosti, sen suuruus olisi sen hengessä. Teollisella alalla on työ paremmin palkattua, mutta maanviljelys olisi paremmin aatteen mukaista. Ehkä olisi sopivaa molemmillakin, että kullakin olisi tilaisuus valita ammattinsa — kykijensä ja taipumustensa mukaan. Kuluttaja-yhdistykset onnistuvat helposti, se puoli asiasta kuuluisi tietysti samaan.

Käytännöllisiin toimiin siis heti.

Veljellisin tervehdyksin.

J. Myntti.

Websters Corners, B. C. Canada.

R.R. Yhdyskunta — utopiako? H. P. B. sanoo: „on välttämätöntä poistaa ne syyt, jotka tekevät yleisen veljeyden tätä nykyä utopiaksi. Ensiksi, ja ennenkaikkea on syy ihmislunnon synnynnäinen itsekkyyt; — koskaan ei saada aikaan pysyvää yhteiskunnallista uudistusta niin kauan kuin samat itsekkäät ihmiset ovat asioitten johdossa”.

Kansojen historiasta löydämme useita yrityksiä luoda sellaisia yhteiskuntamuotoja, jotka takaavat kaikille jäsenilleen mahdollisimman oikeudenmukaisen ja hyvän ulkonaisen elämän mahdollisuudet. Kaikissa näissä yrityksissä on epäilemättä ilmennyt paljon vilpittömyyttä sekä hyvää tahtoa. Kuitenkin monet yritykset ovat rauenneet, johtamatta toivottuun tulokseen, sillä tarvitaan vain vähän, vain pikkuisen itsekkyyttä aluksi, niin epäonnistuminen on varma. Yksi tavallisimpia erehdyksiä tehdään, jos puhutaan ihmisten tasa-arvoisuudesta, muussa merkityksessä kuin tässä, että ihminen on henki olento ja Suuren Elämän edessä yhtä arvokas; mutta oman karmansa kannalta, sielullinen sekä henkiselä kehitykseltään ihminen ei voi olla tasa-arvoinen; koska jokaisella on oma historiallinen menneisyytensä takanaan, jonka tuloksena on nykyisyys. Jos tahdomme poistaa ne syyt, jotka tekevät yleisen veljeyden utopiaksi, on meidän luovuttava noista vanhoista menettelytavoista, sillä „teosofin tehtävä on ennen kaikkea unohtaa persoonallisuutensa”.

Kysyn edistäisikö tämä yleistä veljeyttä, johtaisiko tämä ihmiskunnan kehitystä uusille urille? Itsekkyyt on sittenkin ihmiskunnan sairaaloinen tila, ja vaikka se on kroonillinen, se ei ole luonnollinen tila, siksi jokainen epäitsekkäs teko on askel korkeampaa ja ihanampaa tulevaisuutta kohti. Kysymme onko koskaan toteutettu ihanteellista yhteiskunta-aatetta? On kyllä esim. parsilaiset, alkukristilliset seurakunnat, valdolaiset sekä albigenssit — joista nämä kolme viimeksi mainittua länsimailla, olivat kaikki marttyyreja, siksi että toteuttivat elämässään kristinuskon perustajan oppeja. Oliko heidän elämällään mitään merkitystä ihmiskunnan henkisessä kehityksessä, — eikö veljeys ole vieläkin utopia? Ihmeellinen oli kyllä se rakkauden esimerkki, jonka he jättivät, ja seurauksena — vaikeitten taisteluiden, ihmiskunnan jalompien yksilöiden rohkeuden ja epäitsekkyyden ansiosta, on meillä ajatuksen, uskonnon ja sanan va-

paus. Tänä valistuksen aikakautena, jolloin järki on julistettu vaapaaksi, pitäisi meillä toki olla suuremmat edellytykset toteuttaa ihan teitämme, sillä „ihmisen päämäärä on teko eikä ainoastaan ajatus”-

Tavallinen väite, joka lausutaan, kuuluu: „emme pysty toteuttamaan tätä ihannetta, se on niin ylevä ja korkea.” Hyödyttääkö ihmiskuntaa ylevinkään elämänymmärrys, jos se ainoastaan hyväksytään? Kyllä sitä täytyy vilpittömästi yrittää toteuttaa. Kavahtakaamme sen sijaan tuollaista ulkokultaista nöyryyttä, tuota inhoitavaa alati matelevaa mukavuuden halua.

Jos meiltä kysyttäisiin, oletteko valmiit elämään ruusuristiläisen elämänymmärryksen mukaista yhteiskuntaelämää, olemmeko valmiit vastaamaan: „tämä elämänymmärryksemme on kyennyt kokonaan muuttamaan meidän sisäisen ja ulkonaisenkin elämämmetä vain niin, ettei yleinen veljeys meidän kohdaltamme jää enää utopiaksi?”, Muistakaamme, että jokaiseen muuriin joka halutaan kestäväksi — siihen tulee murata epäitsekkäselämä. Eikö meillä jälleen ole historiallinen valinnan hetki nyt, jolloin Euroopan kansat ovat suistumassa poliittiseen kaaokseen —? Missä on se kansa, jonka järki on kirkas, joka omanatuntona voisi muistuttaa ihmisyyden korkeasta päämäärästä?

Näistä ajatuksista olemme keskustelleet R. R. Päämajaryhmän kokouksissa tutkiessamme eri yhteiskuntamuotoja. Vakuutettuina siitä, että tilaisuus tällaisen yhdiskunnan muodostamiseen voi tulla piankin, ainakin pienemässä mittakaavassa, odotamme kirjeitä niiltä jäseniltä, jotka tuntevat kutsumusta tällaiseen tehtävään. R. R. Päämajaryhmän puolesta Linda Nevalainen.

„Henkinen erakkuus“ A. R. Mielosen kiintoisa kirjoitelma „henkinen erakkuus“ Ruusu-Ristin helmikuun numerossa sisältää monta huomioonotettavaa ajatusta. Minun huomioni kiintyy erikoisesti seuraavaan lauseeseen:

„Hän voi joutua niin erakoksi, etteivät hänen omansakaan häntä ymmärrä, jos hänellä sellaisia on, eikä hän omiaan.” Minä pysähdyn tähän kohtaan: eikä hän omiaan. Se on minusta nimittäin outoa puhetta sellaisen miehen suussa, joka kirjoittaa tällaisesta henkisestä erakkuudesta, sillä ylempi ymmärtää aina alempaa, joskaan ei alempi ylempää. Ja kun sellainen henkinen erakko, josta A. R. Mielosen kirjoitelmassa on puhe, ilmeisesti kuuluu „ylempiin”, vanhempiin sieluihin, täytyy hänen ymmärtää omiaan, vaikkeivät he ymmärrä häntä. Vain siinä tapauksessa, että joku noista „omista” sattuu olemaan vielä korkeammalla tasolla kuin p. o. erakko, oi erakko häntä kykene ymmärtämään. Mutta sellaisesta tapauksesta ei A. R. Mielosen kirjoitelmassa tällä kertaa ilmeisesti ole puhe.

Toinen kohta A. R. Mielosen kirjoitelmassa, johon erikoisesti kiinnitin huomioni, oli tämä: „Toiseksi on hänen koetettava filosofin tyyneydellä suhtautua kohtaloonsa — ja myös muihin ihmisiin ja koetettava lähestyä heitä, milloin vain huomaa heidän rehellisesti ja myötätuntoisesti suhtautuvan häneen”.

Rehelligesti — kyllä, mutta myötätuntoisesti — sitä ei tämä „ylempi” erakko saa lähimmäiseltään vaatia, lähimmäiseltä, jota kahlehtivat vielä jos millaiset inhimillisen heikkouden luomat siteet.

Erakon tulee lähestyä tällaista veljeä, jota hän on kutsuttu auttamaan ja opastamaan, huolimatta siitä suhtautuuko tämä häneen myötätuntoisesti tai ei. Sellaiseen tunneseikkaukseen ei erakon sovi kiinnittää mitään huomiota, kun hän liikkuu hänelle uskottussa teh-

tävässä. Inhimillisen myötätunnon, vihan ja rakkauden välillä on vain kukonaskel, sanotaan, ja niin saattaa veli, joka sinua tänään vaikka vihaa, huomenna jo sinua rakastaa, kun hänen silmänsä avautuvat, ja sinä saatat juuri olla hänen silmänsä avaaaja, vaikkei hän otakkaan sinua sillä hetkellä myötätuntoisesti vastaan.

Satis sapienti!

Ratael Ronimus.

Kesäkurssit.

Kun vuosikokouksemme pidetään kesäkuussa ja siitä taas kesäkurseille on verraten lyhyt aika, jotta ne, jotka vasta vuosikokouksessa saivat kuulla kesäkurseista voisivat valmistautua niihin, olisi mielestäni hyvä, jos kesäkurssit jo aikaisemmin tulisivat mieleen. — Kuten ne tietävät, jotka ovat olleet kesäkurseilla mukana, on niiden mieleen jättämä vaikutus aina ollut hyvin voimakas ja ylentävä. Ne ovat vuosi vuodelta muuttuneet yhä tärkeämmiksi ja vaikuttavammiksi henkisenä tekijänä ja kasvattajana. Ne ovat muodostuneet varsin huomattaviksi yhteistyön voimain kokoojiksi ja jakajiksi, josta jokainen tarkkaava osanottaja on tullut vakuutetuksi. Niihin osallistuminen on suuri etuoikeus — esikoisoikeus eikä kenenkään R.-R.-jäsenen pitäisi laiminlyödä sitä tilaisuutta, — jos tuntee halua olla mukana alkamassa jotain arvokasta ja kauaskantoista tulevaisuuden Suomen hyväksi aloitettua. Joka „uhraa“ kesälomastaan siihen, ei tee uhria vaan saa suuren lahjan luottamuksensa ja hyvän tahtonsa johdosta. Toivon että jokainen joka on osannut iloita kesäkurseista ja tajunnut niiden arvon, ei panisi kyntiläänsä vakan alle, vaan antaisi valon levitä ympärilleen ja kehoitaisi toisiaakin ryhtymään samaan iloiseen työhön. Ja ne jotka todella eivät voisi itse päästä mukaan, he voisivat avustaa toisia, jotka aikansa puolesta pääsisivät, mutta ei varojensa takia voi. Se olisi mielestäni arvokasta ja siunauksellista apua ystävälle. Tuossa yhteistyössä voisivat siten olla „edustajansa“ kautta kaikki ryhmät, kun kotiin jääneet auttaisivat lähtijöitä joko omasta joukostaan tahi — jos ei omassa joukossa olisi ketään avuntarpeessa — jokainen, kun koettaa tietysti mahdollisimman paljon itse selvitä kuluistaan — niin esim. Johtajan kautta voisi silloin auttaa niitä, joita hän tietäisi tuleviksi, jos varoja vain olisi. Tuollainen luottamus Johtajan työhön ja hänen niin tärkeäksi näkemäänsä järjestelyyn ja siihen tosi ilolla ja yhteisymmärryksellä ja myötätunnolla suhtautuminen ja yhtyminen olisi mitä siunauksellista veljeshengen herätystä. Jota enemmän opimme auttamaan toisiamme kaikissa hyveissä ja jaloissa pyrkimyksissä, sitä enemmän voimme itsekkin toivoa apua, kun itse satumme ahtaaseen pinteeseen elämän ansaisilla poluilla. Jota vaikeammiksi käyvät olot sitä enemmän tulisi meidän lähettää toisiamme ja sitä enemmän luottaa johtajaamme ja ryhmittyä hänen ympärilleen selvitelläksemme yhteisvoimin elämän ongelmat ja yhteisvoimin puolustaa asemaamme ja säilyttää saavutuksemme. Sen kai jokainen ymmärrämme, että emme pysty tekemään liian paljon asiamme hyväksi. Hyvä siis olisi, jos edes vähimmän osuutemme kunnolla suorittaisimme ja ne tilaisuudet käyttäisimme, jotka meille toisten toimesta valmiina tarjotaan.

Siis itse tahi edustajan kautta kesäkurseille

Es . . Ko . . .

Ruus-Ristin kolmastoista vuosikokous.

Kokous pidetään Helsingissä Ruusu-Risti-Tempelissä Kulmakoulussa, Meritullink. 33, helluntaina kesäkuun 3—5 p:nä 1933 seuraavan ohjelman mukaan:

Lauantaina kesäkuun 3 p:nä:

Klo 8 ip. Tervetuliais- ja tutustumisilta (R.R.-jäsenille).

Sunnuntaina kesäkuun 4 p:nä:

Klo 10 ap. tasan. Vuosikokous. Avaus, tervehdykset, keskustelut (R.R.-jäsenille).

Klo 1 ip. Kahvit.

Klo 3 ip. tasan. Uusien jäsenten vastaanotto (installatio; ainoastaan R.R.-jäsenille). Saavutaan paikalle klo 1/2 3.

Klo 7 ip. Kansalliskongressi (kaikki vpm:t).

Maanantaina kesäkuun 5 p:nä:

Klo 10 ap. Vuosikokouksen jatko (R.R.-jäsenille).

Klo 3 ip. Väinämölooshi (3°).

Klo 7,30 ip. Vuosijuhla (R.R. jäsenille ja heidän asianharrastajaystävilleen).

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta vuosijuhlaa maanantai-iltana, ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä kuten ennenkin vapaaehtoinen jäsenmaksu. Maaseuturyhmien edustajat voivat raha-avustuksen ohella jättää luettelon niistä jäsenistä, jotka avustukseen ottavat osaa.

Jäsenet, uudet ja vanhat, jotka eivät ennen ole tulleet installoituiksi, ovat velvolliset — jos saapuvat vuosikokoukseen — olemaan mukana vastaanottojuhlassa sunnuntaina klo 3 päivällä.

Kaikille jäsenille: sydämellisesti tervetuloa!

Ruus-Ristin Hallitus.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 26 p:nä *Kristus meidän puolestamme*, huhtikuun 2 p:nä *Jeesus Kristus lunastajana ja auttajana*, 9 p:nä *Jeesus Kristus auttajana ja oppaana*, 14 p:nä *Jeesus Kristus oppaana ja kuninkaana*, 16 p:nä (Kansallisteatterissa) *Ruus-Risti ja vapaamuurarius*, 17 p:nä *Jeesuksen Kristuksen elämä esikuvana* ja 23 p:nä *Kirkastus ja Golgata*.

Turussa vieraili Maarianpäivänä Ruusu-Ristin Johtaja, pitäen kysymysillan Teosofisen Seuran looshihuoneustossa ja julkisen esitelmän vanhan Akademin juhlasalissa aiheesta **Kristus meissä**.

Helsingissä elettiin pääsiäisen aikana Ruusu-Risti-juhlien merkeissä. Kansallisteatterissa oli tavanomainen pääsiäismatinea, jonka ohjelma oli seuraava: orkesterisoittoa, P. E:n puhe aiheesta **Ruusu-Risti ja vapaamuuruarius**, Olivia Gebhardin yksinlaulua, Piippa Heliön lausuntaa ja taoun perästä Väinö Lahden pianonsoittoa sekä huippukohtana E. V. Hayesin yksinäytöksinen kappale **Maria Magdaleena**, Hilda Pihlajamäki Marian ja Jussi Snellman Tunteettoman vieraan (Jeesus Natsarealaisen) paljon vaativissa pääosissa. Pitkänäperjantaina ja pääsiäismaanantaina oli P. E:llä luennot, sunnuntai-iltana oli jäsenkokous ja muina iltoina looshikokoukset.

Point Loma Teosofisen Seuran Helsingin looshi järjesti huhtikuun 28 p:ksi illanvieton, jossa kutsuvieraina oli läsnä joukko ruotsinkielien taitoisia jäseniä sekä Adyar T. S:stä että Ruusu-Rististä. Ohjelmassa oli m.m. lootuslasten esityksiä ja vuoropuhelu mestarin ja oppilaan välillä. Neiti Wilén johtajana ja muut looshiin jäsenet ansaitsevat kaikkea kiitosta tästä ystävällisestä kädenotteesta, joka lähentelee eri teosofisia seuroja toisiinsa.

Helsingin Ruusu-Ristin kuoro toimeenpani iloisen iltaman Kulmakoulun juhlasalissa vapunaattona. Ohjelmassa avusti Bertha Lindberg humoristisilla saduilla ja kertomuksilla, jotka herättivät paljon ihästystä ja naurua lukuisassa yleisössä. Kuoro esitti m.m. saksalaisen laulun „Tule lentäen, lintu“, jota sitten kuolleet säveltäjät, Mozart, Bach, Piffke, Strauss ja Wagner tulivat johtamaan kukin omalla tavallaan muunnellen laulua. Esiintyi myös „maalaisorkesteri“ yleisön ratoksi, noita-akka ja mieskuoro kauniine lauluineen y.m.

Naima Kurvinen, Oulun lääninsairaalan entinen ylihoitajatar, Helsingin „Salven“ perustaja ja omistaja, innokas rauhanaatteen ajaja ja Ruusu-Ristin jäsen, muutti majaa toisena pääsiäispäivänä. Hänen ruumiinsa siunattiin ja poltettiin huhtikuun 23 p:nä. Paljon oli ystäviä ja omaisia kokoontunut Krematoriokappeliin rakasta vainajaa muistellen, paljon seppeleitä laskettiin ja lämpimiä sanoja lausuttiin muistoksi jalon naisen, jonka elämäntyö oli käynyt korkeiden ihanteiden merkeissä, aina niitä toteuttaen ja kansainmisiä palvelten. Hän oli niitä harvoja ihmisiä, jotka omista vaikeuksistaan ja ruumiillisesta heikkoudestaan huolimatta aina ovat valmiit toisia lohduttamaan ja auttamaan, kuolematon hymy huulillaan. Seppeleiden joukossa nähtiin Ruusu-Ristin Hallituksen ja Jousimies-looshiin kauniit seppeleet.

Lieksasta kirjoitetaan meille: Pekka Saari, Ruusu-Ristin jäsen, päätti maallisen vaelluksensa 12 p:nä huhtikuuta. Lieksan ryhmä kadotti hänessä yhden kaikkein hartaimmista ja uskollisimmista työntekijöistään. Hän kantoi ristinsä, puutteen ja sairauden, tyynesti, jättäen valoisan muiston r.r.-läisistä, joka koetti seurata Mestaria. L.T.

Hilda Anttonen, innokas Hämeenlinnan Ruusu-Ristin jäsen, täytti huhtikuun 15 p:nä 60 vuotta.

Sven Krohn, Ruusu-Ristin Hallituksen jäsen, valittiin Helsingin Psykkisen Seuran äskeisessä vuosikokouksessa seuran varapuheenjohtajaksi.

Ruusu-Ristin Johtaja, joka omistaa toukokuun terveytensä hoi-

dolle, ei ole sillä ajalla tilaisuudessa vastaamaan kirjeisiin. Kirjeet kyllä saapuvat hänelle vanhalla osoitteella.

Panacean käyttäjät lähettäkööt toukokuun ajalla raporttinsa kuten muulloinkin, mutta uusia tilauksia on turha lähettää toukokuulla, koska niitä ei silloin voida suorittaa.

Pekka Ervastin kirjat „Vuorisaarna“ ja „H. P. B.“ ovat ilmestyneet englannin kielellä The Theosophical Publishing House'n kustannuksella Lontoossa. Edellinen maksaa 5, jälkimäinen 3 shillinkiä.

Ruus-Ristin kirjasto on kesäkuukausina avoinna keskiviikkoin klo 19—20 Kulmakoululla I:ssä kerroksessa. Käyttöoikeus jäsenillä ja ulkopuolisilla.

„**Viisaudenmestarien kirjeet**“ ovat nyt kokonaisuudessaan saatavana. „Filosofiset ja tietopuoliset opetukset, ynnä muita neuvoja“, I ja III osa yhdessä maksaa 115:—. II ennen ilmestynyt osa „Koeaika ja tsheelakausi“ maksaa 85:—. Koko teos yhteensä 200:—.

Vapaamuurarius kielletään Saksassa? Berlinistä ilmoitetaan sanomalehdille, että Saksan nykyinen hallitus valmistelee lakia, jolla tullaan kieltämään kaikki vapaamurarijärjestöt Saksan valtakunnassa. Laki astuu voimaan jo huhtikuun kuluessa. Vapaamurari-looshien taloudellisten asioiden järjestämiselle myönnetään aikaa kuukauden loppuun saakka. Samalla astuu heti voimaan asetus, millä virkamiehiä kielletään kuulumasta vapaamurari- tai muihin vastaaviin järjestöihin. Virkamiesten, joita kiello koskee, on kolmen päivän kuluessa lain voimaantulumisesta lukien tehtävä ilmoitus asianomaisista yhdistyksistä eroamisestaan. Looshien kiinteimistöt ja muu omaisuus, jota ei ole likvidoitu ennen huhtikuun loppua, joutuu valtion omaisuudeksi. — Tämän yhteydessä ilmoitetaan, että Saksan itsenäinen Odd Fellow-järjestö on yksimielisesti päättänyt hajaantua ja tällä tavalla antaa — niinkuin sanotaan — jäsenilleen tilaisuuden tukea hallituksen pyrkimyksiä.

Ylläoleva tieto on yllättävä siitä huolimatta, että Saksassa eräät piirit ovat järjestelmällisesti mustanneet vapaamurariutta tulkitsemalla sen toiminnan kommunismin tai juutalaisuuden levittämiseksi. Kommunistinen puolue lienee nyt tehty vaarattomaksi, juutalaisia vainotaan erotuksesta, nyt näyttää siis tulleen vapaamurariuden vuoro.

Saksassa vallalla oleva kansallissosialistinen puolue ilmoittaa seisovansa „positiivisen kristinuskon“ kannalla. On vaikeata sanoa, mitä tällä tarkoitetaan. Vapaamurari-looshien sulkeminen tapahtuu muodollisesti poliittisista syistä, mutta tämä toimenpide on itse asiassa loukkaus uskonnonvapausperiaatetta kohtaan. Saksan vapaamurarius ei ole toiminut poliittisena järjestönä; sensijaan ovat sen loosheissa toimineet monet niistä, joita Saksa nykyisin nimittää suurmiehikseen. Vapaamurarius on aina ollut ja tulee olemaan „kuninkaallinen taito“. Se on saanut tämän nimensä osaksi siitä, että se on aina lukenut kruunupäitä kannattajiensa joukkoon, mutta myös siitä, että se pyrkii kasvattamaan jäsenistään autokraattisia yksilöitä. Demokraattisuus on aina ollut vapaamurariudelle turmioksi, sillä demokratia pyrkii viime kädessä aina diktatuuriin. Vapaamurarijärjestöihin hiipineenä sivuvaikuttimena se on joissakin tapauksissa vienyt looshit poliitiikan pyörteisiin; vapaamurariuteen ulkoapäin vaikuttaessaan se on aina esiintynyt sortona.

J. P. n.

Esperantoliikkeestä kirjoittaa rautatienvirkamies H. Salokannel meille lähettämässään kiertokirjeessä m. m. seuraavaa:

Työtä kansainvälisen apukielen aikaansaamiseksi on jo tehty kauan, mutta käytännöllisesti katsoen sen voidaan sanoa alkaneen vasta vuodesta 1887, jolloin puolal. tri L. L. Zamenhof julkaisi keksimänsä esperantokielen oppikirjan. Kieli on sen jälkeen suurem-
matta melutta, hiljaa, mutta varmasti valloittanut voittoja toisensa jälkeen tieteen, kaupan, teollisuuden, tekniikan (tuhannet radiokurs-
sit ja -esitelmät), matkailun, partioliikkeen, uskonnon, rauhanasian ja monilla muilla aloilla. Oppikirjoja on julkaistu miljoonin kappa-
lein, kurssuja pidetty tuhansia ja kieli on vapaehtoisenä tai pakol-
lisena oppiaineena sadoissa kouluissa, kansakouluista aina korkeakoulu-
ihin ja yliopistoihin asti. Useat hallitukset, kansainliiton tut-
kimustoimikunta, Punainen Risti, kansainvälisten tieteellisten seuro-
jen liitto y.m. ovat suosittaneet sen käytäntöön ottamista. Monet kansainväliset messut ja kauppakamarit, tuhannet matkailijat, tutkijat ja monet kongressit, kansainväl. työtoimisto, sekä mitä erilaisimmat kansainväliset seurat ovat jo käyttäneet tuota kieltä hyvällä menes-
tyksellä. Esperanto on kehittynyt kuten elävä kieli ainakin, sillä on jo tuhansia numeroita käsittävä kirjallisuus ja innostunut kannattaja-
joukko 120 maassa.

Puheen ollessa juuri esperantosta, suuri venäläinen kirjailija Leo Tolstoi aikanaan huomautti: „Joka tapauksessa ne uhraukset, jotka nykyinen eurooppalainen tekisi oppiakseen tämän kielen, ovat niin pienet ja ne tulokset, jotka sellaisella joukko-opiskelulla saavutettaisiin, olisivat ainakin kaikille kristityille niin suuret, että sellainen koe on tehtävä . . . Sentähden — — esperanton opiskelu ja levittäminen ovat todella kristillinen asia, joka auttaa Jumalan valtakunnan aikaansaamista, tuon asian, joka on ihmiselämän pää- ja ainoa tarkoitus“. Kristillisen esperantoliikkeen aikaansaamiseksi oli tietysti ensiksi ruvettava toimittamaan sitä alaa koskevaa esperantokielistä kirjallisuutta aivan samoin kuin lähetystyötä aloitetaan pakanakansojen keskuudessa. Ensimmäisiä kokeita tällä alalla oli ins. Paul Hübnerin Saksassa 1907 perustama kristillinen esperantolehti „Dia Regno“ (Jumalan valtakunta). Sen jälkeen ovat protestantit, katolilaiset, metodistit, kveekkarit y.m. perustaneet lukuisia pieniä aikakauslehtiään eri maihin. Suomessa alkoi past. H. Pätiälä v. 1920 kirjailijatar Hanna Raudan avustamana julkaista samanlaista lehteä, nimellä „Kristana Espero“ (kristityn toivo), mikä ilmestyi muutamia vuosia. Näiden toimesta ilmestyi samana vuonna myös sievonen koekoelma Virsikirjamme, Sionin Kanteleen ja Hengellisten Laulujen parhaita kappaleita sekä kirkkomme jumalanpalvelusjärjestys esperantoksi käännettyinä nimellä „Kristana Kantareto“ (pieni kristillinen laulukirja). Pätiälän toimesta ilmestyi seuraavana vuonna lentokirjanen „La valoro de la Biblio“ (Raamatun arvo) ja vuodesta 1930 lukien hän on ryhtynyt julkaisemaan pienten kirjojen sarjaa nimellä „La Eterna Evangelio“ (ikuinen evankeliumi). V. 1921 julkaisi rautatien virkamies H. Salokannel kirjasen „Chu la kulturitaj nacioj bezonas kristanismon?“ (tarvitsevatko sivistyskansat kristinuskoa?), jota myydään sokeiden esperantistien hyväksi.

Monikielisyys kansojen yhteistyössä ja erikielisten kansalaisten yhteiselämässä tuottaa arvaamattoman paljon vaikeuksia, väärinkäsi-
tyksiä, jopa katkeria taisteluita, joita lieventämään ja, mikäli mahdol-
lista, poistamaan nopeasti opittava, puolueeton apukieli on paras keino. Meidänkin maassamme, jossa vuosittain matkustaa jopa 30 000 ulkomaaista, kannattaa oppia todellinen, tuleva maailmankieli es-

Hintoja taas alennettu!

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y. on jälleen alentanut seuraavien kirjojen hintoja:

		Hinta	
		Ennen	Nyt
<i>Arundale,</i>	Palvelemisen tie	3:—	—:50
<i>Blavatsky, H. P.,</i>	Kirkko ja vapaamuurarius	7:—	5:—
<i>Ervast, Pekka,</i>	Ajatuksen ja käden parantava voima	12:—	5:—
"	Alempi ja ylempi jooga	20:—	10:—
"	H. P. Blavatskysta sananen	9:—	2:—
"	Itsemurha	4:—	2:—
"	Jos Mestareita seuraisimme	5:—	3:—
"	Jumalan valtakunnan salaisuudet ..	4:—	2:—
"	Jälleensyntymismuisti	10:—	5:—
"	" sid.	20:—	15:—
"	Kadonnut sana	20:—	7:—
"	Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta	1:50	1:—
"	Mitä on kuolema	25:—	10:—
"	Onko Kalevala „pyhä“ kirja	3:—	1:—
"	Paavali ja hänen kristinuskonsa	25:—	10:—
"	Suuret uskonnot	30:—	15:—
"	Temppeleiherrain unelma	7:—	2:—
"	Teosofian sanoma nykyajalle	12:—	5:—
"	Uudestisyntyvä Suomi	20:—	10:—
"	Valoa kohti	4:—	3:—
<i>Hannula, J. R.,</i>	Isä Abraham	9:—	3:—
"	Johanneksen evankeliumi	14:—	5:—
"	" sid.	25:—	15:—
"	Jos Kristusta seuraisin	12:—	7:—
"	Luominen	3:—	2:—
"	Tubal—Kain	10:—	3:—
"	" sid.	20:—	10:—
"	Tulijärvi	15:—	10:—
"	Vedenpaisumus	9:—	3:—
<i>Hartmann, F.,</i>	Magian salakouluja	5:—	2:—
"	Seikkailu rosenkreuziläisten luona..	15:—	7:—
"	" sid.	20:—	15:—
<i>Heindel, Max.,</i>	Rosenkreuziläinen maailmankatso-		
	mus	100:—	50:—
<i>Ramatsharaka,</i>	Parantaminen sielunvoimilla ja hen-		
	gellä	18:—	7:—
"	" sid.	28:—	18:—
<i>Valvanne, V. H.,</i>	Joka miehen filosofiaa	5:—	2:—

peranto. Ja sen voi ominpäinkin oppia monta kertaa vaivattomammin kuin minkään muun kielen.

Esperantokirjallisuutta ja -lehtiä saa Suomen esperanto-opistosta Kluuvik. 5, Helsinki.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**
HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tie-teellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irta-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtajäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	155
Toimitussihteeriltä	159
Uskonto ja Kristus	162
Muuan Lutherin ennustus.....	170
Kolmastoista vuosikokouksemme	171
Rukous	178
Katherine Tingleyn ajatelmia	179
Musta Safar.....	182
Pyrkijän päiväkirja	183
Mitä muualla tiedetään	185
Teosofia ja teosofinen työ.....	191
Vapaa sana.....	192
Kesäkurssit 1933	194
Tien varrelta	194

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1933** IRTONUMERO
 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— postivap. Smk. 101—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä **hopeaa** edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Helmikuulla 1920 julkaisin Tietäjässä muutamia ennustuksia Suomen tulevaisuudesta. Yksi niistä oli suomalainen, toiset Ruotsinmaalta kotoisin. Tahdon tähän pimia joitakuuta otteita.

Ennustus vuodelta 1911:

„Sanokaa Suomen kansalle, että se aamu koittaa, loistavan päivän aamu. Sankareita, vapauttajia, kansanvalistajia on lähtevä Pohjolasta. Suomen kansa on urhoollisuudessa ja sankariteoissa näyttävä tietä koko Europalle. Sen voima on ratkaiseva gordilaisen solmun. Esiintymisensä kautta se on antava toisille rohkeutta, ja jättiläinen kukistetaan, sekä ulkomainen että — mikä enemmän merkitsee — sisäinen, se joka on takana. Sen riveissä on taisteleva valon Mestari — tuntemattomana. Sen maasta on esiintyvä Valo, joka sokaisee sen vastustajat.

„Vielä ei Suomea ole ollut, mutta uusi, todellinen *F e n n i a* on syntyvä. Kuka kuuluu uudelle isänmaalle? Nousekoon hän masennuksestaan, antakoon rintansa hengittää luottamuksen elähyttävää ilmaa. Juokoon hän uuden Suomen äidinmaitoa. Sankarien valtakunnan, valon kansan tahtoo äiti luoda. Hän odottaa ikuisen jalkojen juuressa. Pyytäkää häntä laskeutumaan teidän luoksenne. Hän odottaa.”

Ennustuksesta syyskuun 15 p:ltä 1918:

„Suomella on korkea tehtävä ja Suomen on täytynyt tyhjentää kärsimyksen kalkki tullakseen tämän kutsumuksen arvoiseksi. Ilman kärsimystä ei mitään korkeampaa tehtävää saada täyttää . . .”

Ennustuksesta tammikuun 11 p:ltä 1919:

„Maailma kyllä ei voi välttää demokratisointia, mutta toivomme kaikkein teikäläisten liittolaistemme avulla voivamme henkevoittää ja lieventää asian kulkua, niin että kokonaisuus pelastuu kaaoksesta ja hävityksestä . . .”

Ennustuksesta toukokuun 5 p:ltä 1919:

„Ei ole epäilystä siitä, että Suomi käy kohti onnellista ja valoisaa tulevaisuutta, että sen kansassa piilee kehitysmahdollisuuksia, jotka tähän saakka ovat olleet syrjäytettyinä, mutta vapauden kautta saavat tilaisuuden kehittyä. Suomi on kunniaakkaasti täyttävä paikkansa kansojen kesken, julistettuna täysi-ikäiseksi ja oikeutetuksi itse määrittämään kohtaloaan. Sen johtavat miehet tekevät kyllä erehdyksiä, mutta palaavat aina takaisin johtavaan aatteeeseen, siihen valoon, jonka korkeimmat voimat sytyttävät heidän sieluissaan.

„Korkea Enkeli on ottanut Suomen johdon käsiinsä eikä jätä tätä kansaa, ennenkuin se on saavuttanut kehitystason, josta nyt ei edes uskalleta uneksia. Viimeinen on tuleva ensimmäiseksi ja äärimmäinen etevimmäksi. Suomalainen salatiede on tuleva valoksi maailmalle ja luova tietäjiä, sankareita ja marttyyrejä. Pitkinä aikoina tulee Suomessa käymään tiedonhaluisia miehiä ja naisia, jotka juuri siellä tapaavat niitä viisauden aarteita, mitä ei muualla ole löydettävissä. Suomen kielessä piilee sointu, jonka avulla uusi voima voidaan lähettää maailmaan. Sitä kehitetään ja hoidetaan ja pienestä lapsipahasesta se kasvaa ihanaksi neidoksi. Sitä tullaan laulamaan, ja laulun tietä se pääsee ihmissieluihin vaikuttamaan ja kylvämään korkeita, inspiroivia voimia. Salatieteen mestarit tulevat tällä kielellä luomaan loitsuja (mantroja), joiden avulla sitovat pahoja henkivoimia ja kutsuvat valon enkeleitä maan päälle.

„Suomen luontoa tulevat korkeat haltiat (deevat) hallitsemaan, ja ne herättävät kansassa vastustamattoman kaihon, kaihon, joka avaa korkeimpia maailmoita ja antaa ihmisten tuta jumalain autuutta.”

Omasta puolestani lisäksi:

„Olen aina uskonut suomalaiseen salatieteeseen ja sen korkeaan tehtävään. Vaikka useimmat nykyaikaiset teosofit eivät uskoisi mitään „suomalaista salatiedettä“ olevankaan, toistan yhä uudestaan niille, joilla on korvat kuulla:

„Meidän on luotava jotain omaa. Meidän on päästävä selville omasta itsestämme. Menestys ei meitä seuraa, jos vain matkimme toisia. Meidän täytyy itse omin voimin tunkea luonnon mysterioihin, ratkaista elämän ja kuoleman arvoitus sekä oppia Jumalaa tuntemaan. Meidän täytyy se tehdä, jos tahdomme kansana elää. Ylös siis kaik-

ki, jotka rakastavat kansaansa ja soisivat, että Suomen johtotähtenä olisi Totuus!"

Nyt — 13 vuotta myöhemmin — sanon: noita ennustuksia sietää pohtia ja miettiä.

*

Eräässä yksityisessä kysymysillassa tänä keväänä kysyttiin minulta, mistä oli kotoisin tuo muka H. P. Blavatskyn lausuma ennustus, että „Suomesta tulisi valo.” Kysyjä kertoi kuulleensa teosofiselta taholta, ettei H. P. B. koskaan ollut maininnut Suomea, vaan pikemmin Himaalajan, jos yleensä mitään maata oli maininnut.

Tähän vastasin, että ennustus tietääkseni oli päässyt julkisuuteen minun kauttani. Itse sen kuulin Tukholmassa v. 1903 kreivitär Constance Wachtmeisterin suusta, joten ainoastaan ne, jotka luottavat minun rehellisyyteeni, voivat varmuudella uskoa, etten minä sitä keksinyt; ja toiselta puolelta ainoastaan ne, jotka luottavat kreivitär C. W:n vilpittömyyteen, voivat uskoa ennustuksen lähteneen H. P. B:stä.

Ennustuksesta ja siitä kuinka sen kuulin, olen kertonut Ruusu-Ristin toukokuun numerossa 1922. Vietin kesäkuun päivän Saltsjöbadenissa kreivitär Wachtmeisterin kanssa ja ennustuksesta kirjoitin Ruusu-Ristissä seuraavaa:

„Päivän kuluessa olin taas kerran kahden kesken kreivittären kanssa. Puhuimme monenlaisista teosofisista asioista, ja minä kyselin yhtä ja toista madame Blavatskysta.

„ — Minun pitää kertoa teille eräästä madame Blavatskyn ennustuksesta, sanoi kreivitär Wachtmeister keskustellessamme, — ette suinkaan tiedä, mitä madame Blavatsky ennusti Suomesta ja Pohjoismaista yleensä?

„ — En, vastasin uteliaana.

„ — No niin, minulle hän sitä teroitti mieleen monta eri kertaa. „Muista, kreivitär,” hän sanoi, „ja ota ajasta vaarin, jos sinä silloin vielä elät. Tulee aika, niin vaikea koko maailmalle, että kaikki ihmiset ovat vähällä kadottaa tasapainonsa, ja teosofitkin, jotka niin paljon henkistä valoa ovat saaneet, kysyvät itseltään ja toisiltaan toivotto-
mina, mitä teosofia oikeastaan on ja mikä Teosofisen Seuran tehtävä on maailmassa. Kaikki tuntuu pettävän jalkojen alta ja pimeys vallitsee maailmassa. Muistakoot silloin teosofit, että kääntävät kasvonsa Pohjolaa kohti, sillä Suomesta tulee valo.” Niin sanoi madame Blavatsky.

„— Sehän oli ihmeellinen ennustus. Tarkoittaakohan se poliittisia olosuhteita vai henkisiä?

„— En tiedä, mutta joka tapauksessa madame Blavatsky tarkoitti henkistä pimeyttä ja henkistä valoa, aiheutukoon sitten pimeys poliittisista tai muista syistä.

„Minäkin painoin tuon ennustuksen mieleeni ja olen siitä kertonut ystäville jo ennen maailman sotaa. En tiedä, onko se mahdollisesti koskenut juuri tätä maailman sotaa ja sen aiheuttamaa tilannetta vai tähtääkö se etäisempiin aikoihin . . .”

Sanoisin nyt — 30 vuotta sen jälkeen kun ennustuksen kuulin, — ettei se tarkoittanut määrättyä hetkeä tai vuotta, vaan pikemmin määrättyä ajanjaksoa.

Tämä ajanjakso on jo pantu alulle: maailmansota ja Idän Tähdien liike hämmentävät ihmisten ja erittäin teosofien mieltä. Jos vielä toteutuu Nostradamuksen 1500-luvulla lausuma ennustus, että 20:nneen vuosisadan lopulla muhamettilaiset valloittavat etelä- ja keski-Europan ja kristinuskon tyyssijaksi jää ainoastaan Pohjola, s. o. Skandinavian maat, pohjois-Saksa ja Suomi, — silloin voi toteutua toinenkin puoli H. P. B:n ennustuksesta ja Suomesta voi tulla se Valo, joka Europan pelastaa. Toivokaamme niin. Ennustuksen toteutuminen edellyttää, että todella täällä Suomessa olemme osanneet ajoissa laskea kulmakiven sille temppelille, josta Kristuksen väärentämätön valo, Hänen oikea siveysoppinsa ja teosofian uusi elämänymmärrys leviää maailmaan.

*

Vietimme helluntaina henkisesti voimakkaan ja sopuisuuden vuosikokouksen — Ruusu-Ristin kolmastoista — ja minä olin kiitollinen siitä, että ruumiilliset voimani kestivät ankaran ponnistuksen. Siitä saan kiittää lepoaikaa, jonka toukokuussa vietin Kirvussa säännöllisen ja ankaran jokapäiväisen hoidon alaisena.

*

Ruusu-Risti-lehden ensi numero — tämän vuoden 7:s — on syyskuun numero. Elokuussa ovat Jyväskylän kesäkurssit, jotka alkavat jo sunnuntaina heinäkuun 30 p:nä ja jatkuvat seuraavan sunnuntain, elokuun 6 p:n iltaan.

Toimitussihteeriltä.

Kun henkinen välttämättömyys oli v. 1920 aiheuttanut Ruusu-Risti-Seuran syntymisen, oli historiallisesti luonnollista, että se kokoomuksessaan aluksi noudatti emäseuran Teosofisen Seuran kahtiajakoa esoteeriseen ja eksoteeriseen osastoon. Edelliseen jäsenet liittyivät vakavan harkintansa ja itsetutkistelun jälkeen; jälkimäiseen he suuremman tai pienemmän seurallisuutensa ja erikoisharrastustensa mukaan muodostivat ryhmiä, joissa työ kävi tavamukaisen yhdistystoiminnan merkeissä. Seura ei vielä seurana ollut saanut selväpiirteistä muotoa; tärkeintä oli, että sen jäsenet tunsivat muodostavansa suvereenisen ryhmän, joka oli oikeutettu parhaimman kykynsä ja ymmärryksensä mukaan esteettä tekemään teosofista työtä.

V. 1925 ilmestyi P. E:n „Kadonnut Sana”. Sen uudet organisatioehdotukset seura otti ilolla vastaan; se tunsii, että sen vihdoinkin oli luotava itselleen henkistä sisältöä vastaavat uudet muodot. Näennäisesti se sai ne lahjana; itse asiassa sen oli vaikeuksilla lunastettava ne omikseen. Vuosien 1918—20:n kriisi koettiin uudelleen. Vaakakupeissa olivat toisaalta luottamus aatteeseen, Johtajaan ja omiin voimiin, toisaalta mieltymys yhteisten muotojen koossapitäviin kansainvälisiin subteisiin, joissa jo sinänsä oli oma naivi viehätyksensä, ja jotka samalla näyttivät lupaa- van tyydytystä joidenkin yksityisten jäsenten etuivoille — tai turhamaisuudelle. Tulos oli kuitenkin onnellinen; noin kahden vuoden kuluttua tuli aikaisemmin toteutettu itsenäistymispyrkimyksemme uudelleen lausutuksi julki seurauksin, jotka ovat osoittautuneet ponnistusten arvoiksi.

Ruusuu-Risti on nyt, mitä järjestäytymiseen tulee, kehittänyt itseään useita asteita. Ulkonaisesti ne tarjoavat riittävästi toimintamahdollisuuksia sille, joka todella haluaa työskennellä itsensä ja veljiensä hyväksi; sisäisesti on jokaiselle vakavalle installoidulle jäsenelle avoinna tie esoteeriseen itsekasvatustyöhön, jossa mahdollisuudet ovat yhtä avarat kuin ihminen itse.

Järjestömme on kuitenkin vielä keskeneräinen. „Kadonneen Sanan” uudistussuunnitelma on kaikesta huolimatta vasta toteuttamisensa alussa.

Tämä huomautus on joskus esitetty toivomuksena, johon on sisältynyt moitetta. Onko se oikeutettu?

Ei, jos käsitämme järjestöme itsenäisten ihmisten yhtymäksi, missä henkiset arvot käyvät aineellisten ja muodollisten edellä, jos tunnustamme todeksi, että joukon kehitys on riippuvainen yksilöiden kehityksestä.

Voimme päinvastoin olla iloisia siitä, että olemme saaneet työlemme muodot, jotka tekevät yksilö- ja joukkokehityksen luonnolliseksi, vaikka se olisi hidastakin. Ilman niitä meitä olisi aina ollut uhkaamassa vaara, joka kaikkialla, missä kasvatusohjelma ei ole yksipuolisesti älyllinen, piilee uskonnollisten hartaus- ja intoutumisunteiden ja juurettomien yksilöiden reformaattorinvietin levittäytymistarpeessa. Muodot rajoittavat, mutta rajoittaessaan ne antavat selvät ulkopiiirteet sille, joka on muodotonta. Seremoniat vaativat ehdollista tarkkaavaisuutta, mutta seurauksena on se, mitä voisi nimittää affektiviteetin vähenemiseksi, sisäinen tiivistyminen, joissa ajatuksen käytettäväksi tarjoutuvat hetkeksi hillityt voimat, sielullinen tila, joka itse asiassa on kaiken luomistyön edellytys.

Ellemme osaa käyttää seremoniallisia muotoja hyväksemme, ei syytä ole etsittävä ensi sijassa niistä — olemeko perillä edes niiden psykologisesta vaikutuksesta — vaan meistä itsestämme. Meidän on myönnettävä harjoittelu-aikaa itsellemme ja toisillemme. Koetammehan soinnuttaa erilaiset luontemme epäitsekkääseen yhteistyöhön. Tahdommehan etsiä omia toimintamuotojamme ja opetella ilmaisemaan itseämme piirissä, missä toivomme veljiltämme suvaitsevaisuutta ja ymmärtävää myönteisyyttä.

Eivät myöskään varsinaiset henkiset saavutukset ole äkkinäisten ponnistusten tai lyhytaikaisen vaivannäön tuloksia. Jo se että jäsenistö on eettillisesti ja älyllisesti epähomogenista, aina tasoittaa tuloksia kokonaisuuden kannalta katsottuna. Tätä tosiasiaa ei ole syytä valittaa. Niin on kaikkien inhimillisten yhtymien laita. Niiden elämä ja vaikutus riippuu jäsenistä, mutta jäsenet yhdessä muodostavat „seurayksilön”, jonka erikoisuus näkyy selvästi, kun sitä verrataan muihin seuroihin. Sillä on oma joukkokarmansa, mikä riippuu sen jäsenistä, mutta sillä on myös joukkodharmansa — tehtävänsä ja mahdollisuutensa, jälkimmäistä ajateltaessa on hyvä muistaa H. P. B:n sanat:

„Yksimielisyys antaa voimaa ja sopusointua, ja hyvin

johdetut samanaikaiset ponnistukset aikaansaavat ihmeellisiä vaikutuksia. Tämä on ollut kaikkien yhdistysten ja seurojen salaisuus niin kauan kuin ihmiskunta on ollut olemassa."

*

Yhtenä yhteistyön tuloksena voisi mainita sen, jota ranskalaiset okkultistit ovat nimittäneet egregoriksi. Määrätyltä kannalta katsottuna se on näkymättömien luonnonvaltakuntien vastaus, toiselta kannalta katsottuna tulos toistetuista, päämäärältään muuttumattomista yhteisponnistuksista. Se on kollektiivinen, elävä voima-aura, joka on sympaattisessa suhteessa herättäjäjoukkoonsa. Se on, ellemme erehdy, ensimmäinen merkki tuloksellisesta seremoniallisesta työstä. Jos se on synnytetty toiminnalla, jonka vaikutukset ovat siveellisesti puhtaat, saavat uudistetut ponnistukset egregorista näkymättömän aineellisen kannattajansa.

Egregori ei kuitenkaan ole seuran tai ryhmän „korkeampi minä”. Tämän muodostavat järjestöön kuuluvat yksilöt loosheista tai ryhmistä riippumatta. Se on henkisesti kehittyneiden jäsenten sisäinen yhteys, todellisuus, jossa toistaiseksi vain suhteellisen harvat elävät. Se on se Temppele, joka on ulkonaisen seuran todellinen olemus, näkymätön perusta, joka kannattaa näkyväistä rakennusta, sillä „kaikki ulkonaiset seurat pysyvät pystyssä vain sikäli kuin tämä sisempi seura antaa niille henkeään. Jos ulkopuoliset seurat tahtovat olla riippumattomat sisäisestä seurasta, vetäytyy se pois, ja jällelle jää vain hengen kirjain”. (Eckartshausen).

Meistä itsestämme riippuu, pääsemmekö tietoiseen yhteyteen sisäisen Ruusu-Ristin kanssa. Meistä itsestämme riippuu, milloin Kadonneen Sanan työsuunnitelmaa voidaan jatkaa. On mahdollista, että se tapahtuu piankin, sillä järjestössämme on jo niitä, jotka ovat omakohtaisesti kokeneet näkymättömän Ruusu-Ristin todellisuuden.

Iloitkaamme heidän puolestaan! Tekevähän he, meitä ansioituneemmat, työtä meidänkin hyväksemme. Ja me itse teemme itsemme mahdolliseksi vastaanottamaan korkeampaa viisautta sillä, että henkisistä pyrinnoistämme karsimme salaisesti itsekkäät vaikuttimemme ja käytännössä yritämme toteuttaa sitä, minkä jo nyt olemme todeksi tunnustaneet. Viisauden hintana on aina ollut se, mitä persoonallisuuden kielellä nimitämme itsekieltämykseksi tai uhriksi.

„Kaikista tärkein määräys on täydellinen oman itsensä kieltäminen — s. o. että jäsenen, joka on lupauksen tehnyt, täytyy tulla täydellisesti uhrautuvaksi; hän ei koskaan saa ajatella itseään, vaan hänen tulee unohtaa oma turhamaisuutensa ja ylpeytensä ajatellen kanssaihmistensä yhtä hyvin kuin esoteerissa piirissä olevien kanssaveljiensä hyvää. Hänen täytyy, jotta esoteeriset määräykset häntä hyödyttäisivät, elää kerrassaan kohtuullista, itsensä kieltävää ja ankarasti siveellistä elämää täytäten velvollisuutensa kaikkia ihmisiä kohtaan”.

Näin H. P. B. Voimmeko me väittää täyttäneemme nämä vaatimukset? Voimmeko vielä nimittää itseämme oikeiksi teosofeiksi?

Jokainen muille esittämämme vaatimus kohdistuu meihin itseemme.

Uskonto ja Kristus.

I.

Usko Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen.

Evankeliumissa kerrotaan, että kun Jeesus oli syntynyt, tulivat tietäjät itäisiltä mailta lasta tervehtimään, tuoden lahjoina kultaa, mirhaa ja suitsuketta.

Sellaisenaan kertomus antaa viralliselle kristikunnalle erään opetuksen. On nim. uskottu, että oikeastaan vain juutalaisilla ja heidän perillisillään kristityillä on ollut tietoa ainoasta totisesta Jumalasta. Muut kansat uskontoi-
neen sitävastoin eivät ole tunteneet oikeata Jumalaa.

Mutta nytpä nuo kolme tietäjää eivät kuuluneetkaan „valittuun” kansaan? Ja sittenkin heillä oli enemmän tietoa jumallisten asioiden järjestyksestä ja tapahtumista, kuin „Herran omalla” kansalla! Näinollen kertomus itämaan tietäjistä vapauttaa totuudenetsijän turhasta omahyväisyydestä ja avaa ovet teosofialle, kaikkialliselle valolle. Sillä tieto ja viisaus on aina opettanut, että jumalallinen elämänjärjestys ei ole mikään suosikkijärjestelmä. Elämä on kauttaaltaan lakiperäinen. Niinkuin jokainen yksilö, samoin jokainen kansakin on niin lähellä Jumalaa, kuin se totuuden etsimisessään kykenee olemaan.

Evankeliumissa ei tietäjistä enempää kerrota. Legendoissa sensijaan mainitaan, että he olivat eri maista, Melchior Intiasta, Gaspar Kreikasta ja Baltasar Egyptistä. Ruusu-Ristissä olemme saaneet kuulla heidän olleen Salaisen Veljeskunnan kolme korkeata virkailijaa: Manu, Bodhisattva ja Mahatshohan. Näinollen oli kuin tuo miljoonia vuosia kestänyt vanha liitto olisi kolmen edustajansa kautta lausunut uuden liiton ja sen tulevan johtajan tervetulleeksi. He edustivat ihmiskuntaa sielullisesti ja historiallisesti. Sielullisesti siten, että ihminenkin on henkisesti kolminainen: Atma, Buddhi, Manas, tai myöskin: Isä, Poika, Pyhä Henki. Historiallisesti siten, että olemme ennen läpikäyneet planeettamme kolme edellistä ruumistumaa, joita nimitetään saturnus-, aurinko- ja kuumanvantaroiksi. On kuin kukin näistä kolmesta tietäjästä edustaisi yhtä edellistä manvantaraa eli luomiskautta, hoitelisi yhden edellisen luomiskauden perintöä, hedelmää eli siementä ihmiskunnan sielussa.

Kun nyt elämme pallomme neljännessä ruumistumassa, niin voitaisiin kysyä: eikö olisi pitänyt olla neljä tietäjää? Olisihan nykyisenkin manvantaran edustaja voinut olla mukana? Mutta kolme vain oli. Asian voi kyllä ymmärtää niinkin, että nykyisen ihmiskunnan johtajaksi on tuleva juuri se olento, Jeesus Kristus, jonka syntymää tietäjät kunnioittivat. Lahjoillaan he vertauskuvallisesti laskivat valtikkansa tulevan johtajan jalkojen juureen, vaikkakin edelleen hoitavat virkojaan, ainakin siihen asti, kunnes ihmiskuntakin tunnustaa Jeesus Kristuksen johtajakseen, ensin periaatteessa ja sitten käytännössä. Kuitenkin tulemme tässä esityksessä huomaamaan, mitkä kohtalokkaat seuraukset johtuvat siitä, että neljäs tietäjä ei ollut mukana, tai paremminkin, että ihmiskunta ei vielä ole kyennyt, noiden kolmen tietäjän johdolla, tunnustamaan Jeesus Kristusta käytännölliseksi johtajakseen.

Kuitenkin joku legenda kertoo, että tietäjiä olikin neljä. Mutta erämaita samoillessaan tapasivat he jonkun sairaan tai väsyneen tai loukkaantuneen ihmisen. Silloin nousi kysymys: mitä on tehtävä? Sillä jos he ryhtyvät tuota ihmistä hoitelemaan, mukanaan kuljettamaan, niin voi olla, etteivät he ennätäkään tervehtämään äskensyntynyttä kuningasta. Niinpä kolme tietäjää tulivat siihen johtopäätökseen, että on välttämätöntä mennä Jeesus-lasta tervehtämään. Neljäs sitävastoin otti eksyneen mukaansa, joten

hänen matkansa tästä syystä kävi niin hitaasti, että hän ennätti Jerusalemiin vasta sinä hetkenä, jolloin Jeesusta ristiinnaulittiin.

Tämäkin neljännen tietäjän legenda sisältää syvän opetuksen; joka myöskin tässä esityksessämme jotenkin selvinnee.

Emme nyt puhu enempää tietäjien historiasta ja legendoista, vaan siirrymme suoraan nykyaikaan. Kysymme: missä ovat tai toimivat nyt nuo kolme tietäjää, voidaksemme kulkea heidän mukanaan Kristus-lasta tervehtämään?

Tietäjät työskentelevät näkymättöminä innoittajina ihmiskunnan kolminaistemppelissä. Yhteiskunnan talouselämä, sivistyselämä ja valtio-oikeudellinen elämä muodostavat kuin kolminaisen temppelin. Yksi tietäjistä toimii oikeus- ja valtioelämän ylimpänä hyvään innoittajana. Toinen samoin kaikessa sivistyselämässä, tieteissä ja taiteissa, koulu- ja opetustyössä. Kolmas tietäjistä toimii hyvään innoittajana kaikessa talouselämässä. Kukin omassa osastossaan, yhteistyössä toistensa kanssa, vaikuttavat, minkä voivat, siihen suuntaan, että ihmiset löytäisivät totuuden, vapautuisivat itsekkyydestä, kunnian ja vallan himosta ja mammonan orjuudesta, tietämättömyydestä, ja kulkisivat Kristus-lapsen luo.

Huomaamme siis, että julkinen yhteiskunta on kuin temppeli, jossa on eteinen, pyhä ja pyhin. Näyttää olevan niin, että nykyisessä tilassaan talouselämä muodostaa eteisen, sivistyselämä pyhäkön ja valtioelämä pyhimmän. Tämä seikka näkyy selvemmin ajatellessamme niitä kolmea laitosta: köyhäintaloja, sairaaloita ja vankiloita, jotka ovat muodostuneet elämän temppeliin kuin alennetuiksi rinnakkaisosastoiksi siten, että vankilat ovat Manun linjalla oikeus- ja valtioelämän yhteydessä, sairaalat Bodhisattvan linjalla sivistys- ja kouluelämän yhteydessä, köyhäintalot Mahatshohanin linjalla talouselämän yhteydessä. Manu saa nöyryytyksekseen Jumalan ja elämän edessä tunnustaa, ettei hän vielä ole onnistunut kasvattamaan ihmisiä sellaiseen ihmisarvon tuntuun ja itsehillintään, kuuliaisuuteen ja palvelevaisuuteen, jossa ei vankiloita tarvitsisi. Bodhisattva samoin saa nöyryytyksekseen myöntää, ettei ihmiskunta vielä ole ennättänyt kasvaa sellaiseen puhtauteen, valistukseen ja sivistykseen, elämän lakeihin mukautumiseen, ettei sairaaloita tarvitsisi. Niinikään Mahatshohan saa nöyryytyksekseen myöntää, ettei ihmis-

kunta vielä ole saavuttanut sellaista taloudellista hyvinvointia, tai tasapainoa, ettei köyhäintaloja tarvittaisi.

Näin olemme löytäneet kolme tietäjää yhteiskunnan kolminäistemppeleistä. Yhteiskunta muodostaa heille kuin elävän ruumiin, tai elävän puvun. Talouselämä muodostuu Mahatshohanin eläväksi ruumiiksi eli puvuksi, jota hän saa ravita, vahvistaa ja kaunistaa. Sivistyselämä muodostaa Bodhisattvan puvun, ruumiin, jota hän saa yrittää kehittää kirkastetuksi ruumiiksi. Manun pukuna eli ruumiina on oikeus- ja valtioelämä, jota hän yrittää johdattaa siihen puhtaan järjen sopusointuun, jossa Jumalan tahto tapahtuu.

Nyt olisi etsittävä neljäs tietäjä, se, joka ennätti Jerusalemiin Jeesuksen ristiinnaulitsemistilaisuuteen. Miksi hän juuri siihen tilaisuuteen ennätti? Oliko hän vain päältäkatsojana? Vai oliko hän niiden joukossa, jotka ristiinnaulitsemisen toimittivat? Tai kuuluiko hän niihin, jotka Jeesuksen rääkättyä ruumista hoitelivat? Siis joko juutalaisena uhrinpappina tai laupeuden harjoittajana.

Yksi avain meillä on: säälin ja uhrautumisen avain. Sillä myöhästyihän neljäs tietäjä nimenomaan sentähden, että hän kuljetti mukanaan tuon erämaasta löytämänsä ihmisen. Näinollen hän edustaa yhteiskunnallisen temppelein neljättä kohtaa: alttaria. Sillä alttarillahan uhrataan ja uhraudutaan. Mikä ilmiö yhteiskunnassa muodostaa alttarin, tai sanokaamme alennetun alttarin? Sillä jos köyhäintalot, sairaalat ja vankilat muodostavat alennetun rinnakkaistemppelein talous-, sivistys- ja valtioelämän ohella, niin eikö yhteiskunnassa johdonmukaisesti ole myös alennettu alttari? Kyllä on. Tämän alttarin muodostavat kasarmit, sotalaitos. Sinne virtaa toisenlaista ihmisainesta kuin vankiloihin, sairaaloihin ja köyhäintaloihin. Sinne eivät kelpaa varkaat, eivät sairaat tai vaivaiset. Sotalaitokselle ihmiset uhrautuvat, tai heidät uhrataan, heidän kukkeimmillaan ollessa. Ja kaikki tämä tapahtuu nimenomaan uhrin merkeissä: heidät uhrataan, tai he uhrautuvat, joko uskonnon, isänmaan, Jumalan tai jonkun muun asian puolesta. Europan sodassa v. 1914–18 uhrattiin tällä alttarilla monen miljoonan ihmisen veri ja elämä. Se oli valtaisa ihmisuhri. Omalla tavallaan se osoittaa suurenmoista sankariutta ja uhrautuvaisuutta.

Mutta missä näkyy tämän alttarin alennettu luonne? Kysykäämme: eikö näin suunnattoman uhrin seurauksena

pitäisi olla suuri siunaus, onni ja hyvinvointi ihmisten keskuudessa? Pitäisipä todellakin. Mutta niin ei ole. Ja siinä juuri näkyy alttarin alennettu, kielteinen luonne. Mitä enemmän uhraataan, sitä enemmän vankiloita, sairaaloita ja köyhäintaloja. On kuin koko elämä alentuisi. Niin että koditkin, joiden tulisi olla elämän pyhättöjä, koditkin muuttuvat eräänlaisiksi köyhäintaloiksi, sairaaloiksi ja vankiloiksi, s. o. rikosten, paheitten ja omantunnon kalvavien syytösten vankiloiksi.

Tässä näkyy sen neljännen tietäjän uhripapillinen luonne. Sillä sotauhrina kärsimyksiä luodaan, Kristusta ja ihmistä ristiinnaulitaan. Mutta tällä neljännellä tietäjällä ei ole vain kärsimyksiä luovan uhripapin puku, vaan sillä on myös laupeudenharjoittajan puku. Neljännellä tietäjällä on myös paljon puuhaa haavoittuneen, sairaan, nälkäisen ja ihmisyyden erämaassa eksyneen ihmisaineksen kanssa. Matka Betlehemiin käy hitaasti. Silloin tällöin voi kuulua hänen korviinsa Kristuksen ääni: „Teillä on aina vaivaiset . . .“, mutta hän kuulee sen vain kuin toisella korvallaan. Toistaiseksi hän ymmärtää Kristustakin, mikäli hän ymmärtää, mieluummin väkivaltaisen veriuhrin kannalta.

Mitä meiltä ihmisiltä näinollen vaadittaisiin, ollaksemme kolmen tietäjän mukana uhraamassa lahjamme Kristus-lapselle Betlehemissä? Eikä siis ollaksemme vain sen neljännen tietäjän keralla Jeesuksen ristiinnaulitsemistilaisuudessa Jerusalemissa?

Luonnollisesti meillä pitäisi olla uskoa ja luottamusta itämaan tietäjiin, Manuun, Bodhisattvaan ja Mahatshohaniin.

Tässä suhteessa on lisäksi huomattava kehityksen pyörän siirtyminen. Palestinan tapahtumasta on kulunut noin 2000 vuotta, ja olemme siirtyneet eläinradan Kaloista Vesimieheen. Ja taas esiintyivät länsimailla itämaan kolme suurta tietäjää: Mooriam, Kuthuumi ja H. P. Blavatsky. He alkoivat julkisen työnsä 1875. Jotkut arvelevat, että juuri sinä vuonna olisikin Kristus-lapsi maailmaan syntynyt. Ainakin nämä tietäjät lahjoittivat tai rakensivat Lapselle kehdon, perustaessaan Teosofisen Seuran marraskuun 17 p:nä samana vuonna. Varmaan he tietäjinä tiesivät mitä tekivät, ja esiintyivät oikeana hetkenä. Sillä marraskuun 17 p:stä ei ole pitkä matka joulukuun. He esiintyivät meidän ajallamme kuin Johannes Kastaja ja H. P. Blavatsky ennusti: Europa joutuu suureen pulaan

ja teosofitkin hämmentyvät niin, etteivät enää tiedä mitä teosofia on. Kääntäkää silloin katseenne Pohjolaan ja huomатkaa, että Suomesta tulee valo.

Tämä ennustus aiheuttaa kysymyksen: eikö siis tietäjien rakentama kehto, Teosofinen Seura, jäänytkään Kristus-lapselle? Joutuiko sekin tuolle neljännelle tietäjälle, hänelle, joka on puettu uhripapin ja laupeudenharjoittajan kaksinaiseen pukuun? Tämän asian ratkaisee se seikka, miten Teosofinen Seura suhtautui n. s. maailmansotaan, tuohon valtaisaan uhriin, jossa oli niin paljon puuhaa sekä uhripapeilla että laupeudenharjoittajilla. Ihmisiä ja etenkin totuudenetsijöinä meille on tärkeätä voittoa umpimähkäisyys ja päästä selville siitä, johdetaanko meitä Kristuksen syntymän- vaiko ristiinnaulitsemisen tilaisuuteen. Ja sen selville pääsemisen yhtenä seurauksena syntyi Suomessa Ruusu-Risti. Kiintoisa yhteensattuma on vielä, että Suomessa syntyi Ruusu-Ristin johtaja kuin käskystä heti seuraavana jouluna, Tapaninpäivänä, kun idän tietäjät olivat marraskuussa Teosofisen Seuransa perustaneet. Ja maailmansodan jälkeen Ruusu-Risti uudelleen tarjosi kehdon Kristukselle. Tai opettajapaikan. Sillä Ruusu-Ristissä on otettu vakavalta kannalta sekä idän tietäjien, Moorian, Kuthuumin ja Blavatskyn sanoma ja opetukset, että sitten ennenkaikkea Jeesuksen Kristuksen oppi, neuvot ja käskyt.

Miten nyt osoittaisimme luottamusta idän tietäjille, kulkeaksemme heidän mukanaan Kristuksen luo? Entisille tietäjille siten, että tutkimme kaikkia vanhoja uskontoja. Nykyisen käännekohdan tietäjille siten, että otamme selvää siitä, mitä Mooriam, Kuthuumi ja Blavatsky ovat opettaneet. Heidän opetuksensa sisältyvät heidän jälkeensä jättämiin kirjoituksiinsa. Blavatskyn opetukset ovat olleet alunperin julkisuudessa. Myöhemmin julkaistiin „Viisaudenmestarien kirjeitä“, joissa saamme tutustua Mooriam ja Kuthuumin opetuksiin. Kuinka voisimme ymmärtää Kristusta ja hänen opetustaan, ellemme tartu tietäjien käteen ja anna heidän johdattaa itseämme Kristuksen luo?

Nyt katson sopivaksi siirtyä meille tuttuun kristilliseen nimistöön ja sanontatapaan. Sillä jos meille sanotaan: „Teidän tulee uskoa ja luottaa itämaan tietäjiin: Manuun, Bodhisattvaan ja Mahatshohaniin“, niin tuntuu se vieraalta länsimaalaisen korvissa. Mutta jos meille sanotaan:

„Teidän tulee uskoa Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen“, niin tuntuu se kotoisammalta ja herättää luottamusta.

Mitä nyt on usko Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen? Kristillisellä tavalla on sanottu: Pyhä Henki valaisee, opettaa ja pyhittää, Poika lunastaa kärsimisellään, Isä luo.

Aloittakaamme Pyhästä Hengestä. Onhan sanottu: „Pyhä Henki johdattaa Pojan luo, Poika taas Isän luo.“

Mitä siis tiedämme Pyhästä Hengestä? Miten Pyhä Henki meihin tulee, miten opettaa, valaisee ja pyhittää?

Pyhä Henki pyrkii meihin kahta tietä, sisäistä ja ulkoista. Sisäisesti Jumalan Pyhä Henki pyrkii meihin valaisemaan järkeämme, opettamaan meitä totuuden tajuaamiseen. Jos vastustamme totuuden Pyhän Hengen opetusta, muodostuu se syyttämisen hengeksi omassatunnossamme. Mutta jos kuuntelemme ja tottelemme, muodostuu sama henki meissä Lohduttajaksi, lohdutuksen hengeksi.

Ulkonaisella tavalla Pyhä Henki lähestyy meitä uskontojen mestareissa, heidän opetuksissaan, siveysopissaan. Uuden liiton totuuden Pyhä Henki, jonka Jeesus Kristus lähettää, puhuu ennen kaikkea Vuorisaarnassa. Niinpä huomaammekin, että jos asetumme Vuorisaarnan opetukseen epäilevälle, vieroksuvalle kannalle, muodostuu sekin ikäväksi, ilottomaksi asiaksi. Mutta jos Vuorisaarnan opetukseen suhtaudumme kunnioituksella ja myötämielisyydellä, jos siihen asiallisesti syvennymme ja annamme sen vaikuttaa itseemme, yritämme parhaan taitomme mukaan seurata sen neuvoja, silloin saamme huomata, että Vuorisaarnakin muuttuu Lohduttajaksemme, valaisevaksi oppeaksemme. Vuorisaarnan Pyhä Henki valaisee ymmärtämme, opettaa ymmärtämään ihmiselämää ja sen päämäärää, ja miten sitä päämäärää kohti kuljetaan. Sillä paitsi suoranaista siveysoppia, opettaa Kristuksen Pyhä Henki ensiksikin, mikä on ihmisen elämän päämäärä: se täydellisyys mikä on Isällä henkemme taivaissa. Toiseksi Pyhä Henki opettaa, että elämä on lakisiteinen, että siinä vallitsee syyn- ja seurauksen laki, karma: mitä te kylvätte, sen te niitätte, millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan; niinkuin te anteeksi annatte, niin teille anteeksi annetaan; mutta niinkuin te ette anteeksi anna, niin ei teillekään anteeksi anneta. Kolmanneksi Pyhä Henki opettaa ruumiin ylösnousemusta, jälleensyntymistä. Ruumiillinen ylösnousemus tapahtuu, kun ruumiillinen lapsi syntyy fyysilliseen maailmaan. Jäl-

leensyntyvä minuus perii „esi-isänsä“, s.o. edellisten ruumistustensa synnit ja ansiot, jotka yhteensä muodostavat hänen persoonallisuutensa, luonteensa ja kohtalonsa.

Tätä kaikkea opettaa Pyhä Henki. Pyhä Henki on järkeä valaiseva opetuksen ja pyhityksen henki.

Sitten tulee usko Poikaan. Pojasta on sanottu, että hän lunastaa meidät kärsimyksellään. Ei riitä, että me uskomme Poikaan ulkoisena sijaissovittajana. Usko kärsivään Poikaan on tehtävä eläväksi, omakohtaiseksi. Eläväksi tulee usko Poikaan siten, että Pyhää Henkeä seuratessaan ihminen tulee henkisesti raskaaksi Pyhästä Hengestä, ja hänessä syntyy Kristus-lapsi. Omakohtaisesti tulee uskomme kärsivään poikaan siten, että tietoisesti kärsimme ja kannamme kohtalomme, karmamme, nykyisen ja entisten ruumistustemme tekojen seuraukset. Ei riitä, että Pyhä Henki valaisee järkeämme ymmärtämään elämän lakisiteisyyttä. Poikaluonteessaan ihmisen on opittava vapaaehtoisesti kantamaan kärsimyksiä, erehdysten seurauksia, omiansa ja toisten. Oppiakseen siten saavuttamaan sopusointua lakisiteisessä elämässä. Oppiakseen viisautta, myötätuntoa ja rakkautta.

Tämä on elävää ja omakohtaista uskoa Poikaan.

Sitten tulee usko Isään. Poika vie Isän luo. Isä on luoja.

Kun ihminen seuraa Pyhää Henkeä opetuksen tiellä ja Poikaa vapaaehtoisen kärsimyksien kantamisen ja rakkauden tiellä, saavuttaa hän vähitellen sen rauhan, rakkauden, viisauden ja taidon, mikä on edellytyksenä varsinaisessa henkisessä, kuolemattomuuden luomistuksessa.

Täten elävä ja omakohtainen usko Pyhään Henkeen, Poikaan ja Isään johdattaa ihmistä Kristuksen luo, Kristuksen temppeliin ja siinä temppelissä olevalle myönteiselle alttarille. Sillä Jeesus Kristus, kosmillisen Kristuksen ruumistuma, on kaikkien tietäjien ja ihmishengen kolminaisuuden takana, niitä kaikkia varjostaen ja läpäisten.

Tämän uuden liiton Kristusalttarin muodostumista lähemme seuraavassa selvittämään.

J. R. H.

Muuan Lutherin ennustus.

Tanskan kirkkoon on kulkeutunut ennustus, jonka mukaan kristinusko tulee säilymään puhtaimmassa muodossaan pohjolassa silloin, kun kirkko muualla rappeutuu. Ennustus esitetään Lutherin lausumaksi.

Uusimmassa muodossaan se esiintyy Grundtvigin runossa „Frants Volkmar Reinharts Minde“, joka v. 1802 painettiin hänen saarnansa „Miksi meitä sanotaan luterilaisiksi“ alkuun. Säkeistö kuuluu:

„Lutherus, paa det hoie Nord
 Du spaaende har peget,
 Der, sagde Du, skal bo Guds Ord,
 Naar det fra os er veget.
 Ak, vil dit Folk Guds Ord forsmåa,
 Da gid dit Spaadomsord bestaa:
 Blier Ordet fredlost vidt om Land,
 Da gid det sig af Bog og Gran
 Vil bygge her en Hytte.“

(„Lutherus! Olet ennustaen viitannut korkeaan Pohjoilaan. Siellä, sanoit, tulee Jumalan sana asumaan, kun se on kääntynyt pois meistä. Ah, jos kansasi halveksii Jumalan sanaa, suo silloin toteutua ennustukseni: Jos sana jää rauhaa vaille ympäri maita, suo, että se silloin tänne rakentaa itselleen majan pyökeistä ja kuusista.“)

Pari tanskalaista tutkijaa on arvellut (m.m. Rordam kirjoituksessaan „Luthers Spaadom om Kirken i Norden“, Kirkehist. Samlinger V:7), että Grundtvigin runo nojautuu kiitosrukoukseen, jonka Tanskan kirkon primas Hans Povlsen Resen († 1638) laati tanskalaisten v. 1629 tekemän rauhan johdosta, ja joka luettiin kirkoissa Mikonpäivänä. Rukouksessa on seuraava kohta:

. . . Oi sinä hyvä, laupias ja armollinen Jumala, Sinulle tulkoon ylistys, kunnia ja kiitos siitä, että niin hyvin olet varjellut kristillistä kirkkoa keskuudessamme kuin silmäterääsi ja siipiesi suojassa, joka itse olit sen kallio ja linna ja kilpi ja turva, suojelus ja autuus, jotta se todistaisi ihmeellisistä teoistasi, joita oikea kätesi on tehnyt vain omalla voimallaan ja mähdillaan, joka on niin pelottava, kun näytät sen toisinaan maan kaikkien kuninkaitten keskellä; mitä on tapahtunutkin, ikäänkuin sillä tahtoisit

vakuuttaa meille todeksi sen, mistä hyvä Lutherkin on ennustanut, että sinun tosi seurakuntasi tulee säilymään näissä pohjoisissa maissa ja pysymään siellä maailman loppuun saakka, mikäli jotkut eivät aivan vastahakoisina hyljeksi sellaista sinun hyvytesi kallisarvoista aarretta. Siitä itse varjele meitä Pyhällä Hengelläsi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta . . .“

Ratkaisematon kysymys on, mistä rukouksen laatija on kuullut ennustuksen. Mahdollista on, että tanskalaiset Saksassa opiskelleet teologit ovat tuoneet sen kotimaahansa suusanallisena tietona, sillä se ei sisälly Lutherin kirjoituksiin eikä myöskään hänen „Pöytäpuheisiinsa“.

J. P t n.

Kolmastoista vuosikokouksemme.

Ruus-Ristin Helsingin temppeli esiintyi helluntaina uudessa asussa. Mykeneläiskulttuurin hienostuneen yksivakaiset kulttiesitykset oli pesty pois, ja Ola Forssell oli Ruusu-Ristin Nuorten avustamana siirtänyt seinäpinnoilla varhaiskristillisten katakombimaalausten jäljennöksiä. Itäisellä seinällä oli kirkastuskohtaus kahta kristillistä sakramenttia, kastetta ja pyhää ehtoollista esittävän kuvan keskellä. Pylväsriivejä koristivat kahden puolen kuusenhavuköynnökset; puhujakoroke oli kukitettu nyt, niinkuin ennenkin.

Juhlat alkoivat lauantai-iltana tavanmukaisella tervetuliais- ja tutustumisillalla. Helsingin Ruusu-Ristin soittajien esiinnyttyä lausui Hallituksen Varapuheenjohtaja kokoontuneet jäsenet tervetulleiksi. Erikoisesti hän kehoitti uusia jäseniä muistamaan, ettei Seura suinkaan ole paratiisi. Siihen aikaisemmin liittyneet ovat epätäydellisiä ihmisiä hekin. Jokaiselle uudelle jäsenelle tulee ensimmäisenä koetuksena ratkaistavaksi, kuinka hän aikoo suhtautua muihin jäsenveljiinsä. Hän selviytyy tästä oikealla tavalla muistaessaan, että muut ovat hänen laillaan totuuden etsijöitä, eivätkä totuuden tietäjiä. — Ohjelman muun osan muodostivat nais- ja mieskuoroesitykset. Hannes Vilkin pianosoolot, Olivia Gebhardin ja Hellin

Kahilan yksinlaulut sekä Piippa Heliön ja Bertha Lindbergin lausunta- ja luentanumerot.

Varsinainen vuosikokous alkoi sunnuntaina klo 10 aamulla. Lohengrin-alkusoiton jälkeen nousi Johtaja puhumaan. Selitettyään syyt, miksi vuosikokousta ei tavallisuuden mukaan tänä vuonna pidetty pääsiäisenä, hän jatkoi:

Kolmetoista on kabbalistisesti kuoleman luku, mutta siihen sisältyy myös uudestasentyminen. Nyt olemme keskellä luonnon uudestasentymistä ja samalla kolmannessatoista vuosikokouksessamme. Toivon, että se kulkee kaiken turhan kuoleman merkeissä.

Helluntaina perustettiin ensimmäinen kristillinen seurakunta hengessä ja totuudessa. Se eli hengen ja totuuden merkeissä. Sen syy ei ole, jos me kristikuntana olemme unohtaneet tuon ajan, jolloin elettiin Jeesusta Kristusta seuraten.

Luku 13 saattaa olla kohtalokas — jos ihmiset sen sallivat — kaikessa todessa, hyvässä ja kauniissa. Jos tutkimme sitä hieman tarkemmin, huomaamme, että siihen sisältyy ensimmäinen 7-vuotiskausi ja kuusi vuotta. Olemme nyt toisen seitsensarjan kuudennes-
sa vuodessa.

Olemme aina asettaneet analogian jonkun prinssiipin ja vuosikokouksemme järjestysnumeron välille. V. 1933 elämme kuudennen prinssiipin merkeissä. Toivon, että tämän prinssiipin elonvoima värittäisi kokouksemme ja elvyttäisi meitä tänä vuonna.

Kuudes prinssiippi on buddhi. Sanakirjojen mukaan tämä sana merkitsee älyä eli intelligenssiä. Se merkitsee muutakin — onhan meissä manas varsinaisesti ajattelun prinssiippi — nimittäin heräämistä todelliseen ajatteluun, älyä, joka ei poikkea totuudesta, intuitiota, totuuden välitöntä näkemistä, viisautta. Vielä tarkemmin määriteltynä se on rakkautta, ihmis- ja veljesrakkautta, sillä totuuden ensimmäinen näkemys on sitä, että näemme, kuinka kaikki on yhtä. Buddhi on kristusprinssiippi — H. P. B:n mukaan Kristus käsittää atmaa-buddhi-manaksen kolminaisuuden; buddhi ei voi ihmisessä herätä rakkauden, viisauden, järjen merkityksessä, ellei meissä ole herännyt totuutta etsivä manas, ellei tämä ole niin pitkällä, että se on saanut totuuden pyhän hengen. Meidän on täytynyt olla totuudenetsijöitä, meidän on täytynyt puhdistaa järkeämme, ennenkuin Kristus voi meissä syntyä. Kun se on täydellisesti kehittynyt, silloin voimme rakastaa jokaista elävää olentoa, kaikkea luonnossa, sillä luonnossa ei ole mitään kuollutta.

Tämä ei kuitenkaan ole silmänräpäyksen taikatapahtuma. Kristus ensin syntyy, kasvaa sitten täyteen mittaansa. Pienetkin vähädyk-
tet Kristuksen toiminnasta meissä ovat jo varmoja lupauksia siitä, että Kristus on kerran elähyttävä meidät kokonaan. Kristuksen syntyminen ja kasvaminen on pitkälinen prosessi.

Nyt, tässä vuosikokouksessa, elämme taas Kristuksen merkeissä. Näin ihmeekseni tänne tullessani, että salimme oli koristettu kuvilla vanhoista kristillisistä katakombimaalauksista.

Kun puhumme rakkaudesta, emme suinkaan halveksi sitä, mitä tavallisesti sanotaan rakkaudeksi. Siihenhän sisältyy suuria ajatuksia, palvelemis- ja uhrautumishalua, sikäli kuin siinä näitä on, sikäli

siinä on buddhia. Älkäämme unohtako, että noissa tunteissa on myös astraaliruumis voimakkaana mukana, älkäämme unohtako, että persoonallisessa rakkaudessa on mukana eetteriruumiin magneettinen voima, eettereistä toinen järjestyksessä, niin että rakkaus täyttää koko astraali- ja eetteriruumiin. Kun katselemme kristusrakkautta, huomaamme, että kuudes prinsiippi on siinä mukana. Tämä ei merkitse, että se ilmenee voimakkaana astraaliruumiin välityksellä. Kun se herää, merkitsee se sitä, että meillä on suuri halu tehdä hyvää, palvella, unohtaa itsemme, kieltäytyä. Se tuo vaalean ja tuniman violetit ja vaalean ruusunpunaiset värit meidän auraamme. Entä kuinka se vaikuttaa meidän eetteriruumiiseemme? Se elvyttää siinä kuudetta prinsiippiä eli eettereistä kolmatta, valoeetteriä. Se tekee eetteriruumiin eläväksi ja valoisaksi. Mahdollisesti voimme itse nähdä, tai muut näkevät, kuinka eetteriruumis alkaa loistaa valoa. Voimme vertaukuvallisesti sanoa, että se valo pyrkii antamaan itsensä muille, tekemään hyvää muille, saattamaan muita onnellisiksi.

Buddhi ihmisessä heränneenä tekee hänestä elävän ihmisen. Se ilmenee enemmän teoissa kuin sanoissa. Persoonallinen rakkaus pukeutuu luonteensa nojalla helposti sanoihin — niinpä Don Juanluonteet rakastavatkin ensi sijassa sanoin. Kristusrakkaus on mykkä, mitä sanoihin tulee. Se ilmenee aina mieluummin teoissa. Niin paljon kuin persoonallisessa rakkaudessa on toisen hyväksi toimimishalua, niin paljon siinä on Kristuksen rakkautta.

Toivon, että meille tämän vuosikokouksen aikana monissa yksityiskohdissa selvenee kuinka meidän tulee rakastaa.

Kun Helsingin Ruusu-Ristin kuoro oli laulanut Wennerbergin „Mun sieluni ikävöi Sun esikartanoihin“ julisti Johtaja kolmannentoista vuosikokouksen avatuksi. Kuoro esitti vielä Mozartin „Glorian“, jonka jälkeen virallisten asioiden käsittely alkoi.

Eraät yksityiset jäsenet olivat sähkösanomin ja kirjein lähettäneet tervehdyksensä Johtajalle ja vuosikokoukselle, ja lukuisat kokoukseen saapuneet toivat kukin ryhmänsä terveiset selostaen samalla lyhyesti niiden toimintaa. Hallituksen sihteeri esitti katsauksen kuluneeseen työkauteen koko Järjestön kannalta. Pääpiirteissään se kuului seuraavasti:

Kulunut vuosikokouksen välinen aika on ollut vaikeuksien aikaa: suorastaan ulkonaiset seikat ovat olleet sangen seikkailurikkaat. Mutta ehkä vieläkin vaikeammalta on tuntunut se henkinen painostus, jota järjestömme on saanut tuta tänä aikana... Ulkonaisesti painostus tosin loppui jo keväällä 1932, mutta henkinen painostus yhä jatkuu, osittain entistäkin katkerampana. Mutta me emme pelkää, sillä tiedämmehän olevamme oikealla tiellä.

Henkisesti katsoen voitane sanoa, että tämä painostus on ollut meille siunaukseksi. O'emme kuin kasvaneet lujemmin kiinni toisiimme ja tunnemme muodostavamme oman joukkomme, joka on jotakin muuta kuin muut ryhmäkunnat maailmassa.

Numerotkin puhuvat painostuksen siunausta tuottaneesta vaikutuksesta: edellisen toimikauden aikana liittyi uusia jäseniä 42, kun

sen sijaan nyt päättäneen toimikauden aikana on liittynyt 64 uutta jäsentä . . .

Hallitus on vuosikokousten välisenä aikana kokoontunut 34 kertaa käsittelemään sille kuuluvia asioita.

Eri teosofisten seurojen välille ei ole saatu aikaan mitään erikoisempaa lähentymistä, ainakaan ulkonaisesti. Tuntuu kuitenkin siltä kuin edellytykset olisivat lisääntyneet yhteistoiminnalle sekä Suomessa että ulkomailla . . .

Helsingissä on aloittanut toimintansa uusi ryhmä „Töölön Ryhmä“, jonka tarkoituksena on aatteemme levittäminen varsinaisesti etu-Töölössä. Terijoen ryhmä on lopettanut toimintansa, kun kaksi sen innokkaimmista jäsenistä siirtyi Sortavalaan. Terijoen ryhmän oikeudet ja nimi on pyynnöstä siirretty perustetulle Sortavalan ryhmälle. „Elonaalto“ on nyt siis Sortavalassa.

Helsingissä toimineet propagandatoimikunta ja Kerhola lopettavat toimintansa nyt keväällä — nykyisessä muodossaan; niiden työ ei tietenkään lopu. Käytännölliset seikat vain ovat pakottaneet harjoittamaan propagantatyön uudelleen järjestämistä . . .

Kuoleman kautta on jäsenmäärämme vähentynyt neljällä henkilällä: Rosa Häll, Aksel Linden, Pekka Saari ja Naima Kurvinen ovat muuttaneet taivaalliseen kotiinsa.

Ruusuristin varsinaisen propaganda on tietenkin edelleen keskittynyt Johtajamme luentotilaisuuksiin, jotka kahta lyhyttä väliaikaa lukuunottamatta säännöllisesti ovat jatkuneet sunnuntaisin. Johtajamme terveydentila on kuluneena talvena ollut huononlainen, ja hänen on terveytensä hoitamiseen ollut uhrattava aikaansa enemmän kuin ennen. Nyt vuosikokoukseenkin hän saapuu suoraan parantolasta, jossa hän näyttää huomattavasti parantuneen.

Kuluneena toimintakautena Johtaja on saanut valmiiksi kolme uutta kirjaa: „Mitä on Magia“, „Europpalaisia näköaloja“ ja „H. P. B. ja hänen teosofiansa“. Lisäksi on nyt keväällä ilmestynyt Lontoossa „Vuorisäärna“ ja näytelmä „H. P. B.“ englanninkielellä. Niiden painokuntoon saattamista ovat avustaneet huomattavasti Opistola ja sen opettajat, jotka täten ovat avanneet sulun aatteemme levittämiseksi ulkopuolelle maamme rajojen. — Heikosta terveydestään huolimatta Johtaja on tehnyt pari esitelmämatkaa Turkuun, Jyväskylään, Tampereelle ja Vihtiin.

Tavanmukaista Johtajan syntymäpäivää vietettiin Tapaninpäivänä tässä Tempelissä. Erikoisesti kiinnostava oli Johtajan puhe, jossa hän puhui totuudenetsijän elämästä ja erikoisesti siitä vaiheesta, jona hänen on tultava itsenäiseksi ja seistävä varmana asiansa oikeutuksesta vaikkapa „koko maailmaa“ vastaan. Lisäksi hän tulkitti monen muunkin tuntemaan vaikutelman, että olemme kulvana toimintavuotena eläneet voimakkaassa puhtaan älyä tunnelmassa. Hän samalla ennusti, että olemme nyt kulkemassa kohti kirkkaampaa aikaa — jo v. 1935 voimme iloita jostakin aineellisestakin saavutuksesta. Sängin kiintoisa oli myös ins. Leo Krohnin laatima Ruusu-Ristin v:n 1933 horoskooppi. Hän sanoi sen olevan erittäin edullisen: aurinko keskitaivaalla — vaikutusvaltamme tulee kasvamaan okkultisessa liikkeessä hyvien voimien suojeluksessa.

Varsinaista ruusu-risiläistä luentotyötä on edelleenkin suorittanut veljemme J. R. Hannula, tunnettu riottamamies ja aatteemme esitaistelija. Ihailta täytyy yhä uudelleen hänen uskoaan ja vilpittö-

myyttään: mies jättää tämän maailman tavaran ja toimen ja lähtee kiertämään maaseutua, puhumaan teosofiasta ja myymään kirjoja!

Järjestöemme voimakas sisäisen hengen paine on kuluneena toimintakautena ilmennyt varsinkin monien ryhmien ja kerhojen toiminnan vilkkaudessa. Nämä ryhmät ovat toimineet pääasiasa Kerholan piirissä ja n.s. Propagandatoimikunnan suojeluksessa kevääseen asti pitäen kokouksia ja illanviettoja. Ainakin Päämajakerho ja „Sepot“ ovat lisäksi panneet toimeen juhlan suurelle yleisöllekin. „Etsijäin piiri“ on edelleen toiminut kokoontuen tavallisesti lauantai-iltaisain. Lisäksi on Kylväjä-looshiin puolesta pidetty kuluneena talvena lootuskoulua. — Kesäkurssit olivat tavallisuuden mukaan elokuun 7—14 p:nä Jyväskylässä.

Rahastot ovat edelleen toimineet: „P. E:n Rahasto“, joka on Johtajan käytettävissä, ja „Talorahasto“, jonka tarkoitus on aikaansaada oma talo Ruusu-Ristille Helsinkiin.

Kuten muistamme, perustettiin viime vuosikokouksessa Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y., jonka tarkoituksena ainakin toistaiseksi tulisi olemaan pääasiassa Johtajan kirjojen kustantaminen. Kirjallisuusseura onkin jo lähettänyt maailmalle Johtajan neljä kirjaa.

Huomattava teosofinen tapaus on „Viisaudenmestarien kirjeiden“ ilmestyminen nyt keväällä Mysticin kustannuksella. Olemme taas saaneet vanhaa hyvää teosofiaa aimo annoksen.

Propagandatyö Helsingissä on ollut tänä toimikautena kenties vilkkaampaa kuin koskaan ennen. Arvokkain suurelle yleisölle tarkoitettu tilaisuus oli tietenkin matineamme Kansallisteatterissa ensimmäisenä pääsiäispäivänä. Johtaja piti siellä esitelmän „Ruusu-Rististä ja vapaamuurariudesta“, joka toivotaan voitavan painattaa ja jakaa ilmaiseksi suurelle yleisölle. Esitelmä sisältää monta seikkaa, joilla on aktualisuutta juuri nyt. Matineassa oli vielä arvokas yksinäytöksinen näytelmä „Maria Magdaleena“.

Uusiin työmuotoihin nähden ovat Johtaja ja Hallitus aina asettuneet sille kannalle, että jos joku tai jotkut esittävät aloitettavaksi jotakin uutta työmuotoa, he itse sen aloittavat omalla vastuullaan ja onnelliaan. Se lieneekin oikea kanta: kaikki muistamme kuinka pienestä alusta alkoi „Opistola“. Nyt se on kasvanut suureksi puuksi.

Tässä yhteydessä pyytäisin tehdä kaikille jäsenille omantunnonkysymyksen: Oletko varma, että nykyinen osoitteesi on sihteerin jäsenluetteloissa? Ellet, pidä huoli, että se sinne tulee.

Sihteerin jälkeen antoi Rahastonhoitaja vuosikertomusselostuksensa.

Kesäkurssija koskevan keskustelun tulos oli, että ne pidetään tänäkin vuonna Jyväskylässä 30. 7. — 6. 8.

Keskustelun päätyttyä kerättiin tavanmukaiset jäsenmaksut.

Klo 3 oli installatiotilaisuus, uusien jäsenten juhlallinen vastaanotto järjestöön.

Maanantain, vuosikokousta jatkettaessa, oli keskusteluaiheena kysymys Ruusu-Ristin propagandatyöstä. Kysymyksen alustukseksi lausui johtaja muutamia sanoja:

Kuta siveellisempää elämää ihminen elää, sitä paremmin hän osaa levittää elämänymmärrystään. Hän ei silloin tarvitse pitkiä puheita: muutama sanakin saattaa riittää. — Tämän yksilöllisen propagandan lisäksi voidaan tehdä propagandaa koko Järjestön puolesta. Tätä kysymystä voidaan katsella kahdelta näkökannalta:

Toinen kiinnittää huomionsa itse aatteen levitystyöön. Sitä työtä on tehtävä niin suurella voimalla ja niin laajalti kuin mahdollista. Emme silti sulje silmiämme siltä tosiasialta, että seurana saatamme olla epätäydellisiä. Tämä on koko kristikunnan kanta. Jos odotamme sitä, että tulemme täydellisiksi, saa maailma odottaa värsin kauan, ennenkuin teosofinen sanoma tulee julki meidän kauttamme.

Toisen käsityskannan mukaan aatteen levitystyö ei saa tapahtua umpimähkään. Seuran on oltava ikäänkuin yksilö, niin että seura voi vastata sekä ihmisten että elämän edessä. Maailman silmä on aina kriittinen. Maailma kysyy: „Miten se aate on voinut vaikuttaa seuran elämään?“ Maailma on omien alitajuisten vaistojensa vallassa. Maailma ei ole vaistossaan häijy, vaan varovainen, kokemuksestaan katkeroitunut. On luonnollista, että maailma kääntää silmänsä ihmisiin, jotka edustavat määrättyä elämänymmärrystä. Maailma tuomitsee aina etukäteen uudet aatteet viitsimättä ottaa niistä selkoa. Jos se kuitenkin hyökätessään huomaa, ettei se olekaan korttitalo, vaan kalliolinna, jos se, mitä se vastustaa, kestää, silloin se sisäisessä, vaistomaisessa ilossaan alkaa ottaa siitä selkoa. Maailman hätä on suuri. Maailma tietää, että historian kulku on epätasaista ja se tahtoo olla sillä puolella joka on voitolla . . .

Ruusuu-Ristin propagandatyö on vastuullista.

Alustus herätti vilkkaan keskustelun. Molemmat Johtajan määrittelemät kannat tulivat muodossa tai toisessa ilmi: Mikäli suosiosoituksista sopii tehdä johtopäätöksiä, vaikutti siltä, että mielipiteitten vaihtoa seuranneitten enemmistö puolsi ulospäisessä toiminnassa arvokkuutta ja maltillisuutta, jotta aatteesta kiinnostuneiden ulkopuolisten harkinnalle jää mahdollisimman suuri vapaus. Monet puhujat painostivat Johtajan luentojen ja teosofisen kirjallisuuden merkitystä.

Keskustelun päätyttyä toimitettiin keräys P. E:n pääsisäisesitelmän „Ruusu Ristin ja vapaamuurariuden“ julkaisemista varten. Mainittu esitelmä tullaan kesän aikana painattamaan lentolehtiseksi, jota jaetaan ilmaiseksi Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran välityksellä. —

Illalla oli Kulmakoululla arvokas, taiteellisesti ohjelmaltaan täysipainoinen vuosijuhla. Tilaisuutta varten oli kaikesta huolehtiva Varapuheenjohtajamme Hilda Pihlajamäki harjoituttanut Aleksis Kiven „Yön ja päivän“, jonka eräät seuran jäsenet esittivät. Vuosijuhlapuheeseen Johtaja palautti mieleensä nuoruutensa tärkeimpiä

tapahtumia, niiden antamat opetukset ja niiden herättämät tulevaisuudentoiveet. Muun muassa hän lausui:

— Toivon, että tulee aika, jolloin lapsille ei opeteta mitään pahasta ja julmasta vaan että heille opetetaan totuudesta, hyvyydestä, kauneudesta — Jumalasta, joka on kaiken täydellisyys.

— Toivon, että Jeesuksen ensimmäinen käsky tulisi kristikunnan tietoon. Älkäämme jättäkö lapsiamme tietämättömyyteen siitä, että Jeesuksen ensimmäinen käsky on: „Älä suutu!“ Meidän ei pidä syventyä selittämään heille toisen käskyn koko sisältöä. Kun aina pyysimme positiivisissa ominaisuuksissa, voimme opettaa heille kaikki Jeesuksen käskyt. Muistakaamme, että lapset tarkkaavat meitä; se on meillekin kehoitus käskyjen noudattamiseen.

— Toivon, että nuorille opetetaan, mitä uskonto todellisuudessa on, mitä elämä todellisuudessa on, nimittäin sitä, että tunnemme Mestarin ja kuljemme Hänen jälessään. Kasvatuksessa ja opetuksessa tämä tapahtuu parhaiten siten, että itse seuraamme Mestaria. Meidän ei tarvitse huolehtia muiden sielujen pelastuksesta: varmin keino on, että itse seuraamme. Sitä ennen olemme todellakin kadottujen lampaitten kaltaisia.

— Toivon, että uskonnon opetuksessa kerromme nuorille maailman uskonnoista siinä valossa, missä ne itse tahtovat esiintyä, niiden omassa hengessä. Silloin opimme ymmärtämään, miten maailma on rakennettu, miten ihminen kehittyy kohti täydellisyyttä. Eikä tämä kehittyminen ole vain siveellistä kehittymistä, vaan samalla hänen tietonsa lisääntymistä siten, että hänelle avautuvat näkymättömät maailmat. Kun nuoret saavat näistä asioista tietää, silloin varmaan moni heistä ajattelee: „Kunpa minäkin saisin Opettajan itselleni!“ Opettajat odottavat. — Meidän on oltava lapsia, yhtä puhtaita, muutoin ei Opettaja voi meitä lähestyä.

Nuoretkin voivat oppia ajattelemaan vakavasti elämästä. Ei sillä vakavuudella, joka nykyisin on vallalla, joka on vain suvaitsemattomuutta ja synkkyyttä.

Kun lopulta tulee maan päälle se uusi ihmiskunta, joka jo kulkee Mestarin jälessä, silloin ihmiset näkevät Jumalan Pojan, Vapahtajan, joka auttaa meitä kaikissa henkisissä pyrkimyksissä, niin ettei meidän ole tarvis turvautua persoonallisiin voimiin. Häneltä me saamme apua pyrkimään ja toteuttamaan pyrkimyksemme.

Vuosijuhlan jälkeen Johtaja vielä puhui muutamia sanoja jäsenille, ja yhteisesti laulettu virsi, „Sun haltuus, rakas Isäni“, päätti sopusointuisen, kesäisen vuosikokouksen.

*

Kolmastoista vuosikokouksemme ei suinkaan sisälly ylläolevaan selostukseen. Siinä oli paljon muutakin, sellaista, joka kuuluu osanottajille omakohtaisesti muistettavaksi, ja sellaista, joka ei tyhjenny tunnontarkkaan kronikoitsijan merkintöihin.

Kokouksen valmisteluihin oli käytetty paljon aikaa ja vaivaa. Monet ohjelma- ja numeroiden suorittajat saivat osakseen kiitosta ja suosionosoituksia, mutta kiinteään koko-

naistunnelmaan ja ympäri Suomea saapuneiden veljien tyytyväisyyteen sisältyy kiitos niillekin, jotka enemmän tai vähemmän huomaamattomina antoivat kokoukselle välttämättömän apunsa.

Emmekä me kokoontuneetkaan johtajina ja johdettavina, emme porvareina ja työläisinä tai taiteilijoina ja yleisönä, vaan ihmisinä, jotka oman ja toistemme arvon tuntien ja tunnustaen tahdomme tehdä työtä saman aatteen nimissä yhteisen kansamme hyväksi.

Kaikki vuosikokoukseen osaaottaneet epäilemättä siirtyivät juhlahetkien todellisuudesta arkielämän todellisuuteen mukanaan vakaumus aattemme elinvoimaisuudesta ja innoittamiskyvystä ja täynnä kokemukseen nojautuvaa luottamusta yhä valoisampaan tulevaisuuteen.

Ruus-Risti on nyt onnellisesti sivuuttanut kohtalokkaimman vaiheensa. Se odottaa tulevilta vuosilta paljon. Me, sen jäsenet, olemme paljon saaneet; meiltäkin vaaditaan paljon.

J. Ptn.

Rukous.

Jumalaksi nimittävät Sinua useat; suuri on myöskin niiden luku, jotka sanovat: Herra!

Mutta on paljon sellaisia, joita sanotaan jumalaksi ja legio on niiden luku, joita sanotaan: herra!

Salli minun senvuoksi kutsua Sinua Ikuisuuden Hengeksi — sillä en ole kuullut vielä kenenkään anastaneen sitä nimeä itselleen.

*

Oi, Ikuisuuden Henki! Kymmenen kertaa minä olen sanonut: „Minä tunnen Elämän todelliset kasvot! Minä olen nähnyt kaiken! Minä olen kokenut kaiken! Minä olen kärsinyt kaiken!“ Oi, Ikuisuuden Henki — anna minulle anteeksi kymmenen kertaa ja ota minun silmiäni edestä yhdeksi hetkeksi pois se side, jonka näkemäni, kokemani ja kärsimäni on siihen punonut katkeruuden siteistä — ja senjälkeen, oi Ikuisuuden Henki, senjälkeen salli minun lyhyt tuokio silmäillä sinistä taivasta ja vihe-

riöivää luontoa, että minä voisin edes yhden ainoan kerran ylistää lauluissani Kaunista Maailmaa!

*

Oi, Ikuisuuden Henki! Sata kertaa minä olen ylpeilyt sillä, että sieluni on kasvanut elämän känsäisen käden kuristavassa kosketuksessa. Oi, Ikuisuuden Henki — anna minulle anteeksi sata kertaa ja tasoita yhdeksi hetkeksi kaikki ne kamalat arvet ja jäljet, jotka elämän känsäinen käsi on minun sieluuni painanut — ja senjälkeen, oi, Ikuisuuden Henki, senjälkeen salli minun lyhyt tuokio katsella leikkiviä lapsia ja uurastavia ihmisiä, että minä voisin edes yhden ainoan kerran ylistää lauluissani Kaunista Elämää!

*

Yö ympärilläni on äänetön, mutta minun sieluni valittaa muistojen painamana ja lopen väsynyt ajatukseni rakentelee katkeria kuvia — ja turhaan minä yritän ristiä käsiäni rukoukseen.

16. 8. 1932.

T. I. K.

Katherine Tingleyn ajatelmia.

Uskalla olla oma itsesi — suurempi Itsesi! Uskalla rientää eteenpäin ja olla sellaista, mitä et koskaan luullut voivasi olla! Uskalla kasvaa sielunvoimissa ja löytää jotakin uutta olemuksestasi. Aika on kriittinen jokaiselle pyrkijälle, sillä monet asiat ovat ratkaisukohdassaan. Tarvitaan tarmoa, pyrintää, luottamusta ja henkisen tahdon voimaa. „Kuta enemmän ihminen uskaltaa, sitä enemmän hän saa.“

Kun tiede kerran on myöntänyt ihmisluonnon kaksinaisuuden, meidän hulluinhuoneistamme tulee suuria tutkimuslaitoksia, joissa saavutetaan suurempaa ymmärtämystä ja sääliä. Sielullisia häiriöitä ei voida ymmärtää ilman, että tutkitaan ihmisminää sen kaksinaisuudessa.

Sinun on varattava aikaa itse-erittelyyn. Sinulla on oltava aikaa mielen tyynelle, ajatusvalmiille asenteelle. Tutkistele ympäristöäsi, ponnistustesi tai työsi vaikuttimia ja ratkaise ehdottomalla rehellisyydellä, ovatko ne it-

sekkäitä, epäitsekkäitä vaiko kumpaisiakin. Tämä tutkimus on nostava ja puhdistava, sillä silloin omatunto on työssä. Se on itse asiassa synnintunnustus korkeammalle itsellesi, jumaluudelle, joka sinussa on.

Nykyään vaaditaan kaikkeen reseptejä – neuvoja kaikkiin asioihin liike-elämässä menestymisestä planeettojenväliseen liikenneyhteyteen saakka. Sielu ei kaipaa reseptejä. Tutki seuraavia W. Q. Judgen sanoja, jotka heijastavat ikuisia totuuksia:

„Ne, jotka pyytävät erikoisneuvoja, eivät vielä ole kasvaneet sankarin mittaan, joka kaikkikäsittevänsä uskaltaa kaiken, joka taisteltuaan monia taisteluja muissa elämissä iloitsee voimastaan eikä pelkää elämää eikä kuolemaa, ei surua eikä murhetta, eikä toivo mitään liennykettä itselleen niin kauan kuin muut kärsivät“.

Hajoittavat voimat ovat nykyään erikoisen väkevät ja vaaralliset yleisen levottomuuden johdosta, ja ne vaikuttavat helposti meihin, kun olemme unessa. Se on: jos olemme kielteisiä tai tahdottomia. Meidän on käytettävä puoli tuntia ennen nukkumaan menoamme henkiseen levähtämiseen, rakentavaan ajatteluun, rauhalliseen, tyyneen henkisten asioiden mietiskelyyn. Tällä tavalla olemme hajoittavien voimien saavuttamattomissa niiden hetkien aikana, jolloin sielu on vapaa.

Valveilla ollessamme emme samalla tavalla ole niiden armoilla, sillä silloin olemme vaistomaisesti varuillamme. Unessa sensijaan ruumis on eräällä tavalla vartioton, ellei sitä suojele pyrkimystemme ja henkisen tahtomme hiljainen taisteluvoima.

Koko maailma näyttää riehaantuneen vaatimaan „minun oikeuksiani“, „minun kaupunkini oikeuksia“, minun maani oikeuksia“. Entä minun velvollisuuteni?

Olen sitä mieltä, että vääryys, joka nyt on niin ilmeisenä elämässä, perustuu kahden sanan, „minun oikeuteni“, väärinkäyttöön. Todellisen epäitsekkyuden ja velvollisuudentunnon puute on niin suuri, ettei velvollisuudella tosiasiana ja ihanteena ole sitä paikkaa ihmisten sydämissä ja ajatuksissa, mikä sillä pitäisi olla.

Me emme voi saada valaistusta korkeammasta itsestämme, elleimme lakkaamatta pyri toteuttamaan velvollisuuksiamme.

Voidaksemme rakentaa kansakuntaamme oikein meidän on rakennettava kodeistamme pyhättöjä, ja niiden,

joilla tämä on päämääränään, olisi tutkittava „sydämen oppia“ ja eletävä sitä. Ihmiset tarvitsevat enemmän valoa, mutta sitä ei saada ennenkuin isyyden ja äitiyden pyhyys ja veljeyden korkeampi merkitys on paremmin arvostettu ja ymmärretty.

Uusi aikakausi on alkanut! Lapsien aika. Heissä on tulevaisuuden lupaus. Tarvitsee vain katsoa pienokaisen kasvoja nähdäkseen uudet piirteet, uudet voimat, jotka heidän elämässään kehkeytyvät, tietääkseen, että kahdenkymmenennen vuosisadan historia tulee kertomaan veljeydestä, rauhasta ja ilosta, jos vain me teemme oman tehtävämme.

Visualisoikaa! Visualisoikaa! Olette lähellä mystillistä lakia, kun luotte mielikuvituksessanne kuvan suurista asioista, sillä avaatte sisässänne oven uusille voimille. Herätätte ulkopuolellanne ja sisällänne eloon potentsiaalisia voimia. Jos pyritte, visualisoikaa pyrkimyksenne. Tehkää ihanteistanne sisäinen mielikuva, kuva henkisestä elämästä sellaisena kuin sen tunnette, ja kuljettakaa tätä kuvaa kerallanne päivästä päivään. Hellikää sitä kuin parhainta toveria. Ennenkuin arvaattekaan, ihanne on tullut todellisuudeksi, ja te olette ottaneet itsellenne luovan ihmisen paikan elämän suuressa, jumalallisessa suunnitelmassa.

Viisaus tulee velvoituksen täyttämistä ja hiljaisuudessa, ja vain hiljaisuus sitä ilmaisee.

Oikean toiminnan ja kuvaisuus vaatii meiltä sankarillista päättäväisyyttä.

Emme voi ymmärtää jumalallisia lakeja ennenkuin olemme päässeet sopusointuun niiden kanssa. Meidän täytyy panna syrjään oman piskuisen sielumme sisältö; meidän on annettava järjelle sille kuuluva paikka ja intuitiolle omansa; meidän on syrjäytettävä rajoituksemme, tietämättömyytemme, ennakkoluulomme ja kaikki, mikä on sisäisen elämämme painolastina, jos tahdomme elää todellista elämää.

Ajatus on vähäarvoinen ellei se synnytä ajatusta. Luokkaa imaginatiokyvyllänne sisässänne Jumalallinen Tais-telija.

Monet, jotka haluavat totuutta, ovat yhtäkaikki haluttomia luopumaan sen hyväksi sellaisesta, mikä ei ole missään suhteessa totuuteen: ennakkomieli-piteistä, jotka viivästelevät heidän muistinsa eteisessä, mielipiteistä, jotka

ovat syntyneet heidän omista päähänpistoistaan tai naapurien sielullisesta vaikutuksesta tai heidän lukemistaan kirjoista, tavanomaisista käsityksistä, jotka he ovat sulattaneet saamansa kasyatuksen aikana, jolloin heitä opetettiin hyväksymään fraaseja elävien todellisuuksien korvikkeiksi.

Itse-erittelyn tulee herättää meissä tyhjentyvätöntä osanottoa ja sääliä. Meidän on aina muistettava, että jokainen elävä olento ilmentää Ääretöntä, olkoon sen ulkomuoto millainen hyvänsä.

Älä koeta kaavailla itseäsi muiden kaltaiseksi. Uskalla ajatella riittävän syvällisesti saadaksesi valaistusta sisästä käsin. Tee itsetutkistelu säännölliseksi tavaksesi. Varaa päivittäin kymmenen minuuttia siihen, että ehdottomasti alistat alemman minäsi korkeammalle minällesi. Silloin aukaiset itsellesi ilmestyksen kirjan.

Minun filosofiani mukaan jokainen normaali lapsi on syntyessään sieluvoimiin kääritty ja kiedottu, jos niin voi sanoa. Hänellä on henkinen selkäranka, henkinen tuki, sielun henkinen toveruus. Jos lasta ymmärretään oikein, tämä henkinen puoli tunnustetaan tasaveroiseksi aineellisen puolen kanssa.

Kun ajattelen erehdyksiä, jotka tässä suhteessa tehdään, näyttää minusta siltä kuin ajan typeryys ja itsekkyyksyys olisi käännäntänyt lapset näistä sieluvoimista ja jättänyt heidät avoimeen maailmaan ilman luonnollista tukea . . .

Koettakaamme herättää kasvavissa lapsissamme tietoisuutta siitä rakastavasta, sanoin kuvaamattomasta läheisyydestä, jota olen nimittänyt sieluksi. Kertokaamme heille, etteivät he ole tässä maailmassa yksinään, etteivät he ole unohdettuja, vaan että heitä ympäröi sama elämä ja sisäinen viisaus jonka keralla he syntyivätkin.

(The Theosophical Path. XLII: I. Suom. J. Ptn).

Musta Safar.

Kuuntelin herkistyneenä kaukaa viidakon emeraldinvihreästä maailmasta kantautuvia norsunajajien kimeitä huutoja.

Auringon säteily viipyi vielä rubiinin hohteisena ja palmupuun runko pysytteli yhä yön jäljeltä viileänä, mutta KUSM-kukan lehdellä kimalteleva kastepisara alkoi jo hitaasti haihtua.

Vaan Bimalan silmiin oli verhoutunut enemmän yötä kuin aamua.

„Kuuntele, temppelein ovia avataan.“

Taivutin päätäni ja polttava poskeni sipaisi palmupuun runkoa, mutta kuulin vain norsunajajien kehoitushuudot.

„Kuuntele“, toisti Bimala hiljaa, „aamuhartaus temppeleissä alkaa.“

Herkistin kuuloani ja erotin norsunajajien huutavan toisilleen: „Kiiruhtakaa — hän jättää meidät mustan safarin muassa heti kun aamukaste on haihtunut!“

„Katso“, pyysi Bimala rukoillen, „viimeisimmät käyvät jo sisään temppelein ovista . . .“

Käänsin katseeni ja näin linnan portilla mustan safarin ympäröivän yhden niistä norsuista, jonka norsunajajat olivat noutaneet.

„Bimala“, huusin minä ja ääneni värisi kiihkosta, „Bimala, norsuni tömistelee kärsimättömästi ja musta safar odottaa vain minua!“

Malttamaton sandaalini polki poikki KUSM-kukan, jonka lehdeltä kastepisara jo oli haihtunut.

T. I. K.

Pyrkijän päiväkirja.

19.

Yleensä ajatellaan, että ilma, joka meitä ympäröi, on tyhjää. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Vieri vieressä on siinä hopeanhoitoisia pisteitä, jotka loistavat ja säteilevät tuhansien timanttien tavoin. Ihmisen lähimmässä ympäristössä ja niin pitkälle, kuin silmä kantaa, niitä on. Yleisvaikutus on sama kuin katsellessa auringon valaisemaa veden pintaa. Sama kimmellys, välke ja näköä häikäisevä valonleikki! Joskus näyttää siltä, kuin taivaasta yhtämittaa sataisi loistavia tähtiä, timantteja tai pisteitä — kaikkia nimiä voidaan käyttää. Niiden koko ja välke ei ole samanlainen. Toiset ovat pienempiä, toiset suurempia. Toisten valo on kirkas, toisten taas paljon himmeämpi. Joskus saattaa loistavan kehyksen sisällä havaita mustan, helmen tapaisen pallon, jonka hehku herättää tajunnassa mielikuvan jostain varmasta, täsmällisestä ja peloittavasta voimasta, joka tunkeutuu kaikkialle ja jota mikään ei voi kulussaan ehkäistä. Tämä musta

pallo näkyy kuitenkin vain niissä hopeatähdistä, jotka ovat ihmisen lähimmässä ympäristössä. Jos nuo tähtöset ovat voiman ilmennystä ihmisen ulkopuolella, on musta pallo niiden sisässä voiman ilmennystä ihmisen sisästä, kuvaten sitä keskitetyn tahdon määrää, jonka ihminen johonkin asiaan taikka aatteeseen kohdistaa. Näin voidaan ajatella senkin perusteella, että mainittu musta pallo voi äkkiä ilmestyä näkyviin itsenäisenä; ilman ympäröivää kehystä, silloin, kun ajatus itsetietoisesti ja väsymättömästi yhä uudelleen on suunnattu samaan päämäärään kaikella käytettävissä olevalla voimalla. Näyttää siltä, kuin energia, jota johonkin määrättyyn työhön kuukausia ja vuosia on käytetty, lopulta tiivistyisi ihmisen ulkopuolella näkyväksi muodoksi, valmiina määrätietoisesti ja esteistä välittämättä kulkemaan alkuperäistä linjaa pitkin. Vaikka hetki, minkä se näkyy, on tavallisesti hyvin lyhyt, saa se kuitenkin säännöllisesti aikaan omituisen vavahduksen fyysillisessä ruumiissa, jota joskus on hyvin vaikea salata ja joka on verrattavissa odottamattomaan kutsuun, käskyyn, muistutukseen tai muuhun semmoiseen. Voi sattua niinkin, että musta, täsmällinen ja varmapiirteinen rengas sulkee sisäänsä jo aikaisemmin kuvattua hopeanhoitoista ainesta, tshittaa, muodossa ilmenevää ajatusvoimaa. Tähän voidaan lisätä, että noita hopeapisteitä, vaikka ovatkin lähekkäin, vierustoveristaan eroittaa kehä tyhjyyttä ja että ne muodostavat muotoja ja kuvioita, ensin verrattain lähellä ihmistä, mutta aste asteelta yhä kauempana. Tämä tapahtuu siten, että kunkin pisteen kuin yhdistää toiseen pisteeseen tuo merkittävä musta aines. Jos se kuvaa ihmisen itsestään lähettämää voimamäärää, ei se, ollessaan hopeatähdistösen sisässä, vielä ole kyllin suuri sitä, tshittaa, mielinmäärin muovaamaan, vaan vasta työskentelee päämääränsä saavuttamisen hyväksi. Sen ympäröidessä hopeatähdistöstä hallitsee se sitävästoin sitä määrää maailmankaikkeuden voimista, minkä on kyennyt vangitsemaan.

Pyrkiminen johonkin määrättyyn päämäärään käy siis tavallisen fyysillisen rakennuksen työsuunnitelman mukaisesti. Alkajaisiksi ihminen kerää ajatuksellaan maailmankaikkeudesta ympärilleen ainesta, jota tahtonsa avulla opettelee hallitsemaan. Onko se kultaa, hopeaa tai vaskea riippuu hänestä itsestään, sillä samanlainen vetää puoleensa samanlaista. Se on laki ajatuksen maailmassa. Uupumatta ja tarmokkaasti, pitkän aikaa, yötä päivää työskenneltyään, saavuttaa hän määräämisvallan osan ympärilleen keräämänsä ajatusaineen yli. Yhä jatkuvan samansuuntaisen työn tuloksena tapahtuu sitten niiden mustan renkaan rajoittamien tähtösten yhtyminen määrättyiksi muodoiksi eli kuvioiksi, jotka vähitellen, jatkuvien ponnistusten tuloksena, laajenemistaan laajenevat, muuttuen yhä kauniimmiksi ja vivahtusrikkaimmiksi.

Ajatus on rakennusainetta. Tahto ja kestävyys niitä työvälaineitä, joiden avulla sille voidaan antaa haluttu muoto. Työ ei kuitenkaan ole helppoa, sillä: „ajatuksia on vaikea käsittää, ne ovat hyvin ovelat ja rientävät minne mielivät“.

I. Röst.

Mitä muualla tiedetään.

Saksan vapaamuurarius. Täydennykseksi viime numerossa toistamaamme sanomalehtiutiseen Saksan vapaamuurariuden hajoittamisesta esitämme seuraavat tšekkoslovakialaisen vapaamuurari-lehden tiedot:

Saksan vapaamuurariuden uudestijärjestäminen ei ole tapahtunut vasta kansallissosialistisen hallituksen vaikutuksesta, vaan on alkanut jo viisi vuotta sitten. Niinsanottu „kristillinen prinsippi“, joka alusta alkaen on hallinnut osaa, tosin pientä osaa Saksan vapaamuurareista, on viime aikoina vetänyt puoleensa yhä laajempia vapaamuuraripirejä, jotka äärimmäiseen oikeistoon orientoitumisella ovat toivoneet voivansa välttää vapaamuurariutta uhkaavan hajoitustoimenpiteen; „Saksan vapaamuurarien suuri maalooshi“ (Grosse Landesloge der Freimaurer von Deutschland) on tämän ilmaistaakseen lisännyt nimeensä sanat „saksalaiskristillinen järjestö“. N. s. humanitaarinen prinsippi, joka on englantilainen alkuperältään, ja jonka suurin osa vapaamuurariutta on omaksunut, on Saksassa jatkuvasti joutunut taka-alalle, niin ettei Saksassa vähän ennen Hitlerin nimitystä kansleriksi ollut enää todella humanitaarista vapaamuurariutta ellei oteta lukuun pientä ryhmää, jota muut julkisesti tai salaa natsionalistiset suurlooshit ankarasti vastustivat. Viimeisemmät tapahtumat ovat osoittaneet, ettei kansallisia loosheja ja suurloosheja ole mukautumiskykykään hyödyttänyt. Niiden on, samoin kuin muidenkin looskien, täytynt osaksi lopettaa toimintansa, osaksi niiden on ollut pakko „vapaaehtoisesti“ hajaantua. Tällä tavalla on n. 50,000 saksalaista vapaamuuraria estetty vakaumuksellisesta työstään. (Die drei Ringe, toukokuu 1933).

Teosofisesta maailmasta. Rva Besantin terveyden tila ilmoitetaan heikonlaiseksi. Hänen johtamansa lehti New India lakkasi ilmestymästä viime vuoden lopussa. Se oli elänyt 18 vuotta. Kunnianarvoisan presidentin iäkkyydessä johtuneen, ettei häntä, niinkuin C. Jinarajadasa sanoo, enää tunnusteta politiikassa johtajaksi, mutta kaikesta päättäen hän entisellä innolla seuraa rakastamansa Indian vaiheita, koskapa hänen kerrotaan luvanneen syntyä seuraavalla kerralla miehisessä ruumiissa Indiaan sen asiaa ajamaan.

Point Loman Teosofinen Seura on päättänyt poistaa määrätty jäsenmaksut käytännöstä; sisäänkirjoitusmaksu on kuitenkin 1:25 ja The Theosophical Forumin tilausmaksu 1 dollari. — G. de Puruckerin ilmoitetaan palaavan Yhdysvaltoihin ensi lokakuussa.

H. P. Blavatskyn koottujen teosten ensimmäinen osa on ilmestynyt. Hinta on dollareissa 3:50.

Aatteiden kansainvälisyys. Daily Herald kertoi toukokuussa seuraavan esimerkin:

Fascistinen internationali on perustettu Roomassa. Eri maiden fascistiset puolueet ovat nyt suorastaan Roomasta lähetettyjen määräysten alaisia.

Tämä on lähin seuraus niistä neuvotteluista, joita Roomassa äskettäin käytiin Italian, Itävallan, Saksan ja Englannin fascistijohtajien välillä.

Ensimmäiset propagandaa varten valitut maat ovat Itävalta ja Englanti. Vaikka näkyvissä olevat johtajat jäävät englantilaisiksi ja itävaltalaisiksi, ovat heidän takanaan olevat miehet kuitenkin italialaisia.

Uutisia ulkomailta. Vastauksia P. E:n elämäkertaa sisältäviin lentolehtisiin ja englanninkielisiin kirjainnostuksiin on pikku hiljaa tullut joiltakulta tahoilta. Ne voisi jakaa kahteen luokkaan, myön- teisiin ja kielteisiin, niihin, jotka iloitsevat ruusuristiläisestä elämän- ymmärryksestä ja Pohjolan teosofin olemassaolosta ja niihin, jotka tahtovat luoda seuransa yksilöiden ympärille paksun suojamuurin, ettei täältä päin tuleva harhaoppi eksyttäisi heitä väärille poluille.

Ensin kaksi myönteistä vastausta „Rosicrucian Fellowshipiltä“ eli Ruusuristiläiseltä Veljeysseuralta. Molemmat New Yorkissa olevalle ystävällemme Anna Eskeliselte. Edellinen on seuran new-yorkilaiselta osastolta, jälkimäinen Harlemista. Ne kuulu- vat näin:

Hyvä ystävä! Olemme saaneet kirjeenne huhtikuun 17:n neltä päivältä, ja lentolehtiset ovat myöskin saapuneet meille. Ne ovat hy- vin kiintoisia, kiitos niistä. Allekirjoittanut toivoo voivansa ennen pitkää saada „Vuorisaarnan“. Luulen, että herra Pekka Ervast oli joko kääntänyt tai julkaissut suomeksi kirjan „The Rosicrucian Cosmo-conception“. (Ruusuristiläinen elämänymmärrys). Kaiken hyvän toivomuksin, Vilpittömästi Teidän

Three Eleven, Gladys Rivington.

Olemme saaneet kirjeenne huhtikuun 11:ltä päivältä, kuten myös- kin lentolehtiset, jotka ystävällisesti meille lähetitte. Olemme anta- neet lentolehtisiänne oppilaidemme käsiin ja uskomme, että jotkut heistä hankkivat itselleen kirjat. Meistä on mieluista kertoa, että keskuksemme kirjasto sisältää niin hyviä „Salaisen Opin“ kuin muu- tamia muitakin teosofisia kirjoja. Joka tapauksessa totuus on moni- puolinen ja mitä avarampi katse, sitä lähempänä totuutta. Yhä kiit- täen ystävällisestä huomaavaisuudestanne ja toivoen ponnistelujen- ne kantavan hedelmää. Olen vilpittömästi palveluksessa Teidän

John N. Patterson.

Sitten seuralt, jonka nimi on „The New York Federation of the American Theosophical Society“ Se kuuluu se- raavasti:

Hyvä neiti Eskelinen! Pahoittelen, kun olen ollut estetty vas- taamasta Teille niiden lentolehtisten johdosta, jotka koskevat herra Pekka Ervastia ja samoin valitan, etten ole kiittänyt Teitä ystävälli- syydestänne, kun lähetitte niitä minulle. Jäsenemme ovat olleet hy- vin kiinnostuneita herra Ervastista ja hänen englanninkielisistä kir- joistansa; toivonpa näiden lehtisten levittämisen auttavan paljon kirjan myyntiä. Jälleen suuresti kiittäen ystävällisyydestänne, Olen vilpittömästi, Teidän

Eimly B. Sellon.

Sitten kolmet oikeaoppisuudeltaan kauniit kopiot, joiden saman- tapaisesta sävystä voisi päättää asianomaisten saaneen ylimmältä ta- holtaan ohjeet vaarallista tilannetta varten. Ensin Californian kes- kuksesta:

Hyvä neiti Eskelinen! Kiitos huomiostanne ja Pekka Ervastin kiertokirjeestä! Olemme vuosia sitten olleet kirjeenvaihdossa Pekka Ervastin kanssa, ja hän lähettää vieläkin meille julkaisuansa „Theosophyn“ vaihdoskappaleeksi. Olemme aina kunnioittaneet häntä va- kavana, hyvää tarkoittavana ja vilpittömänä ihmisenä, mutta se tieto, mitä hänellä on teosofisista opetuksista on meidän kannaltamme katsoen pahempaa kuin yhtään mikään tieto, koska se on täynnään väärinkäsityksiä, minkä vuoksi niiden ainoana tuloksena voi olla

yhä kauemmaksi ja kauemmaksi totuudesta eksyminen. Kaikkea hyvää toivoen, vilpittömästi ja veljellisesti

United Lodge of Theosophists.

Toiseksi New Yorkin vastaus:

Arvoisa rouva! Saamme kiittää Teitä kirjeestänne huhtikuun 8:nnelta päivältä sekä herra Ervastia koskevasta kirjallisuudesta. Meistä on ollut kiintoisaa lukea sitä ja annamme täyden arvion jokaiselle sielulle, joka tekee lähimmäistensä hyväksi työtä. Kuitenkin, kuten tiedätte, jos olette perillä ohjelmastamme, me olemme uskollisia suoranaisten teosofian suurille perustajille ja me teemme työtä heidän opetustensa levittämiseksi, sellaisenaan kuin ne esiintyvät H. P. Blavatskyn ja W. Q. Judgen kirjoituksissa, ottamatta ollenkaan huomioon sellaisia julistuksia, jotka ovat peruisin jonkun henkitön persoonallisista suhteista, näyistä ja opetuksista, jottei syntyisi minkäänlaista vaaraa siitä, että ne sielut ja sydämet, joille alkuperäinen sanoma on tarkoitettu, estyisivät näkemästä kirkkaan puhdasta valoa. Tästä syystä emme voi jakaa lehtisiä kenellekään emmekä liioin panna niitä kirjastoomme. Siinä selityksemme, että ymmärtäisitte ottamamme askeleen teosofisen työn vainiolla ja järkähtämättömän uskollisuutemme tälle suunnalle. Tämän vuoksi ymmärtänette, ettemme silti ole ottamatta huomioon hyviä tarkoituksianne. Parhain toivomukseni. Vilpittömästi Teidän

U. L. T.

Ja kolmanneksi Philadelphiasta:

Hyvä neiti Eskelinen. Saamme ilmoittaa vastaanottaneemme äskeisen kirjeenne ja lentolehtiset. Meistä on aina hauska kuulla jokaisesta vilpittömästä yrityksestä levittää teosofisia opetuksia, jos ja kun ne pohjautuvat ainoaan, todelliseen ja alkuperäiseen H. P. Blavatskyn ja W. Q. Judgen julistukseen. Teitä kiinnostanee mukana seuraava lentolehtinen, joka antaa teille selvän kuvan „United Lodgen“ ohjelmasta. Palautamme Teille tohtori Pekka Ervastia koskevat lentolehtiset, koska käytämme vain teosofiaan liittyvää kirjallisuutta eikä sen sivuvirtausten mielenilmaisuja, vaikkakin kuinka vilpittömiä lausunnoit an. Veljellisesti ja vilpittömästi.

United Lodge of Theosophists.

Sitten on vastaus eräältä sangen kiintoisalta taholta, josta allekirjoittaneella ei ole sen enempää tietoja kuin että se on erään mystillistäiteellisen, ympäri maapalloa levinneen seururan Rigan osaston johtajalta, seururan, jonka presidentin sanotaan olevan Himalajalla Mestarien luona. Kirje kuuluu näin:

Hyvä herra! Pyydän kiittää Teitä erittäin ystävällisistä riveistänne, myös kirjasista, jotka suuresti kiinnostivat minua. Tietysti jaan ne ystäväilleni ja uskonpa, että he ovat yhtä iloisia kuin minäkin, saadessaan kuulla, että Suomessa on olemassa mystillinen seura, joka työskentelee ihmiskunnan kaikkein korkeimpien ihanteitten puolesta Valkoisten Veljien yhteydessä.

Toivon Teille kaikkea menestystä työsiänne. Levitköön se yhä laajemmalle valon ja totuuden etsimiseksi. Sydämellisin terveisin,
Vilpittömästi Teidän Tohtori F. L u k i n.

Sangen ilahduttava ilmiö oli se, että Anna Eskelinen sai Henry Fordillekin menemään lentolehtisen, mikä hänen sanansa mukaan on äärimäisen vaikeata. Fordin sihteerin vastaus on tällainen:

Hyvä neiti Eskelinen! Haluamme kiittää Teitä äskeisestä kir-

jeestänne, jonka olemme saaneet toimistoomme. Allekirjoittanut jättää mielellään sen herra Fordille ensi tilassa. Kunnioittaen
V. L. Sheolin.

Samalla tavoin yrittää A. E. lahjoittaa tälle jalolle maailmankuuluisuudelle, teosofille ja pasifistille molemmat P. E:n englanninkieliset kirjat.

Toinen suuri maailmankuuluisuus, jota P. E. nimittää kirjassaan „Eurooppalaisia näköaloja“ nykyaikaiseksi profetaksi, tohtori ja kreivi Cödenhove-Kalergi on ystävällisesti kunnioittanut meitä lyhyellä vastauksellaan:

Mrs. A. Reijonen! Monet kiitokset ystävällisestä kirjeestänne huhtikuun 28:nelta päivältä sekä kiintoisista lentolehtisistä. Olisin hyvin iloinen, jos voisitte tulla Paneurooppaliiton jäseneksi ja auttaa meitä tämän aatteen levittämisessä Suomessa, jossa tällä eurooppalaisella ihanteella on vain harvoja kannattajia. Monin kiitoksin ja ystävällisin terveisin, Vilpittömästi, Teidän

R. N. Cödenhove-Kalergi.

Toivoen, että hänen aatteisiinsa tutustuttaisiin tarkemmin, hän on myös lähettänyt lahjaksi kaksi kirjaansa „Gebote des Lebens“ (Elämän Käskyt) ja „Stalin & Co“ sekä „Paneuropa A. B. C.“-lehden.

Lopuksi on mieluisa ilo jäljentaää kolme lyhyttä, mutta suosiollista arvostelua „Vuorisaarnasta“ ja yhden „H. P. B:stä“. Kaikki Lontoosta. Ensimmäinen on Kristillismystillisestä aikakauskirjasta, „The Rally“, toinen Teosofisen Seuran englantilaisesta julkaisusta, „News and Notes“, kolmas arvokkaasti julkaisusta „The Occult Review“, josta myös arvostelu „H. P. B:stä“.

„Vuorisaarna“ eli „Kristinuskon avain“, kirjoittanut Pekka Ervast T. P. H. 158 siv. 5 shill.

„Rakkaudesta Jeesuksen hyvään sanomaan tulin kirjoittaneeksi tämän kirjasen“, selittää tekijä. Hän on valinnut työolleen keskustelun yksinkertaisen, kirjallisen muodon ja niin me saamme syviä opetuksia juttelusävyssä. Teos on ihastuttavan helposti luettava, mikä merkitsee paljon kirjaan nähden, joka on suomesta käännetty.

Kirjoittaja vakuuttaa, että Jeesus tunsii Jumalan syvemmin kuin yksikään toinen ennen häntä, että hänen tulemisensa lopetti esoteeristen opetusten vanhan liiton ja että hän teki pelastuksen tien selväksi kaikille. Hän osuu oikeaan valitessaan „Vuorisaarnan“ edustamaan Jeesuksen opetuksia. Sillä on ensi sija maailman kirjallisuudessa; se sisältää käytännöllisen kristillisyyden ytimen niin hienosti tulkittuna kuin suinkin inhimillisyydelle on mahdollista. Herra Ervast vie meidät kansaan analysoimaan syvästi ja perusteellisesti kutakin autuudenjulistusta. Hän on tutkinut kaikkia mahdollisia saatavissa olevia tekstejä ja monasti antaa epäselvistä sanoista useampia käännöksiä, koettaessaan valaista niiden todellista merkitystä.

Hän viittaa siihen seikkaan, että „Isä meidän“ rukouksessa olevain sanain „tänä päivänä“ käyttö on merkkiä Jeesuksen kehoituksesta opetuslapsilleen rukoilla tai mietiskellä aamusella. Tämä oletamus on erittäin merkityksellinen, vaikka se tavallisesti jää huomaamatta. Me voimme määrätä koko päivän toimintojen perussävelen sen mielentilan mukaisesti, jonka olemme saaneet ensimmäisenä tuntina heräämisen jälkeen.

Raphael Hurst.

„Vuorisaarna“, Pekka Ervast (T. P. H.). 5 sh. Sydämeistämme toivotamme tervetulleeksi tämän tulkinnan kristinuskon helmeä, joka on lähtöisin tunnetun suomalaisen teosofin, Pekka Ervastian kynästä. Hän on tehnyt teosofialle tällä suuren palveluksen ja näyttää sillä, miten Kristuksen opetukset ovat sopusoinnussa Muinaisen Viisauden kanssa. Koska hän hallitsee monta kieltä, hän ei rajoitu vain yhteen käännökseen, vaan antaa oman tulkintansa useammista raamatunlauseista, selittäen syyt erilaisiin muunnoksiin, joista monet ovat sangen opettavia ja hyödyllisiä kuten mammonan tulkinta, jota hän pitää persoonallisen ja ajallisen elämän eikä vain äveriäisyyden jumalana. Erikoisesti hän käsittelee autuudenjulistuksia ja uuden liiton viittä käskyä, näyttäen miten ne poikkeavat Mooseksen laista. Hän löytää Vuorisaarnasta todisteita jälleensyntymisen ja Karman opetuksista. Minua kiinnostaa huomauttaa, että tulkittaessaan „Isä meidän rukousta“ hän on sitä mieltä, että „jokapäiväinen“ merkitsee „yliaistillista“ ja hän puolustaa väitettään esittämällä sekä kreikkalaisia että latinalaisia tekstejä. Olen kauan väittänyt, että tämä on lauseen merkitys.

K. B.

Vuorisaarna eli Kristinuskon avain. Tulkinnut Pekka Ervast. Luvansaanut käännös. Lontoo — T. P. H. Oktaavikoko. 158 sivua. Hin'a 5 sh.

Onko Vuorisaarnaa pidettävä eksoteerisena, joukoille tarkoitettuna opetuksena vai puhtaasti esoteerisena? Viimeksimainitun väitteen puolustukseksi on sanottu, että „vuorelle nousu“ tarkoittaa „hengen korkeuksia“. Mutta tämän väitteen mielettömyyden, että Kristus kääntyi yksinomaan opetuslastensa puoleen, todistavat, kuten tämän tulkinnan kirjoittaja näyttää, kertomuksen päätesanat: „Ja tapahtui, kun Jeesus oli lopettanut nämä sanansa, että kasanjoukot olivat hämmästyksissään hänen opetuksistaan.“ Kokoelma merkittäviä „Herran sanoja“ (logia) yhdistyneenä „Matteuksen evankeliumin“. Vuorisaarnan kirjoittajan pitkään puheluun on Pekka Ervastian vakaumuksen mukaisesti sekä eksoteerinen että esoteerinen; sitä mukaan kuin kukin kallistaa sille korvaansa.

Uudelleen korjatussa käännöksessään ja kommentaarioissaan tekijämme heittää utta valoa Kristuksen opetuksiin. Seuraten neljäneltä vuosisadalta peruisin olevaa Hieronymuksen tekstiä hän järjestää autuudenjulistukset neljään eri pariin: ensimmäisen ja viimeisen yhteen toisen ja seitsemännen j. n. e. „Ajattele niitä nauhaan pujoitettuina helminä; jos nostat nauhaa keskeltä, niin ne helmet eli autuuden julistukset, jotka kuuluvat yhteen, joutuvat vierekkäin“. Heti huomaa, että tähän järjestelmään sisältyy enemmän kuin pelkkää nerokkuutta tai satunnaisia sijoittelua.

Kiintoisa, tässä kirjassa esitetty keksintö on se — jos väite pitää paikkansa — että Jeesus tunnusti jälleensyntymisopin. Jolleivät keskiaikaiset papit kirkolliskokouksissaan olisi julistaneet pannaan tätä uskoa, sanoo kirjoittaja, niin „nykypäivän kristityt tietäisivät, että ihmisen henki syntyy uudelleen maan päälle“. Harvat kirjat ansaitsevat lukemista monta kertaa, mutta tämä ehdottomasti sitä ansaitsee sekä nyt että tulevaisuudessa. Sen opetus on annettu vuoropuhelussa kysymysten ja yastausten muodossa.

Frank Lind.

H. P. B. Neljä kuvaelmaa. Näytelmä, kirjoittanut Pekka Ervast. Lontoo, T. P. H. 3 sh. 6 p.

Kuuluisa suomalainen teosofinen johtaja, Pekka Ervast, on kirjoittanut Madame Blavatskysta ensimmäisen näytelmän, minkä tähän mennessä olen nähnyt. Kokoonpanoltaan se on vain paloittainen kuva, mutta jännittää mieltä siinä määrin, että tahtois nähdä täysmittaisen kirjoituksen, joka käsittelee tämän suuremman ja ihmeellisen naisen koko dramaattisen elämänuoksun.

Ensimmäinen näytös on sijoitettu Lontooseen, vuoteen 1851. Se näyttää H. P. B:n 20-vuotiaana naisena kohtaamassa mestari Moryan Hyde Parkissa. Toinen näytös vie Pariisiin ja niihin aikoihin, jolloin oli vielä kaksi vuotta T. S:n perustamiseen. Kummallinen ja fantastinen Varjon Veljien kokous on tässä kuvattuna. H. P. B. tulee sinne valepuvussa, joutuu ilmi, saa varoituksen, että Mustat Adeptit yrittävät äärimäisensä, tuhotakseen hänen tulevaisuudentyönsä. Kolmas näytös esittää meille kreivitär Wachtmeisterin Würzburgissa v. 1886 ja loppuu kreivittären lausumiin sanoihin H. P. B:stä: „Marttyyri, marttyyri — milloin on koittava päivä, jolloin ihmiskunta tuntee hyväntekijänsä?“ Viime näytökseksi palaamme Lontooseen ja katsellemme tämän venäläisen naisen kuolinhetkiä, naisen, jota Ervast sanoo XIX:nnessä vuosisadassa sfinksiksi.

J. F. Lawrence.

Mitä näiden vastausten johdosta tekisi mieli loppupäätelmäksi sanoa? Sitä, että maailmaan on nyt sinkautettu näiden kahden englantilaisen kirjan muodossa kipuna Pohjolan valonahjosta, joka kipuna tulee sytyttämään niitä sieluja suurempaan paloon, jotka väreilevät samalla tavoin meidän kanssamme. Kuitenkin on sanottu, että todelliset okkultistit ympäri maailman eivät tule kiinnittämään vakavampaa huomiota Suomen Ruusu-Ristiin ennenkuin täältä näkyy voimakkaampi valonloiste. Ja mistä sitten tämä suurempi valonloiste? Siitäkö että johtaja — P. E:mme vuodattaisi syvempiä syntyjä syviä meidän kuulla? Ei, vaan siitä, että meistä, hänen pienistä ystäväistään kasvaisi veljesrakkaudessa, totuudenjanossa ja palveluluhalussa elämänkelpoimpi joukko. Meidän kasvustamme riippuu näinä ajankohtina sanomattoman paljon, meidän, joille on annettu suuri armo syntyä esoteerisen kristinuskon mysterioviisauden lähteille.

Tässä yhteydessä tekee mieli palauttaa muistiin, mitä on sanottu tulevasta Pohjolan kulttuurivalttiosta. Pohjolassa säilyy kristinuskko, kun tämän vuosisadan lopulla muhamettilaisen aallon on ennustettu vyöryvän kolmelta taholta Eurooppaan ja hautaavan alleen mädäntyneen kristinopin, jossa ei ole otettu lukuun Kristuksen seuraamista elämässä. Kristinuskon säilymisen takia pohjoisella maapallonpuoliskolla, kun vainot ja vaikeudet tulevat, on suuressa suunnitelmassa katsottu viisaimmaksi Ruusu-Risti-liikkeen pantavaksi alkuun Suomessa, Suomessa, josta on määrä tulla keskusmaa Pohjolan valtakuntaan.

On myöskin sanottu, että juuri nämä ajankohdat, joissa elämme, ovat eritoten edesvastuullisia. Jos täällä riidellään eri kielten ja puolueiden kesken, tuottaa se suurta hallaa suurille suunnitelmille. Ja jos täällä varustellaan toiveissa sotaretkiä rajantakaisten alueiden valtaamiseksi ja mikä pahempi, isänmaallisessa innostuksessa tartutaan aseisiin, on suuri suunnitelma Pohjolan valtakuntaa varten koonaan tuhottu.

Siksi — keskittäkäämme sielumme voimat ajatukseen: R a u h a kaikille olennoille!

A. R.

Teosofia ja teosofinen työ.

— Kuinka toivotte Seuran jäsenien avustavan tätä työtä?

— Ensiksi tutkimalta teosofisia oppeja, niin että käsittävät ne ja voivat opettaa muita, varsinkin nuorisoa. Toiseksi käyttämällä jokai-sta tilaisuutta, jolloin he voivat puhua muille ja selittää, mitä teosofia on, ja mitä se ei ole; poistamalla väärinkäsityksiä ja levittämällä harrastusta näihin asioihin. Kolmanneksi auttamalla kirjallisuutemme leviämistä, ostamalla kirjoja, jos siihen kykenevät, lainaamalla ja lahjoittamalla niitä ja kehittämällä ystäviäänkin tekemään samoin. Neljänneksi puolustamalla Seuraa sen niskaan viskatuista väärästä syytöksistä vastaan kaikilla heidän vallassaan olevilla oikeilla keinoilla. Viidenneksi kaikkein tärkeimmällä tavalla — oman elämänsä esimerkillä. (Teosofian Avain, s. 285).

Ei mikään työtätekevä jäsen saa panna liian paljon arvoa persoonalliseen edistykseensä ja vaurastumiseensa teosofisissa tutkimuksissaan, vaan hänen täytyy olla valmis tekemään niin paljon epäitse-kästä työtä kuin hän suinkin kykenee. Hänen ei pitäisi jättää teosofisen liikkeen koko raskasta kuormaa ja vastuunalaisuutta harvojen innokkempien työntekijöiden niskoille, vaan hänen pitäisi tuntea velvollisuudekseen ottaa, minkä voi, osaa yhteiseen työhön ja auttaa sitä tarmonsä takaa (T. A., s. 288).

Ei mikään teosofi saa asettaa omaa turhamaisuuttaan tai tunteitansa koko Seuran etua ylemmäksi. Joka Seuran tai muiden henkilöiden hyvän maineen uhraa persoonallisen turhamaisuutensa, maailmen menestyksensä tai ylpeyden alttarille, hänen ei pitäisi saada olla jäsenenä.

Ei keneläkään jäsenellä ole oikeutta pysyä toimeettomana sen tekosyn nojalla, että hän muka tietää liian vähän voidakseen opettaa. Sillä aina voi hän varmasti toivoa löytävänsä muita, jotka tietävät vielä vähemmän kuin hän itse. Ja ennen kuin ihminen koettaa muita opettaa, hän ei huomaa omaa tietämättömyyttään eikä koeta sitä poistaa (T. A., s. 289).

Viettäköön sitä elämää, joka on välttämätöntä sellaisen tiedon ja sellaisten voimain saavuttamiseksi, niin viisaus tulee teille luonnostaan. Milloin vain kykenette virittämään tajuntanne „Maailmantajunnan“ jonkun seitsemän kielen mukaan, jotka kulkevat yli Kosmoksen kaukupohjan värähdellen yhdestä ikuisuudesta toiseen; milloin olette perinpohjin tutkineet „sfäärien soittoa“, silloin vasta olette rivan vapaa jakamaan tiedon niille, joille on turvallista sitä jakaa. Ennen sitä olkaa maltillinen — — — Älkää yrittäkö paljastaa Olemisen ja Olemattomuuden salaisuutta niille, jotka eivät kykene näkemään Apollon heptakordin merkitystä, tuon muinaisen jumalan lyran, jonka seitsemässä kielessä kussakin asuu Kosmoksen henki, sielu ja astraaliruumis. (Salainen Oppi, I: 187—188).

Vapaa sana.

„Kuinka hartaasti soisinkaan, että tuli palaisi“. On lauha sunnuntaipäivä. Jostain kuuluu kirkonkellojen soittoa. Luonnon temppeleitä ympärillä puhuu pyhästä. Ja pyhää hiipii myöskin mieleen, joka nousee aikaa ylemmäksi. Eräs raamatunlause pyrkii uudelleen ja uudelleen muistiin. Etsin sitä Uudesta Testamentista, saadakseni sen summittaiselle sisällölle kiinteän ja oikean muodon. Kestää kauan, ennenkuin sen löydän. Noin tunnin verran saan selailla raamattua. On kuin sielun autuus riippuisi siitä ja hyvin suuret asiat. Noitsen syvästi, kun se löytyy Luukkaan evankeliumin 12:n luvun 49:stä säkeistöstä, sillä on kuin se ja sen lähikuvaukset liittyisivät juuri niihin ajankohtiin, joissa me omassa R.R.:seurassamme elämme.

Lause on tämä:

Tulta olen tullut maan päälle heittämään, ja kuinka hartaasti soisinkaan, että se jo palaisi. Ja suunnilleen seuraavassa lähiympäristössä on tämä Luukkaan evankeliumin lause:

Jeesus viittaa kedon liljoihin ja antaa niissä opetuksen olla mu-rehtimatta ruuasta, juomasta ja vaatteista ja kehoittaa ensiksi etsimään Jumalan valtakunnan asioita. Niiden mukana annetaan kaikki muu. „Älä pelkää, sinä pikkuinen lauma, sillä Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan“, puhuu Jeesus niille, jotka haluavat häntä seurata.

Ja neuvo jatkuu: Valvokaa, olkaa niiden palvelijain kaltaisia, jotka Herraansa yöllä odottavat. Olkaa aina valmiit, sillä ette tiedä millä hetkellä hän palaa pidoista. Ja kun Herra näin puhuu, kysyy Pietari epäillen: — Tarkoitatko meitäkin, lähimpiä ystäviäsi vai noitako muita, kaukaisempia? Herra ei vastaa suoraan, vaan jatkaa vertauskuvakieltään antaen sen ymmärtää, jolla on hengen korvat kuulla ja odottaen aikaa, jolloin opetuslapset teossa koetuksen tullen saavat ymmärryksensä osoittaa. Hän viittaa aikaan, jolloin hänet on kasteella kastettava ja viittaa tuskaan, joka on kestettävä, ennenkuin kalkki on loppuun juotu, kärsimyskalkki ihmiskunnan syntien tähden.

Ja vaikka hänen sanomansa on rauhan sanomaa, niin riitaa ja sotia syntyy perheissä ja kansoissa sen takia. Mielel jakautuvat niihin, jotka ensimmäiseksi asettavat Jumalan valtakunnan asiat ja niihin, jotka niiksi asettavat n.s. käytännöllisyyden nimissä tämän valtakunnan hyvän. Vain harvat, ylen harvat pysyvät uskollisina ja antautuvat kuninkaan asioille kaikkineensa.

Ruus-Ristin pikkuinen lauma Pohjolassa, mitä tämä kaikkiaikainen puhe puhuu meille?

Sitä, että on tullut aika, entistä vaativampi aika, jolloin meiltä kysytään valvomista sen lähetin ympärillä, joka koko pitkän ja vaivaloisen elämänsä on kokosieluisesti antanut Kristuksen työhön. Tahdommeko kaikki talenttimme ojentaa Mestarin alttarille? Tahdommeko jättää omaisuutemme, rahanansaitsemiskykymme, puhujan, soittajan, laulajan, näyttelijän, kirjailijan, kynäilijän, opettajan, ammattilaisen avut antimiksi Jumalan alttarille? Jaksammeko yhä uljaammin irroittaa sydäntämme mammonasta, s.o. ei vain aineellisesta, mutta myös kaikesta personallisesta n.k. hyvästämme tukeaksemme

paremmin sitä yhtä, joka niin sankarillisesti on näyttänyt edelläkävää esimerkkiä?

Tässä yhteydessä muistuu mieleen se toinen suuri, joka puolenvuosisataa sitten lähetettiin totisuudenetsijöitä ympärilleen keräämään. H. P. B. Hän sai käskyn perustaa esoteerisen koulun ja sen ohjossa kehittää oppilaitansa. H. P. B. kertoo, että 70 hyväksyttiin koetuksille. Näistä silloin kolme, vain kolme läpäisi ensimmäisessä kokeessa ja ainoastaan yksi toisessa.

Nytkin meillä toistuu sama historiallinen koetuskausi. Meillä on paljon harrasta, hyvin harrasta pyrkimystä antautua enemmän ja enemmän sen toisen valtakunnan palvelijoiksi, mutta uskallammeko myös nöyriä epävalmiudessamme tehdä itsellemme omantunnonkysymyksen: — Eikö meissä ole enemmän tai vähemmän vielä sitä Ananias-Safira-taipumusta, joka luulottelee antaneensa kaikkensa Jumalalle, mutta on siltäkin piiloittanut osan itsellensä?

Katselen Suomen teosofista historiaa taaksepäin ja teen seuraavia johtopäätöksiä P. E:n opetusten ja kirjoitusten valossa:

Kun Suomessa olivat suurlakon ajat, sai P. E. tehtäväkseen koota henkisesti kehittyneet yksilöt ympärilleen ja heidän hartautensa ja totuudennäkemyksensä voimalla vaikuttaa sodan syttymistä ja verenvuodatuksia vastaan. Tiedämme, miten kävi. Hän onnistui. Ystäväjoukko pysyi lujana ja yksimielisenä hänen ympärillään, ja Suomi pääsi verenvuodatuksitta suurempaan, henkiseen vapauteen. Tulivat punakapinaa edeltävät ajat, jolloin ensiksi henkimaailmassa kävi sodanuhka. P. E. sai Väinämöisen taholta tehtäväkseen varoittaa kansaansa tarttumasta aseihin. Hän matkusteli ympäri Suomea ja koetti saada teosofejä käsittelemään ehdottoman rauhan tärkeyttä. Turhaan. Teosofitkin niinkuin muut turvautuivat aseihin. Ja se veljespiiri, joka hänen ympärilleen oli kokoutunut ihmisyyssaatteen merkeissä, jakautui kahtia. Tuo ihmispiiri ei kokonaisuutena luottanut häneen, ei antanut viisaimman johtaa niin aatteellisissa kuin aineellisissa kysymyksissä, vaan epäili häntä omanvoitonpyynnistä ja vallanhalusta. Ja niin syntyi tuskan ajosta uusi luomus: Ruusu-Risti.

Entä nyt?

Nyt — sanovat viisaat — elämme jälleen suurissa koetuksen ajoissa. Suomi on kansana asetettu koetukselle. Sen parissa liikkuu monenlaisia virtauksia vastakkain, kiihkokansalliset ja kommunistiset, suomalaiset ja ruotsalaiset, vapaamuurariusmyönteiset ja sen vastaiset, sodanhaluiset ja pasifistiset. Jos tämä vie siihen, että aiheutamme sodan, joko sisäisen tai, vielä pahempi, ulkoisen, silloin tuhoutuu koko se suuri suunnitelma, joka Pohjolaa varten on varattu. Tyhjään raukeaa silloin myös sekin suunnitelma, joka Ruusu-Ristiä varten on annettu P. E:n välityksellä toteutettavaksi. Näinä ajankohdina meistä riippuu syvästi velvoittavan paljon.

Siis:

Jaksammeko pysyä lujana ystävärintamana hänen ympärillään? Jaksamme aina mennä kuulmaan, mitä hänellä on meille annettavaa? Jaksammeko unohtaa väsymyksemme, sairautemme, köyhyytemme, tukeaksemme häntä luennoissa? Jaksammeko vetää ystävät mukaan, niin että melkein kaikki Helsingin jäsenet ovat läsnä sunnuntailuennoissa? Ja Helsingin jäsenten taajan tukemisen välityksellä suuret joukot vieraita. Yhä uusia ja uusia totuudennäkäisiä.

Jos tätä jaksamme ja hengenhapatus meidän kauttamme joko välillisemmin tai välittömämmin vaikuttaa Suomen kansaan, silloin kirkastuu kirkastumistaan näkemys Pohjolan valtakunnasta, josta Valkoisen Veljeskunnan yhteydessä toimiva mysterialoitus levittää viisautta ja valoa kauas vieraisiin maihin, saatikka sitten omaan kansaan. Ja kauhean sodan uhka, niin ulkoisen kuin sisäisen, haihtuu itsestään kiihkeistä mielistä.

A. R.

Kesäkurssit 1933.

Kurssit pidetään kuten tavallisesti Jyväskylän Ruusu-Risti-tempelissä heinäkuun 30 — elokuun 6 p:nä, alkaen tervetuliais-illan-vietolla sunnuntaina heinäkuun 30 p:nä. Maanantai-aamuna alkaa työ, jatkuen sunnuntai-iltaan elokuun 6 p:nä. Kesäkursseja johtaa Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Jokaisen osanottajan on tuotava mukaan Uusi Testamentti ja Teosofian Avain (1925 vuoden uusi painos). Ohjelmaan kuuluu: 1) aamukuulustelua Suomen, Europan ja maailman tulevaisuudesta ynnä meikäläisten tehtävästä ja velvollisuudesta tuleva suuteen nähden; 2) päiväkeskustelua Teosofian Avaimen ja Uuden Testamentin johdolla; 3) P. E:n julkiset esitelmät aiheista: Unet, unimaailma, Jeesuksen käskyt y.m.

Kurssit ovat avoinna sekä Ruusu-Ristin jäsenille että muille vakaville totuudenetsijöille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, joka suoritetaan kurssien alkaessa. Julkisiin esitelmiin on eri oviraha.

Kesäkurssien ajaksi järjestetään yhteisasuntoja koululla lähellä Tempeliä. Yhteisasuntoon aikovien on tuotava mukanaan peite, lakanat ja pyyheliinat. Kustannusten peittämiseksi kannetaan yhteisasunnosta 20 markan maksu kurssiajalta. Yksityisasuntoja bankitaan myös niitä haluaville. Osanottajia pyydetään ilmoittamaan muutama päivä ennen kurssien alkamista, minkälainen asunto halutaan, os. Kesäkurssitoimikunta. Ruusu-Risti-Tempeli. Jyväskylä.

Tervetuloa!

Tien varrelta.

„Viisaudenmestarien kirjeitä“ niminen suurteos on nyt kokonaisuudessaan ilmestynyt Mystician kustannuksella, joka tällä teolla on kultakirjaimin kirjoittanut nimensä Suomen teosofisen liikkeen historiaan. Sidottuna kahteen osaan maksaa teos Smk. 200:—.

Helsingin Ruusu-Ristin kuoro, joka erikoisesti kunnostautui viime belluntaina pidetyn vuosikokouksen aikana, on kuluneen työkauden lopussa saanut luopua tarmokkaasta johtajastaan Eva Runsténista. Hänen kuusi vuotta kestäneen vaivannäkönsä ja huolenpitonsa ansiota on kuoron nykyinen kunto. Se on hänen joh-

dollaan esittänyt useita vaativiakin sävellyksiä, kuten Pohjanmiehen „Deevakhanin“ ja „Väinämöisen paluun“, sekä viimeiseksi Kuulan „Auringon nousun“. Kuorossa on tällä hetkellä 28—30 jäsentä. Se on saanut käyttää sellaisten tunnettujen taiteilijoiden kuin Annikki Uimosen, Helmi Liukkosen, Clara Bonsdorffin, Olivia Gebhardin ja Martti Seilon solistiapua.

Eva Runsténille, joka aikaa vaativien yksityisasiointensa takia nyt erosi kuoron johdosta, antoi kuoro kevätkokouksessaan muistolahjaksi takorautaisen kynttiläjalan.

Kuoron johtajana tulee ensi syksystä toimimaan nuori jäsenemme Gurli Andersson.

Sairausapu- ja opas Salve Helsingissä Vuorikadun 5 B:ssä, joka aikaisemmin omistajansa, ylihoitajat Naima Kurvisen sairauden ja kuoleman johdosta on ollut suljettuna, on jälleen avattu ja ja jatkaa toimintaansa hoitajattarien Nanna Hällin ja Sigríd Larssonin johdolla. Salve on sovelias pysähdys- ja levähdyspaikka kaikille, jotka saapuvat pääkaupunkiin joko vain lyhyelle käynnille tai sairaalasijaa odottamaan samoin kuin niille, jotka toipilaina haluavat jonkun aikaa levätä. Salvessa antaa täydellisen Kirurgin kurssin suorittanut hoitajatar kaikkea lääkärin määräämää hoitoa. Toistaiseksi on laitoksen käytettävissä seitsemän vuodetta; ravintona on saatavissa sekä tavallista että kasvisruokaa kohtuulliseen hintaan.

Ruus-Ristin jäsenten ja ryhmien huomioon. Mahdollisten erehdysten ja väärinkäsitysten välttämiseksi ilmoitetaan, että kaikki Ruusu-Ristin Hallituksen viralliset aloitteet ja päätökset ovat Hallituksen Sihteerin allekirjoittamat. Muista Seuran jäsenten ja harrastuspiirin välisistä neuvotteluista vastaavat asianomaiset itse.

Jyväskylässä. Toimintamme Ruusu-Risti-Temppelissä lopetettiin kesän ajaksi Looshi-kokouksella toukok. 7 p. Kuluneen talven toiminta kävi yleensä samoissa merkeissä kuin edellisen vuoden toiminta.

Johtajan esitelmää esitettiin joka sunnuntai klo 12 ja kuuntelijointa kävi niissä keskimäärin vähäsen enemmän kuin edellisinä vuosina. Esitelmää esitettiin kaikkiaan kolmenakymmenenä sunnuntaina.

Veli J. R. Hannula antoi meille talven kuluessa viisi julkista esitelmää, joista hänelle sydämellinen kiitoksemme. Muita ohjelmallisia tilaisuuksia yleisölle oli kuusi. Niistä Kalevala juhla muodostui erikoiseksi Johtajan mukana olon vuoksi.

Nuorten lukupiiri on kokoontunut säännöllisesti kerran viikossa. Osanottajia on siinä ollut alun toistakymmentä etupäässä ei-jäseniä.

Uusia jäseniä on liittynyt kaksi. Näkyväiset saavutuksemme eivät siis ole suuret, mutta kun toimintamme on käynyt hyvässä veljeyden hengessä ja olemme yrittäneet mahdollisuuksiemme mukaan, toivomme että toiminnastamme on ollut edes vähäsen todellista siunausta ja hyötyä.

Jyväskylän R. R. Veljet toivovat runsasta osaanottoa kesäkursseille. Käyttäkäämme kesäkurssien tarjoama hyöty ja huvi hyväksemme. Se aika ja raha jonka kesäkurssiin käytämme tuottaa epäilemättä monikertaisen hyödyn. Näyttäkäämme, että tänä vuonna on osanottajia edes se alin määrä jonka Johtajamme toivoi viime vuoden kesäkursseilla olevan. Siis Terve tuloa Jyväskylään!

R.R:n Päämajaryhmän toimintakertomus v.v. 1932—20. 5. 1933.

Johtajamme tarkoitus on, kuten kaikki hyvin tiedämme, saada R.-R:läinen elämänymmärrys niin eläväksi meissä, että voisimme koko yhteis-elämämme järjestää veljellisen rakkauten, suvaitsevaisuuden ja keskinäisen luottamuksen pohjalle.

Veli Toivonen oli myöskin saanut tämän inspiration. Hän alkoi jäsenkokouksissa puhua R. R. päämajan rakentamisen välttämättömyydestä ja kuvasi tämän tulevan päämaja-näkemyksensä niin eloisasti ja taitavasti, että siitä oli seurauksena päämaja-ryhmän synty ja aatteellisen työn alku.

Hän kutsui kaikkia, jotka tahtoivat olla apuna työssä, neuvottelemaan ja päättämään työn alkamisesta. Kutsua seurasiikin 7 R. R. jäsentä. He päättivät muodostaa ryhmän, jonka erikoistehtävänä on antaa ruumiillisen ja henkisen työn tekijöiden mahdollisimman kiinteässä yhteistyössä oppia elämään R. R. elämää l. veljeyttä ja muodostaa sellainen veljeskunta, joka valmistaisi sopivan maaperän tulevan keskus-päämajan alkamiselle.

Ryhmätyön ulkonainen toiminta kesän aikana alkoi perunan viljelyksellä. Sitä varten eräät veljet luovuttivat kappaleen maata ja pari veljeä kustansivat siemenet ja apulannan. Yhdessä korjattiin syksyllä sato, joka myytiin ja tulot käytettiin ryhmän aatteellisen toiminnan hyväksi.

Aatteellinen toiminta alkoi syksyllä yhteisellä illanvietolla R. R. Temppelessä, johon oli kutsuttu kaikkia R. R. jäseniä ja asian harastajia. Iloisena yllätyksenä saimme Johtajan mukaamme. Päämaja-asiasta keskusteltaessa lausui hän m. m. ilonsa siitä, että päämaja-aate elää R. R:ssä. Hän rohkaisi meitä ponnistamaan edelleen sanoen, että asia ei ole pelkkä haave ja että sellainen aate voisi toteutakin.

Ryhmä on tehnyt aatteellista työtä järjestämällä yhteisiä ohjelmallisia kokouksia. Ne ovatkin muodostuneet erittäin lämminhenkisiksi, aatteellisesti syventäviksi, itse-sekä ihmistuntemustamme laajentaviksi tilaisuuksiksi. Niiden onnistumiseksi ovat jäsenemme tehneet antaumuksella työtä. Ohjelmassa on ollut puheita, soittoa, yksin- sekä kvartetti laulua, lausuntaa ja keskustelua seuraavista kysymyksistä: olisiko joku valmis lähtemään työhön ilman edelläkäypää itsekasvatusta, olemmeko vakavasti luvanneet jumalallemme olevamme valmiit toteuttamaan ihannettamme käytännössä, jos tilaisuus tulisi. (Kysymyksen teki v. V. Toivonen.) Useat jäsenet toivoivat, että heidän karmansa pian antaisi tilaisuuden alkaa käytännössä toteuttaa ihannettaan. Vielä on keskusteltu seuraavien alustusten johdosta: onko päämajaryhmän työ tarpeellinen? (Al. v. L. Nevalainen), pythagoralainen koulukunta, sen tarkoitus ja järjestys. (Al. v. Pautola), alkukristilliset seurakunnat, (Al. v. L. Nevalainen), Uotin: Herran kansan tasavalta, (Al. v. Kotilainen). Näiden esitysten huippukohdaksi muodostui täkäläisen Point-Loma seuran osaston johtajan Neiti Wilénin varjokuva-esitykset seuransa Päämajan synnystä ja elämästä siellä (Annikki Reijosen toimesta). Esitys aiheutti suoranaisten kysymysten tulvan, joihin kaikkiin Nti W. illan kuluessa auliisti vastasi. Näin olemme tahtoneet tutustua erilaisiin yhteiskunta-uudistus-ihanteisiin saadaksemme oppia niiden onnistumisista ja myöskin epäonnistumisista.

Erikoisen maininnan ansaitsee myöskin Pikku-joulu juhlamme,

jota Johtajammekin kunnioitti läsnäolollaan. Vielä R. R. lehden toimitus on ollut ystävällinen ottaessaan ryhmämme ihannetta ja toimintaa selostavia kirjoituksia julaistavakseen.

Työmme on saanut innokkaita kannattajia maaseutuveljistäkin. Todistuksena siitä on Pohjanmaalta (Kilpuaita) tullut maatilan lahjoitustarjous, pinta-alaltaan noin 300 ha. maata sekä sillä olevan irtaimen, edistämään päämaja-aatteen toteutumista. Kun R. R. päämajaa ei voida rakentaa niin pohjoiseen, päätettiin tila toistaiseksi säilyttää R. R. mahdollisena siirtokuntana. Siitten vielä eräät veljet lähellä Helsinkiä ovat esittäneet ryhmälle rakennettavaksi talon. Ehdotus ei ole saanut kannatusta, vaikkakin muutamien ryhmän jäsenien mielissä kytee hiljaisuudessa tämän toteutuminen.

Ryhmän virkailijoina ovat toimineet: puheenjohtajana Valdemar Toivonen, sihteerinä Linda Nevalainen, hänen siirryttyään pois paikakunnalta allekirjoittanut ja rahastonhoitajana Greta-Liisa Pyykkölä.

Näin olemme työskennelleet oppiaksemme toteuttamaan ihannettamme käytännössä. Niin pientä ja puutteellista kuin työmme on ollutkin, on se kuitenkin laajentanut tajuntaamme, syventänyt sekä itse- että ihmistuntemustamme ja antanut meidän ikäänkuin aavistellen tuntea tosi veljeyden ihanaa esimakua. Se on varmasti vahvistanut meitä vakaumuksessamme työmme tarpeellisuudesta antaen uutta uskoa, rohkeutta ja voimaa pyrkimyksissämme päämääräämme — veljeyden elämään. Antti Nokelainen, sihteeri.

Vapaamuurariuden vastustusta Suomessa. Kansainvälisellä, jokaisessa maassa kansallisuusaatteen varjolla esiintyvällä vapaamuurariuden vastustusliikkeellä on, niinkuin tiedetään, agitaattorinsa Suomessakin. Koska aina on niitä, jotka odottavat itselleen hyötyä toisten vahingosta, on tämä jesuiittojen alkuunpanema ja ylläpitämä liike antanut osuutensa poliittisiin riitaisuuksiin ja valtataisteluihin suuren maailman malliin. Hämmästyttävää sensijaan on — tai ainakin pitäisi olla — että kirkolliskokouksessa, hengellisen elämän erikoistuntijoiden neuvottelussa, on pidetty tarpeellisena pohtia kysymystä, saako pappi kuulua vapaamuurarijärjestöön.

Kysymyksen toi Turussa viime kuun jälkimmäisellä puoliskolla pidetyn kirkolliskokouksen esityslistalle lokak 25—28 päivinä pidetyn Viipurin hiippakunnan sysodaalikokouksen päätös, missä vaadittiin, että kirkkolakiin on saatava sellainen muutos, „että pappi tai muu kirkon tai seurakunnan toimihenkilö älköön kuuluko salaseuraan; jos kuuluu salaseuraan, niin erotkoon siitä tai erotettakoon kirkollisesta virastaan tai toimestaan.“

Esitys oli Turun kokouksessa esillä toukokuun 17 pnä. Ensimmäistä puheenvuoroa käyttänyt Turun Akatemian rehtori, prof. O. Andersson ehdotti, että asian annettaisiin raueta, häntä kannatti prof. S. R. Björksten ja prof. Rosenqvist, joka painosti sitä, etteivät kaikki vapaamuurarijärjestöt suinkaan ole samanlaisia. On olemassa myös kristillishenkisiä vapaamuurarijärjestöjä, ja hänen mielestään pappi voi kyllä kuulua sellaisiin seuroihin. Linaamme tähän Turun Sanomien (n:o 132) pakinaselostuksen:

„Puhetynnyrin tappi aukesi. Puheenvuoron saatuaan asteli professori O. Andersson puhujalavalle kiireistä vaubtia ja ilmoitti siellä ensi töikseen, että hän on vapaamuurari. Sen jälkeen hän pitkäkössä puheessaan innokkaasti puolusteli vapaamuurariveljeskuntia ja luetteli koko liudan m.m. Ruotsin kirkon johtajia, jotka ovat va-

paamuurareita. Samalla hän torjui vapaamuurariveljestöjä vastaan tehtyjä syytöksiä ja sanoi antavansa anteeksi viipurilaisille pappismiehille heidän esityksensä siitä syystä, että „he eivät tiedä, mitä he tekevät“.

Kun vapaamuurari oli reippaasti kävellyt paikalleen, alkoi luonnollisesti vastatodistusten sarja, josta erikoisesti mainittakoon, että kaikki puhujat sanoivat, etteivät he vapaamuurariudesta mitään varmaa tiedä. Asessori Kares sanoi, ettei niistä tunnu tietävän professori Anderssonkaan, tai sitten on laita niin, ettei hän sano mitä hän tietää.

Prof. Anderssonin ehdotus, että asia nitistettäisiin valiokuntaan lähettämättä sai kannatusta. Pitkän ja asiallisen puheen professori Anderssonin esityksen puolesta piti assessori Rosenqvist, jonka mielestä lain säätäminen tätä varten olisi turha, varsinkin kun vain yksi Suomen kirkon pappi nykyisin kuuluu vapaamuurareihin.

Hymyssä suin puheenvuoronsa esittänyt pastori F. V. Holmqvist asettui myöskin sille kannalle, että ehdotus olisi kuoletettava heti alkuunsa. Siinä oli hänen mielestään poliittista sivumakuakin.

Rovasti Lujanen sanoi kannattavansa viipurilaisen esitystä saatuaan nyt kuulla, miten Ruotsin papisto on hyvin mieslukuisasti liittynyt vapaamuurariveljestöihin. Meilläkin voi niin käydä, ellei sitä kielletä ajoissa.

Kirkolliskokouksen varapuheenjohtaja, Viipurin piispa Kaila antoi myöskin lausunnon, jossa hän ikäänkuin hiippakuntalaistensa puolesta hienokseen anteeksi pyytäne kertoi, miten päätös asiasta oli syntynyt vähissä miehin kokouksen loppuhetkinä. Itse puolestaan hän ei liioin sanonut tietävänsä sanottavia vapaamuurareista.

Keskusteluun otti osaa myöskin tri Virkkunen, joka ihmetteli, että asiasta, joka kuului kirkolliskokouksessa esiintulevista vaatimattomimpiin, oli käytetty niin paljon aikaa jo lähetekeskustelun muodossa.

Keskustelun vilkkauden syy oli luonnollisesti se, jonka piispa Kaila sivulla kokouksen väliajalla pakistessaan lausui, nimittäin että asia on sellainen, että se herättää suuren yleisön mielenkiintoa ja on sanomalehtimiehille antoisa. Siinä se syy, miksi siitä näin vilkas puheenlorina syntyi.

Ennenkin asiasta käytiin äänestämään käytti professori Andersson uudelleen tilaisuutta saadakseen kirkolliskokouksen muutkin edustajat mieltymään salaperäisten veljeskuntien elämään.

Asia lähetettiin valiokuntaan 86 äänellä 19 vastaan, jotka professori Anderssonin hylkäävä kanta sai puolelleen. Asiaa uudelleen käsiteltäessä tuli Viipurin synodaalikokouksen ehdotus hylätyksi.

J. P t n.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y. piti ensimmäisen vuosikokouksensa kesäkuun 6 pnä. Läsnä oli 45 jäsentä. Puheenjohtajana toimi R.R:n johtaja ja sihteeriksi valittiin rouva Hilja Kettunen. Puheenjohtaja avasi kokouksen ja selosti Seuran toimikunnan työtä kuluneena vuonna sekä esitti R.R:n Kustannusliikkeen tiliaseman 31. XII. —32, jonka jälkeen Kustannusliike varoineen velkoineen oli siirtynyt R.R:n Kirjallisuusseuran haltuun. Tällä hetkellä oli jäseniä 84. Koska Kirjallisuusseuran varsinainen toiminta alkoi vasta tämän vuoden alussa, antaa Seuran toimikunta virallisen työ- ja tili-kertomuksen vasta tämän kalenterivuoden päätyttyä ensi vuosikokouksessa. Kuluvan kalenterivuoden tilejä tarkastamaan valitsi kokous toimittaja Aarne Kotilaisen ja neiti Aini Pajusen, varalle mais-teri Leo Koskisen ja rouva Carin Kræmerin.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijän seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrätään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	199
Viisauden mestarien kirjeitä	202
Jyväskylän kesäkurssit 1933.....	206
Temppeilaulu	210
Uskonto ja Kristus	211
Miksi kukaan ei sano mitään	219
Toimitussihteeriltä	226
Mantrat.....	228
Eräs kirje	232
H. P. B. kirkosta	235
Mitä muualla tiedetään	236
Vapaa sana.....	239
Tien varrelta	240

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville. Omist. sairaanhoit. Naima Kurvinen.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Kesäkursseilla Jyväskylässä heinäkuun 30 p:stä elokuun 6 p:ään elin omasta puolestani kuin taivaissa: kipua ei ollut, väsymystä ei tuntunut, työ oli todellista nautintoa. Ilmapiiri oli täynnänsä hyvää tahtoa, myötätuntoa ja luottamusta, ja lopuksi kerroin — ehkä avomielisemmin kuin koskaan — muutamia menneen ajan muisteloita ja muutamista lähitulevaisuuden työsuunnitelmista. Ystävät kuuntelivat kiinnostuneina, hartaina, liikutettuina.

Tulevaisuuden suunnitelmat keskittyivät minuun nähden siihen, että lähden tänä syksynä Amerikkaan. Amerikkalaisesta luentomatkasta on ollut puhetta pian parin vuoden aikana, mutta tuuma muuttui äkkiä tänä keväänä kokonaan toisenluontoiseksi. Ei ole minun mentävä Amerikkaan luennoimaan, — esitelmien ja kokousten pito jää ainakin sivuseikaksi. Matkani tarkoitus on toinen. On lähettävä Californiaan koko talveksi ja — kirjoitettava. Oikeammin sanoen: opittava ja kirjoitettava.

Mikä kirjoitus on sitten niin merkillinen, ettei sitä voi kotimaassa suorittaa? Aivoilleni selitän näin: sinä tarvitset perspektiiviä, ja Europassa perspektiivi on liian lyhyt. Mutta henkeni tietää: sinun täytyy avata älysi eräälle inspiratsioonille, joka Californiassa on lähellä, jotta voisit suorittaa sen tehtävän, mikä sinulle nyt on määrätty.

Tämä kuulostaa vähän liian juhlalliselta. Ei se tehtävä niin merkillinen ole, ettei kuka tahansa toinen suuremmilla kyvyillä varustettu kykenisi sitä paremmin ja helpommin suorittamaan. Että minut on siihen viime vuosina valittu, riippuu vain siitä, että sydämeni on aina ollut sille nöyrästi ja vaatimattomasti altis. Tuntien pienet kykynsä se on asettanut itsensä Mestarin palvelukseen.

Kaikkien meidän Mestariimme ja Vapahtajamme Jeesus Kristus tahtoo, että kristikunnassa on tapahtuva uusi uskonpuhdistus. Lutherin reformatsioon pysähtyi puolitiehen.

Se puhdisti kirkkoa muutamista epäkohdista, mutta itse uskonopin puhdistus jäi kesken. Kuitenkaan kirkko ei voi läpeensä uudistua, ellei se oppi, se elämänymmärrys, johon kirkko perustuu, muutu kokonaan Jeesuksen omaksi elämänopiksi. Tämä taas on mahdotonta, ellei Paavalin perustama kristillinen teologia kirkastu Paavalin oman tarkoituksen mukaiseksi. Uuden uskonpuhdistuksen tehtävä on näin ollen ensinnä näyttää, mikä Paavalin teologinen metafysiikka oli, ja toiseksi palauttaa alkuperäiseen puhtauteensa Jeesuksen Kristuksen siveysoppi.

Tämän reformatsionin H. P. Blavatsky pani alulle. Hän näytti, että kaikissa uskonnollisissa maailmanselitysopeissa on sama teologinen ydin, jota hän nimitti teosofiaksi. Hän myös viittasi siihen, että kaikissa uskonnoissa siveysoppi on ytimeltään sama. Hänen suuri herätystyönsä kohdistui koko maailmaan ja sen kaikkiin uskontokuntiin, mutta jokaisen uskontokunnan omaksi tehtäväksi jäi puhdistaa oma uskonsa ja kirkkonsa. Tohtori Rudolf Steiner Saksassa jatkoi H. P. B:n työtä mitä kristikuntaan tuli kristillisen metafysiikan alalla, ja Ruusu-Risti Suomessa sai tehtäväkseen jatkaa samaa H. P. B:n työtä kristillisen siveysopin alalla.

Nyt on tämä kristikunnan reformatsioni keskitettävä suureen ponnistukseen Pohjolassa, ja sitä varten on julkaistava teos, joka piirtää uskonpuhdistuksen selvät ääri-viivat ja kutsuu kirkkoja ja lahkoja mahtavaan työhön Jeesuksen ja Paavalin auttamiseksi heidän suunnitelmiansa toteuttamisessa.

Suokoot hyvät henkivallat, että minä Ruusu-Ristin avulla kykenisin suorittamaan oman osani Kristuksen suunnitelman valmistusdraamassa. Ehkä silloin voisin tuntea niinkuin vanha roomalainen, etten ole turhaan elänyt.

*

Pitkä poissaoloni aiheuttaa personallisen työni suhteen muutamia muutoksia, joista tässä tahdon mainita.

Koko esoteerinen kirjeenvaihtoni lakkaa enkä ota vastaan uusia pyrkijöitä esoteeriseen ryhmään. Kokouksia ei liioin pidetä. Nykyiset jäsenet jatkavat harjoituksiaan entiseen tapaan eivätkä saa uusia ohjeita. Esoteerisessa työssä tulee arvatenkin kotimaahan palattuani tapahtumaan muutoksia ja uudistuksia. Olkaa siis vähässä uskolliset, rakkaat ystävät, että teille sitten uskottaisiin suurempia tehtäviä.

Olen tietysti kiitollinen, jos ystäväni muistavat minua kirjeillään, joilla ei ole virallista leimaa, ja olen vielä kiitollisempi, jos eivät ehdottomasti odota vastausta. Seisova osoitteeni on: Mr. Pekka Ervast, Consulate General of Finland, 44 Whitehall St., New York, N. Y. U. S. A.

Ruus-Ristin työ jatkuu säännölliseen tapaansa, ja Ruusu-Ristin Hallitus valvoo asioita täysillä valtuuksilla. Kaikkien jäsenten sydämeen painan sen elämänohjeen, joka hedelmänä kasvoi viime kesäkurssien henkisestä työstä: ystävät, oppikaa toisianne rakastamaan.

Ruus-Risti-lehtemme ilmestyy säännöllisesti kuten tähänkin saakka ja sisältää joka numerossaan matkakirjeen minulta. Kun vuoden vaiheessa uutta vuosikertaa on tilattava, toivon, että Ruusu Ristin lukijapiiri kasvaa moninkertaiseksi. Lehden toimituksen jätän uskottuihin käsiin.

Panacea-kirjeenvaihto siirtyy uusiin käsiin. Kirjailija Annikki Reijonen on ystävällisesti luvannut hoitaa sitä syyskuusta lähtien. Hänen osoitteensa on Helsinki, Pitkän sillanranta 5 B 42. Hänelle on siis tästä lähtien tehtävä sekä ilmoitukset (raportit) että uudet tilaukset.

Koska matkaani varten otan suuren lainan pankista, voivat ne ystävät, jotka edelleen tahtovat työtäni avustaa esim. n. s. P. E:n rahaston välityksellä, jättää tai lähettää avustuksensa pankkitililleni, joten ei tarvitse rahoja Amerikkaan lähettää. Pankkitiliäni hoitaa ja avustuksia vastaanottaa Prokuristi J. Kuusisaari, Helsinki, Kansallis-Pankki, Hakaniemen konttori.

*

Tulin niin iloiseksi seuraavasta odottamattomasta tunnustuksesta, etten malta olla sitä tähän painattamatta. Suotakoon turhamaisuuteni minulle anteeksi.

„Lukiessani kirjoittamaanne kirjaa „Haaveilija“, kiintyi mieleni siihen yhä enempi ja enempi, sikäli kuin sen lukemisessa edistyin. „Haaveilija“ on loistava helmi, kaunokirjallinen mestariteos! Sen henkinen tendenssi on korkeuksia hipova ja syvästi sielaun vaikuttava. Luettuani kirjan loppuun, heräsi minussa voimakas vastustamaton halu saada kiittää Teitä siunausta tuottavasta työstänne. Samalla kuin kiitän vilpittömästi Teitä „Haaveilijan“ kirjoittajana, toivon, että vieläkin voisitte kylvää samallaista siunauksen siementä, ja että „Haaveilija“ löytäisi monen monta tosi harrasta lukijaa. Kiitän kunnioittaen

J. F. K.“

Viisauden Mestarien kirjeitä.

Rakas ystävä!

Tässä suosittelen sinulle teosta, joka voi muuttaa koko sinun elämäsi. Sinulla on yksi tärkeä ominaisuus, joka auttaa sinua tämän kirjan ymmärtämisessä: olet *en n a k k o l u u l o t o n*. Jos tämä ominaisuus olisi yleisempi, tulisi tämä teos herättämään aivan tavatonta huomiota, sillä siinä kumoamattomasti todistetaan, että ihminen voi saavuttaa aivan hämmästyttäviä kykyjä ja hallita voimia, joiden avulla hän voi saada aikaan ihmeiltä näyttäviä ilmiöitä ja mikä vielä tärkeämpää, että on olemassa ikivanhoilta ajoilta periytyvä viisaustiede ja että täyttämällä määrätyt tinkimättömät ehdot voi päästä osalliseksi näistä voimista ja tästä viisaudesta; Viisauden Mestarit kuuluvat jäseninä Salaiseen Veljeskuntaan, jolla on päämajansa luoksepääsemättömässä Himalajan takaisessa Tibetissä. Tällä veljeskunnalla on hallussaan viisauden temppelein avaimet ja se on valmis laskemaan tämän pyhätön esikartanoon jokaisen vilpittömän pyrkijän, joka uskaltaa lähteä viisautta tavoittelemaan ja joka on yhtä tosissaan kuin kuoleman edessä.

Kaksi tämän veljeskunnan mestaria, Kuut Huumi ja Moria perustivat H. P. Blavatskyn ja H. S. Olcottin välityksellä, kuten tiedät, Teosofisen Seuran, jonka tehtävänä oli julistaa maailmalle meidän aikanamme ikivanhan viisauden ja sen mahtavien vartijoiden, „vanhempien veljien“ olemassaoloa.

Nämä kirjeet englantilaiselle A. P. Sinnetille, joka niihin aikoihin oleskeli Intiassa, kuvaavat omalla välittömällä tavallaan kirjeensaajan suhteita molempiin mestareihin, joista toinen, K. H. otti Sinnetin maallikko-oppilaakseen ja jakoi hänelle tietoa niin paljon kuin oppilas kykeni vastaan ottamaan ja niin paljon kuin se oli sallittua. Tuo oppilas oli harras ja utelias ja malttamattomasti hän tahtoi päästä kaikkien salaisuuksien perille. Älykkäänä, hienosti sivistyneenä hän osasi tehdä loppumatomiin kysymyksiä, hän kiihkeästi toivoi itselleen noita uusia merkittäviä kykyjä, tahtoi kuulla mestarinsa äänen, puhua ja seurustella hänen kanssaan välimatkojen päästä, ulkonaisista esteistä huolimatta. Ja aivan liikuttavaa on todeta, kuinka kärsivällinen on hänen viisas opettajansa. Hän ymmärtää ja tuntee länsimaalaisen oppilaansa, sillä hän

on itse opiskellut yliopistossa Englannissa, ja hän on valmis tekemään kaikkensa oppilaansa hyväksi; mutta rajoitukset ja esteet ovat oppilaan puolella; hänellä on lupa kohottaa ainoastaan salaisuuksien hunnun lievertä ja usein oppilas närkästyä, kun hänen rohkeaan kysymykseensä opettaja vastaa vain verhotusti, osittaisesti tai jättää kokonaan vastaamatta.

Lukiessasi näitä kirjeitä tulet varmaan yllätetyksi siitä, kuinka inhimillisiä nuo mestarit ovat. Jokin pieni sivuhuomautus, pari sulkuihin pistettyä sanaa voi väläyttää kuvan heidän kotoisesta elämästään, milloin olet iltateellä K. H:n talossa, milloin on tupakkatauko M:n asunnossa ja taustana on Himalajan häikäisevä, lumipeitteinen, ikuisen eetteriin ylenevä vuorijono — mestarien onnekas maa, rauhan hiljainen asunto.

Ennen kaikkea sinulta katoaa kaikki harhakäsitys siitä, että nuo mestarit olisivat hämäräperäisiä ruumiittomia varjo-olentoja jossain haudantakaisessa tilassa — ei, he ovat lihaa ja luuta, nykyisen Intian poikia, jotka rakastavat omaa maataan ja omaa sorrettua kansaansa samalla kuin he rakastavat koko maailmaa ja koko ihmiskuntaa; heidän tunnuslauseensa on veljeys, roduista ja väreistä riippumaton veljeys ja heidän ihanteensa on työ ihmiskunnan hyväksi.

Siitä syystä he perustivat Teosofisen Seuran ja näistä kirjeistä saa mitä mielenkiintoisimman kuvan tämän seuran alkuvaiheista. H. P. B. oli heidän treenaamansa oppilas ja lähettiläs, kaikista puutteellisuuksistaan huolimatta siihen aikaan ainoa maailmassa, joka oli sopiva tuohon välitystyöhön. Omaistensa keskeltä hän äkkiä salaperäisesti katosi: mestarit kutsuivat hänet luokseen ja uskottoman lyhyessä ajassa, muutamassa vuodessa hän täydellisesti muuttui, hänestä tuli maailmalle käsittämätön mysterio, vuosisatansa suurin sfinksi — lopulta maailman silmissä häväisty ja tuomittu petturiksi, mutta henkeen ja vereen asti tehtävälleen ja mestareilleen uskollinen vakaumuksensa marttyyri, jonka suuruutta jälkimaailmalle todistaa hänen jättämänsä testamentti, Salainen Oppi.

Kun tapahtui tuo kuuluisa „skandaali“ Teosofisessa Seurassa, kun Engla nin Psykkinen Tutkimusseura totesi, että mestarien kirjeet ja kaikki selittämättömät ilmiöt olivatkin pelkkää petosta, että H. P. B. muuttelemalla käsialaansa olikin sepitellyt nuo kirjeet itse, näppärästi ve-

tänyt tempuillaan herkkäuskoisia nenästä; kun monet arvokkaat uskolliset jäsenet luopuivat seurasta, kun herjausten ja syytösten tulva vyöryi onnettoman H. P. B:n yli, silloin oli hänen kärsimystensä malja täysi. Hän kirjoittaa pitkän jäähyväiskirjeen Sinnettille, joka tiesi ja voi vannoa tosiasiaain perusteella, että hän oli syytön — ja lopettaa kirjeensä sanoilla: „Olen väsynyt, väsynyt, väsynyt ja niin täynnä vastenmielisyyttä, että itse kuolema ensimmäisine kauhuntunteineen on tätä parempi. Antakaa koko maailman, muutamia ystäviäni ja hindulaisia okkultisteja lukuunottamatta luulla minun olevan petkuttaja“.

Mestarit tiesivät ja H. P. B. tiesi, että maailman tuomio oli vääjäämätön, — että se näkevin silmin ei tahtonut nähdä, kuulevin korvin ei tahtonut kuulla totuutta, koska sen sokeus ja tietämättömyys vaati uhrintsa, koska se tahtoi langettaa puolueellisen, lyhytnäköisen, typerän tuomionsa sen yli, joka tiesi enemmän kuin maailman oppineimmat tietoniekat, joka näki ja oli kokenut merkellisempiä asioita kuin mitä tuo niin pitkälle kehittynyt länsimäinen tiede voi selittää.

„Skandaali“ oli todella tapahtunut: korkea länsimainen sivistys oli paljastanut ylpeän omahyväisyytensä, naurettavan pintapuolisuutensa ja sääliittävän tietämättömyytensä.

Näissä kirjeissä tuletkin huomaamaan, kuinka mestari K. H. alinomaan puhuu siitä miltei sovittamattomasta erosta, joka on eurooppalaisen ja aasialaisen välillä. Hän laskee leikkiä omasta „sivistymättömyydestään“, hyväntahtoisella huumorilla hän myöntelee, että hindulaiset ovat eurooppalaisten silmissä „raakalaisia“, „neekereitä“, likaisia, rumia „villejä“, hän lupaa uhrata pienen rahasumman ostaakseen nelinurkkaisen kappaleen hienointa kiinalaista silkkiä ch o g g a-taskuunsa ja luodakseen ympärilleen santelipuun ja Kashmirin ruusujen tuoksua: „tämä on pienin mahdollinen sovitusuhri kansalaisteni puolesta“. Mutta säälimätön on hänen terävä arvostelunsa länsimaalaisen luonteen mataluudesta, huikentelevaisuudesta, itserakkaudesta ja aivan auttamattomasta kyvyttömyydestä ymmärtämään todellista okkultismia, ottamaan vastaan hienompia värähtelyjä. Hindulainen voi olla ulkoasussaan huolimaton, jopa likainen, mutta koko kansa on henkisesti viritetty korkeammalle kuin eurooppalainen, joka on alkoholin myrkyttämä, animaalisien ruokajärjestelmän raaistuttama ja aineellisuuden kyllästävä. Anta-

mansa lupaus on hindulaiselle pyhä ja peruuttamaton; eurooppalainen on aina valmis vannomaan, antamaan kunniasanansa, mutta yhtä altis sen peruuttamaan ja puskunsa mukana muuttamaan.

Teosofinen Seura oli läpikäynyt yhden kohtalokkaan kierroksensa, se oli pantu ankaralle koetukselle ja mestarien pahaenteinen aavistus toteutuu: T. S. epäonnistui Länsimailla; Intiassa se mestarin sanojen mukaan tulee olemaan häviämätön. Kuvaavaa on, että Sinnettin oppilastoveri mr. Hume tyydyttämättömässä kunnianhimoissaan petti mestarinsa, jopa kielsi heidän olemassaolonsa ja pelastaakseen T.S:n kunnian maailman silmissä vaati H.P. B:tä eroamaan seurasta. Hume oli alussa H. P. B:n välityksellä päässyt kirjenvaihtoon molempien mestarien, K. H:n ja M:n kanssa, vieläpä M:n maallikko-oppilaaksi, mutta kykenemättömänä täyttämään vaadittuja ehtoja hän muuttuu innokkaasta ihailijasta häikäilemättömäksi petturiksi ja kun hän ei kyennyt nousemaan mestarien avulla, hän nostaa itse itsensä seuran korkeimmaksi auktoriteetiksi ja muka pelastajaksi.

Seuran sisäisessä osastossa alkoi hiljainen Götterdämmerung. Kirjeet lakkaavat ja mestarit vaikenevat. Mutta ihmeellinen H. P. B. nousee kuolleista. Hänen mestarinsa M. virvoittaa hänet jälleen elämään vastoin kaikkia lääketieteen ja lääkäreiden edellytyksiä. Hänellä on vielä viimeinen tehtävä suoritettavana. Erään seuraavista kirjeistään Sinnettille hän allekirjoittaa „Teidän — ei enää murttunut H. P. Blavatsky.“ Teosofinen Seura on kärsinyt Länsimailla miltei täydellisen haaksirikon: ainoastaan harvat uskolliset ovat jääneet jällelle. Mutta itse teosofiasta on jäävä häviämätön muistomerkki jälkimaailmalle. Helena Petrowna Blavatsky, „aikakautensa suurin petkuttaja“ on kirjoittava aikakautensa ihmeellisimmän kirjan. Hänen tekijänimensä taakse kätkeytyvät nuo hänen „keksimänsä“ mestarit ja tuloksena on Salainen Oppi, väärentämättömän teosofian tyhjentyvät tietokirja.

Rakas Ystävä, olisin onnellinen, jos tämän aivan puutteellisen selostukseni kautta olisin herättänyt sinun mielenkiintosi Viisauden Mestarien kirjeitä kohtaan. Mutta vielä onnellisempi olet sinä, jos mielenkiintosi on niin suuri, että hankit itsellesi tuon teoksen, syvennyt siihen ja luet moneen kertaan läpi molemmat niteet, sillä oppilas ja koekausi on ilmestynyt eri kirjana. Seu-

raukset tästä harrastuksestasi voivat olla arvaamattomat. Jo erikoisuudellaan tämä teos, tämä mitä merkillisin kirjevaihto on omiaan herättämään uteliaisuutesi, tarjoamallaan opetuksilla hämmästelevän ihastuksesi ja salaperäisellä tenhovoimallaan lopullisen innostuksesi. Viisasten kivi on totisesti tavoittelemisen arvoinen. Miksi et lähtisi etsimään sitä nyt heti, sillä kerran olet sen kuitenkin tekevä ja kerran se varmasti on tuleva omaksesi?

Töyräniemellä 12. VII. -33.

Jussi Snellman.

Jyväskylän kesäkurssit 1933.

Ruusu-Ristin tavanmukaiset kesäkurssit pidettiin tänä vuonna heinäk. 1 -- elok. 6 p. Jyväskylän R.-R.-temppeleissä. Osanottajia oli enemmän kuin milloinkaan ennen, 88 henkeä, joista muutamat ulkopuolelta Ruusu-Ristin. Kurssien johtajana toimi nyt kuten ennenkin R.-R:n johtaja, kirjailija Pekka Ervast.

Jyväskylän kesäkurssit muodostavat kiinteän työviikon, jonka ohjelma on jo saanut vakiintuneen muodon: aamulla 9 - 11 „kuulustelua“, kello 13—15 keskustelua ja illalla P. E:n julkinen esitelmä. Viimeistä edellisenä iltana on esitelmien asemesta julkinen kysymysilta ja viimeisenä iltana lopettajaisjuhla, jonka ohjelma aina nopeasti improvisoidaan.

P. E:n julkiset esitelmät käsittelivät tänä vuonna u n i e l ä m ä ä ja k u o l e m a n j ä l k e i s t ä elämää, molemmat nähtynä apostoli Paavalin käyttämän kolmijaon, ruumiin, sielun ja hengen kannalta. Viimeinen esitelmä tarkasteli näitä tiloja erikoisesti Jeesuksen käskyjen valossa. Seuraavassa näiden esitelmien tärkeimmät ydinajatuksat.

Kaikki suuret opettajat ovat antaneet käskyjä, joiden avulla ihmiset ovat voineet kasvattaa itseänsä ja ovat oppineet kaipaamaan Ikuista Elämää. Näissä pyrkimyksissään he ovat -- tosin enimmäkseen kuin sattumalta -- saaneet kokemuksia Ikuisesta Elämästä. Mutta Jeesuksen jälkeen ovat asiat muuttuneet. Hänen viisi käskyänsä eivät vetoa suoranaisesti meidän maalliseen elämäämme; sentähden ihmiset sanovat niitä epäkäytännöllisiksi. Ne

eivät vetoa meidän personalliseen sieluamme, vaan ensi kädessä meidän korkeampaan minäämme. Ne tulevat itse Ikuisesta Elämästä, ja opetuslapsi, joka niitä noudattaa, saa todella kokea tätä Ikuista Elämää, sillä se on dynaaminen voimatodellisuus. Se koskettaa häntä jo täällä ajassa yhä uudestaan ja uudestaan, kunnes se kerran on hänessä alati läsnäolevana. Opetuslapsi, joka täällä ajassa osaa elää Jeesuksen elämänohjeiden mukaan, tulee niiden avulla nostetuksi henkensä taivaisiin. Hänen unielämänsäkään ei enää mene hukkaan, sillä hän voi nyt tietoisesti tehdä työtä toisessa maailmassa. Kuolemanjälkeiseen elämään hän astuu kuin juhlaan häävaatteissa. Hän nousee korkeampaan Itseensä, mutta luopuu vapaaehtoisesti taivaan iloista. Koko hänen taivasvoimansa tulee hänen mukanaan takaisin maan päälle. Hän kuuluu niihin, jotka ovat ratkaisseet Ikuisen Elämän salaisuuden.

Päiväkeskustelujen pohjaksi otettiin H. P. B:n „Teosofian avaimen“ kolme viimeistä lukua. Keskustelut keskittyivät teosofisten seurujen tulevaisuuteen, niiden jäseniltä ja varsinkin johtajilta vaadittaviin luonteenominaisuuksiin sekä Mestareihin. Keskustelut päättyivät P. E:n loppuratkaisuun: kaikki riippuu siitä, kuinka paljon meissä on todellista jumalallista rakkautta.

Aamukuulustelut koskivat tänä vuonna Suomen, Euroopan ja maailman tulevaisuutta sekä ruusuristiläisten tehtävää ja velvollisuutta tulevaisuuteen nähden. Seitsemänä aamuna peräkkäin istuimme hiljaa ja kuuntelimme, kun osanottajat kukin vuorollaan kertoivat ajatuksiaan ja toiveitaan. Sydämemme riemuitsi kuullessamme kuinka vakavasti kaikki olivat suhtautuneet omiin tehtäviinsä ja ponnistuksiinsa, kuinka uusia suunnitelmia ja työmuotoja on valmistumassa ja kuinka jokainen ilolla oli valmis kantamaan kortensa yhteiseen kekkoon. — Edessämme temppelein seinällä oli Suomen siniristilippu nostettuna pystyasentoon, ja sinisen ristin keskellä oli suuri Ruusu-Ristin merkki, jonka yläpuolella olivat vanhat historialliset sanat: In hoc signo vinces. Lipun molemmin puolin olevat ikkunamaalaukset kuvaavat nousevaa päivää. Sitä katselevat oikeanpuoleisessa maalauksessa tietäjä-vanhus ja pieni poika. Vanhuksen käsi lepää hellästi lapsen olkapäällä. Vasemmanpuoleisessa maalauksessa seisoo nuori nainen puun runkoon nojaten, rauhallinen ja varma katse päivännousuun suunnattuna. Hänen vieressään istuu maassa nuori

mies, jonka sormet näppäilevät viisikielistä kannelta ja jonka kasvoilla kuvastuu päivännousun aavistelu. Tunsimme, että nuo temppelin ikkunamaalaukset kuvastivat koko sitä henkeä, joka vallitsi kesäkurssilla. Siellä taajuttiin kylmän selvästi se pimeys ja sekasorto, mikä Europpaa vielä tällä hetkellä uhkaa. Siellä käsitettiin, mikä valtava työ on vielä ihmiskunnassa suoritettava, ennen kuin Valo voittaa. Ja kuitenkin ei siellä hetkeäkään oltu toivottomia. Suomen kansahan on ammoisista ajoista uskonut hengen mahtiin. Väinämöisen laulu on Suomen kansan kallis kansallisperintö. Suomen kansan sisin halu tälläkin hetkellä on pitää pystyssä Valon soihtua, silloin kun ympärillä pimenee. Se on kutsuttu olemaan huutavan ääni Europan kansojen keskellä, pysähdyttääkseen tämän vihaan ja rakkauden puutteeseen rappeutuvan kristillisen kulttuurin oman Mestarinsa oppia uudelleen tutkimaan, syvemmin ymmärtämään ja sitten toteuttamaan sitä omassa elämässään. Ruusu-Risti on alusta saakka vihkiytynyt tämän tehtävän palvelukseen. Suuri tehtävä. Valtavat näköalat. Päämme painuu nöyränä alas tätä ajatellessa. Mutta me emme epäile. Rakkaus ja työ voittaa suurimmatkin esteet. Me luotamme Korkeimman voimaan, joka on heikoissa väkevä. Hengen silmällä me jo näemme aamun sarastuksen. Siksi usalsimme ottaa näiden kesäkurssien muistolauseeksi sanat: „P ä i v ä n n o u s u a k a t s e l l e s s a“.

Niin, me uskomme päivän nousuun! Sen uskon merkeissä kului kurssien koko viimeinen päivä. Siitä tahtoisin vielä erikseen kertoa.

Sunnuntai-aamuna kokoontuimme temppeliin kello 9, kuten muinakin aamuina. Säveltäjät Pohjannies ja Helvi Leiviskä soittivat pianolla ja uruilla Sibeliuksen „Finlandian“. Suomen kansan menneisyys ja tulevaisuus kulkivat sielumme silmien editse. Me näimme kansamme tuskien ja taisteluiden pitkät kärsimysvuodet, me näimme sen itenäisyyden ihanan aamunköiton. Me kuulimme hartaan kiitoksen, joka hienon koraalin sävelissä kohosi korkeutta kohti. Mutta me näimme ja kuulimme enemmänkin: sen nousevan päivän, jonka ensi säteet riemuisan aamuvirren soidessa rientävät kerran halki maailman. — Lopuksi luettiin Eino Leinon „Päivän poika“. Me kuuntelimme sitä riemuiten ja hiljaa kuin oman sydämemme pyhintä ääntä ja sisässämme varmaan jokainen lähetimme koko tälle

rakkaalle Suomen kansalle ajatustemme radiosanoman: „luo päättäsi pienten riitojen riehu, ja kasva ja kansojen lippuna liehu, ja näytä, mit' täällä pieninkin voi, kun suurta se unelmoi“.

Päiväkeskustelujen asemasta puhui nyt P. E. Me olimmekin näillä kursseilla erikoisesti saaneet kaivata hänen vastauksiaan ja selityksiään. Hän oli enemmän kuin milloinkaan ennen koko viikon ajan ollut kuuntelijan asemassa. Nyt pyhui hän vuorostaan. Hän kertoi laajalti muistelmiaan Suomen teosofisen työn alkuajoilta ja varsinkin Ruotsissa-olonsa ajalta kosketellen erikoisesti ennustuksia Pohjolan Valon-valtakunnasta. Valtavia näköaloja vyörytettiin silmiemme ohitse. Me tunsimme Jumalallisen Rakkauden suuren läsnäolon ja sen kosketuksen sydämissämme. Sen valossa me näimme oman rakkautemme pienuuden ja sen ajatuselämän rihkaman, jolla me ihmiset tyydymme täytämme sielumme. Samalla me tunsimme, että jotain pientä me ikuisiksi ajoiksi heitimme pois sielustamme ja avarruimme hengessämme suurempia tehtäviä varten.

Sama tunnelma täytti meidät lopettajaisillanvietossa, vaikka siihen yhdistyikin hiven alakuloisuutta sen johdosta, että saimme tiedon P. E:n Amerikan-matkasta. Joku ääni sisässämme sanoi, että se matka ehkä ei olisi välttämätön, jos me olisimme voimakkaampia . . . Mutta sitten me rauhoituimme: Jos Ruusu-Ristin työ ja tulevaisuus sitä vaatii, niin me saatamme Sinut P. E. riemuiten laivarantaan, otamme Sinun poissa-ollessasi iloiten vastaan vaikeudetkin, jotka tähän saakka liian usein olemme Sinun hartioillesi heittäneet ja näytämme, että me nyt osaamme paremmin kuin ennen tehdä rakkaudessa työtä vaikkapa kaksin verroin. —

Niin, me uskomme Suomen tulevaisuuteen. Me vuotamme Päivän poikaa ja Pohjolan Valon-valtakunnan syntyä, huolimatta pimeistä voimista, jotka uskollemme vielä tällä hetkellä ilkkuvat.

„Mut' vaikka me vuotamme tuhannen vuotta,
niin vuottanehet me emme ole suotta,
kun oikein, oikein me vuotamme vaan, —
hän vaikka ei saapuisikaan.

Mutt' ei! Meillä on joku rinnassa ain,
siellä on eräs ääni, mi puhuu,
Se uni ett' ei ole unta vain,

vaan kerran se huutaa ja huhuu;
 Sen tunnemme suonissa, lihassa ja luissa,
 Se kuuluvi tuulessa, ilmassa, puissa,
 ja nuorten se silmistä salamoï:
 On saapuva Suomeni koi".

H. K - n e n.

Temppelilaulu.

Kesäkursseilla 1933.

Me tulimme jälleen. Läheltä ja kaukaa. Tulimme tunteaksemme yhdeksi vieraan ja veljen. Astuimme sisään anoaksemme yhdessä avainta Kaikkein Pyhimppään.

Arkinen askar jäi oviesi ulkopuolelle. Hengessämme pukeuduimme pyhiinvaeltajapukuun, ollaksemme valmiita vastaanottamaan.

— — —

Katto kohosi. sävel siirsi seinät — sunnuntai laskeutui luoksemme.

Aavistus asui sieluissamme, outo sanoma vuotti vierelämme. Aika unohtui, vuosituhansien takaa kaikui temppeleihin tervehdyksenä Mestarin sana:

Menkää ja valmistakaa tietä — —

— — —

Temppelitunnelma hiljeni valtavasta aavistuksesta. Nousi uudelleen, kiteytyi sanoiksi sydämiimme, piirtyi ohjeeksi asuntoihin:

Viekää Rakkaus kerallanne suureen maailmaan. Veljien luo ja vierasten luo.

Jokaisen luo, jolla on nälkä sydämessä ja silmissä kypsä katse.

Eläkää se eläväksi ihmisten maailmassa, missä viha vallitsee.

Olkoon se olentonne hiljainen kuiske, silmienne kirkkaus; huultenne hyvyys.

Nouskoon se teoistanne kuin unohtunut laulu, jonka säveleen Mestari on uudelleen virittänyt soimaan.

Tuoksukoon se tunteistaanne kuin pyhä kukka, joka aamun sarastaessa aukaisee herkät terälehtensä.

Sillä päivä on nousemassa, kirkkaus kaareutuu — on aika pyhiinvaeltajajoukon vihkiytyä työhön.

Temppelisi ovet sulkeutuivat. Me vaelsimme pois. Takaisin arkeen. Takaisin elämän suureen kiertokulkuun. Eri-läisina kuin ennen Enempi yhdessä kuin yksinäisinä. Enempi veljinä kuin vieraina. Salainen siunaus päämme päällä, sanaton laulu sydämissämme.

L. J.

Uskonto ja Kristus.

II.

Kristuksen alttarin muodostuminen.

Jeesuksessa Kristuksessa alkoi uusi aika ihmiskunnan historiassa. Seuratkaamme nyt hänen uhrialttarinsa muodostumista. Saamme samalla kertaa kaksinnettua valoa asiaan. Opimme ymmärtämään tapauksia Jeesuksen aikana ja nykyisenä aikana. Sillä suurin piirtein tapaukset toistuvat historiassa. Nykyään on käynnissä uusi yritys Kristuksen alttarin pystyttämiseksi ihmiskunnan keskuuteen. Mitä näinollen sanomme Kristuksen työstä ja hänen alttarinsa muodostumisesta historiassa, se sopii valaisemaan ja auttamaan nykyistä työtä teosofisessa liikkeessä, Ruusu-Ristissä.

Salaisen Veljeskunnan, tuon pyhain yhteyden, niinkuin Lutherin kolmannessa uskonkappaleessa sanotaan, kolme korkeata virkailijaa: Manu, Bodhisattva ja Mahatshohan, kävivät siis Jeesus-lasta tervehtämässä. Mainitsin jo edellisessä kirjoituksessa, että nykyisessä ajankänteessä esiintyivät itämaan kolmena tietäjänä Moorina, Kuthumi ja Blavatsky. Mainitsen tämän muistuttaakseni vieläkin mielellämme, että olisi opittava antamaan menneitten tapausten ymmärtämisen valon olla apunamme ymmärtääksemme nykyisen ajan tapahtumia. Mainitsin myös jo edellisessä kirjoituksessa, että maailmansodan jälkeen syntyi Ruusu-Risti Suomessa kuin kohtalon välttämättömyytensä.

Palauttakaamme siis mieleemme, että ihmiskunnan keskellä on toiminut ja yhä toimii tuo alennettu alttari, sodalle uhraaminen, niellen kuiluunsa ei vain politiikan, sivistyselämän ja talouselämän, vaan myöskin uskonnot ja kirkkokunnat. Ilman suurta päänsaivaa ymmärrämme, että ellei ihmiskunta tahdo ihan tahallaan kulkea perikatoa kohti, niin on toisenlainen, koroitettu, myönteinen, luova ja rakentava uhrialttari muodostettava.

Tällaisen alttarin pystyttäminen edellyttää, että täytyy olla sellaisia ihmisiä, niin koeteltuja, niin rakkauden Jumalaan yhtyneitä, että he ikäänkuin itse tulevat tuoksi alttariksi.

Jeesuksesta Kristuksesta tuli ensimmäinen tuollainen ihminen. Seuratkaamme sentähden hänen työtään, hänen muodostumistaan tuoksi uudeksi temppeleksi ja uhrialttariksi.

On heti ymmärrettävä, että Jeesus ei ole elämän lakien ulkopuolella oleva ihme-ilmiö. Sellainen olisi suora mahdottomuus. Jos hän kykenee tulemaan uuden ajan peruskiveksi, niin tapahtuu se yksinomaan sen perusteella, että hän on järkevyyden, rakkauden, kuuliaisuuden ja uhrautuvaisuuden kehityksessä²n sivuuttanut kaikki muut. Niinpä huomaammekin, että Jeesus jo kaksitoistavuotiaana hämmästytti oppineita viisaudellaan. Kolmekymmenvuotiaana hän tunnustetusti sivuutti siihenastisen huippukehityksen. Hän sai kaksinkertaisen tunnustuksen, tunnustuksen Jumalalta ja ihmiskunnan etevimmältä edustajalta, suurimmalta „vaimoista syntyneiden“ joukossa. Johannes Kastaja tunnusti Jeesus Kristuksesta: „Jonka kengänpaulaa minä en ole arvollinen päästämään.“ Ja Jordanin kasteen jälkeen, kun Jeesus oli noussut ylös vedestä, taivaat aukenivat ja taivaasta kuului ääni, joka sanoi: „Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt.“

Mutta sitten Jeesuksen täytyi kestää niiden enkelivaltojen rynnistys, voittoa niiden olentojen viisaus, jotka eivät seuranneet kolmen tietäjän mukana Betlehemiin, jotka eivät olleet siellä laulamassa: „Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto.“ Kasteen jälkeen, niinkuin evankeliumeissa kerrotaan, Jeesus kohtaa kolme kiusaajaa. Kiusaajissa näemme edustajan kustakin kolminäistemppelein osastosta. Mahatshobanin johtaman talousosaston alempi viisaus sanoo: „Jos sinä olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua

leiviksi". Jeesus ymmärtää heti, että ihmiskunnan elämäntarkoitus ei toteudu pelkästään aineellisella hyvinvoinnilla. Ihminen on henkiolento ja hän tarvitsee henkistä ravintoa kasvaakseen, jalostuakseen ja viisastuakseen. Ehkä virallinen kristikuntakin nyt jo alkaa huomata, että teknillinen edistys ei kykene poistamaan edes taloudellista pulaa niin kauan, kun on olemassa tuo alennettu alttari, sodalle uhrautuminen. Sillä sota ja armeijat nielevät pohjattomaan kitaansa kaikki taloudellisetkin saavutukset.

Toinen kiusaaja edustaa Bodhisattvan johtaman sivistisosaston alemmaa, kapinoivaa johtoa, sokeata uskoa ihmeoppeineen, materialismin pintapuolista tietoa ja sivistystä. Pyhäkön harjalta, todellisen tiedon ja viisauden temppelistä, kiusaaja kehoittaa Jeesusta heittäytymään alas, alas sokeaan uskoon, kunnianhimoon ja pintapuoliseen sivistykseen ja luottamaan siihen, ettei hän jalkaansa kiveen loukkaisi. Tämä kiusaaja ei edusta pyrkimystä sydämen valistukseen, ei elämän lakiperäisyyden tuntemiseen. Sentähden Jeesus hylkää sen.

Kolmas kiusaaja edustaa Manun johtaman valtioelämän alemmaa puolta. Korkealta vallan, väkivallan ja vallanhimon vuorelta kiusaaja näyttää maailman valtakunnan ja sanoo: „Tämän kaiken minä annan sinulle, jos heittäydyt maahan ja kummarrat minua". Jeesus kieltäytyy. Mutta miksi? Eikö Jeesus siis halua ottaa johtoa käsiinsä fyysisellä tasolla? Tietenkin hän haluaisi. Mutta ilman varauksia. Maailma asettaa vieläkin Kristukselle omia ehtojaan. Jos Mestari tarjoutuisi johtamaan maailmaa, tai jotain kansaa tai valtakuntaa siinä, niin asetettaisiin hänelle vieläkin se ehto, että hänen olisi rajoitettava noudattamaan niitä lakeja ja asetuksia, joita jo on, tai joita yhä laadittaisiin.

Tämä ehto maailman puolelta tekee mahdottomaksi, että Mestari, todellisesti viisas ihminen, voisi olla julkisessa johdossa. Kristus pysyy syrjässä siihen asti, kunnes joku kansa, tai kirkko edes saavuttaa sellaisen järkevyyden, että se ymmärtää luovuttaa johdon ja vallan Mestarille ilman ehtoja, täydellä luottamuksella. Tähän järkevyyteen kuuluu oleellisesti Vuorisaarnan siveysopin tunnustaminen. Jos olisi niin järkevä kansa, tai edes kirkko, silloin se sanoisi Mestarille: ole sinä johtajamme ja hallitsijamme ilman meidän asettamiamme ehtoja. Me luo-

tamme sinuun. Johda ja hallitse sinä. Laadi sinä tarpeelliset lait ja asetukset sen viisauden mukaan, mikä sinulla on, mikä Jumalalta tulee.

Tosiaan: mitä me tekisimme sellaisella Mestari-Johdalla, jolle meidän olisi laadittava lait, asetukset ja toimintaohjeet?! Kuitenkin ihmiset ja maailmanviisaat ovat tuota hyljättävää aatetta noudattaneet. Omatekoisilla pykälillään, säännöillään ja uskonkappaleillaan he ovat tukki-neet Mestarin suun. Viisaimmat ovat siten jääneet syrjään.

Niin kävi Jeesuksellekin. Hän oli niin täydellisen viisas, totuudennäkemyksessään järkkymätön, että hän kieltäytyi alistumasta alemman viisauden asettamiin kumartamis-ehdoin.

Mikä näinollen jäi Jeesuksen tehtäväksi? Mikäpä muu, kuin ryhtyä luomaan uutta leiliä, pientä henkistä yhtymää, jossa ensin osattaisiin ratkaista vallan-kysymys. Kun tässä ensin onnistutaan, silloin tuo pieni valioryhmä voi esimerkiksiään ja henkisellä voimallaan vaikuttaa auttavasti muuhun ihmiskuntaan. Siinäkin merkityksessä Jumalan valtakunta on hapatuksen kaltainen. Niinpä Jeesus kokosi ympärilleen valiojoukon henkisesti kehittyneitä ihmisiä. Niitä hän ryhtyi opettamaan ja kasvattamaan. Hän opetti heitä kaikissa yhteiskuntatemppelein kolmessa osastossa. Talousosastossa hän opetti, että ihmisen ei tule ensisijassa huolehtia taloudellisesta toimeentulostaan, vaan hänen tulee asettaa henkinen elämä ensimmäiselle sijalle. Sivistysosastossa hän pani painoa siihen, että ihminen etsisi ja tulisi totuuden tietoon, että hänen henkinen järkensä syttyisi kuin kynttilä ja valaisisi sisäistä ja ulkopuolista elämää. Oikeus- ja hallitusosastossa hän ei kehoittanut pyrkimään valtaan, vaan totuuden palvelukseen: suurin on se, joka eniten palvelee.

Näin alkoi Jeesus työnsä valiojoukon kasvattamiseksi. Jonkun ajan kuluttua näemme Jeesuksen uudelleen vuorella, nyt kirkastuksen vuorella. Hänellä on mukanaan kolme etevintä oppilastaan: Pietari, Jaakob ja Johannes.

Tämä ei suinkaan merkitse vain sitä, että he olisivat kiivenneet vuorelle. Vuori on vertauskuva myöskin. Mestari ja johdolla oppilaat olivat mietiskelyssä niin harjaantuneet, että he ensiksikin kykenivät ajatuksissaan keskittymään ja sitten kohoutumaan sille puhtaan järjen ja tajunnan tasolle, jossa vallitsee se elämäntila, jota Vuori-saarna esittää. Heidän vuorelle nousemisensa on siinä,

että oppilaatkin kykenivät ymmärtämään Mestarin antamaa Vuorisaarnan opetusta.

Samalla tulee uusi tunnustus elämän puolelta. Oppilaat kuulivat äänen sanovan: „Tämä on minun rakas poikani, johon olen mielistynyt, kuulkaa häntä“. Toisin sanoen, nämä kolme oppilasta pääsivät varmuuteen siitä, että heidän opettajansa oli todellinen Mestari, se ennustettu, joka laskisi perustuksen uudelle ajalle. He ymmärsivät, että heidän tuli yhteistyössä auttaa Mestaria uuden sivistyksen luomisessa. Heidän ei tullut toivottaa opettajansa mestariutta, vaan tehdä työtä hänen kanssaan.

Näin oli saatu mahdollisuudet esille. Oli saatu vaadittavat edellytykset uuden temppelin ja uuden alttarin perustamiseen. Oli kolme uutta tietäjää, jotka ymmärsivät Kristusta ja Kristus itse neljäntenä. Yksi näistä oppilaista olisi tullut uuden temppelin yhdeksi pylvääksi, Manuksi, toinen toiseksi pylvääksi, Bodhisattavaksi, kolmas kolmanneksi pylvääksi, Mahatshohaniksi. Kristus itse olisi ollut alttarina kaiken keskellä. Tälle Kristus-alttarille ihmiset sitten olisivat oppineet kulkemaan kolmen tietäjän keralla, kulkemaan valtioelämässä, sivistyselämässä ja talouselämässä. Jumalan valtakunta olisi lähtenyt leviämään suoralta kädeltä ihmisten keskuuteen maan päällä.

Mutta sitten tapahtui onnettomuus. Kristus joutui väkivallan uhriksi. Kristus oli kyllä voittanut kaikki ihmiset ja enkelit viisaudessa ja henkisessä voimassa. Mutta ihmiskunnan karma sisälsi sellaisia asioita, että ne valtat, jotka eivät voittaneet Jeesusta viisaudessa, ne saattoivat toteuttaa väkivallan teon. Vastustavat henkivallat inspiroivat ja saivat johtavat piirit nousemaan Jeesusta vastaan. Niinpä sitten Jeesusta ristiinnaulittaessa olivat edustettuina kaikki kolme osastoa. Sivistysosestosta olivat papit ja oppineet. Valtio-osastosta maaherra ja sotamiehet. Talousosastosta kansa, jotka kaikki yhdessä toimittivat Jeesuksen ristille.

Näin tuli Kristuksenkin perustama uusi alttari veren tahrimeksi, vai sanoisimmeko pyhittämäksi.

Kun siis tämäkin Kristuksen alttari tuli veriseksi, niin nousee kysymys: mikä nyt on ero näiden kahden alttarin välillä, sen alttarin, jossa sotilasveri vuotaa ja sen, jossa on vuotanut Kristuksen ja ensimmäisten kristittyjen veri? Etenkin ottaessamme huomioon, että profeettain verta on vuodatettu ennen Kristustakin?

On olemassa tärkeä eroitus. Sillä vanhat profeetatkin

yleensä, ainakin ennen Buddhaa, harjoittivat itsekkin väkivaltaa, tahrasivat omatkin kätensä veljiensä verellä. Niinpä Mooses esiintyy verisenä valloittajana. Elias taas, tuo suuri profeetta, kerrankin otatti kiinni 450 Baalin profeettaa, „vei heidät Kisonin ojalle ja tappoi heidät siellä“. Nuo suuret profeetat eivät näinollen olleet rakkauden, Kristuksen Vuorisaarnan siveysopin kannalta katsoen, yleensä muita ihmisiä ylempänä. He olivat vain älyllisesti kehittyneempiä ja tarmokkaampia, joten he myöskin pystyivät harjoittamaan suurempaa väkivaltaa. Senpätähden Kristus sanookin: „Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja rosvoja“. Varsinaisen ihmisyyden kannalta katsoen kaikki väkivalta, myöskin ihanteellinen väkivalta, on rosvoamista. Tässä suhteessa Kristuksen alttari on toisenlainen.

Siirtykäämme nyt Jeesuksen menettelyyn ja sielunelämään. Niinkuin edellisessä kirjoituksessa jo lyhyesti mainittiin, sisältyy ihmisen sielunelämään kolme perintöä edellisistä luomiskausista. Meidän sielumme sisältyy eläin-, kasvi- ja kivennäisen perintö. Kaikki nämä olivat Jeesuksessa jalostuneet hienoimpaan lajiinsa, siihen, jossa ne alistuvat ihmistä kannattamaan ja kaunistamaan. Niinpä kun Kristus vertaa itseään kasviin, niin hän ei vertaa mihin tahansa kasviin, vaan jaloimpaan, hyödyllisimpään. Hän sanoo: „Minä olen tosi viinipuu“. Tai kun Kristusta verrataan kivennäiseen, niin ei mihin tahansa, vaan elävään kallioon, josta vuotaa virkistävä juoma. Niinkuin apostoli sanoo: „He joivat hengellisestä kallioista, joka heitä seurasi, ja se kallio oli Kristus“. Jeesus itse vertaa Vuorisaarnansa siveysoppia kallioon. Myös hän puhuu kalliista helmestä. Ja kun Kristusta verrataan eläimeen, niin ei mihin tahansa, vaan viattomimpaan: lampaaseen, vieläpä karitsaan. Sensijaan suurten väkivallanharjoittajien eläimellisenä vertauskuvana on ollut raatelija, joko suorastaan vain peto, niinkuin keisari Neroa on nimitetty, tai tiikeri, joksi ranskalaista valtiomiestä Clémenceauta nimitettiin. Tai leijona, niinkuin Kustaa II Aadolfia nimitettiin. Ja Kustaa Aadolfinhan sanotaan sanoneen: „Ken lampaaksi heittäytyy, hänet susi syö“. Ehkä niinkin. Kustaa Adolf vaan unhoitti, että hänen oman Mestarinsa, jonka asian puolesta hän sanoi taistelevansa, eläimellisyyden vertauskuvana oli juuri lammas, karitsa.

Tähän vertauskuvaan kannattaa hiukan tutustua. Sillän ymmärtäminen auttaa Kristuksenkin ymmärtämistä.

Miten siis lammas menettelee? Minun nuoruudessa oli vielä etelä-Suomessakin susia. Minä kylläkään en joutunut sutta näkemään, mutta kuulin vanhojen kertovan, miten lammas menettelee suden edessä. Ensin lampaat juoksevat pakoon, mutta kun susi vaan lähestyy, silloin ainakin johtava lammas kääntyy sutta vastaan, lyö etujalallaan maahan, pannen siten oman luonteensa mukaisesti siveellisen vastalauseen suden menettelylle, ja jää siihen suden raadeltavaksi. Mahdollisesti toiset lampaat ennättävät sillävälillä turvaan.

Mutta juuri näinhän Jeesuskin menettelee. Ensiaikoina hänkin, kun juutalaiset uhkasivat hänet kivittää, „lymysi ja lähti pyhäköstä“. Mutta välien yhä kiristyessä hän ei enää pakene. Korvalle lyöäessä panee hänkin siveellisen vastalauseen, sanoen: „Miksi minua lyöt“. Vainoojainsa ahdistamana antautuu hänkin, johtavan lampaan tavalla, raadeltavaksi, sanoen: „Minä se olen“. Seuralaisiinsa viitaten hän pyytää, niinkuin lammaskin toivoo seuralaistensa puolesta: „Antakaa näiden mennä“.

Toinen asia on, että kristikunta myöhemmin ymmärsi väärin Kristuksen ristiinnaulitsemisen ja muodosti siitä räikeän sijaissovitusopin. On yritetty selittää, että vain Kristus, Jumalan Poikana, kykeni siten kuolemaan, rukoillen surmaajainsa puolesta: „Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät“. He unohtavat, että Stefanus, ensimmäinen marttyyri, niinkään rukoili surmaajainsa puolesta: „Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!“ Ja tuhannet Kristuksen opin seuraajat kolmena ensimmäisenä vuosisatana saivat tehdä samoin.

Jeesuksessa Kristuksessa näemme siis uuden, henkivämmän ihmistyyppin. Sentähden häntä sanotaankin toiseksi Aadamiksi. Ainoastaan uusityyppinen ihminen kykeni perustamaan uusityyppisen alttarin.

Ymmärtääksemme tätä uutta tyyppiä ja alttaria vieläkin paremmin, pysähdymme hetkeksi ensimmäisiin kristittyihin. Sillä heissähan uusi tyyppi tulee jotenkin näkyviin. Eikä se tyyppi suinkaan ole toimeettomampi ja pelkurimaisempi kuin vanha. Ajatelkaamme vaan Paavalia ja toisia apostoleita ja huomaamme heti, että he edustavat uutta ihmistyyppiä. Ensimmäisiä kristittyjä vainottiin nimenomaan sentähden, että he olivat heränneet tajumaan ja omaksumaan uuden tyyppin ihan'teen ja niinollen kieltäytyivät polvistumasta vanhan tyyppin alttarille, kiel-

täytyivät antamasta lippuvalaa ja uhrautumasta Rooman legioneille. Kristus vapahtajana oli avannut heidän silmänsä ja nyt he ymmärsivät olevansa vapahdettuja, vapahdettuja asiallisella tavalla, vapahdettuja vanhasta sotaltтарista, jotta olisivat vapaat uhraamaan ja uhrautumaan Kristuksen perustamalle rakkauden, aseettoman elämän alttarille, ei leijonan, vaan lampaan, karitsan tavalla.

Tällä tavalla Kristus on kyllä valmistanut ja tarjonnut vapahduksen kaikille ihmisille. Mutta ulkonaisen elämän johtajat, johtavine kirkkoineen, eivät toistaiseksi ole tätä vapahdusta vastaanottaneet. Virallinen maailma tahtoo pitää kynsin hampain kiinni vanhan tyypin alttarista, ja sille uhrata.

On sanottu: Kristus tuli, kun aika oli täyttynyt. Aika oli täyttynyt siten, että vanhan alttarin palvonnassa miljoonien vuosien kuluessa, jälleensyntymien vieressä, kaatuessaan uudelleen ja uudelleen tappotantereilla, oli jo kehittynyt muutamia niin pelottomia sieluja, että heidän suhteensa saattoi tulla kysymykseen aseista luopuminen. Omassa sielussaan he jo saattoivat aavistaa, että aseille uhrautuminen ei kenties sittenkään ole korkein ihmiselle mahdollinen uhri. He aavistivat, että kenties Jumala ei olekaan vain sodan ja väkivallan Jumala, vaan että Jumala sisimmässään saattaakin olla rakastava Isä. Ja jos niin on, niin eikö ihmisen pitäisi kuunnella tätä rakkauden Isää, ja sille uhrautua?

Näin saattoivat jotkut valiosielut jo aavistella. Ja kun sitten yksi ihminen, merkillinen tietäjä, alkoi julkisesti puhua totuuden ja rakkauden Jumalasta, rakastavasta Isästä, jonka yhteyteen hän sanoi päässeensä, ja jonka yhteyteen hän sanoi jokaisen ihmisen voivan päästä, niin tuo puhe herätti outoa, merkillistä vastakaikua heidän rinnassaan, sydämessään, omassatunnossaan, järjessään. Ja kun Jeesus vielä lisäsi, että tuo rakkauden Jumalan valtakunta on kuin sisäisenä siemenenä ihmisessä itsessään, niin se puhe ihmeellisesti vastasi heidän omiakin aavistuksiaan.

Ellei tällaisia ihmisiä olisi ollenkaan ollut, niin Kristuksen tulo olisi ollut merkityksetön, ennenaikainen. Nyt niitä oli, ja he saattoivat tulla oppilaiksi toiselle Aadammille, uudelle ihmistyyppille. He oppivat ymmärtämään elämän lakiperäisyyden ja sen, että kaiken takana on rakastava Isä, jonka sallimatta ei lintukaan oksalta putoa.

Kun he tämän ymmärsivät, niin he aivan järkevällä ja asiallisella tavalla saattoivat luopua aseista. Tosiaan: he tunsivat olevansa vapahdettuja aseitten käytöstä. Ja heidän rohkeutensa, järkevyytensä ja sankariutensa oli siinä, että he eivät jättäytyneet loppumattomaan järkeilyyn aseista ja aseettomuudesta, väkivallan ja rakkauden Jumalasta, vaan he tekivät ratkaisevan valinnan. Se valinta teki mahdolliseksi, että he saattoivat ottaa päällensä uuden uhrautumisvelvollisuuden, sen, jonka Kristus heille antoi: rauhan, valon ja rakkauden valtakunnan perustamisen maan päälle.

Tällainen totuuden, rauhan ja rakkauden jumalanvaltakunta yritti olla ensimmäinen seurakunta noin 300 vuotta. Kun muu maailma, hallitseva Rooma, edelleen uhrausi ensimmäisen Aadamin, vanhan ihmistyyppin väkivalta-alttarille, uhrausi ensimmäinen seurakunta toisen Aadamin, uuden ihmistyyppin rauhan ja rakkauden alttarille.

Mutta sitten tapahtui uudelleenjärjestelyjä, uskonpuhdistuksia, joita seuraavassa lähdemme tarkastelemaan.

J. R. H

Miksi kukaan ei sano mitään?

Selittämätön pelko alkoi melankoliolla, joka on toivottomien intohimojen merkki. Miksi tämä äänettömyys, tämä outo, peloittava äänettömyys? Miksi kukaan ei sano mitään?

Se oli epäilemättä jokin kerhohuone.

Tunsin heti ovesta astuttuani jotakin outoa ja painostavaa työntyvän ylleni, jotakin epämääräistä, ikäänkuin sen ilmapiirissä häälyvää, selittämätöntä ja käsittämätöntä, mutta selvästi tuntuva. Ja ensimmäinen ajatukseni olikin jo kääntyä takaisin, kun samassa huomasin vihreäpukuisen naisen ja hänen kehoittavan viittauksensa. Hän istui keskivälissä huonetta, erään seinän viereen sijoitetun pöydän ääressä. Menin ja istuuduin hänen viereensä, ensin kumarrettuani, johon hän vastasi tuskin huomattavalla päänyökkäyksellä.

Me olimme kahden koko huoneessa, ja koska vihreäpukuinen vierustoverini näytti ilmeettömältä ja keskuste-

luun haluttomalta, niin aloin, aikaani kuluttaakseni, tarkastella ympäristöäni.

Huone oli kirkkaasti valaistu ja ikkunat olivat tiiviisti peitetyt mustilla, isoilla ja raskailla verhoilla, jotka riippuivat lattiaan asti. Verhottuja kohtia oli kaikkiaan neljä, kolme verhoa riippui samalla puolella, missä me istuimme, ja neljäs verho, joka ulottui lattiasta aina katonrajaan saakka, peitti laajan osan koko vastakkaisesta seinästä, sen takana saattoi ehkä olla jokin alkoovintapainen sivuhuone, tai sitten se oli ripustettu siihen muuten vain, ilman mitään tarkoitusta. Keskellä huonetta oli kolme pitkää, jykevätekoista pöytää, ne olivat päittäin, sen verran erillään, että niiden välistä saattoi kulkea huoneen poikki, ja ne olivat, samoin kuin sinne tänne sijoitetut pienemmät pöydät ja tuolitkin, verhotut mustalla veralla. Panin merkille, että tämän pitkänomaisen huoneen upeutta ja ylellisyyttä vailla olevassa sisustuksessa oli kaikessa pyritty saamaan esille yksinomaan tummaa, miltei synkkää sävyä, yksin seinät ja kattokin oli maalattu jollakin tummalla värillä.

Istuimme lähellä keskimmäistä verhottua ikkunaa, ja minä kurotin käteni kohottaakseni verhoa ja katsoakseni, oliko ikkunalasi tavallista käytännössä olevaa kirkasta ja yksinkertaista lasia, vai olisiko sekin mahdollisesti tummaa, värillistä. Käteni kosketti verhoa, kohotin sitä ja jäin ymmälle joutuneena tuijottamaan ikkunasyvennykseen.

Ikkuna oli muurattu umpeen.

Ehdin parhaiksi laskea verhon paikoilleen, kun ovi avautui ja sisään alkoi työntyä yleisöä. Istuin liikahtamatta pöytäni ääressä, odottaen. Mut'a kun ovi viimein sulkeutui, niin hämmästyin aikalailla, sillä saapuneessa joukossa ei ollut ainoatakaan naista. Vilkaisin vieressäni istuvan vihreäpukuisen naisen kasvoihin: eikö hänestä mahdollisesti tuntunut hieman nololta ja ikävältä istua yksin kerhohuoneustossa, jossa oli ainakin parikymmentä mieshenkilöä, muttei ainoatakaan naista ei, hänen kasvojensa ilme oli täysin välinpitämätön, ja minä tunsin yhä suurempaa hämmästyä. Olisihan hänen pitänyt edes liikahtaa tuosta jäykästä asennostaan! . . .

Heittäydyin takakenoon tuolissani ja aloin tarkastella seuruetta. Jokainen heistä oli puettu tummaan iltapukuun ja jokaisella oli napinlävessä valkoinen krysanteemi. He olivat ryhmittyneet huoneen etualalle, lähelle ovea, muu-

tamat kävelivät edestakaisin, mutta suurin osa oli pysähtynyt ryhmiin, kolme, neljä, viisi henkilöä yhdessä. Kaikki he seisoivat, vaikka tuoleja oli miltei joka paikassa.

Huomioni pysähtyi erääseen, joka seiso i vain muutama askelen päässä pöydästä, jonka takana minä istuin. Hän oli hieman tavallista keskimittaa pitempi ja hänellä oli suora ja hoikka vartalo, joka salonkielämässä sai varmasti hänet näyttämään pitemmältä ja komeammalta kuin mitä hän todellisuudessa oli. Hänen otsansa oli valkea, mutta kasvot olivat ruskeat, päivän polttamat ja niiden ilme oli vajonnut liikkumattomaksi kankeudeksi. Hänen silmiään en nähnyt selvästi, sillä hän seiso i hieman sivutain minuun, mutta kun paraikaa pahoittelin mielessäni sitä, niin hän käännähtikin äkkiä ja katsoi minua suoraan ja värähtämättä silmiin. Millainen katse! Millaiset silmät! Tuijotin kuin hypnotisoituna niihin ja tunsin ympärilläni alkavan kietoutua hitaasti jotakin kylmää ja usvamaista, jotakin, mikä tuntui tunkeutuvan suoraan tahtooni ja hävittävän ja hajoittavan sitä vastustamattomalla voimalla.

Kaikki oli käynyt nopeasti, odottamattomasti, en ollut valmistautunut, olin ollut vain utelias. Ja mikä olisi ollut seurauksena, jos nuo tenhoavan salaperäiset silmät olisivat onnistuneet? Mitä nuo vahakasvot olisivat vaatineet, jos tahtoni olisi joutunut niitten vangiksi? Se jäi minulle ikuiseksi salaisuudeksi, sillä juuri kun tunsin tuon vieraan tahdon ryhtyvän pakottamaan minua johonkin, johonkin, mikä ei vielä ollut muovautunut käskyksi, mutta oli kuitenkin jo alkavan pakkomielteen kaltainen — juuri kun viimeinen tahtoni ja tajuamiskykyni hiukkanen työntyi tuon vieraan voiman tieltä syrjään, tuli keskeytys. Välillemme ilmestyi, ikäänkuin maasta kohonneena, musta varjo. Se liikahti, näytti laajenevan ja asettui sitten mustaksi muurin tapaiseksi, niin että vahakasvoinen katosi kokonaan näkyvistäni. Yllätetyt silmäni rävähtivät ja minä huoahdin syvään tuntiessani elpyneen tarmon ja tahdon ryntäävän olemukseeni pauhaten kuin kevätkoski, joka on murtautunut jäisistä kahleistaan kirrkaaseen vapauteen. Tulkoonpa nyt vaikka koko maailma tuijottavine silmineen —

Sama sa silmänräpäyksessä varjo liikahti ja katosi, ja minä kohtasin vahakasvoisen aavemaisen, rävähtämättömän tuijotuksen. Yrittikö hän uudelleen, vai —? Mutta hänen katseestaan en voinut erehtyä, se ilmaisi selvästi,

että hän tahtoi hypnotisoida minut johonkin. Katseemme ja tahdonvoimamme törmäsivät vastakkain, mutta jokin väistö ilmaisi minulle, että tässä salaperäistä kauhua huokuvassa ilmapiirissä oli minulla näkymätön suojelija — varjo. Se oli äsken, ratkaisevalla hetkellä, pelastanut minut joutumasta vahakasvoisen valtaan. Se oli antanut väliintulollaan yllätetyille silmilleni aikaa asettautua puolustautumaan, se oli antanut äkkiä ja odottamatta pakotetulle tahdolleni mahdollisuuden — se ei saanut tuntea tehneensä sitä turhaan. Kesken äänettömän kamppailumme juolahti mieleeni myös se, ettei vahakasvoinen ehkä ollut nähnyt mitään varjoa, vaan oli tuijottanut turhaan silloinkin, kun minä kokosin voimiani varjon suojaamana.

Yhtäkkiä vastustajani silmät soukkenivat, ja hänen käännähtäessään olin näkevinäni hikipisaran vierähtävän hänen oikealla ohimollaan. Sydämessäni helisi ja lauloi:
T a h t o!

Suuntasin katseeni seurueen toisiin jäseniin. He olivat yhä lähellä ovea, ikäänkuin odottaen kiihkeästi jonkun tärkeän sanoman tuojaa. Kuitenkaan heissä ei ilmennyt pienintäkään kärsimättömyyden merkkiä, muutamat kävelivät edestakaisin, mutta suurin osa oli yhä pysähtyneinä ryhmiin, kolme, neljä, viisi henkilöä yhdessä. Ja kaikki he seisoivat . . .

Kuinka kauan minä jo olin odottanut täällä? Tahtojen välinen taistelu vahakasvoisen kanssa . . . oh, sehän oli kestänyt korkeintaan viisi minuuttia, vaikka siihen silloin oli tuntunut sisältyvän kokonainen iäisyys . . . Ja sitä ennen . . . kymmenen, kaksikymmentä minuuttia . . . siis puoli tuntia ja —

Yhtäkkiä välähti aivoissani salaman tavoin ajatus, kuinka olin tullut joutuneeksi tähän outoon ja salaperäiseen seuraan. Olin ratsastuspuvussa, mutta mistä olin tulossa? En ollut humalassa, kävelinkö siis unissani? Vihreäpukuisen naisen kehoittava viittaus . . . Kuka hän oli? En tuntenut häntä, en ollut milloinkaan ennen nähnyt häntä. Ja koko aikana, minkä nyt olimme vierekkäin istuneet, emme olleet vaihtaneet sanaakaan. Miksi? Ja muu seurue, herrat mustissa iltapuvuissa, valkoiset krysantheemit napinlävässä, keitä he olivat? En tuntenut heistä ainoatakaan. Kukaan heistä ei ollut vaihtanut kanssani sanaakaan. Mutta ihmeellisintä ja käsittämättömintä koko asiassa oli kuitenkin minun joutumiseni tähän

salaperäiseen huoneeseen, joka kaikesta päättäen oli jonkin kerhon kokoutumispaikka — kävelinkö tänne unisani, kaikki aistit sokeina?

Tuskainen katseeni kaarsi pitkin huonetta. Mustat verhot saivat minut värisemään — miksi ikkunat oli muurattu umpeen! Mikä salaisuus tähän huoneeseen kätkeytyikään! Kaikki tuntui niin onnettomuutta ennustavan hiljaiselta — hiljaiselta! Laupias taivas — nyt vasta minä huomasin, että huoneessa vallitsi hiiskumaton hiljaisuus, vaikka siinä olikin koolla parikymmentä henkilöä! Missä minä olin?

Selittämätön pelko alkoi melankoliolla, joka on toivotomien intobimujen merkki. En ymmärtänyt mitään johdonmukaisuutta millekään, en löytänyt mitään selitystä, aistini totesivat vain paikan ja sen sanattomina seisoskelevat ihmiset. Miksi tämä äänettömyys, tämä outo, peiloittava äänettömyys? Miksi kukaan ei sano mitään?

Olis hulluutta lausua sanaakaan niin hurjassa draamassa, missä vain aaveet ja muumiot tassuttelee ja kauhu on ihmisissä!

Kuka puhui — ei kukaan! Kauhusta mielettömänä hypähdin pystyyn rynnätäkseni ovelle, kun se samassa lennähtikin auki ja jostakin käytävästä päin kajahti voimakkaana miesääni, joka ilmoitti:

— Helena Petrovna Blavatsky!

Tuntui kuin häikäisevä salama olisi äkkiä valaissut tajuntani pimeään verhoutuneet maisemat ja näyttänyt minulle hapuilemani ja kompasteleman polun vierestä oikeaa, tasaisen ja turvallisen tien. Hillitön pelkoni katosi kuin tuulenviemänä ja sieluuni laskeutui suuri, valoisa rauha. Tiesin nyt, ketä kohtaamaan olin tänne saapunut.

Myösk'in juhlapukuinen seurue näytti odottaneen häntä, sillä hajanaiset ryhmät olivat nopeasti ahtautuneet yhdeksi kiihkeäksi tungokseksi aivan avonaisen oven eteen. En tiennyt, mitä he halusivat, mutta sen tiesin, että hänen ystäviään he eivät ainakaan olleet.

Hän tuli. Hienona ja kiihkeänä hän astui kahtia jakautuneen miesjoukon keskitse suoraan minua kohti. Näin hänen kiihkeytensä ja aavistin sen alla piilevän määrätömästi hermostuneisuutta. Kiirehdin häntä vastaan. Laajat, raskaat verhot, joitten tarkoitusta olin ihmetellyt, heilahtivat ja jakautuivat keskeltä — olimme pienessä,

alkoovimaisessa huoneessa. Kupera, kattoon kiinnitetty lasilaatta alkoi hehkua, kirkastui ja valo lankesi suoraan yllemme. Missä olivat ne näkymättömät silmät, jotka seurasivat liikkeitämme, ohjaten sen mukaan mekanisia laitteitaan?

Nopein askelin hän kiirehti äärimmäisenä vasemmalla olevaa nurkkapöytää kohti, mutta puolivälissä hän äkkiä pysähtyi keskelle lattiaa ja kohotti molemmat nyrkkiin puristetut kätensä puolittain ylös.

— Minä en jaksa, huohotti hän. — Oh, minä en jaksa enää . . . !

Taaksepäin taipunut pää, nyrkkiin puristetut, kohotetut kädet, kiivaasti kohoileva rinta, jännittynyt vartalo — kaikki, koko olemus ilmaisi suurta sisäistä kiihtymystä, yhtäaikaa epätoivoa ja ulmaa.

— Minä en jaksa enää . . . , toisti hän väsyneesti. — En jaksa . . .

Kädet hervahdivat alas ja jännittynyt asento laukesi, mutta surullisissa silmissä olin näkevinäni saman salaisen tulen, jonka tiesin niissä aina palaneen väistymättömyyden varmana merkinä. Pitikö minun ryhtyä rohkaisemaan häntä — minun, joka itse olin saapunut sitä varten, että saisin häneltä voimaa ja rohkaisua . . .

Tartuin hänen velttona riippuvaan käteensä ja vavahdin, sillä oma käteni tuntui hänen lämpöisessä kädessään kylmältä ja jäiseltä kuin kuolleen käsi. Ja yhtäkkiä, lämmön alkaessa tasaantua kosketuksestamme, minä tunsin kuinka kylmyys ikäänkuin siirtyi otsalleni, silmiini, huulilleni — tunsin ajatusteni muuttuvan kylmiksi ja tiesin silmieni saaneen kylmän ja kovan kiillon. Naurahdin — kylmästi, metallisoituisasti.

Mitä merkitsi tämä äkillinen muutos minussa? Kätemme olivat yhä kosketuksessa, mutta niitten lämpö oli nyt tasaantunut niin, etten tuntenut niissä mitään erotusta. Mutta muutos minussa — mitä se merkitsi? Me seisoinme rinnakkain, hän minusta hieman pois päin kääntyneenä, mietteisiinsä vaipuneena. Mitä hän mahtoi miettiä? En nähnyt hänen kasvojaan, mutta tyttömäinen vartalo näytti ikäänkuin keskitykseen jännittyneeltä, ja minä muistin, että vaikka hän olikin nuoren, miltei tyttömäisen näköinen, niin saattoivat hänen kasvonsa toisinaan näyttää siltä kuin olisivat monen eri elämän vaihtelevan raskaat kokemukset piirtäneet niihin tuskallisen tarkasti jälkensä. Ja

nytkin oli taas edessä odottamassa jokin, jokin, mikä kysyi: jaksatko!

Kesken mietteitäni huomasin, että katselin kaikkea kylmästi ja tunteettomasti. Ja vaikka mielenkiintoni liikehtikin, niin tuntui kuitenkin kuin olisi kaikki, sekä tapahtuva että tapahtumaton, minuun itseeni nähden aivan yhdentekevää, merkityksetöntä. Saatoinkin joitakin asioita ajatella suorastaan kyynillisestikin, raa'asti ja kylmästi kuin pyöveli teloitusta. Mistä tämä äkillinen muutos herkkään luonteeseeni?

Heikko puserrus kädessäni keskeytti ajatustulvani. Hän kääntyi, loistavat, innostuneet silmät suuntautuivat minuun ja yksi ainoa silmäys niitten syvyyteen ilmaisi minulle sen, mitä minä turhaan olin koettanut arvailla: tunne-elämästä olemukseni tasapintaan vallitsemaan työntynyt infernaalinen kylmyys oli välttämättömyys, vaikken vaistonnutkaan mitä varten. Hän ei sanonut sanaakaan ja kuitenkin minä koko ajan tiesin, mitä hänen mielessään liikkui, tiesin ja tunsin sen yhtä tarkkaan kuin omat ajatukseni. Hänen ainoat ääneen lausutut sanansa niiden muutamien minuuttien aikana, mitkä olimme täällä verhojen takana viipyneet, olivat nuo pari kolme kertaa toistetut: „Minä en jaksakaan enää“, ja vaikka niiden sävyyn oli sisältynytkin vivahdus hänen kiihkeää sisintään, niin en sittenkään voinut ottaa niitä vakavasti, sillä silmien salainen tuli oli ollut ilmeisessä ristiriidassa sanojen kanssa. Nyt hän seisoi suorana, joustavana ja keskittyneenä, ja hänen silmiensä loiste, hymy, koko olemus todisti värähtämätöntä varmuutta, väistymättömyyttä, voimaa. Sellaisena minä pidin hänestä, ja uskoni ja luottamukseni häneen, sekä johonkin, mikä oli edessä ja odotti, oli niin horjumaton, että tunsin huulieni vetäytyvän voitonriemuseen, kylmään ivahymyyn. Sanoin:

— Nyt menkää, te jaksatte — ja minä jaksan myös!

Verhon vetäytyessä syrjään pusersin hänen kätensä lujemmin omaani ja olkapäämme nojasivat hetken kevyesti toisiinsa. Seisoimme rinnakkain ja kädenpuserruksemme oli kuin salaisen liittoutumisen merkki. Ja kun hän jo oli poistunut ja minä istuin jälleen vihreäpukuisen naisen vieressä, niin tunsin yhä vieläkin hänen kätensä lämmön ja olkapäänsä kevyen kosketuksen.

Olimme viipyneet ehkä viisi minuuttia sivuhuoneessa ja sinä aikana ei juhlapukuisen krysanteemi-seurueen käy-

tös ollut muuttunut millään tavalla. Hänen poistuessaan he olivat jakautuneet samanlaiseen kukaan kuin hänen saapuessaankin, mutta kukaan heistä ei ollut lausunut sanaakaan hänelle ja kuitenkin minä tiesin heidän saapuneen vain sen vuoksi, että kohtaisivat hänet. Mutta oliko heillä ollut jokin tarkoitus häneen nähden, sitä en tiennyt, sillä heidän liikkumattomat kasvonsa eivät ilmaisseet mitään. Ystäviä he eivät olleet.

Huomasin, että he tuijottivat minuun, mutta kääntyivät heti, kun kohdistin heihin katseeni. Vahakasvoinen yksin taisteli kauimmin vastaan, mutta minä tunsin kuinka hänen katseeseensa keskittämänsä tahdonvoima hetki hetkeltä murtui ja kilpistyi minuun silmiäni kylmään kiiltoon. Ja kun hän vihdoin vavahtaen siirsi katseensa toisaalle, niin minä naurahdin — kylmästi, metallisointuisesti . . .

Unet ovat elämästä puolet.

T. I. K.

Toimitussihteeriltä.

Arvostelijat ovat toisinaan huomauttaneet, että teosofoilla on taipumusta kiinnittää liian paljon huomiotaan etäisiin syihin, vieläpä vain oletettuihinkin, ja laiminlyödä läheiset, reaaliset syyt.

Tämä saattaa olla luonnollinen kehitysvaihe nuorelle totuudenetsijälle, joka tahtoo käsittää syiden ja vaikutusten piirin mahdollisimman avaralti. Jos hän yhtä luonnottomuudesta välttyy älyllisen taivastelun vaarasta, on häntä siinä auttanut tieto, että teosofia on käytännöllistä metafysiikkaa, käytännöllistä uskontoa, käytännöllistä siveysoppia.

Käytännöllisessäkin teosofiassa on vaaransa. Se uhkaa ehkä enemmän vanhaa kuin nuorta teosofia. Se on tottumuksellisesti osan esittämiseen, liiallinen kätevyys elämän suuria totuuksia ilmaisevien sanojen käyttelyssä.

Tämän voimme mielipahaksemme huomata joka kerta, kun ajattelua vaativa elämän puristus on pakottanut meidät näkemään uutta sisältöä sanassa, jonka merkityksen olemme luulleet tuntevamme. Veljeys on näitä sanoja,

jotka usein toistettuina muuttuvat kaavoiksi. Ja kuitenkin se ilmaisee ihmisten keskeisen siveysopin kokonaisuudessaan, kristillisen elämänihanteen toimintatavat ja päämäärän.

Tiedämme, että veljeys toteutuu hyvän tahtomme avulla. Usein unohdamme siihen sisältyvän velvoituksen. Hyvän tahtomme osoittaminen jää helposti riippuvaksi tilapäisestä mielisuosioistamme kanssaihmissämme kohtaan, ellemme tiedä ja tunne, että olemme kaikki vastuussa toisistamme tahdoimmepa sitä tai olimme tahtomatta.

Yhteisvastuu on totuus, jota teosofi ei voi kieltää. Näyttää kuitenkin siltä kuin ihmisen pitäisi ensin kokea itsessään veljeyden ja epäveljellisyuden — rakkauden ja rakkaudettomuuden — vastakohtat ennenkuin hän tajuaa, mitä ihmisten keskimäinen vastuu käytännössä on, mitä merkitsee, että „kaikki ovat syypäät kaikkeen“.

Tähän näkemykseen sisältyy taivas ja helvetti. Se syventää juopaa, joka on hyvän ja pahan välillä. Paha tuntuu vaanivan sielläkin, missä sitä vähimmin olisi saattanut odottaa, mutta hyvä, joka aikaisemmin kenties on kuvastunut mielessä kalpeana, piirteettömänä abstraktiona, nousee vähitellen silmien eteen kaikkialla vaikuttavana, elävänä voimana, jolla on Mestarin vakavanlempeä katsanto.

Yhteisvastuun tunteminen osoittaa ihmiselle, kuinka kaukana hän vielä on veljeydestä. Velvollisuuksien taakka, jonka se hänelle antaa, tuntuisi mahdottomalta kantaa, ellei hän samalla kuin lahjana saisi lisääntyntä uskoa kaikkeen hyvään, joka pyrkii ilmi hänessä itsessään ja hänen ihmisveljissään. Hänelle on jatkuvasti luvassa erehdyksiä, mutta hän tahtoo olla kärsivällinen itseensäkin nähden.

*

Ruus-Ristin elämä on alusta alkaen veljellisyuden opettelemista. Olemme päättäneet, että tahdomme varjella toisiamme pahasta, mitä voimme aiheuttaa sanoillamme. Jos loukkaavat sanat yrittävät kielellemme, tiedämme heti, että sydämessämme on katkeruutta tai häijyyttä. Ja jos mieleemme nousee ajatuksia, jotka omatuntomme tuomitsee, tahdomme pyyhkiä ne pois, koska tiedämme, että ajatuksillamme voimme vaikuttaa toisiimme.

Ruus-Risti on vapaalle tahdollemme rakentuva yhteys. Tahdomme oppia toteuttamaan ihanteitamme niiden tukeamana, joilla on sama päämäärä kuin itsellämmekin. Hyväksymämme piiri on samalla koetinkivi, joka ilmaisee,

missä määrin, pystymme toteuttamaan hyvää tahtoamme ulkomaailmassa, siellä, minne haluamme viedä sopu-
sointua.

Kaikkialla, missä elämän perusarvot vaativat toteutu-
mistaan ja hyvän ja pahan, oikean ja väärän rajat käy-
dään selviksi, siellä ovat ristiriidatkin mahdollisuuksina
verrattomasti lukuisimmat ja vaikutuksiltaan repivämmät
kuin muualla, mutta myös sopusoinnun ja yhteisymmär-
ryksen mahdollisuudet vastaavasti rikkaammat. Me emme
siis saa pelästyä erimielisyyksiä ja ristiriitoja. Suhtautu-
kaamme niihin tynesti, rauhaa tahtoen. Jos näemme
pahaa itsessämme ja toisissamme, äikäämme antako rau-
haa itsellemme ennenkuin olemme tuon pahan voittaneet,
— emme hylkäävällä tuomiolla, joka kieltää hyvänkin,
vaan ymmärtämyksellä, myötätunnolla, rohkaisulla. Osoit-
takaamme olevamme käytännössäkin idealisteja sillä, että
uskomme ja luotamme hyvän todellisuuteen.

Ihmisten yhteenkuuluvaisuutta on vertauskuvallisesti
esitetty molemmista päistään yhteen liitetyllä köydellä,
jossa on solmuja tasaisten välimatkojen päässä. Se muis-
tuttaa meitä siitä, että ihmisiä liittää toisiinsa kaikille yh-
teinen elämä. Toinen vertauskuva, muurilaasti, joka liit-
tää taidolla muovailut kivet Jumalan asuttavaksi temppe-
liksi, teroittaa mieliimme totuutta, että veljeys on ainoa
yhteisiä yrityksiä koossa pitävä voima.

Me opimme toteuttamaan veljeyttä entistä paremmin
kun muistamme, ettei yksikään meistä elä maailmassa
eristettynä, vaan että olemme kaikki asetetut toistemme
vartijoiksi, tukijoiksi ja auttajiksi.

Emme voi tehdä hyvää emmekä pahaa toisiimme vai-
kuttamatta. „Yksityiselämä“ on sana, jonka on luonut
tietämättömyys.

Mantrat.

Oppilas: — Olette puhunut mantroista, joilla voi-
daan hallita kätkeytyjä aarteita vartioivia elementaaleja.
Mitä on mantra?

— Viisas: — Mantra on sarja sanoja, jotka lausut-
taessa herättävät määrättyjä värähtelyjä ei vain ilmassa,

vaan myöskin sitä hienommassa eetterissä ja aiheuttavat siinä määrättyjä vaikutuksia.

Oppilas: — Ovatko nämä sanat valitut umpimähkään?

Viisas: — Umpimähkään valitsevat mantransa vain ne, jotka käyttävät niitä ilman tietoa.

Oppilas: — Voidaanko niitä siis käyttää säännön mukaisesti ja säännöttömästi? Onko mahdollista, että ihmiset, jotka eivät tiedä mitään niiden olemassaolosta, kuitenkin voivat niitä käyttää? Vai onko kysymyksessä asia, jota voidaan verrata ruuansulatukseen, josta niin monet ovat kokonaan tietämättömät, vaikka heidän olemassaolonsa riippuu sen hyvästä toiminnasta? Pyydän, että olette kärsivällinen, sillä en tiedä mitään tästä asiasta?

Viisas: — Melkein kaikkien maiden „tavalliset ihmiset“ käyttävät niitä alituisesti, mutta tässä tapauksessa perusprinsiippi on sama kuin toisessakin tapauksessa. Uudessa maassa, missä traditioilla ei ole ollut aikaa muovautua, asukkailla ei ole siinä määrässä mantroja kuin jonkun Intian tai eräiden eurooppalaisten kauan asuttujen maiden asujamilla. Kuitenkin on kaikkien maiden alkuaikakaudella niitä verraten paljon.

Oppilas: — Tarkoitatteko sanoa, että eurooppalaiset käyttävät niitä elementaalien hallitsemiseen?

Viisas: — En, viittaan vaikutukseen, joka niillä on ihmisten keskeisissä suhteissa käytettyinä. On kuitenkin paljon ihmisiä Euroopassa, samoin kuin Aasiassakin, jotka tällä tavalla vallitsevat eläimiä, mutta nämä ovat melkein aina erikoistapauksia. Saksassa, Itävallassa, Italiassa ja Irlannissa on ihmisiä, jotka kykenevät vaikuttamaan aivan erikoisella tavalla hevosiin, lemmiin y. m. s. määrättyllä tavalla lausuttujen äänien käytöllä. Tässä tapauksessa ääni on yhden ainoan sanan mantra, ja se vaikuttaa yksinomaan siihen eläinyksilöön, jonka mantran käyttäjä tuntee sen vaikutukselle alttiiksi.

Oppilas: — Tuntevatko nämä ihmiset kysymystä hallitsevat säännöt? Pystyvätkö he opettamaan niitä muille?

Viisas: — Yleensä eivät. Se on kyky, joka on saatu perinnöksi tai itse keksitty, ja kaikki, mitä nämä ihmiset tietävät on, että he voivat sitä käyttää samoin kuin magnetisoija tietää voivansa tehdä määrätyn asian käden käänteellä tietämättä mitään magnetismin periaatteista. He ovat yhtä tietämättömiä tämän kummallisen

ilmiön perusteesta kuin meidän aikamme fysiologit niin tavallisen ilmiön kuin haukottelun toiminnasta ja syystä.

O p p i l a s: — Mihin luokkaan tämä tiedoton voimankäyttö on luettava?

V i i s a s: — Luonnollisen magian piiriin, jota materialistinen tiede ei voi milloinkaan hävittää. Se on kosketuskohta luonnon ja sen lakien kanssa. Sen ovat säilyttäneet alemmat kansankerrokset, nuo ihmiset, jotka muodostavat suurimman osan kansasta, ja joista „sivistyneet luokat“ ovat tietämättömät. Huomaatte, ettei Lontoon tai Pariisin tai New-Yorkin salongeissa käytetä mantroja, säännönmukaisia sen enempää kuin säännöttömiäkään. Seurapiirit, jotka ovat liian sivistyneitä ollakseen luonnollisia, ovat omaksuneet kielenkäytön, joka soveltuu salaamiseen ja pettämiseen, niin ettei mantroja voida tutkia sen vaikutuspiirissä.

Esimerkki yksinkertaisesta mantrasta on sana „vaimo“. Kun se lausutaan, nostaa se mieleen sisältämänsä merkityksen kokonaisuudessaan. Ja jos se lausuttaisiin jollakin muulla kielellä, sana vastaisi samaa perusajatusta. On myöskin lauseita, jotka soveltuvat määrättyihin yksilöihin, ja joiden käyttö edellyttää niiden luonteen tuntemista, joihin se kohdistuu. Kun sellaisia mantroja käytetään, syntyy niiden kohteena olevan henkilön sielunelämässä erikoislaatuinen ja kestävä väreily, joka ylyttää häntä toteuttamaan ajatuksen ilmaiseman teon, tai joka herättämillään ajatuksilla ja sisäisellä vastakohtalla aiheuttaa hänen elämässään täydellisen muutoksen. Niin pian kuin vaikutus alkaa tuntua mantrakin voidaan unohtaa, koska tottumuksen laki silloin vaikuttaa aivoissa.

Tämän lisäksi on huomattava, että ihmisryhmiin vaikuttavat mantranluontoiset lauseet. Tämä nähdään suurten yhteiskunnallisten tai muiden häiriöiden aikana. Syy on sama tässä kuin edelläkin. Joku herättää ihmisten mielessä ajatuksen, joka vastaa kansan tarpeita tai ilmaisee siihen kohdistuvan sorron, ja vuorovaikutusta ajatuksen ja sanojen muodon välillä kestää siihen saakka kun tulos on saatu aikaan. Näkökyvyltään pätevälle okkultistille asia kuvastuu sanojen „resonanssina“, joka liittyy tunteiden, pyyteiden, pyrkimysten koko ketjuun, ja nämä kasvavat ja voimistuvat sitä mukaa kuin vapautus tai muutos lähestyy. Ja kuta suurempi on ajatuksen vallassa olevien ihmisten lukumäärä, sitä vakavampi on seuraus Erinomai-

nen esimerkki tässä suhteessa on englantilainen lordi Beaconsfield. Hän tunsi mantroja ja keksi tuon tuostakin niitä muistuttavia lauseita. „Kunniallinen rauha“ oli yksi sellainen, „tieteellinen rintama“ toinen, ja kolmas, hänen viimeisensä, jolla tuli olemaan muita laajempi vaikutus, mutta jonka kuolema esti hänet esittämästä: „Intian keisarinna“. Englannin kuningas Henrik yritti myös tätä systeemiä edes syytä tietämättä liittäessään arvonimiinsä „uskon puolustajan“ nimityksen. Nämä esimerkit palauttavat toisia mieleenne.

O p p i l a s: — Nämä mantrat eivät sovellu kuin ihmisten keskinäisiin suhteisiin. Ne eivät vaikuta elementaaleihin, mikäli ymmärrän tarkoituksenne. Eivätkä ne riipu siinä määrässä ä ä n e s t ä kuin ajatuksia herättävistä sanoista. Olenko oikeassa, ja onko totta, että on alue, jolla määrätyt äänteet herättävät vaikutuksia akaashassa, ja joiden avulla voidaan vaikuttaa ihmisiin, eläimiin ja elementaaleihin mistään kielestä riippumatta?

V i i s a s: — Olette oikeassa. Olemme puhuneet vain luonnollisista tiedottomasti käytetyistä mantroista. Tieteelliset mantrat kuuluvat mainitsemaanne luokkaan. Sopii epäillä, tokko niitä voi löytää nykyaikaisista länsimaisista kielistä — kaikkein vähimmin englantia puhuvien kansojen keskuudesta, joiden kieli muuttuu alituisesti niin etteivät Chaucerin edeltäjät enää ymmärtäisi meidän päiviemme englantilaista. Mantrat ovat kätkeytyinä vanhassa sanskritissa ja sitä edeltäneessä kielessä. Lait, jotka niiden käyttöä hallitsevat, ovat myöskin näissä kielissä eivätkä nykyaikaisissa filologisissa varastoissa.

O p p i l a s: — Olettakaapa kuitenkin, että joku saavuttaisi taidon käyttää vanhoja ja oikeita mantroja. Voisiko hän silloin vaikuttaa englantia puhuvaan henkilöön käyttämällä englanninkielisiä sanoja?

V i i s a s: -- Varmasti, ja kaikilla adepteilla on kyky kääntää ankarasti säännömukainen mantra toiselle kielelle, niin että yksi ainoa heidän lausumansa lause vaikuttaa suunnattomasti henkilöön, jolle se on osoitettu kirjoitettuna tai ääneen lausuttuna.

O p p i l a s: — Emmekö jollakin tavalla voisi tässä jäljitellä adepteja?

V i i s a s: — Luonnollisesti. Teidän pitäisi tutkia yksinkertaisten mantrojen muotoja päästäksenne perille kaikkien henkisen avun tarpeessa olevien olentojen sisäisestä

puolesta. Silloin tällöin keksisitte eräitä sanoja, jotka ovat soineet ihmissielussa, ja jotka ovat herättäneet sellaisen vaikutuksen, että se, joka ne on kuullut, on suunnannut pyrkimyksensä henkisiin asioihin.

O p p i l a s: - Kiitän opastuksestanne.

V i i s a s: - Johdattakoon Brahmamantram teitä ikuisen totuuteen. — OM.

W. Q. Judge.
Suom. J. Ptn.

Eräs kirje.

Rakas Johtaja.

Olen tämän kesän kuluessa mietiskellyt erästä asiaa ja päätin nyt kiteyttää ajatukseni muotoihin paperille. Olen ajatellut paljon Ruusu-Risti-lehteä, miettinyt, miten sen levikki saataisiin laajenemaan, miten se voitaisiin enemmän saada suuren yleisön käsiin ja voisinko minä kohdaltani olla apuna sen kasvamisessa. Minusta tuntuu, että Teillä, rakas Johtaja, on liian suuri työtaakka lehdestä. Mikäli olen ymmärtänyt, olette ollut tähän asti siitä vastuussa kaikine pikku yksityiskohtine kokonaan. Varmasti on kaikkina muoto-seikkoihin mennyt sängen paljon aikaa, ne — mielestäni — kuuluisivat toisille, Teidät olisi vapautettava käytännöllisestä puolesta, jotta voisitte paremmin antautua johonkin tärkeämmäksi katsomaanne työhön. Olen ajatellut, eikö meissä ruusu-ristiläisissä ole siksi paljon kirjallisia voimia, jotta voisimme muodostaa vankan renkaan lehden ympärille vahvistuttaen sitä työllämme, mikäli kykenemme. „Sepothan“ kyllä ovat syntyneet kynän ympärille, mutta mielestäni tarvittaisiin nyt jo, heti, luja, keskitetty joukko taikkapa vain parikolmekin henkilöä, toimituskunta, joka ottaisi Ruusu-Risti-lehden hartioiden taakse sen. — Toimitussihteerin hankkiminen, löytäminen, on kai tähdännyt juuri tähän, ymmärtäkseni. Mutta kuitenkin on se liian vähän. Hän on kai pitänyt huolta juuri sihteerin työstä, mutta ei ole ottanut vastuulleen lehteä kokonaisuudessaan. Mutta juuri sellainen joukko olisi välttämätön Johtajan taakan vähentämiseksi. Johtajan ei tarvitsisi olla huolissaan lehden menekistä, muodosta, taloudellisesta puolesta, hän vain kirjoittaa ja „ylikvalvoo“, että kaikki on „all right“. Näin olen ajatellut toimituskunta-kysymyksen.

Mutta miten saataisiin lehti enemmän leviämään? Syvemmän viisauden jakajana on tällainen, juuri tällainen lehti välttämätön. Mutta kuitenkin luulen, että Ruusu-Risti-lehti tulee vastaisuudessa vielä muuttumaan, laajenemaan, ei henkensä puolesta, vaan paremmin muodon. Se saa lisää, ehkä aluksi osastona, ehkä myöhemmin erillisenä liitteenä tai kokonaan erillisenä lehtenä, joka haarautuu eri taiteen aloille, punaisena lankanaan Ruusu-Risti-henki. Miksikä ei siihen voisi liittyä tiede, pedagogikka y.m. elämää peruspylväiköt, mutta aluksi kuitenkin ehkä olisi rajoitettava

esimerkiksi kirjallisuuden ja musiikin alaan, kuvaama- ja näyttämötaiteemme kritisoimiseen ja analysoimiseen y.m., taikkapa jonkinlaiseen „kulttuuri-lukemisto“-muotoon, sellaiseen, mikä kiinnostaisi suurta yleisöä, joka ei ole suinkaan aina ruusu-ristiläistä, mutta kuitenkin noussut henkisen näkemyksen tasolle, ihmisiä, joita ei tyydytä „Nyyrikki“ tai „Lukemista kaikille“-suunta. Nälkä ja jano on valtava suurissa joukoissa. Olen liikkunut niin monenkaltaisissa piireissä ja tiedän, miten vakavasti siellä kaivataan henkistä lukemista, Ruusu-Risti-lehti sinänsä on liian vaikeatajuista, se ei kaikkien vielä mene, mutta kaivataan tienviitoja siihen. Meillä on hyviä musiikki-ihmisiä, meillä on kirjallisia ihmisiä joukossamme, emmekö voisi saada pystyyn tuollaista lehteä! Ja toisaalta, Suomi on täynnä lahjakkaita taiteilijoita, lahjakkaampia ja etevämpiä kuin monikaan Ruusu-Risti-taiteilija, maailmalla tunnustuksen saaneita, emmekö voisi heitä vetää joukkoomme. On oikeastaan sangen ohut, hienon hieno kalvo, joka erottaa heidät Ruusu-ristiläisestä totuudesta, se on puhkaistava, heidät on saatava ja he tulevat varmasti joukkoomme, jos meissä on vain kyllin henkistä voimaa. Ja kun sitten tuollaisella panoksella lähtisimme maailmalle, maailman on pakko havahtua tutkimaan ja näkemään muutakin kuin vain ulkopuolen asioista.

Mutta tuollaisen lehden avustajakunta, keskuselin, pitäisi olla läpitaiteellinen, ehjä, voimakas, „hyvät nimet“. Mikään harrastelija-lehti se ei saa olla, jossa jotkut aloittelevat yrittelevät tai jotkut epäonnistuneet kohentelevat pettyneitä toiveitaan, sen täytyy olla niin täysipainoisissa käsissä kuin mahdollista. Minusta tuntuu, että siitä voisi kehittyä kokonaan uusi suunta, uskallan sanoa, uusi renesanssi taiteenkin alalla, ja sitä totisesti kaivataan nykyisin niin kiihkeästi kuin vain pimeydessä vaeltava, valoa kaipaavat voivat tehdä. Yksilöinä emme paljoakaan voi, mutta joukkona paljon. Ruusu-Risti-taiteilijat ovat liian hajalla, kukin toimien yksilöinä omassa maailmassaan, looshissa tosin sisäisessä työssä, mutta heidän pitäisi lujittua looshihengessä ryhmänä ulospäin. Tehdä taiteilijoina yhteisvoimin ulkoista hengen työtä oman yksityistyönsä ohella. Mitä meitä auttaa looshityö, jos emme sitä julkituo myös ryhmänä! Ja voi, kuinka kipeästi juuri looshivaloa maailma kaipaa myöskin taiteen alalla, tahtoisin huutaa sen jokaisen taiteilijan sydämeen, jotta he sen pistoksen omisatunnoissaan tuntisivat! Joille paljon on annettu, heiltä paljon vaaditaan! Taide on ase, joka on lähellä suuren yleisön sydäntä, lähempänä kuin esim. filosofia, monesti juuri taide on ensimmäinen portti silmiä avaamaan, ihana välikappale hengen maailmaan. Senvuoksi eivät taiteilijan aseet saa ja jouda ruostua.

Kun ajattelen esim. Ruusu-Risti-taiteilijoita, on mielestäni Bertha Lindbergin näyttämöluokka tähdännyt juuri samoihin päämääriin, senhän elähdyttäjänä on R.R.-henki. Samanlaisesta olisi siis saatava kynän maailmassa aikaan

Mutta miksi emme saa, miksi emme pysty! Ajattelen sellaisia kulttuurilehtiä kuin „Aamu“, (toim. Ester Ståhlberg), „Sininen kirja“ (Kersti Bergroth) y.m. Miksi ne ovat kuolleet? Niiden syntysanatnan ovat varmasti lähteneet vilpittömistä sydämistä. Huono aika, pulakausi, sanotaan! Mutta juuri pulakautenahan, taloudellisen pulan, kipeimmin henkeä tarvittaisiin. Ehkäpä henkinen panos taiteellisesta tasostaan huolimatta ei niissä sittenkään ole ollut kyllin

tiivis. Siis: kauneus, taide, on sittenkin yksipuolista, tarvitaan hengen voimakas valonheittäjä ohjaamassa. Tässä ajatuksieni lehdessä olisi sellaisena henkipatterina Ruusu-Risti-lehden mysteriopuoli, se olisi tuon toisen rinnalla, sisällä, yläpuolella sädehtiittäjänä. Voimakas valonheittäjä, jonka „teknillisen“ ruumiin hoitaisi ulkonainen kiinteä, voimakas ihmisjoukko.

Niin, tällainen lehti on kai jo kauan ollut kyseessä R.R.-piireissä. En tiedä miksi minulla on se tunne, että sitä juuri nyt tarvitaan, että se on synnyttävä juuri ulkonaisesti vaikeimpana aikana, kunkin innostuneen palkattoman työn tuloksena. Siinä ei saa tyrkätä epämääräiseen tulevaisuuteen, joskus, jolloinkin lähitulevaisuudessa se on pantava alulle. Olen lukenut vanhoja „Tietäjän“ vuosikertoja viime aikoina innolla. Silloinkin näkyy kyteneen samansuuntainen ajatus useina vuosina, mutta se on aina rauennut tyhjiin.

Omaa persoonaani ajatellen, olen tuuminut, että olisin valmis ottamaan lehdessä näkymättömän, „krouvin“ työn tehdäkseeni, konttorityön, korrehtuurin luvun ja sen sellaisen. Muut, lahjakkaammat olisivat edessä, tarvitaanhan ulkoisen muodonkin luojaa näkymättömissä.

Kuitenkin on kaiken tämän hiukan vielä hämärän ajatuskuvion takana, taikka paremminkin sanottuna edessä, eräs toinen työ, josta pohjautuu oikeastaan tämä kirje, vaikkakin asiani tulee näin viimeksi mainittua. Aikomukseni oli ehdottaa, sanoa, että jos vain R.R-lehdessä kaivataan tuollaista näkämättöntä apulaista, sellaista, joka tekisi korrehtuurityön, lehden taittamisen, kirjeenvaihdon, neuvottelun painon kanssa, y.m. olisin valmis työhön. Pidän hyvin paljon tällaisesta toimitustyöstä karkeimmastakin, rakastan sitä, rakastan lehteä, joka syntyy. Söderströmillä ollessani toimitin ajoittain aivan yksin Sirkka nimisen lastenlehden, joka ilmestyi kahdesti kuussa, leikki oli niihin aikoihin viisitois-kaksikymmentä, jopa kolmekymmentä tuhatta (se levisi „Kotilieden“ yhteydessä.) Olen siis perehtynyt toimitustyöhön, tarkoitan „ruumiin“ luomiseen (lastenlehden sisällön myös). Sirkka ja Ruusu-Ristihän ovat kaksi aivan erilaista lehteä, vaikka „ruumis“, muoto syntyy samalla tavoin. Olisin valmis siis juuri tuohon pikkuaskarteluun, joka lehdessä nielee niin paljon aikaa, jotta Johtaja ja toimitussihteerin kädet olisivat muuhun työhön vapaammat — jos tarvitaan. Täällä maalla tulen viipymään kyllä myöhään syksyyn, mutta koettaisin silti auttaa — jos tarvitaan. Tämä ei ole vain harrastukseni tyydyttämistä, siksi tarjottu, että minulla sattuu olemaan aikaa. Tämä on vakavan harkinnan tuosta, halua auttaa sillä talentilla yhteistä työtä, millä luulen parhaiten osaavani. Sillä R.R-aatteen täytyy menestyä, sen tulee levitä, sen edestä täytyy jokaisen työskennellä omien kykyjensä ja voimiensa mukaan. Ruusu-Risti-lehti on yksi muoto, tärkeä väline aatetyössä. Kuinka toisenlaiset, ikäänkuin kirikkaammat ovatkaan sen kasvot, kirikkaammat ja totisemmat kuin „Tietäjän“ muinoin, selkeämmät ja jalommat. Tietäjä on kuin hyvä, viisas, kodikas isä, R.R. taas syvyys ja korkeus heijastus taivaista. Tulee mieleen R.R.-lehteä joskus lukiessa: miten äärettömän paljon onkaan sen synnyttäjä saanut läpikäydä, mitä taivaita onkaan hän saanut vaeltaa ja samalla Golgatan-teitä — ristiinnaulitkaa ja hosianna-huutojen ympäröimänä, miten raskas onkaan esitaistelijan tie. Mutta juuri esitaistelijoiden kautta saamme me muut, pienet, elämän.

Minä olen hyvin huono, hyvin pieni ja heikko ihminen, huono

neuvomaan, huono lohduuttamaan, ja kuitenkin uskallan, rohkenen sanoa Teille, Johtaja, tällä hetkellä: alkää väsykö, alkää menettäkö uskoanne, luottamusta meihin heikkoihin. Me tarvitsemme Teitä. Teidän ajatuksianne, luentojaanne, kirjojaanne, Teidän personallisuuttanne. Me olemme pimeässä, mutta me tajuamme, että Te, joka näette selkeämmin kuin me, olette oikea valon tuoja, meidän tiemme kirkastaja matkalla Kristuksen luo. Vaikka sumu peittääkin aivomme ja pimeys sydämemme, inspiration hetkinä me kuitenkin tajuamme, vaikkakin kenties vain välähdyksinä, totuuden — ja me siunaamme Teitä — ja kaikkia, kaikkia, jotka tekevät työtä valon armeijassa Tuuli R.

P. S. Ylläoleva sydämellinen tarjous tämän lehden suhteen herättää mielessäni kauniin kiitollisuuden tunteen nyt juuri, kun olen lähdössä pitkälle matkalle. Lokakuun Ruusu Ristissä ilmoitan, millä tavalla lehtemme tulee toimitettavaksi ja taloudellisesti hoidettavaksi.

Mitä taas ehdotukseen uudesta rinnakkaislehdestä tulee, miellyttää sekin ehdotus minua ja toivotan kaikkea menestystä uudelle hankkeelle, jos siitä tosi tulee nyt jo. Tiedän, että on useampia ruusuristiläisiä, jotka vakavasti ajattelevat semmoisen tuuman toteuttamista. P. E.

H. P. B. kirkosta.

... Se mitä Coleridge sanoo poliittisesta despotismista soveltuu vielä paremmin uskonnolliseen despotismiin. Ellei kirkko ota pois raskasta kättänsä, joka lepää painajaisena miljoonien *n o l e n s v o l e n s*-uskovien ahdistetulla rinnalla, ja joiden ajatus on herpaantuneena taikauskon pihtien purstuksessa, niin se on tuomittu luovuttamaan paikkansa uskonnolle ja häviämään. Tulee pian aika, jolloin sen on tehtävä valintansa. Sillä kun kansa kerran on saanut valaistusta totuudesta, jonka se niin huolellisesti siltä salaa, tapahtuu jompikumpi: joko tuhoutuu kirkko kansan toimesta tai — jos hansanjoukot jätetään tietämättömyyteen ja kuolleen kirjaimen orjuuteen — se häviää kansan keralla. Osoittautuvatko ikuisen totuuden palvelijat, josta on tehty kirkollisessa salihäkissä juokseva orava, kyllin epäitsekkäiksi valitakseu ensimmäisen näistä kahdesta mahdollisuudesta? Ken tietää!

Sanon sen vielä kerran: vain oikein ymmärretty teosofia voi pelastaa maailman epätoivosta aiheuttamalla uudelleen yhteiskunnallisen ja uskonnollisen reformation, jonka historian kuluessa jo kerran suoritti Gautama Buddha: rauhallisen reformation, jossa ei vuodateta ainoatakaan veripisaraa, ja joka antaa jokaiselle mahdollisuuden pysyä isiensä uskossa, jos hän sitä tahtoo. Tätä varten on hylättävä inhimillisen viljelyksen rikkaruohot, jotka tällä hetkellä tukehuttavat kaikkia uskontoja ja kaikkia maailman kultteja. Hyväksyköön se niistä vain oleollisimman osan, joka on kaikissa: hengen, joka tekee eläväksi, ja joka tekee kuolemattomaksi ihmisen, jossa se asustaa . . .

H. P. B.

„Le phare de l'inconnu“, 1889. Suom. J. Ptn.

Mitä muualla tiedetään.

Saksanmaalta. Olemme aikaisemmin kertoneet, kuinka preusiläinen „Suuri maalooshi“ yritti parantaa asemaansa kastamalla itsensä uudelleen. Samalla tavalla syntyi suurlooshista „Grosse National-Mutterloge zu den drei Weltkugeln“ kristillis-kansallinen järjestö, jonka nimeksi tuli „Nationaler christlicher Orden Friedrich der Grosse“. Se ilmoitti muuttuneesta ohjelmastaan seuraavaan tapaan:

„Järjestön luonne on kokonaan muuttunut. Ihanteet, joihin järjestö pyrkii, ovat saksalainen kristillisuus, saksalainen kansallisuus, saksalainen työ.

Järjestö tunnustaa saksalaista kristinuskkoa, jonka kanssa esisimme muinaisarjalaisella valon palvonnalla on paljon yhteistä. Järjestön symboleja ovat valo ja risti.

Järjestön ihanteena on puhtaasti saksalaisheimoinen kansallisuus, jonka tärkeimmiksi vertauskuviksi on valittu Torin vasara ja puolustusvalmiuden miekka.

Järjestö uskoo Saksan kansan nousuun saksalaisen työn avulla.“

Tämän vastineena voidaan esittää seuraava esseeniläisessä „National Zeitungissa“ ollut uutinen:

„Vapaamuurarien röyhkeyttä!

Berlin 24. 5. Looshit ovat tehneet kaikkensa pysyäkseen näkyvässä ja jatkaakseen vallattomuuttaan.

Suuri kansallinen äitilooshi „Zu den drei Weltkugeln“ oli muka rituaalistaan luopuen kastanut itsensä uudelleen „National Christlicher Orden Friedrich der Grosse“-nimiseksi ja toivonut saavansa elää rauhassa. Sitä tarkoitettava Saksan kansallissosialistisen puolueen valtionjohdolle osoitettu kirjelmä sai kuitenkin hyvän lähdön. Sitä ei hyväksytä milloinkaan. Me olemme vuosisatoja kantaneet looshien iestä, ja nyt olemme saaneet siitä tarpeeksemme emmekä enää suvaitse piiloittelua!“

*

Saksan kirkon kriisistä ovat sanomalehdet antaneet tuon tuostakin tietoja kevään ja kesän kuluessa. Uskonto on vedetty arveluttavalla tavalla politiikkaan vastoin julkisesti ilmoitettua ohjelmaa. „Juuri siksi, että pidämme ihmisen suhdetta Jumalaansa niin korkeana ja pyhänä, vastustamme uskonnon riistämistä poliittisen päiväistelun lokaan“ sanoo kansallissosialistinen johtomies Gottfried Feder („Das Programm der N.S.D.A.P.“, s 17). Kaikki merkit ovat kuitenkin alusta alkaen viitanneet päinvastaiseen suuntaan. Alfred Rosenberg, kansallissosialismin tieteellinen puolustaja ja perustelija, on seitsemättäsataa sivua käsittävässä kirjassaan „Der Mythos des 20. Jahrhunderts“ langettanut tuomionsa juutalaisista ja juutalaisuudesta olipa asia mikä hyvänsä. Apostoli Paavali on hänestä „kiihkoileva juutalainen fariseus“, joka on „väärentänyt“ käsitykset Jeesuksesta ja „turmellut“ kristinuskon itämaalaistuttamalla ja juutalaistuttamalla Jeesuksen opin. Luonnollisesti hän hylkää myös Paavalin ajatuksen, että kirkko on rotueroavaisuuksien yläpuolella oleva „Kristuksen ruumis“. Luther saa yksin tein tuomionsa — hänkään ei päässyt „henkiseen vapauteen“. Ihanteenaan Rosenberg pitää mestari Eckhartia, jonka työn hän uskoo tarkoittaneen pappisvallan poistamista, saksalaisen elämän puhdistamista väärennetyn kristin-

uskon myrkystä ja syyrialaisjuutalaisten sielua kahlehtivien opin-kappaleiden voittamista. Eckhardt on lahjoittanut saksalaisille oman uskonnon, jonka mukaan taivaan valtakunta on meissä (=pohjoissaksalais-germaanisessa rodussa). — Muistettakoon tässä yhteydessä, että kansallissosialistien kanssa jonkun aikaa yhteistyössä olleen kenraali Ludendorffin puoliso tri Mathilde Ludendorff on valmistanut juutalais- ja kristillisyysvastaista maaperää kirjallaan „Erlösung von Jesu Christo“ (Vapahdus Jeesuksesta Kristuksesta). Kesäkuun „Review of Reviews“ kertoo, että viime huhtikuun 6 p:nä pidetyssä „saksalaisten kristittyjen“ kokouksessa ehdotettiin, että vanhan testamentin sijaan otettaisiin germaaniset sankarit ja hebrealaisten profeettojen sijaan „filosofiassa ja taiteessa kunnostautuneiden saksalaisten elämäkerrat“.

Tuon tuostakin julkaistaan Saksassa isänmaallisia rukouksia yleiseen käytäntöön otettaviksi. Eräs tällainen kouluihin tarkoitettu rukous kuuluu seuraavasti:

„Taivaallinen isä,
 minä uskon kaikkivaltiaaseen käteesi
 minä uskon kansakuntaan ja isänmaahan,
 minä uskon esi-isien voimaan ja kunniaan,
 minä uskon, että otet asemme ja turvamme,
 minä uskon, että rankaiset maamme kavalluksen
 ja siunaat teon, joka vapauttaa kotimaamme.
 Saksa, herää vapauteen!“

Pappeja, jotka ovat innolla mukana „kolmannen valtakunnan“ kirkollisissakin uudistuksissa, on tähän asti riittänyt. Kansallissosialistisissa pappispiireissä vallitsevia käsityksiä kuvastanee vielä nytkin aikaisemmin ilmestynyt „Die Kirche und das dritte Reich“, kokoelmateos, jossa on 23:n papin ja teologin kirjoituksia kansallissosialismin uskonnollisesta perustasta. Kirjan kustantaja on Leopold Klotz, Gotha.

O. E. Library Critic, pieni mutta pirteä teosofisen elämän tarkkailija ja arvostelija, joka myös säännöllisesti selostaa oikeudenkäytöön liittyviä asioita, tietää kertoa, että Englannissa on tällä hetkellä vielä käytännössä velkavankeus. Ei suinkaan virallisesti, sillä se poistettiin v. 1869, vaan lakipykälää kierteäen. Lehden mukaan 60,000:stä vuosittain vangitusta ihmisestä 24,000 kärsii rangaistustaan siksi etteivät ole voineet maksaa velkaansa. Selitys on yksinkertainen: heitä ei suljeta vankilaan velkansa takia, vaan siksi, että he eivät ole totelleet oikeusistuimen antamaa määräystä maksaa velkansa, olipa sitten kysessä sakko, eläke tai tavallinen lasku. Samanlaisia tapauksia on kuuleman mukaan myös Yhdysvalloissa.

Samana lehden mukaan on Espanja, jota yleensä on pidetty siivestyksellisesti takapajulla olevana, poistanut kuolemanrangaistuksen ja elinkautisen kuritushuonerangaistuksen Korkein rangaistus on nykyisin 30 vuoden vankeus.

Krishnamurti Adyarissa. Krishnamurti, joka on ollut vuoden alkupuolella kiertueellaan Intiassa, piti Teosofisen Seuran vuosikokouksen jälkeen tähtikokouksen Adyarissa. L. W. Rogersin mukaan (Theosophist, helmikuun n:o, s. 580) hän esitti seuraavia väitteitä: „Kaikki järjestetyt uskonnot ovat vääriä ja hyödyttömiä“. „Minä vastustan opetuslapsisysteemiä. Minulle se on väärä“. „Ei kukaan voi auttaa toistaan“. „Teidän opettajanne ovat teidän tuhoajanne“. „Kaikki systeemit ovat vääriä.“ „Itsekuri on hyödytön“. „Mietskely merkit-

see pelkkää ajataskyvyn ja sydämen hävittämistä.“ „Jälleensyntymisoppi ei valaise elämän kysymyksiä.“ „Te tervehditte minua kunnioituksella ja sitten menette ja teette päinvastaista. Siinä on siis tekopyhyyttä -- tekopyhää elämää aamusta iltaan.“

H. S. Olcottin kootut teokset julkaistaan Adyarin T.S:n kustannuksella.

Wm. W. Atkinson, joka Ramacharakan nimellä on julkaissut useita joogaa käsitteleviä teoksia, kuoli viime marraskuun 22 p:nä. J. P t n.

Ulkomaan uutisia. Kesän kuluessa on tullut P. E:n kirjojen ja lentolehtisen johdosta jokunen vastaus. Ensimmäinen on englanninkielisen, kansainvälisen kaunokirjallisen lehden, The Poetry Review'n Amerikan osaston toimittajalta, lehden, joka kuuluu kansainväliseen Runousseuraan, The Poetry Society ja jonka presidenttinä, varapresidenttinä ja suojelijoina on puolisen sataa tämän maan mahtavia ja ylhäisiä

Kirje kuuluu hyvin yksinkertaisesti seuraavasti:

Hyvä neiti Eskelinen!

Kiitos kirjeestänne toukokuun 8:nnelta päivältä sekä herra Pekka Ervastia koskevasta lentolehtisestä, jonka kiinnostuksella luin. Kunnioittaen kohteliaisuuttanne olen vilpittömästi Teidän

Alice Hunt Bartlett.

Toinen kirje on Henry Fordin sihteeriltä ja kuuluu seuraavasti: Arvoisa rouva!

Olemme vastaanottaneet kirjeenne kesäkuun 17:nneltä päivältä.

Lähehtämänne kirjat „Vuorisaarna“ ja „H. P. B.“ olemme saaneet toimistoomme ja herra Fordin puolesta haluamme lausua kiitoksemme kohteliaisuudestanne, lähettäessänne nämä hänelle.

Kunnioittaen, H. R. Waddell,

Sihteerin toimisto.

Sitten on sangen kiintoisa kirje teosofisen maailman St Christopher koulusta, Englannista heinäkuun 31 päivältä. Se on osoitettu Pekka Ervastille ja on seuraavanlainen:

Hyvä herra!

Viime kuussa sain käsiini kirjanne „Vuorisaarna“. Minusta se on valaisevin ja auttavain teos, mitä koskaan tästä aiheesta olen lukenut. Olen koettanut saada selville, onko olemassa muita käännöksiä teoksistanne, etenkin Jeesuksen opetuksista, mutta tähän asti menestyksettä. Jos olisi olemassa jokin englantilainen painos Jeesuksen esoteerisista opetuksista, niin olisin sangen iloinen, saadessani kuulla siitä.

Tahtoisin personallisesti kiittää Teitä niin kovin auttavasta Matteuksen evankeliumin 5, 6 ja 7 luvun tulkinnasta.

Vilpittömästi Teidän,

Eleanor A. Harris.

Lopuksi muutamia ajatuksia erään antroposofin kirjeistä, jonka personalliseksi ystäväksi allekirjoittaneella oli ilo tulla Englannissa vv. 1921—23. Hän on aikoinaan kuulunut Englannin kristillisiin sosialisteihin ja kulkenut muistaakseni joka maanosassa puhujana matkoilla. Nimeltään neiti H. C. Newcomb.

Olin hyvin kiinnostunut lukemaan Pekka Ervastia koskevan lentolehtisen. On erittäin merkityksellistä, että hänkin erosi T.S:sta samoista syistä kuin tohtori Steiner. Olisin hyvin iloinen, jos tahtoi-

sit kertoa minulle joskus enemmän siitä rosenkreuziläisestä liikkeestä, johon sinä kuulut. Tohtori Steiner on paljon puhunut Ruusu-Rististä ja sen historiasta keskiajan kuluessa aina viime vuosisadan kolmanteen neljännekkseen asti. Mutta luulen olevani oikeassa ajatelessani Tohtori Steinerin olleen sitä mieltä, että henkimaailman tapahtumat vaativat — niin sanoakseni — aktiivisempaa yhteistoimintaa täältä sinnepäin kuin mitä Ruusu-Risti-liike opettaa. Tiedän, että Ruusu-Ristin asenne Kristus kysymyksessä on sama kuin Antroposofian. Koetan saada käsiini nuo Pekka Ervastin englanninkieliset kirjat.

Tohtori Steineristä, niinkuin herra Pekka Ervastistakin on inhimillisen evolution käännekohtana Kristuksen alastulo, Logoksen laskeutuminen maan päälle ja Kristuksen asuminen kolme vuotta erään ihmisen, Jeesus Natsarealaisen erikoisesti sitä varten valmistuneessa ruumiissa, Hänen kuolemanvoittoonsa ja hänen läsnäolonsa maan päällä tämän maapallon loppuun saakka.

Mikäli ymmärrän ajattelee Pekka Ervastkin samalla tavoin. Tohtori Steiner tunsu kuten Pekka Ervastkin, että Krisnamurti-episoodi oli hirveä erehdys, täydellinen väärinymmärrys alusta lähtien mitä tulee Kristuksen olemukseen ja toimintaan.

Toistaiseksi on ollut mahdotonta saada sanomalehtiin minkäänlaista kirjoitusta „Vuorisaarnasta“.

Kerro minulle, jos Pekka Ervast tulee Lontoon kautta. Tahtoisin syvästi nähdä ja kuulla häntä. Puhuuko hän englantia? En ole kuullut enkä lukenut hänestä muuta kuin sinun kauttasi.“

Tekisi mieli puhua paljonkin näiden kirjeiden johdosta, mutta huipistettakoot ajatukset vain vertaukseen kivistä, jonka rakentajat hylkäsivät ja josta sitten tulikin kulmakivi

A. R.

Vapaa sana.

Ehdotuksia R.R.-lehden suhteen. Eräs ystävä kirjoittaa P.E.lle: Haluaisin tässä esittää harkittavaksesi ky-ymyksen eikö „Ruusu-Risti“ voitaisi määrätä jäsenille obligatoriseksi? On monta jäsentä, jotka eivät ole sitä tilanneet tänä vuonna. Syys—lokakuun vaiheilla voisi päätöksestä — jos se tehdään, ilmoittaa lehdessä ja sihteerin kiertokirjeellä. Poikkeuksena olisivat luonnollisesti perheet, joista useammat kuin yksi kuuluvat seuraan. Elleivät jäsenet jättäisi sisään tilaustaan tammik. 15 p:ään mennessä, lähetettäisiin lehti postiennakolla; kieltäytyminen sen lunastamisesta katsottaisiin jäsenmaksun suorituksesta kieltäytymisen kaltaiseksi. Vähävaraiset voisivat sopia taloud nhoitajan kanssa vähittäismaksuehdoista.

Olen myös jatkuvasti sitä mieltä, että lehteen voisi saada ilmoituksia. Niitä varten voisi liittää 2 värillistä (esim. keltaista) halpaa paperia olevaa lisälehteä. Onhan Ruusu-Ristissä erinäisiä liikemiehiä! Monet ilmoitukset, jotka nyt ovat esiintyneet petiittipalojen joukossa saisivat näillä lehdillä paikkansa sovittua maksua vastaan.

Nämä asiat ovat viimeiksi pyörineet mielessäni. Jos vielä muistaisit pyytää Sven Krohnia kirjoittamaan lehteen artikkelin — tai parikin — teosofian gnosisksesta, saisi hänkin purkaa paperille sen, josta hän pystyy keskusteluissa tekemään selkoa, ja josta hän tuntuu tietävän enemmän kuin moni muu r.r.:läinen. Kirkkoherra Jokipii näet eräässä keskustelutilaisuudessa, missä Sven hoiteli puheenjohtajan nuijaa (erittäin ansiokkaasti muuten) väitti, ettei teosofinen tieto ole osoittautunut hedelmälliseksi. Svenillä oli siksi monta keskustelullista rautaa tulessa, että hän unohti väitteen, mutta jälkeensä hän vakuutti olevansa toista mieltä kuin mainittu khra ja veti hyvästä muististaan esille vertauskohtia kantansa tueksi. J. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat syyskuun 3 p:nä Kulmakoulussa, Meritullink. 33. Johtaja puhui aiheesta *Ruusu-Ristin tehtävä* ja tulee vielä parina sunnuntaina, syyskuun 10 ja 17 p:nä, puhumaan ennen matkalle lähtöään. Sitten lokakuusta lähtien esitelmät taas jatkuvat säännöllisesti, eri puhujien esiintyessä esitelmöitsijöinä.

Agronomi Woldemar Thesleff, vanha teosofi, mukana Ruusu-Ristissä sen perustamisesta saakka, alusta lähtien Ruusu-Ristin Neuvoston jäsen, jalomielinen auttaja ja ruusuristiläisen työn tuki, siirtyi heinäkuun lopulla, kauan kamppailtuaan heikkeneviä ruumiin voimia vastaan, parempaan ja kirkkaampaan personalliseen elämään. Hänen ruumiinsa siunaus tapahtui Helsingin Krematoriokappelissa sunnuntaina heinäkuun 23 p:nä. Se toimitettiin kokonaan Ruusu-Ristin merkeissä R.R:n Johtaja siunasi fyysiset jäännökset ja puhui sitten sielun kokemuksista kuoleman jälkeen, tulkiten erikoisesti vasta poissiirtyneen vainajan tunteita ja ajatuksia. Ylevä musiikki piti läsnäolevain mielet korkeassa vireessä, seppelten tulva oli runsas ja monen huulilta kuului kaipauksen ja kiitoksen sana.

Ruusu-Ristin johtaja lähtee pitkälle Amerikan-matkalleen syyskuun 23 p:nä. Pari päivää ennen sitä on jäähyväislooshikokous Helsingissä.

Politiikan ja uskonnon suhde herätti kuluneena kesänä tavalista enemmän mielipiteiden vaihtoa sanomalehdistöissä. Eduskunta-vaalien tulos osoitti, että papiston osanottoa poliittiseen elämään toislaiseksi vielä pidetään luonnollisena, mutta itse vaalitaistelun aikana kuului monelta suunnalta ääniä, jotka vaativat papeilta, ellei suorastaan poliitikasta kieltäytymistä, niin ainakin tavalla tai toisella määriteltä tasapuolisuutta. Seuraavassa eräitä mainintoja allekirjoittaneen tapaamista kirjoituksista:

Suomen Sosialidemokraatissa (n:o 167, 23. 6. 33) esitti nimimerkki „Kirkon jäsen“ kirjoituksessaan „Pappi ja politiikka“ eräitä kysymyksiä pastori Elias Simojoen „Ajan Suunnassa“ olleen samannimisen artikkelin johdosta.

Helsingin Sanomissa (n:o 153, 11. 6. 33) esitti nimimerkki H. E. „Avoimen kysymyksen maan papistolle“ todeten m.m.: „Onko ihme, jos kansan uskonnolliset käsitteet menevät sekaisin, kun on huomatt-

tavissa asemissa olevia pappeja, jotka unohtavat sen miehen opin, josta kirkossa saarnaavat ja jonka oppiin koko kristillisuus perustuu. Niin kauan kuin jokunen pappi kulkee kansan keskuudessa kylvämässä vihaa toisia kansalaisia vastaan, niin kauan myöskin teidän vaikutusvaltanne kansan keskuudessa laskee, olkoon sitten kysymyksessä uskonnolliset tai maalliset asiat. Onko ketään pappia kanssani samaa mieltä näissä asioissa? Jos on, niin tunnustakaa se“.

Kysymys aiheutti samassa lehdessä (n:o 160, 18. 6.) julkaistun vastauksen, jonka oli kirjoittanut papiston jäsen Antti J. Rantamaa. Lainaan tästä kolmatta palstaa pitkästä kirjoituksesta otteen:

„Tunnustaa täytyy, että nuo kysymykset ovat meille papeille tiukkoja kysymyksiä. Ja varmasti aiheellisia. Olen monesti keskustellut pappisveljien kanssa, jotka ovat kannattaneet sitä ajatusta, että kirkkokansan lehden „Kotimaan“, pitäisi toimituttaa tästä asiasta kiertokysely yli maan, jotta seurakuntalaiset ja maan vakaa kristikansa saisivat julkisesti tietää, mitä linjaa heidän sielunpaimenensa tässä päivän suurkysymyksessä kannattavat. Se ei olisi pappien vetämistä pahassa huudossa olevaan politiikkaan, vaan julkinen tilinteko todella tärkeässä asiassa. Sillä sen jokainen pappi tietää, että joka puolella Suomea käydään tuskallisia keskusteluja juuri näistä kysymyksistä, ja kirkonmiesten asema on arvoton, jopa uhattu, jos heidän ympärilleen muodostuu se huuto, että he eivät uskalla esittää mielipidettään päivän ulvonnan edessä. Väitän, että juuri tämä nurja käsitys on jo nyt tehnyt meistä papeista seurakuntalaistemme silmissä suuria raukkoja ja tutisevia pelkureita, jotka vain hokevat epäajanmukaisia kaavojaan ja tallaaavat vanhoja lauluja hengettömien seremonioiden toistamisessa, mutta eivät kykene sovelluttamaan evankeliumin väkevästi pursuavaa siunauksien tulvavirtaa nykyajan kiihkeän elämän huutavaan janoon. Ja on rehellistä meidän pappien tunnustaa, että tarpeettomia me olemme, jos me jäämme seisomaan loistavasti rakennettujen temppeliemme korkeihin saarnatuoleihin ja katselemme sieltä, ylhäisydestämme, kun elämä, suuri ja väkevin vedoin etenevä Elämä, käy kirkonporttiemme ohitse — saamatta vartijoilta kuulla, miten aika kuluu ja mikä on Vuorisäärän Opettajan sana kärsivälle, syntiä tekeväälle ja tuskissaan kiemurtelevälle nykypolven ihmisluvulle, jonka käytännölliset kysymykset ovat perustavasti toiset kuin Mooseksen ajan korpikansan tai Paavalinajan alkuseurakunnan, vaikka kuolematon sielu iijäisyystarpeineen onkin edelleen aina sama. Kirkko, joka ei näe eikä tunne ajan tarpeita, on vanhoillinen ja tarpeeton . . .“ — Yhtenä seurauksena papiston harjoittamasta vihan kylvöstä kirjoittaja uskoo olevan joukkoeroamisien Suomen kirkosta.

Kansallisen Edistyspuolueen Vaalilehti (n:o 2, 27. 5) julkaisi saarnan, jonka kirkkoherra Väinö Havas oli 14. 5. pitänyt Haapaveden kirkossa sikäläisen IKL:n kokonstilaisuuden yhteyteen järjestetyssä juhlijumalanpalveluksessa. Saarnan aiheena oli Matt 5: 8—9: „Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan. Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät on kutsuttava Jumalan lapsiksi“. Saarna loppui seuraavasti:

„Me toivomme niitä kaikkiin yhteiskuntaluokkiimme, jokaiseen isänmaalliseen, valtiolliseen puolueeseen. Me toivomme siihen liikkeeseen, joka on ottanut itselleen kauniin nimen: isänmaallinen kansanliike. Kun tämä toivomme toteutuu, on Suomessa kevät ja kevättä seuraa Jumalan siunaama kesä. Työmies-veli, talonpoika-veli,

virkamies-veli ponnistelevat silloin toisiaan tukien näillä pohjoisilla karuilla mailla. He kantavat toinen toisensa kuormaa, sitä, joka monasti niin näännyttävä on, ja niin Kristuksen lakia täyttävät. Se laki on rakkaus."

Suomen Sosialidemokraatti (n:o 173, 1. 7.) paheksuu artikkelis-
saan „Vaalitaistelu ja uskonto" uskonnon käyttöä vaalitaisteluaseena
mainiten m.m.:

Sosialidemokratian suhde uskontoon on itse asiassa paljon myön-
teisempi kuin niiden, jotka kaikin keinoin koettavat pakottaa muut
ihmiset omaksumaan oman uskonnollisen käsityksensä. Se, että tälle
annetaan arvoa myös vilpittömästi uskonnollisella taholla, käy sel-
ville m.m. siitä, että järjestyneiden sosialidemokraattien riveissä on
useita, joiden koko elämä ja toiminta, myös heidän liittymisensä
sosialidemokratiaan, on ollut uskonnollisen peruskatsomuksen mää-
räämä. Tällaisia henkilöitä on paljon Suomessakin, puhumattakaan
Englannista, jossa monilla sosialidemokratian johtavilla miehillä on
huomattu paikka julkisessa uskonnollisessa elämässä "

Samassa lehdessä ilmestyi V. Kivisalun kirjoitus „Kapitalismin
suhde kristinuskoon" noissa 178, 179 ja 182 ja Turun Sanomissa
kirjoitti Väinö Merivirta heinäkuun puolivälissä uskonnon käyttämi-
sestä poliittisena aseena. Puolueettomassa „Ajassa" (n:o 148) oli
Jorma Partasen kirjoitus „Pappi ja politiikka", johon pastori Onni
Eerikäinen vastasi (n:o 157).

Kysymys papiston ja uskonnon suhteesta politiikkaan odottaa
edelleen käytännöllistä ratkaisuaan. J. P t n.

Viisauden Mestarien kirjeitä. Filosoofiset ja tietopuoliset ope-
tukset y.m. Koeaika ja tshelakausi. Hinta nid. 200:—, sid. 230:—.
Helsinki, Mystica Kaisaniemenkatu 7, puh. 23125.

Kaikkien jäsenten huomioon!

Helsinkiläisille looshijäsenille! Jotta voitaisiin
olla varmat, että kokouskutsut eivät joudu vääriin käsiin, määrätään
täten, että jokaisen helsinkiläisen looshijäsenen on
syyskuun 15 pvään mennessä ilmoitettava nykyinen osoitteensa
looshinsa sihteerille. Kutsut lähetetään vain niille, jotka täten ovat
ilmoittaneet tarkistetun osoitteensa.

Kaikkien seuran jäsenten on samoin viipymättä ilmoi-
tettava Hallituksen sihteerille osoitteenmuutoksensa.

Ruusuristin ryhmien ja jäsenten huomioon! Koska Johtajan
monistettujen sunnuntai-esitelmien tähänastinen lähetystapa maaseu-
dulle on osoittautunut hankalaksi ja epäkäytännölliseksi, on Ruusu-
Ristin Hallitus antanut allekirjoittaneen tehtäväksi tästä lähtien huo-
lehtia niiden lähettämistä ja säilyttämistä.

Tämän johdosta pyydän niitä henkilöitä tai ryhmiä, joilla on
hallussaan Johtajan aikaisempia esitelmiä, palauttamaan ne ensi-
tilassa allekirjoittaneelle. Suurin osa useampien vuosien esitel-
miä onkin palauttamatta, joten on erittäin tärkeätä, että kaikki esitel-
mät saadaan tänne Helsinkiin säilöön, jotta ne eivät joudu kadoksiin.

Vastaisuudessa haluttavat esitelmat voidaan siis tästä lähtien tilata
allekirjoittaneelta (ilman tilausta ei siis enää lähetetä) ja lähetetään
korkeintaan neljä esitelmaa yhtä aikaa samalle tilaajalle. Palautuk-
sen tulee tapahtua viimeistään kuukauden kuluttua allekirjoittaneelle,
jolloin myöskin esitelmistä perittävää maksun Smk. 10:— kappaleelta, tulee seurata palautusta. Veljellisin terveisin Jaakko Kuusi-
saari, os. Helsinki, Siltasaarenk. 18 C 29.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	243
Toimitussihteeriltä	248
Syysade katuja jo huuhtoo —	250
Mestari ja me	252
Unohtaminen	259
Mitä muualla tiedetään	262
Tien varrelta	265

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon ne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Kirjoitan tämän ensimmäisen matkakirjeeni Tukholmasta, jonne saavuimme toissa aamuna; tästä ei tulekaan kuin lyhyt matkakortti, koska vielä ei ole paljoakaan kerrottavaa.

Ajatukseni kulkevat ensin taaksepäin — viime torstai-iltaan, jolloin Helsingissä oli looshikokous, jäähyväiskokous. Oli saapunut paljon ystäviä maaseudulta ja paljon lämpimiä ja rohkaisevia sanoja lausuttiin. Sydäntäni erittäin liikutti, kun eräs puhuja sanoi, että elämä oli ollut kuin satua siitä lähtien, kun hän joutui tähän ruusu-ristityöhön ja samalla yhteistyöhön minun kanssani, ja minä ajattelin hänen puhuessaan: suokoon Karman valtiat, että elämä minun palatuani muodostuu vielä suuremmaksi ja kauniimmaksi saduksi. Omassa puheessani erikoisesti painostin, ettei tämä juhla tuntunut minusta erojaishetkeltä, vaan iloiselta ja lämpimältä kädenpuristukselta, jolloin ystäville hymyillen sanotaan: näkemiin! Niin läheinen oli hengessäni se hetki, jolloin taas kaikki ollaan yhdessä.

Helsingistä kävin ensin kotona Saarenmaassa, josta sitten oma väkeni seurasi minua Turkuun. Laivarannassa Turussa olivat sen lisäksi kaikki turkulaiset jäsenet meitä saattamassa. Ero heistä oli hilpeä, sillä hekin elivät jälleen näkemisen toivossa ja siinä tiedossa, että matkan tarkoitus oli ylevä ja tärkeä. Mutta silmä kyyneltä väkisin, kun omaisille ja lähimmille piti jättää hyvästi. Eihän sydämiä mikään eroita — mutta kuitenkin . . .

Neptunus nukkui rauhassa ja Vellamon neidot keinuttivat meidät hiljaa ja varovaisesti Tukholman satamaan, missä vanha ystäväni G. S. oli rannalla vastassa. Aika täällä on kulunut kuin unessa, jossa yhtämittaa nähdään miellyttäviä näkyjä. Tukholma on minulle vanha tuttu, jossa tunnen olevani täysin kotonani, varsinkin kun saan

asua vanhassa tutussa Strand Hotellissa. Ja Tukholma osotti minulle suurta kunniaa: eilen maanantaina oli aurinkoisen kaunis ja lämmin päivä, ja illalla kuninkaallinen ooppera esitti 352:n kerran Wagnerin ihanan „Lohengrinin“, joka on harvoja lempioopperoitani. En yleensä ymmärrä oopperaa, mikäli musiikissa kuvataan jokapäiväistä elämää. Oopperat eivät saa olla liian realistisia. Musiikki, todellinen, jumalallinen soitto vaatii satua tai jumalaistaria, jotakin henkevää ja ylevää. Lohengrin, sininen Graalin ritari, joka taivaallisesta kodistaan, Valkoisen Veljeskunnan europalaisesta looshista saapuu puolustamaan ja pelastamaan viatonta, vaikka murhasta syytettyä Elsaa, Brabantin prinsessaa, — kas siinä todellinen oopperamotiivi. Noissa sävelissä viihdyn, viihdyn. Sieluni saa levätä.

Tänä iltana lähdemme Göteborgiin ja huomenna alkaa pitkä merimatka.

*

Ruus-Ristiä hoitaa nyt toimituskunta, jonka päänä maisteri Eino Krohn, os. Maneesink. 2 a C, Helsinki. Hänelle on lähetettävä Ruusu-Ristiä varten aiotut kirjoitukset. Hänellä on apunaan maisteri Jorma Partanen ja rouva Tuuli Reijonen. Toimitussihteerin kirjoitukset ja „Mitä muualla tiedetään“ tulevat säännöllisesti jatkumaan, samaten J. R. Hannulan artikkelit ja kaikki muut hyvät. Toimittajana tulen nyt aluksi kirjoittamaan matkakirjeitä.

Taloudenhoitajana toimii herra Waldemar Kaade, os. Oikokatu 15 A 18, Helsinki. Hänelle osoitetaan kaikki tilaukset ja rahalähetykset, jotka koskevat lehteä.

Nämä ovat kaikki luotettavia ystäviä sekä minun että aikakauskirjan. Toivon sentähden, että Ruusu-Ristin lukijat, tilaajat, latojat ja painajat ovat täysin tyytyväisiä ja iloisia ja tekevät voitavansa lehden puolesta minun poissaollessani.

*

Lopuksi lausun sydämellisimmät tervehdykseni kaikille, kaikille. Jos tahdotte kulkea minun teilläni, rakastakaa toisianne. Minun tieni ovat sen, joka minut lähetti.

*

Toinen matkakirje.

Olemme lähestymässä New Yorkia. Toissa päivänä jo sivuutimme New Foundlandin eteläisen niemekkeen, mutta vasta tänä iltana tulee maailman suurin kaupunki näkyviin, ja vasta huomen aamuna saamme astua maihin. Kirjoitan tämän siis vielä keskellä valtamerta.

Lähtiessämme Tukholmasta Göteborgiin tein mielestäni peräti vastakkaisen havainnon kuin ennen matkustaessani Ruotsin rautateillä. Osastomme oli nyt mahdotoman ahdas. Tämä luultavasti kuitenkin riippui siitä, että meillä oli hytissä kaikki kahdeksan kolliamme, joten lattialla oli mahdoton liikkua. Yö kului joka tapauksessa hyvin, sillä vuoteet ovat pehmeät ja mukavat. Aamulla oli mieluista katsella kauniita maisemia Göteborgin ympäristöllä. Kaikkialla on maa viljelty, metsä hoidettu ja asunnot vastamaalattuja. Näkyy, että Ruotsi on vanha ja rikas maa. Saman havainnon tein erikoisesti v. 1927 kulkiessani autolla halki etelä-Ruotsin Malmöstä Tukholmaan. Göteborgissa en ollut ennen käynyt. Se tuntui myös rikkaalta kaupungilta, ja sen laidassa on erinomaisen kaunis ja hyvin hoidettu iso puisto.

Saavuimme Göteborgiin ennen klo 7 aamulla ja veimme heti tavaramme laivarantaan, jossa eräs ystävällinen virkailija otti niistä huolehtiakseen ja laivaan toimittakseen, sillä itse emme päässeet Kungsholm-laivaan ennen kuin klo 11, mikä matkustajalle tuntui hieman oudolta. Ei auttanut muu kuin palata kaupunkiin, ajella ympäri ja odottaa, että kahvilat avattaisiin. Tämä tapahtui vasta klo 9, mutta ennen sitä saimme sentään aamukupin jostain nurkkakahvilasta, yksinkertaisesta, mutta siististä. Olimme liian väsyneet nauttiaksemme kaupungin nähtävyyksistä, joita ei muuten tuntunut paljon olevankaan. Katselimme lasten kouluunmenoa ja elämää kauppatorilla. Söimme kadulla pari banaania ja pääsimme lopulta laivaan, jossa omassa hytissämme olivat kaikki matkatavaramme iloksemme tallella. Siunasimme tuntematonta virkailijaa, joka kahdesta kruunusta oli näin suuremmoisesti hoitanut asiamme. Laiva ei lähtenytään klo 11,30, kuten määrä oli, vaan vasta klo 3 jälkeen. Syynä oli viivytytys, joka oli tapahtunut Turusta Tukholmaan tulevalle laivalle, jonka Amerikkaan menijät sitten saapuivat ylimääräisellä junalla.

Kungsholm, tämä valtamerimoottorimme, on lyhyesti

sanoen aalloilla liikkuva palatsi. Oma hyttimme on kuin pienempi hotellihuone uudenaikaisine mukavuuksineen. Kaikki kollimme mahtuivat siinä vuoteiden alle ja kaappeihin, niin ettei niistä ole tietoaakaan. Tarpeelliset vaatteet y.m. esineet „pakkasimme ylös“ heti, joten todella olemme tunteneet asuvamme kuin kotona. Yhteiset huoneet, kirjasto, musikkisali, tupakka- y.m. huoneet ja hallit ovat uskomattoman isoja ja loisteliaita. Katetut akkunoilla varustetut verandakahvilat ja ikkunattomat kävelykannet ovat kaikki niin avarat ja tilavat, että päiväkahvia juodessa laivaorkesterin soittaessa voisi luulla istuvansa Café de la Paix'ssa Parisissa.

Ruokasali on ainakin yhtä iso kuin Seurahuoneen ruokasali Helsingissä, ja ruoka tietysti ensiluokkaista, jolla en tarkoita, että se olisi maailman terveellisintä. Koetan syödä varovaisesti ja valikoimalla, mutta sittenkin tunnen itseni aina täyteen topatuksi. Toverini, joka ei syö paljon mitään, on siinä suhteessa onnellisemmassa asemassa. Eilen illalla oli jäähyväispäivälliset ja tarkoin määrätty m e n u. Soitto oli tavallista virkeämpää, ja kaikki matkustajat saivat pienen muistolahjan sekä puettiin erikoisiin päähineihin. Minä istuin päässäni vaaleanpunainen turkkilainen paperifezi enkä epäillyt mitään sivutarkeituksia, koska näin, että monella vanhalla herralla oli fezi päässään, toisella tummanpunainen, toisella keltainen j. n. e.

Matkustajissa on paljon tyyppejä. Toverini väittää, että naiset läpeensä ovat maalattuja. Täällä on suomalais-amerikkalainen vanha pastori, joka kävi kotimaassaan Turun pappiskokouksessa ja jonka kanssa olemme hie-man keskustelleet. Myös täällä on roomalaiskatolinen pappi, joka piti messun sunnuntai-aamuna. Olimme hänen jumalanpalveluksessaan. Ei tietysti ollut laulua eikä musiikkia. Pappi mutisi yksin rukouksensa alttarin edessä erittäin nopealla, mutta englanninvoittoisella latinan kielellä, selkä seurakuntaan päin, joten minulla ainakaan ei ollut hajuaakaan koko tekstistä. Välistä hän kääntyi meihin päin sanoen *in nomine Patris et Filii et spiritus sancti* tai *in saecula saeculorum* ja tehden ristinmerkin, mutta se olikin ainoa, minkä ymmärsin toimituksesta. Kuitenkin pidin hänestä. Hän oli samalla veitikkamaisen ja vakavan näköinen ruusunpunaisessa selkänutussaan, jossa oli iso risti keskellä ja jonka alta näkyi valkoinen

viitta. Selvisikin sitten, että tällä reverendillä oli pieni seurakunta naisia ja miehiä mukanaan, jotka söivät samassa pöydässä. Pappi on nähtävästi suuri leikinlaskija ja taitava kaskujenkertoja, koska heidän pöydästään aina on kuulunut remuavan iloista naurua.

On taiteilijoitakin matkustajien joukossa. Sunnuntaina oli iltakonsertti. Siinä esiintyi italialainen tenori, saksalainen laulajatar ja Metropolitan Housen, (New York . . .) kapellimestari, joka on etevimpiä pianisteja, mitä olen kuullut. Se oli nautintorikas ilta.

Ilma on ollut koko ajan niin suotuisa ja valtameri niin tyyni, että yleensä vakuutetaan tämän olleen jotain perin harvinaista. Erään suomalaisen ystävämme ennustus on täydelleen toteutunut: kyllä teidän matkanne kuluu erinomaisesti.

*

Nämä rivini ovat ehkä Ruusu-Ristin lukijain mielestä kovin lapsellisia ja tyhjänpäiväisiä, mutta lintu laulaa omalla äänellään. Lupasin kirjoittaa matkakirjeitä, ja jos ilmenee älykkäämpiä asioita, kerron niistä mielelläni, mutta omasta päästäni en jaksa mitään keksiä. Olen tuntenut melko suurta väsymystä nyt taas. Sanovat, että meri-ilma sen vaikuttaa. Jos koetan lukea, nukahdan pian. Kuitenkin sain mukaani Suomesta erittäin kiintoisan kirjan, „Sielun todellisuuden“, kirj. J. F. Kantola. Tekijä itse lähetti sen minulle. Se on ilmestynyt Werner Söderström O. Y:n kustannuksella ja on Suomen kirjallisuuden edistämisrahastosta saanut avustuksen. Se on hyvin huomattava teos kaikille meikäläisille. Siinä käsitellään psyykkistä tutkimusta, spiritismia ja teosofiaa — ja on tekijä nähtävästi saanut alkuinspirationsinsa juuri teosofiselta liikkeeltä. Hän on työmies ammatiltaan, mutta on silminnähtävästi syntynyt tiedemieheksi. Toteutuu hänen suhteensa mutatis mutandis vanha roomalainen sananparsi: poeta nascitur, non fit.

*

Lopuksi toivon taas kaikkea hyvää ystävilleni ja lukijoilleni.

Näkemiin ensi kirjeessä!

Toimitussihteeriltä.

Tarotin ensimmäinen kortti, Maagikko, esittää ihmisen täydellisyysihannetta toteutuneena. Se on hermeettisestä vertauskuvastosta tunnettu mies, jonka toinen käsi on ojennettu taivasta, toinen maata kohti. Siihen useasti liittyvät sanat „coagula“ ja „solve“ ilmaisevat puolestaan tällaisen täydellisen ihmisen toimintamahdollisuudet: hänellä on taito liuoittaa ja kiinnittää, valta avata ja sulkea, voima vapauttaa ja sitoa.

Ihminen, joka on lähtenyt itsekasvatuksen kokemurikkaalle tielle, osoittaa jo pyrkimyksellään, että suvereenisen ihmisen täydellisyyskuva on väikkynyt hänen mielessään saavutettavana ihanteena. Jos oman vajavaisuuden tuntemus ja masentavat epäonnistumiset ovat karkoittaneet sen hänen päivittäisestä tietoisuudestaan, on hänellä sitä suurempi syy turvautua apuun, jota se voi hänelle antaa. Täydellisyysihanteena se tosin on säälimätön arvostelija, mutta symbolina se edustaa hänessä itsessään vaikuttavia rakentavia voimia. Ja koska sisäisten voimien ja niitä vastaavien vertauskuvien välillä vallitsee vuorovaikutussuhde, voi jokainen oikea symboli siis olla ihmiselle elävänä voimalähteenä.

*

Tarkoituksenamme on muutamalla sanalla käsitellä epämiellyttävää kokemusta, jonka kaikki ihmiset lienevät joskus tehneet ja joka monille tulee liiankin usein. Se käynee ilmi seuraavasta autobiografisesta otteesta:

„Kun ajattelen sitä, että olen sattumalta ilmestynyt pallolle, joka itse on singottu avaruuteen taivaallisten katastrofien huviksi, kun näen itseni olentojen ympäröimänä, jotka ovat yhtä hetkellisiä ja käsittämättömiä kuin itsekin olen, ja jotka kaikki ajavat kiihkeästi takaa pelkkiä varjoja, silloin minusta tuntuu kuin eläisin unessa. Minusta näyttää siltä kuin olisin rakastanut ja kärsinyt unessa, ja että myös ennenpitkää kuolen nukahtaen uneen. Viimeiset sanani tulevat olemaan: „Olen nähnyt unta.“ (Mme Ackermann, „Pensées d'un solitaire“).

Tämä kokemus voi sattua niillekin, jotka eivät enää pidä elämää sattumien varaisena. Ihminen siirtyy silloin unenomaiseen välitilaan; aineellinen todellisuus ei enää tarjoa luotettavaa tukea, ja henkiset realiteetit ilmenevät epämääräisten tunnelmien säestämänä mielikuvaleikkinä.

Jos tällainen tietoisuuden heikentyminen esiintyy satunnaisesti, esim. raskaan työn väsymyksestä aiheutu-

neena, on lepo varmin keino, millä palautua tasapainoon. Mutta jos ihmisen ja muun maailman välille muodostuu pysyväinen sumuseinä, on asianlaita vakavampi. Silloin voivat ihmistä auttaa vain hänen omat, jatkuvat ja johdonmukaiset ponnistuksensa.

Mistä nämä hämärtymistilat sitten johtuvat? Voimien tasapainottomuudesta. Tarkemmin sanoen ihmisminän kykenemättömyydestä hallita alempia käyttövälineitään. Ihminen saattaa olla älyllisesti ja siveellisesti kehittynyt; hän ei vain ole oman valtakuntansa hallitsija. Hänen alamaisensa ovat — jatkaaksemme vertausta — eläneet kauan omaa „luonnollista“ elämäänsä, jossa mielivallalla on ollut oikeutettu sijansa. Valtakunta on säilynyt, mutta se ei ole menestynyt mahdollisuuksiensa mukaisesti. Hallitsija varttuu iässä ja viisaudessa; hän aikoo toteuttaa oikeiksi näkemänsä uudistukset, mutta se ei suinkaan tapahdu vastarinnatta. Jos hän kuitenkin itsepintaisesti pysyy päätöksissään, on alamaisten vähitellen mukauduttava uuteen, sopusointuisempaan järjestykseen.

Turvallisin keino, jolla ihminen voi vastustaa tajunnan painopisteen siirtymistä siihen piiriin, jota teosofisessa kielenkäytössä on nimitetty astraaliseksi, on mietiskely. Mietiskelyä aikaisemmin harjoittanut löytää itse muodot, joita hänen on sopivinta käyttää. Ehkäpä hän tapaa jonkun symbolin, joka tukee hänen organisoivaa tahtoaan ja antaa hänelle jatkuvasti itseluottamusta. Mahdollisesti hän tulee käyttäneeksi „Hiljaisuuden Äänen“ syvällisiä oppilauseita mantroina, jotka säännöllisesti käytettyinä alkavat vaikuttaa uudella, ennen aavistamattomalla tavalla. Olivatpa muodot mitkä hyvänsä, kaikissa tapauksissa hän saa huomata, että keskittyneisyys pienimmässäkin työssä on itsealotteisen sielunhoidon perusedellytyksiä.

Tämä olkoon teidän kunnianne, että aina rakastatte enemmän kuin teitä rakastetaan, ettekä milloinkaan ole jälkimmäisiä.

Nietzsche, „Näin puhui Zarathustra“.

Syyssade katuja jo huuhtoo — — .

Syyssade katuja jo huuhtoo —
ja on kuin joku nyyhkyttäen itkis
suvea kadonnutta sekä
lairojansa lähteneitä.

Ah, viikko sitten
valkea tää kaupunkini nousi
kuin merenneito, tuore,
aamukylvöystänsä.

Ah, miten torit hohti!
Kirkot kupoleineen
taivaan valkeutta hipoi —

ja kadut, satamankin
valolaineet kattoi
ja valkolaivat — lähtövalmiit —
touvejansa tempoi — —

On kuin joku nyyhkyttäen itkis.

Ah, vielä viikko sitten
taivaan valtiasta kiitin
ma suvipäivistänsä viimeisistä.

— Kuljen nuoruuteni muistelmissa:
jo unohtuivat tumma yö ja tuskan hetki.

Ma talven vitilunta muistan sekä
jäisen meren selkää jäähtynyttä.

On kuin joku nyyhkyttäen itkis. —

Nuo mainostulet illan tullen
syttyy, sammuu, ja vilkkumajakka
vie aatokseni jälleen suvipäiviin,
valkopurjeisiin ja lakkapäihin.

Ne hyrskyin rantakallioita huuhtoi
sen kaiskun niemen,
jonka kainalohon laadin
suvimajan ma unten taikasauvoin.

Syysaamun muistan tuonkin,
jolloin suuri tori oli tulvillansa
taas päivänpaistetta ja
ääriänsä myöten täynnä kansaa.
Kajahtivat silloin päiden päällä —
niin korkealla — kurki-kiilan
kaihonhuudot: kauas, korkealle!
Ma mietin: Korkeudesta
häikäisevää valkeutta hohtaa
taivaan valo. Siihen mainen
varjoleikki sekä ilotulituskin haihtuu.
Ja muistin: jälkeen halla-yön ja
jälkeen pakkastalven
taas uusi suvi korkeudesta
luo uuden valon, uuden sydämen ja
uuden suuren uskon!
Jo näen uuden aamun ruskon!
Karisseeet nuo puiden lehdet —
jo mullaks muuttuneina —
taas ruokkivat jo vehmautta
uuden Suomen suven!
Suo Korkein, että kepeästi
myös minun henkeni taas
näitä tuttavia teitä astuu!
Suo, että ryhtini taas suoristuisi
ja asettua voisin nuorten rintamaan,
kun heitä suuri suvi
taas vaatii alttiuteen
sekä uhrimieleen.
Ah, anna Korkein mulle pojanmieli!

Syyssade katuja jo huuhtoo — — —

Esikko Koitere.

Mestari ja me.

(Allekirjoittaneelta jatkuu Ruusu-Ristissä edelleen kirjoitussarja „Uskonto ja Kristus“, mutta tässä n:rossa on minun välillä esitettävää seuraavaa.)

Tulimme siihen, että Johtajamme Pekka Ervast matkusti Kaliforniaan. Tuntuu kuin tämän asian yhteydessä leijailisi iloa ilmassa. On kuin olisimme tulleet johonkin matkan määrään, täyttymykseen; on kuin yhteiseen ristiimme olisi ruusuja puhjennut.

Kuitenkin asiaan luonnollisesti sisältyy vakavuuttakin. Kuinka voisi muutoin ollakaan, koska olemme totuudenetsijöitä, koska olemme tahtoneet asettua Mestarin kasvojen eteen. Tämä vakavuus pistää esille kolminaismaailman kolmesta akkunasta. Eetillisen elämän akkunasta näemme, että Johtajamme ottaa huomattavia rahallisia velkoja itsellensä ihmiskunnan asian vuoksi. Että tällaisessa asiassa ja menettelyssä on vakavuutta, sen jokainen ymmärtää. Toisella tavalla vakavuus näkyy siinä, että työskenneltyämme yhdessä, nyt jo Ruusu-Ristissäkin noin 13 vuotta, oltuamme kuin yksi ruumis, yksi pää ja yksi sydän, astuu Johtajamme nyt pitemmäksi aikaa hiukan syrjään erikoista työtään tekemään. Kolmannella tavalla katsoen huomaamme, että elämä yleensä on vakavaa. Vakavuus näkyy siinä, että ihmiskunnan on yhä vaikeampi selviytyä yhteiseen elämäänsä muodostuvista pulmista. Vaikka maailma yhä vielä, vanhasta tottumuksesta, haluaa turvautua sotaan, niin kuitenkin se näissä vaikeuksissa tulee pakoitetuksi turvautumaan ainakin järjen mahtiin: kansat kaipaavat „sitä miestä“. Ja monet kansat luulevat löytäneensäkin „sen miehen“ ja varustavat hänet laajoilla n.s. diktaattorivaltuuksilla. Tällä järjestelyllä kansat epäsuorasti tunnustavat, että yksi järkevä, ryhdikäs ja kunnollinen ihminen merkitsee sentään enemmän kuin sota, suuret tai pienet armeijat.

Kuitenkaan eivät diktaattorivaltuudet sellaisinaan auta ihmiskuntaa umpikujasta ulos. Ne vain joksikin aikaa huipistavat vanhaa väkivaltaista elämänjärjestystä, ja sitten on edessä entistä suurempi pulma. Niinpä totuudenetsijöinä ymmärrämme, että tuon diktaattori- eli johtajakaipuun sisin olemus on Mestarin kaipuu. Ihmiskunta kaipaa jumaljohtoa, Kristusta, Mestaria. Ihmiskunta ei vain ymmärrä omaa kaipuutaan. Se luulee kaipaavansa

diktaattoria, vaikka todellisuudessa kaipaa Mestari-Johtajaa. Alemmassa älyssään ihmiskunta ei tunne itseään. Päinvastoin ihmiskunta epäilee todellisen Itsensä eli Kristuksen johtoa. He sanovat: „Kristus ja hänen ohjelmansa on epäkäytännöllinen“. Tämä epäily kyllä puetaan tietellisyyden arvovaippaan. Näin puettuna epäily synnyttää pilkan, joka pilkka vuorostaan puetaan sivistyneisyyden ja taiteellisuuden pukuun. Näin puettuina epäily ja pilkka yhdessä synnyttävät vihan, joka viha pukeutuu uskonnollisen pyhyiden kaapuun.

Näin on ihmiskunta luonut kolmenkertaisen, tai oikeastaan kuudenkertaisen, jotka yhteensä muodostavat seitsemän, siis seitsenkertaisen Jerikon muurin itsensä ja Kristuksen välille. Samalla kaiken aikaa kyllä puhutaan Kristuksesta, Messiaasta, „siitä miehestä“. Ja moninaisia mestareita, messiaita ja vapauttajia kyllä ilmestyykin. Mutta uskontojen suuret Mestarit ovat aina varoittaneet ottamasta opettajaa itsekkyytemme mittapuun mukaan. Niinpä evankeliumien Kristus varoittaa vääristä kristuksista ja samalla antaa varman ja luotettavan tuntomerkin: oikea johtaja esittää sitä ohjelmaa, sitä ikuisen elämän Lakia, jonka Kristus itse Vuorisaarnassaan ja muissa puheissaan esittää. Hän kieltää laittomuuden harjoittajat, ne opettajat, jotka eivät ole Lakia noudattaneet, eivät Kristuksen ohjelmaa esittäneet.

Ymmärrämme kuitenkin, että kansat sellaisinaan tuskin kykenevät Kristusta, Kristus-ihmistä, johtajakseen tunnustamaan. Se on uskontojen ensin tehtävä. Tai elleivät uskonnotkaan siihen sellaisinaan kykene, niin on se yleensä ihmiskunnan henkisten valiojoukkojen tehtävä. Jonkin kansan tai sen kansan valiojoukon, on tehtävä aloite. Nykyajan teosofinen liike syntyi tarkoituksella muokata maaperää Kristukselle, hänen opilleen ja ohjelmalleen. Tälle näin valmistetulle yleisteosofiselle maaperälle puhkesi Ruusu-Risti Suomessa, joka Blavatskyn teosofisen sanoman omaksuen vuorostaan liittyi Kristukseen ja Hänen Vuorisaarna-ohjelmaansa, ryhtyen sen puolesta työskentelemään, sitä kokemuseräisesti ihmiskunnalle esittämään ja selvittämään.

Ja nyt johtava työntekijämme, Pekka Ervast, vetäytyy kirjallisiin töihin ainakin vuoden ajaksi.

Näin muodostuu kuin itsestään mietiskelyn aika. Niinpä allekirjoittanutkin on tuntenut suorastaan omantunnon vält-

tämättömyyttä' syventyä asiaan, päästäkseni myönteisellä tavalla selville siitä, mistä oikein kysymys on.

Sillä muistammehan, ainakin vanhemmat meikäläiset, selvästi sen historiallisen tapauksen, jolloin Johtajamme kerran ennen vetäytyi kirjallisiin töihin noin vuoden ajaksi. Sen ajan kuluttua muodostui hierarkkinen Ruusu-Risti. Ja se muodostui nimenomaan tukemaan Johtajamme työtä henkisesti ja taloudellisesti. Niin alkoi uusi, keskitetympi, voimakkaampi ja menestyksellisempi työkausi. Nyt, Ruusu-Ristin työskenneltäessä noin 13 vuotta, Johtajamme vetäytyi kirjallisiin töihin. Muistan heti, että myöskin Suomen Teosofisen Seuran perustamisesta oli samoin kulunut noin 13 vuotta, kun Johtajamme ensikerran vetäytyi syrjään.

Ja niin minulle selviää kiintoisa seikka: ne valtuudet, jotka Valkoinen Veljeskunta oli Johtajallemme antanut, se työ Veljeskunnan sanoman ja ohjelman esittämiseksi, jonka Johtajamme oli saanut tehtäväkseen, se on nyt suoritettu. Samoin toiselta puolen myöskin ne valtuudet, jotka Ruusu-Risti oli Johtajallemme antanut, ne valtuudet myös ovat tulleet loppuun käytetyiksi. Ei sillä räikeällä tavalla kuin edellisellä kerralla. Päinvastoin sekä Veljeskunnan että Ruusu-Ristin antamat valtuudet ovat kuin ruusuihin puhjenneet. Tämä näkyy siinäkin, että Johtajallamme on sekä Ruusu-Ristin myötätunto, että taloudellista ja yhteiskunnallista luottoa, luottamusta, niin että hän saattaa arvokkaalla tavalla vetäytyä kirjalliselle työmaalleen. Enkä epäile, etteikö valtuudet tällaisinaan riittäisi Johtajamme pistäytymiseksi luoksemme, pitämään esitelmiä ja antamaan siunauksen työlleen, ystävilleen, maalleen ja kansalleen.

Tämä kulunut 13 vuotta onkin näinollen muodostunut koeajaksi Ruusu-Ristin elämässä. Analogisesti se vastaa koeaikaa yksityisen opetuslapsen elämässä. Asiaa valaistakseni kerron henkilökohtaisista kokemuksistani. Sillä luvalla sanoen minäkin olen elänyt tuollaisen koeajan noin parikymmentä vuotta sitten. Se koeaika kesti noin 3 1/2 vuotta, joka on, niinkuin sanotaan, puolet vihkimyksen ajasta. Sekin oli koeaikaa molemmin puolin, minun puoleltani ja Mestarin puolelta. Sillä tavallaan minäkin tulin panneeksi elämän koetukselle. Tahdoin päästä selvyyteen siitä, ovatko ne puheet, neuvot ja ohjeet, joita Kristus evankeliumeissa opetuslapsilleen antaa, ovatko ne tarkoitetut täydeksi todeksi, sisältyykö niihin inhimillisen elämän

laki, voiko ihminen elää ja tehdä työtä niiden ohjeitten mukaan, niiden sisällä ja turvissa. Ja noiden 3^{1/2} vuoden kuluessa minä tulin askel askeleelta selvyyteen siitä, että Kristuksella on tosi mielessä, että Hänen käskynsä, neuvonsa ja ohjeensa suorastaan esittävät ihmiselämään kuuluvaa Lakia. Niinpä koeajan kuluessa lähestyimme ymmärtämyksessä toisiamme, Mestari ja minä. Liitto vahvistettiin tajunnan kammiossa. Siirryin kokonaan Mestarin työhön. Tietysti liittoon sisältyi muutamia selviöitä, ehtoja, edellytyksiä: kaiken olin tekevä itsenäisenä, omalla vastuullani; keltään en saa mitään koskaan pyytää. Ymmärsin myös, että epäily Kristusta ja hänen Lakiaan kohtaan niin hyvin henkisessä, siveellisessä ja älyllisessä kuin taloudellisessakin suhteessa, olisi tämän jälkeen syntiä. Kaiken tämän yhteydessä selvisi minulle myös, missä asemassa oli silloinen ylisihiteerimme P. E. Kokemuksessa sanoin itselleni: tuon ihmisen edessä on turhaa mitenkään näytellä, sillä kaikki on kuitenkin siveellisesti läpinäkyvää. Ja niin minä jo silloin tulin asettuneeksi hierarkiseen elämänjärjestykseen. Älysin selvästi, että Johtajamme voi luottaa niin hyvin henkisissä, siveellisissä ja älyllisissä kuin taloudellisissakin suhteissa. Johtajamme oli johtaja kaikissa suhteissa, joten minun olisi ollut turhaa ryhtyä häntä missään suhteessa neuvomaan tai johtamaan. Ja jos minulla on elämässäni jostain syytä iloita, on se siitä, että tulin omaksuneeksi tällaisen näkökannan suhteessani Johtajaamme.

No niin, Ruusu-Ristillä on ollut oma koeaikansa. Sekä Ruusu-Ristillä kokonaisuudessaan että kullakin yksilöllä on nyt omat kokemuksensa. Nyt on neuvottelun aika. Nyt kysytään, onko koeaika jäävä uranuurtamisemme täyttymykseksi vai menemmekö uusiin valtuuksiin, muodostuuko koeaikamme varsinaiseksi sopimukseksi Mestarin työssä.

Jos yhteistyömme päättyisi tähän, olisihan silloinkin tehokkaalla tavalla palveltu Suomen kansaa ja välillisesti ihmiskuntaa, ja olisihan Johtajamme kirjoissa ainutlaatuisen kirjallinen perintö kansallemme ja ihmiskunnalle. Mutta epävarmaa on, toteutuisivatko silloin monien tietäjien lausumat ennustukset Pohjolan Valkeasta Valtakunnasta, jonka edellytyksenä on Kristuksen oppia esittävä uskonto. Sillä tällainen ennustus ei toteudu automaattisesti, vaan se merkitsee, että kohtalo tarjoaa tilaisuuden ja

on suopea asialle, jos kaikin voimin ponnistamme ja teemme työtä asian puolesta.

On siis kyseessä kuin universaalinen vihkimys ihmiskunnan elämässä, liittoutuminen Jumalan ja ihmiskunnan välillä Mestarin johdolla.

Puhutaanhan kahdestakin liitosta eli testamentista Jumalan ja ihmiskunnan välillä, vanhasta, Melkisedekin liitosta ja uudesta, joka on tehty Jeesuksen Kristuksen kautta.

Mutta kuinka oikeastaan on tämän n. s. uuden liiton laita? Eikö liitto edellytä, että se hyväksytään ja vahvistetaan molemmin puolin? Mutta onko niin tapahtunut? Kristus, tavallaan välimiehenä Jumalan ja ihmiskunnan välillä, esitti liitto- eli sopimusluonnoksen. Se sopimusluonnos on se opetus, jota Jeesus opetti. Ikäänkuin keskitettynä asiakirjana se esiintyy Vuorisaarnassa. Onko nyt tuo Jeesuksen esittämä asiakirja vahvistettu molemmin puolin? Ymmärrämme, että kosmillisen Kristuksen vuodatus kyllä jäi pysyväiseksi maapalloon ja ihmiskuntaan. Välimies kyllä pysyi ja jäi uskolliseksi tehtäväänsään, uskolliseksi kuolemaan saakka, vieläpä sitoutui jäämään uskolliseksi ajan loppuun saakka. Mutta miten ihmiskunta menetteli? Hyväksyikö ja allekirjoittiko ihmiskunta tuon liittosopimuksen? Ei. Ihmiskunta kieltäytyi. Ihmiskunta halusi säilyttää itsekkään vapautensa, menetelläkseen oman mielensä mukaan niin tai näin.

Näinollen tämä uusi liitto jäikin yksipuoliseksi. Kristus ihmiskunnan Korkeampana Minänä ei päässytäkään julkiseksi johtajaksi ihmiskunnan elämässä, vaan hän joutui, niinkuin sanotaan, kärsivän vapahtajan asemaan. Ja siinä asemassa nyt on eletty nämä lähes parituhatta vuotta.

Tulemme tärkeään kysymykseen: milloin ihmiskunnalla olisi uudelleen tilaisuus liittosopimuksen allekirjoittamiseen?

Periaatteellisesti tuollainen tilaisuus on aina olemassa. Mutta käytännöllisesti on se tuskin muulloin kuin silloin, kun kosmillinen Kristus on ruumistuneena ihmiskunnassa. Siis ihmiskunnalla olisi tilaisuus allekirjoittaa Kristuksen laatima ja esittämä liittosopimus vasta silloin, kun kosmillinen Kristus seuraavan kerran ruumistuisi.

Tällä asialla on rinnakkaisuus yksilön elämässä. Ei yksilökään voi tehdä liittosopimusta korkeamman minänsä

kanssa muulloin kuin silloin, kun hän on jälleensyntyneenä lihallisessa ruumiissa. Ellei ihminen eläessään liittoutu korkeampaan itseensä, ei hän kuolemansa jälkeen voi sitä tehdä. Vainaja voi tässä tapauksessa vain katua ja murehtia sitä peruserhdystään, syntiään, että hän jätti liittoutumatta Kristukseen, korkeampaan Itseensä. Uusi tilaisuus hänelle tarjoutuu vasta seuraavassa jälleensyntymässä.

Sama on laita suuren ihmisen, ihmiskunnan. Kun ihmiskunta kieltäytyi tai laiminlöi liittoutumisen Kristuksen ruumistuksen aikana, on se tuskin ollut mahdollista Jeesuksen kuoleman jälkeen. Sentähden virallinen kristikunta on ollut siinä asemassa kuin vihkiytymätön vainaja, joka ei suorastaan voi astua taivaaseen, vaan joutuu purgatorioon, kiirastuleen, synnintuntoon ja katumukseen. Juuri tällaista kiirastulta, ellei suorastaan manalaa, on kristikunnan elämä maan päällä ollut. Kirkotkaan eivät ole osanneet uskoa edes mahdolliseksi liittosopimuksen, Mestarin jälkeensä jättämän testamentin, täytäntöön panemista. Korkeinta, mihin kirkot ovat kyenneet innoittumaan on se, mikä on vainajalla kiirastuleessa: katumuksen ja synnintunnon lietsonta. Sillä kirkkoja painaa se perusvirhe, perussynti, että on kieltäydytty allekirjoittamasta Kristuksen esittämää liittosopimusta.

Ennenkuin siis ihmiskunnalla olisi uusi tilaisuus allekirjoittaa Kristuksen kautta yksipuolisesti muodostunut liitto, täytyisi jälleen tapahtua kosmillisen Kristuksen inkarnatio, täytyisi jälleen esiintyä suuri Jumalan Poika, joka Jumalan puolelta valtuutettuna välimiehenä esittäisi Vuorisaarnan pohjalta lähtevän liittosopimuksen ihmiskunnan hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi.

Tässä suhteessa ihmiskunta elää nykyään tärkeässä ajassa. Niinkuin ajan pyörä Jeesuksen aikoina alkoi uuden kierroksen koko eläinradassa, astuen Kalojen merkkiin, kulkeakseen kaikkien merkkien läpi noin 25,000 vuoden kuluessa, niin on ajan pyörä nyt noin parintuhannen vuoden kuluttua siirtynyt Vesimieheen. Ja tässä yhteydessä on tapahtunut uusi kosmillisen Kristuksen inkarnatio. Niinkuin Johtajamme on Ruusu-Ristissä 1929 julkaisuissa esitelmäsarjassaan sanonut, alkoi kosmillinen vuodatus 1875, joka osaksi näkyy siinä, että teosofinen liike sinä vuotena aloitettiin. Noin 50 vuotta myöhemmin tapahtui toinen kosmillinen vuodatus Sirius-tähdestä, kes-

kusauringosta; joka vuodattautui aurinkokuntamme Logöksen välityksellä maapalioomme. Tässä suhteessa allekirjoittanut mainitsee huomionaan, että näinä vuosina on tuntunut tapahtuneen muutos maapalioomme atmosfäärissä, ilmapiirissä. Siihen on tullut uutta kuulakkuutta, eteeristä sisältöä. Ihmisiin se vaikuttanee kahdella tavalla. Ne ihmiset, jotka eivät vastusta eivätkä epäile Kristuksen oppia, vaan asettuvat myönteiselle kannalle, koettavat ymmärryksellään, sielullaan ja voimallaan omaksua Kristuksen elämänymmärryksen, ne ihmiset saavat apua tästä vuodatuksesta, niin että he paremmin ymmärtävät ja jaksavat. Toinen vaikutus vuodatuksesta on se, että muu maailma, joka pitää Mestaria ja hänen oppiaan epäkäytännöllisenä, se käy entistä levottomammaksi, sen pulmat muodostuvat uudella tavalla pulmallisiksi, sen keinot, tieto ja taito riittämättömiksi, sen oma käytännöllisyys todellakin epäkäytännölliseksi.

Elämme näinollen keskellä uutta kosmillisen vuodatuksen aikaa. Vuodatuksen ytimenä on se, että taas esitetään Kristuksen liittosopimus nykyaikaiselle ihmiskunnalle, ihmiskunnan hyväksyttäväksi. Niinkuin edellä sanoimme, teosofinen liike kokonaisuudessaan on valmistanut maaperää. Tältä näin valmistetulta maaperältä on Ruusu-Ristin Johtaja täällä Suomessa jo lähes neljäkymmenen vuoden aikana esittänyt Kristuksen liittosopimusta, teosofian ja Vuorisaarnan mukaista elämänymmärrystä. Ruusu-Ristin 13-vuotisen koeajan päättyessä on tämä esittelytyö nyt suoritettu. Meillä on miettimisaikaa. Meiltä kysytään, tahdommeko nyt uhrata epäilyksemme, itsekkyytemme, laiskuutemme, kunnian- ja vallanhimomme? Tahdommeko Mestariimme suhteen luopua siitä vapaudestamme, että ajattelemme, toimimme ja menettelemme niinkuin itse tahdomme? Vai tahtoisimmeko, että Mestariimme kiltisti asettuisi meidän personallisen itsekkyytemme tukipylvääksi?

Ei ole vaikea ymmärtää, että ellei ihmiskunta nytkään menisi liittosopimukseen Kristuksen kanssa, niin yhdeltä puolen Kristus jäisi edelleenkin kärsivän vapahtajan asemaan, mutta toiselta puolen ihmiskunta myöskin jäisi elämään yhä lisääntyvässä rauhattomuudessa, synnintunnossa, omantunnontuskassa ja katumuksessa, kurjuudessa ja kärsimyksessä. Ja ehkä parintuhannen vuoden kuluttua, kun ajan pyörä jälleen siirtyisi toiseen eläinradan

merkkiin, ihmiskunnalle Kaitselemuksen isälliseltä taholta tarjoutuisi uusi tilaisuus Kristuksen liittosopimuksen allekirjoittamiseen.

Miksi emme näinollen tekisi kaikkeamme? Miksi emme Mestarimme suhteen nujertaisi epäilyksiämme? Miksi emme antaisi hänelle luottamustamme kaikissa suhteissa, niin taloudellisessa kuin älyllisessä ja henkisessä suhteessa? Miksi emme sanoisi Marian tavalla: katso, Herran palvelijatar, tapahtukoon minulle sanasi mukaan. Ja miksi emme lisäisi Pietarin tavalla: kenen luo me menisimme, sillä sinulla on iankaikkisen elämän sanat.

J. R. H.

Unohtaminen.

— Unohtamisen taito on suuri lahja, sanon.

Ei ole viisastelua, kun selitän tuon paradoksin seuraavasti:

Jos voisit unohtaa mitä haluat, olisit onnellinen.

Eiköhän vain olekin Sinulla paljon sellaista, jonka tahoisit, mutta jota et voi unohtaa?

Ehkä haluaisit asettua tilalleni?

Kerronpa.

Mutta ensin huomautan, että tämä on totta, vieläpä omasta elämästäni otettu esimerkki.

Sairastuin kolmatta vuotta sitten. Menetin paljon verta. Kun sitten parannuttuani palasin omaisteni ja tuttavieni pariin, huomasin hämmästyksekseni, että olin paljon unohtanut. Minulta kysyttiin: Muistatko . . .? Ja vastaukseni oli kielteinen. Omaisteni ja tuttavani panivat minut oikein koetukselle, kyselivät, kysyivät oikein tarkoin yksityiskohtia mainiten. Lopulta minun täytyi tunnustaa: Te voitte sanoa minun sanoneen mitä tahansa, en kuitenkaan muista.

Sattuipa eräänä päivänä, että verokarhu tuli perimään verorästäiä sairastumisvuodeltani. Olisi luullut, että ainakin sellaisen asian olisin muistanut. Mutta ei. Muisti petti.

Tuollainen unohtaminen ei johdu taidosta unohtaa. Mutta tulin nyt ajatelleeksi, että kuinkahan paljon oikeastaan olen unohtanut — sellaistaikin, jonka muistamisesta ei ole väliä. Olen hyvilläni siitä, sillä menneisyydestä,

joka jäi taakseni, kun sairastuin, minulla on jällellä alitajunnassani säilyvänä „muistona“ Luonne. Sitä tahtoisin sanoa positiiviseksi, myönteiseksi ja hyväksi — sikäli, ettei siinä ole henkilökohtaista katkeruutta ketään kohtaan, ei siis „vihamiehienikään“ kohtaan, ei kostonhalua, ei halua saada hyvitystä. Olenhan unohtanut. En tosiaankaan muista, että minulla oli vihamiehiä.

Voisin siis jatkaa alkamaani uutta elämää. Se merkitsisi uusien suhteiden solmimista, uusien siltojen rakentamista.

Mutta voinpa ennustaa: kaikki toistuu, muisti palajaa entisen toistuessa. On jo ilmennyt merkkejä siitä. Äskettäin eräs tuttavani lainasi minulle rahaa (maksakseni veroja) — ja hän sanoi, että joskus olen auttanut häntä. Tuon muistin. Alkoi muutakin häämöttää menneisyydestä muistini elvyttäjän kohdalla. Kiiruhdin sanomaan: Mitäpä menneistä muistella.

Aavistan, että kaiken toistumisen yhteydessä ja muistin palatessa tarvitsen unohtamisen taitoa. En tunne häntäänäntyväni niinkään paljon menneisyyden palatessa muistuttajana — kuin joutuessani nykyhetkessä vastaamaan kysymykseen: — Onko sinulla taito unohtaa — jo ennen auringonlaskua — kaiken sen, mistä olet tänään kärsinyt: moittijasi tai ne, jotka ovat tuottaneet sinulle pettymystä tai suoranaista vahinkoa?

Muistini nimittäin on parantunut: muistan, mitä minulle äsken sanottiin, vieläpä, että viime aikoina ovat eräät henkilöt, joihin luotin, tuottaneet minulle pettymystä, jopa vahinkojakin. Niinpä melkein pelkään, että minuun alkaa pesiä katkeruus, paras muistin ylläpitäjä kielteiseen nähden, sillä katkeroitunut ihminen ei edes tahdo yrittää kasvattaa unohtamisen taitoa.

Niin, nytpä minulle selvisi: katkeroitunut ihminen ei ymmärrä niiden ihmisten vaikuttimia, jotka ovat aiheuttaneet hänen pettymyksensä ja katkeroitumisensa!

Eikö siis unohtamistaidon salaisuus piilekin siinä, että kun ymmärtää niiden luonnetta, jotka vahingoittavat minua, niin osaa selittää, mistä johtuu pettäjien menettely seurauksineen? Eikö ehkä vaikuttimia tutkiessa voisi mennä niinkin pitkälle, että hyväksyy ne — todettuaan: heidän kehityksensä oli heidän valheellisuutensa seurauksen tarpeessa? Selvemmin sanoen: henkilö, johon luotin, tarvitsi ainoan lampaan suuren laumansa lisäksi, hän petkutti mi-

nuu saadakseen lisän rikkauksiinsa. Kysymys ei nyt, nykyhetkessä, ole siitä, kumpi paremmin tarvitsi lampaan, vaan tärkeämpää ovat anastuksen seuraukset. On varmaa, että seuraukset tulevat — anastajan omantunnon herätessä. Minun ei tarvitse jouduttaa sen heräämistä, en edes saa ilmaista hänelle, että hän otti ainoan lampaani — jotten pysähdyttäisi hänen kehitystään vahingonilon herättämisellä. Sitäpaitsi: voi olla mahdollista, että hänellä oli jotakin kostettavaa minulle, ainakin hän voi luulla olevansa oikeutettu kostamaan. En saa keskeyttää hänen kehitystään pysähdyttämällä häntä kostonsa nauttimiseen. Minun pitää unohtaa.

Voin unohtaa, jos ja kun hyväksyn hänelle sopivaksi sen kehityksen tien, johon häntä vetää ja jossa häntä pitää hänen luonteensa. Sanotaanhan, ettei ihminen voi luonteelleen mitään. Kuinka siis sivullinen voisi (kostamalla, hyvitystä vaatimalla), kun hän ei itsekään? Turhaa minun olisi muistissani pitää luottamukseni rikkojaa, hän kuitenkin kulkisi omaa tietänsä, sitä, joka on hänen luonteensa mukaista.

Voin siis unohtaa hänet — ymmärtäessäni. Voin antaa anteeksi hänelle. Mitä täydellisemmin unohdan, sitä ehdottomampi on anteeksiantoni. Mutta sen edellytyksenä on täydellinen ymmärtäminen.

Kaiken toistuminen tapahtuu ymmärryksen kasvatuksen vuoksi. Tänään voin alistua miettimällä vaikuttimia. Jos ymmärrän niitä, voin unohtaa — persoonallisen kielteisen - asettumalla yhteyteen myönteisen kanssa. Siinä yhteydessä kasvaa ymmärrys ja samaan aikaan unohtamisen taito.

Unohtamisen taito on suuri lahja, sanon.

Eikähän ollut viisastelua, kun selitin tuon paradoksin seuraavasti:

„Jos voisit unohtaa, mitä haluat, olisit onnellinen“.

Ja kysyn lopuksi:

Onnelliseksihan Sinä tahdot tulla? Sillä eiköhän vain olekin Sinulla paljon sellaista, jonka tahtoisit, mutta jota et voi unohtaa? Ehkä haluaisit asettua tilalleni? Ei toki sen vuoksi, että olisin onnellinen, vaan siksi, että tahtoisin tulla Sinun kanssasi siksi onnelliseksi, joka voisi unohtaa pahan. Vain onnellinen ihminen voi auttaa ihmisiä — unohtamalla heidän menneisyytensä, elämällä heidän kanssaan onnellisemmassa nykyhetkessä.

A. J.

Mitä muualla tiedetään.

Tieteellisestä totuudesta. Charles Richet, tunnettu ranskalainen tiedemies, on *Revue des deux Mondes*'in t.v. elokuun ensimmäiseen n:oon kirjoittanut mielenkiintoisen artikkelin „Mitä on totuus?“ Lainaamme tähän, mitä hän sanoo tieteellisestä totuudesta ja tutkijan totuusvaatimuksista.

„Tieteellisissä asioissa totuus sekaantuu realiteetteihin. Tavallisessa kielenkäytössä tiedemiehet eivät kuitenkaan käytä totuus-sanaa ilmaisemaan tieteellistä tosiasiaa. Happi yhdistyy vetyyn ja muodostaa vettä. Se on kiistämätön tosiasia ja siis totuus. Kun lähetetään voimakas sähkövirta seokseen, jossa on kaksi osaa vetyä ja yksi osa happea noin kahdenkymmenen asteen lämmössä ja 760 mm. atmosfäärin paineessa ilman että kaasuseoksessa on muita vieraita aineita, niin sähkö synnyttää siinä aina liekin, lämpöä ja vettä. Tämä on totuus, jota vastaan ei käy väittäminen.

Mutta tämä totuus ei ole ehdoton muulloin kuin yllämainittujen olosuhteiden vallitessa. Jos näet lämpötila nousee huomattavasti, ei palamisilmiö tapahdukaan. Esimerkiksi yli 2000 asteen lämmössä happi ja vety eivät yhdisty, ja vesi hajaantuu.

Vähemmän tarkoissa tieteissä kuin kemia ja fysiikka, ilmiötä ympäröivät olosuhteet ovat paljon monimutkaisemmat, ja totuus käy epävarmemmaksi.

Myöskin lääketieteessä totuudet ovat aina epävarmat. Voidaanpa väittää, ettei lääketieteessä ole laisinkaan ehdotonta totuutta.

Astronomian totuudet eivät ole epäiltäviä, vaikkakin kyseessä ovat kaukaiset ja luoksepääsemättömät ilmiöt. Alkeellinen totuus on, että maa kiertää aurinkoa. Ja kuitenkin, vaikkapa käytettäisiin Foucault'n koetta, on jokseenkin vaikeata osoittaa todeksi tämä realiteetti muutoin kuin osoittamalla vastakkainen mielipide mahdottomaksi. Tätä totuutta ei siis ilmaista suoranaisella todistuksella, vaan absurditeettiin vetoamalla.

Yhtä paljon kuin on kiistämättömiä totuuksia, yhtä paljon on näistä tosiasioista johdettuja teorioja, joita voidaan epäillä niiden ilmeisestä todennäköisyydestä huolimatta.

Tarvitsee vain muistaa kuinka viimeisimmät kokemukset ovat syrjäyttäneet vanhat teoriat, jotka näyttivät olevan kaiken epäilyksen yläpuolella. Kaikki muinaiset maailmansyntyopit on hyljätty yksi toisensa jälkeen, ja on varsin todennäköistä, että meidän päiviemme kosmogonioilla on tulevaisuudessa sama kohtalo.

Teoriaa ei milloinkaan voida pitää totuutena. Se on vain hypoteesi.

Lavoisier on väittänyt, etteivät yksinkertaiset ainesosat muutu. Tämä dogmi oli niin perusteellisesti juuttunut tieteeseen puoleksitoista vuosisadaksi, että atomia pidettiin häviämättömänä. Tämä entinen totuus ei kuitenkaan ole totuus meidän päivinä, koska tiedetään, että esim. radium voi muuttua radoniksi, sitten heliumiksi, vieläpä lyijyksi. Vaikka tämä tapahtuisikin äärettömän pienin osain, on yhdentekevää; muuttuminen tapahtuu joka tapauksessa.

Fresnelin onnistuneitten kokeitten jälkeen oli tullut miltei mahdottomaksi kieltää, että valo johtui hypoteettisen, mutta välttämättömän eetterin värähtelystä. Se oli siis totuus. Tämä totuus on nyt

tullut epävarmaksi, koska jossakin määrin voidaan palata Newtonin säteilyteoriaan.

Ken tietää, vaikka tämän hetken totuudet olisivat huomispäivänä erehdyksiä? Emmekö voi tieteellisistä asioista sanoa: 1833:n totuus on erehdys v. 1933? Ja mitä arvelevat meidän totuuksistamme kolmannenkymmeneunen ja sadannen vuo-isadan tiedemiehet? Pöyristyttää ajatella sitä.

Selitykset ja teoriat menevät menojaan. Vain tosiasiat jäävät. Tieteellistä totuutta määriteltäessä on myöntämisessä oltava varovaisia heti kun siinä on vähäisenkin teoriaa ja epävarmuutta.

Einsteinin keralla on tietääkseni sanottu, että kaikkien mekaanisten ilmiöiden suurin nopeus on yhtä suuri tai pienempi kuin valon nopeus (300,000 km. sekunnissa). Mutta eikö voitaisi olettaa, että jonakin päivänä löydetään mekaanisessa maailmassa vieläkin suurempia nopeuksia? Einsteinin väite ei siis ole totuus; se on hypoteesi.

Meille vakuutetaan, että eräät tähtisumut ovat meistä tasan miljoonan valovuoden päässä. Välimatka on pitkä, ja on sallittua uskoa, että kyseessä on pikemminkin hypoteesi, vieläpä monta hypoteesia, kuin totuus.

Todelliset totuudet, jotka kieltämättä ovat todet, ovat meitä ympäröivät realiteetit, ne, joista voisi todistaa oikeudessakin, s.o. ne, joita voimme koskettaa sormin, tarkistaa tieteellisin kokein ilman että tulos on turha tai epävarma.

Mekaaninen maailma, jonka keskellä elämme ja liikumme, ei ehkä anna muuta kuin todennäköisyyksiä, mutta nämä todennäköisyydet ovat totuuksia inhimillisen psykologian kannalta.

Minä hierrän fosforia, ja siitä vapautuu lämpöä, valoa ja fosforihapon valkeita hiutaleita. Jos tämä syttynyt fosfori koskettaa ihoani, on seurauksena palohaava kipuineen. Ne ovat todellisuuksia, joita ei voi epäillä. Mutta epäily tulee osittain oikeutetuksi, kun sanotaan: fosforin hiertäminen muuttuu lämmöksi, lämpö määrää fosforin palamisen hapen kanssa; tämä lämpö hävittää kudoksiamme tavalla, joka herättää kipua tuntohermojen ärsyyntymisen välityksellä.

Niin, nämä ovat myöskin kiistämättömiä totuuksia, mutta toisen asteen totuuksia, koska meidän myöntääksemme ne täytyy hyväksyä useita hypoteeseja, hyvin todennäköisiä kylläkin: liikunnan muuttuminen lämmöksi, fosforin yhtyminen happeen, ihohermojen herkkätuntoisuus.

Todellisuudessa ei kukaan eksy aiheettomiin epäilyksiin. Me emme milloinkaan halua eksyä naurettavan epäilyksen metsiin. Me toimimme aina jokapäiväisen kokemuksemme mukaisesti. Me tiedämme, että fosfori polttaa, ja että sen palohaava on tuskallinen. Se riittää meille.

Me siis elämme maailmassa, jonka luulemme tuntevamme varsin hyvin ainakin mitä sen vaikutuksiin tulee, ja me luotamme empimättä yksinkertaisiin ilmiöihin, jotka toistuvat jokaisena olemassaolomme sekuntina. Tieteelliset totuudet eivät ehkä ole muuta kuin todennäköisyyksiä, mutta se ei meitä sanottavasti liikuta. Meidän täytyy hyväksyä ympäröivä mekaaninen maailma sellaisena kuin se esittäytyy aisteillemme ja myöntää, että se on todellisuus ja siis myös totuus.

Opettajan tehtävä on opettaa vanhoja, tunnettuja totuuksia, kun taas tiedemiehen tehtävä on löytää tuntemattomia, uusia totuuksia. Jälkimmäinen voi siis myöntää itselleen luvan tehdä hypoteesejakin. Se on suorastaan hänen velvollisuutensa.

Tuntemattomien tieteellisten totuuksien etsintää, tiedemiehen jaloa tehtävää silmälläpitäen haluaisin esittää eräitä ohjeita, jotka ovat mielestäni välttämättömät.

1) Hypoteesissa on pysyttävä yhtä itsepintaisesti kuin kokeilussa on oltava tarkka.

Itsepintaisuus on välttämätön. On epäiltävä kaikkea, vieläpä tieteen klassillisimpiäkin käsityksiä; on tehtävä mitä epätodennäköisimpiäkin olettamuksia, sillä tieteemme on vielä lapsuusvaiheessaan. Ja lastenlapsemme pitävät varmasti hyvin kummallisena, että me olemme pitäneet kiistämättöminä totuuksia, jotka heistä ovat suunnattomia erehdyksiä.

Tehkäämme siis rohkeita hypoteeseja!

Mutta meillä ei ole oikeutta niiden esittämiseen ennenkuin olemme tarkistaneet ne ankarin kokein.

2) Yksi ainoa koe ei milloinkaan riitä.

Se on suoritettava kaikkien tapausten varalle ja monta kertaa ilman harhaluuloja; on yritettävä todistaa se erheelliseksi ja otettava kiitollisuudella vastaan (mikä tosin on kovin vaikeata) sen johdosta es tetyt arvostelut.

3) Olivatpa henkilökohtaiset ja pikkumaiset huolemme millaisia hyvänsä, koskaan emme saa unohtaa silmämääränämme olevaa totuuden etsintää. Sitä on ajateltava aina ja uupumatta. Se on tiedemiehen ankara ja vaativa velvollisuus.

Jos meillä on laboratorio, emme saa kuluttaa päivääkään siellä työskentelemättä (paitsi ehkä kuukauden loma-aikana). Ei ole tunnettava sunnuntaipäiviä, ei myöskään juhlapäiviä, ja on pidettävä epäoleellisena, mielenkiintoamme vain vähän vaativana kaikkea, mikä ei ole totuuden etsimistä.

4) Ei pidä milloinkaan ennakoita huolehtia uuden totuuden käytännöllisistä seurauksista. Totuus on itselleen kylliksi. Lucet ipsa per se. Olemme väärällä tiellä, jos etsimme jotakin hyötyä, käytännöllistä sovellutusta teollisuudessa tai lääketieteessä. Käytännöstä huolehtiminen harhaannuttaa ennen tuntemattoman totuuden määrittelyyn vievältä varmimmalta ja lyhimmältä tieltä.

Nämä tärkeät periaatteet ovat mielestäni oleelliset. Ja miten paljon vielä voisin lisätä, jos uskaltaisin antaa neuvoja tiedemiehille!

Yksi asia vielä kuitenkin on, joka on kaiken yläpuolella. Me tarvitsemme rakkautta tieteeseen, sitä, jota usein aivan oikein sanotaan pyhäksi tuleksi. Ilman tätä pyhää tulta ei synny mitään hyvää. Elämä tulee ikäväksi, tehtävä aina kiusallisemmaksi. Voi tiedemiestä, joka ei ole intohimoisesti kiintynyt työhönsä!"

Annie Besant, Adyarin Teosofisen Seuran presidenttivanhus, kuoli syyskuun 20 p:nä 86 vuoden ikäisenä.

Annie Besant jätti jälkeensä muiston, joka ansaitsee kaikkea kunnioitusta. Niihin neljäänkymmeneenviiteen vuoteen, jotka tämä tulieluinen idealisti omisti teosofialle, sisältyy elämäntyö, joka monipuolisuudessa ja tuloksellisuudessa etsii vertaistaan. Hän oli

puhujana kuuluisuus, ja hänen kirjallinen tuotantonsa käsitti yli 60 teosta lukuunottamatta aikakauskirjoissa ja sanomalehdissä vuosien kuluessa ilmestyneitä kirjoitelmia. Hänen teoksistaan on useita käännetty suomeksi; „Aikain viisaudesta“ („The Ancient Wisdom“) ilmestyi v. 1923 toinen painos. Hänen elämäkertojaan on suomeksi ilmestynyt kaksi. Henny Diderichsenin „Annie Besant“ (Suomen Teosofinen Seura 1923) ja Lilly Heberin „Annie Besant“ (Kirja 1927).

Adyarin Teosofinen Seura on kokenut monet tuulet Annie Besantin johtajakautena. Se on sisäisessä kehityksessään kärsinyt useita vaikeita tappioita; viimeisin niistä on Annie Besantin kuolema. Teosofinen maailma odottaa jännityksellä, kuka tulee hänen seuraajakseen. Presidenttiehdokkaiksi on jo mainittu vapaan kato- lisen kirkon johtomies, moniharrastuksinen George Arundale, ja vakavahenkinen C. Jinarajadasa.

J. Ptn.

Tien varrelta.

Ruus-Ristin johtaja piti viimeiset esitelmänsä ennen matkaansa syyskuun kolmena ensimmäisenä sunnuntaina, 3, 10 ja 17 p:nä. Ne käsittelivät teosofisen liikkeen ja Ruusu-Ristin tehtävää sekä uutta uskonpuhdistusta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Sunnuntaina loka- kuun 1 p:nä esitelmöi maisteri Uno Pore aineesta *Teosofian etiikka*, lokakuun 7 p:nä maisteri Eino Krohn aineesta *Jumala ja kauneus* ja lokakuun 15 p:nä maisteri Sven Krohn aineesta *Miten teosofian gnosis on hedelmöittänyt nykyaikaisia tieteitä*. Näitä luentoja seuraa P.E:n kesäkursseilla Jyväskylässä pitämä esitelmäsarja *Uni ja kuolema*, jonka kolme luentoa rouva Hilda Pihlajamäki lukee.

Helsingin Ruusu-Risti piti jäähyväiskokouksen P. E:lle sunnun- taina syyskuun 14 p:nä. Tilaisuus oli lämmin ja kohottava. Johtaja kertoi kokemuksistaan ja suunnitelmistaan, ja kaikki tunsivat iloa ja onnea siitä, että saavat olla mukana tässä arvokkaassa työssä.

Sunnuntaina lokakuun 7 p:nä oli toinen jäsenkokous, jossa Ruusu Ristin hallituksen varapuheenjohtaja, rouva Hilda Pihlaja- mäki ehdotti uuden työmuodon käytäntöön ottamista, nim. teosofisten perusoppien tutkimista ryhmäkokouksissa. Ehdotusta kannatetiin lämpimästi ja ensimmäiseksi tekstikirjaksi valittiin H. P. B:n „Teosofian avain“. Tällaisia tutkimuskokouksia päätettiin pitää joka- kaisen kuukauden toisena sunnuntaina sekä yhtenä arki-ilтана joka kuussa. Ensimmäinen tällainen kokous on torstaina lokakuun 26 p:nä. Väliajan jälkeen seurasi innokas keskustelu kysymyksestä, mikä on kynnyksenvarrtija. Kysymyksen alusti rehtori Yrjö Eloniemi. Oh- jelmassa oli myöskin rouva Hellin Kahilan esittämää yksinlaulua. Rva Kahila esiintyikin viimeistä kertaa tällä erää Helsingin ryh- mässä, koska hän työnsä tähden on siirtynyt asumaan Kuopioon.

Etevä selvänäkijä Folkeson on viime aikoina Helsingissä esi- tänyt kyvyistään näytteitä, jotka ovat hämmästyttäneet suurta ylei- s0ä, ja saaneet monet epäilijät uskomaan, että „on enemmän taivaan

ja maan välillä "kuin mistä filosofia tietää". Parapsykologian tutkijalle Folkeson on kiitollinen tutkimusaihe. Palaamme asiaan.

Ruus-Ristin lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset lähetetään siis tästä lähtien osoitteella herra Vald. Kaade, Oikokatu 15 A. 18 Helsinki, tai puhelimitse 36418.

Ne asiamiehet, jotka eivät vielä ole tilittäneet tämän vuoden tilausmaksuja tekevät sen myös edellämainitulla osoitteella.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y:n niitä jäseniä, jotka eivät vielä ole maksaneet tämän vuoden kannatusmaksua, kehoitetaan suorittamaan se ensi tilassa Kirjallisuusseuran toimistoon Meritullinkatu 33. Toimisto avoimena kaikkina arkipäivinä paitsi lauantaina kl 17—19, puhelin 36418.

Olisi toivottavaa, että Kirjallisuusseura saisi myöskin uusia sitä aineellisesti kannattavia jäseniä, jotta sen pääoma saataisiin mahdollisimman suureksi. P. E:n tarkoituksena on palauttaa matkoiltaan julkaista muutamia hyvin keskeisiä kirjoja, vieläpä mahdollisesti parilla kolmella eri kielellä, joten suuret pääomat ovat tarpeen. Toivokaamme, että ajan tullen jokainen on kantanut kortensa yhteiseen kekkoon ja siten auttanut P. E:tä saamaan kirjansa julkisuuteen. Suurten lainojen saaminen on vaikeata ja niiden hoitaminen samoin. Sellaiset toimenpiteet vain vaikeuttaisivat kustantamista.

Otto Mölsä, vanha teosofinen työntekijä, täytti lokakuun 4 p:nä kuusikymmentä vuotta. Ruusu-Ristin onnittelut!

Tyyra Tolvanen, innokas Ruusu-Ristin jäsen ja harras työntekijä, täytti syyskuun 27 p:nä 50 vuotta. Ruusu-Risti lehti onnittelee sydämellisesti!

Loppuun suorittamatta jäänyt uskonpuhdistus — Den ofullbordade reformationen — on nimeltään ruotsalaisen pappismiehen Roederich Stinzingin kirjoittama teos. Tekijää on inspiroinut Rudolf Steinerin aatteet ja varsinkin antroposofian pohjalta syntynyt kristillinen seurakunta „Die Christengemeinschaft“. Kirja on kiintoisa esimerkki aikamme pyrkimyksestä ja valaisee omalla tavallaan kysymystä, jolle Ruusu-Risti jo kauan on pannut suurta painoa ja jonka puolesta se tahtoo tehdä työtä.

Ruus-Ristin kesäkiertueella olivat heinäkuussa 3 viikkoa J. R. Hannula, Sointu Leiviskä ja Annikki Reijonen. Reittinä oli Lahti—Vesivehmaa—Mustjärvi—Kalkkinen—Pulkkila—Vääksy—Padasjoki—Kuhmonen—Jämsä—Korpilahti—Niemisjärvi—Lievestuore—Jyväskylä. Ohjelmassa musiikkia, puheita, kirjaselostuksia, sadunkerrontaa. Vääksyssä olivat mukana Helvi Leiviskä soittamassa ja Hellin Kahila laulamassa. Yleisöä oli 6—60 välillä.

Esikko Koitereen tässä numerossa julkaisemamme runo „Syysade katuja jo huuhtoo —“, on kuten monet aikaisemmin julkaisemamme, unitilassa, transsissa kirjoitettu.

Lokakuun jäsenavustuksen suorittamisesta muistutetaan kaikkia Ruusu-Ristin jäseniä. Rahastonhoitaja Esko Koivisto, os. Alppikatu 13 F, Helsinki.

Ruus-Ristin seuraava numero ilmestyy mahdollisesti joulukuun alussa kaksoisnumerona ja samalla erikoisena joulunumerona.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia tehtäviä. Tiedustakaa hintojamme.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennä ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi* pyrkijä kääntyy suoraan, *ryhmäjäseneksi* pyrkijä paikallisryhmän välityksellä. *Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Jouluna 1933	267
Toimitussihteeriltä	268
Mihin vie sillat yli elämän	272
Sammon taonta.....	273
Uskonto ja Kristus	282
Kasvatustyö Ruusu-Ristin valossa	290
Jumala ja kauneus	295
Kotka	303
Mitä muualla tiedetään	304
Mitä on teosofia	309
J. R. Hannula	310
Tien varrelta	311
Ruusu-Ristin jäsenet	313

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Jouluna 1933.

Ensimmäistä kertaa vietän joulua kaukana syntämämaastani, vieläpä niin kaukana, että puolet maapalloa on meidän välillämme.

Tässä minä olen ikuisen kesän maassa, jossa taivas aina on sininen, jossa aurinko aina loistaa ja lämmittää, ja haikeasti ikävöiden ajatukseni kulkevat talviseen Suomeen, jossa lumi lepää puhtaana yli maan, jossa valkeat metsät seisovat lumottuina linnoina, jossa aurinko taivaalla joskus heleänä hohtaa jaksamatta lämmittää, mutta jossa kaikki on niin satumaisen kaunista. Ei tunne etelän lapsi Pohjolan ihanuuksia, ei talven kuutamoisia öitä, ei pakkasen voimaa henkivää raikkautta. Ja tässä olen itse kuin ainaisessa ristiriidassa. Ruumini rakastaa lämpöä, se elävoityy kesäisestä auringosta, mutta sieluni kaipaa Pohjolaan. Se ikävöi Suomea, synnyinmaata, ystäviä, omaisia.

Kuinka mielelläni tekisin Suomen kesän pitemmäksi, jos se olisi vallassani. Talvea en tahtoisi pois, en millään muotoa, mutta syksyn tekisin lyhyemmäksi ja ehkä keväänkin. Kesä saisi alkaa huhtikuusta ja kestää lokakuun loppuun, marraskuu olisi kaunista syksyä, jouluhelmikuu talvea ja maaliskuu kevättä. En tiedä, mitä nykyinen kansa tästä ajattelisi, mutta kyllähän ihmiset aina mukautuvat luonnon mukaan. Salainen toivoni on, että ilmanala vähitellen muuttuu tämän laatuiseksi Suomessa ja ehkä Pohjolassa yleensä. Sillä maa, joka on niin ihana kuin Suomi, ansaitsee luonnon puolesta ihanan ilmanalan. Kuta enemmän näen toisia maita, sitä enemmän ihmettelen, että emme me Suomen asukkaat vielä täysin oivalla, minkä ihmemaan olemme omaksemme saaneet. Mutta tulee sekin aika. Ja silloin maa viheriöi ja puutarhat kukkivat ja joka niemen nenässä on onnellinen koti.

Te istutte nyt siellä joulukuusen ympärillä ja ajattelette rakkaudella kaikkia ihmisiä. Antakaa rakkautenne lentää

tännekin, missä joulukynttilät eivät kuusessa pala. Ei sen tarvitse kiertää maapallon pintaa, nuolena se halkaisee pallon auran ja tunkeutuu suoraan sydäimestä sydämeen. Ja muistakaa: me elämme täällä Californiassa yksitoista tuntia jälessä Suomen aikaa. Kun kello on teillä seitsemän illalla, silloin se täällä samana päivänä on kahdeksan aamulla. Onnellista joulua teille kaikille!

*

Olen jatkanut vaatimattomia ja peräti personallisia matkamuiistelmini ja tammikuun Ruusu-Ristiä varten lähetän osan, toisen taas helmikuun numeroon. Tiedätte nyt jo, että olen matkan päässä, mutta vasta ensi vuonna saatte kuulla, mitä sillä välin olen nähnyt ja ajatellut.

*

Saanko lausua sydämeni ajatuksen: tilatkaa Ruusu-Ristiä, levittäkää sitä, tukekaa sitä kaikin tavoin!

P. E.

Toimitussihteeriltä.

Joulu lähestyy. Kristikunta valmistautuu ottamaan vastaan juhlan, jonka velvoittavana sanomana on rauha ja rakkaus. Se on useimmille historiallisen Jeesuksen syntymäjuhla, mutta se kuvastuu myös monien mielessä tapahtumana, joka tekee jokaisen lapsen syntymästä pyhän mysteron.

Ehkä elävämmin tunnemme kuin ymmärrämme, mitä joulu on. Ja vaikka järkemme taitaisikin tulkita sen kosmillista vertauskuvakieltä, tuntuu siltä kuin tietommekin kehoittaisi meitä yksinkertaisin mielin eläytymään tämän juhlan puhdistavaan tunnelmaan, johon sisältyy niin paljon hiljaista onnea ja käsittämättömiä toiveita.

Tuskin erehdymme, jos pidämme tätä kaikkea muistona lapsuudestamme, jolloin hartaina odotimme joulua ja puolittain luvattuja lahjoja. Menneisyys ei kuole; se

mikä lapsuudessa on ollut kaunista ja samalla todellista, säilyttää todellisuusarvonsa karttuneista elinvuosista huolimatta. Mutta erehdymmekö aavistaessamme, että lapsuusmuistomme heräävät juuri siksi, että saisimme muistutuksen siitä, mitä emme vielä ole saavuttaneet, tapahtumasta, joka ei vielä ole tullut meidän osallemme?

Tiedämmehän, mikä on se toivomus, jota harvoin uskallamme lausua edes ajatuksissamme. Se, että ihmisessä itsessään syntyisi Kristus, hänen lunastajansa ja vapahtajansa. Tämä on kaikille lupauksena. Jos tunnemme, että se jouluna on meitä tavallista lähempänä, kuunnelkaamme, mitä se meille puhuu. Omistakaamme tämä juhlamme sille lapselle, joka kauan sitten syntyi Betlehemissä, pienokaisille, jotka kenties hyörivät ympärillämme, sille jumalalliselle lapselle, jonka toivomme syntyvän omassa sielussamme.

*

Me väitämme itseämme teosofeiksi ja kuitenkin puhumme Kristuksesta ja hänen käskyistään epäilyttävän usein.

Aivan oikein. Meitä voidaan nimittää kristillisiksi teosofeiksi, jos tämä nimitys joitakin miellyttää syystä tai toisesta. Emme kuitenkaan pidä sitä totuudenetsijäin nimeen soveltumattomana. Onhan teosofian tehtävänä valaista ja syventää sitä uskontoa, joka kullekin on läheisin, ja luonnollista on, että monet ovat nähneet Kristuksessa totuuden ja elämänsä korkeimman ihanteen. Ruusu-Ristin keskeisimpänä sanomana on todellakin Kristus.

Ruusuristolaisille itselleen on kuitenkin tarjolla vaara tämän yhteydessä, tosin enemmän teoreettinen kuin käytännöllinen, mutta josta ehkä voi kerran huomauttaa. Sen perustana on yksipuolisuus, tämän inhimillisen luonnon yleinen ominaisuus, mutta joka samalla on keskittyneen pyrkimisen edellytys. En tarkoita uuden testamentin vanhatestamentillista noudattamista; muoto, jossa tämä vaara

esiintyy, on suvaitsemattomuus, ensi sijassa teoreettinen, itsetiedoton, mutta myös käytännössä mahdollinen.

Jos väitämme Ruusu-Ristin omistavan täydellisemmän tiedon Jeesuksesta Kristuksesta kuin muut, olemmeko varmat, ettei tämä vakaumuksemme tee meitä suvaitsematomiksi niitä kohtaan, joille kristinuskon Kristus ei ole yhtä läheinen kuin meille? Onhan Kristus, Aalaja, kaikkien uskontojen takana, ja niitä on paljon, joille on luonnollista kerrata yksilökehityksessään ihmissuvun henkinen kehitys. Useimmille meistä tämä on tarpeen.

Jos edelleen luulemme — ehkä hieman vaateliaasti — kykenevämme suorittamaan sen uskonpuhdistuksen, joka jäi kesken 1600-luvun rosenkreuziläisiltä, muistammeko, mistä olemme saaneet viisauden, johon turvaudumme? Teosofiasta, teosofian välityksellä.

Tämän kieltäminen meidän piirissämme on sokeutta tai epärehellisyyttä. Voi olla tapauksia — aattemme levitystyön ollessa kyseessä — jolloin näyttää siltä kuin sanomamme tunkeutuisi parhaiten salapukuisena ennakkoluuloilla varustettuun mieleen, mutta onko se totuuden arvon mukaista? Totuudenetsijöinä haluamme itse vapautua ennakkoluuloista; miksi siis elättäisimme niitä muissa? Totuutta on verrattu kaksiteräiseen miekkaan: ei ole aina meidän syyimme, jos se haavoittaa. Pitääkö meidän kätkeä se hienotunteisuuden huotraan silloinkin, kun personallisuudet ja ihmisten keskinäiset suhteet eivät ole kyseessä?

Ellemme voi kieltää, että teosofia on avannut meille kristinuskon mysteeriota, myöntäkäämme se suoraan, tunnustakaamme värimme ja todistakaamme sillä rakkautemme totuuteen.

Jos vuorisaarnan kautta yritämme lähestyä Kristusta, muistakaamme, Ruusu-Ristin Johtaja, joka tämän tien on meille osoittanut, on koko miehuutensa ajan arastelematta julistanut vain teosofiaa. Ja teosofian toi maailmalle H. P. Blavatsky, joka itse kääntyi buddhalaisuuteen . . .

Kun lähestyvä joulukuukaus tuo mieliimme Mestareista korkeimman, alkäämme unohtako niitä kahta Mestaria, jotka oppilaansa ja sanansaattajansa keralla saivat maailmalta vain ylenkatsetta ja ivaa. Kysykäämme myös itseltämme, tiedämmekö, mitä he ovat opettaneet, ja voimmeko Kristuksen nimessä sivuuttaa heidät ja heidän teosofiansa. Tuskin.

*

Järjestömme tunsikin kolmattatoista vuosikokousta vietäessään, että tämä kuoleman ja uudestisyntymän kriittinen luku merkitsi sille sisäistä voimistumista ja ulkonaisesti entistä tulosrikkaampaa toteuttamistyötä. Voimme hyvällä syyllä toivoa, että tästä kaikesta osallistuu myöskin Ruusu-Risti-aikakauskirjamme, joka tällä numerollaan päättää kolmannentoista ilmestymisvuotensa. Lehtemme ystäville huomautamme, että tilausmäärän lisääntyminen ei merkitse ainoastaan teosofisen sanoman viemistä yhä useampien ihmisten ulottuville, vaan myöskin lisääntyviä mahdollisuuksia tehdä „Ruusu-Rististä“ entistä monipuolisempi, arvokkaampi ja edustavampi. Lehden toimitus tahtoo joka tapauksessa tehdä parhaimpansa.

Ruusu-Ristin Johtajan ja aikakauskirjamme varsinaisen toimittajan matkakirjeet tulevat ensi vuonna jatkumaan tavalliseen tapaan.

Ruusu-Ristin helsinkiläinen „Kynäseppöjen“ työryhmä saa käytettäväkseen sivunsa, jolla lyhyesti selostetaan tärkeimpiä kirjallisuusutuuksia ja taiteellisia tapahtumia yleensä Ruusu-Ristin aatteiden valossa.

Lähimmässä tulevaisuudessa julkaistavista kirjoituksista mainittakoon maisteri Sven Krohnin Helsingin esitelmä „Kuinka teosofian gnoosis on vaikuttanut hedelmöittävästi tieteisiin“ ja Bhagavad Gitan ansioituneen ruotsintajan Nino Runebergin kirjoitus „Helleenien tragediasta“. Vuoden varrella julkaistaan myös suomennosotteita uskontojen pyhistä kirjoituksista ja selostuksia erilaisista uskonnollisista ja salatieteellisistä suunnista. Niinpä on m.m.

luvassa artikkeli mormoonien uskomuksista ja heidän vähän tunnetuista seremonioistaan.

„Ruusu-Ristin“ taloudenhoitajana toimii, niinkuin jo aikaisemmin on mainittu, hra Valdemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18. Kirjeelliset lehtitilaukset pyydetään lähettämään niinmuodoin hänelle.

*

Pyydämme huomauttaa kaikille lukijoille, että tätä Ruusu-Ristin joulunumeroa seuraa tilauslista ja postiosoituslomake tilauksen suorittamista varten.

Mihin vie sillat yli elämän —

*On marraskuu,
ylläni tähtitaivas laajentuu,
sen rajat katoavat mittaamattomuuteen,
se on kuin silta maahan uuteen
Suureen Tuntemattomaan.*

Ah, kuinka hetkin sinne kaipaankaan!

*Ja kaipuu tuo,
mi tuikkaa rinnassa
kuin liekki lapsuuskodin kynttilöiden,
se ohjaa, siivittää mua yli öiden
maan, elon-öiden pimeimpienkin.*

*Kas, kaipuu toivon luo,
se herättää sen tulipovin,
valaen siitä lyhdyn käteeni,
niin että kulkea taas näen tovin.*

*Näin kauas-vaeltajain saattoon yhdyn
tuikkeessa sydämeni toivonlyhdyn
ja rukoillen:*

*Ikuinen, lainaa lyhtyyn kynttiläs,
yks' pilke kirkas tuolta ylähältä
taivaalta marraskuun,
ahjosta linnunradan,
jossa ne kätes alla palaa lakkaamatta
ja liekkiin suurempaan vain leimahtaa
silloin, kun maassa pimeys on ja yö,
jähkileisinä syksyn kellot lyö . . .*

*On marraskuu,
ylläni öinen taivas kaareutuu,
ja tähtisade vihmoo läpi avaruuden,
kuin lupaus ja anti maan sen uuden,
mihin vie sillat yli elämän,
tuhannen versoavan elämän . . .*

Anni Kaste.

Sammon taonta.

Tutkielmayritys.

Elämässä on kaikki vertauskuvaa, sanotaan. Ja väite-
tään kaikki vertauskuvat voitavan avata ainakin seitse-
mällä avaimella. Aluksi, kun tuon väitteen kuulee ja sitä
syvemmin pohtii, tuntuu kuin yritettäisiin riistää elämältä
luja perusta: ennen niin selviksi havaitut asiat ja varmat
„faktat“ olisivat muka vain vertauskuvia, siis jotakin muuta,
kuin miltä ne selvästi näyttävät. Alussa tuollainen väite
tuntuu henkiseltä anarkialta.

Mutta kun ihminen kutsuu itseään totuudenetsijäksi ja
samalla luottaa niihin, joita hän vaistomaisesti pitää it-
seään viisaampina, hyväksyy hän pakosta ja melkeinpä
vastenmielisesti tuon teorian työhypoteesiksi. Ja niin aika
kuluu. Vähitellen totuudenetsijä oivaltaa, että vertauskuvien
tutkiminen ja niiden avaaminen useimmilla avaimilla on
selvästikin hyvää aivovoimistelua. Ja tähän se oivallus
jääh monasti pitkäksi aikaa: se on aivovoimistelua, joka val-
mistaa ihmisen persoonallista tajuntaa ja aivoja ikäänkuin

sopivaksi astiaksi, johon sitten mahdollisesti myöhemmin voi laskeutua totuuden tietoa. Alkaa nähdä, että vertauskuvat ovat kuin tarkistusvälineitä, luotauskojeita, joiden avulla ihminen näkee tietonsa ja kokemuksensa uudessa valossa, — arvioi uudelleen kaikki arvot. Mutta vielä ei ymmärrä, että tällä aivovoimistelulla olisi mitään merkitystä ihmisen tiedon hankkimiselle sinään. Paljon on kuitenkin jo saavuttanut, jos tunnustaa vertauskuvien ja symbolien mietiskelyn arvon edes tässä suhteessa. Se jo on positiivinen kanta. Mutta mielestäni kehitys ei saa pysähtyä tähän. Vuosien kuluessa alkaakin katsella tuota „aivovoimistelua“ uudelta kannalta. Alkaa ymmärtää, että se on jo sinään tiedon hankkimista ja saamista. Vertauskuvat, symbolit alkavat paljastaa salaisuuksiaan. Ne näyttävätkin olevan kuin akkunoita hengen maailmaan, tähystysaukkoja, joiden kautta sielu oppii katselemaan ympäröivää elämää. Samalla se seikka, että vertauskuvia voi katsella eri puolilta, näyttää johtuvan siitä, että — vertauskuvallisesti puhuen — useat seikat maailmankaikkeudessa näyttävät lähettävän itsestään hopeaisen säteen kuhunkin tai ainakin moneen vertauskuvaan. Alkaa vähitellen tuntua siltä, että mitä lähemmäksi pääsemme vertauskuvaa, symbolia, sitä useampia asioita se meille paljastaa. Pitemmälle jatkettuna: kun pääsemme itse vertauskuvan „keskustaan“, paljastuu meille koko maailma — tietenkin juuri k.o. vertauskuvan lävitse katsoen.

Tämän vuoksi ei ole syytä ihmetellä, vaikka samoille vertauskuville löydämmekin useita ratkaisuja. Jokainen uusi löytö voi olla yhtä oikea. Vertauskuvien maailmassa, tajunnan maailmassa ei liene ilmiöillä sellaista absoluuttisuutta kuin esim. matematiikassa luvuilla ja kuvioilla.

Ennenkuin ryhdyn varsinaiseen aiheeseeni, haluaisin mainita vielä pari seikkaa vanhojen runojen ja traditioiden alkuperäisyydestä ja arvosta. Ajatelkaammepa esim. juuri Sampo-tarua ja sen vastaavaisuuksia parissa muussa maassa. Varsinkin viimeisinä vuosikymmeninä suomalaiset tiedemiehet, viimeaikoina etunenässä professori Kaarle Krohn ja E. N. Setälä ovat koettaneet todistaa, että Sampo-runot ovat sangen myöhäistä lainaa, lähinnä kai Skandinaviasta käsin. Jollakin merkillisellä tavalla on kuitenkin heidänkin mielestään täytynyt osia lainata Kreikasta päin, sillä ilmeisesti Sampo-runoissa puhutaan samoista asioista kuin kreikkalaisten Kultaisen Oinaantaljan ja Argonautain

retken taruissa. Tiedemiespiireissä vallalla oleva suunta lienee siis siinä käsityksessä, että monet Sammon ominaisuuksista, m.m. se, että Sampo ja u h a a, ovat saaneet alkunsa skandinavisisista Grotte-myllyä käsittelevistä taruista; taas Kreikasta päin on muka kotoisin Sammon ryöstöä koskeva osa, koska Argonautain retkessä Kolhikseen on monia yksityiskohtiakin, jotka ilmeisesti „toistuvat“ Väinämöisen, Ilmarisen ja Lemminkäisen Pohjolanmatkassa.

Kuinka me teosofeina arvostelemme ja arvioimme tuollaisten myyttien arvoa ja niiden siirtymistä maasta toiseen? Meidän on käsittääkseni lähdeittävä ylhäältä päin, deduktiivisesti. Näemme ensin suurin piirtein silmäilemällä, että siinä ja siinä traditiossa, runossa, tarussa puhutaan siitä ja siitä henkisestä asiasta. Näemme siten esim., että Sammon taontaa koskevissa runoissa on ilmeisesti kysymyksessä mystillinen, kuolemattoman, taivaallisen ruumiin rakentaminen. Näistä asioista taas tiedämme lähemmin teosofisista opinnoistamme. — Arvokkain taru, runo, traditio on siis se, joka mahdollisimman paljon on säilyttänyt tietoa tästä asiasta. — Alkuperä on kaikilla monesti sama; se tietäjien, vihittyjen totuuden tieto, joka aina on elänyt kaikissa kansoissa. Tietenkin on tämä tieto voinut siirtyä maasta toiseen, mutta ei aina välttämättä tarvitse niin olla. Todennäköistä viimeksimainitussa tapauksessa on silloin, että se on alkuperäisempi, joka enemmän on tätä viisautta säilyttänyt. — Sovittakaamme tätä oivallusta Sampo-jaksoon, Grotte-myllyyn ja Kultaiseen Oinaantaljaan ja tutkikaamme niitä tältä kannalta. Tulemme varmaan silloin yksimielisesti siihen tulokseen, että suomalaisten Sampo-runot kertovat yksityiskohtaisemmin ja tarkemmin kuin molemmat muut kuolemattoman ruumiin rakentamisesta. Muutamia piirteitä tietenkin saattaa olla niissä selvemmin esitettyinä kuin Sampo-runoissa, mutta suurin piirtein katsoen voitane sanoa, että Sampo-runot ovat yksityiskohdaisemmat ja siis tavallan alkuperäisemmät kuin nuo toiset edellämainitut traditiot.

Mutta käykäämme itse asiaan! Lienee ensin selvintä lyhyesti selostaa sitä „juonta“, missä yhteydessä Sammon taonta Kalevalassa esiintyy. Väinämöinen ratsastaa hernevarrella hevolla Pohjolan tytärtä kosimaan, sen jälkeen kuin Aino-neiti oli kadonnut „alle mustien murien“. Matkalla ampuu häneltä hevosen Joukahainen, joka on kan-

tanut Väinämöiselle kaunaa hävittyään kilpalaulannassa. Väinämöinen joutuu vesivaraan, ajelehtii pitkät ajat meren selällä, kunnes suuri kokko kantaa hänet selässään Pohjolaan. Louhi, Pohjolan emäntä, pidättää Väinämöisen luonaan ja lupaa päästää hänet kotiin vasta sitten, kun tämä on luvannut lähettää Ilmarisen takomaan Sammon Pohjolle. Väinämöinen pääsee nyt ajamaan kotiin ja tulee Ilmarisen pajan eteen. Saadakseen Ilmarisen innostumaan tuumaansa Väinämöinen kiittää Pohjolan immen kauneutta ja sanoo neidon tulevan Ilmarisen omaksi, jos hän takoiisi Sammon. Mutta Ilmarinen epäilee. Silloin Väinämöinen houkuttelee Ilmarisen nousemaan korkeaan kuuseen, jonka latvassa muka kuu paistaa. Ilmarinen hyvässä uskossa kiipeää puuhun, mutta Väinämöinen taikakeinoillaan

lauloi tuulen tuppurihin,
Ilman raivohon rakenti,

jolloin myrsky lennättää Ilmarisen Pohjolaan. Louhi ottaa Ilmarisen hyvin vastaan näytellen hänelle kaikki Pohjolan tuvat, Sarioian salvokset. Sitten hän suoraan kysyy Ilmariselta:

Saatatko takoa Sammon,
Kirjokannen kirjaella,
Joutsenen kynän nenästä,
Maholehmän maitosesta,
Ohran pienestä jyvistä,
Kesäuhun untuvasta,
Niin saat neion palkastasi,
Työstäsi tytön ihanan.

Ilmarinen sanoo osaavansa, koska

olen taivoa takonut,
Ilman kantta kalkuttanut,
Ilman alkusen alutta,
Riporihman tehtyisettä.

Ilmarinen laatii pajan ja alkaa työn. Orjat lietsovat kolme päivää ja yötä, minkä jälkeen ahjosta työntyy esiin kulta-kaarinen ja hopealla kirjailtu jousi. Mutta jousi on pahan-
tapainen:

Ioka päivä pään kysyvi,
Parahana kaksi päätä.

Kaari työnnetään tuleen ja seuraavana päivänä tulee ahjosta esiin vene. Mutta silläkin on paha ominaisuus: suotta lähtisi sotahan. Sekin pannaan ahjoon ja kolmantena päivänä ilmestyy kultasarvinen hieho. Sekään ei kelpaa:

Metsässä makaelevi,
Maion maahan kaatelevi.

Se pannaan taas vuorostaan tuleen ja nyt tulee ahjosta kultateräinen aura. Mutta silläkin on vielä vikansa:

Kylän pellot kyntelevi,
Vainiot vakoelevi.

Nyt lietsotaan kolme päivää, ja Ilmarinen kallistuu katsomaan ahjoon:

Näki Sammon syntyväksi,
Kirjokannen kasvavaksi,
Siitä Seppo Ilmarinen,
Takoja iänikuinen,
Takoja taputtelevi,
Lyöä lynnähyttelevi;
Takoi Sammon taitavasti;
Laitahan on jauhomyllyn,
Toisehen on suolamylyn,
Rahamylyn kolmantehen.

Pohjan akka ihastuu ja saattaa Sammon Pohjolan kivi-
mäkehen:

Vaaran vaskisen sisähän,
Yheksän lukon ta'aksi,
Siihen juuret juurrutteli,
Yheksän sylen syvyyteen,
Juuren juurti maaemähän,
Toisen vesiviertheesen,
Kolmannen kotimäkehen.

Ilmarinen anoo nyt Pohjan Neittä omakseen, mutta tämä keksii kaikenlaisia verukkeita -- Suruissaan Ilmarinen toivoo pääsevänsä takaisin kotiin. Louhi asettaa Ilmarisen veneeseen, panee hänelle melan käteen ja loitsii tuulet tuulemaan. Kolmantena päivänä Ilmarinen on kotoaan ja kertoo takoneensa Sammon Pohjolalle.

Tämän pituinen siis itse juoni, jota yritämme tarkastella.

Luokaamme ensin silmäys Sampo-sanaan ja muuta-miin sen johtamisyrityksiin. Tietenkin heti kuitenkin ymmärrämme, että tieto, mikä ilmenee Kalevalassa ja kansanrunoissamme, siitä mysteriokuvasta, josta on puhuttu, ei menetä arvoaan huolimatta siitä, mitä tahansa sana „sampo“ olisikin alkujaan merkinnyt tai mistä tahansa se olisikin saatu. — M. A. Castrén matkoillaan Aasiassa kertoo kuulleensa ikivanhasta buddhalaisesta temppelistä, jonka nimi mongoolien kielellä on „sampo“ — tiibetin kielellä sangfu, jonka jälkimmäisen sanan merkitys on „kaiken onnen salainen lähde“. Näillä tulkinnolla aloittaa prof. Krohkin samoinkuin myös P. E. sampo-sanan tulkinnat. — Mutta tiedemiehet eivät ole tyytyneet tähän tulkintaan. Vieläpä voitane sanoa, että he ovat ehkäpä yksimielisesti hyljänneet tuon tulkinnan. Mutta sen parempaa selitystä ei kukaan ole kuitenkaan keksinyt. — Lönnrot koetti johtaa sampo-sanaa venäjänkielisistä sanoista „sam Bog“ — itse Jumala, Comparetti ruotsinkielisistä sanoista „sambo“ — yhteisasumus. Lisäksi on sampo-sanan yhteydessä puhuttu sammakosta, sammesta y. m. Meille riittänee alussa mainittu selitys. Tieteellisesti on tietenkin ehkäpä mahdotonta todistaa, kuinka sampo-sana on „kulkeutunut“ suomenkieleen. Täytynee uskoa, että se on niitä ikivanhoja sanoja, jotka kuuluivat Atlantiksen ja lähinnä sitä seuraavien aikojen kaikkien kansojen yhteiseen mysteriosanastoon ja olisi ehkäpä puhtaana säilynyt suomenkielessä ja edellämainitussa mongoolinkielisessä sanassa.

Sampo-käsitteen merkitystä, Sammon arvoitusta, on tieteellisesti koetettu ratkaista sillä tavoin kuin Setälä hyljättäin ilmestyneessä suuressa teoksessaan, joka muuten aineistona, monine Sammon tulkintoineen, on kerrassaan suuremmoinen hakuteos. On arveltu saatavan selitys sanan merkityksen itseltään nykyisiltä Sammon laulajilta. M. m. juuri Setälä on siis lähtenyt siltä kannalta, että nämä laulajat itse tietävät, mistä heidän laulamissaan runoissa puhutaan; teosofeina siis sanoisimme, että on uskottu nykyisten kansanlaulajien tietäneen kuolemattoman ruumiin ja hengen maailman salaperäisen Sampotemppelin rakentamisesta. Suoralta kädeltä voimmekin sanoa, ettei varsinaisissa kansanlaulajissa ole tällaisen tiedon omaajia. Lähtökohta on siis ollut väärä ja tulokset sen mukaan. Ainoa oikea tutkimustapa lienee lähteä aikain

viisauden pohjalta. Vain siten voi nähdä nämäkin asiat oikeassa valossaan.

Koettakaamme nyt syventyä Sammon taontaan. Kalevalassa Väinämöinen, Lemminkäinen ja Ilmarinen ilmeisesti kuvaavat kolminaisuutta. Siis ihmiseen sovellettuna ylempää kolminaisuutta. Väinämöinen on joutunut Pohjolan emännän Louhen valtaan, joka ei lupaa päästää häntä kotiinsa, ennenkuin tämä on luvannut toimittaa Ilmarisen takomaan Sammon. Väinämöinen, monadi, on joutunut aurinkokunnan henkivaltojen kouluun, jota tässä kuvaa Louhi. Henkivallat ovat asettaneet koulunsa vaatimukseksi ja tehtäväksi täydellisen ihmisen luomisen. Ja jokaisen tässä koulussa olevan, heidän haltuunsa uskotun sielun, monadin, on tämä työ suoritettava, ennenkuin hän pääsee vapaaksi „Pimeästä Pohjolasta, Summasta Sario-lasta“. Tehtävän suorittaa pääasiassa se korkeamman minuuden olemuspuoli, jota Ilmarinen kuvaa, siis korkeampi äly, jumalallinen järki ihmisessä. Louhi tältä kannalta katsoen samalla ilmeisesti kuvaa maapallomme haltiaa, jota tavallisesti on myös nimitetty Luciferiksi. — Merkillistä vain, että suomalaiset kuvasivat hänet vanhaksi akaksi. Seuraa sitten itse Sammon taonta. Muistamme, että Sampo oli taottava neljästä aineksestä. Silmiinpistävä seikka muuten, että painetussa Kalevalassa on mainittu juuri neljä ainetta, vaikka runotoisinnot eivät lainkaan ole niin yksimielisiä. Toisoinnoissa on aineksia milloin kolme, milloin kaksi, milloin vain yksikin. Lönnrot on vaistomaisesti tajunnut, mistä on kysymys. Sillä mitä nuo neljä ainesta merkitsevät? Tiedämme, että fyysillinen ruumiimme, kuten koko fyysillinen maailma on vanhaa okkultista perinnäistä sanontatapaa käyttäen muodostunut neljästä elementistä: maasta, vedestä, ilmasta ja tulesta. Samoin olemme kuulleet, että n. s. eetteriruumiissamme on myös neljä eri puolta: korkein n. s. muistieetteri, toinen n. s. aistimuseetteri, kolmas n. s. sukupuolieetteri ja neljäs n. s. ravinto- eli lämpöeetteri, joka samalla on kuin tämän näkyväisen maailman ja eetterimaailman keskivälillä. Näistä neljästä elementistä Kalevalankin mukaan Sampo on taottava. Sillä etsimättä johtuu mieleen, että joutsenen kynä viittaa ilmaelementtiin, maholehmän maito vesielementtiin, ohran jyvää maaelementtiin ja uuhun untuva tulielementtiin. Eetterialatasoihin tämä vertauskuvasto sopii siten, että joutsenen kynä viittaa muistieette-

riin, maholehmän maito aistimuseetteriin, ohran jyvää magneettiseen eetteriin ja uuden untuva lämpöeetteriin. — Täydellisen ihmisen kuolematon ruumis rakennetaan juuri eetterisfyysillisen maailman voimista ja aineksista, niin kuin P. E:kin monesti on puhunut.

Muistamme edelleen, kuinka Sampo taottaessa Ilmarinen kauan sai orjillaan painattaa palkeita, ennenkuin Sampo valmistui. Ahjosta työntyivät monenlaisia esineitä sitä ennen. Taaskin painetussa Kalevalassa on mielestäni suorastaan yllättävä kohta. Kuten muistamme, ensimmäisenä ilmestyi jousi, toisena vene, kolmantena hieho, neljäntenä aura ja vasta viimeiseksi Sampo. Olisikohan tässä viittaus niihin neljään juurirotuun, jotka olivat ennen tätä meidän rotuamme, jossa vasta Jeesus Kristus kykeni ensimmäisenä rakentamaan itselleen kuolematon ruumiin. — Kuvaavaa on vielä se seikka, että Ilmarinen ei oikeastaan itse valmistanut niitä esineitä, jotka ennen Sampoa tullesta ilmestyivät. Ne vain kuin ilmestyivät itsestään, kun orjat olivat painaneet palkeita. Vasta kun Sammon aika tulee, takoo Ilmarinen sitä ja antaa sille lopullisen muodon. — Orjat ovat henkivaltoja, joiden koulussa ihminen käy ja puoleksi tietämättään valmistaa aineksia Sampoon. Itse Sammon takominen ei käy samoin. Ihmisen on itsensä se taottava tietoisesti lopulliseen muotoonsa. Luonto kehittää ainekset määrätulle asteelle saakka, mutta ei tee sitä valmiiksi. — Ennen ensimmäisen esineen, jousen, ilmestymistä orjat olivat jo lietsoneet „kolme päiveä kesäistä, ja kolme kesäistä yötä“. Viitanneeko tämä niihin kolmeen manvantaraan, jotka olivat ennen meidän nykyistä neljättämme, jossa vasta Kalevalankin mukaan varsinainen Sammon taonta alkoi — nykyisen ihmiskunnan kannalta? Täytyy ihmetellä, kuinka näinkin yksityiskohdittainkin asiat voivat käydä yhteen, kun ottaa huomioon, että runotoisinnoissa on tässäkin kohdin paljon ja kaikenlaisia eroavaisuuksia. Lönnrot on varmaan ollut mahtavan hengen inspiration alaisena, kuunnellut kenties itse kansallishaltiamme Väinämöisen ääntä Kalevalaa toimittaessaan. — Kaikki edellä kuvattu samalla siis viittaa siihen, että kaikki edelliset manvantarat ja juurirotut ovat tähänneet Sammon taontaan ja ovat kaikki aineksina siinä Sammossa, joka meidän on luotava tällä pallolla ja tässä manvantarassa.

Vielä voisi ajatella, että ne esineet, jotka ennen Sam-

mon valmistumista näkyivät tulessa, ja jotka kaikki työnnettiin takaisin ahjoon, ovat ihmisen neljä alempaa prinssiippiä: jousi vastaa alempaa älyä, vene tunnetta, hieho eetteriruumista ja aura fyysillistä ruumista. Silloin näemme siinä sen opetuksen, että kaikki alemmat prinssiippimme on työnnettävä puhdistuksen tuleen, jotta ne kelpaisivat aineksiksi Sampo-ruumiin luomiseen.

Astrologian avainta käyttäen näemme Sammon taonnasta, että meidän on otettava ristimme: jousi, vene, hieho, aura, työnnettävä ne totuudenetsinnän puhdistavaan tuleen, jotta voisimme alkaa kulkea Samporetkeläisen mystillistä tietä. Siten myös jousi, vene, hieho, aura on lyhennys eläinradan kahdestatoista merkistä, jotka on läpikäytävä, ennenkuin voi alkaa Sammon taonnan.

Olen edellä koettanut selittää Sammon taontaa ihmisen kannalta. Koetan seuraavassa vielä lyhyesti tulkita, mitä Sampo vielä voisi merkitä. Muistamme Sampo-sanana merkitsevän temppeleä, „joka on kaiken hyvän salainen lähde“. Kyseessä on siis ilmeisesti se ihmiskunnan — ja aluksi ehkä vain jonkin kansakunnan — salainen hengen temppele näkymättömässä maailmassa, „joka ei ole käsin tehty, vaan joka on ikuinen taivaassa.“ Jokaisen kansakunnan ja ihmiskunnan on luotava kirjokansi Sampo-temppele, ensin näkymättömään maailmaan „yheksän sylen syvyyteen, Pohjolan kivimäkehen“, josta se sitten on tuotava tänne fyysilliseen maailmaan.

Turhaa on tietenkin haikailla kansamme kalevalaisen hengentemppele luomisesta, ennen kuin riittävän suuri joukko yksilöitä on oman temppeleinsä rakentanut. Se siis riippuu jokaisesta meistä erikseen: onko meillä voimaa työntää alemman minuutemme nelinäisyys sammontaonnan ahjoon.

Uuno Pore.

Uskonto ja Kristus.

III.

Uskonpuhdistukset ja teosofia.

Ymmärtääksemme omaa aikaamme, kristikunnan vaikeuksia, teosofian ja Ruusu-Ristin tehtävää, on meidän lyhyesti seurattava kristikunnan jatkuvaa muodostumista uskonpuhdistusten valossa.

Suurin piirtein kristikunnassa on tapahtunut kolme uudelleenjärjestelyä. Siis yksi kunkin kolmen tietäjän Manun, Bodhisattvan ja Mahatshohanin osastolla. Neljäs, eli ensimmäinen, alttaria koskeva onnettomuus tapahtui, niinkuin edellä olemme nähneet, heti alussa. Se tapahtui siten, että Kristuksen alttari ei säilynyt verettömänä. Siinä onnettomuudessa näemme neljännen tietäjän sormet pelissä, hänen, joka ennätti Jerusalemiin vasta Jeesusta ristiinnaulittaessa, ja joka on puettu laupeudenharjoittajan valkeaan pukuun, mutta jonka puvun alla on kärsimyksiä luovan uhripapin musta puku.

Tämä ensimmäinen onnettomuus tarjosi mahdollisuuden ajatella Kristusta vanhatestamentillisena lepytysuhrina. Kristus-alttarilla palavaa uhritulta saatettiin ruveta kuvittelemaan vain kärsimysten tuleksi eikä enää järjellisen rakkauden ja palvelevaisuuden luovaksi tuleksi.

Alkuseurakunta kuitenkin oli selvillä siitä, että kristin-usko oli Kristuksen opin seuraamista. Niinhän lähin oppilas, Johannes, kirjoittaa: „Siitä me tiedämme hänet tuntevaimme, että pidämme hänen käskynsä“. Alkuseurakunta ymmärsi Mestarinsa verikuoleman rikokseksi. Niinkuin Pietarikin ensimmäisenä helluntaina juutalaisia nuhdellen sanoo: „Jonka te laista tietämättömien miesten kautta ristiinnaulitsitte ja tapoitte“, samoin Stefanus nuhdellen sanoo juutalaisille: „Ja teistä on nyt tullut hänen kavaltajansa ja murhaajansa“. Ensimmäiset kristityt ymmärsivät Kristuksen verikuoleman oikealla tavalla senkin tähden, että he itse saivat aina olla valmiit antamaan verensä samalla tavalla — elleivät tahtoneet kieltää Mestariaan ja jälleen uhrautua aseitten alttarille. Selväähän on, että jos Kristus olisi saanut elää ja jatkaa työtään, niin verisovitusopin muodostuminen olisi ollut sula mahdottomuus. Sensijaan se seikka, että Kristus joutui, Stefanuksen tavalla sanoen, murhatuksi, antoi mahdollisuuden myöhemmälle verisovitusopille.

Näitä myöhempiä muodostelmia on tapahtunut, niin kuin sanoimme kolme. Ensimmäinen tapahtui yhteiskuntatemppelein valtio-osastossa, Manun linjalla, toinen sivistysosastolla, Bodhisattvan linjalla, kolmas talousosastolla, Mahatshohanin linjalla. Ensimmäisen toimeenpanivat latinalaiset, toisen germaanit, kolmannen slaavit.

Näitä n. s. uskonpuhdistuksia ajateltaessa nousee heti kysymys: eivätkö Kristus ja apostolit kyenneetkään perustamaan oikeata kristinuskoa? On myös tarjolla päinvastainen ajatus: ovatkohan uskonpuhdistukset olleet vain jatkuvaa luisumista henkisyydestä aineellisuuteen?

Tutkikaamme asioita! Ensimmäinen uudelleenjärjestely tapahtui keisari Konstantinuksen aikana noin v. 325. Keisarin sielunelämän kannalta ymmärrämme tapahtumat seuraavalla tavalla. Eteväenä hallitsijana keisari luonnollisesti tajusi olevansa maansa ja kansalaistensa isä. Roomassa oli vanhastaan uskonnonvapaus. Nyt oli luovuttu tästä periaatteesta. Oli vainottu yhtä uskokuntaa, kristittyjä. Maan isän kannalta sellainen oli onnetonta. Se oli suorastaan kansakunnan elinvoimien tuhlausta. Etenkin, kun kristityt kaikesta huolimatta olivat kunnollista väkeä. Tosin heillä oli kummallinen päähänpiintymä: he kieltäytyivät sotapalveluksesta ja lippuvalasta. Eikö sellaista seikkaa voitaisi järjestää, saattoi keisari ajatella. Ainakin hänen velvollisuutensa maan isänä oli yrittää parastaan.

Ja keisari yritti. Vähitellen selvisi kuin itsestään, miten on menteltävä. Menetelmässä huomaamme kolme kohtaa. Ensimmäinen: kristityille tarjoutuu täydellinen uskonvapaus. Heidän ei enää tarvitse kokoontua katakombeissa, vaan julkisesti, miten parhaaksi näkevät.

Tämä oli kieltämättä suurenmoinen saavutus, ja se saattoi herättää silloisissa kristityissä ansaittua riemua ja kiitollisuutta.

Mutta keisari meni vieläkin pitemmälle: kristityille tarjoutui yksinoikeus järjestää uskonnollisesti asiat Rooman valtakunnassa! Olivathan kristityt ja heidän jumalansa osoittautuneet kunnolliseksi kärsimyksissä ja vainoissa. Ehkäpä niillä todella on tietoa jumalallisista asioista. Sekä tämän että jo työnjaonkin kannalta on sopivaa, että kristityt hoitavat taivaalliset asiat.

Se oli hurmaava näky kristityille. Tosin kaikkein viisaimmat heistä jo saattoivat hämmästyä. Etenkin, koska tähän jälleen päättyi uskonnonvapaus Roomassa. Mutta

viisaimpien epäilyt hukkuu vähemmin viisaitten voiton hurmioon.

Nyt saattoi keisari ajatella: Roomasta tulee kristittyjen Jumalan valtakunta. Tietysti kristityt nyt ryhtyvät puolustamaan oman jumalansa valtakuntaa? Ja miten tämä puolustus keisarin kannalta katsottuna saattoi tapahtua? Tietysti siten, että kristityt nyt astuvat kristillisen Rooman kristillisiin legiooneihin? Keisarin kannalta oli ymmärrettävää, etteivät kristityt tahtoneet taistella pakanallisen Rooman puolesta. Mutta asiahan oli toinen nyt, kun Rooma on kristitty valtakunta.

Ja niin kävikin. Olisihan ollut suorastaan kiittämättömyyttä keisaria kohtaan kieltäytyä lippuvalasta ja sotilasubrasta nyt, kun keisari oli osoittanut sellaista jalomielisyyttä! Lahja lahjasta.

Näin oli kristikunta langennut Manun linjalla, yhteiskuntatemppelein valtio-osastossa. Kristikunta oli langennut kiusaukseen, joka sanoo: „Tämän kaiken minä annan sinulle, jos heittäydyt maahan ja kumarrat minua“. Kristikunta kumarsi ja sai Rooman maailmanvallan. Kristuksen kannalta katsoen tapahtui jälleen onnettomuus.

Tähän oikeastaan loppui todellinen kristinusko. Kristuksen oppi jätettiin. Kristus ei enää ollut se käytännöllinen Vapahtaja, joka vapahti vanhasta sotilasalttarista, ei se Mestari, jonka oppia seurattiin. Kristuksesta tuli salaperäinen lepytysuhri ja sijaissovittaja ja kristinusko muuttui kulttuuri-uskonnoksi. Toisiksi palvottaviksi Jeesuksen ohella tulivat Pyhä Henki ja Isä.

Erittäin vaikuttavaksi kultiksi muodostui Neitsyt Marian palvonta. Jumalan Äiti tuli kuin pelastavaksi renkaaksi. Olihan arveluttavaa lähestyä palvoen ja rukoukset huulilla Kristusta, koska oli vielä kuin tuoreeltaan muistissa Mestarin sanat: „En tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan, ei se ole kristitty, joka sanoo minua Herraksi, vaan se, joka tekee minun neuvojeni ja käskyjeni mukaan“. Sentähden, niinkuin sanottu, oli hiukan ujoistuttavaa lähestyä Kristusta tällä uudella tavalla. Silloin keksittiin Jumalan Äiti, joka sopi erinomaisesti välittäjäksi Poikansa valtaistuimen luona. Häntä uskalsi paremmin lähestyä. Oli turvallista vedota Pyhän Neitsyen äidilliseen sydämeen.

Maria-kultti sai paljon aikaan. Tämä naisellis-äidillinen prinsippi synnytti suurta hartautta, vaikutti tunteisiin ja vieläpä älyynkin. Se synnytti suuria mystikkoja, kuten

pyhän Bernhardin ja pyhän Birgitan. Madonnan palvonta synnytti myös innoittuneita taiteilijoita. Ja olihan sekin jotakin. Kun ei enää seurattu Kristusta hengen korkeuksiin, kohotettiin katse ainakin korkeihin kirkkontorneihin.

Naisellis-äidillinen prinsippi sai niin ollen paljon hyvää ja kaunista aikaan hartaudessa ja taiteessa.

Mutta mihin joutui miehinen prinsippi? Mihin sen voimat käytettiin? Mitä se sai aikaan?

Miehinen prinsippi pukeutui avoimesti sen neljännen tietäjän kärsimyksiä luovan uhripapin mustaan pukuun. Kun ei enää miehen tavalla kuljettu hyveen ja totuuden kaidalla tiellä, kun ei enää Kristusta seurattu kärsimyksiä kantaen, niin lähdettiin kärsimyksiä luomaan. Syntyi inkvisitsioni, julmurien musta paholaismystiikka.

Näin oli tuo salaperäinen neljäs tietäjä saanut molemmat pukunsa käytäntöön. Naisellinen prinsippi pääasiassa oli puettu laupeudenharjoittajan valkeaan pukuun, miehellinen prinsippi pääasiallisesti kärsimyksiä luovan uhripapin mustaan pukuun.

Yleensä tämä kaksinaisen mystiikan henki oli sängen voimakas keskiajalla. Koko elämä kulki uskonnollisuuden merkeissä, oli uskonnollisuuden leimasimella leimattu.

Nyt siirrymme germaanien toimeenpanemaan uskonpuhdistukseen. Etenkin germaanien miehisen jäyhää ajattelua alkoi tämä mystillisuus vähitellen väsyttää, jopa tympäistä. Heistä tuntui vastenmieliseltä puhe mystillisestä avioliitosta, jossa ihminen oli morsian ja Kristus ylkä. Jumalan Äidin, madonnan ja pyhimysten palvonta alkoi myös tympäistä heitä. Ei Maria ole meitä lunastanut, he sanoivat. Eivät pyhimykset voi syntejämme sovittaa, he väittivät. Sentähden: pois pyhimykset, pois madonnat, pois turha tunteilu!

Ja niin kävi. Tunteellinen hartaus hyljättiin. Kirkkojen maalaukset peitettiin kalkkivedellä. Mutta poistettiinko myöskin miehisen prinsippin, kärsimyksiä luovan uhripapin musta puku? Ei. Sitä ei poistettu. Noitaroviöt roihuivat germaanienkin puhdistamassa uskonnossa. He muodostuivat kenties aikansa sotaisimmiksi kansoiksi. Kristuksen oppia ei suinkaan palautettu germaanien puhdistamaan uskontoon. Mystiikka pääasiassa vain poistettiin. Mitä jäi väkivallan rinnalle? Jäi usko, vanhatestamentillinen usko sovintovereen.

Näinollen tämä oli jo kolmas onnettomuus, katsottuna

Kristuksen kannalta. Tapahtui lankeemus yhteiskuntatemppelein sivistysosastolla, Bodhisattvan linjalla. Langettiin siihen kiusaukseen, joka sanoo: „Heittäytykää alas pyhätön harjalta ja uskokaa, uskokaa ihmeeseen, sovintovereen, ja teille käy hyvin, te ette jalkaanne loukkaa . . .“

Oli taas eletty joitakin vuosisatoja. Uskossa. Mutta vähitellen alkoi muutamia älyniekkoja jällelläoleva uskokin kiusata. Miksi pitäisi uskoa Jumalaan? kysyivät he. Ja sovintovereen? Onko Jumalaa kukaan nähnyt? Eikö ainoa oikea Jumala ole järki?

Tuumasta toimeen. Tehtiin muutamia valmistavia koikeita Ranskan vallankumouksen aikana ja vähäksi aikaa hyljättiin uskokin Jumalaan. Tahdottiin päästä kerrassaan irti kaikesta hämärästä, elää avoimin silmin, tervejärkistä elämää.

Tämä jatkuva puhdistuksen vaatimus veikin lopulliseen puhdistukseen. Sen toimeenpanivat slaavit. Venäjän kansa joutui tämän uudelleenjärjestelyn koekentäksi. Siinä järjestelyssä uskonpuhdistus saavutti lopullisen „puhtauden“. Sen „puhtaammaksi“ sitä ei enää saa. Sillä nyt tultiin suorastaan jumalattomien uskontoon, uskontoon, jossa ei enää ole edes uskoa Jumalaan.

Tapahtui neljäs onnettomuus. Se tapahtui yhteiskuntatemppelein talousosastossa, Mahatshohanin linjalla. Langettiin siihen kiusaukseen, joka sanoo: „Muuttakaa kivet leiviksi“. Ihmisestä tehtiin vain leipää tuottava kone.

Nyt olemme kuilun pohjassa, materialismin suossa. Nostammeko päämme? Tahdommeko jotain oppia? Jos sen teemme, voimme oppia heti pari asiaa. Ensiksi: on ollut kohtalokasta alunperin ryhtyä mestaroimaan Kristuksen itsensä antamaan oppia, selittämään hänet sovitusuhriksi ja hänen vuorisäärnansa opetukset epäkäytännöllisiksi. Tuollaisilla selityksillä aletaan luisua alas hengen vuorelta. Vauhti kiihtyy ja luisuminen jatkuu siihen asti, kunnes ollaan säävuttu kuilun pohjaan, materialismiin ja itsekkyyteen.

Toinen opetus tai paremminkin varoitus, on se, että jos kristikunnan luisuminen militarismiin ja materialismiin syliin jäisi pysyväiseksi, jos bolshevistinen elämänymmärrys lähetysaarnajineen pääsisi määräväksi, tietäisi se Europan siveellistä perikatoa.

Ymmärrettävää on, että edelläkäyneet onnettomuudet, uskonpuhdistukset, ovat olleet bolshevismiin edelläkävi-

jöitä, ovat tehneet sen mahdolliseksi. Ensimmäisessä onnettomuudessa, Palestiinassa, tuli Kristus-alttari veriseksi. Toisessa onnettomuudessa, noin v. 325, poistettiin Kristuksen oppi, ja tilalle tuli hartausmystiikka ja väkivalta. Kolmannessa onnettomuudessa poistettiin mystikka ja tilalle jäi usko ja aseet. Neljännessä onnettomuudessa poistettiin uskokin, joten tilalle jäi bolshevistinen materialismi ja väkivalta. Bolshevistinen ajattelu on seuraavanlainen: „Kristityt ovat pari tuhatta vuotta uskoneet Kristukseen ja tulleet siihen teoreettiseen ja käytännölliseen tulokseen, että Kristuksen oppi on käytännöllisesti mahdoton. Miksi siis jatkaisimme toivotonta kokeilua? On tehtävä ratkaisu: joko Kristuksen oppi toteutetaan, tai se jätetään turhana haaveena! Kirkot itse ovat todistaneet, että Kristuksen oppi ei sovi käytäntöön. Tämän todistuksen annettuaan kirkot ovat tehtävänsä tehneet. Me kuulutamme kerta kaikkiaan: „Kirkot ja uskonnot eivät itsekään usko Kristuksen oppiin, joten ne niin ollen ovat tarpeettomia. Me haluamme pysyä todellisuuksien ja mahdollisuuksien rajoissa. Kirkot ovat tarpeettomina ja hämmentävinä laitoksina kokonaan poistettavat“.

Bolshevikit ovat näin ollen tehneet lopulliset johtopäätökset kirkkojen opeista ja panneet ne käytäntöön. Koko kristikunta on syyllinen. Bolshevismi on kristikunnan opeillaan ja käytännöllään synnyttämä lapsi. Se on kristikunnan luisumisen karvas hedelmä.

Mitä on nyt tehtävä? Lyhyesti: kristikunnan on joko painuttava yhä suurempaan kurjuuteen, tai sen on ruvettava kuuntelemaan viisaitten ihmisten ääntä. Mestarin ja hänen oppilaittensa häpäiseminen, syytteleminen ja vainoominen saisi jo riittää!

Mistä siis etsimme viisaita ihmisiä? Kärshivällisyyttä! Esiintyihän Venäjällä viimeisen uskonpuhdistuksen koe-kentällä sellainen mies kuin Leo Tolstoi. Miksi ei ryhdytty Tolstoin kanssa neuvotteluihin? Jos niin olisi tehty, saattaisivat asiat nyt olla toisella kannalla. Sensijaan Venäjän Pyhä Synodi julisti Tolstoille kirouksen. Siten torjuttiin Tolstoin auttava käsi.

Mutta Venäjältä lähti toisenkinlainen profeetta H. P. Blavatsky. Tolstoi rajoittui tulkitsemaan kristinuskoa. Blavatskyn sanoma sensijaan valaisee elämän ongelmaa kokonaisuudessaan. Päämäärä on täydellisyys, joka saavutetaan monien elämien kuluessa. Täydellisiä ihmisiä on jo

olemassa. On olemassa Mestarien Valkoinen Veljeskunta. Heidän oppilaiden tulee ihmisen pyrkiä, heidän johdolla kulkea kaitaa tietä täydellisyyttä kohti.

Tällä Mestarien sanomalla Blavatsky laskee järjellisen perustuksen uudelle sivistykselle. Siitä sanomasta saattaa alkaa ylöspäinen kulku hengen vuorelle.

Mutta Blavatsky ei esiintynyt ainoastaan opettajana, vaan myöskin ennustajana. Ensimmäisessä kirjoituksessa jo mainitsin, miten Blavatsky oli sanonut Europan joutuvan suuriin vaikeuksiin. Tulee niin suuri hämmennys, etteivät teosofitkaan enää tiedä, mitä teosofia on. Mutta, jatkoi Blavatsky, kääntäkää katseenne pohjolaan ja huomata, että valo tulee Suomesta.

Työmme tähden olemme oikeutetut ja velvolliset ottamaan tämän asian vakavan harkinnan alaiseksi. Pysyäksemme tosiasioiden pohjalla muistakaamme, että on tapahtunut lankeemus kussakin temppelin kolmessa pylväässä ja neljäs alttarissa. Altтари vääristyi ensiksi, pylväät sitten. Oikaaisu tapahtuu vastakkaisessa järjestyksessä, pylväät ensin ja alttari viimeksi. Teosofian sanomassa tulevat pylväät tavallaan oikaistuiksi. Esiintyi kolme tietäjää: Blavatsky, Kuthumi ja Mooriam. Kukin näistä tietäjistä muodostaa oman pylväänsä. Pylväät muodostuvat, mikäli toteutetaan teosofisten seurojen kolmea alkuperäistä ohjelmakohtaa. Vaikka kaikki ovat yhtä, niinkuin jäsenet ruumiissa, niin tavallaan nousee Mooriam, Manun pylväs, kun toteutetaan ensimmäistä kohtaa: „Kehoittakaa ihmisiä yleiseen veljeyteen, katsomatta uskontunnustukseen, rotuun, ihoväriin, kansallisuuteen, sukupuoleen, yhteiskunta-asemaan tai säätyyn“. Kuthumin, Bodhisattvan pylväs nousee toteutettaessa toista kohtaa: „Edistäkää vertailevia uskonnollisia, filosofisia ja tieteellisiä tutkimuksia“. Tavallaan Blavatskyn, Mahatshohanin pylväs nousee toteutettaessa ohjelman kolmatta kohtaa: „Tutkikaa tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia voimia“.

Alttari on vielä jäljellä. Täytyy tulla selvyys siihen, mitä alttari on, mitä Kristus on. Täytyy tulla selvyys siihen, että Kristus-alttari ei ole kärsimyksiä luovan uhripapin ja laupeudenharjoittajan kaksiverhoinen alttari, vaan että se on vapaaehtoisten kärsimyksien kantamisen, totuuden valon ja henkisesti luovan rakkauden alttari. Tätä alttaria varten täytyy esiintyä vielä neljäs tietäjä. Se tietäjä on Kristus. Mutta niinkuin pylväät saivat nykyaikai-

set ruumistumansa, samoin täytyy alttarinkin saada. Jostain päin täytyy Kristus-valon puhjeta. Mestarien lähettinä Blavatsky antoi viittauksen. Hän ei tässä suhteessa kehoittanut kääntämään katsetta itään, ei länteen, ei Intiaan eikä Amerikkaan, vaan pohjoiseen, Suomeen.

Kiinnittäessämme vakavaa huomiota Blavatskyn viittaukseen, huomaamme ensiksikin, että Suomi muutamissa suhteissa muistuttaa Palestiinaa. Palestiina oli pieni autonominen valtio suuren maailmanvallan liepeillä. Niin oli Suomikin. Palestiina oli uskonnollisesti suvaitsematon, joten se yleensä joutui vainoamaan henkisimpiä työntekijöitään. Niinpä suurimman poikansa Jeesuksenkin se surmasi, leimattuaan hänet ensin uskonnon ja Jumalan häpäisijäksi. Isäntäkansaansa Roomaa vastaan Palestiina nousi aktiiviseen, aseelliseen vastarintaan ja siihen tuhoutui. Ehkä ihmiskunta on pikkusen viisastunut parin tuhannen vuoden aikana. Suomi ainakin osasi asettua passiiviseen vastarintaan isäntäkansansa mielivaltaa vastaan. Ja vapautui. Itsenäistyi kuin kohtalonsa kädestä. Myöskin Suomi on säättänyt uskonnon vapauden. Myöskin on jo tehty ensimmäisiä aloitteita pakollisen asevelvollisuuden poistamiseksi. Ja pakollinen kieltolaki poistettiin. Ei siis ole mahdotonta, että Suomi sallii Kristuksen uhrialttarin muodostumisen keskuudessaan. Jos niin tapahtuu, silloin Suomi todellakin korjaa sen virheen, jonka Palestiina teki. Palestiina sai aikaan, että Kristuksen alttari tuli veriseksi mikä onnettomuus antoi mahdollisuuden väärinkäsityksille ja kristikunnan luisumiselle materialismiin ja väkivaltaan. Suomen olisi vastapainoksi sallittava verettömän alttarin muodostuminen. Suomessa voisi muodostua todellinen kristinusko: aseettomuuden, rauhan ja valon temppele. Sen keskellä olisi viisas olento, jota ei rääkättäisi, vaan jonka työtä ja opetuksia kunnioitettaisiin. Jos Suomen kansa on niin viisas, että se sallii tämän tapahtuvan, että se itsekin ryhtyy sellaista alttaria kunnioittamaan, sellaiselle alttarille uhraamaan, silloin todellakin tulee valo Suomesta. Suomeen voi syntyä todellinen henkinen koulu, pyhän veljeskunnan mestari mysteriorit.

J. R. H.

Kasvatustyö Ruusu-Ristin valossa.

Kasvatustyötä tutkiessamme on vastattava kysymyksiin: 1) Kuka kasvattaa? 2) Ketä kasvatetaan? 3) Millä keinoilla kasvatetaan? ja 4) Mihin kasvatuksella pyritään? T. s. käsittely on jaettava alaosiin: kasvattaja, kasvatettava, kasvatuksen keinot ja päämäärä. Tällä kertaa täytyy minun kuitenkin vastata lyhyesti kolmeen näistä kysymyksistä, jotta jäisi tilaa yhden perinpohjaisempaan käsittelyyn, vaikka siitäkin koetan esittää vain ydinkohdat. — Kysymykseen, kuka kasvattaa, vastaan lyhyesti: kasvattaja on ihminen, joka ymmärtää Elämän kokonaisuudessaan kouluksi ja niin ollen jatkuvasti pyrkii itseänsä kasvattamaan, hänen on käytävä tietoisesti Elämän koulua. Näin kasvattaja itse kasvaa kasvattiensa kera. Toiseen kysymykseen vastaaminen on edellisen johdosta yhtä lyhyttä: kaikkia on kasvatettava tai ehkä oikeammin kaikkia kasvatetaan, sillä niitäkin, jotka näennäisesti ovat ilman kasvattajaa, kuitenkin kasvatetaan Elämän taholta.

Kahteen viimeiseen kysymykseen: kasvatuksen keinot ja päämäärä, vastaukset ovat koko lailla toisiinsa kytkeytyt, sillä ovathan keinot päämäärän saavuttamiseksi epäilemättä itse päämäärästä johtuvia.

Toisaalta on keinojen varassa se päämäärä, mihin ne kykenevät viemään. Kuitenkin päämäärän voimme näistä kahdesta vielä verrattain lyhyesti määritellä. Kreikkalaiselle Platonille merkitsi oikea kasvatustyö pyrkimystä viisautteen, ja hänestä oli filosofia kokonaisuudessaan kasvatustyön opas ja ohje. Uudella ajalla Herbart valitsee filosofiasta vain osan kasvatustyön pohjaksi, nimittäin käytännöllisen filosofian eli etiikan, joka hänen mielestään ilmaisee kasvatustyön päämäärän. Sielutieteestä taaskin on saatava kasvatustyön keinot, keinot päämäärän saamiseksi. Viimeaikaiset kasvattajat moittivat Herbartia siitä, ettei hän ottanut koko filosofiaa kasvatustyön pohjaksi. Näistä mainittakoon saksalainen kasvattaja Paul Natorp, joka nimenomaan kehoittaa palaamaan takaisin Platoniin. Natorpin mielestä on filosofian tehtävänä omata kaikki inhimillinen tietämys. Näin filosofian esineinä eivät ole psyykkiset tosiasiat, vaan tiedon ja hengen lait. Natorpin mielestä on kasvatustyön tehtävä valvoa, että ihmisestä muotoutuu ihmisen sisäisestä rakennussuunnitelmasta

harhautumatta. Meidän omista kasvattajistamme oli Soinin Herbart-Zillerin suunnan kannattajia. Nykyisen ajan kasvattajista Hollo määrittelee:

„Kaiken kasvatuksen edellytyksen ja samalla jokaisen kasvatuksen teorian todellisuuspohjan muodostaa kasvamisens tosiasia. Kasvatuksessa yleensä ja esteettisessä kasvatuksessa erittäin ei lopultakaan voi olla tehtävänä mikään muu kuin todellisen esteettisen elämän vaaliminen ja kehittäminen“.

Lyhyesti sanoen olemme kasvatuksen päämäärässä suurin piirtein palanneet Platoniin. Kasvatuksen päämäärän on oltava saman kuin itse Elämänkin täällä maan päällä. Ihmisen on opittava tuntemaan Jumala, Totuus, Kristus. Kasvatuksen tehtävänä on viedä kasvatettava sekä kasvattaja päivä päivältä yhä suurempaan Jumalan tuntemukseen, t.s. molempien tulee kasvaa alati Totuuden, Jumalan tuntemuksessa, sillä se on elämää.

Nyt voimme lähteä käsittelemään neljättä kysymystä: kasvatuksen keinoista. Paavalin ja kaikkien aikain viisaiden mukaan ihminen on henki, sielu ja ruumis. Ihmisen tulee siis kasvaa hengessään, sielussaan ja ruumiissaan, joten keinot jakaantuvat tämän perusteella kolmeen osaan. Ulkonaisesti ihmisellä kuuluu koko lapsuus aika ruumiin kasvamiseen. Tämä johtaa jaottamaan kasvatuksen eri ikäkausiin. Kaikki kasvattajat tekevät tämän jaotuksen. Eri ikäkausina on kiinnitettävä huomiota Elämän itsensä määrittelemiin puoliin. Tähän puoleen asiasta voi yksinomaan teosofinen maailmankatsomus antaa täysin tyhjentävän selityksen. Ihminen on jälleesyntyvä yksilö, kipinä Jumalasta. Henki meissä, joka on mahdollisuudeltaan kolmiyhteinen, tahtova, tunteva ja tietävä, tämä kolmiyhteinen tajunta on ikuinen vaeltaja, joka käy maan päällä koulua ja sitä varten pukeutuu yhä uudelleen ja uudelleen nelinäiseen persoonallisuuteen. Personallisuudesta on sielupuoli tuon ylemmän kolminais-hengen heijastusta, joten siinäkin on tieto-, tunne- ja tahtupuoli, vaikka varsinainen tahto, merkityksessä vapaa tahto on vasta seuraus ylemmän kolminais-hengen tietoisuudesta. Sielussa on tunne- ja ajatuspuoli sekä mahdollisuutena vapaa tahto, niin pian kun ihmisen sielu tulee tietoiseksi hengestään, ylemmästä minästään. Ruumiilliselta olemukseltaan on ihminen myös kaksinais-

nen, varsinainen näkyvä fyysillinen ruumis ja tämän näkymätön puoli voima- eli eetteriruomis. Jälleensyntyvä minä laskeutuu näihin neljään olemuspuoleen vähitellen, saaden ensin haltuunsa fyysillisen ruumiin, sitten eetteripuolen, tämän jälkeen tunnepuolen ja viimeksi ajatuspuolen. Luonnollisesti tämä tapahtuu limittäin, niin että vain painopiste kunakin ikäkautena on jossakin määrättyssä puolessa. Nämä jaksot kestävät kukin suurin piirtein 7 vuotta, joten noin 1-7 ikävuoteen on painopiste fyysillisessä ruumiissa, 7-14 vuoden välissä eetteripuolella, 14-21 astraali- eli tunnepuolella ja 21-28 järki ja ajatuspuolella. Tästä johtuen lapsi ensimmäisinä ikävuosinaan, hammastenvaihtoon asti, oppii kaiken esimerkkien nojalla, joita esimerkkejä lapsi matkii. Tänä aikana lapseen vaikuttaa kaikki näkemänsä: siveelliset ja siveettömät teot sekä hyvät että pahat esimerkit. Tämä kaikki edellyttää, että lapsen ympäristön on oltava jäljiteltäväksi kelpavaa, sillä tänä aikana luodaan fyysillinen ruumis koko tämän elämän ajaksi. Seuraava periodi on hammastenvaihdon ja sukupuolikypsytyksen välillä, jolloin painopiste on siirtynyt eetteriruumiiseen. Eetteripuolen kasvaminen muodostaa tottumukset, omantunnon, muistin ja koko luonteen. Tänä ikäkautena kasvatuksen tärkeimpinä tekijöinä ovat esimerkit, kuvat ja mielikuvituksen kehittäminen. Nuorten tulee saada sankareita ihanteekseen ja seurata auktoriteetteja. Aatteelliset asiat eivät tänä ikäkautena tepsä, vaan nuorten on saatava henkistä havainnontekoa. Kunnioitus ja arvonanto ovat parhaita kasvattajia, joten kasvatin on nähtävä kasvattajissaan kunnioitettavia ihmisiä. Näiden lisäksi on osoitettava historiasta arvokkaat esikuvat, hengen jättiläiset, jotka pystyvät piirtämään hengen kasvun suunnan. Tänä aikana on erityisesti kiinnitettävä huomio muistiin. Muistin koko tuleva kehitys riippuu tästä ikäkaudesta. Lapsi käsittää asiat vain kokonaisuutena eikä järjellään. Mitä enemmän muistia nyt käytetään, sitä syvemmiksi käyvät aivojen muistivaot, joita myöhemmällä iällä on tuiki vaikea korvata. Lapsen on muistillaan tänä ikäkautena opittava kaikki se, mille myöhemmällä kaudella voidaan helposti rakentaa koko elämän rikkaus järkkymättömäksi persoonallisuudeksi. Tänä ikäkautena lapsi helposti käsittää vertauskuvat ja oppii näkemään kaikkien ilmiöiden näkymättömän todellisuuden. Siemen ei ole lapselle vain nä-

kyvä siemen, vaan siinä on jo näkymättömänä koko kasvi. Perhonen on ollut jo perhosen toukasta asti, vaikka sen kehitys on nyt vasta saanut näkyvät muodot. Kaiken kasvatuksen on tajuttava aavistuksena olemassaolon salaisuudet. Vertauskuvat ovat omiansa kehittämään tunnepuolta, johon muistin kehittämisen rinnalla on kiinnitettävä erikoista huomiota. Lapsi elää tänä aikana historiallisesti katsoen mytologian aikaa, jolloin ensimmäistä aikakautta voidaan verrata alkuihmisten elämään. Taiteella ja kaikella kauneudella on nyt suuri vaikutus lapsen herkkään sieluun. Varhaisimmassa lapsuudessa on valmistettu lapsesta oikein viritetty kannel, toisena lapsuuskautena tämä kannel on herkästi soiva. Tämän ikäkauden opetukseen kuuluu Kalevalammekin ihanine esikuvineen, kauneusarvoineen ja pohjattomine totuuksineen. Kalevalaa sanoin ja kuvin tutkittaessa on ilmenevä, että lapset pian huomaavat kansalliseepoksemme kuvaavan vertauskuvissaan samoja ikuisia totuuksia kuin maailman muut pyhät kirjat. Siellä esiintyy hyvän ja pahan taistelu sekä luonnossa että ihmisrinnoissa. Ihmisten pohjaton Totuuden, Jumalan kaipuu on Kalevalassa kuvattu herkällä ja realistisella tavalla. Kaikki tämä vaikuttaa unohtumattoman rikastuttavasti lapsiin ja samalla kasvattajaan, joka heidän kanssaan näitä asioita tutkii. Lasten välittömät huomiot ja vilpittömät kysymykset opettavat ehdottomasti enemmän kuin paksut ja viisaat tohtorinväitöskirjat.

Uskonnolle on lapsen toisena ikäjaksona annettava suurin arvo, sillä ihmisen suhtautuminen maailmankaikkeuteen Jumalan tahdon täyttäjänä on tällöin täysin selvitettävä. Voimakkaat uskonnolliset kokemukset paljastavat herkälle lapselle koko Elämän suunnitelman ja pohjaavat myöhemmän ikäkauden järkiselvittelyille oikean perustan, jolle on helppo rakentaa vankka, elämän koettelemuksissa horjumaton muuri. Mytologia on tällöin pohja, jolta lähtien voidaan näyttää kaikkien uskontojen yhteys ja sama alkulähde.

Kahta lapsuuskautta seuraa ensimmäinen nuoruuskausi noin 14 vuoden vaiheilla, tytöillä hieman aikaisemmin kuin pojilla. Tämä kausi on kasvatuksessa havaittu vaikea murroskausi eli puberteettiaika, sukupuolisuuden ilmenemisen aikaa. Tämä kausi edellyttää nyt, että ensimmäisenä lapsuuskautena oikealla kasvatuksella on ruumiiseen kylvetty oikea tahto ja toisena lapsuuskautena

eetteripuoleen istutettu oikea luonne. Näillä edellytyksillä voimme turvallisesti läpäistä kasvatuksellisesti vaikeimman ajan, jolloin tuonnepuoli vapautuu itsenäiseksi, ja järki ajatteluineen vaatii huomiota. Samalla kun nuorissa puhkeaa itsenäistä ajattelua, käyvät he itseensä sulkeutuneiksi. Satujen kultainen aika on lopullisesti suljettu maailma ja tilalle on astunut ulkonainen todellisuus. Nuoruuden ensimmäistä aikaa voidaan kutsua myös voiman kaudeksi, sillä silloin nuoren on nähtävä voiman ilmauksia samalla kun hän tuntee, miten uusi voima virtailee hänen suonissaan. Se on myös lain ja oikeuden aikaa. Nuori ihminen vaatii ennen kaikkea oikeutta kaikessa. Kasvattajan osottaessa puolueellisuutta, voi hän kadottaa auktoriteettivaltansa. Nuori etsii kaikessa totuutta, järki tahtoo selvyyttä. Kaikki ennen opittu arvioidaan uudelleen järjen silmillä. Nuoressa kaikki myllertää, arvot käännetään nurin, uskotaan vain näkyviin todistuksiin. Kaikki aistit ovat hereillä ja niiden avulla tutkitaan ilmennystä.

Puberteettiäika on nuorille vallankumouksen aikaa. Nuoret tulevat yltiöpäisiksi, pojat osottavat tyttöjä kohtaan halveksimista ja tytöt kehittyneempinä hymyilevät tälle halveksimiselle. Kasvattajien jyrkät kiellot ja rangaistukset kohtaavat helposti oppiniskaisuutta ja ylimielisyyttä. Voimakeinoilla kasvattaja helposti rikkoo kokonaan välinsä kasvattiinsa. Toverillinen suhde ja hyvät välit edistävät kasvatusta ja muodostavat työn iloiseksi.

(Jatk.)

Yrjö Eloniemi.

Tieteen tulevaisuus.

Mikäli kysymys ihmisen sielusta jälleen tulee polttavaksi, sikäli se myöskin tullaan uudelleen esittämään luonnontutkimuksen vastattavaksi, ja samalla joudumme maagillisen luonnontarkastelun aikakauteen. Ja samassa määrässä tulee jälleen ratkaisevaksi, tahtooko tutkija pyhää vaiko epäpyhää. Luonto alkaa jälleen tehdä meille kysymyksiään ja ilmaista meille elämänsä. Silloin meiltä kysytään palvelemmeko Jumalaa vai harjoitammeko noituutta. Ja silloin ihmisen sisin olemus jälleen lausuu tuomionsa tutkijan arvosta ja siunauksesta tai kirouksesta, jonka hänen tietonsa saa aikaan.

Edgar Dacqué, „Luonto ja sielu“.

Jumala ja kauneus.

Yleisesti on tunnettua, että vanhat kreikkalaiset yhdistivät korkeimpaan jumaluuteen kolme eri olemuspuolta, kolme korkeinta arvoa, nim. korkeimman hyvyyden, korkeimman totuuden ja korkeimman kauneuden. Eräältä kannalta voimme nyt teosofisen, ruusuristiläisen maailmankatsomuksen, okkultisen tiedon pohjalta tulla samantapaiseen määritelmään.

Kaikkien aikojen vihityt, kaikki ne, jotka henkisillä ponnistuksillaan ovat laajentaneet kokemuspiiriään käsittämään myöskin koko olemassaoloa kannattavaa, ilmiöiden takana olevaa henkistä todellisuutta, ovat aina puhuneet kolmesta olemuspuolesta tässä todellisuudessa eli Jumalassa (Logoksessa). Käyttäessään vanhoja intialaisia nimityksiä ovat he sanoneet, että jumaluudessa tai Logoksessa on Aatma, Buddhi ja Manas.

Aatma tai länsimaalaisella, kristillisellä kielellä Isä vastaa tällöin tahtoa, ja tahdon korkein hyve tai arvo on hyvyys. Toinen olemuspuoli, Manas, on kristillisen terminologian mukaan Pyhä Henki. Sitä vastaa ajatus, tieto, ja tiedon korkein saavutus on totuus. Totuus on se arvo, jonka tieto meille välittää. Kolmas aspekti, Buddhi eli kristillisellä kielellä Poika, vastaa tunnettamme, tuntoa. Sen saavuttama ja paljastama arvo on kauneus. Täydellinen kauneus paljastaa meille Buddhin ja Buddhin innoittamina näemme kaunista. Täten saamme siis seuraavanlaisen kaavamaisen yhdistelmän:

Aatma	Manas	Buddhi
Isä	Pyhä Henki	Poika
Tahto	Tieto	Tunto
Hyvyys	Totuus	Kauneus

Pekka Ervast huomauttaa eräässä esitelmässään, miten ihminen vähitellen on tullut sille asteelle, että hän kokee Jumalan kauneusaspektina. Emme niin selvästi kokemusperäisesti ole tietoisia Jumaluuden muista olemuspuolista. Ihmiskunta yleensä avautuu helpoimmin juuri kauneudelle, Buddhille, siis tunteiden ilmaistemalle todellisuudelle.

Jos nyt katsomme, että koko olemassaolo on Jumaluuden kannattama, että kolmiyhteinen Jumala kannattaa koko olemassaoloa, on sisäisimpänä salaisuutena sen takana, niin ymmärrämme, että sikäli kuin koemme ulko-

maailmassa kauneutta, niin meille avautuu yksi puoli tätä todellisuutta. Silloin paljastuu meille eräs puoli Jumalaa. Meidän piirimme on alussa hyvin pieni. Voimme nähdä kauneutta ainoastaan muutamissa harvoissa luetuissa ilmiöissä, mutta sikäli kuin kehityimme, niin piiri laajenee, ja olemassaolo avautuu meille kauneutena. Silloin on meille paljastunut Jumalan salaisuus joltakin määrättyltä kannalta katsoen, silloin meille on paljastunut eräs puoli Jumaluutta. Tämä on se määritelmä, johon tulemme okkultista tietä.

Meidän on muistettava, että Jumala ei ole jokin määrätty, personallinen olento, joka olisi erillään jossain pienessä olemassaolon kolkassa, vaan Jumala on kaikkialla, kaikissa ilmennyksissä. Siten on kysymys siitä, millä tavalla ja mitä tietä me lähestymme Jumalaa. Me voimme lähestyä Jumalaa tahdossamme eettisinä olentoina, toteuttaa sitä, mitä Jumala on tässä suhteessa. Me voimme lähestyä Jumalaa, olemassaoloa, myöskin tietoa etsivinä olentoina, ja silloin meille paljastuu totuus. Vihdoin voimme lähestyä Jumalaa tuntevina olentoina, tunteittemme avulla, ja silloin meille paljastuu Jumala kaikkiallisena kauneutena.

Nyt on erittäin kiintoisaa tutustua siihen, mitä juuri kauneusilmiöitä tutkiva tieteenhaara eli n.s. esteetiikka sanoo tästä kysymyksestä ja verrata sitä okkultisiin selityksiin ja määritelmiin.

Yleisimmät akateemiset esteettiset teoriat eivät voisi hyväksyä minkäänlaista okkultista selitystä. Ne puolustavat nim. useimmiten n.s. subjektivististä selitystä, jonka mukaan kauneuskokemus itse on kauneutta. Psykologinen tunnekokemus, tunnereaktio on ainoa varsinainen ja todellinen ilmiö. Jos selitämme jotakin kauniiksi, olemme vain siirtäneet jonkinlaisessa usein alitajuisessa projisioimistoiminnassa tuon tunnereaktion esineeseen. Tämä merkitsee, ettei ole mitään objektiivisesti ulkopuolella olevaa kauneutta tai kauneusarvoa, joka esim. pohjautuisi objektiiviseen metafysiilliseen todellisuuteen, esim. Jumalaan. On vain tunnereaktioita, ja koska tunnereaktiotkin useitten tutkijain mielestä oikeastaan ovat vain ruumiillisia ilmiöitä, on selvää, että nämä selitykset muodostuvat sangen materialistisiksi. Niinpä esim. Lagerborg selittää koko kauneuden vain ruumiillisesta myrkytyksestä johtuvaksi näkemykseksi.

Tämän subjektiivisen käsityksensä tueksi nämä teoriat myöskin vetoavat siihen, että kauneuskokemus kaikkina aikoina on ollut hyvin suhteellista. Jonakin määrättyinä aikoina on esimerkiksi jotkut aivan määrättyt asiat tuntu- neet meistä kauniilta. Toisena aikana ovat taasen toisen- laiset muodot ja ilmiöt meille kauneusarvoja. Tämä muka todistaa, että näissä ilmiöissä ei ole itsessään minkäänlaista arvoa, joka tekisi ne kauniiksi, vaan kaikki puhe niihin sisältyvistä kauneusarvoista on ainoastaan meidän oma selityksemme. Me selitämme omia tunteitamme ja ikään- kuin näemme ne ilmenneenä niissä esineissä, niissä il- miöissä, jotka aiheuttavat meille nämä tunteet.

Viime aikoina on kuitenkin myös tieteellisellä taholla aluttu vastustaa tällaisia materialistis-subjektiivisia selityk- siä. On huomautettu, että ruumiillisen tai sielullisen ärsy- tyksen samanaikaisuus jonkin arvon, esim. kauniin vaa- rinottamisen kanssa, ei todista, että tuo arvo itse olisi- kin vain ruumiillista tai sielullista reaktiota. On huomau- tettu, että tässä on tehty ilmeinen loogillinen virhepäät-elmä. Se, että on olemassa määrätty suhde esineen vä- lillä, josta sanomme, että se on kaunis ja omien tunnel- miemme välillä, on johtanut mielivaltaiseen päätelmään, että tämä suhde on samaisuus (identtisyys) tai syysuhde (kausaalisuus). On siis samaistettu ulkopuolella itseämme oleva tuon tunnelman kanssa, joka esiintyy samanaikai- sesti. Tätä ilmeistä virhepäätelmää järkyttää myöskin se tosiseikka, että todella on fysiologisista ärsytyksistä ko- konaan riippumatonta vaarinottoa.

Objektivistiset teoriat, joita on viime aikoina esiintynyt useampia, painostavat sitä, että itse kauneus, jota ei voi millään tavalla eliminoida pois, on aina jotain tunnekoke- muksen ulkopuolella olevaa. Tärkein näistä objektivisti- sista teorioista on se, jota Maximilian Beck esittää. Tämä hänen teoriansa on sentähden huomattava, että se lähes- tyy teosofista käsitystä kauneudesta. Beck väittelee ensin kaikkia subjektiivisia teorioja vastaan ja osoittaa niiden heikkouden ja ryhtyy sitten tutkimaan varsinaista esteet- tistä kokemusta.

Beck kohdistaa huomionsa siihen, mitä vaarinotamme esteettisessä näkemyksessä, ja eroittaa sen tietopuolisesta, asialliskäytännöllisestä näkemyksestä. Katsellessamme ympäriöivän olemassaolon ilmiöitä, voimme luetella ja määri- tellä kaikki ne muodot, jotka niiden yhteydessä näemme,

voimme kertoa mihin niitä tarvitaan ja mitä ne vaikuttavat. Kaikki tällaiset asiat voimme selvittää itsellemme, kun tietävinä olentoina suhtaudumme olemassaoloon. Tällöin emme kuitenkaan vaarinota esteettistä arvoa, kauneutta, erotamme vain olemassaolon käytännöllis-asiallisen laadullisuuden, joka usein vieläpä voi estää meitä näkemästä mitään esteettistä puolta.

Nyt on kuitenkin ilmenneessä olemassaolossa jotakin muutakin. Vaikka kuinka tarkasti kykenisimme määrittelemään olemassaolon kaikkien ilmiöiden laadullisen kokonpanon, on aina jotakin, joka jää määrittelymme ulkopuolelle. Tämä jokin itseasiassa on se, mikä juuri rakentaa ja konstituoii noiden eri muotojen yhtäaikaisen ja toisiinsa liittyneen ilmenemisen todellisina realiteetteina. Ilmiöiden realisuus, todellisuus, aineellisuus on jotakin, jota emme voi määritellä, jotakin, joka ei kuulu maailman mitä- ja millainen luonteeseen. Se on täysin irratsionaalinen olemassaolon puoli, jonka vain voimme tuntea. Olemme kuitenkin vain harvoina hetkinä tietoisia tästä olemassaolon irratsionaalisesta todellisuudesta ja realisuudesta. Olemmehan ihmisinä hyvin rajoitetusta piiristä tietoisia. Olemme täällä taistelevia olentoja, joilla on omat intressinsä ja harrastuksensa. Meillä on ruumilliset vaatuksemme, kaikki subjektiiviset intressimme ja persoonalliset harrastuksemme. Senpätähden katselemmekin maailmaa näiden intressiemme värittämällä silmälaseilla. Kun kohdistamme huomiomme ulkomaailmaan, niin näemme siinä ensin kaiken sen, mikä vaikuttaa ruumiiseemme, jolla on merkitystä sille. Näemme tuoleja, joilla on istuttava ja muita esineitä, joita on käytettävä toiseen tai toiseen tarkoitukseen. Me tarvitsemme elämän käytännössä tuollaista suhtautumistapaa olemassaoloon. Ja sentähden, että suhtaudumme näin subjektiivisten intressiemme välittämällä tavalla olemassaoloon häviää, tavallisesti näkyvis-tämme se puoli, joka on todellisuutta, tuo irratsionaalinen tunteille puhuva todellisuusluonne.

Jos jonakin hetkenä todella kiinnitämme huomiomme olemassaolon ilmiöihin liittyvään todellisuuteen ja realisuuteen, ilmenee se meille tunteillemme puhuvana täyteläisyytenä, raikkautena, intensiivisyytenä tai elämän yltäkylläisyytenä. Jokapäiväiset intressit, käytännöllinen suhtautuminen, estävät meitä näkemästä ja vaarinottamasta tätä puolta. Kuvaavaa on, että siirtyessämme uusiin olosuhte-

siin, esim. matkustaessamme vieraissa maissa, kaikki tuntuu niin paljon elävämmältä ja raikkaammalta. Olemme tietysti tällöin jonkin verran vapautuneet pelkästä asiallis-käytännöllisestä suhtautumistavasta, joka hallitsee meitä jokapäiväisessä, tutussa ympäristössämme.

Nyt Beck väittää, että juuri todellisuuspuoli, tuo olemassaolon realisuus ja aineellisuus on se, joka konstituoii kauneuskokemuksen. Se on siis itse asiassa juuri objektiivinen kauneus, joka on läsnä kaikessa ilmenneessä olemassaolossa. Irrationaalinen todellisuus on siis esteettinen arvo. Tämä käy jo ilmi siitä, että kauneuskokemukseen sisältyy samat elämykset kuin todellisuuskokemukseen, täyteläisyyttä, raikkautta ja intensiivisyyttä. Tämä kaikki johtaa siihen päätelmään, että olemassaolo ilmenneenä todellisuutena kokonaisuudessaan on esteettinen arvo, kaunis, ja tällöin olemme oikeastaan tulleet määritelmään, joka on sukua okkultiselle käsitykselle tästä samasta asiasta. Se olemassaolon henkisen (irrationaalisen) todellisuuden, Jumalan aspekti (Buddhi), joka puhuu tuntellemme, on kauneus.

Sen tosiseikan, ettemme näe kaikkiallista kauneutta, ymmärrämme hyvin ottaessamme huomioon subjektin rajoittuneisuuden. Se selittää myöskin subjektivististen teorioiden tähdentämän, arvokokemuksen suhteellisuuden. Lukemattomista kehitystasomme määräämistä syistä on tajuntamme kunakin hetkenä ihmiskunnan ja yksilön historiassa avoin olemassaolon todellisuudelle vain määrättyssä rajoitetussa piirissä. Kehitys käy kuitenkin siihen suuntaan, että tuo piiri, jonka yhteydessä voimme nähdä kauniin todellisuuden, yhä laajenee. Itse asiassa ymmärrämme tämän hyvin teosofiselta kannalta. Kehityshän on määrättyltä kannalta tajunnan laajentumista, ja se ei ole mahdollista ilman eettillistä ja intellektuaalista kehitystä. On nim. luonnollista, että jos eettinen asenteemme rajoittaa meidät johonkin pieneen, itsekkääseen piiriin, niin emme voi nähdä kaunista hyvinkään laajalla alueella. Myöskin on välttämätöntä, että meidän tietopiirimme laajenee. Jollempa tietävinä olentoina voi suhtautua ja hallita hyvin laajaa piiriä, niin emme voi myöskään tuntevina olentoina nähdä kauneutta siinä, koska suurin osa sitä on tajunnanpiirimme ulkopuolella.

Täten tulemme siihen, että kehityksessä kaikki eri puolet kulkevat rinnan. Jotta voisimme kehittyä näke-

mään kauneutta, näkemään Jumalan kauneuspuolta, niin meidän täytyy edistyä eettisesti ja intellektuaalisesti. Samoin on meidän eettiselle kehityksellemme tärkeänä edellytyksenä se, että voimme suhtautua olemassaoloon myöskin tuntevina olentoina ja nähdä sen ikuisen kauneuden.

Nykyisellä kehitysasteella me ihmiset emme tavallisesti näe kaikkiallista kauneutta. Onhan niin paljon tässä maailmassa, joka vaikuttaa suorastaan epämiellyttävästi meihin, onhan niin paljon vabingollista, niin paljon sellaista, mikä jättää meidät kylmiksi. Kuinka siis voisimme nähdä siinä kaikessa kaunista. Kuitenkin on hetkiä, lyhyitä välähdyksiä, jolloin koko olemassaolon kauneuspuoli tuntuu kirkkaasti ja selvästi paljastuvan meille. Sellainen hetki voi olla usein se, jolloin meidän on jätettävä tämä maan päällinen elämämme. Dostovjevski kertoo kirjassaan Karamasofin veljekset marttyyristä, joka ennen marttyyrikuolemaansa, koki merkillisenä, ihmeellisenä, miltei mystillisenä kokemuksena koko olemassaolon kauneuspuolen. Mitättömimmiltä tuntuvat asiat hän muisti, turhimmat pikku esineet hän näki mielessään ja ajatuksissaan, ja hän huomasi niiden kaikkien äärettömän kauneuden.

Tällaista samantapaista kauneusnäkemystä, joka paljastaa meille koko olemassaolon kauneusarvon voimme tavata myöskin Heinen runossa Olavi-herrasta, joka viettää viimeisen yönsä ystäviensä parissa pyövelin odottaessa häntä oven ulkopuolella aamun sarastuksessa. Heine kuvaa, miten tämä Olavi-herra silloin tunsii koko maanpäällisen elämän ihmeellisen kauneuden ja ihanuuden:

„Minä siunaan auringon, siunaan kuun,
joka tähtiretkeläisen,
minä siunaan linnun jokaisen
sini-ilmassa livertäväisen.

Ole siunattu meri, ole siunattu maa
ja keto kukkinesi:
minä siunaan orvokit, suloiset
kuin vaimoni silmien mesi.“

Sama näkemys on Uuno Kailaan runossa „Sairaalan ikkuna.“

„Minä kuulin kaukaa jostain
 kadun äänien kohisevan.
 Ja sairaan pääni nostain,
 läpi ristikkoikkunan
 näin kuultavan taivaan sinen
 ja kullan ja purppuran.
 Oi veljeni, ihmeellinen
 oli kauneus kaiken maailman.“

Mutta taiteilijoilla on tietenkin helpompi kuin muilla ihmisillä nähdä kaikkiallinen kauneus, sillä heidän pysyvä asenteensa olemassaoloon nähden on juuri laadultaan esteettinen. (Viittaamme m. m. Esikko Koitereen tässä numerossa julkaisemaamme runoon, Kotka). Sentähden ei ole myöskään ihmeellistä, että Eino Leino runossaan „Laulun lapsi“ niin selvästi painostaa ja tähdentää juuri tätä puolta:

„En ole hyvä, en paha,
 olen lapsi laulavainen,
 laulun lapsena pysynkin,
 kunis kuoppahan kuperrun.
 Kaikki on kaunistakin minulle
 tämän ilman kannen alla:
 ilo, murhe, itku, nauru,
 luonto, maailma, lokakin,
 rauha suuren rakkauden,
 vihurit vihan ja lemmen:
 kaikell' on kajastuksensa
 Luojan suuresta suvesta,
 ikuisesta auringosta
 tähtitarhojen takana.“

Leino samalla tähdentää tässä oikeastaan juuri okkultista kantaa kauneuskysymyksessä, sitä kantaa, että kauneus on Jumalasta kotoisin, että se on eräs puoli Jumalaa.

Muuten huomaamme myöskin suurista uskonnollisista neroista, vihityistä ja Mestari-olentoista, jotka ovat vapautuneet pienistä, itsekkäistä rajoitetuista harrastuspiireistä ja saavuttaneet laajemman tajunnan, että hekin näkevät olemassaolon ihmeellisenä kauneusilmiönä, että he näkevät sen puolen olemassaoloa, jota nimitämme kauneudeksi.

Hyvänä esimerkkinä voimme mainita pyhän Francis-

kuksen, joka vaelsi köyhänä, mutta ihmeellisen onnen täyttämänä täällä maan päällä. Hän katseli kaikkia ilmiöitä ja nimitti niitä rakkaiksi veljikkeen ja sisarikseen, lintuja, puita, pilvenhattaraa. Hänen suhtautumisessaan ole-massaoloon on jotakin esteettistä, siinä on juuri tuon ju-mallisen puolen näkemistä.

Lopuksi tahdon vielä muistuttaa siitä pienestä anek-dootista, joka kerrotaan Jeesuksesta. Kerrotaan, että hän kerran kulkiessaan opetuslastensa kanssa näki tiellä koi-ran raadon. Opetuslapset koettivat katsella pois, jotta ei heidän silmänsä kohtaisi tuota epämiellyttävää näkyä. He sanoivat Jeesukselle: „Mennään pois täältä.“ Silloin sanoi Jeesus opetuslapsilleen: „Tulkaa vain tänne ja katsokaa, kuinka kauniit valkoiset hampaat tällä koiralla on.“ Hän antoi täten hyvin merkillisen opetuksen. Hän opetti heille, ettei mitään tässä maailmassa saa halveksia. Mistään emme saa sanoa, ettei siinä olisi kauneutta. On vain omaa kehitymättömyyttämme, että näemme rumuutta.

Mutta mitä on rumuus? Sekin on ymmärrettävä oi-keastaan vetoamalla subjektimme rajoittuneisuuteen. Eikö ole niin, että usein rumuuden näkeminen johtuu siitä, että lähdemme katselemaan ilmiöitä ennakkoluuloisesti? Etsim-me niistä joitain määrättyjä muotoja ja ilmiöitä, joita olemme tottuneet pitämään kauniina. Voimme joskus katsella harmaata taivasta, ja meistä se on ruma. Mistä tämä rumuuden näkeminen johtuu? Se johtuu siitä, että me katselemme sitä mielessämme taivaan sini. Jos sanom-me, että likainen tunkio tuossa on ruma, niin se johtuu siitä, että katselemme sitä toisen muodon ja ilmiöpiirin näkökannalta. Taiteen ymmärtämisessä on myöskin otet-tava tämä huomioon. Juuri tuo ilmiö, että emme tahdo ymmärtää kaikkia taiteellisia tyylejä ja muotoja, johtuu samasta seikasta. Tahdomme nähdä taiteessa jotakin määrättyä, ja koska siinä ei ole sitä, mitä alunperin vaa-dimme siltä, niin se on meidän mielestämme rumaa. Erkki Melartin on sanonut tämän sattuvasti aforismiko-koelmassaan „Minä uskon“:

„Suurta taideteosta ymmärrämme väärin pääasiallisesti siksi, että se antaa meille aivan toista kuin mitä me siltä o-dotamme. Vasta kun me vähitellen olemme asettuneet tämän „aivan toisen“ kannalle, avautuu taide-teos meille. — Ja ensi kerralla olemme taas yhtä hitaita avautumaan suurelle uudelle.“

Kun ymmärrämme rumuuden, kuten myöskin kykenemättömyytemme näkemään kauneutta, subjektimme rajoituneisuudesta johtuvaksi, selvenee meille taiteen ja taiteilijoiden tehtävä. Taiteilijat ovat verrattavissa uudisraivaajiin. He ovat esitaistelijoita ja oppaita, jotka taiteensa avulla vievät meidät olemassaolon kauneuden eteen ja osoittavat ja todistavat meille tästä todellisuudesta. He ovat kauneuden profeettoja, jotka avartavat näköpiiriämme ja johtavat meidät vähitellen näkemään kaikkiallisen, jumalallisen kauneuden.

Eino Krohn.

Kotka.

*Kaarroksia kiertäessäin —
siipieni kantaessa —
soudan, liidän päivän puoleen,
avaruuden sinimereen.
Ylös katson aurinkohon
sekä pilvivaipan läpi,
alas katson vuorten puoleen,
jotka nekin kuvastimeen
katsoo suurten vedenselkään.
Siellä varjoni ma näen.
Sekin siirtyy syvyydessä,
liittää yli vuorten, vetten.
Väreilyinä ilmainpielten
kaikkiallisen tuon tunnen
kauneuden. — Sykkehinä
sydämeni siihen vastaa.
Hurmioni minut nostaa
valovirtaan ihmeelliseen.
Siipieni kantaessa —
itse suuntani jo määrään —
yhä nousen päivän puoleen.*

*Silloin pistää myrkkyy-kyy tuo,
jota kannan kynsissäni.
Saaliiksi sen äsken iskin
päältä paaden paistehisen.
Silmäni jo sumenevat —
Siipenikin veltostuvat
puremasta kyyntuon pienen.
Vereni näin jähmettyissä
myrkkypiston pisarasta —
suistun ilmanpieliltäni
alas surman pimeyteen.*

Esikko Koitere.

Mitä muualla tiedetään.

Saban kuningattaren valtakunta on sanomalehtitietojen mukaan nyt löydetty. Löytöjä on saksalainen tiedemies Helfritz. Asiasta kerrotaan seuraavaa:

Vaivalloisen erämaamatkan jälkeen Helfritz saapui Yemenin pääkaupunkiin Sanaan, jossa hän viipyi viikon päivät sikäläisen ruhtinaan vieraana. Sanaa on 2,200 m. merenpinnan yläpuolella, ja siellä on n. 25,000 asukasta.

Yemenistä itään ja Hadaramautista pohjoiseen on alue, jota tähän saakka on pidetty kuolleena hietäerämaana. Sieltä Helfritz löysi valtavan ja vieläkin elävän sivistyksen muistomerkkejä.

Paljon aikaisemmin kuin „Mayflower“ saapui Amerikan rannikolle, täällä kohosi jättiläismäisiä rakennuksia, linnoja, muureja, kanavia ja vesijohtoja, joista länsimailla ei oltu uneksittukaan. Helfritz on ikuistanut löytönsä valokuvauslevyille. — Arabian Chicagon hän löysi Terimin erämaakaupungista. Shibam, maan entinen hallituskaupunki, on kuin yksi ainoa pilvenpiirtäjärykelmä. Silhuetti, jonka kaupungin ääriviivat piirtävät erämaan laitaan, muistuttaa amerikkalaista suurkaupunkia, sillä palmunlatvojen yläpuolelle kohoavissa rakennuksissa on jopa viisitoistakin kerrosta. Toiset, pienemmät kaupungit, kohoavat kallioista linnoituksina.

Tri Helfritz väittää löytäneensä Saban kuningattaren maan. Valtakunta ei ole raunioitunut, vaan on säilynyt ilmielävänä ja alkuperäisine kaupunkineen eläen omaa elämänsä tähän päivään saakka muista kulttuureista eristettynä.

Mikäli tähänastiset tiedot kertovat ovat tällä alueella asuvat ihmiset kokonaan toista rotua kuin Arabian muut asukkaat. He ovat kauniita ja vartaloltaan sopusuhtaisia. Saban valtakunta, jonka ku-

ningattaresta raamattu kertoo, käsitti aikoinaan Arabian, Persian ja suuren osan Afrikkaa. Nykyisin nämä muinaisen rodun jälkeläiset puhuvat omaa kieltään, n.s. „marachia“, joka ei vähimmäskään määrässä muistuta arabiankieltä.

Tri Helfritzin löydöt eivät ole sokean sattuman aiheuttamia, vaan pitkällisen ja huolellisen tutkimuksen tuloksia. Saban valtakuntaa on etsitty sekä Arabiasta että Afrikasta, koska sen on tiedetty ulottuneen Arabiasta Kultarannikkoon saakka. Sen keskus lienee kuitenkin todennäköisesti sijainnut etelä-Arabiassa. Toistaiseksi ei vielä voida sanoa, mitä ihmeitä nämä löydöt vielä paljastavat.

Valtiollisia uudistuksia Itävallassa. Kesällä kertoivat sanomalehdet lyhyesti Itävallassa suunnitteilla olevasta peruslain muutoksesta. Sen mukaan tulee kansanedustuksen muodostamaan korporatiivisille periaatteille rakentava säätöneuvosto, jossa on 50—60 jäsentä. Sen rinnalle tulee 25—30 jäsentä käsittävä kulttuuriparlamentti, ja kumpaisenkin yläpuolella on 30-jäseninen valtioneuvosto, johon säätöneuvosto nimittää 10 jäsentä, kulttuuriparlamentti ja hallitus kumpikin kymmenen.

Suunnitelmassa herättää huomiota edustuslaitoksen kolmijako. Osittain samankaltaisena se on toteutettuna Italiassa, missä myöskin — tosin rajoitetussa muodossa — on korporatiivinen edustus. Itävallan uusi suunnitelma vaikuttaa yritykseltä toteuttaa useiden okkultistien esittämää yhteiskunnan kolmijakoperiaatetta. Ranskassa sitä on edustanut ensi sijassa Saint-Yves d'Alveydre, ja Saksassa on Rudolf Steinerin toimesta järjestetty „Bund für Dreigliederung des sozialen Organismus“ ajanut samaa aatetta. Kolmijakokysymystä on käsitelty myös Pekka Ervast antoisassa kirjoitukseensa „Miten on luotava onnellinen yhteiskunta?“ (Tietäjä n:o 8—10, 1920), jota suosittelemme valtiollisia asioita harrastaville.

Ihmiskunnan menneisyys paljastuu. Muuan englantilais-amerikkalainen arkeologinen retkikunta on Karmel-vuoren juurelta Palestiinassa tavannut yli 30,000 vuotta vanhoja hautoja, joissa oli kahdentoista eri-ikäisen ihmisen jätteet. Vaikka nämä ihmiset ovat olleet eurooppalaisen neanderthal-rodun aikaisia, ovat he ilmeisesti olleet huomattavasti korkeammalla kehitystasolla. Erikoisen hyvin säilyneet luut osoittavat, että Karmelin ihmiset ovat olleet neanderthal-ihmisiä kookkaammat; heidän käsivartensa ja jalkansa ovat olleet kehittyneemmät, ja kalloista voidaan päätellä heidän kuuluneen rotuun, joka on ollut älykkäämpi kuin Euroopassa samaan aikaan elänyt ihmistyyppi. Löydön tehneet arkeologit, Dorothy Garröd ja Theodore D. Mc Cown arvelevat, että nämä edustavat suorastaan erikoista rotua tai mahdollisesti Cro Magnon- ja Aurignac-rotuja edeltäneitä ihmisiä, jotka jääkauden päättyessä näytävät vaeltaneen Eurooppaan ja työntäneen tieltään neanderthal-ihmiset. — Luurangot tavattiin kahdesta luolasta, joiden permanttoon ne oli haudattu istuvaan asentoon. Permannon lävitse siilautunut kalkkipitoinen vesi oli kivettänyt ja siten säilyttänyt luurangot. Ne on nyttemmin viety Lontooseen, missä ne vapautetaan kalkkikeroksestaan.

Manikeismi on niitä alkukristillisen ajan synkretistisiä uskonto-muotoja, joista on verraten vähän säilynyt suoranaisiin lähteisiin perustuvia tietoja. Joskin tämän suunnan tärkeimmistä ajatuksista on oltu selvillä, on sen perustaja, Mani, pysynyt joltisessakin tunte-

mattomuudessa. Nyt on kuitenkin kolme vuotta sitten löydetty Egyptissä papyruskääröjä, jotka ovat osoittautuneet Manin omiksi kirjoituksiksi. Prof. H. S. Nyberg on Upsalan uskontohistoriallisten ja teologisten seurojen kokouksessa taannoin tehnyt selkoa tästä kauaskantoisesta löydöstä.

Papyrukset tavattiin Medinet Madin rauniokaupungista lähellä Fayumia. Eräät fellahit olivat maata kaivaessaan löytäneet puurakun. Se särkyi heti, mutta sen sisältämät papyruskääröt olivat kestävämmät, ja löytäjät myivät ne erälle antikviteettikauppiaille, joka maksoi niistä pilkkahinnan.

Kerran sattui saksalainen professori Carl Schmidt käymään saman muinaisesinekauppiaan luona ja tarkasteli lähemmin löytöä. Kirjat olivat vastoin tavallisuutta huonossa kunnossa. Prof. Schmidin onnistui kuitenkin lukea sana „Kefalaion“, ja hän tunsi siinä heti erään Manin kirjan nimen. Hän ilmoitti heti löydöstään prof. Harnackille Berliiniin, mutta tämä suhtautui epäillen hänen olettamukseensa, eikä Schmidt saanut varoja kirjan ostoon. Vasta toisella Egyptin matkallaan hän sai lunastetuksi kirjan omilla varoillaan. Silloin oli kuitenkin jo toinen puoli löydöstä myyty lontoolaiselle keräilijälle.

Tällä hetkellä kirja on siis kahdessa kaupungissa, Berlinissä ja Lontoossa. Lisäksi se on mahdollisimman pahasti palanut. Berlinin valtionmuuseoiden konservattori, tri Ibscher, on kuitenkin ottanut tehtäväkseen irroittaa kirjan lehdet toisistaan siten, että sen teksti tulee luettavaksi. Työ kestää monta vuotta, mutta kielimiehet ja uskontohistorioitsijat tulkitsevat kirjaa sikäli kuin se valmistuu.

Tähän mennessä on käsikirjoituksissa voitu erottaa seitsemän eri kirjaa. Ensiksikin Manin oma teos „Kefalaion“, sitten Manin kirjekokoelma, joka tähän saakka on ollut vain epäsuorasti tunnettu, ja kolmanneksi manikealaisten kirjoittajien laatima historiallinen teos, joka luonnollisesti keskittyy Manin elämään ja kuolemaan. — Lontoolaisessa kokoelmassa on täydellisesti säilynyt psalmikokoelma ja eri tekijöiden saarnoja. Lisäksi on siinä lehtiä, joiden sisältöä ei vielä tiedetä.

Papyrusen kieli on koptilaismurre. Kirjoitukset on käännetty kreikasta. Lähdekirjoina niiden arvo on suunnaton.

P. E:n „Vuorisaaran“ englanninkielisestä laitoksesta „The Sermon on the Mount“ on intialainen „The Aryan Path“ julkaissut arvostelun lokakuun numerossaan. Kirjoittaja, swaami Jagadiswarananda, arvostelee P. E:n teosta toisen kirjan (Adolf v. Harnack: Tiedemiehen testamentti) yhteydessä; suomennamme tähän hänen sanansa edellisestä.

„Toinen tekijä, suomalainen, antaa ennakkoluulottoman tulkinnan Kristuksen opetuksesta tutkimalla vertailevasti eri kielisiä tekstejä. Tekijät, eritoten edellämäinittu (Adolf v. Harnack) ovat riippuvaisia uskontunnustuksestaan, eivätkä niinmuodoin ole kyenneet tuomaan ilmi kristillisissä opeissa piilevää yleismaailmallisuutta. Upanishadien ja Buddhan saarnojen valo syventäisi heidän käsityksiään. Kristus oli itämaalainen, ja hänen opetuksiaan voidaan paremmin ymmärtää idän viisauden valossa Pekka Ervast on kuitenkin osoittanut tulkinnsaansa sekä historiallisesti että loogillisesti, että itämaiset opit karmasta ja jälleensyntymisestä sisältyvät vuorisaaraan. Hän sanoo, että ensimmäisten vuosisatojen aikana erilaiset kristilliset lahkot hyväksyivät nämä opit, ja että ne myöhemmin tuomittiin

„vaarallisena“ kerettiläisyytenä, erittäinkin Konstantinopolin kirkolliskokouksessa, jonka keisari Justinianus oli kutsunut koolle v. 553; myöskin keskiaikainen papisto kirosi ne kokouksissaan.“ Todettuaan, että on vahinko, kun niin oppinut teologi kuin v. Harnack ymmärtää väärin intialaiset opit, kirjoittaja jatkaa: „Uskonnon voima ei ole sen karkeassa ahtaudessa; Kristuksen opetukset ovat todellisuudessa synteettiset, mutta tähän mennessä niitä ei ole tulkittu niin yleismaailmallisesti. H. P. Blavatsky oli ensimmäinen, joka tämän osoitti; hän oli „Isis Unveiled“-teoksessaan kuvainrikkoja, mutta loogillisesti yhtä rakentava kirjoituksessaan „Evankeliumien esoteerinen luonne“. Kristinuskko tulee säteilemään aavistamatonta loistoa, kun se seitetään Intian viisauden valossa. Tämä on ehkä suurin tehtävä, joka kristityillä on uudella ajalla.“

Saksan kirkollista elämää. Saksan kirkko on, niinkuin sanomalehtitietojen nojalla voi päätellä, jatkuvasti kuohuntatilassa. Pari viikkoa sitten pidettiin taas Berlinissä „saksalaisten kristittyjen“ kokous“, jossa puheenjohtajana esiintyi univormupukuinen kansallissosialistinen piispa Hossenfelder, ja jossa tehtiin varsin pitkälle meneviä päätöksiä. Muun muassa vaadittiin n.s. arjalaispykälää sovelutettavaksi erittäin ankarassa muodossa, koko vanhan testamentin ja uuden testamentin „taikauskoisten“ osien poistamista käytännöstä. Samalla hylättiin risti kirkon symboliksi sopimattomana. „Pohjoismaisen hengen täytyy kiskoa juurineen itämainen materialismi.“ (!) Samalla pani uusi preussilainen kirkonhallitus viralta useita eteviä pappeja, jotka vastustavat „saksalaiskristillistä“ suuntaa. Samaan aikaan oli uusi valtakunnanpiispa Müller saanut kirjelmän, joka tuskin on vailla merkitystä. Sen esihistoria on seuraava:

Kansallissosialistinen „valtiokirkko“, joka koettaa saada tunnustusta evankeelisena kirkkona protestanttisten kirkkojen taholta, kääntyi joku aika sitten ekumeenisessa työssä edustettujen kirkkojen ja niiden edustajakunnan, ekumeenisen neuvoston puoleen kiertokirjeellä, jossa oli ilmaistu Saksan uuden kirkollisen johdon halu jatkaa aikaisempaa yhteistyötä. Ekumeenisen neuvoston puolesta on sen puheenjohtaja, Chichesterin piispa, jättänyt vastauksen piispa Müllerille. Kirjelmässä sanotaan m.m.:

„Ensiksikin pyydän saada ilmaista syvän sympatiani, jolla olen todennut Saksan kansan heräämisen uuteen toivoon, ja innon, joka täyttää suuret joukot kansalaisianne, ennen kaikkea nuorison, ja joka on ikäänkuin bolshevismista ja materialismista vapautumisen tunnetta. Minä, samoin kuin kanssaveljenikin ekumeenisessa neuvostossa, tervehdin ilolla pyrkimystä rikkaampaan hengelliseen elämään ja monia moraalisen herämyksen merkkejä, jotka saavat ilmaisunsa uudessa liikkeessä Saksan kirkon piirissä. . . Kunniallisena miehenä en kuitenkaan voi olla viittaamatta levottomuutta herättäviin piirteisiin Saksan kirkon kehityksessä. Toivon, ettei minun tarvitsi sanoa enempää, mutta nykyisessä tilassa on myöskin olosuhteita, jotka herättävät aivan toisenlaisia tunteita minussa ja ekumeenisessa neuvostossa edustetuissa kristityissä. . .

Arjalaispykälän hyväksyminen Preussin synoodissa ja eräissä muissakin synodeissa on meistä ja lukemattomista muista kristityistä tunnut ankaralta iskulta. Meidän täytyy kauhistua sitä, että papeilta, kirkollisilta virkamiehiltä ja kirkon jäseniltä riistetään kirkolliset virat tai pakotetaan tuntemaan itsensä hyljättyiksi tai alemman luokan kristityiksi vain siksi, että he ovat syntymältään tai syn-

typerältään juutalaisia. Tämä on sitä kuohuttavampaa, kun kirkko, joka tällä tavalla tekee rodun kristitylle ratkaisevaksi, ei ole oppimaton eikä kokematon seurakunta, vaan kirkko, jonka tieteellinen asema ja evankeelinen into on tuottanut sille koko kristikunnan ihailun. Siksi totean suurella tyydytyksellä, että suuri joukko teologeja Saksan yliopistojen opettajakunnissa on julkisesti ilmaissut tämän johdosta vastalauseensa . . .“

„Vanhoillisten“ ja siis viralta pantujen pappien lukumäärän ilmoitetaan nyttemmin nousseen kolmeentuhanteen.

Piispa Müller on saanut myöskin kannanilmaisuja. M. m. on Amerikasta tullut johtavilta kirkonmiehiltä sähkösanoma, jossa tyydytyksellä tervehditään sitä, että valtiopiispa on virallisesti vahvistanut „Kristuksen kirkon historialliset ja raamatulliset perustat ja sen yleismaailmallisuuden“.

Annie Besantin kuoleman jälkeen on Adyarin Teosofisen Seuran v. t. presidenttinä toiminut A. P. Warrington. Seuran esoteerisen osaston johtoon on tullut C. W. Leadbeater. — „The Theosophistin“ marraskuun numerossa C. Jinarajadasa ja A. P. Warrington ilmoittavat kieltäytyvänsä presidenttiehdokkuudesta; George S. Arundale ja prof. Ernest Wood ovat sitävastoin ilmoittaneet suostuvansa ehdokkaiksi.

Annie Besantin kuolema on antanut aihetta lukuisiin ja oikeutettuihin valitteluihin. M. m. Gandhi kirjoittaa seuraavasti: „Ihmiset kiittävät Kaikkivaltiasta, että hän on vapauttanut tri Annie Besantin kalvavasta sairaudesta lähettämällä hänen luokseen Kuoleman enkelin; samalla tuhannet surevat sitä, mikä on tapahtunut. Niin kaunakin Intia on olemassa, tulee myöskin hänen ihmeellisen palveluksensa muisto elämään. Hän saattoi Intian rakastamaan itseään sillä, että hän teki Intian omaksi maakseen ja omistautui kokonaan sen palvelukseen.“

„The London Forum“ julkaisi lokakuun numerossaan Josephine Ransomien, Englannin T. S:n ylisihteerin lyhyen elämäkerrallisen kuvauksen Annie Besantista. Kirjoitus päättyy:

„Mutta mitkä olivat tri Besantin huomattavimmat lahjat? Ensiksikin ja ennen kaikkea hän oli taistelija. Hyökkäys, rohkeus, aloitteenteko olivat hänelle ominaisia. Mutta hän oli myöskin intuitiivinen ja kaukonäköinen. Bernhard Shaw sanoi kerran hänestä: „Rva Besant on nainen, joka tekee äkkiä päätöksensä. Hän kokeili monia suuntia ja yhdistyksiä ennen kuin hän löysi itsensä, eivätkä hänen siirtymisensä olleet asteettaisia. Hän tuli aina yhdellä hypyllä johonkin liikkeeseen ja saarnasi uutta uskoa ennenkuin hämmästyneet katselijat aavistivatkaan, että vanha usko oli järkähtänyt! Hän oli erittäin magneettinen, mutta hän ei hallinnut. Hän oli ensimmäinen lähestymään vastustajaansa pitemmälle kuin puoleen matkaan. Hän oli tulinen ja maltillinen. Hän ei kantanut pienintäkään kaunaa vastustajiaan kohtaan, sillä hän uskoi, että tämäkin yritti täyttää velvollisuutensa. Hän näki asiat suurin piirtein ja jätti yksityiskohdat muille. Hänen kansanomaisin ja kuvaavin nimensä oli „Äiti“. Hän innosti aina nuorisoa kaikissa maissa. Ei voi olla sen uskollisempaa elämäkertaa hänestä kuin se, joka sisältyy näihin kolmeen sanaan: Hän loi ihmisiä.“

Mitä on teosofia?

Teosofia on se inhimillisen täydellisyyden haara, jonka avulla on mahdollista päästä näkymättömön luonnon ikuisen syyn yhteyteen, jonka fyysillinen vaikutus on vain näkyvä kupla.

Teosofia on tieto, joka johtaa eläimellisyydestä jumalallisuuteen.

Teosofia on se inhimillisen filosofian haara, joka opettaa teoreettisesti siitä, mikä on sielunelämän ja persoonallisen yksilöllisyyden yläpuolella.

Teosofia on se kemian haara, jolla synnytetään kuolemattomuus.

Teosofia on se musiikin haara, joka soinnuttaa yhteen fyysillisen luonnon ja hengen.

Teosofia on se terveydenhoidon haara, joka neuvoo kuinka luonto voidaan puhdistaa syyn ja vaikutuksen avulla.

Teosofia on se tekniikan haara, joka silloittaa elämän ja kuoleman välisen kuilun.

Teosofia on se sotataidon haara, joka opettaa, kuinka voidaan voittaa aika ja kuolema, nämä ihmisen voimakkaimmat viholliset.

Teosofia on se kaupan haara, joka opettaa jokaista kykeneväksi erehtymättä valitsemaan sen mikä sopii nykyiseen ja tulevaan elämään.

Teosofia on se politiikan haara, joka yhdistää menneisyyden ja tulevaisuuden nykyisyydeksi ja saa aikaan rauhan turmeltuneen luonnon kapinallisimpienkin ilmenysten avulla.

Teosofia on se mineralogian haara, jolla voidaan löytää ikuisen rakkauden lähde liittämällä yhteen elämä, tieto ja ilo.

Teosofia on se voimistelun haara, joka voimistuttaa sielun, laajentaa älyä, liittää ajatuksen hengityssolmuun, tukahduttaa himon hehkun ja tuottaa rauhaisan tyyneyden, joka on sydämen silmä, kykenevä tutkimaan luonnon salaisuuksia.

Teosofia on se lääketieteen haara, jolla voidaan vapautua ikivanhoista synneistä.

„Himalajan Parahansa“, Theosophist 1882.

Lyhennellen suom. J. P t n.

J. R. Hannula 60-vuotias.

Vanha, uskollinen teosofinen ja ruusuristolainen työntekijä, kirjailija Richard Hannula täytti t.k. 8 p:nä 60 vuotta. Joukko J. R. H:n ystäviä oli keräytynyt viettämään hänen syntymäpäiväjuhlaansa Kerholan viihtyisään saliin, jossa lausuttiin monta lämmintä sanaa J. R. H:n uhrautuvasta työstä. Ruusu-Ristin Hallituksen ja ystävien puolesta puhui maisteri Eino Krohn, ojentaen pienen rahalahjan. Herra Valio Hytönen antoi Ruusu-Risti-Nuorten puolesta nahkakantisen muistikirjan. Syntymäpäivälapsi itse kiitti liikutettuna ja mainitsi, että tämä oli ensimmäinen kerta, jolloin hän oli joutunut tällaisen huomion kohteeksi.

J. R. H. kuitenkin todella ansaitsee tällaista huomiota ja rakkautta. Tiedämme, miten hän jo kohta 20 vuotta sitten, v. 1915, luopui omaisuudestaan ja yhteiskunnallisesta asemastaan Someron meijerin isännöitsijänä antautuakseen kiertävän teosofisen puhujan ja teosofisen kirjallisuuden myyjän uhrautuvaan työhön. Voimakkaan innoituksen tähän hän oli saanut Teosofisen Seuran silloisen ylisihteerin ja Ruusu-Ristin nykyisen johtajan Pekka Ervastin johtamilla kesäkursseilla Kiteellä 1912. V:sta 1915 lähtien on J. R. H. myöskin toiminut teosofisena kirjailijana julkaisten toistakymmentä teosta. Näistä mainittakoon ensimmäiset: „Ryöväriä ristillä“ ja „Vallan laki“ sekä „Vaeltajana korvessa“, „Johanneksen evankeliumi“, „Tubal Kain“ ja „Jos Kristusta seuraisin“. Lisäksi hän on aikakauskirja Ruusu-Ristiin (ja ent. Tietäjään) kirjoittanut lukuisia artikkeleita.

Omasta elämästään Richard Hannula on kertonut Ruusu-Ristin vuosikerrassa 1923 kuvaten kehitystään teosofiseksi työntekijäksi. Kesäkursseilla 1927 hän kertoi nuoruudenaikaisista vaiheistaan ja seikkailuistaan aliupseerina, poliisina, y.m.

Ruusuristi aikakauskirja pyytää yhtyä niihin lämpimiin onnitteluihin, joita niin monelta taholta on tulvinut J. R. H:lle hänen merkkipäivänään.

Čien varrelta.

Ruus-Ristin Johtajan ulkomaanmatka. Marraskuun keskivälissä saapui P. E. matkansa päähän Californiaan asettuena asumaan Ojain pienen kaupungin läheisyyteen. Ojain seuduilla asuu Amerikassa ollessaan myöskin Krishnamurti, jonka huvilla olisikin huhtikuuhun, hänen tuloonsa saakka vuokrattu Johtajalle. Se oli kuitenkin liian suuri ja kallis. Tammikuun numerossa julkaistaan P. E:n kiintoisa matkakirje, joka kertoo hänen vaikutelmistaan New Yorkissa.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Taiteilija, rouva Hilda Pihlajamäen esittämän P. E:n *Uni ja Kuolema* nimisen esitelmäsarjan jälkeen puhui J. R. Hannula sunnuntaina marraskuun 27 p:nä aineesta *Ruus-Risti suhteessa teosofiaan ja uskontoon* sekä lehtori Hilja Kettunen joulukuun 3 ja 10 p:nä aineista *Vanha ja uusi liitto ja Rakkaus ja viha evankeliumin valossa*.

Joulukirjoja. Paitsi edellämainittua Järnefeltin kirjaa, Lalli, suosittelemme luettavaksi kuuluisan renessanssitaiteilijan Benvenuto Cellinin omaa elämäkertaa, josta P. E. on puhunut kirjassaan *Mitä on magia?* ja joka oli m. m. Goethen mielilukemista. Muistakaamme niinikään, minkä kauniin arvostelun Ruusu-Ristin johtaja on antanut Kantolan kirjasta *Sielun todellisuus*. Nämä ko me kirjaa voidaan ostaa luentokirjakaupasta. Älkäämme liioin unohtako Ruusu-Ristin kirjallisuusseuran harvinaisen edullista alennusmyyntiä. Katsokaa viimeistä tekstisivua.

Ruusuristiläinen elämänymmärrys, lentolehti, on loppunut kustantajalta ilmoittaa meille Ruusu-Ristin kirjallisuusseura.

Mary Gebhard, Ruusu-Ristin innokas jäsen, täytti joulukuun alussa 60 vuotta. Onnittelemme!

Ruus-Ristin marras—joulukuun numero ilmestyy valitettavasti jonkin verran myöhästyneenä. Tahdoimme odottaa Ruusu-Ristin toimittajan artikkeleita, ja postinkulku Californiasta on hidasta. Ehdotus erikoisen joulunumeron julkaisemisesta oli myöskin viritetty liian myöhään. Mutta ensi vuonna!

Helsingin Ruusu-Risti järjesti iltaman jäsenilleen ja järjestön ystäville lokakuun 29 p:nä ja marraskuun 27 p:nä. Edellisen ohjelmassa oli paitsi lausuntaa ja musiikkia liikemies Fr. Heliön esitelmä aineesta *Voiko käytännön ihminen olla totuuden etsijä?* Jälkimmäisessä johtaja, nti Bertha Lindberg esitti lausuntaa, ja nti Gurli Andersson soittoa. Sitä paitsi oli kuorolaulua, ja maisteri Sven Krohn esitelmoi aineesta *Jälleensyntyminen*.

Jäsenkokouksia, joissa on tutkittu H. P. B:n Teosofian avainta ja keskusteltu kiintoisista kysymyksistä, on edelleen säännöllisesti pidetty. Niissä on myöskin ollut musiikkiohjelmaa. Oopperalaulaja ar Elbe Nissinen ja rouva Hilja Rauhala ovat m. m. esittäneet laulua. Joulukuun 12 p:n kokouksessa keskusteltiin kysymyksestä: Ennustuksia Kristuksesta ennen Kristusta.

Sortavalan Ruusu-Ristissä vieraili veli J. R. Hannula lokak. 11 ja 12 p:nä, pitäen ryhmämme jäsenille ensimmäisenä päivänä kysymysillan sekä seuraavana yleisen esitelmän Sortavalan Seurahuoneella. Etenkin jälkimmäinen tilaisuus muodostui meille mielenpainuvaksi juhlahetkeksi. Yleisöä oli olosuhteisiin katsoen saapunut runsaasti ja seurasivat kaikki suurella mielenkiinnolla Veli Hannulan

henkevää ja arvokasta esitystä. Tilaisuudessa esitti pianolla lisäksi eräs ryhmämme veljistä Sibeliuksen sävellyksiä.

Kunnianosoitus. Tukholmasta ilmoitetaan 24. 11., että nykyisin Ruotsissa asuva Ruusu-Ristin Neuvoston jäsen, taidekauppias Gösta Stenman on nimitetty Vaasan ritarikunnan ensimmäisen luokan ritariksi.

Järnefelt—Lalli? Kansan Kuvalehden n:ossa 48 on julkaistu maist. O. Nuorron selostus Arvid Järnefeltin jällellejääneestä kesken-eräisestä romaanista. Tämä teos, „Lalli“, käsittelee piispa Henrikin surmaajan elämänvaiheita surmatyöhön, sitä seuranneeseen mielenhäiriöön ja kuolemaan saakka. Erikoista ja hämmästyttävää on, että Arvid Järnefelt esittää itsensä Lallina; hän on itse aikaisemmassa elämässään ollut kansanrunojen kuuluisaksi tekemä piispanmurhaaja.

Romaanin ensimmäinen jakso päättyy lukuun „Lalli helvetissä“. Sen on kirjailija itse kirjoittanut. Eräitä kappaleita hän saneli vielä tautivuoteellaan tyttärelleen, mutta ne jäivät vaille taiteellista yhtenäisyyttä. Huomatessaan, ettei hän enää jaksa saattaa toista osaa päätökseen, hän kertoi sen nuoren tyttärelleen, joka kirjoitti kaiken muistiin. Lainaamme otteen selostuksesta: „Lallin“ jälkimmäisen osan piti kuvata päähenkilön seuraavia, uusia ruumistumia, joissa hän yhä etsi kaipaamaansa ihmisten yhteyttä, joilla olisi elävä suhde Jumalaansa ilman pappeja, piispoja ja muita kirkon miehiä. Lopuksi, kaukana Venäjällä, näkee hän erään Kristuksen oppia elämässään seuranneen kreivin hautauksen, johon ei ota osaa ainoatakaan pappia, näkee opetuslapset ja ne lukemattomat, jotka ovat järjestäneet elämänsä ja suhteensa Jumalaan tuon kreivin julistaman uuden opin perustalle. Silloin ymmärtää Lalli, että oikea jumalanpalvelus ja elämänmuoto on löydetty, ja hänen sieluunsa astuu halki vuosisatojen turhaan etsitty suuri rauha.“

Kaikki tietävät, millainen todellinen totuudenetsijä Arvid Järnefelt oli. Ellei tämä hänen kirjatestamenttinsa vakuuttaisikaan niitä, jotka epäilevät jälleensyntymisen todellisuutta, on sen takana koko hänen totuuden kaipuusta kertova elämäntyönsä, ja ainakin tämä pakottanee kirjan lukijat ajattelemaan jälleensyntymisen mahdollisuutta ilman sitä yliolkaisuutta, millä siihen tavallisesti suhtaudutaan.

Arvid Järnefelt nähtiin jokin aika ennen kuolemaan päättynyttä sairauttaan Ruusu-Ristin Johtajan sunnuntaiesitelmissä. Teosofia ei suinkaan ollut hänelle vierasta, mutta muistettakoon, ettei tarvitse olla teosofi uskoakseen jälleensyntymiseen. Onpa ihmisiä, joille se on kokemusperäistä tietoa.

Arvid Järnefeltin „Lalli“ on tätä kirjoitettaessa ilmestynyt kirja-kauppoihin.

Ruusu-Ristin jäsenet

keräytyvät Johtajan syntymäpäivänä Tapanin päivänä klo 7 i.p. viettämään pientä muisto- ja joulujuhlaa.

Ruusu-Risti

toivottaa kaikille
lukijoilleen

RAUHALLISTA JOULUA
ja
ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!

Ruus-Ristin tilaajille!

Ruus-Risti-lehti toivoo, että sen ystäväpiiri pysyisi edelleenkin ainakin yhtä suurena. Vieläpä on harras toivomuksemme se, että se huonosta ajasta huolimatta yhä kasvaisi. Ruusu-Ristin hinta pysyy edelleenkin samana. Smk. 50:—, Amerikkaan ja ulkomaille yleensä Doll 2—. Se voidaan tilata ainoastaan koko vuodeksi, mutta voidaan tilausmaksusopimuksen perusteella suorittaa vähittäinkin sopimalla lehden taloudenhoitajan hra Wald. Kaaden kanssa. Täten ei kenenkään tarvitse vaikean ajan takia jäädä ilman lehteä. Mukavin tapa tilata lehteä on käyttää tämän numeron mukana jaettavaa sinistä postiosoitusta. Helsingiläiset voivat tilata lehden luentokirjakaupasta tai puhelimella 36418, jolloin tilausmaksu peritään myöhemmin. Toivomme, että ne P. E:n ystävät, jotka aikaisemmin ovat maksaneet Smk. 100:— tai enemmänkin, edelleenkin antaisivat arvokkaan apunsa, vaikka P. E. itse onkin ulkomailla.

RUUSU-RISTI-AIKAKAUSLEHTI

Wald. Kaade,
taloudenhoitaja.

os. H:ki, Oikokatu 15. A. 18.

KAIKKI KIRJAT SMK. 10:—.

Kirjallisuusseuran joulualennussarja:

	Ent. hinta
<i>Ervast, Pekka,</i> „H. P. B.“ näytelmä.....	20:—
— „ — „ Kiusausten koulussa	15:—
— „ — „ Kristuksen tutkimaton rikkaus	15:—
— „ — „ Kuka auttaa meitä kuolemassa	20:—
— „ — „ Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa	18:—
— „ — „ Alempi ja ylempi jooga	20:—
— „ — „ Mitä on kuolema	25:—
— „ — „ Paavali ja hänen kristinuskonsa.....	25:—
— „ — „ Suuret uskonnot	30:—
— „ — „ Uudesti syntyvä Suomi.....	20:—
<i>Koitere, Esikko,</i> Kaksi todellisuutta	60:—
<i>Hannula J. R.,</i> Tulijärvi	15:—
— „ — „ Tao-Te-King	15:—

Yllämainittujen kirjojen erikoismyynti hintaan Smk. 10:— kestää joulukuun viimeiseen päivään. Maaseututilaukset toimitamme postivapaasti, jos tilauksen arvo on vähintään Smk. 100:—. Ruusu-Ristin ystävien toivomme käyttävän alennusta hyväkseen. Kirjallisuusseuran jäsenet saavat yllämainituista hinnoista vielä heille kuuluvan alennuksen.

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA r.y.
Helsinki, Meritullinkatu 33. Puh. 36418

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

KOLMASKYMMENES VUOSIKERTA 1934

Hyvinkäällä 1935
Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö

130.

SISÄLLYSLUETTELO:

<i>Aspelin-Ignatius, Kyllikki</i> , Pyhä malja ikivanhana vertauskuvana	257
— ” — Pyhästä maljasta kristillisenä vertauskuvana	336
<i>Eloniemi, Yrjö</i> , Kasvatustyö Ruusu-Ristin valossa.....	30, 60
<i>Ervast, Pekka</i> , Henkistä heraldiikkaa	237
— ” — Joulun Ruusu-Risti.....	317
— ” — Kristuksen syntymä	197
— ” — Lasten Ruusu-Risti	182
— ” — P. E:n teosofisia muistelmia	161
— ” — Salatieteilijää tapaamassa	352
— ” — Teosofia ja sosialismi	247
— ” — Toimittajalta.....	I
	49, 73, 109
— ” — Tolstoin opin teosofia.....	293, 327
— ” — Totuus	285
<i>Hannula, J. R.</i> , Inspiration ymmärtäminen.....	358
— ” — Pekka Ervastian jäähyväisjuhlassa.....	175
— ” — Uskonto ja Kristus	35
	65, 99, 125
<i>J. L.</i> , Rukous Suurelle Hengelle	29
<i>Kaade, Wald.</i> , Ruusu-Ristin tilaajille	374
<i>Kaste, Anni</i> , Kynäsepot	189, 369
<i>Kettunen, Lauri</i> , Rakentajalle	170
Kesäkurssit.....	191
<i>Koitere, Esikko</i> , Daimonion	303
— ” — Kuutamo	124
— ” — Muuttaja	206
— ” — Pechin ennustukset	28
<i>Kolkkala, Väinö</i> , Pekka Ervast	174
<i>Krishna Dasa</i> , Ensimmäinen lupaus.....	130
<i>Krohn, Eino</i> , Annikki Reijonen	228
— ” — Missä mielessä Johan Ludvig Runeberg oli teosofi	217
— ” — P. E:n jäähyväisjuhla.....	171
— ” — ”Suuren Seikkailun“ vastaanotto	361

<i>Krohn, Eino</i> , Tien varrelta	44
— „ — Toimittajalta	71, 106, 143, 191, 235, 282, 314, 371
— „ — Toimittajalta	199
— „ — Toimittajalta	238, 287, 319
<i>Krohn, Ernst</i> , Sunnuntai	274
<i>Krohn, Sven</i> , F. J. Kantola: Sielun todellisuus	135
— „ — Jälleensyntymisen todellisuus	207
— „ — Miten teosofian gnosis on hedelmöittänyt nyky- aikaisia tieteitä	17
— „ — Pekka Ervast	149
<i>Lahti, Väinö</i> , Musiikki tienä henkiseen elämään.....	117
<i>Neononen, Vilho</i> , Arvostelumme ja lähimmäisemme.....	308
— „ — F. J. Kantolaa haastattelemassa	133
<i>Partanen, Jorma</i> , Mitä muualla tiedetään	40
— „ — „Suuri Seikkailu“	70, 103, 141, 185, 230, 274, 311, 367
— „ — Ruusu-Ristin XIV vuosikokous.....	364
— „ — Tien varrelta	176
— „ — Toimitussihteeriltä.....	44
— „ — Toimitussihteeriltä.....	14
— „ — Toimitussihteeriltä.....	82, 111, 154, 203, 243, 291, 322
<i>Pihlajamäki, Hilda</i> , Ruusu-Ristin jäsenille.....	270
<i>Pore, Uuno</i> , Henkinen elämämme ja P. E.....	300
— „ — Kesäkurssimme.....	223
<i>Reijonah, Annikki</i> , Kynäsepot	42, 137
<i>Reijonen, Tuuli</i> , Kynäsepot	231, 371
— „ — Mestarin kädet	102
<i>Runeberg, Nino</i> , Helleenisestä tragediasta	84
Ruusu-Risti Järjestön jäsenille	157
Ruusu-Ristin esoteristit	307, 357
Ruusu-Ristin neljästoista vuosikokous.....	142
<i>Röst, I.</i> , Pyrkijän päiväkirja	105
<i>Saint-Martin, L. C. de</i> , Ajatelmia	93
Sn ellman , J ussi , Pekka Ervast	158
<i>Sundqvist, Kustavi</i> , Pyhitetty tuokio.....	273
<i>X.Y.Z.</i> , Katkelma akaashisista asiakirjoista	215
Vapaa sana.....	139
— „ — Vapaa sana.....	233, 281, 313

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	1
Toimitussihteeriltä.....	14
Miten teosofian gnosis on hedelmöittänyt nykyaikaisia tieteitä	17
Pechin ennustukset	28
Rukous Suurelle Hengelle	29
Kasvatustyö Ruusu-Ristiin valossa	30
Uskonto ja Kristus.....	35
Mitä muualla tiedetään.....	40
Kynäsepot.....	42
Tien varrelta	44

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1934** IRTONUMERO
 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— postivap. Smk. 10.—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

**Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti**

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellonne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

— Mr. Ervast, may I introduce to you . . . ? kuului tuntematon ääni takanani, mutta kenet ääni halusi esittää, sitä en kuullut. Olin juuri juonut aamukahvin Kungsholm-laivan upeassa ruokailusalissa ja olin, noustuani leveät, komeat portaat omaan kerrokseemme, menossa hyttiin, sillä lähestyimme New Yorkin satamaa hiljaisessa vauhdissa seistyämme koko yön jossain ulompana.

Käännyn heti katsomaan, kuka minua puhutteli ja näin, että se oli eräs laivan upseereista. Huomioni kiintyi kuitenkin heti toiseen vanhempaan herrasmieheen, joka seisoi hymyillen hänen rinnallaan. Tässä toisessa oli jotakin tuttua, hyvinkin tuttua, jotakin, joka toi mieleen Amerikassa asuvan veljeni, vaikka järkeni sanoi, että semmoinen ajatus oli mahdoton, koska laiva oli vasta saapumassa New Yorkiin. Ihmettelin, kuka tuo tutun näköinen mies mahtoi olla ja missä hän oli koko matkan piileskellyt viimeiseen aamuun saakka.

Mutta tutun näköinen outo herrasmies hymyili veitikkamaisesti ja kysyi ruotsiksi:

— Et taida tuntea?

Silloin laukesi jännitykseni ja äkillisestä hämmästyksestä säpsähtäen huudahdin vastustamattoman iloisesti:

— Oletko se sittenkin sinä, Georg?

— Sama mies, kuului herttainen vastaus.

Ja sitten kättelimme — lujasti ja pitkään.

Oikeastaan oli koko matkan melkein pelolla ajatellut, kuinka paljon täytyisi olla itkua ja syleilyä, kun kaksi veljeä, jotka nuoruudessaan olivat sangen lähellä toisiaan sielullisesti, nyt kolmenkymmenen vuoden kuluttua äkkiä taas tapaisivat toisensa. Olihan sisareni Helsingissä sanonut, että hän tahtoi olla kameran kanssa vaanimassa kohtaustamme.

Ja nyt kaikki tapahtui mitä yksinkertaisimmalla tavalla!

Veljeni selitti, että hän oli tullut laivaan tuttujen tullipuuseerien kanssa, ennenkuin laiva lähti liikkeelle meidän kahvia juodessamme. Hänen tulonsa tarkoitus oli kaikin puolin helpottaa maihinnousuamme. Olihan hän konsulitse, virkamies Suomen pääkonsulaatista.

Nyt minusta äkkiä tuli suuri herra. Oli minulla kyllä Suomen ulkoministeriöstä kuriiripassi ja suosituskirjelmä, mutta kun minut esitettiin eräälle virkaherralle, kuljimme — toverini ja minä — tämän herran ja veljeni saattamina ikäänkuin voittokulkueessa amerikkalaisen passintarkastajaherran pöydän ääreen, missä silmänräpäyksessä tarkastettiin passimme, ja missä tämä herra mitä kohteliaimmin heti merkitsi niihin, että saamme jäädä Amerikkaan 12 kuukaudeksi, — mikä lienee nykyoloissa harvinainen suosiosoitus. Olin näkevinäni, että toiset matkustajat katsoivat meihin hieman ihmeissään.

Mutta minä iloitsin sydämessäni, että Suomella on nykyään niin hyvä maine Yhdysvalloissa.

Satamassa olivat autollaan vastassa kälyni ja veljenpoikani, myöhemmin myös hyvä ystävämme Miss A. E. Tullintarkastus kävi nopeasti ja ystävällisesti. Kolme ulkoministeriön sinetöimää kapsäkkiä jäi tietysti ilman muuta tarkastamatta.

Sitten lähdettiin ensin konsulaattiin, jonne sain jättää ulkoministeriön lähettämän postin ja sen jälkeen autossa istuen komealla höyrylautalla Staten Islandiin, jossa veljeni perheineen omistaa huvilan Annadalessa. Heti saimme käsityksen Amerikan etäisyyksistä. Lauttasatamasta Annadalen kylään oli 20 kilometriä. Itse lauttamatka oli kymmenkunta kilometriä. Juna kulkee saaren läpi, mutta Amerikassa melkein joka perheellä on oma autonsa. Veljeni käy joka päivä konsulaatissaan, mutta häneltä kuluu kaksi tuntia paljaaseen matkustamiseen edes takaisin. Kuitenkin sanon: elää ja asua Staten Islandilla on ihanaa, jota vastoin New Yorkissa asuminen on kauheata jo ilman puolesta, jollei ole monimiljonääri. Sitä paitsi mainittu saari kuuluu itse New York Citylle, joten siinä asuvat ihmiset ovat todellisia newyorkilaisia.

Veljeni vieraanvaraisessa kodissa vietimme kolme unohdumatonta viikkoa.

New York tuli minulle tavallaan pettymysten kaupungiksi. Tällä en tarkoita mitään erikoisen epäedullista itse New Yorkin suhteen. Tarkoitan vain, että meillä euroopalaisilla lienee usein hassunkurisia käsityksiä Amerikasta. Ainakin minulla oli, — ja päättömät unelmani kärsivät ansaitsemansa haaksirikon. Olin kuvitellut, että New York olisi tyypillisesti amerikkalainen kaupunki, puhtaudessaan kirkkaasti loistava leveine katuineen, lukuisine bulevardeineen, esplanaadeineen ja puistoineen, että sen ilma olisi aurinkoinen ja samalla suolaisesti valtamerentuoksuinen, että sen pilvenpiirtäjät olisivat taivasta hipaisevia y.m.s. Häpeän nyt näitä mielikuvia, sillä olinhan lukenut yhtä ja toista kaupungista ja sen historiasta ja nähnyt kuvia jos minkälaisia. Kuvat ovat tosin aina pettäviä, sillä eivät ne milloinkaan vastaa elävää todellisuutta, mutta sittenkin ihmettelen, että mieleeni oli kasvanut niin lapsellisia oletuksia.

Miten näet oli todellisuudessa? Puhun nyt muutamista pintapuolisista havainnoistani, sillä mieletöntä olisi väittää, että tunnen New Yorkin, maailman suurimman kaupungin, jonka asukasluku on melkein kolme kertaa suurempi kuin Suomen koko kansan lukumäärä. Havaintoni koskevat vain joitakuuta ulkonaisia seikkoja.

Kun astuimme maihin ja ajoimme autolla konsulaattiin — matka oli huomattavan pitkä, vaikka se oli yhtä samaa Hudson-virran rantaa lukemattomine laitureineen, jotka kamman piikkien tavalla ulkonevat rannasta, — hämmästyin niitä rumia taloja ja liiterintapaisia rakennuksia ja sitä likaa, mikä kaikkialla kohtasi silmää. Liikennettä tietysti oli ja huutoa, soittoa ja toivotusta, kun raitiovaunut ja autot kiitivät vastaan ja ohii, mutta muuta mieltä ylentävää ei näkynyt kuin joitakuuta pienempiä pilvenpiirtäjiä, jotka kymmenine kerroksineen kohosivat toisten rakennusten yli.

Kun pari päivää myöhemmin — sunnuntaina — kävimme New Yorkia katsomassa (veljeni autolla tietysti), hämmästyin sitä mielestäni pientä liikennettä, mikä silloin vallitsi kaduilla. „Tämähan ei ollenkaan eroa Europan suurkaupungeista“, sanoin, „melkeinpä meillä Helsingissä on samanlainen liikenne — ainakin välistä“. Veljeni vastasi siihen, että „nyt onkin sunnuntai“. Kyllä sainkin myöhemmin korjata arvosteluni tässä suhteessa. Seuraavilla kerroilla, kun arkipäivinä liikuimme New Yorkissa, oli liikenne kaduilla todella miltei yliluonnollinen. Mitään kii-

rettä ei voinut pitää. „Aika on rahaa“, sanovat amerikkalaiset, ja sen ymmärtää, että he tahtovat toimittaa asiansa nopeasti, kun paljas liikkuminen paikasta toiseen vie niin paljon aikaa. Kaduilla on ensinnäkin kummallakin puolella seisova autorivi. Niiden keskellä kulkee sitten autoja yhtenä jonona kumpaankin suuntaan, vähintään kaksi, välistä viisi riviä vieretysten, riippuen kadun leveydestä. Entä sitten ihmiset, jotka jalkaisin rientävät eteenpäin, bussit ja raitiovaunut, ilmassa silloilla kulkevat ja maanalaiset junat, jotka aina ovat täynnä matkustajia! Nopein tapa liikkua kaupungissa onkin kulkea maanalaisissa.

„Onko tämä Broadway?“ huudahdin silloin sunnuntaina, kun olin näkevinäni semmoisen ilmoituksen kadun kulmassa.

„On, tämä on Broadway sen vanhassa alkupäässä“, vastattiin.

„Herranen aika! Tämähän ei ole leveämpi kuin Aleksanterinkatu Helsingissä! Ja minä kun kuvittelin, että Broadway („leveä tie“) olisi ainakin kolme kertaa niin leveä kuin esplanaadi molempine rinnakkaiskatuineen Helsingissä, mutta mahdollisesti puolen kilometriä leveä!“

Kaikki nauroivat. Mutta asia oli minulle suuri pettymys. Tietysti heti ymmärsin, että se oli historiallisesti aivan luonnollista, koska „valtakatu“ silloin, kun New York perustettiin, oli aivan kylliksi leveä ollakseen mahtava tavallisten euoppalaisten katujen rinnalla.

„Broadwayn uudempi osa on kyllä jonkin verran leveämpi ja jakautuu kahteen rinnakkaiskatuun loppupuolellaan“, selitettiin, ja minä sain sen kyllä huomatakin, kun etenimme.

Kuuluisa Fifth Avenue on nyttemmin muuttunut suurimmalta osaltaan liikekaduksi, ja miljonäärit asuvat vain sillä osalla, joka sivuuttaa Central Parkia; rikkaiden yksityistaloja on myös paljon Park Avenuella ja Riverside Drivellä. Bulevardeja en nähnyt New Yorkissa. Park Avenue (puistokatu), joka on leveä katu, on saanut nimensä siitä, että keskelle katua on istutettu jonkinlaisia pensaspuita rauta-aitausten sisälle. Nämä aitaukset ovat suorakaiteen muotoisia ulottuen poikkikadulta poikkikadulle ja näyttivät minun silmissäni haudoilta, semmoisilta kuin meillä on kotimaassamme hienoilla hautausmaillamme — vähän isommilta tietysti. Kun tästä huomautin, oli se toisten mielestä huvittavaa.

Kaikissa romaaneissa mainittu Central Park on iso, kaunis ja komea puisto. Siinä on pari isohkoa lammikkoa, joiden jäillä talvisin luistellaan. Puisto on neljä kilometriä pitkä ja noin 800 metriä leveä. Kuten sanoin, kulkee sen itäpuolta pitkin Fifth Avenue, ja onhan neljässä kilometrissä tilaa monelle miljonääriasunnolle, vaikkakin nämä ovat suuria mahtavia kivipalatsia. „Tässä“, ajattelin, „voisi asua New Yorkissa — ja myös Riverside Drivella, joka on Hudson-joen rantakatuna“. Central Parkin puut ja Hudsonjoen valtamerituulet puhdistavat näet ilmaa näissä kahdessa paikassa.

Kerran ajoimme ilmajunassa lautalta keskikaupungille. Katselin ikkunasta koko ajan ohikiitävää kaupunkia. Se oli minusta niin ruma, niin likainen, niin vaikea „hengittää“, että tunsin itseni sairaaksi, kun lopulta saavuimme määräpaikkaamme. Sitten sain kuulla, että olimme ajaneet läpi sen kaupunginosan, johon ei tavallinen ihminen mielellään astu jalallaan yöllä, koska se on köyhimpien ja kurjimpien ja sen johdosta usein rikollisten ihmisten tyysija. Kaikilla suurkaupungeilla, ajattelin alakuloisena, on siis oma „itänsä“, on oma Whitechapelinsa, kuten sen kaupunginosan nimenä on Lontoossa, — jossa on raatelevaa tuskaa ja sanomatonta surua enemmän kuin missään muualla! Kyllä me ihmiset vielä elämme sivistyksemme alkuaikoja!

New Yorkin sillat ovat mahtavia. Uusin ja pisin on George Washington, joka yhdistää New Yorkin New Jerseyhin. Kesti minuutteja ajaa autolla sen yli, sillä se on pari kilometriä pitkä.

Jos vain ajaa kaupungin katuja, ei tunne vielä New Yorkia. Täytyy myös ajaa ylöspäin ilmaan, s.o. hissillä jonkin pilvenpiirtäjän katolle. Itse „city“ eli kaupungin keskus on rakennettu, kuten tiedämme, Manhattan saarelle, ja vaikka tämä saari on melko iso, ei sen pinta-ala mitenkään riitä alituisesti kasvavalle liike-elämälle, joka siihen keskittyy. Sentähden kaupungin on pakko kasvaa myös ylöspäin, sentähden syntyvät nuo maailmankuulut pilvenpiirtäjät ja sentähden vallitsee ahtailla kaduilla kuvaamaton tungos. Luulee olevansa jossain kiirastulessa, jollei pahemmassa paikassa, liikkeussaan kadulla, mutta kun nousee korkealle ylös jonkin pilvenpiirtäjän huipulle, saattaa yhtä hyvin uskoa olevansa taivaassa.

Uusin ja korkein on Empire State Building. Se on

80 metriä korkeampi Eiffeltornia Parisissa eli toisin sanoen 380 metriä korkea. Hissit vievät ylöspäin huimavaa vauhtia, ja vaikkei noissa ensiluokkaisissa koneissa mitään näy eikä kuulu, menevät korvat ikäänkuin lukkoon sekä noustessa että laskiessa. 85:nnessä kerroksessa on kahvila, ravintola ynnä kauppapuoti, mutta jokainen jatkaa tietysti ylös saakka, vahvistettuaan itseään kahvilla. Huippu on 102:nnessä kerroksessa ja on — toistaiseksi maailman korkein rakennus. Näköala onkin mahtava. Koko kaupunki — Manhattan y.m. saaret — on karttana alhaalla. Autot ovat kuin tikkulaatikoita ja ihmiset kuin sentinkorkuisia nukkeja. Tavalliset talot häipyvät kivimassaksi, kirkontornit puhuvat pikkuisen puolestaan, mutta ainoastaan toiset pilvenpiirtäjät veljeilevät meidän tornimme kanssa. Tuossa on 4 km. pitkä Central Park pienenä viheriänä suorakaiteena, tuossa on Hudsonjoki ja East River, tuossa Brooklyn, tuossa Staten Island, tuossa Bronx, tuossa Queens — Manhattanin kanssa New Yorkin viisi kaupunginosaa. Koko tämä suunnaton alue, jossa asuu ja elää, iloitsee ja kärsii yhdeksän miljoonaa ihmistä, näyttää pieneltä ja mitättömältä täältä ylhäältä katsoen. Kyllä ihmisen äly tähtää korkealle ja kyllä hänen neronsa on uskalias!

Kun laskeudumme takaisin kadulle, olemme taas keskellä ihmisvilinää. En tiedä miksi, mutta minua hieman vaivaa se juutalaistyyppi, mikä on niin tavallinen New Yorkin asukkaissa. Onhan heitä kaksi miljoonaa, ja liikekeskustassa he tietysti olelevat. Mutta heissä on jotakin niin älykästä, itsetietoista ja voimaperäistä, että tavallinen kuolevainen tuntee itsensä vaivatuksi.

Miellyttävämpi paljon on se suuri kaupunginosa, jossa asuu kaksi ja puoli miljoonaa italialaista — toisin sanoen enemmän kuin missään Italian kaupungissa. Siellä on kauniita tyyppejä, ja lapset leikkivät iloisina ja vapaina — mutta kalpeina — ahtailla kaduilla kaikesta liikenteestä huolimatta. Eräs ihmistyyppi, joka minua erikoisesti miellyttää, ovat neekerit. Niitä on kaikkialla. Varsinkin vanhemmilla yksilöillä on katseessaan jotakin niin surunvoittoista ja apuapyyttävää, ettei tiedä, mitä tahtoisi heidän hyväkseen tehdä. Olen lukenut ja kuullut, että neekeri on palvelijana nöyrä ja uskollinen kuin koira, joka isäntäänsä on kiintynyt. He ovat herkkiä huomaamaan, jos katselee heitä myötötunnolla. Silloin heidän silmänsä kir-

kastuvat kiitollisesta ilosta ja kasvot vetäytyvät lapselliseen hymyyn.

*

New Yorkissa on paljon nähtävyyksiä, — ennen kaikkea sille, joka haluaa tehdä ostoksia. Kauppoja on tuhansittain joka puolella: ruokatavaroita, vaatteita, huonekaluja y.m. talouteen kuuluvaa; autoja, uusia ja käytetyitä, koneita y.m. y.m. On suuria tavarataloja semmoisia kuin on Europankin kaupungeissa, esim. Stockmann Helsingissä. Niistä vanhin ja tunnetuin lienee John Wanamaker, jossa liikkuminen todella on kiintoisaa, jollei muun takia niin nähdäkseen sen väen tungoksen, joka siellä käy ostoksilla ja jonka vertaista ei ole Europassa. Stockmann Helsingissä ja Nordiska Kompaniet Tukholmassa, Wertheimer Berlinissä ja Magasin du Louvre Parisissa muistuvat mieleen autioiden tavaränäyttelyinä, kun seuraa ihmisvirran mukana Wanamakerissa. Tämä sentään koskee vain alempia kerroksia, sillä ylempänä on kyllä tilaa liikkuu europalaisella tavalla.

Kaupoista puhuen: liikkuessamme katuja pitkin minä turhaan tähtäilin niitä lajia kauppoja, jotka yksin herättävät personallista mielenkiintoani, nim. kirjakauppoja. Luukuunnottamatta Brentanoa, joka tuo mieleen Akateemisen Kirjakaupan Helsingissä, kun astuu ovesta sisään, vaikka kadulle päin ei ole kuin kaksi näyteikkunaa, en nähnyt kuin pari pientä syrjäkaduilla, ovi-ikkuna kadulle päin; ne näyttivät piileskelevän surusta — kaiken muun loiston keskellä ja kirjatkin näyttivät vanhoilta ja kuluneilta, joskaan ei antikvaarisilta. Oli mahdotonta hypätä autosta tarkemmin tutkimaan asiaa, sillä autoa ei sillä tavalla saata pysäyttää New Yorkin kaduilla. On vain muutamia poikkikatuja, joilla autoja voi joksikin aikaa ilmaiseksi „parkata“ (s.o. parkeerata, kuten meillä sanotaan), muuten on siellä täällä autopihoja, johon autonsa voi jättää maksua vastaan. Mutta sitten on hyppelemistä, jollei toimitettava asia koske juuri lähiseutuja.

Kirjallisuudesta puhuen täytyy tunnustaa, että on eräs laji kirjallisuutta, jota suunnattomasti viljellään Amerikassa, nim. sanomalehdet ja ehkä vielä enemmän aikakauslehdet eli magasiinit. Nämä magasiinit — nimistään ja kansilehdistään päättäen sisältävät maailman parhaimmat salapoliisi- ja mysteriokertomukset, todellisuudesta otetut seikkailu- ja rakkausjutut, murha-, varkaus- ja kostotarinat.

Ja mikä tässä yhteydessä tuntuu kohtalon ivalta: apteekit parhaasta päästä näitä levittävät ja myyvät ympäri maata. Apteekit (drugs) ovat muuten lystikkäitä laitoksia: niissä yleisö käy juomassa limonaadia ja kahvia ja vaikkapa voileipiä y.m. hyvää syömässä, niissä ostetaan maailman kaikkea pikkutavaraa, leikkikalusta ja makeisista alkaen salapoliisiromaaneihin ja magasiineihin saakka, mutta puhumattakaan kemiallisista valmisteista, jotka kuuluvat apteekin alaan, ei ole kuin pieni nurkkaus jossain, missä todella otetaan vastaan reseptejä ja harjoitetaan sitä hommaa, mikä meillä yksinomaan kuuluu apteekille. Amerikkalaiset lienevät yleensä niin käytännöllisiä, etteivät ehdi paljon sairastaakaan. Jos he tuntevat kipua eikä autosuggestio auta, auttaa kyllä valmis patenttilääke. Ja jos lääkärissä käydään, on hänellä usein omat lääkkeensä, joten „prescriptions“ eli reseptejä verrattain harvoin tarvitaan. Ei ole ihme, että apteekit ovat muuttuneet ajanmukaisiksi.

En edellä olevalla ole halunnut lausua mitään lopullista arvostelua amerikkalaisten kirjallisista harrastuksista, sillä lainakirjastoja on paljon, ja New Yorkin Public Libraryn pääasema on ylen iso ja komea rakennus, sisältäen toista miljoonaa kirjaa. Tilaa on kahdelle miljoonalle. Amerikkalaiset luultavasti lainaavat kirjoja mieluummin kuin ostavat, sillä tunnettua on, että amerikkalaiset kirjat ovat verrattain kalliita. Bulwer Lyttonin *Zanonista* esim., joka on vanha kirja ja ilmestynyt monenlaisissa painoksissa, saimme Brentanossa maksaa kaksi dollaria Bostonissa painetusta kappaleesta. Kirja on siisti ja sidottu ja minun mielestäni hyvinkin kahden dollarin arvoinen, mutta aito amerikkalainen pitää sitä jo kalliina. Mitä hän sanoisikaan pienestä „pocket guide book“ista, jossa on tarkat tiedot erilaisista matkareiteistä Pohjois-Amerikassa ja josta Suomessa sain maksaa kaksi sataa markkaa netto? Minulle onkin nimenomaan huomautettu, että nykyaika on taloudellisesti niin vaikea täällä, että aikauskirjojenkin tilaukset täytyy jättää tekemättä, — mistä sitten rahaa riittäisi kirjojen ostoon! Esimerkki, jota toivottavasti emme Suomessa lähde seuraamaan.

*

Ystävämme Miss A. E. oli monta kertaa oppaanamme New Yorkin taidemaailmassa. Kävimme kahdesti Metropolitan Museum of Artissa, joka sijaitsee Fifth Avenuen

varrella, mutta ainoana etuoikeutettuna Central Parkin puolella ja siis vastapäätä miljonäärien asuntoja. Toisella kertaa katselimme muinaisegyptiläistä ja kreikkalaista osastoa, toisella kertaa keski- ja nykyaikaista taulukokoelmaa, mutta ken ehtii mitään oppia niin lyhyessä ajassa? En ainakaan minä. Olin vain näkevinäni, että taulukokoelma ei vedä vertoja eurooppalaisille gallerioille. Kuitenkin olisin valmis viettämään siellä päiviä tutustuakseni todella sen aarteihin. Pietarin, Dresdenin, Wienin, Parisin kokoelmista muistan joitakin tauluja, mutta en yhtään New Yorkin museosta. Ikävä kyllä, en sattunut näkemään sitä amerikkalaista alkuteosta, josta itsellenikin on jäljennös ja jota Europassa nimitämme „Paul et Virginien“ nimellä. Se on mielestäni satumaisen kaunis ja sen tahdon nähdä ensi käynnilläni New Yorkissa.

Eräänä päivänä kävimme A. E:n kanssa uudessa Roerich-museossa. Tämä oli kiinnostava kokemus, ja koska harvat meillä kotona tietänevät, kuka Roerich on, vaikkakin Ateneumissa lienee jokin hänen taulunsa, tahdon sanoa pari sanaa hänen elämästään ja taiteestaan.

Nikolai Konstantinovitsh Roerich syntyi Pietarissa loka-kuun 10 p:nä 1874. Hänen isänsä oli skandinavilaista sukuperää, hänen äitinsä venakko. Isä oli huomattu lakimies, ja pojankin piti seurata isänsä jälkiä. Nikolai suorittikin tutkintonsa Pietarin yliopistossa, mutta hän oli samalla aikaa läpikäynyt taideakatemiaan, koska hän pienestä pitäen oli harrastanut piirustusta ja 15-vuotiaasta saakka saanut sekä kuviaan että kirjoituksiaan julkaistuksi eri aikakauskirjoissa. Nyt hän päättikin antautua kokonaan taiteen ja muinaistieteen palvelukseen, eikä välittänyt lakitieteestä. Vuodesta 1897 lähtien, jolloin hänen ensimmäinen taulumaalauksensa „Lähetti“ heti saavutti ostajan, on hän yhtämittaa matkustellut, tutkinut, kirjoitellut, maalanut. Hän on käynyt Europat, Amerikat, Aasiat, pitänyt taulunäyttelyitään kaikkialla ja tullut maailmankuuluksi taiteilijaksi, jolla on aivan oma koulunsa. Hän on käynyt Suomessakin vuosina 1907, 1917 ja 1918, jolloin hänellä oli näyttely Helsingissä. Nyt näyttää siltä, että New York on hänen päämajansa, vaikkakin hän viime vuosina enimmäkseen on ollut Aasiassa, jossa hänellä Himalajalla on oma tutkimuskeskustansa ja observatorionsa. Amerikkalaiset näet ovat osoittaneet ymmärtävänsä häntä itseään ja hänen taidettaan erikoisella tavalla, he ovat rakentaneet

suuren 24-kerroksisen kivimuurin Riverside Drivellä hänen taulujaan ja hänen työhönsä liittyviä muita tieteellisiä ja taiteellisia toimintoja varten.

Museossa on 1006 Roerichin taulua ja skitsiä. Niistä on 246 maalattu tai piirretty Suomessa ja useimmat Suomen maisemia kuvaavia. Voimme melkein sanoa, että Roerich aloitti Suomesta ja on nyt siirtynyt Tibettiin.

Nikolai Roerichin taiteessa on todella jotain omaperäistä. Se on suuripiirteistä, rohkeata värikäsittelyssään, realistista symboliikassaan, myöhemmin aina mystillistä ja okkultista aiheeltaan. Taiteilija on nähtävästi teosofi ja salatieteilijä. Eräs hänen maalaussarjansa kuvaa eri uskontoja niin suurella ymmärtämyksellä, että katsojakin tuntee myötätuntoa ja ihailua kaikkia uskontoja kohtaan. Erään vertauskuvallisen taulun nimenä on „Katumus“. Se kuvaa kirkkoa (ei venäläistä) talviyönä. Lunta on katoilla, portailla, maassa. Pilvet kulkevat taivaalla, ja kuu paistaa. Yksinäinen ihmishaahmo pitkässä tummassa viitassa lähestyy sivulta, pää kumarassa, kirkon portaita. Suuri yksinäisyyden tunnelma. Toinen taulu kuvaa Buddhaa voittajana. Buddha istuu tutussa asennossaan yksin jäisessä luolassa kauniin kullanhohteen ympäröimänä. Sangen vaikuttava maalaus. Erittäin elävän ja kotoisen tunnelman hän on myös saanut suomalaisiin maisemiinsa. Minun on mahdoton muistaa yksityiskohtaisesti hänen taulujaan. Kiinnostavaa se oli, mutta vähän yksitoikkoista, — aivankuin saman kirjailijan kaikkien teosten lukeminen perättäin, ilman vaihtelua välillä, lopulta maistuu hieman puulle. Mutta siinäkin museossa pitäisi käydä useita kertoja ja tutkia vähän kerrallaan.

Miss A. E. vei meidät kerran päiväkonserttiin Carnegie Hallissa. Se oli todellinen musikaalinen nautinto. Ohjelmassa oli vain Händel (Concerto grosso b-mollissa), Haydn (Symfonia g-duurissa) ja Mahler (Symfonia n:o 1 d-duurissa). Orkesteri oli suuri — New Yorkin filharmoninen — ja esitys ensiluokkaista. Johtajana oli kuuluisa Bruno Walter, joka itsessään oli ilmiömäinen. Hänellä ei ollut mitään nuotteja edessään, hän eli koko olemuksellaan musiikissa mukana, tuntien joka sävelen, jokaisen soittokoneen tehtävän, joka fortin, joka pianon, joka tempon. Hänen keskityksensä ei hetkeksikään pettänyt, kaikki soittajat seurasivat kuin lumottuina hänen liikkeitään. Täytyy sanoa, että jokainen kappale oli fyy-

sillisesti katsoen vanhemmalle herrasmiehelle ankaran voimistelun hetki. Kun kuuntelin soittoa, en katsellut kapellimestaria, mutta Mahlerin kappale oli vähemmin kiinnostava Wagneria muistuttavan alkusoiton jälkeen, jonka tähden huomioni kiintyi johtajaan.

Kuuntelijakunta oli nähtävästi New Yorkin hienostoa, — piletien hinnatkin edellyttivät, ettei köyhälistöä saapunut.

Toisena päivänä olimme Rockefellerin rakentamassa ja lahjoittamassa teatterissa, joka alkoi oopperana, mutta nyt on jonkinlainen varietee elokuvineen, baletteineen, orkestereineen, kuoro- ja soololauluineen. Näytännöt kestävät koko päivän ohjelman alati vaihdellessa ja saliin mahtuu ainakin kuusi tuhatta katsojaa. Istuimme siinä monta tuntia ja vaikka yleisöä vaihtui väliajalla, tuntui sali aina olevan täynnä. Oviraha on joka paikalle sama: vain 50 centtiä (Smk. 25: -). Elokuvina esitettiin historiallinen näytelmä „Kuningas Henrik VIII ja hänen vaimonsa“. Urut, joilla myös soitettiin soolokappaleita, olivat sitä amerikkalaista mallia, joka asettaa äänipiiput näkymättöminä ympäri koko salin, niin että äänet mahtavina aaltoilevat yli kuulijakunnan joka taholta. Ohimennen sanoen amerikkalaiset urut ovat teknillisiä mestariteoksia. Kävimme kerran veljeni perheen kanssa Asbury Parkissa, N. J., ja kuuntelimme siellä „kansainvälisessä salissa“ vapaan päivälliskonsertin uruilla. En ole koskaan aavistanut, että semmoisia urkuja on. Äänet tulivat milloin miltäkin taholta suurta salia ja paitsi tavallisia urkuääniä, saattoi kuulla kirkonkelloja, harpunsoittoa, selviä ihmisääniä sopraanossa, altossa, tenorissa ja bassossa. Se oli hurmaavaa enkä osannut olla ajattelematta: „Saisipa joku suomalainen urkutaiteilija soittaa tuommoisella koneella! Silloin hän tekisi musiikkia eikä teknillistä akrobatyyriä, johon tuommoiset mestariurut niin helposti houkuttelevat taiteilijaa“. Siellä esitettiin Schubertia, Mozartia, Chopinia y.m. klassikoita, mutta välistä luuli kuuluvansa jotain paljon kevyempää.

Ystävämme Miss H. W. vei meidät kaikki tarjoamansa päivällisen jälkeen oopperaan. Ikävä kyllä varsinainen New Yorkin ooppera Metropolitan Opera House ei vielä ollut alkanut syyskauttaan. Mutta kaupungissa vieraili Chicagon ooppera, antaen näytäntöjä Hippodromissa. Tämä Hippodromi on suunnaton teatterisali, rakennettu ym-

pyrjän muotoon, josta kaari on leikattu pois ja pidennetty näyttämöksi. Täten näyttämö tekee pienen vaikutuksen verrattuna katsomoon, vaikka se silti on itsessään laaja. Salonkiin mahtuu yli viisi tuhatta katsojaa. Oopperana esitettiin Carmen. Sillä ei ollut uutuuden viehätystä minulle, joka olen sen nähnyt useampia kertoja sekä Tukholmassa että Helsingissä. Pysyin peräti kriittisenä enkä päässyt tunnelmaan. Sali on itsessään epäedullinen laulajille, joilla ei ole Caruson tai Pattin ääni. Orkesterin takaa ei tahtonut kuorokaan aina kuulua. Näyttelemineen oli keskinkertaista, oikeastaan vain Carmen oli sekä näyttelijänä että laulajana huomattavan etevä. Hänen altoäänensä oli pehmeä ja sointuisa ja kuului helposti orkesterin yli. Ilta oli rikas vaikutelmista ja refleksioneista musikaalisista vajavaisuuksista huolimatta. Poistuessamme kysyi joku: „Taitavat esittää Carmenia paremmin Helsingissä?“ Vastasin empimättä: „Kyllä“.

Varsinaista teatteria emme joutuneet näkemään New Yorkissa. Se oli tietysti puute kasvatuksessamme, mutta minä en olisi jaksanut monena iltana valvoa niin kauan. Pääsimmhän kotiin Annadaleen aina vasta aamupuolella yötä, jos olimme kaupungissa myöhään.

•

Nyt minun vielä pitänee puhua pari sanaa tapaamis-
tamme suomalaisista. Olen suorastaan ihmeteltyt, kuinka ystävällisiä ja hyviä he kaikki ovat olleet. En tietenkään ota lukuun vanhoja ystäviäni neitejä A. E. ja H. W. enkä veljeäni perheineen, sillä heidän hyvydestään olin etukäteen varma, mutta kaikki, joihin tutustuimme tai joita tapasimme, olivat odottomattoman myötätuntoisia ja avuliaita.

Niinpä heti ensimmäisinä konsulaatin kaikki virkailijat. Olihan siinä veljeni ansiota paljon, mutta sittenkin heidän ystävällisyydessään oli välitöntä myötätuntoa. Ehkä luonnostaan on niin, kun tulee vieraita kaukaisesta kotimaasta. Pääkonsulin olin kyllä nähnyt kesällä Suomessa, niin että me olimme ikäänkuin vanhastaan tuttuja. Mutta konsuli K. oli kaksi kertaa käynyt rouvineen Californiassa, ajanut matkan edes takaisin autolla ja selitti, että se on mukavin, halvin ja yksinkertaisin keino matkustaa. Rautatiet ovat ylen kalliita, bussit (Greyhounds) pitemmälle matkalle liian väsyttäviä, ja laivamatka Panaman kanavan

kautta kovin pitkä ja kallis sekin. Koska omasta puolestani kallistuin automatkan puolelle, joka on minulle mieluisin tapa matkustaa, kuuntelin kiinnostuneena hänen havaintojaan ja neuvojaan. Kerrassaan yllättävä oli konsulaatin sihteerin Y. P:n palveluhaluinen ystävyys. Hän sanoi heti: „Minä tiedän, minne teidän pitää mennä Californiassa. Teidän pitää lähteä Ojaihin. Minulla on farmi siellä ja minä tunnen paikan. Se on ihanin paikka, mitä voi ajatella. Saatte kyllä siellä vuokrata kalustetun huvilan. Kirjoitan jo tänään asiasta useammalle henkilölle.“ Voin sanoa, että on herra Y. P:n ansio, että nyt ollaan, missä ollaan. Tunsin hänen äitinsä nuoruudessaan.

Suomalaisia, ruusuristiläisiä, teosofeja y. m. tapasin kolmessa eri tilaisuudessa. Hätäakärsivien suomalaisten hyväksi oli perustettu Finnish Relief Fund niminen rahasto, johon kerättiin vapaaehtoisia avustuksia. Eräässä yksityisperheessä oli n. s. kahviaiset kutsuvieraille, ja mekin olimme kaikki Annadalesta kutsutut. Siellä keskustelin monen suomalaisen kanssa, ja lopuksi pantiin toimeen kolehti, joka tuotti Suomen rahassa yli kaksi ja puoli tuhatta markkaa.

To sellä kertaa vietimme iltakokouksen suomalaisessa ruusuristiperheessä, johon oli saapunut joukko teosofeja ja ruusuristiläisiä ja siinä oli tavanmukainen kysymysilta, joka jatkui, kun seuraavana päivänä olimme kutsutut päivällisille toiseen perheeseen. Tänne kokoontui aterian jälkeen ruusuristiläisiä ystäviä, jotka tekivät sattuvia, ennen kaikkea teosofista historiaa koskevia kysymyksiä.

Vielä oli kolmas tilaisuus lokakuun 26 p:nä. Se oli julkinen. Oli ilmoitettu, että puhuisin suomalaisille ennen matkaani Californiaan. Kokous pidettiin Kalevan Naisten Kodissa Brooklynissa ja pieni sali oli täynnä hartaita kuulijoita. Monet tulivat puhuttelemaan ja kiittämään minua esitelmän loputtua. Ovirahaa ei tietysti ollut, mutta pantiin toimeen kolehti Hätäapurahaston hyväksi, joka sekini tuotti odottamatta sievoisen summan.

*

Lauantaiaamuna lokakuun 28 p:nä läksimme autossamme, veljenpoikani Eric, sihteerini Gerald ja minä pitkälle matkalle Annadalesta Californiaan. Veljeni ja kälyni sekä eräs tuttu pariskunta saattoivat meidät toisessa autossa Philadelphiaan saakka. Sieltä he kääntyivät takaisin An-

nadaleen, kun olimme yhdessä piknikkanneet luonnon helmassa, ja me jatkoimme kolmisin matkaamme. Mitä havaintoja tein matkalla, siitä tahdon kertoa helmikuun numerossa. Tänne Californiaan saavuimme sunnuntaina marraskuun 12 p:nä ajettuamme autolla yli viisi tuhatta kilometriä. Heti samana iltana asetuimme asumaan pieneen huvilaamme tässä Ojain laaksossa.

*

Toivon hartaasti, että teidän joulunne Suomessa on ollut rauhaisa ja onnellinen, ja niinikään toivotan teille kaikille sydämestäni hyvää uutta vuotta!

Toimitussihteeriltä.

Muuan kirjoittaja, joka „Theosophistin“ lokakuun numerossa hahmoittelee poliittisen filosofian suuntaviivoja, esittää poliittisen uskontunnustuksensa seuraavasti: „Minulla on sosialistiset ihanteet, vapaamieliset vaistot ja vanhoilliset sympatiat.“ Tähän määritelmään yhtyvät epäilemättä monet muutkin teosofit. Jokaisessa näistä kolmesta suunnasta on jotakin, minkä teosofi voi hyväksyä. Valittavan usein vain tapahtuu, niinkuin kirjoittajammekin huomauttaa, että „vanhoillisen tamas-ominaisuus tulee ilmi liioiteltuna samaten kuin vapaamielisen rajas- ja sosialistin sattva-guna“. Ja niin syntyy kangistunutta menneisyyden palvontaa, ylenmääräistä byrokraattisuutta tai liian äkkinäisten muutosten aiheuttamia kumouksia.

Voinemme suorastaan väittää, että tyypillisesti teosofin suhtautuminen politiikkaan on juuri tämänkaltainen. Luonnollinen seuraus siitä on, että poliittisilla rintamilla tavataan verraten harvoja teosofejä. Tästä heidän syrjästäkatsoja-asenteestaan onkin epäilemättä johtunut usein esitetty mielipide, että teosofit ovat epäsosiaalisia yksilöitä; heille on muka oman itsensä kehittäminen tärkeintä, he eivät tunne isänmaanrakkautta, ja ihmisrakkauten velvoitukset he kuittaavat viittaamalla kylmästi karmaan ja jälleensyntymiseen.

Lienee vaikeata todistaa ennakkoluuloiselle arvostelijalle, kuinka on mahdollista, että teosofi todellakin voi

tuntea sosialiset velvollisuutensa muiden ihmisten lailla ja rakastaa isänmaataan — politiikkaan puuttumatta. Lyhimmin voimme sanoa tämän johtuvan siitä, että teosofi on individualisti, joka käsittelee ihmisten keskeisiä suhteita ennen kaikkea yksilöiden välisinä. Ja koska yksilöt Jumalasta lähteneinä ovat keskenään veljiä, on teosofin siveysopin ytimenä veljeyden toteuttamisen velvoitus. Kun hän veljeysaatteen valossa tarkastelee elämää ympärillään, näkee hän politiikankin itsekkyyden ja epäitsekkyyden taistelulenttänä; jos hän lisäksi on huomaavinaan, että siinä ilmeismin kilpailevat vain erilaisia etuja tavoittelevat ryhmät, vetäytyy hän luultavimmin syrjään.

Ei kuitenkaan voi kieltää, etteivätkö yhteiskunnalliset ja valtiolliset kysymykset tarjoaisi runsaasti probleemoja teosofisen totuudenetsijän ratkaistaviksi. Onhan yksilön helpompi määrätä toimintansa suuntaviivat pienen piirin ollessa kyseessä kuin selvittää suhteensa ihmisjoukkoihin tai suorastaan kansojen ja valtioiden erilaisiin elämänmuotoihin, joissa vieteillä ja vaistoilla näyttää olevan ensiarvoinen johtoasema, ja joista suorastaan puuttuu minuu, älyllisen ja siveellisen toiminnan keskipiste. Ei ole syytä ihmetellä, jos moni teosofi tietoisesti jättää huomiotta massat ja niihin nojautuvan toiminnan. Onhan hän riittävän monta kertaa kokenut, että vain ihmisyksilö voi jalostuen muuttua ja siten omalta osaltaan nostaa yleistä tasoa.

Ranskalainen Julien Benda on kirjassaan „La trahison des clercs“ (Paris, Grasset, 1927) koettanut osoittaa, että aikamme epäkohtiin ovat ennen kaikkea syyvät „klerkit“, „kaikki ne, joiden toiminta ei pohjimmiltaan tähtää käytännöllisiin tarkoitukseen, vaan jotka etsiessään iloaan taiteen tai tieteen harjoittamisesta tai metafyyssillisestä ajattelusta, lyhyesti sanoen ajattomasta hyvästä, sanovat kukin omalla tavallaan: „Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta . . .“, joiden toiminta on suoranaista oppositiota joukkojen realismille.“ Benda väittää, että ne, joiden tulisi toimia kansojen henkisinä johtajina, ovat alentuneet palvelemaan puhtaasti käytännöllisiä pyrkimyksiä; filosofit ja kirkonmiehet ovat luopuneet yleispätevän totuuden etsinnästä asettautuen poliittisten intohimojen käskyläisiksi, ja taiteessa on klassisismista romantiikkaan siirtyminen merkinnyt jatkuvaa ylistyslaulua joukkosielun kunniaksi.

Bendan tarkoitus on selvä: hengen ihmisten on nähtävä dharmansa, elämäntehtävänsä, ja pyrittävä sitä toteut-

tamaan kieltäytymällä harrastuksista ja tehtävistä, jotka eivät heille kuulu, mutta joita nykyisenä demokraattisena aikana olemme tottuneet pitämään kaikille yhtä luonnollisina ja luvallisina. Heidän on saatettava puhtaat henkiset arvot asemaan, mikä niille kuuluu, ja siten palautettava maailmaan voimien tasapaino, joka on uhkaavasti häiriytynyt. Ja tämä on mahdollista — niin paradoksaaliselta kuin se kuuluukin — vain siten, että hengen ihmiset, kansojen todelliset johtajat, eivät pyri „realiseen“ johtoon.

Huomattakoon, että kyseessä on kahden elämäntähtäyksen vastakohta. Nimitykset ovat epämääräisiä ja tulkinanvaraisia; sanat idealismi ja materialismi, individualismi ja kollektivismi, palvelu ja hallitseminen kuvaavat niitä eri puolilta.

Mikä sitten on Ruusu-Ristin suhde politiikkaan?

Ruusu-Risti ei järjestönä kannata mitään puoluetta tai poliittista uskontunnustusta; se ei suosittele niitä jäsenilleen, mutta ei myöskään kiellä. Se edellyttää, että sen jäsenet ovat totuudenetsijöitä, ja nämä taas osoittavat ruusuristiläisyytensä sikäli kuin he tietoa ja viisautta saavuttaessaan levittävät ympärilleen suvaitsevaisuutta ja veljesrakkautta.

Ruusu-Ristin jäsenet rakastavat kansaansa ja isänmaansa. Monet heistä, kärsimyksistä katkeroituneet tai muuten vieraantuneet, ovat juuri teosofian välityksellä saaneet takaisin isänmaansa, — ei enää kohtalon suomana pakollisena syntymämaana tai luonnollisena etuyhteytenä, vaan Suomen kansalle kuuluvana täydellisyysihanteena, henkisenä todellisuutena, joka jo on toteutumassa keskuudessamme.

Ruusu-Ristin jäsenet — luulen voivani puhua kaikkien nimissä — uskovat Suomen suureen tulevaisuuteen, mutta he tuntevat samalla, että onnellinen tulevaisuus on saavutettavissa vain hyvällä tahdolla, keskinäisellä ymmärtämyksellä ja anteeksiantavalla veljeydellä kaikkia ihmisiä kohtaan. Osallistuminen Suomen kansan kohtaloyhteyteen merkitsee heille, että he, niin syrjäisiä ja vähälukuisia kuin lienevätkin, tuntevat olevansa vastuussa kansamme kohtalosta, ja he tahtovat toteuttaa rauhaa ja sopuointua niistäkin huolimatta, joissa pelkkä vuorisaarnan nimi herättää vastustusta.

Ruusuristolainen tahtoo ilomielin kantaa omaa ristiänsä senkin takia, että hän tietää jokaisen sille puhkeavan ruusun tekevän hänet entistä kykenevämmäksi kantamaan oman kansansa ristiä.

Miten teosofian gnosis on hedelmöittänyt nykyaikaisia tieteitä.

Esitelmä Helsingin Ruusu Ristissä.

Viime vuosisadan puolivälissä noin vuodesta 1850 lähtien levisi materialismi hyökyaaltona Eurooppaan juurtuen syvälle sen hengenelämään. Se valtasi alussa sivistyneistön, ja se oli seurauksena eräistä luonnontieteellisistä havainnoista, jotka näyttivät osoittavan, miten matemaattisen tarkat luonnossa ilmenevät lait olivat ja miten sen johdosta kaikki näytti kulkevan eteenpäin jonkinlaista koneellista periaatetta seuraten. Varsinkin se seikka, että luonnontieteet saavuttivat niin loistavia teknillisiä voittoja, suurten aineellisia elinehtoja mullistavien keksintöjen muodossa, oli omiansa vahvistamaan luonnontieteitten ja samalla niihin nojautuvan materialismin arvovaltaa. Kun yleensä luonnontieteilijät asettuivat tälle kannalle, luonnontieteilijät, joiden auktoriteetti päivä päivältä kasvoi yhä suuremmaksi, niin muu sivistynyt yleisö melkein pakosta seurasi tätä virtausta. Luonnontieteilijöiden piirissä näyttivät havainnot johtavan siihen, että ne, jotka tahtoivat vielä säilyttää jonkinlaisia uskonnollisia ihanteita, saivat kokonaan jakaa kahtia sielunsa, toisaalta olla kriittillisiä tiedemiehiä, toisaalta lapsellisesti uskovaisia. Nämä molemmat puolet heidän sielussaan eivät näyttäneet millään tavoin voivan yhdistyä sopuuhaiseksi kokonaisuudeksi.

Kuvaavana esimerkkinä tästä seikasta on vuonna 1854 Göttingenin luonnontieteellisessä yhdistyksessä syntynyt väittely, jossa juuri materialistiset ja uskonnolliset käsitukset joutuivat vastakkain. Luonnontieteilijä Rudolf Wagner oli eräässä teoksessaan koettanut osoittaa, että tiedemies vielä saattoi uskoa aivan lapsellisesti, omata „Köh-

lerglauben“, sydenpolttajan uskon, niinkuin hän sitä nimitti ja samalla käsitellä alaansa täysin tieteellisesti. Sitä vastaan asettui Karl Vogt, joka ankarasti ja suorastaan musertavasti arvosteli tätä sydenpolttajauskoa kirjassaan „Köhlerglaube und Wissenschaft“. Samoihin aikoihin esitti jyrkästi materialistiseen suuntaan käyviä oppeja Büchner teoksessaan „Kraft und Stoff“, ja myöhemmin saavutti sanoin peruskatsomukseltaan täysin materialistinen monismi, sellaisena kuin Ernst Haeckel sen esitti esim. „Maailman arvoitukset“ nimisessä teoksessaan, paljon kannatusta. Oli kyllä materialististen luonnontieteilijöiden ohella henkilöitä ja tiedemiehiä, joilla oli kriittisempi ote „maailman arvoituksia“, käsitellessään, jotka eivät suin päin voineet hyväksyä noita pohjaltaan dogmaattisia oppeja aineen yksinvaltiudesta, vaan jotka esittivät syvempiä perusteluita saattaen materialismin vuorenvankat väitteet kyseenalaisiksi. Niin esim. Saksassa Dubois Reumond esitti kuuluisat ignorabimus-teesinsä, väitteensä, että nuo ja nuo asiat jäävät ihmiseltä ikuisesti tietämättä. Emme tule milloinkaan tietämään, mikä yhteys voi olla atomien liikkeen ja punaisen värin välillä, jota koemme tajunnassamme. Emme milloinkaan tule tietämään, miten avaruus on saanut alkunsa j.n.e. Varsinkin anglosaksilaisissa maissa ja Ranskassa tämä agnostisismim nimellä kulkeva oppi, joka käsitti ihmisen tietopiirin verraten kapeaksi, koska oli olemassa tuntemattomia ja ikuisesti tuntemattomiksi jääviä ongelmia, sai jalansijaa. Mutta nämä vähän syvemmät ja vähän teorettisemmat opit saivat paljon niukempaa kannatusta sen sivistyneistön piirissä, joka tahtoi käytännöllistä ratkaisua elämälleen ja itse asiassa tämä agnostisismi ei tahtonutkaan antaa mitään tällaista ratkaisua. Niin ollen ihmiset joutuivat jokseenkin vaikeisiin olosuhteisiin, silloin kun heissä eli jonkinlainen henkisemmän ja ihanteellisemmän olemassaolon kaipuu. Kaikki tämä näytti jäävän kokonaan ilmaan riippuvaksi ja olevan vaillo todellista merkitystä. Ihmisen elämä näytti olevan aivan kuin jonkinlainen merenpinnalla välähtävä kuplanen, suuren, sokean luonnon hetkellinen ilmaus, kokonaan vaillo laajempaa ja syvempää taustaa.

Kun sitten nykyaikainen teosofinen liike v. 1875 sai alkunsa, sen huomattavin perustaja Helena Petrovna Blavatsky nimenomaan sanoi, että eräs tämän liikkeen tärkeimmistä tehtävistä on tulla niiden ihmisten avuksi, joi-

den jumalkaipuun, joiden korkeampien ihanteiden ikävän, materialistinen sivistys oli tahtonut tukahduttaa, jotka materialistinen sivistys oli asettanut erinomaisen vaikeaan ja suorastaan traagilliseen asemaan. Millä tavoin teosofinen liike tahtoi tämän aikaansaada? Esittämällä aivan uusia ratkaisuja kaikille niille peruskysymyksille, joita materialismi oli koettanut selittää. Näistä peruskysymyksistä tärkeimpiä olivat aineen, olemuksen ja lakien sekä elävän, elimellisen elämän, sen synnyn, kehityksen ja sisäisten lakien esillekutsumat ongelmat, samoin avaruuden ja ihmiskunnan historian tuottamat problemat sekä lopulta itse ihmisen ongelma.

Näissä kaikissa kysymyksissä tahtoi teosofinen tieto eli gnosis tuoda jotain uutta, ja samalla tosin osaksi vanhaakin, mutta tässä tapauksessa sellaista, joka oli omiansa näyttämään, miten materialistinen ajattelu sittenkin oli käsittänyt ne ilmiöt, joihin se perusti maailmankatsomuksensa, pintapuolisesti, miten se osaksi oli väärin käsittänyt todellisuuden, osaksi katsellut sitä liian ahtaalla alalla.

Materialistinen aineenkäsité, joka oli vallitsevana vielä viime vuosisadan loppupuolella, sisälsi sen, että aine oli muuttumattomien hiukkasien, atomien ja näiden yhdistysten, molekyylien, kokoomus. Oli määrätty lukumäärä yksinkertaisista atomeista rakennettuja alkuaineita ja moninaisuus molekyyleistä rakennettuja kemiallisia yhdistyksiä. Ja aineen elävöittäjänä oli voima tai oikeastaan liikunto. Sillä voima oli tarmoa eli energiaa ja kaikki tarmon muodot johdettiin lopulta liikunnosta. Tämä aineellinen järjestelmä oli aivan suljettu, se oli kouriintuntuva todellisuus, josta me saimme tietää viiden tavallisen aistimme avulla.

Elimellistä elämääkin katsottiin vain tämän aineen korkeammaksi, monimutkaisemmaksi ilmennykseksi. Sen toiminnot olivat loppujen lopuksi ainoastaan fysikaalis-kemiallisia tapahtumia, jotka luultiin voitavan koneellisesti selittää, jos ne kyllin tarkasti tunnettaisiin.

Avaruutta pitivät materialistit valtavana, äärettömänä ja loputtomana ikiliikkujana, jättiläismäisenä kuolemankoneena, joka m.m. sattumalta oli erään pienen pallon pinnalle koneellisten lakien mukaisesti luonut elämää. Kokonaisuudessaan se oli kuollutta, ääretöntä tyhjyyttä, jääkylmää, mykkää ja sokeaa koneellisuutta.

Ja ihmisen historia oli tämän materialistisen käsityksen mukaan verraten lyhyt ajanjakso. Sen muodosti pieni, aivan mitätön osa elimellisen aineen kehityksestä tämän maan päällä. Vasta nyt, muutamia satoja vuosia, oli ihminen omistanut korkeamman tieteellisen sivistyksen ja alkanut ratkaista muutamia olemassaolon ongelmia loppujen lopuksi oikeaan materialistiseen suuntaan. Tosin myönnettiin, että Roomassa ja Kreikassakin oli ollut sivistystä ja että tuloksia oli saavutettu, mutta tuo vanha aika oli sentään materialistien mielestä täynnä tietämättömyyttä ja taikauskkoa verrattuna tähän merkilliseen 1800-lukuun, joka äkkiä oli poistanut kaikki taikauskon lumeet ja osoittanut, miten kylmä, tyhjä ja typerä tämä olemassaolo itseasiassa oli. Ihminen itse, jonka historia oli tällainen, ihminen itse oli myös vain sattumalta syntynyt, t.s. ilman edelläkäypää tarkoitusta, elimellinen kokonaisuus, tuollainen monimutkainen kone, jossa tosin oli ihmeellinen tajunnan ilmiö kaiken lisäksi, mutta tajunnan ilmiö jonakin aivan tehottomana, aivan ilman vaikutusta olevana sivuilmiönä, „epifenomenina“ Varsinainen todellisuus olivat nuo molekylien liikkeet hermostossa ja aivoissa, jotka yleensä koneellisten lakien mukaan johtivat ihmistä kaikissa hänen teoissaan.

Nämä käsitteet olivat yleisiä tieteellisissä piireissä. Luonnontieteilijät varsinkin melkein kauttaaltaan hyväksyivät tämän tapaisia oppeja. Elimellinen elämä sisälsi tosin vielä erään ongelman, jota pyrittiin selittämään, tarkoituksenmukaisuuden tosiasia, se, että elimellinen luonto näytti olevan niin ihmeellisen tarkoituksenmukaisesti, niin ihmeellisen järkevästi rakennettu. Tämä oli kyllä ongelma, johon materialistinen maailmankatsomus alussa kompastui, mutta siihen luultiin sitten Darwinin kehityso pillista periaatetta seuraten saatavan vastaus. Tarkoituksenmukaisuus oli syntynyt tarkoituksettomasti, koska parhaimmin varustetut yksilöt aina olivat säilyneet olemassaolon taistelussa, jatkaneet sukua ja siirtäneet parhaimmat ominaisuutensa jälkeläisilleen. Täten oli kehittynyt olemassaoloon yhä paremmin sopeutuvia lajeja ja yksilöitä.

Teosofia julisti kaikissa näissä eri kohdissa materialismista ja viime vuosisadan kansanomais-tieteellisistä käsityksistä jyrkästi eroavia oppeja. Kun tarkastamme nykyajan tieteen käsityksiä näillä eri aloilla, on kuitenkin merkillistä huomata, että ne pääasiassa ovat niitä käsityksiä, joita

teosofia, ja erittäinkin H. P. B. 70 80-luvulla esitti, joita esim. tuodaan esille Salaisessa Opissa.

Kun tarkastamme aineen käsitettä, tiedämme, että Salainen Oppi esim. väitti, että atomit eivät ole muuttumattomia, vaan päinvastoin jaollisia sekä että aineen ja voiman käsite ei oikeastaan ole kaksi eri käsitettä, vaan kiinteästi toisiinsa yhdistyneitä. Aine on voimaa ja voima on ainetta. Sellaiset ilmiöt kuin valo ja sähkö, ovat tavallaan aineellisia ilmiöitä, mutta aineellisia ilmiöitä aivan toisella tavalla kuin mitä materialistinen tiede arveli. Salainen Oppi ja H. P. B:n aikaisemmat julkaisut, muutamien muiden aikaisempien teosofien teokset, kuten Sinnetin *The Occult World*, joka perustui Morianin ja Kuthumin opetuksiin, osoittivat, että ilmiöt, joita materialistinen luonnontiede oli koettanut selittää, olivat toisinkin selitettävissä ja että toisenlaiset selitykset itse asiassa näyttivät otaksuttavimmilta. Ne esittivät tosiseikkoja, jotka panivat ajattelevan ihmisen miettimään näitä kysymyksiä.

M. m. eräs oppinut Teosofisen Seuran jäsen, William Crooks, samalla kuuluisa fyysikko ja Englannin akatemian jäsen, erikoisesti innostui näiden teosofisten oppien johdosta kokeilemaan. Hän löysikin säteilevän aineen, jonka keksiminen oli tieteen kehityksen kannalta aivan perustavaa laatua ja joka sitten myöhemmin johti yhä perusteellisimpiin tutkimuksiin, radiumin keksimiseen tämän vuosisadan alussa ja lopuksi aineen käsitteen täydelliseen muuttumiseen. Ainetta ei enää käsitetä muuttumattomista atomeista rakennetuksi massiviseksi substansiksi, vaan atomit kuvataan järjestelmiksi, ikäänkuin pieniksi aurinkokunniksi, joissa negatiivisella sähköllä ladatut elektronit kiertävät positiivisen sydämen ympärillä. Toisaalta on tehty se havainto, että aineelliset tilat olivat värähtelyä, aalto liikettä ja itse asiassa on aineen ja voiman käsite todellakin niin sulanut yhteen, että aineen muuttumattomuuden ja energian muuttumattomuuden lait ovat hylätyt, koska tiedetään, että aine saattaa muuttua energiaksi ja päinvastoin. Nämä opit eivät yksinomaan ole yhtäpitäviä alkuperäisen teosofisen julistuksen kanssa, vaan lisäksi voidaan osoittaa, että teosofisilla opeilla on ollut suoranainen vaikutus tämän uuden ajan tieteen omaksuman käsityksen muodostumiseen (Crooks).

Samoin on laita „elävän“ aineen. Jos tarkastamme käsitystä organisesta luonnosta, niin huomaamme, että

sitä ei enää käsitetä koneellisella tavalla niinkuin viime vuosisadalla. Myönnetään, että tarkoituksenmukaisuuden käsite on sellainen asia, jota ei voida johtaa niistä opeista, joita Darwin esitti. On tehty sellaisia havaintoja, jotka vievät aivan toiseen suuntaan. Meillä on esim. biologin ja filosofin Drieschin opit. Hän m.m. on osoittanut, että hedelmöittynyt munasolu jaettuna moneen osaan, synnyttää uusia eläviä ja ehjiä yksilöitä, jotka kaikki ovat aivan samalla tavoin ehjiä ja kokonaisia, kuin se yksilö, joka olisi syntynyt jakamattomasta munasolusta. Driesch on sitä mieltä, että kone ei voi aikaansaada senlaatuista tulosta. Nekin biologit, jotka tahtovat pitää kiinni mekanistisesta selityksestä — ja näitä on yhä harvemmassa, sillä neovitalistinen oppi, joka etsii tarkoitusta ja järkeä elävissä organismissa, saavuttaa yhä enemmän kannatusta, ja mekanistinen oppi joutuu yhä enemmän vain vanhetuneiden mielipiteiden romukoppaan, mutta myöskin ne, jotka vielä koettavat pitää kiinni mekanistisesta periaatteesta, myöntävät, että Darwinin oppi ei ole riittävä tarkoituksenmukaisuuden selitykseksi. Tähän on johtanut osaksi perinnöllisyystutkimus, osaksi eräät muut huomattavat tosiasiat. Nämä tiedemiehet myöntävät, ettei ole mitään reaalista selitysperstusta elimellisen luonnon mekanistisen alkuperän ymmärtämiseksi, ja he joutuvat tämän johdosta kaikessa tieteellisessä ajattelussa huonommalle puolelle.

Kun tarkastamme teosofista oppia elävästä aineesta, huomaamme, että teosofia jo viime vuosisadan 70—80-luvulla teroitti, että kaikessa elimellisessä elämässä on olemassa järkeä ja tarkoitusta. Elimelliset toiminnot sisältävät tarkoitushakuisen tekijän, ikäänkuin taustassa toimivan säätäjän ja ohjaajan, joka teosofian mukaan lähinnä oli fyysillisen ruumiin, välittömämmin sielullisten vaikutusten alainen kaksoispuoli. Kun eräät Teosofisen Seuran jäsenet, niinkuin esim. Carl du Prel Saksassa, koettivat selittää tätä vitalista katsantokantaa, niin he etsivät tukea vanhoista kreikkalaisista filosofeista Platonista ja Aristoteleesta. Du Prel uudisti Aristoteleen käsityksen entellekiasta, joka toimi ruumiin organisoijana, ruumiillisten toimintojen järjestäjänä ja joka samalla oli sen päämääränä, joka samalla oli organisoiva ja ajatteleva periaate. Uudemman filosofian johtavimmilla tutkijoilla, esim. Drieschillä oli samanlainen käsitys. Hänkin puhui entellekiasta, orga-

nisoivasta periaatteesta elimellisen elämän säätäjänä ja hänen käsityksensä mukaan sitä on katsottava lähinnä sielullisluontoiseksi ja järkeä ilmentävänä.

Tullessamme avaruuden käsitteeseen, huomaamme, että teosofiset opit teroittivat, ettei tämä avaruus suinkaan ole mikään kuollut eikä tyhjä, ääretön ja tarkoitukseton kokonaisuus, vaan että sitä mieluummin on katsottava suureksi jättiläismäiseksi, eläväksi organismiksi, jonka takana on järkeä ja sielua. Madame Blavatsky Salaisessa Opissaan tekee sen ajan astronomeille lukemattomia vaikeita kysymyksiä, jotka koskevat monien heidän omaksu miensa oppien matemaattista epätasällisyyttä. Kun tarkastamme meidän aikamme astronomiaa, niin muistuu mieleen esim. englantilainen Jeans ja amerikkalainen Eddington. Jeansin perusväitteitä on, että avaruuden lait eivät ole koneellisesti selitettävissä. Niistä ei ole minäkäänlaista mekaanista eli koneellista mallia, sillä ne noudattavat meidän henkemme korkeimpia toimintoja. Ne on ymmärrettävissä ainoastaan puhtaasti matemaattista tietä, mutta ne matemaattiset lait, jotka vallitsevat avaruudessa, ovat samoja lakeja, jotka vallitsevat ihmisen korkeimmassa henkisessä elämässä.

Siirtyessämme ihmiskunnan historiaan, näemme kulttuurihistorioitsijoita, sellaisia kuin Spengler ja Friedell, jotka väittävät ja kertovat, että ihmiskunta on läpikäynyt useita eri kulttuurivaiheita. On ollut useita erilaisia itsenäisiä sivistyksiä, jotka ovat nousseet korkealle, jotka ovat omalaatuisia ja joilla on ollut oma henkensä, oma arvonsa ja oma totuutensa. Tämä oppi on sama, joka esitettiin aikanaan Sinnetin kirjoissa ja Salaisessa Opissa. Se on sama, jonka intialaiset Moria ja Kuthumi esittivät ja jonka löydämme nyt suomeksikin julkaistuissa, mutta 1880-luvulla saapuneissa Viisauden mestarien kirjeissä. Tietysti Spengler, kun hän esittää tällaisia oppeja, on käytännöllinen materialisti uudenaikaisessa mielessä, negatiivinen henki, joka ei usko, että mitään yleispätevää ehdotonta ihannetta on olemassa, joka näkee asiat hyvin pessimistisesti ja hyvin synkin värein, aivan toisin kuin teosofia, mutta esim. Friedell on jo aivan toisenlainen henki. Hänen kulttuurihistoriansa perustuu kokonaan samanlaiselle perustalle kuin teosofia. Voimme sanoa ja hän on itse nähtävästi siitä tietoinen, että hänen peruskokemuksensa on salatieteilijän. Ja muutoinkin voimme havaita nykyaikaista

arkeologiaa ja historian tutkimusta huomioidessamme aivan yksityiskohdissakin, miten teosofinen käsitys lopulta voittaa ja tulee tieteellisen maailman mielipiteeksi. Kun esim. on kysymys arjalaisen rodun alkukodista, tiedämme, että jonkin aikaa on ollut vallalla oppi, jonka isänä oli tanskalainen Thompsen, että arjalaisen rodun lähtökohta olisi Pohjois-Eurooppa. Sensijaan Helena Blavatsky esitti tämän rodun alkukodiksi Gobin erämaan ja siitä pohjoisemmat tienoot. Uusimmat tutkimukset käyvät samaan suuntaan. Aletaan taas olla selvillä siitä, että arjalaisen rodun alkukoti on Aasiassa, juuri suunnilleen niillä seuduilla, jotka H. P. B:n mukaan ovat olleet arjalaisen rodun kehtona.

Tulemme lopuksi ihmiseen liittyviin käsityksiin ja ongelmiin. Ihminen ei ole enää nykyisen tieteen silmillä ruumiillinen, aineellinen olento, jonka sieluelämä on ainoastaan tehoton sivuilmiö, vaan huomattavat tutkijat eri maissa ovat osoittaneet, et ä sielullisena ja tajunnallisena merkitys on itsenäistä ja primääristä (ensiarvoista) laatua. Jamesia ja Bergsonia on seurannut nuorempia ajattelijoita, jotka jos mahdollista kulkevat vielä jyrkemmin idealistiseen suuntaan.

Erittäinkin on yhä useampi tutkija alkanut kiinnittää huomiota niihin ilmiöihin, jotka aikaisemmin synnyttivät spiritistisen liikkeen, niihin yliaistillisiin ja ylifyysillisiin ilmiöihin, jotka samalla näyttävät vaikuttavan tähän fyysilliseen maailmaan, ilmiöihin sellaisiin, kuin ovat telepatia, ajatuksensiiro ja selkeänäköisyys, ilmiöihin, jotka ovat samalla sielullista ja samalla fysikaalista kaukovaikutusta, telekineettiset ja materialisaloilmiöt j.n.e. Nämä ilmiöt ovat joutuneet tieteellisen tutkimuksen piiriin ja on nimenomaan mainittava, että huomattavimmat tutkijat tämän uuden parapsykologiaksi nimitetyn tieteen alalla, kuten Nobel-palkinnon saaja Charles Richet ja Tübingenin yliopiston professori Österreich, ennen mainittu Leipzigin yliopiston professori Driesch ja sadat muut akatemikot ovat sitä mieltä, että alkuperäinen uskonnollis-luontoinen ja osaksi verraten naivi spiritismi ei ole oikea selitys näille ilmiöille, vaan että suurinta osaa on pidettävä n.s. animistisina ilmiöinä, elävän ihmisen salaisina kykyinä.

Juuri tätä teroitti erikoisesti H. P. B. ja sentähden hän joutui aikoinaan oikeaoppisten spiritistien vihan kohteeksi, vaikka hän aina teroittikin sitä, että ihminen elää kuo-

leman jälkeen ja että kuolemaa syvemmissä mielessä ei ole. Myöskin parapsykologisen tutkimuksen piirissä alkuperäiset teosofiset opit ovat niitä, jotka näyttävät voittavan, kun asioita on kyllin kiinteästi ja kyllin tieteellisesti tutkittu.

Mutta ei ainoastaan tällä alalla, mutta myöskin muilla ihmistieteen ja ihmisen ongelmia käsittelevän filosofian alalla näyttää teosofinen julistus saavuttavan yhä laajemman hyväksymisen, vaikkakin ne tämän vuosisadan tutkijat ja ajattelijat, jotka sitä julistavat, eivät enää usein ole tietoisia sen alkuperästä. He ovat ehkä siepanneet nuo ajatukset kirjallisuudesta, ehkä myöskin suorastaan sen johdosta joutuneet näiden ajatusten yhteyteen, että henkinen ilmapiiri on vähitellen alkanut muuttua, että nämä teosofiset opit vähitellen ovat alkaneet hapatuksen tavoin tunkeutua sivistyneistöön.

Silmäilkäämme esim. tieto-oppia.

Meillä on ensin oppi. Mihin ihmisen tieto rajoittuu, mitkä ovat ihmisen tiedon mahdollisuudet? Kun aikaisemmin oletettiin, että ihminen on „viidellä aistilla“ varustettu olento, jonka aistimaailma tai oikeammin aistimaailman ulkonainen perusta, tämä fyysillinen, aineellinen maailma on ainoa todellisuus, suljettu järjestelmä, niin uudenaikainen käsitys julistaa, että samalla tavoin kuin tämä aineellinen maailma ei suinkaan ole suljettu järjestelmä, vaan ainoastaan osa laajempaa objektivista eli ulkokohtaista todellisuutta, samalla tavalla ei ihmisen tajunta ole suljettu piiri, vaan siinä on päivätajunnan lisäksi alitajunta eli tajuton, joka myöskin vastaanottaa kokemuksia ulkomaailmalta ja joka myöskin on erikoinen todellisuuden piiri. Tämäkin oppi alitajunnasta on epäilemättä sekin niiltä tutkijoilta peräisin, jotka olivat teosofisten oppien läpäisemiä. Esim. Carl du Prel on teoksessaan „Philosophie der Mystik“ käsitellyt näitä kysymyksiä ollen siten nuorempien tutkijoiden edeltäkävijä, uranuurtaja tällä alalla.

Ei ainoastaan se tosiasia, että ihmisen sielullinen todellisuus on laajempi kuin tämä päivätajunta ja sen aistimaailma, vaan että myöskin muut tajunnan tilat saattavat tuoda ihmiselle uutta ulkokohtaista kokemusta, olla tietomateriaalin välittäjiä, tämäkin on selvinnyt ajattelijoille. Niinpä amerikkalainen William James teoksessaan „Uskonnollinen kokemus moninaisuudessaan“ koettaa osoittaa, että ei ainoastaan tämä päivätajuinen todellisuus ole ihmi-

selle tärkeä tiedon lähde, vaan myöskin toisten tajunnan-tilojen tosiasiat, ja on huomattava, että James hyvin tunsi teosofisen kirjallisuuden. Jonkinlaiseksi ajanmerkiksi katsottu myös Suomen oloja silmällä pitäen, että Yliopiston dosentti tri Erik Ahlman on Filosofisen Yhdistyksen viimevuotisessa „Ajatus“-julkaisussa julkaissut kirjoituksen, jossa hän nähtävästi tahtoo korostaa sitä, että on mieltävaltaista pitää ainoastaan päivätajuntaa tiedon sisällyksellisen puolen välittäjänä, vaan että myöskin muut tajunnan-tilat voivat tuoda tietoa objektiivisesti pätevää tietoinesta ihmisen käytettäväksi. Tämä on katkelma teosofian tietopista, jonka perustalla teosofit julistavat, että ihminen voi löytää totuuden, että hän voi saavuttaa laajempaa ja syvempää tietoa olemassaolon ongelmista.

Voitaisiin vieläkin jatkaa tätä luetteloa. Voitaisiin mainita, että myöskin etiikan, siveysopin alalla uusinaikainen suunta teosofian tavoin julistaa eettisten käsitteiden ehdottomuutta. Uusimmat saksalaiset ja englantilaiset tutkijat, jotka liikkuvat arvoilosofien alalla, ovat sitä mieltä, että arvot ovat ehdottomia. Turun yliopiston professori Salomaa esittää „Totuus ja arvo“-kirjassaan samantapaisia oppeja. Müncheniläisen oppineen Maximilian Beckin tutkimukset ovat johtaneet ihmistä koskevaan kolmijakoon, niin että ihminen katsotaan osaksi fyysilliseksi, osaksi sielulliseksi ja osaksi henkiseksi olennoksi. Nämä opit ovat täydellisesti yhtäpitäviä viime vuosisadan teosofisten oppien kanssa. Kun Helena Petrovna Blavatsky „Isis unveiled“-teoksessaan toi esille opin ihmisen kolmijaosta, että ihminen on ruumis, sielu ja henki, väitettiin yleisesti sitä vastaan sekä teologisissa että muissa oppineissa piireissä, mutta kun hän vastaansanomattomasti osoitti, että vanhoilla kansoilla samoin kuin esim. kristityn kirkon perustajalla Paavalilla on ollut käsitys ihmisen kolminaisuudesta, alettiin vähitellen kiinnittää huomiota näihin oppeihin. Tällä vuosisadalla tuo oppi ruumiista, sielusta ja hengestä jälleen melkein kuin uutena on laajemmaltikin tullut ihmisten tietoisuuteen. Eräät nimitykset, kuten todellinen itse, korkeampi minä j. n. e. tavataan jo missä tahansa kirjallisuudessa, mutta harva näiden nimitysten käyttäjä tietänee, mistä ne ovat kotoisin. Niin ei myöskään todellinen tutkija ja oppinut Maximilian Beck nähtävästi ole täysin tietoinen, että hänen tuloksensa ovat jo

viime vuosisadalla esiintyneiden teosofian grosikseen perustuvien oppien mukaisia.

Joka tapauksessa, vaikka emme kaikissa yksityiskohdissa voikaan osoittaa, millä tavoin nykyhetken tiede on omaksunut tässä mainitut eri teosofiset opit, luulen riittävän selvästi osoittaneeni, että langat, jotka vievät alkuperäiseen teosofiseen julistukseen, usein ovat aivan näkyvissä. Tämän ohella voimme melko suurella todennäköisyydellä arvella, että silloinkin on kysymyksessä alkuperäinen, tosin monien välittäjien kautta kulkeutunut teosofinen inspiratio, kun ei enää tie ole suorastaan nähtävissä. Tosiasiaksi jäävä nykyaikaisten tieteellisten oppien ja viime vuosisadan teosofisen julistuksen yhtäpitävyys, on tällöin kyllin painava ja huomioon otettava seikka.

Lopuksi on sanottava, että teosofia näin inspiroidessaan ja hedelmöittäessään nykyaikaista tiedettä, on uudelleen tehnyt tieteen totuuden etsijäksi, on toisaalta saattanut sen luopumaan ahtaasta ja dogmaattisesta materialismista, joka uskoi jo saavuttaneensa kaiken tiedon ja totuuden, tosin peräti köyhän ja lohduttoman, ja toisaalta on hävittänyt tai ainakin yhä enemmän on hävittämässä väsähtänyttä skeptillistä agnostismia, joka lohduttautuu ja pääsee rauhaan sillä, että se julistaa suuret ongelmat iäti ratkaisemattomiksi, sanoo, ettei niitä ole yritettäväkään sellaisenaan ratkaista. Teosofia on hävittänyt itsekylläisyyden ja laiskuuden tieteen piirissä. Näemme nyt jälleen tieteet totuuden etsimisen innoittamina ilmauksina ja välikappaleina, joiden päämäärä kyllä on ääretön, loputon ja ainainen. Mutta ei suinkaan ole kyseessä muuri, joka erottaa meidät totuudesta, vaan on kysymyksessä tie, joka johtaa äärettömiin korkeuksiin ja äärettömiin syvyyksiin.

Sven Krohn

„Elämä tuntuu inhimilliseltä tragedialta sentähden, ettemme tiedä, että se on jumalallinen komedia.

Pekka Ervast.

Pechin ennustukset.

Vanhan Inka-kansan pyhistä kirjoituksista.

Tulee aika, jolloin aletaan ymmärtää, —
 ja ehkä käy selväksi niille,
 jotka maanpiiriä hallitsevat: Totuus,
 totuus on Jumalan nimessä julistettava
 neljän maailman-aikakauden kuluttua. —
 Se on — tuo ainoa totuus — ilmoitettava
 juuri tälle aikakaudelle.

Antakaa viestintuojain tähytystä
 kaikilla valtateillä.

Antakaa nopeiden nuorukaistenne
 keksiä suuren vieraanne saapuvaksi, --
 oi te pyhän kaupungin asukkaat!

Olkaa itse valmiit vastaanottamaan

Suurta Henkeä, Pyhää Inkaa, kun Hän saapuu!

Tämän minä — teidän heimopäällikkönne ja pappinne —
 kerron siitä, mikä koskee
 neljättä maailman-aikakautta.

Olen puhunut siitä ajastajasta,
 jolloin nykyinen olemisen tilanne lakkaa.

— — Ja tapahtuu aikojen lopussa —

niin on suurissa taivaissa päätetty —
 että Jumalan palvonta joutuu hyljättäväksi.

Sinä päivänä on maailma puhdistettava tulella!

Niin on silloin onnellinen se ihminen,
 joka yhä elää murtunein mielin
 ja on katuvaishana syntejään itkenyt.

Rukous Suurelle Hengelle.

(Vanhojen intiaanilähteiden mukaan).

*Oi, Valtias, hiljaisten vuorten
punahohtoisten, valkeain.*

*Suo polkuni kerran johtaa
luo heimoni jumalain.*

*Taa liikkuvain vuorten anna
jalan väsyvän vaeltaa.*

*Yli varjon kenttien kannan
luo Hiljaisuuden maan.*

*Suuri Henki, rukous nousee
kera tuulesi sinisen.*

*Hyvän anna askelen olla,
hyvän kasvoni loistehen.*

*Ja veren, mi suonissa sykkii,
sen rauhaisna virrata suo.*

*Kuin Nauravan virran vesi,
joka terveisen vuorelta tuo.*

*Ja niinkuin vihreä tuuli
tuo kevättä tullessaan,
niin takana liikkuvain vuorten
Sinut henkeni nähdä saa.*

*Kuin nuotion äänetön tuli,
on merkinä heimollein,
niin vuorilla Hiljaisuuden
valo asuvi jumalien.*

*Sun luoksesi, kaipaus kantaa,
soi sävel jo kukkivan maan.*

*Yli Nauravan veden siltaa
kuu kultainen rakentaa.*

L. J.

Kasvatustyö Ruusu-Ristin valossa.

II.

Käsiteltyämme kasvatusta ruumiin kannalta, siirrymme tarkastelemaan kasvatusta sielun kannalta. Sielutiede jaottaa ihmiset tunnepohjan eli temperamentin perusteella neljään ryhmään. Tarkoittoaen tällä ihmisen tapaa elää yksilöllisesti omaa sisäistä ja erittäin omaa tunne-elämää. Nämä neljä temperamenttia ovat: 1) sangviininen, 2) koleerinen, 3) melankoolinen ja 4) flegmaattinen tunnepohja. Sangviininen temperamentti on iloinen, vilkas, herkkä, vaihteleva ja hermostunut. Sangviininen lapsi on ruumiillisesti hento ja solakka. Koleerinen luonne on tulinen, rohkea ja ylevämielinen. Ruumis on lyhyt ja jäntevä. Melankoolinen temperamentti on juromielinen, surunvoitoinen ja raskasmielinen. Ruumiinrakenne on laiha, pitkä ja heikko. Flegmaatikko on kylmäkiskoinen, rauhallinen ja innostumaton luonne. Ruumiiltaan on flegmaatikko pullea, voimaton ja lihavahko. Harva luonne on puhtaasti jotain näistä tyypeistä yksinään, vaan useimmat ovat sekoituksia joko kahdesta tai useammasta. Tästä johdumekin astrologian piiriin. Astrologian mukaan jakaantuu temperamentit kahteentoista ryhmään. Mikä käsitys meillä lieneekin astrologiasta, on meidän joka tapauksessa myönnettävä, että sen luonteenkuvaukset ovat yhtenäisiä vasta lueteltujen tyyppien kanssa. Tämän selittää se, että temperamentiteoria onkin lainattu astrologiasta, myönsivätpä nykyiset tiedemiehet sen tai ei. Astrologia lisäksi kuvauksissaan on yksityiskohtaisempi ja sattuvampi, joka on vain kasvatustyössä suuremmaksi avuksi. Tämän todistamiseksi esitän tässä astrologian niitä pääkohtia, jotka koskevat käsiteltävissä olevaa kysymystämme. Astrologian päätekijä on aurinko, sitten maa ja kuu sekä lopuksi kaikki aurinkokuntamme kiertolaiset, planeetat. Niiden asema syntymähetkeillä määrää eli oikeammin sanoen ilmaisee yksilöllisyyden, luonteen ja karman. Käsitellessämme maailmankaikkeuden ykseydeksi, jossa pieninkin tapaus on seuraus toisesta, ja jossa jokainen seikka ei ole toisiinsa vaikuttamatta, voimme hyvin ymmärtää astrologian oikeutuksen. Ymmärrämme nykyään miten kuun eri vaiheet suuresti vaikuttavat maan asukkaisiin. Hyväksymme, että aurinko on määräävä tekijä vuodenaikojen vaihtelussa, va-

Ion ja lämmön antajana. Käsitämme, mikä vaikutus kuulla, auringolla ja kaikilla taivaan kiertolaisilla on vesiemme liikkeeseen. Tiedämme, että kaikki avaruuden liikkeet johtuvat taivaankappaleiden keskinäisestä vetovoimasta. Kaikesta tästä on vain askel henkiseen selitykseen. Ulkonainen on vain seuraus sisäisestä syystä. Kaikkien vetovoimien, liikkeiden ja lyhyesti sanoen koko ilmenevän elämän takana ovat suuret henkiset hierarkiat, apostoli Paavalin Efesolaiskirjeessä mainitsevat hallitukset, vallat, voimat ja herraudet j.n.e. Näennäisesti kuolleet kappaleet ovat elävien olioiden eläviä ruumiita, joiden tehtävänä on ilmentää kaiken takana olevaa ehdotonta jumaluutta. Ihmisyksilön syntyessä nämä hierarkiset voimat ovat kummeina (niinkuin Topelius y.m. saduissaan kertovat) elähtämässä sieluun ja näkyvään ruumiiseen spektrin kaikkeja värejä s.o. antamassa syntyvälle älyllisten, esteettisten ja siveellisten ominaisuuksien vaippoja t.s. virittävät minuuden ajatus, tunne ja tahto ruumiit, joita edustavat fyysilliset ja astraalis-menttaali verhot, niiden menneistä elämästä johtuviin väreilytahteihin. Näin ollen on äärettömän monia mahdollisuuksia erilaisten ihmisluonteiden ilmenemiselle.

Astrologiassa edustaa aurinko ihmisen yksilöllistä, jälleensyntyvää minää, kuu personallista minää ja maa ruumista. Tästä johtuu, että aurinko määrää astrologian 12 perusluonnetta. Ne ovat lyhyesti esitettynä seuraavat: Huhtikuussa (oikeastaan 21 p:stä maaliskuuta — 20 p:ään huhtikuuta) syntyneet ovat: innostuvia, mutta kestäättömiä, kiivaita, huimapäisiä ja ihanteellisia. Ruumis on pitkä ja voimakas. Toukokuussa syntyneen luonne on vakava, käytännöllinen, lujatahtoinen, arvokas ja varovainen. Lihavahko ja keskikokoinen ruumis. Kesäkuun luonne on huikenteleva, vilkasälyinen ja hätäinen. Ruumis on pitkä ja hintelä. Heinäkuussa syntynyt on varovainen, kunnianhimoinen, ympäristöönsä kiintynyt ja tunteellinen. Pieni tai keskikokoinen ja heikko ruumis. Elokuun luonne on ihanteellinen ja käytännöllinen, ylevämielinen, arvokas ja kykenevä suuriin tehtäviin. Ruumiiltaan on elokuulainen voimakas ja komea. Syyskuussa syntyneen luonne on varova, epätoivoinen, käytännöllinen, mukautuva ja älykäs. Ruumiiltaan keskikokoinen ja hyvinmuodostunut. Loka-kuulainen on sympatinen, älyllinen ja oikeudenmukainen. Hyvinkehittynyt ja notkea ruumis. Marraskuussa synty-

nyt on voimakas luonne, kriittinen ja sitkeä. Ruumiiltaan on marraskuulainen joko keskikokoinen ja tanakka tai pitkä ja luseva. Joulukuun luonne on intoisa, avomiellinen, ihanteellinen, filosofinen ja intuitivinen. Ulkomuodoltaan komea. Tammikuulainen on luonteeltaan kunnianhimoinen, vakava, utterta, varovainen ja varma. Heikko ja huonostimuodostunut ruumis. Helmikuussa syntyneen luonne on älykäs, eriskummallista rakastava, rehellinen, hiljainen ja vaatimaton. Ruumiiltaan on helmikuussa syntynyt keskikokoinen ja täyteläinen. Maaliskuun luonne on harras, tunteellinen ja seuraarakastava. Täyteläinen, mutta heikko ruumiiltaan.

Vertaamalla astrologian luonnekuvauksia sielutieteen temperamentteihin huomaamme, että koleerinen luonne on huhtikuussa, elokuussa ja joulukuussa syntyneillä. Toukokuun, syyskuun ja tammikuun luonne on melankolinen. Kesäkuun, lokakuun ja helmikuun luonteet ovat sangviinisia. Heinäkuuta, marraskuuta ja maaliskuuta vastaa flegmaattinen luonne. Saadaksemme paremman yhteenvedon järjestämme luonteet vielä taulukoksi, jossa on ilmaistuna samalla jokin yhteinen tunnepiirre. Saadaan:

	V o i m a k a s	H e i k k o
N o p e a	Koleerinen Huhtikuussa syntynyt Elokuussa " Joulukuussa "	Sangviininen Kesäkuussa syntynyt Lokakuussa " Helmikuussa "
H i d a s	Melankoolinen Toukokuussa syntynyt Syyskuussa " Tammikuussa "	Flegmaattinen Heinäkuussa syntynyt Marraskuussa " Maaliskuussa "

Historian henkilöistä olivat Kaarle Suuri, Napoleon ja Paavali koleerisia. Kaarle Suuri oli syntynyt huhtikuussa ja Napoleon elokuussa. Molemmat olivat historian suurimpia sotapäälliköitä ja organisaattoreita. Edellinen oli ihanteellinen ja vapaamielinen luonteeltaan, jälkimmäinen kylmän laskeva ja itsekkyydessään toisia sortava. J. W. Snellman, Pekka Ervast ja Sveitsin vapaussankari Wilhelm Tell ovat melankoolisia tyyppisiä. Paavo Ruotsalainen, Jenny Lind ja kirjailija Nortamo edustavat sangviinikkoja.

Flegmaattista temperamenttia ovat Eino Leino, J. J. Wecksell ja raamatussa mainittu ylipappi Eeli.

Voidaksemme tarkastaa, miten kasvatuksessa olisi suhtauduttava eri luonteisiin, jotta yksilöllinen kasvatus pääsisi oikeuksiinsa, koetan kuvata, miten eri temperamentit suhtautuisivat määrättyissä tilanteissa. Eräs filosofi on tässä tarkoituksessa ajatellut, että koleerinen, melankoolinen, sangviininen ja flegmaattinen tyyppi asetettaisiin tietämättään nukkuessa yösydännä säkkiin, joka sidottaisiin kiinni ja vietäisiin synkkään metsään, jossa säkki sitten avattaisiin. Koleerikko syöksyisi ensinnä ulos ja heristäisi nyrkkiään sekä koettaisi kostaa. Seuraisi sitten sangviinikko, joka myös syöksyen tulisi ulos, puisi nyrkkiään ja haukkuisi uhkaavasti. Hänen vihansa kuitenkin pian lauh-tuisi ja hän pötkisi kápälämäkeen ollen vielä iloinen, että kävi näinkin hyvin. Melankoolikko ryömisi arkana säkistä, tosin kiihtyneenä, mutta pysyen rauhallisena. Silmäilisi sitten ympärilleen, olisiko jotain pelättävissä ja poistuisi hiljaa ja varovaisesti hiipien. Viimeisenä jättäisi flegmaatikko säkin. Hän olisi kyllä suutuksissa ja ottaisi olosuhteiden mukaan osaa koston, sanoisi kovia sanojakin, mutta sitten rauhoittuisi ja lähtisi kotimatalle. Huomaisi kuitenkin kotimatkan yön pimeydessä epämukavaksi, joten jäisi aivan lähelle nukkumaan rauhallisesti, kunnes aamuaurinko herättäisi. Näin koleerikko on tietoinen tapauksesta ja lisää innoissaan vielä, mitä siinä ei ole. Melankoolikko käsittäisi tilanteen rauhallisesti lisäämättä mitään. Sangviinikko lisäisi todellisuuteen enemmän kuin mitä siinä olisi ja flegmaatikko pienentäisi todellisia tapahtumia. Koleerikko on todellinen ja ihanteellinen yhtä paljon, flegmaatikko yksipuolisen todellinen, sangviinikko taas yksipuolisen ihanteellinen ja melankoolinen horjuen molempien välillä.

Ajan suhteen on koleerinen ihminen nykyisyyden pohjalla, vaikka ottaa vastaan myös tulevaisuuden toivorikkaasti. Sangviinikko mielellään silmäilee tulevaisuutta ja odottaa sieltä kultaista aikaa. Melankoolikko ajattelee samoin tulevaisuutta, mutta tietämättä tuoko se surua vai iloa. Flegmaatikko kiinnipitää vain kuluvasta ajasta eikä osaa pelätä tai toivoa mitään tulevaisuudelta.

Iloon ja suruun nähden voidaan sanoa, että koleerikko haluaa iloa, mutta ei saa tyydytystä siitä ja surullista tapahtumaa hän kyllä muistelee, vaikka tuntee tyydytystä

kestettyään sen miehuullisesti. Melankoolinen ei tunne iloa eikä kärsi surustakaan, mutta kasvattajan pahoinpidellessä melankoolikkoa, saa hän kauan odottaa luottamuksellisten välien palaamista. Sangviinikko etsii iloa ja tuntee siitä tyydytystä, mutta surua hän ei muistele. Flegmaatikko on onnellinen, jos hän ei kärsi, mutta iloa hän ei kaipaa eikä liioin muistele surua.

Rangaistaessa itkee sangviinikko kovimmin ja nauraa sekä unohtaa ensimmäisenä. Koleerikko uhmaillen ja halveksien pelotta kestää rangaistuksen, jota ei unohda, mutta ylpeilee siitä. Koleerisen suhteen on kasvattajan oltava äärimmäisen rauhallinen ja pidättyvä, sillä rangaistuksesta tulee aina kilpakysymys, kuka ensin uupuu, rankaisija vai kuritettava. Melankoolisen rangaistus tekee araksi ja umpimieliseksi. Flegmaatikko on rangaistuksiin nähden tunteeton ja vielä vähemmin huomaa hänen osoittavan tunteitaan.

Musiikista pitävät koleerikko ja sangviinikko, molemmat mielellään laulavat, vieläpä viheltelevätkin. Edellinen on kuitenkin etevämpi, mutta jälkimmäinen rakastaa enemmän musiikkia ja omaa suuret lahjat ja taipumukset. Melankoolikko häpeää ääntänsä ja pelkää joutuvansa naurunalaiseksi eikä siksi laula. Flegmaatikko laulaa vain, jos se on pakollista. Leikeissä on koleerikko johtajana, melankoolikko on tavallisesti harmistunut ja syrjäytetyssä asemassa, sangviinikko kujeilee ja flegmaatikko on mukana, jos toiset pyytävät, mutta voi olla olevinaan tietämätönkin ja toisinaan taas hyvin rattoisa ja kärsivällinen. Koleerikko ei itsenäisenä välttämättä kaipaa seuraa, mutta etsii sitä voidakseen näyttää etevämmyttään. Sangviinikko kaipaa seuraa hovin vuoksi. Hän ei saa koskaan huvista tarpeekseen. Melankoolinen kaipaa seuraa, mutta pelkää seuran vahingoittavan itseänsä. Ollessaan seurassa hän vieroo sitä, mutta seuratta ollen etsii sitä. Flegmaatikko mielellään etsii turvaa toisilta, kadottamatta silti sisäistä rauhaansa.

Yksityisen ihmisen elämässä vaihtelee temperamentit suurin piirtein ikäkausien mukaan. Lapsuusaika on sangviininen, nuoruusvuodet ovat melankoolisuuden aikaa, miehuusikä on koleerista ja vanhuuden aika vasta flegmaattisuutta.

Näillä muutamilla viitteillä on toivottavasti tullut osoitetuksi, miten välttämätöntä on yksilöllinen suhtautuminen

kasvatettavaan. Jos sitä ei oteta huomioon, vaan tyydytään niin sanottuun joukkokasvatukseen, joka ohimennen sanottuna on käytännössä helpompaa, niin kärsii varsinainen kasvatustapa enemmän tai myöhemmin todellisen haaksirikon. Keskinäinen kanssakäyminen on välttämätöntä ja niin ollen yhteinen koulukasvatustapa on ainoa keino tasottamaan erilaisia luonteita ja hiomaan liiallisen särmykkyuden ihmisestä. Yksityisopetus kantaa harvoin muuta kuin opillista hedelmää. Siis muistakaamme, että pitkä ja vaikea on opetuksen tie, mutta lyhyt ja vaikuttava on esimerkin voima. Ja esikuvia tapaamme vain seurustellessamme toistemme kanssa. Sitä vartenhan ihmiset ovat yhteiselämään asetetut, jotta olisivat toisilleen avuksi. Tässä tahtoisin erikoisesti alleviivata, että kuten spektrin värit täydentävät toisiaan ja yhteensulautuneina muodostavat harmoonisia värejä, samoin vastakkaiset luonteet täydentävät toisiaan. Näin ollen melankoolinen lapsi hyödyttää sangviinista ja taas flegmaattinen täydentää koleerista. Sensijaan kaksi sangviinista voi turmella toisensa. Ja useammasta läheisesti toiseensa liittyneistä melankoolisesta lapsesta voi kasvattajalle olla paljon ikävyyttä. (Jatk.)

Yrjö Eloniemi.

Uskonto ja Kristus.

IV.

Luostarit henkisinä kouluina ja Mysterio-Opisto.

Uskonnoissa yleensä on ollut sisäisempiä kouluja, mysterio-opistoja. Niin oli kristinuskossakin. Sellaisia olivat luostarit. Luostarien tarkoitus ja tehtävä on voinut hämmentyä, niin että ne saattoivat muodostua vain eräänlaisiksi turvakodeiksi, itsekkyyden ja väkivallan keskuksiksi. Alkuaan niillä oli koulun luonne. Ei vain sellaisen koulun, jossa läksyjä lukemalla saavutetaan oppiarvoja. Luostarien piti olla henkisiä, sanoisimmeko salatieteellisiä kouluja. Tarkoitus oli kasvattaa Mestarin oppilaita, henkisiä opettajia, ihmiskunnan auttajia.

Näinollen pääsyvaatimuksetkin olivat toisenlaiset kuin tavallisiin kouluhin! Siinä ei riittänyt yksin älykkyys tai lukeneisuus, vaan vaadittiin myös, ja ennen kaikkea, epä-

itsekkyyttä, siveellistä luonnetta, henkistä kehittyneisyyttä. Täytyi olla elämänkoulussa saavuttanut tutkinnon, tunnussanan. Oikeastaan kolme tunnussanaa.

Selvitelkäämme ensin näitä kolmea sanaa, mitä ne ovat, mihin ne ovat kätketyt ja miten ne löydetään. Sillä asia on yhtä tärkeä meille teosofiassa ja Ruusu-Ristissä kuin aikaisemminkin.

Ensi sijassa nämä sanat ovat kätketyt ihmiseen itseensä. Mutta tavallaan ne ovat kätketyt myös siihen yhteiskunnalliseen kolminaistemppeliin, josta edellä on puhe ollut. Yksi sana, siemen tai helmi, on kätketty Manun johtamaan valtiopylvääseen. Sen me löydämme Manun johdolla. Toinen siemen on kätketty Bodhisattvan johtamaan sivistyspylvääseen. Sen me löydämme Bodhisattvan johdolla. Kolmas helmi on kätketty Mahatshohanin johtamaan talouselämän pylvääseen. Sen me löydämme Mahatshohanin johdolla.

Avistamme jo, että täytyy olla neljäskin sana. Niin onkin. Luonnollisesti se on kätketty alttariin. Sen me löydämme Kristuksen johdolla, kaikkien kolmen tietäjän auttamana, tavallaan vaihtamalla pylväistä löytämämme kolme helmeä alttarissa olevaan neljänteen.

Tavallaan näillä kullakin helmellä on pari vartijaa, jotka ovat voitettavat. Tärkeimmän, alttarissa olevan helmen vartijana on tuo salaperäinen neljäs tietäjä, hän, joka on puettu kärsimyksiä tuottavan uhripapin mustaan ja laupeudenharjoittajan valkeaan pukuun, ja joka ennätti Jerusalemiin vasta Jeesuksen ristiinnaulitsemisen tilaisuuteen. On selvää, että on voitettava tämä neljäs tietäjä ja hänen kaksinaiset pukunsa, ennenkuin varsinainen alttarin Sana, Logos, saavutetaan. Ja lunnaiksi on luovutettava nuo Manun, Bodhisattvan ja Mahatshohanin pylväistä löydettävät helmet.

Etsikäämme nämä kolme helmeä. Ensin Mahatshohanin pylväässä oleva talouselämän helmi. Ensimmäisenä vartijana on laiskuus, sellainen toive, että olisi mainiota, kun ei tarvitsisi mitään tehdä. Tämä vartija on voitettava. Toinen vartija on mammona, sellainen unelma, että olisi suurta, jos olisi oikein rikas. Mutta tämäkin on voitettava. Ellei ihminen näitä vartijoita voita, tekevät ne hänet orjakseen. Eikä ihminen oikeastaan voita, ellei hän löydä Mahatshohanin pylväässä olevaa tunnussanaa. Ja mikä se on? Se on työnilo, ahkeruus. Tämän sanan avulla

ihminen vapautuu rikkauden ja köyhyyden orjuudesta. Parhain taloudellinen pääoina on ahkeruus, työnilo.

Toiseksi etsikäämme Bodhisattvan pylvääseen kätkeyty sivistyselämän helmi. Ensimmäisenä vartijana on nautinto, mustasukkaisuus, kateus, itsekkyyys. Sellainen täytyy voitetaa. Toinen vartija on kunnianhimo, joka myös on voitettava. Ne molemmat voitetaan sanan avulla, sen sanan, joka on sydämenilo, kiitollisuus, puhtaus. Ihminen, joka vaikka on ulkoisesti sivistynyt, oppinut, mutta sydämessä asuu kateus, mustasukkaisuus, kunnianhimo, hän ei ole elämän edessä sivistynyt. Eikä vapaa. Jumalan edessä on sivistynyt ja vapaa se ihminen, jonka sydämessä asuu puhtaus, ilo ja kiitollisuus. Tämä on toinen helmi.

Kolmanneksi se helmi, mikä on kätkeyty valtioelämään, Manun pylvääseen. Tämän helmen alempana vartijana on matelevaisuus, vehkeileväisyys, kapinallisuus. Sellainen vartija on voitettava. Toisena vartijana on vallanhimo, komentamisen halu. Sekin on voitettava. Sana, jolla nämä voitetaan, on kuuliaisuus, palvelemisenilo.

Nämä ovat ne kolme helmeä eli sanaa, joita etsivät kaikki ihmiset tiedottomasti, mutta tietoisesti ne, jotka pyrkivät kuolemattomuuteen. Kun uskonnolliset ihmiset puhuvat pelastumisesta sanan avulla, niin todellisuudessa ne ovat nämä sanat. Sillä niiden avulla ihminen pelastuu laiskuuden paheesta ja rikkauden himosta, kateudesta ja kunnianhimosta, matelevaisuudesta, kapinallisuudesta ja vallan- ja komentamisen halusta. Sentähden Väinämöinenkin etsi näitä kolmea sanaa kaikkialta, tuonelastakin, mutta löysi sen Vipusen vatsasta. Sillä yhdeltä kannalta katsoen Vipunen on koko tämä yhteiskunnallinen kolminaismaailma.

Nyt seuraa tärkeä kysymys: mitä varten ihmisen on nämä sanat etsittävä ja löydettävä? Tavallaan olemme tähän jo vastanneet, mutta vastaamme vieläkin. Ensiksi sitä varten, että ihminen saavuttaisi sen vapauden, josta juuri puhe oli. Mutta jos hän tähän vapauteen tyytyy, silloin puuttuu tärkein helmi hänen inhimillisestä kruunustaan. Sillä nuo kolme helmeä kuuluvat kolmeen edelliseen luomiskauteen, ovat niiden kertaamista ja täydentymistä. Varsinainen tämän luomiskauden inhimillinen helmi eli Sana sensijaan kuuluu alttariin, ja sen saavuttaminen varsinaisesti kruunaa ihmisen.

Edellä olemme jo puhuneet, että näitä alttareita on

kaksi: kuolevaisuuden ja kuolemattomuuden alttari. Edellinen on mennyt pakolliseksi, jälkimmäinen on vapaaehtoinen. Pakollisiksi ovat menneet esim. yhteiskunnalliset verot. Huippunsa tämä saavutti sotilasuhriin. Vahvempien oli uhrauduttava heikkojen ja kodin ja yhteiskunnan turvaksi. Siinä ihmiset uhrasivat nuo kolme helmeä, mikäli heillä niitä oli, ja ruumiinsakin. Se oli vastenmielinen ja kammottava uhri, joten vanhat rotu-uskonnot ryhtyivät ihmisiä siihen innostuttamaan. Vähitellen siihen totuttiin. Se meni veriin, luonteeseen. Sota muuttui hurmioksi. Kunnes tultiin siihen, että käytiin sotaa sodan vuoksi. Siihen oli tultu jo Jeesuksen päivinä. Juuri senkin vuoksi „aika oli täyttynyt“. Nyt ei enää tarvittaisi uskontoja sitä varten, että ne innoittaisivat ihmisiä sotilasuhriin. Kyllä ihmiset ovat siihen jo tarpeeksi innokkaita. Sota on muodostunut himoksi. Niinpä Europan sota v. 1914 syttyi vain sotaisesta innostuksesta. Se oli intohimoista urheilua, veristä nyrkkeilyä kansojen välillä.

On näinollen selvää, että täytyy muodostua sellainen uskonto, aurinkouskonto, joka saisi ihmiset luopumaan sodasta ja ryhtymään rauhantöihin, Kristusta seuraamaan. Johan Buddha oli sellaisen uskonnon aiheuttanut. Mutta siitä tuli enemmän passiivinen elämänymmärrys. Kristuksen elämänymmärrys on aktiivinen. Mutta kristikunta luisui materialismiin, itsekkyyteen, tullen lopulta vastakohdakseen, pahassa aktiiviseksi.

Koska siis kristikunta ei ryhtynyt uhraamaan rauhan ja valon alttarille, yrittivät viisaat muodostaa keskitetyimmän koulun pienempää, valikoidumpaa joukkoa varten. Ja niin syntyivät luostarit. Tarkoitus oli, että luostareissa kasvatettaisiin sellaisia yksilöitä, jotka olisivat hyvässä aktiivisissa, lähtisivät ulos maailmaan totuuden tietäjinä, valon palvelijoina.

Nyt seuraa tärkeä kysymys: millaiset ihmiset olisivat olleet itseoikeutettuja astumaan luostariin? Aivan varmasti sellaiset ihmiset, joilla oli nuo kolme helmeä eli sanaa: 1) työnilo, ahkeruus, 2) puhtaus, sydämen ilo, kiittollisuus, 3) palvelemisenilo, kuuliaisuus. Tai niinkuin vapaamuurarit pylväittänsä mukaan niitä nimittävät: 1) kauneus, 2) voima, 3) viisaus. Tai niinkuin kirkollinen teologia niitä on nimittänyt: usko Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen.

Tai joskaan nämä, Väinämöisenkin aikanaan etsimät,

kolme sanaa eivät olisikaan olleet luostariin mentäessä aivan saavutettuja, niin ne oli saavutettava luostarissa oltaessa, siellä tapahtuvan koulutuksen ja kasvatuksen avulla.

Että todella näin oli, se näkyy niistä kolmesta lupauksesta, jotka vaadittiin luostariin menijöiltä. Nämä lupaukset olivat: 1) köyhyyden, 2) naimattomuuden, 3) tottelevaisuuden lupaukset.

Nyt on selvästi ymmärrettävä, että nämä lupaukset veivät päämäärään eli voittoon vain siinä tapauksessa, että munkit tai nunnat todella saavuttivat nuo kolme helmeä. Mitä hyödytti tehdä esim. köyhyyden lupausta, ellei ollut mahdollista saavuttaa vastaavaa helmeä: työn- ja ahkeruuden iloa? Ilman tätä helmeä luostarit muuttuisivat vain laiskottelevien olentojen tyyssijoiksi, eräänlaisiksi vaivastaloiksi. Ja mitä hyödytti tehdä naimattomuuden lupausta, ellei voittanut vastaavaa helmeä: siveellistä puhtautta, sydämeniloa, kiitollista mieltä? Sillä ilman tätä helmeä luostarit muodostuisivat vain lemmenkipeitten, katkeroituvien olentojen asunnoiksi, jonkinlaisiksi sairaaloiksi. Ja mitä kannatti tehdä tottelevaisuuden lupausta, ellei itsekasvatuksen avulla hankkinut vastaavaa helmeä: kuuliaista mieltä, palvelevaista sydäntä? Ilman tätä helmeä luostarit muodostuisivat vain kapinallisten olentojen, vallanhimoisten ihmisten pesiksi, jonkinlaisiksi vankiloiksi.

Tämä siis oli luostarien ensimmäinen niin sanoaksemme valmistava tehtävä: varustaa oppilaansa näillä kolmella helmellä, kolmella sanalla, tehden heistä siten „sanan“ julistajia. Sillä todellisuudessa ei kukaan kykene julistamaan „sanaa“, ellei hän itse ole näitä kolmea perussanaa saavuttanut. Muussa tapauksessa tulee siitä vain „sanelinää“, ammattimaista agitatsionia.

Mutta luostarien kasvateilla oli vieläkin tärkeämpi läksy: uhrata nämä pylväistä löytämänsä kolme helmeä alttarille, Kristuksen, aurinkouskonnon alttarille, jotta sitten vastalahjaksi saisivat alttarissa olevan aurinko-Sanan, Logos-sanan, joka taas omalla, aurinkoisella tavallaan sisältää nekin kolme sanaa.

Tässä tärkeimmässä tehtävässään luostarit itse epäonnistuivat. Ja kun luostarit itse epäonnistuivat, niin mitenkä ne olisivat kyenneet oppilaitaan opastamaan!

Jotta luostareissa olisi osattu etsiä neljättäkin helmeä, tuota arvokkainta, olisi se edellyttänyt neljättä lupausta.

Mutta miksi sitä ei tehty? Siksi, että kolmas lupaus, totelevaisuuden lupaus, oli tehty umpimähkään. Ei otettu selvää, eivät luostarit itse ottaneet selvää, ketä loppujen lopuksi toteltiin. Että munkit ja nunnat tottelivat luostarinsa johtajaa, apottia tai abbedissaa, sehän oli luonnollista. Eikä liioin voi sanoa kokonaan luonnottomaksi sitäkään, että apotit ja abbedissat vuorostaan tottelivat kirkon päätä, paavia. Sillä kaikki olisi mennyt hyvin, jos paavikin olisi ollut totelevaisuuden suhteessa Kristukseen. Jos niin olisi ollut, silloin luostarien ja kirkon koottu voima olisi virrannut Kristus-alttarille, rauhan, valon ja rakkauden valtakunnan luomiseen.

Vika oli niinollen korkeammassa johdossa, paavissa. Hän johtikin voimat sodan ja väkivallan alttarille. Kristuksen tilalle tulikin tuo salaperäinen neljäs tietäjä, hän, joka on puettu laupeudenharjoittajan valkeaan ja kärsimyksiä tuottavan uhripapin mustaan pukuun. Ja koko kristikunta on kuin se erämaassa eksynyt ihminen, jota kirkko, neljännen tietäjän pukuihin puettuna, kuljettaa mukanaan Betlehemiin, Kristus-lastasta tervehtimään, mutta myöhästyy, ja todellisuudessa kuljettaakin Jerusalemiin, ristiinnaulitsemisen tilaisuuteen — painostaakseen jatkuvasti Kristuksen verikuoleman tärkeyttä ja välttämättömyyttä!

(Jatk.) J. R. H.

Mitä muualla tiedetään.

T. S:n presidentinvaalin ehdokkaat ovat viimeisten tietojen mukaan tri George S. Arundale ja T. S:n ent. päämajasihteeri Ernest Wood.

Sanoma rajan takaa. Muuan saksalainen tiedemies kertoo Dresdenissä taannoin pidetystä spiritistisestä istunnosta, johon hänkin oli ottanut osaa. Meediota oli pyydetty asettumaan erään istuntoon ensimmäistä kertaa osaa ottavan naishenkilön poikavainajan yhteyteen. Poika oli kymmenen päivää aikaisemmin pudonnut Alpeilla kiipeillessään, eikä hänen ruumistaan oltu löydetty. Lohduton äiti, joka oli tunnettu hurskaudestaan ja hyväntekeväisyydestään, oli voittanut vastenmielisyytensä spiritismiä kohtaan toivossa saada puhutella poikavainajaansa.

Kun istunto alkoi, kysyi meedio, nuori tyttö, „kontrollihengeltään“ Adolfilta, oliko istunnossa mahdollista päästä onnettomuuden uhrin yhteyteen. Vastaus oli myönteinen, ja hetken kuluttua, kun äkkinäinen nykyä värisytti meediota, istunnon johtaja sanoi:

„Hän on nyt täällä.“

Sitten hän kysyi äidiltä:

„Mitä minun on kysyttävä häneltä?“

Äiti kalpeni. Hänen kätensä vapisivat niin, että hän pudotti nenäliinansa ja käsilaukkunsa, ja hän huudahti:

„Alfred, oma poikani, oletko todellakin täällä?“

Meedio vaiken. Silloin istunnon johtaja kääntyi meedion puoleen ja sanoi:

„Sinä tiedät, että äitisi on täällä. Sano meille, mistä tulet ja kuinka voit.“

Silloin kahdeksantoista vuotias naismeedio vastasi, ei tavallissella äänellään, vaan täysikasvuisen miehen äänellä:

„Papukaija on varastelevainen lintu.“

Läsnäolijat pettyivät samaten kuin äitikin, johon nämä ilmeisesti merkityksettömät sanat vaikuttivat masentavasti. Lopulta hypnotisoija kysyi:

„Onko vainajalla ollut mitään tekemistä papukaijan kanssa?“

„Kyllä, meillä on papukaija“, myönsi vanha rouva, „mutta pojallani ei ole ollut mitään tekemistä sen kanssa, sillä me saimme sen lahjaksi kaksi päivää hänen kuolemansa jälkeen.“

Meedion sanat tuntuivat siis käsittämättömiltä. Istunto keskeytettiin, koska sitä pidettiin epäonnistuneena.

Vanha rouva ei kuitenkaan voinut unohtaa tapausta. Kotiin mentyään hän mietiskeli kauan näitä sanoja. Miehen ääni, jonka hän oli kuullut meedion suusta, muistutti hänen poikansa ääntä, mutta yhtäläisyys ei ollut täysin vakuuttava. Äkkiä rouva nousi ja meni lämmittämättömän huoneen läpi toiseen huoneeseen, missä papukaija oli. Hän oli kaihtanut huonetta pojan kuolemasta saakka, sillä se oli ollut tämän työ- ja makuuhuoneena. Papukaijan komea kullattu häkki, rikkaalta sukulaiselta saatu lahja, oli pyöreällä sohva-pöydällä. Papukaija näytti torkkuvan nurkassaan. Äkkiä häneltä pääsi huudahdus, joka herätti hänen toisessa huoneessa nukkuvan veljensä. Tämä luuli sisarelleen tapahtuneen jotakin ja riensi apuun. Sisar seisoi kalpeana ja vapisevana häkin viressä ja osoitti sormellaan likaista paperia, joka puolittain näkyi papukaijan vesisäiliön alta.

Velj otti paperin. Nyt hän käsitti sisarensa kihtymyksen. Kirjkuorelle oli kirjoitettu suurin kirjaimin: „Äidilleni“. Käsiälä oli pojan, ja kuoressa olikin pitkä jäähyväiskirje, jossa poika pyysi äidiltään anteeksi. Hän selitti, ettei hän voinut enää elää, kun tyttö, jota hän oli rakastanut, oli mennyt toisen kanssa naimisiin.

Oletettu onnettomuustapaus oli siis itsemurha. Kukaan ei ollut sitä tiennyt, koskapa poika oli salannut äidiltään sydäntuskansa. Kukaan ei ollut aavistanut, että hän oli hautonut itsemurhasuunnitelmia. Hän oli kaikesta päättäen jättänyt kirjeen työpöydälleen. Seuraavana päivänä oli huoneessa käynyt vain sisäkkö, joka ilmeisestikään ei ollut nähnyt kirjettä. Vuorokautta myöhemmin tuli papukaija lahjana taloon, ja palvelijatar sai viedä sen pojan huoneeseen. Seuraavana päivänä tuli onnettomuuden sanoma. Siitä hetkestä lähtien äiti ei halunnut mennä pojan huoneeseen. Papukaija, joka toisinaan oli saanut lennellä vapaasti huoneessa, oli kaikesta päättäen ottanut kirjeen ja kuljettanut sen häkkiinsä. Siitä löydettiin muitakin esineitä, jotka se oli varastanut. Ja „varkaudesta“ tiesi vain vainaja kertoa — meedion suun kautta. (Sv. Pr.)

Tiedemiehen sana. Ranskalaisen tohtori Duval Arnauldin kerrotaan lausuneen „La Ligue Internationale pour la Vie et la Famille“in kuudennessa vuotuisessa konferenssissa Parisissa seuraavaa:

„Ei ole tarvis puhua pitkälti kontraseptiivisten keinojen vahingollisuudesta . . . Kaikkien maiden gynekologit, — professorit Dalché, J. L. Faure ja Siredy Ranskassa, Friedländer Amerikassa, Kehr Dresdenissä, Bossi Baselissa, Schockaert Louvainissa — ovat tulleet samaan tulokseen: verentungos, hedelmättömyys ja usein moraalinen kriisi . . . Kontraseptiivisiin keinoihin sisältyy kaikenlaisten vaarojen, palamisen, erosion, verentungoksen ja muiden vammojen mahdollisuudet. Prof. Labhardt, Baselin yliopiston gynekologisen klinikan johtaja, on sitä mieltä, että kontraseptiiviset keinot aiheuttavat usein emänulkoisen hedelmöitymisen; hän on nähnyt tällaisten hedelmöitymisten lukumäärän nelinkertaistuvan v:sta 1900. Hänen mielestään tämän lisääntymisen syynä on kontraseptiivien käytön lisääntyminen. Tässä käsityksessä häntä kannattavat leningradilaiset professorit Suderkoff ja Scranbansky, joilla on ollut runsaasti tilaisuuksia huomiointiin. Sitäpaitsi ne enemmän tai myöhemmin vaikuttavat yleiseen terveydentilaan . . . Ja niinpä saamme seurauksiksi paikalliset vammat, yleishäiriöt ja persoonallisuuden heikkenemisen, verentungoksen, hedelmättömyyden, taipumuksen sidekudoskasvannaisiin ja emänulkoiseen hedelmöitymiseen, operation uhkan siihen liittyvine vaaroineen, elimien poistamisen ja leikkauksen epäonnistumisen . . . Ja tulkoon tietyksi ja julistetuksi, että kaikkiin keinotekoisiiin varokeinoihin, joilla koetetaan ehkäistä raskauden uhka, sisältyy verrattomasti useampia vaaroja kuin raskaus, josta niiden on laskettu varjelevan. — („The Aryan Path“, lokakuu 1933).

Kynäsepot.

Helsingin Ruusu-Ristiin on perustettu Kynäseppo-ryhmä, siis kynäilijä-, kirjailijaryhmä, jos uskaltaisi vaativampaa nimitystä käyttää. Se on alkujaan syntynsä saanut R.R:n Kirjallisuusseurasta P. E:n kirjain arvostelemiseksi sanomalehdistössä sekä muutenkin R.R:n maailmankatsomuksen levittämiseksi yleisön keskuuteen. Mutta koska kokemus on näyttänyt, että viime aikoina on ollut vaikeata saada puhtaasti aatteellisia kirjoituksia R.R:stä sanomalehdistöön, on herännyt halu yrittää ensin taiteellisemmalla uralla saada harrastusta maailmankatsomukseemme, ja siinä mielessä on alla oleva jouluk. 9 p:nä Kynäsepporyhmässä pidetty keskustelualustus kirjoitettu.

Miksi ryhmämme nimen edellä on Ruusu-Risti? Minkä erikoisen värityksen se ryhmälle antaa? Vai eikö ahna mitään? Olemmeko kynäilijöitä, taiteilijoita, aivan samanlaisia kuin muut, samanlaisin kyvyin, samanlaisin heikkouksin, samanlaisin päämäärin? Jos olemme, niin miksi silloin olemme ottaneet nuo kaksi R:ää ryhmämme nimen eteen?

Katselen „Sanaa“ Kansallisteatterissa. Se vaikuttaa, sillä se koskettaa elämän perusvoimia, siinä on elämää ja kuolemaa rinnakkaisilmiönä, Jumala, valo, totuus, usko kaikkea ympäröivänä ilmakehänä. Se on kappale arkista, todellista — kipeän todellista elämää, mutta siinä mielessä, että ihminen on ikuisuusolento, että ihmisen henki on aineen valtaa voimakkaampi, että s a n a n m a h t i voittaa kuole-

mankin vallat, että kirkas, viaton, suloa tuoksuva lapsi voi rukouksellaan järkyttää tuonelan ovia ja kirvoittaa manan asukkaankin kahleista. —

Olemme Kalevalan kansaa, olemme sanan mahdin sankariheimoa, olemme vanhoista kulttuureista kotoisin. Suonissamme virtaa pisaroita muinaisista suuraajoista. Väinämöinen kutsuu. Tietäjäkultti, mysteriohenki. Meillä on opettajamme kautta väylät Valkoiseen Veljeskuntaan auki. Meidän piireissämme asuu tietoa koko maapallon näkymättömästä johdosta, elämän ja kuoleman salaisuuksista, karman horjumattomasta laista, jälleensyntymisestä, ihmisten kulusta harhojen kautta kohti täydellisyyttä.

Tieto tuosta kaikesta elää keskellämme. Eikö se velvoita?

Tiedämmekö me jotain noista suurista asioista, tiedämmekö kokemusperäisesti? Emmepä juuri. Mutta senverran ainakin olemme, yksi enemmän, toinen vähemmän, kokemuksellisesti jotain vähädyksiä saaneet, että meissä on herännyt luottamus niihin, me olemme alkaneet tutkia, järkemme ja sydämemme todistaen ne tosiksi. Me näemme niissä maailmankaikkeuden arvoituksen avaimen. Niistä me saamme voimamme vaikeuksissa. Niiden avulla me jaksamme kulkea elämän kaitaa polkua pitkin. Meistä tulee puhtaampia, rehellisempiä, rauhallisempia, ystävällisempiä ja rakastavampia olentoja.

Elämänrohkeutta nuo teosofiset totuudet meille antavat tässä tuskallisten ponnistusten koulussa, joksi maapalloa kutsutaan. Elämme monenlaisten kärsimysten keskellä, yksilöllisten ja kansallisten. Tervehdittäköön silloin ilolla jokaista ilmiötä, joka kaikkia ihmisiä nostaa kärsimyksistä valoon, voimaan, terveyteen, vapauteen! Ellei taide ole vapauttaja, ei se ole oikeaa taidetta. Taide — se perustuu kauneuteen, sanotaan. Siis sopusointuun. Siis ylempään minään, Jumalaan. Taiteilija on myös luoja. Taiteilija on voimain liikuttaja näkymättömässä maailmassa. Niidenkin voimain, jotka sensatiokohulla, ivalla, eroottisella tunteilulla vetoavat meidän eläinluumme? Ei, tuhat kertaa ei! Vain niiden ja ehdottomasti niiden voimain, jotka vahvistavat Luoja meissä, jotka antavat meille astinlaudan ylösnousemukseen. Me saamme liian paljon tuntea oman persoonamme ja ympäristömme puitteissa heikkoutta, alakuntoisuutta, painostusta ja syntiä, että jos taiteen avulla lisäämme tätä maailmaan usein imelien naamioiden varjolla, me teemme rikoksen pyhää henkeä, luomisen tulta kohtaan.

Näyttäkäämme tietä maailmalle vapauteen ja voittoon, elämän tuhansien probleemien selvittäjinä. Taiteilija, jos hän on tositaiteilija, voi löytää tämän kirvoituksen jumalallisen avaimen joka luomisaiheessa. Uskallan sanoa, että nyt on tullut aika, jolloin vapaamin voimme taiteenkin avulla tuoda esiin jälleensyntymistä, karmaa, Mestareita, elämän kaitaa tietä, Vuorisaarnaa, Jeesuksen Kristuksen ainutlaatuisuutta ihmisenä, Mestarina ja Jumalan ilmennyksenä, kuoleman takaista elämää, kuoleman voittamista, ihmisen kaksinaista luontoa: eläintä ja Jumalaa ja kaiken päämäärän täydellisyyttä.

Tietäjät ja viisaat ovat kulkeneet edellä. Nyt alkaa olla tiedemiesten ja taiteilijain vuoro. Suuria totuuksia, yhä enemmän ja enemmän, mutta niin yksinkertaisessa asussa, että vähäisinkin ne tajuaa! Siinä mottoa. Toistan vielä kerta nuo tunnetut sanat: „Ellei taiteilija kulje aikansa edellä, ei hän ole oikea taiteilija“. Taiteilija on näkijä. Taiteilija on kolmen i:n: imagination, inspiration

ja intuition kautta, niinkuin Steiner sanoo, yhteydessä elämän luomispajojen kanssa — tiedottomasti, tietäjän sitä ollessa tietoisesti.

Tie kärsimyksistä ylös vapauteen! Eikö siinä ole tuhansia elämänmomenteja taiteilijan tarina-aiheiksi? Varmasti. Tässä mielessä jos Ruusu-Ristin Kynäseppöinä taiteessa taipaleelle lähdemme, silloin on mielestäni heidän syntysanansa löydetty.

Lopuksi: Edessämme on varmasti maailmankatsomuksellemme ylösnousemuksen aikaa, ovien avautumista ulkomaailmaan. Siksi jos kenellä on hedelmällisiä ehdotuksia esitettävänä, miten aatteellisemmalla alalla, varsinkin R.R.:kirjain arvostelemiseksi voitaisiin kynänkäytön avulla yleisöön vaikuttaa, ottaa niitä kiitollisuudella vastaan Kynäsepporyhmän sihteeri, rouva Tuuli Reijonen, os. Helsinki, Köydenpunojank. 7 B.

A. R.

Čien varrelta.

Insinööri Leo Krohn on antanut käytettäväksemme P. E:n ja Ruusu-Ristin horoskoopit alkaneelle vuodelle. Vertailun vuoksi esitämme ensin järjestömmme viime vuoden horoskoopin, joka samaten on hänen laskemansa.

Ruusu-Ristin vuosihoroskooppi 1933. On usein havaittu, että horoskoopit, jotka on asetettu Ruusu-Ristiä varten, ovat hyvin pitäneet paikkansa. Tämä riippuu luultavasti siitä, että aika, jolloin Ruusu-Ristin periodi alkoi, on hyvin tarkasti määrätty; se oli se hetki, jolloin Johtajamme ensimmäisessä kokouksessa juhlallisesti asetti ristin keskellemme. Niinpä esimerkiksi osoitti marraskuussa 1931 laadittu horoskooppi selviä merkkejä siitä, että seuraava vuosi tulisi olemaan hyvin vaikea, ja että tarvittiin kaikkien jäsenten yhteinen ponnistus ja hyvä tahto, jotta voisimme siitä suoriutua. Ja että niin todella kävikin, tiedämme kaikki. Onneksi marraskuussa 1932 asetettu vuosihoroskooppi, joka on voimassa tämän vuoden ajan, on aivan toisenlainen. Se tekee rauhoittavan vaikutuksen. Samalla näyttää siltä, että se osoittaa tärkeää ja sisältörikasta aikakautta.

Jousimiehen merkki, joka syntymähoroskoopissa oli ylhäällä zenitissä, on nyt nousemassa. Samalla Aurinko, joka syntymähoroskoopissa oli 8:nnessä huoneessa, on nyt keskellä taivasta zenitissä. Tämä merkitsee, että ruusuristityö nyt tulee enemmän julkisuuteen, sen vaikutus tulee huomattavaksi. Auringolla on sama hyvä Jupiter-aspekti kuin syntymähoroskoopissakin, ja Jupiter on nyt okkultisessa 8:nnessä huoneessa osoittaen, että jumalallinen viisaus johtaa työtämme.

Saturnus on 1:immäisessä huoneessa omassa merkissään. Vaikka sen aspekti on hyvä, on aika siis yhä vielä synkkä ja vaativa, mutta meillä on voimaa ja toivoa päästä siitä lävitse. Merkurius, järjen planeetta, on hyvässä aspektissa Uranukseen, niin että korkeampi viisaus voi valaista järkeämme. Ne huonot aspektit, jotka esiintyvät, esim. Marsin neliö Kuuhun ja Jupiterin neliö Merkuriukseen, viittaavat varsinkin johonkin liialliseen optimismiin, joka voisi houkutella harkitsemattomiin tekoihin. Jotta myös suoriutuisimme taloudellisesti hyvin, täytyy meidän siis ottaa asiat vakavalta ja kriittiseltä kannalta,

niin että Saturnuksen kolmio Kuuhun ja Merkuriuksen kolmio Uranukseen pääsevät vaikuttamaan. Silloin Jupiter, onnen planeetta, tulee hallitsemaan kohtaloamme.

P. E:n vuosihoroskooppi 1934. Tämä aikakausi on P. E:lle tärkein. Sitä osoittaa se, että nouseva merkki on sama kuin syntymähoroskoopissa, ja Aurinko siis nousee ensimmäisessä huoneessa samoin kuin syntymähoroskoopissa. Vuosihoroskooppi on sitä paitsi erittäin sopusointuinen ja onnellinen. Kun rupesin sitä laskemaan, melkein pelkäsinkin sen näyttävän kaikenlaisia vaaroja, ehkäpä jonkinlaista kriisiäkin hänen elämässään. Mutta näen nyt aivan päinvastaista. Tässä horoskoopissa on Auringon ja Kuun läheinen kolmio; korkeampi ja alempi minä ovat sopusoinnussa. Merkurius nousee, ja on se kolmiossa Uranuksen kanssa. Siis mentaalitaso on etualalla; ylempi ja alempi järki ovat sopusoinnussa. Muutenkin Merkuriuksella on koko joukko hyviä aspekteja. Siitä käy ilmi, että hänen järkensä nyt on erittäin kirkas ja altis yleville vaikutuksille. Merkurius on edullisessa kuutioaspektissa Jupiterin kanssa. Jupiter on 9:nnessä huoneessa, ja tämä on taas osoituksena, että hänen ulkomailta saamansa vaikutukset laajentavat hänen näköpiirinsä. Toisen kuutioaspektin muodostaa Merkurius Venuksen ja Saturnuksen kanssa. Nämä planeetat ovat 2:ssa huoneessa, ja siitä voi tehdä sen johtopäätöksen, että P. E:llä on myös taloudellista menestystä. Tämä tulee olemaan seurauksena hänen ulkomaanmatkastansa, koska Jupiter on kolmiona 2:n huoneen planeettojen kanssa. Muuten Jupiter transiitissa käy syntymähoroskoopin 10:n huoneen läpi, joka merkitsee sitä, että hänen ulospäin suunnattu työnsä tuottaa hedelmiä.

Ainoa vaarallinen aspekti on Marsin ja Uranuksen neliö, mutta tämä aspekti ei ole voimakas. Se voi viitata johonkin okkultiseen hyökkäykseen, jonka mustat voimat suuntaavat häntä kohtaan, mutta hyvät vaikutukset ovat nyt niin voimakkaat, ettei hyökkäyksestä voi johtua mitään todellista vaaraa.

Voimme siis olla aivan huoleti. Johtajamme tulee varmaan tämän aikakauden kuluessa saavuttamaan ne päämäärät, joihin hän pyrkii. —

Ruus-Ristin vuosihoroskooppi marrask. 1933 — marrask. 1934. On erittäin kiintoisaa nähdä, kuinka R. R:n vuosihoroskooppi nyt on aivan samansuuntainen kuin sen johtajan. Samoin kuin hänen horoskoopissansa tässäkin Jousimies nousee, ja Uranus ja Merkurius ovat myös nousemassa. Samat hyvät vaikutukset tulevat tässäkin ulkomailta, koska Jupiter ja Kuu ovat yhtymässä 9:nnessä huoneessa ja kuutiolla Merkuriuksen kanssa. Saturnus on samoin 2:ssa huoneessa kolmiossa 9:n huoneen planeettojen kanssa ja osoittaa, että myös R. R. hyötty taloudellisesti vaikutusten avulla, jotka jotenkin liittyvät ulkomaihin. Näyttää siltä, että R. R:n aatteet nyt voimakaina ja selvinä tuodaan esille. Aurinko on itse 11:nnessä huoneessa, mikä edistää yhteistyötä. Muutkin merkit horoskoopissa näyttävät, että tämä aikakausi on erittäin sopiva uusien siteitten solmimiseen toisten ihmisten ja seurojen kanssa.

Jupiterin ja Kuun neliö Venukseen kuvaa kyllä hyvin R. R. jäsenten jonkunverran alakuloisia tunteita, koska heidän täytyy elää ja tehdä työtä erillään Johtajasta, joka nyt on kaukana maapallon toisella puolella.

Hierontaa ja Sairasvoimistelua antaa sairasoimistelija Anja Helle, Meritullink. 33, Eloniemi, puh. 29906. Oppilaita otetaan.

Mitä ovat „Siionin viisaiden pöytäkirjat?“ Tätä kysymystä koskeetelee prof. Yrjö Hirn arvostellessaan Nya Arguksen 21:nnessä n:ossa (1933) kahta juutalaisuutta käsittelevää teosta, ruotsinmaalaisen juutalaisen yllirabbiinin Marcus Ehrenpreisin kirjaa „Talmud, Fariseism — Urkristendom“ ja Ester Ståhlbergin „Katso, unenäkijä tulee“-romaanina, joka myös on ilmestynyt ruotsiksi. Edellistä prof. Hirn katsoo voivansa suositella niin monille lukijoille kuin mahdollista. Sen tekijä käsittelee m. m. Talmudia, ja painostaa sitä, ettei Talmud suinkaan ole, niinkuin monella taholla on luultu, sisällykseltään yhtenäisen kirjan nimi; sillä ymmärretään kokonaista kirjallisuutta, joka on yli kahdeltatuhannelta kirjoittajalta ja kolmenkymmenen juutalaisen sukupolven ajalta. Sisältö on luonnollisesti laadultaan kirjavaa; kaikenlaisen yleiseen tietämykseen liittyy viisausoppeja, legendoja ja jumalanpalvelusmääräyksiä. Suurella osalla on ollut vain paikallista merkitystä menneinä aikoina; osa sääntöjä käsittelevää osaa on näihin aikoihin saakka säilyttänyt velvoittavuutensa; yhdessä osassa taas tulee ilmi rabinismin korkein elämäkäsitys.

Tri Ehrenpreis on kirjallaan myös halunnut vastata syytöksiin, joita antisemiittinen propaganda on singonnut juutalaisia vastaan, ja joille on luultu voitavan löytää tukea kabbalasta (joka Ehrenpreisin mukaan on kotoisin Talmudia myöhäisemmältä ajalta eikä liity siihen millään tavalla). Joihinkin syytöksiin voidaan vastata, että ne viittaavat vanhoihin, ajallisesti määrättäviin tapoihin, joilla ei kuitenkaan ole vastaavaisuutta nykyaikaisessa juutalaisuudessa. On sensijaan toisia syytöksiä, jotka ovat niin raskaita, ettei välttelevä todistelu ole paikallaan. Niitä kirjoittaja käsittelee perusteellisesti.

Ehrenpreis huomauttaa, että tunnettu antisemiitti Eisenmenger, joka v. 1700 julkaisi kuuluisan kirjansa „Entdecktes Judenthum“, ei voinut löytää ainoatakaan talmud-sitaattia, joka olisi voitu tulkita viitaukseksi ihmisuhriin. Vasta myöhemmin tavattiin kohta, eikä nykyään talmudista, vaan kabbalasta, jonka arveltiin viittaavan rituaalimurhaan. Tämä kirjoituksen kohta valokuvattiin ja monistettiin antisemiittisiin lehtiin. Filologisesti kouliintuneet kabbalan tuntijat todistivat tosin, että valokuvat olivat alkuperäisen kohdan kanssa yhtäpitäviä, mutta että käännös oli väärä tekstiin sijoitettujen teurastusmielikuvien takia. Papettelu olisi kaikesta huolimatta jatkunut, elleivät juutalaiset olisi vedonneet tuomioistuimeen talmudiaan suojellakseen. Tästä oikeusjutusta kertoo Ehrenpreis seuraavaa:

„Vuonna 1880 julkaisi katolilainen teologi, pragilainen professori August Rohling kirjan „Der Talmudjude“, jossa hän tarjoutui valallisesti vahvistamaan, että Talmudissa on rituaalista ihmisuhria koskevia määräyksiä. Silloinen Wienin rabbiini Joseph S. Bloch syytti häntä julkisesti väärästä valasta ja selitti olevansa valmis tuomioistuimen edessä osoittamaan syytteensä oikeaksi. Oikeudenkäynti tapahtui Wienin keisarillis-kuninkaallisessa piirioukeudessa vuosina 1883—1885. Tuomioistuimen kehoituksesta tutkivat silloisen kristilliset orientalistit ja uskonnontutkijat, heidän joukossaan Nöldeke, Franz Wünsche, Strack, valtavaa sitaattiainehistoa, joka Eisenmengerin jälkeen oli myrkyttänyt uskontunnustusten yhdyselämää Euroopassa. Astantutkijoiden valahteisesti vahvistama lausunto, paksu tieteellinen teos, jossa on lähes satayhdeksänkymmentä painoarkkia, sisältää tarkkoja käännöksiä n. viidestäsadasta talmudsitatista. Näiden käännösten avulla paljastettiin säälimättömästi koko talmudinvastainen

sitaattiaineisto, jota Eisenmengeristä Rohlingiin saakka oli niin itsepintaisesti käytetty, pelkiksi väärennyksiksi. Rohling katsoi olevansa pakoitettu luopumaan oikeudenkäynnistä, ja hänet tuomittiin suorittamaan kalliit oikeudenkäyntikulut.

Eisenmengerianismin aika ei kuitenkaan ole mennyt. Ihmisiä on joukottain johdettu harhaan väärennyksellä, joka on huomattavasti karkeampi ja tökerömpi kuin väärät talmudkäännökset. Kyseessä ovat nyt tunnetut „Siionin viisaiden pöytäkirjat“, joista maailmansodan jälkeen puhuttiin Englannissa ja Ranskassa, ja joka Suomesakin on ilmentynyt neljänä painoksena. Vuonna 1920 paljastettiin, että tämä „asiakirja“ olikin vain kömpelö yhdistelmä vanhoista 1700- ja 1800-luvulla ilmestyneistä poliittisista lentokirjasista, joihin oli lisäilty naiveja viittauksia nykyaikaisiin oloihin. Times, joka jonkun aikaa piti väärennystä alkuperäisenä, peruutti julkisesti erehdyksensä, ja Englannin sanomalehdistö lakkasi kerrassaan käsittelemästä pappi Nilusta ja hänen esirippuaan. (Kyseessäolevat artikkelit ilmestyivät The Timesissa, Manchester Guardianissa ja L'Opinionissa kesällä 1920). Kaikesta tästä huolimatta on vielä Suomessakin sanomalehtiä, joissa — käyttäöksemme prof. Hirnin sanontaa — „musta taikausko työntää esiin rehevimpiä myrkkykukkia“.

Helsingin Ruusu-Ristillä oli julkinen joulujuhla joulukuun 17 p:nä. Salintäyteinen yleisö seurasi innostuneena arvokasta ohjelmaa, jossa oli runsaasti musiikinumeroita, lausuntaa, maisteri Sven Krohnin puhe („Profetoiminen“), ja lopuksi Akseli Tolon tilaisuutta varten kirjoittama näytöksinen näytelmä „Jouluyön ihme“. Koska pidämme luonnollisena, että tämä näytelmä ilmestyy kirjana, ja että se tullaan esittämään vielä monta kertaa eri puolilla maatamme, mainitsemme siitä muutaman sanan.

Akseli Tolalta on useita vuosia sitten näytelty legendanäytelmä „Pyhän miehen kukka“, ensin Ruusu-Ristin vuosijuhlamatineassa Kansallisteatterissa, sittemmin myös Helsingin Ylioppilasteatterissa. Viipurissa ja Helsingissä on samaten esitetty 3-näytöksinen moraliiteetti „Kaksi tuomaria“, ja Kansanvallan näytelmistön 6:ntenä on v. 1929 ilmestynyt 3-näytöksinen „Pirun peli“. Viimeksimainitusta, joka ei suinkaan edusta kirjailijan myöhäisintä tuotantoa, lausui aikoinaan muuan asiantuntijalautakunta, että se on kotimaisen tragedian kaikkein parhaita taidenäytelmiä; nyt voimme liioittelematta sanoa, että „Jouluyön ihme“ merkitsee tekijälleen uutta taiteellista voittoa.

Tekijä on nimittänyt näytelmänsä keskiaikaiseksi legendaksi. Ihme-motiivi kahden esiintyvän henkilön vuorokeskusteluun liittyneenä olisi kokemattoman kirjoittajan käsissä tehnyt näytelmästä enemmän tai vähemmän kuvaelman kaltaisen. Tässä sensijaan tuntuu kokeneen draamatikon tiukka ote: juoni huipistuu loppuratkaisuunsa kireällä psykologisella johdonmukaisuudella ja tyylipuhtaalla sanonnalla, ja tunnelmassa, jonka näytelmä herättää katsojassa, yhtyy väkevän tragedian kohottava vaikutus mysteronäytelmän korruttomaan hartauteen. Ihme, jonka se esittää, on Kristuksen syntyminen ihmissydämessä, mutta siitä ovat kaukana ihmeen tavanmukainen mielivaltaisuus ja staattisuus samoin kuin moralisoiva saarnakin. Se saa näytelmällisen totuusarvonsa ja todellisuustuntunsa juuri siitä, että se on päähenkilön, Noita-Kerttulin, sisäisen taistelun luonnollinen ratkaisu. „Jouluyön ihme“ julistaa totuutta siinä muodossa, jota vain taiteilija pystyy hallitsemaan.

„Jouluyön ihmeen“ ensiesityksen onnistuminen oli Hilda Pihlajamäen ja Bertha Lindbergin ansiota; edellinen teki Noita-Kerttulistaan kaikkien vastaisten esitysten mittapuun. — Molemmat taiteilijat esittivät näytelmän muutamia päiviä myöhemmin Suomen Yleisradiossa.

Jos yhden tapauksen nojalla on lupa ennakoida tulevaisuutta, emme emmi väittää, että Akseli Tola antaa vielä paljon — ei yksin pienelle piirille, vaan koko maamme näytelmätaiteelle. Ja tähän sisältyy samalla aavistus, että tulevaisuudessa vielä voidaan puhua Ruusu-Ristin merkityksestä Suomen taiteelle yleensä J. P. t. n.

60 vuotta täyttäessäni sain Ruusu-Risti-ystävien puolelta paljon hyvää osakseni. Erikoinen iltatilaisuus puheineen, lahjoineen ja virvokkeineen oli Helsingissä, Tampereella, Viipurissa ja Jyväskylässä. Tämä kaikki oli minulle uusi ja yllätyksellinen kokemus. Kannatti elää 60 vuotta joutuaksensa tämänkin elämyksen kokemaan. Olen todella kiitollinen. Kiitän sydämellisimmin ystäviäni kaikista ajatuksista, puheista, runoista, kirjeistä ja sähkösanomista ja lahjoista.

J. R. H.

Veikko Palomaa kuoli Jurvassa viime vuoden lopulla. Teosofisina alkuaikoina Suomessa hän oli tunnettu julkisena teosofisena luennoitsijana ja kirjailijana. Sodan aiheuttamissa vaikeuksissa hän vetäytyi maaseudulle, missä hän siitä pitäen asuskeli. Veikko Palomaa oli omaperäinen ajattelija. Vaikeuksia ei häneltäkään liioin puuttunut. Sentähden pieni lepo siellä toisella puolella on hänelle nyt suotavaa — ennenkuin uusi työkausi alkaa. Veljellinen tervehdys Sinulle Veikko Palomaa!

Maiju Muusari, vanha uskollinen ruusuristolainen kuoli tammikuun 5 p:nä täällä Helsingissä. Kaikkien hänen ystäviensä siunaavat ajatukset seuraavat häntä.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Joulukuun numerossa jäi mainitsematta rehtori Yrjö Eloniemen kiintoisa marraskuussa pitämä esitelmä aiheesta „*Ruusu-Risti ja kasvatus*“. Esitelmä julkaistaan parhaillaan lehdessämme. Uudenvuodenpäivänä luennoi maisteri Eino Krohn aiheesta „*Teosofia ja runoilijat*“. Sunnuntaina tammikuun 7 p:nä maisteri Uuno Pore aineesta „*Teosofian arvostelua*“, sunnuntaina tammikuun 14 p:nä ja 21 p:nä rouva Kyllikki Aspelin-Ignatius aineesta „*Graal-taru ennen ja jälkeen Kristuksen*“ ja tammikuun 28 p:nä kirjailija Annikki Reijonen aineesta „*Ruusu-Risti ja kirjallisuus*“.

Panacea-potilaiden huomioon! Englannista on pyydetty ilmoittamaan, että potilaiden, jotka ovat yli 2 vuotta käyttäneet Panaceaa, ei tarvitse tiedoittaa tästä lähtien kuin joka kolmas kuukausi. Järjestysnumero on aina ehdottomasti mainittava. Koska siksi paljon Panacea-kirjeitä menee kirjailija Pekka Ervastin osoitteella Saarenmaahan, on vielä kerta huomautettava, että kirjevaihdon nykyinen hoitaja on Annikki Reijonen, os. Helsinki, Pitkäsillanranta 5. B. 42.

Säde on kirjallinen viikkolehti, joka on alkanut ilmestyä tämän vuoden alusta. Sitä suositellaan lämpimästi lehtemme lukijoille ja Ruusu-Ristin jäsenille, koska monet etevät järjestömme jäsenet siihen kirjoittavat ja sitä toimittavat yrittäen sen avulla levittää Ruusu-Risti-henkeä. Päätoimittaja on kirjailija Anni Kaste ja taloudenhoitaja hra A. Jokinen, os. Tapanila, jolta lehden saa tilata. Vuosikerran tilaushinta on Smk. 25:—.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suoritetaan huolella ja taidolla.

Ruusu-Ristin Talorahasto

työskentelee
tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä
lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset
tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja:
Yrjö V. Rimppi,
Helsinki,
Vuorikatu 18 F

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Nykyinen asema.

HINTA 5: —.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura

Meritullinkatu 33
Puh. 36413

HIERONTAA ja SAIRASVOIMISTELUA

antaa

sairasvoimistelija

A. N. J. A H E L L E

Meritullink. 33, Eloniemi
Puh. 29906

Oppilaita otetaan.

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan ja käytössä
tukalan niskanapin tarpeettomaksi

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen sivuiltaan
kohoamasta.

KÄÄNNETTÄVÄT

IRTO- KALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutuspinnoin.

SAATAVANA KAIKISTA
HYVINVARUSTETUISTA
HERRAINVAATEHTIMOISTA.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	49
Kasvatustyö Ruusu-Ristin valossa	60
Uskonto ja Kristus.....	65
Mitä muualla tiedetään.....	70
Tien varrelta	71

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1934** IRTONUMERO

¹/₄ vk. Smk. 501—, doll. 2:— postivap. Smk. 101—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTU UDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Zoimittajalta.

P. E:n asunto Californiassa.

Tätä istun kirjoittamassa pienessä vuokraamassamme bungalowissa Ojaissa Californiassa. On marraskuun 20. päivä. Aurinko paistaa siniseltä taivaalta, lintujen ja heinä-sirkkojen laulua kuuluu avonaisesta ikkunasta, puut seisovat vihreinä, vaaleanpunaiset ruusut kukkivat, appelsiinit kypsyvät täyttä vauhtia. Ruoho maassa näyttää vähän kellastuneelta, sillä koko luonto odottaa tämänvuotista sadetta, joka ei vielä ole tullut. Puutarhaa tietysti kastellaan keinotekoisesti joka toinen päivä, mutta vesi tulee kaukaa jostain joesta, joka ei tänne näy. Elämme korkeiden vuorten ympäröimässä Ojai-laaksossa, jota täällä asujat pitävät yhtenä Amerikan helmenä. Lämpö? Näin „talvella“ täällä on 30 á 33⁰ Celsiusta varjossa, siis niinkuin kuu-

mana kesäpäivänä Suomessa. Kesällä lämpö nousee 55°:een varjossa, mutta silloin, sanovat, on jo vähän raskas olla. Nytkin jos menee aurinkoon, tuntuu kuin olisi saunassa. Kuitenkin on juuri tämä laakso tunnettu viileästä, ihanasta ilmanalastaan. Ojai on itse asiassa jokseenkin kuin Egypti sillä erotuksella, että täällä sataa joka vuosi, Egyptissä vain noin joka neljäs vuosi.

Minulla ei ole lämpömittaria, mutta huoneessani on luullakseni 32° C. — vähintäin. Näin on päivällä. Yötä ei tarvitse pelätä lämpimissä maissa. Yö on aina kylmä. Täytyy olla useampia huopia. Aamulla hieman puistattaa nousta, — niin kylmälle tuntuu.

*

Ojai on kuiva laakso — se on sisämaassa parikymmentä kilometriä Tyynen valtameren rannalta — ja vesi on täällä kullanarvoista. Muistuu mieleeni New York Atlannin rannalla ja kuuluisa Hudson-joki, joka leveänä, tyynenä, mahtavana virtaa New Yorkin ja Jersey Cityn välillä. Sen vertaista ei ole meillä Suomessa — ei Pohjanmaallakaan. Suupuolellaan se lienee penikulman levyinen, ja isot höyrylautat, joihin mahtuu autoja kymmenittäin ja ihmisiä sadottain, risteilevät yhtä mittaa St. Georgen, Brooklynin ja New Yorkin välillä.

Hudsonin rannat ovat korkeita ja kauniita. Teimme kerran automatkan länsirantamaa pitkin West Pointiin, Yhdysvaltojen kuuluisaan sota-akatemiaan, jonka suuret maa-alat harjoituskenttineen ja lukuisine komeine rakennuksineen ovat 50 metriä joenpinnan yläpuolella. Kyllä siellä on nuorten upseerien hyvä olla. Kun sotilaspukusiset nuorukaiset kirja kainalossa astuivat ulos jostain opistorakennuksesta sotilaallisessa järjestyksessä, pysähtyi vierailijoiden jono, ja nuoret tytöt heittivät lempeitä silmäyksiä poikiin päin, jotka kuitenkin kulkivat ohi nenä pystyssä ja silmiään räpäyttämättä. West Point on koko Yhdysvaltojen ylpeys. Jokainen valtio saa lähettää sinne kaksi parasta upseerikokelastaan vuosittain, ja kun ulkomaalaisia sotilasviranomaisia tulee vierailulle, viedään heidät aina West Pointiin.

En ihaile sotahommia, mutta reipasta oli katsella nuoria miehiä, kun he ratsujensa selässä harjoittelivat kentällä. Nuorena ihminen kaipaa voimistelua ja urheilua — ja myös komentoa, säntillisyyttä ja järjestystä. Sota ja

sen aiheuttama asevelvollisuus on tältä kannalta katsoen ankara ja hyvä kasvattaja, mutta kun sivistyskansat aikaa myöten luopuvat sodasta, ei heidän silti tarvitse luopua sotilaallisesta ahkeruudesta, sääntillisyydestä ja urheilusta. Niitä ominaisuuksia voidaan kasvattaa hyödyllisempiin tarkoituksiin. Nuoria ihmisiä voidaan opettaa ruumiilliseen työhön, ja heidän asevelvollisuutensa voi muuttua työvelvollisuudeksi isänmaan hyväksi. Paljon teitä voitaisiin sillä tavalla rakentaa, paljon soita Suomessa kuivattaa, paljon peltoja viljellä, paljon puutarhoja istuttaa. Ja varmasti jokainen kansalainen maksaisi veronsa mielellään.

Jatkoimme vielä matkaa kaunista Storm King Highwaytä (maantietä) pitkin, joka nousi nousemistaan ja kierteli vuorten syrjää kapeana ja vaarallisena kuin alppitie ainakin. Päädyimme korkeimpaan kohtaan, josta oli avara näköala Hudsonjoen ja sen rantamien yli.

Oli melkein lakkaamatta kaunis sää sen ajan kuin viivyimme New Yorkissa. Edellisenä päivänä ennen maihin nousuamme — lokakuun 5:ntenä — oli ankarasti satanut, ja kälyni oli huolissaan ajatellut: „Jos näin sataa, minkä vaikutelman saa Pekka New Yorkista ja koko Amerikasta!“ Mutta kun laivamme perjantai-aamuna laski satamaan, oli kirkas aurinkoinen kesäpäivä, ja Amerikka lausui kaukaiset vieraansa tervetulleiksi mitä loistavimmalla tavalla.

En myöskään saa unohtaa kertoa, että kerran ajoimme autossa Hudsonjoen alitse. On näet rakennettu n.s. Holland-tunneli, joka on neljättä kilometriä pitkä. Tunneli on tietysti sähköllä hyvin valaistu, ja sen seinät ovat kuin kaakelista, mutta tunnustan, että minusta oli vähän kaa-meata ajaa sen läpi, kun ajattelin, mitä oli kattoa painamassa. Tuntui helpotukselta, kun taas nousimme päivänvaloon.

*

Jättäessämme Annadalen lokakuun 28 p:nä ja erotessamme saattajistamme Philadelphian ulkopuolella uskoimme ehkä siihen yhteiseen suunnitteluun, että matkustaisimme hitaasti omissa autossamme, viipyisimme niin kaun kuin haluaisimme merkittävässä paikoissa, katselisimme ja tutkisimme. Mutta jo Washingtonissa, Yhdysvaltojen pääkaupungissa, huomasin selvän tunnelman sisässäni, joka sanoi: „Tämä ei ole huvimatka. Te ette ole tavallisia matkailijoita. Teidän on riennettävä päämääräänne. Sinulla on työsi edessäsi“.

Tämä tunnelma oli niin voimakas, että minun oli mahdotonta poistua autosta. Katselin „Valkoista taloa“, Yhdysvaltojen presidentin kaunista kotia, auton ikkunasta, ihailin sitä ja kysyin tovereiltani, mitä he arvelisivat siitä, että vain jatkaisimme matkaa, käymättä ollenkaan Washingtonin nähtävyyksiä katsomassa. He vastasivat iloisesti olevansa samaa mieltä, että viipymättä mentäisiin eteenpäin. Ja niin mentiin.

Sain kuitenkin sen yleisvaikutelman Washingtonista, että se on ehkä kokonaan amerikkalainen kaupunki. Kadut ovat leveitä ja useat ovat bulevardeja. Talot eivät olleet korkeita, liekö ollut yhtään pilvenpiirtäjää, pikku-puistoja ja kuvapatsaita oli paljon. Kaunis kaupunki.

Nyt minun täytyy kuivasti luetella, minkä valtojen läpi kuljimme ja mitä kaupunkeja näimme. Luettelen ne järjestyksessä idästä länteen, niin että ken haluaa, voi seurata reittiä kartalla. Valtiot: New York, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Maryland, Virginia, Tennessee, Arkansas, Texas, Arizona, California. Washington, vaikka se on Marylandin rajalla, on erotettu omaksi pieneksi valtioksi nimeltä District of Columbia. Sentähden merkitään aina kaupunki esim. näin: Washington, D. C. Kaupungit, joiden läpi kuljimme, olivat seuraavat: Trenton, Philadelphia, Wilmington, Baltimore, Washington, Fairfax, New Market, Staunton, Roanoke, Pulaski, Bristol, Beanstation, Knoxville, Nashville, Jackson, Memphis, Little Rock, Prescott, Texarkana, Greenville, Dallas, Forth Worth, Abilene, Big Spring, Pexas, El Paso, Safford, Miami, Phoenix, Buckeye, Yuma, El Centro, Jacumba, San Diego, Ocean-side, Santa Ana, Los Angeles, Hollywood, Ventura, Ojai.

Matkailimme n.s. eteläistä tietä eli Amerikan Broadwayta, koska oli myöhäinen syksy ja pohjoisella reitillä jo saattoi paikatellen olla lunta ja joka tapauksessa kylmä istua autossa.

Kuten lukijani ymmärtävät, minulla ei ole mitään erikoista kerrottavaa näistä eri kaupungeista, koska emme pysähtyneet mihinkään paikkaan muuta kuin yöksi – harvoin silloinkaan kaupunkeihin, koska oli rauhallisempaa nukkua kaupungin laidassa tai jossain kylässä. Yömajoja oli näet kaikkialla. Kaupunkien laidoissa oli aina huiviloita, jotka ilmoittivat ottavansa vastaan turisteja yöksi, samoin siellä täällä tien varsilla n.s. tourist camps eli aidattuja matkailijapihoja, joissa oli useampia pieniä, yhden

tai kahden hengen asuttavia puurakennuksia. Emme olleet koskaan näissä yöitä, koska arvelimme niiden olevan jo liian kylmiä. Sitä vastoin teimme monen „missiksen“ onnelliseksi, pysähtymällä yöksi hänen huvilaansa, milloin emme olleet varsinaisessa hotellissa yöitä.

Tietysti myös pysähdyimme — tavallisesti kerran päivässä — johonkin kaupunkiin tai kylään syömään, sillä autossa istuen ei kaipaa paljon ruokaa. Sitä vastoin pysähdyimme usein juodaksemme, ja limonaadeja — joskus oluttakin — tarjosivat jääkylmänä useimmat bensiiniasemat, joita on tuhka tiheään amerikkalaisilla teillä. Yleensä täytyy sanoa, että Amerikka on autoilijain luvattu maa. Ensinnäkin tiet ovat ensiluokkaisia — useimmiten sementtiä (concrete), mutta ainakin asfalttia. On siis ikäänkuin ajaisi yhtämittaa lattialla. Tiet eivät ole paljon leveämpiä — jos ollenkaan — kuin Suomessa, mutta kaksi autoa mahtuu aina hyvin sivuuttamaan toisensa. Usein tien keskelle on maalattu leveä valkoinen viiva, jonka oikealla puolella on ajettava. Harvoin tapahtunee yhteentörmäyksiä, vaikka liikenne maanteilläkin on verrattain vilkas. Suurempien kaupunkien ulkopuolella tie aina on leveämpi, vähintään kolme toisistaan erotettua kulkuväylää.

Olen ajanut verrattain paljon autolla Suomessa ja muuallakin, ja panin ilolla merkille, kuinka hyvin asiat on järjestetty Amerikassa. Mitään kilometri- (tai mile-) pylviä ei ole, mutta sen sijaan vähän väliä rautatangon nässä pieni valkoinen vaakunannäköinen kilpi, johon on mustalla painettu U. S., tien numero ja valtion nimi. Tiet ovat näet numeroituja. Meillä esim. oli pitkän aikaa U.S. 70, joten aina tiesi olevansa oikealla tiellä, kun sitä numeroa seurasi. Milloin oli tienhaaroja, piti vain katsoa, missä oli oikea numero, ja taulut on niin hyvin asetettu, ettei koskaan tarvinnut autoa pysäyttää, tuskin vauhtia vähentää. Tärkeämissä paikoissa oli sen lisäksi ilmoitettu tienviitoilla, kuinka monta mailia oli kuhunkin tien varrella olevaan suurempaan paikkaan — aivan niinkuin Suomessa nykyään. Mutta kyllä tunnustan, että olisi mielestäni viisasta, jos Suomessakin poistettaisiin turhat kilometripylvää ja niiden sijalle keksittäisiin kilpiä, jotka ilmoittaisivat, millä tiellä kulkee. Onhan Suomi verrattain pieni maa, mutta muistan, kuinka hataraa ja epätietoista oli esim. viime keväänä ajaa autolla Viipurin läänissä, kun ei siinä ollut minkäänlaisia tienviitoja. Meidän täytyi loh-

dutukseksemme silloin arvella, että tienviitat oli kesäksi otettu maalattaviksi.

Harhaan ei tarvitse ajaa Amerikassa, jos vain kartasta ottaa selvää, mitä numeroa kulloinkin on seurattava. Karttoja, tarkkoja, uusimpia, saa ilmaiseksi bensiiniasemilla. Aina kun muuttuu valtio, on pyydyttävä uusi kartta seuraavaa varten. Ja noilla asemilla ollaan muuten erittäin kohteliaita ja halukkaita selittämään teitä koskevia asioita. Olimme kuulleet New Yorkissa, että eräissä kohdin Arizonassa olisi 300 kilometriä tietä varsin huonossa kunnossa — tavallista santamaantietä, joka sateessa muuttuu veliksi. Niin oli asia vielä viime keväänä, mutta kun kyseltiin, vastattiin bensiiniasemilla, ettei semmoista tietä tunnettu — kaikki oli erinomaisessa kunnossa Californiaan saakka. Ihmettelimme ja minä vähän epäilin. Mutta asia tuli ratkaistuksi, kun näimme vanhan maantien uuden viereissä: uusi sementtitie oli juuri viime kesänä valmistunut. Olin pelännyt, että raskas automme jäisi mutaan seisomaan, kuten oli meille kerrottu monelle autolle tapahtuneer, mutta sen sijaan oli nyt tuo pelätty taival paraimpia koko matkallamme.

Tiet on rakennettu mikäli mahdollista, suoraviivaisiksi. Kerrankin laskimme, että yksi tuommoinen suora taival oli 65 kilometriä pitkä. Semmoisella tiellä ei vauhti tee haittaa. Ja kun tie tekee mutkan, on siitä aina etukäteen ilmoitus isolla kilvellä, mutkan suunta käyrällä nuolella ja sen lisäksi sanalla curve („kurvi“). Samoin ilmoitetaan, jos lähestyy silta tai vaarallinen paikka. Ei tyydytä vain merkkiin, on aina myös selvä sana. Muutamissa itäisissä valtioissa ja samoin täällä Californiassa on kirjaimet tehty jonkinlaisista pyöreistä peililasinapeista, jotka loistavat pimeässä, kun autolyhdyn valo niihin lankeaa. Suuremmissa kaupungeissa on liikekatujen kulmissa eriväriset lyhdet korkeissa pylväissä. Jos punainen lyhty on valaistu, on tämä pysähdysmerkki (stop); silloin ei kukaan, ei jalkamies, ei ajoneuvot saa mennä kadun poikki siihen suuntaan, — silloin on leikkaavan suunnan vuoro. Mutta niin pian kuin punainen valo sammuu ja vihriä lyhty syttyy, silloin on mentävä poikki kadun ja silloin sivusuunnilta tulijat saavat odottaa. Tämä on itse asiassa erinomainen liikenteen järjestäjä ja ohjaaja, joka samalla tekee poliisin, ainakin osaksi, tarpeettomaksi.

Ohimennen sanoen ei puhuta bensiinistä täällä Ame-

rikassa. Sen nimenä on täällä gasoline (äännetään (gääsolin), joka puheessa aina lyhenee gas'iksi (gääs, s.o. kaasuu). Öljy, jota auto myös tarvitsee, on oil kuten meilläkin. „Check my oil, please“, sanoi aina Eric, joka istui ajajana, kun pysähdyimme kaasuasemalle, — sillä automme söi ankarasti öljyä (ei kuitenkaan niin paljon, että kenenkään tarvitsisi kauhistua siitä johtuvia menoja), „Yessir“, kuului vastaus (nämä kaksi sanaa yes ja sir äännettiin aina yhtenä sanana) ja tavallisesti saatiin öljyvarastoa lisätä. „Kaasua“ taas ei mennyt kuin noin yksi gallona 19 kilometriä kohti, joka on sama kuin vähän yli neljä kilometriä litralla.

*

Tahdon nyt kertoa muutamia hajanaisia havaintoja matkaltamme Yhdysvaltojen halki.

Kuta enemmän olimme idässä, sitä rikkaammalta tuntui kansa, talot tien varsilla olivat upeita ja hyvinvoivan näköisiä. Pienimmilläkin rakennuksilla oli seinän levyinen syvä pilariparveke, jossa aina oli mukavia tuoleja tai kiikkusohva, selvästi osoittaen, että talonväki todella siinä istuskelii. Välistä näkyikin joku vanha mies tai nainen tuolissa istumassa sanomalehti tai käsityö kädessä. Pilarit olivat kreikkalaista mallia; korinttilaisia muhkeimmissa taloissa, sitten asteettain joonilaisia ja doorilaisia. Milloin talo todella oli köyhempi, olivat pilarit kotitekoista mallia, jopa välistä vain seipäitä. Näitä kaikista köyhimpiä malleja oli kuitenkin vasta keskivaltioista länteenpäin, sillä pilari-veranta oli yleinen koko Amerikassa. Rikkaissa taloissa näkyi silloin tällöin kaksi muhkeata leijonaa vartioimassa portaiden alapäättä. Ellen erehtynyt, olivat ne kaikki läheneet samasta tehtaasta.

Keskivaltiot tuntuivat, kuten sanoin jo, köyhemmiltä. Ja mikä kumma: maalaistalot alkoivat näyttää suomalaisilta. Ne olivat kaikki maalaamattomia, auringossa harmaantuneita, välistä ränstyneen näköisiä. Jollei olisi ollut tuota seinänpituista parveketta, ja jollei savutorvi olisi töröttänyt seinästä ulos pitkin pituuttaan, olisi voinut luulla olevansa Suomessa. Riikhet olivat meikäläisten näköisiä ja kaikista kotoisimman tunnelman herätti se pieni ulkokuone, joka ei puuttunut yhdestäkään talosta ja joka oli yksityiskohdittain suomalaisen maalaistalon mukavuuslaitoksen näköinen. Kuinka pieni on maailma!

Tarkalleen sadan vuoden ero oli mielestäni kehityk-

sessä itä- ja keskivaltioiden välillä. Ja siitä johtui luonnollinen loppupäätös: me elämme Suomessa maalaisoloisamme sata vuotta jälestä sen, mitä nykyisessä kulttuurissa jo olisi ulkonaisesti saavutettavissa. Se riippunee köyhyydestämme. Sillä onhan ero olemassa jo Suomen ja Ruotsin välillä: etelä-Ruotsissa kaikki näyttää hyvin hoidetulta, vastamaalatulta, varakkaalta. Mutta Amerikassa näyttää siltä, että kaikki ihmiset (puhun nyt varakkaammista valtioista) käyttävät hyväkseen kaikkia mahdollisia keksintöjä. Ne, jotka eivät siihen kykene — kuten on laita keskivaltioissa Tennesseeesta alkaen, — jäävät sata vuotta jällelle aineellisessa kulttuurissa.

Tätä todellista — tai näennäistä — köyhyyttä kestää Californian rajalle saakka. Californiassa tuntuu taas toiselle. Taällä ihmiset — ehkä suotuisan ilmanalan takia — ponnistavat ja viljelevät maata. Sanon: ponnistavat, sillä itsessään etelä-California on — erämaata. Tämä oli suuri hämmästykseni minulle, joka olin kuvitellut Californiaa maanpäälliseksi paratiisiksi. Tarkemmin ajatellen se onkin sitä — ilmaston puolesta ilman muuta, — sillä se totelee heti niitä tarmokkaita ja järkeviä ihmisiä, jotka tahtovat luoda siitä paratiisin. Etelä-California on kokoelma keitaita. Siellä viljellään kaikenlaatuisia hedelmiä. Ja satoa tulee aina runsaasti. On ilo katsella esim. appelsiini-puita, jotka riippuvat hedelmiä täynnänsä.

Ymmärsin automatkallamme, miksi on puhuttu „Viljettä Lännessä“. Ei se ole ainoastaan eläinten ja ihmisten takia. Ennen kaikkea se on itse maan takia. Texasin keskivälillä jo alkaa erämaa, sitä riittää New Mexican ja Arizonan läpi Californiaan ja valtamerelle saakka. Tasangot — prääriot — ja kukkulat, kaikki on keltaista santaa, jossa kasvaa mataloita pensaita ja kaktuksia, monen metrin korkuisia yksinkertaisten haarakynttiläin näköisiä. Heti tulee mieleen, että intiaanit ovat totempatsaihinsa ottaneet mallinsa näistä kaktuskasveista.

Tuntuisi toivottomalta matkustaa näiden enimmäkseen asumattomien seutujen läpi, ellei luonto tarjoaisi vaihtelua nähtävyyksissään. Yksitoikkoisilla präärioilla näkyy aina kukkula- ja kalliomuodostelmia edessä ja sivuilla, ja Arizonassa ne muuttuvat n.s. canyoneiksi, syviksi raviineiksi eli soliksi, joita alkuaikaiset vesivirrat ovat uurtaneet sata- ja soravuoriin. Autotie kulkee ylös ja alas, kiertäen ja kaartuen. Milloin se on vuoren huipulla tai paremmin

sanoen huipun syrjässä, milloin alhaalla laaksossa. Nämä ovat todella kauniita ja nähtäviä paikkoja — ja olihan yhdessä paikassa iso virtaava jokikin (Gila), johon mahtuu patolaitos (Coolidge dams), ja silta on äskettäin rakennettu.

Olisi väärin, jos jättäisin mainitsematta, että itävaltioissa oli paljon kauneutta luonnonkin puolesta. Varsinkin Virginia oli mukaansa tempaava korkeine metsäisine kukkuloineen, jotka aina etäämpänä näyttivät sinisiltä. Ehkä ovat siitä saaneet nimensä „Blue Ridge Mountains“. Oli melkein kuin olisi ajanut alpeilla.

Tennesseen ja Arkansaan valtioiden rajana on Mississippi-joki. Poistuessamme Memphiksen kaupungista ajoimme pitkällä sillalla Mississipin yli. Ajatella: nuoruutemme seikkailu- ja intiaanikertomusten Mississippi! Se olikin sangen romanttisen näköinen, oikein ison ja salaperäisen joen näköinen metsäisine rantoineen, vaikei se tällä kohden ollut kuin ehkä 400 metrin levyinen. Mutta olimme ajaneet niin monen pienen ja kuivan joen tai puron yli, että Mississippi tuntui oikein todelliselta ja samalla satumaiselta siihen liittyneiden muistojen takia.

Nyt ikäänkuin kuulen jonkun kysyvän: „Mutta ettekö nähneet cowboyeja Texaassa ja intiaaneja Arizonassa?“ Kyllä, vastaan, mutta intiaanit eivät olleet viljejä — älykkään ja salaperäisen näköisiä vain, eräällä bensini asemalla muuan intiaani kyseli yhtä ja toista ihan tavallisen ystävällisen ihmisen tavalla. Ja cowboyt ratsastivat hevosillaan, mutta eivät ollenkaan olleet niin komeissa pukimissa kuin kirjoissa tai elävissä kuvissa, — olivatpahan muuten vain ihmisten näköisiä.

Kun läksimme New Yorkista, oli siellä jo koko kylmä ilma. Tuskin pari päivää ajettuamme jouduimme keskelle kesää. Yhä lämpimämmäksi ja lämpimämmäksi kävi ilma. Kaikki elukat, lehmät, lampaat, siat, kanat, hevoset, olivat aina ulkona, ja minun nähdäkseni niillä tuntui olevan verrattain vähän syömistä.

Kuta etelämmäksi jouduimme, sitä viheriämmiksi kävivät puut. Oli kuin päivä päivältä olisimme paenneet syksyä takaisin keskikesään. Virginiassa loisti syksy komeimmissa väreissään, mutta tullessamme Arkansaan taisteli kesä syksyä vastaan ja oli vielä voiton puolella. Texasissa ei enää ollut syksystä tietoa. Ja vaikka Californiaan noustessamme taas kuljimme pohjoiseen päin, ei kesä poistunut silti. Täällä on kesä kukkeimmillaan (meikäläi-

sen silmissä), vaikka almanakka näyttää, että marraskuu on pian lopussa.

Tavallinen keskustelukielemme on englanti, jota kieltä veljenpoikanikin Amerikassa syntyneenä ja täällä koulut käyneenä paraiten puhuu. Oli sentähden yhtä miellyttävää kuin yllättävää, kun El Pasossa harmaahapsinen isäntä — kahvilassa, jossa aamiaista söimme, oli Ruotsista koitoisin ja puhui vielä sangen selvää ruotsia, vaikka hän jo kymmeniä vuosia oli asunut Amerikassa. Tuntui aivan kuin yhtäkkiä olisi tavannut ystävän. Hän tiesikin antaa meille hyviä neuvoja jällellä olevan matkamme suhteen.

*

Ulkoministeriöstä saamani suosituskirjelmä tuli matkallamme hyvään tarpeeseen. Vähän matkaa New Mexican rajalta oli Arizonassa tullit, joka tahtoi tarkastaa kaikki tavaramme nähdäkseen, oliko meillä hedelmiä mukana, joita Californiassa aikoisimme istuttaa. Kieltävä vastauksemme ei tietysti merkinnyt mitään ja pari kapsäkkiä vedettiin jo esille, mutta kun tarjosin kirjeen luettavaksi tarkastajalle, suli hänen panssaroitu sydämensä oitis ja hänestä tuli kohtelias ihminen, joka jätti silleen muut tavaramme ja liimasi tuulilasiin paperin, joka todisti, että vaunu oli tarkastettu. Tämä oli tavaton helpotus, sillä tavarapaljoutemme tarkastaminen ja jällenpakkaus olisi vienyt aikaa arvaamattomasti.

Sama juttu uudistui Californian rajalla, mutta sillä erotuksella, että kirje annettiin heti upseerin käteen. Hän luki, hymyili ja sanoi kohteliaasti ojentaen kirjeen takaisin minulle: „I am glad to know you“. Siihen sekin tarkastus päättyi, ja me saimme vain asianomaisia papereita häneltä. Hän selitti meille, että tämä tullitarkastus oli välttämätön sen takia, että sisämaassa oli hedelmärutto, josta California oli vapaa, ja jota se ei omaan maahansa halunnut. Siitä minäkin täydellisesti rauhoitin, sillä ensin olin tuntenut jotain alentavaa koko hommassa.

*

Vähän kielitiedettä.

Pienenä koulupoikana luin äärettömällä hartaudella jalosta „viimeisestä mohikaanista“ ja julmista siuks-intiaa-

neista ja heidän heiluttamistaan tomahaukeista. Myöhemmin oppiessani vähän englantia ymmärsin, että nuo uljaat taistelukirveet olivat tomahookeja, mutta vasta täällä Amerikassa saivat lapsuuden ihanteelliset nimitykset lopullisen kuoloniskun. Kukaan ei täällä tunne mohikaaneja, sillä näiden intiaanien nimi on mohikköns — korko selvästi toisella tavulla. Ei liioin ole olemassa siukseja, sillä heidän nimensä on suu-suu-intiaanit. Oikein puistatti, kun ajattelin, että Fenimore Cooperin kertomuksen sankari oli „viimeinen mohikku“.

Suomessa tavallisesti puhutaan, kuinka sitten mennään junassa Chicagosta San Franciscoon passifik-radalla (tai ruotsalaisittain ääntäen pasifikk-rautatiellä). Mutta korko ei tavallisuudessa ole ei ensimmäisellä eikä viimeisellä tavulla, vaan keskimmaisella. Tuon pitkän rautatien nimi on päsiifik reiluei (Pacific Railway) ja Tyynen meren nimenä on päsiifik oushn (Pacific Ocean).

Koulussa opetettiin maantiedetunnilla ulkoa Yhdysvaltojen eri valtioiden nimet. Niiden joukossa olivat Konnektiköt (Connecticut), Arkansas (Arkansas) ja Missouri (Missouri). Hämmästyin koko lailla, kun täällä kuulin kuinka nimet lausutaan. Connecticut on Konnädiköt (korko toisella tavulla), Arkansas on Aaknsoo, Missouri on Mäsuurä (korko toisella tavulla).

Täällä nyt asutaan Ojaissa (äännetään Oohai), mutta koska vielä on oltu vasta pari viikkoa, en tahdo nyt kertoa mitään elämästämme täällä. Kaunista ja kuumaa vain on. Kirjoittaessani tavallisesti hikoilen niin, että vähä väliä täytyy pyyhkiä kasvoja nenäliinalla. Mutta ruumis on arvatenkin hyvillään.

Näkemiin siis maaliskuuhun. Silloin kirjoitan tšekäläisistä oloista.

Kasvatustyö Ruusu-Ristin valossa.

III.

Ryhtyessämme tarkastamaan kasvatustyötä hengen kanalta, tulee meidän muistaa, mitenkä henki ilmenee eri kulttuureissa. Joka maailmankautena henki yrittää ilmentää itsensä yhä suurempaan täydellisyyteen. Näin ollen on jokainen kulttuuri sädekimppu samasta hengen aurin-gosta. Nykyinen kulttuuri on vain yksi silmukka elämän jatkuvassa ketjussa. Kullakin ajalla on omat erikoisluon-toiset tehtävänsä, vaikka kaikkien tehtävien lopullinen päämäärä on yhteinen. Ilmennys tapahtuu kierteisesti (spiraalissa) siten, että aina uusi kierros on edellistä laa-jempi, mutta samalla joka kerroksessa kerrataan edelliset. Kehitys kulkee seitsemän suuren asteen, ketjun eli luomis-päivän läpi. Kukin luomispäivä sisältää seitsemän ren-gasta, joissa kussakin seitsemän kierrosta. Kertaamalla henki vähitellen oppii hallitsemaan ainetta s.o. tulee itse-tietoiseksi aineessa. Nyt eläessämme neljännän luomis-päivän viidennen juurirodun viidettä alarotua, olemme joutuneet kussakin juurirodussa kertaamaan jokaista luomis-päivää ja edelleen kussakin alarodussa kertaamaan jokaista juurirotua ja siis myös luomispäivää. Näin ollen neljännän juurirodun neljännessä alarodussa jouduimme kertaamaan jo koko nykyisen luomispäivän. Samoin taas nykyisen viidennen juurirodun neljännessä alarodussa ker-tasimme koko nykyisen luomispäivän, mutta yhtä kier-rosta laajempana, yhtä spiraalia suurempana. Nykyinen viides alarotu kertaa koko viidennen juurirodun ja siis myös viidennen luomispäivän. Tarkastaessamme alarotu-jen luomia kulttuureja joudumme samalla tarkastamaan juurirotujen työtä ja edelleen luomispäivien tehtäviä.

Ensimmäisen alarotumme kulttuurin kehto oli Indiassa, jossa nykyiselle ihmisrodulle annettiin ensimmäinen laki-kirja ja alkuperäinen uskonto. Uskontoa täydensivät tiede ja taide. Tiede oli Indiassa totuuden etsimistä sen jaloim-massa ja henkevimmissä muodossa: elettiin totuuden elä-mää. Taide oli herkkää, sillä elettiin alituisessa kauneu-den näkemyksessä. Ilmennyksen kolmisointu uskonto, tiede ja taide muodostivat ehjän sopusuhtaisen harmonian, sillä se muodostui intialaisten elämäksi. Intialainen sivistys täytti tehtävänsä ja siksi se vielä elää.

Toisenkin sivistyksen koti on idässä. Tämän sivistyksen ilmentäjistä ovat etualalla assyrialaiset, babylonialaiset ja egyptiläiset. Kaikille heille jumala puhui taivaan kiertolaisten välityksellä. Alkuperäinen valokimppu oli laajentunut spektrin eri väreiksi. Uskonnon ilmentäjinä olivat hierarkiset joukot. Tiede ja taide imi uskonnosta voimansa tutkien ja ilmentäen kaiken herkästi kuulemansa. Istar ja Isis kuvasivat ilmennyksen voiman lähdeä, rakkautta. — Egyptin pyramiideissa esitettiin elämä kouluksi; kaidan tien ääriajat häämöittivät. Uusi päivä sarasti. Tietäjät näkivät jumalallisen suunnitelman vihkimyksen tähden kerran loistavan Betlehemissä.

Kolmannen kulttuurin edustajat parsilaiset täydensivät idän kolmion täydelliseksi. Puhdistavan tulen vaikutuksesta näkö vapautettiin. Uskonto, tiede ja taide muodostivat käsikädessä hyvyyden, valon ja onnen kolmisoinnun, joka johti kansaa täyttämään hyvyttä, puhtautta ja järjestystä maanpäällä. Kolmas luomispäivä oli kerrattu: valo loisti pimeydessämmekin.

Neljäs sivistys, kreikkalais-roomalainen täydensi idän kolmion nelinäisyydeksi rakentamalla temppelit näkyviksi. Kreikkalaisten mysteerit lietsoivat totuuden sädehtimään temppelin ikkunoista ja valaisemaan maailmaa. Oraakkelit esiintyivät omantunnon äänen näkyvinä ilmauksina. Hengen syvyyksistä ääni sanoi: temppelit ovat tosin valmiina, mutta tekkää itsestänne temppeli, jotta taas voisın astua asumaan sydämenne hiljaiseen sopeen. Valkoisen Veljeskunnan lähetti Pythagoras kruunasi Kreikan kulttuurin itse opettaen sen temppeleissä. Hänen sanansa olivat monille Johannes Kastajan huutavana äänenä maan korvessa, kun hän julisti: „Ja kun olet riisunut päältäsi kuolevaisen ruumiisi, saavut sinä puhtaimpaan aitheriin. Ja tulet jumalaksi, kuolemattomaksi, häviämättömäksi, ja kuolemalla ei enää ole valtaa sinun ylitsesi.“ Silta oli jälleen rakennettu. Kaidan tien portit olivat jälleen maan päällä. Läpi avaruuksien loisti ja sädehti vihkimyksen viisikantainen tähti.

Viidennen kulttuurin aamukellot kajahtivat, ei kuitenkaan temppelistä, vaan yksinkertaisen tallin sopeesta. Joulu yönä koko luomakunta värisi taivaallisten enkelien esittäessä kunniavirttään. Täyttymyksen hetki oli tullut, viisitähti loisti ihmisten keskuudessa, valaisten tallin ympäristöineen, ja idän kolmio tuli tuomaan uhrilahjojaan lännen

neliöön tehden seitsenkannan täydelliseksi. Vapaaehtoinen kärsimys oli elämän sisin salaisuus ja niin oli aina ollutkin. „In nobis regnat Kristus“ tuli ikuisiksi ajoiksi ilmennyksen ristin otsikoksi. Getsemanessa sädehti kirjoitus: INRI, joka merkitsee: meissä hallitsee Kristus. Jumalan tahto oli myös tapahtuva tästälähtien maan päällä, kuten se aina oli tapahtunut taivaissa.

Valkoisen Veljeskunnan lähetti H. P. Blavatsky esittää „Hiljaisuuden Äänessä“ vihkimyksen ja siis myös kasvatuksen tien seuraavasti:

„Katsele! Mitä näet silmäisi edessä, oi jumalaiseen viisauteen pyrkijä?“

„Pimeyden peite on aineen syvyyden päällä; sen lasoksissa minä sätkyilen. Katseeni edessä se syvenee, Herra; se hajooa sinun kätesi liikkeestä. Varjo liikkuu, kiemuroiden kuin suikerteleva käärme . . . Se kasvaa, paisuu ja katoaa pimeyteen.“

Se on oman itsesi varjo Tien ulkopuolella, syntiesi pimeydelle lankeeva.

„Niin, Herra, minä näen Tien. Sen juuri on suossa, sen huippu häipyä Nirvaanan kirkkauteen: ja nyt näen yhä kapenevat portit Dshaanan kolealla okaisella tiellä.“

Oikein näet, Lanuu (Oppilaani). Nämä portit vievät pyrkijän yli vetten toiselle rannikolle. Jokaisella portilla on kultainen avaimensa, joka sen aukaisee, ja nämä avaimet ovat:

1. D a a n a, armeliaisuuden ja kuolemattoman rakkauten avain.

2. S h i i l a, sanojen ja tekojen sopusoinnun avain, joka tasottaa syyn ja seurauksen eikä enää jätä sijaa Karman toiminnalle.

3. K s h a a n t i, kaunis kärsivällisyys, jota ei mikään voi häiritä.

4. V a i r a a g j a, välinpitämättömyys nautintoa ja tuskaa kohtaan, illusioni voitettuna, tietoisuudessa ainoastaan totuus.

5. V i i r j a, uljas tarmo, joka taistellen raivaa tiensä ylhäiseen totuuteen ulos maallisten valheitten mudasta.

6. D j a a n a, jonka kultainen portti, kun se kerran aukeaa, vie Naldshoorin ikuisen Satin valtakuntaan ja sen taukoomattomaan kontemplatsiooniin.

7. P r a d s h n a a, avain, joka tekee ihmisestä Jumalan, luoden hänestä Boodhisattvan, Dhjaanien pojan.

Sellaiset ovat porttien kultaiset avaimet.“

Muistaessamme taas, että kaikki elämässä on kertausta ja jo opitun muistiin palauttamista, huomaamme, että elämä avaa eri portteja kussakin kulttuurissa. Näiden porttien avaimet ovat aina olleet Salaisen Veljeskunnan tiedossa. Jokainen ihminen joutuu siis jälleensyntyessään kertaamaan ihmiskunnan eri kulttuurivaiheet. Varhaisimmassa lapsuudessa kerrataan ensimmäinen kulttuuri ja annetaan ensimmäisen porin avain, joka on veljesrakkaus. Lapsethan ovat hengessään kaiken kanssa yhtä ja toteuttavat sen käytännössä. Myöhempi lapsuuden aika eletään toisen kulttuurikauden merkeissä, jolloin annetaan toisen portin avain: sopusointu sanojen ja tekojen välillä. Jokainen kasvattaja kokee, että lapset, jos kutka, yrittävät toteuttaa ajatuksensa ja sanansa teoiksi. Nuoruudessa he elävät kolmatta sivistysajanjaksoa, jonka portin avain on sydämen puhtaus. Paras osa nuorisoa noudattaa siinä suhteessa „kaunista kärsivällisyyttä“. Neljättä kulttuurikautta vastaa ensimmäinen miehuudenikä, jonka portin avain on totuus. Toinen miehuudenaika vastaa nykyistä kulttuuria, jonka avain on „uljas tarmo, joka taistellen raivaa tiensä ylhäiseen totuuteen ulos maallisten valheit-ten mudasta.“ Analogian mukaan kypsytteen miehen ikäkausi vastaisi tulevaa kuudetta kulttuuria ja vanhuusikä seitsemättä.

Mitä opettaa oma mestarimme Jeesus Kristus kasvatukselta ja elämän porteista? Sen näemme Matt. ev. 5 - 7 luvuissa, joissa on vuorisäärnassa esitetty Jeesuksen oppi kiteytyneessä muodossa. Taivasten valtakunnan portin ensimmäinen avain on niiden, jotka tuntevat itsensä hengessään köyhiksi. Toinen niiden, jotka ovat rauhanrakentajia. Kolmas puhdassydämisten. Neljäs niiden, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta. Nämä ovat sielun asenteita eli niitä Hiljaisuuden Äänessä mainiuita hyveitä, joita tulee olla „kuusi ja kymmenen“ ja jotka kätkeytyvät Jeesuksen kahdeksaan autuudenjulistukseen. Mitenkä saavutamme nämä hyveet, nämä avaimet, selviää Jeesuksen vastauksesta rikkaalle nuorukaiselle, tämän kysyessä häneltä: „Opettaja, mitä hyvää minun on tehtävä, jotta saisin iankaikkisen elämän?“ Niin hän sanoi hänelle: „Miksi kysyt minulta, mikä on hyvä? On ainoastaan yksi, joka on hyvä. Mutta jos tahdot päästä elämään sisälle, niin pidä käskyt.“ Hän sanoi hänelle: „Mitkä?“ Jeesus sanoi:

„Nämä: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä todista väärin', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'“. Nuorukainen sanoi hänelle: „Kaikkea tätä olen noudattanut; mitä minulta vielä puuttuu?“ Jeesus sanoi hänelle: „Jos tahdot olla täydellinen, niin mene, myy, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule ja seuraa minua“. Mitä on sitten Jeesuksen seuraaminen? Ihminen, joka tahoo seurata jotain mestaria, noudattaa hänen elämänohjeitaan, käskyjään. Jeesuksen ensimmäinen käsky, älä suutu, positiivisena, ole hyvä, on ensimmäinen kierros taivasten valtakunnan porttia avattaessa. Neljäs käsky, älä tee pahalle vastarintaa, positiivisena, ole rauhallinen, on toinen kierros. Toinen käsky, älä ole epäpuhdas ajatuksissakaan, vastaa kolmatta kierrosta. Ja kolmas käsky, älä vannu, puhu aina totta, on neljäs kierros. Näitä kierroksia seuraa nykyisen ihmiskunnan läksy, jota vastaa viides käsky, rakastakaa kaikkia.

Jeesuksen opetus on yksinkertainen ja selvä. Joka tahoo olla hänen opetuslapsensa, tarvitsee vain ottaa hänen viisi käskyänsä elämänsä ehdottomaksi oppaaksi. Näin Jeesus avasi elämän salakoulun portit selkoselälleen. Jokainen voi kuulla hänen äänensä henkensä taivaissa, sillä hän itse on sanonut (Joh. ev. 8, 31—33): „Jos te pysytte minun sanassani, niin todella olette minun opetuslapsiani; ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi“.

Jokainen vilpitiön kasvattaja opettaa vain, mitä Jeesus Kristus on opettanut ja vastaa nöyrästi Pietarin tavoin: „Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat“.

Y r j ö E l o n i e m i.

Uskonto ja Kristus.

IV.

Luostarit henkisinä kouluina ja Mysterio-Opisto.

(Jatk.)

Seuratkaamme vielä luostareita mysteriokouluina. Luostarien olisi ollut tehtävä neljäskin lupaus: lupaus rauh an rakentamiseen. Niiden olisi pitänyt sanoa itselleen ja oppilailleen: „Autuaita rauhan rakentajat“. Tietenkin luostarit tämän lupauksen johdosta olisivat joutuneet eroon paavista ja kirkosta. Luostarit olisivat itsenäistyneet, ja niistä olisi voinut lähteä uusi, todellinen kristinusko. Kenties paavikin kirkkoineen olisi alistanut ja liittynyt mukaan. Tai olisiko kirkko noussut vastaan, jolloin tällaiset luostarit olisi tuhottu. Kenties niinkin olisi käynyt. Silloin munkit ja nunnat olisivat, alkukristittyjen tavalla, joutuneet marttyyreiksi. Mutta Kristuksen ja kuolemattomuuden kannalta katsoen, johon uskonnon on ihmisiä johdatettava, lienee siunauksellisempaa kaatua Kristuksen kanssa, kuin joutua petosta, valhetta ja väkivaltaa jatkuvasti edistämään. Sillä tuomion- ja tilinteon päivää emme sittenkään voi välttää. Emme yksilöinä emmekä yhteisinä.

Niinpä europalain sivistyskään ei voi tilinteonpäiväänsä välttää. Tilinteonpäivä on osittain jo tullut, osittain se voimakkaasti kolkuttaa ovien takana. Kohtalon pyörässä olemme siirtyneet Kaloista Vesimieheen. Idän kolme tietäjää: Manu, Bodhisattva ja Mahatshohan ovat esiintyneet. Temppelein kolmen pylvään rakennusohjeet he antoivat teosofisen ohjelman kolmessa kohdassa. He pysyttivät kehdon alttaria varten 1875, perustamalla Teosofisen Seuran. Ja vaikkakin he tietäjäsilmillään näkivät, että heidän kehtonsa suurimmalta osalta joutuisikin sille salaperäiselle neljännelle tietäjälle, joka maailmansodan muodossa toimeenpanisi suuren veriuhrin ja ristiinnaulitsemisen (Kristus: mitä te teette yhdelle pienimmistä veljistäni, sen te teette minulle), niin kuitenkin he myös näkivät, että jossain maan kolkassa säilyisi heidän kehtonsa alkuperäistä tarkoitusta varten. Siinä suhteessa tietäjät itse viittasivat pohjolaan, erikoisesti Suomeen. Tiedämme kaikki, että maailmansodan aiheuttamien olosuhteitten pakosta Suomessa muodostui teosofiseen liikkeeseen lukeutuva seura, Ruusu-Risti. Ruusu-Risti talletti tietäjien teo-

sofisen sanoman sellaisena kuin Blavatsky, Kuthuumi ja Moorია sen esittivät.

Nyt seuraa kysymys: onnistuuko tietäjien kehto muodostua siksi uuden liiton temppeliksi, johon Kristus voisi alttarinsa perustaa ja Pyhää Ehtoollista pitää?

Tämän toteutumiseksi täytyy olla kahdenlaiset edellytykset. Täytyy olla jossain niin viisas kansa, että se sallii keskuuteensa muodostuvan valon temppelin, rauhan ja rakkauden alttarin. Ellei niin viisasta kansaa olisi nykyään, siirtyisi temppelin ja alttarin muodostuminen tulevaisuuteen, ja kristikunta painuisi yhä suurempaan kurjuuteen.

Mutta ehkä sellainen kansa löytyy. Mahdotonta se ei ole, koska idän tietäjät ovat sen mahdollisuuden nähneet, ja sille mahdollisuudelle kehdon pystyttäneet. Otaksukaamme, että Suomen kansa kykenisi olemaan tuo viisas kansa. Edellisessä kirjoituksessa teimme muutamia huomioita Suomen kansan suhteen ja tulimme siihen johtopäätökseen, että tälle kansalle ei suinkaan ole mahdotonta, että se sallisi Kristus-alttarin ja temppelin keskuuteensa muodostuvan.

Siirtykäämme nyt toiseen edellytykseen. Nousee kysymys: löytyykö tarpeellisia rakennusaineita temppeliä ja alttaria varten? Elävä temppeli ja alttari rakennetaan elävistä ihmisistä. Tässä kirjoitussarjassa olemme jo esittäneet, että Palestiinassa olivat nämä edellytykset. Mestari itse oli kolmen etevimmän oppilaansa keralla nousut kirkastuksen vuorelle. Siinä olivat pyhän, elävän uudenliiton temppelin minimiedellytykset. Yksi oppilaista olisi tullut, niinkuin sanoimme, länsimaisen Temppelin Manu-pylvääksi. Toinen oppilaista Bodhisattva-pylvääksi. Kolmas Mahatshohan-pylvääksi. Kristus itse teki alttarin mahdolliseksi. Mutta Palestiina ei sallinut tällaisen temppelin ja alttarin keskuuteensa muodostuvan. Nyt, pallon siirtyessä Kaloista Vesimieheen, on uuden yrityksen aika.

Määritelkäämme aluksi itse temppelin, pyhän Mysterio-Opiston luonnetta ja tehtävää. Tämä Opisto eli Looshi ei suinkaan ole oleva laiskottelevien ja rahanorjien olentojen vaivastalo, ei kademiellisten tai lemmentähtien sairaala, ei kapinallisten tai komentamishaluisten olentojen vankila. Se on oleva työn keskus. Sentähden se täytyy olla kuin elävä rauhoitettu linna korkealla vuorella, vaikkakin keskellä ihmiselämää. Sillä olisihan se julkinen uskonto,

vaikkakin sen sydämenä olisi Mysterio-Opisto. Ei siis niinkuin kiinalainen taivaanvaltakunta kivimuurien ympäröimänä. Sillä muureina olisivat elävät ihmiset. Kenties sen ei tarvitsisi olla edes sellainen kuin Pythagoraan koulu. Kuitenkin Pythagoraan koulu oli mainio työnkeskus. Siinäkin oli elävistä ihmisistä muodostunut kolmin-kertainen muuri, jonka turvissa oli varsinainen työnalitari, Pythagoras itse. Nämä elävistä ihmisistä muodostuneet muurit olivat samalla kolme pylvästä. Uloimman muurin, johon ulkoisen maailman rauhattomuus ensiksi kilpistyi, muodostivat kuuntelijat, a k o u s t i k o s. Toisen suojamuurin muodostivat opiskelijat, m a t e m a t i k o s. Sisemmän suojamuurin muodostivat täydelliset, t e l e i o s. Pythagoras itse oli keskellä turvattuna, ja opetus kävi keskustelusta ulospäin.

Tämä Mysterio oli kiinteästi järjestetty koulu ja työnkeskus. Mutta Kristus on tuonut uudet mahdollisuudet. Kristus-elämään kuuluu jotain uutta. Sentähden Kristuksen uskontoon ja sen keskuksessa olevaan Looshiin on kuuluva jollain uudella tavalla kasvatettavaa ihmisainesta. Näiden ihmisten täytyy olla entistä enemmän hereillä. Heidän on osattava seistä omilla jaloillaan. Ihmisiä ei enää voida pakolla ja ylhäältä päin latoa kuin silliä tynnyriin. Ihminen ei saa kuvitella seuraavansa Kristusta tuntipalkalla. Ei kuvitella olevansa kivenä toisen pussissa, vaan pikemminkin osana siinä kalliossa, josta elämän vesi vuotaa. Ei olla köynnöskasvina, vaan viinipuuna tai oksana viinipuussa, j.n.e.

Tämän sanottuamme lähtekäämme tarkemmin määrittelemään Kristus-Temppelissä tarvittavaa rakennusaineistoa. Lähdemme tavallisesta elämästä, menemme Temppeliä ja sen keskustaa kohti.

Yleismerkki, johon ihmiset voivat herätä tavallisessa elämässä, on, että he kaipaavat enemmän valoa, totuuden tietoa, he aavistavat, että Kristus on enemmän kuin kärsivä vapahtaja: on opettaja, jonka neuvoja seuraamalla voimme kulkea hänen jäljessään elämän tiellä täydellisyyttä kohti.

Tämä on yleismääritelmä. Katselkaamme sitten aineksia kolmeen pylvääseen ja alttariin.

■ ■ Tullakseen Mahatshohanin pylvääseen, tarvitaan lisäksi, että ihminen tahtoo tietoisesti voittaa laiskuuden, saavuttaa työn ilon, ja että hän on kyllin sankarillinen laskeak-

seen tämän helmensä alttarille. Hänen on valittava, tahtooko hän kuitata alttarin valkeapukuisuuden almuilla, pidättääkseen taloudellisen aikaansaannoksen itselleen, luodakseen siten taloudellisia vaikeuksia kohtaloonsa, ja myöhemmin menettääkseen taloudellisen talenttinsa; vai käyttääkö hän taloudellista talenttiaan Mestarin työhön välittömästi, sydämen ilolla ja tietoisesti. Mikäli hän tässä osaa onnistua, avautuu hänessä itsessäänkin Mahatshohanin pylväs. Hän todellakin muodostuu eläväksi pylvääksi Mestarin työssä.

Sitten Bodhisattvan pylväs. On huomattava, että ihminen ei voi varsinaisella tavalla avautua Bodhisattvan pylväässä, ellei hän Mahatshohanin pylväässä osaa niin käyttää taloudellista talenttiaan, että Mestarin siunaava käsi lepää hänen päällään. Hänen täytyy tunnustella itseään tässä suhteessa. Sillä kademielisyys, mustasukkaisuus ja kunnianhimo, jotka Bodhisattvan pylväässä ovat kukistettavat, istuvat lujassa, jos ei osaa taloudellisella talentillaan päästää Mestarin siunausta sydämeensä. Mutta kun taloudellisen talentin oikea käyttö on avannut sydämen Mestarin siunaukselle, silloin ihmisen sydäimestä helpommin sulaa kateus, mustasukkaisuus ja kunnianhimo. Hän voi Bodhisattvan pylväässä avautua todelliselle sivistykselle, sydämen ilolle, kiitollisuudelle. Mutta Bodhisattvan pylväässä ihmisen on osattava uhrata sivistystalenttinsa alttarille. Hänen on päästävä selville siitä, mitä varten hänelle on annettu sivistyksen, opin ja tiedon talentti. Pitääkö hän sen itselleen menettääkseen sen myöhemmin, vai uhraako hän sen sydämen ilolla Mestarin työssä, tulakseen siten osalliseksi yhä suuremmasta tiedosta ja viisaudesta.

Manun pylväässä avautuakseen edellytetään, että ihminen on sekä taloudellisen että sivistyksellisen talentin uhratuvassa käytössä saanut Mestarin siunauksen sydämeensä. Sillä ilman näitä kahta siunausta ihmisen on vaikea kukistaa vallanhimoa ja komentamisen halua. Mutta kahden edellisen siunauksen auttamana tämä kolmas voitto on mahdollinen. Hän voi saavuttaa valta-talentin: nöyryyden, kuuliaisuuden ja palvelemisen ilon. Manun pylväässä ihmisen on osattava laskea tämän kolmannen voittonsa helmi alttarille. Hänen on ratkaistava, tahtooko hän hallita, ja siten menettää talenttinsa myöhemmin, vai las-

keeko hän talenttinsa alttarille, antaa Mestarin hallita ja ryhtyy palvelemaan.

Alttarilla on vielä omat erikoiset ominaisuutensa ja vaatimuksensa. Ja ihmisen on opittava osallistumaan alttarinkin ainekseksi. Tullakseen alttarin ainekseksi, osalliseksi Logos-sanasta, täytyy ihmisen osata kieltäytyä totelemasta tuota salaperäistä neljättä tietäjää, häntä, joka päältäpäin on puettu laupeudenharjoittajan valkeaan pukuun, mutta joka sen alla kantaa kärsimyksiä aiheuttavan uhripapin mustaan pukua. Alttarin ainekseksi tullakseen ihmisen sensijaan täytyy olla kuin Jumalan Äiti, sukupuolestaan huolimatta, olkoon hän mies tai nainen. Hänen on jatkuvasti osattava olla Pyhästä Hengestä raskaana, osattava tuskalla ja työllä jatkuvasti synnyttää Kristus, totuuden ja rakkauden elämä.

Ei ole vaikea ymmärtää, että teosofisen sanoman ja Ruusu-Ristin tehtävänä on kasvattaa tällaisia ihmisiä. Ja vaikka olemme erittäneet nämä ihmiset neljänä ryhmänä, alttaria ja kolmea pylvästä varten, niin kuitenkin ne ovat kuin yksi ruumis. Se ruumis huipistuu kirkastuksen vuorella kuin pyramidi. Siinä kirkastuksessa kaikki epäilevä kritiikki Mestaria ja hänen opetustaan kohtaan häviää. Ymmärretään kirkkaasti, että todellakin olemme yksi ruumis henkisesti katsuen, ja että Mestarin työssä on oleva yksi pää ja yksi sydän.

Sitten viimeinen asia.

Jos Suomi sallii keskuudessaan todellisen kristinuskon muodostuvan, rauhan, valon ja rakkauden Temppelein kohoutuvan, jos tarpeelliset rakennusaineet löytyvät, silloin Temppeli kohoutuu, ja siihen on astuva se olento, Jumalan Poika, jonka ruumiillisen lapsen syntymisen varalle idän tietäjät kehdon pystyttivät v. 1875.

Oikeastaan esitykseni loppuu tähän. Mitään enempää en luule osaavani asiassa tällä kertaa sanoa.

Kuitenkin tuntuu, niinkuin tässä yhteydessä olisi vielä erikoisesti osoitettava, miten ymmärrämme Kristuksen opettajana, Mestarina, jonka johdolla opimme rakentamaan omassa ruumiissamme Pyhän Hengen temppeeliä, miten temppeeliä rakentaessa saamme leipää taivaasta ja miten samalla kuljemme kaitaa tietä uudestisyntymisen kautta sisälle Jumalan valtakuntaan. Siitä siis seuraavalla kerralla.

J. R. H.

Mitä muualla tiedetään.

Tieteen magiaa. Englantilainen professori O. A. Newell on sanomalehtitietojen mukaan keksinyt uuden säteilyvoiman, jonka viime vuonna tapahtunut esittely muodostui suorastaan sensatioksi. Keksijä on Englannin terveydenhoitotoiminnan tutkimusosaston johtaja. Hän on ilmoittanut, että kyseessä olevat säteet voivat sodassa käytettyinä olla mitä kauhistuttavin ase, kun taas rauhan töissä niillä voidaan pelastaa ihmishenkiä ja edistää maanviljelystä. Sanotaan, että nämä säteet luovat kehittymismahdollisuuksia vaarallisia tauteja kehittäville basilleille, ja ne voivat hävittää kaiken elämän alueilta, joihin ne suunnataan. Ihmiset, eläimet ja kasvit kuolevat, jos ne joutuvat säteiden vahingollisen vaikutuksen alaisiksi. Kaiken tämän ohella niillä voidaan neutralisoida maanviljelystä vaikeuttavat kiusat, ja siten saada elämismahdollisuuksia sellaisillekin seuduille, missä niitä ei ole ollut aikaisemmin.

Professori Newellin esittelyssä olivat läsnä armeijan ja ilmapuolustuksen edustajat sekä tutkijoita useista yliopistoista. Professorin itsensä kertoman mukaan säteet ovat „langattomat“, ja niitä kehitettäessä käytetään apuna basilleja, joita on vaarallisia tauteja sairastavissa potilaissa. Näistä sairaista lähtevät säteet olivat eräissä tapauksissa niin voimakkaat, että sähkögalvanometri ilmaisi ne selvästi. Nämä radioaktiiviset emanatiot mitattiin huolellisesti, jonka jälkeen ne kehitettiin uudelleen ja lähetettiin samalla tavalla kuin tapahtuu tavallisissa radiolähetyksissäkin. Ensimmäinen tauti, joka tällä tavalla onnistuttiin synnyttämään, oli pernarutto. Sitten jatkettiin kokeiluita ylläkerroituin tuloksin. Kerrotaan, että useita vapaaehtoisia on tarjonnut apuaan prof. Newellin kokeiluille; heihin tullaan siirtämään erilaisia tauteja. — Sotilasiantuntijat ovat tulleet siihen tulokseen, että näillä säteillä voidaan kerrassaan pysäyttää hvökkäävä armeija, jos niitä vain voidaan lähettää riittävän paljon. Tässä kohden keksintö kuuluu vielä olevan puutteellinen. (Hbl. 29. 12. 1933.)

Ylläolevaan selostukseen, jonka sanamuotokin jo on epätarkka, on luonnollisesti syytä suhtautua varovaisesti. Jos se kuitenkin nojautuu todella saavutettuihin tuloksiin, on ilmeistä, että se vaikuttaa mullistavasti nykyaikaisen lääketieteenkin perusteisiin.

Yleismaailmallinen uskontojen kongressi, toinen järjestyksessä, pidettiin viime vuonna elokuun 27 päivä syyskuun 17 päivän Chicagossa. Kokouksen avasi Barodan maharadja, ja itämaisten edustajien joukossa oli myös nepalilainen ruhtinas Raja Jai Prithivi Bahadur Singh, seitsemän nimeä Japanista, kymmenen Intiasta, yksi Perisiasta ja yksi Koreasta. Sanotaan lähes 45,000 kuulijan seuranneen kahtakymmentäseitsemää ensimmäistä luentoa.

Tri Purucker, Point Loman T. S:n presidentti, on uudenvuoden kirjeessään omistanut seuraavat sanat Annie Besantin muistolle:

„Vuoden huomatuimpia tapahtumia on ollut tri Annie Besantin, Adyarin teosofisen sisarseuramme presidentin äskeinen kuolema. Tämä merkillinen nainen on jättänyt syviä jälkiä teosofisen liikkeen historiaan. Hän, jolla oli suuri tarmo ja alttius kaikkeen, mihin hän tunsu kutsumusta ryhtyä, puhdas järki ja intoa, jota voidaan nimittää vain rajattomaksi, kaikkeen mitä hän piti totena, meni pois erittäin toimeliaan ja tapahtumarikkaan elämän lopulla. Mieliapiteet voivat olla erilaisia rva Besantin kehityksen aikaisempiin vaiheisiin nähden,

mutta todennäköisesti ei kukaan aseta kyseelliseksi hänen antaumustaan kaikkeen, minkä hän uskoi oikeaksi, eikä myöskään sitä tosiasiaa, että hän elämänsä koko teosofisen kauden ajan uupumatta ja hellittämättä työskenteli parhaimman ymmärryksensä mukaisesti. Allekirjoittanut tahtoo mielellään vetää verhon sen ylle, joka mahdollisesti oli tri Besantin teosofisen kehityksen merkityksellisin episodi, osuudelle, mikä hänellä oli tapahtumissa, jotka johtivat sen Teosofisen Seuran viralliseen hajaantumiseen, jonka H. P. B. oli jättänyt. Nyt, kun hänen äänensä on vaiennut, on tästä etevästä ja huomattavasta naisesta lausuttava vain se, mikä oikeudenmukaisesti kuuluu hänen kiistämättömästi huomattaviin ominaisuuksiinsa, sekä sydämen että mielen, ja jätettävä kaikki muu sanomatta. Meillä ei ole minkäänlaista halua kulkea *super antiquas vias* — ajaa takaa vanhoja muistoja, jotka nyt ovat onnellisesti takanamme...” (Teosofiskt Forum, tammikuu 1934).

Kalevalaa unessa. Olemme saaneet julkaistavaksemme seuraavan otteen erään hollantilaisen rouvan kirjeestä:

”Muutamia vuosia sitten näin sellaista unta, että juoksin tasangolla paksussa sumussa. Joku tarttui kädestäni ja sanoi: Liitele! Ja minä liitelin, ensin vaivaloisesti, sitten yhä kevyemmin. Vihdoin saavuimme erääseen luolaan. Sumu hävisi, ja edessäni näin lumisen maiseman kimmeltävän auringon paisteessa. Vierelläni istui ukko, joka sanoi olevansa runolaulaja ja voimakkain sitein minuun sidottu. Hän kertoi minulle monia satuja ja legendoja. Äkkiä pyörryin ja heräsin vuoteessani Bandoengissä.

Seitsemänä yönä tuli hän luokseni, ja hänen kertomansa olen kirjoittanut muistiin. Sen jälkeen en ole häntä nähnyt. Toimitin musiikkia kertomukseen ja luin sen Bandoengin teosofisessa kerhossa „Pohjalaisena vapahduslauluna“. Eräs suomalainen nainen kuulijakunnassa kysyi minulta kuinka minä tunsin tuon runon. Kerroin sen hänelle, ja nyt hän sanoi, että suuri osa siitä oli toisin sanoin löydettävissä Kalevalasta. Minun täytyi tunnustaa hänelle, etten Kalevalasta tietänyt mitään. Hän lainasi sitten minulle Kalevalansa, ja siitä löysin todella osia runostani.

Mutta hämmästykseni löysin minulle lähetetystä (Helsingin Sanomain) Viikkoliitteestä Petri Shemeikan kuvan, ja tunsin hänet uneni vanhukseksi. — Unessa käyttämämme kieli oli vanha Islannin kieli noin 4,000 vuotta ennen Kristusta (?).

Haag, marraskuun 20 p. 1933.

C. Elze v. Staveren^a.

Čien varrelta.

Ruus-Risti-järjestön vuosikokous, joka oli aiottu pitää pääsiäisenä, onkin nyt siirretty helluntaiksi. Tämä johtuu siitä, että johtaja on ilmoittanut voivansa kenties siihen mennessä jo saapua kotimaahan. Jo tällainen mahdollisuuskin, että rakas ja kunnioitettu johtajamme itse tulisi vuosikokoukseen, tulee varmaankin suuresti ilahduttamaan kaikkia järjestömme jäseniä. Pääsiäisenä järjestetään joka tapauksessa tavanmukainen juhlatilaisuus Kansallisteatteriin, johon m.m. kirjailija Akseli Tola on kirjoittanut kiintoisan näytelmän.

Uusia P. E:n kirjoja tulossa! Vuosikokoukseksi ilmestyyneen Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran kustannuksella P. E:n Californiassa valmistama teos „Neljä kättä“, joka pohjautuu hänen v. 1926 pitämiinsä luentoihin. Tekeillä on myöskin kokoelma tämän lehden Toimittajalta kirjoituksia järjestettyinä ryhmiin ja osastoihin sisältönsä mukaan. Kokoelma on tietysti valikoima, sillä vuosien aikana on Pekka Ervast kirjoittanut tuhansia sivuja näitä Toimittajalta-pakinoita.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Sunnuntaina helmikuun 4 p:nä ja 11 p:nä luki taiteilija rva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastin erittäin kiintoisaa Johanneksen evankeliumia koskevaa esitelmäsarjaa, joka vielä jatkuu.

Rafaël Ronimus, teosofishenkinen kirjailija, jonka runot ja kertomukset ovat Ruusu-Ristinkin lukijoille varsinkin aikaisemmilta vuosilta tuttuja, kuoli helmikuun 13 p:nä pitkäaikaisen taudin jälkeen. Rafaël Ronimus oli kiihkeä aatteen mies ja itsenäisyyteen pyrkivä etsijäsielu. Rauha Sinulle!

P. E:n rahaston jäsenille huomautetaan vielä kerran, että he voivat suorittaa maksunsa P. E:n tilille Kansallispankin Kallion konttoriin. Tämä huomautus johtuu siitä, että sangen harvat ovat sinne maksunsa suorittaneet. Rahastoa käytetään nyt johtajan Californiassa suorittaman työn tukemiseksi.

Ruusu-Ristin Kirjasto on avoinna sunnuntaisin luennon jälkeen ja keskiviikkoisin klo 19—20 Kulmakoululla 1 kerr. Käyttöoikeus jäsenillä ja ulkopuolisilla.

Tohtori Nino Runeberg, tunnettu teosofinen kirjailija ja runoilija, joka m.m. on suorittanut erittäin ansiokkaan Bagavad-Gitan käännöksen, kuoli t.k. 15 p:nä. Ensimmäinen numerossamme julkaisimme erään Nino Runebergin Ruusu-Ristiä varten kirjoittaman artikkelin.

Elämän pyhyys. Kun raamatussa sanotaan: „Saatté kuulla sanomia sodista“ j.n.e., ei se suinkaan tarkoita sitä, että silloin syntyi sotia ja saataisi niistä kuulla — päinvastoin! Silloin kun viihityjä kulkee maan päällä, on rauhanmahdollisuus paljon suurempi. Mutta pikemmin se tarkoittaa sitä, että ne kysymykset tulevat aina silloin aatteellisesta alkuperästään lähelle ja koetetaan etsiä ratkaisuja niiden oikaisemiseksi tai poistamiseksi, ja silloin on myöskin helppo nähdä ne asiat oikeassa valossaan.

Tappamattomuus on ehdoton vaatimus ihmiselle, joka yrittää pyrkiä korkeampaan elämään. Eikö meidän kansoinakin jo olisi aika tuomita tuo joukkomurhaaminen, jota sodaksi sanotaan, ja oppia yleisesti täyttämään edes Mooseksen käskyä „älä tapa“, ja niin vähitellen oppia kristityissä valtioissamme kunnioittamaan Jumalaa ja Elämää ja kansoinakin ottamaan ensimmäisiä askeleita korkeamman kehityksen tiellä.

Luulisi, että veljeyden toteuttaminen olisi helppo asia myöskin kansojen välillä, sillä eihän suuremmalla kansalla ole oikeutta pienemmän kansan henkeen sen paremmin kuin pienemmällä suuren yli, sillä molempien henki on Jumalan kädessä, ja kun ihminen ottaa määräysvallan niissä asioissa, tulee hän sekä maansa osalliseksi „sihen syntiin, jota ei anneta anteeksi tässä eikä tulevassa elämässä“. Miksi enää jatkaa tuommoisen kauhean karman luomista . . .

On kuitenkin kansojen historiassa sattunut aina joskus semmoinen aika, jolloin on osattu kunnioittaa Totuuden Henkeä ja Jumalallista Lakia, ja silloin se kansa on aina ottanut jonkin edistysaskeleen ja kylvänyt hyvää siementä tulevan korjuun varalle. A. S.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C:on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

HIERONTAA ja SAIRASVOIMISTELUA

antaa

sairasvoimistelija

A N J A H E L L E

Meritullink. 33, Eloniemi.
Puh. 29906.

Oppilaita otetaan!

Veljekset Viljanen

Hattu- ja

Herrain

Vaatetusliike

Kalevankatu 7

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IRTOKALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- paitoja

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruusuristi perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tietellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusuristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruusuristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	73
Toimitussihteeriltä.....	82
Helleenisestä Tragediasta	84
L. C. de Saint-Martin: Ajatelmia	93
Uskonto ja Kristus.....	99
Mestarin kädet	102
Mitä muualla tiedetään.....	103
Pyrkijän päiväkirja	105
Tien varrelta	106

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1934** IRTONUMERO

¹/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Joimittajalta.

Pitkän automatkamme viimeisen yön vietimme siistissä hotellissa Venturan pienessä kaupungissa Tyynen meren rannalla. Maksoimme aamulla viimeisen yövuokramme ja olimme iloisesti hämmästyneet siitä, että se oli pienin koko matkalla. Olimme jostain muka lukeneet, että Californiassa kaikki on ylen kallista. Helputuksesta huokais-ten istuimme autoon ja suuntasimme kulkumme Ojaihin päin.

Oikeastaan meidän olisi pitänyt viettää edellinen yö Hollywoodissa Los Angelesin ulkopuolella. Siellä oli suomalainen perhe, jonka luo konsulaatti-ystävämme Y. P. oli kehottanut meitä pysähtymään, koska he osaisivat neuvoa meille, mihin meidän pitäisi asettua asumaan Ojaissa. Kuulimme myöhemmin, että tämä ystävällinen perhe oli meitä kovasti odottanut, koska Y. P. nähtävästi oli heille kirjoittanut, minä päivänä suunnilleen saapuisimme.

Nyt siis ajoimme omin päin Ojaihin. Oli kirkas ja aurinkoinen sunnuntaiamu. Ei ollut vaikeata löytää tietä Ojain pieneen kaupunkiin, koska Amerikassa tienviitat aina ovat ensiluokkaisia.

— Minne nyt sitten mennään Ojaista? kysyimme itseltämme ja toisiltamme.

— No, tiedustellaan ensin, missä Y. P:n farmi on, vastasimme yksimielisesti.

Olin New Yorkissa saanut Y. P:ltä tarkat tiedonannot ja kartat ja selitykset. Mutta voi kauhistus, kaikki pape-rit olivat unohtuneet Annadaleen ja minä tietysti olin unohtanut kaikki asianomaiset nimet, paikkojen ja ihmisten. Meidän oli vain turvauduttava hyvään seikkailuonneemme.

Saavuimme Ojain korkeiden kukkuloiden ympäröimään toistakymmentä kilometriä pitkään laaksoon ja ajoimme pitkin pääkatua (lue: ainoata katua) pienen kaupungin

läpi. Kadun varrella oli ainoastaan kauppoja — loisteliaita amerikkalaiseen tapaan — ja yleisiä rakennuksia, posti, pankki, hotelli, kirkko, kouluja y.m. Se teki kylläkin viehättävän vaikutuksen ja autoja seisoj kymmenittäin molemmin puolin katuja, kuten Amerikassa kuuluu asiaan. Eivät ne kaikki olleet loistoautoja, — enimmäkseen kahden hengen istuttavia ja joukossa kunnioitettavan keskiaikaisen ja kuluneen näköisiä Fordeja. Meidän seitsemän hengen kirkasvärinen, vaaleanvihreä La Sallemme teki mielestämme kuninkaallisen tai ainakin kreivillisen vaikutuksen ajellessamme hiljaa eteenpäin.

Kyselimme ystävämme Mr. P:n farmia. Kenelläkään ei ollut siitä aavistusta. Vasta kun hokasimme mainita, että se on jossain Mr. Krishnamurtin paikan lähellä, oli joku asiasta selvillä.

— Oh yes, Mr. Krishnamurti. You see, his place is there on that hill somewhere.

Ja neuvojamme osoitti meille kädellään kukkulaa, jossa Mr. Krishnamurtin paikan piti olla.

Ajoimme eteenpäin peltoviljelysten ja puutarhojen keskitse kuutisen kilometriä ja käännyimme sitten vasempaan makeä ylös, kuten meille oli neuvottu. Parisen kilometriä noustuamme jokainen meistä lie aavistanut, että tuossa oikealla komean kivikkoaidan takana on Krishnamurtin talo, mutta kuljimme ohii ja pysähdyimme pienemmän rakennuksen luo tiedustellaksemme Y. P:n farmia. Nytkään ei vastaajalla ollut aavistustakaan siitä, mutta kun mainitsimme Krishnamurtin nimen, kirkastui hänen järkensä heti ja hän sanoi viitaten kädellään juuri sitä paikkaa, jonka ohii olimme tulleet:

— Tuossa on Mr. Krishnamurtin talo.

Kiitimme, käännyimme ja päätimme, että mennään sinne nyt, — ehkä asiat tästä selviävät.

Pysähdyimme tielle porttiaukon ulkopuolelle, ja Geraldin osalle lankesi hypätä taloon tiedustelemaan asioita. Hän hävisi puiden taakse, ja Eric ja minä jäimme autoon odottamaan — mielestämme pitkäksi aikaa.

Yhtäkkiä kuului vihdoin iloista keskustelua, ja tienkäänteessä puiden takaa ilmestyi Gerald nuoren hienonäköisen rouvasihmisen seurassa.

En ehtinyt saada ruumiillisia kilojani ulos vaunusta, ennenkuin iloisen näköinen nainen hyppäsi luo ja kättä ojentaen sanoi:

— Oo, Te olette Mr. Ervast Suomesta, ja minä olen Mrs. Rajagopala, — mieheni on Krishnamurtin sihteeri.

Kättelimme kaikki ja minä selitin, että olimme asunnon haussa.

— Tiedän, tiedän, vastasi Mrs. R. — Te voisitte vaikka vuokrata tämän Krishnamurtin talon huhtikuuhun saakka.

— Vai niin. No mennään sitä katsomaan.

Istuimme kaikki autoon ja ajoimme talon pihaan. Rakennus oli kivistä ja näytti ylen isolta ja tilavalta.

— Mutta kuinka monta huonetta tuossa talossa onkaan? kysäsin vähän ihmetyksissäni, kun katselin pientä linnaa.

— En tiedä sanoa näin äkkiä, vastasi Mrs. R. hymyillen, — mutta kylpyhuoneita ainakin on neljä.

— Herrajesta, silloinhan se on aivan liian iso meille. Meitä ei ole kuin kolme, joten emme riitä edes kylpijöiksi.

Nauroimme ja Mrs. Rajagopala puhkesi sanomaan:

— Silloinhan teille mainiosti sopii Mrs. Grayn vierastalo. Siinä on vain yksi kylpyhuone, vaikka makuuhuoneita on kolme.

— Mainiota! Missä se paikka on, että voisimme lähteä sitä katsomaan?

— Se on aivan täällä vieressä.

— Tahdotteko olla ystävällinen ja saattaa meidät sinne?

— Tietysti. Muutama päivä sitten olin Bostonissa Mrs. Grayn luona. Kuulimme teidän tulostanne tänne Mr. Y. P:n kautta ja Mrs. Gray sanoi, että voisitte saada hänen guesthousensa, jos se vain teille sopii. Minä tulin tänä aamuna pikimmältäni tänne Ojaihin käymään ja palaan vielä tänään takaisin Hollywoodiin äitini luo, jossa olen, kunnes mieheni saapuu Krishnamurtin kanssa.

— Tämähän on kuin satua.

Ajoimme autossa ne harvat askeleet, jotka erottivat Krishnamurtin paikan Mrs. Grayn avarasta alueesta monine huviloineen, jotka kaikki seisoivat tyhjinä yhtä lukuunottamatta, jossa asui suomalainen teosofi Mr. R. rouvineen.

Kun olimme turvallisesti määränpäässä, jätti Mrs. Rajagopala meidät, sillä hänen piti kylpeä ja sitten ajaa autollaan Hollywoodiin, johon oli matkaa yli sata kilometriä.

Tämä Mrs. Grayn vierashuvila miellytti meitä heti tavattomasti ja jäimme ihmettelemään, mikä johdatus oli vallinnut kaikissa asianhaaroissa. Jos esim. olisimme myö-

hästyneet muutamia tunteja, ei Mrs. Rajagopala olisi tien-
nyt jäädä meitä odottamaan. Ja mihin silloin olisimme
joutuneet?

Saimme kyllä myöhemmin tietää, että meille oli varattu
joku huvila alhaalla kylässä, mutta siellä ei olisi ollut sitä
rauhaa ja yksinäisyyttä, joka on tämän mäenkulman eri-
koisuus ja joka juuri minulle on niin hyvä ja tarpeellinen.
Tuntui heti, että tämä paikka on jollain tavalla „magne-
tisoitu“.

Jäimme siis tänne asumaan ja olemme nyt tätä kir-
joittaessani olleet täällä kaksi ja puoli kuukautta. Elämme
näet vielä tammikuuta, vaikka tämä matkakirjeeni ennät-
tää vasta maaliskuun Ruusu-Ristiin.

*

— Joko olette käyneet Krotonaa katsomassa? kysyi
meiltä eräänä marraskuun aamuna naapurimme Mr. R.,
jonka tapasimme aamukävelyllämme.

— Krotonaa, kysyin ihmetellen, — tarkoittatko Mr.
Warringtonin perustamaa teosofista pesäpaikkaa Holly-
woodissa? Emme käyneet siellä, kun emme ollenkaan
pysähtyneet Los Angelesiin ja Hollywoodiin.

— Oo, ei Krotona enää ole siellä. Se oli alussa siellä
eristetyllä paikalla, mutta kun Hollywood kasvoi niin suu-
rella vauhdilla, jäi Krotona ihan kaupungin keskelle, ja
silloin päätettiin muuttaa sieltä pois. Maat ja huvilat myy-
ttiin — siitä on jo monta vuotta — ja Krotona muutettiin
tänne.

— Onko Krotona nyt täällä Ojaissa?

— Yes, se on tuolla laakson toisessa laidassa, kukku-
lalla sekin, ja star camp on siellä vieressä.

— Sopiiko siellä käydä?

— Yes, vaikka heti. Minulla on muuten juuri asiaa
sinnepäin.

— No mennään sitten, koska olette niin ystävällinen.

Ajoimme Krotonaan, Mr. R. rouvineen omassa autos-
saan ja me omassamme. Matkaa oli toistakymmentä kilo-
metriä.

Krotona, monta hehtaaria käsittävä maa-alue, on kuin
pieni yhdyskunta useampine huviloineen, kaikki matkan
päässä toisistaan. Siinä on Mr. A. P. Warringtonin oma
espanjalaiseen tyyliin rakennettu tasakattoinen asunto, joka
nyt on tyhjänä, koska Mr. W. Teosofisen Seuran vara-

presidenttinä on Adyarissa, kunnes uusi presidentti on valittu tohtori Besantin kuoleman jälkeen. Krotonassa on myös toimistorakennus monine kanslioineen, m.m. Esoteerisen Osaston sihteerin huone ja saman osaston kirjapaino. Suurin nähtävyys Krotonassa on kuitenkin itse päärakennus kirjastoineen ja kokoushuoneineen.

Viime vuosisadan lopulla ja tämän alussa ei Teosofisella Seuralla ollut muuta päämajaa kuin Indian Adyarissa; eri maissa teosofisten sektsionein eli osastojen päämajat olivat vuorahuoneissa pääkaupungeissa, ja pienet olivat ne „päämajat“ mitkä minä silloin näin Tukholmassa Kristianiassa, Lontoossa. Suomi oli tietääkseni ensimmäinen maa, jolle suunniteltiin oma päämaja maaseudulle kaupungin ulkopuolelle. Se tuuma toteutui, kun v. 1910 kesällä ostin vähän maata Pakinkylässä ja rakennutin sinne kaksi huvilaa y.m. rakennuksia. Sauraavana vuonna se hyväksyttiin Suomen T. S:n päämajaksi ja vuonna 1913 lisättiin rakennusten luku varsinaisella Temppelellä, jossa siitä lähtien pidettiin vuosikokoukset. Parisissa kuuluivat kovasti ihmettelevän, että rakensimme teosofisen päämajan maaseudulle, missä „lehmätkin liikkuvat“.

Amerikka oli seuraava maa. Silloisen ylisihteerin Mr. A. P. Warringtonin toimesta perustettiin v. 1912 Krotonan nimellä teosofinen keskus Hollywoodiin Los Angelesin ulkopuolelle. Se oli parhaasta päästä esoteerinen keskus, sillä seuran päämajan sijoittamista kaukaiseen länteen — vaikka sitäkin pohdittiin — pidettiin epäkäytännöllisenä. Kuten sanottu Hollywoodin Krotona tuli pian rauhattomaksi kaupungin kasvaessa ja myytiin v. 1923. Puolet rahoista käytettiin uuden Krotonan rakentamiseen tänne Ojain ja toinen puoli jätettiin pohjarahaksi varsinaisen T. S:n päämajan perustamista varten. Tämä päämaja, joka nyt jo muutamia vuosia on ollut valmiina, sijaitsee Chicagon kaupungin ulkopuolella ja on komea miljoonia maksanut talo.

Mutta minun piti puhua Ojain Krotonasta.

Päärakennus miellytti minua heti. Tunsin oikein teosofisen tärähdyksen hyvästä mielestä. Kaikki oli aistikasta, valoisaa, vakavaa, — ei mitään ylellistä. Nousimme ensin terrassille, josta oli laaja näköala yli koko Ojain kylän, — kaukana laakson toisessa päässä näkyi kummulla Krishnamurtin pieni linna ja siis myös meidän matala mökkimme.

Astuimme sisään avaraan, valoisaan halliin, joka heti tuntui kodikkaalta ja kauniilta. Se oli neliönmuotoinen ja vastakkaisella seinällä oli ovi ja akkunat puutarhaan päin. Huonekaluja oli ja joitain tauluja seinillä, mutta ei mitään liiaksi. Hallista veivät kahdet sivuovet kummallakin puolen neljään isoon tilavaan huoneeseen. On näet otettava huomioon, että talo on rakennettu espanjalaiseen tapaan U-muotoon, ympäröiden pihaa kolmelta puolelta.

Hallista kävimme vuorotellen katsomassa sivuhuoneita. Oli kanslia, oli teosofisen looshin kokoushuone, oli E. S. huone — kaikki miellyttävän näköiset kauniine seinämaalauksineen, sohvineen, nojatuoleineen, mattoineen. Joka huoneessa tunsu olevansa kotonaan. En löydä sanoja kuvatakseni hyvää tunnelmaani.

Paras näistä huoneista oli kuitenkin kirjasto. Kaikki seinät lattiasta kattoon täynnä hyllyjä ja kirjoja. Tilava suoja ja niin korkea, että toisella puolella oli seinä parvekkeella jaettu kahtia ja toisella puolella oli käytettävä pitkiä tikapuita. Arviolta kirjastossa oli parikymmentätuhatta nidosta. Kuulin kerrottavan, että sitä pidetään yhtenä parhaimpana teosofisena kirjastona. Suuri osa kirjoista on lainattavissa kotiinkin ystäville ja tuttaville, osa on vain kirjastossa käytettävissä. Ovat olleet niin kohteliaita minulle, että olen saanut koko ajan ottaa sieltä kirjoja tukuttain.

Mr. R. oli niin ystävällinen, että hän vei minut toiseen rakennukseen esoteerisen pääsihteerin Miss M. Poutzin puheille. Tämän vanhan suloisen naisen kanssa meillä oli kiintoisa keskustelu. Toin ilmi liikutukseni siitä, että Teosofinen Seura on aikaansaanut jotakin näin kaunista ja soliidia kuin Krotona on, mutta kun Miss Poutz tuli maininneeksi, että hän oli ollut teosofina jo 37 vuotta, kehuin puolestani, että tammikuun alkupäivinä 1934 on kulunut 40 vuotta siitä, kun minä tulin teosofiksi, ja silloin tuo herttainen 70-vuotias vanhus iloisesti huudahti: „Mutta siinäpä veitte voiton minulta!“ Ja hän oli koko hämmästyneen näköinen. Kohta olenkin aivan harvoja teosofisia veteraaneja, vaikken iän puolesta ole kaikista vanhimpia.

Käynti Krotonassa jätti mieleen unohtamattoman muiston. En ole itse käynyt siellä sen koommin, koska en tahdo missään liikkua, vaikka siellä kyllä on ollut erinäisiä „tilaisuuksia“. Odotan Krishnamurtin saapumista Ojaihin, ja silloin käyn ehkä hänen sunnuntailuennoissaan,

joita hän pitää kirjastotalon yhteyteen rakennetussa isohkossa vapaamuurarisalissa, jota myös katselimme. Star campit eli Krishnamurtin johtamat kenttäkokoukset on pidetty isolla kentällä Krotonan kummun juurella. Eivät tiedä varmaan, pidetäänkö niitä enää, kun Idän Tähti on hajoitettu, mutta uskovat kuitenkin, että Krishnamurti jatkaa niitä täällä niinkuin muualla. Hän ei ole kahteen vuoteen käynyt kotonaan Ojaissa, mutta tiedetään hänen tulevan tänne tänä keväänä.

*

Suomalaiset täällä ovat erittäin ystävällisiä. En ole itse missään liikkunut, kuten sanottu, mutta heitä on useita käynyt meitä katsomassa. Vaikka he kauan ovat asuneet Amerikassa, tuntevat he minut, koska muinoin ovat käyneet luennoissa Suomessa. He ovat tietysti kaikki teosofeja täällä Ojaissa. Varsinkin Mrs. H., nyttemmin leski, mutta ennen naimisissa erään suomalaisen kanssa, jonka hyvin muistan, on meillä käynyt monta kertaa, auttaen pyykin pesussa ja ilahduttaen kertomuksillaan teosofisista suuruuksista, Annie Besantista y.m. ja varsinkin Krishnamurtista, jota hän aina on palvellut K:n täällä ollessa.

Pidimme velvollisuutenamme käydä Hollywoodissa Mr. J. H:n perhettä tervehtimässä, josta mainitsin edellä, että he odottivat meitä tulomatkallamme. Mrs. H. täältä Ojaista seurasi mukana oppaanamme, ja meillä oli kiintoisa sunnuntaipäivä Hollywoodissa, jos kohta minä maanantaina huomasin olevani niin rasittunut, etten sen koommin ole uskaltanut tehdä mitään samantapaisia matkoja. Tämä tapahtui joulukuun 3 p:nä.

Hollywoodissa on Vapaamielisellä katolisella kirkolla oma sievä kirkkonsa. Kävimme aamupäivän jumalanpalveluksessa eli messussa. Piispa Irving S. Cooper piti saarnan, ja ruotsinmaalainen tohtori Ingelman toimi papina kahden muun papin, usean diakoonin, kuoropoikien ynnä kuoron avustamana. Jumalanpalvelus oli koko lailla kaunis, alussa hieman teatraalinen, mutta lopussa, kun ehtoollinen jaettiin, ylevän vaikuttava. Urkujen soitto tietysti oli tärkeänä tekijänä.

Iltapäivällä ajelimme ympäri Hollywoodin, jota parikymmentä vuotta sitten tuskin oli olemassa, mutta joka nyt on laaja, kaunis puutarhakaupunki, monine uhkeine

miljonäärihuviiloinen. Kehitys täällä Amerikassa on huu-
maava.

Illalla tuli suomalaisia ystäviä J. H:n taloon meitä kat-
somaan ja keskustelu oli sekä vilkas että antoisa. Kaikki
suomalaiset muuttuvat Amerikassa enemmän tai vähem-
män maailmanihmisiksi, joiden kieli ei ole kankea eikä
kahleissa. Hauska on kuulla heidän puhuvan ja kertovan.

Hauska oli myös 130 kilometrin kotimatka iltamyöhällä
(klo 9 12) ja pitkä keskustelu Mrs. H:n kanssa, joka ker-
toi miehestään ja hänen kuolemastaan.

*

Nyt lukijani ovat ehkä uteliaat kuulemaan jotain itse
tästä Ojaista. Minkälainen paikka se on? Well, sanon
Amerikan suomalaisten tapaan, tämännimisenä, vieläpä
kaupunkina, se ei ole vanha. Ette löydä sen nimeä uudem-
mistakaan kartoista. Se oli ennen Nordhoff, mikä lie ol-
lutkaan kylä, ja se nimi löytyy kartasta vähän koilliseen
Venturan kaupungista. Ojai (äännä: oohai) on espanjalai-
nen nimi ja merkitsee „pesä“. Kaupunki, nimi ja kaikki
lienee syntynyt vasta kun teosofit valtasivat paikan, Sekin
on sitten kasvanut amerikkalaiseen tapaan, edistynyt ja
sivistynyt. Kadut ovat asfalttiteitä, sähköt, puhelimet ja
vesijohdot on joka talossa.

Onko tämä paikka kaunis? Well, sanon taas, täällä
sitä pidetään erittäin kauniina. Ja onhan sillä viehätys-
sensä, ennenkaikkea ainainen, herttainen, lämmittävä au-
rinko. Eucalyptuspuut muistuttavat hahmopiirteiltään koti-
maan koivuja, mutta niillä ei ole koivujen tuoreutta, vaikka
tuoksu on hyvä. Pinjat ja cypressit ovat kaikuja kuusista
ja havupuista omaamatta näiden arvokkuutta ja majesteetil-
lisuutta. Mutta kukkia on monenlaisia ja paljon, ja mehiläi-
set surisevat ahkerassa työssä. Appelsiinilehtoja on paikka-
kunta täynnä ja niiden isoja, punaisia hedelmiä korjataan
paraikaa — sadottain joka puusta. Värejä on paljon. Au-
rington laskiessa kuultavat korkeat kukkulat violetinväri-
sinä, sinisinä, vaaleanharmaina harsoina — sangen lumoava
näky. „Aivankuin teatterissa“, ajattelin ensi kerralla ja
tunsin kunnioitusta modernia kulissitekniikkaa kohtaan.

Suomalaisena luonnollisesti kaipaen vettä — järveä tai
jokea, mutta eihän kaikkea hyvää ole yhdessä paikassa.
Niinpä täällä läheisyydessä ei ole lehtiä eikä juuri koi-
riakaan. Kukon kieunta ei aamulla herätä. Öisin vain

prääriakoirat eli sudet (coyotes) laskeutuvat alas vuorilta, lähestyvät taloja ja ulvovat haikeasti, joskaan ei häiritsevästi.

Olihan täällä sentään vettä uuden vuoden tienoissa. Satoi muutamana päivänä ja tuuli, ettei juuri tullut ulkona käytyä. Mutta en minä mitään erikoista huomannut. Vasta uudenvuoden yönä sain tietää, että oli käymässä harvinainen luonnonmullistus. Vettä tuli tulvanaan vuorilta, tuoden tullessaan mutavirran, joka hävitti kaiken tieltään. Naapurimme Mr. R. oli hädissään, sillä hän pelkäsi, että muta veisi koko talon, jossa hän asui. Läheltä se sipaisikin. Mutta kun hän kävi meillä, lohdutti Gerald, ettei mitään pahaa voi täällä tapahtua. Vesi kyllä yhtenä pauhuna virtasi vanhassa kuivassa uomassa, aivan tämän paikan vieritse, hävittäen sillat ja tiet. Surkea oli näky täällä ja muualla uuden vuoden päivänä. Ei ollut ajattelemistakaan, että autolla olisi minnekään päässyt. Mutta kaikkihan korjattiin vähitellen, ja mitä tämä meidän vesitulvamme oli verrattuna Hollywoodin ja Los Angelesin kauhuihin, joissa ihmisiä kuoli kymmenittäin ja taloja hävitettiin tuhansittain.

Lukuunottamatta tuota uuden vuoden jännitystä, on elämämme täällä kulunut rauhallisesti ja säännöllisesti. Tahdon kiittää kaikkia, jotka kotimaasta päin muistavat minua ja meitä kirjeillään ja korteillaan. Ette arvaa, ystävät, kuinka tervetullut jokainen viesti kotimaasta on vieraila maalla oleskelijalle!

„Voin vakuuttaa Teille, että keskellä onneani elän yhtämittäisessä kieltämyksessä, ja että joka päivä näen kaiken vaivannäköni ja työni ohella, ettei minun tahtoni tapahdu, vaan korkeamman Voiman tahto, jonka ajatukset eivät ole minun ajatuksiani.“

Goethe Wilhelm v. Humboldtille.

Hyvän onnen sattuman kautta saattaa ihminen jonkin aikaa hallita maailmaa, mutta rakkauden voimalla saattaa hän hallita maailmaa ainiaan

T a o - T e - K i n g .

Toimitussihteeriltä.

Rakkautta ei oteta vastaan niinkuin työstä maksettua palkkaa, vaan polvistuen, nöyränä. Jos itse olemme jotakin tehneet rakkaudesta, emme ole tehneet sitä palkkion toivossa; jos muut meille osoittavat rakkautta, alkäämme kuvitelko, että he haluavat tulla velkojiksemme.

Rakkaus on Lain täyttymys, mutta samalla se nousee Lain yläpuolelle sillä, ettei se aseta palvelukselleen rajoja, ja sillä, että kiitollisuus, rakkautta uhkuvien tekojen luonnollinen vastavaikutus, ei milloinkaan löydä itselleen riittävästi ilmaisukeinoja lainalaisesta maailmasta. Todellista rakkautta ei voida myydä eikä maksaa siksi, että se ei ole kotoisin tästä maailmasta.

*

Jos päätät jostakin kieltäytyä, älä esitä sitä itsellesi kieltona. Siveysohjeet eivät ensi sijassa ole kieltoja, vaan käskyjä, silloinkin kun ne muodollisesti kieltävät. Niiden tarkoituksena ei ole hajoittaminen, vaan rakentaminen; pidättäytymiseen velvoittava kieltö on vain helpompi ymmärtää ja noudattaa kuin positiivinen kehoitus, jossa tavoittelemamme ihanne jo on ilmaistuna. Muodollisesti kieltävää siveyssääntöä on siis noudatettava niin kuin se olisi positiivinen kehoitus hyvään; yhteiskuntamoraali ja Mooseksen käskyt ovat esimerkkejä kieltomoraalin riittä-mättömyydestä.

*

Etsi oma mittasi. Jos luulet voivasi sen täyttää, on se arvollesi riittämätön; ollakseen oikea, sen on oltava saavuttamaton.

*

Maailmassa on nyt paljon pahaa, sanot. Enemmän kuin ennen. Ehkäpä se johtuu siitä, että maailmassa nyt on enemmän hyvää kuin ennen.

*

Milloin on totuus jättänyt pulaan sen, joka sitä on pitänyt korkeimpana ihanteenaan ja kalleimpana aarteenaan!

*

„Miten tahtoisinkaan auttaa sinua näkemään suuruutesi! Pelkään vain, ettet vielä ole tarpeeksi pieni.“

*

Alat viihtyä omassa seurassasi. Olet siis sittenkin jotakin. Mitä, — sitä et vielä tiedä itsekään.

*

Tunne on oivallinen parittaja. Se voi johdattaa neitseellisen sydämen ja ala-arvoiset uskomukset suorastaan sakramentaalisen purkamattomaan avioliittoon.

*

Ihmiselle on luonnollista pyrkiä onneen, mutta miten monelle onni on vain nautintoa ja — tajuttomuutta!

*

Emme tarvitse uskontoa todistamaan, että olemme vain ihmisiä. Se on antanut meille jotakin arvokasta ja pysyvää vasta silloin kun se on johdattanut meidät vakaumukseen, että voimme olla enemmän kuin ihmisiä.

*

Vain se ihminen, joka tietää, mitä elämä häneltä vaatii, voi ilman itsepetosta yhtyä sanoihin, joilla Paavali on ikuistanut kokemansa ristiriidan hengen ja lihan välillä. Mutta vanha Sokrates oli myös oikeassa: tahto ilman tietoa on sokea ja avuton. Ja meidän jokapäiväinen kokemuksemme elämästä on, että ihmisillä on enemmän hyvää tahtoa kuin hyvän tietoa.

Älä ole masentunut, poikaparka, se ei ole tarpeellista. Niin kuin Mr. Sinnett aivan oikein sanoo „Esoteerisessa Buddhismissaan“, korkeampaa henkistä kehitystä täytyy seurata rinnakkaisen älyllisen kehityksen. Sinulla on nyt siihen parhaimmat tilaisuudet siellä, missä työskentelet. Antaumuksestasi ja epäitsekästä työstäsi saat apua, vaikkapa se olisi hiljaistakin. Aikasi ei vielä ole tullut. Kun se tulee, saat siitä tiedon. Siihen mennessä tee parhaasi nykyisestä suotuisesta tilaisuudesta parantamalla itseäsi älyllisesti intuitiivista kykyäsi kehittämällä. Muista, ettei ainoakaan ponnistus mene milloinkaan hukkaan, ja ettei okkultistille ole olemassa menneisyyttä, nykyisyyttä eikä tulevaisuutta, vaan aina Ikuinen Nykyhetki.

Siunaukseni.

Mestari K. H. Damodar
K. Mahavalankarille 27. 11. 1884.

Helleenisestä Tragediasta.

Kajastuksia mysterioitten maailmasta.

Ne ajatukset, joita tässä esitän helleenisestä tragediasta, perustuvat pääasiallisesti aivan henkilökohtaiseen intuitioon, joka on herännyt tutkiessani erilaisia uskontoja ja kulttuureja. Esitän ne enemmän mietiskelyn ja tutkimuksen aiheina kuin täysin todistettuina tai todistettavina tosiasioina. Tietysti olen parhaan kykyni mukaan koettanut löytää totuutta, mutta mieleeni ei voi juolahtaa väittää löytäneeni sitä jo senkin tähden, etten ole voinut tutkia kysymystä tieteellisen perusteellisesti.

Tragedia, kuten myöskin komedia, on saanut alkunsa siitä laulusta, joka Dionysokselle uhrattaessa laulettiin. Jos siis tahdomme ymmärtää tragedian olemusta, täytyy meidän ensiksi selvittää itsellemme kysymys, kuka on Dionysos.

Dionysos on ensi kädessä viiniköynnöksen Jumala. Tarkoitin, että meidän päiviemme profanum vulgus tuntee parhaiten tämän hänen ominaisuutensa. Mutta mitä tämä merkitsee?

Lähin vastaus olisi pitää häntä päihtymyksen jumalana. Mutta tämä olisi, huolimatta laajalle levinneestä käsityksestä pitää päihtymystä eräänlaisena inspirationa — liian halpahintainen tie päästä kokonaisesta sarjasta vaikeuksia. Viiniköynnös ei ensinnäkään ole ainoa köynnös, joka on yhteydessä Dionysos-kultin kanssa. Siihen kuuluu myöskin muratti. Toiseksi yhdistävät antiikin ajattelijat Dionysoksen alituisesti Apolloon, eikä viimeksimainittu ainkaan ollut mikään viinin jumala. Vihdoin täytyy meidän muistaa, että myöskin kristillisen uskonnon kultti on yhteydessä tuon samaisen viiniköynnöksen kanssa: „Minä olen viinipuu, te olette oksat“.

Köynnöksen tarkoitus uskonnollisena vertauskuvana on juuri tämä. Sen vahvistaa myöskin se tosiasia, että eri kansojen vihityt ovat käyttäneet toisia köynnöskasveja, — mutta aina köynnöskasveja — tässä merkityksessä. Intiassa on pyhä viikunapuu „juurineen ylhäältä ja oksineen alhaalta“ Minän vertauskuva — samalla kertaa yksi ja monta — koska sen ilmajuuret aikojen kuluessa muuttuvat uusiksi rungoiksi ja yksi ainoa puu siten muodostaa kokonaisen metsän. Tämän puun alla Buddha löysi lähim-

mäisen rakkauden salaisuuden (altruismien salaisuuden), ja länsimaisessa ritarivihkimyksessä näytteli mansikanrönsy samaa osaa. Muistakaamme esim. mansikan lehtiä ritareitten aateliskruunuissa!

Dionysos-Iacchoksen ja seemiläisten IAH-ven välinen sukulaisuus ilmenee jo nimistä,¹⁾ ja käy myöskin ilmi molemmissa kulttuureissa esiintyvistä leivän syömisestä ja viinin juomisesta. (Vrt. kristittyjen ehtoolliseen ja juutalaisten „makean leivän juhlaan, jota myös pääsiäiseksi nimitetään“) sekä syntipukin (trages) uhraamisesta, josta tragedia on saanut nimensä. Näyttää todennäköiseltä, että tämä pukki on myöskin yhteydessä Kauriin taivaanmerkin kanssa jo siitäkin syystä, että tämä on juuri ennen Vesimiehen (= kasteen, puhdistavan veden), Kalojen (= vihkimyksen, muistettakoon, että kala oli kauan vihittyjen merkki sekä kristityssä että Oannes-kultissa y.m.)²⁾ sekä Oinaan (= Jumalan karitsan) merkkejä. Syntiuhri, pukki, maallinen persoonallisuus on uhrattava ennenkuin pyrkijä (neofyytti) pääsee osalliseksi puhdistavasta kasteesta.

Joulupukki-uhrin (Torin pukin uhrin) liittyminen Kauriin merkkiin selviää siitäkin, että aurinko joulun aikoihin on Kauriin merkissä. Vesimies on myöskin Eläinradassa pukki toisella puolellaan sekä Kalat ja Karitsa (Oinas) toisella puolellaan. Tämä muistuttaa merkkillisellä tavalla Ihmisen Poikaa evankeliumin viimeistä tuomiota esitettävässä kuvauksessa.

Apollon ja Dionysos olivat tämän inspiration kahden eri virtauksen edustajia. Apollon oli sisäinen valo, sisäinen Aurinko, tajuinen ja päämäärästään tietoinen yksilöllinen inspiratio, ennustajien jumala. Hänen suosionsa on ennenkaikkeaa puhdistuneen, harmonisen ja voimakkaan tahdon seurausta, tahdon, joka on niin puhdistunut, että se on yhtynyt Jumalan tahtoon ja siten kykenee hallitsemaan kaikkia henkisiä voimia, pukemaan ne muodoksi tai rytmiksi ja niiden avulla luomaan sopusointuisen kokonai-

1) -OS on kreikan kielen nominatiivin pääte, IAH-muoto esiintyy usein IAH-ven = Jehovahin lyhennyksenä. (Vrt. Iacchos Evoe).

2) Kreikkalaiset sanat **I**esous **C**hristos **T**heoux **Y**ios **S**oter (= Jeesus Kristus Jumalan Poika Vapahtaja) muodostavat kuten tunnettua akrostikonina sanan **ICHTHYS** (Kala). Verrattakoon seuraaviin samantapaisiin akrostikoneihin.

sen taideteoksen.³⁾ Dionysos-Iacchos on taaskin korkeimpien henkisten valtojen innoittamien olentojen jumala. Olemme jo huomauttaneet Iacchos-nimen ja seemiläisten kansojen Jahve-nimen välisestä sukulaisuudesta, ja tämän jumalan innoittama on (kuten näitten kansojen profeetat) yhtä sen kanssa, joka on hänet lähettänyt, yhtä kaiken kanssa. Hän puhuu, eikä kuitenkaan hän, vaan jumala hänen kauttaan. Hän toimii, mutta vain korkeamman, jumalallisen voiman välikappaleena.

Tämän eron voisimme parhaiten luonnehtia viittaamalla (apollonisen) oodin ja (dionysisen) dityrambin väliseen erilaisuuteen. Oodi on kaunis, koska runoilija jumalaansa palvellen ja tämän jumalan vastustamattomasta vaikutuksesta on tietoisesti luonut sen sopusointuiseksi. Dityrambi tulee kauniiksi, vaikkakaan ei laulaja ole tietoinen laulunsa suunnitelmasta tai järjestyksestä, siksi että hän tosin tietämättään on korkeamman jumalallisen tahdon, korkeamman, selvänäköisemmän tajunnan ohjattavana. Ja tämä tahto, tämä tajunta, tämä johto on Dionysos.

Tragedian avulla (tragedia on alkuaan hindulaisten Vedahymneihin verrattava Dionysos-hymni) oli kohotettava sileeni, puoli-ihminen meissä, kentauri, Dionysokseksi. Useimmat eivät nimittäin ole kyllin puhtaita tullakseen välittömästi tahdossaan tietoisesti innoitetuiksi apollonilaisiksi. Heidän täytyy tyytyä siihen, että tulevat omaa henkeään puhtaamman hengen riivaamiksi, jumalallisesti innoitettujen runoilijoiden avulla, päästäkseen jumalien luo. Heidän täytyy t.s. tulla dionysilaisiksi.

Komedia on myöskin pyhitetty Dionysokselle. Se taaskin sai alkunsa lauluista, joiden tuli saattaa naurunalaisiksi ihmisten viat ja puutteet, kaikki ei-dionysinen, ei-inspiroitu, ei-jumalallinen. Komedialla ei ole tietenkään alkuaan tarvinnut olla niin tietoista tehtävää. Itse asiassa se lienee alkuaikoina muistuttanut enimmäkseen roomalaisten atellaaneja. Mutta jokaisessa taidelajissa piilevät tiedottomat siemenet johonkin jumalalliseen, ja ne kehittyvät tietoisuuteen, kunhan vain saavat oikean maaperän.

³⁾ Apollonilainen *Kassandra* (Aischyloksella) on poikkeus, joka vahvistaa säännön, sillä Apollonin viha kohtaa hänet ja hänet rangaistaan siten, että hänen täytyy nähdä ja ennustaa silloinkin, kun hän ei sitä halua, koska hän ei ole kokonaan antautunut Jumalalle, vaikka on sen luvannut.

Traagillisen hymnin tuli alkuaan kuvata (ja jonkin veran havainnollistuttaa) Dionysoksen omia sankaritekoja, t.s. kuvata myyttiin pukeutuneena innoituksen suurtekoja maan päällä. Mutta nyt heräsi jossakin jumalan innoittamassa runoilijassa kysymys: Tässäkö Dionysos-myytissä inspiratio selvimmin ja käsitettävimmän ilmenee? Emmekö voi havaita Dionysoksen — itsetiedottoman jumal-innoituksen — voiman jokaisessa teossa, jossa jumalallinen, ylitajuinen on ottanut ihmisen kokonaan valtaansa ja pakottanut hänet suorittamaan tekoja, joihin kuolevainen ei ole milloinkaan kyennyt? Sellaisen suurteon kuvaaminen on arvokkain uhri Dionysokselle, ja se tulee vaikuttamaan hänen hengessään enemmän kuunteleviin arki-ihmisjoukkoihin kuin maailman kaikkien myyttillisten Dionysos-hymnien lausuminen, sillä kansa käsittää kuitenkin sellaiset liturgiset hymnit vain kirjaimellisesti, ja tämä ei ole suuriarvoista.

Todellinen tragedia tai oikeammin tragediojen trilogian täytyy siis kuvata jumalallisen voiton ilmausta ihmisessä, ihmisen yhtymistä maailman kaikkeuden jumal-tahtoon, jota ei taaskaan voida saada aikaan ilman jonkun jumalan innoittamana ja johtamana suoritetuja suurtoita. Tämän jumalan ei tarvitse muistakaamme se, esiintyä näyttämöllä Dionysoksen muodossa. Itse asiassa on hämmästyttävää, kuinka harvoin Dionysos näyttäytyy Hellaan tragedioissa esiintyvien jumal-hahmojen joukossa. Dionysos on nimittäin itse (tiedoton) inspiratio, jonka jumalat ilmaisevat, kuten Atene, on itse viisaus, Apollon itse (henkinen) aurinko j.n.e. Hän on siis läsnä jokaisessa innoitetussa teossa riippumatta siitä, mikä jumala on innoituksen aikaansaanut, mutta vain sillä ehdolla, että innoitettu toimii tämän korkeamman tahdon ohjaamana välittämättä alemman minänsä vastaväitteistä ja siitä huolimatta, että tuo alempi minä kulkee häviötään kohti. Tässä juuri piilee, kuten kauan on tunnustettu, traagillinen paatos. Jos tämä kohta puuttuu, on toimiva henkilö apolloonilainen, eikä hänestä silloin voi tulla traagillista persoonaa.

Ja maanpäällisen vaelluksensa lopussa saa siten innoitettu samalla kertaa, kun hän innoituksen vaikutuksesta riisuu katoavaisen personallisuutensa, nähdä välähdyksen siitä jumalasta, joka on häntä johtanut, välähdyksen, kylmän selvän, lohduttaakseen häntä kaikissa kärsimyksissä, joita hän on läpikäynyt ja poistaakseen hänestä — sekä

myöskin katselijoista — itse kuoleman katkeruuden⁴⁾. Tai, jollei hän kuole, jatkaa hän elämänsä maan päällä puhdistettuna ihmisenä palvelen niitä jumalia, jotka ovat antaneet hänelle korkeamman elämän⁵⁾. Tämä antautuminen jumalallisen, ylitajuksen ihanteen palvelukseen, joka myös tavalliselta, inhimilliseltä näkökannalta katsoen voi tuntua itsetiedottomalta, on sekin eräs Dionysoksen palvojan, kuten myös Jahven palvojan, ominaisuus.

Tästä johtuu, että tragedioja voitiin pitää jumalanpalveluksena, ja siitä johtui että Euripideksen tragediat niin kovasti ärsyttivät Aristofanesta. Hän nimittäin katsoi, etteivät nämä enää kuvanneet sellaista puhdistumisprosessia, jota alkuperäinen runolaji vaati, vaan ainoastaan tahtoivat viehättää katsojia kauniilla loppusoinnuilla ja musiikilla sekä liikuttaa heitä kyyneliin pateettisin (osittain mauttomin) tehokeinoin, jotka usein olivat hyvinkin kaukaa etsittyjä, kunhan vain olivat kyllin tehokkaita. Kaikki hänen hyökkäyksensä Euripidesta vastaan tarkoittavat juuri tätä. Tuskin voineekaan kieltää, että hänen mielipiteensä on aiheellinen, miten korkealle muuten asettanemmekin Euripideksen tragediat puhtaina taideteoksina l'art pour l'art-teorian mukaan. Itse asiassa valtasi juuri tämä teoria kaikessa loistossaan helleenisen näyttämön, ja sen tuhoavat vaikutukset ovat tuskin missään niin huomattavissa kuin Euripideksen jälkeisten kirjailijoiden tragedioissa. Vaikutus, „vaikutus ilman syytä“, kuten R. Wagner on määritellyt sen, on nyt taiteen ainoa päämäärä. Ja se tulee sentähden tyhjäksi, heikoksi ja tarkoituksettomaksi huolimatta tekijöitten kaikista yrityksistä keksiä etsittyjä sana- ja rytmiyhdistelmiä sekä monimutkaisia juonia.

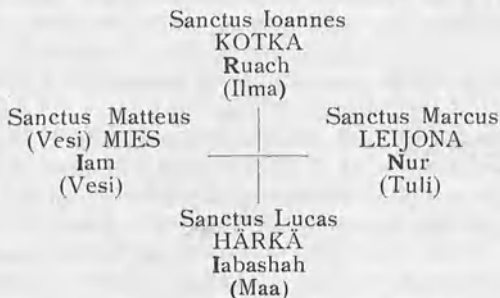
Tahdomme nyt kiinnittää huomiomme helleeniläisten, traagillisten myyttien tyypillisimpään esimerkkiin, siihen, joka kuvaa kuningas Oidipusta. Tahdomme alkaa tutkimuksemme yrittämällä löytää vastauksen „sfinksin arvoitukseen“ selvittääksemme sen yhteyttä tragediaan ja Oidipusmyyttiin. Sfinksi on peto, jolla on leijonan ruumis, ihmisen pää, härän jalat ja kotkan siivet. Se on siis yhdistetty niiden neljän „eläimen“ neljästä osasta, jotka esiintyvät Hesekielin profetallisessa näyssä (ensimm. luk. y.m.). Tämä

4) Esim. Antigone, Oidipus Kolonoksessa y.m.

5) Esim. vapautettu Prometheus, Orestes, Oresteissa.

peto esittää kuninkaan pojalle Oidipukselle tuon tunnetun kysymyksen vastattavaksi: „Mikä eläin kulkee aamulla neljällä jalalla, keskipäivän aikaan kahdella ja illalla kolmella jalalla?“ Oidipuksen vastatessa „se on ihminen“, heittäytyy peto kuiluun ja katoaa, jonka jälkeen kuninkaan poika esteettömästi kulkee Thebeen, seitsemän portin kaupunkiin. Siellä hän tulee kuninkaaksi.

Tutkikaamme tarkemmin tätä kertomusta. Intialaisista traditioista tiedämme, että „seitsemän portin kaupunki“ on ihmisen päätä esittävä kuva seitsemine aukkoineen (kaksi silmää, kaksi korvaa, kaksi sierainta ja yksi suu) Kun on tultava tämän kaupungin kuninkaaksi, t.s. kykyjensä herraksi, täytyy ihmisen voittaa sfinksi, joka muuten uhkaa niellä hänet. Mutta mikä sfinksi on? Sen neljä olemuspuolta antaa vastauksen kysymykseemme.

Trondhjemin tuomiokirkossa on krusifiksi, johon Kristus on naulittu näiden neljän eläimen väliin. Ne ovat myöskin neljän evankelistan vertauskuvat ja kuvaavat sitäpaitsi ikivanhoista ajoista saakka neljää elementtiä.⁶⁾ Elementtien hepreankielisten nimien neljä alkukirjainta (Iam, Nur, Ruach, Iabashah = Vesi, Tuli, Ilma, Maa) muodostavat tuon tunnetun yhdistelmän INRI.⁷⁾ Neljä tähtikuviota, joilla on vastaavat nimet (Vesi)MIES, LEIJONA, KOTKA ja HÄRKÄ, muodostavat myöskin ristin taivaanlaelle. Jos

⁶⁾ Samat vertauskuvat ovat myöskin Lohjan kirkon ristiinnaulitun kuvassa, vaikkakin astronomisessa järjestyksessä.

⁷⁾ Elementtien latinankieliset nimet (VNDA IGNIS TERRA AER) muodostavat nekin akrostikonin. Niiden alkukirjaimista saamme nimittäin sanan VITA, Quinta essentian nimen. Mystikot ovat nähtävästi tahallaan valinneet VNDAn veden nimeksi aquan asemasta, joka muuten olisi ollut luonnollisempi.

yksi niistä on suoraan etelässä, ovat toiset suoraan pohjoisessa, idässä ja lännessä, ja tämän ristin keskellä on jokainen „ihmisen poika“, sillä jokainen meistä on maailmankaikkeuden keskustassa, piiri on yhtä kaukana meistä kaikista.

Ihmisen Poika, Kuninkaan Poika („Davidin Poika“), Kristus on siis ristiinnaulittu neljään elementtiin, jotka yhdessä muodostavat Maailmanristin. Sfinksin voittaminen on siis „ristin voiton“ vertauskuva, voitto aineesta ja sen alemmasta elämästä.

Mitä taaskin „sfinksin arvoituksen“ ratkaisemiseen tulee, on Oidipuksen vastaukseen olemassa tuo yhtä laajalle levinnyt kuin lapsellinen selitys, että ihminen kulkee nelinkontin, kun hän ensiksi oppii ryömimään, että hän sitten kulkee pystyssä kahdella jalalla ja vanhana nojautuu sauvaan. Olisi käsittämätöntä, minkätähden sfinksi tuhoutuisi kuullessaan tämän vastauksen, jollei mitään muuta olisi sen takana. Mutta näin on onneksi asianlaita. Ja taaskin on Dionysos-kultin symboliikka johtava meidät oikeaan selitykseen.

On yleisesti tunnettua, että tyros-sauva päättyi pinjankäpyyn, Glandula pinealiksena, ihmisen aivojen käpyrauhanen vertauskuvaan. Tyros-sauva kuvaa siten ihmisen keskushermostoa (selkäydintä), jota hallitsee käpyrauhanen. Sitä pidettiin minän asuinpaikkana, koska se on aivojen ainoa elin, jota ei ole olemassa kaksi symmetristä kappaletta. Keskushermoston tulee toisin sanoen olla sauvan tavoin hengen kädessä, sen tulee olla työväline hengen palveluksessa. Tyros on itsehillinnän vertauskuva. Tällä aseella, itsehillinnällä voittaa vihitty sfinksin, ulkomaailman. Oidipus tulee oman maailmansa (seitsemän portin kaupungin) herraksi, koska hän voi vastata ulkomaailmalle: „Minä olen Tyroksen kantaja, minä olen itseäni hillitsevä ihminen, olen vihitty“.

Vihkimyksen tarkoitus ei ole vihityn kohottaminen loistoon, vaan oikeammin hänen uhraamisensa korkeammille voimille. Sillä hän on kaikesta viisaudestaan huolimatta kuitenkin vain kuolevainen, ajallinen ja rajoitettu olento, kuten kaikki muut, ja hänen vihkimyksensä on kuitenkin viimekädessä hänen itsensä vihkimistä uhriksi jumalille. Saavuttaako vihitty uhraamalla persoonallisuutensa korkeampien voimien palvelukseen, kirikkaamman tietoisuuden, laajemman vallan kuin minkä hän tähän

saakka on omistanut, on huomio, joka on jätettävä jokaisen vihityn persoonallisen kokemuksen varaan. Siihen voi ainoastaan oma, täydellinen itsensä uhraaminen antaa vastauksen. Mitä toiset tästä sanovat, ovat kuitenkin vain tyhjiä sanoja sille, joka ei vielä ole suorittanut itsekkyytensä uhraamista. Sillä vain sillä uhrilla voitetaan mysterioitten viisauts. Antiikin uhrisymboliikan syvimpiä esikuvallisia piirteitä oli juuri se, ettei uhrieläintä saanut väkivallalla raastaa alttarille. Vapaaehtoisesti ja omasta tahdostaan sen täytyi kulkea sinne, jos uhri oli oleva jumalille mieluinen. Tämä on myöskin vihitylle ominaista.

Tähän sisältyy se elämänviisauts, jonka helleeniläinen tragedia voi meille lahjoittaa. „Syytä“, joka on sovitettava, rikosta, jonka joku traagillinen sankari on tehnyt, ei esiinny parhaimmissa helleeniläisissä trilogioissa. Oidipusta ei esim. rangaista jostakin suorittamastaan ilkiteosta tai jostakin omaamastaan luonteenviasta. Sellainen käsitys pilaa perinpohjaisesti koko traagillisen sisällön. Hänen väistymätön kohtalonsa on olla osumatta oikeaan yksinkertaisesti sen johdosta, että hän on ainoastaan ihminen eikä kaikkinäkevä ja kaikkietävä jumala. Hän on niin viisas, että hän voi ratkaista sfinksin hänelle esittämän arvoituksen, mutta hän ei voi ratkaista oman alkuperänsä arvoitusta. Hänen rikoksensa perustuu ja sisältyy siihen, että hän on olemassa. Se on ennakolta määrätty, ennenkuin hän sikisi ja syntyi. Ja tässä hän ei ole yksin.

„Allt jordiskt liv är avfall från allfaders tron,
försonas är att renad vända dit igen

— — — — —
på jorden går försonad omkring och heter flöd.“

(Tegner).

Jokaisen ihmisen synty johtuu hänen rajoittuneisuudestaan. Siitä johtuu sydämellinen, liikutettu myötätuntomme Oidipusta kohtaan. Ihminen, ollessaan maallinen olento, on kietoutunut järkkymättömien syitten ja seurausten verkkoon. Nämä kulkevat tietään huolimatta kaikesta tiedosta ja viisaudesta ja terävyydestä, vieläpä osaksi juuri seurauksena niistä. Jollei Oidipus olisi ollut kyllin terävä ratkaistakseen sfinksin arvoitusta, ei hän olisi tullut Thebeen ja nainut Iokastea. Sfinksi olisi silloin tappanut hänet, ja hän olisi päässyt kohtalostaan täyttää orakelin ennustus. Niin on myös jokaisen ihmisen laita. Elä-

män syyn ja seurauksen kulkua hän ei kykene ymmärtämään, vielä vähemmin kykenee ohjaamaan. Hänen täytyy tulla sen uhriksi, sitä hän ei voi väistää.

Sellainen maailmankatsomus on läheistä sukua meidän aikamme mekanistiselle näkökannalle, mutta mekanistisen näkökannan pysähtyessä liiankin usein probleemin tähän kohtaan, johtaa helleeninen tragedia uuden aspektin löytämiseen. *Personallisuus*, *Oidipus*, on murhannut isänsä ja nainut äitinsä, mutta hän ei ole itse tahtonut tehdä näitä rikoksia. Hän itse on siis viaton. Hän itse on itse asiassa kokonaan tämän syyn ja seurauksen ketjun ulkopuolella, johon hän syntymänsä johdosta on sotkeutunut. Luopumalla jumalien tahdosta koko personallisuudestaan ja yhtymällä heihin heidän omassa maailmassaan hän jälleen vapautuu. Hän on siis löytänyt „itsen itsensä takana“, *Oidipus*-personallisuuden takana. Tämä uusi „minä“ tuntee itsensä riippumattomaksi ja vapautuneeksi kaikista näistä maallisista olosuhteista ja teoista, joihin hän ei ole vikapää. *Oidipus* tulee sovitetuksi *Koloneksessa*, kun hän luopuu olemasta erillään siitä, mikä itse asiassa on hänen oma, sisin olemuksensa, nimittäin jumalien tahdosta. Hän on huomannut, että kaiken sen, mikä maallisessa mielessä on olemassa, kaiken tästä tahdosta erillään olevan, täytyy olla osumatta oikeaan. Hän luopuu itsestään. Ja samassa on rauha saavutettu. Hän voittaa kuolemassa.

Antigonella on alati sama rauha, sillä hän on alunperin luopunut itsestään. Hän on, hän tahtoo olla vain jumalien välikappale maan päällä. Hänkin voittaa kuolemassa.

Ja joka kerta, kun ihminen näin kuolee, hän vähentää kansansa ja ihmiskunnan velkataakkaa, josta hänellä on osansa. Sekä *Oidipuksen*, että *Antigoneksen* onnettomuudet ja heidän kuolemansa muuttuvat pelastukseksi heidän syntymäkaupungilleen. *Sfinksi*, *rutto* ja *sovittamattomien varjojen viha* väistyvät uhrin voiman edessä.

Nino Runeberg.
Suom. E. K—n.

Joka on suuri sielultaan, hän on totuudessa luja ja järkähtämätön.

T a o - T e - K i n g .

L. C. de Saint-Martin: Ajatelmia.

Ranskalainen filosofi-mystikko Louis Claude de Saint-Martin, jonka ajatelmia esitämme seuraavassa, syntyi Amboisessa tammi-kuun 18 p:nä 1743. Hänen äitinsä kuoli pojan synnyttyä, mutta hänen äitipuolensa vaikutus tuntui läpi koko hänen elämänsä. Hän itse kertoo aina kokeneensa tämän läsnäollessa syvää sisäistä kuria, josta hän käyttää psykologisesti erittäin kuvaavaa circoncision sanaa. Kouluaikanaan hän tutustui Abbadien teokseen „L'art de se connaître soi-même“, jonka vaikutukseksi hän lukee sen, että hän kokonaan irtaantui tämän maailman ilmiöistä. Koulunkäynnin lopetettuaan hän omistautui lakitieteellisiin opinnoihin ja tuli niiden päätyttyä kuninkaalliseksi asianajajaksi Toursiin; tämä ura ei kuitenkaan ollut hänen luonteensa mukainen, sillä jo ensi esiintymisessään hän itki, niinkuin hän itse kertoo, hatullisen kyneleitä. Hän luopuikin tästä toimestaan pian ja siirtyi v. 1766 upseeriksi bordeauxilaiseen rykmenttiin. Siellä hän tutustui upseeritoveriensä välityksellä portugalilaissyntyiseen, okkultismin historiassa tunnettuun Martinez Pasqualikseen, joka suljetulle piirille antoi suuressa määrin vanhaan testamenttiin pohjautuvia seremoniaalis-maagillisia ja kabbalistisia opetuksiaan. Saint-Martinin kaltainen mystikkoluonne ei kuitenkaan jaksanut niihin viehättyä. Erottuaan sotapalveluksesta v. 1771 hän oleskeli etupäässä Parisissa ja Lyonissa tutkien sitä sisäisen tietämyksen alaa, joka vähitellen oli alkanut hänelle avautua. V. 1774 ilmestyi hänen ensimmäinen teoksensa „Des erreurs et de la vérité“ ja v. 1782 hänen toinen teoksensa „Tableau naturel des rapports qui existent entre Dieu, l'homme et l'univers“, josta Voltaire sai aiheita lausua muutamia kirpeyksiä ja jonka Espanjan inkvisitio tuomitsi julkisesti. Aikoinaan tunnettu saksalainen filosofi Franz von Baader tervehti sen ilmestymistä riemulla. Saint-Martinin tuotannosta vv. 1790—1803 ovat tärkeimpinä teoksina mainittavat: „L'homme de désir“, „Ecce Hom“, „Le nouvelle homme“, „De l'esprit des choses“ ja „Le ministère de l'homme-esprit“, jonka pääajatuksena on, että ihmisen on toistettava Kristuksen työ synnättämällä uudelleen itsensä ja muut. Hänen kuoltuaan julkaistiin kokoelma autobiografisia ajatelmia ja kirjoitelmia „Oeuvres posthumes“. — V. 1787 hän matkusti Englantiin toivoen sikäläisen sivistyneistön ottavan vastaan hänen sanomansa, mutta hän sai pettyä odotuksissaan, jatkoi matkaansa Italiaan ja asettui lopulta kolmeksi vuodeksi Strassburgiin. Siellä hän tutustui sukulaissielunsa Jakob Böhmen kirjoituksiin; niiden ranskantaminen tuli hänen loppuelämänsä päätyöksi. Saint-Martin on samoin kuin Böhme vaikuttanut huomattavasti ruotsalaiseen romanttiseen runoilijaan Stagneliukseen, kuten kirjallisuushistorioitsija, prof. Böök on osoittanut. Isänsä kuoltua v. 1793 hän sai huomattavan omaisuuden hallittavakseen, mutta suuri vallankumous muutti omistussuhteetkin: hänen, joka ennen oli lahjoitellut kirjojaan ystävilleen, piti nyt myydä niitä. — Saint-Martin sai pitää henkensä aikana jolloin monet muut aatelismiehet päättivät päivänsä giljotiinilla. Joutuipa hän valtion toimiinkin. Amboisen asukkaat valitsivat hänet lähtemään Parisissa pidettävälle kursselle, joilla aiottiin valmistaa yliopettajia kasvattamaan kukin puolestaan sopivia opettajia nuorisolle. Tällöin hän joutui julkiseen kiistaan yleisen opetuksen ylikomissaarin Grotin kanssa, joka luennoi inhimillisestä järjestä. Kiista, joka on säilynyt

asiakirjoissa (Débats de l' Ecole Normale, III), herätti aikoinaan suurta huomiota. Kurssisuunnitelma raukesi kuitenkin pian. Myöhemmin Saint-Martin joutui järjestämään ja luetteloimaan kirja- ja käsikirjoituskokoelmat, jotka Indre-et Loiren departementissa oli takavarikoitu kirkolta valtiolle. Hän kuoli v. 1803 saatuaan osittain valmiiksi Böhme-käännöksensä.

*

Minulle on selvinnyt, että totuuksia on monenlaisia. Olen saanut tietooni muutamia, joita en ole voinut ilmoittaa kenellekään; muutamia taas olen voinut ilmoittaa joillekin harvoille, eräitä useille, monille — vieläpä joitakin koko maailmalle.

*

Minulla on vain kaksi paikkaa tässä maailmassa, paratiisi ja aine. En ole voinut jäädä mihinkään näiden välillä; tästä johtuu, miksi useimmat ihmiset tuntevat minua niin vähän, ja miksi ne, jotka ovat tulleet lähelleni, aina ovat liioitellusti moittineet tai kiittäneet minua.

*

Voi sitä, joka antautuu aistillisiin iloihin ennen kuin hän on kyllin voimakas seistäkseen niiden yläpuolella! Tämä ajatus ilmaisee yhden luonteeni sisimmistä piirteistä ja syvimmistä vakaumuksistani.

*

En ole milloinkaan kauan nauttinut kauneudesta, jota maa tarjoaa katsemme, metsien, maisemien y.m.s. katselusta. Henkeni on heti noussut sen esikuvan luokse, jonka rikkautta ja täydellisyyttä nämä kaikki kuvastavat, ja jättänyt kuvan riemuitakseen kokonaan suloisesta tunteesta kaiken Aiheuttajasta. — Kuka voi kieltää, ettei mielihyvä, jota luonnonihailijat tuntevat, tule heidän tietämättään samasta lähteestä?

*

Yksi niitä syitä, jotka ovat estäneet minut menemästä avioliittoon, on ollut tunne, että ihminen, joka pysyy vapaana, joutuu ratkaisemaan vain oman persoonallisuutensa probleemin, kun taas sen, joka menee avioliittoon, on ratkaistava kaksinkertainen probleemi.

*

Kun astun Jumalan tuomioistuimen eteen, sanon hänelle: „Tiedän, että olen epäpuhdas, että minulla on syytä

moittia itseäni tuhansista synneistä ja että kaiken oikeamielisyyden mukaan ansaitsen ne kärsimykset, joita voidaan tarvita puhdistukseeni. Mutta tiedän myös, että Sinä, Herra, olet antanut tulla osakseni tuhansia armonosoituksia, ja ne ovat niin kasvaneet minuun, että ne kuuluvat olemukseeni, ja siksi et Sinä voi ikuisiksi ajoiksi hyljätä minua kasvojesi edestä hylkäämättä samalla itseäsi minussa!

*

Onnellisia ne, jotka kirjoittavat vain kyynelillään!

*

Me näemme maan, tähtien, kaikkien luonnon ihmeiden jatkuvan jumalallisessa järjestyksessä, ja kuitenkin olemme me itse niitä kaikkia verrattomasti korkeammat. Oi ihminen, kunnioita itseäsi, mutta vapise, jos sinulta puuttuu viisautta!

*

Ihmisen sielu on alkuaan Jumalan ajatus. Tästä johtuu, että uudistumisemme tapahtuu palaamalla takaisin todelliseen luontoomme, s.o. että ajattelemmekin oman prinsippiimme välityksellä ja käytämme omia ajatuksiamme samoin kuin muitakin elimiämme tämän uudistumisen hyväksi.

*

Sinä olet ihminen; älä milloinkaan unohda, että edustat ihmisarvoa, kunnioita tätä aateluutta ja herätä muissa kunnioitusta sitä kohtaan. Tämä on ensimmäinen ja korkein velvollisuutesi maan päällä.

Elämäsi laki on sinussa itsessäsi, valossa, joka säteilee olemuksestasi Jumalan kuvana, ei kirjoitetuissa kirjoissa, jotka ovat vain ihmisten kuvia.

Varjele tätä valoa äläkä anna sen tuhlautua turhiin sanoihin. Se, joka alituisesti vartioi sanojaan, vartioi myös ajatuksiaan; se, joka vartioi ajatuksiaan, vartioi myös tunteitaan, ja se, joka on aina varuillaan, ohjaa itsensä hyvin.

*

Ihminen tahtoo olla ihminen ilman Jumalaa, mutta Jumala ei tahdo olla Jumala ilman ihmistä.

*

Luonto on jotakin muuta kuin aine; se on aineen elämä. Sen liikkeellepaneva voima ja sen tunneherkkyys

on myös toinen kuin aineen. Se näkee huonontumisensa ja huokaa orjuudessaan.

*

Ihminen on alistanut totuuden näkyväisten ilmiöiden palvelukseen, kun itse asiassa nämä on annettu hänelle totuuden palvelijoiksi.

*

Kärsimykset, joita saamme kokea kanssaihmistemme taholta, ovat usein ansaitsemattomia, mutta me tunnemme kärsivämme vain oikeudenmukaisesti, kun kerran olemme laskeutuneet epäoikeudenmukaisuuksien piiriin.

*

Kerran sanoin jollekin: Jos tahdot tietää, mitä raamattu opettaa, aloita tekemällä, mitä se käskee! Mihin nojautuvat kaikki lupaukset, jotka Mooses ja profeetat antoivat hebrealaisille, ellei tämän kansan uskollisuuteen Herran käskyjä kohtaan? Mihin perustuvat uhkaukset? Seremonioiden ja henkisten lakien, lupauksen ja liiton noudattamisen laiminlyöntiin. Millaisia lupaukset olivat? Saada haltuunsa maa, olla Jumalan kansa, saada Jumala ja Hänen Henkensä opastajaksi. Mitä olivat uhkaukset? Tietämättömyyteen ja pimeyteen jääminen. Siksi, että kirjanoppineet ovat anastaneet kirjoitusten avaimen, mutta eivät noudata sen lakeja ja määräyksiä, he eivät myöskään ymmärrä näitä määräyksiä ja kadottavat silmistään hengen ja totuuden. Ja lopuksi: mitä he eivät ymmärrä, sen he muovailevat mielensä mukaiseksi ja joko hylkäävät sen kokonaan tai tulkitsevat pinnallisesti ja karkeasti. He autoioittavat ja hävittävät kokonaan Herran viinitarhan. *L e x, l u x!*

*

Tieteet ovat aikaa, rakkaus ikuisuutta varten. Ihminen voi tulla toimeen ilman tieteitä, mutta ei ilman rakkautta, ja rakkauteen päättyy kaikki aikoinaan, koskapa kaikki on siitä alkanut ja sen nojalla pysyy. Tahtoisin, että ne, jotka opettavat viisautta, alottaisivat opetuksensa sanoilla: Rakasta Jumalaa ja tulet yhtä oppineeksi kuin kaikki viisaat.

*

Maaailman ihmiset luulevat, ettei ihminen voi olla pyhä olematta hullu. He eivät tiedä, että ainoa oikea keino välttää tulemasta hulluksi, on olla pyhä.

Mitä näenkään päivittäin maailmassa? Ihmisiä, jotka tahtovat, että heitä pitäisi kohdella suurina ja merkityksellisinä persoonallisuuksina, ja joita kuitenkin täytyy opastaa kuin pieniä lapsia!

*

Me emme ymmärrä laisinkaan maailmaa, jossa olemme, ilman sen maailman hohdetta, jossa emme ole.

*

Ihminen ei saa mennä erämaahan, ellei henki siihen pakota, sillä muutoin tämä ei ole velvoitettu suojelemaan meitä kiusauksilta, jotka hyökkäävät kimppuumme. Sieluja, jotka niihin sortuvat, on paljon.

*

Kuulen usein puhuttavan maailmassa Jumalan palvelemisesta (servir Dieu) mutta harvoin Jumalan palvelijana olemisesta (servir à Dieu), sillä harvat ovat ne, jotka ymmärtävät, mitä tämä merkitsee.

*

On murheellista nähdä kuinka ihmiset seurustellessaan vaihtavat keskenään vain päiviensä taakan ja tyhjyyden, kun heidän oikeastaan pitäisi tuoda mukanaan niiden hedelmiä ja kukkia.

*

Todistaaksemme, että olemme uudestiluodut, meidän on luotava uudelleen oma ympäristömme.

*

Te isät, lastenne kohtalo, sekä ruumiillinen että henkinen, on teidän käsissänne. Teidän sananne on pyhitetty, ja kun säilytätte sen voimassaan ja täyteydessään, voitte sillä karkoittaa kaiken pahan ja paheellisuuden siitä, joka on teidän kuvanne.

*

Naisella on itsessään liesi, jonka hehkuvat tunteet kiusaavat ja vaivaavat häntä. Hän ei voi hyvin, ellei tämä ahjo saa ravintoa; vähän merkitsee, mihin raja tulee, ja missä määrin järki pääsee oikeuksiinsa. Miehiä, jotka eivät ole päässeet kokelasastetta pitemmälle, tämä ahjo helposti houkuttelee, eivätkä he aavista, että se on pohjatto-

man syvä. He luulevat järjen totuuksien johdattavan itseään, kun he itse asiassa ovat viehättyneet tunteisiin ja tunnevaikutelmiin. He eivät huomaa, että nainen tyytyy kaikkeen edellyttäen, että saa tunteensa sopusointuun, he eivät näe, että nainen mielellään uhraa tämän tunteiden harmonian hyväksi vakaumusten sopusoinnun.

*

Kuolemaa on pidettävä vain matkamme pysähdyspaikkana. Me tulemme tälle asemalle väsynein, loppuunajetuin hevosin, ja vain siksi, että saisimme käytettäviksemme uudet, jotka ovat virkeät ja kyllin voimakkaat kuljettamaan meitä edelleen. Meidän on joka tapauksessa maksettava suorittamastamme matkasta, emmekä voi jatkaa matkaamme, ennenkuin olemme maksaneet laskumme.

*

Enkelit etsivät niin usein ihmisten seuraa, koska ne uskovat, että ihminen voi opettaa heitä tuntemaan Isän luonnossa. Itse he tuntevat Isän vain Pojassa, eivätkä ne voi ilman meitä tuntea jumalallisen ihmeen syvyyttä luonnossa.

*

Emme voi saada mitään Herralta, ellemmme voi tarjota Hänelle vastaavaa perustaa (similitude), joka voi olla Hänen vaikutuksensa välittäjänä ja tukikohtana.

Suom. J. P t n.

Älkäämme rakastako säälistä, kun voi rakastaa rakkaudesta. Älkäämme antako anteeksi hyvyydestä, kun voi antaa anteeksi oikeudentunnosta. Oi, pyrkikäämme aina hellittämättä parantamaan laadultaan sitä rakkautta, jota annamme ihmisille! Yksi siemaus tätä rakkautta, joka on saatu huipuilta, on arvokkaampi kuin sata, jotka on saatu tavallisen armeliaisuuden seisovista lätäköistä.

Maeterlinck.

Uskonto ja Kristus.

V.

Kulku Kristuksen johdolla Jumalan valtakuntaan.

Edellisen kirjoituksen lopussa huomautin, että esitykseni on oikeastaan tullut suoritetuksi. Täydennyksenä se kuitenkin kaipaa esitystä siitä, mitä on Kristuksen oppi, miten me Kristuksen käskyjä seuraamalla rakennamme ruumiistamme Pyhän Hengen temppeliä, miten temppelin työntekijä saa leipää taivaasta, ja kuinka siten kuljemme kaitaa tietä uudestisyntymisen ahtaasta portista Jumalan valtakuntaan.

Teosofiassa ja Ruusu-Ristissä, samoin kuin alkuperäisessä kristinuskossakin, olemme oppineet ymmärtämään, että ihmisen olemuksessa on pääasiallisesti kaksi puolta: ajallinen ja ikuinen. Ajalliseen ei kuulu vain karkea ruumis, sillä kuoleman toiminta jatkuu kuoleman jälkeen siihen asti, kunnes ihmisestä on jäljellä vain se, mikä on kuolematonta. Tuo kuolematon meissä on auringon kansalainen, kuolevainen on maaemon lapsi. Ihmisen täytyy osata tulla aurinko-olennoksi maaemon koulussa. Senthäden ihmisen täytyy uudelleen ja uudelleen syntyä tänne maaemon kouluun. Kuolema on voitettava. Kuolevainen on pukeutuva kuolemattomuuteen. Tämä auringon kuolemattomuuden elämä ja valtakunta on jo laskeutunut maan päälle. Sen tapahtuman keskushenkilönä on Jeesus Kristus. Mutta häntä ei otettu vastaan. Kuitenkaan hän ei poistunut, vaan jäi kanssamme olemaan, kärsimään, loppuun asti. Hänenkin kärsimyksilleen on loppu tuleva. Se alkaa tulla silloin, kun ihmisissä herää sellainen kaipuu ja luottamus Kristusta kohtaan, että hänet tunnustetaan käytännölliseksi ihmiseksi. Sillä silloin aletaan kunniottaan kuunnella Kristuksen opetuksia. Silloin voi syntyä todellinen Kristuksen seurakunta.

Edellisissä kirjoituksissa olemme perusteellisesti nähneet, että sellaisen yrityksen aika on tullut. Taas meiltä kysytään, alammeko ymmärtää Jumalan Poikaa. Vuorisaarna on uudelleen esitetty suomenkielellä. Suomen ulkopuolellekin se lähti jo englanninkielellä. Kristuksen julistama totuuden ja rakkauden valo, on jälleen vedetty vakan alta ja pantu huoneeseen pöydälle valaisemaan. Voitteko jo sietää tätä valoa? kysyy Kristus. Jospa ette

ainoastaan voisi sietää, vaan jospa jo osaisitte ihastuksen ihmettelyllä kuunnella, kysellä ja ymmärtää! Tulisitte huomaamaan, että vuorisaarnassa Kristus esittää ohjeet ihmisen uudelleenluomiseksi.

Ruumiillisen ja henkisen lapsen syntyminen ovat rinnakkaisilmiöitä. Toisen yhteydessä huomattavien tapausten ymmärtäminen auttaa toistakin ymmärtämään.

Ruumiillinenkin lapsi on tavallaan olemassa jo ennen syntymäänsä. Sikiö muodostuu ja kasvaa äitinsä kohdussa ja saa ravintoa äitinsä ruumiista. Jos tiehyt tukkiintuisi, lakkaisi ravinnonsaanti ja sikiö kuolisi.

Sama on laita henkisessä uudestisyntymisessä, sisäisen Kristus-sikiömme lapseksi syntymisessä. Eläessämme n.s. luonnollista elämää olemme me, sikiön tavalla, yhdistetyt ikuiseen, taivaalliseen ihmiseemme napanuora-tiehyeellä, jota nimitetään elämänlangaksi, hopealangaksi j.n.e.

Jonkinlainen tietoisuuden aste-eroitus ruumiillisen ja henkisen sikiön välillä kuitenkin on. Ruumiillinen sikiö kasvaa ilman itsetietoisuutta. Sensijaan luonnollisen ihmisen on jo ennen henkistä uudestisyntymistään herättävä, ja sitä juuri sanotaankin henkiseksi heräämiseksi, herättävä tajuamaan, että hänen on itsekin huolehdittava henkisen napanuoransa avautumisesta tai ainakin avautuneena pysymisestä niin, että Kristus-sikiö saisi ravintoa taivaalliselta aurinkotasolta.

Ihmisen omaa ponnistusta tämän taivaallisen tiehyeen toiminnassa pysymiseksi voitaisiin nimittää uskoksi, uskon-elämäksi, siksi kaidalla tiellä kulkemaksi, Pyhästä Hengestä raskaana olemiseksi, joka johtaa Kristuksen syntymiseen.

Nyt ei ole vaikea ymmärtää, että ellei ihminen ensiksikin huoli vastaanottaa sisältäpäin tulevaa herätystä, ellei hän toiseksi välitä elää sitä uskonelämää, jonka vaikutuksesta tiehyt pysyisi auki ja Kristus-sikiö jatkuvasti saisi ravintoa auringon tasolta, niin ihmisen henkinen uudestisyntyminen joko epäonnistuu tai myöhästyy, ja uudestisyntymisen mahdollisuus siirtyy seuraavaan tai seuraaviin ruumistuksiin.

Mutta tässäpä neuvoa ja apua tarvitaankin, tästäpä varsinainen Kristuksen uskonto, Kristuksen neuvojen ja käskyjen seuraaminen alkaakin.

Ensin sopii kuitenkin kysyä: mitkä ovat ne „viholliset“, jotka houkuttelevat ihmistä kuolevaisuuden poluille. Täs-

säpä Kristus nimenomaan varustaa meidät tiedon avaimilla. Otammeko nämä avaimet vastaan? Ellemme, niin emme tahdokaan olla varsinaisesti kristittyjä, emme välikään kuolemattomuuden elämästä, emme tahdokaan osallistua Jumalan työhön ihmisen luomiseksi. Jos sensijaan tahdomme kaikkea tätä, silloin saamme Kristuksen viidessä käskyssä tietää, mitkä ovat meidän todelliset vihollisemme. Ne ovat viisi näkymätöntä voimaa, ilmapallan ruhtinaallista herrautta, Kristus esittää ne käskyissään meille ymmärrettävällä tavalla ja nimillä. Sentähden ihmisen tulee tutkia Kristuksen käskyjä eikä umpimähkään taistella lihaa ja verta vastaan. Sensijaan ihmisen on asetuttava ilmapiirissä hallitsevia herrauksia ja valtoja vastaan. Niihin on asetuttava passiivisen vastarinnan kannalle, Kristukseen sensijaan aktiivisen tottelevaisuuden kannalle.

Sanotaan: työmies on ruokansa ansainnut. Kun siis ihminen ryhtyy henkiseen itsekasvatustyöhön Kristuksen johdolla, saa hän myös ravintoa Kristuksen maailmasta.

Käykäämme nyt tutkimaan Kristuksen viittä käskyä!

Ensimmäinen harhaan houkutteleva vihollinen on viha, suuttumus. Mikäli suutumme, sikäli muodostuu häiriöitä ja tukkeutumia henkiseen ravintokanavaamme, ja me emme saa leipää taivaista.

On huomattava, että Kristus jatkaa siitä, mihin ennen Kristusta oli tultu. Rotu-uskonnoissa on ihmisiä valmistettu vastaanottamaan suuttumattomuuden ihannetta siten, että heitä on varoitettu äärimmäisestä suuttumuksen ilmauksesta: taposta, murhasta.

Kuitenkaan ei tappamattomuus-käskyn noudattaminen sinään riittänyt tuomaan leipää auringon maailmasta. Niinkuin Jeesus sanoo: „Ei Mooses antanut teille taivaasta leipää“. Tappamattomuuden noudattaminen antoi sensijaan leipää yhteiskunnallisen moraalin maailmasta, raviten siten noudattajaansa valmistavalla siveellisyydellä.

Kysymme nyt: kutka erikoisesti kykenisivät vastaanottamaan suuttumattomuuden ihanteen? Ne, joilla on korvat kuullakseen, ihmiset, jotka jo luonnostaan kammoksuvat murhaa. Jos ihminen vielä kuin luonnostaan hyväksyy tapon, silloin hänellä tuskin on mahdollisuuksia omaksumaa suuttumattomuuden ihannetta. Mutta ken jo luonnostaan kammoo tappoa, hänellä on mahdollisuus kuulla ja älytää Kristuksen sanat: „Olette kuulleet sanotuksi van-

han ajan ihmisille: „älä tapa“, mutta minä sanon teille: „älä suutu“.

Ihminen voi kuitenkin olla tottelematon. Kuultuaankin hän voi tukkia korvansa ja asettua puolustamaan suuttumisen oikeutta. Sellaista sanotaan itsensä paaduttamiseksi. Myöskin hän voi katua, asettua suuttumattomuuden kannalle ja ryhtyä kasvattamaan itseään suuttumattomuuden ihanteessa. Silloin hän osallistuu Jumalan luomistyöhön itsessään. Ja työntekijä on ruokansa ansainnut. Kristus-sikiö saa ravintoa taivaasta päin, mutta ihminen personalisuutenakin osallistuu tähän ravintoon. Niinkuin Kristus sanoo: „Katso, minä seison oven takana ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen luoksensa sisälle ja aterioin hänen kanssaan, ja hän minun kanssani“. On huomattava, että ovensa avaa se ihminen, joka hyväksyy Kristuksen käskyn ja ryhtyy sitä noudattamaan. Kenties onkin tässä kohdassa sopiva huomauttaa niille, jotka vielä epäilevät Kristuksen opin käytännöllisyyttä: hankkikaa omaa kokemusta Kristuksen käskyn seuraamisessa! Silloin tulette huomaamaan, onko Kristus puhunut totta. (Jatk.)

J. R. H.

Mestarin kädet.

*Kaiken yllä,
mitä teen, mitä nään,
tunnen Mestarin kädet
yllä maailman tään.*

*Valo kuultava
vuotaa käsistä noista
kalpeoista,
valo ihmeellinen,
valo taivainen.*

*Ei koskaan nuo kädet
käänny pois,
vaikk' kuinka pimeä maailmamme ois.
Ne kutsuvat,
ne siunaavat
kädet Mestarin ihanan rakastavat.*

Tuuli Rejionen.

Mitä muualla tiedetään.

Silmä — voimalähde. Kerrotaan, että venäläinen tiedemies A. Gurwitsch on todennut ihmisen ja eläinten hermojen, mutta erikokoisesti silmän lähettävän ja vastaanottavan „säteilyitä“. Hän väittää sadoissa tapauksissa huomanneensa, että ihmisen silmä voi vaikuttaa hiivasientiin, eläviin mikro-organismeihin. Vaikutus ilmenee siinä, että näin ärsytyt hiivasienisolot lisääntyvät tavallista nopeammin. Muista seuraamusilmäistä tri Gurwitsch johtui ajattelemaan, että näitä ihmissilmän säteilyitä kenties voidaan käyttää lääketieteellisiin tarkoituksiin. H. P. Blavatsky on nimittänyt silmää „ihmisruumiin pintakerrosten salaperäisimmäksi elimeksi“; jokainen teosofian tutkija tietää siitä jotakin tällaista teoriassa tai käytännössä, ja kansojen keskuudessa elää vielä tänä päivänä usko „pahan silmän“ — italia-laisten jettatoren — vaikutukseen.

Uponnut manner. Muuan Yhdysvaltojen laivaston kapteeni, joka on suorittanut laajoja tutkimuksia Tyynellä valtamerellä, ilmoittaa löytäneensä vajonneen mantereen, joka on kaksi kertaa niin suuri kuin Amerikka. Hänen suunnittelemaansa kartalla näkyy vuoria, jotka ovat korkeammat kuin Mount Everest ja kuuden engl. peninkulman syvyisiä kuiluja. Siellä on laaksoja, jotka muodostavat suuria virtoja, laajoja ylänköjä ja vielä toimivia uponneita tulivuoria. Japanin ulkopuolella merenpohja putoaa äkisti 5,501 sylen syvyyteen, mikä on suurimpia tähän asti löydettyjä valtamerisyvänteitä. „The Theosophist“, joka löydöstä kertoo, arvelee, että kyseessä on Lemurian kadonnut manner.

Tilastoa. H. Edmund Bullis, Yhdysvaltojen sielun terveystoimikunnan toimeenpaneva virkailija kertoi taannoin radiopuheessa, että Yhdysvaltojen sairaaloissa on enemmän sielullisesti sairaita kuin kaikkia muita sairastapauksia yhteensä. Viimeisten väestölaskutietojen mukaan oli yksistään New Yorkin valtion sairaaloissa 400,000 sielullisesti sairasta. Vuosittain ilmoitetaan 75,000 uutta tapaus, ja sairaalasta pääsee tervehtymisen tai kuoleman nojalla 65,000; tuossa valtiossa on siis sairastapausten vuosittainen lisääntyminen 10,000. Aikaisemmin tehtyjen laskelmien nojalla voidaan huomata, että keskimäärin 5 % asujamistosta on jonkin aikaa elämässään sielullisessa tilassa, joka vaatii sairaalahoitoa. Liikatyö, aliravitsemus, toivottomat työ- tai kotiolut toisaalta, vapaa-ajan väärinkäyttö, ruumiillinen ja moraalinen hillittömyys toisaalta ovat lähimpiä syitä. Tämän takana on yleinen välinpitämättömyys muiden hyvinvoinnista sekä suunnaton tietämättömyys elämän laeista. Ja enemmistön välinpitämättömyyteen on vaikeampi vaikuttaa kuin vähemmistön rikoksellisuuteen. (Theosophy).

Kalasade. Amerikan luonnonhistoriallisen museon (New York City) julkaiseman Natural History'n viime syyskuun numerossa on selostus kalasateesta. Artikkelin on kirjoittanut K. W. Vinton, joka toimii opettajana tapahtumapaikalla, Christobalissa. Kalat olivat hyvin pieniä, rannikkojokien suolattomassa vedessä eläviä. Tammi-kuun numerossa 1929 tri E. W. Gudger, museon iktyologi, on esittänyt todistettuja tapauksia samanlaisista kalasateista eri osissa maailmaa.

Tavallinen ja ainoana oikeana hyväksytty selitys on, että tuulenpyörteet tai sadekuurot imevät kalat luonnollisesta olinpaikastaan ja

siirtävät ne toisiin paikkoihin. Kirjoittaja, joka tätä selostaa Theosophy'n helmikuun numerossa, mainitsee tapauksia, joita ei voida selittää yhtä yksinkertaisesti. Hän huomauttaa, että kolme kertaa on läntisen Kansasin kuivalle tasangolle tullut samanlaisena sateena vettä ja pieniä sammakoita, jotka peittivät preerian miljoonin pienin eläimin. Käsissä katsottuina ne osoittautuivat aivan tavallisten sammakoiden kaltaisiksi, mutta parin tunnin kuluttua kaikki oli häihtunut näkymättömiin: vesi ja sammakot olivat hävinneet näkymättömiin kivikovalta maankamaralta kuumassa kesäisen auringon paisteessa. Lisäksi on huomattava, että joka kerta sade oli tullut kirjaimellisesti pilvettömältä taivaalta — ainoatakaan pilveä ei näkynyt ja aurinko oli sateen kestäessä koko ajan näkyvässä. — Kirjoittaja jatkaa: „Teosofit, jotka tuntevat opetuksen ennestään olemassaolevien orgaanisten ja epäorgaanisten substanssien 'presipitoimisesta' astraalisesta tilasta fyysilliseen nykyisen 'kierroksen' 'kolmannen rodun' lopussa samaten kuin vastaavan 'sopusuhtaisen syntymisen' teosofisen merkityksen, — teosofeille suotakoon anteeksi, että he hymyilevät yllämainitulle 'vesikuuroteorialle'. Sammakkosateen tapauksessa ei ollut aineellista lähtökohtaa lähempänä kuin Hudsonin lahden eteläpuolella olevat suot, mistä niin suuria määriä sammakoita olisi voinut siirtyä — ja sinne oli matkaa ainakin 1500 engl. peninkulmaa; Louisianan soille oli yhtä pitkä matka. Vaaditaan aika lailla elinvoimaa kestäämään sellainen ilmakuljetus.“

Omituinen karma. Lloyd W. Berridge, Michiganin yliopiston psykiatrikko, on Theosophy'n tietämän mukaan kiinnostunut Detroitissa ilmenneestä tapauksesta. Sanomalehdet ovat kertoneet, että tällä hetkellä 24 vuoden vanhat kaksoiset joutuivat Detroitissa eri perheisiin kasvateiksi ja varttuivat sukulaisuudestaan tietämättä, vaikka sattuikin niin, että heidät lähetettiin samaan kouluun, missä he saivat yhdennäköisyydellään tuon tuostakin aikaan sekaannusta. Myöhemmin molemmat valmistuivat sähköinsinööreiksi ja lisäksi joutuivat saman yhtiön palvelukseen, missä heidän yhdennäköisyydestään aiheutui taaskin häiriöitä. Lopulta toinen sai kasvattivanhemmiltaan tiedon asian laidasta. Kaksoiset vertasivat silloin elämäntapoihin ja totesivat, että kumpikin oli mennyt naimisiin samaan tyyppiin kuuluvan naisen kanssa ja suunnilleen samoihin aikoihin; kumpaisellakin oli 3-vuotias poika; kumpikin oli pyrkinyt samoja ratoja eteenpäin elämässään — ja kumpaisellakin oli samanlainen foxterrieri, jolle oli annettu sama nimi! Tämä viimeinen tapaus kuuluu nyt askarruttavan mainitsemaamme psykiatrikkoa.

J. P t n.

Joka ollen mies, pysyy naisena, hän tulee kaikkeuden kanavaksi. Kun hän on kaikkeuden kanava, ei ikuinen hyve häntä koskaan jätä. Hän tulee uudelleen pieneksi lapseksi.

T a o - T e - K i n g .

Pyrkijän päiväkiria.

20.

Kun ihminen oppii hallitsemaan ajatustaan, saa hän yhä enemmän ja enemmän ulkopuolellaankin olevaa ajatusvoimaa valtansa alle. Kuvio, jonka hän jotain määrättyä asiaa miettiessään on luonut ja joka ensin on ilmestynyt hänen fyysillisen ruumiinsa ulkopuolella verrattain epämääräisenä ja lyhytikäisenä, utukuvaa muistuttavaa ilmiönä, varmenee piirteiltään ja pitenee iältään samaa asiaa kerta toisensa jälkeen pohdittaessa. Lopulta se on niin selväpiirteinen, että sitä melkein luulisi fyysilliseksi, läpikuultavalla hopeavärillä tehdyksi piirrokseksi. Perusmuoto, joka ei vuosien varrella muutu, on nyt luotu. Jos ajatus edelleen askartelee saman asian kimpussa, sitä yhä laajentaen ja syventäen, syntyy peruskuvioon lisäosia, jotka sitä huomattavasti ja jatkuvasti suurentavat. Jotta lisäosatkin kasvaisivat peruskuvion tapaisiksi selväpiirteisyydessä ja eliniässä, tarvitsevat ne jatkuvaa ja kestävää ajatusvoiman niihin siirtämistä.

Jos ajatus samanaikaisesti ahertaa useampien, keskenään sukua olemattomien asioiden kimpussa, syntyy erillisiä kuvioita, jotka eivät kykene sulautumaan toisiinsa. Koska ajatuksen, taikka oikeammin ajatusvoiman, tässä tapauksessa täytyy jakautua eri uomiin, siis hajottaa itseään, ei mitään varmaa ja pitkäaikaisista voida tällä tavalla luoda. Syntyy vain epämääräisiä, hetken liikehtiviä haamuja, jotka eivät kykene määrätietoisesti toimimaan, mutta kylläkin saamaan paljon hämminkiä ja sekaannusta aikaan.

Kun ajatus jonkin ulkonaisen taikka sisäisen vaikutteen johdosta syntyy, syntyy myöskin sitä vastaava kuvio. Vaikka tämän kuvion täsmällisyys aina riippuukin synnyttäjänsä voimasta ja keskityskyvystä, on se „luonnollisesti“, s. o. ilman ihmisen itsetietoista käskyä syntyneenä, ainakin jossain määrin varmapiirteinen. Sitäpaitsi se on värillinen ja useimmiten erittäin eloisa siitä tunnemäärästä riippuen, joka on ajatuksen takana.

Itsetietoisesti, tahdon avulla synnytettyinä taikka siten ylläpidettyinä, on ajatus sitävästoin väritön, ellei väriksi kutsuta ajatusaineelle ominaista hopeanhobdetta. Näinkin luotu ja hengissä pidetty ajatus muuttuu värilliseksi, jos siihen yhtyy tunne. Sen voima ja teho on siinä tapauksessa erittäin suuri.

Sekä „luonnollisella“ tavalla että määrätietoisien työn tuloksena syntynyt ja edelleen kehitetty ajatus voidaan hävittää nälkään näännyttämällä. Tässä tapauksessa käytetään tahtoa, jonka avulla huomio käännetään kyseessäolevasta asiasta taikka aatteesta johonkin toiseen aiheeseen. Ellei kuolemaan tuomittua ajatusta korvata toisella, etsii sitä elähyttänyt ajatusvoima itselleen uuden uoman. Se joko voimistuttaa toisia jo tajunnassa olevia ajatuksia, taikka ryhtyy elähyttämään jotakuta niistä, jotka alati pyrkivät ihmiseen. Siksi, että ajatusvoima on ikuinen, on se häviämätön yhtäläisesti kuin ruumiissa asunut ja sen jättänyt henkikin.

Tuntemalla sekä omat mahdollisuutensa että ajatusta johtavat lait ja sovelluttamalla tätä tietoa elämäänsä, voi ihminen suunnottomasti lisätä voimaansa. Hänenhän ei tarvitse tehdä muuta kun tarkastaa ajatuksensa, lajitella ne, kääntää pois huomionsa vähemmän tärkeistä, kohdistaa sen kaikista tärkeimpiin ja niin koko hallussaan

olevan ajatusvoiman valonheittäjän tavoin päämäärää valaistessa edetä sitä kohti

Tällaiseen ponnistukseen tarvitaan tosin kestävyyttä. Sen omi-
naisuuden voi kuitenkin jokainen itselleen hankkia harjoituksen
avulla. Jokapäiväinen elämä ja työ tuo alituisesti ihmisen eteen lu-
kemattomia harjoitusmahdollisuuksia, jos hän vain ymmärtää ja tah-
too käyttää niitä hyväkseen.

Ajatus on ihmisen palvelija ja ystävä. Se saattaa myöskin olla
hänen herransa ja vihemiehensä. Kaikki riippuu siitä, onko se ke-
sytetty tai kesyttämätön. Siksi vakuuttaakin Buddha: „Hyvin ohjatut
ajatukset tuottavat onnea.“ I. R ö s t.

Çien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Taiteilija, rouva Hilda
Pihlajamäen esittämän P. F:n Johanneksen evankeliumia koskevan
kiintoisan esitelmäsarjan jälkeen puhui maisteri Eino Krohn maalisi-
kuun 18 p:nä aineesta *Henkinen ja aineellinen kulttuuri* ja kirjailija
Annikki Reijonen maaliskuun 25 p:nä aineesta *Pohjolan tulevaisuus
ja yksilö*.

Helsingin Ruusu-Risti järjesti kevätkuuhlan maaliskuun 18 p:nä,
kevätkuuhlan, jossa Pianisti Väinö Lahti esitti Chopinin poloneesin,
Annikki Uimonen lauloi Yrjö Kilpisen sarjan, Piippa Heliö lausui ja
Hilja Kettunen piti juhlaesitelmän aineesta *Kiirastorstaista ylösnou-
semukseen*. Juhlan huippukohtaan muodosti Akseli Tolan kirjoittama
1-näyt. näytelmä „Syynalainen“, jonka esittivät Jukka Kuusisto, Tuuli
Reijonen, Lyyli Joki, Aune Pore ja Reino Saxenberg. Tola osoitti
taaskin tällä näytelmällään suurta draamallista elävöittämis- ja kes-
kittämissäkykyään. Kolmen lyhyen kuvaelman puitteisiin mahtui kok-
onainen sielullinen puhdistumis- ja kirkastumisprosessi. Näyttele-
minen, vaikka ollutkaan ammattitaiteilijain käsissä, sujui sangen ta-
saisesti. Jukka Kuusisto, pääosan esittäjänä, saavutti varsinkin toi-
sen kuvaelman yliaistillisessa kokemuksessa elävän ja vakuuttavan
sanonnan.

Ruusu-Ristin jäseniä muistutetaan määrältään vapaaehtoisten
jäsenmaksujen maaliskuun erän suorittamisesta. Rahastonhoitajan,
herra Esko Koiviston osoite on Helsinki, Alppikatu 13 F.

Maisteri Sven Krohn, Ruusu-Ristin Hallituksen jäsen, valittiin
Psykkisen Tutkimusseuran tammikuun kokouksessa sen tämänvuoi-
tiseksi puheenjohtajaksi.

Bertha Häll, nuori innostunut Ruusu-Ristin jäsen kuoli t.k. 15
p:nä keuhkokuumeeseen. Ruumiin siunauksen suoritti hautausmaan
uudessa kappelissa t.k. 23 p:nä pastori Ture af Björkstén, joka pu-
hui aivan ruusu-ristiläiseen henkeen elämästä pyhiinvaellusretkenä
Jumalan luo. Tässä tilaisuudessa lauloi myöskin Piippa Heliö ja
Ruusu-Ristin kuoro, ja Väinö Lahti soitti urkuja. Omaisten ja ystä-
vien monet lämpimät sanat osoittivat kuinka pidetty aira avulias
Pirkko Häll oli.

Piispa C. W. Leadbeater, kuuluisa teosofinen kirjailija ja johto-
henkilö, kuoli helmikuun 28 p:nä, seuraten siis sangen pian vanhaa

työtoveriaan tri Annie Besantia rajan toiselle puolelle. Leadbeaterin selvänäköiset tutkimukset osoittivat varsinkin, mikä etevä astraalisen tason erikoistuntija hän oli.

Jyväskylätä. Elämme jälleen kevään merkeissä ja talvinen toimintakautemme lähenee loppuaan. Siis tässä pieni selostus, kuinka olemme työskennelleet Ruusu-Risti-ryhmässämme talven aikana.

Yleensä on toimintamme käynyt entiseen tapaan. Johtajan esitelmää on luettu yleisölle joka sunnuntai klo 13. Kuuntelijain lukumäärä ei ole ehkä ollut aivan niin suuri kuin edellisinä vuotena, sillä samat esitelmät on luettu jo edellisinä vuosina. Ryhmäkokouksia on ollut kerran kuukaudessa. Useimmissa niistä on myös kirjailija J. R. Hannula pitänyt puheen. Nuorten lukupiiri on kokoonnut keskiviikko-iltoina tutkimaan „Rosenkreutsiläistä maailmankatsomusta“ y.m. aiheita. J. R. Hannula on kerran kuukaudessa pitänyt julkisen esitelmän. Myös V. Toivonen Helsingistä esitelmöi helmikuussa aiheesta „Onko Suomen kansalle uskottu rauhan aloite“.

Huomattavimmaksi tilaisuudeksi muodostui jälleen Kalevalajuhlamme helmik. 28 p:nä. Ohjelma oli suurimmaksi osaksi Kalevala-aiheinen, puheet, laulut, soitto, lausunta ja kuvaelma muodostivat sopusointuisen kokonaisuuden. J. R. Hannula piti tilaisuudessa esitelmän Suomen kansan tehtävästä. Yleisöä ei ollut aivan niin paljon kuin edellisien vuosien Kalevalajuhlissa, nähtävästi sen vuoksi, ettei P. E. ollut nyt mukana.

Kun muut seurat ja yhdistykset eivät yleensä näy kuin harvoilla paikkakunnilla järjestävän Kalevala-juhlija olisi ruusuristiläisillä tässä otollinen tilaisuus toimia niin, että ryhmät eri paikkakunnilla järjestäisivät vaikkapa pieniäkin julkisia Kalevala-juhlija.

Toivottavasti kaikki Ruusu-Ristin jäsenet suunnitellessaan elämänsä tulevana kesäkautena ottavat myös huomioon kesäkurssit. Kesäkurssit tuskin kaipaavat erikoisempaa suositusta, sillä luullakseni niille, jotka ovat olleet niissä mukana, paljas kesäkurssien nimen kuuleminenkin tuo mieleen vain iloa ja onnea.

Toivomme, että hyvä karma suo tilaisuuden jokaiselle Ruusu-Ristin jäsenelle päästä osalliseksi vuosijuhlasta ja kesäkurseista.

Veljeydellä A. S.

Säde-lehti. Meitä on pyydetty „Säteen“ entisen toimituksen ja sen kanssa yhteistyössä olleitten henkilöiden puolesta ilmoittamaan, että lehden asioissa on tapahtunut suuria muutoksia. „Säteen“ taloudenhoitaja ja virallinen julkaisija on tahtonut toteuttaa omia näkemyksiään erillään R. R:stä siinä määrin, että lehden päätoimittaja on sanoutunut irti toimestaan, samoin Kynäsepot ovat jättäneet avustamisen. Lehden sisältö on meille vastaisuudessa tuntematon. Kuitenkin on tullut tietoa, että Kynäsepot aikovat synnyttää oman „Seppo“-lehden, jonka näytenumero ilmestyyneen tämän vuoden aikana ja jonka jatkuva toiminta alkaa sitten, kun sen taloudellinen pohja on varma, s.o. kun on saatu syntymään Seppo Oy. lehden julkaisijaksi.

Keski-ikäinen maalaistyttö Karjalasta haluaisi huhtik. alusta tai myöhemmin ruusuristiläiseen kotiin (maalle tai kaupunkiin) talous-apulaiseksi tai itsenäisesti hoitamaan pienempää taloutta. Hän on suorittanut kansakoulu-, kansanopisto ja talouskurssin. Palvelustodistus on entisestä paikasta. Hän on ehdottomasti tunnollinen ja luotettava. Palkka ei ole pääasia, vaan ruusuristiläisen valistuksen et-

siminen. Jos Arv. ruusuristolaisista joku tämän huomioon ottaa, niin vastauksia voi lähettää osoitteella: Koivisto, Saarenpää. Nimim. „H.M.“

Ruus-Ristin päämajaryhmä järjesti maaliskuun 4 p:nä iltaman Kulmakoululle. Ohjelmassa oli m.m. Olivia Gebhardin järjestämä Eino Leinon kaunis kuvaelma „Kyllikki“ sekä V. Toivosen Ruusu-Ristin syntyä koskeva esitelmä.

Kalevala-juhlan järjesti Helsingin Ruusu-Risti helmikuun 18 p:nä. Ohjelmassa, joka oli kauttaaltaan ensiluokkainen, ehyt ja kokonainen, oli m.m. Olivia Gebhardin ja Martti Seilon kaunista laulua, Väinö Lahden pianonsoittoa, kuorolaulua ja prof. Lauri Kettusen esitelmä kalevalasta. Hilda Pihlajamäki lausui vaikuttavasti Eino Leinon ihanan „Tumma“ runon Väinö Lahden säestämänä melodraamana sekä Kalevalan 41:n runon, jonka symboliikasta puhui Kyllikki Ignatius.

Ruus-Risti-Kirjallisuusseura r. y:n jäsenille huomautetaan, että jäsenmaksujen kanto alkaa jälleen. Kirjallisuusseuran 20 % alennukseen ovat oikeutettuja ainoastaan ne, jotka huhtikuun loppuun mennessä ovat suorittaneet jäsenmaksun vuodelta 1934. Jäsenmaksu on lähetettävä osoitteella: Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r. y., Helsinki Meritullinkatu 33. Helsingiläiset voivat maksaa luento- y. m. Ruusu-Risti tilaisuuksissa suoraan herra Waldemar Kaade'lle, Luento-kirjakaupassa.

Juhlamatineasta Kansallisteatterissa maanantaina, toisena pääsiäispäivänä (ei 1 p:nä, kuten ennen ilmoitettiin), huomautetaan täten kaikille Ruusu-Ristin ystäville. Sen ohjelma on, kuten aina, erittäin arvokas. Mainittakoon siitä Väinö Lahden pianonsoitto, Bertha Lindbergin johtama kuorolausunta, Pohjanmiehen säveltämä Linnunrata soolokvartettina, jonka esittävät Olivia Gebhard, Aura Bousdorff, Piippa Heliö ja Aura Berggren, sekä Helmi Liukkosen esittämä kohtaus Respighin oopperasta „Egyptiläinen Maria“. Juhlaesitelmän pitää maisteri Uno Pore aineesta „Teosofinen elämänymmärrys“. Erikoista huomiota ansaitsee Akseli Tolan näytelmä „Riemujuhla“, jota asiantuntijat pitävät kerrassaan suurenmoisena saavutuksena.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki
Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

HIERONTAA ja SAIRASVOIMISTELUA

antaa

sairasvoimistelija

A N J A H E L L E

Meritullink. 33, Eloniemi.
Puh. 29906.

Oppilaita otetaan!

Veljekset Viljanen

Hattu- ja

Herrain

Vaatetusliike

Kalevankatu 7

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IRTOKALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- paitoja

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshiyö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta.....	109
Toimitussihteeriltä.....	111
Musiikki tienä henkiseen elämään	117
Kuutamo	124
Uskonto ja Kristus.....	125
Ensimmäinen lupaus.....	130
F. J. Kantolaa haastattelemassa.....	133
F. J. Kantola: Sielun todellisuus	135
Kynäsepot.....	137
Seppojen osasto	137
Vapaa sana	139
Mitä muualla tiedetään.....	141
Ruusu-Ristin neljästoista vuosikokous	142
Tien varrelta	143

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellonne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisissa ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille.

RUUSU-RISTI

TOTU UDE NETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittajalta.

Tästä tulee nyt sängen lyhyt „matkakirje“ Ruusu-Ristin huhtikuun numeroa varten. Tahdon vain antaa elonmerkin itsestäni, etteivät lukijat luulisi minun unohtaneen Ruusu-Ristiä.

Kummallista kyllä, tuo aikakauskirjamme on täällä Amerikassa ollessani käynyt minulle odottamattoman rakkaaksi. Se riippunee siitä, että hyvät ystävät sitä toimittavat ja että minulla ei ole siitä mitään huolta eikä vaivaa. Mutta voi, kuinka hyvin ymmärrän niitä tilaajia, jotka vuosien varrella ovat sanoneet minulle odottavansa Ruusu-Ristiä kuin päivän nousua! Minäkin olen nyt täällä ollut melkein sairaana ikävästä, kun lehti on saapunut tänne aina vasta seuraavan kuukauden loppupuolella. Olen ajatellut, että siinä kohden on saatava aikaan muutos. Sen sijaan, että Ruusu-Risti ilmestyy Suomessa kuukauden 21 p:nä, on se saatava ilmestymään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Silloin on vähän toivoa, että rakkaat amerikkalaiset ystävät ja lukijat saavat sen käsiinsä edes samassa kuussa. En voi velvoittaa toimitusta siihen tänä keväänä, kun en ennen ole asiaa hoksannut, mutta ehkä jo syksystä lähtien voimme saada tässä muutoksen aikaan.

*

Tänään on maaliskuun 7. päivä. Kevät on alkanut. Tämä ei merkitse, että luonnon ulkoasu olisi paljonkaan muuttunut. Maa on vähän viheriämpi, mutta monenlaiset kukat ja ruusut kukkivat nyt niinkuin koko talven, ja puut seisovat yhtä vihreinä kuin aina. Linnut laulavat, aurinko paistaa. Aamuisin tervehdin heitä aina omalta parvekkeeltani. Aurinkoa en uskalla katsoa suoraan silmiin, hän on liian loistava minun hämärälle katseelleni, tervehdin häntä muuten vain, mutta linnuille juttelen. He istuvat

puiden oksilla ja katselevat minua päättään käänneillen milloin toisella, milloin toisella silmällä. Heistä tulee aina kuin siunaava ajatus, ja jos he sattumalta jonakin pilvisenä aamuna ovat poissa, tuntuu minusta kuin hyvät ystävät olisivat hyljänneet. Olen pannut merkille, että kun linnut tervehtivät aamulla, silloin sujuu työ päivällä.

Ojaissa käymme joka päivä, pojat ostoksilla, minä huvikseni. Siellä on pieni puisto korkeine puineen ja viheriöine nurmineen, taustalla on istumakorokkeiden ympäröimät tenniskentät, ja ilma on raikkaan tuore. Käyskentelen siellä mielelläni, sillä se muistuttaa Kaisaniemeä sellaisena kuin Kaisaniemi oli ennen minun lapsuudessani rehevässä koskemattomassa luonnollisuudessaan.

Ojaissa on toinenkin näky, joka herättää tunnelmaani. Maantie on bulevardina, suuret rehevät tammet kuvastuvat iltapäivän aurinkoa vasten ja minulle tulee vaistomaisesti aina tässä valaistuksessa mieleen tie, joka Parisista päin lähenee Malmaisonia. Toisin sanoen Ranska johtuu mieleeni voimakkaine muistoinen ja ahdistaa sydäntäni. Ranskassa olen tässäkin elämässä käynyt, ja tämä tunnelma ei sentähden ole käsittämätön.

Mutta hassunkurisen käsittämätön on eräs toinen tunnelma. On määrätty kohta tiellä Ojaihinkin, jossa sydämeni aina säpsähtää. Lähestymme siltaa, jonka alitse virtaa olematon joki, mutta josta näkyy matala, mukulakivinen uoma — „creek“, kuten täällä sanotaan. Kuivan jokiuoman molemmin puolin on matalia pensaita siellä täällä ja avara, epätasainen kenttä, jossa kasvaa pensaita ja ruohoa. Taustassa on puita ja talo, vanhannäköinen, kaksikerroksinen. Joka kerta kun tämä näky kohtaa silmiäni, vavahdan ja sanon itselleni: aivankuin Tanskassa. Häpeän tästä kertoa, sillä en ole käynyt maaseudulla Tanskassa tässä elämässä enkä muista ennenkään siellä eläneeni.

Mutta pidän tuommoisista selittämättömistä päänänpistoista. Ne antavat väriä jokapäiväiselle elämälle.

*

Olen vastikään saanut valmiiksi uuden kirjan. Se on vielä niin uusi ja neitseellinen maatessaan tuossa edessäni pöydällä, että itse pidän siitä ja kuvittelen ja haaveilen, että toisetkin tulevat siitä pitämään. Onhan se vähän erikoinen, mutta kyllä juuri sen erikoisuus vähän pelottaakin. Toivon sen ilmestyvän syksyllä.

Pojat sanovat minulle, että teen liikaa työtä, että minun pitäisi levähtää ja hoitaa terveyttäni. Mutta minä olen iloinnut, että olen voinut kirjoittaa. Se on ollut minulle terveyden merkki. Viime keväänä en osannut kirjoittaa, ja se oli mielestäni sairauden ja heikkouden merkinä. Tietysti ero on suuri, kun en mitään luentoja nyt pidä enkä missään liiku. Ei ole muuta ajattelemista kuin minkä käsillä oleva kirjallinen työ vaatii — ja se on todella suuri etuoikeus.

Ihmiset täällä ovat jonkin verran ihmetelleet, etten missään käy. En etsi mitään seuraa, en käy „elävissä“, en ajele missään. Mutta kun selitän niille, jotka sattumalta tänne tulevat, että haluan vain rauhaa ja hiljaista työtä, niin he mitä kauneimmalla ja ystävällisimmällä myötätunnolla heti sanovat ymmärtävänsä. Onpa joku kertonut minulle, että tänne Ojaihin saapuu kaikenlaisia „originaaleja“. Ehkä siis olen yksi numero lisää siinä galleriassa.

Tämmöisen lyhyen kirjeen lähetän nyt Ruusu-Ristille, mutta se on täynnä sydämellisiä terveisiä kaikille lukijoille!

Toimitussihteeriltä.

Mystikko, joka hartaudessa pyrkii jumalansa yhteyteen, ja taiteilija, joka sanoin, värein tai sävelin ilmentää rakastamaansa elämää, ovat toistensa sukua. Todellisuus, jota mystikko tavoittelee, on tosin aistimaailman ylä- ja sisäpuolella, ja ellei hän satu samalla olemaan taiteilija, ilmentää hän henkiset kokemuksensa uusina siveellisinä tekijöinä jokapäiväisessä elämässään; käytännöllisellä toteuttamisella on pääpaino silloinkin, kun hän uskaltuu kuvailemaan Sitä, joka itsessään on määrittelemätön. Taiteilijalle taas ei pelkkä ilmaisu ole riittävä; elämykset tulevat hänelle taiteellisesti merkityksellisiksi silloin, kun ne liittyvät näkyvän todellisuuden tarjoamiin muotoihin.

Vaikka siis ilmaisusta kieltäytyminen ja esteettisen ilmaisun tarve erottavat mystikon ja taiteilijan toisistaan, on kumpaisellekin ominaista pyrkimyksen ilmeinen tunnepohjaisuus. Tämän lisäksi, ja sitä haluan erikoisesti painostaa, molempien toiminnassa vaikuttaa ehdoton totuuden vaatimus.

Jos nyt on, niinkuin on sanottu, että rehellinen pyrkimys vie ihmisen askel askeleelta lähemmäksi totuutta, merkitsee se mystikon ja taiteilijan ollessa vertailtavana, että kummatkin, sekä vilpitön mystikko että esteettiselle omallemmalle uskollinen taiteilija voivat välittää meille elämyksiä, joissa on totuuden leima.

Yhtä luonnollista on, että heillä myöskin saattaa olla yhteisiä kokemuksia, ja että ne keskenään vertailtuina täydentävät ja selittävät toisiaan.

Mikäli ne esiintyvät kuvina ja käsitteinä, sikäli niihin voidaan tietokriittisessä tarkastelussa soveluttaa uusimpia psykologisia tutkimusmenetelmiä. Tulos saattaa aluksi tuntua hämmästyttävältä, ellei suorastaan masentavalta, sillä puhtaasti subjektiivinen ja persoonallinen osuus näyttää olevan säännöllisesti suurempi kuin itse kokemusten nojalla oltaisi taipuvaisia uskomaan. Jos kuitenkin oletamme, että mystikolla ja taiteilijalla on elämyksiä, joilla on objektiivistakin totuusarvoa, on syytä muistaa, että asianomaisen henkilön on ensin saatava ne itselleen tajuttaviksi juuri oman sielullisen sisältönsä välityksellä.

Jos taas toisaalta tutkitaan, milloin jonkun mystikon on mielestämme parhaiten onnistunut ilmaista elämyksensä, näemme hänen turvautuneen taiteen vaikutuskeinoihin, ennen kaikkea vertaukseen, symboliin, sidottuun, rytmilliseen esitykseen. Niistä esiintyvät vertaukset ja symbolit varsinaisen ajatussisällön tiivistyminä, rytmi ja sanojen soinnilliset arvot (maalaustaiteessa värivalöörit) taas välittävät alkuperäisen elämyksen tunnepohjan.

Rytmin ja „sanamusiikin“ vaikutuksen tunnemme jokainen kokemuksestamme. Ne sisältyvät runolliseen taideokseen ja ovat siis myös olleet taiteilijan tajunnassa runon syntyessä. Taiteellista luomisprosessia tutkittaessa voidaankin nähdä, että niin on laita. Jos runoilija on tyyppiä, jota voisimme nimittää plastilliseksi, on hänen tajunnassaan silloin vallalla voimakas rytmillisyyden syke. Jos hän taas on „impressionistinen“ ja haluaa siis ennen kaikkea ilmaista voimakkaita tunnetiloja ilman selväpiirteisiä mielikuvia, syntyy runo usein sielullisessa tilassa, jota parhaiten voisi nimittää melodis-musikaaliseksi. Pyrkimys harmoniaan, joka myös on musikaalinen kvaliteetti, on jokaiselle runoilijalle ominainen, kuuluipa hän mihin tyyppiin tahansa.

Musiikki näyttelee osaansa myös mystikkojen sisäi-

sessä elämässä. Sen käsitteettömyys vastaa heidän pyrkimystään vapautua fantasiakuvien houkutuksista ja näyistä, jotka saavat heidät helposti unohtamaan korkean päämääränsä. Toisaalta vetoaa sen tunnepohjaisuus heidän pyrkimyksensä tunnepitoisuuteen.

Keskiajalla musiikki sai runsaan osansa teologisesta luokittelu- ja määrittelyinnosta. Hugues de S. Victor esittää pitkälti musiikin teoriaa: „On kolmenlaista musiikkia, maailmoiden musiikkia, ihmissuvun musiikkia, soittokoneitten musiikkia. Maailmoiden musiikista on yksi elementtien, toinen planeettojen, kolmas ajan musiikkia“, j. n. e. Teologinen kaavailu nojautui kuitenkin alkuperäisiin kokemuksiin. Useat mystikot ovat haltioitumishetkinään kokeneet musiikkia, ja koska he eivät ole olleet säveltäjiä, täytyy meidän tyytyä heidän pelkkään vakuutukseensa. Paljon ei meille todellakaan sano se, että Gaylla oli „sielu, sydän ja pää täynnä musiikkia, kauneudeltaan toisenlaista kuin se, jota äänin esitetään“, eikä myöskään se, että musikaalisista elämyksistään kuuluisa Richard Rolle koki korkeimman todellisuuden „taivaallisena melodiana, niin suloisena, että on vaikeata sitä kestää“, ja että hänellä „mietiskely muuttuu ilolauluksi“.

Kaikki musiikkia kokeneet mystikot vakuuttavat yhdestä suusta, että heidän kuulemansa on maallisen musiikin yläpuolella. Sitä ei edes kuulla korvilla, vaan sisäisellä kuulolla, ja maalliset „soraäänit saavat sen muuttumaan takaisin ajatukseksi“. Saman kokemuksen ovat tehneet myös säveltäjät. Heidänkin ilmaisumahdollisuuksillaan on rajansa, esim. ensi sijassa teknilliseen taitoon liittyviä, vaan siinä, että musiikki itse on lopultakin aistimellisen kuulon ja fyysillisten ilmaisuvälimeitten yläpuolella. Musiikki tulee „portille saakka“, sanoo Busoni. „Ristikolle asti, joka erottaa ihmiset ja ikuisuuden. — Tai joka avautuu laskeakseen sisälle ajassa olleen. Portin tuolla puolen kaikuu musiikki. Ei mikään säveltaide. Ehkäpä meidän on ensin jätettävä maa voidaksemme sitä kuulla.“

Mystikot ja säveltäjät todistavat siis samaa: musiikki voi määrättyssä vaiheessa esiintyä transcendenttina todellisuutena. Mystikolle se on kuitenkin vain armolahja, jolla ei ole arvoa itsessään, säveltäjällä, jonka elämäntehtävänä on toimia välittäjänä ja maagikkona, on tragiikkansa siinä, etteivät mitkään äänit riitä ilmaisemaan hänen musikaalisia kokemuksiaan siksi, että ne ovat hänelle soivaa hiljai-

suutta. Ja miten paljon korkeammalla vastaanottamiskykyämme ovatkaan suurimmat sävelteokset! Kaikki käsitteelliset määrittelymme jäävät heikoiksi tulkintayrityksiksi; sävellykset ilmaisevat aina enemmän kuin pystymme omaksumaan. Me tunnemme, että musiikki todella on luomakunnan sisäistä elämää, Dionysosta, ja että se matemaattisessa abstraktisuudessaan on samalla todellisuutta, joka soi ihmishengen apollinisissa taivaissa. Suurten laulajien ja soittajien Krishnan, Orfeuksen, Väinämöisen musiikille ovat vanhat kertomukset antaneet kosmillisen kaikupohjan.

Onko sitten musiikilla muuta yhteyttä maailmankaikkeudessa vaikuttaviin voimiin kuin se, että se perustuu kappaleitten määrättyjen värähtelyjen rytmitykseen ja soinnutukseen? Onko sillä muuta voimatodellisuutta kuin se, joka pohjautuu alkuperältään fysikaalisten äänien vaikutukseen ihmismieleen ja niin toistumiseen soivina muistikuvina?

Musiikin kosmillisista vastaavuuksista on puhuttu mysteeriassa pitkiä aikoja sitten, ja vielä tänä päivänä on niitä, jotka siihen suuntaan ajattelevat. Pythagoralaiset väittivät aikoinaan, että maailma on syntynyt kaaoksesta äänen tai harmonian voimalla ja rakennettu musikaalisten suhteitten periaatteille; samaten vastaavat ihmisten kohtaloita ohjaavien, harmoniassa liikkuvien planeettojen välimatkat musikaalisia intervaleja, ja Censorinuksen mukaan „niistä lähtee erilaisia ääniä, niin täydellisesti sopusointuisia, että siitä syntyy mitä suloisin sointi, joka on meille kuulumaton vain äänen valtavuuden vuoksi, jota meidän korvamme eivät kykene vastaanottamaan“. Pythagoralaiset lukivat muuten musiikin matematiikkaan — johon myös kuuluivat aritmetiikka, astronomia ja geometria — ja vaativat että kaikki, jotka heidän kouluunsa pyrkivät, olivat valmistavasti niihin perehtyneet. Justinus Marttyyri kertoo pyrkineensä pythagoralaiseen kouluun, mutta tulleet hyljättyksi juuri siksi, ettei hän tuntenut näitä tieteitä.

Nykyaikaisista okkultisteista käsittelee H. P. Blavatsky useaan otteeseen äänen ja rytmin probleemia „Salaisessa Opissaan“. Esitämme tässä eräitä hänen sanojaan:

„Epäilemättä okkultinen filosofia voisi oppia koko joukon nykyajan eksaktilta tieteeltä, mutta jälkimmäinen saisi puolestaan hyötyä muinaisesta opista useamman kuin yhdessä suhteessa, pääasiassa kosmogoniassa. Se saisi esimerkiksi tietää monien planeettojen vä-

listä avaruuden täyttävien substanssien mystillisen, alkemiallisen ja transcendentin merkityksen, substanssien, jotka läpäisevät toisensa ja ovat alimmalla asteella niin sanotun väreilyn avulla esiintyvien ilmiöiden syntymisen suoranaisena syynä. Ainoastaan todellisen, ei hypoteettisen eetterin, tai paremminkin akaashan ja muiden salaisuuksien tuntemus voi johtaa voimien tuntemukseen . . .“

„Eetteri synnytti äänen, sanotaan Puraanoissa, ja tälle väitteelle nauretaan. Ääni on tulos ilman värähtelyistä, meitä oikaistaan. Ja mitä on ilma? Voisiko sitä olla olemassa, ellei avaruudessa olisi eetteri välittäjänä kannattamassa sen molekyyliä? Asia on aivan yksinkertaisesti siten. Materialistit eivät voi myöntää, että aineen ulkopuolella olisi mitään olemassa, koska painottoman voiman — kaikkien fysikaalisten voimien lähteen ja pään — myöntämisestä olisi seurauksena se, että heidän täytyisi myöntää muidenkin älyllisten voimien olemassaolo, ja se veisi tieteen kovin pitkälle. Senhän pitäisi hyväksyä seuraamuksena sekin, että ihmisessä on vielä henkisenä voima — kerta kaikkiaan kokonaan riippumaton kaikista aineen muodoista — josta fyysikot eivät tiedä mitään.“

„Fyysillisten ilmiöiden koko sarja on lähtöisin eetterin juuresta — aakaashasta, niinkuin duaalinen aakaasha lähtee erilaistumattomasta n.s. kaaoksesta, joka on muulaprakritin, juuriaineen ensimmäinen aspekti ja ensimmäinen abstraktinen käsite, jonka voi muodostaa parabrahmanista. Nykyaikainen tiede jakakoon hypoteettisen eetterinsä niin monella tavalla kuin haluaa; todellinen avaruuseetteri pysyy kauttaaltaan sellaisena kuin on. Sillä on seitsemän „prinsiippiänsä“, niinkuin kaikella muullakin luonnossa on, ja missä ei ole eetteriä, siellä ei myöskään olisi mitään ääntä, koska eetteri on luonnon väreilevä kaukupohja seitsemine erilaistumuksineen.“

Esittämällä äänen aiheuttajaksi eetterin, tai sitä korkeamman aakaashan, H. P. B. myös selvittää, kuinka voidaan puhua musiikin kosmillisista vastaavaisuuksista. Kysymyksessä ovat ennen kaikkea ne „äänet“, jotka Censorinuksen mukaan ovat liian voimakkaat kuultaviksi, ja joista ehkä ovat kaikua mystikkojen taivaallinen soitanto ja säveltäjien ilmaisua pakeneva „ylimusiikki“. Äänillä ja rytmillä on joka tapauksessa vaikutussuhteensa luontoon, sillä „atoomeja sanotaan okkultismissa värähtelyiksi ja myöskin kollektiivisesti ääneksi“, ja H. P. B. väittää äänen olevan hirvittävän voiman:

„Se on tvrmistytävä voima, jota — jos sitä ohjataan salaisella tiedolla — ei edes miljoonan Niagaran synnyttämä sähkö voisi vastustaa. Voidaan synnyttää sellainen ääni, että se voisi nostaa Keopsin pyramiidin ilmaan, tai että kuoleva, suorastaan henkiihierverissä oleva ihminen voitaisiin elvyttää eloon ja täyttää uudella voimalla ja elintarmolla.“

Sillä ääni synnyttää, tai pikemminkin kerää kokoon elementit, joista syntyy eräänlainen otsooni, jota kemia ei pysty valmistamaan, mutta joka on alkemian mahdollisuuksien rajoissa. Se voi myöskin herättää henkiin ihmisen tai eläimen, jonka astraalista elollisruumista ei ole peruuttamattomasti irroitettu fyysillisestä ruumiista magneettisen eli oodisen langan katkomisella. Koska tämän kirjoittaja on

tällä voimalla kolmasti herätetty kuolleista, pitäisi voida uskoa, että hän jotakin siitä tietää.“

Tiede ei toistaiseksi ole voinut yhtyä H. P. B:n rohkeisiin väitteisiin, mutta niille vanhoille ajatuksille, joita hän esitti, tekee suuresti oikeutta se kemiassa tehty hämmästyttävä havainto, että n.s. alkuaineet voidaan jakaa periodisiin ryhmiin, „oktaaveihin“, joissa seitsenluku on määräävänä, ja joissa atoomipainoissa määrättyt alkuaineet seuraavat toisiaan välimatkoin, jotka likipitään vastaavat sävelten intervaleja skaalassa. Atoomipainon noustessa kemiallisesta alkuaineesta toiseen siirryttäessä toistuvat samankaltaiset alkuaineet periodisesti, ja kaikki ne lankeavat ryhmiin (I—VIII). Kunkin ryhmän kaikilla alkuaineilla on lisäksi suurin piirtein sama valenssi (luku, joka ilmoittaa, monenko vetyatoomin tai sen kanssa samanarvoisen atoomin kanssa eri alkuaineet yhtyvät molekyyliksi); muut ominaisuudet lisääntyvät asteettain siirryttäessä ryhmän jäsenestä, jolla on kevyin atoomi, siihen, jolla on raskain atoomi, kun taas yhden ryhmän ja sitä seuraavan ryhmän välillä ovat kaikki ne kemialliset eroavaisuudet, jotka liittyvät valenssin asteettaiseen kasvuun.

Kemiallisten alkuaineitten „oktaavilain“ esitti täydellimpänä Mendelejeff. Se on niin hyvin pitänyt paikkansa, että monet taulukkoon jääneet aukot on täydennetty myöhemmin keksityillä alkuaineilla. Onpa sitä voitu täydentää silläkin tavalla, että oktaavin kromaattisetkin väliäännet ovat saaneet vastaavaisuutensa n.s. elementtien aliryhmistä. Jokaisessa aliryhmässä on jossakin määrin sitä vastaavan pääryhmän ominaisuuksia. Hämmästyttävä herättävä oli eräiden alkuaineiden keksiminen, jotka näyttivät tekevän poikkeuksen taulukon seitsenjärjestelmästä. Tämä oli kaasujen helionryhmä. Syy, miksi niille ei oltu osattu varata paikkaa luokitustaulukossa, selvisi vasta myöhemmin: ne ovat vailla kemiallisia ominaisuuksia. Kuitenkin voidaan vasta niiden avulla käsitellä, kuinka on mahdollista, että alkuaineet saattavat muuttua toisiksi, sillä näiden „tehottomien kaasujen“ atoomien elektroonisessa rakenteessa voidaan nähdä tyypit, joiden muotoihin kaikkien muiden alkuaineiden atoomit pyrkivät kemiallisesti muuttuessaan.

*

Me, jotka haluamme oppia tuntemaan elämää sen kaikissa ilmennyksissä, voimme nyt tieteellisten tutkimus-

tulosten tukemina tutkia pyhän seitsenluvun vaikutusta aineessa, sen rytmiiikkaa ja harmoniaa. Ellemme tunne vielä olevamme kypsiä tutkimaan äänen mysteriota sikäli kuin se kätkeytyy mantroihiin ja loitsuihiin, voimme valmistaa itseämme tutkimalla musiikkia, jota säveltäjät meille välittävät, tai sitä musiikkia, joka „Hiljaisuuden Äänenkin“ mukaan liittyy esoteristin mystillisiin kokemuksiin. Kaikkiaiala, missä on elämää, on myös musiikkia.

Musiikki tienä henkiseen elämään.

Meidän planeettaamme on sanottu „surun tähdeksi“ eli „tuskallisten ponnistusten kouluksi“. Me saamme täällä erikoisesti taistella aineen ja siitä johtuvan hitauden tuottamia vaikeuksia vastaan. Vapaata henkeämme rajoittaa toiminnassa sen fyysillinen käyttöväline, alkuperäinen, avara tajuntamme on kahlehdittu vaillinaisiin aisteihimme. Elämän suuri ykseys on lyöty pirstoiksi ja peitetty Majaan petollisen kirjavalla hunnulla. Meidät on karkoitettu paratiisiin autuudesta ja pantu tavaamaan viisauden aakkosia, koska me kerran ylimielisessä halussamme tulla jumalten kaltaisiksi olemme maistaneet „hyvän ja pahan tiedon puun“ hedelmiä. Syödä leipämme „ötsämme hiessä“ on todellakin meidän ihmisten osa, josta emme voi vapautua muuten kuin pitkällisten ponnistusten ja lukemattomien kärsimysten kautta.

Eräs ihmiskunnan suuria lohduttajia sen ilottomalla korpivaelluksella on jo hamasta muinaisuudesta asti ollut taide. Taiteessa voimme unohtaa rajoittuneen, lakisiteisen olemassaolomme surut. Siinä me voimme leikkiä jumalten vapaata leikkiä ja luoda uusia maailmoita, uusia ja entistä ehompia. Mutta ei ainoastaan unohduksen lepoa antavaa unijuomaa, vaan myös eksynyttä huhuilevia ja kokiinkutsuvia ääniä tarjoaa taide ihmislapsille. Tässä viimeksimainitussa suhteessa on musiikilla aivan erikoinen asema muiden taiteiden rinnalla. Ollen luonnostaan lähinnä ilmenemätöntä kauneutta se ehkä selvimmin heijastaa kaikkien maailmojen sisintä kirkkautta ja vaikuttaa kaikkein dynaamisimmin sille alttiiseen vastaanottajaan.

Ajatusta voinee valaista seuraava pieni inkeriläinen satu:

Enkeli kantoi sylissään alas maan päälle erästä sielua ja lauloi tälle matkalla lauluja avaruuksien ikuisesta harmoniasta. Lapsi syntyi ja tunsu jo varhaisimmasta nuoruudestaan saakka ääretöntä kaipausta muistaa näitä lauluja. Hän koetti myöhemmin sävellyksissään ja soittoesityksissään pelastaa maailmalle edes rippeitä enkelin laulujen kauneudesta. Hänen kuuntelijansa vaistosivat hämärästi tuon musiikin kosmillisen alkuperän ja häntä seurasi kansan siunaus minne ikinä hän menikin.

Tämä on tietysti ainoastaan satu, mutta jotain todellista se meille kuitenkin ilmaisee. — Emme saa sentään luulla, että asia on aivan niin mutkaton. Joillekin musiikin sunnuntailapsille ehken. Useimmat saavat läpikäydä ankaran koulun ennenkuin pystyvät luomaan itsestään riittävän ehjän ja samalla hienosyisen käyttövälineen siihen virtaavalle kauneudelle.

Juuri tuo koulu tekee musiikin tieksi sitä harjoittavalle, ja mielestäni tulevat tällöin kysymykseen ainoastaan joko esittävät tai luovat säveltaiteilijat. Muille ihmisille ei musiikki tässä merkityksessä voi olla tie. He ovat korkeintaan tempelin esikartanossa.

Alkaakseni esittäjistä voimme huomata useita selviä analogioita musiikin tien ja henkisen elämän tien välillä. — Molemmat vaativat taitoa alistaa vastahakoinen aine palvelemaan korkeampia tarkoituksia. Edellisessä sitä vain kutsutaan tekniikaksi, jälkimmäisessä joogaksi. Kummankin taidon loppuratkaisu on sama: fyysillisen ruumiin lakien rikkomattomuus. Siis ruumis kummassakin tapauksessa, ollen minäämme vanhempi, on opettajanamme.

Jos taas ajattelemme vaadittavia sielullisia ominaisuuksia, huomaamme niissäkin paljon yhtäläisyyttä. Saksalainen sanoo sattuvasti: „Kein Meister fällt vem Himmel her, aber manchmal ein Dilettant von Wolken.“ Kaikki taito kysyy suurta keskitystä ja kärsivällisyyttä. Pisara uurttaa kolon kiveen tippumalla monasti samaan paikkaan, mutta myrskyaalto, joka pyyhkäisee kallion yli, ei jätä siihen jälkeäkään. — Masennuksen hetkiä tulee suurillekin taiteilijoille, mutta he omaavat kompassineulan kyvyn palata järkytysten jälkeen „pohjoista“ osoittamaan.

Voisi ehken luulla treenausta tarvittavan ainoastaan ilmaisutaidon oppimiseen, ja että sen saavutettua olisi kaikki

sitä myöten selvää. Tämä on hyvin yksipuolinen käsitys, joka voi löytää perustelunsa siitä esteettisestä teoriasta, että tunteen tekee taiteelliseksi sen tarttuvaisuus. Tosi- asia on kuitenkin, että vallitsee hyvin laaja asteikko myös sisällön suhteen. Ei temperamentti ole musiikissa ainoa autuuden ehto, kuten eivät kaikki kokemukset henkisessä- kään elämässä ole samanarvoisia. Musiikissa on hyvin tärkeä myös sisäisten käyttövälineitten harjoitus. Tämä tapahtuu meidän jokapäiväisessä arkielämässämme. On harmaa inspiratio lähteä hakemaan joitakin erikoisia ko- kemuksia kyetäksemme muka paremmin ilmentämään musiikkia. Elämä tuo eteemme juuri ne kokeet ja koet- telemukset, jotka tekevät meidät kyllin arvokkaiksi pää- semään taas askeleen lähemmäksi taiteellista päämää- räämme. Tässä yhteydessä voi olla syytä muistaa, mitä „Hiljaisuuden Ääni“ sanoo oppimisen salista: „Sielusi löytää siellä elämän kukkia, mutta jokaisen kukan alla kiemuroi käärme. Jos tahdot turvallisesti käydä tuon sa- lin kautta, niin älä pysähdy sen huumaavien kukkain tuoksua hengittämään. Jos tahdot vapautua karman kah- leista, älä etsi opettajaa noista harhan seuduista.“

Musiikkitaiteilijat eivät ole täydellisiä sen enempää kuin muutkaan ihmiset. Heitä koetellaan myös maa-, tuli-, vesi- ja ilmakokeissa. Miten he nuo läpäisevät ja samalla pysyvät uskollisina ihanteilleen, siitä riippuu hei- dän saavutustensa arvo. Karkean kaavamaisesti sanoen kuuluu näistä kokeista kaksi ensimmäistä etupäässä esittä- ville ja kaksi jälkimäistä etupäässä luoville säveltaiteili- joille.

Esittävän muusikon työ rajoittuu melkein yksinomaan hänen omaan elämänjuoksuunsa. Gramofonilevyt voivat tosin puutteellisessa muodossa säilyttää jälkikäikuja hänen suorituksistaan, mutta niistäkin puuttuu useimmissa ta- pauksissa välitön herkkyys ja elävyys. Tämän vuoksi tarvitsee esittäjä paljon kipeämmin yleisöä kuin luova.

Yleisö on epäjumala, jonka suosioista taistellaan erilai- sin keinoin. Harva esittävä taiteilija jaksaa j o k a s u h t e e s s a kohota yleisön yläpuolelle ja hallita sitä. Kamp- pailu olemassaolosta, maineesta ja vallasta riehuu kiivaana heidän keskellään. Tällöin heitetään todella vaakaan hen- kisten arvojen merkitys. Kysytään motiiveja!

Voi tapahtua niinkin, että elämä jostain syystä rehel- lisistä ponnistuksistamme huolimatta kieltää meiltä ulko-

naisen menestyksen. Jaksammeko silloin pysyä rauhallisina ja uskollisina vain omalle työllemme vai myymmekö ihanteemme ja riennämme suitsuttamaan yleisölle ja kultaiselle vasikalle? „Ei voi palvella kahta herraa.“

Jos taiteilija kestää tämän koetuksen ja tunnustaa sisäisen Kauneuden korkeimmaksi jumalakseen, niin Kauneuskin jumalisena prinssiippinä tunnustaa hänet Elämän edessä ja ottaa vastatakseen hänen henkisestä kehityksestään. Nyt muuttuu musiikki todella esoteeriseksi hänen elämässään. — Kaikki ne kokeet, jotka ennen tulivat mitä erilaisimmissa muodoissa, ovat tästä lähtien aina jollain tavoin liitettyt musiikkiin ja hänen välittömään elämäntyöhönsä. — Yleisökin muuttuu „leipää ja sirkusleikkejä“ huutavasta monisatapäisestä hirviöstä taiteilijan henkiseksi kasvattajaksi. Yleisö ei suinkaan lopeta vaatimuksiaan, mutta suhde on nyt toinen. Esittämällä mahdollisimman korkeita vaatimuksia täyttävää musiikkia ei taiteilija enää tunne maksavansa mitään henkistä pakko-veroä, vaan auttavansa lähinnä omaa kehitystään ja oman taivaslupauksensa täyttämistä.

Hän on sympatiapiirinsä laajentanut sillä, että hän oppii eläytymään mitä erilaisimpiin tyyliisuuntiin. Tämä merkitsee hänelle samalla yhä uusien ja uusien ihmisyyppien tuntemista ja ymmärtämistä.

Mutta siirtykäämme tarkastamaan luovia muusikkoja! Jos jo hyvältä esittäjältä vaaditaan selväpiirteistä, toisista eroittuvaa persoonallisuutta, pitää tämä vielä suuremmassa määrässä paikkansa säveltäjän suhteen, jonka ainakin pitäisi luoda jotain uutta. Kuten sanoin, on säveltäjän elämän painopiste mielestäni vesi- ja ilmakokeessa. — Aatteiden ryöppyävä valtameri pauhaa hänen ympärillään. Hänen tarvitsee vain asettaa itsensä yhteyteen sen kanssa saadakseen tukuttain ideoita. Vaikeus on valinnassa ja omaperäisessä ilmentämisessä.

Kynnyksenvartija esiintyy säveltäjänerolle vieläkin aiheettomampana ja viettelevämpänä kuin loistavimmallekaan esittäjälle. Jälkimmäistä se, kun hän on voittanut pelon ahdistavan demonin, tavallisesti houkuttelee muuttamaan „kivet leiviksi“. Edellisen sen sijaan vie kiusaaja korkealle vuorelle, näyttää hänelle hurmaavia näköaloja ja lupaa korottaa hänet kokonaan toiseen hierarkiaan, jos hän lankeaa oman persoonallisuutensa palvontaan ja kieltää puhuvansa „suulla suuremmalla“.

Säveltäjän täytyy voittaa epäilyksensä ja uskonsa, työntää luotaan oma peilikuvansa, jotta ajatusmeren aalloista nousisi hänen todellinen innoittajansa, kuolematon taiteen kirkkaan eteerinen muusa. Koska säveltäjä on aina tekemisissä luomisen mysteirin kanssa, joutuu hän ennemmin tai myöhemmin välttämättömyyden pakosta omassa elämässään kokemaan sekä pitkänperjantain draaman että pääsiäisen ihmeen. Ei ole ylösnousemusta ilman kuolemaa. „Ken säilyttää itsensä, hän kadottaa itsensä.“

Tärkeää kaikille ihmisille, mutta erikoisesti taiteilijoille ja säveltäjille on myös se, etteivät he liiaksi kiinny ohikiitävään hetkeen ja unohda sen vuoksi ikuista päämääräänsä. Faustin tunnetut sanat Mefistolle sopimusta tehdessä kuuluvat:

„Werd' ich zum Augenblicke sagen:
verweile doch, du bist so schön,
dann magst du mich in Fesseln schlagen,
dann will ich gern zugrunde gehn!“

Epiktetos sanoo „Ojennusnuorassaan“: „Jos laiva, jossa matkustat, laskee jonkin saaren rantaan, voit rauhassa mennä sitä katselemaan ja poimimaan sieltä kukkia. Mutta varo etääntymästä liiaksi laivasta, sillä se voi yhtäkkiä nostaa ankkurinsa, ja kun olet liian kaukana kuullaksesi sen merkkihuutoa, jättää se sinut saarelle“.

Säveltäjä ei saa koskaan toistaa itseään. Silloinkin, kun hän kehityksen spiraalikulussa joutuu uudestaan samantapaisten kokemusten eteen, täytyy hänen todella tuntea olevansa „kerrosta ylempänä“, hänen täytyy nähdä entistä avarammalle ja luodata kerta kerralta yhä syvemmälle ja syvemmälle. Vain siten hän voi säilyttää kontaktin taiteen ikuisen tulen kanssa.

*

Niin laajaa ja monipuolista kysymystä kuin on musiikki henkisenä tienä ei luonnollisestikaan voi tyhjentävästi käsitellä yhdellä rupeamalla. Jo musiikin lukuisat ilmennysmuodot ovat laadultaan niin erilaisia, että ainoastaan harva ihminen pystyy niitä kaikkia yhtäläisesti hallitsemaan. Pikemminkin voimme jokapäiväisestä kokemuksestamme nähdä, että jokin määrätty tyyli vastaa erikoisesti joidenkin musikaalista ajattelu- ja tuntemistapaa, ja että vastakkainen tyyli utterastakin tutkimus- ja

harjoittelutyöstä huolimatta jää heille vieraaksi. Kuten tunnettua oli filosofi Schopenhauer suuresti kiinnostunut musiikin kysymyksistä ja esitti niistä useita sattuvia arvostelmia. Kuitenkin niistä käy selvästi ilmi hänen persoonallinen temperamenttinsa, jolla oli erikoinen taipumus tajuta musiikki homofonisen tyylin puitteissa. Neliäänisessä kuorotyyliässä hän vertaa bassoa kivikuntaan, tenoria kasvikuntaan, altoa eläin- ja sopraanoa ihmiskuntaan; tästä vertauksestaan hän johtaa lait myös näiden eri äänien keskinäiselle liikunnolle väittäen, että ylä-ääni on luonnostaan liikkuvaisin, ja että esim. bassolle on luonteenomaista vain hidas liikunta, jonka vastakohta hänen mielestään pikemminkin kuvailee maanjäristystä. Tästä samoin kuin useista muistakin hänen lausunnoistaan huomaamme, että hän musiikissa ajattelee „pystysuoraan“ (homofonisesti) eikä „vaakasuojaan“ (polyfonisesti).

Homofonisessa tyyliässä, niinkuin tiedämme, säestää melodiaa sointukudos, joka kaikissa eri vaiheissaan on riippuvainen ylä-äänien liikunnasta, kun sen sijaan polyfonisen tyylin perusolemus on, että itsenäistä melodiaa säestää yksi tai useampia itsenäisiä melodioita. Kummasakin tyyliässä on tietysti omat sääntönsä normaalitapauksia varten, joihin verrattuina poikkeukset käyvät ymmärrettäviksi. Harmoniaoppi ja kontrapunkti ovat sävellysoppilaalle kaksi kynnyksenvartijaa, jotka kummatkin hänen täytyy pystyä hallitsemaan, jotteivät ne muuttuisi hänelle skylaksi ja kharybdikseksi. Todellisen muusiikin täytyy kyetä esittämään melodia elävänä yksilönä, jonka erikoislaatuisuuden hän täydentää ja tehostaa säestävillä soinnuilla, mutta hänen on myös osattava erilaisten melodiayksilöiden muodostamassa polyfoniassa tuoda kuuluviin sekä ilmennyksen moninaisuus että sen sisäinen ykseys. Samoinkuin todellisen elämisen taidon mestaruus ilmenee siinä, että ihminen säilyttää omalaatuisuutensa samalla kun hän sopeutuu ympäristöönsä, samoin myöskin musiikissa on ratkaisevana mestaruusnäytteenä kontrapunktin taito.

Musiikin ja tanssin läheinen yhteenkuuluvaisuus on yleisesti tunnettu tosiasia. Musiikki ei voi jäädä pelkästään ajatuksen ja tunteen asiaksi, vaan se pyrkii ilmeneämään myöskin ihmisruumiin välityksellä. Mitä kehittyneemmästä tanssista on kysymys, sitä suurempaa itsenäisyyttä vaaditaan jäseniltä. Harvemmin lienee kiinnitetty

huomiota siihen, että kontrapunkti itse asiassa on sisäisesti olemukseltaan kaikkein kehittyneintä tanssia. Siinä vallitsee sama periaate kuin tanssissakin, jossa vapautuneet jäsenet ruumiillisen yhteenkuuluvaisuutensa ohella riemuitsevat omasta olemassaolostaan. Tämän ei tarvitse jäädä pelkäksi vertaukseksi: urkumusiikissa, joka oleellisesti rakentuu kontrapunktille, esitys vaatii kolmen itsenäisen motorisen keskuksen toimintaa, mikä toisin sanoin sanottuna merkitsee sitä, että urkurin on kyettävä samanaikaisesti tekemään kolmea erilaista työtä. Harjoiteltaessa nämä eri toiminnat ovat tietoisien kontrollin alaisia, mutta mitä kehittyneempi soittaja on, sitä enemmän hänen varsinainen tajuntansa vapautuu näiden toimintojen holhoamisesta jättäen vastaavasti omaa tietoisuuttaan alitajuisille toimintakeskuksille.

Tällainen tietoisien toimintojen automatisoituminen ja alitajuntaan siirtyminen on *conditio sine qua non* kaikelle musikaaliselle kehitykselle. Kuvitelkaamme miellessämme suuren sinfoniaorkesterin johtajaa. Hänen silmänsä kokoaa partituuripinnalta monet nuotit ja musikaaliset merkit, ne muuttuvat hänen tajunnassaan motoris-auditivisiksi mielikuviksi, jotka hän välittää edelleen soimaan orkesterissa samalla kuin hän itse lakkaamatta on tietoinen kokonaisuudesta. Samalla tavalla säveltäjälläkin on musikaalisen intuitionsa välttämättömänä tukena tämän tapainen transformatiokeskus. Ellei hän voi jättää suurinta osaa syntyvän sävellyksensä yksityisseikoista alitajuntansa hoidettaviksi, kadottaa hän helposti yhteyden alkuperäiseen musikaaliseen tapahtumaan, joka ei toista itseään.

Musiikki vaatii palvojansa kokonaan, ennen kaikkea hänen tahtonsa. Ainoastaan herkeämätön työ ja väsymätön ponnistus voivat lopulta organisoida „musiikkiruumiin“. Sitä ei saavuteta yhdessä elämässä. Tiedämme hän, että jälleensyntyvistä skandhoista on yksi ruupa, ajallisen fyysisen käyttövälineen pysyväinen perustoimi. Sen olemassaolo on takeena siitä, että työtä, joka osaltaan on ollut ruumiin harjoittamista ja kehittämistä, voidaan jatkaa seuraavissa jälleensyntymissä. Tästä ovat loistavimpia esimerkkejä n. s. ihmelapset. He syntyvät keskuuteemme varustettuina valmiiksi harjautuneilla aivoilla ja hermostolla, samalla kuin heidän tajuntansa on vapaa tavallisia ihmisiä sitovista esteistä. Ohevat siis

todellisia lähettejä korkeammista maailmoista. Valioyksilöinä luonnon rikkaassa sadossa he omalta osaltaan viittaavat Elämän alati vaikuttavaan luomistahtoon ja näyttävät meille, kuinka me lain täyttäen nousemme sen yläpuolelle alati laajenevaan vapauteen.

Väinö Lahti.

Kuutamo.

*Sydänyön taas kellonlyönnit
kantautuvat korvahani. —
Herään, katson kummissani:
armahani, nuorna kuollut
hiipii kuni valju haamu
komerooni — kuutamoiseen, —
kautta talon nukkuvaisen
kiirii kiviportahia
kintereillään menninkäinen. —
Villakeränä tuo vierii,
laskeutuu mun rintaluille
painajainen: yhä vihmoo
lemmenjuoma huumaavainen
kastehelmin huulilleni.
Kätkeydymme — lemmenvangit —
rukiin laihoon kastehiseen.
Pisarointa yhä tihkuu. —
Yhä sataa suudelmia.
Kaulallani kylmät kädet —
huulillani kuumat huulet.
Kuuhut katsoo kummissansa.
Lepakkojen siivet viuhuu.
Unikot nuo punertavat,
siniset nuo rukiinkaurat
seppeleenä suortuvillas!*

*Tunnen uneen suikahtaissa
 kirpeyden veren suolan.
 Tunnen lauhan mullan tuoksun
 heilimoivan rukiinlaihon.
 Haamu haihtuu rintaluilta —
 särkyy onnen unikuva.
 Sydänyön nuo kellonlyönnit
 yhä kutsuu unessani:
 Lähdän seuraan valjun vieraan —
 astun yöhön kuutamoiseen —
 kanssa armaan, nuorna kuolleen.*

Esikko Koitere.

Uskonto ja Kristus.

V.

Kulku Kristuksen johdolla Jumalan valtakuntaan.

(Jatk.)

Sitten toinen vihollinen. Se on hiukan syvemmällä oleva aistillinen mielikuvitus. Jos aistillisuus saa vallata ajatuselämän ja mielikuvituksen, lähtee ihminen tuhlaamaan voimansa, senkin minkä suuttumattomuudellaan on saavuttanut, aistillisuudessa. Seurauksena on väsymys, tuskastuminen, asteettainen katkeroituminen. Ja niin hän on jälleen kiertämässä kuolevaisuuden kehää. Johtopäätös: suuttumattomuuden ihannettakaan ihminen ei voi toteuttaa pitkälle, ellei hän kutsu avukseen siveellisen puhtauden ihannetta.

Tässäkin Kristus jatkaa siitä, mihin ennen Kristusta oli tultu. Ennen Kristustakin oli asetettu valmistavia vaatimuksia puhtauden suhteen siten, että mies ja nainen muodostivat avioliiton, jota ei saanut rikkoa. Heille sanottiin: „Älä tee aviorikosta“. Ja tämänkin vanhan käskyn noudattaminen antoi noudattajalleen yhteiskunnallisen siveellisyyden ravintoa. Mutta sellaisenaan se ei riittänyt

antamaan leipää aurinkomaailmasta. Kuitenkin sekin kehitti sisäistä kuuloaistia. Ja kuuloaisti on hereillä niillä, jotka jo tuntevat kammaa aviorikosta kohtaan. Sisäisillä korvillaan, yhdessä ulkoisten korviensa kanssa, saattavat he kuulla Kristuksen neuvon: „Olette kuulleet sanotuksi: 'älä tee aviorikosta', mutta minä sanon teille: älä ajatussissasikaan ole epäpuhdas“.

Kuulokyvystään huolimatta sattaa ihminen työntää luotaan tämänkin käskyn, asettua puolustamaan vanhoja tottumuksia ja näkökantoja. Mutta hän saattaa, ainakin ollessaan riittävästi kypsynyt, ryhtyä työhön kasvattaakseen itseään tämän ihanteen mukaisesti. Tämän työn vaikutuksesta hänen sisäinen Kristus-sikiönsä saa tarvitsemaansa ravintoa. Ja ihminen tulee ravituksi siinä ohella.

Samalla itsensäkasvattaja oppii ymmärtämään alemmankin luonnon puhtauden unelmaa. Luonto unelmoi: kaunista olisi ihmisten elämä, jos he pysyisivät siinä ensilemmen kainoudessa ja puhtaudessa, jossa kasvikuunta kokonaisuudessaan elää ja mikä eläinkunnassakin on osittain säilynyt. Ihmisten olisi opittava ymmärtämään, että ensilemmen luonnollinen kauneus on oleva lähtökohta ylöspäin inhimillis-jumalalliseen rakkauteen eikä suinkaan lähtökohta alaspäin. Sentähden ihmisen on otettava Kristukselta neuvo vastaan. Kristus sanoo niille, joilla on kuuliaisuuden korvat: puhdistu mielikuvitukseksi ja ajatuselämäsi!

Ja taas on työntekijä ruokansa ansainnut. Kanava pysyy auki ja taivaallinen ravinto valautuu ihmiseen. Ja ihminen jaksaa ponnistella.

Kolmas vihollinen on valhe ja vilppi ja vannominen.

Nuorena kuulin kertomuksen erästä miehestä, joka aina valehteli. Sattui sitten niin, että kyläkunnan väki oli heinänteossa kaukana niityillä. Oli kaunis ilma ja ajettiin kuivia heiniä latoihin. Nyt tuo valehtelija meni niitylle ja kertoi, että kylässä on syttynyt tulipalo, ja koko kylä on vaarassa. Heinäväki joutui vaikeaan välikäteen ja he kysyivät: „Puhutko sinä nyt totta?“ Mies vakuutti: „Ellen milloinkaan ennen olisi totta puhunut, niin tällä kertaa kuitenkin puhun totta“. Nyt ei voinut muuta kuin keskeyttää heinänkorjuu ja mennä kiireellä kotiin. Mutta mitään tulipaloa ei ollut. Mies valehteli tälläkin kertaa.

Tällaisten valehtelijain kesken ei minkäänlainen luottamuksellinen yhteistyö olisi mahdollinen. Sentähden

ihmiset olivat jo vanhoina aikoina sopineet siitä, että ainakin vakavissa tilanteissa, jolloin seisottiin kuin Jumalan kasvojen edessä, täytyi puhua totta. Tuli tavaksi, että nimenomaan vedottiin Jumalan läsnäoloon silloin, kun oli tärkeätä puhua totta. Vanhat uskonnot hyväksyivät tämän, nimittivät sitä valaksi, ja tehostivat valansa pitämisen tärkeyttä. Pidettiin peräti häpeällisenä ja rikollisena vedota Jumalaan ja kuitenkin valhetella. Ja ihmiset huomasivat, että kun he valansa rikkoivat, joutuivat he syytetyiksi omassatunnossaan. Sitävastoin omatunto pysyi rauhallisena, kun he valansa pitivät.

Mutta tämänkään käskyn noudattaminen ei vielä riittänyt tuomaan leipää aurinkotasolta. Mooseskaan ei sitä antanut. Ennenkuin tiehyt aurinkotasolle aukenee, täytyy ihmisen ymmärtää olevansa aina Jumalan kasvojen edessä. Kaikki hänen puheensa on oleva valan arvoista. Sentähden Kristus sanoo: „Olette kuulleet sanotuksi vanhan ajan ihmisille: 'älä vanno väärin, vaan täytä valasi Herralle', mutta minä sanon teille: älä vanno“.

Korvat tämän uuden käskyn kuulemiseen ovat niillä ihmisillä, jotka jo kunnioittavat vanhaa käskyä, jotka luonostaan kauhistuvat väärää valaa.

Mutta tällöin vala onkin tarpeeton. Etenkin, kun valakaan ei ole mikään varma keino, jotta ihmiset saataisiin totta puhumaan. Mitään ei voida asettaa valan vakuudeksi, niinkuin Jeesus sanoo: „Taivas on Jumalan valtaistuini, maa hänen jalkainsa alunen; ette voi tehdä yhtäkään pääanne hiusta valkeaksi ettekä mustaksi“. Sentähden ihmisen on turhaa vannoa. Tärkeämpää on opetella puhumaan aina totta. Ei kuitenkaan mitä „totta“ tahansa. Puhutun totuuden täytyy olla rakkauden kyllästyttämä. Samoin puhutun rakkauden täytyy olla totuuden kyllästyttämä. Puhe on oleva enkelin kaltainen totuuden ja rakkauden sanansaattaja.

Etenkin tämän kolmannen käskyn suhteen on helppo ymmärtää, että ihminen sitä noudattaessaan rakentaa Pyhän Hengen temppeliä. Ja taas saa työntekijä aterioida yhdessä Kristuksen kanssa.

Sitten neljäs vihollinen. Se muodostuu siten, että ihminen tuskastuu yleisiin ja omien tekojensa karmallisiin vaikeuksiin, ja taistelee niitä vastaan sensijaan, että ensiksikin yrittäisi olla aiheuttamatta huonoa karmaa ja toiseksi oppisi voittamaan pahan hyvällä.

Vanhaan aikaan ihmisten sallittiin tutustua syyn- ja seurauksen lakiin siten, että he saivat toisiaan syyttää, tuomita ja kostaa. He saivat esiintyä kuin karman toimeenpanijoina toisilleen, vaatiakseen „silmän silmästä ja hampaan hampaasta“. Alkeelliselle ihmisluonnolle oli helpompaa syyttää ja tuomita toista kuin itseään. Myöhemmin ihminen alkoi tajuta, että hänen oli vaadittava itseltään. Kuitenkin vanhaakin käskyä noudatettaessa kehittyi sisäinen kuulo. Keskellä kaikkea ihminen saattoi kuulla Kristuksen äänen: „Olette kuulleet sanotuksi: 'silmä silmästä ja hammas hampaasta', mutta minä sanon teille: älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha“.

Tämä on perusteellisesti mullistava käsky. Ihminen, jolla on korvat, voi sen ensin hyväksyä älyllään. Se on kuin hän hyväksyisi taivaallisen arkkitehdin piirustukset. Sitten astuu rakennusmestari ihmisessä esille, ja tämä ryhtyy rakentamaan yhdessä Luojansa kanssa uuden ihmisen luomiseksi. Siinä yhteistyössä hän oppii tuntemaan jumalallisen Lain korkeampaa, sisäisempää puolta: anteeksiantavaisuutta, kärsivällisyyttä, kärsimyksien vapaaehtoista kantamista, pahan hyvällä voittamista.

Tätä tehdessään ihminen saa jälleen, uudella ja syväliemmällä tavalla, aterioida Kristuksen kanssa. Tai ellei Kristus vielä ole ihmisessä syntynyt, niin Kristus-sikiö hänessä saa taivaallista ravintoa. Mutta samalla tämä vahvistaa persoonallista ihmistä hyvässä, niin että ihminen jaksaa kulkea Kristuksen neuvon mukaan.

Sitten viides vihollinen.

Muinaisina aikoina ihmisten sallittiin pyrkiä ihanteellisuuteen sellaisella rajoitetulla tavalla, että riitti, kun he rakastivat edes niitä ihmisiä, jotka kuuluivat samaan uskontoon, samaan kansallisuuteen, isänmaahan, kieleen j.n.e. He saattoivat jopa vihata niitä ihmisiä, jotka kuuluivat toiseen uskontoon, isänmaahan, kieleen, kansallisuuteen.

Tällainenkin ihanteellisuus ravitsi ihmisiä jotenkuten. Se antoi ravintoa joistakin ilmapallan herrauksista ja valloista, mutta ei tietenkään Kristuksen aurinkomaailmasta. Kaikki uskonnollinen ja ihanteellinen kiihko, suvaitsemattomuus ja ahdasmielisyys tukkii henkisen ravintotiehyeen.

Kuitenkin kiihkoihanteellisuuskin kasvatti jonkinlaisia sisäisiä korvia, niin että ihminen saattaa kuulla Kristuksen neuvon: „Olette kuulleet sanotuksi: 'rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi', mutta minä sanon teille:

älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä". Älä sodi aseilla, älä kynällä, äläkä puheella. Valaise, rakenna ja luo. Kylvä iankaikkisen elämän, totuuden ja rakkauden hyvää siementä. Ja taas on työntekijä ruokansa ansainnut.

Yhdistäkäämme nyt kaikki nämä viisi käskyä. Ensinnä varoittavassa mielessä. Jos joku luulee tai uskoo olevansa kristitty ta teosofi ja tahtoo saada varmuutta siihen, onko hän oikealla tolalla, niin tutkikoon itseään: onko hänessä kiihkoa ja suvaitsemattomuutta, halua koston ja väkivaltaan, taipumusta kaksimielisyyteen, myrkytettyyn kielenkäyttöön, vannomiseen, askartelevatko ajatukset aistillisissa mielikuvissa, onko vihaa ja suuttumusta sydämessä? Olkoon ihminen vilpittömän itsensä edessä. Sanokoon Jumalalle: olen tehnyt tiliä itseni kanssa ja huomannut, että vielä on kuonaa sielussani. Mutta minä tahdon yrittää.

Jokainen käsky avaa ja antaa taivaallista ravintoa seuraajalleen, mutta mikä sitten on yhteinen tulos kaikkien käskyjen seuraamisesta? Onhan Mooseksenkin käskyissä lupaus: „Että kauan eläisit ja menestyisit“. Mikä siis on yhteinen tulos Kristuksen käskyjen seuraajalle? Tulos on nimenomaan se, että ihmisessä syntyy Kristus. Mitä varten hän muutoin olisi kuulevin korvin vastaanottanut sisäisen kutsun, ollut Pyhästä Hengestä raskaana, tehnyt yhteistyötä Kristuksen neuvoja seuraten, saanut työmiehenä leipää taivaasta — ellei juuri sitä varten, että Kristus hänessä syntyisi? Niinhän sanotaankin heti viidennen käskyn jälkeen: „Että tulisitte taivaallisen Isänne pojiksi“.

Mutta loppuuko Kristuksen käskyjen tarpeellisuus ihmiselle silloin, kun Kristus hänessä syntyy? Ei mitenkään. Kristuksen käskyt ovat tärkeät oppaat ihmiselle sekä ennen että jälkeen Kristuksen syntymän. Sillä Kristus-lapsen on ihmisessä kasvaminen nuorukaiseksi, aikuiseksi, täyteen miehuuteen. Sanotaanhan käskyjen noudattamisen toisena lupauksena: „Niinollen tulette vielä täydellisiksi, niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen“.

Olemme nyt tässä viimeisessä kirjoituksessa tutustuneet Kristuksen Oppiin, Kristuksen uskontoon. Olemme yrittäneet ymmärtää Kristusta. Ja nyt rohkenen kysyä: eikö kristinuskoko olekin Kristuksen ja hänen oppinsa seuraamista?

Kokemus sanoo: on. Kristinuskoko on Kristuksen seuraamista uudestisyntymisen tiellä; syntymistä ja vihkiyty-

mistä Jumalan valtakuntaan, Kristuksen valkoiseen Veljeskuntaan, Pyhään yhteyteen.

Nykyisissä ajankänteissä tuo Veljeskunta asettuu ihmisten eteen ja kysyy millaisten olentojen seuraan tahdomme pyrkimyksemme suunnata? Kenet valitsemme oppaaksemme? Kysymykset kolkuttavat ihmistä sekä pahoina että hyvinä päivinä. Vähitellen kysytään jokaiselta henkilökohtaisesti: tahdotko pyrkiä kansalaiseksi Jumalan valtakuntaan? Tahdotko osallistua Kristuksen Tempppelin rakentamiseen? Vai annatko lyhyen elämäsi luisua turhuuden, sokean uskon ja väkivallan teillä?

Mestari kutsuu ja toivoo näinä kohtalon pyörän kääntymisen hetkinä, että Pohjolassa kristinusko uudestisyntyisi, että Suomesta tulisi valo, että totuuden, rauhan ja rakkauden Temppele pystytettäisiin. J. R. H.

Ensimmäinen lupaus.

Pyydä palavasti rauhaa . . . Pyydä omaisuutta, joka on kaiken yläpuolella. Mutta sen omaisuuden täytyy kuulua vain puhtaalle sielulle. „Valoa Tielle“

Vishnu-puranassa (II: 17) viisas Parasara toistaa Maitreyalle Prahladan sanat: „Totisesti minä sanon teille: Tässä maailman valtameressä, tässä surujen täyttämässä meressä Vishnu on teidän ainoa toivonne. Ihmiset sanovat nuoruudessaan: „Olen vielä nuori, mutta kun tulen vanhaksi, teen sieluni hyväksi sen, mikä on tarpeellista.“ Myöhemmin he sanovat: „Olen nyt vanha; kuinka voisin nyt, kun voimani minut jättävät, tehdä sen, mikä jäi suorittamatta voimieni vielä ollessa kukoistuksessaan“. Tällä tavalla ihmiset, kun heidän sieluaan viekoittelevat aistien ilot, tekevät alati päätöksiään, eivätkä he milloinkaan saavuta lopullista onnea. He kuolevat janoisina . . .“

Ihmiset eivät tässä suhteessa ole muuttuneet sitten viisaan Parasaran päivien. Me teemme lakkaamatta päätöksiä, ja kuinka monet niistä kuolevat tuskin kukkaan puhjettuaan! Kaikki olennot etsivät rauhaa, pakenevat kärsimyksiä, eivätkä he löydä muuta kuin taistelua, kärsimyksiä ja sotia. Sellainen on elämän suuri paradoksi.

Ihminen tahtoo rauhaa, ja kuitenkin hän tappaa rauhan. Ihminen tahtoo onnea, ja kuitenkin hän tappaa onnen. Sen, joka tahtoo harjoittaa kieltäytyksen taitoa, täytyy tietää tämän paradoksin syy. Se piilee meidän tajuntamme syvyyksissä, ja jos haluamme edistyä tässä taidossa, on meidän opittava erottamaan ne kaksi suurta lakia, jotka hallitsevat olemustamme.

Henki ja sielu ovat ne kaksi näyttelijää, jotka esittävät osiaan elämän näyttämöllä. Ne edustavat ihmisen kahta aspektia.

Henki (Eros, todellisessa merkityksessään jumalallinen rakkaus, ei ruumiillinen) on jumalallinen säde — Atma-Liekistä singahtanut pyhä kipinä. Se on syntymätön, muuttumaton, ikuinen pyhiinvaeltaja, „puhdas lootus, joka tulee aurinkoisista seuduista“, niinkuin egyptiläiset opettivat. Se on kreikkalaisten Nous, Jeesuksen „Isä, joka on salassa“, Kristus-prinsiippi ihmisessä. „Minä kärsin synnytyksen tuskia“, sanoi Paavali, „siksi kunnes Kristus on saanut muodon teissä“ (Gal. IV: 19). „Kristus on teissä“ (Room. VIII: 10). „Henki“, sanoi Jakob Böhme, „on ihmeellinen tuli, jolla ei ole milloinkaan ollut alkua ja jolla ei myöskään ole loppua“. Vanhassa Intiassa se on „korkein Brahman“, joka on kaikissa olennoissa. Krishna opettaa meitä seuraavasti: „Kaikkien olentojen sydämessä, Arjuna, asustaa mestari, joka liikuttaa niitä voimallaan kuin kätkeytyllä koneistolla. Turvaa koko olemuksellasi häneen, oi Bharata! Hänen armollaan saavutat korkeimman rauhan, ikuisen asuinsijan“. (Gita XVIII: 61). „Sydämeestäsi etsi ikuista ihmistä ja kun hänet olet löytänyt, luo katseesi itseesi: Sinä olet Buddha“ (Hiljaisuuden Ääni).

Jumalallinen henki on Rex Lux, „Loiston Herra“, tuhattahkoinen timantti, joka asustaa meissä, henkisen tajuntamme syvyyksissä.

Sen voimat ovat rajattomat ja ihmeelliset. Ensiksikin: tiedon saavuttamisen kyky. Tavallinen sielu näkee maailmankaikkeuden sellaisena kuin se hänelle näkyy kasvatuksen vääristävien silmälasien lävitse. Jumalallinen henki näkee maailmankaikkeuden sellaisena kuin se on. Se elää puhtaasti tiedon maailmassa; totuus paljastuu sille ilman verhoja.

Toiseksi: rakastamisen kyky — Eros — luova jumalallinen prinssiippi, kyky, joka on ikuinen, joka on valoa ja onnea, jumalallinen oras kaikissa sydämissä.

Kolmanneksi: u h r a u t u m i s e n k y k y. Puhdas, jumalallinen rakkaus ei ota mitään, vaan antaa kaiken. Tämä kyky esiintyy kaikessa loistossaan jossakin Krishnassa, Buddhassa, Kristuksessa.

Neljänneksi: p a l v e l e m i s e n k y k y, joka syntyy uhrautumisesta ja rakkaudesta, sillä rakkaus ei tuhoa, jumalallinen rakkaus auttaa, lohduttaa ja rakentaa lakkaamatta.

Nämä ovat todellisen ihmisen, jumalallisen hengen oleelliset ominaisuudet. Muut kyvyt paljastuvat meille ajan kuluessa. Jumalallisessa hengessä kaikki on tietoa, rakkautta, uhrautuvaisuutta, palvelusta, kauneutta, järjestystä ja rauhaa, — kas siinä eräitä jumalallisen lyran kielistä.

Jos nyt laskeudumme alemman olemuspuolemme synkille asuinsijoille, intohimon ja karkeiden pyyteittemme piiriin, niin kaikki se, mikä on korkeata tajuntamme ylemmässä puolessa, muuttuu alemmassa tietämättömyydeksi, itsekkyydeksi, rumuudeksi, kaaokseksi, sodaksi. Siinä on meillä eläimellinen sielu Psykhe. Ylhäällä valo, alhaalla pimeys.

Näiden kahden aspektin käsittämisestä ymmärrämme, mistä johtuvat alituiset kärsimyksemme. Me horjumme valon ja pimeyden välillä. Tieto, rauha, rakkaus, järjestys, uhrautuminen, kauneus — kaikki nämä ovat synnynnäisiä ideoita, jotka ovat tulikirjaimin kaiverrettuina jumalalliseen luontoomme. Me t u n n e m m e ne oikeiksi, ja kun tahdomme tuoda ne olemuksemme alempaan aspektiin, rauha muuttuu sodaksi, kauneus rumuudeksi, rakkaus aistillisuudeksi, tieto tietämättömyydeksi. Ja me huudahdamme Paavalin keralla: „Minä en tee sitä hyvää, jota tahtoisin tehdä, ja minä teen kaikkea pahaa, jota en tahtoisin tehdä.“

Kuinka päästä siitä?

Kieltäymyksen oppi vastaa meille: „Itsekieltäymyksen nupusta puhkeaa lopullisen vapautumisen suloinen hedelmä“ („Hiljaisuuden Ääni“).

Käsittäessään luontonsa kokonaisuudessaan viisauden oppilas näkee, että hänen on luovuttava eläimellisen sielunsa sekasortoisista pyyteistä, että hänen on muunnettava karkeat pyyteensä henkiseksi intohimoiksi, kiinnitettävä ainaiseksi alempi tajuntansa — Psykhe — henkeen —

Erokseen -- missä kaikki on tietoa, rakkautta, kauneutta, järjestystä ja rauhaa.

Mennä oman itsemme keskukseen kohti häikäisevää Valoa, kaivata kiihkeästi „omaisuutta, joka kuuluu puhtaalle sielulle“, — siinä on ensimmäinen lupaus, joka meidän on tehtävä tällä hetkellä, sydämemme hiljaisuudessa. Se vie meidät ikuiseen onneen.

Krishna Dasa.
„Théosophie“, VII: 3. Suom. J. Ptn.

F. J. Kantolaa haastattelemassa.

Kun epäilemättä monet tämänkin lehden lukijat ovat tulleet lukeneeksi tai kuulleet puhuttavan viime syksynä paljon huomiota herättäneestä kirjasta „Sielun todellisuus“, jonka kirjoittajana on itse oppinut peltiseppä F. J. Kantola, lienee seuraava haastattelu hänen uskonnollisten mielipiteittensä kannalta kiintoisa.

— Ryhtyessäni tutkimustehtäviini v. 1907, aloitti Kantola, oli päätarkoitukseni tutkia, onko Jumala olemassa. Kiintymykseni tämänlaisiin tehtäviin johtui monista syistä, joista merkittävimpanä pidän sitä, että luonteeltani olen aina ollut tiedonhaluinen, utelias ja mietiskelevä enkä ole mainittavammassa määrässä ollut taipuvainen elämän nautintoihin, huveihin, varallisuuden ja maineen tavoitteluun. Lapsuudestani alkaen lueskelin paljon tiedonhaluista luonnettani tyydyttäviä kirjoja, mutta vasta suunnilleen 20 v. ikäisenä aloin kiintyä vakavampiinkin kysymyksiin. Hankin myös tietoja puhuttelujen, keskustelujen ja omien havaintojeni kautta. Näin olin jo nuorena tutustunut monenlaisiin oppeihin ja käsityskantoihin. Voimakkaimmin olin vv. 1906—1907 seuduilla kiintynyt materialistisiin ja kielteisiin oppeihin. Tämä johtui etupäässä monien lukemiini teosten, mutta myös osittain työtovereitteni vaikutuksesta. Samanaikaisesti olin kuitenkin myös uskonnollisen ja salatieteellisen suunnan vaikutuksen alaisena, jotka nekin olivat melko voimakkaita.

— Miten teille tulivat uskonnolliset kysymykset eteen?

— Tuo uskonnollinen suunta perustui etupäässä kotoisiin vaikutuksiin, mutta myös lueskelustani ja rippikoulusta saatuihin vaikutteisiin; jälkimmäistä jouduin käymään erään pastorin pitämässä ilta-koulussa. Hän otti tehtävänsä varsin vakavalta kannalta. Salatieteellinen vaikutus taas perustui etupäässä erääseen teosofiseen tutkijapiiriin, johon olin tutustunut ja tietenkini myös kirjoista saamiini vaikutteisiin. Nämä jyrkästi erilaiset suunnat täyttivät kuitenkin mielen ristiriitaisuudella ja kyselin usein tuskaisena ja toivottomana itseltäni: „Mikä tässä lopultakin on totuus?“ — Ryhdyin sitten eräänä kevätpäivänä v. 1907 vakavasti ajattelemaan, mihin käyttäisin elämäni, jotta se tulisi hyvin ja hyödyllisesti käytetyksi, sillä minulla ei ollut järkiperaisesti valittua eikä myöskään vaistonomaista elämän

päämäärää. Johduin silloin m.m. ajattelemaan sitä tärkeää osaa, mitä uskonto edustaa ihmiselämässä, ja miten erilaisia oppeja ja käsityskantoja on olemassa uskonnollisen elämän tärkeimmästä perusteesta, jumaluudesta. Jos siis pääsisi varmoin tuloksiin tässä kysymyksessä ja voisi todistaa ne toisille, olisi sillä joka tapauksessa suunnattoman suuri merkitys. Päätin lopulta ryhtyä vakavasti totuuteen pyrkien tutkimaan, onko jumaluutta olemassa. En siis erityisemmin pyrkinyt etsimään tätä tietoa ensi sijassa itselleni, vaan minussa oli siksi paljon yhteisyyden altruistisia tunteita, että ryhdyin siihen sen yleisen hyödyn vuoksi, johon tämän kysymyksen ratkaisu saattaisi johtaa. Olin myös ainakin suunnilleen selvillä, miten peräti vaikeaa oli tämänlaisen kysymyksen varma ratkaisu järjen avulla, mutta sekään ei sentään peloittanut.

— Miten sitten aloitte tutkimustyönne?

— Ryhdyttyäni tähän vakavaan totuudenetsijän tehtävään, tutkin m.m. monessa otteessa materialististen ja ateististen oppien perusteita ja etsin todistuksia niiden tueksi, mutta silloin tein sen yllättävän ja samalla ikävän huomion, että niiden perustelut olivat uskomattoman heikkoja. Minkäänlaisia vähänkään varmoja todisteita en löytänyt enkä tähänkään mennessä ole löytänyt. Tästä johtui, että ensimmäiset opit, jotka päättävästi hylkäsin, olivat juuri materialistiset ja muut kielteiset opit, joihin olin ollut eniten kiintyneenä.

Luin samalla huolellisesti tutkien raamatun kokonaisuudessaan, mutta tämä ei johtanut odottamiini tuloksiin. Varmistuin siitä, että jos ottaa raamatun sisällön kokonaisuudessaan kriittillisen ja järjiperäisen tutkimuksen kohteeksi ja antaa samanlaisen pätevyuden kaikille kohdille, niin tuloksena ei ole yhtenäinen ja johdonmukainen todistemäärä jumaluuden olemassaolon puolesta. Näin on ainakin silloin, kun pysyttäydytään kirjaimellisessa merkityksessä. Ajattelin kylläkin, että rajoittamalla joihinkin raamatun osiin, erityisemmin uuteen testamenttiin, ja pyrkimällä syvällisempiin selityksiin, mahdollisesti voi päästä varmempiin, mutta tuskin kuitenkaan sellaisiin yleispäteviin ja käyttökelpoisiin tuloksiin, joihin tarkoitukseni oli pyrkiä, joten en jatkanut tutkimustani sen pitemmälle. Kirjoitin tuloksistani pienen vihkoson, mutta se joutui lainausten kautta hukkaan. Sitä käyttivät paljon Uskristillisen Seuran jäsenet ja varmaankin he kuluttivat sen hajalle. — Huomautan tässä yhteydessä, että myöskin toisten uskontojen pyhät kirjat ovat yhtä ristiriitaisia, varsinkin jumaluuden ollessa kyseessä. Sanotaan sen johtuvan siitä, että ehdonalaisilla sanoilla on hyvin vaikeaa kuvata ehdotonta. Pyritäänpä siitä selviytymään pelkillä kielteisilläkin määritelmillä. Sanotaan siis, ottaen jonkin laatumääritelmän, että jumaluus ei ole sellainen, sitten otetaan tämän vastakkainen ominaisuus ja sanotaan, että jumaluus ei ole sellainenkaan j.n.e.

Tutkin tämän jälkeen tieteellisiä, salatieteellisiä, mystillisiä ja filosofisia oppeja ja toisia uskontoja. Ryhdyin sitten v. 1919 tarkastamaan silloisia tuloksiani ja minun täytyi silloin todeta, että vaikkakin olin paljon lukenut, ajatellut ja tutkinut, en ollut tässä kysymyksessä päässyt sanottavasti alkua pitemmälle. Tarkastin sen jälkeen, olisivatko kaikki vaivalloiset työni menneet hukkaan vai voisinko niitä jollakin toisella alalla käyttää hyödyksi. Huomasin silloin, että ne täydennettyinä sopisivat sielun todellisuuden todistamiseen. Ajattelin, että jo tämäkin edustaisi tärkeää askelta tiellä, jota olin ryhtynyt kulkemaan ja että jo tämänkin kysymyksen rat-

kaisu olisi tavattoman tärkeä ja hyödyllinen meille ihmisille, ja niinpä päätinkin ryhtyä tähän tehtävään. Arvaamattoman suuren ja vaikean työn ensimmäisenä tuloksena on teokseni „*Sielun todellisuus*“.

Itse pääkysymys, eli siis jumaluuden todellisuus, on minulle edelleenkin avoimena ongelmana. Vaikkakin itse uskon ja luotan jumaluuden olemassaoloon, on se minulla vain oma-kohtaisena uskon asiana, enkä siis voi enkä halua esittää sitä muille varmana tietoperäisenä tosiasiana. Tiedollisesti olen nykyisin sillä kannalla, että on jossakin määrässä todennäköisempää, että jumaluus on olemassa kuin että sitä ei olisi. Olen myöskin tähän mennessä tehnyt itselleni hyvin ihmeellisen kokemuksen. Sielullisessa tilassa, joka näyttää olevan tuttu eräille salatieteilijöille ja mystikoille, jouduin nimittäin aivan kuin kaukaiseen ja heikkoon kosketukseen jonkin voiman, tajunnan t.m.s. kanssa, joka tuntui olevan kuvaamattoman korkea ja ylevä. En voinut määrätä, mitä se oli, mutta tämä osittainenkin ja kaukainen kosketus teki mieleeni niin valtavan vaikutuksen, että palattuani jälleen normaalitilaani ajattelin itsekseni: „Lieköhän se ollut itseään Jumalaa?“ Sen pitemmälle en siis ole päässyt. Kuitenkin on vakavana tarkoituksenani tutkia vielä hengen ja jumaluuden kysymystä ja — mikäli mahdollista — julkaista saavuttamani tulokset.

Vilho Nenonen.

F. J. Kantola: Sielun todellisuus.

Uskon, että kaikki vilpittömät totuudenetsijät suuresti iloitsivat työmiesajattelijä F. J. Kantolan sielua käsittelevän teoksen ilmestymisestä viime syksynä. Erittäinkin on luonnollista, että Ruusu-Risti-henkisen ajattelun elähdyttämät henkilöt, esim. Ruusu-Ristin lukijat yleensä varsin mieslukuisasti hankkivat tämän teoksen kirjastoonsa lukien ja pohtien sitä huolellisesti. Kantolan on onnistunut usein hyvin huomattavinkin perustein osoittaa heikkouksia ja vajavaisuuksia vielä eräiden kotimaisten tiedemiesten keskuudessa aivan liian suuressa kunniaassa pidetyissä mekanistisissa sieluteorioissa, kuten luvut mekanistisesta teoriasta, parallelismista, behaviorismista j. n. e. osoittavat. Toisaalta hän saattaa näyttää toteen, että tosiseikat, joihin on vedottu sielunelämän koneellisen luonteen todistamiseksi, tukevat senlaatuista käsitystä vain näennäisesti, toisaalta hän tuo esille riittävän paljon tosiseikkoja, jotka mekanistisen ja materialistisen sielukäsityksen kannalta muodostuvat arvoituksellisiksi. Niinkuin kaikissa inhimillisissä aikaansaannoksissa, voidaan tietenkin Kantolankin todisteluissa ja käsityksissä löytää heikkouksia, ja näihin saattaa luonnollisesti muodollistieteellisesti hyvin varustettu vastustaja iskeä. Ei kai esimerkiksi voida kieltää, etteikö tahtoa ja tahdonvapautta käsittelevä luku näytä jättävän huomioonottamatta deterministisesti ja indeterministisesti käsitetyn tahdon vapauden eron t. s. sen seikan, että on olemassa vapaa tahto myöskin deterministisessä mielessä. Kenties ei myöskään kaikkein uusimpia perinnöllisyystutkimuksen tuloksia ole otettu teoksessa huomioon. Kuitenkin ovat Kantolan kirjan „heikkoudet“ pääasiassa juuri tällaisia muodollisia heikkouksia, ja kaikissa puhtaasti asiallisissa kysymyk-

sissä hän nähtävästi osuu hyvin oikeaan, varsinkin tärkeimmissä ja ratkaisevammassa kysymyksissä, niinkuin myös kirjan pääajatuksessa, joka on sielun todellisuuden puolustaminen. Tämä on paljon sanottu, kun ottaa huomioon, että monet loistavilla ajatteluteknillisillä edellytyksillä varustetut akateemiset ajattelijat jo muodollisesti erehtyvät teoretisoimaan liian yksipuolisesti valitun tosiseikka-aineiston perusteella ja näin asiallisesti saattavat päätyä tulokseen, joita ei lainkaan voida puolustaa laajemman kokemusperäisen tosiseikka-aineiston valossa.

Varsinkin on Kantola osoittanut todellisen tieteellisen totuudenetsijän mieltä ja pyrkimystä rakentaessaan rohkeasti todistelunsa myöskin n. k. okkultisten ilmiöiden parapsykologian ja teosofian kokemuspohjalle. Parapsykologian ilmiöitä epäilevät enää vain tietämättömät oppineet ja pakkomielteiset vapaa-ajattelijat, lausuu Egon Friedell „Uuden ajan kulttuurihistoriassaan“ (suom. III osa sivu 620), mutta hän lisää, jotka tosin muodostavat sivistyneen ihmiskunnan toisen puoliskon. Friedell on ilmeisesti oikeassa, mutta hänen viimeksimainitsemastaan seikasta johtuu, että parapsykologian todistusarvon tunnustaminen samalla on ennakkoluulottomuuden merkki. Muutamit arvostelijat ovat väittäneet, ettei Kantola ole kyllin kriittisesti käsitellyt okkultismia teoksessaan. Olen kuitenkin sitä mieltä, että Kantola tuskin itsekään saattaa tietää, miten vahva hänen asemansa todellisuudessa on nimenomaan hänen puolustaessaan okkultisia tosiseikkoja, sillä suomeksi ilmestynyt parapsykologinen kirjallisuus ei suinkaan anna osapuulleenkaan täydellistä kuvaa parapsykologian todellisista saavutuksista, nimittäin yksityiskohtia ja metodin tarkkuutta silmälläpitäen. Siitä huolimatta ei Kantolan esilletuomat parapsykologiset tosiseikat sisällä virheellisyyksiä, ne on vain todellisuudessa vielä paremmin ja monipuolisemmin vaarinoitettu ja todettu kuin mitä meidän maassamme yleensä otaksutaan. Mainittuuan nimitykset kryptestesias (johon sisällytetään ajatuksen siirto ja ajatuksen lukeminen eli telepatia sekä kaikki muu selvänäköisyys), telekinesia (esineiden paranormaalinen liikkuminen) ja teleplastikka (aineellistumisilmiöt) sanoo Ch. Richet kirjassaan „Traite de metaphysique“: „Väitän, että tieteen, ankan, lahjomattoman tieteen on tunnustettava nämä kolme arvoituksellista ilmiötä, joita se tähän saakka ei ole tahtonut tunnustaa“. Ja kryptestesiasta lausuu hän myöhemmin samassa teoksessa: „Se on yhtä epäamättömän varma kuin fysiikan, kemian ja matematiikan varhimmat tosiseikat“.

Teosofian laita on tosin toisin. Ei ole vielä laajoa akateemisia piirejä, jotka olisivat tunnustaneet sen julistamat totuudet. Sen kokemusmaailman totuudesta selvytyteen pääseminen vaatii kaikista ennakkoluuloista vapaata, kaiken itsekkyyden alttiiksiantavaa, rohkeata ja vilpittöntä yksilöllistä totuudenetsintää, joka ei voi odottaa maailman tunnustavan vaikka kuinka tiukalla loogillisuudella ja epäamättömällä varmuudella tehtyjä „sisäkohtaisia“ kokemuksia. Mutta todella kestävien tuloksien saavuttamiseen on epäilemättä myöskin teosofian kokemusmaailman huomioonottaminen välttämätön.

F. J. Kantola on uskaltanut kulkea myöskin tällaisen yksilöllisen totuudenetsijän teitä. Hän on näin luonut teoksen, joka, kuten eräs arvostelija (tri Ahlman) sattuvasti lausuu, „herättää tiedemiehenkin ajattelemaan“, mutta samalla on persoonallisella otteellaan vaakuuttava kirja. Se seikka, että materialistiselta taholta jossakin tapauksessa kiivaastikin on hyökätty sitä vastaan latelemalla joukko

asiattomia ja täysin virheellisiä ja perustelemattomia väitteitä ja pilkallisia huudahduksia, vain osoittaa, että se on kyennyt hieman järkyttämään piintynnyttäkin dogmaatikkoa ja näin kiihoittamaan maailmankatsomuksessaan haavoitettua räikeäsanaiseen, omalle tasapainolle välttämättömään vastarintaan. Tämäkin siis vain on todistus siitä, että se on voimakas panos avarruttavan tiedon puolesta.

Kertakaikkiaan teos, johon totuudenetsijät tutustuvat.

Sven Krohn.

Kynäsepot.

Paul Morand: Ihanteita etsimässä. (Bouddha vivant). 240 siv. Romaani. Arvi A. Karisto. Hinta nid. 25:—, sid. 35:—. Yllämainittu kirja on ilmestynyt jo joulukuksi 1932, mutta ansaitsee R. R.:läisten huomiota uskontojen tutkimisen kannalta, buddhan opin ollessa romaanin tapauksia ympäröivänä ilmakehänä saaden tekijältään suurempaa arvonantoa osakseen odottaisi.

Renaud d'Écouen on köyhtynyt ranskalainen kreivi, kuuluen siihen sodanjälkeiseen nuorisoon, joka ei ole ottanut osaa sodan verilöylyyn, mutta silti on saanut sen iskemän kyynillisyyden haavan sieluunsa. Hän on yliopistossa valmistunut siirtomaavirkailijaksi, mutta on luonteeltaan enemmän runoilija ja seikkailija. Etsittyään Itämailta kapinallisille kaupuilleen tyydykettä hän joutuu kultaisesta oikusta puolivillien buddhalaisten Karastran kuningaskunnan hoviin, nuoren Jäli-prinssin autonajajaksi. Jäli on päähenkilö. Heidän välilleen syntyy ystävyysliitto, jossa kumpainkin vuorostaan on opettajana ja oppilana, päätyen siihen, että Renaud auttaa Jälin karkaamaan Eurooppaan.

Kahden maailman vastakohtat esiintyvät yhä jyrkemmin, kun Jäli on saapunut Lontooseen. Jäli on aluksi köyhyä, — jalokivet eivät ole saapuneet. Häntä palelee valkoisessa viitassaan. Kaikkialla ihmisten villiä kiirettä, kammottavaa eroa rikkaiden ja köyhien välillä, naurettavia sotilasparaateja, joita ei Buddhan maassa ole. Jäli tuntee ammottavaa orpoutta, kaipaa palatsejaan, vaimojaan. Hän ei sopeudu Europan rytmiin eikä hän jaksa lähteä etsimään Europan sielua. „Itämaalaisilta ei puutu halua suurin tekoihin, mutta heiltä puuttuu voimaa niihin“.

Jalokivet saapuvat ja muutetaan rahaksi. Sanomalehdet toitottavat: Karastran prinssi Lontoossa! Jäli joutuu huvittelun kuumeiseen karuselliin, saa niin paljon kokemuksia, että horjuu niiden painosta. „Jos teidän Kristuksenne kuolisi tänään, olisi hänet ristiinnaulittava kellotauluun“, Jäli elämänväsyneenä lausuu. Renaud auttaa hänet Cambridgeen opiskelemaan. Hän ei sopeudu sinnekään. Hän on piiloittanut erään ylhäisön ajometsästyksessä vainotun kettuparan, joutuu kahakkaan siitä toveriensa kanssa ja eroaa yliopistosta. Idän ja lännen uskontojen julma eroavaisuus tunkee kaikkialle. Hän tutustuu nyt Lontoon buddhalaiseen yhdistykseen, joka on kokoonpantu tiedemiehistä y.m. ja pitää siellä puheen. „Seurakunnan“ tekopyhyys saa hänet pakenemaan öiselle parvekkeelle, jossa Buddha ilmestyy hänelle, sanoen vain tämän: „Minun lakini on pelastuksen

laki kaikille ihmisille". Jäli näkee nyt tiensä. Hänen on tultava Europan pelastajaksi. Europan pelastus on buddhanopissa. Europpa on ruumis, Aasia henki. Ruumiin ja hengen on yhdyttävä sopusointuun liittoon. Jäli luopuu rikkauksistaan, jakelee ne köyhille, pukeutuu ohkaiseen, valkoiseen viittaansa ja alkaa Hyde Parkissa saarnata. Ei kukaan ymmärrä hänen hiottua filosofiaansa. Hän masentuu ja muuttaa Pariisiin, jossa kaupungin ulkopuolella eläen tahtoo askeettina oppia voittamaan itsensä. Päästyään itsensä herraksi hän on kypsä profeetaksi. Länsimailla hän tahtoo vaikuttaa, muistaen Tagoren varoittavia sanoja: — jos henkemme eristetään länsimaiden hengestä, merkitsee se sielullista itsemurhoa. Nyky aika on ollut mahdollinen vain siten, että länsimaiden osaksi on tullut suuri tehtävä ihmiskunnan hyväksi. Kaikkien itämaalaisten pitäisi siitä oppia.

Mutta Mära, pahuuden henki, valvoo kaikkialla, astuu nuoren keltatukkaisen amerikkattaren muodossa askeettia kiusaamaan. Rosemary on monimiljonäärin tytär, kahden Cambridgen toverin sisar, joka hurmaantuen kauniin, villin askeetin opetuksista lopulta muuttaa köyhänä ja paljasjalkaisena asumaan opettajansa majaan. Rosemaryn mukana on tullut lämpimämpi valo kuin Buddhan ilmestyksen. Jäli on riutua taistelussa rakkauttaan vastaan. Rosemary vilustuu, sairastuu, matkustaa Amerikkaan. Eräänä päivänä Jälikin löytää itsensä New Yorkista soittamassa puhelimesta Rosemarylle. Kiussallinen kohtaaminen hienossa ravintolassa. Kaksi rotua, valkoinen ja tumma paikassa, jossa jälkimmäistä katsotaan vihamielisesti. Rikkaat pohattaintytöt antavat tarjoilijattaren kautta huomautuksen, etteivät tahdo aterioida tummaihoisten kanssa samassa huoneessa. Rosemary itkee mykkiä kyyneleitä, mutta ei asetu puolustamaan Jäliä. Jäli saa kuolettavan iskun. Kalpenee, poistuu. Hänen satunsa Länessä on lopussa.

Kuitenkin ennenkuin Jäli poistuu tummille vihamielisestä lännestä, hän saa mielenrauhansa takaisin köyhän, kiinalaisen kellonkorjaajan luona, joka opettaa hänelle yksinkertaisen työteliään elämän autuaallista totuutta. Tämän luona hän saa myös tiedon isänsä kuolemasta. Jäli näkee tiensä: hänen kohtalonsa on vaikuttaa oman kansansa keskuudessa. Ja niin kirjan viimeinen luku vie meidät temppeleihin Indra III:nnen kruunajaisjuhliin, joita kunnioittavat 50 buddhalaista pappia, kuninkaallinen hovi ja ulkovaltain diplomaattikunta. Nuoren hallitsijan pään yläpuolella on yhdeksänkerroksinen päivänvarjo, kaikkivaltaisuuden vertauskuva ja alttarin yläpuolella täydellisen kuvapatsas.

Idäntuoksuinen kirja, älykäs, kyynillinen, ymmärtämättä toskristillisyyden olemassaoloa, mutta jonka tarkoituksena siltäkin lie nee lähentää Länttä ja Itää.

A. R.

Ei löydy maailmassa mitään muuta puhdistuskeinoa, joka vetäisi vertoja totuuden tuntemiselle! Joka kokonansa antautuu totuuden etsimiselle, hän löytää sen soveliaana aikana.

Bhagavad-Gita.

Vapaa sana.

Miten suhtaudumme Johtajaan? Tämä kysymys on laaja ja monipuolinen. Onhan henkisen seuran suhde johtajaansa sekä monisäikeisempi että ennen kaikkea kauaskantoisempi kuin ryhmän, joka on perustettu „maallisia“ tarkoituspäriä varten. Tiedämme, että henkinen johtaja- tai uudistajapersoonallisuus syntyy maailmaan määrättyä tehtävää varten, ja mikäli hänellä on edellytyksiä työskennellä tehtävänsä hyväksi, sikäli hänellä on suoranaisia elämismahdollisuuksia. Tiedämme myös, ettei henkisen johtajan työllä ole onnistumisen mahdollisuuksia ennen kuin hänellä on ympärillään määrätty joukko ihmisiä, jotka ymmärtävät hänen työnsä merkityksen ja jotka tahtovat auttaa häntä tässä työssä. Nämä tosiseikat silmiemme edessä ratkaiskaamme, millainen on oma suhtautumisemme, oikea vaiko väärä.

Ne vaikuttimet, jotka tuovat meidät Ruusu-Ristin jäseniksi, lopulta määräävät myös suhteemme seuran Johtajaankin. Liittymisemme voi tapahtua toivossa, että oma elämämme tulisi tavalla tai toisella entistään miellyttävämmäksi, siis pääasiassa itsemme tähden; voimme liittyä myös epäitsekäämmin perustein, jolloin haluamme Ruusu-Ristin työtä tukemalla olla hyödyksi muille ihmisille; mutta meissä voi olla kummankinlaisia vaikuttimia. On todennäköistä, että useimmilla itsekkäämät motiivit ainakin aluksi näyttelevät pääosaa, mutta koska liittymisemme ei arvatunkaan ole puhtaan sattuman varassa, sisältyy siihen samalla kohtalomme taholta annettu tilaisuus jalostaa vaikuttiamme ja koroittaa päämääriämme. Mikäli tuon elämän tarjoaman tilaisuuden näemme ja hyväksymme, sikäli kehittyä myös suhteemme Johtajaan oikeaksi.

Tarkastelkaamme nyt asiaa muutamien esimerkkien valossa. Meillä voi olla puhtaasti taloudellisia intressejä: pyydämme Johtajalta hänen nimensä vekseliimme ja takuupapereihimme, pyydämme lainoja tai suoranaista raha-avustusta. Tällaista on sattunut usein. Onko se oikein? Senkö vuoksi olemme liittyneet? Eikö päinvastoin moraalinen velvollisuutemme ole tukea seuraa ja sen Johtajaa? Seuramme ei ole perustettu aineellista avunantoa, vaan puhtaasti henkisiä tarkoituspäriä varten. Me itse saamme myös avun henkisessä muodossa. Mutta tässäkin on asia, joka mielestäni usein käsitetään väärin. Henkisen avun saanti ei merkitse sitä, että meille on luvassa neuvot ja ratkaisut kaikkiin persoonallisiin pulmiimme. Miten usein kerrommekaan Johtajalle omia huoliamme, surujamme, jopa uniammekin ja valitamme vääryyksistä, joita mielestämme olemme kokeneet — ikäänkuin meille yleensä voisi tapahtua vääryyttä! Emmekö aseta omaa persoonallisuuttamme kovin korkealle jalustalle? Tiedämme aivan oikein, että hän tahtoo auttaa, ja että hän rakastaa meitä kaikkia enemmän kuin me häntä, mutta tiedämme myös, että hänen voimiaan tarvitaan tärkeimpiinkin ja kauaskantoisempiin asioihin. Suhtautumisellamme Johtajaan tässä asiassa on merkitystä itseemmekin nähden. Miksi yleensä olemme liittyneet Seuraan, miksi pyrimme korkeampiin päämääriin? Tullaksemeko autetuiksi yhdessä? Kehittyäksemme henkisesti itsenäisiksi ja tietoisiksi ihmisiksi? Ensimmäisiä päämääriämme on juuri itsenäistyminen, ja sen tuen ja avun, jota omalta osaltamme tarvitsemme Johtajamme taholta, saamme ensi sijassa hänen kirjoistaan ja esitelmistään. Tutkikaamme

niitä ja ratkaiskaamme niiden valossa probleemimme. Siten voimme itsekkin kasvaa auttajiksi. Ellemme itse pysty muuttamaan saamiamme opetuksia käytännöksi, on Seuraan liittyminen ollut ennenaikainen askel. Ja tämän yhteydessä kysymys: käymmekö me, joilla siihen on tilaisuus, Johtajan luennoissa? Luemmekö hänen kirjojaan? Teemmekö todella tutkimustyötä vai istummeko mieluummin juhlatilaisuuksissa, joissa saamme kokea paljon kauniita, ylösrakentavia tunnelmia. Opiskelutyö, jäsenkokoukset ovat mielestäni juuri sitä työtä, jota ilman juhla kokousten virkistykset eivät ole ansaittuja.

Olen tässä maininnut vain muutamia suhtautumistapoja, eikä kysymys siis ole tullut läheskään joka puolelta valaistuksi. Pääasia on ymmärtääkseni, että aina asetamme totuuden korkeimmaksi ojenusnuoraksemme; sen avulla näemme, onko suhteessamme jotakin itsekästä ja siis väärää.

Mainitsin jo edellä, että meidän on tultava itsenäisemmiksi. Se merkitsee samalla sitä, että itse vastaamme kaikista teoistamme, jopa ehdotuksistammekin, jotka tavalla tai toisella koskevat Ruusu-Risti-työtä. Meidän on opittava itse ratkaisemaan ja päättämään. Ehkäpä juuri siksi tunnemme joskus kiusausta jättää aloittamamme työ kesken tai toisten jatkettavaksi, että tunnemme siihen sisältyvän vastuunalaisuuden. Pysähtykäämme ajattelemaan tätä! Onko meillä oikeutta siirtää vastuuta toisten tai yhden kannettavaksi. En pidä lainkaan mahdottomana, että ihmisen pitkässä kehityksessä joskus tulee aika, jolloin hän työnsä takia ei saa ottaa hoidettavakseen uutta persoonallista karmaa; en kuitenkaan usko, että hän sitä meille sanoo. Hänhän tahtoo auttaa niinkuin ennenkin. Olisi vastoin hänen sydämensä käskyä etäännyttää ihmiset itsestään. Jos tätä ajattelemme huomaamme ehkä, millaisia ristiriitoja voimme aiheuttaa.

En suinkaan halua asettaa Ruusu-Ristin Johtajan persoonaa minkään erikoisasemaan. Ajattelen häntä sen työn edustajana, jota me ruusunristiläiset haluamme kannattaa. Ja työn menestymisen tärkeänä ehtona on seuran laatu; muistakaamme vain esimerkiksi H. P. Blavatskya.

Olen uskaltanut ottaa esille kysymyksen, jossa väärinkäsitysten mahdollisuudet ovat lukuisat. Jos olemme totuudenetsijöitä, voimme rauhallisesti ajatella tätä itseksemme, ja uskon, että sellaisesta itse-tutkistelusta koituu vain pelkkää hyötyä asialle, jota me kaikki pidämme kalliina.

B. L.—g.

Pyhiinvaellusretki. Samoin kuin ihmisen jokapäiväisen elämän yhteydessä olevilla retkillä on aina joku tarkoitus, joko hän lähtee huvittelemaan tai jotain toimittamaan, samoin voi iäisyysihmisenkin kannalta ajatella ihmisen maallisella elämällä olevan. Hän lähtee tälle retkelle ottamatta selvää päämäärästä, suunnasta, tarkoituksesta; tuntumatta omia voimiaan, vaistojaan, mahdollisuuksiaan ja voi siksi sekä eksyä että joutua vaaroihin ja viettelyksiin. Kuitenkin on moni suurmies etsimällä elämäntotuuksia oppinut tuntemaan sekä päämäärän että tien ja ennättänyt tällaisen lyhyen elämänsä aikana aikaansaada sellaista, joka on jäänyt pysymään jopa vuosidoiksi. Ja tarkoitus olisikin, että ei tältä vaellukselta palaisi tyhjänä, vaan tekemistään kokemuksista viisastuneena, ja että olisi osannut aikanaan harjoittaa sellaista vaihtokauppaa, joka olisi muuttanut alemmat ainekset puhtaaksi kullaksi, että hänellä olisi sellaista voittoa mukanaan tältä matkaltaan, jolla olisi pysyväistä arvoa. Ja siksi ei juuri ole toivottavaa, että hänen elämänsä retki muodostuisi pelkäksi huvimatkakksi, vaan että hän löytäisi elämänsä tarkoituksen ja tehtävän.

Aino Särkkä.

Mitä muualla tiedetään.

Alfred Vout Peters kuollut. Tunnettu englantilainen selvänäkijä ja psykometrisoija Alfred Vout Peters kuoli englantilaisten lehtien mukaan pääsiäislauantaina maaliskuun 31:nä päivänä äkilliseen sydänhalvaukseen oltuaan tainnoksissa 24 tuntia. Koska tämä paljon matkustellut mies on Suomessakin käynyt useita kertoja, nim. vuosina 1908, 1911, 1914 ja 1929 ja silloin voittanut täällä ystäviä välittömän sydämellisellä ja koruttomalla esiintymisellään, lienee paikallaan hänestä jokunen sana, nyt hänen „siirryttyään toiselle puolelle“, kuten hän aina kuolemista kutsui.

Mr. Peters oli syntynyt 1869 ja peri äidin puolelta kykynsä kokea viidellä aistilla havaitsemattomia asioita. Vuodesta 1894 alkoi hänen julkinen toimintansa West Endissä, Lontoon hienoston parissa ja jatkui se siitä saakka keskeytymättä kuolinaikoihin asti. Paitsi selvänäköisyystyössään toimi hän Lontoossa erään pienen kveekari-seurakunnan johtajana.

Neljä viikkoa ennen kuolemaansa Mr Peters oli ollut erään tunnetun englantilaisen naisselvänäkijän julkisessa istunnossa, jossa tämä oli hänelle puhunut „pikaisesta muutosta toisille työmaille.“

Suomalaisista Mr Peters piti erittäin paljon, ja useat olivat ne henkilöt, jotka pistäytyivät hänen luonaan Lontoossa käydessään. Maasta ja Kalevalastamme hän vuosia aikaisemmin on pitänyt useita esitelmiä Englannissa, ollen siten myös muudan sillan sitoja brittiläisen ja suomalaisen kulttuurin välillä.

Hänestä on Suomessa kirjoitettu kaksi kirjaa, toinen ruotsalaisen, toinen aikaisemmin olemassaolleen suomalaisen Psyykkisen Tutkimusseuran taholta.

A. R:nen.

Saksasta. Berlinin poliisimestari on toukok. 1 p:stä lähtien kieltänyt kaikenlaisen ammattimaisesti harjoitetun horoskooppien laatimisen, tähdistä ennustelun, unien selityksen ja korteista ennustamisen.

Adyarin Teosofisen Seuran jäsenmäärästä kertoo seuran virallinen tilasto (Theosophist, helmikuu 1934), että sillä viime vuoden lopussa oli loosheja 1,279, joissa oli jäseniä 30,836. V. 1932 tilastoon verrattuna looskien lukumäärä on vähentynyt 66:lla ja jäsenmäärä 2,545:llä. Suomessa, niinkuin tiedetään, kuoli viime vuonna Suomen Teosofinen Seura, — emäseuran kansallisista seuroista perustamisjärjestyksessä 13:s. Uutta seuraa perustettaessa jäi pois 315 jäsentä; nykyiseksi jäsenmääräksi on ilmoitettu 304.

Enemmän on jäseniä Yhdysvaltojen T. S:ssä (4,544), seuraavalla sijalla on Intia (4,078). Ruotsi ilmoittaa jäsenluvukseen 639 (v. 1932) Norja 196 ja Tanska 413.

Ruusu-Ristin neljästoista vuosikokous

pidetään Helsingissä Ruusu-Risti-Temppelissä Kulmakoulussa, Meritullinkatu 33 helluntaina *toukokuun 19—21 p:nä 1934* seuraavan ohjelman mukaan:

Lauantaina toukokuun 19 p:nä:

Klo 20 Tervetuliaisillanvietto (R.-R:n jäsenille).

Sunnuntaina toukokuun 20 p:nä:

Klo 10 (täsmälleen) Vuosikokouksen avaus, tervehdykset, keskustelua (R.-R:n jäsenille).

Klo 13 Kahvit, minkä jälkeen
Vuosikokous jatkuu.

Klo 19 Kansalliskongressi (kaikki vpmt).

Maanantaina toukokuun 21 p:nä:

Klo 10 Vuosikokouksen jatko (R.-R:n jäsenille).

Klo 15 Johtajan määräämää ohjelmaa.

Klo 19,30 Vuosijuhla Ruusu-Risti-Temppelissä (Ruusu-Ristin jäsenille ja heidän asianharrastajaystävilleen).

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta vuosijuhlaa maanantai-iltana ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä kuten tavallista määrältään vapaaehtoinen jäsenmaksu. Installatiota ei ole tänä vuonna. Majoitusasioissa on käännyttävä rouva Anja Helteen puoleen, osoite: Meritullinkatu 33, Eloniemi. Toivottavaa on, että maaseuturyhmien edustajat jättävät välittämänsä rahanavustuksen ohella luettelon niistä jäsenistä, jotka ottavat osaa avustukseen.

Kaikille jäsenille: Sydämellisesti tervetuloa!

Ruusu-Ristin Hallitus.

Čien varrelta.

Ruusu-Ristin johtaja on t.k. 12 p:stä lähtien ollut New Yorkissa ja voimme nyt ilmoittaa iloisen uutisen, että hän saapuu n. viikon kuluttua kotimaahan ja siis Ruusu-Ristin vuosikokoukseen helluntaina. On toivottavaa, että kaikki, jotka kynnelle kykenevät tulevat silloin kuulemaan johtajamme sanomia. Ruusu-Risti lausuu kunnioitetun ja rakastetun johtajansa tervetulleeksi kotiin.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Maisteri Sven Krohn sunnuntaina huhtikuun 8 p:nä puhui aineesta *Tiede ja yliaistillinen todellisuus* ja huhtikuun 15 p:nä aineesta *Tieto, totuus ja teosofia*. Huhtikuun 22 p:nä puhui taiteilija Ola Forsell aineesta *Vanhoista suomalaisista aikakirjoista*.

Maisteri Sven Krohn piti t.k. 17 p:nä Suomen Psykyllisessä tutkimusseurassa ruotsinkielisen esitelmän aineesta *Voidaanko jälleensyntyminen todistaa asiakirjoilla*. Tilaisuuteen oli kertynyt runsaasti yleisöä.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran vuosikokous on tiistaina toukokuun 22 p:nä välittömästi Ruusu-Ristin vuosikokouksen jälkeen klo 19,30 Kulmakoululla.

Malla Lindholm, monivuotinen teosofi ja Ruusu-Ristin toimiva jäsen täytti t.k. 17 p:nä 75 vuotta. Yhdymme onnitteluihin.

Aapo Pihlajamäen jäähyväisnäytäntö. Kohottavaksi ja inhimillisesti lämmittäväksi juhlahetkeksi muodostui Ruusu-Ristin vanhan jäsenen taiteilija Aapo Pihlajamäen jäähyväisnäytäntö Kansallisteatterissa keskiviikkona 24 p:nä, hänen 47-vuotisen näyttelijäuransa kauris ja valoisa huipennus. Läheistä ja korutonta, kauttaaltaan aitoa ja välittömästi vaikuttavaa taidetta, oli se tapa, jolla Aapo Pihlajamäki elävöitti Kiven mainion Nummisuutarit-näytelmän Topias-ukon. Läheistä ja korutonta oli myös se tapa, jolla hän vastaanotti juhli-llan lukuisat kunnianosoitukset. Monet tunnustuksen sanat todistivat elävästi, miten kunnioitettu ja pidetty Aapo Pihlajamäki on ollut kaikkialla, missä on tultu hänen harmonisen persoonallisuutensa kanssa kosketukseen. Ei ollut tyhjää korupuhetta, mitä hänelle sekä Kansallisteatterin johtokunnan että näyttelijätoverien puolesta lausuttiin, sydämeistä lähteneitä olivat erikoisesti myöskin Ruusu-Ristin hallituksen vilpittömät onnittelut. Juhlanäytännön yleisö oli epäilemättä sekä liikutettu että kiitollinen saadessaan elävöityä todella hienon ihmisen tunnelmaan, kun hän vuoren harjalla seisten luo katseen sekä jo tehtyyn taipaleeseen että vastaisuuden näköaloihin. Vakuuttavalla tavalla yleisö osasikin tuoda ilmi myötätuntonsa ja mukanaolonsa.

Ja ehkäpä paras seurasi viimeiseksi. Viihtyisä yhdessäolo hotelli Helsingin suojissa, johon ystävät olivat kutsuneet juhlavieraiksi Aapo ja Hilda Pihlajamäen — eli Topiaan ja Martan vasta nähdyssä näytelmässä — niin tämä viihtyisä yhdessäolo lopullisesti täydensi Aapo Pihlajamäen kuvan hänen elämänsä eräässä tärkeässä päätekohtassa.

Kuka on Aapo Pihlajamäki, oli kysymyksemme, ja vastauksen olemme saaneet: Hän on totuudenetsijä, joka koko elämänsä aikana on tiennyt, että vain totuuden ja kauneuden korkeimpia ihanteita seuratessa voi ihminen olla elävä sielu ja todellinen taiteilija, hän on ihminen, joka on seurannut suoraan hänen edessään palavaa tähteä taivaltaan yhä korkeammaksi kohoavaa tietä, „ritari peloton

ja nuhteeton" kuten johtaja Kalima lausui puheessaan, mies „jonka on täytyntä olla oikeassa“, kirjailija Haarlan sanoja käyttäksenne. Hän on ihminen, joka kykenee herättämään uskoa taiteeseen ja arvojen ehdottomuuteen, kuten Ruusu-Ristiä edustavat ystävät tahtoivat vakuuttaa. Totuus taiteessa ja totuus elämässä, tämä oli Aapo Pihlajamäen sanoma tuona muistorikkaana iltana ja tuohon sanomaan vastatkoon kiitollinen kaiku näiltä riveiltä. S. K.

Ruusu-Ristin pääsiäismatineaan 2. IV. 34 oli tänäkin vuonna saapunut ilahduttavan paljon yleisöä. Johtajan tavanmukainen juhla-esitelmä tosin puuttui, mutta tunnetut nimet takasivat muiden ohjelmanumeroiden suorituksen pätevyuden. *Väinö Lahti* soitti taiteellisella suverenisuudella Beethoovenin sonaatin D-mollissa; *Helmi Liukkonen* esitti kohtauksen Re-pighin „Egyptiläisestä Mariasta“, jolla hän suomalaisessa Oopperassa on saavuttanut suurta kiitosta; soolokvartetti (Olivia Gebhard, Clara Bonsdorff, Piippa Heliö ja Aura Berggren) lauloi *J. Pohjanmiehen* herkän „Linnunradan“. Verrattain lyhyeksi mitatun ajan kuluessa kuvaili maisteri *U. J. Pore* esitelmässään selvästi ja johdonmukaisesti teosofisen elämänymmärryksen pääpiirteet. Erittäin mielenkiintoinen oli Bertha Lindbergin ohjaaman Opistolan puhekuoron lausuma Kalevalan 49:s runo; kuoro oli täynnä barrasta intoa, ja erinomainen esitys oli todistus ohjaajansa asiantuntemuksesta ja tunnollisuudesta.

Matinean päätnumerona oli *Akseli Tolan* odoteltu 1-näytöksinen näytelmä „Riemujuhla“. Se ansaitsee erityistä huomiota jo sillä, että se osoittaa ruusuristiläisen maailmankatsomuksen pystyvän innoittamaan pyrkimyksessään vakaata taiteilijaa tuloksiin, joissa on todellisen taiteen sinetti.

„Riemujuhla“ on kolmas näytelmistä, jotka Akseli Tola on lyhyen ajan kuluessa kirjoittanut. Ensimmäiseksi esitetystä, „Jouluyön ihmeestä“, olemme aikaisemmin kirjoittanut; toinen, „Syynalainen“, esitettiin amatöörivoimin Ruusu-Ristin kevätjuhlassa maaliskuun 18:nä; „Riemujuhlan“ kaksi rollia oli jälleen uskottu Hilda Pihlajamäelle ja Bertha Lindbergille.

Jo näytelmien syntymäaikojen läheisyydestä voi päätätä, että ne palautuvat samaan inspiratioon. Kaikissa onkin syyllisyysprobleemi, joka saa draamallisen ratkaisunsa.

„Jouluyön ihmeessä“ kokee vainottu Noita-Kerttuli ilmestyvän Jumalanäidin välityksellä sydämässään kristusrakkautta, ja hän kuolee ahdistajiensa syyttämään mökkiinsä sisäisesti kirkastuneena.

„Syynalainen“ ilmaisee nimellään sisältönsä. Päähenkilö on vaimoineen muuttanut asumattomaan korpeen uutisraivaajaksi. Häntä vainoo kauhistuttava kohtalo: kaikki hänen lapsensa kuolevat yksi toisensa jälkeen. Jälleen odotetaan viimeiseksi syntyneen kuolemaa; molemmat tuntevat kohtalokkaan tapahtuman lähestyvän. Yöllä mies kuitenkin unissaan tulee tietoiseksi siitä, että hän itse on aiheuttanut perheensä onnettomuuden: hän on murhannut ja ryöstänyt ja toinen on joutunut hänen sijastaan kärsimään. Aamulla hän tunnustaa vaimolleen tekonsa ja päätätä lähteä kärsimään rangaistustaan. Kohtalon kääntymistä onnokkaammaksi on ennakoitunut Elämän ja Kuoleman öinen vuoropuhelu; vanhemmat näkevät sen siitä, että heidän sairas lapsensa ihmeellisesti parantuu.

„Syynalaisessa“ samoin kuin viimeiksi Kansallisteatterissa esitettyssä „Riemujuhlassa“ puhdistuu kaksi ihmistä, jotka elämä on saattanut toistensa yhteyteen. Jälkimmäisessä käyvät lehtori Sorolan

nuori leski, Anna-Mari, ja hänen tytärpuolensa, lääketieteen lisen- siaatti Martta Sorola viettämään lehtorivainajan syntymäpäivän muis- tojuhlaa. Anna-Mari on kauan elellyt niin ilmeisen kaipauksen ja murheen vallassa, että ympäristö on levoton hänen takiaan, varsin- kin kun hänellä lisäksi on vaikea sydänvika. Hän on itse asiassa kärsinyt syyllisyydentunteesta, jota ovat lisänneet lehtorivainajan ilmestykset. Hän tunnustaa nyt tytärpuolelleen, että hän oli ottanut lehtori Sorolan miehekseen turhamaisuudesta, että hän ulkonaisesta alistumisestaan huolimatta oli vihannut tätä ja rakastanut toista, että hän lopulta itserakkaan miehensä turhamaisuuteen vedoten oli saat- tanut tämän vaaraan, josta oli ollut seurauksena tapaturmainen kuolema. Syytä oli saattanut olla lehtori Sorolassakin, mutta Anna- Mari oli tuntenut itsensä pääsyylliseksi, ja hän oli alkanut hautoa itsemurhasuunnitelmia. Martta Sorola kauhistuu kuulemaansa tun- nustusta. Ainoa, todellinen syyllinen on hänen silmissään Anna- Mari, ja hän antaa tälle asean kehoittaen tätä omalla verellään hy- vittämään rikkomuksensa. Anna-Mari on surmaamaisillaan itsensä, kun miesvainajan haudantakainen ääni varoittavana estää hänet siitä tekemästä. Hänelle valkenee, että tie ylösnousemukseen käy vain kärsimysten kautta, ja hän kertoo Martalle, joka hellyneenä on rien- tänyt ehkäisemään itsemurhan, aikovansa tehdä saman tunnustuksen viranomaisille, kun sydänkohtaus äkkiä katkaisee hänen elämänsä langan.

Kaikki kolme näytelmää ovat yksinäytöksisiä. Niissä ei ole voitu kehittää ristiriitoja samassa laajuudessa kuin esim. 3-näytök- sisessä on mahdollista, mutta kaikki, mitä niiden tiivistetyssä ajassa tulee ilmi, liittyy nykyhetkessä elävään, syistä ja tapahtumista ras- kaaseen menneisyyteen. Kaikissa niissä kokee päähenkilön perso- nallisuus tappion tai menetyksen, mutta sillä hän on samalla lu- nastanut menneisyytensä ja aloittanut — kuolevanakin — uuden elämän. —

Ne, jotka vaativat paljon itseltään, voivat myös antaa paljon muille. Akseli Tola on tehnyt monta vuotta hiljaista työtä, ja sen tulokset alkavat näkyä. Hän on omalaatuinen taiteilija, hänellä on siis myös enemmän vaikeuksia ja vastuksia kuin suuren yleisön het- kellisillä, pian unohtetuilla suosikeilla. Akseli Tola on näyttänyt mihin hän pystyy, ja me kaikki, jotka annamme arvoa hänen tai- teellisille pyrkimyksilleen, katsomme häneen luottamuksella. Hän on synnynnäinen draamatikko, mutta hänelle ei riitä, että elämän tapahtumat kuvastuvat hänen mieleensä näytelminä. Hänellä on sa- malla arvoprobleemeja, ja hänessä on Tuomasta, joka epäilee, mutta joka myös koettuaan voi sanoa tietävänsä ja saada muutkin usko- maan. On helpompi olla näytelmäkirjailijana kuin näytelmäkirjaili- jana ja totuudenetsijänä; lohdutuksena ja lupauksena on se tosiasia, että kaikki suuri taide on samalla totuudenetsintää.

Totuudenetsinnän ja taiteen on myös yhdistänyt Hilda Pi- hla ja m ä k i, joka ennen aikojaan jättämänsä Kansallisteatterin lavalla esitti „Riemujuhlan“ Anna-Mari Sorolaa. Hänellä on taito ilmentää sitäkin, joka on näytelmän sielullisena syvyydestään. Näyttelijänä hän on kirjailijan määräämien sanojen sitoma, mutta ne eivät tule hänelle kahleiksi, vaan voimaksi. Hänessä on tietäjää, papitarta, joka yleisön edessä suorittaa pyhää toimitusta, meediota, jonka kautta puhuu näytelmä kokonaisuudessaan. Mietteissään kulkeva, syyllisyy- destään kärsivä, tuonpuoleisia aavisteleva Anna-Mari Sorola on hä-

nelle mitä kiitollisin tehtävä. Martta Sorola jäi näytelmähenkilönä toisarvoiseen asemaan, mutta Bertha Lindberg esitti tämän osan joustavasti ja luonnollisesti.

Yhteenvedona voimme esittää omana käsityksenämmekin Helsingin Sanomissa näytelmää arvostelleen Lauri Viljasen sanat: „Riemujuhla" tuottaa kunniaa kirjoittajalleen, joka jo ennenkin on osoittanut tavallista syvemmälle pyrkivää draamallista kykyä". Olemme myös hänen kanssaan sitä mieltä, että „Riemujuhla" ansaitsee tulla monesti esitetyksi". J. P. t. n.

Annie Besantin kuoleman aiheuttamat muistokirjoitukset ovat olleet yleensä täynnä kunnioitusta ja arvontantoa tämän idealistin ja taistelijan muistoa kohtaan. Aivan toinen sävy on „Människövännen" nimisessä kristillismielisessä viikkolehdessä julkaistussa muistokirjoituksissa, joka on lähetetty toimitukselle. Kosketamme sitä lyhyesti oikaistaksemme siinä esitetyn puolinaisen totuuden.

Kirjoituksen päätarkoituksena on muistuttaa lukijoitaan siitä, että Annie Besant ajoi aikoinaan n. s. uusmalthusianismin aatteita. „On epäilemättä joitakin, jotka ovat myönteisiä syntyväisyyden rajoitukselle ottamatta lainkaan huomioon, millaiseen sekalaiseen seuraan he sillä ovat joutuneet. Niinpä olemme nähneet, että joukko pappeja Atlantin molemmin puolin on puhunut kauniisti syntyväisyyden rajoituspropagandan puolesta . . . He ovat liittyneet siihen hyväksymättä täysin ateistista alkuperää ja koettavat ihannoita ja puolustaa luonnottomien kontraseptisten keinojen käyttöä." . . . Suuri yleisö tuntee ehkä vain vähän Annie Besantia uusmalthusianistin tai teosofin ominaisuudessa. Saattaa siis tuntua tarpeettomalta ottaa nämä asiat puheeksi. Syntyväisyyden säännöstelyn puolesta käydyn vilkastuvan agitation takia lienee kuitenkin aihetta valaista sitä ja muistuttaa hieman sen sameasta alusta."

Jokainen, joka tuntee Annie Besantin toiminnan epäitsekäät vaikuttimet, tietää, että hänen osanottonsa uusmalthusianistiseen propagandaan johtui puhtaasta ihmisrakkaudesta. Ateistisena kautenaan hän oli läheisessä yhteistyössä tunnetun vapaa-ajattelijan Charles Bradlaughin kanssa. Kun muuan amerikkalainen Charles Knowltonin lentolehtinen, joka käsitteli avioliiton fysiologiaa, oli takavari-koitu „siveettömänä", sai tämä painovapauden loukkaus taistelutoverukset julkaisemaan kirjansen uudelleen siten, että molemmat oli merkitty julkaisijoiksi. Heitä vastaan nostettiin syyte; he menettivät ensin asiansa, mutta voittivat sen korkeammassa tuomioistuimessa. Annie Besant tutustui sitten H. P. Blavatskyn. Se merkitsi hänelle suurta muutosta. Hänen ensimmäisiä toimenpiteitään oli Knowltonin kirjan myynnin lakkauttaminen. H. P. B. osoitti hänelle, että uusmalthusianismi ottaa materialistisena aatteena huomioon ainoastaan fyysisen ihmisen eikä ihmistä henkiolentona. Ihmisellä on äly ja tahto, ja hän voi puhdistaa ja jalostaa aistillisen rakkautensa. Älyllistynyt sukupuolivietti on eläinten viettiä voimakkaampi, ja siksi siitä on tullut inhimillisen kurjuuden tärkeimpiä syitä. Sen hillitsemätön ja samalla ulkonaisesti seuraukseton tyydyttäminen ei poista kärsimyksiä. Ne voidaan poistaa vain itsehillinnällä. H. P. B. sanoi: „En tuomitse naista, joka turvautuu sellaisiin puolustuskeinoihin silloin, kun hän elää epätoivoisissa olosuhteissa ja on tietämätön tämän kurjuuden syvemmistä, todellisista syistä. Mutta salatieteilijän ei sovi ryhtyä tämän keinon suosittelijaksi, sillä hänen tulee huomata, että se voi olla ainoastaan auttajana

intohimon pysyväisyyden ulottamisessa vielä useampiin maaelämiin." Annie Besant itse kirjoittaa: „Tunsin hänen olevan oikeassa, ja vaikka pelkasin tehdä ratkaisevan päätöksen, sillä sydäntäni kouristi pidättää köyhiltä tieto, joka ainakin joksikin ajaksi voisi helpottaa heidän hätäänsä, niin täytyi minun taipua hänen syvempään vakaumukseensa.“

PEKKA ERVAST:

Neljä kättä

Hinta sid. 18: —, nid. 12: —

juuri ilmestynyt.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

HIERONTAA ja SAIRASVOIMISTELUA

antaa

sairasvoimistelija

A N J A H E L L E

Meritullink. 33, Eloniemi.
Puh. 29906.

Oppilaita otetaan!

Veljekset Viljanen

Hattu- ja

Herrain

Vaatetusliike

Kalevankatu 2

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IRTokALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- **paitoja**

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST †

SISÄLLYS:

Pekka Ervast.....	149
Toimitussihteeriltä.....	154
Ruus-Risti-Järjestön jäsenille	157
Pekka Ervast	158
P. E:n teosofisia muistelmia	161
Rakentajalle.....	170
P. E:n jäähyväisjuhla.....	171
Pekka Ervast	174
Pekka Ervastin jäähyväisjuhlassa.....	175
Ruus-Ristin XIV vuosikokous.....	176
Lasten Ruusu-Risti	182
Pekka Ervastin jäähyväispäivänä	183
Mitä muualla tiedetään.....	185
Kynäsepot.....	189
Kesäkurssit	191
Tien varrelta	191

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1934** IRTONUMERO
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— postivap. Smk. 10.—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

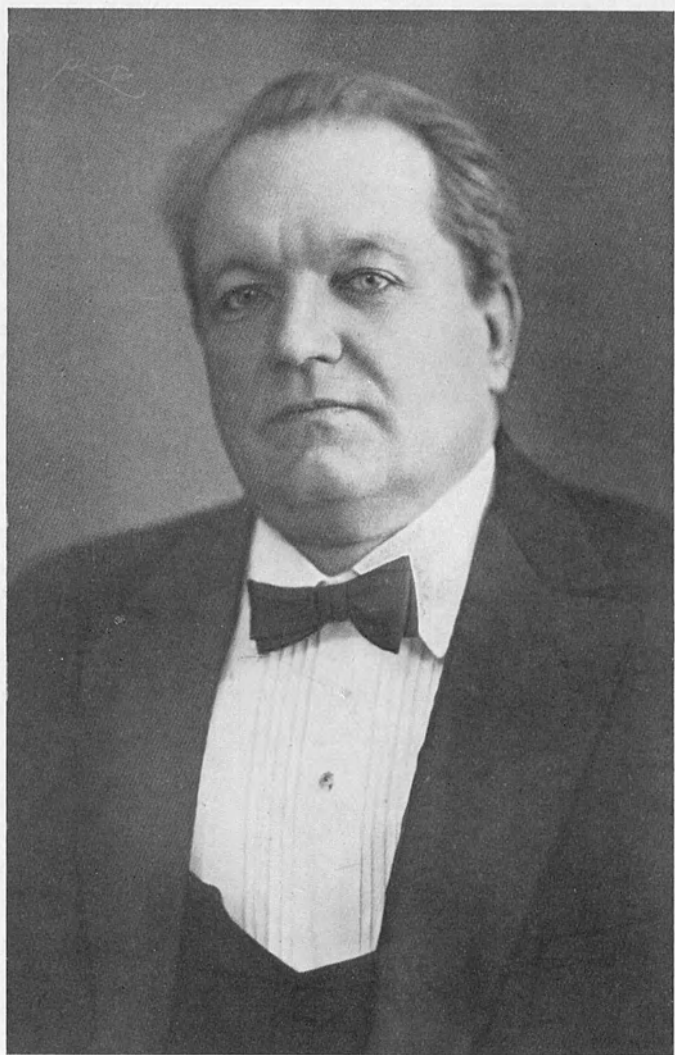
Yli 10 v. kokemus Pariisissa ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTU UDE NETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Pekka Ervast.

Pekka Ervast, Suomen kansan ja ihmiskunnan suuri auttaja! Kun Sinä nyt olet jättänyt fyysillisesti näkyvän majasi, et kuitenkaan ole jättänyt meitä, joita täällä viipyessäsi opetit ja opastit, etkä työtäsi Jumalan ja totuuden kirkastamiseksi, työtä, jonka valveutunut henkesi aloitti jo kaukaisia aikoja sitten. Ei, sillä yhähan elät opettajanamme, yhähan jatkat työtäsi, vaikutat omasta maailmastasi minuuksiimme, olet rakentamassa sitä „temppeeliä“, joka kerran on oleva vielä pimeydessä elävän ihmiskunnan jumalainen asunto.

Mutta sittenkin on eräs tärkeä vaihe ikuisuusvaelluksessasi päättynyt, vaihe, jonka ulkopiirteet mekin aistimaailmaan sidotut ihmisolennot saatoimme havaita, 58 vuotta kestänyt ajanjakso, jolloin näkyvänä vaelsit ja toimit keskuudessamme. Miten lyhyt olikaan tämä ajanjakso, ajattellessamme kuluneita vuosia, miten pitkä, ajattellessamme suorittamasi työn määrää, herätteiden ja viitteiden lukuisuutta, jotka Sinulta saimme.

Miten ylevän kaunis olikaan tämä maisen elämäsi latu, miten korkeaan vireeseen viritetty sielusi soitin, miten elämäsi ajatteleminen tuottaakaan iloa ja rauhaa, uskoa ja luottamusta, miten siihen syventyminen velvoittaakaan totuutta etsimään, ikuisuutta löytämään.

Ensin kiinnittää mieltämme pieni Petter Elias, lapsi, jonka katseessa on taivaan kuultoa ja kirkkautta, mutta samalla vielä oudolta näyttävän maailman herättämä ensimmäinen ihmettelevä kysymys. Näemme hänet herkän

ja aavistelevaisen äitiensä ja periaatteissaan lujan isänsä vieressä luottamuksella ja rakkaudella kiintyvän näihin sekä häntä nuorempiin sisaruksiin, mutta ymmärrämme samalla, että lapsen henki leijaillee ikäänkuin tämän perhepiirin yläpuolella näin varhain kokien ihmisten mystillisen ykseyden.

Näemme sitten yhä elämänjuoksuasi seuraten, miten surut saapuvat. Näemme sinut viisivuotiaana lapsena tuskissasi vaikeroivan, kun ei Sinulle tarjota tilaisuutta soiton viljelemiseen ja ajatteleme: „Miten tietoisien täytyykään sen hengen olla, joka viisivuotiaassa lapsessa kykenee tuollaisesta syystä kärsimään.“ Näemme Sinut 8-vuotiaana seisovan armaan äitisi kuolinvuoteella, äidin, joka oli ohjannut Sinun ensimmäisiä askeleitasi rakkauden Jumalan ymmärtämiseksi. Ja sitten huomaamme, miten suru ja ikävä yhä enemmän synkistyttää sieluasi. Maa ei olekaan kaunis, ihmiset eivät olekaan hyviä, elämä on täynnä ristiriitoja, valhetta, niin, pahuuttakin. „Tämä ei ole mahdollista, näin ei saa olla“, ajattelee yhdeksän- ja kolmetoistavuotias kiivailija, jonka sielussa asuu sammumaton oikeamielisyyden vaatimus, ja hänen sieluansa kuohuttavat tuon tuostakin pyhän suuttumuksen myrskyt.

Mutta 14-vuotiaassa hengen johtovalta tulee näkyviin. Kosmillisen Kristuksen ensimmäinen voimakas kosketus tekee Sinusta sen mestarin seuraajan, jonka käskyjä ei nuori mainen persoonallisuutesi vielä ulkonaisesti tunne.

Rinnan tämän henkisen kehityksen kanssa kasvaa älysi, laajenee harrastustesi piiri. Syntyvät poikavuotesi sadut ja kertomukset, kielten opiskelu, mietteet ja ajatelmat.

Niin olit Sinäkin valkolakkinen ylioppilas, jonka loistavat arvosanat ovat omiansa kiinnittämään Sinuun isän kunnianhimoiset toiveet ja opettajien korkealle viritetyt odotukset. Mutta Sinulle merkitsee paljon enemmän, että vuosi 1894 toi Sinulle teosofian valon, joka salaman tavoin valaisi Sinulle ongelmia, joita olit kiihkeästi pohtinut. Sillä, kuten eräs nuoruudenystäväsi täältä pois siirryttyäsi to-

distaa, harvoin on sillä tinkimättömällä voimalla etsitty totuutta, jolla Sinä totuutta nuoruudessaasi etsit. Eikä edes teosofian tuottama älyllinen ja innoituksellinen varmuus voinut Sinua tyydyttää. Tahdoit tietoa, joka samalla oli osaamista, taitamista, tietoa, joka oli omakohtaista ja elettyä, kriittisimpiäkin vaatimuksia täyttävää, ja näytti, mikä ihminen oli elämän kokonaisuudessa, mikä Sinun asemasi oli ihmiskunnassa.

Mihin tehtävään on ihmiskunta kutsuttu? Mitä varten olen olemassa? Onko olemassa Jumalaa, tarkoitusta? Kuinka keskittyikään koko mielesi ja olemuksesi näihin kysymyksiin, ja tällöin oli vain ehdoton ratkaisu Sinulle ratkaisu. Suurinta tuskaa seurasi suurin kirkkaus. Se, mitä tapahtui Sinulle lokakuussa vuonna 1896, ei tapahtunut vain Sinua varten, vaan tuhansia varten, mutta ihmiskuntaa ajatellen olitkin totuuden tahtonut löytää.

Kosmillisen Kristuksen tajunta laskeutui Sinuun, täytti Sinut. Sinä, joka lapsesta saakka osasit elää henkistä elämää, Sinä, jonka sydän vuosien vierieissä täyttyi yhä suuremmalla rakkaudella, Sinä nousit uuteen ja samalla ikuiseen todellisuuteen, siihen todellisuuteen, jossa henkesi jo ennen syntymääsi oli elänyt ja toiminut.

Ja sittenkään et vielä tähänkään pysähtynyt. Vaikka tiesitkin ikuisen valkeuden maan todelliseksi, tunsit, että et vielä tälläkään tiedollasi voinut riittävästi auttaa ihmiskuntaa. Vielä oli tärkeitä ongelmia, joiden ratkaisemattomuus oli monelle ihmiselle ainaisen tuskan ja epätoivon lähde. Sinä jatkoit etsintääsi, Sinä jatkoit mietiskelyäsi, jatkoit puhtaita ponnistuksiasi. Niin astuivat mestarit ja Mestari Sinun elämääsi ja Sinut tunnustettiin Veljeskunnan jäseneksi ja ihmisten henkiseksi auttajaksi, ja elämän jatkumisen ja kehityksen ongelmat paljastettiin Sinulle.

Melkein kuin maasta Sinä poljit esille henkisen liikkeen täällä Suomessamme. Sinä vavahdutit sielujen syvintä, kutsuit ihmisiä totuutta etsimään, Kristusta seuraamaan. Teosofinen seura perustettiin, se kasvoi, sen aatteet levi-

sivät laajalle. Sinä olit tunnustettu johtaja, kunnioitettu opettaja.

Mutta, niinkuin välttämättömältä näytti, seurasivat siten aatteellisten ristiriitojen ajat. Arvovaltasi asetettiin arvovaltoja vastaan. Monet ymmärsivät ja seurasivat Sinua. Toiset uskoivat ja luottivat enemmän kaukaisempiin johtajiin ja opettajiin, usein myöskin omaan älykkyyteensä ja arvostelukykyynsä, jonka luulivat Sinun tietosi pätevämmäksi. Mutta Sinun äänesi oli selvä ja kirkas: „Maailmansodassa taistelevat vallat ovat kaikki väärässä. Mitä enemmän äly ja salatieteelliset kyvyt prostituoidaan palvelemaan sodan ja väkivallan asiaa, sitä enemmän muuttuu sota mustaksi magiaksi, on itsessään mustaa magiaa. Todellisen teosofin tulee rukoilla vain rauhaa, vain sopu-sointua“, selitit. „Älkäämme pyrkikö valtiollisin ohjelmin muuttamaan maailmaa, vaan muuttukaamme mieluummin omassa sydämässämme“, puhuit edelleen. Vasta kun ihmiset muuttuvat Kristuksen seuraajiksi, voi maailmakin todenteolla muuttua siksi paratiisiksi, joksi sen on määrä muuttua.

Suuret totuudet ovat aina miekan tavoin lävistäneet ihmiskunnan tajunnan, ne ovat kylväneet myrskyä ja henkien taistelua, särkeneet jopa perhe-elämän läheisen piirin. Kun teosofian sanoma H. P. Blavatskyn välityksellä julistettiin maailmalle, kohosi vihan myrsky sekä kieltäjien että uskovaisten leireistä. Jo silloin kun Sinä nuoruudessasi luovuit kaikesta, uhrasit kaikkiesi totuuden alttarille suuren elämän hyväksi, jouduit ahtaille perheesi ja sukusi piirissä. Mutta Sinä voitit vastukset ja omaisesi tunnustivat Sinun voittosi suuruuden ja alkoivat seurata Sinua. Kun Sinä miehuutesi päivinä välähdytit totuuden kirkkaita salamia, sait kokea ennakkoluuloihinsa ja mieliaatteihinsa tarrautuvien ihmissielujen vihan. Mutta moninkerroin voimakkaampi oli kuitenkin rakkaus niiden sydämissä, jotka siinä suhteessa olivat armoitettuja, että he saivat nähdä Sinun sielusi kauneuden ja tiedon aarteet paljastettuina.

Leikattiin vuosi 1920. Silloin syntyi Ruusu-Risti, Sinun työsi synnyttämä lapsi, josta paljon olet toivonut, josta yhä toivot, että se jaksaa ja tahtoo kulkea Sinun jälkiäsi, ottaa Mestari Kristuksen oppaakseen, voittaa Sinun voitoksi, löytää Sinun löytösi.

Juhlallisia ovat nämä kaksi viimeistä seitsenkierrosta olleet. Valtaavia ja puhtaita tunteita on ilmentämäsi kauheus herättänyt, järkeämme ja ajatustamme olet terästänyt, totuuden tahtoa, syvemmän ja ihanteellisemmän elämäkäytännön tahtoa olet meistä esille kutsunut. Ja juhlallisin oli sittenkin lähtösi hetki, jolloin kätesi siunasi meitä ja huulillasi värähtelivät maagillisen voiman kannattamat ja samalla niin lempeän sydämelliset sanat: „Menkää rauhassa“.

Pekka Ervast, kuninkaallinen sielu! Sinun elämäsi oli merkillinen taru, satu ja seikkailu, niinkuin vain aniharvojen ihmisten elämä on ollut. Ja sittenkin vielä ihmeellisintä satua ihmeellisempi, sillä se oli todellisuutta. Viimeinen vuotesi, jolloin valtameri ja manner erotti sinut syntymämaastasi, viimeiset päiväsi, jolloin saavuit uuden sanoman tuojana takaisin joukkoomme, tuo kaikki oli kuin suuren sävellyksen loppunousu, kuin jumalallisen näytelmän ratkeaminen lopulliseen taivaalliseen selvyyteensä. Opettaja, johon jo nuorena tutustuit, kutsui Sinut luokseen. Näkyväisessä hahmossasi astuit lumottuun linnaan, jossa enkelit hallitsivat. Mitä ennen olit tietänyt timantin kovuuteen ja kirkkauteen verrattavalla varmuudella, sen Sinä nyt tiesit vielä tuhat kertaa varmemmin. Pitkin maallista elämääsi olit saanut palaa yksinäisenä valona, nyt sait yhtyä valomereen, missä monet tulet leimusivat.

Olet jättänyt meille näkyväisiksi todistuksiksi kirjoisiasi piilevät tyhjentyttömän henkisen tiedon aarteet. Olet jättänyt meille esikuvan elämällä elämäsi etsijänä ja päättämällä sen voittajana. Ja ennen kaikkea on tällöin ehkä omiansa vavahuttamaan meidän sielujamme Sinun sydämesi, suuri ja heikko sydän, joka kykeni jakamaan

meille kaikille myötätuntoa, elämään tuhansien ihmisten persoonallisissa huolissa ja ahdingoissa, tappioissa ja voitoissa, suremaan ja iloitsemaan heidän kanssaan, rakastamaan ja antamaan anteeksi, samalla kuin ihmiskunnan suuret huolet elivät siinä.

Mitä Sinulle jo suuremmalla suulla on sanottu, kaikkoon vielä julki tuhannesta sydäimestä. Ole kiitetty, ole siunattu!

Sven Krohn.

Toimitussihteeriltä.

Kansilehdelle on tullut risti rakastetun nimen jälkeen. Se on historiallisen tapahtuman merkki: Mestari on kutsunut lepoon uskollisen palvelijansa vapauttamalla hänet rististä, jota hän oli kantanut yli 58 vuotta.

P. E:n poistuminen oli yllätys kaikille. Olihan hän vielä edellisenä iltana, vuosikokouksemme päättäjaisissä, puhunut niinkuin ainakin johtaja, joka näkee saavutettavan päämäärän entistä selvempänä edessään. Emme tiedä, tiesikö vai aavistiko hän itse kuolemansa. Mahdollisesti, — korkeammassa itsessään. Tiedämme vain, että hän kevään kuluessa kirjoittamissaan yksityiskirjeissä oli useasti ilmaissut voittamattoman koti-ikävänsä, ja tiedämme hänen vielä paluumatkallaan Atlantilla rukoilleen, että hänen edes suotaisiin päästä kuolemaan Suomeen, maahan, joka hänelle oli rakkain kaikista. Ymmärrämme edelleen, että hänen kaltaisensa mies, jonka työtä todella voi sanoa elämäntyöksi, ei ajattele kuolemaa. Eikä kuolema herätä huolia miehessä, joka jo eläessään on käynyt matkat ja tuonelat.

Tämä ei olekaan kysymyksistä tärkein. Oikeutettumpaa on kysyä, miten P. E:n poistuminen on ymmärrettävä Ruusu-Ristin työn kannalta. Oliko se merkki siitä, että hän oli epäonnistunut, siitä, ettemme olleet vastanneet toiveita, joita meihin oli kiinnitetty?

Jokainen, joka oli läsnä äskeisessä vuosikokouksessamme, tuntee sydämensä vilpittömästi vastaavan: „Ei, syy ei ollut se.“

Milloinkaan ennen P. E. ei ollut tuonut ilmi tuntemaansa iloa sillä tavalla; „armo“ oli väritön ja kulunut sana ilmaisemaan hänen onnensa ylenmääräisyyttä. Missään vuosikokouksessa ennen tätä P. E. ei ollut myöskään lausunut niin rohkaisevia ja luottamuksentäyteisiä sanoja. Eivätkö ne, joilta paljon odotetaan, ole saaneet kiitosta jo sillä, että tuntevat itseltään odotettavan enemmän kuin mihin luulevat pystyvänsä? Me kaikki, jotka saimme ottaa hänet vastaan matkalta palattuaan, tunnemme, että hän lähti uudelle matkalleen triumfaattorina.

Olemme nyt samassa asemassa kuin raamatun vertauksen palvelijat, joiden hoitoon isäntä matkalle lähtiesään uskoi omaisuutensa. Olemme saaneet talenttimme, mekin. Olemme niistä vastuussa sekä järjestönä että sen yksityisinä jäseninä. Meiltä ei kysytä kuinka suuret ovat lahjamme ja kykymme; meiltä odotetaan ensi sijassa, että teemme parhaamme i t s e s t ä m m e.

Työ, jota tahdomme tehdä, on vaativa. Mestarit, joiden huomio on meihin kohdistunut, eivät meitä tuomitse jos epäonnistumme. He antavat aina tilaisuuden, jos on nähtävissä pieninkin onnistumisen mahdollisuus, mutta he jaksavat myös odottaa seuraavaan vuosisataan. Jumala, joka meissä on, tuomitsee epäonnistumisemme todistajinaan ne hyvät päätökset, joiden turvin olemme eläneet päivästä toiseen.

Kaipauksemme on inhimillinen ja sikäli luonnollinen. Kuitenkin tuntuu kuin P. E. itse sanoisi: „Mitä te minusta... Jos minua rakastatte, rakastakaa toisianne niinkuin minäkin teitä rakastan. Tehkää sitä työtä, jota minäkin tein ja jatkuvasti tein“.

*

Jäsenkokouksessa, joka pidettiin toukokuun 27 p:n iltana Helsingissä, useat puhujat, koettaessaan kuvailla hetken tunnelmia, vertasivat Ruusu-Ristiä kristilliseen alkuseurakuntaan. Vertaus oli epäilemättä monessa suhteessa osuva. Kumpaisetkin menettivät opettajansa, ja kuitenkin tämä oli läsnä ja kaikkia lähellä. Alkuseurakunnassa liitti jäsenet toisiinsa yhteinen rakkaus Opettajaan; samoin tuntuivat tuona P. E:n ruumiinsiunausjuhlan iltana persoonalliset ristiriidat hälvenneen hetkeksi yhteisymmärryksen ja veljeyden voimasta. Sanon „hetkeksi“, sillä tiedämme, että vaikeudet, sisäiset ja ulkonaiset, ovat edistymistilaisuuksia, jotka elämä meille tarjoaa. Miksi siis

niitä pelkäisimme? Jos arvaamme, että vastustajamme — sillä niitäkin meillä on, niinkuin olemme kokeneet — luulevat nyt saaneensa riemuitsemisen aihetta, että elämän „harmaat“ tekijät yrittävät herättää keskuudessamme eripuraisuutta ja hajaannusta, tiedämme myös olla varuillamme. „Valvokaa ja rukoilkaa!“ on kehoitus, joka annettiin jo kaksituhatta vuotta sitten tämänkaltaisten taapausten varalle. Olemme turvassa, jos sydämissämme on rakkautta ja tahdossamme pyrkimys totuuteen. Voimme helpommin voittaa keskinäiset hankauksemme ja erimielisyytemme, jos muistamme pitää silmiemme edessä sen tosiasian, että me ruusuristiläisinä myös olemme vastuussa kansasta, jonka jäseniä olemme. Meidän on opittava kestämään itsessämme ja omassa piirissämme yhä kireämpiä ristiriitoja, jos haluamme olla pylväitä, jotka horjumatta kannattavat suuriakin massoja.

Ruusuristi on jo useasti tehostanut suverenisuuttaan yhtenä teosofisen liikkeen haarautumana; samoin se tekee nytkin, kun sen ensimmäinen johtaja on toistaiseksi siirtynyt rajan toiselle puolelle. Se tietää, että sillä on oma tehtävänsä suoritettavanaan. Se tahtoo hoivata ja kartuttaa H. P. B:n ja P. E:n henkistä perintöä, noudattaen työsäännön suuntaviivoja, jotka sille ovat vuosien kuluessa käyneet yhä selvemmiksi, lähinnä isänmaamme ja välillisesti koko ihmiskunnan hyväksi.

*

P. E:n poistumisen aiheuttamien ulkonaisten toimenpiteiden järjestely on siirretty ensi syksyyn. Kaikki jäsenet voivat tällä välin auttaa järjestöämme sillä että pysyvät uskollisina Ruusu-Ristin organisatioperiaatteille, rauhallisina ja kiihkottomina. Vastuu järjestöstämme on nyt Hallituksen varapuheenjohtajalla, Hilda Pihlajamäellä, — okkultisesti se oli hänellä jo P. E:n viime syksyisestä matkalle lähdöstä alkaen. Tiedämme kaikki hänen tinkimättömän uskollisuutensa Ruusu-Ristiä ja sen ensimmäistä johtajaa kohtaan; on siis luonnollista, että ajatuksin ja teoin annamme hänelle apuamme ja tukeamme. Uskomme, että hän tulee kunniakkaasti kantamaan Ruusu-Ristin johtajamerkkiä, joka — sen näimme ja kuulimme — P. E:n kuolinvuoteen ääressä uskottiin hänelle P. E:n määräyksen mukaisesti.

Jokainen ruusuristiläinen ymmärtänee millainen mer-

kitys on nyt kirjallisuutemme, eritoten P. E:n teosten levittämistyöllä. Sisällytämme tähän myös aikakauskirjamme ja toivomme, että se jäsentemme välityksellä saa lukuisasti uusia tilaajia ja ystäviä. Se on omistettu kaikille totuudenetsijöille, mutta samalla se on järjestömme virallinen äänenkannattaja. Toivomme, että lukijamme ymmärtävät tämän kaksinaisen tehtävän, ja että kirjeenvaihtajamme säilyttävät myötämielisyytensä, vaikka toimitus joskus ratkaisuoikeuttaan käyttäen jättäisikin jotkut kirjoitukset julkaisematta tai sijoittaisi ne „Vapaan sanan“ osastoon. Se yrittää kaikissa tapauksissa toimia parhaan ymmärryksensä mukaisesti.

Viimeisessä matkakirjeessään P. E. esitti toivomuksen, että „Ruusu-Risti“ saataisiin ilmestymään kunkin kuun alussa, eikä loppupuolella, niinkuin tähän saakka. Toivomme, että muutos saadaan aikaan.

*

P. E. nimitti mielellään elämää jumalalliseksi seikkailuksi, saduksi, joka tuli vuosi vuodelta ihmeellisemmäksi. Se, mikä hänelle oli kokemusta, on meille tarjolla mahdollisuutena. Jos joka päivä muistamme jumalallisen syntyperämme velvoitukset, voimme mekin tulevaisuudessa sanoa — ei rohkaisuna, niinkuin nyt, vaan sisimmästä luonnostamme puhjenneena vakaumuksenamme — vanhan runon ritarin keralla:

„Miksi pelkäisin ankaroita ja outoja kohtaloita?
Mitäpä muuta ihminen voi kuin uskaltaa!“

Ruusu-Risti-Järjestön jäsenille.

Ruusu-Ristin Hallitus ilmoittaa täten, että Järjestömme rakkaan johtajan, Pekka Ervastian, siirtyttyä rajan toiselle puolelle, Järjestön kaikkia asioita hoitaa hänen valtuuksillaan Ruusu-Ristin Hallituksen varapuheenjohtaja Hilda Pihlajamäki. Syksyn kuluessa kokoontuu Suurneuvosto, jolloin johtajakysymys muodollisesti ratkaistaan.

Pekka Ervast.

(In memoriam).

*Tulit, mies merentakainen,
palasit omalle maalle
seliltä sekaisten merten,
aalloilta avarammilla,
paistavamman päivän alta,
lehdoista suvisen lemmen,
kentiltä kesän ikuisen.*

*Kävit, tietäjä, perillä,
tuon on haaveesi haussa,
oudon ongelman jälillä.
Sillä sait sanoman täällä,
läksyn ennen lähtöäsi,
vaatimuksen vain totella,
tulla sinne tutkintoihin,
suorittamaan suuret kurssit
edessä etevämpäsi.
Tapasit, kenet tapasit,
kohdannut liet kohtalosi?*

*Sitten kiiruhdit kotihin,
sylihin tään synnyinmaasi
pyrit pyytäen takaisin
keskelle kevättä Suomen,
Pohjolan valon povellet,
oman luontomme lumoihin.*

*Polttihan koti-ikävä,
veri suonissa vetävi,
käskee mieli kääntymähän
kohti jo kotoista merta,
rakkahia rantojamme;
kuuluu rinnan selvä kuiske,
sydän laulaa lakkaamatta:*

*Oma maa on onnenmaasi,
oma kansa kallehimpas,
Suomen kohtalo — Sinunkin:
Täällä on elämäntyösi,
nuoruushaaveesi ihanat,
nähty oot jo täyttymässä
miehenmietteesi vakavat.
Täällä kylvös on itänyt,
tullut siemen siunatuksi,
tehty on totinen touko,
perattu Jumalan pelto,
vierty kaski Kaikki-Vallan.*

*Keralla keväisen viestin,
muuttolintujen mukana
lensit jo levähtämättä,
saavuit saattaen iloa,
siivilläsi siunausta,
kalleimpana kaivattuna,
vertaisena veljenämme,
ikävöitynä isänä.*

*Nyt on kallis kaatuneena,
paareilla parahin meistä!
Kaikuu harras hautalaulu,
haastaa vieno itkuvirsi
kaunehinta kaipausta,
hiljaista kipua rinnan,
polttaa poven ikävän,
outoa tät' orpoutta.*

*Tää on päätös purkamaton,
jumalissa juoni tehty:
Ei ole ihminen ikuinen!
Kaikki muuttaa muotoansa,
kaatuu myöskin kaikkein suurin,
siirtyvi sijoilta näiltä.*

*Elämä yksin on ikuinen,
elon virta chtymätön!*

*Mutta on sinulle onni,
mainion tää matkan päätös
olla oikein nyt perillä
kodissasi korkeassa,
levätä levon jo tullen,
iltapuhteesta iloita
siellä turvassa tutussa,
kauneuden kartanoissa.*

*Veli on kuolema sinulle,
ylin ehkä ystäväsi
tuonelan totinen herra,
kalman valtias vakava.
Saat nyt katsoa läheltä,
tutustua tuttavaasi,
nähdä katseensa kajossa
oman itsesi ikuisen,
tuon on hyisestä hymystä
saada vastaus salaisin,
ystävyydestä ylevän
elon ongelmat osata.*

*Tuttu tuonela sinulle,
tutut maisemat manalan.
Tielt' et eksy, tietäväinen,
sorru, viisas, virvasoihin:
Tieto näyttää tietä sulle,
voima päästää pälkähästä.
Vastaaan peikkoja, piruja,
hirmuisia hirviöitä
sulla on peloton mieli,
rakastava rauhan merkki;
vaivan paikoissa pahoissa
myötätunto on pelastus,*

*syli auki syylliselle,
kädenanto kärsivälle,
oiva kurjalle opetus,
rauha, siunaus rajaton.*

*Siis myös siunaus Sinulle!
Tää on toivomus totinen,
uskomme vakava, harras:
Ystävyys yli käy kuolon,
ei sill' esteitä edessä,
tunne rakkaus ei rajoja.*

*Siksi päästen sinne puolen
siirryit meitä vain lähemmäs.*

27. V. -34.

J. Sn—

P. E:n teosofisia muistelmia.

Otteita Tietäjässä 1915 julkaistusta kirjoitussarjasta.

Minä olin vastikään tullut teosofiksi. Olin nuoruuden ensimmäisellä innolla ja vakavalla vilpittömyydellä tutkinut teosofiaa ja uskonut siihen, ja kun sitten heti sain tietää näistä asioista, vaikuttivat ne erinomaisen ikävästi. En ollut kylliksi psykologi voidakseni käsittää, että petos oli mahdollista. Jos Judge oli tehnyt mitään sellaista, niin mitä totuuden etsimistä, mitä totuuden palvelemista oli koko hänen teosofiansa? Mutta hänen syyllisyytensä ei papereista käynytkään ilmi selväksi. Ja jos hän taas ei ollut mitään tehnyt, niinkuin hän itse vakuutti ja niinkuin vakuuttivat kaikki hänen seuraajansa, niin kuinka oli mahdollista, että toinen veli Annie Besant, saattoi syyttää toista veljeä? Mitä totuuden rakkautta, mitä ihmisrakkautta oli hänen menettelyssään? Ja kuitenkin minusta tuntui luonnollisemmalta ymmärtää, että ihminen saattoi erehtyä rakkaudessaan, että siis tässä tapauksessa Annie Besant saattoi erehtyä rakkauden vaatimusten täyttämi-

sessä ja alistua ulkoapäin tulleille vaikutuksille. Sydämesäni asetuin sentähden häntä vastaan ja Judge'in puolelle. Nuoreen kokemattomaan mieleeni vaikutti ennen kaikkea se, että Judge'in puolustajat nostivat korkealle veljeyden lippua, sana „veljeys“ oli aina heidän huulillaan, ja se oli ainoa opinkappale, minkä olimme allekirjoittaneet astuessamme Teosofiseen seuraan. Eikö veljeyteen kuulunut, että olimme suvaitsevaisia ja helliiä sitä veljeä kohtaan, joka mahdollisesti oli tehnyt väärin? — kuinka paljon enemmän siis sitä kohtaan, jota syyttömästi syytettiin! Eikö velvollisuutemme ollut yhtenä miehenä seisoa Judge'in puolella.

Samaan aikaan tutustuin myös vanhoihin syytöksiin madame Blavatskya vastaan. Luin kaikki, mitä sain käsiini niistä asioista. Ruotsalaiselta insinööriltä Karl af Geijerstamilta oli ilmestynyt kirja „Modern vidskepelse“ ja eräässä aikakauskirjassa hän tähän aikaan julkaisi artikkelisarjan, jossa kertoi näistä uusistakin jutuista. „Modern vidskepelse“ kertoi mad. Blavatskystä ja leimasi teosofian kerrassaan humpuukiksi. Artikkeleista kasvoi myöhemmin kirja (Den afslöjade Isis), joka on ilmestynyt suomeksikin nimellä „Teosofia paljastettuna“.

Tällaisiin kirjoihin on tietysti teosofin hyvä tutustua. Mutta kun tänä päivänä tutustuu noihin vanhoihin syytöksiin, on niitä verrattain helppo sulattaa. Nyt on jo varmistunut siksi paljon teosofisesta maailmankatsomuksesta, nyt jokainen jo tietää siksi hyvin, mitä teosofia on, että hänen on teosofina helppo tehdä ero henkilön ja asian välillä. Kuinka toista oli kaksikymmentä vuotta sitten! Teosofisia kirjoja oli vähän, teosofisia auktoriteettejä tuskin muita kuin madame Blavatsky-vainaja, teosofisia tuttavavia ei yhtään. Joitakuuta teosofeja oli Suomessa, mutta niitä en tuntenut. Pyrkiessäni Seuraan etsin käsiini yhden ja kävin pari kertaa hänen luonansa, mutta syvempää vaikutusta hän ei minuun tehnyt. Omaiset ympärilläni isästä lähtien olivat minua vastaan ja isäni sanoi päättäväisesti: „Kyllä kaikki taitaa olla pelkkää fantasiaa, kyllä on parempi, jos lopetat kaikki nuo luvut ja harrastukset“. Minä jäin todella aivan yksin muutaman harvan kirjan kanssa, ja häpeäkseni täytyy tunnustaa, että vasta saatu teosofinen vakaumukseni alkoi horjua, jouduin sielussani tuskalliseen ristiriitaan.

Olin ollut innostunut, olin uskonut, olin ollut varma

sisässäni. Olin tuntenut koko olemukseni elävän siitä uskosta, että oli vilpittömiä totuuden etsijöitä ja viisaita totuuden tietäjiä, mutta nyt sitä epäilin. Ehkei ollut vilpittömiä ihmisiä maailmassa, vilpittömiä etsijöitä. Ehkä madame Blavatskykin oli petturi, niinkuin oppineet miehet väittivät, koska hänen oppilaansa, Mrs. Besant ja Mr. Judge, tällä tavalla saattoivat syyttää toisiaan kavaluudesta ja tietämättömyydestä. Kuinka tämmöinen muuten olisi mahdollista, jos ihmiset olisivat vilpittömiä? Ei, — kaikki saattoi olla pelkkää humpuukia, teosofia, Mestarit, totuuden etsintä, epäitsekäs elämä, — ja minä, minä olin narri, joka annoin vetää itseäni nenästä. Tuokin ilmestys, mikä minulla oli keväällä Edlundin kirjakaupan luona, mitä muuta se oli kuin harhaa, hallusinatsionia? Tai-ehkä se olikin tavallinen elävä ihminen, vaikka minä hupsu yksin näin hänessä kaikenlaista outoa ja poikkeavaa, jonka muka olisi pitänyt huomiota herättää! Ei, koko tapauksen pyyhkäisin mielestäni mitättömänä ja arvottomana todistuskappaleena.

Heittäydyin juurta jaksain miettimään tilaani. Riisuu-
duin henkisesti aivan alastomaksi. Tutkin itseäni. Mitä minä olin ja mitä minä tiesin? En tiennyt mitään. Olin epäilyksien yössä kamppaileva ihmissielu. „Jos tämmöinen on olemassaolo, eikö olemattomuus olisi ihana?“

En tiennyt silloin, että ensimmäinen askel tiedon tiellä otetaan sen perästä, kun ihminen tietää, ettei hän tiedä mitään. En tiennyt, että seisoin kolkuttamassa tiedon portilla . . .

Moni ihminen jää epäilijäksi ainiaaksi. Hänen ihan-
teensa on lyöty pirstaleiksi, hänen sydämensä on jäänyt. Hän ymmärtää, että kaikki ihanteellisuus hänessä on ollut uskoa, eikä hän enää tahdo mitään uskoa, hän mieluummin epäilee. Sivistyneessä maailmassa on paljon ihmisiä, oppineita ja ajattelevia, jotka ovat tulleet tähän kohtaan, mutta eivät ole tahtoneet mennä kauemmaksi. Heidän mielestään on kulttuurin ja viisauden huippu jäädä ainiaaksi epäilijän kannalle. Koko elämä on heidän mielestään humpuukia, ei siinä ole mitään järkeä, ei mitään henkistä sisältöä eikä ihminen voi mitään tietää.

Etten minä tuohon kohtaan pysähtynyt, siitä saan kiittää hyvää karmaani. Ja tämä hyvä karma pukeutui aluksi Leo Tolstoin muotoon. Tutustuin hänen kirjoihinsa ja maailmankatsomukseensa. Luin hänen taisteluistaan ja

epäilyksistään ja huomasin ihmeekseni ja sisäiseksi riemukseni, että hän oli läpikäynyt saman sieluntuskan, jota minä paraikaa kärsin. Tuossa oli siis toinen ihminen, vieläpä suuri ja kuuluisa ihminen, joka ymmärsi minua ja ajatteli niinkuin minä. Mikä merkillinen lohdutus, mikä hurmaava tuki ja turva. Ei hän mitään positiivista tietoa minulle antanut, eikä hän minua sillä tavalla lohduttanut, että tuskani olisi haihtunut. Päinvastoin. Mutta hän antoi minulle tukea salaisessa uskossani, että rehellinen ja ehdoton totuuden etsintä oli inhimillisesti oikeutettua ja että se ei ollut toivoton. Totuuden piti jossain löytyä ja olla saavutettavissa.

Sattui sitten pieni tapahtuma syksyllä 1896, joka aiheutti käännekohdan elämässäni samalla kun se sai minut tyhjentämään tuskan maljan pohjasakkaa myöten.

Kotioloni kävivät yhä kireämmiksi. Isäni antoi minun selvästi ymmärtää, että minun oli ajateltava vastaista toimeentuloani ja valittava itselleni järjellinen elämänura. Lueskelin kyllä edelleen yliopistossa, mutta isäni tiesi yhtä hyvin kuin minä, etten ollut luvuistani huvitettu. Kirjailijan uraa en uskaltanut ajatella, olin saanut sen käsityksen kaikesta mitä olin kuullut, että jokainen suuri runoilija ja kirjailija oli harjoittanut kirjojen kirjoittamista vain sivutyönään meidän köyhässä maassamme — puhumattaakaan siitä, etten uskonut enää kirjallisiin kykyihinikään. Mitä minun niin ollen oli tekeminen?

Silloin nousi mieleeni lapsuuteni suru ja nuoruuteni kaiho: musiikki, sävelten taide. Sitä olin aina sanomattomasti rakastanut. Se oli lapsuuteni tragedia. En voinut soittoa kuulla kyyneltymättä, en yksinkertaisintakaan. Ensimmäiset sävelet täyttivät jo sieluni tuskaisella kaiholla. Itkien rukoilin äitiäni, että saisin oppia soittamaan. Hän aina sanoi — ja hänkin itki: „Kyllä minun puolestani, mutta isä ei salli.“ Harmonikan sain, sillä soittelin ja laulelin. Kaunis ääni kuului minulla olleen ja lempilauluni — ennenkuin sanojakaan osasin selvästi ääntää — oli Collanin sävel Runebergin sanoihin: „Otaliga vågor vandra på hafvets glänsande ban.“

Miksen voisi soittajaksi tulla? ajattelin nyt, kun elämän tie näytti olevan muuten umnessa. Miksen pianistiksi, miksen säveltäjäksi? Vapaa ihminen silloin olisin, en kenenkään orja. Saisin olla oma itseni, aina rehellinen, saisin totuutta etsiä, saisin kirjoittaa . . . sanalla

sanoen: musiikkerin elämä väikkyi silmiini ihanteellisena, kuten ennen lapsena. „Menen musiikkiopistoon, menen johtaja Wegeliuksen puheille.“

Tuumasta toimeen. Ilmoitin aikeestani isälle ja lähdin tapaamaan tirehtööri Wegeliusta. Hän oli erittäin kohtelias ja ystävällinen.

„Te olette soitellut“, hän kysyi.

„Olen kyllä vähän — pianoa.“

„Tulkaa sitten kello kolme opistoon ja ottakaa nuotit mukaan.“

Sangen arkana olin määrääaikana paikalla ja istuin fyygelin ääreen. Soitin joitakin kappaleita ja tunsin samalla sielussani, että tämä oli epätodellista.

„Kuinka kauan olette soittanut“, kysyi herra W.

„En ollut tilaisuudessa aloittaa ennenkuin 16-vuotiaana.“

„Ai, ai, ai,“ sanoi silloin tirehtööri Wegelius. „Te olisitte voineet tulla pianistiksi, jos olisitte alkanut soittaa 7-vuotiaana. Nyt ei ole enää toivoakaan siihen suuntaan. Ainoa mikä teistä voi tulla on esim. soiton opettaja — 'ein tüchtiger Musiker' kyllä, mutta ei konsertteja antava pianisti. Tulkaa nyt opistoon heti, jos aiotte antautua tälle alalle.“

Kiitin ja poistuin. En ollut hämmästynyt herra W:n tuomiosta, sillä sisässäni tiesin, että hän oli oikeassa. Mutta se masensi minut kokonaan — en tiennyt miksi. Taiteellinen turhamaisuuteni oli saanut lopullisen iskun ja mikä pahempi: elämäni tie oli nyt joka kohdalla ummessa. Jos isäni mieltä olisin voinut ilahduttaa semmoisella tulevaisuuden ennustuksella, että minusta tulee suuri taiteilija, olisi hän ehkä hyväksynyt haaveeni ja auttanut minua. Nyt oli luonnollista, kun kerroin hänelle johtaja Wegeliuksen lausunnon ja kysyin, saisinko alkaa musiikkiopistossa, että hän kylmästi vastasi: „Tee kuinka haluat, minä en ainakaan kustanna opintojasi“. Ja minä tunsin, etten oikeastaan halunnut.

Kaksi yötä ja kaksi päivää ensin valvoin ja muutamia viikkoja kuljin sitten yhtämittäisessä kamppailussa Jumalani kanssa. Ensin rukoilin lakkaamatta — vaikken tiennyt ketä rukoilin — : „Anna minun kuolla, anna minun haihtua olemattomiin, elämäni ei ole mistään arvosta, maailmassa en mitään tee.“ Sitten koko sieluni kärjistyi ja kohdistui tämäntapaiseen ihmettelyyn: „Mutta olemmeko

me ihmiset siis näin hylättyjä, näin yksinäisiä, näin heikkoja olentoja? Tänne me synnymme, täällä me kärsimme, täältä me kuolemme — eikä ole mitään järkeä, ei tarkoitusta, ei Jumalaa!“ Kooten viimeiset voimani minä vihdoin ajattelin: „Nyt minun täytyy tietää totuus. Jos Jumala on, täytyy hänen nyt ilmoittaa itsensä minulle. Jos ei, riistän itseltäni hegen.“ Olin niin vakava ja niin synkkä, että omaiseni pelkäsivät minun tulevan hulluksi. Mutta silloin tapahtui jotakin, joka synnytti minut uudeksi ihmiseksi.

Lokakuun 13 p:nä 1896 keskellä päivää oli aivan kuin sieluntuskani olisivat kärjistyneet huippuunsa. Ne nousivat niin ylimmilleen, että minä hengessäni huutamalla huusin apua elämältä, kun en jaksanut enkä kestänyt kauempaa.

Heittäysin selälleni sohvalle. Silloin äkkiä peittyi sumuun kaikki ympärilläni. Oli aivan kuin synkkä pilvi silmiäni edessä, ja tuntui kuin tuskani olisi siirtynyt itseltäni tuohon pilveen. Ohimennen ajattelin siinä: „Tuollainenko siis on elämä?“ Samassa pilvi repeytyi, ikäänkuin salama olisi siihen iskenyt, ja auringon säteet paistoivat kasvoihini lämmittävästi ja kirkkaasti, mutta ei häikäisevästi. Vähitellen tuo ihana valo ympäröi minut joka puolelta, niin että olin kuin valomeressä, ja vihdoin se tunki sisääni, täytti ja valaisi minut kokonaan, niin että minä itse ja koko olemukseni oli kuin paljasta valoa. Ja samalla auringon takaa ja joka puolelta avaruudessa kuului ääni, joka sanoi: „Ole hyvässä turvassa minun poikani, sillä minä rakastan sinua.“ Ja sitten tämä valo haihtui ja laskeusi alas ja meni selkäni sisään ja tuli sieltä ulos niinkuin liekki. Elävänä, liekehtivänä vaahteran lehden muotoisena se nousi ylös korkealle yli pään ja ympäröi minua valollaan. Ja minä nousin sohvalta hämmästyneenä ja katselin ympärilläni, sillä katso, minä olin toinen ihminen.

Vanha elämä oli aivan kuin pyyhkäisty pois. Ja minä panin käteni ristiin rinnalle ja sanoin hiljaa ja harvaan: „Ihminen on Jumalan poika. Isä Jumala on olemassa ja hän on kaiken elämän takana. Hän rakastaa, hän rakastaa, ja minä olen hänen poikansa, eikä ole mitään hätää, ei koskaan, ei ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaan. Kaikki tuska ja kärsimys on vain syntymistä uuteen elämään. Kun ihminen syntyy tähän maailmaan, silloin on tuskaa

ja vaivaa, ja kun ihminen syntyy henkiseen elämään, siihen tietoisuuteen, että hän on Jumalan poika, täytyy senkin tapahtua tuskalla ja vaivalla, suurella ponnistuksella ja äärettömän helvetin läpi käymällä. Mutta sitten kaikki on rauhaa ja sopusointua ja selvyyttä.

Ja siitä hetkestä lähtien ei rauha voinut kadota sielustani. Tuo merkillinen tila kesti yhtämittä monta kuukautta ja aiheutti erilaisia ilmiöitä. Muun muassa ymmärsin yhtäkkiä evankeliumeja: niissähän puhuttiin juuri siitä valosta, jossa minä vaelsin. Jeesus sanoi: „Ylentäkää ihmisen poika itsessänne. Vaeltakaa niin kauan kuin teillä valo on.“ Ihmisen poika s.o. ihmisen korkeampi tajunta, joka näytetään salaiselle silmällemme ihanana valoilmionä, se on herätettävä. Kun se on heränyt, silloin ihmiselle alkaa iankaikkinen elämä Uuden Testamentin mukaan. Minä mielestäni ymmärsin tämän kaiken ja Jeesus tuli lähemmäksi kuin veli. Sama „pimeydessä loistava“ valoilmiö se myös teki minut, niinkauan kuin se kesti, henkisesti selvänäköiseksi sillä tavalla, että kun siinä valossa katselin ihmistä, näin mikä se häntä esti „tulemasta valoon“, mikä erityinen heikkous tai vika, puute tai liiallisuus hänen sielussaan. Tietysti en voinut kellekään mitään sanoa. Tietoni oli aivan kuin lukon takana, joka toisen itse olisi pitänyt avata.

Nyt ei pidä ajatella, että minä heti tämän heräymyksen jälkeen olisin saavuttanut takaisin teosofisen tasapainon, jota niin kovasti oli järkytetty. Ei, tieni oli mutkikkaampi. Heräymyksenä vei minut Uuden Testamentin ja Jeesuksen luo, ja koska Tolstoi vakuuttavammin, suuremmalla innolla ja uskolla kuin kukaan muu puhui Jeesuksen ja hänen oppinsa puolesta, oli luonnollista, että koska mielestäni nyt olin tehnyt samanlaisen henkisen kokemuksen ja löytänyt saman totuuden kuin Tolstoi, minä muutenkin elämänymmärryksessäni alussa seurasin kokonaan Tolstoita hyväksyen hänen katsantokantansa yksityiskohtia myöten.

Mielentilani näkyy selvästi eräästä kirjeestä, jonka kirjoitin silloiselle skandinaavilaisen T. S:n ylisihteerille Gustav Sanderille ja josta tähän painatan suomeksi otteen:

„Nyt ymmärrän Jeesuksen sanat: „Tulkaa luokseni te kaikki, jotka ovat raskautetut! Nyt ymmärrän, että hän todella meidät vapauttaa, jokaisen meistä, olkoon hänellä

mitä suruja tai huolia tahansa. Itsestämme meidän vain tulee luopua.

„Sen totuuden, jonka näin ja johon nyt uskon, tahdon teille lyhyesti lausua näin:

„Jumala on minun Isäni. Isä minua rakastaa. Tavallisesti joku tai jotkut ihmisetkin minua rakastavat. Mutta ei se välttämätöntä ole. Jumala minua rakastaa. Ja Hän rakastaa minua enemmän kuin kukaan ihminen sitä saattaa tehdä. Hänen rakkautensa pitää olla minun elämäni.

Isä on minut maailmaan lähettänyt. Hänen tahdostaan olen tänne tullut. Mikä siis minun tehtäväni on? Ei mikään muu kuin Isän tahdon täyttäminen. Mutta mikä on Isän tahto, kuinka voi sen tietää? Isä on pannut sen minun sydämeeni, Hän on pannut sen minun järkeeni, Hän on pannut sen minun omaantuntooni, ja Jeesus, joka oli sen löytänyt, on sen julkilausunut. Se Isän tahto selviää joka ihmiselle, joka ajattelee ja pyrkii totuuteen, sillä koko elämän on Isä niin asettanut, että se koettaa selvittää ihmiselle Hänen tahtonsa. Mutta me saatamme olla toisillemme avuksi neuvomalla toisiamme, niinkuin esim. Jeesus teki, joka täydellisimmin täytti Isän tahdon ja sentähden on sen puhtaimmin julkilausunut. Hänen mukaansa siis saatamme Isän tahdon lausua, kun sen yksinkertaisimmin ja selvimmin tahdomme lausua.

„Mikä on siis Isän tahto? Hänen tahtonsa on, että tunnustan olevani Jumalan poika (Isän lapsi), jonka ainoa velvollisuus on totella Isäänsä. Hänen tahtonsa on, että Jumalan valtakunta perustetaan maan päälle; Jumalan valtakunta on rauha ja ilo ihmisten sydämissä, minun omassani ja muitten. Jumalan näkyväinen valtakunta on siinä, missä kaikki ihmiset ovat veljiä, rakastavat toisiaan ja elävät rauhassa keskenään. Minun tulee olla Jumalan näkyväisen ja näkymättömän valtakunnan omistaja, vaikkei kukaan muu sitä olisi. Minun sydämessäni tulee olla Jumalan valtakunta ja minun tulee niin elää, että ihmiset sen näkevät.

„Kuinka saatan tämän Isän tahdon täyttää? Kuinka saatan olla kaikkien ihmisten veli ja elää niin, etten herrätä pahennusta, vaan rakkautta? Itsestäni en mitään taida, mutta Jumala kaiken taitaa. Minun tulee olla hänen välikappaleensa, antaa hänen toimia kauttani, siis elää niin, että Isä voi toimia kauttani. Siis minun täytyy Jeesuksen neuvojen mukaan alottaa tästä:

„Niinkuin hän ja hänen apostolinsa ja ensimmäiset kris-

tityt, en saa olla kenenkään herra — sillä yksi on Herra ja Isä, — vaan kaikkien vertainen, ja jos ensimmäinen tahdon olla, kaikkien palvelija. Tämä on mahdollista, jos itse luonnollisella tavalla hankin elatukseni, se on ruumiillisella työllä. Toiseksi en saa tietää mitään pahasta, en tehdä mitään pahaa. Tämä on mahdollinen viiden käskyn avulla: Minun tulee elää rauhassa kaikkien kanssa, en koskaan suuttua enkä ketään sanoillani loukata — en mistään syystä, en 'opettaakseni', en nuhdellakseni —; minun tulee olla varuillani, etten anna aistillisuudelle perää en ajatuksissani, en sanoissa, en töissä; minun ei pidä vannoman valaa eikä edes pyhästi lupaamaan mitään tulevaisuuden suhteen, koska se ei ole vallassani, vaan minun tulee tyytyä yksinkertaisesti myöntämään tai kieltämään; minun ei tule asettua pahojen ihmisten tuomariksi — sillä kosto on Herran —, vaan minun tulee olla pahaa vastustamatta ja sentähden sekä siitä syystä, etten saa tehdä mitään pahaa, minun ei pidä mennä sotaan viattomia veljiä tappamaan, vaan rakastaa muukalaisia niinkuin omaisiani. Ja kolmanneksi minun tulee leiviskäni mukaan julistaa veljilleni käsittämäni totuus.

„Jeesus on täten antanut meille aivan ihanteellisen elämän avaimen, elämän, joka on rakkautta ja totuutta, valoa ja lämpöä syntymästä kuolemaan asti. Isä on rakkaus, itsensä kieltävä rakkaus minussa on Isä ja Isä on ääretön, Hänen rakkautensa on pohjaton, sentähden ei minun kehitykseni koskaan saata päättyä, vaan jatkuu iankaikkisesti täydellisyydestä täydellisyyteen.“

Tiedon edellytys.

Tiedon puun hedelmä antaa kuoleman ilman Elämän puun hedelmää. Ihmisen on tunnettava itsensä ennen kuin hän voi toivoa tuntevansa edes niiden olentojen ja voimien perimmäistä syntyä, jotka sisäiseltä luonnoltaan ovat vähemmän kehittyneet kuin hän itse. — H. P. B.: „Isis Unveiled“.

Rakentajalle.

*Rakensit majan ja temppelin,
kirjoitit sanan seinihin:
Rakkaus.*

*Majaa muutit, tuli vei temppelin,
sana, kirjoitettu seinihin
palanut ei.*

*Minne vain matkasi vei
loisti työstäsi rakkaus.*

*Majaan tyhjään kun matkamies
tyhjää tyhjempi kerran saapui,
majasi taika — kukaties —,
sana, mi salaa seinästä loisti
hänelle vakuutti, hänelle toisti
Suuren Mestarin sanoman:
Olemme poikia Jumalan.*

*Sanansaattaja taivahan,
tulit, olit ja tulet jälleen.
Kansa kaikki Sua odottaa,
rakentajaa.*

Lauri Kettunen.

Seuramme ei ole pelkkä älyllinen okkultismin koulu, ja meitä suuremmat ovat sanoneet, että sen on parasta olla siihen ryhtymättä, joka arvelee, että muiden hyväksi työskenteleminen on liian vaivalloista. Maailman siveelliset ja henkiset kärsimykset ovat tärkeämpiä ja kaipaavat enemmän apua ja hoivaamista kuin tiede kaipaa meiltä millään tutkimusalueella. „Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon“.

Mestari K. H.

Pekka Ervastin jäähyväisjuhla.

Koko Ruusu-Ristin neljästoista vuosikokous oli siis oikeastaan suurta jäähyväisjuhlaa, jonka päätekohtan muodosti se tilaisuus sunnuntaina, toukokuun 27 p:nä, jolloin siunattiin jalon, suuren ja rakastavan hengen, Pekka Ervastin jälleen päättyneen maanpäällisen elämän muistoa. Kello kaksitoista, samaan aikaan, jolloin P. E. aina piti sunnuntailuentonsa, oli kauniisti koristeltu Temppele eteishallia myöten tulvillaan täynnä omaisia, ystäviä, Ruusu-

Ristin jäseniä, jotka olivat saapuneet viettämään isänsä, veljensä, ystävänsä ja johtajansa sielunjuhlaa.

Ohjelma alkoi musiikilla. Ruusu-Ristin soittajat esittivät Händelin Largon. Annikki Uimonen lauloi Beethovenin Koraalin, Piippa Heliö Merikannon „Oi muistatko vielä sen virren“ ja Martti Seilo Loewin „Kello“-balladin, jota P. E. juuri vuosikokouksen aikana oli kyyneltyneenä kuunnellut.

Laulun päätyttyä astui Ruusu-Ristin varapuheenjohtaja Hilda Pihlajamäki Sven ja Eino Krohnin saattamana kulkitetun arkun luo, jonka takana seisoivat lippuvartio, Suomen ja Ruusu-Ristin liput. Hilda Pihlajamäen kaunis, ylevä puhe kohotti kaikkien mielet sille tasolle, josta yksin kuolemaa voi oikealla tavalla lähestyä. Hän puhui nöyrästi siitä, miten vaikeata on meidän, jotka elämme hänen siunauksestaan, todella siunata häntä, joka on itse siunaus. Hän puhui siitä, kuinka paljon vastustusta ja väärinymmärrystä Pekka Ervast sai osakseen, hän, joka kuitenkin tahtoi kaikille vain hyvää. Hän kertoi niistä opetuksista, joita tämä suuri henkinen opettaja oli antanut. Puheen jälkeen laskettiin Ruusu-Ristin seppele, jonka nauhaan oli kirjoitettu Runebergin „Pilvenveikon“ kauniit sanat:

„Murheell' ei saa muistoasi viettää,
ei kuin sen, mi mentyään jää unhoon;
Sua itkevä on isänmaasi,
niinkuin kasteen itkee suvi-ilta,
tyynnä, loistavana, laulullisna,
toivoin uuden aamun syleilystä“.

Kuoron laulettua Waenerbergin ihanan psalmin „Ne, jotka kyynelin kylvävät“ Martti Seilon esiintyessä solistina, laskivat omaiset ja sukulaiset seppeleensä. Tämän jälkeen esitti kuoro Oskar Merikannon Pekka Ervastin sanoihin („Mitä on kuolema“, loppuluku) säveltämän juhlallisen kantaatin „Kuoleman kunniaksi“, josta tohtori Annie Besant aikoinaan sanoi, että se on tulevaisuuden musiikkia. Solisteina esiintyivät Hilda Pihlajamäki, Annikki Uimonen ja Martti Seilo.

Nyt alkoi looshien seppelten laskeminen. Sen ohessa puhui Varde Ljusin puolesta maisteri Sven Krohn Pekka Ervastista ikuisen elämän suurena opettajana ja todistajana. „Hän on kutsunut ja yhä kutsuu oppilaitaan astu-

maan teitä, jotka johtavat kuoleman arvoituksen ratkaisuun.“ Aino-looshin puolesta kertoi maisteri ja kirjailija Akseli Tola siitä, miten lämpimästi vainaja oli rakastanut tätä kaunista isänmaataan ja sen „ihmeellistä“ kansaa, sen kalevalaista menneisyyttä, miten hän oli palavasti uskonut henkiseen Suur-Suomeen, mutta miten hänen opetuksensa kuitenkin keskittyi Häneen, joka on alku ja loppu, Kristukseen.

Teosofisen Seuran ylisihteeri arkkitehti Armas Rankka laski seuransa puolesta seppeleen ja puhui Pekka Ervastista teosofian uranuurtajana Suomessa ja Teosofisen Seuran perustaja-ylisihteerinä.

Myöskin Teosofisen Seuran Aurora-looshin puolesta laskettiin kukkia ja puhuttiin Suomen teosofisen liikkeen „Grand old man“in muistolle.

Opistolan puolesta laski seppeleen johtajatar Bertha Lindberg ja Kulmakoulun ja sen säätiön puolesta rehtori Yrjö Elonemi. Viimeksimainittu ilmoitti puheessaan, että koulu on perustanut Pekka Ervastin nimeä kantavan stipendirahaston. Tervehdyksensä ja kukkansa toivat myöskin Ruusu-Ristin Kuoro ja Ruusu-Ristin Nuoret.

Sitten alkoi yksityisten henkilöitten seppelten, kukkien ja tervehdysten tulva. M.m. puhui taiteilija Aapo Pihlajamäki siitä, miten Pekka Ervastin suurimpia ihanteita oli Suomen kansan henkinen ylösnousemus. Kirjailija J. R. Hannula puhui myöskin.

Runopukuun olivat tervehdyksensä ja puheensa pukee näyttelijä Jussi Snellman, kirjailija Anni Kaste, professori Lauri Kettunen, näyttelijä Terttu Pajunen-Stenbäck kirjailija Aura Jurva, taiteilija Aug. Soldan ja hra Väinö Särkkä. Näistä julkaistaan muutamia tässä numerossa.

Monet, monet jäsenet ja ystävät kunnioittivat vainajan muistoa P. E:n rahaston kautta. Sähkösanomia saapui Amerikasta New-Yorkin Ruusu-Ristiltä ja neiti Anna Eskeliseltä ja Ruotsista kirjailija Annikki Reijoselta.

Vielä esitti lauluja Reino Hallaperä Kasken „Erakkomajan“ ja kuoro Beethovenin „Jumalan kunnian luonnossa“. Lopuksi lauloivat kaikki yhteisesti vuosikokousvirren „Sun haltuus' rakas Isäni“.

Monisatalukuinen joukko seurasi ruumissaattuetta krematoriokappeliin, jossa vielä laulettiin yhteisesti P. E:n mielilauluja „Maa on niin kaunis“ ja „Sun haltuus, rakas Isäni“.

Merkilliseksi kiitosjuhlaksi muodostui tämä tilaisuus.

valtavaksi todistukseksi siitä miten paljon onnea ja elämän uskoa Pekka Ervast oli antanut lukemattomille ihmisyyksilöille, Pekka Ervast, joka tunnuslauseekseen oli ottanut kauniit Goethe-sanat: „Edel sei der Mensch, hilfreich und gut. — Jalo olkoon ihminen, avulias ja hyvä.“

Eino Krohn.

Pekka Ervast.

In memoriam.

*Valon korkea kirkkaus
ajaks siirtyi kansamme luota.
Mut jälkeensä toivova siunaus
toki jäi, ja se kuiskii: vuota!*

*Sa vuota, ihminen:
ajastaikojen kautta sun tulla
on määräsi verroille Kristuksen, —
tähän armo on sulla ja mulla.*

*Olit kuin isä laupias,
olit oikea sielunpaimen.
Näit syvemmin aikalaisias,
monen nostit ihmistaimen.*

*Vaikk' korkea kirkkautes
ajaks siirtyikin kansamme luota,
jäi jälkeesi toivova siunautes
ja se kuiskii: ihminen, vuota . . .*

Wäinö Kolkkala.

Pekka Ervastian jäähyväisjuhlassa.

Rakkaalla lapsella on monta nimeä, sanotaan. Niinpä mekin puhuttelimme Sinua monilla nimillä, milloin Pekka tai Ystävä, milloin Veli tai Opettaja j.n.e.

Näillä nimillä, joita me lausuiimme joko ääneen tai ajatuksissamme, emme me kuitenkaan saaneet tyhjenne-tyksi sitä Mysteriota, emme esille sitä Todellisuutta, mikä Sinä näinä vuosikymmeninä keskuudessamme olit, ja mikä Sinä edelleen olet. Kukaties me olimme ymmärtämään Sinua vähitellen, ymmärtämään sikäli kuin kuljemme Jeesuksen Kristuksen ja Sinun neuvoissasi ja käskyissäsi.

Tällä kertaa puhuttelen Sinua yhdellä Sinulle kuuluvista monista arvonimistä. Se nimi on asteettainen, joten jokainen voi sitä yrittää ymmärtää oman henkisen kehityksensä näkökulmasta. Se alkaa alimmasta asteestaan, josta se porras portaalta ylenee ja syvenee ja avartuu, kunnes se yhtyy itse elämän Keskuukseen. Se arvonimi on Mestari. Niinpä nyt tervehdän Sinua, rakas Johtajamme Pekka Ervast, Valkoisen Veljeskunnan Mestari-Lähettiläänä! Tervehdän Sinua, rakas Mestari, kymmenellä valkoisella ruusulla. Ne edustavat täydellisintä Ihmistä. Tässä tapauksessa ne edustavat Valkoisen Veljeskunnan täydellisintä Mestaria ja mestariutta. Näihin ojentamiini kymmeneen valkoiseen ruusuun sisältyy myöskin minun yksinkertainen kiitollisuuteni, kunnioitukseni ja rakauteni.

J. R. H.

Puheemme.

Enemmän kuin ehkä millään muulla tavalla on vahinkoa tehty maailmassa huolimattomalla, ajattelemattomalla, epäystävällisellä ja julmalla puheella. Juoru on maailman turmiollisimpia asioita. Tuskin mikään turmelee useampia ystävyysuhteita ja hävittää useampia koteja kuin se. —

Annie Besant.

Ruusu-Ristin XIV vuosikokous.

Ruusu-Ristillä on tuskin ollut ainoatakaan vuosikokousta, jonka merkitys olisi ollut yksinomaan muodollista laatua. Ne ovat järjestömme tähänastisessa elämässä olleet tapahtumia, joilla on aina ollut enemmän henkistä merkitystä kuin yleensä seurojen ja yhdistysten säännöllisesti uusiintuvilla vuosikokouksilla. Mieleen tulevat itsestään muinaisten kansojen mysteriojuhlat, ja ellei olisi liioittelua, voisi järjestömme vuosikokouksia vaikutusta silmällä pitäen nimittää kollektiivisiksi vihkimyksiksi. Jokaisen päätyttyä tuntuu kuin kokonaisuutena olisimme saaneet päätötdodistuksen luokalta toiselle; olipa tämä vaikutelma oikeutettu tai ei, joka tapauksessa iloitsimme menneestä ja odotamme jännityksellä tulevaisuutta, ja ajatukset, jotka arkipäivien saavuttua palaavat takaisin kokousaikaan, tuovat siitä mieliimme tyynä iloa, rohkeutta ja voimaa. Saataapa tuntua siltäkin kuin ilomme vasta jälkeinpäin pääsisi oikeuksiinsa, ikäänkuin kokousaika olisi ollut yhtämittaista mietiskelyä, kohoutumista siihen henkiseen todellisuuteen, joka on ulkonaisen järjestömme yläpuolella, ja ikäänkuin rajoitetut persoonallisuutemme kykenisivät vain vähitellen omaksumaan sen, minkä minuuksina olemme kokeneet lyhyen ajan kuluessa. Vaikka meidän tätä kaikkea muistellessamme täytyy käyttää tunne-sanan johdannaisia, ilmaisevat ne vain kokemustemme taustan, pohjaväriyksen, säestyksen; vuosien kuluessa saavuttamamme kokemus on, että voittomme näistä tilaisuuksista merkitsee meille käytännössä lisääntyneitä mahdollisuuksia Ruusu-Ristin hengen ymmärtämiseen, tahtomiseen ja toteuttamiseen.

Näin ollen on helppo käsittää, miten vaikea ja epäkiitollinen on kronikoitsijan tehtävä. Ainoa, mitä hän voi välittää, on asioiden ja tapahtumien luettelo. Kertakaikkinen totuus on, ettei mistään henkisestä liikkeestä ole kirjoitettu eikä voida kirjoittaa pätevää historiaa. Se on asia-luettelo, legendaa — tai kumpaistakin.

Ruusu-Ristin neljästoista vuosikokous oli työvuoden huippu ja päätekohta. Tämän kevään kuluessa lisäsi sen odotukseen ja valmistuksiin liittyvää jännitystä kysymys P. E:n paluusta. Tiedettiin, että hän kaipasi synnyinmaahansa, mutta hänen tulonsa aika oli mahdollisimman epävarma. Kun saatiin kuulla, että hän itse arveli olevansa

kotimaassa vasta kesäkuun alkupäivinä, tehtiin etupäässä toispaikkakuntalaisten matkustamismahdollisuuksia silmäläpitäen päätös, että vuosikokous pidetään, niinkuin tavallisinta on ollut, pääsiäisenä. Päätöksen tekijät olivat kuitenkin vielä odottavalla kannalla, ja pian se muutettiin, sillä aavistukset kehoittivat siirtämään vuosikokouksen kaiken varalta helluntaihin. Ja aavistukset osoittautuivat oikeiksi: P. E. saapui Suomeen hyvissä ajoin ennen helluntaita.

L a u a n t a i n a, toukok. 19 pnä, kokoontuivat vuosikokoukseen saapuneet tavanmukaiseen tervetuliais- ja tutustumisillanviettoon Kulmakoululle. Temppeleä oli tänäkin vuonna saanut koristelunsa; aiheiltaan ja käsittelyltään varhaiskristilliset seinämaalaukset olivat jääneet paikoilleen, mutta pylväiden päitä koristivat riippuvat kukkalaitteet. Ruusu-Ristin Nuoret olivat järjestäneet salin sähkölaitteet uudella tavalla, joka entistä paremmin vastaa käytännöllisyys- ja kauneusvaatimuksia. — Maisteri Sven Krohn lausui illan tervetuliaissanat; muu ohjelma, jonka keskeytti väliaika kahvitarjoiluineen, käsitti runsaasti taidesityksiä. Soittoa esittivät Helvi Leiviskä ja Ruusu-Ristin Soittajat, laulua Hellin Kahila ja Clara Bonsdorff sekä naiskuoro, Eino Leinon „Elegian“ lausui Mikko Holmberg, ja lopuksi esitti Piippa Heliö yleisellä ihastuksella kuuluttuja Kantelettaren runoja. — P. E. istui puheenjohtajan paikallaan väliaikaan asti, jolloin hän, väsynyt kun oli, poistui lepäämään.

S u n n u n t a i n a alkoi varsinainen vuosikokous. P. E. puhui aluksi muutamia sanoja pahoitellen sitä ettei ollut niin hyvissä voimissa kuin olisi tahtonut olla ja toivoi, että läsnäolijat suhtautuvat häneen myötätunnolla. P. E. korosti, että hänen sairautensa oli ohimenevää ja viittasi paikkansa pitämättömään ennustukseen, jonka mukaan hänen olisi pitänyt kuolla jo v. 1924. — Kun R. R:n Soittajat olivat esittäneet Händelin „Largon“ puhui P. E. seuraavaan tapaan:

Tämä on meidän neljästoista vuosikokouksemme. Toinen seitsevuotiskausi on nyt lopussa. Meillä on ollut vuosikokouksissamme tapana muistaa ihmisen seitsemää prinssiippiä ja verrata kutakin vuosikokousta johonkin prinssiippiin. Tämä vuosikokous kulkee atman, itsen, hengen merkeissä. Erikoisesti hengen merkeissä vietämme tämän vuosikokouksen. Muistakaamme, että ensimmäinen kristillinen seurakunta alkoi hengen vuodatuksella; helluntaita vietään senkin muistoksi. Mikä oli se henki, joka silloin vuodatettiin? Oliko se joku ulkoapäin tuleva vuodatus, joka antoi apostoleille

kyvyn puhua eri kielillä, niin että kaikki ymmärsivät? Mitä se henki oli? Apostoleissa heräsi äkkiä selvä tietoisuus siitä, että he eivät olleet ruumiillisia eikä persoonallisia olentoja yksinomaan. Kun Kristus vaelsi maan päällä, edusti hän heille henkeä; he olivat persoonallisuuksia hänen ympärillään. Nyt he kaikki tulivat henkiolennoksi; he eivät enää olleet persoonallisia sieluja. Nyt he heräsivät tietoisuuteen siitä, että he olivat henkiolentoja. — Kun henki meissä herää, silloin se tunnustaa asemansa Jumalan edessä. He tunsivat olevansa Jumalan Poikia. Kun ihmiselle näin käy, silloin on todellinen tahto hänessä herännyt. Se ei kysy erikoisia motiiveja, se tahtoo vain Jumalaa, totuutta, rakkautta. Manas ja buddhi ovat silloin ikäänkuin hänen aurassaan; järki on hänen ominaisuutensa, se ei ole hänen syvin olemuksensa. Aikaisemmin ihmisestä tuntui, että hän on yhtä järjen kanssa. Samoin on, kun buddhi hänessä herää; hänestä tuntuu kuin hänen persoonallisuutensa rakastaisi. Mutta kun jumalallinen henki hänessä herää, silloin jumalallinen järki ja rakkaus ovat ominaisuuksia Jumalan Pojassa. Ne voivat valaista hänen persoonallisuuttaan, ne ovat itse asiassa hengen ominaisuuksia. Tällainen ihminen ei enää omista ansioita itselleen, hän sanoo: „En minä, vaan Kristus minussa.“ Kristus ihmisessä tulee eläväksi, kun atma herää. Jos Kristus täyttää meidät, ei meille jää mitään kerskattavaa. Se vapauttaa meidät omasta pienestä, syntisestä, huonosta persoonallisuudestamme. Me ihmiset voimme tehdä sen, mitä Jeesus Kristuskin sanoi: „Valvokaa ja rukoilkaa!“ Niin paljon voimme muistaa, että olemme henkiolentoja, että mikään näkyväinen ja maallinen ei ole niin kovin tärkeätä, jotta voisimme seurata Mestaria ja muistaa, mikä on tehtävämme. Muistakaamme nytkin, ettemme ole tämä ruumis, tämä persoonallisuus, vaan että olemme henkiolentoja. Ei ole pelkoa siitä, että kuolema voisi meille mitään.

Kun Ruusu-Ristin kuoro oli R.-R:n Soittajien säestyksellä esittänyt Beethovenin „Jumalan kunnian luonnossa“ julisti P. E. vuosikokouksen alkaneeksi. Kuoro lauloi Toivo Kuulan „Auringonnousun“, jonka jälkeen esitettiin vuosikokoukselle saapuneet tervehdykset.

Ensimmäiset terveiset toi P. E. matkaltaan Amerikasta kertoen tällöin m.m. vaikutelmiaan Ojaista. Tämä paikka, joka tällä hetkellä on Yhdysvaltojen teosofisen liikkeen tärkeimpiä keskuksia, on P. E:nkin saaman vaikutelman mukaan erittäin hyvin valittu. Sen aura on sekä fyysisesti että näkymättömästi kirkas ja kirkastettu. Luontonsa puolesta se ei ole pohjoismaalaiselle erikoisen kaunis; hän kaipaa siellä graniittia, korkeita puita ja vettä, mutta se on paikka, jota ihminen ei vielä ole ehtinyt turmella. Sikäli kuin siellä on ihmisten muodostamaa auraa, se on enimmäkseen iloista ja harmoonista. Ihmiset yleensä ovat siellä ystävällisiä, eikä se suinkaan johdu yksinomaan siellä asustavista teosofeista. Näitä siellä on joitakin, koska Krotona, T. S:n päämaja, siirrettiin Hollywoodista tämän kas-

vaessa Ojain. Keski-Euroopassa ei Ojain kaltaisia paikkoja juuri voi tavata. Täydennettyään lyhyttä matkakertomustaan eräillä meille kaikille erittäin arvokkailla terveillä, P. E. luovutti puheenvuorot läsnäolleille. Seurasi lukuisten tervehdysten vuoro, joita saapui kaikilta puolilta maatumme, sekä yksityisiltä että ryhmiltä.

Ruus-Ristin Sihteeri esitti vuosikertomuksensa mainiten m.m., että uusia jäseniä on vuosikokousten välisenä aikana liittynyt 35, edellisenä vuonna 64, sitä edellisenä 42. Viimeinen jäsenkortin numero on 1090. Ruusu-Ristin Hallitus on työvuoden aikana kokoontunut 25 kertaa. Ryhmätyö on osoittanut ilahduttavia elpymisen merkkejä: Helsingissä ovat jäsenet tutkineet H. P. B:n „Teosofian Avainta“, „Kynäsepot“, jotka aikaisemmin toimivat Järjestömme liepeillä, on otettu virallisestikin ryhmäksi, ja sen säännöt on hyväksytty; ulkonaista propagandatyötä on Helsingissä tehty uuden suunnitelman mukaisesti, joka on osoittautunut käytännölliseksi. — Kesäkurssit pidettiin viime vuonna elok. 1—6 p:nä. Osanottajia oli tavallista enemmän, 88 henkeä. Keskeisenä oli tällöin P. E.:n esitelmäsarja unielämästä ja kuoleman jälkeisestä elämästä, joka myöhemmin syksyllä luettiin Helsingissäkin sunnuntaiesitelmäsarjana. — P. E:n kirjoituksista on ilmestynyt viime vuoden pääsiäismatinean esitelmä, maksuton lento-lehtinen „Ruusu-Risti ja vapaamuurarius“ ja „Neljä kättä“. Johtajan pikakirjoitettujen ja monistettujen esitelmien lähettäminen toisille paikkakunnille on järjestetty uudelle kannalle: esitelmät eivät enää kierrä paikkakunnalta toiselle, vaan ne lähetetään tilauksesta erikseen tilaajille, joiden on ne palautettava takaisin kuukauden kuluessa ja maksettava lainamaksu. Tilaajalle lähetetään kerrallaan korkeintaan kolme esitelmää, joita ei saa jäljentää. — Tämän jälkeen esitettiin Ruusu-Ristin Rahastonhoitajan vuosikertomus.

Kahvitaunon päätyttyä kuultiin helsinkiläisten ryhmien ja harrastuspiirien työkertomukset. Luemme ne osoitukseksi työmme monipuolisuudesta: 1) Yleinen jäsenkokous (helsinkiläisten ryhmäopiskelu), 2) Töölön ryhmä, 3) Uuden testamentin tutkijapiiri, 4) Päämajaryhmä (joka Johtajalta sai erikoista turnustusta ja rohkaisua epäitsekkyyttä ja kieltäytymistä vaativista pyrkimyksistään), 5) Kynäsepot, 6) Ruusu-Ristin kuoro, 7) Etsijäin piiri, 8) Musiikki-

ryhmä, 9) Ruusu-Ristin Nuoret, 10) Kerhola-ryhmä, 11) Näyttämöryhmä.

Lopuksi keskusteltiin kesäkurseista. Johtaja ehdotti kokousajaksi elokuun 12:n ja 19:n p:n välistä aikaa, mutta kun muitakin ehdotuksia ilmeni, siirrettiin ratkaisun tekeminen seuraavaan päivään.

Maanantaina jatkettiin vuosikokousta. Kotvasen keskusteltua tultiin yksimielisiksi siitä, että kesäkurssit pidetään Johtajan ehdottamana aikana eli 12—19 p. elokuuta. P. E. toivoi, että mahdollisimman monet järjestäisivät kesälomansa niin että pääsisivät tuoksi ajaksi Jyväskylään jo senkin takia, että kesäkurssit ovat tänä vuonna ainoastaan Ruusu-Ristin jäsenille. Erittäin runsaasti käytettiin puheenvuoroja, kun otettiin esille keskustelukysymys: Mitä olemme oppineet Johtajan poissaollessa? Yleisenä huomiona sai tällöin todeta, että tämä aika oli ollut jäsenillemme terveellinen: se vaati itsenäistä, omavastuullista työtä ja auttoi monessa suhteessa oikeammin arvostamaan Johtajaamme ja hänen työtänsä.

Kokouskeskustelun jälkeen piti P. E. tunnin kestäneen kysymyskokouksen, jonka jälkeen osanottajat hajaantuivat saapuakseen illalla klo 7 vuosijuhlaan, joka tällä kerralla pidettiin Tempelissä. Yleisöä oli odotettu paljon, olipa etukäteen epäilty salia pieneksikin. Kaikki sopivat sentään, vaikka tempelimme tuskin koskaan on ollut niin täynnä. Ohjelma oli kauttaaltaan arvokas, niinkuin odottaa sopi. Musiikkia oli runsaasti; laulajina esiintyivät Siiri Lappi-Seppälä, Martti Seilo ja Ruusu-Ristin kuoro. Akseli Tolan „Riemujuhla“, joka pääsiäismatineassamme herätti täysipainoisuudellaan ansaitsemaansa huomiota, esitettiin nyt toistamiseen kiitolliselle kuulijakunnalle. P. E:n juhlaesitelmää „Teosofinen liike ja apostoli Paavali“ oli odotettu jännityksellä. Yritämme seuraavassa toistaa joitakin ajatuksia tästä hänen viimeisestä esitelmästänsä, joka pikakirjoitettuna on tallella ja saataneen siis vielä kokonaisuudessaan kaikkien jäsenten luettavaksi.

Teosofinen liike ja apostoli Paavali on yllättävä yhdistelmä. On harvinaista, että puhutaan apostoli Paavalista teosofisen liikkeen yhteydessä. Huomio on kohdistettava teosofisen liikkeen alkuun, siihen, mistä se on kotoisin. Se ei ole uskonto eikä lahko. Se on uskonnollinen sikäli, että se puhuu uskonnosta yhteisenä, yleisenä ilmiönä, tutkii, mistä uskonto on saanut alkunsa, kuinka uskonto valaisee kaikkia elämän eri ilmiöitä. Kaikista tärkeintä teosofisen liikkeen yhteydessä on, että sen alkuperä on sama kuin kaikkien suurten uskontojen: se on eräs veljeskunta tämän maan päällä, ja

jonka jäseniä elää tämän ihmiskunnan keskuudessa, vaikka he elävät salattuina ja tuntemattomina. Ihmiset eivät heitä tunne. Vain silloin tällöin se toimii julkisesti siten, että se lähettää jonkun veljen maan päälle. Hän kehoittaa ihmisiä elämään parempaa ja jalompaa elämää, mutta me lohdutamme itseämme sillä, että hän ei ole tavallinen ihminen, vaan epätavallinen, ehkäpä joku jumala, niinkuin on aikoinaan luultu Kreikassa ja Intiassa. Siinä ei ole mitään pahaa, ellemmme tahtoisit tällä vapauttaa itseämme velvollisuuksista, jotka meille tulevat sillä, että hän oli keskuudessamme. Me vaiennamme omantuntonne äänen sillä, että asemamme hänet jalustalle ja palvomme häntä. — Turhaa meidän on haaveilla mistään paratiisista ennen kuin olemme luoneet tilan onnelle, autuudelle, hyvälle omassa sydämessämme. Maapallo ei ole luotu helvetiksi, vaan paratiisiksemme, kun te otatte itseenne Jumalan valtakunnan, silloin se astuu alas maan päälle. Tähän ovat kaikki suuret opettajat aina viittaneet. Meidän on jatkettava työtä, jonka luonnon kaikki jumalat ovat panneet alulle. Paavali sanoo: „Koko luomakunta odottaa Jumalan Poikain palaamista”. Se merkitsee, että ihmisten vaikutus ulottuu laajemmalle kuin he itse nykyisillään osaavat aavistaakaan. — Teosofinen liike sai alkunsa tästä pyhästä veljeskunnasta. H.P.B. oli heidän työvälineensä. Teosofinen liike on kotoisin korkeudesta, hengen maailmasta. Missä suhteessa teosofinen liike on kristinuskoon? Jeesus Kristus on tuon mainitsemamme veljeskunnan pää. Ovatko hänen apostolinsa kuolleet? Veljeskunnan jäsenistä ovat useimmat tuntemattomat, eräät tunnettuja. Jos he kerran kuuluvat tuohon veljeskuntaan, merkitsee se, että he yhä elävät. Kaikki nuo ihmeelliset ihmiset yhä elävät. Entä meille jo lapsuudestamme tutut apostolit? Vaikemme tietäisikään kaikkien vaiheita voimme ainakin tietää jotakin eräistä, etenkin Paavalista. Mitä me tiedämme hänestä? Hän oli diasporajuutalainen, joka erosi muista apostoleista siinä, että hänen mielestään pakanoillekin oli julistettava uutta sanomaa, vieläpä niin, ettei heidän tarvinnut tulla juutalaisiksi. Pietari ja Jaakob antoivat kannatuksensa Paavalille ja Barnabaalle. — Paavali astui syvällisten kokemustensa jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon, niiden, jotka tekevät työtä ihmiskunnan hyväksi. Hän ei tullut samalla tavalla kuolemattomaksi kuin Jeesus Kristus. Hän on syntynyt uudelleen, hänellä on uusi ruumis, mutta hän on kuitenkin sama Paavali. Hän on yhtä innostunut Jeesuksen sanomasta kuin ennenkin.

Paavali on katsellut teosofista liikettä. Hän ei liittynyt siihen, kun kaksi muuta Mestaria pani teosofisen liikkeen alulle. Hän pyysi samalla epäilevällä kannalla kuin muutkin. Paavali, joka oli koettanut moneen kertaan puhdistaa kristinuskoa ja kristillistä kirkkoa, pysyi epäilevällä kannalla, mutta luonnollisesti täynnä myötätuntoa. Kaikki eivät ottaneet vastuuta päälleen; sen ottivat Mestarit Moorya ja Koot Hoomi. Monet arvelivat, että he ehkä 20:lla vuosisadalla voisivat tehdä jotakin. Teosofisen liikkeen vaikutushan on, että se tahtoo elähyttää kaikkia uskontoja, saada aikaan, että jokaisessa uskonossa aletaan seurata alkuperäistä opettajaa. — Ehkä 1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla voidaan ryhtyä puhdistamaan kristinuskoa, siis jo vasta 1925. — Pohjolasta tullaan esittämään suurella ponnella, mitä kristinuskon on. H.P.B. on viittannut Suomeen. Se voi merkitä sitä, että H.P.B. on päättänyt: „Minäpä synnyin Suo-

meen." Paavali on mukana tässä työssä. Hän auttaa kaikkia niitä, jotka vilpittömästi tahtovat palvella tätä asiaa.

Toivon, että voisitte uskoa niinkuin minä uskon, tietää, niinkuin minä tiedän, että Paavali on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä.

Vieraan yleisön poistuttua jäivät jäsenet vielä Tempeliin vuosikokousta päättämään. P. E. lausui lopettajaisiksi muutamia sanoja, sydäimestä lähteneitä, sydämiin kätkeytyjä. Hän puhui tulevasta työstään, jolle oli varannut kaksi vuotta, mielessään väikkyvästä uudesta matkasta, joka tulisi suuntautumaan Egyptiin ja Palestiinaan, kristinuskon syntymäpaikoille. Hän tunnusti koti-ikävänsä polttavuuden; hän ei ollut malttanut jäädä sinne, missä oli ollut, vaikka häntä oli pyydetty, ja vaikka hänellä oli ollut siihen tilaisuus. Eikä hän ollut katunut paluutaan: „Erikoisesti tässä vuosikokouksessa olen kuin nuoruuden voimin tuntenut, kuinka ihanaa tämä kaikki on ollut.“ Hän lausui myös kiitoksensa kaikille, ketään unohtamatta, ketään erikseen mainitsematta. Jotkut läsnäolijoista yrittivät hänellekin sopertaa kiitosta, mutta sydämet olivat liiaksi täynnä onnea tyhjentyäkseen sanoissa, ja pian kaikui Tempelissä virsi, joka on päättänyt jo monet vuosikokoukset: „Sun haltuus, rakas Isäni“.

Virren vielä väreillessä tempelaurassa P. E. siunasi läsnäolijat ja toivotti tapaamista: „Näkemiin ensi vuosikokouksessa!“

Sitä toivokaamme!

J. P t n.

Lasten Ruusu-Risti.

Lasten Ruusu-Risti-lehdessä v. 1923.

„Antakaa lasten tulla minun tyköni“, sanoi Rakkauden ja Viisauden Mestari vaeltaessaan maan päällä, ja hän lisäsi selittäen: „sillä heidän on taivasten valtakunta.“

Mikä on taivasten eli Jumalan valtakunta? Se on, kuten apostoli Paavali sanoo, „vanhurskautta ja rauhaa ja iloa pyhässä hengessä.“

Lapset ovat lähellä taivasten valtakuntaa, heidän rauhansa ja ilonsa on luonnostaan pyhä, heidän mielikuvituksensa viihtyy vertauksissa, heidän uskonsa muuttaa

maan taivaaksi, heidän leikkinsä ovat varjoja todellisuu-
desta.

Miksi eivät siis lapset nauttisi viisauden mannaa? Miksi eivät heidän korvansa kuulisi totuuden jumalallista sano-
maa? Miksi eivät he kantaisi kynttiläänsä näkyvissä ja rukoilisi, että pyhän hengen tuli syttyisi heidän sydämensä alttarilla?

Päinvastoin heidän tulee sitä tehdä. Heidän tulee jo pieninä iloita uskosta, jo nuorina etsiä ja kolkuttaa, jo elinikäänsä alussa kääntää katseensa kohti sitä kotia, josta ovat tulleet.

Sentähden olkoon lasten Ruusu-Risti niille pienokaisille, jotka siihen osaa ottavat, kuin ystävä, jonka rinnassa tuli aina palaa. Sytyttäkööt he oman kynttilänsä aina palavasta näkymättömän ystävän kynttilästä.

Sentähden laulakoot Ruusu-Risti-lapset aina sydämes-
sään:

„Oi, tähtönen pieni, mun rinnassain
Ain' loistaos kirkkahasti.“

Ja liehukoon korkealle lasten Ruusu-Risti-lippu.

Pekka Ervast.

Pekka Ervastian jäähyväispäivänä.

27. 5. 1934.

*Veljemme, suurin, on lähtenyt luotamme,
niin turhaan poistuneen jälkeen ojentuu kädet,
pääät murheesta painuu
ja orvot sydämet
kaipaus kyntää syvään
kuin aura pellon vaot.
Ja tuhannet huulet kysyvät:
miksi jo nyt,
näin pian, äskeisen rakkaan paluun jälkeen -
kun tuskin tervehtiä on ehtinyt,*

ilonkylläistä katsetta, sanaa vaihtaa —
 miks menit — ja kaukaisimmalle taholle,
 josta tämän päivän yhteistyöhön et palaa . . .

— — —
 Niin — matkavene siinä jo jälleen on
 ja iltatuuli sen valkeat purjeet avaa.
 Ei reitti, jolle suuntaa, oo tuntematon —
 merimerkit tietyt, luotsin silmä ne havaa.

Ja tie, joka aavan yli johtaa pois
 on edestakaisin kuljettu monet kerrat.
 Ei kukaan siltä tyyten eksyä vois,
 sen kartoittaneet on itse Elämän Herrat.

Nyt veljemme jälleen purjehtii yli sen,
 Kesämaahan päätyen, suuren rauhan rantaan.
 Ken tietää, ehkä kerran jo tuhannen
 hänen jalkansa jäljen painaa sen santaan.

Tään tiedämme vain: hyvin pitkä taival se,
 monen päivän matka, min toisten edellä kulki.
 Ja syvät salat — aueten hänelle —
 soi tehtäväkseen totuutta tuoda julki.

Niin — Väinämö päiväyten päästäntään
 tuli Pohjolan pimentolaan — ja lähti jälleen.
 Ah, kyistä peltoakin kävi kyntämään —
 oli Kalevan heimo elämä elämälleen.

Pois Tietäjä näin nyt soljuvi purreessaan,
 taas laulut suuret Väinön lapsille jäivät.
 Jäi tiedon kannel helkkymään viisauttaan —
 ja sen sointujen kaarilla ihanat, uudet päivät!

Anni Kaste.

Mitä muualla tiedetään.

Raamatun käännösvirheet. Äskettäin on saatu käännetyiksi arameankieliset raamatuntekstit, jotka on tavattu eräistä persialaisista moskeioista. Niistä ilmenee, että kristikunnan yleisesti hyväksymään kreikkalaiseen tekstiin on pujahtanut useita virheitä. Käikestä näkyy, että ne, jotka kristinuskon alkuaikoina käänsivät uuden testamentin kirjat arameankielestä kreikankielelle, eivät tunteneet täysin arameaa.

Persiassa oli aikoinaan voimakkaasti vaikuttava kristillinen kirkko, jossa oli 80 hiippakuntaa. Kun muhamettilaiset valloittivat maan poltettiin kaikki kristittyjen kirjat evankeliumeja lukuunottamatta. Ne olivat arameankielisiä, ja tutkijat arvelevat voivansa riittävin perustein väittää, että ne olivat tarkkoja kopioita arameankielisistä alkuteksteistä. Näiden tekstien käännöksissä, jotka on suorittanut tunnettu kielimies toht. Georges Lamsa, on kokonaista 1400 poikkeusta kreikkalaisesta tekstistä. Huomattavimpia näistä on Jeesuksen viimeisten sanojen tulkinta. Kyseessä ovat sanat „Eli, eli lama sabaktani“, mutta toht. Lamsan mukaan arameankielisessä tekstissä ei ole sanaa „lama“ (miksi). Koska „sabaktani“ on monimerkityksellinen sana, ja koska itse muoto saa toisen merkityksen väittemälauseessa, olisi sanat käännettävä parhaiten: „Jumalani, Jumalani, tehtäväni on suoritettu.“ Jeesuksen viimeiset sanat eivät siis ilmaiseet epätoivoa, vaan riemuitsevaa voittoa.

Toht. Lamsa tekee muitakin mielenkiintoisia korjauksia kreikkalaiseen käännökseen. Arameassa merkitsee sama sana sekä „kameelia“ että „köyttä“ tai „nuoraa“. Tätä ei kreikkalainen kääntäjä ilmeisestikään ole tiennyt, ja siksi hän onkin kirjoittanut: „On helpompi kameelin kulkea neulansilmästä . . .“. Sen sijaan pitäisi käännöksen kuulua: „On helpompi saada köysi pujotetuksi neulansilmään . . .“. Toht. Lamsa on edelleen sitä mieltä, että kreikkalainen kääntäjä on kielentuntemattomuudessaan antanut Johanneksen evankeliumin 20 luvun 22 säkeistölle aivan väärän merkityksen. Tässä kohdassa sanotaan: „Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päälleen ja sanoi heille: „Ottakaa Pyhä Henki.“ Arameankielessä merkitsee „puhaltaa“ myöskin „vahvistaa jonkun rohkeutta“, „lohduttaa“. Myöskin Isämeidän rukouksen loppusanoilla on aramealaisessa alkutekstissä toinen merkitys. Siinä sanotaan: „Varjele meitä kiusauksista ja pelasta meidät erehdyksistä“. — (Sv. Pr.)

Uusia raamatunkestilöytöjä. Lontoosta ilmoitetaan, että raamatuntutkija Rendal Harris on löytänyt syyrialaisesta Harputin luostarista Armeniassa kaksi syyrialaista raamatunkäsikirjoitusta, jotka kuuluvat uuden testamentin Peshitta-laitoksen vanhimpiin. Ne ovat miltei samanaikaisia kuin ne alkuperäistekstit, joille uuden testamentin teksti perustuu. Toinen, joka on kirjoitettu v. 500—550 vaiheilla, ja jossa on 100 pergamenttilehteä, sisältää miltei kokonaan Markuksen ja Luukaan evankeliumit. Toinen, 145 lehteä käsittävä ja v. 500—700 vaiheilla kirjoitettu, sisältää kaikki evankeliumit. Molemmat käsikirjoitukset ovat säilyneet huomattavan hyvin. Peshittaksi nimetty syyrialainen laitos on raamatun tekstien ajan määrittelyssä erittäin tärkeä. Arvellaan, että käännöksen on kreikan-kielestä suorittanut Rabbua, joka oli Eclessan (Edessan?) piispana 411—435. Vanhin tunnettu Peshitta-käsikirjoitus on v:lta 440; British

Museumissa on vain yksi ajalta ennen v. 500. Vatikaanin kirjastossa on samoin yksi tämän laitoksen käsikirjoitus 500-luvulta. — (Sv. Pr.)

Vampyyrit elävät? Varsovasta ilmoitetaan 18. 5. seuraavaa:

Yhdeksänvuotiaan Kasimir Tochinskin pidättäminen on herättänyt kaikkialla Puolassa mitä suurinta kiihtymystä. Tämä poikanen oli kaukana ihmisasunnoista vaaniskellut 3—4 vuoden vanhoja tyttöjä ja kun sellaisia ilmestyi hänen näköpiiriinsä, kävi hän heidän kimppuunsa, viilsi heidän ruumiiseensa terävällä puukolla haavoja ja imi sitten niistä tihkuvaa verta. Poliisin onnistui eilen Ginchonovin kylän luona pidättää tämä hirviö, jonka tihutöistä kauhistuneet vanhemmat olivat tehneet viranomaisille useita ilmiantoja. Kun santarmit piirittivät pojan, ryhtyi tämä tekemään ankaraa vastarintaa. Hän potki ja puri, saipa vielä lyödyksi puukollaan kahta santarmiakin niin, että nämä haavoittuivat melko vaikeasti. Kasimir Tochinski on nyt luovutettu erikoislääkärikomitean tutkittavaksi.

Myöskin Englannissa on hiljattain herättänyt suurta huomiota tapahtuma, joka heti tuo mieleen vanhat vampyyritarinat. Sen uhrina on muuan Finsburyssä asuva perhe. Perheen kolme lasta on kahdesti yön aikana purrut tuntematon eläin, joka on imennyt heistä verta. Kahdeksanvuotias Marjorie ja seitsenvuotias Eileen nukkuivat pohjakerroksen huoneessa. Eräänä aamuna havaitsi lasten äiti kauhukseen näissä kaksi pientä merkkiä. Merkit olivat lähekkäin, puolen tuuman päässä toisistaan, sinertävät ja turvonneet, ja tytöt olivat veren tahraamat. Toista oli purtu ranteeseen, toista lähelle kyynärpäätä. Paikalle kutsuttu lääkäri selitti, että merkit muistuttivat puremaa. Hän ei kuitenkaan voinut sanoa, mikä eläin oli voinut jättää sellaisen jäljen. Rotta ei voinut missään tapauksessa olla kyseessä, mutta eläimen ilmeinen verenhimo toi lääkärinkin mieleen muinaiset vampyyrit.

Terveydenhoidon tarkastaja tutki huoneen tarkkaan, mutta hän selitti, ettei huoneeseen voinut päästä hiiriä eikä rottia. Muutamien viikkojen perästä uudistui tapahtuma. Eräänä aamuna näki äiti jälleen toisen lapsensa verissään. Tällä oli kaksi pientä puremamerkkiä oikeanpuoleisessa poskessa.

Pelko ja hämminki, minkä tämä aiheutti perheessä, on hyvin ymmärrettävissä. Lapsiparat ovat niin peloissaan etteivät uskalla liikkua minnekään, ellei joku pidä heitä kädestä. Toinen asianhaara on omiaan lisäämään yleistä levottomuutta: talon koira käyttäytyy hyvin kummallisesti, kun se suljetaan pohjakerroksen huoneeseen. Se ei ummista hetkeksikään silmiään, vaan ulvoo ja haukkuu yhtenä nään niskakarvat pystyssä. Sanotaan, että terveydenhoitoviranomaiset jatkavat tutkimuksiaan. — (Sv. Pr.)

Valtiomiehen vakaumus. „Theosophy“, XXII: 6, esittää seuraavan David Lloyd Georgen lausunnon, joka on otettu loordi Riddellin muistelmateoksesta „Intimate Diary of the Peace Conference and After“:

„Sovinnainen käsitys taivaasta lakkaamatta laulavine enkeleineen j.n.e. teki minut miltei hulluksi nuoruudessani ja sai minut ateistiksi kymmeneksi vuodeksi. Käsitykseni on, että meidän on jälleensynnyttävä“.

Syöpä — filosofinen probleemi. Kaksi amerikkalaista tiedemiehistä on taannoin käsitellyt syöpätutkimusta New Yorkin lääketieteellisen akatemian julkaisussa („Graduate fortnight“). Toinen, Co-

lumbian yliopiston syöpätutkimuksen johtaja tri Francis Carter Wood kirjoittaa m.m.:

„Meillä on edessämme paljas seinä, elleimme pääse pitemmälle syövän patologiassa ja terapiassa. Meidän on suhtauduttava siihen toiselta näkökannalta. Edistyksen mahdollisuus on pikemminkin siinä, että keksitään syöpäsolan ja normaalisolun välillä joku selvä ja pysyvä erilaisuus kuin epämääräisessä kokeilussa ja kaikkien mahdollisten aineitten ruiskuttamisessa onnettemaan potilaaseen“.

Tri Woodin käsitys syöpätutkijan luonteesta on mainitsemisen arvoinen. Hänen sanojensa mukaan tarvitaan „miehiä, jotka tahtovat liittää filosofian, biologian, kemian ja statistiikan tuntemuksen suunnattomaan määrään selvää talonpoikaisjärkeä“.

Toinen tutkija, tri Henry E. Sigerist, Johns Hopkins-yliopistosta, mainitsee m.m. seuraavaa:

„Syöpä on määrättyyn kohtaan saakka filosofinen probleemi. Tutkijoiden pitäisi lähestyä tämän probleemin ratkaisua perusteellisin tiedoin teoreettisessa filosofiassa sen sijaan että he tuovat laboratoriotutkimuksiinsa mielikuvittelliset asenteet, jotka nykyisin ovat aivan liian yleisiä.“

Biologinen ihme. Los Angelesin Times'issa oli viime joulukuun 20 p:nä selostus sammakosta, joka oli löydetty hiekkakivien sisästä, ja jonka päällä oli maata kahdenkymmen jalan paksuudelta. Sammakko oli muuttunut väriltään punertavaksi ja oli täysikokoinen. Akvaariossa se osoittautui ilmeisesti normaaliseksi. Löydettyäessä sen silmät olivat kiinni, mutta ne avautuivat puolen tunnin kuluessa. Samanlaisia tapauksia on kerrottu useita. Muuan lehden avustajista kertoo löytäneensä kalkkikivikalliosta täysin kehittyneen sammakon. Kun se otettiin kiven sisästä se näytti aluksi elottomalta, liikkumattomalta ja jäykistyneeltä. Kun sitä oli tarpeeksi tutkittu ja käsitelty se pantiin auringonpaisteeseen kalkkikiven palaselle, jotta nähtäisiin „mitä tapahtuisi“. Sen läheisyyteen osui vaeltava hyönteinen; „eloton“ sammakko aukaisi silmänsä ja sieppasi hyönteisen suuhunsa. Eläinten talvehtiminen, intialaisten fakiirien keinotekoinen, kuolemaa muistuttava katalapsia, valekuolematapaukset — kaikki tällaiset ilmiöt viittaavat jonkunlaiseen „sisäiseen hengitykseen“, joka ei toistaiseksi ole joutunut tieteen käsiteltäväksi.

Hämmästyttävä tapaus. Tacomassa, Washingtonin valtiossa Yhdysvalloissa, asuva meijeristi Martin Bodker on turvautunut erikoistuntijaan saadakseen apua eriskummalliseen vaivaansa. Probleemina oli hänen oma ruumiinsa ja tuskat, joita se tunsu radion vaikutuksesta. Huomautettakoon heti, ettei kyseessä ole sielullinen kärsimys. Martin Bodker on jo usean vuoden ajan ollut niin altis radioaalloille, että määrätty aallot ovat saaneet hänet suorastaan kouristuksiin. Hänen ainoana turvanaan on kuparipäällysteinen sauva. Tuskat helpottuvat heti, kun hän saa sauvasa vesijohdon tai vesiasian yhteyteen. Bodker kertoo kokeiluilla tulleensa siihen johtopäätökseen, että hän on yliherkkä sähkövaikutuksille, ja että hänen oma ruumiinsa on omalla tavallaan dynamo, joka kehittää omia virtojaan. Kosteaa, pilvinen sää on hänelle epäedullisempi kuin kuivat, lämpimät päivät, ja Bodker on arvellut, että hänen on kokonaan muutettava Washingtonin valtiosta kuivaan ja lämpöiseen ilmanalaan. Hänellä on sauvasa alituisena seuralaisena, ja hänen kätensä ovat vihreät alituisesta kuparilangan koskettelusta. Rumalla säällä verra-

ten pitkänkin matkan päässä olevat radioputket vaikuttavat häneen kiusallisesti.

Bodkerin tapaus ei ole ainoa laatuaan. Hän on itse kuullut kerrottavan kahdesta muusta — toinen oli ollut New Yorkissa, toinen Seattleissa. Molemmat tekivät itsemurhan. — Suomalaisissa sanomalehdissä kierteli muutama vuosi sitten kertomus samankaltaisesta tapauksesta Pohjois-Ruotsissa. „Theosophy“, joka tästä kertoo tammi-kuun numerossaan, viittaa seuraaviin Mestarien kirjeiden sanoihin:

„Ohjaamalla sähköpattereista voimakkainta — ihmisruumista, joka on määrättyllä menetelmällä sähköistetty, voitte pysähdyttää sateen minä hetkenä hyvänsä tekemällä „reian sadepilveen“, niin- kuin okkultistit sanovat . . . Kuinka yksi ihminen voi synnyttää sellaisen määrän lämpöä ja energiaa? Ennenkuulumatonta, järjetöntä! Me olemme kaikki hulluja, ja te, jotka meitä kuuntelette, joudutte samaan luokkaan, jos milloinkaan rohkenette toistaa tätä esitystä. Sanon yhtäkaikki, että yksi ainoa ihminen voi sen tehdä, vieläpä varsin helposti, jos hän tuntee erään itsessään olevan „aineellisen henkisen“ vivun, joka on paljon voimakkaampi kuin Arkimedeen vipu. Yksinkertaista lihasliikettäkin seuraa aina sähkö- ja magneettinen ilmiö; maan magnetismin, sään vaihteluiden ja ihmisen välillä on mitä voimakkain yhteys, ja ihminen on paras elävä ilma-puttari, jos hän vain tietäisi kuinka tulkita sitä oikein . . .”

Buddhalainen ristiretki. Iäisessä kaupungissa tultaneen ensi vuonna näkemään harvinainen näytelmä. Ensimmäistä kertaa buddhalaisen uskonnon perustamisen jälkeen saapuu silloin tuhannen Gautama Buddhan „apostolia“ Roomaan, kuten he itse sanovat, aikaansaadakseen „sovittelun buddhalaisuuden ja katolilaisuuden välille“. Tätä omituista mielenosoitusta varten kokoutuvat mainitut tuhannen apostolia Bangkokista saapuneen tiedon mukaan kesäkuussa Buddha Gayaan Benaresin lähistölle, josta he lähtevät jalkaisin pitkälle matkalleen. Ainoastaan jokien ylittämässä he aikovat käyttää muita kulkuvälineitä. He toivovat saapuvansa vuoden kuluttua Roomaan ja aikovat elää koko ajan väestön antamalla almuilla. He suunnittelevat poikkeamista Mekassa ja Jerusalemissa „välittämättä ollenkaan arabialaisten ja juutalaisten mahdollisesti järjestämästä epäystävällisestä vastaanotosta“. Roomaan saavuttuaan pyhiinvaeltajat aikovat, mikäli mahdollista, pitää kaikkialla Vatikaanikaupungissa buddhalaisia saarnoja ja erikoisesti koettaa käännätyä eurooppalaiset, „joiden vatsat ovat suunnattomia hautoja“ vegetarismiin sekä tehdä lopun viattomien eläinten syömisestä. He odottavat Mussolinin ottavan heidät ystävällisesti vastaan ja edistävän heidän pyrkimyksiään sekä selittävät, että siinä tapauksessa heidän lähetysmatkinsa tulos Länsimaissa on taattu. Myöhemmin tulevat nämä tuhannen apostolia vierailemaan Europan muissakin pääkaupungeissa sekä lopulta matkustamaan Yhdysvaltoihin.

Suuri määrä naisia seuraa näitä buddhalaisuuden esitaistelijoita, joiden joukossa on useita pappeja ja korkeastisivistyneitä henkilöitä Kiinasta, Tibetistä, Siamista, Intiasta, Ceylonilta ja Birmasta. Viimeiset valmistelutoimenpiteet tätä ennenkuulumatonta pyhiinvaellusmatkaa varten suoritetaan kuuleman mukaan Anada Viharän luostarissa Bombayssa tässä kuussa pidettävässä kokouksessa.

Pyhiinvaeltajia johtaa kaksitoista munkkia, joita nimitetään „leijoniksi“, sillä matkan ja heidän lähetysoimensa tarjoamat vaivat ja vaarat „vaativat heiltä leijonan sydäntä“. Heidän joukossaan on

m. m. Birman rautateiden tilastollisen toimiston ent. päällikkö U Ba Sein, kuuluisa singaporelainen asianajaja de Zoisa, Lahoren yliopiston ent. professori Soni ja entinen sanomalehdenkustantaja de Costa Colombosta. He ovat kaikki jättäneet ammattinsa ja sulkeutuneet buddhalaiseen luostariin. Korkein johto on uskottu professori Jina Samaneran käsiin, joka aikoinaan oli Intian yliopistojen suurimpia lääketieteellisiä kykyjä, ennen kuin hän heitti ylleen Buddhan papin keltaisen viitan. Mutta kummallisim olento näiden ristiretkeläisten joukossa on „Kunnianarvoisa“, Locanatha Bhikkhu, jonka nimen taakse kätkeytyy eräs New Yorkissa kasvanut italialainen Salvatore Cioffu, joka tutkittuaan syvällisesti Gautama Buddhan oppeja lähti Amerikasta Siamiin sulkeutuakseen siellä Benchama Bopitr-luostariin Bangkokissa.

Nyt siis Itämaat lähtevät ensi kerran marssille valloittamaan Eurooppaa hengen aseina — ja on jännittävää nähdä, miten Rooma valmistautuu ottamaan vastaan tätä omalaatuista apostoliretkikuntaa. („Ilta-Sanomat”). J. P t n.

Kynäsepot.

L. Onerva: Yö ja Päivä. Otava. — **Nuoret Runoilijat 1934.** WSOY. Metallisena kalkahtaa Onervan laulajaäni hänen viimeksi ilmestyneessä runokokoelmassaan *Yö ja Päivä*. Onerva on entisestään muuttunut, koristeellinen sanasoinnuttelu on pudonnut pois ja tilalle astunut yksinkertainen, hiottu paatos. Tämä ulkoinen muodonvaihdos lienee heijastus sisäisestä. Onerva seisoo nyt kasvot kasvoja vasten totuuden paljastumisen edessä. Hän on edelleen entinen taistelija, mutta myöskin mietiskelijä: „Oon Buddhan jalkain juuressa mä istunut ja Kristuksen, oon nähnyt virtain kaikkien virtaavan merehen — —“. Nyt seisoo hän uuden mysterion portaalla. Taisteluntuntuiset ja väkevät ovat hänen sanansa: „Vanhaan emme me tyydy ja uusi on vielä kohdussa emonsa pyhän. Mutta se on syntyvä, me luomme sen, me olemme raskaana jumaluuden siemenestä. — — Se on syntyvä meidän ruoskitusta ruumiistamme ja henkemme hädästä, meidän päiviemme palosta ja meidän kulkuihimme ihmeellisistä ihannenäyistä. Se on syntyvä meidän pitkän luomisviikkomme viimeisenä täyttymyksen päivänä. Ja siten — on pyhä . . .“

Kirjan lopulla on joukko erinomaisia käännöksiä, m. m. Goethen pieniä miet-runoja. Sieltä täältä valähtää muun tekstin joukossa esiin selviä teo-ofisia näkemyksiä ruotsinkielisen A. Mörnen „Kuolevan“ sanat pienenä esimerkkinä mainitakseni: „Minä en koskaan kiveksi, aal'oksi, tuuleksi tule. Minä en koskaan pakene jälleensyntymistä, tuskaa ja elämää. Minä olen kahlehdittu ikuisen tuskaan ja ikuisen elämään. Minä olen elämästä tullut ja olen jälleentelevä elämäksi“

Näitten kypsyneitten laulajien vierellä näyttävät vastikään ilmestyneitten yhdentoista „Nuorten Runoilijain 1934“ kasvot ihmeen haurailta ja utuisilta. Niistä puuttuu kiinteä elämän tuntu ja tulevaisuuden usko. En luule, että tämä antologia on elävä läpileik-

kaus nykyisestä nuorimmasta runoilijapolvestamme, se on vain erään ryhmän työnäyte. Oiva Paloheimon, Eino Kauppinen ja Heikki Jylhän tuotteissa soi jo tosin selvä persoonallinen sävel. Yrjö Tepon ja Helvi Hämäläisen runoja on näkynyt aikaisemmin joskus „Ruusu-Ristinkin“ palstoilla. Mieleenpainuvimpina jäävät kenties juuri Helvi Hämäläisen elävät, tehtävästään tietoiset, kuuluvat runoilijakasvot.

Suosittelen runojarakastaville „Ruusu-Ristin“ lukijoille näihin kokoelmiin tutustumista. Myöskin lausunnallisesti niissä on meikäläisille monta hyvin mielenkiintoista tehtävää.

T. R.

Elsa Heporauta: Suuri yö. WS. Hinta 45:—.

Elsa Heporaudan viime jouluksi ilmestynyt sielutieteellinen romaani „Suuri yö“ on ainutlaatuinen, uraa uurtava teos kaunokirjallisuudessamme. Se on samalla tutkijan ja taiteilijan työtä. Siinä tekijä kuvaa mielisairauden yöhön painuvan ja siitä jälleen terveen elämän tasolle nousevan nuoren naisen sumuisen vaihekauden, kuvaa tavalla, joka vie lukijan kädestä pitäen mukaansa. Se herkän ymmärtämyksen kyky ja varsinkin sielullisesti kiintymyksellinen suhde kuvattaviinsa, joka Elsa Heporaudalle yleensäkin on ominaista, kirkastuu erikoisesti tässä teoksessa, jossa ihmisen vaisto- ja tunne-elämänkuvaus liikkuu niin tavattoman vaikeasti luoksepäästävillä sumumailla. On järkyttävää ja samalla kuitenkin vapauttavaa seurata sitä taistelua, jonka kautta himmentynyt sielu — tunne-elämyksissään raastavan yliherkästi sinne tänne läikähdellen — pyrkii ja pääseekin selkeytymistään kohden, kaiken aikaa tyyten särkymättömän tietoisuuden ohut, polttava lanka nupuneissa käsissään.

„Suuren yön“ lukijaan jättämä tunnelma ei hevin haihdu. Se jää pitkään puhumaan omaa herättävää kieltään. Se panee kiinteämmin ajattelemaan ihmiselämän pohjatonta mysteriota, jota tuska, riemu, epätoivo ja kirkastuminen lukemattomin vivahtein värittävät ja joka juuri mielisairauden hyytävästä kaaoksesta saaneekin elämän sysimustien pinta-alojen ehkä järkyttävimmän laajennuksen. Terveitten maailmahan, vaikeimmissakin koettelemuksissaan, sijaitsee aina eräänlaisella ylängöllä, ihmishengen suurimman lahjan, järjen lyhdyn turvallisessa valossa, valossa, joka kaaoksen ubreilta kokonaan puuttuu.

Samalla kun „Suuri yö“ syvimältä olemukseltaan on tienviittä, sanansaattaja: valaiskaa pimeää, lämmittäkää kylmää maailmaa, se aiheuttaa hereän tunnun, että tekijä kaiken aikaa työnsä kestäessä on ollut antoisassa kosketuksessa sen salaperäisen, ihanan maailman kanssa, josta kaikkinaisen luovan työn siunatut alkulähteet hersyvät. Tahtoisin sanoa, että juuri tuo kontakti suo hänelle sen onnellisen otteen, sen näkökulman, josta raskaan aiheen käsittelyn ulkoinen joustavuus ja sisäinen vapauttavaisuus heruu. Tuollainen yhteys — tietoinen tai tiedoton — on aina osoittautunut ja on aina osoittautuva tuloksellisimmaksi myöskin luovassa työssä. „Suuri yö“ on Ruotsinkin sanomalehdistössä saanut useita kiinnostuneita mainintoja.

A. K.

Kesäkurssit.

Ruus-Ristin kesäkurssit pidetään Jyväskylässä elokuun 12—18 p:nä. Kurseja johtaa nyt maisteri Sven Krohn ja niillä käsitellään Ruusu-Ristin johtajan jo määräämää kysymystä, nim. kuolemaa. Pekka Ervastian kirja „Mitä on kuolema“ olisi otettava mukaan.

Kurssit ovat avoimena ainoastaan Ruusu-Ristin jäsenille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, joka suoritetaan kurssin alkaessa.

Kesäkurssien ajaksi järjestetään yhteisasuntoja koululla lähellä Temppeleä. Yhteisasuntoon aikovien on t. otava mukanaan tyyny, peite, lakanat ja pyyheliinat. Kustannusten peittämiseksi kannetaan yhteisasunnosta 20 mk:n maksu kurssiajalta. Yksityisasuntoja on myös saatavana niitä haluaville. Osanottajia pyydetään ilmoittamaan muutamia päiviä ennen kurssien alkamista minkälaisen asunnon haullaavat osoitteella: J y v ä s k y l ä, R u u s u - R i s t i - T e m p p e l i.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Viimeiset sunnuntai-esitelmät ennen Ruusu-Ristin vuosikokousta pitivät kamreeri Aimo Mela ja rouva Kyllikki Aspelin-Ignatius. Molemmat esitelmät kuuluivat sarjaan, joka käsitteli Suomen kansan menneisyyttä.

Valkoisen Lootuskukan päivän juhlaa vietettiin sunnuntaina, toukokuun 6 p:nä H. P. B:n muistoksi. Ohjelmassa oli soittoa, Olivia Gebhardin yksinlaulua, kuorolaulua, Ilta Leiviskän esittämä liikunnallinen tutkielma „Exelsior“, V. Toivosen puhe ja Kyllikki Aspelin-Ignatiuksen kiintoisa esitelmä H. P. Blavatskysta. Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast oli vasta saavuttuaan Amerikasta läsnä tässä tilaisuudessa.

Eurooppalaisen Teosofisen Kongressin järjestää Teosofinen Seura (Point Loma) Visingsöön Ruotsiin kesäkuun 26—27 p:nä. Kongressiin kutsutaan kaikkien Teosofisen liikkeen eri seurojen ja järjestöjen jäsenet. Lähempiä tietoja antaa nti Inez Wilen, os. Jääkärik. 15, Helsinki.

Opistolan 5-vuotisjuhlaa vietettiin Kulmakoulun juhlasalissa huhtik. 28 p:nä. Tämä opinahjo, joka perustettiin viisi vuotta sitten muutamien asiaaninnostuneitten meikäläisten toimesta miltei tyhjin käsin, on vuosien varrella kasvanut laajaksi opistoksi, jossa tämän talven aikana on työskennellyt lähes 500 oppilasta ja 18 opettajaa muutamien apuopettajien kanssa. Johtajana on toiminut taiteilija B e r t h a L i n d b e r g ja hänen tarmokkaassa johdossaan onkin Opistola päässyt näin laajaksi vaurastumaan. Suuren tunnustuksen ovat saavuttaneet kielikurssit, joita annetaan parhaimpien metodien mukaisesti miltei kaikissa sivistyskielissämme. Näitä kurseilta saatu todistus onkin saanut hyvän pätevyysmaineen. Virallisia tutkintoja suomen- ja ruotsinkielisissä voidaan täällä myöskin suorittaa. Sitäpaitsi on perustettu pari kielikerhoa, joissa oppilaat seurustelevat ja suorittavat ohjelmaa opiskelemallaan kielellä. Osanotto ylioppilais- ja keskikoulukursseille on myöskin ollut hyvin vilkasta, samoin

Bertha Lindbergin johtamille näyttämöluokille. Tämän työmuodon tarkoituksena ei ole varsinaisesti näyttämöllisten esiintyjien valmistaminen, vaan yksilön opettaminen hallitsemaan itseään jokapäiväisessä elämässään ja ennen kaikkea näyttämötaiteen ymmärtäminen, siis jonkinlaisen valioyleisön kasvattaminen teattereillemme. — Kurssija on annettu myöskin kirjanpidossa, pikakirjoituksessa, grafologiassa, kodinsisustamisessa y.m:ssä. — Tämän viisivuotisjuhlan ohjelma, joka oli monipuolinen ja taiteellisesti täysipainoinen, — musiikki- ja tanssiesityksiä, puhe, lausuntaa, kohtaus Strindbergin näytelmästä „Den starkare“, jonka esitti Bertha Lindberg, — suoritettiin Opistolan omin voimin. Mielenkiintoa herätti etenkin näyttämöluokkien esittämä kalevalainen kuorolausunta, joka on ainutlaatuista maassamme. — Lopuksi ojennettiin Bertha Lindbergille oppilaitten ja opettajatoverien taholta kukkia. — Juhla sinänsä oli todistus, miten tärkeä tällainen Opistolan tapainen työmuoto vapaassa opiskelutyössä on ja miten paljon voidaan saada aikaan asiaaninnostunein, pätevin voimin. Ruusu-Risti-lehti toivottaa onnea Opistolan jatkuvalle toiminnalle!

Teologian työmailta. Teologian tohtori Rafael Gyllenberg tutkii ajan merkkejä „Nya Arguksessa“ (n:o 19, 1933) kirjoituksessaan „Hellaasta Kanaanin“. Lainaamme tästä aja- hengen tulkintayrityksestä hämmästyttävimmät kohdat.

Todettuaan, että kreikkalainen ajattelu, kreikkalainen psykologia ja kreikkalainen elämänsäilytys eivät enää ole korkeassa kurssissa kirjoittaja jatkaa:

„Mitä sitten asetetaan kaiken tämän tilalle? Primitiivisyyden ihailuko ja arvostaminen eri muodoissaan? Ehkä osittain. Mutta teologiassa täytyy vastauksen saada toinen muoto. Siinä on alusta saakka esiintynyt kreikkalaisen ihmiskäsityksen ja kreikkalaisen ajattelun rinnalla toinen suljettu kokonaisnäkemys, joka on kilpaillut vallasta, nimittäin vanhatestamentillinen. Edellisellä on kauan ollut yliote. Nyt käy virtaus Hellaasta Israeliin. Eikä tämä tapahdu yksistään teologiassa, vaan kaikkialla, politiikassa, etiikassa ja elämänsäilytyksessä pyritään Kreikan rannoilta, saarilta ja tempeleistä Kanaanin luvattuun maahan.

Teologian tehtävänä on kaikkina aikoina ollut vetää rajat kristinuskon ja muiden inhimillisen sieluelämän ilmausten välillä. Tehtävä ei ole ollut helppo. Sitä ei voida milloinkaan lopullisesti ratkaista. Mutta jokaisen aikakauden luonne ilmaantuu tavassa, jolla se piirtää tämän rajan. Vanhat, jotka saivat sielulleen kasvatuksen platoonisen filosofian koulussa, pitivät kristinuskoa barbariana. Taikka sitten he lukivat kristillisiä asiakirjoja platoonisessa hengessä ja löysivät niistä samaa idealismia, joka heitä itseään elävöitti. Siten joutuivat kristinuskon ja hellenismi tekemään keskenään liiton, ja alituisesta jännityksestä ja lakkaamattomista hankauksista huolimatta se on pääasiallisesti pysynyt näihin aikoihin saakka. Nyt vedetään raja kristinuskon ja hellenismin välille. Hellenismi ja idealismi ovat vieraita aineksia, jotka täytyy poistaa, jotta kristinuskon saisi takaisin väärentämättömän muotonsa.

Miten vaikeata kuitenkin on erottaa ne toisistaan ilmenee eksegeettisestä esimerkistä. Paavali puhuu „vaelluksesta, joka on Jumalan arvoista“. Tämä ilmaus on ollut tavallinen kreikkalaisessa kielikäytössä. On siis helppoa tulkita se kreikkalaisessa hengessä. Jumalan arvoisesti vaeltaminen merkitsee, ettei ihminen häpäise tai

tahraa omassa sielussaan olevaa Jumalan kuvaa. Paavali voidaan kuitenkin tulkita myös vanhan testamentin valossa. Perheen keskus on isä. Hän painaa leimansa taloonsa, perheeseensä, sukuunsa. Kaikki, mitä niiden jäsenet tekevät, on omiaan lisäämään tai vähentämään hänen kunniaansa, koskapa heidän tekonsa ovat hänen sielunsa ilmauksia. Kristittyjen täytyy siis Jumalan lapsina vaeluksessaan ilmaista Jumalan olemusta.

Nämä kaksi tulkintaa edustavat siis kahta maailmankatsomusta, kahta erilaista ihmiskäsitystä. Toinen lähtee yksilöstä, toinen yhteisöstä. Toisen mukaan muotoilevat ihmisen sisäistä olemusta ideat ja ihanteet, toisen mukaan tahto, joka pitää hänet yhteydessään ja siten antaa hänelle paikan elämässä. Näistä kahdesta näkökannasta leviiä jälkimmäinen yhä enemmän. Se käy ilmi esim. kuolemattomuuden tai ylösnousemuksen vastakoidista. Tähän asti on kreikkalaista uskoa sielun kuolemattomuuteen pidetty kristinuskon keskeisimpinä oppeina, ja se, mitä uusi testamentti on sanonut ylösnousemuksesta, on yleisesti käsitetty sen mukaisesti. Vanha testamentti ei sensijaan tunne kreikkalaista ruumiin ja sielun dualismia eikä siis myöskään usko sielun kuolemattomuuteen. Sitävastoin on sen edellytyksistä lähtien mahdollista, että Jumala tyhjiydestä kutsuu elämään, luo uudelleen ihmisen, joka on elänyt ja kuollut ja siten ruumiiltaan ja sielultaan on lakannut olemasta. Tässäkin kohdassa käy kehitys kreikkalaisesti väritetystä kristinuskonkäsityksestä vanhatestamentillisesti orientoituun.

Nykyajan teologiassa enimmin käytettyihin ilmaisuihin kuuluu „sana“, *logos*. Kreikkalaiselle käsitykselle sana on ennen kaikkea merkityksellistä ja tarkoituksellista (*det meningsfyllda*). Se, mikä on lausuttu, on olemassa objektiivisesti, se on jotakin ajatonta, järkiperaistä ja abstraktista. Muinaisraaeliittisen käsityksen mukaan sana on keino, jolla tahto toteuttaa itsensä. Se on ensi sijassa voimantäyteinen, nykyajassa ja -paikassa, eikä yleispätevä. Kun meidän päivinä me puhutaan Jumalan sanasta tarkoitetaan tavallisesti jälkimmäistä. Raamattu on Jumalan sanaa sikäli kuin se tällä hetkellä vaikuttaa jotakin. Saarna on sitä siinä määrin kuin Jumala sen kautta puhuttelee kuulijoita tilanteessa, missä he sillä hetkellä ovat, niin että heille tapahtuu jotakin” — — —

„Vielä selvemmin esiintyy vanhaan testamenttiin kääntyminen saksalaisilla teologeilla, jotka pohtivat päivän suuria kysymyksiä kansasta, valtiosta ja kirkosta. Jotta päivänprobleemi saataisiin ratkaistuksi turvaututaan raamatun ensimmäiseen lehteen, luomiskertomukseen ja sen ajatuksiin luomisjärjestyksestä, joka luonnon oman järjestyksen voimalla sitoo ihmisen ennakkolta olevaan yhteyteen ja osoittaa siinä hänelle hänen paikkansa.“

Selostettuaan hebrealaisia käsityksiä perheestä, sielusta ja ajattelusta kirjoittaja lopettaa:

„Tällä hetkellä käy virtaus kulttuurimme kreikkalaisesta perinnöstä israeliittiseen. — — Lienee mahdotonta sanoa onko ilmiö pysyväinen vaiko pysymätön. Koemme uutta vaihetta siinä herkeämättömässä taistelussa, joka on vallinnut itämaiden ja länsimaiden välillä. Sen kestäessä on raja usein siirtynyt milloin toiseen, milloin toiseen suuntaan. Tällainen siirtymä on jälleen tapahtumassa.“

Jos uuden testamentin kristinuskko samaistetaan vanhan testamentin juutalaisuuden kanssa, on tämä „rajan vetäminen“ epäile-

mättä helppoa. Toinen asia on, toteutetaanko sillä todellista kristinuskoa. J. P t n.

Kulmakoulu, joka on päättänyt kuudennen toimintavuotensa, on lähettänyt vuosikertomuksensa, jossa m.m. on julkaistu P. E:n kuva ja kirjoitettu hänen kuolemansa johdosta.

Ruus-Ristin jäsenkokous pidettiin sunnuntaina, t.k. 27 p:nä klo 1/2 8 ip., siis pian Pekka Ervastian jäähyväisjuhlan jälkeen. Kokouksessa kertoi herra Valdemar Kaade P. E:n viimeisistä hetkistä ja hänen sydänhalvauksestaan. Kokouksessa vallitsi „In memoriam“-tunnelma, mutta myöskin tunne, että jokaisen nyt on yritettävä parastaan, jotta P. E:n aloittama työ täällä Suomessa ei menisi hukkaan. Kesäkurssit päätettiin joka tapauksessa pitää tänäkin kesänä Jyväskylässä (katso erikoisuutista).

Jyväskylän Ruusu-Risti-temppeliin oli kokoontunut sunnuntaina toukok. 27 p:nä klo 12 Pekka Ervastian ruumiinsiunauspäiväksi ne tåkäläiset jäsenet, jotka eivät olleet tilaisuudessa matkustamaan Helsinkiin Ruusu-Ristin Johtajan hautajaisiin. Halusimme mekin hetkeksi hiljentyä samaan aikaan kuin Pekka Ervastian maallinen maja vihittiin haudan hiljaisuuteen.

Ruus-Risti-temppelin koroke, jolta me niin monasti kuulimme Pekka Ervastian viisaita ja elämäkokemuksellisia sanoja, oli kauniisti koristeltu kukin ja palavin kynttilöin. Seinällä korokkeen yläpuolella oli Johtajan suurikokoinen valokuva ja alempana korokkeen etualalla hänestä otettu pienikokoinen valokuva, jossa hän jo oli vainajana.

Sen takia, että tämä hetki oli omistettu hiljentymiselle, ei ohjelmaa ollut paljoa. Rouva Margit Lundell soitti flyygelillä tilaisuuteen soveltuvia kappaleita ja rouva Lyyli Kolkkala luki Pekka Ervastian „Mitä on kuolema“-teoksesta „Ylistys kuolemalle“-nimisen runoelman, joka on kirjoitettu tasan kolmekymmentä vuotta sitten. Lopuksi laulettiin yhteisesti Pekka Ervastian lempilaulu „Sun haltuus rakas Isäni“.

Jyväskylässä. Toukokuun 14 p:nä kuoli Helsingissä Jyväskylän Ruusu-Risti-Temppelin vahtimestari, neiti **Hanna Lahti** pitkällisen sairauden murtamana. Hänen maallinen tomunsa siunattiin Krematorio-kappelissa toukok. 19 p:nä. Tilaisuudessa puhui m.m. Ruusu-Ristin Johtaja Pekka Ervast mieleenpainuvia ajatuksia kuolemasta ja rakkaasta vainajasta. Unohtumattoman muiston jätti tämä tilaisuus läsnäolijoiden mieliin.

Hanna Lahti oli meille kaikille rakas persoonallisuus. Nöyränä, ystävällisenä ja palvelevaisena elää hänen muistonsa keskuudessamme.

Toukok. 31 p:nä kuoli looshimme jäsen, käsityönopeuttaja **Aapeli Aho**. Hän oli syntynyt Vesannolla v. 1869. Viime syksynä sai hän halvauksen, josta ei enää toipunut, ja t.k. 6 p:nä hänen mainen verhonsa siunattiin Jyväskylän hautausmaalla.

Rakkaudella muistelevat Jyväskylän Ruusu-Risti-veljet näitä uskollisia veljiään. A. S.

Ruus-Ristin esitelmöitsijät. Ruusu-Ristin hallituksessa on alustavasti keskusteltu esitelmöitsijöiden lähettämisestä toisille paikkakunnille. Näillä esitelmöitsijöillä tulee olemaan Hallituksen antama valtakirja; kaikki muut mahdolliset esitelmien pitäjät luonnollisesti toimivat — niinkuin tähänkin saakka — omissa nimissään ja vastuullaan. Asia toivotaan saatavan ratkaisunsa syyskauden alussa.

johon mennessä ryhmät, jotka e-itelmöitsijöitä haluavat, ilmoittanevat toivomuksensa Ruusu-Ristin Sihteerille.

Liaksasta kirjoitetaan meille 26. 5. m.m. seuraavaa:

„En kuvaile meidän tunteitamme täällä, ymmärrät kaipauksemme. Emme sure, sillä uskomme, että hän elää ja johtaa edelleen. Työ entistä tarmokkaampi alkakoon hänen viitoittamaansa suuntaan, ja sillä me parhaiten osoitamme kiitollisuuttamme ja uskollisuuttamme. Sitä hän odottaa, ja olisimme liian lapsia, elleimme nyt alkaisi toden teolla tehdä työtä. Hän oli Hengen jättiläinen ja suoritti loppuun hänelle annetun tehtävän. — Kuulin keskiviikkoiltana radiossa kuolinuutisen ja heti läksin ilmoittamaan veljille. Pidimme eilen illalla muistohetken, joka oli todella kaunis. Huomenna klo 12 kokoonnuimme Temppeleihin, ja ohjelman olen jo luonnostanut.”

Muistojuhlaan, jota siis vietettiin samaan aikaan kuin P.E:n ruumiinsiunausjuhlaa Helsingissä, oli saapunut 18 henkeä, jäseniä ja harrastajia. Kokoussali oli koristettu ruusuin, narsissein ja tuomen kukin, keskellä oli P.E:n kuva kynttilöiden ympäröimänä. Kohottavan ja juhlallisen tilaisuuden, jonka aikana m.m. luettiin vuorisäärnä ja P.E:n „Kuoleman kunniaksi”, päätti „Sun haltuus, rakas Isäni”.

Mikäli olemme kuulleet on muuallakin Suomessa pidetty muistojuhlia samoihin aikoihin.

„Louhen“ onnettomuus. Tiistaina toukok. 15 pnä upposi Kallavedellä hl. Louhi, jolloin 33 ihmistä hukkui. „Helsingin Sanomain“ kertoman mukaan oli „Louhen“ entinen päällikkö O. Tiihonen nähnyt onnettomuuspäivän edellisenä yönä erikoisen unen: Suuri valkoinen laiva kulki kovalla vauhdilla ja samalla kuului kirkonkellojen soittoa. Herättyään hän päätteli unensa johdosta jonkin onnettomuuden olevan odotettavissa. Tiistaina päivällä meni hän Kuopion satamassa „Louhen“ päällikön puheille ja antoi tällöin hänelle ohjeita kuinka „Louhi“-laivaa oli käännöksiä tehtäessä ohjattava, kun laivan päällikkö Ovaskainen lähti vasta toiselle matkalleen mainitulla laivalla, ja kun laiva oli tietävästi raskaassa kansilastissa.

Yksityisesti olemme kuulleet, että myöskin onnettomuudessa hukkunut leskirouva Sulin oli onnettomuuspäivän aamuna kertonut jollekin tuttavalleen nähneensä edellisenä yönä enteellistä unta. Jeesus oli tullut hänen luokseen ja sanonut: „Nyt sinulta loppuvat kaikki huolet“. Rva Sulin, joka vähän ennen oli saanut kesätoimen, ja joka neljän lapsen äitinä iloitsi ennakoita toimeentulomahdollisuksiensa parantumisesta, oli luullut unensa tarkoittavan juuri tätä. Elämä näyttää tarkoittaneen toisin.

Ruusu-Ristin Kirjasto Kulmakoululla on kesän aikana auki joka keskiviikko klo 19—20.

Ruusu-Risti ilmestyy nyt kaksoisnumerona ja seuraava numero vasta syyskuussa, kuitenkin Pekka Ervastian erikoisesta toivomuksesta kuin alussa. Eräät kirjoitukset ovat olosuhteiden pakosta siirtyneet seuraavaan numeroon.

Aleksandra Heino pyytää ruusuristiläisten huomiota kiinnittää Kaartinhallissa vastikään avattuun kauppaansa n:o 95—96, jossa on myytävänä vaatetavaraa miehille ja naisille, leninkejä, työpukuja y.m. — Vastaanotetaan kaikenlaista R.-R:ssä tarvittavaa ompelutyötä. Suoritus nopeata ja ensiluokkaista.

Painovirheitä pujahti huhtikuun numeroon valitettavan useita. Oikaisemme tässä pahimmat:

s. 113, rivi 15 alhaalta: „esim.“, pitää olla „ei“.

s. 114—115: „välistä“, p. o. „välisen“.

s. 118, r. 10 alhaalta: „vem“, p. o. „vom“.

s. 124, r. 2 alhaalta: „rukiinkaurat“, p. o. „rukiinoraat“.

Muut virheet lienevät olleet lukijoiden korjattavissa.

Suomenlahden kultaista rantaa!

Merilän Kesäkoti

VAMMELSUULLA.

Avoinna elokuun loppupuolelle. Viihtyisä kesänviettopaikka, kauniit ja laajat huvila-alueet ja aurinkoinen hiekkaranta. Asutaan monessa eri rakennuksessa, on sauna, vene, tennis-kenttä, tilaisuus retkeilyyn.

Täysihoitoa 25 mk. vuorokaudelta; yhdessä asuen ja omilla liinavaatteilla alk. 21 mk. vrk. Kasvis- ja kalaruokia.

Teosofiset kesäkurssit 8—15 p:nä heinäkuuta. -- Kurssimaksua ei ole.

Matka Vammelsuulle käy parhaiten Raivolan aseman kautta, josta saa autoja (9 km. ajo). Paikkatilaukset tehtävä os. *rva Elsa Paloheimo, Vammelsuu* ja tietoja saa myös Teosofisesta Kirjakaupasta, Helsinki, Kansakoulukatu 8, puh. 35215.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

HIERONTAA ja SAIRASVOIMISTELUA

antaa

sairasvoimistelija

A N J A H E L L E

Meritullink. 33, Eloniemi.

Puh. 29906.

Oppilaita otetaan!

Veljekset Viljanen

Hattu- ja

Herrain

Vaatetusliike

Kalevankatu 2

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IRTokALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- paitoja

saatavana kaikista hyvin
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Johtaja: Kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Taiteilija Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.

Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeyden kunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä* Hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppik. 13 F.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Kristuksen syntymä.....	197
Toimittajalta	199
Toimitussihteeriltä	203
Muuttaja	206
Jälleensyntymisen todellisuus.....	207
Katkelma akaashisista asiakirjoista.....	215
Missä mielessä Johan Ludvig Runeberg oli teosofi	217
Kesäkurssimme.....	223
Annikki Reijonen.....	228
Mitä muualla tiedetään	230
Kynäsepot	231
Vapaa sana.....	233
Tien varrelta	235

TILAUSHINTA: **HYVINKÄÄLLÄ 1934** IRTONUMERO
 1/4 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

**Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti**

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon ne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen
Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille.

RUUSU-RISTI

TOTUUDÉNETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Kristuksen syntymä.

Ja tämä on nyt Kristuksen salaisuus. Sillä Kristus on Jumalan poika.

Kristus merkitsee „voideltu“. Kristus on kuningas. Kristus on se kuninkaaksi voideltu henki, joka asuu jokaisessa ihmisessä, vaikka ihminen ei sitä tunne, se valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, joka maan päälle syntyy, vaikkei ihminen sitä valoa näe. Mutta se valo on Isästä.

Jeesuksessa Kristus oli elävä. Sentähden Jeesusta kutsuttiin Kristukseksi. Ja kun Kristus oli hänessä elävä, hän tunsu Isän. Sillä ainoastaan se, joka Pojan tuntee, tuntee Isän.

Kristus on Isän Jumalan iankaikkinen poika, mutta kerran Kristus syntyy jokaisen ihmisen sielussa.

Koska se tapahtuu?

Silloin, kun ihmisen sielusta tulee äiti, joka voi synnyttää pojan. Mutta äitiys ei ole kenenkään sielusta kaukana.

Äiti rakastaa.

Ihmisen sielukin rakastaa. Kun ihminen syventyy sielunsa, hän huomaa rakastavansa. Ketä? Kaikkia. Hän rakastaa kaikkia ihmisiä veljinään, kaikkia eläimiä lapsinaan, kaikkia kasveja ja koko luontoa holhokkeinaan. Mutta tämä rakkaus on niin syvällä, niin syvällä, ettei hän uskalla siihen heittäytyä.

Äiti kunnioittaa.

Ihmisen sielukin kunnioittaa. Kaikkea jaloa ja suurta, kaikkea totuutta, niitä kaikkia, jotka ovat luona Jumalan, se kunnioittaa. Se kunnioittaa, eikä epäile. Ei ihminen sielunsa syvimässä epäile Jumalaa. Eikä hän epäile, että niitä on, jotka Jumalan tuntevat.

Äiti on puhdas.

Ihmisen sielukin on puhdas. Polvillaan se on puhtauden edessä ja käsiään se rukoillen ojentaa puhtautta kohti.

Sen silmässä on kyynel, sillä syntiä tekee ihminen omaa puhtauttaan vastaan, mutta kuitenkin hän näkee, että sielunsa sisin salaisuus on puhtaus.

Rakkaus, kunnioitus ja puhtaus.

Siis ollos äiti, oi sielu, että pojan voisit synnyttää. Sillä nähnyt olet näyssä pojan, ja Jumalan sanansaattaja on sinulle ilmoittanut, että synnyttämään tulet.

Muistatko? Sinussa oli kaikki hiljaista ja ympärilläsi vallitsi äänettömyys. Ei yksikään himo eikä halu puhunut sisälläsi eikä yksikään ajatus nostanut päätään Sinun puhtautesi hiljaisuudessa. Ja silloin näit pojan ja kuudit hänen äänensä.

Sydämesi ruusulehdillä hän seiso ja hänen hohtavat jalkansa uppoutuivat syntien syvyyteen, mutta sydämesi täytti koko maailman. Korkeana ja valkoisena hän seiso ja hänen vaaleat, vakavat kasvonsa olivat kääntyneet taivasta kohti, isää kohti. Niiden ilme oli sanomattomasti rauhallinen ja polvellaan hänellä oli kantele.

Ja hän soitti. Ja koko avaruus täyttyi hänen soitollaan ja hiljainen, hiljainen riemu hiipi sinuun, oi sielu. Valo levisi hänestä ja sopusointu, ja pimeys pakeni ja synti sortui ja kaikki paha karkkosi.

Sinä polvistuit, sielu, ja palvelit. Ja äänettömänä kuis-kasit: Siunattu hän, joka tulee Herran nimeen. Mutta pojan ääni kuului ja hänen soittonsa ääni, ja maat ja taivaat vavahtelivat, mutta sinä peitit silmäsi, oi sielu. Sillä et voinut kestää hänen sanojensa mahtia etkä hänen katseensa majesteettia.

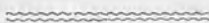
Gloria in altissimis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis!

Vieläkö epäilet, sielu? Et epäile, sillä olet äidiksi kutsuttu. Poika sinua odottaa. Katso, pian joutuu aika, että sinun tulee synnyttää. Valmistu joulusi iloa vastaanottamaan.

Tämä on nyt Kristuksen syntymän salaisuus. Tämä on mystikon jouluillo. Sen mystieron ymmärtävät ainoastaan ne, joidenka sielu alkaa äidistyä. Mutta jokaisen ihminen sielu on tuleva äidiksi, joka Jumalan pojan synnyttää.

P e k k a E r v a s t.

(Tietäjän Joululehti 1909.)

Toimittajalta.

Tuntuu niin oudolta nähdä edessään tämä tuttu yksinkertainen otsikko, ja sen suojassa vavisten itse ryhtyä kirjoittamaan ajatuksia ja havaintoja siitä suuresta vakavasta työstä, joka täydelleen ja kokonaan oli vallannut sen miehen elämän ja hengen, jota Omatunto, Tietäjä ja Ruusu-Risti-lehtien yhteydessä olemme muistaneet ja rakastaneet Toimittajana. Oudolta tuntuu ajatella, että Toimittajalta ei ole enää Toimittajalta, että olemme orpoja, ulkonaisesti ilman sitä auttavaa, innoittavaa, nerokasta ja henkisesti säteilevää ystävää ja isää, Toimittajaa, jonka kirjoitukset henkilökohtaisella tavalla olivat läheisiä ja lämmittäviä ja samalla kertaa suuren totuuden kristallinkirkkaan objektiivisuuden täyttämiä.

Syy, miksi vielä näemme tämän otsikon lehtemme ensi sivulla, ei johdu siitä, että uskoisimme kenenkään pystyvän likipitäenkään täyttämään ne mittapuut, jotka vallitsivat Toimittajan hengen tuotteissa. Syy on siinä, että tämäkin otsikko on muistuttava meitä siitä suunnasta, jota työssämme on noudatettava. Se on tässä muistorikkaana vertauskuvana ihanteesta, joka on meitä elähdyttävä, kunnianosoituksena sille työlle, jonka Ruusu-Risti-lehden perustaja, Pekka Ervast on suorittanut. Periytyneet ja säilytetyt muodot eivät sinänsä meitä auta, eivätkä pelasta, mutta ne viittaavat johonkin, joka on enemmän kuin ne itse. Näiden ajatusten rohkaisemana ja innoittamana uskallan ryhtyä tähän työhön.

*

Ruus-Risti-lehti on nyt siirtynyt Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r.y. omaisuudeksi. Toistaiseksi se toimitetaan entiseen tapaan, kunnes Kirjallisuusseuran hallitus on määrännyt toimituksen lopullisen kokoonpanon. Taloudenhoitajana toimii, kuten ennenkin Kirjallisuusseuran toimitusjohtaja, herra Valdemar Kaade.

Ruus-Risti-lehti yrittää edelleenkin voimiensa mukaan palvella teosofista Ruusu-Risti-aatetta ja siten kunnioittaa suuren perustajansa muistoa.

*

Aikamme on täynnä poliittista kuohua. Kiihkeästi autaudutaan sen pyörteisiin ja taistellaan jonkin määrätyn puolueen, kansallisuuden tai kansakunnan oikeutettujen

tai epäoikeutettujen etujen puolesta. Tämä puolue-, kansallisuus- tai kansakunta-aate muodostaa tavallisesti itsetarkoituksen, jotakin, joka on kaiken muun yläpuolella, jota kaiken muun on määrä palvella. Kulttuurin, henkisen ja tieteellisen totuudenkin on alistuttava näiden aatteiden hyötynäkökantojen mukaisiksi, jolloin enää voi puhua vain moderoidusta totuudesta, jostakin, joka muistuttaa keskiaikaisen tieteen asemaa „teologian palvelijattarena“ — ancilla theologiae.

Ihmisten vilpityn innostus ja usko, uhrautuvainen antamus sen puolesta, jota katsovat korkeimmaksi farkoituseräksi on aina ihailtavaa ja kunnioitettavaa. Kuitenkin on olemassa määrättyjä ehdottomia näkökantoja, moraalisia normeja, joita jokaisen aatteen on palveltava ja otettava huomioon. Valtiolliseen elämään nähden voisi käyttää niistä puhuvaa, vaikkakin väärästä käytöstä miltei kulunutta sanaa — ihmisyys.

Varsinkin teosofin, ruusuristiläisen ja salatieteilijän on poliittisissa asioissa, arvostellessaan ja määrätessään suhteensa valtiollisiin suuntiin — kansallisiin tai kansainvälisiin — aina ja ennen muuta otettava huomioon ihmisyyden moraaliset vaatimukset. Tämä vaatii kyllä jossakin suhteessa ulkopuolista asennetta, jotteivät „aivot“ liiaksi kuumenisi keskellä pyörteitä. Sentähden salatieteilijän on paras asettua puolueiden ja eri suuntien ulkopuolelle, sillä hänellekin voi olla totuuden ja ihmisyyden kannalta vaarallista olla liian intensiivisesti mukana pyrkimyksessä, jossa päämäärän ihanuus voi häikäistä katseen, niin ettei eroita puhtaita keinoja epäpuhtaista. Esimerkkinä tämän vaaran mahdollisuudesta henkisiin ihmisiin nähden on kreivitär Wachtmeisterin pelko P. E:stä, hänen neuvonsa, että P. E. jäisi Ruotsiin, jotteivät valtiolliset tapahtumat Suomessa heittäisi häntä vilpittömänä isänmaanystävänsä pyörteisiinsä. Todella varottava esimerkki on monien teosofisten johtohenkilöitten sotaa puolustava ja ihmisyydestä sellaisenaan piittaamaton, puolueellinen suhtautuminen maailmansotaan.

Totuus ja ihmisyyys ovat kuitenkin ainoat ehdottomat näkökannat, joita teosofi ja ruusuristiläinen voi hyväksyä, ainoa politiikka, jota hän voi ilman muuta harjoittaa, ja myöskin mittapuu, jota hänen aina on noudatettava arvostellessaan valtiollista elämää. Sentähden todellinen ruusuristiläinen ei voi hyväksyä sellaisia veritekoja, kuin esim.

ne, joita viime aikoina Saksassa ja Itävallassa on isänmaan nimessä suoritettu, ei niitä puolustella eikä „ymmärtää“. Silti hän voi ihailia ja kunnioittaa kaikkea sitä myönteistä, mitä samoissa piireissä on liikkunut, uhrautuvaista innostusta ja palavaa halua auttaa ja pelastaa isänmaa.

Lämmittäväntä ja kohottavinta on poliittisessa elämässä mielestäni aina ollut rakkaus ja kunnioitus suurmiehiä kohtaan. Tällaiseen rakkauteen liittyy aina liikuttavaa inhimillisyyttä, joka kohottaa mielet erilaisten puolueiden ja suuntien kiihkeitten pyyteiden yläpuolelle. Se on vapauttavaa ja tasoittavaa. Viimeaikaisissa tapahtumissa on ollut juuri tuollainen vapauttava hetki. Se on sisältynyt siihen yleiseen suruun ja myötätuntoon, jota koko maailma on tuntenut Saksan presidentin, Hindenburgin kuoleman johdosta. Rehellisen, uhrautuvaisen ja epäitsekkään miehen muiston edessä on hetkeksi unohdettu kaikki kansalliset ja kansainväliset riitaisuudet. Ranskalaiset ja englantilaiset lehdet ovat kirjoittaneet kauniita muistosanoja vainajasta, joka oli entinen vihollinen. Liput ovat olleet puolitangossa Pariisissa ja Lontoossa.

Muistan aina, kuinka minun kerran koulupoikana oli kirjoitettava aine kulttuurin kehityksestä. Kerroin siitä P. E:lle, ja hän sanoi silloin:

„Älä unohda kirjoittaa suurmiesten merkityksestä. Heidän varassaan on todellinen kehitys.“

Kulttuuri. Voimme myös sanoa, että kulttuurin, henkisen kulttuurin vapaus ja valta on teosofisen maailmankatsomuksen poliittinen ohjelma. Edessäni on v. 1918 painettu postikortti, jossa on Teosofisen Seuran merkki ja seuraava Pekka Ervastian allekirjoittama mietelmä:

„Suomen kansan kansallinen sivistys on oleva henkistä kulttuuria. Ei tämä kansa kaipaa rikkautta eikä maallista valtaa, vaan sen kaiho on tietoon ja taitoon ja viisauden kunniaan. Ei se rakasta tiedettä kalliina korutavarana, vaan syntyjen syvien tutkijana. Ei se tahdo yliopistoillaan ylpeillä maailman silmissä, vaan se tahtoo niistä oppia. Ei se kirkoillaan tahdo komeilla Jumalan edessä, vaan se tahtoo, että niistä leviäisi väärentämättömän totuuden puhdas valo. Suomen kovaa kokenut kansa on todellisuuksien kansa. Se tahtoo rakentaa majansa kalliolle, ei vierivälle sannalle.“

Kuinka paljon vahinkoa onkaan kaikkina aikoina pahan tahdon saastuttama kieli aikaan saattanut. Se on tehnyt mitättömäksi monen kauniin työn hedelmät ja polkenut jalkoihinsa monen jalon ihmisen kunnian ja elämän arvon. Kunnioittamamme johtaja, P. E., ei hänkään jäänyt osattomaksi siitä parjaustulvasta, joka näyttää olevan ihmiskunnan parhaimpien jäsenten kohtalo. Surullisinta on ollut, että se on voinut tulla taholta, josta sitä vähimmin olisi odottanut. Klassillinen esimerkki mustamisesta, joka miltei saavutti tarkoituksensa on H. P. B:n tapaus. Hienoimpiakin luonteita järkytti se yleinen epäilyksen aalto, joka kohdistettiin häneen tunnetun Hodgonin raportin yhteydessä. Eräs kuuluisan ruotsalaisen runoilijan, Viktor Rydbergin kirje¹⁾ kertoo myöskin tuon asiakirjan vaikutuksesta. Suomennan kirjeen tähän kokonaisuudessaan, koska se on myös kirjallisuushistoriallinen dokumentti, osoituksena Rydbergin teosofisista mielipiteistä. Onhan Rydberg useissa kohdin puolustanut teosofisia oppeja karmasta, jälleensyntymisestä ja henkisestä kehityksestä, esim. kirjassaan „Bibeln lära om Kristus“, Buddhan elämää kuvaavan „Aasian valo“-nimisen runoelman ruotsinkielisen painoksen esipuheessa, monissa omissa runoissaan y.m. kirjoituksissaan. Kirje on osoitettu Teosofisen Seuran Skandinaavisen osaston ylisihteerille, tohtori Gustaf Zanderille.

„Helmikuun 1 p. 1889.

K. Herra Tohtori Gustaf Zander.

Sydämellinen kiitokseni siitä luottamuksesta, jota kutsunne todistaa. Minua ilahduttaa, että sen ovat aiheuttaneet ne mielipiteet, joita olen esittänyt „Aasian valon“ esipuheessa, ja tulkitseen sen todistuksena oleellisissa kohdissa yhteisestä maailmankatsomuksesta. (Harvennus minun).

Siitä huolimatta epäilen, etten olisi tervetullut, enkä oikealla paikallani jonkin Teosofisen Seuran jäsenten joukossa. En olisi vilpitön, jos salaisin teiltä vakaumukseni, että tie siihen korkeaan päämäärään, johon kirjeenne osoittaa, „rehelliseen totuuden etsimiseen ja keskinäiseen veljeyden hengen vahvistamiseen“, kuljettaisiin turvallisemmin ilman madame Blawatskyn johtoa. En tahdo ilman omantunnontarkkaa punnitsemista yhtyä kanssaihmiseen

1) Viktor Rydberg, Brev III, n:o 236, s. s. 86--87.

kohdistuvaan hylkäämistuomioon, mutta en voi myöskään olla kuulematta loogillisesti sitovaa todistusketjua ja minulla on mielestäni kylliksi syytä olla kriittillisen varovainen häneen nähden. Vaimoni ja omat kunnioittavimmat tervehdykseni rouvalle. Todellisella kunnioituksella (j. n. e.) Viktor Rydberg.“

Kirje puhuu itse puolestaan.

Joimitussihteeriltä.

„Tunnen Kristuksessa olevan miehen, joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaaseen — oliko hän ruumiissaan, en tiedä, vai poissa ruumiistaan, en tiedä, Jumala sen tietää — temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua. Tuosta miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani . . .“

Kaikki, jotka ovat lukeneet Paavalin opetuskirjeitä, huomaavat, kuinka hän suorastaan hämmentyy joka kerta kun tuntee olevansa pakotettu puhumaan itsestään sellaista, mikä voi vaikuttaa itsekiitokselta. Hän opettaa, rohkaisee, nuhtelee rakastamiaan seurakuntia tavalla, joka todistaa persoonallisuudessaan kiinteästi elävästä yksilöstä, mutta kun tulevat kysymykseen sanoin kuvaamattomat henkiset kokemukset, hänen inhimillinen persoonansa supistuu pieneksi sen Paavalin rinnalla, joka „temmattiin kolmanteen taivaaseen“. Kuinka hän voi tämän selittää tulematta väärinymmärretyksi? Se on vaikeata. Älyllisesti ja siiveillisesti heikkomat saattavat kohdistaa palvontansa häneen, heikkoon ihmiseen, joka kuitenkin tahtoo todistaa vain Kristuksesta. He ovat myös helppoa saalista väärille profetoille, jotka etsivät omaa kunniaansa ja kylvävät ympärilleen valhetta ja hajaannusta. Hänen on joka tapauksessa uskallettava kertoa jotakin itsestäänkin rohkais- takseen niitä, jotka ovat pyrkimyksessään vakavia. Väsymyksensä hetkinä he saavat ehkä uutta voimaa siitä, että opettaja, johon he luottavat, sanoo heille: „Älkää uupuko. Älkää peljätkö heikkoutta. Jumala on juuri heikoissa väkevä. Jos jaksatte kilvoitella, saatte kokea samaa kuin minä, ja silloin tekin tiedätte“.

Paulus Tarsoslaisen jälkeen ovat varmasti monet henkiset opettajat joutuneet samaan pulmaan. He ovat puhu-

neet ikuisista totuuksista, ja vain pieni osa heidän kuuli-joistaan on löytänyt oikean suhtautumistavan heidän opetuksiinsa, heidän persoonallisuuteensa ja minuuteensa. Palvova rakkaus, jota monet hartaat sielut tuntevat opettajaansa kohtaan, varjelee heitä, koska rakkaus tekee heidät hyville vaikutuksille alttiiksi; opettajalle itselleen se on useinkin eräänlainen taakka. Ei siinä mielessä, ettei hän tahtoisi tai jaksaisi auttaa ystäviään, vaan siksi, että nämä hänen persoonaansa kiintyessään kieltäytyvät käyttämästä omaa alote- ja arvostelukykyänsä ja tekevät näkyväisestä ihmisestä ihanteensa sen sijaan että etsisivät oman olemuksensa täydellisyyshannetta. He ovat suojatut vaaroilta kuin ansarikasvit, mutta kuinka heidän käy, kun ansarin katto kerran murtuu? Kestävätkö he silloin säiden vaihtelut ja myrskyjen ankaruuden, vai etsiytyvätkö he kenties uuteen kasvihuoneeseen?

Mestarien kirjeissä A. P. Sinnettille esiintyy sama monisäikeinen kysymys. „Koeajassa ja tsheelakaudessa“ on seuraava sisältörikas kohta (ss. 234—235):

„Kun jotain on tehtävä, alkää koskaan ajatelko ennen tekoon ryhtymistä, haluanko minä sitä: minä haluan kaikkea, mikä enemmän tai vähemmän edistää tätä liikettä. Mutta olen kaukana täydellisyydestä ja siis erehtyväinen kaikissa teoissani, en kuitenkaan aivan niin kuin nyt luulette keksineenne. Sillä te tunnette tai luulette tuntevanne yhden K. H:n, ja voittekin tuntea vain yhden, jota vastoin hänessä, jonka tunnette, onkin kaksi tuohon nimeen vastaavaa aivan eri olemusta. Arvoitus on vain näennäinen ja on helposti selitettävissä, jos vain tietäisitte mitä todellinen Mahatma on. Olette Kiddle-tapauksessa nähneet . . . ettei „adeptikaan“ toimiessaan ruumiissaan ole erehdysten yläpuolella, erehdysten, jotka aiheutuvat inhimillisestä huolimattomuudesta.“

Näemme tästä, että ne Mestarit, jotka elävät samassa maailmassa kuin mekin, ovat sen rajoituksista riippuvia. Sekään inhimillisessä hahmossa elävä Mestari, joka ylläolevat sanat on kirjoittanut, ei ole täydellinen ilmaus todellisesta Mestari K. H:sta, vaan omien sanojensa mukaan erehtyväinen. Tämä on sitä kieltäymystä, joka on keskuudessamme vaikuttavien suurten auttajien osana. Ilmiöiden maailmassa kaikki on jollakin tavalla epätäydellistä ja vertauskuvallista. Mestarien salaisuus piilee hengen maailmassa, ja sen yhteyteen ihmissielu pääsee vasta

silloin, kun se on „pessyt jalkansa sydänverellään“, niin kuin okkultinen sääntö kuuluu. Silloin vasta ihminen todellisesti tuntee Mestarit; sitä ennen tunnemme heidätkin „kuin kuvastimesta, kuin arvoituksen tavoin“, käyttäaksemme Paavalin vertausta.

Jos pidämme mielessämme eron, jonka henkiset opettajat aina ovat tehneet persoonallisuutensa ja varsinaisen itsensä välillä, saamme siitä yhden arvostamismittapuun niihin henkiin nähden, jotka meitä itseämme tavalla tai toisella etevämpinä pyrkivät auktoriteeteiksemme. Kokeuksemme osoittaa, että ne, joille voimme suoda kuulevan korvamme, eivät milloinkaan puhu sisäisistä kokeuksistaan kerskatakseen, vaan neuvoakseen ja rohkaisutakseen, ja opettaessaan he aina viittaavat itsensä ja kuulijoittensa yläpuolelle, Jumalaan, Kristukseen — mitä nimeä tästä henkisestä todellisuudesta käytettäneenkin. Olemme kuulleet, kuinka vähäisessä arvossa muuten niin persoonallinen H. P. B. piti itseään. Olemme myös vuosien kuluessa nähneet kuinka P. E:llä, viisauden ja voiman välittäjällä, oli herkempi siinä kuin kenelläkään muulla meistä näkemään omat inhimilliset heikkoutensa ja puutteensa, toisaalta ankaruudella arvostellen, toisaalta suhteellisuustajulla, jolle elämän ilmiöt esiintyivät huumorin ja komiikan värittäminä. P. E:n opetukset olivat hänen omien kokemustensa hedelmiä, vuosien varrella tutkittuja ja täydennettyjä, ja ne vaikuttivat sisäisellä todellisuudellaan kaipaamatta lisäselvityksiksi, mistä ja kuinka hän ne oli saanut. Jos hän joskus kertoi sisimmistä kokemuksistaan, teki hän sen samoin perustein kuin yleensä oikeat opettajat, ei kerskatakseen, vaan neuvoakseen. Vihkimyksistä, jotka uusteosofisessa kirjallisuudessa ovat näytelleet huomattavaa osaa, hän puhui ja kirjoitti paljonkin, mutta itsestään hän ei niiden yhteydessä kertonut. Se ei ollut tarpeellista. Häneltä ja H. P. B:lta olemmekin oppineet, ettei ole otettava vakavalta kannalta niitä, jotka julistavat maailmalle omia vihkimyksiään. He ovat joko petkuttajia tai — useimmissa tapauksissa — herkkäuskoisia meedioita, joiden arvostelukyky ei täyty okkultismissa vaadittuja mittoja.

Henkisten opettajien kysymyksessä on ehkä syytä muistaa seuraavat Paavalin sanat ja ymmärtää ne muuttamattomasti:

„Muutammat teistä ovat paisuneet pöyhkeiksi, aivan

niinkuin minä en tulisikaan teidän luoksenne. Mutta minä tulen pian teidän luoksenne, jos Herra tahtoo, ja silloin minä otan selon, en noiden pöyhkeiden sanoista, vaan voimasta. Sillä Jumalan valtakunta ei ole sanoissa, vaan voimassa.“

Muuttaja.

*Nuo airueet päivän nousun
kautta eetterin kiirineet,
ne avoimen ikkunan läpi
kuin kirmaten, tanssien
jo erakon vanhan luokse
ovat kisailten saapuneet. —
Sisällyksen uuden saaneet
ovat sivut kirjan sen,
joka kukkamaljakon viereen,
tuohon pöydälle vanhuksen
jäi nukahtaneelta.*

*Ah' timantin kimmellyksin —
säteet, vedessä taittuneet —
ja avaten ikkunan uuden
kuin haihtuen ajan vuon
jo erakon siirtää — vaihtaa. —
Rajan takaiset taluttaa. —
Sinitaivas tumma kaartuu. —
Niin kuultavat maisemat. —
Mikä kumma? — Kukat on suuret
unen puistohon puhjenneet. —
Hän hymyillen muutti.*

Esikko Koitere.

Jälleensyntymisen todellisuus.

I.

Totuutta etsiessään ja pohtiessaan oman olemassaolonsa arvoitusta saattaa ihminen päästä senlaatuisen kokemusaineiston yhteyteen osaksi omakohtaisten elämysten muodossa, osaksi tutustumalla monien vakavien totuudenetsijöiden yhteisesti keräämiin ja tutkimiin tosiseikkoihin, että hänen oma sielullisuutensa ikuisena todellisuutena muuttuu selviöksi. Hän saattaa edelleen varsinkin määrätynlaisessa henkisessä kokemuksessa, mutta myöskin syventymällä elämässä ilmenevään n. s. teleologiseen periaatteeseen eli tarkoitushakuisuuteen yleisenä luonnonlakina syvästi tuntea ja tietää, että hänen oman sielullisuutensa takana ja yläpuolella on ehdoton, hyvää tarkoittava tajunta, joka elähyttää ehdolliset ja yksilölliset tajuntakeskukset ja ilmenee niissä rakkautena ja viisautena, maailmanjärkenä ja maailmansydämenä.

Ihminen saattaa pysähtyä tähän. William James esim. esittelee teoksessaan „Uskonnollinen kokemus moninaisuudessaan“ persoonallisuuksia, jotka sisäkohtaisen kokemuksen avulla tähän selvyyteen päästyään, lakkaavat kyselemästä, lakkaavat näkemästä olemassaolossa ongelmaa. Heidän mielestään kaikki on hyvin, koska he sisässään ovat vakuuttuneita siitä, että olemassaolon ilmiöitä on ohjaamassa ja säättämässä tahto, joka on hyvä, ja järki, jonka kirkkaus on niin suuri, että suurin inhimillinen järki on vain tämän maailmanjärjen epätäydellinen heijastus tai katkelmallinen ja osittainen jäljennös. Paha on heille sen tähden jokin, josta ei tule välittää. He eivät itse osaa selittää sen olemassaoloa, eivätkä liioin näe syytä, minkä tähden selitys olisi välttämätön. Heille riittää usko, että tämä selitys on löydettävissä joistakin maailman järjen, eli jumalallisen kaitselmuksen tutkimattomista syvyyksistä.

Mutta on myöskin olemassa totuudenetsijöitä, jotka eivät saata edes tähän suureen löytöön pysähtyä, totuuden etsijöitä, joiden järki ja sydän on niin vakava, että hyvän olemassaolon yleinen tietoisuus ei riitä heille. He eivät ole etsineet ihmisen ongelmalle ratkaisua ainoastaan oman itsensä tähden, vaan voidakseen, — jos myönteinen vastaus on löydettävissä, olla avuksi kaikille niille, jotka eivät tiedä, minkätähden heidät on asetettu näennäisesti

tarkoituksettomaan maailmaan kärsimään ja erehtymään, olemaan sisäisten ja ulkonaisten voimien heiteltävinä, joita heidän on mahdotonta hallita. Jos nämä totuudenetsijät loogillista tietä, päättelemällä vakuuttavan tosiseikka-aineiston, esim. parapsykologisten, siis n. s. spiritististen, selvänäköisyyden y. m. ilmiöiden nojalla ovat päätyneet siihen vakaumukseen, että elämässä on sisäinen henkinen tarkoitus, jää ehkä yhtäkaikki jäljelle ristiriita tämän vakaumuksen ja sen kouriintuntuvan tosiseikan välille vallitsevaksi, että kaikesta huolimatta elämme keskellä vääryyttä ja valhetta, maailmassa, missä paha palkitaan ja hyvettä pilkataan, missä itsekkyyden menestyy ja epäitsekkyyden vie perikatoon. Tämä todellisuus näyttää painavan paljon enemmän vaa'assa kuin muutamien totuudenetsijöiden vakaumus, ja kun nämä todella joutuvat kokemaan tämän todellisuuden koko ankaruuden, on mahdollista, että heidänkin vakaumuksensa alkaa horjua, että he, jotka jo olivat luulleet päässeensä selvytyteen, jälleen joutuvat mitä suurimman tuskan ja epätoivon valtaan. Kuinka he siis voisivat tarjota sanottavasti apua toisille ihmisille, jotka vielä vähemmän kuin he kykenevät näkemään valon pilkahdusta siinä kohtalomaisessa näytelmässä, jota nimitetään ihmiselämäksi.

Miltei sama on niiden ihmisten asema, jotka ovat kokeneet jumalan, heitä ehdottomasti vakuuttavana mystilisenä elämyksenä. Jolleivät he, tästä elämyksestään huolimatta kykene ratkaisemaan kärsimyksen ja pahan probleemaa tyydyttävämällä tavalla kuin viittaamalla sisäiseen elämykseensä ja väittämällä, että kaikki on hyvin, eivät he voi lähestyä tavallisten ihmisten todellisia vaikeuksia. He kykenevät vain olemaan ikäänkuin outoja valoja, jotka kertovat toisesta maailmasta, toisenlaisesta kuin se missä ihmiskunta elää, mutta maailmasta, joka näyttää olevan ihmisten mahdollisuuksien ja siis myös tarkoituksen ulkopuolella. Näin saattavat heidän kokemuksensa olla omiansa vain entistäkin voimakkaammin osoittamaan, miten auttamaton se pimeys on, johon suurin osa elävistä on tuomittu.

Tällä kohtaa totuudenetsijän tiellä tarjoaa jälleensyntymisoppi apuaan ja saattaa muodostua väyläksi kysymysten sokkeloisesta vyyhdistä suurempaan valoon ja selvytyteen. Se näyttäytyy loogilliseksi välttämättömyydeksi jumalallisen tajunnan olemassaolon ja ihmiselle ase-

tetun täydellisyysvaatimuksen valossa. Se, mitä ihminen ei yhdessä ruumistumassa kykene saavuttamaan, sen hän lopulta voi saavuttaa päätettyään useiden perättäisten ruumistumien sarjan. Se vajavaisuus, mikä on ominaista ajalliselle elämälle sen nykyisessä muodossa, lakkaa, kun kuolemattomat minuudet kerran ihmiskunnan yksilöiden tulevissa ruumistumisissa niin kokonaan ovat päässeet näiden yksilöiden hallitsijoiksi, että jumalallinen täydellisyys, jumalan valtakunnassa vallitseva totuuden ja rakkauden tahto heidän välityksellään pääsee hallitsemaan koko näkyväistä olemassaoloa. Ja se vääryys, joka esim. näyttää piilevän hyvän ihmisen näennäisesti ansaitsemattomissa koettelemuksissa, kaikkien ihmisten erilaisissa sisäisissä ja ulkonaisissa edellytyksissä, saa selityksensä moraalisen syysuhteen eli karman lain avulla, joka kiinteästi liittyy jälleensyntymisoppiin ja jonka sisällön apostoli Paavali sattuvasti on lausunut sanoilla „Mitä ihminen kylvää, sen hän niittää“.

Jälleensyntymisopilla on, kuten tunnettua, ikivanhat juuret. Jo niiden kansojen keskuudessa, joita olemme tottuneet pitämään sivistymättöminä luonnonkansoina, tavaetaan siitä selviä jälkiä. Vaikka väitämmeekin, että nämä jäljet päinvastoin kuin monet uskonnonhistorioitsijat olettavat, ovat vain turmeltuneita jätteitä aikaisemmasta selvemmästä käsityksestä. Kaikki ne käsitykset, jotka uskonnonhistorioitsijat liittävät sielunvaellusoppiin kuuluviksi, eivät kuitenkaan todellisuudessa koske jälleensyntymistä, vaan persoonallisen ja muodollisen sielun astraali- ja eetteriruumiin kohtaloita kuoleman jälkeisessä elämässä, käsityksiä, jotka ovat vallalla n. s. animistisessä sieluskossa. Jälleensyntymisoppi sen kehittyneessä muodossa on, kuten tunnettua, erikoisesti ollut tunnettuna itämailla, mutta se ei ole myöskään länsimaiselle ajattelulle vieras. Gnostikot, jotka muodostivat erikoisen kristityn lahkon alkukristillisellä ajalla, kuvasivat hyvin selvällä tavalla sielun kohtaloita kuoleman jälkeen ensin kiirastulimaailmoissa, sitten puhdistuneena Valon neitsyen lähteillä, kuvasivat, miten puhdistunut sielu juo uskonmaljasta ja astuu uuteen ruumiiseen saaden edellisen elämänsä ponnistusten mukaisen kohtalon.¹⁾ Tässä olivat gnostikot Pythagoraan

¹⁾ „Pistis Sophia“, joka Mystician kustantamana on myös ilmestynyt suomeksi, antaa tästä selvän todistuksen esim. s. 352.

ja Platonin seuraajia sekä samoihin aikoihin toimivien uusplatonikkojen aateveljiä, joiden oppia mainitussa kohdassa myöskin kristityt kirkkoisät Klemens Aleksandrialainen ja Origenes kannattivat. Tämä ei ole ihmeteltävää, kun muistaa, että myöskin niissä evankeliumeissa, jotka kirkko oikeaoppisina hyväksyi, on ainakin pari kohtaa, jotka veraten selvästi viittaavat jälleensyntymisoppiin, ja kun muistaa, että juutalaistenkin keskuudessa oli vallalla käsitys, että ainakin profeetat syntyivät jälleen.

Uudenajan filosofeista ovat jälleensyntymisoppia kannattaneet m.m. Lessing, Schopenhauer ja runoilijafilosofi Viktor Rydberg. Hume lausui, että se on ainoa filosofinen kuolematteisuusoppi, ja myöskin Saksan ajattelijarunoilijat Goethe ja Schiller olivat taipuvaisia sen hyväksymään. Varsinaisesti laajoissa piireissä Euroopassa ja Amerikassa tuli jälleensyntymisoppi tunnetuksi teosofisen liikkeen välityksellä.

Ajattelijoita on myös ollut, jotka järkevä moraalinen maailmanjärjestely lähtökohtana ovat yrittäneet arvostella jälleensyntymisoppia. Niinpä ruotsalainen filosofinen kirjailija Alf. Ahlberg väittää, että jälleensyntymis- ja karmaoppi ei lainkaan ole oikeudenmukainen tai omiansa lohduttamaan kärsimyksien raskauttamaa ihmistä, koska rangaistuksen ja palkinnon oikeudenmukaisuus muka on siinä, että hän, johon ne kohdistuvat, tietää minkätähden häntä rangaistaan tai palkitaan. Ihminen tuntee aina vääryytenä, että hän saa kärsiä tekojen seurauksista, jotka hänelle tuntematon kokonaan hänen muistamiskykynsä ulkopuolella oleva mennyt persoonallisuus mahdollisesti on suorittanut. Niin Alf. Ahlberg yrittää arvostella jälleensyntymisopin oikeudenmukaisuutta. Ei kuitenkaan ole loogillisessa mielessä vaikea vastata tällaisiin huomautuksiin ja osoittaa ne vääriksi. Ihminen, joka tässä elämässä on tehnyt rikoksen ja saa oikeuden langettaman tuomion ei hänkään suinkaan aina saata asettua niin puolueettomalle ja moraalisesti itsetietoiselle kannalle, että häntä lohduttaisi tieto rangaistuksen oikeudenmukaisuudesta. Silti saattaa rangaistus olla yleisen oikeustajunnan mukainen. Samoin on „rangaistuksen“ laita, joka periytyy jälleensyntyneestä persoonallisuudesta toiseen. Karman tarkoituksenmukaisuus, järkevyys ja oikeudellisuus ei kuitenkaan johdu siitä, että se jonkun absoluuttisen mitta-kaavan mukaan tarjoaisi rangaistusta ja palkintoa. Ne

ajattelijat, jotka ovat lähteneet sitä tältä kannalta arvostelemaan, ovat väärinkäsittäneet yleistajuisesti selostettuja esimerkkejä sen vaikutuksesta. Syvimmältä kannalta katsottuna on karma puolueeton, ei koneellinen, vaan henkisten toimeenpanovaltojen alainen luonnonlaki, jonka eettillinen ylevyys on siinä, että se kasvattaa meitä ja opettaa meitä vähitellen ymmärtämään, millainen on täydellinen ihminen. Jälleensyntyminen uusiin maallisiin ruumistuksiin on elämän koulu. Karma on suuri opettaja. Kun suoritamme jonkun teon, esim. heittäydymme jyrkänteeltä alas, on siitä määrätty fyysillinen seuraus: ruumiimme joutuu todennäköisesti niin pahasti runnelluksi, että kuolemme. Samoin on jokaisella teolla sielullinen seurauksensa, joka on vaikuttaittemme ja samalla teon välittömien seurausten hienoimpienkin vivahdusten yhteistulos. Tämä seuraus heijastuu tuleviin ruumistuksiin henkisen kasvumme edellyttämässä järjestyksessä ja on meidän karmaamme. Elämien vierieissä ja kuoleman jälkeisissä tiloissa minuutemme oppii tajuamaan, mitkä teot ovat omiansa tuottamaan kärsimystä. Minuutemme oppii ymmärtämään, että toisten olentojen kärsimykset ovat sen omia kärsimyksiä. Eräältä kannalta katsottuna on täydellinen ihminen sama kuin autuas ihminen, joka samalla johtaa muut ihmiset kokemaan tätä samaa autuutta. Toiselta kannalta katsottuna täydellinen ihminen näkee jumalan ja maailman ikuisena totuutena. Vielä täydellinen ihminen tekee työtä luomalla ja luomisessaan auttaa Jumalaa ilmentämään syvintä kauneutta. Karma, joka opettaa ihmiselle, mitkä ovat hänen tekonsa seuraukset, painaa minuuteemme tämän tiedon ja „omantunnon äänenä“, sisäisenä vaistona, ihminen käyttää hyväkseen saadut opetukset. Näin hän oppii yhä paremmin ymmärtämään, mitä elämä vaatii häneltä, s.o. mihin suuntaan jumallinen luonto tahtoo häntä kasvattaa. Näin syntyy myöskin ihmiskunnan tajunnassa käsitykset oikeasta ja väärästä, palkinnosta ja rangaistuksesta, ja myöhemmin usko rakkauteen ja anteeksiantoon elämän korkeampina ja lopullisesti todellisina siveellisinä periaatteina. Ihminen, joka moraalisesti on kasvanut niin itsetietoiseksi, että hän mielellään haluaa vastata teoistaan, tuntee myöskin vapautuksena sen seikan, että erilaiset kohtalot maailmassa eivät ole sattuman mielivaltaista leikkiä, vaan moraalisen kausaliteetin tulosta, että hänen osallensa lankeavat kokemukset ovat seurauksia aikaisempien

elämien teoista ja lopullisesti koettavat vapauttaa hänet itsekkyyden kahleista. Ja tämä ei ole vain teoriaa, vaan tuhansien kokemus, joille karmasta ja jälleensyntymisestä tietoon pääseminen on merkinnyt vapautumista katkeruuden ja epäuskon sietämättömästä painajaisesta.

Kun totuudenetsijä niin sanoaksemme järkijohotteisesti eli deduktiivisesti ajattelemaalla on saavuttanut vakaumuksen, että jälleensyntyminen ja karma elämän lakeina ovat todellisia, koska ne ovat välttämättömiä, saattaa hänen mieleensä kenties laskeutua suuri rauha. Hän on samassa asemassa kuin tiedemies, joka vuosikausia on mietiskellyt selitystä ilmiöihin, jotka siihen saakka ovat näyttäneet arvoituksellisilta, ja lopulta löytää hypoteesin, joka tuntuu kaikin puolin tyydyttävältä. Tieteitten historiasta havaitsemme, että tällainen tiedemies tavallisesti saavuttaa lujan luottamuksen tarkan tutkimuksen ja ponnistuksen jälkeen keksimänsä hypoteesin totuuteen. Niin on myöskin etsijän laita, joka ankaran kamppailun ja kyselemisen jälkeen on jälleensyntymisopissa nähnyt kirkkaan ja pelastavan ajatuksen. Ero on vain siinä, että jälleensyntymisoppi epäilemättä koskettaa ihmiskunnan ja jokaisen ihmisyyksilön elämässä keskeisempää ongelmaa, kuin useimmat muut tieteelliset teoriat.

Maurice Mæterlinck, suuri belgialainen kirjailija, lausuu „Kuolema“-teoksessaan, että jälleensyntymisoppi epäämättömästi on lohdullisin ja vähimmin epätodennäköinen kaikista niistä uskonnollisista opeista, jotka käsittelevät sielun jatkuvaa elämää. Mutta Mæterlinck ei kuitenkaan voi myöntää ratkaisevaa merkitystä järkisyyille, jotka on esitetty jälleensyntymisopin puolesta, eikä myöskään sille seikalle, että suurin osa ihmiskuntaa aina on uskonut, että ihminen on jälleensyntyvä henkiolento. Tämä on tärkeä huomata, sillä moni totuudenetsijä, joka ensin on löytänyt jälleensyntymisopissa lohtua, saattaa tulla juuri tähän samaan kohtaan. On kyllä merkittävää, että on olemassa ihmisiä, jotka heti kuultuaan jälleensyntymisopista hyväksyvät sen ilman muuta, se on heille selviö, jotakin, josta he ikäänkuin aina ovat tienneet, tai josta heidän ainakin omasta mielestään olisi pitänyt aina tietää. Ja kuitenkin he eivät voi väittää kykenevänsä muuta kuin verraten ylimalkaisilla perusteluilla puolustamaan uskoaan, että jälleensyntymisoppi ei ainoastaan ole jokseenkin hyvä otaksuma, jota he toistaiseksi tahtovat käyttää elämän kysymyksiä ajatelles-

saan, vaan että se todella on heistä kaiken epäilyksen yläpuolella oleva elämän peruslaki. Itse jälleensyntymisopin kannalta teosofisessa muodossaan on tämä ilmiö aivan luonnollinen. Teosofinen jälleensyntymisoppi opettaa, että ihmisen korkeampi minä, se ihmisessä piilevä syvempi todellisuus, joka on jumalallista alkuperää, joka elää ikuisuudessa, samalla on ihmisen jälleensyntyvä minuus. Mutta tästä minästä ei persoonallinen ihminen ole välittömästi tietoinen. Persoonallinen ihminen on itse asiassa tämän minuuden heijastusta alemmassa ajallisessa todellisuudessa, joka on vaihtelevien tekijöiden vaikutuksen alainen. Persoonallinen minuus ei jälleensynny, se on päinvastoin kuolevainen, ja ainoastaan ne kokemukset, joissa oli ikuisuuden tuntomerkki, jäävät kuolemanjälkeisen puhdistuksen jälkeen jälleensyntyvän minän pysyväisiksi ominaisuuksiksi. Uudella persoonallisuudella ei näinollen voi olla välitöntä muistoa aikaisemmista persoonallisuuksista, jotka ovat hävinneet. On kyllä olemassa muisto, mikä piilee siinä, mitä buddhalaiset nimittävät skandhoiksi, kyvyissä ja taidoissa, mutta myöskin heikkouksissa ja vioissa, jotka uusi persoonallisuus on saanut periä aikaisempien persoonallisuuksien ajatuksista, yrityksistä ja teoista. Tätä piilevää muistia voidaan verrata niihin käytännöllisiin taitoihin, esim. lukemiseen, kirjoittamiseen, pianonsoittoon, jotka eivät enää vaadi sitä muistikuvien itsetietoista uudistamista, johon näiden taitojen oppiminen ensin perustui. Mutta on myöskin teosofisen jälleensyntymisopin kannalta olemassa toisenlaatuista jälleensyntymismuistia, muistia, joka piilee korkeammassa minässä ja on tämän minän välitöntä tietoa niistä aikaisemmista persoonallisuuksista, joihin se on ollut sidottu, joissa se on vaikuttanut. Mutta tämä muisti ja tämä tieto on persoonallisuuden kannalta useimmiten saavuttamattomassa korkeudessa. Kuitenkin persoonallisuus saattaa syvissä henkisissä kokemuksissa ikäänkuin aavistuksellisesti tai myöskin niinkuin sanomme intuitiivisesti päästä jonkinlaiseen yhteyteen korkeamman minän kokemukseen, ja kun tämä yhteys ei ole suoranaista kohtamista korkeampaan minään ja siihen yhtymistä, vaan pikemmin korkeamman minän lähettämää inspiratiota eli innoitusta hetkenä, jolloin persoonallisuus ainakin satunnaisesti on vapaa itsekkäiden halujen ja toivomusten synnyttämistä mieliajatuksista ja siten vastaanottavainen sisäisestä itsestä lähtevälle tiedolle, silloin on juuri kyseessä

tuollainen omituinen, mutta samalla ehdoton varmuus, jonka syytä järkipäätelmät vain osittain kykenevät selittämään. Itse asiassa tämä varmuus on samanlaatuinen henkinen kokemus, jonka ihminen saavuttaa, kun hän sisäisellä tavalla ymmärtää, että elämällä on jokin ajallisuuden ulkopuolelle ulottuva tarkoitus, että on olemassa jotakin, mitä on yritetty kuvata esim. sellaisilla sanoilla kuin maailmanjärki tai Jumalan rakkaus ja viisaus.

Mutta toiselta puolen täytyy ihmisen, joka omistaa järkipäätelmistä riippumattoman varmuuden jälleensyntymisopin totuudesta, myöntää, että hänen on vaikea siirtää tämä varmuus toiseen ihmiseen, joka kenties kuitenkin juuri olisi jälleensyntymisuskon antaman avun tarpeessa. Eikä myöskään järkisyihin vetoaminen tunnu riittävältä, kun on kyseessä kriitillinen luonne, kuten esim. juuri Maurice Maeterlinck, ja vielä enemmän, kun on kyseessä epäilijä, joka ei lainkaan ole edes siitä vakuuttunut, että elämän ilmiöissä yleensä on mitään järkeä ja tarkoitusta. Saattaa myöskin olla niin, että jälleensyntymisopin totuuden mystillisellä eli sisäisellä tavalla kokeneella ihmisellä itselläänkin on erikoisen kriitillinen järki, että hän yleiseltä taipumukseltaan on erittäin epäileväinen, silloin hän ehkä kieltäytyy tunnustamasta oman kokemuksensa ratkaisevaksi ja sitovaksi tai ainakin katsoo, ettei hän vielä tämän perusteella saata toisille väittää, että hän tietää jälleensyntymisopin varmaksi totuudeksi. Kaikissa näissä tapauksissa jälleensyntymisoppia tutkinut totuudenetsijä asettaa kysymyksen: eikö ole jotakin vielä pätevämpää perustaa jälleensyntymisopille kuin tähän mennessä löytämäni, jotakin kokemukseräistä ja yksityiskohdiltaan ratkaisevaa vahvistusta kaikelle sille, mitä olen sisäisenä näkemysnä ymmärtänyt ja järkipäätelmillä perustellut?

Sven Krohn.

Pienimmässäkin lohduttavassa ajatuksessa piilee voima, jota ei ole suurimmassakaan valituksessa, kauneimmassakaan surumielisessä ajatuksessa. Suuri, syvä, synkkä ajatus valaisee tyrmänsä muureja polttamalla siipensä pimeydessä, mutta arinkin luottavainen, välttämättömiin lakeihin iloisesti alistuva ajatus on jo toiminta, joka etsii tukikohtaa lentääkseen olevaiseen. Maeterlinck.

Katkelma akaashisista asiakirjoista.

Kohtalon Herrat olivat kokoontuneet neuvotteluun. Oli kyseessä erään sielun jälleensyntyminen. Hän ei ollut tavallinen yksilö; hän oli elänyt monissa ruumiistuksissa ja hyötynyt niistä valitettavan vähän. Hän seiso i nyt vapisevana astraalitasolla ja odotti uutta eetteriruumista. Kohtalon Herrat katselivat häntä sekavin tuntein.

„Tule tänne, oi ihminen“, sanoi yksi heistä, ja hänen sanansa käännettiin astraaliselle värikielelle tavalla, jonka kaikki teosofisissa opinnoissaan edistyneet hyvin tuntevat (enkä minä kirjoitakaan tietämättömille). „Sinä olet ennenkin ollut täällä?“

„Monta kertaa“, vastasi sielu.

„Kuka sinä oikeastaan olet?“ kysyi toinen Kohtalon Herroista.

„Assyrialainen kirjuri, aleksandrialainen diakooni, roomalainen koulumestari, espanjalainen inkvisiittori, keskiaikainen skolastikko ja moni muu“, sanoi sielu.

„Kutsukaa tänne roomaanisen rodun arkkielementaali“, sanoi kolmas Herroista.

Yksi neuvoston jäsenistä löi vieressään olevaa astraalikelloa. Sen ääni synnytti fyysillisellä tasolla maanjäristyksiä, rautatieonnettomuuksia y. m. s. — ilmiön jonka kaikki teosofiaan perehtyneet tuntevat. Arkkielementaali näyttäytyi.

„Veli“, sanoi neljäs Herroista, „tunnetko tämän miehen?“

„Tottakai“, vastasi arkkielementaali.

„Hän näyttää olleen johtosi alaisena monen elämän ajan“, sanoi viides Herroista.

„Kyllä“, vastasi arkkielementaali.

„Onko totta, että hän on ollut mukana formuloimassa ehtoollisoppia substanssin muuttuvaisuudesta sen ominaisuuksista riippumatta?“

„Kyllä, herraparatkoon!“ vastasi arkkielementaali.

„Oletko varma siitä, vai ajatteletko vain niin?“ kysyi seitsemäs Herroista.

„Meidän perheessämme ei milloinkaan ajatella“, sanoi elementaali, ja ylpeyden liekit leimahtelivat astraalitasolla.

„Mitä Manasaputrojen nimessä te sitten teette?“ kysivät kaikki Herrat.

„Me kaavailemme“, sanoi elementaali.

„Hm“, sanoi ensimmäinen Herra ja nyökkäsi arkki-elementaalille merkiksi, että tämä sai poistua.

Muuan neuvoston jäsenistä tutkisteli huolestuneena akaashisia aikakirjoja.

„Niin on, hyvät herrat“, hän sanoi. „Niin on todellakin.“

Kohtalon Herrat kääntyivät sielun puoleen.

„Kuuntele, oi ihminen“, he sanoivat. „Karman laki on järkähtämätön. Tähän saakka olet asettanut määritelmän ajatuksen edelle, systematisoinnin tutkimuksen edelle, kaavan tutkimuksen edelle. Nyt sinulta sen vuoksi evättään ajatuskyky. Olet erään keskiaikaisen elämäsi aikana selittänyt, että ihmisen pää sinänsä kyllä sopii rotanreikään, joskaan sen suuruus ei sovi. Nyt on hulluutesi mahtuva ihmissieluihin, vaikkakaan he eivät tule näkemään hulluutesi suuruutta. Tähän saakka olet kaavaillut dogmeja oikeauskoisuudelle, nyt saat kaavailla opinkappaleita kerettiläisyydelle. Mitä olet tietämättömyydessäsi väittänyt valheeksi, sitä saat nyt — jatkuvasti tietämättömänä — väittää ehdottomaksi totuudeksi. Olet huonolla latinalla julistanut monia opinkappaleita, nyt saat julistaa uusia huonolla sanskriitilla. Sinusta tulee teosofi. — Seuraava mies!“ — — —

X. Y. Z.
Suom. J. Ptn.

„Sydämen Oppi.“

Me emme usko magiaan, joka olisi ihmishengen piirin tai kyvyn yläpuolella emmekä mihinkään „ihmeeseen“, jumalalliseen tai pirulliseen, jos se merkitsee hamasta ikuisuudesta määrättyjen lakien ylittämistä. Kuitenkin me hyväksymme „Festuksen“ lahjakkaan tekijän sanat, nimitäin ettei inhimillinen sydän vielä ole täydellisesti ilmentänyt itseään, ja ettemme vielä milloinkaan ole saavuttaneet emmekä edes ymmärtäneet sen voimia kaikessa laajuudessaan. — H. P. B.

Missä mielessä

Johan Ludvig Runeberg oli teosofi?

Kaksitoista vuotta sitten piti Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast esitelmän, jonka nimenä oli tämä ylläoleva otsikko. Valitettavasti ei hänen luentojaan vielä siihen aikaan pikakirjoitettu, mutta allekirjoittaneella on joitakin muistiinpanoja, jotka ainakin osoittavat, mihin suuntaan hän puhui. Niistä käy ilmi, että P. E. erikoisesti tähdensi Runebergin käsitystä karmasta. Runebergin eräät runoelmat, kuten esim. „Salamiin kuninkaat“ ja varsinkin „Kuningas Fjalar“ askartelevat syyllisyys- ja kohtaloprobleemeissa. Kuningas Fjalar, mahtava viikinki, uskoo tahdolla ja voimallaan kykenevänsä määräämään kaikki tämän maan päällä. Lopuksi hänen on kuitenkin tunnustettava voimattomuutensa ja kykenemättömyytensä hallitsemaan kohtaloa. Viisaitten ennustukset käyvät järkkymättömästi toteen, yrittipä kuningas Fjalar kuinka paljon tahansa asettua poikkiteloin. P. E. huomauttaa, että Runeberg tässä osoittaa, miten ihmisen vielä epäpuhdas tahto ei voi kohota jumalien yläpuolelle, kohtalon ja karman herrojen valtiaaksi. Runeberg itse nimenomaan huomauttaa vastoin „Saimaan“ arvostelua, että tässä on Fjalarin tahto kyllä käsitettävä voimakkaaksi, mutta hänen viisautensa puutteelliseksi, josta johtuu, että hän tahtoo jotakin toista kuin jumalat. Tämä konflikti tuo mukanaan tragedian, sitä suuremman, kuta voimakkaampia ihmiset ovat. Itse asiassa R. on ratkaissut probleemin, kuten kaikki suuret nerot, ja kuten myöskin teosofia on sen ratkaissut. Ihminen ei voi asettua karman herraksi. Samaan suuntaan puhuu myöskin seuraava mietelmä:

„Laki on monelle kyllin raskas itsessään, ilman että sitä tarvitsee raskaasti käyttää. Jalointa elämässä on, että lakia käsitellään lempeästi. — Sen lain, jota vain tarvitsee käyttää oikeuden mukaisesti, kirjoittaa Jumala yksin.“¹⁾

Vaikkakin Runeberg selvästi puolustaa Karman lakia, ei hän tietäksemme missään puhu jälleensyntymisestä. Tässä yhteydessä on muistettava, ettei hänestä voi puhua teosofina uudenaikaisen teosofisen liikkeen tietoisena kan-

¹⁾ Johan Ludvig Runebergs Esterlemnade Skrifter, Viborg 1879. I, Reflexioner, s. 260.

nattajana tai edes sen tuntijana. Hänen teosofiansa on kenties ymmärrettävä kahden virtauksen, nim. klassillisen, lähinnä platonistisen sekä kristillisen mystiikan pohjalta. Edellistä hän esim. käsittelee kirjoituksessaan „Myytin luonteesta“ (Om mythens natur),²⁾ jossa hän m. m. puhuu „maailmansielusta, korkeimpana ja yleisimpänä ideana. Ideojen maailma on ylimaallinen todellisuus. „Rikas ylimaallinen ideojen suoni kulkee (maailmassa) amalgamoiden meidät, joka hetki. Siitä johtuu hyvin erilaisten ja toisistaan erillään olevien yksilöjen tulosten samanlaisuus.“³⁾

Jälkimmäisen yhteydessä on huomattava Runebergin suhtautuminen Emmanuel Swedenborgiin, ainoaan hänen nimeltään mainitsemaansa varsinaiseen mystikkoon. Kirjeessään Bernhard v. Beskowille toukokuun 1 p:ltä 1859,⁴⁾ hän kertoo mitä hän ajattelee ja ymmärtää Swedenborgista. Tämä kohta on aiheutunut Beskowin vasta kirjoittaman Swedenborgin muistokirjoituksen johdosta, ja tässä R. myöskin hyvin omalaatuisella tavalla selittää selvän äköisyyden mahdollisuutta ja siis puolustaa teosofista tieto-oppia. Nämä ajatukset ovat Runebergin esittäminä siksi kiintoisia, että suomennan koko kirjeen Swedenborgia käsittelevän osan:

„Aina olen tuntenut jonkinlaista vetovoimaa tähän syvään luonteeseen (Swedenborgiin), vaikkakin tietoni hänestä on ollut epätäydellistä, ja olen ihailut sitä neroutta, joka on ilmennyt kaikessa, mitä olen nähnyt hänen esittävän. Vieläpä hänen oppinsa henkimaailmasta, hänen näkynsä, ovat kiinnittäneet ajatukseni, koska olen tiennyt, että ne ovat pohjautuneet mitä rehellisimpään ja omassatunnossaan tarkimpaan personallisuuteen, eikä ole ollut kevytmielisen kuvittelun tyhjää keksimishalua. Tämän asian yhteydessä olen muuten luonut itselleni oman käsitykseni. Olen ajatellut, että ihmisessä on kaksi puolta, sisäinen, joka yhdistää hänet kaikkiolevaisuuteen, ja ulkoinen, joka määrää hänen erikoisuutensa, tekee hänestä määrätyn, erillisen minän. Sisäiseen kuuluu hänen henkinen elämänsä elimineen, joita ei vielä ole keksitty, ulkoiseen hänen käsitteellinen elämänsä aistipalvelijoihin. Eri henkilöissä huomaa jomman kumman

²⁾ Efterlemnade Skrifter, I. s. 274. ³⁾ Sama, I, s. 254. ⁴⁾ Sama II, 279—280.

näistä puolista olevan etualalla. Tästä johtuu jo jakautuminen, selvä rajoitus, itsekäs laskelmallisuus toisessa; sekaantuminen, häilyväisyys, hämärä aavistus, antautuvainen uhrautuminen toisessa; selväpiirteinen kirkas päiväpuoli, jos niin saan sanoa, toisessa; hämärä ja sulautuva yöpuoli jälkimmäisessä. Oletettakoon, että ihmisessä, jonka sisäinen puoli on ennenkaikkea kehittynyt ja voimakas, jollakin tavoin esim. magnetismin avulla eristyneitten elinten (aistien) toiminta voitaisiin joksikin aikaa kokonaan vaimentaa, mikä estää, että sisäisen puolen näkyvät, kaikkiolevaisuuteen yhdistyneet langat voisivat herättää jossakin henkilössä tietoisuutta näennäisesti erillisten ja kaukaisten esineitten olemuksesta ja tilasta. Emmekö tunne olevamme sisäisessä, joskin ymmärrykselle ja aisteille selvittämättömässä yhteydessä maailman ja olentojen kanssa ympärillämme. Miksi ei tämä tunne voisi kirkastua todelliseksi näkemykseksi, jos se valo olisi sammutettu, jolla ajatuksemme ja aistimme häikäisevät meidät. Puhuisimme turhaan tähtitaivaasta sille, joka eläisi alituisessa päivän valossa, hän arvelisi meidän kertovan kummitusjuttuja; mutta anna päivän sammua hänen ympärillään ja hän on näkevä näitten lukemattomien maailmoiden olevan olemassa ja loistavan, hän on kykenevä osoittamaan niiden paikat ja antamaan todellisuuden nimen sellaiselle, mikä ei aikaisemmin ollut edes unen arvoista.

Mutta unohdan, että kysymys Swedenborgista on houkutellut minut latelemaan kypsymättömiä mielipiteitäni sille, joka on syventynyt häneen ja siis myöskin sen suuntaisiin tutkimuksiin, joihin nyt olen viitannut.

Runebergin kristillinen mystiikka oli tavattoman lähellä rosenkreutsiläistä suuntaa. Hänen kristus-käsityksensä on sukua Ruusu-Ristin kristus-käsitykselle. Kristus on hänen mielestään käsitettävä kosmillisena prinssiippinä, joka on elävöittänyt koko maailman. Pienessä kirjoituksessaan v:lta 1837 „Med anledning af framställda frågor i ett religiöst ämne“ hän kirjoittaa:

„Maa ja se mikä siinä elää, ei ole enää kuollutta, syntistä, kadotettua ainetta, se on oikeammin Kristuksen verho, hänen ruumiinsa, jonka läpi hän virtaa ja jota hän elähdyttää ikään kuin omalla sielullaan. Lutherin ihana lause Kristuksen todellisesta ruumiillisesta läsnäolosta ehtoollisessa perustuu tähän. Voimmeko silloin vihata maata,

kun emme sydän täynnä Kristusta voi syödä ainoatakaan tämän maan vehnänyvää tai tippaakaan sen viiniä syömättä ja juomatta Kristuksen todellista ruumista ja verta. Ilman Kristusta on kaikki sielutonta ainetta, mutta hänen avullaan tulee kaikesta hänen elävä ruumiinsa, eikä kukaan rakasta häntä oikein rakastamatta sitä maailmaa, jossa hän elää ja liikkuu.⁵⁾

Henkinen kehitys ja vapautuminen on siinä, että tajunnassamme eläydymme tähän ainoaan todelliseen elämään, Kristukseen, joka siis elää myös ihmisessä mystilisenä Kristuksena ja johon sisältyy myös korkein moraali.

„Ihminen elää todellisuudessa vain yhtä paljon kuin hän eläytyy Kristukseen. Kaikki muu hänessä on tuomittu pimeyteen ja kuolemaan. Mutta Kristus ei elä ainoastaan taivaassa vaan myöskin maan päällä. Hän elää suuruudessa ja pienuudessa, vakavuudessa ja leikissä sekä tiedossa, uskossa ja viisaudessa että myöskin yksinkertaisuudessa, mutta ei yksipuolisessa, latteassa, ahdasmielisyudessa, saatanallisuudessa.“⁶⁾

Tämä Kristuksen kaikkiallinen läsnäolo johtaa siihen, että maailma itsessään on täydellinen, vaikkei rajoitettu käsityksemme sitä huomaa.

„Turhaan sanotaan, että täydellisyys on tuleva. Täydellisyys on jokaisessa ajan kohdassa ja tähän täydellisyyteen kuuluu vieläpä se epätäydellinen silmä, joka ei sitä näe.“⁷⁾

Runebergin esteettinen käsitys liittyy johdonmukaisesti hänen kosmilliseen kristus-käsitykseensä. Esteettisessä, taiteellisessa näkemyksessä elämme ja koemme elämän varsinaista todellisuutta, Kristusta, täydellisyyttä. Eräässä Runebergin mietelmässä sanotaan:

„Runous näkee ja kuvaa sitä, mikä on todellista, oikeata todellisuutta, joka pohjautuu Jumalaan ja täyttää kukkeudellaan maailman. Runous ei paranna luontoa, ei tee sitä ihanammaksi kuin se on, mutta se auttaa ihmiskuntaa näkemään omaa ja maailman ihanuutta, näkemään hämmentävän pinnan läpi. Ihmiskunta istuu elämän rannalla itkien tumman aallon kuohua ja rauhattomuutta. Silloin tulee runous, auringonsäde pilvien lomitse antaen hänen nähdä, kuinka kirkas ja puhdas se meri on, joka lainehtii.“⁸⁾

⁵⁾ Efterlemnade Skrifter, I, s.s. 266—267. ⁶⁾ Sama, I, s. 244.
⁷⁾ Sama, s. 255. ⁸⁾ Sama, I, s. 248.

Minun täytyy tässä kohdassa viitata kirjoitukseeni „Jumala ja Kauneus“ (Ruusu-Ristin joulukuun numero 1933), jossa juuri esitin esteettisen teorian, jonka mukaan varsinainen ulkopuolinen todellisuus on irratsionaalinen arvo, on kauneutta. Huomautin samassa yhteydessä, miten teosofiselta kannalta voimme puhua tästä todellisuudesta sinä kosmillisena prinssiippinä, jota on nimitetty Buddhiksi. Runebergin ja rosenkreutsiläisen mystiikan sanastossa se on Kristus, sillä:

„Meidän ei tule vihata, vaan rakastaa; rakastaa maata, jonka Kristus pukee vihreäksi ja ihanaksi. — —“⁹⁾

Runoilija, taiteilija on siis Runeberginkin mukaan maailman kauneuden paljastaja, ei sen luoja. Hän kokee ja näkee tämän kauneuden selvemmin ja laajemman piirin yhteydessä kuin muut. Prof. Hirn on viimeaikaisissa Runeberg-tutkimuksiansa johdosta huomauttanut, että Runeberg on kokenut tämän esteettisen puolen voimakkaana todellisuuden läsnäolona, jota hän usein on verrannut lintuihin. Esim. seuraava mietelmä kuvaa jotakin tällaista:

„Totuus, ideat ovat lentäviä lintuja, ne istuutuvat joskus toisen, toisen kerran toisen henkilön olkapäälle. On ihanaa nähdä ihminen, jonka olkapäälle ne ovat istuutuneet, ei ihmisen, vaan lintujen tähden.“¹⁰⁾

Johdonmukaisesti on Runeberg, kuten aikaisemmin esittämäni esteettinen teoria, huomauttanut rumuuden suhteellisuudesta.

P. E. puhui jo mainitsemassani esitelmässä siitä, että kaikkiallisen täydellisyyden havaitseminen johtaa Runebergin käsitykseen, että rumuudessakin voidaan nähdä kauneutta ja että päinvastoin kaikkiallisen kauneuden näkeminen vie koko olemassaolon täydellisyyden tunnustamiseen. Rumuuden relatiivisuus on siinä, että näköpiirimme ei ole kyllin avara, että näemme jotakin vain joltakin määrättyltä kannalta.

„Kuten maalari kastaa penselinsä kaikkiin väreihin“, Runeberg kirjoittaa, „niin ei Jumalakaan väheksy mitään, kun hän maalaa maailmansa. Jos voisimme nähdä koko taulun eikä vain osia siitä, ymmärtäisimme helposti jokaisen värin merkityksen, emmekä haluaisi poistettavaksi pimeää kohtaa enempää kuin valoisaakaan.“¹¹⁾

⁹⁾ Efterlemnade Skrifter, I, s. 266. ¹⁰⁾ Sama, I, s. 263. ¹¹⁾ Sama, I, s. 263.

Runebergin, kuten niin monien suurten taiteilija-nerojen yhteydessä joudumme tuon kysymyksen eteen, miksi juuri taiteilijat vaistomaisesti lähestyvät mystiikkaa. Onhan esim. hämmästyttävää, kuinka lukemattomat taiteilijat ovat liittyneet teosofiseen liikkeeseen tai olleet tavalla tai toisella sen innoittamia. Runeberg-tutkimus myöskin tavallaan ratkaisee tämän kysymyksen. Jos kerran esteettisessä kokemuksessa näkemämme irratsionaalinen todellisuus, kauneus perustuu johonkin kosmilliseen prinssiippiin, nimittäkäämme sitä sitten Junalaksi, Buddhiksi tai Kristukseksi, on selvää, että taiteilijan ja mystikon sukulaisuus perustuu pohjaltaan saman todellisuuden kokemiseen, vaikkakin erilaisissa ilmennyksissä. Voimme kenties sanoa, että taiteilija näkee tämän todellisuuden erillisenä ja eristettynä, mystikko kaikkiallisessa yhteydessään, vieläpä sisäisessä yhteydessä hänen itsensä kanssa.

Täten siis nerot, olkoot he sitten taiteilijoita tai tietäjiä auttavat meitä löytämään kiinteitä pisteitä elämässä, todellisuutta, jolle voimme rakentaa, kuten kalliopohjalle ainakin. Tämän oivaltaa Runeberg sanoessaan:

„Taistelemme väsyneinä uimareina maailman avaralla merellä, joka on juuri niin syvä, ettei ihmisen pituus siinä pohjaa. On kuitenkin joku harva, joka joskus kykenee löytämään kohdan, jossa levätä. Sellaisen ympäri kokoon-tuvat silloin hänen hukkuvat, kurjat veljensä, pitävät hänestä kiinni ja pelastavat hänen avullaan itsensä ja toisia. Sellaista ihmistä nimittävät autetuiksi tulleet veljet ihailien ja iloiten ihmiskunnan ja johtajaksi ja sankariksi, suureksi mieheksi.“

Eräs sellainen suuri mies oli myöskin Runeberg.

Eino Krohn.

„Älköön nuorukainen älköönkä vanhus väsykö filosofointiin, sillä kenellekään ei ole liian varhaista eikä liian myöhäistä tulla sielultaan terveeksi. Jos joku sanoo, ettei hänelle vielä ole tullut aika filosofoida, tai ettei hänellä enää ole siihen aikaa, vertaa häntä siihen, joka sanoo, ettei hänellä vielä tai enää ole aikaa onneen.“

E p i k u r o s oppilaalleen Menoikeukselle.

Kesäkurssimme.

Kurssien motto:

„Sillä suurempi sinua, kuolema, on ikuisen elämän salaisuus“

P. E.: „Mitä on kuolema?“, s. 208.

Tunnen itseni kykenemättömäksi laatimaan pätevää se-
lostusta tämän kesäisistä kursseista: on mahdotonta saada
muutamille pienen aikakauslehden sivuille mahtumaan ku-
vausta siitä intensiivisestä henkisestä elämästä, onnesta ja
autuudesta, jota koimme noina muutamina elokuun päivinä.
Tehtävääni vaikeuttaa vielä sekin, että lehtemme toimittaj-
at vaativat käsikirjoituksen parin päivän kuluessa kurs-
sien päättymisestä.

Kurssimme alkoivat elokuun 12 p:nä ja päättyivät 19
p:nä. Kuten jo kuutena vuonna aikaisemmin, kokoon-
nuimme tänäkin vuonna Jyväskylän Ruusu-Risti-temppe-
lissä. Kursseja johti ensi kerran fil. maisteri Sven Krohn.
Tutkittavana oli kaikissa kokouksissa *kuoleman probleemi*.
Työjärjestys oli sama kuin aikaisempinakin
vuosina: klo 9–11 kukin vuorollaan kertoi omia koke-
muksiaan kuolemasta, kuolevista ja kuolemanjälkeisestä
elämästä sekä suhteestaan kuolemaan; klo 11–13 tutkittiin
P. E:n kirjaa: „Mitä on kuolema?“, luettiin ensin muuta-
mia sivuja ja sitten keskusteltiin luetun johdosta; klo 19
oli viitenä iltana esitelmätilaisuus, kolme Sven Krohnin
esitelmää kuolemasta tieteen ja teosofian valossa ja
ikuisesta elämästä sekä kaksi kirjailija J. R. Hannulan esi-
telmää elämästä ja kuolemasta; lauantai-iltana oli kysymys-
kokous; sunnuntaina päivällä keskusteltiin P. E:stä Han-
nulan alustuksen pohjalla. — Kaikissa kokouksissa oli
runsaasti musiikkia, josta tavallisuuden mukaan huolehti-
vat pääasiassa kesäkurssien vakinaiset muusikerit, sävel-
täjät J. Pohjanmies ja Helvi Leiviskä. Monet musiikki-
numerot omistettiin rakkaalle johtajallemme P. E:lle.

Majoitus oli entiseen tapaan järjestetty: Osa asui yhteis-
asunnoissa, osa yksityisissä perheissä. Syömässä käytiin
kuten ennenkin rva Teräsvaaralla. — Väliaikoina tehtiin
pienissä ryhmissä retkeilyjä lähiympäristöön.

Osanottajia oli ennätysmäärä — virallisesti ilmoittautu-
neita oli 123. Kurssien ulkonainen puoli oli erinomaisesti
järjestetty: se on jo kuin suuri rituaali, joka suoritetaan
täsmälleen.

Sellainen oli siis kurssien skeema. Nyt olisi siis koettava selvittää kurssien sisäistä puolta.

Sunnuntaina 12 p:nä oli tietenkin tavanomainen tervetuliaisillanvietto. Ohjelmassa oli m.m. Pohjanmiehen sävellykset „Linnunrata“ ja „Kuoleman puutarha“, jotka säveltäjä itse soitti Helvi Leiviskän avustamana sekä „Requiescant in pace“. Tervehdyspuheen piti Lyyli Kolkkala puhuen siitä etuoikeudesta, mikä oli meille suotu, kun saimme syntyä maailmaan suuren tietäjäsielun kanssa, hänen kanssaan, joka on ohjannut meidät oikein ymmärtämään kristinuskoa. Hänen puheensa aikana omistettiin lyhyt hetki äskettäin keskuudestamme siirtyneiden sielujen muistolle. Kurssien avauspuheen piti sitten Sven Krohn, kun ensin oli vielä omistettu myötätunnon ajatuksemme innokkaan kurseilla kävijän Annikki Reijosen muistolle, joka jauri kurssien alkaessa oli lähtenyt pois joukostamme. Puheessaan S. K. selosti kurssien ohjelmaa:

„— Olemme valmistelemassa uutta uskonpuhdistusta ja tehtävämme on antaa maailmalle oikea käsitys kuolemasta ja kuolemanjälkeisestä elämästä. On koettava poistaa synkkä ikuisen kadotuksen pelko ja tuotava kristinuskolle takaisin usko elämään kuoleman jälkeen. — Pelkkä veljellinen yhdessäolomme vaikuttaa henkisenä voimana maailmassa. — P. E. määräsi eläessään näiden kurssien tutkimusaiheen. — Kokoonnumme P. E:n merkeissä, kun hän on ulkonaisesti poissa keskuudestamme. — Avaan nämä kesäkurssit P. E:n ja niiden nimeen, jotka ovat hänen kanssaan.

Aamukuulustelussa kaikki vuorollaan kertoivat kokemuksiaan kuolemasta ja kaikki elimme yhtenä sieluna, niin kuin kurssien johtaja sanoi:

„Olemme syvällä tavalla kokeneet ykseyden kokemuksen. — Olemme olleet kuin sama ihminen ja kokeneet ja kysyneet kaiken sen mitä täällä on puhuttu — on kuin sama ego olisi noussut pimeydestä valoon: sama minä kulkenut tuoneloissa ja taivaissa ja kaivannut ikuista elämää — nähneet Herramme Jeesuksen Kristuksen ja Valkoisen Veljeskunnan. — 'Sinä olet minä, ja minä olen Sinä' — näin on ollut henkiseltä kannalta Voimakas buddhinen virtaus on kulkenut lävitsemme“.

Ei ollut läsnä yhtäkään, jolle ei olisi kuoleman probleemi selvinnyt tultuaan tuntemaan elämäntutkimukseemme. Useat olimme sitä ennen kuoleman pelossa olleet. Olimme lapsina ja nuorina ihmetelleet, kuinka Jumala, joka on rakkaus, voi tuomita omia luotujaan ikuisen kadotukseen, ihmetelleet, kuinka Jeesus saattoi saarnata vangeille tuonelassa, jos he (kirkonopin mukaisesti) nukkuvat haudassaan viimeiseen tuomiopäivään saakka. Olimme olleet kuolevien vuoteitten ääressä, nähneet sen autuaan

ilmeen, joka kuoleville jää sielun poistuttua ja sen nähdessämme taivaat ja ikuisen elämän salaisuuden. Olimme katselleet kuoleman hetkellä filminauhan tavoin liikkuvaa kulunutta elämäämme, tuominneet itsemme ja siirtyneet sitten kiirastuleen, tuoneloihin ja taivaiisiin, kunnes sitten viimeisissä ruumistuksissa olimme hetkisen jo viivähtäneet Jeesuksen Kristuksen taivaassa. Olimme olleet pieninä lapsisieluina taivaan kynnyksellä odottelemassa uutta maailmää ja tehneet silloin pyhät lupaukset rakastaa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä kuin itseämme. Olimme tulleet uudelleen maan päälle aina mukanaamme tuo sama työtaulu: Rakkaus Jumalaan ja Ihmisiin. Ja olimme sitten työtaulun muistanee maan päällä ja alkaneet kaivata ikuista elämää. Huomasimme tullemme mystillisen kuoleman eteen ja näemme sen takana kosmismystillisen Kristuksen salaisuuden. Ja me näemme nyt jo maan päällä eläessämme Jeesuksen Kristuksen, saamme käteemme taivastenvaltakunnan salaisuudet ja alamme kulkea ikuisen elämään vievää tietä. Tulemme ihmisten rakastajiksi ja veljiksi kaikkien elävien olentojen kanssa — astumme tästä harhojen valtakunnasta päivänvaloon — saavutamme ihmisyyden korkeimman etapin — tulemme Viisauden Mestareiksi ja Valkoisiksi Veljiksi. Tulemme kuoleman voittajiksi.

Näin ihmeellisellä tavalla elimme, näimme, koimme elämän salaisuuden. Saimme sen itseemme Herran Pyhänä Ehtoollisena. Katsokaa niitä jotka olivat tänä kesänä kesäkursseilla! He ovat muuttuneet!

Päivällä tutkittiin P. E:n kirjaa „Mitä on kuolema?“ On mahdotonta tässä selostaa kaikkia niitä kiintoisia keskusteluja, jotka tässä yhteydessä käytiin, mutta koetan tähän saada muutamia pikapiirtoja ja yhteenvetoja. Monien kokemusten pohjalla todettiin, että spiritistiset ja psyykkiset ilmiöt selvästi todistavat olevan olemassa muunkin todellisuuden kuin tämä fyysillinen maailma. Mutta spiritismiä ei missään tapauksessa saa koroittaa uskonnoksi; on arvostettava henkiä, kuten Paavali sanoo, Jeesuksen opetusten valossa. Ja spiritismiä ei ole harrastettava yleensä: korkeintaan olkoon se joskus sallittua tiedemiehille, jotka tutkivat sitä puhtaasta tiedonhalusta. — Materialismi on aikansa elänyt: jo nykyaikainen kemia ja fysiikka toteavat sen kestävämmäksi. Skeptikot ja agnostikot ovat naiveja ja saivartelijoita, kun väittävät,

ettei voida mitään tietää: jo heidän oma väitteensä kumoaa heidän oppinsa. — Uskonnollisiin traditioihin voidaan luottaa, koska ne kaikkina aikoina ovat opettaneet suunnilleen samaa — varsinkin moraalinen kehitystie on kaikissa selvästi samanlainen. — Laajasti vielä sitten keskusteltiin, miksi tämä maailma on todellinen, miksi epätodellinen. Samoin muiden „tasojen“ todellisuudesta ja epätodellisuudesta. Samoin ratkesi kysymys, miten järjestelmällisesti on käsitettävä neljäs ja viides ulottuvaisuus. Edelleen keskusteltiin itsetietoisien elämän edellytyksistä muissa maailmoissa. — Kävi selväksi, miksi ihmisen pitää kuolla, — selvisi kuolema suureksi auttajaksemme, joka lempeällä kädellään viittaa meille tien ja näyttää, missä olemme erehtyneet, särkee ne hengen kahleet, jotka muuten olisivat kauemmin eläessämme ehkä kokonaan tukahuttaneet sen äänen kuulumasta. Selvisi, miksi vedantistit käyttävät prinssiipeistä nimitystä kooshas (verhot) ja miksi radsha yogit nimitystä upaadhis (käyttövälaineet, vehikkelit). — Selveni käsitys kausaaliruumiista ja kuolemattomasta minästä sekä sen „piiristä“, „aurisesta munasta“ eetterissä, ja siitä, mitä vihkimys vaikuttaa tähän. Selveni vielä, että voimme jo eläessämme tulla auttajiksi kuolemanjälkeisissä tiloissa. Ymmärsimme samalla ne ehdot, jotka on täytettävä, ennenkuin siihen kykenemme.

Maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona oli Sven Krohnin esitelmät, joista viimeisen sisältöä koetan selostaa. Aiheena oli „Ikuinen elämä“:

Ruusuu-Risti kehoittaa jäseniään etsimään ikuiseen elämään vievää tietä. — Tutustumme teosofis-ruusuristolaiseen elämänymmärrykseen ja käsitämme, että elämä on kiertokulkua elämästä kuolemaan, sangsaaraa. — Mutta ikuinen toistuminen alkaa tuntua tarkoituksettomalta. — Silloin olemme kypsyneet tajuamaan suuren totuuden: huomaamme olevamme yksin maailman avaruudessa. Mutta emme pelkää, sillä tunnemme olevamme ikuisen jumaluuden rakkautta. Näemme sitten toistenkin ihmisten olevan samassa asemassa ja sydämissämme syntyy rakkaus kanssaveljiämme kohtaan. Tällaisina hetkinä huomaamme olevamme kirkkaita ja puhtaita, jumalallisia olentoja. — Näin astuu ikuinen elämä aavistuksina meihin. Mutta lankeamme ja taas yritämme. Nyt ymmärrämme, mitä merkitsee, että olemme kutsutut etsimään ikuiseen elämään vievää tietä. — Tässä vaiheessa tuli elämäämme P. E., ihminen, jonka järki on kirkas ja sydän täynnä auttamishalua. Hän eli ikuisuudessa ja oli siis kokenut tien. Ja se tie on Jeesuksen Kristuksen neuvoma tie. Ymmärrämme, että se on myös meidän tiemme ja me lähdemme kulkemaan Mestarin jäljissä. — Vuorisaarnan viisi käskyä ovat ne viisi vipua, jotka tekevät meidät ikuisuusolennoiksi. Astut maahan,

jota on kutsuttu Jumalan Valtakunnaksi, jossa Viisauden Mestarit hallitsevat ja Jumalan tahto aina tapahtuu. — Pyrkikäämme siis vapauteen, jotta voisimme astua aikamme ihmisten keskuuteen opettajina ja auttajina! — Ikuinen elämä on elämän syvin salaisuus“.

Sunnuntaina 19 p:nä oli sitten kurssien lopettajaisillanvietto, jonka ohjelma tavallisuuden mukaan oli improvi-soitua. Ohjelmaa kertyi runsaasti: soittoa, laulua, puheita ja lausuntaa, toinen toistaan ihanampaa. Minua persoonallisesti liikuttivat eniten „Eino Leinon „Tuonelan Joutsen“ (lausui Terttu Pajunen-Stenbäck) ja „Väinämöisen soitto“, jonka lausui Ida Tähtinen. Näin Väinämöisen kuolemanprobleemin ratkaisseena käytännöllisenä valkoisena tietäjänä, joka oli rakentanut ja saanut valmiiksi kuolemattoman käyttövälineensä, oli tullut Jumalan Pojaksi, joiden tuloa koko luomakunta huokaillen odottaa.

Suuri joukko meitä lähti jo sunnuntai-iltana kotipaikoilleen. Helsingin junan lähtiessä 22.40 oli asemalla suuri saattojoukko. Lauloimme erotessamme „Maa on niin kaunis“.

Sanomaton kiitollisuus täyttää kaikkien sydämet näistäkin kesäkursseista rakasta johtajaamme P. Etä kohtaan, joka on luvannut olla johtajamme niin kauan kuin häntä rakkaudella muistamme. — Ja täällä näkyväisellä tasolla olevista veljistä olemme kiitolliset ennen kaikkea kurssien ulkonaiselle johtajalle Sven Krohnille, joka erinomaisella tavalla osasi johtaa keskusteluja ja kokouksien menoa. Olemme kiitolliset rakkaille jyvaskyläläisille veljille, jotka taaskin voimiaan säästämättä ovat huolehtineet kurssien järjestämisen materiaalisesta puolesta. Hyvät vallat heitä siunatkoot! — Älkäämme myös unohtako uskollisia taiteilijoitamme J. Pohjanmiestä ja Helvi Leiviskää, jotka vuoden toisensa jälkeen ovat kohottaneet yhdessäoloamme musiikin taivaisella taiteella. Menestystä heidänkin yrityksilleen!

Näillä kesäkursseilla on kaikille vuorenvankasti selvinnyt, ettei työmme ole juokseva hiekkaan, vaan voimistuva voimistumistaan. Edessä oleva talvi, vaikka rakas Johtajamme onkin fyysillisesti poissa keskuudestamme, on oleva kiinteän ja innostuneen työn aikaa! Kesäkurssien tärkeys ja merkityksellisyys on nyt ratkaisevasti meille kaikille selvinnyt. Jokainen teki sydämessään päätöksen: ensi kesäkursseilla tavataan! Poistukoot ulkonaiset esteet tämän pyhän päätöksen tieltä!

Olemme monesti viimeisten vuosien aikana keskustelleet siitä, että millähän tavoin se mysterio-opisto ja kristilliset mysteriot uudelleen syntyvät maailmaan? Ja kursien aikana se selvisi: mysteriot ovat jo syntyneet. Kesäkurssit ovat mysterioitten ensimmäinen aste. Se on selvää selvempi totuus. Siksipä myös nyt ymmärrämme P. E:n määräyksen viime vuosikokouksessa, että vast'edes pääsevät kesäkurseille vain Ruusu-Ristin jäsenet.

Olemme ottaneet osaa Ruusu-Ristin Mysterioitten ensimmäiseen vaiheeseen, ihmeellinen seikkailu hengen maailmassa on päättynyt. Ihmeellinen kuningassatu on alkanut Suomessa. Kurssien osanottajat: alkäämme pettääkö niitä pyhiä lupauksia, jotka teimme hengen maailmassa ollessamme! Näyttäkäämme, että osaamme elää ja — kun aikamme tulee — kuolla henkiolentojen lailla!

Ja valo on leviävä maailmaan — — —

Silloin Jeesus sanoi heille: Älkää peljätkö; menkää ja viekää sana veljilleni, että he menisivät Galileaan, ja siellä he saavat minut nähdä“.

Matt. 28: 10.

Uuno Pore.

Annikki Reijonen †

Perjantaina elokuun 10 p:nä kuoli Talin kartanossa sydänhalvaukseen Ruusu-Ristin innokas jäsen, kirjailija Annikki Reijonen. Hän oli juuri lähdössä Jyväskylän kesäkurseille, kun kutsu saapui toisille maille. Annikki Reijonen oli huomattava ja lahjakas työntekijä, jolla oli hallussaan kirjoitetun ja puhutun sanan voima. Sitä hän käytti aatteemme palveluksessa monien eri työmuotojen yhteydessä. Hänen julkaisemansa kaunokirjallinen teos „Jumalten jano“ on myöskin kuvaus Ruusu-Risti-ateen elähdyttävästä ja uudistavasta vaikutuksesta ihanteelliseen ihmissieluun.

Annikki Reijosen ruumiinsiunaus tapahtui Krematorio-kappelissa elokuun 17 p:nä.

Ruumiinsiunauksen toimitti maisteri Eino Krohn, puhuen seuraavaan tapaan:

„Olemme täällä taas koolla rakkaan ystävän ja omaisen kuolemantapauksen johdosta ja samalla meidät taaskin, kuten niin monesti ennen, on asetettu kuoleman suuren arvoituksen eteen. Sielullisina, persoonallisina olentoina voimme tuntea syvää surua ja kaipausta, kenties katkeruuttakin kuoleman kovuuden tähden. Kaikki se, mikä meissä itsessämme on katoavaista tuntee järkytystä tuon suuren muutoksen edessä, ja onhan inhimillistä, että suremme ja kaipaamme. Kuitenkin on meissä jokin sellainenkin puoli, joka ei ole järkytetty, johon ei elämän katoavaisuus saata vaikuttaa, jokin sellainen puoli, joka ylittää kuoleman raja-aidan, puoli, jossa olemme myöskin yhteydessä niiden rakkaiden kanssa, jotka ovat siirtyneet tumman joen toiselle rannalle. Tämä on ikuinen meissä, voimme myöskin sanoa: Kristus meissä. Suuri runoilijamme Runeberg onkin sanonut:

„Ihminen elää todellisuudessa yhtä paljon kuin hän eläytyy Kristukseen. Kaikki muut hänessä on tuomittu pimeyteen ja kuolemaan.“

Annikki Reijonen, ystävä, jonka poistuminen näkyväisestä piiristä on tuonut meidät tänne suorittamaan myös siunauksen palveluksen sille tehtävänsä suorittaneelle ruumiilliselle käyttövälineelle, joka on ollut hänen apunaan tämän maanpäällisen vaelluksen aikana, Annikki Reijonen oli ihmisyyksilönä voimakkaasti tietoinen Kristuksesta, ikuisen elämän lähteestä, eikä hänestä siis kuolemassa ollut mitään pelättävää. Mutta me muistamme häntä myös harvinaisen kiihkeänä ja innostuneena aatteiden puoltajana, joka itseään säästämättä voimakkaan tunteen valtaamana antautui tehtäviinsä. Usein tuntui kuin olisi hän noita „over aevne“-luonteita, jotka yrittävät enemmän kuin mihin heidän voimansa riittävät, joiden jouset ovat jännitetyt miltei katkeamispisteeseen saakka. Olihan myöskin kohdalon hänelle määräämä elämän juoksu sangen lyhyt. Täytyihän hänen pitää kiirettä. Annikki Reijosta muistamme myöskin lämmimhenkisenä auttavaisena ihmisystävänä, jota ajatellessa monet tuntevat kiitollisuutta.

Samalla kun nyt ajatuksissamme siunaamme lepoon ne aineelliset voimat, jotka työnsä ovat suorittaneet, kohotamme siunaavan rakkautemme siihen ikuisen henkeen, joka on elähdyttänyt Annikki Reijosta ja toivotamme rauhaa hänen tästä piiristä poistuvalla sielulle. — Rauha sinulle ja meidän rakkautemme!“

Helmi Liukkosen ja Martti Seilon arvokkaiden musiikkiesitysten jälkeen alkoi seppelten ja kukkien laskeminen. Omaisten seppeltä laskettaessa puhui syvästi liikuttettuna Annikki Reijosen isä, maisteri Erkki Reijonen kuvaten tasapuolisesti tyttärensä luonnetta. Paitsi lukuisia yksityishenkilöitä puhuivat ja laskivat kukkia edustajiensa kautta Ruusu-Risti, Väinämö, R.R:n Nuoret, R.R:n Kynäsepot, R. R:n Kesäkurssit, Opistola, Teosofinen Seura, Point Loma y.m. Werner Söderström Oy. lähetti sähkösanoman.

Mitä muualla tiedetään.

Mitä kaivataan. „London Forum“ käsittelee pääkirjoituksessaan (vol. LVIII, n:o 6) nykyisen ajan henkisiä ilmiöitä, m.m. Oxford-liikkeen nimellä tunnettua herännäisyysvirtausta ja lausuu tällöin seuraavan arvostelun:

„Saattaisipa toivoo, että elinvoimaa, jonka hedelmänä olisi muutunut elämä, voitaisiin nähdä muissakin piireissä, ei vain kristityissä, vaan myös brahmanistisissa, buddhalaisissa — niin, teosofisissakin. Ei voida sanoa, että elämän muuttaminen olisi teosofisen liikkeen huomattavana piirteenä. Missä se ei ole pysynyt akateemisesti ylhäisenä, teosofia on kärsinyt voiman haaskaamisesta huonosti suunnattuihin yrityksiin. „Paljosta huolehtivana“ se on sivuuttanut suurimman ja oleellisimman asian, se ei ole tullut henkiseksi voimakeskukseksi, joka yksilön elämän muutettuaan ilmenee niiden elämän muuttumisessa, joiden kanssa hän joutuu kosketuksiin. Meillä on ollut riittävästi ja säästöönkin asti „nojatuolitiedettä“, „nojatuolifilosofiaa“, ja „nojatuoliuskontoa“. Maailmassa tarvitaan nykyisin jotakin elinvoimaisempaa ja dynamisempaa“.

Sähkökummituksia. Napolissa on eräässä fysikaalisessa laboratoriossa, jossa viime aikoina on suoritettu vahvavirtakoneita, tehty omituisia havaintoja. Kokeiden aikana, jotka suoritettiin pimeässä huoneessa ja joissa tapahtui myös sähköpurkauksia, havaittiin loistavia „valo“kuvia, jotka olivat ihmisen jäsenten muotoisia, eräässä tapauksessa käden, eräässä toisessa taas jalan. Nämä kuvat häilyivät irrallaan ilmassa useiden minuuttien ajan ja hävisivät sen jälkeen näkyvistä.

Ne kaksi insinööriä, jotka olivat laboratoriossa, luulivat ensin joutuneensa jonkin näköharhan uhreiksi. Mutta kun ilmiöt toistuvat kolmena eri kertana, he eivät voineet niitä enää epäillä. Erityisen mielenkiintoinen oli viimeinen kuvailmiö, sillä se esitti ihmiskasvoja.

Tällaisia ilmiöitä on aikaisemminkin havaittu sähkölaboratoriossa. Ensimmäisen kerran tällainen tapaus sattui Breslaussa eräässä kemiallisessa laboratoriossa, jossa nähtiin ihmisen hahmo. Myöhemmin nähtiin samantapainen ilmiö eräässä vahvavirtalaboratoriossa Shecnctadyssa New Yorkin lähellä. Mahdollista on, että tällaisten ilmiöiden tutkiminen johtaa erinäisten okkultisten kysymysten selvittämiseen.

Unennäkiä muinaistutkimuksen palveluksessa. Kreikassa elää eräs yksinkertainen talonpoikainen Aphrodite Pimenidis, joka on 50 vuoden ikäinen. Vielä pari vuotta sitten hänessä ei ollut mitään erikoista. Mutta silloin hän eräänä yönä näki ihmeellisen unen. Hän oli näkevinään soturin antiikin päiviltä. Tämä puhui hänelle kertoen kaatuneensa taistelukentällä ja kuvaten tarkasti paikan, missä hän oli haudattuna. Uni oli niin elävä, että nainen herätessään puhui siitä lähimmilleen ja sanoi olevansa vakuutettu, että sen täytyi perustua todellisuuteen. Hän osasi täsmällisesti näyttää unessa ilmoitetun hautapaikan. Lopulta päätettiin ruveta kaivamaan maata. Silloin huomattiin, että siellä todellakin oli sotilaan luuranko. Sen vieressä oli peitsen ja kilven jäännöksiä. Vähän jälkeen tämän unen näki nainen taas unen. Tälläkin kertaa siinä esiintyi helleeni-soturi täyssissä varustuksissa ja kertoi tämä haavoistaan ja kärsimyksistään ja sanoi olevansa haudattu lähemmin kuvaamaansa paikkaan. Nyt

ryhdyttiin heti kaivaustöihin rouva Pimenidisin neuvojen mukaan. Ja aivan oikein löydettiin hauta, joka paitsi soturin luurankoa sisälsi kallisarvoisia maljakoita. Tämän jälkeen on nainen tavantakaa nähnyt samanlaisia unia, jotka aina ovat koskeneet muinaiskreikkalaisia satureita ja unet ovat kaikki käyneet toteen. Tällä tavoin löydettyt lukuisat muinaisesineet on luovutettu Ateenan Piraëos-museoon ja ne on poikkeuksetta havaittu aidoiksi.

Äskettäin piti ottaa selvää joukosta arvokkaita muinaisesineitä, joihin tiedettiin olevan kätöksä jossain Draman seuduilla, vaikkei kukaan voinut sanoa, missä siellä. Nyt kutsuttiin rouva Pimenidis sinne ja selitettiin asia hänelle, mutta varottiin häntä liikaa ohjaimasta tai kiirehtimästä. Muutamia viikkoja jälkeen nainen tuli kuitenkin uudelleen ja tällä kertaa hän osasi antaa tarkat tiedot kysymyksessä olevasta paikasta. Kaivaukset sillä paikalla osoittivat myöskin, että kauan etsityt arkeologiset aarteet olivat siellä kätkettynä.

Kynäsepot.

Rakkaat Kynäsepot, ystävät, Ruusu-Risti-veljet!

Kynän miekka on kirvonnut tänä vuonna monen Ruusu-Risti-veljen kädestä, rajan taakse on heidän matkansa suuntautunut, jätetään meille, rajan tämänpuoleisille, kaipauksen ja ikävän.

Talvella lähti Rafael Ronimus, veli, jonka terveyden päivinä kynä ahkerasti toimi, sitten jalo johtajamme, valon sanansaattaja, kynäsepoistamme suurin ja ylevin, viimeksi Annikki-veljemme, palava sielu, jonka miekka löi ja kipenöi, välistä taas oudon lempeästi lauloi herättäen meissä monen hyvän siemenen kasvamaan elinvoimaiseksi.

Olemmeko työttömiä, yksin, hajalle lyötyjä — nyt, me jäljelle jääneet, erikoisesti se piiri keskellämme, joiden rivit näin ovat harventuneet? Oi, emme. Yksinkö, lyötyjäkö? Silloinhan tunnustaisimme kuoleman voittajaksemme, sen maan olemassaolon sokeana kieltäisimme, joka kuitenkin on aina meitä niin sanomattoman lähellä.

Ei, me olemme voimakkaita — yhä, me olemme väkevät, väkevämmät entistämme. Meidän työkenttämme ovat laajentuneet nyt vain avarammille aloille. Ja siksipä juuri, että näin on käynyt, että käyttövoimaamme muuallakin tarvitaan, siksi on meidän tiivistyttävä yhä kiinteämpään yhteistyöhön. Meidän on herkistettävä tunnettamme, teroitettava järkeämme, meidän on uurastettava rohkeasti, väsymättä, määrätietoisesti.

Mitä meidän on Kynäseppöinä nyt tehtävä?

Ajattelen lähinnä Johtajamme kirjallisuutta. Mitä on tehtävä sen levittämiseksi? Tuo usein singottu kysymys ei saa puutua kuolleeksi kirjaimeksi kohdallamme. Meidän on jaettava hänen tuotteitaan janoavien käsiin, ja voi, kuinka noita janoavia on paljon! Ei tarvitse olla aina kysymys kalliista kirjoista, ei voi syyttää köyhyytensä — ajattelee asiaa joko lahjan tai ostajan kannalta —, Ruusu-Risti-kirjallisuudessa on suuri joukko aivan pilkkahintaisia, mutta silti arvokkaita pikkujulkaisuja, niitä voi jokainen antaa, niitä voi jokainen ostaa, on vain kysymys siitä, onko silmänne oikealla hetkellä auki.

Ajattelen rakasta „Ruusu-Risti“-lehteämme. Kuulutko niihin, jotka sanovat: „Minulla ei ole varaa panna siihen viisikymmenmarkkaista, — saanhan lukea sen muualtakin?“ Kuinka monta kymmenmarkkaista olet vuoden varrella pannut turhaan? En tarkoita nyt vain huvitusta, oikea huvitus on välttämätön keidas matkallamme, tarkoitan turhuutta.

Entä Johtajamme „joutsenlaulu“, kirja, jonka hän Amerikassa kirjoitti? Sen levitystyö on oleva suuri, pyhä etuoikeutemme.

Ajattelen tässä toistakin „joutsenlaulua“, Annikki-veljemme P. E:n elämäkertaa, kaunokirjallista teosta, joka kuvaa P. E:n elämää syntymästä hänen julkiseen toimintaansa saakka, kirja, joka joutui valmiiksi juuri ennen kirjoittajansa poismenoa, kirja, joka on pulpannut suoraan sydäimestä painuen varmasti syvälle janoaviin sydämiin — mikäli se saadaan julkisuuteen.

Niin, mikäli se saadaan. Ajattelen Annikki-veljemme muita, lukuisia töitä, hänen herttaisia teosofisia satujaan, hänen taiteellisesti ehjää, voimakasta rauhanaateromaanizan, joiden on pakko virua kustantajan puutteessa laatikossa. Ajattelen niitä monien muitten ystäviemme tuotteita, joiden on pakko odottaa kärsivällisesti, koska aika ei ole vielä kypsä vastaanottamaan niitä. Mutta meistä itsestämme, juuri meistä riippuu tällä hetkellä paljon, sillä aika ei luo meitä, vaan me ihmiset luomme ajan.

Viimeksi tulee mieleeni rakas pieni julkaisumme, Kynäseppojen toimittama 10-markan hintainen *Seppo*-lehti, jonka on määrä ilmestää syksyn varrella joulumarkkinoille ja jonka levitystyöhön nyt pyydämme monia auttavia käsiä. Tämä julkaisu on syntynyt Kalevala-hengen inspiroimana, ensivuotisen Kalevalan 100-vuotisjuhlan pienenä säteenä. P. E. lupasi keväällä siihen avustuksensa, mutta hänen poismenonsa johdosta tulee siihen nyt otteita hänen „Kalevalan avaimestaan“. Kirjoituksia on tullut J. R. Hannulalta, Hilja Ketuselta, Kyllikki Ignatiukselta, Eino Krohnilta, Jussi Pohjanmieheltä, Aarne Kotilaiselta, Lauri Pautolalta, kaikki koskien mitä mielenkiintoisimpia kysymyksiä. Annikki Reijonen ja Sven Krohn ovat kumpikin kirjoittaneet herttaiset satunsa, runoja on Jussi Snellmannilta, Anni Kasteelta, Lyyli Joelta, novelleja Kaarlo Atralta, Laila Siikaselta, Tuuli Reijoselta, kalevala-aiheisen sävellyksen on luvannut Helvi Leiviskä, otteen näytelmästäan Akseli Tolvanen, taiteellisen somistuksen Ola Forsell ja näiden lisäksi vielä paljon muuta.

Eikö tämä sisältö tunnu arvokkaalta, eikö tämä kalevalainen ajatus Ruusu-Risti-hengen läpituokemana ole levittämisen arvoinen, niin vaatimattomissa puitteissa kuin se tämän julkaisun muodossa tapahtuukin?

Tällainen lehtihän voi olla pieni joululahja-lisä toisen paketin rinnalla tai yksinäänkin arvokas annettavaksi, tilke muun kirjallisuuslevittämistyön ohessa, säde, joka voi aukoa uusia näköaloja, vähäinen silta menneestä viisaudesta tulevaan kirkkauteen, työ, jolle poismennyt ryhmämme puheenjohtaja, Annikki-veli, antoi viimeiset ajatuksensa ja suuri Johtajamme rakastavan siunauksensa.

Lehden tilauslistoja voi tilata osoitteella Lyyli Joki, Väinämöisenkatu 15 A., tai Tuuli Reijonen, Köydenpuonojankatu 7. B. Helsinki. Listat ovat palautettavat ennen marraskuun alkua viimeainitulle. Jokainenhan voi ainakin 3 tilausta saada koon, eikö niin? Toivottavasti paljon runsaamminkin.

Rakkaat Kynäsepot, ystävät, Ruusu-Risti-veljet, tämä pieni työ on osana siinä suuressa hengen perinnössä, jonka olemme omaksemme saaneet. Tiedämme, että työmme tulee laajenemaan laajenemistaan. Muistakaamme: me emme saa tyrehtyä tekohengityksen varassa elämään tai menehtyä saamattomuuteen, meidän olemme soitin maailman suuressa orkesterissa, soitin, jonka ääni olkoon puhdas ja väärentämätön säveleenään itse suuri, elävä, kirkastettu Elämä.

T. R.

Vapaa sana.

Eräs näky. Koti, perhe, suku, ystävät, sielunsukulaiset — eikö kaikki nämä muodosta jotain kaunista, ylevää, hellää, lämmittävää, suurta! Laajentakaamme nämä sanat — synnyinmaaksi, länsimaaksi, ihmiskunnaksi — niin laajalle että ne syleilevät koko maapallomme! Kuinka sitten voisimme olla nationalisteja, natsisteja — tahi bolsheviikkeja? Auttakoon hyvät hengen meidät pois „vanhan liiton“ käsituksesta vapaiksi „vanhan ihmisen“ rajoituksista!

Jos me kuulumme „uuteen liittoon“ ja olemme hyväksyneet Jeesuksen Kristuksen opin koettamalla elää Kristus-hengessä, niin olemme huomanneet, että Hän opettaa meitä jokapäiväisessä elämässä elämään luonnonmukaisesti totuudessa ja rakkaudessa — siis kehittämään itsessämme tosi-ihmisen — „kaikkeusihmisen“. „Hänen henkensä kieltää natsionalismin hengen. Hän sanoo esim. Matt. Ev. 12: 49, 50: — „Katso — äitini ja veljeni! — Jokainen, joka tekee taivaissa olevan Isäni tahdon, hän on veljeni, sisareni ja äitini“. Kaikki Hänen vertauksensa ovat otetut realisesta elämästä, usein perhe-elämästä. Sentähden mekin nyt tahdomme verrata kansamme kahden heimon erilaisuutta kuvaan, joka on otettu perheen piiristä. Kansammehan on muodostettu kahdesta eri heimosta, — skandinaavialaisesta, tai paremmin muinaisviikinkiläis-germanilaisesta — ja suomalaisesta. Tiede, esim. maamme omat tiedemiehet prof. Setälä ja toht. Saxén kertoo, että viikingit purjehtivat pohjolaan noin 4,000 v. sitten; ne asustivat koko Skandinaaviassa — synnyinmaamme saariston rannikoilla sekä tietysti Englannissa, Hollannissa j.n.e. Suomalaisheimo taas, joka tietysti kuuluu samaan arjalaiseen rotuun kuin äsken mainittu heimo, on hitaasti, kulkemalla, kautta Aasian ja Venäjän asettunut maamme sisäosaan n. 2000 v. myöhemmin. Skandinaavialaista heimoa voimme verrata äitiimme ja suomalaisheimoa isäämme; ja kun aina koetamme ymmärtää sekä äitiämme että isäämme, molempien erilaisuuksia, tulemme siihen tulokseen, että meidän kansamme on erinomaisen onnellinen juuri tämän seikan johdosta, että meitä tässä maassa on kaksi eri heimoa. Meidät on asetettu vaikeaan koetukseen: jaksavatko näiden molempien heimojen yksilöt ymmärtää tätä tärkeätä seikkaa oikealla tavalla ja elämässään toteuttaa mestarien käskyjä etsikkoaikanaan. Siinä tapauksessa koko kansamme otetaan mukaan siihen suureen työhön, jonka ranskalainen lääkäri selvänäkijä Nostradamus monta sataa vuotta aikaisemmin oli ennustanut aivan samaan suuntaan kuin viime vuosisadalla H. P. Blavatsky, joka kreivitär Wachtmeisterille oli lausunut että pohjolasta tulee valo.

Minkätähden juuri täältä?

Siksi, että mestarit ovat huomanneet, että skandinaivialaiset (entiset viikingit) olivat itsessään kehittäneet rohkeutta, luotettavuutta ja lujuttua ja varsinkin olivat heidän heimolaisensa meidän maastamme kovissa koetuksissaan oppineet itsensä uhraamaan koko kansansa hyväksi. — Sentähden heidät havaittiin kyllin arvokkaiksi Kristuksen alkuperäisen evankeliumin sanansaattajiksi. Suomalaiselle heimolle on tullut hetki, jolloin sen on näytettävä osaako se suorittaa tuo suuri tehtävänsä — „olla kansojen valona“.

Selviytääkseni tämän seikan, tahdon kertoa näystä, joka minulle näytettiin Yliopiston juhlasalissa konsertissa marraskuun 23 p:nä 1928.

Kun muutamien toisten R. R:sten kanssa istuin kuuntelemassa Erkki Melartinin iloista ja äärettömän kaunista G-duuri-sinfonian alkua — näin äkkiä suuren tumman pallon pyörivän itseäni kohden. Ensin säikähdyin — mutta kun pallo rytmisissään vähäsen seisautui aloin ymmärtää. — Suljen silmäni ja havaitsen, miten pallo on oma tähtemme, Tellus, peitettyä violetin harmaaseen vaippaan, joka vähitellen ohentuu ja melkein haihtuu. Tuntuu kuin seisaisin pohjois Egyptissä, sillä välimeri lepää sinisenä, peilityvenenä edessäni, mutta ylempänä näen Euroopan kartan maineen, merineen, jokineen ja valtakuntineen. Näen suuria ihmisjoukkoja hiljaa rukoilemassa paikallansa melkein kaikkialla, enimmäkseen pohjoismaissa Saksan ja Ranskan pohjois- ja länsi-puolella. Mutta pohjoisessa päin näen himmeän hohdon, joka haihduttaa sumun ja siellä kaukana synnyinmaassani nousee minulle tuttu hahmo, joka bitaasti nostaa kätensä korkealle siunaten ja hänen kymmenistä sormistaan säteilee kullankimmeltävää valoa. Vuotaen noiden tuhansien ihmisten ylle valo leviää yli koko Skandinavian, Islannin sekä pohjois Euroopan rannikkomaiden — mutta Englanti jää yhä puolisumuun, Karjalan rajan itäpuolella ja ympäri Laatokkaa leviää himmeämpi hieman sumuinen valo — Venäjälle ja Vähään Aasiaan leviävät säteet laitettuina, mutta Egyptiin asti ne loistavat ehjinä ja kultaisina.

Mutta kaikkein ylempänä pohjoisessa nousee punaisen hohtoisena aurinko. Se yhä nousee ja nousee vuodattaen säteensä yli kaiken luomakunnan. Näen valon leviävän yli koko maan ja samalla auringon vähitellen lähestyvän ihmisolentoa, jonka kohta huomaan olevan meille kaikille tuttu, rakas P. E. Silloin nousee häikäisevän keltaisen valkoisesta auringon valosta hohtavan lumivalkoiseen vaippaan puettu korkea olento, joka lähestyen P. E:tä nostaa kätensä siunaten häntä — ja se on Jeesus Kristus. Tämä näky suuressa yksinkertaisuudessaan ja inhimillisessä suloisuudessaan täytti koko olemukseni sanomattomalla ihmettelyllä ja onnella.

*

Noin kaksi vuotta myöhemmin tapasin R. R:n vanhan ystävän A. R:n L:ssa. Meillä oli paljon puhumista keskenämme. Jouduimme viimein puhumaan meidän maastamme ja sen kahdesta heimosta ja minä kerroin hänelle tästä näystäni. Hän kertoi iloiten, että Nostradamus aikaisemmin hänelle oli kertonut melkein samaa, kuin minä näyssäni olin nähnyt Euroopan tulevaisuudesta ja sen velvollisuuksista ja toiveista — mutta hän painosti etenkin sen johdosta, että valo idässä oli toisenlainen kuin maamme länsi ja eteläosissa — että suomalainen väestö saa palkkansa — jos se nyt oivaltaa tehtävänsä ja osaa täyttää velvollisuutensa — Kristus-rakkauden hengessä,
S—L.

Tien varrelta.

Muistokirjoituksia Pekka Ervastista. Pohjatuuli, IKL:n kirjallistaiteellinen lehti, julkaisi nro:ssa 11-12 maisteri Gunnar Aspelundin kirjoituksen „Pekka Ervast kansallisena herättäjänä“. Lyhyehkö, mutta ytimekäs kirjoitus päättyy seuraaviin sanoihin:

„Totuudenetsinnän vilpittömyydessä Pekka Ervast ei ainoastaan kuulu niille, jotka varsinaisessa mielessä olivat hänen aateveljiään, vaan kaikille, joille totuuden etsiminen on elämän suurin ja pyhin pyrkimys. Kansallisen kulttuurimme syventäjänä ja esitaiteilijana muistelevat häntä kiittollisuudella kaikki ne, joille yhtähyvin Kalevan henki kuin kansallinen itsenäisyys ovat merkityksellisiä elämänarvoja“.

P. E:lle omistetun sivun täydentää kolme sitaattia „Kalevalan avaimesta“.

Naisten Äänen viimeinen numero sisältää myöskin lämminhenkisen muistokirjoituksen Pekka Ervastista. Sen on kirjoittanut Annikki Reijonen. Teosofi-lehdessä kirjoitti Yrjö Kallinen P. E:stä niin ikään kunnioittavasti, arvokkaasti ja lämpimästi. Tässä yhteydessä on kenties vielä mainittava Helsingin Sanomissa julkaistu nuoruuden ystävän sydämellinen In memoriam.

Teosofisen Seuran, Point Loma, johtaja, tohtori G. de Purucker on neiti I. Wilénin välityksellä lähettänyt Ruusu-Ristille valittelunsa Pekka Ervastin kuoleman johdosta. Hänen aikomuksensa oli aluksi lähettää ne Annikki Reijosen kautta. Puruckerin sanat kuuluvat:

„Muistan erikoisella ilolla pikku neiti Reijosta, joka oli niin ystävällinen ja herttainen minulle, kun olin Helsingissä. Arvelen, että hän on sydämestään todellinen teosofi. Kenties tahdotte nähdessänne hänet esittää veljelliset tervehdykseni ja valittelun Mr. Ervastin kuoleman johdosta, jotka valittelut hän voinee toimittaa jäsenille.“

Maisteri Erkki Reijonen on pyytänyt ilmoittaa, että ne joilla on selvittämättömiä raha-asioita Annikki Reijosen kanssa kääntyisivät hänen puoleensa ulkoministeriöön.

Pekka Ervastin teokset. Kaikkia niitä henkilöitä, jotka tietävät, mihin sanoma- ja aikakauslehtiin tai mihin tahansa julkaisuihin Pekka Ervast on kirjoittanut, pyydetään ystävällisesti ilmoittamaan siitä „Ruusu-Ristin“ toimitukseen. Kirjekuoreen merkittävää: „P. E:n teokset“. Myöskin ostetaan kyseessä olevia kappaleita ja kaikkia hänen loppuun myytyjä kirjojaan.

Opistolan Näyttämöluokat, joita johtaa Bertha Lindberg, tunnettu taiteilija ja etevä näyttämöpedagogimme, alkaa jälleen toimintansa Kulmakoululla. Viime keväänä sai tämä opinaho sanomalehtiväen ja taiteentuntijoiden taholta jakamattoman tunnustuksen osakseen. — Kuten tunnettua, ei tämän opetuksen tarkoituksena ole ensi sijassa esiintyjien, vaan ennen kaikkea yleisön kasvattaminen näyttämötaidetta ymmärtämään. Siksi sinne on uskaltanutkin niin monien eri ikäkausien ja ammattipiirien edustajia. Tunneilla saaduista opetuksista, väittää jokainen niille osallistunut, on ollut arvaamaton hyöty, paitsi juuri näyttämötaiteen ymmärtämisessä, niin myöskin heille yksilönä jokapäiväisessä elämässään. On opittu ääntä hiomaan, liikkeitä hallitsemaan, yleensä esiintymisvapautta, jota meiltä suomalaisina niin runsaasti puuttuu. Teatterihistoria — sekä analyysit ovat osaltaan kasvattamassa älyllistä eroittamiskykyä.

Mutta varsinkin mielenkiintoista on ollut kuorolausuntatyö. Bertha Lindberg on ottanut tutkimusaiheekseen Kalevalan ja on se osoittautunut tälläkin taidelinjalla arvaamattomien mahdollisuuksien työkentäksi. — Juuri Kalevalaesitykset kangastavat Bertha Lindbergin mielessä antoisina. Tästä lähteestä voi vastaisuudessa kehittyä erittäin tärkeä, jonkinlainen mysterionäyttämön tapainen työmuoto, josta voi sukeutua vielä voimakas tekijä sekä ulkoisessa että sisäisessä hengen-elämässä. — Juuri tätäkin seikkaa silmälläpitäen kehoittaisin jokaista ruusu-ristiläistä, joka suinkin vain kykenee, liittymään mukaan näiden näyttämöluokkien työhön, missä ollaan parhailaan laskemassa vankkoja peruskiviä tuleville todellisuuksille. Kuitenkin on otettava huomioon, että jokainen työhön liittyjä on velvollinen seuraamaan opetusta kiinteästi tunti tunnilta ilmestymättä vain silloin tällöin mukaan, mikä suuresti haittaa yhteistä opetusta. Koska opetus on järjestetty vain yhdeksi illaksi viikossa, kestäen tällöin 3 tuntia, on oppilaitten helppo järjestää osanottonsa. Varsinkin kehoittaisin miesvoimia liittymään mukaan, jotta yhteistyö saataisiin mahdollisimman monipuoliseksi, kuitenkin ovat kaikkikin lämpimästi tervetulleita. Lopuksi mainittakoon, että Bertha Lindbergin opetus on niin elävän hauskaa ja tunnit ovat muodostuneet välittömän innostaviksi tilaisuuksiksi, jossa jokainen ponnistaa parastaan, ettei kenenkään, ujoimmankaan, nuorimmankaan, vanhimmankaan tarvitse arkailla eikä hävetä kömpelyyttään. Siis joukolla mukaan kannattamaan tätä hyödyllistä, kauaskantoista opinlahjaa!

T. R.

Ruusu-Ristin seuraavaan numeroon siirtyy erään amerikkalaisen astrologin Rose Crucia Fellowshipin jäsenen meille ystävällisesti lähettämä kirjoitus „Pekka Ervast tähtien valossa“.

Alkava työkausi. Syyskuun 9 p:nä on Suur-Neuvoston kokous, jolloin järjestyy Ruusu-Risti-järjestön johtajakysymys. Samana päivänä alkavat myöskin luennot. Hilda Pihlajamäki lukee kolmena sunnuntaina perätysten Pekka Ervastin esitelmäsarjan „Kuoleman tuolla puolen“. Syyskuun 30 p:nä puhuu Eino Krohm aineesta „Ruusu-Ristin elämänymmärryksen merkitys“. Syyskuun 23 p:nä on tämän työkauden ensimmäinen yleisöjuhla.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänilike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
livia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Euoppalaisia näköaloja,

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta 15: —, sid. 25: —.

Saadetaan kirjakaupoista ja meiltä.

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4.

Veljekset Viljanen

Hattu- ja
Herrain
Vaatusliike

Kalevankatu 2

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IRTOKALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- **paitoja**

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

Dastikään ilmestynyt

PEKKA ERUASTILTA

Californiassa kirjoittama kirja

Neljä kättä

Hinta Smk. 12: —, sid. 18: —.

Kohdakkoin ilmestyy

PEKKA ERUASTIN

viimeiseksi kirjoittama kirja

Suuri Seikkailu.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimpä,
Helsinki, Vuorikatu 18 F.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA EINO KROHN

SISÄLLYS:

Henkistä heraldiikkaa	237
Toimittajalta	238
Toimitussihteeriltä	243
Teosofia ja sosialismi.....	247
Pyhä malja ikivanhana vertauskuvana.....	257
Ruusuu-Ristin jäsenille	270
Pyhitetty tuokio	273
Sunnuntai	274
Mitä muualla tiedetään	274
Vapaa sana.....	281
Tien varrelta	282

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO- ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuille.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Henkistä heraldiikkaa.

Kuningas- ja aateliskruunut ja -vaakunat ovat, niinkuin tiedämme, vertauskuvia kantajainsa korkeammasta yhteiskunnallisesta arvoasteesta. On olemassa kokonainen tiede, heraldiikka, joka tutkii näiden vertauskuvien syntyä ja merkitystä. Kuten yleensä on laita inhimillisten vertauskuvien, on näidenkin symbolein syntyperä oikeastaan okkultista laatua, ja niiden tarkoituksena on alkuaan ollut kuvata ominaisuuksia kantajain, fyysillisille silmille näkymättömissä, käyttövälineissä. Kruunun tarkoituksena oli kuvata sielullista valokehää ihmisen pään ympärillä ja vaakunan jalointa ominaisuutta hänen tunneruumiinsa. Jokainen selvänäkijä nimittäin tietää, että ihmisen pään ympärillä alkaa loistaa, sitä myöten kun hän älyllisesti ja henkisesti kehittyy, ja myöskin, että tunneruumiin ominaisuuksia kuten jaloutta, urhoollisuutta, puhtautta j.n.e. kuvaavat astraalisesti erilaiset luonnosta, varsinkin eläinkunnasta, otetut muodot. Jos tahtoisimme teosofisina salatieteilijöinä tarkemmin määritellä loistokehää pään ympärillä, voisimme sanoa, että se *gloria*, joka inspiratsioonin hetkellä loistaa puhdistuksen tiellä kulkijan pään ympäri, saavuttaa pysyvän aurinkomaisen muodon ja hohteen, kun adepti-ihminen kulkee neljännen ja viidennen vihkimyksen välisellä tiellä, ja toiselta puolen, että se suurenmoinen ja valtavan loistoinen kuningaskruunu, joka Mestarin päättä koristaa, myös yksinkertaisempänä, mutta yhä kauniimmaksi kehittyvänä aateliskruununa loistaa vihityn opetuslapsen ohimoilla. Todellinen jalosukuisuus on täten sielullista laatua, ja jokainen ihminen on syntyperältään kuninkaanpoika, joka kerran itse tulee kuninkaaksi, kun hän nousee niitä portaita, jotka valtaistuimelle vievät.

Pekka Ervast.

Coimittajalta.

Kuolema on ollut jokapäiväinen vieras luonamme viime aikoina. On huolehdittu siitä, ettemme ole päässeet häntä unohtamaan. Emme ole päässeet unohtamaan, että tämä maanpäällinen todellisuus on sangen vähän tukeva ja luotettava, että se maa, jota poljemme, voi minä hetkenä tahansa väistyä syrjään. Jollemme mitään muuta todellisuutta tunne emmekä tunnusta, emme voi ainakaan tähän todellisuuteen turvaamme asettaa. Personallisina olentoina me kuitenkin niin helposti annamme jokapäiväiväisen menon tuuditella itsemme siihen turvalliseen uskoon, että tämä se kuitenkin on se varsinainen todellisuus, joka meitä ylläpitää. Muusta ei ole tietoa. Voimme kyllä järjessämme ja ymmärryksessämme tunnustaa henkisen todellisuuden olemassaolon, mutta käytännössä emme siihen perusta elämäämme emmekä ole siitä oikein kokemuksellisesti tietoisia. Kuolema silloin ravistaa meitä, ja sikäli kuin olemme personallisuuksina kiinni tässä ulkonaisessa, tunnemme viiltoa ja pistosta, ja tuskamme ja kärsimyksemme on suuri. Silloin on ainoa pelastuksemme turvautuminen siihen todellisuuteen, josta tämä ulkonainen ja maanpäällinen on vain katkelmallinen olemassaolon muoto. Jos voimme hengessämme eläytyä siihen rakkauden ikuiseen elämään, joka oikeastaan ylläpitää näitäkin haihtuvia hetkiämme tämän niin katkeralta ja kovalta tuntuvan maan päällä, niin näemme, että ne, jotka uskoimme menettäneemme, eivät olekaan menetetyt. Rukoilemme voimia katselemaan elämää ikuisuuden näkökulmalta.

*

Viime Ruusu-Ristin numerossa julkaisin kirjoituksen Runebergista teosofina. Olen nyt joutunut lukemaan kuvauksen erittäin merkillisestä keskustelusta Runebergin ja herra G. M. Waenerbergin välillä.*) Tämä keskustelu, samalla kun se vahvistaa kirjoituksessamme annettua kuvaa, myöskin syventää käsitystämme Runebergin kristillisuusrivistiläisestä elämänymmärryksestä. Kiintoisia ovat esim. kohdat, joissa Runeberg sanoo, että Kristusta on

*) E[stlander], C. G., Samspråk med Runeberg, upptecknade av Refendariesekreteraren G. M. Waenerberg. Förhandlingar och Uppsatser 16. 1922 s. 130.

koettava samalla tavalla kuin maistellemme ja haistellemme, että Kristus on elävä symboli, sekä kohta, jossa verrataan toisiinsa apostoli Johannesta ja Paavalia. Suomennan tähän kaikki Runebergin keskustelussa esittämät tämän suuntaiset lausunnot:

„Samaa kunnioitusta, samaa lämmintä tunnetta, jota Runeberg osoitti“, Waenerberg kirjoittaa, „tunnustaessaan ja käsittäessään pienempienkin ilmiöiden ja yksinkertaisimpien olosuhteiden totuuden, hän myöskin osoittaa antaessaan arvoa historialliselle tosiasialle. Senpätähden hän onkin historiallisen Kristuksen ja kristinuskon alkuhistorian — raamatun sanan mitä lämpimin puolustaja.“

„Ehdoton vakaumukseni on“, Runeberg sanoi, „ja siinä tahdon elää ja kuolla, ettei kukaan ihminen voinut tulla Jumalan luo ja yhteyteen hänen kanssaan, jollei olisi ollut yksi ihminen, joka oli täydellinen Jumala ilman ainoankaan kirjaimen tinkimistä tästä hänen jumaluudestaan. Hän on varsinainen korkein symboli, johon kaikki muut vertauskuvat kukin omassa piirissään ovat sulkeutuneet ja josta ne viime kädessä saavat totuutensa.“

„Symboli on laadultaan sellainen, että se itse omistaa välittömimmän totuuden. Totuus kehkeytyy kyllä sitten lukemattomiin asteisiin ja muotoihin, mutta jos kehitys, etsiminen, edistyminen kadottaa symbolin, alkuperäisen koetun totuuden, niin se häviää, hukkuu. Kuten uidesani uiminenkin kyllä on miellyttävää, ja silti kun levähdän ja tunnen pohjan jalkojeni alla, olen iloinen, tiedän, että olen kotona.“

„Usko Kristukseen on tämän korkeimman symbolin aivan välitöntä käsittämistä. Kuten jokainen voi haistaa ja maistaa, niin hänen pitäisi voida käsittää Kristus. Ja ehtoollisessa emme vain nauti merkkiä, vaan itse symbolia, sen lihaa ja verta, jumalihmisen todellista lihaa ja verta.“

„Jumala antaa sellaisten symbolien syntyä, henkilöitten, joissa ilmenee kokonaisen ajan, kokonaisen suunnan, kokonaisen kansan totuus, mutta ne ovat olleet ihmisiä, historiallisia henkilöitä, ja siihen sisältyy totuuden kouriintuntuvaisuus ja kestävyys. Niinpä on Johannes välittömän Kristukselle antautumisen symboli. Hän näkee ja käsittää Kristuksen käsillään. Mutta hän oli se opetuslapsi, joka oli asetettu lepäämään Jeesuksen rintaa vasten juuri, jotta sellaisella välittömällä Kristuksen käsittämällä uskossa

olisi totuutensa ja ikuinen oikeutuksensa todella annettuna. Paavalin taaskin täytyi tulla takaisin Johanneksen käsitykseen ollakseen todellinen apostoli, mutta hän on taistelun ja ajattelemisen (reflexion) kautta Kristuksen luo tulleen opetuslapsen vertauskuva. Kaikki dogmitaistelut perustuvat vertauskuvallisesti häneen. Häneen vedotaankin enimmin dogmatiikassa. Mutta se, joka tahtoo seurata Paavalia tulematta hänen kanssaan Johanneksen luo, tulee ratsionalistiksi (järkeilijäksi) ja pietistiksi, joka pohjimmiltaan on samaa, sillä molemmat pysähtyvät ajatteluun (reflexion).“

Nämä Runebergin lausunnot voivat antaa aihetta moisiin kiintoisiin vertailuihin ruusuristolaisen maailmankatsomuksen esittämiin tosiseikkoihin. Tässä tahdon vain lyhyesti viitata runoilijan käsitykseen uskosta, joka mielestäni on perustavaa laatua hänen mystiikalleen. Usko käsitetään tässä kouriintuntuvana, kokemusperäisenä henkisen todellisuuden toteamisena ja elämisenä eikä jonkin opinkappaleen totena pitämisenä, kuten on tavallista kirkollisissa piireissä. Kuten ehkä aikaisemmasta Runeberg-kirjoituksestani ilmenee, on tämä usko läheisessä yhteydessä rakkauden kanssa. Rakkaus johtaa meidät kaikkiallisen kosmillisen Kristuksen yhteyteen. Se on uskon perusta.

Kristuksen välitöntä kokemista verrataan tässä uimariin, joka pohjaa, joka tuntee pohjan jalkojensa alla. Sama vertaus esiintyy Runeberg-kirjoitukseni viimeisessä sitaatissa, jossa puhutaan ihmiskunnan suurmiehistä. Tämä kohta siis vahvistaa siinä esittämäni näkökantaa, että suurmiehen pohjaaminen on juuri hänen yhteytensä kosmillisen Kristuksen kanssa. Prof. Hirn, joka on kiinnittänyt huomionsa kirjoitukseni tähän kohtaan, kertoi minulle, että se selvitti hänelle kysymyksen, mihin perustui sangen yleinen Runeberg-palvonta runoilijamme aikalaisissa. Yrjö Hirn viittasi siihen, että se johtui siitä voimasta ja turvallisuuden tunteesta, joka uhkui ympäristöön henkilön puolelta, joka oli eräinä määrättyinä elämänsä hetkinä pohjannut:

*

Henkisessä työssä on personallisuuskysymyksellä hyvin suuri merkitys. Henkisissä liikkeissä on osattava ratkaista tämä kysymys oikealla tavalla, sillä tuon ratkaisun varassa on liikkeen onnistuminen tai epäonnistuminen sille määrätyn tehtävän suorittamisessa. On tapauksia, jolloin

tuo ratkaisu ei tuota minkäänlaisia vaikeuksia, jolloin suuri personallisuus itse on liikkeen herättäjä ja sen koossapitävä voima, se joka määrää ja jakaa tehtävät toisille. Mutta kun työtä on jatkettava, kun on valittava ja määrättävä eri tehtävät ja toimet omasta joukosta, eikä huippua enää ole, silloin koetellaan niitä, joille valitseminen kuuluu. On pidettävä erillään personalliset sympatiat tai antipatiat, tunnearvostelut, joiden mukaan toinen tai toinen henkilö tuntuu personallisuutena arvokkaammalta. On katsottava vain mitä kykyjä ja edellytyksiä kukin asema ja toimi erikseen vaatii. Sen, joka ennen kaikkea on luotu puhumaan tai kirjoittamaan innoittavia sanoja tai johtamaan henkistä ajattelutyötä, ei tarvitse aina samalla olla sinä hetkenä paras mahdollinen henkilö johtamaan ja pitämään koossa ulkonaista organisaatiota, suojaamaan ja luomaan ulkonaiset edellytykset juuri tuon edellisen työn vapaalle ja mahdollisimman voimakkaalle toteuttamiselle. Asemia ja toimia on henkisessä liikkeessä katsottava työpaikoiksi eikä arvoasemiksi. Tietysti täytyy valitsemiseen myöskin liittyä rakkautta, kunnioitusta ja arvontoa, mutta sen on yhdyttävä kirikkaaseen näkemyskykyyn siitä, mistä jossakin työssä on kysymys. Tämä on vaatimus, joka on vaikeasti toteutettavissa silloin, kun suuret joukot määräävät ja valitsevat. Kaikki eivät voi olla yhtä selvillä työmuodoista ja niiden edellytyksistä eikä liikkeen työntekijöiden erilaisista kyvyistä. Siten voi muodostua puolueita. Mielipiteet joutuvat ankarasti mielipiteitä vastaan. Joudutaan kiihdyksiin, ja itse työ ja sen menestys unohdetaan ja pannaan alttiiksi toisarvoisten tunnekysymysten tähden. Tällainen on yleistä poliittisessa elämässä. Henkiselle liikkeelle on eduksi, ettei se joudu sellaisten asioiden temmellyskentäksi, että sen organisaatiomuodot suojelevat henkistä työtä korkeimpana tarkoituksena.

*

Toisessa kohdassa lehteämme on selostettu se Ruusu-Risti-Neuvoston kokous, jossa syyskuun 9 p:nä näyttelijätär, rouva Hilda Pihlaja m ä k i valittiin Ruusu-Ristin ulkonaiseksi johtajaksi. En voi olla tässä ilmaisematta sitä suurta iloa, jota tunnen ajatellessani tuota kokousta. Sen vakava, hillitty, arvokas, henkistä vastuunalaisuutta uhkuva yksimielisyys täytti sydämet sillä liikutuksella, joka aina liittyy henkisen työn suuruuden ja kauneuden näke-

miseen. Se kokous on varmasti ilahduttanut Ruusu-Ristin perustajaa.

Tässä yhteydessä tahdon Ruusu-Risti-lehden puolesta lausua sydämelliset onnentoivotukset uudelle johtajalle, Ruusu-Ristin vanhalle, kokeneelle varapuheenjohtajalle, jolle Perustajajohtaja lähtiessään vuosi sitten pitkälle matkalleen uskoi huolenpidon järjestöstään. Suokoon Korkein Sinulle voimia, rakkautta ja kärsivällisyyttä vaikean tehtäväsi suorittamisessa; myöskin ruumiillisia voimia, jotta Ruusu-Risti ja henkinen työ kauan saisi nauttia Sinun arvokkaista palveluksistasi.

*

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r.y. hallitus valitsi kokouksessaan syyskuun 15 p:nä minut virallisesti Ruusu-Risti-lehden toimittajaksi sekä maisteri Jorma Partasen lehtemme toimitussihteeriksi ja herra Valdemar Kaaden sen taloudenhoitajaksi. En voi muuta sanoa, kuin että parhaan kykyni mukaan tahdon jatkaa sitä työtä, jonka P. E. minulle vuosi sitten uskoi. Tunnen kuitenkin vajavaisuuteni, kuten jo Ruusu-Ristin viime numerossa kirjoitin. Perustajan työ oli sellainen, ettei sitä missään kohdassa voi täyttää. Kuitenkin täytyy yhteisvoimin yrittää parasta. Ystävälliset neuvot, huomautukset ja varoitukset lukijakunnankin puolesta voivat olla suureksi avuksi.

Lehtemme erikoisen avustaja- ja neuvottelukunnan jäseniksi ovat lupautuneet maisterit Uno Pore ja Sven Krohn sekä rouva Tuuli Reijonen.

*

Lopuksi on iloinen uutinen ilmoitettavana: Kustannusliike Werner Söderström Oy. on lupautunut julkaisemaan P. E:n viimeisen „Suuri seikkailu“-nimisen kirjan. Kirjallisuusseura, jolle muuten nyt on siirtynyt kaikkien Pekka Ervastin kirjojen julkaisuoikeus, on sitoutunut myymään tätä kirjaa vähintään 500 kappaletta. Kaikki tahdomme varmasti tutustua tähän merkilliseen kirjaan, joka kertoo henkisesti kehittyneen ihmisen matkasta ja merkillisistä kokemuksista, joka kertoo tiestä ihmiskunnan kaipaamaan uskonpuhdistukseen. P. E. on muuten lausunut, että hän pitää tätä kustantamisasiaa hyvin tärkeänä merkinä henkisen työn onnistumisesta Suomessa. Iloitkaamme siis tästä merkistä.

Zoimitussihteeriltä.

Henkisen elämän vaatimukset ovat kaikille ihmisille samat, mutta ihmisten saavutukset ja mahdollisuudet ovat erilaiset. Hengen elämään vie yksi ainoa kaita tie, mutta ihmiset saapuvat sille yksitellen omilta poluiltaan.

Suurten opettajien sanoma on ytimeltään aina sama, mutta sen muoto vaihtelee aikakausien ja ihmisten mukaan. Se on tarkoitettu toteutettavaksi, ja siksi sen julistajat ottavat huomioon kuuliijoittensa erilaisen käsityskyvyn ja toteuttamismahdollisuudet. Sielullinen joustavuus ja syvä ihmistuntemus, jota he tällöin osoittavat, näkyy parhaiten silloin, kun he antavat henkilökohtaista opetusta lähimmille seuraajilleen. Näistä neuvoista myös näkyy, että henkinen elämä on todella, niinkuin on sanottu, miekan terällä kulkemista: väärälle henkilölle annettuina tai väärin ymmärrettyinä ne koituisivat suoranaisiksi vahingoksi asianomaiselle. Toisaalta on otettava huomioon, että henkilökohtaista opetusta saavat säännönmukaisesti vain ne, jotka jo ovat osoittautuneet sen arvoisiksi.

— R a m a k r i s h n a, teosofisessakin kirjallisuudessa tunnetun Vivekaanandan opettaja (1836—1886), oli tunnettu henkisestä joustavuudestaan. Hän puki mielellään opetusensa vertausten ja kaskujen muotoon. Niissä oli usein huumoria, toisinaan hienoa ironiaakin, aina kokemuseräistä viisautta. Seuraavassa esitämme kaksi hänen kertomustaan Romain Rollandin mukaan („La vie de Ramakrishna“); ensimmäinen liittyy opetukseen Jumalasta kaikissa olennoissa, toinen vaikeaan kysymykseen pahan vastustamattomuudesta, joka Intiassa tunnetaan a h i m s a n nimellä.

Elefantti.

Eräässä metsässä asusti pyhä mies, jolla oli paljon oppilaita. Kerran hän opetti heille: „Jumala on kaikissa olennoissa. Meidän täytyy siis päämme painaen palvoa kaikkea maailmassa.“ Tapah-
tuipa sitten, että muuan hänen oppilaitaan meni metsään keräämään puita uhrivalkeaan. Äkkiä hän kuuli huudettavan: „Pois tieltä! Pois tieltä! Täältä tulee raivostunut elefantti!“ Kaikki hajaantuivat heti pakosalalle. Oppilas ei paennut. Hän järkeili tällä tavalla: „Elefantti on Jumala eräässä muodossa; miksi siis pakenisin sitä?“ Niinpä hän jäi paikalleen, tervehti elefanttia niinkuin ainakin Herraa ja alkoi laulaa ylistystään. Elefantin ajaja karjui hänelle: „Pakene toki! Pakene!“ Oppilas ei halunnut väistyä askeltakaan. Elefantti tarttui häneen kärsällään ja sinkosi hänet kauas. Poikaparka jäi siihen makaamaan pökertyneenä, haavoittuneena, verta vuotavana . . .

Hänen mestarinsa sai kuulla tapahtumasta ja riensi paikalle muiden kera. He kantoivat hänet kotiin ja hoivasivat häntä. Kun hän taas tuli tajuihinsa, kysyivät he häneltä: „Miksi et paennut, kun kuulit elefantin ajajan huudot?“ Nuori mies vastasi: „Mestarimme on opettanut, että Jumala ilmenee kaikissa luontokappaleissa. Minä kunnioitin Elefantti-Jumalaa enkä halunnut poistua paikalta.“ Silloin hänen gurunsa sanoi: „Poikani, on aivan totta, että kohtasit Jumala-Elefantin. Mutta eikö Elefanttihajaja-Jumala varoittanut sinua asetumasta vaaralle alttiiksi? On totta, että Jumala ilmenee kaikissa olioissa. Mutta jos hän ilmenee elefantissa, eikö hän yhtä paljon tai enemmänkin ilmene elefantin ajajassa? Sanohan, miksi et kuunnellut häntä, kun hän sinua varoitti? . . .“

Käärme.

(Ramakrishna keskustelelee nuoren Narendran eli Vivekaanandan kanssa).

Opettaja (hymyillen). — Mitä ajattelet, Narendra? Ihmiset käyttävät usein kieltään ilman hienotunteisuutta niitä kohtaan, jotka elävät Jumalassa. Kun elefanti kulkee tietään valtamaantiellä, niin aina on rakkikoiria ja muita eläimiä, jotka juoksevat sen jälessä haukkuen ja nalkuttaen. Mutta se jatkaa kulkuaan niistä välittämättä. Oletapa, poikani, että ihmiset puhuisivat sinusta pahaa selkäsi takana. Mitä tekisit?

N a r e n d r a (halveksivästi). — Minä pitäisin heitä kadun rakkeina, jotka haukkuvat jälkeeni!

Opettaja (nauraa). — Ei, lapseni, ei saa koskaan mennä niin pitkälle! Tiedä, että Jumala asustaa kaikissa olioissa, elävissä ja elottomissa. Meidän on kunnioitettava kaikkea . . . Ainoa, mitä voimme tehdä suhteissamme ihmisiin, on, että seurustelemme hyvien kanssa ja vältämme pahojen seuraa. On totta, että Jumala on tiikerissäkin. Mutta tästä ei suinkaan seuraa, että meidän pitäisi hypätä sen kaulaan ja puristaa sitä sydäntämme vasten!

(Oppilaat nauravat).

N a r e n d r a. — Täytyykö sitten vaieta, jos kaikenlaiset lurjukset tulevat meitä loukkaamaan?

Opettaja. — . . . Oli kerran laidun, jolla käypää karjaa pienet lehmipaimenet vartioivat. Samalla laitumella eli pelottava ja myrkyllinen käärme. Eräänä päivänä saapui pyhä mies. Lapset juoksivat hänen luokseen ja huusivat: „Pyhä mies, älä kulje sitä tietä? Varo käärmettä! — „Lapsukaiseni“, sanoi pyhä mies, „minä en pelkää käärmettänne. Minä tunnen mantrat, joilla voin välttää kaikki vaarat.“ Näin sanoen hän jatkoi matkaansa . . . Käärme näkee hänet ja tulee häntä kohti niskaansa pöyhistäen. Pyhä mies mutisee loitsun, ja samassa käärme lankeaa maahan hänen jalkoihinsa voimattomana kuin maan matonen. — „Noh“, sanoo pyhä mies, „miksi sinä oikeastaan liikuskelet täällä ja teet pahaa muille? Minä annan sinulle pyhän nimen, ja sitä toistamalla opit rakastamaan Jumalaa; lopulta saat nähdäkin hänet, ja sinä pääset vapaaksi halustasi tehdä pahaa.“ Hän kuiskaa käärmeen korvaan pyhän nimen. Käärme kumartaa ja sanoo: „Oi mestarini, mitä minun on tekeminen, jotta saisin vapahduksen?“ — „Toistele pyhää nimeä“, sanoo pyhä mies, „äläkä tee pahaa eläville luontokappaleille. Tulen katsomaan, miten käyttäydyt.“ Näin sanoen pyhä mies poistui.

Päivät kuluvat. Pienet paimenet huomasivat, että käärme ei enää purrut. He heittivät sitä kivillä. Se pysyi lauhkeana ja kilttinä kuin mato. Pojista yksi otti sitä hännästä, pyöritti sitä päänsä päällä ja löi sen sitten kiviin monta kertaa. Käärme oksensi verta, ja se jätettiin kuolemaan. Yöllä se tuli tajuihinsa; hitaasti, hitaasti se luikersi koloonsa, sillä sen ruumis oli pahasti rusementunut. Muuttaman päivän perästä se oli kuin pelkkä luuranko; kesti kauan ennen kuin se jaksoi lähteä etsimään ravintoaan. Lasten pelosta se liikkui vain öisin. Sen jälkeen kun se oli saanut vihkimyksensä brahmiinilta se ei tehnyt pahaa Jumalan luomuksille. Se koetti pysyä hengissä nauttimalla ravinnokseen lehtiä ja oljenkorsia . . .

Pyhä mies palasi. Hän etsi kaikkialta käärmettä. Lapset sanoivat, ettei se enää ollut elävien ilmoilla. Brahmiini hämmästeli: hän tiesi, että Herran nimellä, jota käärme toisti, oli voima tehdä kuolema mahdottomaksi, ennen kuin elämän probleemi oli ratkaistu, ennen kuin sen lausuja oli nähnyt Jumalan. Hän alkoi etsiä ja huusi käärmettä nimeltä monta kertaa. Käärme luikerteli kolostaan ja kumartui opettajansa eteen. Syntyi seuraava keskustelu:

Pyhä mies. — Terve! Kuinka voit?

Käärme. — Oi mestarini, kiitän sinua. Jumalan armosta voin oikein hyvin.

Pyhä mies. — Mistä sitten johtuu, että olet enää vain luuta ja nahkaa? Mitä on tapahtunut?

Käärme. — Oi mestarini, käskyäsi totellen olen koettanut olla tekemättä pahaa ainoallekaan elävälle olennolle. Nautin ravinnokseni lehtiä ja muita korsia. Tästä epäilemättä johtuu, että olen hie-man laihtunut.

Pyhä mies. — Pelkäänpä, ettei yksistään ravinto ole saattanut sinua tuollaiseen tilaan. Siinä täytyy olla joku muukin syy. Annapa kuulua!

Käärme. — Ah . . . ehkä, niin, epäilemättä . . . Eräänä päivänä pikku paimenet kohtelivat minua hieman kovakouraisesti. He ottivat minua hännästä ja löivät minua kiviin monta kertaa. Poikaparat! Heillä ei ollut aavistustakaan muutoksesta, mikä minussa oli tapahtunut. Kuinkapa he olisivatkaan voineet tietää, etten aikonut purra ketään?

Pyhä mies. — Miten typerää! Miten typerää! Olet varmaan aika hölmö, kun et tiedä miten estää vihollisesi tekemästä tuolla tavalla pahaa itsellesi! . . . Kielsin sinua puremasta ainoatakaan Jumalan luomaa. Mutta mikset voinut sihistä niille, jotka halusivat tappa sinut, pelottaaksesi heitä? . . .

Ja Ramakrishnan kerrotaan päättäneen kertomuksensa hymy silmissä seuraavin sanoin:

— „Pöyhistäkää siis niskaanne . . . Mutta älkää purko . . . Ihmisen, joka elää yhteiskunnassa, ja erittäinkin kansalaisen, perheen pään, täytyy olla vastustavinaan pahaa itsepuolustukseksien. Mutta samalla hänen on ehdottomasti varottava kostamasta pahaa pahalla . . .“

Toisessa paikassa lehteämme on painettuna nuoren P. E:n kirjoitus „Teosofia ja sosialismi“. Se on ilmestynyt niin varhain kuin 1902 Ruotsin, Norjan ja Tanskan yhteisessä „Teosofisk Tidskriftissä“, ja se on syntynyt erään aikaisemmassa numerossa olleen kirjoituksen herätteestä.

Ne, jotka ovat seuranneet P. E:n elämänkaaren nousua, ovat epäilemättä tulleet huomanneeksi muutoksen, joka myöhemmin, etenkin v:n 1918:n järkyttävien tapahtumien johdosta, tapahtui hänen suhteessaan poliittisiin puolueisiin ja yleensä politiikkaan. Julkaisemassamme kirjoituksessa hän vielä voi suositella totuudenetsijälle johonkin poliittiseen puolueeseen liittymistä; myöhemmin, menetettyään nuorekkaan uskonsa poliittisten ohjelmien autuuttavuuteen, hän kiinnitti kaiken luottamuksensa ja toivonsa yksilöiden muuttumiseen, siihen henkiseen uudestisyntymiseen, joka yksilön elämän muuttaessaan samalla osaltaan muuttaa maailmankin elämää.

P. E:n kirjoitus tarjoaa niille, jotka hänen henkeään vastustavat, kohtia, jotka kokonaisuudesta irroitettuina varmasti antavat väärän kuvan hänen tarkoituksestaan. Tarkkaavainen lukija huomaa kuitenkin, että P. E. käyttää sosialismi-sanaa laajemmassa merkityksessä kuin nykyisin on mahdollista, nimittäin sosiaalisen työn merkityksessä. Toisaalta merkitsee „sosialistinen kysymys“ hänelle sitä mitä se tuskin koskaan on ollut muille, nimittäin rikkaudesta ja vallasta kieltäytymistä.

Kirjoituksessaan P. E. myös pitää ihanteena vapaaehtoiseen köyhyyteen pyrkimistä. Myöhemmin, niinkuin tiedämme, köyhyys ja rikkaus menettivät hänelle „materialistisen“ merkityksensä. Oleellista ei ole, onko ihminen köyhä vaiko rikas; tärkeä on sen sijaan ihmisen sisäinen asenne. Varallisuus ja varattomuus voivat kumpikin yhtä hyvin olla esteitä ihmisen henkiselle kehitykselle, ja hänen on voitettava ne niinkuin muutkin esteet. Silloin ihminen on onnellinen, olipa hän köyhä tai rikas.

P. E. ratkaisi omalta osaltaan sosiaaliset probleemit. Toivokaamme, että mekin opimme ratkaisemaan ne omassa elämässämme tavalla, joka koituu siunaukseksi ja onneksi ympäristöllemme.

Teosofia ja sosialismi.

Teosofisk Tidskriftin lokakuun numerossa on tanskalaisen kirjailijattaren Johanne Meyerin artikkeli, joka käsittelee teosofien suhdetta sosiaalsiin ja poliittisiin kysymyksiin. Artikkelin alustus keskusteluun, joka oli vuosikokouksessa Köpenhaminassa tänä vuonna. Siinä kehoitetaan muita ilmaisemaan mielipiteensä asiasta. Koska minulla ei ollut iloa olla läsnä keskustelussa keväällä, tunnen kutsumusta tarttua kynään lausuakseni käsitykseni tämän aikakauskirjan palstoilla kysymyksestä, jota rouva Meyer aivan oikein nimittää „kysymykseksi, jolla on yleistä kantavuutta“.

Lausuntoni nimeksi annan „teosofi ja sosialismi“, mutta tabdon heti väärinkäsitysten välttämiseksi huomauttaa, etten tässä kirjoitelmassa käytä sosialismi-sanaa missään määrättyssä teknillisessä merkityksessä. En tarkoita sillä nykyaikaisia sosiaalis-reformatoorisia, kristillis-sosiaalisia, anarkistisia, kommunistisia enkä sosialidemokraattisia pyrkimyksiä, vaan käytän sanaa yleisessä merkityksessä. Koska henkilökohtaisesti en kuulu mihinkään sosialistisen työn suuntaan, merkitsee minulle sosialismin käsite työtä, jota yleensä tehdään nykyisten yhteiskuntaolojen, eritoten taloudellisten, perusteelliseksi parantamiseksi tai muuttamiseksi. Ja tässä jälkimmäisessä merkityksessä on tämä sana ymmärrettävä tämän kirjoitelman puitteissa.

I. Henkinen elämä.

Mitä on teosofia? Teosofiaksi nimitetään meidän päivinämme sitä kokemusta henkisen elämän alalla, joka on yhteinen kaikille ajoille ja kaikille kansoille. Teosofia on nimi, joka on valittu sopivaksi tuntoimerkiksi määrätulle asialle, eikä kukaan voi päästä selvyyteen, mitä sillä nyt tarkoitetaan, jos hän esim. etsii tietosanakirjasta, mitä kreikkalainen sana *theosophia* merkitsee, tai mitä teosofit muutamia satoja vuosia sitten tarkoittivat tällä nimellä. Luonnollisesti voidaan olla eri mieltä tämän nimen nykyaikaisen käytön sopivaisuudesta: toinen voi olla sitä mieltä, ettei se vastaa tarkoitustaan, toinen, että se itse asiassa on erinomainen. Varmasti oli syynsä sillä, että teosofian ensimmäiset julistajat meidän päivinämme omaksuivat juuri tämän nimen.

Nykyaikainen teosofia ei siis ole muuta kuin uusittu käsitys siitä, mitä kaikkien aikojen viisaimmat, parhaimmat ja kehittyneimmät ihmiset ovat kokeneet henkisen elämän alalla. Se ei edes ole täydellinen esitys. Henkinen elämä on laadultaan sellainen, ettei vihkimätön käsität sen kaikkia puolia; tästä johtuen täytyy paljon pysyä salattuna suurelta yleisöltä, paljon, josta vain yksilö voi saada tietoa edetessään henkisen kehityksen kaidalla polulla. Niin, monelle on henkinen elämä suorastaan sientöity kirja, josta hän ei näy tietävän mitään, aivan niinkuin apostoli Paavali kirjoittaa: „Luonnollinen ihminen ei käsitä mitään asioista, jotka kuuluvat Jumalan hengelle.“ Nykyaikainen teosofia pysyy siten vain puoleksi ymmärrettynä, katkelmallisena käsityksenä aikakausien viisaudesta, mutta se esittää joka tapauksessa eräitä sen ydinkohtia.

Tärkein näistä kohdista on se, joka suoranaisesti koskee ihmisen henkistä elämää.

Ihminen ei ole järjellinen eläin, vaan henkinen, ajatteleva, tunteva ja tahtova olento. Hän ei ole ruumiillinen olento, jolla on sielu, vaan hän on sielu, joka on pukeutunut ruumiiseen. Hän kuuluu syntymäoikeutensa nojalla näkymättömään maailmaan, ja hänen ikuinen henkensä on alkuperältään jumalallinen. Hän on, niinkuin itämaalaiset sanovat, Brahman eli Jumalan jumalallinen kaupunki, niin, sisimmässään yhtä jumaluuden kanssa; hän on pyhän hengen temppele, niinkuin Paavali sanoo, ja Jumalan poika Jeesuksen sanojen mukaan. Ja ihmisen ikuista elämää on, että hän pääsee tietoon Brahmasta tai siitä Jumalan pojasta, joka on yhtä hänen oman henkensä kanssa. Ihmisen elämä kautta aikojen on se maaperä, jossa jumalallisen elämän siemen voi itää ja kasvaa hedelmäksi.

Tavallisesti otaksutaan, että ikuinen elämä alkaa kuoleman jälkeen tai viimeisen tuomion jälkeen, ilman että huomataan, kuinka epäloogillinen moinen olettaus on. Kuinka ikuisella voisi olla alkunsa? Kaikki, joka alkaa, myös loppuu. Jos „ikuinen“ olisi joskus alkanut, niin se myöskin aivan varmasti joskus loppuisi. Ei voida edes puhua, että ikuinen elämä alkaisi esimerkiksi kuoleman jälkeen. Ikuisella elämällä ei ole milloinkaan ollut mitään alkua, vaan se on aina ollut, ja se tulee aina jatkuvasti olemaan. Ikuisella elämällä on kotinsa myöskin ihmisen povessa, ja kysymys on vain, tuleeko ihminen siitä tietoi-

seksi vai eikö. Ja tämän heräämyksen itsetietoisuuteen, henkiseen elämään, on tapahduttava täällä ruumiissa; sen vuoksi on ruumis meille annettu.

Missä sitten on ihmisen ikuinen eli henkinen elämä? Se ei suinkaan ole käsitettävä pelkästään ikuisiin aikoihin jatkuvaksi olemassaoloksi, vaan pikemminkin elämän keskitykseksi ja kaikkien olemassaolon mahdollisuuksien kehittymiseksi, aavistamattomien kykyjen ja voimien heräämiseksi, ylimmän autuuden ja rauhan tunteeksi, kiihkeäksi pyrkimykseksi antaa ilmaisu sanomattomalle armeliaisuudelle ja rakkaudelle. Koko olemassaolo henkeistyy, ja tietoisuus siirtyy karkeasta ulkomaailmasta sisäiseen, näkymättömään. Ja koska tämä elämä itsessään on näkymättömän, sisäinen, eikä esitä ulkonaiselle muita vaatimuksia kuin että tämä antaisi edes joskus täydellisen kuvan sisäisestä — jotta ihminen siten voisi olla muille iloksi ja hyödyksi —, niin ei se myöskään sinänsä pane mitään erityisen suurta painoa ulkonaisen elämän muodoille ja olosuhteille. Niinkuin Buddha sanoo: silkkiin ja kultaan puettu kuningas voi yhtä hyvin herätä totuuden tietoon kuin rääsyihin puettu kerjäläinen.

Sitävastoin näyttää siltä, kun ihminen kerran on herännyt henkiseen elämään, että hän pidättäytyy — tai koettaa pidättäytyä — kaikesta sellaisesta, mikä hänen aikaisemmassa elämässään oli pahasta. Silloin hän ei enää viihdy kullassa ja yltäkylläisyydessä, silloin hän ei enää kaipaa ruuan tai juoman nautintoja. Buddha jätti ruhtinaallisen kotinsa, vaimonsa ja poikansa ja lähti kerjäläisenä maailmaan mietiskelemään ihmissuvun vapautumista, ja sitten, kun totuus oli löytynyt, saarnaamaan sitä kansalle. Jeesus jätti vanhempansa, kotinsa ja ammattinsa, lähti erämaahan taistelemaan sisäiset taistelunsa ja palasi sieltä itsensä, s.o. maailman voittaneena, ja voi nyt julistaa totuutta ja rakastaa ihmisiä. Italian Kristus, Assisin Franciscus, kieltäytyi isänsä rikkauksista ja seurasi jumaloimansa mestarin jälkiä antaumuksella, jota dogmiuskoiiset teologit eivät ole milloinkaan kokeneet. Venäjän suuri kristitty, Leo Tolstoi, syntyperältään kreivi, ja miljoonamies, elää yksinkertaisena talonpoikana uhraten kaiken aikansa Kristuksen rakkaudenopin levittämiseen.

Tästä näemme millä tavalla henkinen elämä puuttuu yhteiskunnalliseen elämään. Astumatta suoranaiseen kosketukseen yhteiskunnallisten olosuhteiden kanssa näytävät

kuitenkin ihmiset, joissa henkinen elämä elää täyteydessään, itse kehittyvän eräänlaisiksi sosialisteiksi. He eivät julista sosialismin oppeja teoreettisesti samalla tavalla kuin meidän aikamme sosialistit — eikä se kuulukaan heidän suoranaiseen tehtäväänsä —, mutta omassa elämässään he ratkaisevat sosiaalisen kysymyksen, ja he ratkaisevat sen tavalla, jota kaikkien täytyy kunnioittaa ja ihailla. Niin, luulenpa melkein, että he ratkaisevat tämän pulmallisen kysymyksen rehellisemmin kuin moni n.s. sosialisti. En myöskään usko, että Jeesus, Buddha tai joku muu viisas, jos hän tällä hetkellä tulisi maailmaan, asettuisi vastustamaan sosiaalisia pyrkimyksiä.

Mutta niin suuria henkiä ei ole monta.

II. Oppi karmasta.

Toinen ikivanhan viisauden puoli, jonka teosofia meille esittää, on oppi ihmisen aikakautisesta kehityksestä eli toistuvista tilaisuuksista, jotka hengelle annetaan, jotta se heräisi itsetietoisuuteen. Tätä elämänsarjaa säännöstelee syyn ja vaikutuksen hyvä laki, niin että ihminen aina niittää, mitä hän on kylvänyt, ja joutuu ulkonaisiin olosuhteisiin, jotka hän on ansainnut.

Tämä oppi karmasta on se arka kohta, jonka moni on käsittänyt väärin, ja johon nojautuen teosofian vastustajat ovat leimanneet sen sosiaalisen parannustyön viholliseksi. „Koska kaikki tapahtuu karman, s.o. oikeudenmukaisuuden lain mukaisesti, ei ihmisten pidä ryhtyä muuttelemaan olosuhteita. Jokainen saa sen mitä on ansainnut, eikä meidän sovi parantaa jumalallisia lakeja.“ Niin sanotaan eikä huomata, kuinka lyhytnäköinen tämä johtopäätös on.

Jos olisi, niinkuin keskiajan papit opettivat, että Jumala on luonut yhden ihmisen rikkaaksi ja toisen köyhäksi, niin voisi ymmärtää sellaisen johtopäätöksen kuin yllä siteerattu. Mutta koska karma juuri merkitsee, että Jumala ei ole luonut vallitsevia olosuhteita, vaan että ihmiset ovat ne luoneet omilla ajatuksillaan ja teoillaan, niin pitäisi heti ymmärtää, kuinka mahdolliseksi sellainen johtopäätös tulee. Ja jos ihmiset olisivat niin riippumattomat toisistaan, että voitaisi sanoa esimerkiksi kerjäläisestä: olet itse tehnyt itsesi sellaiseksi kuin olet, minun ei tarvitse ajatella asemasi parantamista, voisi tämän johtopäätöksen vielä jossain määrin käsittää. Mutta kun ajatellaan, että ihmisen

ajatukset ja teot vaikuttavat ei vain häneen itseensä, vaan myöskin muihin, on helppo käsittää, ettei olosuhteita suurin piirtein säännöstele yksilöiden karma, vaan se karma, jota sanotaan kollektiiviseksi. Yhteiskuntaluokkien, kansojen ja ihmisryhmien karmaa on, että olosuhteet ovat sellaiset kuin ovat. Ajatelkaa! Milloinka ovat esim. köyhät luokat saaneet ottaa osaa sosiaalisten olosuhteiden rakentamiseen samalla tehokkuudella kuin rikkaat ja vallanpitäjät? On sen tähden mahdotonta väittää, että köyhiä on siksi, että köyhät yleensä ovat laiskoja ja kevytmielisiä, vaan paljon suuremmalla oikeudella voidaan sanoa, että köyhiä on siksi, että vallassaolijat keräävät rikkauksia itselleen samalla kuin he jättävät täyttämättä veljeysvelvollisuutensa.

Ihmiset ovat itse rakentaneet yhteiskuntansa. Jos nämä yhteiskunnat on parannettava tai hävitettävä ja rakennettava uudelleen, se on velvollisuus, joka kuuluu ihmiselle itselleen, eikä millekään jumalalle. Näin sanoo aikakausien viisaus.

Nyt on kuitenkin toinen kysymys, puolustaako teosofia yhteiskuntamuotojen parantamista tai uudistamista: ovatko vallitsevat olosuhteet soveliaimmat kehittämään ihmistä kuin jonkunlaiset ihänteelliset olosuhteet, sellaiset, joissa ei olisi köyhiä eikä rikkaita, vaan tasa-arvoisia veljiä?

Tämä kysymys viekin meidät suoraan sosiaaliselle alueelle.

Siihen on kuitenkin helppo vastata. Muistakaamme vain, mikä on ihmiselämän päämäärä: kuolemattoman hengen herääminen ihmisessä. Tämä henki on rakkautta, totuutta, lempeyttä, kärsivällisyyttä, puhtautta, jaloutta, sanalla sanoen kaikkea hyvää. Se vastustaa kaikkea pahaa, vihaa, valhetta, katkeruutta, suuttumusta, siveettömyyttä, itsekkyyttä, tyhmyyttä. Niin paljon pahaa kuin ihmisen povessa piilee, niin paljon hyvää siitä on suljettu pois. Ihminen, joka tekee syntiä, on samassa määrässä kuuro hengen käskyille. Mutta henki pyrkii elämään ihmisessä, ja ihmisen tehtävä on raivata kaikki estävä paha sen tieltä. Me emme astu valoon ennen kuin poistumme pimeydestä. Ja meidän on itse pyrittävä pimeydestä hengen valoon.

Mutta miten nykyiset yhteiskunnalliset olosuhteet vaikeuttavatkaan tätä pahan vallasta vapautumista! Proletariaatin sydämessä asustaa vihaa, kateutta, katkeruutta,

rikkaitten povessa kylmyyttä, välinpitämättömyyttä, korkeutta, itsekkyyttä ja pahoja pyyteitä. Ja kaikkien mieliä painostaa epätosi elämäkäsitys, pelkuruus, halpamaisuus ja turhamaiset ennakkoluulot.

Kuinka tätä voidaan auttaa? Muuta keinoa ei ole kuin uusien yhteiskuntamuotojen luominen. Se on henkisen kokemuksen vaatimus.

Nykyaikaisen teosofian ensimmäinen lähettäjä, rouva Blavatsky, kirjoittaa juuri tästä asiasta seuraavat huomion arvoiset sanat:

„Katsokaamme hetkinen niitä ilmiöitä, joita te sanoisitte inhimillisen yhteiskunnan konkreettisiksi tosiasioiksi. Ver-ratkaa sitä elämää, jota sekä rahvaan suuret joukot että monet n.s. keski- ja ylemmistä luokistakin elävät, siihen, millainen elämä voisi olla terveellisemmissä ja ylevämmissä oloissa, missä oikeus, hyvyys ja rakkaus vallitsisi eikä itsekkäisyys, välinpitämättömyys ja raakuus, jotka nyt liiankin usein näyttävät olevan ylimpinä. Kaikella ihmiskunnan hyvällä ja pahalla on juurensa ihmisluon-teessa, ja tämä luonne on ja on ollut riippuvainen syyn ja seurauksen loppumattomasta ketjusta. Mutta tämä riip-puvaisuus koskee tulevaisuutta yhtä hyvin kuin nykyi-syyttä ja menneisyyttä. Itsekkäisyys, välinpitämättömyys ja raakuus ei suinkaan voi olla ihmiskunnan luonnollinen tila — sellainen usko olisi toivottomuutta ihmiskunnan suh-teen, ja sitä ei teosofi voi tuntea.“

„Nyt opettaa kehitys meille, että muut-tamalla jonkun elimistön ympäristöä voim-me muuttaa ja parantaa itse elimistöä; ja mitä jyrkimmästi tämä pitää paikkansa ihmiseen nähden. Jokainen teosofi on sen tähden velvollinen tekemään parhaansa kaikin hänelle mahdolls-in keinoin auttaakseen jokaista viisasta ja hyvin punnit-tua yhteiskunnallista pyrkimystä, jonka silmämääränä on köyhien elinehtojen parantaminen. Sellaisen pyrkimyksen tulisi pitää silmiensä edessä köyhälistön lopullinen yhteis-kunnallinen vapautuminen ja velvollisuudentunteen kehit-täminen niissä, jotka nyt niin usein laiminlyövät sen mil-tei kaikissa elämän olosuhteissa.“

Näin sanoo H. P. Blavatsky „Teosofian Avaimessa“ ss. 270—271.

III. Teosofien kanta.

Jos pidämme selvänä, että se aikojen henkisen kokeuksen esitys, jota sanotaan teosofiaksi, ei asetu vastustavalle kannalle mihinkään humanitääriseen liikkeeseen nähden, joihin meidän täytyy lähinnä lukea sosiaaliset pyrkimykset, seuraa siitä — niinkuin madame Blavatsky sanoo — että teosofian oppilaat ovat velvolliset parhaimman kykynsä mukaan ottamaan osaa jokaiseen sellaiseen liikkeeseen. Ja erityisesti voimme sanoa sosialismista, että se teosofi, joka kuuluu varakkaampiin luokkiin eikä suhtaudu solidaarisesti sosiaalisiin pyrkimyksiin, omaksuu asenteen, jota täytyy pitää „epäteosofisena“.

Tämä on kuitenkin kohta, joka vaatii hieman selvitystä. Moni teosofi voi sydämessään ja elämässään sääliä köyhien vaikeata asemaa voimatta silti hyväksyä niitä sosialismin muotoja, joiden avulla tällä hetkellä tehdään työtä yhteiskunnassa. Hän voi esimerkiksi tuntea vastenmielisyyttä sitä kiukun, raakuuden tai fanatismien henkeä tai myös sitä äärimmäistä materialismia kohtaan, joka liiankin usein on sosialismin uskollinen seuralainen. Hän ei voi tuntea itseänsä socialistiksi siksi että vihaa yläluokkia, vaan siksi että rakastaa kärsiviä. Eikä hänen ihanteenaan ole pelkästään oikeus, vaan se, mikä on enemmän kuin oikeus: rakkkaus ja veljellisyys. Emme voi vaatia häneltä, että hän varauksetta ottaisi osaa liikkeeseen, joka sielullisesti on hänelle vastenmielinen, mutta emme myöskään voi myöntää hänelle oikeutta „erottautua ulkomaailmasta“, niinkuin rva Meyer oikein huomauttaa. Ei siis ole kysymys, että teosofi hyväksyisi vain teoreettisesti, vaan myöskin siitä, että hän jollakin käytännöllisellä tavalla ottaisi osaa työhön.

Mihin työhön hänen sitten on osallistuttava, tai millä käytännöllisellä tavalla hänen on ratkaistava sosiaalinen probleemi?

Kun nyt käyn lausumaan mielipiteeni, teen sen toivossa, että lukija — vaikkakaan ei tuntisi sydämessään vastakaikua sanoihini — kuitenkin ottaa ne vakavasti pohdittavikseen ja, jos mahdollista, lausuu mielipiteensä tässä aikakauskirjassa. Ehkäpä jonkun mielestä heidän taisteluhansikkaan — olkoon menneeksi! Kuta useammat sen nostavat, sitä iloisemmaksi tulen. „Totuus tulee ilmi mielipiteiden taistelusta.“

Kaikki tietoinen elämä vaatii päämäärää ja tätä päämäärää kohden käymistä. Minkä päämäärän asetamme itsellemme sosiaalisessa kysymyksessä ja kuinka meidän on sitä kohden kuljettava?

Ei ole vaikeata nähdä päämäärää. Päämäärä on yhtä ihanteen kanssa, ja ihanne on yhteiskunnassa vallitseva rakkaus, oikeudenmukaisuus ja veljellisyys. Ajatelkaamme tätä. Jos nämä hyveet vallitsisivat yhteiskunnassa, millaiselta se silloin näyttäisi?

Ensinnäkin ei olisi aineellista hätää, kukaan ei olisi köyhä, hyljätty, sorrettu. Toiseksi ei myöskään olisi rikkaita, ei ainakaan rikkaita nykyaikaisessa merkityksessä. Sillä mitä on rikkaus meidän päivinämme? Se on valtaa. Jos olen rikas, voin pakottaa ei-rikkaita ihmisiä myymään minulle työnsä. Kuta rikkaampi olen, sitä laajemmalle ulottuu valtani ihmisiin nähden. Mutta valta ihmisten yli on pahasta. Me emme saa luoda erottavaa muuria ja sanoa: „Kun valtaa käytetään hyvin, se on hyvä“, sillä kaikki valta, joka pakottaa, on pahasta. Rikkaus tässä merkityksessä on hyljättävä, eikä sitä tavata ihanteellisissa olosuhteissa. Toinen asia luonnollisesti on esim. omistaa suurempi määrä työn tuotteita kuin naapurit omistavat, edellyttäen että on saanut ne omalla työllään tai lahjaksi, vaikka luonnollisesti muutamat ovat kiistelleet tästäkin kysymyksestä.

Siis: ei köyhiä eikä rikkaita, vaan veljiä, tasa-arvoisia ulkonaisestikin; se on ihanne, se on ekonoomisessa suhteessa pyrkimyksemme päämäärä.

Onko tämä ihanne jollakin tavalla ristiriidassa teosofisen ihanteemme kanssa yleensä, s.o. ihmiskunnan siveellisen täydellistymisen kanssa? Ei suinkaan. Päinvastoin se on oleellinen osa täydellisyysihanteesta. Ei kukaan henkisesti elävä ihminen halua käyttää ulkonaista valtaa. Olemme nähneet tästä esimerkkejä: Buddha, Franciscus Assisilainen, Leo Tolstoi. Uskollinen buddhalainen lupaa: elän aina vapaaehtoisessa köyhyydessä. Jeesus sanoi: autuaita ovat hengessään köyhät (s.o. ne, joilla ei ole rikkauksien tai vallan himoa), sillä heidän on taivasten valtakunta. Annie Besant kirjoittaa „Esoteerisessa kristinuskossa“: jokainen vihitty on aina elänyt vapaaehtoisessa köyhyydessä.

Mutta nyt tulemme kysymykseen: millä tavalla meidän on työskenneltävä tämän päämäärän, köyhien luokkien emansipation ja vapautuksen hyväksi?

Kahdella tavalla:

1) Ensimmäinen on työ sosialistien tai jonkun sosialistiryhmän keskuudessa.

2) Toinen on se, että itse persoonallisessa elämässämme ratkaisemme sosialistisen kysymyksen: rikkaudettomuuden ja vallasta kieltäytymisen.

Luonnollisesti nämä eri työtavat ovat jossakin määrin toistensa yhteydessä eivätkä tietenkään sulje pois toisiansa. Eläinten rääkkääjällä ei ole mitään tekemistä eläinsuojeluyhdistyksessä, ja orjien omistaja tai joku pohatta, jota vapaat ja järkevät ihmiset liehittelevät kuin olisivat edesvastuuttomia eläimiä, vaikuttaisi varmasti naurettavalta vaikuuttuneiden sosialistien piirissä. Sitävastoin voi hyvin kuvitella mahdolliseksi, että johdonmukainen eläinten ystävä tai johdonmukainen ihmisystävä on liittymättä yhdistykseen, koska hänen henkinen näköpiirinsä on laajempi kuin vastaavien yhdistysten.

Pysyäksemme nyt teosofeissa ja sosialismissa voimme esittää seuraavan yhteenvedon:

Teosofin on joko otettava osaa jonkun puolueen pyrkimyksiin, jotka tähtäävät sosiaaliseen uudestijärjestelyyn, tai sitten omassa persoonallisessa elämässään ratkaistava sosiaalinen probleemi. Jos nyt oletamme, että useimmat teosofit eivät tunne olevansa solidaarisia vallitsevaan sosialismiin nähden, on jällellä vain mahdollisuus ottaa askel toiseen suuntaan.

Persoonallinen rakkaus eläimiin kieltää meitä kiusaamasta, sortamasta niitä (niin, monia se kieltää syömästä niitä), ja persoonallinen rakkaus ihmisiin kieltää meitä sortamasta heitä, käyttämästä hyväksemme heidän työtään, elämästä heidän kustannuksellaan, nauttimasta mukavuudesta ja ylellisyydestä, kun he kärsivät hätää.

Persoonallinen rakkaus heihin — tai jos se miellyttää enemmän: rakkaus yleensä todelliseen ja hyvään ja oikeaan. Vaikutus on molemmissa tapauksissa sama.

Ratkaisu, joka tässä esitetään teosofeille sosiaalisessa kysymyksessä, on siis seuraava:

Pyrkikäämme köyhyyteen. Kaihtakaamme rikkautta, valtaa ja kaikkea, mikä voi meidät siihen viekoitella. Olkaamme puhtaita, hyviä, voimakkaita. Tulkaamme yhdeksi kansan kanssa.

En halua asua, yksinäinen kun olen, kymmenessä huoneessa. En halua, että perheeni, jossa on neljä henkeä

(minä itse mukaan luettuna), ottaa käytettäväkseen kuusi huonetta, kun kahden tai kolmen palvelijattareni täytyy mahtua pieneen kammioon. En halua omistaa palatsia maaseudulla, kun alaiseni asuvat hökkeleissä tai vuokra-kasarmeissa. En halua pitää vaunuja kaksine hevosineen käytettävänäni, kun yhdeksän kymmenettäosaa ihmiskunnasta on pakoitettu laahustamaan eteenpäin jalkaisin. En halua viettää aikaani toimettomuudessa tai tarpeettomissa huvituksissa, vaan käytän kaiken liian aikani edistääkseni hyvää asiaa, ja jos voin, haluan mieluummin omistautua asialle, josta on suoranaista hyötyä ihmiskunnalle. En myöskään halua erikoisesti asua kaupungeissa, vaan etsin, mikäli mahdollista, luonnon välitöntä läheisyyttä, sillä suurissa metsissä sykkii inhimillisyyden sydän kuuluvimmin.

Ei ole kysymys siitä, että syöksisimme itsemme puutteeseen. Tämä etuoikeus kuuluu vain suurimmille ihmiskunnan esitaistelijoista. Mutta se, mitä meidän on tehtävä, on, että järjestämme elämämme sellaiseksi kuin se tulevaisuuden yhteiskunnissa muodostuu kaikille.

Meidän on aluksi tultava ehdottoman varmoiksi siitä, että ekonoomis-sosiaalinen kysymys on mitä tärkein myöskin meille itsellemme. Emme saa välinpitämättöminä työntää sitä luotamme. Meidän on aina pidettävä mielessämme: ei ole uskontoa totuutta korkeampaa. Ja mikä on tämän kaiken hyöty? Esimerkin voima. Ja korkeammalla sitä, mikä on hyödyllistä, on se, mikä on totta. Tällä hetkellä ihmiskunta on jakaantunut kahteen osaan: siihen, joka työskentelee aineellisesti, ja siihen, joka työskentelee henkisesti. Mutta kummallista on, että työn tulokset eivät jakaannu tasaisesti. Ne, jotka tekevät henkistä työtä, ottavat itselleen suurimman osan myöskin aineellisen työn tuloksista, kun ainoa oikea tapa olisi, että kaikki jakaantuisi yhtäläisesti. Henkisesti työskentelevien tulisi jakaa henkensä aarteita kaikille erotuksetta, ja ruumiillista työtä tekevien luokkien tulisi luovuttaa aivotyön tekijöille, mitä näiden aineelliseen toimeentuloon kuuluu.

Miten ihanaa olisi, jos teosofit voisivat olla tässä suhteessa ihmiskunnan uranuurtajia! Me elämme vaikeita aikoja, ja aivan varmasti meidät nielee se tulivuori, joka hehkuu allamme, kun se kerran pääsee purkautumaan, ellemme sitä ennen ole ehtineet näyttää, että tulivuoretkin voidaan voittaa. Mutta miten ihanaa olisi, jos sen voisimme tehdä.

Ajatelkaa:

Siellä ja täällä maan päällä todellisia ihmisiä. Ihmisiä, jotka rakastavat toisiansa, ja jotka rakastavat muita. Ihmisiä, jotka eivät häpeä näyttää elämässään, että he asettavat rakkauden ja oikeudenmukaisuuden kaikkea sovinnaisuutta ja vuosisadanlopun kulttuuria korkeammalle. Ihmisiä, jotka uskovat ja todistavat, että onni ei ole aineellisissa, vaan henkisissä iloissa. Ihmisiä, jotka osaavat antaa itsensä . . .

P e k k a E r v a s t.

(Teosofisk Tidskrift, joulukuu 1902.
Suom. J. Ptn.)

Pyhä malja ikivanhana vertauskuvana.

(Esitelmä Helsingin Ruusu-Ristissä)

Kun seuraamme työtä Ruusu-Ristin keskuudessa ja tarkkaamme niitä eri tutkimusaloja, joita Johtajamme henkinen inspiratio on saattanut ilmenemään keskuudessamme, emme voi olla kiinnittämättä huomiota siihen, että hän viime vuosina erikoisesti on innostuttanut meitä tutkimaan Valkoisen Veljeskunnan työtä ihmiskunnan keskuudessa. Hän on sekä julkisesti että yksityisissä keskusteluissa painostanut sitä, ettemme voi ymmärtää hänen varsinaista työ-alaansa, Jeesuksen Kristuksen mysteerien tutkimista, ellemmme tunne sitä perustaa, mille Jeesuksen Kristuksen oppi rakentuu, nim. yleispiirteisä koko sitä työtä, minkä Valkoinen Veljeskunta ennen Kristusta on suorittanut maailmassa. Kuinka voisimme syvempiä mysterioita ymmärtää, ellemmme hallitse niitä oppeja, joita meille on annettu ennen Häntä? Kävihän Jeesus itsekin aikansa syvimmät mysteriokoulut, ennenkuin Hän joutui opettajana tuomaan oman, ainutlaatuisen osuutensa ihmiskunnan kehitykseen.

Kun ajattelemme niitä suunnattomia ajanjaksoja, joiden aikana salaisten oppien mukaan Valkoinen Veljeskunta on opettanut ihmisiä, tuntuu ensin miltei järjettömältä meikäläisen ollenkaan ryhtyä minkäänlaisiin tutkimuksiin tällä alalla. Niin ei kuitenkaan ole. Meillä on paljon enemmän apua tässä työssä kuin mitä alussa luulemme, kun vain

pidämme silmämme ja korvamme auki ja otamme oppia sieltä, mistä sitä saamme.

Suorittaaksemme tätä tutkimusta on kuitenkin ehdottomasti välttämätöntä oppia tuntemaan eräs kieli, joka ei aikojen kuluessa ole muuttunut, vaan pysynyt ikuisesti samanlaisena. Se on koko aurinkokuntamme yhteinen kieli, kosmellinen vertauskuvakieli. Meidän ei tarvitse paljonkaan sitä tutkia, ennenkuin jo silloitamme maanpäällisen elämän kymmenettuhannet vuodet, ennenkuin silloitamme planeettojen välit. Sen avulla selviää meille myöskin ihmiskuntamme sisäinen historia. — Oppiaksemme tätä kieltä tulkitsemaan meidän on vain elävöitettävä itsessämme eräs totuus, jota on kautta aikojen opetettu. Egyptiläisten suuri tietäjä, Hermes, on kiteyttänyt koko oppinsa muutamiin lauseisiin. Sanotaan, että ne ovat kaiverretut suureen smaragdikiveen, jota säilytetään suojatussa erämaan tempeleissä. Tämän t a b u l a s m a r a g d i n a n ydinoppi kuuluu:

Tähdet yllä, tähdet alla,
taivas yllä, taivas alla,
mikä yllä, myös on alla.
Tajua: oot onnekas.

Meidän aikakaudellamme on Goethe huomauttanut samasta totuudesta „Faustinsa“ loppusäkeissä, joissa taivaallinen kuoro laulaa:

Alles Vergängliche
ist nur ein Gleichnis;
Das Unzulängliche,
hier wird's Ereignis;
Das Unbeschreibliche,
hier ist's getan.*)

Tutkiessamme siis maanpäällisiä vertauskuvia pääsemme käsiksi niiden takana piilevään totuuteen.

Tämänpäiväiseksi tutkimusaiheeksemme olemme ottaneet erään vanhan vertauskuvan, p y h ä n m a l j a n. Se edustaa sitä sakramenttia, uhritoimitusta, jota meidän aikamme nimitetään Herran Ehtoolliseksi. Vaikka tässä

*) Vapaasti suomennettuna: „Kaikki katoava on vain vertauskuvaa. Saavuttamaton muuttuu täällä todellisuudeksi. Selittämätön on täällä saanut muodon“.

on kysymyksessä vain tuon mainitun vertauskielen yksi kirjaimen veto, niin se luo etemme äärettömiä henkisiä näköaloja, niin laajoja, ettemme tällaisessa pienessä esityksessä saata kuvata niitä tarkemmin. Voimme vain huomauttaa muutamista tärkeistä opetuksista, joita Valkoinen Veljeskunta tämän vertauskuvan avulla on antanut ihmiskunnalle. Me uskallamme jo katsella tutkimuksissamme ilmeneviä totuuksia silmiin, emmekä enää ajatuksissamme tee sitä törkeätä rikosta totuutta vastaan, jonka tekivät muinoin espanjalaiset valloittajat Peruun saapuessaan. Astuessaan pääkaupungin Cuzcon suureen aurinkotemppeleihin, Corichanchaan, heistä näet tuntui siltä kuin he olisivat tulleet kristittyyn kirkkoon. Nimensä, „Kultarakennus“, tämä temppele oli saanut siksi, että se oli sisäpuolelta kokonaan kullalla päällystetty. Ovet avautuivat itäänpäin, ja korkealla alttarin yläpuolella oli auringon vertauskuva, kultainen kiekko niin asetettuna, että auringon ensimmäiset säteet kävivät siihen. Vietettiin parhaillaan vuotuista suurta päiväntasausjuhlaa, ja paastopäivien jälkeen toimitettiin meidän ehtoollisjumalanpalvelustamme muistuttava uhritoimitus. Alttarin edessä seisoj ylimmäinen pappi. Samalla hetkellä, kun aurinko kohosi taivaanrannan yli, tarttui inka kultaiseen maljaan, jossa oli uhrijuoma. Hän joi siitä ensin itse antaen sitten maljan kiertää alttarin ympärillä olevien kesken, jotka kiittivät ja ylistivät Jumalaa. Samalla he söivät pieniä, pallonmuotoisia leipiä. Tämän jälkeen ylimmäinen pappi kääntyi tervehtien kansan puoleen. — Vanhat perulaiset eivät olleet koskaan kuulleet puhuttavan Kristuksesta, sillä koko heidän maansa oli vasta nyt „keksitty“. Tuo jumalanpalvelusmeno, jossa espanjalaiset olivat olleet läsnä, oli siis ilmeisesti „perkeleen työtä“, ja siksi oli jumalalle otollista hävittää koko kansa! Espanjalaiset kristityt nousivat tietämättömyytensä tähden hävittämään sen työn tuloksia, jota Valkoinen Veljeskunta oli Perussa saanut aikaan.

Aikomuksemme on tällä kertaa lyhyesti esittää pyhän uhrimaljan vaiheita ennen Kristuksen aikaa, rajoittuen aineen laajuuden tähden vain muutamaiin tärkeimpiin kohtiin arjalaisten kansojen uskonnollisessa historiassa. Meidän on tällöin lähdeittävä Intiasta, jonne arjalaisten rotuuskontojen suuren vihkiäjän opit olivat säteilleet Iraanista. Taällä, Intiassa, kaikuivat 4,000 – 5,000 vuotta sitten veedahymnit kohottaen ihmisten mieliä maallisesta ylös taivai-

siin. Näihin hymneihin oli arjalaisten uskontojen esoteerinen ydin kristallisoitunut, joten niitä tutkimalla saatiin avain niin itään- kuin länteenpäin levinneisiin uskonnonmuotoihin.

„Taivas on Isäni, joka minut siitti. Taivaassa on kotini. Äitini on maa. Kun nuo kaksi maljaa, taivas ja maa, käännetään vastakkain, muodostuu kohtu, mihin Isä on tallettanut Neitsyeen lapsen.“ (Rig-Veda, I. mandala, 164. 33).

Näin veeda-ajan runoilija laulaa silloittaen näillä sanoillaan meidän ja hänen välillään olevat vuosituhannet ja osoittaen etsivänsä hänkin mystillistä Kristusta, Neitsyen lasta, sielunsa syvyyksistä.

Kaukana etelässä, Intian satumaassa, astoi muinoin perheen isä huoneestaan ennen auringon nousua käydäkseen taivasalla olevan alttarin luo, missä kahta puupalasta toisiaan vastaan hankaamalla sytytettiin tuli. Perheen isä oli samalla kertaa pappi ja pyhän uhriseremonian toimittaja. Aamuruskon ensimmäisten liekkien kulatessa taivaanrannan hän lausuu rukouksensa aamuruskolle, Oushalle, — auringolle, Savitrille ja asuuroille, elämähengille. Äiti ja perheen pojat kaatavat uhrituleen pyhästä maljasta tyttäreiden valmistamaa sooma-nestettä. Liekki kohoaa alttarilta vieden mukanaan näkymättömille jumalille isän ja hänen perheensä sydämistä nousseen, tulessa puhdistetun rukouksen.

Kääntyessään jumaliensa puoleen ei veedalainen anna heille muotoa. Luonto ilmennyksineen on hänelle läpinäkyvä harso, jonka takaa jumalalliset voimat loistavat. Näitä voimia hän rukoilee ja huutaa avukseen. Savitri on hänelle vähemmän itse auringon pallo, kuin Vivasvat, luova voima, joka elävöittää koko aurinkojärjestelmän. Samoin Indra, jumalallinen soturi, joka kultaisissa vaunuissaan ajaa yli taivaanlaen, kuten skandinavia-laisten Tor, heiluttaen salamaa ja särkien pilvet tieltään, edustaa auringonvoimaa, ilmojen lakeuksiin kätkeytynä. Varuna, taivaan äärettömyyksiensä herra, suuri ylläpitävä voima, asuu taivaan korkeuksissa, tuhatporttisessa kaupungissaan, seuraten sieltä niin hyvin lintujen ratoja kuin merenkulkijoiden teitä. Hän on Isä, joka läpäisee kaiken ja hallitsee koko maailmankaikkeutta.

Niin runollisen kauniisti kuin veedahymnit kuvaavatkin maailmankaikkeuden ilmennyksiä, niin pitävät ne niitä

kuitenkin ulkonaisina muotoina. Sisäisimmän opin perustana on Agni, Tulen herra. Agni on kosmillinen elämä, kaikkiallinen prinsippi, kaikkiin eläviin olentoihin ja kaikkiin kappaleisiin kätkeyty salainen elämä, elävä tuli. Agniin sisältyy tuli sanan kaikissa merkityksissä, tuli salamassa, tuli, joka palaa liedellä, auringon tuli, joka ilmenee valona ja lämpönä ruumiin toimintana ja älyelämänä. Se saattaa kasvit kasvamaan, se liikuttaa taivaan tähdet, se elävöittää kaiken, mikä on ilmassa, maan päällä ja vedessä. — Hymnit kuvaavat, kuinka lämpö ilmapiirissä synnyttää vesihöyryä, kuinka myrskypilvet siitä kootutuvat salamoiden liekehtiessä ja kuinka sade vihdoin lankeaa maahan. Vesipisarat kulkeutuvat kasveihin ja niiden mukana taivaasta tullut elävä tuli. Kasveista tuli siirtyy ravinnossa eläimille, siitä näiden maitoon ja vihdoin maidosta tehtyyn voihin. Näin koko luomakunta ottaa osaa keskinäiseen uhuriin.

Opettaakseen ihmisiä ymmärtämään tätä suurta kosmillista uhria vanhan ajan opettajat säätivät seremonian, jossa ihmiset puolestaan uhrasivat tulelle ja ikuiselle elämälle. Kertaan tässä muutamia veedalaulujen säkeitä, jotka kuvaavat Elämän Herran aikakautista kiertokulkua.

„Agnilla on kaksi Isää, toinen on taivas, toinen kirvesmies, *Twa stri*. Äiti, Neitsyt, on puhtaan sikiämisen kautta synnyttänyt kirvesmiehen pojan.“ (R. V. 95. 2).

„Vastasyntynyt pannaan seimeen. Vasikka ammuu emäänsä sen luona.“ (R. V. 164. 9).

„Paimenet kiiruhtavat ilmoittamaan totuuden jumalan syntymisestä. He kiertävät koko paikkakunnan“. (R. V. 144. 1).

„Syntymästään saakka hänellä on kaikki tieto“. (R. V. 96. 1).

„Vastasyntynyt lapsi lähtee äitinsä kohdusta suurena ja viisaana eikä tottele muita kuin itseään (ihmisten maailmassa 95. 4).

„Mutta hän kuulee minun sanani“, sanoo Isä.

„Pakolaisena Agni piilotteleikse. Pahat enkelit etsivät häntä surmataksaan hänet, mutta Matarewan vie hänet kaukaiselle maalle. — Kuolemattomat ja armahtavat deevat löytävät hänet aalloista kuin leijonan luolastaan.“ (R. V. III. 9. 4).

„Hän tulee viisasten kokouksiin.“ (R. V. 145. 3).

„Kuolemattomana kuolevaisten joukossa, hurskaana yli-

pappina, kaikkietävänä, hän toimittaa jumalien uhripalveluksen.“

„Ihmisen Poika, sinä olet opastanut jumalia, sinä, viisas viisasten joukossa, sinä ylimmäinen pappi, täynnä totuutta.“ (R. V. 76. 5).

„Pieni lapsi kantaa koko maailman taakan, hän ylläpitää totuutta, hän riemuitsee siitä, että valhe voitetaan.“ (R. V. 152. 3).

„Agni polttaa kaikki pahat henget, hän vapahtaa maailman pahasta“. (R. V. 76. 3).

„Pojan kautta Isän korkein olemus laskeutuu ylitsenne. Kolmas olemus, tuuli, tai henki, on vielä taivasten loistossa.“ (R. V. 155. 3).

„Hän on hyvä Paimen.“

Vihdoin Agni kuolee svastika- eli hakaristillä. Sitä ennen hänet puetaan purppuravaippaan, kruunataan kuivalla puunoksalla, jonka piikkien välistä hänen kirkkaustensa loistaa. Häntä lyödään v e t a s a-seipäällä ja hänelle juotetaan katkeraksi tullutta sooma-viiniä. Nyt Agni, Tulen Herra kuolee alttarilla. Mysterio on täytetty. Jumalallisen Agnin kuollessa koko maa peittyy pimeyteen.

Elävän jumalan uhri kuvattiin siis ihmisille seremonian avulla. Se oli toiselta puolen itse kosmillisen tapahtuman supistelma, toiselta puolen vertauskuva. Pappi, tulen sytyttäjä, samitri, pitää huolen tulen sytyttämisestä hankaamalla kahta puukappaletta, kuten edellä jo mainittiin. Näihin puihin oli auringon lämpö kätkeytynyt, ja se saatiin nyt uudelleen ilmenemään. Puiden nimi oli arani. Alempi arani oli tavallisesti cami-puuta, eräänlaista mimosa-lajia, ylempi taas ashwatta- tai banyan-puuta. Edelliseen kaiverrettiin uurre, toinen taas veistettiin päästä teräväksi ja asetettiin mainittuun uurteeseen. Alempi puu oli ristinmuotoinen ja oli neljällä puutapilla kiinnitetty maahan. Ylempi puu oli p r a m a n t h a, toimija. T w a s t r i, kirvesmies oli rakentanut tämän puulaitteen. Pramantha pantiin liikkeelle nahkahihnalla, jota kaksi voimakasta miestä vuoroin veti. Kun tuli puiden hankauksesta syttyi, sanoi pappi: „swasti“ (tai su asti), joka merkitsee „kaikki on hyvin.“ Tästä aranien muoto sai nimen s v a s t i k a. — Tulen Herra oli siis syntynyt pienenä lapsena. Hän kasvoi sitten ja varttui, ruumistuen jokaisen läsnäolevan ruumiiseen sooma-juoman ja pyhien leipien avulla.

Uhrilta ravittiin ehdottoman puhtailla luonnon ainek-

silla, joita sooma-neste sisälsi. Tämä valmistettiin seuraavalla tavalla. Uuden kuun, Simvalin, aattona nuoret naiset kävivät kukkuloilla poimimassa nuoria *Asclepias acida*-nimisen kasvin oksia. Ne sidottiin kimppuihin ja kannettiin pyhälle, v e e d i-paikalle. Määrätyllä tavalla käsitellyt oksat survottiin kivisessä huhmaressa nimeltä ulukhala. Tästä pantiin oksat kahdesta kappaleesta tehtyyn puristimeen, siitä taas suodattimeen. Tämä suodatin oli tehty vasikannahkasta tai liinavaatteesta. Se pingoitettiin vasun yli, jonka nimi oli karottara. Suodatettu neste pantiin maljaan, samoudra, jossa käymisen tuli tapahtua. Malja oli tarkasti suljettu, kuin hauta, jota se kuvasi. Käyminen muutti siinä olevan nesteen väkijuomaksi, jossa oli elämä. Tähän mystilliseen valmistukseen kului kolme päivää. Aamulla survottu sooma pantiin kahdeksi päiväksi pyhään maljaan, samoudraan. Vasta kolmantena päivänä se oli valmis tulelle kaadettavaksi ja juotavaksi. Suodattimesta lähtiessään *asclepias*-kasvin neste vielä oli epäpuhdasta, vaikka se sisälsikin kaikki Agnin ominaisuudet. Jotta Agni voisi ilmetä kaikessa loistossaan piti nesteen käydä maljassa puhdistuakseen ja kirkastuakseen. Samoudra oli siis p u h d i s t u k s e n m a l j a, joka sisälsi elävän jumalan veren. Se sisälsi sekä taivaan että maan, jossa Agnin voima oli liikkunut. Kaikki tämä oli nyt suljettu hautaan, maljaan, kolmeksi päiväksi, siksi ajaksi, joka kului Agnin kuolemasta hänen ylösnousemiseensa päivän noustessa, jolloin papit lauloivat:

„Nouskaa! Elämän henki tulee luoksenne. Pimeys on hävinnyt, valo tulee. Se avaa ovet, ja aurinko käy sisälle.“

Yö haihtuu hänen valonsa tieltä, pahat henget pakenavat. Totisesti, hän on maailman vapahtaja.“

Ennenkuin sooma-neste kaadetaan tuleen, sekoitetaan siihen maitoa ja vettä. Samalla Tulen Herra voidellaan puhtaalla „öljyllä“, joka valmistetaan seuraavasti. Maitoon noussut kerma kierretään aranipuita muistuttavassa kirknussa, kunnes kerma jakaantuu voiksi ja kirknumaidoksi. Kun voi sulatetaan, irtaantuu siitä vielä sakka. Kirkas, jällelle jäänyt osa on nimeltä havis. Kun se pannaan tuleen, syntyy kirkas liekki, josta ei jää mitään jällelle. Tämän kirkkaan liekin mukana sooma-mehu nousee jumalien luo. Tuli on polttanut sen höyryksi, joka tunkeutuu jumalien ruumiiseen. Papit jakavat sitten ylijäämän maljasta kuppeihin läsnäoleville.

„Sooman iloinen ja huumaava virta vuotaa puhdistuksen maljasta kuppeihin pursuen ylitsevuotavana, uhrihymnien kaikuessa. (R. V. IX. 18. 4).

Soomaa juotaessa nautitaan jauhoista, happamesta maidosta ja puhdistetusta voista leivottuja leipiä.

Näin oli Tulen Herran uhri täytetty. Sooma-juoma oli hänen vertansa ja pyhät leivät hänen ruumistaan. Niitä nautittiin hänen uhrinsa muistoksi.

„Minä laulan taivaalle ja maalle, joissa on niin paljon kauneutta. Kohotan uhrimaljani rukouksineni sinun kunniaksesi, oi Agni! (R. V. I. 83. 2).

*

Olemme näin laajalti käsitelleet vedalaisten henkisesti korkeata käsitystä suuresta kosmisesta uhrista, auringon tai tulen herran laskeutumisesta maan päälle, koska tähän, kuten sanottu, keskittyi muidenkin arjalaisten kansojen oppi. Lyhennettynä, eikä siis näin selvässä muodossa, se siirtyi muihin Aasian uskontomuotoihin, idässä lähimmin buddhalaisille, lännessä persialaisille ja kreikkalaisille. Kaikissa näissä uskonnoissa huomaamme taustassa vedalaisten maailmankuvan mysteerien perustana. Siksi sivuutammekin ne aivan lyhyesti. — Vanha parsilainen sanoo hänkin, kuten vedojen laulaja:

„Sinut, Ahura-Mazda, tunnustan perusolemukseksi, hyvän hengen isäksi, totuuden lähteeksi, olemassaolon luojaksi, töissäsi lakkaamatta eläväksi.“ (Yasna 31. 8).

„Kaikki valoruumiit, tähdet ja aurinko, päivän lähetti, liikkuvat sinun kunniasi loistossa, oi sinä elävä ja totinen viisaus.“ (Yasna 50. 30).

„Sinulle, oi elävä ja todellinen, uhraamme tämän elävän liekin, puhtaan ja voimakkaan, maailman ylläpitäjän.“ (Yasna 34. 4).

Parsilaisetkin syyttivät tulen alttarille kahden puukappaleen avulla. Ne olivat joko muratti-, andrackne- tai laakeripuuta. Tulen nimenä oli täällä Athar tai Athra, joka on sanskritista lainattu nimi.

Haoma — joka kielitieteellisesti on sama kuin sooma — valmistettiin täällä Aletris hyacinthoide-nimisestä kasvista, vaikka eri leveysasteilla toisiakin käytettiin. Mutta aina ne kuitenkin valmistettiin pyhässä maljassa.

„Ahura-Mazda sanoi: Mene kasvavien puitten luo, oi pyhä Zarathustra, kauniitten, korkeitten, elinvoimaisten

puitten luo, ja sano niille: Kunnia sinulle, hyvä ja puhdas puu, jonka Ahura-Mazda on luonut! Silloin se antaa sinulle *beresman*, oksakimpun, joka on yhtä pitkä kuin leveä. Pyhät miehet kuljettavat sitä vasemmassa kädessään kiittäen Ahuraa ja Ameshaspentas'ia, puhtaita henkiä ja kiittäen sinua, Haoma, joka olet kaunis kuin kulta ja ylevä, sekä kiittäen myöskin vahu-manojien, pyhien ihmisten uhria, joita Ahura on luonut pyhyyttä ja nyvyyttä levittämään". (Vend. farg. 19). Valmiiksi tehty haomajuoma pantiin pyhiin maljoihin, jota sekä uskovaiset että papit saivat juodakseen. Sillä parannettiin kaikki sairaudet.

Alttarilla haomajuomaa tarjottiin kaikille jumalallisille hyvyyden voimille, erikoisesti *Mithralle*.

Kreikan mysteereissä kutsuttiin jumalat niinikään juhla-aterialle, jonka muodosti osaksi juokseva, osaksi kiinteä uhriaine. Leivät pantiin alttarille, jossa ne jaettiin jumalien, pappien ja uhraajien kesken. Jumalille tuleva osa pantiin tuleen, joka ne muutti höyryksi kuolemattomien jumalien ruumiiseen tunkeutuakseen.

Kreikassa ei enää uhrijuoman valmistukseen koottu kasveja kokonaisuudessaan, vaan ainoastaan viinin rypäleet. Tämän kautta muuttui koko riitus. Pyhää juomaa ei siten enää voitu valmistaa aina kolmen päivän kuluttua, vaan kerran vuodessa, rypälien kypsyttyä. Siksi sitä oli pakko valmistaa suuret määrät. Siihen tarvittavia välineitä ei myöskään enää voitu säilyttää pyhätoissa. Pienempien maljojen sijaan tuli käytäntöön suuret *pitchosnimiset* purnut. Pyhän maljan nimitys tuli myöskin laajemmaksi ja käytettiin yleisempää *kraateer*-sanaa. Kraateer asetettiin kolmijalalle ja siitä kaadettiin viiniä maljoihin. Uhrijuoman nauttiminen jumalien kunniaksi oli nimeltä *sponda*.

Kuten sanottu, nousivat ihmisten uhrit Olympon jumalille tulen avulla. Mutta itse nauttivat jumalat aina yli-inhimillistä ravintoa ikuisena uhritoimituksena, ambrosiaa ja nektaria. Ambrosia vastasi leipiä ja merkitsi sanana kuolemattomuutta. Juoma oli nektaria, punaista, hyvin käynnyttä ja hyväntuoksuista viiniä. Huomautettakoon vielä Dionysoksesta ja Bakhoksesta, Sileeneistä, Inosta, Melikerteestä ja muista taruhenkilöistä, jotka vertauskuvina enemmän tai vähemmän selvästi kertaavat Agnin, Tulen Herran laskeutumisen aineeseen ja hänen verensä säilyt-

tämisen pyhässä maljassa, samoin kuin pyhän leivän nauttimisen uhrijuoman yhteydessä.

Olympon jumalien pidot muistuttavat läheisesti skandinaviaalaisten jumalien pitoja Ägerin salissa („Ägers hall“), johon Tor toi mukanaan Hymerin kattilan, mistä jumalille tarjottiin olutta tai simaa juomasarvista tai kauniista maljoista.

Ylläesitetystä huomaamme, kuinka alkuperäinen täydellinen ja yhtenäinen uhritaru oli aikojen kuluessa kadottanut muotonsa. Ulkonaisen sivistyksen, tieteitten ja taiteitten edistyessä, eivät ihmiset enää niin kiinteästi keskittyneet uskontoon, suhteeseensa näkymättömään maailmaan. Siksipä valmistettiin sieltä käsin uutta uskonnollista sysäystä ja suuresta uhrista opetettiin ihmisille entistä voimakkaammalla tavalla.

Emme kuitenkaan voi lopettaa tätä esitystä esikristillisestä ehtoollissakramentista kiinnittämättä huomiota Kalevalaan, jossa omat vanhat mysteerimme piilevät. Niiden tutkiminen on tosin vasta alulla, ja tuskin niitä onkaan julkisesti käsitelty muualla kuin P. E:n teoksissa „Onko Kalevala pyhä kirja?“ ja „Kalevalan avain“. Olemme kuitenkin Ruusu-Ristissä vertauskuvien avulla oppineet rinnastamaan sen vähän, mitä vastaiseksi niistä on saatu selville, muitten vanhojen mysterio-opetusten kanssa. Tiedemiehet eivät suinkaan ole lausuneet viimeistä sanaansa siitä, missä päin Suomen kansa on ollut luodessaan Kalevalan runot. Viittaavathan sellaiset runot kuin Väinämöisen syntymää esittävät selvästi eteläiseen vaikutukseen, miksipä eivät yhtä hyvin tulensyntyrunotkin olisi voineet saada ensimmäistä alkuaan veedalaisista esoteerisista opeista.

Tuli oli vanhojen suomalaistenkin mukaan kotoisin „ylisestä taivahasta, tähtitarhojen takaa“. Siellä

„tulityttö taivahinen
tuopa tuulta tuutteli,

— — — — —
tuolla taivahan navoilla
yllä taivahan yheksän.“

Sieltä tuli laskeutui ilmojen kautta maahan tehden tuhojaan, kunnes se lopulta tuli

„honkaisihin huonehisiin
päivällä käsin piellä,

kivisessä kiukalossa,
yöllä lie'essä levätä
hiilisessä hinkalossa.“

Eräässä toisintarunossa sanotaan, että:

„se koito kesyen tyttö,
tuop' on tulta tuutteli
valkeata vaaputteli
venehessä vaskisessa
kuutisessa kuparisessa
tynnyrissä rautaisessa
rautavannetten välissä,
siinä kantoï kastehelle,
siinä ripille riputti.“

Näiden viimeisten sanojen voidaan sanoa viittaavan kristinuskoon, mutta voisivathan ne viitata veedalaisten svastika-ristiinkin. Onhan ristin vertauskuva ikivanha.

Pyhän juoman tarjoaminen Pohjolan häissä on sekin vertauskuva, jota ei voi sivuuttaa. Oluen valmistaminen on yhtä monimutkainen kuin konsanaan sooma-juoman teko. Pohjolan emäntä kysyy:

„Mistäpä olutta saamme,
taarit taiten laittelemme
näille häille hankkimille
pioille piettäville?“

Kalevalan viisas, pankolla makaava ukko, lausuu:

„Ohrasta oluen syntyy
humalasta julki-juoman
vaikk ei tuo ve'että synny,
eikä tuimatta tuletta.“

Hän kertoo edelleen, kuinka humala pannaan kasva-
maan

„vierehen Kalevan kaivon
Osmon pellon pientarehen“

niinikään kylvettiin ohra „Kalevan pojan kaskeen“. —
Jonkun ajan kuluttua

„jo huuhui humala puusta
ohra lausui pellon päästä
vesi kaivosta Kalevan:

„Milloin yhtehen yhyimme
 konsa toinen toisihimme?
 Yksin on elo ikävä
 kahen kolmen kaunoisempi“.

Osmotar pani pa'an tulelle, siihen ohria, humaloita ja vettä keittäen niitä kerkeän kesäisen päivän „nenässä utuisen niemen päässä saaren terhenisen“, jota paikkaa aina olemme tottuneet pitämään määrättyä tajunnan alueena. Kuitenkaan hän ei saanut olutta käymään. Valkea orava lähetettiin hakemaan apua Metsolasta. Se katkoi kuusesta käpyjä, petäjästä päitä lehvän, mutta niistä ei ollut apua. Sitten lähetettiin „näätä kultarinta“ kontion kivikololle, metsän karhun kartanolle hiivoa, karhun vaah-tia kokoamaan. Mutta sekään ei saanut toivottua tulosta aikaan. Ei siis ollut saatu apua, ei kasvi- eikä eläinkun-nasta. Nyt kuten ennen Lemminkäistä kuolleista herätet-täessä, toi mehiläinen, Luojan lintu, avun. Se lensi taas-kin „saarehen selällisehen“, toisin sanoen „Tuurin ruute-hen tupahan“, jonne kuljetaan yhdeksän meren ylitse ja joka sijaitsee „korvalla tulisen kosken, pyhän virran pyör-tehellä. Siellä, „nurmella nimettömällä, mesipellon pienta-rella“, se näki „neien nukkunehen, tinarinnan riutunehen, kupehella kultahainä, vyöllänsä hopeahainä“. Ja nyt mehi-läinen

„kasti siipensä simahan,
 sulkansa mesi-sulahan
 helevässä heinän päässä
 kukan kultaisen nenässä
 Sen kantoi Kavon kätehen
 hyvän immen hyppysihin“.

Tässä kohdassa olisi paljon ajattelemisen aihetta sille, joka haluaa tunkeutua Kalevalan salaisuuksiin.

Tämä taivaasta tuotu mesi sai ihmeen aikaan: olut ru-pesi käymään niin, että se

„kuohui korvien tasalle
 ärjyi päällen äyrähien
 tahtoi maahan tyyräellä
 lattialle lasketella.“

Osmotar valitti tätä muka huonoa oluttaan, joka

„ulos korvosta kohosi
 lattialle lainehtivi.“

Mutta „punalintu puusta lauloi, rastas räystähän rajalta“:

„Ei ole paha-oloinen
On juoma hyvä oloinen,
tynnyrihin tyhjettävä,
kellarihin käytettävä,
tynnyrissä tammisessa,
vaskivannetten sisässä.“

Tämä oli siis oluen synty. Ja se oli

„hyvä juoma hurskahille.
Pani naiset naurusuulle,
miehet mielelle hyvälle.“

Pohjolan emäntä keitti oluen neuvojen mukaan häitä varten leipoen samalla leivät ja talkkunat. Kellarissa oleva olut tuli levottomaksi, kun ei vieraita ruvennut kuulumaan: „Olut tykki tynnyrissä, kalja keikkui kellarissa.“ Häihin tarvittavaa laulajaa vain ei löydetty. Vibdoin uhkaa olut punainen:

„kun et laita laulajata,
laullista laulajata,
— — — — —

potkin poikki vanteheni
ulos pohjani porotan“.

Silloin Pohjolan emäntä lähetti airuet vaeltamaan ja kutsut kulkemaan, niinkuin toisessa kirjassa kerrotaan kutsutun vieraita kuninkaan pojan häihin. Hän sanoo:

„Kutsu kurjat, kutsu köyhät,
sokeatki, vaivaisetki
rammatki, rekirujotki.
Kutsu kaikki Pohjan kansa
ja kaikki Kalevan kansa.“

Suomalaisten olut tarjottiin vaatimattomasti tuopeista ja haarikoista, joten pyhä malja tässä on saanut kansanomaisen muodon. Mutta taivaista tuotu voimakas käyminen riitti elävöittämään sekä Kalevan että Pohjan kansat. — —

Olemme nyt käsitelleet muutamia sieltä täältä poimituja esimerkkejä tästä ihmeellisestä ikivanhasta uhriseremoniasta, jossa maljalla sooma-viinillä erilaisine nimineen,

on niin tärkeä osa. Kun nyt huomaamme, että Jeesus Kristus toimitti saman seremonian ennen kuolemaansa, emme voi olla ihmettelemättä, mikä se uusi vaikutus oli, jonka hän kätki tähän uhriin. Koko hänen ilmestymisensä maailmaan oli maapallomme elämässä käänteentekevä, siis oli tälläkin uhrilla uudessa merkityksessään käänteentekevä merkitys. Koetamme toiste päästä selville tästä uudesta vaikutuksesta vanhaan uhritoimitukseen.

(L ä h t e i t ä: Ranskalaisen historioitsijan C. V. Langlois'n Rig Veda-käännös, ranskalaisen orientalistin E. Burouf'n „Le vase sacré“ sekä H. P. B:n Salainen Oppi).

Kyllikki Aspelin-Ignatius.

Ruusu-Ristin jäsenille.

Ruusu-Risti-Järjestöä kohdannut odottamaton järkyttävä isku, Perustajajohtajan Pekka Ervastian siirtyminen rajan tuolle puolelle, vavahdutti meidän kaikkien syvintä olemustamme ennenkuulumattomalla tavalla. Olimme eläneet hyvässä toivossa, hänen kotiinpaluunsa onnellisessa odotuksessa. Aavistimme, ehkäpä tiesimmekin jotain hänen rikkaista henkisistä kokemuksistaan pitkien matkojen takana. Uskoimme pääsevämme hiukan osallisiksi näistä kokemuksista mekin, missä määrässä, sitä emme tienneet, tiesimme vain, että hän tulee meille antamaan niin paljon kuin itsekasvatuksemme avulla kykenemme ottamaan vastaan. Hiukan ennätettiin meille raottaa ovea, hiukan saimme aavistaa, mitä kaikkia ihania näköaloja henkisesti syvästi ja laajasti kehittyneellä ihmisellä, Valkoisen Veljeskunnan palvelijalla voi olla. „Mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva ole kuullut, sen on Jumala valmistanut niille, jotka Häntä rakastavat“.

Lohdutuksena meillä on tietoisuus siitä, että hän sai lopettaa raskaan, vaikean, vaikka omalla tavallaan ihanan päivätyönsä sillä, että hänet kutsuttiin levähtämään. Rakautensa tähän maahan ja kansaan tuo hänet kuitenkin varmaan taas takaisin jatkamaan työtään, jotta hän saisi nähdä tämän kansan korkean henkisen kulttuurin läpäisemänä.

Ajatellessani aikaisemmin Ruusu-Ristin johtajakysymystä tulevaisuudessa jouduin usein epätoivoon. Kuinka järjestöemme silloin käy, kun tulee aika, jolloin sen perustajan on siirryttävä rajan tuolle puolelle? Kuka johtajaksi, kun ei ole huomattavissa yhtään okkultistia piirisämme? Tarkoitan todellista henkistä kykyä, jonka silmälle näkymätön maailma on itsetietoisesti yhtä avoin kuin näkyväinenkin, joka voi tutkia luonnon salattuja lakeja ylhäältäpäin, jolloin ainoastaan tutkimusten tulokset ovat pätevät. Eräänä päivänä tuo kysymys selvisi mielessäni: emme saa odottaa, että jollakin kansalla tai seuralla aina olisi suuri opettaja keskellensä, joka aina yksin valvoisi, yksin taistelisi, yksin voittaisi öiset peikot, jotta muilla olisi päivä. Ei. Kaikkiällä luonnossa vallitsee päivän ja yön, valon ja pimeyden, työn ja levon vaihtelu, ja näin täytyy myöskin ihmisten, seurojen ja kansojen elämässä olla. On erehdys uskoa, että jollakin seuralla tai yhdistyksellä olisi etuoikeus saada aina pitää johtajanaan henkinen suuruus, vaikkapa tuo seura koettaisikin toteuttaa Viisauden Mestarien sanomaa. Tunsin itseni onnelliseksi, kun tämä minulle selvisi. Mekään Ruusu-Ristin jäsenet emme saa tehdä erehdystä, jonka toiset ehkä jo ovat kokeneet: emme saa ennakoita uskoa, että jokainen seuraava johtaja varmasti on perustajan arvoinen tiedoissa ja kokemuksissa. Ei ole missään uskonnossakaan jalestäpäin tullut sen perustajan arvoista opettajaa; Kristus ja Buddhakin pysyvät uskontojensa suurimpina. Meillä Ruusu-Ristissä on ollut päivän, valon, opetuksen keräämisen aika; luonnollista on, että myös tulee yö. Ja kun tarkemmin ajattelemme, huomaamme, että yönkin aika on kasvatukselle tärkeä. Niinkuin yöelämässä ihminen tutkii ja sulattaa sisäiseen minätaajuntaansa päivän kokemukset, niin on suurempienkin ryhmien laita. Meilläkin on nyt aika, jolloin meidän on sulatettava saamamme opetukset ja opitettava seisomaan omin jaloin elämän edessä. Jos siihen kykenemme, on joskus taas koittava päivä ja sen keralla uudelleen voitettu elämä.

*

Isku tuli, yö saapui. En ollut koskaan ajatellut, että näin olisi käynyt minun elinaikanani. Ajattelin paljon myöhemämpää aikaa. Minut on nyt valittu Perustajajohtajan seuraajaksi. Tulen tälle paikalle vaatimattomana varjona hänestä, vailla yliaistillisia kykyjä ja rajoitukseni tuntien.

Tunnen, että olen vain ulkonainen järjestelijä, joka koettaa antaa jokaiselle tilaisuuden kykyjensä ja lahjojensa ilmentämiseen. Erityinen velvollisuuteni tulee olemaan valvoa, että jäseninä säilytämme Ruusu-Ristin periaatteet työssämme puhtaina ja väärentämättöminä, ne periaatteet ja ihanteet, jotka sen Perustajajohtaja esitti vuosien kuluessa, ja joiden ympärille järjestöimme jäsenet ovat liittyneet. Tunnen myös velvollisuudekseni vaalia Perustajajohtajamme kallista muistoa ja säilyttää se puhtaana harhaannuttavista legendaarisista lisäyksistä.

Ruusu-Ristin periaatteet kuvastuvat minulle seuraavasti:

Kunnioitus alkuperäisiä ja yleisiä teosofisia periaatteita ja niitä suuria Opettajia kohtaan, jotka ovat ne maailmaan tuoneet.

Länsimaisen okkultismin eli Jeesuksen Kristuksen mysterioiden tutkiminen ja vuorisaarnan käskyjen seuraaminen niiden syvimmissä merkityksessä, käskyjen, joihin sisältyvät kaikkien uskontojen korkeimmat siveysopit.

Meidän on kunnioitettava ja rakastettava kaikkia todellisia tieteellisiä ja taiteellisia pyrkimyksiä, sillä ne ovat osia näkymättömien luonnonlakien tieteestä ja sulautuvat joskus yhdeksi ainoaksi suureksi Tiedoksi ja Kauneudeksi.

Meidän on palveltava ihmiskuntaa antamalla sille tietoa Valkoisen Veljeskunnan olemassaolosta ja tarkoituksesta.

Meidän on kasvatettava itseämme, jotta voisimme valaista muita, ja pyrittävä hyvään, jotta paha poistuisi.

Meidän on rakastettava tätä maata ja kansaa, jonka keskelle olemme syntyneet, ja meidän on oltava mukana auttamassa kansallishaltiaamme, joka on lupautunut Kristuksen palvelukseen, jotta tämä kansa voisi suorittaa sille määrätyn tärkeän osan kansojen yhteisessä symfoniassa.

Rakkaat Ruusu-Ristin jäsenet! Toivon ja uskon, että yhteisvoimin voimme rakentaa jotakin pysyväistä ja siunauksellista.

Ulkonaisessa työssämme tulevat julkisia esitelmiä pitämään siihen kykenevät työntekijämme. Itse puolestani tulen julkiseen työhömmme antamaan, niinkuin tähänkin asti, elämäntyöni, näyttämöllä, milloin sitä tarvitaan, sekä lukemaan Perustajajohtajamme esitelmiä, jotka sisällöltään ovat aina uusia.

Näillä odotuksilla ja näillä vaatimattomilla edellytyksillä koetan palvella järjestöämme kaikessa, missä sen tosijohtajat voivat ja haluavat minua käyttää.

Palvelijanne

Hilda Pihlajamäki.

Pyhitetty tuokio.

*Näin unessa kerran,
ihanan, valkoisen olennon.
Oli kuin sana Herran
ois' pyhittänyt tuokion.*

*Arkaillen katsahdin häneen päin.
Kirkkain, viattomin lapsen silmiin
hänen minuun tuijottavan näin.
Sielussani silloin, oudosti kavahdin.*

*Näin hänessä paratiisin,
minkä olen kadottanut.
Eloni hetkin turhin
on tyhjään liukunut.*

*Näky usvaan haipui
karu arki jälelle jää.
Vaeltaja oudoin kaipuin,
maan tomuun häviää.*

Kustavi Sundqvist.

Sunnuntai.

*Kun on kevät,
astuvat kaikki enkelit alas maahan.
Fosforin kuultavin ihoihin
ja loistavin siivin
ne tulevat vuorille,
lentävät laaksoon,
peittäen seudun valkoiseen, hienoon hämyyn.
Menevät maahan,
nousevat jälleen
hitaasti touhuten niityillä, kedoilla, teillä.
Silloin on juhla —
Kirkonkellot ne soivat.
Ihmiset kulkevat riemuiten
nauravin suin.*

Ernst Krohn.

Mitä muualla tiedetään.

Pekka Ervast tähtien valossa. Tänne Yhdysvaltoihin saapunut Ruusu-Risti kertoo, että Pekka Ervast on kuollut. Poissa on hän, joka niin ahkerasti aherteli uuden ihmisen kehittämisessä.

Tämän kirjoittaja ei ehtinyt tutustua häneen personallisesti, enpä ollut edes kirjevaihdossa hänen kanssaan. En voi kertoa hänestä mitään personallisen tuttavuuden nojalla, katselen häntä vain hänen elämänsä ja kuolemansa kellosta, horoskoopistaan.

Kuitenkin näen, että hänen tarmokasta tunteiden ja intohimojen persoonallisuuttaan auttoivat Jupiter ja Venus harmoonisissa värähdyksissään siinä määrin, että fyysillinen luova voima suuntautui hengen kykyjen kehittämiseen ja käyttämiseen — kiihkeitten liikutusten ja eloisain ihanteitten personallisuus. Jupiterin ja Venuksen ylevät henget harmoonisissa värähdyksissä hänen auraansa, aivoihinsa ja koko ruumiiseensa saattoivat hänet näkemään arvonsa ja tehtävänsä isänmaan ja kansalaisten kehittämisessä korkeampia hengen ihanteita varten. Häntä ikäänkuin vedettiin kiinteämpään yhteyteen kansalaisten kanssa ja aivan kuin tätä varten oli hänen ruumiinsakin luotu. Suurella viisaudella ja hellällä rakkaudella häntä johdettiin näkymättömistä hengen maailmoista, niin että hän voi käsittää hengen korkeampia ihanteita ja ilmaista ne helposti tajuttaviksi. Mutta kiertotähti Saturnus epäharmoonisissa värähdyksissä nousun ja var-

sinkin Jupiterin kanssa vähensi suuresti näitä Jupiterin ja Venuksen hyviä vaikutuksia hänen personallisuutensa kehittämisessä. Se pyrki jäähdyttämään hänen palavaa rakkauttaan ja sokaisemaan hänen suurta viisauttaan ja muita hengen kykyjä, se painoi häneen itsekkyyttä, kiivautta, jopa kovuuttakin. Mutta kuitenkin Saturnus Vesimiehen merkissä (Aquarius) veti häntä auttamaan ihmisiä, kehittämään heissä parempia, jalompia ajatuksia ja tunteita yhteiskunnallisissa suhteissaan toisiinsa — uuden ihmisen luomisessa uutta elämää varten. Eikä Uranuskaan Leijonan merkissä epäharmonisissa värähdyksissä Jupiterin värähdyksiin nähden ollut erittäin suopea hänen persoonallisuutensa kehittämiseksi. Se painoi hänen persoonallisuuteensa äkkipikaisen pürteen, niin että hän oli määrättyissä tilaisuuksissa taipuva toimimaan liian nopeasti. Liian herkkä mieli ei malttanut odottaa määrätyn suunnan tuloksia. Mutta se teki hänestä kuitenkin reformaattorin, joka näki vallitsevat heikkoudet sekä politiikassa että kirkon opissa, ja joka oli elävästi vakuutettu siitä, että muutos parempaan päin asioissa täytyi tapahtua ja jolla oli kylliksi rohkeutta ja tarmoa tuoda esiin käsityksensä näistä elämän tärkeistä kysymyksistä siten voittaen paljon kannattajia mielipiteilleen.

Nousi sitten Kuu Jousimiehen merkissä itäiselle taivaanrannalle noin 1 tunti 20 minuuttia hänen syntymänsä jälkeen ja painoi hänen sieluunsa profeettallisia taipumuksia, vapauden kaijuun, halun dualistisiin kokemuksiin, lahjoitti hänelle optimistisen ja iloisen, mutta uskonnollisen ja filosofisen mielen, palavan halun tutkia uusia oppeja, varsinkin salatun tieteitä, teki hänestä pohjaltaan ihanteellisen ystävän ja seura-ihmisen, antoi hänelle nalun suuriin tekoihin, matkusteluhaluun varsinkin ulkomaille, rakkautta eläimiin, varsinkin koiriin ja hevosiin. Kuu lahjoitti hänelle kunnian, maineen, toiminnan ja rakkautta muutoksiin, taivasta tavoittelevan mielen, kekseliäisyyttä suunnitelmien teossa ja mieltymystä seikkailuihin ja kaikkeen uuteen. Hän saavuttikin mainetta ja julkista tunnustusta aikalaistensa puolelta. Suuret joukot kansalaisia siunaavat hänen muistoaan.

Kuu oli pahoissa, hänen sieluun repivissä värähdyksissä Marsin kanssa Kalojen merkissä kolmannessa huoneessa. Vaikeudet kohtasivat häntä elämässä liian äkkipikaisen toiminnan ja mielensä vaihtelevaisuuden takia. Hän kärsi suuresti tämän aspektin pahoista, rajoittavista vaikutuksista, jotka pyrkivät häntä estämään ja ehkäisemään siinä lähetystehtävässä, mitä varten hän oli tullut tänne maailmaan, nimittäin saarnaamaan yleistä veljeyttä ja lieventämään kanssaveljien ja -sarten ruumiillisia kärsimyksiä ja sielun tuskia, poistamaan henkistä pimeyttä, lohduttamaan, rauhoittamaan ja rohkaisemaan epätoivoisia sieluja. Sillä Uranus, reformaattori ja uranuurtaja ollen Leijonan tulisessa johtajan merkissä harmonisissa värähdyksissä Kuun kanssa teki hänestä johtohenkilön teosofisessa ja ruusuristiläisessä uudistusliikkeessä, lahjoitti hänelle omaperäisyyttä ja kekseliäisyyttä, rakentavia kykyjä, jotka lähenivät neroutta, harrastusta salatieteisiin ja mystiikkaan, vieläpä tauteja parantavia magneettisia kykyjä. Vielä Saturnus Vesimiehen merkissä harmonisissa värähdyksissä Kuun kanssa vahvisti hänen sieluun, antoi hänelle järjestykykyä, uskollisuutta, luotettavuutta, vakavuutta ja lujuu-tta hillitsemään edellä kerrottuja kuun ja Marsin pahoja vaikutuksia.

Tämä on kuvaus Pekka Ervastian persoonallisuudesta ja sielun ominaisuuksista ja siitä tehtävästä, jota varten hän eli täällä tässä näkyväisessä maailmassa.

Nousi sitten Aurinko Merkuriuksen ja Venuksen kanssa Kauriin merkissä itäiseltä taivaanrannalta 2 tuntia 28 minuuttia jälkeen hänen syntymänsä. Aurinko edustaa ihmisen kuolematonta henkeä horoskoopissa, hänen yksilöllisyytään, sitä ajattelevaa näkymätöntä jumalallista minuutta, joka on hänen iki-omansa ja joka johtaa, ohjaa ja käyttää ihmisen fyysillistä kuin myöskin hänen näkymättömiä ruumiitaan, saavuttaakseen kokemuksia täällä näkyväisessä maailmassa sielun ominaisuuksien kasvua varten. Aurinko Kauriin merkin alussa valaisi hänen henkeään näkemään uuden ajan koittoa, tuntemaan henkisen kevään tuloa, jolloin sielu vapautuu aineen kahleista ja taivaallisen isän tahto tulee vallitsemaan ihmisessä aineellisten pyrkimysten ylitse. Ei niin, että aineellista toimeentuloa halveksuttaisiin, ei toki, sillä Kauriin merkki on johtava maamerkki, joka suosii aineellisen varallisuuden hankkimista, saattaa lapsensa innokkaasti tavoittelemaan maallista hyvyttä. Kauriin merkistä virtaava väreily auringon tiivistämänä polttolasin tavoin, joka lisää siihen auringon väreilyn, tekee ihmisen ahkeraksi, sitkeäksi, kestäväksi, varovaiseksi, varmaksi ja luotettavaksi, systemaattiseksi työntekijäksi, jolla on suuri järjestäjän ja ajatusten tiivistämiskyky, ja joka saavuttaa suuria tuloksia työstään. Kauriin lapset ovat syviä ajattelijoita, etevii puhujia ja opettajia. Aurinko ei ollut Pekka Ervastian syntyessä vielä vapaa Jousimiehen väreilyistä, mikä väreily lisäi edellä sanottuun Jupiterin korkeamman mielen valaistuksen kaikkiin henkisiin asioihin, niin että Pekka Ervastista tuli ruumiinsa, persoonallisuutensa, sielunsa ja henkensä puolesta se opettaja ja johtaja korkeammassa mielessä, miksi me hänet tunnemme ja tunnustamme. Hän oli uuden ajan sanansaattaja, jotta me alkaisimme kehittää uutta, korkeampia ihanteita tavoittelevaa ihmistä.

Aurinko kyllä poltti pahasti Merkurius-järjen, alemman mielen ominaisuuksia eikä ilmamerkeissäkään ollut muita kiertotähtiä kuin Saturnus, mutta aurinko oli hyvissä vahvoissa harmoonisissa värähdyksissä Neptunuksen kanssa, mitkä väreilyt tekivät hänestä lopullisesti henkisten ihanteitten tavoittelijan, jolle maallinen hyvyys oli vain apuna, välikappaleena, keinona näiden ihanteitten tavoittelussa. Aurinko ja Neptunus, henkisten värähdysten korkeimmat lähteet, tässä kolmio-aspektissa lahjoittivat hänelle hienostuneet ja jalot tunteet, omaperäisyyttä, taiteellisia taipumuksia ja vahvasti mieltymystä sala-oppeihin. Tämä hyvä aspekti vahvisti värähdyksiä hänen aurassaan niin, että hän voi kehittää henkisiä kykyjään.

Venus, rakkauden, taiteellisten harrastusten ja seura-elämän ihana ja kirkas kiertotähti Kauriin loppupäässä lahjoitti hänelle korkeat ihanteet, teki hänet mahdolliseksi vastaanottamaan sitä tietoa, viisautta ja niitä opetuksia, joita hänelle niin runsaasti näkymättömästä henkimaailmasta annettiin, koska värähdykset hänen aurassaan olivat niin korkeat. Venus oli harmoonisissa värähdyksissä mahtavan Jupiterin kanssa ja tämä väreily teki hänestä vilpittömän, jalon, ystävällisen ja hyveellisen olennon. Se hienosti ja jalosti hänen tunne- ja rakkauselämänsä, teki viime mainitun palavaksi ja aktiiviseksi. Tämä näiden yhteiskunnallisten kiertotähtien suojele väreily soi hänelle paljon menestystä ja onnea, yksimielisyyttä ja sopusointua ja vaikutti onnekaasti koko hänen elämänsä, vaikkakin Saturnus oli epäharmoonisissa värähdyssuhteissa Jupiterin ja Uranuksen kanssa, Mars Kuun ja Uranus Jupiterin kanssa. Tämän Venuksen ja Jupi-

terin hyvää tekevän aspektin vaikutuksesta hän oli niin hellämielinen ja avulias, aina myötämielinen filantrooppisille eli ihmisystävällisille toimille, ettei hän kasannut maailman mammonata rikastuakseen, vaikka hän kyllä kykeni hankkimaan sitä, vaan antoi sen mennä käsiensä lävitse, kuten auringon, Merkuriuksen, Venuksen ja Saturnuksen asemat toisessa huoneessa osoittavat. Kylläpä häntä lienee kiusannut ja koetellut myöskin Venuksen huono suhde Neptunukseseen, suruja ja pettymyksiä se lienee hänelle tuonut vedollaan taiteellisiin harrastuksiin, joita hän ei kuitenkaan voinut toteuttaa, vaikkakin Neptunuksen aspektit auringon ja Merkuriuksen kanssa olivat suopeat.

Saturnus Vesimiehessä ja Uranus Leijonan merkissä kuoleman huoneen jälkinurkassa vastakkaisaspektissa Saturnukseen on nähtävästi antanut hänelle kuoliniskun sydämeen, sillä Leijona hallitsee sydäntä. Kuolema on nähtävästi tullut yhtäkkisenä rajuna kouristuksena, mikä ajoi liian paljon verta yhdellä kertaa aorttaan. Veri syöksyi päähän, löi rikki hienot verisuonet ja toinen määrä verta pysähtyi jalkoihin.

Karmaa, pahaakin, oli hänellä kyllä tähän elämään tullessaan, mutta hänelle suotiin tilaisuus maksaa syntivelkansa, ja sen hän tekiin suurella antaumuksella, suoritti velkansa runsaalla mitalla.

Jo edellisessä elämässä hän oli pannut alulle niiden Neptunus-, Venus- ja Uranus-voimien kehittämisen, joita hän tässä elämässä niin runsaasti ja suurella menestyksellä käytti. Seuraavassa elämässään maan päällä hän tulee hallitsevaan ja johtavaan asemaan, missä hän saa tilaisuuden käyttää järkeään ja rakkauttaan, auringon viisautta, kanssa-ihmisten auttamiseen ja kehittämiseen.

Jumalan siunaus hänen hengelleen, todelliselle Pekka Ervastille, joka ei koskaan kuole, vaan tulee takaisin lihaan auttamaan ihmisiä, Jumalan lapsia, kehittymään edelleen taivaallisen isän kaltaisiksi.

Ukon Poika.

„Elävän ja kuolleen yhdysside“. Tunnettu englantilainen tiedemies Oliver Lodge kirjoittaa Sunday Graphicin elok. 26 p. n:ossa eetteristä tavalla, joka herättää huomiota. Hänellä on lähtökohtana filosofinen kysymys siitä, kuinka jatkuva olemassaolo voi olla mahdollinen kuoleman jälkeen, ja kuinka vainajat voivat olla kosketuksissa elävien kanssa.

„Yhdysside, joka on pysyvä . . . ei ole aineellinen eikä sielullinen. Tämä merkitsee, ettei meidän jatkuva yhteytemme ihmisten kanssa ole samanlainen kuin niiden ihmisten, jotka elävät saman kadun varrella, eikä se myöskään ole samanlainen kuin suhteemme lihakauppiaseen tai leipuriin. Se on yhdysside, joka on olemassa ystävien ja sukulaisten kesken, aineeton, mutta todellinen side, jonka oleellisia tekijöitä ovat intressi ja rakkaus.“

Sielun ja aineen välillä täytyy olla ylittävä rengas; muussa tapauksessa ne eivät voi vaikuttaa toisiinsa. Tämä yhdysside on eetteri, ja filosofialle on hengen ja aineen välillä ylitsempääsemätön kuilu, kunnes se ottaa eetterin laskuihinsa.

Ottakaa joku esine, vaikkapa tuoli, jolla on määrätty muoto, ja joka on ainetta. Tämä merkitsee, että siinä on myös eetteriä. Jos se olisi pelkkää ainetta, sen osaset olisivat kaikki irrallaan, pelkkää tomua. Mutta se on kiinteä. Miksi? Sen pitää koossa ainesosien kohesiovoima, joka on kokonaan eetteriin liittyvä asia.

Niinkuin kaikki matkan päähän tapahtuva toiminta, painovoima,

sähkö- tai magneettinen vetovoima, kiinnevoimakin edustaa jännitystä liittävässä välittäjässä ja johtuu siitä.

Tätä jännitystä ei voida selittää pelkästään aineen nimityksin, vaan ainoastaan eetteriruumiin avulla, joka on tuolissa ja kaikessa muussakin. On näet olemassa aineellinen ruumis ja eetteriruumis, ja nämä molemmat ovat toisistaan erottamattomat.

Kun puhun eetteristä, puhun siitä, joka on ollut elämäni tutkimusaihe. Olen tehnyt paljon kokeita. Se merkitsee minulle enemmän kuin useimmille ihmisille. Minä pidän sitä Kantin noumenoina, sinä, joka on kaikkien ilmiöiden takana.

Sitä on pidetty mielikuvituksellisena asiana. Tosiasia on, että se on hyvinkin aineellinen. Olen laskenut sen tiiviyyden. Se on paljon tiiviimpää kuin mikään aine . . . J. J. Thomson ja muut ovat sanoneet, että sen täytyy olla vähintään yhtä tiivistä kuin platinan tai kullan. On todennäköistä, että se on kaksikymmentä kertaa niin tiivistä kuin kulta. Menenpä vielä pitemmälle. Emme voi selittää tosiasioita, elleimme tee sitä tuhansia miljoonia kertoja kulta tiiviimmäksi. Se on verrattomasti tiiviimpää kuin mikään aineen muoto. Ja tämä on hyvin luonnollista, kun muistatte, että sitä on yhtäläisesti kaikkialla avaruudessa, kun taas ainetta on vain siellä täällä muutama pilkku.

Kasautuma, jota sanotte aineeksi, on vain vähäinen eetterin muunnelma, niin heikko, että se on miltei huomaamaton, niin heikko, että eetteriolennosta se saattaisi tuntua miltei huomiota ansaitsemattomalta.

„Emme voi olla liioittelematta aineen merkitystä maailmankaikkeudessa. Siinä ei ole mitään pahaa. Aine on itsessään kaunista ja hyvinkin tutkimisen arvoista. Tiedemiehet ovat sitä tutkineet ja tulevat vielä kauan tutkimaan. Se herättää niin voimakkaita ihailun tunteita, että heidän mielestään on kaikki tulkittava sen avulla. Mutta jos he pysyttelevät yksinomaan aineessa, he eivät voi selittää pienintäkään maailmankaikkeudessa vaikuttavaa voimaa, ja siksi eräät heistä koettavatkin päästä eroon voimasta. He tahtovat selittää elämän ja hengen ja kaiken muunkin aineen avulla. Tämä on liiallista ylentämistä. Se on eräänlaista epäjumalanpalvelusta.

He saattavat väittää vastaan: „Sinä koetat nostaa eetterin tuohon asemaan.“

Minä tiedän, ettei kaikki ole eetteriä, mutta minä korostan sitä siksi, että se on niin perustavaa laatua ja on jätetty niin suuressa määrässä pois laskuista.

Meidän ruumiimme ovat ainetta ja eetteriä. Aineella on elämä — mitä tämä sitten merkinneekin — siinä asustaa sielu, jota henki käyttää. Voimme sanoa tämän usein eri kääntein, mutta emme todella tiedä, mitä se merkitsee, paitsi jos tunnemme sen tulokset.

Meidän ruumiimme on, niinkuin sanottu, elävöitetty. Onko eetteriruumis myös elävä?

Sanon, että juuri eetteriruumiissa on elämä. Aine ilman elämää on lepotilassa ja aivan passiivista, ja se voi vain eetterin välityksellä tulla aktiiviseksi.

Me tiedämme, että aineellinen ruumis on tehty toimimaan, ikäänkuin sillä olisi elämänsä, niin kauan kuin se kestää. Mutta se kuluu, ja sen jälkeen siinä ei ole elämän merkkejä.

Jos on olemassa eetteriruumis, tämä ei kulu. Ja miksikä se

kuluisi? Eetterin ominaisuudet ovat täydelliset. Ainoa kysymys on, onko se elävä.

Jos sen erottaa muusta eetteristä tämä tuntematon ominaisuus, jota sanomme elämäksi, silloin huomaatte, mitä tapahtuu.

Kun aineellinen ruumis kuluu loppuun, eetteriruumis voi jatkaa olemassaoloa. Mutta se ei vetoa meidän nykyisiin aisteihimme. Kuolleet ovat meidän ympärillämme, mutta me olemme heille useimmiten sokeita ja kuuroja. Aivan kuin eetteriaallot, jotka myöskin ovat eetteriin liittyvä asia.

Tässä meillä siis on kaksinkertainen ruumis, aineellinen ja eetterimäinen, toinen niistä on häviävä, toinen pysyvä. Jos todennäköisyys puhuu sen puolesta, että ihminen pysyy kuolemankin jälkeen, me sanomme: „Tässä on ruumis, joka on sitä tarkoitusta varten.“ Paavali sanoi sitä hengelliseksi ruumiiksi. Nero ymmärtää nämä asiat jo kauan, ennen kuin tiede pääsee niihin käsiksi. Tiede, joka tulee perästä, koettaa ymmärtää täydellisemmin ja selvemmin, mitä neron käyttämillä sanoilla on tarkoitettu. Se mitä hän tarkoitti oli ruumis, joka on sovellettu tulevaan olemassaolomme tilaan samaten kuin aineellinen ruumiimme tällä planeetalla.

Mikä on ruumis? Ilmenemisen välikappale. Miksi tarvitsee henki välikappaleen? Tähän en osaa vastata. En tiedä syytä. Hyväksyn tosiasian. Se näyttää vaativan välikappaleen ennen kuin se voi ilmentää itseään aineellisessa maailmassa, ja minä otaksun, että tämä on pysyvä eikä vain hetkellinen tosiasia. Täällä välikappale, sen ilmiöpuoli, on aineellinen. Siellä välikappale on eetteriä. Oletan, että välikappaleita tarvitaan joka tapauksessa . . .

Toisella puolella olevat kertovat, että he ovat saaneet yhtä todelliset ja aineelliset ruumiit kuin meilläkin on, ja niiden avulla he voivat seurustella keskenään, näyttäytyä toisilleen. Sama rakentava voima, joka teki aineellisen ruumiin, tekee myös eetteriruumiin. Tämä on yksi ja sama asia eri kannoilta nähtynä.“ —

Tässä pääpiirteet Sir Lodgen artikkelista. Teosofeina toteamme, että hänellä on ollut oikea näkemys, mutta se, että hän koettaa selittää kaiken täydelliseksi käsittämälläään eetterillä vie erehdyksiin, kuten esim. Paavalin „hengellisen ruumiin“ ollessa kyseessä. Ennakkoluulottomana tutkijana Oliver Lodge ansaitsee kaiken kunnioituksen.

Adyarin T. S:n presidentiksi tuli kesän alussa toimitetussa vaalissa toht. George S. Arundale 15,604 äänellä. Toinen ehdokas, prof. Ernest Wood, sai 4,825 ääntä. Uusi presidentti asetettiin virkaansa kesäkuun 21 p:nä. Pitkähkössä presidenttijulistuksessaan toht. Arundale sanoo (Teosofisk Tidskrift, kesä—heinäkuu 1934) m.m.:

„Velvollisuuteni on osoittaa, että olette valinneet viisaasti, ja tehdä oikeutta toivollenne, että läheinen yhteistyöni suurten johtajiemme kanssa viimeisten neljänkymmenen vuoden kuluessa tekee minut kykeneväksi jossakin määrin jatkamaan heidän henkeänsä ja heijastamaan heidän politiikkaansa. Kaikki mitä voin sanoa on, että tulen tekemään parhaani.

Olen vakuutettu, että olette kanssani yhtä mieltä, että ryhdyin virkaani vaiheessa, joka on seuramme vaikeimpia. Vähemmässä kuin kuudessa kuukaudessa olemme menettäneet ne kaksi teosofia, jotka viimeisten vuosikymmenien aikana ovat mitä loistavimmalla tavalla lisänneet seuran kasvua ja ymmärrystämme teosofiaan, ja jotka ovat vaikuttaneet arvaamattoman rauhoittavasti sen levotto-

muuden aikana, joka valitettavasti on vallinnut jäsentemme keskuudessa, ja joka on saanut osan lankeamaan epäilykseen ja päättämättömyyteen ja jotkut harvat jättämään seuran. Pyydän teidän anteeksiantavaa kärsivällisyyttänne ja ymmärtävää pyrkimysteni tulkintaa, kun koetan löytää viisauden polun. Tiedän, että nämä kaksi veljeä tulevat antamaan apunsa. Vastuu tulee kuitenkin olemaan minun, sillä aika tulee, jolloin täydellä oikeudella vaaditte minulta selityksen siitä, kuinka olen vastannut luottamustanne.

Niille, jotka eivät antaneet minulle ääniänsä, minun sallittakoon sanoa, että luulen sekä ymmärtäväni että antavani arvoa heidän perusteilleen. On ikävä kylläkin väistämätöntä, että pelkoa ja epäluuloa voi syntyä monien vakavien ja uhrautuvien Teosofisen Seuran jäsenten keskuudessa, kun se astuu olemassaolonsa uuteen vaiheeseen. Tulevaisuus voi todellakin näyttää epävarmalta. Voi tuntua siltä kuin seuran ikivanhat maamerkit ja politiikka olisi vaarassa unohtua. Toista tai toista mahdollisista tulevista presidenteistä voidaan pitää — hänen menneisyydestään ja hänen lausunnoistaan päätäen — valitettavasti sen keskitason alapuolella olevana, jonka säilyttämisestä riippuu liikkeemme hyvinvointi.“ —

Uusi presidentti ilmoittaa motokseen: „Yhdessä, vaikka erilaisina“.

Vaalin tulos oli epäilemättä monesta teosofista yllättävä. Tulevaisuus näyttää missä määrin hän pystyy kokoamaan seuran hajanaiset pyrkimykset tulokselliseen työhön H. P. B:n teosofian hengessä.

Merkillinen tapaus Rejsjärvellä. Elokuun 30 p:nä tapahtui Rejsjärven kirkonkylässä sangen mystillinen tapaus, joka paljasti erään erittäin salaperäisen mutta vielä toistaiseksi hämärän peitossa olevan löydön. Tapauksesta kertovat lehdet seuraavaa:

Mainittuna iltapäivänä oli Rejsjärvellä asutustilallisen va mo Ida Autio mennyt riipimään lehtiä lehmille noin puolen kilometrin päässä kodistaan olevaan metsään. Täällä ollessaan oli hän yht'äkkiä kuulut omituisen äänen huutavan: „Siunaa luuni, kun minut on tapettu.“ Ääni oli tuntunut kuuluvan aivan läheltä, mutta ketään ei kuitenkaan ollut näkynyt lähitienoilla. Järkytettynä palasi Autio kotiinsa, kertoen siellä tapahtumasta muillekin henkilöille. Tällöin lähti hänen mukaansa useampia henkilöitä ja menivät he samalle paikalle, missä äskeinen sataperäinen ääni oli kuulunut. Tämän paikan läheisyydessä oli metsässä omituinen pienehkö aukea, jossa ei kasvanut yhtään puuta, muuta kuin maassa nurmea. Näiltä paikoilta kertoi Autio äänen kuuluneen ja tälle paikalle saavuttuaan sai hän nyt omituisen halun kaivaa maata, kehoittaen toisiaakin siihen. Hetken aikaa kaivettuaan huomasivat he kauhukseen, että noin 20—30 sm:n syvyydestä löytyi ensiksi lahonneita vaatteenkappaleita ja sitten vielä lahonneita luunkappaleitakin sekä hiuksia, jotka olivat aika hyvin säilyneet. Jatkamatta enää sen enempää kaivamistaan, palasivat kaikki takaisin metsästä ja jättivät löytönsä sinne. Tapauksesta ilmoitti Autio poliisikonstaapeli Aarne Koivistolle kertoen löydöksiään ja alussamainitusta kokemuksestaan löytöpaikalla.

Poliisi Koivisto lähti Aution ja eräiden toisten henkilöiden kanssa tälle mystilliselle löytöpaikalle. Saavuttuaan metsässä olevan pienen nurmikentän laidan oli Autio sanonut näkevänsä selvästi nuorekkaat kasvot edessään ja kysyttyään eikö kukaan muu

niitä nähnyt, oli saanut kieltävän vastauksen. Heti tämän jälkeen oli hän vaipunut pyörtyneenä maahan.

Poliisi Koiviston alkaessa toimittaa kaivauksia paikalla, totesi hän, että paikalla oli lahonneita vaatteiden, luiden ja hiusten jätteitä. Kaivettaessa vielä enemmän löytyi pian pieni pääkallo tapainen luukappale, joka oli säilynyt niin cheänä, että sen helposti voi todeta pääkalloksi. Lisäksi löytyi vielä hiuksia ja lahonneita luunkappaleita. Onko pääkallo ihmisen vai eläimen, on vaikea sanoa, koska se on siinä määrin lahonnut, mutta niin pieni se on, että se voisi olla korkeintaan 4 kuukauden ikäisen lapsen. Jätteet on toimitettu Haapajarven piirilääkäri O. Forsman'ille tutkittaviksi ja lausunnon antamista varten.

Löydön johdosta on toimitettu laajasti kuulusteluja, mutta ei ainakaan vielä ole ilmennyt mitään rikokseen viittaavaa, eikä paikkakunnalla muisteta kenenkään kadonneenkaan pitkiin aikoihin. Epäilemättä kuitenkin jutun taakse jotakin kätkeytyy ja on sen tapahtumasta kaikesta päättäen kulunut jo useampia vuosia. Jatkuvat tutkimukset tuonevat lisäselvitystä asiaan.

Kuolemansäteistä näkyy silloin tällöin lehdissä toinen toistaan ihmeellisempiä tietoja. Kevätkesällä kerrottiin Amerikassa keksityn kone, jonka kehittämien säteiden kerrotaan olevan ennenkuulumattoman turmiollisia. Omahassa (Nebraska) pidetyssä keksijän kokouksessa piti kone esiteltämän, mutta kongressin puheenjohtaja A. G. Burns ilmoitti hallituksen kieltäneen koneen esityksen.

Koneen on keksinyt ohiolainen fyysikko Antonio Longoria. Sillä on voitu surmata lentäviä kyyhkysia useiden satojen metrien päästä. „Olen nähnyt esityksiä“, kertoo kongressin puheenjohtaja, „joissa kaniinit, koirat ja kissat kuolivat silmänräpäyksessä näiden näkymättömien säteiden vaikutuksesta. Niiden veri oli muuttunut vedeksi. Kyyhkys, joihin säteet osuivat, viuhtoivat hetken ilmaa siivillään ja putosivat sitten kuolleina maahan“.

Ennestään tunnetaan säteitä, jotka voivat tappaa yksisoluisia eläimiä. Muutamassa minuutissa voidaan tappaa kaloja ja siemeniä. Niitä on käytetty myös bakteerien tappamiseen maidossa. —

Kesällä oli lehdissä tieto, että tunnettu fyysikko Tesla on väittänyt keksineensä omat kuolemansäteensä ja aikovansa esitellä ne jollekin aseistariisumiskongressille. Hän näet arvelee niiden tekevän sodat mahdolltomiksi.

Vapaa sana.

Erään näyn johdosta. Nimim. S—L:n kirjoituksen „Eräs näky“ johdosta. Viime numerossa olleen kirjoituksensa alkuosassa varoittaa nimim. S.—L:n totuudenetsijää nationalismista, kiihkokansallisuudesta, mihin jokainen mielihyvällä saattaa yhtyä.

Kun kirjoittaja varsin kauniilla tavalla kylläkin ryhtyy vertaamaan kansamme kahta „heimoa“, joiksi hän nimittää suomen- ja ruotsinkieliltä puhuvia kansamme osia, isään ja äitiin, ja siinä erinäisiin tunnettuihin suomalaisiin tiedemiehiin vedoten mainitsee, että tuo muinaisviikinkiläis-germaaninen „heimo“ purjehti pohjolaan n. 4000 vuotta sitten, mutta suomalaisheimo, jonka hän kyllä lukee sa-

maan arjalaiseen rotuun, saapui Aasiasta Venäjän kautta 2000 vuotta myöhemmin, siis ajanlaskumme alussa, vaatii tämä mielestäni seuraavan huomautuksen.

Niissä ruusuristiläisissä piireissä, joissa kansamme muinaisuus on erikoisen harrastuksen kohteena, on vakaantumassa näistä asioista toisenlainen käsitys, joka perustuu viimeaikaisten tiedemiesten kuten prof. Kossinnan, Wirthin, Wolfin y.m. tutkimuksiin ja ennenkaikkea johtajamme P. E:n näkemykseen.

Tämän ymmärtämiseksi tarvitsee tuskin muuta kuin viitata P. E:n teokseen „Uudestisyntyvä Suomi“, siv. 96, jossa m. m. sanotaan: „Suomen kansa on vanhimpia kansoja Euroopassa. Suomen kansa on elänyt ennen jääkautta. Me olemme eläneet aurinkoisessa maassa etelämpänä Euroopassa j.n.e.“

Yhtäpitävästi tämän kanssa opettaa myös uudempi tiede, että Suomen heimojen kulkusuunta on ollut lännestä itään. Se on kyllä aikanaan kansoittanut suurimman osan Venäjän maata, mutta sitä ennen se on asunut lännessä. Ehkäpä juuri sitä jääkauden edellistä aikaa tarkoittaa P. E. sillä aurinkoisella maalla.

Näinollen suomalaiset eivät siis olisi tulleet jostakin Aasiasta parituhatta vuotta sitten.

Yhteys ruotsiapuhuvan „heimon“ kanssa onkin nähtävästi vielä paljon läheisempää. Ne ovat ehkä molemmat, nimittäin suomalaiset ja ruotsalaiset, saman sukupuun haaroja, jotka täällä jälleen ovat yhtyneet. A. M.—a.

Pahan tekeminen on kaikkein huonoin „sijoitus“ ihmisen sisäisten käyttövarojen kannalta, ensiksi sentähden, että kaikki sen tuottamat hedelmät ovat kokonaan häviäviä, ja toiseksi sentähden, että ihminen sitoo paha tekemällä oman tulevaisuutensa kaikkein varmimmilla ketjuilla, koska kaikki toisille tuottamansa paha palaa ennen pitkää takaisin häneen itseensä. Aino Särkkä.

Tien varrelta.

Järjestömme uuden johtajan valitseminen. Ruusu-Ristin Neuvosto kokoontui syyskuun 9 p:nä klo 19 Kansliassa Meritullinkatu 33 tärkeää tehtävää suorittamaan, valitsemaan järjestömme uutta Johtajaa.

Kokouksessa oli läsnä kaksitoista Neuvoston jäsentä kuudesta-toista. Puheenjohtajaksi valittiin Eino Krohn ja sihteeriksi allekirjoittanut.

Puheenjohtaja luki aluksi säännöistä Johtajan valitsemista koskevat kohdat, joiden mukaan Johtajan valitsee Neuvosto, ellei edellinen Johtaja ole määrännyt seuraajaansa. Tähän viitaten puheenjohtaja pyysi Neuvoston jäseniä käyttämään puheenvuoroja ja aluksi tuomaan ilmi mielipiteensä, oliko olemassa päteviä todistuksia siitä, että P. E. olisi määrännyt seuraajansa. Kaikki jäsenet käyttivät puheenvuoroja ja olivat yksimieliset siitä, ettei P. E. ollut määrännyt seuraajaansa muodollisesti katsoen niin pätevällä tavalla, että siihen yksinomaan voitaisiin perustaa uuden Johtajan nimittäminen. Tästä huolimatta olivat kuitenkin kaikki yhtä vastaansanomattomasti sel-

villä siitä, että P. E. oli ajatellut koko ajan seuraajakseen järjestömme Johtajana monivuotista työtoveriaan ja „oikeaa kättään“ Hilda Pihlajamäkeä. Yleisesti oltiin vielä lisäksi sitä mieltä, että hän parhaiten kykenee suorittamaan Johtajan tehtävät, joita hän jo monet vuodet on hoitanut sangen itsenäisesti P. E:n nimenomaisesta pyynnöstä.

Kun näin jokainen läsnäolevista oli ilmoittanut kannattavansa Hilda Pihlajamäen valitsemista, katsottiin Hilda Pihlajamäki tulleen valituksi Ruusu-Ristin Johtajaksi. — Puheenjohtaja luovutti valitulle uudelle Johtajalle johtajanmerkin.

Tämän jälkeen Johtaja kiitti kokousta hänelle osoitetusta luottamuksesta ja lyhyessä puheessaan luonnehti uuden toimensa tehtäviä, niinkuin ne hänelle kuvastuvat sanoen m. m. „— — minun on annettava kaikkien voimien ja kykyjen vapaasti toimia, — — olen vain ulkonaisen järjestöorganisaatiomme koossapitäjä, — — esoteerisen koulun on annettava olla entisellään siksi kunnes saamme luotettavat kehoitukset ja ohjeet sen työn jatkamiseen, sillä esoteerista kouluahan ei voi olla, ellei ole tietoista yhteyttä Mestarin kanssa. — — Tehtävämme on nyt rauhallisesti tehdä työtä uskollisina Perustajajohtajallemme ja hänen sanomalleen. — —“

Päätettiin vielä, että Järjestömme ensimmäisestä Johtajasta Pekka Ervastista on virallisesti ja juhlallisemmassa puheessa käytettävä nimitystä Perustajajohtaja.

Samassa kokouksessa Johtaja kutsui Varapuheenjohtajaksi Eino Krohnin.

Uuno Pore.
Kokouksen sihteeri.

Hilda Pihlajamäki pyytää täten saada sydämestään kiittää kaikkia niitä järjestömme jäseniä ja ryhmiä, jotka hänen tullessaan nimitetyksi Ruusu-Ristin Johtajaksi kirjein, kukin ja lähetystöin ovat osoittaneet hänelle luottamustaan.

Kaksi nuorta Ruusu-Ristin jäsentä, Kustavi Sundqvist ja Ernst Krohn siirtyivät hiljakkoin rajan toiselle puolelle, edellinen syyskuun 7 p:nä, jälkimmäinen syyskuun 17 p:nä. Kustavi Sundqvist oli innokas etsijäsielu, jolla oli huomattavat kirjalliset taipumukset. Ernst Krohn oli lahjakas nuori taidemaalari, jolle iästään huolimatta annettiin suuri arvo sekä toveripiirissä että taiteen tuntioiden keskuudessa. Julkaisimme tässä kummaltakin pienen runon. Ne paljastavat heidän henkiselletä todellisuudelle alttiit sielunsa.

Annikki Reijosen kuolinpäivä ja -paikka oli Ruusu-Ristin viime numerossa virheellisesti ilmoitettu. Päivä oli elokuun 12:s ja paikka Talin kylä.

Suomen Kirjailijaliiton kokouksessa syyskuun 27 p:nä lausui puheenjohtaja, kirjailija Yrjö Soini kokouksen alussa muistosanoja kirjailija Pekka Ervastista ja kirjailijatar Annikki Reijosesta.

Ernst Krohnin muistonäyttely avataan Taidehallissa lokakuun 10 p:nä.

Painovirhe Ruusu-Ristin syyskuun numeron Runeberg artikkelissa. Viides rivi alhaalta pitää olla: käyttää Jumala yksin.

Ruusu-Ristin yleisöiltama oli syyskuun 23 p:nä Kulmakoululla. Ohjelmassa oli m. m. maisteri Sven Krohnin esitelmä aineesta: „Onko harmonia kasvatuksen päämäärä?“ rehtori Yrjö Eloniemen

puhe, johtajatar Bertha Lindbergin lausuntaesitys, pianisti Väinö Lahden soittoa ja laulajatar Hellin Kahilan yksinlaulua.

Ruusu-Ristin lokakuun avustuksesta muistutetaan täten kaikkia jäseniä. Rahastonhoitaja, herra Valdemar Kaade, os. Oikokatu 15.

Ruusu-Risti-lehden tilaajat, jotka ovat tietoisia siitä, että lehtemme ei ole saapunut jollekin tai joillekin sen tilaajille, pyydetään ilmoittamaan siitä taloudenhoitajalle, jotta asia selvitetäisiin.

Ruusu-Ristin yleisöjuhlan oli Seppo-ryhmä järjestänyt joulujulkaisunsa tukemiseksi. Juhlan arvokas ohjelma oli omistettu kuoleman suurelle tosiasialle. Siihen sisältyi Helvi Leiviskän alkusoitto, Sven Krohnin puhe, Reino Hallaperän komeaa yksinlaulua (Verdi: Aaria oopp. Don Carlos ja Kaski: Syssonetti) ja kiintoisa liikunnallinen tutkielma „Suureen tuntemattomaan“, jonka oli järjestänyt Ilta Leiviskä. Väliajan jälkeen soitti Väinö Lahti Madetojan „Kuoleman puutarhassa“ ja Melartinin „Korkeuksissa“ ja sitten saatiin kuulla kiintoisa lausuntoesitys. Eri kansojen edustajat lausuvat pyhistä kirjoituksistaan kohtia, jotka koskettelivat kuolemaa. Tämän esityksen oli ohjannut Bertha Lindberg, ja siinä esiintyi eri kansojen edustajina M. Holmberg, A. Kettunen, R. Saxenberg, A. Kekäläinen ja L. Joki.

Seppo, Ruusu-Ristin Kynäseppöjen toimittama joulujulkaisu värikkäin kansikuvin ilmaistyy syksyn kuluessa. Avustajiksi ovat lupautuneet: Akseli Tola: ote näytelmästä, Anni Kaste, Jussi Snellman y. m.: runoja, Jussi Pohjanmies: tutkielma sisäisestä sävelmaailmasta, Kyllikki Aspelin-Ignatius: kirjoitus neljästä tait. Ola Forsellin piirtämästä kuvasta: 1. Märkähattu paimen, 2. Kullervo, 3. Lemminkäinen, 4. Ilmarinen, Hilja Kettunen: „Suomen kansalliskukka“, Sven Krohn, Eino Krohn, J. R. Hannula ja Aarne Kotilainen: kirjoituksia, Lauri Pautola: tutkielma Eino Leinosta, Annikki Reijonen: satu, Kaarlo Atra, Laila Siikanen, Tuuli Reijonen: novelleja, Helvi Leiviskä: sävellys, y. m. y. m. Pekka Ervastian lupaaman kirjoituksen sijasta tulee ote hänen Kalevalan avaimestaan. Taiteellisesta kokoonpanosta ja kuvituksesta huolehtii Ola Forsell. Hinta Smk. 10: —. Ennakkotilauksia vastaanotetaan. Suosittelemme.

O.Y. AJANTIETO

Ainoa Kellosepänliike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Europalaisia näköaloja,

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta 15:—, sid. 25:—.

Saadetaan kirjakaupoista ja mailta.

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4.

Veljekset Viljanen

Hattu- ja
Herrain
Vaatusliike

Kalevankatu 2

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IRTokALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- **paitoja**

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustajajohtaja: Kirjailija Pekka Ervast.

Johtaja: Näyttelijätär Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Maisteri Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihtööri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Totuus	285
Toimittajalta	287
Toimitussihteeriltä	291
Tolstoin opin teosofia.....	293
Henkinen elämämme ja P. E.....	300
Daimonion	303
Ruus-Ristin esoteristit.....	307
Arvostelumme ja lähimmäisemme	308
Mitä muualla tiedetään	311
Vapaa sana.....	313
Tien varrelta	314

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Totuus.

Mikä on totuus? kysyi enemmän kuin kahdeksantoista sataa vuotta sitten sivistynyt ja korkeassa asemassa oleva roomalainen yksinkertaisen galilealaisen puusepän pojalta. Miten paljon sisältyikään näihin muutamiin sanoihin, miten paljon sisältyikään siihen välinpitämättömyyteen ja väsyneeseen sävyyn, jolla ne lausuttiin! Intohimoinen sielu, joka oli koettanut kaikkea, mikä elämässä näytti kauniilta, ajatteleva sielu, joka oli katsonut elämän turhuutta silmiin, mutta ei ollut vielä milloinkaan saanut tyydyttävää vastausta niiltä monilta, jotka sanovat ratkaisseensa elämän arvoituksen — ihminen, joka oli kahden rinnassaan asuvan minänsä repimä, joka oli kykenemätön löytämään sitä lohdutusta, joka antaa lepoa, sitä tietoa, joka lohduttaa.

Ja Pilatuksen kysymys on kulkenut kautta aikojen. Sillä Galilean profeetta vaikenä, vaitiolo oli ainoa, joka antoi syvän vastauksensa. Eikä tähän kysymykseen ole vielääkään vastattu, missä paljon ihmisiä on ollut koolla, eivätkä ne tuhannet yritykset vastata siihen sanoin oleleet muuta kuin loistavia meteoreja, jotka ovat hetken loistaneet hävitäkseen seuraavassa hetkessä äärettömyyden pimeyteen.

Mutta eikö sitten voida antaa vastausta tähän kysymykseen? Eikö valo milloinkaan valkene ihmiselle, onko hänen aina hapuultava pimeässä, eikö hän milloinkaan saa selvästi nähdä tietä, jota hänen on kulkeminen? Tietämättömydestäkö Kristus vaikenä?

Ei suinkaan. Ei ole ainoatakaan ihmistä, joka ei olisi, vaikkapa vain kerran elämässään, tuntenut sanomatonta riemua olemassaolosta, kaiken ylittävää rauhaa sielussaan, ja joka ei sellaisina hetkinä olisi tahtonut antaa tämän tunteensa koko maailmalle; on tuhansia, jotka ovat osan-

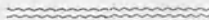
neet tämän ilmaista — vaikkakin epätäydellisesti — lauluin, sanoin, värein; ja on eräitä harvoja, jotka ovat läpi koko elämänsä kulkeneet tässä autuaallisessa valossa, ja jotka sen tähden ovat voineet sanoa: minä olen totuus, tie ja elämä.

Systeemit eivät voi milloinkaan ratkaista tätä polttavaa kysymystä, sanat eivät voi milloinkaan selittää, mitä totuus on sille, joka ei tunne totuutta sydämessään. Kuinka Jeesus vastaisi Pilatuksen kysymykseen? Mitä vastaa jumalallinen totuus epäilevän ja väsyneen sielun vetoomukseen? . . . „Minä seison edessäsi. Etkö näe minua? Etkö omasta sisimmästäsi löydä minun heijastustani? . . .“ Eikö Kristus ollut koko elämänsä aamusta iltaan saakka vastannut ja jälleen vastannut tähän samaan kysymykseen? Eikö meitä aina ympäröi, meitä kaikkia, iloisia ja surullisia, totuuden läsnäolo, jumalallinen valo? Eikö vain meidän omasta heikkoudestamme johdu, että aina peitämme silmämme päästäksemme näkemästä säteilevää aurinkoa?

Aivan varmasti se johtuu heikkoudestamme. Tiedämmehän liiankin hyvin, että sokaistuisimme ylenmääräisestä kirkkaudesta. Totuus on ikuisuutta, äärettömyyttä, muuttumatonta elämää. Kuinka voisimmekaan muuta, me ajalliset ihmisparat, kuin tuntea heikkouden pelkoa ajattellessamme pohjattomien syvyyksien syliin heittäytymistä? Mutta houkka on hän, joka pelätessään sokaistuvansa auringon valosta sulkee silmänsä sen lempeältä hohteelta, ja houkka hän, joka ikuisuuden kylmää syleilyä pelätessään takertuu ohimenevään ja äärelliseen sen sijaan että astuisi siihen lämmittävään elämään, joka virtaa avaruuksien syvyyksistä . . . Mitä on totuus? Tähän kysymykseen vastataan joka päivä ja joka hetki — emmekä me sitä huomaamme. Tähän kysymykseen vastataan joka kerta, kun avulias käsi ojennetaan kärsivälle veljelle, joka kerta, kun ihminen äärettömässä säälässä unohtaa itsensä toisten tähden. Tähän kysymykseen vastataan joka kerta, kun tuulahdus ikuisesta rauhasta tunkeutuu ihmissieluun.

Pekka Ervast.

„Teosofisk Tidskrift“, 1—2, 1901.

Toimittajalta.

Joitakin viikkoja sitten vietimme kaikkialla Suomessa suuren runoilijamme Aleksis Kiven satavuotismuistopäivää. Paljon puhuttiin Aleksis Kivestä ihmisenä ja taiteilijana, hänen ulkonaisesti raskaasta, mutta sisäisesti rikkaasta elämästään. Juuri meille lienee kiintoisaa ja tärkeätä tietää, mitä Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja Pekka Ervast ajatteli ja puhui Aleksis Kivestä. Valitettavasti täytyy tällöin turvautua vain hänen esitelmänsä perusteella laadittuun lyhykäiseen sanomalehtiselostukseen, sillä v. 1921, jolloin P. E. puhui Aleksis Kivestä, ei vielä hänen esitelmäänsä pikakirjoitettu. Selostus on seuraavanlainen:

Aluksi huomautti P. E., miten Kiven tuotantoa ja eritoten Seitsemää veljestä aikaisemmin — esim prof. Ahlquist — oli arvosteltu ankarasti. Mutta meidän päivinämmme on yhä enemmän alettu ymmärtää sen suurta arvoa. Sitten siirtyi P. E. kuvaamaan sitä tunnelmaa ja näkökantaa, jonka hän itse oli saanut Kivestä ja hänen pääteoksestaan „Seitsemästä veljeksestä“.

P. E. oli heti ensimmäistä kertaa nuorena lukiessaan „Seitsemää veljestä“ tuntenut että se oli neron tuote, neron, jonka saattoi asettaa muiden maailmankirjallisuuden nerojen rinnalle. Hän näki siinä, mikä nerolle on ominaista, yksinäisen totuuden etsinnän, muukalaisuuden yhteiskuntaan ja ulkonaiseen elämään nähden ja ennenkaikkea johtavana lankana voittamattoman halun itsenäiseen luomistyöhön. Hän näki siinä Kiven syvän hengen kaipuun suorittaa tehtävänsä Suomen hyväksi, ratkaista probleemi, miten elämä oli elettävä katkettuna tai ilmaistuna elävän realistisen kansankuvauksen muodossa.

Tavallinen selitys „Seitsemän veljeksen“ sisällöstä on, että se kuvaa, miten nämä veljekset oppivat huomaamaan, että heidän alkuperäinen raakalaiselämänsä korvessa ei tyydytä heitä, jonkatähden he palaavat takaisin järjestyneen yhteiskunnan hoiviin.

P. E:n mielipide oli toinen. Hänestä „Seitsemän veljestä“ kuvaa sitä, että ihmisten täytyy oppia itsenäisiksi, heidän täytyy oppia luomaan jotakin uutta ja omaperäistä. Niinkauan kun eivät sitä tee, ovat he joukkosielun, joukkosuggestion alaisia. Mutta tästä itsenäistymisestä johtuu eristyminen yhteiskunnasta. Se ei merkitse samaa kuin bolshevismiin ja anarkismin asettuminen yhteiskunnan ulko-

puolelle, vaan neron luonnollista eristymistä ja vieraantumista jostakin, joka ei voi häntä kahlehtia.

Mutta tulee sitten kysymys, miksi kirja loppuu, kuten se loppuu, veljesten palaamisella yhteiskuntaan. P. E:n mielestä tämä on merkinä Kiven hengen väsähtymisestä. Puute ja ruumiillinen heikkous, yksin- ja hyljättyäolon tunne painoivat raskaasti Kiven mieltä. Hän ei jaksanut viedä kysymystä lopulliseen ratkaisuunsa, mutta hän tunsikin, että se oli loppuva harmoonisesti, sillä alku oli oikea, ja sentähden hän antaakin veljesten lopuksi saada muiden ihmisten tunnustuksen.

Erittäin mieltäkiinnittävä esitelmä päättyi huomautukseen, että Aleksis Kiven „Seitsemän veljestä“ on selvä vuodatus Suomen kansallishengestä. Suomen kansallishenki sisältyy tähän kirjaan inhimillisen individualiteetin ja itsenäisen orginaliteetin muodossa.

*

Ruus-Ristin syyskuun numerossa puhuin siitä suuresta vaarasta, joka totuudenetsijän kannalta piilee poliittisissa puolue-rienoissa, päiväpolitiikan kiihkeissä pyrkimyksissä. Henkisen todellisuuden täytyy aina olla numero yksi todellisen teosofin ja ruusuristolaisen sydämessä. Silti on tavallaan yhteiskunnallisia ja valtiollisiakin kysymyksiä ja näkemyksiä, jotka suorastaan liittyvät henkiseen tietoon ja pyrkimykseen. Silloin on varottava, ettei niitä tahrata tekemällä niistä päiväpoliittisten riitojen esineitä. P. E. puhui elämänsä viimeisinä vuosina paljon merkittävistä näkemyksistään jostakin „Pohjolan valkoisesta valtakunnasta.“ Tätä valtakuntaa ei ole katsottava joidenkin poliittisten konstellaatioiden tulokseksi, eikä siis sekoitettava ja sotkettava valtiollisen elämän jokapäiväisiin kysymyksiin. „Pohjolan valkoinen valtakunta“ merkitsi P. E:lle määrätyn henkisen todellisuuden toteutumista täällä pohjolassa, siihen liittyi Kristuksen hengen kirkastumista laajemman ihmisryhmän yhteydessä, josta kirkastumisesta jotkut toisetkin ennustukset tiesivät kertoa. H. P. B:hän oli nimenomaan kreivitär Wachtmeisterille lausumassaan ennustuksessa odottanut tämän henkisen kirkastumisen tapahtuvan pohjolassa, lähinnä Suomessa. Meidän on siis varottava, ettemme tästä valtakunnasta tee samanlaista valtiollista kysymystä, kuin juutalaiset Messiaan tulevasta kuningaskunnasta. Jos tällainen valtakunta todella valtiol-

lisessakin mielessä muodostuu, täytyy sen syntyä puhtaasti henkisen valistuksen hedelmänä.

Tutkiessani ruotsalaisen romantiikan sitä runoilija-piiriä, jonka jäsenet nimittivät itseään teosofeiksi ja johon kuului m. m. Atterbom, Stagnelius, Hammarsköld y. m., olen huomannut Atterbomin kuvanneen miltei ennustukselta vaikuttavaa näkemystään jostakin tulevasta pohjoismaalaisesta temppelistä. Runoelmassaan „Lycksalighetens ö,“ (Autuuden saari) kertoo Atterbom, että runon saarella oli kreikkalainen, kristitty ja vihdoin pohjoismaalainen eli teosofinen temppeli. Atterbom kuvaa tässä, kuten prof. Nilsson huomauttaa, miten pohjoismaiseen eli teosofiseen aikakauden yhdistyy se mikä oli parasta kreikkalaisessa ja kristillisessä opissa. Sen uskonto on kuitenkin suoranainen ilmennys jumaluudesta ja on myöskin intialaisen mystiikan tytärpuoli. Tältä pohjalta syntyvästä teosofisesta runoudesta Atterbom ennustaa.¹⁾

*

Nykyajan tieteellisiä ja filosofisia teoksia lukiessaan huomaa todellakin todeksi, sen minkä maisteri Sven Krohn kirjoituksessaan „Miten teosofian gnosis on hedelmöittänyt nykyaikaisia tieteitä“ (Ruusu-Risti 1934, n:o 1, s. 17) yrittää osoittaa. Taannoin sain käsiini erään Englannin nykyjään kuuluisimpien joukkoon kuuluvan filosofin, John Mc Taggart Ellis Mc Taggartin laajan kaksiosaisen teoksen „The Nature of Existence“ (Olemassaolon olemus), jossa hän suureksi hämmästykseni opettaa jälleensyntymistä. Hän kirjoittaa m. m.:

„Koska persoonallinen (yksilöllinen) identiteetti, samaisuus, ei häviä muistin hävitessä, voimme jatkuvasti sanoa, että meillä jokaisella on loppumatonta elämää tulevaisuudessa“. Niille, jotka huomauttavat, että sellainen tuleva elämä on arvoton, Mc Taggart kirjoittaa: „Nyt on varmaa, että tässä elämässä emme muista aikaisempia elämiämme, joko sentähden, että olemme ne unohtaneet tai ettei niitä ole muistettavina. Ja jos tällä elämällä on arvoa, ilman että muistamme muuta kuin sen, miksi ei tulevilla elämillä olisi arvoa ilman muuta muistoa kuin itsestään. Tässä tapauksessa ihminen on parempiosainen kuolematonmuuteensa nähden, koska hänellä on rajoittamaton luku arvokkaita olemassaoloja rajoitetun luvun asemesta“. Mc

¹⁾ Albert Nilsson, Svensk romantik, Stockholm 1924, s. 171—172.

Taggartin jälleensyntyemisopista kirjoittaa myöskin suomalainen filosofian professori J. E. Salomaa englantilaista filosofiaa koskevassa teoksessaan.

Jälleensyntyemisopista puhuttaessa tahdon tässä mainita, että myöskin saksalainen runoilija Friedrich Schiller on kirjallisesti puolustanut tätä oppia. Goethen nimi asetetaan tavallisesti yhteyteen jälleensyntyemisopin kanssa, sitävastoin Schillerin käsitys tästä kysymyksestä on vähemmin tunnettu huolimatta siitä, että hän runoissaan puhuu teosofiasta (Juluksen teosofia). Tämä johtuu siitä, että Schillerin mielipide jälleensyntyemisestä esiintyy harvoin luetussa nuoruudenaikaisessa (v. 1780 ilmestyneessä), lääketieteellisessä väitöskirjassa, jonka nimi on: „Ihmisen eläimellisen luonteen yhteydestä henkensä kanssa“. (Über den Zusammenhang der tierischen Natur des Menschen mit seiner geistigen“) Tämä väitöskirja päättyy sanoihin kuolemasta:

„Aine hajoaa jälleen viimeisiin alkuvoimiinsa, jotka nyt toisissa muodoissa ja olosuhteissa kulkevat luonnonvaltakunnassa, palvelevat toisia tarkoituksia. Sielu lähtee pois toisiin piireihin ajatusvoimaansa käyttämään ja katselemaan olemassaoloa (Universum) toiselta puolelta. Toisin voi sanoa, ettei se vähimmässäkään määrin ole tyhjentänyt tätä piiriä, niin että se olisi voinut täydellisenä jättää sen; mutta tiedetäänkö sitten, että se on menettänyt tämän piirin. Asetamme monen kirjan, jota emme ymmärrä syrjään, mutta ehkä ymmärrämme sitä muutamien vuosien kuluttua paremmin.“

*

„Suuri Seikkailu“ on nyt ilmestynyt. Kaikki riennämme tietysti hankkimaan itsellemme ja lukemaan tämän Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajan merkillisen tervehdysten, josta tulvehtii vastaamme hänen voimakkaan henkensä miltei personallinen läsnäolon tunne. Viime maaliskuussa hän kirjoitti tästä teoksestaan:

„Olen vastikään saanut valmiiksi uuden kirjan. Se on vielä niin uusi ja neitseellinen maatessaan tuossa edessäni pöydällä, että itse pidän siitä ja kuvittelen ja haaveilen, että toisetkin tulevat siitä pitämään. Onhan se vähän erikoinen, mutta kyllä juuri sen erikoisuus vähän pelottaakin. Toivon sen ilmestyvän syksyllä.“

Ja se ilmestyi syksyllä.

Zoimitussihteeriltä.

„Silmä on ruumiin kynttilä. Jos siis silmäsi on terve, niin koko ruumiisi on valoisa. Mutta jos silmäsi on viallinen, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!“

Tunneimme hyvin nämä Jeesuksen sanat, ehkäpä liiankin hyvin. Jos olemme nähneet niissä vain selviön, yksinkertaisen toteamuksen, pysähtykäämme hetkiseksi miettimään niiden merkitystä.

Vertaillessamme näitä Matteuksen evankeliumin sanoja muihin raamatunkäännöksiin huomaamme, että suomalainen laitos ei toista vertausta alkuperäisessä rikkaudessaan. Suomalaisen käännöksen mukaan Jeesus puhuu vain ruumiin „silmästä“, joka on joko „terve“ tai „sairas“. Jos turvaudumme kreikkalaiseen alkutekstiin, näemme, että vertaus puhuu itse asiassa enemmän. *H a p l u u s*, joka on suomeksi käännetty sanalla „terve“, merkitsee myös yksinkertaista, korutonta, suoraa, rehellistä, ja sen vastakohtana oleva *p o n e r o s*, suomalaisessa raamatussa „viallinen“, ei kreikassa merkitse yksinomaan ruumiillista sairautta, vaan myös kehnoa, pahaa, kelvotonta, paheellista, siis siveellistä turmeltuneisuutta.

Latinainen Vulgata-käännös käyttää vastaavasti sanoja *s i m p l e x* ja *n e q u a m*, joilla on samat, mutta yksinomaan siveellisiin arvoihin viittaavat merkitykset. Englantilainen uuden testamentin käännös on myös suomalaista onnistuneempi; siinä vastaa „tervettä“ *s i n g l e*, joka merkitsee m. m. vilpitöntä, rehellistä, ja „viallista“ vastaavalla *e v i l*-sanalla on ennen kaikkea siveellisen pahan merkitys.

Tämä selvittää Jeesuksen tarkoituksen. „Silmä“ merkitsee näkemistä, näkökykyä. Jos siis ihmisen silmä on terve eli yksinkertainen, merkitsee se sitä, että hän näkee asiat sellaisina kuin ne ovat todellisuudessa, hän suhtautuu maailmaan luonnollisesti, totuudenmukaisesti, hänelle paljastuu totuus vääristymättömänä.

Tämä vertaus ilmaisee kaikessa yksinkertaisuudessaan kuinka paljon meiltä vaaditaan, jos todella haluamme nähdä totuuden. Meillä on yksityiset ja yleiset ennakkoluulomme, uskomuksemme, intohimomme, ja ne sumentavat kaikki tavalla tai toisella henkistä näkökykyämme estäen meitä näkemästä totuuden elämässä.

Jeesuksen vertaus ilmaisee myös vaatimuksen, jonka

elämä on asettanut tieteelliselle totuudenetsijälle. Se väittää — niinkuin teosofiakin — että totuus kirkastuu ihmiselle vain sikäli kuin hän puhdistuu siveellisesti. Tinkimätön vakavuus ja pyyteettömyys tieteellisessä työskentelyssä luonnollisesti vaikuttaa puhdistavasti sitä harjoittavaan persoonallisuuteen, ja ennemmin tai myöhemmin se saattaa hänet näkemään, että ihmisen on etsittävä totuutta koko olemuksellaan eikä yksistään älyllään.

Luukkaan evankeliumi esittää saman vertauksen puhtaasta ja puhdistumattomasta silmästä (XI: 33—36). Suomalaisen raamatunkäännöksen mukaan on vertauksen loppuosa seuraava:

„Jos siis koko ruumiisi on valoisa, eikä miltään osaltaan pimeä, on se oleva kokonaan valoisa, niinkuin silloin, kun kynttilä valaisee sinua kirkkaalla loisteellaan.“

Tässä kohdassa vertaus tuntuu ontuvan. Silmän elinäkökyvyn puhtaus, josta on seurauksena ihmisen valaistuminen, esitetään loppusanoissa siten kuin kysymyksessä olisikin ulkoapäin tuleva vaikutus. Erilaisten raamatunkäännösten vertailu antaa samat vähämerkitykselliset sanat, vieläpä Tischendorffin toimittama kreikankielinenkin uusi testamentti.

Yksi poikkeus kuitenkin on, Vulgata-käännös, jonka kirkkoisä Hieronymus laati useihin kreikkalaisiin käsi-
kirjoituksiin nojautuen. Sen mukaan kuuluu ylläoleva kohta (XI: 36) käännettynä seuraavasti:

„Jos siis koko ruumiisi on valoisa, niin ettei sillä ole mitään osuutta pimeydestä, se on oleva kokonaan valoisa ja valaiseva sinua niinkuin lamppu loisteellaan.“ Saman käännöksen antaa Vulgatan mukaan toimitettu italialainen uusi testamentti.

Tuskin hämmästyimme, että viralliset raamatunkääntäjät ovat yleensä hyväksyneet edellisen, ymmärrettävän muodon, ja hyljänneet jälkimmäisen, arvoituksellisen. Ja kuitenkin se ilmaisee erään käytännöllisen totuuden, jota ei odottaisi tapaavansa raamatusta.

Määrätyssä vaiheessa puhdistuksen tietä ihminen nimittäin huomaa, että hänen ruumiinsa, jota hän kenties on pitänyt siveellisen pahan lähteenä tai ainakin henkisen kehityksensä hidastuttajana, itse asiassa onkin hänen ystävänsä, joka on pätevä neuvomaan häntä sopusoinnussa hänen henkisen pyrkimyksensä kanssa. Että kysymyksessä ei ole „lihan evankeliumi“, siitä on takeena se, että

tämä totuus alkaa valjeta ihmiselle kaikessa kantavuudessaan vasta silloin, kun hän on persoonallisuudessaan pääsyt tietoiseen yhteyteen korkeamman minänsä kanssa. Tämä valtava kokemus, joka lopullisesti määrää ihmisen kaidan tien kulkijaksi, painaa näet leimansa myös eetteriruumiiseen, ja ihmisen eetteris-fyysillinen ruumis, jolla on takanaan miljoonien vuosien kehitys, alkaa nyt osallistua sen suunnitelman toteuttamiseen, jonka kaukaisena päämääränä on kuolemattoman ruumiin luominen.

Ihminen, jolle korkeampi minä on tullut pysyväksi, eläväksi todellisuudeksi, osaa nyt kuunnella ruumiinsa ääntä, sillä hän erottaa sen vanhastaan niin tutun itsekyyden äänestä. Hän on vielä kaukana puhtaudesta, mutta „näön“ puhdistaminen on hänelle nyt yhtä tarkoituksellista ja luonnollista kuin on urheilijalle valmennus, ja tässä työssään hän saa apua myös ruumiiltaan, joka Jeesuksen Kristuksen jälkeen on Pyhän Hengen tempeli.

Tolstoin opin teosofia.

Kaukana mittaamattoman Venäjän sydämessä elää ja vaikuttaa muuan aikamme suurimpia neroja¹⁾. Enemmän kuin neljännesvuosisadan hänen tähtensä on tuikkinut maineen taivaalla ja lähettänyt valonsäteitään maailmaan.

Kuka on Leo Tolstoi? Maailmankuulu novelli- ja romanikirjailija, voittamaton vavahduttavan todellisissa kuvauksissaan elämästä ja ihmisistä pyhässä tsaarin valtakunnassa; kirkkojen väärän kristinuskon peloton vastustaja, kreikkalais-oikeauskoisen kirkon kiroama; ihmisten sosiaalisten käsitteiden valtava uudistaja, selvänäköinen ja terävä paljastaessaan yhteiskunnan nurjat puolet.

Arvostelut hänestä ja hänen uudesta alkukristillisestä uskostaan ovat kuitenkin hyvin vaihtelevat, vaikka kaikki tunnustavatkin hänen nerokkuutensa.

„Sellaista romaania kuin 'Ylösousemus' ei ole kirjoitettu toista Kristuksen syntymän jälkeen!“ huudahti muuan Tolstoin kirjallisen kyvyn ihailija ajatellen erityisesti niitä

¹⁾ Kirjoitettu v. 1902.

leimuavia totuuksia, jotka tekijä lausuu tässä teoksessaan. „Vastustan ehdottomasti Tolstoin reformatoorisia utopioja“, sanoi toinen; „niin pintapuolista käsitystä työstä ja yhteiskuntajärjestyksestä ja ihmisten tasa-arvoisuudesta ja sellaista aitovenäläistä tietämättömyyttä valtion käsitteestä on suorastaan vahingollista levittää painettuna maailman kaikille kulmille.“

Ja kaikki tietävät, mitä puhdasoppiset kristityt ajattelevat venäläisen uskonfanaatikon kerettiläisistä uskonnollisista tuumailuista. Kaikkialla ottavat virallisen uskonnon edustajat vaieten vastaan Tolstoin itsepintaisen pysyttämisen siveyssäännöissä, jotka evankeliumit ovat esittäneet Jeesuksen sanomina juutalaisten kymmenen käskyn vastakohtana, mutta he kääntyvät sen sijaan syvällä suuttumuksella pois sellaisesta epäkristillisyydestä kuin esim. saastattoman sikiämisen kieltämisestä.

Valistunut yleisö ei enää kiinnitä mitään huomiota näihin vastaväitteisiin, joita kirkolliselta taholta esitetään Tolstoin käsityksiä vastaan. Dogmien varustus on luonnontieteiden, historian ja vertailevan uskontotieteen miinoittama, ja räjähdysaineina ovat realistiset tosiasiat, ei yksistään inhimillinen järki. Sitävastoin täytyy Tolstoin seuraajien, jotka eivät ehkä ole niinkään lukuisat, mutta sitä innokkaammat, ottaa vakavasti tutkittavakseen se suuttumus, jota Tolstoin sosiaalinen ja eettinen ajatus-tapa herättää epäitsekäissä ja eteenpäin pyrkivissä ihmisissä.

Yleensä voidaan sanoa, että hänen tuotannossaan samoin kuin maailmankin silmissä kaunokirjailija on siirtynyt taka-alalle jättääkseen sijan profeetalle; Tolstoita arvostetaankin tältä eräissä suhteissa uuden elämäntutkimuksen julistajan kannalta; samalta näkökannalta mekin nyt käsittelemme häntä ja hänen oppiaan. Kun hänen nimensä mainitaan, kuvittelevat useimmat, jotka tuntevat hänen kirjoituksensa, yhteiskunnallista uudistajaa, joka tahtoo toimittaa pois tuomioistuimet ja vankilat, hallitukset ja kirkot, ja joka yksityiselle yksilölle saarnaa paluuta ruumiilliseen työhön.

Ei olekaan vaikeata hyljätä hänen ajatuksensa sikäli kuin niitä pitää fantastisina, sillä on helppo arvostella, kun saa kuulla niin kaihtamatta ja selvästi esitetyn mielipiteen.

Pelkään sitävastoin, että niitä on varsin vähän, jotka,

vaikkakaan eivät hyväksy hänen elämänkatsomustaan kaikissa yksityiskohdissaan, kuitenkin ymmärtävät häntä täysin. Nämä ovat niitä, jotka osaavat tuntea hänen laillaan, vaikka he eivät joka kohdassa ajattele hänen ajatuksiaan. He eivät niinkään näe miestä, jolla on yhteiskuntaa kumoavia ajatuksia kuin pikemminkin ja ensi sijassa miehen, jolla on suuri sydän, joka rakastaa totuutta koko olemuksellaan, joka on tehnyt erään suurelle enemmistölle vielä tuntemattoman sielullisen kokemuksen. He ymmärtävät häntä siksi, etteivät he ensin kysy, mitä hän sanoo, vaan miksi hän sanoo sitä mitä sanoo. Ja he ymmärtävät hänet oikein siksi, että heidän ymmärtämyksensä ei perustu rajoitettuun sielulliseen kokemukseen, vaan saa ravintonsa runsaasti pulppuavasta henkisestä elämänlähteestä, heidän omasta heränneestä korkeammasta tajunnastaan. Siten todellakin Tolstoita on ymmärrettävä hänen oman oppinsa nojalla.

Se, että luullaan Tolstoin opin, jolla on yleinen veljeys lähtökohtanaan, saarnaavan paluuta „luonnolliseen“ ruumiilliseen työhön kaikille ylisivistyneille nykyaikaisille laiskureille, osoittaa hänen oppinsa hengen täydellistä väärinkäsittämistä. Samaten, jos uskotaan tämän opin halua van poistaa kaikki vankilat, tuomioistuimet j. n. e. yhtäkkiä kristillisestä maailmasta. Tolstoin oppi on puhjennut hänen henkisestä tajunnastaan, ja muoto, jossa se esiintyy, on tulos ulkonaisista kokemuksista, jotka Tolstoilla on ollut elämässään. On hyvin mahdollista, että jos yksityinen henkilö kokee saman henkisen heräämyksen kuin Tolstoi, hän tuntee kutsumusta omaksumaan hänen käsityksensä ruumiillisesta työstä ja yhteiskuntakysymyksistä. Mutta jos esimerkiksi kokonainen yhteiskunta päättäisi äkkiä poistaa kaikki tuomioistuimet, kaiken lainsäädännän, kaiken rikollisten rankaisun, ei tällä olisi mitään yhteistä Tolstoin opin kanssa, elleivät kaikki yhteiskunnan jäsenet olisi henkisesti heränneitä ja täysin tietoisia astumastaan askeleesta. Oppi — niinkuin aina uskonnon henki — vetoaa yksilöihin ja kutsuu heitä parannukseen ja uudestisyntymiseen.

En suinkaan halua kieltää, että Tolstoi ehkä itse luulee useimpien kristittyjen olevan kypsiä hänen ilmestyksilleen, ja että heidän ajatustensa täytyy välttämättömästi kulkea samaan suuntaan kuin hänenkin. Sen verran dogmaattista optimismia voidaan toki suoda anteeksi suurelle

opettajalle! Ja voihan tapahtua, että Venäjän maaperä on erityisesti vastaanottavainen siemenille, joita hän kylvää. Ken tietää, ehkäpä Tolstoi ilmaisee Venäjän kansan kaipauksen, ehkäpä hän ruumiillistuttaa sen hengen ja sinkoaa ilmoille sen yhteiskunnallisen elämän ihanteen, jota tämä nuori, ylöspäin pyrkivä kansa on kutsuttu toteuttamaan aikana, jolloin se kirjoittaa historiaansa. Olen suorastaan tehnyt sen kokemuksen, että oma kansani, jonka kansallisen karman laki on sitonut Venäjän kansaan, erittäinkin ruumiillista työtä tekevät luokat, ei ole aivan kykenemätön vastaanottamaan tolstoilaista kristinuskoa.

Kuitenkin uskon, ettei tässä suhteessa suinkaan saa olla liian toivehikas. Opin oma henki on sellainen, että se vaatii yksilöllistä uudestisyntymistä, ennen kuin sen mukaan voidaan elää oikeassa hengessä, ja milloin sellaisia sielunliikkeitä on aikaisemmin historian kuluessa esiintynyt en m a s s e, ovat ne ajan mittaan osoittautuneet riittämättömiksi ja useimmiten johtaneet erehdyksiin ja kiihkoiluun.

Koetan nyt esittää Tolstoin kristinuskon systemaattisesti, lähtien mielestäni oikeasta psykologisesta näkökannasta ja esittäen inhimillisen yhteiselämän velvollisuuksiin liittyvien käskyjen luonnollisen järjestyksen. Tässä minun ei suinkaan tarvitse menetellä omavaltaisesti, vaan voin käyttää hyväkseni suuren uudistajan omia sanoja. Leo Tolstoilta on vähän tunnettu teos, jonka nimi on „Kristillinen oppi“ (ainakin on englantilaisella käännöksellä, jonka sain julkaisijalta, Vladimir Tchertkoffilta, nimenä „The Christian Teaching“), missä tekijä lyhyin, systemaattisesti järjestetyin lausein esittää uskonnollisen uskonsa. Tahdon tässä toistaa tämän kirjan sisällön varmana siitä, että se herättää teosofisessa lukijapiirissä mielenkiintoa.

Kirjan ensimmäisessä osassa, jonka nimenä on „muinaiset opit ja uusi elämänkäsitys“, Tolstoi antaa yhteenvedon oppinsa metafyyillisestä perustasta. Hän aloittaa tämän osan seuraavilla sanoilla: „Varhaisimmista ajoista alkaen ihmisillä on ollut tunne kurjuudesta, kestättömyydestä ja tarkoituksettomuudesta olemassaolossaan, ja he ovat odottaneet pelastusta tästä kurjuudesta, tästä kestättömyydestä ja tästä tarkoituksettomuudesta jumalalta tai jumalilta, joiden piti vapauttaa heidät erityisistä onnettomuuksista tässä elämässä ja suoda heille tulevassa elämässä se onni, jota he olivat havitelleet, mutta jota he

eivät olleet saavuttaneet. Siksi on kaukaisista muinaisajoista asti ollut eri kansojen keskuudessa opettajia, jotka ovat antaneet ihmisille opetusta sen jumalan tai niiden jumalien luonnosta, jotka tulevat heidän vapahtajikseen; samaten niistä sovituskanoista, joita piti käyttää, jotta ihmiset saisivat palkintonsa tässä tai tulevassa elämässä.“

Mainittuaan tämän jälkeen joitakin eri uskontojen pääpiirteitä tekijä esittää, kuinka nämä opit eivät ajan mitaan voineet tyydyttää inhimillisen sielun vaatimusta, osittain siksi, etteivät ihmiset saavuttaneet kaipaamaansa onnea tässä elämässä, osittain siksi, että he kehittyvän valistuksen lisääntyessä huomasivat, että useat opeista olivat epätosia, ja osittain sen tähden, että he kansojen keskinäisen kanssakäymisen ansiosta huomasivat, että jokaisella kansalla oli jumalallinen ilmestyksensä, joka oli olevinaan ainoa oikea. Ja hän lisää: „Jos vanhimpina aikoina vain parhaimmat henget, kuten Salomo, Buddha, Sokrates, Lao-Tse y. m., saavuttivat tietoisuuden vastakohdista, joka on toisaalta inhimillisen elämän onnenvaatimuksen ja jatkuvaisuuden ja toisaalta kuoleman ja kärsimyksen väistämättömyyden välillä, tuli siitä myöhemmin aikoina totuus, joka oli kaikille selvä, ja enemmän kuin koskaan ennen kaivattiin tähän ristiriitaan ratkaisua.

Tämä ratkaisu, sanoo Tolstoi, tuli alkuperäisen kristinuskon kerralla. Hän kuvailee asiaa tarkemmin seuraavasti:

„Ensimmäisenä elämäkautenaan ihminen elää ilman tietoisuutta siitä, että elää; siis ei hän itse elä, vaan hänessä ja hänen kauttaan elää se elinvoima, joka elää kaikessa, mitä tunnemme. Ihminen alkaa itse elää vasta silloin, kun hän tulee elämisestään tietoiseksi. Tästä hän tulee tietoiseksi silloin kun tietää kaipaavansa onnea omalle osalleen ja näkee muiden kaipaavan samaa. Tämän tiedon antaa ihmiselle järjen herääminen.

Kun ihminen huomaa elävänsä ja kaipaavansa onnea, ja että muilla olennoilla on sama kaipuu, huomaa hän myös ehdottomasti, että se onni, jota hän janoaa itselleen, on saavuttamaton, ja että menestyksen sijasta häntä odottaakin väistämätön kärsimys ja kuolema. Samat vastoinkäymiset odottavat kaikkia olentoja. Tässä tulee nyt näkyviin ristiriita, ja ihminen etsii siihen ratkaisua — ratkaisua, jonka tulee antaa hänen elämälleen sellaisenaan järjellinen sisältö. Hän toivoo, että hänen elämänsä olisi joko sellainen kuin se oli ennen järjen heräämistä, s. o. puh-

taasti eläimellinen, tai että siitä tulee puhtaasti henkinen. Ihminen tahtoo olla eläin tai enkeli, mutta hän ei osaa olla kumpaistakaan. Ja tässä tulemme siihen ristiriidan ratkaisuun, jonka kristinusko antaa. Se julistaa ihmiselle, että hän ei ole eläin eikä enkeli, vaan enkeli, joka on eläimestä syntymässä — henkinen olemassaolo, joka kehittyy eläimellisestä, ja että meidän koko elämämme tässä maailmassa ei ole muuta kuin tuota syntymisprosessia.“

En malta olla huomauttamatta, että tämä vapauttava oppi, jota Tolstoi nimittää kristilliseksi, ei ole muuta kuin kaikkien uskontojen esoteerinen sisältö, ensimmäinen salaisuus, joka paljastuu ihmiselle, kun hän etsii oikeata tietä pelastukseen. Tolstoi on löytänyt tien kristillisestä uskonnosta, mutta buddhalainen, joka seuraa vanhojen jälkiä, voi yhtä hyvin löytää sen uskonnostaan ja hindu omastaan. Tämän olemme teosofian ansiosta täydellisesti ymmärtäneet.

Tolstoi jatkaa: „Niin pian kuin ihminen on herännyt järjelliseen tietoisuuteen, hänelle tämä tietoisuus sanoo, että hän kaipaa onnea; ja koska hänen järjellinen tajuntansa on herännyt hänen omassa erityisessä olemuksessaan, hänestä näyttää siltä, että tämä onnen kaipaus liittyy tähän erityiseen olentoon. Mutta sama järkitietoisuus, joka osoitti hänelle, että hän on erityinen olento, joka kaipasi onnea itseään varten, osoittaa hänelle myös, että tämä hänen erillinen olentonsa ei sovellu siihen elämän ja onnen kaipuuseen, johon hän sen liittää. Hän huomaa, että tämä erityinen olento ei voi omata elämää eikä autuutta.

„Mitä sitten on todellinen elämä?“ hän kysyy itseltään ja hän huomaa, että todellista elämää ei ole hänessä itessään eikä niissä olennoissa, jotka häntä ympäröivät, vaan ainoastaan siinä, joka aiheuttaa autuutta. Tämän keksinnön tehtyään ihminen lakkaa pitämästä omaa erillistä ruumiillista ja kuolevaista olentoaan itsenään, ja pitää itsenään sitä olemusta, jonka hänen järjellinen tietoisuutensa hänelle paljastaa, ja joka on muista erottamaton, henkinen ja siksi kuolemasta vapaa. Tämä on uuden henkisen olemuksen syntyminen ihmisessä.

Tämä olemus, jonka ihmiselle paljastaa hänen järjellinen tajuntansa, on onnen kaipuu, sama onnen kaipuu, joka aikaisemmin oli hänen elämänsä päämäärä, mutta

sillä erotuksella, että aikaisemman olennon onnen kaipuu liittyi erityiseen ruumiilliseen olentoon eikä ollut itsestään tietoinen, kun sitävastoin nykyinen onnen kaipuu on itsestään tietoinen eikä liity mihinkään erilliseen, vaan kaikkeen, mikä on olemassa.

Järjen heräämisen ensimmäisenä kautena ihmisestä tuntuu, että se onnen janoo, jonka hän tuntee todelliseksi itsekseen, liittyy ainoastaan ruumiiseen, johon se on suljettu. Mutta kuta selvemmäksi ja voimakkaammaksi järki tulee, sitä selvemmin ihminen ymmärtää, niin pian kuin hän on tietoinen itsestään, että hänen todellinen itsensä ei ole hänen ruumiinsa (joka on vailla kaikkea todellista elämää), vaan juuri tämä onnen kaipuu, onnen kaipuu, joka liittyy kaikkeen olevaiseen. s.o. universaalisen onnen kaipuu.

Universaalisen onnen kaipuu antaa elämän kaikelle olevaiselle; se on se, jota me nimitämme Jumalaksi. Niinpä se olento, joka ihmiselle paljastuu tajunnassaan, olemus, joka syntyy, ja joka antaa elämän kaikelle, mitä on olemassa, tämä olemus on Jumala. Ihminen tuntee Jumalan omassa itsessään suoranaisesti oman tajuntansa välityksellä.

Tajunta ilmaisee ihmiselle, että hänen elämänsä perusta on universaalisen onnen kaipuu, jotakin käsittämättöntä ja selittämättöntä, mutta samalla ihmistä lähimpänä ja käsitettävimpänä. Esiintyen ihmisessä ensin hänen eläimellisen olemuksensa elämänä, sitten niiden olentojen elämänä, joita hän rakastaa, autuudenjanon prinssiippi ilmenee järjen herättyä universaalisen onnen kaipuuna. Tämä kaipuu on kaiken elämän lähde, se on Jumala niinkuin evankeliumissakin sanotaan: „Jumala on rakkaus.“

— (Jatk.)

Pekka Ervast.

(Teosofisk Tidskrift, 1902. Suom. J. Ptn.)

Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta; ja joka pelkää, hän ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa.

I. Joh. kirj. 4: 18.

Henkinen elämämme ja P. E.

Tunnumme kaikki „Hiljaisuuden Äänen“ sanat:

„Katsela sielujen joukkoja. Huomaa, kuinka ne liitelevät ihmiselämän myrskyisen meren päällä ja kuinka ne uupuneina, vertavuotavina, siipirikkoina toinen toisensa jälkeen putoilevat laineiden kuohuun. Rajutuulten tuudittamina, vihurien viskeleminä ne ajautuvat veden mukana ja katoavat lähimpään suureen pyörteeseen.“

Alemmassa persoonallisuudessa eläessämme olemme voimattomia pisaroita elämän meressä. Kun kykenemme pysymään itsetietoisina henkiolentoina, elämään hengenelämää, olemme vapaat tuosta elämän meren vallasta, sen pyörteistä ja voimista. Meidän persoonallinen valvetajuntamme tuntee olevansa kotonaan tässä elämän meressä. Suurimman osan päivästä elämme tuon persoonallisen ihmisen tajunnassa, olemme tavallisia ihmisiä, jotka huolehtivat jokapäiväisen elämän vaatimuksista: mitä söisimme, mitä joisimme ja millä vaatettaisimme itsemme.

Näin mekin kaikki elimme päivästä toiseen. Mutta vähitellen vuosien kuluessa me heräsimme tajuamaan, ettei elämän koko salaisuus tyhjennykään siihen, että kuljemme elämän meren virtojen ja myrskyjen mukana. Aloimme aavistaa, että todellinen elämä ehkä onkin jotakin muuta. Tässä vaiheessa elämäämme tuli P. E. Hän oli ihmeolento, joka ei näyttänytkään pitävän tosi elämänä elämän meren pyörteisiin heittäytymistä. Elämällään ja opetuksillaan hän selvästi osoitti, että meidän on vapauduttava elämän meren virtojen vallasta, kohottava sen yläpuolelle, Ikuisen Elämän todellisuuteen.

Me lähdimme kulkemaan hänen opetustensa viittomaa tietä. Järjellemme selvisi piankin olemuksemme kaksinaisuus, opimme, että ihminen on sekä kuolematon jumalolento että kuolevainen ruumis. Ymmärsimme piankin, että jumalallisen puolen on voitettava, mutta hitaasti, perin hitaasti olemme osanneet vastaanottaa tämän oivalluksen fyysillis-eetteriseen ruumiiseemme valvetajuntamme käytännölliseksi tekijäksi. Vasta nyt, vuosikausia kuunneltuamme P. E:n sanoja alkaa nukkuja herätä. Hengen aurinko alkaa nousta yli myrskyisen elämän meren. Aurinon noustessa meri tyyntyy, ja huomaamme, ettemme oikeastaan sisimmässämme olekaan yhtä tuon meren kanssa. Koboamme meren yläpuolelle. Näemme, että tuossa meressä osa meistä on ja liikkuu, mutta henki-

olentoina olemme sen yläpuolella ja hallitsemme merta ja sen maininkeja. Aurinko nousee ylemmäs — hengen valta meissä voimistuu. Olemme valvetajunnassamme heräämässä siihen tietoisuuteen, että henkinen todellisuus on yksinvalti. Henki hallitkoon meitä aina.

Tämä kuolevainen persoonallisuutemme ja jokapäiväinen elämä alkavat näyttää haihtuvalta harhalta ja helposti voimme alkaa laiminlyödä sitä. Siinä taaskin tulee P. E. avuksemme opettaen: näkyväinen elämä on voitettava Jumalalle, persoonallinen elämä lunastettava, että tapahtuisi Jumalan tahto maan päällä niinkuin taivaassa. Me mietiskelemme, saamme kokemuksia ja ymmärrämme P. E:n opetusten totuuden. Emme saa laiminlyödä ulkonaistakaan elämäämme. On annettava keisarille mikä keisarin on: hoidamme hyvin maalliset toimet, pidämme huolen fyysisestä ruumiistamme, palvelemme loppuun karmamme, sukuamme, maatamme, ystäviämme ja vihollisiamme kohtaan. — Emme riennä järjettömästi antamaan pois kaikkea, mitä meillä on maallista omaisuutta, vaan omistamaamme omaisuuteen nähden tulemme taloudenhoitajiksi, jotka käyttävät sitä lähimmäistensä hyväksi. Helppoa olisi henkisen heräymyksen hetkellä luopua kaikesta omaisuudestaan, mutta vaikeampaa tehdä se vähitellen, kun voimakkain hengen huumaus on haihtunut ja se tuntuu enää vain hiljaisena metsäpuron solinana. Epäilemättä ilmenee Paavalinkin kanta samansuuntaisena I Kor. 7. 24: „Pysyköön kukin, Veljet, Jumalan edessä siinä asemassa, missä hän on kutsuttu“. Moni on henkisen heräymyksen hetkellä jättänyt kaiken ja lähtenyt saarnaamaan, siitäkin huolimatta, ettei ole suinkaan ollut valmistunut saarnamieheksi. Hänestä tuntuu kaikki ulkonainen niin toisarvoiselta, ettei hän osaa arvioida sopivaisuuttaan tehtävänsä. Hän kuuntelee vain henkeä ja laiminlyö kokonaan ulkonaisen. On tosin kirjoitettu, että työmies on palkkansa ansainnut, mutta tämä sanonta samalla edellyttää, että työmies on palkattu, s. o. että joukko ihmisiä, hänen ystävänsä ovat nähneet, että hän tietää enemmän kuin he ja sanovat hänelle: „Opeta meillekin, mitä hengen elämästä tiedät. Me jaamme Sinulle maallisesta omaisuudestamme niin, että saat kokonaan antautua tälle henkiselle työlle“. Ei siis tule kysymykseen, että opettaja pakolla valitsee itselleen oppilaat, joille alkaa tyrkyttää kokemuksiaan, samalla vaatien, että he pitävät huolen

hänen aineellisesta toimeentulostaan. Epäilemättä on niin, että oppilaat valitsevat opettajansa. — Kun tulemme elämässämme siihen kohtaan, että henkinen elämä tulee meille pääasiaksi, jolle kaiken alistamme, emme sentään laiminlyö maallisia velvollisuuksiamme emmekä n.s. leipätyötämme. Sillä silloinhan joudumme toisten ihmisten armoille. Ei suinkaan ole elämän tarkoitus, että kun ihminen herää henkisesti, hän ei enää tee mitään tämän näkyväisen maailman töitä. Harvat ovat sananjulistajiksi kutsutut, mutta kaikki ovat kutsutut tekemään henkiseksi sen työn, jonka kohtalo on heille osoittanut.

*

Me olemme valinneet P.E:n oppaaksemme ja soihduksemme. Hän on vieläkin soihtumme tässä Varjojen Maassa. Hänen soihdustaan ovat syttyneet meidänkin pienet kynttilämme. Meidän ihmeellinen etuoikeutemme on pitää maailmassa yllä hänen henkensä tulta. Olemme kuin temppelein pappeja ja papittaria, joiden tehtävä on valvoa, ettei Ikuinen Tuli pääse sammumaan. Yksin kulkien olemme pieniä valoja, mutta veljesjoukkona muodostamme suuren liekin, joka voi näkyä kauas maailman meren myrskyissä kamppaileville.

Sydämissämme tunnemme, että järjestömme on voimistuva, sillä olemme hengessämme tebneet lujan päätöksen jatkaa rakkaan Perustaja-Johtajamme työtä. Tunnemme jokainen, että P. E. on meitä nyt lähempänä kuin ollessaan näkyväisenä keskellämme. Hän jatkuvasti inspiroi meihin uutta voimaa ja uusia aatteita. Näinhän on muuten aina ollut henkisten opettajien poismenon jälkeen. Joh. 16:ssa sanoo Jeesus opetuslapsilleen: „Mutta nyt menen hänen tykönsä, joka lähetti minut . . . Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyödyksi, että minä menen pois. Sillä ellen minä mene pois, ei Lohduttaja tule teidän tykönnne; mutta jos menen pois, lähetän hänet tykönnne . . . , mutta kun hän tulee, Totuuden Henki, opastaa hän teidät koko totuutcen“.

P. E. on mennyt pois, että itsenäistyisimme, tulisimme itsetietoisiksi kansalaisiksi Hengen valtakunnassa — osaisimme mennä siihen Galileaan, jossa hänkin meitä odottaa. Meidän etsikkoaikamme on nyt tullut, — ei anneta meille rajattomasti aikaa. Meidän on pian voitettava pääsy

Valon Valtakunnan Mysterioihin. Kaikille meille kuuluu nyt kehoitus: muuttakaa mielenne, luopukaa persoonallisen elämän tyhjyydestä ja nouskaa minuutenne ja Kristus-tajunnan kirkkauteen!

Uuno Pore.

Daimonion.

Hyvin monen suuren historiallisen persoonallisuuden yhteydessä käytetään lauseparreksi kiteytynyttä sanontaa „demoninen persoonallisuus.“ Nietzsche ja Strindberg ovat luoneet perustan tämän ajatusyhtymän sisällykselliselle merkitykselle sekä tarkoitukselle. Tämän mukaisesti nähdään suuressa historiallisessa henkilössä ikäänkuin jokin luonnonvoima, joka purkautuu ja saa aikaan juuri ne tapaukset, mitkä tuon luonnonvoiman on pakko saada aikaan oman sisäisen laatunsa perusteella. Itse asiassa hän — tuo suuri persoonallisuus — ei toimi; päinvastoin jokin mahti tai voima toimii ikäänkuin häntä välikappaleenaan käyttäen. Tällaisessa tapauksessa olisi yleisen katsantokannan mukaisesti hymyilyttävää sovittaa siveellistä mittapuuta tuohon välikappaleena käytettyyn historialliseen henkilöön, ja usein tällaiseen tapaukseen sovitetaan Goethen sanat: „Omaatuntoa on oikeastaan vain sillä, joka katselee, toimiva on aina ilman omaatuntoa“.

Kaikista ensimmäisinä kreikkalaiset huomasivat tällaisissa tapauksissa joutuneensa tarkkaamaan jotakin arvoituksellista elämänpuolta. Itse sana „daimoon“ ei näytä olevan puhtaasti kreikkalaista alkuperää. Siitä huolimatta juuri kreikkalaiset ovat luoneet ja muodostaneet tuolla sanalla ilmaistun käsitteen sisällön. Kreikkalaiset tätä sanontaa käyttäessään ajattelivat jotakin ulkopuolista, ihmisiin vaikuttavaa kohtaloa. Tällainen kohtalo saattoi heidän mielestään olla jokin äkillisesti ja ikäänkuin sattumoin toimiva voima. Juuri ratkaisevalla hetkellä saattoi esim. jousen jänne katketa. Samoin äkillinen sairauden puuska tai odottamattomasti sattunut kuolemantapaus olivat tuollaisen ulkonaisen kohtalon puuttumista ihmiselämään. Kreikkalaiset ikäänkuin arastelivat ja kaihtoivat sanoa tällöin peittelemättä, että jokin jumalainen mahti oli tarttunut tapahtuma-

sarjaan välineiden maailmassa juuri tuohon kyseessä olevaan henkilöön nähden. Niinpä tällöin käytettiin epä-määräistä sanontaa, että tuon henkilön daimoon oli täten tahtonut, ja että se oli pannut tahtonsa täytäntöön. Vähitellen todettiin toisia samanlaisia tapauksia, joissa tuo kaikki sattui ihmisen omassa, sisäisessä puolessa. Tällöinkin ihminen oli määrättyissä tuokioissa kammottavan, korkeamman jumalaisen mahdin välikappaleena. Tuo ihmisen sisimmässä ilmenevä sekä toimiva daimoon — demooni — ikäänkuin vangitsi ihmisen tahdon ja johdatti sekä syöksi ihmisen hänen itsensä sitä tahtomatta joihinkin kohtalonomaisiin intohimojen pyörteisiin ja vieläpä rikoksiin, joita taas seurasi kosto. Tällaisia tapauksia huomioidessaan ja tarkemmin punnitessaan kreikkalaiset päättivät, ettei tässä ollut sijaa sattumalla, joka ulkoapäin tarttui jonkin ihmiselämän ohjaksiin. Heidän mielestään jokaisessa ihmisessä jatkuvasti eli ja vaikutti jokin puoli, joka kyllä toisaalta oli jotakin muuta kuin itse tuo kyseessä oleva henkilö, mutta toisaalta taas oli tuo henkilö itse. Niinpä tällöin katsottiin, että kaiken aiheuttajana oli tuo salaperäinen puoli tai daimoon, joka toisinaan ilmeni jonkin ihmisen suojelushenkenä, toisinaan taas kohtalona, sokeena, armottomana, turmioon syöksevänä.

Viimeksi mainitussa tapauksessa ihminen itse oman daimonioninsa ohjaamana nostatti omassa sisimmässään itselleen tuollaisen traagillisen ristiriidan. Daimoon saattoi ikäänkuin ahdistaa pakottaa ihmisen jopa aivan mieltömiin tekoihin, ja ihmisen täytyi alistua kohtalon iskuihin. Muutamilla ihmisillä oli hyvä ja suojeva daimoon, e u d a i m o o n. He menestyivät. Ne taas, joilla oli pahansuopa daimoon, olivat kovan kohtalon heiteltäviä eikä heille mikään onnistunut.

Tämän katsantokannan — mikäli oli kysymyksessä tuonpuoleinen todellisuus — Herakleitos sai vankkumaan tunnetuilla syvämielisillä sanoillaan, „luonne (ethos) on ihmisen daimonion“. Näihin sanoihin kiteytetty oppi aiheutti henkisen kumouksen ja uudelleenarvioinnin. Nyt kohosi joonilainen tiede arvoonsa, nyt Ateena nousi suurvaltasemaan. Samalla siellä sofistit aloittivat toimintansa. Nyt, kun luonnon oli oltava kaikkien teennäisten lakien mittapuuna ja normina, nyt oli yksityisen ihmisen mahdollista tietoisesti asettua omaksi kohtalokseen, luottaa itseensä sekä ilmentää itseään minkään salaperäisen mah-

din voimatta häntä enää peloittaa. Mikäli tällöin luonto — päinvastoin kuin mitä ennen oli opetettu — osoitti todeksi ihmisten kykyjen erilaisuuden, niin näytti tuo erilaisuus jumalien sallimalta väkevämmän oikeudelta. Jumalat olivat antaneet voimakkaalle ja lahjakkaalle ihmiselle oikeuden käyttää hyväkseen sekä hallita suurta, keskinkertaisten ja lahjattomien ihmisten laumaa. Jos tuollaiselle rohkealle, voimakkaalle ja lahjakkaalle johtajalle huomautettiin, että hänet oli vallannut vallanhimon daimoon, ei hän nuhteista piitannut.

Tällöin esiintyi Sokrateen ja Platonin omaatuntoa järkyttävä, syvempi usko. Oli todella mittaamaton merkityksensä tällä Platonin siveellisellä arvioinnilla, jota hän käytti mittapuuna ihmisen sisäistä, sielullista puolta arvotellessaan. Tällöin hän ei asettanut ainoastaan aistillisia himoja, vaan vieläpä urhouden, rohkeuden jonkinlaisiin rajoitetumpiin ominaisuuksiin kuuluviksi. Näiden vastakohtaksi Platon asetti kaiken järjenomaisen ja ideoihin suuntautuvan pyrkimyksen. Sillä Platonin mielestä voitiin idea käsittää vain Eros-hurmana, mikä taas oli jumalaista intoutumista. Mutta tuo Eros on juuri se todellinen daimoon, jota ihmisen tuli kaikessa totella, jonka kuiskeita ihmisen tuli omassatunnossaan tarkata. Platonin oppiin sisältyi väite, että daimoon ei ole kohtalonomaisesti ihmiselle määrätty. Ihminen saattaa itse valita oman daimooninsa. — Todellisen daimoonin seuraaminen ja sen viitteiden noudattaminen merkitsee ihmiselle ankaraa taistelua hänen omassa rinnassaan. Tuota taistelua käy ihminen kaikkea rajoitetumpaa, alemmaa ja rahvaan tajuntaan syöpynyttä vastaan. Tässä taistelussa on kysymys itsekasvatuksesta sekä toisaalta siitä, että antautuu jonkin korkeamman kasvatettavaksi.

Platon nimenomaan sanoo, että tällainen korkeampi puoli, tällainen hyvään johtava daimonion löytyy jokaisessa ihmisessä. Tästä huolimatta eivät ihmiset Platonin mukaan ole yhdenvertaiset. Vain harvojen yksilöjen osaksi tulee tuo idean selvä näkeminen. Heille — valituille — idea kangastaen siintää kaiken elämän kaukaisena, suunnitelmanmukaisena päämääränä.

Niin Platon „Valtiossaan“ vaatii kansalaisille tasapuolista oikeutta tällöin kuitenkin huomioonottaen, että jokaisen kansalaisen on saatava hänelle tuleva kykyjensä mukainen sija yhteiskunnassa. Valtion johdon tulee olla

niillä harvoilla henkilöillä, joiden luonteen kehittyneisyys tarjoaa samalla varmuuden siihen nähden, että nämä johtajiksi valitut ovat ennen kaikkea epäitsekkeitä kokonaisuuden palvelijoita.

Nämä Platon ajatukset vaikuttivat myöhemmin aikoina kaikkien niiden muotojen muovaajina, joihin kreikkalainen filosofia valoi ajatuksensa etsiessään inhimillisen suuruuden perikuvaa. Stoalaisten käsitys luonnonoikeudesta sekä Aleksanteri Suuren palvelonta perustuivat näihin Platonin ajatuksiin. Kun vanha maailma haki itselleen vapahtajaa ja pelastajaa olivat nämä Platonin ajatukset ihmisten kaipuun luoman ihannekuvan innoittajat. Hyvä haltiahenki, genius, oli asuva tuossa ihmiskunnan pelastajassa. Hän ei saisi yksistään nojautua valtakeinojen käyttöön. Tuon odotetun vapahtajan sisäinen genius oli muovaava hänet kaitselmuksen käyttökelpoiseksi aseeksi. *Pacem et iustitiam*, rauhaa ja oikeutta, oli tuon odotetun vapahtajan tuotava maailmaan.

Kristinuskon sovitti oppiinsa juutalaisuudelta perimänsä, jo valmiiseen ajatusmuotoon kiteytyneen käsityksen Jumalan ja paholaisen sekä hänen demooniensa vastakohtaisuudesta. Kuitenkaan ei kristinuskossa tuo hyvän ja pahan eroittaminen ja määrittelemine ollut mikään yksinkertainen asia. Vastustaessaan farisealaisten siveyskäsitystä Jeesus korosti erikoisesti Jumalan- sekä lähimmäisenrakkautta. Jeesus ei säästänyt mitään siveyslakia, joka opetuslapsille olisi jokaisessa erikoistapauksessa viitoittanut siveellisen elämän tien. Jeesus nähtävästi päätteli, että se ihminen, joka hänen tavallaan käsitti Jumalan, aina ja aivan itsensä tietäisi Jumalan tahdon, omantunnon ohjeet.

Nyt ensimmäisessä seurakunnassa heräsi syvästi merkityksellinen kysymys. Toisaalta antoi ylösnousemusoppi varmuuden, että kristitty hengessä voi yhtyä Jumalaan ja Kristukseen. Henki, nous, hänelle antoi ohjeet, miten hänen kussakin erikoisessa tapauksessa oli toimittava. Mutta oli huomattavissa toinenkin demooninen henki. Mistä voi kristitty tietää, kumpi henki, väärä vai oikea, kulloinkin puhui jonkun ihmisen suun kautta. Epävarmuus näytti lisääntyvän siitä, että Paavali ryhtyi taisteluun vanhaa testamenttia sekä kaikkea lakiuskonnollisuutta vastaan. Näytti ehkä siltä kuin ei olisi löytynyt minkäänlaista mittapuuta, jonka mukaan voitiin tehdä ero hyvän ja pahan, Jumalan ja demonin välillä. Sama Paavali sentään tässä lausui va-

pauuttavan sanan. Hän yhdisti nerokkaalla tavalla yhdeksi kokonaisuudeksi sekä tuon uskon henkeen että uskon niihin herätteisiin, jotka juurtavat alkunsa Jeesuksesta ja jotka siementen tavoin kantavat kehityttyään hedelmän. Paavalin mielestä ei lakiin perustuva siveys vastaa sitä suhdetta, jossa kristitty on Jumalaansa. Todellinen siveys syntyy hengestä, vapaudesta ja elävästä, välittömästä Jumalaan yhtymisestä. Mutta oikea ja väärentämätön on vain se henki, se korkeampi minä, jonka kristitty omassatunnossaan tietää Kristuksen hengeksi.

Ensi kerran Paavali tässä pukee sanoiksi ajatuksen sellaisesta siveydestä, joka kohooa yläpuolelle jokaisen muodoiksi jähmettyneen lakipykälän ja joka siitä huolimatta, tai ehkä juuri sen tähden, on todellista siveyttä. Tällainen siveys täyttää lain siten, että se ilmentää lain vaatimusten viimeisen ja sisäisimmän tarkoituksen, joka on vapaus. Tämä merkitsee samalla: siveys ei ole yksistään kielteistä ja estävää, se on ennen muuta juuri luovaa ja muotoihin muovaavaa. Tällainen luova toiminta edellyttää sisäistä keskittyneisyyttä ja nousua. Paavali ei kyläkään tässä ajattele minkäänlaista hurmiota.

Paavalille on selvinnyt sekin että tämän korkeimman ekstaasitilan saavuttamisella on omat ehtonsa. Henki on lahja, joka vuodatetaan kaikille kristityille, vaikkakaan ei samassa määrin kaikille. Paavali tekee eron voimakkaiden ja heikkojen ihmisten välillä heidän kykynsä mukaan vapautua omantunnon turhista ja kalehtivista soimauksista. Näin on kreikkalaisesta daimonionista, jouduttu kristinuskon mystilliseen Kristukseen, joka puhuu meissä Pyhänä Henkenä.

Esikko Koitere.

Ruus-Ristin esoteristit.

Ruus-Ristin esoteristit kutsutaan täten kokoukseen, joka pidetään vuoden vaihteen juhlien yhteydessä Ruusu-Ristin Tempelissä. Tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin. Kaikkien läsnäolo toivottava.

Niitä esoteristeja, jotka eivät voi saapua, pyydetään ilmoittamaan siitä kirjeellisesti ennen kokousta Ruusu-Ristin Johtajalle Hilda Pihlajamäelle (os. Mariankatu 28). Heille selostetaan kokous.

Arvostelumme ja lähimmäisemme.

Me ihmiset olemme useassa tapauksessa toistemme suoranaisia vastakohtia elämäntavoissa, yhteiskunnallisessa asemassa j. n. e. Samaten me suuresti eroamme toisistamme arvosteluissammekin. Niin paljon kuin on silmäpareja, niin monta on myös mieltä! — Ja mistä johduu tuo meidän liiankin useasti esiintyvä onneton arvosteluhalumme? Epäilemättä siitä, että näemme maailman ja ihmiset vain omien silmälasiemme läpi, — omasta ahtaasta näkökulmastamme.

Tämä alituinen tapa tarkkailla asioita ja tapahtumia vain omalta kannaltamme johtaa arvosteluhaluun ja usein, liiankin usein, se muuttuu meille pysyväiseksi ja luonnettamme rumentavaksi piirteeksi, joka vähitellen syöpyy sielulliseksi ominaisuudeksemme, aivan niinkuin puukko siirtyy tappelupukarin kädestä vähä vähältä hänen omaan sydämeensä. Sattuvasti onkin tällaisesta arvostelu- ja moittimishalusta sanonut Salomon sananlaskuissaan: „Moi sanoja syyttää kuin miekan pistoksia, mutta viisasten kieli on parantavainen. — Tyhmän huulet sekaantuvat riitaan ja hänen suunsa kutsuu tappeluun.“

Punnitkaamme sanojamme, punnitkaamme ne tarkemmalla vaa'alla kuin kulta punnitaan, sillä sanamme ovat kulta kallimpia. Eivätkä ne ole yksistään meidän omaa, yksityistä omaisuuttamme, vaan lausuttuina ne painuvat meidän lähimmäisiimme lähtemättömästi. Ajatelkaa vaaraa, joka piilee punnitsematta lausutuissa sanoissa! Ajatelkaa sitä hyvää, joka jää itämään toisen sielunelämään! (Ohimennen: Kuinka monta huonoa kirjaa olisikaan saanut jäädä julkaisematta!)

Arvostelu on vaarallisinta kaikesta sanojen kylvöstä, joskin oikein käytettynä hyödyllistäkin. Mutta vain sisäisesti, henkisesti kasvanut, elämän monipuolisuuden, kaikki sen tuskat ja kärsimykset kuin myöskin ilot ja ponnistukset elänyt ihminen voi ymmärtää osapuilleen toista ihmistä, hänen surujaan tai ilojaan, varjopuoliaan tai hyveitään. Arvostelu on aina ollut alkuna arvostelulle ja riitojen, niin pienten kuin suurtenkin alkuunpanijana on useimmin ollut pahansuopa, ajattelematon tai epäoikeutettu arvostelu.

Loordi Avebury, kuuluisa englantilainen ajattelijana sanoo: „Puolet kaikista riidoista maailmassa ovat väärin-

käsityksiä. Sana kuullaan tai käsitetään väärin; ajattelematon lausuma toistetaan ilkeämielisesti tai ehkä vielä epätarkasti; leikillä lausuttu sana käsitetään vakavasti, lempeäksi tarkoitettu huomautus luullaan pistokseksi; hyväksi tarkoitettu ja pahaksi pantu on tuhonnut monta ystävyyden liittoa ja katkeroitannut monen elämää.“

Todellakin! Me ihmiset, jos me menemme itseemme, kuinka monta kertaa onkaan pienen pieni ajattelemattomasti sanottu sana tai vain viittaus vieroitannut meidät hyvästä toverista tai ystävästä? Se on nirhaissut vähäisen naarmun toisen mieleen; ehkä hän ei ensi hetkellä ole sitä edes tietoisesti havainnutkaan; mutta jälkeinpäin se on palautunut muistiin, ja kun ei enää ole tilaisuutta selvityksen saamiseen eikä sitä uudelleen tavattaessa „kehdata“ pyytää, niin tuo naarmu saattaa ärtyä ärtymistään, kunnes siitä koituu eräänlainen henkinen verenmyrkytys, joka vähäpätöisestä alusta sellaiseksi kehittyneenä tyyten surmaa ehkä hyvinkin läheisen ja lämpimän kiintymyksen. — Punnitkaamme sanojamme ajatuksen kultavaa'alla.

Kaiken ylläolevan perusteella ei tietenkään arvostelua ole kokonaan tuomittava poisheitettäväksi. Ei toki. Silloinhan kehitys pysähtyisi, ja juuri kehitystä saamme kiittää siitä, että niin monta oikeaan osuvaa ja korjaavaa arvostelua on lausuttu. On vain johdettava arvostelu siihen suuntaan, että se tekisi huonoa paremmaksi, vailinaista täydentäisi, loisi sopusointua ja eheyttä ilman riitaa — toisin sanoen: sen on oltava myönteistä ja rakentavaa perusajatukseltaan eikä repimishaluista ja kaiken tuomarina esiintyvää. Arvostelun tulee suuntautua etsimään sitä hyvääkin, mitä arvosteltavassa nähdään tai hänessä saattaa arvata löytyvän. Todellisen hyvän arvostelijan ei tule olla vain näkijä, vaan myöskin etsijä. Ei ole pysähdyttävä pinnalle, joka on sileä ja puhdas, vaan on pyrittävä pintaa syvemmälle, itse ihmissieluun.

„Ihminen“, sanoo suuri filosofi Immanuel Kant, „ei voi kyllin paljon hyvää ihmisistä ajatella.“

Mutta miten me voimme itsessämme kehittää oikeata arvostelukykyä? Kunpa aina muistaisimme Kristuksen valtaavan elämänohjeen: Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi! Jos se alati säilyisi mielessämme, niin kyllä kieleemme kärkevyys katkeaisi. Sen me kuitenkin tuon tuostakin pienuudessaamme ja heikkoudeksamme unohdamme. Koettakaamme niin ollen joka ta-

pauksessa pyrkiä siihen ettemme minkäänlaista arvostelua tee, ennenkuin olemme itse ensin pysähtyneet tarkastelemaan ja tutkistelemaan, ei sitä, mitä hyvää olemme tehneet, vaan myöskin sitä, mitä hyvää olemme unohtaneet ja jättäneet tekemättä; ei vain sitä, mitä olemme saaneet kärsiä, vaan sitäkin, mitä kärsimyksiä olemme tuottaneet toisille. Harjoittakaamme siis ensin itsearvostelua.

On varmaa, että tällainen itsetutkistelu, tai sanoisinko: itsekasvatus, johtaisi monen ihmisen suurempaan ja syvempään elämän ja itsensä ymmärtämiseen sekä avarsieluisempaan lähimmäisen tuntemiseen. Monta terävää, aiheetonta sanaa jäisi sanomatta, moni riita rakentamatta ja moni ystävyys säilyisi mitättömän sanapiikin synnyttämältä verenmyrkytykseltä. Meidän on ymmärrettävä sekin totuus, että moitteenalaisessa ihmisessä usein on paha ja huono vain pinnalla. Syvemmälle katsoessa saattaa löytää paljon hyvää, joka tarvittaessa ja esille haettaessa esiintyy sankarillisena ja ihailtavana hyveenä. Siinäkin asiassa on yhä uudelleen koettu todeksi suuri opetus: „Etsikää, niin te löydätte“.

Lainaamme lopuksi vielä tunnetun kasvatuskirjailijan J. R. Millerin sanat: „Emme tiedä, mitä voimme olla toisillemme. Emmetiedä, miten luonteenme vaikuttaa muihin. Jos elävästi tuntisimme vaikutuksemme merkityksen, emme uskaltaisi koskaan elää huolimattomasti.“

Vilho Nenonen.

Henkinen elämä ei ole koskaan hysteriaa, jollaista uskonnollinen tunne-elämä usein on. Henkistä elämää voidaan verrata kirkkaaseen kristalliin. Henkinen elämä on täynnä huumoria, täynnä naurua omalle itsellemme. Se on kokoomus kaikista filosofisista ajatussuunnista, kyynikotkin ovat antaneet sille osansa. On tarpeellista omata kyynikonkin ominaisuuksia, jottei ihminen lankeaisi itsepetokseen, tunneherkutteluun, ulkokullaisuuteen ja teko-pyhyyteen.

Meillä on talli sydämessämme, ja siellä Kristus syntyy. Siellä on paljon eläimiä, ja niistä on erittäin tärkeä —
a a s i.

P. E. eräässä kysymyksillassa v. 1927.

Mitä muualla tiedetään.

Adyarin T. S:n esoteerisen osaston pääksi on Leadbeaterin jälkehen nimitetty C. Jinarajadasa.

H. P. Blavatskyn Koottujen teosten toinen osa on ilmestynyt. Se käsittää vuodet 1880—1881 ja sisältää pääasiassa H. P. B:n artikkeleita „The Theosophistin“ ensimmäisissä vuosikerroissa.

Adyarin T. S:n varapresidentiksi on toht. Arundale nimittänyt calcuttalaisen asianajajan Hirendranath Dattan.

Australian T. S:ssä (Adyar) on nykyisin 900 jäsentä. Vähenys on 42 % viidessä vuodessa.

Toht. Purucker suunnittelee okkultismin sanakirjaa. Toimitustyön suorittavat muut; hän suorittaa „kirjalliset lisäykset“.

Point Lomaan kuulunut Irlannin T. S:n osasto on julistautunut itsenäiseksi ja omaksunut nimekseen „The Druid Lodge“. Eron syynä on Point Loman emäseuran ja sen sääntöjen rajoitukset.

Muuan kuolemanennustus. Norjalainen kylänvouti Ludvig Dahl Fredriksstadista kuoli viime elokuun 8 p:nä uintimatkalla. Hänen kuoltuaan heräsi heti kysymys, oliko hän mahdollisesti ennakoita tiennyt kuolemansa ja palaisiko hän kenties kertomaan kokemuksistaan „toisella puolella“. Dahl oli näet kymmenen vuoden ajan ollut säännöllisessä yhteydessä kahden kuolleen poikansa kanssa, ja ne kirjat, jotka hän julkaisi vuoden väliajoin, osittain pikakirjoitettuja keskustelujen selostuksia, osittain tulkintoja uskonnollisiin kysymyksiin, joiden lähteeksi hän ilmoitti „toisen puolen“, herättivät huomiota Norjan rajojen ulkopuolellakin.

Nyt kerrotaan, että Dahlin kuolleet pojat olivat vuotta aikaisemmin ilmoittaneet hänen kuolemastaan kahdelle eri henkilölle, mutta ettei hän itse ollut sitä tiennyt. Näitä henkilöitä, jotka olivat saaneet tiedoituksen, oli „toiselta puolelta“ ehdottomasti kielletty kertomasta asiasta Dahlille, koska kaiken piti tapahtua määräyksen mukaisesti. Toinen sanoman saajista oli rouva Stolt-Nielsen Oslost. Hän oli elokuun 8 p:nä viime vuonna pitämässään istunnossa keskustellut kuolleen tyttärensä kanssa; meediona oli toiminut kylänvouti Dahlin tytär, ja tämä oli transsitilassa kirjoittanut tiedoituksen tapahtuvasta kuolemasta ja kehoittanut rva Stolt-Nielsenä sulkemaan sen lukemattomana kuoreen ja avaamaan vasta selvän määräyksen saatuaan. Rouva Stolt-Nielsen pani paperin kuoreen, joka sinetöitiin. Toinen, joka myös sai tiedon, oli kylänvouti Dahlin konttorin prokuristi. Ei hän eikä rouva Stolt-Nielsen saaneet tietää tarkkaa päivää, mutta prokuristi sai määräyksen huolehtia siitä, että hänen kesälomansa oli loppunut ennen heinäkuun loppua. Myöhemmin hän myös sai tietää, että rouva Stolt-Nielsenilläkin oli ennustus. Myöskin prokuristin tapauksessa toimi Dahlin tytär meediona.

Kun Dahl hukkuu, oli hän vain tyttärensä seurassa, ja heti kun tytär oli saanut isänsä ruumiin maihin, hän riensi noutamaan apua. Ensimmäinen, jonka hän tällöin tapasi, oli rouva Stolt-Nielsen. Tytär ilmoitti sitten onnettomuudesta perheelleen Fredriksstadiin, ja sieltä tultiin prokuristin keralla onnettomuuspaikalle. Prokuristi tapasi tällöin ensimmäisen kerran rouva Stolt-Nielsenin, ja tämän nimen kuullessaan hän heti huomautti, että rouvalla oli sinetöity kuori, joka oli nyt avattava. Kun kirjekuori avattiin, oli siinä seuraavat sanat: „Kylänvouti Dahl kuolee vuoden kuluttua.“ — Sano-

taan, että tapaus on herättänyt suurta huomiota ja kiistelyä. Ne, jotka tuntevat henkilöt, vakuuttavat, että prokuristi ja rouva Stolt-Nielsen ovat ehdottomasti luotettavia henkilöitä, ja kumpaisenkin kuorelle oli merkitty päivämäärä. (Sv. Pr.)

Kristus pilvissä. Sanomalehti „Dagen“ Bergenistä kertoo „Grimstadsposten“ nimisen lehden mukaan eräästä merkillisestä ja häikäisevän kirkkaasta valoilmioista, mikä nähtiin Grimstadvuonon yläpuolella viime kesäkuun puolivälissä.

„Mälöyan ylitse tuli kaupunkia kohti hiljalleen leijaileva pilvi, joka näytti lentokoneen muotoiselta. Siitä nousi valkoinen olento, joka muutaman silmänräpäyksen jälkeen muodostui säteileväksi Kristus-kuvaksi, jonka ympärillä oli joukko pienempiä, valkoisia olentoja. Kristus oli kääntyneenä kaupunkiin päin ojennetuin, siunaavin käsin.

Näky nähtiin noin neljännestunnin ajan. Sitten katosi Kristus-kuva ja pilvet ottivat alttarikalkin muodon. Vähän myöhemmin näyttäytyi pienempi olento, jonka käsi oli ojennettuna tervehdykseen ja siunaukseen.

Monet huomasivat näyn. Oli mitä kaunein aurinkoinen päivä, ilma oli kirkas ja taivas muuten aivan pilvetön.“

Eräs sanomalehti „Tidens Tegn“in aputoimittajista on asettanut yhteyteen useamman, täysin luotettavan henkilön kanssa Grimstadissa, jotka itse kertovat nähneensä tämän ihmeellisen valoilmion.

„Me täällä Grimstadissa emme suinkaan ole hurmahenkisempiä ja enemmän haaveilevia kuin muutkaan ihmiset“ kirjoittaa „Grimstadsposten“in vastaava toimittaja, „mutta kaunis ja ihmeellinen näytelmä se vaan oli. Minä näin sen itse — ja vieläpä sen jälkeen, kun minua puhelimesta oli kehoitettu kiinnittämään siihen huomiota. Luonnollisesti ei siinä ollut mitään yliluonnollista. Itse ajattelen sen olleen eriskummallisen pilvimuodostuman, mutta eriskummallinen se joka tapauksessa oli.“

„Dagbladet“ on haastatellut erästä huomattavaa kaupunkilaista, joka on kertonut, että näyn näki noin kolmekymmentä kaupunkilaista. „Kristusta ympäröi joukko pienempiä valkoisia olentoja, mutta noin neljännestunnin kuluttua katosi Kristus, ja tilalle muodostui alttarikalkki. Vähän myöhemmin huomasimme pienemmän olennon, joka myös nosti kätensä ikäänkuin siunatakseen.“

Taivaalla ei kertojan mukaan ollut näkynyt muita pilviä ja näky huomattiin muillakin paikkakunnilla. Haastateltu arveli sen olleen ennusmerkin, joka tiesi uskonnollista herätystä paikkakunnalle.

Röntgenvalokuva henkimaailmasta. Tunnettu röntgentutkija ja lääkäri, tohtori Carrington New Yorkista on sikäläiselle psykiilliselle tutkimusseuralle lähettänyt selostuksen hänen klinikallaan sattuneesta merkillisestä tapauksesta, jolloin henkiolento valokuvattiin.

Tohtori kertoo selostuksessaan, että hänen potilaittensa joukossa oli muuan rouva Elsworth. Tohtori Carrington, joka tunsi hyvin rouva Elsworthin oli itse ottanut hoitaakseen tämän tapauksen. Nainen poti vaikeata orgaanista vikaa ja oli lisäksi erittäin hermostunut. Tohtori Carrington otti röntgenvalokuvan rouva Elsworthista, mutta kun se kehitettiin, huomasi hän, ettei se ollut aivan selvä. Leskirouvan kuvaa peitti nim. osittain miehen rintakehän puolisko. Kuva osoitti selvästi, että toinen keuhko tässä rintakehässä oli kuulun läpäisemä. Tohtori Carrington otti heti uuden valokuvan. Tällä kertaa esiintyi miehen koko rintakuva, ja siinä oli

kuula lävistänyt toisen keuhkon. Tohtori päätti tämän jälkeen kertoa asiasta potilaalleen. Tämä hämmästyi, eikä voinut selittää asiaa muulla tavalla, kuin että sen täytyi olla hänen miesvainajansa kuva. Mies oli kuollut pari vuotta sitten. Mutta, kuula? Niin, rouva kertoi änkyttäen, että mies oli saanut kuulan rintaansa maailmansodassa.

Muutamia tunteja tämän keskustelun jälkeen pyysi rouva Elsworth uudelleen saada puhutella tohtoria. Tällöin hän kertoi, ettei kuula hänen miehensä rinnassa ollut sodassa saatu, vaan että mies oli tehnyt itsemurhan ampumalla itseään rintaan. Molemmat aviopuolisot olivat olleet hyvin erimielisiä, ja riitaisuudet olivat usein johtaneet käsikähmään. Juuri ennen itsemurhaa oli mies sanonut, ettei hän kuolemansa jälkeen antaisi rauhallista hetkeä vaimolleen. Rouva Elsworth olikin usein nähnyt miehensä edessään, ja tämä olikin syy hänen hermostuneisuuteensa.

Tohtori Carringtonia, jota ei milloinkaan spiritismi ollut kiinnostanut, hämmästyttivät nämä valokuvat kovasti, ja hän on nyt pyytänyt spiritististen asiantuntijoiden lausuntoa niistä. Sv. Pr.

„Sionin viisaiden pöytäkirjat“ aiheuttaneet oikeusjutun. Ruusu-Ristin tammikuun numerossa selostimme prof. Yrjö Hirnin tri Ehrenpreisin m. m. „Sionin viisaiden pöytäkirjoja“ käsittelevän kirjan arvostelua. Nyt on Helsingin Sanomissa lokakuun 31 p:nä kerrottu, että siinä oikeudenkäynnissä, jota Sveitsin israelilainen seurakuntaliitto ja Bernin israelilainen kulttuuriseura ovat käyneet Sveitsin saksalaiskansallisen liiton johtoa vastaan, on otettu esille myös kysymys n. s. „Sionin viisaiden pöytäkirjat“. Näitä „pöytäkirjoja“ on nim. mainittu saksalaiskansallinen liitto käyttänyt antisemitisessä kilhoitustyössään. Oikeusjutussa on todistajiksi haastettu m. m. juuri tri Ehrenpreis sekä Kerenskin hallituksen entinen ulkoasiainministeri Paul Miljukov. Ehrenpreis on sanonut, että n. s. „Sionin viisaiden pöytäkirja“ ei ole vain vääreennys, vaan antaa myöskin vääreennetyt kuvan juutalaisesta kansasta. Tuomioistuimen toimesta on asetettu asiantuntijakomitea, jonka tehtävänä on tutkia ja antaa lausuntonsa näiden „pöytäkirjojen“ oikeaperäisyydestä. Tähän komiteaan kuuluu m. m. Baselin yliopiston lainopillisen tiedekunnan professori, Arthur Baumgarten sekä berniläinen kirjailija, C. A. Loosli. Komitean lausunto tulee toivottavasti antamaan valaistusta ja selvitystä tähän hämäräperäiseen asiaan.

Vapaa sana.

Nimimerkki A. M—a on „Eräs näky“ kirjoitukseni johdosta viitannut P. E:n teokseen „Uudestisyntyvä Suomi“ — juuri siihen kirjaan, jonka sen arvoisa tekijä, v. 1928 omakätisellä omistuskirjoituksella on antanut tunnustuksena ja rohkaisuna minulle, jonka hän tiesi jo varhaisesta nuoruudestani asti aktiivisesti ottaneen osaa kulttuuri- ja poliittiseen elämään. Ystävällisyydessään P. E. jo aikaisemmin oli minulle suonut tilaisuuden vaihtaa ajatuksia hänen kanssaan — sekä suullisesti että kirjallisesti — m. m. kansamme molempien heimojen asutuksesta ja historiasta.

Se seikka, johon A. M—a viittaa siv. 96 Uud. S:ssä, ei millään tavalla ole ristiriidassa minun käsitykseni kanssa. Ajatukseni perus-

tuvat vain tieteseen — tietysti okkultiseen. Sellaiset mestarien edustajat kuin H. P. B. ja P. E. y.m. okkultistit, kuten Steiner, ovat nim. selvästi kertoneet kansojen kulkuteistä — ja osoittaneet, että näiden molempien heimojen kulttuuri ja mystiikka olivat muodoltaan erilaiset, vaikka niitten sisältö on sama.

Olkoon asian laita mikä hyvänsä — pääasia on sittenkin se, että velvollisuutemme on realisoida Jeesuksen Kristuksen rakkauden käsky: siis luopua personallisesta itsestämme. Me emme voi yhtenä kansana auttaa ihmiskuntaa, jakaa sille valoa, ennenkuin me itse, yksilöinä olemme kehittäneet itseämme „valonkantajiksi“ ja siihen emme pysty, ennenkuin olemme jokapäiväisessä elämässämme oppineet ymmärtämään yhtenäisyyttä ja yhteenkuuluvaisuutta.

Tahdon tässä kertoa toisen näyn — jonka Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja minulle näytti, matkustaessani kesäkursseille Jyväskylään.

Minun oli melkein mahdotonta vapautua suruntunnelmasta ja pelkäsin, että R.-R:n jäsenet olivat melkein samassa asemassa. Koetin sentähden rukoilemalla saada apua, lohdutusta, neuvoa — — ja silloin sitä minulle annettiin.

Suuri, musta risti asettui eteeni — mutta vähän ajan kuluttua se muutti paikkaansa punaiseen puettuun alttarirenkään sisälle. Sitten se siirtyi takaisin ja pisti minua sydämeen — sitten taas alttarirenkään taakse, missä ruusunseppele sitä koristi. Hetkisen kuluttua risti muuttui vaaleammaksi, ruusut samoin, siksi, kunnes ne lumi-valkoisina alkoivat kiiltää kuin jalokivet — ristikin oli tullut läpinäkyväksi ja pienentynyt tasasivuseksi.

Tahdon vielä painostaa kaikkien mieleen mitä P. E. kirjoittaa lopussa siv. 97 — Uud. S:ssä — „Mutta vielä on vähäsen armonaikaa. Paljon riippuu siitä, mitenkä sisäinen henkinen elämä taällä nyt kirkastuu muutamien aikojen kuluessa.“ S—L.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Lokakuun 7 p:nä puhui maisteri Sven Krohn aineesta *Jooga ja ylitajunta*, 14 p:nä aineesta *Sisäisen tien valot* ja 21 p:nä aineesta *Ruusu-Ristin tie*. Lokakuun 28 p:nä puhui maisteri Uno Pore aineesta *Paavalin „uusi ihminen“* ja marraskuun 4 p:nä luki taiteilija, rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastian esitelmän *Ihminen tunne itsesi*.

Ruusu-Ristin yleisöjuhla oli lokakuun 21 p:nä Kulmakoululla. Ohjelmassa oli Tyyra Tolvasen tervehdyssanat, Kyllikki Aspelin-Ignatiuksen kiintoisa esitelmä Mooseksen nuoruudesta, Piippa Heliön ja Helvi Leiviskän soittoa, ja Ture Aran komeata laulua. Jussi Snellman luki osan kaunista Bagavadgita käännöstään.

P. E:n rahasto ottaa edelleenkin kiitollisuudella vastaan kaikkia avustuksia, joita, kuten ennenkin, käytetään P. E:n matkalainojen hoitamiseen. P. E:n rahaston nykyinen hoitaja on hra Valdemar Kaade, os. Oikokatu 15.

Helsingin Ruusu-Ristin Kuoron johtajaksi on nyt ryhtynyt säveltäjä *J. Pohjanmies*, joka Jyväskylästä on muuttanut pääkaupunkiin.

Jyväskylän Ruusu-Risti. Työkautemme Ruusu Risti-Tempeleissä aloitettiin syysk. 16 p:nä. Syysk. 28 p. oli jäähyväisillanvietto Anna ja Jussi Pohjanmiehelle, jotka muuttivat Helsinkiin. Tilaisuudessa pidettiin useita puheita ja annettiin poismuuttaville viisihaarainen kynttilälajka kiitollisuutemme osoituksena heidän työstään Ruusu-Ristin hyväksi Jyväskylässä. Ilta kului rattoisasti, vaikka olikin sitä kaipauksen tunnetta, jonka tällainen tilaisuus synnyttää.

Syysk. 30 p. aloitettiin sunnuntaiesitelmät yleisölle, jolloin J. R. Hannula puhui aiheesta „Teosofian valossa katsellen“. Klo 19 oli illanvietto Ruusu-Ristin ystäville. Ohjelmassa oli Tyyne Jussilan pianonsoittoa, A. Stenbäckin puhe „P. E:n opetuksia muistellen“, Lyyti Rajalan esittämä satu, Katri Lahden pianonsoittoa ja J. R. Hannulan puhe.

Tämän tapaisia tilaisuuksia järjestetään edelleen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 19. Sunnuntaiesitelmät lukee edelleen Kalevi Stenbäck. Aiheina käytetään toistaiseksi P. E:n esitelmiä ja kirjoituksia.

Nuorten lukupiiri alkoi syyskuun alussa toimintansa kokoontuen keskiviikkoisin klo 19.

Tänä vuonna saimme kokea kuolemantapauksista ja paikkakunnalta poismuutosta johtuneen huomattavan jäsenlukumme vähenyksen, mutta ehkä saamme uusia tilalle. A. S.

Teosofisen Seuran (Point Loma) Skandinaviaalaisen osaston presidentti, insinööri Torsten Karling vieraili Helsingissä lokakuun lopulla. Lokakuun 21 p:nä hän puhui aiheesta *Teosofia jokapäiväisessä elämässä* ja 24 p:nä aiheesta *Tie vapauteen*. Edellisen esitelmän perusajatus oli se, että ihmisten pitäisi tunkeutua omaan itseensä, jotta oppisivat toimimaan sopusoinnussa maailmankaikkeuden kanssa. Jälkimmäisessä hän m.m. tähdensi, että ihmisen oman sisäisen todellisuutensa etsiminen on itse asiassa sitä totuuden etsimistä, joka tekee hänet kaikissa suhteissa vapaaksi ja voimakkaaksi. Insinööri Karling vaikutti erittäin hienolta ja vaatimattomalta persoonallisuudelta.

Tohtori Poul Bjerre, tunnettu ruotsalainen hermolääkäri ja psykologi vieraili Helsingissä lokakuussa Psykyllisen Tutkimusseuran kutsumana. Yliopiston juhlasalissa hän piti kolme kiintoisaa esitelmää täysille huoneille. Ensimmäisessä esitelmässään Bjerre puhui aikamme uskonnollisesta murroksesta ja puolusti dogmeista vapaata sisäiseen elämykseen perustuvaa uskontoa. Toinen esitelmä käsiteli Bjerren jo nuorena keksimää perusajatusta kuolemasta ja uudestisyntymisestä, jotka mullistavina voimina alituisesti vaikuttavat ihmisten elämässä. Ajatus tuntuu olevan läheistä sukua jälleensyntymiselle ja karmalle, vaikkakin esitelmöitsijä sangen pintapuolisesti ja epäselvästi esitti käsitöksensä esittämänsä teorian suhteesta tähän teosofiseen oppiin. Viimeisessä esitelmässään Bjerre antoi sielullisen analyysin tunnetusta suurhujjarista, Kreugeristä. Sielutieteilijänä Bjerre edustaa psykoanalyysin yksipuolisesti seksuaalisuutta tähdentävää selitystä vastustavaa, n.s. psykosynteettistä koulua, jonka mukaan alitajunnassa vaikuttavat hyväänkin johtavat voimat, eikä ainoastaan sukupuoliset himot.

Teosofisen Seuran (Adyar) uuden presidentin George S. Arundale'in kirje. Meille on huomautettu, että Ruusu-Ristin viime numerossa julkaisemiimme otteisiin otsikossa mainitusta T. S:n jäsenille osoitetusta avoimesta kirjeestä on pujahtanut mahdollisesti vää-

rinkäsityksiä aiheuttava käännöskohta. K.o. lause kuuluu sanallisesti käännettynä:

„Yksi tai toinen mahdollisista presidenteistä voi näyttää päättäen hänen menneisyydestään ja lausunnoistaan — valitettavan vajamittaiselta niihin mallimittoihin verraten, joiden säilyttämisestä riippuu liikkeemme hyvinvointi.“

Teosofi-lehti suomentaa kohdan vapaasti seuraavalla tavalla:

„Jokin presidentin ottamista oteista voi, hänen kirjoituksistaan ja lausunnoista päättäen, näyttää surkean vähäpätöiseltä verrattuna niihin esikuviiin, joiden säilyttämisestä liikkeemme menestys riippuu.“

Käytämme tässä yhteydessä tilaisuutta hyväksemme toivottaaksemme onnea uudelle presidentille sekä sisarseurallemme yleensä uudessa, nyt alkavassa elämänvaiheessa.

„**Merkillinen tapaus Rejsjärvellä**“ on mikäli olemme kuulleet osoittautunut vähemmän merkilliseksi kuin asiasta kertovat lehdet arvelivat. Tapaus on kuulemamme mukaan selvitetty; yksityiskohtaisempaa oikaisua emme ole saaneet käytettäväksemme.

„**Seppo**“ pyytää palauttamaan tilauslistansa. Se ilmestyy viikon parin kuluttua.

Ruus-Risti-lehti. Jos lehtemme ei ole saapunut jollekin tilaajalle ennen kuukauden 15 p:ää pyydetään siitä ilmoittamaan toimitukselle.

Suuri seikkailu, P. E:n uusi teos on ilmestynyt, kuten uutisista ja ilmoituksista nähdään. Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura on julkaisemisen ehtona sitoutunut myymään 500 kappaletta ja toivoo ja odottaa nyt, että Ruusu-Ristin jäsenet ja ystävät auttavat sitä tämän sitoumuksen täyttämässä. Kirjallisuusseuran osoite: Meritullinkatu 33.

PEKKA ERUASTIN

Suuri Seikkailu

ilmestynyt.

Hinta Smk. 35: —, sid. 50: —.

Saadaan Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuralta,
Helsinki, Meritullinkatu 33, ovi 4.

O.Y. AJANTIETO

Alnoa Kellosepäntiike Kluuvikadulla.

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhelin 26794.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia

H. Moser & C: on Kelloja
y.m. ensiluokan lajeja.

KORJAUSTYÖT suorite-
taan huolella ja taidolla.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Europalaisia näköaloja,

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta 15:—, sid. 25:—.

Saadetaan kirjakaupoista ja meiltä.

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4.

Veljekset Viljanen

Hattu- ja
Herrain
Vaatetusliike

Kalevankatu 2

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuiltaan kohoamasta.

Käännettävät

IR TOKALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO- **paitoja**

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

P.E:n rahasto

vastaanottaa edelleenkin
avustuksia, joita nyt, kuten
ennenkin, käytetään P.E:n
matkalainojen hoitamiseen.

Rahastonhoitaja: Herra VALDEMAR KAADE,
os. Oikokatu 15 A 18.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liitrykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Joulun Ruusu-Risti	317
Toimittajalta	319
Toimitussihteeriltä	322
Tolstoin opin teosofia.....	327
Pyhästä maljasta kristillisenä vertauskuvana	336
Salatieteilijää tapaamassa	352
Ruusu-Ristin esoteristit.....	357
Inspiration ymmärtäminen.....	358
Suuren seikkailun vastaanotto.....	361
„Suuri seikkailu“	364
Mitä muualla tiedetään	367
Kynäsepot	369
Vapaa sana.....	372
Tien varrelta	372

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4
puh. 36 418 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellonne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihta- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisissa ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasapua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Joulun Ruusu-Risti.

Ruusu-Rististä on tuleva uuden ajan, uuden uskon, uuden elämän ja uuden ihmisen symboli.

Olemme tähän saakka eläneet yksinomaan ristin merkissä. Olemme uskoneet pahaan ja kärsimykseen. Olemme sanoneet itsellemme, että maallinen elämä on murheen laakso, ja olemme opettaneet toisillemme, että maallisen elämän jälkeen uhkaa ikuinen kadotus. Olemme väittäneet, että ihminen on synnissä siinnyt ja syntynyt ja auttamattomasti pahaan kytkeyty, ellei ulkoapäin tule hänelle apua. Olemme uskoneet Jumalaan, joka oli heikko ja voimaton pahuuden pääruhtinaan rinnalla, sillä tämä sielun vihollinen saattoi koska tahansa houkutella meidät pois Jumalan ja hänen pyhiensä luota. Elämä oli kolkko ja pimeä, sen taakka raskas, ja katseemme painui aina maahan. Kaikkialla oli vääryyttä ja julmuutta, ahneutta ja sortoa. Aina ihmiset riitelivät ja kiistelivät tahtoen toisiaan pettää ja paljastaa. Kansat olivat kuin ryöväreitä, kävivät sotaa, murhasivat, polttivat, hävittivät.

Ja kuitenkin uskoimme, että vapahtaja oli elänyt ja kuollut, että rauhan ruhtinas oli tullut, että Jumalan rakkaus oli ilmestynyt maan päälle ihmisen hahmossa.

Ah, meidän uskomme oli kuollut. Mitä meitä hyödytti, että vapahtaja oli syntynyt Betlehemissä, että hän oli vaeltanut meidän keskellämme, opettanut ja rakastanut — mitä meitä auttoi, että hän oli kärsinyt ja kuollut? Meidän oma sydämemme oli autio ja tyhjä, se ei rakastanut, se ei osannut oppia eikä opettaa, se ei uskonut hyvään eikä onneen. Korkein viisaus, mikä silmiimme kangasti, oli alistuminen, nöyrä alistuminen ja kovaan kohtaloon tyytyminen.

Sillä elämä ei ollut leikki, ja kuolema — ken tiesi, mitä kauhuja kuolema kätki?

Mutta kerranhan joulukellot soivat meidän sielussamme? Kerran silmämme olivat itkeneet kyyneleensä kiviin ja otsastamme oli tippunut sydämemme veripisaroi- ta ja sielumme hätähuuto oli kaikunut aavaan avaruuteen. Ja silloin rauhan ruhtinas oli astunut luoksemme, kunnian herralle oli valmistunut sija meidän sydämessämme ja Isän ihmeellinen rakkaus oli virrannut vereemme ja poistanut sen tahran. Vapahtaja oli syntynyt, ei Betlehemissä ainoastaan, vaan meissä, ja meissä oman ristimme keskellä, oli äkkiä puhjennut ruusu.

Ruususta tuli joulumme symboli, ja me riensimme koristamaan joulupuutamme kirkkailla ja loistavilla kynttiläruusuilla.

Elämän jokapäiväisyys muuttui meille joululahjaksi. Sen pimeys haihtui valoon, sen taakka muuttui suloiseksi ja kevyeksi ikeeksi, ja katseemme uskalsi iloita taivaan sinestä ja lintujen laulavasta lennosta. Ihmisten julmuus ja vääryys suli silmäimme edestä ja me näimme heidän tuskansa ja heidän hätänsä. Heidän ahneutensa oli arkuuden avunpyyntöä, heidän sortonsa sanatonta surua ja heidän riitansa hukkuvan huutoa. Kansat olivat luonnonvoimien leikkikaluja ja samalla lempilapsia ja heidän sotaretkensä puhdistuksen ukkosilmoja.

Ah, nyt kun ruusu oli puhjennut ristiimme, nyt uskoimme hyvään, joka pahan voittaa, iloon ja onneen, joka tekee kärsimyksen tyhjäksi. Ei maailma ollut murheen laakso, vaan autuuden eedeni ja totuuden tiedon pyhä paratiisi. Elämä oli ikuinen, kun olivat auenneet taivaiden tanhuat, ja hohtaviin häävaatteihin puettuina sidoimme kuolemattomuuden ruusuja seppeleiksi toisillemme. Poissa oli synnin harha, poissa pahan pelko. Jumala oli heikko, niin kauan kuin hän oli ulkopuolellamme, mutta meissä hän oli vahvuuden kallio ja voiman alkulähde. Kenellä oli nyt valtaa hänen ylitsensä, kun hän istui sydämemme taivaissa, ja ken kykeni houkuttelemaan meitä hänen luotansa, kun me ja hän olimme yhtä?

Uusi päivä oli nousemassa ja auringon ensimmäiset säteet kultasivat kuusten latvoja. Sydämemme joulukynttilät syttyivät kaikkialla luonnon tenhoavassa temppelessä.

*

Joulu on juhlista kallein, lempeä, pehmeä, hellä. Joulu on hyvyiden ja anteeksiannon juhla, joulu on muistojen juhla.

Ah joulu, avaa ovet ihmisten sielujen kätköihin! Vie heidät takaisin lapsuutensa viattomiin iloihin, anna heidän taas katsella toisiaan uskolla ja luottamuksella! Vaivuta heidät kerran taas lapsen ihanaan uneen ja anna heidän seurustella nukkuessaan enkelein kanssa! Avaa heidän korvansa kuulemaan luonnotarten laulua, että voisivat ottaa osaa paimenten iloon, ja avaa heidän silmänsä näkemään Betlehemin loistavaa tähteä, että idän tietäjien seurassa löytäisivät tien Kristuksen seimen luo!

Amen. Olkoon niin.

P e k k a E r v a s t.
(Ruusu-Risti, 1921)

Toimittajalta.

Joulun Ruusu-Risti. — Ihmeen pehmeinä ja lämmittävinä kaikuvat nuo Perustaja-Johtajan sanat, jotka kuvaavat Ruusu-Ristiä joulun, rakkauden juhlan, vertauskuvana. Ne kirjoitettiin kolmetoista vuotta sitten, Ruusu-Risti-lehden ensimmäisen vuosikerran joulunumeroon. Yhtä tuoreina ja virkistävinä ne vaikuttavat meihin nyt lukiesamme ne uudelleen tästä joulukuun Ruusu-Rististä, joka päättää viimeisen vuosikerran, jota Perustaja-Johtaja on ollut näkyväisenä mukana toimittamassa.

Kirkkaana ja elävänä on edessämme hänen kuvansa nyt lähestyessämme joulua, joka oli myös hänen syntymäpäiväjuhlaansa. Ei ollut sattuma, että hän oli joulun lapsi, joululahja, sillä olihan hänen olemuksensa täynnä sitä lempeää ja lohduttavaa henkistä rakkautta, joka täyttää Kristuksen juhlan ilmapiirin.

Muutamassa Ruusu-Ristin kokouksessa esitettiin joitakin päiviä sitten P. E:n muistoksi Jussi Pohjanmiehen kaunis sävellys „Linnunrata“. Sitä kuunnellessa tunsin voimakkaana läsnäolontunteena Perustaja-Johtajan hengen läheisyyttä. Topeliuksen runo „Linnunrata“ kertoo kaikki esteet voittavasta rakkaudesta, joka rakentaa sillan — linnunradan — tähdestä toiseen. Tuollainen sillanrakentaja oli P. E:kin. Rakkaudessaan hän koetti auttaa ihmisiä rakentamaan siltaa kuoleman ja persoonallisen epätäydellisuuden ja rajoittuneisuuden syvien kuilujen yli hengen

maailmaan, jossa ei ole mitään eristyneisyyttä, ei mitään rajoittuneisuutta. Oli kuin Perustaja-Johtaja olisi läsnäolollaan puhunut tuossa musiikissa lohdutuksen sanoja niillekin, jotka kaipaavat ystäväänsä. Rakkaus kyllä rakentaa yhdistävän sillan.

„Linnunrata“ pani myöskin ajattelemaan sitä siltaa, jota taide aina rakentaa henkiseen maailmaan. Taide antaa meille ennustuksellista kokemusta henkisen todellisuuden autuudesta. Se on todellisuuden kangastusta. Lohduttavaa, rauhoittavaa, mieltä kohottavaa kangastusta. — Ja jälleen näen edessäni P. E:n. Silmät suljettuina ja kyyntelyneinä, suun ympärillä autuaallinen ilme, hän kuuntelee ja näkee taiteen taikasauvan esille loihtimaa henkistä todellisuutta. Tällaiset tilaisuudet olivat, kuten hän sanoi, niitä harvoja hetkiä, jolloin hän ei tuntenut heikon ja raihnaisen ruumiinsa aiheuttamaa tuskaa.

*

Kaiken mysteriokristinuskon, siis myöskin Ruusu-Ristin, perusopetuksena on aina ollut käsitys elävästä Kristuksesta, Kristuksesta jumalallisena prinssiippinä, joka on sekä kosminen että ihmishengen korkeimpana olemuspuolena, jumalkipinä, mystillinen Kristus. P. E. puhuu usein Kristuksesta Jumalan täydellisyyskuvana ihmisestä, tai, kuten myöskin voimme sanoa, peruskuvana. Henkinen kehityksemme on siinä, että tulemme tietoisiksi Jumalan kuvasta itsessämme, että Kristus syntyy meissä.

Tämä on tietysti harhaoppia kaiken dogmaattisen kirkonopin kannalta, joka tuntee vain Jeesuksen Kristuksen ulkopuolisena jumalvälittäjänä. Kaikki suuret, kristilliset mystikot ovat kuitenkin aina ymmärtäneet Kristusta henkisenä todellisuutena kaiken takana. Runeberg oli sellainen esimerkki. Harvinaista on sitävastoin, että kirkon papiston puolelta sellaisia näkökantoja esitettäisiin. Sitä ilahduttavampaa ja merkittävämpää on havaita, että eräs piispa, Esaias Tegner, on vieläpä pappisvihkimispuheessaan (Wäxiön tuomiokirkossa 1837) julistanut oppia mystillisestä Kristuksesta. Suomennan tähän osan hänen puheestaan, joka kyllä alkuperäisenä on runonmuotoinen:

„Kristus on elänyt ja opettanut. Mitä hän oli? Ihmisen peruskuva. Ihmisenä, sellaisena kuin Jumala hänet on ajatellut, laskeutui myöskin hänen Logoksensa taivaasta ja laskeutuu yhä Jumalana jalostettuihin sieluihin,

syntyy yhä neitsyeestä, vuodattaa verensä, sovittaa ja kuolee. Tätä tarkoittaa se, että „hänen kauttaan on kaikki tehty“. Aikakausiin avaimen kantaa ihmisen poika rinnassaan. — — — Ihmisen on tultava Jumalan kaltaiseksi pienen on heijastettava suurta. Opettaja on taivaassa asuvan ylipapin varjo.“

Mutta Tegner ei ollut ainoastaan pappi. Runoilijana hän oli myöskin näkijä.

*

Julkaisemme tässä numerossa P. E:n kiintoisan kuvauksen „Salatieteilijää tapaamassa“. Se tuntuu muodoltaan kaunokirjalliselta, mutta kertoo itse asiassa tärkeästä tapahtumasta hänen omassa elämässään. V. 1899 kävi nim. P. E. todella tapaamassa norjalaista selvänäkijää, joka vaikutti häneen syvästi. Hän kertoi usein tästä tapauksesta esimerkkinä siitä, miten salatieteilijä voi pelkällä läsnäolollaan herättää ja vahvistaa toisen ihmisen henkistä puolta, korkeampaa minää, niin että hän tulee siitä tietoiseksi. P. E. kertoi myös, miten hän juuri norjalaisen luona tunsi saavuttaneensa kiinteän yhteyden tähän laajempaan henkiseen puoleensa ja tunsi voivansa välittää henkisen tietonsa fyysilliselle tasolle.

*

Aikakauskirjamme aloittaa ensi vuonna kolmannenkymmenennenensimmäisen vuosikertansa, ensimmäisen ilman perustajansa Pekka Ervastian tukea ja johtoa. Toivomme, että Ruusu-Ristin tähänastiset tilaajat eivät nyt hylkää lehteämme, että he pitävät tärkeänä tämänkin P. E:n alulle paneman työn jatkamista.

Vaikkei Ruusu-Risti enää kykene antamaan samaa säteilevää henkistä voimaa kuin ennen, pyrkii se kuitenkin säilyttämään saman ennakkoluulottoman, vapaan totuudentsemisen hengen, joka oli sen perustajalle ominainen, sekä myöskin heijastamaan sitä sydämen lämpöä, jota P. E:n yksilöllinen toimitustapa herätti. Tämä käy mahdolliseksi ennen kaikkea julkaisemalla hänen oman kyntänsä tuotteita, joita toimituksella on käytettävänään.

Muuten tulee Ruusu-Risti muodoltaan pysymään samankaltaisena kuin ennen. Osastoja voisi tietysti ajatella lisättäviksi — erikoista vapaamuurariosastoa on esim. ehdotettu — mutta sellainen riippuu tietysti tilaajamäärän

lisääntymisestä. Se on aikakauskirjamme laajentamisen ehto.

Koska P. E:n nimenomaisesta pyynnöstä Ruusu-Risti syksystä lähtien on ilmestynyt kunkin kuukauden alkupuoliskolla, tulemme ensi vuonnakin pitämään kiinni tästä samasta järjestyksestä. Koska kuitenkin ensimmäinen numero tilausten kertymisen tähden on julkaistava tammi-kuun lopulla, jäisi liian lyhyt aika erikoisen helmikuun numeron toimittamiseen hyvissä ajoin. Tämän johdosta toimitus on päättänyt julkaista toisen numeron vasta maaliskuussa, mutta sensijaan kaksi numeroa kesällä entisen yhden asemesta.

Pyydämme taaskin huomauttaa kaikille lukijoille, että tätä numeroa seuraa tilauslista ja postiosoituslomake tilausmaksun suorittamista varten. Aikakauskirjaamme voi parhaiten tilata Luentokirjakaupasta ja Ruusu-Ristin toimitusta, hra Valdemar Kaade, Oikokatu 15 A. 18. Ruusu-Ristin jäsenet, muistakaa, että Ruusu-Risti on järjestönne virallinen äänenkannattaja!

Lopuksi toivotamme lukijoillemme rauballista, hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Zoimitussihteeriltä.

„Olkoon teidän puheenne 'niin, niin' ja 'ei, ei'; mitä näihin lisätään, on pahasta“, sanoo Jeesus vuorisaarnasaan.

Tiedämme tämän käskyn velvoittavan meitä totuudenmukaisuuteen sanoissamme, niin ehdottomaan rehellisyyteen, että valallinen vakuuttelukin meidän kohdaltamme käy tarpeettomaksi. Ja koska suu puhuu sydämen kyllyydestä, on totuudenmukaisuuden ehtona rehellisyys jumalaamme kohtaan sekä hellittymätön pyrkimys totuuteen.

Jo siinä, että vastuunalaisuutemme tuntien pyrimme säännöstelemään puhettamme jokapäiväisessä elämässä, meille alkaa paljastua yhtä ja toista omasta itsestämme — aluksi sen alemmasta puolesta. Tuskinpa olemme ennen aavistaneetkaan olevamme niin puheliaita, ja tuskin olemme ennen huomanneet, niinkuin nyt näemme, kuinka vähän meillä on todella tarpeellista puhuttavaa. Asiat, jotka ennen olivat välttämättömästi välitettävä muille, osoit-

tautuivat nyt, jos meidän onnistuu hillitä kieleemme ja pyhähtyä niitä tarkastamaan, jokseenkin vähämerkitykselliseksi tai suorastaan tarpeettomiksi; se, mikä niissä oli tärkeyttä, olikin meidän personallista astraalista intoamme, ja kun sen hillitsimme, raukesivat ajatuskuvat kuin sammuvat raketit. Niin, me huomaamme, että kykenemättömyyttämme sanojemme hillinnässä vastaa heikkoutemme mietiskelyn taidossa. Meidän on opittava taltuttamaan ajatuksemme ja hillitsemaan tunteemme, jos haluamme oppia ohjaamaan sanojamme.

Ihminen, joka punnitsee sanansa, on usein vaiti. Ja vaitiolo on vaatimus, joka monesta seurallisuutta harrastavasta voi tuntua liialliselta. Jokainenhan tietää kokemuksestaan miltä tuntuu, kun keskustelulta aiheet loppuvat ja painostava hiljaisuus valtaa seuran yhä lyhyemmin väliajoin.

Vaitiolo, hiljaisuus, ei kuitenkaan ole puheen vastakohta, vaan sen täydennys — edellyttäen, että ihminen on oppinut vaikenemaan. Tätä ovat aina opettaneet henkisen elämän tuntijat.

Pythagoras vaati koulussaan usean — joidenkin mukaan viiden — vuoden vaitiolon oppilailtaan, ja Apollonius Tyanalaisen kerrotaan valmistautuneen tehtäväänsä vaimentamalla kielensä viideksi vuodeksi. Monet länsimaiset mystikot ovat myös ymmärtäneet, että Jumala kätkeytyy lörpöttelijöiltä ja näyttäytyy vaikenевille. Michael de Molinos määrittelee vaikenemisen seuraavasti („Manducatio spiritualis“, 1, 17):

„Vaitiolo on kolmenlaista. Ensiksi sanojen, toiseksi pyyteiden, kolmanneksi ajatusten. Ensimmäinen on hyvä, toinen parempi, kolmas parhain. Ensimmäisellä saavutetaan sanojen puhtaus (virtus), toisella saadaan pyyteiden lepo, kolmannella ajatusten sisäinen keräytyminen. Olemalla puhumatta, kaipaamatta ja ajattelematta, päästään todelliseen ja täydelliseen mystilliseen hiljaisuuteen, missä Jumala keskustelelee sielun kanssa, ilmoittaa sille itsensä ja opettaa sille . . . kaikkein täydellisintä ja ylevintä viisautaan. Tähän sisäiseen yksinäisyyteen ja mystilliseen hiljaisuuteen hän kutsuu ja johtaa sielua . . . Tähän mystilliseen hiljaisuuteen on sinun astuttava, jos haluat kuulla sulaisen, sisäisen ja jumalallisen äänen. Ei riitä maailmaa pakeneminen, jotta tämän aarteen saavuttaisit, eikä pyyteistä eikä kaikesta kaipauksesta ja ajattelusta luopu-

minen. Rauhoitu tässä mystillisessä hiljaisuudessa ja avaa ovesi, jotta Jumala ilmoittaisi itsensä sinulle, yhtyisi sinuun ja muuttaisi sinut itsensä kaltaiseksi.“

Barclay, joka oli vaikenemisen taidosta tunnettujen kveekarien ensimmäisiä apologeetikkoja, kirjoittaa m.m. seuraavasti:

„Ihminen, joka koko sydämellään vajoaa Jumalaan ja hänen pyhään henkeensä, voi puolessa tunnissa oppia ja käsittää enemmän kuin lukemalla tuhat kirjaa . . . Sillä kun astuin Jumalan kansan hiljaisiin kokouksiin, tunsin salaisen voiman, joka liikkui sydäntäni, ja kun antauduin sille, tunsin kuinka minussa oleva paha heikkeni ja hyvyys sen sijaan kasvoi ja lisääntyi . . . tuossa sisäisessä rauhassa, tuossa sydämen hiljaisuudessa ja kaipauksessa, jossa Herra ilmestyy ja missä hänen taivaallinen viisautensa ilmoittaa meille itsensä.“

„Hiljaisuuden Ääni“, jos mikään kirja, kertoo syvästi siitä elämästä, joka alkaa, missä sanat loppuvat. Luvussa „Seitsemän porttia“ on mainittu ominaisuus, joka läheisesti liittyy siihen, mitä vuorisaarnan kolmannessa käskyssä painostetaan. Se on shiila, „sanojen ja tekojen sopusoinnun avain, joka tasoittaa synn ja seurauksen eikä enää jätä sijaa karman toiminnalle.“

Vuorisaarnassa teroitetaan näkyvimmin ajatusten ja sanojen totuudenmukaisuutta; tässä huomautetaan asian toisesta puolesta, huonosta karmasta, jota ihminen kylvää sillä ettei ole saattanut tekojaan sopusointuun sanojensa kanssa.

Ei ole laisinkaan epäjohdonmukaista eikä kenenkään kokemuspiirin ulkopuolella se, mitä edempänä puhutaan toiselle portille saapumisesta. Oppilasta varoitetaan pelosta, joka „tappaa tahdon ja pysähdyttää kaiken toiminnan“. Ja „jos vaeltajalta puuttuu shiilan hyve, kompastelee hän, ja karman kivet haavoittavat hänen jalkojaan kalliotiellä.“ Meidän tarvitsee vain kysyä itseltämme, mistä johtuu se, mistä on totuttu käyttämään „hermostumisen“ syyntakeettomuuteen viittaavaa nimitystä; useimmissa tapauksissa se aiheutuu epäsoinnusta itsemme ja ulkomaailman tai vaatimustemme ja työmme tulosten välillä. Tämä sielullinen jännitys voi minä hetkenä hyvänsä esiintyä inhimilliselle luojalleen alitajuisena ahdistavana pelkona, joka todellakin lamauttaa hänen tahtonsa ja vaikeuttaa hänen toimintaansa, ja niin ihminen „kompastelee“ niiden

sielullisten, toimintaan etsiytyvien sielullisten syiden vaikutuksesta, jotka hän tietämättään on luonut alitajuntaansa harkitsemattomilla sanoillaan, vakuutteluillaan, uhkauksillaan, kiusoitteluillaan, lupauksillaan - missä yhteydessä ne lienevätkin esiintyneet. Puhe on maagillinen voima, jota kukaan ei saa rankaisutta käyttää väärin. Me saamme puhua turhia, mutta meidän on kaikissa tapauksissa tehtävä tili sanoistamme.

Tuskin kukaan järkevä ihminen kieltää huolletun puheen tärkeyden ja vaitiolon kasvattavan merkityksen yksilöiden ja jokapäiväisen elämän ollessa kyseessä, mutta hyvin monet järkeviksi itseään nimittävät pudistavat epäluuloisina päättään, kun on kyseessä mysterioseurojen, esimerkiksi vapaamuurarien, vaitiolovelvollisuus. Näitä, ennakkoluulojensa sokaisemia, on turha yrittää valaista näinkin yksinkertaisessa asiassa; tosiasiaksi jää, että vaitiololupaus on aina vaadittu muodossa tai toisessa, kun on ollut kysymyksessä henkisen tiedon välittäminen yksityisille tai määrätuille henkisille yhteisöille. Se on aina ollut kuin kehoitus: „Aina kun huomiosi kiintyy johonkin ilmiöön, tutkit sitä henkeäsi pidättäen. Nämä asiat, joita sinulle, pyrkijä, nyt vertauskuvallisesti opetetaan, vaativat sinulta koko olemuksesi keskittynyttä tarkkaavaisuutta; hillitse „hengityksesi“, vaimenna puheesi, odota, mitä nämä symbolit sinulle kertovat. Jos puhut siitä, mitä et ymmärrä, hämmennät vanhoilla ennakkoluuloillasi totuuden, malttamaton puheesi estää sinua tajuumasta totuutta samalla tavalla kuin aaltoileva veden pinta heijastaa kuvat vain vääristellen . . .“

Todellinen henkinen tieto on samalla mysteriotietoa. Se ei tyhjäny pelkästään käytännölliseen tai filosofiseen ajatteluun, vaan liittyy määrättyihin vertauskuviin ja vertauskuvallisiin toimintoihin, jotka välittävät alkuperäisen kokemuksen synteettisessä muodossa. Mysteriotieto, gnoosis, on tietoa Jumalasta; vaikka se olisi vaillinaista ja epätäydellisten symbolien välittämää, on se kuitenkin ilmausta ihmisen sisimmästä ja pyhimmästä pyrkimyksestä, ja on luonnollista, että ne harvat, jotka siitä ovat osallistuneet, vaalivat jumalallisen tiedon kytevää kipunaa, suojelevat profanoitumiselta sitä, jota suuret joukot eivät voi ymmärtää. Totuus voidaan aina kieltää, mutta valhe ilmaisee helposti vastakohtansa; totuutta voidaan myös tulkita „inhimillisesti“, ja silloin se on kadonnut kaikilta

muilta paitsi henkisesti valistuneilta ihmisiltä — siis harvoilta.

Alkukristillisissä seurakunnissa toteutettiin, niinkuin tiedetään, vanhojen mysterioiden järjestystä: kolkuttaville avattiin ja arvokkaille annettiin. Kaste, jonka kautta katekumeeni siirtyi uskovaisten (pistoit, fideles) joukkoon, ja ehtoollinen, johon osallistuivat vain uskovaisista valitut, täydellisyyteen pyrkijät, olivat aluksi nimellisestikin mysteroita, joita ankara disciplina arcani varjeli profanoitumiselta vielä silloinkin kun totuuden henki oli alkanut väistyä kirkosta tämän maailman hengen tieltä. Chrysostomos valittaa, että pakanalliset sotilaat olivat eräässä mellakassa nähneet ehtoollisen leivän ja viinin, ja jotkut pitivät Isä meidän-rukoustakin tämän vaitiolo-velvollisuuden alaisena. Theodoretus esittää vuorokeskustelun, jossa kuulustellaan oikeauskoista. Kysymyksen: „Mikä on nimeltään papin tuoma lahja?“ uskovainen vastaa: „Sitä ei saa sanoa selvästi, asiaankuulumattomia voi olla lähellä.“ — „Vastaa peitetysti.“ — „Asiaankuuluvasta siemenestä saatu ravinto.“ — „Ja miksi sanomme toista vertauskuvaa?“ — „Siitäkin käyttämme tavallista nimeä, joka merkitsee juomaa.“ — Linaamme tähän vielä Dionysos Areopagitan varoituksen: „Varo, ettet lavertele julki kaikkein pyhintä. Ota vaari itsestäsi ja kunnioita kätketyn Jumalan salaisuuksia henkisillä ja näkymättömillä tiedoilla, säilyttämällä ne niin, etteivät asiaankuulumattomat (atelestoi=vihkimättömät, epätäydelliset) voi niihin osallistua ja niitä tahrata . . .“

Ne, jotka ovat kokeneet uudestisyntymisen mysteron todellisuudessa tai vertauskuvallisesti, tietävät, että he eivät vielä osaa puhua. Eivät he osaa lukeakaan, korkeintaan vain tavata alkeellisen oppinsa aakkosia, jonkun toisen, ikäisensä auttamina. Heidän on odotettava vielä monta vuotta, ja suuri on heidän ilonsa oleva, kun se hiljaisuus, jonka he ovat kärsivällisyydellään ja tahdollaan luoneet, kerran alkaa elää ja puhuu heille Hiljaisuuden Äänenä.

Tolstoin opin teosofia.

II.

Määriteltyään näin kauniisti Jumalan tai ehkä oikeammin sanoen Logoksen, Tolstoi esittää itselleen, aivan kuin olisi hindufilosofi, kysymyksen, joka muistuttaa vedantisista ajattelua, vaikka Tolstoi vastaakin siihen kuin käytännöllinen länsimaalainen: „Tietoisena Jumalan henkisestä ja jakamattomasta olemuksesta erillisessä ruumiissaan, ja nähdessään, että sama Jumala on läsnä kaikessa mikä elää, ihmisen on pakko kysyä itseltään, miksi Jumala, henkinen Olemus, yksi ja jakamaton, on sulkenut itsensä toisistaan erotettuihin ruumiisiin ja ihmisen itsensä omaan erilliseen ruumiiseen. Miksi on henkinen ja absoluuttinen (?) Olemus jaotellut itsensä, jos niin voi sanoa? Miksi on Jumalallinen Olemassaolo tullut yksilöllisyyden ja aineen rajoittamaksi? Miksi on kuolematon suljettu kuolevaiseen ja yhdistetty siihen? Voidaan vastata vain yhdellä tavalla. On korkeampi Tahto, jonka perustelut ovat ihmiselle käsittämättömät. Ja tämä korkeampi Tahto on asettanut ihmisen ja kaiken olemassaolevan paikalle, missä se on. Tämä sama Tahto, yleisen onnen, rakkauden kaipuu, joka jostakin ihmiselle käsittämättömästä syystä on sulkeutunut olentoihin, jotka ovat erillään muusta maailmankaikkeudesta, on sama Jumala, jonka ihminen tuntee sisässään, ja jonka hän näkee ulkopuolellaan. Niin on siis Jumala kristillisen opin mukaan se elämän henki, jonka ihminen tuntee itsessään ja koko maailmankaikkeudessa onnen kaipuuna; tämä kaipuu on samalla syynä siihen, että tämä Olemus on suljettu yksilölliseen ja ruumiilliseen elämään ja on sen edellyttämä. Kristillisen opin mukaan on Jumala se Isä, joka evankeliumin mukaan lähetti maailmaan poikansa, itsensä kaltaisen, täyttämään siinä Hänen Tahtonsa, joka on autuutta kaikelle, mikä elää.

Järjellisessä ihmisessä Jumala ilmenee kaikkien hyvinvointia tavoittelevana pyrkimyksenä; ulkomaailmassa Jumala ilmenee toisistaan erillisissä olennoissa, joista jokainen tavoittelee omaa onneansa. Vaikka ihminen ei tiedä eikä voi tietää, miksi ainoan henkisen Olemuksen, Jumalan, oli pakko ilmentää itseänsä järjellisessä ihmisessä kaipauksena yleiseen onneen ja yksityisissä ihmisissä kaipauksena, jota kukin tuntee omaa onneansa kohtaan, ei

ihminen kuitenkin voi olla näkemättä, että nämä molemmat (kaipaukset) suuntautuvat määrättyyn päämäärään, joka on täynnä riemua ja ihmiselle saavuttamaton.

Tämän päämäärän paljastaa ihmiselle havainto, historia ja järkevä ajattelu. Havainto osoittaa hänelle, että kaikki edistyminen inhimillisessä elämässä (sikäli kuin sitä tunnemme) on ollut vain sitä, että ihmiset ja muut elävät olennot, jotka ennen ovat olleet erillään toisistaan ja keskenään vihamielisiä, ovat yhä enemmän liittyneet ja liittoutuneet toisiinsa sopimuksin ja keskinäisellä vuorovaiikutuksella. Historia osoittaa hänelle kaikkien ihmissuvun viisaiden opettaneen, että ihmissuvun on käytävä eristyneisyydestä ykseyteen, että, niinkuin profeetat sanoivat, Jumalan täytyy opettaa ihmisiä, ja keihäät ja miekat on muutettava auroiksi ja viikatteiksi; että, niinkuin Kristus sanoi, kaikkien on tultava yhdeksi, niinkuin hän on yhtä Isän kanssa. Järki osoittaa hänelle, että ihmisen korkein menestys, jota kaikki tavoittelevat, voidaan saavuttaa vain täydellisellä yhdistymisellä ja yksimielisyydellä ihmisten kesken. Siksi — vaikka maailman olemassaolon lopullinen päämäärä onkin ihmiseltä salassa — hän yhtäkaikki tietää, mitä on se lähin työ maailman kehittämiseksi, johon hänet on kutsuttu osallistumaan, nimittäin bajaannuksen ja erimielisyyden korvaaminen yhteen liittymisellä ja sopusoinnulla.

Niin siis osoittavat havainto, historia ja järki, että työ, johon ihminen on kutsuttu ottamaan osaa, on Jumalan työtä. Ja henkisen olemuksen sisäinen yllyke, rakkaus, joka hänessä on syntymässä, kehoittaa häntä kulkemaan samaan suuntaan. Ihmisessä syntyneen henkisen olemuksen yllyke tähtää vain rakkauden kasvuun hänessä. Tämä rakkauden kasvu, ja vain se, käy täysin yksiin sen työn kanssa, jota maailmassa suoritetaan — bajaannuksen ja erimielisyyden korvaamiseen ykseydellä ja sopusoinnulla — ja jota kristinuskossa nimitetään Jumalan valtakunnan perustamiseksi. Jos siis ihminen epäilisi opin totuutta, tämä yhtäpitävyisyys ihmisen sisäisen toivon ja koko maailman elämässä olevan pyrkimyksen välinen yhtäpitävyisyys vahvistaisi kristillistä määrittelyä elämästä ja sen tarkoituksesta.

Kun ihminen syntyy uuteen elämään, on hän tietoinen siitä, että hänen eristetyssä yksilöllisyydessään, jossa rakkaus on, tämä kaipaus autuuteen ja onneen ei koske ai-

noastaan häntä itseään, vaan kaikkea, mikä elää. Ellei tämä yleisen autuuden toivo, tämä rakkaus olisi suljettu yksilölliseen olentoon, pysyisi se tietämättömänä omasta olemassaolostaan ja olisi aina kaltaisensa; mutta kun se on suljettu erillisen olennon rajoihin — ihmiseen — tulee se tietoiseksi itsestään ja rajoituksestaan ja yrittää murtaa vankilansa murit. Oman luontonsa mukaisesti rakkaus pyrkii käsittämään kaiken olevaisen. Se levittää rajojaan luonnonomukaisesti, ensin rakkaudella omaan perheeseen — vaimoon ja lapsiin — sitten rakkautena ystäviin ja omiin kansalaisiin; mutta rakkaus ei tyydy tähän, vaan pyrkii syleilemään kaikkea.

Se, mikä ihmisen todellisessa elämässä tässä maailmassa on oleellista on juuri tässä rakkauden ihmisessä syntyneen elämän rajojen laajentumisessa. Hänen elämänsä tässä maailmassa syntymästä kuolemaan ei ole muuta kuin henkisen olemuksen syntymistä hänessä, ja tämä jatkuva syntyminen on sitä todellista elämää, josta kristinopissa puhutaan.

Personallisen elämän ja todellisen elämän välinen ero on tämä: personallisen elämän tarkoituksena on lisätä ulkonaisen elämän nauttimista ja pitkittää sitä, mutta ihmisten kaikista pyrkimyksistä huolimatta ei tätä päämäärää milloinkaan saavuteta, koska hänellä ei ole valtaa ulkonaisiin olosuhteisiin nähden, jotka estävät nauttimista, eikä myöskään niihin erilaisiin vastoinkäymisiin nähden, jotka milloin hyvänsä saattavat hänet kohdata. Todellisen elämän päämääränä on sitävastoin rakkauden laajentuminen ja syventyminen, eikä tätä voi mikään estää, sillä kaikki ulkonaiset olosuhteet (sellaiset kuin väkivalta, sairaus, kärsimys, jotka estävät personallisen elämän päämäärän toteuttamista) auttavat henkisen päämäärän toteuttamistyössä.“

Tällä esityksellään Tolstoi antaa meille tarkan ja oikean käsityksen oppinsa metafyyssillisistä perusteista. Se riittääkin osoittamaan kuinka lähellä teosofista elämänkäsitystä Tolstoi on, voidaanpa suorastaan sanoa, että hänen käsityksensä on sama kuin teosofian. Hyvällä syyllä sanoikin madame Blavatsky maalaisestaan: „Hän on niitä harvoja valittuja, jotka alkavat intuitiolla ja päättävät quasis-kaikkietävyysydellä. Tolstoi on suorittanut halvempien metallien — eläimellisen massan — muuttumisen kullaksi ja hopeaksi eli viisasten kiveksi,

ihmisen korkeamman minän kehittämisen ja ilmentämisen.“ (Valittuja pienempiä kirjoitelmia, s. 145).

Tolstoin metafysiikka ilmentää itse asiassa erään uskonnon perustotuuden, opin inhimillisen hengen jumalallisesta synnystä ja kaikkien ihmisten yhteydestä Jumalassa, tämän opin, jota nykyaikainen teosofia painostaa niin voimakkaasti, ja jota Tolstoi julistaa oman persoonallisen kokemuksensa nojalla. Joka hetki odottaa, että hän astuu askelen seuraavaan perustotuuteen ja julistaa oppia ihmishengen aikakautisesta ruumiistumisesta, oppia jälleensyntymisestä eli reinkarnatiosta. Tässä odotuksessa saa kuitenkin pettyä, sillä Tolstoi, joka on todellinen henkinen opettaja ja saarnaa vain sitä, minkä hän itse tietää tosiasiaksi, ei ole vielä saavuttanut sitä kohtaa kehityksessään, missä oman menneisyyden muisto herää. Hän kysyy tosin kirjan lopussa, elääkö ihmisen jumalallinen olemus, joka on ja on siis aina ollut ja aina tulee olemaan, mahdollisesti kuoleman jälkeen erityisessä muodossa, ja synnyttääkö lisääntynyt rakkaus uuden aineellisten osien kokoomuksen, mutta toistaiseksi hän on varma vain yhdestä asiasta, siitä, että ihminen kuolemassa palaa sinne, mistä hän on tullut; ja koska tämä alku tietävästi on järkeä ja rakkautta, voi hän iloisella luottamuksella kulkea kohti sitä siirtymystä, joka häntä odottaa.

Kuitenkin näyttää aavistus oikeasta asianlaidasta, intuitiivinen valonvälähdys valaisseen suuren ajattelijan tajuntaa. Hän sanoo toisessa kohtaa kirjaansa:

„Voi kuvitella, että se, joka nyt on ruumiimme, tämä ilmeisesti erillinen olento, jota rakastamme yli kaiken, jossakin menneen alemman elämämme vaiheessa oli vain rakastettujen esineiden kokoomus, jotka rakkaus liitti yhteen, niin että me tässä elämässä tunnemme sen omaksi itseksemme, ja että samalla tavalla nykyinen rakkautemme siihen, mikä on saatavissamme, jossakin tulevassa elämässä kenties liittää kaikki nämä esineet yhdeksi ainoaksi olennoksi, joka on meitä yhtä lähellä kuin nyt ruumiimme. (Minun Isäni kotona on monta asuinsijaa).“

Tämä kirkas ajatus on itse asiassa toinen muoto jälleensyntymiskäsitteestä sellaisena kuin esoteerinen oppi sen esittää. Ei ole ihmeteltävä, jos Tolstoi pitää kansanomaista käsitystä jälleensyntymisestä eli „sielunvaelluksesta“ tosin „vähemmän karkeana“ kuin kirkon käsitystä taivaista ja helveteistä, mutta kuitenkin sellaisena, joka

säilyttää käsityksen persoonallisesta, erillisestä jatkumisesta, koska hän arvattavastikaan ei ole saanut tietoa kuolemattomuuden salaisuuden esoteerisesta selityksestä. Mutta jos hän ajattelisi loppuun saakka yllä mainitun nerokkaan ajatuksen, pääsisi hän hyvin lähelle esoteerista oppia.

Esoteerinen oppi on nimittäin seuraava:

Ihmiselle ei ole mitään muuta olemassa kuin se, mikä ajatusten, tunteiden ja havaintojen muodossa on tunkeutunut hänen tajuntaansa. Näistä ajatuksista j. n. e. säilyvät hänen tajunnassaan ne, joihin hän tuntee vetäymystä, joita hän rakastaa. Ihmisen todellinen koti on se maailma, missä ne ajatukset j. n. e., joita hän rakastaa, ovat eläviä todellisuuksia. Hän itse tajuntakeskuksena ei kuole milloinkaan, mutta se maailma, missä hän elää, kuolee pois hänestä, laajentuu ja häviää. Kun ihminen, henkinen tajuntakeskus, ruumiistuu, tapahtuu juuri sellainen rakastettujen esineiden keräys, jota Tolstoi kuvailee s. o. kaikki ne ajatukset, tunteet, y. m. s., joihin henki sisäisessä maailmassaan tuntee vetäymystä, etsivät ilmaisen itselleen maallisesta persoonallisuudesta, samalla kuin tämä vaikuttaa puolestaan henkeen suomalla sille tilaisuuksia tietoisuuden eli olevaiseen kohdistuvan rakkauden laajentamiseen.

Jälleensyntyminen ei siis ole persoonallisuuden eristyneisyyden säilyttämistä, sielunvaellusta profaanissa merkityksessä, sillä persoonallisuus on toinen jokaisessa ruumiistumassa; sitävastoin se henkinen olemus, jonka jatkumisesta ja kuolemattomuudesta Tolstoi itse on varma, pukeutuu uudelleen ja uudelleen lihan verhoon valmistukseen itselleen tilaisuuden siihen itsekehitykseen, jota Tolstoi sanoo rakkauden kasvuksi. Kun ihminen on saavuttanut sen kehitystason, että hän Tolstoin lailla tulee tietoiseksi universaalista onnenkaipuusta todellisena itsenään, silloin hän on astunut sille tielle, millä hänen tajuntansa vähitellen avartuu alati yhä laajempia piirejä käsittäväksi, kunnes hän lopulta — todellisena Mestarina — kantaa sydämessään koko elävää luontoa ja ajatuksessaan koko ihmiskunnan tietoisuutta.

Siirrymme nyt opin eettilliseen sisällykseen, jolle Tolstoi omistaa kirjansa kuusi seuraavaa osastoa, ja saamme tällöin huomata, että hänen kantansa on teoreettisesti sama kuin teosofiinkin.

Etiikka on Tolstoin opissa, samoin kuin teosofiassakin, metafysiikasta erottamaton, sillä se ei ole, niinkuin on esim. kirkollisen dogmatiikan laita, kokoelma positiivisia ja negatiivisia käyttäytymissääntöjä, joukko käskyjä, jotka alkavat sanoilla „sinun tulee“, ja ilman muuta perustelua kuin tämä „sinun tulee“, vaan se on käytäntöön sovellettu esitys metafysiillisestä totuudesta. Koska nyt ihmisen todellinen elämä on hänessä olevan henkisen olemuksen syntymisessä, ja tämä prosessi on kaiken elävän tajuamisen ja siihen kohdistuvan rakkauden loputonta laajentumista, täydellistymistä henkisessä elämässä, ei myöskään etiikalla eli opilla oikeasta elämästä voi olla muuta kuin yksi positiivinen käsky: elä niin, että sinussa oleva henkisyys kehittyy. Tämä on kaikkien siveyssääntöjen peruskäsky.

Muistamme Tolstoin sanat, että ihminen on enkeli, joka syntyy eläimestä. Hänen henkinen elämänsä on alituista kehittymistä, ei paikallaan pysymistä. Se ei ole milloinkaan kaikkien hengen mahdollisuuksien täydellistä toteuttamista, vaan aina lisääntyvää toteuttamista. Ja miksi? Siksi, että eläin estää enkelin ilmentymistä, ja eläin täytyy voittaa.

„Ihmisen todellisen elämän perusta on yleisen onnen kaipuu“, sanoo Tolstoi. „Koska rakkaus on ihmisessä suljettu muista erillisen olennon rajoihin, koettaa se luonnollisesti avartaa näitä rajoja. Ihmiselle ei siis suinkaan ole tarpeellista tehdä jotakin saadakseen aikaan rakkauden ilmenemisen, sillä tämä pyrkii oman luontonsa nojalla ilmentymään, vaan ihmisen tarvitsee vain raivata tieltä ne esteet, jotka ovat sen tiellä“ — nämä esteet, joiden juuret ovat ihmisessä olevassa eläimessä, ja jotka saavat elämänsä hänen aineellisesta ruumiistaan, joka erottaa hänet muista olennoista.

Mitkä sitten ovat nämä esteet? Ja kuinka ne on voitettava? Huomaamme, että etiikka jakautuu johdonmukaisesti kahteen osastoon: ensimmäinen on oppi henkisen kehityksen esteistä, toinen on oppi niiden poistamisesta.

Esteet, Tolstoi opettaa, ovat kolmenlaisia: syntejä, ansoja ja uskonnollista petosta; synnit houkuttelevat eläintä meissä, ansat kietovat pauloihinsa ymmärryksemme, ja uskonnollinen petos vaimentaa järjen äänen.

Vaikka ihminen onkin herännyt henkiseen elämään — ja meidän on pidettävä tämä kohta mielessämme, sillä

muuta henkisen elämän etiikka ei velvoita —, voi hän eläimellisen luontonsa pakottamana tehdä tekoja, jotka ovat ristiriidassa hänen henkisen luontonsa kanssa, ja näitä tekoja sanotaan *synneiksi*. Tolstoi antaa tässä saman määrittelyn synnistä kuin teosofiakin. Ei ole mitään itsessään pahaa, ihmisen kehitysasteesta riippuu, tekeekö hän syntiä vai toimiiko hän vain sisimmän luontonsa mukaisesti. Niin kauan kuin ihminen uskoo, sanoo Tolstoi, että hänen elämänsä päämäärä on hänen oma persoonallinen onnensa (ja näin tekevät kaikki lapsuudessaan), niin kauan hän noudattaa sitä ainoata Jumalan tahtoa, joka on hänen tiedossaan.

Mutta ihminen ei joudu taistelemaan yksinomaan syntejä vastaan. Synnilliset taipumukset menevät perintönä, ja koko ihmiskunnan alempi luonto palvoo kultaista vasikkaa. Onko siis hämmästyttävää, jos ymmärrys on hyväksynyt niin yleisen tosiasian, ja jos tämä ymmärrys, joka niin mielellään palvelee itsekkäitä tarkoituspieriä, on keksinyt koko joukon älyllisiä ansoja, jotka pyhittävät huonot taipumukset, niin, vieläpä ovat systematisoineet nämä ansat ja tehneet niistä uskonnon, jota opetetaan kasvavalle sukupolvelle, ja joka sumentaa sen alkuperäistä ymmärrystä sielläkin, missä korkeampi järki voisi sitä valaista?

„Uskonnollinen petos on niinollen kaikkien ihmiskunnan syntien ja onnettomuuksien perusta“, sanoo Tolstoi, „sillä ainoakaan ihminen, jonka ymmärrys ei ole siten vääristelty, ei voi olla sokea älyllisten ansojen valheellisuudelle.“ Tällä hän omaksuu saman asenteen kuin teosofiakin, jonka tunnettu motto kuuluu: ei ole uskontoa totuutta korkeampaa, ja joka teroittaa oppilaittensa mieliin, että inhimillinen järki ei ole pimitettäväksi, vaan valaistavaksi, ettei ihmistä voi milloinkaan pelastaa sokea usko, vaan ainoastaan tieto.

Käymme nyt tarkemmin selostamaan niitä pahan kolmea lajia, jotka estävät ihmishengen vapaata kehittymistä, ja alamme esittämällä Tolstoin tekemän syntien jaon.

„On kuusi syntiä eli estettä rakkauden ilmenemiselle ihmisessä:

a) Aistillisuuden synti, joka on *siinä*, että ihminen tekee tarpeittensa tyydyttämisestä nautinnon (syö ja juo nauttiakseen, pukeutuu näyttääkseen kauniilta ja

asuu suurellisesti voidakseen ympäröidä itsensä ylellisyydellä ja mukavuudella).

b) **Laiskuuden synti**, joka on siinä, että ihminen tekee itsensä vapaaksi työstä, joka on välttämätön hänen tarpeittensa tyydyttämiseen.

c) **Ahneuden synti**, joka on siinä, että ihminen hankkii itselleen valtaa voidakseen tyydyttää tarpeitaan tulevaisuudessa (luulee olevansa yksinoikeutettu hallitsemaan keräämäänsä varallisuutta, niin että antaa kanssaihmistensä kärsiä puutetta).

d) **Kunnianhimon synti**, joka on siinä, että ihminen pakottaa kanssaihmisensä tahtonsa alaisuuteen (säilyttää valtansa itsekkäissä tarkoituksissa tai pyrkii valtaan — taistelua käyden).

e) **Sukupuolisuuden synti**, joka on siinä, että ihminen hankkii itselleen nautintoa sukupuolivaiston avulla.

f) **Huumauksen synti**, joka on siinä, että ihminen keinotekoisesti kiihdyttää ruumiillisia ja sielullisia kykyjään.

Koska tämä jako on kyllin selvä, tahdon ottaa puheeksi vain toisen synnin, laiskuuden synnin. Siitä sanotaan:

„Eläinten lailla ihmisten täytyy käyttää voimaansa, ja tämä voima suunnataan luonnollisesti niiden asioiden hankkimiseen, jotka ovat hänen tarpeittensa tyydyttämiseen välttämättömät. Siten suoritetun työn jälkeen täytyy ihmisen samoin kuin eläimenkin levätä . . . ja tämä luonnollinen lepo miellyttää häntä. Mutta kun hänen järkensä on herännyt, erottaa hän työn levosta, ja huomattessaan levon työtä miellyttävämmäksi hän koettaa pitkittää edellistä ja vähentää jälkimmäistä, siten että hän älynsä voimalla pakottaa huolehtimaan hänen tarpeistaan.“

Ihminen tekee itsensä vapaaksi ruumiillisesta työstä ja siirtää sen toisten hartioille nauttien toimeentulokseen heidän työnsä hedelmät. Täten hän asettaa esteitä oman todellisen menestyksensä ja henkisen luontonsa ilmenemisen tielle, sillä se vaatii, että hänen on palveltava muita, ja jos hän jatkaa sitä henkiseen tietoisuuteen herättyään, tekee hän laiskuuden synnin.

Olemme nyt tässä Tolstoin etiikan arassa kohdassa: ruumiillinen työ, jonka syrjäyttäminen on yksi kuudesta synnistä. Sen, joka on tunkeutunut Tolstoin opin yti-

meen, täytyy tässä, hieman hämmästyen ja eräänlaisella mielenkiinnolla, kysyä itseltään, kuinka Tolstoi, joka muutoin sellaisella selvyydellä ja tiedolla piirtää henkisen elämän ääriverit, tekee tässä niin silmiinpistävän epäjohtomukaisuuden.

„Jos olisitte sokeita, ei teillä olisi syntiä; nyt sanotte: 'Me näemme'; sentähden syntinne jää olemaan“, sanoi Jeesus (Joh. IX: 41). Samalla tavalla myöntää Tolstoi, että „synti“ esiintyy vasta henkisen tietoisuuden keralla, kun ihminen jo älyssään näkee, että jokin on väärin, mutta yhtäkaikki antaa myöten lihan houkutuksille. Hänen oma oppinsa ei siis tuomitse tekoa sellaisenaan, vaan inhimillisen motiivin. Tuskin kukaan esimerkiksi kieltää, että se yhteiskunnan jäsen on sosiaalisesti katsoen loinen, joka itse tekemättä hyvää toisessa tai toisessa suhteessa elää esim. elettyjen pääomien turvin ja siten nauttii muiden työn hedelmistä, ehkä sen lisäksi palkiten kanssaihmisensä ylpeyden järjettömällä tunteettomuudella; uskonnolliselta näkökannalta ei kukaan voi häntä tuomita, ellei hän itse tuomitse itsensä sillä, että huomaa tekevänsä syntiä. Vain tässä, jälkimmäisessä tapauksessa hänet tuomitsee myös Tolstoin oppi, silloin on hänelle ainoa tie pelastukseen, että hän muuttaa elämänsä ja alkaa tehdä jotakin kanssaihmisensä hyväksi. Pitemmälle eivät opin vaatimukset ulotu. Se huutaa ihmiselle: „Herää henkiseen elämään! Anna elämäsi vaikuttimien muuttua itsekkäistä epäitsekkäiksi. Tähän saakka olet elänyt oman persoonasi ja perheesi onnen hyväksi, elä tästä lähtien kaikkien hyväksi.“ Enempää oppi ei voi sanoa. Sen täytyy jättää jokaiselle yksityiselle ratkaistavaksi, kuinka hän hoipertelee eteenpäin elämässä. Ja ihmeellistä on, kuinka hyvä johtotähti ihmisellä tässä tapauksessa on omassa heränneessä henkisessä tajunnassaan, sydämen ja järjen kaksoisvalossa!

En usko edes Tolstoin itsensä kieltävän, että ihmisellä on kyky hyödyttää ympäristöään muutoinkin kuin yksinomaan ruumiillisella työllä. Kulttuuri ei voi sittenkään olla aivan merkityksetön kaikkein piintyneimmällekään „toistoilaiselle“. Minun ei tarvitse toistaa vanhaa väitettä, että suuret taideteoksemme, maailman nerojen luomukset, eivät olisi milloinkaan nähneet päivänvaloa, jos kaikki ihmiset olisivat ajatelleet vain ruumiillisia tarpeitaan. Eikä kulttuuri suinkaan ole syntynyt laiskurien toimesta. Tolstoi erehtyy pahoin, jos hän antaa ymmärtää jotakin sen

kaltaista. Riittää, kun muistamme yhden ainoan muser-tavan tosiasian, sen, että ruumiillinen työ ei milloinkaan vaadi sitä huomiota, sitä keskittyneisyyttä, sitä sielullista ponnistusta, sitä henkistä voimaa, kuin tuottava henkinen työ. Toisin sanoin: ruumiillista työtä tekevä ihminen ei milloinkaan voi kuluttaa niin paljon elinvoimaa, olla niin ahkera, kuin kulttuurityöntekijä.

Mutta miksi Tolstoi sitten on asettanut ruumiillisen työn henkisen ihmisen elämän ihanteeksi, miksi hän on tehnyt tämän, ilman että hänen oppinsa olisi johdonmu-kaisesti sitä vaatinut? Ah, minusta tuntuu kuin vastaus tähän ei ole niin kaukana, ettei sitä voisi saavuttaa. — (Jatk.)

P e k k a E r v a s t.

(Teosofisk Tidskrift, 1902, Suom. Ptn.)

Pyhästä maljasta kristillisenä vertauskuvana.

(Esitelmä Helsingin Ruusu-Ristissä.)

Parisataa vuotta ennen Kristuksen syntymää esiintyi Judeassa uskonnollinen yhdyskunta, joka nimitti itseään essealaisiksi. Heidän syyrialainen nimensä *a s c h a i* merkitsi *kastajia*. He saapuivat Mesopotamiasta, jossa Elkesai-nimisen miehen kerrotaan perustaneen heidän lah-konsa. Judeassa taas olivat makkabealaiset muodostaneet *a s s i d e a l a i s t e n* eli pyhimysten lahkon, jonka kriitil-linen uskonnon tutkimus yhdistää essealaisiin. Egyptissä, lähellä Alexandriaa oli edelleen terapeutien, *p a r a n t a j i e n*, yhdyskunta. Heidän oppinsa olivat samat kuin es-sealaisten, toisin sanoen, he olivat egyptiläisiä essealaisia. Jeesuksen aikana tämä lahko oli hyvin levinnyt Galileassa. *Philon* sanotaan olleen terapeutin tai essealaisen, ja hänen kauttaan ovatkin essealaisten oppi, heidän käytän-nöllinen elämänsä ja sisäinen järjestönsä tulleet tunne-tuiksi. Sitäpaitsi on raamatussa essealaisten kirjoittamia osia. Voimme siis aivan historiallisista alkulähteistä päästä selville ympäristöstä, missä Jeesus sai kasvatuksensa.

Kuuluisa orientalisti, Berlinin yliopiston professori A. F. Weber lausuu teoksessaan „Akademische Vorlesungen über indische Litteraturgeschichte“, että se silmiinpistävä yhtäläisyys, mikä ilmenee kristillisen ja buddhalaisen kultin ja riituksen välillä ilmeisesti perustuu buddhalaiseen vaikutukseen. Essealaiset olivat välittäneet sitä Judeaan. Tämä yhtäläisyys on siksi yksityiskohtaista, ettei voi väittää näiden uskonnonmuotojen kehittyneen toisistaan riippumattomina. Vielä vähemmän voidaan sivuuttaa yhtäläisyys Buddhan ja Jeesuksen elämäntarujen ja heidän siveysoppiensa välillä. Ensimmäisiä kristityitä nimitettiinkin essealaisiksi, ja vasta Antiokiassa käytettiin nimitystä „kristitty“ niistä, jotka ennen olivat olleet essealaisia kuten Apostolien teoissa (X:26) sanotaan. Johannes Kastaja oli niivikään essealainen. Hänen kasteriituksensa oli myöskin levinnyt kristittyjen keskuudessa, sillä Apost. teoissa kerrotaan, että Paavali Efesoon tullessaan tapasi oppilaita, jotka olivat saaneet ainoastaan Johanneksen kasteen, mutta eivät olleet kuulleet puhuttavankaan Pyhästä Hengestä (Apostolien teot XIX:2).

Jeesuksen elämäntaru syntyi siis essealaisten keskuudessa Buddhan elämäntarun mukaan, mutta on huomattava, ettei se ole puhtaasti buddhalainen. Siihen liittyy paljon vanhempiakin aineksia, aineksia, jotka ovat kotoisin Rig-Vedasta ja Avestasta. Tämä aines on tulen oppi myytteineen, legendoineen ja riitukseineen, joka oli levinnyt Kreikkaankin Dionysos- y. m. myytteinä, niinkuin aikaisemmin olemme huomauttaneet. Kristillinen kirkko on säilyttänyt nämä kaikki. „Pyhän Pääsiäisviikon“ rituaalit ja seremoniat ovat tuskin ollenkaan muufetuja arjalaisen rodun vanhasta uskontoriituksesta sellaisena kuin se esitetään Rig-Vedassa.

Pysähtymättä tarkemmin rinnastamaan näitä kahta, Jeesuksen ja Buddhan elämäntarua, huomautamme tunnetusta aurinkotarusta, joka toistuu niin hyvin suurten maailmanvapahtajien kuten Jeesuksen, Buddhan, Krishnan y. m., kuin meidän jokaisen yksityisen elämässä, niin näkyväisessä luomakunnassa, kuin yksityisen ihmisen elämässä näkymättömillä tasoilla. Ne, jotka ovat lukeneet esim. Mabel Collinsin mystillisen kirjan, „Kun aurinko kiertää pohjoiseenpäin“ ovat tästä vuotuisesta kokemussarjasta selvillä ja he ymmärtävät, miksi Jeesuksen ja Buddhan ja niin monen muun suuren opettajan elämäkerrat ovat

samanlaisia. Heidän elämässään näkyy vain kovin paljon selvemmin kuin meillä muilla makrokosmoksen yhdenmukaisuus mikrokosmoksen kanssa.

Adventtijuha ilmoittaa vuosittain Herran, auringon, tulosta. Jouluna vietetään kautta aikojen hänen syntymistään talvipäivän seisauksessa. Pääsiäisjuhlat, koko pyhä viikko, säännötetään kevätpäivän tasauksen mukaan. Tämän kriittillisen ajanjakson jälkeen tulee taivaaseenastumisen juhla, joka kuvaa auringon korkeinta kohtaa ja ilmoittaa päiväntasauksen tulosta. Helluntaijuha merkitsee elämän jakamista tulen kautta, pyhän ehtoollisen juhla taas aurinkoelämän muuntamista eläviin olentoihin. Johannes Kastajan juhlat ovat kesäpäivänseisauksen aikana. Niitä vietetään, kuten jouluakin, 4 päivää päiväntasauksen jälkeen. Neitsyeen syntymisen ja arkkienkeli Mikaelin ja muiden enkelien juhlia vietetään taas syyspäivän tasauksen tienoilla, vaikka meidän kirkossamme ei vietetä näitä viimeksimainittuja juhlia. Tulen Herran, aurinkosankarin elämäntaru on siis se muoto, johon Valkoinen Veljeskunta jo Rig Vedassa katki opin kosmisesta uhrista, Karitsasta, joka aikojen alusta on uhrattu ristille maailman syntien sovituksiksi.

Ennen kuolemaansa suoritti Jeesuskin oppilaineen sen seremonian, jota nimitämme Herran Ehtoolliseksi, ja jota aina on vietetty aurinkologoksen uhritoimituksen kunniaksi. Tästä legenda kertoo Markuksen mukaan:

„Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille ja sanoi: „Ottakaa, tämä on minun ruumiini.“

„Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille, ja he kaikki joivat siitä. Ja hän sanoi heille: Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan monen edestä. Totisesti sanon teille, en juo enää viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä u u t e n a Jumalan valtakunnassa.“

Kuulemme taaskin nuo ikivanhat uhriseremonian sanat, sanat, jotka maailmanvapahtajien suusta ovat kaikuneet aikojen alusta saakka: „Tämä on minun ruumiini, ja tämä on minun vereni. Kun syötte ja juotte niitä, tehkää se minun muistokseni.“

Mutta Jeesus lisää näihin sanoihin Matteuksen evankeliumin mukaan, että hänen verensä on „uuden liiton veri“. Nämä sanat osoittavat siis, että pyhän maljan merkitys tämän jälkeen on uusi.

Muistutelkaamme nyt mieleemme sooma- ja haoma-juomia y. m. pyhiä n. s. pakanallisia vertauskuvia vapahtajan verestä. Veedalaisten mukaan siis sooma-juoma sisälsi aurinkosankarin, vapahtajan veren, aurinkovoiman kiteytyneenä kasvikkunnasta saatuun nesteeseen, joka käymisen kautta puhdistui pyhässä maljassa kolmen päivän kuluessa. Pyhä malja kuvasi hautaa, missä ristillä kuollut aurinkojumala lepäsi ennen ylösnousemistaan kuolleista. Ristiinnaulitsemisen ja hautaamisen tuli siis tapahtua ennen ylösnousemista.

Tämä vanha riitus uudistui Jeesuksen asettamassa ehtoollisseremoniassa, ja se piti luonnollisesti paikkansa samanlaisena aurinkosankarin veriuhrina, mutta mikä piilin alla, mikä oli „uuden liiton veri“? Ymmärrämme, että tämä on mysterio, joka ei nähtävästi heti selvinnyt Jeesus Kristuksen silloisillekaan seuraajille. Heidänkin tuli asteittain syventyä uskonasioihin päästäkseen niistä yhä enemmän selville. Totta on, kuten sanotaan, että Jeesus opetti kansalle salaisuuksia, joita ennen oli opetettu ainoastaan mysteriokouluissa, essealaisten y. m. keskuudessa, sillä hän katsoi ajan tulleen, jolloin kokonaisen kasvatuksen tuli muuttua. Ihmisen ei enää ollut pakko pyrkiä salaisiin kouluihin saadakseen siellä vanhemmilta neuvoja tiellä kulkeakseen. Nämä ohjeet annettiin nyt julkisesti kiteytyneinä vuorisaarnaan, ja ihminen oli itse vastuussa uskonnollisesta kehityksestään. Tästä huolimatta riippui uskonnollisen elämän syvyydestä ja sisäisestä valaistuksesta, missä määrin Jeesuksen oppeja ymmärrettiin. Eihän edes tänäkään päivänä ymmärretä ja seurata kristikunnassa yleensä, yhtä vähän yhteiskunnallisessa kuin yksityisen ihmisen elämässä, vuorisaarnan käskyjä. Tutkiessamme uskonnon historiaa käy meille selväksi tämä eriateisuus uskonnollisessa elämässä. Kirkkoisien kirjoituksista huomaamme, että varhaiskristillisissä seurakunnissa sisäinen elämä oli järjestetty aivan entisten mysteriokoulujen malliin, huomioonottaen vain Jeesuksen antamat selitykset vanhoihin oppeihin. Epistoloita lukiessamme tässä mielessä huomaamme sen niinikään. Käymättä ollenkaan varhaiskristillisiä kouluja kuvaamaan, huomautamme vain niistä asteista, joihin jotkut kirkkoisat jakavat oppilaat. Nämä asteet olivat katekumenoi, kokelaat, pistoi, uskolliset, photozomenoi, valaistut, menemenoi, vihityt, ja teleiomenoi, täydelliset.

Missä asteessa pyhän maljan ja veren merkityksestä ope-
tettiin, ei tässä voida mainita. Kautta keskiajan jatkuivat
kristilliset mysteriokoulut, joita oli useita. Mainitsemme
tässä vain tärkeimmät, Graalin ritarit ja Pyöreän pöydän
ritarit, joilla kumpaisellakin oli ehtoollistaru mysterio-
koulunsa peruslegendana. Tunnetuin meille on Graal-
taru, jonka muutamain sanoin kertaamme.

Graal-tarussa on eroitettava itse ydin niistä verhoista,
joihin keskiajan romanttinen henki ne puki. Yksinkertai-
nen taru on seuraava: Eräs juutalainen vei maljan, josta
Jeesus Kristus pyhän ehtoollisen aikana oli juonut, Pila-
tukselle. Tämä taas lahjoitti sen Josef Arimatialaiselle,
joka samalla sai luvan haudata Jeesuksen ruumiin. Kun
Josef otti Jeesuksen ruumiin ristiltä hän näki, että haa-
vasta vielä vuoti verta ja hän kokosi veripisarot pyhään
maljaan. — Suuttuneet juutalaiset ottivat hautaamisen jäl-
keen Josefin kiinni ja sulkiivat hänet Kaifas-vankilaan il-
man että hän ennätti ottaa maljaa mukaansa. Eräänä yönä,
kun Josef oli joutumaisillaan epätoivoon, tuli Jeesus van-
kilaan hänen luokseen ja toi hänelle sen. Pyhä valo loisti
maljasta ja valaisi koko vankikopin. -- Josef oli vanki-
lassa 42 vuotta, jona aikana hän säilytti maljaa luonnan.
Sanoma sen ihmeitätekevästä voimasta levisi vieläpä kei-
sari Vespasianuksen korviin. Keisarin uteliaisuus heräsi
ja hän meni Josefin luo vankilaan. Täällä hän kääntyi
kristinuskoon ja päästi Josefin vapauteen. Edelleen taru
kertoo, että Josefilla oli Enysgeus niminen sisar, joka oli
naimisissa erään Brons-nimisen miehen kanssa. Näillä oli
12 poikalasta, jotka aikanaan kaikki, yhtä lukuunottamatta,
menivät naimisiin. Tämän ainoan naimattoman nimi oli
Alain. Josef valitsi hänet Jumalan ja Pyhän Graal-maljan
vartijaksi. Mutta ennenkun Josef asetti hänet virkaansa
hän esitti kokeen. Hän asetti kaikki pojat istumaan Jee-
suksen ehtoollispöydän mukaan rakennetun pöydän ympärille.
Vain Juudas Iskariotin paikka oli tyhjä. Josef ilmoitti
tuttavilleen, että tälle paikalle saisi istuutua ainoastaan ai-
van puhdas ja tahraton ritari. Eräs Moyse niminen mies
asettui sitten tälle paikalle, mutta maljan ihmeitätekevän
voiman kautta tämä väärä pyhimys vaipui maan alle, sillä
paikka oli määrätty Enysgeuksen ja Bronsin pojanpojalle
Parcifalille. Alain lähetettiin Parcifalia hakemaan Itämailta.
Edelleen kertoo taru Parcifalin tulosta ja siitä kuinka Brons
vihdoin antaa hänelle Graal-mysterion tunnussanan, jonka

Josef oli saanut Jeesukselta ja välittänyt hänelle. Sitä ei saanut paljastaa muille kuin niille, jotka sielullisen puhtauden perustalla olivat voittaneet oikeuden sen saamiseen. Myöhemmin kerrotaan, että Graalritarien joukko vartioi pyhää maljaa Monsalvat-linnassa, joka sijaitsee korkealla vuorenrinteellä Espanjassa. Tämän sisäisen Graal-tarun ympärille kutoutuu sitten vihityn historia. Toinen taru kertoo, että pyhä malja oli tehty ihmeellisestä, Exil-lis-nimisestä, smaragdin värisestä kivistä, joka oli ollut arkkienkeli Luciferin kruunussa, mutta jonka tämä taistelussa pyhän Mikaelin karssa oli kadottanut. Enkelit toivat sen ensimmäiselle Graal-kuninkaalle, Titurelille, jolta se periytyi Amfortaalle ja vihdoin Parcifalille.

Graal-tarun ympärille kerääntyvät keskeisimmät tiedot Valkoisen Veljeskunnan n.s. eurooppalaisen osaston toiminnasta varhaisemmalla keskiajalla. Graal-ritareita ilmestyi tuontuostakin historian näyttämölle suorittamaan Jeesuksen opetuslapsen tehtäviä toinen toisella, toinen toisella alalla. Nämä henkilöt olivat kuitenkin enemmän tai vähemmän tarun verhoon puettuja. Vasta myöhemmin keskiajalla ja uuden ajan alussa, kun rosenkreuziläinen järjestö alkoi lähettää jäseniään johtamaan kehityksen sisäistä kulkua, näemme selvempiä piirteitä Jeesuksen mysteριοista sivistyneen maailman keskuudessa. Sanotaan, että Valkoinen Veljeskunta jokaisen vuosisadan loppupuoliskolla lähettää maailman uuden henkisen sysäyksen, ja tarkastaessamme historiaa tässä mielessä huomaamme sen todeksi. Viime vuosisadalla annettiin siis maailmalle taaskin uusi henkinen sysäys, kun Valkoisen Veljeskunnan Mestarit K. H. ja M. lähettivät Helena Petrovna Blavatskyn maailmaan opettamaan ikivanhaa tietoa. Tiedämme, että tällä lähetillä oli eurooppalainen ruumis siitä syystä, että tämä sysäys oli varsinaisesti tarkoitettu länsimaille annettavaksi. Kun H. P. B:n ulkonainen työ suoritettiin itämaalai-osten oppien merkeissä ja hän itse kääntyi Buddhan uskoon huomautti hän tämän kautta, että vanhat itämaalaiset opit olivat kristinuskon taustana, ja että niitä oli tutkittava. Vasta kun ne ymmärrettiin, voitiin ymmärtää Jeesuksen Kristuksen sanoman sisäinen puoli. Tiedämme kuinka vilkkaasti rosenkreuziläinen veljeskunta hänen tulonsa jälkeen on vaikuttanut länsimailla. Emme tässä voi syventyä tutkimaan heidän oppejaan yleensä ja heidän julkaisu-jaan, vaan keskitymme niihin oppeihin, joita nykyajalla

meille tunnetuimmat rosenkreuziläiset opettajat ovat esittäneet, — Max Heindel, Rudolf Steiner ja ennen kaikkea meidän johtajamme, Pekka Ervast, joka kahden edellämämainitun jo ollessa toisella tasolla työskentelee Jeesuksen mysterioiden uudelleen elvyttämiseksi.

Jo ennen maailmansotaa julkaistiin tohtori Steinerin esitelmä „Kehityksen käännekohta“, jossa hän n.s. teosofisin sanoin kertoo siitä käännteentekevästä merkityksestä, joka Jeesuksen Kristuksen ilmestymisellä on ihmiskunnan ja maapallomme historiassa. Voidaksemme ymmärtää pyhän ehtoollissakramentin sisäisen merkityksen uudessa mielessä, täytyy meillä olla selvillä vanhojen mysterioiden suhde uusiin tai Kristuksen jälkeisiin, ja huomaamme silloin, että tämä suhde rosenkreuziläisten opettajien mukaan perustuu kosmillisiin tapahtumiin. Kaikki edellämainitut opettajat ovat tästä suhteesta puhuneet selvin sanoin. Max Heindelin mukaan kertaan seuraavaa:

Joulukuun 24—25 päivän välinen yö on koko vuoden pyhä yö. Puhtaan taivaallisen Neitsyeen eläinradan merkki on itäisellä taivaanrannalla keskiyön paikkeilla. Silloin uuden vuoden aurinko syntyy ja lähtee matkalleen eteläisimmältä kohdaltaan kohti pohjoista pallonpuoliskoa. Fyysilliseltä näkökannalta katsoen se tulee pelastamaan täällä asuvan ihmiskunnan siitä pimeydestä ja nälästä, joka ehdottomasti seuraisi, jos se vakituisesti jäisi päiväntasaajan eteläpuolelle.

Täällä ovat auringon fyysilliset voimat kuitenkin uinuvassa tilassa pitkän talven aikana, jota vastoin henkisten voimien energia silloin on suurimmillaan. Aurinko on kohtisuorasti maan alla kaikkien niiden kansojen kannalta katsoen, jotka elävät pohjoisella pallonpuoliskolla ja joiden keskuksessa nykyiset uskonnonmuodot leviävät. Henkinen vaikutus on siis pohjoisessa voimakkain keskiyöllä, joulukuun 24 p:nä.

Näin ollen on luonnollista, että vihittäviksi pyrkivien oli helpointa tänä aikana päästä ensi kertaa itsetietoiseen kosketukseen henkisen auringon kanssa. — Tästä syystä ottivat mysteerien hirofantit silloin huostaansa vihittäviksi valmistuneet oppilaat ja nostivat heidät temppeleissä toimitettavien seremonioiden avulla haltioitumisen tilaan, joka vei heidät yläpuolelle fyysillisen olotilan. Heidän henkisellem näölleen ilmeni tällöin kiinteä maa läpikuultavana ja he näkivät auringon hengen, Kristuksen. Hän oli heidän

henkinen pelastajansa, samoin kuin fyysillinen aurinko oli heidän fyysillinen pelastajansa."

Vanhojen mysteerien aikana oli Kristus näin vihkimyksissä näkynyt aikojen kuluessa yhä lähempänä maapalloa, kunnes hän vihdoin, aineellisuuden ollessa maan päällä korkeimmillaan, itse astui maapallolle. — Kosminen luonnonlaki määrää nim., ettei olento, olkoon hän kuinka korkea tahansa, voi toimia millään maailman tasolla ilman kysymyksessä olevan maailman aineesta rakennettua verhoa.

Mainittujen opettajien mukaan ihmiset olivat n.k. rotuuskontojen aikana eläneet Jehovan, kuukauden korkeimman vihityn alaisina. Hänen alin verhonsa oli inhimillinen henki, joka yhdisti hänet ihmisten abstraktisen ajattelun maailmaan. Tässä maailmassa ilmenee eristävä vaikutus. Yleinen veljeys, jota Jeesus Kristus nyt tahtoi maailmalle opettaa, olisi tämän ollessa Jehovan hallinnan alaisena käynyt mahdottomaksi. Siksi täytyi Kristuksen, jolla aurinkologoksena oli alimpana ruumiinaan yhdistävä elämänhenki, astua kiinteään ruumiiseen ihmiskuntaa auttaakseen. Hänen täytyi tulla ihmiseksi ihmisten joukkoon ja asua ruumiissa, koska oli mahdollista voittaa rotuuskonnot, jotka vaikuttivat ihmisiin ulkoapäin, vain elämänhengen kautta, joka vaikuttaa sisästä päin.

Edelleen opetetaan, että sillä hetkellä, kun Jeesuksen veri vuoti Golgatalla, Hän hajoitti tunneruumiinsa yli koko planeettamme. Senjälkeen Hän kehittää maata ja ihmiskuntaa sisästä päin. Mainitulla hetkellä peitti maan äärettömän voimakas henkinen aurinkovalon vuodatus, joka nopeitten väreilyjensä tähden kuitenkin ilmeni ihmisten silmissä pimeytenä. Tällä hetkellä repeytyi esirippu, rotuhengen verho, joka temppelin edessä oli pidättänyt sieltä kaikki, paitsi harvat valitut. Tämän jälkeen vihkimys tuli mahdolliseksi kaikille. Tuo valovirta muutti maapallon henkiset maailmat salamannopeudella, mutta kiinteisiin olotiloihin se vaikuttaa, kuten historiasta ja omasta kokemuksesta tiedämme, hyvin hitaasti.

Aurinkojumalan suuri uhri oli siis tapahtunut Golgatalla kaikkein täydellisimmässä muodossaan.

Se seremonia, jota veedalaisten perustama uhritoimitus ja meidän ehtoollisemme kuvaavat, on tämän jälkeen eletävä meissä itsessämme. Luomakunnasta saatu

neeste, Tulen Herran veri, puhdistettiin ennen pyhässä maljassa, nyt tulee tämän puhdistuksen tapahtua sisästä päin siinä maljassa, jonka meidän ruumiimme muodostavat. Siinä tulee sen käymisen tapahtua, jonka kautta veremme puhdistuu. Seremoniassa, jossa siis ikiajoista saakka on opetettu, piilee tie, jota meidän on kuljettava. Minä olen tie, sanoo taas Jeesus. Näemme, että asia on sama, vanhan seremonian ja Jeesuksen elämän pääkohdat ovat samat. Jeesus opettaa meitä itseämme muuttamaan tuoksi tieksi seuraamalla hänen oppejaan ja kulkemalla kaitaa tietä, vaikka onnistuminen meistä tuntuukin mahdottomalta.

„Mutta“, sanoo Pekka Ervast, „suuri on sitten hämmästyksenne, kun jonakin päivänä seisomme Jumalan valtakunnan portilla, elämän porteilla, jolloin huomaammamme ja tietämättämme olemme joutuneet tuon kaidan tien päähän ja nyt kolkutamme Jumalan valtakunnan portille. Elämän portit aukenevat ja saamme nähdä kirkkauden loisteen, saamme tuntea Jumalan Pojan auran. Se on meille kuin näky itse taivasten valtakunnan elämästä, ja miettiessämme näkemäämme meille selviää mysterio Jeesuksen Kristuksen verestä ja lihasta. Sillä Johanneksen evankeliumissa sanotaan: Se joka ei syö minun lihaani ja juo minun vertani, ei voi saada iankaikkista elämää; sillä iankaikkinen elämä on juuri siinä, että te syötte minun lihaani ja juotte minun vertani. Meille selviää, mitä se on, jota meidän tulee syödä ja juoda. Käskyjen seuraaminen on vain ollut valmistusta. Iankaikkinen elämä on riippuvainen siitä, että osaamme ottaa vastaan Jeesuksen Kristuksen, että voimme yhtyä Jumalan Poikaan ja saada häneltä iankaikkisen elämän. Tosin iankaikkinen elämä piilee ihmisessä itsessään ja hänessä itsessään on Jumalan Poika, mutta hän ei pääse tästä iankaikkisesta elämästä osalliseksi, ellei hän osaa rakentaa itselleen sellaista ruumista, jossa hän tässä iankaikkisessa elämässä saattaisi elää. Kun ihminen siis on kulkenut valmistavan tien ja tullut elämän portille, annetaan hänelle uusi tehtävä, tuon uuden, kuolemattoman ruumiin rakentaminen. Silloin hän sanoo itselleen, tämä on mahdotonta, mutta taivaasta kuuluu vastaus: sinulle mahdotonta, mutta Jumalalle mahdollista. Kun syöt Jumalan Pojan lihaa ja juot Hänen vertansa, silloin sinussa syntyy ja muodostuu tuo iankaikkinen ruumis. Hänelle selviää,

mikä ihmeellinen mysterio Jeesus Kristuksen veri on ollut ja on.“ Ja Pekka Ervast jatkaa: „Elämän portilla näemme, että on yksi Jumalan Poika, jonka veri on täydellisen puhdas. Ymmärrämme myöskin, että ainoastaan tuo veri voi meidät puhdistaa. Silloin avaamme minuutemme ottamaan vastaan Jumalan Pojan, joka aikojen aamusta lähtien on ollut syvällä hengessämme, niin että voimme sanoa kuin Paavali: „Minä elän. Kuitenkaan en minä, vaan Kristus minussa“. Silloin hänen elämänverensä valuu meihin ja puhdistaa meidän veremme. Ei sillä tavalla, että silmänräpäyksessä tulisimme puhtaksi, vaan niin, että meissä pannaan alulle kirkkauden ruumiin synty ja muodostuminen. Taivaallisen ruumiin siemen lasketaan minuutemme maaperään. Jeesuksen Kristuksen ruumiista, hänen lihastaan ja verestään tulee siis siemen meidän vereemme ja siitä siemenestä kasvaa taivaallinen ruumis. Täten siis toteutuu Johanneksen sanat: „Ellette juo minun vertani ja syö minun lihaani, niin ette tule iankaikkiseen elämään.“

Pekka Ervast on näillä sanoillaan vienyt meidät aavistamaan sitä uskonnollisen elämän astetta, missä uuden ruumiimme rakentaminen alkaa. Alamme katkovaisesta ruumiistamme muodostaa kuolematonta ruumista, toisin sanoen Pyhä Graal alkaa loistaa meissä. Rig Vedassa ja sitä seuraavissa arjalaisissa uskonnoissa sanotaan pyhän maljan kuvaavan h a u t a a, missä Tulen Herran veri puhdistetaan. Meidän ruumiimme on siis se hauta, jonka aineista uusi ruumis rakennetaan. Mutta tämän ruumiin on kuljettava kuoleman kautta, ennenkuin voimme sitä kirkastaa. Tässä haudassa ollen puhdistuu veri Graalin kirkkaaksi nesteeksi. Tässäkin Jeesus Kristus osoitti meille tien. Alimman inhimillisen kohdan, meille ehkä kaikista läheisimmän, hän sivuutti sinä hetkenä, jolloin hän Getsemanessa kärsi raskaimman taistelunsa. Hän näki ehkä näyssä kärsimyksen maljan, sen aineellisuuden haudan, johon hänen oli laskeuduttava, sen syvimmän kuilun, mihin auringon jumala voi laskeutua, koska hän lausui nuo inhimilliset sanat: „Herra, ota minulta pois tämä kalkki, ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä tahdot“. — Kuinka usein olemmekaan jokainen lausuneet nuo sanat, kun kärsimyksen malja on kohotettu huulillemme. Näitä sanoja ajatellessamme tiedämme ja ymmärrämme, että Jeesus Kristus todella oli ihminen ja

että hän taisteli aineen ja hengen välisen ihmististelun.

Pekka Ervastian ja muiden nykyaikaisten rosenkreuziläisten opettajien kirjoituksista, — lähinnä Pekka Ervastian, koska hän puhuu meille niin sanoaksemme kaikkein ominaisimmalla kielellämme, — olemme saaneet tietää, mitä merkitsee nousu „Gaal-ritariksi“, mitä merkitsee pääsy osalliseksi todellisesta Herran ehtoollisesta, nousu vuorelle, missä Jeesus Kristuksen mysteerejä opetetaan käytännössä. Tie sinne on tuo ikivanha „suuren uhrin“ tie, jota vanhat uskonnot seremoniaalisesti kuvaavat. Rakkauten kyky, jonka voitamme elämän portilla, silloin kun vastaanotamme Kristuksen auran tai hänen elämänehkensä ja alamme Gaal-maljaamme rakentaa, on kehitettävä kaikkikäsitteväksi rakkaudeksi, joka ei sulje sylistään ainoatakaan oliota luomakunnassa. Voittamamme jumalallisen rakkauten ja uhrautumisen kyky meidän on sovitettava elämään. Kaikille tuttu Gaal-ritari, Lohengrin, kertoo meille seuraavaa:

„On kaukomaan ja siellä ihmelinna,
 Monsalvat se onpi nimeltään.
 Sen keskellä on templi kaunis, ylväs,
 maan pääll' ei sille vertaa missäkään.
 Keskellä templiä on ihmemaalja
 ja sitä pyhänä siellä suojellaan.
 Sen sinne kerran kantoi enkeljoukko,
 sen luona puhtautta palvotaan.
 Ja vuosittain saa taivahasta kyyhky
 sen maljan ihmevoimaa uusimaan.
 Se malja Gaal on, uskon autuaisen
 se suopi palvojilleen ainiaan.
 Ken Graalin palvojaksi vaan on päässyt,
 hän siltä voiman ylimaailmallisen saa,
 jolla hän kaikki pahan juonet torjuu
 ja uhmata voi itse kuolemaa.
 Hän Graalin käskystä saa kaukomaille,
 kun viatont' on tarvis puolustaa
 ja pyhän voiman sielläkin hän säilyttääpi,
 jos vaan hän tuntematon olla saa.
 Mutta jos nimensä hän ilmaiseepi
 niin tenhovoimansakin kohta raukeaa.“

Lohengrin on taruhenkilö, josta vuosisatoja ennen meitä on kerrottu, mutta seuraava kertomus maailmansodan ajoilta todistaa, että Gaal-ritarit työskentelevät meidänkin aikanamme:

„Vedenalainen oli ampunut suurta matkustajalaivaa, räjähdykset olivat seuranneet toisiaan ja lyhyen ajan kulltua oli suuri alus kauhusta lamautuneine matkustajineen hävinnyt meren syvyyteen. — Meren pinta oli jälleen tyyni ja vain muutama laudanpätkä ja kaatunut pelastusvenhe osoittivat paikkaa, missä surunäytelmä hetki sitten oli tapahtunut.

Laivan uppoamisesta saivat kaikki ihmiset tietää, mutta he eivät tiedä, mitä samoihin aikoihin tapahtui näkymättömässä maailmassa. — Eräs paikalla ollut „näkymätön auttaja“ kertoo seuraavaa:

Ihmeellisestä vuorenrinteellä olevasta temppelistä laskeutui loistavaan valkoiseen vaippaan verhottu olento saatekaarenväristä tietä pitkin merenrantaan. Hän astui pieneen joutsenenmuotoiseen siivekkääseen venheeseen, joka alkoi sädehtiä ja elää, tarttui keulaan kiinnitettyyn punaiseen nauhaan ja osoitti sormellaan merelle päin, taivaanrantaan, jonne venhe alkoi kiittää. Saavuttuaan paikalle, missä surunäytelmä vastikään oli tapahtunut, huomasi loistavapukuinen olento laineilla puupalasen, joka kertoi hänelle onnettomuudesta. Hän katseli sitä hetkisen ja jumalallinen sääli levisi hänen kasvoilleen. Hän polvistui pieneen, heikkoon venheeseensä keskellä aavaa valtamerä, kääntäen kasvonsa ihmelinnaan päin, josta hän oli tullut. Hänen rukoillessaan näkyi valo lähenevän aaltoja pitkin. Se loisti ihmeellisestä kivistä tehdystä maljasta, jonka sisässä oli liekehtivää nestettä. Tätä näytti ikäänkuin valuvan aalloille.

„Johda sinä tietäni, oi pyhä Graal“ sanoi loistavapukuinen. Malja eteni vielä jonkun matkaa, mutta laskeutui sitten veden alle. Pelotta nousi Graal-ritari venheestään ja seurasi säihkyvää maljaa veden alle. Hän löysi mahtavan laivan, joka oli jäänyt pystyyn kahden merenpohjassa olevan kallion väliin. Ihmemaljan valossa hän kulki pitkin laivan kantta, laskeutui portaita ja käytäviä pitkin laivakoppeihin ja konehuoneisiin. Kaikkiällä nousi ihmismuotoja nukkuneista ruumiinhaudoista seuraamaan hänen jäljessään kuin unessakävijät. Vihdoin hän tuli pieneen konehuoneeseen, missä eräs nuorukainen lepäsi lattialla. Mestari kumartui hänen ylitseen ja sanoi: „Veli, herää!“ Mystillinen eetterimuoto nousi täysin valveille ruumiista. „Missä minä olen ja kuka sinä olet?“ hän kysyi. „Sinä olet valtameren pohjalla aivan toisessa maail-

massa kuin se, minkä olet jättänyt.“ — „Mutta kuka sinä olet“, nuorukainen kysyi uudestaan.

„Olen to, joka on elänyt ihmisten maailmassa, mutta joka nyt on kahden maailman asukas. Olen Pyhän Graalin ritari, joka työskentelen ihmiskunnan puolesta. Seuraa minua, niin näytän, mikä minun työni on ja mikä työ kuuluu sinulle.“

Valkopukuinen Veli ja hänen nuori auttajansa kokosivat kaikki laivassa ja meressä olevat ihmiset ja pian kaikki ne, jotka vedenalainen joitakin tunteja sitten oli lähettänyt kuolemaan, seurasivat auttajiaan valoa kohti. Saatuttuaan joutsenvenheen luo, nousi Vanhempi Veli siihen, osoittaen nuoremmalle sen tien, jota pitkin tämän oli joukkoineen kuljettava sinne, missä sodan haavoja parannettiin.

Venhe vei Graal-ritarin takaisin ihmelineen, josta hän oli lähtenyt auttajan työtään tekemään.“

Mutta miksi sanotaan, ettei Graal-ritarin nimeä saa kysyä ja että hänen voimansa häviää, jos niin tehdään?

Graal-ritarit elävät usein tavallisina ihmisinä ihmisten maailmassa, jossa he kukin alallaan tekevät työtä ihmiskunnan puolesta. He eivät kuitenkaan saata henkilökohtaisesti auttaa niitä, jotka eivät heidän avustaan välitä. Mutta aina kun joku ihminen sydämensä pohjasta pyytää apua, on joku Graal-ritari joko näkyvänä tai näkymättömänä hänen luonaan. Emme koskaan tarvitse turhaan pyytää heidän apuaan. Sillä se, joka etsii, se löytää, ja kolkuttavalle avataan. Mutta huomattakoon, että avunpyynnön tulee lähteä sydämen sisimmästä, muuten ei avunhuuto kuulu korkeampiin maailmoihin.

Sillä, ettemme saa auttajamme nimeä kysyä, tarkoitetaan, että auttajaan on luotettava. Kuinka usein kuiskaa-kaan ääni sydämessämme, että joku henkilö kykenee meitä auttamaan. On hetkiä jolloin henkemme on valaistu ja näemme valokehän, Graal-ritarin merkin, hänen päänsä ympärillä. Silloin lupaamme itsellemme luottavamme häneen. Mutta kuinka käy? Meidät asetetaan koetukselle. Maailman ennakkoluulot, oma väärä arvostelumme, ihmisten puheet, mustien voimien kaameat lähetit, tulevat meitä kiusaamaan. Emme enää näe valokehää auttajamme ympärillä, vaan olemme valmiit häntä epäilemään ja vaikkapa joukkojen kanssa kivittämään. Mutta silloin hän on kadottanut voimansa meidän ylitemme. Emme enää luota häneen, sillä me olemme

kysyneet hänen nimeään. Me tahdomme saada kouriintuntuvan todistuksen hänen asteestaan näkymättömässä maailmassa, ennenkuin hän meille kelpaa auttajaksi. Tuota todistusta emme saa ulkonaiselta järjeltämme. Graalitarin taikavoiman on epäluottamus hävittänyt. — —

Olemme näiden esitysten aikana usein viitanneet Pekka Ervastiin työhön Jeesuksen mysteerien elvyttäjänä. On sangen ihmeellistä, eikä suinkaan merkitystä vailla, että tätä työtä tehdään täällä Suomessa, jossa kansallishenkemme, Väinämöinen, erikoisesti inspiroi tätä tutkimusalaa, — sekä yleensä täällä Pohjolassa. Tunnettu tanskalainen salatieteen tutkija, kreivitär Bille Brahe Selby sanoo eräässä v. 1920 julkaistussa esitelmässään: „Arvelen ajan tulleen, jolloin kristillisen kirkon on uudelleen elvytettävä mysteerit voidakseen säilyttää asemansa. Se nousisi silloin tuhkasta, kuin Phoenix-lintu ja kirkko mysteereineen muodostaisi ihanan rakennuksen. Meidän keskuudessamme täällä Pohjolassa kaikuisi silloin ymmärtämyksen sävel, sillä muinaisina aikoina oli meilläkin omat mysteerimme. Pohjoismaisissa jumaluustaruissa piilee paljon okkultisia totuuksia, yhtä syviä ja ihania kuin intialaisissa pyhissä kirjoituksissa. Ne odottavat vain päivänvaloon pääsemistä. Pohjolan mahtavissa metsissä muinaiset tietäjät lauloivat ihmeellisiä laulujaan puiden varjossa. Nämä laulut puhuvat maailman luomisesta, ihmisen alkuperästä, pyhästä, taivaallisesta tulesta, joka palaa sydämässämme ja yhdistää meidät keskenämme „suureksi, mahtavaksi mysteeriliitoksi“, jonka tärkein opetus on veljeyden tunne, jonka syvin salaisuus on rakkaus.“

Tämä kreivitär Selbyn ennustus tukee Nostradamuksen jo 16-vuosisadalla lausumaa väitettä, että Europan vapauttaminen aineen orjuudesta tapahtuu puhdistetun ja syvennetyn protenstanttisuuden kautta, sen sanan jaloimmassa merkityksessä, ja silloin leviää „uusi pohjoismainen uskonto“.

Onko ihmeellistä, että mekin näemme historiallisen ja uskonnollisen kehityksen suuntaviivojen leviävän silmiemme eteen ja uskomme „Pohjolan valkoisen valtakunnan“ syntyyn. Tulevaisuuden levitessä silmien eteen haihtuu samalla menneisyyden tielle noussut pöly, ja huomaamme, että ne rajat, jotka ympäröivät unelmiemme „valkoista valtakuntaa“ kerran muinaisuudessa suunnilleen samantlaisina rajoittivat Jotunien ja muinaissuomalaisen suuren

valtakunnan, missä vallitsi ainainen, hyperborealainen kesä.

Meille on kerrottu, että Väinämöinen ennen muita kansallisdeevoja otti vastaan Kristuksen, ja häneen liittyvät läheisesti niiden kansojen deevat, jotka tulevat muodostamaan tuon mainitsemamme uudestisyntyvän Jotunheimin. Tämä Väinämöisen Kristus-näkemyks, eikä suinkaan myöhempi kristillinen vaikutus, selittää monet Kalevalan ihmeellisimmistä mysteerikuvista. Kansallisen muodon takaa nousee silmiemme eteen suomalainen Graal-ritari, Lemminkäinen. Näemme, kuinka vihkimyksessä, Pohjolan häissä, Pohjan tyttö tarjoaa hänelle „kärsimyksen maljan“, johon on kätkeyty luomakunnan kaikkein alhaisimpia muotoja. Pohjan tyttö sanoiksi virkki:

„Tokko lie sinussa miestä,
Juojoa tämän oluen,
Tämän kannun kaatajata?

Lemminkäinen lieto poika,
Katsoi tuosta tuoppihinsa:
Toukka on tuopin pohjukassa,
Käärmehiä keskimailla,
Äärillä maot mateli,
Sisiliskot liuahteli.“

Lemminkäinen:

Tapasip' on taskuhunsa,
Kulki kukkaroisehensa,
Otti ongen taskustansa
Väkärauan väskystänsä,
Tuop' on tunki tuoppihinsa,
Alkoi onkia olutta,
Maot puuttui onkehensa,
Väkähänsä kyyt vihaiset,
Sa'an nosti sammakoita,
Tuhat mustia matoja,
Loi ne maahan maan hyväksi,
Kaikki laski lattialle;
Veti veitsensä terävän
Tuon on tuiman tuppirauan.
Sillä silpoi päät maoilta,
Katkoi kaulat käärmeiltä.
Joi oluen onneksensa
Me'en mustan mieliksensä.

Tämän jälkeen hän joutui tappeluun Pohjolan isännän, karkeimman aineellisuuden edustajan kanssa, jonka hän tappoi. Sitten hän äitinsä kehoituksesta vetäytyi Isänsä asuntoihin.

„Otapa isosi pursi,
 Lähe tuonne piilemähän
 Ylitse meren yheksän,
 Meri-puolen kymmenettä,
 Saarehen selällisehen,
 Luotohon merellisehen.
 Siell' ennen isosi piili,
 Sekä piili, jotta säilyi
 Suurina sotakesinä,
 Vainovuosina kovina.
 Hyvä oli siellä ollaksensa,
 Armas aikaellaksensa.

Mikä tämä paikka oli, se selvenee kuvauksesta, jonka Lemminkäinen sieltä taas palattuuan maan päälle antoi äidilleen:

Hyvä oli siellä ollakseni
 Lempi liehaellakseni.
 Puut siellä punalle paistoi
 puut punalle, maat sinelle,
 Hopealle hongan oksat,
 Kullalle kukat kanervan.
 Siell' oli mäet simaiset,
 Kalliot kananmunaiset,
 Mettä vuoti kuivat kuuset,
 Maitoa mahot petäjät,
 Aian nurkat voita lypsi,
 Seipähät valoi olutta.“

Graal-ritarien ihmelinna on suomalaisessa tarustossa ihmemetsä saarella selällisellä, jossa kuuntelemme koti-kuusen kuiskauksia. Mistä löydämme tämän ihmemetsän, mistä käy sinne polku:

Hyvä on sinne päästäksesi,
 Kaunis kaapsahellaksesi,
 Yli kuun, alitse päivän,
 Taivon tähtien välitse.
 Lennät päivän löyhyttelet,
 Kuutamaisen kulmaluille.
 Siitä toisen siuottelet,
 Otavaisen olkapäille.
 Kolmannen kohotteleit
 Seitsentähtisen selälle.
 Siit on matkoa palanen,
 Pikkarainen piiramata,
 Perille pyhän Jumalan
 Asunnoille autuahan.

Kyllikki Aspelin-Ignatius.

Salatieteilijää tapaamassa.

(Esitetty Teosofisen Seuran Skandinavian Osaston viidennessä vuosikokouksessa).

Hän janosi totuutta, mutta hän oli miltei jo väsynyt etsimään sitä valheiden massasta, jota oli kaikkialla. Ja niin hän sai tilaisuuden käydä tapaamassa muuatta salatieteilijää.

Pieni saari norjalaisessa vuonossa, mäntyä kasvavien kukkuloiden seppelöimä; huvila saaren rannalla, ja muutamia lapsia, jotka leikkivät puutarhassa.

„Onko isä kotona?“

„Kyllä“, vastaa hymyilevä pienokainen. „Olkaa hyvä ja käykää tupaan.“

Ja tyttö neuvoo vierailijalle tien ja vie hänet „tupaan“, pieneen hyvin kalustettuun salooniin, josta on ihastuttava näköala siniselle vuonolle ja vastapäiselle viheriöivälle saarelle.

„Isä tulee heti.“

Näillä sanoilla tyttö palaa keskeytyneeseen leikkiinsä.

Vieras ei huomaa mitään epätavallista tai salaperäistä, ellei ota lukuun sitä, että kaikki on tavattoman kodikasta, sievää, hyvin hoidettua ja vieraanvaraista.

Hän istuutuu tuolille ja odottaa.

Sisemmän huoneen oviverho vedetään muutaman silmänräpäyksen kuluttua syrjään, ja sieltä tulee mies, pikemmin pitkä kuin lyhyt, laiha kuin lihava. Hän lähestyy ystävällisesti kumartaen ja lausuu täyteläisellä, soinnukkaalla äänellä:

„Suokaa anteeksi, herra, että annoin teidän odottaa, mutta tulin juuri työstäni.“

He tervehtivät kättä lyöden, ja vieras näkee kasvot, jotka ovat täynnä hyvyyttä, päättäväisyyttä ja itsehillintää. Parta on lyhyeksi leikattu ja suippo, otsa on uurteinen kuin ajattelijan, ja silmät ovat harmaansiniset. Mutta niistä säteilee läpitunkeva valo, ja katse hukkuu niihin, pohjattomaan syvyyteen.

„Ettekö halua tulla viereiseen huoneeseen, niin saamme olla häiriytymättä.“

He astuivat huoneeseen, jossa oli sinistä ja valkoista.

„Asettukaa oikein mukavasti, olkaa hyvä.“

Ja väsynyt vieras sijoittautuu sohvan nurkkaan, ja hänen isäntänsä istuu tuolille jonkun matkan päähän.

Nyt seuraa jotakin, joka sitten häipyä vierailijan muistista. Hän muistaa vain, että hänestä tuntuu pehmoiselta, lämpimältä ja miellyttävältä, ja että hän puhuu yhtä ja toista filosofisista asioista miellyttävimmän ihmisen kanssa mitä koskaan on tavannut.

Loppupuolella tuntuu siltä kuin isäntä tulisi hieman hajamieliseksi. Hän vie käden otsalleen, ja filosofinen vako käy syvemmäksi, hän sulkee silmänsä, mutta näyttää kuitenkin ponnistelevan nähdäkseen.

Sitten hän sanoo äkkiä keskustelun käänteessä:

„Mitä oikeastaan ajattelette ajatuksesta, herra? Minua kiinnostaisi tavattomasti kuulla teidän mielipiteenne.“

Tämä kysymys ei ole aivan keskustelun piirin ulkopuolella, mutta se vaikuttaa kuitenkin yllättävästi nuoreen mieheen. Tuntuu siltä kuin se vaatisi vastausta hänen sisimmästään. Ja jokin liikkuukin hänen sisimmässään.

„On ihmeellistä“, hän ajattelee, „minähän olen viime aikoina kulkenut kuin pimeydessä ja kadottanut oman valoni. Nyt sitävastoin virtaavat vanhat muistot ylitseni, muistan hetket, jolloin näin selvemmin.“

Ääneen hän ei kuitenkaan mainitse mitään tästä kokemuksesta, vaan alkaa sen sijaan änkyttäen ja epä johdonmukaisesti selvittää, mitä hän on selvimpinä hetkinään ajatellut ajatuksesta.

„Minusta tuntuu . . . muistan todellakin . . . hm . . . olen todellakin muutaman kerran ollut ymmärtävinäni, että ajatukset ovat olioita ihmisen ulkopuolella. Se on: olen hetkittäin tuntenut olevani kaikkien ajatusten yläpuolella ja niistä vapaana.“

Hänen isäntänsä nyökkää ystävällisesti ja rohkaisevasti, ja vierailija jatkaa:

„Ihmisen henki, hänen todellinen minänsä, on kaiken ajatuksen takana. Minä on kuin keskipiste, ja ajatukset liikkuvat edestakaisin kehässä. Erittäinkin kun ihminen etsii totuutta, koettaa älyllisesti ymmärtää sitä ja tällöin ajatuksissaan eläytyy yhteen järjestelmään toisensa jälkeen, hän voi itse joutua mitä vaarallisimpien älyllisten harhojen uhriksi. Jossakin systeemissä voi olla heikkoja kohtia, jotka miellyttävät vastaavia puolia hänen omassa luonteessaan, ja itsetiedottomasti hän voi antautua jonkin sellaisen häikäistäväksi ja vietäväksi, joka ei ole totta,

vaan valhetta. Liiaksi paljon puuhaamalla muiden ajatuksilla ja spekulatioilla hän voi helposti menettää näkyvistänsä oman todellisen itsensä, ja senhän luokse on toki ensin päästävä?”

„Niin, aivan varmasti. Ihminen menettää uskon. Uskon mihin? Itseensä. Totuus, joka on minun ulkopuolellani, ei ole minun totuuteni. Totuus on minun vasta silloin, kun olen löytänyt sen omasta tajunnastani. Me emme voi tietää mitään muista asioista, ennenkuin löydämme ne itsestämme — yhtä vähän kuin voimme nähdä mitään, ellei meillä ensin ole sen kuvaa omassa aivoissamme. Voidaksemme nähdä ulkonaisessa maailmassa, tarvitsemme aivot ja silmät, voidaksemme nähdä sisemmässä maailmassa, tietääksemme, tarvitsemme hengen ja sen silmät. Oma henkemme on sentähden ensimmäinen, josta meidän on pyrittävä selvyyteen. Ja, niinkuin sanoitte, toisinaan emme voi nähdä metsää puiden takia, alituisesti puuhaillessamme tuhansilla ajatuksilla unohtamme helposti ajattelijan itsensä, hiljaisen tarkkailijan näyttämön takana. Mutta minua ilahduttaa kuulla, että olette ymmärtänyt eron“.

Ja sitten hän, okkultisti, jatkaa:

„Totuushan on, käytännöllisesti katsoen, sitä, että meidän on löydettävä oma, vapaa itsemme. Sen takia on ihminen täällä maan päällä, sen takia hän elää sidottuna ruumiilliseen muotoon. Ja hän on ihmeellisesti koottu olento. Ottakaa nyt ensiksi elävä, näkyväinen ruumis — fyysillinen kosmos pienoiskoossa lukemattomine soluineen ja molekyyleineen — ja sitten elävä, näkymätön, mutta alituisesti havaittu sielu eli tuhannet vaihtuvat ajatukset, tunteet ja pyyteet, ja sitten jää vielä jällelle henki, elämän ja tietoisuuden keskus, se minä ihmisessä, joka kätkeytyy sekä aineellisen muodon että proteusmaisen sielun taakse . . . Ah, useimmissa ihmisissä tämä minä on vielä syvässä unessa! He eivät vielä tiedä, mitä itsetietoinen ja säännöstelty ajattelu merkitsee. He luulevat ajattelevansa, kun he kuuntelevat tuhansia ajatuksia, jotka kulkevat heidän aivojensa kautta, he luulevat tahtovansa, niinkuin järki voi tahtoa, kun joku ohitse kiitävä ajatuskuva, joka vaikuttaa heidän tunteisiinsa puoleensavetävästi, sytyttää heidän energiansa. Ei, nämä ihmiset eivät ole ihmisiä sanan todellisessa merkityksessä, jos meidän on oltava sitä mieltä, että tämä sana johtuu sanskriitin *m a n*-juuresta, joka merkitsee ajattelemista —, nämä ih

miset eivät vielä ole todellisentaneet ihmistä, tai yliihmistä, niinkuin Nietzsche sanoo. Niin, koko meidän ihmiskuntarukkamme vaeltaa vielä erämaassa, kaukana Kanaan vapaasta, luvatusa maasta — sillä missä ovat ne yksilöt, jotka ovat heränneet tietoon siitä tavattomasta näkymättömästä voimasta, joka heillä on ajatus- ja tahtokykyisen minän ominaisuudessa? Missä ovat luojat tämän maan päällä?

Hyvä herra, heitä on, mutta heitä on vähän — näitä ihmiskuntamme edeltäkävijöitä. He ovat niitä todellisia salatieteilijöitä, niitä, jotka käsittelevät — ja käsittelevät tietoisesti — ajatuksen eli produktiivisen luonnon salaisia voimia. Enkä minä puhu hypnotismista; hypnotisoijat ovat, ainakin useimmat, lapsia, jotka leikkivät dynamiilla. Mutta salatieteilijä on nuorukainen, joka koko sie-lullaan tahtoo sitä, mikä on oikeata, sitä, mitä Jumala, eli kosmillinen laki tahtoo; hän on mies, joka tietää mitä tekee ja tekee mitä tahtoo; hän on vanhus, joka kokemuksen koulussa on oppinut parhaimman tavan tehdä sitä mitä tahtoo.

Puhunko mielestänne liian varmasti? Älkää sitten otako sitä siltä kannalta kuin puhuisin itsestäni. Mutta minä sanon teille, tietäminen ei ole ylpeyttä eikä tietämättömyydessä oleminen nöyryyttä. Kumpaisellakin on aikansa, niin tietämättömyydellä kuin tietämiselläkin, mutta tiedon omistaminen merkitsee sitä, että ihminen tietää tehtävänsä elämän näytelmässä. Ja kun tiedän paikkani, oikean paikkani, mitä hävettävää tai ylpeiltävää minulla silloin on?

Kerronko teille jotakin salatieteilijöistä, jotta tuntisitte kutsumusta pyrkimään samaan tietoon, joka heillä on, ja joka myös on salassa teidän henkenne kätköissä, sillä kaikki ihmiset ovat kutsutut samaan luojan työhön maailmankaikkeudessa esikoisoikeuden nojalla, joka heillä on järjellisinä olentoina? He, okkultistit, ovat kaikkina aikoina muodostaneet erityisen veljeskunnan, joka edustaa henkistä voiman välittäjää meidän planeetallamme. He ovat alituisesti näkymättömässä yhteydessä toistensa kanssa ja ovat keskuudessaan jaetut eri asteisiin kunkin sisimmän kehityksen mukaisesti. Siinä on oppilaita ja mestareita ja mestarien mestareita monissa sarjoissa, ja veljeskunta kokonaisuudessaan on kuin monikielinen soittokone, jolla maailmankaikkeuden voimat voivat esteettä soitella.

Yhdellä kielellä on yksi ääni, toisella kielellä toinen, mutta soraääniä ei synny, sillä kaikki äänet ovat viritetyt keskinäiseen harmoniaan. Monet näistä veljistä ja erittäinkin korkeimmat, elävät henkisinä voimakeskuksina ilman aineellista ruumista, mutta muut heistä, varsinkin oppilaat, ovat siellä täällä maailmassa. Nämä oppilaat eivät eroa ulkonaisesti muista ihmisistä, eikä kukaan vihkimättömän tunne veljeskunnan jäsentä pelkistä ulkonaisista tunto-merkeistä. Luonnollisesti on heidän elämälleen ominaista velvollisuuksien ehdoton täyttäminen siinä maailmallisessa työssä, joka heillä on suoritettavanaan, samoin kuin oikeamielisyys, puhtaus ja vakavuus; mutta onhan kunniallisia ja hyviä ihmisiä kaikkialla. Okkultistin todellinen työ on luonnon näkymättömällä alueella — siellä, ajatuksen omalla tasolla, hän on hallitsija, ja siellä hän vaikuttaa hiljaisuudessa, mahtavana voimana maailman hyväksi. On myös joitakin harvoja, joiden tehtävänä on ääneen julistaa totuutta maailmalle, ja on toisia, joiden tehtävänä on koettaa herättää minuus eloon ihmisissä, joita he tapaavat ruumiillisesti. Mutta työtapa, joka on kaikkien ihanteena — niin kummalliselta kuin se teistä tuntuneekin — on salaisuudessa, näkymättömänä, tuntemattomina vaikuttaminen . . . Saada olla työase hyvän lain kädessä, saada olla välikappaleena levittämässä rauhaa, totuutta, rakkautta maan päälle, saada olla valo, joka loistaa pimeydessä — ilman että pimeys sitä tietää, ilman että hädässä oleva näkee auttavan käden — tämä on salatieteilijän ihana etuoikeus, tämä on oppilaan kunnianhimoinen unelma . . .“

Näin puhuu tämä niin korkeaksi ja ihmeelliseksi tullut mies, ja hänen katseensa on suuntautuneena avaruuteen täynnä ajatuksia, ja tutkivana. Mutta vieras istuu myrkänä, kuin lumouksen vallassa, kuunnellen henkeään pidättäen, imien itseensä jokaisen sanan sisällön.

Ja todellakin tuntuu siltä kuin huone olisi täynnä valoa ja rauhaa ja iloa ja ikäänkuin koko elämä olisi ruusuja ja liljojen tuoksua. Ja onnellisena kuiskaa nyt aikaisemmin niin uupunut sielu:

„Kun kuulen teidän puhuvan on kuin puhdas valo syntyi sydämeeni. Luulen ymmärtäväni joka sanan, joka tulee suustanne — ei, paljon enemmän! Te ette välitä itseänne minulle ainoastaan sanoin, koko olemuksenne, persoonallinen läsnäolonne puhuu minulle, ja tätä sielullista tietä saan paljon enemmän kuin sanat voivat ilmaista.

Miten kiitollinen olenkaan teille! Toivon että voisin kulkea kuvailemaan teitä.“

„Tunnette sen kyllä. Ensiksi on kaivattava, toiseksi tahdottava, kolmanneksi etsittävä. Koko asia on siinä, että ihminen vapautuu persoonallisesta illusionista, itsekkyydestä, siitä mitä ihmiset nimittävät omaksi minäkseen. Viimeiseksi on vaiettava ja löydettävä . . . Minäkin olen teille kiitollinen tästä hetkestä.“

Ja niin on nuorukainen jälleen ulkona, ulkona rannalla.

Aurinko on laskeutunut läntisten kukkuloitten taakse, taivas ja vuono ovat tulleet tummiksi ja syviksi. Idässä nousee kuu taivaalle, punaisena ja pyöreänä ja suurena.

Mutta hän, joka äsken oli ylhäällä huvilassa, seisoo rannalla ja ajattelee, ja hänen henkensä tuntee yhteytensä kaiken sen kanssa, mikä luonnossa on korkeata.

„Äärettömästi korkeammalla kaikkea eläimellisesti maallista on ihmisen henkinen elämä. Äärettömän syvälle kaikkeen inhimillisesti maalliseen tunkeutuu hengen herättävä elämä. Sinä heikko, joka epäilit, kuinka voit olla näkemättä omaa voimaasi?“

Nyt olet keskustellut veljen kanssa, ja sinä tiedät, että hän oli veli. 'Muutamilla heistä on tehtävänä herättää minua eloon ihmisissä, jotka he tapaavat ruumiillisesti.' Niin, eikö hän ole herättänyt minua unestani? Enkö jälleen tunne ikuista itseäni? Niinpä on minun jälleen mentävä työhöni.“

Ja hän vaeltaa pois valo loistaen sisimmässään. Hän vaeltaa pois sytyttääkseen sillä valolla muita, jotka hän tapaa matkallaan, ja jotka ovat sammuneet pakkasessa ja pimeydessä ja myrskyssä. Hän vaeltaa pois rauha sydämessään.

[P e k k a] E[r v a s t]. —

Teosofisk Tidskrift, 6—7, 1900.

Suom. J. Ptn.

Ruus-Ristin esoteristien kokous,

josta ilmoitettiin marraskuun numerossa on tammikuun 6 p:nä klo 10 ap. Kulmakoululla.

Inspiration ymmärtäminen.

I

Teosofinen, ruusuristiläinen sanoma tulee yksilölle va-pauttavana ja kutsuvana. Voimme erottaa ainakin kaksi jaksoa tutkimuksissamme. Ensimmäinen on suoranainen tutustuminen teosofisiin oppeihin, jälleensyntymiseen, kar-maan, kehitykseen ja elämän tarkoitukseen. Toinen jakso alkaa siitä, kun teosofian valossa ryhdymme syventymään uskonnollisiin dogmeihin siinä tarkoituksessa, että löytäi-simme niihin kätkeytyvän alkuperäisen totuuden. Niinpä ryhdymme tässä penkomaan muutamia uskomuksia.

Aloitamme la e s t a d i o l a i s u u d e s t a. Keskustel-lessani laestadiolaisten kanssa olen huomannut, että heille on muodostunut eräs hyvin keskeinen uskomus. Se liittyy anteeksiantoon. Uskovaisen on ajoittain tunnustettava syn-tinsä toiselle uskovaiselle, joka tunnustuksen kuultuaan ääneen julistaa synninpäästön. En ryhdy enempiin johto-päätöksiin. Sensijaan kysymme: mikä lienee alkuperäinen totuus tässä asiassa? Kuka on se lähin uskonveli ja -isä, jolle tunnustus on tehtävä ja jolta anteeksianto on saatava? Se on oma Korkeampi Minämme. Sen velvoittava vaiku-tus tuntuu „synnintekijän“ omassatunnossa. Korkeamman minänsä edessä uskovaisen on katumuksessa ja elämän parannuksessa mukauduttava niin perusteellisesti, että Ju-malan ääni omassatunnossa sanoo: „En minäkään sinua tuomitse, mene, mutta älä enää syntiä tee“.

Lutherilaisilla on keskeisenä uskomuksena: Sielu pelastuu uskossa Kristuksen vereen.

Mikähän lienee totuus tämän uskomuksen takana?

Asettukaamme Lutherin kannalle. Hän oli nuori to-tuudenetsijä-munkki. Siihen aikaan kirkko harjoitti veren-vuodatusta inkvisitionsissaan ja sodissaan. Harrastettiin n.s. hyviä töitä ja rahojen keräystä kirkolle. Tämän kes-kellä Luther joutui vakavasti miettimään: mikä todella pe-lastaa sielun? Mietiskelyn inspiratioissa hänelle selvisi: sielu pelastuu uskossa Kristuksen vereen. Niinkuin mo-nasti tällaisessa tapauksessa: ihminen ei malta syventyä inspiratioonsa. Niin kävi Lutherillekin. Hän lähti suoraa päätä julistamaan kuulemaansa totuutta, malttamatta itsel-leenkään selvittää, mitä se käytännössä merkitsee. Ja mitä se siis olisi käytännössä merkinnyt?

Ensiksi: u h r i a. Vanhassa liitossa oli korkein ja velvoittavin uhri sotilasuhri. Uhrautuessaan sodassa saavutti sielu verensä kautta paratiisin kuoleman jälkeen. Mutta tämä veri ei pelastanut sielua, se ei tehnyt ketään täydelliseksi; sielun oli yhä uudelleen ruumistuttava. Uudessa liitossa ihminen muuttaa miekkansa ristiksi. Hänen uhrinsa on siinä, että hän uhrautuu Kristusta seuraten elämälle, eikä enää kuolemalle. Tämä Kristusta seuraten elämälle uhrautuminen on vaikeampaa kuin aseissa uhrautuminen kuolemalle. Se vaatii hyvää tahtoa. Se vaatii järkevyyttä. Ja uskoa Lakiin: alkää peljätkö niitä, jotka ruumiin tappavat“. Kysytään uskollisuutta marttyyriuteen, kuolemaan saakka. Niin kävi Kristukselle, niin Stefanukselle ja apostoleille. Samoin tuhansille kristityille alku-seurakunnassa.

Täten siis Kristus ja hänen seuraajansa saivat myös uhrata verensä. Pääsivätkö hekin näin uhratun verensä kautta paratiisiin? Epäilemättä. Ja enemmänkin. Sillä ollessaan näin uskollisia kuolemaansa saakka he pelastuivat, he liittyivät Kristukseen. Sielu asuu veressä. Kennelle siis ihmisen veri menee, sinne sielukin yhtyy. Sodassa ihminen uhraa verensä kuolemalle, joten sielu pysyy kuolevaisena. Kun aseista luopunut Kristuksen seuraaja joutuu marttyyriksi, menee hänen verensä ja sielunsa elämälle. Kuolinhetkellään Stefanus ja muut marttyyrit saivat vihkimyksen Kristuksen yhteyteen.

Näin siis sielu pelastuu käytännöllisessä uskossa Kristuksen vereen. Luther ei malttanut syventyä inspiraatioonsa. Hänestähän tulikin perin sotainen olento.

Tämän asian ymmärtäminen tulee olemaan käänteentekevä kristikunnan ja ihmiskunnan historiassa. Sentähden kiinnitämme huomionsamme käytännölliseen uhriin. Vuosina 1914—18 uhrasi verensä Europan pelastukseksi noin 9 miljoonaa valikoitua miestä. Pelastuiko Europpa? Kaukana siitä! Maapallon verenjano paisui entistä suuremmaksi, ja Europa valmistuu yhä valtavampien veriuhrien suorittamiseen. Ajatellaanpa päinvastaista tapausta, jospa olisi ollut 9 miljoonaa valikoitua kristittyä miestä, jotka olisivat muuttaneet miekkansa ristiksi, ja jotka sentähden olisivat joutuneet marttyyreiksi, joiden veri olisi vuotanut Kristuksen veren tavalla!

Totuudenetsijöinä nyt hyvin ymmärrämme, mikä olisi ollut Lutherin inspiration ydin.

Kalvinisteilla on taas oma uskomuksensa. He uskovat, että yksi osa ihmisistä joutuu loputtomaan helvettiin, toinen osa taivaaseen. Jumala on jo aikojen aamuna niin määrännyt, ja kukaan ei sitä voi muuttaa. Ken on helvettiä varten luotu, se menee sinne, ken on luotu taivasta varten, se myös sinne joutuu.

Onko tämänkin kaamean opin takana joku väärinymmärretty totuus? On. Totuus on se, että jokaisessa ihmisessä on tavallaan kaksi ihmistä, taivaallinen ja maallinen. Näistä kahdesta maallinen ihminen, itsekäs persoonallisuus, on kadotuksessa, kuoleman alaisuudessa. Voimme sanoa, että aikojen aamuna on jo päätetty, että persoonallinen ihmistemme itsekkyydessään menee kadotukseen, mutta jokaisen ihmisen taivaallinen ihminen pelastuu. Ei siis ole niin, että toinen osa ihmisiä kokonaan menisi kadotukseen ja toiset pelastuisivat, vaan totuus on niin, että jokaisessa ihmisessä persoonallisuus elää kadotuksessa ja taivaallinen olemus on pelastuksessa.

Mutta tämäkin on vain puoli totuutta. Sillä tarkoitus on, että ihmisen maallinen, kuolevainenkin puoli pelastuisi. Sitävarten elämänkoulu on olemassa. Sitävarten Kristus on tullut, ja sitävarten työtä tehdään. Kristus on tullut kadotettuja pelastamaan. Eivät terveet tarvitse parantajaa.

Kalvinistit eivät siis ollenkaan ymmärrä omaa uskostaan.

Katolinen kirkko uskoo taas omalla tavallaan. Kuoleman jälkeen sielu joutuu joko taivaaseen tai helvettiin, kiirastuleen. Mutta Isä antoi vallan Pojalle ja Poika puolestaan Pietarille, joka valta sitten on paavilla, kirkon päämiehellä. Tämän vallan ja messujen ja esirukousten avulla katolinen kirkko selittää voivansa nostaa vainajan kiirastuleesta taivaaseen. Tätä oppiaan kirkko on tehokkaasti käyttänyt ainakin oman valtansa tukemiseen.

Onko tässä opissa joku totuus takana? On. Sillä sellainen „kirkko“ on olemassa. Mutta se ei ole paavin eikä muukaan nykyinen „kristillinen“ kirkko. Alkuseurakunta sensijaan oli sellainen kirkko. Alkuseurakunnan hävittyä jäivät tiedon ja vastuunalaisuuden avaimet vain Salaisen Veljeskunnan Mestareiden käytettäväksi. Mutta tarkoitus luonnollisesti on, että sellainen kirkko astuu julkisuuteen. Ehtona on, että se kirkko itse kulkee Kristuksen VuoriSaarnan neuvojen ja käskyjen mukaan. Teosofis-ruusu-

ristiläinen sanoma tähtää tällaisen kirkon aikaansaamiseen. Ellei sellaista syntyisi tällä vuosisadalla, niin joskus se kuitenkin syntyy. Ainakin yksilöitä nyt voidaan kasvat-
taa teosofis-ruusuristiläisen elämänymmärryksen avulla. Sen avulla voidaan vapautua dogmeista ja löytää alku-
peräinen totuus.

J. R. H.

„Suuren seikkailun“ vastaanotto.

Pekka Ervastian romaani „Suuri Seikkailu“ on kautta koko maan muutamia poikkeuksia lukuunottamatta saanut osakseen sangen suopean vastaanoton. Parikymmentä arvostelua on tähän mennessä esiin-
nyt maamme eri päivälehdissä. Siitä huolimatta, että yleissävy on ystävällinen ja kiittävä, ovat kirjoittajat usein kukin oman kantansa pohjalta kohdistaneet arvostelunsa joihinkin kuvauksiin tai kirjassa esitettyihin mielipiteisiin. Suoranaisesti „kompastuskiveksi oikealle ja vasemmalle“, jollaiseksi *Kansan Työ* (Viipuri, sos. dem.) arvelee kirjan muodostuvan, ei Suuri Seikkailu kuitenkaan ole tullut. Sen henki on niin suuren rakkauden täyttämä, että se on riisunut aseet monelta. Kielteisessä arvostelussa huomaa ainakin kaksi suuntaa, nim. sosialistis-materialistisen ja kirkollisuskonnollisen. Niinpä Suomen Sosialidemokraatti selostettuaan laajasti kirjan sisällön päätyy seuraavaan: „Selväjärkinen lukija kai osanee ratkaista mihin parhainkin aikomuksin päädytään, kun mystiikka ja metafysiikka ovat yhteiskuntauudistajien pääasiallisimpina johtotäh-
tinä.“ Yhteiskunnallinen uudistus ei siis saa perustua henkiseen maailmankatsomukseen. Toinen sosialidemokraattinen lehti *Kansan Voima* sitävastoin antaa täyden tunnustuksen kirjan suunnalle. Lehti kirjoittaa m.m.: „Kirja on kirjoitettu selkeästi ja siinä käydyt keskustelut ovat johdonmukaisia ja valaisevia eräitten uskonnollisten ongelmien selvittelyjä. Erityisesti kiinnittää mieltä esitys puhtaasta Kristuksen opista, joka perustuu Vuorisaarnan käskyihin ja panee ihmisten velvoitukseksi elämän näiden käskyjen mukaan. Teos antaa paljon ajattelemisen aihetta. Ennen kaikkea se herättää suuren kysymyksen: onko todella tuleva se uskonpuhdistus, jonka kirjoittaja näkee niin välttämättömänä ja väistämättömänä, milloin se on tapahtuva ja millainen se tulee olemaan?“

Kirkolliselta taholta on kielteis in se arvostelu, jonka *Etelä Savo* (Lappeenranta) julkaisee. Siinä puhutaan personallisesta Jumalasta, joka synnit anteeksi antaa, välttämättömänä oikean uskon sisältönä ja kirjoitetaan m.m.: „Kummallisella tavalla siinä käydään kristillisyyden kimppuun. Johtuuko se mitä suurimmasta tietämättömyydestä tai vikoilevasta mielestä, en tahdo mennä sanomaan.“ *Satakunnan Kansan* (kok. Pori) arvostelu, joka sekin perustuu kirkollis-kristilliseen kantaan, on sitävastoin asiallisen kunnioittava. Neljälle palstalle ulottuvassa kirjoituksessa käsittelee siinä nimi-
merkki L—i L—i kirjan uskonnollisia mielipiteitä. Kirjoittaja ei

m.m. tunnusta, että Jeesuksen viisi käskyä olisivat kristikunnalle vieraita tai, ettei niitä opetettaisi luterilaisessa kirkossa ja koulussa: Lopuksi antaa arvostelija kuitenkin vilpittöntä tunnustustakin: „Kaikkeasta harhaoppisuudestaan huolimatta (meidän kannaltamme katsoen) sisältää „Suuri seikkailu“ niin paljon kauniita ja suorastaan herättäviäkin kohtia, että sitä kyllä voi suositella luettavaksi. Kieli on runollisen kaunista, ja vilpittön hartaus, jolla kirjailija on suhtautunut henkilöihinsä ja edustamiinsa aatteisiin, paljastaa teoksen takaa syväsieluisen, kauas ja korkealle pyrkineen ajattelijan. — Eikä siitä kukaan kirkon tosi ystävä loukkaannu, jos kirkon virheitäkin osoitetaan sellaisessa rakkauden hengessä kuin tässä kirjassa on tehty. Huomautettakoon kuitenkin vielä kristityille lukijoille apostolin sanasta: „Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se, mikä hyvä on.“

Eräät aivan lyhyet arvostelut sisältävät sekä tunnustusta että moitetta, mutta eivät tunnu aina pääsevän kiinni asian ytimeen: Karjala (kok. Viipuri) moittii kirjaa perusajatuksia sumentavista okkultisista seikkailuista ja jonkinverran naivista esitystavasta, mutta kirjoittaa kuitenkin: „Kirjassa on paljon kaunista, vakavaa ja ajatuksia herättävää. Siitä henkii syvä myötätunto kärsivää ihmiskuntaa kohtaan ja vilpittömän totuudenetsijän mieli. Kirjassa esitettyihin kysymyksiin perehtymätöntä lukijaa vangitsevat eteen avautuvat kauniit, avarat näköalat.“ Pohjois-Savon (Kuopio) mielestä kannattaa tutustua P. E:n testamenttiin, „— — — jossa Ervastian tunnetusti rajaton rakkaus ja tinkimätön ponnistus kansamme henkisen kulttuurin kohottamiseen saa jopa sellaisen sisällön, että koko Europan kristikunnan apu ja pelastus kulkisi Suomen kautta ja avulla.“ Etelä-Suomi (Kotka), joka ei sano ymmärtävänsä teosofista maailmankatsomusta eikä tunnusta „Suurelle seikkailulle“ taidellista merkitystä, antaa arvoa ja kunnioittaa tekijän rehellistä etsijämieltä ja hartautta. Maaseudun tulevaisuus ja Vaasa eivät voi kummatkaan ymmärtää kirjan lopussa esiintyvää yliaistillista seikkailua. Edellisessä kuitenkin puhutaan romaanin kauniista ja jaloista ajatuksista ja jälkimmäisessä kirjoitetaan: „Me tavalliset ihmiset näemme noissa toteamissa mahdollottoman yliheiton, mutta se ei voi tietenkään tehdä kirjaa kiinnostomaksi. Päinvastoin se kummallisuus ja salaperäisyys, joka kirjaan sisältyy, tarjoaa sekä mietittävää että monin paikoin myöskin vaistomaisesti ihailtavaa. — — Kirjan lukee varsin mielellään. Se on kirjoitettu muoto-kauniisti ja sujuvasti — — —“ Helsingin Sanomissa nimi-merkki A. K—aa (Arvi Kivimaa) ei ole kuitenkaan löytänyt mitään myönteistä tästä kirjasta. Hänen ylimielinen puheensa Blawatsky & C:osta jo todistaa ennakkoluuloisuutta. Pettymys siitä, että Pekka Ervastilta ei ole tullut uutta „henkeistyneempää romaaniutyyliä kuin proosataiteemme yleensä tarjoaa“ on nähtävästi sekin peittänyt arvostelijan katseen kaikelta siltä ajatukselta ja hengen syvyydeltä, jonka kuitenkin miltei kaikki muut arvostelijat ovat siinä huomanneet. Romaanityylin keksiminen kuuluu kuitenkin muille kuin P. E:lle.

Yksinomaan tai pääasiallisesti vain kiittäviä arvosteluja on näitäkin useita. Liitto (Oulu) kirjoittaa, annettuaan asiallisen ja kirjan perusajatuksat selvästi oivaltavan kuvauksen sisällöstä, seuraavasti: „Kaiken kaikkiaan: Jokainen, joka haluaa lukea sisältörikkaan, mielenkiintoisen, aivan salaperäisyyteen asti mielenkiintoisen kirjan, hän ostakoon „Suuren seikkailun“. Siinä on tutkimista moneksi

pitkäksi talvipuhteeksi.“ Ruusuristolais-teosofisen maailmankatso-
muksen läpikäymistä arvostelua on Keski-suomalaisessa, Mikkelin Sanomissa ja Ajan Suunnassa. Edellisessä Väinö Kolkkaalla m.m. kirjoittaa: „Vaikka kirjassa on suurin määrin näin maallikonkin kannalta katsottuna loistavaa vuoropuhelua, niin kuitenkin näiden kahden miehen (tohtori Kotkan ja prof. Battoryn) keskustelu on parasta, mitä allekirjoittanut on koskaan lukenut. Se on niin sisältörikasta, uusia uria aukovaa ja todellisella ylemmyydellä hallittua keskustelutaitoa, että semmoista voi kirjoittaa vain suuri kulttuuripersoonallisuus ja elämän — sekä tuonpuoleisen että tämän maallisen — kaikkia aloja syvällisesti tunteva ja tietävä luova nero, joka koko elämänsä pyhitti nyörästi totuuden etsimiseen, ja sanottakoon tässä vielä kerran: Uuden testamentin tutkimiseen ja tulkittamiseen, varsinkin Jeesuksen Vuorisaarnan käskyjen teroittamiseen ja selventämiseen, juuri niiden pohjalta nousee Suuri seikkailukin“. Väinö Kolkkaalle kiitos kauniista kirjoituksestaan. Jälkimmäisessä, Mikkelin Sanomissa, Anni K[aste] on antanut erittäin kauniin ja innoittavan selostuksen ja selvityksen P.E:n kirjasta. „On ilmeistä“, hän kirjoittaa m.m., „ettei tämä kirja jälkiä jättämättä kulje voitokulkuun. Monen lukijansa sielulliset kahleet se katkoo, sysäyksen totuuden etsintään antaa, vie lähemmäksi Jumalaa. Mutta vastustusta se yhtä varmasti herättää, mikä luonnollista asiaan kuuluva onkin. Ratkaisevien kysymysten ja hetkien luonteeseen kuuluu vastakkaisten näkökantojen jännittyminen.“

Lopuksi lainaan tähän otteen Uuden Suomen (nimim. S. H:lta) hienosta arvostelusta, joka lohdutti helsinkiläisiä ruusuristolaisia Helsingin Sanomien kylmäkiskoksen esittelyn jälkeen. On selvää, että tässä on esimerkki „Suuren seikkailun“ kyvystä vaikuttaa henkisellä voimalla vilpittömään ja ennakkoluulottomaan ihmiseen, sellaiseenkin, joka ei ole teosofi ja ruusuristolainen: „Romaanin mitoilla mitaten teos epäilemättä häviäisi mitättömyyteen, ellei siinä olisi jotakin, mikä tekee siitä merkillisen kirjan; ajatuksia; kosmisiä ajatuksia, jotka sulkevat piiriinsä koko maailmankaikkeuden; syviä ajatuksia, jotka lukijaa samalla kertaa sekä huikaisevat että lumovat. Lukija on valmis heittäytymään kasvoilleen sen maailmoja syleilevän ihmisrakkauten ja uhrautumisen pyhän tulen edessä, mikä lyö vastaan jokaiselta sivulta. Vilpittön ja totuutta pelkäämätön etsijähenkilä puhuu profetallisen voimakkaana ja sykkähdyttävän rohkeana kirjoittajan kynän kautta. Suuri seikkailu on mystillisuskonnollinen tunnustuskirja, tekijänsä testamentti sairaalle nykyajalle, kuin joku intialaisten veda-kirja täynnä ihmeellisiä ylimaallisia näkyjä ja värisevää hartautta.“

E. K—n.

Joka Jumalaa rakastaa koko sielustansa, se ei pelkää kuolemata, ei rangaistusta, tuomiota eikä helvettiä, sillä täydellinen rakkaus on varmin Jumalan luokse viejä.

Tuomas Kempiläinen.

„Suuri seikkailu“.

„Jos olen puhunut, olen puhunut ai-noastaan sen takia, että minulla on mielestäni ollut jotakin sanottavaa.“

Tuskin on yhtään lukijaa aikakauskirjallemme, joka ei tietäisi, että Järjestömme Perustaja-Johtajan viimeinen teos, „Suuri seikkailu“, on ilmestynyt. Ne, jotka ovat seuranneet päivälehtiä, ovat myös ilokseen saaneet todeta, että siitä tuli kuluvan kirjallisen kauden puhutuin teos. Varmaan monet, muistaen P. E:n eläessään saaman vastustuksen, odottivat kirjalle yleisen arvostelun taholta nurjamielistä vastaanottoa. Nämä odotukset osoittautuivat aiheettomiksi; arvostelijat, yleisen käsityksen muokkaajat, ovat risiiriitaisilla lausunnoillaan ilmaisseet, että teos on ollut useille heistä pulmana mitä ei ole syytä ihmetellä, mutta hämmästyttävän monet kriitikot ovat tuottaneet kunniaa arvostelijan ominaisuuksilleen sillä harrastuksella ja eläytymiskyvyllä, jolla he ovat kirjaa käsitelleet.

„Suuressa seikkailussa“ on moitittu eräitä sen kaunokirjalliseen muotoon liittyviä seikkoja. On ihmetelty, miksi P. E. yleensä valitsi kaunokirjallisen muodon tälle teokselleen. Miksei hän voinut, kun oli niin tärkeä asia kuin tuleva uskonpuhdistus kysymyksessä, kirjoittaa kirjan, joka olisi ollut puhtaasti tuota aihetta käsittelevä ja ilman persoonallista korostusta? Kirjoittaja itse osaisi vastata tähän kysymykseen pätevimmin. Me voimme myös vertailun vuoksi kysyä, miksi Johann Valentin Andreae kirjoitti „Christian Rosenkreuzin kemialliset häät“ romaanin muotoon, ja miksi aikaisempi „Roman de la rose“, „Ruusun romaani“, oli runomuotoinen? Epäilemättä siksi, että kaikkia henkisiä kokemuksia ei voi esittää historian tyyllillä. Ne saavat persoonalliselle järjelle esittäytyessään kuin itses-tään vertauskuvallisen muodon, ja esteettis-kirjallisuushistoriallinen arvostelu suorittaa sitten aikanaan luokittelun.

Jossakin arvostelussa on teoksen päähenkilön kehityskaarta moitittu epätäydelliseksi. P. E. on tuskin aikonutkaan sitä nykyistä täydellisemmäksi. Se on tavallaan kehyskertomus ja sen puitteissa hän sanoo sen mitä tahtoo sanoa. Jokaisessa kirjan seitsemästä luvusta päähenkilö, tohtori Ensio Kotka, esiintyy uusien ihmisten tai asioiden yhteydessä, ja joka luvulla on annettavanaan viisautensa sille, joka malttaa lukea kirjaa avoimin silmin ja harkiten. Kuta enemmän lukijalle avautuu näköaloja kirjan sisäiseen sanomaan, joka osittain peittyi ruusuristiläisyyttä tuntemattomilta, sitä luonnollisemmalta tuntuu, että „Suuri seikkailu“ sai juuri sen muodon, missä se nyt on.

Itse reformatioajatus on tuotu selvästi ilmi kaikkine edellytyksineen.

Kirjan ensimmäisessä luvussa tohtori Kotka keskustelee siitä junassa tapaamansa kirkkoherra Santalan kanssa. Keskustelun ydinajatuksiksi jää, että uskonpuhdistus tarvitsee välttämättä taustakseen

muut, aikaisemmat uskonnot, koska puhtaan kristinuskon voi ymmärtää vasta sitten, kun on ymmärtänyt muiden suurten uskontojen sanoman.

Toisessa luvussa keskustelu jatkuu, ja tällöin tulee kysymys helvettiopista ratkaistavaksi. Kirkkoherra Santala saa omakohtaisesti kokea haudantekaisen elämän todellisuutta ja ymmärtää myös, että luonnon helvettidogmi poistuu luonnonmukaista tietä kirkon opeista, jos keskuuteemme tulee enemmän niitä, joille kuolemanjälkeiset asiat ovat avoimina, päiväajunnasta käsin tutkittavissa.

Kirjan kolmannessa luvussa tekijä arvostelee niitä kirjanoppi-neita, „joilla on taivasten valtakunnan avaimet, mutta jotka eivät mene sisälle eivätkä salli muidenkaan mennä“. Tohtori Kotkan kanssa keskustelevat nyt amerikkalainen teosofi, tohtori Madison, ja roomalaiskatolinen piispa Sparvagli. Keskustelu sujuu vaivattoman kepeästi, ja kuitenkin moni tärkeä kysymys joutuu siinä kirkkaaseen valaistukseen. Madison tulee tällöin edustaneeksi sitä uusteosofista ajattelua, joka on päässyt vallalle H. P. B:n kuoltua; teosofia on siinä käsitelty enemmän tai vähemmän yksipuolisesti älyn asiaksi, ja tällöin on teosofian eettillinen velvoittavuus heikentynyt. Teosofia on alunperin tuotu maailmaan valaisemaan kaikkia uskontoja ja paljastamaan niissä olevan ikuisen viisauden. Teosofian tarkoituksena ei ole ollut riistää ihmisiltä heidän uskontoansa, vaan auttaa heitä löytämään se uudelleen. Ja jokainen uskonto voidaan „löytää“ vain siten, että totuuden pyrkijä alkaa toteuttaa kysymyksessä olevan uskonnon perustajan opetuksia, neuvoja, käskyjä. Totuus, jonka ihminen saavuttaa askel askeleelta kaidalla tiellä, ei ole nojatuolitietoutta eikä käsityksiä, joista ei lopultakaan voi olla aivan varma; viisaus on aina suvaitsevainen, mutta totuus, jonka hintana on ihmisen alempi minä, on kaiken yläpuolella —, se on todellakin korkein uskonto. Eettillisten periaatteiden epäselvyydestä voi siis johtua, että yksipuolisesti ymmärretty teosofia vie harrastelijansa katolisen kirkon helmaan: „he ovat rakkaita sieluja, — kunpa vain saisimme heidät palaamaan kirkon helmaan“, huomauttaa piispa Sparvagli. Sama piispa tunnustaa reformation välttämättömyyden, mutta myöntää, että paavi ei voi panna sitä alulle, koska hänen on pidettävä yllä katolisen kirkon laitosta. Ja jos länsimaat eivät ala toteuttaa sitä kristinuskoa, joka ilmenee vuorisäärän käskyissä, on vaarana, että Idän kansat nousevat buddhalaisuuden tukemana taistelemaan länsimaita vastaan.

Kirjan viides luku tuo silmiemme eteen kristillis-kommunistisen yhdyskunnan, Whitewayn. Kristinuskon on täällä ratkaisemassa rikkaiden ja köyhyyden probleemia. Siirtolan on perustanut Mr. Newberg, entinen miljoonamies. Hän on tullut samaan tulokseen kuin aikoinaan Tolstoi: vain alkuperäinen kristinuskon ratkaisee ihmisten keskinäiset vaikeudet. Hänen siirtolansa luonnolliset, yksinkertaiset ja onnelliset ihmiset ovat todistuksena yrityksen onnistumisesta; sen yleisistä toteuttamismahdollisuuksista ajattelee tohtori Kotka seuraavasti:

„Kaikki tämänsuuntaiset yritykset ovat epäonnistuneet, kun on alettu velkaa tekemällä. Yksilöinä voimme missä oloissa tahansa olla kristittyjä hengeltämme ja elämältämme, mutta jos meitä on monta yhdessä, jos tahdomme auttaa toisiamme ja maailmaa esimerkkiä näyttämällä, silloin mammonan täytyy meitä palvella. Voimme aina kuolla totuuden puolesta — niinkuin Jeesus, — kun mam-

mona kieltäytyy palveluksestamme, mutta elämä totuuden puolesta edellyttää, että meillä on valtaa mammonan yli. Mammona ei ole raha yksin. Mammona on kaikki, mikä kuuluu persoonalliseen elämään. Raha on vain symboli. Jos rahaa ei olisi, pukeutuisi mammonasymboli toiseen muotoon. Mammonaa emme voi paeta. Se on voitettava. Se on voitettava ensin hengessä ja totuudessa, sitten tosi teossa.“ Ja myöhemmin sanotaan kirjassa suuremmalla suulla: „Jos monet rikkaat perustavat Whitewayn tapaisia kolonioja, auttaa tämä kristikuntaa paljon. Mutta siinä ei ole lopullinen ratkaisu. Elämä ei koskaan ole mammonan varassa. Mammona ei missään muodossa saa olla rakkauden edellytyksenä . . . Whiteway perustetaan eli tulee itsestään köyhänkin kotiin, kun köyhän mieli muuttuu ja hän syntyy uudestaan rakkaudessa.“

Kuudennessa ja seitsemännessä luvussa „Suuren seikkailun“ ulkonainen juoni huipentuu ja samalla saamme lukea asioista, joita ei tässä mielellään toista. Tohtori Kotka johdetaan Valkoisen Veljeskunnan Mestarin luo. Tämä, josta käytetään professori Batoryn salanimeä, on, kuten rosenkreutsiläinen ainakin, vanhuuden ja tautien tavoittamattomissa, ja hän asuu „Versaillesissaan“, linnassa, jonka saavat nähdä vain ne, joille se on tarpeellista. Me luemme henkeämme pidättäen näiden miesten keskustelun, panemme merkille eräitä persoonallisia yksityisseikkoja, opimme jotakin uutta eetterimaailman salaisuuksista, toteamme, että professori Batory vakuuttaa Dionysos Areopagitan olleen Paavalin opetuslapsen — kysymys, jossa tiedemiehet eivät ole päässeet yksimielisyyteen — mutta ennen kaikkea riemuitsemme hengessämme, kun ymmärrämme, että myös tämä Mestari kuuluu uskonpuhdistussuunnitelmaan; hän on sen henkinen pää ja siihen omistautuvien tuki ja auttaja. Luemme seuraavat sisältöriikkaat sanat, jotka hän lausuu työtovereilleen:

„Veljet, työmme tulee uuteen vaiheeseen. Meidän on autettava Euroopan kristikuntaa ja aloitamme Pohjolasta, koska siellä on maa, josta toivomme valon tulevan. Siellä on useita Veljeskunnan jäseniä . . . Kutsukaa, veljet, hallitsemanne henget apuun ja siunatkaa Suomen maata. Valakaa ennen kaikkea rauhaa ja hyvää tahtoa sen kansan sydämeen, sillä vaikka sen yksilöt ovat heränneitä ja ajattelevia, eivät he missään asiassa vielä ole yksimielisiä.“ —

Kun rosenkreutsiläiset ensi kerran astuivat julkisuuteen Euroopassa 1600-luvun alussa, vetosivat he ihmisten tiedonhaluun. He kertoivat Mestari Christian Rosenkreutisistä ja siitä, mitä hän oli saavuttanut, samoin kuin niistä ihmeellisistä kyvyistä, joita jokainen, joka heihin liittyi, voi saavuttaa. Näkyvin tulos heidän vetoamuksestaan oli luonnontutkimustyön elpyminen ja tieteellisten seurojen syntyminen. H. P. Blavatsky käytti työnsä alkuaikoina samoja keinoja: hänkin puhui ihmisen ihmeellisistä kyvyistä ja teki itse tekoja, jotka hämmästyttivät silloista aikaa niin, että hän sai petkuttajan nimen koko loppuelämäkseen. Katkerat kokemukset opettivat hänelle, että ihmisten tiedonhalussa on enemmän uteliaisuutta kuin totuudenjanoa, enemmän itserakkautta kuin totuudenrakkautta, ja koko toimintansa loppuajan hän herkeämättä teroitti teosofian ja siis myös uskontojen siveellisiä vaatimuksia, jotka ovat kaiken tositedon edellytykset.

Reformatio, joka nyt on pantu alulle, on ratkaisevasti lähtenyt eettilliseltä pohjalta. Se voimistuu ja tulee vähitellen ilmi niissä alati lisääntyvien yksilöiden joukossa, jotka uskaltavat lähteä toteut-

tamaan Jeesuksen Kristuksen käskyjä kaikissa elämänsä tilanteissa; ensin joidenkin harvojen ymmärtämänä se laskeutuu yhä suurempien ihmisjoukkojen tasolle, se tulee luonnolliseksi päivän vaatimukseksi, yhä useammat vakavat suomalaiset sydämet tunnustavat vuorisaarnan elämänsä korkeimmaksi ojennusnuoraksi ja Damaskos-kokemuksen pettämättömäksi tuntomerkiksi, josta oikea kristitty tunnetaan.

Onko meissä tämän työn tekijöitä? Ensio Kotka toivoo pojastaan Ilmarista työnsä jatkajaa. Muistakaamme hänen sanansa:

„Olkoon sitten varsinaisen työn suorittaja Ilmari tai kuka tuntematon tahansa, hänellä on siunaukseni ja hänelle rukoilen kaikkea armoa ja menestystä. Pääasia on, että työ tulee tehdyksi, sivuasia, kuka työn suorittaa.“

„Suuri seikkailu“ on P. E:n kirjallinen testamentti, täynnä tietäjäsielun lumoavaa viisautta ja kuulasta kauneutta. Hänen henkisen testamenttinsa luonnollinen vastaanottaja on Ruusu-Risti, mutta tämä kirja on aiottu koko Suomen kansalle. Pidämmehän huolta siitä, että se myös leviää?

*

Lopuksi eräitä tapaamiani painovirheitä. Esitän seuraavassa oikaistut muodot:

S. 76: (todennäköisesti) sub iudice; s. 153: château; s. 174: Vötre Altesse . . . ; s. 198, kahdeksas rivi alhaalta: monseigneur.

J. P t n.

Mitä muualla tiedetään.

Sielunvaellus-sanalla ymmärretään yleensä sielujen ruumiistumista alempien luonnonvaltakuntien yksilöihin, kasveihin ja eläimiin, erotukseksi jälleensyntymisestä, joka merkitsee inhimillisen sielun ruumiistumista, syntymistä inhimilliseen muotoon. Kun on kysymyksessä sielun siirtyminen elävästä tai kuolleesta yksilöstä toiseen, ennestään elävään yksilöön, voidaan kuitenkin käyttää sielunvaelluksen eli metempsykoosin nimitystä. Tällaiset sielujen siirtymiset ovat mahdollisia, mutta verraten harvinaisia. „London Forum“ kertoo marraskuun numerossaan tällaisesta tapauksesta, mutta kirjoittaja, Ethel E. Mc Geathy, käyttää henkilöistään salanimiä, joten kertomuksen dokumenttiarvosta ei sanan ankarassa mielessä voi puhua. Selostamme kuitenkin lyhyesti minä-muodossa kerrotun tapahtuman.

„Eräänä iltana, kun palasin parhaimman ystäväni Hala Montrosen kanssa sinfoniakonsertista, jouduimme auto-cnnettomuuteen. Meidät vietiin kiiruimman kaupalla sairaalaan. Minun ruumiini oli kuollut, kun se nostettiin vuoteeseen, Halan ei ollut. Hän oli kuitenkin tajuttomana, vieläpä niin syvästi, että verraten pian „hopeaside irtaantui“, ja se minä, joka olen, jonka ruumis oli kuollut, siirtyi — ei omasta tahdosta, vaan ilmeisesti voiman pakottamana, jonka käsissä se oli avuton — ystäväni ruumiiseen.

Silloin tämä ruumis, joka oli ollut hänen, mutta joka nyt oli minun, liikahti ja tuli tajuihinsa. Tajunnan mukana tuli täydellinen muisti — muisto konsertista ja onnettomuudesta.

Kysyin isääni. Halan isä tuli luokseni.

„Hala kulta“, hän kuiskasi ja syleili minua hellästi. Minä vedäydin hänen erilleni: „Ette te ole minun isäni. Te olette professori Montrose — Halan isä. Miksi te sanotte minua Halaksi? En minä ole hän“.

Hän laski kätensä otsalleni. „Rakas tyttö, sinä olet heikko. Et saa kiihtyä“.

Hänen sanansa ärsyttivät minua. Hän sanoi minua itsepintaisesti Halaksi. Mitä hän tarkoitti? —

„Tahdotteko pyytää hoitajatarta tuomaan peilin“, minä pyysin.

Se tuotiin, ja minä huomasin katselevani Halan kasvoja. Ja kuitenkin minä olin minä. Identtisyys oli säilynyt. Muistot hetkistä, jolloin olin lukenut isäni kanssa filosofiaa, vyöryivät ylitseni, samoin muistot hetkistä, jotka olin viettänyt rakkaan pianoni ääressä.

Musiikkia ajatellessani katsoin käsiäni. Ne eivät olleet minun käteni, vaan Halan. Kätemme olivat olleet erilaiset — minulla oli pianistin kädet . . .

Minä katsahdin Halan isään. „Missä Hala on?“ kysyin.

„Hala kulta, sinä olet juuri tässä, ja minä istun vierelläsi.“

„Missä sitten on Migdol Carnot?“

„Koetapa olla kiihtymättä, Hala; Migdol on kuollut.“

„Professori Montrose, minä olen Migdol, Migdol Halan ruumiissa. Tämä on traagillista teille, mutta se on totta. Näen sen peilistä, että se on totta. Se on traagillista myös minulle ja isälleni. Tuokaa hänet tänne niin pian kuin mahdollista. Te luulette, että minä olen Hala, mutta minä en ole. — Oletteko milloinkaan lukenut ja keskustellut kanssani Spinozasta, Kantista, Schopenhauerista ja muista suurista filosofeista? Oletteko milloinkaan istunut kanssani illalla ja kuunnellut, kun soitin Beethovenin sonaatteja, Chopinin nocturnoja, Lisztin rapsodioita? Oletteko?“

Hän puisti päätään vaieten ja alakuloisena. 'Käyn noutamassa tohtori Carnot'n.'

Migdol — Hala osoittaa nyt molemmille miehille, kuka hän on sielullisesti, ja professori Montrose sanoo lopulta:

„Minä näen tässä kauniissa olennessa Halan, sinä Migdolin. Olemme molemmat kokeneet menetyksen, olemme molemmat saaneet siunauksen, ja kuitenkin minusta tuntuu kuin juuri tällä tytöllä itsellään olisi raskain osa kannettavanaan. Migdol on kuitenkin ollut aina tohtori Carnot'n epätavallinen tytär — urheilukentällä, luentosaleissa, kaikkialla. Hän on hieno, hän on voimakas, hän on urhoollinen; hän kyllä selviytyy tästä uudesta 'motiivista' kohtalossaan.“

Ja Migdol ajattelee itsekseen:

„Minun täytyy oppia rakastamaan Halan ruumiista kuin omaani. Rakastin sitä, kun se oli Halan, mutta nyt minun on muistettava, ettei se enää ole Halan, vaan minun. Se on harjasnutunut noudattamaan tottumuksia, jotka olivat Halan ajatustavan mukaiset. Niiden sijalle on päivittäin saatava minun omista ajatuksistani syntyneet tottumukset.“

Migdol kertoo samalla lukeneensa samanlaisesta tapauksesta, amerikkalaisesta sotilaasta, joka palasi kotiinsa Kansasiin maailmansodan päätyttyä.

Se oli maalaistalo. Hän naputti ovelle illan suussa, kun isä, äiti ja sisarukset istuivat takkavalkean ääressä.

Hänen isänsä vastasi naputukseen. „Sisään vain!“ Ja nähdesään tulijan univormun: „Sotilas on aina tervetullut tänne. Meidän poikamme oli myös sotilas: hän antoi henkensä maansa puolesta. Ehkäpä tunsitte hänet — kummallisempiakin tapauksia on sattunut. Äiti, lapset, tehkääpä vieraan olo mukavaksi. Antakaa hänelle syötävää ja juotavaa. Sitten sujuu juttukin paremmin.“

„Isä, äiti, ettekö tunne minua? Minähän olen Don — teidän poikanne.“

„Ette te voi olla Don“, sanoi äiti. „Te olette vaalea, meidän poikamme oli tumma. Mutta olette tervetullut.“

„Mutta — äiti, isä, minähän olen poikanne, ja vaikka ette olisi koskaan kuullut niin kummallista kertomusta, teidän täytyy se uskoa.“

Muuan poika, Bob Wilder, ja minä olimme ensi tapaamisestamme lähtien hyviä tovereita. Olimme yhdessä monissa taisteluissa, ja molemmat me kerran haavoituimme pahasti — minä pahimmin. Mutta koska sielu liitelee ruumiin lähellä, josta se on eronnut, niin minäkin voin nähdä, mitä lähelläni tapahtui. Minä, ulkopuolella kuollutta ruumistani, voin nähdä Bobin ruumiin ilmeisesti hengettömänä. Hän oli pikemminkin tajuton kuin haavoittunut. Ja kun hän lyhyen ajan kuluessa kuoli tajuttomana ja jätti käyttökelpoisen ruumiinsa, niin jokin voima en tiedä mistä se tuli pakotti minut tuohon ruumiiseen, joka oli ollut hänen.

Kun henkeni alkoi elävöittää sitä, ajattelin kotia — teitä, isä ja äiti. Tiesin olevani Don Bobin ruumiissa, ja minä totuin toimimaan siinä. Sitten allekirjoitettiin aselepo, ja minä tiesin, minne minun oli mentävä. „Koettakaa uskoa minua!“

Migdol kertoo lukeneensa lehdestä, missä tämä oli kerrottuna, että kotiinsa palanneen tavat olivat siinä määrin perheen poikavainajan tottumusten kaltaiset, että perhe uskoi hänen kertomuksensa.

Migdol Carnot'sta kerrotaan vielä, että hän osoitti opintotovereilleen identtisyytensä pitämällä heille esitelmän Spinozasta, aiheesta, jota hän oli ajatellut ennen tapaturmaa.

Kynäsepot.

Poimintoja kirjojen maailmasta. Kirjakauppojen joulua saattaisi hyvinkin sanoa siksi Noakin kyyhkyyseksi, joka kuljettaja ensimmäisen vihreän oksan vuoden suurimman juhlan tunnelmista keskuuteemme. Se tunnelma muuten alkaa meillä yleensä jo kirjallisuusviikolla, joka tänä syksynä Aleksis Kiven muistolle omistettuna loihti esiin runsaasti „Kivi-kirjallisuutta“, sekä hänen valittuja teoksiansa että elämäkertoja.

Sivuuttaen tässä ne teokset, joista Ruusu-Ristissä on laajemmat selostukset, kuten esim. Pekka Ervastian iänää, vapauttavia henkisiä näköaloja avaavan romaanin *Suuri seikkailu*, johon tämän lehden lukijat suurelta osalta jo varmaan ovat tutustuneetkin, mainitsemme muutamia uutuuksia joulukirjallisuuden uutisvainiolta. Eino Railon *Havuseppele* on herkistyneellä näkemyksellä luotu vakava kuvaus pohjois-Pohjanmaan perukoilta, „hallan, kotkan

je kontion mailta", jossa kärsivällinen kansa saa alati taistella leipä-palastaan, ja sivistyksen etuvarijat vain kiintein yhteisvoimin saattavat raivata tilaa henkiselälle valolle. (WS. 40:—, 50:—). Unto Seppäsen kannakselaisen sukutarinan viimeinen osa Voittoon, sinänsäkin kokonaisuus, on sisäisiltä ja ulkonaisilta mitoiltaan ehjästi kaunis ja terveysävyinen. Rakentava ja runollinen. (Otava, 55:—, 70:—). Päivän parhaimmistoon kuuluu myöskin Toivo Pekkasen Kauppiainden lapset omintakeinen, varmalla kädellä ja näkeväällä silmällä piirretty psykologinen romaani, jota jo on ehditty sanoa sekä vaaralliseksi että mestarilliseksi kirjaksi. (WS. 40:—, 55:—). Arvi Järventauksen rautatieläiskuvaus Eläinten henki oli rattaissa (WS. 40:—, 50:—) kantaa erikoista asiantuntemuksen leimaa, mutta siitä, kuten yleensä tämän lahjakkaan kirjailijan myöhemmstä tuotannosta kaippaa sitä syvyyttä ja sielukkuutta, joka kruunasi sisällön ja esityksen esim. suurromaanissa Kirkonlämmittäjä. Helvi Hämäläisen avioliittoromaani Lumous, on joustavan kertojan kiintoisa tuote. Sen ympärillä on vaihdettu ihailevia ja vastustavia ajatuksia. (Gummerus, 36:—, 46:—). Lempi Jääskeläisen kynästä on lähtenyt erikoisaiheinen teos Nunnä, jonka taustana kohoaa roomalaiskatolilaisen kirkon valtaisa hahmo. (Otava, 50:—, 60:—). Jarl Hemmer syvätehoisen Mies ja omatunto-romaanin luoja lähettää julkisuuteen voimallisen ahvenanmaalaisen lemmentarinan Huomenlahja. (Otava, 48:—, 60:—). Aina uusia uria aukova Elsa Heporauta on kirjoittanut hienosti helskkyvän kuvauksen sokean tytön sisäisillä vaiheillaan tehostavasta lyhyestä elämänpäivästä. (WS. 30:—, 42:—). Herkkää ja vakuuttavaa ihmiskuvasta sisältää Tyyne Maija Salmisen ajankohdainen, varmarakenteinen romaani Tehtaantyttö, jossa esiintuotu yhteiskunnallinen ongelma kiinnostaa jokaista ajattelevaa ihmistä. (WS. 40:—, 55:—).

Runoteoksia ovat julaisseet nuoret runoilijat Katri Vala, jonka Paluu ilahuttaa syvästi ihmisillä, voimakkailla tunnoillaan, tuoden ihanan lisän lyriikkaamme (WS. 35:—, 45:—) ja Yrjö Teppo, joka muotovalmiissa Multa laulaa - kokoelmassaan osoittautuu entistään kypseneemmäksi laulajaksi (Otava, 30:—), sekä runomme Nestor, Larin Kyösti, jonka Uusia balladeja ja legendoja-kokoelma viime vuosien tuotantoa — on kuin nippu täysinäisiä tähtäpäitä. (Otava, 30:—, 40:—).

Käännöskirjallisuudesta haluaa ensikädessä mainita iislantilaisen kirjailijan Kristmann Gudmundssonin ihanan voimakkaan romaanin Myrskyn mentyä, jonka vaiherikkaiden värikylläisyyttä korostaa tapausten taustan mahtavuus: pohjoinen luonto ja meri, jonka kasvateista ei puutu suurpiirteisyyttä eikä tunteen väkyyttä. (WS. 35:—, 45:—). Vaikuttavia, kauneutta ja elämän todellisuutta kirvoittavia ovat myöskin Charles Morganin Lähde ja Honoré de Balzacin Taikatalja (WS. edell. 50:—, 65:—, jälk. 38:—, 50:—). Japanilaisen Tojohiko Kagavan Maahan pudonnut vehnänjyvä omaa maailman maineen. Sen elämän mutaan painumassa oleva päähenkilö, kohdattuuan sisäisen herättäjän, kokee vallavan elämänmuutoksen ja tulee seutukuntansa henkiseksi hyväntekijäksi, rakkauden apostoliksi. (WS. 40:—, 55:—). Englantilaisen sanomalehtimiehen A. J. Russellin tunnustuskirja Vain syntisille, pohjautuu Oxford-liikkeen tekijään tekemään herättävään vaikutukseen ja antaa eloisan kuvan tämän nykypäivän

uskonnollisen liikkeen voittokulusta eri kansankerrosten keskuudessa ja varsin vastakkaisten ihmissydänten maailmassa. (WS. 40:—, 55:—). Mainitsematta ei saa jätiää Henning Haslund Christensenin Jabunaa-teosta, joka kertoo mitä ihmeellisimmistä seikkailuista ja elämyksistä Mongolian tutkimattomissa erämaissa. (WS. 65:—, 85:—).

Ja lopuksi pari kiintoisaa muistelmateosta. Herkällä kynällä piirtää laulajatar Dagmar Hagelberg-Raekallio kansallisen kulttuurikuvan vuosisadan vaihteesta suurkokoisessa teoksessaan *Kaiu, Suomen laulu*. (Otava. 25:—, 45:—). Aapeli Saarisalon *Asuttu puolikuu* paljastaa vavahuttavan valonheittäjän tavalla vuostuhansia sitten maakerrostumien alle hautautuneita — nyt arkeologien toimesta ylösnousseita — huimaavan etäisiä, kiehtovia sivistyskausia. (WS. 50:—, 60:—).

Mike Valtari: Sielu ja liekki. Romaani. WSOY. Hinta 55:—, sid. 70:—.

Valtarin kirjallinen asteikko on laaja. Hänen helppoutensa käyttää kynää on pannut hänet herkästi kokeilemaan eri aloilla: hän on viljellyt sekä romaani-, kertomus-, novelli-, näytelmä- että runomuotoa. Hänen viime vuonna ilmestynyt *Mies* ja haave-niminen romaaninsa eilispäivän Helsingistä sai verraten suopean vastaanoton. Jatkona tälle, mutta silti täysin itsenäisenä teoksena on tämän joulun markkinoille ilmestynyt „*Sielu ja liekki*“, lähes 400-sivuinen teos, taustanaan historialliset tapauksemme vuosisadan vaihteessa, punaisena lankana lahjakkaan, ensi polvea opin tiellä kulkevan nuoren suomalaisen miehen ulkoinen ja sisäinen kehityskaari, joka päättyy ennenaikaiseen kuolemaan — keuhkotauti murtaa hänet —, mutta samalla sisäiseen kirkastumiseen. Hän on vaihtanut edullisen tiedemiesuransa papin ammattiin, mikä ei ole muuttanut hänelle vain leipätyöksi, vaan eläväksi elämäksi Helsingin laitakaupungin köyhälistön keskuudessa.

Aihe sinänsä on varsinkin meikäläistä lukijakuntaa ajatellen varsin kiintoisa. Liian vähän on kaunokirjallisuudessamme uskallettu kosketella uskonnollisia kysymyksiä. Valtari on tarttunut työhönsä vakavuudella, joka milteipä hämmästyttää hänen monia edellisiä teoksiaan ajatellessa. Hän on ilmeisesti paljon, sekä personaliselta että tieteelliseltä kannalta katsoen, tutkinut uskonnollisia kysymyksiä. Hän panee m.m. kirjan päähenkilön, Toivon, selvitteämään väitöskirjassaan aihetta Suomen uskonnollisista joukkoliikkeistä. Samoin niihin historiallisiin merkkitapauksiin vuosisadan alussa, jotka innoittavat Toivoa toimintaan, näyttää Valtari tarkoin perehtyneen. Kuitenkin juuri tämän historiallisen tositaustan kustannuksella jää teoksen kirjallinen puoli jotenkin ulkokohtaiseksi. Se on kangistanut Valtarin muuten niin herkkää kertojakykyä eikä antanut sitä avaruuden ja varmuuden tunnetta, johon hän on ilmeisesti tahtonut tähdätä. Niinpä puhtaasti kirjalliselta kannalta katsoen on „*Sielu ja liekki*“ aika raskasta lukea. Sieltä täältä vilahtaa kuitenkin vihreitä keitaita — herkullisia pikkupaloja — vastaan. Esimerkiksi suhde uskovaiseen äitiin tai kuvaus syksyisestä merimatkasta, jolloin „herääminen“ Toivossa tapahtuu, ovat psykologisesti, herkästi ja ihmeen kauniisti käsitellyt. Samoin Toivon sisäisissä kamppailuissa on voimaa ja uskottavuutta. Kuitenkin kokonaisuudessaan jää Toivon uskonnollisesta kannasta hatara kuva. Mitään uusia näköaloja ja väkevää veren sykettä ei uskonnollisessa eikä kirjallisessa mie-

lessä Valtari tuo tässä teoksessaan esille, vaikkakin „Sielun ja liekin“ muuten kiinnostuneena lukee ja se epäilemättä on vakavan työn tulosta.

T. R.

Vapaa sana.

Ruusuu-Ristin jäsenet: huomio hereille! Jokainen R. R. veli sanomattakin tietää, mikä keskeinen asema pyrkijän elämässä on Perustaja-Johtajamme P. E:n kirjoilla ja esitelmillä, sillä ilman niiden sisältämää hengen ravintoa olisimme todellakin vailla sitä elämän leipää ja elämän vettä, joka yksin nälän poistaa, janon sammuttaa. Tunnustamme jokainen siis niiden suuren arvon, enkä siihen puoleen tällä kertaa aiokaan kiinnittää jäsenten huomiota, mutta eräs käytännöllinen puoli on sydämelläni sanottava ja se kuuluu: Oletko sidottaneet Ruusu-Risti-aikakauskirjan vuosikerrat? Jollette, niin antakaa se työ Ruusu-Ristin nuorten tehtäväksi!

Kerron tässä esimerkkinä, mikä ilo ja aarre on allekirjoittaneen osalle tullut. Vuodesta 1921 alkaen on Ruusu-Risti saapunut lämmittäen ja valaisten, ja olen ne huolellisesti säilyttänyt, mutta luulettaen, että olisin niitä uudelleen lukenut ja niiden antamia neuvoja uudestaan ja taas uudestaan käynyt läpi? Tässä on minun kohdallani tapahtunut suuri laiminlyönti — tunnustan, että vaikka olenkin tietänyt niiden suuren arvon, ovat ne saaneet „odottaa vuoroaan“. Ja peremmäinen syy on se, että ne ovat olleet sitomattomina. Mutta nyt, kun joku viikko sitten sain ne sidottuina, on kuin olisin saanut aarteen, jonka vertaista ei ole muuta. Mikä ilo onkaan nyt ottaa Ruusu-Risti kirjana esille ja syventyä uudestaan elämään. Siinä seestyneessä ilmapiirissä, mikä on niin oleellista Ruusu-Risti elämän ymmärrykselle. Siis ympäri Suomen niemen: kehoittaisin teitä ottamaan sitomattomat Ruusu-Risti vuosikerrat ja lähettämään ne Ruusu-Ristin Nuorille sidottaviksi. Takaan, että parempaa työtä on vaikea muualta hakea: sidonta on luja, kannet kauniit ja työ halpa: 13 à 14 mk. kpl. ja lisäksi lähetyskulut. Luulisin, että jos kenen varat ei myöntäisi kerralla maksaa sitomistyötä, niin ehkä sopimuksen mukaan maksun voisi suorittaa vähin erin. Osoite: Meritullinkatu 33.

Samalla kun valmistatte itsellenne odottamattoman ilon, niin autatte ja tuette Ruusu-Ristin Nuoria heidän epäitsekkeänsä ja valoisaan tulevaisuuteen tähtäävässä työssään.

Siis toimeen!

T. H.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Taiteilija, rouva Hilda Pihlajamäki luki marraskuun 11, 18 ja 25 p:nä Pekka Ervastian esitelmät *Vihkimysmysterioita, Vihkimyksen tie ja Mystillinen Kristus.*

Ruus-Ristin yleisöjuhla oli marraskuun 18 p:nä Kulmakoululla. Maisteri Sven Krohn lausui tervehdyssanat, säveltäjä J. Pohjanmies soitti ja Ture Ara lauloi Piippa Heliön säestämänä. Lopuksi piti maisteri Eino Krohn esitelmän August Strindbergistä salatietelijänä.

Ruus-Ristin Perustaja-Johtajan Pekka Ervastin syntymäpäivää vietetään tavanmukaisella juhlalla Tapaninpäivänä klo 19 (7 i.p.). Niiden, jotka haluavat olla mukana, on ilmoittauduttava Ruusu-Ristin Nuorille ja merkittävä nimensä heidän hallussaan oleviin listoihin ennen t.k. 20 p:ää. Ilmoittautuessa on myöskin suoritettava kahvimaksu Smk. 10:— . Ylijäämä jätetään P. E:n rahastoon.

Panacean käyttäjille ja tilaajille ilmoitetaan täten, että P. E:n ja kirjailija Annikki Reijosen kuoleman jälkeen kaikki paperit on lähetetty pyynnöstä takaisin Panacea Seuralle Englantiin. Ennenkuin tämä seura on määrännyt itselleen edustajan Suomessa, täytyy Panacean tilaajien ja käyttäjien kääntyä ilmoituksineen y.m. selostuksineen suoran seuran puoleen os. The Panacea Society 19 Rothsay Road, Bedford, England.

Helsingin Ruusu-Ristin jäsenkokoukset ovat edelleenkin olleet ja tulevat vastakin olemaan kunkin kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina sekä yhtenä arki-iltana. Niissä tutkitaan H.P.B:n Teosofian avainta sekä keskustellaan erilaisista kysymyksistä.

Ruus-Ristin 1934 vuosikerran sisällysluettelo jaetaan ensi vuoden tammi—helmikuun numeron mukana.

Varattomien ruusu-ristiläisten joulu. Niitä, jotka raha- tai esinelahjoilla haluavat ilahduttaa jouluna varattomia järjestön jäseniä, pyydetään tuomaan lahjansa R.-R:n Nuorille (Meritullink. 33 ovi 4) tai ilmoittamaan puh. 36418, jolloin lahjat noudetaan kotoa. Lahjat jaetaan joko lahjoittajien toivomuksien tai Nuorten harkinnan mukaan.

Ruus-Ristin Toimituksesta voi tilata Omantunnon, Tietäjän ja Ruusu-Ristin vuosikertoja seuraavien hintoihin:

Omatunto	1905	Smk.	300:—	Ruus-Risti	1921	Smk.	100:—
— " —	1906	"	50:—	— " —	1922	"	100:—
— " —	1907	"	50:—	— " —	1923	"	100:—
Tietäjä	1908	"	50:—	— " —	1924	"	300:—
— " —	1909	"	300:—	— " —	1925	"	100:—
— " —	1911	"	200:—	— " —	1926	"	200:—
— " —	1912	"	50:—	— " —	1927	"	500:—
— " —	1914	"	200:—	— " —	1928	"	200:—
— " —	1915	"	300:—	— " —	1929	"	100:—
— " —	1918	"	100:—	— " —	1930	"	100:—
— " —	1920	"	50:—	— " —	1931	"	300:—
				— " —	1932	"	100:—
				— " —	1933	"	100:—

Tietäjän vuosikerrat 1910, 1913, 1916, 1917 ja 1919, ovat loppuunmyytyt. Niistä irtonumeroista, joita vielä on saatavissa ilmoittamme seuraavassa numerossa.

Ruus-Ristin tilaajille!

Ruus-Risti-lehti toivoo, että sen ystäväpiiri pysyisi edelleenkin ainakin yhtä suurena. Vieläpä on harras toivomuksemme se, että kun aika taloudellisesti näyttää olevan paranemaan päin useat voisivat hankkia ainakin yhden uuden tilaajan lehdellemme. Ruusu-Ristin hinta pysyy edelleenkin samana. Smk. 50:—, Amerikkaan ja ulkomaille yleensä Doll. 2:—. Ruusu-Ristiä voidaan tilata ainoastaan kokovuodeksi, mutta tilausmaksusopimuksen perusteella voidaan suorittaa vähittäinkin sopimalla lehden taloudenhoitajan hra Wald. Kaaden kanssa. Täten ei kenenkään tarvitse jäädä ilman lehteä taloudellisten seikkojen vuoksi. Mukavin tapa tilata lehteä on käyttää tämän numeron mukana jaettavaa sinistä postiosoitusta, jolloin tilaaminen maaseudulta tulee halvimmaksi, Smk. 2:— tilausta kohden. Helsingiläiset voivat tilata lehden luentokirjakaupasta tai puhelimella 24430 sekä 36418, jolloin tilausmaksu peritään myöhemmin. Uudet tilaajat painakoot erikoisesti mieleensä, että jollei lehti ole saapunut tilaajalle tammikuun aikana, on siitä heti tehtävä ilmoitus Ruusu-Ristin toimistoon, sillä vuoden alussa annetaan kirjapainoon osoitteet, joiden mukaan lehti postitetaan läpi vuoden, ellei osoitteen muuttumisesta ilmoiteta. Toivomme, että ne P. E:n ystävät, jotka aikaisemmin ovat kannattaneet ja tukeneet lehteä maksamalla Smk. 100:— tai enemmänkin, edelleenkin antaisivat arvokkaan apunsa, vaikka P. E. on siirtynyt pois luotamme.

Lehteä tilataan osoitteella: Ruusu-Risti Toimisto, Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

RUUSURISTI-AIKAKAUSLEHTI.

Wald. Kaade
taloudenhoitaja.

Ilmaiseksi jaetaan kaikille niille,

„H. P. B.“

näytelmän ostajille, jotka hankkivat tämän kirjan R.-R.-Kirjallisuusseuran kautta 15. XII—31. XII. —34 välisenä aikana, P. E:n kirja „Valoa kohti“. Täten tarjoamme jokaiselle tilaisuuden sopivan joululahjan muodossa levittää Ruusu Risti-kirjallisuutta ystäviensä keskuuteen. Kirjallisuusseuran jäsenille myönnetään sitäpaitsi heille kuuluva alennus 20 %.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.
Helsinki, Meritullink. 33. Puh. 36418 tai 24430.

Kaksi ajattelijaa:

PEKKA ERVAST,

viime kesänä manalle mennyt ajattelija ja kirjailija jätti jälkeensä merkillisen romaanin. Sen aiheena on laajasti sivistynyt kulttuuripersoonallisuus, joka nykyisen elämän tyhjiyden tunteen matkustaa ihmeellisten länsimaisten tietäjien luokse etsimään selvitystä aikamme tärkeimpiin henkisiin probleemoihin. Vuorisaaran kristillisestä siveysopista hän löytää kristinuskon „viidet käskyt“.

SUURI SEIKKAILU

„— on viisas, liikuttava, romaanin muotoon puettu suuren hengen tunnustuskirja“ (kirj. Keskisuomalainen).

„Ihmeellinen, uusia ja valtavia näköaloja avaava kirja.“ (Mikkelin Sanomat.)

„Kaunis, vakava ja ajatuksia herättävä.“ (Karjala.)

Hinta 35:—, sid. 50:—.

J. F. KANTOLA,

helsinkiläinen peltiseppä, on herättänyt aivan tavatonta huomiota maamme rajojen ulkopuolellakin julkaisemalla materialistista elämäkäsitystä vastaan kirjoitetun teoksen. Se on tulos pitkällisistä, suurella antaumuksella harjoitetuista opiskeluista ja mietiskelyistä. Kirjan julkaisemista on avustanut Suomalaisen Kirjallisuuden Edistämisrahasto.

SELUN TODELLISUUS

„— on todella lukemisen arvoinen, jopa merkittävä teos . . . Panee monessa kohdassa tiedemiehenkin ajattelemaan.“ (Tohtori Erik Ahlman.)

„On kunnioitettava tekijän vakavaa pyrkimystä, syvää vakautta sekä ajatuksen rohkeutta ja voimaa.“ (Professori J. E. Salomaa.)

„— antaa kiintoisan kuvan etsijästä, joka esteistä säikähtymättä pyrkii eteenpäin ja lopuksi löytäjän ilolla toteaa positiiviset tuloksensa: sielu on ijäinen, häviämätön.“ (Tohtori Aarni Voipio.)

Kolmas painos. Hinta 40:—, sid. 50:—.

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

P.E:n rahasto

vastaanottaa edelleenkin avustuksia, joita nyt, kuten ennenkin, käytetään P.E:n matkalainojen hoitamiseen.

Rahastonhoitaja: Herra VALDEMAR KAADE,
os. Oikokatu 15 A 18.

RUUSU-RISTIN TALORAHASTO

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F.

**Kaikilla edustamillamme
aloilla täydelliset
lajivalikoimat.**

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiuutuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

**Europpalaisia
näköaloja,**

Kirj. Pekka Ervast.

Hinta 15:—, sid. 25:—.

Saadetaan kirjakaupoista ja meiltä.

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA
Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4.

Veljekset Viljanen

Hattu- ja
Herrain
Vaatetusliike

Kalevankatu 2

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**
HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

TAKAKIINNIKE

tekee pukiessa hankalan
ja käytössä tukalan
niskanapin
tarpeettomaksi.

SIVUKIINNIKKEET

estävät kauluksen
sivuultaan kohoamasta.

Käännettävät
IRTOKALVOSIMET

kaksinkertaisin kulutus-
pinnoin.

PALLO-
paitoja

saatavana kaikista hyvin-
varustetuista herrain-
vaatehtimoista.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustajajohtaja: Kirjailija Pekka Ervast

Johtaja: Näyttelijätär Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Maisteri Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihtööri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtö-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtöjäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

KOLMASKYMMENESENSIMMÄINEN VUOSIKERTA
1935

Hyvinkäällä 1936

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö

SISÄLLYSLUETTELO:

<i>Aspelin-Ignatius, Kyllikki</i> , Rakennustaito ja mysteriotieto	275
<i>Blavatsky, H. B.</i> , Seitsenluku	166
— „ — Suomen kansalliseepos	56
<i>B. M. I.</i> , Vanha rosenkreutsläiskirje	96
<i>Corpus Hermeticum</i> , Hermeettisiä sanoja	207
— „ — Uudestisyntyminen	332
<i>Deslandes, Ernest</i> , Valon säde	205
<i>Eloniemi, Yrjö</i> , Jälkimietteitä kesäkurseista	275
— „ — Arvosteleminen	215
<i>Ervast, Pekka</i> , Elämän perussävel	277
— „ — Jumalan pilkkaamisesta	198
— „ — Joulun sanoma	317
— „ — Kaksi arvostelua	225
— „ — Kalevalaa tutkimaan	42
— „ — Kristus ja teosofinen liike	81
— „ — Mitä hyötyä on liittymisestä Ruusu-Ristiin?	1
— „ — Ruusu-Risti ja teosofiset seurat	158
— „ — Ruusu-Risti symbolina	185
— „ — Ruusu-Risti teosofisen liikkeen edustajana	243
— „ — Tolstoin opin teosofia	17
— „ — Tärkein yhteiskunnallinen työ	243
— „ — Valon ja varjon veljet	17
<i>Hannula, J. R.</i> , Inspiration ymmärtäminen	30
— „ — Egyptiläinen renesanssi	101, 141, 172
— „ — Pahan vastustamattomuus	257
— „ — Minuus ja joulu	339
<i>Hartmann, Franz</i> , Puolinaiset totuudet	237
<i>Judge, William Q.</i> , Mielikuvituksen suhde okkultisiin ilmiöihin	290
<i>Kaade, Waldemar, P. E.</i> :n julkaisemattomista esitelmistä	342
— „ — Ruusu-Risti-lehden tilaajille	347
<i>Kalevala, Antero Vipunen</i> laulaa Väinämöiselle	41
<i>Kettunen, Hilja</i> , Kalevalan riemuvuoden aattoajatuksia	64
— „ — Ruusu-Ristin kesäkurssit Jyväskylässä 1935	208
<i>Kettunen, Lauri</i> , Salattua viisautta Vermlannin suomalaismetsissä ..	61

<i>Koitere, Esikko</i> , Ajatuksia aatteista ja niiden ilmentäjistä	110	
— „ —	Ajatuksia sielun sekä hengen alueesta	307
— „ —	Per aspera ad astra	146
— „ —	Rukous	204
— „ —	Talviset tähdet	29
— „ —	Äidin ääni	63
<i>Krishna Dasa</i> , Tulisaarna	229	
<i>Krohn, Eino</i> , Kirjallisuutta	264	
— „ —	Kynäsepot	34
— „ —	Tienvarrelta	36, 75, 114, 154, 183, 239, 273, 313, 348
— „ —	Toimittajalta	3, 47, 83, 117, 158, 186, 216, 245, 277, 319
<i>Krohn, Leo</i> , Ruusu-Ristin vuosihoroskooppi 1935	37	
— „ —	Kirjallisuutta	175
— „ —	Vapaa sana	309
<i>Krohn, Sven</i> , Kirjallisuutta	112	
— „ —	Kuolema ja ikuinen elämä	134
<i>Lakshman</i> , Intialaisen sanoja Mestareista	260	
<i>Mela, Aimo</i> , Syntien anteeksianto	12	
<i>Milindan kysymykset</i> , Tuli	306	
<i>Partanen, Jorma</i> , Kirjallisuutta	149	
— „ —	Kynäsepot	147
— „ —	Mitä muualla tiedetään	32, 75, 113, 151, 179, 210, 238, 273
— „ —	Tien varrelta	213, 240, 313, 349
— „ —	Toimitussihteeriltä	7, 51, 91, 123, 160, 193, 219, 247, 281, 322
<i>Pautola, Lauri</i> , Ruusu-Ristin viidestoista vuosikokous	126	
<i>Pore, Uuno</i> , Henkinen itsenäisyytemme ja P. E:n työn jatkaminen ..	138	
— „ —	Tien varrelta	314
— „ —	Uudestisyntyminen Kristuksessa	326
<i>Reijonen, Tuuli</i> , Kirjallisuutta	147	
— „ —	Kynäsepot	148
<i>Runeberg, J. L.</i> , Mitä Runeberg kertoo Kalevalasta	105	
Ruusu-Ristin viidestoista vuosikokous	68	
Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r.y. vuosikokous	69	
Ruusu-Ristin Talorahaston vuosikokous	69	
<i>Snellman, Jussi</i> , Vapaa sana	310	
Tiedon hinta	260	
<i>Tola, Akseli</i> , Haltioituneen näky	55	
<i>Vallied</i> , Vapaa sana	153	

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Mitä hyötyä on liittymisestä Ruusu-Ristiin	1
Toimittajalta.....	3
Toimitussihteeriltä.....	7
Syntien anteeksianto.....	12
Tolstoin opin teosofia.....	17
Talviset tähdet.....	29
Inspiration ymmärtäminen.....	30
Mitä muualla tiedetään.....	32
Kynäsepot.....	34
Tien varrelta.....	36

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja
Suomen vanhin teosofinen lehti

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4
puh. 36 418 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen
Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairasaupua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Mitä hyötyä on liittymisestääni Ruusu-Ristiin?

„Mitä hyötyä olisi liittymisestääni esim. Ruusu-Risti-seuraan?“ kysyy välistä totuuden etsijä, joka on lukenut kirjallisuutta ja kuunnellut luentoja. „Voinhan tutkia ja miettiä yksikseni, eikä minusta ole miksiäkään teosofiseksi työntekijäksi kumminkaan: minusta ei olisi kellekään hyötyä. Muuten on luontoni semmoinen, etten ole seuroja rakastanut enkä ole tahtonut rajoittaa vapauttani minkään seuran säännöillä“.

Jokainen ihminen ja ennenkaikkea vakava totuudenetsijä menettelee tietysti oman harkintansa ja mielensä mukaan. Luulen kuitenkin, että useimmat niistäkin, jotka ovat liittyneet siihen teosofiseen seuraan, jota nimitämme Ruusu-Ristiksi, ovat olleet vapautta rakastavia ja yksinäisyydessä, s. o. kirjojen ääressä ja ajatusten seurassa sangen hyvin viihtyviä ihmisiä; he varmasti eivät ole suuresti ihailleet lahkoja ja uskonnollisia yhdistyksiä, ja jos olisivat pitäneet Ruusu-Ristiä uutena lahkona, he tuskin olisivat siihen liittyneet. Mikä heidät sitten on saanut rupeamaan jäseniksi? Onko siitä askeleesta ollut heidän mielestään jotain hyötyä? On tietenkin, vieläpä monenlaista.

Ensi kädessä he eivät ole ajatelleet suorastaan itseään. He ehkeivät välittömästi ole ajatelleet toisiakaan ihmisiä, mutta he ovat ajatelleet työtä. He ovat ymmärtäneet teosofisen työn merkityksen, nähneet kuinka tärkeä Ruusu-Risti-työ on. Ovathan he itse sen työn kautta saaneet valon. He vaelsivat pimeydessä, etsivät totuutta, heidän sielunsa oli täynnä ristiriitoja ja epäilyksiä. Mistään he eivät löytäneet tyydytystä hengelleen, vastauksia kysymyksilleen. Mutta sitten tuli teosofinen elämänyymmärrys

Ruus-Ristin muodossa ja Ruusu-Ristin kautta. Kirjat sen toivat, luennot sitä selittivät, lehti sitä elähytti, — ja vihdoin heidän sielunsa löysi rauhan. Heidän järkensä sai työtä, mutta se oli ajatuksen luovaa ja rakentavaa toimintaa. Heidän tunteensa sai tyydytystä, heidän siveellinen tahtonsa tuli herätetyksi ja elvytetyksi. Heidän mielikuvituksensa ei nähnyt rajoja tiedon ja rakkauden ja onnen edellytyksille. Kuinka he eivät olisi liittyneet jäseniksi siihen seuraan, jonka työ ja olemassaolo teki tämän kaiken mahdolliseksi? Eivät kaikki jäsenet kirjoittaneet kirjoja eivätkä pitäneet luentoja. Mutta heidän myötätuntoiset ajatuksensa, heidän lämpöä uhkuva läsnäolonsa, heidän aineelliset avustuksensa todistivat varsinaisille työntekijöille, että työtä kaivattiin, ettei se ollut turhaa.

Sentähden jäseniksi liittyjät ajattelivat, kukin erikseen: „jos en muuhun kykene, kykenen ainakin vuotuisilla maksuillani asiaa edistämään; ja jos sattumalta en aina siihenkään kykenisi, kykenen joka tapauksessa ajatuksillani siunaamaan työtä.“

Mutta on heillä ollut toisiakin päteviä syitä liittymiseen, syitä, jotka koskevat heitä itseään ja heidän omaa henkistä elämäänsä. Paraimmassa itsessään ihminen näet ei ole yksin eläjä. Hän on ihmisten ja kaikkien olentojen rakastaja ja auttaja. Mutta tie on pitkä, ennenkuin hän löytää tuon paraimman ja korkeimman itsensä. Tai jos ei sen löytäminen ole niin vaikea, on siitä kiinni pitäminen, siinä eläminen seikka, jota täytyy vähitellen oppia, jossa alituisen täytyy harjaantua. Ja kuinka ihminen yksin ollen oppisi toisia rakastamaan ja palvelemaan? Elämähän on päinvastoin asettanut, että meitä täällä maanpäällä on miltei lukemattomat joukot yhdessä juuri sitä varten, että oppisimme palvelemaan. Mutta vielä ihmiskunnan yleinen kehitystaso on sillä kohdalla, että keskinäinen rakkaus ja palvelus helposti unohtuu. Kuinka tärkeät siis ovatkaan semmoiset yhtymät, semmoiset pienet veljeskunnat, joiden ilmapiiri vaikuttaa puhdistavasti, kohottavasti, lämmittävästi yksilöön! Ilman niitä olisi elämä verrattain avuton. Sen kova kärsimyskoulu ajaisi ihmisiä etsimään itsekkäitä huvituksia ja nautintoja, — ja he jäisivät siten osattomiksi siitä sielukkaasta ja henkevästä onnesta, joka johtuu yhteisistä hyvistä pyrkimyksistä ja yhteisen hyvän asian edistämisestä. Henkiset seurukset ja yhtymät ovat opettajina elämän koulussa. Hei-

dän paikkansa on korvaamaton. Heidän avullaan pysyy hengen elämän kipinä yksilöissä vireillä.

Ja mitä nyt erikoisesti Ruusu-Ristiin tulee, on sen jäseniksi liittyjillä ollut mielessä sekin seikka, että he sisäjäseniksi tultuaan voivat päästä osalliseksi siitä ohjauksesta ja opetuksesta, mitä annetaan esoteerisen piirin jäsenille (v. 1924). Siten heidän liittymisensä saattaa koitua välittömäksi hyödyksi heille itselleenkin, kun he tahtovat edistyä teosofisessa elämässään, teosofisissa näkemyksissään ja tiedoissaan. Samaten kuin Ruusu-Risti seurana palvelee teosofisen liikkeen alkuperäistä ohjelmaa ja tarkoitusta, samoin Ruusu-Ristin esoteerinen työ kulkee H. P. Blavatskyn viitoittamaan suuntaan.

Kaikien loppupäättökseenä on täten seuraava kehoitus kaikille epäröiville ja „riippumattomuutta“ rakastaville totuuden etsijöille: „harkitkaa asiaa uudestaan! Ehkä löydätte sydämestänne rakkauden kultaisen avaimen, joka vallan ihmeellisesti sopii Ruusu-Ristin, seuran vaatimattomaan oveen!“

Pekka Ervast.
(Ruusu-Risti 1924).

Toimittajalta.

Uusi vuosi on alkanut. Joukko tyhjiä, puhtaita lehtiä on edessämme. Niihin on taaskin kirjoitettava jotakin. Sivun sivulta ne täytetään iloilla ja suruilla, menestyksellä ja vastoinkäymisellä, voitoilla ja tappioilla, kenties myöskin hyvillä, kauniilla ajatuksilla ja pyrkimyksillä — ponnistuksilla, jotka johtavat ainakin jonkinlaisiin tuloksiin. Mutta kuinka monta nyt niin valkoista ja puhdasta sivua täyttyy lankeemuksilla ja erehdyksillä, joita emme kaikista yrityksistämme huolimatta tahdo osata välttää. Niin, kirjavaa on sisältö, joka odottaa näitä uuden elämän vuotemme vielä tyhjiä lehtiä. Kysymme, kuten niin monesti ennen, voimmeko säilyttää ainoatakaan näistä lehdistä ikuisen henkemme omaisuutena ja viedä mukamme Herramme iloon, vai tuomitaanko ne kaikki haihtuvan elämän ilmiöinä kerran poltettaviksi ja hävitettäväiksi.

Ajatellessani, mitä tämän uuden vuoden alkaessa pi-

täisi toivoa ja rukoilla, muistan Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajan, Pekka Ervastin miltei viimeisissä puheissa lausumia toivomuksia. Hän puhui siitä, miten äärettömän onnellisia meidän tulisi olla siitä, että saamme olla mukana niin suuressa ja pyhässä työssä. Olkoon, että olemme kaukana täydellisyydestä, olkoon, että olemme pieniä ja että päämäärämme on liian suuri ja liian kaukainen, jotta me henkilökohtaisesti nykyisissä personallisuuksissamme voisimme nähdä sen huomattavasti toteutuneena. Työn häikäisevä suuruus ja pyhyys täyttäköön meidät kuitenkin onnella. Olkaamme onnellisia siitä, että saamme olla mukana tässä työssä, vaikkapa vain vähässä uskollisina.

*

Olen taas lukenut madame Blavatskyn merkillisiä kirjeitä Mr. A. P. Sinnetille, jotka A. T. Barker julkaisi v. 1925. Ne ovat todellisia *documents humains* inhimillisiä asiakirjoja, jotka vievät meidät lähelle teosofisen liikkeen suurta perustajaa. Näitä kirjeitä lukiessamme tunnemme luissamme ja ytimissämme, minkä kärsimyksien ja uhrautumisen taakan H. P. B. oli ottanut kantaakseen suuren „asian“ hyväksi. Nämä kärsimykset olivat tuhat kertaa suuremmat kuin tavallisilla ihmisillä sen johdosta, että H. P. B:n organismi oli niin paljon herkempi kuin toisilla. Kaikki pahat ajatukset ja parjaukset hän tunsu aivan „ruumiillisesti“. Erittäin kiintoisa on tässä suhteessa muuan H. P. B:n kirje, joka on kirjoitettu vaikean, sielullisruumiillisten syitten aiheuttaman sairauskohtauksen aikana. Siihen on Mestari Koot Hoomi lisännyt omakätisesti H. P. B:n tietämättä okkultis-psykologisen selityksen hänen tilaansa viitaten hengen ja ruumiin väliseen dualismiin, eli kaksinaisuuteen, jota pitäisi oppia ymmärtämään, ja huomauttaen, että eräs Mr. Hume'in epäilyksiä ja loukkauksia sisältävä kirje osoittautui siksi „liikaa olevaksi pisaraksi“, joka pahasti järkytti H. P. B:n sielullisruumiillista tilaa. K. H. nimenomaan sanoo, että näitten seikkojen vaikutus johtui H. P. B:n erikoisesta organismista ja etteivät samat seikat voisi vaikuttaa esim. Olcottin ja Sinnetin tapaisiin henkilöihin.

Ilman Mestareita ei H. P. B. tietenkään olisi kestänyt. Hänen suhteensa heihin, joka pilkistää esille jokaisesta kirjeestä, täyttää lukijan merkillisellä liikutuksella. Suommennan tähän kirjeeseen, jonka H. P. B. on kirjoittanut heti

käytyään Mestareitten luona Tibetissä syyskuun lopussa tai lokakuun alussa v. 1882. Mestarit M. ja K. H. tahtoivat pitämällä H. P. B:tä luonaan vahvistaa hänen terveyttään ja voimiaan.

Darjeeling, lokakuun 9 p:nä.

Kuinka tiesitte, että olin täällä? Näyttää siltä, että Teitä ympäröivät juoruilevat ystävät. No, nyt kun ei ole enää mitään vaaraa siunatun hallituksenne ja sen virkailijoiden puolelta, aioin itsekkin kirjoittaa Teille ja selittää syyt salaperäisyyteeni, „joka on niin kovasti vastenmielistä Teidän eurooppalaisille tunteillenne“. Tosi-asia on, että jollen olisi poistunut Bombaysta aivan salaa — vieläpä eräät luonamme vierailevat teosofitkin uskoivat, että olin kotona, mutta työssä ja näkymättömänä, kuten tavallisesti — jollen olisi lähtenyt niin sanoakseni *incognito*, kunnes pääsin kukkuloille ja käänsin selkäni rautatielle mennäkseni Sikkimiin, ei minun milloinkaan olisi sallittu päästä sinne vahingoittumattomana, enkä olisi nähnyt M:aa ja K. H:ia, molempia ruumiissaan. Jumalani, olisin ollut kuollut tällä hetkellä. Oi, noita kahta siunattua päivää. Oli kuin menneinä aikoina, jolloin karhu kävi luonani. Samanlainen puinen maja, laatikko jaettu kolmeen osastoon huoneiksi, pystytetty viidakoon neljälle pelikaanin säärelle; samat keltaiset chelat (oppilaat) liukuen äänettöminä; sama eteerinen gul-gul-ääni Mestarini sammumattomasta chelumpiipusta; Teidän K. H:nne tutunomainen, suloinen ääni (hänen äänensä on vielä suloisempi ja kaivonsa vielä kaapeimmat ja läpinäkyvämmät) saman kaltainen sisustus — nahat, yak-härän jousilla täytetyt tyynyt ja astiat teetä ja suolaa varten j.n.e. Niin, kun tulin Darjeelingiin heidän pois lähettämänään — „poissa chelosten läheisyydestä, jotka voisivat rakastua kauneuteeni“, sanoi kohtelias mestarini — sain tämän myötäliittämäni kirjeen paikalliselta viranomaiselta (Deputy Commissioner), joka varoittaa minua lähtemästä Tibetiin!! Hän sulki tallin oven senjälkeen, kun hevonen jo oli ollut ulkona. Onneksi, sillä kun kuusi tai seitsemän infernaalista babua, jotka turvautuivat minuun kuin loiset, menivät kysymään passia Sikkimiin, saivat he suoran kiellon ja Teosofista Seuraa parjattiin ja pilkattiin. Mutta minä sain kostetuksi. Kirjoitin paikalliselle virkamiehelle ja kerroin, että minulla oli hallituksen

lupa — tosiseikka, ettei hallitus luvannut vastata turvallisuudestani, ei ollut merkityksellinen, koska olisin paremmassa turvassa Tibetissä kuin Lontoossa; kaiken kaikkiaan menin pari-kolmekymmentä mailia Sikkimin alueen taakse ja jäin sinne kahdeksi päiväksi, eikä mitään pahaa tapahtunut minulle, ja siellä olin. Useat naiset ja herrat, jotka kovasti haluavat nähdä „merkillistä naista“, kiusaavat minut kuoliaaksi vieraskäynneillään, mutta minä olen itsepäisesti kieltäytynyt tapaamasta ketään heistä. Loukkaantukoot! Mitä hittoa minä siitä välitän. Minä en tahdo nähdä ketään. Tulin tänne Veljieniem ja che-
lojen tähden, muut menkööt hirteen. Kiitos tarjouksestanne. Aion käydä luonanne, mutta en voi poistua Darjeelingista, ennenkuin Mestariini liitelee läheisyydessäni. Hän lähtee pois viikon tai kymmenen päivän kuluttua ja silloin poistun Darjeelingista, ja jos sallitte, että odotan Teitä kodissanne, niin teen sen mielihyvällä, mutta en voi päästä sinne ennen 20 p:ää, niin että olisi hyvä jos kirjoittaisitte ja ilmoittaisitte sen heille.

Olen saanut Bombayn kautta pitkän kirjoituksen Mr. Hume'ilta. Hävyttömintä ja loukkaavinta, mitä milloinkaan olen lukenut. Jos hän luulee minun painattavan sen, hän erehtyy. Lähetän sen Teille huomenna hänelle osoitettuine kirjeineni, kuten Mestari on neuvonut minua. Jos pidätte kirjettäni hyvänä, lähettäkää se hänelle, ja artikkeli — pitäkää se, olkaa hyvä, ja palauttakaa se minulle, kun tapaamme. Minä olen hyvin heikko ja minun täytyy lopettaa. Mestari lähettää rakkaat terveisensä — näin hänet eilen illalla Laman luona.

Alati teidän

H. P. B.

Mikä muille olennoille on yö, se on sille, joka elää oman henkisen tuntemisensa valossa, valvova päivä, ja mitä muut ihmiset pitävät valvomisena, se on hänestä nukkumista.

Bhagavad-Gita.

Toimitussihteeriltä.

Tässä numerossamme päättyvästä „Tolstoin opin teosofiasta“ olemme nähneet, mitkä esteet ja ansat Leo Tolstoi näki totuuteen pyrkivän ihmisen tiellä. Jos hänen lailaan löydämme vuorisaarnasta elämämme ojennusnuoran ja tarkoituksen, näemme myös, missä määrässä esteet, jotka hän kohtasi omalla tiellään, vaikeuttavat Isän tahdon täyttymistä meidän välityksellämme. Tässä suunnan selvittelyssä meitä voi myös auttaa se viisas, joka ennen Jeesusta sanoi: „Minä olen löytänyt totuuden.“ Gautama Buddhan opetuksissa käsitellään näet useasti esteitä, jotka Tielle astuneen on voitettava. Ne jaotellaan eri tavalla näkökannasta riippuen; tahdomme tässä mainita jonkun sanan kymmenestä kahleesta (samjodshanasta), niistä negatiivisista ominaisuuksista, jotka pyrkijän on voitettava, ennen kuin hänestä tulee arhat.

Ensimmäinen on itsepetoksen eli persoonallisuuden harhan (sakkaaja-ditthi) kahle. Tiedämme, mitä tämä merkitsee buddhalaisen kannalta: hän on tunnustanut todeksi ensimmäisen „Suuren totuuden“, sen, että elämän perussävelenä on kärsimys; hän on myös tehnyt siitä käytännölliset johtopäätökset: hän ei elämältä vaadi mitään persoonallisuudelleen, sillä hän on nähnyt „majan rakentajan“.

Epäilyksen (vikikikkhaa) kahle on seuraava, joka hänen on voitettava. Se on epäilystä, joka kohdistuu opettajaan, oppiin ja veljeskuntaan; se kohdistuu myös Buddhan neuvomaan itsekasvatusmenetelmään, karman vaikutukseen menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa sekä niihin ominaisuuksiin, jotka syntyvät karman toiminnasta. Tämä on kahle, jonka voittaminen ennen kaikkea tekee ihmisestä itsenäisen. Vapautusta etsivän on opittava turvautumaan itseensä: „Sinun itsesi täytyy ponnistaa. Buddhat ovat ainoastaan saarnaajia.“ (Dhammapada 276). Kun Aananda huolissaan tiedusteli kuolemaansa ennusteleyan Buddhan viimeisiä määräyksiä munkkikuntaan nähden, tämä vastasi: „Oi Aananda, olkaa omat valonne. Olkaa oma tukenne. Älkää turvautuko mihinkään ulkonaiseen. Pysytelkää totuudessa (dhammassa) pitäen sitä valonanne . . . Ja ketkä hyvänsä, Aananda, nyt tai kuoltuani siten toimivat, ainoastaan he kaikista erakoistani saavuttavat korkeimman huipun (s.o. nirvaanan ja arhatiuden),

ja heidänkin on oltava halukkaita oppimaan.“ (Mahaaparinibbaana-sutta II: 33 - 35).

Kolmantena kahleena on usko hyvien töiden ja seremonioiden merkitykseen (siilabbatapaaraamaasa). Ensi sijassa tämä sitoo niitä, jotka luulevat oikean uskonnon olevan jumalien tai Jumalan palvelusta määräytyin teoin tai juhlamenin. Tämä kahle sitoo luonnollisesti myös niitä, joille Tiellä pyrkiminen on ensi kädessä hyvien töiden tekemistä, siis sitä lakiuskonnollisuutta, josta vapautumisen tärkeyttä Paavali ei milloinkaan tuntenut riittävästi painostavansa.

Näistä kolmesta kahleesta vapautuminen on Tiellä kuljijalle siksi huomattava kokemus, että sitä on pidetty eräänlaisena vihkimyksenä. Hänestä on tullut sotaappannoo, se, joka on „astunut virtaan“ ja pyrkii nyt uudella itsetietoisuudella „toiselle rannalle“. Tätä sotaapattia vastaa länsimaisessa salatieteessä se, josta on m.m. käytetty kasteen nimitystä. Länsimainenkin pyrkijä joutuu Tien alkupäähän tavallisimmin sillä, että hän kyllästyy itseensä ja elämäänsä. Puhtaasti persoonallinen elämä on käynyt hänelle tyhjäksi, ja hän tuntee kipeästi oman huonoutensa ja tietämättömyytensä. Hyvin usein tällainen ihminen etsii apua uskonnolta, ja hänestä voi tulla vilpiton uskovainen, jonka parhaimmat pyrkimykset ovat moitteetonta elämää ja tuntemattoman Jumalan harrasta palvontaa. Jos hän ei kuitenkaan kiellä itsessään ääntä, joka vaatii häntä koko olemuksellaan etsimään, tutkimaan ja ratkaisemaan, jos hän saa inhimilliselle olemassaololleen sen metafyyssillisen syvyydestään, jonka totuus jälleensyntyisestä ja karmasta antaa, sekä omaksuu niihin sisältyvän eetillisen opetuksen, silloin tämä kahle alkaa irtaantua. Kun hän lopulta käytännössä osoittaa ymmärtävänsä, että kristillisuus on Jeesuksen Kristuksen käskyjen noudattamista, ja että näiden käskyjen avain on uusi suhtautuminen pahaan, sen vastustamisesta kieltäytyminen, silloin hänet „kastetaan“. Se on kokemus, joka riippuu suuresti hänen menneistä ja nykyisistä pyrkimyksistään, mutta sillä on kuitenkin määrätty yleinen sisältönsä. Itseyden harrasta hän vapautuu hengessään sillä, että hänen inhimillisen olemuksensa painopiste siirtyy hänen jumalalliseen minäänsä, ja kun hän tämän henkisen minäajantansa kannalta tutkii elämänsä ja saamiaan opetuksia, saavat nekin vähitellen ratkaisunsa. Kastekokemus asettaa hänet myös

oikeaan suhteeseen hyviin tekoihin ja seremonioihin. Hän tietää, että joistakin seremonioista voi olla apua hänen henkisille pyrkimyksilleen, toisista taas ei ole. Hän tietää, että kaikki se hyvä, mitä hän ehkä on saanut aikaan, on ollut paikallaan, ja niin tulee olemaan vastedeskin. Todellista on kuitenkin ensi sijassa se, mitä hän on, ei se, mitä hän tekee, koska ihminen tekee sitä mitä on. Jos hän pitää persoonallisuutensa tekoja arvottomina ja merkityksettöminä, johtuu se siitä, että hän tuntee saaneensa enemmän kuin oli osannut aavistaakaan, kaikki on tullut hänelle kuin ansiotta, jumalallisesta armosta.

Hän on sikäli vapautunut kolmesta ensimmäisestä kahleesta, että hänessä on syntynyt usko. Hän ei suinkaan vielä kykene persoonallisuudessaan aina noudattamaan korkeamman minänsä tahtoa, mutta hänessä vaikuttaa nyt usko, joka on totuuden näkemystä, luottamusta totuuteen ja rakkauteen, siveellistä pyrkimystä laajenevan sisäisen tiedon valossa.

Tämä on näet tavallaan uuden tien alku; buddhalaisuudessaakin Tie jaetaan neljään asteeseen, joista kustakin käytetään tien nimitystä. Uusi tie asettaa hänelle entistä suuremmat tehtävät. Hänen on otettava oppia vanhasta karmastaan ja maksettava velkansa viimeiseen penniin. Hänen on kuunneltava sitä Mestaria, joka on häntä lähinnä, „hiljaista puhujaa“, jumalallista minäänsä, vapautukseen kaksiminäisyydestään. Hänelle tulee uudelleen eteen kysymys: „Kuka vapauttaa minut huonoudestani?“

Buddhalaisuus esittääkin seuraavina kahleina aistillisuuden (kaama) ja pahansuopuuden eli pahan tahdon (patigha). Edellisen voittamiseksi Buddha kieltää seuraajiaan käyttämästä huumausaineita; maallikoille on yksiavioisuus sallittu, mutta munkeille on aviottomuuden vaatimus luonnollinen. Jälkimmäisestä kahleesta vapautuminen merkitsee pohjimmiltaan eristyneisyyden voittamista; pyrkijän on päästävä minuutensakin rajoittuneisuudesta ja opittava sulkemaan tajuntaansa myötätunnolla yhä enemmän ympäröivää maailmaa. Tässä hänellä on apuna mietiskelyssä käytettävä n.s. suuri tervehdys. Neuvo, miten se suoritetaan, esiintyy useissa buddhalaisissa kirjoituksissa:

„Ja hän antaa henkensä säteillä yhteen maailman suuntaan rakkauden ajatuksia, ja samoin toiseen, ja samoin kolmanteen, ja samoin neljänteen. Ja siten hän säteilee

sydämensä rakkautta, kauaskantoista, täydellistynyttä ja mittaamatonta läpi koko avaran maailman, ylös, alas, ympärilleen ja kaikkialle.

Juuri niin kuin voimakas torvensoittaja, Vasettha, saa itsensä kuulluksi vaikeudetta kaikissa neljässä ilmansuunnassa, niin hänkään ei sivuuta eikä jätä huomiotta ainoatakaan olioista, joilla on muoto tai elämä, vaan katselee kaikkia vapain mielin ja syvällä rakkaudella.

Totisesti tämä, Vasettha, on tie Brahmaan yhteyteen.

Ja hän antaa henkensä säteillä yhteen maailman suuntaan säälin, myötätunnon ja tyyneyden ajatuksia, ja samoin toiseen, ja samoin kolmanteen, ja samoin neljanteen. Ja siten hän säteilee sydämensä sääliä, myötätuntoa ja tyyneyttä, kauaskantoista, täydellistynyttä, mittaamatonta, läpi koko avaran maailman, ylös, alas, ympärilleen ja kaikkialle.

Juuri niin kuin voimakas torvensoittaja, Vasettha, saa itsensä kuulluksi vaikeudetta kaikissa neljässä ilmansuunnassa, niin hänkään ei sivuuta eikä jätä huomiotta ainoatakaan olioista, joilla on muoto tai elämä, vaan katselee kaikkia vapain mielin, syvällä säälillä, myötätunnolla ja tyyneydellä.

Totisesti tämä, Vasettha, on tie Brahmaan yhteyteen.“ (Tevigga sutta III: 1—4).

Seuraavat kaksi kahletta ovat kiintymys muotojen maailmoihin (ruuparaaga) ja kiintymys muotoja vailla oleviin maailmoihin (aruu-paraaga).

Teosofi ymmärtää, että näihin sisältyy muutakin kuin näkyväiseen aistilliseen maailmaan kiintyminen tai kuolemanjälkeisen taivasmaailman kaipuu. On ilmeistä, että tähän mennessä pyrkijän sisäiset aistit ovat tulleet käytäntöön, joten muodoissa ilmenevien astraalis-mentaalisten ja muotoja vailla olevien tajunnantasojen houkutus syystä on esitetty kahleina, jotka on katkaistava.

Viimeiset kolme kahletta ovat ylpeys (mano), itsevanhurskaus (uddhaka) ja tietämättömyys (aviddshaa).

Nämä kolme ovat siis ihmisen viimeiset ja kavalimmat viholliset. Tielle astuminen edellytti, että ihminen luopui uskostaan persoonallisuuteensa, sen tekojen autuuttavuuteen ja sen „viisauteen“. Ja kuitenkin ne ovat viimeiset esteet sen tiellä, joka pyrkii arhatiuteen!

Tässä kosketamme eroa, joka on n. s. vanhan ja uuden liiton välillä. Antakaamme puheenvuoro P. E:lle:

„Yksi asia oli vanhassa siveysopissa, joka kerrassaan poikkesi uudesta, ja se oli, että vanhojen siveellisyyskäsitteiden mukaan ihminen sai olla ylpeä . . . Ylpeydellään hän voitti itsensä, koska hän oli ihminen, järkevä olento. Hän voitti itsensä oman ylpeytensä nimessä, hän ajoi heikkoudet itsestään ulos, hän tallasi pahan päälle, hän halveksi kaikkia himoja ja haluja itsessään, jotka estivät häntä olemasta ylpeä ja olemasta ihminen. Ja kun ihminen taisteli itseään vastaan ja voitti itsensä niin voitto oli kunniakas ja komea. Hän saattoi esittää itsensä toisille: „Katsokaa, millaiseksi ihminen voi tulla. Katsokaa, kuinka ihminen voi kehittyä, mihin korkeuksiin hän voi nousta, kuinka eteväksi ja suureksi hän voi tulla. Katsokaa! „Hän oli sankari ja esimerkki toisille.“ (P. E.: „Paavali ja hänen kristinuskonsa“, s. 113).

Uudessa liitossa, sillä sisäisellä tiellä, joka on mahdollinen Jeesuksen jälkeen, ylpeyden lopullinen voitto vaaditaan ennen kuin vanhassa liitossa. Pyrkijä ei kehitä persoonallisuudessaan yliaistillisia kykyjä eikä siis joudu samalla tavalla voittamaan korkeampien tasojen kiusaukset kuin vanhan liiton tiellä kulkijat. Hän kehittää itsessään, niinkuin P. E. osoittaa kirjassaan „Tähtikoulut“, niitä vastaavat siveelliset ominaisuudet; sisäiset lyvyt kyllä organisoituvat, mutta hän saa ne käytettäväkseen vasta silloin kun hänen persoonallisuutensa on suorittanut loppuun „mystillisen kuoleman“. Ja tähän kuuluu myös ylpeydestä kuoleminen.

Uudessa liitossa pyrkijälle on mahdollisuus toisella tavalla kuin ennen vedota Jumalaan, siihen kosmilliseen täydellisyyshanteeseen, joka on ihmiskunnan päämääränä. Pyrkijällä ovat samat kahleet katkottavanaan kuin Buddhankin seuraajalla, mutta se, että hänelle ei vapautukseen, nirvaanaan sisältyvä onni ole tulos elämästä ja sen kärsimyksistä kieltäytymisestä, vaan elämän hyväksymisen ja myöntämisen seuraus, tämä asettaa hänet sisäisen Kristuksen yhteyteen, joka auttaa häntä kulkemaan lyhyempää ja samalla vaikeampaa tietä siihen vihkimykseen, jota vanhan liiton tiellä vastasi järjestyksessä neljäs.

Viittasimme alussa Tolstoin eettillis-psykologisiin toteamuksiin. Teosofeina ymmärrämme, miten tärkeätä on, että pyrkijällä on alusta alkaen „metafyysillinen tausta“.

Sen puuttuminen näkyy myös ihmisen totuuselämyksistä. Tolstoilla ei ollut intuitiiviseen kokemukseen perustuvaa tietoa jälleensyntymisestä ja karmasta, ja sen tähden hänen huomionsa ihmisen velvollisuuksista ja siveellisen pyrkimyksen esteistä rajoittuvat ylivoimaisesti yhteiskunnalliseen elämään. Tuntuu siltä kuin varsinaisen vanhan liiton aikana Tolstoin kaltainen ilmestys olisi ollut mahdollon. Salainen tie alkoi ehdottomammin kuin nyt filosofisella kasvatuksella, ja tien vaiheet oli tarkemmin määrätty kuin nykyisin.

Elämän koulun kurssivaatimukset ovat joka tapauksessa samat kaikille oppilaille. Mitä kokonaisimpina pyrimme, sitä suuremmat ovat tehtävämme, mutta sitä avarampia tulevat myös olemaan näkemyksemme ehdottomasta totuudesta, joka on päämäärämme.

Syntien anteeksianto.

Karman lakia ja siihen välttämättömästi liittyvää jälleensyntymisoppia voitaisiin nimittää teosofian suuriksi perustuslaeiksi. Karman lakia pitääkin teosofinen tutkija kaikkein ihanimpana löytönään, koska se takaa hänelle ja kaikille olennoille ehdottoman oikeuden.

Mutta teosofiahan opettaa myöskin kaikkien uskontojen yhteistä alkuperää, josta syystä niiden sisimpien perustotuuksien pitäisi olla yhteisiä, ja ennen kaikkea pitäisi tällaisen perustuslain kuulua kristinuskon opetuksiin. Meidän onkin helppoa havaita, että asia niin on. Sanoohan pyhä sanamme esim. „mitä ihminen kylvää, sitä hän niittää“, samoin Uuden Testamentin kertomus (Matt. 18: 23—35) pahasta palvelijasta, joka ei armahtanut kanssapalvelijaansa, ja joka annettiin vanginvartijalle, kunnes maksaisi kaiken; monet muut kohdat Uudessa Testamentissa sisältävät opetuksen, että ihminen tuomitaan tekojensa mukaan, ja siis osoittavat, että n. k. karman laki, syyn ja seurauksen laki mitä kiinteimmin kuuluu myöskin kristinuskoon.

Meidän hyvät uskovaisemme kuitenkin sovelluttavat tätä lakia ainoastaan niihin ihmisiin, jotka eivät ole „tulleet uskoon“ ja nimenomaan oikeaan uskoon, joka kun-

kin mielestä on se, mikä hänellä itsellään sattuu olemaan, sillä Jeesuksen suorittama sijaissovitus vapauttaa uskovaisen kaikesta synnistä ja velastaankin. Kunnan uskovaisiamme ei vaivaa sekään epä johdonmukaisuus, että noita muita tuomittaessa tekojensa mukaan tuomio ei saisi olla kaikille sama, mikä se lopulta tulisi olemaan, iankaikkinen kadotus. Tästä uskovainen omasta pelastuksestaaan varmana vähät välittää, sillä saattaahan hänen ymmärryksensä mukaan Aatamin perisynti vastasyntyneen, kastamattomana kuolleen lapsenkin samaan toivotomaan asemaan kuin pöyristyttävimmän rikollisen.

Tällaisilla tuskallisilla mahdottomuuksilla ei tutkija, joka on perehtynyt teosofisiin opetuksiin tai on muuten ennakkoluuloista vapautunut, vaivaa itseään, mutta kun hän pitää Uutta Testamenttia pyhänä kirjana, jää hänen vastattavakseen vakava kysymys: Mitä tarkoitetaan syntien anteeksiantamisella Uudessa Testamentissa?

Meidän lienee turhaa yrittää turvautua tekstikriittisiin selityksiin tai epäluuloihin, sillä oppi syntien anteeksiannosta tavataan siksi useasti ja laajasti esitettynä ja keskeisenä jokaisessa Uuden Testamentin kirjassa, ettei toiveita sellaisen selitystavan onnistumisesta voiné olla. Seuraavassa esitetään muutamia aivan umpimähkään otettuja näytteitä:

Matt. 6: 14: Sillä, jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, niin taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi.

Mark. 2: 5: Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: „Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi.“

Luuk. 7: 48: Sitten hän sanoi naiselle: „Syntisi ovat anteeksi annetut.“

Kaikkein selvimmin ajatus ehkä esiintyy Isä meidänrukouksessa: „Anna meille anteeksi rikkomuksemme, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän velallisillemme“.

Mutta mitä sitten teosofisen liikkeen perustaja ja karman, syyn ja seurauksen lain, julistaja H. P. Blavatsky „Teosofian avaimessa“ tarkoittaa tuolla merkillisellä kysymyksellään: Onko Jumalalla oikeutta antaa syntejä anteeksi?

Eikö kaiken luojalla ja alkusyyllä olisi oikeutta mihin ikänä, voimme ehkä kysyä? Hän on itse rajoittanut oikeuttaan ja kaikkivaltaansa ilmennyksen maailmassa omilla laeillaan, sellaisilla kuin karman lailla, vastaamme samassa

hengenvedossa. Mutta miksi sitten Jeesus opetti rukoukseen Isältä syntejä anteeksi, jos Isällä, vaikkapa tuon vanhurskaan lakinsa vuoksi, ei olisi oikeutta niitä anteeksi antaa, miksi Jeesus itse julisti syntien anteeksi-antoa, miksi hän kehoittaa kaikkia antamaan syntejä anteeksi, jos niitä kuitenkaan ei voida anteeksi antaa, jos karman laki kaikesta huolimatta toteutuu? Mitä merkitsee antaa seitsemänkymmentä kertaa seitsemän kertaa anteeksi lähimmäiselleen, jos tämä siitä huolimatta tulee saamaan rikkomuksistaan samalla mitalla, millä itse on mitannut, karman lain mukaan? Ei voine olla kohta panematta merkille, että tämä kysymys on yhteydessä Jeesuksen neljännen käskyn kanssa.

Tarkastakaamme kuitenkin ensin mitä H. P. B. „Teosofian Avaimessa“ kysymyksestämme sanoo. Huomaamme, että hän puhuu n.k. sijaissovitusopista sen karkeimmassa muodossa, jonka mukaan ihmisen kaikkein kamalimmatkin synnit ovat tuhatkertaisesti etukäteen maksetut eikä katumus ole koskaan liian myöhäistä, vaan vaikka viimeisenä elinminuuttinaan murhaaja voi saada iankaikkisen autuuden, jos hänet vain on saatu pelosta, toivosta tai pakosta lausumaan kääntymyksen taikasanat, samalla kuin hänen uhrinsa moraalisesti ja henkisesti murhaajaansa ehkä suunnattomasti korkeammalla oleva, mutta tuon rikollisen syystä viimeisen tilaisuutensa menettäneenä, äkillisen kuoleman yllättäneenä joutuisi iankaikkiseen kadotukseen. H. P. B. huomauttaakin, että tämä julma dogmi johtaa uskovansa kaikkien mahdollisten rikosten kynnykselle helpommin kuin mikään muu oppi. Jos H. P. B. huudahtaa-kin, ettei Jumalalla ole oikeutta antaa syntejä anteeksi, niin sen saatamme hyvin ymmärtää. Huono olisikin sellainen tuomari, joka rikollisen ruikutuksista hetyneenä antaisi seuraavanlaisen tuomion: „Siihen nähden, että syytetty on osoittanut katumusta ja varsinkin koska eräs hänen ystävänsä on antanut tuomarille sangen mieluisen uhrilahjan, vapautetaan syytetty kaikesta edesvastuusta ja korvausvelvollisuudesta sille, jolle hän on vahinkoa tuottanut.“ Meidän inhimillinenkin oikeudentuntomme sanoo, että olipa Jumalalla oikeus tai ei näin menetellä, hän ei niin kuitenkaan tee, vaan antaa vanhurskaan lakinsa toimia, sillä jumalallinen moraali ei voi olla inhimillistä alhaisempi. Ihminen on sellaisessa tapauksessa yhä „lain alla“, käyttääksemme Paavalin sanontaa.

Jos mielimme tutkia anteeksiantamuksen lakia, onkin meidän mielestäni lähdeittävä kokonaan toiselta kannalta ja pidettävä selviönä, että jokaisen ihmisen on teoistaan vastattava. Ei Jumala anna anteeksi toisen ihmisen puolesta, sillä anteeksiannon oikeus kuuluu luonnollisesti vain sille, jota vastaan on rikottu, ja siinä mielessä on karman laki järkkymätön.

Mutta on olemassa suurempi laki kuin karman laki. Se on armon laki.

Ulkonaisesti ja pintapuolisesti käsitettynä on sijaissovitusopista kristikunnan keskuudessa kehittynyt kuin jotakin pakanallista taikauskoa, H. P. B:n julistama teosofinen sanoma taas edustaa kuin vanhan liiton jylisevää oikeuden vaatimusta: „Silmä silmästä, hammas hampaasta“. Mutta meidän aikanamme on Pekka Ervast jälleen julistanut uuden liiton suurta armon lakia.

Ei uuden liiton perustaja tullut vanhaa karman lakia kumoamaan, vaan täyttämään. Sen täyttymys on armon laki. Se merkitsee, että meidän tulee, ei ensi sijassa pyytää armoa, vaan antaa armoa. „Sillä, jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, niin taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi“, sanoo Jeesus vuorisaarnassaan.

Niinkuin jo mainittiin, viittaa tämä vuorisaarnan neljänteen käskyyn. Yhtä vähän kuin saamme vastustaa sitä, joka on paha, yhtä vähän saamme vaatia hänelle karman kosta, sillä meidän itsehillintämehän olisi silloin vain salassa kytevää kostonhimoa. Meidän tulee maksaa paha hyvällä, meidän ei tule vetää riitapuoltamme oikeuden eteen ollessamme loukattu puoli, ja jos olemme väärin tehneet, tulee meidän kiireesti sopia, ennenkuin meidät vedetään oikeuden eteen — karman lain alaisuuteen.

Mikä sitten on se anteeksianto, jonka siten Jumalalta saavutamme itse antaessamme veljellemme anteeksi? Ei se tietenkään ole anteeksianto jostakin rikkomuksesta, jonka me puolestamme olemme jotakin toista veljeä vastaan tehneet, vaan anteeksianto elämänhengen lakia vastaan tekemästämme rikkomuksesta. P. E. sanoo kirjassaan „Jeesuksen salakoulu“: Mikään ulkonainen Jumala ei anna syntejä anteeksi, vaan ainoastaan Jumala ihmisessä. Jumalalta saamme anteeksi rikkomuksen, jonka teimme pettäessämme tänne maanpäälle syntyessämme tekemämme

lupauksen ja tehtävämme, jota teosofisessa kirjallisuudessa nimitetään itämaisella sanalla „dharma.“

Mutta saiko tuo toinen, jolle me annoimme anteeksi, todella anteeksi niin, ettei karman laki tässä kohdassa vaikuta eikä hänen tarvitse velkaansa maksaa? P. E. sanoo, että pahaa tehdessämme otamme elämältä velkaa, joka karman lain mukaan on maksettava, mutta Jeesus sanoo: On olemassa keino päästä vapaaksi luonnon pakosta. Kun ihmiset rikkovat meitä vastaan, joutuvat he meille velkaan ja samalla myös elämälle meidän takiamme. Nyt Jeesus sanoo: Te, jotka olette minun opetuslapsiani, antakaa anteeksi. Paha ei koskaan häviä maailmasta, jos aina tahdotte kostaa. P. E. nimenomaan sanoo, että vaikkemme kostaisi ulkonaisessa maailmassa, kuitenkin vetoamme elämän oikeuteen, jos olemme sisässämme loukkaantuneet tai pahoillamme. Elämän oikeus, karman laki, on siis meidän vallassamme siltä kohdalta, minkä itse olemme joutuneet vääryyttä kärsimään. Luopumalla syyn ja seurauksen lain täytäntöönmenon vaatimuksesta vapautamme lähimmäisiämme heidän karmastaan ja samalla ihmiskuntaa sen n. k. joukkokarmasta. Tämä ajatus on mielestäni aivan selvästi esitetty P. E:n edellämäinitussa kirjassa. Myöskin kirjassaan „Vuorisaarna“ sanoo P. E.: „Töittäensä seurauksia ei ihminen voi välttää muuten kuin saamalla veljiltään anteeksi, ja ellei se olisi Uuden Testamentinkin kanta, olisi kaikkalainen puhe syntien anteeksiannosta siinä vain silmien lumetta.“

Kysymyksemme jälkimäiseen osaan, tarvitseeko tuon anteeksisaaneen enää velkaansa maksaa, olisi siis vastattava: Ei suinkaan hänen tarvitse, koska kerran on anteeksi saanut, sillä anteeksianto merkitsee unohdusta antajan puolelta, mutta anteeksisaanut ei suinkaan sitä unohda, vaan kiitollisuus ja rakkaus sitoo hänet arnahtajaansa eikä hän väsy osoittamaan palvelustaan sille, joka hänelle anteeksi antoi. Kaiken velkansa tahtoo hän nyt vapaaehtoisesti suorittaa, ei enää karman lain pakottamana, josta hän on päässyt, vaan ilolla palvelemaan ja nöyränä hän myöskin kantaa ristinsä, elämän hänelle varaamat kohtalot. Ei siis voi olla suurempaa erehdystä kuin vedota armon lakiin siinä mielessä, että itse pääsisi edesvastuusta, sillä todellisen, vilpittömän katumuksen tunnusmerkkinä on aina halu korvata tuotettu vahinko, ja käsittääkseni oikea mielenasenne armon lakiin nähden muistaa,

ettei kenelläkään ole oikeutta anteeksisaantiin, vaan anteeksiantoon. On suurenmoinen oikeus antaa anteeksi ihmiskunnan joukkokarmaa, mutta kuka osaa sitä oikeuttaan käyttää? Kuitenkin, vasta kun sen osaamme, vasta silloin voimme toivoa lähestyvämme lunastuksen salaisuutta, joka kristikunnassa niin yleisesti samastetaan syntien anteeksiannon kanssa.

Aimo Mela.

Tolstoin opin teosofia.

III.

Ensiksikin Tolstoi on itse suuri ja sentähden nöyrä nero. Hänen loistavat lahjansa eivät heikennä hänen henkisen näkönsä terävyyttä, ne lisäävät sitä. Hänessä on ylivoimaisena vallalla tunne, että ihmiset, nämä ihmiset, jotka kärsivät ja riemuitsevat hänen ympärillään, ovat hänen veljiään, saman Isän lapsia, Isän, jonka hän tuntee sisimmässään, ja joka on lähettänyt hänet maailmaan heitä palvelemaan. Ja hän kysyy itseltään: Mitä olen tehnyt näiden veljieni hyväksi? Niin paljon kuin olenkin tehnyt työtä eläessäni, mitä olen tehnyt veljieni hyväksi? Enkö ole aina ajatellut itseäni, onneani, kunniaani, menestystäni? Ja tämä ensimmäinen tunne käy hänessä niin voimakkaaksi, niin raskaaksi, ettei hän koskaan voi sitä unohtaa: elämäni on hukkaan eletty. Kuinka paljon parempi olisikaan ollut, jos minä — vaikka en olisi tehnyt mitään hyvääkään — en myöskään olisi tehnyt mitään pahaa, en milloinkaan huvitusteni ja ilojeni takia olisi käyttänyt hyväkseni toisten vaivojen ja kyynelten hedelmiä, vaan itse rebellisen miehen tavoin voimakkaaine ja suonikkaine käsineni hankkinut elatuksen itselleni ja perheelleni sillä tavalla kuin luonto on ihmiselle neuvonut?

Tämä tunne on värittänyt Tolstoin koko näkemyksen.

Tähän liittyi huomio ympäröivistä olosuhteista.

Ruumiillista työtä tekevän luokan rinnalla, joka raatoi päivät päästään, joka teki välttämätöntä työtä ja epäilemättä oli hyödyksi maailmassa, hän näki erikoisoikeuksia nauttivan herrasluokan, joka ulkoapäin katsoen eli toisen kustannuksella, sen työstä. Mutta tällä herrasluokallahan oli toki oma työnsä, sehän palveli kulttuuria? Tietysti,

mutta millä tavalla? Siten, että nämä kulttuurin vartijat kuluttavat aikansa yltäkylläisyydessä, iloissa ja nautinnoissa — usein mitä eläimellisimmässä —, siten, että nämä tuomarit ja asianajajat epäivät raatavilta veljiltään kaikkein yksinkertaisimmankin oikeuden, siten, että nämä virkamiehet ja byrokraatit ajattelivat vain omaa etuaan eivätkä milloinkaan yhteiskunnan parasta, siten että nämä kenraalit ja sotaherrat erottivat työläiset vaimoista ja lapsista ajaakseen heidät toisia samalla tavalla eristettyjä ihmisiä vastaan ja pakottaen heidät surmaamaan toisiaan, siten, että nämä palkatut papit Jumalan ja uskonnon nimessä opettivat veljilleen ja pienille lapsille mitä karkeimpia uskomuksia, j.n.e.

Tolstoi näki nämä olosuhteet ympärillään, hänen mielikuvituksensa asetti ne omalaatuiseen räikeään valaistukseensa, ja hän menetti uskonsa nykyaikaiseen yhteiskuntaan ja nykyaikaiseen kulttuuriin. Kaikkia johtaa itsekkyyys, ja älykkyyys on tullut apuun. Toinen tekee itsensä toisen herraksi suuremmalla oveluudellaan. Tämä on luonnotonta, tämä on epäoikeudenmukaista. Olkoot kaikki ennemmin toistensa vertaisia ja viljelköt maata.

Tämä oli jalon sydämen luonnollinen kapina. Näkemänsä pahan takia se unohti kaiken hyvän, mitä sivistys on saanut aikaan. Emmekä me milloinkaan unohda, että sydän sykki erään venäläisen rinnassa. Hän näki enemmän pahaa kuin me muut näemme.

Mutta me, jotka uskomme sivistyksen voimaan, me, jotka emme ole sokeita sille tosiasialle, että sivistyksen ansiosta jo ulkonainen elämä on meidän päivinämme rikkaampaa, kauniimpaa, jalompaa kuin se oli ihmisten eläessä eläinten tapaan — puhumattakaan taiteesta, tieteestä, kirjallisuudesta, s.o. henkisestä elämästä, meidän pitää yhtäkaikki kuunnella tämän venäläisen ajattelijan paradokseja ja oppia myös ajattelemaan sosialista asemaamme, puhdistamaan omaatuntoamme ja olemaan aina unohtamatta, että elämällä on vakava tehtävänsä.

Maailmassa on kurjuutta, vieläpä kauhistuttavan paljon kurjuutta. On ilmeistä, että suurin osa tästä kurjuudesta johtuu yhteiskuntamme nykyisestä järjestyksestä. Ei ole ihme, että sosialistit, kommunistit ja anarkistit valittavat ja kiroavat vallitsevaa systeemiä.

Vika ei kuitenkaan ole siinä, niinkuin Tolstoi uskoo, että osa ihmisiä viljelee maata toisen osan suorittaessa

älyllistä ja henkistä työtä ja pitäessä valtaa käsissään; vika on siinä, että valta voi joutua niiden käsiin, jotka eivät kykene käyttämään sitä oikein, sekä siinä, että n.s. yläluokka ei aina käsitä omaa asemaansa kansaan nähden, etuoikeuksiaan, velvollisuuksiaan ja vastuutaan. Me olemme päässeet kriittilliseen kohtaan, kun se vanha arvojen mitta, joka antoi vallan ja oikeuden voimakkaiden ja ovelien käsiin, ei enää pidä paikkaansa moraalisen tajumme mukaan; me olemme ymmärtäneet, että uuden arvojen arviointin on päästävä voimaan: vallan ja oikeuden on jouduttava älykkäiden ja hyvien, viisaiden käsiin, niiden, jotka osaavat kasvattaa ja johtaa nuorempia veljiään. Se, mikä tekee ihmisten erilaisen aseman oikeuteksi, on, että toiset voivat, ja heidän tulisi olla toisten kasvattajia. Eivätkö nerot ole maailmassa viedäkseen sivistystä eteenpäin, s.o. kasvattaakseen ihmiskuntaa?

Uusi yhteiskunta on rakennettava tämän ajatuksen perustalle.

Ah, missä ovat nämä ihmiset? Missä ovat nämä henkisesti kehittyneet opettajat, nämä valistuneet valtiomiehet, nämä viisaat hallitsijat? Missä on tämä rehellinen, velvollisuudentuntoinen virkamieskunta? Opeta kansaa kaipaamaan heitä, ja he tulevat näkyviin! Ihmiskunta ei ole niin huono kuin miltä se näyttää. Sen sydämessä on paljon kultaa.

Tämä on probleemin ratkaisu. Tai niinkuin Tolstoi itsekin sanoo: kun vain palvelemme toisiamme, emme tee laiskuuden syntiä.

Se toinen pahan lajissa, joka estää ihmishengen vapaata kehittymistä, ja joka viivästyttää ihmisen taistelua kuutta syntiä vastaan, ovat älylliset ansat, jotka järki on keksinyt, ja joita Tolstoi luettelee viisi.

Ensimmäinen näistä on persoonallinen eli valmistautumisen ansa, joka houkuttelee ihmistä, kun hän on saavuttanut henkisen itsetietoisuuden, kaikenlaisten syiden nojalla lykkäämään tulevaisuuteen henkisen elämän viettämisen, kun sitä vastoin omatunto sanoo: nyt on otollinen aika, nyt, kun näen totuuden, kun näen, miksi olen olemassa, nyt minun on rehellisellä päätöksellä ryhdyttävä taistelemaan syntejä vastaan.

Toinen on perheensa, joka houkuttelee ihmistä, erittäinkin naisia, omaisiin kohdistuvan rakkauden nimessä vapautumaan oikeuden vaatimuksista vieraita kohtaan,

vieläpä suorastaan tekemään itsensä syypäiksi mitä suurimpiin julmuuksiin muita kohtaan omien lastensa menestyksen tähden. Kaikki ihmiset ovat veljiä, sanoo omatunto, eikä ketään kohtaan saa tehdä vääryyttä.

Kolmas on työn ansa, joka houkuttelee ihmistä oman etunsa vuoksi jatkamaan hyödyttömän, vieläpä vahingollisen työn tekoa, kuten väkijuomien valmistusta, kun sen sijaan omatunto vaatii häntä harjoittamaan hyvää ja hyödyllistä ammattia.

Neljäs on toveruuden ansa, ja se on siinä, että ihmisiä, jotka ovat liittyneet yhdistyksiksi, kuten oppilasyhdistyksiksi koululaitoksissa, työläisten, sotilaiden, tiedemiesten, pappien, kuninkaiden, kansojen yhdistyksiksi, houkutellaan uskomaan, että uskollisuus sellaisten yhdistysten ja liittojen sääntöjä kohtaan on sitovampi kuin uskollisuus omantunnon käskyjä kohtaan, kun on kysymyksessä niiden suhde ulkopuolisiin ihmisiin.

Viides ja viimeinen on valtion ansa, joka houkuttelee ihmisiä uskomaan, että heidän on kaikin voimin tuettava sitä sosialista organisaatiota, jossa he elävät, ja joka muuttuu, niinkuin kaikki muukin tämän maan päällä, rinnan ihmiskunnan tajunnan kehittymisen kanssa. Valtion nimessä tehdään mitä suurinta vääryyttä suuressa mittakaavassa, kuten teloituksia ja sotia, ja mitä julmimpia rikoksia alempia kansankerroksia kohtaan, jollaista oli orjuus eilen ja maan riistäminen työläisiltä tänään. Ihmisten olisi mahdotonta tehdä näitä vääryyksiä, elleivät he olisi keksineet eräitä yhdistelmiä — valtiokoneiston — joka jakaa vastuun niin, ettei kukaan tunne sen painoa.

Seurauksena siitä, että ihminen suostuu näihin älyllisiin ansoihin, on, että hänen moraalinen voimansa heikkenee ja hänen kykynsä vastustaa syntiä huomattavasti pienentyy. „Yhdessä hetkessä hän omistautuu palvelemaan Jumalaa ja löytää siinä onnensa, ja kääntyy seuraavassa taas persoonalliseen elämään, etsii oman erillisen olemuksensa hyvinvointia ja tekee syntiä.“

Kolmas laji pahaa on uskonnollinen petos. Tästä Tolstoi sanoo — ja todellakin tuntuu kuin kuuluisimme H. P. Blavatskyn kaltaisen teosofin puhuvan:

„Uskonnollinen petos on sitä, että yhden sukupolven ihmiset teroittavat seuraavalle sukupolvelle erityisillä keinokeisilla tavoilla sellaista käsitystä elämän tarkoituksesta, joka ei perustu järkeen, vaan sokeaan uskoon. Us-

konnollisen petoksen ytimenä on uskon ja herkkäuskoi-
suuden tarkoituksellinen sekoittaminen ja edellisen kor-
vaaminen jälkimmäisellä. Väitetään, että ihminen ei voi
elää ja ajatella ilman uskoa — mikä onkin aivan totta,
mutta sen sijaan että saarnattaisiin uskoa — s.o. sen tun-
nustamista, että on olemassa jotakin, mistä voi olla tietoi-
nen ilman että kykenee määrittelemään sen järjellisesti,
niinkuin Jumala, henki, hyvyys — saarnataankin uskoa
määrätynlaisessa muodossa, kolmessa persoonassa olevaan
Jumalaan, joka määrättyllä ajankohdalla loi maailman, ja
joka määrättyinä aikoina ja määrättyissä paikoissa on eri-
tyisten profeettojen välityksellä ilmaissut määrättyjä asioita“.

„Uskonnollinen petos syntyy siitä, että niiden ihmisten
rinnalla, jotka esittävät kehittyneimpiä totuuden ilmauksia
ja koettavat elää niiden mukaan, aina on myös ihmisiä
maailmassa, jotka pitävät voimassa aikansa elänyttä ja
tarpeettomaksi käynnyttä totuuskäsitystä ja sille perustu-
vaa elämänjärjestystä.“

„Totuus ei kaipaa mitään ulkonaista vahvistusta, koska
sen ottavat vapaasti vastaan ne, joille se välitetään, mutta
valhe vaatii erityisiä menettelytapoja, joiden avulla se voi-
daan ilmoittaa ihmisille heidän omaksuttavakseen; tämän
saavuttamista tarkoittavat keinot ovat aina olleet samat“.

„Ensimmäinen eli totuuden väärintulkitse-
minen on sitä, ettei ainoastaan sananmukaisesti tunnus-
teta sen ilmoituksen totuutta, jonka viimeiset opettajat ovat
antaneet ihmiskunnalle, vaan opettaja itsekin tunnustetaan
pyhäksi, ylikuonnolliseksi henkilöksi — tehden hänet ju-
malalliseksi ja liittäen häneen erityisten ihmetekojen suo-
rittamisen —, samalla kuin itse ilmoitetun totuuden ydin
salataan, niin että se, sen sijaan että tuomitsisi aikaisem-
man elämäkäsityksen ja elämistävän, päinvastoin tukee
sitä.“

„Tällaista totuuden vääristelyä ja sen julistajan juma-
lointia on harjoitettu kaikissa kansoissa, milloin uusi us-
konnollinen oppi on nähnyt päivänvalon. Tällä tavalla
vääristettiin Mooseksen ja juutalaisten profeettojen oppi.
Ja tästä samasta väärintulkitsemisesta Kristus nuhteli fari-
seuksia sanoessaan, että he istuivat Mooseksen istuimella
ja itse astumatta Jumalan valtakuntaan estivät niitä, jotka
olivat siihen valmiit. Buddhan, Laotsen ja Zoroasterin
opit tulkittiin samalla tavalla väärin; saman kohtalon
alaiseksi joutui kristinusko Konstantinuksen aikana, jol-

loin pakanalliset temppelit ja jumaluudet muutettiin kristillisiksi, ja muhamettilaisuus nousi vastustamaan valeskristillistä monijumalaisuutta langetakseen itse lyhyen ajan kuluttua saman väärän tulkinnan uhriksi.“

”Toinen menettelytapa eli usko yliluonnolliseen on sitä, että ihmisille vakuutetaan olevan synnillisistä ylpeyttä käyttävä totuuden etsinnässä sitä järkeä, jonka Jumala heille on antanut, ja että on toinen ja varmempi tie totuuteen; tämä on ilmestyksissä, jotka Jumala on suonut valituille ihmisille, ja joiden luotettavuisuuden todistuksena pidetään eräitä niitä seuraavia merkkejä ja ihmisiä. Ihmisiä ei opeteta uskomaan järkeen, vaan ihmetekoihin, s. o. siihen, joka on järjenvastaista.“

Saanan esittää pienen välihuomautuksen. Tolstoi on aivan oikeassa tehdessään tässä yhteydessä n. s. ihmeet täysin merkityksettömiksi. Kaikki henkiset opettajat ovat yhtä mieltä siitä, ettei ihmisen pidä uskoa muuta kuin mitä hän ymmärtää. On sitävastoin aivan toinen asia, että on luonnolakeja ja voimia, jotka vielä ovat vähän tunnettuja, mutta jotka kerran tutkittuina ratkaisevat kaikki näennäiset ihmeet varsin luonnollisissa „okkultisissa ilmiöissä“. Meidän on sen tähden varottava lankeamasta toiseen äärimmäisyyteen, s. o. epätieteelliseen epäuskoon.

„Kolmas menettelytapa eli välittäjän sijoittaminen Jumalan ja ihmisten välille on sitä, että ihmisille vakuutetaan heidän olevan kykenemättömiä saavuttamaan suoranaista yhteyttä Jumalaan, jonka jokainen ihminen tuntee (ja jonka Kristus teki erityisen selväksi, kun hän julisti ihmisen olevan Jumalan pojan), vaan että ihmisen ja Jumalan kanssakäymisessä tarvitaan yksi tai useampia välittäjiä. Tähän välittävään asemaan sijoitetaan profetat, pyhimykset, kirkko, pyhä kirjoitus, erakot, dervishit, laamat, Buddhat (Kristukset) ja kaikenlaiset papistot . . . Vain näihin välittäjiin uskomalla ihminen voi saavuttaa totuuden.“

Neljäs menettelytapa eli (hypnoottinen) ihmisten aisteihin vaikuttaminen on sitä, että kutsutaan koolle joukko ihmisiä sillä verukkeella, että on suoritettava eräitä Jumalan vaatimia toimituksia kuten rukouksia, sakramenteja, uhreja — ja että näille ihmisille, kun heidät on saatu määrättyllä tavalla tylsistytyiksi, opetetaan valheita totuuden valepuvussa. Kaikki mikä temppeleissä on kaunista ja suurenmoista, hypnoti-

soi ihmisiä, koristeiden, astioiden ja pukujen komeus, keinotekoisen valon säteilevä loisto, laulun ja urkujen äänet, suitsutukset, messut, juhlakulkeet; ja heidän ollessaan näiden taikakeinojen lumouksessa, heidän sieluhinsa yritetään painaa valhetta, joka esitetään totuutena.“

Viides menettelytapa on julmin kaikista: se on lasten kasvattaminen väärässä uskossa. Se sisältyy vastauksiin, joita lapselle annetaan sen kysymyksiin tästä maailmasta ja sen omasta minästä ja näiden keskinäisestä suhteesta. Lapsi esittää kysymyksiä vanhemmille ihmisille, jotka ovat eläneet kauemmin ja olleet tilaisuudessa omaksumaan aikaisempien sukupolvien tiedon, mutta se saa vastaukseksi ei sitä, mitä nämä vanhemmat ihmiset itse ajattelevat, ja tietävät, vaan sellaista, mitä ihmiset opettivat tuhansia vuosia sitten, ja jota kukaan täysikasvuinen ei enää usko tai voi uskoa. Sen välttämättömän henkisen ravinnon sijasta, jota lapsi pyytää, se saa myrkkyä, joka turmelee sen henkisen terveyden, ja jonka vaikutuksista pääseminen vaatii siltä mitä suurinta ponnistusta ja kipeintä kärsimystä.“

„Lapsi herää tietoiseen elämään selvällä, turmeltumattomalla käsityskyvyllä, tietoisena sielunsa syvimmissä — vaikkakin epämääräisesti — elämän totuudesta, s.o. sen omasta asemasta ja velvollisuudesta ja valmiina hyväksymään sen. (Ihmisen sielu on luonnostaan kristitty vanhan kirkkoisän Tertullianuksen mukaan). Tämä lapsi kysyy kokeneemmilta vanhemmiltaan tai opettajiltaan: mitä on elämä? mikä on suhteeni maailmaan ja sen alkuun? Eikä isä tai opettaja anna lapselle sitä pientä mutta varmaa tietoa elämän tarkoituksesta, jonka hän itse on hankkinut, vaan vakuuttaa vakaumuksella lapselle sellaista, jota hän sielussaan pitää valheena. Jos hän on juutalainen, hän kertoo, että Jumala loi maailman kuudessa päivässä ja ilmoitti koko totuuden Mooseksen välityksellä kirjoittamalla sormellaan kiville, että valat täytyy pitää, että sapatti on pidettävä pyhänä, että ympärileikkaus on välttämätön j.n.e. Jos hän on kreikkalaiskatolinen, roomalaiskatolinen tai protestantti kristitty, niin hän sanoo, että Kristus, toinen persoona, loi maailman ja astui alas maan päälle sovittamaan Aatamin synnin omalla verellään j.n.e.; jos hän on muhamettilainen, hän vakuuttaa, että Mohammed kävi seitsemännessä taivaassa ja oppi siellä lain, jonka mukaan viisinkertainen rukous ja pyhiinvaellus-

matka Mekkaan hankkivat ihmiselle paratiisin tulevassa elämässä . . .“

„Tällä tavalla kohdellaan viattomia, luottavaisia lapsia iässä, jolloin vaikutukset tulevat niin syviksi, ettei niitä koskaan myöhemmin voida täydellisesti hävittää.“

Olemme nyt käyneet lävitse sen etiikan osaston, joka käsittelee henkisen kehityksen esteitä, ja meidän on vielä kuultava, mitä Tolstoi julistaa niiden voittamistavasta. Hän puhuu laveasti niiden voittamisesta. Hän puhuu laveasti uskonnollisesta petoksesta, välttymisestä, ansoista vapautumisesta, taistelusta syntejä vastaan; tahdon kuitenkin rajoittua vain lyhyesti esittämään hänen näkökantansa.

Niinkuin jo aikaisemmin mainittiin, on Tolstoi täydellisesti yhtä mieltä teosofian kanssa siitä, että se, mitä ihminen lähinnä tarvitsee, on valistusta uskonnollisissa kysymyksissä. Ennen kuin hän voi ryhtyä taistelemaan ansoja ja syntejä vastaan, hänen täytyy ymmärtää ja muistaa, että ainoa väline, mikä hänellä on tiedon saavuttamista varten, on järki, että hän vain järkensä välityksellä voi saada valaistusta totuudesta, ettei ainoakaan ihminen tosiasiallisesti voi uskoa muuhun kuin omaan järkeensä. Ja tämä järki sanoo hänelle aina ja kaikkialla kun hän kysyy: onko oikein rakastaa ihmisiä, antaa heille anteeksi väryydet ja olla armelias? — kyllä, se on oikein.

Ja kun hän on vapautunut uskonnollisesta petoksesta, on hänen ansoja väistääkseen ennen kaikkea oltava valehtelematta, varsinkaan itselleen; hän ei saa salata itseltään tekojensa vaikuttimia, eikä hän saa pyhittää syntejään itsensä edessä. Hänen täytyy oppia tuntemaan oma minänsä, eikä hän saa pelätä katsoa puutteitaan suoraan silmiin.

Vapauduttuaan sitten järjen asettamista ansoista hänen on, voidakseen menestyksellä ponnistella synnillisiä tapojaan ja luonnossaan olevaa pahaa vastaan, tehtävä itselleen selväksi ja käsitettävä syntien seuraukset, etteivät ne täytä tarkoitusta, joiden takia ne tehdään, ja että ne lisäämättä ihmisen persoonallista onnea suorastaan kalvavat sen perustuksia. Edelleen hänen täytyy ymmärtää ja tietää, missä järjestyksessä hänen on taisteltava syntejään vastaan, tai pikemminkin mille synnille hän ensin omistaa erityistä huomiota, sillä taistelu syntiä vastaan on samalla taistelua kaikkia syntejä vastaan. Siten

on huumauksen synty ensimmäinen, josta hänen on vapautettava, sen jälkeen tulee laiskuus, sitten aistillisuus, ahneus ja lopulta kunnian- ja vallanhimo; näitä vastaan taistelevainen auttaa häntä koko ajan vastustamaan sukupuolisuuden syntyä.

Mutta on vielä yksi keino, kaikkein tärkein, joka auttaa ihmistä hänen pelastustyössään, ja Tolstoi omistaa tälle erityiselle keinolle kirjasensa viimeiset sivut.

Tämä keino on rukous.

Aivan kuin tahtoisi apoteosissa osoittaa kuinka hän on lähellä teosofiaa s.o. aikakausien kokemusta henkisen elämän salaisuuksista, Tolstoi sanoo rukouksesta:

„Ihmisellä on tehokas keino millä oppia tuntemaan itsensä yhä selvemmin ja muistamaan kuka hän on. Tämä keino on rukous.“

Rukous on kahdenlaatuista, tilapäistä ja alituista.

„Tilapäisellä rukouksella ihminen irroittautuu parhaimpina hetkinään kaikesta maailmallisesta vaikutuksesta ja luo itsessään mitä selvimmän tietoisuuden Jumalasta ja suhteestaan Jumalaan . . .“

„Tällaiset hetket, joita kaikki kokevat, syntyvät toisinaan kärsimyksestä tai kuoleman lähestyessä ja tulevat joskus ilman ulkonaista aihetta. Ihmisen on pidettävä niitä kalleimpina aarteinaan ja käytettävä niitä tajuntansa lisääntyväksi valaistukseksi, sillä vain näinä hetkinä toteutuu edistymisemme ja lähestymisemme Jumalaan.“

„Sellainen rukous ei vaadi kokouksia eikä ulkonaisia vaikutuksia, vaan ainoastaan täydellistä yksinäisyyttä ja vapautta kaikista häiriöistä.“

„Tämä rukous nostaa ihmisen alemmalta elämistasolta korkeammalle — eläimelliseltä inhimilliselle ja inhimilliseltä jumalalliselle . . . Vain tällaisen rukouksen ansiosta ihminen oppii tuntemaan todellisen itsensä, jumalallisen luontonsa — ja samalla sen rajoitukset.“

Eikö tämä ole sitä, mitä me teosofit sanomme kontemplatioksi? Ja kuulkaa, mitä Tolstoi sanoo alituisesta rukouksesta:

„Alituinen rukous on sitä, että ihminen elämänsä jokaisena hetkenä, kaikissa teoissaan muistaa sen, mikä on hänen todellinen elämänsä ja onnensa . . . että hän alituisesti on tietoinen Jumalan läsnäolosta.“ Mitä muuta tämä on kuin sitä keskitystä, joka, kun sitä ensin on harjoitettu määrättyinä hetkenä päivästä, lopulta muuttuu alituiseksi

mietiskelytilaksi, missä ihminen on tietoinen henkisestä luonnostaan, ja missä kaikki alhainen on kadottanut viehätyskykynsä häneen nähden? — —

Olemme kuulleet riittävästi ymmärtääksemme, että Leo Tolstoi on ihmiskuntamme suuria opettajia „Jumalan armosta“. — Toivon, että jos joku keskuudessamme ei ole ennen ymmärtänyt Tolstoita niin kuin hänet oikeastaan pitäisi ymmärtää, hän nyt siinä valossa, johon Tolstoin oma oppi saattaa koko hänen vaikutuksensa uudistajana, käsittäisi, että Tolstoi oikein ymmärrettynä on yksi niitä usein huomaamatta jääneitä ystäviä, joita teosofialla on meidän aikanamme. Hän ei ole mikään yhteiskunnallinen uudistaja jokapäiväisessä merkityksessä; hän ei ole keksinyt mitään uusia, ihmeellisiä totuuksia. Hänen teoriansa ruumiillisesta työstä on merkitykseltään toisarvoinen ja kuuluu siihen, mikä hänen opissaan on häviävää ja persoonallista niin, sitä voidaan suorastaan pitää hänen erehdyksensä. Mutta mitä erehdyksiä hän tehneekin — ja missä on se, joka ei koskaan erehtyisi? — hän kuuluu kuitenkin niihin, jotka ovat nostaneet totuuden verhon lievettä ja jotka voivat muille osoittaa tien, jota ovat itse kulkeneet. Hän on saanut luoda silmäyksen henkisen elämän kuningaskuntaan, ja hän julistaa samaa totuutta, joka on ollut kaikkien uskontojen ytimenä, ikivanhan viisauden oppia ihmisen kehityksestä kohti jumalallista täydellisyyttä. Täynnä ihastusta ja vakavuutta hän huutaa maailmalle, joka on erehdyksen pauloissa: pysähdy ja kuuntele? etkö näe, mikä olemassaolossa on jumalallista?

Niin, juuri hänen vakavuutensa viehättää. Kaukana siitä, että valittaisin, ettei hän enää ole ainoastaan maailmankuulu romaanikirjailija Tolstoi, huudahdan: millainen voitto aikamme horjuvalle uskolle onkaan tämä venäläinen nero! Hän on profeetta ilman petosta ja kerskailua, filosofi, jonka vaikutus on niin laaja, että yleinen mielihäpe saa vaikutusta hänen ajatustavastaan, suurten Messiarin oppilas, niin täynnä vilpittömyyttä, paatosta ja pyrkimystä totuuteen, että sielut kaikissa maissa notkistavat polvensa hänen edessään ihailusta ja kunnioituksesta.

Jälkikirjoitus.

Että edellisessä kirjoituksessani olen oikein tulkinut Tolstoin henkisen kannan ja hänen oman suhteensa op-

peihin, joita hän julistaa puheillaan, kirjoituksillaan ja elämällään, käynee parhaiten ilmi seuraavasta otteesta kahdesta „kirjeestä ystävälle“, jotka tapasin pienestä englantilaisesta kirjasesta „Letters to friends on the personal christian life by Leo Tolstoy. The free age press, Maldon, Essex, 1900“.

Ensimmäisestä kirjeestä:

„Mitä hyvänsä tehdäänkin ja miten tahansa toimitaan, yksi asia on välttämätön Jumalalle, ihmiselle ja itselle — ja se on, että sydän on vapaa tuomitsemisesta, halveksunnasta, suuttumuksesta, ivasta ja katkeruudesta ihmisiä kohtaan. Ja piru periköön koko tämän ruumiillisen työn, jos se etäännyttää sydämen ihmisistä sen sijaan että se saattaisi sen lähemmäksi; parempi olisi silloin buddhalaisen lailla kulkea ympäriinsä kerjuulla malja mukanaan.“

Toinen kirje:

„— Voidakseen elää on ehdottomasti välttämätöntä edistyä työssä, jossa ei ole päätöstä, ja jonka suorittamiselle ei ole esteitä. Ja on vain yksi sellainen työ: rakkaudessa täydellistyminen. Ruumiillinen työ määrättyissä olosuhteissa on vain joissakin tapauksissa rakkauden seuraamus. Sellainen työ ja rajoittavat taloudelliset olosuhteet ovat tuloksina ja sen tähden todistuksina todellisesta elämästä; työn puuttuminen ja korkea, taloudellisesti turvattu asema korostavat ihmisen rehellisyyden ja totuudenmukaisuuden puutetta samoin kuin hänen heikkouttaan. Vastakohdalla on sen tähden negatiivinen, muttei mitään positiivista merkitystä.

Työn palvonta on vaarallinen eksytys ja hyvin tavalinen.

Rukous seurauksena ihmisen kaipuusta Jumalaan on mitä laillisin teko, mutta kun se tulee omaksi tarkoitukseksi, synnyttää se ritualismin, joka, kuten tunnettua, tappaa siveellisen elämän.

Laupeus, apu, jota ihminen antaa naapurilleen seurauksena rakkaudesta Jumalaan, on mitä laillisin teko, mutta kun laupeus tulee omaksi tarkoitukseksi, on se ihmisystävyyden alku.

Puute, köyhyys, omaisuuden puuttuminen, on kaikkein laillisin tila, kun ne johtuvat siitä, että ihminen pidättyy vastustamasta pahaa väkivallalla, samoin kuin siitä, että ihminen luopuu riippumattomista elatuskeinoista, mutta

kun ne määrätään välttämättömäksi ehdoksi, omaksi päämääräkseen, synnyttävät ne buddhalaisten ja munkkien muodollisen köyhyiden.

Samoin on ruumiillisen työn laita. Sellainen työ on laillinen asia, kun se on seurauksena siitä, että ihminen luopuu riippumattomista elatuskeinoista ja haluaa palvella muita, mutta jos siitä tulee oma tarkoituksensa, johtaa se väistämättömästi pahaan.

Mutta ennen kaikkea, rakas ystävä, sanon teille sielustani sielulenne, että pääasiallinen tarkoitus, se, joka on ääretön, riemullinen, alati saavuttamaton ja niiden voimien arvoinen, jotka meille on annettu, on rakkauden kasvu.

Ja rakkauden kasvu voidaan saavuttaa yhdellä määrättyllä pyrkimyksellä: sielun puhdistamisella kaikesta, mikä on persoonallista, aistillista, rakkaudetonta. „Ihmisielu on kristitty“, on sanottu; s.o. rakkaus ei ainoastaan ole sielulle luonnollista, se on pikemminkin sielun todellinen olemus; ja voidaksemme vahvistaa ja lisätä rakkautta tarvitsee siis vain puhdistaa sielua, kirkastaa se kuin linssi, johon on kerättävä säteitä. Kuta kirkkaampi ja puhtaampi se on, sitä voimakkaammin se tuo ja kerää yhteen polttopisteeseen rakkauden valon ja lämmön.

Eikä tällä työllä ole loppua eikä esteitä, sen riemu on rajaton, eikä ole mitään hyvää, mitään, jota ihmisen pitäisi tehdä, joka ei kuulu osana tähän työhön — sielumme puhdistamiseen ja rakkauden kartuttamiseen.

Te tiedätte tämän, rakas ystävä, te tunnette tämän ilon, sillä te olette kulkeneet eteenpäin tällä tiellä ja uskottavasti teette vieläkin niin tajuntanne sisimmässä. Kuta lähemmäksi itse puolestani tulen ruumiillista kuolemaa, sitä kirkkaammin näen kaiken ja ymmärrän sen — en vain ajatellessani, vaan jokapäiväisissä kokemuksissani. Minä opin pidättämään jokaisen halveksunnan, ivan ja suuttumuksen varjon, puhumattakaan kiivaudesta, en vain eläviä ihmisiä kohtaan, jotka ovat lähelläni, vaan myös poissaolevia kohtaan ja eläimiä kohtaan ja kuolleita kohtaan; ja on ihmeellistä, kuinka ihminen palkitaan samassa määrässä kuin tämän saavuttaa ajatuksen selvyydellä, elämän ilolla, kyvyllä tehdä työtä ja olla hyödyksi — —.

Pekka Ervast.

Teosofisk Tidskrift 1902.

Suom. J. P t n.

Talviset tähdet

Talviset tähdet taivaiden
ihmeistä yössä huhuu.
Kulkija — tieni kaitaisen —
kuuntelen: henki puhuu.

Aukesi ovi elämän —
itäinen — hiljaisuuteen.
Lapsenko silmiin tähyän? —
Astuinko ikuisuuteen? —

Isäkö Poikaan vaihtunut?
Päiväkö yöstä nousi?
Tuska on mainen haihtunut.
Helähti Ylhän jousi.

Ikuinen Valo, loistava
välähti kuolon yössä. —
Lapsiko harhat poistava? —
Hengen on sepot työssä.

Talviset tähdet, kirkkahat
kutsutte kuuntelijaa!
Linnunradat ne hohtavat
johtavat haaveilijaa.

Esikko Koitere.

Inspiration ymmärtäminen.

II.

Kristus „saarnasi vankeudessa oleville hengille“, kirjoittaa apostoli Pietari. Mutta vangittuja henkiä ei ole vain tuonelassa. Monet kahleet sitovat myös maan päällä eläviä sieluja. Niinpä muodostavat lujia kahleita kirkkojen dogmit, jotka ovat muodostuneet väärinymmärretyistä totuuksista. Totuuden valossa nekin kahleet avautuvat. Sillä totuus tekee vapaaksi, se totuus, mikä saavutetaan Kristusta, s.o. hänen vuorisaaunansa käskyjä seuraamalla.

Edellisessä availimme muutamia dogmeja. Nyt pysähdymme erääseen uskomukseen, joka on hyvin keskeinen n.s. ortodoksisessa kirkossa, joskin myös roomalaiskato-lisessa. Se on oppi Neitsestä, taivaan kuningattaresta. Molemmilla katolisilla kirkoilla Jumalan Äiti, taivaallinen neitsyt, on perin keskeisessä asemassa, melkeinpä yhtä tärkeässä kuin Poikakin. Ja onhan totta, ettei Poikaa voisi olla ilman Äitiä. Madonnan palvojan on turvallista vetäytyä Neitsyt-Äidin turviin Pojan tuomioistuimen edessä.

Tietysti historiallisella Kristuksella oli äiti, niinkuin ihmisillä yleensä; tällä kertaa emme kuitenkaan puutu tähän historialliseen asiaan. Katsomme asiaa yksilöllisen sieluelämän kannalta. Silloin sanomme heti aluksi näin: jokaisen ihmisen sielu on tuleva taivaalliseksi neitseksi, joka tulee totuuden Pyhästä Hengestä raskaaksi ja synnyttää Kristuslapsen.

Ihmisen sielu, niin naisten kuin miesten, voi olla joko maallisen tai taivaallisen neitseen tilassa.

Mutta mikä ylimalkaan on tuo sielumme neitsyt? Täytyy muistaa, että älymme esiintyy kahtena puolena, mielikuvituksena ja harkintana, joista edellistä sanotaan naiselliseksi ja jälkimäistä miehelliseksi ominaisuudeksi. Mielikuvitus on välittäjänä, jotta älymme voi joutua tunteen innoitukseen ja hurmioon. Hurmiomme puolestaan voi kohdistua joko maallisiin tai taivaallisiin. Jos joudumme hurmioihin maallisten asioiden tähden, silloin sielumme on maallisesti neitseellinen. Sielua hurmaavia maallisia asioita on moninaisia. Tavallaan korkein niistä on vanhatesta-mentillinen veriuhri, sota. Mutta sotapa saa yhä hurmioihinsa ne jalot sielut, jotka vielä ovat maallisesti neitseitä. Tosin he yhdeltä puolen pelkäävät sotaa. Etenkin kun

sota julistetaan, kun he itsekin joutuvat sodan piiriin, joutuvat he sielussaan peljästyksen valtaan. Mutta pelko muuttuu hurmioksi, joka ylivoimaisesti tempaa harkitsevan älyn mukaansa. Oikeastaan ei mikään muu asia kykene niin perusteellisen järkyttävästi hurmioittamaan maallisen neitsyyden tilassa olevaa sielua kuin juuri sota.

Tämä sodan peljättävä hurmio saa myöskin huolehtimaan väkiluvun lisääntymisestä. Lapsirikaille perheille täytyy järjestää joitain taloudellisia etuja ja huojennuksia. Siten tämä sodan pelko ja hurmio pitää jonkunlaisessa tasapainossa sitä päinvastaista pyrkimystä, joka yrittää rajoittaa lapsien määrää mahdollisimman vähään. Maailma yleensä ei vielä ole tullut siihen, että se suojelisi ja rakastaisi lapsia heidän itsensä tähden, heidän inhimillisen ja kuolemattoman sielunsa ja jumalallisuutensa tähden yksinomaan ja sellaisenaan.

Siirtykäämme nyt madonnan palvontaan. On ihmisiä, jotka ovat tulleet (jälleensyntymien kuluessa) taivaallisesti neitseiksi. Edellisissä ruumistuksissaan he luultavasti ovat joutuneet sodan jalkoihin, kenties ovat useankin kerran sodissa kaatuneet, ehkä sankareinakin verensä uhranneet. Tästäkin syystä he ovat kyllästyneet. Omalta kohdaltaan he eivät ehkä ensisijassa pelkää sotaa tai kuolemaa. Mutta myöskään, tai ehkä juuri siksi he eivät liioin joudu hurmionkaan valtaan. Kun sota julistetaan, tulee tuollainen ihminen päinvastoin sielussaan murheelliseksi. Hän näkee ja ymmärtää, että sodassa voi olla hurmiota, sankariutta ja uhrautuvaisuutta, mutta siinä ei ole järkeä. Ei ole järkeä siinä, että ihmiset, järjellä ja rakkaudella varustetut olennot surmaavat toisiaan, hävittävät rakentamansa kaupungit, vuosisataiset työnsä ja sivistyksensä, vieläpä n.s. kristillisen sivistyksensä tulokset. Sentähden hän tulee murheelliseksi, eikä hän löydä lohtua maailmasta.

Tällöin sielu voi tulla neitseeksi. Ja hänelle kuuluu Kristuksen lupaus: „Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen“. He saavat lohdutuksen ylhäältä päin. He saavat Kristuksen lähettämän Lohduttajan, Pyhän Hengen. Vertauskuvallisesti puhuen heidän neitseellinen sielunsa tulee raskaaksi totuuden hengestä ja heissä syntyy Kristuslapsi. Tämä sisäinen hengen lapsi lohduttaa ihmistä kuin ainakin lapsi äitiään. Ja isä, järki, saa myös osansa lohdutuksesta.

J. R. H.

Mitä muualla tiedetään.

Mitä tapahtuu tänä vuonna? „Raphaelin almanakka“ esittää alkaneesta vuodesta runsaasti astrologisia ennusteluja. Esitämme tässä joitakin.

Sen mukaan vuotta 1935 hallitsee numero 9. Tämä on hyvin okkultinen numero, joka on yrittämisen hengen ja täyttämisen lain yhteydessä. Tämä vuosi lopettaa erään aikakauden ja alottaa uuden, jolloin saadaan kokea paljon ihmeellisiä asioita.

Tammikuussa on mainittava joku erikoinen rikostapaus New Yorkissa; se koskee naisia, lapsia ja ihmisryöstöä. (Lindberg-Hauptmannin oikeusjuttu?). Joku huomattava katoaminen.

Helmikuussa meidän pitäisi kuulla suurista uskontoa koskevista riidoista. Voimakas liike syntyy, jonka tarkoituksena on kirkon uudistaminen, ja on syntymässä aivan uusi kirkollinen näkökanta; näissä asioissa kehitys tulee olemaan sensatiomainen. — Parisissa sotakuumeita ja hallituksen kaatuminen. Uranuksen ja Marsin huono aspekti koituu Romanianle vallankumoukseksi, sotaisuudeksi kaukaisessa idässä ja venäläisten vastoinkäymisiksi. Yhdysvalloissa henkisiä herämyksiä ja eliksiirien, seerumien y.m. lääkkeiden keksimisiä. Ne hämmästyttävät ja hyödyttävät maailmaa.

Maaliskuussa on levoton sotaisa henki vallalla. Moskovalle on Jupiter suotuisa ja auttaa asestuksessa, raha-asioissa, lainoissa ja liitoissa. — Tulipaloja kirkkoissa ja pyhissä rakennuksissa. Tapaturmia ilmassa. Kulmahuoneessa oleva Mars uhkaa sotaa Saksan ja Ranskan välille. Vakoilujuttuja ja poliittisia juonia.

Huhtikuussa jatkuu Saksan ja Ranskan levottomuus; edellinen on hyökkäävällä kannalla. — Washingtonissa runsaasti rikollisuutta. Raivokas pyörremyrsky tekee tuhoaan kaakkoisvaltioissa. Hämmästyttäviä ilmailua koskevia uusia keksintöjä; joku Yhdysvaltojen lentäjiä koskeva kaamea onnettomuus.

Toukokuu on Englannille suotuisa. Hävitystä tuottavia ukonilmoja, Argentinassa ja Chilessä maanjäristyksiä.

Kesäkuussa vyöryy vallankumouksellinen aalto yli maailman. Äkilliset kapinat tuottavat paljon häiriöitä monissa teollisuuden keskuksissa. Levottomuuksia Venäjän vitja-alueilla. Yhdysvaltojen vehnämaita uhkaa kato. Romaniassa, Saksassa ja Ranskassa työläislevottomuuksia ja kommunistista kiihoitusta.

Heinäkuussa jatkuu Saksan ja Ranskan välien kireys. Tässä kuussa on hämmästyttävän paljon moottoriajoneuvoja kohtaavia onnettomuuksia.

Elokuussa virtaa Englantiin paljon pääomaa, ja keinottelun henkeä on ilmassa. Juutalaisia koskevia uutisia. Moskova tekee poliittisen sopimuksen, josta on vahinkoa Romanianle. Paljon julkisia juhlatilaisuuksia ja huomattavia avioliittoja. — Sanomalehdet ovat täynnä mystillisiä asioita. Saamme kuulla yllättävistä ja uskottomista kertomuksista, jotka koskevat henkisiä ja okkultisia asioita. Joku astrologi tulee olemaan huomion kohteena. Jokin salaperäinen mereen liittyvä mysterio ja kummallisia ihmisten katoamisia.

Syyskuu tulee olemaan huomattava salaperäisten asioiden, henkisten herämysten ja uskonnollisen innon takia. Yleiset uskonnollisten yhtymien kokoukset herättävät huomiota. Rauhanliikkeitä järjestellään ja perustetaan yhdistyksiä, jotka tarkoittavat ihmissuvun ja

työläisten aseman parantamista. — Keski-Euroopassa aiheuttaa työtömyys bolshevikikapinoita. Niissä maissa sattuvat tapaukset herättävät sympatiaa muissa maissa, joista myös tulee apua. Uutisia kulkutaudeista. Juutalaiset ja Palestiina antavat kuulla itsestään.

Lokakuussa on Mars hallitsemassa, ja kaukaisesta idästä kuuluu sotaisia huhuja. Myrskyjä, jotka aiheuttavat onnettomuuksia. Jollakin tärkeällä tavalla Washington tulee olemaan tärkeässä välittäjän asemassa. Huomattavia lääketieteellisiä keksintöjä.

Marraskuussa siirrytään Uranuksen vaikutuspiiriin. Tästä johtuu monia äkillisiä hämmästyttäviä muutoksia ja tapahtumia. — Kapinautisia etelä-Venäjältä. Brasiliassa levottomuutta, joiden johdosta myös sen kauppasuhteet kärsivät. Kansainvälinen finanssiskandaali.

Joulukuussa lisääntyy Jupiterin vaikutus, ja se suosii tärkeitä liittoja; politiikassa kuuluu miellyttäviä uutisia. Äkillisiä levottomuuksia m.m. Ranskassa, Belgiassa ja Venäjällä. Joku huomattava keksintö (kaukonäkölaitteet t.m.s.) lisää ihmisten huvituksia. Saadaan kuulla paljon musiikista, langattomasta ja filmistä, ja joku nainen aiheuttaa suuren sensation. Joulunaika tulee olemaan erittäin miellyttävä ja tuo mukanaan monia uudistuksia.

Kirjasessa on julkaistuna myös Hitlerin horoskooppi. Siinä mainitaan m.m.:

„Mars osoittaa sotaisaa liittolaista, joka hyvin voi saattaa Hitlerin ja hänen hallituksensa mitä suurimpaan vaaraan persoonallisestikin. Hitler on noussut valtaan yllyttämällä maagikon tavoin sorretun kansan kiihtyneitä intohimoja. Kansakunnan intohimojen käsittely on vaarallista ajankuluketta, ja usein intohimot, kun ne ovat päässeet vapaiksi, käyvät mahdottomiksi hallita ja lakaisevat kaiken tieltään. Tässä on hyvin suurena se vaara, että preussilaispuolue lakaisee hänet tieltään. Hitleriä uhkaa suuri vaara äkillisen kuoleman muodossa avoimen vihollisen taholta.

Tämä vuosi alkaa kahdella auringonpimennyksellä (tammikuussa ja helmikuussa), ja näemme Saksan olevan Saturnuksen säteiden alaisena, mistä sille koituu masentumusta, sympatian puutetta muiden maiden puolelta, kaupankäynnin pienentymistä ja puutetta kansan keskuudessa. V:n 1934:n intohimot saavuttavat korkeimman huipunsa, ja ankarat realiteetit vaativat kansallissosialistista puoluetta näyttämään mihin se pystyy. Verotusta näytään lisäävän, ja kauppasuhteet ovat vaikeat . . .“

Hitler on syntynyt huhtikuun 20 p:nä 1889, klo 6,30 j.p.p. Brunaussa Itävallassa.

„**Muuan kuolemanennustus**“. Viime marraskuun numerossamme kerroimme norjalaisen kylänvouti Dahlin kuolemanennustuksesta. „Helsingin Sanomat“ esitti 20. 12. asiassa uuden vaiheen.:

Tunnetun norjalaisen spiritistin, kylänvouti Dahlin kuolemaa koskeva juttu on aiheuttanut suurta huomiota herättävän jälkinäytöksen. Kuten tunnettua sai kylänvouti Dahl surmansa viime kesänä eräässä hukkumisonnettomuudessa, ja sittemmin ilmoitettiin, että hänen kuolemansa oli ennustettu niissä spiritistisissä tilaisuuksissa, joita hra Dahllilla oli tapana pitää kotonaan ja joissa hänen tyttärensä, rva Ingeborg Köper toimi mediona. Erikoisesti kaksi Dahlin kuollutta poikaa esiintyi näissä tilaisuuksissa, antaen tietojaan.

Mutta spiritistisellä liikkeelläkin on monta vastustajaa ja yksi kaikkein innokkaimpia on tunnettu norjalainen työläispoliitikko, kor-

keimman oikeuden jäsen, asessori Thomas Bonnevie, joka useissa artikkeleissa on suunnannut erittäin jyrkässä sävyssä kirjoitettuja hyökkäyksiä rva Köperin kohtaan. Asessori Bonneviellä oli huomattavia todistuksia, joiden nojalla hän saattoi syyttää rva Köperin harjoittaneen yhteiskunnalle vaarallista toimintaa ja hän oli sanonut m.m., että kylävouti Dahlin kuolema ei ollut mikään onnettomuustapaus, vaan että tytär oli suggeroinut vanhan isänsä etsimään itse kuolemaansa. Asessori Bonnevie kirjoittaa eräässä artikkelissaan voineensa todeta, että tällaiset kuolemantapaukset eivät ole niinkään harvinaisia. Hän mainitsee useita esimerkkejä „kuoleman ennustuksista“, jotka ovat „toteutuneet“ ja useiden maiden hermolääkärit kertovat heillä olleen potilaita, jotka ovat pitemmän aikaa olleet tietoisia siitä, että heidän oli kuoltava jonakin määrättyinä päivinä. Tällaisissa tapauksissa on usein todettu kuoleman aiheutuneen itse-suggetiosta.

Nyt on hra Bonnevie lähettänyt yleiselle syyttäjälle kirjelmän, jossa hän esittää syytöksensä ja vaatii, että asetettaisiin asiantuntijalautakunta, johon kuuluisi hermolääkäreitä, tutkimaan asiaa.

„Rytmistä se riippuu“. United Press levitti viime vuoden joulukuussa seuraavanlaista uutista:

Äskettäin lontoolaiset saivat hämmästykseseen lukea seuraavan sanomalehti-ilmoituksen: „106-vuotias mies, toimitarmoinen kuin 40-vuotias, hakee paikkaa, nuorekas ulkonäkö, korkeasti sivistynyt, kielitaitoinen“. Ja nyt on myöskin ilmoittaja ilmoittanut nimensä. Hän on todellakin 106-vuotias mies, nimeltä Alfred Arnold, joka ulkonäöltään on hyvin säilyneen 50-vuotiaan näköinen ja tästä hämmästyttävästä tosiasiasta hän kiittää „Hattayogaa“. „Tämä sana merkitsee keskittäytymistiedettä“, selitti tämä nuori vanhus. „Kun olin 17-vuotias, tapasin Benaresissa 147 vuotta vanhan yogin, joka opetti minulle rytmin lain. Minä opin ryhmillisesti hengittämään ja rytmillisiä harjoituksia ja luovuin lihan syönnistä. Tässä näette nyt tulokset.“

Kynäsepot.

Tojokiko Kagawa: Maahan pudonnut vehnänjyvä. WSOY. Hinta 40:—.

Aikamme on todella täynnä sitä uskonpuhdistuksen halua ja toivoa, josta Pekka Ervast on puhunut kirjassaan „Suuri seikkailu“. Tahdotaan elävämpää kristinuskoa, sellaista, joka muuttaa koko elämän, joka vapauttaa jokapäiväisen olemassaolon itsekkyydestä ja sielullisesta katoavaisuustunteesta, joka ei ole pelkkää dogmiuskoa, todistamattomien opinkappalten sokeaa totena pitämistä. Tällaisesta kaipauksesta ovat esimerkiksi ilmiöt sellaiset kuin n.s. Oxfordliike, Stünzingin kirja „Den ofullborhade reformationen“ (Keskeneräinen uskonpuhdistus) ja Stanley Jonesin työ kristillisyyden puolesta Intiassa. Näihin oireellisiin ilmiöihin kuuluvat mielestäni myöskin kaukaisessa idässä esiintyvät merkilliset henkilöt, joiden kristinuskon tai sitä lähentelevä ja ymmärtävä kanta perustuu kristinuskon keskeiseen vapautumisen tien, vuorisaaunan käsittämiseen ja tähdetämiseen.

Sellaisia henkilöitä tuntuvat olevan Mahatma Gandhi, joka nimenomaan vetoaa vuorisaarnan käskyihin, intialainen herännyt sadhu Sundar Singh ja vihdoin japanilainen kristitty, Tojohiko Kagawa, jolta joulukuksi ilmestyi suomenkielisenä painoksena romaani, „Maahan pudonnut vehnänjyvä“.

Suomentajan, tohtori Sireniuksen elämäkerrallisesta johdannosta näemme, että Tojohikon kristinuskko ei ole mitään kirkollista maailmankatsomusta, vaan elävää kokemusta. Vuorisaarnan sanat kedon kukista valtasivat nuoren Kagawan mielen, niin että hän saattoi kirjoittaa: „Siinä minä löysin taivaallisen Isän, joka myöskin on minussa.“ Hän ymmärsi, kuten ruusuristiläinen mystikko, että tämän Isän täytyi tulla tietoiseksi hänessä samalla tavalla kuin Jeesuksessa ja hän rukoili: „Oi Jumala, tee minut Kristuksen kaltaiseksi.“ (Siis täydelliseksi). Tämä Kristuksen kaltaisuus oli mahdollinen vain seuraamalla vuorisaarnan käskyjä, ja niin ryhtyikin Tojohiko Kagawa tekemään työtä ihmiskunnan palvelijana ja auttajana. Hän uhrasi kaikki varansa ja tulonsa köyhien ja sairaitten auttamiseen kärsien usein itse puutetta, kunnes vähitellen hänen ympärilleen muodostui „Jeesuksen ystävät“ niminen seura, joka antoi hänelle tukea ja kunnes yleisesti opittiin Japanissa antamaan arvoa hänen työnsä. Nyt hänen aloittamansa yksilöllinen ja yhteiskunnallinen auttamistyönsä on saavuttanut laajat mittasuhteet. Kagawa tähdentää kuitenkin, kuten P. E., että yhteiskunnallinen kehitys ja pelastus voi perustua vain todellisen uskonnon herättämään rakkauteen ja uhrimieleen.

„Maahan pudonnut vehnänjyvä“ on hienovarainen, kaunis kertomus nuoren japanilaisen työläispojan kehityksestä, hänen vapautumisestaan uskonnollisen herätyksen avulla aistillisuudesta henkiseen elämään, jossa työ ja uhrautuminen toisten hyväksi muodostuu pääasiaksi. Herkästi, japanilaista maalaustaidetta muistuttavin yksinkertaisin piirroin, naivis-realistisin tyylikeinoin saamme eläytyä sielunliikkeisiin, jotka opettavat meidät ymmärtämään sitä luontaista avautumiskykyä uskonnolliselle elämälle ja ehdottomalle moraalille, jota on idän kansoilla. Länsimaalaisina hämmästyimme kirjan henkilöitten vaatimattomuutta ja yksinkertaisuutta, joka tekee hengen elämän mahdolliseksi ja luonnolliseksi. Länsimainen intellektualismi ei myöskään pääse häiritsevästi peittämään tätä „lapsen katsetta“. Sen edustaja kirjassa, päähenkilön veli, marxilainen kommunisti, ei vaikuta vakuuttavalta. Me hämmästyimme myöskin sitä työn ja velvollisuuden taakkaa, jota päähenkilön äiti ja ehdottomassa uhrautuvassa rakkaudessa miltei ylimaallinen morsian nurkumatta suorittaa. Tässä on karman suorittamista oikeassa nöyryyden hengessä. Karma ei myöskään elämän käsityksenä tunnu olevan vieras kirjan tekijälle. Hän puhuu nimenomaan syyn ja seurauksen laista. Okkultismia hän myöskin lähestyy siinä, että vastoin yleistä kirkollista käsitystä uskoo ennustamiseen ja jonkinlaiseen selvänäköön. Morsiamen, Joshin, kuoleman näkee unessa sekä päähenkilö, Kakitshi, että kristitty saarnaaja. Käännös on sujuva ja miellyttävä. Jossakin kohdassa on kuitenkin jätetty englantilainen käännösteksti suomentamatta. Esim. „Pet Hawk“ ei ole japanilainen nimi, vaan englantilainen, ja merkitsee lempihaukkaa. Tällaiset seikat eivät luonnollisesti kuitenkaan ole mitenkään häiritseviä.

Epäilemättä on Kagawan merkitys suuri myöskin länsimaille. Vieraan maan profeetta voi vaikuttaa usein enemmän kuin oman maan

totuuden julistaja. Siitä ovat todistuksena suomalaisen teologin, professori Gyllenbergin, seuraavat sanat Tojohiko Kagawasta:

„Aasiassa tietänsä kulkeva Kristus kysyy meiltä eurooppalaisilta, jotka tunnustamme hänen nimeään kantavaa uskontoa, olemmeko me todellisuudessa hänen seuraajiansa, tai tahdommeko edes olla sitä. On tosin monia, jotka sekä tahtovat että voivat vastata rohkeasti 'tahdomme', samoin kuin on myös monia, jotka vastaavat rehellisesti 'emme tahdo'. Mutta kristillisyyden heikkous, sen kuolemantauti, on juuri siinä arkailevassa epäröinnissä, jolla useimmat pyrkivät vapautumaan tähän kysymykseen vastaamasta. Ja kuitenkin. Kuta enemmän ajattelemme sitä ainoata voimaa, joka kerran on saava voiton vihasta, väkivallasta ja kansalliskiihkoisesta itsekorotuksesta, se on se voima, joka yhä jatkuvasti elää ja uhkuu maailman vaarallisimmassa asiakirjassa, Jeesuksen vuorisaarnassa.“

Eino Krohn.

Tien varrelta.

Ruus-Ristin Neuvosto ja Hallitus. Sääntöjenmukainen Neuvoston kokous oli tammikuun 6 p:nä Ruusu-Ristin Kansliassa Kulmakoulussa. Johtaja oli kutsunut Neuvostoon tällä kertaa yhdeksän uutta jäsentä, koska hän piti tärkeänä, että Neuvostossa on mahdollisimman monta niitä, jotka ovat persoonallisesti tunteneet Perustaja-Johtajan ja välittömästi tutustuneet hänen opetuksiinsa. Uusiksi jäseniksi hän oli valinnut Gerda Uggjan, Bertha Lindbergin, Malla Lindholmin, Emil Strömin, Akseli Stenbäckin, Toivo Hännisen, J. Pohjanmiehen, Yrjö Eloniemen ja Ola Forsellin.

Kun johtaja oli kiittänyt eroavaa Hallitusta suoritetusta työstä, toi Eino Krohn Johtajalle eroavan Hallituksen kiitokset siitä järkkymättömästä luottamuksesta, jota hän oli osoittanut ja inspiroinut toisiinkin kuluneena vaikeana aikana.

Tämän jälkeen Johtaja määräsi uuden Hallituksen seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi, kutsuen varapuheenjohtajaksi maisteri Eino Krohnin, sihteeriksi maisteri Uno Poreen, rahastonhoitajaksi hra Waldemar Kaaden ja muiksi jäseniksi rouva Anja Helteen, maisteri Sven Krohnin, johtajatar Bertha Lindbergin, maisteri Jorma Partasen ja rehtori Yrjö Eloniemen.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Joulukuun 2 p:nä puhui herra Leonard Koskinen aineesta *Toiminnan ja palvelemisen tie*, ja joulukuun 9 ja 16 p:nä puhui maisteri Lauri Pautola aineesta *Kristus ja nykyaika*. Tammikuun 1 p:nä luki Ruusu-Ristin Johtaja, rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastian esitelmän, *Uuden vuoden alkaessa* ja tammikuun 6 p:nä puhui maisteri Uno Pore aineesta *Opetuslapsen tie*. Tammikuun 13, 20 ja 27 p:nä luki rouva Hilda Pihlajamäki P. E:n esitelmät *Esoteristiset koulut ja okkultinen maailma*, *Mestarin etsintä* ja *H. P. B:n esoteerinen koulu*.

Ruus-Ristin yleisöjuhla oli joulukuun 16 p:nä. Ohjelmassa oli m. m. maisteri Sven Krohnin puhe. Säveltäjien J. Pohjanmiehen ja Helvi Leiviskän soittoa, laulajatar Ester Snellmanin kaunista yksinlaulua sekä lopuksi kirjailija Akseli Tolan vaikuttava näytelmä „Jou-

luyön ihme", jonka pääosaa, Noita-Kerttulia Hilda Pihlajamäki tulkitse tunnetulla loistavalla taidollaan ja jossa Bertha Lindberg esitti hienosti ja herkästi tuntemattoman naisen, Maarian osaa.

Maisteri Sven Krohn, Ruusu-Ristin Hallituksen jäsen, esitelmöi joulukuussa Filosofisessa Yhdistyksessä aineesta *Telepatian filosofinen kantavuus*.

Sofia Hissa siirtyi tammikuun 3 p:nä Oulussa rajan toiselle puolelle. Hän oli vanhimpia Ruusu-Ristin jäseniä ja hänen kotinsa oli monet vuodet Oulun ruusuristiläisten kokouspaikkana. Valmiina palvelemaan ja varmana vakaumuksellesi muistamme Sinua ja Seuraamme Sinua ajatuksin siunaavin Suureen Tuntemattomaan. Rauha tomullesi.

A. M.

Ruusu-Ristin vuosihoroskooppi 1935. Jousimies nousee. Melkein sama aste cenitissä oli syntymähoroskoopissa. Tämä merkitsee, että uusi aikakausi Ruusu-Ristin historiassa on alkanut. Suru ja kaipaus painavat raskaina. Sitä osoittaa Saturnuksen neliö Auringon kanssa. Ei ole myöskään helppoa nyt päästä työssä eteenpäin. Mutta olosuhteet ovat kuitenkin edulliset ulkonaiseen työhön nähden, koska Aurinko on läheisessä yhtymässä Venukseen cenitissä ro:nnessä huoneessa. Sitäpaitsi ovat planeetat 3:nnessä ja 9:nnessä huoneessa hyvissä aspekteissa. 9:nnessä huoneessa on Jupiter yhtymässä Merkuriukseen. Siis: jumalallinen viisaus valaisee järkeä. Nämä samat planeetat ovat myös kolmiossa Kuun kanssa. Kaikki tämä tuo onnea ja menestystä puheen ja kirjoitukset, siis esim. esitelmien ja julkaistujen kirjojen avulla. Näiden avulla seura saa myös taloudellisia etuja, koska Kuu on 2:ssa huoneessa. Marsin ja Neptunuksen yhtymä 8:ssa huoneessa voi olla vaarallinen, jos liiaksi luottaa psyykkisiin kokemuksiin, mutta Marsin kuutio Auringon kanssa antaa puolestaan tarmoa ja rohkeutta. Vaarallisin aspekti on Auringon ja Saturnuksen neliö, ei siis pidä antaa Perustaja-Johtajan poismenon liiaksi lamauttaa mieliä. Koska Saturnus on 2:ssa huoneessa, niin sen neliöstä kyllä voi johtua joku taloudellinen vastoinkäyminen, mutta on toivoo, että se voitetaan viisauden ja terveen järjen avulla.

Leo Krohn.

„Vieläkin Suuresta Seikkailusta.“ Ruusu-Ristin viime vuoden joulukuun numerossa julkaisimme selostuksen P. E:n romanin erittäin suopeasta vastaanotosta maamme sanomalehdistön puolelta. Joulukuun aikana esiintyi vielä kolmessa julkaisussa mainintoja ja arvosteluja tästä kirjasta ja ne ovat myöskin täynnä henkilökohtaista arvonantoa ja kunnioitusta kirjan tekijää, Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajaa, Pekka Ervastia kohtaan. Niinpä Kokkolassa ilmestyvän *Österbottningens* toimittaja, Sigurd Gadolin, joka lähetti arvostelunsa Johtajalle, rouva Hilda Pihlajamäelle joulutervehdyksin Ruusu-Ristille, kirjoittaa:

„Omituisen tunteen vallassa ottaa käteensä kirjan, jonka tekijä on poistunut viiden aistin maailmasta, ennenkuin käsikirjoitus on painettu. Tämän tunteen koemme varsinkin syvästi ollessamme kohdanneet kirjailijan hänen elässään (kuten meillä on tapana sanoa), jos henkilökohtaisesti saamme kiittää häntä paljosta, ja vähimminkin siitä, että olemme saaneet tilaisuuden varauksettomaan kanssaihmissen kunnioittamiseen. Mitä Pekka Ervast oli ja on, ei ole helpposti kerrottavissa, mutta kenties tässä yhteydessä riittää todistus, että hän oli läpeensä hyvä ja rehellinen ihminen ja kaikkein parhaimmassa merkityksessä hyvä kristitty totuudenetsijä. Ainakin yli

60 kirjamuodossa julkaisemassaan teoksessa on Ervast koettanut elävöittää niitä totuuksia, joita hän on löytänyt; lukemattomilla esitelmillä ja aikakauskirja-artikkeleilla hän on parhaimman kykynsä mukaan — ja tämä kyky oli tavallista paljon suurempi — koettanut ohjata kanssaihmissiään heidän pyrkimyksessään löytää elämän oikea tarkoitus. Hänen viimeinen kirjansa, Suuri seikkailu, syntyi Amerikan matkalla, ja pian kotiin tulonsa jälkeen hän ylitti sen suuren rajan, jonka takana hänen henkensä tunsii olevansa kotona“. Sitten seuraa kirjan perusajatukset selvästi tähdentävä selostus „Suuresta seikkailusta“.

Aikakauskirja P o h j a n t u u l i, joka jo kesällä P. E:n kuoleman jälkeen julkaisi hänestä kauniin muistokirjoituksen, „Pekka Ervast kansallisena herättäjänä“, on nyt joulukuun numerossaan antanut tilaa toimitussihteerinsä Erkki Rantalaisen kirjoittamalle arvostelulle „Suuresta seikkailusta“, joka arvostelu pääasiallisesti muodostuu Pekka Ervastin hengen suunnan kunnioittavaksi esittelyksi. Arvosteltuaan ensin kristinuskoa vähemmän ymmärtäviä teosofisia suuntia arvostelun kirjoittaja huomauttaa, että P. E:llä oli oma hengen suuntansa johdettavanaan, Suomen Ruusu-Risti ja että hän elämänsä loppuun saakka piti itseään kristittyinä ajattelijana.

„Pekka Ervast ei milloinkaan ole ollut ortodoksi tai puritaaninen dogmaatikko“, Rantalainen kirjoittaa edelleen. „Hänen elämänsä katsomuksensa on aina samastunut hänen oman persoonallisuutensa kasvun kanssa ja vain totuudenetsijäksi hän itseään nimittää. Hänen silmänsä olivat avoimina alati oppimaan, alati peruuttamaan jonkin vanhan opin, jos totuus hänelle valaisi asian aivan toisin, olivat avoinna alati ymmärtämään jalompaa, jos hän jotain jalommaksi löysi tai alati tottelemaan niitä hengen näkyjä, joita hänen sisäiselle katseelleen avautui. Niin kulki hän elämänsä omaa yksinäistä, persoonallisuutena etenevää latuaan, totuutta janoavan tietä, jota kulkevaa askarrutti vain kysymys parhaasta ihmisen tiestä. Sitä tietä viitoitti Pekka Ervastille hänen syvä näkemyksensä kristinuskosta. Sehän oli hänellä elämän opetusten syvin lähde. Mutta sehän ei myöskään erottunut hänellä muiden suurten uskontojen maahan tullaajaksi, eipä edes ainoaksi oikeaksikaan. Hän näki kaikki (Jumalan ilmoittamina), joskin kristinuskon alkuperäisen sisällön selkeytneimpänä ja täydellisimpänä. Tämä merkitsee, että pohjimmiltaan tajusi hän kaikkien niiden puhuvan samaa kieltä. Kaikkien niiden sisimmässä syvyydessä asui jumalan rakkaus ja rakkaus jumalaan. Rakkauden tie oli hänelle kristinuskonkin opastus. Niin avautui Pekka Ervastin elämän näkemykselle yhtenä nuo kolme: Tie, totuus ja elämä.

„Pekka Ervast näki elämäntehtävänsä eräänä tärkeimmistä sisälöistä valmistaa tietä uudelle uskonpuhdistukselle. Siitä puhuu hänen jälkeen jäänyt nyt julkaistu teoksensaakin „Suuri seikkailu“. Sen kehvyksenä on hänen vasta tekemänsä Amerikan matka. Mutta sen sisältö kokoutuu syvällisistä keskusteluista eri henkilöiden kanssa, vieläpä joskus sangen merkillisten ja laadussaan suurten persoonallisuuksien kanssa. Kaiken ytimenä on kuitenkin alati hänen ajatusmaailmansa keskipiste: Jumala on ihmisiä rakastava Jumala, Kristus on viitoittanut ainoan tien Jumalan luo, se tie on kaikesta pahasta rakkauteen kohoamisen tie, ja sen tien oppii tuntemaan ehdottomasti ja puhtaasti Totuutta etsivä silmä. Kenties näin on oikeus meillä ylimalkaisesti luonnehtia tämän jalohenkisen mystikon opetusten

ydintä, kunhan vain muistamme, että hänen persoonallisuutensa muodostui kaikista uskonnoista löytämänsä „Jumalan viisauden“ opatuksen alla.

„Pekka Ervastian „Suuri seikkailu“ on vanhuuden tiivistämä elämäntarkastelu eivätkä sen avarat perspektiivit syvällisyytensä vuoksi ole tyhjennettävissä lyhyeen selontekoon tästä merkillisestä teoksesta. Se edellyttää lukijaltansa enemmän syventymistä ja mieltiskelyn rauhaa kuin tavallisesti mikään nykyaikainen uskonnollinen kirja. Sitäpaitsi on kirjassa paljon sellaista mistä ei tämän päivän tietämys vielä osaa sanoa tiedollista sanaansa. Mutta niinhän aina on ollut, että suurimmat tieteidenkin totuudet on aina ensin tajunut joku suuri persoonallisuus, aina ennen kuin ne ovat tulleet tietäisissä hyväksytyiksi. Sellaisia asioita on kirjassa erityisesti parapsykologian tutkimuspiiriin kuuluvat seikat. Niiden totuudesta tai ei totuudesta tämän kirjoittaja ei halua lausua enempää. Missään tapauksessa ei synnä kannanottooni Pekka Ervastian tähän teokseen nähden ole niiden puolelle asettuminen. Näen vain persoonallisuuden, vieläpä harvinaisen jalon ja syvällisen kuvastuvan sen rivien takaa. Sellaisena minä haluan nyt esittää kirjaa arvoisille lukijoille, ja sellaiseksi odotan monen vielä Pekka Ervastian näkevän.“

Vielä on mainittava maisteri Jorma Partasen erittäin selvittävä kirjoitus „Suuresta seikkailusta“ otsikolla „Syksyn merkillisin teos“ *Nurmesen Sanomissa*.

Viime Joulun enimmin myytyjen kirjojen joukkoon kuuluu „Suuri seikkailu“. Werner Söderström Oy. on ilmoittanut, että sitä oli ennen joulua myyty neljättä tuhatta kappaletta.

Ruus-Ristin Perustaja-Johtajan Pekka Ervastian syntymäpäivää vietettiin Tapanin päivänä tavanmukaisella juhlalla. Kauniin laulun ja soiton kaikuessa sekä puheita ja lausuntaesityksiä kuunnellussa täyttyivät juhlan osanottajat suurella rakkaudella ja kiittävyydellä P. E:tä, tuota ihmiskunnan suurta auttajaa kohtaan. Virallisen puheen piti Ruusu-Ristin Johtaja Hilda Pihlajamäki. Muina puhujina esiintyi maisteri Sven Krohn, maisteri Uno Pore ja herra Jukka Kuusisto. Tässä tilaisuudessa luettiin myös viimeiset arvostelut „Suuresta seikkailusta.“

Ruus-Ristin Kynäsepot pyytävät täten saada kiittää kaikkia, jotka ovat tilausten keräämisellä y.m. avustaneet Seppo-julkaisun levenemistä. Sydämellinen kiitos.

Ruus-Ristin tätä tammikuun numeroa seuraa edellisen vuosikerran sisällysluettelo. Seuraava numero ilmestyy maaliskuun alussa.

P. E:n kirjojen esittelytilaisuus. — Stockmannin tavaratalossa järjestetyt „kirjallisuusmatineat“ innostuttivat eräitä R. R:n jäseniä toimeenpanemaan perustaja-johtajamme kirjojen esittelytilaisuuden itsenäisyyspäivänä Kulmakoululla. Varsinaisena järjestäjänä oli Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ja avustajina Kynäsepot ja R. R:n Nuoret. Tilaisuutta varten oli P. E:n laajasta kirjallisesta tuotannosta valittu ro tärkeintä teosta.

Lauantaina, helmikuun 2 p:nä klo 19,30 järjestävät R.-R.-Nuoret Kerholan hyväksi juhlan. Ohjelmassa m.m. selosooloja, tait. Kihl; runo, nti Kettunen; puhe, rva Hilja Kettunen; „Valon Ritari“, kuvaelma, musiikin säveltänyt J. Pohjanmies.

Kaksi ajattelijaa:

PEKKA ERVAST,

viime kesänä manalle mennyt ajattelija ja kirjailija jätti jälkeensä merkillisen romaanin. Sen aiheena on laajasti sivistynyt kulttuuripersoonallisuus, joka nykyisen elämän tyhjyyden tunteen matkustaa ihmeellisten länsimaisten tietäjien luokse etsimään selvitystä aikamme tärkeimpiin henkisiin probleemoihin. Vuorisaarnan kristillisestä siveysopista hän löytää kristinuskon „viidet käskyt“.

SUURI SEIKKAILU

„— on viisas, liikuttava, romaanin muotoon puettu suuren hengen tunnustuskirja“ (kirj. Keski-suomalainen).

„Ihmeellinen, uusia ja valtavia näköaloja avaava kirja.“ (Mikkelin Sanomat.)

„Kaunis, vakava ja ajatuksia herättävä.“ (Karjala.)

Hinta 35:—, sid. 50:—.

J. F. KANTOLA,

helsinkiläinen peltiseppä, on herättänyt aivan tavatonta huomiota maamme rajojen ulkopuolellakin julkaisemalla materialistista elämäntähtäystä vastaan kirjoitetun teoksen. Se on tulos pitkästä, suurella antaumuksella harjoitetuista opiskeluista ja mietiskelyistä. Kirjan julkaisemista on avustanut Suomalaisen Kirjallisuuden Edistämisrahasto.

SIELUN TODELLISUUS

„— on todella lukemisen arvoinen, jopa merkittävä teos . . . Panee monessa kohdassa tiedemiehenkin ajattelemaan.“ (Tohtori Erik Ahlman.)

„On kunnioitettava tekijän vakavaa pyrkimystä, syvää vakauksista sekä ajatuksen rohkeutta ja voimaa.“ (Professori J. E. Salomaa.)

„— antaa kiintoisan kuvan etsijästä, joka esteistä säikähtämättä pyrkii eteenpäin ja lopuksi löytäjän ilolla toteaa positiiviset tuloksensa: sielu on ijäinen, häviämätön.“ (Tohtori Aarni Voipio.)

Kolmas painos. Hinta 40:—, sid. 50:—.

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiutuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

Ruusu-Ristin Talorahasto

työskentelee
tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä
lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset
tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja:
Yrjö V. Rimppi,
Helsinki,
Vuorikatu 18 F.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita, jota Olli, Tiitus, Iso-Keisari, Valentin

y.m.
kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustajajohtaja: Kirjailija Pekka Ervast.

Johtaja: Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.
Hallituksen varapuheenjohtaja: Maisteri Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.
Rahastonhoitaja: Herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Antero Vipunen laulaa Väinämöiselle	41
Kalevalaa tutkimaan	42
Teimittajalta	47
Toimitussihteeriltä	51
Haltioituneen näky	55
Suomen kansalliseepos	56
Salattua viisautta Vermlannin suomalaismet-	
sissä	61
Äidin ääni	63
Kalevalan riemuvuoden aatto-ajatuksia helmi-	
kuussa 1935	64
Ruusu-Ristin viidestoista vuosikokous	68
Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y. vuosikokous	69
Ruusu-Ristin Talorahaston vuosikokous	69
Mitä muualla tiedetään	69
Tien varrelta	75

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.
Toimitus: Eino Krohn (vastaava), Jorma Partanen (toimitussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4
puh. 36 418 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellonne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Antero Vipunen laulaa Väinämöiselle.

*Silloin virsikäs Vipunen,
tuo vanha varaväkevä,
jonk' oli suussa suuri tieto,
mahti ponnetoin povessa,
aukaisi sanaisen arkun,
virsilippahan levitti
lauloaksensa hyviä,
parahia pannaksensa,
joit' ei laula kaikki lapset,
ymmärrä yhet urohot
tällä inhalla iällä,
katovalle kannikalla.*

*Lauloi synnyt syitä myöten,
luottehet lomiat myöten,
kuinka Luojansa luvalla,
kaikkivallan vaatimalla
itsestensä ilma syntyi,
ilmasta vesi erosi,
veestä manner maatelihe,
manterelle kasvut kaikki.*

*Lauloi kuun kuvoannasta,
auringon asetannasta,
ilman pielten pistännästä,
taivosen tähytännästä.*

Ote Kalevalan XVII runosta.

Kalevalaa tutkimaan.

Kun keisari Aleksanteri I lausui nuo merkilliset sanat: „Me tahdomme korottaa Suomen kansan kansakuntien joukkoon“ — lieneekö hän silloin aavistanut, kuinka tosia hänen sanansa olivat? Hän todella lausui ennustuksen, sillä viime vuosisata näki sen tapahtuvan, että Suomen kansa nousi kansakuntien joukkoon.

Tämä tapahtuminen oli, sen tiedämme, suureksi osaksi Kalevalan ansiota. Kun Kalevala ilmestyi, silloin alkoi Suomen kansa herätä, se alkoi tuntea, että sillä on menneisyys, historia ja että se on osannut jotakin luoda. Ympäri sivistyneen maailman levisi Suomen kansasta maine ja kaikkialla alettiin huomata, että tuolla kaukana Pohjolassa asuu pieni kansa, joka on luonut sellaisen eepoksen, jollaisia on harvoja maailmassa.

Me tiedämme, minkälaisen ihastuksen Kalevala, kun se ensin tuli tunnetuksi, herätti sekä ulkomailla että meillä. Siitä astui ikäänkuin elävänä esiin kuva Suomen kansan muinaisuudesta, sen pyrkimyksistä, riennoista ja elämistavoista, ja myös selvä kuva sen kansan uskonnosta, ylevistä ihanteista, sankareista. Kalevalaa alettiin pitää lähteenä Suomen kansan muinaisuuden tutkimiselle. Eikä siinä kyllin, vaan moni ajatteli, tämä Kalevala, joka näyttää mitä Suomen kansan hengessä piilee, se todistaa meille samalla, minkälainen voi olla Suomen kansan tulevaisuus. Näin moni ajatteli ensimmäisen innostuksen hetkinä.

Tiedämme sitten, kuinka tämän ensimmäisen herämyksen jälkeen tuli toinen herätys kansallemme, suomalaisuuden nousu, Snellmanin ja muiden aikaansaama. Tämä kaikki korotti Suomen kansakuntien joukkoon.

Innostus aina laimenee. Niin on myös myöhemmin innostus Kalevalaan jonkun verran laimentunut. Sitä kyllä luetaan kouluissa, sitä pidetään kansallisena kirjana, mutta tieteellisellä taholla on ruvettu epäilemään sen historiallista pätevyyttä. On huomattu, että Kalevala ihan sellaisenaan kuin Lönnrot sen antoi, ei lähtenyt kansan suusta, vaan että siinä on myöskin kerääjän ja kokoonpanijan käsialaa.

Tieteellinen tutkimus on sitten koettanut ottaa selvää, millä tavalla Kalevala oikein on syntynyt, minkälaiset ovat sen alkuperäiset lähteet ja mitä Lönnrot on näihin

liittänyt. Nykyään en luule, että monikaan antaa niin suurta historiallista arvoa Kalevalalle kuin ennen. Tahdotaan väittää, ettemme Kalevalasta voi saada aivan selvää ja pätevää kuvaa Suomen kansan muinaisesta uskonnosta. Näin on jouduttu innostuksen kukkuloilta alas laaksoon. Nyt otetaan vakavasti tutkittavaksi, onko Kalevalassa ensinkään mitään syvempää merkitystä takana vai sisältääkö se vain katkelmia Suomen kansan muinaisesta elämästä, sen taikauskosta, sen luonnonpalveluksesta. Vielä eivät tiedemiehemme ole lopullisesti ratkaisseet mitä arvoa on myönnettävä Kalevalan sisällykselle. He ovat tutkineet kieltä ja kaikenmoisia yksityisseikkoja, mutta he eivät ole vielä uskaltaneet ryhtyä runoelman henkeen. Ja jos ovatkin sitä kosketelleet, ovat heidän selityksensä aina käyneet hieman materialistiseen, aineelliseen suuntaan. Sehän on nykyaikana ylimalkainen tendessi.

Mutta meidän aikanamme on olemassa myöskin kolmas käsitys Kalevalasta. Teosofinen liike on alusta saakka julistanut määrättyä käsitystään Kalevalasta. Se on asettanut Kalevalan maailman muiden pyhien kirjojen joukkoon. Kun Mad. Blavatsky, joka oli teosofian ensimmäinen julistaja, kirjoitti suurteoksensa, Salaisen Opin, niin hän ensimmäisen osan alkuun motoksi pani otteen Veeda-kirjoista, mutta toisen osan alkuun pani otteen Kalevalasta. Hän puhuu Salaisessa Opissa Kalevalasta ja lukee sen maailman pyhien kirjojen joukkoon. Ja teosofit noudattaen hänen esimerkkiään ovat ylipäänsä olleet taipuvaisia pitämään Kalevalaa merkillisenä „pyhänä kirjana“.

Mutta mitä merkitsee, että Kalevala on pyhä kirja? Se merkitsee ensinnäkin, että siitä kuvastuu Suomen kansan muinainen elämänkatsomus, sen henki. Mutta samalla se merkitsee, että se on pyhänä kirjana asetettava muiden pyhien kirjojen rinnalle ja että se esittää samoja totuuksia kuin nekin esittävät, samaa ikivanhaa viisautta.

On aivan kuin kaitsemuksen johtoa, että Kalevala syntyi ennenkuin teosofinen liike esiintyi, sillä teosofisen liikkeen yhtenä tarkoituksena on korottaa oikeaan asemaansa kaikki muinaiset pyhät kirjat. Sen tehtävä on osoittaa, että ihmiskunnassa on ollut alkuperäinen viisaus ja että se viisaus vieläkin elää ja että ihminen voi pyrkiä siihen viisauteen ja saavuttaa sitä. Teosofia osoittaa, että on olemassa totuuden tieto ja sen tiedon vartijat ja että

ihminen on kutsuttu kulkemaan tiellä sitä kohti, kunnes hän tulee totuuden tietäjäksi, viisaaksi ihmiseksi.

Sentähden teosofia näyttää, kuinka kaikissa uskonnoissa on opetettu samaa ja kuinka kaikissa maailman pyhissä kirjoissa ilmenee sama alkuperäinen maailmankatsomus. Myöskin Kalevalan suhteen tahtoo teosofinen liike näyttää, että siinä kuvastuu sama ikivanha viisaus.

Mutta jos sanotaan, että Kalevala on pyhä ja merkillinen kirja, merkitseekö se, että jokainen sana, jokainen säe siinä on pyhä? Niin on tahdottu väittää muista pyhistä kirjoista. Niinpä katolinen kirkko vielä tänä päivänä väittää, että raamatussa on jokainen sana Jumalan hengen inspiroima ja täydellistä totuutta, mutta me tiedämme tieteellisen tutkimuksen nojalla, ettei niin ole laita. Me emme suinkaan voi Kalevalaa — yhtä vähän kuin mitään muuta kirjaa — pitää tuollaisena pyhänä taikateoksena, vaan me ainoastaan uskomme, että siinä on kätketynä viisautta ja että se jolla on silmät nähdä, voi siitä viisautta etsiä esille. Me huomaamme, että henki sen takana on pyhä ja viisas ja että muotokin joskus on hengen mukainen. Mutta samalla myönämme, että muodossa saattaa olla paljon lisäyksiä, muutoksia, väärennyksiä. Joskus on Kalevalassa sellaisia sanoja, nimiä, säkeitä, jotka nähtävästi ovat iänikuista perintöä ja joiden on täytynyt pysyä muuttumattomina kaukaisilta ajoilta, mutta näiden lisäksi voimme huomata pitkin matkaa muita lisäyksiä, jotka kuuluvat runojen ulkoasuun, mutta eivät sisällä mitään syvempää merkitystä. Jos Kalevalaa rupeisimme mystillisesti selittämään sana sanalta ja säe säkeeltä, silloin joutuisimme labyrinttiin, pääsemättömiin sokkeloihin. Sillä tavalla me emme ole oikeutettuja selittämään mitään n.k. pyhää kirjaa. Se olisi taikauskoa. Silloinhan heti voidaan meille nauraa, jos tiedetään, että juuri sen kohdan on lisännyt se tai se kokoonpanija. Niinhän raamatusta voidaan sanoa: „jos rakennatte tuolle lauseelle opin Jumalan kolminaisuudesta, niin senhän lauseen lisäsi joku munkki keskiajalla.“

Kalevalasta siis emme saa ruveta selittämään yksityisiä sanoja ja säkeitä, vaan meidän täytyy nähdä, mitä siinä on takana. Sillä tavalla täytyy lukea pyhiä kirjoja, että mietiskelee niitä, lukee niistä jonkun kappaleen ja pitää sitä sielunsa silmien edessä, kunnes sen merkitys valkenee. Jos sitten tiedämme jotakin maailman laeista ja elämän salaisuuksista, niin ilostumme ja ihastumme, kun

taas näemme tuossa pyhässä kirjassa asiat esitettyinä aivan samalla tavalla. Ne, jotka kirjan eli runot ensin ovat laatineet, ovat jotakin tienneet, vaikka heidän sanansa siten ovat kulkeneet polvesta polveen enemmän tai vähemmän käsittämättöminä.

Tällä tavalla Kalevala teosofiselta kannalta on pyhä.

Me elämme nykyään merkillisessä ajassa. Olemme monta kertaa puheissa ja kirjoituksissa viittaneet siihen, että korkeiden henkimaailmojen tieto ja luottamus on nykyään, että suuria mullistuksia on tapahtuva maailmassa, ei ainoastaan ulkonaisesti, vaan myöskin sisäisesti. On tuleva uusi aika, on tuleva uusi uskonto. Ehkä ei kestä monta vuosikymmentä, ennenkuin uusi opettaja tulee ja ennenkuin uusi uskonto pannaan alulle. Se uusi uskonto on oleva maailmanuskonto, se on voittava koko maailman, mutta se ei voita sillä tavalla että se tunkisi tieltään kaikki muut uskonnot ja maailmankatsomukset, vaan siten, että se nostaa kaikki muut uskot sille tasolle, jossa ne ovat yhtä. Se uusi uskonto on näyttävä, kuinka kaikkina aikoina on ollut ihmiskunnassa totuuden aavistusta ja totuuden tietoa. Se on näyttävä, kuinka vanhat uskonnot ovat selittäneet elämän samalla tavalla. Se on siten tekevä jokaisen kansan itsenäiseksi. Jokainen kansa on huomaava, että se on totisesti sisimmässä itsessään niin uskonut kuin totuus on. Ja jokainen yksilö, jokainen ihminen on tekevä saman huomion. Nytkin jokainen totuudenetsijä, kun hän on löytänyt totuuden, ajattelee ja tuntee koko sielussaan: „Mutta tätähän minä olen vaistomaisesti koko ajan uskonut ja tämän tiennyt. Nyt se vain tuli minulle selväksi.“ „Sellainen on totuus. Se on sukua ihmishengelle eli paremmin sanoen ihmishenki on sukua totuudelle, sillä ihmishenki on totuudesta lähtenyt ja ihminen kaipaa totuutta ja kun hän vihdoin sen löytää, niin hän riemastuu ja tuntee: tämähän on minua itseäni.

Samalla tavalla uusi opettaja, kun hän tulee maailmaan, on herättävä ihmisiä. Me olemme älyllisesti kehittyneet sellaiseen kohtaan, että ymmärryksemme ja järkemme voi ottaa vastaan tuon tiedon ja tunteen, että aina on ollut totuutta ja aina on voinut totuutta etsiä. Ihmisen järki ei olisi voinut tätä kestää joitakuuta aikoja sitten. Silloin täällä Euroopassa ihmisten täytyi saada uskoa, että he olivat erityisesti Jumalan armoittamia olentoja että Jumala oli erityisesti pitänyt huolta heistä, kristityistä, mutta että

pakanat olivat julmia olentoja, joita täytyi auttaa. Nyt olemme tulleet kehityksessä sellaiseen tilaan, että tuollainen käsitys on taikauskkoa. Kaikki ajattelevat, kaikki totuutta etsivät ihmiset voivat jo riemastua siitä ajatuksesta, että Jumalan totuus on aina ollut ja että ihmishenki on aina sitä kaivannut, aina etsinyt ja aina voinut löytää. Siksi ei ole eri uskontojen eri tietäjien, eri viisaitten välillä mitään taistelua eikä ristiriitaa, vaan kaikki viisaat ojentavat toisillensa veljeskättä, koska he kaikki ovat löytäneet saman totuuden.

Tämän voimme ymmärtää ja tätä tulee uusi uskonto opettamaan. Se tapahtuu sillä tavalla, että jokainen ihminen ja jokainen kansa herätetään itsenäiseksi. Ei ole Suomen kansakaan jätetty syrjään. Kalevala sai ilmestyä, Suomen kansa sai herätä kansallistuntoon. Nyt sen pitää herätä ihmistuntoon, nyt sen täytyy seisoa muiden kansojen veljenä, totuuden Jumalan edessä ja sen täytyy omalla tavallaan, omalla kansallisella tavallaan heijastaa jumalallista totuutta, tuoda ilmi jumalallista viisautta. Tähän tietoon on Suomen kansa nyt herätettävä.

Tutkikaamme, millä tavalla Kalevalassa viisautta on etsitty.

Pekka Ervast.
(Tietäjä 1912).

“... Teille on kuitenkin sanottu, että salaisten tietten polkua on työläs kulkea, ja että siinä on henki kysymyksessä; jokaista askelta, joka johtaa lopullista päämäärää kohti, ympäröivät salakuopat ja julmat okaat; pyhiinvaeltaja, joka uskaltaa astua tuolle tielle, ensin kohtaa ja sitten hänen on voitettava tuhat ja yksi raivotarta, jotka vartioivat päämäärän timanttiportteja sekä sisäänkäytävää. Noita raivottaria nimitetään epäluuloksi, epäilykseksi, vihaksi, naurettavuudeksi, kateudeksi, ja vihdoin sekä ennen kaikkea kiusaukseksi. Hänen, joka tahtois nähdä toiselle puolelle, on ensin hävitettävä tämä elävä muuri. Hänellä tulee olla teräkseen ja rautaan puettu sydän ja sielu, häneltä ei koskaan saa puuttua päättäväisyyttä, mutta hänen tulee samalla olla lämpeä, ystävällinen ja nöyrä, ja hänen on täytynyt poistaa sydämestään jokainen inhimillinen, pahaan johtava intohimo. Oletteko tällainen? Oletteko koskaan alkanut valmentua tähän?”

Mestari K. H. kirjeessään A. P. Sinnettille v. 1884.

Toimittajalta.

Kaikkialla Suomessa vietämme nyt Kalevalan riemuvuotta, satavuotismuistoa siitä Suomen kansalle niin merkittävästä ja kohottavasta ajankohdasta, jolloin sen henkiset aarteet, sen viisautta, voimaa ja kauneutta uhkuvat runot julkaistiin Kalevala nimisenä kansalliseepoksena. Täydellä syyllä siirtyvät kiitollisuutta ja rakkautta uhkuvat ajatuksemme siihen mieheen, Elias Lönnrotiin, jonka ansiota on, että kansamme on saanut säilyttää yhteyden menneitten sukupolvien henkiseen näkemykseen. Mutta se piiri, jota tämä lehtemme edustaa muistellee varmaankin näinä aikoina myöskin erikoisella kiitollisuudella ja rakkaudella sitä suurmiestämme, joka on sille kirkastanut Kalevalan sisäisen, esoteerisen, henkisen merkityksen ja antanut sen nähdä kansalliseepoksemme ei ainoastaan taiteellisesti ja historiallisesti huomattavana muistomerkkinä, vaan myöskin elämän syviä ongelmia paljastavana viisauden lähteenä. Tämä suurmies on Pekka Elias Ervast.

Pekka Ervast kertoi, miten hän kouluaikanaan ei lainkaan ymmärtänyt Kalevalaa. Hän ei osannut nauttia siitä. Se oli hänestä vieras. Vasta teosofiksi tultuaan muuttui hänen asenteensa siihen. Hän oli nim. vuodesta 1905 lähtien joutunut läheiseen ja kiinteään yhteyteen Suomen kansallishengen kanssa, ja kaikkien niiden näkymättömien henkisten voimien kanssa, jotka työskentelivät Suomen sisäisen tehtävän puolesta. Tämän saman kansallishengen eli kansallishaltian innoittamana hän ryhtyi uudelta pohjalta tutkimaan Kalevalaa, jota täytyi pitää sen aidoimpana ilmauksena, ja silloin avautuivat ne merkilliset henkiset näköalat, joita P. E. on esittänyt m.m. teoksissaan „Kalevalan avain“ ja „Onko Kalevala pyhä kirja“.

Nämä kalevalaiset näkemykset osoittivat myöskin, että vanha viisaus ei ollut kuollut. Se eli Suomen kansallishengen tajunnassa. Ja jokainen suomalainen, joka joutui tämän tajunnan yhteyteen, oli myöskin tämän viisauden innoittama. Jotkut yksilöt olivat aivan erikoisen läheisessä suhteessa Suomen kansallishengen. Sellainen yksilö oli Elias Lönnrot. Senpätähden ei Kalevala ollutkaan ainoastaan hänen harkintansa tai personallisen mielikuvituksensa perusteella seipitetty yhtenäisyys ja kokonaisuus, vaan se oli Suomen kansallishengessä elävän, aidon ja alkuperäisen vanhan suomalaisen viisauden mukainen, innoitettu luomus.

Pekka Ervastian näkemysten ja salatieteellisten tutkimusten mukaan Kalevala siis vertauskuvallisessa muodossa sisältää kuvauksia ja tietoja ihmisen henkisestä alkupe-
rystä ja kehityksestä, kosmillisista ja mystillisistä tapauksista, tietoja, jotka pitävät yhtä kaikkien aikojen ja kansojen salaisen tiedon kanssa. Tätä tietoa, teosofiaa, on meidän aikanamme teosofisen liikkeen piirissä yritetty paljastaa ja selvittää. Siihen tutkimukseen liittää P. E. myöskin Kalevalan viisauden.

Se tieteellinen tutkimus, joka yliopistoissamme on syventynyt kansanrunouteen, johon Kalevalakin kuuluu, on meidän päiviimme saakka parhaasta päästä suorittanut työnsä n. s. historiallis-maantieteellisen metoodin mukaan. Se on osoittanut, mitkä historialliset seikat ovat vaikuttaneet runojen kuvauksiin ja miten ne lainaamalla ja lisäämällä aiheita ja siirtymällä paikasta toiseen ovat aikojen kuluessa muuttaneet muotoaan. Tämä tutkimus ei voi tunnustaa P. E:n salatieteellisiä näkemyksiä tieteellisesti päteviksi, ja on tuskin luultavaa, että akateemisen tieteen piirissä milloinkaan voidaan täydellisesti yhtyä salatieteellisiin tulkintoihin, koska se edellyttäisi aivan uuden tietoteoreettisen perustan tunnustamista. Kuitenkin on olemassa paljon sellaisia tosiseikkoja ja näkökantoja, joiden huomioon ottaminen pitäisi johtaa n.s. tieteellisen tutkimuksen paljon lähemmäksi salatieteellistä ajatustapaa kuin mitä nykyään tahdotaan tunnustaa mahdolliseksi.

P. E. on kirjassaan „Onko Kalevala pyhä kirja?“ osoittanut, miten ensinnäkin on ratkaistava kysymys siitä, onko Kalevala perustuksiltaan mytologinen, vaiko, kuten nykyinen suunta arvelee, ainoastaan historiallisten ainesten runollisen mielikuvituksen mukaista kuvausta. Vertailevaa uskonnontutkimusta on tällöin pontevammin harjoitettava myöskin kansanrunojen yhteydessä, sillä yksityiskohtaisia vastaavaisuuksia kansanrunouden ja muitten kansojen todistettavasti mytologisten tarujen kanssa on vaikea selittää pelkiksi sattumiksi, ja ne siis vahvistavat käsitystä Kalevalan mytologisesta merkityksestä. Prof. Onni Okkonen on tietääkseni yrittänyt tällaista vertailemista itämaisiin mytologisiin aiheisiin, mutta vallitseva suunta on aikaansaanut sen, ettei ole edes suostuttu julkaisemaan näitä tutkimuksia. Esimerkin erittäin merkittävästä, yksityiskohtia myöten tarkasta vastaavaisuudesta Kalevalan Lemminkäisen kohtaloon tarjoaa egyptiläinen kerto-

mus Osiris-jumalasta. Kuten Lemminkäinen, joutuu myöskin Osiris Manalaan, mutta hänen äitinsä, Isis, pelastaa hänet sieltä keräämällä kokoon hänen ruumiinsa eri osat. Kansanrunouden tutkimus on verrannut Lemminkäisen manalan kokemusta kristilliseen ylösnousemukseen, mutta egyptiläisessä muodossa ovat yksityiskohdat, kuten huomaamme, paljon vastaavampia. Olkoon tämä vain yhtenä esimerkkinä siitä, mitä voi tulla esille vertailevan uskontotutkimuksen avulla. Niille, jotka vetoavat moniin kalevalaisiin runotoisintoihin esim. eestiläisiin, jotka selvästi ovat jokapäiväisen elämän aiheita hipovia kehto- y. m. runoja, on huomautettava, että mytologisen alkuperän tunnustaminen ei suinkaan kiellä mahdollisten myöhempien ja vähemmän syvällisten lisäysten syntymisen, mutta kenties siten, että vanhemmat ja alkuperäisemmät aiheet ovat samalla unohtuneet. Yhteisenä pohjana on tällöin voinut olla runomitta ja jotkut kielelliset sanontatavat. Tällaista kerrostumisteoriaa on esim. prof. Lauri Kettunen puoltanut.

Mutta okkultista selitystapaa lähestymme myöskin, jos otamme huomioon ne psykologiset avaimet, joita voimme käyttää jotakin runoteosta selittäessämme. Maantieteellishistoriallinen metodi on liian jyrkästi julistautunut ainoaksi autuaaksi tekeväksi opiksi, eikä ole tahtonut tunnustaa muiden selitystapojen ja lähtökohtien oikeutusta, ja siten ovat tämän suunnan itsessään arvokkaat tutkimustulokset antaneet kovin yksipuolisen kuvan kansanrunoudestamme.

Nykyinen psykologinen tutkimus, varsinkin senjälkeen, kun n. s. psykoanalyttinen koulukunta, johon myöskin P. E. viittaa, on alkanut tutkia runouden syntyä, osoittaa, että taiteellinen ja runollinen luomistyö useimiten tapahtuu tavallisesta päivätajunnasta poikkeavassa tajunnan tilassa. Tällöin ne mielikuva-aineokset, joita runossa esiintyy, eivät ole pelkästään määrätyn asiallisen sisällön esittämistä, vaan aina samalla vertauskuvaa määrätystä, tajunnallisista kokemuksista — erilaisista riippuen siitä, kuinka syvistä tai matalista lähteistä runosuoni on saanut alkunsa. Psykoanalyysi tosin johtaa kaikki runolliset vertauskuvat alitajuisista, seksuaalisista vaikutuksista, mutta se johtuu, kuten monet psykologiset tutkijat (esim. Pfänder, Pfister, Girgensohn, Runestam y. m.) ovat huomauttaneet siitä, että on liian pintapuolisesti luodattu sitä todellisuuspiiriä,

joka on päivätajuntamme kynnyksen toisella puolella. Jos nyt psykologis-esteettisten tutkimusten nojalla voidaan sanoa, että kaikki runous itsessään on vertauskuvallista, on mielikuvien ja tosiasioitten käyttämistä jonkin toisen sielullishenkisen todellisuuden ja sen kokemusten vertauskuvana, niin minkätähden kansanrunoutemme muodostaisi siitä poikkeuksen ja olisi ainoastaan fyysillisiasiallisten ja historiallisten tosiseikkojen esittämistä runomuodossa. Se tapa, jolla kansanrunot esitetään, jo puhuu sellaista olettamusta vastaan. Jos olisi kysymys vain tosiseikkojen latelemisesta, ei runolaulajien tarvitsisi panemalla „sormet sormien lomahan“ ja joidenkin dervishien tavoin heiluttamalla ruumistaan edestakaisin runon rytmissä saattaa itseään tyypilliseen transsitilaan, loveen, joka helpottaa salatajuisen ilmestymistä. Esikko Koitere, jonka haltiotilassa syntyneitä runoja olemme vuosien kuluessa lehdessämme julkaisseet, kertoo tavanneensa jossain Karjalan rajamailla (Lieksasta Tuulijärvelle) Juho Ohtonen nimisen karhunmetsästäjän, joka samalla oli runolaulaja. Hän pyysi Esikko Koiteretta ottamaan kädestään kiinni ja lauloi sitten kalevalaiseen tapaan laulujaan. Jällestäpäin hän tunnusti vieraalleen, että tämän läsnäolo oli erikoisesti helpottanut runojen syntyä, oli tullut esille sellaista, jota hän ei ollut ennen laulanut. Laulamistaan hän muuten nimitti lovehtimiseksi, joka prof. Kaarle Krohnin mukaan merkitsee haltio- eli innoitustilassa olemista (Vrt. Toimitussihteeriltä s. 53.) Tämä on mielestäni kuvaava esimerkki tällaisten runojen syntymisestä. Tietysti on kunakin aikana kysymys siitä, kuinka suuria tietomiehiä on laulujen laatijoina.

Lopuksi tahdon viitata siihen, että on todistuksia vanhojen suomalaisten omasta uskosta tietoihin, „joita ei laula kaikki lapset, ymmärrä yhet urohot“. Näihin salaisiin tietoihin on nähtävästi myöskin kuulunut jälleensyntymisoppi päätellen siitä, mitä prof. Kettunen on saanut kuulla käydessään Värmlannin suomalaismetsissä. On kiintoisaa tässä yhteydessä muistaa P. E:n ennustaneen, että vielä tulee kansanviisauden kerääjiä, jotka todistavat kansan uskoneen jälleensyntymiseen. (Kalevalan avain s. 165.) Nämä asiat on kuitenkin esoteerisina sen keskuudessa salattu.

Toimitussihteeriltä.

Kysymykseen miten kalevalaiset runot ovat syntyneet, miten niitä on tutkittava, mitä me voimme niistä saada, annetaan hyvin erilaisia vastauksia. Kansanrunouden tutkijat arvostavat niitä esteettisesti, tutkivat runokatkelmien esiintymistä ja koettavat seurata niiden vähittäistä keräytymistä laajemmiksi runosikermiksi. Tässä heitä auttavat kielentutkijat ja muinaistutkijat, jotka tunnettuja kehityslinjoja noudattaen pyrkivät taaksepäin menneisyyteen.

Tähän kysymykseen on myös kansanrunouden tutkimukseen liittynyt jumalaistarujen tutkimus esittänyt ratkaisujaan. Tämän tieteenhaaran nuoruuden syyksi lienee luettava, että useat tutkijat ovat tyytyneet selittämään monet tärkeät kalevalaisten runojen uskonnolliset kuvat johtuneiksi joko suoranaisesti skandinavisesta jumalaistarustosta tai sen välityksellä kristinuskosta, varsinkaan kun ne, jotka ovat väittäneet löytäneensä alkuperäisempiä mytologisten ajatusten vastaavaisuuksia Kreikasta, Egyptistä ja Intiasta, eivät ole voineet tyydyttää historian ja kielitieteen vaatimuksia.

Parina viime vuosikymmenenä on ulkomailla herättänyt huomiota se sielutieteen suunta, jota nimitetään psykoanalyysiksi. Vaikka se on huomattavasti syventänyt ihmillisen sielunelämän tuntemusta ja useasti osoittautunut päteväksi sielullisten sairauksien voittamisessa, ei se ole saanut riittävästi tunnustusta yrittäessään ratkaista myyttien arvoituksia, ehkä siksi, että se niissäkin näkee ensi kädessä sukupuoliprobleemoita. Sen väite, että yksilön alitajuisella sielunelämällä ja kansojen kollektiivisilla myyteillä on syntyperäinen yhteys, on kuitenkin riittävästi perusteltu ja antanee vielä tulevaisuudessa psykologista tukea tulevalle myyttitutkimukselle.

Myyttien salatieteellistä tutkimusta on harrastanut ehdoton vähemmistö. Tämä ei milloinkaan ole väittänyt omistavansa koko totuutta, eikä se myöskään ole odottanut, että sen väitteet hyväksyttäisiin sellaisinaan, perustelluita ja arvostelutta; se vain viittaa jokaisella ihmisellä olevaan mahdollisuuteen vakuuttua sen väitteiden todenperäisyydestä, mutta se jättää myös jokaisen ratkaistavaksi, tahtooko hän pelkällä järjellään kieltää ne, vai haluaako hän lähteä kulkemaan sitä vaivalloista tiedon tietä, joka käy hänen itsensä kautta, ja joka vaatii tiedon lunnaksi

etsijän itsensä. Sitä ennen on tutkijalla vapaa valta hyljätä tai hyväksyä väite, että kansojen jumalaistarut — Kalevalammekin — kertovat enemmän tai vähemmän peitetysti maailman synnystä, jumalallisesta elämästä, ikuisesta viisaudesta ja sen saavuttamisen keinoista edellyttäen siis samalla, että ihmisen todella on mahdollista päästä maailmankaikkeuden syvimmän salaisuuden kokemuseräiseen tietoon. Tätä ovat lähinnä teroittaneet teosofisen liikkeen perustaja H. P. Blavatsky ja Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja Pekka Ervast.

Jokainen itsensä kasvattaja ja viisauteen pyrkijä tunnustaa, että tämä työ kuvastuu hänelle itselleen taisteluina ja matkoina. „Kalevalassa“ on Pohjola monien matkojen päämääränä ja Pohjan neito ja Sampo suurten taisteuiden aiheina; „juuri siinä onki Kalevala-runojen keskinäinen side eli yhteys, että kertovat, kuinka Kalevala vähitellen vauristui Pohjolan vertaiseksi ja viimein pääsi voitolle“, kirjoittaa Elias Lönnrot v. 1849. Pohjolaan verrattuna on Kalevalan sankarien asuinsija ymmärrettävissä; se ei samalla tavalla askarruta ajatustamme kuin salaperäinen Pohjola. Jos jätämme käsittelemättä sen historialliseksi ratkaisuksi tarjoutuvan käsityksen, joka samaistaa Pohjolan ja Lapinmaan — mikä muuten ei tyydyttänyt Lönnrotiakaan — miten sen voimme ymmärtää?

Pohjola erottautuu selvästi Kalevalasta. Huomattavaa on, että se on pitkien matkojen takana, ja että matkalla on esteitä ja vastuksia, jotka täytyy voittaa. Lemminkäisen ensimmäinen Pohjolan matka käy kolmen talon kautta, ja kolmanteen, joka osoittautuu Pohjolaksi, hän saapuu „koiran haukkumatta“, läpi seinän. Toisella matkalla

„aivin on joki tulinen
poikitse hevon e'essä.
Joess' on tulinen koski,
koskessa tulinen luoto,
luo'olla tulinen korko,
korolla tulinen kokko.“

Sitä seuraa tulinen kuoppa ja lopulta käärmein kudottu Pohjolan aita. Kaikista näistä Lemminkäinen selviytyy loitsutaidollaan.

Ilmarinen joutuu Pohjolaan samalla tavalla koirien haukkumatta Väinämöisen loihtiman tuulispään viemänä; vasta

sammon taottuaan hän toistamiseen palatessaan suorittaa matkan turvallisesti maitse. Mutta kun Väinämöinen, Ilmarinen ja Lemminkäinen kolmisin kulkevat Sampoa ryöstämään, on vastuksena matkalla „suuri suomuhauki“, jonka vain Väinämöinen pystyy surmaamaan. Että kysymyksessä ovat tajunnan symbolisoidut tapahtumat, siihen viittaa sekin runon muodollinen epäjohdonmukaisuus, että hauin leukaluusta tehtyä kanteletta koettelee Pohjolankin väki, vaikka sankarit eivät vielä edes ole saapuneet Pohjolaan.

P. E. antaa „Kalevalan avaimessa“ esoteeris-psykologisen tulkinnan Pohjolalle viittaamalla juuri Lemminkäisen ensimmäiseen matkaan, jossa esiintyvät „talot“ merkitsevät eri tajunnantiloja; ensimmäinen talo kuvaa ihmisen päivätajuntaa, toinen talo unitajuntaa ja kolmas sisätajuntaa (psykoanalyttikkojen „tajutonta“). Pohjolaan menevä Lemminkäinen on siis kuin ainakin suomalainen tietäjä, joka loitsujen turvin siirtyy sisätajuntaansa, „lankeaa loveen“.

Tämä on selitys, jonka vahvistavat myös Kaarle Krohnin tutkimukset (Suomalaisten runojen uskonto, esim. s. 38–40, 282–283). Vanhoissa loitsuissa esiintyy näet sellaisia rinnakkaismuotoja kuin Lovetar, Lovehetar ja Loviatar tai Louhetar ja Louhiatar; loih-tia — verbi näyttää johtuneen lovehtimisestä, joka on „ilmeisessä yhteydessä loveessa eli haltioissa liikkumisen kanssa“. Jos vielä otetaan huomioon, että Louhi Kalevalan mukaan lähettää tauteja Kalevan kansalle, ja että tautiensyntyrunoissa tavataan sellaisia muotoja kuin Tuonen tyttö umpisilmä ja Lovetar Tuonen eukko, on luonnollista, että tämän saman sisätajunnan yhteydessä ovat jollakin tavalla myös ne ansiotyöt, joita Kalevalan sankarien on suoritettava, Lemminkäisen ja Väinämöisen Tuonen matkat ja jälkimmäisen Vipusessa käynti. Kalevala esittää siis vertauskuvin siitä, mitä suomalaiset tietäjät ovat kokeneet loveessa eli sisätajunnassaan.

Vielä hämmästyttävämpi selitys voidaan Pohjolasta antaa. P. E. sanoo („Kalevalan avain“ s. 219): „Saattaa todella sanoa puhdistuksen tiestä, että sitä kulkiessa Sampo menetetään Pohjolaan! Sampo on okkultinen tieto ja valta: valmistavalla tiellä ihminen pääsee tietoiseksi siitä, että salainen viisaus on olemassa, hän ikäänkuin takoo Sammon; Sammon hän kuitenkin heti menettää, mutta saapi Pohjan neidon, s. o. tietoa ja valtaa hän ei

saavuta, ainoastaan oman sielunsa. Sampo menetetään Pohjolaan: okkultinen tieto asuu hänen ruumiissaan. Vasta tämän jälkeen alkaa toinen jakso tiellä, kun Sampo taistellaan takaisin ja tieto ja valta, joka on ruumiiseen kätkeytynä, saatetaan päivän valoon.“

*

Ylläolevat rivit on kirjoitettu kehoituksena niille, jotka ovat alkaneet uskoa totuuden saavuttamisen mahdollisuuteen, tutkimaan Kalevalaa, kansamme pyhää kirjaa, ja heidän täydennettäväkseen. Kalevalalta voivat monet kieltää pyhän kirjan arvon, mutta voimme kysyä, eikö se tänä satavuotiskautena, jolloin se Lönnotin muodostelemana on ollut Suomen kansan omaisuutena, ole käytännössä osoittanut pyhyytensä? Sen henki, jos mikään, on vaikeina aikoina antanut kansallemme uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen, ja monelle totuudenetsijälle sen viisaus näkyy kruununa, joka koristaa Suomen leijonan päätä, merkkinä siitä henkisestä, kuninkaallisesta itsenäisyydestä, joka on Suomen korkea päämäärä. Tässä pyrkimyksessämme auttaa ja rohkaisee meitä ruusuristoläisiä se, mitä Perustaja-Johtajamme on puhunut ja kirjoittanut, epäilemättä siis myös seuraavat sanat:

„Olen aina uskonut suomalaiseen salatieteeseen ja sen korkeaan tehtävään. Vaikka useimmat nykyaikaiset teosofit eivät uskoisi mitään „suomalaista salatiedettä“ olevankaan, toistan yhä uudestaan niille, joilla on korvat kuulla: Meidän on luotava jotain omaa. Meidän on päästävä selville omasta itsestämme. Menestys ei meitä seuraa, jos vain matkimme toisia. Meidän täytyy itse omin voimin tunkea luonnon mysterioihin, ratkaista elämän ja kuoleman arvoitus sekä oppia Jumalaa tuntemaan. Meidän täytyy se tehdä, jos tahdomme kansana elää. Ylös siis kaikki, jotka rakastavat maatansa ja kansaansa ja soisivat, että Suomen johtotähtenä olisi Totuus!“ (Tietäjä, 1920, 2).

Kuinka tämä on mahdollista? Kalevala vastaa kertomalla Väinämöisestä, joka kävi noutamassa puuttuvat sanansa Vipuselta.

„Mahti ei joua maan rakohon,
vaikka mahtajat menevät.“

Haltioituneen näky.

(Näytelmästä „Heljä“.)

*Näenpä ajan ihanan,
aurinkoiset onnen päivät,
mahtavan Kalevankansan,
Jumalien juurruttaman,
Ikivalloista valitun
rauhan on rakentajaksi,
onnen ainaisen avuksi
tällä puolen tähtitarhain.*

*Näen saapuvan Kalevan,
Rauhanruhtinaan jaloimman,
Taivahisten tunnustaman,
ihmisten ihanteleman.*

*Näen myös Kalevan poiat,
näen tulleiksi takaisin,
kaikki syntyjen syvien
tietäjät iänikuiset,*

*Väinämön ylimmä muita,
uuen Sammon saattajaksi,
uuen soiton suorijaksi,
uuen kuun kulettajaksi,
uuen päivän päästäjäksi
Suomemme iki-iloksi,
kansan kuulun kunniaksi.*

Akseli Tola

Suomen kansalliseepos.

Merkkillinen todistus siitä, kuinka laajalle aikaan ja paikkaan katsoen on levinnyt se suuri filosofinen järjestelmä, jota oppilaat kutsuvat Ikivanhaksi Viisaususkonnoksi tai Salaiseksi Opiksi — tulee meille pienestä kansasta, joka on hyvin vähän tunnettu ja elää kylmässä ja harvaan asutussa maassa, Suomessa. Kalevala, Suomen kansalliseepos, sisältää paljon jälkiä ikivanhasta filosofiasta, muutamia aivan selviä, toiset enemmän hämääriä ja peitettyjä. Tämä runoelma on ainakin 3,000 vuotta vanha, luultavasti paljon vanhempikin. Vasta äskettäin se on koottu kirjalliseen muotoon, mutta sitä ennen se suullisena kertoelmana kulki polvesta polveen, ja on syntynyt siltä ajalta, jolloin suomalaiset heimot elivät paljon kauempana etelässä kuin nykyään, luultavasti Mustanmeren tai Kaspien meren tienoilla.

Suomalaisten alkuperä on hyvin hämärä, mutta arvatavasti he ovat sukua niille kansoille, jotka asuvat Tiberin ja Keski-Aasian ylätasangoilla. He ovat slaavilaisiin kansoihin, varsinkin venäläisiin samassa suhteessa kuin muinoin Thessalian maagikot eli noidat muihin kreikkalaisiin. Sekä kristityn että pakanallisen Venäjän kansantarut ovat täynnä kertomuksia pohjoismaisista *koldvoneista* (= noidista: sana on luultavasti sukua *Kaldeen* kanssa), heidän teoistaan ja maagillisista voimistaan. Eräs Aleksander Pushkinin paraita eepillisiä runoja „Russlan ja Ludmila“ on juuri rakennettu taistelulle, jota käydään kahden pohjoismaisen tietäjän välillä. Toinen näistä on vanha hyvänsuopa „viisas suomalainen“ toinen ilkeä noita-akka, Naina, myöskin Suomen heimoa; edellinen pitää rakastajien puolta, jälkimäinen heitä vastustaa. Nämä kaksi ovat hyvän ja pahan personoituja ilmennyksiä. Itse sana „suomalainen“ on venäläisessä kansansadussa miltei samanarvoinen kuin „noita“. Monet pakanallisen Venäjän jumalista ovat Suomesta tai Skandinaviasta tulleita sankareita, jotka kaukaisessa muinaisuudessa muuttivat Itämeren ja suurten pohjoisten järvien rannoilta Venäjän puolelle.

Suomalaiset, sellaisina kuin he runoudessaan kuvastuvat, ovat ihmeen luonnonomaista kansaa, joka vielä on vapaa sivistyksen ulkokiillosta. He elävät likeisessä luonnon yhteydessä, alituisessa vuorovaikutuksessa ja sopu-soinnussa luonnon elävien voimien ja mahtien kanssa.

Kalevalan alkusanoissa lausutaan:

Viell' on muitaki sanoja,
 Ongelmoita oppimia,
 Tie-ohesta tempomia,
 Kanervoista katkomia,
 Risukoista riipomia,
 Vesoista vetelemiä,
 Päästä heinän hieromia,
 Raitiolta ratkomia,
 Paimenessa käyessäni,
 Lasna karjalaitumilla,
 Metisillä mättähillä,
 Kultasilla kunnahilla.

Vilu mulle virttä virkkoi,
 Sae saatteli runoja,
 Virttä toista tuulet toivat,
 Meren aaltoset ajoivat,
 Linnut liiteli sanoja,
 Puien latvat lausehia.

Voiko mikään „hymni luonnon voimille“ olla ihanampi? Silmäyskin tämän kansan tarustoon näyttää, mihiin tuloksiin he ovat tulleet tarkatessaan ja mielessään mietiskellen Luonnon suuresta äidistä tulevia voimia ja vaikutuksia. Hänen hellässä huolenpidossa he aina tunsivat olevansa. Heidän käsityksensä mukaan kaikki, mikä on olemassa on personallisia olentoja. Aurinko, kuu, tähdet, maa, ilma ja meri olivat vanhoille suomalaisille eläviä, itsetietoisia olentoja. Kaikki luonnon esineet olivat näkymättömien jumaluuksien elähyttämiä, joita he kuvaavasti kyllä kutsuivat „haltioiksi“. Näillä haltioilla on niinkuin ihmisillä, ruumis ja sielu, mutta alemmat heistä ovat aineettomia ja muodottomia, ja heidän olemassalonsa on kokonaan riippumaton niistä esineistä, joihin he kulloinkin ovat yhdistyneet. Ne ovat kaikki kuolematomia, mutta eriasteisia riippuen siitä, mikä heidän tehtävänsä on. Suomalaisten alemmat jumalat tottelevat korkeampia jumalia, joilla on suurempi mahti. Kaikkien yläpuolella on Ukko Ylijumala. Päivätär, kuutar, otavatar, Pohjan (-tähden) neiti ja tähdettäret esitetään aina nuorina ihanina impinä, jotka milloin istuivat puiden ok-

silla, milloin „ilman vempeleellä, taivon kaarella“, tai pilven rusoreunalla.

Kuinka yhtäpitävä kaikki tämä on sen kanssa, mitä Salainen Oppi kertoo Dhjan Tshohanin valtakunnista ja eetteristen olentojen alemmista joukoista — n. s. elementaleista — näkyy selvästi, jos tarkemmin tutkitaan. Tosin suomalaiset ovat pukeneet ajatuksensa runolliseen muotoon, mutta tämän läpi loistaa selvästi yhteinen alkuperä. Vanhoilla suomalaisilla, kuten nykyisillä indialaisilla tavaetaan Sraddha-menot ja esi-isien avuksi huutaminen.

Kalevalan syvempi ja esoteerisempi merkitys on taistelu valon ja pimeyden, hyvän ja pahan välillä. Kalevalaiset silloin edustavat valoa ja hyviä voimia, ja pohjoalaiset pahoja voimia. Verrattakoon tätä Ormusin ja Ahrimanin, aarioitten ja rakshasien, pandujen ja kurujen väliseen taisteluun.

Arvokkain kaiku Salaisesta Opista kuuluu luomisruossa. Mainittakoon siitä muutamia otteita:

Olipa impi ilman tyttö,
Kave luonnotar korea,
Piti viikoista pyhyttä,
Iän kaiken impeyttä,
Ilman pitkillä piholla,
Tasaisilla tanterilla.

„Ilma“ (= eetteri eli akaasha) on vielä luomattoman kaikkeuden ensimmäinen aate, josta tulevan maailman eli Kosmoksen täytyy syntyä laskeutumalla syvemmälle aineellisuuteen. „Ilman pihat“ on se „suuri syvyys“, jonka yli Henki „istui kyyhkysen muodossa hautomassa“, se on sama kuin „vesi¹⁾“, jonka päällä Jumalan Henki liikkuu.“ Runo jatkaa:

Jop' on astuiksen alemma,
Laskeusi lainehille,
Meren selvälle selälle
Ulapallen aukealle.

— — — — —

¹⁾ Se „suuri pimeys“, josta maailman ilmetessä syntyy valo ja varjo, voidaan kutsua eri nimillä. Suomalaiset kutsuivat sitä ilmaksi, juutalaiset vedeksi. Suom.

Tuuli neittä tuuitteli,
 Aalto impeä ajeli,
 Ympäri selän sinisen,
 Lakkapäien lainehien.

— — — — —

Kantoi kohtua kovoa
 Vuotta seitsemän satoa,
 Uipi i'ät, uipi lännet,
 Uipi luotehet, etelät.

Meren helmassa hän synnytti ainokaisensa seitsemän sadan vuoden synnytystuskien jälkeen — mikä pitää yhtä manvantarojen luvun ja luomispäivien kanssa. Maailma syntyy ilman Immen vaikutuksesta, mutta ainoastaan välillisesti. Hän valittaa yksinäisyyttään ja

Kului aikoa vähäsen,
 Pirahteli pikkaraisen,
 Tuli sotka suora lintu,
 Lenteä leluttelevi,
 Etsien pesän sijoja,
 Asuinmaata arvaellen.

Tämä „sotka“ vastaa täydellisesti hindulaisen taruston ja Salaisen Opin Kaalahamsaa eli „Ajan Joutsenta“. ¹⁾ Lintu etsi turhaan pesäpaikkaa.

Niin silloin veen emonen,
 Veen emonen, ilman impi,
 Nosti polvea merestä,
 Lapaluuta lainehista,
 Sotkalle pesän sijaksi,
 Asuinmaaksi armahalle.

— — — — —

Siihen laativi pesänsä,
 Muni kultaiset munansa,
 Kuusi kultaista munoa,
 Rautamunan seitsemännen.

¹⁾ Katso esim. „Hiljaisuuden Ääntä“, s. 28, muist. 10, 12 ja 16. Suom.

Vertaa tätä kaldealaiseen kertomukseen Tiamatista, suuresta merestä, josta syntyy Seitsemän Henkeä tai Kabbalan¹⁾ oppeihin, missä naisellinen Sephirah kutsutaan „suureksi mereksi“ ja seitsemän alemmaa Sephirothia syntyy „suuresta merestä“, sillä tämä oli yksi Binahin (eli Jehovan),²⁾ astralimeren nimiä.

Impi sitten „vavahutti polveansa“ ja

Munat vierähti vetehen,
 Meren aaltohon ajaikse,
 Karskahti munat muruiksi,
 Katkieli kappaleiksi.
 Ei munat mutahan jou'a,
 Siepaleet veen sekahan,
 Muuttuivat murut hyväiksi,
 Kappalehet kaunoisiksi,
 Munasen alainen puoli
 Alaiseksi maa-emäksi,
 Munasen yläinen puoli,
 Yläiseksi taivahaksi.

Tässä on aivan uskollinen kaiku indialaisesta tarusta Hiranjagarbhan³⁾ munasta, joka katkeaa kahtia ja jonka kahdesta puolesta muodostuu yläinen ja alainen maailma. Myöskin Kabbalan kaksinainen taivas, ylempi ja alempi eli taivas ja maa, sanotaan muodostuneen „Valkoisesta Päästä“, jolloin pääkallo tarkoittaa Valoa-kannattavaa eetteriä.

Valitan, että tilanpuute estää puhumasta siitä syväaatteisesta runosta, jossa kerrotaan, kuinka Väinämöinen kylvää seitsemää jyviä ja kuinka kylvö nousee vasta silloin kun kaski on poltettu ja tuhka levitetty tuuleen — s.o. kaikkeuden aikakautinen hajoutuminen ja uudestaan rakentuminen, missä aina esiintyy seitsenluku. Runo rauan synnystä, käärmeeen sanat sekä auringon ja kuun takaisin tuonti ovat myöskin täynnä salaista merkitystä, mutta niihin lukijaa neuvomme itse perehtymään.

H. P. B l a v a t s k y.

(Lucifer 1886. Tietäjä 1909).

¹⁾ Kabbala on juutalaisten Salainen Oppi. Suom.

²⁾ Kabbalassa Jehova ei ole korkein jumaluus, vaan ainoastaan yksi Sephirotheista. Hän on sama kuin Binah, joka on naisellinen, ja jonka vertauskuva on meri.

³⁾ „Loistava (eli kultainen) muna“ = Brahman maailmankaikkeutta luodessaan. Suom.

Salattua viisautta Vermlannin suomalaismetsissä.

Suomalaista tutkijaa haastattelemassa.

Kuultuaan, että professori Lauri Kettunen oli vuoden vaihteessa Vermlannin suomalaismetsiin tekemältään matkalta tuonut uusia, kansamme vanhaa viisautta valaisevia tietoja, kävi Ruusu-Ristin toimitus tapaamassa prof. Kettusta ja esitti kysymyksensä.

— Matkani tarkoitus ei ollut ainoastaan kerätä Vermlannin suomalaisten uskomuksia. Menin sinne ensi sijassa kielentutkijana, sanastajana, tarkemmin sanoen tapaamaan vanhaa Kaisa Vilhusta, jolta saatujen selitysten nojalla prof. E. N. Setälä-vainaja sai vahvistuksen käsitykselleen Sammosta. — Minulla oli mukanaani parlografi, jonka rulliin Kaisa sai sanoa sanottavansa.

— Tuliko tällöin mitään uutta Sammon kysymyksestä?

— Lähinnä nyt se, että Kaisan sanomiksi on pantu asioita, jotka lienevät muilta saatuja. Tämä on nyt kuitenkin asia, jota olen käsitellyt erikseen (Kalevalaseuran vuosikirjassa 1935).

— Kuulimme huhuiltavan, että olisit samalla saanut tietoja suomalaisten uskosta jälleensyntymiseen. Paljonko tuossa on perää?

— Niin, se on hyvin kummallinen juttu. Jotenkin tuli siinä puheeksi vainajien kuolemanjälkeinen elämä. Minne ne vainajat oikein joutuvat kuoltuaan? utelin Kaisalta. Hän kertoi silloin, että ne ensin kulkevat maan ja veden, kylmän ja lämpimän kautta Tuonelan virralle, jota Kaisa sanoi Hornan koskeksi. Sitten Tuonen virralla huutavat yliviejää, ja tuo huuto se on, joka kuuluu, kun ihmisten korvat soivat. Tuonen virran yli kuljettuaan ne joutuvat 'Siemenmoahan' (Siemenmaahan) ja sitten ne 'syntyvät uuestaan'. Tähän tapaan Kaisa tarinoi. 'Siemenmoa' ja 'uuestisyntyminen' hämmästyttivät minua ja koetin udella, mitä näistä vainajista sitten tulee. 'Enkeleiksi ne tulevat', Kaisa vastasi, enkä sillä kertaa päässyt sen pitemmälle. Seuraavana päivänä otin kysymyksen uudelleen esille. Annoin hänen uudelleen selittää koko jutun. Silloin hän aluksi sotki kristillisiä käsityksiä tuomiosta, 'puhastostulesta' (kiirastulesta?) y.m. selityksiinsä. Sitten jo luulin,

etten pääsisi pitemmälle ja sanoin ohimennen puolestani uskovani, että ihmiset siemenmaasta tulevat takaisin maan päälle. Silloin Kaisa tarttui puheeseen: 'Sitähän se Puro-Juho opetti eläessään, vaan varoitti sanomasta muille. Se sanoi, jotta ei ihmisten peä pitele.'

Se oli muuten se Juho tiennyt paljon asioita, mutta ei voinut omille lapsilleenkaan niitä kertoa. Pojalleen ei voinut niitä uskoa ja tytöstä sanoi, että ei 'piä uskoa miekkoa hullun käteen. Se kun olis käyttännä väärin noita tietoja. Se ei ole nukkativis, se vois toimittoa moalimalle ne.'

Kaisankin puheista kävi ilmi, että hänkin jakoi kansan tietäjät jollakin tavalla valkoiisiin ja harmaisiin, tietäjiin ja noitiin, vaikka jakoperusta taisikin olla epäselvä. Puro-Juho-vainajankin Kaisa kertoi kuolleena puraisseen sormeen poikaansa, oli kai jatkuvasti suruissaan siitä, ettei ollut saanut pojastaan tietojensa perijätä.

— Tuskin voidaan olettaa, että Kaisa olisi saanut tietonsa siemenmaasta ja jälleensyntymisestä teosofista tietä?

Ajattelin sitä heti, mutta en epäillyt Kaisasta, vaan Juhosta. Hänkin kyllä kuoli yli neljäkymmentä vuotta sitten. Jälleensyntymisajatus sisältyy jo jollakin tavalla itse siemenmaa-sanaan, ja Kaisan puhevalmius ja vastauksen muoto, kun olin varovaisesti viitannut jälleensyntymiseen, osoitti, ettei kysymyksessä ollut hänelle uusi asia, vaan ennestään tuttu.

Muuten, en voi kyllin painostaa, miten tärkeätä on, että vanhan kansan ihmisiä osaa lähestyä oikealla tavalla, luotavaisesti, ilman omaa tietoviisautta. Kun 25 vuotta sitten nuorena ylioppilaana olin ensi kertaa Kaisa Vilhusta puhuttelemassa, en saanut mitään tietoja ja n. 7 vuotta sitten vain muutamia loitsuja. Nytkin näin, että Kaisa — ja epäilemättä siis myös muut hänen kaltaisensa — todella ovat tuppisuita — tämähän on muuten vanha suomalainen tietäjän epiteetti. Tällä matkallani oli Kaisa kuitenkin ihmeellisen avomielinen, mutta verensulkusanoja hän ei ainakaan tahtonut antaa, koska oli 'luvannut olla niitä ilmaisematta'.

— Onko mielestäsi perää siinä, mitä m.m. teosofia väittää, että ulkonaisen, eksoteerisen tiedon ohella on olemassa esoterista, sisäistä, salassa pidettyä viisautta.

— Se on ehdottomasti käsitykseni. On valitettavaa, ettei sitä ole kyllin otettu huomioon. Tämän takia on pal-

jon tietoa jäänyt perimättä. Toivoakseni nykyiset kansantietouden kerääjät ottavat tämän entistä enemmän varteen. Heiltä vaaditaan todella kansan sielunelämän ymmärtämistä, myötämielisyyttä ja kärsivällisyyttä.

Haastateltavamme halusi vielä huomauttaa, että Sana-kirjasäätiön stipendiaatit, maisterit Maija Juvas, Astrid Reponen ja Helmi Helminen ovat keränneet Kaisalta ja muilta metsäsuomalaisilta tietoja, joista vain pieni osa on julkaistu. — Heidän tietonsa ovat ilmeisesti laajempia ja arvokkaampia kuin minun saamani — hän lopetti.

Äidin ääni.

Äsken liikuin keveästi,
siirryin kauas kammitsoista,
sielun siivin lihoittelin. —
Viiletelin vitilunta
kuutamaisen aarnikorven,
kuljin penin kuulumilta,
rakin haukun kantamilta
rasin vierretyn tiloilta,
kasken ammoin kaatamani,
yhä etsein syntysanaa,
kadonnutta kaipaellen.
Katsoin kelon kaatopuuksi,
tervaksisen veistätellä
nuotioksi nukkuvalle
unen teille suikahtaissa. —

Tässä paahdan pakkasessa
kylkeä eränkävijä.
Tähet ylläni palavat,
kiilut yössä kimmeltävät.

Liekö uhka painajaisen,
vai lie Koljo kulkemassa,
henkipattojen haussa,
syntisien etsinnässä?

Siihen saapuvi tulelle,
Koljo tuima nuotiolle.
Jätti pakkasta uhovi, —
hukat ulvoo ujeltaen:
kauhu karmii rintaluita,
syän syyllisen värähtää.

„Onoh!“ virkkaa virnistäen
partaniekka pajattaen.
„Mittyinen tämä on miesi,
uhmaten pahan tekijä?
Sille ansani viritän,
kierrän rihmoin kalmallisin.
Tänne suet riimusilmät,
kaikki nälkäiset hukatki!“

Kylkeäni kääntäessäin,
liekin summan sammussa
Koljon varjona tajuan,
takanani tuijottavan.
Aatos kiittää Kaikkivallan,
liittää Luojaani näkyhyn:
kuljen kautta Kalman maiden,
Manalaan ehätteleiten,
Tuonen rantoja tavoitan,
vastarannan turvaa etsin.
Salo outona kohajaa,
takanani Koljo kalvas.

On kuin tiuku kilahtaisi,
hopeainen helkähtäisi.
Ääni maammovainajani
mulle hiljaa kuiskaelee.
Päivä kuultaa huurtehisen
pakkaskorpeni hileihin,
aamun uuen ruskottaissa,
päivänkehrän kirkastuissa
äitivainaan ääni armas
yltää ääreen nuotioni
kuunnella eränkävijän:

„Kun sun Koljo Tuonelahan
tuonee — oman kantamani —,
itse saattelen etemmä.

Näytän sulle soiden pälvät,
vaarani kevätihanat.
Nähdessäsi lunten lähdön
suven ihmehet tajunnet.
Missä ennen hanget hohti,
siinä versoo nurmen nukka,
kussa tähtiä tähysit,
siinä loistaa Luojan päiväyt.“

Kaikkosi hukan ujellus,
Koljo luota loittonevi.
Ikilempi luonnon nosti,
vapahti pelonalaisen.

Esikko Koitere.

Kalevalan riemuvuoden aatto- ajatuksia helmikuussa 1935.

Vietämme Kalevalan riemuvuotta 1935. Kuumeisella kiireellä työskentelevät juhloimikunnat kautta maan. Tuntuu kuitenkin, kuin tämä satavuotis-muisto olisi yllättänyt meidät hieman liian aikaisin ja juhla valmistelumme olisivat vielä vähän keskeneräisiä. Vai onko oikeammin sanoa näin: rakkautemme tähän kansaan, sen kieleen ja sen suureen kansallisperintöön Kalevalaan olisi tahtonut antaa näille juhlille vielä enemmän jumalallisen hengen hehkua.

Kesken juhlahumua siirtyy ajatus sata vuotta taaksepäin ajassa. Tulemme kuin toiseen maailmaan: pieneen, rauhalliseen ja vaatimattomaan. Mutta kun sisästäpäin sitä aikaa tarkastamme, niin se vähitellen avartuu edessämme, sen mittasuhteet laajenevat ja sen sisäinen intensiteetti kasvaa. Näemme sen keskellä suomalaisen tietäjä-hahmon, viimeisen suuren runolaulajan, jonka silmä näkee kauas menneisyyden yöhön ja etäälle tulevaisuuden päivännousuun. Suuri usko ja riemu täyttää hänen rintansa. Rakkaus Suomen kansaan palaa jumalaisena liekkiä hänen sydämessään. Siksi hän seisookin armoitettuna olentona

kansansa keskellä. Hänelle on Suomen kansallishaltija näyttänyt sen, mitä ei hänen aikalaistensa silmä vielä ollut nähnyt eikä korva kuullut ja mikä ei vielä ollut heidän sydämeensä astunut.

Väsymättömällä innolla hän samoilee Karjalan saloja. Kuin kalliin aarteen kaivaja hän tallentaa löytämänsä kansanrunouden jäännökset. Runon elävöittäminä astuvat sankarit kumpujen yöstä. Hänessä herää uusi hurja haave: oikein näitä runoja yhdistämällä hän ehkä voisi rakentaa jälleen ammuin unhoon painuneen vanhan suomalaisen kulttuurin. Näin hän saisi antaa kansallensa menneisyyden juuri silloin, kun se sitä ehkä kaikkein kipeimmin kaipasi. Hänkö? Ei, vaan suuri Elämä itse, joka nyt oli nähnyt otollisen hetken tulleen herättääkseen tulevaisuususkon Suomen kansan sydämessä. Hänet oli Suomen kansallishaltija valinnut välikappaleekseen suuressa työssä. Ja hän — Elias Lönnrot — ei voinut muuta kuin nöyränä ja iloisena painaa päänsä alas Suuren Elämän edessä: tässä olen, lähetä minut minne haluat!

Oli helmikuu 1835. Kalevalan ensimmäisen laitoksen käsikirjoitus oli Lönnrotin pöydällä. Se oli puutteellinen vielä, hän tiesi sen. Mutta jokin outo voima pakoitti hänet jättämään sen painoon, — ja hänet itsensä valmistumaan uusille runonkeruuretkille.

Lönnrotin ympärillä oli pieni ystävien piiri, joka oli vihitty hänen suureen unelmaansa. He elivät sydämesänsä kuin suuren juhlan aattoa, — aattoa, joka on juhlista jaloin. Heidän kauneimmat toiveensa olivat uskoksi kiteytyneet. Sielunsa pyhässä hartaudessa he polvistuivat Elämän edessä rukoillen, ettei heidän uskonsa häpeään joutuisi, vaan kirkastuisi Elämän eläväksi todellisuudeksi.

Kalevala ilmestyi.

Kävi kuin huhtikuinen hurja tuuli yli maan. Se rikkoi epäuskon jään ihmisten mielistä. Kevätusko heräsi Suomen kansan sydämessä. — Sen muistoa me juhlimme tänä vuonna.

14 vuotta myöhemmin, 1849, ilmestyi laajennettu Kalevala. Silloin hanget sulivat Suomen päivän tieltä ja kevät-purot vierivät jo riemullisina yli maamme rajojen. Ensi kertaa kääntyivät katseet tänne Pohjolan äärille pieneen syrjäiseen maahamme. Kalevala käännettiin usealle eri kielelle ja Suomi sai hartaita ystäviä ulkomailta. Kalevalasta tuli nousevan suomalaisen sivistyksen kulmakivi.

Sata vuotta on vierähtänyt. Kuinka paljon onkaan muuttunut sillä aikaa! Pieni Suomi on itsenäinen valtakunta toisten rinnalla. Itsenäisyytemme valtakirjana me puristamme kädessämme Kalevalaa. Minusta tuntuu kuin koko tämä Kalevalan riemuvuosi olisikin tuollainen riemullinen kädenliike: katsokaa mitä meillä on! Se on iloinen huudahdus, — ja samalla se on kuin kysymys jostain syvältä meistä itsestämme. Mutta miksi tuntuu kuin vahtaisimme sen kysymyksen edessä? Olisikohan niin, ettemme vielä oikein tiedäkään, mitä meillä on kädes-
sämme.

Taaskin katoaa juhlahumu korvistamme, ja me vajoamme suureen hiljaisuuteen. Taas avautuu edessämme sisäinen maailma, mutta tällä kertaa katselemme omaa aikaamme. Nytkin nousee eteemme tietäjä-hahmo, toinen hiljainen, suuri työntekijä, joka lähtee edelleen siitä, mihin Lönnrot lopetti. Lönnrot kyllä tiesi, mitä hän oli tehnyt, osoittaessaan kansalleen, mistä „tie menevi, ura uusi urkenevi, laajemmille laulajoille, runsahammille runoille“. Mutta hän tiesi myöskin, että tätä auottua uraa edelleen kulkien avautuisi uusia laajoja näköaloja joita hänen silmänsä eivät vielä saaneet nähdä muuten kuin etäisenä aavistuksena hänen oman henkensä Nebon-huipulta. Nouseva polvi oli kerran siitä riemusta osalliseksi tuleva.

Se uusi tietäjä-sielu, joka ei pysähtynyt menneitä saavutuksia ihastelemaan, vaan lähti rohkeana taivaltamaan eteenpäin auottua uraa, oli Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja Pekka Ervast. Hänen elämäntyönsä suuruutta ei meidän aikamme vielä pysty täysin arvioimaan. Mutta hän jätti meille opetuksensa uusiksi tienviitoiksi. Niiden mukaan tulevat jälkipolvet hänen kuvansa muovailemaan.

En tiedä erehdyinkö, vai tajuanko oikein, mutta minusta tuntuu kuin hän nyt, Kalevala-juhlien aattona, puhuisi meille näin:

„Suomen kansalla on ihmeellinen menneisyys. Lönnrotin suurta unelmaa ajatellen voitte Eino Leinon tavoin nimittää sitä vaikka Perman taruksi, jos niin tahdotte. Nimet ovat toisarvoisia, nimen taakse kätkeytyvä todellisuus on pääasia! Mutta ulkonainen suuruus, kuninkaanviitat tai kaupparikkaudet ovat vain haihtuvaa vaahtoa elämän mereltä. Suurempi, syvempi on Kalevalan arvo. Siinä Suomen kansa löytää Ikuisen Itsensä. Siinä ovat koottuina Sammon murut: esi-isiemme elämänviisaus, sen

muinoisten mysterioiden jäännökset. Etsikää ne sieltä. Rakentakaa Sampo uudelleen. Eivät ole Väinön laulut turhaan kaikuneet ilman kaarien alla. Nehän pusertuivat Suomen kansallishaltijan hereimmiksi kyyneliksi, jotka upposivat jumalallisen elämän syvään mereen. Sieltä ne on esille etsittävä, ihmisten ilmoille tuotava. Mutta muistakaa aina mitä Kalevala opettaa: musta korppi ei koskaan kykene poimimaan Väinämöisen kyyneleitä alta aaltojen syvien. Ymmärtäkää oikein Kalevalan vertauskuvat! Mutta uskokaa myös: kerran saapuu Sininen Sotka, joka kuulee Väinämöisen kutsun. Hän sukeltaa ikimerten syvyyksiin, poimii kyynelet merestä, kantaa Väinölle kätehen. — Syvällä oman henkenne kätkössä uinuu Sininen Sotka. Herättäkää se sieltä! Silloin — ja vasta silloin saa maailma nähdä, että Väinämöisen kyyneleet,

ovat muiksi muuttunehet,
kasvanehet kaunoisiksi,
helmiksi heristynehet,
simsukoiksi siintynehet
valtojen iki-iloiksi,
kuningasten kunnioiksi! —“

Näin mielestäni vakuuttavat meille P. E:n elämäntyö ja opetukset.

Me emme siis oikeastaan nyt valmistaudukaan viettämään kuluneen satavuotiskauden päättäjäisjuhlaa, jonka jälkeen lähtisimme kulkemaan tuntematonta tulevaisuutta kohti. Meitä kutsuu alkavan vuosisadan aamuvartio viettämään uuden ajan aattojuhlaa. Me uskomme Väinämöisen takaisinpaluuseen. Sen odotus täyttää sielumme. Nyt on meidän vuoromme polvistua rukoukseen, ettei Kansojen Kaitsija antaisi uskomme häpeään joutua, vaan päästäisi henkemme päivän Pohjolan kivimäestä. Hän, joka on kansat valoon kutsunut ja pannut ihmislapset pimeydessäänkin valoa kohti haparoimaan, Hän yksin voi kansammekin valoon auttaa. Ja Hän on sen tekevä, jos vain me itse tahdomme olla Hänen rajattoman rakkautensa ja Hänen ikuisen valonsa sanansaattajia, sen valon, joka kerran on koko maailman voittava.

Hilja Kettunen.

Ruusu-Ristin viidestoista vuosikokous.

Kokous pidetään Helsingissä Ruusu-Risti-temppelissä, Meritullinkatu 33 pääsiäisenä, huhtikuun 19–22 p:nä, seuraavan ohjelman mukaan:

Pitkänäperjantaina, huhtikuun 19 p:nä:

- Klo 12 (tasan) Vuosikokous. Avaus. Tervehdykset. Keskustelua Ruusu-Ristin työn suunnitelmista, kesäkurssista y.m., Helsingin ryhmät selostavat toimintaansa (R.-R.-jäsenille).
- Klo 3 Järjestö tarjoaa kahvit jäsenille.
- Klo 4 Esitelmä.
- Klo 8 Uusien jäsenten vastaanotto (installatio, ainoastaan jäsenille). Kokoonnutaan neljännestä vaille 8.

Lauantaina, huhtikuun 20 p:nä:

- Klo 12 Esitelmä.
- Klo 7 Kansalliskongressi (ainoastaan Vpm:ille).

Sunnuntaina, huhtikuun 21 p:nä:

- Klo 12 Vuosijuhla Kansallisteatterissa. Ohjelma: „Kevät“, kantaatti, kirj. Einari Vuorela, säv. J. Pohjanmies. Puhe: Kuolema ja ikuinen elämä, maisteri Sven Krohn. Mysteriokuvaelma: Pekka Ervastian mukaan säv. J. Pohjanmies, yksinlauluosan esittää Martti Seilo. Väliaika. Avulla Hyvän Jumalan, 1-näytöksinen draama, kirj. Akseli Tola, esittävät Aapo Pihlajamäki, Hilda Pihlajamäki, Oiva Luhatala, Kyllikki Väre ja Bertha Lindberg.
- Klo 7 Seurusteluilta. Ohjelmassa puheita, musiikkia, kuvaelma „Valon ritarit“ y.m.

Maanantaina, huhtikuun 22 p:nä:

- Klo 11 Vuosikokouksen jatkoa ja päättäjäiset.

Jos sattuneesta syystä vuosijuhlaa ei voitaisi pitää ensimmäisenä pääsiäispäivänä, se siirtyy maanantaihin (klo 12), jolloin vuosikokouksen päättäjäiset ovat vasta illalla (klo 6).

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta julkista vuosijuhlaa, ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä, kuten ennenkin, vapaaehtoinen jäsenmaksu. Majoitusasioissa ilmoittauduttava ajoissa neiti Martta Putkoselle, Kaikukatu 2, Helsinki.

Kaikille jäsenille: Sydämellisesti tervetuloa.

RUUSU-RISTIN HALLITUS.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y. vuosikokous

pidetään maanantaina, huhtikuun 22 p:nä 1935 klo 4 ip. Kulmakoululla, Meritullinkatu 33. Kokouksessa käsitellään m.m. 11 §:ssä mainitut asiat.

Ruus-Ristin Talorahaston vuosikokous

on pitkänäperjantaina, huhtikuun 19 p:nä heti vuosikokouksen ensimmäisen kokouksen jälkeen.

Mitä muualla tiedetään.

E. A. Wallis Budge, tunnettu egyptologi, joka on julkaissut m.m. egyptiläisten „Kuolleitten kirjan“, ilmoitetaan kuolleeksi.

AMORC-niminen, rosenkreutsiläiseksi esittäytynyt amerikkalainen seura ilmoittaa ilmeisesti aivan vakavassa äänilajissa olevansa „ainoa veljellinen järjestö, jolla on virallinen tunnustus Suurelta Valkoiselta Veljeskunnalta ja Kansainväliseltä Korkeimmalta Hierarkialta“.

O. E. Library Critic, joka edellämämainitunkin uutisen kertoo, tietää myös, että kreivi de St. Germain on tullut „muotiin“ Yhdysvalloissa.

Uuden evankeliumitekstin löytö. Niinkuin sanomalehdet ovat kertoneet, tapasi British Museumin arkistonhoitaja Mr. H. Idris Bell, tutkiessaan äskettäin Egyptistä saatuja vanhoja kreikkalaisia papyruskääröjä niiden joukosta muutamia hajanaisia lehtiä, jotka kaikesta päättäen, tekstiä Uuden Testamentin evankeliumeihin verrattaessa, merkitsevät vanhinta evankeliumilöytöä. Tähän asti on Paavalin kirjeitä tai Chester Beattyn evankeliumeja koskevaa papyrususta pidetty Uuden Testamentin vanhimpina käsikirjoituksina, mutta nyt tehty löytö on peräisin jo toisen vuosisadan keskivaiheilta.

Nämä kaksi rikkiäistä lehteä ja pieni liuska, käsittelevät Kristuksen historiaa ja kertovat asioista, joista muut evankeliumit eivät tiedä mitään. Se kertoo m.m. eräästä tapahtumasta Jordan-virran varrella, jolloin Kristus „tekee erään merkillisen kysymyksen“. Tätä kuitenkin on toistaiseksi ollut vaikeaa tulkita, mutta mahdollisesti on asialla yhteyttä niiden sanojen kanssa, joista Johannes kertoo

evankeliuminsa 12 luvun 24 jakeessa: „Totisesti, totisesti minä sanon teille: Jos ei vehnänjyvä putoa maahan ja kuole, niin se jää yhdeksi jyväksi; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää“.

Tämän lehden toinen sivu on helpommin luettavissa ja rekonstruoitavissa, mutta siinäkin on vaikeutensa. Siinä kerrotaan kuinka jotkut henkilöt, todennäköisesti fariseukset ja Herodeksen miehet, „tulivat hänen (Jeesuksen) luokseen ja alkoivat kiusata häntä kysymyksellä sanoen: Mestari Jeesus, me tiedämme, että olet tullut Jumalan luota, sillä teot, joita teet, vahvistavat ennen kaikkea profetat. Sano siis meille . . .“, ja tässä on papyrus vahingoittunut niin, ettei jatkosta saa selvää. Kysymys on „kuningasten“ yhteydessä, joka voi olla suoranainen vittaus joko Caesariin tai Herodekseen, ja vaikka on ilmeistä, että se on aiottu hämmentämään Jeesusta, koska hän uskalsi ryhtyä keskusteluun viranomaisten kanssa, on toistaiseksi epävarmaa, mitä se täsmälleen sisältää, samoin kuin onko meillä mahdollisesti tässä uusi muunnelma kysymyksestä, jonka Herodeksen miehet esittivät, ja josta kertoo Matteus 22: 16—22, Markus 12: 13—17 ja Luukas 20: 20—26. Mahdollisesti on kysymyksessä samanlainen tapahtuma kuin se, josta kertoo Markus 3: 6. Jeesus vastaa kysymällä: „Miksi nimitätte minua suullanne mestariksenne, kun ette kuuntele mitä sanon“.

Toinen lehti on helpommin luettavissa, mutta yhtä mielenkiintoinen. Ensimmäinen sivu kokonaisuudessaan ja puolet toisesta sivusta käsittää keskustelun Jeesuksen ja juutalaisten viranomaisten välillä. Tässä ovat uusi evankeliumi ja Johanneksen evankeliumi hämmästyttävästi yhtäpitävät. Tässä on kaikesta päättäen kysymyksessä suullinen tai kirjallinen traditio, joka on synoptisiin evankeliumeihin nähden itsenäinen ja niiden kanssa yhdenvertainen, eikä ole mahdotonta, vaikka uudet yksityiskohdat, jotka tässä papyruksessa ovat, saattaisivat esittää tosiasiallisia katkelmia Jeesuksen elämästä.

Ruotsalainen „Vecko-Journalen“ on haastatellut löytäjää. Toht. Bell mainitsee m.m. seuraavaa:

Osa toisen lehden toista sivua käsittelee spitaalisen parantamista, josta on kerrottu Matteuksessa (8: 2—4), Markuksessa (1: 40—44) ja Luukaassa (5: 12—14), mutta uudella yksityiskohdalla. Se viittaa mitä suurimmalla varmuudella traditioon, joka on synoptikoista riippumaton. Uuden evankeliumin mukaan kansanjoukko ensin yrittää kivittää Jeesuksen, mutta yritys epäonnistuu, ja selitys on sama kuin Johanneksenkin (7: 30), „hänen aikansa ei vielä ollut tullut“.

Edellämainitusta puolentoista sivun vuorokeskustelusta toht. Bell huomauttaa, että Johannes mainitsee samat asiat eri paikoissa hain naisten tapahtumien yhteydessä, kun taas ne tässä esiintyvät yhteisenä jaksona ja kiinteänä keskusteluna.

Kysymyksen tämän „viidennen evankeliumin“ tieteellisestä merkityksestä toht. Bell supistaa kahteen kysymykseen: Onko Johannes käyttänyt sitä lähteenään esittäessään Kristuksen opin? Vai ovatko sekä Johannes että tämä tuntematon evankelista saaneet tietonsa yhteisestä lähteestä?

British Museum julkaisee löydetty katkelmat kohdakkoin nimellä „Tuntemattoman evankeliumin katkelmia ja muita varhaisia kristillisiä käsikirjoituksia“.

Helsingin yliopiston professori E. G. Gulin on „Hufvudstadsbladetin“ haastattelussa maininnut m.m. seuraavaa:

„Mitä . . . uuteen löytöön tulee, on itsestään selvää nyt, kun vain

joitakin viittauksia esitetään kahden lehden sisällöstä, että on liian varhaista lausua varmaa arvostelua. Eräiden selostuksen yksityiskohtien nojalla haluaisin puolestani epäillä lehtien vanhuutta. Jo se tosiasia, että löytö käsittää vain kaksi huonosti säilynyttä lehteä, kehoittaa erittäin suurem varovaisuuteen, kun on kysymyksessä niiden iän määrääminen. Ja mitä yllä lainattuihin otteisiin tulee, on mielestäni lähellä mahdollisuus, että tässä on kysymyksessä joku n.s. apokryfististä evankeliumeista, jotka ovat suhteellisen myöhäiseltä ajalta. — Mutta, niinkuin sanottu, on liian varhaista pohtia tätä, koska löytöä ei vielä ole julkaistu.

Tämän alan maallikot saattaisivat ehkä odottaa, että tällaiseen löytöön, joka mahdollisesti vetää tuntemiemme uuden testamentin käsikirjoitusten iän muutamia vuosikymmeniä ajassa taaksepäin, sisältyisi myös kokonainen vallankumous evankeelisen historian kysymyksessä. Näin ei kuitenkaan ole laita. Kertomuksiin Jeesuksen elämästä ja alkukristilliseen sanomaan Kristuksesta Messiaana ei uusilla löydöillä tavallisesti ole käytännöllisesti katsoen mitään lisätävää, eivätkä ne myöskään sitä muuta. Sitävastoin on sellaisilla löydöillä arvaamaton merkitys n.s. uuden testamentin tekstikritiikille, joka koettaa kaikkien tutkimuksen tuntemien käsikirjoitusten nojalla koota mahdollisimman tarkan ja luotettavan tekstin alkutyypin. Näin oli laita viimeksi v. 1930, kun — sillakin kerralla Egyptissä — löydettiin kokoelma raamatullisia tekstikatkelmia, n.s. Chester-Beatty-papyrukset, jotka iältään olivat kaikkia siihen saakka tunnettuja raamatun käsikirjoituksia vanhimmat. Ne olivat nimittäin peräisin 200-luvulta, kun sitävastoin kaikki muut tuntemamme käsikirjoitukset ovat vähintään sata vuotta myöhäisemmältä ajalta. Löytöön sisältyi kaikkiaan 190 lehteä — myös huonossa kunnossa — kahdeksastoista eri koodeksista, ja niissä oli sekä vanha- että uusitestamentillisiä fragmentteja. Ne ovat nyt tunnetun englantilaisen tekstikritiikon F. G. Kenyonin kriittisesti käsittelemänä julkaistut nimellä „Recent developments in the textual criticism of the Greek Bible“ (Lontoo 1933). Uuden testamentin sisältöön nähden nämäkin Chester-Beatty-papyrukset ovat meille merkityksettömät, vaikka niissä on erittäin keskeisiä katkelmia uskontomme asiakirjoista. Sitävastoin ne ovat merkinneet arvaamattoman paljon tekstikritiikille. Ne ovat osittain kumonneet tähän asti vallinneita teorioita eri tekstityyppien sukulaisuussuhteista ja avanneet tutkimukselle uusia mahdollisuuksia tunkeutua yhä syvemmästi uuden testamentin tekstien varhaisimpaan historiaan.

Kjell Folkesson, ruotsalainen selvänäkijä, joka noin vuosi sitten herätti suurta huomiota Helsingissä, on nykyisin Ruotsissa yleisenä puheenvaiheena, varsinkin Lundissa, Malmössä ja Landskronassa. Sanomalehdet ovat lukuisasti selostaneet hänen kokeitaan ja lausuntoja, joita hänestä on annettu sekä vastaan että puolesta. Esiinnyttyään ensin Malmössä hyväntekeväisyysjuhlassa Folkesson on ollut tiedemiespiireissä tutkittavana; hyvin monet ovat ilmaisseet luottamuksensa kokeitten oikeaperäisyyteen, jotkut ovat jääneet epäilevälle kannalle.

„Vecko-Journalen“ on n:ossaan 7 julkaissut artikkelin Folkessonin haastattelusta ja eräistä häntä koskevista lausunnoista. Haastattelijan viitatessa johonkin „paljastukseen“, väitteeseen, jonka mukaan F. kurkistaa silmiään peittävän siteen alta, tämä vastaa:

„Paljastajani on myöhemmin julkisesti selittänyt, ettei hän väitä

on n i s t u n e e n s a paljastamaan minut. Lähinnä ajattelen sitä, että tiedemiesten vastustuspuolue on käsitellyt minua kuin olisin heidän silmissään syytetty. Kuulostaa ehkä hieman naurettavalta ja hieman diivamaiselta, kun sanon, että herkkätuntoisuuteni hienoimmat vivahdukset häviävät, kun ympärilläni on miehiä, jotka koko olemuksellaan ilmaisevat käsityksensä: „Nyt, lurjus, me paljastamme sinut.“

„Onko vastustuspuolueella ollut menestystä paljastamisyrittäksissään?“

„Pahinta on, että viime päivinä olen ollut miltei menehtyä väsymyksestä. Viimeiset kokeeni ovatkin olleet huonoja. Tulokset olisivat ehkä olleet jonkun verran parempia, jos minulla olisi ollut puhtaasti objektiivinen tai sympaattinen kuulijakunta, mutta se miltei vihamielinen suhtautuminen, jota olen saanut kokea, ei suinkaan ole parantanut asiaa. Olen tällä kerralla liiaksi rasittunut. Luonnollisesti en olisi saanut asettua käytettäväksi, koska en ollut hyvässä kunnossa. Mutta mitä minun pitäisi tehdä? Jos viime kerralla olisin kieltäytynyt, olisi tuomioni luonnollisesti ollut lopullinen: 'Folkesson peräytyy ratkaisevalla hetkellä'. Olen alkanut peljätä sensatio-otsakkeita.“

„Kuinka oikeastaan koette sen kummallisen, joka saa teidät kertomaan kuolleista esineistä, kirjeistä y.m.“

„Pahinta on, etten itsekään osaa sitä selittää. Vastustajani väittävät, että olen arvailujen varassa. Itse koen sen enemmän tai vähemmän selvinä näkövaikutelmina. Joskus kuvat ovat selviä ja kirkkaita, joskus hyvin sekavia ja epäselviä ja siirtyvät pian toisten tieltä. Silloin kysyn tavallisesti: 'Olenko oikealla tiellä?' voidakseni ikäänkuin kiinnittää oikean kuvan. Minun täytyy monta kertaa harpoiden päästä perille, ja tämä antaa tietysti vastustajilleni vetä myllyyn.“

„Mutta kun te varmasti sanotte määrättyjä vuosilukuja, ne kai eivät tule teille näkövaikutelmina?“

„Yksinkertaisinta on käyttää sanontatapaa, että 'saan eteeni' vuosiluvun määrätyn näkövaikutelman yhteydessä. Muutamia päiviä sitten sain käsiteltäväkseni kirjeen. Sen oli kirjoittanut nainen. Oikein. Hän oli naimisissa korkean saksalaisen sotilashenkilön kanssa. Oikein. Hänellä oli läheisiä suhteita hoviin. (Se tapahtui siis ennen maailmansotaa). Kuvailin hänen ulkomuotonsa. Se piti paikkansa. Sitten sanon: 'Hän on kuollut. Hän kuoli 1928.' Kirjeen antaja epäili tätä. Hän väitti kirjeen kirjoittajan elävän ja epäili myös tämän hovisuhteita. Minä pysyin käsityksessäni, että nainen kuoli 1928, ja muutamia päiviä myöhemmin sain vahvistuksen, että niin todellakin oli tapahtunut. Työnantajani oli pitänyt pöytäkirjaa siitä, mitä sanoin, ja tiedustellut asiaa saksalaisilta viranomaisilta. Heidän tiedontonsa oli selvä: kysymyksessä oleva nainen oli ollut naimisissa keisarin omaan kaartiin kuuluvan upseerin kanssa — suhteet hoviin olivat siis jokseenkin luonnolliset — ja käytettävissä olevien kalenteritietojen mukaan hän oli kuollut 1928.

Tämä pieni koe osoittaa myös hyvin selvästi, ettei kaikki, mitä sanon, tule mieleeni muiden ajatuksista. Jos niin olisi tapahtunut tässä tapauksessa, olisin luonnollisesti saanut sen käsityksen, että nainen oli elossa.

Arvelen myös, ettei nimeni ympärille milloinkaan olisi syntynyt taistelua, jos tiede olisi tyytynyt toteamaan ajatustensiirron. Tästä sielunelämän ilmauksesta tiedetään näet jotakin. Sitä on voitu todeta

möntä kertaa. Nyt ei tiedetä mitään — täytyy siis epäillä. Minä itse uskon, että jokainen kuollut esine — mikä esine hyvänsä — kerää itseensä säteilyjä henkilöstä, joka on ollut sen yhteydessä, mutta luonnollisestikaan en osaa selittää, että niin on.“

Tieteellisellä rintamalla ei tyydytä hyväksymään Folkessonin itsensä antamaa selitystä. „Tieteellä ei ole näistä asioista mitään sanottavaa“, toteaa Hälsingborgin mielisairaalan lääkäri, toht. Herold Hirschlaff. „Folkessonin selitystä säteilystä ei voida hyväksyä. Ajattelen sitä, mitä hän kertoi pienestä kartagolaisesta kivenpalasta, joka on kulkenut lukemattomien käsien kautta. Miksi hän totesi juuri kiven alkuperän? Miksei hän registroinut kiven nykyisen omistajan tai jonkun sen kanssa kosketuksiin joutuneen ihmisen „säteilyitä“? Olen luonnollisesti sitä mieltä, ettei petos tule tässä yhteydessä kysymykseen. — Ei, tieteellä ei ole näihin ilmiöihin mitään sanottavaa. Niitä kokiessaan voi vain hämmästyä niiden arvoituksellisuutta, niiden täydellistä käsittämättömyyttä — ja tuntee itsensä nöyräksi käsittämättömän edessä“.

Lundilainen professori Ivar Broman sanoo mielipiteekseen: „Niin paljon on selvää, että ne, jotka ovat valmiit kerta kaikkiaan tuomitsemaan Folkessonin, ovat lausuneet arvostelunsa liian varhain. On mahdollista, että he ovat tehneet niin parhaimmassa tarkoituksessa, mutta se on tapahtunut liiallisella innolla. Kenelläkään ei ole oikeutta nimittää häntä petkuttajaksi. Sen sijaan pitäisi objektiivisesti tutkia hänen selittämätöntä kykyään ja kenties päästä arvokkaiisiin tuloksiin.“

Piispa Rodhe ei myöskään pidä Folkessonia petkuttajana, mutta hän ei halua yrittää ilmiön selittämistä:

„Minä en usko yliluonnolliseen. Kuvittelen itsekseni, että kysymyksessä on 'ajatuksensiirto' jossakin muodossa. Varmasti tiedän vain sen, että tulevaisuus on Jumalan kädessä. Siitä emme tiedä mitään, miten hyvin voimmekin selittää tapahtumia, jotka ovat takana-pain ajassa.“

Tohtori G. Elander, lundilaisen St. Larsin sairaalan ylilääkäri, luulee, että vähitellen voidaan tieteellisestikin selittää Folkessonin kyky. „Että kyseessä on tieteellinen ilmiö, johon täytyy suhtautua vakavasti, on kaiken epäilyksen yläpuolella.“

Dosentti Aron Borelius antaa vastauksensa hyvin purevassa äänilajissa:

„En ymmärrä, kuinka joillakin taboilla halutaan alentua näihin hedelmättömiin keskusteluihin siitä, onko Folkesson 'bluffia' vaiko ei. Tämä on aivan lapsellista Tuomaan epäilystä. Jos sen sijaan ryhdyttäisiin tieteellisesti tutkimaan voimia, joista tässä on kysymys, ei tarvitsisi niin usein muistella, millaista oli yli 300 vuotta sitten, kun Galilei eli . . . En tahtoisi uskoa, että eräät nuorten lääkärin suhtautumiset Folkessonin probleemiin ovat oireellisia k o k o nuoren lääkärikunnan tavalle suhtautua uuteen ja tuntemattomaan. Se olisi aivan liian pelottavaa.“

Folkessonin vastustajat kieltäytyivät antamasta lausuntoaan lehden haastattelijalle. Dosentti Malmroos sanoi vain: „Asian nykyisellä kannalla on mielestäni kaikille puolueille mieluista, jos vaikeiden kerrassaan.“

„Henkien taistelua“ Yhdysvalloissa. New Yorkista ilmoitetaan 20. 2., että Tennesseeen edustajahuoneen nuorin jäsen teki edellisen päivän istunnossa ehdotuksen 10 vuotta sitten tehdyn lain ku-

moamisesta, joka kieltää opettamasta, että ihminen on polveutunut alemmista eläimistä. Ehdotus hylättiin 67 äänellä 20 vastaan. Vastarintaa johti edustajahuoneen vanhin jäsen, joka nousi puhujalavalle paksu raamattu kainalossa ja luki siitä Genesisksen I luvun.

Egyptin ihmeelliset löydöt. Suomeen karhunmetsästykselle tullut egyptiläinen Hassan Nashat pasha on antanut „Uuden Suomen“ haastattelijalle (3. III.) m. m. seuraavat mielenkiintoiset tiedot kotimaassa arkeologisista löydöistä:

— En tiedä, milloin saapuu se aika, jolloin Egyptissä ei enää tehdä muinaislöytöjä. Kerronpa teille, että Kairon yliopiston professorin, Selim Hassanin, joka johtaa arkeologisia kaivaustöitä, on onnistunut löytää kaikissa asiakirjoissa mainittu, mutta hävinneenä pidetty neljäs suuri pyramidi. Hänellä on kaivauksissaan ollut suoraista onnea. Hän ryhtyi kaivaustöihin erään kylän luona. Kun oli päästy n. 10 metrin syvyyteen, hän löysi kokonaisen kaupungin jäännökset ja sai niistä suunnattomat määrät muinaistieteellistä aineistoa. Sitten hän jatkoi, ja vielä 10 metriä syvempää löytyi toinen kaupunki, jonka erämaan hiekka ikimuistoisina aikoina oli peittänyt, ja siellä olivat tuon historiassa mainitun pyramidin jäännökset ihmeellisine tavaroineen ja taide-esineineen. Pyramidin vieressä oli melkein koskematon temppeli täynnä mitä suurenmoisimpia kalteuksia. Mainitsen vain paksut, leveät kultaset kaulavitjat ja niihin kuuluvat rannerenkaat, sadottain taide-esineitä, jalokiviä ja papyruskääröjä. Nämä löydöt ovat n. vuodelta 4000 ennen Kristusta.

— Tähän asti on katsottu Egyptin historian alkaneen näihin aikoihin, mutta kerronpa teille toisen tarinan: Ylä-Egyptistä löydettiin kauan sitten temppeli, jonka pilarit eivät olleet pyöreät kutea Egyptissä tavallisesti ja jonka rakennustapa muutenkin poikkesi tavallisesta egyptiläisestä tyylistä. Tiedemiehet tutkivat sitä ja tulivat siihen tulokseen, että temppeli on kreikkalaisen sivistyskauden tuotetta, siis verraten nuori. Mutta temppelin lähellä suoritti kaivauksia muuan amerikkalainen professori. Ei aikaakaan, niin hän löysi temppelin, jossa pilarit olivat samanlaiset ja rakennustapa sama. Tämän temppelin pilarissa oli kirjoitus, joka osoitti sen olevan n. 5000 vuotta ennen Kristusta pystytetty, ja sitten toinen, jossa sanottiin: „Minä olen tullut tänne katsomaan, mitä esi-isäni ovat saaneet aikaan tuhatta vuotta sitten.“ Siis temppeli oli nuori tuona kaukaisena aikana, ja egyptiläisen sivistyksen näköpiiri laajenee yltäkkäi vielä vuosituhansia taaksepäin.

J. Ptn.

Antakaa jumalalliselle hengellenne ravintoa silläaikaan, kun se teille samalla antaa omaansa. Antakaa sen teitä ravita! Kun siis tällä tavalla yksi ravitsee toista, niin te tulette saavuttamaan korkeimman hyvän. — Jos te uhraamiskaudella ravitsette jumalia, niin antavat he teille toivotun henkisen ravinnon. Semmoinen, joka ainoastaan vastaanottaa eikä mitään pane lähteeseen, on varas.

Bhagavag-Gita.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Helmikuun 2 p:nä luki Ruusu-Ristin Johtaja, rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastian esitelmän *H. P. B:n esoteerisia opetuksia*. Helmikuun 10 p:nä puhui maisteri Sven Krohn aineesta *Uskontojen alkuperä*, helmikuun 17 p:nä metsänhoitaja Aimo Mela aineesta *Kungfutse, muinaisen Kiinan uudistaja* ja helmikuun 24 p:nä rehtori Yrjö Eloniemi aineesta *Laoksen oppi*. Nämä esitelmät alkavat sarjan luentoja maailman suurista uskonnoista, ja niiden tarkoituksena on johtaa meidät näkemään sitä, mitä on yhteistä, samaa alkuperää ja samaa todellisuutta lähestyvää kuin mitä myös todellisessa kristinuskossa paljastuu. Maaliskuun 3 p:nä luki rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastian esitelmän *Kristus ja kansallishaltija*.

Järkyttävä hukkumisonnettomuus. Ruusu-Ristin jäseniä Vilho ja Ines Pispalaa kohtasi järkyttävä suru joulukuun 26 p:nä. Heidän nuorimmat lapsensa 14 vuotias Pentti ja 8 vuotias Aino hukkuivat silloin Kyröjokeen. Lapset olivat saaneet luvan leikkiä rannalla, jossa jää oli kestävä, mutta sitten pyysi eräs työläisvaimo, joka oli tullut jään yli kahden muun aikuisen kanssa, lapsia mukanaan joen toiselle puolelle. Tällöin nainen, joka työnsi tyttöä kelkassa ohjasi heikolle jälle, jolloin molemmat joutuivat veden varaan. Nainen pelastui mutta Aino tyttö hukkui. Hänen veljensä Pentti, joka oli heittäytynyt avantoon pelastaakseen sisarensa, joutui myös veden saaliiksi. Merkillisintä oli, että lasten äiti saman päivän aamuna oli herännyt kovaan hätähuutoon. Tiedustellessaan hän kuitenkin huomasi, ettei kukaan ollut huutanut. Nyt vanhemmat järkytettyinä ihmettelevät, etteivät ottaneet varteen varoitusta. He kysyvät: „1) Miksi ei äidin pitänyt muistaa varoittavaa ennettä, hätähuutoa aamulla herätessään, jotta olisi kokonaan estänyt lasten menon jälle. 2) Oliko Jumalan tahto vai mikä karma, että nuo meille vieraat henkilöt sattuiivat juuri siihen, ennenkuin lapset ehtivät aamiaiselle.“

Ruusu-Ristin toimitus tahtoisikin jonkinlaiseksi lohdutukseksi vanhemmille huomauttaa, ettei tässä nähtävästi ollut kysymys varoituksesta, vaan valmistuksesta. Äiti oli todella unessa saanut tietää lastensa kohtalosta ja juuri tämä ennakkotieto on osoituksena siitä, että lasten kuolema oli karmallinen, kohtalon määräämä. Sentähden ei äiti myöskään ymmärtänyt ottaa kokemustaan varoitukseksi. Personalliselta kannalta on tällaiset asiat tietysti otettava koettelemuksena. Tämä ei ole niinkään helppoa, mutta henkisen tiedon ja rakkauden avulla se käy mahdolliseksi. Otamme sydämellisesti osaa näiden vanhempien suruun. Olkoot myös ne unet, joissa ovat tunteneet lastensa läsnäolon heille lohdutuksena ja osoituksena, ettei kuolema kuitenkaan ole ylipääsemätön kuilu.

Blavatsky-kirjasto, jonka pääasiällisin lahjoittaja aikoinaan oli Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja Pekka Ervast, on lunastettu uudelle Teosofiselle Seuralle 30,000:— Smk:n hinnasta. „Seuran johtokunta on nyttemmin antanut asiantuntijan tehtäväksi kirjaston uudelleen järjestämisen ja sen luetteloinnisen. Kun tämä työ on saatu suoritetuksi, on kirjasto valmis palvelemaan sekä seuran jäseniä että muita tutkijoita. Kirjastohan sisältää paitsi varsinaista teosofista, eri kielistä kirjallisuutta, melko määrän etupäässä suurilla si-

vistyskielillä painettua uskontotieteellistä, filosofista, salatieteellistä y. m. kirjallisuutta", kertoo „Teosofi“.

Pekka Ervast-kirjasto. Ruusu-Ristin Hallitus on lunastanut Perustaja-Johtajansa tieteellisen ja salatieteellisen kirjaston, joka käsittää nelisen tuhatta nidettä. Näistä kirjoista tullaan muodostamaan erikoinen tutkimuskirjasto, joka luultavasti avataan ensi syksynä.

Hovioikeudenneuvos Einar Lindberg, Ruusu-Ristin irnokas jäsen, kuoli äkkiä sydänhalvaukseen maanantaina helmikuun 25 p:nä oltuaan juuri edellisenä päivänä mukana Ruusu-Ristin Kalevala-juhlassa. Einar Lindberg antoi auliisti apuaan vaikeina aikoina Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajalle, joten Ruusu-Risti muistaa häntä erikoisella lämmöllä ja kiitollisuudella.

Merkkipäiviä. 50 vuotta täytti Jyväskylän Ruusu Ristin tarmokas toimihenkilö, rouva Tekla Stenbäck tammikuun 30 p:nä. Ruusu-Ristin iältään vanhin jäsen on varmaankin neiti Karoliina Väänänen, joka tammikuun 31 p:nä täytti 85 vuotta. 70 vuotta täytti helmikuun 18 p:nä rouva Eva Videnius. Eva Videnius on teosofisen liikkeemme vanhimpia auttajia. Teosofiksi hän tuli jo 1890-luvulla ja hänen nimensä esiintyy aikakauskirjamme ensimmäisessä vuosikerrassa (Omatunto 1905). Ruusu-Ristin onnentoivotukset merkkipäivien johdosta.

Maisteri Jorma Partanen puhui maaliskuun 4 p:nä Nuoren Voiman Liiton „Kerho 33:ssa“ kulttuuriparhaimmisto-kysymyksestä.

Parapsykologiaa, yliaistillisia ilmiöitä käsittelevää tiedettä koskevan artikkelin julkaisi maisteri Sven Krohn „Hufvudstadsbladet“-lehden sunnuntainumerossa maaliskuun 3 p:ltä.

Maaliskuun jäsenavustuksista muistutetaan Ruusu-Risti-järjestön jäseniä. Rahastonhoitaja, herra Valdemar Kaade, Oikokatu 15 A. 18.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r. y. vuosimaksut vastaanottaa, seuran toimitusjohtaja, hra Valdemar Kaade tai Luentokirjakauppa.

Akseli Tolan näytelmät „Riemujuhla“ ja „Synalaiset“ ilmestyvät, kuten olemme kuulleet, piakkoin Werner Söderström Oy:n kustannuksella.

J. R. Hannula on julkaissut uuden kirjan **Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta.** Palaamme ensi numerossamme asiaan.

Ruusu-Ristin Nuoret järjestivät juhlan Kulmakoulun juhlasalissa helmik. 2 p:nä „kilpailevan liikkeen“ Kerholan hyväksi. Ohjelma oli seuraava: J. Pohjanmies soitti Sibeliuksen Finlandian, Uuno Pore puhui kerhoelämän merkityksestä, Annikki Kettunen lausui runon, Erkki Kihl soitti sellosooloja, J. Pohjanmies soitti pianolla, „Nuorin meistä“ 12-vuotias miehenalku lauleli reippaasti muutamia pieniä lauluja ja Hilja Kettunen juhlapuheessaan puhui Lönnrotista ja Kalevalasta. Lopuksi oli vielä kuvaelma „Valon ritarit“, ritareina Nuoria. Musiikin oli säveltänyt J. Pohjanmies. — Yleisöä oli sali täynnä ja rahallinen tulos hyvä, joten juhlasta oli suuri apu Kerholalle. „Vanhojen“ kiitos „Nuorille“.

Ruusu-Ristin Kalevala-juhlaa vietettiin helmik. 24 p:nä Kulmakoulun juhlasalissa. J. Pohjanmies esitti alkusoittona Merikannon oopperan „Pohjan neidon“ alkusoiton, Uuno Pore piti esitelmän „Totuudenetsijän tie Kalevalassa“. Tämän jälkeen Ester Snellman laului Melartinin „Onnettomasti syntynyt“, Saarenpään „Ajattelen aikojani“ ja Maasalon „Kun mun kultani tulisi“. Sitten Hilda Pihlajamäki lausui Kalevalasta „Väinämöisen soiton“ J. Pohjanheimon säes-

täessä flyygeli-kanteleella. R.-R:n kuoro esitti Helvi Leiviskän sävellyksen „Terve kuu kumottamasta“, Maasalon „Luojaan kukku“ ja Merikannon „Väinölän lapset“. Väliajan jälkeen J. Pohjanmies soitteli kansansävelmiä, Opistolan lausuntakuoro esitti „Sammon ryöstön“ (Kalevalan 42 runo) ja kuoro Pohjanmiehen mahtavan kantaa-tiin „Väinämöisen paluu“. Lopuksi oli vielä Sven Krohnin kirjoittama näytelmä „Uuden ajan airut“. Ainona Annikki Kettunen, Ainon äitinä Bertha Lindberg, Joukahaisena Oiva Luhtala ja Väinämöisenä Aapo Pihlajamäki. — Juhla oli kaikin puolin erinomaisesti onnistunut: kuoron suoritukset korkealla tasolla, kiitos erinomaisen johtajan J. Pohjanmiehen, lausuntakuoro hyvin vaikuttava, yksityisiä tunteuttuja taiteilijoita tai taiteilijattaria mainitsematta. Ja lopuksi kiitos Sven Krohnille hänen kauniista ja paljon ajatuksia herättävästä tähän juhlaan kirjoittamastaan näytelmästä, jota tekisi mieleni nimit-tää meidän tulevien mysterionäytelmienne esikoiseksi. — Yleisöä oli sali tupaten täynnä ja kymmeniä tulijoita täytyi kääntää ovelta takaisin. Suurempi juhlasali on välttämättä saatava pian! U. J. P.

Sortavalan Ruusu-Ristissä vietettiin Kalevalajuhlaa 27 p:vä helmik. S:valan Seurahuoneessa, jossa J. R. Hannula esitelmöi aiheesta „Kalevalan kankahilla“. Laulajatar Lola Elg täydensi ohjelmaa pehmeän kauniisti laulamillaan lauluilla, joita hra V. Tiensuu tottuneesti säesti. Viimeksi mainittu esitti tilaisuudessa lisäksi useita pianokappaleita. V. K.

Jyväskylän R.-R.-ryhmällä oli Kalevala-juhla helmik. 24 p:nä. Ohjelmassa oli — paitsi yksinlaulua sekä pianon- ja viulunsoittoa — paljon aitoa kalevalaista ohjelmaa. Tervehdyspuheen asemasta esitti 5-henkinen lausunta-kuoro Kalevalan 1 runon alkusanat, minkä jäl-keen opettaja Tulikari soitti kannelta. Rouva Hilja Kettunen puhui aiheesta „Kalevala ja Suomen tulevaisuus“. Taiteilija Terttu Pajunen-Kivikäs lausui Kalevalan kauniin 35 runon, jossa kerrotaan, kuinka Väinämöinen tekee uuden koivuisen kanteleen ja ihastuttaa soitol-laan koko luomakunnan. — Lopuksi esitettiin kuvaelma „Uusi aika — uusi Sampo“, jonka rouva Pajunen-Kivikäs oli tilaisuutta varten sommitellut. Uusi Sampo on anteeksi antava jumalallinen rakkaus, joka on valmis vihamiestänsäkin siunaamaan. Se on korkein valta maailmassa, jonka edessä Louhikin jää avuttomaksi: sitä voimaa vastaan hän ei taikaa tiedä.

Juhla, jossa koko ajan valitsi hiljainen, hieno temppeletunnelma, päättyi yhteiseen Maamme-lauluun.

Matrona Kyyrösestä, tunnetusta loitsujen ja laulujen taitajasta, kertoo Svenska Pressen 26. 2. seuraavan kaskun:

Hän kävi kerran pääkaupungissa, ja kun hän oli nähnyt Ida Aalbergin näyttämöllä, hän halusi välttämättä tavata tämän kuulun näyttelijättären. Se ei kuitenkaan ollut helppoa, sillä Ida Aalberg ei ottanut ketään vastaan aamupäivällä. Matrona Kyyrönen luki silloin loitsujaan suljetun oven takana sillä tuloksella, että hän pääsi kun pääsikin sisälle. Sitten hän lauloi laulujaan Ida Aalbergillekin, ja kerrotaan laulujen vaikuttaneen niin voimakkaasti, että hän hetken kuluttua tunsu tarvetta vapautua niiden lumouksesta syöksymällä ulos ja ajelemalla muutaman tunnin hevosella pakkasessa. Kun Kyyröseltä kysyttiin, voivatko loitsut todella vaikuttaa ihmisiin, hänen sanotaan vastaneen: „Jumalan voima se on, joka lopultakin vaikuttaa“.

Ruusu-Risti-matinea Tampereella. Maalisk. 3 p. oli Tampe-

reella Kaupungintalon juhlasalissa Ruusu-Ristin matinea, jossa erittäin ansiokkaan ja selventävän esitelmän Paavalista ja hänen „uudesta ihmisestään“ piti maisteri Uuno Pore. Johdonmukaisesti ja selkeästi kuvasi esitelmöitsijä Sauluksen kehitystä Paulukseksi sekä hänen antamiaan ohjeita, kuinka nykyaikaisen uuden liiton ihmisen on totuutta etsittävä. Ansiokas esitelmä herätti mitä hartaimman mielenkiinnon tuohon Uuden Testamentin sankariin tehden hänet suureksi opettajaksi, mutta myöskin inhimilliseksi ihmiseksi.

Vielä oli ohjelmassa oopperalaulaja Martti Seilon kaunista laulua. Ylevinä ja puhtaina soivat hänen huuliltaan Wagnerin Lohengrin-aarian sävelet. Kun hän ja säveltäjä Jussi Pohjanmies yhdessä esiintyivät, niin „kauas jäi kavala maailma“ ja mieli kohosi ylös puhtaampiin maailmoihin. — Paikallisista taiteilijoista esiintyivät lausujat Niilo Aaltonen, Ida Tähtinen ja Viljo Saraja, joista kaksi viimeainittua lausuiivat runot „Kuoleman puutarha“ ja „Linnunrata“, joihin säv. Pohjanmies suurella taidolla esitti säveltämänsä musiikin.

Tilaisuus muodostui eheäksi, lämminhenkiseksi ja taiteellisessakin mielessä sykähdyttäväksi, josta mitä hartain ja sydämellisin kiitos esitelmöitsijälle ja taiteilijoille. —

Edellisenä iltana oli tšekäläinen R. R-ryhmä järjestänyt illanvieron omassa huoneustossaan, jossa saatiin kuulla myöskin erittäin ansiokas Kalevala-aiheinen esitelmä maisteri Poreelta. Soiton, laulun, lausunnan y. m. vaihdella kuului ilta pikkutunneille saakka.

Sampo—Graal! Tämän rinnastuksen on ilmestynväksi ilmoitetussa ruotsinkielisessä kirjassaan ja „Hufvudstadsbladetin“ sitä käsittelevässä ennakoartikkelissa tehnyt taiteilija Herman Grönbärj. Lainaamme seuraavassa eräitä otteita jälkimmäisestä.

„Asetan ne vierekkäin — sampo: sankt gral, ja huomaan, että tämä tulee ratkaisuksi. Satu pyhästä graalista, satu kuningas Arthuriin. Graal, tämä salaperäinen esine, jonka löytämisen Gaweine, Parsifal ja muut ovat asettaneet elämänsä suureksi päämääräksi. Ja sampo, Väinämöisen ja hänen toveriensa pyrkimyksen päämäärä, heidän etsintänsä esine. Ottamatta huomioon, että nämä kaksi esinettä jo itsessään ovat olemukseltaan samanlaisia, myöskin sanat, itse nimet sampo ja sankt sanassa „sankt gral“ peittäväksi toisensa toisiaan muistuttavilla muodoillaan, alku- ja vokaalisoinnuillaan . . . Kuitenkin täytyy sammon nimen olla jossakin yhteydessä myös siihen hedelmällisyysolentoon, joka peittyy Sampsa Pellervoisen nimeen.“

Kirjoittaja esittää sitten eräitä graalin tuntomerkkejä, joiden vastaavuuksia hän arvelee löytäneensä sammosta:

„Milloin graal otetaan vastaan Jumalan, Kristuksen käsistä tai jonkun Jumalan enkelin välityksellä, milloin on sen synty historiallinen tai kvasihistoriallinen tapahtuma, ja graal on aivan yksinkertaisesti ryöstetty tai saatu saaliiksi, tai sitten se on syntynyt työnantajan tilauksesta.

Milloin graal on kristallipikari, smaragdiastia, milloin taas kalkki eli malja, usein kullasta ja koristettu jalooilla kivillä. Se on myöskin kannellinen, ja tässä on ajan vaatimukset alttarikalkista, jonka kallisarvoista sisältöä suojelee kansi, siirretty graalille.

Graal on kivi, vieläpä ihmeellinen. Joskus sitä pidetään viisasten kivenä, niin, myöskin jalokivenä, joka on pudonnut Luciferin kruunusta.

Pyhään graaliin liittyy suuria salaisuuksia. Kummalliset kirjoitukset kiertävät pyhän esineen laitaa. Toisinaan kannellisena, toisinaan kannettomana se kiertää ihmisestä ihmiseen tarjoen kaikille arvoituksellisella tavalla antimiaan.

Graal on loistava, se jopa valaisee kokonaisen maan. Se suo iloa ja lohtua, se ravitsee, vahvistaa, parantaa — se on onnen tuoja, elämän pikari; se lahjoittaa omilleen ambrosiaa, joka tekee heidät kuolemattomiksi. Maan kaikki hyvät tuokset liittyvät tähän ihmeelliseen esineeseen.

Toisinaan graal vetää luokseen vain hyviä ja puhtaita ja palvelee ainoastaan hurskaita ja vihittyjä ja on vain heille näkyväinen; toisinaan sen monenkaltaiset ominaisuudet tulevat kaikkien haluavien osaksi. Toisinaan on graalilla ymmärretty maallista paratiisia, toisinaan ovat sen tarjoamat ilot puhtaasti henkisiä. Graal on henkisen edistymisen symboli, se on antautuvan etsinnän päämäärä.

Paljon kaikkesta tästä hedelmöittää suomalaisen runoilijamme mielikuvitusta ja jättää selviä jälkiä hänen runoonsa. Suurta epävarmuutta on kuitenkin ollut yrityksissä määritellä, mitä graal on — aivan kuin on ollut sammon laita.“

„Että suomalainen runoilija pysyy mylly-mielikuvassaan, ei vai-kuta laisinkaan vertailuun, josta nyt on kysymys. Oleellista sam-molle sanoin kuin pyhälle graalille on niiden kyky synnyttää it-sestään. Mutta tämän käsityksen myllystä tekijä saa myös välittö-mästi keskiajan n. s. myllylauluista, tai ajan taiteesta. Aihe on transsubstantiatio — s a n a n muuttuminen l e i v ä k s i, hostiaksi“ . . .

Mutta Arimatian J o s e f, tämä henkilö, joka liittyy niin lähei-sesti graaliin, joka taitavalta mieheltä, sepältä, tilaa tämän astian tai ottaa sen vastaan Kristuksen kädestä — hän on innoittanut suo-malaista runoilijaa s e p p o Ilmariseen, joka Pohjolan emännältä saa Väinämöisen välityksellä sammon tilauksen.“ —

Näyttää todellakin siltä kuin Graal ja Sampo olisivat salatieteel-lisesti toisiinsa verrattavissa, vieläpä antoisin tuloksin; rohkenemme kuitenkin epäillä, tokko Sampo-käsitys voidaan näin mutkattomasti johtaa kristillisestä Graalin legendasta. Niiden yhteys on laadultaan henkistä, esoteerista, eikä historiallista.

H. P. B:n Kalevala-kirjoitus, jonka julkaisemme tässä nume-rossamme, on äskettäin ilmestynyt myös „A i t o s u o m a l a i s e s s a“ (helmikuu, n:ot 3—4) otsakkeella „Kalevala suuren teosofin Blavats-kyllä silmin katsottuna“.

Arkkikiispa Kaila vastustaa pappien politiikoimista. Arkki-piispa Kaila on virkaanastumisensa johdosta lähettänyt helmik. 14 p:nä Turun arkkhiippakunnan papistolle tervehdyksen, jossa hän mainitsee m. m. seuraavaa:

„Sentähden, rakkaat veljeni, olkaa lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen että vaivannäkönne ei ole turha Herrassa. (I. Kor. 15: 58).

Astuessani minulle uskottuun pyhään virkaan tunnen sisäistä tarvetta kirjoittaa teille, veljeni, muutamia kehoituksen ja varoituk-sen sanoja. Kun ei minulla vielä ole tilaisuutta lähettää tavanmu-kaista paimenkirjettä, haluan ensin ainoastaan lyhyesti esittää huo-liani eräästä ajankohtaisesta ilmiöstä.

Mikä on meidän tehtävämme? Me olemme kutsutut Kristuksen todistajiksi (Ap. T. 1: 8). Me olemme uuden liiton palvelijoita (2. Kor. 3: 6), me olemme Kristuksen lähettiläitä ja meille on uskottu

sovituksen sana (2. Kor. 5: 19). Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa. Kristuksen palvelijoina olemme sovinnon ja rauhan julistajia; se koskee lähinnä Jumalan ja ihmisten väliä, mutta myös ihmisten välisiä suhteita. Kristus on meidän rauhamme; hän on purkanut juutalaisia ja kreikkalaisia toisistaan erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden ja julistanut rauhaa (Ef. 2 14 s. s.) Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, runsaskätinen kaikille, jotka häntä avuksi huutavat (Room. 10: 12).

Meille kuuluu sovinnon ja rauhan sanoman julistaminen. Kun Jaakob ja Johannes tahtoivat kutsua tulen taivaasta tuhoamaan Jeesukselle epäystävälliset samarialaiset, sanoi Herra heille: „Ette tiedä, minkä hengen omat te olette. Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisten sieluja hukuttamaan vaan pelastamaan“ (Luuk. 9: 54 s. s.) Herramme Jeesuksen Kristuksen Hengessä on meidän toimittava.

Aikojen kuluessa ovat pappeja uhanneet erilaiset vaarat ja harhatiet. Oli valitusaika, jolloin monet papit eksyivät opettamaan yleisiä n. s. järjen totuuksia. Tuli toinen n. s. talousaikakausi, jolloin useat papit ensi sijassa harrastivat kansan taloudellista nostamista ja saarnatkin koskivat maanviljelystä ja terveydenhoitoa. Kun nykyinen kunnallishallinto sai alkunsa, tuli monesta papista etupäässä kunnallismies. Valtiollinen elämä muodosti ennen pienemmän vaaran, sillä valtiopäivät kokoutuivat harvoin ja kestivät suhteellisesti lyhyen ajan.

Se vaara, joka nykyaikana erikoisesti lähestyy pappeja, on vaajoaminen poliittisiin harrastuksiin. Milloin valtion asiat saavat papin elämässä ensimmäisen sijan, silloin jää Jumalan valtakunta toiselle; Emme voi palvella kahta Herraa: joko hallitsee meitä Jumala tai maailma. Meidän kansalaisuutemme pitäisi olla taivaassa.

Kuinka surullista on, kun huomaa, että valtiollinen harrastus on sammuttanut papin sydämessä Herran tulen! Erityisesti vaaranalainen on kansaneduskuntaan valitun papin asema. Hänestä voi helposti muodostua puolue mies. Mutta apostoli lukee lihan tekoihin myös „riidan, kateellisuuden, vihat, juonet ja eriseurat“. (Gal. 5: 20).

Eduskunnassakin on papin pidettävä mielessä, että hän ensi sijassa on sovinnon ja rauhan edustaja. Ja milloin on taisteltava, on katsottava, että saa vastustajan omantunnon puolelleen.

Rakkaat veljeni! Olen itse ollut kansaneduskunnassa yli 10 vuotta (1917—1927). En tahdo puhua itsestäni. Mutta edeltäjäni arkkiepiispan virassa oli valtiopäivillä vielä kauemmin ja usein hyvin johtavassa asemassa. Mutta voin kokemuksesta sanoa, että hän yleensä nautti kaikkien, myös vastustajain mitä suurinta arvonantoa, vieläpä luottamusta. Monista valtiollisista toimistaan huolimatta hän asetti Jumalan valtakunnan yli kaiken, mistä hänen kautta elämän jatkuva toimintansa sunnuntai koulun hyväksi on todistuksena. Vainajalle oli valtiomiehen työ kutsumus, uskottu tehtävä, jota hän Jumalan palvelijana suoritti.

Minun täytyy varoittaa teitä, veljeni, politiikan liukkaista ja vaarallisista teistä. Milloin valtiollinen toiminta on kutsumus — ja se on sitä harvoin — on sitä nöyryydessä suoritettava, niinkuin kannetaan Jumalan hartioillemme laskemaa taakkaa. Mutta mikäli se muuttuu kaikki voimat vaativaksi harrastukseksi, on siitä ehdottomasti luovuttava. Jumalan valtakunta on asetettava yli kaiken muun.“

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiutuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ruusu-Ristin Talorahasto

työskentelee
tulevaisuutta varten.

*Liittyy jäseniksi
tai tekkää tilapäisiä
lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset
tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja:
Yrjö V. Rimppi,
Helsinki,
Vuorikatu 18 F.

Ostakaa paita,
jota

**Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin**

y.m.
kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustajajohtaja: Kirjailija Pekka Ervast.

Johtaja: Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Maisteri Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtö-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtöjäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Kristus ja teosofinen liike	81
Toimittajalta	83
Toimitussihteeriltä	91
Vanha rosenkreutsiläiskirje	96
Egyptiläinen renesanssi	101
Mitä Runeberg kertoo Kalevalasta	105
Ajatuksia aatteista ja niiden ilmentäjistä	110
Kirjallisuutta	112
Mitä muualla tiedetään	113
Tien varrelta	114

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.
Toimitus: Eino Krohn (vastaava), Jorma Partanen (toimitussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4
puh. 36 418 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääke-reille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Kristus ja teosofinen liike.

Pyrkijän tulee painaa mieleen Jeesuksen sanat „alkää antako sanoa itseänne mestariksi, sillä yksi on teidän mestarinne, Kristus, ja te olette kaikki veljeksiä“. Mutta hän ei saa erehtyä luulemaan, että Jeesus olisi itseään tarkoittanut.

Jeesus oli ihminen, joskin korkea vihitty, eikä kukaan ihminen, joka on henkisesti kehittynyt, ota vastaan jumalallista palvelua. Mutta Kristus, joka on ainoa mestari, on „lihaksi tullut sana“, Jumala, joka asuu salassa joka ihmisessä ja Jeesuksessa ilmensi itsensä ennen saavuttamattomalla täydellisyydellä. Jeesus Kristus on sentähden jumalaksi tullut ihminen ja samalla ihmiseksi tullut Jumala. Häneen katkeutuu jälleensyntymisen apoteoosi ja jumalallinen inkarnatsioni.

Itämaalaisen sanontatavan mukaan Jeesus on yksi mestareista. Mestareita on monta, ja kaikki, jotka ovat uudessa liitossa, tunnustavat Kristuksen maailman valoksi ja vapahtajaksi, toisin sanoen ainoaksi Mestariksi.

Mestarit elävät fyysisessä ruumiissa, mutta Kristus ei. Koko maapallo ja sen elämä on Kristuksen fyysillinen ruumis. Joka ihmisestä voi tulla solu Kristuksen ruumiissa.

Kaikki uuden liiton mestarit ja heidän opetuslapsensa (eli Valkoinen Veljeskunta) palvelevatkin hermostona Kristuksen ruumiissa. Koska heitä on joka maassa ja joka kansassa, muodostavat he ikäänkuin sähköverkon, joka peittää koko maapallon.

Opetuslapsia on joka kansassa, vaan ei kaikkialla täysin vihityitä mestareita. Mutta mestarit ja opetuslapset palvelevat joka kansassa ja joka maassa ihmisyyden asiaa.

Valkoisen Veljeskunnan jäsenet eivät ole kansallisia ahtaassa merkityksessä. He eivät tee eroa ihmisten vä-

lillä. Mutta niinkuin yksilöt ovat erilaisia, niin ovat kansatkin, ja heitä auttaessaan valkoiset veljet tietävät, että kunkin yksilön ja kunkin kansan on kuljettava omia teitään, täytettävä omaa tehtävänsä ihmiskunnan historiassa, jotta saavuttaisivat Kristus-elämän täydellisyyden.

Kansojen kohtaloita ohjaavat eriaisteiset enkeliolennot, joista muutamat ovat omaksuneet Kristuksen. Nämä jälkimäiset joutuvat läheiseen yhteyteen Valkoisen Veljeskunnan kanssa ja ovat siten mukana Kristuksen hermostossa.

Teosofisen liikkeen panivat alkuun vihityt mestarit opetuslastensa välityksellä ja heidän tarkoituksensa oli voittaa maailma elävälle Kristukselle. Kirkot ja uskonnot olivat vajonneet sokeaan tietämättömyyteen ja mammonan palvelukseen, tieteet ja yliopistot olivat antautuneet materialismin helmaan ja olivat vajoamassa politikoinnin tyhjyyteen, yksilöt ja yhteiskunnat olivat unohtaneet veljeyden sanoman ja seisovat suurten mullistusten ja häviöiden partaalla. Kristuksessa yksin oli maailman pelastus. Totuuden etsimisen pyhä henki, joka vie Kristuksen luo, oli ainoa, joka saattoi nostaa ja puhdistaa uskontoja ja kirkkoja, tieteitä ja yliopistoja, yksilöitä ja yhteiskuntia. Sentähden valon veljet avasivat raolleen pyhäkköjen ovet ja kutsuivat totuuden etsijöitä astumaan sisään tiedon temppeleihin. Oville oli kirjoitettu heidän ikuinen tunnuslauseensa: „Ole puhdas, jos tahdot astua valon vapauteen. Tarkoitus ei pyhitä keinoja“.

Mutta on olemassa toinen salainen veljeskunta, joka ei tunnusta Kristusta lihaksi tulleenä sanana eikä tahdo hänestä tietää. Sillä on omat suunnitelmansa ihmiskunnan sivistyksen ja älyllisen kehityksen suhteen ja se käyttää kärsimystä ja pahaa kasvatuksensa välineinä. Sen tunnuslauseena on, että tarkoitus pyhittää keinoja, ja se tahoo pitää ihmiskuntaa tietämättömänä Kristuksesta, jonka turvissa ihminen voi kasvaa tekemättä pahaa. Nämä varjon veljet kulkevat ympäri kuin sudet lammasten vaatteissa, houkutellen yksilöitä ja kansoja suurisuuntaisilla poliittisilla unelmilla, joiden todellisena pohjana ovat vihat ja vainot, sodat ja nälänhädät. „Taistelkaa ja tappakaa“, he huutavat, „niin te saavutatte onnen ja veljeyden“. Onni ja veljeys kyllä lopulta tulevat, mutta ei taistelun tuloksena, vaan niiden kärsimysten kautta, jotka taistelua kulloinkin seuraavat.

Ja kuitenkin ihmiskunta Kristuksen ja Valkoisen Veljeskunnan avulla voisi saavuttaa onnen ja veljeyden paljon nopeammin ja paljon helpommin.

Pyrkijän tulee huomata, että varjon veljien työ voi näkyä teosofisessakin liikkeessä, mikäli se johtaa pois päin elävästä Kristuksesta tai myöskin Jeesuksen elämän ohjeista.

Frater Roseae Crucis.
(Pekka Ervast. Ruusu-Risti 1922.)

Toimittajalta.

Keskustelin joku aika sitten kahden henkilön kanssa suvaitsevaisuudesta. Toinen oli teosofisen seururan jäsen, toinen lukeutui antroposofeihin, molemmat kuitenkin lausuvat mielipiteensä yksityisinä ihmisinä, eivätkä minkään liikkeen edustajina.

— Mielestäni te antroposofit ja ruusuristiläiset ette ole kyllin suvaitsevaisia toisin ajattelevia kohtaan, sanoi edellinen. — Te arvostelette toisia suuntia, ikäänkuin teillä yksin olisi totuuden avain hallussanne.

— Ei yksin, puutuin puheeseen.

— Kyllä meillä on totuuden avain, sanoi antroposofi.

— Meidän täytyisi olla suvaitsevaisia, jatkoi ensiksi mainittu. Emme tiedä totuutta, emme voi määritellä totuutta. On vain suuri elämä, jonka lapsia olemme, jonka pyörteessä vähitellen opimme tuntemaan tämän elämän mahtavuutta ja sen onnen yltäkyläisyyttä. On turhaa, että pienellä järjellämme ja käsityskyvyllämme käymme mittaamaan tätä suurta elämää ja sen salaisuutta. Kaikki mitä siitä voimme sanoa pitää vain suhteellisesti paikansa. Olemme siis suvaitsemattomia, jos arvostelemme oman totuuskäsitteemme mukaan, koska se, jota arvostelemme, voi yhtä hyvin olla oikeassa.

— Eikö siis totuutta ole lainkaan olemassa, kysyin.

— Kyllä, mutta meidän totuutemme ei koskaan vastaa sitä.

— En voi yhtyä tällaiseen kantaan, sanoi antroposofi. Tavallisten ihmisten käsitteet tietysti usein saattavat olla epämääräisiä ja suhteellisia, mutta se johtuu siitä, että heidän kokemuspäirinsä on ahdas ja rajoitettu. Mutta

esim. tohtori Steinerin tapainen olento, joka henkisen kehityksensä nojalla näkee paljon enemmän kuin tavallinen ihminen, voi myöskin sanoa totuuden elämän suurista kysymyksistä.

— Tahtoisin puolestani lisätä tähän, huomautin, että totuuteen nähden on aina otettava huomioon sekä kvalitatiivinen, laadullinen että kvantitatiivinen, määrällinen näkökanta. Jos totuus on olemassa ja ihminen on tajuisena olentona luotu ajattelevaksi ja käsittäväksi olenoksi, niin hänellä täytyy olla mahdollisuus oppia tuntemaan totuus. Totuutta täy-tyy voida olla siinä mitä sanomme rajoitetun kokemuspierin perusteella yhtä hyvin kuin siinä mitä väitämme laajemman kokemusvaraston pohjalta. Ero on vain siinä, että voimme sanoa enemmän tai vähemmän riippuen siitä, kuinka paljon tai vähän olemassaolon puolia voimme tajuta. Meidän totuutemme siis kyllä vastaa olemassaoloa, mutta ei täydellisesti, vaan osittain, niin pitkälle kuin kokemuksemme riittää. Se, että olemassaolo on laaja ja ymmärryksemme ja kokemuksemme pieni, ei vielä oikeuta meitä kieltämään totuuden kvaliteettia, joskin voimme sanoa, että tietomme on määrältään kovin rajoitettua kun vertaamme sitä suureen elämään.

— Kyllä se kvalitatiivinen puolikin on epäiltävä. Ajatelkaa vain kaikkia ristiriitaisia väitteitä, joita samankin kokemusvaraston pohjalta on totuuksina julistettu.

— Ensinnäkin ei ole sanottu, että kokemusvarasto ja väitteiden premissit ovat olleet samoja. Voi olla, että on tosiseikkoja, joita toinen on ottanut huomioon, toinen jättänyt huomioimatta, silloinkin kun saman kokemuspierin tajunnalliset edellytykset on olemassa. Toiseksi on voitu rikkoo jommassakummassa vastakkaisessa väitteessä ajatuksen ja logiikan lakeja vastaan tai sitten on samalla sanalla tarkoitettu eri käsitteitä ja riidetty „paavin parrasta“.

— Minua kiusaa liikanainen logiikka, joka saivartelullaan kuivattaa elävän todellisuuden mahtavan suuruuden, todellisuuden, joka sanoo minulle: Älä yritä ymmärtää, elä vain ja ole mitä sisimmässäsi olet.

— Tällaiselle tunteelle on annettava suuri arvonsa, sillä se opettaa meidät nöyrytymään elämän edessä ja tuntemaan tietomme rajoituksen. Mutta emmekö itse asiassa ole dogmaattisia mekin, jos tämän tunteemme, intuitiomme perusteella väitämme, ettei totuutta voi saavuttaa. Sisältyyhän tuohon väitteeseenkin määrätty käsitys, jota kai

pidetään totena, totuutena. Kuitenkin se samalla itse riisittää pohjan itseltään sanomalla, ettei totuutta voi tietää, siis ei voi myöskään tietää, pitääkö tuo väitteemme paikansa, nim. se, ettei voi mitään tietää. Tämä tuntuu saivartelulta, mutta se osoittaa, mihin tuollainen kielteisyys totuuden mahdollisuuteen nähden johtaa. Olettehan kuitenkin itsekin valmis puolustamaan omaa kielteistä kantanne ja arvostelemaan meidän uskoamme totuuden saavuttamisen mahdollisuuteen. Ettekö näin arvostellessanne ole omien sanojenne mukaisesti suvaitsematon.

— Niin, kenties virheeni onkin, että yleensä mitään sanon. Vaikeneminen olisi paras. Mutta minun erehdykseni, epä johdonmukaisuuteni, vakaumustani silmällä pitäen, ei puolusta niitä, jotka arvostellessaan toisiaan ovat suvaitsemattomia.

— Pyydän huomauttaa, puuttui antroposofi puheeseen että olette hieman muuttaneet alkuperäistä väitettänne. Nyt puhutte toisten arvostelemisesta, alussa toisten suuntien arvostelemisesta. Näiden kahden asian välillä on huomattava ero. Tämä keskustelumme on minulle selvästi osoittanut, että ensiksi mainitussa muodossa syytteenne on aiheeton. Joidenkin mielipiteitten oikeiksi tai vääriksi todistaminen ja niiden arvosteleminen ei ole suvaitsemattomuutta. Jos uskomme totuuden asteettaisen saavuttamisen mahdollisuuteen, niin on miltei velvollisuutemme selvittää näitä kysymyksiä, oikaista, arvostella ja todistaa. Jos taas olemme täydellisen suhteellisuuden kannalla, on tällainen turhaa ja tarpeetonta, mutta ei suvaitsemattonta.

— Tämä on minunkin kantani, sanoin. Suvaitsemattomuus toisten mielipiteisiin nähden on siinä, ettemme suvaitse edes niiden esittämistä ja esiintymistä, että tahdomme niiden vaikenevan, että suhtaudumme niihin moraalillisella suuttumuksella ja julistamme ne pannaan vahingollisina hävitettäviksi. Tällöin suvaitsemattomuutemme helposti siirtyy asioista henkilöihin. Emme suvaitse ihmisiäkään, jotka esittävät meidän kannaltamme väärä ja epätosia mielipiteitä. Eikö tällainen suvaitsemattomuus ole hyvin tavallinen valtiollisessa elämässä, josta se helposti siirtyy tieteellisten ja uskonnollisten kulttuurikysymysten alalle. Oikaisemiseen, arvostelemiseen ja todistamiseen ei sinänsä sisälly tällaista suvaitsemattomuutta. Samalla kun puolustamme sitä, mitä pidämme totena ja oikeana, voimme kunnioittaa ja pitää arvossa toisten mielipiteitä, ym-

märtää, että ne ovat vilpittömän totuudenetsinnän tuloksia ja määrätystä edellytyksistä johtuvia. Pidämme sitä arvokkaana, että totuutta eri näkökannoilta ja eri puolilta yritetään paljastaa. Toinen voi nähdä sellaista, mitä toiselta jää huomaamatta. Toinen voi erehtyä siinä, missä toinen on oikeassa ja päinvastoin. Kaikki voivat tuoda kortensa yhteiseen kekkoon, joka on totuuden asteittainen paljastuminen ihmiskunnalle. Oikaiseminen ja arvosteleminenkin ovat korsia tässä keossa.

— Nimittäisin tällaista suvaitsevaisuutta sielulliseksi suvaitsevaisuudeksi, antroposofi huomautti.

— Mielelläni tunnustan, että sellainen on todellista suvaitsevaisuutta, sanoi ystäväni teosofi, mutta käytännössä arvosteleminen usein johtaa pois toisten mielipiteitten kunnioittamisesta. Oma tai oman suunnan totuus muodostuu niin tärkeäksi, ainutlaatuiseksi, ettei viitsitä edes tutustua mihinkään muihin suuntiin. Ennakolta ollaan sitä mieltä, että omassa piirissä tunnetaan totuus niin perinpohjin ja työskennellään niin ainutlaatuisen oikeassa suunnassa, että kaikkien muitten samaakin tarkoittavat yritykset ovat merkityksettömiä.

— No, tuo tuntuu hieman viittailulta antroposofiseen liikkeeseen. Tiedän, että meitä moititaan siitä, ettemme kylliksi välitä olla suhteissa teosofisen liikkeen ja sen haarautumien kanssa. Se ei kuitenkaan johdu siitä, ettemme olisi suvaitsevaisia t.s., ettemme antaisi arvoa niille yksilöille, jotka tekevät työtä teosofian puolesta. Syyt ovat syvemmällä. Tohtori Steiner on paljastanut meille, että ihmiskunnan henkisten ja sielullisten elämänmuotojen, virtausten ja suuntien takana on näkymättömiä voimia, jotka näissä virtauksissa taistelevat keskenään, on luciferisiä, ahrimanisia ja vihdoin mikaelisiä voimia. Nyt elämme kosmillisesti sellaista kautta, jolloin Kristuksen on vaikutettava Mikaelin kautta, jolloin oikea Kristus-inspiratio on kosmillisesti määrätty suoritettavaksi Mikaelin merkeissä. Tämän inspiration, tämän suunnan mukaan tahdomme työskennellä ja on selvää, että jos antautuisimme yhteistoimintaan muiden näkymättömien voimien innoittamien suuntien kanssa, siitä syntyisi vain ristiriitaa ja taistelua, joka häiritsisi työtämme.

— Minun mielestäni, teosofi sanoi, tämä on juuri tyyppillinen esimerkki siitä, mihin tuollaisesta absoluuttisesta totuus-käsitteestä kiinnipitäminen johtaa. Jollei sitä saa ni-

mittää suvaitsemattomuudeksi, niin — suokaa anteeksi sanani, mutta arvosteluhan ei ollut kiellettyä, — ahdasmielisyyttä se ainakin on. Minun tekisi mieli olla hieman pragmaatikko, sanoa että totuus on se, josta ihmiskunnalla on suurin hyöty. Keskenäinen veljeys on ihmiskunnan onnelle elinehto. Tuollainen eristäytyminen, omaan kuoreensa vetäytyminen suorastaan estää veljeyden toteutumista.

— Minä puolestani kyllä tavallaan ymmärrän tuollaisen kannan, sanoin tähän. Jokin henkinen liike ei ole ainoastaan täällä silittämässä pehmeällä kädellä kaikki ristiriidat ja vastakkaiset mielipiteet olemattomiksi. Sillä on tehtävänsä ja työnsä, sen on syvennettävä ja omalla tavallaan laajennettava tietoa totuudesta, sillä vain laajempaan totuuteen voi ihmiskunnan onni ja todellinen veljeyskin lopullisesti perustua. On siis selvää, ettemme voi jonkin ulkonaisen yhteistoimintamuodon tähden panna alttiiksi työemme menestystä. On epäilemättä olemassa liikkeitä, jotka hyvistä tarkoituksistaan huolimatta työskentelevät vastakkaisiin suuntiin. Yhteistoiminta tällaisessa tapauksessa voisi vain häiritä ja heikentää kummankin työtehoa. Silti en voi varauksetta kannattaa tuollaista eristäytymispolitiikkaa. Oletteko varma siitä, että ainoastaan antroposofit työskentelevät tuon n.s. mikaelisen virtauksen pohjalta, jonka sanotaan alkaneen siirtyessämme Vesimiehen merkkiin?

— Kyllä se on käsityksemme.

— Ja tätä käsitystä juuri en pidä kyllin perusteltuna. Luulen, että jos ennakolta päätämme eristäytyä, emme kyllin perusteellisesti välitä tutkia toisia suuntia kuin omaamme, emme varmasti tiedä mitä ne sisältävät, mutta uskomme kuitenkin voivamme lausua niistä usein voimakkaasti kielteisiäkin arvosteluja. Kenties ne kuitenkin sisältävät työsuunnan, joka on sama kuin meidän omaamme.

— En ymmärrä mitä perusteelliset toisten suuntien tutkimiset hyödyttävät. Hyvinkin pian voi nähdä ja kuulla mielipiteitä, jotka ovat ristiriidassa oman suuntamme kanssa.

— Mielestäni ei joidenkin mielipiteitten tai yksityispiirteitten näkeminen riitä tuollaisen kannan perusteluksi. Meidän on nim. rinnan kvalitatiivisen näkökannan kanssa otettava huomioon myöskin kvantitatiivinen. Totuus, henkinen todellisuus on niin laaja ja monivivahteinen, niin

ihmeellinen, että lukuisat eri suunnat ja seurat, jotka joissakin kohdissa vastustavat toisiaan ja toisissa erehtyvät, kuitenkin voivat esittää ja ilmaista samaa totuutta eri puolilta, usein samaltakin puolelta huolimatta vastakkaisista mielipiteistään toisissa kysymyksissä.

— Mutta unohdatte kosmillisen perustan erilaisuuden. Jos liikkeellepanijoinamme ovat eri kosmilliset voimat, eivät samanlaiset mielipiteet joissakin kohdissa merkitse paljon.

— En suinkaan. Muistakaamme, että kosmillinen voima ja suunta on paljon laajempi ja monipuolisempi kuin rajoitetulla käsityskyvyllämme voimme määrätä. Se voi ottaa eri muotoja, ilmaista itsensä eri tavoilla, tietysti määrätyissä rajoissa. Tämä sisältyy jo käsitteeseen kosmillinen. On vaarallista käyttää määritelmiä sellaisia kuin luciferinen, ahrimaninen j. n. e. henkilöistä tai seuroista, sillä useimiten ne eivät ole niin yksinkertaisesti määriteltävissä. Ne voivat olla samalla kertaa useiden eri kosmillisten virtausten ilmaisuja, vaikkakin kvalitatiivisesti ja kvantitatiivisesti eri asteisesti. Rajat eivät ole milloinkaan niin jyrkkiä inhimillisessä elämässä. Mutta jos eristäydymme liian paljon, näemme helposti kuiluja siinäkin, missä niitä ei ole. Vieläpä seurassa, jossa lähinnä pyritään esim. toimimaan Kristus-Mikaelin suunnan mukaisesti, voivat myöskin muut voimat, esim. luciferiset, vaikuttaa. Steiner on eräässä jouluesitelmässään erikoisesti huomauttanut, että uuden kosmillisen virtauksen aikana Kristus-todellisuus tulee vähitellen ilmenemään yhä enemmän eri tahoilla ja eri puolilta. Sen, joka pitää häntä vihittynä opettajana, olisi syytä muistaa nämä sanat kehoituksena pitämään silmät auki yhteiselle pyrkimykselle viedä kulttuurimme Kristuksen luo, sellaisena kuin se ilmenee muuallakin kuin omassa piirissä. Sokeus tässä suhteessa voi helposti johtaa sokeuteen myöskin omaan piiriin nähdessä ja viedä turhiin jakautumisiin ja riitaisuuksiin. Täten eristäytyminen voi todella viedä suvaitsemattomuuteen.

Keskustelu siirtyi sitten toisille urille.

*

Suomennan tähän kirjeen, jonka Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja on isänsä kuoleman jälkeen kirjoittanut isänsä vanhalle ystävälle, rovasti C. E. Aspelundille. Se on kiintoisa senkin tähden, että se osoittaa, miten henkisesti

merkittävä P. Elle oli se aika, jolloin hän hoiti sairasta isäänsä, varsinkin tämän kuolinhetkinä.

Helsinki 16. I. 1900.

Rakas vanha Setä C.E.A.

Setä ei kai vielä ole menettänyt toivoansa saada vastausta kirjeeseensä t. k. 5 p:ltä, vaikka on jo kulunut enemmän kuin viikko siitä kuin minulla oli ilo vastaanottaa se. Kuten setä itse ennusti, ei ole niin helppoa saada rauhaa ja aikaa niiltä toimilta, jotka seuraavat kuolemantapausta, varsinkin kun se tässä tapauksessa oli kaksinkertainen, siten että vanha Isoäiti, joka ei moniin vuosiin ollut ruumiillisilla silmillään saanut nähdä Edoan, Isän hautauspäivänä jätti meidät kohdatakseen lempipoikansa paremmassa maailmassa.

Setä tahtoi mielellään kuulla jotakin Isän viimeisistä hetkistä ja siitä vaikutelmasta, jonka niistä olen saanut. Todellakin, minusta tuntuu kuin pitäisi minun voida kirjoittaa kokonainen kirja siitä. Mikä on henkisesti innoittavampaa kuin läsnäolo kuolinvuoteen ääressä? Viimeisen yön valvoin Isän luona, ja ne ajatukset ja kokemukset, jotka silloin tulivat luokseni, muodostavat keskitetyn kertauksen kaikista elämäni psykologisista kokemuksista. Isän tajunta oli silloin jo kahdessa maailmassa, fyysillisessä ja astraalisessa; sielu suhtautui yhä objektiivisemmin omaan katoavaiseen minäänsä, personalliseen ihmiseen nähden; ensiksi tuntuivat vanhat muistot ottaneen näkyväisen muodon ja psyke keskusteli niiden kanssa, sitten oli kuin olisi sen katse kohdannut uusia todellisuuksia, jotka hämmensivät sen mieltä, ja juuri silloin heikentyi myöskin fyysillinen puhekyky, niin että äänet eivät enää olleet selviä. „Kuumehoureita“ Isällä ei ollut, ei ainakaan, mitä minä ymmärrän kuumehoureilla tarkoitettavan. Hän oli koko ajan tajuinen myöskin meidän tassollamme. Hän tunsu minut ja saattoi puhua kanssani, mutta sekoitti molemmat tilat, niin että uskoi minun kuuluneen (toiseen) maailmaan.

Varsinainen kuolinkamppailu oli nähtävästi helppo ja tuskaton; se kesti n. kolme tuntia klo 9:stä klo 12,20:een. Isä hengitti tai läähätti hiljaa puhumatta mitään. Sitä ennen hän oli tuntenut sisarukset ja maininnut heidät lempinimillään „Tuttasen“ ja „Geissii“, samoin hän tunsu vanhan, uskollisen palvelijattaremme, Miinan. Hänen viimei-

nen sanansa oli „Peppi“ (Pekka). Meille oli kuitenkin tämä kuolinkamppailu vaikein. Siinä seisoi ja katselimme, kuinka elämä pakeni rakkaimmasta ystävästämme. Kovin vaikeata oli minun pidättää kyöneleitteni tulvaa ja lohduttaa sisaruksiani sanomalla, että tässä tapahtui sielun syntyminen, eikä kuolema, että valoisat „enkelit“ vastaanottivat lapsen toisella puolella. Me puhuimme hiljaa, ja Isä sai lähteä pois rauhassa, ilman että mikään kiihkeä kaipaus pidätti poistuvaa sielua . . .

What matters dying!
If the Gods are in being,
you can suffer nothing,
for They will do you no harm.

(Mitä väliä on kuolemalla!
Jos Jumalat ovat olemassa,
et voi kärsiä mitään,
sillä He eivät tule tekemään
sinulle mitään pahaa.)

Se oli Isän uskonto. Hän oli tehnyt velvollisuutensa elämässä. Sentähden hänellä ei ollut mitään pelättävää. Hänellä ei ollut milloinkaan uskonnollisia epäilyksiä. Hänen pitkä kärsimyksensä oli katkaissut toinen toisensa jälkeen ne siteet, jotka kiinnittävät meidät aineelliseen elämään, ja ainoa personallinen, joka hänessä säilyi, rakkaus meihin, joiden tähden hän oli kestänyt — se ei todellakaan muodostunut miksiäkään taakaksi uudessa maassa. Hänen poismenonsa jälkeen tunsin sen voimana sisässäni, ja tunsin, ettei Isä ollut milloinkaan ollut minua niin lähellä kuin silloin. Sentähden en ole hetkeäkään surrut. Gerda ja Yrjö kantavat hekin tappionsa, niinkuin sopii ihmisille, jotka ovat saaneet tiedon siitä, että he ovat sieluja.

Tuhannet kiitokset Sedälle ja Tädille ja Irenelle ja kaikille muille siitä osanotosta, joka oli ilmaistu Sedän kirjeessä. Kutsun saapua sinne tulemme me ja tulen minä säilyttämään kiitollisessa muistissa.

Pekka Ervast.

*

Julkaisen tässä numerossa Kalevalaa koskevan kiintoisin kirjeen, jonka Runeberg on kirjoittanut Jakob Grotille.

Siitä selviää, että Runeberg on salatieteilijän tavoin ymmärtänyt Kalevalan symbolisen merkityksen vanhan tiedon ja viisauden säilyttäjänä. Platonistina hän uskoo Kalevalan eräiden kuvausten vertauskuvallisesti tarkoittavan alkuperäistä autuuden tilaa eli pre-eksistenssiä, josta Platon paljon puhuu.

Toimitussihteeriltä.

„Minä olen kaiken Isä, ja minusta kaikki lähtee; viisaat, jotka tämän ymmärtävät, yhtyvät Minuun palvelukseen. He muistavat aina Minut, koko heidän elämänsä riippuu Minusta; opettaen toinen toisiaan ja alati minua muistellen he ovat tulvillaan iloa.“

„Näille alati mietiskeleville, jotka liittyvät Minuun rakkaudella, Minä lahjoitan voiman, joka nostaa heidät luokseni.“

„Heidän Itsessään asuen Minä armostani hajoitin harhan pimeyden ja valaisen sen totuuden loistavalla soihdulla.“

Nämä Bhagavad-Gitan sanat, joilla Krishna opettaa Arjunaa, sisältyy viittaus totuudenetsijöiden yhteiseen elämään. Se jää helposti huomaamatta, mutta havaittuna se myös helposti jää askarruttamaan ajatuksia, sillä sen sävy tuntuu poikkeavan Bhagavad-Gitan yleisestä hengestä, vieläpä koko sen uskonnollisen pyrkimyksen hengestä, jonka ilmauksia tämäkin runoelma on.

Jokainen totuudenetsijä tietää kokemuksestaan, että hänen tiensä on yksinäinen, ja epäilemättä on todenperäisyyttä siinä käsityksessä, joka on monella, että tämä tie on aikaisemmin ollut yksinäisempi kulkea kuin nykyisin.

Kun luemme kertomuksia Intian vanhoista viisaista, joiden mahtia itse jumalatkkin saattoivat peljätä, tunnemme, että heidän suuruuttaan tehostaa se yksinäisyys, jossa heidät on kuvattu; kuta korkeammalle he nousivat, sitä yksinäisemmiksi he tulivat.

Muistellessamme mitä olemme kuulleet Intian yhteiskunnallisesta elämästä ja sen puitteissa tapahtuvasta totuudenetsinnästä yleensä, mieleemme nousee epäilemättä kuva kastijaon pirstomasta kansakunnasta, erilaisista laikoista mitä moninaisimpine jumaliseen, monista joogajär-

jestelmistä ja niitä vartioivista guruista, opettajista. Näiden luokse tulevat totuutta janoavat yksilöt, kehittyvät ankarin ponnistuksin ja usein erakkoelämää viettäen, tulevat puolestaan opettajiksi ja saavat vuorostaan oppilaita. Vaikka totuuden löytäjät täten jakavatkin tietonsa ja taitonsa, näyttää länsimaalaisesta siltä kuin he viisauudessaan loittonisivat muusta ihmiskunnasta häipyäkseen lopulta siihen Nirvaanaan, Mokshaan, vapauteen, joka on heidän päämääränsä.

Tämä vaikutelma ei ehkä tee täyttä oikeutta henkisille tosiasioille; yhtäkaikki se perustuu siihen käsitykseen, että totuudenetsijät, joiden pyrkimys on aina ollut ja tulee olemaan yksilöllistä ja itsenäisyyttä kysyvää ja sitä kasvattavaa, ovat vuosituhansien kuluessa jatkuvasti lähestyneet toisiaan harjoittautumalla entistä enemmän yhteistoimintaan ja samalla lähestyneet ihmiskuntaa, joka vielä elää orpoudessaan.

Olemme näkevinämme tästä kehityksestä merkkejä buddhalaisuudessa. Totuutta etsivän ihmisen itsenäisyyden ja yksinäisyyden tunne ilmaiseiksen mitä vakuuttavimmin kautta koko laajan buddhalaisen kirjallisuuden, mutta sanghan, veljeskunnan perustaminen on toimenpide, joka osoittaa saavutun uuteen vaiheeseen totuuden etsinnässä: sanghan muodostivat yhteisen pyrkimyksen liittämät ihmiset, joista jotkut olivat saavuttaneet, toiset pyrkivät saavuttamaan nirvaanan maallisen elämänsä aikana; toisiaan tukiessaan he samalla olivat muille ihmisille kasteista riippumatta elävinä esikuvina ja opettajina. Sangha oli — ainakin pohjoisbuddhalaisuuden välittämien Buddhan opetusten mukaan — heijastus korkeammasta bodhisattvojen veljeskunnasta, joka oli olemassa siitä riippumatta, ja joka oli sen todellinen päämäärä. Teosofeina sanoisimme Buddhan tarkoittaneen, että hänen munkkikuntansa esikuvana oli Valkoinen Veljeskunta.

Kun sitten Buddhan jälkeen muutaman vuosisadan kulltua Jeesus Kristus toi hyvän sanomansa, tuli ajatus totuudenetsijöiden yhteydestä vielä lähemmäksi ihmiskuntaa. Vaatimukset olivat samat kuin ennenkin: „Jätä kaikki ja seuraa minua!“, mutta taivasten valtakunta, joka niinkään oli saavutettava tässä elämässä, oli tuotava aineelliseen maailmaan entistä vaikuttavampana, uudestiluovana voimana. Sääli ja myötätunto syventyi rakkaudeksi, joka asetti veljeyden vaatimukseksi jokaiselle totuudenetsijälle.

Jeesus ei edeltäjänsä lailla perustanut munkkikuntaa, mutta hänen opetuslapsensa tulivat seurakuntien johtoon, jotka oli järjestetty asteisiin. Niistä muodostunut kirkko, jonka piti edustaa Pyhäin Yhteyttä, Valkoista Veljeskuntaa, lankesi mestarinsa opetuksista, mutta veljeys, jota sen tuli jäsentensä välityksellä toteuttaa, jäi yhtäkaikki kristillisyyden mittapuuksi ja vaatimukseksi, joka odottaa täyttämäänsä.

H. P. Blavatskyn jälkeen on sama vaatimus asetettu myös niille totuudenetsijöille, jotka nimittivät itseään teosofeiksi. Yleismaailmallisena liikkeenä teosofia on jo moneen kertaan kieltänyt kaikki valkoiset mestarinsa — ajatelkaamme vain maailmansotaakin —, ja näyttää siltä, että veljeyden toteuttamista voidaan vielä oppia paljon niissä pienemmissä teosofisissa seuroissa ja piireissä, joita on syntynyt miltei kaikkiin maihin. Luonnollista on, että tällöin jokainen seura ensin lakaisee oman porttinsa edustan.

Veljeyden toteuttaminen ei ole tärkeätä pelkästään siksi, että se on kristinuskoon kuuluva periaate, joka on laiminlyöty, vaan myös siksi, että se on ensimmäinen periaate, joka tulee kysymykseen, kun on ratkaistava meidän aikamme ja tulevien vuosisatojen käytännölliset probleemit. Salatieteilijöiden, m. m. Perustaja-Johtajamme mukaan ihmiskunta on siirtynyt kosmilliseen aikakauteen, jota sanotaan Vesimies-kaudeksi. Sen sisäisenä vaatimuksena ja opetuksena on juuri, että ihmisten keskinäiset kysymykset on ratkaistava veljeysperiaatteen valossa. Käytännössä se merkitsee lisääntyvää yhteistoimintaa ja keskinäistä avunantoa. Jos aikaisempi Kalojen kausi suosi tunteille rakentuvaa yhteistyötä, vaikuttaa yksilöiden itsenäistyminen nyt tuntuvasti ihmisten keskinäisiin liittoihin: jos henkiseen elämään pyrkivät ihmiset ryhtyvät veljeydessä yhteistoimintaan, antaa määrätietoisuus erityisen voiman heidän yhteistoiminnalleen ja luo samalla suojelevan muurin sen ympärille; elleivät heidän vaikuttimensa ole puhtaat, on heillä suurena houkutusena ja vaarana kunnian- ja vallanhimo, pyyteet, jotka aina vievät ristiriitoihin ja taisteluihin. „Uuden sivistyksen luomista varten on tärkeätä, että ihmiset yhdistyvät pieniksi ryhmiä, koettaen elää pyhää elämää. Ne henkivoimat, jotka tulevat vaikuttamaan, purkautuvat ryhmiin, . . . voimat, jotka tuhoavat yksilön, ellei ihminen ole rakkauden suojelema“, sanoi P. E. eräässä esitelmässä v. 1928. On myös tärkeätä muistaa, että tällöin

ovat seremoniat suureksi avuksi. Hurmahenkisyys, joka on lahkolaisuuden tuttuja hedelmiä, ei tule kysymykseen, kun työssä käytetään seremonioita, vaikkapa yksinkertaisiakin.

R u u s u - R i s t i pyrkii toteuttamaan veljeyttä. Se tahoo lähinnä kehittää sitä jäsenissään, niissä totuudenetsijöissä, jotka Järjestöön liittyessään ovat hyväksyneet veljeyden toimintansa ojennusnuoraksi.

Ruusuu-Risti on järjestönä tavallaan symboli viitataan Valkoiseen Veljeskuntaan, siihen Pyhain Yhteyteen, jossa veljesrakkaus aina toteutuu. Samalla se on tienä tuohon päämäärään sikäli kuin se vartioi ja levittää totuuden tietoa, ja sikäli kuin sen keskuudessa on niitä, joilla on tietoa totuudesta.

Ruusuu-Risti on vuosien kuluessa kasvanut kasvamistaan. Se tarjoaa jäsenilleen tilaisuuksia tutkimiseen ja oppimiseen, mutta jäsenistä itsestään riippuu, kuinka he käyttävät hyväkseen sen suomat mahdollisuudet.

Tässä yhteydessä lienee syytä palata edellä lainaamiimme P. E:n sanoihin, jotka tähtäävät juuri käytännöllisen veljeyden toteuttamiseen.

Veljeys on sitova voima. Se liittää totuudenetsijöitä toisiinsa virallistenkin kokousten ulkopuolella, milloin harvoja, milloin useampia. Muodostuu helposti pieniä ryhmiä, ja ne elävät niin kauan kuin niitä kannattavat yhteiset harrastukset.

Käsittääksemme on syytä suosia tällaisia pieniäkin ryhmittymisiä. Jos ne syntyvät yhteisen tutkimuksen ja työn perustalla, on niistä suurta apua jäsenilleen, ja siten vältytään myös „klikki“-systeemistä, joka helposti saa alkunsa, jos ryhmittymisen tärkeimpänä vaikuttimena on harrastuksista riippumaton sympatia tai luonteiden yhtäläisyys. Yhteinen työ sitävästoin kerää koolle erilaisia ihmistyyppisiä, ja näiden keralla tulevat mitä erilaisimmat kokemukset ja ajatukset kaikkien yhteiseksi rikkaudeksi.

Yksityiset jäsenet kaipaavat tällaisia pieniä ryhmiä eri tavoin eri aikoina. Joissakin vaiheissaan he saattavat olla niihin nähden hyvinkin arvostelevaisia; jotkut jäsenet, joille tuntemus totuudenetsijän yksinäisyydestä syventyy ja elävöityy, voivat sen nojalla tehdä äärimmäisen johtopäätöksen ja tuomita kaiken yhdistystoiminnan tarpeettomaksi. Heidän tuntemuksensa aitoutta on silloin tarpeetonta epäillä, mutta heidän johtopäätöstään voivat ne pitää

hätköitynä, joille — samanlaisten epäilysten jälkeen — on eräänlaisena sisäisenä näkemyksenä valjennut yhteistyön merkityksellisyys. Tämä käy totuudenetsijälle selväksi, ellei ennen, niin ainakin silloin kun hän tulee tietoiseksi itsestään henkiolentona ja kokee sitä rakkautta, jossa kaikki ihmiset Jumalan Poikina ovat yhtä. Hän ei tosin silloin enää voi tuntea itseään yksinäiseksi niinkuin ennen, mutta hän tuntee luonnolliseksi kutsumukseksen toteuttaa maailmassa sitä yhteyttä, joka vallitsee hengen maailmassa, ja sitä rakkautta, jota hän on itse saanut kokea.

Näiden itsenäistyvien totuudenetsijöiden eteen tulee siis myös kysymys, miten toteuttaa veljeyttä ja palvella totuutta entistä tehokkaammin. Kysymys on monisäikeinen. Totuudenetsijällähän ei ole oikeutta irroittautua väkivaltaisesti vuosien kuluessa kertyneistä velvollisuuksistaan; hän voi vain palvella ne loppuun koko ajan valmistuen sisäisesti siihen että voisi tulevaisuudessa kokonaisempaan omistaa aikansa totuuden palvelukseen. Ratkaisu riippuu siis suuresti yksilöiden karmasta, mutta kun tällä tavalla totuudelle — teosofialle — valmistautuvien lukumäärä lisääntyy, ratkaisevat he ajan mittaan käytännölliset kysymykset, nekin, joita Ruusu-Ristin piirissä on kypsytetty m.m. päämajaryhmässä.

Näihin kysymyksiin liittyy myös tavalla tai toisella jo aikaisemmin julki lausuttu ajatus samankaltaisesta „luostarista“ kuin se, josta on kerrottu tässä numerosamme. Voimme myös nimittää sitä mysteriokouluksi. Kuvittelemme sitä paikaksi, rauhalliseksi ja suojatuksi, johon ensimmäisen kerran pääsevät ne jäsenemme, jotka ovat tehneet matkansa Damaskoon. Siellä he voivat mietiskellä oppimaansa, syventyä siihen ja selvittää itselleen elämystensä sisältöä saaden opastusta vanhemmilta „Pyhän Hengen luostarin“ asukkailta. Luonnollisesti heille on tehty aineellisesti mahdolliseksi jättää joksikin ajaksi maailmalliset tehtävänsä. Siellä valmistuvat myös tehtävänsä ne henkiset opettajat, joita Ruusu-Risti tahtoo synnyttää tälle kansalle; sinne vetäytyvät lepäämään ja tutkimaan ne, jotka jo ovat olleet työtä tekemässä.

On luonnotonta väittää tätä kaikkea utopiaksi, perusteettomaksi haaveiluksi. Tämän toteuttaminen on meidän elinvuosiemme asia. Kuinka pian se tapahtuu, se riippuu meistä itsestämme, meidän uskostamme sanan väärentämättömässä merkityksessä.

Ja kun me siis yritämme toteuttaa veljeyttä keskuudessamme ja lähimmässä ympäristössämme, varjelevat meitä itsepetokselta ne yksinkertaiset, mutta samalla käytännöllistä elämänviisautta osoittavat sanat, jotka Perustaja-Johtajamme lausui kesäkursseilla pari vuotta sitten:

„Kyllähän me rakastamme toisiamme niin paljon, mutta meidän pitäisi myös oppia sietämään toisiamme . . .“

Danha rosenkreutsiläiskirje.

Fraternitas R. C.n, jota Ruusu-Ristin Veljeskunnaksi nimitetään, assertio eli vahvistus, erään tämän veljeskunnan jäsenen latinaisin säkein kirjoittama, ja joka on saksalaisen lukijan hyväksi tälle saksan kielelle vajavaisesti käännetty.

Niitä on useita, jotka epäilevät, tokko Ruusu-Ristin veljiä on olemassa, eivätkä laisinkaan halua uskoa Famaa, joka kuitenkin kaikkeen maailmaan levinneenä on tehnyt asiamme tiettäväksi. Mutta joka sellaisia ilmeisiä asioita mielellään tahtoo epäillä, tarvitsee kai kirkkaalla keskipäivälläkin soihdun jottei kompastuisi. Sillä minäkin, joka tätä kirjoitan, olen yksi veljeskunnasta ja myös saman seuran jäsen. Ja vaikka järjestömme onkin salassa keskellä Saksaa, on se kuitenkin samalla tunnettu kaikissa ulkomaisissa seuduissa. Äskettäin on myös sen vähäinen ja pieni joukko lisääntynyt kymmenellä taitavalla ja oivallisella miehellä. Koska se kuitenkin samalla on lujitettu sellaisin asetuksin ja säädöksin, että sitä hyvällä syyllä voi sanoa reformoiduksi, siksi niistä monista, jotka etsivät tietoa joukostamme ja sen yhteyttä, vain harvat siihen pääsevät, sillä me valitsemme vain ne, jotka ovat pitkän aikaa kaivanneet meitä ja itse ovat ruumiinsa valtiaita ja vapaita herroja; he liittyvät myös meihin niin ankarin ehdoin, että heidän on ne pidettävä niin kauan kuin elävät, ja voi hän, jonka joku meistä on valinnut hyväksi ystäväkseen, olla toverimme, kun hän vain itse on ystävytemme arvoinen. Me asumme eräässä

luostarissa, jonka isämme, kun hän sen ensin rakensi, nimitti Pyhäksi Hengeksi; tämän nimen on ajan pituus hävittänyt ja muuttanut, mutta monumenttimme ja muistomerkkimme ovat sen kyllä säilyttäneet. Taällä me elämme yhdessä pyhän vaateen suojaan kätkeytyneinä, eikä meitä enää, niinkuin ennen, ahdistapaavin ies. Meillä on ympärillämme puita ja metsiä samoin kuin peltomme, ja ohitsemme virtaa hiljainen, vaikka hyvin tunnettu joki; ei myöskään ole kaukana meistä muuan kuuluisa kaupunki, mistä voimme saada kaiken mitä tarvitsemme.

Tätä yksinäisyyttä käytämme hyväksemme mitä suurimmalla vapaudella, eivätkä naapurimme meitä kyllin tunne. Yhtäkaikki he koputtavat päivittäin ovellemme ja poistuvat aina kelpo almun saaneina; nekin, joilla on ruumiissaan vaikea tauti, saavat usein rohtojemme ansiosta takaisin terveytensä, ja tästä johtuu, että koko naapurusto on meille suojea eikä haluaisi tuottaa ikävyyttä kenellekään meistä.

Olisin mielelläni sanonut itse sen paikan nimen, missä pieni joukkomme asustaa, mutta tärkeiden syiden tähden vaikenen siitä. Jotta kuitenkin saisimme tietää, mitä tapahtuu ja sattuu, teemme tuon tuostakin matkoja maailman eri seutuihin, niinkuin minäkin nyt olen kolmannella matkallani ja oleskelen ei aivan tuntemattomassa Hagenan kaupungissa, missä kostea sää ja sade pidättävät minua aloittamallani matkalla. Yhdessä vuodessa tuskin saan kuljetuksi matkan, joka minulle on määrätty, niin monien kansojen keskuuteen ja niin moniin maihin, joita minun on käytävä tervehtimässä. Sillävälillä ilmoitetaan veljille kirjeellisesti ja salamerkein siitä, mitä on saanut oppia milläkin seudulla. Niille, joiden luona vietämme yötä, emme ole vaivaksi ja mielipahaksi, vaan palkitsemme sellaisille hurskaille isännille heidän hyvän työnsä rahalla ja lahjoilla.

Vanhimmat ovat määränneet nuoremmille tällaisen tehtävän, jota he myös puolestaan auttavat riittävin kulungein, siksi kun nämä ovat oikeudenmukaisesti ansainneet levon, jotta he sitten voisivat viettää tyyntä elämää kaikessa rauhassa.

Me olemme halukkaita oppimaan, ja jotta tietäisimme paljon, tutkimme salaisesti mitä hyvää milläkin suunnalla on. Niin ei miltei koko Euroopassa tapahdu mitään, jota silmämme eivät tarkkaan katselisi. Mitä uusia kirjoja

ilmestyneekin missä maassa tahansa, tulevat ne käsiimme kirjakauppiaiden välityksellä.

Meillä on kaikenlaisia taitoja, ei kuitenkaan muita kuin kunniallisia, aina harrastuksemme esineinä, ja me pakenemme joutilaisuutta päällä, suulla ja kadella. Usein ja utterasti antaudumme tutkimaan kielitieteitä, ja me puhumme mielellämme vieraita kieliä; ranskalaisten, italialaisten, espanjalaisten ja puolalaisten kanssa osaamme puhua heidän omalla kielellään. Mutta ennen kaikkea vetää intomme meitä tutkimaan luontoa ja opettaa meille paljon kokemuksen tietä. Mitä sitten kukin on löytänyt taitavasti mielessään pohtimalla, siitä hän antaa veljien lausua oikeudenmukaisen arvostelunsa.

Osaamme myös paljon sellaista, jonka edeltäjiemme utteruus on keksinyt, ja josta saattaisi arvella, että se on kaiken järjen yläpuolella.

Minussakin herää vielä toisinaan vanha mieltymykseni runottariin, niin että ajankulukseni sepitän runon tai joitakin säkeitä. Meillä on eräitä sääntöjä, joiden mukaan elämme keskenämme, ja kunnioitettava rauha liittää meidät toisiimme rakkaudessa, niin että kaikki olemme yhtä mieltä ja tahtoa, ja että hurskaassa liitossa sydämemme kasvavat toisiinsa. Kukaan ei tiedä mitään, jota ei myös toisen heti pitäisi tietää, niin ettei kukaan pidätä mitään itseänsä varten. Joka päivä kutsuu päällikkömme meidät määrättyllä hetkellä kokoon ja kääntää itsekutakin esittämään, mitä on itsekseen tullut ymmärtämään, mistä sitten keskustellaan suuntaan ja toiseen, ja se mikä on totta, hyväksytään, mikä väärää, sen kaikki hylkäävät. Tämän jälkeen kertoo jokainen vuorollaan, mitä hän on nähnyt, lukenut, mietiskellyt tai kuullut. Jokainen asia viedään sen jälkeen omaan kirjaansa, jotta tieto siitä jäisi myös tuleville polville. Milloin hyvänsä on tarpeellista määrää Isä jokaiselle työn, johon hän näkee tämän riittävästi pysyvän, ja tämä käy heti suurella utteruudella määrättyyn työhön käsiksi. Kuitenkin auttavat muut näitä kykynsä mukaan, jos heiltä sitä pyydetään, ja auttavat heitä neuvoin ja teoin; tässä on heidän käytettävänään myös komea kirjasto, jossa on useita tuhansia kirjoja.

Mikään vaivalloinen huolien taakka ei meitä uuvuta, vaan jokainen hoitaa omaa tehtävänsä. Ei mitään meiltä puutu, vaan meillä on kaikkea yltäkyllin, sillä me voimme hyvin tulla toimeen vähäiselläkin. Ruumiistamme pidäm-

me huolta luonnon vaatimusten mukaisesti, mistä meille sitten seuraa terveyttä ja pitkä elämä. Mutta jos juhlatilaisuuden vuoksi täytyy kärsiä kustannuksia, voidaan nähdä, että kaikki tulee asianmukaisesti siististi koristetuksi. Ja olisi toivottavaa, että kaikki ne, jotka jokapäiväisessä elämässä pyrkivät hyvälle päiville, menettelisivät tällä tavalla; silloin olisivat opinnot ja Jumalan pelko paremmalla kannalla, ja erehdystä ja paheita olisi vähemmän. Silti meitä usein vaivataan epäoikeudenmukaisella arvostelulla, niin viattomia kuin olemmekin; sitä, mitä me olemme puhuneet hyvässä tarkoituksessa, täytyy ihmisten saivarrella ja tulkita pahassa mielessä. Tiedämme aivan hyvin, että meistä levitetään tuon tuostakin vääriä juttuja, mutta me suvaitsemme kaiken sävyisällä vaitiololla. Hän, joka äskettäin parjasi meitä taikureiksi, erehtyy häpeällisesti, eikä tiedä, millaista elämää vietämme.

Tosin en tahdo kieltää, että me usein teemme tekoja, joista saattaisi hämmästyä, mutta emme muulla tavalla kuin luonnon salatuilla keinoilla. Sellaisia ovat myös teot, joita suoritamme kemiallisella taidolla, jossa työssä olemme päivittäin uuneinemme.

Ah, miten erehtyykään koko tiestä, joka arvelee, että sellainen käy päinsä pahalaisen myötävaikutuksella! Sillä ensimmäinen harrastuksemme on palvella Jumalaa puhtain mielin ja käsin ja viettää sellaista elämää, joka on täynnä Jumalan pelkoa, ja joka samalla on kaikille ihmisille hyödyksi. Lyhyesti sanoen: yhdyskuntamme on kaikkien hyvien oppien ja pyhän vaelluksen korkeakoulu, ja kerran tulee aika, jolloin tämä järjestömme hyödyllisyys tulee tunnetuksi niin kauas kuin kristikunta ulottuu. Meillä on käsillä sängen suuria asioita, joita tulevat ajat saavat ihmetellä, ja jotka hyödyllisyydellään itse ylistävät itseään. Sillä me emme suinkaan ole lihotettuja sikoja taikka laiskoja kimalaisia, vaan joutoaikamme on kaiken työn kypsymistä, vieläpä sellaisen työn, joka koskee yhteistä hyvää ja koituu Kristuksen, meidän suuren Herramme ylistykseksi ja kiitokseksi. En kuitenkaan kiellä, ettei paljon kirjoituksia kiertele veljien nimen varjolla, joita emme tunnusta omiksemme, niinkuin myös jokainen voi helposti nähdä, joka vain lukee ne ajattelevalla mielellä, etteivät ne laisinkaan ole sopusoinnussa F a m a n kanssa. Ja saattaapa joku esittäytyä yhdeksi veljistäkin, vaikka hän kuitenkin on kaukana ammattikunnastamme. Niin-

kuin taannoin Nürnbergin petkuttaja oli levittänyt paljon perättömiä juttuja kansan keskuuteen, kunnes kävi ilmi, että hän oli varas ja huijari, jonka täytyi auttaa hirsi-puun koristamisessa. Tai niinkuin maankiertäjä, joka Augsburgissa oli otettu kiinni ja määrätty raipparangais-tukseen, jätti jälkeensä molemmat korvansa. Sitäpaitsi ei kansanmies oikein nimitä meitä ruusuristiläisiksi, koska meitä pitäisi nimittää lahkomme ensimmäisen isän mu-kaan. Mutta mikä nimi tällä meidän ensimmäisellä isäl-lämme on ollut, sen pidämme tarkoituksella salassa em-mekä sitä ilmaise. Olkootpa ketä hyvänsä, he eivät tee mitään hyvää levitellessään nimemme varjolla sellaisia keksittyjä kuvitelmia.

Oi te kimalaiset, lakatkaa häiritsemästä mehiläispesiäm-me, sillä ennen pitkää tulette häpeällä paljastetuiksi! Joka sen tähden ei halua tulla petetyksi eikä suostutel-luksi mihin hyvänsä, pitääköön huolen mitä uskoo kai-kesta siitä, mitä meistä puhutaan, sillä kukapa ei tiedä, miten paljon petosta on kaikkialla, ja miten monenlaisia juonia ovelat petkuttajat punovat.

Jeesuksenvastainen joukko [jesuiitat] asettelee meille ansoja ja himoitsee päivin ja öin asemaamme; välttyäk-semme nyt sellaisten susien suista ja hampaista meidän täytyy mukautua ajan vaatimukseen ja monessa suhteessa viisaasti katsoa sormiemme läpi. Mutta sinä, oi pyhä Jumala, suojele sinä ja varjele pientä joukkoamme, joka palvelee sinua oikein ja tekee sitä, mikä sinulle on mie-luista, ohjaa ja varjele vihollisten julmalta riehunnalta, jotteivät he saisi minkäänlaista valtaa meihin nähden. Haluamme kyllä silloin tällöin tulla koko maailmalle tun-netuiksi, niinkuin nytkin toivomme ennen pitkää tapahtu-van, mutta tämän toivomme tiellä on suuria esteitä, ja sillävälin pidämme parempana pysyä tuntemattomina. Kuitenkin niin, että eri paikoilla teemme ne ystäviksem-me, jotka tuntevat hyveemme ja rehellisyytemme. Siksi käännyimme tuntemattomina oppineiden puoleen ja ter-vehdimme usein hyviä ihmisiä kirjoituksillamme. Filoso-fit, lääkärit, pyhän kirjan tuntijat ja ne, jotka hallitsevat kemian aarteita, tietävät tämän varsin hyvin. Jos haluai-sin luetella näiden nimet, pitäisi minun voida kirjoittaa kokonainen kirja.

Joka nyt vielä kouraantuntuvammin ja karkeammin tahtoo tulla voitetuksi, menköön ja sanokoon, ettei ole

olemassa mitään Ruusu-Ristin veljiä. Mutta mitä tehdä? Jotten ylittäisi kieltoa, annan kynän levätä ja vedän käteni kirjoituslaudalta.

Tämän kirjoitti B.M.I., pienin R.C:n veljistä, kolmannella matkallaan Hagenäussa, kun hänen herkeämättömän sateen vuoksi täytyi viipyä kaupungissa eräitä päiviä, syyskuun 22 p:nä Anno Christi 1614.

V. 1616 painoksesta kääntänyt
J. P t n.

Egyptiläinen renesanssi.

I.

Kalevala ja Kristusmysterio.

Vettenhovi-Aspa ja jotkut muutkin tutkijat ovat kiinnostuneet huomioistaan, että on jotain yhteyttä Kalevalan ja muinaisen Egyptin välillä.

Emme kuitenkaan syöksy ilman muuta asian ytimeen. Panemme ensin merkille, että Kalevala on tärkeä tekijä täällä kotona. Taiteilijoille se antaa sekä aiheita että innoitusta melkeinpä loppumattomiin. Kieleemme se on vaikuttanut uudestisyntyvästi. Tieteelliset tutkijat löytävät myös aineistoa Kalevalasta. Ja Suomen kansalle kokonaisuudessaan Kalevala on kuin täysi-ikäisyyden todiste sen tullessa itsenäiseksi kansaksi kansojen joukkoon. Jo tässä mielessä Kalevala on kuin Sampo, joka panee kansamme jauhamaan hengen ravintoa.

Tieteellisellä totuudenetsimisellä on omat vaikeutensa. Ellei tutkija ole varsinainen „syntyjen syvien“ etsijä, niin hän on taipuvainen pinnallisuuteen. Kuitenkin tieteilijöittenkin joukossa on niitä, jotka katselevat Kalevalaa henkevämmältä kannalta, ja varmaankin heidän lukunsa yhä lisääntyy.

Kaikkein henkisimmät tutkijat puhuvat avaimista, joita he yleensä sanovat olevan seitsemän. Ensimmäinen ja

tärkein on psykologinen avain. Se perustuu siihen, että ihminen itse on pienoismaailma ja sellaisena maailman-kaikkeuden avain.

Psykologisen avaimen löytää varsinaisesti se ihminen, joka itsekasvatustyössään pääsee vuorisaarnan siveysopin ahtaasta portista taivasten valtakunnan aarteistoihin; toiset avaimet löytyvät sitten psykologisen avaimen avulla. Mainitsemme tässä erään, joka ehkä voisi olla jonkunlainen avain. Tämä avain on se tieto, mikä jo on tullut julkiseksi. Tämä julkiseksi tullut tieto puolestaan ryhmittyy erilaisiksi elämänymmärryksiksi. Sellaisia ovat ennen kaikkea suuret uskonnot. Niinpä jos esim. buddhalainen lukee Kalevalaa tai jotain samanlaatuista kirjaa, ymmärtää hän sitä oman tietonsa, oman elämänymmärryksensä valossa. Samoin tekee islaminuskoinen juutalainen ja kristitty. Kaikilla heillä on jonkunlainen avain -- kun he vain käyttävät sitä.

Kaikissa uskonnoissa, elämänymmärryksissä, on taas kaksi puolta, opillinen ja käytännöllinen. Niinpä oikeaoppisen lutherilaisuuden opillinen puoli on lyhyesti seuraavanlainen: Jumala loi maailman ja kaikki mitä siinä on sanansa voimalla tyhjästä; syntiinlankeemus turmeli kaiken: tuli tuskaa, sairautta ja kuolemaa. Kaikkeen tähän tuskaan Luoja itse osallistui Pojassaan. Sitten tulee viimeinen tuomio, jolloin osa ihmiskuntaa pääsee taivaaseen ja osa loputtomaan piinaan.

Tämä opillinen puoli on jo suppea, mutta vieläkin suppeampi on käytännöllinen puoli. Sillä oikeastaan se supistuu siihen, että uskotaan eli pidetään totena tuota opillista puolta. Jos opissa näkyisikin ristiriitoja, niin niitä ei saa ajatella.

Kaikesta huolimatta tämä kirkollinenkin elämänymmärrys olisi jonkunlainen avain Kalevalaankin. Kristitty saataisi huudahtaa: mutta Kalevalassahan oikeastaan puhutaan samoista asioista! Siinä puhutaan maailman ja ihmisen luomisesta, sitten jatkuvasta pahan ja hyvän välisestä kamppailusta. Ja oikeastaanhan Kristuksen kärsimyshistoria kuvastuu Lemminkäisessä, lemmen eli rakkauden pojassa. Lemminkäinenkin kuolee hyvän ja pahan kamppailussa, joutuu tuonelaan, mutta äitinsä avulla nousee jälleen elävien ilmoille.

Kuitenkaan ei oikeaoppinen kristitty uskalla tällaista ajatella, joten hänen avaimensa jäänee ruostumaan. Em-

mekä mekään sitä yritä käyttää, vaan otamme julkiseksi tulleen teosofis-ruusuristiläisen avaimen. Siinäkin luonnollisesti on mainitsemamme kaksi puolta. Opillinen puoli sanoo, että ihmisen tarkoituksen on täydellisyyden saavuttaminen, sen täydellisyyden mikä on Isällämme, niin kuin Kristus sanoo. Täydellisyys saavutetaan kehityksen kautta, levon ja toiminnan, syntymän ja kuoleman vaihte- lussa. Ensimmäisenä, välittömänä opettajana on Karma, syysuhteen laki. Käytännöllinen puoli toteutuu vuorisaa- ran neuvojen toteuttamisessa.

Kun näin ollen sanotaan, että ihminen luodaan kuuden- tena päivänä, ja että seitsemäntenä Jumala lepää, niin on siinä vain ensimmäinen suunnitelman luominen toteutu- nut. Toinen käytännöllinen luominen on vasta kuuden- nessa juurirodussa, kuudentena päivänä. Eikä varsinainen ihmiskunta ole vielä käytännössä luotukaan. Ihmiskunta- han on vielä kuin eläimellinen petolauma, joka uhraa kaik- kensa sodalle. Toivottavasti kuudes juurirotu luo ihmis- kunnan, jolloin ihmisuus, Ihmisen Poika, on johtavana tekijänä. Ja ehkä seitsemännessä juurirodussa Jumala saa levätä, levätä ja riemuuta sentähden, että ihmiskunta sil- loin osaa toteuttaa rakkauden Jumalan valtakunnan kes- kuudessaan.

Mutta nykyään Jumala, Kristus, on vielä kärsimässä. Onhan Kristus julistettu epäkäytännölliseksi ja sysätty syrjään, ja hän kärsii kaikesta siitä vääryydestä mitä ih- miset toisilleen tekevät.

Täten Kristus on jatkuvasti yhteiskunnassa ristiinnaui- littuna. Ja myöskin ne harvat ihmiset, Mestarit, joissa Kristus on ylösnoussut, ovat siinä suhteessa Lemminkäi- sen asemassa, että maailma ei heitä ymmärrä, joten he saavat tavallaan sortua. Siitä huolimatta he yhä jälleen- syntyvät ja vapaaehtoisesti valitsevat vaikeimman osan elämässä. He valitsevat palvelijan aseman, henkisen työn ihmiskunnan auttamiseksi, kun me tavalliset ihmiset yleensä yritämme valita helpoimman osan.

Näin ollen Lemminkäisen kuolema ja ylösnousemus si- sältää yleisen Kristus-mysterion. Mutta samalla Lemmin- käisen kuolema ja ylösnouseminen sisältää yleisen kuole- man ja jälleensyntymisnäytelmän. Jokainen ihminen on Lemminkäinen, on syntynyt lemmestä, jumalallisesta ja inhimillisestä rakkaudesta. Me kuolemme, joudumme tuo- nelaan, mutta äiti, suuri luonto ja tavallinen äiti yhdessä

„haravoivat“ meidät ylös, synnyttävät jälleen tänne maiseen elämään.

Myöskin oppi karmasta sisältyy Kalevalaan. Väinämöinen käy elävänä tuonelassa ja näkee miten vainajat kärsivät kukin omista erehdyksistään. Päivätajuntaan tultuaan Väinämöinen sitten opettaa ja varoittaa eläviä ihmisiä: älkää tehkö syytä syyttömälle, se tuonelassa pahoin kostetaan. Joskin ihmisillä maan päällä on vapaus yrittää valita helpoin ja kehnoin osa, niin tuonelassa ei ole valinnan varaa. Valinnan tekee kohtalo. Vainajan on luovuttava pois synnistä, pois helpoimmasta osasta, ja on kuljettava kohti totuutta, kohti Jumalaa.

Myöskin täydellisyyden ihanne näkyy Kalevalassa. Väinämöinen on valinnut vaikeimman osan, veljiensä auttamisen ja opettamisen. Hän ei tyrkytä sokeata uskoa, vaan koettaa herättää Ilmarisessa ja muissa oppilaissaan samaa tietoa, viisautta ja taitoa, mitä kohti hän itsekin kulkee. Ja hänkin osallistuu Kristuksen kärsimysnäytelmään, kansansa hylkäämäksi hänkin joutuu. Mutta siitä huolimatta hän lupaa tarvittaessa takaisin tulla. Se on välttämättömyys Väinämöiselle ja jokaiselle hänen kaltaiselleen Kristuksen oppilaalle, ihmiskunnan auttajalle.

J. R. H.

Kultainen tie. „On olemassa tie, jyrkkä ja ohdakkeinen, täynnä kaiken kaltaisia vaaroja — mutta kuitenkin tie — ja se johtaa maailmankaikkeuden sydämeen. Voin sanoa teille kuinka voitte löytää ne, jotka osaavat näyttää teille sen salaisen polun, joka johtaa sisäänpäin, alati sisäänpäin, ja joka ainiaaksi sulkeutuu pyrkijän takana. Ei ole mitään vaaraa, jonka ei peloton rohkeus voisi voittaa. Ei ole koetta, jota ei tahraton puhtaus voisi kestää. Ei ole vaikeutta, jota ei voimakas ymmärrys voittaisi. Niitä, jotka onnistuvat, odottaa kuvaamaton palkinto: voimaa vapahtaa ja siunata ihmiskunta.“

H. P. Blavatsky.

Mitä Runeberg kertoo Kalevalasta.

Ote kirjeestä Jakob Grotille huhtikuun
21 p:ltä 1839.

Vuonna 1826 aloin kirjoittaa Hirvenhiihtäjä lämpimästi muistellen niitä aution ihania seutuja, niitä yksinkertaisen jäyhiä, mutta vakavia ja sydämellisiä ihmisiä, joiden joukossa olin elänyt kaksi edellistä vuotta. Jos jokin runoni maalaus on voinut vaikuttaa kiinnostavalta, on se johtunut vain siitä kiinnostavasta alkuperäisestä kuvasta, joka minulla on ollut jäljennettävänä. Minulle on näitten vuosien muisto unohtumattoman kallisarvoinen. Itse maahan siirtyneitten ruotsalaisten jälkeläisenä olin kuvitellut, että suomalainen oli sisäisesti sitä, miltä hän mielestäni ulkonaisesti näytti käydessään joskus tavaroineen kotikaupungissani; kuinka toisenlaiseksi huomasin hänet kodissaan ja lähemmin tarkastaessani! Patriarkaalinen yksinkertaisuus, syvä miehekäs kärsivällisyys, synnynäinen elämän sisimpien olosuhteiden selvä näkeminen olivat omituisuuksia, joita huomasin hänessä, ja jotka valitettavasti vain heikosti olen voinut esittää niissä kuvauksissa, joissa olen tätä yrittänyt. Parhaiten opitte hänet tuntemaan hänen omissa lauluissaan, jos aikanne joskus sallii Teidän tutustua niiden käännöksiin.

Ensimmäinen näistä lauluista on Kalevala, suuri luomus, nyt jaettu 32 rapsodiaan eli runoon, iänikuinen, puhtaasti eepillinen ja tässä suhteessa homerinen, vaikkakin hengeltään myyttillisenempi ja luonteeltaan yhtä suomalainen kuin homerinen runo on kreikkalainen. Se ilmestyi painettuna ja kaksiosaisena v. 1834 (!). Päähenkilö on suomalaisten laulun jumalana palvoma Väinämöinen. Jo kauan aikaa sitten oli tunnettu ja painettuna julkaistu yksinäisiä katkelmia tästä runosta, kuitenkin aavistamatta, että ne kuuluivat laajempaan, yhteiseen satupiiriin. Maamiehemme tri Lönnrot on tehnyt nimensä unohtumattomaksi Suomen aikakirjoissa löytämällä Kalevalan. Hankittuaan tieteellisen sivistyksen hän lämpimästi rakastaen sitä kansaa, jonka piiristä hän oli tullut (hän oli suomalaisen torpparin ja pitäjänräätälin poika), ja innostuneena harrastaen kansamme laulujen keräystä, suoritti jalkamat-

koja eri Suomen seutuihin merkitäkseen muistiin kansan suusta vanhempia ja uudempia runoja, jotka vielä saattoivat olla säilyneinä sen muistissa. Muutamia vihkoja täynnä mitä kauneimpia pieniä runoja oli näitten matkojen ensimmäiset hedelmät. Mutta joka matkallaan hän korjasi yhä runsaamman runosadon, ja tarkastaessaan lähemmin keräämiään katkelmallisia runokuvauksia, hänessä pian heräsi ajatus, että oli lähempi yhteys niitten välillä, ja käsitys, että oli olemassa suuri, täydellinen, kokonainen runoelma, joka, kun se oli pysynyt koossa vain muistin ja perintätiedon avulla, oli särkynyt katkelmiksi ja joutunut kansan keskuuteen, ilman että sitä missään muistettiin kokonaisuudessaan. Näitten hajallaan olevien osien etsiminen ja niitten alkuperäisen yhteyden löytäminen muodostui nyt hänen pyrkimyksensä päämääräksi. Muistan, että hän on minulle suullisesti kertonut sattumasta, joka erikoisesti suosi tätä hänen suunnitelmaansa. Hän kohtasi nimittäin vanhan miehen, joka muistissaan oli säilyttänyt itse Wäinämöisen sadun juonen ja järjestyksen, vaikkakaan hän ei enää muistanut runoja sanatarkasti ulkoa. Hänen kertomuksestaan sai tri Lönnrot siten johtolangan keräämiään, tämän aiheisia runoja yhdistäessään. Eräässä kirjjeessään hän mainitsee, että hän Wuokkiniemen ja Kivijärven seuduilla (Arkangelin kuvernementissä) oli tavannut ukon nimeltään Waassila, joka on luultavasti sama kuin se, josta hän minulle ennen kertoi. „Tämä Waassila“, hän kirjoittaa, „oli parhaiten perillä loitsurunoina ja hän oli hyvin vanha. Hänen muistinsa oli viimeisten vuosien kuluessa niin heikentynyt, ettei hän enää muistanut, mitä hän aikaisemmin olisi osannut [laulaa.] Wäinämöisestä ja toisista mytologisista henkilöistä hän kuitenkin kertoi paljon, jota en ennen tiennyt. Ja kun sattui, että hän oli unohtanut jonkin asian, jonka tunsin, kysyin häneltä siitä. Silloin se muistui uudelleen hänen mieleensä ja siten sain tietää kaikki Wäinämöisen sankariteot oikeassa yhteydessä, jonka mukaan olen sitten järjestänyt tuntemani häntä koskevat runot.“

Tässä näette Kalevalan synnyn. Epäilemättä on homeristen laulujen kerääminen suoritettu samalla tavalla. Sekä suomalaiset että kreikkalaiset runot on kirjoitettu kansan elävän muistin mukaan, ja kenties Iliadin ja Odysseian eri rapsodiat ovat saaneet sen kauniin järjestyksensä, jossa ne nyt esiintyvät, jonkun iäkkään laulajan tietojen mu-

kaan, joka, kuten Waassila, oli unohtanut itse säkeet, mutta ei Achillesta ja Odysseusta koskevien kuolemattomien laulujen juonta. Jos minulla olisisi onni saada pitää Teidät täällä luonani muutamia tunteja, paras herra Grot, olisi minulle erittäin rakasta saada kanssanne keskustella siitä, mikä on oleellinen ero näiden molempien kansojen maailmankatsomusten välillä, sellaisena kuin se esiintyy äsken mainituissa runoissa. Mutta tämä aihe, kiintoisa kuin onkin, tulisi liian laajaksi tässä yhteydessä käsiteltäväksi, ja säästän sen sentähden toiseen kertaan. Kenties tulevaisuudessa kirjoitan siitä tutkielman, jonka sitten mielihyvällä lähetän Teille. En voi kuitenkaan jättää Kalevalaa ja sen löytäjää toistamatta pientä otetta hänen kirjeestään minulle, jossa hän kertoo matkoistaan:

„Oltuani lyhyemmän ajan Kivijärvellä“, hän sanoo, „poikkesin peninkulman päähän Latvajärvelle, jossa vanhaa talonisäntää Arippaa kehuttiin eteväksi runolaulajaksi. Ukko oli nyt 80 vuotias, mutta hän oli säilyttänyt ihailtavan hyvin muistinsa. Kokonaista kaksi päivää ja vähän kolmatta kirjoitin runoja hänen sanelunsa mukaan. Runot hän lauloi hyvässä järjestyksessä ilman sanottavia aukkoja, ja useimmat niistä olivat sellaisia, joita en ollut aikaisemmin toisilta voinut saada. Epäilen, voisiko niitä nyt enää muualta saadakaan. Olin sentähden hyvin tyytyväinen päätökseeni käydä hänen luonaan. Ken tietää, olisinko enää toista kertaa tavannut ukkoa elossa, ja jos hän olisi ehtinyt kuolla, olisi hänen mukanaan paljon ikivanhoja runojamme mennyt hautaan. Ukko innostui, kun hän johtui kertomaan lapsuudestaan ja monta vuotta sitten manalle menneestä isästään, jolta hän oli perintönä saanut oppia runonsa. 'Missä me muinoin', ukko sanoi, 'Lapukka-järven rannalla nuotanvetoaikana lepäilimme rakovalkeamme ääressä, siellä olisi Teidän täytynyt olla mukana. Meillä oli silloin mukanamme apumies Lapukalta. Hänkin oli hyvä laulaja, ei kuitenkaan verrattavissa minun isääni. Kädet toistensa käsissä he lauloivat usein kaikki yöt valkean ääressä eivätkä milloinkaan samaa runoa kahta kertaa. Olin silloin pieni poika ja kuuntelin tarkasti, joten vähitellen opin tärkeimmät laulut, mutta paljon olen niistä jo unohtanut. Jospa joku silloin, kuten te nyt, olisi etsinyt runoja, hän ei olisi ehtinyt kahteen viikkoon edes kirjoittaa muistiin niitä, joita yksistään isäni taisi.“

Tuollainen laulaminen kädet toistensa käsissä on suomalaisten tapa. Laulaja valitsee apulaisensa, istuu häntä vastapäätä, tarttuu hänen käteensä ja alkaa laulun. Tämän aikana sitten molemmat keinuttavat ruumistaan, niin että näyttää siltä kuin vetäisi toinen vuorotellen toista luokseen. Jokaisen säkeen viimeisellä tahdilla apulainen puuttuu lauluun ja toistaa sitten koko säkeen yksin, jolloin laulajalla on aikaa miettiä seuraavaa. Tämä on erikoisen edullista laulajalle silloin, kun hän, kuten usein sattuu, ei laula muistista vanhoja, vaan improvisoi uusia runoja; ja luultavasti on tapa johtunut siitä, että tuollaiset usein sattuneet improvisaatiot ovat vaatineet jokaisen säkeen jälkeä pientä hetkeä seuraavan muodostamiseksi.

Esimerkkinä Kalevalasta lähetän Teille erään laulun käännöksen, laulun, jossa kerrotaan laulunjumalan kanteleen menetyksestä ja uuden synnystä. Minusta on tämän runon myyttillinen taru aina tuntunut kuvaamattoman suloiselta ja ajatusrikkaalta. Seuraavaan tapaan olen käsitänyt runon:

Väinämöisen ilo, hänen kanteleensa, on vaipunut meren pohjaan, ja turhaan hän tekee kaikkensa löytääkseen sen jälleen. Hän haravoi itse meren, mutta kantele on ikuisiksi ajoiksi poissa. Melkein kaikissa kansoissa elää käsitys kadotetusta korkeammasta autuudesta, rikkaammasta elämästä, joka kerran on ollut olemassaolon osana. Suomen kansa, joka yli kaiken muun on palvonut laulun jumalaa, näyttää käsittäneen tämän alkuperäisen autuuden Väinämöisen ensimmäisen kanteleen muodossa, kanteleena, jonka sävelet tuon autuuden herättivät, ja joka sen mukana kaikiksi ajoiksi vaipui syvyyden hautaan. Onko nyt koko elämän onni kadonnut. Ei. Vielä suurimman aarteensakin menetyksen jälkeen on Väinämöisellä jäljellä rakautensa lauluun ja sen hurmion tarve. Hän ei kylläkään voi löytää ensimmäistä puhdasta, rikasta kantelettaan, mutta luo itselleen toisen, joka, joskaan se ei helähdä yhtä ihanasti, kuitenkin voi ilmaista hänen sydämensä tunteet ja jonkin verran korvata, mitä hän on menettänyt. Huomattavaa on sentähden, että satu esittäessään Väinämöistä laulamassa kertoo, että hänen poskiaansa pitkin vierivät kirkkaat kyynelten tulvat, ikäänkuin viitaten siihen, että hänen sydämessään elää puhtaampien ja ihanampien sävelten muisto, joiden häviämistä hän hiljaa suree elähdyttäessään kuitenkin samalla mahtavalla laulullaan luon-

non ympärillään ja houkutellessaan sen kaikki olennot kuuntelemaan. Hän muistaa jälleen ihanteita, lyyrojä, joiden äänet ovat puhtaampia, ja koskettaessaan oman lyyransä kieltä herättääkseen ne jälleen, nouseekin vain kaipauksen kyynel hänen omaan silmäänsä kokonaisen maailman kuunnellessa ihailevana ja hurmioituneena hänen soittoaan. — Kauniisti vertauskuvalliseksi tulette myöskin huomamaan runon siinä kohdassaan, jossa se kuvaa uuden kanteleen syntyä. Luonto tuntuu synkkänä ja hyljättynä ilman laulun kirkastavaa vaikutusta ottavan osaa Väinämöisen menetykseen. Itse koivu valittaa kohtaloaan saadessaan merkityksettömänä ja hyljättynä seistä kankaalla pakkasen viimojen ja kirveitten hävitykselle alttiina. Silloin tulee jumala tuoden mukanaan lohdutuksen ja sovituksen: älä valita, hän sanoo, sinullakin on oleva jalompi tarkoitus, osasi olemassaolon autuudessa, sinäkin olet luotu säveliä varten, ja laulajan kädessä saat kaiuttaa iloa. Kuinka yksinkertaisesti kuvastuukaan tässä se kirkastus, jonka laulu levittää maailmaan, joka ilman sitä olisi kylmä ja synkkä, se valo, jossa henki käsittää ulkonaisen, joka yksinään ja erikseen olisi vain pakkasen ja kuoleman saalis. Ja kun runo edelleen kuvaa kuinka Väinämöinen valmistaa kanteleensa käyttää aineksina puuta, lintua ja naista, tuntuu siltä kuin olisi tässä vertauskuvallisesti esitetty ulkonaisen moninaisuuden tarpeellisuus, jotta henki voisi ilmetä, laulun erikoinen kyky ottaa rikkautensa ja aineksensa kaikista luonnon ilmiöistä, liikkumattomasta kasvista vapaaseen, järjellisen ihmiseen saakka. Kanteleen kopan antaa koivu, naulat lintu ja lopullisen täydellisyyden, korkeimman puolen, itse kielet, ihminen. Kaikki osat ovat välttämättömät; mutta miten nerokas onkaan niiden keskinäisten suhteiden aste-ero sen mukaan, missä suhteissa toisiinsa ne olennot ovat, joista ne saadaan.

On vaarallista, kuten nyt olen tehnyt, yrittää selittää myyttillisiä käsitteitä, ja sellaisen selityksen täytyy pakostakin, silloinkin kun se osuu oikeaan ajatukseen, tuntua jäykältä ja epätäydelliseltä verrattuna siihen elävään runouteen, johon myytti on pukeutunut. Olen varma, että lukiesanne itse runon huomaatte tämän todeksi. En ole kuitenkaan voinut luopua huvista esittää Teille käsitykseni tämän runon symbooleista. — Odotamme vielä turhaan suomalaista mytologiaa, vaikkakin Suomalainen Seura on luvannut siitä palkinnon. Alkulähde on Kalevalassa, ri-

kas ja kaikkien ulottuvilla, mutta itse myyttillisten käsitteiden syvyys lienee peloittanut suomenkieleen perehtyneimmätkin selittämästä niitä. Kalevalan ruotsin- ja saksankielisestä käännöksestä on myöskin luvattu palkinto, mutta toistaiseksi on ehditty kääntää vain muutamia runoja ruotsinkielelle.

(J. J. L. R u n e b e r g,
Efterlemnade Skrifter, II, ss. 230—236.
Suom. E. K—n.
Harvennukset suomentajan.)

Ajatuksia aatteista ja niiden ilmentäjistä.

Sekä ideat että muodot jatkavat elämäänsä. Ihminen, joka antaa elämän ideoille ja muodoille on sielullisena kokonaisuutena vain kerran esiintyvä, ainutlaatuinen. On todella siten, että niin pian kuin ideat, muodot, elämänkokemukset ovat saavuttaneet tarpeellisen kypsyyden, ne ikäänkuin irtaantuvat yksilöllisestä perustastaan jatkaakseen omaa, omintakeista elämäänsä. Eivätkö nämä ideat, muodot silloin enää olekaan muuta kuin joitakin abstraktisia, käsitteellisiä muodostelmia? Voisiko mikä tahansa elämän sisältö nyt käyttää näitä muodostumia? Toimintaa aikaansaava virike on vain siinä, missä on elämää. Noissa aatteiden hahmoittumissa on kyllä elävää elämää, verta, mutta vain sen verran, että elävän ihmisen on mahdollista elää ne uudestaan, eläytyä niihin, kokea ne uudelleen myöskin niine kuuluvine tunnemomentteineen, eikä ainoastaan käsittää ne abstraktisesti.

Tällaisina yksilöllisestä perustastaan irroitettuina elävinä todellisuuksina aatteet ryhtyvät suorittamaan historiallista tehtäväänsä. Ne alkavat hakea itselleen kannattajia.

Aatteet eivät esiinny maailmassa ehdottomassa käsitteellisessä puhtaudessaan. Niihin vaikuttaa syntymähetki. Se hallitsee ja säättää jonkinlaisena määräävänä tekijänä yhä jatkuvasti ilmenevää aatetta. Ne irratsionaaliset arvot, se tunnetodellisuus, joka liittyy aatteeseen sen synty-

mähetkenä, joiden vallitessa ja joissa se yksilöllisesti realisoituu, ne eivät ole jättämättä jälkeä. Täten aatteet yhä syntymähetkensä merkeissä jatkavat olemassaoloaan muotojen maailmassa. Mikäli tämä on totta, täytyy myöntää oleellinen merkitys sillekin haihtuvalle, inhimilliselle elämänmuodolle, jonka kautta jokin ikuinen aate on ikäänkuin ottanut ihmishahmon.

Itäkkeen ja noustakseen virpenä mullasta tarvitsevat aatteetkin jonkinlaisen oikean ilmanalan, vuodenajan. Aatteita ilmentävillä ihmisillä tulee välttämättä olla jokin luonteessa piilevä dispositio, jokin henkinen omalaatuisuus, jokin herkkä asenteen sekä suunnan ottamisen kyky.

Syntymähetkensä hehkussa saavat aatteet jonkinlaisen syntymämerkin. Jokaisen, joka myöhemmin tällaisen aatteen omaksuu, täytyy ikäänkuin tämän syntymämerkin valossa tunnustaa väriä.

Jokaisessa aatteessa, vieläpä jokaisessa käsitteessäkin, joka sisällyksellisesti liittyy hengen tai korkeamman kulttuurin aihepiiriin, on huomattavissa aatteen-, käsitteen- ilmentäjän henkinen vire painettuna ikiajoiksi ikäänkuin jonkinlaisin sinetein syntymähetkien sulaan, hehkuvaan aineeseen.

Käsitteellisen määrittelemis-sisältönsä ohella on siten aatteilla samalla toinenkin, irratsionaalinen arvo sisältönsä, jonka väri, ilmehikkyys, selvyys, laajuus sekä elämänsykähdyks, itse kussakin tapauksessa on suhteessa tuon alkuperäisen aatteenilmentäjän elämäntuntoon. Siitä ei aatteiden, ideojen teoreettien, käsitteellinen merkityksellisyys suinkaan tarvitse kärsiä.

Voitaneekin tehdä ero käsitteellisen määrittelemisen, käsittämisen ja tässä tarkoitetun käytännöllisen arvostamisen ja kokemisen välillä. Tämä jälkimmäinen on huomattavana tekijänä kaikessa historiantieteessä. Aatteet, jotka ilmenevät historiassa, eivät ole puhtaita käsitteitä, vaan eläviä, vaikuttavia, toimivia todellisuuksia. Jotkut historian filosofit ovatkin voimakkaasti alleviivanneet tahtoelementtiä henkítieteiden käsitteen muodostamisessa. Ainakin Nietzsche on vieläpä katsonut, ettei tällaiset tahto-elementit ole eroitettavissa siitä, mikä on keskeisintä runouden syntymisprosessissa. Runoudessakin koetetaan ilmentää aatteet elävinä, ei abstraktisina käsitteinä. Henkítieteen metodillisessa puolessa piilee aina jonkinlainen

vuorovaikutus käsitteen sekä sen ilmentäjän oman, syntymähetkellä vallitsevan elämyksen välillä.

Jokainen eri elämäntunto vaatii oman elämänarvonsa. Kuitenkin voivat vasta jatkuvat elämäkokemukset opettaa kullekin ihmiselle ja jokaiselle tiedemiehelle, mikä itse kullekin on jatkuvasti ja erikoisesti arvokasta. Ehkä näin ollen vasta korkean iän saavuttanut historioitsija kykenee tasapuolisesti, ennakkoluulottomasti ja objektiivisesti ja ikäänkuin korkeasta näkötornista katsellen arvostamaan käsittelemiään ilmiöitä. Monen mielestä (Wilh. v. Humboldt) voi aate vain luontoon liittyvänä ilmetä. Tärkeä on joka tapauksessa itse syntymähetkenä valittu suunta.

Esikko Koitere.

Kirjallisuutta.

J. R. Hannulan „*Vuorisaarnan oppilaan kannalta*“ on kaunis kirja, joka suppeassa muodossa esittää tekijänsä elämäkatsomuksen ytimen. Kohtaamme tässä saman sisäisten siveellisten lakien selvän tajuamisen, joka ilmenee niin monissa Hannulan kirjoissa. Ymmärrämme, että hänen kykynsä tajuta katoavainen vertauskuvina ja henkisen todellisuuden kannalta tulkita nämä vertauskuvat, ainoastaan on mahdollinen, koska hän lähtee oman henkisen kokemuksensa perusnäkemyksestä. Tässä perusnäkemyksessä on vuorisaarnalla keskeinen sijansa, mutta kaikkien uskontojen siveelliset elämänohjeet samalla siinä elävöityvät. Lukiessamme Hannulan kirjaa ajattelemme: Ihminen, joka on tehnyt ensimmäisen suuren ruusu-ristikokemuksen, tajuaa olemassaolon sisäiseksi laiksi anteeksiannon ja rakkauden. Tältä kannalta koko maailma ilmenee hänelle uudessa valossa. Nyt hän ymmärtää, mitä varten hän elää. Kaikki arvoitukset näyttävät saaneen lopullisen ratkaisunsa. Nyt hän myöskin voi muille opastaa tietä. Samalla hän kuitenkin tietää, että viisauden valtameri on ääretön, tietää, että seisoo köyhänä vaeltajana tien alkupäässä. Se, mitä haltion hetkellä oli ikäänkuin hänen omaansa, sen hän vasta vähitellen tuskien ja ponnistusten polkua astuen todella saavuttaa. Hän, jonka silmä siveellisiä kysymyksiä arvostellessa on miltei ehdoton, hän tulee myöhemmin itse laiksi, jonka hän tajusi ja kun polku on muuttunut tieksi, tulee tähti, joka häntä valaisi, siksi auringoksi, joka kirkastaa kuolemattomien asuinsijat. J. R. Hannulan kirja saattaa varmasti innoittaa elämän todellisten arvojen tutkimista.

S. K.

Mitä muualla tiedetään.

„Näkymätön mies“, kansansatujen, H. G. Wellsin ja H. R. Hallin kertomusten sankari, on pian todellisuus, jos voi uskoa, mitä „Sunday Graphic and Sunday News“ kertoo maaliskuun 10 p:n numerossaan. Lehden tietämän mukaan on nuori unkarilainen tiedemies Stephen Pribil Budapestista keksinyt menetelmän, jolla hän saa ihmiset ja esineet näkymättömiksi. Ei tosin mielin määrin, milloin ja missä tahansa, mutta keksijä ei pidä sitäkään tulevaisuudessa mahdottomana. Hän on sanomalehtimiehille ja asiantuntijoille esittänyt kokeita, joissa kivi-, metalli- ja puesineet, kudonnaiset, ihmisen käsi, lyhyesti sanoen mikä esine tahansa, tuli kokonaan näkymättömäksi siten, että se pantiin tarkoitusta varten erityisesti rakennettuun laatikkoon, joka oli sähköjohdoin yhdistetty keksijän käsittelemään kojeeseen.

Sulkemalla sähkövirran, jonka laatua keksijä ei ole ilmaissut, laatikossa olevat esineet, jotka olivat kaikkien nähtävissä, vähitellen häipyivät katselijoiden silmistä ja tulivat kokonaan näkymättömiksi.

Tapahtuman aikana voi utelias katselija kosketella esinettä ja vakuuttaa sitä, että se on paikallaan, mutta samalla hänen käntensä tulee myös näkymättömäksi.

Esitystään varten keksijä asettaa pöydälle laatikon, jonka etusivu on poissa. Taustana on verho, jossa on vaakasuoria erivärisiä juovia. Tähän laatikkoon saa sitten panna mitä esineitä tahansa. Kun keksijä käsittelee konettaan, nähdään, että esineen ääriviivat alkavat häipyä, ja näyttää siltä kuin taustan juomut peittäisivät esineen. Epäuskoinen katselija koettaa sitä kädellään: se on paikallaan, mutta hän ei voi sitä nähdä vaikka kuinka koettaisi. Ihmissilmä on kuin x-säde, joka tunkee läpi esineen siihen, mikä on sen takana, mutta maagilliset säteet eivät ole katselijan silmissä, vaan suuntautuvat esineeseen, jonka ne tekevät näkymättömäksi, silmälle olemattomaksi; se ei näy edes varjona.

Stephen Pribil selittää voivansa johtaa säteensä miten pitkän matkan päähän tahansa. Hän väittää myös voivansa tehdä jotkut osat tai esineet näkymättömiksi jättäen muut näkyviin. Köysi, jossa roikkuu mies, voi tulla näkymättömäksi. Hänen päänsä voi hävitä katselijoiden silmissä muun ruumiin pysyessä näkyvissä.

Keksijän saavutuksiin kuuluu myös taito lisätä esineiden näkyvyyttä siten, että hän säteillään hävittää taustan.

Mainitsemamme lehti julkaisee myös neljä kuvaa, joista ensimmäisessä leikkikarhu, joka on pantu laatikkoon, on selvästi näkyvissä, viimeisessä näkyy vain tausta, toisessa ja kolmannessa näkyvät esineen häipymisvaiheet.

Jeesus näet tahtoo opetuslastensa olevan rauhantekijöitä, jotta he, luopuen tästä sotaisesta miekasta, ottaisivat käteensä toisen, rauhaa rakentavan, jota kirjoitukset sanovat hengen miekaksi.

Origenes (Trakt. 36. Matt. 26 l. johdosta.)

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Maaliskuun 10 p:nä luki Ruusu-Ristin Johtaja, rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastin esitelmän Väinämöinen ja Kristus. Maaliskuun 17 p:nä puhui maisteri Sven Krohn aineesta *Ushonto muinaisessa Intiassa* ja maaliskuun 24 p:nä neiti Aini Pajunen aineesta *Uskonnollinen elämä Assyriassa ja Babyloniassa*. Maaliskuun 31 p:nä luki rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastin esitelmän *Miten Buddha tunsu Kristuksen?* Huhtikuun 7 p:nä puhui maisteri Eino Krohn aineesta *Näin puhui Zarathustra* ja huhtikuun 14 p:nä rouva Tyyra Tolvanen aineesta *Hindulaisuus ennen ja nyt*.

Ruusu-Ristin vuosijuhla, jonka lopullinen päivä vuosikokouksutsussa vielä oli epävarma on nyt määrätty. Vuosijuhla on ensimmäisenä pääsiäispäivänä, siis sunnuntaina klo 12 Kansallisteatterissa, kuten aina ennenkin. Sen ohjelma on kaikin puolin ensiluokkainen. Ruusu-Ristin taiteilijat tulevat yrittämään parastaan. Jäseniä muuten muistutetaan siitä, että vuosikokouksen avaus ja uusien jäsenten vastaanotto alkavat täsmälleen, eikä ketään päästetä sisään avausjuhlahallisuuden aikana eikä installatiotilaisuuteen lainkaan määrääjän jälkeen. Lisäksi huomautetaan vielä siitä, että maisteri Uno Poreen esitelmä pitkanäperjantaina klo 4 ip. aineesta „Muinainen tietäjä Egypti“ on jäsenille vapaa. Muulta yleisöltä kannetaan 5 mk:n oviraha. Vuosikokoukseen toivotaan runsasta osanottoa, ja siihen myöskin merkit viittaavat.

Arvokkaan yleisöjuhlan pani Helsingin Ruusu-Risti toimeen sunnuntaina maaliskuun 31 p:nä Kulmakoulun juhlasalissa. Väinö Lahti esitti pianonsoittoa kahteen otteeseen, ja Hellin Kahila sekä Kalle Kontinen lauloivat duettoja. Hilda Pihlajamäki luki katkelman Maeterlinckin satunäytelmästä „Sininen lintu“, ja Hilja Kettunen kertoili siitä ehtymättömästi ja syvällisestä vertauskuvastosta, jonka kaikkien kansojen uskomuksissa tavattavat lintutarinat tarjoavat. Illan päätenumerona oli Akseli Tolan 1-näytöksisen näytelmän, „Kuormankantajain“, ensiesitys, joka antoi uuden vakuuttavan todistuksen kirjoittajansa jatkuvasta kehityksestä. Tämä mystionäytelmä jätti mielin painuvan kuvan vainajien sisäisistä taisteluista ja voitoista, pimeydestä, jossa he vaeltavat syntiensä taakkaa kantaen, ja valosta, joka heille kirkastuu, kun he pahasta vapautuen oppivat rakkauden läksyn. Luonnollisuus, jolla näytelmän henkilöiden sielunelämä loi ulkonaiset muotonsa, ja laimentumaton draamallinen jännitys, joka pakotti kaikki henkeään pidättäen seuraamaan esitystä, osoittivat, että näytelmä on syntynyt voimakkaasta inspiraatiosta ja todellisuusnäkemyksestä. — Ei voi enää olla pitkä aika siihen kun Akseli Tola julkisestikin luetaan psykologisen draamamme ensimmäisiin edustajiin.

Näytelmässä esiintyivät jäsenemme Hellin Kahila, Lyyli Joki, Annikki Kettunen, Jukka Kuusisto ja Uno Pore. Hellin Kahila suoritti vaativan pääosan keskittyneisyydellä ja ilmeikkyydellä; sitä on pidettävä todellisena edistysaskeleena hänen näyttämöllisellä urallaan.

J. P t n.

Turun Ruusu-Risti järjesti maaliskuun 25 p:nä, Maarian ilmes-
tyspäivänä, esitelmätillaisuuden Ruotsalaisessa tyttökoulussa. Esitel-
män aiheesta „Miten Ruusu-Risti johtaa totuuden tietoon“ piti mais-

teri Sven Krohn. Esitelmässä näytettiin miten materialismin, varovaisen ja epäilevän agnostisismien sekä kaavoihin kangistuneen virallisen uskonnollisuuden takaa on löydettävä todellisiin kokemuksiin perustuva tiedon tie, joka samalla on henkisen käytännön tie. Vakava uskonnollisuus ja vakava tieteellisyys kohtaavat toisensa löytäessään tämän totuuden. Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja omalla sisäisellä elämällään Kristuksen palvelijana ja seuraajana on osoittanut, mihin tämä tie johtaa, ja on siten kirkastanut meille Ruusu-Ristin käytännöllisen elämänymmärryksen, joka avaa meille oman sielumme takaa henkisten rikkauksien portin.

Samana päivänä kokoontui vielä pieni Ruusu-Ristin jäsenien ja asianharrastajien piiri kysymyskokoukseen, jossa maisteri Sven Krohn vastasi tehtyihin kirjallisiin kysymyksiin.

Seuraavana tiistaina, Turun Ruusu-Risti-ryhmän säännöllisesti uudistuvana luontopäivänä piti kirjailija J. R. Hannula esitelmän Teos. seuralta vuokratussa ryhmähuoneustossa, samoin tiistaina huhtikuun 9 p:nä.

Turusta kirjoitetaan meille: „Olemme sanomattoman onnellisia ja iloisia tästä käynnistä. Maisteri Sven Krohnin esitelmä oli niin vakavan vakuuttava, niin muutokaunis ja kuitenkin täynnä sisäistä tivoimaa. Turkulaisiin oloihin nähden oli yleisöäkin koko paljon ja kuuleman mukaan esitelmä jätti sen vaikutelman, että Ruusu-Ristissä on sittenkin jotakin sisältöä, vakavaa pyrkimystä ja pohjaa, joka ei ole heti käsitettävissä, mutta jota ehkä kannattaa etsiä ja tutkistella.“

The London Forum, tunnettu Lontoossa ilmestyvä okkultinen aikakauskirja, johon on yhdistynyt entinen „The Occult Review“ ja joka edustaa teosofista liikettä ja okkultista tutkimusta yleensä rajoittumatta mihinkään yksityiseen seuraan, on huhtikuun numerossaan ystävälliseen sävyyn selostanut Ruusu-Ristin tammikuun numeron sisältöä. „Ruusu-Risti, suomalainen kanssatyöntekijämme, jatkaa mainiota Tolstoin suhdetta teosofiseen ajatteluun koskevaa kirjoitustaan . . . Muun sisällön joukossa, jonka muodostavat lyhyet kirjoitukset, selostukset ja runot, on myöskin ajatusta herättäviä kirjoitus inspiratiosta“. The London Forum julkaisee muuten kiintoista artikkelia „Sisareni — H. P. Blavatsky“, jonka on kirjoittanut madame V. P. Jelihovsky, H. P. B:n sisar. Ruusu-Risti toivoo voitavansa julkaista piakkoin suomennoksen tästä kirjoituksesta.

Rakel Ervasti, Ruusu-Ristin lämminhenkinen Neuvoston jäsen, täytti huhtikuun 11 p:nä 50 vuotta. Rakel Ervasti on aktiivisesti ollut mukana Ruusu-Ristin työssä seuramme alkuvuosista saakka, ja m.m. ollut kuusi vuotta Ruusu-Ristin hallituksen jäsenenä. Ruusu-Risti pyytää saada lausua sydämelliset onnitelunsa.

Mitä Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja sanoi Viisauden Mestarien kirjeistä? „Suomennos (ensiksi ilmestynyt nide) käsittää kirjeet 26—76 englantilaisesta alkuteoksesta ja on kokonaisuudessaan se alkutekstin helpotajuinen ja kiintoisa osa, jota on nimetty nimellä „koeaika ja tšeelakausi“. Tämän suomennoksen ilmestyminen on ehdottomasti merkkitapaus teosofisen kirjallisuutemme historiassa. Toivottavasti se saavuttaa laajan lukijapiirin, niin että Mystica voi huoletta jatkaa järeillä olevien kirjeiden julkaisemista. Olen selailut ja silmäillyt käsillä olevaa suomennosta. Vaikka se on minulle persoonallisesti raskaampaa lukemista kuin englanninkielinen alkuteksti, totean ilokseni ja mielihyväkseni, että käänös

on huolella ja taidolla suoritettu. Eihän näitä mestarikirjeitä lueta kuin romaania, niin nerokkaasti kuin ovatkin kirjoitetut. Mutta viettää päivittäin joku hetki jalon ja viisaan ihmisen parissa on verratonta nautinto puhumattakaan sen kasvattavasta merkityksestä. Mestari Kuthuumi ja Moorja astuvat ilmi elävinä eteemme. Ja jos olemme kuvitelleet, että Mestarit eivät ole ihmisiä, saamme korjata ennakkokuvittelumme lukiessamme heidän omia kirjeitään. He ovat läpeensä inhimillisiä — ja samalla he ovat yli-ihmisiä, koska ovat vapautuneet ihmisten heikkouksista ja eläimellisistä vioista. Heidän inhimillisyytensä on valoisa ja lämmittävä.“ (Ruusu-Risti 1933).

Kalevalan riemuvuonna

on jokaisen totuudenetsijän tutustuttava
PEKKA ERVASTIN innoittaviin kirjoihin:

Onko Kalevala pyhä kirja?

Hinta 2: —.

Uudestisyntyvä Suomi.

Hinta 10: —.

Saatavana RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURALTA,
Meritullinkatu 33.

Viisauden Mestarien kirjeitä.

*Filosofiset ja tietopuoliset opetukset.
Koeaika ja tsheelakausi.*

*Huomattava ja maailmankirjallisuudessa
ainutlaatuinen mestarikirja.*

Hinta nid. 200: —, sid. 230: —.

MYSTICA

Kaisaniemenkatu 7. Puhelin 23125.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

Ruusu-Ristin Talorahasto

työskentelee
tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä
lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset
tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja:
Yrjö V. Rimppi,
Helsinki,
Vuorikatu 18 F.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,
jota
**Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin**

y.m.
kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustajaohjaja: Kirjailija Pekka Ervast.

Johtaja: Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Maisteri Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irt-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtjäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Vuosikokous pidetään keväällä, sinä uudet jäsenet juhlaallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Valon ja varjon veljet	117
Toimittajalta	121
Toimitussihteeriltä	123
Ruusu-Ristin viidestoista vuosikokous	126
Kuolema ja ikuinen elämä	134
Henkinen itsenäisyytemme ja P. E:n työn jatkaminen	138
Egyptiläinen renessanssi.....	141
Per aspera ad astra.....	146
Kirjallisuutta	147
Kynäsepot	148
Mitä muualla tiedetään	151
Vapaa sana.....	153
Tien varrelta.....	154

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.
Toimitus: Eino Krohn (vastaava), Jorma Partanen (toimitussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4
puh. 36418 ja 24430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöistä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuille ja toipuille.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Valon ja varjon veljet.

I.

Kuka hallitsee maailmaa?

Ylläolevaan kysymykseen vastaavat kristityt epäilemättä: Jumala, ja useimmat hartaat teosofit rientävät sanomaan: Mestarit tietysti; mestarithan ohjaavat ihmiskunnan kohtaloita; pyhässä Shamballahissa sommitellaan ne päätökset, joiden toimeenpaneminen fyysisessä maailmassa uskotaan valtiomiehille ja sotapäälliköille.

Mutta on niitäkin, jotka väittävät, että paha henki hallitsee maailmaa tai että sokeat voimat ja sattuma sitä ohjaavat. Kuinka muuten on selitettävissä esim. semmoinen järjettömyys kuin äskeinen maailmansota? Ei suinkaan kaikkiviisas ja kaikkia rakastava Jumala sitä alkuunpannut? Tai Jeesus ja muut Valkoisen Veljeskunnan mestarit?

Kumpi puoli on oikeassa?

Katkerimpia kokemuksia totuuden etsijälle on, kun hänen pitää oppia huomaamaan ja ymmärtämään, että Jumala ei hallitse maailmaa, että valkoiset mestarit eivät määrää kansojen kohtaloita, vaan että päinvastoin Jumalakin ja hänen viisaansa ovat voimattomia sen mahdin edessä, jota teosofia itämaalaisella sanalla nimittää karmaksi, kohtaloksi, sallimukseksi. Sillä jos Jumala hallitsisi maailmaa, mihin silloin paha joutuisi? Ja jos valkoiset mahtajat käyttäisivät ihmisiä nukkeinaan, missä olisi silloin ihmisten vapaus?

Tietäjät eivät koskaan erehdy semmoiseen luuloon. Jos Jeesus Kristus olisi uskonut Jumalan hallitsevan maailmaa, miksi hän olisi silloin puhunut siitä taivasten valtakunnasta, jonka kuninkaana Jumala oli, joka oli hänen valtakuntansa ja joka ei ole tästä maailmasta? Miksi hän olisi opettanut seuraajiaan rukoilemaan, että Jumalan valta-

kunta tulisi maan päälle ja että Isän tahto tapahtuisi maan päällä niinkuin se tapahtui taivaissa? Ja minkätähden hän olisi opettanut ihmisiä etsimään ensin Jumalan valtakuntaa, ennenkuin huolehtivat ruoasta, juomasta, vaatteista, y.m. maanpäällisistä asioista, jos nämä semmoisinaan olisivat kuuluneet taivastenkin valtakuntaan?

Jumala on rakkaus, hyvyys ja totuus, ja Hänen henkensä on edustettuna Kristuksessa, Valkoisessa Veljeskunnassa ja ihmisissä siinä määrin kuin heissä vallitsee rakkaus, hyvyys ja totuus. Jumala on vapaus, ja Jumala on henkisen ja aineellisen väkivallan vastakohta. Jumalan kuninkuus on olemassa ainoastaan sille vapaaehtoiselle ja iloiselle tottelevaisuudelle, joka ihmisen sielussa myöntää yliherruuden rakkaudelle, hyvyydelle ja totuudelle. Kukaan ei väitä, että rakkaus, hyvyys ja totuus olisivat olleet tai olisivat määräävänä voimana elämän oloissa maanpäällä. Ne vaikuttavat salassa ihmiskunnan sydämessä ja niiden vaikutus tulee lopulta näkyviin ihmiskunnan historiassa — mutta vasta sitten, kun ihmiset itse ovat siihen määrin kehittyneet, että antavat niiden voimien viedä itsessään voiton pahuuden, itsekkyyden, valheen ja pimeyden voimista. Miksi siis ajattelemattomasti väitettäisiin, että Jumala nyt jo hallitsee maailmaa, että viisauden mestarit nyt jo pitävät ohjaksia käsissään?

Jumala on vielä voimaton, voimaton vapaasta tahdostaan, ja samaten on Valkoinen Veljeskunta.

Ken siis hallitsee maailmaa?

Lopullisesti ja ehdottomasti kaikkea tasoittava kohtalo eli karman laki, mutta välillisesti ja näennäisesti varjon veljet ja „ilmavallan hallitsijat“, jotka käyttävät hyväkseen ihmisten itsekkyyttä ja tietämättömyyttä eli „suurta lohikäärmettä“, kunnes ihmiskunta itse liittymällä Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan, voittaa niiden vallan. Kohtalo on tuomari, joka mittaa jokaiselle ansion ja oikeuden mukaan, mutta ikuisen onnen antaa yksin Jumala.

II.

Ilmavallanhallitsijat.

Kun ihmiset eivät ymmärrä eivätkä jaksa palvella Jumalaa, joka hallitsee heidän sydämensä, järkensä ja oman tuntonsa sisäisessä taivaan valtakunnassa, he muodostavat kirkkoja, järjestävät jumalanpalveluksia ja ryhtyvät palvo-

maan ulkonaista Jumalaa, joka näkymättömänä, mutta kaikkivaltiaana luojana ja herrana muka hallitsee näkyväisessä maailmankaikkeudessa. Tämän „kaikkivaltiaan“ puoleen he kääntyvät rukouksissaan ja pyytävät häntä tyydyttämään milloin mitäkin heidän ajallisia tarpeitaan. Tahtomattaan ja tietämättään he tällä tavalla sulkevat sielunsa oven totiselta Isältä Jumalalta ja syöksyvät „tämän maailman ruhtinaiden“ ja „ilmavallanhallitsijoiden“ palvontaan ja orjuuteen. Sillä nämä henkivallat kietovat mielellään ihmisten sieluja ja nauttivat siitä, että varjojen veljien luku lisääntyy.

Ketkä siis ovat nuo ilmavallanhallitsijat? Teosofisista tutkimuksistanne tiedätte, että maapallo nykyään elää neljännessä luomiskaudessaan eli manvantarassaan. Tätä ennen on ollut kolme ja tämän jälkeen tulee niinkään kolme suurta luomiskautta eli manvantaraa. Jokaisella kaudella on oma ohjelmansa, kehityksen päämääränsä ja täydellisyyden mittansa, ja kussakin manvantarassa on yksi luonnonvaltakunta, joka on kutsuttu tavoittelemaan tuota päämäärää. Nykyisessä luomiskaudessa on ihmiskunta tässä asemassa, ja ne luonnon valtakunnat, jotka edellisissä kausissa elivät „ihmiskuntina“ ja saavuttivat niille asetetun päämäärän, muodostavat nyt näkymättömässä henkimaailmassa suuria ja korkeita enkelijärjestöjä, samoin kuin nykyinen ihmiskunta on elävä enkelikuntana viidennessä luomiskaudessa.

Kehityksen suhteen on nyt otettava huomioon tärkeä tosiseikka. Kaikki olennot eli yksilöt, jotka kuuluvat eri luomiskausien „ihmiskuntiin“, eivät syystä tai toisesta kykene suorittamaan ohjelmassa asetettua päämäärää, vaan jäävät kehityksessä jällelle ikäänkuin koululapset, jotka jäävät luokalle. Varsinaisen enkelikunnan ohella syntyy täten kunkin manvantaran lopulla henkiolentojärjestö, joka ei enää ole „ihmiskunta“, mutta ei vielä täysi enkelikuntakaan, ja jonka tehtäväksi jää seuraavan tai seuraavien manvantaroiden aikana saavuttaa oma täydellisyysasteensa. Mutta koska olosuhteet, elämänehdot ja ihmiskunnille asetetut tehtävät ovat erilaiset eri luomiskausien aikana, tulee jällellejääneiden työ ja itsekasvatus seuraavien manvantaroiden aikana vaikeaksi, monimutkaiseksi ja poikkeukselliseksi. Ainoastaan tilapäisesti he saattavat ruumistua uuden luomiskauden ihmiskuntaan; heidän varsinaiseksi työkentäkseen jää henkimaailma ja uuden ihmis-

kunnan yksilöt sieluina. Näiden ihmissielujen yhteydessä, niiden välityksellä ja avulla tapahtuu jällelle jääneiden oma kehitys ja itsekasvatus.

Mutta sen kautta he joutuvat omituiseen asemaan. He eivät ole enkeleitä, jotka voisivat suojella ja vaalia uusia ihmisyksilöitä. He ovat parasitteja eli loisia, joiden tulee kehittyä ihmisten kustannuksella, samalla kuin jouduttavat näiden kehitystä. Ja juuri sen kautta he tulevat näytelleeksi „kiusaajien“ ja „pahojen henkien“ osaa ja aikaansaavat suunnattomia lankeemuksia ja kärsimyksiä. Uskonnot eivät ole väärässä puhuessaan „langenneista enkeleistä“ ja „kiusanhengistä“, jotka johtavat ihmisiä harhaan. Sillä niitä on, ja ne ovat noita „ilmavallan hallitsijoita“. Meidän on vain muistettava, etteivät ne itsessään ole pahoja eivätkä tarkoita pahaa; paha syntyy sen omituisen suhteen kautta, jossa ne ovat ihmiskuntaan.

III

Varjon veljet.

Mutta mitä ovat varjon veljet?

Ne ovat semmoisia ihmisiä, jotka hyvässä tai puolihyvässä tai puolipahassa tarkoituksessa omaksuvat „ilmavallanhallitsijoiden“, „tämän maailman ruhtinaiden“ eli „vastustavien voimien“ ohjelman ihmiskunnan kehittämiseksi, joka ohjelma perustuu kärsimyksen välttämättömyyteen, kurin ja „järjestyksen“ välttämättömyyteen, väkivallan, koston ja sodan välttämättömyyteen, kylmän järjen ja viisauden herruuteen, ja joka ohjelma on vastakkainen Jumalan valtakunnan kehityselämälle.

Ihmiset ovat „kutsutut“ taivaan valtakunnan kansalaisiksi, mutta harvat ovat „valitut“, sillä harvat jaksavat irtautua ilmavallanhallitsijoiden ja mammonan pauloista. Useimmat kuuntelevat varjojen veljien neuvoja ja kiusanhenkien kuiskauksia ja heittäytyvät palvomaan ja palvelemaan „tämän maailman ruhtinasta“, sillä vastustavat voimat ymmärtävät aina kosketella itsekkyyden, turhamaisuuden, kunnianhimon, vallanhimon, voitonpyynnin, ahneuden, kateuden, julmuuden, koston ja „oikeuden“ kieliä. Yksilöt ovat vaarassa, ja melkein vielä enemmän ovat vaarassa joukot: seurakunnat, puolueet, yhteiskunnat, kansat, valtiot, hallitukset. Yksin ollessaan heikkokin ihminen saattaa pysähtyä ajattelemaan tekojaan ja aikomuksiaan,

mutta joukossa on väkevänkin vaikea suojella itseään „yleisen mielipiteen“ ja äkkiäisen suggestion tartunnasta. Sentähden varjon veljet, mikäli osaavat käyttää salaisia voimia, mielellään nostattavat ihmisjoukkojen intohimoja ja ohjaavat niitä haluamaansa suuntaan.

Heidän valtansa on suuri sillä ihmishengen toimintalalla, jota nimitetään politiikaksi.

Katsokoon jokainen aatteellinen yhdistys, ettei varjon veljien vaikutus tunkeudu himmentämään sen tarkoituksia ja hämmentämään sen työtä.

Frater Roseæ Crucis.
(Pekka Ervast, Ruusu-Risti 1922)

Toimittajalta.

Ruus-Ristin viidestoista vuosikokous, ensimmäinen ilman Perustaja-Johtajan näkyvästä läsnäoloa, on nyt ollut ja mennyt. Joku huomautti kokouksen aikana, että se on ainoa kerta jolloin voimme puhua juuri ensimmäisestä. Kaikki seuraavat eivät enää ole ensimmäisiä, eivätkä siis samalla tavalla kuvasta, miten on välittömästi jatkettu Perustaja-Johtajan alulle panemaa työtä, miten on säilytetty hänen henkensä. Sentähden tämä ensimmäinen oli niin tärkeä, niin ratkaiseva. Se oli monelle vastaus kysymykseen: Voiko ja miten Ruusu-Risti-järjestömme voi pysyä pystyssä ja suorittaa tehtävänsä ilman Perustaja-Johtajaansa? Monet maaseutulaiset kertoivat saapuneensa tässä suhteessa pelokkaina vuosikokoukseen, mutta pian huomanneensa, että heidän pelkonsa oli aiheeton. Heitä vastaan oli uhunut virkeyttä ja toimintatarmoa, ja suurta uskollisuutta Ruusu-Ristin hengelle ja työlle. Voimme kenties pitää näitä tunnustuksia rohkaisevina toteamuksina, jotka myös osoittavat, että vuosikokouksemme oli onnistunut. Vuosikokouksen ja vuosijuhlan tarkoituksena on juuri rohkaista, innostaa ja antaa uusia voimia.

On luonnollista, että suuren kokouksen ja juhlan onnistuminen on hyvinkin paljon järjestäjien ja toimihenkilöitten varassa. Kaikkihan siinä kyllä tuovat kortensa kekkoon ja monille voisi kiitoksen sanoja lausua. On kuitenkin yksi, jota tältäkin paikalta tahtoisin lämpimästi kiit-

tää, nim. Ruusu-Ristin nykyistä johtajaa, Hilda Pihlajamäkeä. Puhumattakaan suuresta taiteellisesta osuudestaan ja onnistuneitten järjestelytoimenpiteiden vaikeudesta, hän suoriutui loistavasti vaativasta tehtävästään kokouksen avajana ja puheenjohtajana. On muistettava, että tämä paikka on monta vertaa vaikeampi täyttää siitäkkin syystä, että olemme tottuneet siinä näkemään henkilön, joka huomattavasti ylittää tavalliset mitat, Perustaja-Johtajamme.

*

Monet Ruusu-Ristin työtä koskevat ajatukset täyttivät luonnollisesti mieleemme vuosikokouksen aikana. Jotkut saattoivat ehkä surumielisinä ajatella kaikkia niitä kehitysmahdollisuuksia, joita Ruusu-Ristillä sisäisessä, henkisessä mielessä olisi ollut, jos P. E. olisi saanut elää. Vaikkaan työ ei laimenisi, vaikkakin järjestö ulkonaisesti kasvaisi ja varttuisi, kuten se viime vuoden jäsenmääränkin huomattavasta lisääntymisestä päättäen on tehnyt, ovat kuitenkin monet Perustaja-Johtajan sisäiset suunnitelmat varmaankin vielä toteuttamatta. Mielestäni emme kuitenkaan sellaisissakaan asioissa saa kadottaa rohkeuttamme ja uskoamme. Personallisuuksina ja seuroina emme voi vaatia henkisen elämän ja todellisuuden välitöntä toteutumista ja paljastumista meissä. Emmehän tee työtä itsemme, vaan Jumalan valtakunnan puolesta. Tulkoon tuo Jumalan valtakunta vasta personallisuksiemme kuoleman jälkeen, lastemme tai lastenlastemme osaksi täällä maan päällä, niin teemme kuitenkin uskollista raivaustyötä kukin voimiensa mukaan. Ja kuitenkin, henkinen elämä on kuin ihmettä ja satua. Emme myöskään voi sanoa, ettei se tulisi juuri nyt odottamatta ja aavistamatta. Sentähden pitäkäämme lamppumme kirkkaina.

*

Ruusu-Ristin huhtikuun numerossa julkaisemassamme Runebergin Kalevalaa koskevassa kirjeessä oli kohta, jolla pitäisi olla merkitystä niille, jotka tutkivat Lönnrotin osuutta Kalevalan kokoonpanoon. Kirjeessään Runeberg nim. mainitsee: „Muistan, että hän (Lönnrot) on minulle suullisesti kertonut sattumasta, joka erikoisesti suosi tätä hänen suunnitelmaansa. Hän kohtasi nim. vanhan miehen, joka muistissaan oli säilyttänyt itse Väinämöisen sa-

dun juonen ja järjestyksen, vaikkakaan hän ei enää muistanut runoja sanatarkasti ulkoa. Hänen kertomuksestaan sai tri Lönnrot sitten johtolangan keräämiään runoja yhdistäessään. Runeberg arvelee nyt, että tämä henkilö on sama kuin se Waassila niminen ukko, josta Lönnrot kertoo eräässä kirjeessään (Helsingfors Morgonblad 1834, n:o 60). Tästä kirjeestä, jonka myös Runeberg siteeraa kirjoittaessaan Grotille, sanoo Anttila Lönnrot-elämäkerrassaan: „Vahinko, ettei Lönnrot ole yksityiskohtaisemmin tehnyt selkoa tästä ratkaisevan tärkeästä keskustelusta.“ (I, s. 214). Runebergin kirje näyttää tuovan lisäselvitystä tähän kirjeeseen ja osoittavan, että myöskin Kalevalan kokoonpanossa itse kansalla on ollut suurempi osuus kuin on oltu taipuvaisia uskomaan. Tämä seikkahan ei silti vähennä Lönnrotin merkitystä ja arvoa, mutta tavallaan antaa suuremman oikeuden tulkita Kalevalaa vertauskuvallismytologisella avaimella, joutumatta vastaamaan siitä, että selittää Lönnrotin laatimaa mytologiaa.

Toimitussihteeriltä.

Meidän aikamme uskontotieteen tehtäviin kuuluu uskonnollisten käsitysten ja oppien vertaileva tutkiminen. Sen saavuttamat tulokset ovat useasti käyneet yksiin teosofian edustaman kannan kanssa. Varsinkin jos on ollut kysymyksessä n.s. pakanauskontojen vaikutusten etsiminen kristinuskosta; niitä on löydetty enemmänkin kuin ehkä moni harras kristitty on voinut sulattaa. Sikäli kuin uskontotieteilijät ovat esittäneet oletuksiaan näiden käsitysten synnystä ja merkityksestä, he ovat yleensä toimineet viime vuosisadalta perityn materialismin kaavoissa: uskonnot ovat syntyneet tietämättömyydestä tai vääristä tulkintoista ja perusteettomista analogioista — miten he tämän ilmaisevatkin — ja uskonnollinen tieto on ollut hyvinkin kyseenalainen, koskapa jo tällaisen tiedon mahdollisuus edellyttää aisteista riippumatonta tietämiskykyä.

Tässä, niinkuin tiedämme, teosofia on toisella kannalla. Se väittää ehdottomasti, että kaikki uskonnot ovat rakentuneet perustaja-opettajansa tiedolle, ja että ne alkuperäisessä muodossaan noudatettuina ovat teitä, jotka vievät

totuudenetsijän alati laajentuvaan tietoon ja viisauteen. Probleemi, jota uskontotiede on viime aikoina lähtenyt ratkaisemaan uskontopsykologian avulla, on teosofille käytännön kysymys. Häntä voidaan pitää taikauskaisena tai „liikauskaisena“, koska hän ei ole yhtä valmis kuin muut ihmiset vallitsevan uskonnon tai tieteen perusteilla hylkäämään kaiken, jota ei muutta mutkitta voida hyväksyä jokapäiväisellä järjellä, tai joka ei sovellu dogmien säännöstelemään uskoon; hänellä on se varma vakaumus, että asiat selvenevät hänelle, kun hän on kelvollinen saamaan selvyuden. Hänellehän kaikki uskonnot todistavat maailmankaikkeuden siveellisestä lakisiteisyydestä, ja hänelle, sen alaisuudessa elävälle, tämä merkitsee myös sitä, että inhimillisellä tietämiskyvylläkin on siveelliset edellytyksensä.

Teosofinen totuudenetsijä saa siis tilaisuuden iloita ja oppia uskontotieteilijöiden utteruuden hedelmistä, aina kun hän saa nähdä, että jollakin hänen uskontonsa eettillisellä vaatimuksella on vastaavaisuutensa toisessa uskonossa, ehkäpä useissakin. Ne ovat silloin hänelle vähintään vakuutuksia siitä, että hänen uskontonsa on ilmaissut vaatimuksen, joka ei ole esitetty pelkästään yksityiselle, luonteeltaan tai kehitysasteeltaan omalaatuiseksi kansalle, vaan joka on pätevä aikakausista ja maantieteellisistä rajoituksista riippumatta. Toisinaan myös toisen uskonnon pyhät kirjat ovat säilyttäneet jonkun opetuksen täydellisempänä kuin hänen omansa, ja koska totuuden ennakkonäkemyistä ei voida erottaa siveellisestä itekasvatuksesta, tällainen täydentävä tieto näissä asioissa voi olla todelliseksi käytännölliseksi avuksi vilpittömälle totuudenetsijälle.

Uudessa testamentissa, Jaakobin kirjeessä, on muuan kohta, jonka merkityksellisyyttä vertaileva uskontotutkimus on lisännyt. Kirjeensä kolmannessa luvussa Jaakob puhuu samasta asiasta kuin Jeesus vuorisaarnansa kolmannessa käskyssä. Hän omistaa sanansa ensi sijassa niille, jotka pyrkivät opettamaan toisia. Me erehdymme monessa kohdassa, epätäydellisiä kun olemme, ja „vain täydellinen mies“, joka kykenee hillitsemään koko ruumiinsa, on puheessaankin hairahtumaton. Jaakob vertaa ihmisen kieltä peräsimeen, joka pienuudestaan huolimatta kykenee ohjaamaan suurtakin laivaa, ja jatkaa (3: 5-6):

„Samoin kielikin on pieni jäsen ja kerskaa kuitenkin suurista asioista. Katso, kuinka pieni tuli ja kuinka suuren metsän se sytyttää!

Myöskin kieli on tuli, (on vääryyden maailma); kieli jäsentemme joukossa osoittaa olevansa se, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elomme pyörän itse syttyen helvetistä“.

Viimeisessä lauseessa harventamamme sanat eivät ole aiotut niin runolliseksi vertaukseksi kuin miltä ne ehkä kuuluvat. Kreikkalainen raamatunteksti käyttää sanoja „ton trokhon tēs geneseōs“, jotka mutkattomasti käännettyinä kuuluvat „syntymisen pyörän“.

Muihin uskontoihin tutustuneelle teosofille nämä sanat tuovat heti mieleen Intian viisaiden opetukset. Ja itse asiassa näyttääkin siltä, että kysymyksessä todella ovat samat ajatukset. Jälleensyntymisen pyörä (bhava-tshakra, samasara-tshakra tai kala-tshakra) on Intian uskonnollisen elämän keskeisimpiä mielikuvia, ja siitä sanotaan m.m., että „paikassa ja ajassa pyörien, väsymyksestä ja ponnistelusta naristen . . . se heiluen pyörii kautta maailman, kouristuksenomaisessa tuskassa, suuren ahmakaaran sytyttämänä, gunojen pyörittämänä“.

Ei ole tarpeellista olettaa, että apostoli Jaakob on ollut suoranaisessa vaikutusyhteydessä vanhempiin intialaisiin oppeihin tai myöhäisempään buddhalaisuuteen. Välimeren maihin oli klassillinen kreikkalainen filosofia ja myöhemmin orphilaisuus levittänyt runsaasti ajatuksia, jotka maantieteellis-historiallinen tutkimus palauttaa Iraniin tai Intiaan, ja näistä oli jälleensyntymisoppi huomattavimpia. Useista uuden testamentin kohdista voidaan päätellä, ettei jälleensyntymisoppi ollut vieras Jeesuksen opetuksille. Tähän viittaa nähdäksemme esim. Matt. 22: 30—33.

Sadukealaiset ovat yrittäneet saivartelevalle kysymyksellään saattaa Jeesuksen pulaan. Tämä vastaa siten, että ylösnousemus-sanalle tulee kaksi merkitystä: taivasten valtakuntaan nousseet ovat „kuin Jumalan enkelit taivaassa“; heillä ei ole enää sukupuoliprobleemoita, ja kysymys on siis heihin nähden aiheeton. Jos taas ylösnousemuksella tarkoitetaan „lihan ylösnousemista“, s.o. jälleensyntymistä, ei tämä kysymys tule heille suinkaan sadukealaisten esittämässä muodossa. Lukekaamme vain mitä Jeesus vastaa:

„Mutta mitä kuolleitten ylösnousemukseen tulee,

ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille sanoessaan:

„Minä olen Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien“.

Ehkäpä evankeliumin kirjoittajalla on todella ollut syytä lisätä, että „sen kuullessaan kansa hämmästyi hänen oppiaan“.

Joka tapauksessa Jeesuksen kehoitus kielen oikeaan käyttämiseen saa yllämainitusta Jaakobin kirjeen kohdasta perustan, jota raamatun kristilliset lukijat kaipaavat: ope- tuksen jälleensyntymisestä ja karmasta.

Robert Eisler, joka on huomauttanut Jaakobin kirjeen „syntymisen pyörästä“ kirjassaan „Orphisch-Dionysische Mysteriengedanken in der christlichen Antike“, mainitsee vielä, että sanat „vääryyden maailma“, jotka edellä esi- timme sulkumerkeissä, on alun perin lisätty reunamuistu- tuksena selittämään hebrealaista gehenna — (helvetti-) sa- naa, joten ne, raamatussamme väärään paikkaan joutu- neina ja tarpeettomina, voidaan poistaa.

Ruus-Ristin viidestoista vuosi- kokous.

„Varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen päättävä Kristus Jeesuksen päivään mennessä.“ Filipp. k. 1: 6.

Ruus-Ristin XV vuosikokous vietettiin maan, s. o. fyy- sillisen tason merkeissä. Kaksi 7-kierrosta on tehty, kol- mas on alkamassa. Edellinen kierros päättyi todelliseen, ylimaalliseen juhlaan, riemujuhlaan, jossa kaikki persoo- nallinen tuntui häviävän suuren kohtaamisen ja jälleen- näkemisen iloon. Iloon, jota ei tyystin kyennyt hävittä- mään edes sekään, että elämän suudraaman vääjäämät- tömien lakien mukaan — vertauskuvallisesti puhuen — persoonallisuuden oli taivaallisen kohtaamisen jälkeen kuoltava. Pohjolan häitten jälkeen Sampo ryöstettiin koti-

matkalaisilta, ryöstettiin „alle vienojen vesien“, — mutta, kasvamahan, karttumahan, saamahan, satoamahan, — — onnen päivää paistamahan — — Suomen suurille tiloille, Suomen maille mairehille“. Jokin viimeisissä säkeissä piilevän näkemyksen kaltainen usko ja luottamus on kai saattanut R. R:n jäsenet unohtamaan menetyksensä ja ponnistelemaan ja työtä tekemään tavalla, josta kulunut työvuosi ja lähinnä viime vuosikokous on ollut ilahduttavana, myönteisenä todistuksena.

Vuosikokous näytti, että syvä kaipaus oli yhä enemmän ja enemmän muuttumassa ja kirkastumassa sykkähtelevän, vakavan hartauden kannattamaksi iloksi ja tulevaisuuden uskoksi. Uskoksi, joka tahtoi tehdä ja toteuttaa — luottamukseksi, jonka juuret ovat syvällä ja joka voimallaan kohotti ylös kirkkauteen. Tämän näkemyksen ja tunnelman valtaamana tuntui ainakin allekirjoittaneesta, että Ruusu-Ristillä on vakava ja velvoittava tehtävä kansamme elämässä ja kohtaloissa. Tehtävä, jota mahtavat voimat varjostavat ja joka varmasti vie ja päättyy suuriin tapahtumiin, jos meistä jokainen tunnollisesti hoitaa oman leiviskänsä ja uskollisesti seisoo paikallaan loppuun asti sillä luottamuksella, jota merkittävällä tavalla ilmeni tässä vuosikokouksessa ja jonka tunnukseksi sopinevat yllämainitut, mottolauseeksi ottamamme Paavalin filippiiläisille kirjoittamat sanat.

Vuosikokous alkoi pitkänä perjantaina klo 12. Kauniisti koristettu temppeelimme sai jälleen vastaanottaa tutun, yhä taajenevan (neljättä sataa jäsentä oli saapunut) ja sille varmaan jo rakkaaksi käyneen veljespiirinsä. Pienet, vanhan suomalaisen temppeelin sisustusta mukailevat koristelut antoivat temppelelle ajankohtaisen, miellyttävän, kalevalaisen lisävärityksen, joka entisten varhaiskristillisten maalausten luomaa taustaa vasten sattuvalla tavalla korosti Kalevan kansan uskonnollisten pyrkimysten erikoissävyä ja onalaatuisuutta. — Soittajien esitettyä osan Wagnerin „Rienzistä“ puhui järjestömme Johtaja Hilda Pihlajamäki alkusanoin suunnilleen seuraavaa: „Viimeisinä sanoinaan viime vuosikokouksessa sanoi P. E.: „Tulkaa vuoden kuluttua takaisin!“ — Näillä sanoillaan P. E. varmaankin teroitti uskollisuutta R-R:lle. Nyt hän ei ole enää läsnä näkyväisessä muodossaan, vaan johtaa työtämme hengenmaailmojen taholta. Meidät täyttää kaipaus ja ikävä, mutta toisaalta ilo siitä, että hän on uskollinen ja että hän voi-

makkaimpana meistä ohjaa työtä. Tiedämme, että yksinäisyys kasvattaa ja antaa voimaa siihen työhön, joka tuottaa ikuisen hyvän hedelmiä. — Luettuaan tämän jälkeen P. E:n viime vuosikokouksessa pitämän alkajaispuheen Johtaja korosti sitä, kuinka ainutlaatuisen selvästi P. E. oli puhunut Kristuksesta ja uudesta tiestä. P. E. on antanut meille kehityksen ihmeellisen tosiasian, tiedon siitä, että ihminen voi kehittyä, nousta ylös hengen elämään. Siksi emme saa pysähtyä, vaan ponnistella yhäti eteenpäin. — Lopuksi Johtajan pyynnöstä laulettiin P. E:n muistolle „Maa on niin kaunis“. Laulun jälkeen kuoro esitti Jussi Pohjanmiehen Kulmakoululle omistaman sävellyksen „Siitä vanha Väinämöinen“, joka luottamusta ja tulevaisuuden uskoa säteilevänä erikoisen hyvin sointui yhteen kokouksen yhteistunnelman kanssa. — Tämän jälkeen Johtaja puhui avajaissanoina seuraavaa: R-R:n elämässä on kaksi ensimmäistä 7-kierrosta mennyt P. E:n johdolla. Nyt on uusi kierros alkamassa, on jälleen lähettävä aineesta, joka on kaiken perusta, sillä vain täällä voidaan kaikki toteutettava panna alulle. Täällä on erikoisena kiusauksena ja rasituksena mammona voitettavana, täällä on elämä ulkonaisestikin saatava sopusointuiseksi ja rauhan ja rakkauden elämäksi. Mitään ei saa halveksia, vaan pahakin on voittaan hyvän palvelukseen käytettävä. Nyt on kaikki aineellinen näkyvissä ja etualalla, se on arvokasta, arvokasta siksi, että sen kautta ja vain sen kautta kaikki muu hyvä tulee. — Sinä P. E., R-R:n todellinen johtaja, Sinuun vedoten, Sinun kauttasi uskaltaa pyytää Valkoisen Veljeskunnan siunausta ja Sinun ja Valkoisen Veljeskunnan nimessä avata tämän vuosikokouksen. — Kuoron esitettyä Pohjanmiehen voimakkaan ja vaikuttavan sävellyksen „Kodin kunniaksi“ lausui maisteri Eino Krohn R-R:n hallituksen puolesta vieraat tervetulleiksi. Puheessaan hän painosti sitä, kuinka kaikki suru, ikävä ja kaipaus häviää ilon ja rakkauden tieltä, ja kuinka rakkauden siteillä toisiinsa liitetyt henkilöt muodostavat eroittamattoman sydämien henkisen yhteyden, jota mikään ei voi hävittää. Tästä kaikesta tietoisena voimmekin iloisina ja luottamuksellisina ryhtyä kukin tehtäväämme. Lopuksi puhuja kohdisti kiitossanat Hilda Pihlajamäelle hänen ansiokkaasta työstään tänä vaikeana murrosaikana. — Seurasi sitten maaseutukeskusten tervehdykset ja Sihteerin vuosikertomus, josta tähän otettakoon seuraavat

tiedot: Näyttää siltä, että P. E:n kuoleman jälkeen suuren yleisön suhtautuminen häneen on alkanut muuttua, mihin „Suurella seikkailulla“ on ollut varmaankin omat ansionsa. Monet ovat alkaneet perin pohjin tarkistaa kantaansa R.R:iin nähden. Esitelmöiminen on Helsingissä jatkunut entiseen tapaan ja on esitelmöitsijöinä esiintynyt seur. henkilöt: Eino Krohn, Sven Krohn, Uno Pore, Lauri Pautola, Leonard Koskinen, Aimo Mela, Yrjö Eloniemi, Aini Pajunen, Tyyra Tolvanen ja Reijo Heliö ja luvissa on vielä seuraavat: Kyllikki Ignatius, Ola Forsell, Lyyli Joki ja Jorma Partanen. P.E:n esitelmiä on vanhan tavan mukaan lähetetty maaseutukeskuksiin. — Uusia jäseniä on liittynyt 57 vastaavan määrän ollessa edellisenä vuonna vain 35 ja sitä edellisenä 64. — Hallitus on työ kautena kokoontunut 23 kertaa. — Kiinteämmän yhteyden aikaan saamiseksi maaseudun ja Helsingin välille on Hallituksessa suunniteltu virallisten esitelmöitsijäin lähettämistä R.R:n työkeskuksiin, mikä työ on sikäli jo alkanut, että Hilja Kettunen on käynyt Jyväskylässä, Uno Pore Tampereella, Sven Krohn Turussa ja Eino Krohn käy Viipurissa. — Jyväskylän kesäkurssilla oli ennätysmäärä osanottajia, 123, ed. vuonna oli 88, mikä niinkään oli suurin siihenastinen määrä. Tutkimusaiheena oli kuoleman ongelmi P.E:n kirjan „Mitä on kuolema“ johdolla. Kurssien johtajana toimi kaikkien tyytyväisyydeksi Sven Krohn. — Kirjauutuuksista mainittakoon lopuksi J. R. Hannulan „Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta“ ja Akseli Tolan näytelmät „Kuormankantajat“ ja vuosijuhlassa esitetty „Avulla hyvän Jumalan“. Sven Krohn kirjoitti niinkään R.R:n Kalevala-juhlaan näytelmän Kalevalan Ainosta. — Taloudenhoitajan esitettyä tilikertomuksensa ja Eino Krohnin selostettua P.E:n rahaston nykyistä asemaa, seurasi monilukuisten Helsingin työryhmien toimintakertomukset seuraavassa järjestyksessä: 1. Yleinen jäsenkokous, 2. Uuden Testamentin tutkijapiiri, 3. Päämajaryhmä, 4. Kynäsepot, 5. Töölön ryhmä (ei ole toiminut tänä vuonna), 6. Ruusu Ristin kuoro, 7. Kerhola, 8. Ruusu Ristin Nuoret, 9. Etsijäinpiiri, 10. Näyttämöluokka, 11. Musiikkiryhmä, 12. Lotus-koulu. Perjantaipäivän ohjelmassa seurasi vielä kahvitarjoilua ja klo 16 maisteri Uno Poreen mielenkiintoinen ja seikkaperäinen esitelmä „Muinainen tietäjien Egypti“.

Illalla klo 20 kokoonnuttiin jälleen juhlalliseen uusien

jäsenten vastaanottoon, installatioon, jota ei oltu P. E:n toivomuksesta edellisenä vuonna järjestetty. Erikoisen, uskaltaisinko sanoa enteellisen leiman antoi toimitukselle tänä vuonna se seikka, että ensimmäiset uusikkojen 60-päisestä joukosta olivat lapsia. Valkopukuiset lapsoset edustivat kauniilla tavalla uutta vaihetta järjestömmen historiassa, uutta aikaa, jonka Perustaja-Johtajan usein painostamien sanojen mukaan pitäisi alkaa juuri lapsista. Kun kolmas 7 kierroksemme aloitettiin näin lasten ja nuorison merkeissä, merkinnee se sitä, että tämä kierros tulee olemaan tulevaisuuden työtä, lapsenomaisen lujan uskon ja vakaan luottamuksen värittämää.

Installoitavien asetuttua paikalleen piti Johtaja heille totuudenetsijän tietä kuvailevan puheen, jonka hän päätti seuraaviin ajatuksiin: Kun totuudenetsijälle kaikkeuden elämän jumalallisuus kirkastuu, ymmärtää hän, että ei mitään saa halveksia — hän tuntee ehdottomaksi velvollisuudekseen tunteittensa ja ajatustensa puhdistamisen. Sikäli kuin tämä hänelle onnistuu, alkaa hän nähdä kaiken kauniina, iloitsee luonnosta, lintujen laulusta, taiteesta — kaikesta, joka kaunistaa jokapäiväistä elämää. Näille kauneuden lähteille päästyään tulee hänestä suvaitseväinen, joka ei letään tuomitse, vaan pyhittää jokaisen hetken totuuden palvelukseen. Kun Martti Seilo oli esittänyt Klemetin tunnelmallisen „Iltalaulun“, seurasi Johtajan varsinainen installatio puhe, jossa hän selosti järjestömmen kokoonpanoa ja toimintaperiaatteita. Pienen lauluesityksen jälkeen seurasi illan tärkein kohta installatio, joka päättyi seuraaviin Johtajan sanoihin: „Te olette tulevaisuuden kylvö ja lupaus, Teidän työnne voi kantaa kauniin hedelmän, jos opitte uhrautumaan ja antamaan työnne ja voimanne hyvän palvelukseen.“ Kaunis tilaisuus päättyi suurenmoiseen Pohjanmiehen „Kevät“-kantaatin esitykseen, jonka kevään pursuvia, voittavia voimia kuvailevat sävelet jäivät viimeisinä kaikumaan jokaisen läsnäolleen sydämeen.

Lauantain julkiseen ohjelmaan kuului vain P. E:n esitelmä „Golgatan mysterio“, joka klo 12 luettiin temppelissä.

V u o s i j u h l a pidettiin Kansallisteatterissa ensimmäisenä pääsiäispäivänä klo 12. Kauniista kevätpäivästä huolimatta oli juhlan arvokas ohjelma kyennyt keräämään katsomoon varsin runsaslukuisen yleisön (lähes 800) r. r.-

läisiä ja heidän ystäviään. Ohjelma alkoi J. Pohjanmiehen Einari Vuorelan „Kevät“-runoon säveltämän kantaa-tin esityksellä, jossa säveltäjän johtama R. R:n kuoro, nyt vielä Kulmakoulun lapsikuorolla vahvistettuna, osoitti sellaista valmiutta, että se on erikoisella ilolla ja tyydy-tyksellä mainittava. Itse esitys kohotti kuulijan heti alusta alkain ikäänkuin toiseen kirikkaampaan maailmaan, maailmaan, jossa runoilijan ja säveltäjän yhteistyöllä kuulijaa kuletettiin läpi elämän ilojen ja surujen kohti sitä sovita-vaa ja yhdistävää elämänviisautta, jonka suo vain hen-kinen kokemus ja tältä pohjalta kasvava jumalusko.

Maisteri Sven Krohn piti ajatuksia herättävän ja mie-liin painuvan esitelmän „Kuolema ja ikuinen elämä“, jonka sisältö on puhujan itsensä selostamana luettavissa toisessa paikkaa lehteämme. Kun esitelmän jälkeen oli kuultu Reino Hallaperän miellyttäviä, miehekkään yksinkertaisia lauluesityksiä, saimme nähtäväksemme ja kuultavaksemme J. Pohjanmiehen vaikuttavan mysteriokuvaelman „Tietä-jän testamentti“, jossa kuvaelmana soiton ja laulun avulla tulkittiin P. E:n „Suuren seikkailun“ eräitä kohtia ja Väi-nämöisen paluuajatusta sellaisella nerollisuudella, että kat-soja ja kuulija ei voi muuta kuin syvän ihailun ja har-tauden täyttämänä kuiskata: „Toit tuulahduksen taivaan kirkaudesta ja kohottavasta puhtaudesta luoksemme — veli J. P. Siitä Sinulle kiitos!“

Juhlan viimeisenä numerona oli tunnetun ja tunnuste-tun näytelmäkirjailijamme Akseli Tolan velisurmaaja-ai-hetta käsittelevä, toisen ristiretken tapahtumiin punoutuva näytelmä „Avulla hyvän Jumalan“. Tässä 1-näytöksi-sessä näytelmässä ehtii tekijä hänelle ominaisella taidolla sanoa paljon, kehittää ja loppuun viedä useampia näke-myksiä. Kirkkaina välähdyksinä hän vuoropuhelujen kään-teissä luo näytelmän historialliseksi taustaksi ajan, jolloin suomalaiset keskinäisten riitojen pirstomina sortuvat vie-raan vallan alle. Näihin yleisiin puitteisiin hän sitten si-joittaa näytelmän velisurmaaja-aiheen tavalla, joka on va-kuuttava ja koko näytelmän ajan mielenkiintoa vireillä pitävä. Tärkeimmän puolen näytelmästä muodostaa kui-tenkin se aatteiden taistelu, joka näin kuvaillussa ympä-ristössä saa temmelyskenttänsä. Pahan voimat riehuvat, hävittävät ja tuhoutuvat lopulta lakiperäisesti omiin juo-niinsa — hyvyyden ja luonteen jalouden edustajat kärsi-vät, mutta säilyvät. Näytelmä päättyy yksinkertaiseen,

mutta vaikuttavaan kirkastuneen jumaluskon kannattamaan loppukohtaukseen, jossa näytelmän päähenkilöt joka puolelta vihollisten saartamina joutuvat hakemaan turvansa yksin Jumalasta. Uhkaavan häviön hetkellä näkee Heljä, karjalainen orjatyttö, näytelmän päähenkilö, haltioituneena ihmeellisen näyn heimojemme onnellisesta ja suuresta tulevaisuudesta. Näytelmä päättyy siten tuskan ja kärsimyksen kirkastamaan vakaumukseen: kaikki voitetaan avulla hyvän Jumalan.

Kokonaisuudessaan voitaneen vuosijuhlastamme sanoa, että se oli kulttuuritapaus, joka sellaisenaan vääjäämättömästi todistaa niiden voimien todellisuudesta, jotka ovat olleet juhlamme „luojia“ inspiroimassa.

Pääsiäispäiväillaksi oli vielä järjestetty laulu- ja soittonumeroin ohjelmoitu seurustelutilaisuus. Illan ohjelmasta mainittakoon rva Ester Snellmanin lauluesitykset, Bertha Lindbergin johtama Kalevalan 42. runon kuorolausuntanumero ja ennenkaikkea maisteri Eino Krohnin rattoisat kaskut P. E:stä. Tarinat, jotka samalla kuin ne hupaisalla tavalla luonnehtivat Perustaja-Johtajamme aitoa ihmillisyyttä, ne samalla kuitenkin korostivat hänen henkensä ihmeellistä vaikutusvoimaa, suuruutta ja valppautta, joka ulottui elämän pienimpiin yksityisseikkoihin asti. — Lopuksi nähtiin vielä R.-R. Nuorten sommittelema ja esittämä kuvaelma „Valon ritarit“, jossa kauniilla ja vaikuttavalla tavalla oli käsitelty Paavalin tunnettua rakkauden ylistyslaulua.

Toisena pääsiäispäivänä klo 11 seurasi vuosikokouksen virallisen puolen jatkokäsittely. Kun Sointu ja Ilta Leiviskä olivat esittäneet Wagnerin „Tannhäuserista „Pyhiinvaeltajakuoro“-kohdan, otettiin ensimmäiseksi käsiteltäväksi kysymys kesäkurssien järjestämisestä. Vanhan, traditioksi muodostuneen tavan mukaan toivottiin, että ne edelleen järjestettäisiin Jyväskylään, elokuun 4:n ja 11:n päivän välisenä aikana, ja että kurssien johtajana toimisi, kuten viime vuonna, maisteri Sven Krohn.

Tämän jälkeen otettiin Johtajan aloitteesta käsiteltäväksi kysymys kiinteämmän yhteyden aikaansaamisista maaseuturyhmien ja Helsingin työkeskuksien välille. Johtajan esitystä, että järjestelmällisesti ainakin pari kertaa vuodessa lähetettäisiin maaseudulle esitelmöitsijöitä, kokous yksimielisesti kannatti. Jotkut (Pohjanmies, Toivonen) ehdottivat, että tällaisia „ristiretkiä“ pitäisi tehdä suurem-

pina ryhminä, jolloin Pohjanmiehen mielestä kokousten ohjelmiin voitaisiin sisällyttää kuoroesityksiä ja näytelmiäkin. Tällainen „iskujoukko“ tulisi kerran vuodessa lähettää tärkeämpiin maaseutukeskuksiin. Asia jätettiin Hallituksen harkittavaksi ja ratkaistavaksi. — Eino Krohn huomautti siitä, mikä ihmeellinen tiedon „kultakaivos“ meillä on P. E:n esitelmissä ja kuinka tärkeätä olisi niiden painattaminen. Yrjö Rimpin esitettyä R.R:n Talorahaston vuosikertomuksen syntyi keskustelua tilavamman tempelin ja työkeskuksen aikaansaamisesta. Useat puhujat olivat sitä mieltä, että Kulmakoulun laajetessa ja vaatiessa yhä tarkemmin suojansa ja R.R:n puolestaan kasvaessa tarvitaan joskus tulevaisuudessa avarammat tilat R.R:n laajenevalle työlle. Tässä mielessä katsottiin Talorahaston toiminnan olevan paikallaan — minkä tukemiseksi kerättiin vielä yleinen avustus.

Keskustelun päätyttyä seurasi pienen tauon jälkeen vuosikokouksen lopettajaiset. Kuoron kuultiin vielä kerran esittävän harrastunnelmainen „Kodin kunniaksi“, sairaille veljille omistettiin pieni muistohetki, minkä jälkeen J. R. Hannula lausui joitakin mietteitä. Jonkinlaisessa itsetutkistelussa hän m.m. korosti sitä, kuinka paras tapa osoittaa kunnioitustaan P. E:n muistolle on oppia rakastamaan veljiä — siinä tie hänen luokseen. Veljesrakkauden kautta voimme olla hänen kanssaan elämässä ja kuolemassa.

Loppupuheessaan järjestön Johtaja Hilda Pihlajamäki kiitettävänsä ensin vuosikokouksen järjestelijöitä ja avustajia mainitsi siitä, kuinka kokouksessa alusta alkain oli ollut valoisa, seesteinen ja ikäänkuin alyn kirkastama tunnelma — henkiset voimat olivat siunanneet sitä läsnäolollaan. Ja jatkoi sitten: „Olkaamme onnellisia siitä, että näin on ollut. Olkaamme onnellisia ja kiitollisia siitä työstä, jonka hän (P. E.) on tehnyt. Meidän tehtävänämmä on nyt olla sen työn vaalijoita ja vartijoita. Siinä työssä meiltä vaaditaan oikeaa itsenäisyyttä, joka ei sisälly vastaan sanomiseen, vastustuskykyyn ja arvosteluun, vaan joka on siinä, että erottaa totuuden ja ennen kaikkea osaa nähdä toisissa piilevän hyvän, sen tulevan hyvän ja ihanteen, joka suurimpienkin heikkouksien takana odottaa ilmenystään. Näin eläen me opimme itsessämme ja muissa muuntamaan heikkoudet hyveiksi ja välttämään sitä outoa, tehtyä hyveellisyyttä, joka voi olla altis kaikille pahan juonille. Näin velvollisuuden tuntoamme yhä herkistäen, pie-

nimmätkin tehtävämme uskollisesti täyttäen me edistymme sillä hyveen tiellä, joka vie meidät kohti sitä totista itsenäisyyttä, joka on täydellistä itsensä unohtamista. — Kiitokset teille kaikille. Tulkaa ensi vuonna takaisin! Olkaa uskolliset työllemme!”

„Sun haltuus rakas Isäni“-virren tutut sävelet kottivat lopuksi korkeuksiin ne syvän kiitollisuuden ja hartauden kannattamat tunteet, jotka arkisiin tehtäviinsä hajaantuvan veljespiirin sydäntä lämmittivät.

L. P.

Kuolema ja ikuinen elämä.

Jokainen ihminen on asetettu elämän sfinksin eteen, joka vaatii vastausta häneltä kysymyksiin kuka hän on ja minkätähden hän elää. Harvat kuulevat sfinksin mykän kysymyksen, sillä he ovat joutuneet ajatusten ja tapojen totuttuihin raiteisiin ja lakanneet ihmettelemästä. Kärsimys, sairaus ja kuolema vavahuttavat ihmistä ja pakottavat hänet ajatuksissaan pysähtymään. Kuolema, jota ei kukaan ihminen voi välttää on suurin herättäjä ja valveilla pysyttäjä. Totuuden etsijälle tarjotaan materialismin, skeptisismien ja perinnäiseen arvovaltaan vetoavan virallisen uskonnon valmiit vastaukset, mutta hän ei saata niihin tyytyä. Neljäntenä selityksenä hän tutustuu salatieteen ja kaikkien aikojen teosofian vastaukseen, ja tämä kirkastaa hänen järkeään. Hän saa kuulla, että kuolemanjälkeisestä elämästä on olemassa ensikätistä tietoa, että ihminen kuoleman jälkeen tulee siksi kirkkaaksi olennoksi, joksi hänen jo eläessään pitäisi tulla. Hän saa tietää, että kuolemata seuraa syntyminen uuteen personalisuuteen, joka paremmin edellytyksin saattaa jatkaa pyrkimystä täydellisyyttä kohti, ja tämä kaikki tyydyttää häntä älyllisesti ja auttaa häntä näkemään elämässä järjestettyä ja oikeamielistä johtoa. Mutta jos hänen harrastuksensa on ollut vain älyllistä, jos hän on tuntenut vain älyllistä mielenkiintoa elämän ja kuoleman arvoitusta kohtaan, lakkaa myöskin salatieteen ja teosofian antama vastaus sfinksin kysymykseen pian olemasta hänelle elävä. Se tulee hedelmättömäksi hänen sielunsa karussa maaperässä ja elämän ydin-

kysymykset lakkaavat kiinnostamasta häntä. Mutta mikäli hän sensijaan on etsinyt koko sielullaan, herää hän samalla, kun hänen järkensä kirkastuu sisäisellä tavalla tajuaan kosmillisen järjestyksen ja kaikkiallisen kauneuden. Kun tähän uuteen elämänasennoitumiseen yhtyy voimakas siveellinen jumalallista rakkautta ja myötätuntoa ilmehtivä pyrkimys, saattaa tulla hetki totuudenetsijän elämässä, jolloin hänet ikäänkuin nostetaan taivaaseen. Hän huomaa olevansa yksinäinen ainutsyntyinen monaadi jumalallisen rakkauden helmassa. Samalla hän tajuaa muutkin elävät olennot monaadeiksi, yksinäisiksi samalla tavalla kuin hän on yksinäinen, mutta kaikkiallisen elämän yhdistämiksi, niin että yksinäisyys muuttuu autuudeksi ja sopusoinnuksi. Hän on täydellinen enkeliolento, joka on rakkauden täyttämä, vapaa ja kuolematon. Hän elää pyhää elämää vailla heikkouksien taakkaa ja katoavaisuuden tuskaa. Mutta tämä kestää vain hetken ja silmänräpäyksen, vaikka se silmänräpäys muuttaakin koko hänen elämänsä toiseksi. Seuraavassa tuokiossa hän jo uudelleen on sama heikko ja vajavainen pyrkijä kuin ennen, mutta hänen eteensä on syttynyt tähti, auennut soihdun valaisema tie, joka kerran on johtava hänet Kristuksen kuvamattomaan valoon ja kirkkauteen.

Mainitsenpa esimerkin.

Oli kerran nuorukainen, joka lapsesta saakka oli etsinyt totuutta, joka lapsesta saakka oli seurannut hyvyiden ja puhtauden, totuuden ja rakkauden korkeimpia ihanteita. Tämä nuorukainen joutui tuskin kahtakymmentäyhtä täyttäneenä mitä ankarimman tuskan ja epätoivon valtaan nähdessään, miten vähän ihmiset ymmärsivät elämänsä tarkoituksesta, miten läpipääsemätön elämän pimeys ja järjettömyys tuntui olevan. Kamppaillessaan sisässään elämän ja kuoleman valtoja vastaan, tuskan kohotessa äärimmilleen, kaiken rautessa synkimpään epätoivoon laskeutui hänen sieluunsa äkkiä ylimaallinen rauha, autuus ja kirkkaus. Hänet nostettiin valoon ja ikuisen hengen korkeuteen. Ääretön ja kaikkiallinen tajunta aukeni hänelle, ihmisten sisäinen jumalsyntyisyys tuli hänelle todellisuudeksi. Tämä nuorukainen palasi soituna ihmisten elämään, mutta hänen sydämensä pysyi nöyränä. Yhä hän etsi. Yhä hän kysyi taivaalliselta jumalaltaan ratkaisua uusiin elämän ongelmiin. Hänestä tuli ihmisten auttaja ja opettaja. Kuoleman valtakunnan ja hengen maailma

oli hänelle yhtä läheinen todellisuus kuin tämä aineellinen ilmiömaailma, tästä näemme todistuksia hänen kirjeissään ja kirjoissaan, tästä voimme me, jotka olimme häntä lähellä, tuhannesti todistaa. Hän opetti meille, että ihmisen elämä on kuolemaa korkeampi, hän opetti meille, kuka ihminen sisimmässään on ja mihin hänen on pyrittävä. Hän, Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja Pekka Ervast, oli ihminen, jonka olemuksesta sädehti totuuden tieto, myötätunto ja rakkaus, ja kuitenkin hän tahtoi olla ja oli Kristuksen nöyrä palvelija, ihminen, joka antoi kaiken kunnian Jumalalle eikä vaatinut itselleen mitään. Esimerkillään hän osoitti meille, että henkinen elämä on alituista rukousta ja ponnistusta, että ikuinen elämä kerran voitettuna on yhä uudelleen voitettava. Hän otti kannettavakseen valtavan työtaakan Suomen kansan ja ihmiskunnan hyväksi, ja joskus huoli rakastamiensa ihmisolentojen menestyksestä saattoi hänetkin, jo nuoruudessa valkeuden maahan nostetun, uudelleen tuskan valtaan. Muistan, kuinka kerran vielä kokemattomana nuorukaisena tulin Pekka Ervastin luo hänen istuessaan syvään ja tuskalliseen mietiskelyyn vaipuneena. Ajattelin suurella myötätunnolla häntä, joka niin monia osasi auttaa ja lohduttaa. Miksi täytyi hänen epäitsekkyään ja puhdastahtoisen kärsiä, eikö ollutkin tuo elämän puolelta vääryyttä. Silloin hän kohotti katseensa minua kohti ja miltei ylimaallinen lempeys sädehti minua vastaan. Ja hän puhui: „Äsken olin kovassa sieluntuskassa ja hädässä. Koko päivän olen kutsunut Kristusta. Olen rukoillut hänen apuaan, mutta Hän ei ole tullut. Nyt kun ajattelit minua ystävällisesti, valmistit tietämättäsi tietä. Sinun takanasi on seisonut ihana enkeliolento, Kristuksen lähetti, ja hän on puhunut minulle iki-kauniita sanoja elämän iankaikkisesta sopusoinnusta. Ja nyt olen vapaa tuskasta ja elän jälleen Kristuksen autuudessa. Niin saattaa toinen ihminen auttaa toista, jos hän vain tahtoo palvella.“ Nämä Pekka Ervastin sanat ja katseen, joka ikäänkuin valona läpäisi tuon minulle rikkaan tuokion, säilytin kalliina aarteena, sillä se opetti minulle, ja osaltaan saattaa opettaa meille kaikille, miten ihmiskunnan suuret edustajat todella kantavat hartioillaan koko ihmiskunnan taakkaa ja kärsivät toisten puolesta. Elämällä ihmisten elämää, joka on luovaa toimintaa, samalla kuin se on toimettomuutta, joka iankaikkisessa muuttumattomuudessaan on kaiken muutoksen ja toimin-

nan salainen virike, he nostavat ihmiskuntaa rikkaampaan, sielullisempaan ja lopulta hengellisempään olemassaoloon. Ikuinen elämä, josta he ammentavat, on kaiken kulttuurin, kaiken luodun kauneuden, hankitun tiedon sisäisenä syynä. Osalliseksi siitä pääsee ihminen, joka osaa uhrautua. He ihmiskunnan suurimmat henget uhrautuvat. Täydellinen ihminen, Kristus-tajunta, on ristiinnaulittu katoavaisuuden ristillä. Tätä ristiä, Kristuksen ristiä kantavat ihmiskunnan suuret auttajat. He kutsuvat meitäkin tätä ristiä kantamaan. He opettavat meille: Olkaa hyviä, älkää milloinkaan suuttuko — ja opitte ymmärtämään ihmisten syvimät ajatukset. Olkaa puhtaita, ja ihmisten tunteet selviävät teille. Olkaa luotettavia kuin kallio, ja ihmisissä piilevät ominaisuudet, sisäiset kyvyt paljastuvat teille. Vallitkoon sielussanne rauha, niin että kärsimys ja paha, kun se kohtaa teitä, näyttäytyy teille salapukuisena siunauksena silloin elämän sisäinen oikeamielinen järjestys, karma ja jälleensyntyminen tulevat teille omakohtaiseksi tiedoksi. Rakastakaa kaikkia eläviä olentoja syvällä ja todellisella rakkaudella, silloin astutte Kristuksen eteen ja yhdytte meidän joukkoomme. Näin he Jesus Natsarealaisen vuorisäärnassa antamalla neuvoilla valaisevat tietämme. Ja jos me kuuntelemme heitä, otamme ristimme ja astumme kärsimyksen ja autuuden tielle, puhkeaa tietä astuessamme ruusut ristiimme, ruusut, jotka versoavat ikuisesta elämästä, jota Kristuksen rakkaus läpäisee. Ja risti yhä kirkastuu, ja täytymme Kristuksen rakkaudella ja me saamme kokea, että tämä rakkaus nostaa meidät siihen ikuiseseen elämään, missä elävät ja vainajat kohtaavat toisensa, missä Kristus on voittanut kuoleman vallan.

(Ruusu-Ristin vuosijuhlissa Kansallisteatterissa pidetyn puheen selostus.)

Sven Krohn.

Jos kannat mielelläsi ristiä, kantaa se sinut ja vie sinut toivottuun päämäärään, missä kaikki kärsimys loppuu, vaikkakaan kärsimyksellä ei täällä ole loppua. Mutta jollet mielelläsi kannata ristiä, teet itse itsellesi taakan, raskautat itseäsi vielä enemmän, ja kuitenkin sinun on se kannettava; niin, jos heität yhden ristin hartioiltasi, saat varmasti toisen ehkäpä raskaamman.

Tuomas Kempiläinen.

Henkinen itsenäisytemme ja P. E:n työn jatkaminen.

Kuluvan vuoden aikana olemme monesti kuulleet puhuttavan, että meidän tehtävämme on jatkaa Perustaja-Johtajamme työtä. Jokseenkin yhtä paljon on puhuttu siitä, että meidän on nyt oikealla tavalla henkisesti itsenäistyttävä P. E:n mentyä pois keskuudestamme.

Kuinka nämä ensi silmäykseltä ristiriitaiset mielipiteet sopivat yhteen? Voidaanko samalla kertaa olla itsenäisiä ja jatkaa P. E:n työtä? — En tässä nyt kajoo järjestöme ulkonaiseen työhön — itsestään selvää on, että koetamme säilyttää ne työmuodot, jotka meillä on ollut tähänkin asti. Tarkoitin nyt erikoisesti jokaisen jäsenen omakohtaista työtä itsensä kanssa.

Muistelkaamme tietämme totuudenetsijänä. — Totuudenetsijähän on sellainen ihminen, joka ei tyydy tavalliseen jokapäiväiseen elämään, ei tyydy kulkemaan läpi elämänsä niinkuin ihmiset yleensä. Hän haluaa tietää, mitä varten hän on olemassa, mikä hän on sisimmältä luonnoltaan. Hän joutuu tekemisiin jonkun viisaan ihmisen kanssa, saa häneltä tietää mitä elämä on. Hän luottaa tämän viisaan opetuksiin, koska hän sisimmässään tuntee asioiden olevan niin kuin tämä kertoo. Mutta samalla tavallisesti tapahtuu, että totuudenetsijä huomaamattaan kiintyy opettajan persoonaan. Hän jollakin tavoin menettää itsenäisyytensä: oppii ajattelemaan vähän huolettomasti siihen suuntaan, että hänen opettajansa ne asiat tietää, ja jos kysymyksiä syntyy, tämä kyllä osaa antaa vastauksen. Kun vastaukset kysymyksiin tulevat liian helposti, ne eivät tule hänelle todellisiksi elämyksiksi ja henkiseksi tiedoksi, vaan pyrkivät jäämään vain pään tiedoksi. Teoreettisesti hän on oppinut paljon kauniita asioita, mutta huomaamattaan tullut sidotuksi jonkinlaisen auktoriteettipalvonnan kahleilla. Opettajan voimakas persoonallisuus on hänet lumonnut. Eihän siinä ole mitään pahaa, että jotakin ihmistä täydelleen rakastaa ja häneen luottaa. Mutta rakkaus ja luottamus ei saa kuolettaa omakohtaista pyrkimystä. Sillä viisaan kasvatustyön tarkoitus ja hänen salainen toiveensa on, että oppilaat tulisivat itsenäisiksi, että he astuisivat itsenäisinä henkiolentoina todellisten henkisten kokemusten tielle, heräisivät opettajansa

persoonallisuuden palvonnasta ja tulisivat hänen työtovereikseen ja ystävikseen. Henkisen opettajan työ on siinä, että hän tuo sanoman maailmaan, kerää oppilaita ympärilleen ja koettaa saada heidät heräämään elämän ja kuoleman ymmärtämykseen. Oppilaiden ja seuraajien työ taas on siinä, että he opettajalta kuulemiensa opetusten mukaan alkavat elää henkistä elämää, kokevat uudestisyntymisen salaperäisen mysteron, saavuttavat omakohtaisen kokemuksen omasta kuolemattomuudestaan ja lähtevät kulkemaan vihkimysten tietä.

Ei ole asiallista puhua suuren opettajan jälkeen hänen työnsä jatkamisesta siinä mielessä, että parannettaisiin ja syvennettäisiin hänen teoreettisia opetuksiaan. Ei voi olla opetuslapsi mestariaan suurempi. Voidakseen jatkaa opettajan työtä tässä mielessä, jatkajan tietenkin pitäisi olla kokenut ainakin saman verran kuin opettaja. Ei voi sanoa, että siinä mielessä apostolit olisivat jatkaneet Jeesus Natsarealaisen työtä — esim. Paavali koetti Jeesuksen sanomaa ymmärryksensä mukaan vain selittää. Ei myöskään Teosofisessa Seurassa kukaan osannut jatkaa Blavatskyn työtä: siinä juuri langettiin oikealta tieltä, kun alettiin ajatella, että hänen sanomaansa on kehitettävä ja nykyaikaistettava. Emme pidä Besantin ja Leadbeaterin teosofiaa niin päteväenä kuin Blavatskyn.

Olemme nyt siinä kohdassa, että meidän on jokaisen (tai ainakin suuren joukon) osattava astua „uuteen elämään“. Meidän on jokaisen se askel otettava itse omalta kohdaltamme. Sitä askelta ei voinut puolestamme ottaa P. E., eikä sitä askelta voi ottaa puolestamme kukaan Mestari tai jumala. Meidän on itse osattava luopua persoonallisuudestamme ja astua Taivasten Valtakuntaan vievälle tielle. Ennenkuin olemme tuon askeleen ottaneet, on turhaa odottaa ja vaatia uutta suurta opettajaa. Teoreettista tietoa ja opetusta meillä on aivan riittävästi H. P. B:n ja P. E:n kirjoissa. Vasta kun sen olemme sulattaneet ja sen mukaan osaamme elää, on kohtuullista vaatia elämältä lisää. Ja silloin on luonnollista, että saamme lisää opetusta.

P. E:n työ oli siinä, että hän kylvi meihin henkisen elämän siemenen. Me olemme sadonkorjaajia. Ja se säto, joka oli P. E:n työn ja kylvön tarkoitus meidän suhteemme, on uudestisyntyminen hengestä, „astuminen sisään ahtaasta portista“, tuleminen „uudeksi ihmiseksi“.

Uudestisyntyminen on selvä tapahtuma. Ken siitä on osalliseksi tullut, hän todella tuntee ja tietää sen kokeensa, tuntee elävänsä uutta elämää. Ei ole uudestisyntyminen sitä, että persoonallisuus vuosi vuodelta yhä enemmän hioutuu ja kehittyy, oppii teoreettisesti maailmankatsomukseemme kuuluvia asioita. Uudestisyntyminen ei ole tällä tavalla tekemisissä persoonallisuutemme kanssa, vaan se on tulemistä tietoisiksi minuudesta, luopumista persoonallisuudesta. Eikä se ole vähittäistä luopumista. Se on kuin mullistus ja maanjäristys, jossa persoonallisuus ikäänkuin hajoaa ja rakentuu uudelleen minuuden käyttövälineeksi. „Uudestisyntyneen“ ihmisen tuntomerkki on se, että hän on ratkaissut kaksi tärkeätä kysymystä persoonallisen elämänsä suhteen: ensiksi hän ei enää tavoittele maallista rikkautta eikä asemaa, ja toiseksi persoonallinen sukupuolinen rakkaus ei enää tuota hänelle ristiriitoja. Hän on vapaa mammonan ja persoonallisen rakkauden lumoista. Uudestisyntymisen ahtaasta portista on käynyt lävitse vain se, joka on suorittanut elämän maaja tulikokeet, niinkuin näitä kokemuksia on vertauskuvallisesti nimitetty.

Henkinen itsenäistymisemme ja P. E:n työn jatkaminen ovat meidän itsemme kannalta siis yksi ja sama asia. Oikealla tavalla itsenäistymme, kun niin tarmokkaasti ja itsetietoisesti kuljemme eteenpäin itsekasvatuksen sisäisellä tiellä, että korkeampi minämme ja Kristus meissä tulevat eläviksi tajunnassamme, kun me tulemme minäolennoiksi, Kristusolennoiksi. Tälle sisäisten kokemusten tielle astumalla me jatkamme samalla P. E:n työtä sillä tavoin kuin hän ymmärtääkseni tarkoitti. Sillä vain nämä henkiset ihmiset voivat joukkona muodostaa sen ulkonaisen muodon, Graal-maljan, johon näkymättömän maailman valo voi laskeutua ja sen kautta levitä maailmaan.

Me olemme kaikki P. E:n seuraajia ja hänen työnsä jatkajia siinä mielessä, että meidän on vietävä päätökseen se työ, mitä hän ei voinut tehdä meidän suhteemme: meidän on valmistettava sija tässä näkyväisessä muodossamme korkeammalle minällemme ja Kristukselle.

Uuno Pore.

Egyptiläinen renesanssi.

II.

Sivistyksien jälleensyntyminen.

Ei vain ihminen, vaan kaikki muukin tässä muotojen maailmassa kuolee ja jälleensyntyy. Niinkuin Salomo aikoinaan sanoi: ei ole mitään sellaista auringon alla, joka ei jo ennenkin olisi ollut.

Kuitenkaan eivät asiat jälleensynny aivan samoina, sillä kehitys pyrkii eteenpäin. Niinhän Kristus sanoo henkisesti herääville oppilailleen: teidän on tuotava esille uutta ja vanhaa. Tämä on yleinen sääntö. Niinhän on laita ihmisenkin jälleensyntymässä: personallisesti hän on uusi, mutta henkenä hän on ikuinen ja karmansa puolesta vanha. Samoin on laita kansojen ja sivistysten. Niinpä Suomen kansa ja sivistys yhdeltä puolen on uutta ja nuorta. Ulkonainen historiammehan melkein alkaa piispa Henrikistä. Sitten keisari ja suuriruhtinas Aleksanteri I julisti Suomen „kansaksi kansakuntien joukkoon“. Ja valtiollinen itsenäisyys saavutettiin vasta v. 1917. Mutta toiselta puolen Suomen kansassa esiintyy ja jälleensyntyy jotain hyvin vanhaa. Siitä on Kalevala ilmauksena.

Ymmärtääksemme kulttuurien jälleensyntymistä ja siinä vallitsevaa järjestelmällisyyttä otamme taustaksi nykyisen juurirotumme kokonaisuudessaan. Sillä sekin muodostaa siten kokonaisuuden, alaspäisen ja ylöspäisen kaaren, että kolme ensimmäistä sivistystä, hinduismi, persialainen ja egyptiläinen muodostavat alaspäisen kaaren, neljäs eli kreikkalais-roomalainen, on kaaren pohjassa. Ylöspäisen kaaren muodostavat viides, eurooppalainen, ja kaksi edessä olevaa. Kokonaisuus on siinä, että alaspäisen kaaren sivistykset jälleensyntyvät ja tulevat tavallaan lunastetuiksi ylöspäisen kaaren sivistyksissä. Kaaren kummallakin puolella on kolme ja ne vastaavat toisiaan siten, että viides lunastaa, tai ellei kykene lunastamaan niin ainakin kertaa, kolmannen, egyptiläisen; kuudes tulee lunastamaan tai kertaamaan toisen, persialaisen, seitsemäs ensimmäisen, hindulaisen.

Eurooppalainen sivistys on siis ensimmäinen juurirotumme ylöspäisellä kaarella, ja sen on varsinaisesti lunastettava tai kerrattava kolmas, egyptiläinen sivistys.

Entä neljäs, se siellä kaaren pohjassa, kreikkalais-roo-

malainen? Se taas on nähdäksemme kaiken aikaa mukana jonkunlaisena tasoittajana tai painolastina. Niinpä vaikka eurooppalainen sivistys on itsenäinen ja uusi, niin kreikkalais-roomalainen on kulkenut siinä kaiken aikaa mukana sekä innoittajana että painolastina.

Sanotaan, että Jumala luo sanallaan. Koko juurirotu luodaan Sanalla. Mutta niinkuin auringon valossa on seitsemän väriä, niin myös juurirodun Sana jakautuu seitsemään säteeseen seitsemää sivistystä varten. Sanana on, tai sen antaa, kunkin sivistyksen Mestari. Mitkä ovat nämä sanat? Hinduismissa työ, parsilaisuudessa puhtaus, egyptiläisyydessä tieto. Neljäs meni tavallaan kahtia, joten se on kreikkalaisuudessa taito, roomalaisuudessa voima. Viidettä varten Kristus on antanut sanan kokonaisuudessaan, ja se on rakkauts. Kuitenkin kuudes ja seitsemäs sivistys selventävät sitä edelleen omalla tavallaan. Ja sitten vielä kuudes ja seitsemäs juurirotu.

Näemmehän esitetyissä sanoissa johdonmukaisuuden? Ensin on työ. Työ hyvin suoritettuna vie (omantunnon) puhtauteen. Puhtaus vie tietoon (sydämestään puhtaat näkevät Jumalan). Tieto vie taitoon, taito voimaan, voima on varsinaisesti rakkaudessa.

Eurooppa ei suinkaan ole osannut pysyä sille annettussa Sanassa. Ja selväähän on, ettei Kristusta, rakkautta, ymmärretä, ellei ymmärretä edellisiä profeettoja ja heidän esittämiään opetuksia. Ja nehan kristikunta on hyljännyt. Sentähden se ei ole ymmärtänyt omaansakaan, vaan on joutunut rohkeaan uskoon, umpikujaan, sotaan, yhä suurempaan väkivaltaan.

Henkisesti katsoen Eurooppa elää sokeassa tietämättömyydessä. Pelastuakseen kristikunta tarvitsee todellista tietoa, hengen valoa. Ja nyt on muistettava: egyptiläisen sivistyksen tunnussanana oli tieto. Tiedon perusteella egyptiläiset yrittivät ruumistuttaa taivaan järjestystä maan päälle. Mainitsemme pari seikkaa. Taivaalla auringot ja planeetat seuraavat suuria keskusaurinkoja valoina. Tästä egyptiläiset saivat aiheen toimeenpanna suuria vertauskuvallisia juhlakulkueita soihtuineen. Mutta tähdet eivät ole vain ulkonaisia valoja, vaan ne ovat, samoin kuin ihminenkin, sen Jumalan temppeleitä, joka niissä asuu. Siksi egyptiläiset rakensivat temppelinsä ottaen huomioon auringon ja planeettojen suhteet.

Kristikunnasta on todellinen tieto hävinnyt. Kun taas Egyptin sivistys perustui tietoon, niin toteutuu Euroopan suhteen tuo vanha sana: „Egyptistä katson minä poikani.“ Puhkeaa egyptiläinen renesanssi Euroopassa.

Onko kenties jotain sellaista jo tapahtunut?

Ulkoisena ilmiönä huomaamme, että meidän päivinämmä on erittäin innokkaasti kaivettu esille muinaista Egyptiä. Tavallaan sekin on ollut omiaan tiedoillaan vapauttamaan kristikunnan siitä omahyväisestä uskosta, että maailma luotiin kuusituhatta vuotta sitten, ja että me kristityt vasta olemme oikein ymmärtäneet Jumalan ja elämän.

Kuitenkin näissä egyptiläisissä löydöissä niin arvokkaita kuin ne ovatkin, puhuvat vain muinaisen sivistyksen muodolliset jätteet. Onko huomattavissa muinaisen Egyptin jumalallisen viisauden ja elävän tiedon ylösnousemista Euroopassa?

On. H. P. Blavatsky oli egyptiläisen sivistyksen ensimmäinen valtava ylösnousemus meidän ajallamme. Häntähän pidetäänkin egyptiläiseen Looshiin kuuluvana okkultistina. Hänen esittämänsä teosofinen elämänymmärrys on se tiedon valo, jota kristikunta tarvitsee. Teosofinen sanoma ei ole sokeata uskoa, vaan tietoperäistä, kokemukseen perustuvaa ja kokemukseen pyrkivää tietoa. Tiedoistaan ylpeilevän Euroopan edessä Blavatsky egyptiläisenä sfinksinä kysyy: Tiedättekö te mitä on Ihminen, mitä on Elämä, mitä Jumala?

Eurooppa ensin hämmästyti tämän ihmeellisen ilmesytyksen edessä, mutta pian se tunsi itsensä nöyryytetyksi tietämättömyydessään ja se suuttui. Eurooppalainen tieto vaati hyvitystä nöyryytyksestään, ja sitä se luuli saavansa julistamalla Blavatskyn petkuttajaksi. Siitä huolimatta se yhä seisoo H. P. B:n „Salaisen Opin“ edessä kuin laiska, läksyjänsä taitamaton koululainen.

Palaamme nyt siihen jo lausumaamme ajatukseen, että elämänymmärrykseen kuuluu vähintään kaksi puolta: tietopuolinen ja käytännöllinen. H. P. B. esitti ennenkaikkea tiedollisen puolen. Tosin hän julkaisi „Hiljaisuuden Äänen“, joka epäilemättä on käytännöllistä, siveysopillista laatua. Ja „Teosofian Avaimessa“ hän huudahtaa: „Jos tahdotte olla kristittyjä, niin seuratkaa vuorisäärnä!“ Täten hän tavallaan laski tai jätti työnsä Kristuksen jalkojen juureen.

Nyt voidaan kysyä: eikö oikeastaan pitäisi olla kaksi renesanssia, tieteellis-filosofinen ja käytännöllis-siveysopillinen? Vai nimittäisimmekö niitä paremminkin vanhan liiton ja uuden liiton sysäyksiksi? Vanha liitto on yhä olemassa. Siihen kuuluvat kaikki vanhat uskonnot. Ja omaksuessaan vanhan liiton (Mooseksen) siveysopin, n. s. kristinuskokin kuuluu vanhaan liittoon. Jos siis Euroopassa puhkeaa egyptiläinen renesanssi, niin puhkeaa siinä aluksi parhain kummastakin liitosta. H. P. B. selvitti vanhoja uskontoja, ottaen itse buddhalaisen vaipan päällensä. Onko tapahtunut uuden liiton puhkeaminen? Onko kukaan missään „pukeutunut kristilliseen vaippaan“?

Muistakaamme erästä seikkaa „Salaisen Opin“ suhteen. Blavatsky itse julkaisi kaksi osaa. Kolmas osa on koottu jälkeempään. Ensimmäiseen osaan hän pani motoksi säkeitä Veda-kirjoista. Täten tuli kuin alleviivatuksi se seikka, että jos tahdotaan saada parhain tietopuolinen käsitys elämästä ja maailman rakenteesta, niin on käännyttävä Intian puoleen. Siellä on syvempi tieto parhaiten säilynyt. Mutta toiseen osaan hän ei valinnut mottoa Veda-kirjoista, vaan — Kalevalasta. Tällä tuli tavallaan alleviivatuksi se seikka, että Kalevalan kansa tarjoaa erikoisen mahdollisuuden egyptiläisen renesanssin ja teosofisen elämänymärryksen moraalisen puolen ylösnousemukseen.

Nyt tiedämme ilman muuta, että Kalevalan ylösnousemus on tapahtunut Suomessa. Mutta onko Suomessa tapahtunut jokin erikoinen moraalinen ilmiö?

Ehkä joku kiiruhtaisi huudahtamaan: ainakin rikollisuus on puhjennut suureen vauhtiin! Niin on. Tämä kyllä kuuluu moraalin alaan. Mutta onko jotain myönteistä huomattavissa? Eräs pieneltä näyttävä seikka on huomattava: Suomi on ainoa kansa, joka on ryhtynyt maksamaan n. s. sotavelkojaan Amerikalle. Se on todellista moraalialia. Muistakaamme mitä Pekka Ervast useasti huomautti: Suomi on tuleva Euroopan omaksitunnoksi. Nyt näemme, että P. E. tiesi mitä puhui. Sillä valtioliikossa ja kansojenvälisessä elämässä Suomi jo on Euroopan omanatuntona.

Mutta jos teosofinen sanoma sellaisenaan oli tietopuolinen egyptiläinen renesanssi Euroopassa, niin kysymme: huomaammeko teosofisessa liikkeessä tapahtuneen toista, moraalista renesanssia?

Sekin on jo tapahtunut. Se on tapahtunut juuri teo-

sofisen työntekijän Pekka Ervastin työssä. Hänen työssään on otettu täysin huomioon H. P. B:n teosofinen sanoma: oppi jälleensyntymisestä, karmasta, Mestareista ja ihmisen täydellisyyden päämäärästä. Mutta tämän lisäksi P. E:n työssä otetaan kiinni Blavatskyn huomautuksesta: „Jos tahdotte olla kristittyjä, niin seuratkaa vuorisaarnaa.“ On nimenomaan huomattava, että P. E. on ainoa opettaja teosofisessakin liikkeessä, joka on opetuksineen astunut vuorisaarnan ahtaasta portista sisälle.

Mutta muissakin P. E:n kirjoissa kuin hänen „Vuorisaarnassaan“ elää ja valaisee vuorisaarnan oppi. Se näkyy jo hänen nuoruudenkirjassaan „Valoa kohti“. Samoin jo varhain ilmestyneessä „Jeesuksen salakoulussa“. Sitten yhä valtavampana kirjoissa „Christosophia“, „Paavali ja hänen kristinuskonsa“, „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa“ j. n. e. P. E. julkaisi noin 60—70 kirjaa, ja sama henki puhuu niissä kaikissa.

Suomessa, Kalevalan kansan keskuudessa, on siis jo tapahtunut egyptiläisen renesanssin ja teosofisen sanoman toinen, siveysopillinen puhkeaminen. On tapahtunut Blavatskyn sanoman valmistavalta pohjalta Kristuksen opin uudestisyntyminen. Valo on jo tullut. Valo puhkesi Suomessa.

Toinen asia on, miten Suomen kansa, miten kristikunta ja ihmiskunta tämän valon vastaanottaa. Huomattava on, että valo puhkesi aikanaan Palestiinassa siitäkin huolimatta, että valon tuoja surmattiin, että Kristuksen kielsi ennenkaikkea hänen oma kansansa. Samoin H. P. B. toi teosofisen valon siitä huolimatta, että hänet julistettiin petturiksi.

Pekka Ervastkin kuuluu nyt jo historiaan. Mutta hänen kauttaan puhjennut valo vaikuttaa elävänä voimana elämässä ja säteilee hänen kirjoissaan. Siten se valo on edelleenkin tarjolla, on tilaisuudessa opettamaan, lohduttamaan ja valaisemaan niitä ihmisiä, jotka Valoa rakastavat, jotka itsekin etsivät, jotka toteuttaen kolkuttavat.

J. R. H.

Per aspera ad astra.

(Pekka Ervastian muistolle omistettu 22. 5.)

Kuvailet mulle, vieras yöllinen,
tienoota tuota ikivarmuuden.
Astuthan edelläni avaamaan
nuo ukset ylhät. Saavun hurmaavaan
vuoristolaaksoon.

Kuultavat ilo, totuus säteillen.
Kangastaa seitsenvärit kaarien.
Osoitat velvoituksen sisäisen,
totuuden oman hohteen huippujen.
Katsahdan rotkoon:

Palata suo mun, vieras yöllinen,
poluille elon tumman. Hapuillen
astua anna. Muistan hurmion.
Yöstäni nousen aamun ruskohon.
Kuolosta eloon!

Mieleeni rauha, vieras yöllinen,
lahjana anna kesken tuskien!
Tekojen aika multa nuoruuden
mennyt jo ouhan, mutta sydämen
ohjannet tahtoon!

Kohtalo johti, vieras yöllinen,
erheiden teille sekä tuskien.
Koskien ryöpyin laulaa virtakin
laskien vihdoin vesiin syvihän
mehren, kehtoon.

Olethan itse, vieras yöllinen,
tietoinen siitä miten ihminen
sattuman oikut voittaa astuissaan
sinisen muurin suojaan turvaiseen.
Johdata tietoon!

Kohtalon langan, vieras yöllinen
näytithän usein mulle punaisen.
Tappion kautta elon ulkoisen
nostatit itse tieni sisäisen
tähtien hohtoon.

Kädestä johdit: Astuin rauhaiseen
kansani suuren pojan huoneeseen.
Puheli mulle. Sinen harmaiden
silmien tuike lailla tähtien
opasti tietoon.

Virkahti: *Vera*. — Tunsin totuuden.
Lausahti: *Via*. — Tien näin kokeiden.
Lisäsi: *Vitae*. — Kaikui Korkean
Elämän viesti miehen, johtajan
antamaan neuvoon.

Esikko Koitere.

Kirjallisuutta.

Pekka Ervast: Neljä kättä. Hinta 15:—, 20:—. Vuosikokouksessa saimme kuulla, että tätä P. E:n kirjaa oli mennyt kaupaksi harvinaisen vähän. Se oli yllättävää. Olisi luullut, että olisi enemmän annettu arvoa hänen viimeisille töilleen, sillä ei liene merkityksentöntä, että hän juuri myöskin tämän kirjan tahtoi julkisuuteen ennen kuolemaansa. — Muistan, millä innolla aikaisemmin tätä luentosarjaa kuuntelin. Olin silloin aivan nuori Ruusu-Ristin jäsen. Se aukoi kokonaan uudet perspektiivit ihmisluonteen tuntemisessa. — Yhtä suurella innolla tartuin tähän julkaisuun sen ilmestyessä kirjana. Se ylitti odotukseni. Mitä kauneusarvoja sisältyykään niiden muutamien kymmenien lehtien sivulle, mitä avaria tulevaisuusnäköaloja, mitä syviä henkisiä totuuksia! — Kirja on kooltaan varsin suppea, mutta sen rikkauudet laajat. Soisin „Neljä kättä“ joutuvan jokaisen ruusu-ristiläisen käteen!

T — i R — n e n.

Stanley Jones, Kaikkien kansojen Kristus. 347 s., hinta 45 mk. ja 60 mk. — Werner Söderström Oy.

Suomen kielellä on ilmestynyt useita amerikkalaisen lähetys-saarnaajan, toht. Stanley Jonesin kirjoja. Useimmat niistä lienevät puhekokoelmia, joissa punaisena lankana kulkee kysymys kristinuskon levittämisestä Intiassa. Toht. Jones on, niinkuin tiedämme, lähetysaarnaaja, vieläpä ammattikuntansa miellyttävimpiä edustajia. Hän tahtoo rakentaa julistuksensa omille kokemuksilleen ja toivoo muidenkin pääsevän kokemaan samoja henkisiä realiteetteja. Länsimaalaiseksi kristityksi hän on harvinaisen ennakkoluuloton; tässä, sekä hänen uskonnollisen elämänsä kokemusperäisyydessä, on epäilemättä syy hänen toimintansa ilmeiseen menestykseen. Seuraavansäntäisiin sanoihin toivoisi muidenkin kristityiksi itseään nimittävien voivan yhtyä:

„Ihmiskunta on pohjimmaltaan yksi. En voi enää ajatella ihmistä pelkkänä hinduna tai muhamettilaisena, parsilaisena tai kristittyynä. Hän on veljeni, jolla on samat probleemot ja vaikeudet vastassaan kuin minulla. Onko ihomme ruskea, valkoinen, keltainen vai musta, ei ole meitä erottamassa, kun lankeamme maahan ja olemme silmäkkäin elämän ja Jumalan kanssa. Me o l e m m e yhtä.“

On mielenkiintoista lukea toht. Jonesin kuvauksia n. s. pyöreän pöydän kokouksista, tilaisuuksista, joissa eri uskontoja ja ajatussuuntia edustavat yksilöt ovat lausuneet ajatuksiaan. Ne toistetaan epäilemättä suuresti yksinkertaistutettuina, mutta se, miten useat hindut tunnustavat löytäneensä juuri Kristuksesta ratkaisun elämänsä arvoitukselle, tulee useasti ilmi vakuuttavalla tavalla. Ja Stanley Jones tahtoo ensi sijassa julistaa Kristusta. Käytännöllisenä länsimaalaisena hän ei ehkä ole ehtinyt riittävästi syventyä Intian uskonnollisen elämän probleemoihin, ja hänen opetustyönsä tuloksia ajatellaan tulee mieleen se vanha totuus, ettei oppilas ole opettaajaansa korkeampi; jos hän joskus löytää Kristuksen Intiinkin uskonnoista, on varmaa, että hänen työnsä kantavuus moninkertaistuu. Tästä ovat hyvänä lupauksena seuraavat sanat: „Itse asiassa ei kiistä koske kristinuskon, hindulaisuuden, buddhalaisuuden tai muhamettilaisuuden järjestelmiä, vaan Kristuksen kaltaisuutta ja ei-kaltai-

suutta, tavattiinpa tätä jälkimmäistä ei-kristillisissä järjestelmissä tai itse kristinuskon piirissä."

Teosofian nimi esiintyy kirjassa silloin tällöin. Toisinaan se saa tunnustustakin, joko suoranaisesti tekijältä itseltään tai joltakin kirjan lukuisista todistajista. Teosofisen liikkeen varjopuolet tuodaan luonnollisesti esille eräiden tapausten yhteydessä. Uusteosofisen suunnan Kristus-käsitys, joka ei vastaa raamatun eikä alkuperäisen teosofian kantaa, on luonnollisesti aiheuttanut sekaannusta. Jos teosofia on Intiassa tullut pyhittäneeksi epäjumalanpalvonnan ja kastilaitoksen joillakin tulkinnoillaan, jotka tekevät auroista ja magneettisista virtauksista eettillisiä ohjeita, on se tietysti harhaantunut alkuperäisestä suunnastaan. Toisaaltahan tiedämme, että teosofia on todistettavasti yksi niistä tekijöistä, jotka ovat poistaneet kastilaitoksen epäkohtia.

Lopuksi emme malta olla huomauttamatta, että kirjan suomalaisessa asussa esiintyy tuon tuostakin oudoksuttavia käännöksiä. Suomentaja käyttää usein sellaisia muotoja kuin „Jumalan toteaminen“ tai „todentaminen“. Jos kysymyksessä on sanat „realization“ ja „realize“, on mielestämme toteuttaa-verbi luonnollinen käytettäväksi ja myös vakiintunut. Kääntäjän perehtyneisyys Intian filosofisuskonnolliseen elämään ei ole ollut niin hyvä kuin olisi odottanut. Eikö tämän kaltaiset suomennokset kannattaisi tarkistuttaa vaikkapa jollakin teosofilla, ellei pätevämpiä asiantuntijoita ole tarjolla?

J. P t n.

Kynäsepot.

Pearl S. Buck: Äiti. Romaani. Suom. Seere Sario. WSOY. Hinta 35:—. Voimakasotteinen, taiteilijan kynästä lähtenyt teos, aiheenaan köyhän kiinalaisen maalaisnaisen elämäntarina. Kirjan kieli on korutonta. Tapaukset liikkuvat mahdollisimman yksinkertaisissa oloissa. Työntäyteisiä päiviä, niiden niukat ilonaiheet, surut ja pettymykset, arjen karu kauneus henkii kirjan jokaiselta sivulta lukijaa vastaan. Joskus puhaltaa väkevämpi tuuli tuoden uusia tapauksia mukanaan, mutta se lauhuu jälleen harmaaksi areksi. Kaiken tämän keskellä seisoo äiti sankarillisena, pystypäisenä, erehtyvänä ja jälleen nousevana. Hän katsoo elämää urheasti silmästä silmään, hänellä ei ole aikaa jäädä aprikoimaan, kädet ovat täynnä työtä, viimeiseen asti itsensä unohtamista. — Kirja on kiintoisa myöskin vieraitten olojen kuvauksena, ja kuitenkin sen vetovoima ei ole tässä. Yhtä hyvin voisi päähenkilön sijoittaa mihin maahan hyvänsä, paikallisväri katoaa, etualalle astuu tuttu olento, yhteinen kaikille maille, kansallisuuksille ja roduille: pienuudessaankin suuri äiti-ihminen.

Emma Salonen: Risti hiekalla. Runoja. 20:—. Mystica. Emma Salonen on julkaissut runokokoelman „Risti hiekalla“. Alkuosa teoksesta on sarjaruno, joka käsittelee Inkerin pakolaisen elämää. Siitä henkii syvä myötätunto Inkerin kohtaloa kohtaan. Loppuosan täyttävät muutamat kertovat runoelmat. — Kirjoittaja on antautunut työhönsä suurella hartaudella. Se sovittaakin osit-

tain ne puuttleet, joita pääasiallisesti harrastelijatyönä syntyneessä teoksessa luonnollisesti on. Kirjoittaja ei lienekään pyrkinyt täyttämään mitään suurempia kirjallisia vaatimuksia. Tekisi mieleni sanoa: Teos on pienoinen huutomerkki monien muitten joukossa avaamaan silmiämme veljeskansamme kärsimyksiin.

W. Angervo: Elämän verkko. Runoja. 10:— „Elämän verkko“ on mielenkiintoinen ja vakava, varmaankin „Helkavirsien“ innoittama, kalevalamittainen runokokoelma. Siinä on kauneutta ja runollista mielikuvitusta. Siitä puuttuu luonnollisestikin „Helkavirsien“ jylhä dramaattisuus, sen äärimmäisen hiotuneet runokuvat ja mestarin kaunis kieli, mutta siinä on kuitenkin heijastusta samoista inspiraatioista. Nimiluettelosta mainittakoon m.m. nimet sellaiset kuin Syytär ja Karma, Uhma, Yksinäisyys, Tuokio Tuonelassa, Marjatan uni. — Lausujat löytävät varmaankin näitten runojen parista tehtäviä itsellensä. — Teos on omistettu Teosofisen Seuran Suomen osastolle. T—i R—n e n.

„Avulla hyvän Jumalan“, Akseli Tolan näytöksinen näytelmä, esitettiin, niinkuin vuosikokouksemme selostuksesta näkyy, Ruusu-Ristin Kansallisteatterissa pidetyssä juhlamatineassa.

Tässä näytelmässään, niinkuin jo aikaisemmassa „Hornan-Kerttullissakin“, Akseli Tola osoittaa pystyvänsä menestyksellä käsittelemään aiheita, jotka kehittyvät nykyajalle osittain vieraassa sivistyspiirissä ja ajassa. Kumpaisessakin näytelmässä tapahtuma-aika on sijoitettu kansamme menneisyyteen: „Hornan-Kerttullissa“ se ilmaiseksen nimihenkilön elämän traagillisessa kääntö- ja loppuvaiheessa, viimeiseksi esitetyssä näytelmässä myös tuntuvammin ympäristön historiallisessa luonnehtimisessa ja kielenkäytössä.

Näytelmän tapahtumavuosi on 1249, jolloin Birger Jaarli teki toisen valloitusretkensä Suomeen. Sen henkilöt elävät hämäläisellä asuma-alueella. Juoni on pääkohdissaan seuraava:

Kammoisten talon esikoinen, sotaisa Keino, on ryöstänyt Karjalasta Haavaisen tyttären Heljän. Hänen vaimonsa, vanhojen tapojen mukaisesti lunastettu Elina näkee Heljässä kilpailijattarensa ja hau-
too kosta tätä vastaan.

Talossa ovat vain naiset kotosalla. Varpu, talon iäkäs emäntä, on kummissaan, kun Teuro, isäntä, ei kuulu palaavaksi matkaltaan karjalaisten luo, jonne hän on mennyt hyvittämään Keinon ryöstöretkeä. Heljä on koristanut tuvan ja itsekin somistautunut kuin ilosanomaa odottava, mutta Varpu pelkää talon vaiheilla kuullun korp-pien ja varisten raunan ennustavan turmiota.

Katkeroitunut Elina, joka ymmärtää omalla tavallaan Heljän odotuksen, joutuu tämän kanssa sanasotaan Varvun turhaan yrittäessä rakentaa sovintoa, ja jäätyään yksin tupaan hän loitsuja lukien raastaa rikki Heljän kutoman kankaan.

Teuro on saapunut sovinnonhierontamatkaltaan. Heljän omaiset toivovat, että tyttö palaa kotiinsa, ja saattomiehet odottavat hänen päätöstään iltaan asti. Elina luulee nyt pääsevänsä kilpailijastaan, mutta Heljä ei haluakaan lähteä. Hän on jo liittynyt talon nuorempaan poikaan, suuria tulevaisuudennäkymiä näkevään Teltamoiseen, joka on mennyt Keinon keralla metsälle, ja jonka paluuta myös odotetaan.

Keino palaa kotiinsa, — yksin. Teltamoista tiedusteltaessa hän aluksi vastaillee vältellen, mutta kun tämä ilmestyy hetkellisenä nä-

kynä, hän tunnustaa surmanneensa veljensä Elinan panettelujen kiihdyttämänä ja syöksyy sitten omaan miekkaansa.

Näytelmä päättyy ristiriitojen saavuttaessa huippunsa: talon olemmat pojat ovat kuolleet, Elina on valittanut suvulleen Kammoisissa muka saamastaan arvoittomasta kohtelusta, hänen omaistensa taholta on siis odotettavissa vihollisuuksia, ja kaiken lisäksi lähestyvät maahan tulleet ruotsalaiset eripuraisten heimojen yhteisenä vihollisena. Suomen heimojen tuho on varma. Sen näkee myös vanha Teuro, jonka silmät ovat Karjalan matkalla sokaistuneet, mutta jossa nyt on auennut „isien silmä“. Uhkaavan tuhon yllä liitelee kuitenkin lupaus uudesta tulevaisuudesta, Teltamoisen unelma, jonka Heljä lausuu innoittuneena julki, näkemys ajasta, jolloin Kalevan kansa saa takaisin muinaiset viisaansa ja tulee muiden kansojen keskuudessa rauhan rakentajaksi. Kaikki kääntyy vielä hyväksi „avulla hyvän Jumalan“.

Näytelmän ristiriitojen runsaus ei ole johtunut vaikutusten etsimishalusta. Ne ovat alunperin liittyneet kirjoittajan kaikkea koossa pitävässä näkemyksessä syiden ja seurausten lainalaiseksi kokonaisuudeksi, ja juuri sellaisena ne jättävät katsojaan unohtumattoman vaikutuksen.

Tämä näytelmä on samalla muistutus siitä, mitä meiltä puuttuu: „Saman kansan veljesheimojen ei pitäisi vihata toisiaan. Olemmehan me hämäläiset, karjalaiset ja suomalaiset samaa suurta Kalevan kansaa. Oksia olemme samassa ikirungossa, sama mahla meissä kaikissa virtaa“. Sillä kouriintuntuvalla tavalla, johon vain draama pystyy, näytelmä painaa mieleen sen ehdon, joka meidän on täytettävä, jos kansakuntana tahdomme luoda jotakin pysyvää ja henkisesti arvokasta: y k s i m i e l i s y d e n, jossa unohdamme itsemme ja annamme anteeksi toisillemme. „Avulla hyvän Jumalan“ on näytelmä, jonka toivoo monilla näyttämöillä esitettyinä painuvan suurten katsojajoukkojen sydämiin.

*

Näytelmän esittivät matineassa taidostaan tunnetut näyttelijämme. Hilda Pihlajamäen Varpu jäi sovittellevana äidillisenä hahmona itse näytelmän luonnon pakosta sivuhenkilöksi; Aapo Pihlajamäen Teuro jäi mieleen ulkonaisesti maailmasta irtautuvana, sisäisesti voimakasta henkistä todellisuutta kokevana näkijänä. Kyllikki Väre sai Heljänsä huomattavasti sitä herkkyyttä ja aavistelevaisuutta, jota hänen osansa vaati, ja ensi kertaa näyttämöllä näkemämme Oiva Luhtala suoritti suurta näyttämöllistä itsehallintaa vaativan Keinon osan tavalla, joka on kiitoksella mainittava. Bertha Lindberg, jota olemme tottuneet pitämään voimakkaasti älyperäisenä näyttelijätyypinä, saattoi Elina-tulkinnallaan tämän yksipuolisen käsityksemme häpeään. Hänellä on syytä lukea Elinansa parhaimpiin esityksiinsä.

J. P t n.

Kelle iäinen sana puhuu, hän vapautuu kaikenlaisista ärveluista.

T u o m a s K e m p i l ä i n e n .

Mitä muualla tiedetään.

Kristinuskon suurin vihollinen, väittää kenraali v. Ludendorff. Lentolehtisillä ja julkaisemassaan lehdessä tämä äskettäin 70 vuotta täyttänyt kenraali on jo useampien vuosien aikana taistellut juutalaisuutta ja kristinuskoa vastaan: syntymäpäivänsä lehtinumerossa hän on kirjoittanut m.m. seuraavaa:

„Meidän suuri päämäärämme on luoda Saksan kansaan niin luja henkinen yhteys, että se takaa voiton vahvalle armeijalle ja vahvalle sotamarsalkalle suomalla heille kiistämätöntä tukea suurimman kotoisen kurjuuden vallitessa. — Sellaisen lujan kansanyhteyden luominen on mahdoton kristinuskon opetuksen avulla ja mahdollinen vain siten, että avoimesti vastustetaan kristinuskon Puhtaasti saksalainen käsitys jumalasta on meille elinehto. Meidän on vapautettava germaaninen sielu ja valmistettava saksalaisuuden ja saksalaisen toiminnan kehitysmahdollisuus. Minun on koko sydämeistäni hyljättävä raamattu. Vanhassa testamentissa on selvä ja ehdoton Jehovan käsky, että juutalaisen rodun on hankittava itselleen maailmanherrsus ja keinot ei-juutalaisten kansojen hävittämiseksi. Ja uudessa testamentissa näitten juutalaisten lakien täytäntöönpano on muuttunut Jeesus Natsarealaisen suun kautta julistetuksi päämääräksi. Minkä minä olen tehnyt valaistessani Saksan kansalle kristinuskon todellista olemusta, on ehkä suurempi teko kuin Tannenbergin voitto.“

Ludendorffin filosofiasta ovat muodostaneet oppilauseita hänen Tannenberg-liittonsa uskolliset jäsenet, joita on n. 25,000 ja jotka sataprosenttisesti hyväksyvät Ludendorffin ja hänen puolisonsa luoman „teutonisen uskonnon“. Tämän uskonnon pääkohdat ovat seuraavat: 1) Saksalaiset ovat maapallon suurin, voimakkain ja sotaisin kansa. 2) Heillä on kaksi suurta vihollista, kristinuskon ja „kansallisuuden yläpuolella olevat voimat“ — vapaamuurarius, jesuiitat ja kansainvälinen juutalaisuus. 3) Kansakunnan koko tarkoitusperä ja voima on keskittynyt sen armeijaan. 4) Kristinuskon tekee kotona-olevat eripuraisiksi ja lamauttaa rintamalla olevien sotilaiden urhoollisuutta.

Kristinuskon on siis Saksan suurin vihollinen, ja se on juurrutettava pois, mikäli kansakunta tahtoo täyttää suuren tehtävänsä.

Teosofia ja politiikka. „O. E. Library Critic“ kertoo tammi-helmikuun numerossaan, että Adyarin T. S:n uusi presidentti, toht. Arundale, on presidentin ominaisuudessaan julkisesti ilmoittanut kannattavansa Intian itsehallintoa (home rule). Eräässä vastauspuheessaan hänen kerrotaan m.m. sanoneen, että „hänen henkilökohtainen velvollisuutensa Teosofisen Seuran presidenttinä oli puolustaa Indiaa ja huolehtia siitä, että se sai itsehallinnon ja tuli itseään hallitsevaksi kansakunnaksi valtiossa.“

„Critic“ huomauttaa, että toht. Arundalen yksityisasiat on, mitä hän tuntee henkilökohtaiseksi velvollisuudekseen tässä kysymyksessä, mutta ettei hänellä T.S:n presidenttinä ole tällaisia valtuuksia.

Annie Besantin epäitsekkäs työ rakastamansa Intian puolesta on yleisesti tunnettu ja tunnustettu, mutta siitä, että hän taisteluinnossaan toisinaan tuli liittäneeksi Intian asian kaikissa maissa toimivaan T.S:aan, ei ehkä aina ollut toivottua apua. Politikointi on yleensä miekan terällä kulkemista, ja se on vielä sitä suuremmassa määrässä

niille, joiden pitäisi toteuttaa „valtakuntaa, joka ei ole tästä maailmasta kotoisin“.

„Critic“ esittää tässä yhteydessä Olcottin „Theosophistissa“ heinäkuussa v. 1883 julkaiseman, hänen itsensä ja H.P. B:n allekirjoittaman julistuksen, jossa ankarasti kielletään Teosofisen Seuran toimihenkilöitä, jäseniä ja loosheja millään tavalla sekaantumasta politiikkaan. Tämän meidänkin aikanamme muistettavan julistuksen loppuosa kuuluu seuraavasti:

„Niin varma olen siitä, että Seuramme jatkuva olemassaolo — ainakin maissa, jotka ovat despoottisten tai jossakin määrässä mielivaltaisten hallitusten alaisia — riippuu siitä, että pysyttelemme tarkoin tunnustetulla alallamme (legitimate province) ja jätämme politiikan 'ehdottomasti yksikseen', että tulen käyttämään itselleni Perustaja-Presidenttinä suotua täyttä valtaa erottaakseni määräajaksi tai kokonaan jokaisen jäsenen tai myös alistamaan kurinpidollisiin toimenpiteisiin tai hajoittamaan jokaisen osaston, joka tässä suhteessa rikkomalla vaarantaa työn, jota nyt niin menestyksellisesti tehdään eri osissa maailmaa.“

Enteet ja ajatuksensiirto. „Sunday Graphic and Sunday News“ kertoo huhtik. 14 p:n numerossaan, että tunnettu psykologi, prof. Mc Dougall, joka ennen on ollut Oxfordissa, mutta joka nyt toimii Yhdysvalloissa, Duke-yliopistossa (Pohjois-Carolina), on suorittanut kokonaista 100,000 koetta ajatustensiirrosta, ja että hän nyt on „osoittanut yhtä varmasti kuin Newton todisti painolain, sen tosiasian, että inhimillinen ajatus, joka vaikuttaa matkan päässä, voi olla yhteydessä toisen kanssa ilman aineellista välittäjää“.

Näiden kokeiden yhteydessä tuli myös todistetuksi (kuinka monennen kerran?), että ihminen voi nähdä tapahtumia, jotka ovat näön normaalin toiminnan ulkopuolella. Mainitsemme pari tällaista tapausta, joita useimmat ihmiset ovat jossakin muodossa kokeneet.

J. W. Dunne näki unta, että juna, joka ajoi nopeasti korkealla vallilla vihreän nurmikon yläpuolella, jätti raiteet ja syöksyi alas. Jonkun aikaa myöhemmin tunnettu „Lentävä Skotlantilainen“ joutui raiteilta ja murskaantui juuri siinä paikassa, jonka J. W. Dunne oli nähnyt.

Ruhtinatar Emma Carolath näki kerran unissaan olevansa kahdeksankulmaisessa huoneessa, jossa oli vuode ja tämän yläpuolella Kristuskuva ja palava lamppu. Maalauksen vieressä oli joitakin Schillerin säkeitä.

Kolme vuotta myöhemmin, kun hän oli tervehtimässä ystäviään Unkarissa, talon emäntä vei hänet huoneeseen, joka yksityiskohtia myöten vastasi hänen unennäkyään.

Ajatuksensiirrosta lehti kirjoittaa:

„Näyttää siltä, että ajatus säteilee, ja tämä voi tuntua fantastiselta, kunnes muistamme, että on mahdollista näyttää toteen aineellisin kokein, että inhimillinen silmä lähettää säteitä, jotka saavat hienon koneiston liikkumaan.“

Tavallinen ihminen kavahtaa näitä mielikuvituksellisia tosiasioita, sillä ne näyttävät hänestä olevan hänen jokapäiväisen järkensä tuolla puolen. Maailma, jossa hän elää, näyttää niin selvältä ja yksinkertaiselta. Taivas, luja maankamara, lasten nauru, keväisten kukkien miellyttävä tuoksu.

Kuitenkin hän tietää näistä aistiensa vaarinottamista tosiasioista vain pinnalliset ilmiöt.

Kerro sellaiselle ihmiselle, että maa, jolla hän kävelee, liikkuu samanaikaisesti neljällätoista eri tavalla, ja hän pudistaa päätään. Tarvittaisiin joku professori Jeans, joku Eddington osoittamaan hänelle todeksi tämä helposti toteennäytettävä asia.

On varmoja merkkejä siitä, että ihminen on nyt varmasti, vaikkakin hitaasti matkalla kohti inhimillisistä löydöistä suurinta — sielunsa laajan, kartoittamattoman valtakunnan löytöä.“

J. P t n.

Vapaa sana.

Toimitukselle on muuan ystävämme lähettänyt seuraavan kirjoituksen, jossa hän esittää eräitä ajatuksiaan P. E:n sanomina, arvelen, että P. E. kirjoittaisi seuraavaan tapaan:

„Rakkaat ruusuristiläiset!

Kiitän teitä sydämestäni lämpimistä ajatuksistanne. Iloitsen, että löytyy sieluja, joiden katse kohoaa korkeuksiin ja jotka tavoittelevat taivaallisia maallisessa vaelluksessaan. Monen kokeneen myötätunto askeleitanne seuraa.

Mikä on neuvoni teille? Se kuuluu: pysykää lujina! Älkää väsykö!

Pyrittäessä kaikki kokevat samaa. Sääntö on: ensi alussa kaikki ihanaus, sitten tulevat vaikeudet. Ja vaikeudet ovat voittamattomia? Siltä tuntuu. Mutta kun opimme ekonomisoimaan, riittävät voimamme.

Ekonomisointi on kyllä elämän laki kaikilla tasoilla ja koskee siis sekä ruumiillista että sielullista ja henkistä elämää. Ekonomisoiminen on samalla keskittymistä.

Valitatte veljet kahleitanne. Kelläpä ei niitä ole? Sen takia olemme maailmassa, että kuluttaisimme ne pois. Liian akkiä emme kylläkään niistä pääse. Mutta aikanaan, ja laki on: jumalat auttavat sitä, joka itse auttaa itseään.

Toivon teille menestystä pyrinnoissänne. Sillä ryhmissä monien pyrkimykset yhdessä luovat kuin siveellisen taustan ja voiman, joka tukee.

Rakkaat ihanteeseen uskojat!

Koska sielun kehitysasteella tarkoitetaan sen eettillistä pohjaa, sanoisin, että te kuulutte niiden idealististen sielujen joukkoon, jotka pyrkivät opetuslapsiksi. Teidän sielunne on siis saavuttanut melkoisen korkean kehitysasteen linjalla raakalainen — kulttuuri-ihminen — idealisti — vihitty opetuslapsi — Mestari, ja Te voitte olla varmoja siitä, että inspiratsiooninne ovat — ainakin suurimmalta osaltaan — yleviä ja puhtaita. Sydämellään, järjellään, omallatunnollaan kun arvostelee inspirationsinsa tuotteita, huomaa, mistä päin ne ovat koitoisin. Ja kun epäitsekäästi pyrkii totuuteen, omaa paremmat edellytykset hyvien inspiratsioonien vastaanottamiseen.

Paljon opimme sillä tavalla, että korjaamme ja uudistamme töitämme. Hyvää asiaa kannattaa toistaa niin usein, että se on varmasti painunut kaikkien tietoisuuteen. Eräs tällainen asia on: niin lukekaa vuoden 1932 Ruusu-Rivistä n:o 1 kirjoitus „Päämaja“ ja n:osta 6 „Ruusu-Ristin temppelityö“. Yli neljä sivua Ruusu-Ristin

tilasta olen tämän asian lämpimänä pitämiseksi sanonut, sillä asia on sydämelleni rakas.

Te tulette sen tekemään. Tarvitsee vain auttaa, toistoa ja pitää esillä ihannetta.

Kyllähän tässäkin on omat vaikeutensa ensi alussa. Ei se persoonallisuuden „mato“ anna niin vähällä perään. Kunpa vain nyt uskaltaisitte alkaa. Ei tässä ole kysymys miten hyvin tai huonosti siinä vanhemman polven käypi. Kokonaan toisista asioista on kysymys. Hän, joka tulee, joka seisoo ovella ja kolkuttaa, Hän tarvitsee sopivan ympäristön. Mikä olisi Hänelle sopivampi kuin noissa kirjoituksissa kuvatunlainen Ruusu-Ristin yhdyskunta! Siellä tapaa Hän pisteen, henkisen auran, keskipisteen, mistä alkaa.

Miksi epäroitte! Tiedättekö, on niin paljon sieluja, jotka odottavat. Heitä opetetaan täällä. Siksi tarvitsemme Päämajan. He ovat tulevan ajan uutta alkuseurakuntaa. Että he olisivat valoisan-pia kuin me olimme, enemmän rakastavia, anteeksiantavaisempia, veljellisempiä ja nöyrempiä kuin me olimme.

Oi, kuinka he osaavat auttaa, kuinka he osaavat iloita jokaisesta uudesta päivästä, jona he saavat tehdä hyvää!

Kuunnelkaa enkelsiipien havinaa ympärillänne, noiden, jotka vartovat tilaisuutta tuodakseen taivasta maan päälle.

Toivotan teille väsymätöntä rohkeutta pyrkimyksissänne“.

Vallied.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Huhtikuun 19 p:nä puhui maisteri Uno Pore aineesta *Muinainen tietäjien Egypti*. Huhtikuun 20 p:nä luki johtajatar Bertha Lindberg Pekka Ervastian esitelmän *Golgaian mysterio* ja 28 p:nä Ruusu-Ristin Johtaja, rouva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastian esitelmän *Vanhan ja uuden liiton mysteriot*. Toukokuun 5 p:nä ja 12 p:nä puhui liikemies Fredr. Heiliö aineesta *Kabbala*.

Ruusu-Ristin kesäkurssit pidetään elokuun 4:n ja 11:n päivän välisenä aikana Jyväskylässä. Tarkempia tietoja annetaan kesäkuun numerossa, kun Ruusu-Ristin Hallitus on ehtinyt käsitellä asiaa.

Kaksi Ruusu-Ristiä lähellä olevaa nuorta, Kaiju Kettunen ja Taimi Oksa ovat siirtyneet rajan toiselle puolelle. Pienen Kaiju Kettusen kauniissa ruumiinsiunaustilaisuudessa Krematoriokappelissa olivat hänen muistoaan kunnioittamassa lukuisat ruusuristiläiset, Kulmakoulun oppilaat ja opettajat.

Teosofisen Seuran Suomen osaston vuosikokous pidettiin pääsiäispyhinä huhtikuun 19—21 päivän välisenä aikana Helsingissä Kansakoulunkatu 8. Kokoukseen oli saapunut noin satakunta jäsentä.

Teosofisen Seuran Johtokunnan järjestämät teosofiset kesäkurssit ovat tänä vuonna Merilässä Vammelsuussa heinäk. 1 p:stä 7 p:ään. Erikoisesti on mainittava, että englantilainen teosofinen työntekijä miss Glen-Walker tulee ottamaan osaa ja opastamaan

näitä kursseja. Kurssuja tulee johtamaan Yrjö Kallinen ja esitelmää tulee m. m. pitämään Armas Rankka.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r. y:n vuosikokous pidettiin huhtikuun 22 p:nä klo 4 ip. Kulmakoululla. Kokouksessa esitettiin seuran tilikertomus ja vuosikertomus, joista kävi ilmi, että kirjallisuusseura uusista suurista sitoumuksistaan huolimatta — P. E:n kuoleman jälkeen oli lunastettu hänen kirjojensa kustannusoikeus sekä Ruusu-Risti aikakauskirja — oli menestyksellisesti suoriutunut kuluneesta vuodesta. Tähän oli varsinkin vaikuttanut „Suuren seikkailun“ menestys. Kokouksessa ilmoitettiin, että oli suunniteltu P. E:n Toimittajalta-kirjoitusten sekä ensi syksyn kuluessa eräitten Jeesusta Kristusta koskevien P. E:n esitelmien julkaisemista kirjoina. Kustannustyön avustamiseksi ajateltiin keinoja seuran jäsenmäärän lisäämiseksi. Tällöin huomautettiin, että myöskin Ruusu-Ristin eri ryhmät ja looshit voisivat liittyä jäseniksi. Valitettiin myöskin sitä, etteivät ilmoittautuneet jäsenet olleet kaikki täyttäneet sitoumuksiaan. Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran r. y:n toimikuntaan valittiin uusiksi jäseniksi maisterit Uno Pore ja Jorma Partanen sekä neiti Aini Pajunen. Lopuksi puheenjohtaja kiitti seuran puolesta toimitusjohtajaa, hra Valdemar Kaadea hänen uhrautuvasta työstään Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran hyväksi.

Korsets budska (Ristin sanoma) niminen Filadelfiayhdistyksen äänenkannattaja (N:o 6) on pannut merkille maisteri Sven Krohnin Hufvudstadsbladetissa julkaiseman kirjoituksen parapsykologiasta. Kirjoituksensa „Elävätkö kuolleet todellakin“ alkaa „Ristin sanoman“ kirjoittaja Alfons Andström seuraavilla sanoilla: „Poliittisessa lehdessä esittää muuan tiedemies ylläolevan kysymyksen (Elävätkö kuolleet todellakin?) kirjoituksessaan parapsykologiasta. Kysymys on aina ollut ajankohtainen. Erilaiset okkultiset liikkeet ovat koettaneet nostaa huntua kysymykseen nähden elävätkö todellakin kuolleet.“ Andström itse tulee siihen tulokseen, että ne elävät, koska raamattu sen jo todistaa. Jos vakavammin tutkittaisiin raamattua ei olisi tarpeellista vaivata aivojaan tällä kysymyksellä, tuntuu kirjoittaja arvelevan.

Yrjö Hirn, estetiikan ja nykyiskansain kirjallisuuden professori Helsingin yliopistossa, kävi t.k. 25 p:nä tutustumassa Bertha Lindbergin johtaman Opistolan näyttämöluokan esityksiin. Prof. Hirn antoi näkemästään ja kuulemastaan erittäin kiittävän lausunnon.

Helsingin Ruusu-Ristin kuoro järjesti vapun aatoksi tavanmukaiset kevään vastaanottajaiset. Vauhdikkaasti esitettyssä ohjelmassa oli runsaasti ilon aiheita, ja yleisö oli kaikesta päättäen hyvin tyytyväinen näkemäänsä ja kuulemaansa.

Valkoisen Lootuskukan juhlaa vietettiin Helsingin Ruusu-Ristissä Kulmakoulun juhusalissa t.k. 12 p:nä. Hilda Pihlajamäki luki otteita „Hiljaisuuden Äänestä“ ja Uno Pore kertoi ajalleen arvoituksellisen H. P. Blavatskyn persoonallisuudesta. Ohjelmassa oli lisäksi m. m. lta Leiviskän sommittelema liikunnallinen tutkielma, „Meditatio“, johon Helvi Leiviskä oli säveltänyt musiikin; Martti Seilo lauloi, ja soittajamme esittivät useita numeroita.

Ruus-Ristin Päämajaryhmän toimintakertomus. Päämajaryhmä on elänyt tässä muodossaan kolmannen ikävuotensa. Sen peruskivi laskettiin vuonna 1932, ja sen ihanne, ruusuristiläisessä hengessä toimiva yhdyskuntayritys, lienee kaikille Ruusu-Ristin jäsenille tuttu. Ryhmä on kokoontunut talven aikana säännöllisesti kahden viikon

väliajoin, joka toinen lauantai. Kesän aikana kokoonnuttiin Puistossa, puheenjohtajan pienessä majassa, jossa pidettiin neljä kokousta. Keskusteluja on ollut alustuksista: itsekasvatus, veljesrakkaus ja palveleminen, rukous, musiikki totuudenetsijän elämässä. Lisäksi on kokouksissa käyville jäsenillä ollut määrättyinä aikana joka päivä yhteinen mietiskelyhetki. Mietiskelyssä on koetettu syventää päämaja-ihannetta.

Käytännöllisenä työnä ryhmässä on ollut edelleenkin perunan viljelys kesäisin, vaikka tosin heikoin sadoin, sekä majoitustarpeiden valmistus. Paljon ei ole vielä valmista, vasta patjat, tyynyt ja tyynynpäälliset. Ryhmä nim. toivoi voivansa olla jollain tavoin avuksi Ruusu-Ristille ja päätti hankkia majoitustarpeet 25 hengelle. Tästä kai johtuu, että R.R:n hallitus on uskonut majoitusjärjestelyyn näillä vuosijuhlilla ryhmälle. Ryhmälle on lahjoitettu pieni kirjaston alkukin, 100-kunta kirjaa, enimmäkseen P.E:n tuotteita, mutta myöskin muuta teosofista kirjallisuutta. Se on päämajalaisien ja muidenkin R.R:läisten käytettävissä. Kirjoja on lainattu maaseutuja myöten. Maallista tavaraa siis alkaa kokoontua, mutta puuttuu talo, missä säilyttää niitä. Kovin on talven mittaan tuumittu, miten saada se pystyyn, — paikka on — rahaa puuttuu. Mutta kaikki aikanaan! Kesä on tulossa. Ruusu-Risti viettää silloin lomaa. Täällä Helsingissä olevilla R. R:n päämajalaisilla ei ole silloin paikkaa missä tavata toisensa. Siksi ryhmä aikookin pystyttää tänä keväänä pienoisen kesämökin Puistolaan, johon voidaan kokoontua. Sinne voivat toisetkin kaupungissa olevat ruusuristolaiset pistäytyä virkistysmatkalle.

Jäseniä on tullut lisää viime vuoden aikana kolme. Joukostamme on kuitenkin poistunut rajan taa kaksi, nim. Annikki Reijonen ja kihlakunnantuomari Einar Lindberg, joten jäsenluku on nyt 46 — Ryhmän virkailijoina ovat toimineet: puheenjohtajana Valdemar Toivonen, rahastonhoitajana Reeta Pyykölä ja sihteerinä Martta Putkonen.

Martta Putkonen, sihteeri.

Maisteri Eino Krohn kävi sunnuntaina, huhtikuun 28 p:nä Viipurissa vierailen sikäläisen Ruusu-Ristin ryhmän luona sekä pitäen julkisen esitelmän aiheesta „Ruusu-Ristin elämänymmärrys“. Esitelmä pidettiin Rauhanyhdistyksen salissa, ja kuulijoita oli täysi huone. Musiikkia esitti tilaisuudessa m.m. neiti Anna-Liisa Keinänen.

Teosofinen kongressi. T.S:n Euroopan liiton kongressi pidetään heinäk. 25—30 p. prof. Marcaultin ollessa puheenjohtajana. Kokouksen johtomotiivina tulee olemaan „Millä tavalla veljeyttä soveltamalla maailmanrauha voitaisiin saavuttaa?“ Kokous tulee myös kääntymään Euroopan kaikkien hallitusten puoleen pyynnöllä, että ne määräisivät kantansa Euroopan yhdysvalta-aatteeseen, vaikkapa vain ihanteena.

Kuvanveistäjä Emil Halonen, Ruusu-Ristin perustavia jäseniä ja Ruusu-Ristin Neuvoston jäsenen järjestömmä perustamisesta lähtien, täytti t.k. 21 p:nä 60 vuotta. Vakavaa ja innokasta totuudenetsijää pyytää Ruusu-Risti saada sydämellisesti kiittää samalla yhtyen niihin lukuisiin onnitteluihin, jotka ovat hänen osakseen tulleet hänen merkkipäivänsä johdosta.

Maanviljelijä Jaakko Liukkonen ilmoittaa ottavansa vastaan kesävieraita luonnonnihanassa Saarenmaassa. Osoite: Pilpala, Saarenmaa. Puhelin 5. Hyvinkää, Pilpala.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
autiisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiuntuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. **Teosofi**
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,

jota

**Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin**

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustajajohtaja: Kirjailija Pekka Ervast.

Johtaja: Rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Hallituksen varapuheenjohtaja: Maisteri Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: Maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiankatu 16 B 33.

Rahastonhoitaja: Herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tietellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennä ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15. A. 18.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Ruusu-Risti ja teosofiset seurat	157
Toimittajalta	158
Toimitussihteeriltä	160
Seitsenluku	166
Egyptiläinen renesanssi	172
Kirjallisuutta	175
Mitä muualla tiedetään	179
Tien varrelta	183

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.
Toimitus: Eino Krohn (vastaava), Jorma Partanen (toim.ussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 4
puh. 36 418 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivosormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisissa ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspäivä koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Ruusu-Risti ja teosofiset seurat.

Entä meidän Ruusu-Ristimme, meidän pieni „salatieellinen tutkimusseuramme“ Suomessa? Missä suhteessa se on Viisauden Mestareihin ja missä suhteessa toisiin teosofisiin seuroihin?

Mitä nyt tulee Ruusu-Ristin suhteeseen Viisauden Mestareihin, ei kannata hetkeksikään olla siitä epä tietoinen tai epävarma. Mikäli pyrkimyksemme ovat vilpittömiä, mikäli etsimme totuutta, mikäli kansaamme ja ihmiskuntaa tahdomme palvella niillä tiedoilla ja kyvyillä, mitä meillä on, sikäli me ikäänkuin siveellisesti pakotamme Mestareita olemaan työssämme mukana, sitä siunaamaan ja kirkastamaan. Siitä saamme olla vakuutetut.

Ja mitä taas tulee suhteeseemme toisiin teosofisiin seuroihin, älkäämme koskaan unohtako, että olemme niiden kanssa yhdenveroinen sisarseura! Jos joku niistä ei tah toisi meitä tunnustaa — tai jos he tunnustaisivat meidät hieman ylimielisesti jonkinlaisiksi teosofiksi kerettiläisiksi, — muistakaamme, että erehdys silloin on heidän puolellaan! Se on varmasti heidän puolellaan, sillä jokaisen seuran historia jo näyttää, ettei sillä henkisesti katsoen ole oikeutta pitää itseään oikeaoppisena ja ainoana. Kaikki he kuuluvat osina siihen suureen teosofiseen liikkeeseen, jonka herättäjä ja alkuunpanija oli madame Blavatsky ja johon Ruusu-Ristikin oleellisena osana kuuluu. Vaikka Ruusu-Risti on pieni seura, voisi sekin sanoa olevansa ainoa oikea teosofinen seura, joka välittömästi jatkaa H. P. Blavatskyn työtä, — ja keksiä kylläkin päteviä syitä tähän väitteeseen, jos sillä semmoiseen olisi taipumusta. Mutta Ruusu-Risti ei sitä halua. Se ei ummista silmiään teoriallisilta tosiasioilta. Se tunnustaa kaikki edeltäjänsä, se pitää arvossa kaikkia toisia seuroja ja kaikkia teosofisen liikkeen työntekijöitä, olivat ne suuria tai pie-

niä, tietäen, että kaikki ovat parastaan yrittäneet, että jokainen on kortensa kantanut yhteiseen kekkoon. Jos sillä olisi erikoista sympatiaa jotakuta teosofista työntekijää kohtaan, olisi se madame Blavatskya kohtaan. Hän se kuitenkin oli ensimmäinen, joka astui keskelle sokeata ja vihamielistä maailmaa. Hän se ensimmäisenä kajahutti vanhan ja unohdetun viisauden suloista sanomaa. Häntä ensimmäisenä kohtasi maailman pilkkanauru, viha ja vaino. Hän oli ensimmäinen ja senkin takia toistaiseksi suurin, voimakkain, kyvykkäin ja ihmeellisin. Mutta sokeaan auktoriteetti-palvelukseen Ruusu-Risti ei antaudu. Sentyhden se rakastaa ja kunnioittaa kaikkia teosofisen liikkeen palvelijoita, jotka hyvää tekevät ja hyvää aikaansaavat.

Pekka Ervast.

(Ruusu-Risti 1922, ss. 133—134.)

Toimittajalta.

Kesä on alkanut ja on suureksi osaksi vielä edessämme. Luonto on kosmillisilla voimillaan siirtänyt meidät uuteen, vaikkakin säännöllisesti uudistuvaan elämänvaiheeseen, sillä kesä merkitsee itse kullekin erikoista uutta asennoitumista elämään, ei ainoastaan ulkonaisesti, vaan myöskin sisäisesti, henkisesti. Okkultiselta taholta on sanottu, että vuoden pimein aika, talvi, varsinkin joulun seutuvilla, on se, joka luonnostaan vie meidät lähimmäksi henkimaailmaa. Olemmehan tavallista enemmän sisäinpäin kääntyneitä jo senkin takia, ettei luonto silloin herätä huomiotamme moninaisuudella ja vivahdusrikkauksella, voimakkaammilla väreillä ja väreilyillä, vaan päinvastoin tuntuu liikkumattomuudellaan ja valkealla tai harmaalla yksivärisyydellään muodostavan sisäiselle näkemykselle levollisen taustan, jonka kaltaiseksi joogan mukaan myöskin tajuntamme mielikuvasisällön on muodostuttava. Kesä sitävästoin luonnostaan siirtää katseemme ulkomaailman moninaisuuteen ja rikkauteen.

Tästä huolimatta emme kuitenkaan voi sanoa, että kesä olisi henkisestä elämästä vieroittava, että kesä olisi vahingollinen sen kehittymiselle. Kesä vain tuo etualalle toisen puolen olemassaoloa, rikkauden ja runsauden dionyysisen hurmiopuolen, tunnekylläisen elämyspuolen. Silläkin on huomattava merkityksensä henkisessä elämis-

sämme, sillä jumalallinen henki ilmenee myöskin tässä aspektissa, emmekä voi sanoa täysin käsittäneemme ja toteuttaneemme henkistä täydellisyyttä, jos olemme jääneet vieraiksi tälle olemuspuolelle. Olemassaolon jumalallinen tunnepuoli (Buddhi), joka elähdyttää elämän kaikkia ilmennysmuotoja, on meille vieras ja käsittämätön, niin kauan kuin emme koe kaikkia näitä muotoja onnena, hyvytenä ja kauneutena, sanalla sanoen arvona. Onhan meillä jo vaistomaisesti sellainen tunne, ettemme ole kaikin puolin ymmärtäneet olemassaoloa, ennenkuin voimme kokea sitä kaikkiallisena arvona. Olkoot selityksemme olemassaolosta kuinka nerokkaita ja tyhjentyviä tahansa, niin henkemme kuitenkin kaipaa ja kysyy selitystä elämän ongelmaan, niin kauan kuin sen ulkopuolella on selaista, joka ei ilmene arvona, jumalallisena yhteytenä. Kykymme nähdä kaikkiallisen kauneuden jumalallinen yhteys ratkaisee suhteemme ulkomaailman moninaisuuteen ja rikkauteen ja johtaa meidät suoraan henkiseen ja uskonnolliseen elämään. Eino Leino kertoo runoissaan, miten kaikki on hänelle kaunista, mutta samalla kajastusta Luojan suuresta suvesta. Samaan tapaan tunustavat m.m. Runeberg, Whitman ja Kailas. Ruotsinmaalainen runoilija ja tiedemies Erik Gustaf Geijer puhuu uskonnollisella haltioitumisella olemassaolon sisimmästä puolesta autuutena:

„Suru on syntiä, sillä olemassaolon sisin puoli on autuutta“, kuuluvat hänen tunnetut sanansa, ja hän jatkaa: „Mielelläni myönnän, että on olemassa puhdistavia tuskia, ja ehkä olen liian vähän tuntenut niitä. Sillä niin sanomattoman ihanalta on se mitä on olemassa aina tuntunut minusta, että olisin tahtonut palvoa sitä syvimmälle langenneessa jäljennöksessäänkin, ja sentähden on maa, taivas, luonto ja ihminen aina tuntuneet minusta niin kauniilta, että kuolevaisen kielen täytyy sammaltaa yrittäessään kuvata niiden olemuksen pienintäkin hyvyttä.“

*

Antakoon tämä kesä uusia ruumiillisia voimia ensi syksynä alkavaa uutta työkautta varten, mutta antakoon se meille myöskin sitä kiitollisuutta ja elämän iloa, jota tarvitsemme kaikessa henkisessä työssä. Pessimistisestä murjottajasta ei ole työntekijää elämän vainioilla. Puhaltakoot siis leppeät kesäiset tuulet suven suloa mieliimme.

Toimitussihteeriltä.

Silloin tällöin sattuu, että ruusuristiläiselle syydetään vastattaviksi joukko kysymyksiä, jotka tavalla tai toisella liittyvät vapaamuurariuteen, kansainvälisyyteen, juutalaisuuteen, ikäänkuin hän tai kysyjä itse olisi asiantuntija näissä viime aikoina pahasti sotketuissa asioissa.

Juutalaisuus tuskin on hänelle ruusuristiläisenä ja suomalaisena mikään polttava kysymys muulla tavalla kuin siten, että hän sydämestään toivoo ihmisten voivan tulla keskenään toimeen olivatpa he juutalaisia tai kreikkalaisia tai mitä kansallisuutta tahansa. Ehkä hän ei ole kansainvälisyydessäkään tullut omalta kohdaltaan nähneeksi iskusanaa, joka merkitsee kaikkea mahdollista hänen omalle isänmaalleen turmiollista — eiväthän kansat, mikäli sanomalehtiin voi luottaa, vielä elä niin hyvässä sovussa, ettei siinä olisi parantumisen varaa — ja jos hän joskus uskaltaa haaveilla rauhallisesta, onnellisesta ajasta, jolloin ihmisillä todellakin on hyvä tahto, nojautuu se siihen vakaumukseen, että se on tuloksena yksilöiden muuttumisesta, ja siihen uskoon, että ihmiskunnassa hyvä lopulta pääsee voitolle. Kun sen sijaan kysymykset koskevat vapaamuurariutta, ne epäilemättä tapaavat hänessä kaikupohjan. Jos ruusuristiläinen huomaa tiedustelijassa vakavaa etsijämieltä, hän ehkä yrittää luoda valoa moninaisten kysymysten kaookseen:

— Mikä yhteys Ruusu-Ristillä on vapaamuurariuteen? Miksi vapaamuurarius on salaista? Pitääkö teillä sitten välttämättömästi olla seremonioita? Minkätähden?

Kysymykset osoittavat, että niiden esittäjä ei ole perehtynyt teosofiaan, tuskin edes uskontohistoriaan, ja näyttää siltä kuin hän olisi „protestantti“. Keskustelu saa siis hieman yksipuolisen sävyn.

— On ensiksi väärin väittää, että vapaamuurarius on salaista. Seura on salainen, jos siitä ei mitään tiedetä, mutta niin ei ole laita vapaamuurariuden. Vapaamuurarijärjestöillä ei ole ollut syytä pysyttäytyä salaisina, mutta ne ovat aina halunneet pysyä suljettuina.

— En suorastaan väitä, että saivartelet, mutta myönnän. Mistä sitten johtuu tämä salamyhkäisyys? Jotta saataisiin enemmän jäseniä?

— Eiköhän salaperäisyys ole ihmisten omassa mielikuvituksessa. Onhan joka ihmisellä yksityiselämänsä, jolla

on oma „salaperäisyytensä“. Ja mikä mysterioidentäyteinen tuntu liittyykään koulujen opettajahuoneisiin vähän ennen kuin todistukset jaetaan! Ottaakseni vakavamman esimerkin: tuskin voit kieltää, että kaikkea, mikä liittyy uskontoon ja uskonnolliseen elämään, ympäröi kieltämättä salaperäisyyden, „numinöösien“ aura? Toisia se kiehtoo, toisia pelottaa. Luuletko, että nämä jälkimmäiset silti ovat välinpitämättömiä vapaamuurariuden suhteen?

— Et vastannut suoraan kysymykseeni.

— Toivoisin, että itse koettaisit ajatella. En tiedä, millainen on suhteesi omaan uskontoosi. Jos kuulut kirkkoon, oletan, että se johtuu persoonallisesta vakaumuksestasi, ja että täydellä sydämellä osallistut jumalanpalveluksiin. Jos näin on, olet varmaan monasti hiljaisessa mielessäsi toivonut, että saisit enemmän jumalanpalveluksista kuin mitä olet saanut. Olet ehkä syyttänyt itseäsi. Siihen sinulla on lupa. Kenties myös olet hetkeksi pilannut hartaan tunnelmasi sillä, että olet tullut harmistuneeksi muiden takia. Vieressäsi supatellaan aivan maallisista asioista, jotkut tulevat, toiset menevät kesken toimituksia; en tiedä, millaisella arvostelulla suhtaudut papin saarnaan tai hänen seremonialliseen taitavuuteensa.

— En myönnä enkä kiellä. Mihin tähtää?

— Kysymykseen: Oletko milloinkaan tullut kuvitelleeksi, miltä kirkonmenot tuntuisivat, kuinka ne vaikuttaisivat, jos läsnä olisi ainoastaan niitä, jotka vakaumuksestaan kuuluvat kirkkoon, vain niitä, joilla on harras pyrkimys päästä kokemaan Jumalaa, — jos toisin sanoen jumalanpalvelus olisi suljettu?

— En ole tullut tuota ajatelleeksi. Katsos, kun on lapsuudesta saakka tottunut siihen, että ne ovat sellaisia kuin ovat . . .

— Huomaa, kristinuskon alkuaikoina jumalanpalvelukset olivat suljettuja aivan samassa merkityksessä kuin nykyään vapaamuurarilooshit, elleivät suorastaan olleet salaisia. Muistathan kouluajaltasi, että varhaisimmassa kirkossa oli katekumeenien eli kasteoppilaitten messu ja uskollisten messu; jo itse messu-sana on johtunut siitä kehoituksesta, jolla kasteoppilaat poistettiin temppeleistä, kun varsinaisten kristittyjen kokous alkoi.

— Tarkoitatko, että vapaamuurarilooshit nykyään ovat jonkinlaista alkuseurakuntaa?

— En suorastaan, — vaikka ne kyllä voisivat sitä olla

helpommin kuin kirkkokunnat. Mutta se on toinen juttu. Tarkoitan lähinnä sitä, että vapaamuurarit ovat tieteen tai tietämättään säilyttäneet sen merkityksellisen totuuden, että uskonnolliset asiat ovat vain vähäisessä määrässä julkisia. Yksilöllä itsellään voi olla sydämessään temppeleitä, jonne pyhänraastajat eivät voi tunkeutua; jos hän muiden saman hengen lapsien keralla tahtoo pyrkiä Elämän, Jumalan tuntemukseen, hänen täytyy saada tavata nämä veljensä piirissä, joka on ulkonaisestikin muilta suojattu.

— Luonnollisesti. Onhan meilläkin nyt uskonnonvapauslaki, eikä „konventikkeleitä“ vainota enää niinkuin ennen.

— Toivottavasti ei. — Olet oikeassa, monissa laikoissa epäilemättä päästään hyvään yhteisymmärrykseen, mutta jotakin puuttuu: seremoniat.

— No, no. Onhan muitakin kirkkoja kuin meidän valtiokirkkomme.

— Suo anteeksi. Minun olisi pitänyt heti sanoa, että tämän kiinteän yhteisymmärryksen lisänä tarvitaan oikeat seremoniat.

— Tarkoitatko siis, että on olemassa oikeita ja vääriä seremonioita?

— Miksi en! Tarkoitan, että on seremonioita, jotka auttavat hyvässä tai auttavat pahassa; tarkoitan myös, että on seremonioita, jotka auttavat ihmistä hyvässä paremmin tai huonommin.

— Jatka.

— Kuinka sinä ymmärrät seremonioiden vaikutuksen?

— Minäkö? En ole tullut sitä ajatelleeksi. Ehkä — äkkiä sanoen — siten, että ne jollakin tavalla säästävät ja tukevat ajatuksia ja tunteita.

— Niin, niillä on ehdottomasti psykologinen vaikutuksensa. Ja tätä psykologista vaikutusta voidaan käyttää oikein tai väärin, hyvin tai huonosti.

— Ja mistä tämä johtuu?

— Tietysti niiden käyttäjistä. Ja ennen kaikkea niiden laatijoista. Toivottavasti en loukkaa tunteitasi, jos esitän yhden tapauksen seremonioiden väärinkäytöstä. Ajattelen kristillisen seurakunnan synnintunnustusta. Siinähan koko seurakunta yhtyy tunnustamaan inhimillisen huonoutensa seremonioiden tukemana. Ihmiset ovat tulleet koroittamaan mieltänsä Jumalan tykö, ja heitä muistutetaan pahuudestaan!

— Et ota asiaa täydellisenä. Synnintunnustukseenhan liittyy vakaumus siitä, että Jeesus Kristus on kuollut ihmisten syntien sovituksiksi, ja että häntä täytyy lähestyä sellaisena kuin on, kurjana syntisenä, jotta voisi saada syntinsä anteeksi.

— Ehkä olemme tehneet poikkeuksen aiheestamme. Kysyn vain, saako hän varmasti syntinsä anteeksi. Ja mitä se häntä hyödyttää, jos niin on? Tunteeko hän todella itsensä synnittömäksi sen jälkeen? Onko hän saanut todella voimaa voittaa pahan itsessään? Ja onko lopultakaan oikein edes hetkeksikään yrittää ottaa ihmiseltä tietoisuutta siitä, että hän on aina vastuunalainen teoistaan, varsinkin kun häntä aina maailmassa pidetään sellaisena, ellei hän ole sairas?

— Palatkaamme siis asiaan. Mihin pyrit tällaisia kiertoteitä?

— Siihen, että ihmisen hyviä pyrkimyksiä, eetillisiä, uskonnollisia, mitä nimeä niistä käyttänemmekin, voidaan vahvistaa seremonioilla, mutta ihmisen on silloin oltava täysin itsetietoinen, vastuunalainen olento, joka seremonioissaankin tahtoo hyvää, ajattelee hyvää, puhuu hyvää. Ja voin vakuuttaa, että tällainen ihminen, jos hänelle alkaa kaukainen päämäärä näkyä, ei kaipaa ulkopuolista vahvistusta tuntemukselleen omasta epätäydellisyydestään. Se on hänelle luonnollinen sielullinen kokemus, mutta sitä hän ei ole etsinyt. Sisimmissään hän tietää olevansa jumal-syntyinen henkiolento — „te olette jumalia“, sanotaan raamatussakin — puhdas ja täydellinen. Tätä jumalallista Itseään, josta oikeat seremoniatkin hänelle muistuttavat, hän tahtoo katsella ja toteuttaa. Tämän ymmärrettyään hän pitää suorastaan henkiselle kehitykselleen vaarallisena jäädä tuijottamaan omaan alhaisempaan luontoonsa. — Vapaamuurarius on siis seremoniallinen koulu, jossa siiveellistä itsekasvatusta harjoittava ihminen saa lujittavan ja voimistuttavan tuen pyrkimykselleen. Ymmärrän sinun myöntäneen, että määrättyt seremoniat vahvistavat määrättyjä ajatuksia ja tunteita?

— Kyllä, niin sanoin. Mutta millä perusteella väität, että juuri vapaamuurarius on etusijalla paremmuuden ollessa kysymyksessä?

— Siksi, että sillä on syvimmat juuret siihen sisäiseen hengen maailmaan, johon kaikki uskonnot viittaavat, jota syvällisimmät psykologimme aavistelevat, josta vanhan

ajan kuuluisat mysteriotkin kertoivat . . . Mutta nyt taidan jo vaatia sinulta uskoa.

— Sinä puhut samassa hengenvedossa siveellisyydestä ja uskonnosta ja mysterioista.

— Tutki teosofiaa, niin ymmärrät ajatteluni. On totta, että nämä asiat ovat maailmassa jakautuneet eri piireihin. Se vapaamuurarius, jota monet erilaiset (ja keskenään riitelevät) järjestöt edustavat, on, mikäli tiedän, parhaimmillaan eetillistä koulutusta sanan väärentämättömässä, nykyaikaisessa merkityksessä. Siinä ei ole paljonkaan mysterioita. Eri kirkkokunnat taas (ehkä yhtä riittäisä) ovat tulleet painostaneiksi seremonioiden tunnepuolta; Jumala on käsitetty, käyttäakseni erään englantilaisen kirkonmiehen ja seremonioiden tutkijan sanoja, kuninkaaksi, jonka hovia erilaiset kirkolliset toimihenkilöt ja seurakunta edustavat, ja jonka näkökulmasta seremoniatkin on järjestetty. Jumalanpalvelus on todella tunnepitoista palvontaa.

— Olet puhunut koko ajan vapaamuurariudesta yleensä. Minne olet unohtanut Ruusu-Ristin? Sitähän pidetään myös vapaamuurariseurana.

— Ketkä pitävät, ketkä eivät pidä. Ruusu-Risti on omaksunut vapaamuurariseremoniat erääksi työmuodoksi. Sen nojalla on väärin nimittää meitä vapaamuurariseuraksi. Eiväthän edes kaikki ruusuristolaiset ole pitäneet tarpeellisena osallistua tähän työhön. Sehän edellyttää vähintään mieltymystä seremonioihin. Ja sitä ei ole suinkaan kaikilla. Että Ruusu-Risti valitsi juuri vapaamuurariseremonit johtuu siitä, että nämä ovat vanhimmat meidän ajallemme muinaisuudesta periytyneet, uskonnollisissa mysterioissa aikoinaan käytetyt seremoniat. Tai tarkemmin puhuen: niissä on jälkiä vanhoista mysterioista. Ja sinä ehkä tiedät, kuinka ennenmuinoin ihmisiä opetettiin? Vertauskuvien, symboleiden, joilla oli määrätty yhteys henkisen elämän tosiasioihin yleensä, ja jotka siis ihmismieleessä vaikuttivat elävinä voimatodellisuuksina. Ymmärrät, mitä tarkoitan, jos perehdyt toisaalta kuvauksiin vanhoista mysterioista, toisaalta siihen, mitä esim. psykoanalyysi on todennut symboleista.

— Ruusu Risti yrittää siis jollakin tavalla uudistaa mysterioita, tai mitenkä sen sanoisin?

— Kyllä. Se on yritys, jollaisia en tunne muualta. Jos tahdot perehtyä alkuperäiseen suunnitelmaan, lue Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajan „Kadonnut Sana“. Toivon sen

valaisevan tätä kysymystä. Tahdon vielä huomauttaa, että ajatus vapaamuurariseremonioiden liittamisestä teosofiaan oli esillä jo silloin, kun varsinaista Teosofista Seuraa perustettiin. H. S. Olcott, Teosofisen Seuran perustajapresidentti, kertoo muistelmissaan v:ltä 1878 seuraavaa:

„Huhtikuun 17 p:nä aloimme keskustella Sotheranin, kenraali Tin ja yhden tai kahden korkean vapaamuurarin kanssa Seuramme järjestämisestä muurarijärjestöksi rituaaleineen ja asteineen; ajatuksena oli, että se muodostaisi luonnollisen täydennyksen ammattikunnan korkeammille asteille palauttaen siihen sen oleellisen itämaisen mystiikan aineksen, joka siitä puuttui, tai jonka se oli kadottanut. Samalla sellainen järjestely antaisi voimaa ja kestävyyttä Seuralle, koska se tulisi liitetyksi tähän vanhaan veljeskuntaan, jolla on loosheja kautta koko maailman. Huomaan nyt, kun tulen niitä muistelleeksi, että me itse asiassa vain suunnittelimme Cagliostrón työn uudistamista, jonka egyptiläinen looshi oli hänen päivinänsä niin voimakas itämaisen okkultisen ajatuksen levityskeskus. Emme luopuneet ajatuksesta ennen kuin vasta kauan Bombayhin muuttomme jälkeen, ja viimeinen maininta siitä päiväkirjassani on sen suuntainen merkintä, että svami Dyanand Sarasvati oli luvannut minulle laatia rituaalin New Yorkin ja Lontoon jäsentemme käytettäväksi. Eräät vanhat työtoverit ovat kieltäneet ylläolevat tosiasiat, mutta vaikka he eivät sitä tienneet, H. P. B. ja minä otimme suunnitelman vakavalta kannalta, ja siitä luovuttiin vasta silloin kun huomasimme Seuran kasvavan nopeasti omalla painollaan, minkä vuoksi myös meidän oli epäviisasta sulattaa se muurarijärjestöön.“ („Old Diary Leaves“, I, 468 - 469).

Ehkä oli hyväkin, ettei tällaista liittoa tapahtunut. Vaikeata sanoa. Ruusu-Risti on luonut oman järjestelmänsä; se on maantieteellisesti ja historiallisesti toisessa asemassa kuin Teosofinen Seura, mutta jos se joskus pystyy toteuttamaan oman suunnitelmansa, silloin Suomeen tulee tuudenetsijöitä muistakin maista oppimaan ja viisastumaan. „Ei voi ylhaällä vuorella oleva kaupunki olla piilossa“. —

— Hm. Te taidatte olla kunnianhimoista joukkoa.

— Onko kunnianhimoista uskoa, että ihmisen tehtävä on ilmentää Jumalaa? Onko kunnianhimoista toivoa, että oma kansa voisi joskus olla muille kansoille esimerkkinä, oppaana, ihanteena? —

Keskustelu ei päättynyt tähän.

Seitsenluku.

Kaukaisessa muinaisuudessa lukuihin liitettiin syvä merkitys. Ei ollut ainoatakaan kansaa, jolla oli jonkunlainen filosofia, joka ei olisi antanut tärkeätä sijaa luvuille sovellettuina uskonnollisiin tapoihin, juhlapäivien määräämiseen, vertauskuviin, dogmeihin, vieläpä valtakuntien maantieteellisiin jaoituksiin. Pythagoraan salaperäinen lukusysteemi ei ollut mikään uutuuus ilmestyessään kauan ennen vuotta 600 e. Kr. Lukujen ja niiden yhdistelmien salattu tarkoitus kuului jokaisen kansan viisaitten mietiskelyihin, eikä ole kaukana se päivä, jolloin meidän epäileväisten, mitään uskomattomien Länsimaittemme on tapahtumien ikuisen aikakautisen kierroksen pakottamana tunnustettava, että tuossa alati uudistuvien tapahtumien säännöllisessä määräaikaisuudessa on jotakin enemmän kuin pelkkä sokea sattuma. Meidän länsimaiset tiedemiehemme alkavat jo huomata sen. Äskettäin he ovat heristäneet korviaan ja alkaneet ajatella aikakausia, numeroita ja kaikkea sitä, minkä he muutamia vuosia sitten olivat määränneet unohdettavaksi muistin vanhoihin komeroihin ollakseen avaamatta niitä milloinkaan paitsi virnistelläkseen epä-tieteellisten esi-isiamme kummallisille ja järjettömille taikauskosille käsityksille.

Yhtenä sellaisena uutuuutena vanha ja kuivan asiallinen lehti Die Gegenwart julkaisee vakavan ja oppineen kirjoituksen „seitsenluvun merkityksestä“, joka lukijoille esitellään „kulttuurihistoriallisena esseenä“. Lainattuamme siitä eräitä otteita lisäämme ehkä siihen jotakin. Tekijä sanoo:

„Seitsenluku a eivät ainoastaan kaikki muinaisajan ja Idän kansat pitäneet pyhänä, vaan myöskin myöhäisemmät Lännessä kansakunnat pitivät sitä mitä suurimmassa arvossa. Tämän luvun astronominen syntyperä on ilman epäilyksen mahdollisuutta varma. Ihminen, joka kaukaisista ajoista asti tunsii itsensä taivaallisista valloista riippuvaksi, aina ja kaikkialla teki maasta taivaan alamaisen. Suurimmat ja loistavimmat tähdet tulivat näin hänen silmissään voimista tärkeimmiksi ja korkeimmiksi; sellaisia olivat planeetat, joita koko vanha aika tunsii seitsemän. Ajan mittaan nämä muuttuivat seitsemäksi jumaluuksiksi. Egyptiläisillä oli seitsemän alkuperäistä ja korkeampaa jumalaa; foinikialaisilla seitsemän kabiria; per-

sialaisilla Mithran seitsemän pyhää hevosta; parseilla seitsemän enkeliä, joita vastusti seitsemän demonia, ja seitsemän taivaallista asuinsijaa seitsemän alemman piirin rinnalla. Kun tämä ajatus haluttiin esittää selvemmin konkreettisesti muodossaan, seitsemän jumalaa esitettiin usein yhtenä seitsemänpäisenä jumalolentona. Koko taivas oli seitsemän planeetan alainen; tästä johtuu, että miltei kaikissa uskonnollisissa järjestelmissä tapaamme seitsemän taivasta.“

Brahmiiniuskonnon usko saptaloka'an on pysynyt uskollisena muinaisajan filosofialle, ja — kuka tietää vaikka ajatus itse olisi peräisin Arjavartasta, tästä kaikkien filosofiojen kehdestä ja kaikkien myöhempien uskontojen äidistä! Jos egyptiläinen metempsykoosin eli sielunvaelluksen oppi opetti, että oli olemassa seitsemän puhdistuksen ja edistyvän täydellistymisen tilaa, on myös totta, että buddhalaiset ottivat Intian arjalaisilta, ei Egyptistä, ajatuksensa ruumiista vapautuneen sielun edistyvän kehityksen seitsemästä tilasta, jota allegorisesti kuvaavat seitsemän kerrosta ja päivänvarjoa, jotka asteittain pienentyvät heidän pagodainsa huippua kohden.

Mithran salaperäisessä palvonnassa oli „seitsemän porttia“, seitsemän alttaria, seitsemän mysteriota. Monien itämaisten kansojen papit olivat jaetut seitsemään asteeseen; seitsemän porrasta johti alttareille ja temppeleissä paloivat kynttilät seitsemänhaaraisissa kynttilälajoissa. Eräillä muurariloosheilla on vielä tänä päivänä seitsemän ja neljätoista askelmaa.

Seitsemää planeettasfääriä pidettiin mallina valtioita jaettaessa ja järjesteltäessä. Kiina oli jaettu seitsemään maakuntaan, muinainen Persia seitsemään satraappikuntaan. Arabialaisen legendan mukaan seitsemän enkeliä jäähdyttää aurinkoa jäällä ja lumella, jottei se polttaisi maata tuhaksi, ja seitsemäntuhatta enkeliä vetää ja asettaa auringon käyntiin joka aamu. Idän kahdella vanhimmalla virralla — Gangesilla ja Niilillä — oli kumpaisellakin seitsemän suuta. Idällä oli muinaisuudessa seitsemän pääjokea (Niili, Tigris, Eufrat, Oxus, Jaksartes, Arax ja Indus), seitsemän kuuluisaa aarretta, seitsemän kaupunkia kultaa täynnä, seitsemän maailman ihmettä, j.n.e. Samalla tavalla seitsemän luku näytteli tärkeätä osaa temppelien ja palatsien arkki-

tehtuurissa. Churinghamin kuuluisaa pagodaa ympäröi seitsemän neliömuotoista muuria, jotka on maalattu seitsemällä erilaisella värillä, ja kunkin muurin keskellä on seitseenkerroksinen pyramiidi; aivan samoin oli muinaisina aikoina Borsippan temppelissä, nykyisin Birs-Nimrud, seitsemän kerrosta, jotka symbolisoivat seitsemän stäärin samakeskistä kehää, ja jokainen oli rakennettu tiilistä ja metallista, jotka vastasivat sen planeetan väriä, jonka hallitsemaa piiriä kukin kerros edusti.

Nämä ovat kaikki „pakanuuden jäännöksiä“, meille sanotaan, jälkiä „muinaisista taikauskaisista käsityksistä, jotka pimeän maanalaisen onkalon pöllöjen ja lepakkojen lailla lensivät palaamattomiin kristinuskon kunniakkaan valon tieltä“ — väite, joka helposti voidaan kumota. Jos kysymyksessä olevan artikkelin kirjoittaja on koonnut satoja esimerkkejä osoittaakseen, etteivät ainoastaan vanhan ajan kristityt, vaan myöskin nykyaikaiset kristityt ovat säilyttäneet seitsenluvun, vieläpä yhtä pyhänä kuin se on konsanaan ollut, niitä voisi todellisuudessa löytää tuhansia. Mainitkaamme aluksi muinaisajan astronomiset ja uskonnolliset laskelmat pakanallisten roomalaisten keskuudessa, jotka jakoivat viikon seitsemään päivään ja pitivät kaikkein pyhimpanä seitsemättä, Juppiterin Sol- eli aurinkopäivää, jolle kaikki kristityt kansat — eritoten protestantit — tänä päivänä suorittavat pudsha'ta [palvontaa]. Jos meille sattumalta vastataan, ettemme ole sitä saaneet pakanallisilta roomalaisilta, vaan monoteistisilta juutalaisilta, niin miksi ei pidetä pyhänä lauantaista eli todellista „sabattia“ sunnuntain eli aurin gon päivän asemasta?

Jos Ramajanassa mainitaan Intian kuninkaiden asunnoissa olleen seitsemän pihaa, jos vanhan ajan kuuluisiin temppeleihin ja kaupunkeihin tavallisesti johti seitsemän porttia, niin miksi früsiläiset kristillisen ajanlaskun kymmenennellä vuosisadalla pitivät kiinni seitsenluvusta jakaessaan maakuntansa, ja miksi he itsepintaisesti tahtoivat maksaa sotaverona seitsemän pfennigiä? Pyhällä roomalaisella ja kristillisellä keisarikunnalla oli seitsemän kuuriruhtinasta eli valitsijaa. Unkarilaiset vaelsivat seitsemän johtajan opastamina ja perustivat seitsemän kaupunkia, joista nykyisin käytetään Semigradjan (Transsilvanian) nimitystä. Jos pakanallinen Rooma oli rakennettu seit-

semälle kukkulalle, Konstantinopolilla oli seitsemän nimeä — Bysantium, Antonia, Uusi Rooma, Konstantinin kaupunki, Maailman Osien Erottaja, Islamin Aarre, Stambul — ja jota myös sanottiin seitsemälle kukkulalle rakennetuksi kaupungiksi ja kaiken lisäksi Seitsemän Tornin kaupungiksi. Musulmanien aikana „sitä piirrettiin seitsemän kertaa, ja sen valloitti seitsemän viikon kuluttua Osmanni-sukuisista sulttaaneista seitsemäs“. Itämaisten kansojen käsityksissä seitsemää planeetta-piiriä kuvaavat seitsemän rengasta, joita naiset kantavat seitsemässä eri osassa ruumistaan — päässä, kaulassa, käsissä, jaloissa, korvissa, nenässä ja vyötäröllä — ja tähän päivään asti itämaiset kosijat lahjoittavat nämä seitsemän sormusta tai rengasta morsiamilleen; persialaisten laulujen mukaan naisen kauneuden muodostaa seitsemän viehättävää ominaisuutta.

Planeetat, joita on seitsemän, pysyvät aina yhtä pitkän matkan päässä toisistaan ja kiertävät samoja ratoja; tästä liikunnosta johtuu ajatus maailmankaikkeuden ikuisesta harmoniasta. Tässä merkityksessä luku seitsemän oli itämaisille erittäin pyhä, ja astrologien silmissä se aina säilytti merkityksellisyytensä. Pythagoras piti seitsemää jumalallisen järjestyksen ja luonnon sopusoinnun kuvana ja mallina. Se oli luku, johon kahdesti sisältyi pyhä kolmiluku eli „triadi“, johon liitettiin jumalallinen „ykkönen“ eli monadi: $3 + 1 + 3$. Niinkuin luonnon sopusointu kaikuu avaruuden koskettimistolla seitsemän planeetan välillä, samoin kuultavien äänien harmonia syntyy ahtaammalla alalla seitsemän äänen alati uudistuvien äänien asteikossa. Tästä johtuivat Pan-jumalan (eli Luonnon) puhaltimen seitsemän pilliä, ja niiden asteettain pienentyvä koko kuvasi planeettojen keskinäistä välimatkaa ja niiden etäisyyttä maasta; tätä kuvasi myös Apollon seitsenkielinen lyra. Seitsenluku, joka on koottu kolmesta (jumalallisen triadin symboli kaikilla kansoilla ja aina, niin kristityillä kuin pakanoillakin) ja neljästä (kosmisten voimien eli elementtien symboli), viittaa vertauskuvallisesti jumaluuden ja maailmankaikkeuden yhteyteen; tätä pythagoralaista käsitystä soveluttivat kristityt — (erittäinkin keskiaikana) — jotka suuresti käyttivät seitsenlukua pyhän arkkitehtuurinsa vertauskuvakielessä. Niinpä esimerkiksi Kölnin kuuluisa tuomiokirkko ja Regensburgin dominikaanikirkko esittävät tämän

luvun mitä pienimmissä arkkitektoonisissa yksityiskohdissa.

Tämä salaperäinen luku on ollut yhtä tärkeä älyn ja filosofian maailmassa. Kreikalla oli seitsemän viisastaan, kristityillä keskiajalla seitsemän vapaata taidetta (grammatiikka, retoriikka, dialektiikka, aritmetiikka, geometria, musiikki, astronomia). Muhamettilainen Sheikhu-Islam kutsuu jokaiseen tärkeään kokoukseen seitsemän „ulemaa“. Keskiajalla vala oli tehtävä seitsemän todistajan läsnäollessa, ja sitä, joka sen suoritti, pirstokoitettiin seitsemästi verellä. Juhlakulkueet menivät seitsemän kertaa temppelien ympäri, ja uskovaisten oli ennen lupauksen tekoa polvistuttava seitsemästi. Muhamettilaiset pyhiinvaeltajat kiertävät saapuessaan Kaaban seitsemän kertaa. Pyhät astiat tehtiin seitsemän kertaa puhdistetusta kullasta ja hopeasta. Muinaisten germaanien tuomioistuinten paikan osoitti seitsemän puuta, joiden alle sijoittui seitsemän „Schöffeä“ („tuomaria“), jotka vaativat seitsemän todistajaa. Rikollista uhattiin seitsemänkertaisella rangaistuksella, ja seitsemenkertainen puhdistus vaadittiin, samoin kuin hyveelliselle oli luvassa seitsemenkertainen korvaus. Jokainen tietää, kuinka suuri merkitys liitetään länsimaissa seitsemännenten pojan seitsemänteen poikaan. Kaikilla myytilisillä henkilöillä on tavallisesti seitsemän poikaa. Saksassa kuningas ja nykyään keisari ei voi kieltäytyä tulemasta seitsemännenten pojan kummiksi, vaikka kysymyksessä olisi kerjäläinen. Kun Idässä sovitaan riitakysymys tai tehdään rauhansopimus, hallitsijat vaihtavat joko seitsemän tai neljäkymmentäyhdeksän (7 × 7) lahjaa.

Tarvittaisiin kokonainen kirjasto, jos yrittäisimme luetella kaikki tähän salaperäiseen lukuun liittyvät asiat. Lopetamme tämän kirjoituksen esittämällä eräitä esimerkkejä demonologian alalta. Näiden asioiden auktoriteettien — vanhan kristillisen papiston — mukaan paholaisen kanssa tehdyssä sopimuksessa piti olla seitsemän pykälää, se tehtiin seitsemäksi vuodeksi, ja sopimuksen tekijä allekirjoitti sen seitsemästi; kaikki maagilliset juomat, jotka oli valmistettu ihmisen vihollisen avulla, oli koottu seitsemästä yrtistä; se arpa voittaa, jonka on nostonut seitsemivuotias lapsi. Legendaariset sodat kestivät seitsemän vuotta, seitsemän kuukautta ja

seitsemän päivää, ja taistelevia sankareita on seitsemän, seitsemänkymmentä, seitsemänsataa, seitsemäntuhatta ja seitsemänkymmentätuhatta. Satujen prinsessat ovat seitsemän vuotta lumouksen vallassa, ja kuuluisan kissan — markiisi de Carabas'n — saappaat olivat seitsemän penikulman saappaat. Muinaisajan ihmiset jakoivat ihmisruumiin seitsemään osaan: päähän, rintaan, vatsaan, käsiin ja jalkoihin, ja ihmisen elämä oli jaettu seitsemään kauteen. Lapsi alkaa saada hampaita seitsemännellä kuukaudella, lapsi alkaa istua neljännentoista kuukauden (2×7) kuluttua, kävellä kahdenkymmenehen yhden kuukauden (3×7) kuluttua, puhua kahdenkymmenehen kahdeksan kuukauden (4×7) kuluttua; se jättää imemisen kolmenkymmenehen viiden kuukauden (5×7) jälkeen, neljännentoista vuoden (2×7) iässä hän alkaa lopullisesti muodostua, ja kahdenkymmenehen yhden vuoden (3×7) iässä hän lakkaa kasvamasta. Ihmisen keskikoko oli ennen ihmisuvun degeneroitumista seitsemän jalkaa, tästä on aiheutunut vanhojen länsimaisten lakien määräys, että puutarhamuurien piti olla seitsemän jalan korkuiset. Spartalaisten ja muinaispersialaisten poikien kasvatus alkoi seitsemän vuoden iässä. Ja kristillisissä uskonnoissa — roomalaiskatolilaisessa ja kreikkalaisessa — lasta ei pidetä vastuunalaisena mistään rikoksesta ennen kuin hän on seitsemän vuotta vanha, ja se on hänelle sopiva aika mennä ripille.

Jos hindut tahtovat ajatella Manuaan ja muistella, mitä heidän vanhoissa Shastroissaan on, he epäilemättä löytävät koko tämän vertauskuvaston synnyn. Ei missään seitseenluku ole näytellyt niin tärkeitä osaa kuin Intian vanhojen arjalaisten keskuudessa. Meidän tarvitsee vain ajatella seitsemää viisasta — sapta-rishis; sapta-loka'a — seitsemää maailmaa; sapta-pura'a — seitsemää pyhää kaupunkia; sapta-dvipa'a — seitsemää pyhää saarta; sapta-samundra'a — seitsemää pyhää merta; sapta-parvatta'a — seitsemää pyhää vuorta; sapta-aranja'a — seitsemää erämaata; sapta-vriksha'a — seitsemää pyhää puuta; — ja niin edespäin nähdäksemme tämän olettamuksen todennäköiseksi. Arjalaiset eivät milloinkaan lainanneet mitään, eivät myöskään brahmiinit,

jotka olivat siihen liian ylpeitä ja omahyväisiä. Mistä sitten tämä seitseenluvun salaperäisyys ja pyhyys?

H. B. Blavatsky.

(The Theosophist, kesäkuu 1880)

Suom. J. Ptn.

Egyptiläinen renesanssi.

III.

Pahan ja hyvän pulma.

Niinkuin kaikessa jälleensyntymisessä, niin sivistyksienkin renesanssissa seuraa mukana entisyyden karma, hyvä ja huono. Egyptiläisyyden hyvänä karmana puhkesi teosofis-ruusuristiläinen elämänyymmärrys. Siinä ei tarjota sokeata uskoa, vaan elävää tietoa ja elävää siveysoppia. Olemme jälleen saaneet kuulla ja oppia ymmärtämään mitä elämä on, mitä on ihminen ja Jumala, mitä Kristus ja Kristuksen uskonto ja oppi.

Mutta luonnollisesti tulee myös pahaa karmaa esille. Rappeutuihan Egyptikin aikanaan.

Eräs puoli egyptiläisyydessä oli, että siinä oli huomattava osa seremonioilla. Selvää näinollen on, että egyptiläisessä renesanssissa juhlakulkueet ja erilaiset seremoniat myös esiintyvät. Sinään ne eivät ole henkistä elämää. Mutta ne voivat antaa järjestystä ja juhlallisuutta hengen toiminnassa. Paha onkin vasta siinä, että muutomenot ja ulkonainen kuri ja järjestys valtaa etualan, sillä silloin se tukahuttaa hengen elämän.

Tässäkin suhteessa Pekka Ervast esiintyi uudistajana. Vuorisaarnan oppi, hengen työ, täytyy olla pääasiana, jota muutomenot ja ulkonainen järjestys palvelevat.

Tulemme nyt egyptiläisen karman huonoon puoleen. Sillä vaikka Egyptin sivistys oli pitkiä aikoja valoisa ja henkevä, niin myöhemmin hengen ääni tukahutettiin. Ulkonainen katastrofi oli, niinkuin se aina on, vain muodollinen loppuseuraus.

Kalevalassa kuvastuu tämä katastrofi myös Sammon

särkymisenä. Siinä on oikeastaan kaikua atlantilaisen sivistyksen romahduksesta, suuresta sodasta valkoisten ja mustien välillä. Siinä särkyi suuri Sampo: kokonainen manner sivistyksineen ja miljoonine asukkaineen vajosi mereen. Osa Sammon muruista ajautui rannalle siinä muodossa, että osa väestöä, ne jotka olivat pysyneet uskollisina hyvälle voimille, johdettiin pois ennen kukistumista. Egyptin sivistys puhkesi näistä muruista. Aikanaan Egyptikin sortui itsekkyyteen. Tästä johtunut paha karma sai jo Suomessakin onnettomuuden aikaan. Sensijaan että olisimme, niinkuin „routavuosina“ jo aloitimme, lyöneet kädet käsihin, parahia pannaksemme, yrittäneet yhteisvoimin luoda onnellista sivistystä, sensijaan leimahti keskinäinen sota. Siinä Sampo jo uhkasi särkyä. Seuraus oli, että kansamme oikeuskäsitys hämmentyi. Emme enää osaa luottaa edes niinkään paljon totuuteen ja oikeuteen kuin mainittuina routavuosina.

Kansalaissodasta seurasi myös, että rikollisuus puhkesi suureen määrään. Ja nyt pohditaan, miten rikollisuus saataisiin vähenemään. Monet jo turvautuisivat teloituksen käytäntöön ottamiseen.

Mutta totuushan on, ja Kristushan opettaa, että paha ei lopu pahalla. Seuraus päinvastoin on, että mennään yhä synkempään pahaan. Sillä pahassa on asteita niinkuin hyvässäkin. Toiset ovat tavallisia rikollisia ja joutuvat vankiloihin, mutta toiset ovat treenatumppia ja osaavat pitää pahansa salassa. Niinpä musta maagikko, joka sielultaan on kuin raateleva susi, kykenee esiintymään lamasten vaatteissa, joten hän yleensä, ainakin toistaiseksi, osaa säilyttää yhteiskunnallisen vapautensa. Blavatsky huomauttikin, että yksinpä paavin istuimella on joskus hallinnut mitä raatelevin, mustin itsekkyyks.

Miten siis on paha voitettava?

Paha on voitettava hyvän lisäämisellä, pimeys valon avulla. Ei taistelemalla lihaa ja verta vastaan, niinkuin apostoli sanoo, vaan pimeyden valtoja vastaan taivaan avaruuksissa, siis sisäisessä, näkymättömässä maailmassa.

Ensin on saatava „vanhurskauden sota-asu“ s.o. oikea tieto elämästä, jälleensyntymisestä, karmasta, elämän tarkoituksesta, täydellisyyden päämäärästä.

Tämä on järjen valistus. Siinä on apuna H.P.B:n teosofinen sanoma, tietopuolinen elämänyymmärrys.

Tämän jälkeen, tai ohella, alkaa käytännöllinen pahan

voittaminen. Ja se tapahtuu sydämessä. Sydämessä asuu pimeyden maailma, josta lähtevät valhe, saasta, petos, murha. Mutta sydämessä piilee myös hyvän valtakunta. Sentähden ilmavallan ruhtinas on sydämessä voitettava. Sydän on puhdistettava pään avulla. Sellaiset „ilmavallan ruhtinaan“ joukot kuin viha, kateus ja mustasukkaisuus, ylpeys, kunnian- ja vallanhimo, tyytymättömyys ja katkeruus, kosto ja väkivalta, ihanteellinen julmuus, kaikki ne on voitettava. Se ei ole sotaa, ei edes omassa sydämessä olevaa pahaa vastaan, vaan se on yhtämittaista pahan voittamista hyvässä. Voiton merkinä on rauha, rauhallisuus sydämessä. Siten valon voimat kansoittavat sydämen. Sydämessä vallitsee totuuden ja rakkauden hyvä henki.

Tässä toisessa tehtävässä, sydämen puhdistamisessa, tuleekin avuksi egyptiläisen renesanssin toinen sysäys: Ruusu-Ristin sanoma, Jeesuksen Kristuksen vuorisäärä, Pekka Ervastin elämäntyö.

On näet huomattava, että Egyptin päivien jälkeen on Jeesuksen Kristuksen kautta tapahtunut perinpohjainen muutos maapallomme elämässä. Vertauskuvallisesti puhuen oli Jeesukseen asti vain hyvän ja pahan tiedon puu julkisesti fyysillisellä tasolla. Hyvän ja pahan tiedon puu on tavallaan siinä, että hyvää asiaa ajetaan huonoilla keinoilla. Tämä kaksinaismoraali näkyy Kalevalassakin. Se näkyy ennenkaikkea siinä, että viisas Väinämöinenkin, joka jo on kyennyt luomaan kanteleen ja osaa sillä soitella, soitella niin, että paha tulee voitetuksi, niin kuitenkin hänkin, Väinämöinen, silloin tällöin tarttuu miekkaan, osallistuu verenvuodatukseen, ihannoituun väkivaltaan, julmuuteen hyveen vuoksi. Juuri tämä on syömistä hyvän ja pahan tiedon puusta.

Kristus on elämänpuu. Jeesus oli ensimmäinen ihminen, joka osasi syödä vain elämänpuusta. Elämänpuusta syödessä tarkoitus ei pyhitä keinoja. Täytyy tyytyä vain „kanteleen soittoon“. Miekka muuttuu ristiksi, tai kanteleeksi. Molemmiksi. Sillä miekasta tulee myös kannel, kunhan vain kielet pingoitetaan terän ja kahvan väliseen kulmaan.

Tämä on se kirkastus, se nousu ylöspäisellä kaarella, minkä on määrä tapahtua meidän päiviemme egyptiläisessä renesanssissa. Väinämöinenkin on nyt jo, niinkuin

Pekka Ervast useasti sanoi, luopunut miekasta. Väinämöinen on omaksunut Kristuksen hengen, opin ja elämän. Häinkin kuuluu Kristuksen opin ja työn valiojoukkoon. Siihen joukkoon yksilöitä kutsutaan.

J. R. H.

Kirjallisuutta.

„Kirjamme taivaasta“ („Vår bok från himmelen“) on tänä vuonna ilmestyneen omituisen kirjan omituinen nimi. Kirjaa on julkaistu vain hyvin rajoitettu painos ja sen ulkoasu on kallisarvoinen ja taiteellinen värillisine kuvi-neen. Kirja onkin ainutlaatuinen maamme kirjallisuudessa siinä mielessä, että sen tekijä ei enää elä tämän maan päällä, vaan on innoittanut läheistä omaistaan esittämään auto maattisella kirjoituksella tietonsa ja ajatuksensa. Kun kirjassa sanotaan, että se on ensimmäinen tämänlaatuinen yritys, pitää väite paikkansa vain meidän maahamme nähden. Ulkomailla ovat jo monet tämänkaltaiset julkai-sut ilmestyneet. Mainittakoon tässä vain „Tietäjän“ pa-riissa vuosikerrassa käännöksenä ilmestynyt kirjoitussarja „Elävän vainajan kirjeitä“, jossa kuvataan pitkälle kehit-tyneen ihmisen kokemuksia astraalimaailmassa.

Henkilö, joka on automaattisesti kirjoittanut „meidän kirjamme“, on tämän eläessä ollut tekijälle hyvin lähei-nen. Siksi ei olekaan epäilemistä, etteivät tiedonannot olisi alkuperältään oikeita, sillä tiedän omasta kokemuk-sestani, että sellainen yhteys näkyväisen ja näkymättömän maailman välisen kuilun yli on mahdollinen henkilöitten kesken, jotka ovat olleet lähellä toisiaan.

Aluksi kuitenkin pettyy lukiessaan „meidän kirjaam-me“ sen vakavasta, ylevästä, syvästi uskonnollisesta sä-vyystä huolimatta. Sisältö tuntuu kovin mielikuvitukselli-selta ja uskomattomalta, varsinkin jos vertaa sitä „Elävän vainajan kirjeitten“ asialliseen ja selvään esitykseen. Mutta on muistettava, että henkilön, joka siirtyy toiselle puolelle ei silti tarvitse tietää koko totuutta, eikä hän aina osaa katsoa olemassaoloa objektiivisesti ilman ennakkokäsityk-siä ja virhepäätelmiä. Senpätähden onkin kritiikki tar-peellinen tässä, kuten maan päällä elävän ihmisen ku-

vauksiin nähden. On löydettävä esityksessä piilevä totuus, jolloin myöskin on otettava huomioon, mikä vaikeus on maallisilla sanoilla kuvata toisen, monessa suhteessa aivan erilaisen maailman vaikutelmia.

Esityksen painopiste on „Venus-planeetan“ olosuhteiden kuvauksessa. Tekijä on itse käynyt siellä ja sanoo tulevaisuudessa joutuvansa sinne asumaan vaimonsa kanssa. Vaikkakin hän nähtävästi tuntee jälleensyntymisopin ja kertoo olleensa monta kertaa maan päällä, hän kuitenkin nyt uskoo saavansa valita asunnokseen tämän planeetan, joka on täydellinen paratiisi, ja arvelee, ettei hänen enää tarvitse tulla takaisin maan päälle.

Tekijä on myöskin käynyt aurinkokuntamme toisissa planeetoissa ja pitää niitä maaihminen asutopaikkoina siten, että jokainen planeetta vastaanottaa määrättyä sielullista tyyppiä olevat ihmiset. Niinpä Marsiin tulevat „rakentajat“, Merkuriukseen ajattelijat, Saturnukseen velvollisuusihmiset, Venukseen taiteilijaluonteet. Kuinka tämä on mahdollista? Eikö se karma, jonka ihmiset ovat itselleen täällä valmistaneet, vie heidät takaisin maan päälle entiseen vaikutuspiiriinsä, niitten sielullisesti aivan erilaisten ihmisten luo, joitten kanssa hän on ollut yhteydessä. Vasta sitten, kun karma on täytetty ja hän on vapaa, voi hän valita itselleen lopullisen „paratiisin“, jollei hän rakkaudesta ihmiskuntaan mieluummin tule takaisin maan päälle auttajana ja opettajana. Maanpäällisen elämän raskaitten koettelemusten jälkeen ihminen kyllä kaipaa paratiisia, jossa hän voi levätä ja vapaasti antautua korkeimmille harrastuksilleen. Mutta täytyykö hänen laskeutua aineeseen, vaikkapa toisellekin taivaankappaleelle, löytääkseen sellaisen paratiisin? Tiedämme, että hän löytää tämän paratiisin kuoleman jälkeen jostakin astraalimaailman näkymättömien tasojen korkeammasta piiristä.

Minusta tuntuu, että astrologia on „Meidän kirjamme“ kuvausten selittävä avain. Vaikkakin tekijä kenties uskoo todella puhuvansa fyysisistä planeetoista, hän itse asiassa kuvaa astraalitason määrättyjä piirejä, joita eri planeettojen vaikutukset hallitsevat ja jotka siten tavallaan vastaavat näitä planeettoja. Tiedämme, että vainajien sielut etsivät tyypilleen ja sielunlialleen sopivan ympäristön ja joutuvat siten yhteyteen samoja taipumuksia omaavien sielujen kanssa. Niinpä jokainen ihminen määrätyn puh-

distuksen jälkeen tulee sellaiseen paratiisiin, joka antaa tyydytystä hänen taipumuksilleen. P. E. kuvaa kirjoissaan näitä tiloja niissä kiirastulen korkeimmissa piireissä, joita voidaan nimittää paratiiseiksi, vaikkakin ovat olemuksensa puolesta rajoitettuja ja ohimeneviä. P. E. käyttääkin niistä juuri astrologisia nimityksiä, niitten planeettahenkien mukaan, jotka kuhunkin vaikuttavat.

Meidän käsityksemme mukaan on „Meidän kirjamme“ tekijä hieman vaihtanut planeettojen nimiä, niin että asia tulee selvemmäksi, jos käytämme näitten asemesta tunte-miamme, oikeita nimityksiä. Hän kuvaa matkaansa eri planeettoihin ja alkaa Marsista, „suurimmasta planeetasta“. fyysillisenä planeettanahan Mars päinvastoin on pienimpiä, mutta astrologisesti katsoen on sangen todennäköistä, että useimmat nykyajan ihmiset joutuvat Marsin vaikutuspiiriin, jolloin tekijän väite on täysin oikeutettu.

Kun hän sitten tulee Merkuriukseen, „ajattelijoiden planeetalle“, näyttää siltä, että hän tarkoittaa Jupiteria, joka astrologian mukaan on viisauden planeetta, sillä sitä seuraa hänen kuvauksensa mukaan Saturnus, ja se mitä hän kertoo Saturnuksen ihmiskunnasta sopii astrologiseen järjestelmään. Hänen „Venuksensa“ on kuitenkin, kuten hän itse sanoo, niin kaukana auringosta, että siellä olisi sekä pimeätä että kylmää, jolleivät sen kiertolaiset, neljä pientä aurinkoa valaisisi ja lämmittäisi sitä. Tässä yhteydessä tulee heti ajatelleeksi Uranusta, joka eräitten astrologien mukaan on ikäänkuin Venuksen korkeampi oktaavi, ja jolla on niin tärkeä osa todellisten taiteilijoitten horoskoopeissa. P. E. kuvaa kirjassaan todellakin viidettä astraalitasoa, taiteilijoitten ja tiedemiesten tasoa Uranusta vastaavana.

Tekijän kuvattua ihanaa, tulevaa elämäänsä „pikku ystävänsä“ seurassa, Venus-paratiisissa, jossa aika käytetään maalaamiseen ja jälleen maalaamiseen, ihanien taide-teosten luomiseen, hän sanoo: „ja sitten ne kaksi tulevat yhdeksi.“ Niin onkin asian laita, kun astraalinen olotila on sivuutettu ja kaikesta personallisesta puhdistunut henki yhtyy „Jumalan omaan alueeseen“, devakanisella tasolla, jossa ihmisen korkeampi Minä oleilee. Tekijä tunnustaa oman rajoittuneisuutensa tunnustaessaan, että astraalitasolla näkee vain lähimmän askeleen. Laajempaa kehitystä ei tajunta käsitä. Kerran kai hänenkin henkensä on tunteva maan vetovoiman, Venuksen „paratiisi“ ei enää houkuttele häntä. Tämä mies, joka kerran on työsken-

nellyt maansa onnen ja tulevaisuuden puolesta huomaa silloin, kuten Gunnar Viktor Rydbergin Snöfrid-runossa, että parempi kuin rauhan syleily on vaaran syleily.

Kirjassa on myöskin ennustus. „Se mikä on sanottu, on sanottu ja se, mikä on sanottu, on totta.“ Ja tämä totuus on, että tuhatvuotinen valtakunta alkaa v. 1935.

Mitä on tuo tuhatvuotinen valtakunta? Täällä maan päällä ei tapahdu mitään äkkinäisiä muutoksia. Kaiken täytyy kehittyä vähitellen, lakisiteisesti. Tämä on historiallinen tapahtuminen. Mutta me voimme erottaa eri tuhatvuotisia kausia, joiden aikana määrätty kehityssuunta on vallitsevana ja sanotaan, että nämä kaudet vastaavat eläinradan merkkejä. Tiedämme, että nykyään selvästi elämme ylimenoaikaa. Mennyt kausi kuului Kalojen merkille, nyt meidän aikanamme on Vesimies-kausiksi alkanut. Epäilemättä tulee tämä uusi ajanjakso tuomaan mukanaan suuria muutoksia ja ihmiskunnan kohtaloiden kehittymistä parempaan päin. Tätä luultavasti voi myöskin tarkoittaa tuo paljon puhuttu „tuhatvuotinen valtakunta“. Astraalitasolla tunnetaan aatevirtaukset aikaisemmin kuin maan päällä. Sentähden ei ole mahdotonta, että tänä vuonna, 1935, jolloin kaikki tuntuu sangen toivottomalta, eikä suinkaan näytä viittaavan mihinkään tuhatvuotiseen valtakuntaan, näkymätön maailma jo huomaa onnellisemmän ajanjakson alkavan.

Kiintoisa on kirjan kuvaus „enkelijoukkojen“ johtajista eli „kuninkaista“. Tekijä käyttää nim. vainajien hengistä nimitystä enkeli. Jokaisella yhteenkuuluvien enkeleitten muodostamalla joukolla on oma kuninkaansa. Tekijän enkelijoukon kuninkaana on Leo-niminen henkilö. Tämä Leo on nähtävästi Leo Mechelin, jonka kanssa tekijä oli eläessään yhteistyössä Venäjään kohdistuneessa passiivisessä vastarinnassa. Kuvaus Leon vastaanotosta taivaassa, kun tämä „maamme suurin poika“ hyvin suoritettun tehtävän jälkeen siirtyy maalliselta planeetalta, muistuttaa kovasti kenraali Sederholmin juhlallista vastaanottoa näkymättömässä maailmassa, jonka todistajana oli P. E., ja josta hän on joskus kertonut. Toisistakin enkelijoukkojen johtajista voi tekijä kertoa. Eräällä sellaisella joukolla on 300 vuotta ollut johtajanaan henkilö, joka jo eläissään oli kuningas ja kuoli uskontonsa ja maansa puolesta. Kenties voisi arvata, että tämä kuningas on Kustaa II Adolf. Toisella joukolla johtajanaan kuningatar. Hän ei

ollut kuningatar maan päällä, mutta hän eli kuninkaataan ja isänmaataan palvelleen. Lieneekö tämä merkillinen nainen ollut Jeanne d'Arc, joka pelasti maansa ja itse kuoli marttyyrikuoleman?

Täten voimme myöskin näistä näkymättömän maailman tiedonannoista saada jonkinlaisen, joskin puutteellisen käsityksen tuonpuoleisesta elämästä. Ne voivat antaa lohdutusta ja iloa niille, joilla on rakkaita omaisia rajan toisella puolella. Kirjaa lukiessaan saattaa todella itsekkin tuntea lähestyvän näkymätöntä maailmaa ja sen asukkaita. Lisäksi sisältää kirja vakavan kehoituksen täyttää Jumalan tahto ja oppia ymmärtämään, mitä Jumala on käskenyt. Tämä kehoitus myöskin ilmenee lämpimistä loppusanoista. „Sinun täytyy uskoa, sinun täytyy rakastaa, sinun täytyy rukoilla, sinun täytyy kiittää ja sinun täytyy luottaa.“

Kirjan kuvat esittävät komeita vuoristomaisemia, jotka on maalattu monivivahteisin värisoinnuin. On näkevinään astraalisen maiseman väreilevät värivivahdukset, joita monet okkultiset kirjailijat kuvaavat, ja joita saattaa nähdä maan päälläkin elävien joittenkin taiteilijoitten tauluissa. Toisen maailman näyt ja ilmestykset lienevät olleet tällaistenkin taulujen alkulähde.

L. K r o h n.

Mitä muualla tiedetään.

Kaksi sielunvaellustarinaa. „Helsingin Sanomat“ julkaisi toukok. 5 p:nä seuraavan „Timesin“ Budapestista saaman tiedon:

Täkaläinen sanomalehdistö kertoo eräästä ihmeellisestä tapauksesta, joka on sattunut budapestiläisen kemisti-insinöörin, Gero Farczádyn perheessä. Pari vuotta sitten Farczádyn tytär Iris sairastui ankaraan influenssaan. Toivuttuaan sairaudesta hän oli täydellisesti muuttunut. Hän ei tuntenut enää oman perheensä jäseniä ja puhui sujuvasti espanjaa, kieltä, jota hän ei koskaan aikaisemmin ollut kuullut. Hän puhui aina vain „Pedrosta“ ja Madridista.

Kun tytär ei enää ymmärtänyt unkarinkieltä ja kun hänen oli vaikea sitä oppia, niin hän voi kertoa elämänvaiheensa vasta sitten, kun hänelle oli opetettu hieman saksaa. Hän sanoi olevansa espanjalainen siivoojavaimo nimeltään Lucia Alvarez de Salvio, Pedro Salvion vaimo ja kuolleen Madridissa tarkalleen samaan aikaan kuin Iris oli sairastunut influenssaan. Hänen käytöksensä oli aivan normaali ja voitettuaan ensimmäisen arkuutensa hän on nyttemmin suuresti kiintynyt perheeseen nimittäen rouva Farczádyä ei „äidiksi“ vaan „senoraksi“.

Hän on tavannut useita henkilöitä, jotka osaavat espanjaa ja ovat oleskelleet Madridissa, ja kaikkia hämmästyttävät hänen tarkat paikalliskuvauksensa ja hänen täydellinen espanjankielen taitonsa. Iris oli oppinut ja tunnettu henkisistä kyvyistään, kun taas „Lucia“ on täydellisesti vailla kasvatusta. Hän laulaa espanjalaisia lauluja, esittää espanjalaisia tansseja ja viettää aikansa keittämällä espanjalaisia ruokalajeja ja puuhaamalla kotiaskareissa. Hän on nyt jo mukautunut uuteen elämäänsä ja on pikemminkin mielissään huomattavaan muuttuneensa köyhästä, 40-vuotiaasta monen lapsen äidistä mukavissa olosuhteissa eläväksi tytöksi.

Rouva Farczady, samoinkuin monet muutkin, uskoo, että hänen tyttärensä, todellinen Iris on kuollut ja että jonkin vieraan henkilön sielu on ottanut hänen ruumiinsa asuinsijakseen.

„The London Forum“ julkaisi v. 1933 lokakuun numerossaan kuvauksen, joka sopii esitettäväksi ylläolevan hämmästyttävän tapauksen yhteydessä. Siinä Amar Mitter kertoo kuinka muuan intialainen opettaja, Pitajee nimeltään, kykeni jatkamaan työtänsä heikosta ruumiistaan huolimatta.

Pitajee oli valmistautunut työhönsä ankaralla askeesilla, joka luonnollisesti oli heikontanut hänen ruumistaan. Hän kulki ympäriinsä opettaen ahimsaa, epätietoisuuden, vahingonteosta kieltäytymisen oppia, mutta suurinta huomiota hän herätti sillä, että hän kykeni parantamaan sairaita kosketuksellaan. Hänellä oli kaksi työkeskusta, toinen pohjois-Intiassa, Hardwarissa, toinen Benaresissa Gangesin rannalla.

Eraana kesäiltana — kertoo Mitter — kun Benaresin asukkaita jälleen oli auringon laskeutumisessa kerääntynyt Gangesin rannalle, Pitajee huomasi ympärillään suuren joukon miehiä ja naisia, joista toiset olivat tulleet pelkästä uteliaisuudesta, toiset henkisempien vaikeuksien ajamina. Lyhyessä ja yksinkertaisessa puheessa Pitajee selitti heille „ahimsan“ periaatteita, ja pian sen jälkeen hän joutui haltiotilaan, samadhiin, jota kesti useita tunteja. Aamun koittaessa hän heräsi nähdäkseen ihmisten hävinneen ympäriltään vanhahkoa, arvokkaan näköistä naista lukuunottamatta, joka itki.

„Mitä sureksit, äiti“, kysyi Pitajee, ja seuranneessa keskustelussa hän sai tietää, että tällä naisella oli noin 28-vuotias poika, jolla oli vaikea astma, niin että lääkärit pelkäsivät hänen kuolevan. Seuraavana päivänä äiti toi poikansa, joka oli ruumiiltaan kaunis, Pitajeen luokse ja pyysi tätä parantamaan pojan. Pitajee lupasi tehdä voitavansa, mutta samalla hän nuhteli äitiä, kun tämä valitteli pelätessään menettävän kauniin poikansa. Hän sanoi, ettei äiti saanut ajatella sellaisia asioita. „Jos ajattelet siten, pelkäätkö kuolemaa; jos ajatuksesi ovat synnillisiä, tulet synnintekijäksi, jos onnettomia, onnettomaksi. Ajattele sen sijaan hyviä tekoja, hyvää elämää, rakkautta ja auttavaisuutta, ja nämä ominaisuudet tulevat sinussa ilmi. Kuolema, jota nyt pelkäätkö, näyttäytyy silloin sinulle ystäväenä, jonka toivotat tervetulleeksi.“ Sitteen hän hieroi pojan kurkkua ja rintaa, ja tämä tunsu heti helpotusta. Kun Pitajee oli luvannut äidille, ettei poika tule kuolemaan astmaan, he erosivat. Pitajee jatkoi matkaansa saarnaten maan etäisemmissä osissa.

Mutamia vuosia myöhemmin poika sairastui jälleen astmaan, tällä kerralla entistä vakavammin. Sairauden ollessa pahimmillaan hän suorastaan meni tajuttomaksi. Lääkärit heittivät kaiken toivon parantumisesta, mutta äiti luotti erakon lupaukseen. Mutta kuinka

päästä kosketuksiin hänen kanssaan, kun hänen olinpaikastaan ei ollut tietoa? Lopulta äiti arveli, ettei hänellä ollut muuta keinoa kuin rukoilla, ja hän alkoi rukoilla vakavasti. Ilmeisesti Pitajee sai tiedon hänen rukouksistaan. Hän keräsi oppilaat, joita hänellä oli ympärillään, ja kertoi näille, ettei hän enää tulisi olemaan kauan heidän kanssaan. Hän valitti, että oli tullut ottaneeksi kaiken, mitä oli voinut saada vanhasta ruumistaan, mutta samalla hän tunsi, ettei hänen työnsä vielä ollut lopussa. Kummallista kyllä hänen oli vielä käytävä Amerikassa ja Euroopassa. Ja kuitenkin hän antoi jo viitteitä päivästä, jona hän jättäisi tämän elämän. Ylen harvat kuitenkin käsittivät hänen sanojensa merkityksen kokonaisuudessaan.

Joka tapauksessa Pitajee sitten ilmestyi Benaresissa ja meni sairaan pojan luo. Potilaan äiti, joka oli suunniltaan ilosta, kertoi hänelle huolensa ja muistutti häntä lupauksesta. Jälleen Pitajee sanoi tekevänsä voitavansa ja pyysi pientä huonetta, missä hän voisi rauhassa mietiskellä, mutta samalla hän vaati, ettei häntä saanut millään ehdolla häiritä. Hän sanoi, että hän saattaa tulla huoneestaan puolen tunnin kuluttua, kahden tunnin tai kuuden tunnin kuluttua; hän saattoi myös viipyä pitempään, tai saattoi suorastaan jäädä tulematta. Sitten hän meni talon ullakkohuoneeseen, sulki oven ja ilmeisesti lankesi samadhiin.

Ihmiset kerääntyivät tajuttoman ja kuolevan nuoren miehen ympärille, ja lääkärit julistivat lopulta, tutkittuaan häntä, että hän oli kuollut. Äiti meni ihmisten kanssa yläkertaan ja naputti ovelle, mutta vastausta ei tullut. Niinpä he alkoivat valmistella ruumiinpolttoroviota. Vieläkään ei Pitajee kuulunut. Lopulta he tunkeutuivat huoneeseen ja tapasivat Pitajeen mietiskelyssä ja aivan hiljaa. Lähemmäksi tultuaan he huomasivat hänet aivan jäykäksi. Lääkärit selittivät paikalle tultuaan, että hän oli kuollut.

Äiti oli lohduton. Askeetti oli luvannut, ettei hänen poikansa kuolisi astmaan. Hän oli tullut parantamaan pojan, ja nyt olivat molemmat kuolleina. Hän ei myöskään tiennyt mitä tehdä erakon ruumiilla, sillä hänen kaltaisensa ihmisen ruumis oli pyhä, eikä sitä saanut polttaa tavallisella tavalla. Ihmiset laskeutuivat vähitellen huoneeseen, missä kuollut poika oli. Sanomattomaksi hämmästykseen he huomasivat, että poika istui ilmielävänä vuoteensa laidalla. He tuijottivat häneen silmiään uskomatta, kunnes poika alkoi kysellä, miksi he kaikki olivat siellä, miksi he tuijottivat häneen, mistä kaikki hautajaisvalmistukset. Ihmiset hämmästelivät: „Mutta sinähän olet kuollut. Lääkärit sanoivat niin ja niin, ja me olemme valmistamassa hautajaismenojasi.“ Vasta „kuollut“ sanoi: „Joka tapauksessa minä nyt elän. Totta on, että tuntuu kuin minussa olisi uusi elämä, mutta olen joka tapauksessa hengissä ja hyvissä voimissa.“

Hän pysyi hengissä jatkuvasti ja elää vielä tänä päivänä. Brahmīnin ruumis pysyi kuolleena, ja se upotettiin Gangesiin Mani Karinikan luona.

Kului jonkun aikaa, ennen kuin nuori mies oli saanut takaisin entiset voimansa, ja hänellä oli tuona aikana hoitajia. Nämä huomasivat pian, että potilas lausuili itsekseen sanskritinkielisiä lauseita (sloka), jotka ennen olivat olleet hänelle tuiki tuntemattomia, ja pyhiä kirjoituksia jollakin vieraalla kielellä, ja hän oli erittäin innostunut vaikeatajuisiin asioihin, joita hän ei ollut koskaan ennen harrastanut. Kerrankin hän pyysi hoitajiaan hankkimaan hänelle

erään uskonnollisen kirjan, jonka nimeä hän ei koskaan ennen ollut kuullut. Hän ei ennestään ollut oppinut eikä runoilija, ja kuitenkin hän ruumiistumistaan seuranneen transsin aikana saneli itse kansan kielellä sepittämiään hymnejä niin nopeasti, että kahdella harjaantuneella kirjuriilla oli täysi työ pysyä mukana.

Kaikki tämä tapahtui vuonna 1928. Sen jälkeisten viiden vuoden aikana hänen sielullinen kehityksensä on ollut ilmiömäinen; ruumiillisesti hänen piirteensä ovat säilyneet jokseenkin muuttumattomina. Nuorena miehenä hän oli ollut hyvin vastahakoinen lähtemään kotoaan; nyt hän on oma-alotteisesti tehnyt pitkiä matkoja käyden keskuksissa, joista käsin Pitajeen työtä edelleen jatketaan. Hän on nyt useiden tuhansien oppilaiden tunnustama „guru“, ja hän saarnaa samaa ahimsan oppia kuin Pitajeekin. Hänellä sanotaan olevan kyvyn parantaa ihmisiä kosketuksellaan, mutta hän käyttää tätä kykyään säästellen. Sielun kärsimyksille hänen sanojensa sanotaan tuottavan todellista lohtua. Hän on suuresti keventänyt Intian kansan kärsimyksiä perustamalla maan eri osiin „Mahanandalähetyksen palveluskoteja“, missä sairaat ja puutteenalaiset saavat apua ja hoitoa, ja hän on suunnitellut matkaa Amerikkaan ja Eurooppaan.

Tiedustelut, joihin ryhdyttiin heti yllä kerrotun tapahtuman jälkeen, antoivat tulokseksi, että päivä, jonka Pitaje oli ilmoittanut kuolinpäiväkseen, oli sama kuin se, jolloin hän oli jättänyt aineellisen ruumiinsa. Tällainen sielunvaellus on Intiassakin harvinainen tapaus. Asian ydin on, että brahmiinin sielu siirtyi nuorukaisen ruumiiseen tämän kuollessa. Tämä valinta tapahtui kaikesta päättämisen aikoja ennen tapahtumaa, ehkä silloin, kun he ensi kerran tapasivat toisensa. Aikaisemman nuoren miehen äiti ei enää pidä „vaeltanutta“ sielua poikanaan. Hän on nyt uuden Pitajeen oppilaita.

„**Siionin Viisaiden**“ pöytäkirjat. Bernistä viime toukokuussa saapuneen tiedon mukaan on häväistyskirjoituksina tunnettujen „Siionin Viisaiden pöytäkirjojen“ johdosta nostettu oikeusjuttu lopultakin päätynyt. Viimeinen käsittely kesti neljätoista päivää, ja tuomioistuin päätti, että mainitut pöytäkirjat sekä eräät muut syytteessä mainitut kirjoitelmat ovat Bernin kanttoonin roskakirjallisuutta koskevan lain alaisia, koska ne ovat omiaan levittämään vihaa yhtä kansanryhmää vastaan ja herättämään maassa levottomuutta. Syytetty Theodor Fischer, entinen Sveitsin kansallissosialistisen liiton johtaja, ja Sylvio Schnell tuomittiin näiden „pöytäkirjojen“ levittämisestä sakkoihin. Tuomioistuin pidättäytyi takavarikoimasta kirjoituksia, joita oikeusjuttu koski, koska toimenpiteellä ei sen mielestä ollut käytännöllistä merkitystä. Schnellin puolustusasianajaja ilmoitti tyytymättömyyttä päätöksen johdosta.

„Siionin Viisaiden pöytäkirjoja“ koskeva oikeusjuttu, joka viime huhtikuun 29 p:nä oli jälleen Bernissä esillä, palautuu syyteeseen, jonka Jüdische Kultusgemeinde Bern ja Schweizerischer Israelitischer Gemeindebund kesällä 1933 nostivat nyttemmin hajoitettun Kansallissosialististen Valaliittolaisten Liiton neljää jäsentä ja yhtä Bernin Kansallisen Rintaman jäsentä vastaan elokuvia ja roskakirjallisuutta koskevan lain ylittämistä. Syytteen aiheutti muuan Sveitsin kansallissosialistien eräässä kansallisen rintaman kokouksessa levittämä lentolehti, jonka sisältö oli koko juutalaisuutta halventava, sekä tunnetut „Siionin Viisaiden pöytäkirjat“, joita muuan kansallisen rintaman jäsen myi samassa tilaisuudessa. Syyttäjät pi-

tävät erityisesti pöytäkirjojen levittämistä mainitun lain rikkomisena ja vaativat, että kirjoitus on takavarikoitava ja sen vastainen myynti kiellettävä. Ratkaistakseen kysymyksen pöytäkirjojen oikeaperäisyydestä, joka merkitsee paljon ratkaistaessa, kuuluvatko ne roska-kirjallisuuteen vai ei, oikeus on pyytänyt lausuntoa kahdelta asian-tuntijalta, kirjailija G. A. Looslilta ja professori Baumgartenilta. Nämä ovat erityisesti tutkineet, ovatko sionistiset pöytäkirjat alku-perältään juutalaisia vai onko kysymys väärennyksestä, tuloksella, joka aiheutti mainitsemamme tuomion. Vasta määräajan jälkeen olivat vastaajat tiedustelleet asiaa omalta erikoistuntijaltaan, ent. everstiluutnantti Fleischhauerilta Erfurtista, joka julkaisee juutalais-vastaista lehteä. (Sv. Pr.)

Uusia uskomuksia. Stuttgartissa on Saksalaisen uskonliikkeen toimesta julkaistu „Saksalaisten raamattu“ (Germanen-Bibel), jossa on m. m. uudenaikainen saksalainen uskontunnustus. Siinä sanotaan seuraavaa: „Minä uskon ihmiseen, joka on kaiken ja kaikkien maan mahtien herra. Minä uskon saksalaiseen, Jumalan toiseen rakastettuun poikaan, itsensä herraan, joka on siitetty pohjoisen taivaan alla, syntynyt Alppien ja meren välillä, piinattu papistien ja mammonistien alaisuudessa, paneteltu, lyöty ja heitetty kurjuuteen, tuomittu helvettiin ja kaikenlaisille paholaisille, vuosikymmenien epätoivon ja kurjuuden jälkeen kansallisesta kuolemasta ylösnoussut Bachin ja Goethen sielulliseen ja henkiseen maailmaan korotettu, joka Nasaretin veljensä keralla istuu ikuisen oikealla kädellä, mistä hän on palaava Vapahtajana herättämään uudelleen eloon elävältä haudatut ja kuolleet.“ (Sv. Pr.)

Keski-Amerikan löydöt. Yucatanin niemimaalla keski-Amerikassa on tehty jälleen hämmästyttäviä löytöjä maya-kulttuurin ajoilta, jotka huomattavasti muistuttavat egyptiläistä kulttuuria. Jo ennestään tunnettujen pyramiidien vaiheilta on näet luvattu kaksi kivistä muistomerkkiä, jotka muistuttavat Egyptin sfinksejä. Eräissä tiedemiespiireissä vallitseva käsitys, että muinaisegyptiläinen sivistys ja maya-kulttuuri ovat syntyneet yhteisestä juuresta, on näistä löydöistä saanut lisätukea. (Sv. Pr.)

J. P t n.

Tien varrelta.

Ruusuristin Perustaja-Johtajan Pekka Ervastin kuolinpäivästä oli toukokuun 22 p:nä kulunut vuosi. Ruusu-Ristin jäsenet kunnioitivat hänen muistoaan kokoontumalla klo 11 illalla temppeleihin hiljaista hetkeä viettämään. Johtaja Hilda Pihlajamäki luki P. E:n kirjoituksia ja hiljaista musiikkia soitettiin. Tämä ruusuristiläisten „vigilia“ muodostui mieliinpainuvaksi muistutukseksi tehtävästämme pitää Perustaja-Johtajan syyttämä liekki palavana.

Muutto. Ruusu-Ristin kanslia on kesäkuun 1 p:stä siirtynyt Meritullinkadun 33 pihanpuoleiseen huoneistoon, joka on tähän saakka ollut Kerholan hallussa. Kerhola tulee edelleen jäämään sinne, ja tarjoilupuoilta tulevat Ruusu-Ristin Nuoret hoitamaan. Sitäpaitsi muuttavat tähän huoneistoon Pekka Ervast-Kirjasto, Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r. y., ja Ruusu-Ristin Nuoret sitomoinen.

Kulmakoulu päätti tänä keväänä seitsemännen lukuvuotensa ja alkaa ensi syksynä toimintansa täysiluokkaisena, yliopistoon johtavana yhteiskouluna, jossa, kuten ennenkin opettajakunta on ruusu-ristiläisen aatteen läpituokema.

Toimitukselle lähetettyä kirjallisuutta. W. J. Oehler, Hiljaisuuden voima, W. S. O. Y., hinta 15:—, sid. 22:—. Tähän Oxfordryhmäliikkeen hienostuneeseen hartauskirjaan, kuten koko liikkeen yleensä, palaamme myöhemmin erikoisessa kirjoituksessa.

Ruus-Ristin Kirjasto on avoinna kesäkuukausina keski- ja viikkoin klo 18—19 Kulmakoulun ensimmäisessä kerroksessa.

Kesäkurssit. Ruusu-Ristin kesäkurssit pidetään Jyväskylässä elokuun 4—11 p:nä. Kurseja johtaa maisteri Sven Krohn ja niiden erikoisena tutkimusaiheena on Pekka Ervastin viimeinen teos „Suuri Seikkailu“, joka olisi otettava mukaan. Kurssit ovat avoinna ainoastaan Ruusu-Ristin jäsenille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, joka suoritetaan kurssin alkaessa. Kesäkurssien ajaksi järjestetään yhteisasuntoja lähelle temppeleitä. Yhteisasuntoon aikovien on tuotava mukanaan peite ja liinavaatteet. Kustannusten peittämiseksi kannetaan yhteisasunnosta kahdenkymmenen markan maksu kurssialalta. Yksityisasuntoja on myös saatavana niitä haluaville. Osanottoilmoitukset samoinkuin ilmoitukset, halutaanko yhteis- vai yksityinen asunto, pyydetään lähettämään hyvissä ajoin jokaisen osanottajan täydellä nimellä varustettuna osoitteella: Jyväskylä, Ruusu-Risti-temppeleitä.

Akseli Tolan näytöksiset näytelmät „Riemujuhla“ ja „Syynalainen“, joista aikaisemmin olemme maininneet, ovat nyt ilmestyneet Werner Söderström O.Y:n Näytelmäsarjan n:o:ina 141 ja 142. Kumpaisenkin hinta 8 mk. Suosittelemme lämpimästi näitä sekä henkisesti että taiteellisesti arvokkaita näytelmiä.

P. E:n rahasto

vastaanottaa edelleenkin avustuksia, joita nyt, kuten ennenkin, käytetään P. E:n matkalainojen hoitamiseen.

Rahastonhoitaja: Herra VALDEMAR KAADE,
os. Oikokatu 15 A 18.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiuutuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. **Teosofi**
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,

jota

Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustaja-Johtaja: PEKKA ERVAST

Johtaja: rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.
Hallituksen Varapuheenjohtaja: fil. maist. Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: fil. maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiank. 16 B 33.

Rahastonhoitaja: herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain järjestö, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa, ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty seremonialliselle pohjalle, ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianmukaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa Rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Vuosikokous pidetään keväällä. Siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Ruus-Risti symbolina	185
Toimittajalta	186
Toimitussihteeriltä	193
Jumalan pilkkaamisesta	198
Rukous	204
Valon säde	205
Hermeettisiä sanoja.....	207
Ruus-Ristin kesäkurssit Jyväskylässä 1935	208
Mitä muualla tiedetään	210
Tien varrelta.....	213

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.

Toimitus: *Eino Krohn* (vastaava), *Jorma Partanen* (toimitussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 2
puh. 23 609 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Ruus-Risti symbolina.

Ruus on elämän ja ilon, onnen ja rakkauden vertauskuva, jota vastoin risti kuvaa kuolemaa ja kärsimystä, tuskaa ja taakkaa. Elämänyymmärryksemme on yksipuolinen, jos se on paljaastaan „maallismielinen“, suruton ja huoleton, jos se vain etsii aistillisia nautintoja ja kam-molla ajattelee kuolemaa; mutta se on myös yhtä yksi-puolinen, jos se pitää maallista elämää surun ja murheen laaksona, vihaa sen viattomia iloja ja vaanii syntiä sen kau-neimmissa tunteissa. Edellisessä tapauksessa se pyytää elämän ruusuja, mutta ei elämän okaita, jälkimmäisessä taas se ei tahdo nähdä muuta kuin kuolon ristin kaik-kiällä.

Rosenkreutsiläinen maailmankatsomus pyrkii yhdistä-mään kaksi äärimmäisyyttä, liittää yhteen ristin ja ruusun, hakee kultaisen keskitiön ilon ja surun rajoilta, nousee ilon ja surun yli siihen rauhaan, joka maailman voittaa. Rosenkreutsiläisyys on hengen renesanssia. Se ei kan-nata katolisen kirkon munkki-askeesia, mutta ei liioin maailmanihmistien materialismia. Se ei etsi iloa eikä pa-kene kärsimystä, vaan tervehtii molempia elämän luon-nollisina antimina.

Esoteerisesti se tulkitsee ruusuristin vertauskuvan näin: Kun ihminen ottaa ristinsä (sekä ulkonaisen että sisäisen kohtalonsa) kantaakseen — ja kantaakseen nurkumatta, jopa ilomielin, silloin ristissä puhkeaa ruusu, rakkauden ruusu, joka tuo rauhan ja autuuden hänen elämäänsä. Ruusu on silloin muodostunut hänen sydänverestään. Ja veri on Kristuksen verta, joka on vuotanut hänen sydäimestään, kun risti miekkana on siihen pistetty.

Pekka Ervast.
(Ruusu-Risti, 1921.)

Toimittajalta.

Kun prof. Freud neljättäkymmentä vuotta sitten aloitti uuden sielutieteellisen tutkimussuuntansa, jota hän nimitti psykoanalyysiksi, kiinnosti se erittäinkin salatieteellisiä ja teosofisia piirejä. Nämä tutkimuksethan tuntuivat vahvistavan sitä näkökantaa, jota nuo piirit aina olivat edustaneet, että ihmisen sielullinen ja tajunnallinen sisältö ei suinkaan rajoittunut siihen, mikä ilmeni tavallisessa valvetajuisessa tilassa. Ihmisessä oli paljon tuntemattomia puolia, joista päästiin selville vain joissakin poikkeuksellisissa tiloissa, silloin kun päivätajuinen tietoisuus ei asettanut kahleita ja rajoja näitten tajunnanpuolien ilmenemiselle. Unielämä, jota tähän saakka oli tieteellisissä piireissä pidetty sangen merkityksettömänä, joutui nyt uuden mielenkiinnon esineeksi. Siinähan juuri esiintyi tuota päivätajuisesta harkinnasta vapaata sieluelämän toimintaa. Alettiin tutkia unia, niinkuin kaikkien aikojen salaisen viisauden pohjalta aina oli tehty. Ruusu-Ristin Perustaja-Johtaja Pekka Ervast oivalsi myöskin heti, mikä merkitys tällä tutkimussuunnalla saattoi olla. Esi telmissään sielullisista sairauksista ja unielämästä, vieläpä myöhemmin Kalevala-tutkimuksiensa yhteydessä, hän usein vetosi psykoanalyysiin.

Eräässä tärkeässä kohdassa poikkesi kuitenkin psykoanalyysi salatieteellisestä tutkimuksesta. Teosofisen maailmankatsomuksen mukaan oli salattu puoli ihmisessä laajempi myöskin siinä mielessä, että se sisälsi laajempaa tietoa ja korkeampaa moraalista pyrkimystä, t. s. että ihmisen korkeampi puoli, korkeampi minä pyrkimyksineen ja tietoineen, vaikutti salatajuisena voimana, joka saattoi ilmetä poikkeuksellisissa tajunnan tiloissa. Psykoanalyysin mukaan tähdennettiin kuitenkin pääasiallisesti alaspainettua viettipuolta, jolloin varsinkin tukahdutettu sukupuolihimo näytteli tärkeintä osaa. Se ilmeni unissa, jotka olivat toivomusunia ja kertoivat ihmisen seksualikonflikteista. Alitajunta oli Freudin mukaan täynnä villipetoja. Silloin kun psykoanalyysi on lääketieteellinen menetelmä, jota käytetään sieluelämän parantamisessa sielullisten sairauksien salaisten syitten tutkimiseksi, on selvää, että nämä näkökannat painavat paljon vaa'assa, mutta psykoanalyysi ei tyytynyt siihen, vaan pyrki esittämään jonkinlaista filosofista maailmankatsomusta, jossa seksualinen

voima näytteli tärkeintä osaa, sillä siihen loppujen lopuksi perustettiin kaikki kulttuurielämä, kaikki, joka oli kotoisin päivätajunnan takaisesta piiristä. Sukupuolisuus, libido, on muunnetussa, hienostuneessa, sublimoituneessa muodossa sekä taiteen että uskonnon innoittavana voimana. Freudin oma filosofinen kanta on materialistinen. Senpätähden hän säilyttää sielulliset ilmiöt siinä suljetussa piirissä, jonka muodostavat aineelliset ärsytykset ja reaktiot, tässä tapauksessa sukupuoliset pyrkimykset. Peittelemättä hän julistaa tätä oppiaan uskontoa vastaan tähdättyssä kirjassaan „Die Zukunft einer Illusion“ (Erään illusionin tulevaisuus), joka räikeästi kieltää kaikki henkiset arvot palauttaessaan ne mahdollisimman aineellisiin ja alhaisiin vietteihin. Taiteeseen nähden on m. m. Lagerborg soveltanut näitä Freudin käsityksiä, syventäen psykoerologisten tutkimusten tuloksilla ruumiillisen perustan ymmärtämistä. Tunnettu on hänen oppinsa taiteesta myrkytyksenä ja humalana.

Libido-käsite on kuitenkin muodostunut kompastuskiveksi tälle koulukunnalle. On muodostunut toisia suuntia, jotka eivät hyväksy sukupuoliviettä kaiken alitajuntaan painetun pyrkimyksen keskeisenä selityserustana. Niinpä psykoanalyysistä on haarautunut n.s. psykosynteettinen suunta, joka vastustaa liikanaista yhden ainoan selityserustan painostamista. Psykosynteettisen suunnan edustajissa on monta, jotka eivät voi kieltää henkisen metafyyllisen voiman vaikuttavan huomattavana tekijänä sielullisen elämänprobleemin muodostuessa ja ilmetessä. Prof. James Putnam Amerikasta lähestyy neovitalistista kantaa ja näkee sielun organisoivana prinssiippinä, joka, koska se ei aina pääse ilmenemään valve-elämässä, lausuu pyrkimyksensä julki alitajuisessa muodossa. Samoin tunnetun ruotsalaisen psykologin, tri Poul Bjerren mielestä ei pidä umpimähkään tuomita kaikkea n.s. tajutonta elämää sukupuoliseksi himoksi, eikä muuksi haluiksi, vaikka on tunnustettava sen keskeinen merkitys kaikessa ihmisten pyrkimyksessä, vaan siinä esiintyy elämän sisäinen pyrkimys henkiseen ykseyteen. Tämä etsiminen tapahtuu kuoleman ja uudestisyntymisen avulla. Elämä ei salli milloinkaan kiteytymisen eikä muotoihin kangistumisen tapahtua, ja silloin kun valvetajuinen olemismuoto estää elämän vapaata kulkua, etsii se tajuttomassa toiminnassa kulkureittiä itselleen. Uskonnon alalla on toinen ruotsa-

lainen tutkija, prof. Runestam, samaan suuntaan täydentänyt tätä katsantotapaa. Hän huomauttaa, että meidän moraaliset pyrkimyksemme ovat juuri alaspainettuja, että näiden heikkoudesta johtuu sielulliset sairautemme, eikä päinvastoin niiden ylivallasta, kuten psykoanalyysi väittää.

Myöskin psykoanalyysin sublimoitumiskäsitettä, tuota käsitystä, että sukupuolihimo jonkinlaisen salaperäisen hienostumisen kautta muuttuu henkiseksi pyrkimykseksi, on ankarasti arvosteltu. Eräs saksalainen uskontopsykologi, Karl Girgensohn esim. huomauttaa, että on aivan mielivaltaista puhua sublimoituneesta tunteesta vain sovellettuna sukupuolipyrkimyksenä, sillä tunnustaahan Freud itsekin, että jokin toinen suuntaa antava voima suorittaa tämän alkemiallisen muuntamisen. Silloinhan tuo voima, joka suorittaa muutoksen on hallitseva tekijä, henkisen elämän todellinen luoja, ja sukupuolinen virike vain jonkinlaista raaka-ainesta. Ehkäpä ainesta, jota sekä alempi intohimo että ylempi pyrkimys voi käyttää hyväkseen. Professori Alexander Pfänder, jonka mielestä salatajunnassa vaikuttaa henkisenä voimana moraalinen pyrkimyksemme, arvostelee myöskin sublimoitumiskäsitettä huomauttamalla m.m., että sama todellisuus, esim. uskonnollinen tai taiteellinen pyrkimys, jää ja pysyy silloinkin, kun himomme saavat tyydytyksensä. Niitten syntymiseksi ei siis suinkaan tarvita patoutuneita ja kahlehdittuja sukupuolisia intohimoja, jotka sitten hienostuisivat, sublimoituisivat ja muuttuisivat henkisiksi pyrkimyksiksi.

Freudin libido-teorian huomattavimpia vastustajia on kuitenkin sveitsiläinen prof. C. G. Jung, joka heinäkuun 26 p:nä täytti 60 vuotta. Jung herätti jo huomiota väitöskirjallaan „Zur Psychologie und Pathologie sog. okkulter Phänomene“ (N.s. okkultisten ilmiöitten psykologiasta ja patologiasta), joka ilmestyi v. 1902. Aluksi hän oli läheisessä yhteistyössä Freudin kanssa, mutta kun hän ei hyväksynyt tämän sukupuoliteoriaa, julisti Freud, ettei hänen suuntaansa voitu pitää oikeana psykoanalyysin jatkona. Viimeisessä kirjassaan minän ja tajuttoman välisistä suhteista („Die Beziehungen zwischen dem Ich und dem Unbewussten“, Darmstadt 1928) Jung lähestyy erittäin huomattavasti okkultista ja teosofista kantaa. Sen sijaan, että hän käsittäisi sielullisten sairauksien tärkeimmäksi syyksi sukupuoliset konfliktit, hän nimenomaan huomauttaa, että hänen yli 35 vuoden ikäisistä potilaistaan ei ole ollut ai-

noatakaan, jonka hermostuneisuus ei olisi viime kädessä perustunut uskonnollisiin vaikeuksiin. Sellaisissa tapauksissa täytyi psykoterapeutisen hoidon tehtävänä olla viedä potilaansa aitoon uskonnolliseen kokemukseen.

Tajuttomassa on Jungin mielestä kannattavia, rakentavia voimia, joihin myöskin uskonnollinen elämämme perustuu. Meillä ei kuitenkaan ole kylliksi yhteyttä näihin voimiin, ja sentähden joudumme ulkonaisten olosuhteitten heiteltäviksi. Oman itsensä tuntemista tarvitaan, ja se on voimapistemme, itsemme, „J u m a l a n m e i s s ä“ tuntemista. Korkein arvo on varsinaisen Itsemme, k o r k e a m m a n M i n ä m m e, yksilöllisyytemme löytämisessä. Nämä ovat jo näkökantoja, jotka nimityksiä myöten täysin yhtyvät siihen, mitä teosofisella taholla tiedetään, ja psykoanalyysi on siis jo osaksi täyttänyt ne toiveet, joita teosofisella maailmalla sen yhteydessä on ollut.

*

Olen tänä kesänä suurella mielenkiinnolla lukenut prof. Yrjö Hirnin Runebergin palvontaa käsittelevän kirjan. Mielestäni se kuvaa maailmanhistoriassa miltei ainutlaatuisista ilmiötä. Onko minkään maan historiassa nerokas runoilijapersonallisuus, hengen mies, saavuttanut jo eläessään kokonaisen kansan yleisessä tietoisuudessa sellaisen aseman kuin Runebergilla on ollut? Onko ketään runoilijaa miltei yksimielisesti rakastettu, kunnioitettu — palvottu, kuten tuskin milloinkaan kruunattua hallitsijaa, vaan mieluummin kuin pyhimystä ja puolijumalaa? Vertauskohtia on harvassa. Voitaisiin kenties viitata Björnstjerne Björnsonin asemaan Norjan „kruunaamattomana kuninkaana“. Hän oli kuitenkin liiaksi mukana poliittisten taistelujen temmelyskentällä voidakseen kohota koko kansansa isänmaanrakkauden ja ylevimpien tunteitten vertauskuvaksi.

Tällaisia kysymyksiä tulee tehneeksi tutustuessaan Yrjö Hirnin todella painavaan ja kootun aineistonsa kannalta valtavaan teokseen, joka kieltämättä osoittaa, että Runebergin nimen yhteydessä voimme puhua suoranaisesta palvonnasta.

Hirnin kirjassa kiinnosti allekirjoittanutta varsinkin ne syvyysvaikutukset, jotka saamme Runebergin personallisuudesta, ja niistä voimista, joihin häneen kohdistunut palvonta perustui. Niinpä saamme ennen kaikkea selvän

ja syventävän käsityksen niistä Runebergin omassa psyykessä piilevistä ominaisuuksista, jotka muodostavat Runeberg-palvonnan tärkeimmät edellytykset. Suuri yleisö kyllä tuntee ja on tuntenut Runebergin pääasiallisesti „Maamme“ laulajana ja Vänrikin tarinoitten tekijänä ja on niitten johdosta palvonut suurta runoilijaa isänmaan käsitteen kirkastajana ja isänmaanrakkauden herättäjänä ja vertauskuvana. Syvempi tutkimus nyt osoittaa, miten tämä isänmaanrakkauden herättäminen läheisesti liittyy ja pohjautuu määrättyyn henkiseen eläytymiskykyyn, joka ilmenee kaikessa Runebergin runoudessa ja myöskin hänen vaikutuksessaan ystäviinsä ja ympäristöönsä. Hänen suhteessaan ympäröivään olemassaoloon, sen kaikkiin ilmiöihin, on niin suurta intensiivisyyttä ja autuutta, että koko olemassaolo muodostuu hänelle kosmillisen, jumalallisen tai, kuten hän sanoo, Kristus-olemuksen läpäisemäksi todellisuudeksi. Tällaisessa näkemyksessä myöskin isänmaa saa ylimaallisen loisteen ja intensiivisen todellisuusarvon, jonka vaikutuksesta Runeberg niin suurella suggeroivalla voimalla saattoi kirkastaa isänmaan käsitteen. Tämän Runebergin oman henkisen eläytymiskyvyn ja siitä johtuvan nerokkaan isänmaallisen runouden lisäksi vaikuttivat luonnollisesti myöskin historialliset olosuhteet siihen, että hänestä tuli vapauteen pyrkivän kansan isänmaanrakkauden vertauskuva.

Mutta sama nerokas rakkauden voiman läpäisemä elämis- ja kokemiskyky, jonka avulla Runeberg saavutti kaikkea syleilevän, harmoonisen näkemyksen olemassaolon jumalallisuudesta, elähdytti myöskin sitä voimakasta vitaalista vaikutusta, joka säteili hänestä ympäristöön ja teki hänet kunnioituksen, ihailun ja rakkauden esineeksi missä ikinä hän liikkui. Vaistomainen tunne siitä, että Runebergillä oli jotakin, jota kaikki tietämättään kaipaavat, veti ihmiset magneetin tavoin hänen puoleensa ja vaikutti osaltaan Runebergin palvonnan kehittymiseen. Runeberg on nähtävästi itse oivaltanut tämän kirjoittaessaan seuraavan mietelmänsä, jonka Hirnkin toistaa:

„Taistelemme väsyneinä uimareina maailman avaralla merellä, joka on juuri niin syvä, ettei ihmisen pituus siinä pohjaa. On kuitenkin joku harva, joka joskus kykenee löytämään kohdan, jossa levätä. Sellaisen ympäri kokoon-tuvat silloin hänen hukkuvat, kurjat veljensä, pitävät hänestä kiinni ja pelastavat hänen avullaan itsensä ja toisia. Sel-

laista ihmistä nimittävät autetuiksi tulleet veljet ihailen ja iloiten ihmiskunnan johtajaksi ja sankariksi, suureksi mieheksi“.

Myöskin tulevaisuuden Runebergin palvonta voi Hirnin mielestä kehittyä juuri runoilijan „kummallisen ja nerokkaan“ intensiivisen eläytymiskyvyn ymmärtämisestä. Silloin voi Runebergin taide „kehoittaa palvontaan, ei ihmisen, vaan niiden voimien palvontaan, jotka hänen kauttaan tajutaan“. Tässä olisi prof. Hirn voinut toistaa, mitä Runeberg itse on kirjoittanut puhuessaan näistä voimista, jotka hän tunsi kokevansa olemassaoloa kannattavina. Keskustelussaan G. M. Waenerbergin kanssa hän arvelee, että henkinen todellisuus ja voima, jota hän nimittää Kristukseksi, on jollakin tavoin erikoisen voimakkaasti läsnä jossakin määrättyssä ihmisessä, josta silloin tulee tämän todellisuuden vertauskuva, symboli. Tällöin hän m.m. käyttää samaa kuvaa uimarista, jollaisella hän tahtoi luonnehtia suurmiestä.

„Symboli on laadultaan sellainen“, Runeberg sanoo, „että se itse omistaa välittömimmän totuuden. Totuus kehkeytyy kyllä sitten lukemattomiin asteisiin ja muotoihin, mutta jos kehitys, etsiminen, edistyminen kadottaa symbolin, alkuperäisen koetun totuuden, niin se häviää, hukkuu. Kuten uideessani uiminenkin kyllä on miellyttävää, ja silti kun levähdän ja tunnen pohjan jalkojeni alla olen iloinen, tiedän, että olen kotona.“

Ja edelleen:

„Jumala antaa sellaisten symbolien syntyä, henkilöitten, joissa ilmenee kokonaisen ajan, kokonaisen suunnan, kokonaisen kansan totuus, mutta ne ovat olleet ihmisiä, historiallisia henkilöitä, ja siihen sisältyy totuuden kouriintuntuvaisuus ja kestävyys“.

Kun otamme huomioon mitä voimia, mitä todellisuutta Runeberg katsoi taiteen ja siis myöskin oman elämänsä ja taiteensa paljastavan, olisi hän siis voinut sanoa ihailijoilleen ja palvojilleen kuten Paavali: „En minä, vaan Kristus minussa“.

Lukiessaan Runebergin palvonnasta ja ymmärtäessään, mihin se perustui, tulee ajatelleeksi toista ja läheisempää henkilöä, johon kaikki nämä samat näkökannat sopivat. Tarkoitin Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajaa Pekka Ervastia. Ruusu-Ristin jäseniähän on usein moitittu siitä, että he ovat harjoittaneet jonkinlaista persoonapalvontaa, että P.E.

on ollut heille jonkinlainen puolijumala, jota he ovat ihailleet ja palvoneet kykenemättä mihinkään itsenäiseen toimintaan. Kenties ovat ne, jotka näin ovat ajatelleet ja puhuneet, kuitenkin jossakin suhteessa erehtyneet. Palvonta, sikäli kuin sellaista on ollut, on tietenkin kohdistunut siihen henkiseen elämään, jota P. E. julisti, paljasti ja ilmensi. Hän itse aina nöyränä teroitti mieliin, ettei hänen persoonallisuuteensa saanut kiinnittää huomiota, vaan ainoastaan Kristukseen, jota hän tahtoi palvella ja jonka totuutta ja elämää hän tahtoi opettaa. Mutta joskaan emme voi puhua palvonnasta muussa mielessä kuin tässä vertauskuvallisessa, symbolisessa, koska P. E. oli toistamamme Runebergin sanojen mukaisesti määrätyn henkisen todellisuuden ja totuuden symboli, on kuitenkin sisältynyt ja sisältyy Ruusu-Ristin jäsenten suhteeseen Perustaja-Johtajaansa myöskin jotakin persoonallista. Tämä persoonallinen puoli on rakkaus ja kiitollisuus, ja voiko inhimillisessä elämässä milloinkaan olla liian paljon rakkautta?

*

Julkaisemme tässä numerossa P. E:n kirjoituksen „Jumalan pilkkaamisesta“. Se on ollut painettuna v. 1902 „Työmiehen Illanvietto“ nimisessä lehdessä, jonka vakinaisiin avustajiin kuului m.m. J. J. Mikkola, Maila Talvio, Veikko Palomaa ja Arvid Järnefelt. Kirjoitus ansaitsee huomiota senkin takia, että se käsittelee aihetta, joka tavallaan on nykytärkeä. Aivan viime aikoina on nim. jonkin vanhentuneen lakipykälän turvissa nostettu syytteitä Jumalan pilkkaamisesta. Muiden muassa on tunnettua novellien kirjoittajaa Pentti Haanpäätä vastaan nostettu syyte sen johdosta, että joku hänen romaanihenkilönsä on käyttänyt karkeata kieltä kirkon ja valtion yhdistymisessä Konstantinuksen aikana ja arvellut, että siitä on kaikki paha saanut alkunsa. „Tulenkantajat“-niminen viikkolehti, jonka suunta tosin on poliittissävyinen, on samoin saanut vastata oikeudessa julkaistessaan käännösotteen sotaromaanista „Sotilas Sveik“, jonka tekijä on tshekkiläinen kirjailija Jaroslav Hasek. Kohta, jota on pidetty Jumalaa pilkkaavana, on m.m. se, jossa sotilas Sveik näkee unessa Jumalan, joka sitten osottautuukin hänen kapteenikseen. On selvää, että tällainen syyte Jumalan pilkkaamisesta on aivan luonnonoton maassa, jossa on uskonnonvapaus. Onhan aivan mielivaltaista, mitkä kohdat jonkun toisen henkilön

maailmankatsomuksessa voidaan katsoa toisen uskonnollisia tunteita loukkaaviksi. Kaikki toisten uskonnollisten mielipiteitten asiallinen arvostelu voisi tietysti joutua tällaiseen asemaan. Mutta onko tämän lakipykälän mukaan ainoastaan ev. luterilaisella kirkolla ja sen jäsenillä oikeus nostaa syyte heidän Jumalansa pilkkaamisesta, vai onko muillakin sama oikeus, kun heidän uskonnollisia tunteitaan on esim. juuri tämän kirkon puolelta loukattu? Nämä kysymykset jo osoittavat mihin mahdolltomuuksiin tämän pykälän sovelluttaminen johtaa. Rangaistuksetkin sen rikkomisesta ovat sangen suuret. Olen kuullut puhuttavan jopa vuoden vankeudesta. Oikeastaan on hämmästyttävää, että vielä nyt, neljättäkymmentä vuotta sen jälkeen kuin P. E:n kirjoitus ensimmäistä kertaa julkaistiin, kysymys saattaa olla aktuaali.

Toimitussihteeriltä.

Monissa totuudenetsijäpiireissä on herättänyt syvää huolestumista kirkkojemme kykenemättömyys tyydyttää nykyajan ihmisten henkisiä tarpeita. Inhimillinen luonto on tuskin sanottavasti muuttunut niiden parin tuhannen vuoden aikana, jotka pian tulevat kuluneiksi kristinuskon syntymästä, mutta ne monet ulkonaiset muodot ja uudet tyydytystä vaativat tarpeet, jotka etenkin parina viimeisenä vuosisatana ovat tulleet ihmisten elämään, näyttävät muodostavan vaikeasti läpäistävän muurin inhimillisten persoonallisuuksien ja uskonnollisen julistuksen välille. Milloin teologia ei ole laimentunut kamaritieteilyksi tai filosofoinniksi, se on itsepintaisesti pysyttäytynyt niissä julistusmuodoissa, jotka tehosivat ihmisiin satoja vuosia sitten, ja kumpaisessakin tapauksessa uskonnon ote ihmisiin yleensä on jäänyt löyhäksi. Tieto siitä, että uskonnon vaatimukset on puhtaimpina löydettävissä sen perustajan alkuperäisistä sanoista ja teoista, on kristillisen kirkon yhteydessä herättänyt yhä selvenevän uuden uskonpuhdistuksen vaatimuksen: meidän maassamme sen on selvimmän lausunut julki Pekka Ervast, joka elämällään ja sanoillaan julisti vuorisaarnaa kaiken kristinuskon väistämättömänä lähtökohtana. „Kirkolla on 24 vuotta armonaikaa“, hän lausui eräässä kysymysillassa v. 1927, „sen

on tuon ajan kuluessa ryhdyttävä Kristuksen puolelle, muussa tapauksessa se loppuu omaan mahdottomuuteensa.“

Nyt, aivan viime vuosina, on itse kristillisten kirkkojen piirissä esiintynyt liike, joka näyttää pohjautuvan samaan inspiratioon. Tarkoitamme n.s. Oxford-liikettä. Saavutettuaan huomattavaa kannatusta eri osissa maapalloa se on äskettäin saapunut myös pohjoismaihin, ja Suomesakin sen nimi näkyy sanomalehdissä tuon tuostakin mainittuna keskustelujen tai esitysten aiheena. Puolen vuoden aikana on myös ilmestynyt kolme kirjaa, jotka antavat hyvän kuvan tuosta liikkeestä, nim. englantilaisen sanomalehtimiehen A. J. Russellin „Vain syntisille“, saksalaisen papin W. J. Oehlerin saarnakokoelma „Hiljaisuuden voima“ ja norjalaisen kirjailijan Ronald Fangenin „Kristillinen maailmanvallankumous“.

Oxford-liikkeen alkuunpanija on englantilainen evankelista, toht. Frank Buchmann. Tehdessään uskonnollis-sosialista työtä Yhdysvalloissa, hän oli joutunut erimielisyyksiin erään kirkon johtokunnan kanssa, mutta saatuaan kerran Englannissa syvällisen kokemuksen Jumalan rakkaudesta Kristuksessa, hän kirjoitti jokaiselle johtokunnan kuudelle jäsenelle kirjeen ja pyysi anteeksi sitä, että oli tuntenut katkeruutta heitä kohtaan. Tämä tapahtui v. 1908. Tehtyään pitkiä matkoja Yhdysvalloissa ja Kauko-idässä Buchmann palasi Englantiin v. 1921 asettuen Oxfordiin. Siellä hän keskusteluissa sai useita opiskelijoita kannattajikseen, ja nämä muodostivat ensimmäiset lähetystyötä tekevät ryhmät.

Tämän kristillisissä kirkoissa vaikuttavan liikkeen kauniina päämääränä on tarkoitus muodostaa todellisten kristittyjen yhteys kirkkokunnista riippumatta alkuseurakuntien hengessä. Tällainen yhteys voidaan muodostaa vasta sitten, kun ihmiset ovat päässeet yhteyteen Jumalan kanssa. Ihmisiä erottaa yleensä Jumalasta synti, ja syntiä taas on kaikki, mikä erottaa ihmiset Jumalasta ja toisistaan. Kuinka sitten saavutetaan oikea suhde Jumalaan ja lähimmäisiin? Oxford-liike ilmaisee tämän kahdella sanalla: *avautuminen ja todistus*. Joko ryhmän kokouksessa tai kahdenkeskisessä keskustelussa ihminen saatetaan näkemään oma huonoutensa ja sen vastakohtana Jeesuksen täydellisyys; ne, jotka ovat keskustelua johtamassa, todistavat puolestaan entisistä rikkomuksistaan ja virheistään

ja niistä vapautumisestaan. Ryhmä on siis ottanut käytännön sielullisessa terveydenhoidossa niin tehokkaaksi osoitautuneen ripin, jota katolinen kirkko on kauan käyttänyt, ja joka on oleellisena osana psykoanalyttisissä parannusmenetelmissä. Omien heikkouksiensa vilpittömän tunnustaminen merkitsee useimmille ihmisille suurta voittoa persoonallisuudestaan; kun siihen samalla liittyy aitokristillinen vaatimus entisten vääryyksien hyvittämisestä ja dogmeihin puuttumaton julistus kristinuskon siveellisistä vaatimuksista, ei ole ihmeteltävä, että tämä liike on saanut paljon kannattajia — ihmisiä, jotka tahtovat elää ohjeinaan ehdottoman rehellisyyden, ehdottoman puhtauden, ehdottoman epäitsekkyuden ja ehdottoman rakkauden-ihanteet.

Ilahduttavana puolena mainittakoon myös se mietiskelyn muoto, jota liikkeeseen kuuluvat tahtovat noudattaa. Heitä näet kehoitetaan aamuisin — ja muulloinkin — hiljenty-mään ja ottamaan vastaan neuvoja Pyhäältä Hengeltä, Jumalalta. Tällaista hiljaista, odottavaa ja vastaanottavaa mietiskelyrukousta on tietääksemme harjoitettu kveekarien keskuudessa John Foxin päivistä alkaen, mutta kirkot ovat tähän saakka suhtautuneet siihen epäluulolla, samoin kuin kveekarilaisuuteenkin sen uskonnollisten ihanteitten korkeasta tasosta piittaamatta.

Oxford-liikkeen terveenä vakaumuksena on, että maailman parantumisen ehtona on yksilöiden parantuminen; siitä, että yksilöt kokonaisuudessaan vaikuttavat yleisiä oloja muuttavasti, mainittakoon yhtenä esimerkkinä, että liike on Etelä-Afrikassa saanut aikaan suorastaan uuden kansallisen yhteyden liittämällä toisiinsa eri rotujen, kansallisuuksien, uskontokuntien ja luokkien edustajat. Ja Ronald Fangen kysyy innoitettuna kirjassaan: „Onko Norjan kansasta määrä tulla todella kristillinen kansa ja alistuuko se Jumalan johdatukseen? Onko pohjolan kansojen, joilla kaikilla on risti lipussaan, määrä osoittaa maailmalle ristin elämänuudistava voima? . . . Olen vakuuttunut siitä, että pohjolalla nykypäivinä on kristittyinä kansoina tehtävänä koko maailman käsittävä lähetystyö.“

Koska jokaista julkisuudessa esiintyvää liikettä voi arvostella, ei Oxford-liikkeeseen tee säännöstä poikkeusta. Kun tietää, miten kaukana Totuudesta ihminen on vielä „avauduttuaankin“, voitettuaan persoonallisuutensa ensimmäisen vastarinnan, suhtautuu luonnollisesti varovaisuudella runsaisiin ja nopeisiin kääntymyksiin, joita tämä liike

on saanut aikaan; julkiset synnintunnustukset voivat myös joissakin tapauksissa viedä sellaiseen huonojen ominaisuuksien esittelyyn, jossa jo on mukana hieman turhamaisuutta, — joutuvathan ryhmätyötä tekevät todistamaan itsestään hyvin usein. Tämä vaara ei kuitenkaan uhkaa liikettä kokonaisuudessaan, mikäli sen edustajat pysyttävät positiivisen kristillisyyden julistamisessa.

Jostakin syystä Oxford-liike on jättänyt vuorisaarnan tehostamisen ohjelmastaan, ehkä siksi, ettei sen perustaja ole Tolstoin ja P. E:n tavoin löytänyt niitä selviä Jeesuksen käskyjä, jotka tunnemme. Joku voisi myös hämmästyä sitä, ettei näe liikettä edustavassa kirjallisuudessa sen kantaa monissa kysymyksissä, jotka saattavat kauankin askarruttaa totuudenetsijän ajatuksia. Ihmisen kehityksen päämäärä, jälleensyntyminen, muut uskonnot ovat muiden muassa kysymyksiä, joita tämän kirjoittaja ei ole nähnyt pohdittavan. Toisaalta voimme ymmärtää liikkeen kannan niin, ettei se haluakaan puuttua kovin moniin kysymyksiin. Se haluaa vaikuttaa ihmisessä mielenmuutoksen ja jättää hänet sitten toisaalta Pyhän Hengen, toisaalta sen kirkkokunnan huomaan, mihin hän mahdollisesti kuuluu. Tällaisella työn rajoittamisella on hyvät puolensa. Liike noudattaa tavallaan „pienimmän vastustuksen linjaa“; se käyttää yleisiä kristillisten kirkkojen oppisanoja (esim. synti, lunastus, risti) tavanomaisessa merkityksessä, mutta jos se riittävästi saa aikaan uudistuneita elämiä kirkkojen piirissä, voidaan odottaa, että näidenkin vaikutus tulee entistä tehokkaammaksi. Erittäin miellyttävää on todeta, ettei helvetistä ole puhetta; toivokaamme, että tämä keskiaikainen oppi ikuisesta piinasta mahdollisimman pian häviää Suomenkin pappien saarnoista. Kun Suomen kansan tajuunasta häviää kahlehtiva helvetin pelko, ja kun Jeesuksen kuolemaan nojautuva sovintokuoleman dogmi joutuu oikeaan asemaansa käytännöllisen kristillisyyden vaikutuksesta, silloin myös teosofinen liike saa entistä enemmän todellisia pyrkijäsieluja kannattajikseen, — niitä, jotka myös haluavat tietoa elämän syvimmistä salaisuuksista, ja jotka haluavat todellisina tietäjinä palvella kanssaihmiisiä. Vaikka siis Oxford-liike ei edustakaan niin täydellistä elämänäkemyttä kuin teosofia, johon sisältyy sekä hyvän ihmisen että tietäjän ihanteet, on sillä varmasti teosofisen totuudenetsijän sympatiat puolellaan, vaikka jotkut sivulliset saattaisivat epäillä päinvastaista. Itse teosofisen liikkeen

alkuunpanija, H. P. Blavatsky, kirjoitti viime vuosisadalla seuraavasti:

„Ihmiset eivät kaikki kelpaa salatieteilijöiksi, mutta kaikki voivat olla teosofeja. Monet, jotka eivät koskaan ole kuulleet Seurasta, ovat teosofeja itse tietämättään; sillä teosofian ydin on siinä, että täydellinen sopusointu saadaan aikaan ihmisessä hänen jumalallisen ja inhimillisen luontonsa välille, että hänen jumalalliset ominaisuutensa ja pyrintönsä sautetaan oikeuksiinsa, ja että ne pääsevät hallitsemaan hänen maallisia ja eläimellisiä intohimojaan. Sen päätunnusmerkkeinä ovat hyvyys, kaiken pahansuopuuden ja itsekkyyden puute, ihmisrakkkaus, hyvä tahto kaikkia olentoja kohtaan ja täydellinen oikeus sekä toisia että itseään kohtaan. Teosofian opettaja saarnaa hyvän tahdon evankeliumia; ja totta on myös toisaalta, että se, joka saarnaa hyvän tahdon evankeliumia, hän opettaa teosofiaa . . .

Olen varma siitä, että kun ymmärretään teosofian oikea luonto, haihtuvat olemattomiin ne ennakkoluulot, jotka ikävä kyllä nyt ovat niin vallalla. Teosofit ovat pakosta kaikkien sellaisten liikkeitten ystäviä, jotka joko älyllisesti tai puhtaasti käytännöllisesti työskentelevät maailmassa ihmiskunnan tilan parantamiseksi. Olemme kaikkien niiden ystäviä, jotka taistelevat juoppoutta vastaan, eläimille osoitettua julmuutta vastaan, naisia kohtaavaa vääryyttä vastaan, yhteiskunnan tai hallituksen turmelusta vastaan — vaikka emme sekaannu politiikkaan. Olemme niiden ystäviä, jotka harjoittavat käytännöllistä hyväntekeväisyyttä, jotka koettavat hiukankin kohottaa sitä kauheata kurjuuden taakkaa, mikä köyhiä painaa. Mutta teosofeina emme voi antautua erikoisesti näihin suuriin tehtäviin. Yksilöinä voimme sen tehdä, mutta teosofeina meillä on paljon laajempi, tärkeämpi ja vaikeampi tehtävä suoritettavana . . . Teosofien tehtävä on avata ihmisten sydämiä ymmärtämään ihmisrakkautta, oikeutta ja jalomielistä anteliaisuutta, koska nämä ominaisuudet erikoisesti kuuluvat ihmiskunnalle ja ovat luonnollisia ihmiselle hänen kehitettyään itsessään inhimillisen olennon ominaisuudet. Teosofia opettaa eläinihmistä olemaan inhimillinen ihminen; ja kun ihmiset ovat oppineet ajattelemaan ja tuntemaan, niinkuin todella inhimillisten olentojen tulisi ajatella ja tuntea, silloin he menettelevät inhimillisesti, ja kaikki suorittavat vapaaehtoisesti rakkauden, oikeuden ja anteliaisuuden tekoja.“

*

Sellaisen yksinkertaisen ja vilpittömän liikkeen edessä, kuin on Oxford-liikekin, teosofinen totuudenetsijä tulee vaistomaisesti suorittaneeksi itsetutkistelua ja vertailua. Kun siihen johtuu, tuntee elävästi, miten velvoittava on se tieto, jonka teosofi on saanut taistella itselleen. Jos, niinkuin muistellemme P. E:n sanomaksi kerrotun, „sivistyneen ihmisen olemassaolon oikeus on siinä, että hän on okkultisti“, miten paljon suuremmassa vastuussa olemme tiedoistamme me, jotka olemme saaneet teosofian valaisemaan elämäämme! Jos puhtaasti älyllinen harrastus on johdattanut meidät teosofiaan, joka sitten on antanut meille

tyydytystä, on meillä tiellämme esteenä, että persoonallisuutemme, vaikka kuinkakin hienostuneesti, rakentaa itselleen älyllisen suojamuurin, ja silloin meidän, älyllisesti rikkaitten, on vaikea päästä taivasten valtakuntaan, todella henkiseen elämään, ilman sielullista „köyhtymistä“, joka on sitä kipeämpi, kuin lukuisimmat ovat ne kahleet, jotka meitä sitovat. Monelle sielulliselta rakenteeltaan karkeammalle on persoonallisuudestaan luopuminen helpompaa kuin sille, joka on linnoittautunut älytasolle. Henkisen elämän ensimmäisenä ehtona on kaikissa tapauksissa persoonallisuudesta luopuminen. Luonnonlahjojemme ja kykyjemme kehittäminen ei ole samaa kuin persoonallisuutemme hemmoittelu.

Meille kaikille totuudenetsijöille, olimmepa kyvyiltämme ja lahjoiltamme millä asteella tahansa, on lähimmäiseksi päämääräksi varattuna opetuslapsiuden ihanne. Mestari, meidän jumalallinen Itsemme, odottaa. Uskallammeko pyrkiä hänen yhteyteensä?

Jumalan pilkkaamisesta.

Vanhassa testamentissa (III Moos. kirja 24: 10—23) kerrotaan miehestä, joka oli syntynyt juutalaisesta äidistä ja egyptiläisestä isästä, ja joka kerran riitaantuessaan juutalaisen kanssa leirissä, pilkkasi Jumalaa mainitsemalla hänen nimensä. Juutalaisten Jumalan-nimi, *J a h v e h*, pidettiin näet niin pyhänä, että sen lausuminen oli ankarasti kielletty; kun esim. luettiin tekstiä, sanottiin Jahveh-nimen asemesta *A d o n a i*, Herra, ja sana Jahveh ruvetiin kirjoittamaan *Adonai*-sanan vokaaleilla, josta sitten johtui lausumatapa *J e h o v a h*. Tuo mies teki siis itsensä syypääksi suureen rikokseen, jonka tähden hänet heitettiin vankeuteen odottamaan lopullista tuomiotaan. Mooseksen laissa ei vielä oltu määrätty rangaistusta tällaisesta rikoksesta, mutta nyt Mooses sai Herran suusta kuulla seuraavan tuomion:

„Vie hänet, joka on pilkannut, leiristä ulos, ja anna niiden kaikkien, jotka sen kuulivat, panna kätensä hänen päänsä päälle, ja anna koko seurakunnan häntä kivittää.

„Ja sano Israelin lapsille: Joka Jumalaansa pilkkaa, hän vastatkoon synnistään.

„Joka Herran nimen lausuu, hänen pitää kuolemalla kuoleman: koko seurakunta on hänet kivittävä. Ja niinkuin muukalaiselle tapahtuu, niin tapahtukoon kansalaiselle: joka sen nimen mainitsee, hän kuoloon.“

Ja kertomuksessa lisätään, että Israelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle käsenyt.

Tämän nojalla kristityt valtiot katsoivat tarpeelliseksi ottaa lainsäädännössään huomioon myöskin n.k. uskonnolliset rikokset. Ja tuon Mooseksen lain mukaisesti rangaittiin kuolemantuomiolla se, joka pilkkasi Jumalaa tai hänen pyhää sanaansa (kts. esim. v. 1734 lakia).

Valtiot, jotka kutsuivat itseään kristityiksi, ottivat täten käytäntöön juutalais-pakanallisen yhteiselämän muodon sen sijaan että olisivat tutkineet, mitä heidän tunnustamansa Mestari sanoo.

Uudessa testamentissa ei ole puhe minkäänlaisista senkaltaisista rikoksista ja vielä vähemmän rangaistuksista. Jeesus sanoo kerran, että kaikki muut synnit annetaan anteeksi paitsi syntiä pyhää henkeä vastaan, jota ei anneta anteeksi ei ajassa eikä ikuisuudessa, mutta ei hän siitä mitään rangaistusta määrää. Koko hänen oppinsa oli päinvastoin rakkauden oppia, ja kristitty on juuri se, joka ei kosta, ei vastusta pahaa pahalla, vaan voittaa kaikki rakkaudella. Yllämainitussa tilaisuudessa Mooses sai Herraltaan tämänkin käskyn:

„Jos joku ihmistä lyö, hänen pitää kuolemalla kuoleman . . .“

„Vahinko vahingosta, silmä silmästä, hammas hampaasta . . .“

Ihan tästä käskystä sanoo Jeesus (Matt. ev. V: 38—42).

„Te olette kuulleet, että on sanottu: Silmä silmästä, hammas hampaasta.

„Mutta minä sanon teille, että teidän ei pidä vastustaa pahaa“, j.n.e.

Kristuksen kanta on siis päivän selvä. Mitä nyt Jumalan pilkkaamiseen tulee, niin siitä mainitaan uudessa testamentissa Matteuksen XXVI luvussa ja Johanneksen X:ssä, ja molemmissa kohdin mainitaan myöskin rangaistuksena kuolema. Mutta kaukana siitä, että niissä kohdin olisi annettu mitään käskyä kristityille, päinvastoin kerrotaan kuinka heidän Mestarinsa Jeesus kanteenalaisena Jumalan pilkkaajana puolustaa itseään juutalaisten raakaa ja jumalatonta lakia vastaan. Kun juutalaiset ki-

vittivät häntä sen tähden, että hän muka teki itsestänsä Jumalan, Jeesus vastasi: „Eikö teidän laissanne ole kirjoitettu: Minä sanoin, te olette jumalia“?

Hirveää pimeyttä ja kristillistä tietämättömyyttä se oli, joka rikoslakiin loi tuommoisen verisen pykälän Jumalan pilkkaamisesta. En tiedä, onko kristillinen tieto s. o. tieto siitä, mitä evankeliumissa opetetaan, meidänkään päivinämmä suuresti kasvanut, sen kumminkin tiedän, että kristillinen rikoslaki on muuttunut. Sen on ihmiskunnan yleinen kehitys aikaansaanut. 19:llä vuosisadalla kristikunta siksi valistui, että se ymmärsi ajan vaativan semmoisen järjettömän lakipykälän muuttamista. Niinpä meidän uudessa rikoslaissamme sama pykälä kuuluu näin:

„Jos ken julkisesti pilkkaa Jumalaa, rangaistakoon korkeintaan neljän vuoden kuritushuoneella tai vankeudella. Jos se tapahtuu ajattelemattomuudesta tai äkkipikaisuudesta, olkoon rangaistuksena sakot tahi korkeintaan kuuden kuukauden vankeus.“

*

Suuri askel on täten otettu ihmisyyttä ja kristillisyyttä kohti, mutta vielä ollaan kaukana totuuden päämaalista. Tarkastakaamme vähäsen tuota lakipykälää. Kaikessa yksinkertaisuudessaan se on sangen salaperäinen ja epäselvä. „Jumalan pilkkaamisesta“ sanotaan, mutta ei määritellä, minkälaisesta pilkkaamisesta on puhe ja — mistä Jumalasta. Niin, kaksi kohtaa siinä jää epäselväksi, kuten lukija pian on huomaava.

„Jumalan pilkkaamisesta“ — —. Noituminen, vannominen ja kiroominen on kyllä ruma ja raaka tapa, mutta tuskin siitä sentään tuomittaisiin ihminen kuritushuoneeseen, ja ahtaaksi kai tilakin kävisi vankiloissamme, jos kiroominen katsottaisiin Jumalan pilkkaamiseksi. Jotakin muuta sillä tarkoitettaneen, mutta koska ei laissa sitä selvitetä, lienee parasta, että turvaudumme teologiaan, s. o. kirkolliseen jumaluusoppiin.

Tämän mukaan nyt Jumalan pilkkaaminen eli blasphemia — kun ei lukuun oteta „syntiä pyhää henkeä vastaan“ — on siinä, että joku ilkeämielisesti on tunnustamatta Jumalan majesteettia ja kunniaa taikka lausuu Jumalasta semmoista, mikä on hänen majesteettiuttansa vastaan, taikka omistaa itselleen sellaista, joka ainoastan on Jumalalle tuleva. Niinpä Assyrian kuningas Sanherib pilk-

kasi Jumalaa, kun hän sotajoukkoineen valloitti juutalaisten kaupunkeja toisen toisensa perästä ja vihdoin Jerusalemin edustalla vaati juutalaisia luopumaan jumalastaan ja palvelemaan häntä, koska heidän Jumalansa heitä ei kumminkaan auttanut (Jesaias, 36 ja 37 luku). Jumalan pilkkaaja on se, joka kieltää esim. Jumalan kaikkivaltiuuden tai kaikkietäväisyyden, tahi joka esim. sanoo itseään jumalaksi ja vaatii itselleen jumalallista kunnioitusta.

Näin on siis määritelty, mitä pilkkaaminen on, ja samalla on viitattu siihen, mistä jumalasta on kysymys — että on kysymys kristillisen jumaluusopin Herra Zebaothis-ta. Jos siis joku tekisi naurunalaiseksi esim. buddhalais-ten jumaluuskäsitteen tai sen Jumalan, jonka profeetta oli Mohammed, s.o. muhamettilaisten Allahin, niin häntä ei mitenkään saattaisi syyttää Jumalan pilkkaamisesta, vielä vähemmän laillisesti rangaista. Ehkä hän päinvastoin sillä menettelyllään olisi tehnyt palveluksen kristittyjen Jumalalle?

Nyt kuulen jonkun lukijan puoleksi harmissaan, puoleksi ihmetellen huudahtavan: „Mitä sinä puhut kristittyjen ja muhamettilaisten ja buddhalaisien jumalista, ikäänkuin Jumalia olisi monta! Tiedäthän, ettei ole muuta kuin yksi Jumala. — Hän se on samalla kristittyjen ja pakanainkin Jumala. Eihän rikoslaissamme ole puhe mistään erityisestä Jumalasta, vaan Jumalasta yleensä, siitä ainoasta Jumalasta, joka on kaiken maailman herra“.

Olkoon. Otaksutaan, että rikoslaki ei ole puhunut mistään erityisen uskonnon korkeimmasta jumaluuskäsitteestä, vaan todellakin itse totuuden jumalasta: silloin minä kysyn: Kuinka me saatamme sanoin pilkata sitä Jumalaa? Kuinka saatamme loukata Hänen majesteettiuttaan? Niinkö pieni hän on, että hän välittäisi meidän pilkastamme? Niinkö vähäpätöinen hän on, että hän soisi meitä rangaistavan?

Oi, mitä me Jumalasta tiedämme? Buddha sanoi, että hän on totuus, Jeesus sanoi, että hän on rakkaus. Mutta kuka meistä voi väittää, että hän tietää kaiken totuuden niinkuin tiesi Buddha Gautama, tahi että hän rakastaa niinkuin rakasti Jeesus Natsarealainen? Ja jos joku sen voisi itsestään väittää, niin olen vakuutettu siitä, ettei hän loukkaantuisi enemmän kuin Buddhakaan eikä vaatisi rangaistusta enemmän kuin Jeesuskaan, joka sanoi: kaikki synnit annetaan teille anteeksi.

Sanalla sanoen: minä en usko, että ajatteleva ihminen voi Jumalaa pilkata, maailman Jumalaa. Yksityisen kirkkokunnan Jumalaa voi pilkata, muttei totuuden. Siihen totuuden Jumala on liian suuri.

Minä en usko, että Jumalaa voi sanoin pilkata, sillä jos katselen historian kulkua, huomaan, että Jumalan pilkkaajaksi aina on kutsuttu sitä ihmistä, joka on pyrkinyt suurempaan totuuteen kuin mitä hänen aikalaisensa ymmärsivät ja julistanut syvempää rakkautta ja jumalantuntoa kuin mitä hänen kanssaihmisissään ilmeni.

Sen tähden uskon, että jos laissamme todellakin on tarkoitettu totuuden Jumalaa, koko se lainpykälä Jumalan pilkkaamisesta olisi poispyyhittävä.

Eikö tätä missään maassa ole ymmärretty?

On kuin onkin.

Enemmän kuin sata vuotta on jo valtio-oikeustiede käsittänyt, ettei oikeuden loukkaamiskäsitteestä saata olla puhetta korkeimman olennon yhteydessä, jonka tähden Jumalan pilkkaamiseksi saattaa kutsua korkeintaan kirkon tai valtion uskonnollisen perustan pilkkaamista. Täten koko asia ei enää ole suorastaan uskonnollista, vaan pikemmin valtiollista tai yhteiskunnallista laatua.

Ja tämä perusohje on toteutettuna sekä Saksan että Ruotsin rikoslaisissa. Saksan rikoslain 166 § kuuluu:

„Joka sen kautta, että hän julkisesti pilkkaa Jumalaa häpäisevillä lausunnoilla, herättää paheksusta (Ärgernis) . . . rangaistakoon korkeintaan kolmen vuoden vankeudella.“

Ruotsin laki on vielä suvaitsevaisempi. Paitsi että sen katsantokanta on sama kuin Saksan lain, on se vielä lieventänyt rangaistustakin. Kysymyksessä oleva pykälä laadittiin v. 1887 näin kuuluvaksi:

„Joka Jumalaa pilkkaamalla tai parjaamalla tai pilkkaamalla Jumalan pyhää sanaa tai sakramenteja herättää yleistä paheksusta (förrargelse) rangaistakoon korkeintaan yhden vuoden vankeudella tai sakoilla.“

Näissä muissa luterilaisissa maissa voidaan siis syyttää ja rangaista „Jumalan pilkkaamisesta“ ainoastaan sitä, joka menettelyllään herättää paheksusta — ja semmoisessa näkökannassa on epäilemättä paljon enemmän järkeä, kun kerran lähtökohta on määrätty.

Yhtäkaikki oikeudenkäynti tällaisen syytöksen johdosta on tuiki harvinaista. Kuka tahtoo syyttää toista

semmoisesta rikoksesta, johon hän ehkä itse tekee itsensä syyppääksi? Pappi, joka kirkossa rukoilee voittoa ja Jumalan apua oman kansansa sotajoukoille, pilkkaa rakkauden Jumalaa yhtä paljon kuin se, joka esim. sanoo suoraan, että Jumala on vain toinen nimi koston ja vihan käsitteelle. Sotapäällikkö, joka tappotantereilla rohkaisee miehiään huutamalla: „Jumala on korkein kenraalimme!“ pilkkaa yhtä paljon totuuden Jumalaa kuin se, joka esim. sanoo suoraan: „Jumalaa ei ole laisinkaan olemassa.“ Ei — syvällä kunkin tiedossa luonnostaan asuu, että ehdoton Jumala ei siitä loukkaannu, mitä ihmiset tietämättömydessään tekevät.

*

Ei Jumalaa saata sanoin pilkata. Ihmisiä ja inhimillisiä laitoksia saattaa pilkata, mutta harvoin ihmiset loukkaantuvat, kun ei heidän oma persoonansa ole kysymyksessä. Harvoin toisen puolesta loukkaantuvat, vielä harvemmin Jumalan. Se oikein onkin. Sanoi Jeesuskin: Älkää koskaan suuttuko.

Emmekö siis millään lailla saata Jumalaa pilkata? En tiedä.

Mutta syvennetäänpä koko käsitettä. Annetaan pilkan tapahtua ei sanoissa, vaan teoissa, ja kysytään: Voimme ko teoillamme Jumalaa pilkata? Jumala on rakkaus, Jumala on totuus, voimmeko häntä teoillamme loukata? Eiköhän silloin, kun elämme unohtaen rakkauden, unohtaen totuuden, kun elämme niinkuin ei muuta olisi kuin meidän oma itsekäs persoonamme, sen hovit ja nautinnot? Eiköhän silloin, kun suvaitsemme yhteiskunnassamme kaikenmoista vääryyttä ja kaikenmoista pahaa? Silloin emme näennäisesti loukkaa muita ihmisiä, emme valtion emmekä kirkon perusteita — mutta ehkä me loukkaamme sitä näkymätöntä Jumalaa, jonka ääni kuuluu meidän hengesämme; ehkä me pilkkaamme sitä jumalallista Isää, joka tahtoisi, että kaikki olisimme hänen lapsiaan.

Niin, ehkä voisi sitä kutsua Jumalan pilkkaamiseksi. Mutta siitä ei tule eikä voi tulla mitään rikoslain pykälissä määrättyä rangaistusta.

P e k k a E r v a s t.

(„Työmiehen Illanvietto“, n:o 5, 1902).

Toimituksen lisäys: Täydennykseksi esitettäköön tässä Suomen rikoslain 10. luvun kaksi ensimmäistä pykälää nykyisessä muodossaan v. 1934:n lakikirjan mukaan:

1 §. Joka julkisesti pilkkaa Jumalaa, rangaistakoon kuritushuoneella korkeintaan neljäksi vuodeksi tahi vankeudella. Jos se tapahtuu ajattelemattomuudesta tai pikaisuudesta; olkoon rangaistus sakkoa tahi vankeutta korkeintaan kuusi kuukautta.

2 §. Joka julkisesti tekee pilkkaa Jumalan pyhästä sanasta, taikka jonkin Suomessa tunnustetun, luvallisen tai suvaitun uskonnun opista, sakramenteista tahi kirkollisista tavoista; rangaistakoon vankeudella korkeintaan kuudeksi kuukaudeksi tai enintään [kahdensadan markan] sakolla.

Rukous.

Juhannusyöinä 1935.

*Suo Korkein,
että viime hetkinäni,
mun elon purtein
luoviessa
rauhan satamaan,
ma tunnen viipyväni
sun suuren puusi
katvehessa,
suo, että palatessa
ma vielä kerran
maan kauneuden
nähdäkseni saan!
Suo Korkein,
että hengen siivin uusin
ma silloin liidän
koittehessa
suuren valonmaan.
Suo, että meressäsi*

*ma pilvilimmat
valkeuden
nähdäkseni saan!
Suo Korkein,
että vielä silmissäni
tuo kaikki viipyis
vaipuissani
hehkuus valtavaan!
Kun Sinut nähtyäni
syämmein uusin
kielin helskyy,
suo, että sävelinä
ma vielä kerran
maan kauneuden
kuullakseni saan!
Suo Korkein,
että siirryn hiljaa
ma uuteen tajuntaan!*

Esikko Koitere.

Valon säde.

Niistä monista jaloista tehtävistä, jotka ihmisen pitäisi ottaa ratkaistaakseen, kaikkein tärkeimpiä on yritys ratkaista maallisen elämänvaelluksen arvoitus.

Kun tämä suuri probleema tulee ratkaistuksi, se antaa hänelle suurempaa vapautta ympäröivissä olosuhteissa ja auttaa häntä ymmärtämään, mikä tässä elämässä todella on arvokasta. Kun ihmisen tajunta näin on laajentunut, hän voi olla kanssaihmisilleen Valon majakka ja auttaa sitä kehityskulkua, jota ihmiskunta nyt suorittaa itsetiedottomasti.

Suurin osa ilmenneistä sieluista ei tiedä, että juuri heidän kasvupyrkimyksensä pakottaa heitä hankkimaan uusia kokemuksia kiinteän aineen yhteydessä ja siten kehittämään itseään eristettyinä yksilöinä, kunnes he lopulta ymmärtävät, että myöskin heidän minänsä on osa Jumalasta, joka on kaikkialla eikä kuitenkaan missään.

Niinpä näyttääkin, että on ristiriitaista määritellä värähtelevä solu ykseydeksi. Elämän ilmennyksessä näemme kaikkialla taistelun (erittäinkin alemmilla tasoilla) ja pyrkimyksen jonkun ihannetilän saavuttamiseksi, mikä ilmeisesti on kaipuuta tuohon jumalalliseen tilaan.

Ne, jotka ovat saavuttaneet korkeamman elämännäkemmyksen, voivat auttaa kanssaihmissiään rajoittautumalla tähän katoavaisuuden alati vaihtelevaan prosessiin — todellakin ylen hidas menetelmä, jos sitä vertaa siihen suoraan ja kaitaan polkuun, joka vie Ykseyden vuorenhuipulle. Ei kukaan, joka on vähäisessäkin määrässä laajentanut minuuttaan, voi olla näkemättä, miten merkityksettömät ovat lait ja arvot, jotka sitovat hänet perheeseen, kansakuntiin tai rotuun.

Heti kun sielu löytää itsensä, sille näyttää lankeavan entistä suurempi vastuunalaisuus, ja tämä on kotoisin kaikkea syleilevästä rakkaudesta ihmiskuntaan. On selvää, että voidakseen käsittää henkisiä todellisuuksia, ihmisen täytyy pystyä erottamaan aineellisten arvojen epätodellisuudet.

Jos ihminen ei ymmärrä elämän tarkoitusta eikä edes tavoittele ikuista, hän tekee turhaa työtä. Aineellinen rikkaus on kuolemattomuuden välähdyksen keho korvike.

Vaikkakin suuri osa kehitystä tapahtuu jouduttaessa kosketuksiin maallisten olosuhteitten kanssa sellaisina kuin

ne esiintyvät jokapäiväisessä elämässä, ihminen voi kulkea monia oikoteitä, vieläpä saavuttaa tajunnan korkeimmat huiput vielä tässä aineellisessa muodossa ollessaan. Tutkimalla niiden esittämiä ajatuksia, jotka ovat päässeet noille huipuille ja mietiskelemällä omaa jumalallista syntyperäänsä, ihminen voi ulottaa ajatuksensa, voimansa ja toimintansa korkeammille tasoille, tasoille, jotka ovat tätä aineellista maailmaa todellisemmat heille, jotka ovat saaneet tämän näkemyksen. Miten arkipäiväisiltä näyttävätkään antipatiamme ja sympatiamme, jotka maailman arvoja tavoittelevasta sielusta näyttävät niin tärkeiltä, verrattuina siihen näkymättömään hengen vaikutukseen, jota me nimitämme Jumalaksi, joka alati kuiskailee kehoituksiaan omilleen!

Vaikka suuri yksilö voikin rakentaa oman maailmansa, hän voi vielä kärsiä kansansa ja rotunsa karman rajoituksista, mutta tämä ei kuitenkaan saata häntä sen lain alaisuuteen, joka ajottaisesti ilmenee ristiriitoina tai sotina tai muina onnettomuuksina kansojen keskuudessa.

Ihmisen ruumis voi tulla niin herkäksi ja vastaanottavaksi hengen kuiskauksille, että tuo vaikutus tulee johtamaan hänen elämäänsä yhä enemmän, miltei samoin kuin tuuli puhaltaa laivan purjeeseen kuljettaen sitä päämääräänsä kohti. Sellaista on persoonallisen tahdon alistuminen Kaikkiälliseen Tahtoon.

Kun tämä Valon säde kerran on tullut yksilön elämään, hän ei milloinkaan voi kääntyä takaisin, sillä hänellä ei ole muuta tietä valittavanaan. Persoonallisuus, niin tärkeä kuin se onkin, on edistyneelle ihmiselle toisarvoinen asia. Omien persoonallisten erikoisominaisuuksiensa kehittäminen käy hänelle liian rajoittavaksi, sillä hän löytää toiminnan mahdollisuuksia kaikkialla ja kaikessa. Hänen ihanteensa tulee olemaan riittävä todellisuus. Tässä on vihjaus ja varoitus niille, joilla on silmät nähdä ja korvat kuulla.

Suuri äly voi aina löytää jonkun sopivan käyttövälineen missä ilmaista itseään, kun ilmentämisen tarkoitus on suunniteltu, ja kun ajankohta on suotuista.

Kaikki, mitä edellä on kirjoitettu, on tavallisen ihmisen käsityspiirin ulkopuolella, joka mieluummin pitää itseään persoonallisuutena kuin luojana, joka tuntee olevansa osallinen Kaikkiällisestä Tajunnasta.

Pyrkiköön jokainen tässä elämässä saavuttamaan tuon korkean päämäärän: yhdistymisen Jumalan tahtoon.

Ruus-Ristille kirj. Ernest Deslandes.
Suom. J. Ptn.

Hermeettisiä sanoja.

(Nous I. minuus puhuu Hermes Trismegistokselle:)

. . . Ellet siis voi tehdä itseäsi Jumalan kaltaiseksi, et voi oppia tuntemaan Jumalaa, sillä vain toistensa kaltaiset tuntevat toisensa. Vapaudu kaikesta, mikä on ruumiillista, ja saata itsesi kasvamaan yhtä laajaksi kuin on tuo suuruus, joka on mittaamaton; nouse kaiken ajan yläpuolelle ja tule ikuiseksi, silloin opit tuntemaan Jumalan. Ajattele, ettei sinullekaan mikään ole mahdotonta; pidä sinäkin itseäsi kuolemattomana, ja että kykenet ajatuksellasi käsittämään kaikki asiat, kaikki voimat ja kaiken tiedon; löydä itsesi kaikista elävistä olennoista; tee itsesi kaikkia huippuja korkeammaksi ja kaikkia syvyyksiä alhaisemmaksi; liitä itsessäsi yhteen kaikki vastakkaiset laadut, kuuma ja kylmä, kuivuus ja nestemäisyys; ajattele, että olet samalla kertaa kaikkialla, maalla, merellä, taivaassa; ajattele, ettet vielä ole syntynyt, että olet kohdussa, että olet nuori, että olet vanha, että olet kuollut, että olet haudantakaisessa maailmassa; käsitä ajatuksellasi kaikki tämä samanaikaisesti, kaikki ajat ja kaikki paikat, kaikki substanssit ja laadut ja suuruudet yhdessä; silloin voit tuntea Jumalan. Mutta jos suljet sielusi ruumiiseesi ja halvennat itsesi sanomalla: „En tiedä mitään, en osaa tehdä mitään; pelkään maata ja merta, en pysty nousemaan taivaaseen; en tiedä, mitä olin, enkä sitä, mikä minusta tulee“; mitä tekemistä sinulla silloin on Jumalan kanssa? Ajatuksesi ei voi saavuttaa mitään kaunista ja hyvää, jos takerrut ruumiiseesi ja olet paha.

Sillä pahuuden huippu on olla tuntematta Jumalaa; kyetä tuntemaan Jumalaa ja toivoa hänen tuntemustaan on polku, joka vie suoraan Hyvyyden luo, ja tämä polku on helppo kulkea. Kaikkialla Jumala tulee vastaasi, kaik-

kialla hän näyttäytyy sinulle, paikoissa ja aikoina, jolloin et sitä odota, valvoessasi ja nukkuessasi, puhuessasi ja vaietessasi, sillä ei ole mitään, joka ei olisi Jumalaa. Ja sanotko: „Jumala on näkymätön“? Älä puhu niin. Kuka on näkyväisempi kuin Jumala? Juuri sitä tarkoitusta varten hän on tehnyt kaikki oliot, jotta näkisit hänet kaikkien olioiden kautta. Tämä on Jumalan hyvyttä, että hän ilmentää itsensä kaikissa olioissa. Ei mikään ole näkymätöntä, ei edes se, mikä on ruumiitonta; järki näkyy ajattelussa, Jumala toiminnassa.

Näin pitkälle, kolmasti suurin, olen osoittanut sinulle totuuden. Ajattele kaikkea muuta samalla tavalla itseksesi, niin et joudu harhaan.

Corpus Hermeticum (Scott), lib. XI.
Suom. J. Ptn.

Ruusuristin kesäkurssit Jyväskylässä 1935.

Motto: „Ottakaamme Jeesus Kristus ystäväksemme.“

Jyväskylän kesäkurssit on pidetty. Niistä voisi lyhyesti sanoa: 119 osanottajaa, Sven Krohn johtajana, kiintoisia esitelmiä, vakavaa, asiallista keskustelua, veljellistä yhteisymmärräystä sekä määrätietoista työhalua. Kaiken ohella kuitenkin selvimpänä tunne, että meidän on yksilöinä kasvettava, jotta jokainen omalta osaltamme kykenisimme kyllin arvokkaasti vaalimaan P. E:n meille jättämää suuriarvoista perintöä. — Tässä kuitenkin tarkemmin.

Sunnuntaina, elok. 4 pnä alkoivat osanottajat eri suunnilta koontua Jyväskylään. Se oli Veeran (= uskon) päivä. „Pannaankohan meidän uskomme koetukselle?“ kävi ajatus läpi aivojen, kun äkkiä jouduimme keskelle ukkosvyöhykettä lähestyessämme puolen päivän aikaan J:kylää. Salamoita, jyrinää, kaatosadetta ja rakeita. „Salamoikoon“, jatkoivat ajatukset kulkuaan, „asettakoon vaan meidän koetukselle, kyllä me sen kestäme“. Sielussa oli varmuutta ja valmiutta ottamaan vastaan vaikeuksiakin. Mutta pian läikähti tunnelma toiseksi: pilvet hajosivat, aurinko paistoi jo siniseltä taivaalta, kun juna pysähtyi J:kylän asemalle. Asemarakennus oli koristettu köynnöksin ja pienin heimolipuvin. Kansallispukuista juhlayleisöä parveili kaduilla. J:kylä vietti maakunta-juhlia. Noin 3000 vierasta oli kaupunkiin saapunut, ja presidenttikin oli mukana. Kotoinen juhlatunnelma täytti mielen.

Tämän juhlatunnelman merkeissä alkoivat kurssimme sunnuntai-iltana. Sven Krohn tervehti osanottajia puhumalla siitä P. E:n

sytyttämästä uskon pyhästä liekistä, joka keskellämme palaa. P. E:n viimeinen teos „Suuri Seikkailu“ on kuin pyramidin huippukivi, mutta samalla kuin säde, jota pitkin me näemme koko hänen elämäntyönsä. Rakkautemme häneen ei ole vain personallista palvelusta, vaan syvää tunnetta, jossa aam henkemme sisäinen jumala herää. Pienet sielut pelkäävät rakkautta. Vasta kun uskallamme rakastaa uskollisesti ja syvästi, kuten nerot rakastavat, me joudumme jumalallisiin virtoihin. — Muusta ohjelmasta mainittakoon tässä vain kuorolaulu, jolla jyväskyläläiset ruusuristiläiset meidät hämmästyttivät: avajaisissa lauloi kaksi kuoroa, sekä nais- että sekakuoro.

Ilta-esitelmässään Sven Krohn käsitteli jälleensyntymistä, Mestarin etsintää sekä P. E:n elämää ja työtä. Lauantaina oli kysymysilta. Näissä tilaisuuksissa oli läsnä yleisöä ulkopuolelta Ruusu-Ristin. Tavanmukaisiin aamu- ja päiväkokouksiin ottivat vain jäsenet osaa.

Aamukokouksissa klo 9—11 vastasivat jäsenet kukin vuorollaan kysymykseen „Mikä on mielestäni P. E:n henkinen testamentti tutustuttuani P. E:n kirjoihin ja varsinkin nyt luettuani hänen viimeisen teoksensa „Suuren Seikkailun“, sekä mihin tämä testamentti minua henkilökohtaisesti velvoittaa?“ Vastaukset olivat ilahduttavan asiallisia ja keskitettyjä, joskin jokaisen oman sielunelämän ja kokemusten värittämiä. Ne antoivat selvän kuvan P. E:n meikaläisissä oloissa ainutlaatuisesta suuresta elämäntyöstä. Kun yllättävä valon tuoja oli P. E. ilmestynyt pimeydessä haparoivien ihmisten elämään, neuvonut ja lohduttanut heitä kuin ymmärtäväinen ja rakastava isä. Samalla hän oli henkinen opettaja, jonka terävä katse oli tunkeutunut kauas kansamme menneisyyteen ja tulevaisuuteen, vieläpä kuolemankin toiselle puolen. Hän toi sanat salasta julki ja osoitti tien, jota myöten me sekä yksilöinä että kansana voimme turvallisesti kulkea. Sen tien alkupäässä me kohtaamme Jeesuksen viisi käskyä. Niitä emme voi välttää emmekä kiertää, jos mieli eteenpäin. Meidän on niitä omassa elämässämme noudatettava. Ja neljännen — rauhan eli pahan vastustamattomuuden — käskyn eteen täytyy meidän joskus pysähtyä koko sen vakavuudessa. Meidän täytyy yksilöinä omassa elämässämme uskaltautua sen käskyn syvyyksiä tutkimaan, sydän täynnä rakkautta, valmiina vaikeuksiin, mutta myös voittoon ja voimaan. Vasta silloin näemme tien eteenpäin, sen ikuisuuksiin kirkastuvan tien, jota P. E. „Suuressa seikkailussa“ kuvaa.

Klo 13—15 päivisin tutkimmekin „Suurta Seikkailua“. Tämä keskustelu oli vapaata: tehtiin kysymyksiä, vastattiin, pohdittiin. Usealle syveni kirjan arvo, näköalat avartuivat. „Suuressa Seikkailussa“ hieman peitetysti esitetty opetuslapsen tie kirkastui „Kalevalan Avaimessa“ kuvatuksi mystilliseksi tieksi, joka päättyy Samporetkeiläisen suureen salattuun tehtävään: luoda fyysillisen ruumiin välityksellä uusi kuolematon taikaruumis, jossa täydellisenä kajahtelee Mestarin hengen resonanssi. „Suuri Seikkailu“ — niin sanottiin — on suurelle yleisölle kuin Sammon kansi, joka Pohjolaan joutui. Mutta P. E:n opetuksiin perehtynyt voi tämän teoksen avulla tutkia Sammon syntyä syvää.

Näin vierähti viikko, tuli seuraava sunnuntai ja lopettajaisjuhla. Oli taas kesäkurssien perusteella valittava seuraavan vuoden tunnuslause. Silloin pyysi puheenvuoron nuori veljemme ja ystävämme Gerald. „Ottakaamme Jeesus Kristus ystäväksemme“ oli hänen lyhyt ehdotuksensa. Hiljainen, yksimielinen kyvaksyminen oli vastauksena. Mieleemme kai muistui, kuinka professori Batory „Suu-

ren Seikkailun" lopussa puhuu ihmisistä, jotka ovat ymmärtäneet Jeesuksen kokeneeksi ystäväksi, johon kannattaa luottaa.

Jäähyväisiksi ojensimme punaisia ruusuja toimihenkilöille. Ystävämme Gerald sai valkoisen ruusun, joka vanhojen okkultisten vertauskuvien mukaan on uuden hengen-vuodatuksen symboli. Se kuvaa puhdistunutta maljakkoa, johon Kristus-rakkaus voidaan vuodattaa. Valkoisen ruusun on Suomen kansakin — ehkä päivätajuksaan itsetiedottomasti, mutta kansallishengessään tietoisesti — valinnut nykyiseksi ainoaksi arvomerkitseen. — Viimeisenä puhui vielä kurssien johtaja ja lopuksi yhdyimme virteen „Sun haltuus rakas Isäni . . .“

Me ruusuristiläiset olemme suuria uneksijoita. Satumaisina avartavat kansamme kohtalot edessämme. Mutta suurin osa olemustamme on sittenkin tämän maan kamaralla. Täällä me tahtoisimme unemme toteuttaa. Ja ne voivat toteutua — tiedämme sen — vain, jos itse kasvamme, puhdistumme suurten unien toteuttajiksi, jos itse muovaudumme työvälineiksi Mestarin käteen. Siihen on Suomen kansa kutsuttu. Jos tahdomme sille kutsumukselle uskollisina pysyä, niin ottakaamme Jeesus Kristus ystäväksemme.

H. K—n e n.

Mitä muualla tiedetään.

Spitaalilääke keksitty? Eestiläinen aikakauskirja „Vaimuse ideologia“ kertoo kesäkuun numerossaan, että muuan tallinnalainen neiti M. Pally on keksinyt „ihmelääkkeen“, joka kaikenlaisten ihotautien lisäksi parantaa sellaisenkin taudin kuin spitaalilääkettä, vieläpä sangen lyhyessä ajassa.

Tapauksesta on kerrottu Eestin sanomalehdissä suurena sensationa, ja lehden toimittaja kertoo käyneensä henkilökohtaisesti tapauksessa nti Pally saadakseen selville asiaan. Tällöin hänelle näyttettiin asiakirja, useiden lääkärien allekirjoittama lausunto, missä nämä — m.m. useat ihotautien erikoistuntijat — todistavat, että muuan nti P:n potilas on ulkonaisesti täysin terve. Hänen sisäisen terveytensä taas vahvistaa erään hoitolan bakteriologinen tutkimustulos. Siinä lausutaan, ettei potilaan veressä eikä kudoksissa ole spitaalibasiljeja. Kuitenkin sama potilas oli aivan äskettäin leprasairaalan asukkaana, mistä hän oli paennut ja hoidattanut itseään salaa. Tätä henkilöä lukuunottamatta ihmelääkäri on parantanut vielä kymmenkunta muuta sairasta, joiden tapaukset vahvistetaan tosiksi valokuvien ja asiakirjojen avulla.

Nti P. sanoo, että tämä harvinainen lääke saa aikaan parantamisprosessin sisästä käsin, uudistamalla ruumiin kudokset, missä se kokonaan eroaa tähänastisista parantamiskeinoista, joilla ei olekaan saatu täydellistä parantumista aikaan.

Huomattavaa on, että nti P:n lääke valmistetaan pääasiallisesti kotimaisista kasveista. Suurehko saksalainen liike on jo tarjoutunut ostamaan hänen keksintönsä, mutta hän toivoo saavansa myydyksi sen kotimaassaan.

Duhoboorit muuttavat Kanadasta. Kerrotaan, että n. 15,000 duhobooria aikoo hetimiten muuttaa Kanadasta. He ovat löytäneet uudet asuinpaikat Paraguaysta, missä heille on luvattu täysi uskonnon vapaus. Nämä duhoboorit karkoitettiin Venäjältä v. 1885, ja he muuttivat Kanadaan 35 v. sitten. Viime vuosina he ovat valittaneet, ettei heille ole suotu Kanadassa sitä vapautta, mikä heille taattiin heidän siirtyessään maahan siirtolaisina. Sitoumuksessa heille annettiin oikeus säilyttää heimonsa tavat ja lait sikäli kuin ne eivät joudu ristiriitaan maan lakien kanssa. Duhoboorit ovat olleet, niin kerrotaan, sotajalalla kanadalaisia kouluja vastaan, ja heidän syykseen on väitetty useita koulujen tuhopoltoja. He ovat myös esittäneet vastalauseensa hallitukselle kävelemällä alasti kulkueessa, mutta tästä oli johtajille seurauksena vuoden vankeus. He aikoivat nyt ostaa Paraguaysta suuren maa-alueen, joka on villiä luontoa, mutta hedelmällistä. He aikovat sijoittaa maan ostoon 10,000,000 dollaria. (S.S.)

Mikä on pernan tarkoitus? „Uudelle Suomelle“ on pohjoismaisen patologisen yhdistyksen kongressiin heinäk. 1—3 p:nä osaan ottanut Helsingin Yliopiston bakteriologian dosentti, tri Carl Nyberg, kertonut m.m. seuraavaa:

„Suurta huomiota herätti niinkään esitelmä, jonka piti professori R. Fähræus Tukholmasta. Hän kosketteli siinä kysymystä, mikä merkitys pernalla on organismissa. Näyttää siltä, että tähänastiset käsitykset eivät pidäkään paikkaansa, sillä tutkimuksissa on käynyt ilmi, että pernalla onkin vallan toiset tehtävät elimistössä kuin mitä näihin saakka on luultu olevan asian laita.“ (U. S. n:o 183, 12. 7.)

Muistaessamme, mitä H. P. B. on kertonut pernan toiminnasta okkultistin silmällä tutkittuna, odotamme kiinnostuksella näitä uusia tieteellisen tutkimuksen tuloksia. H. P. B. väittää: „Anatoomit alkavat löytää uusia [elintoimintojen] haaraumia ja uusia muunnelmia ihmisruumiissa. Ne erehtyvät monessa kohdassa, esim. pernaan nähden, jotka sanovat sitä valkoisten verisolujen synnytyspaikaksi, mutta todellisuudessa se on *linga shariiran* [etteri-l. voimaruumiin] käyttöväline.“ (H. P. B:n Salaisen Opin III osaan koottuja lausuntoja, saksal. painos, s. 545). Ja edelleen s.lla 593: „Elämä ei voi tulla välittömästi subjektiivisestä tilasta objektiiviseen, sillä luonto kulkee asteittain kaikkien piirien kautta. Siksi on *linga shariira* pernaan [elinvoiman] ja fyysillisen ruumiimme välittäjänä ja pumppuaa siihen elämää. — Perna on niinmuodoin erittäin herkkä elin, mutta ruumiillinen perna on vain todellisen pernan verho.“

„Mestarien kirjeet“ — „kiellettyä kirjallisuutta“, O. E. Library Critic kiinnittää touko—kesäkuun numerossaan huomiota siihen erikoiseen kantaan, jonka „Viisauden Mestarien kirjeisiin“ nähden on omaksunut muuan teosofinen seura, „The United Lodge of Theosophists“. Kun nämä kirjeet ilmestyivät v. 1923, seuran äänenkannattaja, „Theosophy“, kiitteli niitä erikoisella innolla. Nyt on saman lehden helmikuun numerossa ilmaistu uusi kanta. Puhuttaessa Theosophy Companyn toimittamasta „Salaisen Opin“ facsimile-painoksesta sanotaan: „Samoin se teki jokaiselle mahdolliseksi verrata „Salaisen Opin“ opetuksia „Viisaudenmestarien kirjeiden“ sisällykseen ja päästä itsekseen tietoon siitä, miksi Mestarit kielsivät julkaisemasta Heidän mr. Sinnettille kirjoittamiaan kirjeitä. Kaikki mitä on opetettu Kirjeissä, sisältyy „Salaiseen Oppiin“, joka ensimmäisen kerran julkaistiin v. 1888, ja on siinä esitetty tutkijoille sopivassa muodossa Mahatmojen oman johdon ja holhouksen mukaan.

„Viisaudenmestarien kirjeiden“ julkaiseminen on loukkaus Heidän omaa määräystänsä vastaan, ja näihin kirjeisiin turvautuminen „Salaisen Opin“ asemesta okkultismin oppimisen tarkoituksessa osoittaa eron oikean ja väärän psykologian välillä. Tapa, jolla mr. Sinnett käytti Kirjeitä, oli sellainen, että se sulki häneltä oven, joka H.P.B:n välityksellä oli hänelle avattu Mestarien luo: mikä onkaan seurauksena niiden laittomasta julkaisemisesta ja käytöstä, joka näin on tullut mahdolliseksi niin monille 'mysterioissa auttamattomille'?"

„Critic“ huomauttaa ylläolevan johdosta, ettei kaikkia Viisaudenmestarien kirjeiden opetuksia suinkaan löydy „Salaisesta Opista“. Ei myöskään löydy vahvistusta sille väitteelle, että kirjeiden käyttö olisi johtanut Sinnettin ja Mestarien suhteiden katkeamiseen. Päinvastoin alkaa 68. kirje seuraavasti:

„Sokea ystävä-raukkani — olette kokonaan sopimaton käytännöllisen salatiteen harjoittajaksi! Sen lait ovat vääjäämättömät, eikä kukaan voi välttää käskyä, joka kerran on annettu. Hän [H.P.B.] ei voi enää välittää minulle kirjeitä, jonka tähden tuo kirje olisi ollut jätettävä Mohinille. Joka tapauksessa olen sen lkenut, ja olen päättänyt tehdä vielä kerran yrityksen — (viimeisen, joka minun sallitaan tehdä) — avatakseni sisäisen intuitionne. Jos ääneni, ääni miehen, joka olemuksensa inhimillisessä prinssiipissä aina tunsit teitä kohtaan ystävyyttä, ei kantaudu kuuluvianne, niinkuin usein ennenkin on sattunut, niin eromme nykyisyydessä ja kaikiksi tuleviksi ajoiksi — käy väistämättömäksi.“

Kirjeiden julkaisemisesta Mestari K. H. sanoo kylläkin seuraavasti (63. kirje):

„Lyhyesti sanoen, näitä kirjeitä ei ole kirjoitettu julkaistaviksi tai julkisuudessa arvosteltaviksi, vaan yksityistä käyttöä varten, emmekä M. ja minä antaisi milloinkaan suostumustamme niiden käsittelyyn mainitulla tavalla.“

„Toisaalta on eräässä Mestari K. H:n alkuperäisessä kirjeessä, joka nykyisin on Adyarin arkistossa, ja joka todennäköisesti on kirjoitettu Mohini Chatterjille, seuraavasti (Letters from the Masters of the Wisdom, I:105):

„Saatte, jos pidätte tarpeellisena, tai huomaatte välttämättömäksi, käyttää „Ihmisessä“ tai minkä kirjan toimitustyössä avustanettekin, kaikkea, mitä olen jollakin tavalla sanonut salaisista opeistamme kirjeissäni herroille Hume tai Sinnett. Niitä kohtia, jotka olivat yksityisiä, he eivät ole antaneet kenenkään jäljentää; ja näin jäljennetyt ovat jo sen takia tulleet teosofiseksi omaisuudeksi. Sitäpaitsi on jäljennöksiä kirjeistäni, ainakin niistä, joissa oli opetuksiani, aina lähetetty käskystäni Damodarille ja Upasikalle, onpa eräitä otteita käytetty The Theosophistissakin. Teillä on täysi vapaus jäljentää niitä sananmukaisestikin ja ilman lainausmerkkejä, enkä minä sano sitä „plagioimiseksi“. Niin et vain sinä chelani, vaan kuka hyvänsä on sallittu ottamaan kaiken, kokonaisia sivuja, jos sopivaksi katsotaan, kaikista jäljennetyistä kirjeistäni ja muuttamaan niiden 'kuonan' puhtaaksi kultamalmiksi, edellyttäen, että he ovat hyvin käsittäneet ajatuksen.“

Ylläolevasta käy selville, että kaikkien opetuskirjeiden julkaiseminen on ilman muuta ollut luvallista. Mitä taas tulee kokoelman yksityisluontoiisiin kirjeisiin, voitane niihinkin sovelluttaa yleisesti hyväksyttyä periaatetta. Mitä huomattavimpien henkilöiden yksityiskirjeitä on julkaistu ennenkin ja edelleen tullaan julkaisemaan, kun

k.o. henkilöt ovat kuolleet eikä julkaisusta koidu vahinkoa heidän oikeudenomistajilleen. Mitä erityisesti Mestarien kirjeisiin tulee on lisäksi otettava huomioon se kaaos, mihin T.S. oli joutunut varsinkin suhtautumisessaan alkuperäisiin teosofisiin opetuksiin. Kirjeiden julkaisua voidaan pikemminkin pitää Mestarien inspiraationa kuin heidän loukkauksenaan.

Teosofinen saarna kristillisessä kirkossa. Ernest F. Mc Gregor, Norwalkin (Conn.) ensimmäisen kongregationalistisen kirkon pastori, luki taannoin säännöllisessä jumalanpalveluksessa avoimesti teosofisen saarnan, jonka oli kirjoittanut Point Loman T. S:n jäsen Clifton Meek. Saarnan nimi oli „Henkisiä aitauksia“. Kaikki muut sanankuulijat olivat mielissään paitsi muuan naishenkilö, joka piti sitä hengellisenä loukkauksena ja arveli että sielunvihollinen oli päässyt pujahtamaan seurakuntaan, ja esitti vastakkaisen mielipiteensä paikallisessa sanomalehdessä. Clifton Meek harjoittaa innokasta propagandaa sanomalehdissä ja hoitaa jonkinlaista teosofista sanomalehti-toimistoa. (O. E. Library Critic, XXIII, 7).

„**Syöksyykö Mussolini onnettomuuteen?**“ kysyy London Forum julkaistessaan elokuun numerossaan Gubernator-nimimerkin astrologisen katsauksen Italiaan. Planeetta-asemat ovat seuraavat:

Elokuun aikana Mars ja Juppiter diktaattorin askendentin merkissä (Skorpiossa) vahvistavat hänen luottamustaan väkivaltaiseen ja hyökkäävään toimintaan; Saturnus jatkaa kuitenkin peräytymistään ollen oppositiossa keskitaivaaseen (Midheaven). Elokuun 7 p:nä aurinko on nelioaspektissa Juppiteriin; 8 p:nä Mars joutuu vastakkais-aspektiin Uranuksen kanssa. Näitä molempia aspekteja on pidettävä erittäin tärkeinä.

Syyskuun 14 p:nä Mars tulee nelioaspektiin Regulukseen nähden, tuohon suureen tähteen Leijonan tähtisikermässä, jota pidetään Italian hallitsevana merkinä, kun miltei samanaikaisesti Kuu on oppositiossa Merkuriukseen. Siitä uhkaa tulla kriittinen kohta Italian politiikalle.

J. P. t. n.

Tien varrelta.

Maisteri Sven Krohn, Ruusu-Ristin Hallituksen jäsen, ottaa Suomen Psykyllisen Tutkimusseuran puheenjohtajana ja edustajana osaa t.k. 26—31 p:nä Oslossa pidettävään kansainväliseen parapsykologisen tutkimuksen kongressiin ja pitää tällöin saksankielisen esitelmän okkultista tietoteoriaa tukevista parapsykologisista ilmiöistä. „Ruusu-Ristillä“ on häneltä luvassa matkakertomus.

Kohtalon kiroissa lienee eräs perhe Juuan pitäjän laitamailla, sillä sen kokemat koettelemukset tuovat vaistomaisesti mieleen muinaisen hurskaan miehen, jota koeltiin kantapäätä kiireeseen asti, kirjoittaa **Nurmeksen Sanomat**, joka jatkaa kirjeenvaihtajansa kansanomaisella tyyllillä:

„Mainitun perheen pää joutui viime kesänä jostakin syystä mielenhäiriön valtaan, joka jatkui monen viikon aikana kesken kiireimpiä heinä- ja elonkorjuutöitä. Häntä käytettiin lääkärien luona, mutta

tuloksetta. Syksyn tultua selvisi hän kuitenkin itsestään normaaliin mielentilaan.“

„Sitten syystalvesta lipsahti kirves kikkanokka halkometsässä isännän vanhemman, naimisissa olevan pojan jalkaan, eikä haava ottanut alussa ollenkaan parantuakseen. Pojan nuori vaimo sairastui vaikeasti anginaan, niin että täytyi saada diakonissa sairasta hoitamaan. Hänen hoidossaan parantui kirveen tekemä haavakin miehen jalasta.

„Jonkun aikaa näiden potilaiden parantumisen jälkeen sairastui perheen pää keuhkokuumeeseen, ja vaikka diakonissa haettiinkin häntä hoitamaan, ei hän, eikä myöskään lääkäri voinut häntä pelastaa, vaan hän kuoli ankan kuumeen murtamana.

„Pidettiin hautajaiset ja päätettiin pitää perunkirjoitus.

„Silloin tuli nuorelle isännälle kiire lääkäriin umpisuolen takia. Sairaalassa tapahtui kesken leikkauksen tekoa vallan odottamaton yllätys, jolla olivat kohtalokkaat seuraukset: sattui sähköhäiriö, valot sammuivat ja tuli täydellinen Egyptin pimeys. Vasta valot saatuaan voi lääkäri lopettaa keskeytyneen leikkauksen. Potilaaseen ilmaantui myöhemmin niin ankara kuume, että lääkärin ja hoitajattarien ponnistuksista huolimatta sairas kuoli, joten hänen nuori vaimonsa jäi leskeksi.

„Päivää myöhemmin kuin tieto potilaan kuolemasta saapui, sairastui hänen nuorempi veljensä. Hänenkin täytyi matkustaa umpisuolta leikkuuttamaan. Hän on parhaallaan sairaalassa.

„Eikö tässä ole jo koettelemuksia kerrakseen yhden perheen osalle?“

Lieksasta kirjoitetaan: Elokuun 16 p:nä sai veljemme **H a n n e s M u r a n e n** kutsun Isän kotiin — odottamaton sydänhalvaus vapautti hänen etsivän henkensä ruumiin painavista kahleista. Saman kuun 20 p:nä hänen maallinen tomumajansa kätettiin Lieksan kreikk. katoliseen hautausmaahan. Tilaisuus oli vakavan juhlallinen ja samalla vapauttavan keveä, sillä tiesihän nyt veljemme, että „suurempi sinua, kuolema, on ikuisen elämän salaisuus“. Siunaavat ajatuksemme kantautukoot sinne, missä hänen vapautunut henkensä elää. Rauha ja siunaus!

Opistolan näyttämöluokan 10-henkinen ryhmä esitti heinäk. 2 p:nä Sortavalassa pidetyillä yleisillä opintokerhopäivillä malli-kuorolaulusuntaa. Arvostelut olivat erittäin kiittävät. Samana päivänä esitelmoi Opistolan johtaja Bertha Lindberg kuorolausunnasta erityisesti Kalevalaa silmällä pitäen.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseuran uusi osoite on nyt Meritullinkatu 33, ovi 2. Uusi puhelinnumero on 23609.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiutuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. **Teosofi**
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,

jota

**Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin**

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustaja-Johtaja: **PEKKA ERVAST**

Johtaja: rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.
Hallituksen Varapuheenjohtaja: fil. maist. Eino Krohn, os.
Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: fil. maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiank. 16 B 33.

Rahastonhoitaja: herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikoku-
katu 15 A 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920.
Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain järjestö, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tietellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa, ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty seremonialliselle pohjalle, ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianmukaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa Rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Vuosikokous pidetään keväällä. Siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Arvosteleminen	215
Toimittajalta	216
Toimitussihteeriltä	219
Kaksi arvostelua	225
Tulisaarna	229
Muuan H. P. B:n kirje	234
Puolinaiset totuudet.....	237
Mitä muualla tiedetään	238
Tien varrelta	239

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.

Toimitus: *Eino Krohn* (vastaava), *Jorma Partanen* (toimitussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura,

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 2
puh. 23 609 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellonne meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivilormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Arvosteleminen.

Jos olemme todellisia teosofeja, todellisia ruusuristiläisiä, todellisia Kristuksen seuraajia, on sydämemme täynnä lämpöä ja myötätuntoa silloinkin, kun olemme pakotetut veljeämme yksityisesti nuhtelevaan tai julkisesti huomauttamaan yhteiskunnallisista tai valtiollisista epäkohdista tai kirkkokuntien, lahkojen, seurojen ja yhdistysten aatteellisista erehdyksistä ja lankeemuksista. Missään tapauksessa ei sydämessämme ole katkeruutta ja vihaa. Surua voi olla ja ymmärtämyksen puutetta, koska epätäydellisinä olentoina emme aina osaa katsella asioita joka puolelta, mutta totuus, jota rakastamme yli kaiken, kirkastaa pian näkömme, ja silloin ymmärryksen tullen haihtuu surumekin. Täytyyhän meidän muistaa, että on olemassa jumalallinen tajunta, joka näkee kaikki asiat — oli ne meidän silmissämme kuinka mustat tahansa — hohtavan puhtaina, kauniina, hyvinä, koska se tajunta näkee pintaa syvemmälle, näkee syyt ja seuraukset, näkee lopulliset tulokset. Jos meissäkin joka hetki eläisi tuollainen totuuden näkemys, ei mikään maailmassa kykenisi häiritsemään rauhaamme.

Pekka Ervast.

(Ruusu-Risti 1923.)

Toimittajalta.

Elämme ihmiskuntamme historiassa jälleen rauhattomia aikoja. Sota tuntuu olevan kynnyksellä. Monet ovat kenties hieman välinpitämättömiä ja arvelevat, että tässä on kysymys vain siirtomaasodasta. Ihmiskunta on kuitenkin nykyjään niin yhtenäinen elin, että sen yhden jäsenen vahingoittaminen vahingoittaa kaikkia. „Rauha on jakamaton,“ on joku diplomaatti sanonut hieman vaikeatajuisesti. Sodasta on sanottava samaa. Olkoon, että taistelua käydään kaukaisissa maissa, sodan vaikutusta tuntevat kaikki, ja sodalla on taipumus levitä kulkutaudin tavoin maasta maahan. Jos yksi kansa on uskaltanut turvautua väkivaltaan, voivat muut helposti noudattaa esimerkkiä. Useinhan toisiinsa kietoutuneet edut suorastaan johtavat siihen, ettei sotaa voi paikallistuttaa. Tämän kyllä ymmärtävät Euroopan valtiomiehet nyt ja yrittävät sovitteluilla ja välitysehdoituksilla rakentaa sovintoa riitapuolten kesken. Mutta heidän yrityksensä tuntuvat sangen avuttomilta. Suuren tulvan patomiseen ovat heidän välineensä liian heikkoja, ja he ovat lisäksi ryhtyneet tehtävään aivan liian myöhään. Oikeata uomaa olisi täytyntä syventää ja virta ohjata siihen jo ennen tulvan alkua. Mutta näyttää siltä, että ne, jotka edustavat ja johtavat maanpallon valtioiden kohtaloita, eivät edes tiedä, missä oikea uoma on. On vaikeata ohjata oikeaan suuntaan, jollei oikeaa suuntaa tunne. Poliitiikka onkin mielestäni aina näyttänyt enemmän tai vähemmän pimeydessä hapuilemiselta.

*

Yleisesti tunnustetaan, että kasvatusta on tärkein keino kansojen pyrkimysten ohjaamisessa oikeaan suuntaan. Maapallomme kulttuuripiireillä on mahdollisuus kasvatuksen avulla muokata kansojen tunne- ja ajatuselämää siten, että väkivaltaisuus alkaa tuntua vastenmieliseltä ja luonnottomalta. Silloin olisi virran uoma kyllin syvä, eikä tulva helposti syntyisi. Ovatko kulttuuripiirit käsittäneet tämän tehtävänsä? Onko jokainen kulttuurin kannattava henkilö ymmärtänyt, että hän on yhteisvastaullinen kaikkien pahaan, joka tapahtuu ihmiskunnassamme, jollei hän ole tehnyt kaikkensa toisenlaisten ajatusten ja tunteitten herättämiseksi? Maailmansota kyllä järkytti ihmisiä. Useimpien kansojen johtajat ovat alkaneet pelätä sotaa ja väki-

valtaa. Ei enää olla niin valmiita kevytmielisesti leikkimään sodanuhalla, kuten ennen tuota eurooppalaisen kulttuurin julmaa hävitysoergiaa. Maailmansota osoitti myöskin suorastaan hyötynäkökantoja silmällä pitäen, että sotaan ryhtyminen ei ole mikään hyvä liikeyritys edes voittajalle puhumattakaan tappion riskistä. Nykyaikaisen sodan voitot ovat siis enemmän tai vähemmän Pyrrhos-voittoja, koska jokaisen kansan hyvinvoinnille on myöskin toisten kansojen hyvinvointi välttämätön edellytys. Tämä johtuu nykyaikaisen maailmantalouden yhtenäisyydestä ja jakamattomuudesta. Tavallinen terve „kauppiasjärki“ siis nykyään jo pitää sotaa onnettomuutena, mutta ihmiset eivät ole mitään tervejärkisiä kauppiassieluja. Käytännöllisen järjen ohella hallitsevat monenlaiset tunteet, pyyteet ja pyrkimykset, jotka eivät katso edes hyötynäkökantoja puhtaasti järjen kannalta, vaan panevat ihmiset sokeina hyökäämään pyyteensä lähimmän kohteen kimppuun. Tällaisen ilmiön edessä seisovat valtiomiehet käytännöllisine järkineen avuttomina. Sen tähden ei myöskään kasvatus, joka tahtoo johtaa kansat pois väkivaltaisuudesta ja barbaarisuudesta, voi saada riittävää tukea siltä kielteiseltä näkökannalta, että sota on typerää. On löydettävä myöskin joitakin myönteisiä, positiivisia, rakentavia voimia, joihin voisi nojata. Maailmassa on tietysti monenmoisia kasvatusteorioja, jotka perustuvat erilaisiin tieteellisiin ja maailmankatsomuksellisiin selitysyrityksiin, erilaisiin moraali-käsityksiin. Niinpä esim. on käsitys, jonka mukaan moraali vasta syntyy vähitellen yhteiskuntaolojen pakosta, jonkinlaisena olemassaolon taistelun tuloksena. Yleisin on se moraali, joka sisältyy siihen yksinkertaiseen tosiseikkaan, että jokainen on itseään lähinnä, ja että jokaisen on kaapattava itselleen niin paljon kuin voi elämän hyvää. Tämä näkökanta esiintyy hieman muuttettuna siinä muodossa, että jokainen kansa on se epäjumala, jonka pyyteitä ja tarpeita on tyydytettävä kaikin käsillä olevin keinoin. Tällaisista kasvatuseriaatteista emme suinkaan saa tukea, kun kansat pitäisi vapauttaa barbaarisuudesta. Kristitty kirkko ja uskonto, jonka käsiin sängen yleisesti sivistyneessä maailmassa on annettu ihmisten henkinen ja moraalinen kasvattaminen, on sekin hyvin epä tietoinen kasvatuksen suunnasta, koska sen on täytynyt sekaantua valtiollisiin ja poliittisiin näkökantoihin, jotka ovat saaneet sen edustajat pitämään uskontonsa perustajan moraalia

suorastaan epäkäytännöllisenä. Tällainen kahdella tuolilla istuminen on muodostunut sangen epämääräiseksi ja ristiriitaiseksi kasvatuksen perustaksi.

Todellisen ratkaisun tähän pulmaan tuo teosofia, ruusu-ristiläisyys, okkultisen maailmankatsomuksen tieto ja viisaus, mutta tämä viisaus ei vielä ole päässyt paljon kuuluviin, vaikkakin se yhtyy siihen, mitä kaikkien aikojen uskontojen perustajat ovat ilmoittaneet, siihen, mikä myöskin on kristinuskon ja Jeesuksen Kristuksen siveysopin ydin. Sen perustana on tieto siitä, että ihmiset ovat jumalallista alkuperää, että jokaisessa on Jumalan kipinä, Kristus, joka hänessä vaikuttaa, ja joka tahtoo ilmetä hänessä täydellisenä hyvyytensä, puhtautena, totuutena, rauhana ja rakkautena. Hänessä on siis salatajuisena tieto elämän moraalista ja suunnasta, sama tieto, jota uskontojen perustajat, ennen muita Jeesus Kristus, ovat julistaneet maailmalle. Tässä on kasvatukselle oikea perusta. Sille voimme rakentaa kulttuurin, joka ei ole hiekalla. Sellaisesta perustuksesta lähtevä kasvatustapa voisi varmasti vähitellen saada ihmiskuntamme virran oikeaan, syvään uomaansa, niin ettei se tulvimalla tuhoaisi itsensäkin. Mutta tämä kasvatustapa alkaa hiljaisena ja näkymättömänä.

Ajatus syntyy himosta. Ajatus vaikuttaa aivoihin, aivot elimeen ja silloin himo herää. Ulkonainen kiihotin ei ärsytä elintä. Siksi täytyy ensin ajatus surmata, ennen kuin himo voidaan sammuttaa. Oppilaan on valvottava ajatuksiaan. Viiden minuutin ajatus voi hävittää viiden vuoden työn, ja vaikka viiden vuoden työ sujuukin seuraavalla kerralla nopeammin, on aikaa kuitenkin mennyt hukkaan.

H. P. Blavatsky.

*

„Ylpeillette siitä, ettette ole patriotti. Minä en sitä tee, sillä oppiessamme rakastamaan maatamme opimme vain sitä enemmän rakastamaan ihmiskuntaa.“ — Mestari K. H. kirjessään O. A. Humelle.

*

Filosofia on kuoleman tutkistelua.

Sokrates.

Toimitussihteeriltä.

Totuudenetsijät, joille jälleensyntymisen tosiasia on tietona tai vakaumuksena, ovat taipuvaisia näkemään tämän ajatuksen ilmaistuna myöskin useissa raamatun, varsinkin uuden testamentin kohdissa. Jo jälleensyntymisopin yleismaailmallisuus tekee tämän olettamuksen luonnolliseksi, ja sille antavat tukea lukuisat kristinuskon syntyajalta peräisin olevat uskontohistorialliset todistukset.

Kreikkalais-roomalaisessa maailmassa edustivat mitä erilaisimmat suunnat jälleensyntymisajatusta. Platon näyttää perineen sen Pythagoralta, ja hänen jälkeensä se kuului oleellisesti uusplatonilaisiin ja uuspythagoralaisiin järjestelmiin. Jälleensyntyminen oli Orfeuksen tärkeimpiä opetuksia, ja dionysis-orfilaiset mysteeriöt levittivät sitä jopa Palestiinaa myöten. Jälleensyntymisoppi liittyi näissä mysteριοissa kiinteästi siveellisiin opetuksiin, ja erilaisia symboleja, mysteeriokuvia käyttämällä opetettiin, kuinka ihmisen oli puhdistuttava voidakseen vapautua „syntymisen pyörästä“. Orfeus esitettiin jumalallisena soittajana, joka kesytti villit eläimet, s. o. ihmisessä vaikuttavat eläimelliset intohimot, ja sillä, että mysteeriotoimituksissa osanottajat pukeutuivat eri eläinten nahkoihin tai eläinmuotoja esittäviin naamioihin, he oppivat erottamaan todellisen minänsä alemmasta itsestään, persoonallisuudesta, joka hengen kannalta oli kuin naamio, *persona*. Ihmisruumis käsitettiin myös usein vankilaksi; „sielun laskeutuminen taivaasta maahan on lankeemus; ruumis on hauta, missä tämä sielu on haudattuna, vankila, jossa se on kahlehdittuna. Näitä vanhoja pythagoralaisia oppeja uudistettiin ja toistettiin lakkaamatta vanhan ajan loppuun saakka“ (Cumont, „After Life in Roman Paganism“, s. 178). Ei tunnu luonnottomalta liittää tähän symboliin Jeesuksen sanoja rauhan ja sovinnon välttämättömyydestä; ihminen, joka on aiheuttanut riidan, joutuu myös hyvittämään sen: hänet heitetään vankilaan, mistä hän ei pääse ennen kuin on maksanut velkansa (Matt. 5: 25—26, Luukk. 10: 58—59).

Erittäin huomattavana todistuksena Palestiinassa Jeesuksen aikana vallinneesta jälleensyntymisuskosta on pidettävä niitä evankeliumeissa tavattavia kohtia, joissa ammin kuollut Elias mainitaan Johanneksen ja Jeesuksen yhteydessä. Jeesus kysyy opetuslapsiltaan, miksi ihmiset

yleensä häntä luulevat, ja saa kuulla, että häntä pidetään Eliaana tai jonakin muuna profeettana (Matt. 16: 13; Mark. 8: 27—28; Luukk. 9: 18—19; kerran kysyttäessä Jeesus kieltää olevansa Elias (Joh. 1: 21) vieläpä suorastaan sanoo, että Elias on jo tullut Johannes Kastajana (Mark. 9: 13; Matt. 17: 13, 11: 14). Sakariaalle ilmoittaa enkeli, että Elisabet on synnyttävä pojan, joka käy tulevan Messiaan edellä „Eliaan hengessä“, mihin myös ilmeisesti sisältyy viittaus jälleensyntymiseen. Markuksen kertoman mukaan (6: 14—16) ihmiset, kuultuaan Jeesuksen ihmeellisistä teoista, arvelivat Herodeksen mestauttaman Johanneksen „nousseen kuolleista“, ja itse Herodes sanoo hädissänsä: „Johannes, jonka minä mestautin, hän on noussut kuolleista“. Tämä ensi silmäykseltä anakronismilta tuntuva usko on täysin juutalaisten jälleensyntymiskäsitysten mukainen; niiden omalaatuisuutta on syytä valaista pääpiirteissään.

Juutalaisten uskonto on kauan ollut niin omintakeinen, että jälleensyntymisajatuksenkin on ollut mukauduttava lakiin ja profeettoihin; sen tulkinnat ovat siis saaneet selvän seemiläisen värityksensä.

Raamatun luomiskertomuksen mukaan Jumala lopetti luomistyönsä kuudentena päivänä. Ennen Adamia Jumala oli luonut kaikki ihmissielut, ja Adamin jälkeen enää vain pahat henget (m a z z i q i m), jotka ovat jumalallisten sielujen ja aineen välimaille. Sielujen lukumäärä on siis rajoitettu. On huomattava, että sielut ovat Jumalan luomuksia, ei vain hänestä emanoituneita; tästä johtuu, että ne kiertokulkunsa päätettyään eivät suinkaan sulaudu alkulähteeseensä, niinkuin eräät muut uskonnot ja filosofiset systeemit opettavat, vaan elävät yksilöllisyytensä säilyttäen taivaallisessa paratiisissa Jumalan kunnian hurmioituneessa katselussa. Maan päällä eläneiden ja vielä syntymättömien ihmisten sielut oleskelevat taivaallisessa asunnossa, „Jumalan aarreaitassa“ (5. Moos. 32: 34).

Jokaisella luodulla olennolla on Jumalan määräämä tarkoituksensa. Enkelit toimivat Jumalan sanansaattajina, mutta ennen kaikkea he laulavat kuorossa ylistystä kuninkaalleen. Tämä on myös ihmisen ihanne: hänenkin elämänsä tulisi olla yhtämittaista Luojan ylistystä. Ihmisen elämä on kuitenkin aineellisten viettien ja jumalallisen sielun yhtämittaista taistelua; siitä, kumpi puoli pääsee voitolle, riippuu hänen tuleva kohtalonsa. Ihmisellä on ehdot-

tomasti vapaa tahto; tämä on edellytys, jota ilman palkinnon ja rangaistuksen periaate olisi tarkoitukseton.

Kun ihminen syntyy, hänen tuleva ruumiistuksensa ei riipu hänen omasta valinnastaan. Jumala määrää siirtymishetkellä jokaisen syntyvän lapsen elämän, kuinka tarkkaan, siitä ollaan eri mieltä. Sanotaan myös, että jokaiselle samalla määrätään puolisonsa, ja enkelikuorot tervehtivät päätöstä riemuiten. Jos sielu on vastahakoinen syntymään, varsinkin vastuksellisen elämän odottaessa, ottaa enkeli sen väkisin mukaansa ja kuljettaa taivaan autuuden ja helvetin piinan kautta, jotta se näkisi hyvien töiden palkinnot ja pahojen tekojen rangaistukset. Vaikkakin sielu unohtaa kaiken maan päälle syntyessään, sillä on kaikesta muisto alitajuisena vaistona, mikä auttaa sitä tekemään eron hyvän ja pahan välillä.

Sielun tarkoituksena on saada ruumiinsa täydellisesti valtaansa. Sielu on aluksi puhdas, „perisynti“ ei sitä rasita. Aineeseen sisältyvä heikkouden mahdollisuus tekee ihmisen kuitenkin alttiiksi lankeamaan pahojen henkien houkutuksiin. Demoonit eivät kuitenkaan voi ehkäistä Jumalan luomissuunnitelman toteutumista; ne voivat viivyttää sitä, mutteivät tehdä tyhjäksi. Sielu, joka on saastunut maan päällä, voidaan puhdistaa. Se kokee katkerana kärsimyksenä huonoutensa, joka ehkäisee sitä nousemasta Jumalan kasvojen eteen alkuperäisessä puhtaudessaan, ja se häilyy maan ja taivaan välillä ruumiittomana henkenä sovituksen tai rangaistuksen tilaisuutta odottaen. Sen se saakin päästessään uudelleen maan päälle, ja niin se vaeltaa yhdestä ihmisruumiista toiseen. Jälleensyntyminen on näin ollen myös keino, jolla tehdään tyhjäksi pahojen henkien hankkeet; lapsia synnyttämällä joudutetaan „Jumalan aarreaitan“ tyhjentyä ja odotetun Messiaan tuloa, joka tapahtuu määrätyn maailmankauden lopussa.

Sielujen jälleensyntymisessä toteutuu myös Jumalan oikeudenmukaisuus; hurskaan kärsimyksiä ja synnintekijän ilmeistä onnea ei voitaisi muutoin ymmärtää. Maan päällä on jälkimmäisen hyvitetävä pahat tekonsa ja saavutettava puhtauden tila. Adamin, ensimmäisen synnintekijän piti eräiden kirjoitusten mukaan ensimmäisenä aloittaa kiertokulkunsa. Adamissa esiintynyt sielu eli aikoinaan Davidina, mutta synti, jonka tämä teki Urian vaimon kanssa, esti sitä puhdistumasta; lopulta se on kuitenkin esiintynyt Messiaana ja saattava yleisen kiertokulun päätökseen.

Toisten käsitysten mukaan Abelin sielu esiintyi Moseksena, sitten Davidina ja lopulta syntyy Messiaana.

Puhdistus-ajatus jälleensyntymisen tarkoituksena näyttää esiintyvän keskeisenä. Ei ainoastaan maailma täydellisty sen kautta, vaan synnintekijä hyvittää tässä maailmassa entiset pahat tekonsa. Jos sielu on saanut hurskaan ihmisen asuinsijakseen, tämä voi hyvillä teoillaan puhdistaa sen vanhasta kuonasta; kärsimys ei siis ole seuraus tässä, vaan aikaisemmassa elämässä tehdyistä synneistä. „Onnellinen“ synnintekijä kuluttaa menestymisellään tässä elämässä loppuun kaikki entiset ansionsa, eikä hänelle jää muuta kuin kärsimystä kuolemanjälkeiseen elämään. Tämä ajatus edellyttää, että huonon ihmisen sielu on lunastamattomissa tässä maailmassa, ja että se lähetetään Gehennaan rangaistavaksi. Sen kiertokulku on katkennut, ja siitä voi tulla *d i b b ũ q*, demooni, joka koettaa tunkeutua eläviin ihmisiin. Sen vapauttaminen manauksilla taas on ansiokas teko maailman kehityksen jouduttamiseksi.

Epäselyyden, joka vallitsee näissä rangaistuksen ja palkinnon käsityksissä, kabbalistiset opit koettavat poistaa teroittamalla, että kärsimyksillä ja onnella on ehdoton syyn ja vaikutuksen suhde aikaisempiin elämiin, jopa yksityiskohdittain niin tarkalleen, että ihminen, joka on tehnyt syntiä esim. silmillään, syntyy sokeana tai silmistään muuten viallisena. Jopa väitetään, että ihmissielu voi syntyä eläimeenkin, jonka karakteristiikka vastaa ihmisen tekemää syntiä. Jo Jeesuksen aikana voimassa ollut lain käsky, että miehen oli naitava velivainajansa vaimo „herättääkseen tälle siemenen“. (Mark. 12: 19–27; Luukk. 20: 27–39; vrt. myös Matt. 22: 30–32), perustuu, sanotaan, jälleensyntymisajatukseen. Lapsettoman miehen sielu ei voi palata alkulähteelleen, sillä sielu on jäänyt hedelmättömäksi, sen maallinen ura on keskeytynyt ennen kuin se ehti kulkea kaikkien puhdistusvaiheitten kautta.

Edelleen on mainittava eräitä juutalaisuudessa vallinneita ja vieläkin vallitsevia käsityksiä. Erään kertomuksen mukaan Babelin tornin rakentajat jaettiin kolmeen luokkaan, joita rangaistiin synnin raskauden mukaan. Ensimmäiset menettivät yhteisen kielen, ja heidät hajoitettiin ympäri maan piiriä; toiset muutettiin eläimiksi, ja heidän sielunsa lähetettiin eläinruumiisiin; kolmannet olivat niin turmeltuneita, että heistä tuli kerrassaan pahoja

henkiä. Danielin kirjan maininta eläimeksi muuttuneesta Nebukadnesarista (4: 30) antoi tukea käsitykselle, että ihmissielu voi olla eläinruumiissa, ja tämä on puolestaan vaikuttanut juutalaisille ominaiseen teurastustapaan — kaikesta päättäen siihen, joka on herättänyt eläinten ystävien vastustusta —: on näet mahdollista, että eläimessä on ihmissielu vangittuna, ja se voidaan vapauttaa kierto-kulkuaan jatkamaan tekemällä teurastuksesta uskonnollis-maagillinen toimitus.

Kun juutalaisuudessa vakiintui käsitys sisäisiä lakeja noudattavasta säännönmukaisuudesta jälleensyntymisessä, alettiin varhain, kaikesta päättäen jo kristillisen ajanlaskun alussa, nähdä historiallisissa henkilöissä määrätyn sielun ruumiistumia. Tätä vahvistivat myös kabbalistiset laskelmat. Niinpä nähtiin esim. AD a M-nimen kirjaimissa kolme nimeä, Adam, Moses ja Messias, ja tämän sanottiin merkitsevän, että Adamin sielu kulki kaikkien näiden ruumiitumien kautta. Tästä huomataan, että juutalaisten odotama Messias ei ollut Davidin poika näiden sanojen tavallisessa merkityksessä, vaan „David redivivus“, jälleensyntynyt David. - Jeesus taas oli kaikkea muuta kuin voittoisia sotia käypä kuningas . . . Sielu, joka täten esitetään useampien persoonallisuuksien takana toimivaksi, näyttää toisinaan saaneen henkisen prinssiin merkityksen, varsinkin kun voitiin olettaa, että sama sielu saattoi olla kahden samaan aikaan eläneen ihmisen elähyttäjänä. Myöhemmin on laadittu suoranaisia luetteloita maan päällä vierailleiden sielujen elämistä, eräänlaisia jälleensyntymisbiografioita; niiden nykyaikaisina vastineina voisimme ehkä pitää niitä „Alcyonen“ y. m. merkkihenkilöiden jälleensyntymiskuvauksia, joita Annie Besant ja C. W. Leadbeater aikoinaan harrastivat.

Dibbûq-uskon vastakohtana ja täydennyksenä esiintyy juutalaisuudessa myös sellainen käsitys, että ruumiista vapaa sielu voi auttaa hurskasta, kiusauksissa taistelevaa ihmistä liittymällä häneen, jolloin hän tulee miltei vastustamattomaksi. Tämä n. s. h i b b û r-käsitys, jolla siis ymmärretään hyvän hengen „riivaamana“ olemista, vastaa jollakin tavalla itämaista avataara-ajatusta. Epäilemättä juuri sama usko sai aikanaan Herodeksenkin epäilemään, että Johannes oli „noussut kuolleista“ liittymällä Jeesukseen.

On vaikeata saada selville, milloin jälleensyntymisaja-

tus on tullut juutalaisuuteen. Gaster, jonka kirjoitukseen „Encyclopaedia of Religion and Ethics“-hakuteoksessa esityksemme nojautuu, huomauttaa, että jälleensyntymisestä ei erityisesti kerrota juutalaisten uskonnollisissa kirjoissa; sitä koskevat tiedot ovat hajallaan eri teoksissa, ja milloin se mainitaankin, se aina edellytetään tunnetuksi. Tutkijat ovat epävarmasti viitanneet mahdollista „lainaajaa“ etsiessään, Egyptin juutalaisiin, Persiaan, Intiaan, uusplatonilaisuuteen, gnostilaisuuteen, manikealaisuuteen, j.n.e. Robert Eisler toteaa muihin tutkijoihin ja myöhäisjuutalaisiin lähteisiin, m.m. Josephukseen vedoten, että „farisealaiset ovat uskoneet vanhurskusten sielujen moniin, peräkkäisiin jälleensyntymisiin“ („Orphisch-Dionysische Mysteringedanken“, s. 354). Eisler mainitsee vanhan testamentin puolelta myös 90:n psalmin kolmannen säkeistön mahdollisena esimerkkinä jälleensyntymisajatuksesta: „Sinä palautat ihmiset takaisin tomuun ja sanot: 'Palatkaa takaisin, te ihmislapset!' Sillä tuhannen vuotta on silmissäsi kuin eilispäivä.“

Uuden testamentin antamista viitteistä ei yksityiskohdittain käy ilmi, millainen oli Jeesuksen oppi jälleensyntymisestä. Nykyiseltään evankeliumit osoittavat ainakin sen, että siitä puuttuivat kaikki ne lisät ja tulkinnat, jotka asettavat juutalaisen heimouskonnon materialistisesti värityneen jälleensyntymisopin omaan luokkaansa. Ytimen voimme kuitenkin nähdä. Keskustellessaan Nikodemuksen kanssa, joka oli „juutalaisten hallitusmiehiä“, Jeesus huomauttaa: „Sinä olet Israelin opettaja, etkä tätä tiedä!“ Keskustelusta selviää, että Jeesus puhui sekä ruumiillisesta jälleensyntymisestä että henkisestä uudestisyntymisestä; näiden molempien tosiasioiden piti toki olla miehen tiedossa, joka opetti muita.

Johannes kertoo siitä, kuinka Jeesus paransi sokeana syntyneen miehen, ja toistaa kristillisiä raamatun lukijoita hämmästyttäneet opetuslasten sanat: „Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, että hän syntyi sokeana?“ Jeesuksen vastaus on kaikessa yksinkertaisuudessaan selvä: „Ei tämä [sokea ruumiillinen] ihminen tehnyt syntiä, eivätkä hänen [ruumiilliset] vanhempansa, vaan Jumalan [s.o. hänen jumalallisen, jälleensyntyvän minuutensa] tekojen [s.o. karman] oli tullava ilmi hänessä“ (Joh. 9: 1-3).

Karmaan ja samalla jälleensyntymiseen tähtäävät il-

meisesti myös ne evankeliumien kohdat, joissa Jeesus puhuu siitä, kuinka viikunapuu ja viiniköynnöksen oksat, jotka eivät tuota hedelmää, hakataan poikki ja heitetään tuleen (Matt. 7: 16-21; Joh. 15: 1-5). Selitykseksi viittaamme H. P. Blavatskyn „Teosofian Avaimeen“ (s. 215-217).

Olemme ottaneet esimerkkinä etupäässä vain evankeliumeista. Aikaisemmin, Ruusu-Ristin toukokuun numerossa, kerroimme jälleensyntymisajatuksista Jaakobin kirjeessä. Nämä esimerkit eivät suinkaan ole ainoat. Huomautamme vielä lopuksi Paavalin laatimaksi otaksutun hebrealaiskirjeen 11. luvun 35. säkeistöstä, joka selvästi viittaa paremman jälleensyntymisen toivossa harjoitettuun askeesiin:

„Oli vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta saivat takaisin kuolleen. Toiset antoivat kiduttaa itseään eivätkä ottaneet vastaan vapautusta, jotta saisivat paremman ylösnousemuksen.“

Kaksi arvostelua.

Eraältä ystävältäni sain hiljattain otteet kahdesta kirjasta. Näissä puhuttiin teosofiasta ja myöskin minun käsityksestäni kristinuskosta arvostelevassa hengessä. Toinen ote oli prof. Eino Kailan psykologisesta teoksesta. Hän kirjoittaa: „Ei ole vallan harvinaista, että kirjailija samassa määrin kuin hänen luomiskykynsä heikkenee, rupeaa harastamaan abstraktis-kvaasisia filosofisia asioita heittäytyen esimerkiksi teosofiaan, jossa puheenalainen viettää oikeita orgioita.“

Prof. Kaila siis väittää, että kirjailijat, kun heidän luomisvoimansa heikkenee, ryhtyvät esim. kirjalliseen toimintaan teosofian hyväksi. Mieleni tekee heti ensiksi vedota teosofian perustajan, madame H. P. Blavatskyn, esimerkkiin. H. P. B. rupesi kirjailijaksi vasta yli 40 vuotiaana eikä kirjoittanutkaan muusta kuin teosofiasta. Koko hänen kirjailijatoimintansa oli teosofista. Kuitenkin on H. P. B. maailman etevimpiä kirjailijoita. Hän oli älykkäimpiä ja stilistisesti kaikkein huomattavimpia. Hänet asetetaan Shakespearen rinnalle, niiden harvojen jouk-

koon, jotka ovat osanneet käyttää rikkainta ja täyteliäisintä englanninkieltä. Ei merkitse mitään, että jotkut henkilöt korjasivat hänen kielivirheitään. Henkilö, joka osaa kielioppinsa hyvin, ei ole silti mikään kirjailija. Vaikkakin siis H. P. B. oli ensiluokkainen, luomiskykyinen kirjailija, kirjoitti hän kuitenkin vain teosofisesta filosofiasta. Häneen ei siis mitenkään sovi tuollainen, luvalla sanoen, tyhmä arvostelu.

Jos ajattelemme toista teosofisen maailman suurta henkilöä, tohtori Annie Besantia, niin häneenkin on vaikea sovelluttaa tuota arvostelua. Kun hän 42 vuotiaana tutustui teosofiaan, oli hän jo kauan esiintynyt opettajana ja puhujana. Hän oli tieteellisesti sivistynyt, perehtynyt fyysiikkaan, sähköoppiin ja kemiaan pitäen näiltä aloilta luentoja Lontoossa. Hän oli eurooppalaisesti tunnettu etevänä kulttuurihenkilönä ja naisasian innokkaana ajajana. Hän ei suinkaan tullut teosofiksi sen takia että olisi kadottanut luomiskykyään, sillä hänen varsinainen kirjallinen työnsä alkoi vasta sen jälkeen. Hän on nyt elänyt kaksi kertaa 42 vuotta (v. 1931), ja nämä toiset 42 vuotta hän on viettänyt luomistyössä. Hän on tunnustetusti maailman etevimpiä puhujia ja teosofisena kirjailijana erittäin huomattava.

Mitä sitten on sanottava kaikista niistä nuorista ihmisistä, joihin minäkin kaikessa vaatimattomuudessa voin lukeutua, jotka eivät millään tavalla ole käyttäneetkään luomiskykyään ennenkuin jo nuorina teosofeiksi tultuaan alkavat luovan toimintansa. Kaikki ne nuoret, jotka ovat tulleet teosofeiksi ja ruvenneet teosofiseksi kirjailijoiksi, sanomattomasti hämmästyvät kuullessaan tällaisen arvostelun. Jos tuollaiseen arvosteluun sisältyy ajatus, että henkilöt, jotka ovat antautuneet teosofeiksi, muuten olisivat epäonnistuneet, niin on tällainen väite kerrassaan tuulesta temmattu. On selviä todistuksia siitä, että niillä ihmisillä, jotka nuorina ovat antautuneet teosofiseen työhön, on ollut maailman menestys edessään. He ovat olleet esim. tunnettuja älynsä, tietojensa ja lahjojensa puolesta, ja maailma on tehnyt voitavansa saadakseen heidät puolelleen. He ovat kuitenkin valinneet teosofisen tien, joka on voinut tuottaa heille maailman pilkkaa. Voiko tässä puhua luomisvoimien heikkenemisestä?

Toinen sitaatti on Jalmary Kauppalan kirjoittamasta teoksesta „Mystiikan ihmemaailma“, joka on ilmestynyt

W S O Y:n kustannuksella v. 1929. Sen sivuilla 45—47 selostetaan teosofisen liikkeen esiintymistä maassamme ja kosketellaan samalla myöskin Ruusu-Ristiä. Kauppala kirjoittaa:

„Suomessakin toimii teosofinen liike suurella innolla ja nähtävästi myöskin melkoisella menestyksellä, josta mainittakoon todistuksena, että teosofeilla on jo oma temppelinsäkin Jyväskylässä ja toinen Helsingissä. Tämän liikkeen hierofanttina meillä on kirjailija Pekka Ervast, joka johtaa Helsingissä 1914 perustettua järjestöä „Ruusu-risti, Suomen Salaietieteellinen Tutkimusseura“. Millainen on tämän miehen autuuden tie, siitä voi lukija muodostaa oman käsityksensä mainitun hierofantin omien sanojen perusteella: 'Niin paljon kärsimyksiä kuin olemme saaneet ihmiskunnassa aikaan, niin paljon onnea ja iloa täytyy meidän ihmiskunnassa luoda. Siinä sovituksemme, joka vähitellen vapauttaa meidät jälleensyntymisen pakosta. Mihin sitten jää kirkon oppi Jeesuksen sovitukselta, kun ihminen itse on oma sovittajansa? Se jää siihen, mistä se on tullutkin: tietämättömien ihmisten mielikuvitukseen.' Selvää puhetta siitä antikristillisestä hengestä ja viimeisten aikojen villityksestä, joka on tämän liikkeen johtavana punaisena lankana, liikkeen, jonka symbolina ei suotta ole käärme, joka puree omaa häntäänsä.“

Tämä on sitaatti, josta minun täytyy sanoa, että se on oikea. Mutta se on sitaatti, joka nähtävästi on irroitettu oikeasta yhteydestään, jostakin kohdasta, jossa olen puhunut karmasta. Karman lakia olen juuri koettanut esittää siten, että sen kannalta meidän todella on luotava yhtä paljon onnea kuin olemme aikaan saaneet kärsimystä. Tällaista ei kuitenkaan voi ymmärtää ilman jälleensyntymistä. Jälleensyntymisen kannalta tällainen lausunto sisältää mystillis-okkultisen totuuden, vaikei sitä voi käsittää minkäänlaisena mittausopillisena asiana, esim. niin, että on saatu aikaan määrätty litramäärä pahaa, joka on korvattava yhtä monella litralla hyvää. Hyvää, joka korvaa pahan, ei ole ajateltava yhtä pitkäaikaiseksi kuin itse tuo paha on ollut. Paha on voinut tapahtua monen sadan elämän aikana, mutta kun ihminen kääntyy ja alkaa kulkea Jumalan luo takaisin, silloin hän voi tyhjentää koko vanhan karmansa kenties hyvinkin lyhyessä ajassa. Hyvän yhteydessä ei aika tule niin paljon kysymykseen kuin pahassa. Pahassa ei ole mitään ikuista. Se on ikuisen

ulkopuolella, se on ajallista. Mutta hyvä on kotoisin ikuisuudesta, ja sentähden sitä ei voi mitata ajalla niinkuin pahaa. Sentähden yhden minuutin hyvä voi sovittaa miljoonankin vuoden pahan, sillä paha on tapahtunut ajassa, mutta ikuisuus voittaa aina ajan, aina, joka hetki. Näin on ymmärrettävä tarkoitukseni, kun puhun pahan sovittamisesta.

Kun tuo lause, jolla olen ajatukseni ilmaissut, esiintyy irrallisena muusta yhteydestään, niin se voi tuntua pinta-puoliselta. Voidaan väittää, että siinä esitän kannan, jonka mukaan meidän pitäisi kaikenlaisilla, määrättyillä hyvillä töillä sovittaa määrättyä pahaa, mitä olemme tehneet. Sitä en ole tarkoittanut. Aika tuskin riittäisi, jos meidän täytyisi ulkonaisesti ja ajallisesti sovittaa kaikki paha. Mutta muistakaamme, että ulkonaiset teot tulevat itsestään, kun niihin on olemassa edellytys, ja tämä edellytys on se, että ihminen on hyvä. Ihmisen päämäärä on tulla hyväksi ja täydelliseksi, ja kun hän on hyvä ja täydellinen, hän on kuin hyvä puu, joka kantaa vain hyviä hedelmiä. Tuottaisiko se hyviä hedelmiä, jos tekisimme hyvää, mutta sydämessämme olisimme pahoja? Ei, sellainen olisi vain tekopyhyyttä! Mutta kun olemme hyviä, emme voi tehdä muuta kuin hyvää. Isä taivaassa ei voi tehdä muuta kuin hyvää, koska hän itse on hyvä. Tämä on hyvien tekojen välttämätön edellytys, jota emme saa kadottaa näkyvistä. Tätä myöskin Luther oikeastaan tarkoitti, kun hän sanoi, että usko pelastaa eivätkä teot. Vastoin katolista kirkkoa, jossa ajateltiin, että ihminen suorittamalla siveellisiä tekoja olisi otollinen Jumalan valtakuntaan, on Luther julistanut, että pääpainoa on siinä, mitä sisässämme ajattelemme ja tunnemme. Sen mukaan meitä arvostellaan eikä ulkonaisten tekojen mukaan. Henkisesti meitä arvostellaan sisäisten motiiviemme, sisäisen olemuksemme mukaan. Oikeuslaitoksessa ei voida ottaa huomioon ihmisten motiiveja, vaan arvostellaan tekojen mukaan. Senpätähden tuomitaankin usein viattomia, syyllisten kulkiessa vapaina. Oikea tuomio perustuu ihmisen sydämen, hänen minuutensa ja motiiviansa tuntemiseen. Hyvä puu kantaa hyviä hedelmiä.

P e k k a E r v a s t.

(Ote 6. 12. 1931 pidetystä esitelmästä).

Tulisaarna.

„Joogassa taitava on tottunut ajattelemaan, ettei hän toimi. Vaikka hän näkee, kuulee, koskettelee, vaikka hän haistaa, vaikka hän syö . . . : tässä kaikessa hän näkee vain aisteja, jotka vastaavat kosketuksiin aistittavien esineiden kanssa“.

Bhagavad-Gita V: 8—9.

Näihin Gitan säkeihin sisältyy syvällinen opetus, jota meidän pitäisi usein mietiskellä. Elämän jokapäiväisissä taisteluissa, voimien lakkaamattomissa pyörteissä, jotka vaikuttavat meissä ja ympäristössämme, ja joissa liikumme, me unohdamme, että olemme kosketuksissa näihin hyviin tai huonoihin voimiin aistiemme välityksellä.

Kieltäemyksen oppi neuvoo meitä näkemään selvästi ne suhteet, jotka vallitsevat aistiemme ja hengen välillä: me emme ole yhtä aistiemme kanssa, ne eivät ole muuta kuin hengen välineitä. Tämä on se suuri opetus, jonka on antanut herramme Krishna. Ja hän lisää, että se, joka upottaa Brahmaan kaikki aistinsä, vapautuu kaikesta synnistä.

Yleensä me leikimme aisteilla. Pidämme niitä leikkikaluna. Meidän pitäisi yrittää ymmärtää aistien „leikkiä“ meissä: suurta lilaata. „Jumaluuden teot ovat lila (leikkiä)“, sanovat brahmiinien kirjoitukset. Kun silmämme katselee jotakin esinettä, kun kuulomme ottaa vastaan äänen tai kun tunnemme hyvän tuoksun j.n.e., aistimme reagoivat aistittujen esineiden mukaan, mutta tämä vasta vaikutus syntyy yhtäkaikki kahdesta liikkeestä: a) tahdottomasta liikkeestä: tahdostamme riippumaton nopea ajatus, odottamaton näky, lähellämme laulettu laulun kuuleminen, niitetyn heinän lemu, j.n.e.; b) tahdonalaisesta liikkeestä, jonka määrää pyyteittemme tuli, ehdoin tahdoin valitsemamme ajatukset tai teot: taulun katseleminen, ravinnon maku, jonkun esineen kosketusaistimus, j.n.e.

Näitä liikuntoja syntyy meissä alinomaan, ja aistimme ovat toiminnassa nukkuessamme ja valvoessamme. Me näemme unta tuoksusta, joka saa aistimme toimimaan: jälkivaikutus tahdonalaisesta tai tahdottomasta valvetilan muistosta. Ja unitila, jossa haistamme, maistamme, näemme, kuulemme, todistaa, että nukkuneen ruumiin yläpuolella on joku, joka kokee aistimukset (on todistettu, että aistivaikutelmamme ovat voimakkaammat ruumiin nuk-

kuessa kuin valvetilassa). Aistit sinänsä eivät kykene kokemaan aistimuksia. Se joka kokee, se joka haistaa, maistaa, näkee, kuulee, on *minuus, manas*. Sen välityksellä havaitaan ja tunnetaan aistien kohteet.

Intian pyhistä kirjoituksista opimme, että meissä on seitsemän uhripappia (hotrit): haju-aisti, näkö-, kosketus-, maku-, kuuloaisti, järki ja ymmärrys. Salaisessa Opissa H. P. Blavatsky selvittelee erään kirjoituksen kohtaa ja sanoo:

„Ne ovat seitsemän uhripappia, jotka ovat kukin omalla paikallaan“, ja jotka „asuen pienessä tilassa eivät (kuitenkaan) tajua toisiansa“ tällä aistimien tasolla, — muut paitsi järki. Sillä järki sanoo: „Nenä ei haista ilman minua, silmä ei ota väristä vaaria ilman minua, j.n.e. Minä olen kaikkien elementtien (s.o. aistien) ikuinen hallitsija. Ilman minua aistit eivät milloinkaan ilmene; ne ovat kuin tyhjä asumus tai niinkuin tulia, joiden liekit ovat sammuneet“. (Salainen Oppi, suomal. painos, I: 121).

Tämä intialaisen kirjoituksen katkelma ilmaisee selvästi, että minuutemme, *manas*, on aistien päällikkö, elähdyttäjä. Sen yläpuolella on Persoonaton Ihminen, Brahman (Atman), joka ei ole milloinkaan „seitsemän uhripapin“ ulottuvilla. „Teot eivät minua kablehdi“, sanoo Shri Krishna, „olen niiden yläpuolella, enkä ole niistä riippuvainen“. (Gita IX: 9).

Jos nyt tutkimme sisäistä elämäämme, me näemme, että pyyteittemme tuli nostaa meidät ilon ja uhruksen huipuille tai syöksee meidät helvettiin. Kärsimys syntyy, koska emme ole oppineet käyttämään aistimiamme. Ne ovat leikkikaluja, niinkuin edellä sanoimme, ja siinä ne ovat illusioiden luoja. Me leikimme makuaistillamme, kun teemme syntiä herkuttelulla. Me leikimme sukupuoli-elimillämme, milloin yhdyntä ei ole suunnattu ainoaan päämääräänsä: synnyttämiseen. Me leikimme kuulollamme, kun nautimme valheitten kuuntelusta, j.n.e. Kansan viisaus sanookin: *me leikimme tulella*.

Meidän pyyteemme ovat palavia tulia. Tuli on pyyteenä (Kamadeva) maailmankaikkeuden perustana. „Ikuinen on tuli, joka kuluttaa“, sanoo Mooses kansalleen. Ennen häntä Herra Buddha, Idän Valo, piti Gayassa unohuttumattoman saarnan kokoontuneille oppilailleen. Se täytyy lukea tai kuulla jonkun kunnioitetun ja rakastetun olennon lukemana, ja silloin tuntuu kuin polttava liekki valtaisi koko olemuksemme. Kuulkaamme tätä tulisaarnaa:

„Siellä, Gayassa, Siunattu sanoi munkille: Jokainen olio, oi munkit, on kuluttava liekki. Ja kuinka, munkit, jokainen olio on kuluttava liekki?

Silmä, oi munkit, on kuluttava liekki, näkyvät esineet ovat kuluttava liekki, näiden esineiden näkeminen on kuluttava liekki; jokainen näistä suhteista syntynyt tunne, olkoon miellyttävä tai kiusallinen tahi ei kumpaisenkaan kaltainen, on myös kuluttava liekki. Ja kuinka tämä kuluttava liekki syntyy? Selitän sen teille, oi munkit: tämän kuluttavan liekin synnyttää himon tuli, vihan tuli, sokautumisen tuli, syntymä, vanhuus, kuolema, tuskat, valittelut, kipu, mielipaha ja epätoivo.

Korva on kuluttava liekki, aistit ovat kuluttava liekki . . .

Kieli on kuluttava liekki, maku on kuluttava liekki . . .

Nenä on kuluttava liekki, hajuaisi on kuluttava liekki . . .

Ruumis on kuluttava liekki, kosketusaisti on kuluttava liekki . . .

Sielu on kuluttava liekki, ajatukset ovat kuluttavia liekkejä . . . Siksipä, munkit, oppilas, joka on perehtynyt oppiin, joka noudattaa Jaloa Tietä, vieroittautuu silmästä, vieroittautuu näkyvistä esineistä, vieroittautuu näkyvien esineiden tuntemuksesta, vieroittautuu suhteista näkyviin esineisiin, vieroittautuu jokaisesta tunteesta, joka on syntynyt näistä suhteista, olipa se miellyttävä, kiusallinen taikka ei kumpaistakaan . . . Ja samoin hän vieroittautuu kaikista aisteista.

Näin vieroittautuneena hän vapautuu himosta; himosta vapautuneena hän on pelastunut; pelastuneena hän on vapautumisestaan tietoinen; hän ymmärtää, ettei hänellä enää ole uusia syntyviä, että hän on päässyt pyhyteen, että hän on täyttänyt velvollisuutensa, ja ettei hän enää palaa tähän maailmaan.“ (Vinaya, Mahavagga).

Buddhan tulisaarna esittää sen, mikä on oleellista luopumuksen opissa. Todellakin suuri tehtävä! Se opettaa meitä välttämään aistien petolliset paulat. Miten päästä niin pitkälle? Shri Krishna ja Buddha neuvovat sen meille.

Silmä on kuluttava liekki, kieli on kuluttava liekki . . .

„tämän liekin synnyttää himon tuli“. Meidän on siis vieroitauduttava silmästä, kielestä . . . Meidän on sulatettava aistimme Brahmaan, Korkeimpaan itsessämme. Se on sama kehoitus, jonka löydämme Hiljaisuuden Äänestä: „Saata kaikki aistimesi sulautumaan yhdeksi aistimeksi“: **J u m a l u d e k s i**.

Itsekasvatus, jolla tämän tehtävän voimme suorittaa, on vaikea, mutta ei mahdoton. Kaksi sääntöä monien muiden joukossa on omiaan auttamaan meitä: **pyyteittemme puhdistus ja muistin puhdistus**.

Pyyteitten puhdistus vaatii vuosikausien yhtämittaisia ponnistuksia. Tietäessämme, että meissä on aistien suuri elähyttäjä, **manas**, minä, meidän on muistettava, että päivin ja öin toimimme aistimiemme välityksellä, että elämämme jokaisena hetkenä kuulo-, haju-, näkö-,

maku-, kosketusaisti ja a j a t u s ovat täydessä toiminnassa tahdonalaisesti tai tahdottomasti. Ja koska aistit „reagoivat kosketukseen aistittavien esineiden kanssa“, me kärsimme tai nautimme niiden välityksellä, mutta se, joka kärsii tai iloitsee, on minä — m a n a s.

Kun olemme e p ä t ä y d e l l i s e s t i p u h d i s t u n e i t a, nämä kaksi tahdonalaista tai tahdotonta liikettä voivat saattaa elämäämme onnettomuuksia: näiden liikkeitten vasta vaikutukset sokaisevat meitä ja luovat peloittavia harhoja polullemme. Tämän ymmärtää helposti seuraavista esimerkeistä: edessämme on rivo kuva, silmämme katsovat sitä tahallisesti tai tahtomattamme; puhtautemme asteesta riippuen tämä kuva herättää tai on herättämättä vasta vaikutuksia sisäisessä olemuksessamme. Ihmisessä, joka vielä on aistillisten pyyteitten vallassa, kuva voimistuttaa intohimoa: siitä on seurauksena kärsimys. Jos ihminen on puhdas, todella puhdistunut, hänen silmänsä katselevat kuvaa häiriytymättä. Hän on saavuttanut rauhan. „P i d ä t t y v ä n i h m i s e n e d e s s ä a i s t i e n k o h t e e t p e r ä y t y v ä t“ (Gita) Ei myöskään lasi alkoholia herätä raittiissa ihmisessä minäkäänlaista pyydetä, kun taas piintyneessä alkoholistissa tahallinen tai tahaton lasin näkeminen synnyttää suurta hämminkiä — „n ä k ö o n k u l u t t a v a l i e k k i“.

Ensimmäinen askel aistien hillinnässä on siis pyyteitten puhdistus, ja siinä auttaa

m u i s t i n p u h d i s t u s. Mitä tämä puhdistus on? Hiljaisuuden Ääni vastaa ytimekkäällä lauseella: „Surmaa itsessäsi kaikki muisto menneistä kokemuksista. Älä katso taaksesi tai olet hukassa“.

Miten tärkeä onkaan tämä lause oppilaan elämässä! Jos aistimme, ollessaan pyyteitten tulen käskyläisinä, ovat kuluttavia liekkejä, meidän täytyy koko voimallamme u n o h t a a vanhat kokemuksemme, jotka ovat syntyneet karkeitten pyyteittemme „liekeistä“. „Henkisen“ ihmisen, sen, joka on kulkemassa yli henkisyiden kynnyksen, täytyy alati olla varuillaan ettei palauta mieleensä sellaista, mikä muinoin herätti hänessä kiihkoa. Kapakan mielikuva ihmiselle, joka joskus on ollut alkoholipaheen uhri, riettaat eleet sille, joka on ollut irstailija, ovat peloittavia kuvia, kun ne säilytetään muistissamme, sillä niistä tulee uudelleen himon kiihoituksesta „kuluttavia liekkejä“. Nämä „menneet kokemukset“, nämä mielikuvat, ovat suuria esteitä oppilaan polulla. Ymmärrämme nyt tämän ankaran

kiellon: Älä katso taaksesi tai olet hukassa". Miten monet todelliset etsijät, vilpittömät ja vakavat, ovat kuitenkin katsoneet taakseen ja jääneet aistillisuuden, epäilyksen tai ylpeyden ja kunnianhimon pauloihin! . . . Heillä ei ole ollut sitä viisautta että olisivat osanneet karkoittaa menneisyyden varjot, saada aikaan tämän muistin alituisen puhdistumisen — ja he ovat joutuneet „kuluttavien liekkien“ „nielemiksi“.

Taakse katsominen on menneisyyden pitkittämistä, se merkitsee alemman persoonallisuutemme murheellisten haamujen ja sen seuralaisten — puutteellisuuksien, erehdysten, epätäydellisyyksien, häpeäpilkkujen — tapaamista. Arvostelkaamme itseämme sellaisina kuin olemme, imartelutta, mutta älkäämme antautuko menneisyyden haamujen vietäviksi, jotka tahraavat sisäistä elämäämme. Kääntykäämme pois niistä, unohthakaa me ne ainaseksi säilyttääksemme muistissamme vain muiston sellaisesta, mikä nostaa meitä, jalostaa ja tekee meidät paremmiksi.

Meidän on saavutettava „se mielen kiinteys, johon ei mikään tuulahdus, olipa se kuinka väkevä tahansa, voi liehtoa maallista ajatusta. Niin puhdistuneena temppelein on oltava tyhjänä kaikesta toiminnasta, äänestä tai maallisesta valosta“. (Hiljaisuuden Ääni). Hengen pyhätön on oltava tyhjänä kaikesta, mikä ei ole jumalallista. Intohimon kuluttavien liekkien on hävittävä, jotta yksin Jumalan liekki palaisi sydämessämme. Siinä tehtävämme, itsekasvatuksemme, jota meidän on harrastettava saavuttaaksemme olemuksemme uudestisyntymisen. „Kaikki, joita Jumalan henki kuljettaa“, sanoo Paavali, „ovat Jumalan poikia“. (Room. VIII. 14). „Ishvara, oi Arjuna, asuu kaikkien olentojen sydämessä“, sanoo Krishna Gitan viimeisessä keskustelussa: Ishvara, Jumala, Brahman, Atman, Krishna, Shiva, Kristus — sisäinen, tuhatniminen Jumala, sydämen alttarilla palava Ainoa Liekki.

Upottakaamme persoonallisen ja hetkellisen ihmistemme lyhytaikaiset liekit Kuolemattoman Ihmisen elävään ja ikuiseseen Liekkiin, Ihmisen, joka ei ole milloinkaan syntynyt, ja jolle ei ole kuolemaa. Siten kuljemme, vähitellen, ma y a s t a s a t i i n, harhasta ainoaan todellisuuteen.

Älköön milloinkaan unohdettako tulisaarnaa!

K r i s h n a D a s a.

(„Théosophie“, VII, 7).

Suom. J. Ptn.

Muuan H. P. B:n kirje.

Alla seuraa ote kirjeestä, jonka H. P. B. kirjoitti eräälle teosofiselle looshille. Tämä oli jonkun aikaa viettänyt kituvaa elämää, ja sen jäsenmäärä oli pienentynyt. Eräät jäsenet kirjoittivat sen johdosta H. P. B:lle pyytäen hänen ohjaustaan ja apuaan. Kirjeen on v. 1894 „Teosofisk Tidskriftissä“ julkaissut nimim. C. S., joka puolestaan oli sen kääntänyt hollantilaisesta „Theosophiasta“. — Kirje kuuluu:

En voi auttaa teitä, jos itse olette haluttomia siirtymään teosofian ja Mestarien ilmapiiriin, tai oikeammin, jos ette vielä voi tuntea heidän vaikutustaan ympärillänne. Kuka teistä voi sanoa, ettei tämä äkillinen mielenmuutoksenne ja sitä seurannut heräymys miltei kokonaisen vuoden uinailun ja toimettomuuden jälkeen olisi tullut johtavan käden vaikutuksesta? Tämä ei ole mikään satunnainen ilmiö, mikään seuraus syystä, joka olisi syntynyt itsestään. Jokaisen todellisen teosofin elämässä vallitsee katkeamaton syiden ja vaikutusten ketju, eräänlainen *nidana*, vaikkei sitä voida sanoa jokaisesta meidän seuramme jäsenestä. Ja tässä on ero meidän seuramme ja kaikkien muiden seurojen välillä . . . Ei kukaan näy edes aavistavan teosofisen seuran oikeata luonnetta sikäli, ettei se voi kuolla . . . Yksityiset haaraumat voivat kyllä kuolla, mutta äitiseuraa, olipa se sitten Adyariissa tai pohjoisnavan luona, ei voida hävittää; sillä sen helmassa syntyvät kahdennenkymmenennen vuosisadan samaa tarkoittavat seurat. Mutta vain sillä tiellä, jonka Mestarit ovat raivanneet, yksityiset haaraumat voivat säilyä perikadolta, ja vasta kun näen, että haluatte ruveta uudelleen rakentamaan, voin tarjoutua siksi muuri-laastiksi, jos niin voin sanoa, siksi sideaineeksi, jota siihen tarvitsette. Mutta jos työn tekijät eivät ensin saa järjestystä raaka-aineisiinsa ja tee kiviä valmiiksi, mitä silloin auttaa sideainekaan, muuri-laasti? . . .

Mainitsin *nidanan* (syiden ja vaikutusten ketjun) jokaisen todella vakavan teosofin elämässä. Lisään siitä muutaman sanan.

Aluksi: teistä ei yksikään näytä suoneen pienintäkään ajatusta tälle merkitykselliselle *nidanal*le perhesuhteittenne ja ympäristönne yhteydessä; eivät edes teistä vakavimmatkaan näytä aikoneen huomioida, tutkia hyö-

tyäkseen niitä opetuksia, jotka sisältyvät tähän elämän kudokseen, joka ympäröi jokaista teistä. Ja kuitenkin te voitte lukea tätä näkymätöntä, mutta yhtäkaikki selvästi näkyvää kudosta (näkyvää niille, jotka tahtovat nähdä sen langat), tätä alituisesti avointa kirjaa, tätä teitä ympäröivää salaperäistä valoa —, niin, nekin, joilla ei ole selvänäköisyyskykyä, voivat siitä lukea ja siitä oppia. Mutta ehkäpä arvelette, ettette siihen pysty . . .

Miksi ette ole edes fyysillisellä tasolla toimivalla arvostelukyvyllänne ja järjellänne, puhumattakaan henkisestä alueesta — miksette ole milloinkaan pohtineet elämässänne sattuvien jokapäiväisten tapahtumien merkitystä — niitä vähäpätöisiä seikkoja, jotka muodostavat elämän? Sillä sen parempaa todistusta ette voisi saada näkymättömästä, alituisesta läsnäolosta ympärillänne. Te puhutte kosketuksista Mestariin tai Mestareihin ja sanotte sitä tavoitellenne, ja te oletatte, että itse tietämättänne kuitenkin olette päässeet jossakin määrässä sitä nauttimaan; olette kylläkin, minä sanon, mutta ennen kuin voitte toivoa saavanne siitä enemmän irti, teidän täytyy elämässänne toteuttaa, mitä jo olette saaneet . . . Minä tiedän, että Mestarit karman vaikutuksiin puuttumatta (mikä on selaista, ettei edes heillä ole oikeutta sitä tehdä) ovat milloin viivästyttäneet, milloin jouduttaneet olosuhteita ja tapauksia niiden henkilöiden eläessä, jotka ovat vilpittömiä ja tosia. Jos vain olisitte kiinnittäneet huomioltanne näihin tapauksiin ja pikkuseikkoihin, silloin olisitte selvästi voineet huomata johtavan käden vaikutuksen ja läsnäolon. Mutta te näytte menettäneen näköpiiristänne suuren totuuden, joka teidän kuitenkin pitäisi hyvin tuntea, sen nimittäin, että maailma, jokapäiväinen maailma, missä ihmiset elävät, liikkuvat ja ovat, ikäänkuin mitään muuta maailmaa ei olisikaan, on pelkästään harhaa, ja että tämän näennäisen takana on kätkössä paljon jalompi, paljon korkeampi todellisuus!

Ette ole eräissä tilanteissa voineet nähdä sitä, mihin yllä sanottu muissa olosuhteissa olisi voitu sovelluttaa, ja niin olette jättäneet itsenne ja niiden tarkkaamisen, joiden kanssa te ryhmässänne teette työtä. Kuitenkin on okkultismin tutkijalle ensimmäinen sääntö jokapäiväisessä elämässä, ettei hän milloinkaan anna vähäpätöisimmänkään asian mennä sitä huomaamatta, esiintyipä se teidän omassa

elämässänne tai työtoverienne elämässä, ettei hän jätä sitä muistiin merkitsemättä asianmukaisessa järjestyksessä, olipa se sitten teidän omien henkisten pyrkimysten yhteydessä tai ei, ja että sitten kokoatte huomionne vertailemalla toistenne muistiinpanoja päästäksenne siten selville niiden sisäisestä merkityksestä. Tätä teidän pitäisi tehdä vähintään kerran viikossa. Loppusummasta löytäisitte sen tien suunnan, jota teidän pitäisi kulkea. Sillä kun ryhmitetyt tosiasiat (vähäpätöisimmät voivat toisinaan olla tärkeimmät) tuloksineen on verrattu ja koottu, ilmaisevat ne teille sen tien, jota teidän on kuljettava saadakseenne todellista valaistusta. Tämä on sellaista, mitä kukaan ei voi yksin tehdä, mutta missä useita on koossa, se käy jokseenkin hyvin päinsä. Se keskittää tutkijoiden ajatuksen mitä yksinkertaisimpien ilmiöiden alkusyyhin (noumena), eli niiden tosiasioiden ja tapahtumien sisäiseen perustaan, jotka näkymätön guru on valmistanut ja ohjannut, ja vetää heidän huomionsa pois asioista, jotka liittyvät vain ajatuskyvyn kehitykseen. Tämä muodostelee ja kehittää heidän intuitiotaan ja saattaa sen vähitellen herkäksi pienimmillekin muutoksille heidän gurunsa henkisessä vaikutuksessa. Mutta mikäli vanhoja yhteiskunnan sääntöjä seuraten jokainen ryhmänne jäsen mieluummin näkee jokaisessa elämänsä vaiheessa oman vapaan toimintatapansa seurauksen taikka mahdollisesti paljaan satunnaisuuden, silloin ette milloinkaan voi ryhmässänne rakentaa perustaa millekään täydelliselle ajatusten yhteydelle ja henkisten luonteittenne sopusoinnulle. Ette voi heti aloittaa yleisellä, vaan yksilön täytyy käydä edellä. Laskemisen ja tavaamisen täytyy käydä ennen kaikkea korkeampaa tietoa.

Jos joukossanne on vakava mystikko, asetetaan hänet, ilman että hän itsekään sitä huomaa tai tietää, aivan toiselle tasolle ympäristöönsä nähden. Ei mikään, mikä hänen elämässään tapahtuu, ole merkitykseltönsä, sillä kaikki olosuhteet ovat tarkoituksellisesti toisiinsa liitettyjä renkaita siinä tapahtumien ketjussa, joiden on vietävä hänet „Kultaisten Porttien“ luo. Jokainen askel, jonka hän astuu, jokainen henkilö, jonka hän kohtaa, jokainen sana, jonka hän lausuu — tämä kaikki voi keskittyä yhteen ainoaan sanaan, joka tarkoituksellisesti on liitetty päivän tekstiin täydellistytään se luku elämän kirjassa, johon se kuuluu, ja jolla luonnollisesti on toinen tai toinen karmallinen merkitys. Suom. J. P t n.

Puolinaiset totuudet.

Kaikkien kansojen uskonnonhistoria opettaa, että henkiset totuudet, jotka on vain osittain ymmärretty, on tulkittu väärin ja koituneet ihmiskunnalle turmioksi. Henki puhui hinduille: „Naisen on yhdyttävä mieheensä jumalallisen rakkauden tulessa.“ Silloin ottivat papit ne naiset, joiden miehet kuolivat, ja heittivät heidät tuleen, missä he paloivat kuoliaiksi. Jumalan henki puhui aztekeille: „Uhratkaa minulle sydämenne!“ Silloin ottivat papit tuhansittain vangittuja vihollisia, riistivät heiltä sydämen rinnasta heidän vielä eläessään ja uhrasivat sen. Jumala sanoi: „Etsikää Pyhää Maata (sieluissanne), valloittakaa taivasten valtakunta väkiryynnäköllä!“ Silloin kutsuivat paavit kansoja kokoon, kiihoittivat niitä ryöstöön ja murhaan, ja Palestiina joutui hävityksen ja ryöstön uhriksi. Jumala sanoi: „Teidän ei pidä verta vuodattaman!“ Silloin epämieluisat ihmiset poltettiin elävältä. Hän sanoi: „Antakaa minulle, mikä minulle kuuluu!“ (s.o. henkenne ja rakkautesenne). Silloin otti paavi viimeisen lehmän köyhän läävästä ja myi sen kirkon laskuun. Jumala sanoi muhammettilaisille: „Hävittäkää viholliseni!“ (s.o. huonot halunne ja viettomyksenne, jotka teissä Minua vastustavat). Silloin he hioivat miekkansa ja lähtivät „pyhään“ sotaan naapureitaan surmaamaan.

Samoin kuin auringonsäde likaiseen rapakkoon langesaansa itse pysyy puhtaana, mutta kylläkin saa siinä olevat myrkylliset eliöt kehittymään edistäessään lämmöllään mädäntymistä, ja samoin kuin kirkas vesi saa sen astian muodon ja värin, mihin se on kaadettu, niin ei totuuskaan hyödytä niitä, jotka eivät voi taikka tahdo sitä käsittää; nurjissa mielissä sekin nurjistuu, ja kaikkein pyhinkin tahrautuu joutuessaan epäpuhtaisiin käsiin.

Franz Hartmann.

Kysymys ja vastaus.

Ihmisen: Mestari, sano, mitä voisin tehdä ihmiskunnan hyväksi!

Mestari: Mitä sinä osaat tehdä?

Mitä muualla tiedetään.

„**Sionin viisaiden pöytäkirjoista**“ näemme „O. E. Library Criticin“ heinäkuun numerossa seuraavan maininnan:

On kyseellistä, aiheuttaako se sveitsiläisen tuomioistuimen ratkaisu, että kuuluisat „Sionin viisaiden pöytäkirjat“ ovatkin vain väärennys, huomattavaa laimentumista antisemitistisessä liikkeessä. Huomattiin näet, että tämä asiakirja, jonka väitetään syntyneen ensimmäisessä sionistikongressissa tarkoituksella saattaa maailma juutalaisten hallintaan hyvällä tai pahalla, nojautuikin poliittiseen lento-lehtiseen, joka kauan ennen tuota kongressia kirjoitettiin Napoleon III:n diktatuuria vastaan, ja jota tsaarin poliisi mukaili ja käytti hyväkseen pyhittääkseen Ukrainan juutalaisvainot v. 1905. Antisemitismi on selvä sielullinen sairaus, ja vaikka sen tartuttamat ihmiset saataisiinkin myöntämään pöytäkirjojen väärennys, he varmasti löytävät jonkun muun syyn juutalaisvastaiseen toimintaansa, niinkuin voidaan nähdä Saksan äärimmäisten kansallissosialistien edesottamuksista. Itse asiaa se tuo mieleen Aisopoksen sadun sudesta ja lampaasta — kaikki kelpaa selitykseksi.

Teosofia Irlannissa. Joku aika sitten mainitsimme, että Point Loman T.S:n Dublinin osasto julistautui itsenäiseksi „Druid Lodgen“ nimellä säilyttäen kuitenkin jonkunlaisen yhteyden Point Lomaan. Se on nyttemmin katkaissut kaikki välinsä tri Puruckerin seuraan. „Druid Lodge“ ilmoittaa tutkivansa „aikain viisautta“, mutta luopuvansa teosofian nimen käytöstä. Tätä toimenpidettä perustellaan sillä, että opetus on tärkeämpi kuin nimi, ja että olosuhteet Irlannissa ovat nykyisin sellaiset, että tämä nimi on pikemmin esteeksi kuin avuksi.

Englantilainen valtiomies sodasta ja rauhasta. Englannin työväenpuolueen tähänastinen johtaja Georg Lansbury on äskettäin julkaissut Reynold's Illustrated Newsissa artikkelin, missä hän esittää ajatuksia rauhankysymyksestä, jollaisia harvoin saa kuulla valtiomiehiltä. Hän lausuu siinä m.m.:

„Sota on rikos kaikkea vastaan, mitä pidän pyhänä ja kalliina. Se on julma, raaka, eläimellinen juttu, ja tuloksiin nähden se on yhtä turha kuin se on eläimellinenkin. Se ei ratkaise mitään, ja se jättää maailman epävakaisemmaksi ja epävarmemmaksi kuin tämä oli ennen teurastuksen alkamista . . .“

„En usko, että yhteisturvallisuus saadaan aikaan tällä tavalla s.o. varustusten lisäämisellä. Alituisesti lisäämällä varustuksia, keksimällä yhä myrkyllisempiä kaasuja, valmistamalla kaikkien maiden naiset ja lapset teurastukseen, me kuljemme tasaisesti ja varmasti kohti perikatoa.

Minä sovelluttaisin kristillisiä aatteita nykyisiin maailmanprobleemoihin. Jos olisin pääministeri ja minulla olisi parlamentin enemmistön valtakirja, menisin kansainliiton neuvostoon ja sanoisin, että kansamme on kertakaikkiaan sanoutunut irti imperialismista ja sodasta, että se on päättänyt heti riisuutua aseista, ja kehoittaisin kaikkia muita kansoja seuraamaan esimerkkiämme.

Julistaisin myös, että sikäli kuin merikulkutiet ovat brittiläisen valvonnan alaisia, kuten esimerkiksi Suezin kanava, Gibraltari ja Doverin salmi, ne samoin kuin kaikki hiili- ja muut asemat luovu-

tettaisiin kansainliitolle kansainvälisen valvonnan alaisuuteen; samoin tapahtuisi myös kaikille valvomillemme lentoasemille, ja lopuksi luovutettaisiin brittiläisen hallinnan alaiset valtavat raaka-ainalueet kansainväliseen hallintaan, joka olisi kansainliiton määräämä.

Intia ja Egypti saisivat ehdottoman vapauden valita omat edustajansa kansainliittoon, niin että ne yhdessä muiden dominioiden kanssa voisivat liittyä kanssamme tuomitsemaan imperialismin ja sodan tai kieltäytyä seuraamasta meitä. Olen varma, että jos Iso-Britannia ensimmäisenä tuomitsisi imperialismin ja sodan, muutkin maat seuraisivat meitä.

Jonkun maan täytyy aloittaa, eikä millekään maalle ole niin helppoa kuin meille esittää tällä tavalla haaste maailmalle. Jos brittein kansa valtuuttaisi minut työväenpuolueen (Labour Party) johtajan ominaisuudessa, ja jos puolue olisi hyväksynyt sellaisen politiikan, esittäisin asian empimättä maailmalle.

Aineellinen hinta, joka meidän aikanamme pitäisi maksaa rauhasta, voi näyttää raskaalta, mutta se ei olisi kuitenkaan mitään sen rinnalla, mitä tuleva sota maksaa."

Huomautettuaan sitten, että kaikki diktaattorit ovat olemassa heittäjänsä pelon nojalla, hän jatkaa: "Niin pian kuin he ja heidän alamaisensa ymmärtävät, että brittein kansa ei ole pelkästään "ottaja", vaan myöskin "antaja" ja on valmis asettamaan uhanalaiseksi koko tulevaisuutensa harjoittamalla käskyistä suurinta, "rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", niin hekin huomaavat hyvin pian, että rakkauden ja rauhan tie on elämän ja turvallisuuden tie." (Sv. Pr., 19. 9. —35.)

J. P. Tn.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet alkoivat sunnuntaina, t.k. 8 p:nä, jolloin Ruusu-Ristin Johtaja, rouva Hilda Pihlajamäki luki Pekka Ervastian esitelmän *Ehtoollisen sakramentti*. T.k. 15 p:nä ja 22 p:nä rouva Pihlajamäki luki samaan sarjaan kuuluvat esitelmät *Ehtoollismysterio ja Graalin malja*.

Ruotsin Teosofisen Seuran ylisihteeriksi on valittu insinööri *Eric Cronvall*, joka v. 1923 oli Suomessa ja kävi silloin myöskin tapaamassa Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajaa. Cronvall suhtautui erikoisen sympaattisesti P. E:iin ja oli varsinkin hyvin innostunut siihen englanninkieliseen kiertokirjeeseen, jonka P. E. lähetti maailman kaikille eri seuroihin kuuluville teosofeille kehoittaen yhteistyöhön. Tämän kiertokirjeen C. käänsi ruotsiksi ja julkaisi Ruotsin T.S:n jäsenlehdessä.

"**Päivän puheen aiheena**" oli t.k. 14 p:nä Helsingin yleisradion ohjelmassa maisteri Sven Krohnin haastattelu, jossa asianomainen selosti suurta yleisöä silmällä pitäen vaikutelmiaan Oslon Kansainvälisestä Parapsykologian kongressista, jossa hän oli Suomen Psyykkillisen Tutkimusseuran edustajana. Koska maisteri Krohn on luvanut kirjoittaa Ruusu-Risti-lehteä varten jonkinlaisen matkaselostuksen, joka toivottavasti voidaan julkaista ensi numerossa, emme tässä tarkemmin selosta haastattelun sisältöä.

Professori Lauri Kettunen, Ruusu-Ristin jäsen, täytti t.k. 10 p:nä 50 vuotta. Arvossa pidettyä tiedemiestä on hänen merkkipäivänään muistettu laajoissa piireissä. Ruusu-Ristikin esittää sydämelliset onnitelunsa juhlijalle, toivoen niiden saapuvan perille kaukaiseen Unkarin maahan, jossa prof. Kettunen oleskelee lähes vuoden kestävällä stipendimatkalla.

Taiteilija Juho Mäkelä, Oulun Ruusu-Ristin innokkaimpia toimihenkilöitä, täytti t.k. 23 p:nä 50 vuotta. Ruusu-Risti onnittelee sydämellisesti.

Hilda Pihlajamäki vierailee ensi kuun alusta Kansallisteatterissa esittäen pääosan Aino Kallaksen uudessa näytelmässä „Mare ja hänen poikansa“. Ensiesitys on lokakuun 2 p:nä.

Aino Särkkä, harras jäsenemme, joka oli ollut mukana järjestöme alkuajoista lähtien, kuoli elokuun 25 p:nä Malmmin sairaalassa pitkän ja hivuttavan taudin murtamana.

Ruumiinsiunaus oli elokuun 29 p:nä Krematoriokappelissa. Ruusu-Ristin Johtaja Hilda Pihlajamäki puhui lyhyessä muistopuheessaan jälleensyntymisen laista, jonka löytäminen antaa totuudenetsijälle rauhan. Tämän jälkeen hän toimitti ruumiinsiunauksen. Jäsenemme, säveltäjä J. Pohjanmies soitti uruilla, ja oopperalaulaja Martti Seilo lauloi muutamia lauluja. — Paitsi omaisia oli runsaasti ruusuristolaisia läsnä.

Ruusu-Ristin lokakuun avustuksista muistutetaan kaikkia jäseniä. Rahastonhoitaja, hra Wald. Kaade, Oikokatu 15 A. 18.

Jyväskylän kesäkursseilla kootuilla varoilla ostettu arpa ja kaksi obligatiota eivät ole tähän mennessä arvonnassa voittaneet, ilmoittaa meille rahastonhoitaja.

Horrossaarnaaja Heikki Juho Kärkkäinen, kaikesta päättäen tyyppillinen uskonnollinen ekstaatikko, jollaisia Suomessa on ollut ehkä enemmän kuin monissa muissa maissa, kuoli viime kesäkuun 15 p:nä Nurmeksen Savikylässä 54 vuotiaana. Hänen kaltaisensa saarnaajat ovat uskontopsykologisesti erittäin mielenkiintoisia jo siinä, että he ovat tavallaan muinaisten loveen lankeavien noitien kristillisiä vastineita. Tätä näkökohtaa silmälläpitäen esitämme seuraavassa eräitä vaiheita hänen elämästään ja toiminnastaan osaksi Nurmeksen Sanomissa 21. 6. olleen selostuksen, osaksi lehden toimitukselle myöhemmin lähetettyjen, julkaisemattomien lisätietojen nojalla.

Kärkkäinen oli syntynyt Rautavaaralla työläiskodissa. Jo lapsena hän oli kerran ollut hukkumaisillaan savihautaan, josta hänet kuitenkin pelastettiin tajuttomassa tilassa. Myöhemmin, 14 vuoden ikäisenä, hän upposi heikkoihin jäihin ja joutui olemaan järvessä 3 tuntia. Henkiinherättelyä kesti 24 tuntia. Hän toimi sitten tukki-työläisenä, kunnes tammikuussa 1932 hänen elämässään tapahtui muutos. Hän oli ottanut erään hakuupalstan urakalleen ja ryhtyi poikineen työhön; seuraavan päivän aamuna hän ei kyennytään jatkaamaan työtään, vaan joutui voimattomana vuoteen omaksi. Tällöin hän oli kertomansa mukaan saanut ilmestyksen: Jeesus itse, hän vakuutti, ilmestyi hänelle kuusisiipisten enkelien seurassa; näiden kaksi siipeä varjosti Jeesuksen kirkkautta, jottei hän olisi häikäistynyt. Henkiolennoilla oli suuri, toista metriä korkea ja n. 60 cm. leveä kultakehystein kirjja, ja sen mukaan häntä luvattiin opettaa Herran työvainiolla. Kärkkäinen oli kaksi kuukautta vuoteenomana kykenemättä liikkumaan omin voimin. Ravinnokseen hän otti silloin

tällöin puoli kupillista mustaa kahvia, hieman paistettua kalaa ja leipäpalasen.

Tässä heikkoudentilassa ollessaan hän kerran kavahti seisaalleen, jäykistyi ja piti tunnin kestäneen saarnan. Tällainen saarnakohtaus uudistui sitten edelleen kerran päivällä ja kerran yöllä. Saarnojen jälkeen hän taas vaipui voimattomana vuoteelleen.

Hänen varsinainen saarnatoimintansa alkoi toukok. 22 p:nä 1932. Hän nousi silloin akkiä vuoteeltaan, pukeutui ja kulki kahden kepin varassa Hurjasta, missä hän oli sairastellut, 1 km. päähän Kalamäelle, ja piti siellä saarnoja. Sittemmin hän saarnaili useissa paikoissa, m.m. Nurmeksessa, Pielisjärvellä, Juuassa, Sotkamossa, Viipurissa ja Helsingissä; kahdessa jälkimmäisessä paikassa hän kävi kahdesti pitäen 17 saarnaa. Ne kestivät yleensä puolitoista, myöhemmin 2—3 tuntia, jopa joskus kuusikin tuntia. Kaikkiaan hän piti yli 1200 saarnaa. Saarnoihin liittyvien virsien numerot hän sanoi näkevänsä henkisillä silmillään ja ilmoitti ne sitten veisattaviksi.

Horrostilasta herättyään Kärkkäinen ei muistanut saarnainsa sisältöä. Hän piti saarnansa aina seisaaltaan ja sanoi, että hänellä on enkeleitä vartijanaan, niin etteivät pahat ihmiset saa häntä vahingoitetuksi. Tämän selostajalla oli kerran tilaisuus kuulla Kärkkäisen saarnaa; nopeasta puhetulvasta erottuvat sanat „tänäkin ehtoohetkenä“ osoittivat, että saarnaaja todella oli poissa päiväajunnastaan, sillä hänen puhuessaan oli keskipäivä. — Ennen kuolemaansa hän oli lopettanut saarnaamisen, koska „oli otettu kirja pois“; hän sanoi tämän johtuneen siitä, että ihmiset uteliailla kyselyillään häiritsivät hänen henkiyhteyttään. Hänen saarnansa aiheet olivat vanhasta ja uudesta testamentista, usein Jeesuksen kärsimishistoriasta apostolien kertomusten mukaan. Erikoisesti hän painosti kirkon yhteyttä ja kehoitti elämään Jeesuksen opetusten mukaisesti. Hän paheksui lahkolaisuutta, jonka hän sanoi pirstoavan kirkon yhteyttä, ja tiesi lahkojen lukumääräksi 2316.

Kärkkäinen esitti myös ennustuksia. Ajan merkit olivat hänestä kovin synkät: Saksassa „otetaan Jumalan sana pois“, niinkuin on tapahtunut Venäjälläkin, ja sama vaara uhkaa muitakin maita. Kärkkäinen kertoi ennen kuolemaansa saaneensa ilmoituksen, että hän saa kohta laskea pois matkasauvansa. Hän siirtyikin sitten varsinaiseen asuntoonsa Savikylään missä kuoli lyhyen sairauden jälkeen. Kuolinhetkellään hän sanoi itseään syytetyn riivaajaksi, mutta „ei oppilas ole parempi opettajaansa“; hän oli tahtonut kaikille hyvää.

Vermlannin suomalaisten uskomuksia, taruja ja taikoja on nimeltään 95-sivuinen kirjanen, jossa prof. Lauri Kettunen on esittänyt Vermlantiin tekemiensä tutkimusmatkojen tuloksia. Kirjassa on m.m. täydellinen selostus jälleensyntymisuskosta, josta ennakolta kerroimme viime maaliskuun numerossamme, ja luvussa „Salaisesta tiedosta“ prof. Kettunen painostaa kansanrunoutemme tiedemiehistutkijoista ensimmäisenä sitä tosiseikkaa, että „noidat ja tietäjät eivät ole koskaan ilmaisseet kaikille sellaisia menoja ja tietoja, joilla on maagillista arvoa, joita he ammatissaan tarvitsevat. Mikäli tällaisia asioita on tullut ilmi, ovat ne joko vuotaneet välikäsien kautta tai on niiden omistaja itse lakannut mahtinsa uskomasta tai muuten pitänyt tietoja itselleen tarpeettomina, ehkä myös rahanhimoista antanut houkutella niitä itseltään. Normaalisella tavalla 'mahitia' toiselle luovutettaessa on kai sääntönä kuitenkin ollut, että vastaanottajan täytyy sitoutua määrättyihin ehtoihin ja että hän on jolla-

kin tavoin sisäisesti valmistunut ja kypsä sen omistamiseen.“ . . . „Tulee väkisin päätelleeksi, että yleensä pyhinä pidetyistä perinnäisuskomuksista on polvesta polveen kerrottu vain salatietona harvoille valituille“ . . . „Tavallinen pikkunoita voi kenties saada hyvinkin vähällä tietoonsa erinäisiä loitsuja ja taikoja, mutta varsinainen tietäjä, ystä runoi, oli nähtävästi saanut — jos niin voi sanoa — käydä pitkät ajat jonkinlaista esoteerista koulua, kunnes opettaja 'pyhitti' hänet perinnäismysterioihin. Noituutta vainoava kirkkokin pakoitti tietyksi tällaisten asiain harrastajat salamyyhkäisyyteen, mutta se on vasta sekundäärisiä syitä, sillä jo kristinuskon perustaja antoi ainoastaan opetuslastensa 'tuta taivaan valtakunnan salaisuudet', sanoen muille puhuvansa vain vertauksin“.

Kirja on ilmestynyt Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran „Suomi“-julkaisun V sarjan 17:ssä osassa, mutta samalla sarjassa „Vähäisiä kirjelmia“ erillisenä numerona (LXXXVIII). Se on saatavissa kirja-kaupoista, hinta 30:—.

O. E. Library Critic, josta olemme useasti lainanneet teosofisen maailman uutisia, on pieni (16-sivuinen), mutta pirteästi toimitettu lehti. Ohjelmaltaan se liittyy „takaisin Blavatskyyn“-suuntaan. Sen toimittaja, hra Stokes, on nasevasanainen kynänkäyttäjä, joka tarvittaessa empimättä käyttää hyväkseen sitä varaamaansa arvostelun oikeutta, joka jo sisältyy lehden nimeen ja ohjelmaan. Suosittelemme „Criticia“ kaikille englantia taitaville lukijoillemme Suomessa ja Yhdysvalloissa. Lehden vuotuinen tilaushinta on ainoastaan 50 c. Se tulee tilaajalle anglosaksisissa maissa vallitsevan tavan mukaan tilausajan loputtuakin; julkaisija olettaa, että tilaaja muistaa uudistaa tilauksensa tai sitten pyytää keskeyttämään lehden lähetyksen. „Criticin“ tilausosoite on: 1207 Q St., N. W., Washington, D. C. U. S. A.

Akseli Tola, näytelmäkirjailija-jäsenemme, on Arvi A. Karisto O.Y:n näytelmäkilpailussa saanut ensimmäisen palkinnon, Smk. 5000:—, 3-näytöksisellä huvinäytelmällään „Omani minä otan“. Toisen palkinnon sai Alli Valli, kolmannen Lauri Pohjanpää. Kilpailun kireydelle on kuvaavaa, että heinäk. 1 p:nä päättäneen määräajan kuluessa kustantajalle oli jätetty yhteensä 156 käsikirjoitusta; näistä pääsi loppuvalintaan 12, joista kolmen havaittiin olevan samalta kirjailijalta.

Ruusu-Ristin talorahasto

työskentelee tulevaisuutta varten.

*Liittykää jäseniksi
tai tehkää tilapäisiä lahjoituksia.*

Jäsenten säännölliset tilityspäivät ovat
1/1, 1/4, 1/8 ja 1/10.

Talorahastonhoitaja: Yrjö V. Rimppi,
Helsinki, Vuorikatu 18 F.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotituudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. Teosofi
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,

jota

Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustaja-Johtaja: PEKKA ERVAST

Johtaja: rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.
Hallituksen Varapuheenjohtaja: fil. maist. Eino Krohn, os.
Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: fil. maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiank. 16 B 33.

Rahastonhoitaja: herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin järjestö, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tietellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa, ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisyryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty seremonialliselle pohjalle, ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianmukaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa Rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Vuosikokous pidetään keväällä. Siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Ruusu-Risti teosofisen liikkeen edustajana..	243
Toimittajalta	245
Toimitussihteeriltä	247
Tärkein yhteiskunnallinen työ	252
Pahan vastustamattomuus	257
Tiedon hinta	260
Intialaisen sanoja Mestareista	260
Kirjallisuutta	264
Mitä muualla tiedetään	269
Tien varrelta.....	273

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja. — Suomen vanhin teosofinen lehti.
Toimitus: Eino Krohn (vastaava), Jorma Partanen (toimitussiht.).

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kustannusliikkeen kautta voidaan tilata kaikkien kustannusliikkeiden kustantamia kirjoja sekä kaikkia aikakauskirjoja ja lehtiä, jotka tilaukset voidaan sopivasti liittää yhteen Ruusu-Risti-lehteä tilattaessa. Tilaukset tehdään osoitteella:

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura.

Helsinki, Meritullink. 33 ovi 2
puh. 23 609 ja 24 430.

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 39302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Ruusu-Risti teosofisen liikkeen edustajana.

Mitä varten perustettiin Suomen Ruusu-Risti? Onko se teosofinen yhdistys ja kuuluuko se teosofiseen liikkeeseen? Vai onko sen salainen ja näkymätön tausta toinen kuin teosofisen liikkeen, koska se nimittää itseään toisella nimellä?

Suomen Ruusu-Ristin syntyperä jo osoittaa ja todistaa, että se kuuluu teosofiseen liikkeeseen. Sen perustavat jäsenet olivat suureksi osaksi vanhoja Teosofisen Seuran jäseniä, jotka aikoinaan olivat olleet mukana luomassa Suomen T. S:aa; sen johtaja on (1922) Suomen ensimmäinen teosofinen työntekijä, se, joka toi teosofian Suomeen suomenkielellä. Ruusu-Risti on täten teosofinen yhdistys ja edustaa teosofista liikettä samalla hengen oikeudella kuin muutkin teosofiset seurat, sillä teosofisessa liikkeessä ei ole kysymys lainopillisista pykälistä, toisen tai toisen kuolevaisen henkilön allekirjoittamista papereista tai lojaalisuudesta jotakuta laitosta kohtaan, vaan teosofian elähtävästä hengestä. Kirjoittihan madame Blavatskykin aikoinaan omasta suhteestaan Teosofiseen Seuraan:

„On puhdasta pötyä sanoa, että 'H. P. B. on lojaalinen T.S:lle ja Adyarille' (!?) H. P. B. on *kuolemaan saakka uskollinen teosofiselle asialle ja niille suurille opettajille, joiden filosofia yksin kykenee sitomaan yhteen koko ihmiskunnan yhdeksi ainoaksi veljeskunnaksi.* Yhdessä eversti Olcottin kanssa hän on sen seuran pääperustaja ja rakentaja, jonka *tuli ja yhä tulee edustaa* itse asiaa . . . Sen-täbden hän sympatisoi 'T.S:n ja Adyarin' kanssa ainoastaan siinä määrin kuin mainittu seura on uskollinen teosofiselle asialle. Jos T.S. poikkeaa syrjään alkuperäisistä suuntaviivoista ja on menettelytavoissaan uskonon *asialle*

ja seuran alkuperäiselle ohjelmalle, niin H. P. B. nimittää T. S.:aa *uskottomaksi* ja pudistaa sen kuin tomun jaloistaan. Ja mitä lojaalisuus Adyaria kohtaan tarkoittaa kaikkien ihmeitten nimessä? Mitä on Adyar erillään *asiasta* ja niistä *kahdesta* (ei *yhdestä* perustajasta, pyydän), jotka sitä edustavat? Miksi ei yhtä hyvin puhuta lojaalisuudesta Adyarin tontille tai kylpyhuoneelle?"

Teosofisessa liikkeessä — niinkauan kuin sen henki elää — on kysymys teosofisesta elämäkatsomuksesta ja sen toteuttamisesta elämässä. Teosofista liikettä edustaa se yksilö tai yhtymä, joka säilyttää puhtaana teosofisen ihanteen, ihmiskunnan henkisen veljeyden, ja kykyjensä mukaan koettaa sitä opeissaan ja töissään toteuttaa. Ilman sitä elämäntilfilosofiaa, jota madame Blavatsky oli lähetetty julistamaan, ei ihmiskunnan henkistä veljeyttä voida ymmärtää eikä selittää: sen julistaminen ja omaksuminen on sentähden jokaisen yksilön ja yhtymän ensimmäinen askel ja tehtävä, jota sitten seuraa hengen heräyminen ja veljeyden asteittainen toteuttaminen elämän käytännössä. Mutta jollei ihannetta sen puhtaudessa ja täydellisyydessä alati pidetä silmään edessä, on sangen lähellä vaara joutua kaikenlaisille harhateille, vaikka jo onkin älyssään omaksumut teosofisen maailmankatsomuksen.

P e k k a E r v a s t.

(Ote kirjoitussarjasta „Olemmeko käsittäneet oikein“, Ruusu-Risti 1922).

Logos, jumaluus, joka on jumaluudessa, korostaa yhtä puolta siitä; se on samalla kollektiivinen nimitys jumaluudelle, joka sisältää kaikki mahdollisuudet. Se sisältää myös rakkauden ja järjen. Jos järkemme näkee asiat muussa kuin jumalallisen rakkauden valossa, todistaa se sitä, että järkemme on vielä heikko, kaukana jumaluudesta. Järki on rakkauden toinen nimitys, rakkaus järjen.

P. E. kysymyksillä v. 1928.

Toimittajalta.

Olen usein huomannut, että ne akateemiset tiedemiehet, jotka tutkimustensa nojalla ovat tulleet lähimmäksi teosofiaa ja okkultismia, ovat enimmin valmiita lausumaan arvosteluja ja julistautumaan teosofian vastustajiksi. Vaikuttaa siltä kuin pelkäisivät he, että heidän „täysin tieteelliset selityksensä“ voitaisiin jollakin tavoin sekoittaa „kaikeilaisiin taikauskoihin ajatusjärjestelmiin“. Pelätään kai lähinnä yleistä mielipidettä, joka voisi riistää heiltä tieteellisen auktoriteetin, jos epäilisi heillä olevan jotakin tekemistä teosofian kanssa. Joka tapauksessa merkitsee kannanotto teosofiaan nähden jossakin tieteellisessä teoksessa tavallisesti sitä, että tekijä pelkää ajatustensa olevan liian lähellä teosofista kantaa.

Tätä kaikkea tulin jälleen ajatelleeksi, kun vastikään luin C. G. Jungin teoksen „Tajuton“ (Det omedvetna, Helsinki 1934). Olinhan juuri Ruusu-Ristin elokuun numerossa kertonut, miten Jung lähestyy teosofiaa niin huomattavasti, että käyttää alitajunnassa vaikuttavasta henkisestä voimasta nimityksiä „korkeampi minä“ ja „Kristus meissä“. Jungin yllä mainittu kirja ei ole hänen viimeisään. Sen alkuperäinen saksankielinen painos on ilmestynyt jo maailmansodan aikana. Teosofiasta joutuu tekijä puhumaan n.s. persoonattomien arkkityyppien eli alitajustusten yhteydessä. Jungin mukaan on nim. käsitettävä, että kaikki ihmiskunnan tieto ja kokemus tällaisten arkkityyppien eli peruskuvien muodossa säilyy jokaisen ihmisen alitajunnassa vaikuttavina voimina ja realiteetteina. Sellainen arkkityyppi on esim. Jumala, näkymätön energia, y.m. On välttämätöntä, ettei valvetajuinen tietoisuutemme sulje kokonaan pois tätä tietoa ja näitä ajatusmuotovoimia. Niinpä Jumala on tässä mielessä todellisuus, josta emme suorastaan pääse, vaikka kuinka järjessämme pitäisimme asiaa mahdottomana todistaa. Nyt selittää Jung, että teosofia ja antroposofia perustuvat juuri näitten arkkityyppien näkemiseen ja kokemiseen. Teosofian ja antroposofian tietäjät ovat siis yhteydessä alitajuisen arkkityyppivaraston kanssa. Nyt johtuu teosofian suuri leveneminen sen „tavattomasta synkretismistä“. Se vetää esille kaikki eri aikojen ja eri kansojen kesken vaikuttavat arkkityypit ja tyydyttää siten ihmisten alitajunnassa vaikuttavaa pyrkimystä joutua yhteyteen näiden arkki-

tyyppien kanssa, koska ne vaikuttavina voimina itse pyrkivät esille. Jung kuitenkin arvostelee teosofiaa sentähden, että se muka tällöin vetää esille vanhaa kamaa, ajatuskuvia, joilla ei enää ole merkitystä todellisessa tiedossamme, vaan ovat jonkinlaisia atavistisia muistoja, jotka voivat estää näkemästä selvästi. Tällainen teosofian arvostelu osoittaa, ettei Jung tunne tai tahdo tuntea, mitä teosofia todellisuudessa on. On kyllä totta, että teosofiassa voimme puhua siitä, että joudutaan tekemisiin aatteiden ja näkökantojen kanssa elävinä ajatusmuotoina, egregoreina. Koitereen kirjoitus Ruusu-Ristin huhtikuun numerossa „Ajatuksia aatteista ja niiden ilmentäjistä“ edustaa samanlaista kantaa. Jos kuitenkin pidetään teosofiaa näiden egregorien jonkinlaisena automaattisena paljastajana, unohdetaan, että teosofian tietäjien suhde yli- ja alitajunnassa paljastuvaan maailmaan ei ole pelkkää luettelointia toteamista, vaan tietoa todellisesta yhteydestä ja kokonaisuudesta, oleellisen ja epäoleellisen eroittamista toisistaan, silloin jokainen peruskuva, egregorikin, saa oman ja oikean paikkansa maailmankuvassa.

Kun ihminen elää henkiolentona, iankaikkisena, kuole mattomana olentona, hänellä ei ole koskaan ikävä. Hän kärsii ja nauttii, mutta hänellä ei koskaan ole ikävä. Kun ihminen elää persoonallisessa minässään, silloin hänelle saattaa tulla ikävä; on kuin hänen korkeampi minänsä peittäisi kasvonsa, ja silloin persoonallisuus tuntee voiman menevän. Viaton, vilpitön elämänilo johtuu siitä, että ihminen ei tee mitään pahaa; hän elää korkeammassa minässään. Enkeli kääntää joskus kasvonsa pois, ellei ihminen hänestä välitä. —

P. E. kysymysillassa v. 1928.

Toimitussihteeriltä.

Länsimaalainen kristikuntamme on nyt saanut ratkais-tavakseen arvoituksen, joka uhmaa tieteellisiä selityksiä, ja joka asettaa koetukselle sekä yksilön siveelliset mitta-puut että hänen uskonnolliset tunteensa. Tämä probleemi on „Father Divine“, „Amerikan Messias“, jota muuan vapaamielisen katolisen kirkon edustaja on viime päivinä tehnyt tunnetuksi meidänkin maassamme. „Helsingin Sa-nomissa“ oli t.k. 8 p:nä pitkäkö selostus tästä hämmäs-tyttävästä ihmisestä; lainaamme siitä eräitä otteita:

„Father Divinen varsinainen nimi on tuntematon, ja hänen englanninkielinen nimensä on suomeksi „jumalallin-nen“ t. „taivaallinen isä“. „Hän näyttää 35—40 vuoden ikäiseltä, mutta monet ihmiset väittävät nähneensä hänet jo 50 vuotta sitten, jolloin häntä sanottiin 'Salamaksi' sen-vuoksi, että hän odottamatta ilmestyi milloin minnekin suorittamaan ihmetekojaan.“ Ne, jotka ovat tiedustelleet hänen ikäänsä, ovat saaneet seuraavan kummalliselta kuu-luvan vastauksen: „Minulla ei ole ihmisen syntymää. Olen ollut maan päällä 2,000 vuotta sitten pojan muodossa ja nyt olen isänä tullut pelastamaan ihmiskunnan pojan kautta.“

Kerrotaan edelleen, että „Father Divine parantaa sai-raita, tekee rikollisista melkein pyhimysolentoja, erot-taa huonoja virkamiehiä ja muuttaa heitä hyviksi, vieläpä rankaisee henkilöitä, jot-ka tekevät hänelle väryyttä. Joka päivä hän ruokkii, vaatettaa ja majottaa 2,500—3,000 kovaosaista ja käyttää toimintaansa pari tuhatta dollaria, siis noin 100,000 Suomen markkaa.“ (Harvennukset meidän).

Tämän „taivaallisen isän“ suunnattomat rahavarat ovat herättäneet yhtä suurta huomiota kuin hänen vaikutuk-sensa parantajana, jopa suorastaan kuolleista herättäjänä. Rikkauksiensa alkuperästä Fatherin kerrotaan sanovan: „Minulla on avain kaikkiin rikkauksiin maassa, maan alla ja vesissä; voin kuluttaa vaikka miljoonan dollaria päi-vässä. Eläkää tekin samanlaista Kristus-elämää kuin minä, niin tiedätte, mistä saan rikkauteni ja teilläkin on kaikki.“ Hämmästyttäviltä kuuluvat myös tapaukset, joissa hän on ilmeisesti vaikuttanut rikollisiin ja erilaisten paheitten orjiin; niinpä kuuleman mukaan muuan entinen rikollinen „Fatherin vaikutuksen alaiseksi jouduttuaan heitti revol-

verinsa Brooklynin sillalta veteen ja muuttui niin herttaiseksi, että sivistyskään harvoin pystyy sellaisiin saavutuksiin.“

Mitä hän sitten vaatii seuraajiltaan? „Father Divine ei vaadi seuraajiltaan mitään, ei aseta heille minkäänlaisia ehtoja, vaan jokainen, joka tahtoo, saa uskoa. Usko muuttaa ihmiset hyväksi ja siten vanhurskauden valtakunta vähitellen toteutuu.“

„Amerikan Messiaan julkinen vaikutus on kestänyt vasta kolme vuotta. Hän sanoo tulleensa perustamaan vanhurskauden ja rauhan valtakunnan, poistamaan sodan, kärsimykset ja vääryydet. Mitään 'uutta elämää' ei hänen sanojensa mukaan ole, vaan toteutuu kuolemattomuus ja autuus jo maan päällä niiden keskuudessa, jotka uskovat.“

Tätä „vanhurskauden ja rauhan valtakuntaa“ perustettaessa voi — sanomalehtiselostuksemme mukaan — vastustajille käydä huonosti:

„Erään Fatheria vastaan nostetun oikeudenkäynnin pöytäkirjan selosti 'New York Times' väärin. Muutamat Fatherin kannattajat vaativat lehteä oikaisemaan virheensä. Lehti ei sitä tehnyt. Muutaman päivän kuluttua kuoli lehden päätoimittaja ja parin viikon kuluttua sen omistaja. Lehti joutui uusiin käsiin ja senjälkeen siinä on ollut suopeita kirjoituksia Fatherista. Muutamassa toisessa syytejutussa, joka aiheutui uskovaisten kokoutumisesta 'rauhan häiritsemisestä', alioikeuden tuomari oli tuominnut Fatherin vankilaan ja sakkoihin. Fatherin oltua kolme päivää vankilassa tuomari kuoli, ja myöhemmin tuomio oikaisiin.“

Fatherin sanotaan perustavan julistuksensa raamattuun. Hänen äänenkannattajastaan („The 'Spoken Word'“) näkyy, että hän toisinaan vetoaa raamattuun, vieläpä puhuu kristustajunnasta, jossa ihmisten tulisi elää. Hän puhuu myös uskosta, mutta usko Kristukseen näkyy jäävän takalalle häneen itseensä kohdistettavan uskon rinnalla; väittäähän hän olevansa „Jumalan isyysasteen personoituma“! Eräitä hänen tunnusmerkillisiä sanojaan:

„Sitten sanon: oikeudenmukaisuutta, oikeutta ja totuutta, hyvää terveyttä, hyvää tahtoa ja hyvää ruokahalua, ja sen keralla hyviä tapoja ja hyvää käyttäytymistä, kaikkea onnistumista ja kaikkea menestystä teille.“

Ja eräästä lentolehtisestä:

„Te, jotka olette lukeneet Minun kirjeitäni, te, joiden

kanssa olen ollut kirjeenvaihdossa, te tiedätte, että Minä olen hyvinvoipa, terve, iloinen, rauhallinen, hilpeä, rakastava, menestyksellinen, onnellinen ja menestyväinen hengessä, ruumiissa, sielussa ja vieläpä jokaisessa ruumiillisen muotoni atoomissa, säikeessä ja solussa. Tiedättehän, että haluatte olla samankaltaisia. Asettukaa Kristus-tajunnan yhteyteen ja eläkää sen mukaan, niin olette minun kaltaiseni, teillä on kaikki onnistuminen, kaikki menestys, kaikki terveys ja kaikki onni, kaikki hallitusvalta ja kaikki auktoriteettius, kaikki elämä ja kaikki rakkaus ja kaikki muu, mikä on hyvää. Se on ihmeellistä! Asettukaa Kristuksen yhteyteen ja eläkää sen mukaan, ja te tulette olemaan minun kaltaiseni. Se on ihmeellistä!“ —

„Jumala lisää tulonne, Jumala lisää onnistumisenne, Jumala lisää menestyksenne . . .“ — tosiaan sanoja, jotka varmasti saavat kütöllisiä kuulijoita!

*

Voimme hyvin kuvitella, kuinka raamattuun ja kirkollisiin opinkappaleisiin turvautuvat kristityt suhtautuvat sellaiseen ilmiöön kuin Father Divine: pyhain pilkkaa, ihmetekojen suorittamista Pahan Päämiehen avulla — ja arvostelun pohjalla ehkä hitunen epävarmuutta: „Entäpä, jos sittenkin . . .“. Teosofisen totuudenetsijän ihmettely lisääntyy, kun enemmän hän pohtii tätä tapausta, ja hän toteaa murheellisin mielin, kuinka kohtalokkaat seuraukset saattavat olla ihmisten — harhaan johdettujen — pyrkimyksellä tehdä Jumala omaksi kuvakseen. Ilman vuosituhansien aikana saarnattua oppia persoonallisesta, kaikkivaltiaasta Jumalasta tällaisen opin leviäminen ei olisi ajateltavissa.

Samanlaisia Jumalaksi julistautumisia on sattunut ennenkin, niin itä- kuin länsimaillakin. Varhaiskristillisenä aikana elänyt Celsus kirjoittaa kuulleen eräiden julistavan: „Olen Jumala, olen Jumalan Poika tai Jumalan Henki. Maailman perikato on lähellä, ja minä tulen . . . Tahdon pelastaa, ja te saatte nähdä minun tulevan jälleen taivaan voimassa. Siunattu hän, joka nyt minua kunnioittaa, mutta muiden päälle minä heitän ikuisen tulen“. Kuuluisa Simon Maagikko väitti olevansa korkein Jumala; Judeassa hän oli esiintynyt Poikana, jolloin hän myös oli ollut kuolevinaan, Samariassa hän oli esiintynyt Isänä, ja pakanakansoille hän oli tullut ilmi Pyhänä Henkenä. Epäilemättä

hänkin aiheutti paljon sekaannusta niiden henkisesti alaikäisten joukossa, joita, niinkuin Paavali toteaa, „keikutellaan ja viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpa-peleissä ja meitä eksyttämään suunniteltujen vehkeiden kaluudessa“.

On totta, että ihminen eräissä jumalkokemuksissaan saattaa häipyväksi hetkeksi samaistaa persoonallisen itsensä sisäisen Jumalansa kanssa, mutta epänormaalia on, jos hän erehtyy pitämään ruumiillis-sielullista minäänsä jumalallisena Itsenä, ja mustaa magiaa on, jos hän vetää korkeimmat voimansa palvelemaan omaa persoonallista elämäänsä. Tästä sanoo H. P. Blavatsky:

„Me sanomme 'Isäksemme taivaissa' tuota jumalallista olemusta, jonka tunnemme sisässämme, sydämässämme ja henkisessä tietoisuudessamme, eikä sillä ole mitään tekemistä sen ihmisenkaltaisen kuvan kanssa, jonka voimme tehdä fyysillisissä aivoissamme tai aivojen mielikuvituksessa.“ — „Voi niitä salatieteilijöitä ja teosofejia, jotka eivät tukahduta alemman persoonallisen minän eli fyysillisen ihmisen himoja, eivätkä sano korkeammalle henkiselle minälleen, joka lepää Atma-Buddhin valossa: 'Sinun tahtosi tapahtukoon, ei minun', j.n.e., vaan jotka panevat tahdonvoiman aaltoja liikkeelle itsekkäitä ja epäpyhiä pyyteitä varten'. Sillä tämä on mustaa magiaa, kauhistusta ja henkistä noituutta.“ — „Me emme tahdo rukoilla luotuja rajallisia olentoja — s.o. jumalia, pyhimyksiä, enkeleitä j.n.e., koska pidämme sitä epäjumalanpalveluksena.“ („Teosofian Avain“, ss. 84—88.)

Mitä taas tulee Father Divinen „ihmeihin“, ne luonnollisesti hämmästyttävät nykyaikaista ihmistä, mutta eivät suinkaan vaadi meiltä minkäänlaista uskoa hänen jumalalliseen isyyteensä. Pikemmin päinvastoin. Teosofisina totuudenetsijöinä emme voi olla hyväksymättä todistettuja ilmiöitä sellaisinaan, mutta jos niitä käytetään ylenpalttisesti jonkun opin mainostuksena, herää epäily helposti. „Ihmeet“ sinänsä todistavat vain, että on voimia, joita yleensä ei tunneta, ja että on eräitä olentoja, jotka niitä hallitsevat. Kun H. P. B. aikoinaan hämmästytti maailmaa tekemillään „ihmeillä“, oli hänen tarkoituksensa juuri osoittaa, että tuntemattomia voimia oli samoin kuin mahdollisuus niiden hallintaan; milloinkaan hän ei yrittänyt niillä osoittaa todeksi teosofian siveellisiä ja metafyyssillisiä oppeja. Hän ei myöskään käyttänyt voimiaan itsepuolustuk-

seen, ja itse kristikunnan suuri Mestari antoi Pontius Pilatuksen käyttää täyttä tuomiovaltaansa . . .

Vuorisaarnan ja teosofisen siveysopin vastaista on edelleen toisen ihmisen tahdon kahlehtiminen. Juuri tämä antoi H. P. B:lle aiheita moniin vuolaisiin kirjoituksiinsa hypnotismia vastaan. „Viisaudenmestarien kirjeissä“ myös viitataan tähän selvästi:

„Viisaat ja loukkaamattomat lakimme kieltävät adeptejakin, s.o. ruumiissa olevia henkiä, ottamasta kokonaan valtaansa toisen, heikomman tahtoa, — vapaasyntyisen ihmisen tahtoa. Viimeksimainittua menettelyä käyttävät mielellään hyväkseen „Varjon Veljet“, noidat, elementaali-aaveet, sekä harvana poikkeuksena — korkeimmat planeettahenget, sellaiset, jotka eivät enää voi erehtyä. Mutta nämä ilmestyvät maan päälle ainoastaan silloin, kun uusi ihmiskunta syntyy, kahden suuren kierroksen yhtymäkohdassa ja niiden päättyessä.“ (Osa „Filosofiset ja tietopuoliset opetukset“, s. 76; vrt. tähän ss. 283—284).

On vaikeata, itse olematta salatieteilijä, arvostella, onko Father Divine erittäin hyvä medio määrätuille voimille, vai onko hän todella itsetietoinen okkultisti. Jos hän on jälkimäinen, lienee syytä kysyä, miksi edellä mainitsemassamme lehdessä hänen kuvansa ylle on asetettu viisikanta nurinpäin, mustan magian merkki? Tai ehkä kysymyksessä on kirjapainon erehdys?

Father Divinen tapaus tuo mieleen erään toisen, samoin Amerikassa eläneen neekeri-maagikon. Tarkoitamme P. B. Randolphia, joka vaikutti H. P. B:n elinaikana, ja joka tämän sanojen mukaan oli „ihmeellinen, vaikkakin erehtyväinen Amerikan nero, . . . puolittain vihitty näkijä“ (H. P. B., Complete Works, s. 74). Hänen kerrotaan yleisilleen sillä että oli seitsemän rodun sekoitus, ja aikalaiset kertoivat, että hänellä oli suunnaton kyky vaikuttaa muiden ihmisten tahtoon. Gustav Meyrinkin mukaan hän tunsu hyvin H. P. B:n ja tuli — mielenhäiriössä — surmanneeksi itsensä aikoessaan maagillisella tavalla Amerikasta käsin tappaa H. P. B:n, joka silloin oli Intiassa! Hän perusti eräänlaisen rosenkreutsiläiseksi itseään nimittävän järjestön, joka vielä nytkin toiminee Amerikassa.

*

Ajan moninaisia ilmiöitä arvostellessamme meillä on parhaimmat mittapuumme suurten Mestarien opetuksissa

ja alkuperäisessä teosofiassa. Eikä meidän tarvitse olla hätäisiä tai epäoikeudenmukaisia arvostelussamme, vaikka pidämmekin muistissamme, mitä Jeesus sanoi seuraajilleen:

„Vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin. Katso, minä olen edeltäpäin sanonut sen teille!“

Jos „henkiä tutkiessamme“ olemme omalta osaltamme tulleet antaneeksi jostakin tapauksesta hylkäävän arvostelun, emme sitä sen enempää ruoki ajatuksillamme, vaan suuntaamme ne jälleen keskitetysti siihen Kristukseen, täydellisyysihanteeseen, joka hämmöittää sen pitkän ja vaivalloisen matkan päässä, jonka kuljemme seimestä Golgatalle. Myöskin meidän pyrkimyksemme on voima, joka vaikuttaa maailmassa.

Tärkein yhteiskunnallinen työ.

Yhteiskuntaa ja valtiota voidaan verrata ihmiseen, molemmat ovat joko terveitä tai sairaita, molemmat tekevät työtä tai lepäävät, molemmat joko kehittyvät ja kasvavat viisaudessa ja taidossa tai menevät alaspäin, joutuvat rappiolle ja kuolevat. Yhteiskunnan samoin kuin ihmisen elämä ja onni riippuu siitä, mitkä periaatteet sitä johdattavat; ihminen, joka antautuu himojensa ja viettiensä orjaksi, turmelee pian sekä onnensa että elämänsä, ja valtio, joka ei osaa suojella itseään sisäisiltä eripuraisuuksilta, yksityiseltä kunnian- ja vallanhimolta, alamaistensa katkeruuden ja vihan tunteilta, se valtio lähenee perikatoaan. Työtä tehdessään ihminen keskittää huomionsa siihen, mitä hänellä on käsillä, ja pitää ajatuksensa koossa, että hänen työnsä tulisi tarkoituksenmukaista ja hyvää; hän oppii hillitsemään mielikuvitustaan ja halujaan, etteivät ne häiritsisi hänen työtään. Kysymys on itse asiassa vallasta: työtä tehdessään ihminen pitää silmällä, etteivät oikut ja päähänpistot saa häntä vietellyksi pois tieltä, antaen samalla ylimmäisen johdon järjen valaisemalle tahdolle.

Samoin on laita yhteiskunnan ja valtion. Siinäkin elävät ja toimivat monenlaiset voimat ja aatteet, ja kysymys on joka hetki siitä, mikä voima on vallassa. Saavatko into-

himot hallita, vai istuuko valtaistuimella järjen valaisema tahto, toisin sanoen viisaus? Ja samoin kuin jokainen myöntää, että ihmisen on meneteltävä järkevästi ja viisaasti, jos hän mieli onnistua työssään, samoin ei kukaan kieltäne, että valtionkin menestys ja onni riippuu hallituksen viisaudesta.

Mutta mikä hallitus on viisas?

Onko se ihminen viisas, joka ei itse viitsi työtä tehdä elättääkseen itseään, vaan joko ylpeästi seikkailunhaluisena antautuu ryöväriksi ja rosvoksi tai ilkeillä keinotteluilla varastaa muilta heidän työnsä hedelmiä? Onko se hallitus viisas, joka menettelee samoin, s.o. käyttää kansaansa sotaisiin valloitusretkiin ja heikompain sortamiseen?

Onko se ihminen viisas, joka niin itsepintaisesti tekee työtä lepäämättä ja syömättä, että hänen terveytensä murtuu ja hän kuolee enenaikaisen kuoleman? Onko se hallitus viisas, joka tavoitellessaan jotakin kulttuuri-ihannetta antaa kansansa kuihtua ja kukistua kaikenlaiseen kurjuuteen, nälkään ja rasitukseen?

Onko se ihminen viisas, joka työtä tehdessään yksinomaan ajattelee ruumistaan ja aineellisia etujaan vähääkään välittämättä henkensä kehityksestä? Olisiko se hallitus viisas, joka vain katselisi alamaistensa hyvinvointia ja vaurastusta, muttei nostaisi kättään näiden sivistyttämiseksi?

Ei, viisas on vain se ihminen, joka katsoo sekä ruumiinsa että henkensä parasta, ja joka kohtelee muita niinkuin itseään, ja samaten on se hallitus viisas, joka huolehtii kaikkien alamaistensa sekä aineellisesta että henkisestä menestymisestä ja kohtelee muita kansoja niinkuin omaansa.

Mutta minkälainen on viisas hallitusmuoto oleva? Onko se oleva yksinvaltiutta vaiko kansanvaltaa? Siitä ei ole mitään määräyksiä. Jos ballitsijana olisi viisas ja voimakas ihminen, joka yksinomaan ajattelisi kansansa parasta, eikö silloin olisi viisainta antaa hänen hallita täydellä vallalla? Epäilemättä olisi enimmin takeita viisaasta johdosta, jos viisaus olisi niin sanoaksemme ruumiistuneena yhteen kaikkitietävään ihmiseen, jolla olisi ehdoton valta. Hän juuri viisautensa kautta edustaisi kaikkien muiden pyhintä tahtoa. Mutta semmoisia ihmisiä ei ole näkyvissä — ei ainakaan hallitsijain istuimilla. Heikön kädessä valtikka muuttuu ruoskaksi, ja yksinvaltiutus annettuna vähäjärkiselle

on kansalle kiroukseksi; ainoa kansan suoja on silloin lain rajoittama hallitusvalta. Mutta lakikin voi olla ja on tavallisesti muutamien laatima, jotka eivät ole kyenneet tulkitsemaan kansansa pyhimpiä toivomuksia, ja sentähden on meidän päivinämmä hallitusmuodon ihanteena n.k. kansanvalta.

Kansanvallalta toivotaan pelastusta; kansanvalta, sanotaan, on pyhä ja viisas.

Kansan tahto on viisas. Niin, tämä lause kätkee syvän totuuden. Samaten kuin ihmisen sisin, pyhin tahto on viisaudesta kotoisin ja on niin viisas kuin saman ihmisen kautta viisautta saattaa ilmetä, samaten kansan sisin tahto on sen korkein viisaus. Mutta kuka osaa tulkita ja kertoa mikä se tahto on? Ihminen usein erehtyy omasta itsestään. Koko hänen elämänsä on erehtymistä, kunnes hän löytää oman itsensä. Olisiko kansan laita toisin? Kuinka monet kansakunnat ovatkaan hävinneet maan päältä oppimatta tuntemaan omaa itseään! Ja kuinka monet ne ovat, jotka kärsimysten ja erehdysten tuliahjosta ovat vetäneet ilmoille itsensä tuntemisen ja „oman tahtonsa“ kultaisen viisaudenkiven?

Kansan tahto, sanotaan, — mutta mikä on kansan tahto? Missä on se Suomen mies, joka tällä hetkellä on osannut lausua ääneen kansansa tahdon? Missä on ilmoitettuna se viisas tahto, jota kaikki yksimielisesti ovat valmiit seuraamaan? Meidän kansamme on jakautunut moneen eri valtiolliseen puolueeseen, ja suurin osa kansasta on kaikkien puolueiden ulkopuolella. Mikä puolue edustaa kansaa, mille olisi valta suotava?

Kun ihminen ei ole henkisesti terve, kun hän ei tunne itseään, kuulee hän sisässään monen äänen puhuvan. Niiden kesken hänen on valitseminen, ja yhdelle äänelle on johto annettava, ja meneteltävä hänen on parhaimman ymmärryksensä mukaan. Kun yhteiskunnassa kaikki eivät ole yksimieliset, vaan erilaisia ääniä kuuluu, täytyy tietysti tapahtua sovittelua ja vertailua ja parhaimman ehdotuksen valinnan. Mutta onko takeita siitä, että valinta on viisas?

Luultavaa on, että ihminen erehtyy, luultavaa on, että yhteiskunta erehtyy, sillä viisaus tulee vasta käsi kädessä itsensä tuntemisen kanssa.

Viisaan hallitsijan ehtona on, että hän tuntee kansansa pyhimmän tahdon; viisaan kansanvallan ehtona on, että kansa tuntee itsensä.

Ja mitä merkitsee, että kansa tuntee itsensä? Että sen sisin tahto on selvänä kansalle kokonaisuudessaan, ja että sen ajattelevat yksilöt osaavat tulkita tätä tahtoa sillä tavalla, että koko kansa heti tuntee sen omakseen.

Mutta kun kansa ei tunne itseään? Silloin sen on opittava itsensä tuntemaan. Ja silloin se ei saa antautua ainoastaan elämän ohjattavaksi, vaan sen tulee kaikella tarmolla pyrkiä itsekin oppiin.

Ja miten tämä tapahtuu? Siten, että sen valistuneet yksilöt levittävät valistustaan. Sillä ainoastaan valistuksen, sivistyksen ja tiedon avulla voi kansa oppia ajattelemaan — itseään tuntemaan.

Sen tähden on tärkein yhteiskunnallinen työ, niin kauan kuin ei kansa vielä täysin tunne omaa tahtoaan, valistuksen, sivistyksen ja tiedon levittäminen niin laajalle kuin mahdollista.

Mutta mikä valistus, mikä sivistys, mikä oppi? Semmoinenkö, joka sokaisee silmät palvelijoiltaan, niin etteivät he näe kansansa tarpeita eivätkä osaa tulkita sen toivomuksia, vaan nousevat kansansa niskoilte itseään ja kulttuuriaan jumaloimaan? Ei, vaan semmoinen sivistys, joka vastaa kyseenalaista tarkoitusta.

Mitenkä yksilö menettelee, kun hän pyrkii itsetuntoon? Hän etsii totuutta. Hän kysyy itseltään, mikä hänen elämänsä tarkoitus on, ja mitä varten hän on maailmassa. Ja hän ottaa selvän siitä, mitä muut — viisaammat — ovat sanoneet näistä asioista, kuinka he ovat ratkaisseet elämän arvoituksen. Hän kulkee vieraisissa maissa ja tutustuu vieraihin kansoihin, heidän elämäntapoihinsa, uskontoonsa ja maailmankatsomukseensa, tai jos hän ei ole tilaisuudessa tätä tekemään, hän lukee kirjoja, jotka kertovat samoista asioista. Hän tutkii suurten ajattelijain ja ihmiskunnan opettajien lausuntoja elämän moninaisista kysymyksistä, ja ajattelemalla ja vertaamalla hän vähitellen pääsee oman itsensäkin tuntemukseen.

Samaten on kansankin tiedossa eteneminen. Sen on opittava tuntemaan oma historiansa, omien ajattelijainsa ja kirjailijainsa tuotteet ja — mikä on yhtä tärkeätä — muiden maiden ja kansojen kehitysvaiheet ja sivistystuotteet. Mutta ennen kaikkea sen halu totuuteen on herätettävä. Sokeasta uskosta se on herätettävä, matkimis- himosta ja henkisestä orjuudesta. Sen on opittava ajattelemaan, itse kysymään ja itse etsimään vastausta. Ja sen-

tähden sen tulee saada tietää, mitä ihmiskunnan suurimmat ja jaloimmat opettajat ovat elämästä opettaneet. Sen on opittava tuntemaan ei ainoastaan omaa Mestariaan, vaan muidenkin kansojen Mestareita ja Vapahtajia, sillä hengen valtakunnassa ei ole eroa „minun“ ja „sinun“ välillä, vaan siinä on kaikki yhteistä.

Suuren herätystyön on tapahduttava, jos kansa mieltä päästä todelliseen itsetuntoon. Ja se herätystyö on oleva semmoinen, että sitä syystä voidaan nimittää teosofiseksi valistus- ja sivistystyöksi.

Ja siksi soisin, että ääneni kuuluisi yli Suomen salojen: Oi sinä Suomen kansa, älä pimeyteen tyydy! Luo päivän valoon kaikkien katseltavaksi, mitä sydämessäsi piilee! Aseta vaatimus kaikille opettajillesi, että he kaviavat esille kullankin henkesi virranuomista! Älä anna kenenkään opettaa itsellesi turhuuksia ja valheita, vaan vaadi, että ne, jotka asettuvat opettajiksesi, sanovat sinulle puhtaasti totuuden, ja pakota heidät omalla rehellisellä vakavuudellasi ajattelemaan ja tutkimaan elämän suuria kysymyksiä ennenkuin he ryhtyvät sinua opettamaan! Silloin vannon sinulle, että elämäsi kevät alkaa, ja että onnesi kukka puhkeaa!

P e k k a E r v a s t.
(Omatunto, 1907).

Siten me opillamme käskemme rakastamaan vihollisia-kin ja rukoilemaan niiden puolesta, jotka meitä vainoavat, jotta tämä olisi meidän täydellinen ja oma hyvytemme, ei yleinen. Kristitty ei näet ole kenenkään vihollinen. Ystävien rakastaminen on kaikille ominaista, vihamiesten rakastaminen kristityille. Me emme kenellekään kosta pahaa pahalla.

T e r t u l l i a n u s
(„Ad Scapulam“).

Pahan vastustamattomuus.

„Pahan vastustamattomuus on koko rakennuksen kulmakivi. Ilman sitä kaikki hajoaa“, sanotaan Pekka Ervas-tin kirjassa „Suuri seikkailu“ ja lisätään: „Juuri niin Jee-sus meni kuolemaan sen näkemyksen ja uskon nimessä“.

Tässä on ero vanhan ja uuden liiton välillä. Vanhassa liitossa oli siveellisestikin suurta taistella pahaan vastaan ja kaatua sodassa. Kristus osasi rakastaa kaikkia, hyviä ja pahoja. Hänhän sanoikin: „Sillä jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä palkkaa teillä siitä on? Eivätkö publi-kaanitkin tee samoin? Ja jos osoitatte ystävällisyyttä ai-noastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Ei-vätkö jokapäiväiset ihmisetkin tee samoin“.

Kristikunta on kokonaan unohtanut Mestarinsa opin ja esimerkin. Mutta seurauksena onkin ollut, että kristikuntaa uhkaa se suuri kaatuminen, josta Jeesus vuorisäärnässään mainitsee. Sillä se ei ole rakennettu rakkauden ja totuuden kalliolle, vaan väkivallan hiekalle. Sen alkavat ajat-televimmat ihmiset yleensä jo ymmärtääkin. Mutta me olemme niin eläytyneet vanhaan ajatustapaan, että meidän on vaikea päästä siitä eroon. Mutta jos meillä on tarve etsiä ja kolkuttaa, ja jos meillä on luottamusta Kristuk-seen, niin mahdotonta ei ole siirtymisemme vanhasta elä-mänymmärryksestä uuteen.

Yrittäessämme ymmärtää tätä kysymystä lähdemme siitä ajatuksesta, että kristikuntakin tulee silloin tällöin n.s. kriitilliseen kohtaan, jolloin sen on valittava vanhan ja uuden välillä. On joko omaksuttava Kristuksen elämän-ymmärrys tai ryhdyttävä sotaan. Ellei edellistä ole mie-titty ja omaksuttu rauhallisina aikoina, ei ole mitään toi-voa, että sitä enää kriitillisenä hetkenä osattaisiin omak-sua, vaan joudutaan jotensakin automaattisesti sotaan. Ja kun sota on syttynyt, silloin ihmiset, oman luonteensa ja kehityksensä mukaisesti, suhtautuvat sotaan neljällä eri tavalla: 1) osa tuntee pelkoa ja kauhua, mutta heidät pako-tetaan menemään sotaan; 2) osa tuntee innoitusta, uhrau-tumisen tarvetta, ja siksi he vapaaehtoisesti rientävät so-taan; 3) osa ottaa asian ansaitsemisen kannalta, he tahto-vat tulla rikkaiksi, he yllyttävät toisia sotaan, mutta itse pysyttelevät rintaman takana; 4) Kristuksen seuraajat jää-vät murheellisina syrjään tai sitten heitä surmataan sen tähden, että he eivät voi tarttua aseisiin.

Jokainen ryhmä määrää ratkaisullaan oman kohtalonsa, on määrätyn inspiration alainen ja niin ollen toiminnallaan vetää määrätyt voimat näkymättömistä maan päälle ja vahvistaa sitä.

Mitä sitten ovat nämä neljä henkivoimaa ja mitä ne aikaansaavat maan päällä.

Ne, jotka vasten tahtoaan pakoitetaan sotaan, ovat pelon ja kauhun vallassa, jollaisina he joko tulevat surmauiksi tai jäävät elämään. Nyt kysymme: minkä „palveluksen“ he tekevät ihmiskunnalle? He vetävät pelon ja kauhun hengen maan päälle ja vahvistavat sitä. Kansat alkavat yhä enemmän peljätä ja varustautua. Tämän ymmärrämme muistaessamme, että elämme lakisiteisessä maailmassa, jossa jokainen teko ja sanakin vaikuttaa oman luontonsa mukaisen seurauksen, „mitä ihminen kylvää, sitä hän niittääkin“. Kun siis esim. pelkoa ja kauhua kylvetään, niin myös pelkoa ja kauhua niitetään.

Ne, jotka vapaaehtoisesti rientävät uhrautumaan sodassa, vuodattamaan verensä jonkun heitä innoittavan asian tai aatteen nimessä, kuolevat tai jäävät eloon tässä uhrautumisen mielessä. Minkä hengen he vetävät maan päälle? Olisi luonnollista sanoa, että he vetävät maan päälle uhrautumisen henkivoiman. Kuitenkin erikoisesti nyt Kristuksen jälkeen siellä takana on toinenkin henkivoima: nöyryytyksen ja syvän katumuksen henki. Tais-telun ja sodan jälkeen ihminen joutuu, joko tuonelassa tai maan päällä, itsetutkisteluun, jolloin, etenkin tuonelassa, käy niin, että asian toinen puoli astuu selvemmin esille hänen tajunnassaan. Sotaan mennessään hän oli lumoutunut siitä ajatuksesta, että hän uhraa oman verensä ja elämänsä. Mutta tuonelassa tämä ajatus loittonee ja etualalle astuu ajatus: „Mutta minähän uhraisin ja vuodatin toisen ihmisen veren . . .“ Vainaja joutuu ihmeisiinsä: „Kuinka saatoinkaan olla niin ajattelematon? Tuijotin silmäni sokeiksi siihen ajatukseen, että uhraan vereni, enkä tullut ajatelleeksi sitä puolta, että menin toisten ihmisten verta vuodattamaan! Enhän minä ollenkaan omaa vertani vuodattanut. Minähän olisin voinut jäädä eloonkin. Niinkuin jotkut toverini jäivätkin. Minä vaan satuin kaatumaan sodassa. Oikeastaan se ei ollut tarkoitus. Tarkoitus oli minullakin jäädä eloon. Se ei ollut rebellistä. Puhuttiin oman veren uhraamisesta, ja kuitenkin jokainen uhrasi vain toisen ihmisen verta“. Syvä katumus valtaa hänet.

On selvää, että mitä enemmän ihmiset vapaaehtoisina sankareina rientävät sotaan, sitä vilpittömämpi on heillä katumus ja nöyryytys.

Entä sitten ne, jotka haluavat hyötyä sodasta, jotka pitävät sotaa liikeyrityksenä, jotka yllyttävät toisia sotaan, mutta itse eivät mene, vaan kaikin mokomin tahtovat säilyttää oman „kalliin nahkansa“ rintaman takana. Mikä henkivoima on heitä inspiroimassa? Se on kapinan ja vallankumouksen henki — joka sitten saattaa pyyhkäistä heidätkin mukanaan. On selvää, että mitä enemmän keinotellaan sodalla ja ihmisverellä, sitä enemmän ja sitä suurempia kapinoita ja vallankumouksia. On myös selvää, että tämä ihmisluokka on kaikkein vastenmielisin. Se on suurimpana sodan syynä, ja ehkä vaikeimmin voitettavissa Kristukselle.

Minkä henkivoiman vetävät maan päälle Jeesuksen Kristuksen oppilaat, jotka pidättyvät verenvuodatuksesta? Sitä ei ole vaikea ymmärtää. He vetävät maan päälle rauhan ja rakkauden henkivoiman, Jumalan valtakunnan. He ovat rauhan päivinä kasvattaneet itseään vuorisaarnan siiveysopin neuvoissa ja hengessä, ja nyt he toiminnan kriitillisellä hetkellä osaavat teossa toteuttaa rukouksen: „Tul-koon Sinun valtakuntasi“. Kun he ovat kriitillisellä hetkellä koetuksen kestäneet, saavat he, niinkuin Jeesus sanoo, palkan Isältä. Se palkka on sisäinen ilo ja riemu, ja tämän lisäksi viisaus ja varmuus, joka on kokemuksessa saavutettu.

Jos jossakin kansassa on „kymmenen vanhurskasta“, jos on riittävän lukuisa joukko tällaisia ihmisiä, jotka täten vetävät Jumalan valtakunnan maan päälle, silloin se kansa on onnellinen. Ja jos muutkin sen kansan jäsenet ovat siksi viisaita, etteivät he surmaa tällaisia ihmisiä, vaan sallivat heidän elää ja olla, silloin se kansa totisesti tekee itsensä valituksi kansaksi muiden kansojen joukossa.

J. R. H.

Tiedon hinta.

Intiassa oli kerran mahtava kuningas, joka yli kaiken rakasti todellista tietoa. Kerran hän kohtasi deevan, jumalolennon, ja kysyi tältä: „Mitä minun on tekeminen, jotta saisin tositetoa?“

Deeva vastasi: „Jos annat minulle kaiken mitä omistat, saat minulta vastalahjaksi totuuden helmen.“

Kuningas suostui tähän ilomielin.

Silloin deeva pyysi häneltä ensin hänen maallisen omaisuutensa. Kuningas antoi kaiken. Sitten hänen valtakuntansa. Senkin deeva sai. Sen jälkeen hänen vaimonsa ja lapsensa. Kuninkaan sydäntä kirveli, mutta hän luopui rakkaimmistaankin. Lopuksi deeva pyysi häneltä hänen maineensa, ja kun kuningas oli senkin menettänyt, hän alkoi kärsimättömänä odottaa luvattua tietoa. Sitä ei kuulunutkaan. Kuningas tunsi kokeneensa vääryyttä, ja hän sanoi tavatessaan deevan: „Minä olen antanut sinulle kaiken, mitä minulla oli, mutta kuitenkin et sinä pitänyt lupauksiasi.“ Silloin deeva vastasi:

„Anna ensin i t s e s i.“

Intialaisen sanoja Mestareista.

Hyvä veljeni: — Olen hindu, ja vaikka sisäiseltä oleukseltani olen samanlainen kuin teidän työtoverinne länsimailla, on kuitenkin käynyt niin, että minulla nyt on, karman salaisesta vaikutuksesta johtuen, hindujen synnyttämä ruumis, hinduveri ja takanani hindujen koko historia. En pidä tätä muuna kuin „satunnaisena asianhaarana“, niinkuin sanotaan, vaikkakin luonnollisesti laista ja järjestyksestä riippuvana, sillä emmehän milloinkaan myönnä, että jotakin saattaisi tapahtua sattumalta, vaan ymmärrämme tämän sanan siten, että se ilmaisee sellaista, mitä emme sillä hetkellä pysty selittämään. Sellaisena kuin nyt olen minulle on kuitenkin helpompaa tutkia elämää, ihmistä ja luontoa aivan toiselta näkökannalta kuin siltä, minkä usein huomaan länsimaiselle näkemystavalle ominaiseksi. Ja tämä toinen näkökanta tuo varmaan lisänsä yleisen kokemuksen ja tiedon summaan.

Minun kannaltani ja asemastani katsoen minusta on tuntunut kummalliselta, että teidän länsimaissanne niin monet ihmiset epäilevät ja asettavat kyseellisiksi niiden korkeiden persoonallisuuksien olemassaolon, joita on nimetty monilla, mutta kuitenkin samaa tarkoittavilla sanoilla. Me nimitämme heitä risheiksi, toisinaan taas mahaatmoiksi, toisinaan guruiksi; toisen kerran guru-deevoiksi tai myös sadhuiksi. Kaikki nämä nimet viittaavat kuitenkin samaan suuntaan — ne viittaavat samaan asiaan, samaan lakiin ja samaan seuraukseen. Kun selailen Theosophistin vanhoja vuosikertoja tšekäläisessä kirjastossamme, huomaan siellä täällä vastalauseita milloin yhdeltä milloin toiselta maa-mieheiltäni mahaatmojen nimen käytön johdosta, mutten milloinkaan vastaväitettä, jolla tahdottaisiin kieltää tällaisten henkilöiden olemassaolo. Muistan ajalta, jolloin tuo kovin viisas ja ihailtava H. P. B. oli Adyarissa, samanlaisen protestin, jonka laatija moittii häntä ankarasti siitä, että hän oli ilmaissut eräitä nimiä, mutta tässäkin voi, jos tahtoo, ja niinkuin selvästi näen, koko ajan lukea rivien välistä halun, yrityksen, vielä kerran vahvistaa näiden henkilöiden olemassaolo.

Pidämme sitä kovin ihmeellisenä, että länsimailla epäillään sellaisten ihmisten voivan olla olemassa, minkä kuitenkin luonnonjärjestyksen mukaan täytyy olla tosiasia, mikäli ei koko luonto ole valhetta, ja me ihmettelemme usein, miksi te oikeastaan niin paljon epäilette. Me emme sellaisesta tiedä — me olemme tässä suhteessa täysin varmoja asiastamme. Mahdollisesti voi sattua, että jotkut keskuudestamme voivat epäillä, tokko se tai se rishi tai mahaatma on ollut sen tai sen guru (opettaja), mutta itse heidän olemassaoloaan ei milloinkaan epäillä — heidänhän täytyy olla olemassa, ja jos he ovat olemassa, täytyy heillä olla tilaa maan päällä. Minä itse tunnen eräitä, ja olen kahdenkesken keskustellut eräiden ystäväni kanssa, jotka ovat vetäytäneet syrjään maailmasta ja ovat niinkuin heidänlaisiaan nimitetään, joogea ja brahmatshaarjoja, ja jotka ovat kertoneet minulle nähneensä ja tavanneensa muita samaan luokkaan, kuuluvia, ja kaikki kertovat samoja asioita ja vahvistavat korkean Veljeskunnan olemassaolon. Niin monta samanlaista todistusta on rehelliselle ja puolueettomalle havaintojen tekijälle tarjolla, ettemme vakaumuksessamme emmi vähimmässäkään määrässä.

Luulin aluksi, etteivät lännen kansat ole milloinkaan kuulleet puhuttavan sellaisista henkilöistä, ettei näitä ole milloinkaan ollut heidän keskuudessaan, ja annoin surkuttellen heille anteeksi, koska heidän karmansa näytti minusta kovalta, kun se ei antanut sellaisten jalojen miesten ja naisten, tai paremmin sanoen korkeitten sielujen, syntyä heidän keskuuteensa. Mutta kun guru-deevani oli kehottanut minua lukemaan eräitä länsimaisten kansojen kirjoja ja asiakirjoja, huomasin, että teillä oli miltei yhtä monta todistusta kuin meilläkin, kun ottaa huomioon sen kauhistuttavan materialismin, johon teidän sivistyksenne on vajonnut, ja sen mahdin, joka on pappienne käsissä. Onhan teillä Paracelsus, Boehme, Cagliostro, Saint Germain, Apollonius Tyanalainen, Platon, Sokrates ja monta muuta. Näissä teillä on siis monta todistusta adeptien koulun tai koulujen olemassaolosta ja miehistä, jotka se on lähettänyt toimimaan länsimailla. Jos käyn eteenpäin, tapaan rosenkreutsiläiset, järjestön, joka nyttemmin näyttää sammuneen, ja jota näyttävät jäljittelevän ne, jotka johtavat n.s. järjestöjä, joilla ei alkuperänsä puolesta ole mitään yhteistä. Todellinen järjestö on kuitenkin ollut olemassa, ja olen varma, että yksi tai pari vanhaa järjestön jäsentä vielä on maan päällä. He saivat opetuksensa vanhoilta Mestareiltamme ja veivät tiedon mukanaan kotiinsa alkaen ristiretkelijöiden ensimmäisistä matkoista itämaille. Jos tutkitte, ette löydä tuon järjestön jälkiä ennen sitä aikaa, ja tämä on yksi lisätodistus adepteista eli niistä, jotka nykyisin ovat parhaiten tunnetut mahaatmojen nimellä. Karma ei siis ole jättänyt länsimaita ilman todistuksia heidän olemassaolostaan.

Olen myös murheella nähnyt kirjallisuudessa miesten kirjoituksia, joiden ei milloinkaan pitäisi tehdä itseään syypäiksi epätosien tietojen esittämiseen, missä väitetään ivailten ja pilkaten, että mahaatma ei ole tunnettu Intiassa, ettei edes sana ole tunnettu, ja että nimi, jonka eräällä heistä sanotaan olevan, ei edes ole intialainen. Tämä kaikki on puhdasta valhetta. Mahaatma-sana on erittäin tunnettu samaten kuin sana rishi, ja nimi, joka liitetään erääseen H. P. B:n Mestariin, on samoin tuttu Intiassa. Otin tehtäväkseni etsiä sen eräässä tilaisuudessa eurooppalaisista lähteistä, kun muuan näitä oppineita miehiä oli esittänyt valheen, voidakseni todistaa, että länsimailla oli siitä tietoa, ja löysinkin silloin tämän Mestarin nimen

eräästä vanhasta, paljon käytetystä kirjasta, intialaisten nimien luettelosta. Sellaiset valheet ovat anteeksiantamattomia, ja varmasti karma heittää toisessa elämässä monta valhetta näiden miesten edistyksen eteen, sillä mitä annetaan, sitä saadaan, mitä kylvetään, sitä niitetään.

Eräät meistä ovat olleet pahoillaan Mestarien nimien julkisesta mainitsemisesta, koska meillä on erittäin voimakas tunne sellaisen henkilön nimen pyhydestä, emmekä halua, että kuka hyvänsä saa lausua sen, samasta syystä kuin hyvä aviomies, jolla on kunnan vaimo, ei pidä siitä, että vaimon nimi vedetään julkisuuteen veijarien tai raakojen, paheellisten miesten häväistäväksi. Sitävastoin emme ole milloinkaan estäneet ottamasta pohdittavaksi kysymystä heidän olemassaolostaan, sillä usko tähän merkitsee myös uskoa mahdollisuuteen, että kaikki ihmiset voivat saavuttaa saman korkean aseman.

Tahdon nyt vain lisätä, että minusta näyttää siltä kuin syy siihen, että länsimaissa pannaan niin paljon painoa siihen, etteivät Mestarit tule eristäytyneisyydestään julkisuuteen auttamaan lännen kansoja — kuin syy olisi siinä, että länsimaiset ihmiset ovat ylpeitä ja pitävät kiinni persoonallisuudestaan ja ajattelevat, että sen, joka ei halua astua esiin pyytämään heidän arvosteluaan ja hyväksymistään, täytyy pelkästään tämän nojalla todistettavasti olla joko tarua tai sitten hyödytön ja valheellinen ihminen. Me tiedämme kuitenkin, ettei näin ole laita, ja joka tahtoo, voi itse vakuuttua siitä, etteivät pienimmätkään fakiireistamme ja joogeistamme tavoittele länsimaiden suosiota eivätkä suinkaan halua matkustaa sinne, vaikka heille annettaisiin kuinka hyviä todistuksia tahansa heidän okkultisten voimiensa pätevydestä. Milloin joku heistä matkustaa sinne, johtuu se siitä, että hänen voimansa ovat vähenevässä, ja että hän tietää itsellään olevan vain vähän elin-aikaa jäljellä.

Toivon, hyvä veljeni, että ystävänne eivät epäile sitä merkityksellistä tosiasiaa, jolle Mestarien olemassaolo perustuu, vaan että he ymmärtävät sen järjellään ja tuntevat sen sydämessään ja osoittavat sen todeksi ihmiskunnan hyväksi tekemillään teoilla.

L a k s h m a n.

(The Path, 1893. — Teosofisk
Tidskrift, 1894).

Kirjallisuutta.

George S. Arundale, Mount Everest, sen henkinen saavuttaminen, suom. V. Arti, hinta nid. 25:—, sid. 35:—.

Mystica, joka, kuten muistamme, useita vuosia oli P. E:n kirjojen huomattavin kustantaja, on tänä syksynä, omituista kylläkin, julkaissut suomennoksen Teosofisen Seuran nykyisen presidentin, tri George S. Arundale'in kirjasta „Mount Everest“. Sanomme „omituista kylläkin“, koska tätä kirjaa voidaan pitää määrätyn seuran propagandakirjana, jota levitetään silmällä pitäen sitä n. s. timanttijuhlavuotta, jota T. S. Arundale'in kehoituksesta parhaillaan viettää, ja jonka tarkoituksena on tavallista voimakkaammin innostaa työhön juuri T. S:n ja sen laajentamisen puolesta. Onhan Arundale m. m. luvannut, että ne, jotka liittyvät T. S:aan v. 1935 tai v:n 1936 alkukuukausina, ovat erityisesti onnen suosimia. Tällaiseksi monessa suhteessa kylläkin eteväksi ja onnistuneeksi propagandakirjaksi muodostuu „Mount Everest“ ennen kaikkea sen johdosta, että se vilkkaalla, spirituuellilla ja persoonallisesti omintakeisella tyyllillä esittää teosofisia oppeja tähdentäen T. S:n suurta merkitystä näiden oppien julistajana ja tienä Valkoisen Veljeskunnan Mestareitten luo. Täysi tunnustus aatteelliselta kannalta täytyy muuten antaa kirjan psykologiselle osalle, jossa kuvataan ruumiin, mielenliikkeiden, älyn ja intuition psykologiaa.

Kirjan alkuosa, joka käsittelee tärkeätä kysymystä oppilaalta vaadittavista ehdoista, twottaa sitä vastoin suurta pettymystä. Vaikkakin voi tuntua sangen rohkealta arvostella sellaisen henkilön opetuksia, joka pitää itseään ja jota pidetään korkean arhat-vihkimyksen ottaneena, en silti voi olla tässä kajoamatta muutamiin kohtiin. Onhan P. E., joka ei kylläkään milloinkaan puhunut vihkimyksistään, teroittanut mieliin, että meillä on yksi kriteerio kaikkea okkultismia arvostellessamme silloinkin, kun meillä ei ole omakohtaista okkultista tietoa. Tämä kriteerio on moraali ja siveysoppi, johon se perustuu, siis juuri oppilaalta vaaditut edellytykset. Kun tekijä sanoo, että meidän täytyy uskoa Mestarien olemassaoloon, kehitykseen ja myöskin tiedon tiehen, mahdollisuuteen saavuttaa Mestareitten tieto ja päästä Valkoisen Veljeskunnan jäseniksi, niin yhdymme lämpimästi hänen kantaansa, mutta kun saamme kuulla, mitkä ne ehdot ovat, jotka oppilaalta

vaaditaan, hämmästyimme niiden pintapuolisuutta, ylimalkaisuutta ja ulkonaisuutta. Ensimmäisenä ehtona mainitaan, että oppilaan pitää omata määrätty määrä ulkomuodon, käytöstävän ja esiintymisen hienostusta. Toiseksi meidän täytyy tuntea halua palvella Mestaria ja muovata näkökantamme hänen näkökantansa mukaisiksi. Mutta jos toden teolla tahdomme ottaa taivaanvaltakunnan väkiry-näköllä, niin meidän on tartuttava omaan käteemme ja puhdistettava fyysillinen ruumiimme. Tämä sisältyy ennen kaikkea siihen, että täydellisesti kieltäydymme alkoholista, tupakan poltosta ja lihan syönnistä.

On ilmeistä, että tällaisten vaatimusten etualalle asettaminen on ristiriidassa suurten maailman opettajien, sellaisten kuin Kristuksen ja Buddhan opetusten kanssa. Kristus, josta kerrotaan että hän söi sekä lihaa että kalaa ja joi viiniä, huomauttaa nimenomaan tällaisia säännöksiä tarkoittaen, ettei se ole pahasta, mikä menee sisään, vaan se, joka tulee ulos, Mestari Moryasta kertovat m.m. H. P. B:n kirjeet, miten hän poltti piippua. Itämaisessä koulukunnassa tosin annetaan askeettisia neuvoja, mutta esim. Buddhan kahdeksankertaisessa tiessä ne muodostavat ainoastaan muutamia sääntöjä, joita täytyy edeltää voimakkaan moraalisen pyrkimyksen ja puhdistumisen. Jeesuksen tärkeimmät neuvot pyrkijöille ovat siveellistä laatua, nehän on huipennettu Vuorisaarnan viiteen käskyyn, hyvyden, puhtauden, totuuden, rauhan ja rakkauden käskyihin. „Mount Everestin“ tekijä ei esim. lainkaan puhu siitä puhtaudesta, jota Jeesus tarkoittaa, kun hän sanoo, ettemme saa katsoa naista himoiten. Itsekkään intohimon voittaminen on kuitenkin henkisen kehityksen polulla varmasti tärkeämpi kuin jokin ravintojärjestelmä. Hyvinkin paljon helpommin voimme joutua lähelle Jumalaa, jos syömme tai juomme jotakin epäterveellistä, kuin jos sie-luamme ja tunteitamme himmentävät itsekkäät intohimot, epäpuhtaus, valheellisuus ja suuttumus. Tavallinen keskittäminen kansalainen, jos hänellä on vähänkin tahtoa, voi terveydellisistä syistä luopua joistakin hyvinkin piintyneistä tottumuksistaan nautinto- tai ravintoaineisiin nähden, mutta suuttumisesta on vaikeampaa luopua. On myöskin muistettava, että askeettiset tavat, esim. kieltäytyminen määrättyistä ravinto- ja nautintoaineista, ovat myöskin niiden ihmisten valmistautumistapoja, jotka itsekkäistä syistä pyrkivät luonnonvoimien ja salaisten tietojen

herroiksi. P. E., joka useita kymmeniä vuosia oli kasvis-syöjä, luopui siitä juuri siksi, ettei tahtonut luulotella maailmalle, että siihen sinänsä ilman siveellistä puhtautta sisältyi jotakin autuaaksi tekevää. Se oli osittain myöskin vastalause T. S:n johtohenkilöitten vegetarianismia vastaan, he kun samalla suvaitisivat ihmisten (tosin „mustien“ saksalaisten) tappamisen sodassa. Tuollaista eläinten säästämistä hän piti sellaisessa tapauksessa ulkokultaisuutena. Tällä kaikella ei ole sanottu, ettei henkisellä tiellä olisi kohtia, jolloin sisäinen henkinen ja siveellinen kirkkaus tai määrätyt tehtävät johtavat ulkonaisiin rajoituksiin. Mutta nämä eivät saa muodostaa lähtökohtaamme. Lähtökohta on ajatuselämässämme, jota Arundale'kin psykologisessa osassaan nimittää perämieheksemme. Ajatusten kautta puhdistamme tunteitamme, jotka sitten johtavat tekoihin ja ilmenevät ulkonaisena, myöskin ruumiillisena puhtautena. Tuntuu miltei epämiellyttävältä, kun kirjan tekijä puhuu siitä ristiriidasta, joka perheemme jäsenten puolelta voi tulla osaksemme luopuessamme tupakasta, lihasta ja alkoholista. Arundale lohduttaa kuitenkin oppilaaksi pyrkijää sillä, että perhekin on saanut suuren edun siitä, että sen jäsenenä on Mestarin oppilas. „Tahdotteko sysätä Mestarit syrjään voidaksenne kulkea yhtärintaa perheenne kanssa?“ hän kirjoittaa. Ristiriita ei liene tällaisessa tapauksessa suuri. Se voi korkeintaan olla käytännöllinen ja taloudellinen kysymys. Usein voi olla, että perheen äiti suorastaan iloitsee siitä, että esim. mies tai poika luopuu turhasta tupakoimisesta ja juomisesta. Mestareitten asettaminen tällaisessa muodollisessa asiassa vastatusten perheen kanssa tuntuu sitäkin keinotekoisemmalta ja banaalisemmalta, kun muistaa, että Jeesuskin puhuu siitä, miten opetuslasten läheisimmät nousevat heitä vastustamaan tarkoittaen silloin paljon vakavampaa asiaa, koko sitä epäitsekästä ja siveellistä henkistä elämää, jota he viettivät, ja joka tavallaan saattoi heidät perheen ja yhteiskunnan ulkopuolelle.

Olemme kuitenkin antaneet väärän kuvan Arundale'in esittämistä oppilaalle asetettavista ehdoista, jos väitämme, ettei hän vetoa mihinkään määrättyyn siveelliseen tiehen moraalisääntöineen. Tämän tien perustana ei ole tosin Kristuksen viisi käskyä eikä liioin Buddhan kahdeksankertainen tie. Niistä hän ei mitään mainitse. Ei hän myöskään puhu mitään siitä henkisen elämän oppaasta, jota

H.P.B. piti niin merkittävänä, nim. „Hiljaisuuden Äänestä“. Sen sijaan hän kehoittaa pyrkijöitä noudattamaan Krishnamurtin pienenä poikana kirjoittaman hartauskirjan, „Mestarin jalkain juuressa“, sääntöjä. Tämä kirja on epäilemättä kaunis ja puhdas osoitus siveellisestä pyrkimyksestä, mutta laimea ja epäjohdonmukainen verrattuna suurten opettajien sellaisten kuin Jeesuksen ja Buddhan siveyssääntöihin. Esimerkkinä tästä väitteestäni voin mainita kohdan, jossa kehoitetaan ryhtymään ilmiantajaksi, jos näkee jonkun rikkovan lakia. P. E. sai aikoinaan ankarat nuhteet tri Besantilta, kun hän toimittaessaan routavuosina ensimmäistä painosta tästä kirjasta jätti pois tuon ilmiantajamiskohdan. Ajatelkaamme myös minkälaisiin tylsyyksiin sellainen olisi johtanut kieltolakiaikana. Tyypillistä on myöskin, miten tällainen epämääräinen moraalinen kanta voi johtaa Arundale'in pitämään henkisenä suurmiehenä, „tulipatsaana“, sellaista miestä kuin Mussolinia, joka juuri on osoittanut „henkistä suuruuttaan“ hyvin omalatauisella tavalla.

Eräässä luvussa „Mount Everestin“ tekijä puhuu vihkimyksistä, m.m. arhat-vihkimyksestä, antaen meidän tietää, että hänkin on tämän vihkimyksen saanut. Jotkut ehkä vielä muistavat, miten tri Besant vuoden 1926 alussa julisti Krishnamurtin pian tulevan Herran käyttövälineeksi samalla tavalla kuin Jeesus Natsarealainen oli kaksi tuhatta vuotta sitten. Samalla Annie Besant myöskin julisti, että tämä uusi Kristus saisi kaksitoista opetuslasta, arhatia. Näistä hän kuitenkin mainitsi ainoastaan seitsemän, ja yksi heistä oli tri Arundale. Vaikkakaan ei mielellään puhu sellaisista asioista, joista ei ole omakohtaista tietoa, herättää kuitenkin huomiota Arundale'in maininta, etteivät arhatit itse muista omaa kirkastumistaan, t.s. vihkimystään. Neljäs eli arhat-vihkimys, on kuitenkin vanhan itämaalaisen okkultismin mukaan hyvin korkea vihkimys, josta ei voi edellyttää muuta kuin että asianomainen on täysin tietoinen. Sanotaanhan arhatista eli „kunnioitettavasta“, että hän heittää päältään viimeisetkin kahleet, ettei hän ole enää yksilö eikä eroita itseään muista, vaan on päässyt minuuden illusionista. (Vrt. esim. „Hiljaisuuden Ääni“.) Seuraava vihkimyshän on mestarivihkimys. Ei voi välttää ajatusta, että uusteosofia on huomattavasti mataloittanut vihkimyskäsitettä.

Okkultis-tekniikkana yksityiskohtana herättää kummas-

tusta myös seuraava tri A:n väite: „Ensimmäisessä suuressa vihkimyksessä tapahtuu, kuten sanottu, siten, että syyruumis hajoaa ikäänkuin pommin räjäyttämänä, eikä henkilöllä enää milloinkaan ole samaa syyruumista kuin ennen.“ Sen okkultismin mukaan, jota opetti H.P.B. — „vihitty tsheela“, „Viisauden Mestarien kirjeiden“ mukaan (II, s. 220) — syyruumiin, korkeamman minän verhon hajoaminen tapahtuu vain mustille maagikoille.

Erikoisesti tulee vielä kiinnittäneeksi huomionsa siihen innostukseen, millä „Mount Everestin“ tekijä puhuu auktoriteettiuskon tärkeydestä. Vielä vastikäänhän tämän seuran taholta Suomessa moitittiin Ruusu-Ristin muka sokeata auktoriteetin seuraamista. Nyt menee Teosofisen Seuran nykyinen presidentti pitemmälle kuin Ruusu-Risti konsanaan on mennyt, julistamalla: „Tahdon mieluummin erehtyä johtajieni kanssa kuin olla oikeassa yksinäni“. Eikö totuus olekaan enää korkein uskonto? Arundale esim. väittää, että tri Besantin väärä käsityskin on oikeampi kuin hänen oma oikea käsityksensä. Tässä tunnustuksessa on tietysti jotakin, joka persoonallisesti miellyttää, suurta antaumusta, rakkautta ja ihailua, joka myöskin uhkuu Arundale'in kuvauksista, jotka koskevat hänen henkilökohtaista suhdettaan Annie Besantiin. On kuitenkin kyseellistä, pitävätkö ne paikkansa rehellisessä totuuden etsinnässä. Tällainen auktoriteetti-usko voi helposti johtaa siihen äärimmäisyyteen, josta aina on varoitettu, että omia auktoriteetteja pidetään ainoina, jotka yleensä edustavat teosofiaa. Tällainen henki tuntuu uhkuvan „Mount Everestistäkin“, jossa ei sanallakaan mainita mitään teosofisesta liikkeestä kokonaisuutena, jonka osat, eri seurat, omalla tavallaan edustavat ja ilmentävät teosofiaa. Tästä uus-teosofian vaarasta todistaa mielestäni myöskin Teosofisen Seuran Suomen Osaston Ylisihteerin äskettäinen julistus Helsingin Sanomissa P. E:n „Suuri Seikkailu“-kirjan johdosta, jossa hän paheksuu sitä, että teosofian uranuurtaja täällä Suomessa, Pekka Ervast, yleensä puhuu teosofiasta, koska hän oli Ruusu-Ristin johtaja. Tällainen väite jo todistaa suurta tietämättömyyttä ja kyvyttömyyttä erottamaan teosofia ja teosofinen liike jostakin määrätystä teosofisesta seurasta, tässä tapauksessa siitä, jonka päämaja on Adyarissa. Tällaiseen määrätyn auktoriteettiuskon sanelemaan suvaitsemattomuuteen ei voi vastata paremmin kuin viittaamalla siihen P. E:n kirjoitukseen, joka on julkaistu tämän numeron alussa.

Eino Krohn.

Mitä muualla tiedetään.

Hengen aatelisto — maailman pelastus. Tämä va'ausmus, jonka useimmat ruusuristiläiset tunnustavat omakseen, on ulkomailla viimeksi saanut tulkitsijakseen ei-teosofin, sir Philip Gibbsin. Ajatuksiaan hän on esittänyt kirjassa, jonka nimi on „Pelastuksen teitä“. Sitä koskeva ote kuuluu seuraavasti:

„Yhteiskunta ja sivistys voi ehkä selviytyä ilman sääty- ja raha-aatelialia. Ne eivät milloinkaan voi olla olemassa ilman älyn aatelialia. Jos sellainen lakkaisi olemasta, olisi seurauksena vajoaminen keskinkertaisuuden asteelle, minkä väistämättömänä seurauksena olisi elämän kaikkien hienimpien arvojen tuhoutuminen. Uskon esimerkiksi, että parhaiten löydetäisiin tie pelastukseen nykyisestä kriisistä ja köyhyydestä, jos asia jätettäisiin joukolle kaikista kansoista valittuja älykkäitä ja korkeasti sivistyneitä yksilöitä — ja tällöin erityisesti koetettaisiin saada mukaan siihen sopivat nuoret.

Tällainen aristokratia on jo olemassa. Yli koko maailman löydämme nykyisin pieniä ryhmiä, jotka ovat älyllisesti huomattavasti keskitasoa korkeammalla, jotka osaavat katsella elämää laajemmasta kuin omien kansallisten rajojensa ja ahdasmielisen itsekkyytensä näkökulmasta. He tutkivat nykyajan elämän ongelmia tieteellisellä mielenkiinnolla, ja he pyrkivät kiihkoittomasti ja intohimottomasti uuteen maailmanjärjestykseen, missä eri rodut tapaisivat toisensa uudessa ykseydessä, mikä saataisiin aikaan ilman tykkitulta ja tieteellistä teurastusta. He ovat suvaitsevaisia ja täynnä myötätuntoa kanssaihmissiään kohtaan, mutta vihaavat julmuutta ja vääryyttä. He uskovat, että kauneus ja henkiset arvot merkitsevät enemmän kuin aineellinen mukavuus ja tehdastuotteinen ylellisyys; he tuntevat kunnioitusta menneisyyttä ja sen vanhaa sankaruutta ja sen vanhoja perinteitä kohtaan, mutta samalla he suuntaavat katseensa kohti uutta kehitystä, joka toisi onnea ja hyvinvointia kaikille. He eivät tunne minkäänlaista vihamielisyyttä muita kansoja kohtaan, vaan pyrkivät innokkaasti sulkemaan yhä laajemmalti ymmärtämyksen ja hyvän toveruuden piiriin onnettomia tai voitettuja: aatelius velvoittaa! Heissä on voimakas rakkaus itseään elämää kohtaan sen suomien onnen hetkien tähden, sen loppumattoman taistelun, sen uhkarohkeitten seikkailujen, sen onnenkaipuun takia, joka ei milloinkaan saa tyydytystään paitsi utopiassa, joka ei milloinkaan tule. Tällaisia yksilöitä on paljon: olen tavannut heitä kaikkialla maailmassa, Yhdysvalloissa, Ranskassa ja Saksassa ja rautatievaunuissa matkalla halki sekasortoisen maailman. — — —

Maailma odottaa uusia johtajia. Nämä lähtevät sen luontoisista ryhmistä kuin olen koettanut luonnostella. Ja heidän täytyy tulla pian, jos haluamme pelastaa sivistyksemme. Tarvitsemme miehiä, joiden mielessä palava tuli kykenee kuluttamaan sen masentuneisuuden, joka yrittää peittää elämän alleen. Me tarvitsemme miehiä täynnä intoa, innostusta ja rohkeutta, jotka ovat valmiit, jos niin vaaditaan, kuolemaan jalon päämäärän hyväksi, jotka ovat halukkaita antautumaan ivan ja pilkan, tappion ja epäonnistumisen vaaraan korkean tarkoituksen puolesta. Me tarvitsemme miehiä, jotka eivät pelkää menettää paikkaansa poliittisella areenalla, jotka eivät pelkää roskajoukkoa, ja jotka eivät imartele massoja. Me tarvitsemme johtajia, joilla on jumalallisen tulen kipinä sydämessään. Me tar-

vitsemme miehiä, jotka uskovat omaan totuudennäkemykseensä, kansanjoukkojen halukkuuteen seurata parhaimpia eikä huonoimpia yllykkeitä, kauneuteen elämän vaakaleikissä, jos siihen antaudutaan ihmiskunnan takia eikä vain siksi että saavuttaisi yksityistä menestystä ja julkista kiitosta. Tarvitsemme miehiä, jotka haluavat koota kaiken sen älyn ja hyvän tahdon, jota on nykyaikaisessa elämässä, vaikkakin se on löydettävissä alakuloisena ja hajallisena ympäri maailman.

Tällä tavalla voi nuorempi polvi työskennellä uuden maailman hyväksi, joka ei ole kaukana. Monet näistä nuorista ihmisistä kysyvät, mitä he voivat tehdä ja millä tavalla he voivat auttaa. He tuntevat olevansa niin voimattomia ja näkevät elämän niin tarkoituksettomaksi. Mutta he voivat valmistautua liittymään tähän uuteen älyn aatelistoon ja joko itse ryhtyä johtoon tai lojallisti asettua sen johdettaviksi, joka tulee. „Kalustetussa huoneessa“, kirjaston nurkassa, halvan ravintolan pöydän ääressä, sanomalehden toimituspöydän ääressä, kolmannen luokan rautatievaunussa tai hiljaisena heikenä, kaukana ihmisvilinästä, nuorempi polvi voi etsiä salaista totuutta, vahvistaa luonnettaan ja rohkeuttaan ja valmistautua ottamaan osaa niihin urotöihin, jotka odottavat. He voivat muodostaa henkisen veljeskunnan ilman liittymismaksuja tai jäsenmerkkejä kaikkien niiden kanssa, jotka ulkona maailmalla ponnistelevat löytääkseen elämän probleemien ratkaisun ja tien pelastukseen siitä onnettomuudesta, joka on maailmaa kohdannut. —“

Lontoon piispa on äskettäin esittänyt julkisen kirjeen, missä hän ilmoittaa vastustavansa spiritismiä. Kirje on herättänyt luonnollisesti paljon vastalauseita, mutta nämä osoittavat, sanotaan, etteivät länsimaalaiset yliaistillisten asioiden harrastelijat yleensä vielä ole oppineet erottamaan henkisiä asioita sielullisista asioista, todellista spiritualismia psykismistä; — anglosaksisissa maissa spiritismistä käytetään yleensä spiritualismin nimitystä, jota me olemme tottuneet käyttämään määrätystä materialismin vastaisesta yleisfilosofisesta ajatussuunnasta. — Tämä kirje, jossa piispa m.m. vastustaa spiritismin ja uskonnon sekoittamista toisiinsa ja kieltää kirkkojen ja kirkollisten rakennusten käytön „istuntoihin“, on antanut *L o n d o n F o r u m i l l e* aiheita kirjoittaa elokuun numerossaan seuraavaan tapaan:

Spiritismi ei ole uskonto. Nimestään huolimatta sillä ei ole mitään tekemistä uskonnon henkisen päämäärän kanssa, joka on kuolemattomuuden toteuttamista Jumalaan yhtymisellä. Spiritismi on psyykkisen tutkimuksen haara. Sen ainoa laillinen alue on tieteen piiri. Parhaimmillaan spiritismi tahtoo todistaa persoonallisuuden eloonjäämisen sen muutoksen jälkeen, jota me sanomme kuolemaksi. Uskonnon todellinen tarkoitus on herättää inhimillinen tajunta ymmärtämään juuri tuon persoonallisuuden lyhytikäisyys ja harhanomaisuus, jolle spiritismi panee niin paljon painoa. Missään tapauksessa mediumistiset ilmiöt eivät voi tätä väitettä todistaa. Niin sanottujen „kuolleiden“ takaisin kutsuminen ja niiden yhteyteen saattaminen, jotka vielä elävät maan päällä, vain vahvistaa tajuntaa pysyttelemään yhä kiinteämmin siinä „puolmatkan krouvissa“, jollainen persoonallisuutemme on. Kaikki todellinen uskonnollinen pyrkimys — mietiskely, rukous, itsekuri ja itsestä kieltäytyminen — tähtää henkisen tietoisuuden heräämiseen, tietoisin kuolemattomuuden, „ikuisen elämän“ saavuttamiseen. Pysyväinen huo-

mion keskittäminen suhteellisen kestävämmän persoonallisuuden eloonjäämiseen hämmentää uskonnon todellista tarkoitusta. Se, mikä jää ikuisesti elämään, on kaikkein herkimmätkin median saavuttamattomissa. Sen kosketuksiin päästään vain korkeimman ja kiihkeimmän pyrkimyksen hetkinä, eikä siitä milloinkaan voida antaa „toisen käden“ todistusta.

Forum esittää sitten samoja totuuksia spiritististen istuntojen „vainajista“, joita H. P. Blavatsky ei väsynyt toistamaan:

Jokainen inhimillinen olento jättää kuollessaan jälkeensä jonkun aikaa koossa pysyvän varjon. Kuta aineellisempi ja karkeampi hänen luontonsa, sitä kauemmin hän elää tässä „henkimuodossa“, niinkuin sitä nimitetään istuntohuoneiden kielellä. Kuta puhtaampi ja henkisempi hänen luonteensa, sitä nopeammin jumalallinen kipinä, joka on ihminen itse, pakenee spiritististen ilmoitusten ulottuvilta. Tämä ihmisen varjo, tämä astraaliruumin, jonka hän jälleen hylkää aineellisesta ruumiistaan poistumisensa jälkeen, galvanisoituu usein istunnoissa toimintaan, joka muistuttaa elämää, niin että istuntoon osaaottavat erehtyvät pitämään elementaalien elähtämää kuorta ihmisenä itsenään. Tilanteen tekee vielä mutkallisemmaksi se tosiasia, että telepatia on epäilemättä sellaisen psyykkisen herkkyyden rinnakkaisilmiönä, joka esiintyy mediumistisuutena. Median välityksellä annettu ilmoitus saattaa siis äärettömästi vaihdella täsmällisyydeltään ja arvoltaan. Se saattaa olla todellinen sanoma vainajalta; se saattaa olla pelkkä elävöitetyn kuoren kaiku; se voi olla telepatiaan kuuluva tapaus, tai se saattaa pulpahtaa median omasta alitajunnasta. Hyvin harvoin medio itse pystyy sitä arvostelemaan.

Ylläolevasta huomataan, että psyykkisen tutkimuksen problemit eivät ole niin yksinkertaisia, että kuka hyvänsä pystyisi ratkaisemaan ne ottamalla osaa istuntoihin, ja tuskinpa edes pitkäaikaisella tutkimuksellaakaan. Tämän kaiken lisäksi on otettava huomioon tahallisen petoksen mahdollisuus, jonka on todettu liittyvän läheisesti ammattimaiseen mediumistisuuteen.

Istuntojen ympäröiminen uskonnollisella ilmapiirillä on pikeminkin omiaan pimentämään uskonnon todellisen tarkoituksen kuin varmentamaan totuuden löytämisen. Se on epäilemättä suoja vähemmän kaivattujen „henkien“ tunkeutumista vastaan, mutta muuhun siitä ei olekaan.

Ne hurskaan latteat lausunnot, joita „henki-mediot“ yleensä antavat, tai joita syntyy automaattista tietä, ovat sinänsä todistuksena sen elähdyttävän prinssiipin puuttumisesta, joka vasta tekee ne eläviksi. Olipa selitys mikä tahansa — telepatia, median alitajunta, elävöitetty kuoret tai näiden tekijöiden yhdistelmä, tosiasiaksi jää, että uskonnollinen neuvo, joka saadaan spiritistimedion välityksellä, on latteaa ja tyhjää. On harvinaista tavata tiedoituksissa, joiden väitetään tulleen joltakin „toiselle puolelle“ siirtyneeltä älyniekalta, mitään jälkeä siitä säkenöivästä älystä tai nerokkuudesta, joka oli hänelle ominaista hänen eläessään. On todellakin poikkeus, jos ollenkaan tapaa mitään huomiota herättävää tai alkuperäistä. Hänen tyyliinsä, hänen lauserakenteensa, hänen tapansa valita vertauksensa, kaikki nuo lisätekiöt, jotka näemme persoonallisuudessa, saattavat esiintyä, mutta siinäpä useimmissa tapauksissa onkin kaikki. Ihminen itse on poissa.

„Henkiseurustelua“ vastaan voidaan esittää toinen, vakavampi huomautus. Se liittyy siihen tosiasiaan, että me olemme „Jumalan

lapsia", niinkuin sanotaan. Kaikki maailman suuret henkiset opettajat ovat tähänneet opetuksissaan siihen, jotta ihmiset oppisivat löytämään itsessään piilevän jumaluuden. Kristinuskon ei tässä ole poikkeus. Jeesuksen Kristuksen seuraajaa neuvotaan ahdistuksen ja vaivan aikana, ellei säännöllisenä tapana, anomaan apua ja johtoa „Isältämme, joka on taivaassa“. Vaikka tämä on muodostumaisillaan tyhjäksi lauseparreksi, on yhtäkaikki totta, että tämä „minä“, jonka tunnemme päivätajunnassamme, on olemassa korkeamman Itsen, todella meidän taivaallisen Isämme, tarkoitusta varten. Persoonallisuus ei ole olemassa itseään, vaan kosmillisia tarkoituksia varten, joista sillä on kovin vähän aavistusta; sen tarkoitus ei ole elää eristettynä omaa elämäänsä, vaan sen on tultava sopivaksi jumalallisten käsien työkaluksi. Ahdinon hetkenä meidän ei tule pyytää apua ja neuvoa kummituksilta, joiden todellinen luonne jää aina kovin arvoitukselliseksi, ei myöskään niiltä, jotka — vaikka heidän identtisyytensä tulisikin todistetuksi — eivät kuitenkaan ole muunlaisia kuin me itse eivätkä suinkaan välttämättömästi korkeammalla henkiselä kehitysasteella sen nojalla, että he ovat jättäneet fyysillisen ruumiinsa.

„Meidän Isämme“ puhuu jokaisen miehen ja naisen sydämessä, joka vain viitsii sitä kuunnella. Että kristityiksi itseään nimittävät ihmiset mieluummin etsivät neuvon mediuumistisuuden hämäriltä teiltä, on todistuksena nukkuvasta tai pimittyneestä henkisestä näkemyskyvystä, joka saattaa heidät helposti petokselle alttiiksi. Jos he mieluummin luottavat kummituksiin kuin Jumalaan, he ovat totisesti huonolla tiellä.

Kristitty pyrkii nousemaan persoonallisuutensa ja sen kaipausten ja pyyteitten yläpuolelle, ja lihan kableista vapautuneen inhimillisen hengen normaali kulku on vapautua mahdollisimman pian maallista kiintymyksistään ja nousta „taivasten valtakuntaan“. Ovatko ne kristityt, jotka harjoittavat kanssakäymistä henkien kanssa, ajatelleet vastuunalaisuuttaan pidättäessään itsekkäällä kaipauksellaan maan piirissä vainajia, kun nämä saattaisivat olla matkalla todelliseen henkiseen kotiinsa? Rukoukset kuolleiden puolesta, tarkoituksella jouduttaa heidän matkaansa, eivät ole käytännössä vain yhdessä osassa kristikuntaa. Niitä tavataan muissakin suurissa uskonnoissa.

Voimme helposti antaa anteeksi niille, jotka tuskaansa etsivät lohdutusta istuntohuoneista, mutta on oikeudenmukaista heitä kohtaan, ettei heitä ohjata odottamaan liian paljon. On näet tapahtunut, että spiritistit käännetysoinnoissaan ovat yliarvioineet asiansa. Itse asiassa osa spiritististä liikettä on selvästi kristinuskon vastainen, vieläpä uskonnonvastainen.

Toinen tekijä sen oletetun kouriintuntuvan kuolemattomuuden todistuksen ohella, jonka spiritismi väittää antavansa, ja joka edistää sen levenemistä, on se tosiasia, että sen vaatimukset itsekasvatuksen tiellä ovat vähemmän vaativat kuin esimerkiksi ne, joita kristitty asettaa itselleen. Spiritismin polku on helpompi kulkea, mutta minne se johtaa? Taivasten valtakuntaanko? Kuka sellaista uskaltaa väittää? Ikuiseen elämään? Ei milloinkaan. Se ei vie minnekään: se on umpikuja. Ikuiset totuudet eivät sitä liikuta. Kristillinen polku on vaikeampi kulkea ja vaatii kaikki voimat aina ehdottomaan itsestä luopumiseen saakka. Mutta palkinto on suurempi — ei sen vähempää kuin pääsy „taivasten valtakuntaan“ tässä ja tuon-

puoleisessa elämässä ja tietoinen yhtyminen Jumalaan. Silloin ihminen ei tarvitse medioita vakuuttautuakseen, ettei kuolemaa ole. Ihminen tietää itse olevansa kuolematon — „syntymätön, kuolematon, muuttumaton“, sillä hänen elämänsä, käyttääksemme kristillistä sanontaa, „on kätkeytynä Kristuksen kanssa Jumalassa“.

Kuumilla kivillä ja hekkuvilla hiilillä käveleminen on niitä taidonnäytteitä, joihin useiden alkuasukasheimojen noidat ja papit pystyvät. Viime syyskuun lopulla esiintyi Lontoon yliopistossa muuan Kashmirista kotoisin oleva mies, Kuda Bux nimeltään, ja osoitti kaikella tieteellisellä kriittisyydellä varustautuneelle tutkijakunnalle tämän ilmiön todenperäisyyden. Maahan kaivettiin kuoppa, joka täytettiin hekkuvilla hiilillä. Lämpö mitattiin, ja sen todettiin olevan pinnalta 800 ast. Fahrenheitia, eli yli 400 ast. C., minkä pitäisi riittää polttamaan parkkiintuneimmatkin jalkapohjat. Hra Bux riisui kenkensä ja käveli 12 jalkaa pitkän kuopan päästä toiseen hekkuvien hiilien ylitse. Tiede totesi, että hänen jalkansa kosketti kullakin askelella viisi sekuntia hiiliä. Kun jalkapohjia tutkittiin jälkeinpäin, huomattiin, ettei niissä ollut nahan ohuudesta huolimatta merkkiäkään palohaavoista. Tämän jälkeen koetti kaksi englantilaista miestä onneansa, mutta heidän oli parin nopean hypyn jälkeen poistuttava hoitamaan palohaavojaan. Tiedemiehet saivat siis omin silmin nähdä tämän monasti kerrotun ilmiön, mutta selitys lienee jäänyt tulevaisuuteen. Tilaisuudesta otettiin myös valokuvia.

J. P t n.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Syyskuun 29 p:nä puhui rouva Kyllikki Aspelin-Ignatius aineesta *Muinais-skandinaavien Asa-usko*, sunnuntaina lokakuun 6 p:nä puhui maisteri Uno Pore aineesta *Muhammed, Koraani ja Islam*, sunnuntaina lokakuun 13 p:nä taiteilija Ola Forsell aineesta *Astekiä uskonnosta*, sunnuntaina lokakuun 20 p:nä maisteri Sven Krohn aineesta *Muinaisen Kreikan uskonnollinen elämä* ja lokakuun 27 p:nä maisteri Jorma Partanen aineesta *Dionysos ja Orpheus*.

Helsingin Ruusu-Ristin jäsenkokouksia on pidetty syyskuun 15 ja lokakuun 6 p:nä. Kokouksissa on tutkittu P. E:n kirjaa „Valoa kohti“ ja keskusteltu Ruusu-Ristiä lähellä olevista kysymyksistä. Osanotto on ollut vilkasta.

Ruusu-Ristin yleisöjuhla oli sunnuntaina syyskuun 29 p:nä klo 19,30. Ohjelmassa oli rehtori Yrjö Eloniemen tervehdyspuhe kasvatuksesta, maisteri Sven Krohnin selostus vaikutelmistaan Oslon kansainväliseltä parapsykologiselta kongressilta, johtaja Bertha Lindbergin lausuntoa ja säveltäjä Jussi Pohjanmiehen musiikkia.

Ruusu-Ristin lokakuun avustuksia otetaan vielä vastaan. Rahastonhoitaja hra Valdemar Kaade, Oikokatu 15 A. 18.

Ruotsin T.S:n ylisihiteeriä koskeva uutisemme syyskuun numerossa oli sikäli väärä, että insinööri Eric Cronvall varaylisihiteerinä vain hoitaa ylisihiteerin tointa varsinaisen ylisihiteerin, rva Elma Bergin sairauden aikana, kuten Teosofi lokakuun numerossaan mainitsee.

Uskontojen maailmankongressi, toinen järjestyksessä, pidetään Lontoossa ja Oxfordissa ensi vuoden heinäkuun 3 p:stä 18 p:ään. Kongressin kansainvälinen puheenjohtaja on Barodan Maharaja, Gaekwar. Amerikan kansallinen presidentti on Yhdysvaltojen entinen presidentti Herbert Hoover ja kokouksen järjestäjien ja osanottajien joukossa on muitakin kuuluisia nimiä. Kymmenen kokousta pidetään Lontoossa ja kymmenen Oxfordissa. Näissä tullaan keskustelemaan kysymyksistä: „Maailman veljeys (Fellowship) uskonnon avulla“ ja „Korkein henkinen ihanne“. Kongressin järjestelyä varten pyydetään asiaan innostuneita antamaan myöskin rahallista avustusta, jolloin rahalahetykset on toimitettava Westminster Bank Ltd:lle Lontoon „The World Congress of Faiths“ tilille.

Kongressin tarkoituksena on liittää maailman kansat toisiinsa, sillä luotetaan siihen, että suuret uskonnot voivat parhaiten tämän asian puolesta vaikuttaa. Järjestelykomitean sihteeri kirjoittaa kierto-kirjeessään ja kutsussaan m.m.: „Ylläoleva osanottajien luettelo, jossa on edustettuna monet uskonnollisen ajattelun suunnat, antaa jonkinlaisen käsityksen siitä, millä tavalla kutsu on otettu vastaan ja rohkaisee meitä uskossamme, että kongressi tulee herättämään kiinnostusta kaikissa vakavahenkisissä ihmisissä ja antamaan lopullisen todistuksen siitä, että uskonnon vastainen virtaus on ohi ja että uusi aika on alkamassa, jolloin keskenäinen luottamus ja ymmärtämys tulevat ahdasmielisyyden ja epäilyksen tilalle. Kuten muuan kirjoittaja on sanonut: 'Kaikki maailman pulmat ovat henkisiä pulmia'. Me odotamme luottamuksellisesti, että tämä kongressi on rakentava perustan, jolla maailman eri uskonnot voivat yhtyä muodostaessaan kansojen todellisen liiton ihmiskunnan auttamiseksi sen oleellisemmassa ja perustavimmassa tarkoituksessa, henkisessä ja sentähden myöskin yksilöllisessä uudestisyntymisessä“

Hilda Pihlajamäki Marena. Kansallisteatteri on esittänyt Aino Kallaksen näytelmän „Mare ja hänen poikansa“ ja pääosassa esiintyi Hilda Pihlajamäki Marena. Harvoin, en edes muista sellaista tapausta, on kotimainen surinäytelmäutuus tehnyt niin voimakkaan vaikutuksen ja antanut niin elävän ja aidon ihmiskohtaloa ja erehtyvää ihmispyrkimystä paljastavan kuvauksen. Mutta näytelmä, varmasti näyttämöteknillisesti vaikeimpia mitä on kirjoitettu, pääsi oikeuksiinsa ainoastaan Hilda Pihlajamäen suurenmoisen ja nerokkaan taitteen avulla. Olihan hyvin lähellä mahdollisuus, ettei päähenkilön, jalon naisen suorittaman rikoksen psykologista perustaa lainkaan voisi tuoda elävästi näkyviin. Hilda Pihlajamäki teki kuitenkin Maresta elävän ja uskottavan ihmisen äidin, joka suuressa hädässään viimeisen elossa olevan poikansa tähden tekee rikoksen ehtimättä kuitenkaan itse punnita tekoaan ja sen seurauksia, ennenkuin se jo on suoritettu intohimosen ja pikaiseen toimintaan tottuneen naisen tuntiessa, että Jumala on hänet hyljännyt ja että hänen nyt itsensä täytyi ottaa kohtalon langat käsiinsä. Ulkonaisesti Marelle ei myöskään anneta aikaa miettimiseen, sillä poika on jo lähdössä kuolemaan, kun hän kiiruhtaen tämän hengen hinnasta paljastamaan pojan toverit siinä salaliitossa, joka on tehty liivin rahvasta sortavaa linnaa ja linnan komtuuria vastaan. Hienosti ja liikuttavasti Hilda Pihlajamäki viimeisissä näytöksissä paljastaa Marensa täydellisen nöyrytyksen ja persoonallisesta itsekkyydestä vapautumisen. Hän on lopuksi ihminen, jolle ei mikään persoonallinen enää merkitse mitään, vaan joka ainoastaan tahtoo, että oikeudenmukainen rangaistus

kohtaisi rikoksentekijää. Hän on henkilö, joka jo samassa elämässä, muutamassa lyhyessä hetkessä kärsii ja suorittaa karmansa, joka enää vain ulkonaisessa merkityksessä huipentuu kivitykseen ja kuolemaan. E. K.—n.

Toimitukselle on saapunut: Yoga, kesä-heinäkuu; Teosofi, lokakuu.

Yrjö Nieminen, Ruusu-Ristin jäsen, joka jo monena vuotena on oleskellut ulkomailla, kuoli lokakuun 20 p:n vastaisena yönä Pariisissa.

Uutuuksia Ruusu-Ristin Kirjakaupassa. J. R. Hannula Vuori saarnan oppilain näkökulmasta, II, Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r. y., hinta 12:— . Eino Krohn, Objektivistinen estetiikka, erikoisesti silmällä pitäen Maximilian Beckin teoriaa, väitöskirja, hinta 35:— .

Jälkimmäisiä kesäkurseista. Tänä kesänä Jyväskylässä pidetyt Ruusu-Ristin kesäkurssit olivat järjestyksessä kymmenennet. Niistä vain kaksi on pidetty Karjalassa ja loput kahdeksan Jyväskylässä. Näin Jyväskylässä on muodostunut vähitellen kesäkurssien koti. Tämä on suurimerkityksellistä Jyväskylän R.-R.-ryhmälle sekä samalla myös itse kesäkurseille. Täten niistä muodostuu henkisen voiman lähde, josta voi ammentaa pitkin vuottakin. Katsellessamme kesäkurssien järjestysnumeroa samalta kannalta kuin Perustaja-Johtaja katseli R.-R.:n vuosikokouksia, vertaamalla niitä ihmisen periaatteihin, huomaamme, että uusi seitsemänkuusi aloitettiin v. 1933, jolloin P. E. itse johti niitä viimeisen kerran. Silloin tunsimme nousevamme kuin spiraalissa, kierteessä, ylemmäs fyysilliselle tasolle. Uuden kierroksen vaatimuksiin kuului, että vain R.-R.:n jäsenet saivat niihin ottaa osaa. Seuraavana vuonna, jolloin elimme eetterimaailman merkeissä, oli P. E. näkymättömissä; johtajan tointa kesäkurseilla hoiti Sven Krohn kuten tänäkin kesänä. Viime kesän kesäkurssit elimme tunnemaailman merkeissä. Monelle selvisikin veljeyden ja yhdessäolon tärkeä merkitys, joka on ehtona voidaksemme nostaa tajuntamme ajatusmaailmaan ja sieltä edelleen ylemmän kolminaisuuden maailmaan. Kesäkurseilla opimme toisiamme tuntamaan ja samalla keskittyneessä koko viikon kestävässä tutkimustyössä syventymään Ruusu-Ristin sanomaan. Näin kesäkurseista on syntynyt jonkinlainen R.-R.:n kesä-kansanopisto. Joskus on lausuttu toivomus, että ne voisivat kestää pidemmän kuin viikon ajan. Kuluneilla kesäkurseilla on kuitenkin huomattu, että pidempää aikaa tuskin jaksettaisiin elää sellaisessa keskittyneisyydessä, ja sen pidempää yhtäjaksoista lomaa olisi enemmistön vaikea saada. Toisaalta on myös välttämätöntä, että jokainen kurssiin osaa ottava on koko kurssien ajan kiinteästi mukana, — sen toivomuksen lausui jo Perustaja-Johtaja. Näin yksi viikko on koettu ja huomattu sopivan pituiseksi kesäkurssien ajaksi.

Ilahduttavaa on nähdä, mitenkä kesäkurssit ovat vähitellen kehittäneet siellä käyneitä R.-R.:n jäseniä. Keskustelut ovat käyneet asialliseksi ja ytimekkäiksi, mutta ennen kaikkea on opittu kuuntelemisen läksy ja antamaan arvoa toisten lausumille ajatuksille. Huomataan, että „suurista“ kysymyksistä ajatellaan lopultakin samalla tavalla, vaikkamme aina osaisikaan sitä samoilla sanoilla esittää. Totutaan vapaasti lausumaan oma kanta ja esittämään asiat ilman oikeaoppisuuden leimaa. Samalla kesäkurssit näin kehittävät R.-R.-työntekijöitä ulkopuoliseen työhön.

Viime kesäkurssien keskeisin aihe sekä kysymyksenä että vä-

lillisesti esitelmissä oli P. E:n henkinen testamentti. Kaikille kirjastui, että hänen viimeinen kirjansa on kuin käsikirja R.-R:n asioissa, todellinen „R.-R:n avain“. „Suureen Seikkailuun“ perustuen hyväksyttiin kesäkurssien tunnuslauseeksi „ottakaamme Kristus Jeesus ystäväksemme“. Se hyväksyttiin yksimielisesti. Kirkon vaikutuksesta olemme pitäneet Jeesusta vuosisatoja vapahtajanamme, mutta ei ystävänämme. Kuitenkin ottaessamme hänet juuri ystäväksemme, tahdomme kuunnella ystävän neuvoja ja opetuksia sekä näin ottaa hänet oppaaksemme ja opettajaksemme. Sitä tietä sitten opimme tuntemaan Jeesuksen Kristuksenkin, kuten nimenomaan P. E. sanoo kirjassaan „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa“ (pain. 1929) s. 107: „Teosofian kautta tulin kosmillisen Kristuksen luo, kosmellinen Kristus vei minut Jeesuksen luo, Jeesusta seuraten jouduin Jeesuksen Kristuksen luo. Ja kaikki tapahtui teosofian merkeissä.“ Ottamassamme tunnuslauseessa on siis lupaus, mutta myös velvoitus, josta ei edes Jeesus Kristus voi „vapahtaa“.

Y. E.

J. Pohjanmiehen sävellyskonsertti lokak. 20 p:nä Kulmakoulun juhlasalissa oli kaunis todistus tämän lahjakkaan ja ihanteilleen aina uskollisen taitelijamme pyrkimyksistä ja saavutuksista. Pohjanmiehen musiikki ei koskaan erehdy olemaan „taidetta taiteen vuoksi“, eikä se liioin milloinkaan pyri korostamaan tekijänsä ammattivalmeutta, huolimatta siitä, että säveltäjä omaa tekotavallista joustavuutakin varsin kunnioitettavassa määrässä. Se tahtoo ennenkaikkea olla Totuuden palvelija, yksi niistä tienviitoista, merkkitulista, jotka valonheittäjinä suuntautuvat sen maan rantoja kohden, joka on kaiken personallisen harhan tuolla puolen. Tämän pyrkimyksen tajusi kuulija erikoisesti konsertin ensimmäisessä numerossa, syviä henkisiä kokemuksia tulkitsevassa „In Nobis Regnat Jesus“-sävellyksessä, ja viimeisessä, juhlallisessa „Tietäjän testamentissa“, jonka sisäinen, voisipa sanoa maagillinen innoitus kerta kerralta valtaa aina voimakkaammin niin esittäjät kuin kuulijat. — Arvokasta taiteellista apua antoi konsertille laulajatar *Saga Leander* esittämällä varsin sie-lukkaasti sikermän Pohjanmiehen kauneimpia lauluja ja ylevän „Lin-nunrata“-ballaadin. *Reino Saxenberg* (lausunta), R. R.-kuoro ja -soittajat ansaitsevat myöskin innostuneesta ohjelmansuorituksesta parhaan kiitoksen.

H. L.

Loppuunmyytyä kirjallisuutta, myöskin teosofista ja ruusuristi-läistä (m.m. Salainen Oppi) hankkii, myy ja ostaa Ale Nikola, os. Helsinki, Saariniemenkatu 4 A, 15.

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiutuudet.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. Teosofi
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,

jota

Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustaja-Johtaja: **PEKKA ERVAST**

Johtaja: rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.
Hallituksen Varapuheenjohtaja: fil. maist. Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteerit: fil. maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiank. 16 B 33.

Rahastonhoitaja: herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Ruusuristi perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin järjestö, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tietellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennäköisyydessä, ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusuristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty seremonialliselle pohjalle, ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianmukaisilla suosituksilla.

Ruusuristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa Rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Vuosikokous pidetään keväällä. Siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Elämän perussävel	277
Toimittajalta	279
Toimitussihteeriltä	281
Mielikuvituksen suhde okkultisiin ilmiöihin..	290
Rakennustaito ja mysteeriotieto	295
Tuli	306
Ajatuksia sielun sekä hengen alueesta	307
Vapaa sana.....	309
Tien varrelta.....	313

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja — Suomen vanhin teosofinen lehti.

Toimitus: Eino Krohn (vastaava), Jorma Partanen (toimitussiht.).

Julkaisija: **Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.**

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomaille doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kaikkea ruusuristiläistä ja teosofista kirjallisuutta haluttaessa voidaan kääntyä Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran toimiston puoleen os. Helsinki, Meritullinkatu 33, ovi 2, puh. 23609 (toimisto) ja 24430 (toimitusjohtaja).

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Elämän perussävel.

„Teosofit ovat varmaankin kovin itserakkaita olentoja, koska enimmäkseen ovat niin iloisen ja tyytyväisen näköisiä. He ainakin ovat tämän maailman lapsia, sillä hengellinen ihminen on surua täynnä; hän suree omaa ja muitten syntisyyttä ja pahuutta.“

Näin saattaa silloin tällöin kuulla vakuutettavan n.s. uskonnolliselta taholta. Ilo ja onni — se on muka aina maailmallisuutta ja itserakkautta; todellinen henkinen elämä ilmenee alakuloisuudessa, synnin tunnossa, surumielisyydessä. Oikein vakavat, uskonnolliset ihmiset eivät pukeutuisi iloisein väreihin; harmaa ja musta on puku oleva ja mitättömän näköinen. Me teosofit taas puolestamme sanoisimme, että koko n.s. kristillinen maailmankatsomus on harmaa ja apeamielinen. Sen riemu Vapahtajan verikuolemasta tuntuu usein luonnottomalta hermosairaudelta. Sen henkisyys on mielestämme onttoa tyhjyyttä, jos se ei muussa ilmene kuin synnin tunnossa.

Meidän maailmankatsomuksemme on toinen, sen tunnustamme. Me emme usko suruun emmekä syntiin. Teosofia on paljastanut meille suuren salaisuuden. Jumala ei ole maailman ulkopuolella oleva personallinen hallitsija, vaan koko olemassaolon sisäinen henki ja elämä. Jos maailmaksi kutsumme olemassaolon muotopuolta, on Jumala sen tajuntapuoli. Jos maailmaksi vielä kutsumme muotojen yksilötajuntaa, on Jumala yksilötajuntain takana piilevä suuri yleis- ja yhteistajunta. Yksilötajuntojen välillä ja yksilötajunnan sisällä saattaa vallita ristiriita, epä-sopu, suru ja viha. Mutta Jumalan suuresta yleistajunnasta on kaikki ristiriita, suru ja viha kaukana; siinä vallitsee iankaikkinen sopusointu, autuus, rakkaus ja hyvyys. Koska Jumalan yhteistajunta on kaikkien yksilötajuntain Isä, josta he ovat lähteneet ja alkunsa saaneet, piilee jumalallinen tajunta mahdollisuutena jokaisessa elävässä olennessa. Jo-

kaisen yksilöllisen tajuntakeskuksen elämäntarkoitus onkin tulla itsetietoiseksi omasta sisäisestä jumalallisuudestaan.

Tämän maailmankatsomuksen valossa kaikki käsityksemme ilosta ja surusta perinpohjin muuttuvat. Kaukana siitä, että jumalallinen elämä olisi surua ja huokausta, se päinvastoin on iloa ja rauhaa ja autuutta. Jos me tunnemme itsemme pahoiksi, jos me kärsimme, jos me suremme, on tämä vain merkki siitä, ettemme vielä tunne Jumalan rauhaa. Kärsimys on suuri opettajamme. Paha on suuri puhdistajamme. Synti on ruoska, joka ajaa meitä eteenpäin. Mutta kun olemme maistaneet jumalallista elämää, silloin tiedämme, että autuus on elämän perussävel ja rauhallinen riemu.

Sentähden me emme arvostele ihmisiä heidän valitustensa ja huokaustensa mukaan, vaan heidän sisäisen onnensa mukaan. Kuta suurempi ihmisen sisäinen rauha ja autuus on, sitä lähempänä on hän Jumalaa.

Ja me lisäämme: sekin ihminen, joka ei vielä ole saanut tuntea hengen iloa, hän täyttää parhaiten velvollisuutensa, jos hän aina koettaa olla iloinen ja onnellinen. Eikö Kristus neuvonut meitä olemaan iloisen näköisiä, silloin kun paastoamme? Eikö hän käskenyt meitä iloitsemaan iloitsevien kanssa ja itkemään itkevien kanssa? Niin tekee jumalallinen rakkaus. Ei se ole kova, ei tyly eikä tuomitsevainen. Se tietää mihin päin kaikki kulkee — ja se on levollinen.

Pekka Ervast.
(Tietäjä 1909)

Auktoriteetit.

Toivon teidän kaikkien muistavan, että älyllinen tutkimus on teille kaikille ehdottoman välttämätön. Teidän on itse saatava tietoa. Ettekä te saa ottaa auktoriteettia. Te ette saa hyväksyä väitettä siksi, että joku erityinen henkilö on sen esittänyt. Äly ei voi kasvaa auktoriteettiuden ilmapiirissä; se kasvaa vain innokkaan ymmärtämispyrkimyksen asenteessa. Te estätte tätä ymmärtämispyrkimykseen asennoitumista, jos pidätte jotakin asiaa varmana siksi, että se ja se on niin sanonut.

Annie Besant.

Toimittajalta.

Marraskuun 14 p:nä 1920, viisitoista vuotta sitten, perustettiin Suomen Ruusu-Risti-seura. Teosofian uranuurtaja Suomessa, Pekka Ervast, ei ollut enää saanut sananvuoroa teosofisissa kysymyksissä siinä seurassa, jonka perustaja ja huomattavin työntekijä hän oli ollut, koska hän oli uskaltanut poiketa niistä mielipiteistä, jotka seuran ulkomaiset auktoriteetit ja monet kotimaiset jäsenet olivat omaksuneet. Siksi hän ystävineen perusti uuden seuran, Ruusu-Ristin, jonka piti edustaa vapaata henkistä tutkimusta, alkuperäisen teosofian ja teosofisen hengen valpasta puolustusta mahdollisia uusia ja hämmentäviä virtauksia vastaan sekä länsimaisessa hengenelämässä niin tärkeän kristinuskon todellisen sisällön ja Jeesuksen Kristuksen mysterioiden selvittämistä ja elvyttämistä. Tällöin tahdottiin varsinkin korostaa, että todellisen aidon okkultismin pohjana täytyy olla ehdoton ja selväpiirteinen siiveysoppi, sellainen kuin esim. Jeesuksen vuorisaarnan viisi käskyä. Suurella uskolla ja suurella innostuksella ryhdyttiin työhön. Ruusu-Risti oli suurten toiveitten lapsi. P. E. kirjoitti sen perustamisen jälkeen:

„Sentähden on selvää, että Ruusu-Ristillä on tarkoitus, joka tähtää kauas yli personallisuuksien. Uskon, että me näkyväiset ihmiset olemmekin korkeampien voimien ohjattavina ja käytettävänä. Uskon, että Ruusu-Risti-seura on pantu alulle näkymättömässä maailmassa ja että se vain löytää tällä fyysillisellä tasolla näkyväisen ilmaisumuotonsa meidän kauttamme. Uskon, että se on siemen, elävä siemen, josta on kasvava 'iso tammi'. Uskon, että sen vaikutus tulee siunauksellisenä ulottumaan laajalle ja kauas, ulkopuolelle Suomen rajojenkin. Uskon — niin, mitä en uskokaan? Mutta usko näyttäytyy teoissa eikä vain sanoissa.“

Viisitoista vuotta on kulunut. Ruusu-Risti on näinä vuosina läpikäynyt monta eri vaihetta sekä ulkonaisesti että sisäisesti. Perustajan voimakas ja kirkas henki johti seuran yhä suurempaan kiinteyteen ja keskitykseen, jotta kaikki jäsenet voisivat elävästi olla mukana työssä. Paljon on vuosien varrella eletty henkisesti rikkaita ja riemukkaita hetkiä. Ulkonaisestikin on ollut menestystä. Järjestömme on kasvanut suurimmaksi teosofiseksi seuraksi maassamme. Sen pohjalla on perustettu oma oppikoulu,

jossa satojen lasten kasvatuksesta yritetään huolehtia. Paljon on kuitenkin ollut myös vastoinkäymisiä, vastustusta „maailman“ puolelta ja myöskin sisäisesti kriittisiä tilanteita voitettavina. Varmasti on myöskin erehdyksiä tehty, sillä mikäpä näkyväinen muoto olisi erehtymätön. Kuitenkin on seuramme uskollisesti pyrkinyt ja yrittänyt pitää ihanteensa ja tarkoituksensa puhtaina. Sellaisena, joka on alusta lähtien ollut läheisesti mukana, täytyy ainakin allekirjoittaneen tunnustaa, että työ Ruusu-Ristissä sen Perustaja-Johtajan kanssa on aina ollut mitä ihmeellisintä ja ihaninta satua ja seikkailua.

Viidestoista vuosi on ollut työskentelyä ilman Perustaja-Johtajan näkyväistä läsnäoloa. Saako se merkitä, että satu on loppunut, ettei Ruusu-Ristillä enää ole tarkoitusta ja merkitystä maan päällä, ja että se on suorittanut tehtävänsä ja saa mennä, kuin „maurilainen“? Emme suinkaan ajattele niin! Ruusu-Risti on meille vieläkin rakkautemme ja toiveittemme lapsi. Ei siten, että me rakastaisimme sitä itsensä tähden. Seura ei ole mikään itsetarkoitus. Se on vain näkyväinen välikappaleemme ja työaseemme, kuten fyysillinen ruumis yksilölle. Sen avulla tahdomme toteuttaa, mitä hengessämme liikkuu, kaikki ne ihanteet, jotka väikkyivät jo silloin kun Ruusu-Risti perustettiin. Aikamme tarvitsee varmasti vielä Ruusu-Ristiä. Vieläkin kulkevat kaikenkalaiset virtaukset maailmassa, herättävät uteliaisuuttamme, innostustamme, uskoamme vaihteleviin mielipiteisiin ja pyrkimyksiin, jotka tänään ovat tällaisia, huomenna sellaisia, yllyttävät rauhattomuuteen, riitaan, taisteluun ja sotaan. Monet psyykkilliset ilmiöt voivat nyt, kuten ennenkin, hämäännyttää katsettamme estäen meidät erottamasta todellista epätodellisesta. Me olemme helposti kuin kaarnaveneet tuuliajolla avaralla merellä. Tarvitsemme sataman ja ankkuripaikan. Ruusu-Ristin ihanteet voivat silloin olla apuna. Henkisessä elämässä meillä on puhtaassa siveysopissa, esim. Jeesuksen vuorisaarnassa, kriterio kaikkeen n. s. henkiseen tietoon nähden. Jos jokin tieto on Jumalasta kotoisin, sen täytyy olla sopusoinnussa tämän siveysopin kanssa. Toinen suuri apumme on H. P. B:n alkuperäinen teosofia, joka todella oli sopusoinnussa ehdottoman moraalin kanssa ja perustui korkeitten vihittyjen olentojen, Viisauden Mestareitten, opetuksiin. Tässä hengessä teki Perustaja-Johtajamme työtään, siinä tahdomme mekin jatkaa.

Toimitussihteeriltä.

Marraskuun 17:ntenä p:nä tuli kuluneeksi kuusikymmentä vuotta siitä, kun Teosofinen Seura perustettiin Yhdysvalloissa. Itse asiassa pantiin silloin alulle teosofinen liike, jonka kannattajina nyt toimivat monet eri seurat ympäri maapalloa. Ne voivat kaikki yhtä hyvällä syyllä muistella tuota perustamisaikaa, jos pitävät juuri kuuden vuosikymmenen taipaletta merkityksellisenä matkana. Sellaisena sitä pitää Teosofisen Seuran — jo H. P. B:n aikana Adyariin, Intiaan, muutetun — nykyinen presidentti, tri Arundale. Tätä vuotta on hänen aloitteestaan Teosofisessa Seurassa ollut vietettävä erityisenä timanttijuhlavuotena; teosofisen aatteen ja Seuran „timanttihäitä“ on vietettävä juhlallisuuksin ja lisäämällä jäsenmäärää erityisen innokkaalla propagandalla.

Koska Ruusu-Risti on koko viisitoistavuotisen olemassaolonsa aikana painostanut alkuperäisessä teosofiassa pysymisen tärkeyttä, ovat teosofisen liikkeen ja Teosofisen Seuran alkuvuodet aikaa, joka viehättää, rohkaisee ja opettaa ruusuristiläistäkin. Me tutustumme H. P. Blavatskyyn ja Henry Steel Olcottiin, ystävyksiin, joita ei luonteiden erilaisuus eivätkä mitkään vastoinkäymiset pystyneet erottamaan toisistaan eikä siitä, minkä he olivat totuudeksi kokeneet: teosofiasta. Me seuraamme teosofisen julistuksen tiivistymistä ja laajenemista varovaisista viitteistä ja terävistä arvosteluista alkaen maailmaa hämmästyttäneen „Paljastetun Isiksen“ kautta „Salaiseen Oppiin“ saakka, ja ihailulla ja kunnioituksella muistellemme H. P. Blavatskyä ja hänen työtoveriaan, joille totuus aina merkitsi enemmän kuin maailman suosio, joiden ainoa onni oli ihmiskunnan palvelussa.

*

Muistelmissaan „Vanhoja päiväkirjan lehtiä“ (Old Diary Leaves) Olcott kertoo siitä „sattumasta“, joka vei hänet H. P. B:n tuttavuuteen ja ystävyyteen. Tämä tapahtui v. 1874. Olcot oli lukenut spiritistisistä aineellistumisilmiöistä, joita väitettiin tapahtuvan Chittendenissä, Eddy-nimisen perheen keskuudessa. Asia kiinnosti Olcottia siinä määrin, että hän heinäkuussa matkusti paikan päälle todetakseen itse, olivatko ilmiöt todellisia vaiko valheellisia. Hän viipyi muutaman päivän, palasi New Yorkiin ja kirjoitti erään lehteen huomioistaan. Tuloksena tästä oli, että hän

sai syyskuussa tilaisuuden matkustaa uudelleen Chittendeniin, tällä kerralla toisen lehden edustajana. Hän lähetti kahdesti viikossa kirjoituksiaan „Eddien haamuista“.

Eräänä päivänä saapui taloon nainen, joka piirteiltään ja ulkoasultaan herätti erikoista huomiota. Kun päivällinen oli syöty, Olcott huomasi vieraan naisen pyörittävän itselleen savukkeen, hän kiirehti tarjoamaan tulta päästäkseen keskusteluun ja pääsikin. Nainen — H. P. B. — kertoi matkansa aiheutuneen Olcottin kirjoituksista. „Meidän tuttavuutemme alkoi savussa, mutta se sytytti suuren ja pysyvän tulen“, Olcott huomauttaa kertoessaan tapahtumasta.

Seuran perustajat siis tutustuivat toisiinsa spiritismin merkeissä. Olcott huomasi alusta alkaen H. P. B:n kriittillisyyden, mutta piti itsepintaisesti kiinni käsityksestä, että aineellistuvat haamut olivat todella vainajia, ruumiistaan vapautuneita henkiä. Vasta myöhemmin, heidän tuttavuutensa edelleen jatkuessa Olcottin palattua marraskuussa New Yorkiin, H. P. B. sai hänet vakuutetuksi siitä, etteivät kysymyksessä suinkaan olleet inhimilliset henget, vaan muut tekijät, joiden ymmärtäminen ja arvostaminen edellytti laajempaa tietämystä ihmisessä ja maailmankaikkeudessa vaikuttavista voimista.

Olcottin mielenkiinto psyykkisiin ilmiöihin pysyi muuttumattomana. Toukokuussa 1875 hän yritti perustaa H. P. B:n apua toivoen ryhmän, jonka piti tutkia ilmiöitä, ja hän ehdotti sille „Ihmeklubin“ (Miracle Club) nimeä. Samoihin aikoihin kirjoitti H. P. B. ystävästensä yhteiseen sanomalehtileikkeleitä ja muita muistiinpanoja sisältävään kirjaan: „Annettu määräys, että on ruvettava kertomaan yleisölle totuus ilmiöistä ja niiden medioista. Ja nyt minun marttyuriuteni alkaa! Saan vastaan kaikki spiritistit kristittyjen ja epäilijöiden lisäksi. Sinun tahtosi, oi M., tapahtukoon. H. P. B.“

Näin tapahtuikin. Kun H. P. B. ja Olcott v. 1789 lopulla lähtivät Intian matkalleen, olivat spiritistit jo saaneet kuulla, mitä H. P. B. väitti ilmiöistä ja heidän naiveista teorioistaan, ja samalla olivat kirkkokristillisyys ja materialistinen tiede saaneet teräviä arvosteluja enemmän kuin niiden edustajat sietivät. Mutta sitä ennen oli Teosofinen Seura jo perustettu. —

„Miracle Club“-yritys raukeni. H. P. B:n ja Olcottin ympärille oli kuitenkin kerääntynyt joukko okkultismin innostuneita ihmisiä, ja kun syyskuun 7:ntenä samana

vuonna muuan egyptologiaa salatieteen valossa harrastanut Mr. Felt piti tälle tutkijapiirille esitelmän, Olcott kirjoitti paperilapulle sanat: „Eikö olisi hyvä juttu muodostaa seura tämänkaltaista tutkimusta varten?“ ja lähetti sen H. P. B:lle. Tämä nyökkäsi myöntäen, ja Olcott ryhtyi alustamaan kysymystä. Sitä selostettiin myöhemmin parissa lehdessä seuraavasti:

„Keskustelussa sattuneen sopivan tauon aikana eversti Olcott nousi ja kuvaili lyhyesti spiritistisen liikkeen nykyistä tilaa, sen vastustajien, materialistien, kantaa, tieteen ja uskonnollisten lahkoilijoiden sovittamatonta ristiriitaa, muinaisten teosofioiden filosofista luonnetta ja niiden pätevyyttä sovittamaan kaikki olemassaolevat ristiriidat, Mr. Feltn ilmeisesti suurenmoista saavutusta, tämä kun oli löytänyt luonnon arkkitehtuurin avaimen niistä muinaisen tietämyksen niukoista katkelmista, jotka varhaisten uskonkiihkoisten moslimien ja kristittyjen hävittävätkädet olivat meille jättäneet, ja hän ehdotti muodostettavaksi ytimen, jonka ympärille saattaisivat kerääntyä kaikki valistuneet ja urhoolliset sielut, jotka ovat halukkaita työskentelemään yhdessä tiedon keräämiseksi ja levittämiseksi. Hänen suunnitelmansa oli muodostaa salatieteilijöiden seura ja ruveta heti keräämään kirjastoa ja levittämään tietoa niistä luonnon salaisista laeista, jotka olivat niin tuttuja kaldealaisille ja egyptiläisille, mutta ovat täysin tuntemattomia meidän nykyaikaiselle tieteelliselle maailmallemme.“

Seuran perustamiseen innostuneet kuusitoista henkeä kokoontuivat uudelleen seuraavana päivänä neuvotteluun; syyskuun 18:ntenä hyväksyttiin seuran nimeksi „The Theosophical Society“, ja marraskuun 17:ntenä p:nä pidettiin virallinen perustava kokous.

Seuran jäsenluku pienentyi hyvin pian. Syynä oli se, että mainitsemamme Mr. Felt, joka oli lupailut käytännöllisiä esityksiä egyptiläisen magian alalta, ei pystynytkään täyttämään lupauksiaan. Ne, jotka olivat liittyneet seuraan vain uteliaisuudesta, erosivat pettyneinä. Pienentynyt joukko harrasti kuitenkin uutterasti tutkimuksiaan. Olcott kertoo: „Meidän tarkoituksemme oli oppia kokeellisesti kaikkea, mikä suinkin oli mahdollista, ihmisen rakenteesta, hänen älystään ja hänen paikastaan luonnossa. Erittäinkin sielu (mind), tahtona toimiessaan, oli meille suuri probleemi.“ Seuran jäsenet tekivät kokeita medioilla, suorittivat psykometrisiä kokeiluja, ajatuksenlukua ja mesmerismiä, kirjoittelivat ja tutkivat. Olcott kertoo, että he yhtäkaikki edistyivät hitaasti, sillä Feltn epäonnistuminen painosti kaikkia salaisesti, eikä H. P. B., jonka taidoista Olcott oli saanut selviä todistuksia, ja jonka apuun muutkin luottivat, suostunut suorittamaan ainoatakaan „ilmiötä“.

Noin vuoden kuluttua oli seurassa enää vain kaksi todella asiaan innostunutta jäsentä, H. P. B. ja Olcott, jotka sen takia leikillä nimittivät itseään „teosofiseksi kaksosiksi“.

Seuran alkuaikoina (tammik. 12. p:nä 1876) tehtiin itsepuolustussyistä -- niinkuin Olcott mainitsee -- päätös, että seuran kokoukset tulevat olemaan salaisia, ja maaliskuun 8. p:nä päätettiin H. P. B:n ehdotuksesta, että „Seura omaksuu yhden tai useampia tunnusmerkkejä käytettäväksi Seuran jäsenten (Fellows) kesken tai kokouksiin pääsyä varten.“ Merkkien käytöstä luovuttiin kuitenkin ennenpitkää, ja vasta 1889 niitä otettiin uudelleen käytäntöön, kun H.P.B. perusti esoteerisen seuransa.

Seuran Amerikassa oloajan tärkein kirjallinen tapahtuma oli H. P. B:n „Paljastetun Isiksen“ ilmestyminen. Tämän ensimmäiset käsikirjoitusarkit syntyivät jo kesällä 1875, mutta syyskuusta alkaen se vaati yhä tiiviimmin H. P. B:n voimat. Ilmestyessään v. 1877 se oli omiaan kiinnittämään yleistä huomiota siihen henkiseen sisältöön, joka oli yhä selvemmin hahmoittumassa Teosofisen Seuran julistukseksi. Tämä aika oli seuran perustaja-presidentille, Olcottille, tärkeä siksi, että hän ollessaan taukoamattomassa yhteistyössä H. P. B:n kanssa, joutui omin silmin todistamaan mitä eriskummallisimpia ilmiöitä ja sai itse sitä käytännöllis-filosofista harjoitusta, jota hän myöhemmin tuli tarvitsemaan seuran ulkonaisena johtajana ja edustajana. Seura sinänsä vietti kituvaa elämää v. 1876:n lopusta v. 1878:n loppuun; vaikutuksen lisääntyminen näkyi vain vierailijoiden lukumäärän kasvusta, lisääntyvästä kirjeenvaihdosta ja eräiden ulkomaisten haaraosastojen perustamisesta. Joulukuun 17:ntenä v. 1878 H. P. B. ja Olcott astuivat laivaan lähteäkseen Intiaan, maahan, johon molemmat olivat kauan kaivanneet. Helmikuun 16:ntena 1879 he saapuivat perille Bombayhin: Teosofisen Seuran historiassa oli alkanut uusi vaihe.

*

Ei-teosofiset tutkijat ovat olleet taipuvaisia johtamaan Teosofisen Seuran, jopa suorastaan teosofisen liikkeen synnyn spiritistisestä liikkeestä. Määrätyssä mielessä tämä pitää paikkansa Olcottiin nähden, sikäli nimittäin, että spiritistiset ilmiöt olivat hänelle etsinnän lähtökohtana; H. P. B:n laita sen sijaan oli ehdottomasti toisin. Hänen

lukuisat matkansa ennen hänen Yhdysvaltoihin tuloaan v. 1873 ovat ainakin pääpiirteissään tunnetut, ja me tiedämme, etteivät n. s. spiritistiset ilmiöt olleet uusia hänelle. Jo v. 1871 hän oli suunnitellut Kairossa oleskellessaan okkultismia tutkivan seuran perustamista, jonka nimeksi piti tulla „Société Spirite“, mutta yritys jäi aloiteasteelle. Sen jälkeen tapaamme H. P. B:n Parisissa. Miksi hän sitten meni Amerikkaan? Tähän vastaa muuan H. P. B:n muistiinpano, jonka Olcott hänen kuoltuaan löysi hänen pape-reittensa joukosta. Siinä H. P. B. m. m. mainitsee: „Minut lähetettiin Parisista Amerikkaan todistaakseni ilmiöt ja niiden todellisuuden ja osoittaakseni spiritualistisen henki-teorian harhaanjohtavuuden.“ Helposti voidaan ymmärtää, minkälaisia vaikeuksia tästä hänelle koitui. Hänen oli asetettava yhteistyöhön spiritistien kanssa ja kuitenkin samalla vastustettava heidän erehdyksiään. „Viisauden-mestarien kirjeet“ viittaavat samaan asiaan. Mestari K. H. kirjoittaa eräässä kirjeessä Sinnettille: „H. P. B:n oli ensimmäisenä, toimien Atryan määräyksestä (erään, jota ette tunne) tehtävä 'Spiritualistissa' ero psykheen ja nousin, nefeshin ja ruachin — sielun ja hengen — välillä. Hänen oli esitettävä koko todistusten arsenaali lainauksineen Paavalilta ja Platonilta, Plutarkhokselta ja Jamesilta, ennen kuin spiritistit myönsivät, että teosofit olivat oikeassa.“ H. P. B. käytti tuona aikana itsestäänkin spiritualistin nimitystä sisällyttäen siihen sanan alkuperäisen, filosofisen merkityksen, mutta hänen vallassaan ei ollut nostaa spiritististä liikettä sen filosofisesti matalalta, puolittain materialistiselta tasolta korkeammalle. Myöhemmin hän sanoo tehneensä velvollisuutensa tuota liikettä kohtaan puolustamalla sitä voimiensa mukaan panettelijoiden hyökkäyksiä vastaan, „mutta minun on pakko tunnustaa, etten todellakaan usko tehneeni mitään hyvää — spiritualis-mille [s. o. spiritismille] itselleen . . . Syvä murhe sydämessäni tunnustan tämän tosiasian, sillä alan ajatella, ettei sitä voida auttaa.“ Edellä mainitsemassamme jälkeenjät-tämässään muistiinpanossa hän kirjoittaa lähetystehtävästään: „Kun olen kuollut ja mennyt, ihmiset ehkä antavat arvoa pyyteettömille vaikuttimilleni. Olen antanut sanani, että autan ihmisiä totuuteen niin kauan kuin elän, ja minä pidän sanani. Parjatkoot ja halventakoot he minua; jotkut sanokoot minua medioksi ja spiritualistiksi, toiset petkuttajaksi. Päivä tulee, jolloin ihmiset oppivat tunte-

maan minut paremmin. Oi kurja, typerä, herkkäuskoinen, ilkeä maailma!”

*

Ne, joilla on ollut tilaisuus lukea Olcottin muistelmateosta, ovat epäilemättä huomanneet, että teosofisen liikkeen alkuaikoina useat länsimaiset mestarit, n. s. Egyptin Looshiin kuuluvat, ottivat aktiivisesti osaa seuran perustajien toimintaan. Yhtenä esimerkkinä tästä on artikkeli, jonka Olcott, ilmeisesti kenenkään auttamatta, kirjoitti „Spiritual Scientist“-lehteen kehoittaen spiritistisiä tutkijoita tieteelliseen tarkkuuteen ja vakavuuteen. Järjestettyään kirjoituksen lauseet erillisiksi kappaleiksi hän tiedusteli H. P. B:ltä, pitikö hänen kirjoittaa sen alle salanimi vaiko oma nimensä. H. P. B. vastasi Mestarien toivomuksen olevan, että sen alle tulisi: „Seitsemän [muodostaman] komitean puolesta L u x o r i n V e l j e s k u n t a.“ Olcott teki työtä käskettyä. Jalkeenpäin H. P. B. nauraen osoitti Olcottille, että tämän kirjoittaman kuuden pykälän alkukirjaimista muodostui molempien tunteman egyptiläisen adeptin nimi!

Kun Teosofinen Seura oli muuttanut Intiaan, vetäytyivät Egyptin Looshin Mestarit taka-alalle, ja teosofisesta historiasta tuntemamme kaksi itämaista Mestaria tulivat joksi-kin ajaksi seuran suojelijoiksi ja opastajiksi. Tämä seikka sekä seuran Intiaan siirto vaikuttivat ratkaisevasti teosofisen julistuksen sisältöön. Se sai selvästi itämaisen luonteen. Nyt kaikki ne, jotka halusivat teosofiaan tutustua, saivat karistaa ajatuselämästään vanhat ennakkoluulot länsimaisesta etevämmyydestä; vuosisatojen kuluessa kivettyneet uskonnolliset ja filosofiset käsitykset särkyivät tai saivat uuden merkityksen joutuessaan kosketuksiin itämailla säilytetyn ja elävien ihmisten kautta puhuvan viisauden kanssa. Asettuminen itämaalaisen tiedon yhteyteen oli välttämätön, länsi- ja itämaiden välillä vallinnutta vastakohtaa silmällä pitäen helposti käsitettävä toimenpide. Mutta myöskin totuutta etsivien yksilöiden kannalta voimme sen ymmärtää. Jälleensyntyvinä olentoina ihmiset ovat eläneet eri aikakausina, eri kulttuureissa. Mikä siis sen luonnollisempaa kuin että he, totuudenetsintään herätessään, tutustuvat vanhempien uskontojen ydinopetukseen voidakseen sitä paremmin ymmärtää sen uskonnon merkitystä, jonka kannattajien keskuuteen he ovat syntyneet. Kristikunnassa, missä kielteistä suvaitsemattomuutta on

totuttu pitämään hyveenä, tämä alkukoulutus on mitä tärkein. Mullistus, joka tällöin saattaa totuudenetsijässä taapahtua, on usein niin voimakas, että hän joksikin ajaksi kokonaan luopuu kaikesta, mikä liittyy kristinuskoon; jos hänen totuudenrakkautensa on voimakas, löytää hän jälleen kristinuskon uutena, todella erikoisena sanomana. —

Länsimaista okkultismia edustava Egyptin Veljeskunta vetäytyi siis verraten pian syrjään. Olemme kuulleet kuitenkin, että siitä luvattiin apua vasta 1925 alkaen, kun oli ryhdyttävä valmistuksiin tämän vuosisadan viimeisellä neljänneksellä saapuvaa opettajaa varten.

*

Ennen Intiaan muuttoaan ja vähän aikaa sen jälkeen Olcott ja H. P. B. olivat suhteissa Intiassa toimivaan Arya Samaj-seuraan, jonka johtajana oli „Intian Lutheriksi“ nimitetty Dyanand Sarasvati. Kun he kuitenkin pian ymmärsivät, ettei T. S:n eklektisismi soveltunut Dyanand Sarasvatin reformeerattuun, ahdashenkiseen vedantismiin, molempien seurojen liitto purkautui. Tämä oli yhtenä aiheena seuran ohjelmapykälän selventämiseen. Seuraava ote Olcottin kiertokirjeestä osoittaa, että seuran ohjelma oli jo valmis:

„Seura opettaa ja odottaa jäsentensä henkilökohtaisesti esimerkiksiyttävän korkeinta moraalialia ja uskonnollisia pyrkimyksiä; odottaa heidän vastustavan tieteen materialismia ja jokaista dogmaattisen teologian muotoa . . . ; tekevän tunnetuksi länsimaisten kansakuntien keskuudessa kauan salassa olleita tosiasioita itämaisistä uskonnollisista filosofioista, niiden etiikasta, kronologiasta, esoterismista, symbolismista . . . ; levittävän tietoa sen vanhan aikakauden puhtaasti esoteerisen systeemin ylevistä opetuksista, jotka kuvastuvat vanhimmissa veedoissa ja Gautama Buddhan, Zoroasterin ja Confuciuksen filosofiassa; lopuksi ja pääasiallisesti auttavan ihmiskunnan veljeyden muodostamista, missä jokaisen rodun kaikki hyvät ja puhtaat ihmiset tunnustavat toisensa yhden Luomattoman, Kaikkiallisen, Äärettömän ja Ikuisen Syyn samankaltaisiksi vaikutuksiksi (tällä planeetalla).“

Olcottin yhteenvedossa veljeyssajatus esiintyy toisella sijalla; Intiassa suoritettussa ohjelman tarkistuksessa se pääsi sille ensimmäiselle sijalle, jossa se on nykyisin kaikkien teosofisten seurojen, Ruusu Ristinkin, ohjelmassa.

*

Teosofisen Seuran alkuvaiheita muisteltaessa kiinnittää erikoisesti huomiotamme se vakavuus, jolla seuran ensimmäinen presidentti suhtautui itse teosofiaan ja seuraan

pyrkiviin. Muistelmiensa toisessa osassa (s. 122) hän tuo selvästi ilmi tämän käsityksensä:

„Illalla Swami [Dyanand], Damodar ja minä kävimme yhdessä lävitse rituaalin ja teimme eräitä parannuksia; epäilen kuitenkin, tokko käytännössä milloinkaan käytin samaa kaavaa kahdesti niissä sadoissa seuraanottotapauksissa, joita suoritin. Tämä rituaali ei itse asiassa ole juuri muuta kuin vakava esitys kokelaalle Seuran luonteesta, sen periaatteista ja tarkoitusperistä, sen velvollisuuksista jäseniä kohtaan ja heidän velvollisuuksistaan sitä ja toisiaan kohtaan. Minusta on aina näyttänyt siltä, että astuminen epämaailmalliselle jalomman itsen ja arvokkaampien ihanteitten etsinnän polulle on tärkein askel, minkä ihminen voi astua, ja tilaisuus on aina juhlallisuudellaan tehnyt minuun syvän vaikutuksen. Minä olen ottanut seuraan jäseniä miltei kaikissa osissa maailmaa, enkä ole milloinkaan ollut erittäin selvästi ja avoimesti selittämättä sen yrityksen luonnetta, johon he olivat ryhtymässä.“

Nykyisenä propagandan ja mainostuksen aikakautena on miellyttävää lukea näitä vakavia sanoja. Teosofia on vakava asia edelleenkin, mikäli on kysymyksessä H. P. B:n ja Mestarien alkuperäinen teosofia. Sitä ei saa julistaa kevytmielisesti, muistuttamatta ihmisille niistä velvollisuuksista, joita sen omaksuminen merkitsee, ja niistä seurauksista, joita teosofisen etsinnän tielle astuminen tuo ehdottomasti mukanaan. Aito maailmallinen taipumus mitata seuran arvo jäsenmäärän perusteella on usein vienyt siihen, että seuroihin on hyväksytty jäseniä, ilman että nämä ovat millään tavalla osoittaneet vakavuuttaan, ja seurauksena on ollut, että he joko ovat pian eronneet seurasta, mahdollisesti vielä parjatakseen sitä jälkepäin, tai sitten jääneet siihen vääristämään alkuperäisiä opetuksia. Kerrotaanpa suorastaan sellaisistakin tapauksista, että teosofishenkisten seurojen johtavat henkilöt ovat olleet epävarmalla kannalla jälleensyntymiseen, Mestarien olemassaoloon y. m. s. perusoppeihin nähden. Ja jos seurassa ovat olleet voimassa tavanmukaiset säännöt, ovat sellaisetkin henkilöt saaneet äänensä kuuluville, joiden paikka ehkä olisi ollut jossakin esi-teosofisessa tutkijaryhmässä. Meidän tuskin tarvitsee mainita, että tärkeänä syynä n. s. uusteosofian muodostumiseen on juuri ollut epäteosofisten ainesten vaikutus; seurauksena ovat sitten olleet sellaiset kasvannaisliikkeet kuin vapaamielinen katonilinen kirkko ja nykyisin viimeisiä aikojaan elävät maailmanäiti- ja maailmanopettaja-liikkeet.

Oppi ihmisten henkisestä veljeydestä on ollut teosofisen sanoman perusajatuksia, ja kuitenkin se on periaate, jota vastaan teosofisessa maailmassa yleensä rikotaan ehkä enimmin. Tämä johtunee siitä, että se ennenkaikeaa vaatii muutosta yksilöissä itsessään, ennen kuin sitä voidaan toteuttaa; muussa tapauksessa se laimentuu älylliseksi suvaitsevaisuudeksi, joka saattaa säilyä vain määrättyissä suotuisissa olosuhteissa, ja joka — totuusvaatimuksen ollessa kysymyksessä — saattaa viedä agnostisismiin ja siveelliseen laiskuuteen.

Tosiasiata on, että veljeys ja totuus, nämä kaksi käsitettä, joiden taakse kätkeytyy ääretön sarja syventyviä henkisiä kokemuksia, liittyvät kolmanteen, rakkauteen. Ellei totuus tee meitä veljellisemmiksi ja rakastavammiksi, se on persoonallisen minämme suhteellista tietämystä. Ellei totuus samalla tee meitä suvaitsemattommiksi sen vastakohtaan nähden, emme myöskään ole totuutta saavuttaneet. Totuus on suvaitsematon, mutta totuudessa elävä ihminen jos kukaan suvaitsee lähimmäisiään; hän tuntee omaksi velvollisuudekseen täydellistyä totuuden tietämyksessä, pitää siitä kiinni ja julistaa sitä; hän luottaa siihen, että totuus aikanaan valkenee itsekullekin, kun hän puolestaan veljellisessä rakkaudessa jakaa omastaan muille.

Epatäydellisinä, keskeneräisinä persoonallisuuksina meillä on paljon erehtymisen mahdollisuuksia. Me voimme olla suvaitsemattomia luullen totuuden sitä vaativan, mutta saammekin ehkä huomata erehtyneemme. Meidän on kuitenkin uskallettava erehtyäkin. Totuudenetsijän tietä on verrattu partaveitsen terään, ja meidän on kuljettava tietämme aistit terästettyinä, järki selvänä.

Teosofisessa maailmassa on viime vuosikymmeninä esiintynyt niin paljon epäteosofisia oppeja, että seura, joka pysyttäytyy H. P. B:n teosofiassa, helposti saa dogmaattisen lahkon nimen. Jos Ruusu-Risti voi varjeltua sellaiselta „seura-mediumistisuudelta“, joka on tehnyt monista seuroista vieraiden aatteiden temmellyskentän, sen jäsenet tuskin pahastuisivat saadessaan itselleen tuon nimityksen. Ruusu-Risti pitää kalliina tehtäväänään vaalia H. P. B:n perintöä ja sitä käytännöllistä kristinuskoa, jonka sen Perustaja-Johtaja Pekka Ervast sille uskoi. H. P. B:n perintö kuuluu luonnollisesti kaikille seuroille, jotka nimitävät itseään teosofisiksi, mutta yhtä luonnollisesti kukin vastaa leiviskänsä hoidosta. Ruusu-Risti tahtoo inhi-

millisten jäsentensä epätäydellisyydestä huolimatta edustaa sitä kristinuskoa, joka pohjautuu Kristukseen Jeesukseen tämän nojalla edustaen länsimaista, rosenkreutsiläistä okkultismia; samaan päämäärään saattavat muutkin seurat tai muissa seuroissa olevat yksilöt pyrkiä sillä asettuen saman ruusuristolaisen inspiration alaisuuteen, jonka yksi ilmennys on Suomen Ruusu-Risti.

Ruusuristin harras toive on, että teosofiset seurat, jotka kunnioittavat H. P. B:tä teosofisen liikkeen alkunpanijana, joskus voisivat yhtyä hedelmällisessä yhteistyössä; luonnollista tällöin on, että yhteistyön perustana juuri on Mestarien ja H. P. B:n teosofinen sanoma. Sen perustalla yhdyttäessä keskinäinen arvostelukin voi olla veljellistä ja koitua kaikkien yhteiseksi hyödyksi.

Mielikuvituksen suhde okkultisiin ilmiöihin.

Ne, jotka meidän päivinä teoretisoivat hengen ja sielun ominaisuuksista, ovat antaneet kovin vähän arvoa kyvyille luoda ajatuksissa kuvia ja esineitä. Kysymyksessä on, he sanovat, „vain tyhjät ajatuskuvat, valveunet, mielikuvitus ja muu sellainen“ — ja kuitenkin tässä on kysymys kyvystä, joka on ihmisen jaloimpia. Okkultismin piirissä tiedetään, että on erittäin tärkeätä hallita mielikuvitustaan niin, että milloin hyvänsä kykenee ajatuksellaan luomaan minkä kuvan tahansa haluaakin; ellei tätä kykyä ole tällä tavalla harjoitettu, ei määrätynlaisia okkultisia ilmiöitä voida suorittaa, vaikka asianomaisella olisi monia muita tietoja.

Ne, jotka ovat lukeneet Sinnettin „Salatun maailman“, ovat varmaan huomanneet, että siinä kerrotaan kahdesta tai kolmesta erilaisesta ilmiöstä H. P. Blavatskyn ja hänen näkymättömien ystäviensä suorittamina, ja erityisesti spiritismiä tutkineet tuntevat varmaankin, että spiritistisissä piireissä monia samanlaisia ilmiöitä on suoritettu n.s. „johdantavien henkien“ avulla. Toiset taas ovat ilman vastaavia tutkimuksia saaneet tilaisuuden olla monien ilmiöiden todistajina, jotka on saatu aikaan voimilla, jotka eivät ole

olleet mekaanisia, vaan joiden täytyy sanoa olleen laadultaan okkultisia tai psyykkisiä.

Näiden ilmiöiden joukossa on erittäinkin muuan aina herättänyt mitä suurinta kiinnostusta ja hämmästyttä, oli se sitten syntynyt adeptien sellaisten kun H. P. Blavatskyn ja muiden suorittamana, tai sitten esiintynyt spiritistisissä istunnoissa — tarkoitamme n.s. presipitatiota, kuvien tai kirjoitettujen tiedonantojen ilmestymistä paperille tai muulle pinnalle ikäänkuin ilmasta otettuina ja ilman näkyvää yhteyttä tiedonannon lähettäjän ja itse presipitoitujen kirjainten välillä. Eräitten hyvien medioitten kanssa suoritetuissa istunnoissa tämä on voitu tehdä varsin usein, ja äskettäin kuollut spiritistinen johtohenkilö, Stainton Moses, kertoo eräässä monta vuotta sitten kirjoittamassaan kirjeessä saaneensa oman kätensä kautta presipitoiduksi eräitä tietoituksia ilmasta. Näissä tapauksissa medio ei kuitenkaan koskaan tiedä mitä tulee, hän ei itse voi päätöksellään siihen vaikuttaa, ja hän on itse asiassa täysin tietämätön koko asiasta samoin kuin siinä vaikuttavista voimista ja niiden toimintatavoista. Elementaalit eli luonnonvoimat luovat kuvat, joiden välityksellä tiedoitukset presipitoidaan, ja koska medion sisempi, n.s. astraalinen luonto on epänormaalisti kehittynyt ja toimii ulkonaisen ihmisen tietämättä, seuraa tästä, että koko tapahtuma spiritismiin nähden on pimeän peitossa. Näin ei ole laita, kun on kysymyksessä harjoitetut kyvyt ja tahto, sellaiset kuin oli madame Blavatskylle ja muilla hänen kaltaisillaan menneitten aikojen historiassa, ja jollaisia on muillakin vielä meidän päivinäme elävillä adepteilla.

Nämä korkeat Mestarit, jotka tietoisesti lähettävät kaukaa sanomia, tai jotka pitkän matkan päästä painavat ajatuksia tai sanoja ja lauseita toisen tajuntaan, voivat tehdä tämän ainoastaan sen nojalla, että heidän mielikuvituksensa on asianmukaisesti harjoitettu, treenattu, käyttäaksemme tavallista ilmaisu.

Itämaisella ihmeidentekijällä, joka antaa teidän nähdä käärmeen, missä sellaista ei ole, tai joka saa teidät näkemään joukon tapahtumia, jotka eivät todellisuudessa ole milloinkaan tapahtuneet, on juuri tämä kyky vaikuttaa teihin ikäänkuin painostavasti, pakottaa teihin harjaantunut mielikuvituksensa, mikä usein kylläkin on hänellä perinnöllistä, mikä juuri sen vuoksi on sitä helpompi harjoittaa ja sitä voimakkaampi, kun se on saanut lisähar-

joitusta. Samalla tavalla, vaikkakin huomattavasti pienemässä määrässä, nykyaikainen länsimainen hypnotisoija vaikuttaa koehenkilöönsä kuvalla, jonka hän luo ajatuksissaan, tapauksissa, joissa hän mielensä mukaan antaa potilaansa nähdä tai olla näkemättä; jos tämä kyky olisi länsimaissa voimakkaampi kuin se on, olisivat hypnotisimikoulujen kokeet paljon ihmeellisempiä kuin nykyisin.

Tarkastelemme presipitoimisilmiöitä hieman lähempää. Ensin täytynee huomauttaa, että kaikki ne kivennäiset, metallit ja väriaineet, joita pitäisi käyttää, ovat niin sanoaksemme varastoituneina siinä, mitä tavallisesti sanotaan ilmaksi. Tämä on kauan ollut tunnustettu tosiasia, eikä sitä tuskin tarvitse tässä todistaa. Jos keksittäisiin joku kemiallinen prosessi, joka voisi vaikuttaa näihin aineisiin, voitaisiin ne koota ilmasta ja tuoda eteemme näkyväisessä muodossa. Tämä niiden näkyväisyys riippuu ainoastaan massaa muodostavan aineen atoomien kiinteämmästä yhteydestä. Nykyaikainen tiede on selvillä eräistä sellaisista presipitatioprosesseista ja osoittaa siis asian mahdolliseksi, vaikkakaan nämä prosessit eivät ulotu niin pitkälle, että ne saisivat aikaan kirjaimia tai kuvia. Okkultismilla on kuitenkin tietoa siitä salaisesta luonnon kemiasta, millä nämä hiiliatoomit ja muut ilmassa olevat aineet voidaan pelkistää mielen mukaan, joko kukin erikseen tahi sekoitettuina. Seuraava askel on nyt löytää näille aineille, jotka ovat aiotut tiivistettäväksi, n.s. malli eli valinmuotti, joiden kautta ne niin sanoaksemme voidaan puristaa tullakseen sitten, tiiviiksi puserrettuna, näkyviksi. Onko sellainen malli eli valinmuotti olemassa?

Vastamme, että tämä saadaan aikaan harjaantuneella mielikuvituksella eli ajatusvoimalla. Sen on ehdottomasti täytynyt tulla treenatuksi, joko tässä maaelämässä tai jossakin menneessä elämässä, sillä muutoin ei voida mitään kuvaa presipitoida, mitään sanomaa painaa sen aivoihin, jolle se lähetetään. Mielikuvituksessa luodaan kuva joka sanan jokaisesta kirjaimesta, joka kirjaimen ja sanan jokaisesta viivasta ja osasta, ja kun kuva näin on luotu, pitävät tahto ja mielikuvitus, yhteistoiminnassa vaikuttaen, sen koossa niin kauan kuin tarvitaan hiilen ja muiden aineiden puristamiseen tämän valinmuotin lävitse paperille. Tällä tavalla H. P. B:n Mestarit lähettivät hänelle käsin kirjoittamattomat tiedonantonsa; he eivät nimittäin aina käyttäneet salatieteellistä tapaa, vaan kirjoit-

tivat usein kirjeensä yleisen tavan mukaisesti ja lähettivät ne tavallisen postin välityksellä.

Sama selitys pätee myös tiedoituksen lähettämiseen, joka on aiottu vastaanottajan kuultavaksi. Vastaanottajan kuva on luotava ja pysytettävä ajatuksissa, s. o. kumpaisessakin tapauksessa vaikutuksen lähettäjän on tehtävä itsensä eräänlaiseksi taikalyhdyksi eli heijastuslaitteeksi; jos kirjainten tai henkilön ajatuskuva päästetään menemään tai heikkenee, eivät myöskään muut mukana vaikuttavat voimat saavuta päämääräänsä, eikä mitään saada aikaan.

Jos voitaisiin esittää kuva ihmisten mitään vaikuttamattomista ajatuksista, olisi siinä pieniä voimaviivoja, jotka lentävät heidän aivoistaan ja putoavat maahan muutaman jalan päähän henkilöstä, josta ne lähtivät, sen sijaan että ne yltaisivät päämääräänsä.

Kuitenkin täytyy sen, joka haluaa lähettää ja presipitoida sanoman matkan päähän, tuntea paljon muita asioita. Muun muassa hänen täytyy tuntea kaikkien aineiden sisäinen ja ulkonainen vastus, sillä ellei sitä oteta huolellisesti laskelmissa mukaan, ei tarkoitettua tulosta saavuteta, samalla tavalla kuin biljardipallokin voi poiketa kulkusuunnastaan, jos reunuksen vastustus on epätasainen, eikä pelaaja sitä tiedä. Ja edelleen, jos elävää ihmistä täytyy käyttää toisena patterina linjan toisessa päässä, täytyy lähettäjän tuntea koko tämän henkilön vastustusvoima ja koko hänen ajatuselämänsä, jottei tapahtuisi täydellinen epäonnistuminen. Tämä osoittanee niille, jotka haluavat tutkia okkultisia ilmiöitä, tai jotka luulevat helposti pääsevänsä adepteiksi tai voivansa suorittaa, mitä adeptit tekevät, millainen tehtävä heillä on edessään. Tähän tulee vielä lisäksi seikka, jota ei ole unohdettava, nimittäin että koska kaikki nämä ilmiöt ovat erittäin hienojen ja vaikuttavien aineen tasojen yhteydessä, siitä täytyy olla seurauksena, että joka kerta kuin ilmiö suoritetaan, sen tason voimat joutuvat toimintaan, ja vastavaikutus tulee olemaan yhtä suuri kuin vaikutuskin, niinkuin on laita tavallisella, aineellisella tasolla. Tarvitsee tuskin huomauttaa, mikä on se suuri vaara, joka sisältyy sille, joka ilman tavallisia edellytyksiä ryhtyy suorittamaan okkultisia ilmiöitä.

Haluamme nyt yrittää esimerkillä valaista sitä, mitä yllä olemme lausuneet ajatuskuvien luomiskyvystä. Muu-

tamana päivänä H. P. Blavatsky sanoi haluavansa esittää minulle, miten presipitointi tapahtui, suorittamalla sellaisen. Hän kohdisti sitten katseensa kiinteästi sileäksi höylättyyn puunpalaseen, ja vähitellen ilmestyi sille kirjain kirjaimen jälkeen muodostaen lopulta pitkän lauseen. Tämä tapahtui minun silmiäni edessä, ja voin nähdä, miten kosminen aine tiivistyi ja ahtautui puunpalasen pinnalle. Kaikki kirjaimet muistuttivat niitä, joita hän tavallisesti käytti kirjoittaessaan, juuri siksi, että hän loi niiden kuvan aivoissaan ja luonnollisesti tällöin otti malliksi sellaista, mikä oli hänelle itselleen ominaista. Keskellä lausetta oli kuitenkin yksi kirjain epäselvä, tai muutamien kirjainten yläpuolelle oli ikäänkuin muodostunut läiskä.

„Tässä“, hän sanoi, „minä annoin ajatukseni tahallani päästää kuvan irti, jotta saisitte nähdä sen vaikutuksen. Kun en enää pitänyt koossa tarkkaavaisuuttani, ei laskeutuvalla aineella ollut mitään valinmuottia eli kaavaa minkä lävitse mennä, ja se putosi tietenkin puulle miten tahansa ja ilman mitään määrättyä muotoa.“

Muuan luotettava ystäväni kertoi minulle kysyneensä kerran eräältä Intian ihmeitä tekevältä fakiirilta, kuinka tämä menetteli antaessaan käärmeen tulla ja mennä läsnäolevan seurueen silmiäni edessä. Mies vastasi silloin opineensa pienestä pitäen näkemään aina ajatuksissaan käärmeen edessään, ja että tämä kuva oli vähitellen tullut niin voimakkaaksi ja tavallaan todelliseksi, että myöhemmin jokaisen täytyi se nähdä.

„Mutta“, ystäväni intti, „kuinka sitten voitte erottaa sen todellisesta käärmeestä?“ Tähän mies vastasi voidensa nähdä sen lävitse, niin että se hänestä näytti tavallaan käärmeen varjolta, mutta että hänkin, ellei hän olisi niin monta kertaa tehnyt temppuaan, olisi itsekin saattanut pelästyä käärmettä, niin todelliselta se näytti. Miten tämä tapahtui, sitä hän ei suostunut sanomaan, koska hän väitti, että taito oli hänen sukunsa salaisuus.

Jokainen, joka on itse yrittänyt harjoittaa eli treenata mielikuvitustaan, tietää kuitenkin, että on mahdollista mielensä mukaan luoda sielunsa silmiä eteen kuva mistä esineestä tahansa, ja että jonkun ajan kuluttua sielun toiminta näyttää antavan kiinteän muodon tälle kuvalle, ikäänkuin se olisi todellinen, käsin kosketettava esine. On kuitenkin suuri ero tällä tietoisella ajatuskuvien luomisella ja sellaisella kuvittelulla, joka on vain jonkun pyyteen tai

jonkun toivomuksen yhteydessä. Jälkimmäisessä tapauksessa sekoittuvat pyyde, kuva ja ajatustoiminta yhdeksi sekasotkuksi, ja sen sijaan että vaikutuksena olisi kuvia luovan kyvyn harjaantuminen ja voimistuminen, seurauksena onkin sen heikentyminen ja alituinen, järjestelmätön lentäminen pyyteen kohdetta vastaavaan kuvaan. Tämän kaltainen mielikuvituksen, imagination, käyttö on syytä siihen, että sille nykyaikaisessa psykologiassa annetaan niin vähäinen arvo; oppineiden miestemme tutkimusten tulokset olisivat tällä alalla varmaankin toisenlaiset, jos heillä olisi tietoa ihmisen todellisesta sisäisestä luonnosta.

William Q. Judge.

(The Path, 1892; Teosofisk Tidskrift,
1893. Suom. J. Ptn.)

Rakennustaito ja mysteriotieto.

On kerrottu, että olemme saaneet kaikki tieteet ja taiteet lahjana toisilta tähdiltä. Korkeat olennot, jumalat, ovat laskeutuneet maan päälle opettamaan ihmisten lapsia. Venus-tähden vihityt tulivat auttamaan ihmiskuntaa, ja he perustivat mysteriokouluja, missä pyrkijöitä valmistettiin levittämään opetuksia maailmaan. Taruissa sanotaan, että kabiirit tai titaanit, Melkisedekin pojat, toivat rakennustaitteen. Siis on tämä taide, kuten kaikki muutkin, tempeleistä peräisin. Pappeja, jotka opettivat sitä, sanottiin käärmeiksi, kuten vihittyjä yleensä, rakentajiksi, arkkitehdeiksi.

Kuten olemme kuulleet, elivät ensimmäiset kaksi ihmisrotua eetterimaailmassa, edellinen Häviämättömässä Pyhässä Maassa, toinen „hyperboreaalaisten“ mailla. Emme siis voi heidän yhteydessään puhua aineellisesta rakennustaitteesta. Kansojen sielujen syvyyksissä heijastuu kuitenkin jonkinlaisia kuvia tältä tasolta, koskapa esim. hindulaiset kertovat paratiisinsa sijaitsevan „Häviämättömässä Pyhässä Maassa“ ympyränmuotoisella saarella, missä on jumalien kaupunki. Se on rakennettu neliön muotoon, ja

sitä suojaa kahdeksalla ympyränmuotoisella tornilla varustettu muuri. Kaupungin keskellä, pohjoisnavalla, kohoaa kartionmuotoisena pyhä Merun vuori.

Kolmannen, lemuralaisen rodun keskivaiheilla ihmiskunta jo oli siksi aineellistunut, että opetuksia voitiin kiteyttää pyhäksi rakennustaiteeksi. Niihin aikoihin laskeutui Valkoinen Veljeskunta maan päälle ja Venuksen Herrat aloittivat työnsä ihmisten keskuudessa. Heidän opettamiinaan kehittyi lemuralaisista suuria rakentajia. Suuri, seitsemäkulmainen Lemurian manner ulottui silloin hyvin laajalle, mutta lepää nyt Tyynen meren aaltojen alla. Kuitenkin meri on siellä täällä antanut takaisin saaliinsa. Niinpä kohottivat vedenalaiset purkaukset meren pinnan yläpuolelle 3,200 km. Chilen rannoilta Pääsiäissaaren muinaisine rakennusjätteineen. Malaijin saarilla, Polynesiassa, Madagaskarilla, vieläpä Somalimaassa sanotaan olevan jätteitä lemuralaisesta asutuksesta. Myöhempien, atlantilaisiin sekaantuneiden lemuralaisten komeita rakennuksia on esim. Jaavalla oleva Chandi-Sewer-temppeliryhmä, jossa ristinmuotoista keskustemppeliä ympäröi 296 pienempää temppeliä. Sensijaan ovat Pääsiäissaaren rakennusjätteet yksinkertaista mallia ja vaikuttavat vain suunnattoman suuruutensa voimalla.

Eräässä matkakertomuksessa sanotaan, että kun tulija lähestyy Pääsiäissaarta, hänet valtaa pelonsekainen kunnioitus, sillä tuon pienen 44 neliöpenikulman suuruisen saaren peittävät valtavat muinaisjännökset kauttaaltaan. Hajallaan maassa on yli 500 kuvapatsasta, jotkut aina 70 jalan korkuisia. On ikäänkuin jättiläiset olisivat olleet rakennustyössä, mutta sitten jättäneet sen kesken. Meren puolella on mahtavia, melkein yhtä ihmeellisiä valleja. Ne ovat noin 20 jalan korkuisia ja joskus 30 jalan levyisiä, rakennetut neljän tai viiden tonnin painoisista kivistä. Valleja jatkuu pitkin saarta, ja nuo suuret kuvapatsaat punaisesta kivistä veistettyine kruunuineen ovat alkuaan olleet näiden vallien päällä. Saarella on myöskin suuria, linnoituksen muotoisia kivitaloja, joiden huoneiden seinät ovat täynnä geometrisia kuvioita ja eläinten muotoja. Niistä on myöskin löydetty kivilaattoja hieroglyfeineen, joita ei vastaiseksi kuitenkaan ole voitu selittää.

Lemuriasta rakennustaidē levisi neljännelle manterelle, Atlantikselle. Täällä, varsinkin Kulthaisten Porttien Kaupungissa, joksi pitkin aikoja kaikkia Atlantiksen pääkau-

punkeja nimitettiin, se kohosi vibittyjen opettajien avulla äärettömän korkealle. Olemme kuitenkin tässä tekemisissä niin pitkien ajanjaksojen kanssa, ettemme voi pyyhähtyä esittämään niitäkään yksityisiseikkoja, jotka meille ovat senaikaisesta rakennuskulttuurista selvillä. Kun ajattelemme, että ennen inkojen sivistystä, jota voimme seurata n. 1.000—11.000 paikkeille e. Kr., tavataan Perussa kokonaista viisi arkkitehtuurikautta, ja kun tiedämme, että Etelä- ja Keski-Amerikassa on voitu todeta löydettyjen muinaisten kulta- ja hopeaesineitten ikä n. 75—100.000:ksi vuodeksi, ja kun edelleen ajattelemme, että Andes vuoret ovat kolme kertaa laskeneet merenpinnan alle noustakseen taas hitaasti nykyiseen korkeusmittaansa, johon kohoamiseen ja laskemiseen on laskettu n. 70.000 vuotta kuluneeksi, voimme käsittää, minkälaisia rakennusteollisia aarteita ovat ne valtavat rakennuslöydöt, joita maailman tieteelliset seurukset nykyään tutkivat Amerikan mantereilla. Meksiko, Yukatan ja Peru ovat muita maita mainitsematta aivan näiden rakennusjätteiden peittämiä. Suuri määrä rakennusryhmiä on vielä aarniometsien peitossa, mutta nykyään koetetaan suurilla kustannuksilla kaivaa niitä päivän valoon.

Vanhimmat näistä muinaislöydöistä ovat peräisin suunnilleen siltä ajalta, jolloin toinen suuri maanjäristys upotti mereen Atlantis-valtakunnan kaksi suurta saarta n. 80.000 vuotta e. Kr. Myöhäisemmät atlantilaiset löydöt ovat ajalta ennen viimeisen osan, Poseidonis-saaren häviötä, n. 9.000 v. sitten. British Museumissa säilytetään erästä vanhaa käsikirjoitusta, n. k. Torano-1. Troano-manuskriptia, joka on periytynyt mayakansalta Yukatanista, ja sanotaan sen olevan kirjoitetun 3.500 vuotta e. Kr. ja kertovan luonnonmullistuksesta, joka oli tapahtunut 6.000 v. sitä ennen. Se alkaa seuraavasti:

„Kuudentena Kan-vuotena, 11:ntenä Mulac'ina Zakuussa sattui kauhea maanjäristys, joka katkeamatta jatkui Chuen'in 13:nteen. — Mudin kukkuloilla oleva Mu'n maa uhrattiin. Se kohosi kahdesti, mutta hävisi sitten äkkiä yhden ainoan yön kuluessa maan pinnan särkyessä maanalaisen tulen voimasta. Maanpinta nousi ja laski useita kertoja eri paikkakunnilla, mutta vihdoin se ratkesi ja kymmenen kokonaista maata repeytyi rikki ja hajosi upoten mereen 64.000 asujamensa kanssa.“

Tämä tuhoutuminen tapahtui, kuten meille on opetettu,

siitä syystä, että Atlantiksen valtakunta, jota Valkoinen Veljeskunta oli hallinnut viisaitten pappiskuninkaitten kautta, oli antautunut mustien voimien palvelukseen. Poseidonin valtakunnan viisaat papit olivat kuitenkin aikanaan huolehtineet siitä, etteivät jumalallisten voimien ihmisille uskomat opetukset pääsisi kokonaan häviämään. Atlantilaisia alarotuja, rmoahalilaisia, thlavatililaisia ja tolttekeja asui jo silloin nykyisen Amerikan manterella. Siirtomaita oli perustettu Egyptiin ja Kreikkaan, josta asutus levisi toiselta puolen Tyrrheniaan, toiselta puolen Libyaan saakka, edelleen Gobin meren rantamille ja saarille, sinne, missä nykyään on Gobin erämaa. Täältä Atlantiksen vanhat papit lähettivät oppilaitaan perustamaan ja rakentamaan temppeleitä ympäri nykyistä Eurooppaa, joiden yhteydessä olevissa mysteriokouluissa opetettiin Atlantiksen viisautta. Tämä siirtomaiden perustaminen selittää sen yhtäläisyyden, mikä on egyptiläisten ja etelä-amerikkalaisten pyramiidien ja yhdeltä puolen aztekien, mayakan-san ja inkojen, toiselta puolen intialaisten temppelien välillä. Atlantilaisten rakentamia ovat myöskin Stonehengen druiditemppelit, Kreetan labyrintti ja lukemattomat meidän aikoihimme säilyneet pyhät rakennukset.

Kun nyt olemme päässeet oman rotumme aikoihin, voimme ehkä luoda yleissilmäyksen niihin opetuksiin, joita Valkoinen Veljeskunta rakennustaiteen avulla on painanut ihmiskunnan mieleen. Huomaamme omista pyhistä kirjoistamme, että Jumala itse määräsi huoneittensa mitat. Niinpä löydämme tarkat mitat Noakin arkkiiin, israelilaisten tabernaakkeliin, Salomon temppeliin, ja tiedämme, että mitat annettiin „vuorella“. Olemme siitäkin selvillä, että kaikki nuo Jumalan asumukset olivat mysteriokouluja. Tästä ajatuksesta kiinnipitäen voimme tutkia muinaisaikojen temppelimuotoja. Kaikilla, poikkeuksetta, on kosmogoninen rakenne, vaikkakin eri paikoilla, eri aikoina ja eri tavalla on aineellistutettu maailmankaikkeuden rakennuskaavoja. Niinpä tapaamme n. k. käärmetempeleitä, jotka ovat rakennetut aikana, jolloin Käärmeen merkki peitti pohjoisnavan. Käärme, Draco eli lohikäärme oli seitsenpäinen, sen päänä nykyisen Pienen Karhun Pohjantähti. Amerikassa, esim. Missouriissa ja Ohiossa, on 1.000 jalan pituisia käärmeenmuotoisia rakennuksia tai terasseja, jotka kuvaavat lohikäärmettä suussaan maailman muna. — Denderan eläinratatemppeleli on rakennettu H. P. B:n

mukaan 75.000 vuotta sitten. Es:n temppeli on sitäkin vanhempi. Stonehengen temppeli on niinkään eläinradan vertauskuva monenmoisine yksityisseikkoineen. Amerikan, Intian, Kiinan ja Japanin temppeleissä ilmenevät auringon- ja kuunpalvelijoiden opetukset. Mayalaisissa ja japanilaisissa mysteriotemppeleissä nähdään vihityn kulkevan eläinradan 12:n tähtikoulun läpi. Kaldeassa, Egyptissä, Yukatanilla on suorakaiteen muotoisia temppeleitä, jotka kuvaavat Ma-kirjainta, maan merkkiä j. n. e. Tempelirakennusten muodoista voimme siis kuin kuvakirjasta nähdä, mitä niissä on ihmisille opetettu sikäli kuin kykenemme tätä kuvakirjoitusta tulkitsemaan.

Tämän aivan ylimalkaisen rakennustaiteellisen esityksen puitteissa emme voi lähemmin tarkastaa näitä opetuksia. Koskettelemme vain paria kolmea „Jumalan asu- musta“ meidän rotumme asuinsijoilta.

Eräs Raamatussa esiintyvä rakennus on herättänyt nykyajan tieteellistenkin tutkijoiden huomiota; siitä on prof. Uno Holmberg—Harva antanut kirjassaan „Elämänpuu“ seuraavan kuvauksen:

„Raamatun taru kertoo, mitenkä muinaisajan ihmiset kerta ryhtyivät rakentamaan suurta taivaaseen ylettyvää tornia ja mitenkä Jumala keskeytti heidän työnsä. Myöhemmältä ajalta polveutuvien kertomusten mukaan tuo jättiläisrakennus sortui raunioiksi joko taivaasta isketyn tulen tai ankarien tuulien tuhoamana. Mikä lieneekin ollut syynä tarumme syntymiseen, ovat tutkijat yksimielisiä siitä, että Raamatun kertoma Babelin torni on jossakin suhteessa niihin ihmeellisiin temppelitorneihin, joita muinaiset babylonialaiset rakensivat ja joiden mahtavat rauniot yhä vieläkin ovat omiansa herättämään kummastusta.“ — „Myöhemmän ajan tutkijat ovat muinaisjäännöksen perusteella voineet osoittaa, että nämä Kaksoisvirran maan mahtavat tornit, joita jo sumerilaiset rakensivat ja joita he nimittivät zikkuratu, todella ovat olleet päällekkäisillä terasseilla varustettuja rakennuksia, useimmiten nelisivuisia ja että niiden neljä nurkkaa on ollut läheisessä suhteessa neljään ilmansuuntaan. Tällainen nelisivuinen terassitorni oli m.m. Babylonin ylpeys, Etemenanki, minkä seitsenkerroksisen rakennuksen eri kerrosten sivujen pituus- ja korkeussuhteet voidaan nykyaikaan asti säilyneen mitta- kaavion nojalla jotenkin tarkoin määrätä. Yleensä nämä terassitornit, vaikka niissä olleiden kerrosten lukumäärä

on vaihdellut kolmesta seitsemään asti, ovat olleet Babylonian eri asutuskeskuksissa jotenkin samanlaisia.“

„— Sekin ainehisto, mikä jo on tutkijoiden käytettävissä, asettaa vastattavaksemme kysymyksen, mikä on ollut näiden Babelin tornien alkuperäinen tarkoitus. Minkävuoksi muinaiset sumerilaiset, joiden tiedetään niitä ensiksi rakentaneen, ovat ryhtyneet tähän suurisuuntaiseen työhön? Yleisimmin ovat tutkijat omaksuneet ajatuksen, etteivät nämä jättiläistornit saata alunpitäen olla, kuten jotkut aikaisemmin ovat olettaneet, kuninkaiden hautakammioita, eikä myöskään vain tähtitieteellisiä havaintoasemia, vaan, kuten jo Herodotoksen kuvauksesta ilmenee, jonkinlaisia jumalien kunniaksi rakennettuja pyhäkköjä. Huomauttaahan mainittu historioitsija nimenomaan, että seitsemankerroksisen tornin yläpuolella olevassa kahdeksansannassa osastossa oli temppeli, vaikkakaan siellä ei ollut jumalankuvaa. Myöskin Nebukadnezar kertoo, miten hän rakennutti Babyloniassa Etemenanki- ja Borsippassa Euriminanki-tornien huipulle „loistavan jumalasuonon, taitehikkaan pyhäkön“. Se seikka, että itse tornin muodostaa kiinteä tiilimassa ja että sitä usein nimitetään „vuoreksi“, osoittaa, että tämä merkillinen rakennus on ollut sen huipulla olevan temppelin vuorta jäljittelevä jalusta. Tästä asiasta tuskin voidaan olla eri mieltä, mutta vaikeampaa on ollut vastata kysymykseen, mikä tuo korkeaksi kuviteltu 'vuori' itse asiassa on.“

Sen katsantokannan tueksi, että nämä tornit olisivat kosmologisten ilmiöiden kuvaajia, esitetään eräitä nimityksiä, joita sumerilaiset antoivat näille „taivaaseen ylettyville“ torneilleen. „Tässä suhteessa todistusvoimaisimmat ovat nimet sellaiset kuin Duranki, ('taivaan ja maan yhdysside') ja Etemenanki, ('taivaan ja maan perustuksen talo'). Huomattava on lisäksi nimi Euriminanki, ('taivaan ja maan seitsemän käskynkuljettajan temppeli'), minkä on oletettu olevan jossakin suhteessa tornin seitsemään kerrokseen, samoin kuin lagashilaisen temppelin määreen 'Seitsemän taivaankehän temppeli', joskaan ei nimenomaan tiedetä, että viimeksimainittu nimi tarkoittaisi itse tornia.“

„— Silti ei meidän tarvitse jäädä epätietoiseksi siitä, mikä tämä 'taivaan ja maan yhdysside', jota myöskin nimitetään 'vuoreksi', asiallisesti on. Sen selittämiseksi on meidän luotava silmäys Aasian muillakin kansoilla vallinneisiin vastaaviin uskomuksiin ja kuvitteluihin.“

„Aivan yleinen yhä vieläkin Keski-Aasian kansoilla on käsitys, että maakehän keskessä sijaitsee mahtava vuori, jonka huippu hipoo ihmisten saavuttamattomia korkeuksia ja tarjoaa jumalille heidän arvoaan vastaavan asuin-sijan.“ — „Mongolien, burjattien ja kalmukkien tarustossa on maailmanvuoren nimenä Sumbur, Sumur eli Sumer, jossa nimityksessä helposti tuntee intialaisten keskusvuoren. Onko tämä Sumeru- eli Meru-vuoren kuvitelma alkujaan Intiassa syntynyt — — — on vaikea ratkaista. Niin varhain, kuin sen tunnemme, on se ollut kosmologinen kuvitelma.

Mutta missä on tämän korkean maanpiirin keskuksesta nousevan maailmanvuoren huippu? — — — Se kohoutuu „pohjantähden luona olevaa taivaannapaa kohti, missä myös on vuoren huipulla sijaitseva Ylijumalan asunto ja 'kultainen istuin'.“ Eräässä burjattien tarussa kerrotaan, että Sumbur-vuoren huipulle on sijoitettu temppele, ja että pohjantähti on tämän temppelein tornin kultainen kärki. — „Jesajan kirjan 14:nnessä luvussa kuvataan ylpeätä olentoa, joka halusi „asettaa itsensä korkeimman vertaiseksi“ seuraavin sanoin: 'Sinä sanoit sydämessäsi: taivaaseen tahdon minä astua, Jumalan tähtien yli minä istuimeni korotan ja istun todistuksen vuorella pohjan perillä.'“ — Skandinavian tarustossa puhutaan Himinbjorg, „taivaanvuori“-nimisestä paikasta, ja suomalaisessa tulensynty-runossa sanotaan:

„Miss' on tulta tuuteltu,
vaaputettu valkeata?
Tuolla taivahan navalla,
kuulun vuoren kukkulalla.“

„Kalmukkien keskuudessa tehtyjen muistiinpanojen mukaan ovat kaikki keskusvuoren mittasuhteet tarkoin määrättyt. Keskusvuoren korkeus on 80.000 pkm valtameren pinnasta ylöspäin ja yhtä syvässä on sen perustus maailmanmeressä. — Sumerun ympärillä sijaitsee seitsemän kehänmuotoista 'kultaista' vuorijonoa, jotka tästä ja toisistaan eroittaa seitsemän merta. Luonnollisesti ovat nämä meretkin renkaanmuotoisia. Mitä lähempänä vuorijonot ovat itse keskusvuorta, sitä korkeampia ne ovat. Ensimmäinen on 40.000 pkm., toinen 20.000, kolmas 10.000, neljäs 5.000, viides 2.500, kuudes 1.250 ja seitsemäs eli äärimmäinen 625 pkm. Samoin kuin korkeus on

vuorten välinen etäisyys tarkoin määrätty.⁴ Samoin renkaiden mitta, joita vuoret muodostavat. — Nämä mittasuhteet lähentelevät selvästi Boden lakia.

Mysteriokouluista tärkein ja täydellisin on kuitenkin Gizen suuri pyramiidi. Eräässä pyhässä kirjassa sanotaan, että suuri pyramiidi on täydellisin mikrokosmoksen ja makrokosmoksen vertauskuva. Makrokosmos on ulkopuolinen maailmankaikkeus, johon sisältyy lukemattomat tähdet ja planeetat kosmillisen avaruuden mahtavan munan keskellä. Kaikki mitä on makrokosmoksessa sisältyy myöskin pienoiskuvassa mikrokosmokseen, ihmiseen. Samoin kuin ihminen on Jumalan kuva, niin suuri pyramiidi on maailmankaikkeuden kuva, ja tärkeintä on, että se on tieteellisesti täsmällinen maailmankaikkeuden kuvana.

Suuresta pyramiidista on esitelmöity ja kirjoitettu niin paljon, että se lienee kaikille tuttu. Yhtenäisyyden vuoksi mainitsen kuitenkin muutamista seikoista. Salatieteilijöiden mukaan suuri pyramiidi rakennettiin, kuten edellisestä on käynyt ilmi, ennen Atlantiksen häviötä, pyöreässä luvussa ehkä 100,000 vuotta sitten. Vähitellen voidaan ehkä tieteellisestikin todistaa pyramiidin ikä, ottamalla huomioon pohjantähden siirtymiset siitä saakka kun Denderan eläinrata oli piirretty 75.000 v. sitten, sillä Pohjantähtinä ovat olleet esim. Lyran Vega, Härän Alcyone ja Alfa Draconis. Ja tiedämme, että tähtimerkin siirtyessä pohjoisnavan yli on kulunut kulloinkin 2500 vuotta.

Eräät meidän aikamme tiedemiehet ovat tulleet siihen tulokseen, ettei ole sitä tieteen haaraa, joka ei olisi ollut käsiteltävänä ja ratkaistu suuressa pyramiidissa. Mainitsimme tässä vain pari tutkijoita hämmästyttäneitä seikkoja. Pyramiidin sivujen asemaviiva on 232.805 m. Aseman koko ympärysmitta on siis 931.22 metriä ja korkeusmitta 148.205 m. Kun tämä jaetaan kaksinkertaisella korkeusmitalla, saadaan 3.141592, siis piin arvo, joka on ympyrän ja sen halkaisijan suhde. Kun kuvitellaan pyramiidi vastaavasti projisioiduksi maan alle, niin se viiva, joka kulkee kärjestä kärkeen muodostaa sen ympyrän halkaisijan, jonka pinta-ala on perustan neliön pinta-ala. Tässä on siis ympyrän neliöiminen käytännöllisesti ratkaistu.

Jokainen tietää, että meidän metriyksikkömme on 10.000.000:s osa meridianista pohjoisnavalta päiväntasaajaan. Tämä mitta ei kuitenkaan ole täysin täsmällinen. Sensijaan on huomattu, että egyptiläinen kyynärä mitta,

jota pyramiidin rakennusaikana käytettiin, ja joka on pituudeltaan 0.6356521 m., on täsmälleen 10.000.000:s osa siitä säteestä, joka on maan keskipisteen etäisyys pohjoisnavasta. Egyptiläiset pyramiidinrakentajat olivat siis valinneet mittayksiköksi napasäteen eikä meridiaanin osan, vieläpä he olivat ottaneet huomioon maapallon litistymisen navan kohdalta. Tällaisia ihmeellisiä näytteitä egyptiläisten tiedoista voitaisiin esittää useita.

Pyramiidissä, kuten monessa muussa mysteriotempelissä, esitetään rakennustaiteellisesti ihmisen kehityskulku. Siinä esitetään sielun laskeutuminen aineeseen, sen kohoaminen siitä ja sen lopullinen paluu henkeen. Tuo pitkä, vaivalloinen matka on vertauskuvallisesti esitetty pyramiidin sisäisissä osissa. Alaspäin viettävä sisäänkäytävä jatkaa syvälle maanalaiseen huoneeseen, joka sijaitsee aivan pyramiidin keskustan alla. Tuo kuilu kuvaa häviötä, johon sielu joutuisi, jos se jatkaisi matkaansa alaspäin. On kuitenkin olemassa pelastuksen tie pois kuilusta. Se johtaa kohti rakennuksen keskipistettä n. s. kuninkaan huoneeseen, joka sijaitsee juuri keskipisteen yläpuolella. Nousu kuilusta kuninkaan huoneeseen on äärettömän vaikea. On kuljettava mutkikkaita, kapeita käytäviä pitkin, joskus niin matalia, että niissä on kontaten ryömittävä. Kuninkaan huoneen sisällä on suuren kiven hakattu arkku. Kun pyramiidin salaisuuksiin vihittävä lopulta on voittanut kaikki käytävän kuvaamien teiden vaikeudet ja onnellisesti saapunut kuninkaan huoneeseen, hänet lasketaan arkkuun. Tässä vihkiä eli hierofantti koskettaa häntä thyrsus-sauvalla, jolloin sielu vapautuneena lähtee tutkimusmatkalleen toisiin maailmoihin. Tällä matkallaan hän on myöskin käynyt kuningattaren huoneessa, jossa hänelle on opetettu n. s. pienet mysteriot.

Siirrymme nyt yli vuosisatojen tarkastamaan erästä meitä lähempänä olevaa suurta rakennustyyliä, nimittäin goottilaisia tuomiokirkkoja. Nuo XII—XIII vuosisadalla rakennetut mahtavat katedraalit ovat miltei poikkeuksetta silloisten kiertävien vapaamuurarien rakentamia, joilla oli suuret tiedot elämän salaisuuksista. Näihin kirkkoihin on koetettu sovittaa kosmillisia ajatuksia ja suhteita. Tärkeimpiä tältä kannalta katsoen ovat ehkä Strassburgin ja Freiburgin tuomiokirkot. Niissä on esitetty ihmisen henkinen tie. Torneissa on kuvaus Montsalvatista, Graalin ihmelinnasta, ja kirkon muu rakenne kuvaa ihmisen mat-

kaa sinne. Tunnettu dominikaanimunkki, Albert Suuri, on selittänyt Freiburgin doomia ja hyvin tarkasti kuvannut m. m. sen eteishallia, joka vastaa vapaamuurarilooshia. Siinä osoitetaan kuvilla, kuinka oppipoika matkansa alussa on viiden tyhjän neitsyeen kaltainen, kunnes hänen tajuntansa laajenee. Ammatilaisena hän kulkee uusien piirien, tähtikoulujen läpi, kunnes hänestä tulee täydellinen. Hän kulkee 4:n elementin, 5:n aistimen, kuun 12:n aseman ja 12:n eläinratamerkin kautta, jotka luvut yhdessä muodostavat 33. Hän on silloin saavuttanut mestariuden, jota kuvaavat luvut 3 ja 33.

Kun ikäänkuin lintuperspektiivissä olemme silmäilleet aikakausia, olemme kiinnittäneet huomiomme ainoastaan temppekirakennuksiin. Tässä on huomattava, että kunkin ajan rakennustyyli perustuu temppekirakennukseen ja siis niihin mysterio-opetuksiin, jotka kulloinkin ovat luoneet temppeleihin rakennustaiteellisen kuvansa. Sillä muistammehan, että Jumalan asumusten mitat oli annettu vihkimyksen „vuorella“, siis henkisillä tasoilla. Sieltä oli kotoisin se kuva, jonka mukaan temppeli maan päällä rakennettiin, samoin kuin sen aatesisältö. Mysterioiden oppilaille opetettiin tämän muodon kuvaaminen ja rakentaminen jumalanpalvelusseremonioiden avulla, jotka sitten loivat sen temppeeli- ja rakennustyylin, joka kulloinkin oli kansalle ja ajalle opetettava.

Huomaamme siis, että rakennustaiteen okkultinen perusta on Valkoisessa Veljeskunnassa ja tämän opetuksissa. Rakennustaiteen, kiinteimmän ja karkeimpia aineellisia muotoja käyttävän ja siis kauimmin säilyvän taiteen avulla on opetettu maailmankaikkeuden ja ihmisen rakennetta. Aikojen aamusta meidän päiviimme asti on opetettu samaa, ja kuitenkin on tämä mysterio aina uusi. Pyhä, kadonnut sana on aina ollut kätkeyty mysteriorakennuksiin.

Mutta missä on meidän mysteriotemppeelimme, missä se mallirakennus, jonka tulisi olla meidän aikamme rakennustaiteen perusta. Jeesuksen syntymän jälkeiset temppekirakennukset eivät enää ole rakennustaiteen perustana. Meidän aikamme etsii jotain. Rakennustaiteeltamme puuttuu se aatesisältö, joka perustuu mysterioihin. Kysytään, eivätkö vapaamuurariseremoniat voi luoda uutta tyyliä. Vastaamme: ei vielä. Emme vielä ole löytäneet Jeesuksen Kristuksen sisäisimpiä mysterioita. Elämme ajassa, jolloin

niitä vielä etsitään. Sanotaan, että Pluto on mysterioiden planetta, ja että sen esiintyminen ennustaa meidän aikamme mysteriokoulun syntyä. Ehkäpä se ennustus vielä toteutuu. Tarvitsemme sellaisia rakentajia, arkkitehteja, jotka mysteriokoulun oppilaina nousevat „vuorelle“ katselemaan kuvaa ja saamaan vaadittavia mittoja. Ilmestyskirjassa Johannes kertoo Uudesta Jerusalemissa seuraavaa:

„Ja hän vei minut hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin. Ja siinä oli Jumalan kirkkaus. Sen hohto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niin kuin kristallinkirkas jaspiskivi. Siinä oli suuri ja korkea muuri ja porteilla kaksitoista enkeliä. Idässä oli kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia.

Ja sillä, joka puhui kanssani, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitataksaan kaupungin ja sen portit ja sen muurin. Ja kaupunki oli neliskulmainen ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin kahdeksitoistatuhanneksi vakomiksi. Sen pituus ja sen leveys ja korkeus olivat yhtä suuret. Ja hän mittasi sen muurin sadaksineljäksikymmeneksi kyynäräksi, ihmisen mitan mukaan joka on enkelin mitta.

Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin näköinen.

Ja kaupungin muurin perustukset olivat koristetut kaikenlaisilla jalokivillä, ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdgi, viides sardonyksi, kuudes sardioni, seitsemäs krysoliitti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topaasi, kymmenes krysopraasi, yhdestoista hyakinti, kahdestoista ametisti.

Ja ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä, itse kukin portti oli yhdestä helmestä ja kaupungin katu oli puhdasta kultaa ikäänkuin läpikuultavaa lasia. Mutta temppeleä minä en siinä nähnyt, sillä Herra Jumala kaikkivaltias on sen Temppelel ja Karitsa.“

Näissä vertauskuvissa, joihin Johannes pukee vuorella näkemänsä pyhän kaupungin, piilee ehkä se aatesisältö, jonka Valkoinen Veljeskunta on suunnitellut meidän aikaamme varten, mutta joka ei vielä ole päässyt täysin aiennellistumaan kristikunnassa. Niissä piilevät ehkä myöskin ne seremoniat, joiden avulla tulevaisuudessa luodaan uusi rakennustyö.

Kyllikki Aspelin-Ignatius.

Tuli.

„Kunnianarvoisa Nāgasena, nuo viisi tulen ominaisuutta, jotka hänen [arahatin] tulee hankkia, mitkä ne ovat?“

„Oi kuningas, niinkuin tuli polttaa ruohon ja oksat ja lehdet, juuri niin, oi kuningas, tulee uupumattoman bhikshun, pyrkimyksessään vakavan, polttaa viisauden tulessa kaikki huonot taipumukset, jotka elävät ajatuksen esi-neistä, sisäisistä tai ulkonaisista, toivotuista tai päinvas-taisista. Tämä, oi kuningas, on ensimmäinen tulen omi-naisuus, joka hänellä tulee olla.

Ja edelleen, oi kuningas, niinkuin tuli ei tunne sääliä eikä armoa, juuri niin, oi kuningas, tulee uupumattoman bhikshun, pyrkimyksessään vakavan, olla osoittamatta min-käänlaista sääliä tai armoa millekään huonolle taipumuk-selle. Tämä, oi kuningas, on toinen tulen ominaisuus, joka hänellä tulee olla.

Ja edelleen, oi kuningas, niinkuin tuli tuhoaa kylmyy-den, juuri niin, oi kuningas, tulee uupumattoman bhikshun, pyrkimyksessään vakavan, sytyttäen innon palava tuli sydämessään hävittää siitä kaikki huonot taipumukset. Tämä, oi kuningas, on kolmas tulen ominaisuus, joka hä-nellä tulee olla.

Ja edelleen, oi kuningas, niinkuin tuli, joka ei etsi ai-noankaan ihmisen suosiota eikä kanna kaunaa ainoata-kaan ihmistä kohtaan, juuri niin, oi kuningas, tulee uupu-mattoman bhikshun, pyrkimyksessään vakavan, pysyä hengessä kuin tuli, ketään mielistelemättä, kellekään kau-naa kantamatta. Tämä, oi kuningas, on neljäs tulen omi-naisuus, joka hänellä tulee olla.

Ja edelleen, oi kuningas, niinkuin tuli hajoittaa pimey-den ja saa valon ilmestymään, juuri niin, oi kuningas, tulee uupumattoman bhikshun, pyrkimyksessään vakavan, hajoittaa tietämättömyyden pimeys ja saada tiedon valo ilmestymään. Tämä on viides tulen ominaisuus, joka hä-nellä tulee olla. Sillä aikoinaan, oi kuningas, Siunattu, kaikkien jumalien jumala, sanoi kehoituspuheessaan Rā-hulalle, pojalleen:

’Harjoittaudu, Rāhula, siihen mietiskelyyn, joka vaikut-taa kuin tuli. Siten toimien eivät mitkään-väärät taipumuk-set, jotka eivät vielä ole nousseet, pääse nousemaan mielee-si, eivätkä ne, jotka ovat nousseet, vallitse sydäntäsi.’“

Kuningas Milinda n kysymykset, VII: 23.
Suom. J. P t n.

Ajatuksia sielun sekä hengen alueesta.

Ihmisten sielunelämän ihmeellinen, suuntaansa etsivä olemassaolon puoli on oikeastaan vapahtajaansa odottava ja kaipaava maailma. Tämä sielujen maailma on suuri kokonaisuus, joka käsittää kaikki sielut. Jokainen ihmisielu saattaa tunnustautumalla toisten sielujen tunnesuuntaan kokea ne laadut, jotka vallitsevina sekä suuntaa antavina ovat vaarinotettavissa transsendenttisina, objektiivisina kvaliteetteina näiden toisten sielujen sisällössä.

Samoin kuin luonnon salaperäinen maailma tenhoa jonkun herkän ihmissielun, samoin tuo sielu voi olla kaiken sen lumoissa, minkä toiset sielut ikäänkuin piilotajuisesti antavat hänen tunnustautuvalle puolelleen.

Siten muodostavat sielujen maailmat yhtenäisen ja toisiinsa liittyvän ja yhdistyvän kokonaisuuden, jonka yhteinen sisältö pulppuaa esille eri tahoilla hyvinkin erilaisissa ja toisistaan etäällä olevissa ulkonaisissa olosuhteissa, kunhan vain sielullinen maailma on samalla tasolla. Esimerkkinä voin kertoa tapauksen, jolloin matkoillani Etelä-Amerikassa ashululay-intiaanin opastamana jouduin samoamaan Rio-Pilcomayolta lähtien kohti Chaco-alueen metsiä. Toba-intiaanit olivat tappaneet oppaani rakkaan vaimon. Kun oppaineni saavuin intiaanikyliin ottivat naiset meidät vastaan itkien ja valittaen. Kylien asukkaat tahtoivat osoittaa ottavansa osaa oppaani suureen suruun. Nämä surun ilmennykset kaukana Etelä-Amerikan Gran Chaco-alueella saivat minut heti muistelemaan monessa suhteessa samanlaisten, n. s. itkuvirsien esitystä kotipuolellani Karjalan saloseuduilla.

Mutta myöskin monet muut Etelä-Amerikan intiaanien käsitykset muistuttavat kotiseutuni, Karjalan, syrjäkylien asukkaitten uskomuksia. Tätä tulee ajatelleeksi esim. silloin, kun kuulee kerrottavan intiaanien uskosta kuolemanjälkeiseen elämään. Tämän uskonsa he perustavat uni-elämään. Unessa he seurustelevat vainajien kanssa. He vaeltavat unessa tuonelaansa. Sieltä he voivat kertoa esim. vainajista, jotka ovat „ana“, nim. sellaisista vainajista, joilla on yli-inhimillisiä voimia käytettävinsään. Suurimmat mahtajat ovat „anja-tumpa“. Nämä „Anjatumpas“-vainajat puuttuvat ihmisten kohtaloihin. He voivat saa-

pua jonkun heimon noita-tietäjien luo ja ilmoittaa heille sateen tulon, jonkun soturin kuoleman y.m.s. jo edeltäksin. „Anjatumpas“-vainajat usein ulvovat öisin. Ne ilmoittavat siten heimosodan sytyväksi.

Meidän ihmisten, „elämän tutkimusretkeläisten“, pitäisi laajentaa mahdollisuuksiemme mukaan tietoamme sielujen maailmasta. Vain oman sielumme puuttuva tieto on syynä siihen, ettemme huomaa sielujen maailman yhtenäistä kokonaisuutta.

De Profundis-kirjassaan Oscar Wilde kirjoittaa: „Ihmisen sielu on Jumalan hallitsema sielullinen alue.“ Tämä ei ole aivan täsmällistä puhetta. Ihmisen Hengen alue on kyllä Jumalan valta-alue, mutta ihminen ei ole vielä ottanut tätä aluetta hallintaansa. Ihminen on pysähtynyt sielullisen „raja-alueelle“. Etsimme „taivasta“, onnea, itsesämme yksistään sielullisesta puolestamme. Emme ole löytäneet Hengen, Jumalan, valta-aluetta. Siellä ovat kaikki sielut vain Hiljaisuuden Äänen kuuntelijoita. Kun kerran kaukaisessa tulevaisuudessa tämä Hengen alue todella on yleisesti löydetty, silloin ehkä huomataan, että sisäinen ja ulkoinen ovat oikeastaan yhtä. Sisäinen, joka on jotakin primääristä, luomisaamusta saakka ihmisen säilyttämää, on kaikkien muotojen luoja. Sielullinen on muotojen maailmassa sisäisenä puolena. Alkuvaikeudet, yksinkertaiset ihmiset ovat paljon tietoisempia tästä kuin mitä kulttuuri-ihmiset koskaan voivat olla. Mutta ihmisten olisi vapauduttava omien vaikeuksensa ja pelkkien ulkonaisten vaarintojensa suggestiosta. Ihmisten olisi etsittävä sisimmästään Henkeä, tuota ominaisinta elämänprinsippiään. Sisimmässään tunnustautuu ihminen totuuden täydellisyyteen. Sisästäpäin olisi meidän ihmisten vastaanotettava, ulospäin suuntautuen taas voimamme annettava. Meidän olisi oltava passiivisia henkiseen ja sisäiseen nähden sekä suhtauduttava positiivisesti kaikkeen aistiemme meille välittämään ulkoiseen. Me emme saa samaistaa itseämme omien ideoidemme, omien tunnelmiemme kanssa.

Ihmisten sieluelämän suuntaansa etsivä ja tavoittava olemispuoli yhä kaipaa sitä vapahtajaansa, jonka se kerran omasta itsestään on löytävä. Kerran kaikki verhomme, meidän ulkoinen muotomme, meidän tekomme, kerran ne kaikki muuttuvat ja vaihtuvat. Ne muuttuvat sinä kirkastuksen hetkenä, jolloin sisäinen vapahtajamme täydellisesti hallitsee ajatuksiamme ja tunteitamme.

Esikko Koitere.

Vapaa sana.

Amerikkalainen ihmeiden tekijä. Jokin aika sitten oli minulla eräässä seurassa, jossa m.m. oli useita Psykiillisen Tutkimusseuran jäseniä, tilaisuus kuulla arkkitehti Roinin kertomuksia „Father divine”ista saamistaan vaikutelmistaan. Tällöin saivat kuuntelijat tehdä kysymyksiä, ja hän yritti niihin parhaan kykynsä mukaan vastata. Sitä saimme eräällä tavalla sangen selvän ja objektiivisen kuvan tästä ilmiöstä, joka joissakin kohdissa selvittää ja tarkistaa sitä osaksi sanomalehtiutuusiin perustuvaa kirjoitusta, joka oli Ruusu-Ristin viime numerossa. Ensinnäkin väitti hra Roini, että sanomalehtiutuiset monessa suhteessa ovat harhaan johtavia. Ne kyllä perustuvat hänen omiin ilmoituksiinsa, mutta osittain ovat ne vääristeltyjä ja toisissa tapauksissa niistä on tehty johtopäätöksiä omin päin. Niinpä ovat kaikki kertomukset siitä, miten „Father divine” aiheuttaa näkymättömällä tavalla sellaisten ihmisten kuoleman, jotka hänen työtänsä estävät, aivan tuulesta temmattuja. Roinin mukaan ei hän tahdo kenellekään ihmiselle mitään pahaa. Väite, ettei hän usko mihinkään toiseen elämään on myöskin väärä. Hän vain tähdentää, että täytyy pyrkiä muodostamaan tästä elämästä niin siunausrikas kuin mahdollista, toteuttamaan „Jumalan valtakuntaa maan päällä”. Väite, että hän korottaisi itsensä Jumalaksi ei myöskään tunnu aivan varmalta. Innostunut kannattaja, sellainen kuin herra Roini, kyllä näkee mestarinsa ja opettajansa miltei yliluonnollisessa valossa, mutta hänen vastauksensa tekemiimme kysymyksiin osoittivat, ettei tämä edustaja voi vakuuttaa Father divine’in opettaneen muuta kuin, että sama Kristus, joka on vaikuttanut Jeesuksessa, vaikuttaa hänessä. „Seuratkaa Kristuksen käskyjä, niin tulette kaikki kuin jumaliksi”, tuntuu olevan hänen oppinsa ydin. Hän ei myöskään liene itse puhunut aikaisemmista elämästään, vaan nämä legendat ovat muodostuneet hänen kannattajiensa joukossa. Herra Roini kyllä tuntuu uskovan, että Father divine oli saanut rahavaransa yliluonnollista tietä, niin sanoaksemme ilman kautta, mutta loogilliset johtopäätökset tuntuivat todistaneen, mutta tämä on selitettävissä aivan luonnollisella tavalla. Joko hän lienee hankkinut varallisuutensa aikaisemman toimintansa kautta tai, mikä mielestäni on todennäköisempää, hänellä on rikkaita ystäviä, jotka tahtovat harjoittaa hyvän-keveysiisyyttä, mutta samalla itse jäädä tuntemattomiksi. Olen kuullut väitettävän, että suorastaan ylemmältä taholta häntä avustettaisiin, koska hänen työnsä vaikuttaa rauhoittavasti nykyjään poliittisesti kihtyneisiin neekeripiireihin.

Father divine’in toiminnasta saimme hra Roinin ilmoitusten perusteella sangen sympaattisen käsityksen. Hänellä on käytettävinsään iso talo, jossa hän ottaa vastaan ihmisiä, joka päivä hän ruokkii tuhansia nälkäisiä ihmisiä (Amerikasta saapuneiden suomalaisten kertoman mukaan oletetaan kuitenkin n.s. veljesaterioiden osanottajilta pieni maksu ruuasta. Toim. huom.), parantaa sairaita, toivottomiakin tapauksia (näitä tapauksia ei tietenkään voida yksityiskohtaisesti kontrolloida), opettaa ja antaa neuvoja. Kovaääniset, joita on kaikissa kerroksissa välittävät hänen neuvojaan kaikille suuren talon asukkaille. Hänen persoonallisuudellaan on voimakas vaikutus, niin että ihmiset, jotka joutuvat kosketuksiin hänen kanssaan eivät tule ainoastaan ruumiillisesti, vaan myöskin sielullisesti terveiksi. Monet rikolliset ja rappiolle joutuneet olennot kääntyvät ja tulevat paremmiksi ihmisiksi. Niinpä kerrotaan aikaisemmin kokonaan rappiolle joutuneesta naisesta, joka oli liikkunut gangster-piireissä ja ollut katunainen ja viimeisen asteen morfinisti, Father

divine'in vaikutuksesta oli hänestä tullut hyödyllinen ja työkykyinen yhteiskunnan jäsen ja suuren liikkeen johtaja.

Jos siis ottaa huomioon, että innostuneitten kannattajien arvelut usein ovat mielikuvituksellisia, voimme pitää FATHERIA hyvänä ihmisenä, joka on kehittänyt itsessään parantavan kyvyn ja ollut tilaisuudessa suurilla rahavaroilla harjoittamaan hyväntekeväisyyttä. Epäilemättä hän vaikuttaa pääasiallisesti tunteisiin. On jotakin pelastusarmeijan tai eräitten laikkojen kaltaista noissa äkinäisissä kääntymyksissä ja kiiloitetussa hysteerisessä tunnelmassa. Voi epäillä, onko mielenmuutos tällaisissa rappeutuneissa ja rikollisissa olennoissa kestävä. Koko asiassa tuntuu olevan amerikkalaisen suurmainostuksen henkeä. Silti ei voi kieltää tämän toiminnan kauniita ja jaloja puolia, joka tuottaa siunausta esim. juuri sorrettujen neekereitten keskuudessa. Se on epäilemättä taistelua kärsimystä ja onnettomuutta vastaan ja hyvän siemenen kylvämistä tuhansien mieliin.

Leo Krohn.

Vieläkin „Mount Everest“, vaikka maisteri *Eino Krohn* Ruusu-Ristin edellisessä numerossa on jo arvostellut tri *G. Arundale*'in „Mount Everest“-nimistä teosta, tapahtuu varmaan vääryys sekä R.-R.:n lukijoille, että itse kirjalle, jos se selostetaan yksinomaan niin kierteisessä valossa. Tarkoitukseni ei suinkaan ole käydä väittelemään edellisen arvostelijan kanssa hänen vilpittömästä käsityksestään. Mutta tunnustan ilolla, että minuun *Arundale*'in teos on tehnyt mitä voimakkaimman vaikutuksen. Tekijä on nähtävästi pitänyt nämä puheensa „ilman paperia“ luottaen omaan hetkelliseen inspiraatioonsa. Siitä johtuu, että kirja on niin omalaatuinen, niin rohkeasti persoonallinen, niin avomielinen ja innostava, vaikka jokainen sana ei näin ollen ole tullut niin tarkoin punnituksi ja vaikka sanonta voi paikotellen vaikuttaa epätasmaiselta, jopa liioiteltulta. Samasta syystä varmaan myös suomentaja on joutunut vaikeuksiin, niin että hänen tulkintansa voi toisin paikoin olla ehkä harhauttavakin, niin taitavasti ja sujuvasti kuin käännöstyö muuten onkin suoritettu.

Tekijä on siis tavallaan puhunut suljetulle piirille, Amerikan Teosofisen Seuran jäsenille. Siitä varmaan johtuu hänen avomielisyytensä, hänen rohkeutensa puhua hänelle niin likaisesti persoonallisista asioista, johtajistaan, joita seuraamaan hän on vannoutunut kautta tulevien elämien, omista yliaistillisista kokemuksistaan, henkisistä kyvyistään, joihin hän viittaa luonnollisena tosiasiana sekä onnestaan saada seurustella Mestarien kanssa. Hän kuvailee Logoksen, Herran Auringon, Kristuksen loistoa maailmankaikkeudessa, Hänen eläväksitekevää tultansa meissä jokaisessa, valoa, joka säteilee kautta kaikkien luonnonvaltakuntien alkaen kivistä aina ihmiseen ja jumalaan asti. Hän kehoittaa meitä kuvittelemaan, että olemme rajattoman valovoiman täyttämät, „joka ponnistelee raja-aitoja vasten, voidakseen tuntea oman äärettömyytensä, oman suurimman mahdinsa kaiken yli.“ Hän kertoo Suuren Valkoisen Veljeskunnan kokouksista, kuvailee, kuinka koemme elämämme suurimpia hetkiä silloin kun kuuntelemme hierofantin, tai Korkeimman Auktoriteetin, Kuninkaan sanoja. Hän sanoo, että Vanhemmat Veljet ajan tärkeyteen nähden erikoisesti tarvitsevat heidän työnsä auttajia sekä ottavat vastaan palvelukseen antautuneita, hartaita oppilaita. Hän kuvaa „kaidan polun“ ikuisesti tinkimättömiä ehtoja ylevästi, tenhoavasti, innostuttavasti; hän kehoittaa meitä uneksimaan suurista asioista, uskomaan omaan jumaluuteemme, luottamaan omaan kuolemattomaan kuninkuuteemme.

Hänen sävynsä on persoonallinen, hänen temperamenttinsa mukaansa-

tempaava, hän on yllättävän avomielinen uhmaten siten tulla vaikka väärinymmärryksiksi — varsinkin kuvaillessaan eri vihkimyksiä ja erityisesti n.s. Arhat-vihkimystä. Hän sanoo, että maanpäällä täytyy olla määrätty luku Arhatteja ja että Mestarien täytyy saada heitä, mistä vain voivat. Tästä johtuu, että eräät ovat nykyisin saaneet Arhat-asteen poikkeuksellisella tavalla, heitä on kiirehditty valmistumaan tähän vastuunalaiseen asemaan, heissä on avattu kanava, jonka kautta virtaa voimavyöry. Heitä ei tule arvostella heidän puutteellisuutensa mukaan, vaan heidät on jätettävä tekemään parhaasa vaikealla tiellään, antamatta tämän seikan laimentaa meidän pyrkimyksemme intoa sekä himmentää tavoittelemamme päämäärän loistoa.

Hänen kirjassaan soi alusta loppuun yksi ainoa perussävel: oppilaan suhde Mestariin; hänen sanojaan inspiroi voimakas, mitään vaikeuksia pelkäämätön halu olla mukana Mestarien työssä, voida hellittämättä, kaikilla kyvyillään, mitään pyytämättä palvella maailmaa.

Kirjan keskiosan täyttää terävästi, itsenäisesti luotu psykologinen erittely fyysillisestä ruumiista, tunteista, älystä, sisäisestä näkemyksestä sekä korkeammasta tietoisuudesta; nämä luvut sisältävät paljon mielenkiintoista, varteenotettavaa opetusta. Ja kirjan loppuosan hän huipentaa hehkuvasanaiseksi kuvaukseksi siitä, kuinka menettämättä yhteyttämme fyysisen ruumiin kanssa voimme buddhisessa tajunnassamme nousta pyhiinvaeltajien polkua Himalajan valtavan vuorijonon korkeimmalle huipulle Mount Everestille, Kailasalle, jolloin tunnemme Maailman Äiti-Jumalattaren, olemme „vuori vuorten joukossa, korkeus korkeuksien keskellä, loisto loiston keskellä, majesteetti maailman majesteettillisten olioiden keskellä” — — jolloin meissä „herää tunne kaikkivallasta, kaikkiviisaudesta ja kaikkialla-läsnäolosta” — — jolloin meissä tapahtuu kirkastus, jolloin ymmärrämme, että olemme yhtä kaiken elämän kanssa. Näin voimme kukin hengessämme nousta oman kirkastuksemme vuorelle, katsella Kauneutta kasvoista kasvoihin sekä tuntea peruuttamattomasti oman kuninkuutemme.

Tällaisia kuvauksia ei sepustella; meidän täytyy uskoa, että George Arundale puhuu vakavissaan, että hänen sanansa ovat vilpittömät — niin ihmeellisiltä, ylluonnollisilta kuin ne kuulunevatkin — että hän ei pidä meitä pilkkanaan.

Jussi Snellman.

Toim. huom. Teosofisen Seuran huomattavan jäsenen, näyttelijä Jussi Snellmanin edellä julkaisemamme innostunut kuvaus seuransa presidentin, tri Arundale'in „Mount Everest”-kirjasta on, kuten hän kirjoituksensa alussa mainitsee, johtunut siitä, että viime numerossa olevassa arvostelussamme tästä kirjasta eräissä kohdin esitimme jyrkästi poikkeavan kantamme siitä okkultismista, jota Arundale esitti, sekä osoitimme, että se on aivan ristiriitainen H. P. B:n ja vanhemman itämaisen okkultismin kanssa. Näitä väitteitä ei Jussi Snellman yritäkään osoittaa vääriksi, vaan tyytyy ainoastaan kertomaan, mistä asioista Arundale puhuu kirjassaan sekä todistamaan, että kirja on tehnyt häneen syvän vaikutuksen ennen kaikkea sen aidon elämäspohjan johdosta, joka siitä tuntuu uhkuvan häntä vastaan. Kuvauksen vakuuttava aitous saa juuri Snellmanin uskomaan, ettei voi olla kysymys sepustuksista, vaan vilpittömästi kerrotuista kokemuksista ja siis tosiasioista. Emme suinkaan mekään tahdo puolestamme epäillä, ettei Arundale'in sanojen takana olisi aitoa elämystä ja kokemusta, ettei hän itse olisi vakuutettu mielipiteitensä vilpittömyydestä ja arvosta, ja sikäli kuin esitys tyytyykin vain määrättyjen kokemusten kuvaamiseen, ei arvostelulla ole mitään sijaa. Mutta

kun tekijä ryhtyy selittämään kokemuksiaan käyttämällä teosofisen maailmankatsomuksen tuttuja nimityksiä ja tällöin lähtee siitä tietuudellisesta maailmanselitysjärjestelmästä, jonka tunnemme teosofian nimellä, täytyy hänen selityksensä voida kestää arvostelua tämän saman järjestelmän pohjalta, eikä saa ihmetellä, että niihin suhtaudutaan epäroiden ja kriittillisesti, jos ne tärkeissä perustavissa kohdissa ovat ristiriidassa niin ilmeisesti pätevien teosofisten auktoriteettien kuin H. P. B:n ja Viisauden Mestareitten omien opetusten kanssa. Ja varsinkin, jos, kuten Arundale'in kirjassa, on kysymys okkultisesta tiestä käytännöllisine neuvoineen, on suorastaan velvollisuutemme määrätä siihen kantamme, koska muussa tapauksessa olisimme vastuussa siitä, että meidän leväperäisen „suvaitsevaisuutemme" tähden jotkut ihmiset, jotka meitä kuulevat, tulisivat neuvotuksi tielle, joka suorastaan voisi olla vahingollinen totuuteen ja Jumalan luo pääsyä silmällä pitäen.

Jussi Snellmanin selostuksessa on lisäksi kohta, joka erittäin selvästi vahvistaa käsitystämme, että Arundale'in kirjassa, kuten monessa muussakin uusteosofisessa tutkimuksessa, käytetään teosofisia nimityksiä, sellaisia kuin esim. vihkimys, kokemuksista ja tosiasioista, jotka eivät vastaa sitä mitä niillä on tarkoitettu alkuperäisessä teosofisessa kirjallisuudessa. Tämä on ilmeisesti aivan harhaanjohtavaa. Snellman nim. aivan oikein huomauttaa selostaessaan Arundale'in arhat-vihkimystä koskevaa kohtaa, jossa tämä arvelee arhatin voivan vieläpä unohtaa kirkastumisensa, että Arundale'in mukaan arhat-vihkimys on aste ja asema, jonka jotkut poikkeuksellisesti ovat saaneet siten, että heissä on avattu kanava ja annettu sen kautta voimavyöryn virrata. Mutta tähän ei ole lainkaan sitä, mitä vihkimyksellä tähän saakka on tarkoitettu. Vihkimys ei ole alkuperäisen teosofian mukaan suinkaan mikään ulkonainen aste tai asema, verrattavissa vapaamuurariuden vihkimysasteisiin, eikä se liioin ole ulkoapäin aiheutettu voimavyöry. Vihkimys on se henkinen muutos, joka henkisen kehityksen tien eri kohdalla kulloinkin todella on tapahtunut pyrkimyksemme ja kehityksemme tuloksena. Jokainen vihkimys merkitsee kerta kaikkiaan määrättyjä muutoksia, eikä suinkaan sitä, että jonkin voimavyöryn vaikutuksesta vasta alamme pyrkiä johonkin muutokseen. On siis vastoin vihkimyksen luonnetta, että olemme epätäydellisiä, koska vihkimys juuri merkitsee sitä, että olemme voittaneet epätäydellisyyttämme tietysti eri vihkimyksissä eri tavalla. Ottaessamme huomioon tämän kokonaan erilaisen käsityksen vihkimyksestä, ei meidän myöskään tarvitse ihmetellä Arundale'in puhetta arhat-vihkimyksestään. Hän puhuu yksinkertaisesti aivan jostakin muusta kuin H. P. B. ja Viisauden Mestarit, kun he käyttivät tätä nimitystä.

„Varokaa mieltä, joka ei tunne rakkautta, sillä se pyrki nousemaan tiellenne kuin nälkäinen susi uhaten niellä paremmat, jo elämään puhjennut ominaisuutemme. Laajentakaa, älkää rajoittako myötätuntoanne, yhtäläistytäkää itsenne toverienne kanssa, älkää tehkö kiintymystenne piiriä ahtaammaksi." — Mestari K. H. kirjeessään Sinnettille.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Marraskuun 3 p:nä puhui maisteri Sven Krohn aineesta „P. E:n 'Suuri Seikkailu' puhdistuksen ja vihkimyksen tien oppaana”. Marraskuun 10 p:nä luki Ruusu-Ristin Johtaja, rva Hilda Pihlajamäki Pekka Ervastian esitelmän *Sfinksin arvoitus*. Esitelmä aloitti samannimisen sarjan, joka alunperin on pidetty Jyväskylän kesäkursseilla 1928. Marraskuun 17 p:nä luki johtajatar nti Bertha Lindberg sarjan seuraavan esitelmän *Ruumiimme hengen temppeleinä* ja marraskuun 24 p:nä rouva Hilda Pihlajamäki sitä seuraavan nimeltä *Tunnettu ja jälleensyntyminen*.

Ruusu-Ristin jäsenkokous ja jäsenten yhteinen pikkujoulunvietto on sunnuntaina joulukuun 1 p:nä klo 19.30. Ohjelmassa on m.m. joulupukki. Lahjoja voidaan etukäteen jättää Ruusu-Risti-Nuorten Kerholle, neiti Mirja Hytöselle.

Helsingin Ruusu-Ristin yleisöjuhla oli sunnuntaina t.k. 24 p:nä. Ohjelmassa oli m.m. rouva Tyyra Toivasen kiintoisa esitelmä mysteroitten merkityksestä, Gurli ja Hans Liljeqvistin musiikkia, Olivia Gebhardin kaunista laulua sekä Iita Leviskän ja Kaija Kuoppamäen henkeviä tanssiesityksiä.

Teosofisen Seuran timanttivuosisjuhla vietettiin Kansakoulukatu 8:ssa marraskuun 17 p:nä klo 12 p:llä. Tässä miellyttävässä ja tunnelmallisessa juhlassa oli arvokas ohjelma. Mainittakoon johtaja Yrjö Kallisen pirteä esitys T. S:n historiasta, tri W. Angervon kiintoisa esitelmä maailman synnytystuskasta, jossa hän osoitti miten tätä tuskaa jatkuu, kunnes henkinen täydellisyys on toteutunut ja lopuksi tri Angervon kirjoittama kaunis kuvaelma „Elämän sinfonia”, jonka etevästi esittivät Elbe Nissinen ja Jussi Snellman.

Fil. maist. Eino Krohnin väitöskirja „Objektivistinen estetiikka” oli marraskuun 2. p:nä julkisesti tarkastettavana Helsingin Yliopistossa.

Yliopiston historiallis-kielitieteelliseen luentosalin oli kerääntynyt runsaasti tiedonhaluista yleisöä, sillä jo ennakolta oli huhuiltu esitettävän väitöskirjan omalaatuisuudesta, ja luonnollisesti myös monet ruusu-ristiläisetkin halusivat olla todistamassa, kun ruusu-ristiläisestä tutkijajoukosta ensimmäinen otti ratkaisevan askelen kohti korkeinta akateemista oppiarvoa.

Väitöskirjan esittäjä piti vanhan tavan mukaan alkajaisesityksen (lectio praecursoria), missä antoi yhteenvedon väitöskirjansa sisällöstä ja tarkoituksesta painostaen samalla dogmivapaan, ennakkoluulottoman tutkimustyön tärkeyttä. Kysymyksessä oli todella katsantokanta, joka oli vallitseville esteettisille teorioille vastakkainen; sen mukaan kokemamme esteettiset arvot eivät suinkaan yksinomaan rajoitu yksilöittäin omaan sielunelämäänsä, vaan ne ovat olemassa myöskin ulkokohtaisina todellisuuksina.

Esteettisen kokemuksen Eino Krohn tällöin lähinnä Maximilian Becklin vedoten perusti siihen objektiiviseen irratiionaaliseen todellisuuteen, joka on kaikkia ilmiöitä kannattamassa, ja joka ulkoisessa ja toteutuneessa olemassaolossa koetaan raikkautena ja täydellisyytenä, todellisuuden voimakkaana läsnäolona. Tätä olemassaolon irratiionaalista todellisuutta, kaikkiallista kauneutta, ei kuitenkaan tavallisissa oloissa huomata, koska ihmisten mieli on kokonaan keskitetty asiallisiin, käytännöllisiin ja omiin itsekäisiin intresseihin. „Ympäröivä on meille tavallisesti vain käytännöllinen väline tai ruumiillis-sielulliseen organismimme vahingollisesti

tai hyödyllisesti vaikuttava tekijä. Tämän asenteemme tähden emme kiinnitä huomiota olemassaoloon pelkkänä läsnäolevana todellisuutena. Jos sen teemme, paljastuu se kauneutena", hän m.m. sanoi alkajaisesityelmässään.

Eino Krohnin käsitysten teoreettinen pohja on siinä uudenaikaisen filosofian objektiivisessa suunnassa, jota Saksassa nimitetään fenomenologiaksi ja Englannissa uusrealismiksi.

Alkajaisesityelmän jälkeen aloitti vastaväittäjä, prof. Erik Ahlman, yksityiskohtiin menevän kysymysten ja vastaväitteitten sarjan. Hän poimi esiin painovirheet ja epätarkkuudet, jotka nyt kerta kaikkiaan näkyvät kuuluvan väitöskirjaan, ja kävi lävitse koko 222-sivuisen teoksen yleisön seurattessa tarkkaavasti hänen ja väitöskirjan puolustajan välisestä keskustelusta. Hänen loppulausuntonsa oli erittäin hyvä, suorastaan harvinainen kuulla. Jo alussa, ryhtyessään esittämään huomautuksiaan, prof. Ahlman oli huomauttanut, ettei hän henkilökohtaisesti ole kaikissa kohdissa samalla kannalla kuin väitöskirjan esittäjä, mutta lopussa hän totesi, että väitöskirja on tieteellisenä tutkielmana erittäin ansiokas, ja hän sanoi huomaavansa, että tekijä on tavoitellut korkeampiakin päämääriä kuin akateemista oppiarvoa; teos on hänen mielestään monessa suhteessa lupaava ja on hyvänä lähtökohdana uusille tutkimuksille.

Tämän jälkeen esitti prof. Yrjö Hirn huomautuksensa. Hänen yleislausuntonsa oli erinomaisen myötämielinen siitä huolimatta, ettei hänkään subjektiivisen estetiikan edustajana ollut teoreettisissa kysymyksissä yhtä mieltä. Prof. Hirn totesi mielihyvin että teoksessa esitetyn teorian pohjalta todella voi päästä lähelle suurta taidetta, ja hän lausui uskonsa, että se tulee vaikuttamaan kohottavasti taidearvostelun tasoon vapauttaen sen liiasta sentimenttialismista.

Me puolestamme voimme ilmielmin todeta, että „Objektivistinen estetiikka” on kaunis, arvonantoa ansaitseva ilmaus tekijänsä totuudenpyrkimyksestä ja sen käytännöllisestä sovelluttamisesta. Totuudenetsijöinä voimme, jos olemme jotakin todellista saavuttaneet, tyytyä omaan valaistukseemme, mutta voimme myös pyrkiä jakamaan sitä muille, valaisemaan elämää ja sen ilmiöitä siten johtaen ihmisiä vähitellen, eri teitä, kokemamme todellisuuden vaikutuspiiriin. Näemme tämän aito-ruusu-ritiläisen kulttuuripyrkimyksen myös tässä Eino Krohnin filosofis-esteettisessä tutkielmassa, joka tahtoo nostaa esteettiset arvot oikeuksiinsa siitä alennustilasta, johon yksipuolinen relativistinen ja subjektiivinen ajattelu ne on saattanut. Toivokaamme, että se vakuuttava ihanteellisuus, joka siinä on tuotu ilmi, kasvattaa ne hedelmät, joita toisiakin käsityksiä edustavat tieteelliset auktoriteetit siltä odottavat; toivokaamme myös, että tämä uranaukaisija saa muillekin tieteen aloille seuraajia, jotka herättävät, valistavat ja nostavat!

J. Ptn.

„Objektivistinen estetiikka lähinnä silmällä pitäen Maximilian Beckin teoriaa”, maist. Eino Krohnin väitöskirja, on saatavissa Ruusu-Ristin Kirjallisuusseurasta. Hinta 35 mk.

C. Jinarajadasa, Adyarin Teosofisen Seuran etevänä pidetty puhuja piti julkisen esitelmän täällä Helsingissä Konservatorion suuressa juhlasalissa torstaina lokakuun 31 p:nä klo 20. — Ennen esitelmän alkua lauloi laulajatar Elbe Nissinen aarian Händelin oratoriosta „Messias”. Sen jälkeen astuivat lavalle juhmallisesti hra Jinarajadasa puettuna valkoiseen kaapuun sekä muihin intialaisen brahmiinin ornaatteihin, T. S:n nykyinen ja entinen Suomen ylishteeri hrat arkkitehti Rankka ja tri Sonck sekä hra Kallinen. Arkkitehti Rankka esitti ensin yleisölle hra J:n kertoen

hänen elämänsä vaiheet pääkohdittain, minkä jälkeen hra J. aloitti esitelmänsä. Aiheeksi oli ilmoitettu „Aineen ja hengen voittaja”. Hän luki aina muutamia lauseita valmiiksi kirjoitetusta esitelmästä, minkä jälkeen hra Kallinen suomensi puhutun. Hra J:llä on erittäin miellyttävä, pehmeä ääni ja hän tuntuu puhuvan hyvää ja kaunista englanninkieltä. Hra Kallinen suomensi selvästi ja kuuluvasti. Loppupuolen esitelmästä luki hra Kallinen suomeksi ilman että hra J. oli sitä lukenut edeltä englanniksi. — Esitelmän sisällys oli niin kuin odottaa sopii aivan ylimalkaista laatua, tarkoitettu etupäässä suurelle yleisölle, joka ei ennen teosofisista aatteista ole kuullut. Ainakin allekirjoittaneen jätti se teosofia, jota hra J. esitti, verraten kylmäksi. Siinä oli liian paljon „amerikkalaista” tyyliä, puhetta Amerikan miljoonista työttömistä, suurista sikalaumoista ja keittiöstäioista. — Ei ole epäilemistäkään, etteikö hra J. ole jotakin henkisiäkin asioita kokenut. Hän on ilmeisesti päässyt rauhaan oman itsensä kanssa, mutta se ei vielä merkitse, että voi ja osaa auttaa lähimmisiään niin kuin pitäisi. Koko pitkässä esitelmässä en huomannut painostettavan sen enempää Buddhan kuin Jeesus Natsarealaisenkaan käskyjä hengen tajuun, Jumalan valtakunnan saavuttamiseksi, ainoastaan ylimalkaista puhetta siitä, että ihmisen on löydettävä elämäntehtävänsä ja oitava sille uskollinen, silloin henki vapautuu. — Tilaisuudesta jäi mieleen positiivisena puoleina muisto miellyttävästä, erittäin hienostuneesta kulttuuripersoonallisuudesta. Ilmeisesti hra J. on esteetikko, taitelija, mikä selvittää paljon hänen ajatustapaansa ja puhetyyliään. Taitelijat näkevät ja uneksuvat kauniita asioita, mutta ei ole aina sanottu, että he osaavat selvittää, miten se kauneus on toteutettavissa täällä maan päällä. — Yleisöä oli sali täynnä.

UP.

Antroposofisen Seuran päämajasta Goetheanumista Sveitsissä oli täällä Helsingissä esitelmöimässä marraskuun 8:ntenä ja 11:ntenä p:nä tohtori *Otto Fränkl*. Esitelmöitsijä oli sangen miellyttävä persoonallisuus, verraten nuori mies ja hyvä puhuja. Erinomaisesti hän osasi pitää kuulijoiden mielenkiinnon vireillä esim. 11/11 pitämänsä esitelmän aikana, joka kesti puolitoista tuntia — yleisö ei näyttänyt lainkaan väsyneeltä. Asiat olivat tietenkin meikäläiselle verraten tuttuja. Iahduttava seikka oli, että esitelmöitsijä avoimesti tunnusti Steinerin kuuluneen Teosofiseen Seuraan ja olleen Saksan osaston yllishteerinä yli 10 vuoden ajan. Esitelmöitsijä kuitenkin koitti kiistää Teosofisen Seuran ja teosofian vaikutuksen Steineriin ja hän koetti laajasti perustellen osoittaa, kuinka Steiner itse oli kaiken mitä hän kirjoitti, omakohtaisten tutkimustensa kautta todennut oikeaksi. Emme tietenkään epäille, etteikö Steiner omakohtaisesti olisi asioita tutkinut, mutta varmana voitaneen pitää, ettei Steiner ilman teosofiaa olisi tutkimuksissaan päässyt niin pitkälle, kuin hän pääsi. Esitelmöitsijä edelleen kertoi, että Antroposofisen Seuran perustamisen pääasiassa oli aiheuttanut Krishnamurti-hullutus, jota Steiner ei hyväksynyt. — Yleisöä oli runsaasti ainakin siinä Uusmaalaisen Osakunnantalossa pidetyssä tilaisuudessa, jossa allekirjoittanut oli. Esitelmöitsijä puhui saksaksi.

UP.

Helvi Leiviskän sävellyskonsertti marraskuun 23 p:nä muodostui merkittäväksi voitoksi nuorelle säveltäjälle. Monen vuoden tutterat ponnistukset palkitsivat vihdoin tekijänsä. Hänen sävellyksistään jäi pysyvimmäksi vaikutelmaksi raikkaus ja eräänlainen sielullinen puhtaus. Myöskin saattoi panna merkille myöntäisen maailmankatsomuksen suoman henkisen tuen, joka heijastui sävellysten voimakkaassa kohoutumispyrkimyksessä ilmeten voitokkaimpana laajan pianokonsertin loppuvaiheilla. Pintapuolisuus ja ulkonaisten keinojen tehostaminen — nuorten

säveltäjään tavallisin heikkous — ei vaivaa Helvi Leiviskää. Hänen musiikkinsa kasvaa sisästäpäin kuin kukkaistarha pukeutuu oman olemuksensa mukaisiin muotoihin. Niin kirjoittaa musiikkia totuudenetsijä, joka ei pyri olemaan muuta kuin oma itsensä. Tässä suhteessa on Helvi Leiviskä paljon aikalaisiansa edellä.

Konsertin onnistumiseen myötävaikuttivat Ernst Linko, tri Toivo Haapanen ja kaupunginorkesteri.

Ruusu-Ristin sydämelliset onnittelet uskolliselle työntekijälleen!

J. P.-s.

Saksan antroposofinen seura lakkautettu Kansallissosiaalille vaarallisena. Tämän nimisenä oli seuraava uutinen Helsingin Sanomissa marraskuun 16 p:nä. Kansallissosialistisen maailmankatsomuksen totaliteettivaatimus on nykyään johtanut ristiriitaan Rudolf Steinerin perustaman antroposofisen koulun kanssa. Antroposofisen seuran maa-järjestön jo eilen tultua lakkautetuksi ryhtyi salainen valtiopoliisii tänään toimenpiteisin kokoseuran hajoittamiseksi. Tätä toimenpidettä perustellaan sillä, että puheenaoleva järjestö on valtiolle vihamielinen ja on sitä paitsi luonteeltaan hyvin vaarallinen. Se on kansainvälinen ja ylläpitää vielä nykyäänkin suhteita ulkomaiden vapaamuurareihin, juutalaisiin ja pasifisteihin. Lisäksi se kannattaa yksilöllisiä ja senvuoksi kansallissosialistisille maailmankatsomukselle vastakkaisia kasvatuseriaatteita. Näiden vastakohtien vuoksi on olemassa vaara, että seuran jatkuva olemassaolo vahingoittaisi kansallissosialismin etuja.

Svenska Pressenissä 20. XI, oli myöskin eräitä tietoja näistä toimenpiteistä. Kerrotaan, että m.m. antroposofiset seurät Badenissa, Bremenissä, Hampurissa ja Lüberkissä on hajoitettu. Hampurissa estettiin poliisin taholta yleisöä saapumasta wieniläisen viulutaiteilijan Carel von Balzin konserttiin, jonka antroposofinen seura oli järjestänyt. Antroposofit odottavat toimintansa kieltämistä koko Saksassa ja ylläpitämiensä koulujen sulkemista.

Jos nämä tiedot osoittautuvat oikeiksi, on taaskin tapahtunut tavatonta henkisen kulttuurin sortoa, maassa, jota aina on pidetty kulttuurin esitaistelijana. Meidän myötätuntoisimmat ajatuksemme ovat näinä aikoina suuriarvoisen yhteisen työmme saksalaisten puoltajien kanssa. Antroposofia Saksassa on ollut ja tulee olemaan suurimpia slunauksia.

Kirja-uutuudet:

G. Arundale: MOUNT EVEREST

Hinta 25: —, sid. 35: —.

H. Paloheimo: TOIVIOTIE. Hinta 20: —.

Emma Salonen: RISTI HIEKALLA „ 20: —.

MYSTICA, Kaisaniemenkatu 7.

Kirjain myyjä haetaan!

Kaikilla edustamillamme aloilla täydelliset lajivalikoimat.

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotituudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

PUHELIN 216

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OSAKEYHTIO

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. Teosofi
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

Ostakaa paita,

jota

Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustaja-Johtaja: PEKKA ERVAST

Johtaja: rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.
Hallituksen Varapuheenjohtaja: fil. maist. Eino Krohn, os.
Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: fil. maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiank. 16 B 33.

Rahastonhoitaja: herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin järjestö, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa, ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irtto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irttojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty seremonialliselle pohjalle, ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianmukaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa Rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Vuosikokous pidetään keväällä. Siinä uudet jäsenet juhlaallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin looshijäseniksi.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

PERUSTAJA: PEKKA ERVAST

TOIMITTAJA: EINO KROHN

SISÄLLYS:

Joulun sanoma	317
Toimittajalta	319
Toimitussihteeriltä	322
Uudestisyntyminen Kristuksessa.....	326
Uudestisyntyminen	332
Minuus ja joulu.....	339
P. E:n julkaisemattomista esitelmistä.....	342
Ruusu-Risti-lehden tilaajille.....	347
Tien varrelta	348

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijän aikakauskirja — Suomen vanhin teosofinen lehti.

Toimitus: *Eino Krohn* (vastaava), *Jorma Partanen* (toimitussiht.).

Julkaisija: **Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.**

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa sisältäen vähintään 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, maist. Eino Krohnille, os. Helsinki, Maneesink. 2 a C.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomaille doll. 2:—. Yksityisnumeron hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan lehden taloudenhoitajalta, Valdemar Kaade, Oikok. 15 A. 18.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Kaikkea ruusuristiläistä ja teosofista kirjallisuutta haluttaessa voidaan kääntyä Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran toimiston puoleen os. Helsinki, Meritullinkatu 33, ovi 2, puh. 23609 (toimisto) ja 24430 (toimitusjohtaja).

TOIVO ORMA KELLOSEPPÄ

Iso Roobertink. 1. Puh. 38302

Ostamalla uuden tai korjauttamalla vanhan kellon meillä tulette aina olemaan tyytyväinen

Kihla- ja kivisormuksia sekä hopeaa edullisesti.

Yli 10 v. kokemus Pariisiin ja New-Yorkin parhaissa liikkeissä ensimmäisenä pienten kellojen korjaajana.

SAIRASAPUTOIMISTO ja OPAS

SALVE

Helsinki. Vuorik. 5. P. 24364.

Palvelee yleisöä ant. sairaspua koteihin, opastaen potil. lääkäreille ja sairaaloihin, noutaen ne asemalta eri pyynnöstä. Hyvä koti lääkärihoitoon saapuville ja toipuville.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Joulun sanoma.

Joulu, juhlista jaloin, muistuttaa ihmisiä siitä, että valo kerran voittaa pimeyden, totuus valheen, veljesrakkaus itsekkyyden ja vihan.

Mutta ennen kaikkea se muistuttaa totuudenetsijöitä siitä, että Kristus on kerran syntyvä heidän sieluissaan, mystillinen Kristus, joka on kirkkaasti loistava aurinko sielun pimeydessä, totuuden ja rakkauden pyhä henki, itsekkään persoonallisuuden intohimojen takana. Sentähden jokainen totuudenetsijä kysyy sydämessään: milloinkaan se päivä koittaa? Milloin Kristus minun sielussani syntyy? Ja meistä totuudenetsijöistä, teosofeista ja mystikoista, tuntuu semmoinen asia niin kaukaiselta, sillä Kristus on täydellisyyden elämän puu ja meillä ei ole tietoa muusta kuin omien heikkouksiemme rististä.

Kuitenkin on meillä jossain sielussamme kuin aavistus siitä, ettei sen päivän tarvitsisi olla niin kaukaisessa tulevaisuudessa, ja viisaat kokeneet opettajat väittävät, että ihmisinä osaamme jouduttaa tuon merkillisen päivän nousua. Kuinka tämä on ymmärrettävissä? Onko meillä heikkouksissamme ja epätäydellisyydessämme niin suuri valta jumalallisen elämän yli, että saatamme ikäänkuin pakottaa sitä noudattamaan tahtoamme, — voimmeko me vapaalla tahdollamme määrätä koska Kristuksen tulee meissä syntyä.

Ei, pois se. Ei meillä ole mitään valtaa jumalallisen elämän yli. Sen omasta tahdosta riippuu, että se meissä syntyy. Ellei Kristus tahdo, olemme voimattomat. Jumalan „armo” on tosiasia, jota jokainen „uudestisyntynyt” saa kokea.

Mikä sitten on tämän pulmallisen arvoituksen ratkaisu? Sen yksinkertainen ja loogillinen ratkaisu on siinä, että Kristus aina tahtoo; Jumalan rakastava syli on aina avoinna, hänen ylitsevuotava armonsa ei koskaan lopu. Ihmiselämästä

lainatulla vertauskuvalla on sanottu, että Kristus on ylkä, joka odottaa morsiantaan, ihmisen sielua.

Kysymys ei ole siitä, tahtooko Jumala vai ei, eikä edes siitä, koska Jumala tahtoo. Kysymys on yksinomaan siitä, tahdommeko me ja koska me tahdomme. Meidän Herramme ja Mestariimme on aina valmis. Mutta olemmeko me? Jos olisimme valmiit, ei meidän tarvitsisi hetkeäkään turhaan odottaa. Aurinko aina paistaa, mutta meidän taivaamme on pilvessä. Olemme kuin neitsyet, jotka saivat käskyn odottaa ylkäänsä ja menivät ulos häntä vastaan. Mutta olemmeko tyhmiä vai olemmeko älykkäitä? Onko meillä öljyä lampussamme? Palaako tahdon tuli meidän sielussamme?

Ymmärtäkäämme siis, että asia todella riippuu meistä ajan suhteen. Olemme henkiolentoja mekin, ikuisen elämän perillisiä, eikä Jumalakaan meitä pakoita. Jos oikein käsitämme, on Kristuksen syntymä meissä Jumalan vapaan armon osoitus ja samalla oman inhimillisen vapautemme todistus ja sinetti. Näinollen en hämmästy, että Jeesus neuvoi meitä „valvomaan ja rukoilemaan”. Itse emme kykene arvostelemaan koska olemme valmiit taivaallista ylkää vastaanottamaan — sentähden emme saa koskaan heittäytyä itsevanhurskauden, itsekylläisyyden tai itserakkauden petolliseen laiskuuteen. Silmämme on aina oleva auki näkemään, kätemme aina valmis hankkimaan mitä meiltä puuttuu. Toisin sanoen: meidän tulee valmistaa itseämme, meidän tulee karkoittaa pilvet sielumme taivaalta, meidän tulee ylläpitää puhtauden Vesta-tulta sydämemme alttarilla.

Nyt kun vanha vuosi pian loppuu ja uusi taas alkaa, tehkäämme tili menneisyytemme kanssa; menneisyys elää muistissa, mutta on fyysillisenä todellisuutena kuollut. Kuolkaamme mekin pois menneisyytemme erehdyksistä, että voisimme syntyä uudestaan Kristuksen hyveissä, sillä kuinka uusi elämä voisi meissä syntyä, elleimme vanhasta kuole pois? Semmoinen on Joulun jokavuotinen sanoma.

Pekka Ervast

(Ruusu-Risti 1922.)

Toimittajalta.

Viikko sitten kävin yhdessä muutamien ystävien kanssa katsomassa toista sataa vuotta sitten eläneen saksalaisen runoilijan Heinrich v. Kleistin näytelmää „Homburgin prinssi”, jota esitetään Kansallisteatterissa. Vaikkakin näytelmän aatesisällössä on paljon sitä militaristista, preussilaista henkeä, joka useammin kuin kerran on vienyt Saksan kansan vapaata henkistä kulttuuria ja todellista kristinuskkoa vieroksuvaan asenteeseen, on kuitenkin kirjailijan ote niin yksilöllisen voimakas ja järkyttävä, että kuvaus psyykkisesti herkstä ja somnambuulisesta mutta samalla kertaa uhkarohkeasta ja toimintatarmoisesta prinssistä muodostuu todelliseksi elämykseksi, joka herättää paljon ajatuksia. Näytelmän keskeisin kohta on kysymys siitä, miten prinssi suhtautuu häntä odottavaan kuolemaan. Taistelussa ruotsalaisia vastaan on hän nim. odottamatta määräystä ryhtynyt ratsuväkineen hyökkäykseen, ja huolimatta siitä, että se johtaa voittoon, tuomitaan hänet kuolemaan sotalain rikkomisesta. Kun Homburgin prinssille vihdoin selviää, että hänen setänsä vaaliruhtinaan päätös on järkkymätön, valtaa hänet ensiksi kuvaamaton kauhu ja kuolemanpelko. Koko hänen sielunsa kapinoi tätä julmaa ajatusta vastaan ja hän alentuu polvillaan rukoilemaan kasvatustaiteen, vaaliruhtinatarta, pelastamaan hänet, sillä hänen kiihkeä halunsa on elää hinnalla millä tahansa, vaikka hänen täytyisi luopua rakastetustaan ja viettää kunniantonta elämää. Kun vaaliruhtinas saa prinssin rakastetulta, Oranian prinsessalta, kuulla, miten kurjassa tilassa tuo uljas sotapäällikkö on, päättää hän suostua prinsessin armonpyyntöihin, mutta siinä muodossa, että hän vetoaa Homburgin prinssin omaan velvollisuudentuntoon. Jos prinssi itse tuntee olevansa syytön ja ilmoittaa kantansa vaaliruhtinaalle, niin hänet armahdetaan. Tämä vetoamus muuttaakin koko prinssin sieluntilan. Se herättää hänessä valveille kirkkaan näkemyksen oikeasta ja väärästä, *kategorisen imperatiivin*, ehdottoman käskijän, josta Kleistin aikalainen Immanuel Kant oli puhunut, ja joka käsitys oli syvästi vaikuttanut kirjailijaan. Tässä uudessa valossa hän ymmärtää olevansa syyllinen eikä siis tahdo väistää kuolemantuomiota. Mutta kuolema ei häntä enää lainkaan järkytä. Sen ajatus tuntuu hänestä juhralta, koska hän siinä juuri elää ja toteuttaa jotakin ylipersonallista, ehdotonta velvollisuutta ja oikeutta. En tahdo paljastaa näytelmän

juonta kertomalla, miten kaikki lopuksi ratkaistaan, sillä joku lukijoista tahtoo kenties vielä itse nähdä sen. Mieleeni jäi kuitenkin erikoisesti okkultisena kohtana kuvaus kuolemanpelosta ja sen voittamisesta. Keskustellessamme asiasta huomautin, miten kauhu valtasi tämän näytelmän päähenkilön niin kauan kuin hän tajunnassaan samaisti itsensä sielunsa kanssa. Lyyrillisenä elämänkiihkona purkautui silloin sielun ja nautintojen itsesäilyttämiskiinti. Mutta kun tajunta tuli tietoiseksi siitä, että se ei ollut samaa kuin tuo sielullinen puoli tunnelmineen ja pyyteineen, joita se saattoi katsella jonakin objektiivisena, ulkokohtaisena, elettyään aikaisemmin subjektiivisesti niissä, kun se huomasi voivansa yhtä hyvin yhtyä johonkin tajunnan kannalta oleellisempaan, yli-persoonallisempaan, tässä tapauksessa eettilliseen arvoon, ja siinä elävänsä kuolemassakin, silloin hävisi myöskin kuolemanpelko. — Ja seuraavana päivänä saimme sunnuntailuennossa kuulla, miten P. E. eräässä kuolemaa koskevassa esitelmässään oli vielä kirkkaammin ja perusteellisemmin esittänyt näitä samoja näkökantoja tajunnan suhteesta kuolemaan.

*

Ja nyt olisi puhuttava Ruusu-Ristin seuraavasta eli kolmannestakymmenennestä toisesta vuosikerrasta ja kehoitettava Ruusu-Ristin tilaajia ja lukijoita edelleenkin muistamaan aikakauskirjaamme. P. E. ei milloinkaan unohtanut vuosikerran viimeisessä numerossa kääntyä lukijoitten puoleen muutamien lämpimien sanoin, joilla hän koetti herättää myötätuntoa sitä työtä kohtaan, jota Ruusu-Risti-aikakauskirja suorittaa. Tätä samaa myötätuntoa lehtemme edelleenkin kaipaa, jotta se voisi täyttää tehtävänsä totuudenetsijäin aikakauskirjana, joka milloinkaan muotoihin kangistumatta esittää totuudenetsijäin tutkimusten tuloksia kuitenkin kadottamatta sitä valppaan arvostelun kirkkautta, joka on yksi totuudenetsimisen ehdoton edellytys, jota ilman helposti voimme joutua ristiriitaisuuksien ja epämääräisyyksien hämäännykseen. Tämä ei merkitse sitä, ettei vapaa sana ja ajatus saisi päästä kuuluviin, mutta se sisältää sen, että Ruusu-Risti-lehdellä Ruusu-Risti-järjestön virallisena äänenkannatajana on oma kantansa. Se edustaa alkuperäistä H. P. B:n perustamaa teosofiaa ja P. E:n alkuunpanemaa ruusu-ristiläistä, kristosofista suuntaa, jotka eivät ole ristiriidassa toistensa kanssa. Missä määrin tässä onnistumme, on toinen kysymys.

P. E. kirjoitti joulukuun numerossa v. 1927 Ruusu-Ristilehden uutta vuosikertaa ajatellen:

„Kyllä tunnemme puuttemme. Kyllä tiedämme, ettemme osaa kaikkia miellyttää. Mutta totuutta etsimme ja totuuden puolesta tahdomme elää. Ken totuutta rakastaa, kuinka hän voisi olla meille kylmä?”

*

Joulu on taas ovella. Taivas, Kristus, on taas lähempänä ihmisten sydämiä. Keskellä talven pimeyttä ja kylmyyttä kukkii hengen kesä, sydämen lämpöinen suvi. Ihmisistäkin huomaa, että he ajattelevat enemmän toisiaan ihmisinä, saman suuren maailman orpolapsina, joiden tulee auttaa toisiaan. Kristus-rakkauden uudestisyntyttävä voima kolkuttaa ihmisten sydämille, ja monet, monet ottavat sen vastaan ainakin eteiskamariinsa. Tavalliset ajanvietejulkaisutkin sisältävät jotakin, joka liittyy joulun suureen sanomaan. Luin tässä hiljattain tällaisesta julkaisusta joulukertomuksen, joka oli tavallista syvällisempi, vaikka se kuvasi tapahtumaa Amerikan rahaylimystön joulunviettopaikassa, kalifornialaisessa loistohotellissa. Hotellin emäntä, nuori kaunis nainen, joka haaveili komeista filmisankareista, jotka vierailivat hänen hotellissaan, sai kuulla kertomuksen jouluyöstä Betlehemiissä kaksi tuhatta vuotta sitten, jolloin Marian täytyi mennä talliin synnyttämään lapsensa, koska majatalot olivat kaikki täynnä eivätkä ottaneet Josefia vaimoineen vastaan. Keskellä ylellisiä jouluvalmisteluja ilmestyykin hotellin eteiseen nuori pari, joka pyytää huonetta. Lapsi on juuri syntymässä heille. Mutta hotelli on aivan täynnä ja nuoret ihmiset ovat aivan köyhiä, matkalla työn hakuun. Hotellin vartija aikookin käännättää heidät takaisin, kun hotellin emäntä kuulee, mistä on kysymys, ja järkytettynä vaatii, että pian syntyvälle lapselle ja tämän vanhemmille täytyy valmistaa sija hänen majatalossaan. Kun ei muuta ole, luovuttaa hän heille sen loistohuoneiston, jonka on luvannut ihailemalleen filmisankarille. Hän kyllä ymmärtää, että hänen samalla on luovuttava kaikista turhista haaveiluista, mutta hän tekee sen ilolla ja onnella, sillä hän tuntee itsensä erikoisesti armoitetuksi, kun hänenkin osalleen on tullut jouluyön suuri ihme. Lapsi on syntynyt. Ja hän tuntee, että hänen elämänsä tästä lähtien on muuttuva toisenlaiseksi. Sillä „minkä teette jollekin näistä pienemmistä, sen teette minulle”.

Näiden ajatusten täyttämänä toivotamme Ruusu-Ristin tilaajille, lukijoille ja ystäville hyvää ja rauhallista joulua.

Toimitussihteeriltä.

Ruus-Ristin teosofisessa julistuksessa on Kristuksella keskeinen asema. Sanomme, että Kristus läpäisee koko maailmankaikkeuden makrokosmillisena periaattina ja vaikuttaa ihmisessä mikrokosmillisena täydellisyyssideana, mystilisenä Kristuksena.

Kristillisenä aikana ja kristikuntaan syntyneinä meillä on jo lapsuudessamme saatuna se ennakkokäsitys, että Kristus liittyy erityisesti Jeesus Nasarealaiseen. Ruusu-Risti painostaa todella Jeesuksen Kristuksen omalaatuisuutta ja merkityksellisyyttä, mutta samalla se viittaa kristinuskon aikaisempiin uskontoihin osoittaen, että Kristus on myös ollut niidenkin takana. Me emme kykene käsittämään Jeesuksen Kristuksen merkitystä, elleimme ensin näe Kristusta muissa uskonnoissa. Tämä tutkimus vaatii meitä ottamaan käytäntöön älyn, sen aistin, jonka käytöstä eräät uskonnolliset piirit vielä tänä päivänä varoittavat. Elämä vaatii kuitenkin, että meidän on itsenäistytävä, ennemmin tai myöhemmin, ja sen päämäärien mukaista on, että totuudenpyrkimyksemme, joka on ennen kaikkea tahdon asia, on älyllisesti vahvistettava. Tunteilu on tehnyt uskonnosta monille opiumiin verrattavan huumauskeino.

Niinpä siis Kristus-mysteriotakin tutkiessamme meidät ensiksi osoitetaan muiden uskontojen luo. Verraten pian näemme, että niissä on puhuttu samasta asiasta — Kristuksesta — eri nimityksiä käyttäen. Sama nimi on saattanut olla käytännössä kansan alemmanasteisia uskomuksia tulkitsemassa, ja siitä saattaa aiheutua vaikeuksia tutkimuksellemme; toisaalta taas useat nimitykset paljastavat meille eri toimintamuotoja tai olemistasoja Kristukseksi nimittämässämme kosmillisessa todellisuudessa, niinkuin osoittaa seuraava ote itämaisen tutkijan kirjoituksesta:

„Tämä Parabrahmam, joka on olemassa kosmoksessa ennen kaikkia muita olioita, on se ainoa olemus, josta puhkeaa olemiseen voimakeskus, jota nyt nimitän Logokseksi.

Tätä Logosta voidaan nimittää vanhojen kirjallijoiden kielellä joko Ishvaraksi tai Pratjagatmaksiksi tai Sabda Brahmamiksi. Kristityt käyttävät siitä nimitystä Verbum eli Sana, ja se on jumalallinen Khristos, joka on ikuisesti isänsä povessa. Buddhalaiset sanovat sitä Avalokitesvaraksi; joka tapauksessa Avalokitesvara yhdessä merkityksessä on Logos kokonaisuutena, vaikka kiinalaiseen oppiin on liittynyt muitakin ajatuksia. Miltei jokaisessa oppissa on esitetty henkisen voimakeskuksen olemassaolo, joka on syntymätön ja ikuinen, ja joka on latentissa tilassa

Parabrahmin povessa pralajan aikana, ja joka ilmenee tietoisien energian keskuksena kosmillisen toiminnan aikana. Se on ensimmäinen gnatha eli ego kosmoksessa, ja kaikki muut minät ja kaikki muut itset... ovat vain sen heijastumia eli ilmennyksiä. Sisimmältä luonnoltaan se ei ole tietomme ulkopuolella, kuten Parabrahman, vaan se on korkeimman tiedon kohde, mitä ihminen kykenee saavuttamaan. Se on se ainoa suuri mysteeri maailmankaikkeudessa, johon viittaamaan kaikki vihkimykset ja kaikki filosofiset systeemit on luotu." (T. Subba Row, *The Philosophy of the Bhagavad-Gita*, ss. 11—12.)

Toisessa kohtaa (s. 106—107) kirjoittaja esittää otteen Krishnan puheesta Bhagavad-Gitassa ja tulkitsee sitä:

„Minä olen Parabrahmamin kuva, joka on häviämätön, muuttumaton, ja (minä olen) ikuisen dharman (Lain) ja ehdottoman onnen asuinsija."

Tässä hän (Krishna) sanoo olevansa Parabrahmamin kuva, joka on ikuinen, ja jolla ei ole mitään vikaram'ia, ja hän on asuinsija, missä on ikuinen kosmoksen dharma, ja hän on myös onnen asuinsija. Tämän takia Logoksesta käytetään usein nimeä Sachchidanandam. Se on Sat, koska se on Parabrahman; ja Chit, koska siihen sisältyy kosmoksen ikuinen dharma, kosmillisen kehityksen koko laki; se on Anandam, koska se on onnen asuinsija, ja korkein ihmiselle mahdollinen onni saavutetaan, kun inhimillinen sielu saavuttaa Logoksen."

„Hiljaisuuden Äänessä", tässä teosofeille niin rakkaassa henkisen tien oppaassa, käytetään Kristuksesta m.m. Aalajan nimitystä. Seuraava ote esittää sanan merkityksen täydellisimmän:

„Ah voi, että kaikilla ihmisillä on Aalaja, kaikki ovat yhtä Suuren Sielun kanssa, ja että vaikka heillä se on, Aalaja heitä kuitenkin niin vähän hyödyttää."

Katso, niinkuin kuuhut kuvastuu tyynille aalloille, niin Aalaja kuvastuu pieneen ja suureen, sitä heijastaa pieninkin atoomi, ja kuitenkin se ei pääse kaikkien sydämeen. Ah, että niin harvat hyötyvät lahjasta, totuuden oppimisen verrattomasta edusta, olevaisten olioiden oikeasta käsityksestä, ei-olevaisten tiedosta!" (S. 27—28.)

Tämä käsite on siksi tärkeä, että yritämme sitä hieman valaista; sen keskeisyys ilmenee siitäkin, että se ja parmaartha-nimitys „ovat olleet syynä erottamassa oppisuuntia ja pirstomassa totuutta useampiin katkelmiin kuin mitkään muut mystilliset sanat". (H. P. B.) H. P. Blavatsky määrittelee Aalaja-nimitystä „Salaisessa Opissa" (I: 76—78 seuraavasti:

„Aalaja on Maailmansielu eli Anima Mundi — Emersonin yli-sielu — joka esoteerisen opin mukaan aikakautisesti muuttaa luontoaan. Vaikka Aalaja on ikuinen ja muuttumaton sisäiseltä olemukseltaan niillä tasoilla, joille eivät pääse ihmiset

eivätkä kosmilliset jumalat (Dhjaani-Buddhat), niin se muuttuu toimintakautensa aikana, mitä tulee alempiin tasoihin ja siis meidänkin tasoomme. Tuona aikana eivät ainoastaan Dhjaani-Buddhat ole yhtä Aalajan kanssa sielussaan ja olemuksessaan, vaan myöskin ihminen, joka on vahva joogassa (mystillisessä mietiskelyssä), „kykenee upottamaan sielunsa siihen”, niinkuin Aarjaasangha, joogaatshaarja-kouluun kuuluva opettaja sanoo. Tämä ei ole samaa kuin Nirvaana, vaan sitä lähin tila... Mahaajaana-koulun joogaatshaarjat sanovat, että Aalaja... on Tyhjyyden olennoituma, ja kuitenkin Aalaja on jokaisen näkyväsien ja näkymättömän olion perusta; ja että vaikka se olemukseltaan on ikuinen ja muuttumaton, se itseensä heijastaa jokaisen maailman kappaleen „niinkuin kuu kuvastuu kirkkaaseen tyyneen veteen”, mutta muut koulut väittävät tätä vastaan.” —

— „Mitä opettavat tästä asiasta esoteeriset „buddhalaiset”? Me vastaamme: heidän kannaltaan Aalajalla on kaksinainen, jopa kolminainen merkitys. Mietiskelevän Mahaajaana-koulun joogaatshaarja-järjestelmässä on Aalaja sekä Maailmansielu, Anima Mundi että kehittyneen adeptin Itse. „Se joka on vahva joogassa voi tahtonsa mukaan mietiskelyllä tuoda Aalajan todelliseen olemistilaan”. Aalajalla on ehdoton ikuinen olemassa-olo”, sanoo Aarjaasanga, Naagaardshunan kilpailija. Yhdessä merkityksessä se on Pradhnaa, joka Vishnu Puraanassa selitetään näin: 'Sitä, mikä on kehittymätön syy, kutsuvat etevimmät viisaat Pradhaanaksi, alkuperäiseksi perustaksi, joka on hieno Prakriti, nim. se, mikä on ikuinen, ja mikä samalla on (eli käsittää olevaisen) eikä ole... eli on paljas prosessi'... 'Prakriti' on kuitenkin epäasiallinen sana, ja Aalaja selittäisi sen paremmin, sillä Prakriti ei ole 'tutkimaton Brahma'."

Eräät meidän aikamme tiedemiehet, jotka ovat uskaltaneet tulkitsemaan itämaisten filosofisten systeemien sisältöä ja nimityksiä, ovat myös esittäneet käsityksensä tästä Aalaja-sanasta, joka, niinkuin yllä on esitetty, erityisesti tavataan mahaajaana-buddhalaisuudessa. Heidän tutkimuksistaan käy lähinnä ilmi, että tähän käsitteeseen on todella sisällytetty monenlaisia ajatuksia eri suunnissa. Aalaja-sana merkitsee suomennettuna „varastoa” tai „kokoomusta”, — se esiintyy m.m. Himaalajan nimessä, missä „hima” merkitsee lunta. Sen toisintona esiintyy muoto Aalaja-vidshnaana, joka on käännetty „varasto-tajunnaksi”. Nimitys on johtunut siitä, että tähän kosmilliseen tajuntaan sisältyvät *siemeninä* kaikki oliot; siihen pohjautuu siis myös ihmisen minä-tuntemus. Aalaja ei ole kuitenkaan käsitettävä yksinomaan ontologisesti; absoluutin peruselementtinä se on myös ihmisen buddhaiden perusta, ja tässä mielessä eräät suunnat käyttävät siitä nimitystä „Tathaagatan kohtu” (tathāgata-garbha). Joskus sen sijasta käytetään siementä merkitsevää biidsha- (bija-) sanaa. H. P. Blavatsky esittää „Salaisen

Opin" kolmannessa osassa (mihin on koottu hänen jälkeenjättämiään kirjoituksia) Kristuksen tämän biidsha-sanan vastineena sanoen, että edellinen on „tuon voiman länsimäinen personifikatio, jota intialaiset nimittävät biidshaksi, 'ainoaksi siemeneksi' eli Mahaa-Vishnuksi", ja selittää sitä toisessa yhteydessä:

„Luonnossa on salaperäinen prinssiippi, jota nimitetään 'Mahaa-Vishnuksi', joka ei ole tämän niminen jumala, vaan prinssiippi, joka sisältää biidshan, avataarismin siemenen, eli toisin sanoen on sellaisten jumalallisten ruumiillistumien voima ja syy. Kaikki maailman vapahtajat, boodhisattvat ja avataarat ovat vapahduksen puita, jotka ovat kasvaneet tästä ainoasta siemenestä, biidshasta eli 'Mahaa-Vishnusta'."

Aalajalle on yleensä annettu selvästi „älyllinen" leima; se esitetään ehdottoman tiedon perustaksi, ja tältä kannalta voidaan ymmärtää, että sen toisintonimityksenä on käytetty tshitta- (citta-) sanaa. H. P. B:kin, joka tavallisimmin liittää sen aatma-prinssiippiin, esittää sen esoteerisessa tattva-tyylissä manas-prinssiipin yhteydessä ja antaa sille toisinnoksi akaashan. Tämä on ymmärrettävissä, kun muistetaan, että filosofis-okkultiset nimitykset eivät ole kiinteitä, vaan että ne ovat merkityksestä riippuvia, ja että ne siis luokittelutaulukoissa muuttavat paikkaansa näkökannan mukaan. Aalaja-nimityksen käyttö ehdottoman totuuden merkityksessä esiintyy selvästi seuraavissa „Hiljaisuuden Äänen" sanoissa:

„Sinun tulee kyllästää itsesi puhtaalla Aalajalla, yhdistyä luonnon sieluajatukseseen. Sen kanssa yhtenä ollen olet voittamaton; erilläsi sinusta tulee Samvritin (suhteellisen totuuden) temmelyskenttä..." (s. 48). „Tiedä, että voittamasi yli-inhimillisen tiedon ja deevaviisauden virran täytyy itsestäsi, Aalajan kanavasta, vuotaa ulos toiseen uomaan" (s. 54).

Kristillisiä nimityksiä käyttäessämme voisimme myös sanoa, että Kristus on jumaluuden kolmas persoona, Pyhä Henki, tällöin luonnollisesti tarkoittaen sitä, että Kristus totuutena puhuu Pyhän Hengen kautta. Kristus jumaluuden toisena persoonana sisällyttää itseensä edellä mainitsemamme aanandan, onnen, ja kaikkeasyleilevän rakkauden, joka samalla on viisautta, buddhia. Ja Kristus aatma-buddhia vastaamassa merkitsee meille juuri sitä, minkä olemme huomanneet sisältyvän Aalaja-käsitteeseen: kaiken olevaisen kosmista täydellisyyss kuvaa.

„Isä ja minä olemme yhtä" —, nämä sanat tiedämme Jee-

suksen Kristuksen lausumiksi. Kun niitä mietimme, alamme ymmärtää, että Kristuksen mysterion tutkiminen vie meidät väistämättömästi Jeesuksen Kristuksen luokse, Hänen ystävyhteensä, Hänen veljeyhteensä.

Mutta sitä ennen on Kristuksen *meissä* synnyttävä.

Uudestisyntyminen Kristuksessa.

„Jeesus vastasi: „Totisesti, totisesti sanon sinulle: jos ei ihminen synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.” — Joh. 3. 5.

Joulun taas lähestyessä ihmisten ajatukset itsestään kohdistuvat aikaan kaksi tuhatta vuotta sitten, jolloin kristinuskon suuri perustaja ja jumalanpoika Jeesus Natsarealainen syntyi. Yhä uudelleen vuosi toisensa, vuosisata toisensa jälkeen toistetaan kirkoissa ja erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa tuo evankeliumien yksinkertaisin sanoin kerrottu tapahtuma Jeesuksen Kristuksen syntymästä. Hyvin harvoissa tapauksissa osataan katsoa asiaa muuten kuin ulkonaisena tapahtumana, kerran sattuneena historiallisena tapauksena. Useimpien kristittyjen mielestä Jeesuksen Kristuksen elämäntyö oli kertakaikkinen ihmiskunnan lunastus. Hyvin harvat ovat ymmärtäneet asian siltä kannalta, että tuo tapahtuma pari tuhatta vuotta sitten yhtä suuressa määrässä oli myös esikuva, ennakkotapaus, jonka on toistuttava jokaisen ihmisen sielussa, jotta maailma pelastuisi. Kristuksen on synnyttävä jokaisessa ihmisessä. Ennen ei voi tulla vapahdetuksi.

Nekin, jotka jollakin tavalla aavistavat, että Kristuksen on synnyttävä jokaisessa ihmisessä, ovat tottuneet ajattelemaan, että ihmisen persoonallisuus, tämä kaikille tuttu Paavo Pulliainen jalostuu, siksi kunnes siitä tulee vähitellen niin henkinen ihminen, että se kelpaa taivasten valtakuntaan. Tämä on tietenkin karkeata taikauskoa, sillä niin kuin sanotaan Joh. 3. 6: „Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä syntynyt on, on henki”. Tämä lihasta syntynyt persoonallisuus ei voi tulla kuolemattomaksi. Se varmasti kuolee, ellei se löydä sitä pelastuksen ankkuria, joka sen kuolemasta vapahtaa, ellei sitä lunasta Henki — Kristus. Sen on uudestisyntyminen Hengestä ja tultava taivasten valta-

kuntaan. Ihmisestä on tultava aivan toinen olento, hänessä on synnyttävä kristuslapsen. Koettakaamme muutamien vertauksien avulla asiaa ymmärtää.

Ajatelkaamme perhosen toukan muuttumista perhoseksi. Toukka ensin kutoo ympärilleen seittiverkon ja kotelon, jonka sisällä se asustaa. Kotelossa sille aivan kuin huomaamatta kasvaa siivet, siitä alkaa muodostua toinen olento. Ja eräänä päivänä perhosalku murtaa kotelonsa, perhonen lähtee lentoon, ja jäljelle jää vain kuori. Toukka on lakannut olemasta, ja maailmassa on aivan uudennäköinen olento, perhonen. Luonnonlain pakosta toukka aavistaa, että sen on lakattava olemasta, uhrauduttava ikäänkuin itseään korkeamman olennon hyväksi, jotta sen oma elämä, joskin muuttuneena, jatkuisi. — Aivan samalla tavoin voidaan ajatella persoonallisen ihmisen elämää ja uuden, hengen elämän avautumista hänessä. Me tavalliset persoonalliset ihmiset olemme perhosen toukkia, jotka kudomme ympärillemme ajatustemme ja tunteittemme kahlehtivaa verkkoa. Kun me huomaamme, että olemme vankeja, ja alamme aavistaa, että meidän on vapauduttava meitä kahlehtivista verkoista, me aloitamme taistelun itse kutomaamme verkkoa vastaan. Siinä taistelussa meidän voimamme vahvistuvat, ja eräänä päivänä ihmeeksemme huomaammekin olevamme aivan uusia olentoja, emme enää verkkojen ja koteloiden sitomia toukkia, vaan perhosia, jotka olemme vapaat lentämään Jumalan ihmeellisiin puutarhoihin. Me näemme tuossa kotelomme, persoonallisuutemme, kaikkine vikoineen, ennakkoluuloineen ja puutteineen, mutta itse me tunnemme olevamme aivan toisenlaisia olentoja.

Tähän toukka- ja perhosvertaukseen sisältyy epäsuorasti eräs toinenkin tärkeä henkisen elämän laki. Kerrotaan, että jos ihminen kotelosta irti ponnistelevan perhosen työtä auttaakseen rikkoo kotelon antamatta sen itsensä suorittaa koko työtä, siitä ei tulekaan elinkykyistä perhosta. Sen voimat ovat niin heikot, ettei se jaksakaan lentää. Jotta siitä tulisi oikea perhonen, sen on annettava itse rikkoo kotelonsa. Siinä työssä syntyvän perhosen voimat niin kasvavat, että se sitten kykenee lentämään. — Niin on myös ihmisen laita. Jos voisimme ajatella, että joku Mestari tahtonsa voimalla vapauttaisi jonkun ihmisen persoonallisuuden kahleista, siitä ihmisestä ei tulisikaan kykenevää hengenmaailman kansalaista. Kärsimykset, vastustus ja vaivat ne kasvattavat meille hengen siivet, niin kuin perhosen voimat kasvavat siitä, että se

ponnisteleo itse itsensä vapaaksi kotelostaan. Ymmärrämme, kuinka ehdottoman pätevä on väite, joka on esitetty, etteivät edes Mestarit voi ihmistä auttaa heräämään henkiseen elämään — hekin ovat vain tien osoittajia. Ihmisen on itse kattava kahleensa.

Toinenkin vertaus selvittää persoonalliselle tajunnallemme, mikä on oleva sen suhde uuteen ihmiseen. Maanviljelijä, joka kylvää siemenen, tietää, ettei hän korjaa enää sitä siementä, joka kerran on multaan peitetty. Hän tietää, että se siemen, joka peltoon kätketään, mätänee ja kuolee. Ilman sitä ei voi kasvaa uusi kasvi, joka tuottaa moninkertaisen sadon. — Jumala on maanviljelijä, joka tähän näkyväisen maailman peltoon kylvää meidät persoonalliset ihmiset. Jos persoonallisuuden mieli tuottaa sato, on sen kuoltava. Jos se tahtoo säilyttää itsensä, se ei tuota hedelmää. Jos se sitä vastoin tahtoo, että se tuottaisi hengen elämän moninkertaisen sadon, sen on kuoltava. Me olemme jokainen persoonallisena ihmisenä kuin vehnänjyvä. Mitä on vehnänjyvän tehtävä, jotta se oikein täyttäisi tehtävänsä? Miettikäämme tätä analogiaa useaan kertaan. Se osaltaan suggestiivisesti vaikuttaa persoonallisen tajuntamme muovautumiseen oikeaan asenteseen. Me olemme jokainen vehnänjyvä, mutta se uusi vehnäkasvi, joka siitä on kasvava, kun persoonallisuutemme vehnänjyvä kuolee, on uusi elämä, elämä Hengessä, elämä Kristuksessa.

Näin on täytynyt asioiden persoonalliselle ihmiselle selvitä. Oma mitättömyytensä on hänen osattava aavistaa, nöyräksi on hänen tultava omia saavutuksiaan ajatellessaan ennen kuin hänelle voi tapahtua se, jota symboliksi käsitettynä kuvaavat evankeliumien kertomukset Jeesuslapsen syntymästä. Nöyräksi on hänen sydämensä tultava kuin Marian ja vanhaksi ja maailman houkutuksiin kyllästyneeksi kuin Joosefin.

Aivan keskellä maallisia askareita saattaa Kristus ihmisen sydämessä syntyä. Hänen sydämensä ei ole vielä puhdas — lapsi syntyy tallissa, — mutta eläimet ovat jo kotieläimiä eivätkä enää raatelevia petoja. Tuo kokemus on ihmeellinen ja vaikuttava: on kuin päivätajunta siirtyisi pois fyysisistä aivoista ja hän olisi itsensä ulko- tai yläpuolella. Kuitenkin hänestä tuskin voi mitään huomata päältäpäin, sillä jokapäiväiset askareensa hän osaa suorittaa kuin ennenkin. Hän tuntee merkillistä voimaa ja mahtavuutta. Hän tuntee olevansa kuolematon olento, joka on yhtä ikuinen

kuin taivas ja maailmankaikkeus. Hänen sielunsa silmien ohitse kulkevat menneisyyden kuvat, jotka ikäänkuin uudelleen järjestyvät ja pelastuvat siihen uuteen tajuntaan, uuteen ihmiseen, joka on toinen olento kuin tämä jokapäiväinen persoonallisuus. Muutamia päiviä tämä ihmeellinen tunnelma saattaa kestää, mutta muisto siitä ei koskaan tajuunasta häviä. Hän kulkee kuin unessa tämän näkyväisen elämän suhteen ja tuntee elävänsä kaikkiallisen elämän yhteydessä. Hänen persoonallisuutensa ajatuksineen, tunteineen ja tapoineen on vain kuin kuori, josta hän omaksuu itselleen uuteen tajuntaansa ne rakennusaineet, jotka siinä ovat käyttökelpoisia. Tajuntansa laajuuden kannalta hän on vielä pieni lapsi hengen valtakunnassa. Hän on kuin Jeesuslapsi seimessä, joka ihmetellen katselee äitiään, isäänsä ja kolmea itämaista tietäjää, jotka ovat tuoneet loistavia kumminlahjojaan. Näin ei myöskään hengen elämään vasta herännyt ihminen vielä pitkään aikaan tunne „isäänsä ja „äitiänsä”, omaa ajatus- ja tunne-elämäänsä eikä korkeimpia periaattejaan, sisäisiä opettajiaan, „Itämaan tietäjiä”, aatmaa, buddhia ja manasta. Eikä hän vielä tunne omaa itseäänkään — lapsikaan ei osaa vielä sanoa „minä”. — Aikoja kuluu ja hän kasvaa hiljaisuudessa ja oppii ymmärtämään kokemustaan ja sitä uutta elämää, joka hänessä on syntynyt. Hän huomaa olevansa sangen merkillisellä tavalla kaksinainen olento. Hänessä on vielä hengissä entinen persoonallisuus, joskin olennaisesti muuttuneena. Ja sitten on hänessä tuo uusi olento, uusi ihminen. Persoonallisuudessaan eläessään hän päivänselvästi tajuaa, että tuon uuden elämän on vähitellen otettava koko valta käsiinsä, niin kuin Johannes sanoo Jeesuksesta: „Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähentyä”. Minun, persoonallisen ihmisen, on kuoltava, että tuo pieni lapsi kasvaisi ja varttuisi.

Ihminen, jossa Kristus on syntynyt, tietää nyt olevansa varsinaisen puhdistuksen tien alussa: persoonallisuudesta on karsittava pois kaikki ne ominaisuudet, jotka estävät tuon pienen lapsen kasvua ja ilmentymistä maailmassa. Ja hän ei enää voi erehtyä siitä, mikä on hyvää ja oikein: tuo lapsi hänessä on opas tällä uudella tiellä.

Lapsi vähitellen kasvaa tietoiseksi itsestään ja omasta varsinaisesta elämästään. Hetkittäin, jotka toistuvat yhä lyhenevien väliaikojen kuluttua, uusi elämä alkaa tulvia tuon kaksinaisen olennon sisään, ja hän silloin tuntee olevansa yksi olento, joka kokonaan elää siinä samassa ihmeellisessä

tajunnassa, jota hän ensi kerran koki silloin, kun Kristus hänessä syntyi. Hän tuntee, että uuden elämän perusvoimia ovat onni ja ilo, autuus ja kauneus, voima ja täyteys, josta ei mitään puutu. Ja hän jo aavistaa ja selvästi ymmärtää, että tätä on siis elämä Jumalassa, Hengessä, Kristuksessa, mistä kaikkien aikojen suuret viisaat ovat puhuneet. Nyt hänkin ymmärtää entistä selvemmin, mihin kaikki opettajat ovat tähdänneet, mihin pyrkineet viemään seuraajiaan. He ovat koettaneet kukin eri teitä kulkien herättää ihmiset tuon yhden ja saman Jumalan tuntoon. Hän tietää nyt, että Jumala, Kristus, on varmasti aina ollut olemassa, vaikka siitä eri aikoina on käytetty eri nimityksiä.

Hengestä syntynyt ihminen näkee edessään tien, joka vie kohti korkeuksia. Hän tuntee hyvin oman persoonallisuutensa huonouden, mutta samalla hän tuntee, että siinä uudessa ihmisessä, siinä pienessä lapsitajunnassa, joka hänessä on syntynyt, joka hänessä elää ja varttuu, on uuden taivaallisen elämän lupaus. Ja seuraava taival on se, että hänen persoonallisuutensa tulee niin kokonaan tuon kristuslapsen elämän täyttämäksi, ettei se enää tahraa taivaallista kaksoisveljeään. Hänestä on tultava yksi olento.

*

Näin jouluna erikoisesti ajatelkaamme näitä asioita, kun hengen maailma on lähellä tätä fyysillistä tasoa. Kristuksen syntymä meissä ei ole riippuvainen meidän erinomaisuudestamme, viisaudestamme, tiedostamme, vaan ennen kaikkea nöyryydestä, itsemme kieltämisestä, toisten hyväksi työskentelemisestä. Se voi tapahtua kenelle tahansa meistä. Mutta millaista sielun asennetta se erikoisesti vaatii? Sellaista, että ihminen osaa ja uskaltaa sanoa: „*Sinun tahtosi tapahtukoon, Isä, eikä minun!*” *Kun ihminen joutuu vaikeuksiin ja ristiriitoihin sen takia, että hän tahtois tehdä, mikä on hyvää ja oikeata, tehdä sen, mikä on Jumalan tahto, mutta ei osaa ratkaista, mikä Jumalan tahto on, kun hän päiväkausia ja viikkoja yhtämittaa sisässään mietiskellen kysyy: „Isä, mitä on minun tekeminen, etten väärin menettelisi?”*, niin silloin ei varmaankaan ole kaukana hänen joulunsa, Kristuksen syntymän mysterio.

Monen sydämessä kristikunnan piirissä on Kristus syntynyt, ilman että he tarkkaan ovat olleet tietoisia siitä, mitä heille on tapahtunut. Monet lahkojen perustajat, monet todella „heränneet”, monet mystikot ovat tuon kokemuksen

tehneet — mutta useat siihen pysähtyneet uskoen tulleen elämän päämäärään. Useat ovat luulleet olevansa Jumalan erikoislähettiläitä maan päällä tuon kokemuksen perusteella, jotkut ovat esiintyneet Jumalana, jotkut Jeesus-Kristuksena j.n.e. Surkeata on ajatella, että niin suunnattoman vähän nuo kokemukset ovat ihmiskuntaa auttaneet. — Tällaisten harhautumisten varalta on arvaamattoman tärkeää, että nykyään on mahdollisuus kuulla salatieteestä, ruusuristiläisyydestä, teosofiasta, jotka yksimielisesti teroittavat ihmisten mieliin, että tuo kokemus on vasta henkisen tien alku, ei mitenkään lopullinen päämäärä. Tuon kokemuksen tehtyään ihminen on vastasyntynyt lapsi taivasten valtakunnassa tai sen esikartanossa. Hän on siten vielä lapsi myös hengen asioiden tietämisessä, ei suinkaan vielä mikään opettaja ja tietäjä. Sen vuoksi on teosofinen maailmankatsomus niin siunattu asia, että ihminen voi jo etukäteen saada itselleen jonkinlaisen kuvan ja aavistuksen siitä henkisestä tiestä, joka on hänen edessään. Kun sitten todelliset henkiset kokemukset tulevat, hän on valmistunut niitä vastaanottamaan. Hän on tietämättään tuosta maailmankatsomuksesta muodostanut ikäänkuin maljan itseensä. Siihen hengen elämä voi virrata, ilman että se rikkoo hänen persoonallisuuttaan ja saattaa hänet pitämään itseään Jumalana tai Jeesuksena Kristuksena. — Varmaan on viisainta koettuaan henkisiä asioita vaieta toistaiseksi niistä, sillä ei pysty heti kokemuksen tehtyään arvostelemaan, mitä se oli. Parasta on odottaa ja tarkastaa pienen kristuslapsen kehittymistä. Vasta vuosien kuluessa etsijä oppii ymmärtämään sitä uutta elämää, joka on häneen tullut, vasta aikojen päästä oppii ihminen näkemään, että hänessä elää ja kasvaa uusi ihminen, varttuu viisaudessa ja Jumalan valtakunnan salaisuuksien ymmärtämisessä.

Oikea joulukuukausi on niillä, jotka sisäisellä tavalla ymmärtävät, mitä joulun juhliminen merkitsee, todellista joulua viettävät ne ihmiset, jotka sitä osaavat viettää Kristuksessa, jotka osaavat elää Jumalan onnessa ja autuudessa.

„Vaikka Kristus syntyisi tuhat kertaa Bethlehemiin, mutta ei sinussa, sinä jäisit vielä ikuisesti kadotetuksi”. — Angelus Silenus.

Uuno Pore.

Udestisyntyminen.

„Hermes Trismegistoksen salainen puhe udestisyntymisestä pojalleen Tat'ille.”

Tat: Yleisluontoisissa puheissasi, isä, puhuit arvoituksissa, etkä tehnyt selväksi ajatustasi käsitellessäsi ihmisen jumaluutta. Sinä sanoit, ettei kukaan voi pelastua, ellei hän synny uudelleen, mutta et tehnyt minulle tiettäväksi, mitä tällä tarkoitit. Kun olit puhunut kanssani... minä pyysin sinua opettamaan opin udestisyntymisestä, koska tämä oli se osa opetustasi, jota en tuntenut, mutta sinä et pitänyt soveliaana sen uskomista minulle siihen aikaan; sinä sanoit: 'Kun olet valmis vieroittamaan itsesi maailmasta, silloin opetan sen sinulle.' Olen nyt valmistunut vastaanottamaan sen; minä olen vieroittanut sydämeni ajatukset maailman petoksesta, ja minä rukoilen sinua suomaan sen, mikä minulta vielä puuttuu, niinkuin sanoit tekeväsi kun lupasit välittää udestisyntymisen minulle. En tiedä, kolmasti suurin, mistä kohdusta tai mistä siemenestä ihminen voi syntyä uudelleen.

Hermes: Poikani, Viisaus on kohtu, joka tulee raskaaksi hiljaisuudessa, ja siemen on todellinen Hyvyys.

Tat: Entä kuka on se, joka siittää, isä? Olen aivan ymmällä.

Hermes: Jumalan Tahto, poikani, on siittäjä.

Tat: Kerro minulle tästäkin; kuka on se, jonka avulla udestisyntyminen tapahtuu?

Hermes: Joku ihminen, joka on Jumalan Poika, (tai: Jumalan Poika, ensimmäinen ihminen?) joka toimii Jumalan tahdon alaisuudessa.

Tat: Ja minkälainen on se ihminen, joka syntyy udestisyntymässä?

Hermes: Hän, joka tällä syntymällä syntyy, on toinen; hän on jumala, Jumalan Poika. Hän on kaikki ja on kaikessa, sillä hänellä ei ole osuutta ruumiillisessa aineessa; hän kuuluu henkisesti havaittavien olioiden maailmaan, ja hän on kokonaan koottu Jumalan voimista.

Tat: Sanasi ovat arvoituksia, isä. Et puhu minulle kuin isä pojalleen.

Hermes: Tämän kaltaista asiaa ei voida opettaa, poikani; Jumala, kun hän niin tahtoo, palauttaa sen muistiimme.

Tat: Mutta se, mitä sanot, on mahdotonta, isä. Se loukkaa selvää järkeä. Kun kohtelet minua tällä tavalla, minulla on

hyvä syy kysyä: 'Olenko minä vieras isäni rodulle?' Älä kiellä minulta tätä lahjaa, isä. Olenhan sinun tosisyntyinen poikasi; selitä minulle, mitä on uudestisyntyminen.

Hermes: Mitä voin sanoa, poikani? Tätä asiaa ei voida opettaa, etkä sinä voi nähdä sitä näköelimilläsi, jotka ovat aineellisista elementeistä tehtyt. En voi kertoa sinulle muuta kuin tämän, että Jumalan armosta minuun on syntynyt muoto, joka ei ole tehty aineesta; minä olen mennyt ulos itsestäni ja siirtynyt kuolemattomaan ruumiiseen. En ole nyt se ihminen, joka olin; olen syntynyt uudelleen hengestä (*nous*) ja ruumiillinen hahmo, joka minulla oli ennen, on nyt poissa minusta. En ole enää värillinen ja kosketeltava esine, ulottuvaisuuksien olio; olen nyt vieras tuolle kaikelle ja kaikelle sille, mitä näet, kun katselet ruumiillisella näkölläsi. Sellaisille silmille kuin sinulla on, poikani, en nyt ole näkyvässä.

Tat: Isä, olet saattanut minut raivohulluksi. Tahdotko väittää, etten tällä hetkellä näe itseäni?

Hermes: Toivoisinpa, että sinäkin, poikani, olisit päässyt itsestäsi, niin että olisit voinut nähdä, ei niin kuin ihmiset nukkuessaan näkevät unikuvia, vaan niinkuin sellainen, joka on hereillä.

Tat: Nyt, isä, olet todella saattanut minut sanattomaan hämmästykseen. Näenhän sinut, isä, vartaloltasi muuttumattomana, ja piirteesi ovat samat kuin ennen.

Hermes: Sinäkin erehdyt. Kuolevainen muoto muuttuu päivä päivältä; se muuttuu ajan kuluessa suuremmaksi ja pienemmäksi, sillä se on harhaa.

Tat: Mikä sitten on todellista, oi kolmasti suurin?

Hermes: Se, mitä aine ei saastuta, poikani, ja jota rajat eivät rajoita, se, millä ei ole väriä eikä muotoa, se, mikä on verhoton ja on loistava, se, joka käsitetään vain itsensä avulla, se, mikä on muuttumaton ja vaihtumaton, se, mikä on hyvää.

Tat: Olen varmaan tullut hulluksi, isä. Olen menettänyt sen järjen, mikä minulla oli. Luulin, että opetuksesi olisi tehnyt minut viisaaksi, mutta kun panet tämän ajatuksen eteeni, järjenjuoksuni seisahtuu.

Hermes: Niin juuri onkin, poikani. Tulen, joka nousee, maan, joka vaipuu, juoksevan veden ja hengittämämme ilman me tajuamme aisteillamme, mutta kuinka voit tajuta pelkällä aistimella toisenluontoisen asian, sen, joka ei ole kova eikä nestemäinen, joka on kokoamaton ja hajoamaton,

sellaisen, minkä vain jumalallinen kyky [tai: Jumalan voima] voi käsittää ja vaatii kykyä käsittää ruumiitonta?

Tat: Onko se sitten minun kykyne saavuttamattomissa, isä?

Hermes: Taivas varjelkoon, poikani. Vedä se itseesi, ja se tulee; tahdo sitä, ja se syntyy. Pysähdytä ruumiillisten aistiesi toiminta, ja silloin on jumaluus sinussa syntyvä.

Mutta jos haluat uudestisyntyä, sinun on puhdistettava itsesi aineen järjenvastaisista kiusauksista [s.o. intohimoista].

Tat: Mitä sanot, isä, onko minulla kiusaajia itsessäni?

Hermes: Kyllä, poikani, eikä niinkään harvoja. Ne ovat kauhistuttavat, ja niitä on paljon.

Tat: Minä en tunne niitä, isä.

Hermes: Jo tämä tietämättömyys, poikani, on yksi kiusauksista. [Ilmeisesti toisen kirjoittajan lisäys:]

Toinen on kärsimys; kolmas on hillittömyys; neljäs on pyyde; viides on vääräys; kuudes on himokkuus; seitsemäs on erehtyväisyys; kahdeksas on kateus; yhdeksäs on petos; kymmenes on viha; yhdestoista on ajattelemattomuus; kahdestoista on ilkeys.

Nämä ovat kaksitoista luvultaan, mutta niiden alaisuudessa on myös monia muita, poikani, ja aistien välityksellä ne pakottavat ihmisen, joka on sidottuna ruumiin vankilassa, kärsimään kaikesta, mitä ne määräävät. Mutta kun Jumala on armollinen ihmistä kohtaan, ne lähtevät hänestä kerrassaan, ja silloin on järki [tai: Jumalan Sana] saanut ihmisessä asuinsijan. Sellainen on uudestisyntyminen.

Ja nyt, poikani, älä puhu, vaan pysy hartaassa hiljaisuudessa, niin Jumalan armo tulee meille.

*

Iloitse nyt, poikani. Jumalan voimat ovat sinut puhdistaneet, sillä ne ovat tulleet rakentamaan sinuun järjen [tai: Jumalan Sanan] ruumista. Jumalan tieto on tullut meille, ja sen tullessa, poikani, tietämättömyys on ajettu ulos.

Ilo on tullut luoksemme, ja hänen tullessaan, poikani, Murhe pakenee pois mennäkseen niihin, joissa on tilaa hänelle.

Ja Ilon jälkeen kutsun kolmannen voiman, säyseän Pidättyväisyyden. Oi ihanin voima! Ottakaamme, poikani, hänet vastaan riemumielin. Katso, kuinka hän on tullessaan karkoittanut hillitömyyden.

Ja nyt kutsun neljännen voiman, Kestävyuden, Pyyteen vastakohdan...

Ja tämä, poikani, on oikeusistuimien, Oikeuden valtaistuimien. Katso, kuinka hän on ajanut pois Vääräisyyden. Meille on tapahtunut oikeus ilman tuomiota, koska Vääräisyys on poissa. Kuuden-

neksi voimaksi kutsun Epäitsekkyuden, Himokkuuden vastakohdan. Ja kun Himokkuus on lähtenyt...

Seitsemänneksi kutsun Totuuden. Pakene, Petos, sillä Totuus on tullut.

Katso, poikani, kuinka Totuuden saapuessa Hyvyys on täydellistynyt, sillä Kateus on lähtenyt meistä ja myöskin muut kiusat.

Totuus [tai: Todellisuus] on tullut meihin, ja sitä ovat seuranneet Hyvyys ja Elämä ja Valo. Mikään pimeyden kiu-soista ei enää ole tullut kimppuumme; ne ovat lentäneet matkoihinsa havisevin siivin.

Näin, poikani, on järjellinen olento syntynyt meihin, ja sen syntymisen kautta meistä on tullut jumalia. Kuka hyvänsä onkin Jumalan armosta saanut tämän jumalallisen syntymän osakseen, hän hylkää ruumiiseen perustuvan ymmärryksen; hän tietää olevansa koottu Jumalan voimista, ja tämän tietäen hän iloitsee. —

Tat: Isä, Jumala on tehnyt minusta uuden olennon, ja nyt näen, en ruumiillisilla silmilläni, vaan hengen voimalla.

Hermes: Niin juuri onkin, poikani, kun ihminen syntyy uudelleen; se, mitä hän näkee, ei ole kolmiulottuvainen ruumis, vaan ruumiiton.

Tat: Isä, nyt kun näen hengessä, huomaan olevani kaikki. Olen taivaassa ja maassa, vedessä ja ilmassa, olen eläimissä ja kasveissa, olen lapsi, joka on kohdussa, ja lapsi, joka ei vielä ole syntynyt, ja lapsi, joka on syntynyt. Olen läsnä kaikkialla.

Hermes: Nyt, poikani, tiedät, mitä uudestisyntyminen on.

Tat: Mutta kerro edelleen: mistä johtuu, että kymmenen voimaa karkoittavat pimeyden kiusaukset, jotka ovat kaksitoista luvultaan? Mistä tämä johtuu, oi kolmasti suurin?

Hermes: Tämä maallinen maha, poikani, josta olemme vapautuneet, on koottu eläinradan toimesta, joka yhdestä ja samasta synnyttää monenlaisia muotoja johtaakseen ihmisiä harhaan. Ja koska merkkejä, jotka muodostavat eläinradan, on kaksitoista, sen synnyttämät voimat, poikani, jakaantuvat kahteentoista osastoon. Kuitenkin ne ovat samanaikaisesti erottamattomat, koska ne toiminnassaan ovat yhtä, sillä älyttömän ylläkkeen hillitön raivo on jakamaton. Hyvällä perusteella ne siis lähtevät yhdessä pois, niinkuin edellä sanoin. Ja järjenumukaista on myös se, että niiden karkoittaminen tapahtuu kymmenen voiman, dekaadin toimesta. Sillä kymmenikkö, poikani on luku, joka synnyttää sielun (*psykhogonos*). Elämä ja valo muodostavat yhdistettyinä yksikön, ja luku yksi on kymmenikön lähde. On siis järjenumukaista, että yksikköön sisältyy kymmenikkö. —

Tat: Sano minulle, isä, hajaantuuko tämä jumalallisista voimista koottu ruumis milloinkaan?

Hermes: Vaiti! Älä puhu sellaista, mikä on mahdotonta. Olisi jumalatonta sanoa niin. Onko henkesi silmä sokaistunut? Aineellinen ruumis, joka on aistittava olio, eroaa suuresti tästä toisesta ruumiista, joka on tosiolevaisen luonteinen. Edellinen on hajaantuvainen, jälkimmäinen hajaantumaton. Edellinen on kuolevainen, jälkimmäinen kuolematon. Etkö tiedä, että olet tullut jumalaksi ja Yhden pojaksi, niin kuin minäkin? —

Tat: Isä, haluaisin oppia sen ylistyslaulun, jonka kertomasi mukaan Poimandres ennusti sinun kuulevan voimien laulamana, kun olit noussut taivaan kahdeksanteen piiriin.

Hermes: Teet oikein, poikani, toivoessasi sitä, sillä olet puhdistunut nyt, kun olet jättänyt maallisen majasi. Poimandres, Valtiuden Henki (*ho tês authentias nous*), ei kertonut minulle enempää kuin mikä on kirjoitettuna kirjassa ¹⁾, sillä hän tiesi, että itse kykenisin oppimaan kaikki asiat ja kuulemaan, mitä haluaisin, ja näkemään kaiken; ja hän jätti sen minulle... Ja niin voimat, jotka ovat kaikissa olioissa, laulavat myös minussa itsessäni.—

Tat: Isä, haluaisin kuulla tuon laulun. Tahdon omaksua sen ajatuksissani.

Hermes: Ole sitten hiljaa, poikani, ja kuuntele uudesti-syntymisen ylistyslaulua. En aikonut ilmaista sitä sinulle näin äkkiä.

Avautukoot minulle kaikki maailmankaikkeuden kätköt, ja kuunnelkoon koko luonto hymniäni.

Vaikene, oi maa, ja te puut, älkää liikuttako lehviänne; minä laulan ylistystä Hänen, joka on Kaikki ja Yksi.

Vaietkaa, taivaat, ja te tuulet, olkaa ääneti;

kuulkoon taivaan kuolematon piiri minun sanani.

Sillä minä laulan ylistystä Hänen, joka loi kaikki oliot, joka kiinnitti maan ja ripusti taivaan sen ylle,

joka saattoi suloisen veden virtaamaan Valtamerestä maihin, missä ihmiset asuvat,

jotta se antaisi elatusta koko luomakunnalle,

ja antoi käskyn tulelle ilmestyä

jumalten ja ihmisten käytettäväksi heidän töissään.

Ylistäkäämme kaikki yhdessä Häntä,

joka on korkealla taivaassa, tämän kaiken luoja.

Hän on minun henkeni silmä;

¹⁾ Viittaus „Poimandres”-nimiseen hermeettiseen kirjoitukseen.

ottakoon hän vastaan voimieni laulaman ylistyksen.
Te Voimat, jotka sisälläni olette, ylistäkää Yhtä ja Kaikkea;
laulakaa tahtoni mukaan kaikki te voimat, jotka sisälläni
olette.

Oi pyhä tieto, sinä valaiset minua,
ja sinun kauttasi laulan ylistystä ruumiittomalle valolle.
... minä riemuitsen hengen ilossa,
iloitkaa kerallani, te kaikki voimat.

— — —
Oi hyvyys, joka minussa olet, ylistä Hyvyyttä;
oi Elämä ja Valo, sinusta tulee ylistyslaulu, ja sinuun se
menee.

Minä kiitän sinua, oi Isä, joka vaikutat voimissani;
minä kiitän sinua, oi Jumala ...
Näin huutaen voimat, jotka sisälläni ovat, täyttävät tahtosi,
ylistäen Kaikkea, ne täyttävät tehtäväsi.
Sinun Sanasi laulaa kauttani ylistystäsi,
sillä sinä, oi Henki (*Nous*) olet paimeneni.
Minun kauttani ota vastaan kaikelta puheen uhri,
sillä kaikki on sinusta, ja sinuun kaikki palajaa.
Oi Valo, valaise sinä henkeä, joka on meissä,
oi Elämä, pidä hengissä sieluni.
Ihmisesi huutaa näin sinulle niiden [aistien] välityksellä,
jotka olet luonut,
mutta hän on sinun ikuisuudestasi saanut ylistyssanat, jotka
hän lausuu.

Olen nähnyt sen, mitä etsin,
olen löytänyt levon sinun tarkoituksesi mukaan,
sinun tahdostasi olen syntynyt uudestaan. —

Tat: Isä, ylistyslaulullasi Jumalalle olet tuonut minunkin
maailmaani —

Hermes: Ei, poikani, sano ennemmin „minun ruumiitto-
maan maailmaani”.

Tat: Hymnilläsi olet tuonut uutta voimaa ruumiittomaan
maailmaani, ja ylistyslaulusi on antanut hengelleni uutta va-
laistusta. Mutta nyt minäkin haluan esittää Jumalalle itse
sepittämäni ylistysuhrin. —

Hermes: Poikani, älä tee sitä ajattelemattomasti.

Tat: En, isä. Sen, minkä näin hengessä, haluaisin lausua
julki puheessa.

Oi, sinä, joka olet sen työn ensimmäinen alkuunpanija, jonka
avulla uudestisyntyminen on minussa tapahtunut,
sinulle, oi Jumala, tuon minä, Tat, puheeni uhrin.

Oi Jumala, sinä olet Isä,
 Oi Herra, sinä olet Henki.
 Ota minulta ylistykset sellaiset kuin haluat,
 sillä sinun tahdostasi kaikki on minulle valmistettu.

Hermes: Hyvä, poikani; olet esittänyt uhrin, joka kelpaa Jumalalle, kaiken Isälle. Mutta lisää, poikani: „Sinun Sanalasi”.

Tat: Kiitos, isä.

Hermes: Iloitsen, poikani, että lupaat antaa sadon. To- tuudesta on sinussa versova hyveen kuolematon oras, sillä hengen työn kautta olet tullut tuntemaan itsesi ja Isäsi.

Kun nyt olet oppinut tämän minulta, poikani, sinun täy- tyy luvata, että vaikenet etkä paljasta kenellekään uudesti- syntymisen opetusta, jottei meitä pidettäisi maailman pahen- tajina.

Tämä riittää, sillä olemme kumpikin riittävästi tyydyttä- neet tarpeitamme, minä opettajana ja sinä oppilaana.

[Kirjoittajan lisäys:] Tämän esityksen uudestisyntymi- sestä olen yksityisesti kirjoittanut niiden luettavaksi, joille Jumala itse haluaa sen tehdä tiettäväksi, enkä kaikelle kan- salle, jottei meitä pidettäisi maailman pahentajina.

Corpus Hermeticum (Scott): Lib. XIII.

Suom. J. P t n.

Vastuu.

Yao oli vain silloin rauhassa valtaistuimellaan, kun hän tiesi, että kansa oli tyytyväinen ja hoiti rauhassa toimiansa. Usein hän matkusti henkilökohtaisesti tutustumaan kansan ilaan. Vaikka hän oli puettu keisarilliseen pukuun ja arvonsa merkeihin ja ajoi punaisissa, valkeitten hevosten vetämissä valtio- vaunuissaan, hän ei pitänyt arvonsa vastaisena mennä matalimpiinkin olkikattoisiin mökkeihin keskustelemaan kansan köyhimpien kansa.

„Paleleeko kansa?” hänen tapansa oli kysyä. „Se on minun vikani.”

„Näkeekö kansa nälkää? Se on minun virheeni.”

„Tekeekö se rikoksia? Syy on minussa.”

Kiinalaisesta kronikasta.

Minuus ja joulu.

Se oli alussa vain jokin olio. Sellainen se oli ollut jo maailmojen aikoja. Oli kulkenut elämän virtojen mukana ja niiden vastuulla.

Kerran sitten „oliolle” sattui jotakin. Siinä puhkesi jokin, ja se jokin oli ajatus: „Minä olen Minä”.

Tämä vastasyntynyt Minä ei enää kulkenut virran mukana niin kuin ennen. Hän tajusi olevansa vastuussa. Hän tähysteli ja ryhtyi melomaan. Hän ahersi paljon ja monenlaista. Hän oppi seisomaan omilla jaloillaan, — osittain ainakin. Hän oppi Minänä kävelemään.

Sitten tuli Elämä tiellä vastaan ja sanoi: „Mitä näet, oi Minä?” Minä käänsi päänsä ja näki näyn: monta oliota ja monta minää kompuroi siellä ja täällä. Silloin Minässä puhkesi käsitys: „Nuo eivät osaa kävellä”.

„Aivan oikein”, sanoi Elämä ja lisäsi: „Opasta heitä!”

Minä ryhtyi opastamaan. Hän oppi puhumaan neuvon sanoja. Opastaessaan Minä saavutti palkkanaan puhumisen taidon. Hän puhui taitavasti. Minän sanat eivät vain kävelleet — ne toisinaan lensivät. Lentäessään ne loistivat. Ja hän itsekin loisti.

Mutta silloin tapahtui jotakin: Minä väsyi, ja hän nukahti. Kun Minä jälleen heräsi, tuntui kuin hän olisi nukkunut ainakin tuhat vuotta. Ja hän oli unohtanut. Hän ei ollenkaan muistanut olleensa loistava puhuja. Eikä hän liioin muistanut Elämän sanoneen: „Opasta heitä!” Mutta häntä ihmetytti se, että hän osasi kävellä ja melkeinpä lentää, kun monet muut vain kompuroivat. Minää harmitti. Sillä hänestä näytti, etteivät he oikein yrittäneetkään. Minästä näytti niinkuin oliot olisivat tahallaan kulkeneet huonoja teitä ja välttäneet hyviä teitä. Sentähden Minä puhkesi puhumaan: „Jos te kuljette tuota tietä, käy teille huonosti, mutta kulkiessanne tätä tietä teille käy hyvin”.

Ja mitä tapahtui? Kävi niinkuin Minä oli sanonut, ja kokemuksesta oppineet oliot sanoivat: „Hän on profeetta!”

Ja hän olikin. Minä itsekin tiesi sen. Hän loisti taas. Hän miltei häikäisi loistollaan.

Mutta oltuaan eräitä aikoja profetallisessa loistossaan Minä väsyi ja nukahti jälleen.

Herättyään tasan tuhannen vuoden kuluttua Minä jälleen ihmetteli. Ympärilleen katsottuaan häntä etenkin ihmetytti

se, että hän seisoj ja kulki voimakkaana tiellään, kun olioiden suuri joukko heikosti hoiperteli.

Tämä herätti Minässä ajatuksen: „Heille on näytettävä voiman tie!” Ja Minä näytti. Minä näytti voimatekoja. Hän siirteli vuoria uskollaan.

Ja kansa ihmetteli. Kansa sanoi: „Hän on Ihme!” Ja Minä loisti jälleen. Hän tiesi sen itsekin.

Mutta hän väsyi. Ja herättyään tasan tuhannen vuoden kuluttua unestaan Minä yhä ihmetteli. Minä ihmetteli kansan heikkoutta.

Keskellä ihmettelyä heräsi Minässä ajatus: „Kansaa on ruualla vahvistettava”. Silloin Minä tahtoi ruokkia heikkoja ja nälkäisiä. Ja monet tulivat kylläisiksi. Ja kylläisinä he istahtivat tien viereen.

Silloin Minä väsyi, ja nukkui pois.

Kun Minä aikanaan taasen heräsi, ei hän mitään tiennyt eikä muistanut.

Mutta Minässä heräsi aavistus. Minä aavisti, että häneltä odotetaan jotakin. Kansa odottaa. Elämä itse odottaa. Minä jo aavisteli, mitä häneltä odotetaan. Mutta tätäpä Minä melkein pelkäsi. Sillä Minästä tuntui, kuin häneltä olisi odotettu heittäytymistä tunnetusta tuntemattomaan, lämpimästä kylmään, kodista kodittomuuteen... Sentähden Minä melkein pelkäsi.

Kuitenkin Minä hillitsi pelkoaan ja oli varuillaan. Ei sitonut itseään mihinkään. Ei piilottautunut. Oli vain, kuunteli ja odotti.

Tällöin tapahtui suuria. Joulukuu oli aikojen aamuna lähtenyt avaruuteen, saavuttaen ja sivuuttaen yhden maailman toisensa jälkeen. Tällä avartumisellaan Joulukuu läheni Maaemoakin. Ja niin kävi, että Maaemo tuli neitseellisesti rasakaaksi ja synnytti Joulun. Syntyi Kristus. Syntyi Rakkaus.

Minä kutsuttiin myös aikanaan syntymäjuhlaan. Minä sai katsella, miten Rakkaus tenhosi. Minä näki, miten Rakkaus puhetta piti, miten profetoi, ruokki ja voimansa osoitti.

Minässä heräsi ihailu, kunnioitus, luottamus Rakkauteen. Minästä tuntui kuin Joulun juhla olisi kuiskannut: „Jospa rakastaisit!” Ja Minä lisäsi puolestaan: „Niin, silloinpa voisit heittäytyä tunnetusta tuntemattomaan, lämpimästä kylmään, kodista kodittomuuteen...”

Ja minä kokeili. Kokeili toisella jalallaan. Kunnes toinenkin jalka seurasi mukana. Sillä rakkaudessa oli elämä. Sentähden rakkaus voitti pelon.

Silloin heräsivät myös vanhat muistot. Minä muisti mi-

ten Elämä oli kerran sanonut: „Opasta heitä!” Nyt Minä ymmärsi, että kun opastaessaan rakastaa, niin jaksaa. Silloin ei väsy, ei tarvitse nukkua pois.

Minä joutui uuteen kouluun. Rakkaus herätti hänessä vanhat nukkuneet kyvyt. Hänen oli puhuttava. Mutta Minä rajoitti itseään puhuessaan. Hän ei sallinut itsensä puhuvan enempää kuin mitä hän kykenisi puhumaan rakkaudessa. Aluksi se kävi hitaasti. Sillä sanat olivat synnyttävät uudestaan rakkaudessa. Aluksi Minällä oli vain pieni varasto rakkaudessa synnytettyjä sanoja. Mutta uusia sanoja syntyi rakkaudessa. Sillä Minä kieltäytyi puhumasta rakkaudettomia sanoja. Minä sanoi itselleen: „Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen”.

Myöskin Minässä heräsi vanha profetoimisen taito. Sillä hänen järkensä oli moraalisesti selvänäköinen. Hän ymmärsi, mitä mistäkin seuraa. Sentähden hän osasi profetoida. Mutta Minä rajoitti profetoimisensa rakkauteen. Hänen sanansa eivät saaneet olla vain loistavia, ei jyliseviä, vaan niiden täytyi olla rakkaudessa syntyneitä. Hänen sanojensa arvo ei liioin saanut olla niiden vuoria siirtävässä voimassa, vaan niiden uudestisyntyvässä hedelmällisyydessä. Minä puheli itselleen: „Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin en minä mitään olisi.”

Ja Minä tunsi, että hänen täytyi ruokkia nälkäisiä. Mutta siinäkin hän viimein huomasi olevansa pakoitettu rajoittumaan rakkauteen. Sillä ihminen ei elä vain leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka tulee Jumalan suusta. Minä ymmärsi: „Vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin ei se minua mitään hyödyttäisi”.

Minä oppi vähitellen ymmärtämään, että jälleensyntymien pyörässä katoaa kaikki, mikä ei mahdu rakkauteen: „Profetoiminen, se katoaa, kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa, mutta Rakkaus, se ei koskaan häviä”. Vain rakkaus sellaisenaan voi siirtyä kuoleman yli seuraavaan jälleensyntymään. Vain ikuinen rakkaus vuorostaan voi herättää entiset kyvyt, tehdä ne lapsikseen, palvelijoikseen ja ystävikseen.

Kunnes itse Minäkin kerran yhtyy Rakkauteen, Kristukseen, maailmojen Vapahtajaan.

J. R. H.

P.E:n julkaisemattomista esitelmistä.

Ruus-Ristin Kirjallisuusseuralle on saapunut kirje, jossa tehdään optimistinen ehdotus P. E:n esitelmien julkaisemisesta. Tahdon julkaista sen ja vastata siinä oleviin esityksiin, samalla selostaen hieman Kirjallisuusseuran vaiheita; seuraavasta käy näet ilmi perusteet, joiden nojalla en katso ehdotettua asiaa pessimistisesti, mutta myös kokemukset, joihin perustuen en asettuisi myönteiselle kannalle ehdotukseen. Kirje on seuraava:

„Olen useitten Ruusu-Ristin jäsenten kuullut valittavan sitä, ettei Perustajajohtajamme luentoja pitkään aikaan ole ilmestynyt painosta ja itsekin olen niitä kaivannut, koska juuri nuo viimeisten vuosien luennot, jotka kyllä olemme kuulleet, sisältävät hänen kaikkein syvällisimmän ja kiteytyneimmän kristinuskonopetuksensa sellaisena jättiläisannoksena, jota kukaan tuskin kykenee kädenkäänteessä hyväkseen käyttämään, vaan olisi ne saatava jokaisen omaksi hakuteokseksi, joka aina olisi käytettävissä tutkimustyössä.

Sen lisäksi olisi näitten hengenaarteitten säilyminen varmistettava saattamalla ne painoon niin pian kuin mahdollista.

On tietysti itsestään selvää, että Kirjallisuusseura, joka on ottanut tehtäväkseen pääasiassa juuri P. E:n kirjallisen tuotannon julkaisemisen, niin pian kuin se on mahdollista, sen myöskin tekee. Siitä ilahduttavana ennakkotietona se, että joulukuksi on toivossa joku kirja sekä uusintapainos eräästä loppuunmyydyistä teoksesta, mutta kun ajattelee P. E:n jättiläis-tuotantoa, julkaisematonta, joka vielä on odottamassa vuoroaan, tuntuu aivan toivottomalta saada sitä koskaan omakseen.

Olen koettanut miettiä keinoja, miten se kuitenkin olisi mahdollista ja siinä tullut seuraaviin tuloksiin, jotka pyydän esittää Kirjallisuusseuralle lähtien muutamista tosiseikoista:

Jokainen Ruusu-Ristin aktiivisista jäsenistä varmaankin haluaa itselleen jokaisen P. E:n kirjoituksen, jos se vain tehdään hänelle mahdolliseksi.

Jokainen näistä varmaankin haluaa itselleen jokaisen P. E:n kirjoituksen, jos se vain tehdään hänelle mahdolliseksi.

Tällöin ajattelen sovellettavaksi samaa menettelytapaa, mitä käytettiin suomalaisen kirjallisuuden levittämiseksi hyvällä menestyksellä sen syntyäaikoina, nimittäin kirjallisuuden julkaisemista vihkoina säännöllisinä aikoina.

Ehdotan, että perustetaan ikäänkuin uusi aikakausikirja „Pekka Ervastian Teokset”, jossa aikakausikirjan muoto on ainoastaan päällylehdellä, mutta luennot sovitettaisiin aiheen mukaan, niinkuin tekijä useimmiten ne aikanaan pitikin useampia luentoja käsittävinä sarjoina, kirjaksi, joka myös voitaisiin sitoa erityiseksi kirjaksi ja sellaisena yleisölle myydä, mutta tilaajat saisivat sitä määrätyn suuruisina vihkoina yhden vihon joka kuukausi. Vihkoja ei tarvitsisi mitenkään kansilehteä lukuunottamatta numeroita, ja kukin kirja olisi eri teos sivunumeroinen, niitä yhteen kytkemättä. Tilaajat saisivat joka tapauksessa samankokoisen vihon, vaikka keskellä vihkoa alkaisikin uusi teos. Painoarvoksi olisi sitomisen vuoksi tietysti oleva erillään. Vihon koko olisi *ehdottomasti* oleva sama kuin P. E:n kirjojen eikä siis aikakausikirjojen, paperi kunnollista.

Sopivaksi hinnaksi arvelisin 10 markkaa kuukaudessa, joka suoritetaan

mieluummin etukäteen tilausmaksuna koko vuodelta, mutta myös vähittäismaksuna kuukausittain aina vihon ilmestyttyä.

Tällä hinnalla arvelisin voitavan antaa noin 3—4 painoarkkia kuukaudessa, joten painos vuodessa tehnee 500—600 sivua. Tällä tavoin kestää koko julkaisu 3 à 4 vuotta ja tulisi siis maksamaan kullekin jäsenelle 4—500 markkaa, mikä näin pitkälle ajalle jakaantuneena ei tulisi varattomillekaan ylivoimaiseksi.

Ehdotan siis, että nämä ehdot tarkistetaan ja laaditaan tilauslista, joka painettuna levitetään asiamiehille. Tilaus olisi tilaajaa sitova yhden vuoden ajan ja aina vuosittain uudistettava. Kannattavuuslaskelma tehtäisiin pääasiassa ennakkotilauksen varassa, ja se mitä kirjoina myydyistä kappaleista saataisi, jäisi Kustannusliikkeen voitoksi, sillä julkaisemiseen ryhdyttäisiin vain siinä tapauksessa, että kannattavuus olisi taattu, mistä tietenkin annettaisiin tilaajille tieto tilauksia otettaessa. Kannattavuuslaskelmat myöskin määräsivät, minkä verran kymmenellä markalla kuukaudessa voidaan painoarkkeja antaa.

Kannattavuutta olisi myöskin varmistettava vapaaehtoisen työn kautta siten, että kukin kantaisi kortensa kehoon. Ajattelin tässä lähinnä luentojen painokuntoon saattamista. Siinä tulisi kysymykseen vähäinen kielellinen tarkistus. Perustajaohitajamme käytteli ytimekkäästi suomenkieltä, mutta helsinkiläisten tapaan silloin tällöin teki muutamia kielivirheitä, aivan tavallisia objektivirheitä, svetisismejä. Niitten korjaamiseen pystyisi moni jäsenistämme ilman, että olisi mitään vaaraa merkityksen tai tyylin muuttumisesta, ja juuri se olisi ilmaiseksi tehtävä joukolla. Tarjoudun siihen yhdeksi, jos tarvitaan. Toiset voisivat suorittaa puhtaaksikirjoitusta ja mikä mitään.

Olsiko yleensä ajateltavissa arvokkaampaa muotoa jatkaa Perustajaohitajamme työtä kuin tämä julkaiseminen ja julkaisujen levittäminen? Siinä löytäisi työmaan jokainen jäsenemme, ja jokainen tietäisi aina olevansa mukana antamassa maailmalle kaikkein pätevintä. Elkö se olisi veljespiirin yhteinen suurtyö, joka sitoisi joukkomme paremmin kuin mihään muu.

Aivan tästä riippumatta julkaistaisiin uusia painoksia — mahdollisuuden mukaan — loppuunmyydyistä kirjoista, mutta ei tässä sarjassa, ellei kenties aivan viimeiseksi, jolloin ne voisivat olla tilaamatta niitä, joilla ne jo on. Pääasia on, että kaikki saadaan kertaalleen painoon.” —

On aivan totta, että P. E:n julkisia esitelmiä ei ole ilmestynyt painosta pitkään aikaan. Sitä ovat minullekin valittaneet monet Ruusu-Ristin jäsenet, ja siksi on paikallaan hieman selostaa asiaa. Yhtenä syynä on se, että P. E:n esitelmäkokoelma on ollut järjestelyn alaisena. P. E:n esitelmistä ei nimien perusteella voi suoraan sanoa, mitkä esitelmät kuuluvat samaan sarjaan, vaan on niihin täytynyt ensin perehtyä voidakseen ne luokitella. Monen esitelmän päällä ei ole edes nimeä, vaan ne on täytynyt etsiä eri lähteistä ja muistitiedoista. Tämän järjestelyn on allekirjoittanut tehnyt, ja se on niihin sarjoihin nähden jo loppuunsaoritettu, jotka ovat kokoelmassa täydellisinä. Ne ovat pääpiirteissään ne sarjat, joita nykyinen Ruusu-Ristin Johtaja rva Hilda Pihlajamäki on lukenut esitelmätilaisuuksissa Helsingissä. Kuitenkin olen ikäväksemme havainnut, että useita esitelmiä puuttuu nykyisestä kokoelmasta, joten siis on esitelmiä, jotka ovat aivan irrallisia. Niistä ei voi sanoa, mihin sarjaan ne kuuluvat ja irrallisina ollen ne jäävät osittain epäselviksi. Tämä, että meillä nykyään ei ole täydellistä kokoelmaa, johtuu siitä, että aikaisemmin, jo P. E:n aikana, pikakirjoittajat hoitivat esitelmien jaon maaseudulle. Se tapahtui siten, että he lähettivät esitelmät jollekin ryhmälle, nämä

vuorostaan toiselle ryhmälle. Näin esitelmät kiersivät ryhmästä ryhmään. Siitä, minne kukin ryhmä ne lopulta palautti, ei luullakseni ole tietoa. Yhden kappaleen pikakirjoittajat lähettivät P. E:lle, mutta jostakin syystä ei tämäkään sarja ole täydellinen. Näin on osa esitelmistä joutunut harhateille. Tähän tapaan jakaa esitelmää tuli muutos vasta kolme vuotta sitten sen johdosta, että P. E. oli saanut tietää joidenkin ryhmien tai jäsenten kopioivan itselleen esitelmää. Hän ei voinut ymmärtää, että näitä esitelmää, joiden pohjalla hän joko kirjoitti joko uuden kirjan tai julkaisi ne korjattuna esitelmäsarjana (ollon esitelmät siis käsikirjoitusten luontoisia), hän ei voinut ymmärtää, että näitä Ruusu-Ristin omistamia käsikirjoituksia ilman lupaa kopioitiin, ja siksi hän toivoi Ruusu-Ristin hallituksen järjestävän asian ja vastaavan esitelmien jakamisesta ryhmille sekä pitävän huolen siitä, ettei esitelmää kopioida. Ruusu-Ristin Hallitus antoi koota saatavissa olleet esitelmät ja ne ovat allekirjoittaneen huollossa. Ei liene kuitenkaan uskottavaa, että nämä puuttuvat esitelmät, joita ainakin 3 kpl. kutakin on kiertänyt maaseudulla, olisivat kadonneet. En voi uskoa kenenkään hävittäneen tai hukkanneen niitä. On kyllä eri paikkakunnilta tiedusteltu puuttuvia esitelmää, mutta aivan minimaalinen osa on palautettu. Uskon niiden kuitenkin tulevan esille kätköistä, joihin ne ovat kultakin unohtuneet muiden papereiden joukkoon ja toivon näiden löytäjien palauttavan ne asianomaiseen paikkaan. Turvataksemme nykyisen kokoelman on allekirjoittanut ehdottanut R.-R:n Hallitukselle niiden esitelmien suhteen, joita on vain yksi kappale, että niitä ei lainata ennenkuin saamme niistä kopioita. Tällaisia esitelmää on kymmeniä, ja niiden monistaminen on aikaa vievää työtä. Tämän toimenpiteen on R.-R:n Hallitus hyväksynyt, joten kenenkään pidä lukea nykyisen Johtajan, Hilda Pihlajamäen syyksi, jos hän lainauslupaa pyydettäessä on pidättyväinen ja kenties epää joitakin esitelmien lainaamisen. Se on R.-R:n Hallituksen toimenpide esitelmien suojaamiseksi. Varsinaisesti tulevat nämä esitelmät järjestelyn alaiseksi P. E:n kirjaston yhteydessä, johon järjestetään erikoiset kappaleet niitä varten, jotka mahdollisissa tutkimustöissään tulevat niitä tarvitsemaan. Tahdon tässä yhteydessä vielä painostaa sitä, että jos joku löytää papereittensa joukkoon unohtuneina esitelmää, hän hetimiten palauttaisi ne allekirjoittaneelle.

Kirjeessä ollutta ehdotusta esitelmien julkaisemisesta painoarkittain ennakkomerkintään perustuen en ole Kirjallisuusseuran toimikunnassa ottanut esille. Niiden kokemusten perusteella, jotka minulla Kirjallisuusseuran toimitusjohtajana on ollut, asetun kielteiselle kannalle tähän ehdotukseen nähden. Ennakkotilausten antamiin tuloksiin ei voi käytännössä luottaa. Sitä on yritetty moneen kirjaan nähden aikaisempina vuosina jo ennen Kirjallisuusseuran syntymistä. Ensi innostuksessa ihmiset kyllä merkitsevät nimensä, mutta kun lupauksen täyttämisen hetki tulee, moni tuntee kiusaantuneensa ja peruuttaa tilauksensa. Tällaiset ennakkomerkinnät pitävät paikkansa korkeintaan 60 pros. tarkkuudella. Kirjallisuusseuraa perustettaessa suoritettiin myös ensin merkintä, joka vei hyvin optimistisiin tuloksiin. Kirjallisuusseuran I:een kannatusmaksuryhmään liittyi eniten jäseniä, koska maksu siinä on pienin eli sata markkaa vuodessa. Tämä tekee vähän yli 8 markan uhrauksen kuukaudessa, ollen siis pienempi kuin kirjeessä mainittu kuukautta kohden lankeava erä. Näistä merkitsijöistä heti ensimmäisenä vuotena noin 30 pros. jätti maksunsa suorittamatta tai erosi, mikä tietysti merkitsi suurta eroa perustettaessa tehtyihin laskelmiin nähden. Mikäli olen ollut mukana tai seurannut aikaisempia koemerkintöjä, on niissä tultu samoihin tuloksiin. Ostaja-

rengas on myös hyvä esimerkki siitä. Jos nojaamme laskelmissamme Ruusu-Risti-aikakauskirjan tilaajaluetteloon, tulemme vielä pessimistisempään tulokseen. Lehden tilaajista on ainoastaan 45 pros. seuran jäseniä ja niitä jotka hankkivat kirjoja, loput 55 pros. kuuluvat Ruusu-Ristin ja Kirjallisuusseuran asiakaspiiriin ulkopuolelle.

En myöskään pidä esitelmien julkaisemista vihkoina tarpeeksi arvokkaana kysymyksessä olevaan aineistoon nähden. Myöskin tulee vihkojen julkaiseminen kalliimmaksi kuin kirjan. Esitelmäsarjan hinta nousee viikossa Smk. 40—45: —, kun sama kirjana tuskin ylittää 20: —. Jos nykyinen Ruusu-Risti-kirjallisuutta lukeva yleisö yleensä voisi taata ostavansa kirjojamme Smk. 400: — à 500: — edestä kirjeessä mainitun ajan kuluessa, uskaltaisiin luvata julkaista tänä aikana kaikki P. E:n esitelmät, mikäli ne siinä ajassa saataisiin painokuntoon, jman että Kirjallisuusseuran tarvitsisi peljätä joutuvansa aineellisiin vaikeuksiin sen johdosta; voisipa se silloin heittää nykyisen velkataakkansakin hartioiltaan. On tietysti yksilöitä, jotka enemmänkin uhraavat, mutta eivät läheskään kaikki. Ekoonomisen tasapainon säilyttäminen on juuri se syy, miksi ei ole julkaistu useampaa P. E:n esitelmää kirjana. Harva luullakseni tietää, miksi Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura syntyi. Ei se syntynyt siksi, että tällaista seuraa olisi kaivattu, tai että se olisi ollut välttämätön Ruusu-Ristissä. Ainakin vanhemmat jäsenet tietävät, että Ruusu-Risti-seuran alkuaikoina P. E. itse hoiti kustannustoimintaa seurassa. Kirjojen myynnissä avusti häntä silloin aikakauskirjamme nykyinen toimittaja, maisteri Eino Krohn. Kirjavarasto sijaitsi silloin viimeksimainitun asuinhuoneessa. Muutama vuosi myöhemmin tahtoivat eräät ystävät auttaa P. E:tä tässä kustannustoiminnassa pyytäen saada kantaa kustannustoimen huolet harteillaan, jotta P. E. voisi kokonaisemmin antautua henkiseen työhönsä. Tähän P. E. suostui. He hoitivatkin kustannustoimintaa monta vuotta julkaisten kirjoja melko lyhyin väliajoin. Tästä johtui, että ostokyky ei ennen pitkää jaksanut pysyä kirjojen ilmestymisen rinnalla, vaan kustantaja joutui aineellisiin vaikeuksiin kirjojensa tähden. Kirjamenekin pienentyessä ja ostohalun laimennuttua paino- y.m. kuluja ei saatu kokoon. Vaikka eräs ystävämme koetti pönkittää yritystä ostamalla kirjoja yli sadanlühannen markan arvosta, lahjoittaen ne eri puolille maata, olivat he kuitenkin pakoitetut kääntymään P. E:n puoleen vaikeuksissaan. P. E. teki silloin omiin nimiinsä pankkivelan melko suurelle summalle ja osti melkein koko varaston asianomaisilta vapauttaen heidät siten näiden kirjojen aiheuttamista veloista. Näin joutui P. E. jälleen kirjojensa kustantajaksi. Itse hän ei kuitenkaan voinut tätä suurta varastoa hoitaa, vaan pyysi allekirjoittaneen avukseen, joka järjesti näin P. E:n haltuun joutuneen kirjavaraston ja alkoi huolehtia kirjojen myynnistä. Näin syntyi Ruusu-Ristin kustannusliike. Heti aluksi se julkaisi pari uuttakin kirjaa, mutta päämääränään se kuitenkin piti päästä eroon varastostaan. Me tiedämme kaikki, että P. E. oli sairaalloonin jo näihin aikoihin ja siksi tuo uusi velkataakka painoi hänen mieltään. Muutamat ystävät tahtoivat tulla hänen avukseen. Niinpä muuan heistä antoi korottoman lainan, joka teki mahdolliseksi suorittaa pois puolet korollisesta pankkilainasta. P. E. tahtoi kuitenkin, että toiminta tulisi positiivisemmaksi, että useammat ymmärtäisivät kustannustoiminnan tärkeyden, mikä myös takaisi hänen vapaaehtoisesti ottamiensa velkojen takaisin maksamisen. Siten heräsi ajatus kirjallisuusseuran perustamisesta, jonka jäsenet kannatusmaksujen muodossa takaavat velan suorituksen ja tekevät mahdolliseksi uusien kirjojen kustantamisen. Ruusu-Ristin vuoden 1932 vuosikokouksessa P. E. teki ehdotuksen Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran perustamisesta. Ehdot-

tuksen ottivat monet innostuneesti vastaan, niinkuin edellä mainittiin. Kerättävien kannatusmaksujen perusteella olisi velat monin kerroin lyhentyneet. Kuitenkaan eivät kaikki, kuten sanottu, pitäneet sanaansa, joten tuskin saamme vuotuisia lyhennyksiä kokoon. Pitääksemme Kirjallisuusseuran ekonomian tasapainossa tahtomatta lisätä velkataakkaa, on luonnollista, että emme julkaise uutta kirjaa ennenkuin edellinen on ainakin peittänyt menonsa. Sitäpaitsi on Kirjallisuusseuralla vielä muut menonsa toimiston, varastojen, vuokrien y.m.s. muodossa. Tällä olen tahtonut tulla siihen, että Kirjallisuusseuran toimitusjohtajana olen tahtonut julkaista kirjoja sen mukaan kuin kukkaro sallii, välttyäksemme edellisten erehdyksiltä. Se, että Kirjallisuusseura osti Ruusu-Risti-aikakauskirjan, vaikutti osaltaan siihen, että olemme pitäneet näin pitkän välilajan.

Vielä täksi joulukuksi ilmestyy Kirjallisuusseuran kustannuksella P. E:n aikaisemmin julkaisema teos „Salatiedettä omin päin”. Se on sivumäärältään suurin julkaisemamme kirja (n. 160 sivua). Moni ehkä ihmettelee, että julkaisemme toisen painoksen tätä kirjaa. Yhtenä syynä siihen on se, että pidän sitä ajankohtaisena, ja se, että kymmenet henkilöt ovat minulta sitä tiedustelleet ja toivoneet sen painattamista. Se ei ole niin yleinen kuin luullaan. Innokkaimmat keräilijät ovat sen hankkineet, mutta yleensä se on vaikeasti saatavissa. Pidän myös tärkeänä uusille jäsenille, että he saavat tutustua P. E:n aikaisempaan tuotantoon. Sen tunteminen ja tajuaminen vasta tekee mahdolliseksi — esimerkiksi myöhempien esitelmien oikean ymmärtämisen ja tulkitsemisen. Jokaisen tulee sisässään kasvaa, saadakseen oikean kuvan ja hengen asioista. Tätä mieltä oli myös itse P. E. Siksi tulemme luullakseni julkaisemaan vuoroitellen uuden esitelmäsarjan ja aikaisemman loppunmyydyin kirjan.

Esitelmien korjaaminen ei ole niin yksinkertaista kuin voisi luulla niihin tutustumatta. P. E. antoi kerran itse Ruusu-Ristin artikkelia varten toisen korjata esitelmänsä. Seuraus oli kuitenkin se, että hän itse sai tehdä työn uudelleen. Niin paljon oli esitelmien sisältö muuttunut. Maisteri Eino Krohn, joka järjestää painokuntoon erästä sarjaa, on tehnyt jo yli puolen vuoden työn saaden kokea, miten edesvastuullista ja vaikeaa on niiden korjaaminen. Ennenkuin annamme sarjan painettavaksi, tulevat useammat tarkistamaan ja vertaaman käsikirjoituksen alkuperäiseen tekstiin. Kaikki alkuperäiset sarjat tullaan säilyttämään P. E:n kirjastossa, joten ne ovat saatavissa, jos joku tutkijamme tahtoo verrata jotakin kirjassa julkaistua kohtaa alkuperäiseen tekstiin.

Jos joku tuntee sydämessään halua ja harrastusta saada P. E:n esitelmiä ja tuotantoa julkisuuteen, on yksinkertaisin tapa se, että hän osallistuu auttamaan Kirjallisuusseuraa sen nykyisen taakan kantamisessa. Jos kaikki Ruusu-Ristin kirjallisuutta harrastavat liittyisivät Kirjallisuusseuran kannattajiksi, maksamalla noin 8 markkaa kuukaudessa eli 100 markkaa vuodessa määrävuosien aikana, ei kauan kestäisi, ennenkuin se vapautuisi veloistaan. Ilmielin se julkaisisi vaikka kirjan kerran kuussa, jos sen kirjoja ostettaisiin ja sen työtä ymmärrettäisiin. Menekistä päättäen niitäkään kirjoja, joita tähän mennessä on julkaistu, ei ole vastaanotettu niin lämpimästi ja avomielisesti kuin olisi toivonut, joten näyttää siltä, etteivät ne ole olleet niin kaivattuja kuin olisi luullut. Ei Kirjallisuusseuralla suuria tuloja niistä ole ollut. Siksi kehoitan kaikkia niitä, jotka tuntevat kirjeen kirjoittajan tavoin: liitytkää Ruusu-Ristin Kirjallisuusseuran jäseniksi! Silloin yhdytte kirjeessä ehdotettuun koemerkintään. Jos teitä P. E:n tuotannon ystäviä on tarpeeksi monta ja te ilmielin ja säännöllisesti suoritate maksunne, on Kirjallisuusseura vapautuva siteistään ja julkaiseva toivomianne kirjoja säännöllisesti.

Waldemar Kaade.

Ruus-Risti-lehden tilaajille.

Marraskuun numeron mukana lähetimme sinisen postiosoituskortin toivoen tilaajiemme sen avulla uudistavan Ruusu-Ristin tilauksensa, joka tänäkin vuonna voidaan tehdä ainoastaan koko vuodelle. Niille lehden tilaajille, joita lehti kiinnostaa niin paljon, että haluavat saada lehden tilaajamäärän kasvamaan, olemme lähettäneet tavanmukaisen tilauslistan. Toivomme jokaisen saavan tilauslistansa täyttymään. Vaikka tilausten kerääjät saisivatkin vain kolme uutta tilausta lehdellemme, myönämme heille 10 pros. alennuksen eli asiamiespalkkion, edellyttäen tilaajien lukumäärästä riippumatta, että asiamies liittää tilausmaksut mukaan. Kysymyksessä on siis käteismaksu.

Jos lähemmin tutkitte sinistä postiosoitusta, huomaatte nurjalla puolella eri sarakkeet niille, jotka haluavat avustaa lehteä enemmän kuin sen tavanmukaisella hinnalla Smk. 50: — vuosikerralta. Toivomme, että edelleenkin löytyisi lehden lukijoita, jotka suorittaisivat tämän ylimääräisen avustuksen lehdelle. Heidän ansiokseen saamme lukea sen, että lehti kannattaa itsensä. Kiitollisuudella olemme havainneet sen, että vaikka P. E. ei ole toimittamassa lehteä omalla intiimillä tavallaan, Ruusu-Risti on kuitenkin saanut pitää ystävänsä. Heille kiitos luottamuksestaan!

Maaseudulla asuvat tilaajat voivat myös tilata lehtensä postitoimistonsa kautta, joka on edullisin tapa niille, jotka eivät halua kustannusten tähden käyttää sinistä postiosoituskorttia. Niille, jotka muiden asioiden yhteydessä kirjeellä tekevät tilauksensa, pyydän kirjoittamaan tilauksensa erilliselle paperille eikä kirjeessä olevan muun tekstin yhteyteen. Muutoin se saattaa jäädä kokonaan huomiotta. Tahdon vielä huomauttaa siitä, että jos lehteä tehdystä tilauksesta huolimatta ei ala kuulua helmikuun jälkeeseen, jää se melko varmasti koko vuodeksi tulematta, ellei tilaaja heti, esim. kortilla, tee siitä allekirjoittaneelle huomautusta. Monet ehkä eivät tiedä, että Ruusu-Ristiä ei postiteta täältä toimituksesta, Helsingistä, vaan Hyvinkäältä, kirjapainosta. Se postittaa lehden niiden tarkistettujen luetteloiden mukaan, jotka allekirjoittanut lähettää kirjapainolle helmikuun lopulla, johon mennessä edellytämme vakinaisten tilaajien tehneen tilauksensa. Myöhemmin tulleet tilaukset ja osoitteen muutokset lähetän kirjapainolle erillisenä luettelona, jonka se kuukausittain liittää edellämäinnittuihin ja tekee korjaukset. Huomautan tästä, koska on satunut, että joku kärsivällinen tilaaja vasta syksyllä tiedustele, miksi hänen lehtensä ei tule tai huomauttaa osoitteen virheellisyydestä. Tehkää siis tilauksenne ajoissa ja kirjoittakaa selvät osoitteet.

Toivotan lehden puolesta rauhaisaa joulua ja ensi vuonna tapaamista!

WALDEMAR KAADE.
Taloudenhoitaja.

Rauhallista Joulua ja
Onnea Vuodelle 1936!

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Ruusu-Ristin johtaja Hilda Pihlajamäki jatkoi P. E:n Jyväskylässä 1928 pitämän esitelmäsarjan lukemista esittäen sunnuntaina joulukuun 1 p:nä *Kuolema* nimisen esitelmän ja joulukuun 8 p:nä esitelmän *Ikuinen elämä*. Joulukuun 15 p:nä puhui maisteri Uno Pore aineesta *Uuden iiton sanoma*.

Helsingin Ruusu-Ristin yleisöjuhla oli sunnuntaina joulukuun 15 p:nä. Ohjelmassa oli maisteri Eino Krohnin juhlapuhe aineesta *Joulu mysterio*, kuorolaulua, Helvi Leiviskän ja Jussi Pohjanmiehen soittoa, joulukantaatti jonka esittivät Reino Saxenberg (lausunta), Ruusu-Ristin kuoro, sekä Jussi Pohjanmies ja Helvi Leiviskä. Musiikin oli säveltänyt Jussi Pohjanmies. Lopuksi esitettiin André Dumas'n kaunis näytelmä *Ikuinen iäheisyys*, jossa esiintyivät tunnetulla taidollaan Hilda Pihlajamäki ja Jussi Snellman.

Ruusu-Ristin Perustaja-Johtajan Pekka Ervastian syntymäpäivää vietetään tavanmukaisella juhalla Tapaninpäivänä klo 19.30 (½ 8). Niiden, jotka haluavat olla mukana, on ilmoittauduttava Ruusu-Ristin Nuorille ja merkittävä nimensä heidän hallussaan oleviin listoihin. Ilmoittautuessa on myöskin suoritettava kahvimaksu Smk. 7:—.

Varattomien ruusu-ristiläisten joulu. Niitä, jotka raha- tai esinelahjoilla tahtovat ilahduttaa jouluna varattomia järjestöme jäseniä, pydetään tuomaan lahjansa R.-R:n Nuorille (Meritullinkatu 33, pihanpuolelta) tai ilmoittamaan puh. 23 609, jolloin heidän lahjansa noudetaan.

„**Valkoinen ja musta magia Tibetissä**” on sen esitelmän nimi, jonka hra T. Ilion pitää sunnuntaina joulukuun 29 p:nä klo 12 Ruusu-Ristin Tempelissä, Meritullinkatu 33. Ruusu-Ristiläisillä ystävineen on pääsy tähän tilaisuuteen. Oviraha on Smk. 5.—.

Aukusti Aatonen, vanha teosofi, joka oli mukana Teosofista Seuraa perustamassa ja viimeiset vuotensa eli Perustaja-Johtajan maatilalla, kuoli viime kuussa 78 vuoden vanhana.

Jean Sibelius, suuri säveltäjämestariimme, jota pidetään maailmassa nykyään elävistä säveltäjistä etevimpänä, on vastikään ollut suurten juhallisuuksien ja kunnianosoitusten kohteena hänen täyttäänsä 70 vuotta. Samalla kun Ruusu-Ristin puolesta yhdyimme onnitteeluihin, lainaamme tähän otteen Jussi Snellmanin pirteästä Sibeliuksen kotioloja käsittelevästä kirjoituksesta, joka osoittaa, että hän, kuten useimmat suuret taiteilijat ovat lähellä teosofiaa ja mystiikkaa.

Sibelius on lahjakas historiamies: eri aikakausien taide- ja kulttuuri-virtaukset hän osaa analysoida, kertoa niistä elävästi kuin mukana olleena. Hänellä on loppumaton määrä mitä merkillisimpiä tuttavuuksia, mitä kiinnostavimmin — kuin parhain näyttelijä — hän osaa kuvaila omia elämyksiään, paljastaa muiden ja myös oman luonteensa heikkouksia, jopa tehdä pilkkaa omasta itsestään sekä karrkoida muita; niinkuin ei kukaan hän osaa puhua taiteesta, musiikista, muutamalla sanalla antaa ratkaisun mitä vaikeimmille kysymyksille, arvioida jonkun uuden taidesuunnan ansiot ja heikkoudet. Hän voi itsetietoisesti tunnustaa, mikä on hänen omien sävellystensä kantavuus, mikä niiden pysyvä arvo, niiden kuolemattomuus: se on niiden lahjomattomuus, niiden totuus, sillä hän ei uhraa mitään keinotekoisuudelle, pelkälle efektille; hänen täytyy tulkita sävelet niitä muovailematta, hiomatta — luonnollisina, juuri sellaisina kuin ne soivat hänen sielussaan, hän ei voi profanoida niitä jonkun kaikkivaltiaan muotuisuunnan mieleisiksi; hän ei voi säveltää muuta kuin *elävää musiikkia*.

Näin hän voi keskustelun kehittyessä yhä enemmän innostua ja innostuttaa, temmata mukaansa muut. Näin käydään läpi miltei kaikki mahdolliset kysymykset, puhutaan — ei kalliista ajasta, kaupoista, markkinoista, ei rahasta eikä liike-elämästä, vaan ylimalkaan elämästä ja myös kuolemasta ja kuoleman jälkeisestä elämästä, ihmisen kutsumuksesta, väijäämättömästä kohtalosta, maailmankatsomuksesta, inhimillisten saavutusten mitättömyydestä, jälleen syntymisestä, haaveillaan naapuriplaneetoista, Marsista, Venuksesta, Auringosta, filosofoidaan maailmankaikkeuden iumeellisuudesta, ikuisuudesta — itse Jumalasta. Sibelius on aina, nuoruudesta asti, tiennyt, että hän on ennenkin elänyt maan päällä, hänellä on hyvin merkillinen, vaistomainen, elävä muisto siitä. Ei hän ole ollut mikään historiallinen kuuluisuus, ei Alkibiades, ei Marcus Antonius eikä Julius Caesar, ei Horatius, ei Nero eikä Napoleon, vaan — orjakauppias jossain Afrikan Kultarannalla. Hänellä oli silloin voimakas nyrkki ja siinä säälimätön ruoska, ja leveä hatunlieri suojeli hänen silmiään paahavalta auringolta. Hän näkee elävästi mustien selkien kyyristyvän hänen piiskansa iskuista — ja kun Ruth-tytär oli vielä tyttönen, he leikkivät mielellään muinaista herraa ja orjatarta — tytär tarrautui kiinni isäänsä, ja silloin tämän täytyi riuhtaista häntä kädestä sekä potkaista menemään tuo suloinen orjattarensa. Siis ei mitään suurenmaisia hahatteluja jonkun edellisen elämän kuuluisuudesta, vaan tuollainen pikemmin häntä halventava muistikuva, joka kuitenkin vakavasti on seurannut häntä koko elämän ajan.

Hän voi myös kertoa jonkinlaisesta herkästä selvänäköisyydestään: Kerran matkoillaan hän kävi Versailles'n linnassa, kierteli siellä lukemattomia suuria saleja, kunnes äkkiä eräissä pienemmissä huoneessa aivan kuin sumupilvi lankesi hänen silmiensä eteen ja pilvestä vähitellen alkoi erottua vanha, historiallinen tapahtuma: Ludvig XV oli siinä hänen edessään kuolinvuoteellaan, omaiset sekä läheisin hoviväki ympäröivät hänen mahtavaa kuninkaallista vuodettaan, kynttilät paloivat, kuolinmessu hymisi, ja Sibelius tuns selvästi sarashuoneen ummehtuneen tuoksun.

Mutta omasta sisimmästä sieluelämästään, suhteestaan Jumalaaan sekä ylimalkaan Jumalasta hän ei mielellään puhu. Se on hänelle liian korkeata, arkaa, subliimia, sanoinkuvaamatonta, josta on paras valeta.

T. Illion, „kosmopoliittinen tutkimusmatkailija”, esitelmöi Helsingissä t.k. 3. p:nä seikkailurikkaasta matkastaan valepuvussa Tibettiin. Esitelmöitsijällä on voimakas tiedonhalu, joka erityisesti kohdistuu okkultismiin, niin että hänen esitelmänsä oli erittäin mielenkiintoinen.

Hra Illion oli viime vuonna lähtenyt matkalleen Turkestanista — yksin. Ne, jotka olivat tarjoutuneet tovereiksi, eivät kyenneet täyttämään matkan vaatimuksia. Heidän olisi pitänyt voida nukkua pakkasessa, tulla toimeen pitkiä aikoja ilman keitettyä ruokaa, ja heidän oli kyettävä hengittämään ohutta vuoristoilmaa läikähtymättä. Ja tämä oli mahdollista vain sille, jolla oli tarvittava hengitystekniikka.

Esitelmöitsijällä oli ollut 4 kg. painava, erikoisesti matkaa varten rakennettu kokoonpantava kumikanootti. Hän oli kantanut sitä selässään lampaanmahkaan kätettynä. Hänellä oli myös filmikone, mutta rosvoit ryöstivät sen häneltä ja uteliaisuudessaan purkivat sen käyttökelvottomaksi. Sudet ja karhut ovat luonnollisesti erämaankävijän vaarana; hra Illionia ne eivät ahdistelleet, ehkä siksi, hän huomautti leikillisesti, että hänkään ei syönyt niitä, kasvissyöjä kun on.

Suurimpina vaarana ovat Tibettiin pyrkijälle papit ja munkit.

Sivistymättömät kansanheimot eivät osaa olla yhtä epäluuloisia kuin he; tibetin murteet eroavat suuresti toisistaan, ja vieras voi aina käydä

„toispaikkakuntalaisesta”. Hra Illion oli pukeutunut väljään vaippaan ja värjännyt vaalean tukkansa mustaksi ja kasvonsa kellertäviksi joditinktuurin ja pähkinäöljyn seoksella. — Kerran hän vahingossa tuli kiertäneeksi väärään suuntaan erään rakennuksen, ja seurauksena oli, että hänet huomattiin epäilyttäväksi muukalaiseksi. Munkit syöksyivät ulos ja hän, huomatessaan paon sillä kerralla mahdottomaksi, tekeytyi kuuromykäksi niinkuin usein muulloinkin. Munkit koettivat hypnotisoida hänet, mutta yritys ei onnistunut. Hra Illion katsoi parhaimmaksi istuutua maahan mietiskelyasentoon, ja hänen oli oltava siinä viisi tuntia ennen kuin munkit jättivät hänet rauhaan. Silloin hänkin lähti.

Munkit ja papit, laamat, antavat leimansa koko Tibetille. Heitä on arviolta 8—14,000 eli 27 pros. väestöstä. Luku on summittainen, sillä asukasmäärää on mahdoton tietää. Laamoja tarvitaan kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa. Maassa on 30—40 suurperhettä, joilla kullakin on oma pappinsa, joka rukoilee niiden puolesta. Jos etelämpänä asuvat maata viljelevät tibettiläiset haluavat sadetta, he palkkaavat pappeja sitä rukoilemaan ja loihtimaan; jos joku aikoo rakentaa talon, hän palkkaa papin rukoilemaan poutaa. Lhassassa on pappeja, joilla ei ole muuta tehtävää kuin varjella sitä rukouksillaan raesateilta. Kysymyksessä on siis sielullisten voimien käyttö itsekkäisiin tarkoituksiin eli musta magia.

Varsinaisten laamojen ohella on noitita, joiden toiminta on kokonaan mustaa, ja heidän apuunsa ihmiset turvautuvat tahtoessaan tuottaa vahinkoa toisilleen.

Kolmantena erikoisuuskana ovat erakot. Heistäkin on suurin osa mustia ja vain vähemmistö valkoisia eli niitä, jotka eivät aja persoonallisia pyyteitään. He ovat vaikeimmin tavattavissa, sillä he vetäytyvät useasti piiloon jos herkällä aisteillaan vainuavat vieraan lähestymisen. Heidän joukossaan on eräitä, joiden sanotaan olevan yli 100 v. vanhoja, mutta jotka kuitenkin näyttävät 40-vuotiailta.

Tibetti on kuuluisa psyykkisistä ilmiöistä, joita sikäläiset laamat osaavat suorittaa. Eräät eurooppalaiset kirjoittajat ovat niitä kuvailleet, viimeksi m. m. rva Alexandra David-Néel, joka on itse ollut Tibetissä. Hra Illion huomautti, että näiden psyykkisten taidonnäytteiden joukossa on satoja vääriä, paljon silmänlumetta; milloin „kykyjen” kehittäminen on tärkeimpänä tehtävänä, täytyy asianomaisten laamojen pitää yllä mainettaan vaikkapa petoksella. Oikeitakin ilmiöitä on kuitenkin, ja niistä pääsee selville, jos on oikealla tavalla epäilevä. Useitten länsimaisten tiedemiesten skepsis on täysin kielteistä; he ovat jo ennakoita kielteisellä kannalla, ja usein heidän kielteisyytensä suorastaan estää ilmiöiden syntymisen, jos on kysymyksessä esim. median tutkiminen. Kultainen keskietie, hyväntahtoinen epäily, on näissä asioissa paras. Länsimaalaiset saattavat toisaalta olla niin passiivisia ja herkkäuskoisia, että „tarvitsee vain panna ihmisen istumaan tuolille, soittaa kaunista musiikkia ja kuljettaa vanhaa paitaa ympäri huonetta, ja hän uskoo heti näkevänsä Napoleonin haamun.” — Hra Illion kertoi nähneensä, kuinka tibettiläisen kimppuun karkaava susi lamautettiin „vokaalilyhdistelmällä”, s. o. loitsulla. Vaikkapa hän olisi voinut ottaa tapauksesta valokuvan, ei se olisi pätevä todistus kriittiselle länsimaalaiselle, sillä tapahtuman syy ei näkyisi kuvassa.

Esitelmöitsijä oli pannut kokeelle tibettiläisten psykometrisoimiskyvyn, joka on verraten yleinen, ja suotuisia tuloksia oli ollut kokonaista 85 pros. Euroopassa ja Amerikassa lienee 8—10 hyvää psykometrisoijaa; näistä hra Illion on kokeillut eräällä, belgialaisella rva la Grangella, joka on parhaimpia, ja saanut saman prosenttiluvun.

Erikoisia nähtävyyksiä Tibetissä ovat „lentävät munkit”, *lung-gom-pa't*.

(Vrt. selostukseen „Eurooppalainen nainen Tibetissä”, Ruusu-Risti, n:o 7 ja 8, 1930.) Nämä liikkuvat ponnahtellen, n. 3 metrin pituisilla askelilla, ja kulkevat ehkä 25 km. tunnissa. He muistuttavat kumipalloja, jotka ponnahtavat maasta samalla liikkuen eteenpäin. Tällä tavalla liikkuvia munukkeja ei ole kuitenkaan joka päivä nähtävissä; sellaisen tapaa ehkä kerran kuussa.

Toinen erikoinen ilmiö on n.s. *tumo*. Eräillä laamoilla on kyky tulla toimeen Tibetin ankarassa pakkasessa, joka usein on — 40 ast. C., ilman vaatteita tai hyvin kevyesti puetuna. Tämä on tulos erityisistä harjoituksista; jos eurooppalainen niitä yrittäisi, hänestä todennäköisesti tulisi kahdessa vuodessa tuberkuloottinen tai mielisairas. Rva David-Néel on nähnyt myös näitä pakkaskestäviä erakkoja, samoin viimeisen Himalaja-retkikunnan jäsenet, jälkimmäiset tosin vain kaukoputkella. Tumo-harjoitusten suorittajat kilpailevat joskus keskenään, kuka kuivattaa ihollaan suurimman määrän avantoon kastettuja linoja. Tässäkin saattaa esiintyä petosta; kun näet katselijoiden tarkkaavaisuus heikkenee, käyvät linat pienemmiksi ja samalla kuivemmiksi.

Muista toteamistaan ilmiöistä hra Illion mainitsi telepatian l. ajatustensiirron ja näkyvien ajatuskuvien luomisen. Jälkimmäisistä, samoin kuin kyvystä kadota näkymättömiin, on vaikea ratkaista, milloin ilmiö on subjektiivinen milloin objektiivinen.

Hra Illion esitti selvästi eron, mikä on ulkonaisilla keinoilla kehitettyjen kykyjen ja sisästäkin kasvaneiden kykyjen välillä. Edelliset ovat aina loukkaus luonnonlakeja vastaan, ja ne koituvat enemmän tai myöhemmin kehittäjänsä turmioksi. Tästä esimerkkinä hän mainitsi erään tuntemansa miehen, joka oli sodan jälkeen jäänyt työttömäksi. Tämä oli ryhtynyt harjoittamaan ajatustelukua ja pääsikin siinä niin pitkälle että voi menestyksellä antaa julkisia näytteitä. Hän ansaitsi suuren omaisuuden esityksillään, varsinkin Japanissa käydessään, mutta nyt hän kiertää parantolasta parantolaan etsien mennyttä terveyttään, ja kuluttaen varallisuuttaan, mutta hän on parantumaton. Psykkiset kyvyt ovat hyväksyttävissä vain silloin, kun ne kehittyvät luonnonmukaisesti, seurauksina ihmisen henkisestä edistymisestä, elämän tahdosta.

Esitelmän, josta tässä on lyhyesti esitetty vain eräitä kohtia, tulkitsi suomeksi erittäin ansiokkaasti maisteri Sven Krohn.

Pääministeri Kivimäki piti itsenäisyyspäivänä n.s. maanpuolustusjuhlassa puheen, jossa hän m.m. lausui seuraavat ajatukset:

„Ainakin Suomen kansan on kohotettava katseensa laaksosta vuorille. Me emme tyydy elämään vain itsellemme, vaan tahdomme elää ihmiskunnalle, emme saa vain ottaa maailman sivistysvarastosta, vaan meidän tulee siihen myös antaa. Vasta kun näin ajattelemme, ymmärrämme syvästi tämänkin juhlan merkityksen.” — — —

„Mitä sitten kansakunta voi tehdä ollakseen kelvollinen? Valloitus-sotiako? Tästä olisi mahdollista keskustella, jos historia osoittaisi ainoakaan kansan vain sodan avulla luoneen jotakin pysyväistä. Tsingiskaani ja Attila, jotka nimet joidenkuiden sairaaloissa aivoissa elävät ihanteina, ovat maailmanhistoriaan jättäneet ainoastaan kauhun jäljen eikä edes heidän valtiorakennelmansa kestänyt historian tuulissa.

Ainoat valloitukset, joita todella kannattaa tehdä, ja ainoat, jotka meille ovat mahdollisiakin, ovat valloitukset hengen rajattomassa maailmassa. Sivistyksen suurteossa ei ratkaise suoritusta kansan mahtavuus, vaan teoista jää pysyväksi vain se, mikä on kulttuurin vainiolla leikattu. Atenan kaupunki, jossa suurimman kukoistuksen aikana oli 20,000 vapaata kansalaista, loi sivistyksen, joka on vallinnut maailmaa pari vuosituhatta.

Tänä päivänäkään voidaan tuskin esittää sivistyskysymystä, johon ei Aristoteles tai Plato kaukaisesta menneisyydestä puhaltaisi henkeä, ja mitä onkaan Praksiteles luovalle taiteelle yhä edelleen? Ja toiselta puolen, mitä on Rooman valtakunnasta muuta säilynyt kuin rakennustaiteelliset rauniot ja monumentaalinen oikeusjärjestelmä, kohtuullisuudessa ja syvässä inhimillisyydessä ikiverraton, joka on jättänyt jälkeensä ja tavoin tai toisin alati vaikuttaa jokaisen sivistyskansan oikeusjärjestelmään. Tai mitä on arabialaisten suuruuden ajasta nykysajalle periytynyt muuta kuin koraani, mutta se onkin satojen miljoonien ihmisten jokapäiväisenä elämän ohjeena ja hengen ravintona.

Tällaisiako saavutuksia Suomen kansan sitten on tavoiteltava? Vain tällaisia. On tarpeetonta kysyä, mitkä ovat erikoisesti suomalaiset sivistystehtävät. Vastaus on annettu: tie historiallisen kehityksemme joulukuusta aurinkoiseen kesään kulkee oman luonteemme ja lahjojemme mukaisesti ainoastaan sitä latua, jonka Homeros, Virgilius, Dante, Shakespeare, Montesquieu, Kant tai Kalevala ovat viitoittaneet. Muikin voi olla tärkeää, mutta vain saavutukset tieteeseen, taiteeseen, valtiotaidon tai muulla sivistysalalla ovat oleellisia. Niiden tavoittelu ei ole helppoa, ne kysyvät toisenlaatuista elämänsäätystä kuin mikä nykyään on tavallista, sitkeyttä, vaatimattomuutta, mutta ne ovat lopulta ainquat, joiden vuoksi kaikki muu on olemassa.

Näyttää siltä kuin olisi edessä taantumus taloudellisella, yhteiskunnallisella, älyllisellä ja siveellisellä alalla. Tämä ei kuitenkaan voi asiaa yhtään muuttaa. Ne vaikeudet, joiden kanssa kukin kansa kamppailee, ovat suunnilleen samat. Niinpä se kansa, joka löytää pelastuksen itselleen, saattaa viitoittaa pelastuksen tien muille. Ja tällöin ei ollenkaan kysytä, onko kansa suuri vai pieni. Valloituksen mahdollisuudet ovat, kuten sanoin, hengen maailmassa jokaiselle rajattomat. Ei ole vaateliasta sanoa sitäkin, minkä muudan pohjoismainen tutkija on näinä kulttuurin ahdistuksen aikoina sanonut: *ex septentrione lux, valo tulkoon Pohjolasta.*" —

„Älköön tähän sanottako: aatteet ja sivistys ovat menettäneet arvonsa, ihmiskunta palvoo vain realiteetteja, ennenkaikkea voimaa. Se on ohimenevä ilmiö, ja jos ei niin ole, on ihmiskunta hukassa. Realiteetit on tunnustettava, mutta niitä ei ole palvottava. Sellainen realiteetti on puolustuslaitos, joka ilmenee, niinkuin se meillä ilmenee, kansallisena välttämättömyytenä. Mutta kuitenkin muistakamme, että *yksi Sibeliuksen sinfonia vastaa divisionaa, 'Seitsemän veljestä' armeijakuntaa, ja kuka osaakaan mitata Kalevalan arvon.*" —

„Esi-isiemme Uskonnon Tutkijat"-niminen seura on äskettäin perustettu Helsinkiin. Sen tarkoituksena on edistää muinais-suomalaisten esisiemme uskonnon tutkimista ja tunnetuksi tekemistä. Yhdistyksen puheenjohtajaksi on valittu hra A. Malja ja sihteeriksi rva Signe Sirjo, jota paitsi johtokuntaan kuuluu neljä muuta jäsentä.

Virossa on jo muutaman vuoden ajan toiminut vastaavanlainen „Hiis"-niminen yhdistys, jonka jäsenet nimittävät itseään „taaranuskolaisiksi". Suomeen perustettu yhdistys on jo kosketuksissa tämän eestiläisen yhdistyksen kanssa.

„Musta ja valkoinen paavi". Helsingin Sanomissa kirjoittaa nimimerkki Viator 2. 12. 35. äskettäin tapahtuneista kardinaalinimityksistä ja mainitsee m. m. seuraavan roomalaiskatolisen kirkon arvostamisessa huomioon otettavan tosiasian:

„Vihdoin on huomautettava, että ainoa uusista kardinaaleista, joka kuuluu uskonnollisiin veljeskuntiin, on jesuiitta pater *Boeto*. Vaikutusvaltainen Jeesuksen veljeskunta on aina ollut edustettuna kardinaaliko-

legiossa, mutta muutamia kuukausia sitten se menetti edustajansa kardi-naali Ehrlen kuoleman kautta. Jesuiittakardinaaleilla on kuitenkin vä-hemmän merkitystä kuin heidän järjestönsä, jonka valta on niin suuri, että häntä mustan, vaatimattoman papin kauhtanansa mukaan nimitetään 'mustaksi paaviksi' vastakohtana Vatikaanissa istuvalle 'valkealle paaville', jonka väitetään usein alistuvan ensinmainitun tahtoon."

Kaksi selvänäkötapausta. Tukholmasta ilmoitetaan 7. 12., että muuan landskronalainen pankinjohtaja Erlandsson, joka joitakin aikoja sitten katosi, on löydetty kuolleena erikoisissa olosuhteissa. Landskronassa asuva pankinjohtaja Gülisch ilmoitti näet nähneensä unessa pankinjohtaja Erlandssonin ruumiin kyristyneessä asennossa jossakin kaivossa. Uni toistui useampaan kertaan, ja lopulta Gülisch matkusti siihen kartanoon, jossa kadonnut oli viimeksi nähty. Täällä hän jälleen valveilla ollen näki samanlaisen näyn ja oli myös kuulevinaan veden kohinaa. Hän ilmoitti asiasta poliisiviranomaisille, ja näiden toimesta tutkittiin kaikki lähistöllä olevat kaivot, mutta tuloksetta. Tutkimusten aikana selvisi kuitenkin, että seudulla oli muudan hyljätty kaivo, joka oli peitetty oljilla, ja joka oli kokonaan jäänyt tarkastamatta. Kaivoa tarkastettaessa siitä löydettiin pankinjohtaja Erlandssonin ruumis juuri siinä asennossa kuin hra Gülisch oli unessa nähnyt. Pankinjohtaja Gülisch on aina ollut kiinnostunut selvänäkemiseen ja arvelee perineensä isältään oman taipumuksensa siihen. (H. S.)

Äskettäin löydettiin Suomessa, Kangaslammissa, työmies Oksmanin 3-vuotias lapsi hukkuneena, vaikka aluksi oli luultu hänen joutuneen maa-kothan kynsiin. Löytö tapahtui unen perusteella. Torppari Otto Immonen, joka on kadonneen lapsen isän eno, näki unta, että kadonnut lapsi oli löydettävissä Kankaanpään kylässä lähellä maanviljelijä Olli Vartiain taloa Pienlammesta Särkijärveen juoksevasta ojasta erään tuuhean pajupensaan alta. Unennäkönsä perusteella Immonen meni aamulla unessa näkemälleen paikalle, ja heti sinne saavuttuaan hän näki lapsen käden pistävän esiin pajunoksien alta vedestä. Paikka on n. 4 km. päässä torpasta, josta lapsi katosi. Lapsi lienee kulkenut omin päin näin pitkän matkan ja pimeän tultua pudonnut ojaan. (Nurmeksen Sanomat.)

Charles Richet, maailmankuulu parapsykologi ja Nobel-palkinnon saaja, kuoli äskettäin Parisissa.

J. P t n.

Turkkilaissyntyinen egyptiläinen salatieteilijä Said bey, joka ilmoituksen mukaan on oleskellut useat vuodet Tibetissä ja tutustunut sikäläiseen magiaan ja okkultismiin, erittäinkin esoteeriseen buddhalaisuuteen ja radsha-joogaan, vieraili lokakuun 19 p:nä Suomen Psykillisessä Tutkimusseurassa kertoen kuulemistaan, näkemistään ja itse koke-mistaan psykillisistä ilmiöistä, hathajoogesityksistään, noituudesta ja magiasta. Kuvatessaan kuolemanjälkeistä elämää, hän ankarasti varoitti spiritismin vaaroista ja varjopuolista, kertoi nähneensä spiritistisissä is-tunnoissa „kuoria" ja tiedottomia tai pahoja henkiolentoja, silloin kun ei ollut kyseessä suoranainen petos meedion puolelta. „Parhaat meediat ovat jättäneet spiritistien piirit, niinkuin myös parhaat teosofit ovat jättäneet Teosofisen Seuran", kuuluivat vieraan sanat. (Said bey on itse Teosofisen Seuran jäsen.) Kuolemanjälkeisen elämän kuvauksessa hän muuten selkeästi korosti H. P. Blavatskyn ja „Viisauden Mestarien kirjeissä" esi-tettyjä näkökohtia, joka on verraten harvinaista nykyaikana, jolloin „uus-teosofiset" esitykset (esim. Leadbeaterin ja Arundalen) uhkaavat katkeä alkuperäiset teosofiset totuudet. Said beyn esitys oli siis suurin piirtein itämaiseen okkultismiin perustuvana tyydyttävä; jännittävä se joka ta-

pauksessa yksityiskohdissaan oli. Vain eräät mainostuslehdet olivat maagillisten neuvojen lupauksineen epäilyttäviä, mutta Said bey selitti, ettei hänellä itsellään ollut niissä mitään osuutta, vaan hänen „impressarionsa” oli ne omin päin laatinut. Said bey on matkalainen, joka on esitelmöinyt useimmissa Euroopan maissa ja lisäksi toiminut okkultisena kirjailijana.

S. K.

— *Mitä on salatiede?*

— *Mitä salatieteilijältä vaaditaan?*

— *Mitä minä voin tehdä?*

Näihin kysymyksiin vastaa
kokeneen okkultistin

PEKKA ERUASTIN

Salatiedettä omin päin,

josta nyt on ilmestynyt **toinen** painos. Teos, joka auttaa meitä itseenäistymään, teos, joka asettaa totuuden muotisuuntien yläpuolelle ja auttaa meitä arvostamaan nykyajan virtauksia.

Sivuja 160 hinta nid. 20 mk., sid. 28 mk.

Saatavana

Ruus-Ristin Kirjallisuusseurasta, os. Helsinki,
Meritullinkatu 33. ovi 2. Tilata voi myös puhelimella 23609.

**Kaikilla edustamillamme
aloilla täydelliset
lajivalikoimat.**

KELLOJA
KIHLOJA
KULTA-
HOPEA-
TINATEOKSIA,
KORUJA.

Me esitämme
auliisti ja ilman
ostopakkoa
kelloalan
teknilliset ja
muotiutuudet.

Luotettavien kellojen luotettava
osto- ja korjauspaikka.

AJANTIETO

Helsinki
Kluuvikatu 4.
Puhelin 26794.

Neljän ammattimiehen perustama ja
johtama kello- ja kultaliike.

*19. vuosisadan ihmeellisin teos
H. P. Blavatskyn*

SALAINEN OPPI

ilmestyy suomeksi.

Teosofisen Seuran

julkaisema aikakauslehti

TEOSOFI

jatkaa joka numerossaan Salai-
sen Opin suomennosta. Teosofi
voidaan tilata maan kaikista
kirjakaupoista, postikonttoreista
ja T. S:n taloudenhoitajalta.
Osoite: Signe Rosvall, Helsinki,
Kirkkokatu 14. Tilaushinta (ko-
timaassa) 40 mk. v:kerta.

PUHELIN 216

**HYVINKÄÄN
KIRJAPAINO
OSAKEYHTIO**

HYVINKÄÄ

Suorittaa ensiluokkaisesti
kaikkia kirjapainoalaan kuu-
luvia tehtäviä. Tiedustakaa
hintojamme.

Ostakaa paita,

jota

**Olli, Tiitus,
Iso-Keisari,
Valentin**

y.m.

kiittävät.

Patentoidut erikoisuudet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Perustaja-Johtaja: PEKKA ERVAST

Johtaja: rouva Hilda Pihlajamäki, os. Helsinki, Mariank. 28 B.

Hallituksen Varapuheenjohtaja: fil. maist. Eino Krohn, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A.

Sihteeri: fil. maist. U. J. Pore, os. Helsinki, Arkadiank. 16 B 33.

Rahastonhoitaja: herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Ruus-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijän järjestö, jonka jäsenet tunnustaa kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja teeteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa, ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. *Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisyörymän välityksellä Ruusu-Ristin Johtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28 B.*

Looshityö on järjestetty seremonialliselle pohjalle, ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianmukaisilla suosituksilla.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalisi- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana. Jäsenmaksut vastaanottaa Rahastonhoitaja herra Waldemar Kaade, os. Helsinki, Oikokatu 15 A 18.

Vuosikokous pidetään keväällä. Siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin looshijäseniksi.